

UPANISAD-VĀKYA-MAHAKŪSA

(Prepared from 223 Upaniśads)

VOL. I

(अ to न)

Prepared by
Shastri GAJANĀN SHAMBHU SADHĀLE

PUBLISHED BY
THE "GUJARATI" PRINTING PRESS
PORT BLAIR

This book can be had at :-

The "Gujarati" Printing Press
Sassoon Building
Elphinstone Circle, Fort Bombay

(Copy right reserved by the author)

Printed and published by Natverlal Itcharam Desai B. A. at
THE "GUJARATI" PRINTING PRESS,
Sassoon Building, Elphinstone Circle, Fort, Bombay

श्रीमद्वटोदरमहाराजात्रयागुभृद्गीतिः

उपनिषद्वाक्यमहाकोशः

[२२३ उपनिषदां वाक्यैः सम्भृतः]

[पूर्वार्धः]

कर्ता—

साधले इत्युपाधः सम्भृत्पुत्रो गजाननः

सकाब्दः १८६२

विक्रमाब्दः १९९६

ख्रिस्ताब्दः १९४०

मूल्यं

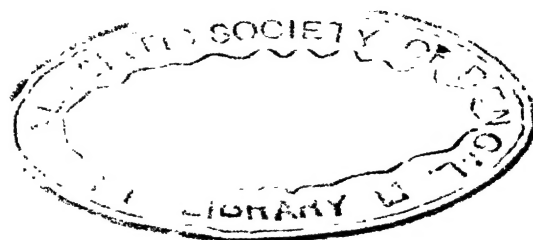
१५

S10
2-94-5921803
S 125 U
V.1

[मन्त्रालय पुनर्गठनाधिकारकर्तृत्वं राजकायनसमस्तसुख्य मन्त्रकर्मभीनमसि]

— 40.081 85

मन्त्र मन्त्रालय—
मन्त्रालय, श्रीमन्त्रिकारामसुख्यसुख्य
मन्त्रालय—
' पुनर्गठनीय ' मन्त्रालय । पुनर्गठनीय ।

श्रीमन्महाराजाधिराज प्रतापसिंह महाराज
सेनाखासखेल समशेर बहादुर, संस्थान बडोदे.

जन्म २९ जून १९०८

राज्यारोहण २५ एप्रिल १९३९

अयं महाराष्ट्रकुलावतंसः प्रतापवाञ्छान इति प्रसिद्धम् ।

अतः प्रतापान्वितसिंहनामा ह्यन्वर्थको गुर्जरदेशपोऽभूत् ॥

श्री मयाजीविजय प्रेम-बडोदा.

अर्पणपत्रिका ।

—**—

श्रीमन्महाराष्ट्रीय-भारतीय-संस्कृतासंस्कृतांगलीयाद्यनेकभाषाभिज्ञानां सम्पादितोप-
युक्तविद्यानां वीर्यशौर्यवैर्यौदार्याद्यखिलगुणगणसम्पन्नानां स्वाचार-विचार-
विहार-सम्भार-दक्षणां शारद-नादेयतोयचयविशदहृदयानां पितृपिता-
महादिपूर्वजसम्पादिताः ' जिन घर-जिन तख्त- सेनाखासखेल
समशेर बहादुर ' इत्यादिपदवीरनुसृतानां गायकवाड-
वंशविभूषणानां राजाधिराजानां श्रीमशुबराज-
फत्तेसिंहसुतानां श्रीमतां प्रतापसिंहैत्यभिधा-
नानां राक्षां कमनीयकरकमलयोरयं
उपनिषद्वाक्यमहाकोषः
ज्ञानन्दं सादरं च
समर्प्यते

पितेव रक्षजननीव पोषयन्स्वपुत्रवत्स्वीयजनं च पालयन् ।
अधीतविद्यां च विवर्धयन्सदा राजन्विवर्धस्व भव प्रजार्थिभाक् ॥

UPANIŚAD VĀKYA-MAHĀKOŚA

PRESENTED TO

His Highness

Maharaja Pratapsinha Gaekwar

SENAKHASKHEL, SAMŞHER BAHADUR

The noble and just king of Baroda, ever loved and
honoured by his loyal subjects both rich and
poor; A scholar of many languages, like
Sanskrit, English, Hindi and Marathi;
A gentleman endowed with all the
good qualities and virtues, like
honesty, valour, fortitude and
generosity, and very proficient
in Raj-niti, politics
and economics.

By the Author

श्रीमत्प्रतापसिंहनृपत्यभीष्टचिन्तनम् ।

बटोदराभिधे पुरेऽतिरम्यमन्दिरे पुरा . .

प्रजाप्रियः सुनीतिमान्सुरम्यहर्म्यवासकृत् ।

श्रियान्वितः प्रजावनं विधाय धीरमानितः

सयाजिभूपतिर्यथा शशास गौर्जरीमिलाम्

प्रतापवान्सुषुप्ताङ्गमान्सुशीलवान्गुणोदधिः

पितामहेन शिक्षितः सुराज्यसूत्रधारकः ।

श्रिया युतस्तथा सुखं प्रशास्तु गौर्जरीं क्षितिं

प्रतापसिंहभूपतिः शतायुरस्तु वर्धताम् ॥

यद्वत्सयाजिराजः पुण्यश्लोकः स एव राजर्षिः ।

विद्यावदातचरितो विद्यादानव्रतोत्सुकस्त्वनिशम् ॥

वितरन्स्वान्तामोदं विमलीकुर्वन्महीं यशःकिरणैः ।

श्रीफत्तेसिंहसुतो गायकवाडान्वयाभ्रविमलेन्दुः ॥

राजा प्रतापसिंहः पैतामहव्रतपालनोत्सुकयात् ।

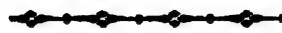
भवतु प्रियः प्रजानां विनयाधानावनादिभिः सुतराम्

सुराजराज्यलब्धतोषराजयः सुधीगणाः

सुखं वसन्तु सङ्गणादिभिः सदा प्रपन्नया ।

श्रिया नता भवन्तु शीलशालिनः प्रजागणाः

सुयोगलब्धिरीदृशी विना कृपां न वेशितुः ॥

PREFACE

The first volume of the Upaniṣad Vākya Mahā-kośa or a Concordance of Upaniṣadic sentences is now presented to the Sanskrit knowing public. It will be interesting to note here the circumstances leading to the publication of this helpful but voluminous work.

While working as a Shastri in some leading printing houses of Bombay, I was entrusted by the Gujarati Printing Press to prepare an edition of the Bhagavad Gita with eleven commentaries, mostly unpublished. In making an attempt to trace the original sources of the quotations from the Upaniṣads and the Puranas, I found Col. Jacob's concordance useful but not altogether satisfactory. This Concordance was compiled from forty-five Upaniṣads only, and is therefore by no means exhaustive, and consequently a large number of citations could not be traced with the help of Col. Jacob's work.

In the eleven commentaries on the Bhagavad Gita citations are made not only from the 108 well known Upaniṣads, but also from many others which are either not known or very insufficiently known. This naturally necessitated a patient search for further manuscripts in the archives of the manuscript libraries throughout the length and breadth of India.

The search which proved very successful showed the existence of no less than 223 Upaniṣads. These Upaniṣads were collected, and a list of sentences occurring in them was made out in an alphabetical order after a sustained labour of several years. It is hardly necessary to mention that this list proved very helpful in tracing the citations occurring in the eleven commentaries on Gita to their original sources. The edition of the Bhagavad Gita was ultimately published by the Gujarati Printing Press, Bombay.

By the time I finished the list of sentences in the 223 Upaniṣads in my collection, the number of sentences had already gone beyond forty thousand. Lest this labour of years may go in vain if it be not printed and published, I decided at the advice of my friends and well wishers to print the book as quickly as possible. Being already 72 years of age I was afraid I may not live to see the completion of the work unless I could make things move very fast.

But one thing was wanting, and that was finance. The estimate for printing the book in two volumes came to about six thousand rupees. Six thousand rupees is a staggering sum for a poverty stricken Shastri like myself. Feeling helpless I started for my Patron Deity at Garudeshwar. There I was inspired to approach the noble Prince His Highness the Maharaja Pratap Singh Gaekwar for patronage towards this expensive undertaking.

By the grace of God Anant, the Eternal, the help came, and I was granted half of the full cost of production, a sum of three thousand rupees without a

moment's hesitation. It is by the bounty of this generous ruler that the first volume of the Upaniṣad Vākya Mahā-Kośa sees the light of the day, to the infinite pleasure of Sanskrit scholars all over the world and the humble author. Officers of the Baroda State like Dr. S. M. Pagar, Dr. B. Bhattacharyya, Dr. S. S. Bhawe, actively sympathised with my work, and I record here my deep appreciation of what they have done to further the cause of Indian scholarship.

It will not be out of place to mention here a few details of the life of my chief patron, His Highness the Maharaja Pratap Singh Gaekwar to whose generosity this work owes its origin, and to whom this work is dedicated as a token of profound gratitude.

x

x

x

His Highness the Maharaja was born on the 29th June 1908 at the Motibag Palace in Baroda. He is the son of the late Prince Fateh Singh Rao, and the grandson of the illustrious Maharaja the late Shri Sayaji Rao Gaekwar. In his early childhood, the young prince lost his parents, and it fell to the lot of his grandfather to replace them both and shoulder all responsibilities for the upbringing of the future king of Baroda.

The late Maharaja Sayaji Rao undertook this task with unparalleled thoroughness in order that the young prince may be well equipped and fitted for the great task of governing a first class State like Baroda.

The Prince's early education was supervised by a band of excellent Indian and European tutors, and his companions were carefully selected from the families of Sardars and officers of the State. He was sent for a time to the Rajkumar College at Rajkot, but was soon brought back to the Baroda High School to take his place as an ordinary school boy and to mix promiscuously with others over whom he was destined to rule.

After his matriculation, the Prince was given College education first at the Baroda College and then in the Deccan College, Poona. Finally the grandfather decided to send him out on a grand tour to Europe to see life at its various phases and gain experience of the world. During the whole tour the Prince led a simple, almost an ascetic life, and did not carry with him even the usual entourage. He worked for himself doing all kinds of odd jobs, even to the length of packing his own things. This tour made a lasting impression on his mind.

Almost immediately on his return he was introduced by his sagacious grandfather into the administration. As Yuvaraja he became the head of the Revenue Department. As experience grew he was given higher and higher importance and responsibility. While under training, he received continuous guidance and advice of able administrators such as Sir V. T. Krishnamachariar, Col. Kumar Shivaraj Singh, Mr. Ramlal H. Desai, Mr. R. S. Mane Patil and others. The Yuvaraja however made his own decisions and always accepted full responsibility for his actions.

Finally, the old Maharaja Sayaji Rao took the Yuvaraja as his own Private Secretary, when he attended such historic events as the Imperial Conference and the Coronation of His Majesty. This new and historic experience gave him wonderful insight into the various constitutional problems of India and his own State. The result of this great experience is already in the process of bearing fruit as is known to all by now.

Besides being an able administrator, the Maharaja is an excellent horseman and a keen Polo player. He takes an active interest in all forms of sports, physical training and hunting.

The new Maharaja is physically sturdy and strong. He is shrewd, observant, deep, thorough and self-reliant; he dislikes sycophancy and half truths. He has natural dignity and his manners are jovial and unassuming. Though quick in grasp and decision, he listens to all patiently and carefully. Endowed with a host of admirable qualities, His Highness the Maharaja Pratap Sinh Gaekwad is most fitted to succeed to the noble heritage of his illustrious grandfather whose footsteps he is so scrupulous in following.

The new Maharaja ascended the throne on the 7th of February 1939, and within this short time, he has given ample proof of his future greatness. He gave away a crore of rupees for Village Uplift from his own privy purse, granted permanent remissions of land revenue, and invested his people with liberal constitutional reforms. May God bless the young Maharaja and grant him a long life, continuous fame, honour and prosperity.

x   x   x

Besides the help received from His Highness the Maharaja Gaekwad, I have to acknowledge the financial assistance received from the University of Bombay. The authorities of this University granted a sum of Rs. 300/ in 1938 and Rs. 700/- in 1939 towards the cost of production. I am also thankful to the numerous professors, friends and well wishers for their continuous encouragement and sympathy shown in the publication of this work.

In conclusion, I offer this humble work to the lotus feet of Lord Shri Ananta Bhagawan who in his divine grace became instrumental in bringing to light this index of ancient Indian wisdom of the Upanisads for the use of the inquisitive readers. HARI : OM TAT SAT

Bombay, Guru-purnima day }
19th July, 1940.

Shastri Gajanan Shambhu Sadhle

प्रस्तावः ।

‘महान्तं कोशमुदञ्चा नि विञ्च स्यन्दन्तां कुल्या विषिताः पुरस्तात् ।

धृतेन धावापृथिवी द्युन्धि सुप्रपाणं भवत्वध्याभ्यः ॥’*

[—ऋ. मं. ५।८३।८]

अस्त्येतत् समेषां सुरभारतीपरिशीलमवद्वादराणां विपश्चिद्वाराणां सुविदितमेव यत् सर्वेऽपि भारतीया आचार्या दार्शनिकादयश्च स्वसिद्धान्तोपपन्नभक्तया तत्र तत्र श्रुतिशिरोवचनान्येव भूम्नोपन्यस्यन्तीति । सर्वेषां हि समयिनामपौरुषेयत्वेनानादिनिधनत्वेन चाभ्युपगता भगवती श्रुतिरेव चरमं परमं च प्रमाणम् । तत्रापि शरीरिणां गात्रेष्विव शिरोभागा एव सर्वतः समुत्कृष्यन्ते श्रुतीनामपि । अक्षय्या निबन्धः खल्वेतेऽनन्यलभ्यस्य भारतीयानां सविज्ञानस्य ज्ञानस्य । नैकोऽपि कोऽपि विद्यते चतुर्विधपुरुषार्थसाधनोपायेषु तथाविधो योऽमीभि-
रविसृष्टचर इति निर्देष्टुं शक्यः । एतेषु च रहस्यविद्यानां प्रतिपादनादुपनिषच्छब्देन व्यपदेशः । “उपेत्य नियमयुक्ताय साद्यते उपदिश्यत इत्युपनिषत् । उप-नि-पूर्वात् ‘षड्’ विशरणगत्यवसादनेषु (धा.पा.१.८५४) इत्यस्मात् सम्पदादिस्वात् कर्मणि क्प् । ‘सदिरप्रतेः’ (पा. सू. ८.३.६६) इति षत्वम् । इति ह्युपनिषच्छब्दो निरुच्यते तेन रहस्यार्थस्योपनिषत्संज्ञत्वमुपपद्यते । अत एवार्थशास्त्रे कामशास्त्रे च रहस्यप्रयोगेष्चोपनिषदशब्दः प्रयुज्यते । तादर्थ्याच्च ग्रन्थोऽप्युपनिषदुच्यते । तथा च कचित् ‘रसोपनिषत्’ ‘कुचोपनिषत्’ इत्याद्या-
स्तत्तद्विषयप्रतिपादकग्रन्थानां संज्ञा अपि समुपलभ्यन्ते । परं निरुपाधिक उपनिषच्छब्दः सकलरहस्येभ्योऽपि रहस्यतमां ब्रह्मविद्यामेव मुख्यया वृत्त्याऽभिधत्ते, तत्प्रतिपादिकां च श्रुतिमेव भक्त्येति सर्वसम्प्रतिपन्नमिदम् ।

तथा चाहुः श्रीमद्भगवत्पादाचार्याः—‘उपशब्दो हि सामीप्यमाह । तच्चासति सङ्कोचके प्रतीचि पर्यवस्यति । निशब्दश्च निश्चयार्थः । तस्मादैकात्म्यं निश्चितम् । तद्विद्या सहेतुं संसारं सादयतीत्युपनिषदुच्यते’ (बृ. भा.) । यं मुमुक्षुवो दृष्टानुश्रविकविषयवितृष्णाः सन्त उपनिषच्छब्दवाच्यं वक्ष्यमाणलक्षणां विद्यामुपसद्योपगम्य तन्निष्ठ-
तया निश्चयेन शील्यन्ति तेषामविद्यादेः संसारबीजस्य विशरणात् हिंसनात् विनाशनादित्यनेनार्थयोगेन विद्यो-
पनिषदित्युच्यते । पूर्वोक्तविशेषणान् मुमुक्षून् वा परं ब्रह्म गमयतीति ब्रह्मगमयितृत्वेन योगात् ब्रह्मविद्योपनिषत् । गर्भवासजन्मजराशुपद्रववृन्दस्य लोकान्तरे पौनःपुन्येन प्रवृत्तस्यावसादयितृत्वेन शैथिल्यापादनेन धात्वर्थयोगा-
द्विप्रविद्याऽप्युपनिषदित्युच्यते ॥

ननु—उपनिषच्छब्देनाध्येतारो ग्रन्थमप्यभिलपन्ति—उपनिषदमधीमहे—अध्यापयाम-इति च । एवम्, नैव दोषः;
अविद्याविसंसारहेतुविशरणादेः सद्विधात्वर्थस्य ग्रन्थमात्रेऽसम्भवात्, विद्यायां च सम्भवात्; ग्रन्थस्यापि

* भौमस्यात्रैरार्थम् । स खल्वधिरनेन मन्त्रेण सकलजगज्जन्मादिविधायकं कक्षणावक्ष्णालयं भगवन्तं जगतः कल्याणमाशासानः
प्रार्थयते—ओ जगदीश्वर ! महान्तं कोशं इममुपनिषद्वाक्यमहाकोशम्, उदच उद्गमय, विद्वन्मान्यतापादनादिना समुपतप्तं कुरु ।
‘अनु गतो’ (धा. पा. ८६३) लोट् । किञ्च निविञ्च स्वकृपाभूतधारया सर्वभूयोऽभिवर्षिण्याऽभिवर्षिणं कुरु ॥ अनेन कर्मणा च
कोशप्रभेतुः पितृणां पुरस्तात् अमिमुखं कुर्याः पयमादीनां नभः विषिताः अनवरुद्धाः स्यन्दन्ताम्, अस्य पितृणामक्षम्या तृप्ति-
रस्तिवत्यर्थः । तथा चाश्वलायनः—‘यहचोऽधीते पयसः कुर्या अस्य पितॄन् स्वषा उपशरन्ति यशर्जुषि धृतस्य कुर्या, यत्सा-
मानि मध्वः कुक्ष्या, यदधर्षात्रिरसः सोमस्य कुर्या, यद्वाङ्मनानि कर्गान् गाथान्तराशंसरीरितिहासपुराणानीत्यमृतस्य कुर्याः’
(यु. सू. ३. ३. ३.) इति ॥ धृतेन अमृतरसेन गव्येन च धावापृथिवी दिवं च पृथिवीं च द्युन्धि विशेषेण ह्येव
‘उन्धी ह्येवने’ (धा.पा.७.१०) लोट् । कोशकर्त्रे स्वलोकेऽमृतं मूलोके धृतं तत्सहस्रतं पयोदध्यादि च प्रभूतमुपतिष्ठतुः स इहामुत्र
मुल्लमुच्छतिरिति भावः । तथा चात्र मन्त्रान्तरम्—‘धृतस्य नाम शुभं यदस्ति जिह्वा देवानाममृतस्य नाभिः । (ऋ.सं.४.५६.१) इति,
‘तस्मै सरस्वतीदुहे क्षीरं सर्पिर्मधूदकम् ।’ (ऋ. सं. ९. ६७. ३२) इति चानुसन्धेयम् ॥ अज्याभ्यो गोम्यः सुप्रपाणं
साम्यकपातक्यमुदकं भवतु । काले वर्षतु पर्जन्यः । गोम्यः शिवं स्वस्ति चास्तिवत्यर्थः ॥

सादृश्येन तच्छब्दोपपत्तेः, 'आयुर्वे' वृत्तम् ' इत्यादिषु । तस्मात् विद्यायां मुख्यया वृत्त्योपनिषच्छब्दो वर्तते, ग्रन्थे तु भक्त्या इति (कठभा.) । तैत्तिरीयोपनिषद्दीपिकायां सायणाचार्या अपि " अत्र उपनिषच्छब्दो ब्रह्मविद्यैकगोचरः । तच्छब्दावयवार्थस्य विद्यायामेव सम्भवात् ॥ उपोपसर्गः सामीप्ये तत्प्रतीचि समाप्यते । सामीप्यासारतम्यस्य विश्रान्तेः स्वात्मनीक्षणार्त्तम् ॥ त्रिविधः सदिधातृशो विद्यायां सम्भविष्यति । श्रीमत्सुरेश्वराचार्यैर्विस्पष्टमिदमीरितम् ॥ उपनीयेममात्मानं ब्रह्मापास्तद्वयं स्वतः । निहन्त्यविद्यां तज्जं च तस्मादुपनिषद्भवेत् ॥ निहत्यानर्थमूलां स्वाविद्यां प्रत्यक्तया परम् । गमयत्यस्तसम्भेदमतो वोपनिषद्भवेत् ॥ प्रवृत्तिहेतुभिः शेषांस्तन्मूलोच्छेदकत्वतः । यतोऽवसादयेद्विद्या तस्मादुपनिषन्मता " इति ॥ ' यथोक्तविद्याहेतुत्वाद्ग्रन्थोऽपि तदभेदतः । भवेदुपनिषद्नामा लाङ्गलं जीवनं यथा ॥ ' इति । ताश्चैता उपनिषदो गीर्वाणसारस्वतसरस्वति महार्चा मणय इवापरिमिता एव विद्योत्तन्ते । परमिदानीं बहूनां श्रुतिशास्त्रानामुच्छिन्नत्वात् ; विद्यमानानामप्यङ्गुलीमेयानामाशिरोऽन्तर्भावमानत्वात्, अन्यैश्च तैस्तैः कलिकालमात्रमुल्लभैर्वेदोच्छेदकरैरुपपन्नैर्विप्लुतत्वाच्चादरणीयतरा अपि, अनादिनिधनत्वेन प्रसिद्धा अपि, प्रायो दुष्प्रापदर्शना एवेता वाङ्मन्यो भगवतस्तनवः ।

यद्यप्यद्यत्वे कचिदष्टाविंशतिः, कुहस्वित् द्वात्रिंशत्, कचनैकसप्ततिः, अन्यत्राष्टोत्तरं शतम्, इत्याद्यनेक-
त्रोपनिषदः प्रकाशिता दृश्यन्ते; तथापि ताः प्रायशोऽशुद्धिबाहुल्यासंविभक्तवासम्पूर्णत्वादिदुरन्तदोषप्रस्ततया न मनीषिणां मनोरथान् पूरयितुं पारयन्ति ।

न च तावता सर्वासां संग्रहोऽपि भवति, तत्रानुपलभ्यमानानां भूयसां वचसां ग्रन्थकृद्भिरुदाहृतत्वेन तद-
धिकोपनिषत्सम्मानुमानात् । दृश्यन्ते च वैदेशिकेन ' फारकर ' नाम्नाऽनेकग्रन्थपर्यालोचनादिना ' रिलिजिअस
लिटरेचर ऑफ् इंडिया ' इत्यत्र प्रकाशितायां सूच्यां त्रयोविंशत्यधिकशतसंख्यान्युपनिषद्नामानि । उपलभ्यन्ते
च कचित् कचित् तद्वतिरिक्तान्यपि पुस्तकानीत्यावश्यकस्तत्संग्रहे प्रयत्नः ।

किञ्च प्रकाशितानामप्यासामिदानीमध्ययनाभावेन तदसम्भवेन चांभीष्टवाक्यमन्त्रादीनां स्थानाभानदौस्थ्यं
तदवस्थमेव । तेन अतर्कसाध्याध्यात्मविद्याविषयान् निबन्धान् श्रुत्येकोपष्टम्भानि शारीरादिभाष्याणि, भामती-
श्रुतप्रकाशिकादिव्याख्याः, अन्यांश्चैवंविधान् प्रबन्धानधीयानाः, द्वैताद्वैतादिदार्शनिकग्रन्थांस्तुलनयाऽभ्यस्यन्तः,
विशेषतस्तद्दृशग्रन्थानां संशोधकाश्च तत्रोदाहृतोपनिषद्वाक्यसन्दर्भशुद्धिविश्चितास्तत्त्वार्थोपधारणे कियत् क्लिभ-
न्तीति तथाविधा एव बुधा बुध्येरन् । ईदृश्युपनिषदां विषमावस्थैव केषांचन दुर्दुर्लभानां परमाप्ततया प्रतीतै-
रप्याचार्यपादादिभिरुदाहृतेषु वाक्येष्वमूलत्वारोपणे, अपरेषां साहसिकशिरोमणीनां स्वकपोलकल्पितवचसामपि
श्रुतित्वेन जल्पने चावसरं वितरतीति सर्वेषामेवास्तिकानामत्यावश्यकं तद्दूरीकरणम् । न च तत्र यावदुप-
लभ्यमानानामशेषाणामप्युपनिषदां संग्रह-संविभाग-संशोधनपूर्वकं प्रकाशनं; तदन्तर्गतनिखिलवाक्यानां वर्णानु-
क्रमानुसारिसूचीनिर्माणं चान्तराऽपरः कोऽप्युपाय इति सर्वसम्प्रतिपन्नम् । किंतु ' वक्तुं सुकरमेतत्, कर्तुं
दुष्करम् ' इति पश्यन्त अद्ययावत्त केऽपि लब्धवर्णमणयोऽस्मिन् कर्मणि प्रावर्तिषत, परमिदानीं-मन्यामहं
परिणाममुपेयुषां पण्डितानां पुण्यपुत्रेण प्रेरितः-ता एता उपनिषदामौपनिषदानां चापद एकपद एवापाकर्तुं सम-
प्रहारसंख्यावतामप्रेसरः श्रीमान् ' शम्भुसुनुर्गजाननशास्त्री साधले ' महाभागः । व्यतानीच्च नातिचिरादिव
भगवतः श्रुतिरक्षादीक्षितस्य क्षीरसागरसुताजानेरनुकम्पानात्रसहायः श्लाघनीयतमं बृहदुपनिषत्संग्रहमिम-
मुपनिषद्वाक्यमहाकोशं चेति चिरायाधर्मणस्य सकलमपि कृति कुलं जानीमः । वयसा स्थविरतरस्याप्यध्यवसा-
यवता मनसा यूनोऽतिशयानस्य, घनेन दुर्गताग्रगण्यस्याप्यनवधया विद्यया लक्ष्मणस्य प्रापञ्चिकसुखवञ्चितस्यापि
सदा स्वानन्दनिर्भरस्यास्य शास्त्रिमहोदयस्यात्र प्रवृत्तिवृत्तान्तस्य परिचयः ' न्यूनातिरिक्तं यत्किञ्चित् ' इति
प्रतिवेदनतोऽवगन्तव्यः ।

एवमतिमहता यत्नेन सम्भूता अपि ता उपनिषदः काश्चिदतिजरत्तरमातृकतया करग्रहणमपि सोढुमक्षमः
काश्चिदसंविभक्तवाक्यसयार्थवबोधनेऽसमर्थाः, काश्चिदशुद्धजालजटिलतया पठनेऽप्यपर्याप्ताः, काश्चिच्च तैस्तैः

जनमिहलिखितमन्यैकमुलभैर्शेषविशेषैराक्रान्ता अभूवन् । ताम्रात्रभवता शास्त्रिप्रवीरेण सूक्ष्मेक्षिकया संशोध्य यथोचितं संविभज्य, तच्छुद्धपाठानुनीय, यावद्दुश्चिह्नं पूर्वोदितं दोषजालमपनीय, तथा संस्कृता यथा सुश्रूयन्त्राधिरोहणं प्रतीक्षमाणास्तिष्ठन्ति । अयं च तत्रस्थानां सर्वेषामेव वाक्यानामकारादिवर्णक्रमेण विहितः कोशस्तद्गुणपरिमलबाहः पृषदश्च इव तत्रभवतः सहृदयानुपतिष्ठत इति कथं वायं महात्मा शास्त्रिशिरोमणिः स्वपित्रुद्धरणमात्रार्थमभिवसुधं समानीतसंकललोकैकपावनसुरसरित्सलिलस्य नानुकरोतितरां भगीरथस्य ?

अथैवं सरस्वतीनिसर्गमात्सर्यशालिन्या लक्ष्म्या कदाचिदकटाक्षितेन, जठरपिठरपूणाच्च व्यवसायान्तरं श्रितवता, स्वयशोराशिविशदपलितक्रान्तशिरसा, यस्यां जाग्रति भूतानि तस्यामिष वा निशा सर्वभूतानां तस्यामपि जाग्रता, शास्त्रिमहाशयेन भूयसः क्लेशाननुभूय निर्माय निर्मायमुपहृतमिममुपनिष्ठाक्यकुसुमकोशं स्वकरकिसलयैः स्वीकृत्याथेव सफलीकरिष्यन्त्येतस्य परिभ्रामन् कोविदकल्पदुमा इत्याशास्महे ।

ये चात्र केचिदोषाः सम्भवेयुस्ते कर्तुरसहायतां च जराशियिलतां च साधनसामग्रीविकलतां च तथाऽस्य कर्मणोऽपि विशालतां च विषमतां च मानुषमनीषाया अल्पविषयतां च समालोक्य मर्षणीयाः करुणार्णवैर्लेख्य-वर्णबरेण्यैरिति तान् साञ्जलिबन्धमभ्यर्थयामः ।

अन्ततश्च वयसेव विद्यया तथैव नयविनयाभ्यां ताभ्यामिव गुणैश्च गरिष्ठमपि सौमन्यातिशयेन सुहृदायमान-मीदृशानेककर्मसु व्यापृतं श्रीमन्तं शम्भुसूनुं गजाननशास्त्रिमनामयेन द्वावीयसायुषा यशसा श्रिया च समेधयितुं भगवन्तमगजानननलिनभास्करं महेश्वरं सम्प्राभ्यर्च्य तेन सपद्येवाविश्विकीर्षितं 'बृहदुपनिषत्संग्रहं' प्रतीक्षमाणा एतावत्येव तिष्ठासामः ।

‘दोर्वैद्विषन्तश्च गुणैर्महान्तस्तुष्यन्तु सन्तः सुखमस्मदीयैः ।

अन्तर्द्वेषामपि सन्तमेषां जानीमहे प्रीतमनन्तमेकम् ॥’

महाशालिक्षेत्रम्
शके १८६२ वटपुर्णिमा

}

दीर्घदर्शिनामाश्रवः—

धूपकरोपाहोऽनन्तयज्ञेश्वरशर्मा ।

न्यूनातिरिक्तं यत्किञ्चित् ।

यत्प्रज्ञानमुत चेतो धृतिश्च यज्ज्योतिरन्तरमृतं प्रजासु ।

यस्माच्च ऋते किञ्चन कर्म क्रियते तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥

अनन्तकोटिब्रह्माण्डनायकस्यानन्तभक्तजनाङ्गानान्धतमसविध्वंसकरस्यानन्तार्तातिहरस्य सच्चिदानन्दमय-स्यानन्तासनस्य भगवतः श्रीमदनन्तस्य कृणालवलेशात्स्वान्तःस्फुरितं तत्प्रसादभूतं श्रुतिमनोनयनाद्वाङ्मयं कमनीयकमलकोशमिवेममुपनिषद्वाक्यमहाकोशं विद्वद्भरकरकमलेषूपहारीकर्तुं मम मनोभास्करोऽद्यानन्तानन्दो-दयाचलं समुदितस्तत्प्रमोदसन्दोहावहमिति को न मन्येत ?

श्रीमद्विद्वद्वेसरैः परोपकृतिमद्धुर्यैर्धूपकरेत्युपाख्यैरनन्तशास्त्रिभिः स्वोद्यमभारं दूरतोऽपसार्यास्योपनिषे-द्वाक्यमहाकोशस्य प्रस्तावलेखनेनोपकृतोऽहं प्रभाकरप्रभया खद्योत इव लेखनासमर्थोऽपि तदनुज्ञया तच्छिष्यैरेव किञ्चिल्लेखनघाट्टयं कर्तुमुक्तः स्वोद्देश्यादि स्फुटीकर्तुम्, तत्क्षमापयितुमर्हन्ति ते क्षमाशीलाः ।

उपनिषद्वाक्यमहाकोशस्य प्रादुर्भावः परिचयश्च ।

नत्र वा दश वर्षाणि व्यतीतानि भवेयुस्तत्प्रागेव 'गुजराती' मुद्रणालयाधिपतिभिर्माहाद्वयोक्तं 'शाङ्कर-भाष्यायेकादशटीकोपेता श्रीमद्भगवद्गीता मुद्र्यतेऽस्माभिः । परं च तत्राख्य-व्याख्यादि-प्रणेतृभिस्तत्र तत्र स्वस्वमतसमर्थनपराणि वेदवेदाङ्गश्रुतिस्मृतिपुराणेतिहासादिभ्यो यानि वाक्यानि समुद्भूतानि भवेयुस्तेषां मूलस्थलाङ्कनिवेशनेन तत्तदादर्शभूतप्रत्यन्तरादिभ्योऽशुद्धिनिरसनपूर्वकं विशेषाविशेषनिर्द्घनेन च परिच्छेद-स्वरूपास्वल्पविरामचिह्नैश्च तां विभूष्य सा मुद्रणीयेत्यस्माकं मनस्युत्कटा मनीषा समुद्भूता तां सफलीकर्तुमर्ह्य' इति । तथैव युक्त्वा तत्कर्तुमुमुक्तोऽहं श्रीमद्भगवद्गीतायास्तत्तटीकाकारैस्तत्र तत्र वेदादिमन्येभ्यः समुद्भूत-

वाक्यानां स्थलनिर्देशेन न तथा परिभ्राम्योऽस्मि यथोपनिषद्वाक्यस्थलाङ्गनिर्देशेन । एवमस्मिन्नारब्धकार्ये मासद्वयावध्यावधिचिन्ताम्बुधेरतिरतरलतरङ्गनिकरेषु निमग्नमानसोऽभूवम् ।

तत एकस्मिन्दिने नयननाराचवसुविधुतमे (१८५२) शकाब्देऽनन्तप्रियायामनन्तचतुर्दश्यां कृतानन्तार्चनोपासनस्य “ को मम चिन्ताग्रहस्तस्य हस्तावलम्बदानेनास्मात्समुद्धर्ता भविता ? ‘ अनन्तसंसार-महासमुद्रमग्नं समभ्युद्धर वासुदेव ! । अनन्तरूपे विनियोजयस्व ह्यनन्तसूत्राय नमो नमस्ते ॥ ’ इत्यनन्त-भक्तैरनन्तस्तवैः स्तुतोपासितानन्तगुरो ‘ त्वमेवेदानीं ममाप्यनन्तापत्समुद्धर्ता गुरुः शरणं भव ’ इति प्रार्थय-मानस्यार्धरात्रेऽर्धसुप्तस्यापि मम मनसि श्रीमदनन्तानुग्रहतश्चिन्तापट्टनध्वान्तविध्वंसकोऽयं चिन्तामणिः प्रादु-रभूद्यद्दमेवोपनिषद्वाक्यकोशस्य सम्यक्प्रणयनं कुर्यां तर्हि मदीयमप्यारब्धकार्यं सफलं भवेद्धोक्तसम-श्वापीति । ततस्तदैवोत्थाय कृतानन्तानन्तप्रणामोऽहं मुद्रिताष्टोत्तरशतोपनिषद्गतामीशावास्त्योपनिषद्मारभ्यो-पनिषद्वाक्यमहाकोशहेतोस्तद्वाक्यावलीलेखनं विधातुमुद्युक्तः ।

चतुःपञ्चोपनिषदां वाक्यलेखनानन्तरं लिखितेषु वाक्येष्वपशब्दितं गलितानि च दृष्ट्वा तद्वरीकर्तु-मनसा पितृपितामहादिसंप्रदीतग्रन्थेषु विचिन्वता मयाऽतिजीर्णं हस्तलिखितं भ्रष्टाक्षरमष्टोत्तरशतोपनिषद्विभ-सुपनिषद्वयं समुपलब्धम् । तद्वचोक्तं ‘ एतदतिरिक्ता अन्या अप्युपनिषदोऽत्र मुम्बापुरस्थबृहत्पुस्तकालये-ष्वन्यत्र च स्युः ’ इत्याशाङ्कुरो मज्जुदाकाशेऽङ्कुरितः । परन्तु तल्लभः प्रयत्नापेक्षः, प्रयत्नस्तु शक्यवसर-द्रव्यापेक्षः, तद्धीनेनापि यथाशक्ति शनैः शनैः प्रयतितं मया । ‘ प्रसादचिह्नानि पुरःफलानि ’ (र. वं. २।२२) इति श्रीमन्महाकविकुलगुरोः कालिदासस्योक्तिस्तत्प्रसङ्गानुसारेण सूपयुक्तैव, तथापि ‘ प्रयत्नचिह्नानि पुरः-फलानि ’ इत्यपि केनचित्कविद्वारेण यत्रकुत्रचिदुक्तं स्याच्चैतदपि युक्ततरमेवेत्यहं मन्ये, मत्कृतप्रयत्नासुतथारा-सिध्दनेन मदाशाङ्कुरस्य महावृक्षीभूतत्वात् । तासामत्यन्तायासलब्धानामुपनिषदां परिसङ्ग्रहणं विंशोत्तर-शतद्वयात्मकमभूद्यासामयमुपनिषद्वाक्यमहाकोशः समजनि, तत्प्रेक्षासमकालमेव प्रेक्षावतां विद्वद्वराणामामोदाति-भूमिमारोहेदेवासंशयम् । तद्व्रतं पुरुषसूक्तं ऋग्यजुरादिवेदान्तर्गतमप्युपनिषदेवेति निर्विवादं निश्चितं भूत्वा तद्वाक्यैरयं कोशः समलङ्कृतोऽस्माभिः “ पुरा मत्पुत्र ! पुरुषसूक्तोपनिषद्ग्रहस्यप्रकारं निरतिशयाकारावलीलिना विराट्पुरुषेणोपदिष्टं रहस्यं ते विविच्योच्यते ” इति नारदपरिभ्राजकोपनिषदि (उप. २) ब्रह्मणा नारदायोक्त-त्वात् । तथैव “ त्रिसुपर्णोपनिषदः पठनात् पंक्तिपावनः... त्रिसुपर्णश्रुतिर्होषा निष्कृतौ त्रिदले रता ” इति द्वितीय-विल्वोपनिषदि दृष्टत्वात्तद्वाक्यैरप्ययं विभूषित इति ज्ञातव्यं विचक्षणैः । अस्मत्सङ्कलितबृहदुपनिषत्संग्रहे सश्रीमूक्त एत आलोचयतामालोचनगते भविष्यत एवेति ।

अत्र केचिद्वदन्ति-“ उपनिषदस्तु दशैव त्रयोदश वा, यां अवोषशब्दसुबोधायां श्रीमच्छङ्कराचार्यवर्यैः प्रायशः शब्दशो व्याख्याताः, यरीतरास्तत्कालीना भवेयुस्तर्हि ता अपि कथं न तथाख्याविभूषिता दृग्गोचरतामायान्ति ? ” इति । तदसत् । श्रीमच्छङ्करानन्द-नारायण-रामतीर्थादि-यतिवरैश्चत्वारिंशदधिकानामथर्वशिखाद्युपनिषदां कृतानि व्याख्यानानि दृश्यन्ते । तत्र श्रीमद्यतिवर-नारायणस्वामिपादैस्तु प्रत्युपनिषद्याख्यानस्यादाबन्ते च ‘ नारायणेन रचिता भुतिमात्रोपजीविना ’ इत्यनेन पद्येन स्वीयाचारकृतयः भुतिपराः समर्थिताश्च दृश्यन्ते । अत ईशावास्यादि-त्रयोदशोपनिषदामिव तदितरासां भुतिमयत्वसिद्धेर्दर्शनात् ॥ केचिद्वैयाकरणाचार्या नैयायिकादयश्च लिखित-कतिपयोपनिषद्गतमपशब्दितं ह्रस्वदीर्घादिकं च लेखकप्रमादोद्भूतं स्यादिति जानन्तोऽपि नाङ्गीकुर्वन्ति तत्समीकर्तुं कथयन्ति च यथादृष्टभ्रुतमेव मुद्रणीयं, न वयं तत्र हस्तप्रक्षेपं कर्तुं शक्नुम इति । तथापि मया लेखकप्रमादोद्भूतो हस्तदोषोऽयमिति निश्चित्यादिमान्तिमसम्बन्धमनेतिक्रम्य तद्व्रतामशुद्धिप्रचुरतां यथामति दूरीकृत्य तद्वाक्यान्वय-समावेशितानि । आस्तां तावत्, प्रकृतमनुसरामः ।

अत्रोल्लिखितानामुपनिषदां प्राचीनार्वाचीनत्वं, तस्याख्यातृणां परिचयः, उपनिषद्गतास्फुटशब्दार्थपरिज्ञानं, अनेकार्थात्मादिशब्दा यत्र यत्रोपयुक्तत्वेनोपनिषत्सु दृग्गोचरा भवन्ति तेषां स्थलनिर्देशः, उपनिषदुपलब्धस्थानादि चैतद्विषयाणामत्रोल्लेखनमावश्यकमपि तद्यथावसरं यथामत्यस्योत्तरार्धे विद्वद्वेसरणामग्रे निधापयिष्यामः, उत्तरार्धस्याप्यविलम्बिततया मुद्रणावश्यकत्वात् । बृहदुपनिषत्संग्रहेण साकमचिरादेव तत्सर्वं प्रकाशीभविष्यत्येव ।

आदिमपाठविषयाः ।

एतदुपनिषत्कोशोपयुक्तताजिज्ञासुभिः संस्कृतसारस्वतोपासकैः पण्डितवरैः शास्त्रि-पौराणिक-प्रवचनकर्त्रादिभिश्च प्रथमं ज्ञानुद्देश्यज्ञानात्मानात्मात्मीय-चिन्तितचिन्तनीय-ध्यातुं प्रयत्नान्-स्वमहमादिशब्द-राम्भिः वाक्यानि शुद्ध-सत्त्वान्तःकरणेन प्रविचार्यास्योपयोगिता निर्धार्या ।

१-अत्र सर्वाणि वाक्यान्यकारादिवर्णक्रमेणैव लिखितानि; किन्तु 'ओङ्कारं प्रथमं कृत्वा ततो ब्रह्म प्रवर्तयेत् । अन्यथा विपरीतं तद्ब्रह्म स्यान्नात्र संशयः (प्रयोगपारिजाते यमः) इति धर्मशास्त्रानुशासनात्, श्रुत्यध्ययनस्य सर्वत्रोङ्कारपूर्वकत्वात्, उपनिषदामपि श्रुतिविशेषत्वाच्च प्रणवादीनि वाक्यानि- प्रथमं निवेद्य ततोऽकारादिक्रम आहतः । २-(?) ईदृक् चिह्नादिमद्वाक्यं 'जेकब्' महोदयकृतोपनिषच्छब्दकोशादुपात्तम् । एवंविधानि वाक्यानि च 'च' वर्णादिवाक्यपर्यन्तमेव संगृहीतानि । ३-+इति चिह्नं प्रकृतस्य वाक्यस्यान्यत्रापि निर्दिश्य-मानस्थलेऽवस्थानसूचकम् । ४-एतच्चिह्नमुपात्तवाक्यस्य तस्यामेवोपनिषदि निर्दिष्टस्थानेष्वान्नेद्वनबोधकम् । ५-...इदं विस्तारभयात् त्यक्तानां शब्दानां सूचकम् । ६-अत्र कचित् पदच्छेदः पङ्क्त्यायतिपरिजिहीर्षया न विहितः । ७-दूरान्वयवन्ति द्वाधिष्ठानि च वाक्यानि- यथाऽऽचार्यैरुदाह्रियन्ते तथा- द्विधा त्रिधा वा कृत्वाऽत्र निवेशितानि । समप्राण्यपि च तानि तत्तदादिवर्णानुसारेण सङ्गृहीतान्येवेति न कैश्चनात्र विप्रति-पत्तव्यम् । ८-वाक्यारम्भप्रधानपदाद्यवर्णमरुनुद्यैव तन्निवेशनं विधाय, तदारम्भगतानि 'अथ-अतः-खलु' प्रभृतीनि पदानि कुत्रचित् ( ) ईदृक् चिह्नान्तरे लिखितानि । ९-अत्र निर्दिष्टाः खण्डाध्यायाद्यङ्काश्च प्रकाश्य-मानं बहुदुपनिषत्संग्रहमनुसरन्ति । १०-उपनिषदां नामादिसङ्केताश्च सुव्यक्तत्वात् कोशानुशीलनावसर एव बुध्येरन् । ११ मुद्रितामुद्रितोपनिषत्सु किंपन्थ्यो निरङ्का अपि सन्ति ता यथावसरं यथामति च साङ्काः कृत्वा च तत्तदुपनिषद्वाक्यमत्र लिखितम्, यतस्तद्वाक्योपलब्धिः सुकरा स्यात्तथा यतितमिति वाचकदृक्पथं यास्यत्येव ।

उपनिषद्वाक्यकोशस्यास्य प्रणयनं केन प्रकारेण कथं जातं तदाशवेव निर्दिष्टम् । तत्कार्यसमारम्भे प्रसिद्धा-प्रसिद्धा (मुद्रितामुद्रिताः) उपनिषन्मूलभाष्यादिग्रन्था इतस्ततो य उपलब्धास्ते सर्वेऽद्वैतपन्थीयानामेव । ततोऽस्याखिलसाम्प्रदायिनामप्युपयुक्ततासिद्धिं चिकीर्षुणा मया तत्तत्साम्प्रदाय्युपनिषद्ग्रन्था बहुत्रान्वेषितास्तदा केवलं माध्वापरपर्यायिद्वैतपन्थीयाः सभाष्येशावास्यादयो दशोपनिषदः समासादिताः । तदन्तर्गताः पाठभेदा-स्तन्मूलत एवात्र सङ्कलिताः, माध्वभाष्यस्य गद्यपद्यात्मकत्वात्; पद्यात्मके भाष्ये पाठान्तरव्याकृतेरसंभवाच्च । विशिष्टाद्वैतपन्थीयास्ताः सभाष्याः कुत्रचिन्मुद्रिता इति केवलं शुश्रुमः । शुद्धाद्वैतीयानां पुष्टिमार्गीयानां तु दशोपनिषत्पाठान्तराणि सन्तीति किंवदन्त्याकर्ण्यते; कुत्रचिद्दृष्टान्यपि मया तद्ग्रन्थेषु, परंतु तदाप्तिः सुदुर्लभैव । तथापि यदि तानि मद्भागधेयवशाद्वस्तगतानि भवेयुः, यथोचितस्थलदानेन चात्र विभूषितानि भवेयुस्तर्हि कृतार्थो भवेयम् ।

अन्ततश्च "यैः सङ्कलितसकलसकलविद्यैर्विद्याभिलाषिभिर्विद्याभनदानं शोण्डैः श्रीमत्फर्चेसिंहसुतैः प्रतापसिंह-महाराजैर्जराजैरितस्य दशैकादशहायनैः कृताखण्डितायासस्य कल्पवृक्षेणैव स्वच्छायाश्रितस्य तवेप्सिततमं पूरयित्वा त्वत्प्रणीत उपनिषद्वाक्यमहाकोशोऽङ्गीकृतः, तेषां कीर्तिकीर्तने सगुणगणधन्यवाददाने च कथं त्वं क्वादिकप्रसारिततयशोभास्करकरैश्चकितचित्तश्चलद्वस्तो जरठः समर्थो भवितुमिच्छसि" इति मम मानसं मां हसति, उपदिशति च मूलसिञ्चनेन वृक्षामं यथोहसति सफलीभवति च तथा स्वमपि यैः साधनभूतैर्महाराजः प्रसादितस्ताच्छरणीभवे" इति । अतस्त्वानेव सौजन्यशालिनः परोपकृतिपरांस्तत्तदधिकाराधिकृतान् धन्यवादाहान् रा. रा. शं. म. पगारोपाभिधानान्, 'डॉ. लेले' इत्युपाख्यान् डॉ. भट्टाचार्यान्, प्रो. श्री. स. 'भावे' इत्युपाह्वान्, वि. पा. 'नेने' इत्याख्यान्वाहं तत्कृतोपकारभारेण नम्रीभूतः सादरं सप्रेम च संस्तूय निवेद्यामि तत्तदुपकारजातातिमहत्यनुकम्पा नहि शक्या कदापि विस्मर्तुमित्यलमतिपर्ल्लवितेन ।

माहापादपांशुः—

साधले इत्युपाख्यो शंसुसुनूर्गजाननः

उपनिषन्नामादिसूची ।

उपनिषन्नामानि	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
१ अक्षमालोपनिषत्	अ. मा.	वाक्यात्मकः मंत्रात्मकश्च		
२ अक्ष्युपनिषत्	अक्ष्यु. अक्ष्यु.	*वाक्यात्मकः *पद्यात्मकश्च		
३ अथर्वशिखोपनिषत्	अ.शिखो., अ.शि.	वाक्यात्मकः		
० अथर्ववेदसंहिता	अथर्व., अथर्व.सं.	कांडात्मकः		
४ अथर्वशिरउपनिषत् (शिबोप. रुद्रोप.)	अ. शिरः.	खंडात्मकः	वाक्यात्मकः मंत्रात्मकश्च	
५ अद्वयतारकोपनिषत्	अद्वयता., अ.ता.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
६ अद्वैतप्रकरणम् (मांडू.)	अद्वैत.	पद्यात्मकः		
७ अद्वैतोपनिषत्	अद्वैतो.	वाक्यात्मकः		
८ अद्वैतभावोपनिषत्	अद्वैत.भा.	वाक्यात्मकः		
९ अध्यात्मोपनिषत्	अध्यात्मो.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
१० अनुभवसारोपनिषत्	अनु. सा.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
११ अन्नपूर्णोपनिषत्	अ. पू.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
१२ अमनस्कोपनिषत्	अमन.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
१३ अमृतनादोपनिषत्	अमृतना., अ.नादो.	पद्यात्मकः		
१४ अरुणोपनिषत्	अरुणो.	मंत्रात्मकः		
१५ अलातश्चान्तिप्र. (माण्डूक्योपनिषत्कारिकाः)	अ. छां.	पद्यात्मकः		
१६-१ अवधूतोपनिषत्	१ अवधू.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
१७-२ अवधूतोपनिषत्	२ अवधू.	पद्यात्मकः		

* गद्यं पद्यमिति प्राङ्पूर्वाख्यं द्विविधं बुधैः । वर्णमात्रप्रभेदेन पद्यं बहुविधं स्मृतम् ॥ पद्यं चतु-
पदी, तच्च वृत्तं जातिरिति द्विधा । वृत्तमक्षरसङ्ख्यातं जातिमात्राकृता भवेत् ॥ वाक्यं स्याद्योग्यता-
काङ्क्षासत्तियुक्तः पदोच्चयः । वाक्योच्चयो महावाक्यमित्थं वाक्यं द्विधा मतम् ॥ स्वार्थबोधसमाप्ताना-
मन्नाङ्गित्वव्यपेक्षया । वाक्यानामेकवाक्यत्वं पुनः सम्भूय जायते ॥ ॥ बह्विपुराणे—प्राप्यते ज्ञानकथनं
परलोकस्तुभाषितम् । स्वर्गापवर्गसिद्ध्यर्थं भाषितं यत्सुशोभनम् ॥ वाक्यं मुनिवरैः शास्त्रैस्तद्विज्ञेयं
तुभाषितम् ॥ रागद्वेषानुतक्रोधकामतृष्णानुसारि यत् ॥ वाक्यं निरयहेतुत्वात्तदभाषितमुच्यते ॥ संस्कृते-
नापि किं तेन मृदुना ललितेन वा ॥ अविद्यारागवाक्येन संसारहेतुना ॥ यच्छ्रुत्वा जायते पुण्यं
रागादीनां च संशयः । निरुद्धमपि तद्वैक्यं विज्ञेयमतिशोभनम् ॥ [इति श. चि. कोशः]

उपनिषद्भाषाभाषा	तत्संकेतनामाभाषा	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
१८ अव्यक्तोपनिषत्	अव्यक्तो.	वाक्यात्मकः		
१९ आगमप्रकरणम्	आगम.	पद्यात्मकः		
(माण्डूक्योपनिषत्कारिकाः)				
२० आचमनोपनिषत्	आचम.	वाक्यात्मकः		
(आचमनीयो.)				
२१ आत्मपूजोपनिषत्	आ. पू.	वाक्यात्मकः		
२२ आत्मप्रबोधोपनिषत्	आत्मप्र.	वाक्यात्मकः		
(आत्मबोधो.)		पद्यात्मकश्च		
२३-१ आत्मोपनिषत्	१ आत्मोप.	वाक्यात्मकः		
२४-२ " "	२ आत्मो.	पद्यात्मकः		
२५ आथर्वणद्वितीयोपनिषत्	आथ. द्वि.	वाक्यात्मकः		
	आथर्व. द्वि.	मंत्रात्मकश्च		
० आपस्तम्बश्रौतसूत्रम्	आप. श्रौ.सू.			
२६ आयुर्वेदोपनिषत्	आयुर्वे.	पद्यात्मकः		
२७ आरुणिकोपनिषत्	आरुणि., आरु.	वाक्यात्मकः		
(आरुण्ययुप.)				
२८ आर्षेयोपनिषत्	आर्षे., आर्षेयो.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
२९ आश्रमोपनिषत्	आश्रमो.	वाक्यात्मकः		
३० इतिहासोपनिषत्	इतिहा.	वाक्यात्मकः		
		पद्यात्मकश्च		
३१ ईशावास्योपनिषत्	ईशावा., ईशा.	मंत्रात्मकः		
३२ उपनिषत्स्तुतिः	[शिवरहस्यान्तर्गताऽध्याप्यलब्धा.		अध्या. ५४]	
३३ ऊर्ध्वपुण्ड्रोपनिषत्	ऊर्ध्वपु.	वाक्यात्मकः		
	ऊर्ध्वपुं, ऊ.पुं.	पद्यात्मकश्च		
ऋग्वेदसंहिता	ऋक्सं.,	अष्टकात्मकः	अध्यायात्मकः	वर्गात्मकः
अष्टकात्मिका	ऋ. अ.	"	"	"
मंडलात्मिका	ऋ.मं.	मण्डलात्मकश्च	सूक्तात्मकः	मंत्रात्मकः
० ऋग्वेदखिल.	ऋ.खि.श्री.सू.	मंत्रात्मकः		
३४ एकाक्षरोपनिषत्	एकाक्ष.ए.उ.	पद्यात्मकः		
३५-१ ऐतरेयोपनिषत्	१ ऐत.	अध्यायात्मकः	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः
३६-२ " (आत्मबद्धो.)	२ ऐत.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
३७-३ " "	३ ऐत.	अध्यायात्मकः	खंडात्मकः	वाक्यात्मकः
३८ कठसूत्रोपनिषत्	कठरु.	वाक्यात्मकः		
(कण्डो.)		पद्यात्मकश्च		

अभिनवप्रकाशिका	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
३९ कठोपनिषत्	कठो.	वाक्यात्मकः	पद्यात्मकः	
४० कठश्रुत्युपनिषत्	कठश्र.	वाक्यात्मकः		
४१ कलिसन्तरणोपनिषत् (हरिनामोप.)	कलिसं.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
४२ कात्यायनोपनिषत्	कात्याय.	वाक्यात्मकः		
४३ कामराजकीलितो. द्वारोपनिषत्	कामरा. कामराज.	वाक्यात्मकः		
४४ कालामिरुद्रोपनिषत्	कालामि., का.रु.	वाक्यात्मकः		
४५ कालिकोपनिषत्	कालिको.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
४६ कालीमेघादीक्षितोप.	का.मे.दी., का.मे.	वाक्यात्मकः		
४७ कुण्डिकोपनिषत्	कुण्डि. कुंडि. कुंडिको.	पद्यात्मकः वाक्यात्मकश्च		
४८ कृष्णोपनिषत्	कृष्णो.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
४९ केनोपनिषत्	केनो.	खण्डात्मकः	पद्यात्मकः वाक्यात्मकश्च	
५० कैवल्योपनिषत्	कैव.	खण्डात्मकः	पद्यात्मकः	
५१ कौलोपनिषत्	कौलो., कौलोप.	वाक्यात्मकः		
५२ कौषीतकिब्राह्मणोप.	कौ.उ., कौ.त.	अध्यायात्मकः	वाक्यात्मकः	
५३ क्षुरिकोपनिषत्	क्षुरिको.	पद्यात्मकः		
५४ गणपत्यथर्वशीर्षोपनिषत्	गणप.	वाक्यात्मकः		
५५ गणेशपूर्वतापिन्युपनिष. (वरदपूर्वतापिन्यु.)	ग. पू.	उपनिषदात्मकः	वाक्यात्मकः	
५६ गणेशोत्तरतापिन्यु. (वरदोत्तरतापिन्यु.)	ग. श्वो.	उपनिषदात्मकः	वाक्यात्मकः	
५७ गर्भोपनिषत्	गर्भो.	वाक्यात्मकः		
५८ गान्धर्वोपनिषत्	गान्धर्वो.	वाक्यात्मकः		
५९ गायत्र्युपनिषत्	गायत्र्यु.	वाक्यात्मकः		
६० गायत्रीरहस्योपनिषत्	गायत्रीर.	वाक्यात्मकः		
६१ गारुडोपनिषत्	गारुडो.	पद्यात्मकः मंत्रात्मकश्च		
६२ गुह्यकाव्युपनिषत्	गुह्यका.	पद्यात्मकः		

उपनिषद्नामादिषुचो

उपनिषद्नामानि	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
६३ गुह्यषोढान्यासोपनिषत्	गुह्यषो., गु. षो.	वाक्यात्मकः		
६४ गोपाकपूर्वतापिन्युपनिषत्	गो. पू.	गद्यपद्यात्मकः		
६५ गोपालोत्तरतापिन्यु.	गोपालो.	खण्डात्मकः	गद्यपद्यात्मकः	
६६ गोपीचन्दनोपनिषत्	गोपीचं.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
६७ चतुर्वेदोपनिषत्	चतुर्वे.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
६८ चाक्षुषोपनिषत्	चाक्षुषो.	मंत्रात्मकः		
(चक्षुरूप., चक्षुरोगोप., नेत्रोपनिषदिति नामान्तराणि.)				
६९ चित्त्युपनि.	चित्त्यु.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
७० छागलेयोपनि.	छाग., छागले.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
७१ छान्दोग्योपनिषत्	छांदो., छान्दो., छां. उ., छां.	अध्यायात्मकः	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः
७२ जाबालदर्शनोपनिषत्	जा. द.	खण्डात्मकः	पद्यात्मकः	
७३ जाबालोपनिषत्	जाबालो. जाबा.,	वाक्यात्मकः		
७४ जाबाल्युपनिषत्	जाबाल्यु.	वाक्यात्मकः		
७५ तारसारोपनिषत्	तारसा.	गद्यपद्यात्मकः मंत्रात्मकश्च		
७६ तारोपनिषत्	तारोप.	वाक्यात्मकः		
७७ तुरीयातीतोपनिषत्	तुरीया.	वाक्यात्मकः		
७८ तुरीयोपनिषत्	तुरीयो.	वाक्यात्मकः		
७९ तुलस्युपनिषत्		गद्यपद्यात्मकश्च		
० तैत्तिरीयमारण्यकं	तै. आ.	मंत्रात्मकः		
८० तेजोविन्दूपनिषत्	ते. बिं.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
० तैत्तिरीयसंहिता	तै. सं.			
८१ तैत्तिरीयोपनिषत्	तैत्ति.+	वाक्यात्मकः	अनुवाकात्मकः मंत्रात्मकश्च	वाक्यात्मकः
८२ त्रिपाद्विभूतिमहा- नारायणोपनिषत्	त्रि. म. ना., त्रि. म.	अध्यायात्मकः	वाक्यात्मकः	
८३ त्रिपुरातापिन्युपनि.	त्रि. ता.	उपनिषदात्मकः	मंत्रात्मकः वाक्यात्मकश्च	
८४ त्रिपुरोपनिषत्	त्रिपुरो.	मंत्रात्मकः		

उपनिषद्नामानि	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
८५ त्रिपुरामहोपनिषत्	त्रि.म., त्रि.महो.,	मंत्रात्मकः		
८६ त्रिशिखिब्राह्मणोपनि.	त्रि. ब्रा.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	पद्यात्मकश्च
८७ त्रिष्टुपर्णोपनिषत्		मंत्रात्मकः		
८८ णामूर्त्युपनिषत्	द. मू.	वाक्यात्मकः		
८९ दत्तात्रेयोपनिषत्	दत्तात्रे. .	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
९० दक्षोपनिषत्	(अशुद्धप्रचुरा)			
९१ दुर्वासोपनिषत्	दुर्वासो.	पद्यात्मकः		
९२ श्वेद्व्युपनिषत्		मंत्रात्मकः		
		पद्यात्मकश्च		
९३ २ ,, [शिवरहस्यान्तर्गताऽप्यद्याप्यलब्धा. अ. ५५]				
९४ द्वयोपनिषत्	द्वयो.	वाक्यात्मकः		
		पद्यात्मकश्च		
९५ ध्यानविन्दूपनिषत्	ध्या. विं.	पद्यात्मकः		
९६ नादविन्दूपनिषत्	ना. विं.	पद्यात्मकः		
९७ नारदपरिव्राजकोपनि.	ना. प.	उपदेशात्मकः	वाक्यात्मकः	पद्यात्मकश्च
९८ नारदोपनिषत्	नारदो.	वाक्यात्मकः		
९९ नारायणपूर्वतापिन्यु.	ना. पू. ता.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
१०० नारायणोत्तरतापिन्यु.	ना. उ. ता.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
१०१ नारायणोपनिषत्	नारा.	वाक्यात्मकः		
(नारायणाथर्वशीर्षोप.)				
१०२ निराळम्बोपनिषत्	निरा., निरा.उ.	वाक्यात्मकः		
	निरा. लं.			
१०३ निरुक्तोपनिषत्	निरुक्तो.	अध्यायात्मकः	वाक्यात्मकः	पद्यात्मकश्च
१०४ निर्वाणोपनिषत्	निर्वाणो.	वाक्यात्मकः		
१०५ नीलरुद्रोपनिषत्	नीलरु.	खण्डात्मकः	मंत्रात्मकः	
१०६ नृसिंहपूर्वतापिन्युपनि.	नृ. पू.	उपनिषदात्मकः	वाक्यात्मकः	
१०७ नृसिंहषट्चक्रोपनिषत्	नृ. षट्च.	वाक्यात्मकः		
१०८ नृसिंहोत्तरतापिन्युपनि.	नृसिंहो.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
१०९ पञ्चब्रह्मोपनिषत्	पञ्चब्र.,	वाक्यात्मकः		
	पं. ब्र.	पद्यात्मकः		

उपनिषद्नामादि	तत्संकेतनामादि	प्रथमार्थः	द्वितीयार्थः	तृतीयार्थः
११० परब्रह्मोपनिषत्	परब्र.			
१११ परमहंसपरिव्राजकोप.	प. हं. प.	वाक्यात्मकः		
११२ परमहंसोपनिषत्	प.हंसो., प.हं.	वाक्यात्मकः		
११३ पारमात्मिकोपनि.	पारमा.	अनुवाक्यात्मकः	मंत्रात्मकः	
० पारस्करगृह्यसूत्रम्	पा. गृ. सू.			
११४ पारायणोपनिषत्	पारायणो.	मंत्रात्मकः		
११५ पाशुपतब्रह्मोपनिषत्	पा. ब्र.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
११६ पिण्डोपनिषत्	पिण्डो.	पद्यात्मकः		
११७ पीताम्बरोपनिषत्	पीताम्बरो.	वाक्यात्मकः		
११८ पुरुषसूक्तोपनिषत्	पु. सू.	मंत्रात्मकः		
११९ पैङ्गलोपनिषत्		अध्यायात्मकः	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च	
१२०-१ प्रणवोपनि.	१ प्रणवो.	पद्यात्मकः		
१२१-२ ,,	२ प्रणवो.	वाक्यात्मकः		
१२२ प्रश्नोपनिषत्	प्रश्नो.	प्रश्नात्मकः		
१२३ प्राणाग्निहोत्रोपनिषत्	प्राणाग्नि., मा. हो.	खण्डात्मकः	मंत्रात्मकः वाक्यात्मकश्च	
१२४ बटुकोपनिषत्. (बटुकोप.)	बटुको.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
१२५ बह्वचोपनि.	बह्वचो.	वाक्यात्मकः		
१२६ बाष्कलमन्त्रोपनि.	बा. मं.	वाक्यात्मकः		
१२७ १ बिल्वोपनि.	१ बिल्वो.	पद्यात्मकः		
१२८ २ ,,	२ बिल्वो.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकः		
१२९ बृहज्जाबालोपनि.	बृ. जा., बृहज्जा.	ब्राह्मणात्मकः	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च	
१३० बृहदारण्यकोपनि.	बृ.उ., बृह.	अध्यायात्मकः	ब्राह्मणात्मकः	वाक्यात्मकः
१३१ ब्रह्मविन्दूपनिषत् (अमृतविन्दूप.)	ब्र. वि.	पद्यात्मकः		
१३२ ब्रह्मविद्योपनिषत्	ब्रह्मवि., ब्र.वि.	पद्यात्मकः		
१३३ ब्रह्मोपनि.	ब्रह्मोप., ब्रह्मो.	वाक्यपद्यात्मकः		

	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
१३४	भगवद्गीतोपनिषत्	भ. गी.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः
१३५	भवसन्तरणोपनि.	भवसं.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः
१३६	भस्मजाबालोपनि.	भ.जा., भस्मजा.	अध्यायात्मकः	वाक्यात्मकः
१३७	भावनोपनि.(कापिलोप.)	भावनो.	वाक्यात्मकः	
१३८	भिक्षुकोपनिषत्	भिक्षुको.	वाक्यात्मकः	
१३९	मठास्त्रायोपनिषत्	मठास्त्रा.	वाक्यात्मकः	
०	महावाक्यरत्नावलिः	म. वा. र.	प्रकरणात्मकः	
१४०	मण्डलब्राह्मणोपनि.	मं. ब्रा.	ब्राह्मणात्मकः	वाक्यात्मकः
१४१	मंत्रिकोपनिषत् (चूलिकोप.)	मंत्रिको.	पद्यात्मकः	
१४२	मल्लायुपनि.	(अशुद्धप्रचुरा कोशासंगृहीतवाक्या)		
१४३	महानारायणोपनि.	महाना., म.ना.	खण्डात्मकः	मंत्रात्मकः
	(बृहन्नारायणो.—उत्तरनारायणो.)			
१४४	महावाक्योपनिः	महावा.	वाक्यात्मकः	
१४५	महोपनिषत्	महो.	अध्यायात्मकः	महात्मकः
१४६	माण्डूक्योपनिषत्	माण्डू.	वाक्यात्मकः	
१४७	मुक्तिकोपनिषत्	मुक्तिको., मुक्ति.	अध्यायात्मकः	वाक्यपद्यात्मकः
१४८	मुण्डकोपनि.	मुण्डको., मुण्ड.	मुण्डकात्मकः	खण्डात्मकः
१४९	मुद्गलोपनिषत्		खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः मंत्रात्मकः
१५०	मृत्युलांगूलेपनिषत्	मृत्युलां.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च	
१५१	मैत्रायण्युपनिषत्	मैत्रा.	प्रपाठात्मकः	वाक्यात्मकः
१५२	मैत्रेय्युपनिषत्	मैत्रे., मैत्रे.उ.	अध्यायात्मकः	गद्य-पद्यात्मकः
१५३	यज्ञोपवीतोपनिषत्	यज्ञोप.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च	
१५४	याज्ञवल्क्योपनिषत्	याज्ञव.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च	
१५५	योगकुण्डर्युपनिषत्	योगकुं.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः
१५६	योगचूडामण्युपनिषत्	यो. चू.	पद्यात्मकः वाक्यात्मकश्च	

उपनिषद्नामानि	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
१५७-१ योगतत्त्वोपनिषत्	१ यो. त.	पद्यात्मकः		
१५८-२ ,,	२ योगत.	पद्यात्मकः		
१५९ योगराजोपनिषत्	योगरा.	पद्यात्मकः		
१६० योगशिखोपनिषत्	यो. शि.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
१६१ योगोपनिषत्	योगो.	पद्यात्मकः		
१६२ राजश्यामला- रहस्योपनिषत्	रा. श्या. र.	वाक्यात्मकः		
१६३ राधिकोपनिषत्	राधिको.	वाक्यात्मकः		
१६४ राधोपनिषत्	राधो.	प्रपाठात्मकः	वाक्यात्मकः	
१६५ रामपूर्वतापिन्युपनि.	रा. पू., रामपू.	उपनिषदात्मकः	पद्यात्मकः	
१६६ रामरहस्योपनिषत्	रामर.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
			वाक्यात्मकः	
१६७ रामोत्तरतापिन्युपनि.	रामो., रामोत्त.	खण्डात्मकः	मंत्रात्मकः	
			वाक्यात्मकश्च	
१६८ रुद्रहृदयोपनिषत्	रुद्रहृ.	पद्यात्मकः		
१६९ रुद्राक्षजाबालोपनि.	रु. जा.	पद्यात्मकः		
		वाक्यात्मकश्च		
१७० रुद्रोपनिषत्	रुद्रो., रुद्रोप.	वाक्यात्मकः		
१७१ लक्ष्म्युपनिषत्	लक्ष्म्यु.	वाक्यात्मकः		
१७२ लांगूलोपनिषत्	लांगूलो.	मंत्रात्मकः		
१७३ लिङ्गोपनिषत्		वाक्यात्मकः		
० वासर्नयीसंहिता (यजुर्वे.)	वा. सं.	अध्यायात्मकः	मंत्रात्मकः (कण्डिकात्मकः)	
१७४ वज्रपञ्जरोपनिषत्	व. पं.	वाक्यात्मकः		
१७५ वज्रसूचिकोप.	व. सू., वज्रसू.	वाक्यात्मकः		
१७६ वनदुर्गोपनिषत्	वनदु.	वाक्यात्मकः		
		पद्यात्मकश्च		
१७७ बराहोपनिषत्	बराहो.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
१७८ वासुदेवोपनिषत्	वासुदे., वासु.	वाक्यात्मकः		
१७९ विश्रामोपनिषत्	विश्रामो.	पद्यात्मकः		
१८० विष्णुहृदयोपनिषत्	विष्णुहृ.	खण्डात्मकः	मन्त्रात्मकः	
१८१ वैतथ्यप्रक. (मांडू.) वैतथ्य.		पद्यात्मकः		

उपनिषद्नामानि	संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
१८२ शरभोप.	शरभोपनिषत्	पद्यात्मकः वाक्यात्मकश्च		
१८३ आठ्यायनीयोपनिषत्	आठ्याय.	पद्यात्मकः वाक्यात्मकश्च		
१८४ आण्डिर्योपनिषत्	शांडि., शाण्डि., आण्डिर्यो., शां.	अध्यायात्मकः .	खंडात्मकः	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च
१८५ शारीरकोपनिषत्	शारीर.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
१८६-१ शिवसङ्कल्पोपनिषत्	१ शिवसं.	मन्त्रात्मकः		
१८७-२ शिवसङ्कल्पोपनिषत्	२ शिवसं.	मन्त्रात्मकः		
१८८ शिवोपनिषत्	शिवो.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः	
१८९ शुकरहस्योपनिषत्	शुकर., शु. र.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च	
१९० शौनकोपनिषत्	शौनको.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकश्च	
१९१ श्यामोपनिषत्	श्यामोप.	वाक्यात्मकः		
१९२ श्रीचक्रोपनिषत् (श्रीमद्भगवद्गीतोपनि.)	श्रीचक्रो.	मन्त्रात्मकः	वाक्यात्मकश्च	
१९३ श्रीविद्यातारकोपनि.	श्रीवि. ता.	पादात्मकः	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च	
१९४ श्रीसूक्तम्	श्रीसू.	मन्त्रात्मकः		
१९५ श्वेताश्वोपनिषत्	श्वेता., श्वेताश्व.	अध्यायात्मकः	पद्यात्मकः मन्त्रात्मकः	
१९६ षोडोपनिषत्	षोडो.	वाक्यात्मकः		
१९७ सङ्कर्षणोपनिषत्	सङ्कर्ष., संक.	वाक्यात्मकः		
१९८ सदानन्दोपनिषत्	सदानं.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
१९९ संध्योपनिषत्	सन्ध्या.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
२००-१ सन्यासोपनिषत्	१ सं. सो.,	अध्यायात्मकः		
२०१-२ सन्यासोपनिषत्	२ सन्यासो.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकः		
२०२ सरस्वतीरहस्योप.	सरस्व.	मन्त्रात्मकः पद्यात्मकश्च		

उपनिषद्नामानि	तत्संकेतनामानि	प्रथमांकः	द्वितीयांकः	तृतीयांकः
२०३ सर्वसारोप. (सर्वोपनि.)	सर्वसारो., सर्वसा.	वाक्यात्मकः		
२०४ सहवै. (सहवा.उ.)	सहवै.	वाक्यात्मकः मन्त्रात्मकश्च		
२०५ संहितोपनिषत्	संहितो.	वाक्यात्मकः मन्त्रात्मकश्च		
२०६ सामरहस्योपनिषत् ० सामवेदः	सामर. सामवे.	वाक्यात्मकः		
२०७ सावित्र्युपनिषत्	सावित्र्यु.	वाक्यात्मकः		
२०८ सिद्धान्तविट्टलोपनिषत्	सि.वि.	वाक्यात्मकः		
२०९ सिद्धान्तशिखोपनिषत्	सि. शि.	पद्यात्मकः मन्त्रात्मकश्च		
२१० सिद्धान्तसारोपनिषत्	सि. सा.	आवरणात्मकः	वाक्यात्मकः	
२११ सीतोपनिषत्	सीतो., सीतोप.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
२१२ सुदर्शनोपनिषत्	सुदर्श.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
२१३ सुबालोपनिषत्	सुबालो.	खण्डात्मकः	वाक्यात्मकः	
२१४ सुमुख्युपनिषत्	सुमुख्यु.	गद्यात्मकः		
२१५ सूर्यतापिन्धुपनिषत्	सूर्यता.	पटलात्मकः	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च	
२१६ सूर्योपनिषत्	सूर्यो.	वाक्यात्मकः		
२१७ सौभाग्यलक्ष्म्युपनि.	सौभाग्य. सौ. ल.	वाक्यात्मकः पद्यात्मकश्च		
२१८ स्कन्दोपनिषत्	स्कन्दो.	"		
२१९ स्वसंवेद्योपनिषत्	स्वसंवे.	वाक्यात्मकः		
२२० हयग्रीवोपनिषत्	हयग्री.	वाक्यात्मकः		
२२१ हंसषोडोपनिषत्	हं.षोडो., हंसषो.	मन्त्रात्मकः		
२२२ हंसोपनिषत् ० हिरण्यकेशीगृह्यसूत्रम्	हंसो. हि. गृ. सू.	वाक्यात्मकः		
२२३ हेरम्बोपनिषत्	हेरम्बो.	गद्यपद्यात्मकः		

॥ इत्युपनिषदः ॥

ॐ

ॐङ्कारोऽयमजरोऽमरोऽभयोऽमृतः ।

ॐङ्कारेण सर्वा वाक् सन्तृण्णा । ॐङ्कार एवेदं सर्वम् ।

उपनिषद्वाक्यमहाकोशः

ॐ

ॐ ॐ ॐ इति त्रिरुक्त्वा		ॐ आपो ज्योती रसोऽमृतं ब्रह्म	
चतुर्थः शान्त आत्माप्लुत...	अ.शिखो. १	भूर्भुवः सुवरोम्	महाना. ११७
ॐ ॐ नमो भगवते नारायणाय	त्रि.म. ना. ७।९	ॐ आपो ज्योती रसोऽमृतं ब्रह्म	
ॐ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय	त्रि.म. ना. ७।९	भूर्भुवः स्वरो [मैत्रा. ६।३५+	त्रि.म.ना. ७।११
ॐ ॐ वाचि प्रतिष्ठा	२	ॐ आपोऽमृतमर्त्यस्य... जन्यते	
ॐ अ आ इ ई उ ऊ ऋ ॠ लृ ऌ		• पुरुषोत्तमात्	कृ. पु. सि. ३
ए ऐ ओ औ अं अः	त्रि.म.ना. ७।१०	ॐ आप्यायन्तु ममाङ्गानि वाक्प्राणः	शांतिपाठः
ॐ अघोराय पुरुषाय पुरुषरूपाय		ॐ इङ्कार पुष्टिद क्षोभकर तृतीयेऽक्षे	
वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।२४	प्रतिष्ठिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ अङ्कार मृत्युञ्जय सर्वव्यापक		ॐ इति तिस्रो मात्राः, पताभिः	
प्रथमेऽक्षे प्रतिष्ठिष्ठ	अ. मा. ४	सर्वमिदमोतं प्रोतं चास्मिन्	मैत्रा. ६।३
ॐ अदामो ३ पिबा ३ मों देवो		ॐ इति प्रतिपद्यन्ते	शौनको. १।५
वरुणः सविता २	छां. उ. १।१२।५	ॐ इतिप्रयुक्तआत्मज्योतिःसकृदावर्तते	अ. शिखो. १
ॐ अनिरुद्धाय पुरुषाय पुरुषरूपाय		ॐ इति ब्रह्म [तैत्ति. १।८।१+	ना. प. ८।२
वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।८	ॐ इति ब्रह्म भवति	तारसा. १।४
ॐ अपानात्मने ॐ तत्सद्भूर्भुवः सुवः	गोपालो. ३।४	ॐ इति ब्रह्मणः प्रवक्ष्यन्नाह ब्रह्मोपा-	
ॐ अहं वृक्षस्य रेखि	शांतिपाठः	प्रवानीति	तैत्ति. १।८।१
ॐ आङ्काराकर्षणात्मक सर्वगत		ॐ इति ब्रह्मा प्रसौति	तैत्ति. १।८।१
द्वितीयेऽक्षे प्रतिष्ठिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ इति ब्रह्मेति व्यष्टिसमष्टिप्रकारेण	ना. प. ८।१
ॐ आदौ नम उचार्य ततो भगवते पदं	द. मू. २	ॐ इति शंसंति	छां. उ. १।१।९

ऽपनिषद्भाष्यमहाकोशः

ॐ इति सत्यम्	१पेसरे. ३।६।४	ॐ इत्येतदक्षरमुद्गीथमुपासीत	छां. उ. १।१।१ +१।४।१
ॐ इति संहारानुसन्वध्यात्	नृसिंहो. ४।१	ॐ इत्येतदक्षरमुद्गीथः	छां. उ. १।१।५
ॐ इति सामानि गायन्ति	तैत्ति. १।८।१	ॐ इत्येतदक्षरमुपासीत	छां. उ. १।४।१
ॐ इति होवाच व्यज्ञासिष्ठा इति [२, ३	बृ. उ. ५।२।१, + ६।२।१	ॐ इत्येतदक्षरस्य चैतत्	मैत्रा. ६।४
ॐ इति होवाच [बृ. उ. ३।१।१, १, १	+ ६।२।१	ॐ इत्येतदक्षरं परं ब्रह्म, अस्य पादा- श्चत्वारः	अ. शिखो. १
ॐ इति ह्युद्रायति तस्योपव्याख्यानं	छां. उ. १।१।१ + १।४।१	ॐ इत्येतदक्षरं परं ब्रह्म तदेवोपा- सितव्यं	तारसा. २।१
ॐ इति ह्येवानुजानाति	नृसिंहो. ८।५	ॐ इत्येतदनुकृति ह स्म वा अप्योभ्रावय	तैत्ति. १।८।१
ॐ इति ह्येव स्वरभ्रेति	छां. उ. १।५।१, ३	ॐ इत्येतदनुकृति ह स्म...	तैत्ति. १।८।१
ॐ इतीदं सर्वम्	तैत्ति. १।८।१	ॐ इत्येतद्व्याहरेत्	नारा. ३
ॐ इत्यक्षरम्	सन्ध्यो. २०	ॐ इत्येतेन (एकेन) रेचयेत्	अ. ना. २१
ॐ इत्यग्निहोत्रमनुजानाति	तैत्ति. १।८।१	ॐ इत्येव तद्वा हैषा एव समृद्धिः	छां. उ. १।१।८
ॐ इत्यग्ने व्याहरेत्	भ. जा. २।३	ॐ इत्येव यदुद्धृतं ज्ञानं ज्ञेयात्मकं शिवम् । असंस्पृष्टविकल्पांशं प्राणस्पन्दो निरुध्यते	शाण्डि. १।३४ मुण्ड. २।२।६ मैत्रा. ६।३
ॐ इत्यध्वर्युः प्रतिगरं प्रतिगृणाति	तैत्ति. १।८।१	ॐ इत्येवं ध्यायथ आत्मानं, स्वस्ति वः	
ॐ इत्यनुजानीध्वं ब्रूतैनमिति	नृसिंहो. ९।१	ॐ इत्येवं ध्यायंस्तस्मात्सत्मानं युञ्जीत	
ॐ इत्यनेनैत उपासीताजस्रं	मैत्रा. ६।४	ॐ ईङ्कार वाक्प्रसादकर निर्मल चतुर्थेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ इत्यनेनोद्धृत्यानामयेऽग्नौ जुहोति	मैत्रा. ६।२६	ॐ ईशानाय पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।२६
ॐ इत्यनेनोर्ध्वमुत्क्रान्तः	मैत्रा. ६।२२	ॐ ई ओं नमो भगवते श्रीमहा- गरुडाय ...	गारुडो. १० गारुडो. १२
ॐ इत्यभिनिधापयन्ति	शौनको. १।५	ॐ ईसचरतिसचरति... वज्रेण स्वाहा	
ॐ इत्यभ्याददते	शौनको. १।५	ॐ उशन् ह वै वाजश्रवसः सर्ववेदसं वदौ	कठो. १।१
ॐ इत्यस्याददते	शौनको. १।५	ॐ उङ्कार सर्वबलप्रद सारतर पञ्चमेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ इत्यात्मानं युञ्जीत	महाना. १७।१३	ॐ उदानात्मने ॐ तत्सद्गुरुवः सुवः	गोपालो. ३।८
ॐ इत्याभ्रावयति	छां. उ. १।१।१ + १।४।१	ॐ उङ्कारोच्चाटनकर प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ इत्युद्रायति [छां. उ. १।१।१+१।१।९	+ १।४।१	ॐ ऋङ्कार सङ्कोभकर चञ्चल सप्तमेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ इत्येकाक्षरमन्तःप्रणवं विद्धि	ना. प. ८।२	ॐ ऋङ्कार सम्मोहनकरोज्ज्वलाष्टमेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ इत्येकाक्षरं ब्रह्म [ध्या. विं. ९+ ब्रह्मवि. २+महाना. १।१।५+सूर्यो. ९ अमृ. २०+ तारसा. २।१	अ. ना. २१ + १प्रणवो+२ भ. गी. ८।१३		
ॐ इत्येकाक्षरमात्मस्वरूपं	तारसा. १।३		
ॐ इत्येकाक्षरं परं ब्रह्म तदेवोपासितव्यं	तारसा. २।१		
ॐ इत्येकाक्षरं ब्रह्म ध्येयं	ध्या. विं. ९		
ॐ इत्येकेन (एतेन) रेचयेत्	अ. जा. २१		
ॐ इत्येतदक्षरमादौ प्रयुक्तं ध्यानं ध्यायितव्यं	अ. शिखो. १		
ॐ इत्येतदक्षरमिदं सर्वं, तस्योपव्या- ख्यानं भूतं भव्यं भविष्यदिति	माण्डू. १+ नृसिंहो. १।२		
मृ. पू. २।१+४।२+			

ॐ लङ्कार विद्वेषणकर मोहक नवमेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ काराद्वयाहतिरभवत्	गायत्री. १
ॐ लङ्कारमोहकरदशमेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ कारान्तरालिकं मनुमावर्तयेत्	गो. पू. ३।१०
ॐ लङ्कार सर्ववश्यकर शुद्धसत्त्वैका- दशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ कारेण सर्वा वाक् सन्तृणा	छां. व. २।२३।४
ॐ ऐङ्कार शुद्धसात्त्विक पुरुषवश्यकर द्वादशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ कारेणेममात्मानं परमं ब्रह्म नृसिंहमन्विष्य ...	नृसिंहो. ७।१
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं आनन्देश्वराय विषादे सुधादेव्यै... प्रचोदयात्, तन्नो अर्धनारीश्वरः प्रचोदयात्	अ. मा. ४	ॐ कारो परे ब्रह्मणि पर्यवसितः	नृसिंहो. ६।३
ॐ ओङ्काराखिलवाक्य नित्यशुद्ध त्रयोदशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ कारो बाणः शक्तिरेव पीठं	लिकोप. २
ॐ औङ्कार सर्ववाङ्मय वश्यकर चतुर्विंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ कारोऽयमंजरोऽमरोऽभयोऽमृतः	गोपाळो. २।१४
ॐ अङ्कार गजादिवश्यकर मोहन पञ्चदशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ कारो यूपः	प्रा. हो. ४।३
ॐ अकार मृत्युनाशनकर रौद्र षोडशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ कारो वेदानामुत्तरोपनिषदं व्याख्यास्यामः	२ प्रणवो. १४
ॐ कङ्कार सर्वविषहर कल्याणद सप्तदशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ काली कपालिनी	कालिको. १
ॐ कार पवेदं सर्व	छां. व. २।२४।४	ॐ कुमारीपदत्रिहारबाणोऽप्रमूर्तये ... स्वाहा	७
ॐ कारध्वनिनादेन	ध्या. बि. २३	ॐ केशवाय पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।१०
ॐ कारप्रभवं सर्व	ध्या. बि. १६	ॐ क्रतो स्मर कृतं स्मर ईशा. १७+	बृ. व. ५।१५।१
ॐ कारमात्मानमुपदिदेश	नृसिंहो. ९।१	ॐ ह्रीं कृष्णाय गोविन्दाय गोपीजन ... स्वाहा	त्रि. म. ना. ७।१०
ॐ कारप्रभवा देवाः	ध्या. बि. १६	ॐ क्षङ्कार परात्पस् तत्त्वज्ञापक...	अ. मा. ४
ॐ कारप्रभवाः स्वराः	ध्या. बि. १६	ॐ खङ्कार सर्वक्षोभकर व्यापकाष्टा- दशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ कारप्लवेन... पारं तीर्त्वा	मैत्रा. ६।२४	ॐ खं ब्रह्म, खं पुराणं वायुरंखमिति	बृ. व. ५।१।१
ॐ कारप्लवेनान्तर्हृदयाकाशस्य पारं	मैत्रा. ६।२८	ॐ खेचराय नमः... सत्त्वाय नमः	अथर्व. १
ॐ कारस्तु तथा योज्यः [त्र. बि. १२+	प्रणवो. १२	ॐ गङ्कार सर्वविघ्नशमन महत्तरैकोन- विंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ कारखिविधो विविधकरणैः	अमन. २।१०७	ॐ गं गणपतये नमः	गणप. ७
प्राणश्च वायोर्जयः...	अमन. २।१०७	ॐ गोविन्दाय पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।१३
ॐ कारस्योत्पत्ति विप्रो न जानाति, तत्पुनरुपनयनं	२ प्रणवो. १४	ॐ घङ्कार सौभाग्यद स्तम्भनकर विंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ कारस्वरभूषितं	पञ्चम. १४	ॐ घृणिः सूर्य आदित्यः	त्रि. म. ना. ७।११
ॐ कारं तत्र चिन्तयेत्	१ यो. शि. १।७१	ॐ ङङ्कार सर्वविघ्नाशकरोऽष्टैक- विंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ कारं प्रणवात्मानं तन्मेमनः शिब...	२ शिबसं. २१	ॐ चङ्काराभिचारघ्न क्रूर द्वाविंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	१. २
ॐ कारं रथमारुह्य	अमृ. बि. २		
ॐ कारं सर्वेश्वरं द्वादशान्ते	नृसिंहो. ६		
ॐ कारास्त्रावित्री	बटुको. २७		

उपनिषद्वाक्यमहाकोशः

ॐ छङ्कार भूतनाशकर भीषण त्रयोविंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
चतुर्विंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ मङ्कार भूतनाशकर पञ्चविंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ अङ्कार सृष्ट्युपमथन षड्विंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ टङ्कार सर्वव्याधिहर सुभग सप्तविंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ ठङ्कार चंद्ररूपाष्टाविंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ डङ्कार गरुडात्मक विषम शो- भनैकोनत्रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ ढङ्कार सर्वसम्पत्प्रद सुभग त्रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ णङ्कार सर्वसिद्धिप्रद मोहकरैक- त्रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. २४
ॐ तङ्कार धनधान्यादिसम्पत्प्रद प्रसन्न द्वात्रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ तत्पुरुषाय पु...पु...वासु...	विष्णुह. २।२५
ॐ तत्पुरोर्नमः	महाना. १६।१
ॐ तत्सदिति निर्देशः	भ. गी. १७।२३
ॐ तत्सत्यम्, ॐ तत्सर्वम्	महाना. १६।१
ॐ तत्सद्यत् परं ब्रह्म	रामो. २।४
+गणेशो. १४+	श्रीवि.ता. ४।१
ॐ तत्सर्वम् ॐ तत्पुरोर्नमः	महाना. १६।१
ॐ तत्सवितुर्वरेण्यै भर्गो देवस्य	महाना. ११।७
धीमहि [त्रि.म.ना. ७।१११+]	पारायणो. ११
+वनदु. ९+सूर्यो. २+	महाना. १६।१
ॐ तदात्मा ॐ तत्सत्यम्	बृ. जा. १।५९
ॐ तदेति । सद्योजातात्पृथिवी	ग. शो. १।२
ॐ तद्रूपेणः, ॐ सद्रूपेणः, ॐ परं	महाना. १६।१
गणेशः	रामो. २
ॐ तद्रूप ॐ तद्वायुः	बृ. जा. ३।२४
ॐ तद्रक्षात्मकाः सच्चिदानन्दारूपाः	रामो. २।४
ॐ तद्रूपेति शोचार्थ	महाना. १६।१
ॐ तद्रामभद्रः परं ज्योती रसोऽहं	
ॐ तद्वायुः, ॐ तदात्मा	

ॐ तस्मै महाप्रासाय महादेवाय	शरभो. २४
ॐ त्रिविक्रमाय पुरुषाय पुरुषरूपाय...	विष्णुह. २।१६
ॐ थङ्कार धर्मप्राप्तिकर निर्मल त्रय- विंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ दक्षिणामूर्तिरीश्वरोम्	त्रि.म.ना. ७।९
ॐ दङ्कार पुष्टिवृद्धिकर प्रियदर्शन	अ. मा. ४
ॐ धङ्कार विषज्वरनिघ्न विपुल पञ्चत्रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ नङ्कार भुक्तिमुक्तिप्रद शान्त षट्त्रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ नमश्चक्षुस्तेजोदात्रे दिव्याय भास्कराय	२
ॐ नमस्ते गणपतये	गणप. १
ॐ नमस्ते भगवति मन्त्रमातृके... विश्वामृत्यो...	अ. मा. ६
ॐ नमस्ते भगवति मन्त्रमातृके- ऽक्षमाले उच्चाटन्यो...	अ. मा. ६
ॐ नमस्ते भगवति मन्त्रमातृके- ऽक्षमाले शेषस्तम्भिनि	अ. मा. ६
ॐ नमस्ते भगवति मन्त्रमातृके- ऽक्षमाले सर्ववशङ्कुरि	अ. मा. ६
ॐ नमः करुणाकरायामृताय	२
ॐ नमः प्रत्यगानन्दं ब्रह्मपुरुषं प्रणवस्वरूपं	आ. प्र. १
ॐ नमः शिवाय	त्रि.म.ना. ७।९
ॐ नमः शिवायेति याजुषमन्त्रो- पासको रुद्रत्व...	त्रि.ता. ४।३
ॐ नमः श्रीराधारसिकानन्दाभ्याम्	सामर. ८०
ॐ नमः सर्वकोटिसर्वविद्याराजाय छीं स्वाहा	त्रि.म.ना. ७।९
ॐ नमो नारायणादन्यो मन्त्रः...नास्ति	ना. उ. ३।१
ॐ नमो नारायणाय इत्यष्टाक्षरो मन्त्रः	ना. पू. २।१
ॐ नमो नारायणाय शङ्खचक्रगदाधराय	आ. प्र. १
ॐ नमो नारायणाय सहस्रार हुं फट् स्वाहा	ना. उ. २।३
ॐ नमो नारायणाय [त्रि.म.ना. ७।९+]	मठान्ना. २।९

ॐ छङ्कार = ॐ भवोद्भवाय

ॐ नमो नारायणाय स्वाहा	ना. पू. ५।२	ॐ नमो भगवते श्रीमन्नारायणाय	
ॐ नमो नारायणायैति मंत्रोपासको		महाविष्णवे	ना. क. २।३
वेकुण्ठमुवनं गमिष्यति [आ.प्र.१ +नारा. ४]		ॐ नमो भगवते श्रीसूर्यायाक्षितेजसे	अक्षु. १, चाक्षु. २
ॐ नमो नारायणाष्टाक्षरसंज्ञावरण-		ॐ नमो भगवते श्रीसूर्यायादित्या-	
देवतापूजा कर्तव्या	ना. पू. ६।१	याक्षितेजसेऽद्भोऽवाहिनि...	अक्षु. ३
ॐ नमो नारायणेति तारकं चिदात्मक-		ॐ नमो विश्वरूपाय	गो. पू. ४।४
मित्युपासितव्यम्	तारसा. १।३	ॐ नमो विष्णवे इतिषडक्षरं विज्ञातं	ना. पू. ३।१
ॐ नमो ब्रह्मणे नमो अस्त्वग्नये	सहस्रै. १२५	ॐ नमो विष्णवे ऐं ह्रीं श्रीं ह्रीं क्ष्मौ...	त्रि.म.ना. ७।९
ॐ नमो भगवति माहेश्वरि ह्रीं		ॐ नमो विष्णवे सुरपतये महाबलाय	
श्रीं ह्रीं...	वनदु. १, २५	स्वाहा	त्रि.म.ना. ७।१०
ॐ नमो भगवते आदित्याय...स्वाहा	चाक्षुषो. ५	ॐ नारसिंहाय पुरुषाय पुरुषरूपाय...	
ॐ नमो भगवते कालामिहिरौद्रहनुमते...	लांगूलो. ७	वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।२८
ॐ नमो भगवते चण्डप्रतापहनुमते	लांगूलो. ४	ॐ नारायणाय पुरुषाय पुरुषरूपाय	
ॐ नमो भगवते चिन्तामणिहनुमते...	लांगूलो. ५	वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।११
ॐ नमो भगवते दत्तात्रेयाय		ॐ नित्यं शुद्धं बुद्धं निर्विकल्पं	यो. चू. ७२
सर्वकामप्रदाय	दत्तात्रेयो. २।१	ॐ नृसिंहाय विष्णवे वज्रनखाय	
ॐ नमो भगवते दधिवामनाय	त्रि.म.ना. ७।९	भीमहि	नृ. पू. ४।३
ॐ नमो भगवते दावानलकालामि-		ॐ पङ्कार विषविघ्ननाशन भव्य	
हनुमते	लांगूलो. ३	सप्तत्रिंशोऽक्षे...	अ. मा. ४
ॐ नमो भगवते नारायणाय	त्रि.म. ना. ७।९	ॐ पद्मनाभाय पुरुषाय पुरुषरूपाय	
ॐ नमो भगवते पातालगरुडहनुमते	लांगूलो. ६	वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।२०
ॐ नमो भगवते भद्रजानिकटकर-		ॐ पुरुषोत्तमाय पुरुषाय...वासु-	
वीर हनुमते	लांगूलो. ८	देवाय नमो नमः	विष्णुह. २।२९
ॐ नमो भगवते भस्माङ्गरागाय...		ॐ पूर्णमदः पूर्णमिदं	शांतिपाठः
ह्रीं फट् स्वाहा	त्रि. ता. ३।५	ॐ प्रणवेन्दुविष्णुसहस्रनेत्राय	
ॐ नमो भगवते महागरुडाय...		पुरुषाय पुरुषरूपाय... नमः	विष्णुह. २।२७
हुं फट् स्वाहा	गारुडो. १३	ॐ प्रद्युम्नाय पुरुषाय पुरुषरूपाय...	विष्णुह. २।७
ॐ नमो भगवते महासुदर्शनाय हुंफट्	त्रि.म. ना. ७।९	ॐ फङ्काराणिमादिसिद्धिप्रद ज्योती-	
ॐ नमो भगवतेऽमृतवर्षाय रुद्राय	वनदु. ९८	रूपाष्टत्रिंशोऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ नमो भगवते रुद्राय	वनदु. ३८	ॐ बङ्कार सर्वदोषहर शोभनेकोन-	
ॐ नमो भगवते वासुदेवायेति		चत्वारिंशोऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४ ^१
द्वादशं परिकीर्तितं	ना. पू. ३।१	ॐ ब्रह्मणो महिमेत्येवैतदाह	मैत्रा. ४।४
ॐ नमो भगवते विष्णवे सर्वभूता-		ॐ ब्रह्ममेधया [त्रिसुप. २+	महाना. १२।२
त्मने...	त्रि.म.ना. ७।१२	ॐ ब्रह्ममेधया [त्रिसुप. ३+	महाना. १२।३
ॐ नमो भगवते श्री श्रीमन्महागरु-		ॐ भङ्कार भूतप्रशान्तिकर भयानक	
डाय...महागरुड...	वनदु. १६०	चत्वारिंशोऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ नमो भगवते श्रीमहानृसिंहाय...		ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः...	शांतिपाठः
पञ्च पञ्च स्वाहा	त्रि. म. ना. ७।९	ॐ भद्रं नो अपि वातस्य नमः	शांतिपाठः
		ॐ भवोद्भवाय पुरुषाय पुरुषरूपाय	विष्णुह. २।९

उपनिषद्वाक्यमहाकोशः

ॐ भुवः पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।२ ना.प. ४।४६	ॐ यो हवै...श्रीपरमात्मा नारायणः ॐ यो हवै...नारायणः स भग-	तारसा. ३१ तारसा. ३।७
ॐ भुवः सन्न्यस्तं मया ॐ भूर्नमो भगवते दावानल...	लांगूलो. २	बाम्...भगवती सीता...	
ॐ भूर्भुवः स्वः पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय...	विष्णुह. २।४	ॐ यो हवै श्रीपरमात्मा...विन्दु- स्वरूपः शत्रुघ्नो...	तारसा. ३।४
ॐ भूर्भुवः स्वरिति व्याहृतयः ॐ भूर्भुवः स्वः, तत्सवितुर्वरेण्यं	२ प्रणवो. १८ सूर्यो. २	ॐ यो हवै श्रीपरमात्मा...मकार- वाच्यः शिवस्वरूपो...	तारसा. ३।३
ॐ भूर्भुवः स्वः सन्न्यस्तं मया ॐ भूर्लक्ष्मीर्भुवर्लक्ष्मीः स्वर्लक्ष्मीः	ना. प. ४।४६	ॐ यो हवै श्रीपरमात्मा नारायणः स भगवान्...	तारसा. ३।१
कालकर्णी...	नृ. पू. ४।३	ॐ यो हवै श्रीपरमात्मा नारायणः स भगवान् तत्परः परमपुरुषः	
ॐ भूः ॐ भुवः ॐ स्वः ॐ महः ॐ जनः ॐ तपः ॐ सत्यं		नित्यशुद्धबुद्ध...ब्रह्मवाहं रामोऽस्मि भूर्भुवः...	तारसा. ३।८
[महाना. ११।७+	त्रि.म.ना. ७।११	ॐ रङ्गार दाहकर विवृत त्रिचत्वा- रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ भूः पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।१	ॐ रामचन्द्राय नमः ॐम्	त्रि.म. ना. ७।९
ॐ भूः सन्न्यस्तं मया	ना. प. ४६, ४७	ॐ रामाय हुं फट् स्वाहा	त्रि.म. ना. ७।९
ॐ भूः स्वाहा ॐ भुवः स्वाहा...		ॐ लङ्कार विश्वम्भर भासुर त्रु- श्चत्वारिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
अनेन जातरूपधरो भूत्वा	प. हं. प. ५	ॐ वङ्कार सर्वाप्यायनकरं पञ्चवत्वारिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ भूः स्वाहेति शिखामुत्पाट्य	सं. सो. २।६	ॐ वाङ्मे मनसि प्रतिष्ठिता	शांतिपाठः
ॐ भूः स्वाहेत्यप्सु वक्षं कटिसूत्रं च विस्तृत्य [सं. सो. २।६+	ना. प. ४।४७	ॐ वामनाय पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. १।१७ २३।३०
ॐ वङ्कार विद्येविमोहनकरैकचत्वा- रिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ विष्णवे पुरुषाय पुरुषरूपाय...	विष्णुह. २।१६
ॐ मत्स्यावताराय नमः	ना. पू. ५।२	ॐ व्यानात्मने ॐ तत्सद्भूर्भुवः सुवः	गोपालो. ३।६
ॐ मधुसूदनाय पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय...नमः	विष्णुह. २।१५	ॐ शङ्कार सर्वफलप्रदं पवित्रं षट्चत्वारिंशेऽक्षे...	अ. मा. ४
ॐ माधवाय पुरुषाय पुरुषरूपाय...	विष्णुह. २।१२	ॐ शिवं ॐ शिवं ॐ शिवं	गणेशो. २।१
ममो नमः		ॐ शं नो मित्रः शं वरुणः	शांतिपाठः
• यङ्कार सर्वव्यापक पावन द्विचत्वारिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ शीघ्रां व्याख्यास्यामः	तैत्ति. १।२।१
ॐ यश्छन्दसाष्टभो विश्वरूपः	शांतिपाठः	ॐ शोमिति शस्त्राणि शंसन्ति	तैत्ति. १।८।१
ॐ यो ब्रह्माणं विदधाति पूर्वं	शांतिपाठः	ॐ श्रीकृष्णाय देवकीनन्दनाय ॐ तत्सत्	गोपालो. ३।९
ॐ यो हवै श्रीपरमात्मा...उकार- वाच्य उपेन्द्रस्वरूपा...	तारसा. ३।२	ॐ श्रीकृष्णाय रामाय ॐ तत्सद्भूर्भुवः	गोपालो. ३।७
ॐ यो हवै श्रीपरमात्मा...कला- स्वरूपो लक्ष्मणो...	तारसा. ३।६	ॐ श्रीकृष्णायानिरुद्धाय ॐ तत्सत्	गोपालो. ३।५
ॐ यो हवै श्रीपरमात्मा...नाद- स्वरूपो भरतो...	तारसा. ३।५	ॐ श्रीगोपालाय निजस्वरूपाय...	गोपालो. ३।११
		ॐ श्रीधराय पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।१८

ॐ श्रीमो नमो भगवते रघु- नन्दनाय...रामाय...	त्रि.म.ना.७।११	ॐ सोऽहं सोऽहं सोऽहं	गणेशो. २।१
ॐ श्री ह्रीं ह्रीं नमो नारायणाय स्वाहा	ना. पू. ३।१	ॐ सुवः सद्यस्तं मया	ना. प. ४।४७
ॐ श्री ह्रीं नमो भगवते लक्ष्मीना- रायणाय विष्णवे	ना. पू. ३।३	ॐ स्वाहेति शिखामुत्पाद्य	ना. प. ४।४६
ॐ षड्कार धर्मार्थं कामदं बल सप्तचत्वारिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ इङ्कार सर्वबाहुय निर्मलैकोन- पञ्चाशदक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ सङ्कर्षणाय पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो नमः	विष्णुह. २।६	ॐ हंसः सोहम्	त्रि.म.ना.७।११
ॐ सङ्कार सर्वकारण सार्ववर्णि- काष्टचत्वारिंशेऽक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४	ॐ हि ॐ हि ॐ हीत्येतदुपनिषदं विन्यसेत्	आरुणि. ५
ॐ सत्यमित्युपनिषत्	कालामि. ५	ॐ हवीकेशाय पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय नमो...	विष्णुह. २।१९
ॐ सत्यं तदेतत्पण्डिताएव पश्यन्ति	नृसिंहो. ९।९	ॐ लङ्कार सर्वशक्तिप्रद प्रधान पञ्चाशदक्षे प्रतितिष्ठ	अ. मा. ४
ॐ सद्योजाताय पुरुषाय पुरुष- रूपाय वासु...नमो नमः	विष्णुह. २।२३	ॐ ह्रीं कृष्णवाससे नारसिंहवदने...	वनदु. १६०
ॐ समानात्मने ॐ तत्सर्गर्भुवःसुवः	गोपालो. ३।१०	ॐ ह्रीं दुं सपोल्लककाकपोत...	वनदु. १६०
ॐ समुद्रं गच्छ स्वाहा	ना. प. ४।४७	ॐ निर्विषं कुरु कुरु स्वाहा	वनदु. १६०
ॐ सह नावतु, सह नौ भुनक्तु...	शांतिपाठः	ॐ ह्रीं बले महादेवि ह्रीं महाबले ह्रीं चतुर्विध...तत्सवितुर्वरेवा-	सावित्र्यु. १२
ॐ सुदर्शन महाचक्राय वीतरूपाय ...स्वाहा	त्रि.म.ना.७।१०	ॐ ह्रीं भरताग्रज राम ह्रीं स्वाहा	त्रि.म.ना. ७।९
ॐ सुवः पुरुषाय पुरुषरूपाय वासुदेवाय	विष्णुह. २।३	ॐ ह्रीं श्रीं ह्रीं ग्लं ग्लीं ग्लूं ॐ ह्रीं ह्रीं श्रीं श्रीं लक्ष्मीवासुदेवाय	लांगूलो. ६ त्रि. म. ना. ७।९

अ

अ इति ब्रह्म । तत्रागतमहमिति अ क च ट त प य शान् सृजते अकथं सुखमुत्तमम्	१ ऐत. ३।८।६ त्रि. ता. १।५ वैतथ्य. ४७ नृसिंहो. ९।९ भ. गी. १३।३०	अकस्मान्मुद्गरदण्डायैस्ताडितवद्भया- ज्ञानाभ्यां...	पैङ्गलो. २।९
अकर्तारं च पश्यति अकर्ता विज्ञाता भवति अकर्ताऽहमभोक्ताऽहम् अकर्तृकमरङ्गं च गगने चित्रमुत्थितं अकर्मणश्च बोद्धव्यं अकर्मणि च कर्म यः अकर्म मंत्ररहितम् अकर्मा स्वामीव स्थितः अकलोऽमृतो भवति अकल्पकमजं ज्ञानं ज्ञेयमिदं प्रचक्षते	छां. उ. ७।९।१ अध्यात्मो. ६९ महो. ५।५४ भ. गी. ४।१७ भ. गी. ४।१८ ना. प. ३।८ परम. १ प्रभो. ६।५ अद्वैतो. ३३ निर्वाणो. १	अकाममस्थिरत्वं च च्छलत्वं... अकामयत बहु स्यां प्रजायेयेति अकामयमानो योऽकामः अकामो निष्काम आप्तकामः अकायमग्रणमस्माविरं अकायो निर्गुणो ह्यात्मा, तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु अकार उकार मकार इति अकार उकारो मकार इति त्र्यक्षरं प्रणवं तदेतद्वैमिति अकार उकारो मकार इति [ॐ कारः] नारा.४	आर्षे. ८।१ मैत्रा. ३।५ शाण्डि. ३।१।३ बृह. ४।४।६ बृह. ४।४।६ ईशा. ८ २ शिषसं. २२ माण्डू. ८ आ. प्र. १

उपनिषद्वाक्यमहाकोशः

अकार उकारो मकार एते		अकारेणममात्मानमन्विष्य	नृसिंहो. ७।१
प्रणवमयोर्ध्वपुण्ड्राः	वासुदे. ४	अकारेणममात्मानमुकारं	
अकार उकारो मकारश्चेति त्रयो वर्णा-		पूर्वार्द्धमाकृष्य...	नृसिंहो. ७।१
क्षयो वेदास्त्रयो लोकाः...		अकारे तु लयं प्राप्ते प्रथमे प्रणवांशके	व्या. वि. १०
एवं प्रणवः प्रकाशते	यो. चू. ७४	अकारे रेचितं पञ्चमुकारेणैव...	१ यो.त.१३८
अकारतुरीयांशाः प्रथमद्वितीयतृतीय-		अकारे लीयते ब्रह्मा ह्युकारे...हरिः	यो. चू. ७७
भूमिकाः	बराहो. ४।१	अकारे वह्निरित्याहुरुकारे हृदि...	ब्र. वि. ६९
अकारणं परं ब्रह्मोम्	नारा. ४	अकारेऽशोचितं पञ्चमुकारेणैव भिद्यते,	
अकारमात्रं विश्वः स्यात्	अक्षुप. ४७	मकारे लभते नादमर्धमात्रा तु	
अकारमिममात्मानमुकारपूर्वार्धं	नृसिंहो. ७।१	निश्चला	२ योगत. १०
अकारमूर्ती रक्ताङ्गी...बाला गायत्री	शाण्ड. १।६।१	अकारे संस्थितो ब्रह्मा ह्युकारे...हरिः	ब्र. वि. ७१
अकारश्चायुतावयवान्वितः[तुरीयो.१+	ना. प. ८।३	अकारोकारमकाररूपोदात्तादिस्वरा-	
अकारस्थूलांशे जाग्रद्विश्वः	बराहो. ४।१	त्मिका (गायत्री)	गायत्रीर. ३
अकारस्य शरीरं तु व्याख्यातं	१ प्रणवो. ४	अकारोकार-मकारार्धमात्रानादविन्दु-	
अकारं परं ब्रह्म ओम् [पाठः]	नारा. ४	कलाशक्तिश्चेति (अकारोऽष्टधाभिद्यते)	ना. प. ८।२
अकारं ब्रह्माणं नाभौ	नृसिंहो. ३।४	अकारोकारमकारनादविन्दुकलानु-	
अकारमुकारं पूर्वार्धमाकृष्य...[पा.]	नृसिंहो. ७।१	सन्धानध्यानाष्टविधा अष्टाक्षरं	
अकारः पीतवर्णः स्याद्रजोगुण		भवति	ना. पू.ता.१।३
उदीरितः	ध्या. वि. १२	अकारोकारमकाराः (पाठः)	वासु. ४
अकारः प्रथमकूडाक्षरो भवति	श्रीवि. ता.	अकारोकाररूपोऽस्मि	मैत्रे. ङ. ३।११
अकारः प्रथमाक्षरो भवति [रामो.१।२+	तार. २।१	(तस्मात्) अकारोकाराभ्यामिममा-	
अकारः प्रथमा मावाऽऽप्तेरादिमत्त्वात्	माण्डू. ९	त्मानमाप्ततममुत्कृष्टतमं चिन्मात्रं	
अकारः प्रथमोकारो द्वितीया मकार-		सर्वद्रष्टारं सर्वसाक्षिणं	नृसिंहो. ५।७
स्तृतीयाऽर्धमात्रा चतुर्थी	ना. प. ८।५	अकारो जाग्रति नेत्रे	यो. चू. ७४
अकारः सद्योजातो भवति	ना. पू. १।३	अकारो दक्षिणःपक्ष उकारस्तूत्तरःस्मृतः	ना. वि. १
अकाराक्षरसम्भूतःसौमित्रिर्विश्वभावनः	रामो. १।३	अकारो नयते विश्वं	आगम. २३
अकाराक्षरसम्भूता आग्भवा विश्व-		अकारो मध्यमरूपम्	गणप. ७
भाविता	श्रीवि. ता. १।३	अकारो राजसो रक्तो ब्रह्मा चेतनः	यो. चू. ७५
अकारादभवद्ब्रह्म जाम्बवानिति-		अकारो वै सर्वा वाक्	१ पेत. ३।६।७
संक्षितः	तारसा. २।२	अकार्यकार्यवकीर्णीं स्तेनो भ्रूणहा	महाना. ६।८
अकारादि स्वराण्यक्षं पञ्चब्रह्मात्मकं		अकीर्तिकरमर्जुन	भ. गी. २।२
वृहत्	पं. ब्र. १५	अकीर्तिं चापि भूतानि	भ. गी. २।३४
अकारादिक्षकारान्तवर्णजातकलेवरं	श्रीवि. ता. १।३	अकुर्वन्वापि कुर्वन्वा जीवः	
अकारादिक्षकारान्तान्यक्षराणि		स्वात्मरतिक्रियः	अ. पू. २।१०
समीरयेत्	१ यो.शि. ३।६	अकृतं कृतास्माब्रह्मलोकमभिसम्भवामि	छां. उ. ८।१३।१
अकारादित्रयणमं...एकाक्षरं परं		अकृत्वा प्रमादेन...गायत्रीजप्त्वा...	भस्मजा. १।६
उद्योतिः...प्रणवं...		अकृत्स्न एव तावन्मन्यते	बृह. १।४।१७
	पञ्चब्र. १५	अकृत्स्नो हि स प्राणमेव प्राणो	
अकारे जाग्रद्विश्वः	प. हं. प. १०	नाम भवति	बृह. १।४।७

अकार उकारो=अखण्डलक्षणा-

अकृत्स्नो हि स प्राणमेव प्राण-
नामा...(मा. पा.)

अकृत्स्नो ह्येष आत्मा यद्वाक्
अकृत्स्नो ह्येषोऽत एकैकेन भवति
अकृष्टपच्यौषधिवनस्पतिभिः

अक्रोधाद्या नियमाः सिद्धिवृद्धिकराः
अक्रेयोऽशोष्य एव च

अक्षण्वन्तः कर्णवन्तः सखायः

[अकसं.८।२।२४मं.१०।७।१।७]

अक्षते अच्युते लोकेऽक्षतेऽमृतत्वं च
गच्छत्योम्

अक्षमां हित्वा हेतुजालस्य मूलं

अक्षय्यमपरिमित...सुखं

अक्षयं निरञ्जनं

(?) अक्षया शान्तितरेव च

अक्षयोऽहमलिङ्गोऽहं

अक्षरत्वाद्दरेण्यत्वात्...अवधूत
इतीर्यते

अक्षरमतिशिष्यते, त्र्यक्षरं तत्समम्

अक्षरमनिर्देश्यं कूटस्थमचलं ध्रुवं

अक्षरमहं क्षरमहम्

अक्षरं तमसि विलीयते, तमः परे देवे

अक्षरं दहति मृत्युं दहति

अक्षरं परमं पदं (प्रभु-पा.)

अक्षरं परमं ब्रह्म निर्विशेषं निरञ्जनम्

अक्षरं परमो नादः शब्दब्रह्मेति कथ्यते

+ (?) अक्षरं प्रणवं तदेतदोमिति

अक्षरं ब्रह्म परमं

अक्षरं ब्रह्म यत्परम्

अक्षरं ब्रह्मसम्मिलतम्

अक्षरं भित्वा मृत्युं भिनत्ति

अक्षरं वा एषः (आत्मा)

अक्षरं वाऽन्नं मृत्युरन्नादः

(?) अक्षरं वेद्यते यस्तु

अक्षरः शुद्धः पूतोभान्तःक्षान्तःशान्तः

अक्षराज्जायते कालः कालाव्यापक

उच्यते

अक्षराणामकारोऽस्मि

बृह. १।४।७

१ ऐत.३।५।३

बृ. उ. १।४।७

आश्रमो. ३

निर्वाणो. ७

शिवो. ७।१०१

भ.गी. २।२४

ना.पू.ता.४।९

आत्मप्र. १

बटुको. २३

मैत्रा. ६।३०

निर्वाणो. १

वैतथ्य. ४०

ब्र. वि. ८३

१ अवधू. १

छां. २।१०।३

त्रि.म.ना. ७।७

अ. शिरः १।१

सुबालो. २।२

सुबालो. १५।२

महाना. ९।१

१ यो.शि. ३।१६

१ यो.शि. ३।२

आत्मप्र. १

भ.गी. ८।३

कठो. ३।२

महाना. ११।६

सुबालो. ११।२

शौनको. १।६

सुबालो. १४।१

प्रभो. ४।१०

मैत्रा. ७।६

बटुको. २६

भ.गी. १०।३३

अक्षरादपि चोत्तमः

अक्षराद्विविधाः सोम्य भावाः प्रजायन्ते

अक्षराणान्यासमुपदिशन्ति ब्रह्मवादिनः

अक्षराणां सायुज्यं सरूपतां सलोक-

तामश्नुते पुत्री...

(हि) अक्षरात् परतः परः

अक्षरात्मा चिदात्मकः

अक्षरात्सञ्जायते कालः

(तथा) अक्षरात् सम्भवतीह विश्वम्

अक्षरे खल्विमे अविकर्षणनेकीकुर्वन्

अक्षरेभ्यः पदानि स्युः पदेभ्यो

वाक्यसम्भवः । सर्वे वाक्यात्मका

मन्त्रा वेदशास्त्राणि सर्वशः

अक्षरोऽहमस्मि

अक्षरोऽहमोङ्कारोऽयमजरोऽमरो-

ऽमयोऽमृतो ब्रह्माभयं हि वै

अक्षसूत्राङ्कुशधरा पाशपुस्तकधारिणी

(?) अक्षाध्यक्षोऽवदातमनाः

अक्षिणि पुरुषो दृश्यत एष आत्मा

अक्षिणि पुरुषो दृश्यते...तदुक्तं

अक्षिणी निरभिद्येतामक्षिभ्यां चक्षुः

अक्षिण्युपस्थितो हि पुरुषः सर्वायेंषु

चरति

अक्षिण्यवस्थितो...(पा.)

अक्षितमस्यच्युतमसि

अक्षिस्पन्दं च दुस्स्वप्नं...सदानाशय

अक्षुब्धा निरहङ्कारा द्वन्द्वेष्वननुपा-

तिनी । प्रोक्ता समाधिशब्देन

मेरोः स्थिरतरा स्थितिः

अक्षेत्रज्ञा उपर्युपरि सम्भरन्तः

अक्षयन्तस्तारकयोश्चंद्रसूर्यप्रतिफलनं...

अखण्डचिद्वनानन्दस्वरूपं (ब्रह्म)

अखण्डपरमानन्दविशेषं

अखण्डबोधोऽहमशेषसाक्षी

अखण्डमण्डलाकारं व्याप्तं येन चराचरं

अखण्डलक्षणाखण्डपरिपूर्णसच्चिदा-

नन्दस्वप्रकाशं भवति

भ.गी. १५।१८

मुण्ड. २।१।१

नृ. पू. २।२

३ ऐत. २।२।३

मुण्ड. २।१।४

ते. त्रि. ४।७।८

अ.शिरः ३।१५

मुण्ड. १।१।७

३ ऐत. १।५।३

१ यो.शि. ३।६

गोपालो. २।१४

गोपालो. २।१४

सरस्व. २७

मैत्रा. ६।१

छां. ४।१५।१

छां. उ. १।७।५

२ ऐत. १।४

मैत्रा. ६।६

मैत्रा. ६।६

छां. ३।१७।६

वनदु. १६

२ ऐत. १।४

अ. पू. १।४९

छां. उ. ८।३।२

(?)

त्रि.म.ना. ४।१

त्रि.म.ना. ७।८

कुंडिको. १७

मठान्ना. २

त्रि.म.ना. ४।१

† वाक्यारम्भे (?) इत्येतच्चिह्नं वाक्यं जेकस्मिन्महोदयानां उपनिषच्छब्दकोशान्तर्गतमित्यवश्यम् मूले तु 'त्र्यक्षरं' इति ।

अखण्डशुद्धचैतन्यनिजमूर्तिविशेषविग्रहं	त्रि.म.ना.७।८		
अखण्डाकारमस्यहं	मैत्रे. ३।२०	अखण्डैकरसः पतिः	ते. बिं. २।११
अखण्डाकाशरूपोऽस्मि	मैत्रे. ३।२०	अखण्डैकरसः पिता	ते. बिं. २।१३
(भगवन्) अखण्डाद्वैतपरमानन्द-		अखण्डैकरसः शान्तः	ते. बिं. २।१८
लक्षणपरब्रह्मणः साकारनिराकारौ .		अखण्डैकरसादन्यन्नास्ति	ते. बिं. २।९
विरुद्धधर्मौ	त्रि.म.ना.२।२	अखण्डैकरसानन्दस्तारकब्रह्मवाचकः	रामो. ५।२
अखण्डाद्वैतपरमानन्दलक्षणपरब्रह्मणः		अखण्डैकरसान्नास्ति	ते. बिं. २।१०
परममूर्तिपरमतेजःपुंज...	त्रि.म.ना.७।८	अखण्डैकरसा भूमिः	ते. बिं. २।३
अखण्डानन्दतेजोराश्यन्तर्गतं	त्रि.म.ना.७।९	अखण्डैकरसा माता	ते. बिं. २।१३
अखण्डानन्दतेजोराश्यन्तर्स्थितं	त्रि.म.ना.७।९	अखण्डैकरसा विद्या	ते. बिं. २।८
अखण्डानन्दनिरस्तसर्वश्लेशकश्मलः	मं. ब्रा. ३।३	अखण्डैकरसास्ताराः	ते. बिं. २।१७
अखण्डानन्दपीयूषपूर्णब्रह्ममहार्णवे	अध्यात्मो. ६६	अखण्डैकरसो गुरुः	ते. बिं. २।६
अखण्डानन्दपूर्णः कृतार्थो भवति	मं. ब्रा. ३।२	अखण्डैकरसो जीवः	ते. बिं. २।४
अखण्डानन्दब्रह्मचैतन्याधिदेवतास्वरूपं	त्रि.म.ना.७।८	अखण्डैकरसो ज्ञाता	ते. बिं. २।१२
अखण्डानन्दमात्मानं विज्ञाय	अध्यात्मो. २७	अखण्डैकरसो देहः	ते. बिं. २।७
अखण्डानन्दविग्रहः	मैत्रे. ३।८	अखण्डैकरसो बन्धुः	ते. बिं. २।१९
अखण्डानन्दस्वभावमप्रमेयं		ब्रह्मा	ते. बिं. २।५
(आत्मानमपरोक्षीकृत्य)	व. सू. उ. ९	अखण्डैकरसां मन्त्रः	ते. बिं. २।२
अखण्डानन्दस्वरूपमनिर्वाच्यं	त्रि.म.ना. ७।७	अखण्डैकरसो रविः	ते. बिं. २।१७
अखण्डानन्दामितवैष्णव... विष्णोः		अखण्डैकरसो रुद्रः	ते. बिं. ३।३५
परमपदं विराजते	त्रि.म.ना. १।४	अखण्डैकरसो वाऽई	ते. बिं. ५।७
अखण्डानन्दांमृतविशेषं	त्रि.म.ना. ७।७	अखण्डैकरसो विराट्	ते. बिं. २।१४
अखण्डैकरसं किञ्चित्	ते. बिं. २।९		ते. बिं. २।५
अखण्डैकरसं गुह्यं	ते. बिं. २।१२	अखण्डैकरसो हरिः	ते. बिं. २।५
अखण्डैकरसं गुह्यं	ते. बिं. २।१६	अखण्डैकरसो होमः	ते. बिं. २।२३
अखण्डैकरसं गोत्रं	ते. बिं. २।१६	अखण्डैकरसो ह्यात्मा	ते. बिं. २।६
अखण्डैकरसं चान्तः	ते. बिं. २।१५	अखिलकार्यकारणस्वरूपं (ब्रह्म)	त्रि.म.ना. ४।१
अखण्डैकरसं जगत्	ते. बिं. २।१	अखिलप्रमाणातीतं	त्रि.म.ना. ७।७
अखण्डैकरसं ज्योतिः	ते. बिं. २।२२	अखिलप्रमाणागोचरं ब्रह्म	त्रि.म.ना. १।३
अखण्डैकरसं दृश्यं	ते. बिं. २।१	अखिलमिदमनन्तमात्मतत्त्वं	अ. पु. १।५५
हरसं ध्यानं	ते. बिं. २।२१	अखिलात्मा ह्यमेयात्मा...	ते. बिं. ४।७०
हरसं ब्रह्म	ते. बिं. २।४, ४१	अखिलापवर्गपरिपालकं (विष्णुवत्सेनं)	त्रि.म.ना. ६।६
मनः	ते. बिं. २।७	अगदो ह भवति	छां. उ. ३।१६।४
राज्यं	ते. बिं. २।२०	अगदो ह्येव भवति	छां. उ. ३।१६।२
अखण्डैकरसं सर्वं	ते. बिं. २।२८	अगन्मज्ज्योतिरुत्तमं [ऋ.मं. १।५०।१०	छां. उ. ३।१७।७
अखण्डैकरसं सर्वं चिन्मात्रमिति		अगमयेति स यदाहासतो मागमयेति	बृह. १।३।२८
भाषयेत् [२।२४	ते. बिं. २।२७	(?) अगम्यागम्यकर्ता च (पा.)	ते. बिं. १।४
अखण्डैकरसं सुखं	ते. बिं. २।७	अगम्यागमकर्ता यो गम्यागमन-	ते. बिं. १।४
	ते. बिं. २।१४	मानसः । मुखे...	ना. उ. ३।१
		अगम्यागमनात्पूतो भवति	

अगुणमविक्रियमन्यपदेष्टं	नृसिंहो. ९।९	अग्निरिति भस्म, वायुरिति भस्म.	
अगस्त्यः कलशे जात इति श्रुतत्वात्	व. सू. ५	[अ.शिरः ३।१।२+ जाबाल्यु. ६,	
अगृह्यो नहि गृह्यते [बृ.उ.३।९।२६+	+४।५।१५	+का.रुद्रो. २+रुद्रो.+२ बटुको.२४	भस्मजा. १।३
४।२।४+४।४।२२	मैत्रे. १।१४	अग्निरित्यादिमन्त्रेण प्रमृज्य (भस्म)	बृ.जा. ३।२६
अगोचरं मनोवाचामवधूतादिसम्प्लवम्	२ तत्त्वो. ६	अग्निरिन्द्रो विष्णुः...कर्मैन्द्रियदेवताः	ग. शो. ४।४
अगोचरे यदा लीला	बृ. उ. (१)	अग्निरिव कक्षं दहति ब्रह्मपृष्ठमना-	
अगोत्रमजरमभयममृतमरजोऽशब्दं	मुंड. १।१।६	वृतम्...	संहितो. ३।७
अगोत्रमवर्णमचक्षुःश्रोत्रं	ब्र. वि. ८४	अग्निरिव मन्यो त्विषितः सहस्व	
अगोत्रोऽहमगात्रोऽहं	२ प्रणवो. २१	[ऋक्सं. ८।३।१९=मं. १०।८४।२+	वनदु. १०८
अग्नआयाहि वीतये इत्येव...कृत्वा		अग्निरिवाग्निना विहितः	मैत्रा. ६।८
साम...अधीति		अग्निरिवाधूमकस्तेजसा निर्दहन्निवा-	
अग्न आयूंषि पवस आसुवोर्जमिषं च	सहवै. ६	त्मविद्भगवाब्ध्याकायन्यः	मैत्रे. १।१।२
नः[ऋक्सं. ७।२।१०=मं. ९।६६।१९	महाना. १६।१२	अग्निराकारः	छां. १।१३।१
अग्नय इत्याह तस्मादग्नय आधातव्याः	तैत्ति. १।९।१	अग्निरूपं प्रणवं सन्दध्यात्	रामो. ३।४
अग्नयश्च स्वाध्यायप्रवचने च		अग्निरूपाअन्नपानादिप्राणिनांशुतृष्णा	
अग्नये स्वाहाऽनुमतये स्वाहा देवाय	बृ.उ. ६।४।१९	त्मिका...नित्यानित्यरूपा भवति	सीतो. ८
वित्रे सत्यप्रसवाय स्वाहेति हुत्वा	मद्गाना. १७।८	अग्निरेनास्वदनायतीदमाहरतेति	१ ऐत. १।७।१
अग्नयो वै त्रयी विद्या देवयानः पन्थाः	छां.उ. ५।२।४	अग्निरेव सविता पृथ्वी सावित्री	सावित्र्यु. १
अग्नावाज्यस्य हुत्वा मन्थे...अवनयेत्	बृ.उ. १।४।१५	अग्निरेवाऽस्य ज्योतिर्भवति	बृह. ४।३।४
अग्नावेव देवेषु लोकमिच्छन्ते -	महो. ४।२६	अग्निर्ऋषिः पवमानः पांचजन्यः पुरो-	
अग्निना दाहो हिमसेचनमिव (यत्र)	विश्रामो. २	हितः[सहवै. ७+ऋक्सं. ७।२।१०=	मं. ९।६६।२०
अग्निदले रक्तवर्णे यदा विश्राम्यते मनः		अग्निर्गायत्रं त्रिवृद्रथन्तरं...	
अग्निना प्रज्वलिता रज्जुर्दृश्यमाना	सामर. ३२	तपन्ति वर्षन्ति	मैत्रा. ७।१
अग्निरेवाभाति	छान्दो. ३।६।१	अग्निर्ज्योतिरहः शुक्लः	म. गी. ८।२४
अग्निना मुखेन न वै देवा अश्रन्ति...		अग्निर्ज्योतिरित्यादिभिर्भौ जुहुयात्	भस्मजा. २।३
अग्निना वै होत्रा चक्रं पाञ्चजन्यं...	४	अग्निर्देवता ब्रह्म इत्यार्ष	महाना. १।१।५
धारयेत्	छान्दो. ३।६।३	आमाद्ब्रह्माता	चिन्त्यु. ७।१
अग्निनैव मुखेनैतदेवामृतं दृष्ट्वा नृप्यति	मैत्रा. ६।१०	अग्निर्धूमः (तस्य)	बृ.उ. ६।२।११
अग्निनैवाग्नमन्ति (पा.)	बृह. ४।३।४	अग्निर्भस्मेति मंत्रेण गृहीयाद्भस्म	बृ. जा. ३।२६
अग्निनैवायं ज्योतिषास्ते पलययते...	प. हं. प. ५	अग्निर्मा तस्मादिन्द्रश्च संविदानौ	
अग्निमात्मन्यारोप्य	अरुणो. १	प्रमुञ्चतां	सहवै. ९
अग्निमिच्छध्वं भारताः		अग्निर्मा तस्मादेनसो गार्हपत्य...	सहवै. १०
अग्निमीडे(ले)पुरोहितं[ऋक्सं. १।१।१]	२ प्रणवो. २१	अग्निर्मा तस्मादेनसो गार्हपत्यः प्रमुञ्चतु	सहवै. ४
इत्येवमादि कृत्वा ऋग्वेदमधीते	२ सङ्ख्यासो. १	अग्निर्मूर्धा चक्षुषी चन्द्रसूर्यौ	मुण्ड. २।१।४
अग्निमुपसमाधाय [बृ. उ. ६।३।१+	सुबालो. ९।६	अग्निर्मूर्धा दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या	
कौ.उ. २।३, १५	सहवै. २२	अयम् [ऋक्सं. ६।३।३९।१=	वनदु. २९
अग्निमेवाप्येति योऽग्निमवास्तमेति	बृह. १।४।६	मं. ८।४४।१६	चिन्त्यु. ८।१
अग्निमेवैतरेण सर्वेण	छां. ७।१२।१	अग्निर्येजुभिः	श्वेता. २।६
अग्निरग्नादः		अग्निर्यन्नाभिमध्यते	
अग्निराकाशेनाह्वयति		अग्निर्यैको भुवनं प्रविष्टो रूपं रूपं	
		प्रतिरूपो बभूव [कठो. ५।९+	बृ. जा. २।१

અગ્નિર્યષ્ટ્યશ્ચેતઃ સ્તોત્ર્યો-

ડમિધ્યાતવ્યઃ

પ્રલાકા મનો જ્યોતિઃ

અગ્નિર્વાં અગ્નેનાભિજ્વલતિ

(?) અગ્નિર્વાં અગ્નેનોજ્જ્વલતિ

અગ્નિર્વાગ્મૃત્વા મુલ્લં પ્રાવિશત્

અગ્નિર્વાં અહમસ્મીત્યન્નવીજ્ઞાતવેદાઃ...

(અથ) અગ્નિર્વાંયુરાદિત્ય ઇતિ

ભાસ્વત્યેષા

અગ્નિર્વાંયુરાદિત્યઃ કાલો યઃ પ્રાણોડન્નં

અગ્નિર્વાંયુરાદિત્યશ્ચન્દ્રમા નક્ષત્રાણિ

અગ્નિર્વાંયુરાદિત્યઃ સ ઋત્રીયઃ

અગ્નિર્વેં દેવાઃ(વેદાઃ)સર્વવિશ્વાભૂતાનિ

પ્રાણાવા ઇન્દ્રિયાણિપશવોડન્નમમૃતં

સમ્રાટ્ સ્વરાઙ્ગિરાટ્ તત્સાન્નઃ

પ્રથમં પાદં જાનીયાત્

અગ્નિર્વેં ભર્ગઃ

અગ્નિર્વેં મીતસ્તિષ્ઠતિ

અગ્નિર્વેં મુખાત્ (અજાયત)

અગ્નિર્વેં મૃત્યુઃ સોડપામન્નં

અગ્નિર્વેં વરેણ્યમ્

અગ્નિર્વેં વેદા ઇદં સર્વં...તત્સાન્નઃ

પ્રથમં પાદં જાનીયાત્

અગ્નિર્હં વૈ પ્રાણઃ પ્રાણમેવ તથા કરોતિ

અગ્નિર્હિ પ્રાણઃ પ્રાણમેવૈતયા કરોતિ

[+ના. પ. ૩૭૭

અગ્નિર્હિઙ્કારઃ

અગ્નિર્હોતા

અગ્નિલોકમાગચ્છતિ સ વાયુઃ

અગ્નિલોકાદ્વાયુલોકં

અગ્નિર્વર્ણ નિષ્કામતિ...વનં ગચ્છતિ

સંયતઃ

અગ્નિશ્ચ પૃથિવી ચ વાયુશ્ચાન્તરિક્ષં

ચાદિત્યશ્ચ ચૈશ્ચ ચન્દ્રમાશ્ચ

નક્ષત્રાણિ ચૈતે વસવઃ, પતેષુ...

અગ્નિશ્ચ મા મન્યુશ્ચ મન્યુપતયશ્ચ...

સત્યે જ્યોતિષિ જુહોમિ સ્વાહા

અગ્નિશ્ચ હવ્યવાહનસ્તદિદં

અગ્નિશ્ચોમે પાર્થે ભવતઃ

મૈત્રા. ૬૧૨૪

શુદ્. ૩૧૧૧૦

મૈત્રા. ૬૧૨૨

મૈત્રા. ૬૧૨૨

૨ એત. ૨૧૪

કેનો. ૩૧૪

.

મૈત્રા. ૬૧૫

મૈત્રા. ૪૧૫

તૈત્તિ. ૧૧૭૧૧

છાં. ૨૧૨૧૧

.

નૃ. પૂ. ૧૧૪

સાવિત્ર્યુ. ૧૦

ગ. શો. ૪૧૨

ગ. શો. ૩૧૧૧

શુદ્. ૩૧૨૧૦

સાવિત્ર્યુ. ૧૦

.

ગ. પૂ. ૨૧૧

જાવા. ૪

.

યાજ્ઞવ. ૧

છાં. ૭. ૨૧૨૦૧

ચિત્ત્યુ. ૩૧૧

કૌ. ૭. ૧૧૩

દુર્વાસો. ૧૧૧૫

.

૨ સમ્યાસો. ૭

.

શુદ્. ૩૧૧૧૩

મહાના. ૧૧૧૩

ઇતિહા. ૫

હંસો. ૫

અગ્નિષ્ઠપકંમુલ્લં તેનમુલ્લેનેમં...અસ્મિ

અગ્નિષ્ઠત્ સ્વિષ્ઠકુદ્રિઙ્ગાન્ સ્વિષ્ઠં સુદુતં

કરોતુ નઃ સ્વાહા

અગ્નિષ્ઠે પાદં વક્તેતિ

અગ્નિષ્ઠોમસદ્સાણિ...તેષાં પુણ્ય-

મવાપ્નોતિ

અગ્નિસંસ્થાનિ પૂર્વાણિ દ્વારપાત્રાપ્યમ્નો

જુહુયાત્

અગ્નિસ્તાં અગ્ને પ્રમુમોક્તુ દેવઃ

અગ્નિસ્તૃપ્યત્યમ્નોતૃપ્યતિપૃથિવીતૃપ્તિ

અગ્નિસ્થાને પિત્તં

અગ્નિહોત્રમસિતાચ્છિવમક્ત...

અગ્નિહોત્રમિત્યાહતસ્માદ્મિહોત્રેરમન્તે

અગ્નિહોત્રસમુદ્ભૂતં વિરજાનલમનુકલ્પં

અગ્નિહોત્રં ચ સ્વાધ્યાયપ્રવચ્ચને ચ

અગ્નિહોત્રં જુહુયાત્સ્વર્ગકામઃ

અગ્નિહોત્રં જુહ્વાનો લોભજાલં મિનત્તિ

અગ્નિહોત્રંબલીવૃદ્ધાઃકાલેચાતિથિરાગતાઃ

નિર્દહન્ત્યવમાનિતાઃ

અગ્નિહોત્રે સમૂદાતે

અગ્નિહોત્રં સાયમ્પ્રાતર્ગૃહાણાં નિષ્ક્રુતિઃ

અગ્નિ વૃત્તં વૃણીમહે હોતારં વિશ્વવેદસં;

અસ્ય યજ્ઞસ્ય...[અક્સં. ૧૧૧૨૨

=મં. ૧૧૨૧૧

અગ્નિ પૃથિવ્યાઃ (પ્રાજુહત્)

અગ્નિ પ્રણીયોપસમાધાય દ્વિરાજ્યો-

પવાતં જુહોતિ

અગ્નિ પ્રપદ્યે વાયુપ્રપદ્યઆદિત્યં પ્રપદ્યે

અગ્નિ યુગપદાનીય ધારયેત પ્રયત્નતઃ

અગ્નિ વાગપ્યેતિ

અગ્નિ સ્તંભયતિ સૂર્ય સ્તંભયતિ

અગ્નિ હૃદયેન

અગ્નિઃ કલા સૂર્યઃ કલા ચન્દ્રઃ કલા

વિદ્યુત્કલૈશ્વૈ સૌમ્ય ચતુષ્કલઃપાદઃ

અગ્નિઃ પુચ્છસ્ય પ્રથમં કાપઢં

અગ્નિઃ પૂર્વરૂપમ્

અગ્નિઃ પ્રતિહારઃ

અગ્નિઃ પ્રસ્તાવઃ

અગ્નિઃ સચિતુશ્ચ રશ્મયઃ પુનન્સ્વર્ગ...

યદન્યત્

કૌ. ૭. ૨૧૫

શુ. ૭. ૬૧૪૨૪

છાન્દો. ૪૧૬૧

ગોપીચં. ૧૯

કઠશ્ચુ. ૨

ચિત્ત્યુ. ૧૧૧૧૧

છાં. ૫૧૨૧૧૨

ગર્ભો. ૨

રુદ્રોપ. ૧

મહાના. ૧૬૧૨

શુ. જા. ૩૧૩૪

તૈત્તિ. ૧૧૧૧૧

મૈત્રા. ૬૧૩૬

મૈત્રા. ૬૧૩૮

.

ઇતિહા. ૨૧

શુદ્. ૪૧૩૧

મહાના. ૧૭૧૯

.

વનદુ. ૪૦, ૫૩

છાં. ૭. ૪૧૧૭૧

.

સહવૈ. ૨૨

છાં. ૭. ૩૧૧૫૬

શિવો. ૭૭૧

શુ. ૭. ૩૧૨૧૩

ગ. શો. ૫૧૧

ચિત્ત્યુ. ૨૧૧૧

.

છાં. ૭. ૪૧૭૧૩

સહવૈ. ૨૩

તૈ. ૭. ૧૧૩૧૪

છાં. ૭. ૨૧૨૧૨

છાં. ૭. ૨૧૨૧૧

.

મૈત્રા. ૬૧૯

अग्निः आम तदेतदेतस्यामृचि...

अग्निरमः

अग्नीषोमात्मकं जगत् [बृ.जा.२।५+

रामपू.४।६+

अग्नीषोमात्मकरूपंरामबीजे प्रतिष्ठितं

अग्नीषोमौ पक्षाबोद्धारः शिरः

अग्नीषोमात्मकं विश्वमित्यग्निराचक्षते

अग्ने अत्रिवक्त्रमसा गृणानः [ऋ.सं.

अग्ने जातान् प्रणुवानः सपत्नान्...

जातवेदो नुदस्व

अग्ने त्वं पारया नव्यो अस्मान्

[महाना. ६।१५+

अग्ने नय सुपथा राये अस्मान्

[ऋक्सं. २।५।१०।१=

ईशा. १८+

अग्ने पवस्वस्वपा अस्मे वर्चः सुवीर्यं

[ऋक्सं. ७।२।११=मं. ९।६।२१

अग्ने यो नोऽभितो जनो वृको वारो

जिघांसति

अग्ने यो नो भिदासति समानो अथ

अग्नेरथश्चेज्ज्वलनं

अग्नेरमृतनिष्पत्तिरमृतेनाग्निरेषते

अग्नेरिव ज्वलत उपशृणोति

अग्नेरापः, अद्भ्यः पृथिवी

अग्नेरापः [तै.उ.२।११।१+सुबा. १।१+

पेङ्ग. १।३+

अग्नेरिव शिखा नान्या यस्य ज्ञानमयी

शिखा। स शिखीत्युच्यते विद्वाभेत्तरे

केशधारिणः [ब्रह्मो. १२+परब्र. १४+

अग्नेरुद्गीथः

अग्नेरुपरि जलं स्थाप्य जलोपर्यजा-

दीनि संस्थाप्य...तेनैव सह

मारुतः प्रयाति. .

अग्नेरुपासकास्ते यज्ञकर्मवासना-

त्मक... उत्पत्तिं भजन्ते

अग्नेरुर्ध्वं भवत्येषा यावत्सौम्यं

परामृतम्

अग्ने रूपं स्पर्शाः, वायोरुष्माणः,

आदित्यस्य स्वराः

अग्नेरोक्कारोऽभवत्

छां.उ. १।६।१

रुद्रह. ९

रामर. ५।१०

हंसो. ६

बृ.जा. २।२१

महाना. ६।१६

सहवै. ७

वनदु. ११६

मं. १।१८९।१

बृह. ५।१५।१

सहवै. ६

सहवै. ७

सहवै. ७

ते. त्रि. ६।८३

बृ.जा. २।५

छां.उ. ३।१३।८

ना. उ. १।५

यो. चू. ७२

ना.प. ३।८४

छां.उ. २।२२।१

शाण्डि. १।४।८

सामर. ९९

बृ.जा. २।७

३पेत्. २।५।१

गायत्रीर. १

अग्नेज्योतिर्निचाप्य पृथिव्या

अध्याभरत्

अग्नेर्भस्मासीति भस्म संगृह्य

अग्नेर्मथनं, आज्ञेः सरणं, दृढस्य

धनुष आयमनं

अग्नेर्यदौष्ण्यमाविष्टं

अग्नेर्वीर्यं च तद्भस्म सोमेनाप्लावितं

अग्नेर्वीर्यमिदं प्राहुस्तद्दीर्यं भस्मयत्ततः

अग्नौ चाधूमके यज्योतिश्चित्रतरं

अग्नौ तु चालिते कुक्षौ वेदना जायते

अग्नौ तृप्यति पृथिवी तृप्यति

अग्नौ पुरुष एतमेवायं ब्रह्मोपासे

अग्नौ पुरुषत्वमेवाहमुपासे

अग्नौ प्रास्ताहुतिः सभ्यगादित्यमुपतिष्ठते

अग्नौ सन्धारयेक्षितमग्निना दहते नसः

अग्नौ हुत्वा मन्थे संस्त्रमवनयति

अग्नयस्कारादयो नाभिभवन्ति...

अग्न्यंशे च महेशानमीश्वरे

चानिलांशके

अग्न्युपासका ये ब्राह्मणा ब्रह्मवर्चसो-

पासका एव ते

अग्न उ एवोभयम्, अन्तरेणोभयं

व्याप्तं भवति

अग्नं च मध्यं च बहिश्च पुरस्ताज्ज्यो-

तिरित्यहमेव

अग्राह्यमचलं ध्रुवं...

अग्राह्यमगोत्रमव्रणं...

अग्राह्यमलक्षणं [ग. शो. १।४+

अग्राह्यमलक्षणमचिन्त्य-

मध्यपदेत्यं [नृ. पू. ४।२+

अग्राह्यमव्यवहार्यं स्वातःस्थितः

स्वयमेव

अग्ने कामदुघा, षट्कोणे सुमुखादयः

अग्नेधृतोऽर्थनाशाय मध्येचैव प्रजाक्षयः

अग्ने पर्वाणि चत्वारि...मध्ये पूर्वा-

ण्यथाष्टौ च

अग्ने मध्यस्थमध्यस्थं मूले मध्यस्थ...

मध्ययोः

अग्ने मध्येऽवसाने सर्वं यथावस्थितं

श्वेता. २।१

भस्मजा. १।५

छां.उ. १।३।५

मैत्रा. ६।३१

बृ. जा. २।१३

बृ. जा. २।११

मैत्रा. ६।१७

वराहो. ५।८

छां.उ. ५।२१।२

बृ. उ. २।१।७

कौषीत. ४।८

मैत्रा. ६।३७

१यो.शि. ५।५०

बृ. उ. ६।३।२

मैत्रा. ६।२७

जा. द. १०।६

सामर. ७५

३ पेत्. १।३।२

अ. शिरः १।१

अमन. १।११

मुण्ड. १।६

रामो. २।४

नृसिंहो. १।६

ना.प. ९।२०

ग.पू. २।१०

३ आत्मो. १

३ आत्मो. ३

३ आत्मो. २

स्वसंवे. १

अग्ने मध्यस्थमध्यस्थं...धारयित्वा		अङ्गारावर्तनं चन्दनचर्चैव (यत्र)	महो. ४।२६
प्रयत्नेन	३ आत्मो. २	अङ्गारेह सयुग्वानमिव रैकमास्थेति	छां. ७.४।१।५
अग्ने माहिषिकं दृष्ट्वा...निराशाः		(१) अङ्गिरसश्चन्द्रमा ऊर्ज्वा ष्यन्ति	मैत्रा.
पितरो गताः	इतिहा. ७१	अङ्गिरसं मन्यतेऽङ्गानां यद्रसः	छां. ७.१।२।१०
अघस्य त्वा धारया विध्यामि	वनदु. १६०	अङ्गिरसं विधिवदुपसन्नः	मुं. उ. १।१।३
अघायुरिन्द्रियारामः	भ.गी. ३।१६	अङ्गिरसो विष्णिण्यैरग्निभिः	चित्यु. ८।१
अघासुरो महाव्याधिः	कृष्णो. १५	अङ्गीभवति, नाङ्गेन विमूर्च्छति	छां. ७.२।१९।२
अघोरबीजमंत्रेण करयोर्धारयेत्सुधीः		अङ्गुलिस्फोटनं कुर्यात् सा मात्रा	
(रुद्राक्षं)	रु. जा. २२	परिणीयते	१ यो. त. ४०
अघोरं सलिलं चन्द्रं...दक्षिणाग्नि-		अङ्गुल्यग्ने देवतीर्थं, कनिष्ठिकामूले	
रुद्राहृतम्	पञ्चम. ३	आर्षिकं	आचम. २
अघोरः सर्वसाधारणस्वरूपः	पा. ब्र. २	अङ्गुष्ठतर्जनीभ्यां तु हस्ताभ्यां धारयेद्दण्डं	योगकुं. १।१२
अघोरेण (मंत्रेण) गले धार्यं (रुद्राक्षं)	रु. जा. २१	अङ्गुष्ठतर्जन्योर्मध्ये पैतृकं, अङ्गुष्ठमूले	
अघोराच्छूद्रास्तत्पुरुषाच्छिवस्य	सि. शि. ९	ब्रह्मतीर्थं	आचम. २
अघोराद्वह्निः, तस्माद्विद्या	वृ. जा. १।५	अङ्गुष्ठप्रादेशशरीरमात्रं प्रदीपप्रताप-	
अघोरा पापकाशिनी (देवस्य तनूः)	शांडि. ३।१।४	वह्निस्त्रिधा हि	मैत्रा. ६।३८
अघोरेभ्योऽथ घोरेभ्यो घोरघोरतरेभ्यः	महाना. १०।६	अङ्गुष्ठमात्रमात्मानं सधूमज्योतिरूपकं ।	
अघोरो मकारो भवति	ना. पू. १।३	प्रकाशयन्तमात्मानं ध्यायेत्कूटस्थ-	
अघोषमव्यञ्जनमस्वरं च	अ. ना. २५	मव्ययम् [पैङ्गलो. ३।५+	योगकुं. ३।२६
अघ्राता रसयिता भवति	मैत्रा. ६।११	अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषोऽङ्गुष्ठं च समाश्रितः	महाना. १६।५
अङ्गुशेन विनामचो यथादुष्टमतङ्गजः	मुक्तिको. २।४४	अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषो ज्योतिरिवाधूमकः	कठो. ४।१३
अङ्गुशो मार्गः	निर्वाणो. ३	अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषोऽन्तरात्मा सप्त	
अङ्गुचेष्टार्पणं बलिः	द. मू. १६	जनानां हृदये सन्निविष्टः [कठो. ६।१७	श्वेता. ३।१३
अङ्गुहीना निवाक्यानि गुरुर्नोपदिशेत्		अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषोऽन्तर्लक्ष्यमित्येके	मं. ब्रा. १।५
पुनः । स षडङ्गान्युपदिशेन्महा-		अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषो मध्य आत्मनि	
वाक्यानि कृत्स्नशः	शुकर. १।१।४	तिष्ठति	कठो. ४।१२
अङ्गसङ्गं करिष्यामि	कृष्णो. ४	अङ्गुष्ठमात्रो रवितुल्यरूपः सङ्कल्पा-	
अङ्गादङ्गात्सम्भवसिंहदयादभिजायसे		हङ्कारसमन्वितो यः	श्वेता. ५।८
[वृ. च. ६।४।९+	कौ. उ. २।११	अङ्गुष्ठमूले ब्रह्मतीर्थं, मध्ये अग्नितीर्थं	आचम. २
अङ्गादङ्गादनुप्राविशत्सर्वान्...भूतये	पारमा. ३।३	अङ्गुष्ठादिस्वावयवस्फुरणादशनेरपि,	
अङ्गानां मर्दनं कृत्वा श्रमसंजातवारिणा,		...जानीयात्क्षयमात्मनः	त्रि. ब्रा. २।१२१
कटुम्ललवणत्यागी क्षीरभोजन-	यो. चू. ४१	अङ्गुष्ठावधि गृहीयाद्धस्ताभ्यां	
माचरेत् (क्षीरपानरतः सुखी-पा.)	ध्या. बि. ७१	...पद्यासनं भवेत्प्राज्ञ	जा. द. ३।५
अङ्गानां समतां विद्यात्	ते. बि. १।२८	अङ्गुष्ठेन निबध्नीयात् ..पद्यासनं...	शाण्डि. १।३।३
अङ्गानां हि रसः	वृह. १।३।१९		चित्यु. ४।१
अङ्गानि विना रामा विप्रकरो भवति	हनुम. १।८	अ	भस्मजा. २।७
अङ्गानि वेदाश्चत्वारः...विद्या. श्रोता-		अचक्षुश्च श्रोत्रनामकं	१ यो. शि. ३।१९
श्चतुर्विधं	ना. पू. ५।९	अचक्षुश्च श्रोत्रमत्यर्थं तदपाणिपदं तथा	
अङ्गान्यन्या देवताः	तैत्ति. १।५।१	नित्यं विभुं सर्वगतं सुसुक्ष्मं [रुद्रह. ३१	पा. ब्र. ३४
ङ्गारा भवन्ति स प्रतिहारः	छां. ७.२।१२।१	अचक्षुश्च श्रोत्रं तदपाणिपादं	मुं. १।१।६

नामगोत्रमशिरस्कं	सुबालो. ३१२	अच्युतमना उपवक्ता	चिन्त्यु. ५१
भोत्रमवाक्	बृह. ३।८।८	अच्युतक्षितये स्वाहा	महाना. १५१
मेव च	भ. गी. ३।१६	अच्युतां बहुलां श्रियम्	चिन्त्यु. ११।७
मच्युतं ध्रुवं	मैत्रा. ६।३८	अच्युतोऽस्मि महादेव तव कारुण्य...	स्कन्दो. १
योऽव्यभो निस्पृहः	मैत्रा. २।११	अच्युतो विष्णुर्नारम्यणः	मैत्रा. ७।७
पूर्णभावाभावविहीनकैवल्य-		अच्युतोऽहमचिन्त्योऽहं	प्र. वि. ८१
सर्भवति	मं. ब्रा. २।६	अच्योष्ठा उत्तराभ्यां स्थानाभ्या-	
ब्रह्म प्राप्नोति	मं. ब्रा. ३।१	मित्येनं ब्रूयात्	३ऐत. १।३।१
सनातनः	भ. गी. २।२४	अच्योष्ठावराभ्यां स्थानाभ्या-	
चित्तमात्मानं	तेजोविं. ९	मित्येनं ब्रूयात्	३ऐत. १।३।१
त्वं परं पदम्	महो. ५।६०	अज आत्मा महान् ध्रुवः	बृह. ४।४।२०
त्तं चित्तमध्यस्थं...तच्च लिङ्गं		अज आत्मा महान् परः (पा.)	बृह. ४।४।२०
मैराभयम्	मैत्रा. ६।१९	अजकुक्षौ जगन्नास्ति ह्यात्मकुक्षौ	
न्त्यमतिनिर्मलं	१यो.शि. ३।१७	जगन्नहि	ते. विं. ६।९९
न्त्यमप्रबुद्धं च न सत्यं न परं	ते. विं. १।११	अजडोगलितानन्दः [अ.पू. ४।५७+	४, ६३
न्त्यमव्यक्तमनन्तमव्ययम्	स्कन्दो. १३	अजत्वादमरत्वादजरत्वादमृतत्वादशो-	
न्त्यमव्यक्तमनन्तरूपं	कैव. ६	कत्वादमोहत्वात्...नृसिंहमन्विष्य	नृसिंहो. ७।१
न्त्यमव्यपदेश्यं [ग. शो. १।४+	रामो. २।४	अजपा गायत्री	निर्वाणो. ३
चित्त्यरूपं दिव्यं देवमसङ्गं शुद्धं		अजपा नाम गायत्री योगिनां	
तेजस्कायमरूपं सर्वेश्वरमचिन्त्यम्-		मोक्षदा सदा [ध्या. विं. ६३+	यो. चू. ३३
शरीरं(आत्मानं पश्यन्ति विद्वांसः)	सुबालो. ८।१	अजय्या(अजेया) वैष्णवी माया	कृष्णो. ५
चित्त्यशक्तिमान्योगी नानारूपाणि		अजमजेन ज्ञेयेन सर्वज्ञं	अद्वैतो. ४७
धारयेत् संहरेच्च	१यो.शि. १।४४	अजमनिद्रमस्वप्नं प्रभातंभवतिस्वयम्	अ. शां. ८१
चित्त्यशक्तिर्भगवान् गिरीशः	शरभो. २१	अजमनिद्रमस्वप्नमनामकं...सकृ-	
चित्त्यं गुह्यमुत्तमं	मैत्रा. ६।१९	द्विभाति (तं)	अद्वैतो. ३६
चित्त्यं चाप्रमेयं च...तन्मे मनःशिव-	२ शिवसं. १२	अजममरमनाद्यमाद्यमेकं पदममलं	अ. पू. ३।२३
चित्त्यं चिन्मयात्मानं यद्वयोम		अजरमभयममृतमरजोऽशब्दम्	बृ. उ. ३।८।८
परमं स्थितम्	ते. विं. १।९	अजरत्वादमृतत्वात्... परमं ब्रह्म...	नृसिंहो. ७।१
चित्त्यान्भूतवत्स्पृशेत्	१अ.शि. ३।१७	अजरममरमक्षरमव्ययं प्रपद्ये	कुंडिको. १४
चित्त्यायाप्रमेयाय	मैत्रा. ५।४	अजरममरममृतमभयं (ब्रह्म)	नृसिंहो. १।२
चित्त्योऽमूर्तो गभीरो गुप्तोऽनवद्यः	मैत्रा. ७।१	अजरममरमक्षरमव्ययं प्रपद्यते	२संख्यासो. १७
चिरेणेति भूमित्वं	मैत्रा. ६।२७	अजरममृतमभयमशोकमनन्तं	सुबा. ५।१, १।४
चिरेणाधिगच्छति	भ. गी. ४।३९	अजरममृतमभयं ब्रह्मैव...	नृसिंहो. २।३
चेतनं चाजडं च(स्वरूपं)तन्मयो-	महो. ५।५०	अजरामरपिण्डो यो जीवनमुक्तः स	
च्छायमतमोऽवायु (अक्षरं ब्रह्म)	बृह. ३।८।८	एव हि [१यो.शि.	१।१६१
च्छायमशरीरमलोहितं	प्रभो. ४।१०	अजरोऽमरोऽभयोऽमृतो ब्रह्माभयं द्विवै	गोपा. २।१।४
च्छिन्नया जिह्वा	चित्त्यु. ४।१	अजरोऽमरोऽमृतोऽभयो ब्रह्म	बृ. उ. ४।४।२५
च्छिन्नं तन्तुमनुसंचरेम	सहवै. ९	अजरोऽमृतो न... कर्मणा	कौ. त. ३।९
च्छेद्योऽयमदाहोऽयं [भ.गी. २।२४+	भवसं. २।३९	अजरोऽस्यमरोऽस्यहं	ते. विं. ३।२१
च्युतपाजा अभीत	चित्त्यु. ५।१	अजरोऽस्यमरोऽस्मीति	अध्यात्मो. ५५

अजरोऽहमव्ययोऽहं
 अजस्यावक्रचेतसः
 अजस्रं ज्योतिर्नभसा सर्पदेति
 अजस्रं ब्रह्माधीयात्मन् वाऽत्रैव
 अजस्रं सृजति विसृजति वासयति
 अजस्रं सृजति विसृजतिवासयत्युद्गा-
 ह्यत उद्गृह्यते
 अजस्रां त्वासादयामि
 अजं ध्रुवं सर्वतत्त्वैर्विशुद्धं ज्ञात्वा देवं
 मुच्यते सर्वपाशैः
 अजं वरेण्यं वरदं ब्रह्माणमीशं पुरुषं
 नमस्ते
 अजं सर्वमनुस्मृत्य
 अजःकल्पितसंवृत्त्यापरमार्थेननाप्यजः
 अजः स्वतन्त्रः स्वे महिम्नि तिष्ठति
 अजाग्रत्प्रतिबुद्धस्य यत्ते रूपं...
 अजाचलमवस्तुत्वं विज्ञानं शान्तमद्वयं
 अजात इत्येवं कश्चिद्भीरुः प्रतिपद्यते
 अजातमग्ने स हिरण्यरेताः
 अजातमभूतमप्रतिष्ठितमशब्दम्
 अजातशत्रुं काश्यमाग्रज्योवाच
 (बालाकिः) [बृह. २।१।१+
 अजातस्य कुतो नाशः
 अजातस्यैव धर्मस्य जातिमिच्छन्ति
 वादिनः
 अजातस्यैव भावस्य जातिमिच्छन्ति
 वादिनः
 अजातस्यैव सर्वस्य...
 अजातं जायते यस्मादजातिः
 प्रकृतिस्ततः
 अजाति समतां गतं
 अजातिं रूपापयन्ति ते
 अजातिः परिदीपिता
 अजातिः प्रकृतिस्ततः
 अजातेऽसतां तेषां
 अजस्रो ह्यमृतो धर्मो मर्त्यतां
 कथमेष्यति
 अजस्रो ह्यमृतो भावो मर्त्यतां कथं...
 अजस्रं जायते यस्य दृष्टान्तस्तस्य...
 अजानता महिमानं तवेदं

आ. प्र. ४
 कठो. ५।१
 चित्यु. ११।८
 मैत्रा. ७।११
 नू. पू. २।५
 नू. पू. २।४
 चित्यु. १९।१
 श्वेता. २।१५
 ः. १।६
 अद्वैतो. ४३
 अ. शां. ७४
 मैत्रा. २।४, ६।८
 महो. ५।५०
 अ. शां. ४५
 श्वेता. ४।२१
 एकाक्षरो. २
 सुबालो. ३।१
 कौ. उ. ४।१
 अध्यात्मो. ५८
 अ. शां. ६
 अद्वैतो. २०
 अ. शां. ७७
 अ. शां. २९
 अद्वैतो. ३८
 अ. शां. ४
 अ. शां. १९
 अ. शां. २९
 अ. शां. ४३
 अ. शां. ६
 अद्वैतो. २०
 अ. शां. ११
 भ. गी. १।४१

अजायमानो बहुधा मायया जायते
 अजायमानो बहुधा विजायते
 [यजुस्सं. ३।१।१६+तै. जा. ३।१।३
 अजामेकां लोहितशुक्लकृष्णां
 [महाना. ८।४+
 अजाऽहमनजाऽहम्
 अजा हिङ्कारः
 अजा ह्येका भोक्तृभोगार्थयुक्ता
 अजाह्वैः पृथ्वीस्तपस्यमानान् ब्रह्म
 स्वयम्भ्यभ्यानर्षत्
 अजिता हि सदा भूतिः
 अजिह्वः षण्डकः पङ्कुरन्धोबधिर एव च
 अजीर्यताममृतानामुपेत्य जीयन्मर्त्यः
 अजेया वैष्णवी माया
 अजेष्वाजमसंक्रान्तं धर्मेण ज्ञानमिष्यते
 अजेतराऽभवद्भूत इतरः...
 अजे सौम्ये तु ये केचिद्भविष्यति...
 अजोऽतर्क्योऽचिन्त्यः
 अजो नित्यः शाश्वतोऽयं पुराणः
 (आत्मा) [भ. गी. २।२०+
 अजोऽपि सन्नव्ययात्मा
 अजोऽमरश्चैव तथाऽजरोऽमृतः
 अजोऽसि सहोऽसि बलमसि
 देवानां धाम नामाऽसि
 अजोऽस्मि किमतः परं
 अजो हिङ्कारोऽवयः प्रस्तारो गाव
 उद्गीथोऽश्वाः प्रतिहारः पुरुषो निधनं
 अजो ह्येको जुषमाणोऽनुशेते
 [ना. पू. ता. ५।५+
 अजालौ मन्यमाधाय
 अज्ञश्चाभदधानश्च
 अज्ञस्य दुःखौघमयं ज्ञस्यानन्दमयं
 जगत्
 अज्ञस्यार्धप्रबुद्धस्य सर्वब्रह्मेति योवदेत्
 अज्ञानचक्षुर्नेक्षेत भास्वन्तं भानु-
 मन्धवत् [वराहो. २।१८+
 अज्ञातमपि चैतन्यं प्रमेयमितिकथ्यते
 अज्ञातस्सतां तेषां...जातिदोषो न
 सेत्स्यति (पाठः)
 अज्ञानपङ्क्तिर्निर्ममं यः समुदरते

अद्वैतो. २४
 मुद्गलो. ३।१
 चित्यु. १३।१
 ना. पू. ता. ५।५
 १
 छां. २।१८।१
 श्वेताश्वो. १।५
 सहैव. १३
 योगो. २९
 ना. प. ३।६२
 कठो. १।२८
 कृष्णो. १।५
 अ. शां. ९६
 बृह. १।४।४
 अ. शां. ९५
 मैत्रा. ६।१७
 कठो. २।१८
 भवसं. २।३६
 भ. गी. ४।६
 मुक्ति. २।७५
 महाना. १।१७
 स्कन्दो. ३
 छान्दो. २।६।१
 महाना. ८।५+
 श्वेता. ४।५
 छान्दो. ५।२।६
 भ. गी. ४।४०
 वराहो. २।२२
 महो. ५।१०५
 महो. ४।८०
 कठरु. ४३
 अ. शां. ४३
 शिवो. ७।४१

अज्ञानजनबोधार्थं प्रारब्धमिति

चोच्यते

अज्ञानजन्यकर्त्रादिकारकोत्पन्नकर्मणा

अज्ञानभूः सप्तपदा श्रुतः सप्तपदैव हि

अज्ञानमलपङ्कः यः क्षालयेज्ज्ञान-

तोयतः । स एव सर्वदा शुद्धो नान्यः

कर्मरतो हि सः

अज्ञानमेव न कुतो जगतः प्रसङ्गो...

अज्ञानसुषुप्ताकारा घनाहङ्कारनाशिनी

अज्ञानहृदयप्रस्थेर्निःशेषविलयस्तदा

अज्ञानकीदृशं चेति प्रविचार्यमुमुक्षुणा

अज्ञानं चाभिजातस्य

अज्ञानं तमसः फलम्

अज्ञानं तुच्छाऽप्यसती कालत्रयेऽपि

पामराणां वास्तवी च सत्त्वबुद्धि-

र्लौकिकानामिदमिस्थमित्यनिर्व-

चनीया वक्तुं न शक्यते (माया)

अज्ञानं यदतोऽन्यथा

अज्ञानात्तु बहिस्तापेन तापितः

चिदाभासो...

अज्ञानादेव संसारः

अज्ञानान्धतमोरूपं

अज्ञानान्मलिनो भाति ज्ञानाच्छुद्धो

विभात्ययं (आत्मा)

अज्ञानां कर्मसङ्गिनाम्

अज्ञानां भावनार्थाय प्रतिमाः परि-

कल्पिताः

अज्ञानेनावृतं ज्ञानं

अज्ञानेनोपहतो बाल्ये यौवने

वनिताहृतः

ज्ञानेबुद्धिविलयेनिद्रासाभग्यतेबुधैः

अज्ञासिषं पूर्वमेवमहमित्यथ तत्पितुः

अज्ञानागर्भसम्भूत... हनूमन्नक्ष रक्ष

अज्ञातौ मन्थमाधाय

अणिमादिकमैश्वर्यमभिरासस्यजायते

अणिमादिष्वं प्राप्य राजते...

अणिमादिर्भजत्येनं यूनां वरवधूरिव

अणिमाद्यष्टैश्वर्याशासिद्धसङ्कल्पोबन्धः

(?) अणिष्ठो वाक्केऽङ्गे समानवति

३

ना. बि. २९

बराहो. २।४८

महो. ५।१

जा. द. ६।१४

बराहो. २।७३

मुक्तिको. २।६२

अध्यात्मो. १७

यो. शि. १।१५

भ. गी. १६।४

भ. गी. १४।१६

सर्वसारो. ६

भ. गी. १३।१२

योगकुं. ३।३०

१ यो. त. १६

बराहो. २।१२

जा. द. ५।१४

भ. गी. ३.२६

जा. द. ४।५९

स्वसंवे. ३

भ. गी. ५।१५

महो. ६।२३

बराहो. २।५६

महो. २।१७

लांगूलो. ३

छां. ७.५।२।६

यो. शि. २।७, २०

यो. शि. १।१३८

रामर. ४।७

निरा. २१

मै. २।६

अणीयान् ह्यतर्क्यमणुप्रमाणात्

अणीयान् ग्रीहेर्वा यवाद्वा (आत्मा)

अणुकोटरविस्तीर्णैर्त्रैलोक्यं चेज्जगद्भवेत्

अणुत्वे सति चैतन्यं

अणुमात्रलसद्रूपमणुमात्रमिदं जगत्

अणुमात्रेऽपि वैधर्म्यं जायमाने...

(?) अणुमेतमाप्य स मोदते

अणु रक्ताश्च पीताश्च...

(?) अणुरेष धर्मः

अणुः पन्था विततः पुराणः

अणोरणीयानहमेव तद्वत्

अणोरणीयान्महतो महीयान्

[+ना. प. ९।१३ +शरभो. १९+

ना. ७. १।३+

अणोरणीयांसमनुस्मरेद्यः

अणोरणीयांसमिममात्मानमोङ्कारं

नो व्याचक्ष्व

अणोरप्यण्व्यं ध्यात्वा

(?) अणोर्ह्यणुर्द्विरणुः कण्ठदेशे

अण्डपरिपालकमहाविष्णोः स्थिति-

प्रलयौ... अहोरात्रे एकं दिनं

अण्डजं जीवजं भूतजमिति (बीजत्रयं)

अण्डजं स्वेदजमुद्भिजं जरायुजं...

मनुष्यमजीजनत्

अण्डजानि च जारुजानि च

स्वेदजानि चोद्भिजानि...

अण्डजान् स्वेदजान्वापि

अण्डजाः सर्वखगारूपा जायन्ते

अण्डस्थानि तानि तेन विना

स्पन्दितुं चेष्टितुं वा न शक्नुः

अण्डज्ञानाग्निनातप्तं लीयते कारणैः सह

अण्डं ज्ञानाग्निना दग्धं कारणैः सह

परमात्मनि लीनं भवति

अण्डाकृति तिरश्चां च द्विजानां च

चतुष्पदाम्

अण्डाद्द्रष्टा भवति [अ. शिरः ३।१५+

अण्डाद्द्रष्टाऽभवत्

अण्व्य इवेमा धाना भगवः...

अत ऊर्ध्वमनशनमपां... वा गच्छेत्

अत ऊर्ध्वममन्त्रवदाचरेत्

कठो. २।८

छां. ७. ३।१४।३

ते. बि. ६।८७

भवसं. २।३१

ते. बि. ६।४०

अ. शां. ९७

कठो. २।१३

क्षुरिको. ८

कठो. १।२१

बृह. ४।४।८

कैव. २०

कठो. २।२०

महाना. ८।१

पारमा. ९।३

भ. गी. ८।९

नृसिंहो. ५।१

मैत्रा. ६।३८

मैत्रा. ७।११

त्रि. म. ना. ३।५

छान्दो. ६।३।१

बह्वो. १

२ ऐत. ५।३

अ. शां. ६३

ना. पू. ५।६

पैङ्गलो. १।५

योगकुं. ३।२३

पैङ्गलो. ३।४

त्रि. ब्रा. २।५९

बटुको. २७

गायत्रीर. १

छांदो. ६।१२।१

कठरु. ३

आरु. २

अत ऊर्ध्वं न संशयः
 अत ऊर्ध्वं मर्दयेद्द्रव्येन
 अत ऊर्ध्वं विमोक्षाय ब्रूहि
 अत एकैनैव भवति
 अत एव न निमित्तमत एव न विद्या
 अत एव शुद्धोऽबाध्यस्वरूपो
 बुद्धः सुखस्वरूप आत्मा
 अतएव सुमेरुदातारो गोदातारो वा
 अत एवोच्यतेऽज्ञयाऽनन्ताऽलक्ष्या-
 ऽज्ञैका नैकेति
 अतएवहिकालाग्निरधस्ताच्छक्तिरूर्ध्वगा
 अत ओमित्युक्तेनैताः प्रस्तुता
 अर्चिता...भवन्ति
 अतस्त्वार्थवदत्तं च
 अतन्द्रो देवः सद्मेव प्रार्थः
 अतद्यावृत्तिरूपोसौसमाधिर्मुनिभावितः
 अतस्तनूर्न तदामो अश्नुते
 [क्रक्सं. ७।३।८=मं. ९।८।३
 अतमाविष्टमागच्छति
 अतमाः सच्चिदानन्दरूपः
 अन्तरतोऽलोमका हि योनिरन्तः
 [अतरतः—मा. पा.]
 अन्तरा यदाकाशः स समानः
 अतर्क्योऽचिन्त्यः (आत्मा)
 अतश्च कारणं नित्यमेकमेवाद्वयं खलु
 अतश्च त्रिधा ओषधयो रसाश्च येनैष
 भूतस्तिष्ठत्यन्तरात्मा
 अतश्च सर्वा ओषधयो रसाश्च येनैष
 भूतैस्तिष्ठते ह्यन्तरात्मा
 अतश्चात्मनि कर्तृत्वमकर्तृत्वं च
 अतश्चिद्धन एव, न ह्ययमोतोनानुज्ञाता
 अतश्चिरं ध्यात्वाऽमन्यतान्यतात्मानो
 वैतेऽसुराः
 अतस्तद्विपरीतो मुक्तः
 अतसीपुष्पसंकाशं नाभिस्थाने प्रति-
 ष्ठितं...महाविष्णुं विचिन्तयेत्
 अतस्तप्तोर्बोव सः
 अतस्ताभिःसहैवोपर्युपरिलोकेषुचरति
 अतः कल्याणमकरवमित्युभे उ...

भ. गी. १२।८
 बृ. जा. ३।१
 बृह. ४।३।१४
 बृह. १।४।७
 स्वसंवे. १
 नृसिंहो. ९।६
 स्वसंवे. २
 देव्यु. २०
 बृ. जा. २।८
 मैत्रा. ६।५
 भ. गी. १८।२२
 चिन्त्यु. १४।२
 मुक्तिको. २।५५
 सुदर्श. ५
 मैत्रा. ६।२४
 नृसिंहो. ७।१
 बृ. उ. १।४।६
 प्रश्नो. ३।८
 कठो. २।८
 मैत्रा. ६।१७
 पं. ब्र. ३३
 महाना. ८।३
 मुण्ड. २।१।९
 महो. ४।१४
 नृसिंहो. ८।५
 मैत्रा. ७।१०
 मैत्रा. ६।३०
 ध्या. विं. ३०
 मैत्रा. ६।२६
 मैत्रा. ४।६
 बृह. ४।४।२२

(१) अतः कार्यमजं यद्वि
 अतः परं नान्यदणीयसं हि परात्परं
 (१) अतः परमाकाशम्
 अतः परं ब्रह्मभूतोभूतात्मानोपलभ्यते
 अतः पराऽस्य धारणा
 (अथ) अतः पबमानानामेवाभ्यारोहः
 अतः पापमकरवं
 अतः पुरुषोऽध्यवसाय...बद्धः
 अतः पौरुषमाश्रित्य चित्तमाक्रम्य...
 अतः प्रपञ्चानुभवः सदा नहि
 अतः प्रैवीतदिवं सर्वमस्ति...
 अतः सद्ब्रह्मणि सत्यभिलाषिणि
 निवृत्तो...सुखमाक्रम्य तिष्ठति
 अतः समुद्रा गिरयश्च सर्वेऽस्मात्स्यंदते
 सिधवः सर्वरूपाः [मुण्ड. २।१।९
 अतः सम्मोहंछिन्नानक्रोधान्स्तुन्वानः
 (अथ) अतः सर्वजितः कौपीतके-
 क्षीण्युपासनानि भवन्ति
 अतः सर्वं जगच्चित्तगोचरम्
 अतः सर्वा ओषधयो रसाश्च [मा. पा.]
 (अथ) अतः सांयमनं प्रातर्दनमानन्तर-
 मग्निहोत्रमित्याचक्षते
 अतिज्वलन्नतिसर्वतोमुखः
 अतिघ्नीमानन्दस्य गत्वा शयीतैवमेष
 एतच्छेते
 अतितरामात्मानन्दं मग्ना अन्यरसं
 न भावयन्ति
 अतिथयश्च स्वाध्यायप्रवचने च
 अतिथिदेवो भव
 अतिथिर्नमस्यः, नमस्तेऽस्तु
 अतिदिव्यमङ्गलाकारं [ब्रह्म]
 अतिदीर्घं जीविते को रमेत
 अतिद्युम्न एव ब्राह्मणं ब्रूयात्
 (१) अतिधन्वा शौनकः
 अति नमाम्यत्यहं भूत्वा
 अतिनिर्मलानन्तकोटिरविप्रकाशैक-
 स्फुलिङ्गं (परं ब्रह्म)
 अतिनृसिंहोऽतिभीषणः
 अतिपिता बतभूरतिपितामहो...
 अतिप्रभान् पृच्छसि ब्रह्मिष्ठोऽसीति...

अ. शां. १२
 महाना. १।५
 मैत्रा. ६।३८
 आयुर्वे. २७
 मैत्रा. ६।२०
 बृह. १।३।२८
 बृह. ४।४।२२
 मैत्रा. ६।३०
 महो. ४।१०४
 वराहो. २।३१
 १ ऐत. १।२।७
 मैत्रा. ६।३०
 महाना. ८।३
 मैत्रा. ६।३८
 कौ. उ. २।७
 मं. ब्रा. ५।१
 मुण्ड. २।१।९
 कौ. त. ४५
 नृसिंहो. ७।३
 बृह. २।१।१९
 सामर. ७५
 तैत्ति. १।९।१
 तैत्ति. १।११।२
 कठो. १।९
 त्रि. म. ना. ४।१
 कठो. १।२८
 ३ ऐत. १।३।४
 छां. उ. १।९।३
 नृसिंहो. ७।६
 त्रि. म. ना. ७।७
 नृसिंहो. ७।७
 बृ. उ. ६।४।२८
 प्रश्नो. ३।२

अतिवाह्यतथाबाह्यमन्तराभ्यन्तरं धियः
अतिभद्रोऽतिमृत्युमृत्युरेतिनमामि
अतिभयङ्करज्वर-माहेश्वरज्वर-

.भेदय भेदय ॐ ह्रीं ह्रीं-

अतिभावस्वरूपोऽहं

अतिमहानतिविष्णुरतिष्वलज्जति-

सर्वतोमुखः

अतिमानुषचेष्टादि तथा सामर्थ्ये...

अति मा सृजैनम्

अतिमुच्य धीराः प्रेत्यास्मात्...

अतिमृत्युमृत्युरेतिनमाम्यत्यहं भूत्वा

अतिमोक्षा अथ सम्पदः

अतिमोहकरी माया मम विष्णोश्च...

अतिवर्णाश्रमरूपसंखिदानन्दलक्षणम्,

यो न जानाति सोऽविद्वान्

अतिवर्णाश्रमाणां तु स्मशानाग्नि-

समुद्भवं (भस्मोपयुक्तम्)

अतिवर्णाश्रमी योगीभवधूतः सकथ्यते

अतिवादांस्यजेत्कर्तुं

अतिवाद्यसीत्यतिवाद्यस्मीति ब्रूयात्

अतिवादांस्तितिक्षेत

अतिष्ठाःसर्वेषांभूतानांमूर्धागजेतिवा

अतिशून्यो विमर्शश्च भेरीशब्दः...

अतिसर्वतोमुखोऽतिनृसिंहोऽतिभीषणः

अतिसिंहोऽतिभीषणोऽतिभद्रः

अतिमूढमां च तन्वीं च शुद्धां नाडीं

समाश्रयेत्

अतिसृष्ट्यां हास्यैतस्यां भवति य

एवं वेद

अतिसेवापरभक्तगुणवच्छिष्यायवदेत्

अतिह्रस्वः (इतित्रिः)

अतीतः सर्वभावेभ्यो बालाभ्रादप्यहं

तनुः...मोक्षाय निश्चयो जायते

अतीतानागतं वेत्ति खेचरी च

भवेद्भुवम्

अतीतान् स्मरेद्भोगान् तथाऽनाग-

तानपि । प्राप्तान्श्च नाभिनन्देद्यः

स कैवल्याश्रमे वसेत्

अतीतो भवति प्रभो

महो. २।७३

नृसिंहो. ७।६

लांगूलो. ४

ते. बि. ३।३४

नृसिंहो. ७।६

१ यो. त. ५५

कठो. १।२१

केनो. १।२

नृसिंहो. ७।६

बृह. ३।१६

शरभो. २२

वराहो. २।६

बृ. जा. ५।७

१ अवधू. २

ना. प. ५।३६

छां. उ. ७।१५।४

ना. प. ३।४२

बृह. २।१२

सौभाग्य. १२

नृसिंहो. ७।६

नृसिंहो. ७।६

क्षुरिको. ९

बृह. १।४।६

दत्तात्रे. १।३

ग. शो. २।३

महो. ६।५६

१ यो. त. १२७

ना. प. ३।२५

भ. गी. १।४।२१

अतीन्द्रियं गुणातीतं मनो लीनं यदा

भवेत् । अनूपमं शिवं...सदाविशत्

अतीन्द्रो हैव देवानामभिप्रवव्राज

(माधवपा.)

अतीव गोप्याथ भवता प्रयत्नतो

देया परस्मै न...(उपनिषत्)

अतीवनिर्मलीभूतसानन्दचसुलीनक

अतुले त्वतुलायां हि हरिरेकोऽस्ति

नान्यथा

(?) अतृणमहमन्तरिक्षे पौलोमान्

पृथिव्यां कालकाञ्चान्

अतेजस्कमप्राणममुखममात्रं

अतो ज्यायांश्च पूरुषः ऋक्सं.

मण्ड. १०।९०।३-यजुः ३।१३

अतो देवा अवन्त इत्येतन्मन्त्रैः...

धारयेत् (गोपीचंदनं)

अतो देवा अवन्तु नोयतोविष्णुर्विचक्रमे

[ऋक्सं. १।२।७।१=मं. १।२२।१६

‘अतो देवा अवन्तु नः’ इति विष्णु-

गायत्र्या...अभिमंत्र्य

‘अतो देवा अवन्तु नः’ इत्येताभिः

अभिमंत्र्य

अतो देवः परिमर एतद्वै ब्रह्म

अतो देवस्मरो यस्य प्रियो ब्रभूषेत्

अतोऽद्भिर्भूय एवोपरिष्ठात्परिदधाति

अतोऽनग्निहोत्र्यनग्निचिदज्ञानभिध्या-

यिनां ब्रह्मणः पदव्योमानुस्मरणं

विरुद्धं

अतो निर्विषयं नित्यं मनःकार्यमुमु-

क्षुणा...मनसो मुक्तिरिष्यते

अतो नैनामभिधीयेत

अतोऽन्नमात्मेत्युपासीतेत्येवं ह्याह

अतोऽन्नैवजीवन्त्ययतदपियन्त्यन्ततः

अतोऽन्यतममेतेषामुक्तं तदिमे मूढाः

अतोऽन्यदार्तं [बृह. १।४।२+३।५।१+

अतो मृत्युञ्जयायेत्यममृतप्लावनं सताम्

अतो यद्वेदेष्वभिहितं तत्सत्यं

अतो यो रसोऽस्त्रवत्स उद्गीथं वर्षति

अतो लोके वेदे श्रीराधा गीयते

अतोऽविशेषविज्ञानं विशेषमुपगच्छति

ना. बि. १८

छां. उ. ८।७।२

१ बिल्बो. १४

अमन. २।९७

[. ७

कौ. उ. ३।१

बृह. ३।८।८

८।४.१७=

चिन्त्यु. १२।१

वासुदे. ३

ना. पू. ता. ३।१

ऊर्ध्वपुं. २

गोपीचं. ३

कौ. उ. २।१२

कौ. उ. २।४

मैत्रा. ६।९

मैत्रा. ६।३४

त्रि. ता. ५।१

मैत्रा. ७।९

मैत्रा. ६।१२

मैत्रा. ६।११

मैत्रा. ७।१०

३।७।२३

बृ. जा. २।१४

मैत्रा. ७।१०

मैत्रा. ६।३७

सामर. ३

मैत्रा. ६।२४

अतो वक्ष्याम्यकार्पण्यं... यथा न

जायते किञ्चित्

अतो वेखलु दुर्निष्प्रपतरं... अन्नमपि

अतोऽस्मि लोके वेदे च

अतो हि सर्वाणि कर्माण्युत्तिष्ठन्ति

अतो हि सर्वाणि नामान्युत्तिष्ठन्ति

अतो हि सर्वाणि रूपाण्युत्तिष्ठन्ति

अप्ता विश्वस्य सत्पतिः

अस्ति ह वै नामैतद्यदत्रिरिति

अनृत्वाद्प्रत्वाद्दीर्घत्वाद्महत्त्वा-

द्विष्णुत्वात्

अत्यतिष्ठद्गङ्गाकुलं [क्रकसं. ८।४।१७=

यजुः ३।११+चित्य. १२।१

अत्यन्तमलिनादेहो देहीचात्यन्त-

निर्मलः। उभयोरन्तरं ज्ञात्वाकस्य

शौचं विधीयते [जा. द. १।२+

(१) अत्यन्तमात्मानमाचार्यकुले...

अत्यन्तं पश्यति प्रिय भवति

अत्यन्तं सुखमश्नुते

अत्यन्तं वासनाबद्धो जीवः

अत्यन्तान्तःकरणमलिनविशेषात्

अत्यर्थमचलन्तित्यमादिमध्यान्तवर्जितं

अत्यल्पमपिनेवेशं... ब्रह्मभूयायकल्पते

अत्यानन्दोऽयं लोकः

अत्याशनाइतीपानाद्यच्च उपात्प्रति-

प्रधान। तन्नो वरुणो... ह्यवमंशु

अत्याश्चर्यं गतो रुद्रो बद्धाञ्जलिः सन्

नारायणं स्तौति

(१) अत्याश्रमस्थः सकलेन्द्रियाणि

अत्याश्रमाणांमध्ये लिङ्गवारी श्रेष्ठः

अत्याश्चर्यानन्तविभूतिसमष्ट्याकारं

अत्याहारमनाहारं नित्यं योगीविवर्जयेत्

अत्युग्रोऽतिवीरोऽतिमहानतिविष्णुः

अत्योति तत्सर्वमिदं विदित्वा

अत्र कारणमद्वैतं शुद्धचैतन्यमेव हि

अत्रकोमोहः कः शोक एकत्वमनुपश्यतः

अत्र दृष्टं नाम प्रत्ययम्

अत्र निशाकर-चतुर्मुख-दिग्वातार्क-

वरुणादव्यमीन्द्रोपेन्द्रप्रजापतियमा

इत्यक्षाविदेवतारूपैः... प्राणा एव

अद्वैतो. २

छां. ५।१०।६

भ. गी. १।५।१८

बृह. १।६।३

बृह. १।६।१

बृह. १।६।२

प्रभो. २।११

बृह. २।२।४

नृसिंहो. ७।५

मं. १०।९०।१

श्वेता. ३।१४

मुक्ति. २।६७

छां. उ. २।२३।९

छा. ५।१३।२

भ. गी. ६।२८

सामर. १००

त्रि. म. ना. ५।३

जा. द. ९३

सि. शि. २६

सामर. ४९

महाना. ५।१८

सामर. ५४

कैव. ५

लिङ्गो. १

त्रि. म. ना. ६।६

अ. ना. २८

नृसिंहो. ७।६

भ. गी. ८।२८

पञ्चम. ३४

वराहो. ४।४२

मैत्रा. ६।१०

त्रि. ब्रा. ५

अत्र पिताऽपिता भवति

अत्र यजमानः परस्तादायुषः स्वाहा

अत्रवाक्किञ्चिदसत्सोम्यननिभाकवसो..

अत्र शूरा महेष्वासाः

अत्र स्तेनोऽस्तेनो भवति

(१) अत्र रामोऽनन्तरूपः

अत्र ह न किञ्चन वीर्याय

अत्र हि अन्तोः प्राणेषूत्क्रममाणेषु रुद्र-

स्तारकं ब्रह्मव्याचष्टे [जाबालो. १+

रामो. १।१+

अत्र हि मिदामेव मन्यमानः शतधा

सहस्रधा भिन्नः... मृत्युमाप्नोति

अत्र हि सर्वे कामाः समाहिताः

अत्र हि सर्वे कामाः समाहिताः सत्यत्रो-

दाहरन्ति [मैत्रा. ६।३०, ३५

अत्र ह्यस्यैते सत्याः कामास्तद्यथापि

(मा. पा.)

अत्र ह्यस्यैते सत्याः कामाः अमृता-

पिधानास्तद्यथापि...

अत्र ह्येते सर्वे एकं भवन्ति

अत्र ह्येव न विधिकित्स्यमित्यो

अत्रात्मत्वं दृढीकृतं

अत्रान्तरंगविदो (विदविदो) विदित्वा

(१) अत्रान्तरा यदाकाशः स समानः

अत्रायं पुरुषः स्वयन्त्योतिर्भवति

अत्रैतदेकशतं नाडीनां... एकं-

कस्यां... व्यानश्चरति

(अथ) अत्रैतदहरं पुण्डरीकं कुमुद-

मिवानेकधाविकसितयथाकेशः...

अत्रैव ते लयं याप्ति लीनाश्चा-

अत्रैव मा भगवान्मोहान्तमापीपिबत्

अत्रैव मा भगवानममूह्यन् प्रेत्य

संज्ञाऽस्तीति

अत्रैव समबलीयन्ते (प्राणाः)

अत्रैव देवः स्वप्नात् पश्यति

अत्रैव देवः स्वप्ने महिमानमनुभवति

अत्यन्तं पश्यसि प्रियमस्यन्तं पश्यसि...

[१३।२+१४।२+१५।२+१६।२

बृह. ४।३।२२

छां. उ. २।२४।६

छां. ६।१३।२

भ. गी. १।४

बृह. ४।३।२२

रामो. ४।५

छान्दो. ४।९।३

सारसा. १।१

नृसिंहो. ८।७

मैत्रा. ६।३०, ३५

६।३०, ३५, ३८

छां. उ. ८।३।२

छान्दो. ८।३।२

बृह. १।४।७

नृसिंहो. ९।९

अध्यात्मो. १८

श्वेता. १।७

प्रभो. ३।८

बृह. ४।३।९, १४

प्रभो. ३।६

१. ४।४

मंत्रिको. २०

बृह. ४।५।१४

बृह. २।४।१३

बृह. ३।२।११

प्रभो. ४।६

प्रभो. ४।५

छां. ५।१९।२+

अथ कवन्धीकात्याय	प्रभो. १।३	अथ तद्धेत एव समतिसृष्टाः...	छां. १।११।३
(१) अथ कर्म कुर्वीय	बृ. उ. १।४।१७	अथ तु कामकलाभूतं कामकूटमाहुः	त्रि. ता. १।१०
अथ कमणानास्तेत्येतदेवास्तुत्यम्	बृ. उ. १।६।३	अथ तावपि (द्वावहङ्कारौ) सन्त्यज्य	महो. ५।९६
अथ किमैतैर्मन्यानां शोषणं महार्ण-	मैत्रे. १।३	सर्वाहङ्कृतिवर्जितः	
वानां... ध्रुवस्य प्रचलनं...	छां. १।७।१४	अथ तैरेकैरश्मिभिरुर्ध्वसाक्रमते	छां. उ. ८।६।५
अथ कुम्भकः, स द्विविधः सहितः	मैत्रा. ४।६	(ऊर्ध्व आक्रमते—मा. पा.)	कौ. उ. २।१५
अथ कृत्स्नश्च एकत्वमेति पुरुषस्य	भ. गी. ३।३६	अथ दक्षिणावृत्तुपनिष्क्रामतितपिता..	तैत्ति. ३।१०।१
अथ केन प्रयुक्तोऽयं	३ ऐत. २।१।१	अथ दैवीः (समाज्ञाः)	
अथ कौण्ठेरव्यस्त्रीणि वष्टिशतान्य-	छांदो. १।५।१	अथ धीरा अमृतत्वं विदित्वा	कठो. ४।२
क्षराणां	शाट्याय. २६	ध्रुवमध्रुवेष्विह न प्रार्थयन्ते	यो. शि. १।७६
अथ खलु ऋतुमयः पुरुषः	छां. उ. १।३।४	अथ नम्यायते जन्तुरालस्याच्च प्रमादतः	बृह. २।३।६
अथ खलु य उद्गीथः स प्रणवः	छां. उ. २।९।१	अथ नामधेयं सत्यस्य सत्यम्	ना. प. ६।१
अथ खलु सौम्येदं पारिव्राज्यं नैष्ठिकं	छांदो. २।१०।१	अथ नारदः पितामहमुवाच	केनो. २।१
अथ खलु द्वाधाक्षराण्युपासीत	३ ऐत. १।५।१	अथ तु मीमांस्यमेव ते मन्ये विदितं	१ यो. त. १०८
अथ खल्वमुमादित्यं सप्तविधं	३ ऐत. २।५।२	अथ नोचेत्समुत्सृष्टं स्वशरीरं प्रियं यदि	त्रि. म. ना. १।१
सामोपासीत	३ ऐत. २।५।१	अथ परमतत्त्वरहस्यं जिज्ञासुः परमेष्ठी..	१ आत्मो. ३
अथ खल्वात्मसम्मितमतिमृत्यु	बृह. १।३।१४	अथ परमात्मानाम यथाक्षर उपासनीयः	मुंड. १।५
सप्तविधं सामोपासीत	त्रि. म. ना. २।४	अथ परा यथा तदक्षरमधिगम्यते	प. हं. प. १
अथ खल्वाहुर्निर्भुजवक्त्राः	भ. गी. १२।९	अथ पितामहः स्वपितरमादि-	
अथ खल्वियं देवी वीणा भवति	३ ऐत. १।४।१	नारायणं... पप्रच्छ	
अथ खल्वियं सर्वस्यै वाच उपनिषत्	३ ऐत. २।५।१	अथ पुत्रमाह—स्वं ब्रह्म त्वं	बृह. १।५।१७
अथ चक्षुरत्यवहत्	बृह. १।३।१४	यज्ञस्त्वं लोक इति	जाबा. ४
अथ च रामकृष्णाद्यवतारेष्वद्वैतपरमा-	त्रि. म. ना. २।४	अथ पुनरप्रती वा प्रती वा... विरजेत्	शिवो. २।१
नन्दलक्षणपरब्रह्मणः परम.. श्रूयते	भ. गी. १२।९	अथ पूर्वस्थितो लिङ्गे गर्भः...	
अथ चित्तं समाधातुं	३ ऐत. १।४।१	अथ पृष्पलादो भगवान्भो किमादौ	पं. ब्र. १
अथ चेदशक्नुवन्तं मन्येत प्राणं वशं	भ. गी. १८।५८	किं जातं, सद्योजातं...	
अथ चेत्त्वमहङ्कारात्	भ. गी. २।३३	अथ प्रणिपत्य कात्यायनो ब्रह्माण-	
अथ चेत्स्वमिमं धर्म्यं	मुक्तिको. २।४	मन्वयुक्	कात्याय. १
अथ चेदशुभोभावस्त्वांयोजयति	भ. गी. २।२६	(?) अथ प्राणमत्यवहत्	बृ. उ. १।२।१३
अथ चैनं नित्यजातं	छां. २।२४।१४	अथ प्रणिपत्य नारदो ब्रह्माणं प्रायुक्	नारदो. १
अथ जुहोति नम आदित्येभ्यश्च	छां. उ. ३।११।१	अथ ब्रह्मस्वरूपं कथमिति नारदः पप्रच्छ	ना. प. ९।१
विद्येभ्यश्च...	आर्वे. ४।३	अथ ब्राह्मणः, स ब्राह्मणः केन स्यात्	बृह. ३।५।१
अथ जुहोति नमोऽग्नये पृथिवीक्षिते...	आर्वे. २।३	अथ ब्रह्माजन्मद्वारेण ब्रह्माण्डान्तर्गतं..	ग. शो. ३।६
अथ तत ऊर्ध्व उदेत्य नैवोदेता	तैत्ति. २।७	अथ ब्रह्माणं भगवन्तं सनत्कुमारः	
अथेतथैवोपास्तेऽन्वायतो भवति	नृसिंहो. २।७	पप्रच्छ	ना. पू. १।१
अथेतथोपास्तेऽन्वायतो ह्येवास्मिन्भवति		अथ भगवन्तं... कमलासनं	सूर्यता. १।१
अथ तस्य भयं भवति		सनत्कुमार उपससार	
अथ तस्यायमादेशः		अथ भगवान् कात्यायनः (न्यः)	मैत्रे. १।४
		सुप्रीतोऽब्रवीद्वाजानम	

अथ भगवान् शाण्डिल्यः परमेष्ठिनं...

अधीहि भो ब्रह्मेति

गान्धर्वो. १

अथ भर्गः...भाभिर्गतितरस्य हीति भर्गः

मैत्रा. ६।७

अथ भारद्वाजः कुमारं पप्रच्छ

सि. शि. १

अथ भुसुण्डः कालामिरुद्रं... (भस्म-)

माहात्म्यं ब्रूहि...

बृ. जा. ६।१

अथ भुसुण्डः कालामिरुद्रं विभूति-

योगमनुब्रूहीति होवाच

बृ. जा. ३।१

अथ भुसुण्डः...भस्मस्नानविधि...

बृ. जा. ४।१

अथ मत्स्योऽमृतोभवत्यत्र ब्रह्मसमश्नुते

[कठो. ६।१४+

बृह. ४।४।७

अथ मा प्रातरुपसीदथाः

छां. ६।१३।१

अथ य आत्मा स सेतुः

छां. उ. ८।४।१

अथ य इच्छेत्पुत्रोमेपण्डितो विगीतः...

(विजिगीतः-मा. पा.)

बृ. उ. ६।४।१

(?)अथ भूत्रद्वारेण निष्क्रान्तं

मैत्रा. ३।४

अथ य इमाः परा सम्पद्यमाना

एवोपास्ते

आर्षे. ८।४

अथ य एवं वेद ब्रह्मवशः स्यात्

२ प्रणवो. ९

अथ यच्छुद्धे अक्षरे अभिव्याहरति

३ ऐत. ३।२

अथ यतेनियमः कथमिति पृष्टं...

पितामहः...विरक्तः सन् यो...

ना. प. ७।१

अथ यदत्तः परो दिवो ज्योतिर्दीप्यते

विश्वतः पृष्ठेषु...

छां. उ. ३।१३।७

अथ यदा सुषुप्तो भवति यदा न

कस्यचन...वेद

बृ. उ. २।१।१९

अथ यदि ते कर्मविचिकित्सा वा

वृत्तविचिकित्सा वा स्यात्

तैत्ति. १।११।३

अथ यदिदमस्मिन्ब्रह्मपुरे दहरं

छां. उ. ८।१।१

अथ यदि द्विमात्रेण मनसि सम्पद्यते

प्रश्नो. ५।४

अथ यदि महज्जिगमिषेत्

छान्दो. ५।२।४

अथ यदु चैवास्मिच्छव्यं कुर्वन्ति

छां. ४।१।५।५

अथ यदुत्तरं सा यौर्मूर्तिमस्त्वगृहे-

ष्वभिजायते

संहितो. ४।२

अथ यद्यज्ञ इत्याचक्षते ब्रह्मचर्यमेव

छां. उ. ८।५।१

अथ यद्यल्पविश्वित्वान् भवति

छान्दो. ७।५।२

अथ यद्युदक आत्मानं पश्येत्

(परिपश्येत्-मा. पा.)

बृ. उ. ६।४।६

अथ यद्येनमूष्मसूपालमेत प्रजापति...

छां. उ. २।२।४

अथ यद्येनं निर्भुजं ब्रुवन्तमुपवदेत्

३ ऐतरे. ३।१

अथ यद्येनं निर्भुजं ब्रुवन्तं परउपवदेत्

३ ऐतरे. ३।३

अथ यद्येनं प्रतृण्णं ब्रुवन्तमुपवदेत्

३ ऐतरे. ३।१

अथ यद्येनं प्रतृण्णं ब्रुवन्तं परउपवदेत्

३ ऐतरे. ३।३

अथ यद्रपित्तमिव विरुदितमिव सा

वाक् शहूः

संहितो. १।२

अथ यद्वयमनुसंहितमृचो धीमहे

३ ऐत. २।६।३

अथ यस्य जायामार्तवं विन्देत् त्र्यहं

कंसेन पिबेत्

बृह. ६।४।१३

अथ या एता हृदयस्य नाड्यस्ताः...

छां. उ. ८।५।१

अथ या मध्यायनी संपूर्णा संस्पृष्टा...

वाक् सा पुत्र्यपशव्या

संहितो. १।४

अथ यावतीयत्रयीविद्या...एतद्वितीयं

पदमाप्नुयात्

गायत्र्यु. ४

अथ यावदिदं प्राणिति यस्तावत्प्रति-

गृहीयात्

गायत्र्यु. ५

अथ येऽस्य दक्षिणा रश्मयस्ता एवास्य

दक्षिणा मधुनाड्यः

छां. उ. ३।२।१

अथ यो दक्षिणे प्रमीयते पितृणामेव

महिमानं गत्वा...

महाना. १८।१

अथयोऽन्यादेवतामुपास्तेऽन्योऽसौ...

अथ रात्रावग्निहोत्रभस्मनाऽग्नेर्भसित-

मिदं विष्णुस्त्रीणि पदेति मंत्रैः ..

बृह. १।४।१०

अथर्वणस्य शाखाः स्युः पञ्चाशद्दे-

दतो हरे

वासुदे. १६

अथर्वणवेदसिद्धस्थिरकालाभि-

निराहारक...

मुक्तिको. १।१३

अथर्वणां चन्द्रमा दैवतं तदेव ज्योतिः

अथर्वणे यां प्रवदेत् ब्रह्माऽथर्वा तां...

छां. गूलो. ३

अथर्ववेदश्चतुर्थः पादः (गायत्र्याः)

अथर्ववेदस्वरूपकंपञ्चाशत्स्वरवर्णाख्यं

अथर्ववेदेऽनुदात्तोदात्तद्विपद अ उ

२ प्रणवो. २१

मुण्ड. १।१।२

गायत्रीर. ३

पं. ब्र. ११

इत्यर्थः...मात्राः

२ प्रणवो. १२

अथर्वशिरश्चिखाध्यापकशतमेकमेकेन

तापनीयोपनिषदध्यापकेन तत्समं

अथर्वशिरः सकृज्जत्वा

अथर्वश्चतुर्थः पादः

अथर्वज्जिरस इतिहासः पुराणं

[+४।१।२+

नृ. पू. ५।१६

अ. शिरः १६

ग. पू. १।१३

बृ. उ. २।४।१०

४।५।११

छान्दो. ३।४।१

अथर्वज्जिरस एव मधुकृत इतिहासः...

अथर्वज्जिरसरूपसामभग्न्यजुरात्मकम्

सीतो. १४

अथर्वाङ्गिरसः पुच्छः प्रतिष्ठा
 अथर्वाङ्गिरसश्चतुर्थात् (पादादकल्पयत्)
 अथर्वा तां पुरोवाचाङ्गिरे ब्रह्मविद्यां
 (?) अथर्वा देवो मृत्योः प्राञ्चंसनात्
 अथवा कृतकृत्येऽपि...वर्तेऽहं...
 अथवागीश्वरीधामशिरोवक्षणे वेष्टयेत्
 अथवाचतुर्विंशतिवर्षाणि गुरुकुलवासी
 अथ लोकान् पर्यटनं सनत्कुमारो
 ह वैदेहः...लोकान्...प्राप
 अथवा तमपि त्यक्त्वा चैत्यांशं...
 जीवस्तिष्ठति संशतो...
 अथवा न कुर्यादामेष्ट्यामेव कुर्यात्
 अथवा नित्यकर्माणि...प्रत्याहारः सः
 अथवा बहुनैतेन
 अथवा यथाविधिश्चेज्जातरूपधरो भूत्वा
 अथवा योगिनामेव
 अथ वायुमश्रुवन्, वायवेतद्विजानीहि
 किमेतद्यक्षमिति
 अथवा वायुमाकृष्य...प्रत्याहारो-
 ऽयमुक्तस्तु...
 अथवा सत्यमीशानं ज्ञानमानन्दमद्वयं
 अथवा सर्वकर्तृत्वमकर्तृत्वं च...
 सर्वं त्यक्त्वा...स्थिरो भव
 अथ वेशान्तान् पुष्करिणीः स्रवन्तीः
 सृजते स हि कर्त्ता
 अथवेशान्तान्पुष्करिण्यः स्रवन्त्यः (मा.)
 अथ वै तेऽहं तद्रक्ष्यामि यत्र
 गमिष्यामीति
 अथ व्यवस्थितान् दृष्ट्वा
 अथ शाकल्यस्य-पृथिवी पूर्वरूपं
 अथ शुद्धं भवेद्वस्तु यद्वै वाचामगोचरं
 अथ शैवपदं यत्र तद्रहस्यं ब्रह्म तत्परं
 अथ शैवं पदं यत्र तद्रहस्यं तत्परायणम्
 अथ श्रीवराहरूपिणं भगवन्तं...
 सनत्कुमारः पप्रच्छ
 अथ ओन्नमत्यवहत्
 अथसांकृतिर्भगवन्तंदत्तात्रेयं...पप्रच्छ
 अथ सावित्री गायत्री त्रिरन्वाह
 अथ सोऽभयं गतो भवति

तैत्ति. २।३
 अव्यक्तो. ६
 मुं. उ. १।१२
 बृ. उ. २।६।३
 अवधू. २३
 योगकुं. २।३२
 आश्रमो. १
 लक्ष्म्यु. १
 अ. पू. २।११
 याज्ञव. १
 जा. द. ७।४
 भ. गी. १०।४२
 ना. प. ३।८७
 भ. गी. ६।४२
 केनो. ३।७
 जा. द. ७।६-९
 जा. द. ९।३
 महो. ६।४
 बृ. उ. ४।३.१०
 बृ. उ. ४।३।१०
 बृह. ४।२।१
 भ. गी. १।२०
 ३ ऐत. १।२
 ते. त्रि. १।४९
 कुण्डिको. २०
 २ सङ्ख्यासो. १९
 ऊर्ध्वपुं. १
 बृह. १।३।१५
 १ अवधू. १
 सहवै. १५
 तैत्ति. २।७

अथ ह कुमारः शिवं पप्रच्छाऽस्तण्डै-
 करस-चिन्मात्रस्वरूपमनुब्रूहि
 अथ ह चक्षुरुपासाञ्चक्रिरे
 (?) अथ ह जनकोवैदेहोयाज्ञ...उवाच
 अथ ह पैङ्गलोयाज्ञवल्क्यमुपसमेत्य...
 परमरहस्यकैवल्यमनुब्रूहीति...
 अथ ह प्राणा अहं श्रेयसि व्यूढिरे
 (?) अथ ह प्राण उत्क्रमिष्यन्
 अथ ह प्राण उत्क्रमिष्यन् (माध्वपा.)
 अथ ह प्राण उत्क्रमिष्यन्स यथा...
 अथ ह प्राणमत्यवहत्, स यदा...
 अथ ह प्राणमूचुस्त्वं न उद्गायेति
 अथ ह मन उद्गीथमुपासाञ्चक्रिरे
 अथ ह मनोऽत्यवहत्, तद्यदा...
 अथ ह एवायं मुख्यः प्राणस्तमुद्गीथ-
 मुपासाञ्चक्रिरे
 अथ ह यज्जनकश्च वैदेहोयाज्ञवल्क्य-
 श्रामिहोत्रे समुदाते
 अथ ह याज्ञवल्क्य आवव्राज
 अथ ह याज्ञवल्क्यस्य द्वे भार्येव भूवतु-
 मेत्रेयी कात्यायनी च
 अथ ह याज्ञवल्क्यः स्वमेव ब्रह्म-
 चारिणमुवाच
 अथ ह वाचक्रव्युवाच
 अथ ह वाचमुद्गीथमुपासाञ्चक्रिरे
 अथ ह वै स्वयम्भूर्ब्रह्मा प्रजाः सृजानीति
 अथ ह शौनके च कापेयमभिप्रतारिणं
 च...ब्रह्मचारी विभिक्षे
 अथ ह श्रोत्रमुपासाञ्चक्रिरे
 अथ ह सांकृतिर्भगवानादित्यलोकं जगाम
 अथ ह हंसा निशायामतिपेतुः
 अथ हामयः समूदिरे
 (?) अथ हास्मा अर्घ्यं चकार
 अथ हास्मा एतत्कृष्णगहारीतोवाग्ब्राह्मण...
 अथ हास्य पुत्र आह-प्रातीवोधी पुत्रः
 अथ हिरण्यमेवापः कनको भवति
 स ह सैलभते
 अथ हेन्द्रोऽप्राप्यैव देवानेतद्वयं ददर्श
 अथ हैतत्पुरुषः स्वपिति नाम तद्रहीत एव
 अथ हैतानि नामानि गायन्ति श्रुतयः
 ते. त्रि. २।१
 छान्दो. १।२।४
 जाबालो. ४
 पैङ्गलो. १।१
 छान्दो. ५।१।६
 छां. उ. ५।१।१२
 छां. उ. ५।१।१२
 छां. ५।१।१२
 बृह. १।३।१३
 बृह. १।३।३
 छान्दो. १।२।६
 बृह. १।३।१६
 छान्दो. १।२।७
 बृह. ४।३।१
 बृह. ४।१।१
 बृह. ४।५।१
 बृह. ३।१।२
 बृह. ३।८।१
 छान्दो. १।२।३
 पा. ब्र. १
 छान्दो. ४।३।५
 छान्दो. १।२।५
 अक्ष्यु. १
 छान्दो. ४।१।१
 छां. उ. ४।१०।४
 बृ. उ. ६।२।४
 ३ ऐत. २।६।१
 ३ ऐत. १।५।३
 संहितो. ५।१
 छान्दो. ८।९।१
 बृह. २।१।१७
 राधिको. ६

अथ हैनमग्निः पप्रच्छ याज्ञवल्क्यम्
 अथ हैनमथर्वाणं शाण्डिल्यः पप्रच्छ
 अथ हैनमन्वाहार्यपचनोऽनुशशास
 अथ हैनमसुरा ऊचुर्ब्रवीतु भवानिति
 अथ हैनमाहवनीयोऽनुशशास
 अथ हैनमुद्रातोपससाद
 अथ हैनमुपससाद किं ब्रवीमि भो इति
 अथ हैनमृषभोऽभ्युवाद सत्यकामः इति
 अथ हैनं कहोलः कौषीतकिः पप्रच्छ
 अथ हैनं कालामिरुद्रं भुसुण्डः पप्रच्छ
 अथ हैनं कौसल्यश्चाश्वलायनः पप्रच्छ
 अथ हैनं गार्हपत्योऽनुशशास
 अथ हैनं चक्षुरुवाच
 अथ हैनं जनको वेदेहो याज्ञवल्क्य-
 मुपसमेत्योवाच
 अथ हैनं जारत्कारवार्तेभागः पप्रच्छ
 अथ हैनं नारदः पितामहं पप्रच्छ [ना.प.
 अथ हैनं पैङ्गलः पप्रच्छ याज्ञवल्क्यं
 अथ हैनं पैप्पलादोऽङ्गिराः सन्तकुमार-
 आथर्वणमुवाच
 अथ हैनं पैप्पलादो ब्रह्माणमुवाच
 अथ हैनं प्रतिहर्तोपससाद
 अथ हैनं प्रस्तोतोपससाद
 अथ हैनं ब्रह्मचारिण ऊचुः किं
 जप्येनामृतत्वं ब्रूहीति
 अथ हैनं ब्रह्मरन्ध्रे ब्रह्मरूपिणीमाप्नोति
 अथ हैनं भगवन्तं कालामिरुद्रं पप्रच्छ
 अथ हैनं भगवन्तं परमेष्ठिनं नारदः...
 अथ हैनं भगवन्तं सर्वे... पप्रच्छुः
 अथ हैनं भार्गवो वैदर्भिः पप्रच्छ
 अथ हैनं मन उवाच—यदहमायतनं
 अथ हैनं यजमान उवाच भगवन्तं
 अथ हैनं वागुवाच—यदहं वसिष्ठो...
 अथ हैनं वागुवाच—यदहं वसिष्ठोऽस्मि
 (मा. पा.)
 अथ हैनं विदग्धः शाकल्यः पप्रच्छ
 अथ हैनं श्रोत्रमुवाच—यदहं सम्पदस्मि
 अथ हैनं शैब्यः सत्यकामः पप्रच्छ
 अथ हैनं सुकेशा भरद्वाजः पप्रच्छ

जाबालो. २।५
 शाण्डि. ३।२।१
 छां. उ. ४।१२।१
 बृह. ५।२।३
 छां. उ. ४।१३।१
 छां. उ. १।११।६
 छान्दो. ६।७।२
 छान्दो. ४।४।५
 बृह. ३।४।३
 रु. जा. १।१
 प्रभो. ३।१
 छां. उ. ४।११।१
 छां. उ. ५।११।३
 जाबालो. ४
 बृह. ३।२।१
 ३।१+५।१
 पैङ्गलो. ४।१
 अ. शिखो. १
 शरभो. १
 छां. उ. १।११।८
 छां. उ. १।११।४
 जाबालो. ३
 कालिको. १
 रु. जा. २।४
 ना. प. ८।१
 ना. प. २।१
 प्रभो. २।१
 छां. ५।११।४
 छां. १।११।१
 छां. ५।११।३
 छां. उ. ५।११।३
 बृह. ३।९।१
 छां. ५।११।४
 प्रभो. ५।१
 प्रभो. ६।१

अथ हैनं सौर्यायणी गार्ग्यः पप्रच्छ
 अथ हैनां ब्रह्मरन्ध्रे सुभगां ब्रह्मास्त्र-
 स्वरूपिणीमाप्नोति
 अथ हैनां ब्रह्मरन्ध्रे तारिणीमाप्नोति
 अथ होवाच जनं शार्कराक्ष्यं कं त्व-
 मात्मानमुपास्ते
 अथ होवाच जनं शार्कराक्ष्यं, शार्क-
 राक्ष्यं कं त्वमात्मानं... (मा. पा.)
 अथ होवाच बुद्धिमाश्रतराश्वि (मा. पा.)
 अथ होवाच बुद्धिमाश्रतराश्वि
 अथ होवाच सत्ययज्ञं पौलुषि
 अथ होवाचेन्द्रशुक्लं भाल्लवेयं
 अथ होवाचोद्दालकमारुणि...
 अथाकाशोऽन्तःकरणमनोबुद्धि-
 चिन्ताहङ्काराः
 अथाङ्गिराः (उवाच) त्रिविधः
 पुरुषोऽज्जायत आत्मा...
 अथाजातपुत्रस्याह—आप्यायस्व स
 अथात आत्मादेश एव
 अथात आदेशो नेति नेति नद्येत-
 स्मादिति
 अथात एकधनावरोधनं यदेकधन-
 सभिध्यायात्
 अथातः पितापुत्रीयं सम्प्रदानमिति
 चाचक्षते
 अथातः पवमानानामेवाभ्यारोहः
 अथातः प्रजापतिसंहिता
 अथातः शौव उद्गीथस्तद्ध बको...
 (७०) अथातः श्रीमहृयोत्पत्तिः
 अथातः सम्प्रतिर्यदा प्रेष्यन्मन्यते
 अथातः संहिताया उपनिषत्
 अथातश्चत्वार आश्रमाः षोडश भेदा
 भवन्ति
 अथातश्चाक्षुषी पठितसिद्धविद्यां...
 अथातो धर्मेजिह्वासा
 अथातो निर्भुजप्रवादाः
 अथातो निहन्नेयसादानं—एता इ वै
 देवताः... विवदमानाः
 अथातोऽनुप्रभाः

प्रश्नो. ४।१
 पीताम्बरो. १
 तारोप. १
 छां. ५।१५।१
 छां. उ. ५।१५।१
 छां. उ. ५।१६।१
 छां. ५।१६।१
 छां. ५।१३।१
 छां. ५।१४।१
 छां. ५।१७।१
 त्रि. भा. १।३
 १ आत्मो. १
 कौ. उ. २।८
 छां. ७।२५।२
 बृह. २।३।६
 कौ. उ. २।३
 कौ. उ. २।१५
 बृह. १।३।२८
 ३ ऐत. १।६।८
 छां. १।१२।१
 द्वयोप. १
 बृह. १।५।१७
 ३ ऐत. १।१।१
 २ अवधू. १
 चाक्षुषो. १
 कौलो. १
 ३ ऐत. १।३।१
 कौ. उ. २।१४
 तैत्ति. २।६

अथातोऽनुष्वाहाराः, प्राणो बन्ध इति
अथातो ब्रह्मनिष्ठानां योगिनां कोऽयं
मार्गः का स्थितिरिति दत्तात्रेयो
दक्षिणामूर्तिं पप्रच्छ
अथातो महोपनिषदमेव तदाहुः
अथातो रहस्योपनिषदं व्याख्यास्यामः
अथातो रेतसः सृष्टिः
अथातो वाप्रसो यस्यां संसृजमानो वा
भाषमाणो वा न विददन्निषेत्...
अथातो व्रतमीमांसा
अथातोऽहङ्कारादेश पवाहमेवावस्ता-
दहमुपरिष्ठादहं पश्चादहंपुरस्तादहं
अथत्मनेऽन्नाद्यमागायत्

अथ यन्मार्गं तस्मिन् दिशं
प्रविशति
अथायं शान्मभं द्वितीयं क्षाकं च
अथाभस्वयाये द्रष्टा भवति
अथाभस्वाशी द्रष्टा भवति (मा.पा.)
अथाधिदैवतम्—ज्वलिष्वाभ्येवाहं
अथाध्यात्मम्—पुरुषो ह वा अयं सर्व...
अथाध्यात्मम्—वाक्पूर्वरूपम्
अथानन्दाभूतेनैतांश्चतुर्धा संपूष्य
(?)अथानु किमनुशिष्टोऽबोचयाः
अथान्तरात्मा नाम पृथिव्यप्तेजो...
दिभिः स्मृतिभिश्च उदात्तानुदात्त-
ह्रस्व...दिभिः श्रोता घ्राता...
विज्ञातात्मा पुरुषः, पुराण...कर्म-
विक्षेपणं करोत्येषोऽन्तरात्मा
अथापश्यन्महादेवं श्रिया जुष्टं
अथापरं वेदितव्यं—उत्तरो विकारो-
ऽस्यात्मयज्ञस्य
अथापिधानमस्यसृजत्वाचोपस्पृश्य
अथापि यत्र छिद्र इक्षवित्यो दृश्यते
अथापिवाक्त्रिकायज्ञे युक्ता अनुदिशन्ति
अथाप्यपिवाक् कर्णं उक्तुमुक्तात्
अथाप्यपिवाक्शिक्षिणी उपेक्षेत
अथाप्यस्वाकृष्यब्रह्मणसीभिर्हवाभि

३ ऐत. १।४।१
सीतो. ६

अनु. सा. १
चतुर्वे. १

शुकर. १।१
१ ऐत. १।३।१

३ ऐत. २।५।४
बृह. १।५।२१

छां. ३.७।२५।१
बृ. उ. १।३।१७

प्रभो. १।६
कामराज. २

छां. उ. ७।१।१
छां. उ. ७।१।१

बृह. १।५।२२
३ ऐत. १।२।२

३ ऐत. १।१।२
नृसिंहो. ३

छां. उ. ५।३।४

१ अहमो. २
ग. पू. १।७

मैत्रा. ६।१०
प्रा. हो. १।१२

३ ऐत. २।४।५
संहितो. ३।३

३ ऐत. २।४।६
३ ऐत. २।४।६

शाण्डि. ३।१।२

अथाभिप्रातरेव स्थालीपाकावृताज्यं
वेष्टित्वा...जुहोति
अथाभ्यसेत्सूर्यमेवं..स्यात्तुष्टयकुम्भकः
अथाभ्याख्यातेषु—ये तत्र ब्राह्मणाः
अथामूर्त—प्राणश्च, यश्चायमन्तरात्म-
न्नाकाश एतदमृतम्
अथामूर्त—वायुश्चान्तरिक्षं चैतदमृतं
अथायमादेशः [नृ. पू. ४।२+
अथाविष्टं भित्वाऽलातचक्रमिव...
पर्यपश्यत्
अथाव्यातं(त्तं)वा इदमासीत्
अथाश्रलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनं...
अथास्मै सम्प्रयच्छति, वाचमेत्वयि...
अथास्य दक्षिणं कर्णमभिनिधाय
अथास्य दक्षिणे कर्णे जपति
अथास्य देवस्यात्मशक्तेरात्मक्रीडस्य..
अथास्य नाम करोति देवोऽसीति...
अथास्य भजनं भवति
अथास्य मातरमभिमन्त्रयते
अथास्य या सहजाऽस्त्यविद्या मूल-
प्रकृतिर्माया...तया...देवः...
अथास्या ऊरु विहापयति
अथास्यायमितरआत्माकृतकृत्यो..प्रैति
अथाह वै देवानां पत्नीं भजते
अथेतत्प्रां पशूनामशनापिपासे
एवाभिज्ञानम्
अथेतोऽप्यद्वैतपुरुषस्य पूर्णं ब्रह्म...
अथेत्यभूततन्मात्रवेष्टितं तनुजाहत्
अथेत्यभ्यमन्यत्स मुखाच्च योने-
हस्ताभ्यां चाग्निमसृजत
अथेदानीं ज्ञानोपसर्गाः
अथेन्द्रमनुवन्, मधवमेतद्विजानीहि
किमेतद्यक्षमिति
अथेममेव नामोत्
अथेममेवाकाशमभिनिष्पद्यन्ते
अथेतन्मूलं वाचो यदमृतं
अथेतदप्यशक्तोऽसि
अथेतयोः पथोर्न कतरेण च
अथेतयोः पथोर्न कतरेण चन(मा.पा.)

बृ. उ. ६।४।१९
यो. शि. १।८८
तैत्ति. १।११।४

बृह. २।३।५
बृ. उ. २।३।३
नृसिंहो. १।४

मैत्रा. ६।२४
मैत्रा. ६।६
कैव. १।१

कौ. उ. २।१५
बृ. उ. ६।४।२५

कौ. उ. २।११
शाण्डि. ३।१।४

बृह. ६।४।२६
गोपालो. १।१६

बृ. उ. ६।४।२८

शाण्डि. ३।१।२
बृ. उ. ६।४।२९

२ ऐत. ४।४
का. मे. १

१ ऐत. ३।२।४
२ अद्वैतो. ३

महो. ५।१५२

बृह. १।४।६
मैत्रा. ७।८

केनो. ३।११
बृ. उ. १।५।२१

बृ. उ. ६।२।१६
१ ऐत. ३।६।५

अ. गी. १२।११
छां. उ. ५।१०।८

छां. उ. ५।१०।८

अथैतस्मात्तप्यमानात्सत्यकामाग्नीष्य-

क्षराण्यजायन्त, तिस्रो व्याहृतयः...शाण्डि.३।१।३

अथैतस्मादपरं तृतीयं शक्तिवृद्धं

प्रतिपद्यते

त्रि.ता. १।१४

अथैतास्तिस्रः संहिता भवन्ति-

देवहूरेका, शहूरेका, मित्रहूरेका

संहितो. १।१

अथैते सर्व एवोपसमेत्योचुः

छाग. २।३

अथैनदपि यन्त्यन्ततः

तैत्ति. २।२।१

अथैनमग्रये हरन्ति तस्याग्निरेवा...

बृ.उ. ६।२।१४

अथैनमग्रम क पारिक्षितामभवन्ति

बृह. ३।३।१

अथैनमभिमृशति भ्रमदसिज्वलदसि..

बृह. ६।३।४

अथैनमाचामति-तत्सवितुः...मधु

वाता...भूस्वाहा (इतिमंत्रेण)

बृह. ६।३।६

अथैनमुद्यच्छति । आमं स्यामं हि ते...

बृह. ६।३।५

अथैनयोरेतदग्रं, य एषोऽन्तर्हृदये

बृ. उ. ४।२।३

अथैनं गार्हपत्योऽनुशशास पृथि-

व्यभिरन्नमादित्य इति यः-

छां. ४।१।१।१

अथैनं सदानन्दः संवर्तोऽजैगीषव्यश्च

सदानं. १

अथैनं शाण्डिल्योऽथर्वाणं पप्रच्छ .

यदेकमक्षरं...

शाण्डि.३।१।१

अथैनामभिपद्यतेअमोऽहमस्मिन्मात्वं...

बृह. ६।४।२०

अथैनां मेधादीक्षितरूपिणी भावयेत्

का. मे.दी. १

अथैवाङ्गिरास्त्रिविधः पुरुषः

२ आत्मोप. ४

अथैष आर्चिको निगदो भवति

संहितो. ३।६

अथैष ज्ञानमयेन तपसा चीयमानो-

ऽकामयत...

शाण्डि. ३।१।३

अथैषा दुस्स्पृष्टा संहिता भवति

सर्वेभ्यः कामेभ्यः

संहितो. १।६

अथैषा नाढ्यन्नबहुमित्येषाऽमौहुत-

मादित्यं गमयति

मैत्रा. ६।३।७

अथैषा निर्मुञ्जा संहिता भवति सर्वेभ्यः

कामेभ्यः

संहितो. १।७

अथैषा परमा विद्या ययाऽऽत्मा...

रुद्रह. ३०

अथैषा यजनीयेऽह्नि लभते

संहितो. ५।१

अथैषा शुद्धा संहिता भवति, सर्वेभ्यः

कामेभ्यः

संहितो. १।५

अथो अमेनैव जीवन्ति [तैत्ति.२।२।१]

मैत्रा. ६।१।१

अथोअ विदितादधि

केनो. १।४

अथो आबुतोबलासो न कर्तुभिः

१ ऐत. १।६।२

अथो आहुर्वर्षपूर्णमासाविति

बृह. १।५।२

अथो खल्वाहुर्दिद्रो वा चैतदक्षरम्

शौनको. १।५

अथो खल्वाहुःसप्तभिरेनंस्वारयन्तीति

शौनको. ४।७

अथो तम एवापहते

अव्यक्तो. ६

अथोताप्याहुः साम नो बतेति

छान्दो. २।१।३

अथोत्तरेणतपसाअक्षचर्येणअद्वया...

प्रभो. १।१०

अथोत्तरो द्वौ द्वादशकौ वर्गौ...

व्याख्याता...

२ प्रणवो. १८

अथोपानेष्ट नैतदत्यगादिति किं

तदिति होचुः

छाग. २।१

अथो प्रज्ञातयैव प्रतिपदां छंदांसि

प्रतिपद्यते

सहवै. १५

अथो बलीयान्बलीयांसमाशंसते...

बृ.उ. १।४।१४

अथोयइषुभिस्तवारेअस्मिन्निधेहितं

[बा.सं. १६।१२+

तै.सं.४।५।१४

अथोयेअस्यसत्त्वानस्तेभ्योऽहमकरं...

[बा. सं. १६।८+

तै.सं.४।५।१३

अथो वागेवेदं सर्वमिति

३ ऐत. १।६।५

अथो विस्फुरन्तीव धावन्तीवोत्स-

वन्तीवोपम्लिष्यतीव...

आर्षे. ५।४

अथो श्रेवमेवैषामेकं वृणीष्वेति

इतिहा. ८५

अद उ एषबृहद्बुवनेष्वन्तरसावादित्यः

१ ऐत. १।१।३

अदत्तानामुपादानं...शारीरं

त्रिविधं स्मृतम्

भवसं. ५।५

अदस्तूलमयं पितैते पुत्राः

१ ऐत. १।८।१

अदिग्देशकालं, अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं...

त्रि.म.ना. ७।७

अदितिर्देवा गन्धर्वा मनुष्याः

पितरोऽसुरास्तेषां...मातामेदिनी

महा. १०।१४

अदितिर्माता स पिता स पुत्रः

३ ऐत. १।६।८

[ऋक्सं. १।६।१६=

मं. १।८५।१०

अदितिर्वेद्या, सोमो दीक्षया

चिस्त्यु. ८।१

अदितिर्हीदंसर्वयदिदंकिञ्चपिताच..

३ ऐत. १।६।८

अदितिर्हजनिष्टदक्षयादुहितातव

देव्यु. १०

[ऋक्सं. ८।३।१=

मं. १०।७२।५

अदीदृशत कथमिवेति

छाग. ६।१

अदीर्घत्वाच्च कालस्य गत्वादेशान्..

वैतथ्यो. २

अदीर्घमजमव्ययं, अशब्दमस्पर्श

यो. शि. ३।१९

अदीर्घमलोहितमलोहमच्छायं

बृह. ३।८।८

अनुब्धा इव धेनवः

अद्वितीयसादृश्या सुष्ठुस्योपलक्ष्यते

(१) अद्वितीयत्वादप्राप्तत्वात्

अद्वितीयनवमेवेदेदिव्यचक्षुस्तथाऽमलं

अद्वितीयेऽनात्म्येऽनिरुक्ते

अद्वितीयोद्भवणोऽहमखण्डोऽस्मि

अद्विष्टमव्यवहार्यमप्राप्तमलक्षणं

[नृ. पू. ४।२+

अद्विष्टपूर्वं हृषितोऽस्मि हृष्टा

अद्विष्टं द्रष्टुं श्रुतं श्रोत्रमतं

अद्विष्टो द्रष्टाऽश्रुतः श्रोता

अदेशकाले यद्दानम्

अदोम्भः परेण दिवं द्यौः प्रतिष्ठा

अद्विर्गात्राणि शुद्धयन्ति

अद्विर्भूय एवापरिष्ठात्परिदधाति

अद्विः पुरस्तात् परिदधाति

अद्विः पूताभिराचरेत् (स्नानादि)

अद्विः सोम्यशुक्लेनतेजोमूलमन्विच्छ

अद्विः रोमहर्षणम्

अद्विः तानन्दार्थविभूतिविशेषाकारं

अद्विः एव तदध्यक्षाद्यं जायते

(१) अद्विः एव पुरुषं समुद्भूय

अद्विः चन्द्रमसश्च देवः प्राण

आविशति

अद्विः पृथिवी

[यो. चू. ७२+पैङ्गलो १।३

अद्विः पूर्वमजायत

अद्विः सम्भूतः पृथिव्यै रसाय

अद्विः सम्भूतो हिरण्यगर्भः

अद्विः स्थावरजङ्गमो भूतप्रामः

सम्भवति

अद्विः पोऽर्णवः सुवो राजकं च

अद्विः पोषाभूयोऽस्तीति तन्मे भगवान् ..

अद्यतेऽस्ति भूतानि तस्मादन्नं तदुच्यते

[तैत्ति. २।२+

अद्यजातां यथा नारी तथा

षोडशवार्षिकी

अ. शिरः २।४

अ. पू. १।५२

ना. प. ४।१८

मैत्रा. २।७

हंसो. १०

तैत्ति. २।७।१

ब्रह्मवि. ६

माण्डू. ७+

नृसिंहो. १।६

भ. गी. १।१४५

बृ. उ. ३।८।११

बृ. उ. ३।७।२३

भ. गी. १।७।२२

२ ऐत. १।२

भवसं. ३।१

मैत्रा. ६।९

मैत्रा. ६।९

२ सङ्ख्या. २।१४

छां. उ. ६।८।४

भ. गी. १।८।७४

त्रि. म. ना. ४।१

छान्दो. ६।२।४

२ ऐत. १।३

बृ. उ. १।५।२१

सुबालो. १।१+

तैत्ति. २।१।१

कठो. ४।६

चिन्त्यु. १३।१

महाना. १।११

२ प्रणवो. २१

महाना. ६।११

छां. ७।१०।२

मैत्रा. ६।१२

ना. प. ३।६४

अद्यानो देव सवितः प्रजावत्सावीः

सौभगम् [अ. ४।४।२५ = मं. ४।८।१४ महाना. १२।२

अद्यास्तमेतु वपुराशशितारमास्तां...

मम चिद्वपुषो विशेषः

अद्यहाददानमब्रह्मानमयजमानमाहुः

अद्यैव नृतिरियातुकल्पान्तनिषयेनवा

अद्यैव कुरु यच्छ्रेयो मा त्वां

कालोऽत्यगान्महान्

(तस्मात्) अद्य एवायमात्मा

अद्विष्टाऽश्रोताऽमन्ताऽश्रोद्धाऽकर्ता-

ऽविज्ञाता भवति

अद्विष्टकं स्वानुभवमनिद्रस्वप्रदर्शनम्

अद्विष्टमप्राप्तमगोत्रमवर्णमचक्षुःश्रोत्रं

अद्विष्टो नातिमानिता

अद्विष्टतारकोपनिषदं व्याख्यास्यामो

यतये जितेन्द्रियाय

अद्विष्टब्रह्मरूपेण व्याप्तोऽहं

अद्विष्टं च द्वयाभासं चित्तं स्वप्ने

अद्विष्टं च द्वयाभासं तथा जाग्रज्ज

संशयः [अद्विष्टो. ३०+

अद्विष्टं च द्वयाभासं मनःस्वप्नेनसंशयः

अद्विष्टं पश्यत इंसः सोऽहमिति

अद्विष्टं सदानन्दचिन्मात्रमात्मैव

अद्विष्टानन्दमात्रोऽहं

अद्विष्टानन्दविज्ञानघनोऽस्म्यहं

(१) अद्विष्टेन च कल्पितः

अद्विष्टो ह्ययमात्मैकल एव

अद्विष्टीय ओतश्च प्रोतश्च

अद्विष्टीयत्वादविकल्पो ह्ययमोङ्कारः

अद्विष्टीयपरमानन्दशुद्धबुद्धसुख... ब्रह्म..

अद्विष्टीयपरसंविदंशकं तत्सदाहं

अद्विष्टीयब्रह्मत्त्वनजानन्ति यथातथा

अद्विष्टीयमखिलोपाधिविनिर्मुक्तं तत्स-

कलशकल्प्यपबुद्धितं (ब्रह्म)

अद्विष्टीयमनाद्यतं यदाद्यमुप...

अद्विष्टीयमनीश्वरं भवति

अद्विष्टीयं स्वयंप्रकाशमनिशंज्वलति

(एवमाकारं) अद्विष्टीयाखण्डानन्द-

ब्रह्मस्वरूपं

बराहो. २।६६

छां. उ. ८।८।५

अ. पू. १।३९

भवसं. १।३९

नृसिंहो. ९।५

छां. उ. ७।९।१

महो. ५।५४

मुण्ड. १।१।६

भ. गी. १।६।३

अद्विष्टता. १

आ. प्र. १४

अ. शां. ६१

अ. शां. ६२

अद्विष्टता. ३०

नृसिंहो. ९।९

नृसिंहो. ९।८

ते. वि. ६।६५

ब्र. वि. ८९

वेतथ्य. ३३

नृसिंहो. ८।१

नृसिंहो. ८।१

नृसिंहो. ८।७

त्रि. म. ना. १।३

बराहो. ३।८

बराहो. २।५७

निरालं. ५

अ. पू. ५।६४

त्रि. म. ना. ४।१

त्रि. म. ना. ७।७

त्रि. म. ना. ४।१

अद्वितीयामेव मोक्षसाक्षात्त्व-

कस्मीम्

त्रि.म.ना. ६।७

अद्वितीयेपरेतस्वेव्योमवत्क-

२ आत्मो. ३०

अद्वैता सर्वभूतानां

भ.गी. १२।१३

अद्वैतप्रन्थिः...यज्ञाङ्गलक्षणब्रह्म-

पा. ब्र. १

स्वरूपो हंसः

अद्वैतपरमानन्दलक्षणपरब्रह्मणः परमा-

त्रि.म.ना. ७।८

विद्यानमण्डल

(सधाविषय) अद्वैतपरमानन्द-

लक्षणस्यादिनारायणस्योन्मेष-

निमेषाभ्यामूलाविद्योदय...

त्रि.म.ना. २३

अद्वैतपरमानन्दात्मा

शमो. ५

अद्वैतपरमानन्दोविभुर्नित्यानिष्कलङ्कः

त्रि.म.ना. १।५

अद्वैतपुरुषस्य न द्वितीयो भेदोऽस्ति

अद्वैता. १

अद्वैतभावना भक्ष्यं अभक्ष्यं...

मैत्रे. २।१०

(?) अद्वैतभावनां वक्ष्ये

अद्वै. भा. १

अद्वैतभावमुक्तोऽस्मि सच्चिदानन्दलक्षणः

अ. पू. ५।६८

अद्वैतमचिन्त्यमलिङ्गं स्वप्रकाशमा-

नृसिंहो. ६।२

नन्दघनं शून्यमभवत्

अद्वैतमिति चोक्तञ्च प्रकाशाभ्यभि-

पा. ब्र. २५

चारतः

अद्वैतयोगमास्याय

त्रि.म.ना. ८।३

अद्वैतसदानन्दो देवता

निर्वाणो. ५

अद्वैतं चतुर्थं ब्रह्मविष्णुरुद्रातीतं

भस्मजा. १।१

अद्वैतं द्वैतमित्याहुस्त्रिधातपञ्चधातथा

मंत्रिको. १५

अद्वैतं नावमाश्रित्य जीवनमुक्तत्वं-

सं. सो. २।९६

माप्नुयात्

अद्वैतं परमानन्दं शिवं

रुद्रह. ४७

अद्वैतं परमार्थतः

आगम. १७

अद्वैतं परमार्थो हि द्वैतं तद्वद् उच्यते

अद्वैतो. १८

अद्वैतं भावयेद्भक्त्यागुरोर्देवस्य चात्मनः

यो.शि. ५।५९

अद्वैतं समनुप्राप्य जडवलोकमाचरेत्

वैतथ्यो. ३

अद्वैतं सर्वाधारमन्नाधारमनिरीक्ष्यं

भस्मजा. २।९

अद्वैतः सर्वभावानां देवस्तयोर्विभुः

आगम. १०

अद्वैताखण्डपरिपूर्णनिरतिशयपरमा-

त्रि.म.ना. २।१

(?) अद्वैते परमस्थितिः, ज्ञानदण्डो...

पर. हं. ५

अद्वैते बोधितेतस्वेवास्मन्नाविनिवर्तते

बराहो. २।७०

अद्वैते योजयेत्स्मृति

वैतथ्य. ३७

अद्वैतेत्यैवमाधाते...तुर्यभूमिसुयोगतः

बराहो. ४।१२

अद्यास्तमेतु बपुराशशितारमास्तां

अध्वयु. ३४

अथ इव हि मनुष्यलोकः

बराहो. २।६

अथमज्जाण्डालोऽपि शिव-

बृह. ३।१।८

भक्तोऽपि...अष्टतरः

रुद्रो. १

अथमं चणमात्रं स्यात् (ब्रह्माक्षं)

ह. आ. ७

अथमे द्वादश मात्राः (प्राणाचामे)

यो. चू. १०४

अथमे (प्राणाचामे) व्याधिपापानां

नाशः स्यात्...

त्रि.भा. २।१०९

अथमे (प्राणाचामे) स्वेदजननं

यो. चू. १०५

अथरथैर्न वर्तिन्या पृथिव्यायत्ता

बृह. २।२।२

अथरा हनुः पूर्वरूपं

तैत्ति. १।३।७

अथमं धर्ममिति या

भ.गी. १८।२२

अथर्माभिभवात् कृष्ण

भ.गी. १।४१

अथविश्वश्चोर्ध्वपादः क्षणं स्यात्...

यो. त. १६४

अथञ्च नारायणः

नारा. २

अथञ्च मूलान्यनुसन्ततानि

भ.गी. १५।२

अथश्चोर्ध्वञ्च तियंक्वाहम्

वेम्बु. १

अथश्चोर्ध्वं चाहं दिशश्चप्रतिदिशश्चाहं

अ. शिरः. १

अथश्चोर्ध्वं च प्रस्तृतं ब्रह्मवेदम्

मुण्ड. २।२।११

अथश्चोर्ध्वं चाहं

अ. शिरः. १

अथश्चोर्ध्वं प्रस्तृतास्तस्य शाखाः

भ. गी. १५।२

अथस्तात्कुञ्चनेनाशु कण्ठसङ्कोचने

कृते...स्यात्प्राणो ब्रह्मनाडिगः

शां. १।७।१८

अथस्तात्प्रमिसुपरिष्ठादाकाशं मध्ये

पुरुषो दिव्यः

१।२

अथः षष्ठी कुक्षिर्भवति

गायत्री. ३

अधिकारविशेषेण कैवल्यप्राप्त्युपाय-

मन्त्रिन्येवतिः

ना. प. ७।१२

अधिष्ठ्योतिषं-अग्निः पूर्वरूपम्

तैत्ति. १।३।३

अधिदैवत्तदेवेत्यन्त्यपरिमितं

मैत्रा. ४।४

अधिदैवं किमुच्यते

भ. गी. ८।१

(अथ) अधिप्रजं-माता पूर्वरूपं

१।३।२

अधिनो ब्रूहि सुमन्त्र्य मानो...

[वा.सं. १५।२+तै.सं. ४।३।१२।१+

तै. आ. २।५।२

अधिप्रजं दश प्रज्ञामात्राः

सहस्र. ७

कौ. उ. ३।८

अधिभूतं क्षरो भावः
अधिभूतं च किं प्रोक्तं
अधिमनसो रेतः प्रथमं यदासीत्
अधियज्ञः कथं कोऽत्र
अधियज्ञोऽहमेवात्र
अधिष्ठाकमधिय्योतिषमधिविशमधि-

प्रजमध्यात्म

अधिष्ठिताः केन सुखेतरेषु वर्तमाने
व्यवस्थाम्

अधिष्ठानमनौपम्यमवाक्यमनसगोचर

यत्तद्वेदयं... [महो. ४।८६+

अधिष्ठानं तथा कर्ता

अधिष्ठानं

अधिष्ठानं सप्तस्तस्य जगतः सत्यचिद्धनं

अहमस्मीति निश्चित्य... [रुद्रह. ४८+

अधिष्ठाने तथा ज्ञाते प्रपञ्चे शून्यतांगते...

अधिष्ठाने परे तत्त्वे कलिरता

रञ्जुसपत्न्य

अधिष्ठाय मनश्चायं विषया-

नुपसेवते

अधिष्ठायना अजरापुराणी महत्तरा

महिमा देवतानाम्

अधीतवेद उक्तोपनिषत्कः

अधीत्य चतुरो वेदान्सर्वशास्त्राण्य-

नेकशः । ब्रह्मतत्त्वं न जानाति

दधी पाकरसं यथा

अधीमहि भगव इति होपससाद

सन्तुमारं नारदः

अधीहि भगवन्नात्मविद्यां

अधीहि भगवन्सर्वपुण्ड्रविधिं... ब्रूहि

[ऊ. पुं. १+

अधीहि भगवन् ब्रह्मविद्यां वरिष्ठं

अधीहि भगवन् सर्वविद्यां सरहस्यं (१)

वरिष्ठं (१)

अधीहि भगवंस्त्रिपुण्ड्रविधिं सतत्त्वं

अधीहि भगवो ब्रह्मेति, तस्मा

एतत्प्रोवाच

अधीव ह समानानां जायते

अधीव ह्यन्ते जन्मादो भवति

भ. गी. ८।४

भ. गी. ८।१

मृ. पू. १।१

भ. गी. ८।२

भ. गी. ८।४

तैत्ति. १।३।१

श्रुता. १।१

पा. ब्र. ३३

भ. गी. १८।३४

बृह. चो. ३

अ. पू. ४।३५

ना. बि. २८

अ. पू. ४।१०

भ. गी. १५।१

त्रिपुरो. १

मृ. च. ४।२।१

मुक्ति. २।६५

छान्दो. ७।१।१

हरम्बो. १

वासुदे. १

कैव. १

१ बिल्वो. १

का. रु. २

तै. ३।१, २, ३, ४

१ ऐत. ३।१।३

१ ऐत. ३।१।३

अधेतुं धेनुमिषेव... परमं मङ्गलं वयेत्

अधो गच्छन्ति तामसाः

अधोगतिमपानं वै... मूलबन्धो-

ऽयमुच्यते

अधोनिष्ठयावितस्थान्तो नाभ्यामुपरि

तिष्ठति... विश्वस्यायतनं महत्

अधोभागे स्थितः स्कन्दः

अधो शक्तिमयोऽनलः, ताभ्यां

।ः...

अध्यभृतात्सन्धभूष

अध्यधे इति (देवः) ओमिति होवाच

अध्यवसायसङ्कल्पाभिमाना...

स्वादूनि भवन्ति

अध्यवसायस्य दोषक्षयाद्विमोक्षः

अध्यवसायात्मबन्धमुपगतः

अध्यस्तस्य कुतस्तत्त्वं

अध्यस्तस्य कुतो जन्म

अध्यात्मज्ञाननित्यत्वं

अध्यात्मनित्या विनिवृत्तकामाः

अध्यात्मनिष्ठोऽशुभकर्मनिर्मूलनपरः

(परमहंसः)

अध्यात्ममधिदेवं च देवानां...

अध्यात्ममधिदेवं च... सा मां पातु

सरस्वती

(इति) अध्यात्ममन्त्राश्चपेत् ;

दीक्षामुपेयात् [कुण्डिको. ९+

अध्यात्ममस्य ध्यायतः

अध्यात्मयोगाधिगमेन देवं

अध्यात्मरतिराशान्तः

अध्यात्मरतिरासीनः पूर्णः... योजीवति

गतस्नेहः स जीवन्मुक्त उच्यते

अध्यात्मरतिरासीनो निरपेक्षः...

अध्यात्मविद्याधिगमः साधुसङ्गतिरेव

च... एवास्ता युक्त्यः पुष्टाः सन्ति

चित्तजये किल

अध्यात्मविद्या विद्यानां

अध्यात्मशास्त्रमन्त्रेण तृष्णा विष-

विषूचिका । क्षीयते...

अध्यात्मं कर्म चाखिलं

शिवो. ७।८१

भ. गी. १४।१८

योगकुं. १।४३

महाना. ९।७

शिवो. २।५

बृ. जा. २।६

तैत्ति. १।४।१

बृह. ३।९।१

मैत्रा. ६।१०

मैत्रा. ६।३०

मैत्रा. ६।३०

अध्यात्मो. ५८

ना. बि. २५

भ. गी. १३।१२

भ. गी. १५।५

जात्रा. ६

सरस्व. ११

सरस्व. ११

कठश्रु. २२

कठश्रु. २३

कठो. २।१२

अ. पू. २।२६

महो. २।४७

ना. प. ३।४४

मुक्ति. २।४४

भ. गी. १०।३२

अ. पू. ५।१४

भ. गी. ७।२९

अध्यात्मं चैवाधिदैवतं (चाधिदै..मा.पा.)	छां.उ. ३।१८।२	अनन्तपरिपूर्णानन्ददिव्यसौदामिनी	
अध्यात्मं चैव प्राणस्य विज्ञाया-		निश्चयाकारम् (ब्रह्म)	त्रि.म.ना. ४।१
सृतमश्नुते	प्रश्नो. ३।१२	अनन्तबाहुं शशिसूर्यनेत्रं	भ.गी. ११।१९
अध्यापिता ये गुरुनाद्विन्यन्तेविप्राः...	शाट्याय. ३५	अनन्तबोधाचलैरनन्तबोधानन्दाचलैः	
अध्यारोपापवादतः स्वरूपं निश्चयी-			त्रि.म. ना. ७।८
कर्तुं शक्यते	पेङ्गलो. २।१०	अनन्तमजमव्यक्तमजरं शांतमच्युतं	अ. पू. ५।६४
अध्येष्यते च य इमं	भ.गी. १८।७०	अनन्तमजरं शिवं...यदनादि...	महो. २।६८
अचर्युणत्विजा चक्षुषाऽऽदित्येन	बृह. ३।१।४	अनन्तमपरिच्छेद्यम् [१]	यो.शि. १।१८
अध्वगा अध्वसु पारायिष्णवः	इतिहा. १८	[१]अनन्तमपारं विज्ञानघन एव	बृ.उ. २।४।१२
अध्यासुर्येणनिर्दिष्टः कीटवद्विचरन्मही	ना. प. ५।३५	अनन्तमप्रमेयाखण्डपरिपूर्णं ब्रह्म	त्रि.म.ना. १।३
अनग्निहोत्र्यनग्निचिदज्ञानभिध्यायिनां		अनन्तमव्ययं कविम्	महाना. ९।६
ब्रह्मणः पदव्योमानुस्मरणं विरुद्धं	मैत्रा. ६।३४	अनन्तमव्ययं शान्तं	ते.वि. ६।७२
अनग्निकस्यवेदोऽग्निः...स एषो-		अनन्तमेवसः, तेनलोकं जयति [३।२।१२	बृह. ३।१।९+
ऽनग्निकः स्मृतः	इतिहा. ३५	अनन्तमोक्षसाम्राज्यलक्ष्मीं	त्रि.म.ना. ६।७
अनग्नो ह भवति	छां.उ. ५।२।२	अनन्तयाजनम्राहदशाङ्गुलवचस्तथा	मुद्रलो. १।१
अनङ्गनमनाभासं निष्पन्नं ब्रह्म...	अद्वैतो. ४६	अनन्तरमबाह्यं, नतदभ्राति किञ्चन...	बृह. ३।८।८
अनङ्गानोहितोच्छिष्टाः पश्यन्तो		अनन्तरस्त्वेवैनमुपमन्त्रयते ददामत इति	कौ.उ. २।१, २
बहुविस्तरं	मंत्रिको. ११	अनन्तरं हस्तिभिर्हता ततो विश्वोदरी..	वराहो. ५।२७
अनतिप्रभ्रां बदेवतामति...(मा.पा.)	बृ. उ. ३।६।१	अनन्तरारयुरमेतुबारुणाचयशस्विनी	वराहो. ५।२४
अनतिप्रभ्रां वै देवतामतिपृच्छसि	बृ. उ. ३।६।१	अनन्तरोऽबाह्यः	बृ.उ. ४।५।१३
अनद्यमानो यदनममसि	छां.उ. ४।३।७	अनन्तलोकाप्तिमथो प्रतिष्ठां विद्धि	कठो. १।१४
अननुमत्ताहन्मत्तवदाचरन्तः [जावा. ६	+आश्रमो. ४	अनन्तवतो ह लोकात्रयति	छांदो. ४।६।४
अननुशिष्य वाव किल मा भगवान्	छान्दो. ५।३।४	अनन्तवानस्मिंल्लोके भवति	छांदो. ४।६।४
अननूष्य ब्रह्मबन्धुरिव भवति	छां. उ. ६।१।१	अनन्तवासुकितक्षककोटक...महा-	
अनन्त इति चापरे	वैतथ्यो. २६	नागानां..भूतवतालकूष्माण्ड...	
अनन्त इत्येनदुपासीत	बृह. ४।१।५	विषतुण्डदंष्ट्राणां विषाङ्गानां...	गारुडो. २७
अनन्तकर्मशौचं च जपोयज्ञस्तथैव च	पेङ्गलो. ४।१	अनन्तविजयं राजा	भ.गी. १।१६
अनन्तकोटिब्रह्माण्डानामुपरि...	राधोप. १।२	अनन्तवीर्यामितविक्रमस्त्वं	भ.गी. १।१४०
अनन्तचिद्विलासविभूतिसमष्ट्याकारं	त्रि.म.ना. ४।१	अनन्तश। ता भास्करः	मैत्रा. ७।२
अनन्तचिन्मयप्रासादजालसंकुलं	त्रि.म.ना. ६।६	अनन्तश्चास्मि नागानां	भ.गी. १०।२९
अनन्तता चादिमतो मोक्षस्य		अनन्तश्चात्माविश्वरूपः [श्वेता. १।९+	ना. प. ९।८
न भविष्यति	अ.शां. ३०	अनन्तश्रवणः सर्वमावृत्त्य तिष्ठति	त्रि.म.ना. २।६
अनन्ता हि दिक्षु, दिशो वै सम्राट्	बृह. ४।१।५	अनन्तस्यात्मतत्त्वस्य	महो. ५।१७८
	त्रि.म. ७।१२	अनन्तं नाम सृष्टिकारेषु सृष्टिस्वर्ण-	
अनन्त देवेश जगन्निवास	भ.गी. ११।१७	विकारेषु स्वर्णमिव तन्नुविकारेषु	
अनन्तनित्यमुक्तैरभिव्याप्तं (वैकुण्ठपुरं)	त्रि.म.ना. ६।६	तन्तुरिवाव्यक्तादिसृष्टिप्रपञ्चेषु पूर्णं	
अनन्तपरममूर्तिसमष्टिमण्डलं	त्रि.म.ना. ७।८	व्यापकं चैतन्यमनन्तमित्युच्यते	सर्वसारो. ६
अनन्तपरमानन्दासृतरसाब्धि...		अनन्तं ब्रह्म सुव्रत	जा.द. ९।५
तोरणादिभिरलंकृतम्	सि.सा. ६	अनन्तं विश्वतोमुखम्	भ.गी. ११।१९

अनन्तं वै मनोऽनन्ता विश्वेदेवाः	बृह. ३।१।९	अनभिमानमयेन वैवेष्टुणा तं ब्रह्म-	
अनन्तं वै नामानन्ता विश्वेदेवाः	बृह. ३।२।१२	द्वारपारं निहत्यायम्	मैत्रा. ६।२८
अनन्तं सर्वतोमुखं	अध्यात्मो. ६१	अनभ्यासवतश्चैव वृथागोष्ठ्या	
अनन्तं स लोकं जयति	बृह. १।५।३	न सिद्धयति	यो. त. ८०
अनन्तः परमो गुह्यः	मैत्रा. ६।२८	अनया तीक्ष्णया तात छिन्धि बुद्धि-	
अनन्तादिदुष्टनागानां...विषं हन हन	लांगूलो. ७	शलाकया (मृष्णावासनाजालं)	महो. ६।३२
अनन्तानन्दप्रवाहैरलंकृतं	त्रि.म.ना. ७।८	अनयादुरहंकृत्याभावात्संत्यक्त्याचिरं	महो. ५।९४
अनन्तानन्दविभूतिविशेष..रूपं	त्रि.म.ना. ७।७	(?)अनया ब्रह्मविद्या...ब्रह्मणः	
अनन्तानन्दसमुद्रसमष्टाकारं	त्रि.म.ना. ७।८	पत्न्या नभारूढाः	मैत्रा. ६।२९
अनन्तानन्दसम्भोगा...शुद्धेयं चि-		अनया विद्या योगी खेचरीसिद्धि-	
न्मयी दृष्टिर्भयत्यखिलदृष्टिषु	१सं.सो.२।२४	भागभवेत्	योगकुं. २।१६
अनन्तानन्दाश्चर्यसागरं	त्रि.म.ना. ७।९	अनर्थः प्राप्यते यत्र शास्त्रितादपि	
अनन्ता रश्मयस्तस्य दीपवद्यः		पौरुषान्...अनर्थकर्तृबलवत्तत्रज्ञेयं	
स्थितो हृदि	मैत्रा. ६।३०	स्वपौरुषम्	भवसं. १।४८
अनन्ताविश्वेदेवा..सतेन लोकं जयति	बृ. उ. ३।१।९	अनया (अजपागायत्र्या) सदृशी	
अनन्तेन्दुरविप्रभं व्याघ्रचर्माम्बरधर	भस्मजा. १।१	विद्या...अनयासदृशं पुण्यं न भूतं	
अनन्तेस्वर्गलोकेऽप्येये प्रतितिष्ठति	केनो. ४।९	न भविष्यति	ध्या. बि. ६४
अनन्तोऽश्रुचयः स्थिरः [मैत्रा. २।४	+६।२८	अनर्चिषमेवाभिसम्भवन्ति	छां. ४।१५।५
अनन्तोपनिषदर्थस्वरूपं [त्रि.म. ७।७	+सि.सा. ६।१	अनल्पमपारमनिर्देश्यमनपावृतं	सुबालो. ३।२
अनन्तोपनिषदर्थारामजालसंकुलं	त्रि.म.ना. ७।९	अनवद्यो घनो गहने निर्गुणः	मैत्रा. ७।१
अनन्तोवामकटको..हारः कर्कोट उच्यते	गारुडो. २	(?)अनवस्थेष्ववस्थितम्	कठो. २।२२
अनन्दानामतेलोकाभ्यन्तेन...वृताः	बृह. ४।४।११	अनशनायत्वादपिपासायत्वाद्दैत...	नृसिंहो. ७।१
अनन्दानामतेलोकास्तान्सगच्छति	कठो. १।३	अनभ्रन् त्रिः स्वाध्यायं वेदमधीयीत	सहवै. २०
अनन्धःसभवतियदिसाममस्त्रामोनैव	छान्दो. ८।१०।१	अनभ्रन्ब्रह्मत्रतिथिर्नमस्यः	कठो. १।९
अनन्यचेताः सततम्	भ.गी. ८।१४	अनभ्रन्न्यो अभिचाकशीति	मुंड. ३।१।१+
अनन्यतायदायातितदामुक्तः स उच्यते	यो.शि. १।१६४	[त्र.सं. २।३।१७=मं. १।१६४।२०	श्वेता. ४।६
अनन्यप्रोक्तेतिरत्र नास्त्यणीयान्	कठो. २।८	अनहङ्कर्तयितव्यमचेतयितव्यं	नृसिंहो. ९।९
अनन्यभजनसिद्धाभात्मभावाभवन्ति	सामर. ७५	अनहङ्कर्तव्यमचेतयितव्यं [मा.पा.]	नृसिंहो. ९।९
अनन्यभक्ताय... दद्यात्	मैत्रा. ६।२९	अनहङ्कार एव च	भ. गी. १३।९
अनन्यभक्तिपरा काष्ठा	सामर. ४४	अनाकारमविच्छिन्नमप्राज्ञं (परंतत्त्वं)	अमन. १।११
अनन्याश्चिन्तयन्तो मां	भ. गी. ९।२२	अनाकाशमसङ्गमरसमगन्धं	बृह. ३।८।८
अनन्येनैव योगेन	भ. गी. १२।६	अनाख्यत्वादगम्यत्वान्मनः-	
अनन्योद्वेगकारीणिमृदुकर्माणिसेवते	अक्षुप. ९	षष्ठेन्द्रियस्थितेः	महो. २।३
अनन्वागतस्तेन भवति	बृ. उ. ४।३।१५	अनाख्यमनभिव्यक्तं सत्किञ्चि-	
अनन्वागतं पुण्येनानन्वागतं पापेन	बृ. उ. ४।३।२२	द्वर्शय्यते [महो. २।६५	+योगकुं. ३।२५
अनपद्भुवः सर्वमायुरेति [नारा. ३+	भस्मजा. १।७	अनागतानां भोगानां भवाच्छूनमकृत्रिमं	महो. ५।१७१
अनपरः प्रणवोऽव्ययः	आगम. २६	अनाजानन् मनसा याचमानो...	सहवै. ९
	भ.गी. १२।१६	अनात्मकमसत्तुच्छकिंनुतस्यावभासकं	२ आत्मो. ९
अनपेक्ष्य च पौरुषम्	भ.गी. १८।२५	अनात्मतां परित्यज्यनिर्विकारो जग-	महो. ४।८३+
		स्थितौ...संविन्मात्रपरो भव	वराहो. २।४९

अनात्म-

अनात्मनस्तु शत्रुत्वे
अनात्मदृष्टेरविवेकनिद्रा...स्वप्नगतिं
गतोऽहम्
अनात्मनोदेहादीनामात्मत्वेनाभिमन्यते
सोऽभिमान आत्मनो बन्धः
अनात्मन्यात्मबुद्धिर्यात्वस्वेस्वमिति...
अनात्मरूपचोरश्चेदात्मरत्नस्य रक्षणं,
नित्यानन्दमयं ब्रह्म...
अनात्मरूपोविषयसङ्कर एव दुःखं
अनात्मविदमुक्तोऽपि न भोविहरणादिकं
अनात्मविदमुक्तोऽपि सिद्धिजालानि
अनादाविहसंसारसंचिताः कर्मकोटयः
अनादित्वाभिर्गुणत्वात्
अनादिनिबन्धनमेकं तुरीयं (ब्रह्म)
अनादिमत्त्वं विभुत्वेन वर्तते
अनादिमत्परं ब्रह्म
अनादिमध्यपर्यन्तं यदनादिनिरामयं
—दिमध्यान्तमनन्तमव्ययं
अनादिमध्यान्तमनन्तवीर्यं
अनादिमायया सुप्तो यदा जीवः...
अनादिरयं पुरुष एक एवास्ति
द्विविण्णुदेवस्य प्रकृतिः...अग-
त्कारणभूतां तां...
अनाविसंश्लिष्टोऽयं जीवश्चिरं शोभनवति
अनादृत्य वसति कुमारः प्रदुद्राव
अनादेरन्तवत्त्वं च संसारस्य न सेत्स्यति
अनाद्यन्तमनन्यस्थूलरूपमरूपं
अनाद्यनन्तं कलिलस्य मध्ये
अनाद्यनन्तं महतः परं ध्रुवं तदेव
अनाद्यनन्तं महतः परं ध्रुवं निचाट्य
अनाद्यनन्तं सुखं शिवं शान्तं निर्गुण-
मित्यादिवाच्यं (ब्रह्म)
अनाद्यन्तः श्रीमान्नो श्रीमान्
अनाद्यन्तावभासात्मा परमात्मैव...
अनाद्यन्तोऽपरिमितोऽपरिच्छिन्नः
अनाद्यविद्यावासनयाजातोऽह-
मित्यादिसङ्करो बन्धः

भ. गी. ६।६
शु. र. ३।९
सर्वसा. २
भवसं. ३।९
ते. वि. ६।१०२
निरा. उ. १८
अ. पू. ४।२
वराहो. ३।२६
अध्यात्मो. ३७
भ. गी. १३।३२
यो. चू. ७२
श्वेता. ४।४
भ. गी. १३।१३
महो. २।६८
ना. प. ९।१७
भ. गी. ११।१९
आगम. १६
सामर. ५
भवसं. ४।५
सामर. ९८
बृह. ६।२।३
अ. शां. ३०
अव्यक्तो. १
श्वेता. ५।१३
पैङ्गलो. ३।८+
योगकुं. ३।३५
कठो. ३।१५
निरालं. ५
मैत्रा. ७।१
अ. पू. २।३४
मैत्रा. ७।२
निरालं. २१

अनाधारमनामर्थं (ब्रह्म)
अनाधृष्यश्च भूयासम्
अनाधृष्यश्चाप्रतिधृष्यश्च यज्ञस्या...
अनाधेयमना भ्रमं, निर्गुणं निष्क्रियं (ब्रह्म)
अनानन्दमहानन्दं..मुक्त इत्युच्यते योगी
अनानन्दयितव्यमनन्तव्यमबोद्धव्यं
अनात्मरूपसमानन्दमुग्धमुग्धमुख-
श्रुतिः (दृष्टिः)
अनानानन्दनातीतं दुष्प्रेक्ष्यं...
(?) अनापन्नादिमध्यान्तं किमतः परमीदृते
(?) अनाभासमजं यथा (तथा)
अनामकमकारणं
अनामकमरूपकं [अद्वैतो. ३६+
अनामगोत्रं मम रूपमीदृशं भजस्व...
अनामयमनाभासमनामक...
(?) अनामयेऽमौ जुहोति
अनामिकयाऽपाने (जुहोति)...
(तद्वैतः) अनामिकाङ्गुष्ठान्यामा-
दायान्तरेण स्तनौ वा भ्रुवौ
वा निमृश्यात्
अनार्कजुष्टमस्कार्यम्
अनाविस्तेष बाह्यात्मा ध्यायेता-
भिहोत्रं जुहोमि
अनावृतेविशेहारि गेहेनैवावृतेप्रजेत्
अनाशिनोऽप्रमेयस्य
अनामितः कर्मफलं
अनास्थामात्रममितः सुखाना-
मालयं विदुः
अनास्थायां कृतास्थायां पूर्व संसार...
अनास्थैवहिनिर्वाणं (सुखं) दुःखमास्था..
अनाहतध्वनियुतं हंसं यो वेदः...
अनाहतमतिक्रम्यविशुद्धौ प्राणाभिरुध्य
अनाहतमन्त्रः
अनाहतस्य शब्दस्य...ध्वनेरन्तर्गतं
उच्यते...तद्विष्णोः परमं पदं
[यो. शि. ६।२१ +
अनाहतं तु यच्छब्दं...तत्परं विन्दते
यस्तु स योगी छिन्नसंशयः

यो. शि. ३।१६
विस्त्यु. ७।३
विस्त्यु. ५।१
अध्यात्मो. ६२
अ. पू. २।१५
नृसिंहो. ९।९
अ. पू. १।२६
ते. वि. १।८
अ. शां. ८५
अ. शां. ४८
महो. ५।४५
ते. वि. ६।७०
मुक्ति. २।७२
महो. ५।४५
मैत्रा. ६।२६
प्रा. हो. १।११
बृह. ६।४।५
भ. गी. २।२
प्रा. हो. २।३
ना. प. ५।१२
भ. गी. २।१८
भ. गी. ६।१
महो. ५।८५
शां. १।७।१७
महो. ४।१११
ब्र. वि. २०
हंसो. ४
निर्वाणो.
मं. ब्रा. ५।१
ध्या. वि. ३

अनाहतः स्वरूपेण ज्ञानिनामूर्ध्वगो
अवेत् (प्रणवः)

अनिकेतवास्यप्रयत्नो निर्ममः...

वेदस्थागं करोति स परमहंसः

अनिकेतश्चेत्, यत्किञ्चिन्नाद्यात्

अनिकेतश्चेद्विधाशी

अनिकेतः स्थिरमतिः [भ.गी. १२ १९]

अनिकेतः स्थिरमतिर्नानृतवादी

अनिज्ञानमनाभासं निष्पन्नं ब्रह्मतत्त्वा

अनिच्छन्नपि बाष्पेय

अनित्यद्रव्यैः प्राप्तवानस्मि.. (मा.पा.)

अनित्यमसुखं लोके

अनित्यं जगद्यज्जनितं

अनित्यैर्द्रव्यैः प्राप्तवानस्मि नित्यम्

अमिन्धं वै ब्रजेद्रेहं, निन्धं.. वर्जयेत्

अनिन्द्रियमविषयमकरणं (ब्रह्म)

अनिन्द्रियोऽपि सर्वतः पश्यति

अनिन्धनो ज्योतिरिवोपशान्तो...

अनिमित्तस्य चित्तस्य याऽनुत्पत्तिः

समाऽद्वया

अनिमित्तं द्वि जीवितम्

(?) अनिमित्तो विपर्यासः कथं

तस्य भविष्यति

अनियामकत्वनिर्मलशक्तिः

अनिराकरणं धारयिता भूयासं

अनिराकारमात्मानं धृत्वा यान्ति

परां गतिं

अनिरुक्तस्योदशस्तोभः... हुङ्कारः

अनिरुक्तः प्रजापतेः

अनिरूप्यस्वरूपं यत्

अनिर्देश्यमनपावृतं

अनिर्देश्यमनिरुक्तमप्रच्यवमाशास्यं

अनिर्देश्यमरूपं च पाणिपादाद्यसंयुतं

अनिर्देश्यं परमं सुखं

अनिर्देश्यः सर्वसूक्

प्रतिभिर्णिणं यस्येदमासीदुदकात्मकं

अनिर्वचनीयज्योतिः सर्वव्यापकं

निरति... परमाकाशं

अनिर्वचनीया सेव माया जगद्बीजं

यो. चू. ७९

जाबा. ६

कठरु. ४

कुंडिको. ९

+प. हं. ९

ना. प. ७१२

अद्वैत. ४६

भ. गी. ३।३६

कठो. २।१०

भ. गी. ९।३३

निर्वाणो. ३

कठो. २।१०

ना. प. ५।२४

नृसिंहो. ९।९

नृ. पू. २।४

शाट्याय. २१

अ. शां. ७७

भवसं. १।४०

अ. शां. २७

निर्वाणो. ५

महाना. ७।७

सदानं. ३

छां. उ. १।१३।३

छां. उ. २।२२।१

अध्यात्मो. ६३

सुबालो. ३।२

भस्मजा. २।९

भवसं. ३।३

कठो. ५।१४

मैत्रा. ७।१

पारमा. १०।७

मं. प्रा. ४।१

ग. शो. ४।२

अनिर्वचनोऽयं जीवः

अनिर्वाच्यममितबोधसागरं [सि. सा. १।

अनिर्वाच्यं चैतन्यं ब्रह्म

अनिर्वाच्यं पदं वक्तुं न शक्यंतैः सुरैरपि

अनिर्वाच्या मूलप्रकृतिरासीत्

अनिर्वाच्योऽप्रमेयः पुरातनो गणेशः..

अनिर्वाणोऽपि निर्वाणश्चित्रदीप

इव स्थितः

अनिर्विण्णः सन्नय लोकान् विचष्टे

(?) अनिर्वृत्तियोगीश्वरः

अनिवेद्य (गुरवे) न भुञ्जीत

अनिशंवाचामगोचरं (आदिनारायणं)

अनिश्चिता यथा रज्जुरन्धकारे

विकल्पता

अनिष्टमिष्टं मिश्रं च

अनिष्टविषये बुद्धिर्दुःखबुद्धिः

अनिष्टेऽपि निद्रियार्थेषु द्विष्टिः

अनीशया शोचति मुह्यमानः

अनीशश्चात्मा बध्यते भोक्तृभावात्

[ना. प. ९।७+

अनुक्षणं जपश्चैव निश्चयः परिकीर्तितः

अनुप्ररूपा उमा भवति

अनुज्ञाता ह्ययमात्मा

(?) अनुज्ञाता ह्ययमोङ्कारः

(उत्त) अनुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपं

चिन्तयन् प्रसेत्

(उत्त) अनुज्ञात्रनुज्ञाविकल्पैरोतो

ह्ययमात्मा

(?) अनुज्ञानत्वादविकल्परूपत्वात्

अनुज्ञाप्य गुरुं चैव चरेद्धि...

अनुज्ञामद्वयं लब्ध्वा उपद्रष्टारमात्रजेत्

अनुज्ञैकरसो ह्ययमात्मा चिद्रूप एव

अनुज्ञैकरसो ह्ययमात्मा प्रज्ञानघन एव

अनुतिष्ठन्ति मानवाः

अनुतिष्ठन्तु कर्माणि

अनुसमेधूतमेषु लोकेषु (ज्योतिर्दीप्यते)

अनुज्ञानयितव्यमसमानयितव्यम्

अनुद्वेगकरं वाक्यम्

अनुनोऽस्मिन्न आभजस्वेति

सामर. १००

१+त्रि. म. ७।७

निरालं. ५

१यो. त. ७

पैङ्गलो. १।२

ग. शो. २।४

अक्षुप. ४२

चिन्त्यु. ११।४

मैत्रा. ७।१

शिवो. ७।२४

त्रि. म. ७।१२

वैतथ्य. १७

भ. गी. १८।१२

स. सा. ५

मैत्रा. ३।५

मुण्ड. ३।१।२

श्वेता. १।२+

भवसं. २।५

गुह्यका. ८३

ना. पू. ता. २।१

नृसिंहो. ८।३

नृसिंहो. ८।३

नृसिंहो. ३।३

नृसिंहो. २।७

नृसिंहो. २।६

ना. प. ६।३५

नृसिंहो. ९।११

नृसिंहो. २।७

नृसिंहो. ८।५

भ. गी. ३।३१

१ अवधू. १२

छां. उ. ३।१३।७

नृसिंहो. ९।९

भ. गी. १७।१५

बृह. १।३।१८

अनुम्भत्ता उन्मत्तवदाचरन्त-

स्निग्धं कमण्डलुं...

अनुम्भत्तोऽप्युन्मत्तवदाचरन्

अनुपनीत उपनीतो भवति

[+महो. ६।८३]

अनुपनीतशतमेकमेकेनोपनीतेनतत्समं

अनुपनीताः क्रियाहीनाः...सर्प-

योनिषु...जायन्ते

अनुपश्रुतः सर्वमायुरेति (अप्येति)

अनुपलभ्यात्मानमननुविद्य ब्रजतो

यतर एतदुपनिषदो भविष्यति

अनुपश्य यथा पूर्वं प्रतिपश्य तथाऽपरे

अनुबन्धपरे जन्तावसंसर्गमनाः सदा

अनुबन्धं क्षयं हिंसाम्

(१) अनु भगव इति

अनुभवेकवेद्यमपरोक्षतया भासमानं

(आत्मानं)

अनुभूतं चाननुभूतं च सञ्चासञ्च

अनुभूतिविना मूढोवृथाब्रह्मणिमोदते

अनुभूतोऽप्ययं लोको व्यवहारक्षमो-

ऽपि सन् । असद्रूपो यथा स्वप्नः

(१) अनुमपतां भगवोदेवतां शाधि...

अनुरक्तिः परे तत्त्वे सततं नियमः

स्मृतः [त्रि. ब्रा. २।२९]

(१) अनुब्रजन्नाश्रुमापातयेत्

अनुशिष्टोऽन्वसि पित्रा

अनुशुष्य देवान्ततो त्रियते-

इत्यध्यात्मम्

अनुष्टुप् छन्दो भवति

अनुष्टुप्प्रथमा भवति [नृ. पू. १।१]

अनुष्टुप् वै पुरुषः

अनुष्टुबुत्तमा भवति [नृ. पू. १।१]

अनुष्टुबेकविंश...उत्तरत उद्यन्ति

अनुष्टुममनुचंचूर्यमाणमिन्द्रं निचिक्युः

अनुष्टुभं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति

[नृ. पू. १।१+]

अनुष्टुभा जातानि जीवन्ति

[नृ. पू. १।१+]

(१) अनुष्टुभा नत्वा प्रसाद्य

आशा. ६

प. हं. प. ८

अ.शिर. ३।१६

+चतुर्वे. ७

नृ. पू. ५।१६

। ३

नारा. ३

छान्दो. ८।८।४

कठो. १।६

अ. पू. २।२९

अ.गी. १।८।२५

छान्दो. ५।३।१

व. सू. ९

प्रश्नो. ४।५

भैत्रे. २।२२

यो.शि. ४।१०

छान्दो. ४।२।२

+२ अवधू. २

कठश्रु. २

बृह. ६।२।१

बृह. १।५।२१

ग. पू. २।८

+ग. पू. १।६

ग. पू. ३।१

+ग. पू. १।६

भैत्रा. ७।४

१ ऐत. ३।५।२

ग. पू. १।६

ग. पू. १।६

अनुष्टुभाऽर्चनं कुर्यात्

अनुष्टुभावाइमानि भूतानि जायन्ते

अनुष्टुभा सर्वमिदं भवति

अनुष्टुभासर्वमिदं सृष्टम् [नृ. पू. २।२+]

अनुष्टुभा सर्वमुपसंहृतं

अनुष्टुभा होमं कुर्यात्

अनुष्टुभो वा इमानि भूतानि जायन्ते

अनुष्टुभिनशोचति विमुक्तश्च विमुच्यते

अनुष्वधमावह मादयस्व स्वाहा...

[अकसं. २।५।२३=मं. २।३।११]

अनुसन्धानो नित्यः

अनुस्यूतोवसत्यात्माभूतेऽहमवस्थितः

अनुस्वारश्चान्वयस्वरूपम्

अनुस्वारः परतरः

अनूपममनामयं

अनूचानमानी स्वस्थ प्रयाय

अनूणा अस्मिन्ननूणाः परस्मिँस्तृतीये

लोके अनूणाः स्याम

[तै. ब्रा. २।१५।१+]

अनृतमात्मानं कुरुते

अनृताः कर्मवशानुगाः

अनृतेन प्रमूढाः

अनृतेनात्मानमन्तर्धावपर ...

अनेकचित्तविभ्रान्ताः

अनेकजन्मसंसिद्धः

अनेकजन्माभ्यासेनवामदेवेनवैयथा ।

सोऽपि मुक्तिं समाप्नोति तद्विष्णोः

परमं पदम्

अनेकजन्मार्जितपुण्यपुण्यपकैवश्य-

फलोऽ...ब्रह्माहमस्मि...

अनेकदिव्याभरणं

नेकदोषदुष्टस्यदेहस्यैकोमहान्गुणः

अनेकबाहूदरवक्त्रनेत्रं

अनेकवक्त्रनयनं

अनेकशोबिद्या...सृष्टिस्थितिलयान्

लभन्ते

अनेकाकारखचितमनेकवदनान्वितं...

देवं ध्यायतो..मनोवृत्तिर्विनिश्चयति

अनेकाहुतदर्शनम्

नृ. पू. ५।८

ग. पू. १।६

नृ. पू. ५।६

ग. पू. २।८

नृ. पू. २.२,३

नृ. पू. ५।८

नृ. पू. १।१

कठो. ५।१

महाना. ८।७

ना. पू. १।३

वासु. ९

गणप. ७

गणप. ७

यो. शि. २।१७

छां. उ. ६।१।२

सहस्रै. १९

अथर्व. ६।११७

छान्दो. ६।१६।१

भैत्रा. ६।३४

छां. उ. ८।३।२

छां. उ. ६।१६।१

अ.गी. १६।१६

अ.गी. ६।४९

वराहो. ४।४१

मं. ब्रा. ३।३

अ.गी. ११।६

शिवो. ७।१२३

अ.गी. ११।१६

अ.गी. ११।१७

सामर. ५५

त्रि.ब्रा. २।१९४

अ.गी. ११।१७

अनेजदेकं मनसोजवीयो नैनदेवा

आयुषन् पूर्वमर्शत् [ईशा. ४+

अनेनखल्वीरितःपरिभ्रमतीर्दशरीरं...

अनेन चैतदुपस्मरत्यभीक्ष्णं सङ्कल्पः

अनेन जीवेनात्मनाऽनुप्रविश्य

अनेन ज्ञानमाप्नोति संसारार्णवनाशनं

अनेन प्रसविष्यध्वं

अनेन मंत्रेणाभिमाजिघ्रेत्

अनेन यथातमः, ततश्चोमितिष्वनिरभूत्

अनेन यदा पश्यन्पश्यति रुक्मवर्णः..

अनेनविधिनासम्यक्कृन्तित्यमभ्यस्यते..

अनेन वै न उद्गात्रात्येष्यन्तीति

अनेन ह रूपेणामुलोकमभिसम्भवति

अनेन हिप्रजापतिर्विश्वात्मा...भवति

अनेन होतृत्सर्वं वेद

अनेनाधीतेनाहोरात्रान् सन्ध्यामि

अनेनाभ्यासयोगेन..चित्तंविलीनता-

मेति बिन्दुर्नो यात्यधः

अनेनास्य तमसः पारं गमिष्यति

अनेनेदं शरीरं चेतनवत्प्रतिष्ठापितं

अनेनैनानभिभविष्याम इति

अनेनैव चतुर्दशविधस्य मार्गस्य

व्याख्या कृता

अनेनैव चेदं ध्यायते

अनेनैवतदुपस्मरत्यभीक्ष्णं [मा.पा.]

अनेनैव तद्रूप्यस्युदयस्युच्छ्वसित्यजलं

अनेनैव तु मन्त्रेण मोक्षश्च समुदीरितः

अनेनैव प्रमीयते हि कालः

अनेनैव मुखेनालापयिष्यथा इति

अनेनैव स्वचक्षुषा

अनेनोर्ध्वभागवत्यन्यथाऽधःपतति

अनेनोर्ध्वमुत्क्रान्तोऽशब्देनिधनमेति

अनेनैवस्येषव आमुस्स्यनिषङ्गयिः

[वा.सं. १६।१०+

अनौदृत्यमदीनत्वं (यतिधर्माः)

अन्तकाले च मामेव

अन्तकाले सर्वप्राणा अभिसमाचान्ति

गो.पू. ६।१७

मैत्रा. २।६

केनो. ४।५

छां.उ. ६।३।२

कैव. २४

भ. गी. ३।१०

जाबालो. ४

ग. शो. १

मैत्रा. ६।१८

अ. ना. २९

बृ. उ. १।३।२

१ ऐत. ३।७।३

मैत्रा. ६।६

बृ. १।४।७

२ ऐत. ६।१

यो.शि. १।१२६

मैत्रा. ६।३०

मैत्रा. २।४

मैत्रा. २।४

छान्दो. १।२।१

मैत्रा. ६।१०

मैत्रा. ६।१७

केनो. ४।५

मैत्रा. ७।११

मुद्रलो. १।७

मैत्रा. ६।१४

छां.उ. ४।२।५

भ. गी. ११।८

मैत्रा. ४।३

मैत्रा. ६।२२

नीलरु. २।७

वै.सं. ६।५।१।४

ना. प. ४।११

भ. गी. ८।५

बृ. उ. ४।३।३३

अन्तरात्मक्यागस्याबहिरात्मनो-

अन्तरीक्षमथो सुवः

अन्तरिक्षमपूपः

अन्तरिक्षमात्मा

अन्तरिक्षमुदरं [बृ.उ. १।१।१+

अन्तरिक्षमुद्रीथः

अन्तरिक्षमेवर्क

अन्तरिक्षमेव सा

अन्तरिक्षमेवोक्तम्

अन्तरिक्षलोकं याज्यया (जयति)

अन्तरिक्षलोकेषु गार्गीति

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

अन्तरिक्षं कला, द्यौः कला, समुद्रः कला

बृ. ६।३।६

तैत्ति. ३।१०।१

तैत्ति. ३।१०।१

ना. बि. ४६

बृ. १।४।८

बृ. उ. १।४।६

भ. गी. १३।१५

मैत्रा. ६।१

१ आत्मी. २

मैत्रा. ६।१

रुद्रह. १३

महाना. १४।१७

मैत्रा. ३।१८

पा. प्र. ३

पा. प्र. ५

चित्त्यु. ११।६

नृ. पू. १।४

ते. वि. ३।८

प्रभो. ३।८

महो. ६।१

यो.शि. ५।३२

महाना. १।९

छान्दो. ३।१।१

चित्त्यु. ४।१

१।२।३

छां.उ. २।२।१, २

छां. उ. १।६।२

छां. उ. १।६।२

१ ऐत. १।२।२

बृ. उ. ३।१।१०

बृ. ३।६।१

छां. उ. ४।६।३

अन्तरिक्षं गीः
अन्तरिक्षं चतुर्होता
अन्तरिक्षं दक्षिणाम्निः
अन्तरिक्षं देवतामारोऽन्तरिक्षंत्वा...
रिष्यतीत्येनं ब्रूयात्
अन्तरिक्षं पवित्रेण
अन्तरिक्षं प्रजापतेर्द्वितीया चितिः
अन्तरिक्षं प्रपद्ये दिवं प्रपद्ये
अन्तरिक्षं प्रस्तावः
अन्तरिक्षं मरीचयः
अन्तरिक्षं यजुर्भिर्नीयते सोमलोकं
अन्तरिक्षं वा अनुपतन्ति
अन्तरिक्षं वा एतद्यदिदमित्येतोपधारय
अन्तरिक्षोदरः कोशोभूमिर्बुध्नोर्जीर्यति
अन्तरेणतालुकेयपषस्तनइवाबलम्बते
अन्तरेणयेन सन्धिविवर्तयतिसासंहिता
अन्तरेण स्तनौवाध्रुवौवा निमृज्यात्
अन्तरेणोभयं व्याप्तं भवति
अन्तर्गतोऽनवकाशान्तर्गतसुपर्ण-
रवरूपो हंसः
अन्तर्गृहे रेतो मूत्रं पुरीषं वा...तेन
सिञ्चते पितृन्
(यस्मात्) अन्तर्जलौषधिवीरुधाना-
विश्येमं विश्वं भुवनानि वा अवते
तस्मादुच्यते भगवान् षट्कुम्भरः
अन्तर्जुषाणं भुवनानि विश्वा
अन्तर्ज्योतिर्विश्वमुक् (आत्मा)
अन्तर्भारणशक्तेन...शैबल्लिङ्गमुरस्थले
अन्तर्बहिर्धारितं परम्ब्रह्माभिधेयं
शाम्भवं लिङ्गम्
अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य
नारायणः स्थितः
अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य परिपूर्णं..
अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं स्थितो नारायणः परः
अन्तर्बहिश्च तल्लिङ्गं विधत्ते यस्तु
शाश्वतम्
अन्तर्बहिश्च नारायणः
अन्तर्बहिश्चरति हंसः

छां. ब. १।३।७
चिन्त्यु. ७।२
मैत्रा. ६।३३
३ ऐत. १।३।३
चिन्त्यु. ८।२
मैत्रा. ६।३३
छां. ब. ३।१५।५
छां. ब. २।१७।१
२ ऐत. १।२
प्रश्नो. ५।४
१ ऐत. १।२।२
आर्षे. २।२
छां. ब. ३।१५।१
तैत्ति. १।६।१
३ ऐत. १।५।२
बृह. ६।४।५
३ ऐत. ३।२
पा. ब्र. ३
भस्मजा. २।१६
षट्को. २०
आर्षे. १०।१
आर्षे. ९।२
सदानं. ७
सदानं. १
महाना. ९।५
त्रि. म. ना. ७।७
ना. पू. १।५
सदानं. १५
नारा. २
पा. ब्र. ३

अन्तर्बहिर्ब्रह्माकाशवदनुस्यूतं (आत्मान-
मपरोक्षीकृत्य)
अन्तर्बालक्ष्ये दृष्टौ निमिषोन्मेष-
वर्जितायां सत्यां शाम्भवी मुद्रा..
अन्तर्मुखतया तिष्ठन्बहिर्वृत्तिपरोपिसन्
अन्तर्मुखतयानित्यं.. निद्रा
अन्तर्मुखतयानित्यं सुप्तो बुद्धोऽप्रजन्पठन्
अन्तर्मुखतया सर्व.. जुह्वतोऽन्तर्निवर्तते
अन्तर्बहिर्बहिः सत्यमंताभावे बहिर्नृच
अन्तर्याण्डोपयोगादिमौ स्थितौ...
अन्तर्याममुपांशुमेतयोरंतराले चोष्णं
मासवद्यदौष्ण्यं स पुरुषः
अन्तर्याममेवाप्येति योऽन्तर्याम-
मेवास्तमेति विज्ञानमेवाप्येति
अन्तर्याम्यहमप्राहोऽनिर्देश्यो हमलक्षणः
अन्तर्याम्यात्मना विश्वं... सा मां पातु
सरस्वती
अन्तर्योगं बहिर्योगं... मया त्वया-
ऽप्यसौ बन्धः
अन्तर्लक्ष्यं (क्षय) जलज्योतिस्वरूपं
भवति [मं. ब्रा. १।४+
अन्तर्लक्ष्यदर्शनेन जीवन्मुक्तदशाया
स्वयमन्तर्लक्ष्योभूत्वा... भवति
अन्तर्लक्ष्यविलीनचित्तपवनो योगी
सदा वर्तते
अन्तर्लक्ष्यं बहिर्दृष्टिर्निमेषोन्मेषवर्जिता,
एषा सा वैष्णवी मुद्रा... गोपितां
अन्तर्लीनसमारम्भः... शरीरं विद्धि
भौतिकम्
अन्तर्विवरेणैकान्ति, अनाद्यंतो.. भास्करः
अन्तर्विवरेणैकान्ति प्रणवाख्यं प्रणेतारं
भारूपं विगतनिद्रं... विरजं विमृत्युं
अन्तर्वीथीनागवीथीध्रुवावस्थाः
अन्तर्वैराग्यमादाय बहिराशेन्मुखेहितः
अन्तर्हितेन जातरूपेण प्राशयति
अन्तर्हृदयाकाशशब्दमाकर्णयन्ति
अन्तर्हृदयाकाशस्य पारं तीर्त्वा
अन्तर्हृदयाकाशं विनुदन्ति
अन्तर्हृदा मनसा पूयमानाः [त्रिसु.]
[तै. ब्रा. १०।५०।१]

बजसु. ९
अद्वयता. ७
अक्षुप. ३९
वराहो. ४।१५
अ. पू. १।३४
अ. पू. ५।१२
ते. वि. ५।२८
मैत्रा. ६।३६
मैत्रा. २।८
सुबालो. ९।७
ब्र. वि. ८४
सरस्व. १३
अमन. २।६
अद्वयता. ७
मं. ब्रा. १।५
शां. १।७।१५
शां. १।७।१४
अ. पू. ४।३९
मैत्रा. ७।२
मैत्रा. ७।५
गुह्यका. १०
महो. १।७०
बृ. ब. ६।४।२५
मैत्रा. ६।२२
मैत्रा. ६।२८
मैत्रा. ६।२७
महाना. १२।३

अन्तर्हृदये यथा ग्रीहिर्वा यवो वा
अन्तवत्तु फलं तेषां

अन्तवदेवास्य तद्भवति
अन्तवद्वै किल ते शाळावत्य साम
अन्तवन्त इमे देहाः

(१) अन्तवन्त उपास्ते अन्तवन्तः, जयति
अन्तवन्तं स लोकं जयति

मनसा चरन्तं

अन्तश्चरसि भूतेषु गुहायां विश्वतोमुखः
अन्तश्चरति भूतेषु गुहायां विश्वमूर्तिषु

[तै. आ. १०।३।१।१+

अन्तश्चेतसा कल्पिते त्वसत्
अन्तश्शरीरे ज्योतिर्मयो हि शुभ्रो

यं पश्यति यतयः क्षीणदोषाः

अन्तश्शरीरे निहितो गुहायामज

एको नित्यः [सुबालो. ७।१

अन्तश्शरीरे निहितो गुहायां शुद्धः

सोऽयमात्मा सर्वस्य... मेदो...

अन्तश्शांतः समस्नेहो भवच्चिन्मात्रवासनः

अन्तश्शीतलतया बुद्ध्या कुर्वतो

लीलया क्रियाम्

अन्तश्शीतलतायां तु लब्धायां

शीतलं जगत्

अन्तश्शून्यो बहिःशून्यः शून्यकुम्भ

इवाम्बरे [मैत्रे. २।२७+

अन्तस्तृष्णोपतप्तानां दावदाहमयं जगत्

अन्तस्स्थं मां परित्यज्य बहिष्ठं यस्तु

सेवते । हस्तस्थं पिण्डमुत्सृज्य

परमात्मनः

अन्तस्थानां तु मेदानां तस्माज्जागरिते

अन्तस्थानीन्द्रियाण्यन्तर्बहिष्ठां

विषयान्बहिः...

अन्तस्सङ्गपरित्यागीलोके बिह्व...

अन्तस्सङ्गपरित्यागीबहिस्संभारवानिब

अन्तस्संत्यक्तसर्वाशोवीतरागोविषासनः

अन्तस्समुद्रे मनसा चरन्तं

अन्तस्सर्वपरित्यागीबहिःकुरुयथागतं

अन्तस्सङ्गं बहिस्सङ्गं मात्मसङ्गं च यः

अन्तं चैव अन्नादश्च सोम, एव

बृ. उ. ५।६।१

अ. गी. ७।२३

बृह. ३।८।१०

छां. उ. १।८।८

अ. गी. २।१८

बृ. उ. १।५।१३

बृह. १।५।१३

चित्त्यु. १।१५

प्रा. हो. १।७

महाना. १६।१

वैतथ्य. ९

मुण्ड. ३।१।५

+अध्यात्मो. १

सुबालो. ८।१

मुक्ति. २।७०

महो. ६।४३

अ. पू. १।३५

बराहो. ४।१८

अ. पू. १।३५

जा. द. ४।५८

वैतथ्य. ४

ना. प. ३।२६

ना. प. ६।४३

महो. ६।७०

महो. ६।६७

चित्त्यु. १।११

अ. पू. ५।११६

बराहो. २।३६

बृ. उ. १।५।६

(१) अन्तःकरणचतुष्टयात्मा

अन्तःकरणचतुष्टयैरेव स्वप्नः

अन्तःकरणनाशेन संविन्मात्रस्थितो हरिः

अन्तःकरणप्रतिबिम्बितचैतन्यं यत्तदेवा..

अन्तःकरणमनोबुद्धिचित्ताहङ्कारा-

स्तदुत्तयः

अन्तःकरणसम्भिन्नबोधः सत्त्वगुणदाभिधः अध्यात्मो. ३१

अन्तःकरणोपाधिकाः सर्वे जीवा

इति वदन्ति

अन्तःपूर्णो बहिःपूर्णः पूर्णकुम्भ

इवार्णवे

[मैत्रे. २।२७+

अन्तःप्रज्ञस्तु तैजसः

अन्तः प्रणवनादाख्यो हंसः...

अन्तः प्रणवो व्यावहारिकप्रणवः

अन्तः प्रत्याहृतिवशात्... मुक्त एव

अन्तः प्रविष्टं कर्तारमेतम्

अन्तःप्रविष्टः शास्ता जनानाम्

[तै. आ. ३।११+

अन्तःशून्यो बहिःशून्यः शून्यकुम्भ

इवाम्बरे

[बराहो. ४।१८

अन्तःशुद्धः पूतः शून्यः

अन्तःशांतः समस्नेहो भव

अन्तादाचामेति, कथमिति, लवणमिति

अन्ते च शुभाशुभं कर्मेतच्छरीरस्य प्रामाण्यं

अन्ते तु किङ्किणीवंशवीणाभ्रमरनिरस्व-

नः, इति नानाविधानादाः श्रूयन्ते...

अन्ते ब्रह्माखण्डाकारम्

अन्ते वास्तुत्तररूपम्

(१) अन्ते विश्वमायाप्रवृत्तिः

अन्ते सहस्रस्य मुनेरंतिकमा-

जगाम

अन्ते स्विष्टकृत्पूर्णाहुतिः.. बलिप्रदानं

अन्त्याभ्रमस्थः सकलेन्द्रियाणि निरुध्य..

अन्धकारनिरोधित्वाद्गुरु रित्यभिधीयते

अन्धवरकुडमवचैव बहिरोन्मत्तमूकवत्

(यतिः)

अन्धबज्रदंष्ट्रापि मूकवच्च महींचरेत्

अन्धवत्पश्य रूपाणि... प्रशान्तस्येति

लक्षणम्

रामो. ५

शारीरको. १०

स्कन्दो. २

पैङ्गलो. २।६

पैङ्गलो. २।४

अध्यात्मो. ३१

त्रि. म. ना. ४।९

बराहो. ४।१८

आगम. १

पा. ब्र. ८

ना. प. ८।२

अ. पू. ५।९०

चि. १।१२, ३

चित्त्यु. १।११

मैत्रे. २।२७

मैत्रा. ७।४

मुक्ति. २।७०

छां. ६।१३।२

निरुक्तो. १।८

ना. बि. ३५

निर्वाणो. ८

तैत्ति. १।३।५

श्वेता. १।१०

मैत्रे. १।१

भस्मजा. १।२

कैव. ५

अद्वयता. ५

ना. प. ४।२२

ना. प. ४।३६

अ. ना. १५

अन्धं तमः प्रविशन्ति येऽविद्या-
 सुपासते [ईशा. ९+
 अन्धं भुवनमन्धस्यप्रकाशंतुसुचक्षुषाम्
 अन्धः समन्धो भवति
 अन्धा बधिरा मुग्धाः स्त्रीषा मूका
 चन्मत्ता इव परिवर्तमानाः
 अन्धाः स्त्रियाः कुब्जावामनका भवन्ति
 अन्धेन तमसावृताः
 अन्धेनैव नीयमाना यथान्धाः
 [मुं. उ. १।२।८+
 अन्धोऽपानस्थोमेकइवहस्मिन्संसारे
 त्वं नो गतिः
 अन्धोऽभविष्यद्यन्मानागमिष्यइति
 अन्न इत्यु द्वैक आहुः
 अन्नकामेनेदं प्रकल्पितं ब्रह्मणा
 अन्नकार्याणां(वण्णां)कोशानां समूहो-
 ऽन्नमयः कोश इत्युच्यते
 (१) अन्नत्वं न पुनरुपैति
 (१) अन्नदास्त्वैवैनमुपमन्त्रयते
 अन्नपतेऽन्नस्यनोघेह्यनमीवस्यशुष्मिणः
 [वा.सं. ११।८३+
 अन्नपानपरो भिक्षुः...आविकं वा
 नाविकं वा...प्रतिगृह्यतिश्चैतान्
 पतत्येव न संशयः
 (१)अन्नपानलोकेन सम्पन्नो महीयते
 अन्नपानविशेषैश्च नैवेद्यमुपकल्पयेत्
 अन्नपाने च सर्वदा
 अन्नपूर्णोपनिषदंयोऽधीते..ब्रह्मैवभवति
 अन्नमभिजिघृक्षमाणानिस्सूर्योरश्मिभिः
 (१) अन्नममृतम्, सम्राट् स्वराट्...
 अन्नमय-प्राणमय-मनोमय-विज्ञान-
 मयानन्दमय-कोशाः कथं
 [मुद्रलो. ४।२+
 अन्नमयप्राणमयमनोमयविज्ञानमया-
 नन्दमयमात्मा मे शुष्यतां
 अन्नमयो ह्ययं प्राणः...
 अन्नमशितं त्रेधा विधीयते
 अन्नमसि ज्योतिरसि निधनमसि
 अन्नमयंहिस्रोम्यमनः[छान्दो. ६।५।४+

बृह. ४।४।१०
 वराहो. २।२२
 छां. उ. ८।४।२
 नृसिंहो. ६।३
 गर्भो. ३
 बृ. उ. ४।४।११
 कठो. २।५+
 मैत्रा. ७।९
 मैत्रा. १।८
 छां. ५।१३।२
 बृ. उ. १।३।२७
 मैत्रा. ६।१२
 सर्वसारो. ४
 मैत्रा. ६।९
 कौ. उ. २।१
 प्रा. हो. १।५
 तै.सं. ४।२।३।१
 १सं.सो. २।९५
 छां. उ. ८।२।७
 शिवो. ७।५७
 तैत्ति. १।४।१
 अ. पू. ६।१२०
 मैत्रा. ६।१२
 नृ. पू. १।४
 सर्वसारो. १+
 २।५
 महा. १।४।१९
 मैत्रा. ६।११
 छान्दो. ६।५।१
 बृ. उ. ६।३.४
 ६।६।५

(१) अन्नमयः कोश इत्युच्यते
 अन्नमात्मन आगाद्यानि
 (अतः) अन्नमास्मेत्युपासीत
 (अथ) अन्नमापश्चन्द्रमा इत्याद्या-
 यनवत्येषा
 अन्नमायुर्वा एष यद्रायुः
 अन्नमितरे पशवः
 अन्नमितिहोवाच-सर्वाणिहवा..भूतानि
 अन्नमिह्वाऽऽहरदन्नपतेऽन्नमिह्वा-
 २ऽऽहराऽऽहरोऽन्नमिह्वा-
 अन्नमेव विजरन्नमन्नं संवननं स्मृतं
 अन्नरसविज्ञातारं विद्यात्
 अन्नरसान्मे त्वयि दधानीति पिता
 अन्नरसांस्ते मयि दध इति पुत्रः
 अन्नरसेनैव भूत्वाऽन्नरसेनाभिवृद्धिं
 प्राप्यान्नरसमयपृथिव्यां यद्धि-
 लीयते सोऽन्नमयकोशः
 अन्नवतो वै स लोकान् पानवतो-
 ऽभिसिद्धपति यावदन्नस्य...
 अन्नवानन्नादो भवति
 [+१।१३।४+२।८।३+तैत्ति. ३।६+
 अन्नवान्प्राणवान्मनस्वान्बिज्ञानवाना-
 नन्दवांश्च भवति
 अन्नशुद्धयैव सत्त्वस्य विवृद्धिः...
 अन्नस्य का गतिरित्याप इति होवाच
 अन्नस्य परिपाकेन रसवृद्धिः प्रजायते
 अन्नस्य रेतो रेतः
 अन्नस्य संवत्स्यै प्राणाः सङ्कल्पन्ते
 अन्नस्यास्मेति वा अहमेतमुपासे
 अन्नस्याये द्रष्टा भवति...कर्ता भवति
 अन्नस्याश्च्यमानस्य योऽणिमा स
 ऊर्ध्वः...तन्मनो भवति
 अन्नं कनीयो भविष्यति
 (१)अन्नं चरसंचविजानाति(विज्ञानेन)
 अन्नं चैव प्राणश्च (द्वौ देवौ)
 अन्नं चैवाज्ञादश्च सोम एव
 अन्नं यम्, अन्ने हीदं सर्वं स्थितम्
 अन्नं न निन्द्यात्, तद्व्रतम्
 कन्नं न परिचक्षीत, तद्व्रतम् ।

सर्वसा. ४
 मैत्रा. ६।१२
 मैत्रा. ६।५
 २ ऐत. ३।१७
 १ ऐत. ३।१।३
 छां. १।११।९
 छां. उ. १।१२।५
 मैत्रा. ६।१३
 कौ. उ. ३।८
 कौ. उ. २।१५
 कौ. उ. २।१५
 २।५
 छान्दो. ७।९।२
 छां. उ. १।३।७
 ३।७
 मैत्रा. ६।१३
 भवसं. ४।९
 छां. उ. १।८।४
 वराहो. ५।४८
 १ ऐत. १।३।१
 छां. उ. ७।४।२
 कौ. उ. ४।३
 छां. उ. ७।९।१
 छान्दो. ६।६।२
 छां. उ. ७।१०।१
 छां. उ. ७।७।१
 बृह. ३।९।८
 बृ. उ. १।४।६
 छान्दो. १।३।६
 तैत्ति. ३।७
 तैत्ति. ३।८

अन्नं नो भगवानागायतु	छां. १।१२।२	अन्नाद्रेतः (जायते)	ग. शो. २।५
अन्नं पशूनां प्राणोऽन्नं ज्येष्ठमन्नं		अन्नाद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे..प्रवीतु	छान्दो. ७।९।२
मिषकस्मृतम्	मैत्रा. ६।१३	अन्नाद्वीर्यं तपो मन्त्राः कर्म-	
अन्नं पुनः पुनर्जनयते	बृ. उ. १।५।२	लोकालोकेषुनाम च	प्रश्नो. ६।४
अन्नं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति (भूतानि)	तैत्ति. ३।२	अन्नाद्वैप्रजाः प्रजायन्ते..पृथिवीश्रिताः	
अन्नं प्राणं चक्षुः श्रोत्रं मनो वाचमिति	तैत्ति. ३।१	[तैत्ति. २।२+]	मैत्रा. ६।११
अन्नं प्राणेन सम्मितम्	इतिहा. ४	अन्नेन जातानि जीवन्ति, अन्नं प्रयन्ति..	तैत्ति. ३।२
अन्नं प्राणो वृषाद्विः...	इतिहा. ५	अन्नेन पशूनां तृणेन तत्तज्जीवानां	
अन्नं बहु कुर्वीत, तद्वत्तम्	तैत्ति. ३।९	[तृप्तिदा]	सीतो. ७
अन्नं बहु भविष्यति (सुवृष्ट्या)	छां. ७।१०।१	अन्नेन प्राणाः, प्राणैर्बलं, बलेन तपः	महा. १७।१३
अन्नं ब्रह्म यवानं ब्रह्म	राधोप. ४।२	अन्नेन मूलेनापोमूलमन्विच्छ	छां. उ. ६।८।४
अन्नं ब्रह्मेति व्यजानात्	तैत्ति. ३।२	अन्नेन वाऽथवायेनशाकमूलफलेनवा	इतिहा. ९१
अन्नं ब्रह्मेत्येक आहुः, तन्न, तथा		अन्नेन वाव सर्वे प्राणा महीयन्ते	तैत्ति. १।५।३
पूयति वाऽन्नं, कृते प्राणात्	बृह. ५।१२।१	अन्नेन शुक्लेनापो मूलमन्विच्छ	छां. उ. ६।८।४
अन्नं या वाग्विराट्	छां. १।१३।२	अन्नेन हीदं सर्वमश्नुते [१ ऐत. १।२।१,]	२, ३, ४, ५, ६
अन्नं वावबलाद्भूयः, तस्मा..नाभीयात्	छां. ७।९।१	अन्नेन हीमानि सर्वाणि भूतानि	
अन्नं वा अस्य सर्वस्य योनिः	मैत्रा. ६।१४	समनन्ति	१ ऐत. १।२।३
अन्नं वै प्रजापतिः, ततोऽवै त्रेतः,		अन्नेनाभिषिक्ताः पचन्तीमे प्राणाः	मैत्रा. ६।१२
तस्मादिमाः प्रजाः प्रजायन्ते	प्रश्नो. १।१४	अन्नेनेमं लोकं जयत्यन्नेनाहुं...	१ ऐत. १।२।७
अन्नं वै त्रि, अन्नेहीमानि भूतानि विष्टानि	बृह. ५।१२।१		छां. उ. १।३।६
अन्नं सप्तहोता	चिन्त्यु. ७।३	अन्ने हीमानि सर्वाणि भूतानि	
अन्नं हि भूतानां ज्येष्ठम्	तैत्ति. २।२	विष्टानि । रमिति प्राणो वै रं	बृ. उ. ५।१२।१
अन्नात्पुरुषः [तैत्ति. २।१।१+]	ना. उ. ता. १।५	अन्नैः पानैरावसथैः प्रतिकल्पन्ते	बृ. उ. ४।३।३७
अन्नात्प्राणा भवन्ति भूतानां	महाना. १७।१	अन्यकृतस्यैनसोऽवयजनमसि	महाना. १४।१
अन्नात्प्राणो मनः सत्यंलोकाः कर्मसु..	मुण्ड. १।१।८	[+माप. औ. सू. १३।१७।९]	
अन्नादश्च सोम एवान्नं...	बृह. १।४।६	अन्यच्छ्रेयोऽन्यदुतैव प्रेयः	कठो. २।१
अन्नादो भवति, य एतामेवं साम्नामुप..	छां. उ. १।१३।४	अन्यजन्मकृताभ्यासात्स्वयंतत्त्वं प्रकाशते	अमन. २।११०
अन्नादो भवति, य एवेदं वेद	छां. उ. ४।३।८	अन्यतरामेव वर्तेनीं संस्करोति	
अन्नादोऽधिपतिर्य एवं वेद	बृ. उ. १।३।१८	[संस्कुर्वन्ति-मा. पा.] हीयतेऽन्यतरा	छां. ४।१६।३
अन्नादोऽवसुहानो विन्दतेवसु, य एवं..	बृह. ४।४।२४	अन्यत्र कथं तदुपलभ्यते	कठो. ६।१२
अन्नादो वाऽधिपतिः [पा.]	बृ. उ. १।३।१८	अन्यत्र चैव संपेतु	शिवो. ७।३६
अन्नाद्भवन्ति भूतानि	भ. गी. ३।१४	अन्यत्र धर्मादन्यत्राधर्मात्	कठो. २।१४
अन्नापायश्चूहन्नं सोमो राजाय...	राधोप. ४।२	अन्यत्र भूताश्च भव्याश्च यत्पश्यसि...	कठो. २।१४
[पा. गृ. सू. २।६।१७+]		अन्यत्रमना अभूवं नादर्श	बृ. उ. १।५।३
हि. गृ. सू. १।१०।१		अन्यत्रमना अभूवं नाश्रोषम्	बृ. उ. १।५।३
अन्नाद्वेवस्त्विमानि भूतानि जायन्ते	तैत्ति. ३।२	अन्यत्र मे मनोऽभूदित्याह	कौ. उ. ३।७.७
अन्नाद्भूतानामुत्पत्तिः	मैत्रा. ६।३७	(१) अन्यत्रायतनमलब्ध्वा	छां. उ. ६।८।२
अन्नाद्भूतानि जायन्ते [तैत्ति. २।२+]	मैत्रा. ६।१२	अन्यत्रास्मात्कृताकृतात्	कठो. २।१४
अन्नाद्यकामो निर्भुजं ब्रूयात्	३ ऐत. १।३।२	अन्यथा गृह्यतः स्वप्नो निद्रां स्वप्नं	आगम. १५

अन्यथाऽत्रः पतति (भूतात्मा)
 अन्यथा परे शब्दवादिनः...
 शब्दमाकर्णयन्ति
 अन्यथा (उक्तलक्षणाभाववाञ्छेत्)
 ब्राह्मणत्वसिद्धिर्नास्त्येव
 अन्यथाऽऽलिङ्गयते कान्ता ह्यन्यथा-
 ऽऽलिङ्गयते सुता
 अन्यथा सद्यदि मे असद्विदुः
 अन्यथा सर्वपरिपूर्णस्य परब्रह्मणः...
 केवलनिराकारत्वं
 अन्यदपि सर्वं सर्वगतं सर्वं
 अन्यदादुरविद्याया
 अन्यदादुरसम्भवात्
 अन्यद्वीये तृणे रत्ने...मनसा
 विनिवृत्तिर्या तदस्तेयं विदुर्बुधाः
 अन्यदेव तद्विदितात्
 अन्यदेवाहुर्विद्याया
 अन्यदेवाहुः सम्भवात्
 अन्यद्वृत्तमुपाकरिष्यन्
 अन्यन्न वीक्षत आत्मानो नान्यथा...
 (अथ) अन्यन्नाम प्रभूते यस्य भवति
 अन्यमाक्रममाक्रम्यात्मानमुपसंहरति
 अन्यथाऽऽवर्तते पुनः
 अन्यराजानस्ते क्षय्यलोका भवन्ति
 अन्यविधापरिज्ञानमवश्यंनश्वरंभवेत्
 अन्यस्मात्सर्वस्मादन्तरतरंगदयमात्मा
 अन्यस्यानुज्ञाता ह्ययमोङ्कारः ओमिति
 ह्यनुजानाति
 अन्यं वरं नचिकेतो वृणीष्व
 अन्यः प्रियतरो भुवि (न भविता)
 अन्यानि संयान्ति नवानि देही
 अन्यान्कामान् वृणीष्व
 अन्यायेनार्थसञ्चयान्
 अन्या वाचो विमुञ्चय
 अन्यासक्तो न भुञ्जानो न तिष्ठन्
 ...सम्भाव्येदुरुणा सह
 अन्ये आत्मानं न विदुरात्मना
 अन्ये च जगतो भावाः...परं
 स्त्वं न गीयते

मैत्रा. ४।३
 मैत्रा. ६।२२
 व. सू. ९
 जा. द. ४।५९
 वा. मं. १९
 त्रि.म.ना.२।४
 भस्मजा. १।६
 नृसिंहो. ९।६
 ईशा. १०
 ईशा. १३
 जा.द. १।११
 केनो. १।४
 ईशा. १०
 ईशा. १३
 बृह. ४।५।१
 नृसिंहो. ५।३
 बृह. १।४।१
 बृह. ४।४।३
 भ.गी.८।२६
 छां. ७।२५।२
 शु.र.उ.३।१४
 बृह. १।४।८
 नृसिंहो. ८।३
 कठो. १।२१
 भ.गी.१८।६९
 भ.गी. २।२२
 मैत्रा. १।१२
 भ.गी.१६।१२
 मुण्ड. २।२।५
 शिबो. ७।१६
 सामर. ७५
 जमन. १।८

अन्ये च बहवः शूराः
 अन्ये स्वेवमजानन्तः
 अन्येनाग्नेन ब्राह्मणान् भोजयित्वा
 (दुस्स्वप्ने)
 अन्ये मनुष्येभ्य इति ह प्रतिजज्ञे
 अन्ये श्वान उपसमेत्योचुः-अन्नं नो...
 अन्येषामधिपतिः सर्वैर्मानुष्यकैर्भोगैः
 सम्पन्नतमः
 अन्येषां चैव सर्वेषां धार्यै चैवान-
 लोऽन्नं [भस्म]
 अन्ये साङ्गयेन योगेन
 अन्यैश्च मलैः (आमयैः) बहुभिः
 परिपूर्णं (शरीरं)
 अन्योऽन्तरात्माऽऽनन्दमयः, तेनैव...
 अन्योऽन्तरात्माप्राणमयः, तेनैव पूर्णः
 अन्योऽन्तरात्मा मनोमयः, तेनैव पूर्णः
 अन्योऽन्तरात्माविज्ञानमयः, तेनैव पूर्णः
 अन्योऽन्यजिघ्रेत् (यत्रवान्यदिवस्यात्तत्र)
 अन्योऽन्यत् स्पृशेत्
 अन्योऽन्यद्रसयेत्
 अन्योऽन्यद्वदेत्
 अन्योऽन्यद्विजानीयात्
 अन्योऽन्यन्मन्वीत्
 अन्योन्यबायुपरिपीडितशुक्रद्वैविध-
 द्विबा तनूःस्यात्ततोयुग्माःप्रजायन्ते
 अन्योन्यस्याविरोधेनएकताघटतेयदा,
 हठावस्थेति सा प्रोक्ता
 अन्योऽप्येवं यो विद्वद्यात्ममेव
 अन्यो वैतेषु स्थानेषु प्रत्यायते (सः)
 अन्योऽसावन्योऽहमस्मीति ये विदुः...
 अन्योऽसावन्योऽहमिति न स
 वेद, यथा पशुः
 अन्यो हि साक्षी भवति
 यो ह्यस्मिन्प्रतिष्ठित इति
 अन्ययं पुरुषविष तस्य प्राणपवसिरः
 (?)अन्वेव मा भगवः शाधि
 अन्वेष्टव्यं प्रयत्नेन मावते
 ज्योतिरान्तरम्
 भ.गी. १।९
 भ.गी.१३।२६
 ईशा. २।४।७
 छान्दो. ४।९।२
 छां. १।९।२
 बृह. ४।३।३३
 बृ. जा. ५।६
 भ.गी.१३।२५
 मैत्रा. ३।४
 तैत्ति. २।५
 तैत्ति. २।२।३
 तैत्ति. २।३।१
 तैत्ति. २।४
 बृह. ४।३।३१
 बृह. ४।३।३१
 बृह. ४।३।३१
 बृह. ४।३।३१
 बृह. ४।३।३१
 बृह. ४।३।३१
 गर्भो. ३
 श्यो.त. ६६
 कठो. ६।१८
 कौ. उ. १।२
 ना.प. ९।१
 बृ.उ. १।४।१०
 गो.लो. १।११
 छां. ७।२४।२
 तैत्ति. २।९.६
 छां.उ. ४।२।४
 मुक्ति. २।६३

अप उपस्पृश्य गृहानेति ततो यदिकच
ददाति सा दक्षिणा

अप एव भगवो राजमिति होवाच
अपकारिणि कोपश्चेत्कोपेकोपः कथंनते
अपका योगहीनास्तु, पका योगेन...
अपकाः परिपकाश्च देहिनो द्विविधाः...
अपको दुःखदो भवेत् (देहः)
अपक्षीयमाणपक्षाद्यान्वणमासान्

दक्षिणादित्य एति
अपजहि परिधमित्युक्त्वोत्तिष्ठति
अपञ्चीकृतआकाशसम्भूतोरज्जुसर्पवत्
(अथ) अपञ्चीकृतमहाभूतरजोश...

प्राणमसृजत्
(?)अपदसि नहिपद्यसे, नमस्तेतुरीयाय
अपध्वान्तमूणुहपूधचक्षुमुमुग्ध्यस्मा-
ग्निधयेव ब्रह्मान् [महाना. १६।७+
[ऋक्सं. ८।३।४=मं. १०।७३।११+
तै. आ. ४।४२।३+सामवे. १।३१९

अपध्वान्तं वरुणस्य तान् .. उपसेवेत
अप पुनर्घृष्टुं जयति
अपयेसंविद्वते तदेतदन्तर्विचक्षतइति
अपरपक्षाद्यान्वड्दक्षिणैति मासान्...
अपरप्रयोज्यः स्वतंत्रोऽलिङ्गो.. भास्करः
अपरस्परसम्भूतम्

(?) अपरस्मै धारयस्व
अपरं भवतो जन्म
अपरं सन्त्यजेत्सर्वयद्विच्छेदात्मनोहितं
(तत्र) अपरा (विद्या) ऋग्वेदो

यजुर्वेदः सामवेदो.. शिक्षा कल्पो
व्याकरणं... ज्योतिषमिति

अपराजितमायतनमिन्द्रप्रजापती

अपराहः प्रतिहारः

अपरिच्छिन्नमण्डलानि यथा

दृश्यन्ते तद्वत्...

अपरिमिततेजोधाभिहितमग्नौ.. प्राणे

अपरिमितवा चात्मानं विमज्ज्य

अपरिमितवाचोऽतुतवऽतुतत्वाऽतुतेषु

चरति, प्रतिष्ठा सर्वभूतानां...

अपरमितानन्दविशेषशुद्धबोधानन्द..

सहवे. १७

छां. ५।१६।१

याज्ञव. २३

यो.शि. १।२६

यो.शि. १।२५

यो.शि. १।२७

.

बृह. ६।२।१६

छां. उ. २।२४।६

कठरु. १६

२।३

बृ. उ. ५।१४।७

चाक्षु. ५+

छां. २।२२।१

बृह. ३।२।१०

आर्षे. ८।१

छां. ५।१०।३

मैत्रा. ७।२

भ. गी. १६।८

बृ. उ. ३।८।५

भ. गी. ४।४

यो. कुं. ३।४

मुण्ड. १।१।५

कौ. उ. १।३

छां. उ. २।९।७

त्रि. म. ना. १।४

मैत्रा. ६।३७

मैत्रा. ६।२६

मैत्रा. ५।२

त्रि. म. ना. ७।७

अपरिमितोऽजोऽतकयोऽचिन्त्य

एष आकाशात्मा [आत्मा]

अपरिमितोऽपरिच्छिन्नः... स्वतंत्रो-

ऽलिङ्गोऽमूर्तः... [आत्मा]

अपरे नियताहाराः

अपरेयमितस्त्वन्या

अपरोक्षतया भासमानं (आत्मानं)

अपर्याप्तं तदस्माकं

अपवित्रमपश्यं च.. भुक्तं जरयति ज्ञानी

अपश्यतो हि किं स्यात्

अपश्यद्देवदेवस्य

(अथ) अपश्यद्वचमानुष्टुभी... यस्या-

ज्ञान्यन्ये मन्त्राः

अपश्यं त्वावरोहन्तं नीलमीवं...

अपश्यं रुद्रमस्यन्तं नीलमीवं..

अपहतपाप्मादिव्योदेवएकोनारायणः

अपहतपाप्मानस्तिग्मतेजस ऊर्ध्व...

वालखिल्याः

अपहतपाप्मा ह्येष तेन यदभ्राति

यत् पिबति...

अपहतपाप्मा ह्येष ब्रह्मलोकः

अपहते पापकृत्यां लोकीभवति,

सर्वमायुरेति, ज्योर्जीवति

अपहत्य, पाप्मानमनन्ते स्वर्गे

लोके ज्येये प्रतितिष्ठति

अपहन्ता ह वै भयस्य तमसो भवति

(?)अपहाषींस्तेयमकार्षीत्परशुमस्मै..

अपागाच्चन्द्राच्चन्द्रत्वं

अपागादग्नेरभित्वं

अपागादादित्यादादित्यत्वं

अपागाद्विशुतो विशुत्वं

अपाक् प्राकेतिस्वधयागृभीतो...

मर्त्येनासयोनिः [ऋक्सं. २।३।२१=

अपा]

शरीरमप्राप्तमतिदेश्यम् (ब्रह्म)

अपाणिपादमस्निग्धमलोहितं...

(तत्)अपाणिपादमित्यं विभुं सर्वगतं

अपाणिपादा जननी महीत्री

मैत्रा. ६।१७

मैत्रा. ७।२

भ. गी. ४।३०

भ. गी. ७।५

ब. सू. ९

भ. गी. १।१०

अ. पू. ५।३

बृह. ४।१।४

भ. गी. १।११३

अव्यक्तो. ३

नीलरु. २।१

नीलरु. १

अध्यात्मो. १

मैत्रा. २।३

छान्दो. १।२।९

छां. उ. ८।४।१

छां. उ. ४।११।२

+४।१२।२

केनो. ४।९

छां. उ. १।३।१

छां. उ. ६।१६।१

छां. उ. ६।४।३

छां. उ. ६।४।१

छां. उ. ६।४।२

छां. उ. ६।४।४

१९८. १।८।४

मं. १।१६४।३८

शां. २।१।२

सुबालो. ३।२

मुण्ड. १।१।६

गुह्यका. ५१

अपाणिपादो जवनो प्रहीता पश्यन्-

चक्षुः स शृणोत्यकर्णः । स वेत्ति
वेद्यं...तमाहुरभ्यं पुरुषं महान्तं

[+ना.प.९।१४+

भवसं. २।४५

अपाणिपादोऽहमचित्यशक्तिः पश्याम्य-

चक्षुः स शृणोत्यकर्णः । ...न
चास्ति वेत्ता मम, चित्सदाऽहं..

कै.व. २१

अपाण्डर उदानश्च (प्राणवायुः)

अ. ना. ३८

अपात्रेभ्यश्च दीयते

भ.गी. १७।२२

अपान उत्तरः पक्षः, आकाश आत्मा

तैत्ति. २।२

अपान (नं) उत्सर्गं (विषये-कार्यं)

गर्भो. १

अपानप्राणयोरैक्यं...युवा भवति

वृद्धोऽपि.. मूलबंधनात्

यो. चू. ४७

अपानममेनाप्यायस्व

महाना. १६।४

अपानमूर्ध्वमुत्क्रुष्यमूलबंधोऽयमुच्यते

ध्या. बि. ७५

अपानमूर्ध्वमुत्थाप्य...योगी अरा-

विनिर्मुक्तः षोडशो वयसा भवेत्

शां. १।७।१३

अपानमेवाप्येति योऽपानमेवास्तमेति

सुबालो. ९।२

अपानवायुर्मूत्रादेः करोति च विसर्जनम्

त्रि.ब्रा. २।८४

अपानश्चन्द्रमा देहमाप्याययति

अ. पू. ५।२९

अपानश्चरति ब्रह्मन् गुदमेदोरुज्जानुषु

त्रि.ब्रा. २।८०

अपानश्चोर्ध्वगोभूत्वा..प्रसार्यस्वशरीरं

तु..सुबुझा..विद्युञ्जेत्वेव संस्फुरेत्

योगकुं. १।६४

अपानस्तस्य (प्राणवायोः) मध्ये तु

इन्द्रगोपसमप्रभः । समानस्तु

द्वयोर्मध्ये...

अ. ना. ३७

अपानस्तु पुनर्गुदे, समानो नाभिदेशे तु

अ. ना. ३५

अपानं प्रत्यगस्यति

कठो. ५।३

अपानं मुकुलीकृत्य पायुमाकृष्य...

वराहो. ५।३३

अपानं व्यानमुदानं समानं वैरम्भं

मुख्यमन्तर्यामं प्रभञ्जनं कुमारं

इयेनं श्रेतं कृष्णं... दहति

. १५।२

अपानः कर्षति प्राणं प्राणोऽपानं च

कर्षति [स्यो. चू. ३०+

यो. शि. ६।५३

अपानः प्रतिप्रस्थाता । व्यानः प्रस्तोता

प्रा. हो. ४।१

अपानाक्यस्य वायोस्तु विण्मूत्रादि-

विसर्जनम् [कर्म]

जा. द. ४।३१

अपानात्कर्षति प्राणोऽपानः

प्राणाच्च कर्षति

व्या. बि. ६०

(ॐ) अपानात्मने ॐ तस्सत्...

अपानात्मने...

गोपालो. ३।४

अपानाद्व्यङ्गुलादूर्ध्वमधोमेदस्यतावता,

देहमध्यं मनुष्याणां...

त्रि.ब्रा. २।६६

अपानाभिषदा यक्षराक्षसगन्धर्वाश्च

[अजायन्त]

सुबालो. २।१

अपानान्मृत्युः [निरभिद्यत]

२पेत. १।४

अपाने चोर्ध्वगोयाते...तेन कुण्डलिनी

सुप्तोऽसन्तप्तासम्प्रबुध्यते । दण्डाहत-

भुजङ्गीव निश्चस्य ऋजुतां ब्रजेत्

योगकुं. १।४२

अपाने जुहति प्राणं

भ.गी. ४।२९

अपाने तृप्यति वाक्तृप्यति

छां.व. ५।२।२

अपानेन हि गन्धाजिघ्रति [प्राणः]

बृह. ३।२।१२

अपानेन ह्ययं यतः प्राणो न परागमवति

१पेत. १।८।४

[?] अपाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि

महाना. १६।३

अपाने मूलकन्दारूपं कामरूपं

च तज्जगुः

योगरा. ६

[?] अपाने निर्विश्यामृतं हुतं...

महाना. १६।४

अपानेऽस्तङ्गते प्राणो यावन्नाभ्युदितो

हृदि; तावत्सा कुम्भकावस्था

योगिभिर्याऽनुभूयते

मुक्ति. २।५१

अपानोऽप्यनिशं ब्रह्मन्स्पन्दशक्तिः सदा-

गतिः...देहे, अपानोऽयमवाकिस्थितः अ. पू. ५।२६

अपानो वर्तते नित्यं गुदमध्योरुज्जानुषु;

उदरे सकले कट्यां नाभौ जङ्घे...

जा. द. ४।२७

अपानोऽस्तङ्गतो यत्र..तच्चित्तत्वं समाश्रय

अ. पू. ५।३१

अपानन्तरतमो ब्रह्मणे ददौ

सुबालो. ७।३

अपान्याभिप्राप्यादित्रियेण तेरेतसारेत..

बृह. ६।४।११

अपापमशठं वृत्तमजिह्वां नित्यमाचरेत्

ना.प. ३।७४

अपामपोऽग्निरग्नौ वा व्योम्नि व्योम...

मैत्रा. ४।१६

अपामसोमममृता अभूम

अ.शिरः. ३।२

[ऋक्सं. ६।४।११

=मं. ८।४८।३

अपामूर्मिसचमानः समुद्रं तुरीयं धाम

सुदर्श. ७

अपामोषधय ओषधीनां पुष्पाणि

बृ. उ. ६।४।१

अपामोषधयो रसः, ओषधीनां पुरुषः

छां.व. १।१।२

अपारपारमच्छेद्यमचित्यमतिनिर्मलं

यो.शि. ३।१७

अपारब्रह्मविद्यासाम्राज्याधिदेवतां...

त्रि.म.ना. ६।७

अपांकागतिः, इत्यसौ लोको इति होवाच

छां.व. १।८।५

अपां नेतारं भुवनस्य गोपां

चित्सु. ११।९

अपां प्रवेशे वा अग्निप्रवेशे वा
अपां चः शिवतमो रस इत्येके
अपां रसो मधुनः सर्पिषश्च क्षीरस्य
चाग्रस्य..सरसेनभ्रातृप्राप्नुवन्ति..
अपां वा एष ओषधीनां रसः
अपां सोम्य पीयमानानां योऽणिमा
अपि च येषां बुभूषति य एवं वेद
अपि चेत्सुदुराचारः
अपि चेदसि पापेभ्यः
अपि त्रैलोक्यराज्यस्य
(अथ)अपिधानमस्यमृतत्वायोपस्पृश्य..
अपिभाय कर्णा उपस्पृणुयात्
(अथापि) अपिभायाक्षिणी उपेक्षेत
अपिपासएवसबभूव,सोऽस्तवेलायां..
अपि य एनं शुष्के स्थाणौ निषिञ्चे-
त्प्रायेरुच्छाखाः प्ररोहेयुः
पलाशानीति [बृह.६।३।७,८,
अपिबर्षसहस्रायुः]आतनाधिगच्छति
अपि वाताद्वा सम्भाषमाणस्तिष्ठेत्
माऽस्याभिमुखत एवासीत
अपिशीतरुचावर्केसुतीक्ष्णेऽपीदुमप७८९
अप्यधःप्रसरत्यग्नौ जीवन्मुक्तो...
अपि सर्वं जीवितमल्पमेव, तत्रैव...
विज्ञानवतामेको बलवान्..
अपि हास्य परिमोषिणोऽस्थीन्यपजह्नु-
रन्यन्मन्यमानाः
(?)अपिहितःसहस्राक्षेणहिरण्मयेन..
अपि हि न ऋषेर्वचनं श्रुतम्
अपीतिश्च भवति, य एवं वेद
अपीदं सर्वमाददीय यदिदं पृथिव्यां
अपीदं सर्वं ददेयं यदिदं पृथिव्यां
अपुत्राश्चैवापह्नवो लोके सन्ति च
निन्दिताः रौरवे नरके...
अपुनर्भवया कोशं भिनत्ति
(?) अपुरुषायाश्च पुष्पिणीः
अपूर्वमनपरमनन्तरमब्राह्मं (ब्रह्म)
अपूर्वमपरं ब्रह्म स्वात्मानं सत्यमद्वयम्;
यः पश्यति स पश्यति
अपर्व स्थानिधर्मो हि यथा स्वर्गः..

जाबालो. ५
मैत्रा. ६।३१
इतिहा. ८४
सहस्रै. १५
छां.उ. ६।६।३
बृ. उ. ६।१।१
भ.गी.९।३०
भ.गी. ४।३६
भ.गी. १।३
प्रा.हो. १।१२
३पेत.२।४।६
३पेत. २।४।६
छां. १।१७।६
१०,११,१२
पैङ्गलो. ४।१६
कौ.उ.२।१५
कौ.उ. २।१५
अ. पू. ४।९
कठो. १।२६
छान्दो. ७।८।१
बृह. ३।९।२६
मैत्रा. ६।८
बृह. ६।२।२
माण्डू. ११
केनो. ३।९
केनो. ३।५
इतिहा. ९४
सुबालो.१।१।२
प्राणा. १।३
बृह. २।५।१९
जा.द. ४।६०
५. ८

अपूर्वोऽनन्तरोऽबाहोऽनपरः प्रणवः
अपृच्छं मातरं, सा मा प्रत्यब्रवीत्
अपैतु मृत्युरमृतं न आगन्
अप्यजेन सा जिता पुरा (माया)
अप्यधः प्रसरत्यग्नौ जीवन्मुक्तः...
अप्यविधपानान्महतः सुमेरुन्मूल-
नादपि...विषमश्चित्तनिग्रहः
अप्रकाशोऽप्रवृत्तिश्च
अप्रतर्क्यमनूपमं, अपारपारं (ब्रह्म)
अप्रतर्क्यमप्रकाश्यमसंवृतं (ब्रह्म)
अप्रतर्क्योऽहम् (जीवन्मुक्तः)
अप्रतिगृह्यस्य प्रतिगृह्यात्यपि तत्र
वधाशङ्कं भवसि
अप्रतिष्ठो महाबाहो
अप्रतिष्ठितं वै किल ते दातव्यं साम
अप्रमत्तस्तदा भवति, योगो हि...
अप्रमत्तः कर्मभक्तिज्ञानसम्पन्नः..
अप्रमत्तेन वेदव्यं शरवत्तन्मयो भवेत्
अप्रमाणमनिर्देश्यं (परंब्रह्म)
अप्रमेयमतीन्द्रियं -"
अप्रमेयमनाद्यन्तर्निष्कलं..शान्तं(शिवं)
अप्रमेयमनाद्यन्तंयज्ज्ञात्वा मुच्यते बुधः
अप्रमेयमनाद्यं च ज्ञात्वा च परमं शिवं
अप्रमेयमनिर्देश्यमवाङ्मनसगोचरम्;
शुद्धं सूक्ष्मं निराकारं (ब्रह्म)
अप्रमेयमनूपमम् (ब्रह्म) [जा.द.९।४+
अप्रमेयमहस्त्वमदीर्घमस्थूलमनणु...
अप्रमेयोऽनाद्यन्तः (आत्मा)
अप्रसिद्धः कथं हेतुः फलमुत्पादयिष्यति
(?)अप्राणतो हि किं स्यात्
अप्स्वङ्कुल्या मथिते मथितं
अप्राणजनपान *स्तां निराकरोति
अप्राणजनपानशुद्धायति
अप्राणजनपानन्वाचमभिव्याहरति
अप्राणजनपानमृचमभिव्याहरति
अप्राणममुखममात्रमनन्तरमबाह्यम्
अप्राणममुखमभोत्रमवागमनः..(ब्रह्म)
अप्राणयितव्यमनपानयितव्यं
अप्राणारुह्यः प्राणसंस्पर्शेनोज्ज्वलति

आगम. २६
छां.उ.४।४।४
महाना.१३।७
कृष्णो. ५
अ. पू. ४।९
महो. ३।२०
भ.गी.१४।१३
यो.शि. ३।१७
सुबालो. ३।२
आ. प्र. ६
बृह. ४।१।३
भ. गी. ६।२८
छां.१।८।६,८
कठो. ६।११
ना. प. ३।७७
मुण्ड. २।२।४
यो.शि. ३।१८
यो.शि. ३।१८
भस्म. १।१
त्रि.ना.५।९
अ. वि. ९
यो.शि. २।१६
अ. पू. ५।७३
सुबालो. ३।२
मैत्रा. ७।१
अ. शां. १७
बृ.उ. ४।१।३
अ. शि. २।४
छां.१।३।५
छां.उ. १।३।४
छां.उ. १।३।४
छां.उ. १।३।४
बृह. ३।८।८
सुबालो. ३।२
नृसिंहो. ९।९
मैत्रा. ६।२६

अप्राणादिहृत्स्मात्सम्भूतः प्राणसंज्ञको
जीवस्तरमात्प्राणोवैतुर्याक्येधारयेत् मैत्रा. ६।१९
अप्राणोनिरात्माऽनन्तोऽक्षर्यः [मैत्रा. ६।२८+७।४
अप्राणोऽमनाः सविदानन्दमात्रः... नृसिंहो. ७।६
अप्राणोऽहमकायोऽहमनन्तोऽस्मि ब्र. वि. ८९
अप्राणोऽहमनाः शुभ्रोबुद्धयादीनां हि सर्वदा । साक्ष्यहं सर्वदा नित्यः सर्वसारो. ८
अप्राणोऽहमनाः शुभ्रोऽक्षरात्परतः परः मुण्ड. २।१।२
अप्राप्तशरीरसंयोगमिव कुर्वाणो सर्वसा. ९
अप्राप्तं हि परित्यज्य... सन्तुष्ट महो. ४।३६
इति कथ्यते शं. २।१।३
अप्राप्य मनसा सह [तै. उ. २।४, ९ भ. गी. ९।३
अप्राप्य मां निवर्तते भ. गी. ६।३७
अप्राप्य योगसंसिद्धिं छां. ८।१०।२, ४
अप्रियवेत्तेव भवत्यपि रोदितीव कौ. उ. १।४
अप्रिया ज्ञातयः दुष्कृतं (उपयन्ति) मैत्रा. ६।३१
अप्सरसो भानवीयाश्चमरीचयोनाम महाना. १३।४
अप्सरसुचयामेवा गन्धर्वेषुचयन्मनः बृह. २।१।८
अप्सु पुरुष पतं... ब्रह्मोपासे कौ. उ. ४।१०
अप्सु पुरुषस्तमेवाहमुपासे मैत्रा. ६।२६
अप्सुचारिणः शाकुनिकाः सूत्रयन्त्रेणो- तैत्ति. ३।८
द्धृत्योदरेऽमौ जुहोति
अप्सु ज्योतिः प्रतिष्ठितं ज्योतिष्वापः.. मैत्रा. ७।११
अप्सु प्रक्षेपो लवणस्येव घृतस्य बृह. ३।२।१३
चौण्यमिव भ. गी. १८।२३
अप्सु लोहितं च रेतश्च निधीयते भ. गी. १७।११
अफलाकाङ्क्षिभिर्यज्ञः भ. गी. १७।१७
अफलाकाङ्क्षिभिर्युक्तेः मं. १०।९०।१५
अबध्नन् पुरुषं पशुम् [क्रकसं. ८।४।१९= विर्यु. १२।३
[वा. सं. ३।१।१५
अबन्ध्वेकेददतः प्रयच्छादातुं चेच्छक- सहवै. १०
वायस स्वर्ग एषां छां. उ. ८।६।४
(१) अबलिमानं नीतो भवति बृ. उ. १।४।१४
अबलीयान् बलीयांसमाशंसते धर्मेण त्रि. प्रा. २।१४
अबंशे पूरयेद्योगी नारायणमुदमधीः
अबाधकरहस्स्थलनिकेतनो .. सङ्ग्रासेन याज्ञव. ३
देहत्यागं करोति स परमहंसः
अबाधकोऽस्त्येव, यस्मात् हरण्य...
दृष्टं... चेत्स ब्रह्महा भवेत् प. हं. ९

अबाधं नतवभाति किञ्चन [ब्रह्म] बृह. ३।८।८-
अविभ्रदप्रमागद्भिभ्रियामापरिपातय महाना. १।१०
अबुद्धिपूर्वकमिदं वावर्तते शेन मैत्रा. २।९
अबुहन्तमजमात्मानं मत्वा धीरो
न क्षोषति सुबालो. ३।१
(१) अबोद्धाऽकर्ताऽविज्ञाता भवति छां. उ. ७।९।३
अङ्गकाण्डं जगद्गीर्णधृतपाणौस्वलीलया कृष्णोच. २४
अङ्गपत्रमवःपुष्पमूर्ध्वनालमधोमुखं ध्या. वि. ३३
अञ्जा गोजा ऋतजा अग्निजा ऋतं कठो. ९।२
[क्र. मं. ४।४०।५+महाना. ८।६+ नृ. पू. ३।३
अञ्जोऽजुषन्तः प्रपतत्पतन्तः.. प्रबालः पारमा. ९।९
अब्दतेष्वेव कार्येषु मृत्युर्वैसम्प्रकर्षति भवसं. १।४०
अब्धिवद्धृतमर्यादाः [ना. प. ५।२९+ महो. ४।२२
अब्रवीत्तु ते तस्यायतनं प्रतिष्ठाम् बृह. ४।१।२
अब्रवीन्म उदङ्कः शौल्बायनः
प्राणो वै ब्रह्मेति बृह. ४।१।३
अब्रवीन्मेगर्दभी विपीतो भारद्वाजः
ओत्रं वै ब्रह्मेति बृह. ४।१।५
अब्रवीन्मेजित्वाशैलिनिः वाग्वै ब्रह्मेति बृह. ४।१।२
[शैलिनो वाग्वै-मा. पा.] बृह. ४।१।४
अब्रवीन्मे वर्कुर्वाण्यश्नुर्वै ब्रह्मेति
अब्रवीन्मे सत्यकामो जाबालो
मनो वै ब्रह्मेति बृह. ४।१।६
अब्रह्मचारी ब्रह्मचारी भवति गायत्रीर. ११
अब्रह्मजन्मदोषाश्च प्रणश्यन्ति दत्तात्रे. १।६
अभक्ष्यपरिहारश्च.. शौचमित्यभिधीयते भवसं. ३।२२
अभक्ष्यस्य निवृत्त्या तु विशुद्धं
हृदयं भवेत् पा. ब्र. ४१
अभक्ष्यभक्षणोत्पन्नं मिथ्याज्ञानसमु- रामो. ५।३
द्भवम् । सर्वं विलीयते... कीर्तनात् मैत्रे. २।१०
अभक्ष्यं द्वैतभावनम् पा. ब्र. ४२
अभक्ष्यं ब्रह्मविज्ञानविहीनस्यैव देहिनः सुबालो. ७।२४
अभयमशोकमनन्तम् छां. उ. ६।२३।७।३
अभयमशोकमानन्दं तृप्त [ब्रह्म] [मैत्रा. महाना. ९।११
(अथ) अभयं कृणुहि विश्वतो नः योगो. १२
अभयं च मनुष्याणां.. वायुर्वै विश्वतो मुखः
अभयं तितीर्षतां पारं... नाचिकेतं
शक्रेमहि [शक्रेमसि-मा. पा.] कठो. २।२
अभयं त्वा गच्छतायाज्ञवल्क्य यो नो.. बृह. ४।२।४

अभयं वै जनक प्राप्तोऽसीति होवाच
 अभयं वै ब्रह्म [बृ. उ. ४।४।२५+
 अभयं सत्त्वसंशुद्धिः
 अभयं सर्वभूतेभ्योदस्वाचरतियोमुनिः
 अभयं सर्वभूतेभ्योनमेभीतिः कदाचन
 अभयं सर्वभूतेभ्यो मत्तः सर्वं प्रवर्तते
 [+आरु. ३+
 अभयं सर्वभूतेभ्यो मत्तः स्वाहेत्युध्व-
 बाहुर्भूत्वा ब्रह्माहमस्मीति चिन्तयन्..
 अभयं हि वै ब्रह्म भवति, य एवं वेद
 [+ नृसिंहो. ८।७+
 अभयाद्भयमापतेत्
 अभागः सन्नप परेतोऽत्रस्मि
 [क्रकृ. ८।३।१७=मं. १०।८३।५+अथर्व.
 अभावश्च रथादीनां श्रूयते..वैतथ्यं तेन..
 अभावं यातुभावना...अमनस्त्वं मनो..
 अभास्करममर्यादं निरालोकमतः परं
 अभिग्नन्त्ययोघनैः (यदिदं)
 अभिजातस्य भारत
 अभिजातोऽसि पाण्डव
 अभितृन्दन्ति पट्टीशिकाभिः (यदिदं)
 अभितो ब्रह्म निर्वाणं
 अभि स्वा शूरनोनुमोऽदुग्धा इव धेनवः
 [क्रकृ. ५।३।२=मं. ७।३।२२
 अभिधावत मम यक्षासा विराजं वा अयं..
 अभिध्यातुर्विस्तृतिरिवैद्यदित्यत्रोदाहरंति
 अभिध्यायन् वर्णरतिप्रमोदानतिदीर्घं
 जीविते को रमेत
 अभिनद्धाक्ष आनीतोऽभिनद्धाक्षो
 विनष्टः, तस्य यथाऽभि...
 (?) अभिनद्धाक्षो विनष्टः (आनीतः)
 (?) अभिनन्दा विस्फुलिङ्गाः
 तस्मिन्नेतस्मिन्नाग्नौ देवा रेतो
 अभिनवजलदसङ्काशा..कालिकाध्येया
 अभिन्नार्थोल्लेखेनापि..लघिनरभवेत्सिद्धिः
 अभिपूजितलभांश्च जुगुप्सेतैव सर्वशः
 अभिपूजितलभैस्तुयतिर्मुक्तोऽपिबध्यते
 अभिप्रतारिणं च काक्षसेनि विमिक्षे

अ. शां. ७८
 बृह. ४।२।४
 नृसिंहो. ८।२
 म. गी. १६।१
 ना. प. ५।२८
 प्रा. हो. १।१२
 ना. प. ४।४६
 प. हं. प. ६
 प. हं. प. ५
 बृह. ४।४।२५
 गोपा. २।१४
 ते. बि. ५।२३
 वनदु. १०४
 ४।३।५
 वैतथ्य. ३
 अ. पू. ५।३८
 सुबा. १।५।२
 आर्वे. १।२
 म. गी. १६।३
 म. गी. १६।५
 आर्वे. १।२
 म. गी. ५।२८
 अ. शि. ३।५
 +बटुको. १
 कौ. उ. १।३
 मैत्रा. ७।११
 कठो. १।२८
 छां. ६।१४।१
 छां. उ. ६।१४
 छां. ५।८।१+
 बृह. ६।२।१३
 कालिको. १
 अमन. १।६७
 ना. प. ५।१९
 ना. प. ५।२२
 छां. उ. ४।३।५

अभिप्रतारिन् बहुधा वसन्तं
 अभिप्राण्य हैवाभमत्रप्स्यत्
 अभिप्राण्यापान्यादिन्द्रियेण ते रेतसा
 रेत आदद् इत्यरेता एव भवति
 (अथ) अभिप्रातरेत्र स्थालीपाकावृताज्यं
 चेष्टित्वा स्थालीपाकस्योपघातं
 अभिप्राश्यैनदथ मोपसीदथाः
 अभि प्रेहि दक्षिणतो भवा मेऽथा
 वृत्राणि अङ्गनाव भूरि [क्रकृ. सं. ८।३।१८।७
 =मं. १०।८३।७ +अथर्व. ४।३२।७
 (अतः) अभिभूतत्वात्सम्भूतत्वं प्रयाति
 (आत्मा)
 अभिभूतः प्राकृतेर्गुणैरित्यत...
 अभिभूयत्ययं भूतात्मोपसंस्मृत्वात्
 अभिमन्ता जीवो नियन्तेश्वरः
 अभिमन्थतिसहिङ्कारः, धूमोजायते स..
 अभिमनानाध्यक्षः क्रोधज्यं...धनुर्गृहीत्वा
 अभिमानित्वं प्रयातः
 अभिवन्दनाद्रोगनाशिनी (तुलसी)
 अभिव्याप्यायतो भूत्वा
 अभिव्याहाराय वाक्
 अभिव्याहार्षमेव विद्यात्...
 अभिव्याहृत्य हैवाभमत्रप्स्यत्
 अभिशस्तं च पतितं...वर्जयित्वा
 चरेद्वैश्वं सर्ववर्णेषु चापदि
 अभिषीवयन्ति बध्रीभिरभिग्रथन्ति
 अभिसंधाय तु फलं
 अभि हि प्राणेन मनसेत्यमानो वाचा
 नानुभवति
 अभि हैनसर्वाणिभूतानिसंवाञ्छन्ति
 अभीहि मन्यो तवसस्तवीयान्...विश्वा
 वसून्त्याभर, त्वं नः [क्रकृ. सं. ८।३।१८
 =मं. १०।८३।३+अथर्व. ४।३२।३
 अभूतस्यापरे धीरा विवदन्तः परस्परं
 अभूतं नैव जायते, विवदन्तोऽद्वयाः...
 अभूताभिनिवेशादि...तत्प्रवर्तते
 अभूताभिनिवेशोऽस्ति द्वयंतत्रनविद्यते,
 द्वयाभावं स बुद्धयैव...
 अभूतिमसृद्धिचसर्वाभिर्गुदमेपाप्मानं
 (मे गृह्णात) [महाना. १४।२०+
 छां. उ. ३।४।६
 २ ऐत. ३।४
 बृह. ६।४।१०
 बृह. ६।४।१९
 छां. उ. ६।१३।२
 ८।३।१८।७
 +वनदु. १०६
 मैत्रा. ३।२
 मैत्रा. २।२
 मैत्रा. ३।३
 नृसिंहो. ९।४
 छान्दो. २।१२
 मैत्रा. ६।२८
 मैत्रा. ३।२
 तुलस्यु. २
 गोपी. ५
 छां. उ. ८।१२।४
 ३ ऐत. १।६।४
 २ ऐत. ३।३
 सं. सो. २।७४
 आर्वे. १।७
 म. गी. १७।१२
 १ ऐत. ३।५।३
 केनो. ४।६
 +वनदु. १०२
 अ. शां. ३
 अ. शां. ३
 अ. शां. ७९
 अ. शां. ७५
 क्र. खि. ५।८७

अभ्युत्थो हि यत्तद्व्यार्थो नार्थाभासस्ततः..
अभ्युत्थितं पृथ्वीयात्पात्रे पूर्वोदिते गृही,
गोमयं शोषयेद्विद्वान्

अ. शां. २६

बृ. जा. ३।८

अभेदवर्णनं ज्ञानं, ध्यानं निर्विषयं
मनः, स्नानं मनोमलत्यागः शौच-
मिन्द्रियनिग्रहः [मैत्रे. २।२

+स्कन्दो. ११

(१) अभेदेन प्रशस्यते, नानात्वं...

अद्वैत. १३

अभ्यङ्गं क्षीसङ्गमिव (त्यजेद्यतिः)

ना. प. ७।१

अभ्यसेद्ब्रह्मविज्ञानं...अवणादिना

ना.प. ६।७

अभ्यस्तैः किमुदीर्घकालमनिलैर्ध्याधिप्रदैः

अमन. २।४१

अभ्यस्यमानो नादोऽयं बाह्यमा-

वृणुते ध्वनिः

ना. वि. ३२

अभ्याशो ह यदस्मै स कामः समुद्भवेत्

छां. ३।३।१२

अभ्याशो ह यत्तेकपूयां योनिमापद्येरन्

छां. ४. ५।१०।७

। ह यत्तेरमणीयां योनिमापद्येरन्

छां. ४. ५।१०।७

अभ्याशो ह यदेन साधवो घोषा आच..

छां. ३।१९।४

अभ्याशो ह यदेन साधवो धर्मा

आ च गच्छेयुः [छान्दो. २।१।४

+३।१९।४

अभ्यासकाले प्रथमं शस्तं क्षीराज्य-

भोजनम् [यो. त. ४।८+

शाडि. १।७।५

अभ्यासतो मनः पूर्वाविस्मृष्टं च लमुच्यते

अमन. २।९६

अभ्यासमेवदतो मेदः फलंतु सममेव हि

यो. त. १११

अभ्यासमात्रनिरता न विन्देद्भेदं मेलनं

यो. कुं. २।६

अभ्यासयोगयुक्तेन

भ. गी. ८।८

अभ्यासयोगेन ततः ...

भ. गी. १२।९

अभ्यासवासनाशक्त्या तरन्ति

भवसागरम्

यो. कुं. ३।१८

अभ्यासं बहुजन्मान्तो कृत्वा..

यो. कुं. २।७

अभ्यासं मेळनंचैव युगपन्नैव सिद्धयति

यो. कुं. २।५

अभ्यासं लभते ब्रह्मन्

यो. कुं. २।६

अभ्यासास्त्राधुशास्त्राणां करणात्पुण्य-

कर्मणां...वस्तुदृष्टिः प्रसीदति

अक्षुप. २१

अभ्यासानुष्ठानं क्रमेण परिपक्वं भवति

त्रि. म. ना. ५।४

अभ्यासाद्भवति यत्र

भ. गी. १८।३६

अभ्यासाभिर्विकारं गुणरहिषीकाशं

भवति विस्तुरत्तारका...

मं. ब्रा. १।३

अभ्यासेन तु कौन्तेय

भ. गी. ६।३५

अभ्यासेन परिस्पन्दे..मनःप्रशममायाति

अ. पू. २।३२

अभ्यासेऽप्यसमर्थाऽसि

भ. गी. १२।१

अभ्युत्थानमधर्मस्य

भ. गी. ४।७

अभ्रं धूमः (पर्जन्यामेः)

अभ्रं भूत्वा मेघो भवति

अभ्रं विद्युस्तनयितु रशरीराण्येतानि

अभ्राणि धूमः (पर्जन्यामेः)

अभ्राणि सम्प्लवन्ते स हिक्कारः

अभ्राणिसंप्लवन्ते सहिक्कारो मेघोजायते

अमृतं च मृतं ज्ञातमविज्ञातं च

अमृतं मृतं (येन भवति)

अमर्तं मन्तृ (अक्षरब्रह्म)

अमतो मन्ता, अविज्ञातो विज्ञाता

(आत्मा) नान्योऽतोऽस्ति द्रष्टा

अमदर्थं न हि प्रेयो मदर्थं न स्वतः प्रियम्

अमनसो हि स्यात्, अब्रवीत्तु ते...

अमनस्कमधोत्रमपाणिपादं ज्योतिः..

अमनस्कस्वरूपं यत्तन्मयो भव

अमनस्कं सुक्षिप्येषु संक्रम्येन्द्रियजं

सुखम् । निवारयन्ति ते वन्द्या

गुरवोऽन्ये प्रतारकाः

अमनस्कः सदा शुचिः, स तु तत्पर-

माप्नोति यस्माद्भूयो न जायते

अमनस्केश्वरं लामकामक्रोधादिबन्धनं

अमनस्केन मित्रेण..सुखी सन्नायते मुनिः

अमनस्ता तदोदेति परमोपशमप्रदा

अमनस्तां तदा यातिमाद्याभावेतदग्रदं

अमनीभावे द्वैतं नैवोपलभ्यते

अमन्तव्यमबोद्धव्यं

अमन्यतात्मनोऽसुरा अतो न्यतममेतेषां

अमन्ताऽश्रोताऽस्पृष्टा

अमरत्वाद्जरत्वात्

अमरपदं तत्स्वरूपं

अमरी यः पिबेन्नित्यं नस्यं कुर्वन्...

अमर्त्योर्मर्येणास योनिः

[+अकसं. १।१६४।३८

अमलान् प्रतिपद्यते

अमहान्तमबृहन्तमजमात्मानं मत्वा

धीरो न शोचति

अमात्रश्चतुर्थोऽव्यवहार्यः..शिवोऽद्वैतः

अमात्रश्चतुर्थो व्यवहार्यः प्रपञ्चोपशमः

शिवोऽद्वैत ईश्वर आत्मैव

छान्दो. ५।५३

छां. ५।१०।६

छां. ८।१२।२

बृह. ६।२।१०

छां. २।१५।१

छां. २।१४।१

पञ्चत्र. २८

छान्दो. ६।१।३

बृह. ३।८।११

बृह. ३।७।२३

बराहो. २।७

बृह. ४।१।६

ब्रह्मो. ३

महो. ५।५१

अमन. २।४४

कठो. ३।७

अमन. २।८०

अमन. २।८२

अ. पू. ४।४८

+मुक्ति. २।२९

अद्वैतो. ३२

अद्वैत. ३१

नृसिंहो. ९।९

मैत्रे. ७।१०

मैत्री. ६।११

नृसिंहो. ७।१

निर्वाणो. ३

१यो. त. १२८

१ऐत. १।८।४

भ. गी. १४।१४

सुबालो. ३।१

माण्डू. १२

नृसिंहो. २।७

अमात्रोऽनन्तमात्रश्च द्वैतस्योपशमः

शिवः ...विदितो येन स मुनिः

अमानित्वमदम्भित्वं

अमानित्वादिसम्पन्नो मुमुक्षुरेकविंशति-

कुलं तारयति

अमानित्वादिलक्षणोपलक्षितो यः

पुरुषः...निरालंभाधिकारी

अमायमभयमौपनिषदमेव

अमायमायौपनिषदमेव (पाठः)

अमावास्यायां दीक्षित्वा पौर्णमास्यां...

अमावास्यायां प्रातरेवाग्नीनुपसमाधाय

अमावास्यां सहस्रं (भात्रे कृष्णे)

(?) अमावास्यां रात्रिमेतया

षोडश्या कलया

अमा हि ते सर्वमिदं स हि ज्येष्ठः...

अमिततेजोराश्यन्तर्गततेजोविशेषं

अमितबलपराक्रमाय शङ्खचक्रगदाध-

राय लक्ष्मीसमेताय..परब्रह्मरूपाय

अमितवेदान्तवेद्यं ब्रह्म

अमितानन्दचिद्रूपचलम् [त्रि.म.ना.८।८

अमितानन्दसमुद्रं [सि.सा.१।१+

अमितौजाः पर्यङ्कः

अमी च त्वां भार्तराष्ट्रस्य पुत्राः

अमीमांस्या हि गुरवः

अमीयेषुभगे दिविविचृतौ नामतारके

अमी हि त्वा सुरसङ्गा विंशति

अमुखममात्रमन्तरमबाह्यं, नतदभाति

अमुत्र भूयादथ यद्यमस्य बृहस्पते...

अमुना रूपेणैवं लोकमा भवति

अमुनावासनाजाले

(अथ खलु) अमुमादित्यं सप्तविधं

सामोपासीत

अमुष्मादादित्यात्प्रतायंते ता आसु

अमुष्मिन् स्वर्गे लोके सर्वान् कामा-

नाश्वासतः समभवत्

अमुष्मिन्स्वर्गे लोके सर्वान् कामा-

नाश्वासतः समभवत्

अमुष्यं ब्रह्मभूतस्वाद्ब्रह्मणः कुत उद्भवः

अमुष्य लोकस्य का गतिरित्ययं..

आगम. २९

भ. गी. १३।८

पैङ्गलो. ४।१

त्रि.म.ना.८।४

नृसिंहो. ९।९

नृसिंहो. ९।९

छां.उ. ५।२।४

२सञ्ज्ञासो. १

इतिहा. ९०

बृ.उ. १।५।१४

छान्दो. ५।२।६

त्रि.म.ना. ७।८

ना.उ.ता. २।३

त्रि.म.ना. १।३

सि.सा. ६।१

त्रि.म.ना. ७।७

कौ. उ. १।३

भ.गी. १।१२६

शिवो. ७।३०

सहस्रै. ९

भ.गी. १।१२१

बृह. ३।८।८

महाना. १३।१०

१ऐत. ३।७।३

अध्यात्मो. ३९

छां. २।९।१, ८

छां. ८।६।२

२ ऐत. ४।६

आ. प्र. १

२आ.भो. २७

छान्दो. १।८।७

अमुष्य लोकस्य का गतिरिति

न स्वर्गं लोकमतिनयेत्

अमुष्यासुनामा सङ्गसाथां

अमुष्याहं वृक्षस्यरसोऽस्म्यमुष्याहं

वृक्षस्यरसोऽस्मीमिति

अमुं पञ्चपदं मनुमावर्तयेद्यः स

यात्यनायासतः...तत्पदं तत्

अमुं यजामुं यजेत्येकैकं देवं...

अमूढो मूढश्च व्यवहरन्नास्ते माययैव

अमूर्त इति च तद्विदः

(अथ) अमूर्तं वायुश्चान्तरिक्षं च

अमूर्तौ वर्तते नादो वीणादण्डसमुद्भवः

अमूलमनाधारमिमाः प्रजाः प्रजायन्ते

अमृतकरतलाद्रौ सर्वसंजीवनाढ्यौ...

अमृतत्वमक्षितिं स्वर्गलोके (आप्नोति)

अमृतत्वस्य तु नाशाऽस्ति वित्तेन

अमृतत्वस्य नाशास्ति वित्तेन (मा.पा.)

अमृतत्वस्येशाने मा त्वंपुण्यमधंनिगाः

अमृतत्वं च गच्छति

[नृ. पू. ३।३+

अमृतत्वं देवेभ्य आगायानीत्यागायेत्

अमृतत्वं समाप्नोति यदा कामात्स

मुच्यते...छित्त्वा तं तु न बध्यते

अमृतत्वं (हि) विन्दते

अमृतत्वादशोक्तत्वादमोहत्वादनशना-

यत्वात्...आत्मानं परमं ब्रह्म...

अमृतविन्दूपनिषद्वेद्यं यत्परमेश्वरं

अमृतमभयमशोकमनन्तं (आत्मानं)

अमृतमयश्चतुरात्मा

अमृतमस्यमृतोपस्तरणमस्यमृतं प्राणे

जुहोम्यमाक्षिष्यान्तोऽसि

अमृतमेव श्वेतमृद्भवति

अमृतमेव श्वेतमृत्स्ना भवति

अमृतमेवात्मन्धत्ते हुत्वा

अमृतरूपादेवानां महस्तोमफलप्रदा

अमृतस्य तु नाशाऽस्ति वित्तेन

अमृतस्य देवधारणो भूयांसं । शरीरं

मे विचर्षणम् [ना.प. ४।४५+

छान्दो. १।८।५

विस्तु. १४।३

छान्दो. ६।९।२

गो. पू. ४।१७

बृ. उ. १।४।६

नृसिंहो. ९।५

वैतथ्य. २३

बृह. २।३।३

ध्या.वि. १०२

सुबालो. ६।१

सावित्र्यु. ११

निर्वाणो. १

निर्वाणो. ४

कौ. उ. ३।२

बृह. २।४।२

बृ. उ. २।४।२

कौ. उ. २।८

कठो. ६।८+

रामो. ४।४

छां. २।२२।२

क्षुरिको. २९

केनो. २।४

नृसिंहो. ७।१

ब्र. वि. १

सुबालो. ५।१

नृसिंहो. ३।३

प्रा.हो. १।१०

नारदो. १

कात्याय. १

सहस्रै. २२

सीतो. ७

बृह. ४।५।३

वैत्ति. १।४।१

अमृतस्य धारा बहुधा दोहमानम् ।

चरणं नो लोके..दधातु [सुदर्श.५+ त्रि.म.ना.७।३

अमृतस्य परं सेतुं श्वेता. ६।१९

अमृतस्य पूर्णं तामु कलां विचक्षते चित्त्यु. ११।५

अमृतस्य प्राणं यज्ञमेतं चित्त्यु. ११।३

अमृतस्याव्ययस्य च भ.गी.१४।२७

अमृतस्याशरीरस्यात्मनाऽधिष्ठानं छां.उ.८।१२।१

अमृतस्यैव चाकाङ्क्षेदवमानस्य... ना. प. ३।४०

अमृतस्यैव सेतुः (आत्मा) मुण्ड.२।२।५

अमृतं चिन्तयेन्मृद्धिं यो.शि.५।४९

अमृतं चैव मृत्युश्च भ.गी. ९।१९

अमृतं जायते पुरुषोत्तमात् सि. वि. ९

अमृतं तत्परं च ब्रह्म शाण्डि.२।१।३

अमृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति छां.उ. ३।६।१

अमृतं देवानामायुः प्रजानां चित्त्यु.११।१३

अमृतं प्रपद्येऽमृतकोशं प्रपद्ये सहवै. २३

अमृतं प्राणे जुहोम्यमाशिष्यान्तोऽसि प्रा. हो. १।१०

अमृतं मतं (भवति) छां. उ.६।१।३

अमृतं यत्प्रतिष्ठा सा तेजोविद्याकला

स्वयम् । द्विविधा तेजसोवृत्तिः.. वृ. जा.२।२

अमृतः सर्वेभ्योभूतेभ्योदृष्टो, यपर्ववेद १पेत. १।८।४

अमृतात्प्राणाश्चाहो मम जायन्ते

पुरुषोत्तमात् सि. वि. ३

अमृतं मा कुर्वित्येवैतदाह वृ.उ.१।१।२८

अमृतं वा आज्यं सहवै. २२

अमृतापिधानमसि महाना. १६।३

अमृतामेवाप्येति योऽमृतामेवास्तमेति.. सुबालो. ९।६

अमृतासः श्रुतासश्चयज्वानो..स्वर्यन्तो.. अरुणो. ६

अमृता ह्येषा नाडी त्रयं चरति परब्र. १

अमृताद्वात्मानं जुगुप्सेत् महाना.२।११

अमृतेन तृप्तस्य पयसा किं प्रयोजनम् पैङ्गलो.४।९

अमृतेन तृप्तिं जनयन्ती देवानां सीतो. ७

अमृतेन कृतं यज्ञमेतम् चित्त्यु. ११।३

अमृतेनाग्निरेधते...अतएव हविःक्लृप्त-

मग्नीषोमात्मकं जगत् वृ. जा. २।५

अमृतेऽमृतरूपासि अमृतत्वप्रदायिनि तुलस्यु. ४

अमृतैवैषा देवता शाश्वता... १पेत. १।८।४

अमृतो जायते पुरुषोत्तमात् सि. वि. २

अमृतोदधिसङ्काशं...प्यात्वाचान्द्रमसं यो. चू. ९६

विम्बं प्राणायामे सुखी भवेत्

अमृतोद्दीपिनी विद्या निरपाया...

अमनस्कैव सा काऽपि जयत्या-

नन्ददायिनी

अमृतोऽपस्तरणमसि

अमृतो भवति । तदेष श्लोकः

अमृतोऽसि विमुश्चासि चञ्चलो..ह्यसि

(अथ) अमृतोऽस्यात्मा बिन्दुरिव पुष्करे

अमृतो ह वा अमुष्मिँल्लोके सम्भवति

अमृतो हिरण्यमयः (पुरुषः)

अमोघनिजमन्दकटाक्षेणादिमूलविद्या-

प्रलयकरी... (लक्ष्मी)

(?) अमो नामाऽसि, अमा हि ते सर्व...

अमोऽहमस्मि सा त्वं सा त्वमस्यमोहं

सामाहमस्मि...पुत्राय वित्तये इति

[अथर्व. १४।२।७१+

अमोघा हास्याशिषो भवन्ति यावत्..

अम्बया नद्यस्तमित्यंविदागच्छति, तं...

अम्बाश्चाम्बायवीयाश्चाप्सरसः

(ऐं) अम्बितमे नदीतमे देवितमे

सरस्वति [ऋक्सं.२।८।१०=

ऐ.ब्रा.५।४।१०

अम्बुः पृथगुद्गीथदोषान् भवन्तो

भ्रुवन्त्विति । तद्वाच्युपलक्ष्येत्

अम्भस्यपारे भुवनस्य मध्ये नाकस्य

पृष्ठेमहतो महीयान् [तै.आ.१०।१।१

अम्भो जायते पुरुषोत्तमात्

अम्भो भिबत्पारविर्वर्जितोऽहं

अम्भो मरीचीर्मरमापः

अयजमानमाहुरासुरा बतेति

अयज्ञोपवीती कथं ब्राह्मणः

अयतिः अद्वयोपेतः

अयत्नेन प्राप्तमाहरन् ब्रह्मप्रणवध्यानामु-

सन्धानपरो भूत्वा...दिक् दग्ध्वा

अयत्नोपनतेष्वक्षिहृद्दृश्येषु यथा मनः

(पुनः) नीरागमेव पतति..धीरधीः ।

[महो. ५।७०+

अयथावत् प्रजानाति

अयनद्वयं बत्सरो भवति

अयनं पुनराख्यातमेतद्योगस्य योगिभिः

अयनं माविबधीर्विक्रमस्व

अयनं ह वै समानानां भवति

अमन. २।२०

महाना. १६।२

प्रश्नो. ३।११

ते. बि. ५।६८

मैत्रा. ३।२

१पेत. १।८।४

तैत्ति. १।६।१

त्रि.म.ना.६।७

छां. ५।२।६

बृह. ६।४।२०

छां. ७।१४।२

कौ. उ. १।३

कौ. उ. १।३

मं. २।४।१।६

सरस्व. २४

२ प्रणवो. १७

+महाना. १।१

सि. वि. ५

कुण्डिको. १६

२ पेत. १।२

छां.उ.८।८।५

जाबा. ५

भ.गी. ६।३७

ना. प. ७।२

मुक्ति. २।२३

भ.गी. १८।३१

त्रि.म.ना. ३।४

आयुर्वे. २३

चित्त्यु. १५।१

१ पेत. ३।१।१

अयनादादित्य इत्येवं ब्राह्म	मैत्रा. ६।७	अयमात्मा सर्वेषां भूतानां मधु	बृह. २।५।१४
अयनेवंक्षिणेप्राप्तेप्रपञ्चाभिमुखगतः	त्रि. ब्रा. २।१५	अयमात्मा ह्यथैवेदं सर्वमन्तकाले	
अयने द्वे च विषुवे सदा पश्यति...	ब्र. वि. ५५	कालाग्निः सूर्याग्नेः...	नृसिंहो. २।७
अयनेषु च सर्वेषु	भ. गी. १।११	अयमात्मा ह्यस्य सर्वस्य स्वात्मानं	
अयमग्निरर्कस्तस्यैमे लोका आत्मनः	बृ. उ. १।२।७	ददाति, इदं सर्वं स्वात्मानमेव..	नृसिंहो. २।७
अयमग्निर्वैश्वानरः, योऽयं.. [बृ. उ. ५।९।१	+मैत्रा. २।८	(एवमेव) अयमात्मेदं शरीरं निहत्या-	
अयमग्निः सर्वेषां भूतानां मधु	बृह. २।५।३	ऽविद्यां गमयित्वाऽन्यन्नवतरं	
अयमनल्पोभिन्नरूपः स्वप्रकाशो ब्रह्मैव	नृसिंहो. ५।६	कल्याणतरं रूपं कुरुते पित्र्यं वा..	बृह. ४।४।४
अयमन्नमयः प्राणमयः	सर्वसा. १	(एवमेव) अयमात्मेदं शरीरं निहत्या-	
अयमर्वाग्निः परत एतौ प्राणादित्यौ	मैत्रा. ६।२	ऽविद्यां गमयित्वाऽन्यमाक्रममा-	
(अथ) अयमशरीरोऽमृतः प्राणो ब्रह्मैव	बृह. ४।४।७	क्रम्यात्मानमुपसंहरति [बृह. ४।४।३	+४।४।५
(एवमेव) अयमस्मिच्छरीरे प्राणो युक्तः	छांदो. ८।१२।३	अयमात्मैकल एवाविकल्पः	नृसिंहो. ८।१
(एवमेव) अयमस्मिन्नन्धेऽन्धो भवति	छां. ८।१।१, २	अयमादित्यः सर्वेषां भूतानां मधु	बृह. २।५।५
अयमहमस्मि नो एवेमानि भूतानि	छां. ८।११।१, २	अयमायात्ययमागच्छतीत्येवंविदं...	बृह. ४।३।३७
अयमाकाशः प्राणेन बृहत्या विष्टब्धः	१ ऐत. १।६।३	अयमारुणिः सम्प्रतीममात्मानं	
अयमाकाशः सर्वेषां भूतानां मधु	बृह. २।५।१०	वैश्वानरमभ्येति	छांदो. ५।११।२
अयमात्मा, इदं पुच्छं प्रतिष्ठा	तैत्ति. २।१।१	अयमावसथोऽयमावसथोऽयमा...	२ ऐत. ३।१२
अयमात्मा [तैत्ति. २।१।१+नृसिंहो.	८।३, ८।५, ८।७	अयमास्येऽन्तरिति सोऽयास्यः	बृ. उ. १।३।८
(?) अयमात्मा चिद्रूपरस एव	नृसिंहो. २।७	अयमुत्तरः पक्षः, अयमात्मा...	तैत्ति. २।१।१
(?) अयमात्माऽविक्षयन्ति भुवनानि..	सुबालो. २।१	अयमेव गौतमोऽयं भरद्वाजः	बृह. २।२।४
अयमात्मा नित्यसिद्धः प्रमाणे		अयमेव धर्मः सनातनः सर्वपाप-	
सति भासते	२ आत्मो. ६	नाशको (धर्महेतुः) मोक्षहेतुः	भ. जा. १।६
अयमात्मा पुण्येभ्यः कर्मेभ्यः प्रतिधीयते	२ ऐत. ४।४	अयमेव प्रणवः, स परमहंसतुरी-	
अयमात्मा प्रज्ञानघन एव	नृसिंहो. ८।५	यातीतैरुपास्यः	प. हं. प. १०
अयमात्मा ब्रह्म [माण्डू. २+नृ. पू. ४।२+	नृसिंहो. १।२	अयमेवं महान् प्रजापतिः	१ ऐत. १।२।४
+शु. रह. २।४+रामो. २।१+	गणेशो. ५।६;	अयमेव महाबन्धः... एवमभ्यसेत्	१ यो. त. १।५
अयमात्मा ब्रह्म, सर्वानुभूः..	बृह. २।५।१९	अयमेव महावेधः सिद्धैरभ्यस्यते...	१ यो. त. १।१७
अयमात्मा ब्रह्मेति वा, ब्रह्मैवाहं...	बह्वचो. ४	अयमेव वसिष्ठोऽयं कश्यपः	बृह. २।२।४
अयमात्मा ब्रह्मेत्यादि वाक्यविचारः	मठान्ना. ५	अयमेव विश्वामित्रोऽयं जमदग्निः	बृह. २।२।४
अयमात्मात्मा एकः सञ्ज्ञेतवयं.. अमृतं	बृह. १।६।३	अयमेव स योऽयमात्मा [बृह. २।५।१,	२, ३, ४-१२
अयमात्मानित्यसिद्धः प्रमाणे सति..		अयमेवान्तरात्मा ब्रह्म ज्योतिर्यस्मान्न..	भ. जा. २।५
न देशं... न शुद्धिं वाऽप्यपेक्षते	२ आत्मो. ६	(?) अयमोक्कार ओतानुज्ञाविकल्पै-	
अयमात्मा नृसिंहः	नृसिंहो. ८।१	रोक्काररूपैरात्मैव	नृसिंहो. २।७
अयमात्मा वाङ्मनोऽगोचरत्वाच्चिद्रूप-		(? हि) अयमोक्कारोऽद्वितीयत्वादेव	
-स्वरूप ओक्कार एव	नृसिंहो. २।७	चिन्मयः	नृसिंहो. ८।७
अयमात्मा वाङ्मनोमनोमयो प्राणमयः	बृह. १।५।३	(?) अयस्त्रिपण्डं यथाग्न्ययस्कारादयो	
अयमात्मा सर्वतः शरीरैः परिवृतः	१ ऐत. ३।५।४	नाभिभवन्ति	मैत्रा. ६।२७
अयमात्मा सर्वेषां भूतानामधिपतिः	बृह. २।६।१५	अयं कैकयः सम्प्रतीममात्मानं	
		वैश्वानरमभ्येति	छां. उ. ५।११।४

अयं खलवात्मा ते कतमो भगवान्वर्ण्यः मैत्रे. १।५
 अयं चन्द्रः सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।७
 अयं च परश्च स सर्वज्ञ हिरण्मये परब्रह्म. १
 अयं च लोकः परश्च लोकः सर्वाणि बृह. ४।१।२
 च भूतानि वाक्चैव सन्नादप्रज्ञायन्ते बृह. ३।७।२
 अयं च लोकः परश्च लोकः सर्वाणि
 भूतानि सन्तब्धानि भवन्ति बृह. ३।७।२
 अयं च सम्पुटो योगो मूलबन्धो-
 ऽप्ययं..बन्धप्रयमनेनैव सिद्धयति वराहो. ५।४५
 अयं चिद्धनजानन्दधनएव (आत्मा) नृसिंहो. ८।१
 अयं तस्य राजा मूर्धानं विपातयतात् बृह. १।३।२४
 अयं ते अस्युपमेहर्वाङ् प्रतीचीनः.. वनदु. १०५
 अयं ते योनिर्ऋत्वियो (जो) यतो जातो +याज्ञव. १
 अरे चथाः [ना. प. ३।७७ + प. हं. प. ३
 अयं ते योनिर्ऋत्वियो यतो जातः
 प्राणादरोचयाः, तं प्राणं जानन्.. जाषा. ४
 अयं दक्षिणः पक्षः तैत्ति. २।१।१
 अयं धर्मः सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।११
 अयं पन्था विहित उत्तरेण अ. शिरः. ३।११
 (एवमेव) अयं पुरुष एतस्मा अन्तायं बृह. ४।३।१९
 भावति, यत्र सुप्तो..
 (एवमेव) अयं पुरुष एतावुभावन्ताव- बृह. ४।३।१८
 नुसञ्चरति स्वप्नं च बुद्धान्तं च
 (एवमेव) अयं पुरुष एभ्योऽङ्गेभ्यः बृह. ४।३।३६
 समुच्य पुनः प्रतिन्यायं..
 (एवमेव) अयं पुरुषः प्राज्ञेनात्मना बृह. ४।३।२१
 सम्परिष्वक्तो न बाह्यं किञ्चन तैत्ति. १।६।१
 वेद, नान्तरं... प्रा. हो. २।२
 (तस्मिन्) अयं पुरुषो मनोमयः... महो. ६।७।१
 अयं पुरुषो योऽङ्गुष्ठाम्रे प्रतिष्ठितः
 अयं बन्धुरयनेति गणनालघुचेतसाम्। महो. ६।७।१
 उदार... वसुधैव कुटुम्बकम्
 अयं बन्धुः परश्चार्थं ममायमय- अ. पू. ५।६१
 मन्यकः। इति ब्रह्मज्ञ जानामि...
 अयं ब्रह्माण्डं च सर्वं कौपीनं दण्ड- ना. प. ३।८७
 माच्छादयन् च त्यक्त्वा दून्दू सद्भिष्णुः प. ईसो. २
 अयं ब्रह्माण्डं च हित्वा लिङ्गोप. १
 अयं मे हस्तो भगवानयं मे भगवत्तरः
 [ऋक्सं. ८।१।२५ = मै. १०।६०।१२ +
 —।४।१३।६

(१) अयं य आत्मा स सेतुः छान्दो. ८।४।१
 अयं यस्मात्सर्वस्मात्पुनः सुविभातः नृसिंहो. ८।५
 अयं यः प्राणो यश्चासावादित्यः मैत्रा. ६।१
 अयं यः श्वेतोरश्मिः, परिसर्वमिदं जगत् चित्त्यु. १।१।१०
 अयं लोक इति होवाच छान्दो. १।८।७
 अयं लोको नास्ति पर इति मानी कठो. २।६
 पुनः पुनर्वशमापद्यते मे
 (अथो) अयं वा आत्मा सर्वेषां बृह. १।४।१६
 भूतानां लोकः, स यज्जुहोति... बृह. २।५।४
 अयं वायुः सर्वेषां भूतानां मधु
 अयं वाक्खल्वस्य प्रतिविधिर्भूतात्मनो, यद्येव विद्याधिगमस्य धर्मस्य... मैत्रा. ४।३
 अयं वाक् खलवात्मा ते कतमो
 भगवान्वर्ण्यः मैत्रे. २।१
 अयं वाक् लोको हाउकारः छां. उ. १।१३।१
 अयं वाक् लोको हावुकारः [मा. पा.] छां. उ. १।१३।१
 अयं वाक् शिष्टुर्योऽयं मध्यमः प्राणः बृह. २।२।१
 अयं वाक् स योऽयमन्तः पुरुष आकाशः छां. उ. ३।१२।८
 अयं वाक् स योऽयमन्तर्हृदय आकाशः छां. उ. ३।१२।९
 अयं वै नः श्रेष्ठः, यः सञ्चरंश्चासञ्चरं-
 च न व्यथतेऽथो न रिष्यति बृह. १।५।२१
 अयं वै लोकोऽग्निर्गौतम बृह. ६।२।११
 अयं वै हरयोऽयं वै दश च सहस्राणि बृह. २।५।१९
 बहूनि चानन्तानि च
 (एवमेव) अयं शारीर आत्मा प्राज्ञे- बृह. ४।३।३५
 नात्मनाऽन्वारुढमुत्सर्जन्याति
 अयं सोऽमिदं तन्म एतावन्मात्रकं महो. ४।९५
 मनः, तदभावनामात्रेण... महो. ५।१३
 अयं सोऽमिदं तन्मे.. महाजाप्रदिति.. बृह. २।५।९
 अयं स्तनयित्तुः सर्वेषां भूतानां मधु
 अयं हि कृष्णो यो हि प्रेष्ठः शरीर- गोपालो. १।११
 द्वयकारणं भवति पञ्चज. ३६
 अयं हृदि स्थितः साक्षी सर्वेषां... नृसिंहो. ८।१
 अयं ह्योत इव सद्गुणः (आत्मा)
 अयाचितं यथालाभं भोजनाच्छादनं मा. प. ५।१६
 भवेत्, परेच्छया... (यतेः)
 अयाचितं याचितं वोत भैक्षं... शाट्ट्याय. १९
 अयाचिताद्वरं भैक्षं... भैक्षेण वर्तयेत सं. सो. २।६२
 (१) अयाज्ययाजकाः शूद्रशिष्याः मैत्रा. ७।८

अयास्य उद्गाता, वाचस्पते...

(?) अयास्य आङ्गिरसः [वृ.उ. १।३।१९, २४

अयुक्तः कामकारेण

अयुक्तः प्राकृतः स्तब्धः

अयोध्यानगरे रत्नचित्रे...सिंहासने

...संस्तूयमानं..(रामं)ध्यायन्..

अयोध्यानगरे रम्ये...शुक्रादिभिः...

स्तूयमानं...रामं स्तुवन्

पप्रच्छ माहतिः

अयोनिं स्वात्मस्थमानन्दचिद्धनं

अरजस्कमतमस्कममायमभयं..

अरणिदेशाद्भस्ममुष्टिं पिबेदित्येके

अरणिर्वा आरन्द आवारन्द आरन्दो-

ऽयमानन्दतेमारन्दमीशिषेस्वाहा

अरण्ये चरितो गुप्तः शुक्रब्राह्मण-

कर्मसु। प्रायेण लभते लोकान्...

अरण्येशुष्कगोमयचूर्णीकृत्यानुसंगृह्य

गोमूत्रैः...संस्कृतमुपोपकल्पम्

(?) अरण्ये श्रद्धातप इत्युपासते ते...

अरण्योर्निहितो जातवेदा गर्भे इव

सुभृतो गर्भिणीभिः। दिवे दिवे..

[ऋक्सं. ३।१।३२=मं ३।२९।२+

अरतिर्जनसंसदि

अरमापापेन पापमिच्छयायत्स्मरति

तदभिसम्पद्यते, अपुनर्भवया कोशं

भिनत्ति, शीर्षकपालं भिनत्ति...

अरसमगन्धमव्ययममहान्तं...

(?) अरश्च ह वै ण्यश्चार्णवौ

अरसं नित्यमगन्धवच्च यत्

(?) अरं च ण्यं चार्णवौ ब्रह्मलोके

ब्रह्मचर्येणानुविदन्ति

अरा इव रथनाभौ कला यस्मिन्प्रति-

ष्ठिताः, तं वेद्यं पुरुषं वेद...

अरा इव रथनाभौ प्राणे सर्वं प्रतिष्ठितं

अरा इव रथनाभौ संहता यत्र नाड्यः

अरागद्वेषतः कृतम्

अराजकः समर्थः स्याद्ब्राह्मो..कर्मणि

अराध्यस्मा अन्नमित्याचक्षते

अरिशङ्खकृपाणखेटबाणान्दधानां,

अत्र तां महिषोत्तमाङ्गसंस्थां

पु. ५।१

१।३।१९, २४

भ.गी. ५।१२

भ.गी. १८।२८

रा.र. २।४४-४७

मुक्ति. १।१४

नृसिंहो. ९।६

नृसिंहो. ९।९

कठश्रु. १९

पारमा. ५।४

सन्ध्यो. ४

वृ.जा. ३।३४

छां.उ. ५।१०।१

कठो. ४।८

सा. वे. १।६९

भ.गी. १३।११

सुबालो. १।११

सुबालो. ३।१

छां.उ. ८।५।३

कठो. ३।१५

छां.उ. ८।५।४

प्रश्नो. ६।६

प्रश्नो. २।६

मुण्ड. २।२.६

भ.गी. १८।२३

महो. ४।१०५

तैत्ति. ३।१०।१

वनदु. १

अरिषड्वर्गमुक्तोऽस्मि

अरिष्टं कोशप्रपद्येऽमुनाऽमुनाऽमुना..

अरिष्टं यत्किञ्च क्रियते अग्निः...

अरिष्टा विश्वान्यङ्गानि तनूः।

तनुवा मे सह नमस्ते...

अरिष्टे गोगणे कुब्जवटे...सृष्टिः

सर्वात्मना भवेत्

अरुणकमलसंस्था तद्रजःपुञ्जवर्णा...

अरुणसूर्यवेदाङ्गभान्विन्द्रविगभस्ति-

यमसुवर्णरेतो...मासाधिपतयः

अरुणीवारुणी रक्षेत्सर्वग्रहनिवारणी

अरुन्धत्येवकथितापुराविद्धिःसरस्वती

अरुन्मुखान् (अवाङ्मुखान्)यतीन्

सालावृकेभ्यः प्रायच्छं

अरूढमथवा रूढं...यज्जाग्रतो मनो-

राज्यं यज्जाग्रत्स्वप्न उच्यते

(अथ) अरूपज्ञो भवति

अरूपमव्ययं तथाऽरसं नित्यं...

निवाच्य तन्मृत्युमुखात्प्रमुच्यते

अरूपवान् भवति, गुणवान्भवति

अरूपस्तुमनोनाशोवैदेहीमुक्तिगाः..

(?) अरूपो देहमुक्तिगः

अरेफजातमुभयोष्मवर्जितं यदक्षरं न

अरेषु भ्रमते जीवः...तन्तुपञ्जर-

मध्यस्था यथा भ्रमति लृतिका

(एवंवा)अरेऽस्य महतो भूतस्य निःश्व-

सितमेतद्वेदो यजुर्वेदः सामवेदो-

ऽथर्वाङ्गिरस इतिहासः पुराणं विद्या

उपनिषद्.. [वृ.उ. २।४।१०

(एवं वा)अरेऽहमात्माऽनन्तरोऽबाह्यः

कृत्स्नः प्रज्ञानघन एव

अरेर्वा एतत्सुबद्धं भवति

अर्कज्योतिरहं शिवः

अर्कं श्रोतं(च्योतं) तं शरीरस्थमध्ये

अर्चतेवैभेकमभूदिति, तदेवार्कस्यार्कत्वं

अर्चयन्तिनपःसत्यंमधुक्षरन्तियद्भस्म

अर्चिर्मागं विसृतं वेदार्थमभिधाय..

ब्रह्मलोके स्थापयामास

गोपीचं. २७

मैत्रे. ३।१८

छांदो. ३।१५।३

अरुणो. ५

महाना. १६।६

सामर. ५७

सौभाग्य. २

सूर्यता. ५।१

वनदु. ९३

योगकुं. १।९

कौ.उ. ३।१

महो. ५।१४

वृह. ४।४।१

कठो. ३।१५

ग.शो. २।२

मुक्ति. १।३५

मुक्तिको. २।३२

अ.ना. २५

त्रि.ब्रा. २।६१

+४।५।११

वृ.उ. ४।५।१३

नृ.पू. ५।६

महावा. ५

चिन्त्यु. १।१६

वृ.उ. १।२।१

अ.शिरः. ३।१५

अयं खलवात्मा ते कतमो भगवन्वर्ण्यः मैत्रे. १।५
 अयं चन्द्रः सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।७
 अयं च परश्च स सर्वत्र हिरण्यमे परब्रह्म. १
 परे कोशे, अमृता ह्येषा...
 अयं च लोकः परश्च लोकः सर्वाणि बृह. ४।१।२
 चभूतानिवाक्चैवसम्राट्प्रज्ञायन्ते
 अयं च लोकः परश्च लोकः सर्वाणि बृह. ३।७।२
 भूतानि सन्ध्यानि भवन्ति
 अयं च सम्पुटो योगो मूलबन्धो-
 ऽप्ययं..बन्धत्रयमनेनैवसिद्धयति वराहो. ५।४५
 अयं चिद्धनजानन्दधनएव(आत्मा) नृसिंहो. ८।१
 अयं तस्य राजा मूर्धानं विपातयतात् बृह. १।३।२४
 अयं ते अस्युपमेहर्वाक् प्रतीचीनः.. वनदु. १०५
 अयं ते योनिर्ऋत्वियो(जो)यतो जातो +याज्ञव. १
 अरे(चथाः[ना.प.३।७७+प.हं.प.३
 अयं ते योनिर्ऋत्वियो यतो जातः जाबा.४
 प्राणादरोचयाः,तं प्राणं जानन्.. तैत्ति. २।१।१
 अयं दक्षिणः पक्षः बृह. २।५।११
 अयं धर्मः सर्वेषां भूतानां मधु अ.शिरः.३।११
 अयं पन्था विहित उत्तरेण
 (एवमेव) अयं पुरुष एतस्मा अन्तायं बृह.४।३।१९
 भावति, यत्र सुप्तो..
 (एवमेव) अयं पुरुष एतावुभावन्ताव-
 नुसञ्चरति स्वप्नं च बुद्धान्तं च बृह.४।३।१८
 (एवमेव) अयं पुरुष एभ्योऽङ्गेभ्यः
 समुच्य पुनः प्रतिन्यायं.. बृह. ४।३।३६
 (एवमेव) अयं पुरुषः प्राज्ञेनात्मना
 सम्परिष्वक्तो न बाह्यं किञ्चन बृह.४।३।२१
 वेद, नान्तरं... तैत्ति.१।६।१
 (तस्मिन्) अयं पुरुषो मनोमयः... प्रा.हो. २।२
 अयं पुरुषो योऽङ्गुष्ठामे प्रतिष्ठितः
 अयं बन्धुः यनेति गणनालघुचेतसाम्। महो. ६।७।१
 उदार...वसुधैव कुटुम्बकम्
 अयं बन्धुः परश्चायं ममायमय-
 मन्यकः। इति ब्रह्मज्ञ जानामि... अ.पू. ५।६।१
 अयं ब्रह्माण्डं च सर्वं कौपीनं दण्ड-
 माच्छादयन्त्यत्यक्त्वाद्ब्रह्मसहिष्णुः ना.प. ३।८७
 अयं ब्रह्माण्डं च हित्वा प. हंसो. २
 अयं मे हस्तो भगवानयंभगवत्तरः लिङ्गोप. १
 [ऋक्सं. ८।१।२५=मं.१०।६०।१२+
 १.४।१३।६

(१) अयं य आत्मा स सेतुः छान्दो. ८।४।१
 अयं यस्मात्सर्वस्मात्पुनः सुविभातः नृसिंहो. ८।५
 अयं यः प्राणो यश्चासावादित्यः मैत्रा. ६।१
 अयं यः श्वेतोरश्मिः, परिसर्वमिदं जगत् चित्त्यु. १।१।१०
 अयं लोक इति होवाच छान्दो. १।८।७
 अयं लोको नास्ति पर इति मानी
 पुनः पुनर्वशमापद्यते मे कठो. २।६
 (अथो) अयं वा आत्मा सर्वेषां
 भूतानां लोकः, स यजुहोति... बृह. १।४।१६
 अयं वायुः सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।४
 अयं वाक्खल्वस्यप्रतिविधिर्भूतात्मनो
 यद्येवविद्याधिगमस्य धर्मस्य... मैत्रा. ४।३
 अयं वाक् खलवात्मा ते कतमो
 भगवान्वर्ण्यः मैत्रे. २।१
 अयं वाक् लोको हाउकारः छां.उ.१।१३।१
 अयं वाक् लोको हावुकारः [मा.पा.] छां.उ.१।१३।१
 अयं वाक् शिशुर्योऽयं रुध्यमः प्राणः बृह. २।२।१
 अयं वाक् स योऽयमन्तःपुरुषआकाशः छां.उ.३।१२।८
 अयं वाक् स योऽयमन्तर्हृदयआकाशः छां.उ.३।१२।९
 अयं वै नः श्रेष्ठः, यः सञ्चरंश्चासञ्चरं-
 श्च न व्यथतेऽथो न रिष्यति बृह. १।५।२१
 अयं वै लोकोऽग्निर्गौतम बृह. ६।२।११
 अयं वै हरयोऽयं वै दश च सहस्राणि
 बहूनि चानन्तानि च बृह. २।५।१९
 (एवमेव) अयं शरीर आत्मा प्राज्ञे-
 नात्मनाऽन्वारुढमुत्सर्जन्याति बृह. ४।३।३५
 अयं सोऽग्निमिदं तन्म एतावन्मात्रकं
 मनः, तदभावनमात्रेण... महो. ४।९५
 अयं सोऽग्निमिदं तन्मे..महाजामदिति.. महो. ५।१३
 अयं स्तनयितुः सर्वेषांभूतानां मधु बृह. २।५।९
 अयं हि कृष्णो यो हि प्रेष्ठः शरीर-
 द्वयकारणं भवति गोपालो. १।११
 अयं हृदि स्थितः साक्षी सर्वेषां... पञ्चम. ३६
 अयं ह्योत इव सद्भनः (आत्मा) नृसिंहो. ८।१
 अयाचितं यथाळाभं भोजनाच्छादनं
 भवेत्, परेच्छया...(यतेः) ना. प. ५।१६
 अयाचितं याचितं वोत भैक्षं... शाट्याय. १९
 अयाचितादरं भैक्षं...भैक्षेण वर्तयेत् सं. सो. २।६९
 (१) अयाच्ययाजकाः शूद्रशिष्याः मैत्रा. ७।८

अयास्य उद्गाता, वाचस्यते...
 (?) अयास्य आङ्गिरसः [वृ.उ. १।३।१९, २४
 अयुक्तः कामकारेण
 अयुक्तः प्राकृतः स्तब्धः
 अयोध्यानगरे रत्नचित्रे...सिंहासने
 ...संस्तूयमानं..(रामं)ध्यायन्..
 अयोध्यानगरे रम्ये...शुकादिभिः...
 स्तूयमानं...रामं स्तुवन्
 पप्रच्छ माहतिः
 अयोनिं स्वात्मस्थमानन्दचिद्धनं
 अरजस्कमतमस्करममायमभयं..
 अरणिदेशाङ्गस्ममुष्टिं पिबेदित्येके
 अरणिर्वा आरन्द आवारन्द आरन्वो
 ऽयमानन्दतेमारन्दमीशिषेस्वाहा
 अरण्ये चरितो गुप्तः शुद्धब्राह्मण-
 कर्मसु। प्रायेण लभते लोकान्...
 अरण्येशुष्कगोमयंचूर्णीकृत्यानुसंगृह्य
 गोमूत्रैः...संस्कृतमुपोपकल्पम्
 (?) अरण्ये श्रद्धातप इत्युपासते ते...
 अरण्योनिहितो जातवेदा गर्भे इव
 सुभृतो गर्भिणीभिः। दिवे दिवे..
 [अत्रसं.३।१।३२=मं ३।२९।२+
 अरतिर्जनसंसदि
 अरमापापेन पापमिच्छयायत्स्मरति
 तदभिसम्पद्यते, अपुनर्भवया कोशं
 भिनत्ति, क्षीर्षकपालं भिनत्ति...
 अरसमगन्धमव्ययममहान्तं...
 (?) अरश्च इ वै ण्यश्चार्णवौ
 अरसं नित्यमगन्धवच्च यत्
 (?) अरं च ण्यं चार्णवौ ब्रह्मलोके
 ब्रह्मचर्येणानुविदन्ति
 अरा इव रथनाभौ कला यस्मिन्प्रति-
 ष्ठिताः, तं वेद्यं पुरुषं वेद...
 अरा इव रथनाभौप्राणे सर्वं प्रतिष्ठितं
 अरा इव रथनाभौ संहता यत्र नाड्यः
 अरागद्वेषतः कृतम्
 अराजकः समर्थः स्याद्वाक्षो..कर्मणि
 अराध्यस्मा अजमित्याचक्षते
 अरिश्वाङ्गुपाणखेटबाणान्दधानां,
 अज तां महिषोत्तमाङ्गसंस्थां

चिन्त्यु. ५।१
 १।३।१९, २४
 भ.गी. ५।१२
 भ.गी. १।८।२८
 रा.र. २।४४-४७
 मुक्ति. १।१४
 नृसिंहो. ९।६
 नृसिंहो. ९।९
 कठश्रु. १९
 पारमा. ५।४
 सन्ध्यो. ४
 वृ.जा. ३।३४
 छां.उ. ५।१०।१
 कठो. ४।८
 सा. वे. १।६९
 भ.गी. १३।११
 सुबालो. १।११
 सुबालो. ३।१
 छां.उ. ८।५।३
 कठो. ३।१५
 छां.उ. ८।५।४
 प्रश्नो. ६।६
 प्रश्नो. २।६
 मुण्ड. २।२६
 भ.गी. १।८।२३
 महो. ४।१०५
 तैत्ति. ३।१०।१
 वनदु. १

अरिश्वाङ्गुमुक्तोऽस्मि
 अरिष्टं कोशं प्रपद्येऽमुनाऽमुनाऽमुना..
 अरिष्टं यत्किञ्च क्रियते अग्निः...
 अरिष्टा विश्वान्यङ्गानि तनूः।
 तनुवा मे सह-नमस्ते...
 अरिष्टे गोगणे कुञ्जवटे...सृष्टिः
 सर्वात्मना भवेत्
 अरुणकमलसंस्था तद्रजःपुञ्जवर्णा...
 अरुणसूर्यवेदाङ्गभान्विन्द्रविगमस्ति-
 यमसुवर्णरेतो...मासाधिपतयः
 अरुणीवारुणी रक्षेत्सर्वप्रहनिवारणी
 अरुणधत्येवकथितापुगाविद्धिः सरस्वती
 अरुणमुखान् (अवाङ्मुखान्)यतीन्
 सालावृक्षेभ्यः प्रायच्छं
 अरुढमथवा रुढं...यज्जाग्रतो मनो-
 राज्यं यज्जाग्रत्स्वप्न उच्यते
 (अथ) अरूपज्ञो भवति
 अरूपमव्ययं तथाऽरसं नित्यं...
 निचाय्य तन्मृत्युमुखात्प्रमुच्यते
 अरूपवान् भवति, गुणवान्भवति
 अरूपस्तुभनोनाशोवैदेहीमुक्तिगः..
 (?) अरूपो देहमुक्तिगः
 अरेकजातमुभयोऽमवर्जितं यदक्षरं न
 क्षरते कथञ्चित्
 अरेषु भ्रमते जीवः...तन्तुपञ्जर-
 मध्यस्था यथा भ्रमति लूटिका
 (एवंवा)अरेऽस्य महतो भूतस्य निःश्व-
 सितमेतदृग्वेदो यजुर्वेदः सामवेदो-
 ऽथर्वाङ्गिरस इतिहासः पुगणं विद्या
 उपनिषदः.. [वृ.उ. २।४।१० + ४।५।११
 (एवं वा)अरेऽहमात्माऽनन्तरोऽबाह्यः
 कृत्स्नः प्रज्ञानघन एव
 अरेर्वा एतत्सुबद्धं भवति
 अर्कज्योतिरहं शिवः
 अर्कं श्रोतं(न्योतं) तं शरीरस्यमध्ये
 अर्चतेवैमेकमभूदिति, तदेवार्कस्यार्कत्वं
 अर्चयन्ति नपः सत्यं मधुक्षरन्ति यज्ञम्
 अधिर्मागविसृतं वेदार्थमभिधाय..
 ब्रह्मलोके स्थापयामास
 मैत्रे. ३।१८
 छांदो. ३।१५।३
 अरुणो. ५
 महाना. १६।६
 सामर. ५७
 सौभाग्य. २
 मूर्धता. ५।१
 वनदु. ९३
 योगकुं. १।९
 कौ.उ. ३।१
 महो. ५।१४
 वृह. ४।४।१
 कठो. ३।१५
 ग.शो. २।२
 मुक्तिज्ञो. २।३५
 मुक्तिको. २।३२
 अ.ना. २५
 त्रि.जा. २।६१
 वृ.उ. ४।५।१३
 नृ.पू. ५।६
 महावा. ५
 चिन्त्यु. १।१६
 वृ.उ. १।२।१
 अ.शिरः. ३।१५
 गोपीचं. २७

अर्चिषमेवामिष्टम्भवति [+५।१०।१
(?)अर्चिषो वै यशस्यभाभ्यवशात्
अर्चिषोऽहरह आर्प्यमाणपक्षमापूर्य-

माणपक्षायान् [बृ.उ.६।२।१५+
अर्थस्वरूपमज्ञानात्पश्यन्त्यन्येकुट्टयः
अर्थं ब्रवीतदूतंवा प्रहिणुयादभतेहैव
अर्थादर्थान्तरं चित्ते, याति...

अर्थानसानि तत्त्वानीमानि भित्तो-
दितः पञ्चभी रश्मिभिः..

अर्थान्यदध्याच्छाश्वतीभ्यः समाभ्यः
अर्थेभ्यश्च परं मनः

अर्धचतस्रो रोमाणि कोट्यः
अर्धचन्द्राकृतिर्दक्षिणाग्निर्भूत्वाहृदये

तिष्ठति तत्र क्षोष्ठाभिरिति..
अर्धचन्द्राकृतिजलं विष्णुस्तस्याधि-

देवता । त्रिकोणमण्डलं...
अर्धमातृका चतुर्थकूटाक्षरो भवति

अर्धमात्रप्रणवोऽनन्तावयवान्वतः
अर्धमात्रश्चतुर्थाक्षरो भवति

अर्धमात्रं (तु)च विचिन्तयेत्
अर्धमात्रा तथा ज्ञेया प्रणवस्योपरि

स्थिता, पञ्चसूत्रनिभा.. [ब्र.वि.९
अर्धमात्रातुरीयांशाषष्ठी (भूमिका)

अर्धमात्रात्मकः कृष्णो यस्मिन्निश्वं
प्रतिष्ठितम्

अर्धमात्रात्मकं कृत्वा कोशीभूतं तु
पङ्कजम्, कर्षयेन्नालमात्रेणभुवो-

र्मध्ये लयं नयेत्
अर्धमात्रात्मको रामो ब्रह्मानन्दै-

कविप्रहः
अर्धमात्रा परा ज्ञेया तत ऊर्ध्वपरात्परं

अर्धमात्राप्रणवोऽनन्तावयवाकारः
अर्धमात्रायां आप्ततुरीयः

अर्धमात्राषोडशीषब्रह्मानन्दैकविप्रहा
अर्धमात्रासमायुक्तःप्रणवोमोक्षदायकः

अर्धमात्रास्थूलांशे तुरीयविश्वः
अर्धमात्रा मासा ऋतवः संवत्सरश्च

कल्पतां(...संवत्सरा इति विधृता-
दिष्ठन्ति) [बृ.उ. ३।८।९

अर्धमात्राभ्यन्तरे पिण्डो भवति

छां.उ. ४।१५।५
मैत्रा.६।३५

छां.उ.४।१५।५
जा.द. ६।४९

कौ.उ.२।३
महो.५।५

मैत्रा. २।९
ईशा.८

कठो. ३।१०
निरुक्तो.२।१

प्रा. हो. २।४
यो.शि. ५।१३

श्रीवि.ता. १।२
तुरीयो. १

रामो. १।२
अ. ना. ३२

+१ प्रणवो. ९
वराहो.४।१

गोपालो.२।१७
ध्या.वि. ३९

रामो. १।४
ब्र.वि. ४०

ना.प. ८।३
प.हं.प. १०

श्रीवि.ता. १।४
ध्या.वि. १७

वराहो.४।१
रामो. १।४

ब्र.वि. ४०
ना.प. ८।३

प.हं.प. १०
श्रीवि.ता. १।४

ध्या.वि. १७
वराहो.४।१

म.ना. १।९
गर्भो. ३

अर्धास्तमित आदित्ये अर्धोदित-
दिवाकरे । गायत्र्यास्तत्र

सामिध्यं संश्रयाकालः स उच्यते
अर्धेन्दुलसितम्

अर्धोन्मिलितं प्रतिपत्त, सर्वोन्मीलनं
पूर्णमा भवति

अर्धोन्मीलितलोचनः स्थिरमनानासा-
प्रक्षेपः...तत्त्वंतत्परमास्ति

(?)अर्धमा चन्द्रमाः कलाकलिः
(सर्वं नारायणः)

अर्वागस्तमेता आदित्यः
अर्वाग्विलश्चमस ऊर्ध्वबुध्न इतीदं..

अर्वाग्विलश्चमस ऊर्ध्वबुध्नस्तस्मिन्..
अर्वाग्विचरत पतौ प्राणादित्यावेता-

तुपासीतोमित्यक्षरेण
अर्वाकायातु वसुभी रश्मिरिन्द्रः

अर्वाऽसुरानश्वो मनुष्यान् (अवहत्)
अलक्षणमचिन्त्यमव्यपदेश्यं...

अलक्षणमलक्ष्यं [यो.शि.३।१७
अलक्ष्मीर्म इति मंत्रेण गोमयं...

अलक्ष्मीकार स्थिरा प्रसन्नलोचना
सर्वदेवतैः पूज्यमाना वीरलक्ष्मीः

अलब्धापि फलं सम्यक् पुनर्भूत्वा
महाकुले । पुनर्वासनयेत्वायं...

अलब्धावरणाःसर्वधर्माःप्रकृतिनिर्मलाः
अलब्धियोगतत्त्वस्य दशमं(योगविघ्नं)

अलभ्यमानस्तनयःपितरौल्लेखयेच्चिरम्
अलम्बुसा अधोगता शुभा नाडी

अलम्बुसाकुहूर्विश्वोदरीवरुणा-
हस्तिजिह्वा.. चतुर्दश नाड्यः

अलम्बुसाया अबात्मा वरुणः परि-
कीर्तितः । कुहोः क्षुदेवता...

अलम्बुसा सुपुष्पायाः कुहूर्नाडी
वसत्यसौ

अलम्बुसा स्थिता पायुपर्यन्तं कन्द-
मध्यगा । पूर्वभागे..

अलं वा अर इदं विज्ञाय
अलातचक्रमिव स्फुरन्तमादित्य-

वर्णमूर्जस्वन्तं ब्रह्म
अलातस्पन्दितं यथा

गर्भो. ३
गणप. ७

मं.भा. २।२
शां.डि. १।७।१६

सुबालो. ६।१
छां.उ. ३।१०।४

बृह. २।२।३
बृह. २।२।३

मैत्रा. ६।२
चिन्त्यु. १।१७

बृ.उ.१।१।२
माण्डू. ७

+नृसिंहो.१।६
बृ.जा.३।९

सीतो.२९
वराहो.४।४०

अ. शां. ९८
योगकुं. १।६१

याज्ञव. १८
त्रि.भा. ८०

भावनो. ४
जा.द. ४।३७

वराहो. ५।२३
जा.द. ४।१७

बृ.उ.२।४।१३
मैत्रा.६।२४

अ.शां. ४७

अलाते स्पन्दमाने वै नाभासा

अन्यतो भुवः

अलाभे न विषादीस्यालाभे..नहर्षयेत्

अलिङ्गस्याभेयदौर्ण्यमाविष्टं च

अलिङ्गोऽमूर्तोऽनन्तशक्तिः

अल्लक्षा धर्मकामाः स्युः

अलेपकं सर्वगतं यदद्वयतदेवाहं...

विमुक्त ऊँ

अलेपकोऽहमजरोनीरागः...इति

मत्वा न शोचति

अलोमकाहियोनिरन्तः, अतस्तद्यदि..

अलोहितमप्रमेयमहंस्वमदीर्घं(ब्रह्म)

इत्तमस्नेहमच्छायमतमो...

अल्पकालभयाद्ब्रह्मन्प्राणायामपरो

भवेत्...प्राणाभिरोधयेत्

अल्पकालं मयादृष्टं..सस्वप्नः..कथ्यते

अल्पमूत्रपुरीषश्चस्वल्पनिद्रश्च..(योगी)

अल्पमृष्टाशनाभ्यां च चतुर्थांशावशे

षितम् ।..भोजनं मितभोजनम्

अल्पाहारो यदि भवेद्भिर्देहं हरेत्

क्षणात्.. ऊर्ध्वपादः क्षणं स्यात्

(?)अल्पाःकलहिनःपिशुनाउपवादिनः

अवकाशविधूतदर्शनपिण्डीकरण-

धारणाः...जैवतन्मात्रविषयाः

अवक्तव्यमनादातव्यमगन्तव्यमविसर्ज-

यितव्यमनानन्दयिष्यममन्तव्यं..

अव चोर्ध्वात्तात्, अवाधरात्तात्

अवजानन्ति मां मूढाः

अवटैवावटकृद्धातुकामः संविशति

अवतत्यधनुस्त्व५ सहस्राक्षशतेषुधे

[तै.सं.४।५।१।४+वा.सं.१६।१३

अवतु मामवतु वक्तारम्

[गणप.शांतिः तै.उ.१।१३+

अवतु वक्तारम्. [कौलो. गणप. शां.

अव ते हेळ उदुक्तं

अव त्वं माम्, अव वक्तारम्

अव दक्षिणात्तात्

अवदतो हि किं स्यादित्यब्रवीत् ते

अव दातारम् । अव धातारम्

अव धातारम् । अवानूवानमव..

अ.शां. ४९

ना.प. ५।१८

मैत्रा. ६।३१

मैत्रा. ७।२

तैत्ति. १।११।४

मुक्तिको.२।७३

अ.पू. ५।९२

बृह. १।४।६

सुबालो. ३।२

बृह. ३।८।८

यो.चू. ९२

महो.५।१६

१यो.त. ५७

जा.द. १।१९

१ यो.त. १२४

छां.उ. ७।६।१

त्रि. ब्रा. १।४

नृसिंहो.९।९

गणप. ३

भ.गी. ९।११

मैत्रा. ६।२८

नीलरु. २।५+

कौलोप.

२ऐत.६।१

२ऐत. ६।१

सहवै. ५

गणप. १,३

गणप.३

बृह. ४।१।२

गणप. ३

गणप.३

अवधूतस्त्वनियमः...सर्ववर्णेष्वजगर-

वृक्ष्याहारपरः [ना.प.५।५

अव पश्चात्तात्

अव पुरस्तात्

अवबोधंविदुर्ज्ञानंतिदिदंसाप्तभूमिकं

अवबोधैकरसोऽहंमोक्षानन्दैकसिन्धुः

अवभृथं मरणात्

अवयः प्रस्तावो गाव उद्रीथः

अवरो वै तर्हि किल म इतिहोवाच

प्रतर्दनः

(?)अवरोहन्तं दिवितः पृथिवीमवः

अवर्णलेशः कण्ठयो यथोक्तशेषः

पूर्वो विवृत्तकरणस्थितश्च

अव वक्तारम् । अव श्रोतारम् ।

अवशं प्रकृतेर्वशात्

अवशिष्टमविद्याश्रयं (पादं)

अवशिष्टं यत्तवागभाति

अवशिष्टानां पञ्चापञ्चाशानां...

अहमित्यभिमानः

अव श्रोतारम्

अवष्टभ्य धरां सम्यक्तलाभ्यां तु..

मयूरासनम् [त्रि.ब्रा. २।४७

अवस्तु सोपलम्भं च शुद्धलौकिक-

मिष्यते

अवस्त्वनुपलम्भं च लोकोत्तरमिति

स्मृतम्, ज्ञानं ज्ञेयं च विज्ञेयं...

अवस्थात्रयभावाभावसाक्षीस्वयम्भा-

वरहितं नैरन्तर्यं चैतन्यं यदातदा

तुरीयं चैतन्यमित्युच्यते

अवस्थात्रयमन्वेति न चित्तयोगिनः

सदा । जाग्रद्विनिर्मुक्तः...

अवस्थात्रयहीनात्मा अक्षरात्मा..

अवस्थात्रयाणामेकीकरणं ताम्बूलम्

अवस्थात्रितयंचैवजाग्रत्स्वप्नसुषुप्तयः

अवस्थात्रितयातीतं तुरीयंसत्यचि-

त्सखम् .. सर्वेषां जनकं परं

तन्मंत्रस्मरणेनैव निःशेषं..

अवस्थानामधिपतयश्चत्वारःपुरुषाः

विश्वतैजसप्राज्ञात्मानश्चेति

१.चू. ७२

सं. सो. २।१३

गणप.३

गणप. ३

महो. ५।२३

आ.प्र. ५

प्रा. हो. ४।३

छान्दो.२।१८।१

कौ. उ. ३।१

नील. १

२ प्रणवो. १६

गणप.३

भ.गी. ९।८

त्रि.म. ना. ४।४

मैत्रा. ६+९

ग. शो. ४।५

गणप. ३

+शां.१।३।१०

।शां. ८७

अ.शां. ८८

सर्वसारो. ३

ना.बि. ५४

तै.बि. ४।७८

भावनो. १०

ब्राह्मो. १।६

पञ्चब्र. १३

रामो. ५।२३

अवस्थान्नितयेष्वेवं मूलबन्धं...	रामो. ५।२४	अविकार्योऽयमुच्यते	नृसिंहो. ९।१
अवस्थाभेदादवस्थेभ्यः भेदः	ना. प. ५।१२	अविक्रियमव्ययपदेष्टव्यमसत्त्वं..	म. गी. २।२५
अवस्फूर्जयमाना इव तद्गह्वरेति	आर्षे. १।१	अविक्रियेऽद्वये पश्यतेहापि सन्मात्रं	नृसिंहो. ९।९
अवस्थयं मुञ्चतयमोअस्ति तनुषुबद्धं	लिङ्गोप. १+	अविक्रियोमहाचैतन्योऽस्मात्सर्वमात्	नृसिंहो. ९।६
[अवसं. मं. १०।६०।१२]		अविचारकृतोबन्धोविचारान्मोक्षः..	नृसिंहो. २।३
अवाक्यनादरः	छां. उ. ३।१४।५	अविचिकित्सन्नकारेणम-	पैङ्गलो. २।९
अवागमनोऽनेजस्कमचक्षुष्क-		मात्मानमन्विष्य मकारेण...	नृसिंहो. ७।४
मनामगोत्रं [बृ. उ. ३।८।८+	सुबालो. ३।२	अविचिकित्सोऽविपाशः सत्यसङ्कल्पः	मैत्रा. ७।७
अवाक्यस्यः पीडयमानो.. जंतुश्चैव..	निरुक्तो. १।७	(?) अविचिकित्सो ब्राह्मणोभवति	बृ. उ. ४।४।२३
अवाक्यनोगोचरत्वाच्चिद्रूपः (आत्मा)	नृसिंहो. २।७	अविच्छिन्नज्ञानाद्वैराग्यसंपत्तिमनुभूय	ना. प. ७।३
(?) अवाचीदिगुदञ्चः प्राणाः	बृह. ४।२।४	अविज्ञातं विज्ञानतां विज्ञातमविज्ञानतां	केनो. २।३
अवाक्यवादांश्च बहून्	म. गी. २।२६	अविज्ञातं विज्ञातं [भवति]	छान्दो. ६।१।३
अवाक्यं प्रणवस्याग्रं यस्तं		अविज्ञातं विज्ञातु [अक्षरं ब्रह्म]	बृ. उ. ३।८।११
वेद स वेदवित् [व्या. वि. १।८+	वराहो. ५।७०	अविज्ञातो विज्ञाता, नान्यो-	
अवाक्योर्ध्वो वा गतिं द्वन्द्वैः...		ऽतोऽस्ति द्रष्टा..	बृह. ३।७।२३
परिभ्रमामि	मैत्रा. ३।१	(?) अवितथा इव लक्षितः	वैतथ्य. ६
अवाधरात्तात्	गणप. ३	(?) अविदितादधि-इति शुश्रुम	केनो. १।४
अवानूबानमवशिष्यम्	गणप. ३	अविद्यमानायाविद्यातयाविश्वंस्विलीकृतं	महो. ४।१३३
अवान्तरदिशो विस्फुलिङ्गाः, तस्मिन्ने-		अविद्यामृत्युमेतिविद्ययाऽमृतमश्नुते	भवसं. ३।१
तस्मिन्नमौ.. [छां. उ. ५।६।१+	बृह. ६।२।९	अविद्या मृत्युं तीर्त्वा.. [ईशा. १।१+	मैत्रा. ७।९
अवाप्य भूमावसपत्नमृद्धं	म. गी. २।८	अविद्यातत्कार्यहीनः स्वात्मबन्धहरः..	
अवाय्वनाकाशम्	बृ. उ. ३।८।८	आनन्दरूपः.. [नृसिंहो. २।८+	रामो. २।४
		अविद्यैवोत्तमया.. विद्या सम्प्राप्यते	महो. ५।१०९
वर्धते (मनः)	अमन. २।७३	अविद्यातरुसम्भूतबीजमेकं द्विधास्थितं	भवसं. ३।९
अवासनत्वात्सततं यदानमनुतेमनः,		अविद्यातिमिरातीतं... आनन्दममलं	अक्षुप. ५१
अमनस्ता तदोदेति.. [अ. पू. ४।४८+	मुक्तिको. २।२९	अविद्यापञ्चपदैषा निबध्नातिनृणांसदा	भवसं. ३।१०
अवासनं स्थिरं प्रोक्तं मनोऽप्यानं		अविद्यापादमतिशुद्धं भवति (ब्रह्म)	त्रि. म. ना. ४।१
तदेव च । तदेव केवलीभानं..	अ. पू. १।२९	अविद्यापादः सुविद्यापादश्चानन्दपाद-	
अविकल्परूपंहीदंसर्वं, नैवतत्र.. भिदा	नृसिंहो. २।७	स्तुरीयपादः (ब्रह्मणः पादचतुष्टयं)	त्रि. म. ना. १।४
(?) अविकल्पो नाविकल्पोऽपि	नृसिंहो. २।१	अविद्याप्रपञ्चस्य नित्यत्वमनित्यत्वं वाक्यं	त्रि. म. ना. ३।२
अविकल्पोऽपि नात्र काचन		अविद्याभूतत्रेष्टितो जीवो देहान्तरं	
भिदाऽस्ति	नृसिंहो. ८।७	प्राप्य लोकान्तरं गच्छति	पैङ्गलो. २।९
अविकल्पो ह्ययमात्मा वाङ्मनो-		अविद्यायां बहुधा वर्तमाना वयं	
गोचरत्वाच्चिद्रूपश्चतुरूप		कृतार्था इत्यभिमन्यन्ति बालाः	मुण्ड. १।२।९
ओङ्कारो एव	नृसिंहो. २।७	अविद्यायामन्तरेवर्तमानाः स्वयंधीराः	
अविकल्पो ह्ययमोङ्कारोऽद्वितीयः	नृसिंहो. २।७	पण्डितमन्यमानाः [कठो. २।५+	मुं. उ. १।२।८
अविकल्पो ह्ययमात्माऽद्वितीयत्वात्	नृसिंहो. ८।७	अविद्यायामन्तरेवेष्टयमानाः स्वयंधीराः	
अविकल्पां ह्ययमोङ्कारोऽद्वितीयत्वादेव	नृसिंहो. ८।७	[मा. पा.] मुं. उ. १।२।८+	मैत्रा. ७+९
अविकारोऽहमव्ययः, शुद्धो बोध...	अध्यात्मो. ६९		

अविद्या यावदस्यास्तु नोत्पन्ना क्षयकारिणी	महो. ४।११४	अविस्मृत्यगुरोर्वाक्यमभ्यसेत्तदहर्निशं (१)अविशेषविज्ञानं विशेषमुपगच्छति	१ यो. त. ७९ मैत्रा. ६।२४
अविद्यायाः स्थितिरुन्मेषकाले	त्रि.म.ना. ४।६	अवृक्षवृक्षरूपाऽसि वृक्षत्वं मे विनाशय	तुलस्यु. ६
अविद्या विद्यमानैव नष्टप्रज्ञेषु दृश्यते	महो. ४।११२	अवृतेः सदसत्त्वाभ्यां वक्तव्ये बन्धमोक्षणे । नावृतिर्ब्रह्मणः...	२ आत्मो. २७
अविद्यांशे सुतादौ वा कः क्रमः सुखदुःखयोः	महो. ५।१६७	अवृद्धं वृद्धं चावृद्धं प्रकृष्टं चाकृष्ट- मित्येवं स्तोत्र्यतमं भवति	संहितो. ३।२
अविनाभाविनी नित्यं जन्तूनां प्राणचेतसी । आधाराधेयवच्चैते एकभाधे विनश्यतः	अ.पू. ५।५२	अवेक्षमाणमात्मानं [रामं]...	
अविनाशि चिदाकाशं सर्वात्मक- मखण्डितम्...तद्वस्मीति...	अ.पू. १।२२	भानुलक्षं जपेन्मनुं	रामर. २।५
अविनाशि तु तद्विद्धि	भ.गी.२।१७	अवेक्षेत गतीर्नृणां कर्मदोषसमुद्भवाः	भवसं. १।३
अविनाशिनामदेशकालवस्तुनिमित्तेषु विनश्यत्सुयन्नविनश्यतितदविनाशि	सर्वसारो. ६	अवेहि मां भार्गव वक्रतुण्डं	ग.पू. १।९
अविनाशी वा अरेऽयमात्मा- ऽनुच्छित्तिधर्मा	बृह. ४।५।१४	अवेदनं विदुर्योगं..योगस्थःकुरुकर्माणि	अक्षुप. ६
अविभक्तं च भूतेषु	भ.गी. १३।१७	अवोत्तरात्तात्	गणप. ३
अविभक्तं विभक्तेषु	भ.गी. १८।२०	अव्यक्तत्वात्सूक्ष्मत्वाददृश्यत्वादमा- ह्यत्वाभिर्ममत्वाच्चानवस्योऽकर्ता	मैत्रा. २।१०
अविभक्तांस्त्रीनेव लिङ्गरूपानेव च सम्पृज्य [ब्रह्मविष्णुरूपां]	नृसिंहो. ३।४	कतेवावस्थितः स्वस्थः(आत्मा)	भ.गी. २।२८
अविमुक्तं न विमुचेत् [रामो. १।१+]	जाबा. १+	अव्यक्तनिधनान्येव	महाना. १४।१५
अविमुक्तं वैकुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं [रामो. १।१+]	तारसा. १।१	अव्यक्तभावैरहङ्कारैर्ज्योतिरहं...	सुबालो. २।२
अविमुक्ते तव क्षेत्रे सर्वेषां मुक्तिरिच्छये, अहं [रामः] सन्निहितस्तत्र...	जाबा. १+	अव्यक्तमक्षरे विलीयते	
अविमुक्तस्थिते दैवे रुद्रभासे तु चेश्वरः । प्राणास्तुरुक्षा विज्ञेयाः	तारसा. १।१	अव्यक्तमहत्तत्त्वमहदहङ्कार इति कामेश्वरी वज्रेश्वरी... देवताः	भावनो. ६
अविरतिरा मेष इतरः; ता० समेवा..	दुर्वासो. २।१०	अव्यक्तलिङ्गा व्यक्ताचारा अनुन्मत्ताः [याज्ञव. २+]	आभ्रमो. ४
अविरोधेन धर्मस्य सम्भरेत्पृथिवी...	बृह. १।४।४	अव्यक्तलिङ्गोऽव्यक्ताचारो विवानक्त..	प.हं.प. ८
अविवादो विरुद्धश्च देशितस्तं...	ना. प. ६।३३	अव्यक्तलिङ्गोऽव्यक्तार्थो मुनिरुन्मत्त..	
अविशिष्टतयोपलभ्यमानः सर्वप्राणि- बुद्धिस्थः...कूटस्थ उच्यते	अ. शां. २	तदृष्ट्या दर्शयेन्नृणाम्	ना. प. ५।३४
(१)अविशिष्टसुखस्वरूपश्चानन्द इत्युच्यते	सर्वसा. ५	अव्यक्तलिङ्गोऽव्यभिचारो बालो- त्तमत्तपिशाचवत् (सङ्ग्यासी)	ना. प. ३।८७
अविशेषेण सर्वं तु यः पश्यति चिदन्वयात् ; सपञ्चसाक्षाद्विज्ञानी	सर्वसा. ६	अव्यक्तलेशाज्ञानाच्छादितपारमा- र्थिकजीवस्य तत्त्वमस्यादि-	
..सशिवःसहरिविधिः [महो.४।७६]	वराहो. २।६३	वाक्यानि ब्रह्मैकतां अगुः	पैङ्गलो. २।६
अविसर्जयितव्यमनानन्दयितव्यं	नृसिंहो. ९।९	अव्यक्तं चैवास्य योनिं वदन्ति	विष्णुह. १।४
		अव्यक्तं तु (रूपं)महेश्वरं	रुद्रह. १०
		अव्यक्तं दहति,अक्षरं दहति, मृत्युर्वै..	सुबालो. १५।२
		अव्यक्तं पर्युपासते	भ. गी. १२।३
		अव्यक्तं भित्त्वाऽक्षरं भिनत्ति	सुबालो. ११।२
		अव्यक्तं बाऽभ्रमक्षरमन्नादं	सुबालो. १४।१
		अव्यक्तं विशेषद्वयाणि निरन्ध्रनोवेद्या- नरो यथातस्मात्..स्वरूपं भजति	त्रि.म.ना. १।७

अव्यक्तं व्यक्तिमापन्नं	भ. गी. ७।२४	अशक्तिरपरिज्ञानं कमकोपो-	
अव्यक्ता एव येऽस्तस्तु स्फुट...	वैतथ्य. १५	ऽथवा पुनः [अ.शां. १९+ मैत्रा. ४।१९	
अव्यक्ताचारा अनुन्मत्ता उन्मत्तवदा-		अशक्यः सोऽन्यथा ब्रह्म ध्यायमानः	
चरन्तः...आत्मानं मोक्षयन्तः	आश्रमो. ४	कुमारिकैः...विकारजननीमक्षा...	मंत्रिको. ३
अव्यक्तान्तु परःपुरुषोव्यापकोऽलिङ्ग		अशङ्कितापिसम्प्राप्तमामयात्रायथाऽध्वगैः	महो. ५।७२
एवम्। यज्ज्ञात्वा मुच्यते जन्तुः	कठो. ६+८	अशना च पिपासा च शोकमोहोजरा	
अव्यक्तात्पुरुषःपरः। अव्यक्ताग्रपरं...	कठो. ३।११	मृतिः। एते षड्भूयः प्रोक्ताः	बराहो. १।९
अव्यक्तादीनि भूतानि	भ. गी. २।२८	अशनापिपासे मे सोम्य विजानीहि	छान्दो. ६।८३
अव्यक्ताद्व्यपक्तयः सर्वाः	भ. गी. ८।१८	अशनायया हि मृत्युः..	बृ. इ. १।२।१
अव्यक्तासक्तचेतसाम्	भ. गी. १२।५	अशनाया पिपासा-शोक-मोह-जरा-	
अव्यक्ता हि गतिर्दुःखं	भ. गी. १२।५	मरणानीति षड्भूयः	मुद्गलो. ४।२
अव्यक्तान्महत्, महतोऽहङ्कारः	त्रि. ब्रा. १।१	अशनायापिपासे मे सोम्य विजा-	
अव्यक्तान्मूलाविर्भावो मूलाविद्या		नीहि (मा.पा.)	छां. उ. ६।८।३
विर्भावश्च	त्रि. म. ना. २।५	अशनाया मृत्युस्तद्यत्रेत आसीत्स	
अव्यक्तोऽक्षर इत्युक्तः	भ. गी. ८।२१	संक्सरोऽभवत्	बृह. १।२।४
अव्यक्तोऽयमचिन्त्योऽयं	भ. गी. २।२५	अशनिरङ्गाराः, ह्यादुनयो	
अव्यक्तोऽव्यक्तात्सनातनः	भ. गी. ८।२०	विस्फुलिङ्गाः	बृह. ६।२।१०
अव्यपदेश्यम् (ब्रह्म-आत्मा)	रामो. २।४+	अशब्दमस्पर्शमरूपमचक्षुः..[ब्रह्म]	यो.शि. ३।१९
[ग.शो. १।४+ ५।७		अशब्दमस्पर्शमरूपमव्ययं	कठो. ३।१५
(१)अव्यभिचारिणं नित्यानन्दं	मैत्रा. २।१	[योगकुं. ३।३५+ पैङ्गलो. ३।८+	मुक्तिको. २।७२
अव्यायममहान्तमबृहन्तमज-		अशब्दोऽद्भुतरूपोऽहं	ब्र. वि. ८२
मात्मानं मत्वा	सुबालो. ३।१	अशरीरमलोहितं शुभ्रमक्षरं वेद्यते	प्रश्नो. ४।१०
अव्यवहार्यममाक्षमलक्षणं(ब्रह्म-आत्मा)		(१)अशरीरस्यात्मनोऽभिधानं..	छां. उ. ८।१२।१
[नृ. पू. ४।२+ नृसिंहो. १।६		अशरीरस्यौष्ण्यमस्यैतद्धृतम्	मैत्रा. ६।७
अव्यवहार्यं केचन तत्तदेतदात्मान-		अशरीरं वाव सन्तं न प्रियाप्रियेस्पृशतः	छान्दो. ८।१२।१
मोमिति पश्यन्तः पश्यत	नृसिंहो. ९।९	अशरीरं शरीरेष्वनवस्थेष्ववस्थितं।	
अव्यवहार्यमेवाद्वयम् (ब्रह्म-आत्मा)	नृसिंहो. ९।८	महान्तं विमुमात्मानं मत्वा	
अव्यवहार्यःकेचनद्वितीयः(ओङ्कारः)	नृसिंहो. ८।१	भीरो न शोचति [कठो. २।२२+ ना. प. ९।१५	
अव्यवहार्योऽप्यल्पः नाल्पः	मैत्रा. ९।७	अशरीरं शरीरेषु महान्तं विमुमीश्वरं,	
अव्याकुलस्य चित्तस्य बन्धनं विषये..	त्रि. ब्रा. २।२४	आनन्दमक्षरं साक्षान्मत्वा भीरो	
अव्यानयितव्यमनुदानयितव्यं (ब्रह्म)	नृसिंहो. ९।९	न मुच्यति	जा. व. ४।६२
(१)अव्याहृतं वा इदमासीत्सत्यं		अशरीरं सदा सन्तमिदं ब्रह्मविदं	
(अथ व्यात्तंवाइदमासीत्सत्यम्)	मैत्रा. ६।६	कचित्। प्रियाप्रिये न स्पृशत-	
अव्युत्पन्नमना यावत् ..गुरुशास्त्र-			२ आत्मो. १५
प्रमाणैस्तु निर्णीतं तावदाचर	मुक्तिको. २।३०	अक्षरीरोऽनिन्द्रियोऽप्राणोऽतमाः	नृसिंहो. ७।४
अप्रणमस्नाविरंशुद्धमपापविद्धम्	ईशा. ८	अक्षरीरो निरिन्द्रियोऽप्राणोऽतमाः	
(अथ पुनः) अक्षरी प्रती वा		सन्निधानं दमात्रः स स्वराङ्गवति	नृसिंहो. ७।१
स्नातको वा..यदहरेव विरजे-		अक्षरीरो वायुः, अन्नं विशुत्..	छां. उ. ८।१२।२
यदहरेव.. [ना. प. ३।७७+	य. इ. प. २	अक्षरीरो हि प्राणः	१पेत्. ३।६।७

अशकं शक्यपाणयः	भ. गी. १।४६	अशेषभूतान्तर्यामित्वेन वर्तमानं	
अशानाथ मे विज्ञास्यसि	छां. उ. ६।७।३	अन्तर्बहिश्चाकाशात् [आत्मानं]	व.सू.उ. ९
अशान्तस्य कुतः सुखम्	भ. गी. २।६६	अशेषवेदवेदान्तवेद्यं...उपासितव्यम्	भस्मजा. २।९
अशान्तस्य मनो भारो भारो-		अशेषेण परित्यागो वासनाया..मोक्ष	
ऽनात्मविदो विदुः	महो. ३।१५	इत्युच्यते.. स एव विमलक्रमः	महो. २।३९
अशास्त्रविहितं घोरं	भ. गी. १।७।५	अशोकमनन्तं (आत्मानमुपासीत)	सुबालो. ५।१४
अशिखा अयज्ञोपवीता वन्मत्ताइव..	नृसिंहो. ६।३.	अशोकस्वादमोक्षत्वाभृत्सिद्धमन्विष्य	नृसिंहो. ७।१
अशारीरीर्द्धच्छरीरमभवत्तच्छरीर	१ ऐत. १।४।४	अशोक्यानन्वशोचस्त्वं	भ.गी. २।११
अशाश्वतं मन्यमानः शरीरं	मैत्रा. १।२	अमन् गच्छन् स्वपच्छुसन्	भ.गी. ५।८
अशित्वाऽऽवामन्ति (श्रोत्रियाः)	बृह. ६।१।१४	अभन्ति दिव्यान्दिवि देवभोगान्	भ.गी. ९।२०
अशिरस्कमपाणिपादं [ब्रह्मात्मा]	सुबालो. ३।२	अभ्राति प्रयतात्मनः	भ.गी. ९।२६
अशिवाः पाशसंयुक्ताः		अभीयातामीश्वरौजनयितवाऔक्षेण	
तस्मादीशः शिवः स्मृतः	शिवो. १।१०	वर्षभेण वा	बृ.उ. ६।४।१८
अशीतिश्च शतं चैव सक्ष्माणि		अश्रुते साम्नः सायुज्यम्	बृ.उ. १।३।२२
त्रयोदश । लक्षश्चैको विनिःश्रास		अश्रुते हाविर्भूय ओषधिवनस्पतयः	१ ऐत. ३।२।१
अहोरात्रप्रमाणतः	अ. ना. ३४	अदमाभवपरशुर्भव हिरण्यमस्तृतं भव	कौ.उ. २।११
अशीतिसहस्रं वा अर्कलिनो बृहती-		अम्रदधानाः पुरुषाः	भ.गी. ९।३
रहरभि सम्पश्यन्ति	३ ऐत. २।२।३	अम्रद्वया हुतं दत्तं	भ.गी. १७।२८
अशीर्यो नहि शीर्यते	बृह. ३।९।२६	अश्रुतं श्रोतृ, अमतं मंतृ (अक्षरं ब्रह्म)	बृह. ३।८।११
[+४।२।४+४।३।२२	+४।९।१५	अश्रुतः श्रोताऽमतो मन्ता (आत्मा)	बृह. ३।७।२३
अशुद्धं कामसङ्कल्पंशुद्धं कामविवर्जि-		अश्रुतो बुध्यते ग्रन्थः प्रायःसारस्वतः	सरस्व. ३४
तम्, मनएव मनुष्याणां [ब्र.विं. १+	त्रि.ता. ५।२	अश्रुतोऽहमदृष्टोऽहमन्वेष्टव्योऽमरो..	ब्र.वि. ८५
अशुद्धं कामसम्पर्कात् (मनः)	मैत्रा. ६।३४	अश्रुपूर्णकुलेक्षणम्	भ.गी. २।१
अशुभकर्मनिर्मूलनपरः संन्यासेन..	जाबालो. ६।३४	अश्रोताऽमन्ताऽबोद्धाऽकर्ताऽविज्ञाता	
अशुभक्षयकर्तारं फलमुक्तिप्रदायकं..		भवति, अथान्नस्याये द्रष्टा..	छां.उ. ७।९।१
ध्याये ब्रह्म सनातनम् ।	गर्भो. ९	अश्रोत्रियं ब्राह्मणं भोजयानस्य...	
अशुभाचालितं याति शुभं तस्माद-		(भाद्रे) प्रहरन्ति वज्रं	इतिहा. २५
पीतरत्... चालयेचित्तबालकम्	मुक्तिको. २।७	अश्रोत्रियः श्रोत्रियो भवति	महो. ६।८३
अशुभाच्छुभमिष्यते..भयं यद्यभयं...	ते.विं. ९।२३	[+ऊ.पुं. ६+अ.शिरः. ३।१६	
अशुभाशुभसङ्कल्पः संज्ञान्तोऽस्मि...	सं.सो. २।४९	अश्लोणाङ्गैरहुताः स्वर्गे तत्र पश्येम	
अशुभेषु समाविष्टं शुभेष्वेवावतारयेत्;		पितरं पुत्रम्	सहवै. १०
अशुभाचालितं याति (चित्तं)	मुक्तिको. २।६	अथ इव रोमाणि विभूय पापं..	तंदो. ८।१३।१
अशून्यं शून्यभावं तु शून्यातीतं		अश्वक्रान्ते रथक्रान्ते विष्णुक्रान्ते	
हृदिस्थितं । न ध्यानंननध्याता..	ते.विं. १।१०	वसुन्धरे [ऊ.पुं. १+वनदु. १५८+	महाना. ४।४
हताः शूरा एकेनापिशतंहतं,		अश्वत्थं प्रादुरभ्ययम्	भ.गी. १५।१
विषं विषयवैषम्यं, न विषं...	महो. ३।५४	अश्वत्थमेनं सुविरुद्धमूलं	भ.गी. १५।३
तो हि किं स्यात्	बृह. ४।१।५	अश्वत्थः सर्ववृक्षाणां	भ.गी. १०।२६
		अश्वत्थामा विकर्णश्च	भ.गी. ५।८

अश्वपूर्वारथमग्यांहस्तिनाद..[भीसू.३ ऋ.सि.५।८७।३	अष्टमेन तु पिण्डेन वाचं पुण्यति..	पिण्डो.७
अश्वमेधं वेद य एनमेवं वेद	अष्टमेऽबुद्धयाऽध्यवस्यते	निरुक्तो.१।४
अश्वपतिर्वै भगवन्तोऽयंकैकयः सम्प्र-	अष्टमेमासे सर्वलक्षणसम्पूर्णोभवति	गर्भो.३
तीममारमानं वैश्वानरमध्येति	अष्टमो सृङ्गनादः (अपसिद्धौ)	हंसो.७
अश्वतथः सोमसवनस्तदपराजिता	अष्टमो यजमानो भवति	ना.पू.ता.१।१
अश्वमेधसहस्राणि...एकस्य ध्यान-	अष्टमो (यदु) य उद्रीथः	छां.उ.१।१।३
योगस्य कलां नार्हन्ति षोडशी	अष्टरात्रलयेनापि..क्षुत्पिपासादिभावैः	अमन.१।५८
अश्वस्य शीर्ष्णां प्रयदीमुवाच	अष्टम्यां व्रजते रुद्रं पशूनांचपति..	नादवि.१५
अश्वमेधो महायज्ञकथा	अष्टवक्त्रं तु रुद्राक्षमष्टमात्राभिदैवतं	रु.जा.३२
अश्वः प्रतिहारः, पुरुषो निधनम्	अष्टवर्षा भवेत्कन्या नववर्षा तु	
अश्वः समभवद्यदश्ववत्तन्मेध्यमभूत्	रोहिणी...अत ऊर्ध्वं रजस्वला	इतिहा.६६
अश्विनावध्वर्यू, त्वष्टाग्रीत्	अष्टवस्रो नारायणः	ना.पू.ता.५।६
अश्विनादधीचेऽव्यंशिरःप्रत्यैरयतं	अष्टविधमाख्यातं योगिनां बलम्	आयुर्वे.१३
अश्विनोर्बोद्धृभ्यां...प्रतिगृह्णामि	अष्टत्राह्दान्यष्टदिनेषुवाएकदिनेवा..	ना.प.४।३९
अश्विनौ पूर्वपादौ	अष्टसिद्धयोनवनिबयो..पुरुषोत्तमात्	सि.वि.२
अश्विनौ मरुतस्तथा	अष्टाक्षरसमायुक्तं.. यत्तत्तत्पुरुषं..	पं.त्र.९
अश्विनौ व्यात्तं, इष्टं मनीषाग..	अष्टाक्षरमष्टमूर्ति भवति	ना.पू.१।१
अश्वो मनुष्यान् (अवहत्)	अष्टाक्षरमष्टपत्रं चक्रं भवति	नृ.पू.५।४
अष्टकृत् एकादशकृत्वः गायत्री जपेत्	अष्टाक्षरं ह वा एकं गायत्र्यै पदम्	
अष्टकृत्वः प्रयुक्ता गायत्री गायत्रेण	एतदु हैवास्याः.. (हास्याः)	
छन्दसासम्मिता अमुंलोकमभिजयति	[बृह.५।१४।१,२,३+	गायत्र्यु.१
अष्टकैः षड्विंशिरूपैकपाशं त्रिमार्ग-	अष्टाक्षरःप्रथमःपादोभवति, अष्टा-	
मेदं द्विनिमित्तैकमोहम्	क्षराक्षयः पादा भवन्ति	नृ.पू.२।२
अष्टदलपूजा-अदित्यसवितृसूर्यस्वग-	अष्टाक्षरा वै गायत्री	नृ.पू.५।४
पूषाभस्तिमार्तण्ड.. जातैः	(?)अष्टाक्षराक्षयः पादा भवन्ति	नृ.पू.२।२
अष्टदिक्पालकैर्भूमिपद्मं विकसितं	अष्टाचक्रानवद्वारा, देवानांपूरयोध्या	अरुणो.१
जगत । संसारार्णवसञ्ज्ञानं..	अष्टाचत्वारिंशदक्षरा जगती जागतं	
(?)अष्टैकादशधा द्वादशधा	तृतीयसवनं, तदस्यादित्याः ..	छां.उ.३।१६।५
अष्टपत्रं तु हृत्पद्मं द्वात्रिंशत्...	अष्टादशदिनान्ते च... गरिमाख्यां	
तस्य मध्ये स्थितो भानुः	लभेत् सिद्धिं	अमन.१।६६
अष्टपादं शुचिं हंसं त्रिसूत्रमण्डपमयं,	अष्टादशमङ्गाढानिजायंतेपुरुषोत्तमात्	सि.वि.२
द्विधर्मोन्धं..सर्वं श्रयन्..[मित्रा.६।३५ +मंत्रिको.१	अष्टादशसहस्रे द्वे स्त्रियो जायन्ते	
अष्टप्रकृतिरूपाऽऽधाकुण्डलीकृता	पुरुषोत्तमात्	सि.वि.२
कुण्डलिनी शक्तिर्भवति	अष्टादशसु मर्मेस्थानेषु क्रमाद्वारणं	
अष्टप्रकृतिरूपासाष्टधाकुण्डलीकृता	प्रत्याहारः	शांढिल्यो.१।८।१
अष्टमं ब्रह्मरन्त्रं त्यात्परं निर्वाणसूचकं	अष्टादशामीकथिताहस्ताःशङ्खादिभिः	रा.पू.१।९
अष्टमे धामनिवाग्भवमागस्थंवागर्थ-	अष्टादशोक्तमवरं येषु कर्मेषु	मुं.१।२।७
कलामयं...प्रभाकरी विधेयं	अष्टापिधानान कुलीदन्तैःपरिषृतापकिः	वनदु.५१
	(अथ) अष्टारमष्टपत्रं चक्रं भवति	नृ.पू.५।३

अष्टावष्टसद्वे द्वे शताधिक्यः क्षियः.. कुष्णो.१३
 अष्टाविंशत्यहंयस्यलयः..वशित्वसिद्धिः अमन.१।७१
 अष्टांगं च चतुष्पादं त्रिस्थानं ध्या.विं.१३
 अष्टोत्तरशतैर्माछामुपवीतं प्रकल्पयेत् रु.जा.१७
 अष्टोत्तरं सन्धिशतमष्टाकपालं शिरः
 सम्पद्यते निरुक्तो.२।१
 अष्टौ प्रहा अष्टावतिप्रहाः बृह.३।२।१
 अष्टौ प्रकृतयः षोडश विकाराःशरीरे
 तस्यैव देहिनः गर्भो.३
 अष्टौ ब्राह्मणान् ग्राहयित्वा
 [अक्ष्यु.३+विष्णुह.३।१+ गायत्री.३।११
 अष्टौ ब्राह्मणान्सम्यग्ग्राहयित्वा गणप० फ.श्रु.
 अष्टौ ब्राह्मणान् सम्यग्ग्राहयेन्मेधावी.. इतिहा.२८
 अष्टौ मासानेकाकी यतिश्चरे-
 ह्रावेन वा विचरेत् आरुणि.४
 अष्टौ लोका अष्टौ देवा अष्टौ पुरुषाः बृह.३।१।२६
 अष्टौ वसव एकादश रुद्रा द्वादशादि-
 त्यास्तएकत्रिंशत्,इन्द्रश्चैवप्रजाप-
 तिश्च त्रयस्त्रिंशविति (देवाः) बृह.३।१।२
 [सकृच्चामिनादग्धंजगत्तद्वत्समात्कृतं बृ.जा.२।११
 (?)असकृदावर्तानि भूतानि भवन्ति छां.उ.५।१०।८
 (?)असकृदिहावर्तनं दृश्यते मैत्रा.१।८
 असकृदिभातो ह्यैषब्रह्मलोकः(मा.पा.) छां.उ.८।४।२
 असक्तबुद्धिः सर्वत्र भ.गी.१८।४९
 असक्तं तेषु कर्मसु भ.गी.९।९
 असक्तनिर्मलचित्तयुक्तसंसार्यविस्फुटं अ.पू.१।५६
 असक्तं सर्वभूषैव भ.गी.१३।१५
 असक्तः स विशिष्यते भ.गी.३।७
 असक्तिरनभिषङ्गः भ.गी.१३।१०
 असक्तो ह्याचरन् कर्म भ.गी.३।१९
 असकल्पनमात्रैकसाध्यैसकलसिद्धिदे
 असंकल्पातिसाम्राज्ये तिष्ठ.. महो.४।९८
 असकल्पनशक्तेण.. ब्रह्मसंपद्यतेतदा महो.४।९१
 असकल्पेन सकलाश्चेष्टाः...श्रेयः
 सम्पादयन्ति.. अ.पू.२।७
 [मनन्तकरं ग.शो.४।७
 असकृथाकानन्दसमुद्रं.. अलंकृतं सि.सा.५।१
 असकृत्पावाःपुराजाताजायन्तेऽद्यापि
 चाभितः। उत्पत्त्यन्तेऽपि(जीवाः) महो. ५।१३६

असङ्गतासदानास्तिकिमुतावरणच्युतिः अ.शां.९७
 असङ्गत्वादविकारित्वादसत्त्वात् नृसिंहो.८।३
 असङ्गमगुणमविक्रियमव्यपदेश्यम् नृसिंहो.९।९
 असङ्गमरसमगन्धमचक्षुष्कम् बृह.३।८।८
 असङ्गव्यवहारत्वात्..वासनानप्रवर्तते मुक्तिको.२।२८
 असङ्गशब्देन दृढेन छित्त्वा भ.गी.१५।३
 असङ्गो नहि सज्जते बृह.३।९।२६+
 [४।२।४+४।४।२२+ ४।५।१५
 असङ्गोऽहमनङ्गोऽहमलिङ्गोऽहमहंहरिः अध्यात्मो.६८
 असङ्गोऽहयमात्माऽतोयूयमेवस्वप्रकाशाः नृसिंहो. ९।८
 असङ्गोऽहयंपुरुषइत्येवमेवैतत् [बृ.उ. ४।३।१५।१६
 असच्च सच्च चिन्मात्रमाद्यन्तंचिन्मयं.. ते.विं.२।३०
 असज्जजान सत आवभूव चित्त्यु. १४।४
 असज्जागरिते दृष्ट्वास्वप्नेपश्यतितन्मयः अ.शां.३९
 असतां च प्रतिग्रहं स्वाहा प्रा.शो.१।९
 असतो माययाजन्मतत्त्वतो नैवयुज्यते अद्वैतो.२८
 असतो मा सद्गमय [बृ.उ.१।३।२८+ अक्ष्यु.२
 असत्कल्पोविकल्पोयंविश्रमित्येकवस्तुनि अध्यात्मो.२२
 असत्कृतमवज्ञातं भ.गी. १७।२२
 असत्कृत्यपरित्यागोऽपुपायान्तरवर्जनम् भवसं. ५।१९
 असत्यत्वंयदिभवेत्सत्यत्वंनघटिष्यति ते.विं. ५।२२
 असत्यत्वेनभानंतुसंसारस्यनिवर्तकम् २आत्मो.८।५
 असत्यमप्रतिष्ठं ते भ.गी. १६।८
 असत्यस्मिन्परानन्देस्वात्मभूतेऽखि-
 लात्मनि।कोजीवति नरोजन्तुः.. कठरु. २७
 असत्यस्य कुतो जनिः,अज्ञातस्यकुतो.. अध्यात्मो.५८
 असत्यं बुद्धिरूपकं,अहङ्कारमसद्दीति ते.विं. ३।४८
 असत्यं हि मनोरूपमसत्यं... ते.विं. ३।४८
 असत्त्वमरजस्कमतमस्कममायम् नृसिंहो.९।९
 [नरकइतिच] असत्संसारविषयजन-
 संसर्ग एव नरकः निराळ.२०
 असत्स्वप्नेपिदृष्ट्वाचप्रतिबुद्धोनपश्यति अ.शां.३९
 असदित्युच्यते पार्थ भ.गी. १७।२८
 असदेतदितिज्ञात्वा मातृभावंनिवेशय महो.५।१६६
 असदेव गुणं सर्वं सन्मात्रमह... ते.विं.३।५९
 असदेव भवोद्भवम्, असदेव गुणं.. ते.विं.३।५८
 असदेवमग्र आसीदेकमेवाद्वितीयं छान्दो.६।२।१
 असदेव तदा सर्वमसदेव..... ते.विं.३।५८
 असदेवेदमग्र आसीत्[छान्दो.३।१९।१ +६।२।१

असदेवेदमित्यन्तं निश्चित्यास्यां परित्यज महो. ६।३४
 असद्रक्षेति वेद चेत्, अस्ति ब्रह्मेति... तैत्ति. २।६
 असद्रूपो यथा स्वप्न उत्तरक्षणबाधितः यो. शि. ४।१०
 असद्रा इदमत्र आसीत् [तैत्ति. २।७+ सुबालो. ३।१
 असमेव स भवति, असद्रक्षेति.. तैत्ति. २।६
 असमानयितव्यमनिन्द्रियं... नृसिंहो. ९।९
 असमीक्ष्य प्रवर्द्धितानि स्तूयन्ते २ प्रणवो. १९
 असम्प्रज्ञातनामाऽयं समाधि-
 योगिनां प्रियः मुक्तिको. २।५४
 असम्बन्धात्तथा ह्यस्य ग्रामोऽपि
 विपिनोपमः अ. पू. १।३३
 असम्बन्धो विषाणवत् अ. शां. १६
 असम्बाधानुरुगायवतोऽभिसिद्धयति छान्दो. ७।१२।२
 असम्भूतः स मर्त्येषु भ. गी. १०।३
 असङ्गः [अशक्यः] सोऽन्यथा द्रष्टुं मन्त्रिको. ३
 असंयतात्मना योगः भ. गी. ६।३६
 असंवित्पन्दमात्रेणयाति
 चित्तमचित्तताम् अ. पू. ५।४३
 असंवृतमनन्तरमबाह्यं [ब्रह्म] सुबालो. ३।२
 असंवेदनमशान्तमात्मवेदनमाततं. महो. ५।४७
 असंवेदनरूपा च षष्ठीभवति भूमिका अ. पू. ५।८४
 असंवेदनरूपा तु षष्ठी तुर्यपदामिधा अ. पू. ५।८८
 असंशयवतां मुक्तिः संशया-
 विष्टचेतसां, न मुक्तिर्जनमजन्मान्ते.. मैत्रे. २।१६
 असंशयं महाबाहो भ. गी. ६।२५
 असंशयं समग्रं मां भ. गी. ७।१
 असंसक्तिः पञ्चमी (भूमिका) बराहो. ४।१
 असंसर्गाभिधामन्यान्तृतीयायोगभूमिकां अक्षुप. १८
 असंसिद्धस्तु रक्तशरीरसंयुक्तोभवति सामर. १००
 असंस्कृताध्वगालोके मनस्यन्यत्र
 संस्थिते... तच्चिद्रक्षादिमि सर्वगम् अ. पू. ५।२२
 असंस्पृश्यमचक्षुषाम् जा. व. १।४
 असा आत्माऽन्तर्बहिश्च मैत्रे. ५।२
 असाधुनैतमुपागादित्येव तदाहुः छान्दो. २।१।२
 असास्नैनमुपागादित्यसाधुनै-
 मुपागादिति छां. व. २।१।२
 असावहो मा प्रापदिति बृह. ५।१४।७
 असावन्तर्गतः सुराणाम्, योर्द्वयवित् मैत्रे. ६।३५
 असावप्राणारुहः प्राणसंस्पर्शेनोद्भवति मैत्रे. ६।२६

असावभिध्यातामोमित्यनेनोर्ध्व-
 मुत्क्रान्तः स्वातंत्र्यं लभते मैत्रे. ६।२२
 असावस्मै कामो मा समृद्धीति वा बृह. ५।१४।७
 असावात्माऽन्तर्बहिश्चान्तर्बहिश्च मैत्रे. ५।५
 असावात्माऽमुमात्मानमस्मा आत्मने
 सम्प्रयच्छति १ ऐत. ३।७।३
 असावादित्वं तृतीयः, एष प्रणवः... मैत्रे. ६।४
 असावादित्यो ब्रह्म सूर्यो. ५
 असावादित्यो ब्रह्मेत्यजपयोपहितं
 हंसः सोऽहम् महावा. २
 असाविति त्रिरस्य मूर्धानमभिजिघ्रत् कौ. व. २।११
 असाविति नामास्य गृह्णाति [कौ. व. २।११, ११, ११
 असावित्यथास्य दक्षिणे कर्णे जपति कौ. व. २।११
 (?) असावृद्धीतिरव्ययः कौ. व. १।७
 असिकन्या (क्रिया) मरुदृष्टे त्रित-
 स्तयाजीकीये... महाना. ५।२१
 असिताङ्गोरुखन्दक्रोधोन्मत्तकपालि-
 भीषणसंहाराः सूर्यता. ५।१
 असितो देवलो व्यासः भ. गी. १०।१३
 असितो न व्यसते, न रिच्यति बृह. ३।९।२६
 [४।२।४+४।४।२२+ ४।५।१५
 असुखदुःखोऽद्वयः परमात्मा नृसिंहो. ९।७
 असुप्तः सुप्तानभिचाकशीति बृ. उ. ४।३।११
 असुराणां ह्येषोपनिषत्प्रेतस्य शरीरं
 भिक्षयावसनेनालङ्कारेणेतिसंस्कुर्वन्ति छान्दो. ८।८।५
 असुरान्यङ्गं तन्नीयेनात्ययामेति बृ. उ. १।३।१
 असुरामेवाप्येति योऽसुरामेवास्तमेति सुबालो. ९।१२
 (?) असुरिति वा अहमेतमुपासे
 [बृ. उ. २।१।१०+ कौ. व. ४।१२
 असुरोऽहं, सुरोऽहं, चत्वाररहितोऽहं अद्वै. भा. १
 असुर्यानामतेलोकाभ्यन्तेनतमसावृताः ईशा. ३
 असुरकायानृगवे शठाय मा मा नृया
 वीर्यवतीयथास्याम[शाटपाय. ३१+ मुक्तिको. १।५१
 असृगाञ्जनं कर्मप्रतोदः छाग. ६।२
 असौवाचारित्यतृतीयः [छां. उ. १।५।१ + मैत्रे. ६।३
 असौ किं वृश्चिकैर्दष्टो देहान्ते
 वा कथं सुखी यो. शि. १।३३
 असौ कलु वाविष आदित्यः सहदे. १७
 असौ कल्पादित्यो ब्रह्म शौनको. ४।३

असौ गौरसावधः	बृ. उ. ३।४।२
असौ चन्द्रस्तथावानेवप्राणस्तावस्य...	छान्दो. १।५।१३
असौ च सक्चन्यो दक्षिणा	
चोदीची च पार्श्वे (अर्कस्य)	बृह. १।२।३
असौ चासौ चेर्मी	बृ. उ. १।२।३
असौ नामायमिदंरूपः (आत्मा)	बृह. १।४।७
असौ नामायमिदंरूपं. [मा. पा.]	बृ. उ. १।४।७
असौ मया हतः शत्रुः	भ. गी. १६।१४
असौ यस्ताम्रो अहण उत बभ्रुः...	नीलरु. १।९
असौ योऽपक्षीयति	सू. ता. १।२
असौ यो बसर्पेति नीलुमीवो विलोहितः	सू. ता. १।४
असौ योऽस्तमेति	सूर्यता. १।२
असौ वाऽऽदित्य वद्वीथः (मा. पा.)	छां. उ. १।५।१
असौ वा आदित्य इन्द्रः सैषो-	
ऽमिस्तस्येमा इष्टकाः...	मैत्रा. ६।३३
असौ वा आदित्य वद्वीथः	
एष प्रणव ओमिति...	छान्दो. १।५।१
असौ वा आदित्यः पिङ्गलः	छान्दो. ८।६।१
(?) असौ वा आदित्यः सविता	मैत्रा. ६।७
? असौ वा आदित्यो देवमधु	छान्दो. ३।१।१
असौ वा आदित्यो बहिरात्माऽन्त-	
रात्मा प्राणो बहिरात्मा	
गत्यान्तरात्मनाऽनुमीयते गतिः...	मैत्रा. ६।१
असौ वाव लोको गौतमाग्निः	छान्दो. ५।४।१
असौ वैलोकोऽग्निर्गौतम तस्यादित्य	
एव समित्, रहमयो धूमः	बृह. ६।२।९
असौ स्वपुत्र-मित्र-कलत्र-बन्ध्वा-	
दीम्बिस्त्रायज्ञोपवीतं...	
सर्वकर्माणि... हित्वा	प. हं. २
सन्सर्वमस्ति	नृसिंहो. ४।२
अस्तङ्गतायां क्षीणायामस्यां	
(मायायां) ज्ञास्यसि...	महो. ५।११५
अस्तमित आदित्ये कथं वा-	
ऽस्योपस्पर्शनमिति	कठभ्र. ९, १०
अस्तमित आदित्ये याज्ञवल्क्य	
किञ्च्योतिरेवायं पुरुषः	बृह. ४।३।३
अस्तमित आदित्ये याज्ञवल्क्य	
चन्द्रमस्यस्तमिते.. किञ्च्योति..	बृह. ४।३।५

अस्तमित आदित्ये याज्ञवल्क्य	
चन्द्रमस्यस्तमितेऽन्तेऽमौ..	
किञ्च्योतिरेवायं पुरुषः	बृह. ४।३।६
अस्तं यमिधनमेतद्बृहदादित्ये प्रोतं	छां. उ. २।१४।१
अस्ति खल्वन्योऽपरो भूतात्मा	मैत्रा. ३।२
अस्ति चेच्छवालङ्कारवत्कर्मा-	
चारविद्यादूरः	सं. सो. २।५९
अस्ति चेदस्ति तारूपं ब्रह्मैवास्तित्व-	
लक्षणम्... पश्यन्नपि सदा नैव	
.. स्वात्मनः पृथक्	बराहो. २।२६
अस्ति तालक्षणं सत्ता, सत्ता ब्रह्म..	पा. ब्र. ४९
अस्ति नास्तीति कर्तव्यतानूपचारः	भावनो. ७
अस्ति नास्त्यस्ति नास्तीति नास्ति	
नास्तीति वा पुनः। चलस्थिरोभया-	
भावैराष्ट्रगोत्येव बालिशः	अ. शां. ८३
अस्ति ब्रह्मेति चेद्वेद परोक्षज्ञानमेव	
तत्। अहं ब्रह्मेति चेद्वेदसाक्षात्कारः...	बराहो. २।४१
अस्ति ब्रह्मेति ब्रह्मविद्याविदब्रवीत्	मैत्रा. ४।४
अस्ति ब्रह्मेति चेद्वेदसन्तमेततो विदुः	तैत्ति. २।६।१
अस्ति भगव आकाशाद्भूयः	छां. उ. ७।१२।२
अस्ति भगव आशाया भूयः	छां. उ. ७।१४।२
अस्ति भगवश्चित्ताद्भूय इति, चित्ताद्वाव	
भूयोऽस्तीति तन्मे भगवान्ब्रवीतु	छां. उ. ७।५।२
अस्ति भगवस्तेजसो भूयः...	छान्दो. ७।११।२
अस्ति भगवः सङ्कल्पाद्भूय इति, सङ्कल्पा-	
द्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे भगवान्..	छान्दो. ७।४।३
अस्ति भगवः स्मराद्भूय इति, स्मरा-	
द्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे भगवान्..	छान्दो. ७।१३।२
अस्ति भगवोऽद्भयो भूयः...	छान्दो. ७।१०।२
अस्ति भगवो ध्यानाद्भूय इति, ध्याना-	
द्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे भगवान्..	छान्दो. ७।६।२
अस्ति भगवो नाम्नो भूय इति..	छान्दो. ७।१।५
अस्ति भगवोऽन्नाद्भूय इति, अन्नाद्वाव..	छान्दो. ७।९।२
अस्ति भगवो बलाद्भूय इति बलाद्वाव..	छान्दो. ७।८।२
अस्ति भगवो मनसो भूय इति, मनसो	
वाव भूयोऽस्तीति तन्मे भगवान्..	छान्दो. ७।३।२
अस्ति भगवो वाचो भूय इति..	छान्दो. ७।२।२
अस्ति भगवो विज्ञानाद्भूय इति, विज्ञा-	
नाद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे.. ब्रवीतु	छान्दो. ७।७।२

अस्ति वस्तु तथोच्यते	आगम.४४	एक-मश्रोत्रमवागमनो-ऽतेजस्क-	
अस्ति वस्तुत्ववादिनाम्	आगम.४२	मप्राण-ममुख-ममात्र-मनन्तर-	
[?]अस्ति हिरेण्यस्योपात्तंगोअश्वीनां	बृ.उ.६।२।७	मबाह्यं (अक्षरब्रह्म)	बृह. ३।८।८
अस्तीति प्रत्ययो यश्च यश्च नास्तीति		अस्थूलमनणु ह्रस्वमदीर्घमजमव्ययं	यो.शि. ३।१९
वस्तुनि, बुद्धेरेव गुणावेतौ न तु		अस्थूलोऽस्थूलोऽस्थूलः (गणेशः)	ग.शो. २।३
नित्यस्य वस्तुनः	२ आत्मो.२८	अस्नाविरं शुद्धमपापविद्धम्	ईशा. ८
अस्तीति ब्रुवतोऽन्यत्रकथं तदुपलभ्यते	कठो.६।१२	अस्नेह-मच्छाय-मतमोऽवाय्वनाकाशं	बृ.उ. ३।८।८
अस्तीत्युक्ते जगत्सर्वं सद्रसंज्ञातज्जवेत्	वराहो.२।७१	अस्पन्दमानं विज्ञानमनाभासमजं यथा	अ.शां.४८
अस्तीत्येके नायमस्तीति चैके	कठो.१।२०	अस्पन्दमानं विज्ञानमनाभासमजं तथा	अ.शां.४८
अस्तीत्येव प्राणानां निःश्रेयसादानं	कौ.उ.३।२	अस्पर्शमरूपमरसम् [नृसिंहो. ९।९+	सुबालो. ३।१
अस्तीत्येवोपलब्धस्य तत्त्वभावः		अस्पर्शयोगो वैनाम सर्वसत्त्वसुखो..	अद्वै.३९
प्रसीदति	कठो.६।१३	अस्पृष्टाऽस्पृष्टाऽस्पर्शऽस्पर्शः (आत्मा)	मैत्रा.६।११
अस्तीत्येवोपलब्धव्यस्तत्त्वभावेन..	कठो.६।१३	अस्मत्कृतस्यैनसोऽव्यजनमसिस्वाहा	महाना. ७।१४
अस्तेयं नाम मनोवाक्यायकर्मभिः		अस्मदादीनां जन्म तदधीनं	राधोप. ३।३
परद्रव्येषु निःस्पृहता	शां.त्यो.१।१।३	अस्मभ्यं च सौभगमायजस्व	महाना.
अस्त्यनस्तमितो भास्वानजो देवो...	महो.४।५६	अस्मा इमामुपसन्नाय सम्यक्परीक्ष्य	
अस्त्रिशूलदमरुहसङ्घाल..	लांगूलो.७	दद्याद्वैष्णवीमात्मनिष्ठां	शाटपाय. ३४
अस्थिचर्मनाडीरोममांसाश्चेति		अस्माकमेवायं महिमा	केनो. ३।१
पृथिव्यंशाः	शारीरको.३	अस्माकं तु विशिष्टा ये	भ.गी. १।७
[?]अस्थिचर्मस्नायुमज्जामांससंघाते..	मैत्रा.१।२	अस्माकं बोध्यविता तनूनां	
अस्थि प्रतिहारः	छान्दो.२।१९।१	[ऋक्सं.३।८।१९ = मं.५।४।९	महाना ६।१६
अस्थिमिश्रितं मांसेनानुल्लिप्तं चर्मणाव-		अस्माकं भूत्वाविता तनूनाम्	अरुणो. १
बद्धं (शरीरं)	मैत्रे.१।३	अस्माच्छरीरात्समुत्थाय परंज्योति-	
अस्थिभ्यः पर्वताः, लोमभ्य ओषधि-		रूपसम्पद्य	मैत्रा.२।२
वनस्पतयः.. छळाटाद्रुद्रो जायते	सुबालो.२।१	(?) अस्माच्छरीरादात्मनः	बृह. ४।२।३
अस्थिभ्यो मज्जा मज्जातः शुक्रम		(?) अस्माच्छरीरादुत्क्रामति	छां.उ. ८।६।५
[रेतः] [गर्भो. २+	निरुक्तो.१।२	अस्मात्पदार्थनिचयात्..माकिञ्चित्तत्र	अ.पू. ५।१०६
अस्थिमज्जा प्रजायते	पिण्डो.५	(एवं) अस्मात्सर्वस्मात् पुरतः	
अस्थिराः सर्व एवेमे [महो.३।४+	भवसं.१।२६	सुविभातमेकरसमेव	नृसिंहो. २।३
अस्थिस्थूणस्नायुबद्ध..चर्मावनद्धं दुर्ग-		अस्मात्सर्वस्मात् प्रियतमः	नृसिंहो. २।३
न्धिपूर्णं मूत्रपुरीषयोः (शरीरं)	ना.प. ३।४६	अस्मात् स्यन्दते सिन्धवः सर्वरूपाः	
अस्थिस्नाय्वादिरूपोऽयं शरीरं भाति..	कठरु.२०	[मुं.उ.२।१।९ +	महाना. ८।३
अस्थीनि चह्वै त्रीणिस्तानि षष्टिश्च	गर्भो.११	अस्माद्वेषेवात्मनो यद्यत्कामयते	
अस्थीन्यन्तरतोदाहूणि..मज्जोपमा..	बृह. ३।९।३०	तत्तत्सृजते	बृह. १।४।१५
अस्थीन्युपग्रहा अस्तृगाजनम्	छाग. ६।२	अस्माज्जातः परं किञ्चित् योवै वेद..	ग.शो. ३।१
अस्थूलमनज्वनरूपमपारं (ब्रह्म)	सुबालो. ३।२	अस्मान्मायी सृजते विश्वमेतत्त-	
अस्थूल-मनज्वल-मदीर्घ-मलोहित-		स्मिन्नान्यो मायया सन्निरुद्धः	श्वेता. ४।९
मस्नेह-मच्छाय-मतमो-ऽवाय्वना-		अस्माभिरनुप्रतिचक्ष्याभूदोतेयन्ति	
काश-मसङ्ग-मरस-मगन्ध-मचक्षु-		ये अपरीषु पश्यान्	विश्व. १।८।१

अस्माभिर्दत्तं जरसः परं ज्ञात्... सहवै. ९
 अस्माहोकात्प्रेत्य एतमन्नमयमात्मानं
 [तैत्ति. २।८।१+ ३।१०।५
 अस्मिच्छरीरे किं कामोपभोगैः मैत्रा. १।४
 अस्मिन्कामाः समाहिताः छान्दो. ८।१।५
 अस्मिन्क्षेत्रे सञ्चरत्येष देवः श्वेताश्व. ५।३
 अस्मिन्नाकाशेऽश्वेनोवासुपर्णोवा वि-
 परिपत्य श्रान्तःसंहृत्य पक्षौसंहृत्य वृ.उ. ४।३।१९
 अस्मिन्नोता इमाः प्रजाः एष आत्मा... मैत्रा. ७।७
 अस्मिन्पञ्चात्मके शरीरे तत्र यत्कठिनं
 सा पृथिवी, यद्द्वयं ता आपः गर्भो. १
 (अथ) अस्मिन्प्राणैकैकधा भवति कौ.उ. ४।१९
 (अथ) अस्मिन्प्राण एवैकधा भवति कौ.उ. ३।३
 अस्मिन्प्राणे सर्वं प्रतिष्ठितं छां.उ. ७।१५।१
 अस्मिन्ब्रह्मपुरे वेदं दहन्त्यदिदं मुने,
 पुण्डरीकं तु तन्मध्ये पञ्चब्र. ३४
 अस्मिन् रणसमुद्यमे भ.गी. ३.४०
 अस्मिन्ननुसिद्धे सर्वमयं सर्वात्मानं हि सर्वं नृसिंहो. ८।१
 अस्मिन्सहस्रं पुण्यासमेधमानः स्वैगृहे वृ.उ. ६।४।२४
 अस्मिन्संसारे किं कामोपभोगैः मैत्रा. १।८
 अस्मिन्संसारे भगवंत्वं नो गतिः मैत्रा. १।८
 अस्मिन्हीमे प्राणाः प्रतिष्ठिताः छां.उ. ३।१२।३
 अस्मिन् आत्मनि जगत् प्रत्यस्तं याति मैत्रा. ६।१७
 अस्मिन् लोकेऽमुष्मिन् य एतमेवं
 विद्वानुपास्ते [छान्दो. ४।११।२+ १२।२, १३।२
 अस्मिन् सर्वस्मिन्नेषाऽन्तर्हितेति
 तस्मादेषोपासीत मैत्रा. ६।६
 अस्मिन्नेदिवं ब्रह्मपुरे सर्वं समाहितं
 किं वा ततोऽतिशिष्यते छान्दो. ८।१।४
 अस्मीति शब्दविद्योऽयं समाभिः
 सविकल्पकः सरस्व. ५२
 अस्मीत्यैक्यपरामर्शः (शान्.) तेन
 ब्रह्म भवान्यहम् शुकर. ४।४
 अस्मेदीदिदि सुमना अहोऽहोऽहो ते
 स्याम त्रिवरूपा उद्गो सहवै. ७
 स्मै प्रयन्धि मधुमृजीभिर्मिति
 सम्प्रयच्छति वाचं मे त्वयि कौ.उ. २।११
 दधानीति पिता कौ.उ. २।१५

(१) अस्य कर्ता प्रजानः मैत्रा. ६।१०
 अस्य कृतेऽवीरो जायते प्रतिपद्यते स्वर्गं... छान्दो. ३।१३।६
 अस्य को विधिर्भूतात्मनः... येनेदं. मैत्रा. ४।१
 अस्य चन्द्रस्य सर्वाणि भूतानि मधु बृह. २।५।७
 अस्य तामसोऽश्वोऽसौ सः... योऽयं रुद्रः मैत्रा. ५।२
 अस्य त्रिपुण्ड्रधारणस्य त्रिधारेऽस्मा भवति का.रु. ४
 अथ त्रैलोक्यवृक्षस्य भूमौ विटप-
 शाखिनः । अग्रं मध्यं तथा मूलं
 विष्णुब्रह्ममहेश्वराः । रुद्रह. १४
 (अथ) अस्य (पुत्रस्य) दक्षिणं कर्णम-
 भिनिधाय वाग्वागिति त्रिः (जपेत्) वृ.उ. ६।४।२५
 अस्य देहत्यागेच्छा यदा भवति तदा
 वैकुण्ठपार्षदाः सर्वे समायान्ति त्रि.म.ना. ५।५
 अस्य द्रष्टा गुणातीतो नित्यो
 ह्येष चिदात्मकः यो.शि. ४।१२
 अस्य धर्मस्य सर्वाणि भूतानि मधु बृह. २।५।११
 अस्य नाम करोति वेदोऽसीति वृ.उ. ६।४।२६
 अस्य पद्भ्यां पृथिवी एष सर्वः... मुंड. २।१।४
 अस्य पादाश्चत्वारो देवाश्चत्वारो वेदाः अ.शिखो. १
 (अथ) अस्य पुरुषस्य चत्वारि स्थानानि
 भवन्ति नाभिर्हृदयं कण्ठं मूर्धा च ब्रह्मो. २
 अस्य पुरुषस्य तस्य वाचा सृष्टौ
 पृथिवी चाग्निश्च १ ऐत. १।७।१
 अस्य पृथिवी शरीरं, यः पृथिवीमन्तरे
 सञ्चरन् पृथिवी न वेद अध्यात्मो. १
 अस्य (कृष्णस्य) प्रकृतिः पराचीना राधिको. ३
 अस्य प्रतोदोऽनेन स्वस्तीरितं परिभ्रम-
 तीदं शरीरं चक्रमिव मैत्रा. २।९
 (अथ) अस्य प्रतीची दिक्पुच्छं बृह. १।२।३
 अस्य बीजं तमः पिण्डं मोहरूपं जडं
 घनं, वर्तते कण्ठमाभित्य त्रि.ब्रा. २।८
 अस्य ब्रह्माण्डस्य समन्ततः स्थिता-
 न्येतादृशान्यनन्तकोटिब्रह्माण्डानि त्रि.म.ना. ६।२
 अस्य (अन्नमयकोशस्य) मध्येऽस्ति हृदयं त्रि.ब्रा. २।७
 अस्य एतस्य महतो भूतस्य निश्चसि-
 तमेतद्यद्वेदो यजुर्वेदः वृ.उ. २।४।१०
 [+ ४।५।११+ मैत्रा. ६।३२
 अस्य महापुरुषस्य कश्चित्कचिदीश्वर-
 साक्षात्कारो भवति त्रि.म.ना. ५।५

उपनिषद्भाष्यमहाकोशः

अस्यमातरमभिमन्त्रयते इलाऽसि मैत्राः		अस्यादित्यस्य सर्वाणि भूतानि मधु	बृह. २।५।५
वरुणी वीरे वीरमजीजनत्	बृह. ६।४।२८	अस्याधिष्ठानमुच्यते	भ.गी. ३।४०
अस्य मात्रा अकारो ब्रह्मरूप उकारो		अस्यामोषधयो जायन्ते (पृथिव्यां)	१ऐत.१।७।१
विष्णुरूपो मकारः कालकाल		(अथ) अस्यायमितर आत्मा कृतकृत्यो	
ॐकारो लिङ्गम्	सदानं. ९	वयोगतः प्रैति	२ऐत. ४।४
अस्य मानुष्यस्य सर्वाणि भूतानि मधु	बृह. २।५।१३	अस्यास्त्वया विद्याया वीर्येण यज्ञस्य	
अस्य यज्ञपरिवृता आहुतीर्होमयति	प्रा.हो. २।३	वरिष्ठं सन्ध्याति	छान्दो. ४।१७।८
अस्य यदेकां शाखां जीवो जहाति	छान्दो. ६।११२	अस्यां तुरीयावस्थायां स्थितिं प्राप्य-	
(?) अस्य राजसांशोऽसौ सः... योऽयं ब्रह्मा	मैत्रा. ५।२	विनाशिनीमानन्दैकान्तशीलत्वात्	अ.पू. २।१४
अस्य वायोः सर्वाणि भूतानि मधु	बृह. २।५।४	अस्यांशाद्ब्रह्मो विष्णुरद्राद्यो भवन्ति	राधोप. ३।३
अस्य विस्त्रंसमानस्य शरीरस्थस्य		अस्यां (पृथ्व्यां) हीदं सर्वभूतं प्रतिष्ठितं	छान्दो. ३।१२।२
देहिनः... किमत्र परिशिष्यते.	कठो. ५।४	अस्याः (अविद्यायाः) परं प्रपश्यन्त्याः	
अस्य व्यञ्जिका नित्यनिवृत्ताऽपि		स्वात्मनाशः प्रजायते	महो. ४।११५
मूढैरात्मेव दृष्टाऽस्य सत्त्वमसत्त्वं		अस्येमाश्चतस्रो दिशश्चतस्र उपदिशो	
च दर्शयति	नृसिंहो. ९।२	दलसंस्थाः	मैत्रा. ६।२
अस्य शारीरयज्ञस्य यूपरशनाशोभित-		अस्यैकैकरोमकृशान्तरेष्वनन्तकोटि-	
स्यात्मा यजमानः	प्रा.हो. ४।१	ब्रह्माण्डानिस्थावराणि च जायन्ते	त्रि.म.ना. २।७
अस्य सत्यस्य सर्वाणि भूतानि मधु	बृह. २।५।१२	अस्यैतद्वत्तिच्छन्दा अपहतपाप्मा...	बृ.उ. ४।३।२१
अस्य संसारवृक्षस्य मनो मूलमिदं		(तदा) अस्यैतन्नामकाममात्मकाम-	
स्थितम् । सङ्कल्प एव तन्मन्ये.		मकामस्वरूपं शोकान्तरं	बृ.उ. ४।३।२१
सङ्कल्पोपशमेन तत् । शोषय.शु..	मुक्तिको. २।३७	अस्यैतन्नास्वरूपं यदमुष्मिन्नादित्येतपति	मैत्रा. ६।१७
(?) अस्य सात्त्विकांशोऽसौ सः		(एवं) अस्यैता हिता नाम नाड्यो-	
योऽयं विष्णुः	मैत्रा. ५।२	ऽन्तर्हृदये प्रतिष्ठिता भवन्ति	बृह. ४।२।३
अस्य सोम्य पुरुषस्य प्रयतो वाङ्मनसि		अस्यै पृथिव्यै सर्वाणि भूतानि मधु	बृह. २।५।१
सम्पद्यते, मनः प्राणे, प्राणस्तेजसि	छान्दो. ६।८।६	अस्यैवानन्दकोशेन स्तम्भान्ता विष्णुः	
अस्य सोम्य महतो वृक्षस्य योमूले-		पूर्वका भवन्ति सुखिनो नित्यं	कठर. ३२
ऽभ्याहन्त्याज्जीवन् खवेत्...	छान्दो. ६।११।१	अस्यैवान्नामिदं सर्वमस्मिन्नोताः... प्रजाः	मैत्रा. ७।७
अस्य स्तनयित्तोः सर्वाणि भूतानि मधु	बृह. २।५।९	अस्यै विद्युतः सर्वाणि भूतानि मधु	बृह. २।५।८
अस्या मायाया अवयवैः सूक्ष्मैर्व्याप्तं		अस्यैवैतानि सर्वाणि निश्चसितानि	
सर्वमिदं जगत्	गुह्यका. ५५	[बृ.उ. २।४।१०+ ४।५।११	
(अथ) अस्या ऊरु विहापयति		अस्यैव शरीरस्य नाशमन्वेष नश्यति	छान्दो. ८।९।११
विजिहायावापृथिवीति.	बृह. ६।४।२१	अस्योपसन्ध्यां माच्छेत्सीत्प्रजया च	
(अथ) अस्या एतदेव तुरीयं दर्शतं		पशुभिश्च स्वाहा	बृ.उ. ६।४।२४
पदं परो रजा य एष तपति	बृह. ५।१४।३, ६	अस्वरं भावयेत् परम्	ब्र.वि. ७
अस्या (राधायाः) एव कायभ्यूहः		अस्वरेण हि भावेन भावो नाभाव इष्यते	ब्र.वि. ७
रूपा गोप्यः	राधिको. ५	अस्वर्यैः सह स्वर्यैस्तैः	मैत्रा. ७।८
अस्याकाशस्य सर्वाणि भूतानि मधु	बृह. २।५।१०	अहङ्कर्तव्यमेवाप्येति योऽहङ्कर्तव्य-	
अस्याग्नेः सर्वाणि भूतानि मधु	बृह. २।५।३	मेवास्तमेति	सुबालो. २।१२
अस्यात्मनः सर्वाणि भूतानि मधु	बृह. २।५।१४	अहङ्कार इतीयं मे	भ.गी. ७।४

अहङ्कारकलायुक्तं बुद्धिबीजसम-
 न्वितम् । तत्तुर्यष्टकमित्युक्तं महो. ५।१५३
 अहङ्कारकलात्यागे समतायाः समु-
 द्रमे ।..तुर्यावस्थोपतिष्ठते अ.पू. ५।१११
 अहङ्कारक्षये तद्वदेह कठिनता कुतः ।
 सर्वकर्ता च योगीन्द्रः यो.शि. १।१५०
 अहङ्कारमहान्मुक्तः स्वरूपमुपपद्यते अध्यात्मो. ११
 अहङ्कारमयीत्यक्त्वावासनांलीलयैव
 यः ।...स जीवन्मुक्त उच्यते महो. २।४५
 अहङ्कारमसङ्गीति नित्योऽहं शाश्वतो.. ते. बि. ३।४८
 अहङ्कारमेवाप्येतियेऽहङ्कारमेवास्तमेति सुबालो. ९।१३
 अहङ्कारवशादापदहङ्काराहुराधयः महो. ३।१६
 अहङ्कारवशादीहानाहङ्कारात्परोरिपुः महो. ३।१६
 अहङ्कारवशाद्यद्यन्मयाभुक्तं चराचरं,
 तत्तत्सर्वमवस्त्वेव महो. ३।१७
 अहङ्कारविमूढात्मा भ.गी. ३।२७
 अहङ्कारवृत्ताः केचिज्ज्ञात्वा शास्त्रसमु-
 चयम् । उपदेशं न जानन्ति.. अमन. २।३७
 अहङ्कारश्चाहं कर्तव्यं च चित्तं च.. प्रश्नो. ४।८
 अहङ्कारश्चाहं कर्तव्यं च नारायणः सुबालो. ६।१
 अहङ्कारसुखं विप्रभ्रातरं मोहमन्दिरम्,
 आशापत्नी त्यजेद्यावत्तावन्मुक्तो.. मैत्रे. १।१२
 अहङ्कारं बलं दर्प [भ.गी. १६।१८ + १८।५३
 अहङ्कारं महति, महदव्यक्तेऽव्यक्तं
 पुरुषे क्रमेण विलीयते पैङ्गलो. ३।३
 अहङ्कारः प्राणयोगेन घ्राणद्वारा गन्धगुणो
 गुदाभिधितः पृथिव्यां तिष्ठति त्रि. ब्रा. १।६
 अहङ्कारात्पञ्चतन्मात्राणि, पञ्चतन्मा-
 त्रेभ्यः पञ्चमहाभूतानि [त्रि. ब्रा. १।१ + त्रि. म. ना. २।५
 अहङ्काराहुराधयः, अहङ्कारवशादीहा महो. ३।१६
 अहङ्काराभिमानेन जीवः स्याद्वि
 सदाशिवः त्रि. ब्रा. २।१६
 अहङ्कारोऽध्यात्मम्, अहङ्कर्तव्यमभिभूतं
 रुद्रस्तत्राधिदैवतम् सुबालो. ५।८
 अहङ्कारोऽध्वर्युः (शारीरयज्ञस्य) प्रा. हो. ४।१
 अहङ्कारो विनिर्गताकलङ्कीबुद्धिः.. महो. ५।१२५
 अहङ्कर्तार्यदा यस्य नष्टा भवति
 तस्य वै । देहस्त्वपि भवेन्नष्टो.. यो.शि. १।३४

अहतपाप्मानो देवाः स्वर्गलोका-
 मायन् सहवै. १३।९
 अहतवासा नैनां वृषलो न वृष-
 ल्युपहन्त्याभिरात्रात्रा आपुत्य.. बृह. ६।४।१३
 अहतेन वाससा सम्प्रच्छन्नः स्वयं
 पश्येत् एतस्य पुत्र उपरिष्ठाद-
 भिनिपद्यते कौ.उ. २।१५
 अहन्तांशे क्षते शान्ते महो. ५।७
 अहमखिलं जगत् देव्यु. १
 अहमग्निरहं हुतम् भ. गी. ९।१६
 अहमज्ञः किञ्चिज्ज्ञोऽहमहं जीवो..
 संसारीति भ्रमवाच्यना-
 बलात्संसारः त्रि. म. ना. ५।२
 अहमज्ञानं तमः भ. गी. १०।११
 अहमज्ञमज्ञमदन्तमग्निं नृ. पू. २।१४
 अहमज्ञमज्ञमदन्तमाग्निं तैत्ति. ३।१०।६
 अहमज्ञमहमज्ञमहमज्ञम् तैत्ति. ३।१०।६
 अहमज्ञं सदा ज्ञादइति हि ब्रह्मवेदनम् पा. ब्र. ४३
 अहमज्ञादोऽहमज्ञादोऽहमज्ञादः तैत्ति. ३।१०।६
 अहमन्य इदं चान्यदिति भ्रांतिरित्यज.. महो. ६।१२
 अहमयमित्येवाप्रकृत्वाऽथान्यन्नाम.. बृह. १।४।१
 अहमस्मि जरिता सर्वतोमुखः बा. मं. २५
 अहमस्मि जरितृणामु दावा बा. मं. ८
 अहमस्मि परश्चास्मि ब्रह्मास्मि... मैत्रे. ३।१
 अहमस्मि प्रथमजा क्रता ३ स्य
 [तैत्ति. ३।१०।६ + नृ. पू. २।१४
 अहमस्मि ब्रह्माहमस्मि [महाना. ६।७ + त्रि. म. ना. ८।३
 अहमस्मि सदा सोऽस्मि नित्योऽस्मि
 विमलोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।२
 अहमस्मीति निश्चित्य वीतशोको
 भवेन्मुनिः [अ. पू. ४।३५ + रुद्रह. ४८
 अहमस्मीत्यभिप्रायेण प्रेयातीतं
 विमुक्तये [अ. पू. ५।७४ + जा. द. ९।५
 अहमात्मा गुडाकेशा
 अहमात्मा न चान्योऽस्मीत्येव-
 मप्रच्युता मतिः जा. द. १।१८
 अहमात्मा सदाशिवः ते. बि. ३।९
 अहमादिर्हि देवानां भ. गी. १०।२
 अहमानन्दविग्रहः, इन्द्रियाभावरूपोऽहं ते. बि. ३।३६

अहमादिश्च मध्यं च अहमानन्दानाबन्दाः, विज्ञाना- विज्ञाने अहम् (यत्) अहमायतनमस्मि त्वं तदायतनमसि	भ.गी.१०।२० देव्यु. १ छांदो. ५।१।१४	अहमेव सर्वस्येश इति यावद्वदति तावत्कूरा अजाचेरन् अहमेव सुखं नान्यदन्यचेन्नैव तत्सुखम् अहमेव सुखात् सुखं...	ग.शो. ३।६ वराहो. २।७
अहमाशिरमहमिदं द-(ज)ग्धवान् अहमित्यनुसन्ध्यात् अहमित्यात्मानमादाय मनसा ब्रह्मणै- कीकुर्यात्	बा. मं. ८ नृसिंहो. ४।१ नृसिंहो. ४।१	आत्मनोऽन्यत्सुखं न अहमेव हरिः साक्षादहमेव शिवः... अहमेव हृदाकाशश्चिदादित्यः स्वरूपवान्	ते.वि.६।४५ ते.वि.६।६४
अहमित्याह यथा यजुरेवैतत् अहमित्येकादशं स्थानं जानीयात् अहमिषु दिव्युक्तानो दिवे दिवे अहमिषु परमो जातवेदाः अहमिन्द्राग्नी अहमश्विनावुभौ अहमुक्थमस्मीति विद्यात् अहमु यन्नपतता रथेन अहमु ह प्रवर्ति यज्ञियामिमां अहमेकः प्रथममासं वर्तामि च	अव्यक्तो. ३ नृ. पू. २।३ बा. मं. १६ बा. मं. १५ देव्यु. २ १ ऐत. १।२।४ बा. मं. १६ बा. मं. १३	अहमेवंविधोऽर्जुन अहमेवाक्षयः कालः अहमेवाक्षरं ब्रह्म वासुदेवाख्य- मद्वयम् अहमेवाधस्तादहमुपरिष्ठात् अहमेवास्मि सिद्धोऽस्मि शुद्धोऽस्मि परमोऽस्म्यहम् अहमेवाहमेवास्मि भूमाकाश- स्वरूपवान्	ते.वि.३।२८ भ.गी.११।५४ भ.गी.१०।३३ ना.प.३।२० छांदो. ७।२।५।१
अहमेकादशं स्थानं जानीयाद्यो जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति अहमेकोऽस्मि यद्विदं नु किञ्च अहमेभिः सर्वैरास्मिभ्यैः पर्यैशिवं (पर्यैशिवं-मा.पा.) अहमेव कालः, नाहं कालः, नाहं कालस्य..	अ. शिरः. १ नृ. पू. २।३ बा. मं. २५ छां.उ.१।१।१२ महाना...	अहमेवाहं मां जुहोमि [महाना.६।७ + अहमेवेदं सर्वमसानीति अहमेवेदं सर्वोऽस्मीति मन्यते सोऽस्य परमो लोकः अहमेवेदं सर्वम् अहमेवेदं सर्वं भूरासं भूर्भुवः स्वः.. अहमेवैतत्पञ्चबाऽऽत्मानं प्रविभज्य.. अहमेवैतत्पञ्चबा विभज्य..[मा. पा.] अहमेषां नैकं च न वेद अहमेषां पदार्थानामेतेषाममजीवितं अहमो तत्सद्यत्परं ब्रह्म..	त्रि.म.ना.८।३ छांदो. ५।२।६ वृ.उ.४।३।२० छांदो. ७।२।५।१ वृ.६।३।६ प्रभो. २।३ ... प्रभो. २।३ छां.उ.५।३।५ महो. ६।४१
अहमेव जगत्पश्यैकः पतिः अहमेव परं धाम न द्वितीयं.. अहमेव परं ब्रह्म, अहमेव गुरोर्गुरुः अहमेव परं ब्रह्म..समाधिः सतुविज्ञेयः सर्ववृत्तिविवर्जितः	पा. ब्र. २ अनु. सा... ते. वि.६।४४ त्रि.त्रा.२।१६२	[ग. शो.१।४ + रामो. २।४ + अहम्भावं परित्यज्य जगद्भावमनी- दशम् ।.. भूयो नाप्यनुशोचति अहम्भावानहंभावो त्यक्त्वा सदसती तथा ।..स्थितं तत्तुर्यमुच्यते अहम्भावोदयाभावो बोधस्य परमावधिः ।..मर्यादोपरतेस्तु सा अहम्मेतियोभावोद्देशाभावात्तस्मिन् अध्यासोऽयं निरस्तव्यः...	श्रीवि.ता.४।१ सौ.६.१७ अ.पू.५।१० अध्यात्मा.४१ अध्यात्मा.१

अहम्भमेति विष्णुमूलयगन्धादि-

मोचनम्.. शुद्धशौचमिति प्रोक्तं

मृजलाभ्यां तु लौकिकम्

अहरहरभ्यर्च्य विश्वेश्वरं लिङ्गं

अहरहर्ब्रह्मविष्णुपुरन्दराद्यमरवरसे-

वितं...मामेवोपासितव्यम्

अहरहर्ह सुतः प्रसुतो भवति

नास्यान्नं क्षीयते

अहरह् आपूर्यमाणपक्षमापूर्यमाण-

पथाद्यान् षडुदङ्केति मासान्

अहरेव प्राणः रात्रिरपानः वागग्निः...

अहरेव प्राणो रात्रिरेव रयिः

अहर्ह्यद्ब्रह्मणो विदुः

अहर्वा अश्वं पुरस्तान्महिमान्वजायत

अहल्लिकेति होवाच याज्ञवल्क्यः

अहस्तदवलुम्पतु (पापं)

अहं कर्ता भोक्ता सुखी दुःखी

काणः खञ्जो बधिरोः..

अहं कर्तास्म्यहंभोक्ताऽस्म्यहंवक्ता-

ऽभिमानवान्। एतेगुणाराजसस्य शारीरको.७

अहं कालत्रयातीत अहंवेदैरुपासितः

अहं कृत्स्नस्य जगतः

अहं क्रतुरहं यज्ञः

अहंच (नारायणः) तस्मिन्नेवाव-

स्थितः [तु.ती.३+

अहं चरामि भुवनस्य मध्ये

अहं छन्दसामविदं रयीणाम्

अहं जगद्वा सकलं शून्यं व्योमसमं..

अहं जातं जनि जनिष्यमाणं

अहं ज्योतिरहममृतं विनद्धिः

अहं तत्र स्थितं चक्रं भ्रामयामि

स्वमायया

अहं त्यक्त्वाऽहमस्म्यहम्

अहं स्वमस्ति नास्ति कर्तव्यम-

कर्तव्यः...होमः

अहं स्वमहमहं त्वमिषु त्वमहं चक्षुष-

अहं त्वष्टाऽहं प्रतिष्ठा

अहं त्वं चैव चिन्मात्रं

अहं त्वं जगदित्यादौ

मैत्रे.२।८

भस्मजा.२।१०

भस्मजा.२।९

बृह.२।१।३.

छान्दो.४।१५।५

१ऐत.१।५।१

प्रश्नो.१।१३

भ.गी.८।१७

बृह.१।१।२

बृह.३।९।२५

महाना. १।१३

ध्या.बि.९४

शारीरको.७

ते.बि.३।१८

भ.गी.७।६

भ.गी.९।१६

प.हं.प.११

बा.मं.१८

बा.मं.१४

महो. ६।५८

बा. मं. २३

बा. मं. २३

त्रि. ब्रा. २।६०

ते. बि. ३।३

भावनो...

बा. मं. २३

कठश्रु. २

ते. बि. २।३३

महो. ४।५४

(एवमेव) अहं त्वा ब्रह्म्यां

प्रभ्राभ्यामुपोदस्थां, तौ मे ब्रूहि..

अहं सर्वपापेभ्यो मोक्षयिष्यामि...

अहं दक्षिणतोऽहमुत्तरतः

अहं दधामि द्रविणं हविष्मते

सुप्राव्ये ३ यजमानायसुन्वते

[मं.१०।१२५।२

अहं दिव्या आन्तरिक्ष्यास्तुका वहम्

अहं दिशः प्रदिश आदिशश्च

अहं देवानामोसन्नवोदः

अहं द्यावापृथिवी आततानः

अहं न्वहिं पर्वते शिथ्रियाणं

अहं पचामि सरसः परस्य

अहं पञ्चधा दशधा चैकधा च

अहं पञ्चभूतान्यपञ्चभूतानि

अहं पश्चादहं पुरस्तात्

(यत्)अहंप्रतिष्ठाऽस्मिन्त्वंतत्प्रतिष्ठासि

अहं बीजप्रदः पिता

'अहं ब्रह्म' इत्यादिवाक्यविचारः..

अहं ब्रह्म चिदाकाशं नित्यं ब्रह्म..

अहंब्रह्मचिदात्मकं,सच्चिदानंदमात्रोहं

अहं ब्रह्म न सन्देहो अहं ब्रह्म

(खलु)अहं ब्रह्म सूचनात्सूत्रं..

अहमेव, विद्वान् त्रिवृत्सूत्रं त्यजेत्..

अहं ब्रह्मस्वरूपिणी

अहं ब्रह्मास्मि[वृ.उ.१।४।१०,१०+

[त्रि.म.ना.७।१०+

अहं ब्रह्मास्मिसिद्धोऽस्मिन्नित्यसिद्धो..

अहं ब्रह्मास्मि नास्मीति सच्चिदा-

नन्दमात्रकः

अहं ब्रह्मास्मि केवलम्

अहं ब्रह्माऽहं यज्ञोऽहं वषट्कारो-

ऽहमोङ्कारोऽहं...त्वष्टाऽहं

प्रतिष्ठाऽहम्

अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं जन्मदोषं

विनाशयेत्

अहंब्रह्मास्मिमन्त्रोऽयं देहदोषविना..

अहंब्रह्मास्मिमन्त्रोऽयं हृदयपापविना..

अहंब्रह्मास्मिमन्त्रोऽयमन्यमन्त्रविना..

बृह. ३।८।२

भ. गी.१८।६६

छांदो. ७।२५।१

ऋक्सं. ८।७।९

देव्यु.३

बा. मं. १३

बा. मं. १७

बा. मं. ८

बा. मं. १२

बा. मं. ९

बा. मं. १४

बा. मं. १९

देव्यु. १

छान्दो. ७।२५।१

छां.उ.५।१।१३

भ. गी. १४।४

मठाग्ना. ६

ते. बि. ६।७०

ते. बि. ६।१०७

ते. बि. ६।१०७

आरुणि. ३

देव्यु. १

शु.र.२।२

पैङ्गलो.३।१

ते. बि. ३।२०

ते. बि. ४।३९

ते. बि. ३।२६

कठरु. १

ते. बि. ६।६१

ते. बि. ३।६१

ते. बि. ३।६०

ते. बि. ३।६०

अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽय-	ते. बिं. ३।७०
मज्जत्वं प्रयच्छति	
अहंब्रह्मास्मिमन्त्रोऽयमनात्मा-	ते. बिं. ३।७१
सुरमर्दनः	
अहं ब्रह्मास्मि वज्रोऽयमना-	ते. बिं. ३।७१
त्माख्यगिरीन् हरेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयमना-	ते. बिं. ३।७२
त्माख्यासुरान् हरेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं	ते. बिं. ३।७२
सर्वास्तान् मोक्षयिष्यति	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं	ते. बिं. ३।७३
ज्ञानानन्दं प्रयच्छति	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं	ते. बिं. ३।६२
मृत्युपाशं विनाशयेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं द्वैतदुःखं	ते. बिं. ३।६२
विनाशयेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं भेदबुद्धिं	ते. बिं. ३।६३
विनाशयेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं बुद्धिव्याधिं	ते. बिं. ३।६४
विनाशयेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं चिन्तादुःखं	ते. बिं. ३।६३
विनाशयेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं चित्तबन्धं	ते. बिं. ३।६४
विनाशयेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं सर्वव्याधीन्	ते. बिं. ३।६५
विनाशयेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं कामादीन्	ते. बिं. ३।६६
नाशयेच्छणात्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं सर्वशोकं	ते. बिं. ३।६५
विनाशयेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं क्रोधशक्तिं	ते. बिं. ३।६६
विनाशयेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं चित्तवृत्तिं	ते. बिं. ३।६७
विनाशयेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं सङ्कल्पादीन्	ते. बिं. ३।६७
विनाशयेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं कोटिदोषं	ते. बिं. ३।६८
विनाशयेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयं सर्वतन्त्रं	ते. बिं. ३।६८
विनाशयेत्	

अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयमात्माज्ञानं	ते. बिं. ३।६९
विनाशयेत्	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयमात्म-	ते. बिं. ३।६९
लोकजयप्रदः	
अहं ब्रह्मास्मि मन्त्रोऽयमप्रतर्क्य-	ते. बिं. ३।७०
सुखप्रदः	
अहं ब्रह्मास्मीति वा भाष्यते	बह्वचो. ४
अहंब्रह्मेति चेद्वेदसाक्षात्कारः स उच्यते	बराहो. २।४१
अहं ब्रह्मेति नियतं मोक्षहेतुर्महा-	
त्मनाम् [बराहो. २।४३+पैङ्गलो. ४।१९+ महो. ४।७२	ते. बिं. ६।१०४
अहं ब्रह्मेति निश्चित्य अहम्भावं परित्यज्य	
अहं ब्रह्मेति भावनया यथा परमतोजो	
महानदी... प्रविशति	त्रि. म. ना.. ८।३
अहं ब्रह्मेति विज्ञानात्... सञ्चितं	
विलयं याति	अध्यात्मो. ५०
अहं ब्रह्मेव सर्वं स्यात्	ते. बिं. ३।१६
अहं भूमा सदाशिवः	ते. बिं. ३।५१
अहं मत्वा विरहितः... इति मत्वा	
न शोचति	अ. पू. ५।९३
अहं मनुजभवं सूर्यश्चेति	वृह. १।४।१०
अहं मनुष्य इत्यादि व्यवहारो...	अवधू. १८
अहं मित्रावरुणानुभौ विभर्मि	देव्यु. २
[क्र. सं. ८।७।९ मं. १०।१२५।१+	अथर्व. ४।३०१
अहं राष्ट्री सङ्गमनी वसुनाम्	देव्यु. ४
[क्र. सं. मं. १०।१२५।३+	अथर्व. ४।३०।२
अहं रुद्रेभिर्वसुभिश्चराम्यहमादित्यै..	क्र. सं. ८।७।९
[मं. १०।२५।१+अथर्व. ४।३०।१	देव्यु. २
(यत्) अहं वसिष्ठोऽस्मि,	
त्वं तद्वसिष्ठोऽसि	छान्दो. ५।१।१३
अहं वषट्कारोऽहं मोहकारः	कठश्रु. २
अहं वाव सृष्टिरस्मि	बृ. उ. १।४।५
अहं विजानामि विविक्तरूपः	कैव. २१
अहं विश्वं भुवनमभ्यभवां (मा. पा.)	तैत्ति. ३।१०।६
अहं विश्वं भुवनमभ्यभवां ३	
सुवर्णज्योतिः [तै. उ. ३।१०।६+	नृ. पू. २।१४
अहं विश्वा ओषधीर्गर्भं आधां	वा. मं. १७
अहं विश्वा भुवना विचक्षन्	वा. मं. ८
अहं विश्वज्जुहमस्मि प्रसत्त्वान्	वा. मं. २५
अहं वृक्षस्य रेखि [तैत्ति. १।१०।१+	ना. प. ४।४४

अहं वेद मुबनस्य नाभिम
 अहं वेदानामुत यज्ञानाम्
 अहं वैश्वानरो भूत्वा
 अहं शास्त्रेण निर्णीतमहं चित्ते..स्थितः
 अहं शिष्यवदाभामिह्यलोकत्रयाश्रयः
 अहं शुद्ध इति ज्ञानं शौचमाहुर्मनीषिणः
 अहं शुद्धोऽस्मि बुद्धोऽस्मि नित्यो-
 ऽस्मि प्रभुरस्यहम्
 अहं शेषांशयोतीरूपः..भक्तश्च
 अहं श्रद्धया
 अहं श्रेयसे विवदमाना ब्रह्म
 जगुः (प्राणाः)
 अहं श्रेयानस्यहं श्रेयानस्मीति
 अहं श्लोककृदहं श्लोककृदहं श्लोक..
 अहं स च मम प्रियः
 अहं सच्चित्तरानन्दब्रह्मैवास्मिन्चेतरः
 अहं सत्यचिदात्मकः । मूर्तित्रय-
 मसद्गीति..
 अहं सत्यात्मकः शुचिः
 अहं सर्वमिदं विश्वं परमात्माऽहं...
 अहं सर्वस्य प्रभवः
 अहं सर्वस्येशः, मत्तः सर्वाणि भूतानि
 (?) अहं संपदस्मि, त्वं तत्सम्पदसि
 (?) अहं सः सोऽहमिति
 अहं सुवे पितरमस्य मूर्धनममयोनि
 १५५ ? न्तः समुद्रे [देव्यु. ४
 =मं. १०।१२५।७+
 अहं सो ममेदमित्येवं मन्यमानो
 निबध्नात्यात्मनात्मानं जालेनेव
 खचरः [मैत्रा. ३।२+
 अहं सोमं त्वष्टारं पूषणं भगं दधा..
 अहं स्त्री पुरुषोऽहम्
 अहं हि सर्वयज्ञानां
 अहं हीवं सर्वमसृक्षीति
 अहार्यवभित्यविनिश्चलोऽहमम्भो-
 धिवत्पारविर्जितोऽहम्
 अहिर्न तमर्णवे शयानं बाबुहाणं...

बा. मं. १३
 बा. मं. १४
 बृह. ३।८।२
 भ. गी. १५।१४
 ते. बि. ३।१९
 ते. बि. ३।१८
 जा. द. १।२७
 ते. बि. ३।४२
 राधोप. ४।१
 चित्सु. ८।२
 छां. उ. ६।१।७
 छां. उ. ५।१।६
 तैत्ति. ३।१०।६
 भ. गी. ७।१७
 महो. २।११
 ते. बि. ३।५०
 ते. बि. ३।४९
 महो. ५।८९
 भ. गी. १०।८
 ग. शो. ४।१०
 छान्दो. ५।१।१४
 नृसिंहो. ९।१०
 ऋक्सं. ८।७।७
 अथर्व. ४।३०।७
 ६।३०
 देव्यु. २
 अद्वै. भा. १
 भ. गी. ९।२४
 बृ. उ. १।४।५
 कुण्डिको. १६
 आर्वे. १०।३

अहिर्निर्वयनी सर्पविमोकोजीव-
 वर्जितः..तं सपोंनाभिमन्यते
 अहिर्निर्वयनीवाप्रमुक्तदेहस्तुतिष्ठति
 अहिरिव जनयोगं सर्वदा वर्जयेयः
 अहिंसन् सर्वत्र भूतान्यन्यत्र तीर्षेभ्यः
 अहिंसा इष्टयः (शारीर्यज्ञस्य)
 अहिंसा ध्यातिरार्जवम्
 अहिंसा गोमयं प्रोक्तं (हृत्कुक्ष्यर्थे)
 अहिंसा तु तपोयज्ञो वाक्मनः-
 कायकर्मभिः
 अहिंसाया यमाः पञ्च यतीनां
 परिकीर्तिताः
 अहिंसा धर्मेयागः परमहंसोऽध्वर्युः..
 अहिंसा नियमेष्वेका मुख्या
 अहिंसा सत्यमक्रोधः
 अहिंसा सत्यमस्तेयं ब्रह्मचर्यं..एते
 सर्वे गुणा ज्ञेयाः सात्त्विकस्य...
 अहिंसा सत्यमस्तेय..यमा दश
 [त्रि. ब्रा. २।३३+जा. द. १।६+
 अहिंसाऽसत्यास्तेयब्रह्मचर्यद्वयाजप-
 क्षमाधृतिमिताहारशौचानि
 चेति यमा दश
 अहिंसा सत्यमस्तेयं ब्रह्मचर्या-
 परिग्रहः.. एषस्त्वधर्मो विख्यातो..
 अहिंसा समता तुष्टिः
 अहुतमवैश्वदेवमविधिना हुत-
 मासप्तमांस्तत्स्यलोकान्हिनस्ति
 अह्वयस्य हि किं स्यात्
 अहेयमनुपादेयमनाधेयं (ब्रह्म)
 अहेयमनुपादेयमसामान्यविशेषणं
 अहो अनन्यभक्तिपरा काष्ठा
 अहो गुरुहो गुरुः
 अहो ज्ञानमहो ज्ञानमहो सुखं...
 अहो दुःखोदबौ मग्नो न पश्यामि
 प्रतिक्रियाम्
 अहो नानास्मृत्युक्तान्धमार्गं ये
 कुर्वन्ति त इह संसारे विचरन्ति
 अहो नु चञ्चलमिदं प्रत्याहृतमपि
 स्फुटम् । चित्तमर्षेषु चरति..
 वराहो. २।६७
 २ आत्मो. १७
 वराहो. २।३७
 छान्दो. ८।१५।१
 प्रा. हो. ४
 भ. गी. १३।८
 शिबो. १।२५
 शात्र्याय. १४
 शिवो. ७।१०१
 पा. ब्र. ५
 १ यो. त. २९
 भ. गी. १६।२
 शारीरको. ५
 वराहो. ५।१२
 शांति. १।१।३
 ना. प. ४।१०।१३
 भ. गी. १०।५
 मुंड. १।२।३
 बृ. द. ४।१।७
 अध्यात्मो. ६२
 मैत्रे. १।१५
 सामर. ४४
 १ अवधू. ३२
 १ अवधू. ३२
 गर्भो. ६
 सामर. २७
 अ. प. ३।५

अहोनु चित्रं पद्मोत्पलैर्बद्धास्तन्नुभि-
रद्रव्यः.. अविद्यमाना याऽविद्या
तथा विश्वं खिलीकृतम्

महो. ४।१३३

अहोनु चित्रं यत्सत्यं ब्रह्म तद्विस्मृतं
नृणाम् ।...माऽस्तु रागानुरञ्जना

महो. ४।१३२

१ अवधू. ३१

अहोप्रपञ्चोऽयमनादिसंसिद्धोभवति
अहो वत महत्पापं

सामर. ९७

भ. गी. १।४५

अहो मङ्गलानां सङ्गपव पराकाष्ठा

सामर. ४४

अहो रसमार्गप्रपद्यमानोऽयंजीवसंघ
आत्मानं तन्मयतां प्राप्नोति

सामर. १०२

अहोरात्रकृतं पापं नाशयति

गोपीचं. ४

अहोरात्रचतुष्केन लयभावप्रभावतः,

स्पर्शं जानाति योगीन्द्रो...

अमन. १।५३

अहोरात्राणिप्रतिष्ठा (मेघ्यस्याश्वस्य)

वृ.उ. १।११

अहोरात्राणिविद्वद्भिश्चस्य..

ऋक्सं. ८।८।४८

[=मं. १०।१९०।२+तै. भा. १०।१।१४

महाना. ६।२

(१)अहोरात्रैर्णैतौ व्यावर्तेते

मैत्रे. ६।१

अहोरात्रे वै प्रजापतिः (मा. पा.)

प्रभो. १।१३

अहोरात्रोवै प्रजापतिस्तस्याहरेवप्राणः

प्रभो. १।१३

अहो वयमहो वयम्

१ अवधू. ३१

अहो शास्त्रमहो शास्त्रम्

१ अवधू. ३२

अहो सुखमहो सुखम्

१ अवधू. ३२

अह्ना आपूर्यमाण...षडुदकेति मासां-

स्तान् ...[छां. उ. ४।१५।५

+ ५।६३।१

अह्ना आपूर्यमाणपक्षमापूर्यमाण-

पक्षाद्यान् षण्मासानुदङ्कादित्यपति

बृ. उ. ६।२।१५

अह्नां सायुज्यं सरूपतां सलोकता-

मभते...

३ ऐत. २।१।३

अहस्त्वमदीर्घमस्थूलमनपवनल्प-

मपार... [बृ. उ. ३।८।८+

सुबालो. ३।५

अहस्त्वोऽहस्त्वोऽहस्त्वः(गणेशः)

ग. शो. २।३

अहस्त्वमदीर्घमलोहितमस्नेह.

वृ. उ. ३।८।८

अंशुधारयइवाणुवातेरितःसंस्फुरति

मैत्रा. ६।३५

आ

आकारं पादशो विद्यात्पादामात्राः..

आगम. २४

आकाश एव तदोतं प्रोतं च

बृह. ३।८।४, ७

आकाश एव लीयन्ते (भूतानि)

त्रि. ता. ५।२२

आकाश एव यस्यायतनं श्रोत्रंलोकः..

बृह. ३।९।१३

आकाशतत्त्वतः सर्वं ज्ञातव्यं

योगमिच्छता

वराहो. ५।२

आकाशनामिकं सागरोदरं महीकटि-

देशं(गणेश) दृष्ट्वा स्तुवन्ति

ग. शो. ४।७

आकाशभावनामच्छां शब्दबीज...

महो. ५।१४७

आकाशमण्डलं वृत्तं श्रीमन्नारायणो-

ऽत्राभिदेवता । नादरूपं ध्रुवोर्मध्ये..

यो. शि. ५।१५

आकाशमभिजायत आकाशमुपास्व

छां. उ. ७।१२।२

आकाशमयस्तेजोमयः(आत्मा-ब्रह्म)

बृह. ४।४।५

आकाशमवकाशप्रदाने (शरीरस्य)

गर्भो. १

आकाशमात्मा (अयेति मृतस्य)

बृह. ३।२।१३

आकाशमिन्द्रियेषु (विलीयते)

.....

आकाशमिव तिष्ठासेत्

.....

आकाशमेकं सम्पूर्णं कुत्रचिन्नैव

गच्छति । तद्वत्स्वात्मपरिज्ञानी

(ब्रह्मात्मविच्छेद्यः) कुत्रचिन्नैव

गच्छति [कद्रह. ५१+

पा. ब्र. ४०

आकाशमेवभगवो राजमितिहोवाच

छान्दो. ५।१५।१

आकाशवतो वै स लोकान्प्रकाशवतो-

ऽसम्बाधान्.. अभिसिध्यति

छां. उ. ७।१२।२

आकाशवत्कल्पविदुरगोऽहं

कुंडि. १६

आकाशवत्सर्वगतं सुसूक्ष्मं

शांडि. २।१।३

आकाशवत्सूक्ष्मशरीर आत्मा

पैङ्गलो. ४।१२

आकाशशतभागाच्छास्त्रेषु..(चित्)

महो. ५।१०१

आकाशशरीरं ब्रह्म

तैत्ति. १।६।३

(१) आकाशश्च प्रतिष्ठितः

बृ. उ. ४।४।१७

आकाशश्चाकाशमात्रा च चक्षुश्च

द्रष्टव्यं च श्रोत्रं श्रोतव्यं च..

(आत्मनि संप्रतिष्ठते)

प्रभो. ४।८

आकाशसदृशोऽस्म्यहं...

सर्वातीतोऽस्म्यहंसदा

ते. वि. ३।१०

आकाशस्य च स्पन्दनम्; प्रथनंच

तरङ्गाणामास्वा नायुषि युज्यते

महो. ३।११

आकाशस्रुप्यस्याकाशे तृप्यति

छां. उ. ५।२३।२

आकाशस्यनभेदोऽस्ति तद्वज्जीवेषु..

अद्वैतो. ६

आकाशं नोपलिप्यते

भ. गी. १३।३२

आकाशं पराकाशं महाकाशं

परमाकाशमिति

(आकाशानि) पञ्च भवन्ति

मं. ब्रा. ४।१

आकाशं प्रत्यस्तं यन्ति (भूतानि)	छान्दो. १।९।१
आकाशं प्रत्यस्त्यभिसंविशन्ति	नृ. पू. ३।५
आकाशं बाह्यगुण्यत्वाद्नाकाशं	
तुल्यतः । नकिञ्चिदनिर्देश्यं..	महो. २।५
आकाशं ब्रह्मेत्युपास्ते	छान्दो. ७।१२।२
आकाशं भित्त्वा मनो भिनत्ति	सुबालो. १।१२
(?) आकाशं शून्यं कृत्वा	अ. बि. १२
आकाशः परायणम् (भूतानाम्)	छान्दो. १।९।१
आकाशः प्रतिष्ठा, प्रज्ञा-प्रियं*	
सत्य-मनन्त-आनन्द-स्थितिः-	
इत्येनदुपासीत [बृह. ४।१।२,	३, ४, ५, ६, ७
आकाशः संहितेऽत्यस्य माक्षव्यो	
वेद्यां चक्रे	३ ऐत. १।१।१
आकाशाच्चन्द्रमसं, एष सोमो राजा..	छान्दो. ५।१०।४
आकाशात्मकमव्यक्तमोक्षारस्वरभूषितं	पञ्चम. १४
(?) आकाशात्मानः स्वरीयुः (स्वर्ययुः)	कौ. ३. २।१४
आकाशात्मा सर्वकर्मा सर्वकामः	
सर्वगन्धः सर्वरसः	छान्दो. ३।१४।२
आकाशादपि सूक्ष्मोऽहं	ते. बि. ३।२९
आकाशादिमयविग्रहम् (पञ्चब्रह्म)	पं. ब्र. १५
(?) आकाशादेव जायन्ते (भूतानि)	नृ. पू. ३।३
आकाशादेव जातानि जीवन्ति,,	नृ. पू. ३।३
अकाशद्योनेः सम्भूतो भार्यायैरेतः..	कौ. उ. १।६
आकाशाद्वायुर्वायोऽर्थोतिज्योतिषभापो	
ऽद्रव्यः पृथिवी, पञ्चभूतानां ब्रह्मप्रपद्ये	कुण्डिको. १४
आकाशाद्वायुसंज्ञस्तु त्पशो-	
ऽपञ्चीकृतः पुनः	कठरु. १७
आकाशाद्वायुं, वायुर्भूत्वा धूमो भवति	छान्दो. ५।१०।५
आकाशाद्वायुं वायोर्वृष्टिः, वृष्टेः पृथिवी..	बृह. ६।२।१६
आकाशाद्वायुः [तै. २।१।१+	सुबालो. १।१
+यो. चू. ७२+वैङ्गलो. १।३+	नारा. उ. १।५
आकाशाद्वायुः, वायोरग्निः, अग्नेरापः,	
अद्रव्यः पृथिवी, पृथिव्या ओषधयः,	
ओषधीभ्योऽन्नं, अन्नात्पुरुषः	तैत्ति. २।१।१
आकाशाद्वायुः, वायोऽर्थोतिः,	
ज्योतिष आपः	२ सञ्ज्यासो. १६
आकाशाद्वायुः स्फुरति तद्भीनं वरेण्यं	त्रि. ता. १।१४

* अत्रत्याः प्रियादयः पञ्च शब्दाक्यायङ्गुतपञ्चवाक्येषु योजनीयाः ।

आकाशाद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे	
भगवान्प्रवीतु	छान्दो. ७।१२।२
आकाशांशेमहाप्राज्ञधारयेत्तु सदाशिवं	जा. व. १०।६
(?) आकाशे... अमृतमयः पुरुषः	बृ. उ. २।५।१०
(?) आकाशे च हृदि प्राज्ञः.. देहे प्रतिष्ठितः	आगम. २
आकाशे आयते.. आकाशमुपास्व	छान्दो. ७।१२।१
आकाशे तदोतं च प्रोतं च	बृ. उ. ३।८।४
आकाशे तिष्ठति स आकाशस्तं न वेद	गोपालो. ४
आकाशे तृप्यति यत्किञ्च वायुश्चा-	
काशश्चाधितिष्ठतस्तत्तृप्यति	छान्दो. ५।२३।२
आकाशे धारयेच्चित्तमणिमादिक-	
माप्नुयात्	यो. शि. ५।५१
आकाशेन प्रतिगृणोति	छान्दो. ७।१२।१
आकाशेन रमते	छान्दो. ७।१२।१
आकाशेन गृणोति	छान्दो. ७।१२।१
आकाशे पुरुषस्तमेवाहमुपासे	कौ. उ. ४।६
(?) आकाशेनाह्वयति, आकाशेन	
गृणोति...	छान्दो. ७।१२।१
आकाशे पृथिवी प्रतिष्ठिता	तैत्ति. ३।९
आकाशे वै सूर्याच्चन्द्रमसावुभौ विद्यु-	
न्मन्त्राण्यग्निः, आकाशेनाह्वयति..	छान्दो. ७।१२।१
आकाशे इयेनोवा सुपर्णो वा.. आतः	बृह. ४।२।१९
आकाशे हीनं सर्वं समाप्येत	१ ऐत. ३।१।२
आकाशो धूमः (पृथिव्यग्नेः)	छान्दो. ९।६।१
(अथ) आकाशोऽन्तःकरणमनो-	
बुद्धिचित्ताहङ्काराः	त्रि. ब्रा. ३
आकाशोऽन्नादः	तैत्ति. ३।९
आकाशो ब्रह्म	छान्दो. ३।१८।१
आकाशो भूर्जलं वायुरग्निर्ब्रह्मा हरिः शिवः	ते. बि. २।२७
आकाशो वह्निना युक्तः	सूर्यता. २।२
आकाशो वाऽन्नमिन्द्रियाण्यन्नादानि	सुबालो. १।४।१
आकाशो वाव तेजसो भूयान्	छान्दो. ७।१२।१
आकाशो वै नामनामरूपयोर्निर्वहिता	छान्दो. ८।१४।१
आकाशो वै नामरूपयोः... (मा. पा.)	छान्दो. ८।१४।१
आकाशो ह वा एष देवो वायुरग्नि-	
रापः.. ते प्रकाश्याभिवदन्ति	प्रश्नो. २।२
आकाशो द्वैविध्योऽयायान्	छान्दो. १।९।१
आकीटपतङ्गपिपीलिकं	छान्दो. ७।२।१+
[७।७।१+७।८।१+	७।१०।१
(?) आकीटपतङ्गभ्यस्तत्तेऽन्नं..	बृ. उ. ६।१।१४

आकुञ्चनेन कुण्डलिन्याः कवाट-
 मुद्रादथ मोक्षद्वारं विभेदयेत् शां. १।७।३७
 आकुञ्चयेद्विराजन्तेमैत्र्याविगुणवृत्तिभिः महो. ४।१९
 आकुञ्चनेनरजसावर्तमानोनिवेशयन्मृतं
 मर्त्यं च [अक्सं.. १।३।५= मं. १।३।५।२+
 वा. सं. ३३।४३+तै. सं. ३।४।११।२ वनदु. २७
 आक्रान्त्समुद्रः प्रथमेविधर्मज्ञजयन्प्रजाः अ. मं. ९।९।७।४०
 [अ. वे. १।२५९+तै. आ. १०।१।१६+ महाना. ६।९
 आक्षिप्तो भुजदण्डेन यथोचलति
 कन्दुकः यो. शि. ६।५२
 आक्षिप्तो भुजदण्डेन यथा चलति
 कन्दुकः यो. चू. २७
 आख्याहि मे को भवानुग्रहः भ. गी. १।१३१
 आगच्छ गच्छतिष्ठेति स्वागतं...
 सन्माननं च न ब्रूयात् ना. प. ४।७, ८
 आगच्छत्यपराजितमायतनं तं
 ब्रह्मतेजः प्रविशति कौ. उ. १।५
 आगतं ब्रह्मात्मजं नारदमवलोक्य ना. प. १।१
 आगत्य भो विभूतेर्माहात्म्यं ब्रूहीति वृ. जा. १।३
 आगमस्याविरोधेन... समाधिः
 प्रकीर्तितः अ. ना. १७
 आगमापायिनो नित्याः भ. गी. २।१४
 आगमो जायते पुरुषोत्तमात् सि. वि. २
 आगाव इति मंत्रेण... (भस्म) मंत्रयेत् वृ. जा. ३।३
 आगाता इ वै कामानां भवति छांदो. १।१।१४
 आक्षिरसोऽङ्गानां हि रसः बृह. १।३।८
 आग्नेवस्तु त्रिमात्रोऽसौ अ. ना. ३१
 आग्नेवामेव (इष्टि) कुर्वान् [ना. प. ३।७७+ प. हं. प. २
 आग्नेयी प्रथमा मात्रा ना. वि. ६
 आप्रामादमिमाहृत्यपूर्ववदमिमाजिघ्रेत् याज्ञव. १
 आ च परा च पवित्रिभ्यश्चरति
 स सप्रीची... १ ऐत. १।६।२
 (?) आ च पूर्यतेऽप च क्षीयते
 (चन्द्रो रात्रिर्वा) [वृ. उ. १।५। १४, १५
 आचरत्वात्मनः श्रेयः भ. गी. १६।४०
 आचरन्तो भूत्वाऽऽश्मेभ्यः
 प्राणोऽभिर्बिभ्रोऽसीति च
 ह्यस्त्वामभिजावेत् मैत्रा. ६।९

आचारः प्रथमो धर्मः... तस्मादस्मिन्
 सदायुक्तः भवसं. ४।१
 आचारादीप्सिताः प्रजाः (लभन्ते) भवसं. ४।२
 आचाराद्धनमक्षय्यं (लभते) भवसं. ४।२
 आचारालभते ह्यायुः भवसं. ४।२
 आचारो हंत्यलक्षणम् भवसं. ४।२
 आचार्यकुलाद्वेदमधीत्ययथाविधानं.. छां. उ. ८।१५।१
 आचार्यदेवो भव तैत्ति. १।११।१
 आचार्य महती चमूम् भ. गी. १।१३
 आचार्यमुपसङ्गम्य भ. गी. १।२
 आचार्यवान् पुरुषो वेद, तस्य... छां. उ. ६।१४।२
 आचार्यस्तु ते गति वक्ता... छां. उ. ४।१४।१
 आचार्यस्यसम्मुखं प्रपद्येत् [सुदर्श. ४+ यज्ञोप. ४
 आचार्यहा वै त्वमसि छां. उ. ७।१५।२
 आचार्यः पूर्वरूपं, अन्तेवास्यात्तररूपम् तैत्ति. १।३।५
 आचार्यास्तुपेवविद्याविदिता साभिष्टं
 प्रापयति छान्दो. ४।१।३
 आचार्याय प्रियं धनमाहृत्य
 प्रजातन्तुं मा व्यवच्छेत्सीः तैत्ति. १।११।१
 आचार्याः पितरः पुत्राः भ. गी. १।३४
 आचार्यान् मातुलान् भ्रातृन् भ. गी. १।२६
 आचार्योपासनं शौचम् भ. गी. १।३।१८
 (?) आचार्योऽन्तेवासिनमनुशास्ति तैत्ति. १।११।१
 आचार्योऽभ्युवादोपकोसला इति छां. उ. ४।४।१
 आचार्यो वेदसम्पन्नो विष्णुभक्तो
 विमत्सरः [द्वयोप. २+ अद्वयता. ८
 आचिनोति हि साक्षात्तान्...
 तस्मादाचार्य उच्यते द्वयोप. ४
 आजगाम हास्याचार्यः, तमाचार्योऽ.. छान्दो. ४।१४।१
 आजहारेमाः शूद्रानेनैव मुक्तेन... छान्दो. ४।२।५
 (?) आजानजानां देवानामानन्दाः... तैत्ति. २।८।१
 आजानुकटिपर्यंतमपां स्थानं
 प्रकीर्तितम् त्रि. भा. २।१३६
 आजानुतः सुवर्णाभं.. शतचन्द्र-
 निभाननम् गारुडो. ६
 आजानुपादपर्यंतपृथिवीस्थानमिष्यते त्रि. भा. २।१३५
 आजानोः पादपर्यंतमपां स्थानं.. १ यो. त. ८७
 आजोः खरणं हृदयं धनुष आयमनं छांदो. १।३।५
 (?) आज्यलेपेनाज्ञान्यनुविमुच्य कौ. व. २।३

आज्यं दधिरमिव त्यजेत् (यसिः)

[ना. प. ७।१+ सं.सो.२।७९

आज्यं हुत्वा मन्थे सम्पातमवनयेत् छान्दो.६।१।४

आज्ञाचक्रमष्टमं, ब्रह्मनिर्वाणचक्रम्...सौभाग्य.३१

आज्ञाचक्रं च मस्तकम् योगकुं.३।११

आज्ञानामधुबोर्मध्येद्विदलं.. [यो.शि. १।७५;५।११

आज्ञाभयसंशयात्मगुणसङ्कल्पोबन्धः निरालं.२१

आल्योऽभिजनवानस्मि भ.गी.१३।८

आणवं शाम्भवं शार्कं ते. बि. १०

(१)आण्डजं जीवजमुद्भिज्जमिति छां.उ. ६।३।१

आण्डी भव जमा मुहुः अरुणो. १

आतपत्रमिव स्तंभशरीरं शिथिलायते अमन.२।८१

आतपत्रं ब्रह्मलोके ममोर्ध्वचरणं स्मृतं गोपालो. २।२७

आतिष्ठोत्तिष्ठ भारत भ.गी.४।४२

आतिथ्यभ्रातृयज्ञेषु..न गच्छे-

योगवित्कचित् ना. प. ६।९

आतुरकालः कथमर्थसम्मतः ना.प. ३।५

आतुरकुटीचकयोर्भूलोकमुर्वलोकौ सं.सो.२।५९

आतुरकुटीचकयोर्भूलोकः ना. प. ५।९

आतुरः सर्वकर्मलोपः प्राणस्योत्क्रमण-

कालसङ्घासः सनिमित्तसङ्घासः ना. प. ५।४

आतुरेऽपि क्रमे वापि प्रेषमेदो

न कुत्रचित् ना. प. ३।७

आतुरेऽपि च सङ्घासे तत्तन्मंत्र-

पुरस्सरं..सङ्घासेत् ना. प. ३।६

आतुरे वा क्रमे वापि तुरीयाश्रमः..

अष्टभ्रातृं कुर्यात् ना. प. ४।३८

आतुरो जीवति चेत्क्रमसङ्घासः

कर्तव्यः [ना.प.५।६+ सं. सो. २।५९

आतुरेऽपि भ्रूमन्तं [क्र.सं.मं.८।८१।१० ग. पू. १।६

आतेन यातं मनसो जवीयसा १ ऐत. ३।८।७

आतो ह्यमात्मा नृसिंहो. २।७

आत्तं वै भूयसा कनीयः १ ऐत. ६।१

आत्मकाममकामं रूपं बृ. उ.४।३।२१

आत्तो वै सशरीरः प्रियाप्रियाभ्यां छांदो.८।१२।१

आत्मकामोऽहमाकाशात् ब्र. वि. ९२

आत्मकाम आत्मकामो निष्कामो

जीर्णकामः ? सुषालो. ११।२

[वा.सं. ८।११+ ते. ब्रा. १०।५७ महाभा. १४।१

आत्मक्रीड आत्मरतिः क्रियावान्

आत्मक्रीड आत्मरतिरात्मवान्सम-

दर्शनः । बुबोबालकवल्कीडेत्

आत्मा गुहायां निहितोऽस्यजन्तोः

आत्मज्योतिरहंशुकः सर्वज्योतिरसावदो

आत्मज्योतिरहंशुकः सर्वज्योती

रसोऽहमोम् वनदु. १२२

आत्मज्योती रसोऽस्म्यहम् ते. बि.३।१०

आत्मज्ञं ह्यर्चयेन्नूतिकामः मुण्ड. ३।१।१०

आत्मज्ञानं विना योगी ब्रह्मचारी

कथं भवेत् ....

आत्मज्ञो ह्यात्ममात्रदृक् (जीवनमुक्तः)

[अ. पू. ४।३+

आत्मत आकाशः वराहो. ३।२७

आत्मत आपः, आत्मत आविर्भावः छां.उ.७।२६।१

आत्मत आविर्भावतिरोभावौ छांदो.७।२६।२

आत्मत पृथ प्राणो जायते (मा. पा.) प्रश्नो. २।३

आत्मत एवेदं सर्वम् छांदो.७।२६।१

आत्मतश्चित्तमात्मतः सङ्कल्पः छांदो. ७।२६।१

आत्मतस्तेज आत्मत. आपः छांदो. ७।२६।१

आत्मतः कर्माणि छांदो. ७।२६।१

आत्मतः प्राण आत्मत आशा छांदो. ७।२६।१

आत्मतः सङ्कल्पः छांदो. ७।२६।१

आत्मतः स्मर आत्मत आकाशः छांदो. ७।२६।१

आत्मतापरते त्यक्त्वा निर्विभागे

जगत्स्थितौ सं. सो. १।५०

आत्मतीर्थं महातीर्थमन्यत्तीर्थं

निरर्थकम् जा. द. ४।९३

आत्मतीर्थं समुत्सृज्य बहिस्तीर्थानि

यो ब्रजेत् । करस्थं स महारत्नं

त्यक्त्वा काचं विमार्गते जा. द. ४।५०

आत्मतुल्यसुवर्णादिदानैः..

तदप्याशु विनाशयेत् रामो. ५।२२

आत्मतृप्तश्च मानवः भ.गी. ३।१।७

आत्मतो ध्यानमात्मनश्चित्तम् छांदो. ७।२६।१

आत्मतो नामात्मतोमन्त्राः आत्मतः.. छांदो. ७।२६।१

आत्मतो नान्यथाप्राप्तिः नृसिंहो. ९।३

आत्मतोऽजमात्मतो बलं छांदो. ७।२६।१

आत्मतो मन आत्मतो वाक् छांदो. ७।२६।१

आत्मतो मन्त्रा आत्मतः कर्माणि	छांदो. ७।२६।१
आत्मतो वागात्मतो नाम	छांदो. ७।२६।१
आत्मतो विद्वानमात्मतो ध्यानम्	छांदो. ७।२६।
आत्मध्यानयुतस्त्वेन विधिना	यो. चू. १०७
आत्मनवाकाशः सम्भूतः [ते. २।१।१ + यो. चू. ७२	
(तस्मात्) आत्मन एव त्रैविध्यं	
सर्वत्र योनित्वम्	नृसिंहो. ९।४
आत्मन एवास्य तत्कृतं भवति	३ ऐत. २।४।३
आत्मन एव प्राणो जायते	प्रश्नो. ३।३
(एवमेव) आत्मनः सर्वे प्राणाः	
सर्वं लोकाः... व्युत्पन्नं	बृह. २।१।२०
आत्मनः सूक्ष्मशरीरमिदमेवोच्यते	ग. शो. ४।४
आत्मनस्तावेतावर्कधमेधो.. (मा. पा.)	बृ. उ. १।१।७
आत्मनस्तुकामायश्च प्रियं भवति +	बृह. २।४।५
आत्मनस्तुकामायजाय. प्रिया भवति +	बृह. २।४।५
आत्मनस्तुकामायदेवाः प्रिया भवन्ति +	बृह. २।४।५
आत्मनस्तुकामाय पतिः प्रियो भवति +	बृह. २।४।५
आत्मनस्तुकामायपशवः प्रिया भवन्ति +	बृह. ४।५।६
आत्मनस्तुकामायपुत्राः प्रिया भवन्ति +	बृह. २।४।५
आत्मनस्तुकामाय भूतानि	
प्रियाणि भवन्ति +	बृह. २।४।५
आत्मनस्तुकामायलोकाः प्रिया भवन्ति +	बृह. २।४।५
आत्मनस्तुकामाय वित्तं प्रियं भवति +	बृह. २।४।५ +
आत्मनस्तुकामाय देवाः प्रिया भवन्ति	बृह. ४।५।६
आत्मनस्तुकामाय सर्वं प्रियं भवति +	बृ. उ. २।४।५
आत्मना चेज्जीवति प्रधिनागादित्याहुः	बृह. १।५।१५
आत्मना जायते प्राणो मनः	
सर्वेन्द्रियाणि च	अनु. सा. ३
आत्मनाऽऽत्मनि तृप्नोऽस्मि	
ह्यरूपोऽस्म्यहमव्ययः	ते. वि. ३।२८
आत्मनाऽऽत्मनि सन्तृप्नो	
+ नाविद्यामनुभावति [अ. पू. ४।३ +	बराहो. ३।२१
आत्मनाऽऽत्मानमभिसम्बभूव	महाना. २।७
(१) आत्मना परास्य द्विषन् प्राप्तव्यो	
भवति... (मा. पा.)	बृ. उ. १।३।७
आत्मनाऽऽत्मानमुदरेत्	ना. प. ५।४०
आत्मना पिबिता गुहा	इतिहा. १७

+ वाक्यादि + इति विष्वाकितानि वाक्यानि तस्यामेवो-
निविदि अन्वाये ४ प्राणने ५ सन्ति ।

आत्मना विन्दते वीर्यं विद्यया..ऽमृतं	केनो. २।४
आत्मना हि कर्म करोति	बृह. १।४।१७
(१) आत्मनि पुरुष एत... ब्रह्मोपासते	बृह. २।१।१३
आत्मनि खलत्ररे दृष्टे भ्रुते मते	
विज्ञात इदं सर्वं विदितं...	बृह. ४।५।६
आत्मनि ब्रह्मण्येवानुष्टुभं जानीयात्	नृ. पू. १।७
आत्मनिष्ठं कर्तृगुणं वास्तवं वा	
द्वितीयकः (भ्रमः)	अ. पू. १।१४
आत्मनि सर्वेन्द्रियाणि सम्प्रतिष्ठाप्य	छां. उ. ८।१५।१
आत्मनि हैवास्य तद्वैश्वानरेदुतं स्यात्	छां. उ. ५।२४।४
(अथ) आत्मनेऽन्नाद्यमागायत्	बृह. १।३।१७
आत्मने वा यजमानाय वा	बृह. १।३।२८
आत्मने सर्वदेवाय.. भूताय.. मन्यते	ग. शो. २।१
आत्मनेऽस्तु नमो मह्यं	सं. सो. २।३१
आत्मनैव सहायेन सुखार्थं विचरेदिह	ना. प. ३।४४
आत्मनैवात्मानं परमं ब्रह्म पश्यति	नृसिंहो. ६।३
आत्मनवात्मनो विप्र धारये-	
आत्मनाऽऽत्मनि	दुर्वासो. २।७
आत्मनोऽन्यजगन्नास्ति	ते. वि. ६।४५
आत्मनोऽन्यत्सुखं न च	त. वि. ६।४५
आत्मनोऽन्यन्न किञ्चन [ते. वि. ४।६१ + ६।४०	
आत्मनोऽन्यन्नहि कश्चित्	अ. पू. ५।५९
आत्मनोऽन्यन्नहि कापि [ते. वि. ६।४६, ४७	
आत्मनोऽन्या गतिर्नास्ति	ते. वि. ६।४५
आत्मनो महिमा बभूव	ब्रह्मो. १
(१) आत्मनो यथात्कामयते तत्तत्सृजते	बृ. उ. १।४।१५
आत्मनो वा अरे दर्शनेन धवणेन	
मरया विज्ञानेनेदं विदितम्	बृ. उ. २।४।५
आत्मनो वैश्वानरस्य मूर्धेव सुतेजाः	छां. उ. ४।१८।९
(१) आत्ममेव सायुज्यमेति	मैत्रे. ४।१
आत्ममेव सायुज्यमुपैति	मैत्रे. ४।१४
आत्मन्यग्नीन्समारोप्य सोऽग्नि-	
होत्री महायतिः	सं. सो. २।१००
आत्मन्यतीते सर्वस्मात्सर्वरूपे...	
को बन्धः	अ. पू. २।२५
आत्मन्यनात्मभावेन व्यवहार...	
यत्तदस्तेयमित्युक्तं	जा. उ. १।१२
आत्मन्यात्मानमीदया व्याधित्वो-	
ऽपि विदुष्यते	सांख्य. १।७।४८

आत्मन्येव च सन्तुष्टः	भ.गी. ३।१७	ब्रह्मात्मप्रकाशं शून्यं जानन्त-	
आत्मन्येव धत्ते	मैत्रा. ६।३४	स्तत्रैव परिसमाप्ताः	नृसिंहो. ६।३
आत्मन्येव नृसिंहेदेवेपरे ब्रह्मणिवर्तते	नृसिंहो. २।३	आत्मरतिरात्मकीड आत्ममिथुनः	छान्दो. ७।२५।२
आत्मन्येव पश्यमानो गुहाविह-		आत्मरूपमिदं सर्वमात्मनोऽन्यत्र	
रणमेव निश्चयेन ज्ञात्वा..	मं.ब्रा. ३।१	किञ्चन । सर्वमात्मा	ते.बिं. ४।६१
आत्मन्येव वर्शं नयेत्	भ.गी. ६।२६	आत्मरूपं तमालोक्य ज्ञानरूपं..	ब्र.वि. ७७
आत्मन्येवात्मना तुष्टः	भ.गी. २।५५.	आत्मरूपः शिवः शुद्धः (पाठः)	२ आत्मो. २
आत्मन्येवात्मना लीनो...		आत्मवत्सर्वभूतानि परद्रव्याणि	
कथंते महिमासिद्धिं	अमन. १।६५	लोष्टवत् । स्वभावादेव, न भया-	
आत्मन्येवात्मना व्योम्नि यथा		यः पश्यति, स पश्यति	अ.पू. १।३८
सरति मादृतः,	महो. ५।११९	आत्मवत्सर्वभूतानि पश्यन्	
आत्मन्येवात्मानं पश्यति		मिथुश्चरेन्महीम्	ना.प. ४।२२
(पश्यत्-पाठः) [बृह. ४।२।२३+	सुबा. ९।१४	आत्मवन्तं न कर्माणि	भ.गी. ४४१
आत्मन्येवात्मानं विभर्ति	२ एत. ४१	आत्मवश्यैर्विधेयात्मा	भ.गी. २।६४
आत्मन्येवावतिष्ठते	भ.गी. ६।१८	(अथ) आत्मविदुःक्षिप्य ब्रह्मणे	
आत्मन्येवास्य शान्तात्मा मूकान्ध-		प्रायच्छत्तत्रानन्दी...	मैत्रा. ६।३३
बहिरोपमः	अ.पू. ५।११५	आत्मविदो ज्ञानिन उत्पद्यन्ते लीयन्ते	सामर. २२
आत्मन्निनी हास्य प्रजा भवति	बृह. २।१।१३	आत्मविद्यातपोमूलं तद्ब्रह्मोपनिषत्परं	श्वेता. ११६
आत्मन्यनेन स्यामिति	बृह. १।२।७	[ना.प. ९।१२+	ब्रह्मो. २३
आत्मप्रकाशरूपोऽस्मिन्मात्मज्योती..	ते.बिं. ३।१०	आत्मविद्या मया लब्धा	संस्व ३५
(?) आत्मप्रकाशं शून्यं जानन्तः	नृसिंहो. ६।३	आत्मविन्मोक्षमन्त्रैश्चैवान्वीयैः..	ना.प. ३।७७
आत्मप्रबोधोपनिषन् हुहर्तुमुपासित्वा		आत्मत्वेन तदा सर्वं नेतरत्तत्र चाण्वपि	यो.शि. ४।९
न स पुनर्गवर्तते	आ.प्र. ३२	आत्मश्राद्धं विरज्जाहोमं कृत्वा	प.हं.प. ५
आत्मबुद्धिप्रसादजम्	भ.गी. १८।३७	आत्मश्राद्धे आत्मपितृ-पितामहान्	
आत्मप्रयत्नसापेक्षाविशिष्टा मनो-		(अर्चयेत्)	ना.प. ४।३९
गतिः, तस्या ब्रह्मणि संयोगो		आत्मसत्यात्मसाक्षी सनां	
योग इत्युच्यते बुधैः	भवसं. ३।१२	धर्मः प्रतापवान् (मा. पा.)	छां.उ. ६।१७
आत्मभावं च चिन्मात्रमखण्डैकरसंविदुः	ते.बिं. २।२६	आत्मसत्यानुबोधेन न क्लृप्तपयेत्यदा	अद्वैतो. ३२
आत्मभावा मण्डलमुपासते	सामर. ७५	आत्मसन्निधौ नित्यत्वेन प्रतीयमान	
आत्मभूतस्य स्वमात्माऽसि	कौ.ठ. १।६	आत्मोपाधिर्यस्तद्विज्ञशरीरं	
आत्ममन्त्रसदाभ्यासात् परतत्त्वं		हृदमन्थिरित्युच्यते	सर्वसारो. ५
प्रकाशते	यो.शि. २।१८	आत्मसम्भाविताः स्तब्धाः	भ.गी. १६।१७
आत्ममात्रेण यस्तिष्ठेत्स जीवन्मुक्तः..	ते.बिं. ४।१	(अथ खलु) आत्मसम्मितमतिमृत्यु	
आत्ममायारतं देवमवधूतं दिगम्बरम्	शाण्ड. ३।२।२	सप्तविधसामोपासीत	छांदो. २।१०।१
आत्मकीड आत्ममिथुन आत्मानन्दः	छांदो. ७।२५।२	आत्मसम्मितमाहारमाहरेदात्मबान्यतिः	सं.सो. २।५९
आत्मकीड आत्मरतिः क्रियावान् (आत्मा)	छांदो. ७।२५।२	आत्मसंयमयोगाग्नौ	भ.गी. ४।२७
आत्ममिथुन आत्मानन्दः स स्वराद्	छांदो. ७।२५।२	आत्मसंज्ञः शिवः शुद्ध एक	
आत्मरतय आत्मकीडा आत्ममिथुना		पवाहयः सदा	२ आत्मो. १
आत्मानन्दाः प्रणवमेव परं--			

आत्मसंस्थं तदा ज्ञानं	अद्वैतो. ३८	आत्मानमात्मना साक्षाद्ब्रह्म बुद्ध्या...	ब्र.वि. २९
आत्मसंस्थं मनः कृत्वा	भ. गी. ६।२५	आत्मानमादाय... ब्रह्मणैकीकृत्यात्	नृसिंहो. ४।१
आत्मसिद्धमिति होवाच ब्रूतैनमिति	नृसिंहो. ९।१०	(?) आत्मानमुपसंहरति	बृ. ष. ४।४।३
आत्मस्थं प्रभुं... नापश्यत्	मैत्रा. ३।२	आत्मानमेव, तद्भावयति	२ ऐत. ४।३
आत्मस्वरूपविज्ञानादज्ञानस्य		आत्मानमेव प्रियमुपासीत	बृह. १।४।८
परिक्षयः । क्षीणे ज्ञाने..	जा. द. ६।५०	आत्मानमेव लोकमुपासीत	बृह. १।४।१५
आत्मा एकः सजेतयं	छान्दो. १।६।३	आत्मानमेव वीक्षस्व	ते. बिं. ४।८०
आत्मा गुहायां निहितोऽस्य जन्तोः		आत्मानमेवं ध्यात्वाऽनपेक्षमाणं..	कठश्रु....
[पारमा. ९।३+ ना. उ. ता. १।३+ महाना. ८।१		(?) आत्मानमेवावेत्	बृ. उ. १।४।१०
आत्मा चैव न बध्यते (इन्द्रियैः)	यो. चू. ८४	आत्मानमेवेमं वैश्वानरं सम्प्रत्यध्येषि	
आत्मात्मकानीत्यात्मा शेषामुद्गन्ता		तमेव नो ब्रूहि	छान्दो. ५।११।६
नियन्ता वा	मैत्रा. ६।३१	आत्मानमेवेहमह्यन्मात्मानं परिचर-	
आत्मा दक्षिणत आत्मोत्तरतः	छान्दो. ७।२५।२	ब्रूमौ लाकाववाप्नोति	छान्दो. ८।८।४
आत्मा देवता वेदयेति(?)	ब्रह्मो. १	आत्मानमेवेहमह्यन्मात्मानं (मा. पा.)	छान्दो. ८।८।४
आत्मा देवानां जनिता प्रजानां		(?) आत्मानमोमिति ब्रह्मणैकीकृत्य	नृसिंहो. १।२
हिरण्यदेष्टो...	छान्दो. ४।३।७	आत्मानं केवलं तु यः	भ. गी. १८।१६
आत्मानन्स्वरूपोऽहं सत्यानन्दो...	ते. बिं. ३।९	आत्मानं क्रियाभिः सुगुप्तं करोति	कठश्रु. ३
आत्मानन्दे मग्ना अभक्ताश्च स्पृशन्ति	सामर. ७५	आत्मानं गोपालमिति भावयेत्	गोपालो. २।४
आत्मानन्दे मग्ना आत्मभावा भवन्ति	सामर. ७५	आत्मानं चेद्विजानीयादयमस्मीति	
आत्मानमक्षरं ब्रह्म विद्धि ज्ञानात्..	जा. द. १।२५	पुरुषः [शाटपा. २.२+]	बृह. ४।४।१२
(?) आत्मानमनुविद्य ब्रजतो यतरः..	छां. उ. ८।८।४	(?) आत्मानं द्विधापातयत्	बृह. १।४।३
आत्मानमन्त्रसा वेदि	आ. प्र. २२	आत्मानं द्विधाऽकरोदधेन	
आत्मानमस्त्रण्डमण्डलाकारमा-		स्त्री अर्धेन पुरुषः	सुबालो. २।२
वृक्ष सकलब्रह्माण्डमण्डलं		आत्मानं नयति परं सन्धय	ब्रह्मो. १
स्वप्रकाशं ध्यायेत्	भावनो. १	(?) आत्मानं परमात्मानं...	रुद्रह. १२
(?) आत्मानमन्तकाले सव प्राणा		आत्मानं परमेश्वर	भ. गी. ११।३
अभिसमायांति	बृ. ष. ४।३।३८	आत्मानं प्रार्थयते	आश्रमो. १
आत्मानमन्तरात्मानं वा..ऽर्चयेत्	रामेपू. ५।५	आत्मानं.. मकारेण ब्रह्मणानुसन्दध्यात्	नृसिंहो. ७४
आत्मानमनन्त्यं ध्यायन् तदूर्ध्वबाहु-		आत्मानं मत्परायणः	भ. गी. ९।३४
र्विमुक्तमार्गो भवेत्	कठरु. ४	आत्मानं मोक्षयते	आश्रमो. ४
आत्मानमन्तत उपसृत्य स्तुवीत	छां. १।३।१२	आत्मानं युज्यतेति	मैत्रा. ६।३
आत्मानमन्विच्छेत् [जाबालो. ६+	ना. प. ३।८७	आत्मानं रयिर्न विद्धि	
आत्मानमपि दृष्ट्वाऽहमनात्मानं		[कठो. ३।३+पैङ्गलो. ४।१+	भवसं. २।१०
त्यजाम्यहम्	आ. प्र. १८	आत्मानं रहसि स्थितः	भ. गी. ६।१०
आत्मानमरणि कृत्वा प्रणवं...		आत्मानं वा प्रविभज्य कथं प्रातिष्ठते	प्रभो. ३।१
[ब्रह्मो. १८+ कैवल्यो. ११+	ध्या. बिं. २२	आत्मानं सच्चिदानन्दं [अ. पू. ५।७४+	जा. द. ९।५
आत्मानमरणि कृत्वा.... पाशं		आत्मानं सच्चिदानन्दं ब्रह्म भावयेत्	ब. सू. ५
ब्रह्मति मानवः	सदानं. १५	आत्मानं सततं ज्ञात्वा	ना. बिं. २१
		आत्मानात्मभावो भवेत्	सामर. ७५

आत्मानात्मविवेकमनुब्रूहीति	ते. बिं. ५११	आत्माश्रमिस्वाङ्गणवंशजाता..	सि. शि. १०
आत्मानात्मविवेकादिमेवाभेद-		आत्मा सञ्चरते ध्रुवम्	ध्यानबिं. १६
विवर्जितः	ते. बिं. ५१४	आत्मा सर्वगतोऽच्छेद्यो...सा	
आत्मानात्मविवेकोऽयंमुधैवक्रियते..	यो. शि. ४१२२	चाहिंसा वरा	जा. द. ११८
आत्मा नारायणः परः [महाना.९।४+	त्रि.म.ना.७।११	आत्मा साम... आत्मामः	छान्दो.१।७।२
आत्माऽन्तरात्मा परमात्मा ज्ञानात्मा		आत्मा स्थूलो न चैवाणुर्नप्रत्यक्षो..	अ. पू. २।२०
तुरीयास्मेत्वादिवचकवाच्यः...	त्रि.म.ना. १।५	आत्माऽस्य जन्तोर्निहितो गुहायाम्	
आत्मापक्ष्या निवर्तते	मैत्रे. १।७	[कठो. २।२०+ ना.प. ९।१३+	शरभो.१९
(१) आत्मा परशिवद्वयगुरुःशिवः	रुद्रोप. ३	आत्मा स्यादात्मचक्षुषाम्	पारमा. ३।६
आत्मा पञ्चादात्मा पुरस्तात्	छांदो.७।२५।२	आत्माहिस्वमहिमस्थोनिरपेक्षोएकएव	नृसिंहो. ९।६
आत्मा पुण्येभ्यःकर्मभ्यः प्रतिधीयते	२ ऐत. ४।४	आत्मा ह्यनीशः सुखदुःखहेतोः	नृसिंहो. ९।१
आत्माऽप्यनीशः सुखदुःखहेतोः	श्वेता. १।२	आत्माऽहं सर्वलोकानां	सर्वसा. १०
आत्मा ब्रह्मैव, ब्रह्मात्मैव	नृसिंहो. ९।९	आत्मा हि वरः	सहस्रै.२०,२२
आत्मा भूतेष्वहमेव स्थितः	वासु. ३	आत्मा हि सर्वान्तरो नहीदं सर्व-	
आत्मा माया चेति कथं	सर्वसा. १	महमिति होवाच	नृसिंहो. ७।२
आत्मा मे शुष्यतां ज्योतिरहं विरजा		आत्मा ह्यकाशवज्जीवैर्घटाकाशैरिव..	अद्वैतो. ३
विषात्मा भूयासँस्वाहा	महाना.१४।१६	आत्मा ह्येषामुन्नता नियन्ता वा	मैत्रा. ६।३१
(कदाचित्) आत्मारामस्याखिल-		आत्मा ह्येषां स भवति	वृ. उ. १।४।१०
परिपूर्णस्य...उन्मेषो जायते	त्रि.म.ना.२।४	आत्मेतिशब्दहीनो य आत्मशब्दार्थ-	
आत्मारामस्यादिनारायणस्य		वर्जितः..एषैवात्मासनातनः	ते. बिं. ५।८
कीदृशानुन्मेषनिमेषौ	त्रि.म.ना.४।५	आत्मेत्येवोपासीत	बृह. १।४।७
आत्मारामस्वरूपोऽस्मि	ते.बिं.३।९	आत्मने भूताय आत्मन इति मन्यते	ग. शो. २।१
आत्मारामः कालप्रयावाधित-		आत्मेदं सर्वं नारायणः	ना. उ. ता.१।५
निजस्वरूपः	त्रि.म.ना.१।५	आत्मेन्द्रियमनोयुक्तं भोक्तृत्याहु-	
आत्मारामा महात्मानस्ते महापदं..	महो.४।३५,३६	र्मेनीषिणः [कठो. ३।४+	पैङ्गलो. ४।३
आत्मावलोकनार्थं तु तस्मात्सर्वं		आत्मेन्द्रियमनोर्थानांसन्निकर्षात्प्रवर्तते	आयुर्वे. १०
परित्यजेत्	अ. पू. १।४६	आत्मेश्वरजीवोऽनात्मनां देहा-	
आत्मा वा अरे द्रष्टव्यः भोतव्यो		दीनामात्मत्वेनाभिमन्यते	
मन्तव्यो...[बृहं. २।४।५+	४।५।६	सोऽभिमान आत्मनो बन्धः	सर्वसा. २
आत्मा वा अस्य प्रचोदयिता	छाग. ६।२	(१)आत्मेश्वरोऽनात्मनो देहादीनात्म-	
आत्मा वा इदमेक एवात्र आसीत्	२ ऐत. १।१	त्वेन..(पाठः)	सर्वसा. २
आत्मा वै पुत्रनामासि स जीव		आत्मेहकारोऽग्निराकारः	छांदो.१।१३।१
शरदः शतम्	कौ.उ.२।११	आत्मैकत्वं विदित्वा त्वं..	महो. ४।११
आत्मा वै सर्वदेहिनाम्	शरभो.१६	आत्मैव नृसिंहोदेवःपरमेवब्रह्मभवति	नृसिंहो. ५।७
आत्मा शुद्धः सदा नित्यः..अज्ञाना-		आत्मैव नृसिंहोदेवोब्रह्मभवति,यएव..	नृसिंहो.५।१
न्मलिनो भाति ज्ञानाच्छुद्धो		आत्मैव रिपुरात्मनः	भ. गी. ६।५
भवत्ययम्	जा.द. ५।१३	आत्मैव संविशत्यात्मनाऽऽत्मानं..	नृसिंहो. २।७
आत्मा शुद्धोऽश्वरो नित्यश्चैतन्यः		आत्मैव सिद्धोऽद्वितीयः	नृसिंहो. ९।१
प्रकृतेः परः	भवसं. २।३०		

आत्मैव आत्मनो बन्धुः
 आत्मैवाधस्तादात्मोपरिष्ठात्
 आत्मैवास्वकर्मत्मनाहिकर्मकरोति
 आत्मैवास्व ज्योतिर्भवति
 आत्मैवास्व बोद्धशी कळा
 आत्मैवाहमसमाहं
 आत्मैवाहं परं सत्यं
 आत्मैवेदम आसीत् (एक एव)..
 आत्मैवेदं सर्वं..स वा एव एवं पश्यन्
 आत्मैवेह मह्य आत्मा परिचर्यः
 आत्मोसरतः, आत्मैवेदं सर्वम्
 आत्मोपरिष्ठादात्मा पश्चात्
 आत्मोपम्येन सर्वत्र
 अ.धर्षणस्य शाखाः स्युः..
 आत्वंआयाम्निनो दधीचेऽव्यं
 शिरः प्रतैरयतम्
 आदरेण यथा स्तौति धनवन्तं
 बनेच्छया । तथा चेद्विभ्र-
 कर्तारं को न मुच्येत बन्धनात्
 (अथापि) आदर्शं वोदके वा जिह्वा-
 शिरसं...ऽऽत्मानं पश्येत्
 (१)आदर्शं पुरुष एवमेवाहंमहोपासे
 आदातव्यमेवाप्येते य आदानव्य-
 मेवास्तमेति [सुबालो.१।७+
 आदानादादिश्वः
 आदायात्मानं परिपत्ति
 आदावग्निमण्डलं, नदुपरि सूर्यमण्डलं
 आदावन्तेष्वमध्ये च अनो यस्मिन्न
 दिद्यते । येनेदं सततं व्याप्तं
 स देशो विजनः स्मृतः
 आदावन्तेष्वमध्ये चमासतेनान्येहेतुना
 आदावन्ते च यस्मास्ति वर्तमाने-
 ऽपि तत्तथा [वैतथ्यो. ६+
 आदावन्ते च संशान्तस्वरूपं..यत्
 आदावेव पेप्पलादेन सहोक्तमिति
 आदिकळापुटितां श्रीकळां
 श्रीकळापुटितां...
 आदिज्ञानमूर्तिः सावधानभावा

भ.गी. ६।५
 छांदो.७।२५।२
 बृ.उ.१।४।१७
 बृह. ४।३।६
 बृह. १।५।१५
 ते.वि. ६।६२
 ते.वि. ६।५८
 बृह. १।४।१.१७
 छां.उ.७।२५।२
 छां.उ.८।८।४
 छां.उ. ७।२५।२
 छां.उ.७।२५।२
 भ.गी. ६।३२
 मुक्ति.१।१३
 बृह. २।५।१७
 बराहो.३।१३
 श्वेत.२।४।५
 बृ.उ.२।१।९
 बृह.२.१.९
 मैत्रा.६।७
 छां. उ. २।२।४
 मं.आ. २।२
 ते वि. १।२३
 पं.प्र. १८
 अ. शां. ३१
 अ. पू. २।३९
 बृ. जा. १।४
 पोढोप. ३
 अ. मा. ३

आदिप्रत्नस्य रेतसः...उद्वयन्त-
 मसस्परि [छांदो.१।१७।७+ वा.सं.२०।२१
 [अ.मं.१।५०।१८+तै.सं.४।१।७+ अ.वै.७।५३।७
 आदिप्रत्नस्य रेतस इत्येका ३ ऐत.२।४।४
 आदित्य इति होवाच छांदो.१।११।७
 आदित्य उत्तररूपम्, अपः सन्धिः तै.उ.१।३।२
 (अथ) आदित्य उद्वयन्यस्त्राची
 दिशं प्रविशति प्रमो. १।६
 आदित्य उद्वीथः, नक्षत्राणि प्रतीहारः छांदो.२।२०।१
 आदित्य ऊकारो निवह एकारः छांदो.१।१३।२
 आदित्य एव सविता, योः सावित्री सावित्र्यु. ६
 (१)आदित्य एषोत्, वायुर्गीः छां. उ. १।३।७
 आदित्यजयाज्जयो भवति छांदो.२।१०।६
 आदित्यज्योतिः सम्राडिति होवाच बृह. ६।३.२
 आदित्यदेवत इति स आदित्यः बृह. ३।९।२०
 आदित्यमण्डलं दिक्षं रदिमज्जाला-
 समाकुलम् । तस्य मध्यगतो
 वह्निः प्रज्वालते... यो शि. ५
 आदित्यमभिजयते प्रमो. १०
 आदित्यमथ दैश्वरेवं लोकेकहार.. छां.२।२४।१३
 (१) आदित्यमुरीक्षमाण ऊर्ध्व-
 बाहुस्तित्थन् मैत्रा.१।२
 आदित्यमेव भगवो राज्ञितिहोवाच छांदो.५।१३।१
 आदित्यमेवाप्येति य आदित्य-
 मवास्तमेति सुबालो. १।२
 आदित्यलोकेषु मार्गीति
 (ओताश्च प्रोताश्च) बृह.३।६।१
 आदित्यवद्भास्यविलक्षणोऽहम् कुण्डिको. १६
 (१)आदित्यवर्णमूर्जस्वन्तं ब्रह्म मैत्रा. ६।२४
 आदित्यवर्णज्योतिरुत्तमसउपरिविभाति त्रि.म.ना. ४।३
 आदित्यवर्णं तमसः परस्तः भ.गी.८।९+
 [अ.उ.३।८+चिन्त्यु.१३।१+ त्रि.म.ना.४।३
 आदित्यवर्णं तमसस्तु परे महावा.३+
 [पारमा.७।५+ चिन्त्यु १२।७
 आदित्यवर्णे इमे मणिकुण्डले इतिहा.८५
 आदित्यवर्णेतपसोऽधिजातोवनस्पति-
 स्तव वृक्षोऽयं विलवः, तस्य
 फलानि... [अ.वि. ५।८७।१० श्री.सू.९

आदित्यवर्णे तपसः' इति हरिश्च

भीकडे धारयेत्

आदित्यश्चक्षुर्भूत्वाऽक्षिणी प्राविशत्

आदित्यसमिधौलोकप्रोष्ठतेस्वयमेवतु

तथामहसमिधावेवसमस्तं चेष्टते..

आदित्यस्तत्राधिदेवतम्

आदित्यस्य सायुज्यं गच्छति

आदित्यस्य मध्य इवेत्यक्षयग्नौ

चेतद्भवेत्तम्...

आदित्यस्य रश्मय उभौ लोकौ

गच्छन्ति...

आदि-स्यावृत्तमन्त्रां वर्तयति

आदित्यस्यावृत्तमन्त्रावर्तन्ते

आदित्यं तृतीयं.. अमृतं तृतीयं.. (मा. पा.)

आदित्यं तृतीयं वायुं तृतीयं

(?) आदित्यं ब्रह्मेयुपास्ते

आदित्यं भारकरं भातुं रविं सूर्यं

दिवाकरम्

आदित्यं सप्तविधं सामोपास्ते

आदित्यः प्रतिहारः

आदित्यः साम

आदित्यः प्रस्तावः

(?) आदित्यः सर्वेषां भूतानां मधु

आदित्याचन्द्रमसम्

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

आदित्याज्जायते बुधश्चिह्नश्चैरन्तः प्रजाः

नारदो. १

रघ्वे. २।४

वराहो. १।१४

सुबालो. ५।१

महाना. १।८।१

मैत्रा. ६।३५

छां. ३. ८।६।२

कौ. ३. २।८

कौ. ३. २।९

बृ. ३. १।२।३

बृ. ३. १।२।३

छां. ३. ३।१९।४

वनदु. १।२३

छां. ३. २।९।८

छां. ३. २।१।१

छान्दो. १।६।३

छां. ३. २।२।२

बृ. ३. २।५।५

छान्दो. ४।१५।५

मैत्रा. ६।३७

सूर्यो. ४

चिह्न्यु. ८।२

सूर्यो. ४

सूर्यो. ४

सूर्यो. ४

सूर्यो. ४

सूर्यो. ४

सूर्यो. ४

बृ. ६।२।१५

सूर्यो. ४

अ. गी. १०।२१

छान्दो. १।८।४

छान्दो. १।८।३

छां. ३. २।२४।१

आदित्यानां त्रिमेधां देवानां च... (मा. पा.)

आदित्याय त्रिमेधे सहस्रकिरणाय

भीमहि। तप्तः सूर्यः.. [म. ना. ३।१०+ सूर्यो. ७

आदित्यानीमानि शुक्लानि यजुषि बृ. ६।५।३

आदित्यास्तस्मान्मा मुञ्चतर्तस्यते... सहस्र. ३

आदित्या रुद्रा मरुतो वसवोऽश्विना-

वृत्रो यजुषि सामानि मन्त्रोऽग्नि-

रात्र्याहुतिर्नारायणः

आदित्ये तृप्यति द्यौस्तृप्यति

(?) आदित्ये ते नो मयोऽमृतमयः पुरुषः

आदित्येन वाव सर्वे लोकं मह्यन्ते

आदित्येन सह सावित्री स्तौति,

स्तुतिः. प्रातः प्रमुचति

आदित्ये नैरायं ज्योतिषाऽऽस्ते पश्ययते

कर्म कुरुते विपश्येतीत्येवेनैतत्

आदित्ये पुनः पक्कं क्रव्यादि

(?) आदित्ये पुरुष एतमेवाहं ब्रह्मोपास्ते

आदित्यैरिन्द्रः सगणो मरुद्भिः

[अ. मं. १०।१५।७।३+

आदित्यैरिन्द्रः सह सीषबातु

आदित्यैस्तान् मौक्तिकं देवतैस्तैः

(लिङ्गं पूजितम्)

आदित्योऽग्निश्च दुर्गिश्च क्रमेण..

आदित्योऽज्योतिः प्रकाशं करोति

आदित्यो नव होता

आदित्योऽन्तःकरणमनोबुद्धि-

चित्ताहङ्काराः

आदित्यो ब्रह्मत्यादेशस्तस्योप-

व्याख्यानम्

आदित्यो ब्रह्मत्येके

आदित्यो वा उद्गीथोऽसौ

सहस्रआदित्यो ब्रह्म

आदित्यो वा एष एतन्मण्डलं तपति

[महाना. १०।१+ रात्रोप. २।२+ सूर्यो. ५

आदित्यो वै तेज ओजो बलम्

आदित्यो वै भर्गश्चन्द्रमा वै भर्गः

आदित्यो वै वचनादानागमन-

विसर्गानन्दाः

आदित्यो वै वाक्पाणिपादपादपदाः

सूर्यो. ६

सूर्यो. ५

सूर्यो. ५

सूर्यो. ५

सुबालो. ६।१

छां. ३. ५।१९।२

बृ. २।५।५

छां. ३. १।२.२

सन्धयो. २१

बृ. ३. ४।३।२

सुबालो १२।१

बृ. ३. २।१।२

अरुणो. १

अथर्व. २०।६३।२

अरुणो. १

सि. शि. २३

महाना. ६।१२

१२३. १।७।४

चिह्न्यु. ७।४

सूर्यो. ९

छां. ३. ३।१९।१

मैत्रा. ६।१६

शौनको. ४।३

आदित्यो वै ओन्नस्वक्षरसनप्राणाः सूर्यो. ५
 आदित्यो वै शब्देस्पर्शरूपरसगन्धाः सूर्यो. ६
 आदित्यो वै व्यानः समानो-
 दानोऽपानः प्राणः सूर्यो. ५
 आदित्यो वै सावित्री, आदित्येन सह.. सन्ध्यो. २१
 आदित्यो ह वै प्राणो रविरेव चन्द्रमाः प्रभो. १।५
 आदित्यो ह वै बाह्यः प्राण उदयति प्रभो. ३।८
 आदिदेवमजं विभुम् भ. गी. १०।१२
 आदिबुद्धाः प्रकृत्यैव सर्वे धर्माः... अ. शां. ९२
 आदिब्रह्मत्वसंज्ञित् निर्वाणो. ३
 आदिमध्यान्तवर्जितः (आत्मा) ते. बि. ४।७६
 आदिमध्यान्तशून्यं कैवल्यं.. शान्तं त्रि. म. ना. ७।७
 आदिमध्यान्तशून्यं ब्रह्म त्रि. म. ना. १।३
 आदिमध्यान्तहीनोऽस्मिन्नाकाशसदृशः ते. बि. ३।१०
 आदिमध्यान्तहीनोऽहमाकाशसदृशः.. अ. बि. ९१
 आदिमध्यावसानेषुदुःखंसर्वमिदं यतः अक्षुप. ५०
 आदिरन्तश्च चिन्मात्रं गुरुशिष्यादि
 चिन्मयं... अदृश्यं ते. बि. २।३१
 आदिरिति त्र्यक्षरं प्रतिहार इति
 चतुरक्षरं, तत् इदं तत्समम्.
 आदिर्न विद्यते यस्य तस्य ह्यादि-
 र्ने विद्यते अ. शां. २३
 आदिशक्तिरुमा चैषा... अमन. २।११
 आदिशक्त्या भूर्भुवस्त्रीणि स्वर्गभू-
 पातालानि... त्रि. ना. १।१
 आदिशान्ता ह्यनुत्पन्नाः प्रकृत्यैव... अ. शां. ९३
 आदिश्च भवति य एवं वेद माण्डू. ५+
 आदिः स संयोगनिमित्तहेतुः श्वेता. ६।५
 आदिसामान्यमुत्कटम् आगमो. १।१५
 आदेश आत्मा, अथर्वाङ्गिरसः पुच्छम् ते. सि. २।३
 आदेशमध्यकटयन्तमग्निस्थान-
 मुदाहृतम् त्रि. भा. २।१३८
 आदौ जलधिजीमूतभरीनिर्गमसम्भवः ।
 मध्ये सर्वलक्षणदाभः (सिद्धे योगे
 भूयमाणो नादः) ना. बि. ३४
 आदौ तारकवृक्षयते
 (ब्रह्मसाक्षात्कारिणि) मं. भा. २।३
 आदौ पुण्योत्तमस्य... लीला भवन्ति सामर. ५

आदौ बुद्धास्तथा मुक्ताः अ. शां. ९८
 आदौ रोगाः प्रणश्यन्ति पञ्चाज्जाह्वं यो. शि. १।४६
 शरीरजम् । ततः समरलोभूत्वा.
 आदौ विनायकं सम्पूज्य स्वेष्ट-
 देवतां नत्वा शाण्डि. १।४।२
 आदौ वेदादिमुद्यार्थं (मंत्रोद्धारः) द. मू. ५
 आदौ शमदमप्रायैर्गुणैः शिष्यं
 विशोधयेत् । पश्चात्सर्वमिदं
 ब्रह्म शुद्धस्त्वमिति बोधयेत् महो. ४।४
 आद्यत्रयं ब्रह्मरूपं (अस्ति भाति-
 प्रियात्मकं) सरस्व. ४८
 आद्यन्तवन्तः कौन्तेय भ. गी. ५।२२
 आद्यन्तशून्याः कवयः पुराणाः वनदु. २३
 आद्यन्ताभाववानहम् ते. बि. ३।२९
 आद्यं वारभवं द्वितीये कामराजं... कामराज. १
 क्रमेण स्मरेत् विष्णुह. १।७
 आद्यं पुरुषमीशानं पुरुषतं पुरुषुतं
 आद्यानि चत्वारि पदानि परब्रह्म-
 विकासीनि त्रि. ता. १।४
 आद्या माया भवेच्छान्तिं पद्मं
 विश्वं करे स्थितम् गोपालो. २।३१
 आद्याविद्यागदावेद्यासर्वशमेकरे स्थिता गोपालो. ३।२
 आद्या व्यक्ताद्वादशमूर्तयः सर्वेषु लोकेषु
 सर्वेषु देवेषु.. तिष्ठन्तीति गोपालो. ३।२
 आद्यो रा तत्पदार्थः स्यान्मकार-
 स्त्वम्पदार्थवान् रामर. ५।१३
 आर्द्रा पुष्करिणीं पुष्टीं पिङ्गलां पद्म... श्रीसू. १४
 आर्द्रा यः करिणीं यष्टीं सुवर्णां हेम... श्रीसू. १३
 आभयो व्याभयोऽभियाम् अक्षुप. २६
 आधानकरणी च द्विस्थानं सन्ध्यक्षरं २ प्रणवो. १६
 आधारचक्रमहसा विद्युत्पुत्र-
 समप्रभा । तदा मुक्तिर्न सन्देहः यो. शि. ६।२६
 आधारनवकमुद्राः शक्तयः भावनो. २
 आधारमानन्दमखण्डबोधयस्मिन्ल्लयं
 याति पुरत्रयं च केव. १४
 आधाररहितोऽस्म्यहम् मे. त्र. ३।९
 आधारवातरोधेन विश्वं तत्रैव दृश्यते यो. शि. ६।२९
 आधारवातरोधेन शरीरं कम्पते यदा,
 ..योगी नृत्यति सर्वदा यो. शि. ६।२८

आधारशक्तिरव्यक्ता ययाविश्वं प्रवर्तते	यो. शि. २।१२	आनन्द इत्येनदुपासीत	बृह. ४।१।६
आधारशक्त्यावधूतः कालाग्निरयमूर्ध्वगः	बृ. जा. २।९	आनन्दक्रियामृतत्वफला	कात्याय. १
आधारं गुदमित्युक्तं स्वाधिष्ठानंतुलैक्यं	योगकुं. ३।१०	आनन्दघन एवाहमहं ब्रह्मास्मि केवलं	ते. बि. ३।२६
आधारं प्रथमं चक्रं स्वाधिष्ठानं द्वितीयकं	ध्या. बि. ४३	आनन्दघनमव्ययम्	अध्यात्मो. ६१
आधारं सर्वभूतानामनाधारं (ब्रह्म)..	यो. शि. ३।१८	आनन्दघनरूपोऽस्मि परानन्दघनो..	ते. बि. ४।३
आधाराख्ये गुदस्थाने पङ्कजं यच्चतुर्दलं,		आनन्दघनं ह्येवमस्मात्सर्वस्मात्...	नृसिंहो. २।३
तन्मध्ये प्रोच्यते योनिः..	ध्या. बि. ४२	आनन्दत्वं सदा मम	वराहो. ३।१०
आधाराज्जायते विश्वं विश्वं तत्रैव		आनन्दत्वात्त मे दुःखमज्ञानाद्भाति	
लीयते । ..गुरुपादं समाश्रयेत्	यो. शि. ६।२२	सत्यवत् ।	आ. प्र. ३१
आधारादिषु चक्रेषु.. परं तत्त्वं		आनन्दं मोदनं ज्योतिरिन्दोरेता	
न तिष्ठति	अमन. १।३	उ वै मण्डला मण्डयन्ति	त्रिपुरो. ४
आधाराद्वायुमुत्थाप्य स्वाधिष्ठानं..	हंसो. ४	आनन्दपादस्तृतीयः (ब्रह्मणः)	त्रि. म. ना. १।४
(?) आधाराद्ब्रह्मरन्ध्रपर्यन्तं ध्यायन्	हंसो. ४	आनन्दप्राधान्येनानन्दसाकारः	त्रि. म. ना. २।२
आधारे कमलालयम् (आत्मतीर्थं)	जा. द. ४।४५	आनन्दभरितस्यान्तोवैदेहीमुक्तपवसः	ते. बि. ४।३८
आधारे दहरेऽव्यक्ते स्वरूपस्फटिक-		आनन्दमुक्तेतोमुखः प्राज्ञः [माण्डू. ५+	रामो. २।३+
वैदुमम् (शिवलिङ्गं)	सदानं. २	[ग. शो. १।३+५।६+नृ. पू. ४।२	नृसिंहो. १।३
आधारे (चक्रे) पश्चिमं लिङ्गं		आनन्दमुक्तथा प्राज्ञः [आगम. ३+	यो. चू. ७२
कवाटं तत्र विद्यते	यो. शि. ६।३१	आनन्दमय आत्मा तु ततोऽन्यश्चान्तरः..	कठरु. २२
आधारे ब्रह्मचक्रं त्रिरावृतं		आनन्दमयस्तु पुरुषोत्तमोऽतिरिच्यते	सामर. ९७
भगमण्डलाकारं	सौभाग्य. २४	आनन्दभिश्चाशी	निर्वाणो. ४
आधारे (चक्रे) सर्वदेवताः, आधारे		आनन्दमन्तर्निजमाश्रयन्तमाशा-	
सर्ववेदाश्च	यो. शि. ६।२९	पिशाचीमवमानयन्तम्..	मैत्रे. १।१७
आधिक्ये सर्वसाम्ये वा नोपपत्ति-		आनन्दमयो ज्ञानमयो विज्ञानमय	
र्हि भिद्यते	अद्वैतो. १०	आदित्यः	सूर्यो. ६
(अथ) आधिदैवतमग्निः पादो वायुः		आनन्दमयो ह्यानन्दमुक्तेतोमुखः	
पाद आदित्यः पादो दिशः पाद		प्राज्ञस्तृतीयः पादः [रामो. २।३+	माण्डू. ५+
इत्युभयमेवादिष्टं भवति	छान्दो. ३।१८।२	[नृ. पू. ४।२+नृसिंहो. १।३	
आधिदैवतमाकाशो ब्रह्मेत्युभय-		आनन्दमात्ररूपोऽस्मि... यः	
मादिष्टं भवति	छान्दो. ३।१८।१	स जीवन्मुक्त उच्यते	ते. बि. ४।३
आधिदैविकी या सृष्टिः सा...		आनन्दमात्रोऽयं करपादे तेजोमयो-	
लोकतां प्राप्नोति	सामर. ६+	ऽमृतमयः	सामर. ३९
आधिपत्यं स्वराज्यं पर्येता	छां. उ. ३।६।४	आनन्दमेतज्जीवस्य यज्ज्ञात्वा	
[१-३।७।४+३।८।४+३।९।४+	३।१०।४	मुच्यते बुधः	ब्रह्मो. २२
आधिभौतिकदेहं तु	योगकुं. १।७७	आनन्दमेवाप्येति य आनन्द-	
माधीतं बहिः, केतो अग्निः	चिन्त्यु. १।१	मेवास्तमेति, तुरीयमेवाप्येति..	सुबा. ५।१, १३
माध्यात्मिकी कथां मुक्त्वा भिक्षा-		आनन्दयति दुःखाह्यं जीवात्मानं	
वार्तायिना.. वृथा ब्रह्मण्येव उच्यते	१ सं. सो. २।८४	सदा जनः	कठरु. २८
ज्ञानस्वप्नेभ्यो यथा क्षुरः क्षुरधाने..	बृ. उ. १।५।७	आनन्दयितव्यमेवाप्येति य	
ज्ञानन्द आत्मा, ब्रह्मपुच्छं प्रतिष्ठा	तैत्ति. २।५	आनन्दयितव्यमेवास्तमेति	सुबालो. ९।९

आनन्दयिता कर्ता	मैत्रा. ६।७	आनन्दामृतरूपोऽहमात्मसंस्थोऽहं..	म. वि. ९२
आनन्दरसस्तु महालीलायाः		(अथ) आनन्दामृतेनैतांश्चतुर्धासम्पूज्य	नृसिंहो. १।४
कारणं भवतिवराम्	सामर. ९९	आनन्दिनः प्राणा भवन्ति, अक्षं बहु..	छां. ७. ७।१०।१
आनन्दरूपममृतं यद्विभाति (तत्पश्यन्ति)	मुण्ड. २।२।७	आनन्देन च सन्तुष्टो सदाभ्यास-	
आनन्दरूपस्तेजोरूपः	ग. शो. २।४	रतो भवेत्	अमन. २।५२
आनन्दरूपास्तिष्ठन्ति		आनन्देन जातानि जीवन्ति (भूतानि)	तैत्ति. ३।६
कामायासं भविष्यति	प्रभो. २।१०	आनन्देन सदा पूर्णः सदा ज्ञानमयः	
आनन्दरूपे आश्रिताः... तन्मयतां		सुखम् । तथाऽऽनन्दमयश्चापि..	कठर. २४
प्रपेदिरे	सामर. १०२	आनन्दैकघनाकारा... सप्तमी	
आनन्दरूपेषु पुरुषोऽयं रमते	सामर. ३	भूमिका भवेत्	अ. पू. ५।८५
आनन्दरूपोऽहमखण्डबोधः	वराहो. ३।३	आनन्दैकघनाकारा सुपुष्पाख्या	
आनन्दवांश्च भवति, यो हैवं वेद	मैत्रा. ६।१३	तु पञ्चमी (भूमिका)	अ. पू. ५।८८
आनन्दव्यूहमध्ये सद्ब्रह्म...		आनन्दो गोष्पदायते	१ अवधू. ३
चिन्मयप्रासादम्	त्रि. म. ना. ७।९	आनन्दोऽजरोऽमृतः (एष प्राणः)	कौ. उ. ३।९
आनन्दश्च तथा प्राज्ञं विद्यावृत्तिं		आनन्दो नाम सुखचैतन्यरूपोऽपरिमिता-	
निबोधत	आगम. ४	नन्दसमुद्रोऽवशिष्टसुख.. (पाठः)	सर्वसा. ४
आनन्दसंवलितयामाययाऽऽनन्दा-		आनन्दो ब्रह्मेति व्यजानात्	तैत्ति. ३।६
त्मक एव भवति	सामर. ९९	आनन्दो भवति, स नित्यो भवति	ग. शो. ५।८
आनन्दं नाम सुखचैतन्यस्वरूपो-		आनन्दोऽसि परोऽसि त्वं	ते. बि. ५।६६
ऽपरिमितानन्दसमुद्रोऽवशिष्ट-		आनीय मुदितात्मानमवलोक्य	
सुखस्वरूपश्चानन्द इत्युच्यते	सर्वसारो. ६	ननाम च	महो. २।२८
आनन्दस्य रतेः प्रजातेर्विज्ञातारं		आनुष्टुभस्य मन्त्रराजस्य नारसिंहस्य	
विद्याभेदां विजिज्ञासीत	कौ. उ. ३।८	फलं नो ब्रूहि भगवः	नृ. पू. ५।९
आनन्दं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति	तैत्ति. ३।६	आनुष्टुभस्य मन्त्रराजस्य नारसिंहस्य	
आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान् विभेति		महाचक्रं नाम चक्रं नो ब्रूहि भगवः	नृ. पू. ५।९
कदाचन [तैत्ति. २।४ +	शरभो. १८	आनुष्टुभस्य मन्त्र.. शक्तिं बीजं नो ब्रूहि	नृ. पू. ३।१
आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान् सच्चिदानन्द-		आनुष्टुभस्य मन्त्रराजस्य नारसिंहस्या-	
स्वरूपो भवति	ना. उ. ना. १।१	ङ्गमन्त्राजो ब्रूहि भगवः	नृ. पू. ४।१
आनन्दं रतिं प्रजापतिं ते मयि बध		आनुष्टुभस्य सतां सङ्गः पारमैकान्त्यहेतवः	भवसं. ५।२१
इति पुत्रः	कौ. उ. २।१५	(ह्रीं) आनोदिवो बृहत् पर्वताद्या	म. मं. ५।४३।११
आनन्दं रतिं प्रजातिं मे त्वयि		[+ तै. सं. १।८।२।१ +	सरस्व. ८
बधानीति पिता	कौ. उ. २।१५	आन्तरमग्निहोत्रमित्याचक्षते	कौ. उ. २।५
आनन्दं विज्ञानस्य (रसः)	मैत्रा. ६।२३	आन्तरं कर्म कुरुते यत्रारम्भः स्रव्यते	वराहो. ५।७३
आनन्दं परमालयं (आनन्दकोशं)	मैत्रा. ६।२७	(?) आप एव तद्दशितं नयन्ते, तद्यथा...	छांदो. ६।८।३
आनन्दा नाम ते लोकाः—[मा. पा.]	कठो. १।३	आप एव भगवो राज्ञिति (मा. पा.)	छां. उ. ५।१६।१
(अथ) आनन्दान्मुदः प्रमुदः मृजते	बृह. ४।३।१०	आप एव यस्यायतनं, हृदयं लोको...	बृह. ३।९।१६
आनन्दशब्देनैव स्वस्विमानि		आप एवेदम आसुः, ता आपाः ..	बृह. ५।५।१
भूतानि जायन्ते	तैत्ति. ३।६	आप एवेमा मूर्ताः, अप उपास्व	छांदो. ७।१०।१
आनन्दादिभिर्यः परः सोऽहमस्मि	मैत्रे. १।१५		

आप एवेमा मूर्ताः, येयं पृथिवी (?)आप ऐक्षन्त बह्वपः स्याम आप ओषधयो वनस्पतयः, आकाश आत्मा आपस्कार्पण्यमुत्साहो मदी मान्धं महोत्सवः । यन्नयन्ति न वैरूप्यं तस्य नष्टं मनो विदुः	छांदो. ७।१०।१ छांदो. ६।२४ तैत्ति. १।७।१ अ. पू. ४।१३
सङ्ग्यासयोगिनौ विद्धि शान्तौ.. आपतस्सु यथाकालं.. न दृश्यति ग्लायतियः स जीवन्मुक्त उच्यते आपदः क्षणमायान्ति क्षणमायान्ति सम्पदः.. सर्वे नश्वरमेव तत् आपदां पतयः पापा भावा भवविभूतये आपघमानोऽस्ति प्रकृतिपुरुषः आपयतो वै तावन्त्योन्यस्य कामं आपयिता ह वै कामानां भवति आपश्छन्दाः सि, आपो ज्योतीः पि आपश्च तेजश्च तेषां संकृत्यै वर्षे आपश्च तेषां संकृत्यै वर्षे संक.. आपश्चापो मात्रा च, तेजश्च तेजो- मात्रा च, वायुश्च वायुमात्रा च आपस्तेजसि प्रलीयन्ते, तेजो वायौ.. आपः पिण्डीकरणे (शरीरस्य) आपः पीताम्बे वा विधीयन्ते, तेषां यः स्थविष्ठो धातुस्तन्मूत्रं भवति आपः पुनन्तु पृथिवी पृथिवी पूता... [+ तै.आ.१०।२३।१ आपः प्राणा वा आपः पशवः आपः प्रोक्षणीभिः, ओषधयो बर्हिषा आपः शब्दस्पर्शरूपरसगन्धाः आपः सत्यं, आपः सर्वा देवताः आपः सन्धिः, वैशुतः सन्धानम् आपः सन्नाद, आपो विराद्, आपः स्वराद् आपः सर्वा देवताः, आपो भूर्भुवः स्वः आपः सृजते तेज उपास्वेति आपः सृजंतु (सृजंतु) सिग्धानि विच्छीत वस मे गृहे [अ. खि. ५।८७।१०	महो. ६।४७ महो. २।४३ महो. ३।५३ भवसं. १।२६ सामर. २६ छान्दो. १।१।७ छान्दो. १।१।७ महाना. १।१।१ छां. उ. ७।४।२ (मा. पा.), प्रभो. ४।८ सुबालो. २।२ गर्भो. १ छान्दो. ६।५।२ महाना. १।१।२ प्रा. हो. १।८ महाना. १।१।१ चित्त्यु. ८।१ त्रि. प्रा. १।३ महाना. १।१।१ तैत्ति. १।३।२ महाना. १।१।१ महाना. १।१।१ छांदो. ७।११।१ श्री. सू. १२

आपः स्वराद्, आपश्छन्दांसि आपाण्डुरक्षदानस्तु (च) व्यानो ह्यर्चिः आपादमस्तकमहं मातापितृविवर्जितः। इत्येको निश्चयो... बन्धाय... आपान्तमन्युस्तृपलप्रभर्माधुनिः.. आपायो हृदयान्तं च वक्षिस्थानं.. आपाः ३ इत्याप इति आपिः पिता सूरमहस्य विश्वक आपिपीलिकाभ्य उपजीवन्ति (?) आपूर्यपक्षस्य पुण्याहे द्वादशाहं.. आपूर्यमाणपक्षाद्यान् षडुदेति मासांस्तान् [छांदो. ४।१५।१ आपूर्यमाणपक्षाद्यान् षणमासानुद- ङ्गादित्य एति आपूर्यमाणमचलप्रतिष्ठं... स शान्तिमाप्नोति.. [१ अवधू. ७+ आपो ज्योतिरन्नं बहु कुर्वति आपो ज्योती रसोऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवः सुवरोम् [महाना. १।१।७+१६।१ [राधो. ४।२+ आपो ज्योती रसोऽमृतं.. ब्रह्म भूर्भुवः स्वरोम् [अ. शिरः ३।१३+वनदु. १२१ आपो ज्योतीर्वि, आपो यजूंषि आपो दिशो नक्षत्राणि चन्द्रमाः आपो नैनं छेदयन्ति आपोऽन्नम्, आपोऽमृतम् (अथ) आपोऽप्यायनादित्येवं ह्यह आपोभिर्गिरः, मनो हविः आपो भित्त्वा तेजो भिनन्ति आपो भूर्भुवः सुवरापञ्चम् आपोमयः प्राणः, तेजोमयी वाक् [६।६।५+ ६।७।६ आपोमयः प्राणो न पिबतो विच्छेत्स्यते आपोऽमृतम्, आपः सन्नाद आपोमयो वायुमय आकाशमयः (आत्मा) बृह. ४।४।५ आपो यजूंषि, आपः सत्यम् आपो रेतो भूत्वा शिभं प्राविशत् आपोऽर्धचन्द्रं शुक्लं च वंभीजं आपो वरेण्यम्, चन्द्रमा वरेण्यम्	महाना. १।१।१ अ. ना. ३८ महो. ६।५५ महाना. ९।४ १यो. त. २१ १ ऐत. १।८।१ वा. मं. १३ यृ. उ. १।४।१६ बृ. उ. ६।३।१ + ५।१०।१ बृह. ६।२५।२ अ. गी. १।७० तैत्ति. ३।११ + प्रा. हो. १।७ तै. आ. १०।१५।१ + बटुको. २७ महाना. १।१।१ छांदो. ४।१२।१ सामर. १०० महाना. १।१।१ मैत्रा. ६।७ चित्त्यु. ६।१ सुबालो. १।१।२ महाना. १।१।१ छान्दो. ६।५।४ छान्दो. ६।७।१ महाना. १।१।१ महाना. १।१।१ २ ऐत. २।४ १यो. त. ८८ सावित्र्यु. १०
--	--

आपो वा अन्नम्, ज्योतिरन्नादम्	तैत्ति. ३।८	आप्यायस्व मर्दितमसोमविश्यामि-	
आपो वा अपोऽन्तरात्मा	पारमा. ५।७	रुतिभिः [क्र.मं. १।९१।१७+	वा.सं. १२।११४
आपो वा अर्कस्तण्डपां शर आसीत्	बृह. १।२।२	[+तै.सं. १।४।३२।१	चिन्त्यु. १७।१
आपो वा इदमसत्सलिलमेव	वृ.जा. १।१	आप्यायन्तु ममाङ्गानि वाक्पाणि..	शांतिपाठः
आपो वा इदमासत्सलिलमेव	नृ.पू. १।१	आप्याययंस्तेतथावीतशोकभयावभूवुः	१ प्रणवो. २७
आपो वा इदं सर्वं विश्रा भूतानि..	महाना. १।११	आप्यायस्व समेतु ते... सं ते पयांसि	
आपो वाऽन्नं ज्योतिरन्नादम्	सुबाले. १।४।१	...यमादित्या... एनास्तिन्नक्रबो..	कौ. उ. २।८
आपो वावाग्नाद्भ्यस्तस्माद्यदा वृष्टिर्न..	छांदो. ७।१०।१	आप्यायस्व समेतु ते विश्वतः सोम	
आपो विराद्, आपः स्वराद्	महाना. १।११	वृष्णयम् [क्र.मं. १।९१।१६+	वा.सं. १२।११२
आपो वै खलु मे ह्यसावयं तेलोकइति	कौ. उ. १।७	[+तै.सं. ३।२।५।३+	वनदु. २६
आपो वै सर्वा देवताः, सर्वाभ्यो		आप्यायस्वापक्षीयस्वेति	बृ. उ. ६।२।१६
देवताभ्यो जुहोमि स्वाहा	ना. प. ३।७७	आ प्राद्यावापृथिवी अन्तरिक्षं	सहै. १७
[+याज्ञव. १+जावा. ४+	प. इ. प. ४	[क्र.मं. १।११५।१+ अ. व.	१३।२।३५
आपो ह वाऽमे आसन्	गोपीचं. २७	आपूवस्व प्रपूवस्व आण्डीभव	अरुणो. १
आपोऽहं, तेजोऽहं, गुह्योऽहम्	अ. शिरः. १।१	आम्रह्यभीजदोपाः.. मंत्रेणानेननाशिताः	रामो. ५।२५
आपो हारमै भद्रां सन्नमन्ते		आम्रह्यभुवनालोकाः	भ. गी. ८।१६
पुण्याय कर्मणे	१ ऐन. १।७।६	आम्रह्यस्त्वम्पर्यंतं तनुमस्याः प्रचक्षते	गुह्यका. २३
आपो हि एा मयोभुवः [क्र.मं. १।०।५।१	महाना. ५।१२	आम्रह्य स्थावगन्ममनन्ताम्विला	
+अ. व. १।५।१+साम. २।११८७+	वा.सं. १।१।५०	आण्डभूतम्	महावा. २
आपोहिष्ठेत्यभ्युक्ष्यप्राणायामान्कृत्वा	सन्ध्यो. १	आभासमात्रकं ब्रह्मन्.. सन्त्यज्य	
आम्रकाममात्मकाममकामै रूपै... [क्र.मं. १।५।१+साम. २।११८७+	बृ. उ. ४।३।२१	निगमासो भवोत्तम	अ. पू. ५।३४
आम्रकाम आत्मकामो न तस्य प्राणा		आभासमात्रमेवेदं.. सत्यग्नानं विदुर्बुधाः	अ. पू. ५।३३
उत्कामन्ति [बृ. उ. ४।४।३	नृसिंहो. ५।२	आभि- (कृष्णपरिवाररूपाभिः)	
आम्रकामस्य कामस्य का सृष्टा..	आगम. ९	भिन्नो न वै विभुः	कृष्णो. २५
आम्रतम उ-कृष्टतम एतदेव ब्रह्मापि..	नृसिंहो. ५।६	आभूत्या महता वज्र सायक सहो..	
आम्रेगद्विमत्त्वाद्वा स्थूलत्वान्...		[क्र.मं. १।०।८४।६+अ. व. ४।३१।६+	वनदु. ११२
(चतुरात्मा)	नृसिंहो. २।४	आ भ्रमण्यान्तु मूर्धन्तिमाकाश-	
आम्रेगद्विमत्त्वाद्वा आप्रोनिहवे. कामान	माण्डू. ९	स्थानमुख्ये	१ बो. म. ९७
आम्रोपदेशगम्योऽमौ (ब्रह्मात्मा)	अ. वि. ३३	आमपात्रेऽपिमुपसमाधाय	बृह. ६।४।१२
आम्रोति मनसश्चरति, वाक्पति-		आमस्यामंरहि ते महि स हि	
अभ्युपनिः	तैत्ति. १।६।२	गजेक्षानोऽधिपतिः स मा	
आम्रोति सर्वान्कामांस्तृप्तिमानभवति	छांदो. ७।१०।२	गजेक्षानोऽधिपतिः कनेतु	बृह. ६।३।५
आम्रोति त्वागच्यं, आम्रोति मनस..	तैत्ति. १।६।२	आ माऽऽवन्तु अन्नचाग्निः स्वाहा	तैत्ति. १।४।४
आम्रोति ह वा इदं सर्वमादिश्र		आ मां मेधा सुरभिर्विधत्तुवा	महाना. १३।५
भवति, य एवं वेद	नृसिंहो. २।४	आवतनवतो ह लोकाजवति	छांदो. ४।८।४
आम्रोनिह्वैसर्वान्कामानादिश्रभवति	माण्डू. ९	आवतनवानस्मिन्नोके भवति	छांदो. ४।८।४
आम्रोतीहादित्यस्याजयं परो		आयननं जमानां (भवति) वपर्ववेद	बृह. ५।१।४, ५
हास्यादित्यजयाजयो भवति	छांदो. २।१०।६	आवतनं नः प्रजानीहि वस्मिन्	
आम्रोत्ययुतश्चमक्षिति स्वर्गे लोके	कौ. उ. ३।२	प्रतिष्ठिता अन्नमदामेति	२ ऐत. २।१

आयतनं वै जनानां, मनो वा

आयतनं (मा.पा.)

आयतनं स्वानां भवति

(?) आयतनाय स्वाहेत्यग्रा-

वाज्यस्य हुत्वा मन्थे सम्पातं..

आयतमेकांगुलं पादतरोरस्य

मूलं (पुण्ड्रं)

आयुः प्राणः, प्राणो वा आयुः

आयम्य तद्वावगतेन चेतसा (धनुः)

आयस्मिन्सप्त पेरवः

आयातुवरदादेवीर्भक्ष्यं ब्रह्मसंमितम्

आयासाय स्वाहा

आयुधानामहं ब्रह्म

आयुरनु सन्तनुतेति

आयुरन्नं प्रयच्छति

आयुरायासकारणम्

आयुर्दा अग्रे हविषो जुषाणो

घृतप्रतीको...

आयुर्यशःकीर्तिज्ञानैश्वर्यवान् भवति

आयुर्होपासनेऽमृतम्

आयुष्टे विश्रतो दधन्ममिर्वरेण्यः

आयुःपल्लवकोणाप्रलम्बाभ्युक्कणभङ्गं

आयुः पृथिव्यां ब्रविणम्

आयुस्त्वबलारोग्य-सुख-प्रीति-

विवर्धनाः...

आयुः प्रज्ञां च सौभाग्यं.. देहि मे

चण्डिके शुभे

आयुः प्रज्ञां तथा शक्तिं प्रसमीक्ष्य..

(?) आ ये धामानि दिव्यानि तस्थुः

आरण्यान् माम्वाञ्च ये [पु.सू.८ अ.मं.१०।९०।

[+वा.सं.३१६+ तै.जा.३।१२।४ चिन्त्यु.१२।४

आरण्याः पशवो विश्वरूपाः

आरब्धकर्मणिष्ठीणेव्यवहारोनिवर्तते,

कर्मक्षये स्वसौ नैव शान्ये-

सुधानसहस्रतः

आरंभेभामनुसंभेभां समानं पथा..

आरभ्य कर्माणि गुणान्वितानि

भावाश्चसर्वान्विनियोजयेद्यः। तेषां.. श्वेता. ६।४

वृ. उ. ६।१।५

वृ.उ. ६।१।५

छां. उ. ५।२।५

नारदो. १

कौ.उ. ३।२

मुंड. २।२।३

चिन्त्यु. ११।६

महाना. ११।६

चिन्त्यु. २०।१

भ.गी. १०।२८

छां.शे. ३।१६।६

...

महो. ३।१०

सहवै. ६

नृ. पू. १।३

वृ. उ. ४।४।१६

सहवै. ६

महो. ३।५

महाना. ११।५

भ. गी. १७।८

वनदु. २५

शिवो. १।६

श्वेता. २।५

अ.मं. १०।९०।

चिन्त्यु. १२।४

चिन्त्यु. ११।१२

१ अथपु. १५

सहवै. १०

श्वेता. ६।४

आरभ्य कुतपे आद्यं...रौहिणी

नैव लङ्घयेत्

आरभ्य चासर्न पश्चात्..सर्वतममृतं

पश्येत्

आरम्भश्च घटश्चैव तथा परिचयः

स्मृतः। निवृत्तिश्चेत्यवस्था च..

आरम्भश्च घटश्चैव पुनः परिचय-

स्तथा। निवृत्तिश्चैव..चतस्र-

स्तस्य भूमिकाः (प्रणवस्य)

आगममात्रोऽप्यपरो(एवरो)ऽपिष्टः

आगमयेद्राघवं चन्दनारौः

आराध्यो भगवानेको...स एव

सर्वथोपास्यः...

आगममस्यपश्यन्तिनतंपश्यंतिकश्चन

आरुणिः प्राजापत्यः प्रजापतेर्लोकं

जगाम

आरुक्षोर्मुनेर्योगम्

आरूढपतितापत्यं कुन्तीश्याव-

दन्तकः..नैव संन्यस्तुमर्हति

आरोग्यं रूपवत्ताच..शुद्धाग्नेन

भवन्ति हि

आरोपितस्य जगतः परिपालनेन

आरो हृदो मुहूर्ता येष्टिहा

आर्जवं नाम मनोवाक्पायकर्मणां

विहिताविहितेषु...एकरूपत्वम्

आर्तमिव वा एष तन्मेने

आर्नवोऽस्याकाशाद्योनेः सम्भृतो...

आर्तो जिज्ञासुर्बार्थी

आर्त्विज्यं करिष्यन्वाचि स्वरमिच्छेत

आर्द्रं ज्वलति, ज्योतिरहमस्मि

आर्द्रं सन्दीप्तमसि विभूरसि

प्रभूरसि (मा.पा.)

आर्द्रं सन्दीप्तमसि विभूरसिप्रभूरसि

आलम्बनतया भाति योऽस्मत्प्रस्थय-

शब्दयोः। अन्तःकरणसम्भिन्नबोधः

स त्वंदाभिधः

आललाटादाचक्षुषोरागृज्जोराभुषो-

मेध्यतश्च (भस्मत्रिरेखाः)

आलोकवन्तं जगदिन्द्रजालमापत्कथं

मां प्रविष्टेदसङ्गम्

इतिहा. ५९

जा. द. ५।५

१ यो.न. २०

बराहो. ५।७१

श्वेता. ५।८

ग.पू. ७।५

भवसं. २।६०

बृह. ४।३।१४

आरुणि. १

भ.गी. ६।३

सं.सो. २।३

भवसं. ४।१०

बराहो. २।६५

कौ.उ. १।३

शाण्डिल्यो. १।३

आर्षे. २।१

कौ.उ. १।६

भ.गी. ७।१६

वृ.उ. १।३।२५

महाना. ६।७

वृ.उ. ६।३।४

वृ.उ. ६।३।४

अध्यात्मो. ३१

का.द. ४

मैत्रे. १।१७

आलोम-

उपनि

कोशः

आलोमभ्य आनलेभ्यः प्रतिरूपं (आत्मानं)	छान्दो. ८।८।१
आवपनमाकाशः, आकाशेहीवंसर्व..	१पेत. ३।१।२
आवपनं ह वै समानानां भवति	१पेत. ३।१।२
आवयोरन्तरं न विद्यते	त्रि.म.ना. ७।१०
आवयोः पात्रभूतः सन् सुकृती	
त्यक्तकस्मधः	कालिको. २
आवहन्ती वितन्वाना, कुर्वाणा...	तैत्ति. १।४।१
आविद्यकमस्त्रिकार्यकारणज्ञा-(ज)	
मविद्यापाद एव	त्रि.म.ता. २।१
आविरावीर्म एधि	२पेत. शां.
(१)आविर्भावतिरोभावज्ञातास्वयमेव	सर्वसा. ५
आविर्भावतिरोभाव...जनस्य	
स्थिरतां यान्ति	भवसं. १।१८
आविर्भावतिरोभावहीनःस्वयंज्योतिः	
साक्षीत्युच्यते	सर्वसा. ५
आविर्भूतं च सृष्टपादौ प्रकृतेः	
पुरुषात्परम् ।	गणप. ९
आविर्भूतेऽन्तराकाशे शनकेरवटेवाव-	
त्कृत्वातुक्कामः संविशति	मैत्रा. ६।२८
आविर्हि शरीरम्	१पेत. ३।६।५
आविष्कृतमेतेनास्य यज्ञं..	मैत्रा. ६।३४
(अथ) आविः सन्नभसि निहितं...	
अन्तर्हृदयाकाशं वितुन्नि	मैत्रा. ६।२७
आविस्सन्निहितं गुहाचरं नाम	मुण्ड. २।२।१
आवीन्माम्, आवीद्विष्कारम्	तैत्ति. १।१२।१
आवृणोत्यपरा शक्तिः सा	
संसारस्य कारणम्	सरस्व. ४३
आवृतं ज्ञानमेतेन	भ. गी. ३।३५
आवृताव्यं संस्कृत्य पुमा नक्षत्रेण	
मन्यं सत्रीय जुहोति	बृह. ६।३।१
आवृत्तचक्षुरमृतत्वमिच्छन्	कौ. ३.४।१
आवृत्तिं चैव योगिनः	भ. गी. ८।२३
आवृत्तौतुविनष्टायांभेदेभातेऽप्ययाति..	सरस्व. ५५
आवेदितोऽसौ याष्टीरैर्जनकाय....	महो. २।२.१
आवेक्षश्चेतसो ज्ञानमर्थानां	
छन्दतः क्रिया	आयुर्वे. १२
आशया रक्तनामेति (मनः)	महो. ६।७५

आशापत्नी त्यजेद्यावत्तावन्मुक्तो	
न संशयः	मैत्रे. २।१२
(१) आशापराकाशौ तद्भावदेऽसौ	बृह. ६।४।१२
आशापाशशतैर्बद्धाः	भ. गी. १५।१२
आशाविशाचीमवमानयन्तम्..	
आपत्कथं मां प्रविशेदसङ्गम्	मैत्रे. १।१७
आशाप्रतीक्षे सङ्गतं सूनृतांवेष्टापूर्तं	कठो. १।८
आशाम्बरो ननमस्कारो...देव-	
तान्तरध्यानशून्यः	प.इ.प. ११
आशाम्बरो न नमस्कारो न दार-	
पुत्राभिलाषी..परिव्राट्परमेश्वरः	याज्ञव. १
आशा यातु निराशात्वमभावं	
यातु भावना	अ. पू. ५।३८
आशा रशना, मनो रथः, कामः पशुः	प्रा.हो. ४।३
आशा वाव स्मराद्वयसी	छांदो. ७।१४।१
आशावैवैद्यमुस्तृज्यनिदापासङ्गतांजज	अ. पू. ५।७
आशाशरशलाकादथा दुर्जया	
हीन्त्रियारयः	महो. ५।७७
आशां मनुष्येभ्यः (आगायाति)	छांदो. २।२१।२
आशाः समस्ताः प्रवरन्ननु	
तमन्तस्तास्ता वसेत्	पारमा. ८।८
आशिप्रोत्रदिप्रोत्रलिष्टः, तस्येयंपृथिवी	तैत्ति. २।८
आशीर्युक्तानि कर्माणि..नैव	
कुर्यान्न कारयेत्	ना.प. ५।३२
आशेदो वै स्मरः...कर्माणि कुरुते	छां. ७.७।१४।१
आश्रयवचनमन्यः शृणोति	भ. गी. २।२९
आश्रयवत्पश्यति कश्चिदेनं	भ. गी. २।२९
आश्रयवद्भूति तथैव चान्यः	भ. गी. २।२९
आश्रयो ज्ञाता कुशलानुशिष्टः	कठो. २।७
आश्रयो वक्ता कुशलोऽस्य लब्धा..	कठो. २।७
आश्रयोऽस्यवक्ताकुशलोऽलब्धा(मा. पा.)	कठो. २।७
आश्रमा इति तद्विदः	वैतथ्यो. २७
आश्रमास्त्रिविधा हीनमध्यमो-	
त्कृष्टरहयः	अद्वैतो. १६
आश्रमेष्टेवावस्थितस्तपस्वीचेत्युच्यते	मैत्रा. ४।३
आश्रयाश्रयहीनोऽस्मि	मैत्रे. ३।९
आश्रित्य मामकपदं इदि भावयस्व	बराहो. २।४५
आश्रयुकृष्णकृष्णस्य द्वितीयामयुतं	
फलम् । अनेन वाऽववा	इतिहा. ९०

आसनद्वयो योगी..वायुचन्द्रेणापूर्य

यथा त्यजेत्तथा सम्पूर्य

आश्वाद्यु गच्छत

आश्वाद्यामास च भीतमेनं

आसनमाहृत्योदकमाहारयाश्चकार

आसनं तु प्रयत्नेन बुद्ध्या पूजति..

आसनं द्विविधं प्रोक्तं पद्यं

वज्रासनं तथा

आसनं पद्मकं बद्धा यवान्यथापि

रोचते । नासामदृष्टि..

आसनं पात्रलोपश्च, सञ्चयः

आसनं प्राणसंरोधो ध्यानं चैव समा..

धिकः..एतच्चतुष्टयंविद्विषसर्वयोगेषु..

आसनप्राणसंरोधःप्रत्याहारश्चधारणा,

ध्यानं समाधिरेतानियोगाङ्गानि

भवन्ति षट् [यो.चू.२+

आसनं मूलबन्धश्च देहसाम्यं च..

आसनं विजितं येन जितं तेन

जगच्चयम् [त्रि.ब्रा.२।५२+

आसनं स्वस्तिकंकुरुत्वापश्चपद्यासनं..

आसनानि च तावन्ति यावन्त्यो

जीवजातयः

आसनानितदङ्गानिस्वस्तिकादीनि..

आनान्यष्टौ-त्रयः प्राणाद्यामाः,

पश्च प्रत्याहाराः

आसनेन दृजं हन्ति

प्राणाद्यामेन पातकम्

आसतमान् (त) पुरुषयुगान्पुनानि

आसतमांस्तस्य लोकान् दिनस्ति

॥कर्णान्तमूर्ध्वगा शङ्किनी

आ स्रहसात् पङ्क्तिं पुनर्नित

मङ्गैकां भिन्वीति (गुरुराह)

॥सां (योगभूमिकानां) अन्तः-

स्थिता मुक्तिर्वस्यांभूयोनशो बति

॥आमर्षा सर्वाणि भूतानि मनु

शाण्डि. १।७।५

रा.पू.४।२५

म.गी.१।१।५

बृ.च.६।२।४

दुर्वासो.२।२

योगकुं.१।४.

यो.शि.१।७०

सं.सो.२।७।५

योगरा.२

ध्या.विं.४१

ते.वि.१।१५

जा.द.३।१३

योगो. १५

ध्या. विं. ४२

त्रि. ब्रा. २।३४

शाण्डि.१।१।२

यो.चू. १०५

अ.शिरः१६+

महो. ६।८४

मुण्ड. १।२।३

शाण्डि. १।४।६

महाना. १२।१

गणप. १,२,३

छांदो.६।१२।१

महो. ५।२६

बृह. २।५।१

बृह. २।५।६

आसां मुख्यतमास्तिस्रस्तिसृ-

ष्वेकोत्तमोऽत्तमा

आसां स्त्रीणां सुकृतं वृद्धे

आसिञ्चतुप्रजापतिर्धातागर्भदधातुते

[ऋ. मं. १०।१८४।१+

आसीनोद्वंज्रजतिशयानोयातिसर्वतः

आसुरं भावमाश्रिताः

आसु तदा नाडीषु मृमो भवति

आसुरं पार्थ मे शृणु

आसुरीष्वेव योनिषु

आसुरीं योनिमापन्नाः

आसुवस्वरस्मै, वाचस्पतिः..पिबति

आस्तिक्यं नाम वेदोक्तघर्माभिर्भेषु

विश्वासः

आस्था नायुषि युज्यते

आस्थामात्रमनन्तानां दुःखानामाकं

विदुः । वासनातन्नुबद्धोऽयं..

आस्थिता जनकादयः

आस्थितो योगधारणाम

आस्यवशिष्टैरक्षपानैश्चा-

ऽऽस्यमाहवनीयमिति

आस्मासुनृमं धात्स्वाहा(?)

आस्यनासिकयोर्मध्ये..प्राणसंकोऽनिष्ठः

आस्यनासिकयोर्मध्ये हृदयं नाभि-

मण्डलं पादाङ्गुलिमिति प्राणस्थानानि

आस्यनासिकाकण्ठनाभिपादाङ्गुलद्वय

...प्राणः सञ्चरति

आस्ये स्त्रियः सुकृतं वृजते

आस्येनतुयद्वाहारंगोबन्मृगयतेमुनिः,

तदासमःस्यात्सर्वेषु..सोऽमृतत्वाय

कल्पते [ना.प.५।२३+

आह्रिष्यामि देवानां..पुलकै-

इच्छादयाम्यहम्

आहवनीयगार्हपत्यदक्षिण-

सम्याप्तिषु

आहवनीयः साम सुवर्गो लोको बृहत्

आहवनीये गार्हपत्ये..प्राणापान-

ध्यानोद्दानसमानान् समारोपयेत् कठमु.४

जा.द. ४।९

बृह. ६।४।३

बृह. ६।४।२१

अ.वै.५।२५।५

कठो. २।२१

म. गी. ७।१५

छांदो. ८।६।३

म. गी. १६।६

म.गी.१६।१९

म.गी.१६।२०

चिन्त्यु. २।१

शाण्डि.१।२।१

महो.३।११

महो.५।८५

म.गी.३।२०

म.गी.८।१२

मैत्रा.६।३६

चिन्त्यु.१।२

जा.द.४।२६

त्रि.ब्रा.२।८०

शाण्डि.१।४।७

बृह.६।४।३

सं.सो.२।७८

बृ.जा.३।२०

परम.३

महाना.१७।१८

(१) आहवनीयो भूत्वा मुखे तिष्ठति प्राणाभि. २।४
आहं मां देवेभ्यो वेदा ओमदेवान् वेद १पेत. १।८।२
आहारशुद्धौ चित्तस्य विशुद्धिर्भवति पा. ब्र. ४१
आहारशुद्धौ सत्त्वशुद्धिः, सत्त्वशुद्धौ
ध्रुवा स्मृतिः छांदो. ७।२६।२
आहारस्त्वपि सर्वस्य भ. गी. १७।७
आहारस्य च द्वा
वायोः सञ्चरणार्थाय चतुर्थमव.. सं. सो. २।५९
आहाराचारधर्माणां यत्कुर्याद्दुरुदीश्वरः शिवो. ७।३९
आहारा राजसस्येष्टाः भ. गी. १७।९
आहारा विविधा भुक्ताः [गर्भो. ४+ निरुक्तो. १।६
आहाराः सात्त्विकप्रियाः भ. गी. १७।८

आहास्मिन्नमादौ जायते भवत्यस्यान्न.. १पेत. ३।१।२
आ हास्य देवा हवं गच्छन्ति,
यस्तथाऽधीते संहितो. १।२
आहिताग्निर्विरक्तश्चेद्देशान्तरगतो
यदि । प्राजापत्येष्टिमप्स्वेव...
संन्यसेत् ना. प. ३।१०
आहिताग्निः सदा पात्रं... शूद्रां
यस्य नोदरे इतिहा. ३७
आहुतीनां यज्ञेन यज्ञस्य दक्षिणाभिः सहवै. १९
आहुत्वा मृषयः सर्वे भ. गी. १०।१३
आहृदयाद्भ्रुवोर्मध्यं वायुस्थानं... १यो. त. ५४
आहो विद्वानमुं लोकं प्रेत्य कश्चित्... तैत्ति. २।६

इ

इच्छयाऽऽप्नोति कैवल्यं
षष्ठेमासि.. (योगी) अ. ना. ३०
इच्छाज्ञानक्रियाशक्तित्रयं यद्वाच-
साधनम् । तद्ब्रह्मसत्ता सामान्यं
सीतातत्त्वमुपास्महे सीतो. १
इच्छाद्वेषसमुत्थेन [भ. गी. ७।२७+ सं. सो. २।३०
इच्छा द्वेषः सुखं दुःखं भ. गी. १३।७
इच्छाद्वेषात्मिका तृष्णा सुख-
दुःखात्प्रवर्तते आयुर्वे. ६
इच्छामयेन चैवेषु जेमानि खलु
इन्ति भूतानि मैत्रा. ६।२८
इच्छामात्रमविशेषं तन्माशो मोक्ष उच्यते महो. ४।१६
इच्छामात्रं प्रभोः सृष्टिः... मन्तेकाल.. आगम. ८
इच्छामि त्वां द्रष्टुमहं तथैव भ. गी. ११।४६
इच्छारूपो हि योगीन्द्रः स्वतन्त्र-
स्त्वज्ररामरः यो. शि. १।४३
इच्छाशक्तिर्महात्रिपुरसुन्दरी भावनो. २
इच्छाशक्तिरूपां स्वप्नावस्थान...
तृतीयकूटां मन्यन्ते श्रावि. ता. ३।१
इच्छाशक्तिसिद्धिः (भवति) योग-
शक्तिर्भोगशक्तिर्भोगशक्तिरिति सीतो. २६, २७
इच्छाशक्तिः क्रियाशक्तिः
साक्षाच्छक्तिः (त्रिधा शक्तिः) सीतो. ७
इच्छते भरतमेष्ट भ. गी. १७।१२

इडया प्राणमाकृष्य... पश्चाद्विरे-
चयेत्सम्यक् जा. द. ५।७
इडया बाह्याद्यायुमापूर्य षोडशमात्रा-
भिरकारं चिन्तयन् शाण्डि. १।६।१
इडया वायुमाकृष्य.. अकारं तत्र संस्मरेत् जा. द. ६।३, ५, ७
इडया वायुमाकृष्य भ्रुवोर्मध्ये
निरोधयेत्.. व्याधिभिर्मुच्यते हिसः जा. द. ६।२७
इडया वायुमापूर्य.. ओङ्कारं देहमभ्यस्थं
ध्यायेत्.. [ध्या. वि. २०+ १यो. त. ४१
इडया वायुमापूर्य ब्रह्मण षोडशमात्रया त्रि. ब्रा. ३।५६
इडया वायुमारोप्य ज्ञेयः ,, ,, १यो. त. ४१
इडया वेदतत्त्वज्ञस्तथा भिङ्गलयेव च,
नाभौ निरोधयेत्तेन व्याधिभि-
र्मुच्यते नरः जा. द. ६।२८
इडाच पिङ्गला चैव तस्याः पार्श्वमुपागते यो. शि. ५।१८
इडा च पिङ्गला चैव तस्याः
सव्ये तरे स्थिते त्रि. ब्रा. २।७०
इडातिष्ठति वामेन पिङ्गला दक्षिणेन.. श्रुरिको. १६
इडा तिष्ठति वामेन... तयोर्मध्ये
परं स्थानं.. यो. शि. ६।६
इडा तु सव्यनासान्तं संस्थिता
मुनिपुङ्गव जा. द. ४।१९
इडादिमार्गद्वयं विहाय सुषुम्ना-
मार्गेणागच्छेत् शाण्डि. १।७।३।

इडापिङ्गलयोर्मध्येसुपुष्पासूर्यरूपिणी
सर्वं प्रतिष्ठितं..तस्मिन्.

इडापिङ्गलयोर्मध्ये...तत्र सत्यं

प्रतिष्ठितम्

इडापिङ्गलयोर्मध्ये...वायुमूर्ध्व

च कारयेत्

इडापिङ्गलयोः सन्धि यदा प्राणः

समागतः । अमावास्या तदा प्रोक्ता

इडाचपिङ्गलाचैव सुपुष्पा च तृतीयका

(गा) (१० नाट्यः) ध्या. बि. ५२+

इडापिङ्गलासुपुष्पाः..नाट्यश्चतुर्दश..

इडापिङ्गलासोपुष्पाः प्राणमार्गे च

संस्थिताः

इडापृष्ठभागात्सव्यनेत्रान्तगगान्धारी

इडाया देवताहरिःपिङ्गलायाविरिचिः

इडायां चन्द्रमानित्यं चरत्येवमहामुने

इडायां चन्द्रश्चरति पिङ्गलायां रविः

इडायांपिङ्गलायांतुप्राणसंक्रमणं मुने ।

दक्षिणायनमित्युक्तं ..

इडायां बहतिप्राणेबद्धापद्यासनंददं

इडायां हेमरूपेण वायुर्वाभिनगच्छति

इडायाः कुंडली स्थानं यदा प्राणः

समागतः । सोमप्रहणमित्युक्तं..

इडाये स्मृतं घृतवचराचरम्

इडा वामे स्थिता भागे पिङ्गला

दक्षिणे स्थिता । सुपुष्पनामध्यदेशे

तु प्राणमार्गाख्यः स्मृताः

इडा समुत्थिता कन्दाद्वामना-

सापुटावधि

इडा तु सव्यनासान्तं संस्थिता

मुनिपुङ्गव

इत आत्मा ततोऽप्यात्मा नास्त्य-

नात्ममयं जगत्

इत्सर्वं महात्रिपुरसुन्दरी

नकर्तव्या मनोवृत्तिर्मनीषिणा

इशाखप्रवृत्तिर्यतेरस्तिचे-

च्छवाखङ्कारवत्...

(अथ) इतरः सव्यमंसमन्वयेक्षते

गर्दभीतरो गर्दभः, इतरा

विश्वम्भरीतरो विश्वम्भरः

यो.शि.६।९

शांडि.१।७।४१

वराहो. ५।६७

जा.द. ४।४२

यो.च.१६

शाण्डि.१।४।५

यो.च. २१

शाण्डि.१।४।५

जा.द. ४।३९

जा.द.४।३९

शाण्डि.१।४।६

जा. द. ४।४१

योगकुं.१।१०

यो. शि.५।१९

जा. द. ४।४६

चित्त्यु.१।१।३

ध्या.बि.५५

त्रि.ब्रा.२।७०

जा.द.४।१९

महो.६।१०

बह्वचो. ३

शाण्डि.१।७।३७

ना.प.५।११

को.उ.२।१५

सुबालो. २।२

इतरा गौरितरोऽनङ्गानितरा

बहवेतरोऽश्वः

इतरान्प्राणान् समस्त्रिदत्

इतरेण चतुर्थेनानिरुद्धनारायणेन

विश्वान्यासन्

इतरेण तु जीवन्ति यस्मिन्नेता-

वुपाश्रितौ (प्राणापानौ)

(अथ)इतरे दुःखमेवापियन्ति

[य.उ.४।४।१४+

(तथा)इतरोऽभोक्ता कृष्णो भवति

इतश्चेतश्च सुव्यग्रं व्यर्थमेवाभिधावति

इतस्ततश्चात्यमानो यत्किञ्चित्प्राण-

वायुना..स्त्रोतसा नीयते दारु..

इति क्षेत्रं तथा ज्ञानं

इतिस्त्वैतस्याक्षरस्योपन्याख्यानं

इतिगर्वदधौथावत्तावद्ग्राप्तं व्योम...

इति गुह्यतमं शास्त्रं

इति तान्प्रजापतिरब्रवीदेते-

मैत्रैर्नित्यं देवं स्तुवध्वम्

इति ते ज्ञानमाख्यातं

इति त्रिशङ्कोर्वेदानुवचनम्

इति नु कामयमानः (संसरति)

इति नु जातपुत्रस्याथाजातपुत्रस्याह

इति न्यमीमिषदा३इत्यभिदैवतम्

(?) इति प्राचीनयोग्योपास्व

इति ब्रह्मवरं लब्ध्वा श्रुतयः...

कृष्णभाराभयामासुः

इति भगवतो वचो वदयन्ते

इति मत्वा न सज्जते

इति मत्वा भजन्ते मां

इति मन्त्र-मध्यम-तालज-ध्वनिभि-

र्मनसा वाचोवार्थ..

इति मानुषीः समाज्ञाः

इति मां योऽभिजानाति

इति यः पूजयेन्नित्यं...ईश्वरं..

प्राप्नोति परमं पदम् ।

इति व्याहृति त्रैष्टुभं छन्दः पञ्चदशं

स्तोमं..गंधघ्राणमितीन्द्रियाण्यभवन्

इतिशुश्रुम पूर्वेषांयेनस्तद्व्याचक्षिरे

सुबालो.२।२

छान्दो.५।१।१२

मुद्रलो.२।४

कठो.९।५

श्वेता.३।१०

गोपालो.१।११

महो.३।१८

२आत्मो.१८

भ.गी.१३।१९

छां.उ.१।१।१०

ग.शो.३।१३

भ.गी.१५।२०

नृ.पू.४।३६

भ.गी. १८।६३

नैत्ति.१।१०

बृह.४।४।६

को.उ.२।८

केनो.४।४

तैत्ति.१।६।४

गोपीचं.२८

छा.उ.८।७।१

भ.गी.३।२८

भ.गी.१०।८

ना.प.४।४६

तैत्ति.३।१०।१

भ.गी.४।१४

शिवो.७।४२

२प्रणवो.३

केनो.१।४

इतिशक्तिमयंचेतोघनाइङ्कारतांगतम् ।		इत्यर्जुनं वासुदेवस्तथोक्त्वा	भ.गी.११।५
कोशकारकमिरिव स्वेच्छया		इत्यहं वासुदेवस्य	भ.गी.१८।७४
याति बन्धनम् ।	महो.५।१२८	इत्याह भगवान्ब्रह्माणं नारायणः	तुल्यसु.१८
इति षोडशकलावृतस्य जीवस्या-		इत्यां ते मयि दध इति पुत्रः	कौ.उ.२।१५
वरणनाशनम्	कलिसं. ३	इत्यां मे त्वयि दधानीति पिता	कौ.उ.२।१५
इतिषोडशकं नाम्नां (हरे रामेति)		इत्याद्यां विद्यामभिधायैतस्याः	
नातः परतरोपायः...	कलिसं. ३	. शक्तिकूटं...लोपामुद्रेयम्	त्रि.भा.१।१६
इतिषमविधो मोहः, पुनरेवः...		इत्युक्तानुशासनासि मैत्रेयि पतावहूरे	
श्लिष्टो भवत्यनेकाग्र्यं.	महो. ५।९	स्वत्वमृतत्वम्	बृह.४।५।१५
इति ह प्रजापतिर्देवाननुशशास	नृसिंहो.९।१०	इत्युभयमादिष्टं भवत्यध्यात्मं	
(?) इतिह प्रतीकान्युदाजहार	बृ.उ.६।२।३	चाधिदेवतं च	छां.उ.३।१८।१,२
इतिहभगवतोवाचोवेदयन्ते (मा.पा.)	छां.उ.८।७।३	इत्येकं परब्रह्मरूपं सर्वभूताधिरासं	
इति ह स्माह कौरव्यायणी पुत्रो वेदः	बृह.५।१।१	तुरीयं जानीते	त्रि.ता.५।२१
इतिहासपुराणं पञ्चमं वेदानां वेदं पित्र्यं		(ॐ) इत्येतद्भक्षरं ब्रह्म, तदेवो-	
राशि देवं निर्धि (अध्येमि)	छांदो. ७।१।२	पासितव्यम्	तारसा.२।१
इतिहासपुराणं पुष्पं ता अमृता आपः	छांदो. ३।४।१	इत्येतद्ब्रह्मजानीयाद्यः स	
इतिहासपुराणाख्यमुपाङ्गं		मुक्तो न संशयः	पं.ध.२४
च प्रकीर्तितम्	सीतो. २१	इत्येतानुवित्रं संहितां सन्धीयमानां	
इतिहासपुराणानां रुद्राणां शत-		मन्य इति ह स्माह बाध्यः	३ऐत. २।३।३
सहस्राणि...भवन्ति	अ.शिरः-७	इत्येव तद्वोचं तद्वोचम् (मा.पा.)	छां.उ.३।१५।७
इतिहासः पुराणं विद्या उपनिषदः..		इत्येतद्वोचं तद्वोचम्	छां.उ.३।१५।७
[बृह.४।१।२+४।५।११	+मैत्रा. ...	इत्येवं निर्वाणानुशासनम्	सुबाळो. ७।३
इति होक्त्वा याज्ञवल्क्यो विजहार	बृह.४।५।१५	(?) इन्द्रो ह वै नाम, तमिन्द्रं सन्त-	
इतीति न्यमीमिषदा इत्यधिदेवतं	केनो. ४।४	मिन्द्र इत्याचक्षते परोक्षेण	२ऐत. ३।१४
इतीमा महासंहिताः	तैत्ति. १।३।४	इदमथर्वशीर्षं योऽवीते स पञ्चाथर्व-	
इत्थम्भूतक्षयान्नित्यं जीवितं...		शीर्षजपफलमवाप्नोति	वेव्यु. ३।४
उडयाणंकुदते यस्मात्..महाखगः	वराहो. ५।६	इदमथर्वशीर्षज्ञात्वायोऽर्चस्थापयति	वेव्यु. २४
इत्थम्भूतमतिः शास्त्रगुरुसज्जन-		इदमथ मया लब्धमिदं प्राप्स्यामि	
सेवया । सरहस्यमशेषेण यथाव-		सुन्दरम्..आत्मनोऽन्यन्नहि..	अ. पू. ५।५८
दधिगच्छति	अक्षुप.१७	इदमथमया लब्धमिदं प्राप्येमनोरथम्	भ.गी.१६।१३
इत्थं क्रमाद्विवृद्धेन लयाभ्यासेन		इदमन्तरं ज्ञात्वा स परमहंसः	प. इ. ८
योगिनः । भुञ्जते परमानन्दं..	अमन.१।८२	इदममनस्कमतिरहस्यं यज्ज्ञानेन	
इत्थं भस्म सुसंपाद्य शुक्रमादाय..	बृ.भा.३।३०	कृतार्थो भवति	मं. भा. ३।१
इत्था जहामि शपमानमनु	वा.मं.७	इदममृतमिदं ब्रह्मेदं सर्वं	बृह.२।९।१
इत्था ददधे भुवनानि विश्वा	वा.मं.११	[२,३,४,५,६,७,८	९,१०-१४
इत्था न कश्चोरणमाचक्षे	वा.मं.२	इदमेष्टोत्तरशतं न देयं..नास्तिकाय..	मुक्तिको.१।४७
इत्यज्ञानविमोहिताः	भ.गी.१६।१५	इदमस्तीदमपि मे	भ.गी. १६।२३
इत्यब्रवीन्मे विद्वद्वः शाकल्यः,		इदमस्तु ममेत्यन्तमिच्छां..तां	
हृदयं वै ब्रह्मेति	बृह.४।१।७	तीक्ष्णशृङ्खलां विद्धि	महो. १।५१

इदं बहं मामवृतबोनी	महाना. १११३	इदं प्रापये मनोरथम्	म.गी. १६।१३
इदमाविपुरुषरूपमात्मनः...	ग.शो. ४।४	इदं ब्रह्म जुषस्व मे	महाना. ११।६
इदमाह महीपते	म.गी. १।२१	इदं ब्रह्म परं ब्रह्म सत्यं ब्रह्म...	ते.वि. ६।३५
इमिति ह प्रतिजज्ञे, लोकान्वाच..	छांदो. ४।१४।३	इदं ब्रह्मेदं क्षत्रमिमे लोका इमे देवा	
इदमिदं नेत्यनुभूतिरितिकैवेतीयम्	नृमिहो. ७।३	इमे वेदा इमानि भूतानीदं सर्वं	
इदमिष्टमिदं नेति योऽभन्नपि न		यदयमात्मा [बृ.उ. २।४।६+	४।५।७
सज्जति। हितं सत्यं प्रियं वक्ति		इदं भगव इति (शिष्य आह)	छांदो. ६।१२।१
तमचिह्नं प्रचक्षते	ना.प. ३।६३	(अथ) इदं भस्मान्तं शरीरं [ईशा. १७+	बृह. ५।१५।१
इदमुक्तं मयाऽनघ	म.गी. १५।२०	(एवं वा) इदं महद्भूतमनन्तमपरं	बृह. २।४।१२
इदमेव पृथिव्या रूपमिदं दिवः	इऐत. १।२।३	इदं मानुषं सर्वेषां भूतानां मधु	बृह. २।५।१३
इदमेव मूर्तं यदन्यत्प्राणाच्च	बृह. २।३।४	इदं मे तृतीयसवनमायुरनुसन्तनुते	छां.उ. ३।१६।६
इदमेवास्यतश्चक्षोपवीतं यदाऽमध्यानं,		इदं यज्ञोपवीतं तु परमं यत्परायणं	ब्रह्मो. १५
विद्या शिखा.. [कठभु. ९	सं. सो. १।३	इदं यज्ञोपवीतं तु... सन्धारयेद्यः	
इदमेवास्य तद्यज्ञोपवीतं यत्माऽऽपः		स मुक्तिभाक्	परब्र. १९
प्राह्याचम्यायं विधिः (यतीनां)	जाबालो. ५	इदं यदि तदेवास्ति तद्भावादिदं नच	ते.वि. ५।१५
इदमेवास्यतत्साधारणमन्नं यद्विदमगते	बृह. १।५।२	इदं रम्यमिदं नेति व्रीजं ते दुःस्वसन्ततेः	अ. पू. ५।७०
इदंमयोऽशोमयः (आत्मा, ब्रह्म)	बृ. उ. ४।४।५	इदं वक्ष्याम्यक्षेपतः	म.गी. ७।२
इदं चक्षुः सोऽसावादित्यः	बृ.उ. ३।१।४	इदं वस्तिवति विश्वासं नासावात्म-	
इदं च परलोकस्थानं च	बृह. ४।३।९, ९	न्युपाययो	महो. २।१३
इदं च सर्वं चिन्मात्रं	ते.वि. २।२।५	इदं वाच तज्येष्ठाय पुत्राय पिता	
इदं जगत् सर्वं व्याप्येव परितिष्ठति	ग.शो. ३।७	ब्रूयात्...	छांदो. ३।१०।५
इदं जगदहं सोऽयं..स जीवन्मुक्तः	वराहो. ४।३०	इदं वाच तत्पुष्करं योऽयमाकाशोऽस्येमाः	
इदं ज्ञानमुपाश्रित्य	म.गी. १४।२	दिशः... अयमवर्गाग्निः... प्राणादि-	
इदं तद्वज्रतां यातं तृणमात्रं जगच्चयम्	महो. ४।१३४	त्यावेतानुपासीत...	मैत्रा. ६।२
इदं तत्पुष्करं योऽयमाकाशः	मैत्रा. ६।२	इदं वाच तद्यद्विदमस्मिन्नन्तः-	
इदं तु ते गुह्यतमं	म.गी. ९।१	पुरुषज्योतिः..	छांदो. ३।१३।७
इदं ते नातपस्काय	म.गी. १८।६७	इदं वाच तद्योऽयं बहिष्ठा	
इदं दिवस्तत्रायमन्तरेणाकाशः	इऐत. १।२।३	पुरुषादाकाशः	छांदो. ३।१२।७
इदं नाबहेकनया भवितव्यम्	महो. ४।२६	इदं विष्णुर्विचक्रमे त्रेभानिदधे पदम्	वा.सं. ५।१५
इदं निराळंबोपनिषदं योऽधीते		[अ.मं. १।२२। ७+ना.पू.ता. ३।१+	
गुर्वनुमहत्तः सोऽग्निपूतः..	निरालं. ३२	वनदु. ४९, ६२, ७४+	सै.उ. १।२।१३
इदं पुच्छं प्रतिष्ठा	तै.सि. २।१।१	इदं वै कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं	जाबा. १
इदं प्रणवमेवास्य तद्यज्ञोपवीतं		[रामो. १।१+	तारसा. १।१
य आत्मा	याज्ञव. १	इदं वै तन्मधु दध्यङ्कुयर्वणोऽग्नि-	
इदं प्रस्थाधानं प्राणस्थूणाग्रं दाम	बृह. २. २।१	भ्यामुवाच [बृह. २।५।१६,	१७, १८, १९
इदं प्रपञ्चं नास्त्येव नोत्पन्नं नोत्थितं..	ते.वि. ५. ३१	इदं शरीरं कौन्तेय	म.गी. १३।२
इदं प्रपञ्चं यत्किञ्चित्... सर्वं		इदं शरीरं जरया प्रस्तं गन्धर्व-	
शशविषाणवत्	ते.वि. ५।७५	नगरोपमं.. भवति	सामर. १०१
इदं प्राप्स्यामि सुन्दरम् (मनोरथं)	अ.पू. ५।५८	इदं शरीरं प्रकृतेर्विकारं प्रोच्यते	भवसं. २।७

(अथ) इदं शरीरं षण्णवत्यङ्गुलात्मकं भवति. प्राणो द्वादशाङ्गुलाधिकः शाण्ड.१।४।२		इन्द्ररूपिणमात्मानं भावयन्...	यो.शि.५।५३
इदं शरीरं स यथा प्रयोज्य आचरणे युक्तः छांदो.८।१२।३		इन्द्रलोकेषु (देवलोकाः) गार्गि इन्द्रवज्र इति प्रोक्तं मर्मजङ्गानुकीर्तनं	बृह. ३।६।१ क्षुरिको. १३ अरुणो. १
इदं सत्यमिदं सत्यं सत्यमेतदि- होच्यते । अहं सत्यं परं ब्रह्म.. वराहो.२।३८		इन्द्रश्च विश्वे च देवाः, यज्ञश्च.. इन्द्रश्चैव प्रजापतिश्च, त्रयस्त्रिंशौ शौ	बृ. व. ३।९।२
इदं सत्यं सर्वेषां भूतानां मधु बृह.२।५।१२		इन्द्रप्रेष्ठानि द्रविणानि धेहि [क्र.मं. २।२१।६	कौ. व. २।११ मैत्रा. ७।२
इदं सर्वमन्तकाले कालाग्निः सूर्यो- ऽस्त्रेणुज्ञातो ह्ययमात्मा ददाति नृसिंहो.२।७		इन्द्रस्त्रिष्टुप्पञ्चदशो बृहद्व्रीहमः इन्द्रस्त्वं प्राणतेजसा । रुद्रोऽसि	प्रभो. २।९ कौ. व. ३।१ आरु. ३
इदं सवमसीत्येवैनं तदाह कौ. व. १।६		परिरक्षिता	प्रभो. २।९
इदं सर्वमसृजत्, यदिदं किञ्चित् तै.सि. २।६ + छांदो. १।२।५		इन्द्रस्य प्रियं धामोपजगाम (प्रतर्दनः)	कौ. व. ३।१
(?) इदं सर्वमाददाना यन्ति बृह. ३।९।५		इन्द्रस्य वज्रोऽसि वार्त्तन्नः शर्ममेभव	आरु. ३
इदं सर्वमाददीय यदिदं केनो. ३।९		इन्द्रस्यात्मानं दशधाचरन्तम्	चिन्त्यु. ११।१
पृथिव्यां... (मा.पा.)		इन्द्रस्यात्मानं शतधा चरन्तम्	चिन्त्यु. ११।५
इदं सर्वं तस्योपव्याख्यानं [रामो. २।१ + ग.शो. १।१		इन्द्रस्यात्मा निहितः पञ्च होता	चिन्त्यु. ११।३
इदं सर्वं तस्योपव्याख्यानं		इन्द्रस्याभयायासुरेभ्यः क्षयायेमा-	
भूतं भवत्.. ओङ्कार एव माण्डू. १		मविद्यामसृजत् (बृहस्पतिः)	मैत्री. ७।९
इदं सर्वं न मे किञ्चित्.. न मेकालो.. न मेध्याता न मे ध्येयं... चिदहं		इन्द्रस्यायं वज्रः कृतः सार्गलः सपरिश्रयः	यु. उ. ६।४।२३
..स जीवन्मुक्त उच्यते ते. वि. ११।३०		इन्द्रं विचिन्त्युः परमे व्योमन्	
इदं सर्वं यद्यमात्मा [बृह. २।४।६ + ४।५।७		[तै. आ. ३।११।९ +	चिन्त्यु. ११।९
इदं सर्वं यद्यमात्मा मायामात्रः नृसिंहो. ५।१		इन्द्रं राजानं सवितारमेतम्	
इदं सर्वं यद्यमात्मेति भावयन्कृत- कृत्यो भवति मं. ब्रा. २।८		[तै. आ. ३।११।४ +	चिन्त्यु. ११।४
इदं सर्वं स्वात्मानमेव करोति नृसिंहो. २।७		इन्द्रं वो विश्वतस्परि हवामहे जनेभ्यः	साम. २।९७०
इदं हि मनसैवेदं मनुते गोपालो. १।१०		[क्र.मं. १।७।१० x वनदु. ३९	५२, ६४, ७५
इदं हि सत्संविन्मयत्वाश्रयमेव नृसिंहो. ९।८		इन्द्रं शरणं प्रपन्नोऽभूवम्	अ. व. २०।३९।१
इदानीमस्मि संवृत्तः भ. गी. ११।५१		इन्द्रः स चन्द्रः परमः परात्मा	छां. व. २।२२।३
इदानीमस्मीत्यहमेक एव, स्थान- भेदादवस्थामेदः मं. ब्रा. २।७		इन्द्रः सत्यादेव नेयाय, सत्यं हीन्द्रः	हेरम्बो. ७
इदो अग्निरिव विश्वरूपः मैत्रा. ७।१		इन्द्राग्नी मित्रावरुणौ... ते नो	कौ. व. ३।९
इहमस्येव प्रश्नायतो मातस्गोच्छेधि.. सहवै. ८		मुञ्चन्त्वेनसो..	सहवै. ३
इन्द्र एकं सूर्यं एकं जज्ञान क्र.मं. ४।५८।४		इन्द्रात् परितन्वं मम इति	१ ऐत. ३।६ ३
[वा. सं. १७।९२ + तै. आ. १०।१०।३ महाना. ८।११		इन्द्रादयस्तामसराजसात्मिकाः	पा. ब्र. २
इन्द्रजालमिव मायामयम् मैत्रा. ४।२		इन्द्रादयो दिक्पतयोऽमृताः धसो	१ विश्वो. ४
इन्द्रप्रजापतीद्वारगोपौ (ब्रह्मलोकस्य) कौ. व. १।३		वृन्ताग्रगाः सिद्धगणाः ससिद्धाः	सूर्यता. ५।१
इन्द्रमग्निं च ये विदुः सिक्ता		इन्द्रादयोऽष्टौ दशमे (आचरणे)	
इव संयन्ति अरुणो. ७		इन्द्रियमामपदयोः श्वासनिश्वासा-	
इन्द्रमेवाप्येति य इन्द्रमेवास्तमेति सुबालो. ९।७		पञ्चयोः । सञ्चिच्छन्नयोर्मनः पक्षी	
		स्थिरः सन्नवसीदति	अमन. २।८४

इन्द्रियमाहनिर्मुक्तनिर्धनी निर्मला-

सृते । अमनस्के हृदे स्नातः

परामृतमुपाश्नुते

अमन. २।८९

इन्द्रियविलेऽविबशः प्रणवारूपं प्रणे-

तारं भारूपं (यः पश्यति) सोऽपि

..विशोको भवति

मैत्रा. ६।२५

इन्द्रियस्येन्द्रियस्यार्थे

भ.गी. ३।३४.

(?) इन्द्रियं वीर्यमन्नाद्यं रसोऽजायत

छां.उ. ३।१।३

इन्द्रियामिषु जुहति

भ. गी. ४।२६

इन्द्रियाणां गतिरुपरमते

प.हंसो.३,९

इन्द्रियाणां निरोधेन रागद्वेषश्चयेण

च । अहिंसाया च भूतानाम-

मृतत्वाय कल्पते [ना.प. ३।४५+ भवसं. ५।९

इन्द्रियाणां पृथग्भावमुरयास्तमयो

च यत् । पृथगुत्पद्यमानानां

मत्वा धीरो न शोचति

कठो. ६।६

इन्द्रियाणां प्रसङ्गेन दोषमृच्छति..

सभियम्य..सिद्धिं निगच्छति

ना.प. ३।३६

इन्द्रियाणां मनश्चास्मि

भ.गी.१०।२२

इन्द्रियाणां मनो नाथो मनोनाथस्तु

मारुतः । मारुतस्य लयोनाथस्तं..

वराहो. २।८०

इन्द्रियाणां मनो भवति (नारायणः)

ना.उ.ता.३।१

(पवं) इन्द्रियाणां यथाक्रमेण शब्द-

स्पर्शरूपरसगन्धाश्चेति विषयाः

शारीरको. १

इन्द्रियाणां विचरतां...बलादाहरणं

तेषां प्रत्याहारः स वच्यते

जा.द. ७।१,२

इन्द्रियाणां हि चरतां

भ.गी. २।६७

इन्द्रियाणि तन्मात्रेषु (विलीयन्ते)

सुबालो. २।२

इन्द्रियाणि दशैकं च

भ.गी. १।३।६

इन्द्रियाणि पराण्याहुः

भ. गी. ३।४२

इन्द्रियाणि प्रमाथीनि

भ. गी. २।६०

इन्द्रियाणि मनो बुद्धिः

भ.गी.३।४०

इन्द्रियाणि मनोबुद्धिकामक्रोधा-

दिकं जितम् । तेनैवविजितं सर्वं

नासौ केनापि बध्यते

यो. शि. १।३९

इन्द्रियाणि बाऽमं मनोऽन्नाहं मनोबाऽमं

सुबालो. १।४।१

इन्द्रियाणि समाहृत्य कूर्मोऽङ्गानीव..

ना.प.३।७४

इन्द्रियाणि समाहृत्य मनसाऽऽत्मनि

धारयेत् ।

जा.द.८।९

इन्द्रियाणिसंयोज्यमहिमानंनिरीक्षेत मैत्रा. ६।२१

इन्द्रियाणि ह्यानाहुः

[कठो. ३।४+पैङ्गलो.४।२+ भवसं. २।११

इन्द्रियाणीन्द्रियार्थेभ्यः

[भ.गी.२।५८+२।६८+ योगो. २३

इन्द्रियाणीन्द्रियार्थेषु

भ. गी.५।९

इन्द्रियाणीन्द्रियार्थेभ्यो यत्प्रत्याहारं

...प्रत्याहारः

१यो.त. ६८

इन्द्रियार्थान् विमृडात्मा

भ. गी. ३।६

इन्द्रियार्थान् पञ्चस्वादूनि भवन्ति

मैत्रा. ६।१०

इन्द्रियार्थास्तद्वद्यो न स्पृशति

मैत्रा. ६।१०

इन्द्रियार्थेषु वैराग्यं

भ. गी. १३।९

इन्द्रियार्थैर्यदासुक्तोबाह्यान्नानंजायते

अमन. १।२१

इन्द्रियेण ते यशसा यश आदद

इत्ययशो भवति

वृह.६।४।७,८

इन्द्रियेण ते रेतसा रेत आददे

वृह. ६।४ १०

इन्द्रियेण ते रेतसा रेत आदधामीति

गर्भिण्येव भवति

वृह. ६।४।११

इन्द्रियेभ्यः परं मनः [भ.गी.३।४२+ कठो.६।७

इन्द्रियेभ्यः परा ह्यर्था ह्यर्थेभ्यश्च

परं मनः [कठो.३।१०+ गुह्यका.४१

इन्द्रियैरस्येन्द्रियाणि संस्पृश्य

कौ.उ.२।१५

इन्द्रियैर्बध्यते जीव आत्मा चैव

न बध्यते

यो.चू.८४

(?) इन्द्रियैर्मनसि सम्पद्यमानैः

प्रभो.३।९

इन्द्रियैर्विबशो भवेत्, तानि गाढं

नियम्यापि...

यो.शि.१।२७

इन्द्रेण मुखेन न वै देवा अभन्ति न

पिबन्ति, एतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति

छान्दो.३।७।१

इन्द्रेणैव मुखेनैतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति

छान्दो. ३।७।३

(?) इन्द्रे बलं दशानीति

छां.उ.२।२२।५

इन्द्रो गणेशो विष्णुर्गणेशः सूर्यो गणेशः

गणेशो.२।४

इन्द्रो जायते पुरुषोत्तमात्

क.पु.सि.२

इन्द्रो न यक्षो वृषभस्तुराबाद्

बा.मं.४

इन्द्रोऽप्राप्येव देवानेतद्भयं

ददर्श यथैव....

छान्दो.८।९।१

इन्द्रो मायाभिः पुरुरूप ईयते

वृह. २।५।१५

[अक्सं.अ.४।७।३३ मं.६।४७।१८

इन्द्रो मायाभिः पुरुरूप ईडे

ग.पू.२।८

इन्द्रोऽयमस्य जायेयं सव्ये चाक्षिण्य-
 वस्थिता । समागमस्तयोरेव.. मैत्रा. ७।११
 इन्द्रो राजा जगतो य ईशे
 [तै.आ.३।११।६+ चित्यु.१।१६
 इन्द्रो वरुणः सोमो रुद्रः पर्जन्यो यमो
 मृत्युरीशानः इति तस्मात्
 क्षत्रात्परं नास्ति [बृ.१।४।११+ नृ.पू.२।४
 इन्द्रो वै किल देवानामनुजावरमासीत् अव्यक्तो.८
 इन्द्रो वैकुण्ठोऽपराजिता सेनेति वा...
 अहमेतमुपासे बृह.२।१।६
 इन्द्रो ह वै (हैव) देवानामभिप्रवव्राज
 विरोचनोऽसुराणां तौहासंविद्वानौ छान्दो.८।७।२
 इन्द्रो ह वै नामैष योऽयं दक्षिणे-
 ऽश्वनपुरुषः बृह.४।२।२
 इम इति ह प्रतीकान्युदाजहार बृह.६।२।३
 इम एव त्रयो लोकाः, एषु हीमे.. बृह.३।९।८
 इममात्मानमोङ्कारं नो व्याचक्ष्व नृसिंहो.१।१
 (एवमेव) इममात्मानमन्तकाले
 सर्वे प्राणा अभिसमायान्ति बृह.४।३।३८
 इममात्मानमाप्ततममुत्कृष्टतमं ... नृसिंहो.५७
 इममासन्त्यं प्राणमूचुस्त्वं न वद्रायेति बृ.उ.१।३।७
 (अथ) इममेव नाप्रोचोऽयं मध्यमः
 प्राणस्तानि ज्ञातुं दध्निरे बृह.१।५।२१
 इममग्र आयुषे वर्चसे कृधि सहवै.६
 इममेव नो भगवन्नोङ्कारमात्मान-
 मुपदिशेति तथेति नृसिंहो.९।१
 (अथ) इममेवाकाशमभिनिष्पद्यन्ते बृह.६।२।१६
 इममेवोङ्कारविद्योतं तुरीयतुरीय-
 मात्मानमनुष्टुभाऽन्विष्य नृसिंहो.६।२
 इमंगुणसमाहार..समाधिरिति कथ्यते अ.पू.२।२।८
 इमं च लोकममुं च विज्ञानेनैव
 विजानाति छान्दो.७।७।१
 इमंचलोकममुंचेच्छ्वआशाभुपास्वेति छांदो.७।१४।१
 इमं च लोकममुंचेच्छ्वेत्यथेच्छते छांदो.७।३।१
 इमं चाकृत्रिमानन्दं..साधुसमभ्यसेत् ते.वि.१।३८
 इमं चाभुं चामुष्मादादित्यात्प्रतायन्ते छांदो.८।६।२
 इमं चाभुं चैवमेवैता आदित्यस्य
 रश्मयश्चभौ लोकौ गच्छन्ति छांदो.८।६।२
 इमं प्राप्य भजस्व माम् अ.गी.९।३३

इमं प्राप्स्ये मनोरथम् अ.गी.१६।१३
 इमं राजर्षयो विदुः अ.गी.४।२
 इमं त्रिवस्वते योगं अ.गी.४।१
 इमं मानवमावर्ते नावर्तेत छांदो.४।१५।६
 इमं मे गङ्गे इति जलमादाय
 [वासुदे.३+ गोपीचं.३+ ऊर्ध्वपुं.२
 इमं मे गङ्गे यमुने सरस्वति अ.मं.१०।७।५।५+
 [तै.आ.१०।९।१३+ महाना.५।२१
 इमं मे वरुण शुभोहवमद्याचमृडय
 त्वामवस्युग... [अ.अ.१।२।१९
 =मं.१।२।५।१९ वनदु.४३।५६
 इमं लोकं हीनतरं चाविशन्ति मुण्ड.१।२।१०
 इमंसंसारमखिलमाशापाशविधायकं महो.५।१३३
 इमाभक्षन् लोहिन्योराजयस्ताभिरेनं बृ.उ.२।२।२
 इमा आपः सर्वेषां भूतानां मधु बृ.उ.२।५।२
 इमा ऋचः सर्वकामार्थदाश्च ये ते
 पठन्त्यमला यान्ति मोक्षम् रामपू.५।१०
 इमा एव दिश आवरीर्वर्तिभुवनेष्वन्तः १ऐत.१।६.२
 (अथ) इमा दशदश नाड्यो भवन्ति
 तासामेकैकस्य द्वासप्ततिर्द्वासप्ततिः
 शाखा नाडीसहस्राणि भवन्ति सुबालो.४।३
 इमा दिशः सर्वेषां भूतानां मधु बृह.२।५।६
 इमा देवता अ इ उ आविरधिदेवतं १ऐत.१।५।१
 (?) इमानि च क्षुद्रमिश्राणीव २ऐत.५।३
 इमानि पञ्च महाभूतानि पृथिवी
 वायुर्गकाश आपोज्ज्योती ऋषि २ऐत.५।३
 इमा नु कं भुवना सीधेम अरुणो.१
 इमामधीयानस्तर्कागमपुराणकाव्यादि-
 वागीश्वरो भवति तारोप.३
 इमामस्य प्राशंजहि, येनेदं विभजामहे नीलक.३।४
 इमावेव गौतमभरद्वाजौ बृह.२।२।४
 इमावेव वसिष्ठकश्यपौ बृह.२।२।४
 इमावेव विश्वामित्रजमदग्नी बृह.२।२।४
 (अत्रिणां) इमां कथमहं हन्मीत्येषा
 तेऽस्तु विचारणा महो.५।११५
 इमां देवीमिह वेद सर्व..न पुत्रदाराः.. इतिहा.८३
 उमां महोपनिषदं ब्राह्मणो नित्यमधीते महो.६।८३
 इमां रुद्राश्चजाबालोपनिषदं
 नित्यमधीते... क.जा.४५

इमोहोकान् कामाग्रीकामरूप्यनु-

सम्बरन्, एतत्साम गायत्रास्ते तैत्ति. ३।१०।५

इमां शान्तिमत्यन्तमेति [कठो. १।१७+ श्वेता. ४।११

इमां विज्ञाय सुधिया मवन्ती

परिस्तुता तर्पयतः स्वपीठम् त्रिपुरो. ७

इमां सप्तपदां ज्ञानभूमिमाकर्णय...

नानया... मोहपङ्के तिमज्जति महो. ५।२१.

इमोहोकानीशत ईशनीभिः अ. शिरः. ५

इमां स्तदापो वरुणः पुनात्वचमर्षणः महाना. ६।४

इमां स्त्वं व्याप्य तिष्ठसि भ. गी. १०।१६

(अथ) इमाः प्राण ते प्रजाः, आनन्द-

रूपास्तिष्ठन्ति प्रश्नो. २।१०

इमाः षोडशकलाः पुरुषायणाः पुरुषं

प्राप्यास्त्वं गच्छन्ति प्रश्नो. ६।५

इमाः सोम्य नद्यः पुरस्तात्प्राच्यः

स्यन्दन्ते समुद्रमेवापियन्ति.. छान्दो. ६।१०।१

(?) इमे अन्य उपरे विचक्षणं...

आहुरर्पितम् प्रश्नो. १।११

इमे जीवाः शरीरोपाधि भुञ्जानाः

सुखं दुःखं प्राप्तुवन्तो भवन्ति सामर. १०।१

इमे नु लोकाश्च लोकपालाश्चान्नमेभ्यः

सृजा इति रणेत. ३।१

इमे नूनमीदृशा अन्यादृशा इती-

हामीनभ्यूदे छां. उ. ४।१४।२

इमे बाळा कथं त्याज्या जीविष्यन्ति

मयाविना । मोहाद्विचिन्तयत्येवं शिवो. ७।१०।५

परमार्थो न पश्यति मैत्रा. ६।३६

इमो स्थितावात्मशुची तथा

इयमस्मिन्स्थितोदारासंसारपरिपेक्षया महो. ३।८

इयमिदं नेत्यवचनेनैवाभुवन्नुवाच नृसिंहो. ७.३

इयमेवर्गभिः सामतदेतदेतस्यां.. अग्निरमः छां. १।६।१

इयमेव प्रथिवीतो हीरं सर्वमुत्तिष्ठति १ ऐत. १.२।१

इयं प्रथिवी सर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।१

इयं ब्रह्मविद्येयं ब्रह्मविद्या अरुमजा. २।१६

इयं महोपनिषदेषु यामक्षयं

परमो गीमिरीद्वे त्रिपुरो. १६

इयं राधा यश्च कृष्ण रसाद्वै इ चैकदा

कृष्णार्थं द्विधाऽभूत् राधिको. ५

इयं विष्णुसर्वेषां भूतानां मधु बृह. २।५।८

इयं हि गुह्योपनिषत्सुगूढा

गुह्यका. ७४

इलासि मैत्रावरुणी वीरे वीरम-

जीजनत्.. सा त्वं वीरवती भव बृह. ६।४।२८

इषुभिः पञ्चभिर्धनुषा च विध्यत्यादि-

शक्तिररुणा विश्वजन्या त्रिपुरो. १३

इषुभिः प्रतियोत्स्यामि भ. गी. २।४

इषे त्वोर्जे त्वा वायवस्थोपायवः स्थो

... इत्येवमादि कृत्वा यजुर्वेदमधीते २ प्रणवो. २१

इष्टफलमेवोदानः, स एनं यजमान-

महरहर्द्रक्ष गमयति प्रश्नो. ४।४

इष्टमेवानिष्टमिव भाति, अनादि-

संसार... भ्रमान त्रि. म. ना. ५।३

इष्टविषये बुद्धिः सुखबुद्धिः सर्वसारो. ५

इष्टं मनिषाण, अमुं मनिषाण

[तै. ब्रा. ३।१३।२ चित्त्यु. १ ३।३

इष्टः स्यामिति मे मतिः भ. गी. १८।७०

इष्टानिष्टोपपत्तिषु भ. गी. १३।१०

इष्टान् भोगान् हि वो देवाः भ. गी. ३।१२

इष्टापूर्तं बहुधाजातं जायमानं.. विभर्ति महाना. १।६

इष्टापूर्तं मन्यमाना वरिष्ठं नान्यच्छ्रेयो.. मुण्ड. १।२।१०

(?) इष्टापूर्तं कृतमित्युपासते प्रश्नो. १।९

इष्टापूर्तं पुत्रपशूश्च सर्वान्, एतद्वंक्ते.. कठो. १।८

(एवं) इष्टापूर्तैः शुभाशुभैर्न लिप्यते ब्रह्मो. १

इष्टासुकृते त आददेऽसाविति बृह. ६।४।१२

इष्टोऽसि मे दृढमिति भ. गी. १८।६४

(?) इष्टेष्वभिष्वङ्गः मैत्रा. ३।५

इष्टा च शक्तितो यज्ञैः (संज्ञासात्पूर्व) कठश्रु. १

इह कर्मोपभोगाय तैः संसरति,

सोऽवशः मैत्रा. ६।३०

इह चामुत्र चान्वेति विद्वान्देवासुरा-

नुभवान् अरुणो. ४

इह चामुत्र वा काम्यं... निष्कामं

ज्ञानपूर्वं तु भवसं. ५।७

इह चेद्वेदीदथ सत्यमस्ति केनो. २।५

इह चेदशकद्रोहं प्राक् शरीरस्य

विस्मयः । ततः सर्गेषु लोकेषु कठो. ६।४

इहानादिसंसारे सञ्चिताः कर्मकोटयो-

ऽनेनैव विस्मयं यान्ति पैङ्गलो. ३।३

इहापि सम्मात्रम्, असदन्यत् नृसिंहो. ९।६

इहैदं सर्गं दृष्ट्वा स प्रपञ्चहीनोऽथ.. नृसिंहो. ३।३
 इहैकस्थं जगत् कृत्स्नम् भ.गी. १।१।७
 इहैव तद्गायत्र्या..सोऽस्याएतत्प्रथमं
 पद्मानुयात् गायत्र्यु. ४
 इहैव तैजितः सर्गः भ.गी. ५।१९
 इहैव निहितं गुहायां (ब्रह्मरूपं) मुंड. ३।१।७

इहैव सन्तोऽथ विद्यस्तद्वयं न चेद्वे-
 दीर्महती विनष्टिः बृह. ४।४।१४
 इहैव मा प्रातरुपसमीयात् छां. ७. १।१२।३
 इहैव सर्वे प्रविलीयन्ति कामाः मुंड. ३।२।२
 इहैवान्तःशरीरे सोम्य स पुरुषो
 यस्मिन्नेताः... प्रभो. ६।२

ईकाररूपिणि सोमामृतावयव-
 दिव्यालङ्कार..ऽलंकृता सीतो. २
 ईक्षणादिप्रवेशान्ता सृष्टिरीक्षेन
 कल्पिता..संसारो कल्पितः.. वराहो. २।५४
 ईक्षते योगयुक्तात्मा भ. गी. ५।२९
 ईदृशी भूतमायेयं यास्वनाशेनहर्षदा महो. ५।१११
 ईप्सितानीप्सिते न स्तो यस्यान्तर्वर्ति
 दृष्टिषु..स जीवन्मुक्त उच्यते महो. २।४६
 ईयुष्टे ये पूर्वतरामपश्यन्व्युच्छन्ति चित्त्यु. १।८।१
 ईश-केन-कठ-प्रभ-मुण्ड-माण्डूक्य-
 तित्तिरिः (उपनिषद्भाषानि) मुक्तिको. १।३०
 ईशं तं ज्ञात्वा अमृता भवन्ति . श्वेता. ३।७
 ईशः पञ्चीकृतभूतानामपञ्चीकरणं
 कर्तुं सोऽकामयत पैङ्गलो. ३।३
 ईशः पञ्चीकृतमहाभूतलेशानादाय
 व्यष्टिसमप्रयात्नकस्थूलशरी-
 राणि यथाक्रममकरोत् पैङ्गलो. २।१
 ईशः सर्वस्य जगतः प्रभुः प्रीणाति.. महाना. १।६।५
 ईशाक्षया मायोपाधिरव्यक्तसमन्वितो
 ...प्राज्ञत्वमगमत् पैङ्गलो. २।६
 ईशाक्षया विराजो व्यष्टिदेहं प्रविश्य
 ...तैजसत्वमगमत् पैङ्गलो. २।६
 ईशाक्षया सूत्रात्मा व्यष्टिसूक्ष्मशरीरं..
 तैजसत्वमगमत् पैङ्गलो. २।६
 ईशाधिष्ठितावरणशक्तितो .. पैङ्गलो. १।३
 • महदाख्या विश्लेषशक्तिः... पैङ्गलो. १।३
 ईशानमस्य जगतः स्वर्देशमीशान-
 मिद्वत्स्थुषः।..तस्मादुच्यत ईशानः
 [क्र.मं. ७।३२।२२+वा.सं. २७।३५ अ.शिरः ३।५
 ईशानं भूतभव्यस्य नततोविजुगुप्सते कठो. ४।५+
 (ईशानो.. मा.पा.) बृह. ४।४।१५
 ईशानं परमं विद्यात्प्रेरकं बुद्धिसाक्षिणं पं. ब्र. १४

ईशानं भूतभव्यस्य (मा.पा.) कठो. ४।१२
 ईशानं वरदं देवमीडयम् श्वेता. ४।११
 ईशानः प्रभुरव्ययः आगम. १०
 ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः
 सर्वभूतानां.. [महाना. १०।८+ तै.आ. १०।४७।१
 ईशानादाकाशं, तस्माच्छान्त्यतीता बृ.जा. १।६
 ईशानेति शिरोदेशं (भस्मलेपनं) [बृ.जा. ३।३१+४।१
 ईशानो ज्योतिरव्ययः श्वेता. ३।१२
 ईशानो भूतभव्यस्य न ततो
 विजुगुप्सते कठो. ४।१२
 ईशानो भूतभव्यस्य स एवायं
 स उ श्वः कठो. ४।१३
 ईशानो भूतभव्यस्य सर्वेषां देवयोगिनां पं. ब्र. १
 ईशा वा सर्वमिदं प्रयुक्तम् अ.शि. २
 ईशावास्यवृहदारण्यकावाल्हंसपरमहं-
 ससुबालमन्त्रिकानिरालम्बत्रिशिखी-
 ब्राह्मणमण्डलब्राह्मणाद्वयतारकपैङ्गल-
 भिक्षु-तुरीयातीताध्यात्म-तारसार-
 याज्ञवल्क्य-शाट्यायनी-मुक्तिकानां
 शुक्लयजुर्वेदगतानामेकोनविंशति-
 सङ्ख्याकानामुपनिषदां
 पूर्णमव इति शान्तिः मुक्तिको. १।५४
 ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किञ्च.. ईशा. १
 ईशो यस्माद्विस्तृतं वित्तस्य.. भूयः
 पराय स्वाहा पारमा. १।४
 ईश्वरकृपया परमपरिपक्वचित्ता
 जानन्ति, नान्ये जानन्ति सि.सा. १।१
 ईश्वरमासस्तुरीयः नृसिंहो. १।९
 ईश्वरत्वमवाप्नोति सदाभ्यासरतः.. ब्र.वि. २५
 ईश्वरपूजनं नाम प्रसन्नस्वभावेन..
 विष्णुरुद्रादिपूजनम् शाण्डि. १।२।१
 ईश्वरश्चतुरूपो मकार एव नृसिंहो. २।६

ईश्वरस्य दर्शनयोग्यं भवति	राघोप. २।१
ईश्वरस्य महामाया तदाज्ञा-	
वसवर्तिनी	त्रि.म.ना. ४।८
ईश्वरः परमो देवो मकरः	ब्रह्मवि. ६
ईश्वरः सर्वभूतानाम्	महाना. १०।८
[+भ.गी. १८।६१+	नृ.पू. १।६
ईश्वराधिष्ठितं कर्म फलतीह	
शुभाशुभम्	शिवो. ७।११३
ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये...	श्रीसू. ९
[क्र.खि. ५।८७।१०+	महाना. ५।७

ईश्वरो जीवकलया प्रविष्टो	
भगवानिति	याज्ञव. ७
ईश्वरो ह तथैव स्यात्	बृ.उ. १।४।८
ईश्वरोऽहमहं भोगी.	भ.गी. १६।१४
ईश्वरो जनयितवै औक्षेण वार्षभेणवा	बृह. ६।४।१८
ईश्वरो जनयितवै [बृह. ६।४।१४,	१५, १६।१७
ईदंते कामभोगार्थं	भ.गी. १६।१२
ईहानीहामयैरन्तर्याचिद्वाबलितामलैः	१सं.सो. २।२९
ईहितानीहितैर्मुक्तो देयोपादेयवर्जितः	१सं.सो. २।५१
ईहितानीहितैर्मुक्तोनशोचतिनकांक्षति	महो. ६।६४

उकारतुरीयांशा चतुर्थी भूमिका	वराहो. ४।१
उकारमूर्तिः श्वेताङ्गी ताक्ष्यवाहिनी..	
सावित्री भवति	शाण्डि. १।६।१
उकारवाक्यउपेन्द्रस्वरूपोहरिनायकः	तारसा. ३।८
उकारश्चन्द्रसङ्काशः [त्र.वि. ७+	१प्रणवो. ७
(१) उकारश्चापि तैजसं	आगम. २३
उकारस्तुतः स्मृतः (अकारस्य पञ्चः)	नादवि. १
उकारस्तेजसः स्मृतः। प्राज्ञो मकारः	अक्षुप. ४७
उकारः शतावयवान्वितः	तुरीयो. १
उकारः सहस्रावयवान्वितः	ना. प. ८।२
उकारः सात्त्विकः शुक्लो विष्णुः...	
[ध्या.वि. १३+	यो. चू. ७५
उकाराक्षरसम्भूत उपेन्द्रोहरिनायकः	तारसा. २।२
उकाराक्षरसम्भूतः शत्रुघ्नस्तेजसात्मकः	रामो. १।३
उकाराक्षरभ्रम्भूतातेजसः कामराजका	श्रीवि.ता. १।३
उकारे जायते तैजसो मकारे जायते..	प.हं.प. १०
उकारेणाविचिकित्सन्नशरीरोऽनिन्द्रियो	
निरिन्द्रियो प्राणो...	नृसिंहो. ७।४।६
उकारेतु लयं प्राप्ते द्वितीये परमां-	
शक्ते । योः सूर्यः...	ध्या. वि. ११
उकारे लीयते हरिः, मकारे.. रुद्रः	यो. चू. ७७
उकारे विष्णुराक्षिणः । मकारे.. रुद्रः	ब. वि. ७१
उकारः कण्ठतः स्वप्ने मकारो हृदि	यो.चू. ७४
उकारो द्वितीयकूटाक्षरो भवति	श्रीवि.ता. १।२
उकारो द्वितीयाक्षरो भवति	
[रामो. ता. १।२+	तारसा. २।१
(१) उकारो द्वितीया मात्रा	मांहु. १०

उकारो वामदेवः, अघोरो मकारः...	ना.पू.ता. १।३
(१) उक्तमवरं येषु कर्म	मुण्ड. १।२।७
उक्तविकल्पं सर्वमात्मैव	मं.त्रा. १।५
उक्तानुशासनाऽसि मैत्रेयि	बृ.उ. ४।५।१५
उक्त्वा तूष्णीं बभूव ह	भ.गी. २।९
उक्तमिति वै प्रजा वदन्ति	१ ऐत. १।२।१
उक्तस्य सायुज्यं सलोकतां जयति	
य एवं वेद	बृह. ५।१३।१
उक्तं प्राणो वा उक्तम्	बृह. ५।१३।१
उक्तं ब्रह्मेति ह स्माह शुष्कभृङ्गार-	
स्तदृगित्युपासीत	कौ.उ. २।६
उमत्वाहीरस्वान्महत्वाद्भिष्णुत्वा-	
न्महत्त्वान्त्वात्.. एतद्ब्रह्म	नृसिंहो. ७।५
उममनुमं वीरमवीरं.. नृसिंहमनृसिंहं	
भीषणमभीषणं.. बुबुधिरं	नृसिंहो. ६।१
उममित्याह उमः खलु वा एष मृगरूपत्वात्	अव्यक्तो. ३
उमं च बलिश्च पुरस्ताज्ज्योतिः	अ.शिरः. १
उमं पश्ये राष्ट्रभृदिकस्त्रिषाणि	सहस्रै. ५
उमं प्रथमस्याद्यं ज्वलद्द्वितीयस्याद्यं	
नृसिंहं तृतीयस्याद्यं मृत्युं चतुर्थ-	
स्याद्यं साम जानीयात्	नृ. पू. १।४
उमं वीरं महाविष्णुं [त्रि.म.ना. ७।१०;	
[वज्रपं. २+	वनदु. ८८
उमः खलु वा एष मृगरूपत्वात्	अव्यक्तो. ३
उमोभवश्चरुद्रश्चसुरः सासुरस्तथा	मंत्रिको. १२
उमो न्वहं तवसावस्तुरङ्गा	वा. मं. ९
उच्यते चेति स उच्यते	बृ.उ. १।३।२३

उच्चाटयेद्विभीतैश्च (हुनेत्)	ग. पू. २।१३	उच्छिद्योपहतमित्यनेन तत्पावयेत्	मैत्रा. ६।९
उच्चारयेत्परांशक्तिं प्रहारन्ध्रनिवासिनीं	यो. शि. ६।१९	उच्यते यः प्राणोऽपानः समानो व्यानः	मैत्रा. २।६
उच्चारितमात्र एव सर्वं शरीरं		उज्जीर्यते शरीरस्थमुदानेन नमस्वता	त्रि. ब्रा. २।८५
द्योतयति (उच्यते)	मैत्रा. ७।११	उज्ज्यं धनुरभियं कृत्वा	बृ. उ. ३।८।२
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एव..अन्तो		उज्ज्वलशमोदानन्दासनदानमध्यम्	...
नोपलभ्यते तस्मादुच्यतेऽनन्तः	बटुको. २०	उज्ज्वलवृत्तिमुपयुज्जानाः..	आश्रमो. २
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एव छन्दते...		उज्ज्याणोऽप्ययं बन्धो मृत्युमातङ्ग-	
तस्मादुच्यते शुक्लम्	बटुको. २०	केसरी। बध्नातिहि शिरो जातं..	ध्या. विं. ७७
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एव..प्रायते		उज्ज्यानं तदेव स्यात्तत्र बन्धोविधीयते	ध्या. विं. ७६
च तस्मादुच्यते तारम्	बटुको. २०	उज्ज्यानो ह्यसौ बन्धो मृत्युमातङ्ग-	
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एवाव्यक्ते		केसरी। तस्य मुक्तिस्तनोः कायात्	बराहो. ५।७
द्योतयति तस्मादुच्यते वैद्युतम्	बटुको. २०	उज्ज्यानं तु सहजं गुरुणा कथितं..	यो. शि. १।१०७
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एव..प्रणाम-		उडयाणपीठं जगदाकर्षणसिद्धिर्भवति	सौभाग्य. २५
यति.. तस्मादुच्यते प्रणवः	बटुको. २०	उडयाणं (उज्ज्याणं) कुरुते यस्मात्	ध्या. विं. ७५
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एव प्राणानूर्ध्व-		उडयानाख्यं महापीठमुपरिष्ठात्	
मुक्तामयति..जोङ्कारः	बटुको. २०	प्रतिष्ठितम् [यो. शि. १।१७५+	५।१२
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एव सर्वा-		उडयानाख्यो हि बन्धोऽयं योगिभिः..	१ यो. न. १२०
ल्लोकान्व्याप्नोति...सर्वव्यापी	बटुको. २०	उत तमादेशमप्राक्ष्यः	छां. उ. ६।१।२
(यस्मात्) उच्चार्यमाण एव सूक्ष्मः..		उतस्वः पश्यन्नददर्शवाचमुत्तवः	
तस्मादुच्यते सूक्ष्मम्	बटुको. २०	गृणन्.. [ऋक्. १०।७।१४	सर. २२
उच्चावचमीयमानः	बृ. उ. ४।३।१३	उतत्वा विश्वाभूतानि तस्मै.. ते नमः	नीलक. २।२
उच्चैरुच्चारणं यथोक्तफलं (अपकर्म)	शाण्डि. १।२।१	उत वा पङ्क्ता मनसोत क्लृप्ताः	
उच्चैर्जपश्च सर्वेषां यथोक्तफलदः..	जा. द. २।१६	[तै. ब्रा. ३।११।५+	चित्त्यु. ११।५
उच्चैर्जपादुपांशुश्च सहस्रगुण उच्यते	जा. द. ३।१५	उत ह्येवंवित्परो भवति	बृह. ६।४।१२
अवसमन्धानाम्	भ. गी. १०।२७	उतामृतत्वस्येशानोयश्मेनातिरोहति	
उच्चैः पदाय परया प्रज्ञया वासना-		[ऋक्. ब. ८।३।१७=मं. १०।९०।२	वा. सं. ३।१२
गणात्.. चेतोवृत्तिं पृथक्कुरु	महो. ५।१७५	चित्त्यु. १२।१+मुवालो. ६।२	पु. सू. १।२
(तत्र) उच्छास्त्रमनर्थाय परमार्थाय		उताविद्वानमुं लोकं प्रेत्य	तैत्ति. २।६
शास्त्रितम्	भवसं. १।४७	उतेवमहाब्राह्मणउतेवोच्चावचं निगच्छति	बृह. २।१।१८.
उच्छास्त्रं शास्त्रितं चेति द्विविधं		उतेव स्त्रीभिः सह मोदमानः	बृह. ४।३।१३
पौरुषं स्मृतम्	भवसं. १।४७	उतेवोच्चावचं निगच्छति	बृह. २।१।१८
॥ साविष्टमनेनाध्वमुत्क्रान्तः	मैत्रा. २।२	उतैनं गोपा अदृशन्नदृशन्नुदहार्यः	सूर्यता. १।४
ति	अ. शिरः. ३।११	[वा. सं. १६।७+तै. सं. ४।५।१।३	
उच्छिन्नसर्वसङ्कल्पो निरशेषाशेषचेष्टितः		उतैनं विश्वाभूतानि सद्यो मृदयातिनः	सूर्यता. १।४
[बराहो. २।८+	अमन. २।२२	[तै. सं. ४।५।१।३	
उच्छिष्टमपि चामेध्यं	भ. गी. १७।१०	उतो जरन्तं न जहात्येकम्	चित्त्यु. १४।१
उच्छिष्टं वै मे पीतं स्यादिति होवाच	छां. उ. १।१०।३	[तै. ब्रा. ३।१४।१	
उच्छिष्टं शिवनिर्माक्यं बमनं मृतकपटम्	इतिहा. ५६	उतो बहूने रुमहर्षिहार [तै. ब्रा. ३।१४।५	चित्त्यु. १४।२

उत्कर्षति ह वै ज्ञानसन्ततिं समानम्

भवति [माण्डू. १०+

उत्कर्षादुभयत्वात्सूत्रत्वात्सूक्ष्मत्वा-

त्साक्षित्वाच्चोत्कर्षति ज्ञानसन्ततिं

हर्षादुभयत्वाद्वा

(१) उत्कर्षो वृष्यते स्फुटम्

उत्कृष्टतम एतदेव

उत्कृष्टतमं महामायं महाविभूति

उत्कृष्टतमार्थ आत्मन्येव नृसिंहे देवे

ब्रह्मणि वर्तते

उत्कृष्टत्वादुत्पादकत्वादुत्प्रेष्यत्वा-

दुत्पापयितृत्वात्..नृसिंहमन्विष्य

उत्क्रामन्तं स्थितं वाऽपि

उत्क्रमणेन सापोद्यं श्रविष्ठार्धान्तं

सौम्यम्। तत्रैकमात्मनो..

उत्क्षिप्य वायुमाकाशं...रेचकस्येति

लक्षणम्

उत्तमः पुरुषस्त्वन्यः

उत्तमः समानानां भवति

उत्तमा तत्त्वचितैव मध्यमं

शास्त्रचिन्तनम्

उत्तमाधमभावश्चेत्तां स्यादस्ति तेन

किम्। स्वप्नस्थराज्यभिभ्राभ्यांप्रबुद्धः..

उत्तमे (प्राणायामे) त्रिगुणाः

प्रोक्ताः (मात्राः ३६)

उत्तमे शिखरे जाते भूम्यांपर्वतमूर्धनि

उत्तमौजाश्च वीर्यवान्

उत्तमे (प्राणायामे) स्थानमाप्नोति

(१) उत्तरत उदेता दक्षिणतोऽस्त-

मेतामरुतामेव.. [छां. उ. ३।९।४+

(१) उत्तरत उद्यन्ति

(१) उत्तरतोऽस्तमेता [छां. उ. ३।७।४ + ३।८।४

उत्तरं स्वमूर्तिमदमनस्कमित्युच्यते अद्वयता. ७

उत्तरं ध्यानस्य रूपं चैतेषां प्रसूतिरेव.. मैत्रा. २।७

उत्तरा चतुर्षां कुक्षिर्भवति

उत्तरामुल्लो भूत्वा भुवरिति व्याहृति-

र्जागतं छन्दः सामवेदः..

उत्तराभिमुल्लो भूत्वा स्वरिति

व्याहृतिर्जागतं छन्दः..

नृसिंहो. २।५

नृसिंहो. २।५

माण्डू. १०

आगम. १।२०

नृसिंहो. ५।६.

नृसिंहो. ५।७

नृसिंहो. ५।३

नृसिंहो. ७।१

भ.गी. १।५।१०

मैत्रा. ६।१४

अ. ना. १२

भ.गी. १।५।१७

सहस्रै. १८

मैत्रे. २।२१

वराहो. २।५८

यो. चू. १०४

महाना. १।१।८

भ. गी. १।२

यो. चू. १०५

३।१०।४

मैत्रा. ७।४

+ ३।८।४

अद्वयता. ७

मैत्रा. २।७

गायत्रीर. ३

चतुर्वे. १

महो. १।४

उत्तरायां ज्ञानस्थानं (शिवस्थानं)

उत्तरार्धेन तं सिंहमाकृष्य

उत्तरासङ्गमेव च

उत्तरा हनुरुत्तररूपम्

(अथ) उत्तरेण तपसा ब्रह्मचर्येण...

आदित्यमभिजयन्ते

उत्तरेण येन देवा यान्ति

उत्तरे तु सुपुम्णाया इडाख्या

निवसत्यसौ

उत्तरो विकारोऽस्यात्मयज्ञस्य

उत्तानवित्वपत्रं च यः कुर्यान्मम

मस्तके। मम सायुज्यमाप्नोति...

उत्तानवित्वपत्रेण पूजयेत्सर्वसिद्धये

उत्तानभागपर्णेन..न्युज्जमर्पयेत्

उत्तानस्त्वाङ्गिरसः प्रतिगृह्णातु

उत्तानायाङ्गीरसायानः

उत्तिष्ठन् जाग्रत प्राप्यव्रतान् निबोधत

उत्तिष्ठन् मा स्वप्न, अग्निमिच्छध्वं..

उत्तिष्ठन् परिचरिता भवति

उत्तिष्ठ पुरुषहरितपिंगल लोहिताक्ष

देहि देहि ददापयिता मे शुध्यतां

उत्तिष्ठातो विश्वावसोऽन्यामिच्छां

प्रकुर्यां सञ्जायां पत्या सह

उत्तिष्ठातो...प्रपूर्व्यां सञ्जायां (मा.पा.)

उत्तिष्ठोत्तिष्ठ वरं वृणीष्वेति राजान-

मब्रवीत् (शाकायन्यः)

उत्थानं चोत्तमं विदुः (प्राणायामकर्तुः)

उत्थानं वपुषो यस्य स उत्तमः

(प्राणायामः)

उत्थाप्य गां प्रयत्नेन मूत्रमाहरेत्

उत्थितानुत्थितानेतानिन्द्रियारीन् पुनः

पुनः। हन्याद्विवेकदण्डेन..

उत्पत्तिप्रणवो दीर्घपुतविराट्

उत्पत्तिमायतिस्थानं विभुत्वं चैवंपञ्चा ।

अध्यात्मं चैव प्राणस्य

विज्ञायामृतमभ्यनुते

उत्पत्तिस्थितिसंहारस्फूर्तिज्ञानविब-

र्जितम्। एतद्वृत्तं समायातः स कथं

मोहसागरे। निमज्जति...

मोहसागरे। निमज्जति...

भस्मजा. २।९

नृसिंहो. ७।१

कठश्रु. ४

तैत्ति. १।३।७

प्रभो. १।१०

अ. शिरः. ५

वराहो. ५।२६

मैत्रा. ६।१०

२बिल्वो. ११

२बिल्वो. १४

२बिल्वो. २८

चिच्यु. १०।२, ५

चिच्यु. १०।४

कठो. ३।१४

अरुणो. १

छांदो. ७।८।१

महाना. १।४।११

वृह. ६।४।१९

वृ. उ. ६।४।१९

मैत्रे. १।१

जा. द. ६।१४

त्रि. प्रा. १।१२

वृ. जा. ३।६

महो. ६।२१

तुरीयो. १

प्रभो. ३।१२

यो. शि. १।२१

रक्षिस्थितिसंहारकारिणी

श्रीवि.ता.१।५

उत्पत्तिस्थितिसंहारकारिणी सर्वदेहि-

नाम् । सा सीता भवति ज्ञेया... रामो.५

उत्पन्नवैराग्यबलेन योगीश्यायेत्परं ब्रह्म भवसं. ३।३२

उत्पन्नशक्तिबोधस्य.. योगिनः

सहजावस्थास्वयमेव प्रकाशते वराहो.२।७७

(१)उत्पत्त्यन्तेऽपि चैवान्ये (जीवाः) महो.५।१३७

उत्पद्यवारकत्वादुद्वासकत्वात् ..

ओङ्कारेणेममात्मानं ब्रह्म.. नृसिंहो.७।१

उत्पद्यन्ते विलीयन्ते तथा तस्यां जग-

त्यपि । ज्वलतः पावकाद्यद्वत्.. गुह्यका.२७

उत्पन्नसहजानन्दःसदाभ्यासरतः.. अमन.२।९९

उत्पन्ने तत्त्वविज्ञानेप्रारब्धनैव मुञ्चति ना.वि.२२

उत्पल्लविव तिष्ठासेत् सुबालो.१३।३

उत्पादस्याप्रसिद्धत्वाद् जं सर्वमुदाहृतम् अ.शां.३८

उत्पाद्यमाना रागाद्या विवेकज्ञान-

बहिना । यदा तदैव दहन्ते

कुतस्तेषां प्ररोहणम् वराहो.१।२४

उत्पवेष्टत्वादुत्थापयितृत्वात् ..

ओङ्कारेणेममात्मानं.. नृसिंहो.७।१

उत्वा मदन्तु सोमाः कृणुष्व राधो-

अद्रिवः । अत्र ब्रह्मद्विषो जहि वनदु.६३

[अ.सं.अ.६।४।४२=मं.८।६४।१+ अ.व.२०।९३।१

उत्सन्नकुलधर्माणां

अ.गी. १।४४

उत्सन्नस्वात्मबोधस्य ह्युदासीनस्य.. अमन.२।३५

उत्सन्नाभिरनमिको वा (प्रव्रजेत्) ना.प. ३।७७

उत्साद्यन्ते जातिधर्माः

अ.गी. १।४३

उत्सीदेयुरिमे लोकाः

अ.गी. ३।२४

उत्सेक उदधेयेद्वत्

अद्वैतो. ४१

उदकमाहारयावच्चकार

वृ. उ. ३।२।४

उदकुर्मं सद्यप्रमुपनिधाय

कौ.उ. २।१५

उदगयन आपूर्यमाण पक्षस्यपुण्याद्दे

वृ. उ. ६।३।१

उदगावयमादित्यो विघ्नेनसहसासह

अ.मं.१।५०।१३

[अ.व.१७।१२४+

सूर्यता. २।१

उदपात्रे जलतीरे केतनं

२सं.सो. १।३

उदयाद्विसमारुढमुदयन्तं...

काश्यपं भास्करं ध्यात्वा

सू.ता. १।१८

(१)उदरपात्रं पात्राणि वा (यतीनां)

आह. ५

उदरमन्तरंकुरुतेऽथतस्यभयं भवति

तैत्ति. २।७

(१) उदरस्थोऽथवा यः पचत्यन्नं

मैत्रा. ६।१७

उदरं ब्रह्मेति शार्कराख्या उपासते

१ ऐत.१।४।१

उदरे गार्हपत्याः, हृदि दक्षिणाग्निः

गर्भो. ११

उदरे सकले कट्यां..व्यानः

ओत्राक्षिमध्ये च ककुद्गयां..

जा. व. ४।२७

उदशराव आत्मानमवेक्ष्य..

छां. उ. ८।८ १

(१) उदस्मात्प्राणाः क्रामत्याहोऽनेति

बृ. उ. ३।२।११

उदात्तानुदात्तयोरुदात्तं सेवेत

संहितो. ३।३

उदान ऊर्ध्वगमनं करोति...

जा. व. ४।३२

उदानमन्नेनाप्यायस्व

महाना. १६।४

उदानमूर्ध्वगंकृत्वा प्राणेनसहवेगतः ।

बन्धोऽयं सर्वनाडीनां..

वराहो. ५।४४

उदानमेवाप्येति य उदानमेवास्तमेति

सुबालो. ९।४

उदानसंज्ञोविज्ञेयः पादयोर्हस्तयोरपि

जा.व. ४।२९

उदानः कण्ठमाश्रितः

अ. ना. ३५

उदानः सर्वसन्निभस्य...हस्तयोरपि

त्रि. ब्रा. २।८ १

उदाने तृप्यति त्वकृतृप्यति

छांदो.५।२३।२

उदाने तृप्यति वायुस्तृप्यति

छांदो.५।२३।२

उदाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि

महाना. १६।२

उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकं

महो. ६।७१

उदारःपेशलाचारःसर्वाचारानुवृत्तिमान्

महो. ६।७०

उदाराः सर्व एवैते

अ. गी. ७।१८

उदासीनो गतव्यथः

अ.गी. १२।१६

उदासीनवदासीनं (नः) [अ.गी.७।१८ + १४।२३

ना. विं. ४०

उदासीनस्ततो भूत्वा

मंत्रिको. ८

उदासीनं ध्रुवं हंसं आतकाध्वर्यवोजगुः

(१) उदिति नाम स एव सर्वेभ्यः

पापेभ्य उदितः

छां. उ. १।६।७

उदितोऽस्तंगत इव हस्तंगतइवोदितः

अ. पू. ३।११

उदितो हंस ऋषिः, स्वयम्भूस्तिरोदधे

पा. अ. ६

उदितो दार्यसौन्दर्य...समाधिरभि-

धीयते

महो. ४।६१

उदीची दिक् कला (ब्रह्मणः)

छां. व. ४।५।२

उदीची दिगुदधः प्राणाः (आत्मनः)

वृ. उ. ४।२।४

उदीच्यामग्निकायमुमाऽनुरक्ता

..मामुपासते

अस्मजा.२।११

उदुम्बराः प्रातस्तथाव...अग्नि-

परिचरणं कृत्वा

आममो.३,३,३

उदेति	उपनि	महाकोशः	उपनि	१०१
उदेति ह वै सर्वेभ्यः पापेभ्यः	छांदो. १।६।७	उदीप्यस्व जातवेदोपधनं निर्ऋतिमम	महाना. १।९	
उदेवां बाह्वतिरमुद्वर्चो अथो बलं	सहवे. ८+	[+तै. भा. १०।१।४		
[वा.सं.११।२०+मै.सं.४।१।१०।३		उद्धतत्वमसमत्वमिति तामसानि		
उदेहि सूर्य वरं वृणीष्वेति	इति. ८५	(एतैरभिभूतः)	मैत्रा. ३।५	
उदीवर्न पाचयित्वा सर्पिष्मन्त-		उद्धरेदात्मनाऽऽत्मानम्	भ.गी. ६।५	
मभीयातामीश्वरो जनयित्वे	बृह. ६।४।१६	उद्धास्मा उक्थविद्वीरस्तिष्ठति(मा.पा.)	बृ.उ. ५।१३।१	
उद्धन्ता चेतेशामिह कः	मैत्रा...	उद्धास्मादुक्थविद्वीरस्तिष्ठति	बृह. ५।१३।१	
(१) उद्धातयो देवतोद्गीथमन्वायत्ता		उद्धृतपरिपूनाभिरद्भिः कार्यं कुर्वन्तः	आश्रमो. २	
[छां. उ. १।१०।१०+ १।११।६		उद्धृतासि वराहेण कृष्णेनशतबाहुना		
उद्धातर्या देवतोद्गीथमन्वायत्ता		[यज्ञोप. २+सुदर्श. २+	महाना. ४।५	
तांचेद्वि... [छांदो. १।१०।१० + १।११।६		उद्धृत्य प्राभाति, प्राश्य इतरस्याः		
उद्धातुनास्तावे स्तोष्यमाणानु-		प्रयच्छति (स्था. पा. आश्रयं)	बृह. ६।४।१९	
पोपविवेश	छां. उ. १।१०।८	उद्धृत्य प्राभीयात्साश्रयं हविरनामयं	आषा. ४	
उद्धात्रत्विजा वायुना प्राणेन	बृह. ३।१।५	उद्धैव तत् एति [छां. उ.	३।१।२, ४, ६	
उद्धायति तन्निधनं, एतद्वैरूपं.. प्रोतं	छांदो. २।१५।१	उद्धृष्यध्वं समनसः सखायः	वनदु. ३०	
उद्धारादिक्रियो नागः (प्राणवायुः)	त्रि. भा. २।८६	[ऋक्सं. मं. १०।१०१।१		
उद्धारादिगुणः प्रोक्तोऽन्यानाख्यस्य..	जा. उ. ४।३३	उद्धवश्च भविष्यताम्	भ.गी. १०।३४	
उद्धारादि नागकर्म	शाण्डि. १।४।९	उद्धवः सम्भवो दिव्यो देव एको		
उद्धारे नाग आख्यातः कूर्म उन्मीलने..	यो. चू. २५	नारायणः	सुबालो. ६।१	
उद्गीतमेतत्परमं तु ब्रह्म तस्मिन्नायं...	श्वेता. १।७+ भवसं. २।६	उद्भिज्जास्तुरुगुल्मलतादयः	ना.पू.ता. ५।६	
		उद्धृतत्वाद्भूतम्	मैत्रा. ५।२	
उद्गीथ इति अथर्वरं, उपद्रव इति		उद्धृतत्वाद्भूतेषु चरति प्रविष्टः		
अतुरक्षरं त्रिभिस्त्रिभिः समभवति	छांदो. २।१०।३	सर्वभूतानां...	मैत्रा. ५।५	
उद्गीथ इति प्राण एवोऽप्राणेनद्युत्तिष्ठति	छान्दो. १।३।६	उद्धृतत्वादुत्तीर्णविकृतत्वाच्च	नृसिंहो. ७।१	
उद्गीथ उपश्रीः, श्रीरुपवर्हणम्	कौ. उ. १।५	उद्यत्कोटिदिवाकराभं (ब्रह्माण्डस्वरूपं)	त्रि. म. ना. ६।२	
उद्गीथ प्रणवोद्गीथ... सर्व बोधय..	इयमी. ३	उद्यद्वास्वत्समाभां विधृतनवजपा..	वनदु. ३	
(१) उद्गीथभाजिनो ह्येतस्य साम्नः..	छां. उ. २।१।५	उद्यन्तमादित्यमभिध्यायन्.. भस्मना		
उद्गीथमस्युद्गीथमानमसि	बृ. उ. ६।३।४	त्रिपुङ्गं श्वेतैर्नैव..	भस्मजा. २।२	
उद्गीथमेतत्परमं तु ब्रह्म	ना. प. ९।६	उद्यन्तमस्तं यन्तमादित्यमभिध्यायन्		
उद्गीथं प्रणवाख्यं प्रणेतारं भारूपं...	मैत्रा ६।४	कुर्वन् ब्रह्मणोविद्वान्त्सकलं भद्र-		
(अथस्तु) उद्गीथाक्षराण्युपासीत	छां. १।३।६	मभुतेऽसावादित्यो ब्रह्मेति	सहवे. २	
उद्गीथे वै कुशला स्मो हन्तोद्गीथे...	१।८।१	उद्यन्तमादित्यमुपतिष्ठेत्	कौ. उ. २।७	
उद्गृह्णाति तन्निधनम् [छां. उ. २।३।२+ २।१५।१		उद्यन्ति तपन्ति वर्षन्ति स्तुवन्ति		
उद्घाटयेत्स्ववाटं तु यथा कुचिकया गृहं यो. चू. ३९		पुनर्विशन्त्यन्तर्विवरेणक्षन्ति..	मैत्रा. ७।१-५	
उद्घाटकायारुणये... ब्रह्म प्रोवाच	छां. उ. ३।११।४	उद्यमद्य मित्रमहंआरोहक्षुत्तरांदिषम्		
उद्घाटको वै भगवंतोऽयमारुणिः	छान्दो. ५।१।१२	[ऋ. अ. १।४।८=मं. १।५०।११	सूर्यता. २।१	
उद्घाटको हारुणिः श्वेतकेतुं पुत्रमुवाच	छान्दो. ६।८।१	उद्यमद्यमिनो भज पितापुत्रेभ्योयथा	सूर्यता. २।१	
उद्गृह्णादुत्कृतृत्वात्... ओङ्कारेणेम-		उद्यमद्योऽस्यं नृचो रोगप्रः...	सूर्यता. २।१	
मात्मानं परमं ब्रह्म नृसिंहमन्विष्य नृसिंहो. ७।१		उद्यन्तं पूर्वाचो निम्लोचअधनार्धः	बृ. उ. १।१।१	

उद्यन्वा एष प्रजाभ्य उद्गायति	छांदो. १।३।१	उपदिष्टं परं ब्रह्म प्रणवान्तर्गतं परं	शुकर. १।१०
उद्यमिहकार उदितः प्रस्तावो		(१) उपदेक्ष्यसि मन्मंत्रम्	रामो. ४
मध्यन्दिन उद्गीथः...	छां. उ. २।१४।१	(१) उपद्रवभाजिनो ह्येतस्य सान्नः	छां. उ. २।१।७
उद्यमेन हि सिद्धयति कार्याणि		उपदेशादयं वादोक्ताते द्वैतं न...	आगम. १८
न मनोरथैः	भवसं. १।४२	(१) उपद्रव इति चतुरक्षरम्	छां. उ. २।१०।३
उद्यंस्तमोभयमपहत्यपहंता ह वै..	छां. उ. १।३।१	उपद्रष्टाऽनुमन्ता च	भ. गी. १।३।२३
उद्यास्यन्वाभरेऽहमस्मात्स्थानादस्मि	बृ. ह. २।४।१	उपद्रष्टाऽनुमन्तैष आत्मा	नृसिंहो. १।१
उद्ययं तमसस्परीति चोद्वेदभिः..	सन्ध्यो. १	उपनयनादूर्ध्वमेनानि प्राग्वक्ष्यजेत्	आरुणि. ४
उद्ययं तमसस्परीज्योतिःपश्यन्तउत्तरं		(१) उपनयनादूर्ध्वं त्रिरात्रमक्षार-	
[छां. उ. ३।१७।७+ऋ. मं. १।५०।१० ३ ऐत. २।४।४		लवणाशी..	आश्रमो. १
उद्यर्गोऽसि पाप्मानं म उद्वृक्ष्य	कौ. उ. २।७	उपनिषदमावर्तयेत्...	आरुणि. २
उद्गातःप्रथमःभूतः, मध्यमश्चद्वारिंशत्	योगो. ५	उपनिषदं भो ब्रूहीत्युक्ताय उपनिद्राक्षी	केनो. ४।७
उद्वेगानन्दरहितः ...सजीवन्मुक्तः	महो. २।५७	वाव त उपनिषदमब्रूम	
उन्नतप्रपदाङ्गुष्ठं गूढगुल्फं...	ग. पू. २।६	उपनीतशतमेकमेकेन	
उन्मत्त इव सन्त्यज्य याम्यकाण्डे		गृहस्थेन तत्समं	नृ. पू. ५।१६
क्षरीरकम्	महो. ३।९	उपनीतैकाधिकशतं गृहस्थ-	
उन्मत्तत्वममोऽयामपानपाखण्डवर्तिता	अमन. २।३४	शतैकाधिकशतं	ग. शो. ५।५
उन्मत्ता इव परिवर्तमानाः शान्ताः..		उप नो नयस्वेम एव ते	छाग. २।३
प्रणवमेव परं ब्रह्म... जानन्तः	नृसिंहो. ६।३	उप ब्रह्मा शृण्वच्छस्यमानं	महाना. १।१३
उन्मनीभावःपाथं, सदाऽमनस्कमध्य	मं. ब्रा. २।५	[ऋ. मं. ४।५८।२+वा. सं. १७।९०+ तै. आ. १०।१०।२	छां. उ. २।१३।१
उन्मन्या अमनस्कं भवति	मं. ब्रा. २।५	उपमंत्रयते स हिंकारः	महा. १७।१५
उन्मन्यां सुषुप्तप्राज्ञो मनोन्मन्यां		उपयाम गृहीतोऽसि सूर्याय	
सुषुप्ततुरीयः	प. हं. प. १०	त्वा भ्राजस्वते	चिन्त्यु. १६।१
उन्मिषन्निमिषन्नपि	भ. गी. ९।३	उपरितनपादत्रयं शुद्धबोधानन्द-	
उन्मीलते पश्यति विकासते चैतन्य-		लक्षणममृतं...	त्रि. म. ना. १।३
भावं कामयत इति	त्रि. ता. १।५	उपरिष्ठासु वैकुण्ठो.. अवान्तरदिशो	
उन्मीलित-निमीलित-मध्यस्थ-जीव-		याः स्युस्तासु सर्वासु माधवः	विष्णुह. १।२
परमात्मनोर्मध्ये जीवात्मा क्षेत्रज्ञ		उपर्युपरि सञ्चरतो न बिन्देयुः	छां. उ. ८।८।२
इति विज्ञायते	शारीर. १०	उपलंभस्त्रिषु स्मृतः	अ. शां. ९०
उन्मीलितमनोमूलोजगद्ब्रह्मःपतिष्यति	अमन. २।५७	उपलंभमात्समाचारादस्तिवस्तुत्व-	
उपकोसलो वै कामलायनः...		वादिनाम् । जातिस्तु देशिताबुद्धेः	अ. शां. ४२
ब्रह्मचर्यमुवास	छांदो. ४।१०।१	उपलंभमात्समाचारान्माया	
उपकोसलैवा.. तैऽस्मद्विद्याऽऽस्मद्विद्या	छां. उ. ४।१४।१	हस्ती यथोच्यते	अ. शां. ४४
उपचारान्समर्प्यार्घ्याणि		उपलंभमात्समाचारादस्तिवस्तु	
वयात् [सूर्याय]	सूर्यता. ५।१	तथोच्यते	अ. शां. ४४
(१) उपजीवन्तीन्तरेण मुखेन	छां. उ. ३।७।१	उप वयं तं मुखामः (नः)	छांदो. ४।११।२
उपतापी सन्नपतापी भवति	छांदो. ८।४।२	[+४।१२।२+४।१३।२	
उपते यज्ञ नम उपते नमः...	महाना. १६।११	उपविद्यासनं सन्यक्स्वस्ति कादि	त्रि. ब्रा. २।९।१
(१) उप त्वा नेष्ये.. नमुपनीयकृशानां..	छां. ४।४।५		

उपविश्यासने युज्यात्
 उपविश्योपविश्यकां..न शक्यते
 मनोजेतुं विना युक्ति..
 उपवीतकृष्णसूत्रमहागा यज्ञाः
 उपवीतं च तन्मयम् (ज्ञानशिलारूपं)
 उपवीतं भूमावपु वा विस्तृजेत्
 उपस्थान्यति (सः) तन्निधनम्
 उपश्लिष्यन्तीव न हेवाभिपद्यन्ते
 तप समीपे यो वासो जीवामपरमा-
 त्मनोः । उपवासः स विज्ञेयो नतु
 कायस्य शोषणम्
 उपससाद् सनत्कुमारं नारदः
 उपसीदन्द्रष्टा भवति, श्रोता भवति
 'उपस्कृदमभिगृहीताभिपातयेत्
 (१) उपस्तिर्द्वाकायण इभ्यप्राप्ते
 प्रव्राणक उवास
 उस्थ पवास्या एकमङ्गमुदुदं, तस्या-
 नन्दे। रतिः प्रजातिः..प्रतिविहिता..
 उपस्थमस्या अभिमृश्य जपेत्
 'अङ्गादङ्गात्संभवसि' इति
 उपस्थमेवाप्येति य उपस्थमेवास्तमेति
 उपस्थश्चानन्दने, अपान उत्सर्गे..
 उपस्थश्चानन्दयितव्यं च, पायुश्च..
 उपस्थश्चानन्दयितव्यं च नारायणः
 उपस्थस्यानन्दमहणम्
 उपस्थानेन यत्प्रोक्तं भिक्षार्थ...
 तारकालिकमिति स्यात्
 भोक्तव्यं यतिभिः सदा
 उपस्थोऽभ्यात्मं, ज्ञानन्दयितव्यमभि-
 भूतं, प्रजापतिस्तत्राभिदेवतं
 उपहृत्याभिमाः प्रजाः
 उपावृत्ते हि सा (तृष्णा) भावान्
 वेदनाभयसंज्ञकान्
 उपादानं प्रपञ्चस्य सृष्ट्याण्डस्यैव पश्यति
 उपादानं प्रपञ्चस्य सृष्ट्याण्डोऽन्यत्र विद्यते
 उपादेयानुपपन्नं..यदेतन्मनसो रूपं
 तद्वाचं विद्धि नैतरत्
 उपादेयं तु सर्वेषां सातपदमकुत्रिमम् ।
 ...प्राणरोधमेतत्परिहृत्यः । एक-
 सिमेव संसिद्धे संसिध्यन्ति..

भ. गी. ६।१२
 मुक्तिको. २।४३
 पा.म. ३
 ब्रह्मो. १३
 आरण्य. २
 छांदो. २।१२।१
 आर्षे. ५।४
 बराहो. २।३९
 बराहो. २।३९
 छांदो. ७।१।१
 छांदो. ७।८।१
 छांदो. ५।३
 छां.उ. १।१०।१
 कौ. त. ३।५
 बृह. ६।४।९
 सुबालो. ९।१०
 गर्भो. १
 प्रभो. ४।८
 सुबालो. ६।१
 ना. प. ६।४
 १ सं.सो. २।६९
 सुबालो. ५।१४
 भ. गी. ३।२४
 आयुर्वे. ७
 ना. वि. २५
 यो. शि. ४।३
 महो. ४।२४
 अ. पू. ५।५९

उपाधिनाश्चाद्रक्षैव सद्रक्षाय्येति निर्द्वयम् २ आत्मो. २१
 उपाधिरहितं स्थानं (ब्रह्मणः)
 बाङ्गनोतीतगोचरम्
 उपाधिविनिर्मुक्तघटाकाशवत्प्रारब्ध-
 क्षयाद्विदेहमुक्तिः
 उपाधिविह्वलाग्निगुणनिरवयवादि-
 प्रतीतिः
 उपाधिविनिर्मुक्तघटाकाशवत्परि-
 पूर्णता.. सैव कैवल्यमुक्तिः
 उपानच्छत्रशयनं वस्त्रमासनभूषणम् ।
 ..गुरुसक्तं न धारयेत्
 उपानच्छत्रवस्त्राणिपवित्रंकरकं..
 धृतमन्येन धारयेत्
 उपायएकएवास्ति मनसः स्वस्थनिग्रहे
 उपायं तमविज्ञाय योगमार्गे प्रवर्तते
 उपायः सोऽवताराय नास्ति
 भेदः कथंचन
 उपायेन निगृहीयाद्विश्रमं (मनः)
 उपासकस्ततोभ्येत्येवंविधं नारायणं
 ध्यात्वा..नमस्कारान्विधाय..
 उपासकः स्वयं शुद्धबोधानन्दमया-
 मृतनिरतिशयानन्दतेजो.. भूत्वा
 उपासकानां कार्यार्थिब्रह्मणोरूपकल्पना
 उपासकानां मोक्षप्राप्तिर्भवति
 उपासते पुरुषं ये ह्यकामास्ते
 शुक्रमेतदतिवर्तन्ति धीराः
 उपासनया ये मुक्तिं गतास्तेषां
 साकारो मुक्तसाकारः
 उपासना द्विविधा-शास्त्रमवशाक्तं चेति
 उपासनाभितोषमो..ब्रह्मणि वर्तते
 (अथ) उपांशुः (अन्तर्याम्यभिभवति
 उपांशुः सहस्रगुणं (जपकर्म)
 उपेक्षा धैर्यमाधुर्यं तितिक्षा करुणा..
 द्वीः..एष स्वधर्मो विख्यातो यतीनां
 उपैति शान्तरजसम्
 उपेतु मां देवस्यः कीर्तिश्च मणिना
 सह [अ.खि. ५।८७।१०
 उपैतं तदुपनमति यत्कामो भवति
 [अ.जा. १।३+
 २ आत्मो. २१
 ते. वि. १।७
 मुक्तिको. २।१
 त्रि.म.ना. ३।७
 मुक्ति. १।५८
 शिवो. ७।१२
 शिवो. ७।९०
 मुक्तिको. २।३८
 यो. शि. १।६२
 अद्वैत. १५
 अद्वैतो. ४२
 त्रि.म.ना. ८।३
 त्रि.म.ना. ८।३
 रामपू. १।७
 ना. पू. ता. ४।१०
 मुण्ड. ३।२।१
 त्रि.म.ना. २।१
 कामरा. २
 अद्वैतो. १
 मैत्रा. २।८
 शण्डि. १।२।१
 ना.प. ४।१२
 भ.गी. ६।२७
 श्री. सू. ७
 नृ.पू. १।१

उपन्यहं भवन्तमिति वाचा ह स्म वै
 पूर्व उपयन्ति बृ.उ. ६।२।७
 उपोष्य पायसं स्थालीपाकं श्रपयित्वा..
 हुत्वाऽन्येनान्नेन ब्राह्मणान्भोज-
 यित्वा च संस्वयं प्राप्नीयात् (दुस्स्वप्ने) श्वेत. २।४।७
 उभयप्राधान्येनोभयात्मकसाकारः (भेदः) त्रि.म.ना. २।२
 उभयमपि मनोयुक्तमभ्यसेत् (तारकं) मं. ब्रा. १।४
 उभयमादिष्टं भवत्यध्यात्मं चाविदैवतं च छांदो. ३।१८।१
 उभयमेव सप्त्राडिति होवाच बृह. ४।१।१
 उभयमेवादिष्टं भवति अध्यात्मं
 चाविदैवतं च छांदो. ३।१८।२
 उभयवचने हेतू देशकालौ च हित्वा..
 सोऽयं देवदत्तो यथैकः शुकर. ३।११
 उभयं (प्रपञ्चस्य नित्यत्वानित्यत्वे)
 न भवति त्रि.म.ना. १।२
 उभयात्मक उत्पत्तिप्रणवः
 उभयात्मकत्वाद्विराट् प्रणवः
 उभयात्मकं मनोज्ञायते (इन्द्रियात्मकं)
 उभयोरन्तरं (देहदेहिनोः) ज्ञात्वा
 कस्य शौचं विधीयते मुक्त्यु. २।६५
 उभयोरपि छन्दोऽन्तः भ.गी. २।१६
 उभयोरपि वैतथ्यं भेदानां स्थानयो-
 र्यदि। क एतान् बुद्धयते भेदान्
 को वै तेषां विभेदकः वैतथ्य. ११
 उभयोर्बीजतुल्यत्वान्नपुंसको भवति गर्भो. ३
 उभयोर्लोकयोर्भेदोऽस्ति मृत्युं
 तराम्बहम् महाना. १३।१२
 उभयोर्विन्दते फलम् भ.गी. ५।४
 (१) उभयोः प्राज्ञतुर्ययोः आगमो. १३
 उभयोः सङ्गमादेव प्राप्यते परमं वपुः.. ध्या.वि. ८९
 उभावाताराविहसौ भगवानाम् (शक्तीशौ) त्रिपुगो. १४
 उभाभ्यामपि पश्चाभ्यां यथा स्वे
 पक्षिणां गतिः भवसं. १।३३
 उभाभ्यामकरं नभो बाहुभ्यां तव.. नीलरु. २।४
 उभाभ्यामंशाभ्यां (स्त्रीपुरुषाभ्यां)
 सर्वमादिष्टः अय्यक्तो. ७
 उभाभ्यामेव (पुण्यपापाभ्यां) मनुष्य-
 लोकम् (उद्दानो नयति) प्रभो. ३।७
 उभावग्निश्च वायुश्च सूर्याचन्द्रमसौ
 (क्षरीरे समाहितौ) छांदो. ८।१।३

उभे अस्मिन् (क्षरीरे) यावापृथिवी
 अन्तरेख समाहिते छांदो. ८।१।३
 उभे हैवैष एते तरति बृह. ४।४।२२
 उभे एते एषणे भवतः (मा. पा.) बृह. ४।४।२२
 उभे एव वर्तनीं संस्कृवन्ति न हीयते-
 अन्यतरा छांदो. ४।१६।४
 (१) उभे कूटेऽनुसञ्चरति (महामत्स्यः) बृह. ४।३।१८
 उभे तीर्त्वाऽशनायापिपासे शोकाति-
 गो मोदते स्वर्गलोके कठो. १।१२
 (१) उभे भवत ओदनम् (नः) कठो. २।२५
 उभे नानार्थे पुरुषं सिनीतः कठो. २।१
 उभे सुकृतदुष्कृते भ.गी. २।५०
 (१) उभे स्थाने पश्यतीदं च परलोक.. बृ.ह. ४।३।१५
 उभे ह्यन्योन्यं दृश्येते किं तद्वस्तीति.. अ.शां. ६७
 उभे ह्येते एषणे एव भवतः [बृह. ३।५।१ + ४।४।२२
 उभे ह्यैष एते आत्मानं स्पृणुते य एवं वेद तैत्ति. २।९।१
 उभौ तौ न विजानीतः [कठो. २।१९ + भ.गी. २।१९
 (१) उभौ येनानुपश्यति (जामत्स्वप्ने) कठो. ४।४
 उभौ लोकावनुसञ्चरति बृ. उ. ४।३।७
 उभौ लोकाववाप्नोतीमं चायं च छांदो. ८।८।४
 उभौ साम गायति सोऽमुनेव स एष
 ये चामुष्मात्पराञ्चो लोका-
 स्ताश्चाप्नोति छांदो. १।७।१
 उमापतिः पशुपतिः पिनाकी ह्यमित-
 शुतिः। ईशानः सर्वविद्यानां.. नृ.पू. १।६
 उमारुद्रात्मिकाः सर्वाः प्रजाः
 तथावरजङ्गमाः रुद्रह. १०
 उमाशङ्कुरयोगोयः सयोगो विष्णुरुच्यते रुद्रह. ११
 उमासहायं परमेश्वरं प्रभुं त्रिलोचनं
 नीलकण्ठं प्रशान्तं ध्यात्वा.. कैव. ७
 उर एव वेदिः, लोमानिर्बहिः [आत्मनः] छांदो. ५।१८।२
 उरु गृणीहीत्यजवीतदुदग्मभवत् श्वेत. १।४।१
 उगो मुखकटिप्रोवं किञ्चिद्बुद्धयमुन्नतं क्षुरिको. ४
 उरो वेदिलोमानिर्बहिर्वेदः शिल्पा
 हृदयं यूपः (आत्मयज्ञस्य) [त्रिसुप. ४ + महाना. १८
 उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय.
 मामृतात् [अ.मं. महाना. १३।१८ + १
 उर्वी पृथ्वी बहुला विश्वा महाना. १०।१४
 उर्वेख मे कुर्वित्यजवीतदुरोऽभवत् श्वेत. १।४।१

बलकस्य यथा भानुरंभकारः प्रतीयते ।
स्वप्रकाशोपरानन्देतमोमूढस्य जायते आ. प्र. २६
उल्काहस्तो यथा लोके द्रव्यमालोक्य
तां त्यजेत् । ज्ञानेन ज्ञेयमालोक्य
पश्चाज्ज्ञानं परित्यजेत् प्र. वि. ३६
(?) उल्कावत्तान्यथोत्सृजेत्
(शास्त्रादीनि) अ. मा. १.
उत्पत्त्यसिक्तताः सिन्धवो गुण (मा. पा.) बृह. १.१११.
उवाच पार्थ पश्येताम् भ. गी. १.२५
उवाच मधुसूदनः भ. गी. २.१
उवाच वै सो गच्छन्वेते, तं यत्राश्वमेध-

याजिनो गच्छन्तीति बृह. ३.१३२
(ॐ) उशनः ह वै वाजश्रवसः सर्व-
वेदसं ददौ कठो. १.१
(ॐ) उवा वा अश्वस्य मध्यस्य शिरः बृह. १.१११
उवाच तस्मै निष्कुर्वन् सर्वं पापं
समूहताम् [सहवै. ८+ सूर्यता. २.१
उक्त्वा शाश्वतीः समाः भ. गी. १.४१
उक्त्वा ब्रह्मचर्यं देवा ऊचुः बृह. ५.२.१
उणिमानं संस्पर्शेन विजानाति(?) छांदो. ३.१३.७
उष्णो भगवाच्छुचिरूपः, हंसो भगवान् चाक्षुषो. २
(?) उष्णोऽयमुष्णोऽसौ.. छांदो. १.३.२

ऊ

ऊरु तदस्य यद्वैश्यः
[अ. अ. ८.१४.१९=मं. १.०१९.०१२+ चिन्त्यु. १.२.६
[+त्रा. सं. ३.१११+तै. आ. ३.१२.६ सुबालो. १.४
ऊरो चित्तसंयमाद्रसातललोकज्ञानं, शांडि. १.७.९.
ऊर्चं सृजता च देवानां पत्नयः चिन्त्यु. ९.३
ऊर्गिति देवाः (उवाचते) मुद्रलो. ३.२
ऊर्जस्वती पयसा पित्रमाना सा मां
मेघा सुप्रतीका जुषन्ताम् महाना. १.३.५
ऊर्ज नो धेहि द्विपदे चतुष्पदे प्राणाग्नि. १.५
(?) ऊर्जेन पशवोऽनुनामयन्तं अ. शिरः. ५
ऊर्णनाभिर्वधातुं नृजते संहरत्यपि ।
आमः स्वप्ने तथा जीवो गच्छन्त्या-
गच्छते पुनः ब्रह्मो. २०
ऊर्णनाभीव तन्तुना (प्राणान्संचारयेत्) क्षुरिको. ९
ऊर्ध्वं भूचः साम्नो जुषः छां. उ. १.४.३
ऊर्ध्वगमनं त्रिस्तृजेत् आरुणि. २
ऊर्ध्वगानाडीमुपग्राह्या प्राणसञ्चा-
रिणी तया.. ऊर्ध्वमूर्ध्वमुत्क्रमेत् भैत्रा. ६.२.१
ऊर्ध्वगोपायु(बायु)र्विमुक्तमार्गो भवति २ सञ्ज्ञासो. १०
(अथ) ऊर्ध्वजानुरासीनः.. इत्युपविष्टते सन्ध्यो. २
ऊर्ध्ववल्गुवल्गुनं ज्योतिरग्ने, तमो वै
तिरस्त्रीनमजरं तज्जोऽभूत् त्रिपुरो. ४
ऊर्ध्ववल्गु(वल्गु)र्ध्वरेताश्च.. ऊर्ध्व
पदमवाप्नोति.. वासुदेवो. १२
ऊर्ध्वदृष्टिर्धोदृष्टिर्ध्वैवस्त्वधिशिरः अमन. २.१५
ऊर्ध्वनालमधोविन्दुस्तस्य मध्ये
स्थितं मनः । १ यो. व. १.३८
१४

ऊर्ध्वपवित्रोवाजिनोवस्त्वमृतमस्मि(सि) ना. प. ४.४४
[तैत्ति. १.१०.१०
ऊर्ध्वपुण्ड्रं कुटीचकस्य, त्रिपुण्ड्रं
बहूदकस्य... हंसस्य.. ना. प. ७.५
ऊर्ध्वपूर्णमधःपूर्णं मध्यपूर्णं शिवा-
त्मकम् । साक्षाद्विधिमुखो.. समाधिः.. मुक्तिको. २.५६
ऊर्ध्वबाहुर्विमुक्तमार्गो भवति कुंडिको. ९
(तत्) ऊर्ध्वबाहुर्विमुक्तमार्गो भवेत् कठरु. ४
ऊर्ध्वमूलमधःशस्त्रं [भ. गी. १.५.१+ यो. सि. ६.१४
ऊर्ध्वमूलं त्रिपाद्ब्रह्म मैत्रा. ६.४
ऊर्ध्वमूलं वा आब्रह्मशास्त्रा आकाश-
वाय्वग्नेयुदकभूम्यादयः मैत्रा. ६.४
ऊर्ध्वमूलोऽवाकशास्त्र एषोऽश्वरथः.. कठो. ६.१
ऊर्ध्वमेकः (रश्मिः) स्थितस्तेषां.. तेन
यान्ति परां गतिम् मैत्रा. ६.३.०
ऊर्ध्वरेतं विश्वरूपं विरूपाक्षं महेश्वरम् ।
सोऽहमित्यादरेणैव ध्यायेत्.. जा. द. ९.२
ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं विश्वरूपाय वै नमः महाना. १.०.१०
ऊर्ध्वरेतं विरूपाक्षं शङ्करं नीललोहितम् नृ. प. १.६
ऊर्ध्वलिङ्गं तु मासेन विरूपाक्षं तदर्धकं मृत्युलां. ४
ऊर्ध्वलिङ्गं विरूपाक्षं विश्वरूपं नाम्यहम् मृत्युलां. ३
ऊर्ध्वशक्तिनिपातेन अथशक्तेर्निकु-
नात्.. जायते परमं सुखम् योगरा. २.१
ऊर्ध्वशक्तिमयः शिबः बृ. जा. २.१०
ऊर्ध्वशक्तिमयः सोम अथोशक्तिमयो-
ऽनलः ताभ्यां सम्पुटितस्तस्माच्छ-
श्वद्विश्वमिदं जगत् बृ. जा. २.६
ऊर्ध्वं गच्छन्ति सत्त्वस्थाः भ. गी. १.४.१८

ऊर्ध्वं चाबाहू च सर्वतोऽनन्तः	मैत्रा. ६।१७
ऊर्ध्वं दिशश्च सर्वं नारायणः	सुबालो. ६।१
ऊर्ध्वं नारायणः, अधश्च नारायणः	नारा. २
ऊर्ध्वजिगातु मेवजम्	सहस्र. २५
[क्र.लि. १०।१९१।५	
ऊर्ध्वं पञ्चमी कुक्षिर्भवति	गायत्रीर. ३
ऊर्ध्वं पद्मवामोति(यतिः)	वासु. ३
ऊर्ध्वं प्राणमुज्जयत्यपानं प्रत्यगस्यति	कठो. ५।३
ऊर्ध्वं मेढ्रादधो(ऽधो)नामेः कन्दोयोऽस्ति	
स्वगाण्डवत्, तत्रनाड्यः समुत्पन्नाः	ध्या. वि. ५०
ऊर्ध्वं मेढ्रादधो नामेः कन्दे योनिः	
स्वगाण्डवत् । तत्रनाड्यः समुत्पन्नाः	
सहस्राणां द्विसप्ततिः	यो. चू. १४
ऊर्ध्वं रुद्रः क्रमाद्वाऽपि ब्रह्मविष्णु-	
महेश्वराः । एत एव त्रयो लोकाः..	शिवो. २।५
ऊर्ध्वं शिरःपिण्डमयमधःपादमयंतथा	महो. ५।१९६
(?)ऊर्ध्वः सुविः स उदानः	छां. उ. ३।१३।५
ऊर्ध्वा दिगूर्ध्वाः प्राणाः, अबावीदिग-	
वाः प्राणाः	वृह. ४।२।४

ऊर्ध्वाधः कुण्डलीभेद उन्मन्य-	
श्वेतनक्रमः । योगोऽयंसिद्धिदायकः	अमन. २।१४
(?)ऊर्ध्वाभिश्चतिरश्नीनाभिश्चविद्युभिः..	छां. उ. ७।११।१
ऊर्ध्वान्तायः, निरालम्बपीठः	निर्वाणो. १
(३०)ऊर्ध्वान्तायगुरुपदेश...भज	
मनस्तच्छ्रीगुरुचैतन्यं	मठाम्ना. १
ऊर्ध्वं सात्त्विको मध्ये राजसोऽयम-	
स्तामसः (गुणस्थानानि)	शारीरको. ९
ऊर्ध्वोरुपरिचेदस्ते उभे पादतले यथा ।	
पद्यामनं भवेदेतत्	योगकुं. १।५
ऊर्ध्वोरुपरि वै धने यथा पादतले उभे ।	
पद्यासनं भवेदेतत्	त्रि. भा. २।३९
ऊर्ध्वोर्मध्ये तु संस्थाप्य मर्मप्राण-	
विमोचनम्..छिन्देत्	छुरिको. १४
ऊर्ध्वोर्ध्वः (अजायत)	ग. शो. ३।११
(?)ऊर्ध्वानो प्रस्ता निरस्ता विवृत्ता	
वक्तव्याः (मा. पा.)	छां. उ. २।२२।५
ऊर्ध्वोर्ध्वसिकताः, सिन्धवो गुदा,	
यकृच्च श्रोमानश्च पर्वताः	बृ. व. १।१।१

ऋ

ऋक्साम यजुरेव च	भ. गी. १।१७
ऋगाहं यजुरहं सामाहमथर्वाङ्गिरसोहं	अ. शिरः. १।१
ऋगात्मकोमकारः, यजुरात्मकवकारः	राधो. २।२
ऋगाथा कुम्भ्या तन्मितम्	१ ऐत. ३।६।४
ऋगक्षिणः पक्षः, सामोत्तरः पक्षः	तैत्ति. २।३
ऋग्भिरंतं यजुर्भिरन्तरिक्षं स सामभि-	
र्यत्तत्कवयो वेदयन्ते	प्रभो. ५।७
ऋग्भिः पूर्वाह्ने दिवि देव ईयते	सूर्यता. १।५
ऋग्भ्यो जाता सर्वशो मूर्तिमादुः	सूर्यता. १।५
ऋग्यजुस्सामरूपाय वेदाहरणकर्मणे ।	
प्रणवोद्रीयवजुषे महाशिरसे	
नमः स्वाहा.. [त्रि. म. ना. ७।१० + हयग्री. २	
ऋग्यजुस्सामधर्वरूपः सूर्योऽन्तरा-	
दित्ये हिरण्यः पुरुषस्तत्साम्नो	
द्वितीयं पादं जानीयात् [नृ. पू. १।४ + ग. पू. १।१२	
ऋग्यजुस्सामाथर्वाणश्चत्वारो वेदाः	
साङ्गाः सशास्त्राश्चत्वारः पादामवन्ति नृ. पू. १।२	
ऋग्यजुस्सामाथर्वा..तुर्यपादं जानीयात् ग. पू. १।१२	
ऋग्यजुस्सामाथर्वाणश्चत्वारो	
वेदाश्चत्वारः पादाः.	ग. पू. १।१३

(अथ)ऋग्यजुस्सामेतिविज्ञानवत्येषा	मैत्रा. ६।५
ऋग्विधानायस्वाहा, कपोत्कायस्वाहा	महाना. १।४।१९
ऋग्वेद एव पुण्यं, ता अमृता आपस्ता	
वा एता ऋचः	छांदो. ३।१।२
...	
ऋग्वेदमस्या आद्यात्पादादकृष्यत्	
ऋग्वेदस्य तु शाखाः स्युरेक-	
विंशतिसङ्ख्याकाः	मुक्तिको. १।१२
ऋग्वेदस्य रूपं स्पर्शाः, यजुर्वेदस्यो-	
ष्माणः, सामवेदस्य स्वराः	३ ऐत. २।५।१
ऋग्वेदं प्रपद्ये यजुर्वेदं प्रपद्ये सामवेदं	
प्रपद्ये इत्येव तद्वचोचम्	छांदो. ३।१५।७
ऋग्वेदं भगवोऽध्येमि यजुर्वेदं साम-	
वेदमाध्वेण एतद्भगवाऽध्येमि	छांदो. ७।१।२
ऋग्वेदाद्विभागेन वेदाश्चत्वारः..	मुक्त्यु. १।११
ऋग्वेदेऽत्रैस्त्रयोदास एकाक्षर ओङ्कारः	२ प्रणवो. १२
ऋग्वेदो गार्हपत्यं च पृथिवी ऋच एव	
च । अकारस्य शरीरं तु व्याख्यातं म. वि. ४	
ऋग्वेदो गार्हपत्यं च प्रत्यक्षस्य...	१ प्रणवो. ४
ऋग्वेदो गार्हपत्यं च मन्त्राः सप्तस्वराः	पञ्चम. २

ऋग्वेदो यजुर्वेदः सामवेदोऽथर्वाङ्गिरसः..

अथैव (महतो भूतस्य).. निश्च-

सितानि[बृह+२।४।१०+४।५।११ मै.६।३२

ऋग्वेदोऽस्याः (गायत्र्याः) प्रथमः पादः गायत्रीर. ३

ऋग्वै गायत्री, यजुर्गणिक, अनुष्टुप्

साम, स आदित्यो भवति

ग. पू. १।११

ऋग्वै प्रथमः पादः

ग. पू. १।१३

ऋग्वै भूः सा माया भवति

ग. पू. ३।१

ऋग्वै वसुर्वेजू रुद्राः सामादित्याः

ग. पू. १।११

ऋक्कथं यजुर्मयं साममयं ब्रह्ममय-

ममृतमयं (सुदर्शनं) भवति

नृ. पू. ५।७

ऋक्कथं साममयमुद्राता, स एष

सर्वस्यै त्रयीविद्याया आत्मा

कौ. उ. २।६

ऋच एव मधुकृतः, ऋग्वेद एव पुष्पं

छान्दो. ३।१।२

ऋचश्च सामानि च प्राचीनातानं

कौ. उ. १।१

ऋचं ब्राह्मं जनयन्तः, देवा अग्ने..

चिन्त्यु. १३।२

ऋचः सामानि जज्ञिरे

चिन्त्यु. १२।४

[ऋ. अ. ८।४।१८ सं. = १०।९०।९

वा. सं. ३१।७

ऋचः साम रसः, साम उद्गीथो रसः

छान्दो. १।२

ऋचामेव तद्रसेनर्चा वीर्येणर्चा

यज्ञस्य विरिष्ठः सन्धाति

छान्दो. ४।१७४

ऋचे त्वा ऋचे त्वा समित्स्त्रवन्ति

महाना. १२।३

[+वा. सं. १३।३९+त्रिमुप. ३+

तै. सं. ४।२।९।६

ऋचो अक्षरे परमे व्योमन् [नृ. पू. ४।३

+५।२

[रामो. ५।२+तै. आ. २।१११

बहुचो. ४+

गुह्यका. ५३+सहवै. १५+

श्वेता. ४।८;

ऋक्सं. अ. २।३।२१=मं. १।१६४।३९ २ प्रणवो. ५

ऋचोपनिषदस्ता वै ब्रह्मरूपा ऋचः

क्षियः। द्वेषश्चाणूरमल..

कृष्णो. १३

ऋचोयजूषिप्रसवन्तिवक्तासामानि

सम्राजसुरन्तरिक्षम्। एवं यज्ञनेता.. एकाक्ष. ७

ऋचो यजूषि सामानि [बृह. ५।१४।२+ सीतो. १३

ऋचो यजूषि सामानि दीक्षा यज्ञाः..

भुवनानि चतुर्दश

गुह्यका. २९

ऋचोयजूषिसामानियज्ञःक्षयं च ब्रह्म च

प्रश्नो. २।६

ऋचो यजूषि सामानीत्यष्टाक्षराणि

बृह. ५।१४।२

ऋचो ह यो वेद स वेद देवान्

इतिहा. ९

ऋजुकायः प्राञ्जलिश्च प्रणमेदिष्ठ-

देवताम्। ततो दक्षिणहस्तस्य..

१ यो. त. ३६

ऋजुवक्तादिकाभासमलातस्पन्दितं

यथा. विज्ञानस्पन्दितं तथा

अ. शां. ४७

ऋतमुग्गुणमयेनपटेनात्मानमंत-

र्ध्यावस्थितः

मैत्रा. २।११

ऋतमवादिषं, सत्यमवादिषम्

तैत्ति. १।१२।१

ऋतमात्मा परब्रह्म सत्यमित्यादिका

बुधैः। कल्पिता.. संज्ञा

महो. ४।४५

ऋतमेकाक्षरं ब्रह्मव्यक्ताव्यक्तं सनातनं

विष्णुह. १।७

ऋतवश्च मे भूयात्

चिन्त्यु. ७।३

ऋतवोऽङ्गानि मासाश्चाधेमासाश्च

पर्वाणि, अहोरात्राणि प्रतिष्ठा

बृह. १।१।१०

ऋतस्पृशमिति सत्यं वै वाग्वाग्मृष्टा

१ ऐत. ३।६।२

ऋतस्यतन्तुविततंविचृत्य (विचृत्य)

तदपश्यत्तदभवत्प्रजासु

महाना. २।६

ऋतस्य पदे कवयो निपान्ति

चिन्त्यु. ११।४, ९

ऋतस्य पन्थामसि हि प्रपन्नः

वा. मं. २२

ऋतं च सत्यं चाभीद्धात्तपसोऽध्य-

जायत [ऋक्सं. अ. ८।८।४८=

मं. १०।१९०।१

[तै. आ. १०।१।१३+

महाना. ६।१

ऋतं तपः, सत्यं तपः, श्रुतं तपः

महाना. ७।८

ऋतं नष्टं यदा काले षण्मासेन

मरिष्यति

मृत्युलां. २

ऋतं पिबन्तौ सुकृतस्य लोके गुहां

प्रविष्टौ परमे परार्धे

कठो. ३।१

ऋतं वदिष्यामि, सत्यं वदिष्यामि

तैत्ति. १।१।१

ऋतंसत्यं परं ब्रह्म पुरुषं कृष्णपिङ्गलम्

महाना. १०।१०

[×नृ. पू. १।६×

मृत्युलां. २

ऋतं सत्यं परं ब्रह्म...तन्मे मनः

शिवसङ्कल्पमस्तु

२ शिवसं. ३०

ऋतं सत्यं परं ब्रह्म सर्वसंसारभेषजम्

[अ. पू. ५।७२+

जा. द. १।१, २

ऋतं सत्यं परं ब्रह्म...विश्वरूपाय

वै नमो नमः

वनदु. १५९

ऋतं च स्वाध्यायप्रवचने च

तैत्ति. १।९।१

ऋतं वच्मि, सत्यं वच्मि

गणप. २

ऋतं वदिष्यामि, सत्यं वदिष्यामि

[तैत्ति. १।१+१।१३+ ऐत. कौलो. शांतिः

वा. मं. २४

ऋतीयमानो ब्रह्मस्मि नाम

ऋतुकाले सम्प्रयोगादेकरात्रोचितं

गर्भो. ३

ऋतुत्रयमयनं भवति
 ऋतुरस्म्यार्तवोऽस्याकाशाद्योनेः
 सम्भूतो... त्वमात्माऽसि
 ऋतुषु पञ्चविधं सामोपासीत
 ऋतुसन्धौ मुण्डयेन्मुण्डमात्रं, नाधो
 नाश्वं जातु शिखां न वापयेत्
 ऋतुं न निन्देत्तद्व्रतम्
 ऋतेनद्यावापृथिवी ऋतेनत्वंसरस्वति
 ऋतेनापिहितागुहा, श्रुतेनापिहितागुहा
 ऋतेऽपि त्वा न भविष्यन्ति सर्वे
 ऋतूनां कुसुमाकरः
 ऋषयः क्षीणकल्मषाः
 ऋषयः सनकाद्या हिरण्यगर्भ-
 मुपगत्योचुः
 ऋषयो दीर्घसत्रत्वात्... तस्मा-
 दीर्घामुपासीत (सन्ध्यां)
 ऋषयोऽनृषयो जायन्ते पुरुषोत्तमात्
 ऋषयो वै ब्रह्मोद्यमाह्वयितवा ऊचुः
 ऋषयो वै सरस्वत्यां सत्रमासत
 ऋषिभिरदात्पृथग्भिभिः

त्रि.म. ना. ३।४
 कौ. उ. १।६
 छांदो. २।५
 शाट्या. २०
 छांदो. २।१६।२
 सहवै. ३
 इतिहा. १६
 भ. गी. १।१।३२
 भ. गी. १०।३५
 भ. गी. ५।२५
 राधिको. १
 सन्ध्या. १७
 श्रीकृ. पु. सि. २
 आप्ते. १।१
 छाग. १।१
 अरुणो. ८

(यस्मात्) ऋषिभिर्नात्थिर्मैर्कैर्दुतमस्य
 रुग्मुपलभ्यते तस्मादुच्यते रुग्ः
 ऋषिभिर्वहुधा गीतं
 ऋषिर्विप्राणां महिषो मृगाणां
 [ग. पू. १।२+
 ऋषिभूत्वा ऋषीन्यक्षराक्षस-
 गन्धर्वान् प्राभ्यानारण्यांश्च
 पशून्सृजत्
 ऋषिभ्रातृदेवर्षि-क्षत्रियर्षि-मनुष्य-
 र्षीन्. युग्मकृत्या ब्राह्मणानर्चयेत्
 ऋषिं प्रसूतं कपिलं यस्तमग्रे
 ऋषिविश्वेश्वरं देवं.. तस्यमध्ये महान-
 मिर्विश्वार्चिर्विश्वतोमुखः
 ऋषीणामरुन्धती, पर्जन्यस्य विद्युत्
 ऋषीणां चरितं सत्यं-अथर्वाङ्गिर-
 सामसि
 ऋषींश्च सर्वानुरगांश्च दिव्यान्
 ऋषे प्रियं वै मे धामोपागा वरं ददामि
 ऋष्यशृङ्गो मृगयाः, कौशिकः कुशात्,
 जाम्बूको जवूकात्, जातः

बटुको. २०
 भ. गी. १।१।५
 महाना. ८।४
 त्रिसुप. ३
 सुबालो. २।२
 ना. प. ४।३९
 श्वेता. ५।२
 ऋतुर्वे. ३
 चित्यु. ९।२
 प्रश्नो. २।८
 भ. गी. १।१।५
 १ ऐत. २।३।४
 वज्रसू. ५

एक आहुरसदेवेदमग्र आसीत्
 एक आहुरेकभूयं वै प्राणा गच्छन्ति
 एकऋषिभूत्वामूर्धनितिष्ठति(सूर्योऽग्निः)
 एक एव चरेन्नित्यं वर्षास्वेकत्र
 संवसेत् (यतिः)
 एक एव चरेन्नित्यं सिद्धपर्यमसहायकः ।
 सिद्धिमेकस्य पश्यन्दि..
 एक एव वसेहो वा चरेत्
 एक एव शिवो नित्यः.. शिव एव
 सदा ध्येयः
 (१) एक एव साक्षीस्वप्रकाशः(आत्मा)
 एक एव सोऽकामयत जायामेस्यात्
 एक एव हि भूतः आत्मा भूतेभूते
 व्यवस्थितः । एकत्र बहुधा
 चैव दृश्यते जलचन्द्रवत्
 एक एवात्मा मन्त्रव्यो जाग्रत्स्वप्न-
 सुषुप्तिषु [अ. वि. १।१+

छां. उ. ६।२।१
 कौ. उ. ३।२
 प्राणाग्नि. २।३
 ना. प. ३।३१
 ना. प. ३।५३
 ना. प. ७।२
 शरभो. ३१
 नृसिंहो. ९।६
 बृह. १।४।१७
 त्रि. ता. ५।१२
 अ. वि. १।१
 त्रि. ता. ५।११

एक एवाह्वयः सदा, ब्रह्मरूपतया
 ब्रह्म केवलं प्रतिभासते
 एक एवाहमद्वितीयः
 एकजननी लक्ष्मीर्भवति
 एकजन्महरं विषम्
 एकवत्त्वदृढाभ्यासात् प्राणस्पन्दो
 निरुच्यते
 एकताप्राप्तयेऽसीतितदैक्यमनुभूयतां
 (१) एकतां रसं गमयन्ति (मनुकृतः)
 एकत्वेन पृथक्त्वेन
 एकत्रात्रं पलालमिव (त्यजेद्यतिः)
 एकत्वं नास्ति, द्वैतं कुतः
 एकत्वं प्राणमनसोः.. योगइत्यभिधीयते
 एकदण्डत्रिदण्डादिजटाभस्मादिकं..
 एकदण्डी त्रिदण्डी वा
 एकदन्तं चतुर्दन्तं पाशमकुशधारिणम्
 एकदन्ताय विद्महे ऋतुण्डाय धीमहि

२ आत्मो. १
 मं. आ. २।७
 ना. पू. ता. २।१
 महो. ३।५५
 मुक्ति. २।४०
 शु. र. ३।६
 छां. उ. ६।५।१
 भ. गी. ९।१५
 ना. प. ७।१
 सुबालो. ५।१५
 मैत्रा. ६।२५
 अमन. २।३२
 गोपीचं. ५
 गणप. ९
 गणप. ८

एकदा ब्रजक्षियः सकामाःशर्वरी..

सर्वेश्वरं..ऊचिरे

गोपालो. ११

एकदा सोऽमलप्रज्ञो..पप्रच्छ पितरं

कृष्णद्वैपायनं मुनिम्

महो. २।१४

एकदाबहुधाचैवदृश्यतेजल-

चन्द्रवत् [ब्र. विं. १२+

त्रि. ता. ५।१२

एकधैवानुप्रष्टव्यमेतत्

बृह. ४।१२, ३.

एकभक्तिर्विशिष्यते

म. गी. ७।१७

एकभूयं वै प्राणा गच्छन्ति

कौ. उ. ३।२

एकपाद्वा एतत्सन्नाद्

बृह. ४।१२, ३६

एकभूयं वै प्राणा भूत्वा एकैकं सर्वाण्ये-

वैतानि प्रज्ञापयन्ति

कौ. त. ३।२

. (?) एकमङ्गारं खद्योतमात्रम्

छां. उ. ६।७।५

एकमद्वैतं निष्कलं निष्क्रियं.. शिवं..

रुद्रसूक्तैरभिषिच्य

भस्मजा. २।४

एकमप्यास्थितः सस्यक्

म. गी. ५।४

(?) एकमव्यक्तमनन्तरूपम्

महाना. १।५

एकमस्य साधारणं द्वे देवानभाजयत्

बृह. १।५।१

एकमस्य साधारणमितीदमेवास्य

तत्साधारणमग्रं यदिदमद्येत..नस.. बृह. १।५।२

एकमात्रस्तथाऽऽकाशो ह्यमात्रं तु...

अ. ना. ३२

एकमाद्यन्तरहितं तद्ब्रह्मास्मि

अ. पू. ५।६५

(?) एकमूर्ध्वपुंड्रं बाधारयेत् (गोपीचं.)

वासु. २

एकमेव तत्परं ब्रह्म विभाति निर्वाणं

ब्रह्मो. ३

एकमेव तदेकं सन्न व्यभवत्

बृह. १।४।११

एकमेव तद्भवति, एतदस्मृतम्

नृसिंहो. ८।२

एकमेव परं ब्रह्म विभाति

ब्रह्मो. २

एकमेवाद्वयं ब्रह्म मायया च

चतुष्टयम्

गोपालो. २।१५

एकमेवाद्वयं ब्रह्मनेह नानास्ति किञ्चन

अध्यात्मो. ६३

एकमेवाद्वितीयं तद्वैक आहुः

छांदो. ६।२।१

एकमेवाद्वितीयं ब्रह्म [त्रि. म. ता. ३।३+

पैङ्गलो. १।१

एकमेवाद्वितीयं यदुरोर्वाक्येन

निश्चितम् । एतदेकान्तमित्युक्तं..

मैत्रे. २।१५

एकमेवाद्वितीयं सन्नामरूपविवर्जितम्,

तादृक्त्वं तद्वितीये

शु. र. ३।५

एकमेवाद्वितीयं सद्ब्रह्मैवाहं न संशयः

ते. विं. ३।३९

(?) एकमेवानुपश्यति

ब्र. विं. १५

एकयज्ञोपवीतो तु नैव सङ्गयस्तुमर्हति

परब्र. २०

एकया यात्यनावृत्तिम्

म. गी. ८।२६

(अथ) एकयोर्ध्व उदानः पुण्येन

पुण्यलोकं नयति

प्रश्नो. ३।७

एकरसं पुरमेव ब्रह्म मकारेण

जानीयात्

नृसिंहो. ५।७

एकरसोऽव्यवहार्यः केन चनाद्वितीय

ओतश्च प्रोतश्च

नृसिंहो. ८।१

एकरात्रद्विरात्रकृच्छ्रचान्द्रायणादि

चरन्तः (हंसाः) आत्मानं प्रार्थयन्ते

आभमो. ४

एकरात्रं वसेद्भामेपत्तने तु दिनद्वयम्

..नगरे पञ्चरात्रकम् (यतिः)

ना. प. ४।१९, २०

एकरात्रोषितं (शुक्रशोणितं) कललं

भवति [गर्भो. ३+

निरुक्तो. १।४

एकरूपमनामयम् (ब्रह्म)

एकरूपः प्रशान्तात्मा मौनी

स्वात्मसुखो भव

ते. विं. ६।७२

अ. पू. ५।९

एकल एव मध्ये स्थाता (सूर्यः)

एकवक्त्रं तु रुद्राक्षं परतत्त्वस्वरूपकम्

एकवारं प्रतिदिनं कुर्यात्केवलकुम्भकं

एकवासा अवासा वा (यतिः) [ना. प.

एकविंशतिशाखायामृगवेदः परि-

कीर्तितः (अथर्ववेदे)

एकविंशत्यादित्यमाप्रोति

एकविंशो वा हतोऽसावादित्यो

द्वाविंशेन परमादित्याज्जयति

तन्नाकं तद्विशोकम्

एकशतं चान्ये साधन आगमाः...

एकशतं ह वै वर्षाणि मघवान्

प्रजापतौ ब्रह्मचर्यमुवास

एकश्चरेन्महीमेतां निस्सङ्गः.. (यतिः)

एकसङ्ख्याविहीनोऽस्मि [मैत्रे. ३।७+

एकस्तथा सर्वभूतान्तरात्मा [कठो.

एकस्तम्भेन वद्वारे त्रिस्थूणे पञ्च-

देवते । ईदृशे तु शरीरे वा

मतिमानुपलक्षयेत्

एकस्तु पिबते देवः स्वच्छन्दोऽत्र

वशानुगः

एकस्थमनुपश्यति

एकस्मिन्नविद्यापादेऽनन्तकोटि-

ब्रह्माण्डानि सावरणानि श्रूयन्ते

छान्दो. २।१०।५

इतिहा. २

ना. प. ५।३७

ते. विं. ३।२९

५।९, १०, ११

यो. शि. १।७२

मंत्रिको. ६

म. गी. १३।३१

त्रि. म. ना. ८।२

एकस्मिन् वशयोग्यान्ति चत्वारोऽपि
वशं गताः। (मोक्षद्वारपाठाः) महो. ४।३
एकस्मिन्नेव पञ्चावादीयमानेऽप्रियं
भवति किमु... बृह. १।४।१०
एकस्मिन्नेव संसिद्धे संसिद्धयति
परस्परम् (प्राणश्चेतश्च) अ. पू. ५।५२
(?) एकस्य द्वैकत्वमेति य एवं वेद मैत्रा. ६।१७
एकस्यापि कर्मवशादनेकदेहसम्भवात्
(नजीवो ब्राह्मणः) व. सू. ३
एकं चरणमन्यस्मिन्नुरौ वीरासनं.. त्रि. ब्रा. २।३७
एकं नित्यं विमलमचलं सर्वधीसाक्षि-
भूतं भावातीतं त्रिगुणरहितं.. शु. र. १।१९
एकं पादमयैकस्मिन्विन्यस्योरुणि..
वीरासनमुदीरितम् शाण्डि. १।३।४
एकं पुण्डरीकं धारयति (स्वप्ने) ३ ऐत. २।४।७
एकं बीजं बहुधा यः करोति
[श्वेता. ६।१२ गुह्यका. ७०
एकं ब्रह्म (राधाकृष्णो) राधो. २।१
एकं ब्रह्म चिदाकाशं सर्वात्मक-
मखण्डितम् महो. ५।५६
एकं ब्रह्म द्वयं ब्रह्म मोहो ब्रह्म.. ते. विं. ६।३६
एकं ब्रह्माहमस्मीति [अ. पू. ४।२८ +कठ. १५;
एकं भद्रासनादीनां समास्थाय..
यमाख्यैर्नियमाख्यैश्च.. भवसं. ३।२४
एकं भस्म सर्वभूतान्तरात्मा रूपरूपं
प्रतिरूपं बहिश्च बृ. जा. २।१
एकरूपंबहुधा यः करोति [कठो. ५।१२ +ब्रह्मो. १५
एकं रूपं बहुधा या करोति गुह्यका. ४४
एकं (मोक्षद्वारं) वा सर्वयत्नेन
सर्वमुत्सृज्य संश्रयेत् महो. ४।३
एकं शिर एकमेतदक्षरम् बृह. ५।५।३, ४
एकं सन्न व्यभवत् बृ. उ. १।४।११
एकंसिद्धासनंप्रोक्तं द्वितीयैकमलासनं यो. चू. ३
एकं साङ्ख्यं च योगं च भ. गी. ५।५
एकः (देवः) ओमिति होवाच बृह. ३।९।१
(?) एकः कर्मदेवानामानन्दः बृह. ४।३।३३
एकः कृतार्थो भवते वीतशोकः श्वेता. २।१४
एकः पुरस्ताद्य इदं बभूव, यतो बभूव
मुवनस्य गोपाः नृ. पू. २।८

एकः इयामः पुरतो रक्तः पिनाकी
स्त्रीपुंसरूपस्तंविभज्य स्त्रीपुतस्य
स्त्रीरूपं, पुंसि च पुंरूपं व्यधात् अव्यक्तो. ७
एकः सन् बहुधा विचारः विस्त्यु. ११।१
एकः (आत्मा) सम्भिद्यते भ्रान्त्या
मायया, नस्वरूपतः [अ. पू. ५।७६+ जा. द. १०।२
एकः सुपर्णः स समुद्रमाविवेश ३ ऐत. १।६।७
[अ. अ. ८।६।१६=मं. १०।११४।४
[तै. आ. ३।१।६।१५
एकाऽऽकृतिः (राधाकृष्णयोः) एकं ब्रह्म राधो. २।१
एका (भक्तिः) कर्मभिन्ना देवाना-
मृषीणामुपासकानां भवति ताराम् सामर. २
(?) एका कलाऽतिशिष्टा स्यात् छां. उ. ६।७।३
एकाकिना समुपगम्य विविक्तदेशं.. यो. शि. १।९०
(?) एकाकी कामयते जाया मे स्यात् बृ. उ. १।४।१७
एकाकी चिन्तयेद्ब्रह्म मनोवाक्कायकर्मभिः।
मृत्युं च नाभिनन्देत् जीवितं वा.. ना. प. ३।६०
एकाकी तेन दृष्टं इहं (कृतकर्मणा)
गतास्ते फलभोगिनः गर्भो. ६
एकाकी निस्तृप्त इति श्रेष्ठो हि केन
सहा लपेत् । दद्यान्मारायणेत्येव
प्रतिवाक्यं सदा यतिः ना. प. ३।५९
एकाकी यत्तच्चित्तात्मा भ. गी. ६।६
एकाक्षरपदारूढं सर्वात्मकमखण्डितम्
.. त्रिपात्नारायणं भजे एकाक्ष. ०
एकाक्षरप्रदातारं यो गुरुनाभिनन्दति... शाटपाय. ३६
एकाक्षरं त्वक्षरेऽत्रास्ति एकाक्ष. १
एकाक्षरं परमात्मानं हृदि समावेक्ष्य ग. शो. ५।६
एकाक्षरः पुनश्चायं मोमित्येवं.. शिवो. १।१९
एका गुह्या सर्वभूतान्तरात्मा गुह्यका. ४४
एकाग्रमनसा यो मां ध्यायते
हरिमव्ययं, हृत्पङ्कजे च स्वात्मानं
स मुक्तो नात्र संशयः वासुदे. ७
एकाग्रमानसो भूत्वा दुर्वासो. २।६
एकाङ्गुलं पादतरोरस्य मूलम् कात्याय. १
एका च दशशतं च संहस्रं चायुतं..
तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु शिवसं. १३
एकात्मकमखण्डं तदित्यन्तर्भाव्यतां दृढं महो. ५।११८
एकात्मके परे तत्त्वे भेदकर्ता कथं
वसेत्.. भेदः केनावलोकितः अव्यात्मो. २५

एकात्मप्रत्ययसारं प्रपञ्चोपशमं [मांजू. ७ + रामो. १।१
एकादशकृत्वः प्रयुक्ता (गायत्री)...

अन्तरिक्षलोकमभिजयति सन्ध्यो. २
एकादशपदा वाऽनुष्ठुभभवति नृ. पू. २।३
एकादशमुखं त्वक्षं रुद्रैकादशदेवतम् रु. जा. ३६
एकादशरुद्रत्वं च गच्छति रु. जा. ४५
एकादशरुद्रा नारायणः ना. पू. ता. ५।६
एकादशरुद्रावतार द्वादशार्कतेजाः लांगलो. ८
(?) एकादशात्मानमात्मानं नृसिंहो. ४।१
(?) एकादशरुद्रांश्च तत्र वै (ध्यायेत्) रा. पू. ४।५१
(?) एकादशात्मानं नारसिंहं नृसिंहो. ४।१
एकादशासनानिःसृज्यश्चादि.. चक्रं
पञ्चासनं कूर्मं मयूरं कुक्कुटं वराहो. ५।१५

एकादशी भवेन्नारी ना. बिं. ११
एकादशे धामनि भूय एवागस्त्यं... त्रि. ता. १।१६
एकादश्यां तपोलोकं ना. बिं. १६
एका देवी सर्वभूतेषु गूढा व्या-
प्तोत्येतत्सर्वभूतान्तरस्था गुह्यका. ६९
एकाध्वरपक्षेऽष्टाध्वरपक्षेवा स्वशाखा-
नुगतमंत्रैरष्टाद्धान्यष्टदिनेषु ना. प. ४।३९
एकान्तकेवलचिदेकरसस्वभावे... वराहो. २।७३
एकान्तगुहायां मुक्तासनसुखगोष्ठी निर्वाणो. १
एकान्तस्थानम् निर्वाणो. ४
(?) एकान्ते द्वैतवर्जिते स्कन्दो. १२
एकान्तेन श्रवणार्थानुसन्धानं
मननं भवति पैङ्गलो. ३।२

एकान्तं न तु सुखीत बृहस्पति-
समादपि १ सं. सो. २।७१
एकाभावे द्वितीयं न द्वितीयेऽपि
न चैकता ते. बिं. ५।२१
एकारामः परित्रज्य भिक्षार्थं... ना. प. ३।५५
एका स आसीत्प्रथमा सा नवासी-
दासोनविशदासोनत्रिंशत् त्रिपुरो. ३
एकांक्षेन स्थितो जगत् भ. गी. १०।४२
एकां हि रुद्रा यजन्ति गोपालो. १।२०
एकीकृत्यात् प्रयत्नतः (चित्तं) अद्वैत. ४५
एकीभवति न जिघ्रतीत्याहुः (आत्मा) बृह. ४।४।२
एकीभवति न पश्यतीत्याहुः ,, बृह. ४।४।२
एकीभवति न मनुत इत्याहुः ,, बृह. ४।४।२
एकीभवति न रसयत इत्याहुः ,, बृह. ४।४।२

एकीभवति न वदतीत्याहुः (आत्मा) बृह. ४।४।२
एकीभवति न विजानातीत्याहुः ,, बृह. ४।४।२
एकीभवति न शृणोतीत्याहुः ,, बृह. ४।४।२
एकी भवति न स्पृशतीत्याहुः ,, बृह. ४।४।२
एकीभूतः परेणासौतदाभवतिकेवलः जा. द. १०।११
एकीभूतः सुषुप्तस्थः प्रज्ञानघनवान्
सुखी । नित्यानन्दमयोऽप्यात्मा
सर्वजीवान्तरस्थितः ना. प. ८।१५
एकेन तंतुना जालं विक्षिपति ब्रह्मो. १
एकेन द्वाभ्यां त्रिभिरष्टभिर्वा कालेन
चैवात्मगुणैश्च सूक्ष्मैः । आरभ्य
कर्माणि.. भावांश्च.. विनियोजयेत् श्वेता. ६।३
एकेन ध्यानयोगेन तत्तापं निर्दहेत्.. दुर्वासो. १।११
(?) एकेन नखनिर्घृतनेन सर्वं कार्णा-
यसंविज्ञातं.. स्यात् [छां उ. ६।१।६ + पंचम. ३०
एकेन बिल्वपत्रेण सन्तुष्टोऽस्मिन्महामुने १ बिल्वो. २
एकेन मारुतमाकृष्य अमृ. १९
एकेन लोहमणिना सर्वं लोहमयं यथा ।
विज्ञातं स्यादथैकेन.. पञ्चम. ३०
एकेनैवतुपिण्डेन, सृष्टिकायाश्च गौतम ।
विज्ञातं मृगमयं सर्वं भृदभिन्नं
हि कार्यकम् पञ्चम. २९
एकेनैव शरीरेण योगाभ्यासात्... चिरात्
सम्प्राप्यते मुक्तिर्मर्कटक्रमः यो. शि. १।१४०
एकेऽन्यमभिध्यायन्त्येकेऽन्यम् मैत्रा. ४।५
एके सावित्रीमनुष्ठुभमन्वाहुः छां. उ. ५।१४।५
एके ह कुरुनन्दन भ. गी. २।४१
एकैकमुपास्ते, न स वेदाकृत्सो
होषोऽत एकैकेन भवति बृह. १।४।७
एकैकशो निषेव्यन्ते.. तत्र सिद्धिं
प्रयच्छन्ति.. मुक्तिको. २।१२
एकैकस्यास्तु शाखाया एकैकोप-
निषन्मता मुक्तिको. १।१४
एकैव विश्वरूपिणी तस्मादुच्यतेनैका देव्यु. २०
एकैव सर्वत्र वर्तते तस्मादुच्यते एका देव्यु. २७
एकैकं जालं बहुधा विजुर्वेत् श्वेताश्र. ५।३
एकैकमेतानि सर्वाणि प्रज्ञापयन्ति कौ. उ. ३।२
एकैकं देवमेतस्यैव सा विस्तृष्टिः बृह. १।४।६
एकैकः पुरुषो देवान् भुनक्ति बृह. १।४।१०

एको अश्वो वहति सप्तनामा [+अक्सं. अ. २२।३]	चित्यु. ११।९ मं. १।१६४।२	एको विष्णुरनेकेषु.. अनुरयुतो वस- स्यात्मा भूतेष्वहमवस्थितः	वासुदे. ९
एको गणेशो बहुधा निविष्टः (?) एकोद्धारः स्वद्योतमात्रः	हेरम्बो. १० छां. उ. ६।७।३	एको विष्णुर्महद्भूतं पृथग्भूतान्यनेकशः । श्रीः लोकान् व्याप्य भूतात्मा..	शरभो. २५ मैत्रा. ६।४
एकोत्तरं नादिशतं तासां मध्ये वराः स्मृताः (परास्मृता) सुषुम्ना तु परे लीना [क्षुरिको. १५+]	यो. शि. ६।५ भ. गी. ११।४२	एकोऽश्वत्थनामैतद्ब्रह्म एकोऽस्य संबोधयतीत्येनं ह्याह	मैत्रा. ६।४
एकोऽथवाऽप्यव्युत तत्समक्षम् एको दण्डद्वयं मध्ये पश्यति ज्ञान- चक्षुषा.. ब्रह्मलोकं प्रजन्ति ते	योगरा. २० ग. पू. १।६	एकोऽह देवः प्रदिशो नु सर्वाः पूर्वो ह जातः स उगर्मे अन्तः स एव जातः सजनि.. [अ. शिर. ३।६+]	बटुको. २१
एको देवः प्रापको यो वसूनां... एको देवः सर्वभूतेषु गूढः [ब्रह्मो. १६+]	ग. पू. १।६ श्वेता. ६।११+ गोपालो. ३।१९	एकोऽहमविकलोऽहं निर्मलनिर्वाण- मूर्तिरेवाहं	आ. प्र. ७
एको देवः साक्षी निर्गुणश्च तद्ब्रह्माह- मिति व्याहरेत्	ना. प. ६।३	एको ह वै नारायण आसीत् [महो. १।१+]	चतुर्वे. १
एको देवो नित्यलीलानुरक्तः एको देवो बहुधानिविष्टः [मुद्रलो. १+]	राधोप. ४।३ चित्यु. १४।१	एको हंसो भुवनस्यास्य मध्ये स एवाग्निः सलिले.. तमेव विदित्वाऽति मृत्युमेति	श्वेता. ६।१५
एकोऽनन्तः प्रागनन्तो दक्षिणतो- ऽनन्तः ऊर्ध्वचावाङ्मूर्चसर्वतोऽनन्तः मैत्रा. ६।१७	चित्यु. १४।१	एको हि रुद्रो न द्वितीयाय तस्थुः [तस्थौ] य इमं लोकानीशते..	श्वेता. ३।२
एकोनविंशतिमुखः साष्टाङ्गः सर्वगः प्रभुः	ना. प. ८।१२	एजत्प्राणमिषिषश्च यदेतज्ज्ञानथ एत एव त्रयो गुणाः	मुण्डको. २।२१
एकोनविंशतिसंख्याकानामुपनिषदां पूर्णमद् इति शान्तिः	मुक्ति. १।५४	एत एव त्रयो लोकाः एत एव त्रयो वेदाः	मुण्ड. २।२।१ शिवो. २।६ शिवो. २।६ शिवो. २।६
एकोऽपि ब्रह्मप्रणवः सर्वाधारः इत्यव्योतिरेष सर्वेश्वरो विभुः	ना. प. ८।४	(?) एतत्कीर्तिश्च व्युष्टिश्चेत्युपासीत (अथ) एतच्छुः प्रविवेश तद्वाचाऽवदत्	छां. उ. ३।१३।४ कौ. उ. २।१४
एकोऽपि सन्बहुधा यो विभाति एको बटुको न द्वितीयाय तस्मै एको बहूनामसि मन्यवी विद्वतो	गो. पू. ३।२ बटुको. २२	एतच्छतद्वारं लक्षसूर्यसमुज्ज्वलं एतच्चान्यत्रिका लारीतं तदप्योद्धार एव	राधोप. २।१ ग. शो. १।१
[अक्सं. अ. ८।३।१९=मं. १०।८४।४ वनदु. ११०]	वनदु. ११०	एतच्छ्रुत्वा वचनं केशवस्य एतच्छ्रुत्वा सम्परिगृह्य मर्त्यः प्रगृह्य	भ. गी. ११।३५
एको बहूनां यो विदधाति कामान् [कठो. ५।१+श्वेता. ६।१३+]	गो. पू. ३।३	धर्म्यमणुमेतमाप्य एतच्छ्रेयो येऽभिनन्दन्ति मूढाः,	कठो. २।१३
एको भिष्ठुर्यथोक्तः स्यात् एको रुद्रो न द्वितीयाय तस्मै एको वशी निष्क्रियाणां बहूनां एको वशी सर्वगः कृष्ण ईड्यः	ना. प. ३।५६ अ. शिरः. २।७ श्वेता. ६।१२ गो. पू. ३।२	जरा मृत्युं ते पुनरेवापि यन्ति (अथ) एतच्छ्रोत्रं प्रविवेश तद्वाचाऽवदत् एतज्ज्ञानमिति प्रोक्तं एतज्ज्ञानं च मोक्षं च शेषास्तु ग्रन्थविस्तराः	मुण्ड. १।२।७ कौ. उ. २।१४ भ. गी. ११।१२ मैत्रा. ६।३४
एको वशी सर्वभूतान्तरात्मा [कठो. ५।१२]	ब्रह्मो. १६	एतज्ज्ञानं च मोक्षं च अतोऽन्यो ग्रन्थविस्तरः	प्र. वि. ५
एको विश्वानि रूपाणि योनीश्च सर्वाः	श्वेताश्व. ५।२		

त्यमवात्मसंस्थं	[श्वेता. १।१२	एतत्तु (भस्म) प्रातः प्रयुज्यान् रात्रि-	
[+भवसं. २।५६+	ना. प. १।११	कृतात्पापात्पूतो भवति	भस्मजा. १।७
एतत्कुर्वाणोऽध्यापकश्च...		(?) एतन्नयं सदेकमयमात्मात्मो एकः...	बृ. उ. १।६।३
पुरुषो भवति	मुद्रलो. ५।१	एतत्सङ्घातं कर्मणिसञ्चितं त्वगादियुक्तं	पैङ्गलो. २।२
एतत्कोशचतुष्टयं संयुक्तं स्वकारणा-		स्थूलशरीरं भवति	
ज्ञाने वटकणिकायामिव वृक्षो यदा	सर्वसारो. ४.	एतत्सत्यधर्मो न भसोऽन्तर्गतस्य तेजसो-	
वर्तते तदाऽऽनन्दमयः कोशः		ऽशमात्रमेतत्	मैत्रा. ६।३९
एतत्कोशत्रयसंयुक्तं तद्वत्विशेषा-		एतत्सत्यं ब्रह्मपुरम्, अस्मिन्कामाः..	छान्दो. ८।१।५
विशेषज्ञो यदा भासते तदा		एतत्सत्यं ब्रवीमि ब्रह्मविद्यां वरिष्ठां	
विज्ञानमयः कोशः..	सर्वसारो. ४	देवेभ्यः प्राणेभ्यः	परब्र. १
एतत्कोशत्रयं (प्राणमय-मनोमय-		एतत्समीरणे प्रकाशप्रक्षेपकौण्य-	
विज्ञानमयात्मकं) लिङ्गशरीरम्	पैङ्गलो. २।५	स्थानीयम्	मैत्रा. ७।११
एतत्कोशद्वयसंयुक्तमनोमय-विशेष-		एतत्सर्वं गणेशः	ग. शो. २। ४
करणैरात्माशब्दादिविषयसङ्कल्पा-		एतत्सर्वं प्राण एवैतन्मयो वा	बृह. १।५।३
दीन धर्मान् यदा... मनोमयकोशः	सर्वसारो. ४	(एवं ह वा) एतत्सर्वं पर आत्मनि	
एतत्क्षराक्षरातीतमनश्चरमितीर्यते	यो. शि. ३।५	सम्प्रतिष्ठते	प्रभो. ४।७
एतत्क्षेत्रं समासेन	भ. गी. १३।७	एतत्सर्वं यन्मूर्तं चामूर्तं च	
एतत्तदग्रे अनुष्टो भवामि जीवन्नेव...	सहस्रै. ४	तस्मान्मूर्तिरेव रयिः	प्रभो. १।५
एतत्तदाहुः—एकशतं ह वै वर्षाणि		एतत्सर्वं भूस्वादित्येषु परित्यज्या-	
मघवान्प्रजापतौ ब्रह्मचर्यमुवास	छान्दो. ८।११।३	मानमन्विच्छेत्	जा. वा. ६
एतत्तदुत्तमं सत्यम्	अद्वैत. ४८	एतत्सामगायन्नास्ते हा ३ वुहा ३...	तैत्ति. ३।१०।५
एतत्तदेकमयं मुक्तैर्मोक्षस्य दर्शितम्	आयुर्वे. २२	एतत्सामवेदशिरोऽधीते	नारा. ३
एतत्तदुत्तमं सत्यं यत्र किञ्चिन्न जायते	अ. शां. ७१	एतत्सुदर्शनं महाचक्रं तस्य मध्ये...	नृ. पू. ५।७
एतत्तत्र मनुस्वरूपम्	गणप. ७	एतत्सोमस्य सूर्यस्य सर्वलिङ्गस्थापयति	महाना. १०।३
एतत्तस्य सान्नः [मा. पा.]	छां. उ. २।१।४	एतत्स्थितमेतत्सत्स्यैतस्य मूर्तस्य..	बृह. २।३।२
एतन्नयपूरकं पूरकाणां मन्त्री		एतदकरणे प्रत्यैवैति ब्राह्मणः	भस्मजा. १।६
प्रथते मद्वनो मद्वन्या	त्रिपुरो. ५	(?) एतदक्षरं गार्ग्यदृष्टं द्रष्टुं	बृ. उ. ३।८।११
एतन्नयं वीक्षेत दमं दानं दयामिति	सुबालो. ३।३	एतदक्षाय कृष्णमाराधयितुमिच्छन्	
एतत्तु परमं गुह्यमेतत्तु परमं शुभम्।		स मूढतमः (?)	राधिको. ५
नातः परतरं किञ्चित्..	अ. वि. ४५	एतद्विधिधाय ऋषिरवोचत्	तैत्ति. १।७।१
एतत्तुक्तं यदि मन्यसे वरं वृणीष्व..	कठो. १।२४	एतदधीयानः सर्वकृतुफलं लभते	सङ्कर्ष. ३
एतत्स्पर्शेन्द्रियज्ञानमहत्स्वानुभवात्म-		एतद्वनृतमुभयतः सत्येन परिगृहीतम्	बृह. ५।५।१
कम्। जानात्यनेन योगीन्द्रः..	अमन. १।५५	एतद्वन्यबन्तुर्थमन्तस्थरूपमिति ह	
एतत्परायणम् (आत्मान्वेषणम्)	प्रभो. १।१०	स्माह... माण्डूकेयः	३ ऐत. २।१।२
(अथ) एतत्पूर्णमध्यात्मं यजेति	१ ऐत. ३।६।६	एतदपरिमितधा आत्मानं विभज्य	
एतत्सैवैकं महाशास्त्रं योऽधीते..		पूरयतीमाँलोकान्	मैत्रा. ६।२६
स जन्ममरणेभ्यो मुक्तो भवति	शरभो. ३७	(अथ) एतदपि यन्त्यन्ततः	मैत्रा. ६।११
(अथ) एतत्प्राणः प्रविवेकस्तत्तत्तत्तत्तत्..	कौ. उ. २।१४	एतदप्रमेयं ध्रुवम् (ब्रह्म-आत्मा)	बृह. ४।४।२०

एतद्मृतमभयमेतद्ब्रह्म [छांदो. ४।१५।१ + ८।३।४
 [+ ८।७।४ + ८।१०।१ + ८।११।१ + मैत्रा. १।२
 + नृसिंहो. ८।२ + ८।४ + ८।६ + ८।७
 एतद्मृतमभयमेतत्परायणम् प्रश्नो. १।१०
 एतद्मृतमेतद्यदेतत्स्यम् बृह. २।३।३, ५
 (ओं) एतदस्मिन्नक्षरे संसृज्यते छां. उ. १।१।६
 एतदालम्बनं ज्ञात्वा ब्रह्म लोकेमहीयते कठो. २।१७
 एतदालम्बनं परम्, एतत्... ज्ञात्वा कठो. २।१७
 एतदालम्बनं श्रेष्ठमेतदालम्बनं परम् कठो. २।१७
 एतदिहामुत्रोपाधिनेराशयेनामुष्मि-
 न्मनःकल्पनं, एतदेव च नैष्कर्म्यम् गो. पू. २।२
 एतदुक्त्वाऽतर्हदयः शाकायन्यस्तस्मै
 नमस्कृत्वा.. मैत्रा. ६।३०
 एतदुपनिषदं विन्यसेत् आश्रमो. ५
 (खलु) एतदुपनिषदं विद्वान्य एवं वेद आरुणि. ५
 एतदु हास्या एतत्स यावदिदंप्राणिति गायत्र्यु. १
 एतदु हैवास्या एतत्स यावदेषु त्रिषु
 लोकेषु तावद् जयति [बृह. ६।१४।१, २, ३
 एतदु हैवेन्द्रो विश्वामित्राय प्रोवाच १ ऐत. २।४।२
 एतद्वेदशिरोऽधीते नारा. १
 एतद्वेदो यजुर्वेदः सामवेदो.. शिक्षा
 कल्पो व्याकरणं ... सर्वाणि
 भूतानि (महतोभूतस्यनिःश्वसितं) सुबालो. २।१
 एतदेकशतं नाडीनां तासां शतं शतं
 एकैकस्यां... प्रतिशाखा ...
 भवन्ति तासु व्यानश्चरति प्रश्नो. ३।६
 एतदेव (मनोनैराशयं) च नैष्कर्म्यम् गो. पू. २।२
 एतदेव ऊबलदेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव ततोभूय इत्येतदेव ततोभूयः छान्दो. ३।११।६
 एतदेव नमाम्येतद्धि महाविभूति नृसिंहो. १।६।५
 एतदेवनातिशयन्ते-नाति-
 शीर्यन्ते (मा. पा.) छां. उ. ३।१२।३
 एतदेव नातिशीर्यन्ते [छान्दो. ३।१२।३, ४
 एतदेव नृसिंहमेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव परमतत्त्वं (मनोलयरूपं) मं. ब्रा. ५।१
 एतदेव परं ज्ञानं शिव इत्यक्षरद्वयम् शिवो. १।१७
 एतदेव परं ध्यानमेतदेव परं तपः
 (गणेशज्ञानम्) ग. शो. १।५

एतदेव ब्रह्मापिसर्वज्ञमहामायमहावि० नृसिंहो. ५।६
 एतदेव भद्रमेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव भीषणमेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव महदेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव सृयुःसृत्येतेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव विष्ण्वेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव वीरमेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव सर्वतोमुखमेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेव सूक्ष्माष्टाक्षरं भवति तारसा. २।१
 एतदेवाक्षरं ज्ञात्वा यो यदित्छतितस्यतत् मैत्रा. ६।४
 एतदेवाक्षरं परम्। एतत्... ज्ञात्वा कठो. २।१६
 एतदेवाक्षरं पुण्यम् मैत्रा. ६।४
 एतदेवाक्षरस्त्वरममृतमयं प्रविशति छां. १।४।५
 एतदेवामृतं दृष्ट्वा (देवाः) तृप्यन्ति
 [३।७।१ + ३।८।१ + ३।९।१
 एतदेवाहमेतद्धि महाविभूति
 एतदेवाहं मनुष्याय हिततमं मन्ये
 यन्मां विजानीयात् कौ. उ. ३।१
 एतदेवैकाक्षरं व्याख्यातम् दत्तात्रे. १।१
 एतदेवोममेतद्धि महाविभूति नृसिंहो. ५।६
 एतदेवामुक्थम् [बृह. १।६।१
 एतदेवां ब्रह्म [छान्दो. १।६।१
 एतदेवां साम
 एतदैष्टिकं कर्ममयमात्मानमध्वर्युः
 संस्करोति कौ. उ. २।६
 एतदोजश्च महश्चेत्युपासीत छां. उ. ३।१३।५
 एतदुल्लमहं परम् भ. गी. १८।७
 एतद्ध तदनीशानानि इ वा अस्मै
 भूतानि बलिं हरन्ति १ ऐत. १।५।२
 एतद्ध वै तज्जनको वैदेहो बुद्धिलमा-
 श्वतराश्विमुवाच बृह. ५।१४।८
 एतद्ध वै तज्जनको वैदेहो बुरिख-
 माश्वतराश्विमुवाच गायत्र्यु. ५
 एतद्ध वै पूर्वं विद्वांसोऽग्निहोत्रं
 जुहुवांचक्रुः कौ. उ. २।५

एतद्ध स्म वैतद्विद्वानाह महिदास

ऐतरेयः [१ ऐत. १।८।२+

एतद्ध स्मवैतद्विद्वानाहहिरण्यदन्वैदो

न तस्येश्यं मह्यं न दधुः-

एतद्ध स्म वैतद्विद्वानुहालक

आरुणिराह

एतद्ध स्म वै तद्विद्वान् कुमार-

हारित आह

एतद्ध स्म वैतद्विद्वान्नाकोमौद्रस्यआह

एतद्ध स्म वै तद्विद्वान् आहुः

एतद्ध स्म वैतद्विद्वान्नाहुःकैषयः

कावषेयाः

एतद्ध स्म वैतत्पूर्वे विद्वान्सः प्रजां

न कामयन्ते

एतद्धि दुर्लभतरम्

एतद्धि परमं तपः, आपोज्योतीरसो-

ऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरो नम इति

[अ. शिरः. ३।१५

एतद्धि महाविभूति (नारसिंहं ब्रह्म)

एतद्धि सर्वाणि कर्माणि विभर्ति

एतद्धि सर्वाणि नामामि विभर्ति

एतद्धि सर्वाणि रूपाणि विभर्ति

एतद्धि सर्वैः कर्मभिः समम्

एतद्धि सर्वै रूपैः समम्

एतद्धि सर्वैर्नामभिः समम्

[छान्दो. १।६।१+

एतद्धूमस्येव समीरणे नभसि

प्रशास्त्रयैवोत्क्रम्य..

एतद्धयशब्दमस्पर्शमरूपमरसमगन्धं

एतद्धयेवाक्षरं ज्ञात्वा यो यदिच्छति

तस्य तत्

एतद्धयेवाक्षरं (एतद्व्याक्षरं) ब्रह्म ह्येत-

देवाक्षरं परम्

एतद्धयेवैतदभयं भवति

एतद्वाणमवष्टभ्य विधारयामः(मि)

एतद्धुद्धा बुद्धिमान् स्यात्

एतद्वाह्यं राधाकुण्डम्

छां.उ. ३।१६।७

१ ऐत. १।५।१

बृह. ६।४।४

बृह. ६।४।४

बृह. ६।४।४

छान्दो. ६।४।५

३ ऐत. २।६।३

बृह.४।४।२२

भ. गी.६।४२

बृह. ३।२७

नृसिंहो. ५।६

बृह. १।६।३

बृह. १।६।१

बृह. १।६।२

बृह. १।६।३

बृह. १।६।२

बृह. १।६।१

मैत्रा. ७।११

नृसिंहो. ९।९

कठो. २।१६

कठो. २।१६

बृह. १।४।१४

प्रभो. २।२,३,

भ. गी. १५-२०

राधोप. २।१

एतद्ब्रह्म,अभयं वै ब्रह्म भवति [नृसिंहो.

एतद्ब्रह्म, एतत्सत्यम्

एतद्ब्रह्मविषयमेतद्भानुरर्णवः

एतद्ब्रह्मेतत्सत्यं तदेतद्व्याक्षरम्(मा. पा.)

एतद्ब्रह्मेतत्सर्वम्, तदेतत्

एतद्ब्रह्मेतदुपासितव्यम्

एतद्ब्रह्मेतमितः प्रेत्याभिसंभविताऽस्मि

एतद्यजुर्वेदशिरोऽधीते

एतद्यज्ञायज्ञीयमङ्गेषु प्रोतम्

(१)एतद्यदत्रिरिति सर्वस्यात्ताभवति

एतद्यदादित्यस्यमध्य इवेत्यक्षिण्यमौ

चैतद्ब्रह्मेतदमृतम्

एतद्यदिदमित्थेत्योपधारय इति

एतद्यदिदमित्थेत्योपव्याख्ये

एतद्यद्यवेदो यजुर्वेदः सामवेदोऽथर्वा-

ङ्गिरसः (महतोभूतस्यनिश्चयितम्)

एतद्यदेतदादित्यस्य कृष्णं रूपम्

एतद्यद्युक्तोरिष्येद्ब्रह्माहेतिगार्हपत्ये

एतद्योगेन परमपुरुषो जीवो

भवति, नान्यः

एतद्योनीनि भूतानि

एतद्यो वेत्ति तं प्राहुः

एतद्यो वेद निहतं गुहायां, सो-

ऽविद्याप्रान्थि विकिरतीह सोम्य

एतद्ब्रह्मन्तरमग्नौ प्रोतम्

एतद्वाजनं देवतासु प्रोतम्

एतद्ब्रह्म रुद्रत्वं, एतत्तदपरिमितम्..

एतद्ब्रह्मधीयाना समानफलदा

एतद्ब्रह्मचतुष्टयं यस्य लक्षणं देश-

कालवस्तुनिमित्तेष्वव्यभिचारी

तत्पदार्थः परमात्मेत्युच्यते

एतद्वा अन्ततोऽन्नं राद्धम्

एतद्वा आदित्यं अमित्येवं ध्यायं-

स्तथाऽऽत्मानं युञ्जीत

(अथ) एतद्वाप्रविशेत्, तद्वाचाऽवदत्..

एतद्वाभवेत्यं मिथुने प्रोतम्

८।२+८।४

१ ऐत. १।१।१

मैत्रा. ६।३५

बृ.उ. ५।३।१

बृह. ५।३।१

जामालो. ४

छान्दो. ३।१४।४

नारा. २

छान्दो. २।१९।१

बृह. २।२।४

मैत्रा. ६।३५

आषे. २।२

आषे. २।२

बृह. ४।५।११

छां.उ. ३।३।३

छान्दो. ४।१७।४

मुद्रलो. ४।२

भ. गी. ७।६

भ. गी. १३।२

मुंड. २।१।१०

छान्दो. २।१२।१

छान्दो. २।२०।१

मैत्रा. ६।२६

तारोप. ५

सर्वसारो. ६

तैत्ति. ३।१०।१

मैत्रा. ६।३

कौ.उ. २।१४

छान्दो. २।१३।१

(अथ) एतद्वामेऽक्षणि पुरुषरूपम्. बृह. ४।२।३
 एतद्वायुदशकसंसर्गोपाधिमेदेनरेचक-
 पूरके-शोषक दाह-प्रायकाः.
 पञ्चविधोऽस्ति भावनो. ५
 एतद्वाव तत्स्वरूपं नभसः खे-
 ऽन्तर्भूतस्य यत्परं तेजस्तत्
 त्रेधाऽभिहितम् मैत्रा. ७।११
 एतद्वाव तत्स्वरूपं नभसः खेऽन्तर्भू-
 तस्य यदोमित्येतदक्षरम् मैत्रा. ७।११
 एतद्विज्ञानं, यत्रैतत्पुरुषः सुप्तः स्वप्नं
 न कंचन पश्यति कौ. उ. ३।३
 एतद्विज्ञानं, यत्रैतत्पुरुषात्तौमरिष्य-
 ज्ञाबल्यं न्येत्यसम्मोहं नैति कौ. उ. ३।३
 एतद्विद्यामनुशिष्टस्वयाऽहं... कठो. १।२०
 एतद्विधमिदं चेतनवत् प्रतिष्ठापितम् मैत्रा. १।५
 एतद्विधेऽस्मिच्छरीरे किंकामोपभोगैः मैत्रा. १।४+१।८
 एतद्विष्णोः परमंपदं (च) [मैत्रा. ६।२६ + गो. पू. ३।४
 एतद्वीरासनं स्थानं ब्रह्मणा... सन्ध्यो. ६
 एतद्वृत्ते पुरुषस्याल्पमेधसो यस्यान-
 भन् वसति ब्राह्मणो गृहे कठो. १।८
 एतद्वृत्तं पुरस्तादुदशक्यमेतत्प्रभमैक्ष्वा-
 कान्यान् कामान् वृष्णीष्व मैत्रे. १।१
 एतद्वैदितुमिच्छामि भ. गी. १३।२
 एतद्वै जरा मर्यमग्निहोत्रं सत्रं त्रिसुप. ४
 [महाना. १८।१०
 एतद्वै खलु लोकद्वारं विदुषां प्रपदनं
 निरोधोऽविदुषां छांदो. ८।१५
 एतद्वै तदक्षरं गार्गि ब्राह्मणा अभिवदंति बृह. ३।८।८
 एतद्वै तमसो रूपं तत्तमः खल्वीरितं
 सम्प्राप्तवति मैत्रा. ५।५
 एतद्वै नानात्वंस्य रूपम् मैत्रा. ३।३
 एतद्वै नारायणस्याष्टाक्षरं वेद परम-
 पुरुषो भवति सारसा. १।४
 एतद्वै परमंतपो.. अप्सादधति (मा. पा.) बृ. उ. ५।११।१
 एतद्वै परमं तपो यद्व्याहितस्तप्यते
 परमं ह वै लोकं जयति बृह. ५।११।१
 एतद्वै परमं तपो यं प्रेतमरण्यं हरन्ति
 परमं ह वै लोकं जयति बृह. ५।११।१
 एतद्वै परं चापरं च ब्रह्म यदो-
 मित्येतदक्षरम् मैत्रा. ६।५

प्राणानामायतनम् प्रश्नो. १।१८
 एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यच्चक्षुषा पश्यति कौ. उ. २।१३
 एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यच्चन्द्रमा दृश्यते तस्य.. कौ. उ. २।१२
 एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यच्चक्षेत्रेण शृणोति कौ. उ. २।१३
 एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यथाऽऽदित्यो दृश्यते कौ. उ. २।१२
 एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यदग्निर्ज्वलति [कौ. उ. २।१२, १२
 एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यद्विद्युद्विद्योतते कौ. उ. २।१२
 एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यद्वाचा वदति कौ. उ. २।१३
 एतद्वै ब्रह्म दीप्यते यन्मनसा ध्यायति कौ. उ. २।१३
 एतद्वै मध्यतोऽन्नं राद्धम् तैत्ति. ३।१०।१
 एतद्वै महोपनिषदेवानां गुह्यम् अव्यक्तो. ४
 एतद्वै महोपनिषदं देवानां गुह्यम् महाना. १७।१५
 एतद्वै मुखतोऽन्नं राद्धम् तैत्ति. ३।१०।१
 एतद्वै यजुष्यीविद्यां प्रत्येषा वागेतत्
 परममक्षरम् सहवै. १५
 एतद्वै रजसोरूपं, तद्रजः खल्वीरितं
 विषमत्वं प्रयाति मैत्रा. ५।५
 एतद्वै राजमृतुषु प्रोतम् छान्दो. २।१६।१
 एतद्वै रूपं पर्जन्ये प्रोतम् छान्दो. २।१५।१
 एतद्वै सत्यकाम परं चापरं च ब्रह्म
 यदोङ्कारस्तस्माद्विद्वान्..
 एकतरमन्वेति [प्रश्नो. ५।२+ मैत्रा. ६।५
 एतद्वै सत्यकाम परं चापरं च मैत्रा. ६।५
 यदोमित्येतदक्षरमिति
 एतद्वै सत्येनदानेन तपसाऽनाशकेन
 ब्रह्मचर्येण निर्वेदेनाशकेन षडङ्गेनैव
 साधयेत् सुबालो. ३।३
 एतद्वै वाचः सत्यं, यदेव वाचः सत्यं
 तत्प्रायुष्म १५
 एतद्वै सत्त्वस्य रूपं तत्सत्त्वं
 सम्प्राप्तवत् मैत्रा. ५।५
 एतद्वै सन्धि सन्ध्यां ब्रह्मविदः उपासते..
 सोऽविमुक्त उपासते [जाबा. २+ रामो. ३।१
 एतद्वै सावित्रस्याष्टाक्षरं पदं श्रिया-
 भिरिक्तं [नृ. पू. ४।३+ सूर्यता. ३।१
 एतद्वै स्वर्गस्य लोकस्य द्वारं यच्चन्द्रमा... कौ. उ. १।२
 एतद्वै धनमार्याणां मन्त्राश्चैव
 व्रतानि च इतिहा. ९९
 एतन्नाराणस्य तारकं भवति ना. पू. ता. ३।१

एतन्निर्वाणदर्शनं शिष्यपुत्रं विना न देयं निर्वाणो. ८
एतन्निर्वाणानुशासनं [सुबालो. ५।३+ ५।१५
एतन्निर्वाणानुशासनमिति वेदानुशासनं सुबालो. २।३
एतन्मध्याह्नायाह्नेषु त्रिकालेषु..

भस्मधारणमप्रमादेन कार्यम् भस्मजा. १।६

(अथ) एतन्मनः प्रविवेश,

तद्वाचाऽवदत्..

एतन्मन्त्रं मयोद्दिष्टं गुह्याद्गुह्यतमं महत्

एतन्मयो वा अयमात्मा

एतन्मर्त्यमेतत्स्थितमेतत्सत्

एतन्मे संशयं कृष्ण

एतन्मोक्षलक्षणम् (पूर्वोक्तं)

(अथ) एतन्निश्रयते यन्न ज्वलति..

(अथ) एतन्निश्रयते यन्न दृश्यते

(अथ) एतन्निश्रयते यन्न ध्यायति

(अथ) एतन्निश्रयते यन्न वलति (वदति)

(अथ) एतन्निश्रयते यन्न पश्यति

(अथ) एतन्निश्रयते यन्न विद्योतते

(अथ) एतन्निश्रयते यन्न शृणोति

एतन्मावध्वर्यवः (मीमांसन्ते)

एतन्मि तवैव प्रवक्ष्यन्ति जनासः

एतन्ममयमात्मानमुपसंक्रम्य..

एतत्साम गायत्रास्ते

एतन्ममयमात्मानमुपसंक्रामति

एतमस्यामेतं दिव्येतवायावेतमाकाशः ३ ऐत. २।३।४

एतमानन्दमयमात्मानमुपसंक्रम्य..

साम गायत्रास्ते

एतमानन्दमयमात्मानमुपसंक्रामति

एतमितः प्रेत्याभिसम्भविताऽस्मि

एतमिन्धं सन्तमिन्द्र इत्याचक्षते

एतमु एव बृहस्पतिं मन्यते वाग्धि

बृहती, तस्या एष पतिः

एतमु एवायास्यं मन्यन्त

आस्याद्यदयते

एतमु एवान्ततोऽवित्त्वोक्तामति

व्याददात्तेवान्तव इति

एतमु एवाहमभ्यागमिषम्

कौ. उ. २।१४

सूर्यता. २।४

बृह. १।५।३

बृह. २।३।२, ४

भ. गी. ६।३९

मैत्रा. ६।३०

कौ. उ. २।१२

कौ. उ. २।१२

कौ. उ. २।१३

कौ. उ. २।१३

कौ. उ. २।१३

कौ. उ. २।१२

कौ. उ. २।१३

३ ऐत. २।३।४

कठो. १।१९

तैत्ति. ३।१०।५

तैत्ति. २।८

छान्दो. ३।१३।७

बृ. उ. ४।२।२

तैत्ति. ३।१०।५

तैत्ति. २।८

छान्दो. ३।१३।७

बृ. उ. ४।२।२

छान्दो. १।२।११

छान्दो. १।२।१२

छान्दो. १।२।९

छान्दो. १।५।२, ३

एतमु द्वैव चूलो भागवित्तिर्जानकाय

आयस्थूणायान्तेवासिन उक्त्वो-

वाचापि य एन* शुष्के स्थाणौ

निषिञ्चेज्जायेरञ्छाखाः प्ररोहेयुः

पलाशानीति

एतमु द्वैव जानकियायस्थूणः सत्य-

कामाय जाबालायान्तेवासिन

उक्त्वोवाचापि..

एतमु द्वैव मधुकः पैङ्गयश्चलाय भाग-

वित्तयेऽन्तेवासिन उक्त्वोवाचापि..

एतमु द्वैव वाजसनेयो याज्ञवल्क्यो

मधुकाय पैङ्गयायान्तेवासिन

उक्त्वोवाचापि..

एतमु द्वैव सत्यकामो जाबालोऽन्तेवा-

सिभ्य उक्त्वोवाचापि..

एतमु द्वैवैते न तरत इत्यतः पापमकरव-

मित्यतः कल्याणमकरवम्

एतमु द्वैव वेदमभ्यतप* स्तस्याभितप्तस्य

यशस्तेज इन्द्रियं.. अजायत

एतमेव तदनमनघं कुर्वन्तो मन्यन्ते

एतमेव प्रव्राजिनो लोकमिच्छन्तः

प्रव्रजन्ति

(अथ) एतमेवमात्मानं परमं ब्रह्मोद्धारं

तुरीयोद्धारप्रविद्योतं प्रणवेन

सञ्चिन्त्यानुष्ठुभानत्वा..

एतमेव (आत्मानं) विदित्वा

मुनिर्भवति

(अथ) एतमेवात्मानं परमं ब्रह्मोद्धारं

तुरीयोद्धारप्रविद्योतमेकादशा-

त्मानं नारसिंहं नत्वोमिति

संहरन्ननुसन्दध्यात्

(अथ) एतमेवाध्वानं पुनर्निर्वर्तन्ते

एतमेवाहं ब्रह्मोपासे [बृह. २।१।२, ३, ४-१३

एतमेवोद्धारप्रविद्योतं तुरीयतुरीय-

मात्मानं नृसिंहानुष्ठुमैव

बुबुधिरे (देवाः)

(अथ खलु) एतयर्चा पच्छः आधा-

मति 'तत्सवितुर्वृणीमहे' इति

बृ. उ. ६।३।१०

बृह. ६।३।११

बृह. ६।३।९

बृह. ६।३।७, ८

बृह. ६।३।१२

बृह. ४।४।२२

छान्दो. ३।१।३

बृह. ६।१।१४

बृह. ४।४।२२

नृसिंहो. ४।१

बृह. ४।४।२२

नृसिंहो. ४।१

छान्दो. ५।१०।५

नृसिंहो. ६।१

छान्दो. ५।२।७

एतथैव त्रयो धातवो यदुत सर्वं

रजस्तम इति

जाबालो.४

[ना. प. ३।७७+प. हं. प. २+

याज्ञ. १

एतयोरेतदन्नं य एषोऽन्तर्हृदये

लोहितपिण्डः

बृह. ४।२।३

(अथ) एतयोः पथोर्न कतरेण च न

तानीमानि... भूतानि भवन्ति

छांदो. ५।१०।८

एतर्हि वेदान्नानुभवति

छां. उ. ६।७।३

एतर्हि वेदान्नानुभवसि

छां. उ. ६।७।६

एतर्होकाकी कामयते

बृ. उ. १।४।१७

एतस्मा एव पञ्च पदादभूव-

न्योविन्दस्य मनवः

गो. पू. ३।७

एतस्माज्जायते प्राणो मनः

सर्वेन्द्रियाणि च । खं वायुरापो..

मुण्ड. २।१।३

[ग. पू. १।४+

कैव. १५

एतस्मादन्नरसमयात्, अन्योऽन्तर

आत्मा प्राणमयः

तैत्ति. २।२

एतस्मादाकाशादेवस्त्विवंदं चेतामात्रं..

मैत्रा. ६।१७

एतस्माद्धयानादौ प्रयुज्यते

अ. शिखो. ३

एतस्माद्धीदंसर्वमुत्तिष्ठति, एतमेवाप्येति

१ ऐत. ३।१।१

एतस्माद्भूर्भुवस्वरित्युपासीतान्नं हि

प्रजापतिर्विश्वात्मा.. उपासितो भवति

मैत्रा. ६।६

एतस्माद्रूपादुदेति [छांदो. ३।६।३+

३।७।३+३।८।३

[३।९।३+३।१०।३

एतस्माद्रूपादुद्यन्ति [छांदो. ३।६।२+

३।७।२+

[३।८।२+३।९।२+

३।१०।२

एतस्माद्वै महत्तत्त्वमजायत

ग. शो. ४।३

एतस्माज्ज पुनरावर्तन्त इत्येव निरोधः

प्रश्नो. १।१०

एतस्मिन्नमौ देवा अन्नं जुहति

[छां. उ. ५।७।२+

बृ. उ. ६।२।१२

एतस्मिन्नमौ देवा रेतो जुहति

[छां. उ. ५।८।२+

बृ. उ. ६।२।१३

एतस्मिन्नमौ देवा वर्षं जुहति

[छां. उ. ५।९।२+

बृ. उ. ६।२।११

(?) एतस्मिन्नमौ देवाः अद्वां जुहति

[छां. उ. ५।१०।२+

बृ. उ. ६।२।९

एतस्मिन्नमौ देवाः सोमं राजानं जुहति

[छां. उ. ५।११।२+

बृ. उ. ६।२।१०

एतस्मिन्नु खल्वक्षरे गार्ग्याकाश

ओतश्च प्रोतश्च

बृ. ह. ३।८।११

एतस्मिन् वसते शीघ्रं... महाखगः

ब्र. वि. १९

एतस्मिन्हीदं सर्वं प्रतिष्ठितम्

शुद्धलो. ३।१

एतस्मिन्नेतदाततं मनोऽधिकृतेनाया-

त्यस्मिच्छरीरे

प्रश्नो. ३।३

एतस्मिन्हेताः पञ्चविधा अभिगम्यन्ते

१ ऐत. ३।४।४

(अथ) एतस्य प्राणस्यापः शरीरं

. ज्योती रूपमसौ चन्द्रस्तथावानेव

प्राणस्तावत्य आपः..

बृह. १।५।१३

(?) एतस्य ब्रह्मलोकस्यारो हृदः

कौ. उ. १।३

(अथ) एतस्य मनसो द्यौः शरीरं,

ज्योती रूपं, असावादित्यः

बृह. १।५।१२

(एवं वा) एतस्य महतो भूतस्य

निश्चसितमेतत्...

मैत्रा. ६।३२

एतस्य वा अक्षरस्य प्रशासने गार्गि

निमेषा मुहूर्ता अहोरात्राण्यर्ध-

मासा मासा ऋतवः संवत्सरा

इति विधृतास्तिष्ठन्ति

बृह. ३।८।९

एतस्य वा अक्षरस्य.. प्राच्योऽन्या

नद्यः स्यन्दन्ते श्वेतेभ्यः पर्वतेभ्यः

बृह. ३।८।९

एतस्य वा अक्षरस्य प्रशासने गार्गि

ददतो मनुष्याः प्रशंसन्ति यज-

मानंदेवा दूर्वा पितरोऽन्वायत्ताः

बृह. ३।८।९

एतस्य वा अक्षरस्य प्रशासने गार्गि

द्यावापृथिव्यौ विधृतौ तिष्ठतः

बृह. ३।८।९

एतस्य वा अक्षरस्य प्रशासने गार्गि

सूर्याचन्द्रमसौ विधृतौ तिष्ठतः

बृह. ३।८।९

एतस्य वै सोम्येषोऽणिम एव

महाज्यमोघः

छान्दो. ६।१२।२

एतस्य हेतोर्व्यानमेवोद्गीथमुपासीत

एतस्याग्नेयमर्धमर्धं वारुणम्

छान्दो. १।३।५

एतस्याज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो भवेद्वै

एतस्यामिदं सर्वमन्तर्हितम्

मैत्रा. ६।१४

एतस्याहं न पश्यामि

एतस्यां वाचि जनको जनक इति वा

तारोप. ४

उ जना धावन्तीति

मैत्रा. ६।६

एतस्यां ह स्म मात्रायां संवत्सरं गा

रक्षयते तार्क्ष्यः

भ. गी. ६।३३

एतस्यां ह स्मोपनिषदि संवत्सरं गा

रक्षयते तार्क्ष्यः

कौ. उ. ४।१

३ ऐत. १।६।१

३ ऐत. १।६।१

एतस्यैतत्तेजो यदसा आदित्यः	मैत्रा. ६।४	एता ऋचः एतमृगवेदमभ्यपतन्	छां.उ. ३।१।३
एतस्यैव यजनेन चन्द्रध्वजो गत-		एता दश वह्निकलाः सर्वज्ञत्वाद्यन्त-	
मोहमात्मानं वेदयति	गो. पू. ३।१९	दैशारगा देवताः	भावनो. ५
एतस्यैवाक्षरस्यापचित्यै महिम्नाः सेन	छां. उ. १।१।९	एतादृशे शरीरे वर्तमानस्य भगवं-	
(इति खलु) एतस्यैवाक्षरस्योप-		स्त्वं नो गतिः	मैत्रे. १।३
व्याख्यानं भवति	छां.उ. १।१।१०	एता देवताः पापमभिरुपास्तृजत्	बृह. १।३।६
एतस्यैवानन्दस्यान्यानि भूतानि		एतानि मनसा ध्यायन्नप्रमत्तः	
मात्रामुपजीवन्ति	बृह. ४।३।३२	स्तुवीत	छान्दो. २।२२।२
एतं त्वेव ते भूयोऽनुव्याख्यास्यामि	छान्दो. ८।९।३	एतानि रूपाणि पुरस्सराणि ब्रह्मण्य-	
एतं प्राणमयमात्मानमुपसंक्राम्य..		भिव्यक्तिकराणि योगे	श्वेताश्व. २।१
एतत्साम गायन्नास्ते	तैत्ति. ३।१०।५	एतान्न हन्तुमिच्छामि	भ. गी. १।३५
एतं प्राणमयमात्मानमुपसंक्रामति	तैत्ति. २।८	एतान्यष्टावायतनानि	बृह. ३।९।२६
एतं ब्रह्मलोकं न विदन्त्यनृतेन हि		एतान्यपि तु कर्माणि	भ. गी. १८।६
प्रत्यूहाः (प्रजाः)	छान्दो. ८।३।२	(१) एताभिरुपनिषद्भिः समा-	
एतं मनोमयमात्मानमुपसंक्राम्य..		हितात्माऽसि	बृह. ४।२।१
एतत्साम गायन्नास्ते	तैत्ति. ३।१०।५	एताभिर्वा एतदास्त्रवति... (मा.पा.)	बृह. ४।२।३
एतं मनोमयमात्मानमुपसंक्रामति	तैत्ति. २।८	एताभिर्वा एतदास्त्रवदास्त्रवति	बृह. ४।२।३
एतं मंत्रराजं यः पश्यति स पश्यति	ग. पू. १।६	एताभिः सर्वमिदमोतं प्रोतं च	मैत्रा. ६।३
एतं महाव्रते छन्दोगाः (मीमांसन्ते)	३ ऐत. २।३।४	एताभ्यां हि रूपाभ्यां ब्रह्माऽभवत्	बृह. १।४।१५
एतं यजुर्वेदमभ्यतपत्, तस्याभितप्तस्य		एताभ्यां (ज्योतिर्वायुभ्यां)	
यशस्तेज इन्द्रियं वीर्यमन्नाद्य५		हीदं सर्वमुन्नमति	१ ऐत. ३।१।२
रसोऽजायत	छान्दो. ३।२।२	एतामधीत्य द्विजोगर्भवासाद्विमुच्यते	अ. शिखो. ३
एतं विज्ञानमयमात्मानमुपसंक्राम्य..		एतामहम्भावमयीमपुण्यां (तृष्णां)	
एतत्साम गायन्नास्ते	तैत्ति. ३।१०।५	. छित्वाऽनहंभावशलाकयैव । भव..	महो. ६।४०
एतं विज्ञानमयमात्मानमुपसंक्रामति	तैत्ति. २।८	एता रेवत्यः पशुषु प्रोताः	छां.दो. २।१८।१
एतं वै तमात्मानं विदित्वा ब्राह्मणाः		एतावताऽऽत्मयत्नेन जिता	
पुत्रैषणायाश्च.. व्युत्थायाथ		भवति संसृतिः	अ. पू. ५।११८
भिक्षार्थं चरन्ति	बृह. ३।५।१	एतावतीहिसङ्ख्यादशदशतस्तच्छतं..	१ ऐत. ३।४।३
एतं संयद्दाम इत्याचक्षते	छान्दो. ४।१५।२	एतावदरे खल्वमृतत्वमिति होक्त्वा	
एतंसामवेदमभ्यतपन्, तस्याभितप्तस्य..	छान्दो. ३।३।२	याज्ञवल्क्यो विजहार	बृह. ४।९।१५
एतं ह वा व न पतति, किमहंसाधु		एतावदिति निश्चिताः	भ. गी. १६।११
नाकरवम्, किमहं पापमकरवम्	तैत्ति. २।९	एतावदिह गौतमो यज्ञोपवीतं	
एतं हि सर्वाणि वामान्यभिसंयन्ति	छान्दो. ४।१५।२	कृत्वाऽथो निपपात	सूर्यता. ३।१
एतं ह्येव बहुचा महत्युक्ते		एतावदेवाविद्यात्वं नेदं ब्रह्मेति निश्चयः ।	
मीमांसन्ते	३ ऐत. २।३।४	एष एव क्षयस्तस्या ब्रह्मेद-	
एतावपासीतोमित्येतदक्षरेण (इत्य-		मिति निश्चयः	अ. पू. ५।१९
क्षरेण) व्याहृतिभिः सावित्र्यावेति	मैत्रा. ६।२	एतावद्वीति होवाच बालाकिः	कौ. उ. ४।१८
एता एव महाविद्या विभूतेरभिधारणे	वज्रपं. ५	एतावद्वा इदं सर्वमेतन्मासर्वं	
एता एव देवताः प्रीणाति	सहै. १९	सन्नयमितोऽभुनजत्	बृह. १।५।१७

एतावद्वाइदमन्नं चैवान्नादश्च (मा. पा.) बृह. १।४।६
 एतावद्वा इदं सर्वमन्नं चैवान्नादश्च
 सोम एव बृह. १।४।६
 एतावद्वाइदं सर्वमेतस्मात्सर्वं (मा. पा.) बृह. १।५।१७
 एतावद्वाइदं सर्वयदन्नंतदात्मन आगासीः बृह. १।३।१८
 एतावन्नू ३ इत्येतावद्धीति नैतावता
 विदितं भवतीति बृह. २।१।१४
 एतावानस्य महिमा चित्त्यु. १२।१
 [ऋक्सं. ८।४।१७=मं. १०।९०।३+ वा. सं. ३१।३
 एतावानिति मन्त्रेण वैभवं कथितं
 हरेः, एतेन.. चतुर्व्यूहो निरूपितः सुद्रलो. १।३
 एतावान् वै कामो नेच्छंश्च नातो भूयो
 विदेत्, तस्मादप्येतदेकाकीकामयेत बृह. १।४।१७
 एतावाहुती समं नयतीति स समानः प्रश्नो. ४।४
 एतानुपासीतोमोमित्यक्षरेण
 व्याहृतिभिः सावित्र्या च मैत्रा. ६।२
 एताश्च चतुर्दशसु नाडीष्वन्या नाड्यः
 सम्भवन्ति तास्वन्यास्तास्वन्या
 भवन्तीति विज्ञेयाः शाण्डि. १।४।६
 एतासामेव देवातानां सलोकतां
 सार्ष्टितां सायुज्यं गच्छति छान्दो. २।२०।२
 एतासामेव देवतानां सायुज्यं सार्ष्टितां
 समानलोकतामामोति (ब्रह्मवित्) महाना. १०।२
 एतासां देवतानामेको भवति बृह. १।२।७
 एतासां देवतानां पाप्मानं मृत्युमपहत्य
 यत्रासां दिशामन्तस्तद्रमया च्चकार बृह. १।३।१०
 एतासां प्रतिबोधनायाभ्यन्तरं
 प्राविशानि मैत्रा. २।६
 एतासां भूमिकानां तु गम्यं
 ब्रह्माभिधं पदम् महो. ५।४३
 एतास्तिष्ठ ऋचो जपित्वा नास्माकं
 प्राणेन प्रजया पशुभि-
 राप्याययिष्ठाः कौ. उ. २।८
 (अथ) एतास्तिष्ठः संहिता भवन्ति
 वायो रिन्द्रस्याग्नेः संहितो. १।८
 (अथ) एतास्तिष्ठः संहिता भवन्ति
 शुद्धा दुस्स्पृष्टा निर्भुजंति संहितो. १।५
 एतास्म्यत्र यजमानः परस्तादायुषः
 स्वाहाऽपणहि (जे. पा.) [छां. उ. २।२४।६, १०

एतास्वेव वां देवता स्वा भजामि २ ऐत. २।५
 एता ह वै देवता अहंभ्रेयसे विवद-
 माना अस्माच्छरीरादुष्कमुः कौ. उ. २।१४
 एतां दृष्टिमवष्टभ्य [म. गी. १६।९+ अ. पू. ४।६४
 एतां महामायां तरन्त्येव ये विष्णुं
 भजन्ति, नान्ये तरन्ति त्रि. म. ना. ४।९
 (एवं) एतां लोकानात्मनि प्रतिष्ठितान्
 वेदात्मैव स भवति सुबालो. १०।१
 एतां विद्यामपांतरतमाय ददौ
 [सुबालो. ७।३+ अध्यात्मो. ७०
 एतां विभूतिं योगं च म. गी. १०।४
 एतां वृत्तिमुपासीनाः (उपासन्तः)
 [२ सन्न्यासो. १।९+ कठश्रु. २७
 एतांश्च सत्यान्कामास्तेषां सर्वेषु
 लोकेषु कामचारो भवति छांदो. ८।१।६, ६
 एताः शक्यो लोकेषु प्रोताः वेद लोकी-
 भवति, सर्वमायुरेति, ज्योर्जीवति छांदो. २।१७।२
 एताः सोम्योदज सामश्रवा इति बृह. ३।१।२
 (?) एति स्वर्गं लोकं य एवं वेद बृह. ५।३।२
 (?) एते अनन्ते अमृते आहुती
 (पाठः-जे.) कौ. उ. २।५
 (अथ) एते आनुदेशिक्यौ संहिते
 याज्येन कमेणा भवताम् संहितो. ३।१
 (तस्मात्) एते ऋषयः प्रजाकामाः
 दक्षिणं प्रतिपद्यन्ते प्रश्नो. १।९
 एते खलु यूयं पृथग्विधं वैश्वानरं... छांदो. ५।१८।१
 एते गुह्या आदेशा एतद्ब्रह्माभ्यतपत् छांदो. ३।५।२
 एते त्रयस्त्रिंशत्त्वेव देवाः बृह. ३।९।२
 एतेऽथर्वाङ्गिरस एतदितिहास-
 पुराणमभ्यपतत् छां. उ. ३।४।२
 एतेन खलु प्रतिपद्यमानाः (मा. पा.) छां. उ. ४।१५।६
 एतेन जीवात्मनो र्योगेन मोक्ष-
 प्रकारश्च कथितः सुद्रलो. २।५
 एतेऽनन्ते मृताहुतीजामश्च स्वपंश्च
 सन्ततमव्यवच्छिन्नं जुहोति कौ. उ. २।५
 एतेन प्रज्ञेनात्मनाऽस्माल्लोकादुत्क्रम्य आत्मप्र. १
 एतेन प्रतिपद्यमाना इमं मानव-
 मावर्त नावर्तन्ते छांदो. ४।१५।६
 एतेन (मन्त्रेण) हीदं सर्वं सयोनि १ ऐत. १।८।४

एतेन ह्यमुं लोकं जेष्यन्तो मन्यन्ते
 एतेनैव मन्त्रेण ('एतावान्' इत्यनेन)
 चतुर्व्यूहो विभाषितः
 एतेनैवायतनेनैकतरमन्वेति
 एते पतन्ति चत्वारः पञ्चमश्चा-
 चरः स्तु तैः (मा. पा.)
 एते पतन्ति चत्वारः पञ्चम-
 आचरः स्तैः
 एते भवन्ति सुकृतस्य लोके येषां
 कुले सङ्गयसतीह विद्वान्
 एतेभ्यो भूतेभ्यः समुत्थाय तान्ये-
 वानुविनश्यति [बृह. २।४।१२+
 एते रसानां सरसेनश्राद्धं प्राप्नुवन्ति
 वाग्यतानां संयुतानाम्
 एतेषामुपाधीनामत्यन्तमेदो नविद्यते
 एतेषामेकमास्थाय ह्यासनं लब्ध्वा-
 ऽऽहारविहारौ च
 एतेषां नवचक्राणामेकैकं ध्यायतो
 मुनेः । सिद्धये मुक्तिसहिताः..
 एतेषां पञ्चभूतानां पतयः पञ्च
 सदाशिवेश्वररुद्रविष्णुब्रह्माणश्च
 एतेषां पञ्चवर्गाणां मनआदीनां)
 धर्मीभूतात्मा ज्ञानादृते न
 विनश्यति
 एतेषां ब्रह्मणो लोका देवतिर्यङ्मुर-
 स्थावराश्च जायन्ते
 एतेषु चैव सर्वेषु तत्त्वं च ब्रह्म तारकम्
 एतेषु यश्चरते भ्राजमानेषु यथाकालं
 चाहुतयो ह्याददायन्
 एतेषु हीदं वसु सर्वहितमिति
 तस्माद्ब्रह्मः
 एतेषां मे देहीतिहोवाच, तानस्मैप्रददौ
 एतेऽष्टौ ब्रह्मभट्टावतिप्रशः (मा. पा.)
 एते सर्वे देवाः इमानि च पञ्चभूतानि
 एते सर्वे प्रणवमयोर्ध्वपुण्ड्रत्रयात्मकाः
 एते ह त्वेव देवते एकभाभूयं भूत्वा
 परमतां गच्छतः
 एते हीदं सर्वमाददाना यन्ति ते
 एते (इन्द्राः) हीदं सर्वं रोदयन्ति

छांदो. ८।८।५
 मुद्गलो. १।४
 प्रश्नो. ५।२
 छां.उ. ५।१०।९
 छां.उ. ५।१०।९
 शाठ्याय. ३०
 ४।५।१३
 इतिहा. ८४
 त्रि. म.ना. ४।९
 दुर्वासो. २।४
 योगरा. १९
 यो.चू. ७२
 सर्वसारो. ५
 यो. चू. ७२
 रामर. १।६
 मुण्ड. १।२।५
 बृह. ३।५।३
 छान्दो. १।१०।३
 बृ.उ. ३।२।१,९
 २ ऐ. उ. ५।३
 वासु. २
 बृ. ५।१२।१
 बृह. ३।५।५
 छांदो. ३।१६।३

एते(ब्रह्मवः) हीदं सर्वं वासयन्ति
 एते (अग्न्यादयः)हीदं सर्वं षडिति
 एतेरुपायैर्यतते यस्तु विद्वांस्तस्यैव
 आत्मा विशते ब्रह्मधाम
 एतैरेव रश्मिभिरुर्ध्वमाक्रमते स
 ओमिति वा होद्वामीयते
 एतैरेषोऽपृथग्भावैः पृथगेवेति
 लक्षितः (आत्मा)
 एतैर्विमुक्तः कौन्तेय
 एतैर्विमोहयत्येषः
 एतैर्ह वा अमृतो भवति
 एतैः समाविभिः षड्विंशत्येत्कालं
 निरन्तरम्
 एतौ वा अर्धं महिमानावभितः
 सम्बभूवतुः
 एतौ वै सूर्याचन्द्रमसोर्महिमानौ
 ब्राह्मणो विद्वानभिजयति[महाना.
 एत्य पुत्र उपरिष्ठादभिनिपद्यते
 एधमानः स्वे गृहे
 एनद्रोदस्योरेव पर्यायेणोपवन्वीमहि..
 (तस्मात्) एनमकारार्थेन परेण
 ब्रह्मणैकीकुर्यात्
 (अथ) एनमग्रये हरन्ति तस्या-
 . ग्निरेवाग्निर्भवति समित् ..
 एनमासुरं पाप्मानं परिमसाम इति
 एनमाहुः (धिक्तरिं) पितृहा वै
 त्वमसि, मातृहा वै त्वमसि
 (अथह) एनमुद्दालकभारुणिःपप्रच्छ
 (अथह)एनमुषस्तश्चाक्रायणः पप्रच्छ
 (अथ)एनमेते देवाः प्राणा अमृता
 आविशन्ति
 (अथ) एनमेतेप्राणाअभिसमायन्ति
 सः(आत्मा)..हृदयमेवान्ववक्रमति
 (अथ) एनयोरेतत्प्रावरणं यदेतद्वन्त-
 र्हृदये चालकमिव..
 (अथ) एनयोरेषा स्मृतिः सञ्चरणी
 येषा हृदयादूर्ध्वा नाड्युषरति
 एनस एनसोऽवयजनमसि स्वाहा
 एनं मकारार्थेन...ब्रह्मणैकीकुर्यात्

छांदो. ३।१६।१
 बृह. ३।५।७
 मुण्ड. ३।२।४
 छांदो. ८।६।५
 वैतथ्य. ३०
 म. गी. १६।२२
 म. गी. ३।४०
 जावा. ३
 सरस्व. ५५
 बृह. १।१।२
 १८।१+त्रिसुप.४
 कौ. उ. २।१५
 बृ. उ. ६।४।२४
 आर्षे. ४।२
 नृसिंहो. ७।६
 बृह. ६।२।१४
 नृसिंहो. ६।१
 छान्दो.७।१५।२
 बृह. ३।७।१
 बृह. ३।४।१
 बृह. १।५।१७
 बृह. ४।४।१
 बृह. ४।२।३
 बृह. ४।२।३
 महाना. १४।२
 नृसिंहो. ७।६

एनं चतुष्पादं मात्राभिरोद्धारेण
 वैकीकुर्यात् नृसिंहो. २।३
 (अथखलु) एनं दृष्ट्वाऽसृत्तत्वं गच्छति मैत्रा. ६।२४
 (अथ ह) एनं मुञ्च्युर्लक्ष्म्यायनिःपप्रच्छ बृह. ३।३।१
 एनं मनोमणिप्रदानं बहुपङ्क्तकलङ्कितम्।
 विवेकवारिणा सिद्धयै प्रक्षाल्य.. महो. ५।८३
 एनं मनुष्याऊचुर्ब्रवीतु नो भवानिति बृह. ५।२।२
 (अथ) एनं (पुत्रं) मात्रे प्रदाय स्तनं
 प्रयच्छति यस्ते स्तनः.. इति बृह. ६।४।२७
 (अथह) एनं रैकः पप्रच्छ कस्मिन्सर्वे
 प्रतिष्ठिता भवन्तीति सुबालो. १०।१
 (अथह) एनं रैकः पप्रच्छ भगवन्
 कस्मिन्सर्वेऽस्तं गच्छन्तीति सुबालो. ९।१
 (अथह) एनं रैकः पप्रच्छ भगवन्
 योऽयं विज्ञानघन उत्क्रामन्स.. सुबालो. ११।१
 (अथ) एनं वसत्योपमन्त्रया चक्रे
 (?) एनं साधवो धर्मा आ च बृह. ६।२।३
 गच्छेयुरप च नमेयुः छां. उ. २।१।४
 एनां सृत्युमत्यवहत् बृह. १।३।११
 (अथ) एभिरेव प्राणैः सह बृह. १।५।१७
 पुत्रमाविशति
 एभिर्दोवै-(कामक्रोधादिभि) विनि-
 मुक्तः स जीवः केवलो मतः १ यो. त. १३
 एभिर्बिभर्षेः समोऽनेन सर्वेण.. बृह. १।१।२।२२
 एभिः क्रमेस्तथाऽन्यैश्च.. प्राणस्पन्दो
 निरुध्यते शाण्डि. १।७।३६
 एभिः सर्वमिदं जगत् भ. गी. ७।१३
 (अथ) एभ्यः सर्वमिदमत्र वा
 यत्किञ्चिच्छुभाशुभं दृश्यते मैत्रा. ६।१६
 एरण्डतैलफेनवत्सर्वं परित्यजेत्
 (यतिः) ? सं. सो. २।५०
 एवमक्षमालिकया जप्तो मन्त्रः
 सिद्धिकरः ...
 एवमनादि परम्परा वर्तते, अनादि-
 संसारविपरीतधर्मात् त्रि. म. ना. ४।१०
 एवमन्तर्गतं चित्तं पुरुषः प्रतिमुच्यते मैत्रा. ४।१२
 एवमन्या देवताः यथादेवतम्-(दधुः) बृह. १।५।२२
 एवमन्यानि कर्माणि यथाकर्म (दधुः) बृह. १।५।२१
 एवमभ्यसतस्तस्य न किञ्चि-
 दपि दुर्लभम् जा. द. ७।१४

एवमभ्यसतस्तस्य जितोबायुर्भवेत् जा. द. ६।४३
 एवमभ्यसतस्तस्य मूलरोगो विनश्यति जा. द. ६।४४
 एवमभ्यासचित्तश्चेत्स मुक्तः.. वराहो. ५।५९
 एवमभ्यासतो नित्यं षण्मासाद्यत्नवान्
 भवेत्। जा. द. ६।१०
 एवमभ्यासयुक्तस्य पुरुषस्य..
 क्रमाद्देवान्तविज्ञानं विजायेत जा. द. ९।६
 एवमभ्यासयुक्तस्य... सर्वपापानि
 नश्यन्ति भवरोगश्च.. जा. द. ७।९
 एवमभ्यासात्तन्मयो भवति मं. ब्रा. १।४
 एवममनस्काराभ्यासेनैव नित्यतृप्ति-
 रल्पमूत्रपुरीषनिद्रादृग्वायुचक्षुना-
 भावब्रह्मदर्शनाज्ज्ञातमुखस्वरूप-
 सिद्धिर्भवति मं. ब्रा. ५।२
 एवममूर्तितारकमपिमनोयुक्तेन चक्षुषैव
 दहरादिकं वेद्यं भवति अद्वयता. ६
 एवमवरो वै तर्हि किं म इति
 होवाच प्रतर्देनः कौ. उ. ३।१
 एवमष्टोत्तरशतं भावनान्नयनाशनम्
 एवमस्मिन्प्राणे चक्षुः भोत्रं...सर्वं
 आत्मा समाहितः ३ ऐत. २।१।१
 एवमस्मिन्प्रतिष्ठमाने सर्वा एवप्रातिष्ठन्त
 एवं वाक्मनश्चक्षुः श्रोत्रं च ते प्रभो. २।४
 प्रीताः प्राणं स्तुन्वन्ति
 एवमस्य यज्ञः प्रतिष्ठति, यज्ञं प्रति-
 तिष्ठन्तं यजमानोऽनु प्रतिष्ठति छान्दो. ४।१६।५
 एवमस्य यज्ञो रिष्यति, यज्ञं रिष्यन्तं
 यजमानोऽनुरिष्यति छान्दो. ४।१६।३
 एवमहोरात्रे पर्यवेक्ष्य एवं सुकृत-
 दुष्कृते.. ब्रह्मविद्वान्ब्रह्मैवाभिप्रैति कौ. उ. १।४
 एवमात्मनि जायतेऽसौ सत्येन
 तपसा योऽनुपश्यति ब्रह्मो. १९
 एवमात्माऽऽत्मनि गृह्यतेऽसौ सत्येनैनं
 तपसा योऽनुपश्यति श्वेतो. १।१५
 एवमात्मायथायत्र समुल्लासमुपागतः।
 तिष्ठत्याशु तथा तत्र.. महो. ४।४३
 एवमितरान्प्राणान्समस्विदत्तं ह्यभि-
 समेत्योचुः छान्दो. ९।१।१२
 एवमिमानि पुरुषे त्रीणि ज्योतीषि ३ ऐत. १।२।२

एवमिषं च स धातुमेव प्रशशंस	बृ. उ. ३।३।२	एवमेव खलु सोम्य तन्मनो दिशंदिशं	
एवमिष्टापूर्तकर्मा शुभाशुभैर्न लिप्यते	परब्र. १	पतित्वाऽन्यत्रायतनम्	
एवमिष्टापूर्तेः शुभाशुभैर्न लिप्यते	ब्रह्मो. १	प्राणमेवोपश्रयते	छान्दो. ६।८।२
एवमुक्तलक्षणो यः स एव ब्राह्मण इति		एवमेव खलु सोम्यविद्धीतिहोवाच	छान्दो. ६।११।२
श्रुतिस्मृतिः.. अभिप्रायः	ब. सू. ९	एवमेव खलु सोम्यान्नमयस्याय-	
एवमुक्तो हृषीकेशः	भ. गी. १।२४	मानस्य योऽणिमा स ऊर्ध्वः	
एवमुक्त्वा ततो राजन्	भ. गी. १।१९	समुदीषति तन्मनो भवति	छान्दो. ६।६।२
एवमुक्त्वाऽर्जुनः सङ्क्षेपे	भ. गी. १।४६	एवमेव खलु सोम्यान्नेन शुक्लेनापो-	
एवमुक्त्वा हृषीकेशं	भ. गी. २।९	मूलमन्विच्छ	छान्दो. ६।८।४
एवमु खल्वेता देवताः पाप्मभि-		एवमेव खलु सोम्येमाः सर्वाः प्रजाः	
रुपास्तृजन्	बृह. १।३।६	सत आगत्य न विदुः सत	
एवमु चैतदुपास्यम्	तैत्ति. १।११।४	गच्छामह इति	छान्दो. ६।१०।२
एवमुपासितव्यम्	तैत्ति. १।११।४	एवमेव खलुसोम्येमाःसर्वाःप्रजाःसति	
(?) एवमुपास्ते सर्वं ह्येवास्मिन्-		सम्पद्य न विदुःसतिसम्पद्यामह इति	छान्दो. ६।९।२
ल्लोकभायुरेति, नैनं पुराकाला-		एवमेव चिदानन्दावप्यवचनेनैवानुभव-	
त्प्राणो जहाति	बृ. उ. २।१।१०, १२	श्रुवाच सर्वमन्यदिति	नृसिंहो. ७।३
एवमु ह स्म सर्वमात्मानमनु-		एवमेव प्रतिहर्तारमुवाच प्रतिहर्तर्या	
विधायाद्देवमेव..	३ ऐत. १।२।३	देवता प्रतिहर्तारमन्वायत्ता..	छान्दो. १।१०।११
एवमु द्वैतदिति (द्वैतदिति)		एवमेव यदिदं किञ्च मिथुनमा-	
द्वेन्द्र उवाच	कौ. उ. ३।२	पिपीलिकाभ्यस्तत्सर्वमस्तृजत	बृ. उ. १।४।४
एवमेतद्यथाऽऽस्थ त्वम्	भ. गी. १।१३	एवमेवंविदि पापं कर्म न श्लिष्यते	छान्दो. ४।१०।३
एवमेतं चक्षुः पितरं परिचरतो		एवमेवामुत्र पुण्यजितो लोकः क्षीयते	छान्दो. ८।१।६
द्यौश्चादित्यश्च	१ ऐत. १।७।४	एवमेवानृतं वदन्नाविर्मूलमात्मानं	
एवमेतासां देवतानां वायुः	बृह. १।५।२२	करोति	१ ऐत. ३।६।५
एवमेकाक्षरं मन्त्रं.. ध्यायन्ति परमा-		एवमेवायमस्मिन्नन्धेऽन्धोभवति	छान्दो. ८।९।१
नन्दमया ज्ञानाम्बुराशयः	देव्यु. १५	एवमेवायमात्मेदं शरीरं निहत्यविद्यां	
एवमेकैकः पुरुषो देवान् भुनक्ति	बृह. १।४।१०	गमयित्वा.. आत्मानमुपसंहरति	बृ. उ. ४।४।३
एवमेते मनः पितरं परिचरन्त्यापश्च		एवमेवायं शरीर आत्मा प्राज्ञेनात्मना-	
वरुणश्च...	१ ऐत. १।७।६	ऽन्वारूढ उत्सर्जन्याति	
एवमेते श्रोत्रं पितरं परिचरन्ति ...		(उत्सर्जयति— मा. पा.)	बृ. उ. ४।३।३५
चंद्रमाश्च	१ ऐत. १।७।५	एवमेवास्य परिदृष्टुरिमाः षोडशकलाः	
एवमेतौ प्राणं पितरं परिचरतोऽन्त-		पुरुषायणाःपुरुषंप्राप्यास्तंगच्छंति	प्रश्नो. ६।५
रिच्छं च वायुश्च..	१ ऐत. १।७।३	एवमेवास्मिन्नात्मनि सर्वाणि भूतानि	
एवमेतौ वाचं पितरं परिचरतः		सर्वे देवाः सर्वे लोकाः सर्वे प्राणाः	
पृथिवी चाग्निश्च	१ ऐत. १।७।२	सर्वं एत आत्मानः समर्पिताः	बृह. २।५।१५
एवमेनं सर्वं तदभिसमेति यत्किञ्च		एवमेवेदं शरीरं श्रेते (सर्पत्वगवत्)	बृह. ४।४।७
प्रजाः साधु कुर्वन्ति, यस्तद्देव..	छान्दो. ४।१।४	एवमेवेदं सर्वं तस्माद्दहमिति सर्वाभि-	
		धानं तस्यायमिति मकारः	नृसिंहो. ७।२

एवमेवेमाः सर्वाः प्रजा अहरह-
 गच्छन्त्य एतं ब्रह्मलोकं न विदन्ति छांदो. ८।३।२
 एवमेवेमौ भगवः साध्वलंकृतौ
 सुवसनौ परिष्कृतौ च छांदो. ८।८।३
 एवमेवेहाचार्यवान्पुरुषो वेद छांदो. ६।१४।२
 एवमेवेतदाहवनीयादग्निमाहृत्य ना. प. ३।७७
 एवमेवैतद्याज्ञवल्क्य [बृह. ३।१।२०, २१, २२, २३
 एवमेवैतद्याज्ञवल्क्यान्तर्यामिणं ब्रूहीति बृह. ३।७।२
 एवमेवैतद्व्यपदिष्टं भवति बृह. ३।४।२
 एवमेवैतस्मादात्मनः प्राणा यथायतनं
 विप्रतिष्ठन्ते कौ. उ. ३।३
 एवमेवैता आदित्यस्य रश्मय उभौ
 लोकौ गच्छन्ति छांदो. ८।६।२
 एवमेवैताभिरुपनिषद्भिः
 समाहितात्माऽसि बृह. ४।२।१
 एवमेवैता भूतमात्राः प्रज्ञामात्रा-
 स्वर्पिताः प्राणे अप्रिताः कौ. त. ३।९
 एवमेवैष प्राज्ञ आत्मैतैरात्मभिर्भुङ्क्ते कौ. उ. ४।२०
 एवमेवैष प्राण इतरान्प्राणान् प्रभो. ३।४
 एवमेवैष भगवन्निति वै याज्ञवल्क्यः तारसा. १।१
 एवमेवोद्गातारमुवाचोद्गातयादेवतो-
 द्वीथमन्वायत्तातां चेद्विद्वान्. छांदो. १।१०।१०
 एवमेष महाशब्दो भगवानिति...
 परब्रह्मस्वरूपस्य... भवसं. २।५०
 एवमेषा गायत्र्यध्यातुं प्रतिष्ठिता
 (मा. पा.) बृ. उ. ५।१४।६
 एवमेषां लोकानामासां देवतानाम-
 स्थास्तेषां विद्यायावीर्येणयज्ञस्य
 विरिष्टसन्दधाति छांदो. ४।१७।८
 एवमोद्गारेण सर्वा वाक्सन्तृण्णा छांदो. २।२३।३
 एवम्भूतस्यागाधमहिम्नः...मानसपूजया
 ध्यानेन..सर्वे नित्यस्थलं
 प्राप्नोति राधोप. ३।३
 एवम्भूतस्य कर्माणिपुण्यापुण्यानि
 संशयं प्रयान्ति, नैष लिप्यन्ति.. अमन. २।९८
 एवम्भूतं जगदाधारभूतं रामं वन्दे
 सच्चिदानन्दरूपम्..योध्याये-
 न्नोक्षमाप्नोति सर्वः रा. पू. ७।८

एवं कीर्तिं श्लोकं विन्दते य एवं वेद बृह. १।४।७
 एवं खल्वमुमादित्यंसप्तविधंसामोपास्ते छांदो. २।९।८
 (अथ ह) एवं गार्गी वाचकनवी पप्रच्छ बृह. ३।६।१
 एवंप्राज्ञाह भात्यभिर्भातिसूर्योभाति.. संहितो. २।४
 एवं चक्षुष्मतीविद्यया स्तुतः श्रीसूर्य-
 नारायणः सुप्रीतोऽजवीत् अक्षु. ३
 एवं चतुर्विंशतिभिस्तत्त्वैः सिद्धे
 वपुर्गृहे । जीवात्मा...वसति
 कर्मबन्धनैः भवसं. २।२१
 एवं चतुष्पथं कृत्वा तेयान्तिपरमां
 गतिम् । न कर्मणा न प्रजयात्यागे-
 नैके अमृतत्वमानशुः अवधू. ५
 एवं चतुष्पथोबन्धोमार्गत्रयनिरोधकः।
 येन सिद्धाः सुसङ्गताः बराहो. ५।४३
 एवं च धारणाः पञ्च कुर्याद्योगी...
 ततो दृढशरीरः स्यान्मृत्यु-
 स्तस्य न विद्यते १ यो. त. १०२
 एवं चाप्यातुरोयस्तु...विमुक्तः सर्व-
 पापेभ्यः कैवल्यायोपकल्पते गुह्यका. ८४
 एवं चिरसमाभिजनितामृतपान-
 परायणोऽसौ सञ्ज्यासी.. भवति मं. ब्रा. ५।२
 एवं जीवाश्रिता भावा
 भवभावनयाहिताः महो. ५।१३५
 एवं जीवो हि सङ्कल्पवासनारञ्जु-
 वेष्टितः । दुःखजालपरीतात्मा
 क्रमादायाति नीचताम् महो. ५।१२७
 एवं ज्ञाते(ने)न्द्रियाणां तु तत्तत्सौख्यं
 सुसाधयेत् १ यो. त. ७२
 एवं ज्ञात्वा कृतं कर्म भ. गी. ४।१५
 एवं ज्ञात्वा विमोक्ष्यसे भ. गी. ४।३२
 एवं तत्तल्लक्ष्यदर्शनात् पूो भवति मं. ब्रा. ४।१
 एवं तदप आचक्षतेऽज्ञनायेति
 तत्रैतच्छुद्धमुत्पतितं विजानीहि छांदो. ६।८।३
 एवं तदप आचक्षतेऽज्ञायेति(मा.पा.) छां. उ. ६।८।३
 एवं ते ध्यायिनो विप्रा दहन्ते पातकं
 क्षणात् । ध्यानेन शुध्यते बुद्धिः.. दुर्वासो. १।९
 एवं त्रयीधर्ममनुप्रपन्नाः भ. गी. ९।२१
 एवं त्वयि नान्यथेतोऽस्ति न
 कर्म लिप्यते.. ईशा. २

एवं दिनपक्षमाससंवत्सरादिभेदाच्च
तदीयमानेन..वत्सरकालस्थितिः.. त्रि.म.ना.६।३।५
एवं दृढवैराग्याद्बोधो भवति महो. ४।२६
एवं द्वात्रिंशदक्षराणि सम्पद्यन्ते नृ. पू. २।२
एवं द्वादशाङ्गानिआध्यात्मिकान्याधि-
भौतिकान्याधिदैविकानि त्रि. ब्रा. १।४
एवं द्वारेषु सर्वेषु वायुपुरितरेचितः ।
निविद्धं तु नवद्वारे.. यो. त. १४१
एवं धर्मान् पृथक् पश्यंस्तामे-
वानुविभावति कठो. ४।१४
एवं ध्यायति यो नित्यं स योगी.. गणप. ९
एवं ध्यायेन्निसन्ध्यासु...
विषं नाशयते शीघ्रं गारुडो. ९
एवंनचित्तजाधर्माश्चित्तवाऽपिनधर्मजं अ. शां. ५४
एवंनजायतेचित्तमेवंधर्माभिजाःस्मृताः अ. शां. ४६
एवं न विधिना खल्वनेनात्ताऽभूत्वं
पुनरुपैति मैत्रा. ६।९
एवं नाडीमयंचक्रं..सततंप्राणवाहिन्यः
सोमसूर्याग्निदेवताः ध्या. त्रि. ५४
एवं निर्वाणानुशासनं, वेदानुशासनं आरुणि. ५
एवं नैवमितिपृष्ठ ओमित्स्वेवाह
(प्रजापतिः) नृसिंहो. ८।१
एवं पञ्चदशाक्षरं त्रैपुरं योऽधीते स
सर्वान्कामानवाप्नोति त्रि. ता. १।१५
एवं परम्पराप्राप्तं भ. गी. ४।२
एवं परिपूर्णराजयोगिनः सर्वात्मक-
पूजोपचारः स्यात् आत्मप. १
एवं पुण्यस्य कर्मणो दूराद्बन्धो वाति महान् . ९।७
एवं पूर्णधियो धीराः.. न नन्दन्ति
न निन्दन्ति जीवितं मरणं तथा अ. पू. ५।२४
एवं पृष्टेन मुनिना व्यासेनाखिल-
मात्मजे । यथावदखिलं प्रोक्तं.. महो. २।१६
एवं प्रधानस्य व्यक्ततांगतस्यो-
पलब्धिर्भवति मैत्रा. ६।१०
एवं प्रवर्तितं चक्रं भ. गी. ३।१६
एवं प्राणमथोक्कारं.. युनक्ति युञ्जते
वाऽपि तस्माद्योग इति स्मृतः मैत्रा. ६।२५
एवं बद्धस्तथाजीवःकर्मनाशेसदाशिवः स्कन्दो. ७

एवं बहुभिः पुनः पुनः प्रयत्नितं
सम्पूयता ३ इति बृह. ६।२।२
एवं बहुविधा यज्ञाः भ. गी. ४।३२
एवं बुद्धेः परं बुद्ध्वा भ. गी. ३।४३
एवं ब्रह्मपरिहानादेवमर्त्योऽमृतोभवेत् महो. ४।८९
एवं ब्रह्मशालां विशेषतस्तत्त्वतु-
जालं ब्रह्म कोशं प्रणुदेत् मैत्रा. ६।२८
एवं भवेद्धठावस्था सतताभ्यासयोगतः १ यो. त. ७९
एवं भस्मधारणमकृतवानाश्रीया-
दापोऽभिमन्यद्वा भस्मजा. १।६
एवंभूतसत्त्वांशभागत्रयसमष्टितो-
ऽन्तःकरणमसृजत् पैङ्गलो. २।४
एवंभूतं जगदाधारभूतं रामं वन्दे..
योध्यायेन्मोक्षमाप्नोति सर्वः रा. पू. ५।८
एवं मन्वान एवं विज्ञानभ्रतिवादी
भवति, तं चेद्ब्रूयुः.. छान्दो. ७।१५।४
एवं मन्वान एवं विज्ञानआत्मरति-
रात्मक्रीडः.. स स्वराड् भवति छां. उ. ७।२५।२
एवं मन्वानस्यैवं विज्ञानत आत्मतः
प्राण आत्मतः सर्वमिति छान्दो. ७।२६।१
एवं मयि चिदाकाशे जीवेशौ
परिकल्पितौ वराहो. २।५१
एवं मासत्रयाभ्यासान्नाडीशुद्धिः... १ यो. त. ४४
एवं मां ब्रह्मचारिणः, धातरायान्तु.. तैत्ति. १।४।७
एवं मुनेर्विज्ञानत आत्मा
भवति गौतम कठो. ४।१५
एवं मुहूर्तत्रयं भावनापरो जीवन्मुक्तो
भवति तस्य.. सिद्धिः भावनो. १०
एवं यथाऽश्मानमाखणमृत्वा
विदध्वंसते छान्दो. १।२।८
एवं यस्तु विज्ञानाति स्वगुरो-
रुपदेशतः.. सदा न तपति प्रभुः कठरु. ३८
एवं यः सततं ध्यायेत्.. निश्श्रेयस-
मवाप्नुयात् शाण्डि. ३।२।५
एवं यास्यसि पाण्डव भ. गी. ४।३५
एवं योगारूढो ब्रह्मण्येवानुष्ठुभं
सन्दध्यादोक्कारः नृसिंहो. ४।२
एवं यो वेत्ति तत्त्वतः भ. गी. ४।९
एवं यो वेद तत्त्वेन कल्पयेत्सः... वैतथ्य. ३०

एवं यो वेद तत्त्वेन ब्रह्मभूयायकल्पते कठ. ४५
 एवं यो वेद तत्त्वेन सर्वे पुरुषउच्यते ब्र. वि. १११
 एवं यो वै स-धर्मः, सत्यं वै तत् बृह. १।४।१४
 एवं रूपपरिज्ञानं यस्यास्तिपरयोगिनः।
 कुत्रचिद्रूपं नास्ति तस्य पूर्ण-
 स्वरूपिणः रुद्रह. ५०
 एवं रूपं कृष्णचन्द्रं चिन्तयेन्नित्यशः
 सुधीः। तस्याया प्रकृती राधिका राधोप. ३।२
 एवंरूपः शक्य अहं नृलोके भ.गी.१२।१
 एवंलक्षणसम्पन्नो गुरुरित्यभिधीयते द्वयोप. ३
 एवं वा अर इदं महद्भूतम् बृह. २।४।१२
 एवं वा अरेऽस्य महतो भूतस्य
 निश्चयसितमेतत् ... बृह. २।४।१०
 एवं वाक्कुनश्चक्षुः श्रोत्रं च ते प्रीताः
 प्राणं स्तुन्वन्ति प्रश्नो. २।४
 एवं वाक्कुनश्चक्षुः श्रोत्रं चेति ते प्रीताः
 (मा. पा.) प्रश्नो. २।४
 एवं वाचं च नाम च मनोऽनुभवति छान्दो. ७।३।१
 एवं वाक् स्वस्वसावभिध्यातोम्..
 स्वातन्त्र्यं लभते मैत्रा. ६।२२
 एवं वाक् स्वस्वसौ भूतात्माऽन्तः
 पुरुषेणाभिभूतो गुणैर्हन्य-
 मानो नानात्वमुपैति मैत्रा. ३।३
 एवं वाक् स्वस्विमान्प्राणानोमित्यने-
 नोदृश्यानामयेऽग्नौ जुहोति मैत्रा. ६।२६
 एवंविच्छान्तो दान्तोपरतस्तिष्ठुः
 समाहितो भूत्वाऽऽत्मन्ये-
 वात्मानं पश्यति बृ. उ. ४।४।२३
 एवंविच्छ्रोत्रियस्य दारेण नोप-
 हासमिच्छेत् बृह. ६।४।१२
 एवं विज्ञाय शरीराभिमानं त्यजेन्न
 शरीराभिमानी भवति, स एव.. ना. प. ६।१
 एवंवित् (आत्मवित्) स्वमैत्रोक्तेति छां. उ. ८।३।३+५
 एवंवित्त्वप्रकाशं परमेव ब्रह्म भवति नृसिंहो. ६।२
 एवंविदमेव ब्रह्माणं कुर्वीत छां. उ. ४।१।७।१०
 एवंविद* ह वा एषा ब्रह्माणमनुगाथा छान्दो. ४।१।७।९
 (एवं ह) एवंविदं सर्वाणि भूतानि
 प्रतिकल्प्यत इदं ब्रह्मा-
 यातीदमागच्छतीति बृह. ४।३।३७

एवंविदं सर्वाणि भूतान्यवन्ति बृह. १।५।२०
 एवंविदात्ममेवाभिध्यायति...
 यजतीति मैत्रा. ६।९
 एवं विदित्वा गणनाथतत्त्वं
 एवं विदित्वा परमात्मरूपं
 एवं विदित्वा यो धारयति स
 . सर्वकर्माहो भवति कात्याय. १
 एवं विदित्वा स्वेच्छाचारपरो भूयात् अवधू. ३३
 एवंविदि पापं कर्म न श्रिष्यते छां. उ. ४।१।४।३
 एवंविदुद्राता भूयात् छां. उ. १।७।८
 एवंविदेहकैवल्यं यतिर्नावर्तते पुनः २ आत्मो. २४
 एवं विद्वानेतदुपास्ते बृह. ४।१।२, ३, ७
 एवं वृन्दारक आढयः सन्नधीतवेदः..
 क गमिष्यसि बृह. ४।२।१
 एवंविद्ध वै ब्रह्मा यज्ञं यजमानं
 सर्वाश्चर्त्विजोऽभिरक्षति छान्दो. ४।१।७।१०
 एवंविद्वान् सर्वे हि देवेभ्योऽन्नाद्यं
 प्रयच्छति बृ. उ. १।५।२
 एवंविद्वान्सर्वेषां भूतानां प्राणमेव
 प्रह्लात्मानमभिसंस्तूय सदैतैः.
 सर्वैरस्माच्छरीरादुत्क्रामति कौ. उ. २।१४
 एवंविधश्चिदादित्यस्योदयास्त-
 मयाभावात् सर्वकर्माभावः सं. ब्रा. २।४
 (?) एवंविधश्चपि चांडालायोच्छिष्टं
 प्रयच्छेदात्मनि हेवास्य.. छांदो. ५।२।४।४
 एवं विविधा गोप्यः कृष्णसेवाकुर्वन्ति राधोप. १।५
 एवं वैतमात्मानमेत (प्राणादयः)
 आत्मनोऽन्ववस्यन्ति कौ. उ. ४।२०
 एवं वैतमात्मानमेत आत्मानो
 भुञ्जन्ति (मा. पा.) कौ. उ. ४।१
 एवं वैषा गायत्र्यध्यातुं प्रतिष्ठिता
 [बृ. उ. ५।१४; गायत्र्यु. ३
 एवं व्यक्तमग्नमव्यक्तमग्नस्य निर्गुणो
 भोक्ता, भाक्तृत्वाच्चैतन्यप्रसिद्धतस्य मैत्रा. ६।१०
 एवं शुभाशुभैर्भावैः सा नाडीति
 विभावयेत् क्षुरिको. २०
 एवंषण्मासाभ्यन्तरात्सर्वरोगनिवृत्तिः शाण्ड. १।७।४६
 एवं संचारचक्रे कूपचक्रेण घटा इव
 (जन्मपरम्परा) १ यो. त. १३३

एवं सतसमुक्ता ये भ. गी. १२।१
 एवं स देवानां यथा ह वै बहवः बृह. १।४।१०
 पञ्चत्रः मनुष्यं मुञ्च्युः श्वेता. ५।४
 एवं स देवो भगवान्वरेण्यो योनिस्वभावानधितिष्ठत्येकः योगकुं. ३।१३
 एवं समभ्यसेद्वायुं सप्रह्माण्डमयो भवेत् मंत्रिको. १९
 एवं स भगवान्देवं पश्यन्त्यन्ये पुनः पुनः
 एवं सर्वे हंसवशात्सामान्यो हंसो
 विचार्यते । स एव जपकोटया
 नादमनुभवति हंसो. ६
 एवं सर्वे हंसवशाद्वायो दशविधो
 जायते । विणीति प्रथमः..
 दशमो मेघनादः हंसो. ७
 एवं सर्वाणि भूतान्यग्निहोत्रमुपासते छांदो. ५।२४।५
 एवं सर्वाणि भूतानि मणौ सूत्र इवा-
 ऽऽत्मनि । स्थिरबुद्धिरसम्भूदो
 ब्रह्मविद्ब्रह्मणि स्थितः ध्या. बिं. ६
 एवं सर्वाणीन्द्रियकर्माणि प्राणकर्माणि मैत्रा. ६।१०
 एवं सर्वेषां गन्धानां नासिके एकायनं
 (नासिकेकायनम्=मा. पा.) बृ. उ. ४।५।१२
 एवं सर्वेषां स्पर्शानां त्वगेकायनम् बृ. उ. ४।५।१२
 एवं संसारचक्रेण कूपचक्र घटा इव २ यो. त. ५
 एवं सुकृतदुष्कृते सर्वाणि च
 ब्रह्मज्ञानि (पर्यवेक्ष्यते) कौ. उ. १।४
 एवं सुतो ब्रूते ब्रह्मो. १
 एवं सुहृन्मात्रानि, य एवं वेद स मुक्तिमाप्नुयिष्यति मं. ब्रा. १।१
 एवं सोम्य ते षोडशानां कलाना-
 मेका कलाऽतिशिष्टा.. छांदो. ६।७।६, ७
 एवं सोम्य स आदेशो भवति छांदो. ६।१।६
 एवं स्थूलं च सूक्ष्मं च शरीरं.. वराहो. २।६८
 एवं स्वरूपविज्ञानं यस्य कस्यास्ति
 योगिनः । कुत्रचिद्भूतं नास्ति
 तस्य सम्पूर्णरूपिणः पा. ब्र. ३९
 एवं स्वात्मानं ज्ञात्वा वेदैः किं
 प्रयोजनं भवति पैङ्गलो. ४।५
 एवं स्वानुभवो यस्य सोऽहमस्मि
 न संशयः मैत्रे. ३।२४
 एवं ह वा एनमेवा देवता
 सृष्टुमविवदति, य एवं वेद बृह. १।३।१६

एवं ह वा एनं स्वा
 अभिसंविशन्ति (मा. पा.) बृह. १।३।१६
 एवं ह वा एष भिया यशसा तपति गायत्र्यु. २
 एवं ह वै तत्सर्वं परे देवे मनस्वेकी-
 भवति । प्रभो. ४।२
 एवं ह वै स पाप्मना विनिर्मुक्तः स
 सामभिरुन्नीयते प्रभो. ५।५
 एवं हास्य सर्वे पाप्मानः प्रदूयन्ते छांदो. ५।२४।२
 एवं हि प्रणवं ज्ञात्वा न्यभुते परमं पदम् आगम. २७
 एवं हि यस्य शक्तयश्चानेवाऽऽह्लादिनी राधिको. ४
 एवं हेतुफलां जातिं प्रविशन्ति
 मनीषिणः । याक्छेतुफलावेशः
 संसारस्तावदायतः अ. शां. ५४
 एवं हैव विध्वंसमानं विष्वक्चोविनेशुः बृह. १।३।७
 एवं हैव भिया यशसा तपति
 योऽस्या एतदेवं वेद बृह. ५।१४।३
 एवं हैव स प्रजया पशुभिः..सन्धीयते ३ ऐत. १।६।३
 एवं हैवंविदं सर्वाणि भूतान्यवन्ति बृह. १।५।२०
 एवं हैवंविदं सर्वाणि भूतानि प्रति-
 कल्पयन्ते, अयमागच्छति बृह. ४।३।३७
 एवं हैवंविदे सर्वाणि
 भूतान्यरिष्टमिच्छन्ति बृह. १।४।१६
 एवं हैवेमान्प्राणान्संभवर्ह बृह. ६।१।१३
 एवं हैवैवंविद्यद्यपि बह्विधपापं कुरुते
 सर्वमेव. तत्संज्ञाय शुद्धः बृह. ५।१४।८
 एवं हैवैवंविद्यद्यपि..तत्सत्संस्थाय
 (मा. पा.) बृ. उ. ५।१४।८
 एवं हैवैष यन्ता(रं)निलयनं प्रापयति छाग. ३।५
 एवं हैवैषोऽभिसृत्स्वराणामेव धुर्याणां
 चक्रमतामरीणामुत्प्लवति छाग. ५।३
 एवं हैष इतश्चेतश्चासुतश्च सम्प्रव्रजत
 इवोपशु(घु)ष्यत इवोपस्कन्द-
 मभिमृह्णाति छाग. ३।५
 एवं हैष प्राप्तेनात्मनापोजिज्ञातोनब्रूते.. छाग. ६।३
 एवं हैष संकीडति छाग. ३।५
 एवं होताः पञ्चविधा अनुसस्यन्ते,
 यत्प्राक्तृचाशीतिभ्यः सैकविधा १ ऐत. ३।४।३
 एवा ते गर्भं एजतु सहावैतुजरायुणा बृ. उ. ६।४।२३
 एवा मे अस्तु धान्यं सहस्रधारमक्षितं महाना. १।४।२१

एवैष कृत्स्नक्षय एको जागर्ति	मैत्रा. ६।१७
एष आकाशात्मैव, एष कृत्स्नक्षय	मैत्रा. ६।१७
एको जागर्ति	
एष आत्मा न नश्यति, यं ब्रह्म-	छान्दो. ८।५।३
चर्येणानुविन्दते	
एष आत्मा नृसिंहश्चिद्रूप एवा-	नृसिंहो. ९।१
विकारोऽप्युपलब्धः	
एष आत्माऽपहृतपाप्माविजरोवि-	मैत्रा. ७।७
मृत्युर्विशोको... सत्यकामः	ते. वि. ५।४
सत्यसङ्कल्पः [छां. उ. ८।१।५+	+ ८।७।४
एष आत्माऽहमव्ययः	मैत्रा. २।२
एष आत्मेतिहोवाच [छां. उ. ८।३।४	मैत्रा. २।२
+ ८।८।३ + ८।११।१ +	तैत्ति. १।११।४
एष आत्मेत्याह भगवान् मैत्रिः	
एष आदेशः, एष उपदेशः..	१ ऐत. २।१।१
एष इमं लोकमभ्यार्चत्पुरुषरूपेण	नृसिंहो. ५।१
य एष तपति	
एष ईश्वरस्तत्सर्वगतः	नृसिंहो. ५।१
(अथ) एष उ एष अकार व्याप्तमार्थ	नृसिंहो. ५।१
आत्मन्येव नृसिंहेदेवे ब्रह्मणि वर्तते	
एष उ एव बिभ्रद्वाजः, प्रजा वै	१ ऐत. २।२।१
वाजस्ता एष बिभर्ति	बृह. १।३।२०
एष उ एव बृहस्पतिः, वाग्वै बृहती	
एष उ एव ब्रह्मणस्पतिः, वाग्वै ब्रह्म,	बृह. १।३।२१
तस्या एष पतिः, तस्माद्ब्रह्मणस्पतिः	
एष उ एव भामनीः एष हि	छान्दो. ४।१५।४
सर्वेषु लोकेषु भाति	
एष उ एव वामनीः, एष हि सर्वाणि	छान्दो. ४।१५।३
वामानि नयति	
एष उ एवासाधुकर्म कारयति (पाठः)	कौ. उ. ३।८
एष उ एव साम	बृह. १।३।२२
एष उ एवेतदिन्द्रस्यात्मा भवति	कौ. उ. २।६
एष उ एवेनमसाधु कर्म कारयति तं	
यमेभ्यो... ननुत्सत	कौ. उ. ३।९
एष उ एवेषु सर्वेष्वेतेषु परिरुपायते	छां. उ. ८।७।४
एष उ भयात्मैवैवित्	मैत्रा. ६।९
एष उत एवास्यात्मै तदात्मा भवति	कौ. उ. २।६
य एवं वेद	

एष उ वा उद्गीयः प्राणावा उद्गीयः	बृ. उ. १।३।२३
एष उ स्वरोयदेतदक्षरमेतदमृतमभयं	छां. उ. १।४।४
तत्प्रविश्य देवा अमृताः... अभवन्	बृह. १।४।६
एष उ होव सर्वे देवाः	
(एवमेव) एष एतत्प्राणान् गृहीत्वा	बृह. २।१।१८
स्वे शरीरे.. यथाकामं परिवर्तते	
एष एत्यवीरहा रुद्रो जलासमेवजीः,	नीलक. १।३
वित्तेऽक्षेममनीनशद्वातीकारो-	
ऽप्येतु ते	
एष एव क्षयस्तस्याः (वासनायाः)	अ. पू. ५।१९
ब्रह्मेदमिति निश्चयः	
एष एव उवल्लेख एव सर्वतोमुख	नृसिंहो. ४।२
एष एव नृसिंहः, एष एव भीषणः	
एष एव उवल्लेखेव हि व्याप्ततमः, एष एव	नृसिंहो. ५।१
सर्वतोमुख एष एव हि व्याप्ततमः	नृसिंहो. ५।४
एष एव उवल्लेख होवोत्कृष्टः	
एष एव नमाम्येष एवाहमेव योगारूढो	नृसिंहो. ४।२
ब्रह्मण्यैवानुष्ठुभंसन्दध्यादोक्कारइति	नृसिंहो. ५।१
एष एव नमाम्येष हि व्याप्ततमः	
एष एव नमाम्येष होवोत्कृष्टः,	नृसिंहो. ५।४
एष एवाहम्	नृसिंहो. ४।२
एष एव नृसिंह एष एव भीषणः	नृसिंहो. ५।१
एष एव नृसिंह एष हि व्याप्ततमः	नृसिंहो. ५।४
एष एव नृसिंह एष होवोत्कृष्टः	बृह. ४।३।३३
एष एव परम आनन्दः, एष ब्रह्मलोकः	
एष एव परमो धर्मः, सत्यात्..	
कदाचिन्न प्रमदितव्यम्	भस्मजा. २।७
एष एव भद्रः, एष एव न मृत्युमृत्युः	नृसिंहो. ४।२
एष एव भद्रः, एष हि व्याप्ततमः	नृसिंहो. ५।४
एष एव भद्रः, एष होवोत्कृष्टः	नृसिंहो. ४।२
एष एव भीषणः, एष एव भद्रः	नृसिंहो. ५।४
एष एव भीषणः, एष एव होवोत्कृष्टः	नृसिंहो. ५।१
एष एव भीषणः, एष हि व्याप्ततमः	
(अथ) एष एव मकारो महाविभूत्यर्थ	नृसिंहो. ५।६
आत्मन्येव नृसिंहेदेवे ब्रह्मणिवर्तते	नृसिंहो. ४।२
एष एव महानेष एव विष्णुः	महो. ४।११०
एष एव मनोनाशत्वविद्यानाश एव च	नृसिंहो. ५।१
एष एव महानेष हि व्याप्ततमः	नृसिंहो. ५।४

एष एव मृत्युमृत्युरेष हि व्याप्ततमः	नृसिंहो. ५।१	एष तेऽभिर्नचिकेतःस्वर्गोयमवृणीया	
एष एव मृत्युमृत्युरेष होवोत्कृष्टः	नृसिंहो. ५।४	द्वितीयेन वरेण	कठो. १।१९
एष एव वामनीः, एष एव सर्वाणि		एष तत्स्थः सविताख्यो यस्मादेवेमे	
वामानि नयति..य एव वेद	छां.उ. ४।१५।३	चन्द्रर्क्षगृहसंवत्सरादयः स्यन्ते	मैत्रा. ६।१६
एष एव विष्णुः, एष एव ज्वलन्	नृसिंहो. ४।२	एष तुरीय एष एवोम एष एव वीरः	नृसिंहो. ४।२
एष एव विष्णुरेष हि व्याप्ततमः	नृसिंहो. ५।१	एष तु वा अतिवदति यः सत्येना-	
एष एव विष्णुरेष होवोत्कृष्टः	नृसिंहो. ५।४	तिवदति	छां.उ. ७।१६।१
एष एव वीरः, एष एवमहानेष एवविष्णुः	नृसिंहो. ४।२	एष तूद्देशतः प्रोक्तः	भ. गी. १०।४०
एष एव वीरः, एष एवोत्कृष्टः	नृसिंहो. ५।४	एष ते कामकामाय स्वाहा	महाना. १।४।३
एष एव वीरः, एष व्याप्ततमः	नृसिंहो. ९।१	एष ते योनिः सूर्याय त्वा भ्राजस्वते	चित्र्यु. १६।१
एष एव सर्वतोमुखः, एष एव नृसिंहः	नृसिंहो. ४।२	एष ते मन्यो मन्यवे स्वाहा	महाना. १।४।४
एष एव सर्वतोमुखः, एष हि व्याप्ततमः	नृसिंहो. ९।१	एष दृष्टोऽदृष्टोऽव्यवहार्योऽप्यल्पो	
एष एव सर्वतोमुखः, एष होवोत्कृष्टः	नृसिंहो. ५।४	नाल्पः साक्ष्यविशेषोऽनन्यः..	
एष(उ) एष(वा) अकार आप्ततमार्थ		अद्वयः परमात्मा	नृसिंहो. ९।७
आत्मन्येव नृसिंहे देवे वर्तते	नृसिंहो. ५।१	(तथैव) एष देवदत्तः स्वप्न	
एष एवात्मेति होवाच	नृसिंहो. ९।१०	आनन्दमुपयाति	ब्रह्मो. १
एष एवादेशः, एष एवोपदेशः	भस्मजा. २।७	एष देवपथो ब्रह्मपथ एतेन प्रतिपद्य-	
एष एवाहमेव हि व्याप्ततम		माना इमं मानवमावर्त नावर्तन्ते	छान्दो. ४।१५।६
आत्मैव नृसिंहः	नृसिंहो. ५।१	एष देवयानः पन्थाः	छान्दो. ९।१०।२
एष एवाहमेव होवोत्कृष्टस्तस्मादात्मा		एष देवः स्वप्ने महिमानमनुभवति	प्रश्नो. ४।९
होवैनं जानीयात्	नृसिंहो. ५।४	एष धर्मो यातो भवत्यनन्तरस्त्वैवैन-	
एष एवाहमेव योगारूढो ब्रह्मण्ये-		मुपमंत्रयते ददाम त इति	कौ.उ. २।१,२
वानुष्टुभं स्रन्दध्यात्	नृसिंहो. ४।२	एष नित्यो महिमा ब्राह्मणस्य [बृ. ४।४।२३	+इतिहा. २०
एष एवोमः, एष होवोत्कृष्टः	नृसिंहो. ५।४	एष पन्थाः, एतत्कर्म, एतद्ब्रह्म	१ ऐत. १।१।१
एष एवोक्कार उत्कृष्टतमार्थः	नृसिंहो. ५।२	एष पन्थाः परित्राजकानां	
एष एवोक्कार उत्कृष्टतमार्थ आत्मन्येव		वीराध्वनि वाऽनाशके वाऽपां	
नृसिंहे देवे ब्रह्मणि वर्तते	नृसिंहो. ५।३	प्रवेशे वा ..	याज्ञव. २
एष एवोमः, एष एवोत्कृष्टः	नृसिंहो. ५।४	एष पन्था ब्रह्मणा हानुवित्तस्तेनैति	
एष एवोमः, एष हि व्याप्ततमः	नृसिंहो. ५।१	ब्रह्मवित्पुण्यकृतैजसश्च	बृह. ४।४।९
एष एवोमः, एष एव वीरः	नृसिंहो. ४।२	एष पन्था ब्रह्मणा हानुवित्तस्तेनैति	
एष एवोत्कृष्टः, एष एव महान्	नृसिंहो. ९।४	संख्यासी ब्रह्मविदित्येवमेवैष भगवन्	जावा. ५
एष ओक्कार आख्यातो धारणा-		एष परमात्माऽपरिमितोऽजोऽतर्क्यो-	
भिर्निबोधत	ना. बि. ८	ऽचिन्त्यः, एष आकाशात्मा	मैत्रा. ६।१७
एष कृत्स्नाक्षय एको जागर्ति	मैत्रा. ६।१७	एष परमात्मा पुरुषो नाम	आत्मो. ६
एष आभ्यन्तरो योगोयथातेकथितः..	दुर्वासो. २।१२	एष परमेश्वरः, एष भूताधिपतिः	मैत्रा. ७।७
एषणात्रयवासनात्रयममत्वाहंकारादि-		एष परोरजा इति, सर्वमु होष रज	
वमनमिष हेयमधिगम्य..	प. हं. प. १	उपयुपरि तपति	गायत्र्यु. २
एष स आत्माऽन्तर्याम्यमृतः [बृह. ३।७।३+४।२.३	३।७।३+४।२.३	एष पर्जन्यो मघवानेष वायुरेष	
एष स आत्मा सवान्तरः [बृह. ३।४।१, १, २+५।१	१, २+५।१	पृथिवी रथिर्देवः सवसवामृतं च	प्रश्नो. २।५

एष पुण्यकृतां लोकानेष
मृत्योर्हिरण्मयम् महाना. ६।६
एष पुरुषो न क्षणोति न पश्यति प्रभो. ४।२
एष प्रणव इत्येवं ह्याह मैत्रा. ६।४
एष प्रणव ओमिति छान्दो. १।५।१
एष प्रजापतिर्यद्वृक्ष्यम्, एतद्ब्रह्मैतत्सर्वम् बृह. ५।३।१
(एषमेव) एष प्राज्ञ आत्मेदं शरीर-
मनुप्रविष्ट आलोमभ्य आ नखेभ्यः कौ. उ. ४।१९
एष प्राण इतरान्प्राणान् पृथक्-
पृथगेव सन्निधत्ते प्रभो. ३।४
एष प्राण एव प्रज्ञात्माऽऽनन्दो-
ऽजरोऽमृतो न साधुना कर्मणा
भूयान्नो एवाऽसाधुना कर्मणा.. कौ. उ. ३।९
एष प्राणजयोपायः सर्वमृत्यूपघातकः शाण्डि. १।७।४३
(तथैव) एष प्राणो यदा याति
संसृष्टमाकुल्य ब्रह्मो. १
एष ब्रह्मलोकः सम्राडिति
हेनमनुशशास याज्ञवल्क्यः बृह. ४।३।३२
एष ब्रह्मलोकः सम्राडेनंप्रापितोऽसीति
होत्राच याज्ञवल्क्यः बृह. ४।४।२३
एष ब्रह्मविदां वरिष्ठः, सत्येनलभ्यः मुण्ड. ३।१।४
एष ब्रह्मा च विष्णुश्च रुद्र एष
हि भास्करः सूर्यता. १।६
एष ब्रह्मैष इन्द्र एष प्रजापति-
रेते सर्वे देवा इमानि च पञ्च
महाभूतानि २ ऐत. ५।३
एष भर्ग इति रुद्रो ब्रह्मवादिनः मैत्रा. ६।७
एष भर्गाख्यः, भाभिर्गतिरस्य
हीति भर्गः मैत्रा. ६।७
एष भुवनस्य मध्ये भुवनस्य गोप्ता महाना. ६।५
एष भूतपालः [बृ. उ. ४।४।२२+ मैत्रा. ७।७
एष भूताधिपतिः [बृ. उ. ४।४।२२ मैत्रा. ७।७
एष भूतानामधिपतिर्ब्रह्मणः सायुज्य-
सलोकतामाप्नोति महाना. १०।२
एष म आत्माऽन्तर्हृदयेऽणीयान् छां. ३।१४।३, ४
एष मधुकृत ऋग्वेद एव पुष्पम् छान्दो. ३।१।२
एष यज्ञस्य पुरस्ताद्युज्यते २ प्रणवो. ४
एष योगो वरो वेदे सिद्धिमार्ग-
प्रदर्शकः बराहो. ५।४०

एष योनिः सर्वस्य [माण्डू. ६ +रामो. २।४
[ग. शो. १।४+५।६+ सुबालो. ५।१५;
[नृ. पू. ४।२; नृसिंहो. १।४
एष योऽयं दक्षिणेऽक्षन् पुरुषस्तंवा
एतमिन्ध- सन्तमिन्द्रइत्याचक्षते बृह. ४।२।२
एष रज उपर्युपरि तपति बृह. ५।१४।३
एष रसो यच्चक्षुः सतो ह्येष रसः बृह. २।३।४
एष र्यजुः परमेतच्च सामायम-
थर्वेयमन्या च विद्या त्रिपुरो. १६
एष र्यजुः परमेतच्च सामेवायम-
थर्वेयमन्या च विद्योम् (पाठः) त्रिपुरो. १६
एष लोकपाल एष लोकाधिपति-
रेष सर्वेश्वरः स म
आत्मेति विद्यात् कौ. उ. ३।९
एष वः पन्थाः सुकृतस्य लोके मुण्ड. १।२।१
एष वः पुण्यः सुकृतो ब्रह्मलोकः मुण्ड. २।२।६
एष वा अग्नेर्योनिर्धः प्राणः
प्राणंगच्छ स्वांयोनिगच्छस्वाहा ना. प. ३।७७
[+याज्ञव. १ प. हं. प. ३
एष वा अर्धर्चः, एष ह्येभ्यः
सर्वेभ्योऽर्धेभ्योऽर्चत १ ऐत. २।२।८
एष वा ऋगेष ह्येभ्यः सर्वेभ्यो
भूतेभ्योऽर्चत १ ऐत. २।२।७
एष वा अक्षरम्, एष ह्येभ्यः सर्वेभ्यः
क्षरति, न चैनमतिक्षरन्ति १ ऐ. २।२।१०
एष वा उद्गीथः प्राणो वा उःप्राणेन
हीद- सर्वमुत्तम्बम् बृह. १।३।२३
एष वायुरेष पृथिवी रयिर्देवः
सदसचाधृतं च यत् प्रभो. २।५
एष वाव ते गोप्यायेति
(गोपाय्यातेति) शौनको. १।३
एष वाव विजिज्ञासितव्योऽन्वेष्टव्यः मैत्रा. ६।८
एष विधिर्वीराध्वानेवाऽनाशकेवाध-
म्प्रवेशेवाऽग्निप्रवेशेवामहास्थानेवा प. हं. प. ४
एष वीरो नृसिंह एव नृसिंहो. २।८
एष वीरो नारसिंहेन वाऽनुष्टुभा
मन्त्रराजेन तुरीयं विद्यात् नृसिंहो. २।८
एष वेदो विश्वकर्मा महात्मा सदा
जनानां हृदये लभिविष्टः श्वेता. ४।१७

एष वै कृत्स्न आत्मा यद्वहती	१ ऐत. ३।५।३
एष वै गोपा एष हीदं सर्वं गोपायति...	१ ऐत. १।६।२
एष वै पद्मेष हीमानि सर्वाणि भूतानि पाति तस्मात्पद्मम्	१ ऐत. २।२।९
एष वै पृथग्ब्रह्मात्मा वैश्वानरः	छान्दो. ५।१४।१
एष वै प्रतिष्ठात्मा वैश्वानरः	छान्दो. ५।१६।१
एष वै बहुल आत्मा वैश्वानरो यं त्वमात्मानमुपास्ते	छान्दो. ५।१५।१
एष वै यजमानस्य लोकः [छान्दो.	२।२४।५, ९, १५
एष वै रयिरात्मा वैश्वानरः	छान्दो. ५।१६।१
एष वै रयिर्यः पितृयाणः	प्रश्नो. १।९
एष वै विश्वरूप आत्मा वैश्वानरः यं त्वमुपास्ते	छान्दो. ५।१३।१
एष वै सम्प्रति प्राणो यन्मज्जैतद्रेतो न ह वा ऋते प्राणाद्रेतः सिञ्चते	३ ऐत. २।२।२
एष वै सुतेजा आत्मा वैश्वानरो यं त्वमात्मानमुपास्ते	छान्दो. ५।१२।१
एष वै सोम्य चतुष्कलो पादो ब्रह्मणः प्रकृतवान्...	छान्दो. ५।६।२
एष वै सोम्य चतुष्कलः पादो ब्रह्मण आयतनवाङ्मात्रम्	छान्दो. ४।८।३
एष वोऽस्तिष्ठकामधुक्	भ. गी. ३।१०
एष सर्वेश्वर एष सर्वान्तर्यामी	ग. शो. ५।७
एष वै सोम्यचतुष्कलः पादो ब्रह्मणो- ऽन्तर्वाङ्मात्रम्	छान्दो. ४।६।३
एष वै सोम्य चतुष्कलः पादो ब्रह्मणो ज्योतिष्मात्रम्	छान्दो. ४।७।३
एष ज्योत्स्न्यात्मा प्रतिष्ठितः	मुण्ड. २।२।७
एष वै यज्ञेयज्ञोऽह्न्यहर्वेपुदेवोऽह्न्यह्णः	१ ऐत. ३।४।१
(एषमेव) एष सम्प्रसादोऽस्माच्छरी- रात्समुत्थाय परं ज्योतिरुपसम्पद्य स्वेन रूपेणाभिनिष्पद्यते	छान्दो. ८।१२।३
एष सर्वज्ञ एष सर्वान्तर्यामी [ग. शो.	१।४+रामो. २।४
एष सर्वज्ञ एष सर्वेश्वरः	सुबालो. ५।१५
एष सर्वज्ञ एषोऽन्तर्याम्येष योनिः सर्वस्य, प्रभवाप्ययौहिभूतानाम्	
[नृ. पू. ४।२	नृसिंहो. १।५
एष सर्वभूतान्तरात्मा	मुण्ड. २।१।४

एष सर्वाधिपतिः, एषोऽन्तर्यामी	सुबालो. ५।१५
एष सर्वान्तर्यामी [ग. शो. ५।७+	रामो. २।४
एष सर्वेश्वरः, एष सर्वज्ञः [माण्डू. ६+नृ. पू. ४।२	
[नृसिंहो. १।५ + रामो. २।४+	ग. शो. १।४
एष सर्वेश्वरः, एष सर्वाधिपतिः	सुबालो. ५।१
एष सर्वेश्वरः, एष भूताधिपतिः, एष भूतपालः, एष सेतुर्विधरणः	बृह. ४।४।२१
एष सर्वेश्वरश्चैव सर्वज्ञः सूक्ष्मभावः	ना. प. ८।१७
एष सर्वेश्वरः, स म आत्मेति विद्यात्	कौ. उ ३।९
एष सर्वेश्वरो विभुः । सर्वदेवमयः सर्वप्रपञ्चाधारगर्भितः । सर्वा- क्षरमयः कालः [ना. प. ८।५ +तुरीयो. ३	
एष सर्वेषु भूतेषु गूढोत्तमा न प्रकाशते	कठो. ३।१२
एष साचामश्चेति तत्साम्नः सामत्वं	बृह. १।३।२२
एष सिद्धिकरः, एतस्माद्ध्यानादौ प्रयुज्यते	अ. शिखो. ३
एष सुतेषु जागर्ति कामं कामं..	कठो. ५।८
एष सुविज्ञेयो बहुधा चिन्त्यमानः	कठो. २।८
एष सूर्यः, एष पर्जन्यो मघवान्	प्रश्नो. २।५
एष सेतुर्विधरणः, एष हिस्त्रत्वात्मेक्षणः शम्भुर्भवो रुद्रः प्रजापतिः..	मैत्रा. ७।७
एष सेतुर्विधरण एषां लोकाना- मसम्भेदाय..	बृह. ४।४।२२
एष सोमो राजा तद्देवानामन्नं, तं देवा भक्षयन्ति	छान्दो. ५।१०।४
एष स्वधर्माभिभूतो यो वेदेषु..	मैत्रा. ४।४।३
एष स्वधर्मोऽभिहितो यो वेदेषु न स्वधर्मातिक्रमेणाश्रमी...	मैत्रा. ४।३
एष ह यन्निदं सर्वं पुनाति	छां. उ. ४।१६।१
एष ह वा अग्नेर्योनिर्यः प्राणः	जाबा. ४
एष शुक्र एष नील एष पीत एष लोहितः..	छान्दो. ८।५।१
एष ह वा अश्वमेधं वेद	बृह. १।२।७
एष ह वा अश्वमेधः, य एष तपति	बृह. १।२।७
एष ह वा चक्रप्रवणो यज्ञः	छान्दो. ४।१७।९
एष ह वै तत्सर्वं वक्ष्यतीति ते ह समित्पाणयो भगवन्तं पिप्पलाद- मुपसन्नाः	प्रश्नो. १।१

एष ह वै यज्ञस्यमात्रां वेद यएवंवेद छांदो. २।२४।१६
 एष ह वै सत्यधर्मो यदादित्यस्या-
 दित्यत्सम् मेत्रा. ६।३५
 एष ह यमिदं सर्वं पुनाति छांदो. ४।१६।१
 एष ह वै रयिः पितृयाणः प्रभो. १।९
 एष ह वै सत्यधर्मो यदादित्यस्या-
 दित्यत्वं तच्छुद्धं पुरुषलिङ्गम् मेत्रा. ६।३५
 एष हि खल्व्वात्माऽन्तर्हृदयेऽणीया-
 निद्रोऽभिरिव विश्वरूपः मेत्रा. ७।७
 एष हि खल्व्वात्मेतानः शम्भुर्भवो.. मेत्रा. ६।८
 एष हि खल्व्वात्मेतानः शम्भुर्भवो..
 शास्ताऽप्युतो विष्णुः.. मेत्रा. ७।७
 एष हि देवः प्रदिशो नु सर्वाः.. महाना. २।१+
 [तै. भा. १०।१।३ +सूर्यता. १।३
 एष हि प्रष्टास्पष्टाभोताप्रातारसयिता
 मन्ताबोद्धा कर्ता विज्ञानात्मापुरुषः प्रभो. ४।९
 एष हि वा अज्ञानां रसः, तस्माद्यस्मा-
 चाज्ञात्प्राण उत्क्रामति बृह. १।३।१९
 एष हि व्याप्ततम इदं सर्वं यद्य-
 मात्मा मायामात्रः नृसिंहो. ५।१
 एष हि सर्वत्र सर्वदा सर्वात्मा सन
 सर्वमस्ति (असौहीति पाठः) नृसिंहो. ४।२
 एष हि सर्वाणि वामानि
 नयति..य एवं वेद छांदो. ४।१५।३
 एष हि सर्वेषु लोकेषुभाति.. यएवंवेद छांदो. ४।१५।४
 एष हि साक्षी, एष हीश्वरः नृसिंहो. ५।१
 एष हि स्वप्रकाशोऽसङ्गोऽन्यत्र
 वीक्ष्य आत्माऽतो नान्यथाप्रापितः नृसिंहो. ५।३
 एष ह्यर्वाग्बिबलक्षमस ऊर्ध्वः..
 प्राणा वै यज्ञो विश्वरूपम् बृह. २।२।३
 एष ह्यस्य सर्वस्य स्वात्मान-
 मनुजानाति नहीदं सर्वं
 स्वत आत्मवित् नृसिंहो. ८।३
 एष ह्यात्मानं प्रकाशयति,
 सर्वसंहारसमर्थः परिभवा-
 सहः प्रमुर्व्यासः नृसिंहो. २।८
 एष ह्यंतर्भुवनेष्वां वरीवर्ति १ ऐत. १।६।२
 एष ह्युभो गमिष्यावः कौ. ८.
 एष ह्येतत्सुतमन्नं समुजयति तस्मादेताः
 सप्ताविंशो भवन्ति प्रभो. ३।५

एष ह्येनं चाक्षुषं प्राणमनुगृह्णामः
 पृथिव्यां यादेवता सैषापुरुषस्या-
 पानमवष्टभ्य.. ध्यानः प्रभो. ३।८
 एष ह्येभ्यः सर्वेभ्यो भूतेभ्यः
 क्षरति, न चैनमतिक्षरन्ति १ ऐत. २।२।१०
 एष ह्येव आपततमः, एष हि साक्षी नृसिंहो. ५।१
 एष ह्येव कामगानस्येष्टे छां. ८. १।७।९
 एष ह्येव साधु कर्म कारयति कौ. ८. २।८
 एष ह्येवानन्दयति तैत्ति. २।७
 एष ह्येवैनं साधु कर्म कारयति तं
 यमेभ्यो लोकेभ्य उभिनीषते कौ. ८. ३।९
 एष ह्येष कामगानस्येष्टे (मा. पा.) छां. ८. १।७।९
 (अथाह) एषा गतिरेतदमृतमेत-
 त्सायुष्यत्वं निर्वृतत्वं तथाचेति मेत्रा. ६।२२
 एषाऽमौ हुतमादित्यं गमयति मेत्रा. ६।३७
 एषा ते काम दक्षिणा चित्त्यु. १०।२.५
 एषा तेऽभिहिता साङ्ख्ये भ. गी. २।३९
 एषाते शाम्भवीमुद्रा गुप्ताकुलवधूरिव अमन. २।९
 एषात्मशक्तिः, एषा विश्वमोहिनी.. देव्यु. १२
 एषाऽत्र ब्रह्मपदवी, एषोऽत्रद्वारविबरः,
 अनेनास्य तमसःपारं गमिष्यति मेत्रा. ६।३०
 एषा देवी विश्वयोनिर्महात्मा गुह्यका. ६०
 एषा निदाघ सौकुप्तस्थितिरभ्यास-
 योगतः अ. पू. २।१३
 एषा पश्चात् सर्वत एतया यज्ञस्त्वपते २ प्रणवो. ४
 (अतः) एषा ब्रह्मसंवित्तिर्भावाभाव-
 कलाविनिर्मुक्ता बह्वचो. २
 एषा ब्राह्मी स्थितिः पार्थ भ. गी. २।७२
 एषा ब्राह्मीस्थितिः स्वच्छानिष्कामा
 विगतामया । आदाय विहरनेवं
 सङ्कटेषु न मुह्यति महो. ६।७३
 एषामज्ञानजन्तूनांसमस्तारिष्टशान्तये ।
 यद्रोद्धव्यं ... तद्रवीन्यहम् निराळ. ३
 (एवमेव) एषा माया स्वाभ्यतिरिक्तानि
 पूर्णानि क्षेत्राणि दर्शयित्वा
 जीवेशाभासेन करोति नृसिंहो. ९।३
 एषा योनिः सर्वेषाम्, प्रभवान्ययो
 हि भूतानाम् श्रीवि. ता. ४।१

एषा विद्यमोहिनी पाशाकुश-
धनुर्बाणधरा देव्यु. १२
एषा वेदोपनिषत् तेत्ति. ११११४
एषा वै नृसिंहगायत्री देवानां
वेदानां निषनं भवति नृ.पू. ४।३
एषा वै प्रजापतिर्विश्वभृत्तनुः मैत्रा. ६।६
एषा वै ब्रह्मकृता, अत्र हि सर्वे
कामाः समाहृतास्त्यत्रोदाहरन्ति मैत्रा. ६।३५
एषा वै महाकर्मवीर्यजुर्गायत्री चतु-
र्विंशत्यक्षरा भवति नृ. पू. ४।३
एषा वै सर्वेश्वरी सर्वाद्या सनातनी
कृष्णप्राणाधिदेवाऽर्चेत् राधिको. ५
एषा ब्रह्माहृतिश्चतुर्णां वेदानामानु-
पूर्व्येण भूर्भुवः सुवरिति २ प्रणवो. १८
एषा श्रीमहाविद्या, य एवं वेद देव्यु. १२
(अथ) एषा समावर्तनीयेति वेदि-
तव्या संहिता भवति संहितो. २।१
एषा सरस्वती देवी सर्वभूतगुहाभया यो.शि. ३।८
एषा सर्वेश्वर्येषा सर्वोत्तमैषाऽन्तर्या-
म्येषा योनिः, सर्वेषां प्रभवाप्ययौ
हि भूतानाम् श्रीवि.ता. ४।१
एषा सा वैष्णवी मुद्रा सर्वतंत्रेषु
गोपिता [शाण्डिल्यो. १।७।१४
एषा सोम्य तेऽस्माद्विद्यात्मविद्या छांदो. ४।१४।१
एषाऽस्य पत्नी विराट् तयोरेव
स० स्तावोवेषोन्तर्हृदयआकाशः बृह. ४।२।३
एषाऽस्य परमा गतिः, एषाऽस्य परमा
सम्पत्, एषोऽस्य परमो लोकः बृह. ४।३।३२
एषाऽस्य परमा सम्पत्, एषोऽस्य
परमो लोकः बृह. ४।३।३२
एषा हि चण्डालास्पन्दशक्तिश्चित्तस्व-
संस्थिता। तांविद्धि मानसीं शक्तिं. महो. ४।१००
एषा हि जीवन्मुक्तेषु तुर्यावस्थेति
विद्यते।.. तुर्यातीतमतः परम् महो. ५।३५
एषा हि न प्राणोऽपानो व्यान
उदानः समानोऽनः.. बृह. १।५।३
एषां भूतानां पृथिवी रसः पृथिव्या
जापो रसः, अपामोषवयो

रसः, ओषधीनां पुरुषो रसः,
पुरुषस्य वामसः.. छान्दो. १।१।२
एषां वै भूतानां पृथिवी रसः,
पृथिव्या आपः, अपामोषवयः,
ओषधीनांपुष्पाणि, पुष्पाणां फलानि,
फलानां पुरुषः, पुरुषस्य रेतः बृह. ६।४।१
एषां भूतानां ब्रह्म प्रपद्ये कुंडिको. १४
एषां लोकानामसम्भेदाय नैत ५.. छान्दो. ८।४।१
एषां लोकानां संतत्या एवं संतता
हीमे लोकास्तदस्य द्वितीयं जन्म २ ऐत. ४।३
एषु सर्वेषु भूतेषु गूढोत्तमा न
प्रकाशते। दृश्यते त्वमया बुद्ध्या..
(मा. पा.) कठो. ३।१२
एषु सुप्तेषु जागर्ति... (मा. पा.) कठो. ५।७
एषु हीमे सर्वे देवाः बृह. ३।१।८
एषैव सर्वम् (आत्मा-नृसिंहः) नृसिंहो. ९।१
एषैव सा, स यस्मा अन्वाह
तस्य प्राणास्त्रायते बृह. ५।१४।४
एषैवात्मा सनातनः ते. वि. ९।८
एषैवालम्बनं ज्ञात्वा ब्रह्मलोके महीयते गुह्यका. ४०
एषैवालम्बनं श्रेष्ठं सैषैवालम्बनं परम् गुह्यका. ४०
एषैवास्य प्रजापतेः स्थविष्ठा तनूर्या
लोकवतीति मैत्रा. ६।६
एषोऽग्निस्तपत्येष सूर्य एष पर्जन्यो
मघवानेष वायुरेष पृथिवी
सदसबासुतं च यत् प्रभो. २।५
एषोऽग्नुरात्मा चेतसा वेदितव्यः मुण्ड. ३।१।९
एषोऽत्र द्वारविबरः, अनेनास्य
तमसः पारं गमिष्यति मैत्रा. ६।३०
एषोऽत्र ब्रह्मपथः सौरं द्वारं
भित्त्वोर्ध्वेन विनिर्गताः मैत्रा. ६।३०
एषोऽनन्तोऽव्यक्त आत्मा
सोऽविमुक्ते प्रतिष्ठितः रामो. ३।१
एषोऽन्तर्यामी, एष योनिः सर्वस्य, सुबालो. ९।१५
प्रभवाप्ययौ हि भूतानाम् रामो. २।४
[+ना.प. ८।१७+ ग. शो. १।४
एषोऽन्तरे ह्युष्कर एवाश्रितः मैत्रा. ६।१,२

एषोऽसौ परमहंसो भानुकोटि-

प्रतीकाशः, येनेदं व्याप्तं

तस्याष्टधा वृत्तिर्भवति

हंसो. ६

एषोऽस्य दोषेण दुष्यति

छान्दो. ८।१०।१,२

एषोऽस्य परमात्मनः परम आनन्दः बृह. ४।३।३२

एषोऽस्य परमो लोकः

बृह. ४।३।३२

एषो ह देवः प्रदिशो नु सर्वाः

(एषदेतितै.आरण्यके)पूर्वो ह

जातः स उ गर्भे अन्तः[श्वेता. २।१६ + वा.सं. ३२।४

एष्टव्या बहवः पुत्रा ययेकोऽपि

गयां व्रजेत् । यजेत् वाऽश्वमेचं.. इतिहा. ९५

एहिब्येवत्वाङ्गपयिष्यामि[कौ.उ. १।१ + ४।१८

एष्टास्व व्याख्यास्यामि ते, व्याच-

क्षणस्य तु मे निदिध्यासस्व बृह. २।४।४

एष्टेहीति तमाहुतयः सुवर्चसः

सूर्यस्य रश्मिभिर्यजमानं वहन्ति मुण्ड. १।२।६

ए वागीश्वर्यैश्चविद्यदे ह्रीं कामेश्वर्यैश्च

धी हि । तन्नः ह्रीं प्रचोदयात् वनदु. १४७

ऐ

ऐकात्म्यप्रत्ययसारं प्रपंचोपशमं

शिवमन्त्रैतं चतुर्थं [ग.शो. १।४+५।७ + रामो. २।४

ऐक्यत्वानन्दभोगाच्च सोऽयमात्मा

चतुर्विधः

ना. प. ८।११

ध्यायेदसिपदं सदा

शु. र. २।७

ऐक्यादानन्दभोगाच्च...

नृसिंहो. १।३

ऐतदात्म्यमिदं सर्वम्, तत्सत्यं स

आत्मा तत्त्वमसि श्वेतकेतो

छां. उ. ६।८।७+

[६।९।४+६।१०।३+६।११।३+

६।१२।३+

[६।१३।३+६।१४।३+६।१५।३+

६।१६।३

ऐतदात्म्यं हीदं सर्वम्

नृसिंहो. ८।५

ऐतरेयकौषीतकीनादबिन्द्वात्मप्रबोध-

निर्वाणमुद्रलाक्षमालिकात्रिपुरा-

सौभाग्यबह्वृचानामृगवेदगतानां

दशसङ्ख्याकानामुपनिषदां 'वाङ्मे-

मनसि' इति शान्तिः

मुक्तिको. १।५३

ऐतरेयं च छान्दोग्यं बृहदारण्यकं..

मुक्ति. १।३०

ऐन्द्रनीलं पूजितं विष्णुनासीलिकं..

सि. शि. २१

ऐन्द्रं चतुर्भुजं चतुर्भुजः....स्वर्यातं

च मृतं ब्रूयात्

शिवो. ७।८२

ऐरावत-पुण्डरीक-वामन-कुमुदाञ्जन..

चतुरस्रदेवताः

ना. पू. ता. ६।१

ऐरावतं गजेन्द्राणां

भ. गी. १०।२७

ऐहिकामुष्मिकव्रातसिद्धये मुक्तेश्च

सिद्धये । बहु कृत्यं पुरा स्यान्मे.. अवधू. ९

ऐहिके समनुप्राप्तेमांस्मरेद्रामसेवकम्,

यो रामं संस्मरेन्नित्यं..

रामर. ४।११

ऐश्वर्यं पुरुषोत्तम

भ. गी. ११।३

ऐश्वर्यं यस्य पूजनात्

रा. पू. १।५

ऐं त्रिपुरादेव्यै च विद्यदे ह्रीं कामे-

श्वर्यै च धीमहि । सौः तन्नः शक्तिः

प्रचोदयात्

वनदु. १४८

ऐं वद वद वाग्वादिनि हतैः ह्रिमे

ह्रेदिनि महाक्षोभं कुरु

वज्रपं. १

ऐं वागीश्वरि विद्यदे ह्रीं कामेश्वरि

धीमहि । सौः तन्नः शक्तिः

प्रयोदयात्

त्रि. ता. ४।६

ओ

(एवं) ओङ्कार आत्मैव, संविश-

त्यात्मनाऽऽत्मानं य एवं वेद

माण्डू. १२

ओङ्कार एवेदं सर्वम्

छां. उ. २।२३।४

ओङ्कारमात्रमखिलं विश्वप्राज्ञा-

दिलक्षणम् । वाच्यवाचकता-

मेदामेदेनानुपलक्षितः.

अक्षुप. ४६

ओङ्कारं पादशो ज्ञात्वा न

किञ्चिदपि चिन्तयेत्

आगम. २४

ओङ्कारं पादशो विद्यात्पादा मात्रा न

संशयः ।.. न किञ्चिदपि चिन्तयेत्

आगम. २

ओङ्कारं यो न जानाति ब्राह्मणो

न भवेत्तु सः

व्या. वि. १४

ओङ्कारं सर्वेश्वरं द्वादशान्ते सप्तात्मानं

चतुरात्मानं चतुस्सप्तात्मानं.. नृसिंहो. ३।४

ओङ्कारात्परतोरामवैखानसपर्वतः,

तत्पर्वते.. बहुशाखा भवन्ति.. सीतो. ११

ओङ्कारात् सावित्री, सावित्र्या
गायत्री, गायत्र्या लोका

भवन्ति [अ. शि. ३।१५ + बहुको. २७ .

ओङ्कारार्थस्वरूपोऽस्मि.. नाहमस्मि
न सोऽस्म्यहम्

ते. बिं. ३।४३

ओङ्कारेण सर्वा वाक्सन्तृणा

छान्दो. २।२३।३

ओङ्कारेणान्तरितयेजपन्ति गोविन्दस्य

पञ्चपदं मनुम् । तेषामसौ

दर्शयेदात्मरूपं तस्मा-

न्मुमुक्षुरभ्यसेन्नित्यशान्त्यै

गो. पू. ३।६

ओङ्कारे परे ब्रह्मणि पर्यवसितो

भवेत्स आत्मन्येवात्मानं

परं ब्रह्म पश्यति

नृसिंहो. ६।३

ओङ्कारोच्चारणप्रातश्शब्दतत्त्वानु-

भावनात् । सुषुप्ते संविदा ज्ञाते

प्राणस्पन्दो निरुध्यते

शाण्डि. १।७।२९

ओङ्कारोऽभिमात्रं पादा मात्रा

मात्राश्च अकार...

माण्डू. ८

ओङ्कारोविदितोयेनसमुनिर्नेतरोजनः

आगम. २९

(?) ओजश्च महश्चेत्युपासीत

छां. व. ३।१३।५

ओजः सक्तायोऽसीन्द्रस्य

आरुणि. ३

ओजस्तेजो बलं दाक्ष्यं

लक्ष्म्यु. ३

ओजस्विमहस्वान्भवति य एवंवेद्

छान्दो. ३।१३।५

ओजोऽसि सहोऽसि बलमसि

महाना. १।१६

आजोऽसि देवानां धामनामाऽसि

ओङ्घ्राणमुदरे बन्धस्तत्र बन्धो

विधीयते । बन्धनाति द्वि शिरोजातं..

यो. चू. ४९

ओङ्घ्राणं (ओङ्घ्राणं) कुरुतेयस्मात्

यो. चू. ४८

ओतश्च प्रोतश्च ओङ्कारः

नृसिंहो. ८

ओतश्च प्रोतश्च ह्ययमात्मा नृसिंहः

नृसिंहो. ८।१

ओतमोतेन जानीयादनुज्ञातारमांतरम्

नृसिंहो. ९।११

ओतं प्रोतमसन्मयम्

ते. बिं. ३।५४

ओतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपं

चिन्तयन् प्रसेत्

नृसिंहो. ३।३

(?) ओतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपेण यमपि

नृसिंहो. १।५

ओ ३ मदामो ३ पिवा ३ मों देवो

वरुणः प्रजापतिः सविता २..

छान्दो. १।१२।५

ओमिति प्रतिपद्यन्ते

शौनको. १।५

ओमितिप्रयुक्तआत्मज्योतिःसकृदावर्तते

१ अ. शिखो. १

ओमिति ब्रह्म [तैत्ति. १।८।१+

ना. प. ८।२

ओमिति ब्रह्म भवति

तारसारो. १।४

ओमिति ब्राह्मणः प्रवक्ष्यन्माह

ब्रह्मोपाप्नवानीति

तैत्ति. १।८।१

ओमिति ब्रह्मा प्रसौति

तैत्ति. १।८।१

ओमिति शः सति, ओमित्युद्गायति

छान्दो. १।१।९

ओमिति सत्यम्

१ ऐत. ३।६।४

ओमिति संहारानुसंदध्यात्

नृसिंहो. ४।१

ओमिति सामानि गायन्ति

तैत्ति. १।८।१

ओमिति ह्युद्गायति तस्योप-

व्याख्यानम् [छान्दो. १।१।१

+ १।४।१

ओमिति ह्येवानुजानाति

नृसिंहो. ८।५

ओमिति ह्येष स्वरमेति

छान्दो. १।५।१, ३

ओमितीदं सर्वम्

तैत्ति. १।८।१

ओमित्यभिहोत्रमनुजानाति

तैत्ति. १।८।१

ओमित्यक्षरं, तत्परमित्यक्षरं

गुह्यं, तत्परमं पवित्रम्

सन्ध्यो. २०

ओमित्यमे व्याहरेत् । [नारा. ३+

भस्मजा. २।३

ओमित्यर्च्युः प्रतिगारं प्रतिगृणाति

तैत्ति. १।८।१

ओमित्यनेनोद्धृत्यानामयेऽमौजुहोति

मैत्रा. ६।२६

ओमित्यनेनोर्ध्वमुत्क्रान्तः

स्वातन्त्र्यं लभते

मैत्रा. ६।२२

ओमित्यभिनिधापयन्ति

शौनको. १।५

ओमित्यस्याद्वते

शौनको. १।५

ओमित्यात्मानं युञ्जीत

महाना. १।७।१५

ओमित्याभाषयति

छान्दो. १।१।९

ओमित्युद्गायति [छान्दो. १।१।१+

१।४।१+ १।१।९

ओमित्येकाक्षरमन्तःप्रणवं बिद्धि

ना. प. ८।२

ओमित्येकाक्षरमात्मस्वरूपम्

तारसा. १३

ओमित्येकाक्षरमिदं सर्वम्

तस्योपव्याख्यानम्

ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म

[महाना. ११५+सूर्यो. ९+

भ.गी. ८।१३

ओमित्येकाक्षरं ब्रह्म

(१) ओमित्येकेन रेचयेत् (पाठः)

ओमित्येतदक्षरमादौ प्रयुक्तं ध्यानं

ध्यायितव्यम्

ओमित्येतदक्षरमिदं सर्वं तस्योप-

व्याख्यानं भूतं भवद्ब्रह्मविदिति

सर्वमोङ्कार एव[मां. १; नृ. पू. ४।२; नृसिंहो. १।२;

ओमित्येतदक्षरमुद्गीथमुपासीत[छां. व. १।११+४।१;

ओमित्येतदक्षरमुद्गीथः

छां. व. १।१५

ओमित्येतदक्षरमुपासीत [छां. व. १।११+१।४।१

ओमित्येतदक्षरस्य चैतत्

मैत्रा. ६।४

ओमित्येतदक्षरं परं ब्रह्म, अस्य पादाः...

अ. शिखो. १

ओमित्येतदक्षरं परं ब्रह्म, तदेवो-

तारसा. २।१

ओमित्येतदनुकृतिर्ह स्म. (मा. पा.)

तैत्ति. १।८।१

ओमित्येतदनुकृति इ स्म वा अप्यो-

तैत्ति. १।८।१

भावयेत्याभावयन्ति

ओमित्येतेन रेचयेत्; दिव्यमन्त्रेण

बहुधा

अ. ना. २१

ओमित्येव तदा द्वेषा एव समृद्धिर्यः..

छान्दो. १।१।८

ओमित्येवं ध्यायथ (मा. पा.)

मुण्डको. २।२।६

शमो. २।१

अ. ना. २१

अ. वि. २+

१ प्रणवो. २

ध्या. वि. ९

अमृता. २१

अ. शिखो. १

ओमित्येव बहुजुतं ज्ञानं ज्ञेयात्मकं

शिवम् ।.. प्राणस्पदो निरुच्यते

शांदि. १।७।३४

ओमित्येवं ध्यायथ आत्मानं,

स्वस्ति वः

मुण्ड. २।२।६

ओमित्येवं ध्यायंस्तथाऽऽत्मानं

युञ्जीत

मैत्रा. ६।३

ओमीमोनमोभगवते श्रीमहा.. हुंफद्..

गारुडो. १०

ओमीं सचरति सचरति... वज्रेण स्वाहा

गारुडो. १२

ओमीं वाचि प्रतिष्ठा सैव पुरत्रयं

शरीरत्रयं व्याप्य... महात्रिपुर-

सुन्दरी वै प्रत्यक् चितिः

बह्वचो. २

(१) ओषधयः पृथिव्याम्

मुण्ड. २।१।५

ओषधयो बर्हिषा, अदितिर्वेषा

चिन्त्यु. ८।१

ओषधयश्च वनस्पतयश्च लोमानि

बृह. १।१।१

ओषधिभ्योऽन्नम् (जायते) [तै. व. २।१; +ग. शो. २।४

ओषधिवनस्पतयो लोमानि भूत्वा

२ ऐत. २।५

त्वचं प्राविशन्

महाना. १।७।१३

ओषधिवनस्पतिभिरन्नं भवति

ओषधिवनस्पतिषु हि रसो दृश्यते,

१ ऐत. ३।२।२

चित्तं प्राणभृत्सु.. त्वेवाविस्तरामात्मा

१ ऐत. ३।१।३

ओषधिवनस्पतीन् हि प्राणमृतोऽदन्ति

छान्दो. १।१।२

ओषधीनां पुरुषो रसः

बृह. ६।४।१

ओषधीनां पुष्पाणि (रसः)

१ ऐत. १।३।१

ओषधीनां रेतोऽन्नम्

बृह. ३।२।१३

ओषधीर्लोमानि (अपियन्ति)

ओष्ठापिधानानकुलीदन्तैः परिवृता

पविः । सर्वस्यैवावर्धनानां चारु

हवर्ग्री. ८

मामिह वादयेत्-इति च वाग्रसः

ओ

ओदासीन्यामृतौचेन वर्धमानेन

योगिनः । उन्मीलितमनोमूलो

अमन. २।५७

ओदुम्बरः सुख ओदुम्बरश्चमस

ओदुम्बर इक्ष्म ओदुम्बर्वा

उपमन्थन्वौ दशमाम्याणि

धाम्यानि भवन्ति

बृह. ६।३।१३

ओदुम्बरे कंसे चमसे वा सर्वौषधं

फलानीति सम्भृत्य

बृह. ६।३।१

ओषमन्थव कंस्थमात्मानमुपास्ते-इति

छान्दो. ५।१२।१

ओपासनसमुत्पन्नं (भस्म) गृहस्थानां

विशेषतः । समिद्धन्निस्समुत्पन्नं धार्य

वै ब्रह्मचारिणा ।

बृ. जा. ५।४

ओषधवत्प्राभीयात् (अयाचित्ताज्जादि)

कठमु. ६

ओषधवदशनमाचरेत् [आरु. २+

१ सं. शो. १।२

ओषधवदशनं प्राभीयाद्यथाछाभमभीयात् आरु. ३

ओषिष्ठदन्तः शिङ्गीनिकोष्ठाभ्याम्

चिन्त्यु. २।१।१

ओष्ठापिधाना नकुलीदन्तैः

परिवृता पविः

३ ऐत. २।५।४

क

क इदं कश्मा ज्वातकामः कामय..	चिन्त्यु. १०।१, १	कण्ठकूपे विशुद्धाख्यं, यच्चक्रं..	
[ते. भा. ३।१०।१, ४ + अथर्व.	३।२९।७	तिष्ठत्यत्र सुरेश्वरः	यो. शि. १।१७४
क इन्द्रः कः क्षमनः कः सूर्यः	निरा. ४	कण्ठकूपोद्भवा नाडी शंखिन्याख्या..	
क ईश्वरः, को जीवः	निरा. ४	अन्नसारं समादायमूर्ध्नि संचिनुते..	यो. शि. ५।२५
क उपास्यः, कः शिष्यः, कः		कण्ठचक्रं चतुरङ्गुलं तत्र बाभे इडाचन्द्र-	
सञ्ज्ञासी	निरा. ४	नाडी.. तन्मध्ये सुषुम्नां.. ध्यायेत्	सौभाग्य. २८
क एतान्बुद्धयते भेदान् को वै तेषां		कण्ठं तु निर्गुणं प्रोक्तं	गोपालो. २।३२
विकल्पकः। यस्यात्मनात्मानं..	वैतथ्य. ११	कण्ठं सङ्कुच्य नाड्यादौ स्तम्भितेयेन..	प्र. नि. ७२
ककारादित्वात्कीलित्वा	कामराज. १	कण्ठं संकोचयेत्किञ्चिद्बोधोजालन्धरो	
कक्षोपस्थलोमानि (तत्रस्थान्केशान्)		ह्ययम् । बन्धयेत्लेचरीं मुद्रां..	यो. शि. ५।३९
वर्जयेत्	कुंडिको. ९	कण्ठादुपरि मूर्धन्तं शाम्भवं स्थान-	
कक्षोपस्थवर्जं क्षौरपूर्वकं क्वात्वा	ना. प. ४।४०	मुच्यते । नाडीनाभाभयः पिण्डः..	वराहो. ५।५३
कषिदज्ञानसम्मोहः	भ. गी. १८।७२	कण्ठे चित्तसंयमाज्जनोलोकज्ञानम्	शाण्डि. १।७।५२
कषिदेतच्छ्रुतं पार्थ	भ. गी. १८।७२	कण्ठे तुलसी शङ्खचक्रं गदा परं गतिः	
कषिभोभयविभ्रष्टः	भ. गी. ६।३८	पुरुषोत्तमस्य (जीवोत्तमस्य-पाठः)	क. पु. सि. ३
कटिसुप्रंचक्रौपीनं दण्डं वस्त्रं कमण्डलुं,		कण्ठे संयमात् सोमलोकज्ञानम्	शाण्डि. १।७।५२
.. सर्वमप्यु विसृज्य	ना. प. ३।८७	कण्ठे स्वप्नं समाविशत्	
कटौ चित्तसंयमात्तलातललोकज्ञानं	शांडि. १।७।५२	सुषुप्तं हृदयस्थं तु तुरीयं...	ना. प. ५।१३
कटुमूलवणं तिक्तममृष्टं मृष्टमेव च ।		कण्ठोपरि कृतं पापं नष्टं स्यात्तत्र	
सममेव च यो भुंक्ते सजीवन्मुक्तः..	महो. २।५४	धारणात् (भस्मनः)	वृ. जा. ४।३४
कटुमूलवणात्युष्ण-तीक्ष्ण-सूक्ष्म-		कतम आदित्या इति, द्वादश वै	
विदाहिनः	भ. गी. १७।९	. मासाः संवत्सरस्यैत आदित्याः.	बृह. ३।९।५
कठबल्ली-तैत्तिरीयक-ब्रह्म-कैवल्य-		कतम ईद्रः कतमः प्रजापतिः ?	
श्वेताश्वतर-गर्भ-नारायणामृत-		स्तनयितुरेवेन्द्रो यज्ञः प्रजापतिः	बृह. ३।९।६
बिन्दुमृतनाद-कालामिरुद्र-१		कतम एको देव इति प्राण इति ।	
कासर्वसार-शुकरहस्य-तेजोबिन्दु-		स ब्रह्म तदित्वाचक्षते	बृह. ३।९।९
ध्यानबिन्दु-ब्रह्मविद्या-योगतत्त्व-		कतमं बाव स तेन (ॐकारध्यानेन)	
दक्षिणामूर्ति-स्कन्ध-शारीरक-		लोकं जयतीति	प्रभो. ५।१
योगशिलैकाक्षराक्षयधृत-कठरुद्र-		कतमः स्तनयितुरित्यशनिरिति	बृह. ३।९।६
हृदय-योगकुण्डलिनी-पञ्चब्रह्म-		कतमा कतमर्कतमत्कतमत्साम	
प्राणामिहोत्र-वराह-कलिसन्तरण-		कतमः कतम उद्गीथ इति	
सरस्वतीरहस्यानां कृष्णयजुर्वेद-		विस्तृष्टं भवति	छान्दो. १।१।४
गतानां द्वात्रिंशत्सङ्ख्याकानामुप-		कतमाकायासासत्येत्यमृतेतिषष्टिः	महाना. १।१४
निषदां सह नाववत्त्विति शान्तिः	मुक्तिको. १।५५	कतमा सैकेति, मन एवेति	बृह. ३।१।९
कण्ठकूपे (चित्तसंयमात्)		कतमास्तास्तिस्र इति पुरोऽनुवाक्या	
क्षुत्पिपासानिवृत्तिः	शांडि. १।७।५२	च याज्या च शस्यैव तृतीया	बृह. ३।१।७
कण्ठकूपे विशुद्धाख्यं यच्चक्रं..			
तिष्ठत्यत्र चतुर्मुखः	यो. शि. ९।१०		

कतमास्तिन्न इति या हुताऽऽज्जलन्ति, या हुता अतिनेदन्ते या हुता अधिशेरते किं ताभिर्जयतीति	बृह. ३।१।८
कतमे ते त्रयश्च त्री च शता त्रयश्च त्री च सहस्रेति	बृह. ३।१।१
कतमे ते त्रयस्त्रिंशत् ? अष्टौ वसव एका- दशरुद्रा द्वादशादित्यास्त एकत्रिं- शत् इन्द्रश्च प्रजापतिश्च ...	बृह. ३।१।२
कतमे ते त्रयो देवाः ? इतीम एव त्रयो लोकाः	बृह. ३।१।८
कतमे रुद्रा इति, दशेमे पुरुषे प्राणा आत्मैकादशः	बृह. ३।१।४
कतमे वसव इत्यग्निश्च पृथिवी च वायुश्चान्तरिक्षं चादित्यश्च द्यौश्च चन्द्रमा च नक्षत्राणि चैते वसवः	बृह. ३।१।३
कतमे षडिति—अग्निश्च पृथिवी च वायुश्चान्तरिक्षं चादित्यश्च द्यौश्चैते षट्	बृह. ३।१।७
कतमोऽध्यर्ध इति योऽयं पवत इति कतमो यज्ञ इति पशव इति	बृह. ३।१।८ बृह. ३।१।६
कतमो याज्ञवल्क्य सर्वान्तरः	बृह. ३।४।१, २
कतमौ तौ द्वौ देवौ, अन्नं चैव प्राणश्च	बृह. ३।१।८
कतर एतत्प्रकाशयन्ते कः पुनरेषां चरिष्ठ इति	प्रभो. २।१.
कतरः स आत्मा येन वा पश्यति येन वा शृणोति .. येन वा स्वादु चास्वादु च विजानाति	२ ऐत. ५।१
कति ग्रहाः कत्यतिग्रहा इत्यष्टौ ग्रहा अष्टावतिग्रहा इति	बृह. ३।२।१
कतिधाऽऽक्कीर्णी प्रविशति चतुर्थेत्याहुर्ब्रह्मवादिनः	सहस्रै. २२
कतिधा व्यकल्पयन् [वा.सं. ३।१।१० [=मं. १०।१०।११	ऋक्सं. ८।४।१९ +चिन्त्यु. १२।५
कतिभिरयमद्य ब्रह्मा यज्ञं दक्षिणतो देवताभिर्गोपायतीति, एकयेति	बृह. ३।१।९
कतिभिरयमद्यग्निर्भक्षोऽस्मिन्यज्ञे करिष्यन्तीति, तिसृभिरिति	बृह. ३।१।७
कतिमात्र इत्यादेस्तिष्ठो मात्रा अभ्याधाने द्विष्वते	२ प्रणयो. १६

कत्ययमद्याध्वर्युरस्मिन्यज्ञे आहुती- होष्यतीति तिस्र इति	बृह. ३।१।८
कत्ययमद्योद्गाताऽस्मिन्यज्ञे स्तोत्रियाः स्तोष्यन्तीति, तिस्र इति	बृह. ३।१।१०
कथमनेनेदृशेनानिच्छेनैतद्विधमिदं चेतनवत्प्रतिष्ठापितम्	मैत्रा. २।४
कथमशकतमदृतेजीवितुं [बृह. ६।१।८, ९, १०, ११, १२; कथमसतः सज्जायेतेति, सत्त्वेवसोम्येद- मप्रआसीदेकमेवाद्वितीयम्	छां. व. ६।२।२
कथमायात्यस्मिच्छरीरे (प्राणः) आत्मानं वा प्रविभज्य कथं प्रातिष्ठेत	प्रभो. ३।१
कथमेतद्विजानीयां कथयन्तश्च मां नित्यं	भ. गी. ४।४ भ. गी. १०।९
कथयिष्यन्ति तेऽव्ययाम् कथं ध्यानं कथं न्यासः कथं पूजा-	भ. गी. २।३४
विधानकम्. ब्रवीतु भगवानिदम्	सूर्यता. २।१
कथं न ज्ञेयमस्माभिः	भ. गी. १।९
कथं नु तद्विजानीयां किमुभातिविभाति	कठो. ५।१४
कथं नु भगवन् गां पर्यटन्कलिं सन्तरेयं	हरिनामो. १
कथं नु भगवः स आदेशो भवतीति	छान्दो. ६।१।३
कथं नु माऽऽत्मान एव ध्वनयित्वा सम्भवति हन्त तिरोऽसानीति	बृह. १।४।४ २ ऐत. ३।११
कथं न्विदं मदृते स्यादिति	
कथं बन्धः कथं मोक्षः का विद्या काऽविद्येति	सर्वसारो. १ भ. गी. २।४
कथं भीष्ममहं सङ्ख्ये	
कथं यास्यामो जलं तीर्त्वा यमुनायाः	गोपालो. १।१
कथं वा धार्यते नरैः (रुद्राक्षाः)	रु. जा. उ. १
कथं वाऽस्यावतारस्य ब्रह्मता भवति	गोपालो. १।१५
कथं विद्यामहं योगिन्	भ. गी. १०।१७
कथं संन्यस्तो भवति (यः) आत्मानं क्रियाभिर्गुप्तं करोति	कठश्रु. २
कथं स पुरुषः पार्थ (अथ) कथं हस्तीभूतो बहसीति मुखः हस्याः सम्राण विदाश्चकारेति	भ. गी. २।२१ बृह. ५।१४।८
कथं कविं कल्पकं काममीशं तुष्टवांसो असृत्त्वं भजन्ते	त्रिपुरो. ९
कदम्बगोलकाकारं .. अनन्त- मानन्दमयं .. ध्यायतो योगि-	
नस्तस्य मुक्तिः करतले स्थिता	त्रि. भा. ३।१५७

कवलीगर्भे इवासारं नटइव क्षणवैधं
चित्रभित्तिरिव मिथ्यामनोरमम् मैत्रा. ४।२
कवलीव महामाया समनस्केन्द्रि-
यच्छिदा । अमनस्कं फलं श्रुत्वा
सर्वथैव विनश्यति अमन. २।८३
(अथ) कदाचित् परित्राजकाभरणो
नारदः .. शान्तो दान्तः सर्वतो
निर्वेदमासाद्य .. ना. प. १।१
कदाचित्स्वेच्छया देवो भूत्वा स्वर्गं
महीयते । मनुष्यो वाऽपि यक्षो वा..
स्वेच्छया बहुतामियात् १यो. त. १०९
कदा तार्ण करिष्यन्ति कुलायं
वनपुत्रिकाः । सङ्कल्पपादपं..
छिन्वा.. विहरामि.. यथासुखं १सं. सो. २।५४
कदाऽन्तस्तोषमेध्यामि स्वप्रकाशपदे
स्थितः । कदोपशान्तमनसः.. १सं. सो. २।५२
कदुद्राय प्रचेतसे [क्र. अ. १।३।२६= मं. १।४३।१
[+ तै. आ. १०।१७।१+ महाना. १०।१२
कदुद्राय प्रचेतसे मीढुष्टमाय... २ शिवसं. ३१
तन्मै मनः शिवसङ्कल्पमस्तु प्रा. हो. १।११
कनिष्ठिकाङ्गुल्याङ्गुलेनचप्राणेजुहोति
कनीयसि भवेत्वेदः कम्पो भवति
मध्यमे । उत्तिष्ठत्युत्तमे प्राणरोधे
पद्मासनं महत् शाण्डि. १।७।३
कन्दमध्ये स्थिता नाडी सुषुम्णेति
प्रकीर्तिता । तिष्ठन्ति परित-
स्तस्या नाड्यो.. जा. द. ४।६
कन्दमध्येऽलम्बुसा भवति शाण्डि. १।४।६
कन्दर्पस्थययारूपतयास्यादपियोगिनः १यो. त. ६०
कन्दस्थानं मनुष्याणां देहमध्यं
नवाङ्गुलम् त्रि. ब्रा. २।५८
कन्दस्थानं निभेष्टमूलाधारं (रात्र-)
नवाङ्गुलम् । चतुरङ्गुलमायातं.. जा. द. ४।३०
कन्दुका इव हस्तेन मृत्युनाऽविरतं
हताः (जीवाः) महो. ५।१४३
कन्दोर्ध्वे कुण्डलीशक्तिर्मुक्तिरूपा
हि योगिनाम् यो. शि. ६।५५
कन्दोर्ध्वकुण्डलीशक्तिः स योगी
सिद्धिभाजनम् ध्या. बि. ७३

कन्दोर्ध्वे कुण्डलीशक्तिरष्टधा
कुण्डलाकृतिः यो. चू. ३६, ४४
कन्यागते यदा सूर्ये ति न्तिपितरोगृहे इतिहा. ८८
कपर्दिनं शिवं शान्तं भक्तानामभय-
प्रदम् । सिद्धिबुद्धयुभयाश्रितं .. ग. पू. २।५
कपालकुहरे जिह्वा प्रविष्टा विपरी-
तगा । भ्रुवोरन्तर्गतादृष्टिर्मुद्रा
भवति खेचरी [यो. चू. ५२+ ध्या. बि. ७९
कपालकुहरेमध्ये चतुर्द्वारस्य मध्यमे ।
तदात्मा राजते तत्र .. ध्या. बि. १०३
कपालचर्मन्त्रास्थिमांसनखानि
पैङ्गलो. २।२
कपालविबरे जिह्वा प्रविष्टा विपरी-
तगा.. मुद्रा भवति खेचरी यो. शि. ५।४०
कपालशोधने वापि रेचयेत्पवनं शनैः ।
..कृमिदोषं निहन्ति च योगकुं. १.२५
कपालसम्पुटं पीत्वा ततः पश्यन्ति
तत्पदम् । यो. शि. १।७६
समताचैवसर्वस्मिन्नेतन्मुक्तस्यलक्षणं
कपिलाक्षं गरुत्मन्तं सुवर्णसदृश-
प्रभम् ... (गरुडं ध्यायेत्) ना. प. ३।५४
कपिलागोर्भस्मोक्तम् । लब्धंगोभस्म
नोचेदन्यगोक्षारं .. नहि धार्यम् गारुडो. ५
कपिला वा धवला वाऽलामे तदन्या
गौः स्यादोषवर्जिता बृ. जा. ३।१
कपिशा वा श्वेतजा वा धूम्रवर्णा
वा (विभूतिः) बृ. जा. ३।१
कफारादिविदितत्वात्कीलिता(पा.)
कमलाष्टपर्णेषु दण्ड एषः रुद्रोप. १
कमलेक्षणाय नमः, विश्वरूपाय कामरा. १
आदित्याय नमः सूर्यता. ६।१
कम्पनं मध्यमं विद्यात् (प्राणायामे)
कम्पनं वपुषो यस्य प्राणायामेषु चाक्षुषो. ५
मध्यमः जा. द. ६।१४
कम्पो भवति मध्यमे (प्राणायामे)
कम्बर एनमेतत्सन्तः सयुग्मानमिव यो. चू. १०५
रैकमात्थ .. छान्दो. ४।१.३
कम्बुकण्ठी सुताम्रोष्ठी सर्वाभरण-
भूषिता सरस्व. २८

कथा नमिष आमुवदती सदाशुभः

सखा [वनदु. ३४+प्रकसं. अ.

[मं. ४१३११+वा. सं. २७३९

[तै. आ. ४१४२३+

[अथर्व.

३।६।२४=

तै.सं. ४।२।११२

सा. वे. १।१।६९

२०।१२४।१

करणं कर्म कर्तेति

करणं च पृथग्विधम्

करणानि समाहृत्य

करणान्यथाः, शिरानद्यः

करणी विपरीताख्याः..

जाठराग्निविवर्धनी

करणौपरमे जाग्रत्संस्कारोत्थ-

प्रबोधवत् .. स्वप्नावस्था..

करतलामलकवद्वाक्यमप्रति-

बद्धापरोक्षसाक्षात्कारं प्रसूयते

करतलामलकवत्साक्षा-

दपरोक्षीकृत्य (आत्मानम्)..

करपात्रमाधूकरेणाग्नमभन्..

करपात्रेण वा कमण्डलूदकपो

भैक्षमाचरन्..

करामलकवद्बोधमपरोक्षं प्रसूयते

करिष्यस्यवशोऽपि सन्

करिष्ये वचनं तव

करुणैव केलिः

करे कङ्कणं बाहौ केयूरं पादयोः..

पीताम्बरं धारयन्.

करैर्यजमानस्याऽऽत्मविदेऽव-

दानं करोति

करैर्यजमानं दिवमुत्तिष्ठत्वेन्द्राय

प्रायच्छत्

कर्कशाः कठिना भक्ष्या जीर्यन्ते

यत्र भक्षिताः

कर्णधारं गुरुं प्राप्य कृत्वा

सूक्ष्मं तरन्ति च

कर्णधारं गुरुं प्राप्य

तद्वाक्यं प्रवदद्दम्

कर्णयोः श्रुतं माच्योद्धममामुष्यजोम

कर्णसङ्कोचनं कृत्वा.

१यो.त. १२२, २३

पैङ्गलो. २।७

पैङ्गलो. ३।३

व. सू. ९

प. हं. प. ७

याज्ञव. ३

अध्यात्मो. ४०

भ. गी. १८।६

भ. गी. १८।७३

निर्वाणो. १

राधोप. ३।१

मैत्रा. ६।३३

मैत्रा. ६।३३

शिवो. ७।१०७

योगकुं. ३।१७

यो. शि. ६।७९

महाना. ७।७

ध्या. वि. ६०९

कर्णं तथाऽन्यानपि योषवीरान्

कर्णाभ्यां भूरि विभवं

कर्णाभ्यांभूरिविशुभम् [तै. आ. ७।४।१+

कर्णाभ्यां ओत्रं.. (निरभिद्यत)

कर्णौ निरभिद्येताम्

कर्तव्यमकर्तव्यमिति भावनायुक्त

उपचारः

कर्तव्यानीति मे पार्थ

कर्तव्यं नैव तस्यास्ति कृतेनासौ

नित्यं

कर्ता जीवः पञ्चवर्गः क्षेत्रज्ञः साक्षी

कूटस्थोऽन्तर्यामी कथम्

कर्ता बहिरकर्ताऽन्तः

कर्ता नास्ति क्रिया नास्ति

कर्ता भवति विज्ञाता भवति

कर्ता तामस उच्यते

कर्तारमीशं पुरुषं ब्रह्मयोनिस्

कर्तारं विद्यात्

कर्ता वक्ता रसयिता घ्राता

स्पर्शयिता च (आत्मा)

कर्ता सन्निभिमात्रतः ..

कर्ता सर्वस्य विश्वस्य पाता

संहारको भवान्

कर्ता सात्त्विक उच्यते

कर्ताऽहमिति मन्यते

कर्तुं नेच्छसि यन्मोहात्

कर्तुं मद्योगमाश्रितः

कर्तुं व्यवसिता वयम्

(अकर्मैति च) कर्तृत्वभोक्तृत्वाद्यहङ्कार-

तयाबन्धरूपजन्मादिकारणं नित्य-

नैमित्तिक-याग-व्रत-तपोदानादिषु

फलाभिसन्धानं यत्तत्कर्म

कर्तृत्वभोक्तृत्वाहङ्कारादिभिः स्पृष्टो

जीवः, जीवेतरो न स्पृष्टः

कर्तृत्वादिदुःखनिवृत्तिद्वारा

नित्यानन्दावाप्तिः प्रयोजनं भवति

[मूढ इति च] कर्तृत्वाद्यहङ्कार-

भावाखण्डो मूढः

भ. गी. ११।३४

ना. प. ४।४५

तै. उ. १।४।१

२पेत्. १।४

२पेत्. १।४

भावना. ७

भ. गी. १८।६

यो. शि. १।४७

योगकुं. १।५५

सर्वसारो. १

महो. ६।६८

ते. वि. ५।३३

छान्दो. ७।९।१

भ. गी. १८।२६

मुण्ड. १।१।६

कौ. उ. ३।८

मैत्रा. ६।७

महो. ४।१४

ग. शो. ३।७

भ. गी. १८।२६

भ. गी. ३।२७

भ. गी. १८।६०

भ. गी. १२।११

भ. गी. १।४५

निरा. उ. १४

ना. प. ६।७

मुक्तिको. २।१

निरा. उ. २६

कर्तृत्वाद्यद्वारसङ्कल्पो बन्धः

निरा.उ. २१

कर्तृमेव क्रियामेव...असदेव

ते. बि. ६।५४

सदा सुखम्

कर्तृमेनप्रजाभूतामयि[न.खि.८७।१०

।.सू. ११

कर्पूरमनलेयद्वत् सैन्धवं सलिले यथा ।

तथा..मनस्तप्ते विलीयते

शांदि. १।७।२१

कर्पूरे लीयमाने किं काठिन्यं

तत्र विद्यते । अहंकारलये तद्वत्..

यो.शि. १।१४९

कर्म कर्तुमिहार्हसि

भ.गी. १६।२४

कर्मकाण्डोपासका रसिकानन्द-

मार्गी न जानन्ति

सामर. २७

कर्म कारणमुच्यते

भ.गी. ६।३

कर्मक्षये याति स तत्त्वतोऽन्यः

श्वेता. ६।४

कर्म चैव तदर्थीयं

भ.गी. १७।२७

कर्मजडानां कर्मसम्भूतवासना-

जडारमकं भवति

सामर. १०१

कर्म जन्मान्तरीयं यत्प्रारब्धमिति

कीर्तितम्

ना.बि. २३

कर्मजं बुद्धियुक्ता हि

भ.गी. २।५१

कर्मजान् विद्धि तान् सर्वान्

भ.गी. ४।३२

कर्म ज्यायो ह्यकर्मणः

भ.गी. ३।८

कर्मज्ञानेन्द्रियविषयेषु प्राणतन्मात्र-

विषया अन्तर्भूताः

त्रि. ब्रा. १।४

कर्मणः सुकृतस्याहुः

भ.गी. १४।१६

कर्मणाऽनुरूपफलमनुभूय तस्यसङ्क्षये

पुनरिमं लोकं प्रतिपद्यते

निरुक्तो. २।२

कर्मणाऽन्योन्यं जायत इति

निरुक्तो. २।१

कर्मणा पितृलोको विद्यया देवलाकः,

देवलोको वै लोकानां श्रेष्ठस्तस्मा-

द्विषां प्रशंसति

बृह. १।५।१६

कर्मणा मनसा वाचा संस्मरेत्

प्रजपेत्सुधीः

ना.पू.ता. ४।१५

(अथ) कर्मणामात्मेत्येतदेवा मुक्थम्

बृह. १।६।३

कर्मणा बध्यते जन्तुर्विषया

च विमुच्यते

१सं. सो. २।२८

कर्मणा वर्तते कर्मी तस्यागा-

च्छान्तिमाप्नुयात्

त्रि. ब्रा. २।१५

कर्मणा स्वेन पाल्यते

शिवो. ७।१०८

कर्मणामक्षयः स्पृहा

भ.गी. १४।१२

कर्मणामसमारम्भः कृतानां

च परिक्षयः

कर्मणां संस्कारप्लये लोकः सङ्कल्पते

आयुर्वे. १७

छान्दो. ७।४।२

कर्मणो नोपपद्यते

भ.गी. ३।२०

कर्मणो ह्यपि बोद्धव्यं

भ.गी. १८।७

कर्मण्यकर्म यः पश्येत्

भ.गी. ४।१७

कर्मण्यभिप्रवृत्तोऽपि

भ.गी. ४।१८

कर्मण्यधिकृता ये तु..तेभिर्भार्यमिदं

भ.गी. ४।२०

सूत्रं [परब्र.१५+ ब्रह्मो.१३

+ना. प. ३।८५

कर्मण्येवाधिकारस्ते

भ.गी. २।४७

कर्म तपो ब्रह्म पराशृतं

मुंढ. २।१।१०

कर्मतरः कर्षकवत्फलमनुभवति

परब्र. १

कर्मत्यागात् सञ्ज्ञासो न प्रेषोच्चारणे-

न तु । सन्धौ जीवात्मनोरैक्यं

सञ्ज्ञासः परिकीर्तितः

मैत्रे. २।१७

कर्मदायादसम्बन्धादुपकारःपर-

स्परम्, दृश्यते नापकारश्च

मोहेनात्मनि मन्यते

शिवो. ७।११२

कर्मनिर्गुलनं कन्था

निर्वाणो. ६

कर्म प्रतोदो वाक्यं काणनम्

छाग. ६।२

कर्म प्रारभते नरः

भ.गी. १८।१५

कर्म प्राहुर्मनीषिणः

भ.गी. १८।३

कर्मबन्धं प्रहास्यसि

भ.गी. २।३९

कर्म ब्रह्मोद्भवं विद्धि

भ.गी. ३।१५

(तर्हि) कर्म ब्राह्मण इति चेत्, तन्न,

सर्वेषां प्राणिनां प्रारब्धसञ्चि-

तागामिकर्म साधर्म्यदर्शनात्

व. सू. ७

कर्मभिर्न स बद्धयते

भ.गी. ४।१४

कर्मभिर्यद्वैतज्ञ कुर्यात् क्षीयेत् इ

सोऽन्नमत्ति प्रतीकेन . .

बृह. १।५।२

कर्ममर्मज्ञाता कर्म करोति

परब्र. १

कर्म मर्म ज्ञात्वा कर्म कुर्यात्

परब्र. १

कर्मयोगेन चापरे

भ.गी. १३।२५

कर्मयोगेन योगिनाम्

भ.गी. ३।३

कर्मयोगो विशिष्यते

भ.गी. ५।२

कर्मयोगोऽहं, धर्मकर्माऽहम्

अद्वै. भा. १

कर्मसङ्गिषु जायते

भ.गी. १४।१५

कर्मसङ्गेन देहिनम्

भ.गी. १४।७

कर्माणि प्रविभक्तानि	भ. गी. १८।४१	कलयन्ती मनश्शक्तिरादौ भावयति	
कर्मसङ्ख्यासोऽपि द्विविधः—निमित्त- संन्यासोऽनिमित्तसंन्यासश्चेति	ना. प. ५।३	क्षणात् । आकाशभावनां . .	महो. ५।१४६
कर्माखिलं च नारायणः	त्रि.म.ना. २।८	कलाकाष्ठा मुहूर्ताश्च..पक्षा मासाः..	
कर्माणि कुरुते, पुत्रांश्च पशूंच्छत,	छांदो. ७।१४।१	(विराट्स्वरूपस्य)	गुह्यका. २०
इमं च लोकममुंच्छत, आशां..	छांदो. ७।१४।१	कलातीता भगवती सीता चित्स्व-	
कर्माणि कुर्वीतेत्यथ कुरुते पुत्रांश्च	छान्दो. ७।३।१	रूपा भूर्भुवः सुवस्तस्मै वै नमो..	तारसा. ३।८
पशू ५ श्रेच्छेयेत्यथेच्छते (मनः)	तैत्ति. २।५	कलातीता भगवती स्वयं सीतेति	
कर्माणि तनुतेऽपि च, विज्ञानं देवाः	कौ. उ. २।१५	संज्ञिता । तत्परः परमात्मा च..	तारसा. २।५
सर्वे ब्रह्म ज्येष्ठमुपासते	कौ. उ. २।१५	कलाद्वयलयेनापि शक्तेः सम्बलनेन	
कर्माणि ते मयि दध इति पुत्रः	मुण्ड. ३।२।७	च । क्षणाद्विपद्यते तस्य मनसः	
कर्माणि मे त्वयि दधानीति पिता	स्वसंवे. ४	कम्पनं सकृत्	अमन. १।४५
कर्माणि विज्ञानमयश्च आत्मा	श्वेताश्व. ६।१२	कलापादलयेनापि सुषुम्णा (ज्ञा)	
परेऽव्यये सर्व एकीभवन्ति	+ब्रह्मो. १६	मार्गवाहिनी	अमन. १।४३
कर्माद्वैतं न कार्यं, भावाद्वैतं तु कार्यम्	गुह्यका. ६९	कला मुहूर्ताः काष्ठाश्चाहोरात्रा-	
कर्माध्यक्षः सर्वभूताधिवासः	श्वेता. ५।११	श्च सर्वशः	महाना. १।८२
साक्षी चेता केवलो निर्गुणश्च	भ. गी. १५।२	कलायाः पुरुषः साक्षालक्ष्मणो	
[गोपालो. ४।३।१९+राधो. ४।३	मैत्रे. १।१७	धरणीधरः	तारसा. २।४
कर्माध्यक्षा सर्वभूताधिवासा	भ. गी. ६।४६	कलायां स्वप्नप्राज्ञः, कलातीते	
साक्षिण्येषा केवला निर्गुणा च	...	स्वप्नतुरीयः	प.हं.प. १०
कर्मानुगान्यनुक्रमेण देही स्थानेषु	वराहो. १।३	कलासर्गकरं देवं ये विदुस्तेजहुस्तनुम्	श्वेता. ५।१४
रूपाण्यभिसम्प्रपद्यते	भ. गी. ३।३	कलिना प्रसिता ये वै तेषां	
कर्मानुबन्धीनि मनुष्यलोके	भवसं. २।१९	तस्यामवस्थितिः	गोपालो. २।११
कर्मानुसारेण फलं लभन्ते	मैत्रा. २।९	कलि-जाबालि-सौभाग्य-रहस्य-	
कर्मिभ्यश्चाधिको योगी	प्रा. हो. ४।३	ऋच-मुक्तिकाः (उपनिषदः)	मुक्तिको. १।३९
कर्मेन्द्रियाणि ज्ञानेन्द्रियाणि..	भ. गी. ३।७	कलिः कंसः स भूपतिः, शमो मित्रः	
अविद्याभूतवेष्टितो जीवः	पैङ्गलो. २।५	सुदामा च सत्याकूरोद्धवो दमः	कृष्णोप. १५
कर्मेन्द्रियाणि पञ्चैव वाक्पाण्य-	भ. गी. १७।६	कलेवरमहङ्कारगृहस्थस्य महागृहम्	महो. ३।२८
ज्ञयादयः क्रमात्	महो. ५।१२५	कलौ जगत्पतिर्विष्णुं..नार्चयिष्यन्ति..	भवसं. १।५६
कर्मेन्द्रियाणि संयम्य		कल्पक्षये पुनस्तानि	भ. गी. ९।७
कर्मेन्द्रियाणां विषया भाषादानं..		कल्पना सर्वभूतानां ब्रह्मादीनां	
कर्मेन्द्रियाण्यस्य (आह्वयः) हयाः		विशेषतः	ते. विं. १।२४
कर्मेन्द्रियाणि हवींषि (शरीरयज्ञस्य)		कल्पन्ते हास्मा ऋतव ऋतुमान्भवति,	
कर्मेन्द्रियैः कर्मयोगं		य एतदेवं विद्वानृतुषु सामोपास्ते	छान्दो. २।५।
कर्मेन्द्रियैः सह प्राणादिपञ्चकं		कल्पन्ते हास्मैलोकाऽर्ज्याश्चावृत्ताश्च	
प्राणमयकोशः		य एतदेवंविद्वाँल्लोकेषु..पञ्च-	
कर्शयन्तः शरीरस्थं		विधं५ सामोपास्ते	छान्दो. २।२।३
कलङ्की बुद्धिरुच्यते (क्षेत्रज्ञस्य)		कल्पयत्यात्मनाऽऽत्मानमात्मा देवः	
		स्वभायया	वैतथ्य. १२

कल्पसूत्रे यथा वेदे धर्मशास्त्रे पुराणके

.. स जपः प्रोच्यते मया

कल्पं क्षणीकरोत्यन्तः क्षणं नयति

कल्पताम् (देहादिवासनामुक्तः)

कल्पादौ विस्तृजाम्यहम्

कल्पान्तवचना वान्तु यान्तु चैकत्व-

मर्णवाः.. नास्ति निर्मनसः क्षतिः

कल्पान्ते वै सर्वसंहारकर्त्री

कल्पितस्य शरीरस्य तस्य

सेनादिकल्पना

कल्पिताश्चर्याजालेषु नाभ्युदेति

कुतूहलम्

कल्पितेयमविद्येयमनात्मन्यात्म-

भावनात्

कल्पो व्याकरणं शिक्षा निरुक्तं

ज्योतिषं छन्द एतानि षडङ्गानि

कवयोऽप्यत्र मोहिताः

कविर्मनीषी परिभूः स्वयम्भूः

कविर्भूकवदात्मानं तद्व्या

कविं कवीनामतिमेधविग्रहम्

कविं पुराणमनुशासितारं

कविं पुराणं पुरुषं सनातनं सर्वेश्वरं

सर्वदेवैरुपास्यम्

कविं पुराणं पुरुषोत्तमोत्तमं सर्वेश्वरं..

कवीनामुशना कविः

कव्यं कविं कल्पकं काममीशं

.. तुष्टुवांसा अमृतत्वं भजन्ते

अथ गच्छती ३

अथ समश्रुता ३ ४ (कश्चित्-पा.)

अथ विष्णुः १ परं ब्रह्मैव विष्णुः

आह्लादः १ एष ब्रह्मानन्दरूपः

आह्लादः १ गोपीचन्दनसंस्त-

मानुषाणां पापसंहारणाच्छुद्धान्तः-

करणानां ब्रह्मज्ञानप्राप्तिः ...

अश्विद्वयपाश्र्वयः

अश्विद्वीरः प्रत्यगात्मानमैक्षत्

अश्वि तस्याः पतिरस्ति लोके

अश्विपति सिद्धये

जा. द. १।१२

महो. ४।६८

भ. गी. ९।७

महो. ४।९७

गुह्यका. ५९

रा. पू. १।१०

अ. पू. ४।१०

महो. ४।१२८

सीतो. १८

भ. गी. ४।१६

ईशा. ८

ना. प. ५।३५

ग. पू. १।१०

भ. गी. ८।९

महो. ४।७१

ना. प. ९।१७

भ. गी. १०।३७

त्रिपुरो. ९

तैत्ति. २।६।१

तैत्ति. २।६।१

गोपीचं. ७

गोपीचं. ७

गोपीचं. ७

भ. गी. ३।१८

कठो. ४।१

गुह्यका. ६८

भ. गी. ७।३

कश्चिन्मां वेत्ति तत्त्वतः

कश्चिन्मे प्रियकृत्तमः

कश्यपः पश्यको भवति

कश्यपादुदिताः सूर्याः पापान्नि

घ्नन्ति सर्वदा

कश्यपोलुखलः ख्यातो रज्जुर्माता-

ऽदितिस्तथा । .. यावन्ति देव-

रूपाणि वदन्ति विबुधा जनाः

कषोत्काय स्वाहा

कस्तवायं जडो मूको देहो मांसमयो-

ऽशुचिः । यदर्थं.. अवशः परिभूयसे

कस्तं मदामदं देवं मदन्यो ज्ञातुमर्हति

कस्त्यमित्यहमिति होवाच

कस्त्वेनयोरेकधाभूयं भूत्वा परमतां

गच्छति

कस्त्वेनं (एतं) जनयेदिति कारणं

प्रतिषिध्यते

कस्माच्च ते न नमेरन्महात्मन्

कस्मात्तानि च क्षीयन्तेऽद्यमानानि

सर्वदेति । पुरुषो वा अक्षितिः..

कस्मात्तानि न क्षीयन्तेऽद्यमानानि

सर्वदा । यो वैतामक्षितिं वेद..

कस्मादज्ञानप्राबल्यमिति, भक्ति-ज्ञान-

वैराग्य-वासनाभावाच्च

कस्माद्विषयेष्यत्, द्वितीयाद्वै

भयं भवति

(अथ) कस्मादुच्यते ईशानः, यः

सर्वान्देवानीशते ईशानीभिः

... तस्मादुच्यत ईशानः

(अथ) कस्मादुच्यते उग्रमिति,

यस्मात्त्वमहिम्ना.. सर्वानात्मनः

सर्वाणिभूतानि.. तस्मादुच्यत उग्रम्

(अथ) कस्मादुच्यत एकः १ यः सर्वा-

न्प्राणान्सम्भक्ष्य.. तस्मादुच्यत एकः

(अथ) कस्मादुच्यते ओङ्कारः १ यस्मा-

दुच्चार्यमाण एव प्राणानूर्ध्वमुत्क्रा-

मयति तस्मादुच्यते ओङ्कारः

(अथ) कस्मादुच्यते तारं, यस्मा-

दुच्चार्यमाण एव गर्भ-जन्म-व्याधि-

जरा-मरण-भयात्तारयति..

भ. गी. ७।३

भ. गी. १८।६९

सूर्यता. १।२

सूर्यता. १।२

कृष्णोप. २१

महाना. १४।१९

महो. ४।१३१

कठो. २।२१

नृसिंहो. ७।२

बृह. ५।१२।१

अद्वैत. २५

भ. गी. ११।३७

बृह. १।५।२

बृह. १।५।१

त्रि. म. ना. ५।३

बृह. १।४।२

अ. शिरः. ३।५

नृ. पू. २।९

अ. शिरः. ३।५

अ. शिरः. ३।५

अ. शिरः. ३।५

अ. शिरः. ३।५

- (अथ) कस्मादुच्यते नृसिंहमिति
यस्मात्सर्वेषां भूतानां वा वीर्यतमः
श्रेष्ठतमश्च सिंहो..तस्मादुच्यते.. नृ. पू. २।९
- (अथ) कस्मादुच्यतेऽनन्तः ? यस्मा-
दुच्चार्यमाण एव..अस्यान्तो नोप-
लभ्यते तस्मादुच्यतेऽनन्तः अ.शिरः.३।५
- (अथ) कस्मादुच्यते परं ब्रह्म ? यस्मा-
त्परमपरं परायणं च बृहद्ब्रह्मस्या
बृंहयति तस्मादुच्यते ब्रह्म अ.शिरः.३।५
- (अथ) कस्मादुच्यते प्रणवः ? यस्मा-
दुच्चार्यमाण एव ऋग्यजुः..ब्रह्म
ब्राह्मणेभ्यः प्रणामयति नामयति
च तस्मादुच्यते प्रणवः अ.शिरः.३।५
- (अथ) कस्मादुच्यते नमामीति,
यस्माद्यं सर्वे देवा नमन्ति
मुमुक्षवो ब्रह्मवादिनश्च.. तस्मात्.. नृ. पू. २।१३
- (अथ) कस्मादुच्यते भगवान्महेश्वरः अ.शिरः.३।५
- (अथ) कस्मादुच्यते भीषणमिति,
यस्माद्भीषणं यस्य रूपं दृष्ट्वा..
भूतानि पलायन्ते, स्वयं.. न
बिभेति तस्मात्.. [नृ. पू. २।४ + २।१०
- (अथ) कस्मादुच्यते भद्रमिति
यस्मात्स्वयं भद्रो भूत्वा..
भद्रं ददाति.. तस्मात्.. [नृ. पू. २।४ + २।११
- (अथ) कस्मादुच्यते महाविष्णु-
मिति, यस्मात्स्वमहिम्ना सर्वा-
लोकान्..सर्वाणिभूतानिव्याप्नोति.. नृ. पू. २।६
- (अथ) कस्मादुच्यते मृत्युमृत्युमिति,
यस्मात्स्वमहिम्ना स्वमत्तानां स्मृत
एव मृत्युमपमृत्युं च मारयति.. नृ. पू. २।१२
- (अथ) कस्मादुच्यते रुद्रः ? यस्माद्-
विभिः.. द्रुतमस्यरूपमुपलभ्यते
तस्मादुच्यते रुद्रः अ.शिरः.३
- (अथ) कस्मादुच्यते वीरमिति
यस्मात्सर्वा लोकान्..सर्वाणि
भूतानिविरमतिविरामयति..तस्मात्.. नृ. पू. २।५
- (अथ) कस्मादुच्यते वैद्युतम् ?
यस्मादुच्चार्यमाण एव व्यक्ते

- महसि तमसि चोत्पद्यति तस्मा-
दुच्यते वैद्युतम् अ.शिरः. ३।५
- (अथ) कस्मादुच्यते शुक्रम् ? यस्मा-
दुच्चार्यमाण एव कुन्दते क्षामयति
च तस्मादुच्यते शुक्रम् अ.शिरः. ३।५
- (अथ) कस्मादुच्यते सर्वव्यापी ?
यस्मात्.. सर्वलोकान् व्याप्नोति.. अ.शिरः. ३।५
- (अथ) कस्मादुच्यते सूक्ष्मं ? यस्मा-
दुच्चार्यमाण एव सूक्ष्मो भूत्वा
शरीराण्यभितिष्ठति तस्मात्.. अ.शिरः. ३।५
- (अथ) कस्मादुच्यते सर्वतोमुख-
मिति, यस्मात्स्वमहिम्ना सर्वा-
लोकान्.. सर्वाणिभूतानि स्वय-
मनिन्द्रियोऽपि सर्वतः पश्यति
तस्मादुच्यते सर्वतोमुखः नृ. पू. २।८
- (अथ) कस्मादुच्यतेऽहमिति नृ. पू. २।१४
- कस्मिन्ननोलोका ओताश्च प्रोताश्चेति
तपोलोकेष्विति सुबालो. १०।१
- कस्मिन्नु खलु गन्धर्वलोका ओताश्च
प्रोताश्चेत्यादित्यलोकेषु बृह. ३।६।१
- कस्मिन्नु खलु प्रतिष्ठितमिति
रूपेष्विति बृह. ३।९।२०
- कस्मिन्नु खलु चन्द्रलोका ओताश्च
प्रोताश्च ? नक्षत्रेषु गार्गीति बृह. ३।६।१
- कस्मिन्नु खलु देवलोका ओताश्च प्रोताश्च ?
इन्द्रलोकेषु गार्गीति बृह. ३।६।१
- कस्मिन्नु खलु नक्षत्रलोका ओताश्च
प्रोताश्च ? देवलोकेषु गार्गीति बृह. ३।६।१
- कस्मिन्नु खलु प्रजापतिलोका ओताश्च
प्रोताश्च ? ब्रह्मलोकेषु गार्गीति बृह. ३।६।१
- कस्मिन्नु खलु ब्रह्मलोका
ओताश्च प्रोताश्च ? बृह. ३।६।१
- कस्मिन्नु खलु वायुरोतश्च प्रोतश्च ?
अन्तरिक्षलोकेषु गार्गीति बृह. ३।६।१
- कस्मिन्नु खलु अन्तरिक्षलोका ओताश्च
प्रोताश्च ? गन्धर्वलोकेषु गार्गीति बृह. ३।६।१
- कस्मिन्नु खलु अस्विन्द्रलोका ओताश्च
प्रोताश्च ? प्रजापतिलोकेषु गार्गीति बृह. ३।६।१
- कस्मिन्नु खलु आकाश ओतश्च प्रोतश्च ? बृह. ३।८।७

कस्मिन् सत्त्वादित्यलोका ओताश्च प्रोताश्च ? चन्द्रलोकेषु गार्गीति	बृह. ३।६।१	कस्मिन् रसातललोका ओताश्च प्रोताश्च ? भूर्लोकेष्विति	सुबालो. १०।१
कस्मिन् सत्त्वाप ओताश्च प्रोताश्च ? वायौ गार्गीति	बृह. ३।६।१	कस्मिन्ऋषानः प्रतिष्ठित इति, व्यान इति	बृह. ३।९।२६
कस्मिन् त्वं चारमा च प्रतिष्ठितौ स्थ इति प्राण इति	बृह. ३।९।२६	कस्मिन्ऋषाः प्रतिष्ठिता इति, रेतसीति	बृह. ३।९।२२
कस्मिन् दक्षिणा प्रतिष्ठितेति श्रद्धायामिति	बृह. ३।९।२१	कस्मिन्वा प्रतिष्ठिते प्रतिष्ठास्यामि कस्मिन्सत्यलोका ओताश्चप्रोताश्चेति	प्रश्नो. ६।३
कस्मिन् वीक्षा प्रतिष्ठिता ? सत्य इति विज्ञातं भवति ?	बृह. ३।९।२३	प्रजापतिलोकेष्विति	सुबालो. १०।१
कस्मिन् प्राणः प्रतिष्ठितः ? अपानइति	मुण्ड. १।१।३	कस्मिन् सुवर्लोका ओताश्च प्रोता- श्चेति, महर्लोकेष्विति	सुबालो. १०।१
कस्मिन् यज्ञः प्रतिष्ठितः ? दक्षिणायामिति	बृह. ३।१।२६	कस्मिन् स्थितं तु किं नाम कथं वा धार्यते ?	रु. जा. १
कस्मिन् रूपाणि प्रतिष्ठितानि ? हृदय इति	बृह. ३।९।२१	कस्मिन्स्तदोतं प्रोतं चेति कस्मिन्स्तपोलोका ओताश्च प्रोताश्चेति	बृह. ३।८।३, ६
कस्मिन् रेतः प्रतिष्ठितं ? हृदय इति	बृह. ३।९।२०	सत्यलोकेष्विति	सुबालो. १०।१
कस्मिन् वाक्प्रतिष्ठितेति, हृदय इति	बृह. ३।९।२२	कस्मिन्देवायहविषाविधेम [श्वेता. ४।१३ [ऋ. अ. ८।६।३=मं. १०।१२१।१-९	+ नृ. पू. २।१२ अथर्व. ४।२।१।७
कस्मिन् व्यानः प्रतिष्ठित इति, अवान इति	बृह. ३।९।२४	कस्यापि वन्दनमकृत्वा न नमस्करो न स्वाहाकारो यादृच्छिको भवेत् ना. प. ३।८७	
कस्मिन् श्रद्धा प्रतिष्ठितेति हृदय इति	बृह. ३।९।२६	कस्यैष खल्वीदृशो महिमाऽती- न्द्रियभूतस्य येनैतद्विधमिदं.	
कस्मिन् सत्यं प्रतिष्ठितम् ? हृदयइति	बृह. ३।९।२१	प्रतिष्ठापितम्	मैत्रा. २।३
कस्मिन् सर्वे प्रतिष्ठिता भवन्ति ?	बृह. ३।९।२३	कस्यैष महिमा बभूव	ब्रह्मो. १
कस्मिन् हृदयं प्रतिष्ठितमिति	प्रश्नो. ४।१	कस्मिन् देवां ब्राह्मणानामनूचानतमइति	बृह. ३।१।१
कस्मिन्ऋदानः प्रतिष्ठित इति, समान इति	बृह. ३।९।२४	कं कं कस्मै पदे पदे पातः ..पादिते स्वाहा	पारमा. ९।१०
कस्मिन्प्रजापतिलोका ओताश्च प्रोताश्चेति, ब्रह्मलोकेष्विति	बृह. ३।९।२६	कं कं जनित्रे समतेजसं ते स्वाहा	पारमा. ९।५
कस्मिन्ब्रह्मलोका ओताश्च प्रोताश्चेति सर्वलोका आत्मनि ब्रह्मणि मणय इषोताश्च प्रोताश्च	सुबालो. १०।१	कं घातयति हन्ति कम् कं ते काममागायानीत्येष हेव..	भ. गी. २।२१ छान्दो. १।७।९
कस्मिन् सुवर्लोका ओताश्च प्रोताश्चेति सुवर्लोकेष्विति	सुबालो. १०।१	कंसर्वंशविनाशाय केशिचाणूर- घातिने..पार्थसारथये नमः	गो. पू. ४।८
कस्मिन्भूर्लोका ओताश्च प्रोताश्चेति सुवर्लोकेष्विति	बृ. च. ६।४।२४	कंसे पृषदाज्यं सन्नीय..जुहोति कं ह वा अस्मै भवति य एवमेत-	बृ. च. ६।४।२४
कस्मिन्महर्लोका ओताश्च प्रोताश्चेति जनोलोकेष्विति	बृह. १।२।१	दर्कस्यार्कत्वं वेद कः कोशमङ्गे कुशलं विधाय...	बृह. १।२।१
		चराय स्वाहा	पारमा. १।९
		कः परमात्मा को ब्रह्मा को विष्णुः ? निरा. च. ४	
		कः परमो देवः का वा तच्छक्यः ? राधिको. १	

कः परिव्रजनाधिकारी कीदृशं परिव्राजकलक्षणम् ?	प.द्व.प. १	क्रान्तिविशेषावर्तैरभितोऽनिशं प्रवृत्तं..आदिनारायणं ध्यायेत् त्रि.म.ना.७।११	
कः पुनरेषां (देवानां) वरिष्ठः ?	प्रभो. २।१	(तत्र) का पृथिवी का आपः किं	
कः पुष्करः किमयो वा ?	मैत्रा. ६।२	तेजः को वायुः किमाकाशं	गर्भो. १
कः स जगार भुवनस्य गोपाः, तं कापेय नाभिपश्यन्ति	छान्दो.४।३।६	कापिलेन दध्नाऽभिषिच्य रुद्रं ,	भ.जा. २।११
कः सविता, का सावित्री ? पुरुष एव सविता, स्त्री सावित्री ..ते द्वे योनिस्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. ९	सुरापानात्पूतो भवति कापिलेनपयसाऽभिषिच्यरुद्रसूक्तेन मामेव लिङ्गरूपिणं..पूतो भवति	भस्मजा.२।११
कः सविता, का सावित्री ? अग्निरेव सविता, पृथिवी सावित्री, स यत्राग्निस्तत्पृथिवी..तदेकंमिथुनम्	सावित्र्यु.१	कापिलेनाज्येनाभिषिच्य स्वर्णस्तेयात्पूतो भवति	भस्मजा.२।११
कः सविता, का सावित्री? वरुण एव सविताऽऽपः सावित्री, स यत्र वरुणः..तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु.२	का प्रीतिः स्याज्जनादेन का प्रकृतिः..का जातिः	भ. गी.१।३६ निरा. ४
कः सोऽभिध्येयोऽयं यः प्राणात्मकः (पाठान्तरम्)	मैत्रा.१।१	काम आज्यं मन्युः पशुस्तपोऽग्निः (ब्रह्मयज्ञस्य) [त्रिसुप.४+	महाना.१८।१
कः सोऽभिध्येयोऽयं यः प्राणाख्यः, तस्योपव्याख्यानम्	मैत्रा. १।१	काम एव यस्यायतनं हृदयं लोको मनो ज्योतिः..	बृह. ३।९।११ त्रि.ता. १।५
कः स्वर्गः को नरकः को बन्धः ?	निरालं. ४	काम एवेदं तत्तदिति ककारो गृह्यते	भ.गी. ३।३७
काको वा हंसवद्रच्छेज्जगद्भवतुनिश्चलं काङ्क्षन्तः कर्मणां सिद्धिं	ते.वि.६।९२	काम एष क्रोध एवः कामकलेति विज्ञायते (देवी)	बह्वचो. १
काठिन्यदृढकौपीनं, चीराजिनवासः काठिन्यं पृथिवीक्षेकापानीयं तद्वाकृति	भ.गी. ४।१२	कामक्रोधपरायणः कामक्रोधभयं.. जन्ममृत्युश्च कार्पण्यं..	भ.गी.१६।१२
काठिन्यादयं ससागरं सपर्वतं...	निर्वाणो. ७	एभिर्दोषैर्विनिर्मुक्तः स जीवः शिव उच्यते	यो.शि. १।११
मण्डलमेवोक्तं लकारेण	वराहो. ५।१	कामक्रोधलोभमोहदम्भदर्पास्रया- ममत्वाहङ्कारादींस्तितीर्थ..	
काण्डात्काण्डात् प्ररोहन्ती परुषः	त्रि.ता. १।८	वृक्ष इव तिष्ठासेत्	शाटघाय. १८
परुषस्परि [महाना. ४।२+ [वा.सं.११।२०+तै.सं.४।२।९।+ कातकं फलमासाद्य यथा वारि	वनदु. १५६	काम-क्रोध-लोभ-मोह-भयान्या- काशस्य (अंशाः)	शारीरको. ३
प्रसीदति । तथा विज्ञानवशतः इवभावः सम्प्रसीदति	तै.आ.१०।१७	काम-क्रोध-लोभ-मोह-मद-मात्सर्य- पुण्य-पापमया ब्राह्म्याद्यष्टशक्तयः	भावनो. ३
कात्यायनाय विद्महे कन्याकुमारी धीमहि । तन्नो दुर्गिः प्रचोदयात्	महो. ५।६६	काम-क्रोध-लोभ-मोह-मद-मात्सर्य- मित्यरिषङ्कर्गः	मुद्रलो. ४।२
[+वनदु.१२४,१४०	महाना.३।१२	काम-क्रोध-लोभ-मोह-मद- मात्सर्यादिकं दग्ध्वा..	मा.प. ७।२
कादिविद्येति वा हादिविद्येति वा , सादिविद्येति वा रहस्यम्	बह्वचो. २	काम-क्रोध-लोभ...मृत्यु-रोग-शो- काद्यैरभिहतेऽस्मिच्छरीरे	
कादिहादिमतोक्तेन भावना प्रतिपादिता	भावनो. १०	किं कामभोगाद्यैः कामक्रोधवियुक्तानां	मैत्रा. १।४ भ. गी.५।२६

कामक्रोधहर्षरोषलोभमोहदम्भद्वेष- च्छासुयाममत्वाहङ्कारादीनपि परित्यजेत्	आरुणि. ४ गे. २।२	कामं पित्रे वाऽऽचार्याय वा शंसेत् कामः समुद्रमाविश कामः करोति, नाहं करोमि कामः कर्ता नाहं कर्ता कामः कारयिता, नाहं कारयिता कामः क्रोधस्तथा दर्पो लोभमोहा- दयश्च ये । तांस्तुदोषान् परित्यज्य...	३ऐत. २।४।२ चिन्त्यु. १०।२५ महाना. १४।३ महाना. १४।३ महाना. १४।३ ना.प. ३।३३ भ.गी.१६।२१
कामक्रोधादयो व्योमांशाः कामक्रोधादिदोषाणां स्वरूपा- भारित भिन्नता कामक्रोधोद्भवं वेगं कामक्रोधात्तथादर्पलोभमोहादयश्चये । तांस्तुदोषान्परित्यज्यपरिव्राद् .. कामक्रोहो लोभमोहावहङ्कारश्च...	यो.शि. १।१७ भ. गी. ५।२३ ना.प. ५।४४	कामः क्रोधस्तथा लोभः कामः क्रोधस्तथा लोभः...	भवसं. ४।११ प्रा. हो. ४।२ एका.उ. ५
बन्धाय देहिनः कामक्रोहो लोभमोहौ मदो मात्सर्य- मेव च । एतेऽरिषट्वा विश्वश्च.. कामदेवाय विषादे पुष्पवाणाय धीमहि । तन्नोऽनङ्गः प्रचोदयात् कामनाम्ना किरातेन विकीर्णा सुगन्धचेतसः । नार्यो नरविहङ्गा- नामङ्गबन्धनवागुराः[याज्ञव.१४+	भवसं. २।२२ बराहो. १।१० ना.पू. ता. ४।२ महो. ३।४५ बृह. ४।४।५	अभक्ष्यान्ननिषेवणात् कामः पशुः (शारीरयज्ञस्य) कामः प्रजानां निहितोऽसि सोमे कामः सङ्कल्पो विचिकित्सा श्रद्धा- ऽश्रद्धा धृतिरधृतिर्हीर्षीर्भी- रित्येतत्सर्वं मन एव [बृह.१।५।३+ मैत्रा. ६।३० कामाख्यं तु गुदस्थाने पङ्कजं तु चतुर्दलतन्मध्ये..योनिःकामाख्या..	भवसं. ४।११ प्रा. हो. ४।२ एका.उ. ५ यो.चू. ७ भ. गी. २।६२ भ. गी. २।४३ मैत्रे. ३।२१ निर्वाणो. ७
काममय एवायं पुरुषः काममयोऽकाममयः क्रोधमयो- ऽक्रोधमयः...सर्वमयः (आत्मा) काममाश्रित्य दुष्पूरं कामरागबलान्बिताः कामरागविवर्जितम् कामरूपं दुरासदम् कामरूपायरामायनमोमायामयायच कामरूपेण कौन्तय कामसङ्कल्पवर्जिताः कामस्तदग्रेषमवर्तताधि [बृ.जा.१।२ [क्र.अ.८।७।१७= [तै.आ. १।२३।१+	बृह. ४।४।५ भ. गी. १६।१० भ. गी. १७।५ भ. गी. ७।११ भ. गी. ३।४३ रा. पू. ४।१२ भ. गी. ३।३९ भ. गी. ४।१९ +नृ. पू. १।१ मं. १०।१२९।४ अथर्व.१९।५२।१	कामात्क्रोधोऽभिजायते कामात्मानः स्वर्गपराः कामादिरहितोऽस्म्यहम् कामादिवृत्तिदहनं, काठिन्यदृढकौपीनं कामाग्निष्कामरूपी संचरत्येकचरो 'मुनिः...स्वात्मनैव... कामान्यः कामयते मन्यमानः स काममिर्जायते तत्र तत्र.. कामाग्निक्लोलरतं समुद्धर मनो ब्रह्मन् कामाभिद्रुग्धोऽस्म्यभिद्रुग्धोऽस्मि कामावकीर्णोऽस्म्यवकीर्णोऽस्मि कामी कलांकामरूपांचिकित्वा नरो जायते कामरूपश्च कामः कामी कलां काम्यरूपां विदित्वा नरो जायते कामरूपश्च काम्यः (पाठः) कामीमुमामीशिषमीशिषाणां तत्सत्यं...स्वाहा कामेन त्वा प्रतिगृह्णामि, कामैतत्ते एषा ते काम दक्षिणा [तै.आ.३।१०।२,४+	२आत्मो. ११ मुण्ड. ३।२।२ महो. ५।१३४ सहवै. २२ सहवै. २२ त्रिपुरो. ११ त्रिपुरो. ११ पारमा. ५।३ चिन्त्यु.१०।२+ अथर्व.३।५२।४
कामस्याप्तिं जगतः प्रतिष्ठां क्रतोरानन्त्यममयस्य पारम् कामस्वरूपं पीठं सर्वकामदं भवति कामं कामयते यावद्यत्र सुप्तो न कश्चन । स्वप्नं पश्यति नैवात्र तत्सुषुप्तमपि स्फुटम् कामं क्रोधं च संश्रिताः कामं क्रोधं परिग्रहम्	कठो. २।११ सौभाग्य. २४ ना. प. ८।१४ भ. गी. १६।१८ भ. गी. १८।५३		

कामेन मे (वा) काम जागात् [ते.आ. ३।१५।२+ कामेनाजनयन् पुनः[ते.आ.३।१५।२+ कामेन विषयाकाङ्क्षी विषयात्काम- मोहितः। द्वावेव सन्त्यजेन्नित्यं निरञ्जनमुपाश्रयेत् कामेश्वरी वज्रेश्वरी भगमालि- भ्योऽन्तस्त्रिकोणाग्रगा देवताः कामैस्तेस्तेर्हृतज्ञानाः कामोऽकार्षीत्कामःकरोति, नाहं करोमि कामोऽकार्षीन्नमो नमः कामो दाता, कामः प्रतिगृहीता कामोपभोगपरमाः कामोभूत्वा प्रजानामन्तरा स्थितः सर्वा लोकांश्चादयन्..स्वाहा कामो योनिः कामकला वज्रपाणिर्गुहा हसा। मातरिश्वाभ्रमिन्द्रः[देव्यु.११ +त्रिपुरो.८ कामोऽस्मि भरतर्षभ काम्यानां कर्मणां न्यासं कायदण्डे त्वभोजनम् कायदण्डे शमयास्यजेत् कायस्थो दृश्यते लोको तत्त्वचर्या समाचरेत् कायरूपे चित्तसंयमादन्यादृश्यरूपम् कायशोषणमात्रेणकातत्रह्यविवेकिनाम् कायाकाशसंबन्धाकाशगमनम् कायिकादिविमुक्तोऽस्मि..केवलोऽस्म्यहं कायेन मनसा बुद्ध्या कायेनमनसावाचा शत्रुभिःपरिपीडिते। वृत्तिक्षोभनिवृत्तिर्या क्षमा सा.. कायेन मनसा वाचा स्त्रीणां परि- विवर्जनम्। ऋतौ भार्या तदा तस्य कायेन मनसा वाचा हिंसाऽहिंसा न चान्यथा कारणं गुणसङ्गोऽस्य कारणं तु ध्येयः सर्वैश्वर्यसम्पन्नः सर्वेश्वरः शम्भुः	चित्त्यु.१५।२+ अथर्व.३।५२।४ चित्त्यु. १५।२ योगकुं. ३।३ भावनो. ६ भ.गी. ७।२० महाना. १४।३ महाना. १४।३ चित्त्यु.१०।१,२ भ.गी. १६।११ पारमा.३।२ भ.गी. ७।११ भ.गी. १८।२ १सं.सौ. २।९७ भ.गी. १८।८ अमन. १।८१ शांडि.१।७।५२ बराहो.२।४० शांडि.१।७।५२ मैत्रे. ३।२२ भ.गी. ५।११ जा.द. १।१७ जा.द. १।१३ जा.द. १।७ भ.गी.१३।२२ भ.शिखो. ३	कारणं कस्य वै कार्य कारणतत्त्व जायते [ते. वि. १।४८ कारणात्मकं सर्वं कार्यात्मकं सकलं नारायणः कारणादिविहीनात्मा तुरीयादि- विवर्जितः कारणाद्यद्यनन्यत्वमतःकार्यमजंयदि, जायमानाद्धि वै कार्यात्कारणं ते कथं ब्रुवम् कारणाद्विभ्रजगतः सत्यत्वं पञ्चमो भ्रमः। पञ्चभ्रमनिवृत्तिश्च तदा स्फुरति चेतसि कारणानि नियोध मे कारणाभिन्नरूपेण कार्यं कारणमेव हि। तद्रूपेण सदा सत्यं भेदेनो- क्तिर्मृषा खलु कारणाव्याकृतप्राज्ञश्च मकारः कारणेन विना कार्यं न कदाचन विद्यते। अहङ्कारं विना तद्भेदे दुःखं कथं भवेत् कारणेन विना कार्यं नोदेति (तथैव) भक्त्या विना ब्रह्मज्ञानं कदापि न जायते कारणोपाधिराश्रयः। कार्यकारणतां हित्वा पूर्णबोधोऽवशिष्यते कारागारविनिर्मुक्तचोरवद्वरतो वसेत् कारागृहविनिर्मुक्तचोरवत्पुत्राप्तबंधु- भवस्थलं विहाय दूरतो वसेत् कार्पण्यदोषोपहतस्वभावः कार्यकारण-(करण-) कर्तृत्वे हेतुः प्रकृतिरुच्यते [भ.गी. १३।२१ +भवसं. २।८ कार्यकारणकर्मनिर्मुक्तं निर्वचन- मनोपमं निरुपाख्यं किं तदङ्गवाक्यम् कार्यकारणताभावाद्यतोऽचिन्त्याः सदैव ते। द्रव्यंद्रव्यस्य हेतुः स्यात्.. कार्यकारणतांहित्वापूर्णबोधोऽवशिष्यते कार्यकारणबद्धौ ताविष्येते विष्येतेजसौ कार्यकारणवर्जितः (आत्मा)	+भ. सां. ११ त्रि.म.ना.२।८ ते. वि. ४।७३ भ. सां. १२ भ. पू. १।१५ भ. गी.१८।१३ पञ्चम. ३१ यो. चू. ७५ यो. शि. १।३७ त्रि.म.ना. ८।४ शु. र. ३।१२ मैत्रे. २।११ ना. प. ५।१ भ. गी. ३।७ +भवसं. २।८ मैत्रा. ६।७ भ.सां. ५२ शु.र. ३।१२ आगम. ११ ते.वि. ९।१
---	---	--	---

कार्यकारणोपाधिमेदाज्जीवे-

अरभेद्योऽपि दृश्यते

कार्यते द्वावशः कर्म

कार्यमेदात्कारणमेदः

कार्यमित्येव यत्कर्म

कार्यं कर्म करोति यः

कार्यं कर्म समाचर

कार्यं चाकार्यमेव च

कार्यं चेत् कारणं किञ्चित् कार्याभावे

न कारणम्

कार्याकार्यमसाद्विद्धिनष्टं प्राप्तासन्मयम्

कार्याकार्यव्यवस्थितौ

कार्याकार्ये भयामये

कार्याभावे न कारणम्

कार्ये गोष्पदतोयेऽपि विशीर्णौ

महाको यथा

कार्ये सक्तमहेतुकम्

कार्योपाधिरयं जीवः कारणोपाधिरीश्वरः

[त्रि.म.ना. ४।८+

काल इति कालविदो देशः तद्विदः

कालकर्मात्मकमिदं स्वभावात्मकचेति

कालकलानिमेषमारभ्यघटिकाष्टयाम्

पञ्चमाससर्वजनः मेदेन मनुष्याणां

शतायुःकल्पनया प्रकाशमाना

कालत्रयमसत्सदा । गुणत्रयमसद्विद्धि

द्वयं सत्त्वात्मकः शुचिः

कालत्रयमुपेक्षित्या हीनायाश्चैत्य-

बन्धनेः । चित्तचैत्यमुपेक्षित्याः

समतैवावशिष्यते

कालत्रयविमुक्तोऽस्मि कामादि-

रहितोऽस्म्यहम्

कालत्रयं च सबनत्रयं लिङ्गत्रयं

त्रिपात् तेजस्त्रयमकारोकार-

मकारप्रणवात्मकम्

कालत्रयावाहितं ब्रह्म

कालत्रयेऽपि यस्येमा मात्रा नूनं

वसिष्ठिः

त्रि.म.ना. ४।७

भ.गी. ३।५

ना. प. ५।१२

भ.गी. १८।९

भ.गी. ६।१

भ.गी. ३।१९

भ.गी. १८।३१

ते.वि. ५।२६

रुद्रह. १५

ते.वि. ३।५५

भ.गी. १६।२४

भ.गी. १८।३०

ते.वि. ५।२६

अ.प. १।४३

भ.गी. १८।२२

शु. र. ३।१२

वैतथ्य. २४

स्वसंवे. २

सीतो. ७

ते. वि. ३।४९

१सं.सो. २।२७

मैत्रे. ३।२१

१बिल्बो. २१

त्रि.म.ना. १।३

ना. वि. ८

लत्रये यथा सपौ रज्जौ नास्ति

तथामयि..जगन्नास्त्यहमद्वयः

कालदण्डां करालास्यां...विजयां

बन्धयाम्यहम्

काल-देश-पात्र-मन्त्रादृशोवेप्साः-

कृष्णपक्षश्चोत्तः ।

कालमेव प्रतीक्षेत यावदायुःसमाप्यते

कालमेव प्रतीक्षेत निर्देशं भूतकोयथा

कालमेव प्रतीक्षेत निर्देश-भूतक-

न्यायेन परित्राद्

कालभेदं देशभेदं...असदेव

हि केवलम्

कालरात्रिं ब्रह्मस्तुतां वैष्णवीं रुक्म-

मातरम् । ..नमामः पावनां शिवां

कालवञ्चनमेतद्वि(पूर्वोक्तं ५।३२-३४)

कालश्च कलनोद्युक्तः सर्वभावान्..

कालश्च नारायणः [नारा. २+

कालश्चात्मस्य, सूर्यो योनिः कालस्य

कालसत्ता कलासत्ता वस्तुसत्तेयमि-

त्यपि । विभागकलनां त्यक्त्वा

सन्मात्रैकपरा भव

(अथ) कालसंज्ञमादित्यमुपासीत

कालस्तस्यातिदूरमपसरति

कालस्तामपि कृन्तति (वासनाम्)

कालं गच्छति तन्निधनम्

कालः कलयतामहम्

कालः कालैकवादिनाम्

कालः क्रमस्त्वं परमाक्षरं च

कालः क्रीडत्ययं प्राणः सर्व-

मापदि पातयन्

कालः पचति भूतानि.. यस्मिंस्तु

पच्यते कालो यस्तं वेद सवेदवित्

कालः प्राणश्च भगवान्मृत्युः शर्वो महेश्वरः

उग्रो भवश्च रुद्रश्च ससुरः..

कालः स्वभावो नियतिर्यदृच्छा..आत्मा-

प्यनीशः सुखदुःखहेतोः [श्रेष्ठा. १।२

कालाग्निश्च मूर्ध्वगः, तथैव निम्नगः..

कालाग्निश्च भगवन्तंसनत्कुमारः पप्रच्छ

कालाग्निः २

आ. प्र. ३०

वनदु. १६७

इतिहा. ९५

ना. प. ३।६१

ना. प. ३।६१

ना. प. ५।१५

ते. वि. ६।५४

वेद्यु. ८

वराहो. ५।३५

अक्षयुप. २७

त्रि.म.ना. २।८

मैत्रा. ६।१४

अ.प. ४।६६

गु.वो. २

मैत्रा. ६।१६

मैत्रा. ६।१४

महो. ३।३७

छान्दो. २।१३।१

भ.गी. १०।३०

अ.प. ३।२१

एका.ड. ६

भवसं. १।१७

मैत्रा. ६।१५

मंत्रिको. १२

+ना. प. ९।१

दृ.जा. २।९

कालाग्निः २

कालात्मनि मनो लीनं त्रिकालज्ञान-

कारणम्..परकायप्रवेशनम्

यो. शि. ५।४८

कालात्मवन्ति मृतानि....

कालो मूर्तिरमूर्तिमान्

मैत्रा. ६।१४

कालाव्यापकव्ययते, व्यापकोहि..रुद्रः

अ.शिरः. ३।१५

कालानलसमद्योतमानं महाकाशं भवति

अद्वयता. ४

कालानलसमं द्योतमानं

मं. प्रा. १।३

कालान्तरोपभोगार्थं सन्ध्यः..(यतेः)

१सं.सो.२।८२

कालाम्भोभरकान्तिकान्तमनिशं

वीरासनाध्यासितम्

रामर. २।२४

कालिकायै विद्महे श्मशानवासिन्यै

धीमहि । तमोऽघोरः(रा)प्रचोदयात्

वनदु. १४५

कालिन्दीजलकलोलसङ्गिमारुत-

सेवितम् । चिन्तयंश्चेतसा कृष्णं

मुक्तो भवति संसृतेः

गो. पू. १।७

कालीकरालीचमनोजवा(अग्निजिह्वाः)

मुण्ड. १।२।४

कालेनात्मनि विन्दति

अ. गी. ४।३८

कालेनाल्पेन विलयी देहो नाहं..

१सं. सो.२।१४

कालो नास्ति जगन्नास्ति माया-

प्रकृतिरेव न, अहमेव हरिः साक्षात्

ते. बि. ६।६३

कालो ब्रह्म कला ब्रह्म सुखं ब्रह्म..

ते. बि. ६।३५

कालोऽयं सर्वसंहारी तेनाक्रांतं

जगज्जयम्

महो. ३।३८

कालोऽस्मि लोकक्षयकृत् प्रवृद्धः

अ.गी. १।१३२

काशिराजश्च वीर्यवान्

अ. गी. १।५

काश्यश्च परमेष्वासः

अ. गी. १।१७

कावूरू पादाव्ययते[चिन्त्यु. १२।५+

ऋ.अ. ८।४।१९

[=मं. १०।९०।११

+वा.सं.३।११०

का वै वरणा काच नाशीति, सर्वा-

निन्द्रियदोषान्वारयतीति तेन

वरणा..सर्वानिन्द्रियकृतान्पा-

पान्नाशयतीति नाशी भवतीति

जाबालो. २

काश्यां तु ब्रह्मनालेऽस्मिन् मृतो

मत्तारमाप्नुयात् । पुनरावृत्ति-

रहितां मुक्तिं प्राप्नोति मानवः

मुक्तिको. १।१९

काश्यां स्थानानि चत्वारि

भरुमजा. २।८

काषायग्रहणं कपालधरणं केशावली

लुब्धनं.. सर्वं चोदरपोषणाय..

अमन. १।६

काषायवर्णं परिधानाय देहे..प्रायो

जगद्व्ययितुं प्रवृत्ताः

भवसं. १।५५

काषायवासाः कक्षोपस्थलो-

मानि वर्जयेत्

२संख्यासो.१०

काषायवासाः सततं ध्यानयोग-

परायणः ।.. वसेद्देवालयेऽपि वा

ना. प. ५।४९

काषायवासान्कक्षोपस्थलोमानि

वर्जयेत् (१)

कठश्रु. २२

काष्ठदण्डो धृतो येन सर्वाशी ज्ञान-

वर्जितः..स पापी यतिवृत्तिहा

प. हं.६

काष्ठदण्डो धृतो येन...

स याति नरकान्धोरान्..

ना. प. ५।१४

काष्ठपाषाणजोवह्निःपार्थिवोमहणीगतः यो.शि. ५।३१

काष्ठपाषाणयोर्वह्निर्हस्त्यमध्ये

प्रवर्तते

यो.शि. ५।३१

काष्ठवज्रायते देह उन्मन्यावस्थया

ध्रुवम्, न जानाति स शीतोष्णं..

ना.बि. ५३

काष्ठवत् पश्य वै देहं प्रशान्तस्येति

लक्षणम्

अ.ना. १५

काष्ठान्यपि हि जीर्यन्ते दरिद्राणां...

भवसं. १।१३

काष्ठा भिन्दन् गोभिरितोमुतश्च

वा. मं. १५

का सत्यता याज्ञवल्क्य,

चक्षुरेव सम्राट्

बृह. ४।१।४

का साम्नो गतिरिति स्वरइतिहोवाच

छान्दो. १।८।४

काऽसि त्वं महादेवि

देव्यु. १

कास्थिततायाज्ञवल्क्यहृदयमेवसम्राट्

बृह. ४।१।७

कास्वित् सा देवता, यस्या

मृत्युरन्नमित्यग्निर्वै मृत्युः

बृह. ३।२।१

कां गतिं कृष्ण गच्छति

अ.गी. ६।३७

कांस्यघटानिनादस्तु यथा लीयति

शान्तये । ओङ्कारस्तुतथा योज्यः

शान्तये सर्वमिच्छता

अ. बि. १२

कांस्यघटानिनादः स्याद्यदालिप्यति

शान्तये । ओङ्कारस्तु तथा

योज्यः श्रुतये सर्वमिच्छति

.१ प्रणवो. १२

कां सोऽस्मितांहिरण्यप्राकारामाद्रीं

ज्वलन्ती.. [ऋ.खि. ८७।१०+

श्री. सू. ४

किञ्चित्कचित्कदाचिच्चिन्मात्मानं न स्पृश-

त्यसौ । तूष्णीमेव स्थितस्तूष्णी..

ते.बि. ४।४०

किञ्चित्छुभितरूपासा चिच्छक्तिश्चि-

न्मयार्णवे । तन्मयैव स्फुरत्यच्छा

महो. १८५।१

किञ्चिद्बोचतेतुभ्यं तद्वदोऽसि भव-
स्थितौ । नकिञ्चिद्बोचते चेत्तेतन्मु-
क्तोऽसि भवस्थितौ

अ.पू. ५।१०५

(?) किञ्चिदक्षया कृतं भवति

बृ.स. १।५।१७

किञ्चिदस्ति धनञ्जय

भ.गी. ७।७

किञ्चिदुन्नामितमुखोदंतैर्दन्तान्नालयेत् योगो. २१

किञ्चिद्देवं न तस्यास्ति (आत्मनः)

..अहं त्वं तदिदं सोऽयं कालात्मा

कालहीनकः

ते. बि. ४।४२

किमकुर्वत सञ्जय

भ.गी. १।१

(अथानु) किमनुशिष्टोऽबोचथा

यो हीमानि न विद्यात्कथं सो-

ऽनुशिष्टो भुवीत

छांदो. ५।३।४

किमन्यत्कामहेतुकम्

भ. गी. १६।८

किमन्यत्सदन्यद्रूयामेति त्रिष्टुप्...

१ऐत. ३।५।१

किमप्यव्यपदेशात्मा पूर्णात् पूर्णतरा-

कृतिः । न सन्नासन्न सदसत्..

महो. २।६७

किमर्थमचारीःपशूनिच्छन्नप्वन्तानिति

बृह. ४।१।१

किमर्था वयमध्येप्यामहे, किमर्था

वयं यक्ष्यामहे

३ऐत. २।६।३

किमसौ (मुक्तोऽहमिति) मननादेव

मुक्तो भवति तत्क्षणात्

यो. शि. १।५४

किमस्य यज्ञोपवीतं काऽस्य (संन्या-

सिनः) शिखा कथं वाऽस्यो-

पस्पर्शनम् [१सं.सो. १।३+

कठश्रु. ८

किमस्यापागादिति-तक्षैवेति-

तथैवेतत्...

छाग. ६।२

किमहं पापमकरवमिति, स य एव

विद्वानेते आत्मानं स्पृणुते

तैत्ति. २।९

किमाचारः कथं चैतान्

भ. गी. १४।२१

किमासीत् ब्रजेत किम्

भ. गी. २।५४

किमिच्छन्कस्य कामाय शरीरमनु-

सञ्ज्वरेत् (आत्मज्ञः)

शाटपाय. २२

किमु तद्वद्वाऽवेद्यस्मात्तत्सर्वमभवत्

बृह. १।४।९

(अथ) किमेतैर्वाऽन्यानां शोषणं महा-

र्णवानां शिखरिणां प्रपतनं, ध्रुवस्य

प्रचलनं...सोऽहमित्येतद्विभेदस्मिन्

संसारे किं कामभोगैः ? येरेवा-

भित्तस्यासकृदिद्वार्वर्तनं दृश्यते

मैत्रा. १।८

(अथ)किमेतैर्मान्यानां शोषणं महार्ण-

वानां...निमज्जनं पृथिव्याः, स्थाना-

दपसरणं सुराणां.. इत्येतस्मिन्..

संसारे किं कामोपभोगैः ?

मैत्रे. १।२

(अथ)किमेतैर्वा परेऽन्ये गन्धर्वासुर..

महादीनां निरोधनं पश्यामः

मैत्रा. १।७

(अथ) किमेतैर्वा परेऽन्ये महाधनु-

धराश्चक्रवर्तिनः केचित्सुगुम्भ-

भरतप्रभृतयो..महतीभिर्यत्न्यक्त्वा-

ऽस्माह्लोकादमुं लोकं प्रयाताः

मैत्रा. १।६

किमेष दृष्टोऽदृष्टो वेति दृष्टो

विदिताविदितात्पर इति होचुः

नृसिंहो. ९।१०

क्रियत्स्वतीतेष्वनेहस्सु तपसि स्थिते

ब्रह्मणि पुरो भूत्वा..

गणेशो. ३।८

किरीटिनं गदिनं चक्रहस्तं

किरीटिनं गदिनं चाक्रिणं च

भ.गी. ११।४६

किंलिषं हि क्षयं नीत्वा

किंकरोमिक्कगच्छामि किंगृह्णामित्य-

जामिकिम् । यन्मया पूरितंविश्वं..

वराहो. २।३५

किं कर्म किमकर्म

किं कर्म किमकर्मैति

निरालं. ४

किं कर्म पुरुषोत्तम

किं कारणं ब्रह्म,कुतः स्म जाता

भ.गी. ४।१६

जीवाम केन क च सम्प्रतिष्ठा..

किं कुलं वृत्तिहीनस्य करिष्यति...

भ.गी. ४।१६

किं क्षत्रिया लोकमपालयन्तः,

स्वधर्महीनास्तु...वैश्याः

भवसं. २।६४

किं ग्राह्यं किमग्राह्यम्

किं ज्ञातेन तवार्जुन

निरालं. ४

किं तद्वद्वा किमध्यात्मं

किं तत्परमरहस्यशिवतत्त्वज्ञानं

भ.गी. ८।१

किं तत्पादचतुष्टयात्मकं ब्रह्म भवति ?

अविद्यापादः सुविद्यापादश्चानन्द-

पादस्तुरीयपादश्चेति

त्रि.म. ना. १।४

किं तदत्र विद्यते यदन्वेष्टव्यम्

किं तद्व्यापनं को वा ध्याता कश्चध्येयः

छांदो. ८।१।२

किं तद्यत्सत्यमिति, यदन्येदेवेभ्यश्च

प्राणेभ्यश्च तत्सत्

अ.शिखो. १

किं ताभिर्यजतीतिचत्किञ्चेदंप्राणभृत्

बृह. ३।१।७

किं ताभिर्यजतीति, याहुताहज्जलन्ति	बृह. ३।१।८
देवलोकेमेवं ताभिर्जयति	नृसिंहो. ९।१०
किं तेन, न किञ्चनेति होचुः	भवसं. २।२८
किं त्वमेतच्छिरः किन्तु उरस्तव...	सि. शि. २५
किं दुर्लभं शिवभक्तस्य लोके..	कात्याय. १
किं दुष्करं तपो मर्त्यानां	बृह. ३।९।२२
किं देवतोऽस्यां प्रतीच्यां दिश्यसीति	बृह. ३।९।२१
वरुणदेवत इति	बृह. ३।९।२०
किं देवतोऽस्यां दक्षिणायां दिश्य-	बृह. ३।९।२३
सीति यमदेवत इति	बृह. ३।९।२४
किं देवतोऽस्यां प्राच्यां दिश्यसीति	२ प्रणवो. २१
आदित्यदेवत इति	भवसं. १।२५
किं देवतोऽस्यामुदीच्यां दिश्यसीति,	भ.गी. १।३२
सोमदेवत इति	भ.गी. ९।३३
किं देवतोऽस्यां ध्रुवायां दिश्यसीति	बृह. ४।४।२२
अग्निदेवत इति	भवसं. २।६४
किं देवतमित्यूचामभिर्देवतं	महाना. १।७।१
तदेव ज्योतिः	भ.गी. १।३२
किं नामेदं वत सुखं... जायते	बृह. ४।४।२२
मृतये लोको म्रियते	भवसं. २।६४
किं नो राज्येन गोविन्द	महाना. १।७।१
किं पुनर्ब्राह्मणाः पुण्याः	भ.गी. १।३२
किं प्रजया करिष्यामो येषां	बृह. ४।४।२२
नोऽयमात्माऽयं लोकः	भवसं. २।६४
किं ब्राह्मणा ये सुकृतं त्यजन्ति	महाना. १।७।१
किं भगवन्तः परमं वदन्ति	भ.गी. १।३२
किं भोगैर्जीवितेन वा	बृह. ४।४।२२
किं मंत्रैर्बहुभिर्विनश्वरफलैरायाससाध्वै-	भवसं. २।६४
र्तृधा.. संसारदुःखावहैः । एकः	महाना. १।७।१
सन्नपि सर्वमंत्रफलदो.. श्रीरामः	भ.गी. १।३२
शरणंममेतिसत्ततंमंत्रोऽयमष्टाक्षरः	रामर. २।३८
किं वर्णये त्वाम्, सहस्रकृत्वो नमस्ते	लक्ष्म्यु. ७
किं वा पुनरिमे भविष्यति, तत्पुरुषइति	पञ्चम. १
किं सद्विषीदमिदं नेत्यनुभूतिः	नृसिंहो. ७।३
किं सीमिच्छरणं मन्यमानः	वा.मं. ७
किं सिद्धैर्बैर्विदुषे साधु कुर्या	बृह. ५।११।१
किमेवासौ..	ना.प. ५।५२
कीदृशमरन्धावेन मुक्तो भवति	तद्रह. १७
कीर्तनात्सर्वदेवस्य सर्वपापैः प्रमुच्यते	

कीर्तिः पृष्ठं गिरिरिव	उप.सांतिः
कीर्तिः श्रीर्वाक् च नारीणां	म.गी. १०।३४
कीलवो दूषिका लाला स्वेद-दुर्गन्ध-	
ताऽऽनने । एतानि सर्वथा तस्य	
न जायन्ते ततः परम्	१यो.त. ५७
कुक्कुटाण्डवद्वाकारं (कन्दस्थानं)..	जा. द. ४।४
तन्मध्ये नाभिरित्युक्तं..	त्रि.म.ना. ६।२
कुक्कुटाण्डाकारं महादिसमष्टयाकार-	त्रि.ब्रा. २।४२
मण्डं (ब्रह्माण्डं) तपनीयमयं..	वासुदे. २
कुक्कुटासनबन्धस्थो दोर्भ्यांसम्बन्ध	गारुडो. ८
कन्धरं.. पतदुत्तानकूर्मकं (आसनं)	
कुङ्कुमादिसहितं विष्णुचन्द्रनं	
ममाङ्गे प्रतिदिनमालिप्तं	
कुङ्कुमारुणसर्वाङ्गं कुन्दैन्दुधवलाननं	
(गरुडं ध्यायेत्)	
कुक्षिमेहनपार्श्वे च स्फुरणानुप-	
लम्भने । मासावभिर्जीवतस्य	
तदर्धस्य तु दर्शने	
कुक्षौ तिष्ठति यस्याङ्गं वेदाभ्यासेन	
जीर्यते ।.. कुलं तारयते तेषां..	
कुक्षौ (चित्तस्य) संयमाद्बुद्धलोकज्ञानं	
आत्मकाम आप्तकामो.. इस्तिनि	
सिद्धे.. सृत्यो रूपाणि विदित्वा	
न विभेति कुतश्चनेति	
कुटीचक-बह्वक्कयोर्देवार्चनम्	
कुटीचक-बह्वक्कयोर्मन्त्रज्ञाधिकारः	
कुटीचक-बह्वक्कयोर्मानुषप्रणवः	
कुटीचक-बह्वक्कयोः अवणम्	
कुटीचक-बह्वक्क-हंसानां ब्रह्मचर्या-	
अमादि तुरीयाअमादिवत्	
कुटीचक-बह्वक्क-हंसानां नान्यस्थो-	
पदेशाधिकारः	
कुटीचकस्यैकत्र भिक्षा	
कुटीचकस्यैकान्नं, माधुकरं बह्वक्कस्थ,	
हंस-परमहंसयोः करपात्रं, तुरीया-	
तीतस्य गोमुखं, अवधूतस्था-	
जगरवृत्तिः	

कुटीचकः शिखायज्ञोपवीती दण्ड-
कमण्डलुधरः कौपीनशाटीकन्या-
धरः... त्रिदण्डः... [ना. प. ५।६+ १सं.सो.२।१३
कुटीचका नाम गौतम-भरद्वाज...प्रभु-
तयोऽष्टौ प्रामाश्वरन्तो योगमार्गे
मोक्षमेव प्रार्थयन्ते
कुटीचको बहूदकत्वं प्राप्य बहूदको
हंसत्वमवलम्ब्य हंसः परमहंसो
भूत्वा..देहमात्रावशिष्टो..एकाकी
सञ्चरन्..देहत्यागं करोति यः,
सोऽवधूतः स कृतकृत्यः...
कुटीचको बहूदकश्चापि हंसा परम-
हंस इव वृत्त्या च भिन्नाः
कुटीचको वा बहूदको वा...
जातरूपधरश्चरेत्
कुटीचको बहूदको हंसः परमहंसः
तुरीयातीतोऽवधूतश्चेति
(षड्विधः संन्यासः)
(अथ...)कुटीचको बहूदको हंसः
परमहंस इत्येते परिव्राजका-
श्चतुर्विधा भवन्ति
कुटीचरा बहूदका हंसाः परमहंसा-
श्चेति (चतुर्विधाःपरिव्राजकाः)
(तत्र)कुटीचराः स्वपुत्रगृहेषु भिक्षा-
चर्यचरन्तआत्मानंप्रार्थयन्ते
कुटीचरो ब्रह्मचारी कुटुम्बं विसृजेत्
कुटुम्बं पुत्रदारांश्च वेदाङ्गानि.. यज्ञं
यज्ञोपवीतंचत्यक्त्वागूढश्चरेद्यतिः
कुटुम्बी शुचौ देशे स्वाध्याय... (मा.)
कुटुम्बे शुचौदेशेस्वाध्यायमधीयानः
कुणपमिव सुनारी त्यक्तकामो विरागी ।
विषमिव विषयादीन्मन्यमानो
दुरन्ताःअगतिपरमहंसोवासुदेवः...
कुण्डलिनी ज्ञानशक्तिर्गृहम्
कुण्डलिनीबन्धः परापवादमुक्तः...
कुण्डलिन्या अधश्चोर्ध्वं वारुणी
सर्वगामिनी
कुण्डलिन्या तथा योगी मोक्षद्वारं

तुरीया. ३

शाटपाय. ११

प.हं.प. ८

ना. प. ५।९

शाटपाय. ११

आश्रमो. ४

आश्रमो. ४

आरुणि २.

ना.प. ३।३२

छां.उ.१।१५।१

छां.उ.८।१५।१

वराहो. २।३७

भावनो. २

निर्वाणो. २

शांडि. १।४।६

ध्या.विं. ६८

कुण्डलिन्या समुद्रता गायत्री
प्राणधारिणी

यो.चू. ३५

कुण्डलिन्या पिहितं शश्वद्भारन्ध्रस्य
मध्यमम् । एवमेतासु नाडीषु
धरन्ति दश वायवः

वराहो. ५।३०

कुण्डल्येव भवेच्छक्तिस्तांतुसञ्चाल-
येद्बुधः । स्वस्थानादाभ्रुवोर्मध्यं

योगकुं. १।७

कुण्डिकांचमसंशिक्यं..अतोऽतिरिक्तं
यत्किञ्चित् (यज्ञोपवीतं वेदांश्च

कठरु.४)

सर्वतद्वर्जयेद्यतिः [कुंडिको.९,१० +कठश्रु. २५

कुत उ एतावत्प्रतिगृहीयात्

वृह. ५।१४।६

कुतस्तुखलु सोम्यैवंस्यादितिहोवाच-
कथमसतः सज्जायेतेति

छांदो. ६।२।२

कुतस्त्वा कश्मलमिदं

भ.गी. २।२

कुतोजातेयमितितेद्विजमास्तुविचारणा

महो. ५।११४

कुतोऽन्यः कुरुसत्तम

भ.गी. २।२

कुतिसतानन्तजन्माभ्यस्त..कर्मवास-

नाजाल...देहात्मविवेको न...

त्रि.म. ना. ५।३

कुन्तीपुत्रो युधिष्ठिरः

भ.गी. १।१६

कुबेरं ते मुखं रौद्रं...ज्वरं मृत्युभयं

घोरं द्विषं नाशय..

वनदु. ९७

कुमार एको विशिखः सुधन्वा

एकाक्ष. ३

कुमारमेवाप्येति यः कुमारमेवास्तमेति

सुबालो. ९।९

कुमारः पितरमात्मानुभवमनु-

ब्रूहीति पप्रच्छ

ते.विं. ३।१

कुमारानु त्वाशिषपितेत्यनु हि

भगव इति

छान्दो. ५।३।१

कुमारामेवाप्येति यः कुमार-

मेवास्तमेति

सुबालो. ९।६

कुम्भकं पूर्ववत्कृत्वा रेचये-

दिडयाऽनिलम्

योगकुं. १।३७

कुम्भकान्ते रेचकादौ कर्तव्यस्तूडि-

यानकः..प्राणस्तूडियते यतः ।

तस्मादुड्डीयणारुयोऽयं...

योगकुं. १।४७

[यो. शि. १।१०६+

कुम्भकेनसमारोप्यकुम्भकेनैवपूरयेत्

वराहो. ५।५९

कुम्भकेन हृदि स्थाने चिन्तयेत्

कमलासनम् । ब्रह्मर्षिं..चतुर्वर्कं..

ध्या. विं. ३१

कुम्भेनकुम्भयेत्कुम्भं तदन्तस्त्वःपरः..

कुम्भे विनश्यति चिरं समवास्थिते
वा कुम्भान्तरस्य न हि कोऽपि
विशेषलेहः

कुड कर्मैव तस्मात्स्वं

कुडकुला बलिदेवता माता

कुडक्षेत्र एवोपसमेत्य ये

बालिशास्तानुपाध्वे

कुडक्षेत्र कुडस्थाने प्रयागांहृतसुरोद्धे

कुडक्षेत्रं देवानां देवयजनं सर्वेषां

भूतानां ब्रह्मसदनम्

कुड हरं संहारं जगद्धरणाद्धरो भव

कुडवृद्धः पितामहः

महालयम्, शून्याप्रेतपुरी

तत्र चावद्वृश्चिकदर्शनात्

कुर्याद्विद्वन्तरं भस्मी कुण्डलीमाशु

बोधयेत् । भिद्यन्ते प्रन्थयो वंशे..

कुर्यादायतने शोभांगुरुस्थानेषुसर्वतः

कुर्याद्विद्वांस्तथाऽसक्तः

कुर्यान्नासाप्रदृष्टिं च हस्तो पादौ च

संयतो । मनः सर्वत्र संयम्य....

ध्यायेत्...हृत्कृत्वा परमेश्वरम्

कुर्वन्नपि न कुर्वन्निश्चाभोक्ता

फलभोग्यपि

कुर्वन्नपि न लिप्यते

कुर्वन्नभ्यासमेतस्यां भूमिकायां

बिवासनः

कुर्वन्नभ्यासमेतस्यां भूम्यां...सप्तमी

गाढसुप्ताख्या..पुरातनी

कुर्वन्नाप्रोतिकित्तिवर्षं [भ.गी.४।२१

कुर्वन्नेवेह कर्माणि

कुर्वन् सिद्धिमवाप्स्यसि

कुर्वाणाऽचीरमात्मनः

कुर्वाणो मङ्गपपाभयः

कुडकुमारि विद्वादे मंत्रकोटिसुधी-

महि । तन्नः कौलिः प्रचोदयान्

कुडकुमार्यैर्विद्वादे कौलदेवायधीमहि ।

तन्नः कौलः प्रचोदयान्

कुडकुमार्यैर्विद्वादे

बराहो. २।६६

भ.गी. ४।१५

भावनो. २

जा.द. ४।४९

जा.वा. १

ग.शो. १।१३

भ.गी. १।१२

इतिहा. ९१

यो.शि. १।११३

शिवो. ७।७५

भ.गी. ३।२५

.....

आत्मो. १३.

भ. गी. ५।७

अक्षुप. ४०

बराहो. ४।१६

+१८।४७

ईशा. २

भ.गी. १२।१०

तैत्ति. १।४।१

भ.गी. १८।५६

त्रि. ता. ३।६

वनदु. १४४

भ. गी. १।३८

कुलगोत्रकरीं विद्याधनधान्ययश-

स्करीम्. वन्दे तां जगदीश्वरीम्

कुल-गोत्र-जाति-वर्णाश्रम-रूपाणि

पङ्कभ्रमाः

कुलधर्माः सनातनाः

कुलधर्माश्च शाश्वताः

कुलाचाररताः सन्ति गुरवो बहवोऽमुने

कुलाचारविहीनस्तु गुरुरेकोहिदुर्लभः

कुलालचक्रन्यायेन परिभ्रमति (जीवः)

कुले भवति बीमताम्

कुशलात्म प्रमदितव्यम्

कुशला ब्रह्मवार्तायां वृत्तिहीनाः

सुरागिणः । तेऽप्यज्ञानतया

नूनं पुनरायान्ति यान्ति च

कुहात्रिदेष स्वपिता पिता नो.-

कुदेव ते चित्रतम प्रतिष्ठा

कुदेव मा वशमिधो न यातै (सै)

कुहोश्च हस्तिजिह्वाया मध्ये

विश्वोदरी स्थिता

कुशोः क्षुदेवता प्रोक्ता गान्धारी

चन्द्रदेवता (नाड्याः)

कूटस्थचेतनोऽहं निष्क्रियधामाह-

मप्रतर्क्योऽहम्

कूटस्थो दोषवर्जितः, एकः सन्भि-

द्यते भ्रान्त्या मायया, न

स्वरूपतः (आत्मा)

कूटस्थोपहितमेवानां स्वरूपलाभहेतु-

भूत्वा सूत्रे मणिगणे सूत्रमिव

सर्वक्षेत्रेष्वनुस्यूतत्वेन यदा काश्यते

आत्मा तदाऽन्तर्यामीत्युच्यते

कूटस्थमन्नलं ध्रुवम्

[त्रि.म.ना. ७।७+

कूटस्थं सत्त्वरूपं किरीटं प्रवदन्ति माम्

कूटस्थो विजितेन्द्रियः

कूटस्थोऽहं गुरुः परः

भ. गी. १।४०

वनदु. १९

भ. गी. १।४२

मुद्रलो. ४।२

भ.गी. १।४०

भ. गी. १।४३

अमन. २।१६

अमन. २।१६

पैङ्गलो. १।५

भ.गी. ६।४२

तैत्ति. १।११।१

ते. बि. १।४६

भ. गी. १८।१०

बा. मं. ५

बा. मं. ५

बा. मं. ५

जा.द. ४।१५

जा.द. ४।३८

आ.प्र. ६

जा.द. १०।२

सर्वसारो. ५

भ. गी. १२।३

यो. शि. ३।२१

गोपालो. २।३१

भ.गी. १५।१६

भ.गी. ६।८

ते.बि. ६।६३

कृवरिणमेव सौम्या इति (पश्यध्वं) कूर्पराग्रे मुनिभेष्टः.. दण्डवद्वयोभि संस्थितः । मयूरासनमेतत्स्यात्.. कूर्परे स्फुरण्यस्य.. त्रैमासिकीस्थितिः कूर्मनाडयो ल्यैर्यम् (चित्तसंयमात्) कूर्मरोम्णा गजेवदे जगदस्तु मदोत्कटे कूर्मवत्पाणिपादाभ्यां शिरश्चा- त्मनि धारयेत् कूर्मः स्वपाणिपादादि शिरश्चात्मनि धारयेत् । एवं सर्वेषु द्वारेषु वायुपूरितरेचितः कूर्मोऽक्षादिनिमीलनः (वायुः) कूर्मोऽङ्गानीव सर्वशः कूर्मोऽङ्गानीव संहृत्य मनो हृदि नियम्य च । ..प्रणवेन शनैः शनैः पूरयेत् .. कूर्ममाण्डानि तांस्तेष्वन्वविद्व- च्छ्रुत्वा तपसा च कृकरः क्षुतयोः कर्ता (वायुः) (अपि) कृकलासस्यैतस्या एव देवताया अपचित्यै.. कृष्वन्ति फलिभिः (यदिदं) कृतकृत्यश्च भारत कृतविद्यः सत्यधर्मयुतो जितक्रोधो.. सुशोभनमठं कृत्वा तत्र वेदान्त- भ्रवणं कुर्वन्योगं समारमेत् कृतज्ञानो धौतवस्त्रः..गायत्र्या मूत्रमाहरेत् कृतस्फारविचारस्य मनो भोगादयो- ऽरयः । मनागपि न भिन्दन्ति कृतस्यानु मभूयमानः परिभ्रमति (भूतात्मा) कृतकृत्यतया तृप्तः प्राप्तप्राप्ततया पुनः । तुष्यभेवंस्वमनसामन्येत..धन्योहं.. कृतं दिने यदुरितं...सर्वं दहति निशेषं तूलाशिमिबानलः (राममंत्रः) कृताञ्जलिभाषत	छाग. ५।२ जा.द. ३।१० त्रि.प्रा. १३१ शांडि. १।७।५२ तै. वि. ६।८२ २ योगत. १२ १यो.त. १४० त्रि.प्रा. २।८६ भ.गी. २।५८ सहस्रै. ११ त्रि.प्रा. २।८७ बृह. १।५।१४ आर्षे. १।२ भ. गी. १।५।२० शांडि. १।५।१ बृ.जा. ३।५ अ.पू. २।४३ मैत्रा. ३।२ अवधू. २६ रामो. ५।७ गर्भो. ३ भ.गी. ११।१४	कृताञ्जलिर्वैपमानः किरीटी कृतात्मानो वीतरागाः प्रशान्ताः, ते सर्वगं सर्वतः प्राप्य धीराः.. सर्वमेवाविशन्ति कृतार्थतया कामरागादिदोषरहितः (वर्तते स ब्राह्मणः) कृतार्थोऽहमिति मत्वा स्वाभ्रमा- चारपरो भवेत् कृतिस्त्वेव विजिज्ञासितव्येति कृतिं भगवो विजिज्ञास इति कृत्वाचनैत्यकंसर्वमधीयीताज्ञयागुरोः कृत्वा दूरतरे नूनमिति शब्दार्थ- भावनम्.. तच्छ्रेष्ठासङ्ग उच्यते कृत्वाऽपि न निबध्यते कृत्वा सम्पुटितौ करौ दृढतरं बध्वा- ऽथ पद्मासनं.. उपैति बोधमतुलं शक्तिप्रभावाभ्रः [ज्या.वि.६९+ कृतैव निश्चित्यति कृत्स्नजगतांमातृकाविद्याद्वित्रिवर्ण- सहिता द्विवर्णमातात्रिवर्णसहिता कृत्स्नविघ्न विचालयेत् कृत्स्नं लोकमिमं रविः कृत्स्नो ह्येष आत्मा यद्ब्रह्मतीतस्मा- द्ब्रह्मीमेवाभिसम्पादयेत् कृदन्तमर्थवत्प्राप्तिपदिकमदर्शनं प्रत्ययस्य नाम सम्पद्यते कृशरोगार्तवृद्धानां त्यक्तानां (गवां) ..निर्जने बने ।.. नीत्वा यस्तृण- तोयानि..प्रयच्छति..अन्तेमुक्ति- मवाप्नुयात् कृपणमुमनोब्रह्मन्गोष्पदेऽपिनिमज्जति कृपणाः फलहेतवः कृपया परयाऽऽविष्टः कृपया भगवान्विष्णुं विद्वद्वार नखैः खरैः ।..स एको रुद्रो ध्येयः कृपश्च समितिःअयः कृमयः किंनजायन्तेकुसुमेषुगुगन्धिषु..	भ.गी. ११।३५ मुंड. १।२।५ व. सू. ९ ना.प. ४।५० छान्दो. ७।२१।१ शिबो. ७।२५ अक्षुप. २९ भ.गी. ४।२२ यो. चू. ४० छांदो. ७।२१।१ पा. ब्र. २ भ. गी. ३।२९ भ.गी. १३।३० १ ऐत. ३।५।४ २ प्रणवो. १४ शिबो. ७।९६-९८ अ. पू. १।४३ भ. गी. २।४९ भ. गी. १।२५ शरभो. ७ भ. गी. १।८ भवसं. २।६५
--	--	---	---

कृशो भूत्वा ग्राम एकरात्रं, नगरे
पञ्चरात्रं, चतुरोमासान्वायिकान्

ग्रामेषु.. वसेत् [१ सं. सो. १।२+

कृशो भूत्वा मेदोवृद्धिमकुर्वन्नाज्यं
रुधिरमिव त्यजेत्

कृशो हं दुःखबद्धो हं हस्तपादादिमानहं

कृषिगोस्त्ववाणिज्यं

कृष्ण कृष्ण हरे हरे

कृष्णगोपीस्तोद्धतं पापघ्नं गोपि-

चन्दनम् । .. चतुर्वर्गफलप्रदम्

कृष्णद्वैपायनायैस्तु साधितो

ल्यसंक्षिप्तः (मंत्रयोगः)

कृष्णन्ति फलीभिः (पाठः)

कृष्णप्राणाधिदेवाऽर्चेत्,

विविक्तेति वेदाः स्तुवन्ति

कृष्णमेवाप्येति यः कृष्णमेवास्तमेति

कृष्णवर्णे दक्षिणदले यदा विश्राम्यते

मनः । निद्रालस्यभयं देवि मत्सरे

च मतिर्भवेत् .

कृष्णस्तथैकोऽपि जगद्धितार्थे

शब्देनासौ पञ्चपदो विभाति

कृष्णं सन्तं विप्रा बहुधा यजन्ति

कृष्णात्मिका जगत्कर्त्री मूल-

प्रकृती रुक्मिणी

कृष्णाय गोपीनाथाय गोविन्दाय

नमोनमः

कृष्णां धेनुं कृष्णवत्सां नलदमाली

दक्षिणामुखो ब्राजयति

कृष्णो ब्रह्मैव शाश्वतम्

कृष्णो हवैपरो देवः षड्विधैश्वर्यपरि-

पूर्णो भगवान् गोपीगोपसेव्यो

वृंदाराधितो वृंदावनाधिनाथः

केचन तत्तदेतदात्मानं मोमिरत्य-

पश्यन्तः पश्यत

केचिबासङ्गयजन्मानः (जीवाः)

केचिद्विभ्रिभवान्तराः

केचित्स्वादन्ति धातूनखिलतनुशिरा-

वायुस आरदक्षानैतेषां देहसिद्धिः..

कठश्रु. ७

ना. प. ७।१

महो. ४।१२५

भ. गी. १८।४४

कलिसं. २

गोपीचं. २३

योगरा. ४

आर्षे. १।२

राधिको. ५

सुबालो. ९।११

विश्रामो. ३

गो. पू. २।३

गो. पू. २।२

गोपालो. २।१७

गो. पू. ४।४

३पेत्. २।४।७

कृष्णो. १२

राधिको. ३

नृसिंहो. ९।८

महो. ५।१३८

अमन. २।३१

केचित्तर्कवितर्ककर्कशभियोऽहङ्कारद्वयो-

द्धताः.. दृश्यन्तेन हि निर्विकारसहजा-

नन्दैकभाजो भुवि

अमन. २।३२

केचित्तु मूर्खा वयं परमभक्ता इति

वदन्तो रुदन्ति पतन्ति च

स्वसंवे. ३

केचित्प्रथमजन्मानः (जीवाः)

केचिज्जन्मशताधिकाः

महो. ५।१३७

केचित्पदत्रिंशत्स्वानि केचित्

वर्णवतीति च

बराहो. १।१

केचिदकेंद्रवरुणाख्यधाधोक्षज

महो. ५।१३९

केचिदात्मानमात्मना

भ. गी. १३।२५

केचिद्गीताः प्राञ्जलयो गृणन्ति

भ. गी. ११।२१

केचिद्वदन्ति चाधारं सुषुम्ना

च सरस्वती

यो. शि. ६।२२

केचिद्विलम्बा दशनान्तरेषु

भ. गी. ११।२७

केचिन्मूत्रं पिबन्ति स्वमलमपि तथा

केचिदुज्जन्तिलां, नैतेषां देहसिद्धिः

अमन. २।३१

केचिद्वाङ्मणभूपालवैश्यशूद्रगणाः

महो. ५।१३९

केचिद्वयं देवा इति (वदन्ति)

स्वसंवे. ३

केचिद्वयं देवानुमहवन्तः (इति वदन्ति)

स्वसंवे. ३

केचिद्वयं वैदिका इति वदन्ति

स्वसंवे. ३

केचिद्वयं श्रीमद्रमारमण- (चरण)-

नलिनभृङ्गा इति (वदन्ति)

स्वसंवे. ३

केचिद्वयं सर्वशास्त्रज्ञा इति (वदन्ति)

स्वसंवे. ३

केचिद्वयं स्वप्ने उपास्यदेवताभाणिः

(इति वदन्ति)

स्वसंवे. ३

केचित् सुषुम्नभूरिशुम्नेन्द्रशुम्न...

राजानो मिषतो बंधुवर्गस्य

महती भियं त्यक्त्वाऽस्मालोकादयुं

लोकं प्रयाताः

मैत्रा. १।६

केतुं कृण्वन् केतवे पेशो...

वनदु. ३५

[अ. अ. १।१।११=मं. १।६।३+

वा. सं. २९।३७

[अथर्व. २०।२६।६

केनो अग्निः, विज्ञातमग्निः

चिन्त्यु. १।१

केदारं तु ललाटके । बाराणसी महा-

प्राज्ञ भुवोर्ग्राणस्य मध्यमे

जा. व. ४।४८

केन कर्माणि (आप्नोति) इति ,

हस्ताभ्यामिति (भूयात्)

कौ. व. १।७

केन गन्धान् (आप्नोति) इति, प्राप्तेनेति (ब्रूयात्) केन-छादोग्यारुणि-मैत्रायणि-मैत्रेयी- वज्र-सूचिका-योगचूडामणि- वासुदेव-महत्सय्यासाध्यक्त- कण्डिका-सावित्री-रुद्राक्ष- जाबालदर्शन-जाबालीनां सामवेद-गतानां षोडश- सङ्ख्याकानामुपनिषदां ' आप्यायन्तु ' इति शान्तिः केन जायमानोमृत्योराप्तिमतिमुच्यते होत्रर्विज्जाभिना वाचा.. केन त्वं चिरं जीवसि, केन वाऽऽनन्दमनुभवसि केन धियो विज्ञातव्यं कामान् (आप्नोति) इति, प्रक्षयेति प्रब्रूयात् केन नपुंसकनामानि (आप्नोति) इति, मनसेति (ब्रूयात्) केन प्राणः प्रथमः प्रैति युक्तः केन भगवन् कर्माण्यशेषतोविस्तृजामि (तमाह) केनमेवैकानि नामान्या- प्रोतीति, प्राप्तेनेति ब्रूयात् केन यजमानः पूर्वपक्षापरपक्षयो- राप्तिमतिमुच्यते केन यजमानोऽहोरात्रयो- राप्तिमतिमुच्यते केन रूपाणि (आप्नोति) इति, (अथ) केन रूपेणेनं लोकमाभवती ३ केन शब्दान् (आप्नोति) इति, ओत्रेणेति (ब्रूयात्) केन सुकरेणाश्रुतत्वमेति केन सुखदुःखे (आप्नोति) इति, शरीरेणेति (ब्रूयात्) केन स्त्रीनामानि (आप्नोति) इति, वाचेति (ब्रूयात्) केनाक्रमेण यजमानः स्वर्गं लोकमा- क्रमते, ब्रह्मणर्विजा मनसाचन्द्रेण..	कौ. त. १।७ मुक्ति. १।५६ बृह. ३।१।३ द. मू. १ कौ. उ. १।७ कौ. उ. १।७ केनो. १।१ आरुणि. १ कौ. उ. १।७ बृह. ३।१।५ बृह. ३।१।४ कौ. उ. १।७ श्वेत. ३।७।२ कौ. उ. १।७ कात्याय. १ कौ. उ. १।७ कौ. उ. १।७ कौ. उ. १।७ बृह. ३।१।६	केनानन्दं रतिं प्रजातिं (आप्नोति) इति, उपस्थेनेति केनाभ्ररसान् (आप्नोति) इति, जिह्वेति (ब्रूयात्) केनाप्यबाधितत्वेन त्रिकालेप्येक- रूपतः । विद्यमानत्वमस्त्येतत् सद्रूपत्वं सदा मम केनाहमेकेनाक्षरेण सर्वांश्च कामान् सर्वांश्च... केनेत्या (आप्नोति) इति, पादाभ्यामिति (ब्रूयात्) केनेषितं पतति प्रेषितं मनः केनेषितां वाचमिमां वदन्ति केनोक्तमते कथं बाह्यमभिसन्धत्ते (प्राणः) कथमध्यात्मम् के मनुष्याः केपश्चादयः केब्राह्मणादयः केयूराङ्गदकङ्कणैर्मणिगतैर्विद्योतमानं सदा.. देवेशं भरतादिभिः परि- वृतं रामं भजे श्यामलम् केवलकुम्भके सिद्धे त्रिषु लोकेषु न तस्य केवलकुम्भकात् कुण्डलिनी- बोधो... भवति केवलजीवयुक्तमेव तुरीय- मिति (तुरीयावस्था) केवलनिराकारस्य गगनस्येव परब्रह्मणोऽपि जडत्वमापद्येत केवलमकारोकारमकारार्थमात्रासहितं प्रणवमूला यो राममंत्रं जपति तस्य शुभकरोऽहं (हनुमान्) स्याम् केवलमंत्रमयदिव्यतेजोमय... महाविष्णुसायुज्यविग्रहं... केवलमोक्षापेक्षासङ्कल्पो बन्धः केवलसिद्धिपर्यंतं सहितमभ्यसेत् केवलं केवलाभासं.. चैत्यानुपातरहितं चिन्मात्रमिह विद्यते केवलं क्षीणमननमास्तेऽस्तेऽस्तिनिर्भयः केवलं चित्प्रकाशांशकल्पितास्थिरतां गतो । तुर्या सा प्राप्यते दृष्टिः..	कौ. उ. १।७ कौ. उ. १।७ बराहो. ३।९ .... कौ. उ. १।७ केनो. १।१ केनो. १।१ प्रभो. ३।१ निरा. उ. ४ रामर. २।३७ शांडि. १।७।१४ शांडि. १।७।१४ शारीरको. १० त्रि. म. ना. २।४ रामर. १।६ त्रि. म. ना. ५।५ निरा. उ. २१ शांडि. १।७।१४ महो. ४।१२१ अक्षुप. ४१ अ. पू. १।५१
--	---	--	---

केवलं चित्तिविभ्रम्य..सर्वत्रभीरसमिह
 तिष्ठत्यात्मरसं मनः अ. पू. २।९
 केवलं चित्सदानन्दब्रह्मैवाहंजनार्दनः बराहो. ३।१९
 केवलं ज्योतीरूपमनाद्यन्तमनण्वस्थूल-
 रूपमरूपं रूपविद्विज्ञेयं ज्ञानरूप-
 मानन्दमयमासीत् (इदं-ब्रह्माण्डं) अव्यक्तो. १
 केवलं ज्ञानरूपोऽस्मि केवलं प्रिय-
 मस्यहम् ।.. निरीहोऽस्मि.. ते. बि. ३।५
 केवलं ज्ञानरूपोऽहं केवलं परमो-
 ऽस्यहम् । केवलं शान्तरूपोऽहं.. ते. बि. ३।१
 केवलं तन्मनीमात्रमयेनासाद्यते पदं ।
 धानि दुःखानि या तृष्णा..शान्त-
 चेत्स्सुखं सर्वतमोऽर्कं विवर्तयति महो. ४।२८
 केवलं तुर्यरूपोऽस्मि तुर्यातीतोऽस्मि
 केवलः ।..चिदानन्दमयोऽस्यहम् ते. बि. ३।४
 केवलं नित्यरूपोऽहं केवलं शाश्वतो-
 ऽस्यहम् ।..अहंत्यक्त्वाऽहमस्यहं ते. बि. ३।२
 केवलं ब्रह्मात्रत्वात्मात्य-
 नास्मेति निश्चिनु ते. बि. ५।१७
 केवलं ब्रह्मात्रत्वादहमात्मासनातनः ।
 अहमेवादिशेषोऽहमहं शेषः.. ते. बि. ३।३५
 केवलं ब्रह्मात्रोऽस्मि ह्यजरोऽस्य-
 मरोऽस्यहम् । स्वयमेव स्वयं.. ते. बि. ३।२१
 केवलं शान्तरूपोऽहं केवलं चिन्मयोऽ.. ते. बि. ३।२
 केवलं सत्त्वरूपोऽहमहंत्यक्त्वा-
 ऽहमस्यहम् ते. बि. ३।३
 केवलं साक्षिरूपेण विना भोगं
 महेश्वरः । प्रकाशते स्वयं भेदः
 कल्पितो मायया तयोः [रू.ह.४२] +अ.पू.४।३३
 केवलं सुखमः स्वच्छो मौनी मुदित-
 मानसः । सम्पूर्ण इव शीतांशु-
 रतिष्ठदमलः शुक्रः महो. २।२७
 केवलः परमात्माऽहं...जीवेश्वरेति
 वाक् केति..इति निश्चयशून्यो
 यो वैदेही मुक्त एव सः ते. बि. ४।४५-४७
 केवलकाररूपोऽस्मि शुद्धरूपोऽस्यहं ते. बि. ३।५
 केवलाखण्डबोवोऽहं स्वानन्दोऽहं
 निरन्धरः । स्वमेव सर्वतः पश्यन्.. कुण्डिकी. २६

केवळे दर्पणे नास्ति प्रतिबिम्बं
 तदा जगत् (सत्यं) ते. बि. ६।९८
 केवळे द्रष्टरि क्षीणं रूपं नाह-
 मचेतनम् १६.सो. २।१८
 केवलैरिन्द्रियैरपि भ. गी. ११।५
 केवलोऽहं कविः कर्माप्यक्षोऽहम्.. प्र. वि. ९४
 केवलोऽहं सदाशिवः अव्यात्मो. ६९
 केशकजलधारिण्यो दुस्स्पृशां लोचन-
 प्रियाः । तुष्कतामिश्रित्वा नार्यो
 वहन्ति तृणवन्नरम् [महो.३।४३] + याज्ञव. १२
 केशक्रीटादिभिर्दुष्टं सूतकानं...
 अनर्पितं च यद्विष्णोः.. भवसं. ४।१२
 केशवार्जुनयोः पुण्यं भ.गी.१८।७६
 केशश्मश्रुलोमनखानि वापयेत्
 सोऽस्याग्निष्टोमः (सङ्ग्यासिनः) कठश्रु. २१
 केशव कुशहरण नारायण जनार्दन ।
 गोविन्द परमानन्द मां समुद्धर.. गो.पू. ४।१५
 केशा दर्भाः (शारीर्यस्तस्य) प्रा. हो. ४।३
 केशास्थीनि कपालानि कार्पासास्थि-
 तुषाणि च..नाभितिष्ठेद्रजांसि च शिवो. ७।५१
 केशोल्लुब्धननप्रत्वमारक्ताम्बर-
 धारणम् । इत्यादिलिङ्गग्रहणम्.. अमन. २।३३
 केषु केषु च भावेषु भ.गी. १०।१७
 कैकसेय पुरश्चरणविभावशक्तो यो मम
 महोपनिषदं मम गीतां...रामचड-
 क्षरीत्यादिभिर्मन्त्रैर्यो मां नित्यं
 स्तोति तत्सदृशो भवेन्न किम् ? रामर. १।९
 (अथ) कैर्मन्त्रैः स्तुतो देवः प्रीतो
 भवति स्वात्मानं दर्शयति तन्नो
 ब्रूहि भगवन्निति नृ.पू. ४।४
 कैर्मया सह योद्धव्यं भ.गी. १।२२
 कैलिङ्गैस्त्रीन् गुणानेतान् भ.गी. १४।२१
 कैलासशिखरावासमोद्धारस्वरूपिणं
 महादेवं.. शिवं प्रणम्य..(अमुण्डः) भस्मजा. १।१
 कैलासशिखरैरन्ध्रेश्वरस्याशिवालये ।
 देवतास्तत्र मोदन्ते तन्मे मनः
 शिवभक्त्युपमस्तु २शिवसं. २५
 केव कायस्य रम्यता । तद्विसुधारद्वेषु..
 स्थैर्ययेनविनिर्णीतंसविश्वसतुविग्रहे महो. ३।३१

कैवल्यनाडीकान्तस्थपराभूमि- निवासिनं.. राममाश्रये		को घातुरित्याप्तेर्घातुरवतिमप्येके	२ प्रणवो. १४
कैवल्यमुक्तिरेकैव पारमार्थिकरूपिणी	मुक्तिको. १।१८	को नाम स्वयम्भूः पुरुष इति । तेना-	
कैवल्यमीस्वरूपेण राजमानं महो- ऽव्ययम् । श्रीरामपदमाश्रये	रामर. शीर्षकं	गुलीमध्यमानात् सलिलमभवत्	गायत्रीर. १
कैवल्यं केवलं विद्यात्, व्यवहारपरः स्यात्	लिङ्गोप. २	को नु मानुशिष्याद्वा इतीहापेक्षनिष्ठे	छांदो. ४।१४।२
कैवल्यं परमं शान्तं सूक्ष्मतरं महतो		कोऽन्योऽस्ति सदृशो मया	भ. गी. १६।१५
महत्तरमपरिमितानन्दविशेषम् ..	त्रि.म.ना. ७।७	को न्वेवं जनयेत्पुनः	बृह. ३।९।३४
कैवल्यानन्दरूपं परमानन्दलक्षणा- परिच्छिन्नानन्तज्योतिः		कोपदेष्टा मे पुरुषः पुरस्तादाविर्बभूव	गो. पू. ३।८
शाश्वतं.. विभाति	सि.सा. ६।१	कोपाजगरचर्वितम् । कामाब्धि-	
कैवल्योपनिषद्द्वयं कैवल्यानन्द- तुलिलम् । कैवल्यगिरिजारामं		कल्लोलरते विस्मृतात्मपितामहम् ।	
स्वमात्रं कलयेन्वहम्	कैवल्यशीर्षकं	समुद्धर मनः..	महो. ५।१३४
को अद्वयममभि चक्रमीति	बा. म. ३	को म अवो दाशुषो विष्वगूती ..	बा. मं. ११
को अद्वा वेद क इह प्र वोचत्	बा. मं. १०	कोऽयमात्माख्यो योऽयं सितासितैः	
[ऋ.अ. ३।३।२४	=मं. ३।५४।५	कर्मफलैरभिभूयमानः सद-	मैत्रा. ३।१
को जालं विक्षिपेदेको नैनमपकर्ष-		सद्योनिमापद्यते अवीचीचोर्ध्वांग..	२पेत्. ५।१
त्यपकर्षति । प्राणदेवताश्चत्वारः	परब्र. १	कोऽयमात्मेति वयमुपास्महे	प. हं. २
कोटिकोटिगणाध्यक्षं ब्रह्मांडा-		कोऽयं मुख्य इति च यदयं मुख्यः	
खण्डविग्रहम्	पं.ब्र. ११	को वा मोक्षः कथं तेन संसारं प्रति-	
कोटिकोटिसहस्राणि उपपातक-		पन्नवान् । इत्यालोकनमर्थज्ञास्तपः	
ज्ञान्यपिसर्वाप्यपि प्रणश्यन्ति		शंसंति पण्डिताः	जा. व. २।४
राममंत्रप्रभावतः	रामो. ५।९	को विकारीच्यवते प्रकरणमाप्नोति-	
कोटिश अण्डकटाहा उत्पद्यन्तेलीयन्ते	सामर. ५	राकारपकारौ विकार्यौ आवृत्त	
कोटिसूर्यप्रकाशवैभवसङ्काशं		ओकारो विप्रिन्यते	२प्रणवो. १६
सूर्याकाशं भवति	अद्वयता. ४	को वा वेत्ता महिमानं शिवस्य	सि. शि. ८
कोटिसूर्यप्रकाशं सूर्याकाशं भवति	मं. ब्रा. १।३	कोशकारकमिरिव (मनः) स्वेच्छया	
कोटयश्चतस्र एताश्च ग्रहैर्यासां		याति बन्धनम् । .. शृंखलाबद्ध-	
सदावृतः । भगवानाभिर-		सिंहवत्	महो. ५।१२८
स्पृष्टो येन दृष्टः स सर्वदृक्	अ. शां. ८४	कोशमाशाभुजङ्गानां संसाराडम्बरं	
कोटयो ब्रह्मणां याता भूपा नष्टाः		त्यज । असदेतदिति ज्ञात्वा	
परागवत् ।	वराहो. ३।२२	मातृभावं निवेशय	महो. ५।१६६
कोणेषु तेषां (विन्धवपत्राणां)		कोशं भित्वा शीर्षकपालं भिनत्ति	सुबालो. ११।२
निवसन्ति शुद्धगङ्गादितीर्था-		कोऽभवदभिमातीर्विजघ्नुषः	बा. मं. १०
कोदण्डद्वयमध्ये तु ब्रह्मरन्ध्रेषु..	१बिस्वो. ४	कोष्ठाभिर्नामाशितपीतलीढखादितानि	
स्वात्मानं पुरुषं पश्येन्मन-		सम्यग्दृष्ट्यां प्रपथित्वा गार्हपत्यो	
स्तत्र लयं गतम्	ध्या.विं. १०४	भूत्वा नाभ्यां तिष्ठति	प्रा.हो. २।४
		(तत्र) कोष्ठाभिर्नामाशित-	
		पीतलेखचोष्यं पचति	गर्भो. ११
		कोऽसि त्वमसीति तमसि सृजते	कौ.उ. १।२
		को ह स्मैष भवसि व्यवायो नवायो	
		म इह शश्वदस्ति	बा.मं. ५

कोऽहं कथमयं दोषः संसारख्य
 उपागतः । जाग्रत्क्षेत्रेव्यवहरन्
 सुषुप्तौ क गतिर्मम
 कोऽहंकथमिदं किंवाकथं मरणजन्मनी
 विचारयान्तरेवेत्थं..
 को हि जानाति कस्याय
 मृत्युकालो भविष्यति
 कोऽहं कथमिदं चेति संसारमल-
 माततम् । प्रविचार्य प्रयत्नेन..
 को हि त्वैवं ब्रुवन्तमर्हति प्रत्याख्यातुम् बृह. ६।२।८
 को ह्येवान्यात् कः प्राण्यात्, यदेष
 आकाश आनन्दो न स्यात्
 कौन्तेय प्रतिजानीहि
 कौपीनयुगलं कन्धादण्ड एकः परिग्रहः ।
 यतेः परमहंसस्य नाधिकं तु..
 कौपीनाधारं कटिसूत्रमिति
 कौपीनं दण्डमाच्छादनं च स्वशरीरो-
 पभोगार्थाय लोकस्योपभोगा-
 र्थाय च परिग्रहेत्
 कौमारं यौवनं जरा
 कौमारं यौवनं जरा परिणामत्वात्
 तदभत्वं, एवं प्रधानस्य व्यक्तां
 गतस्योपलब्धिर्भवति
 (अथ खलु) क्रतुमयः पुरुषः यथा
 क्रतुरस्मिँल्लोके पुरुषो भवति तथेतः
 प्रेत्य भवति स क्रतुं कुर्वीत
 क्रतुरसुः कामो वश इति सर्वाण्येवै-
 तानि प्रज्ञानस्य नामधेयानि
 भवन्ति
 क्रतुशतस्यापि चतुस्सप्तत्या यत्फलं
 तदवाप्नोति कृत्स्नमोङ्कारगतिं
 च (शंभोः क्षणध्यानेन)
 (ॐ) क्रतो स्मर कृतं स्मर
 क्रतोरानन्त्यमभयस्य पारं
 क्रमते नहि बुद्धस्य ज्ञानं धर्मेषु
 तापिनः । सर्वे धर्मास्तथा ज्ञानं
 नैतदुद्धेन भाषितम् ।
 क्रमेण सर्वमभ्यस्य सर्वमनुभूय ज्ञान-
 वैराग्याभ्यां स्वरूपातुसन्धानेन

३।२८

अ. पू. १।४०

भवसं. १।३९

महो. ४।२१

बृह. ६।२।८

तैत्ति. २।७

भ.गी. ९।३१

ना.प. ३।२८

ना.प. ४।५०

प.हं. २

भ. गी. २।१३

मैत्र्यु. ६।१०

छान्दो. ३।१४।१

२पेत्. ५।२

अ. शिखो. ३

ईशा. १७

कठो. २।११

अ.शां. ९९

देहमात्रावशिष्टः ..स ज्ञान-
 वैराग्यसंन्यासी [ना.प. ५।३+
 क्रत्यादाः पितरः सर्वे तिल-
 ज्योतिर्धृतप्रियाः
 क्रियते तदिह प्रोक्तं
 क्रियते बहुलायासं
 क्रियन्ते मोक्षकांक्षिभिः
 क्रियमाणानि सर्वशः
 [कर्मैति च-] क्रियमाणेन्द्रियैः कर्मा-

प्यहं करोमीत्यध्यात्म-

निष्ठया कृतं कर्मैव कर्म

क्रिया इच्छा तथा ज्ञानं..त्रिधा मात्रा

स्थितिर्यत्र तत्परं ज्योतिरोमिति

क्रियाकर्मैज्यकर्तृणामर्थं मंत्रो बुद्धयर्थः ।

मननात् त्राणनान्मंत्रः..

क्रियानाशाद्भवेच्चिन्तानाशोऽस्मा-

द्वासनाक्षयः । वासनाप्रक्षयो

मोक्षः सा जीवन्मुक्तिरिष्यते

क्रियावन्तः श्रोत्रिया ब्रह्मनिष्ठाः

स्वयं जुहुत एकर्षि श्रद्धयन्तः

(एकर्षिन् -मा. पा.)

क्रियाविशेषबहुलां

क्रियाशक्तिस्वरूपं-हरेर्मुखाच्चादः,

तन्मादाद्विदुः, विन्दोरोङ्कारः

क्रियासु बाह्याभ्यन्तरमध्यमासु

सम्यक्प्रयुक्तासु न कम्पते ज्ञः

क्रियाशक्तिः पीठम् (विराड्रूपस्य)

कुप्यन्तं न प्रतिकुप्येदाकुष्टः

कुशलं वदेत् । सप्तद्वारावकी-

र्णां च न वाचमनृतां वदेत्

कूरेण जडतां याता तृष्णाभार्यानु-

गामिना । वशः कौलेयकेनैव ब्रह्म-

मुक्तोऽस्मि चेत्तसा

क्रोधमयोऽक्रोधमयो धर्ममयोऽधर्म-

मयः सर्वमयः (आत्मा)

क्रोधः पारुष्यमेव च

क्रोधाद्भवति सम्मोहः

१ सं.सो. २।१३

इतिहा. ९४

भ.गी. १७।१८

भ.गी. १८।२४

भ.गी. १७.५५

भ.गी. १३।३०

निरा.उ. १३

यो.चू. ८६

रा.पू. १।१२

अध्यात्मो. १२

मुण्डको. ३।२।१०

भ.गी. २।४३

सीतो. ११

प्रभो. ५।६

भावनो. २

ना. प. ३।४३

महो. ३।१९

बृह. ४।४।५

भ. गी. १६।४

भ. गी. २।६३

मेभं बृहस्पतेः, अपव्रान्तं वरु-
णस्य, तान्सर्वानिवोपसेवेत,
वारुणं त्वेव वर्जयेत्
हीङ्गारावस्तृजम्, कृष्णादाकाशं
खाद्यायुरुत्तरात् सुरभिविद्याः
प्रादुरकार्षम्

छांदो. २।२२।१

ह्रीमिस्त्येवदादावादाय कृष्णाय
गोविन्दाय गोपीजनवल्लभा-
येति बृहन्मानव्या सकृ-
दुच्चारयेद्योऽसौ गतिस्तस्यास्ति
..नान्या गतिः..

गो. पू. ३।९

मोङ्गारस्यैकतत्त्वं वदन्ति

गो. पू. २।१

ब्रह्मवादिनः

गोपालो. २।१९

तान्त्रै स लोकान् ध्रुवान् ध्रुवः

प्रतिष्ठितान्प्रतिष्ठितोऽव्ययमाना-

नव्ययमानोऽभिसिद्धयति

छांदो. ७।४।३

क्लेशोऽधिकतरस्तेषां

भ. गी. १२।५

क्लेशं मा स्म गमः पार्थ

भ. गी. २।३

न गतं केनवातीतं कुत्रलीनमिदं जगत्

अध्यात्मो. ६५

न गताः पृथिवीपालाः...वियोग-

साक्षिणीयेषां भूमिरद्यापितिष्ठति

भवसं. १।२३

न च सम्प्रतिष्ठाः, अभिष्टिताः केन

मुख्यतरेषु । वर्तामहे ब्रह्मविदो..

श्वेताश्व. १।१

अचित्तमिति स्मृतं, क्वचिन्मायेति

कल्पितम् । क्वचिद्वन्ध

इति ख्यातं (मनः)

महो. ५।१३०

अचिज्ज्ञानं क्वचित् क्रिया (मनः)

महो. ५।१३०

चित्कर्मैति संस्मृतम्

महो. ५।१३१

चेत्प्रकृतिरित्युक्तं

महो. ५।१३१

अदिच्छेति सम्मतम्

महो. ५।१३२

... ऐतदहङ्कारः

महो. ५।१३०

क्वचियोगी क्वचिद्भोगी

क्वचिद्वन्ध इति ख्यातं

महो. ५।१३२

क्वचिन्मनः क्वचिद्बुद्धिः

महो. ५।१३०

क्वचिन्मलमिति प्रोक्तं

महो. ५।१३१

क्वचिन्मायेति कल्पितम्

महो. ५।१३१

क्वचिद्वा विद्यते येषां संसारे सुख-

भावना । आयुस्तन्वमिवासाद्य

कालस्तामपि कुन्तति

महो. ३।३७

कतर्हियजमानस्यलोकइति, स यस्तं न

विद्यात्कथं कुर्यादथ विद्वान्कुर्यात् छांदो. २।२४।२

क्व धनानि महीपानां ब्राह्मणः

क्व जगन्ति वा । प्राक्तनानि

प्रयातानि...

बराहो. ३।२२

क्व न्वश्वमेधयाजिनो गच्छन्तीति

बृह. ३।३।२

क्व बन्धमोक्षकलने ब्रह्मवेदं विजृम्भते ।

सर्वमेकं परं व्योम को मोक्षः

कस्य बन्धता

अ.पू. २।३६

क्व शराहः क्व सूमरः क्व नूरणः

बा.मं. २१

क्व शरीरमशेषाणां श्लेष्मादीनां

महाचयः । क्व चाङ्गशोभा

सौभाग्यकमनीयादयो गुणाः

ना.प. ४।२७

क्वायं तदापुरुषो भवतीत्याहर

सौम्यहस्तमार्तभागावामे

वैतस्य वेदिष्यामः

बृह. ३।२।१३

क्वैतदभूत्, कुत एतदागा३त्

कौ. उ. ४।१८

क्वैष एतद्वा लोके पुरुषोऽशयिष्ठ

कौ. उ. ४।१८

क्वैष तदाभूत्कुत एतदागादिति

तदु ह न मेने गार्ग्यः

बृह. २।१।१६

क्वैषा कथमिति होचुः किं तेन,

न किञ्चनेति

नृसिंहो. ९।१०

क्वैषाऽनुज्ञेत्येष एवात्मेति

नृसिंहो. ९।१०

क्षणमायाति पातालं क्षणं याति

नभस्तलम् । क्षणं भ्रमति

दिक्कुञ्जे तृष्णा हृत्पद्मपट्टपदी

महो. ३।२४

क्षणमायान्ति सम्पदः

महो. ३।५३

क्षणं जन्माथमरणं सर्वेनश्वरमेवतत्

महो. ३।५३

क्षणं नयति कल्पताम् । मनो-

विलाससंसारः..

महो. ४।६८

क्षणं भ्रमति दिक्कुञ्जे (तृष्णा)

महो. ३।२४

क्षणं याति नभस्थलम्

महो. ३।२४

क्षणं स्फुरति सा देवी (अविद्या)

सर्वशक्तितया तथा

महो. ५।१२०

क्षणाद्येतस्यपां शैल्यं जलसंविचिंतो

भवेत् । ततस्तादृशगुणगतं मनः..

महो. ५।१५०

क्षत्रकर्म स्वभावजम्

भ.गी. २।३

क्षत्रस्य सायुज्यं सलोकतां

जयति, य एवं वेद

बृह. ५।१३।४

क्षत्रं तं परादाद्योऽन्यत्रात्मनः क्षत्रं
 वेद लोकास्तं परादुः [बृह. २।४।६ + ४।५।७
 क्षत्रं, प्राणो वै क्षत्रं बृह. ५।१३।४
 क्षत्रं यान्येतानि देवत्रा क्षत्राणीन्द्रो
 वरुणः सोमो रुद्रः पर्जन्यो यमो
 मृत्युरीशान इति बृह. १।४।११
 क्षत्राय स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये
 स० स्रवमवनयति बृह. ६।३।३
 क्षत्रियस्य न विद्यते भ.गी. २।३१
 क्षत्रियादयोऽपि परमार्थदर्शिनो-
 ऽभिज्ञा बहवः सन्ति व.सू. ६
 क्षत्रियादयो हिरण्यदातारो
 बहवः सन्ति व.सू. ८
 क्षत्रियेण क्षत्रियो वैश्येन वैश्यः
 शूद्रेण शूद्रस्तस्मादग्नावेव
 देवेषु लोकमिच्छन्ते बृह. १।४।१५
 क्षमा नाम प्रियाप्रियेषु सर्वेषु
 ताडनपूजनेषु सहनम् शां. १।१।३
 क्षमा सत्यं दमः शमः भ.गी. १०।४
 क्षमां हित्वा हेतुजालस्य मूलं बुद्ध्या
 सञ्चितं स्थापयित्वा तु रुद्रे अ.शिरः. ३।९
 क्षयकुष्ठगुदावर्त...तस्य रोगाः क्षयं
 यान्ति महामुद्रां तु योऽभ्यसेत् यो.चू. ६९
 क्षयगुल्मगुदावर्तजीर्णत्वगादिदोषा
 नश्यन्ति (लेख्यया मुद्रया) शां. १।७।४३
 क्षयाय जगतोऽहिताः भ.गी. १६।९
 क्षरं त्वविद्या ह्यमृतं तु विद्या
 विद्याविद्ये ईशते यस्तु सोऽन्यः श्वेता. ५।१
 क्षरं प्रधानममृताक्षरं हरः क्षरात्मा-
 नावीशते देव एकः । तस्याभि-
 ध्यानाद्योजनात्तत्त्वभावाद्भूयश्चा-
 न्ते विश्वमायानिवृत्तिः [ना.प. ९।९ + श्वेता. १।१०
 क्षरतीः पिङ्गला एकरूपाः चित्त्यु. ११।१०
 क्षरश्चाक्षर एव च भ.गी. १५।१६
 क्षरः सर्वाणिभूतानि [यो.शि. ३।१६ + भ.गी. १५।१६
 क्षराक्षरविहीनो यो नादान्त-
 र्योतिरेव सः तं. वि. ५।६
 क्षराक्षराभ्यामधिकः पुरुषोत्तम-
 संज्ञितः...संविराजते सामर. २

क्षान्तिरार्जवमेव च भ.गी. १८।४९
 क्षारक उत्तारकः क्षोभको मोहको
 जृम्भक इत्यपालनमुख्यत्वेन
 पञ्चविधोऽस्ति (वायुः) भावनो. ५
 क्षारणादापदां क्षारम् (भस्म) बृ.जा. १।६
 क्षारमन्त्यजमिव (त्यजेद्यतिः)
 क्षामदेवो अतिदुरितात्यग्निः ना.प. ७।१
 मित्रानुभयामि महाना. ६।१७
 स्वा३ अहं सहवै. ८
 क्षिपाम्यजस्रमशुभान् भ.गी. १६।१९
 क्षिप्तं यथा शास्त्रमलितूलमग्नौ.. भवसं. १।२४
 क्षिप्तोऽवमानितोऽसद्भिः प्रलब्धोऽसूयि-
 तोऽपिवा..आत्मनात्मानमुद्धरेत् ना.प. ५।३९
 क्षिप्रं कृत्येनिवर्तस्वकर्तुरेवगृहान्प्रति..
 वीरांश्चास्य निबर्हय वनदु. १३०
 क्षिप्रं भवति धर्मात्मा भ.गी. ९।३१
 क्षिप्रमरिष्यतीतिविद्यायस्तथाऽधीते संहितो. १।२
 क्षिप्रं हि मानुषे लोके भ.गी. ४।१२
 क्षीणं क्षौमं तृणं कन्याजिने च.. शाठ्या. १९
 क्षीणाविद्यो विमुच्यते । कल्पितेय-
 मविद्येयमनात्मन्यात्मभावनात् महो. ४।१२७
 क्षीणेऽज्ञानेमहाप्राज्ञरागादीनां परिक्षयः जा.द. ६।५
 क्षीणेन्द्रियमनोवृत्तिर्निराशी (यतिः) ना.प. ३।७५
 क्षीणे पुण्ये मर्त्यलोकं विशन्ति भ.गी. ९।२१
 प्राणे नासिकयोश्छुसीत श्वेता. २।९
 क्षीणे हेतुफलावेशे नास्ति हेतुफलो-
 ऽवः । यावद्धेतुफलावेशः संसार-
 स्तावदायतः अ.शां. ५५
 क्षीणे हेतुफलावेशे संसारं न प्रपद्यते अ.शां. ५६
 श्वेता. १।११
 क्षीयते दग्धसंसारो निस्सार इति
 निश्चितः । (मनोविकल्पनाशात्) महो. २।३४
 क्षीयन्ते चास्य कर्माणि
 तस्मिन्ष्ट्रे परावरे मुण्ड. २।१।८
 क्षीयत इ सोऽजमसि प्रतीकेनेति ।
 मुखं प्रतीकं, मुखेनेत्येतत्स
 देवानपि गच्छति बृह. १।५।२
 क्षीराब्धितः श्वेतद्वीपे क्षीरक्षण्डान्..
 आनीय.. मुक्तिसाधिका भवन्ति ऊर्ध्वपु. १

क्षीरब-	उपनिष	कोष	हमामेकां	१६३
क्षीरवत्पश्यति ज्ञानी लिङ्गिनस्तु गवां यथा	त्रि.ता. ५।१९	क्षुधार्तः क्षण्डयेत्तुषम् । नाहं प्रक्षेति जानाति तस्य मुक्तिर्न जायते	पैङ्गलो. ४।२२	
क्षीरवत्पश्यते ज्ञानं लिङ्गिनस्तु गवां यथा	प्र. वि. १९	क्षुधां देह्यथात्यक्त्वाबालः क्रीडति वस्तुनि । तथैव विद्वान्नमते		
क्षीरं क्षीरे यथा क्षिप्तं तैलं तैले जलं जले । संयुक्तमेकतां याति तथाऽऽत्मन्यात्मविन्मुनिः	आत्मो. २३	निर्ममो निरहं सुखी	२ आत्मो. १०	
क्षीरं पिबन्ति मधु ते पिबन्ति क्षीरं वा दधि वा तैलं... एतेषां विक्रयी विप्रो.. नरकं व्रजेत्	इतिहा. ७	क्षुधितस्याग्निर्भोज्यश्चेन्निमिषं कल्पितं भवेत्	ते. बि. ६।८९	
क्षीरादिभिरैतैरभिषिच्य सर्वानवाप्नोति कामान्	इतिहा. ८०	क्षुरस्य धारा निशिता दुरत्यया दुर्गं पथस्तत्कवयो वदन्ति	कठो. ३।१४	
क्षीरेण ज्ञापिते देवि.. दुर्गेऽहं क्षरणगतः	भस्मजा. २।१	क्षेत्रज्ञ इति तद्विदः क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोरेवं	भ. गी. १३।२	
क्षीरे संपिर्वापितम् । आत्मविद्या- तपो मूलं तद्रूपोपनिषत्पदम्	त्रि. ता. २।६	क्षेत्रक्षेत्रज्ञयोर्ज्ञानं क्षेत्रक्षेत्रज्ञसंयोगात्	भ. गी. १३।३	
क्षीरोत्तरं प्रस्फुरन्तं कुण्डलं युगलं स्मृतम् । ध्यायेन्मम	प्रज्ञो. २३	क्षेत्रमित्यभिधीयते क्षेत्रज्ञमेवाप्येति यः क्षेत्रज्ञमेवास्तमेति	भ. गी. १३।२	
प्रियं नित्यं स मोक्षमधिगच्छति	गोपालो. २।३४	क्षेत्रज्ञं चापि मां विद्धि क्षेत्रज्ञः परमात्मा च तयोरेक्यं यदा	सुबालो. ९।१३	
क्षीरोदार्यवशायिनं कल्पद्रुमाद्यः स्थितं वरदं.. वक्रतुण्डस्वरूपिणं (गणेशं)	ग. पू. २।४	भवेत्.. चित्तं याति विलीनतां	यो. क्षि. १।१३४	
क्षीरोदार्यवशायिनं नृकंसरि- विग्रहं योगिष्येयं परं पदं		क्षेत्रज्ञाभिष्टितं चैव कारणैर्विद्यते पुनः । एवं स भगवान्देवं	मंत्रिको. १९	
साम जानीयात्	नृ. पू. १।५	पश्यन्त्यन्ये पुनः पुनः क्षेत्रपालाय विद्यहे तीक्ष्णदंष्ट्राय	वनदु. १४२	
क्षीरोदनं पाचयित्वा सर्पिष्मन्त- मभीयातामीश्वरौ जनयितवै	बृह. ६।४।१४	'भीमहि । तन्नो भैरवः प्रचोदयात्	नृ. पू. ५।३	
क्षुत्तृष्णालस्यमोहमैथुनान्यग्नेः (अंशः)	शारीरको. ३	क्षेत्रं क्षेत्रं वै मायैषा सम्पद्यते	भ. गी. १३।२	
क्षुत्तृष्णोष्णमोहमैथुनाद्या अग्न्यंशाः	पैङ्गलो. २।२	क्षेत्रं क्षेत्रज्ञमेव च	भ. गी. १३।३४	
क्षुत्करणं कृकरकर्म (कृकरवायोः)	शाण्डि. १।४।९	क्षेत्रं क्षेत्री तथा कृत्स्नं क्षेत्रेऽस्मिन्स्त्व देवेश यत्र कुत्रापि		
क्षुत्पिपासान्ध्यबार्धिर्यकामक्रोधाद- योऽखिलाः । लिङ्गदेहगता		वा मृताः । कृमिक्रीडादयो- ऽप्याशु मुक्ताः संतु न चान्यथा	रामो. ३।४	
क्षेते खलिङ्गस्य न सन्ति हि	आ. प्र. २४	क्षेम इति वाचि योगक्षेम इति प्राणाः	तैत्ति. ३।१०।२	
क्षुत्पिपासामलां ज्येष्ठामलक्ष्मीं		क्षौराभ्यङ्गक्षानोर्ध्वपुंङ्गादिकं विहाय, लौकिकवैदिकमप्युपसंहृत्य...		
नाशयाम्यहम्	श्रीसू. ८	प्रणवात्मकेन देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः..	तुरीया. ३	
[अ. खि. ८७।५।८+ पिपासायै स्वाहा-विविधै स्वाहा	महाना. १।४।२०	हमामेकांसखिलावसन्नां भूत्वा.. स्वयं भूत्वा वराहो अहार तस्मै देवाय		
हृदयदौर्बल्यम्	महाना. १।४।१८	सुकृताय पित्रे स्वाहा	पारमा. ६।४	
	भ. गी. २।३			

स्व

सज्जाग्रियोगादृदि सम्प्रयुक्तमणो- र्धणुर्द्विरणुः कण्ठदेशे । जिह्वाप्र- देशे ज्यणुकं च विद्धि..	मैत्रा. ७।११
स्वङ्गत्वेनैव लोहता । तद्वदात्मनि देहत्वं पश्यत्यज्ञानयोगतः	यो.शि. ४।२४ यो.शि. १।६२
स्वण्डज्ञानेन सहसाजायतेऽश्वत्तरः स्वमध्ये कुरु चात्मानमात्ममध्ये च स्वं कुरु । सर्वं च स्वमयं कृत्वा न किञ्चिदपि चिन्तय	शांडि. १।७।१९
स्वैर्वराहैर्युक्तैर्याति कृष्णा भेजुं.. नलदमाली प्राजयति (स्वप्ने) स्वस्वेतदुपनिषदं विद्वान्य एवं वेद स्वत्वात्मनाऽऽत्माऽमृताख्यः..	३ ऐत. २।४।७ आरुणि. ५ मैत्रा. ६।७
(अथो) स्वस्विन्द्रः सत्यादेव नेयाय सत्यं हीन्द्रः स होवाच मामेव विजानीहि	कौ. त. ३।१
(अथ) स्वस्वियं ब्रह्मविद्या सर्वोपनिष- द्विद्या वा राजन्नस्माकं...मैत्रेयेण व्याख्याताऽहं ते कथयिष्यामि	मैत्रा. २।३
(ई० ३) स्वब्रह्म स्वपुराणं वायुरस्वमिति ह स्माह कौरव्यायणीयो पुत्रः स्वं मनो बुद्धिरेव च	बृह. ५।१।१ भ. गी. ७।४
स्वं वायुरापो व्योतिः पृथिवी विश्वस्य धारिणी । पुरुष एवेदं विश्वं तपो ब्रह्म परामृतमिति	ग. पू. १।४

गकारः पूर्वरूपं, अकारो मध्यमरूपं गगनसिद्धान्तः, अमृतकलोलनदी गगनं पवने प्राप्ते ध्वनिरुत्पद्यते महान् । ऋषिादीनां प्रवाद्यानां नादसिद्धिरुद्गीरिता	गणप. ७ निर्वाणो. १
गगनाकारो नादः, एतत्सर्वो नादः, महान्नादः, स गणेशो महान्भवति गगने नीलिमासत्ये जगत्सत्यं.. गगनो मम त्रिशक्तिमायास्वरूपो नान्यो मदस्ति	यो. चू. ११५ ग. शो. २।२ ते. वि. ६।७६ पा. ब्र. २

स्वं वायुर्ज्योतिरापः पृथिवीन्निद्रयं मनोऽन्नमन्नादीर्यं तपो मंत्राः कर्म लोका लोके नाम च	प्रभो. ६।४
स्वं वायुर्ज्योतिरापः पृथिवी विश्वस्य धारिणी	नारा. १ कैव. १५
स्वं वायुर्ज्योतिरापश्च पृथ्वी विश्वस्य.. खादप्यतितरां सूक्ष्मं तद्रक्षास्मि.. खादयश्चेतनापञ्चा धातवः	अ. पू. ५।६५ आयुर्वे. १
स्वेचराधिपतिर्भूत्वा स्वेचरेषु सदा वसेत्	योगकुं. २।१७
स्वेचरा भूचराः सर्वे... सद्य एव विमुच्यन्ते	वराहो. ४।४४
स्वेचरावसयं बहिमम्बुमंडल- स्वेचरीबीजं	योगकुं. २।१७ योगकुं. २।८२
स्वेचरो तु समभ्यसेत् स्वेचर्या मुद्रितं येन विवरं छम्बिको- र्ध्वतः । न तस्य क्षीयते बिन्दुः कामिन्यालिङ्गितस्यतु।यावद्विदुः स्थितो देहे तावन्मृत्युमयंकृतः स्वेचर्या मुद्रितं येन विवरं छम्बि- कोर्ध्वतः । न पीयूषं पतस्यमौ न च वायुः प्रभावति	यो. चू. ५७ यो. शि. ५।४१
स्वेराह्लादो न जानाति प्रतिबिम्ब- गतैरिव स्वे वै पश्यन्ति ते पद्म ख्याप्यमानामजातिं तैरनुमोदामहे वयम् । विवदामो न तैः सार्धम्..	अ. पू. ५।९९ अ. शो. २८ अ. शं. ५

गङ्गायां सागरे स्नात्वा..ब्रह्मनाडी- विचारस्य कलां नाहन्ति षोडशीम्	यो.शि. ६।४१
गच्छतस्तिष्ठतः कार्यमुज्जायाख्यं तु कुम्भकम् । मुखेन वायुं संगृह्य घ्राणरन्ध्रेण रेचयन्	यो. शि. १।९५
गच्छतस्तिष्ठतो वाऽपि...न विचारपरं चेतो यस्यासौ मृत उच्यते गच्छतस्तिष्ठतो वाऽपि... नारसिंह- कृता गुह्यिर्वासुदेवनयोऽस्त्यहम्	अ. पू. ५।१ विष्णुह. १।१

गच्छत्यस्मिन्नागच्छत्यस्मादिमाः

प्रजास्तस्माद्गुरकस्माद्गुरैः

गच्छन्त्यपुनरावृत्ति

गच्छन्त्यमूढाः पदमन्ययं तत्

गच्छन्तिष्ठन्निमित्तमुन्मिषन्वास्वपञ्चा-

प्राज्ञिकधारी शुचिः स्यात्

गच्छन्तिष्ठन्मुपविशन्कृत्यानो वा-

ऽन्यथापिवा । यथेष्टक्या वसे-

द्विद्वानात्मारामः सदा मुनिः

गच्छन्तिष्ठन् स्वपन् भुञ्जन्ध्यायेभि-

अलमीश्वरम् । स एव लययोगः..

गच्छेत्सूर्यसंसदम् (सूर्योपासनेन)

गणादि पूर्वमुच्चार्य वर्णादि तदनन्तरम्

गणानां त्वं गणपतिः स प्रियाणां

त्वं प्रियपतिः, स निधीनां

त्वं निधिपतिः

गणानां त्वा गणपतिं हवामहे..

[वनदु.८+अ.अ.२।६।२९+

[वा.सं.२३।१९+

गणानां त्वा गणनाथं सुरेन्द्रं कविं

कवीनामतिमेषविग्रहम् । ज्येष्ठ-

राजं वृषभं केतुमेकं सा नः

शृण्वन्मृतिभिः सीद क्षमन्

गणेश उवाच- मद्देहे ब्रह्माण्डान्तर्गतं

विलोक्य तथाविधामेव सृष्टिं

कुठ (हे ब्रह्मन्)

गणेशतापिनीयोपनिषद्भ्यापकसमं

मंत्रराजजापकस्य

गणेशो वै ब्रह्म

गणेशो वै सवजायत

गण्डौ स्यातां तपोलोकस्य-

लोकौ यथाकमम्

गतसङ्गस्य मुक्तस्य

गतागतं कामकामा उभये

गतासुनगतासूम्

गताः कलाः पञ्चदश प्रतिष्ठा देवाश्च

सर्वे प्रतिवेद्यतासु । कर्माणि

विज्ञानमयश्च आत्मा परे-

ऽन्वये सर्व एकीभवन्ति

मैत्रा. ६।७

अ. गी. ५।१७

अ. गी. १५।५

सि. शि. ११

कुण्डिको. २८

यो. त. २३

सूर्यता. ६।९

गणप. ७

ग. शो. २।१

त्रि. ता. ३।४

=मं. २।२३।१

तै. सं. २।३।१।४

ग. पू. १।१०

गणेशो. ३।५

गणेशो. ५।५

गणेशो. ३।१

गणेशो. ४।१

गुणका. १२

अ. गी. ४।२३

अ. गी. ९।२१

अ. गी. २।११

मुण्ड. ३।५।७

गतिरितिपादयोः, विमुक्तिरितिहस्तयोः तै. शि. ३।१०।१

गतिशैलविदां चात्रनाहस्तष्ठातुमर्हति आयुर्वे. २८

गतिर्भर्ता प्रभुः साक्षी अ. गी. ९।१८

गत्वाऽपि मातरं मोहावगम्याश्चैव

योषितः । उपास्यानेन मंत्रेण

रामस्तदपि नाशयेत् (पार्ष) रामो. ५।१६

गदाचकालिकासाक्षात्सर्वशत्रुनिवर्हणी कृष्णो. २३

गन्तव्यदेशहीनोऽस्मि मैत्रे. ३।२३

गन्तव्यमेवाप्येति यो गन्तव्यमेवास्तमेति सुबालो. ९।८

गन्तुमिच्छन्ति ये केचित् परे ब्रह्मपदे

लयम् । भवन्ति सिद्धयः सर्वा-

स्तेषां विध्वंसकारकाः अमन. १।७२

गन्धतन्मात्रमेतस्माद्भूमिसंविद्योभवेत् महो. ५।१५१

गन्धद्वारांदुराचर्या नित्यपुष्टां करी-

विणीम् ।...

[+वनदु. १२७+ २शिवसं. ३६

गन्धद्वारेति गोमयम्

गन्धर्व इत्यप्सरसः (उपासते)

गन्धर्वनगरं यथा । तथा विश्वमिदं

दृष्टं वेदान्तेषु विचक्षणैः

गन्धर्वनगरे सत्ये जगद्भवति सर्वदा

गन्धर्वयक्षासुरादिखण्डाः

गन्धर्वाणां चित्ररथः

गन्धर्वाणां पुरं यथा । यथाऽऽकाशे

द्विचन्द्रत्वं तद्वत्सत्ये जगत्स्थितिः

गन्धर्वाप्सरसः किमरा वादित्रबादिनः

समन्तादजीजनन्

गन्धलेपनमशुद्धलेपनमिव क्षारमं त्यज-

मिव..स्त्रियमहिमिव (त्यजेयतिः)

[ना. प. ७।१+

गन्धवतीयं भूमिर्गन्धभूमिभ्यां भिक्षा

गन्धं सर्वमसद्विद्धि सर्वाज्ञानमस-

न्मयम् । असदेव सदा सर्वम्..

गन्धः पुष्पेषु भूतेषु तथाऽऽत्मा-

ऽवस्थितो ह्यहम्

गमनविरोधं न करोति (परिव्राट्)

गमनादिबिभर्जितः । सर्वदा समरूपो-

ऽस्मि क्षान्तोऽस्मि पुनश्चोत्तमः

मैत्रे. ३।२३

रामो. ५।१६

कृष्णो. २३

मैत्रे. ३।२३

सुबालो. ९।८

अमन. १।७२

महो. ५।१५१

महाना. ५।७

+गी.सू. ९

वृ. जा. ३।७

मुद्रलो. ३।३

वेतव्य. ३१

तै. वि. ६।७५

अ. गी. १।१२९

अ. गी. १०।२६

यो. शि. ४।१६

बह्वचो. १

१सं. खो. २।७९

गोपालो. १।९

तै. वि. ३।५८

वासुदे. १०

ना. प. ९।२१

मैत्रे. ३।२३

गमागमस्त्वं गमनादिशून्यमोङ्कारमेकं
रविकोटिदीप्तिम् । पश्यन्ति ये...

इंसात्मकं ते विरजा भवन्ति

ध्या. बि. २४

गमागमस्त्वं गमनादिशून्यं चिद्रूपदीपं
..पश्यामि तं सर्वजनान्तरस्थं

नमामि हंसं परमात्मरूपम्

ध्या. बि. २४

गम्भीरनाभिकमलः सुवृत्तना-

सायुगलो.. महाविष्णुरासे

राधोप. ३११

गरीयसे ब्रह्मणोऽप्यादिकर्त्रे

भ.गी. ११।३७

गढढो ब्रह्म विष्णुश्च नारसिंहस्तथैव

च । आदित्योऽग्निश्च दुर्गिश्च..

महाना. ६।१२

गढढो बटमाण्डीरः सुदामा नारदो

मुनिः । वृन्दा भक्तिः क्रिया बुद्धिः.. कृष्णो. २४

गर्जति गायति बाति वर्षति वरुणो-

ऽर्यमा...कला कलिर्घाता ब्रह्मा

प्रजापतिर्मेषबा.. ऊर्ज्व च दिशश्च

सर्वं नारायणः

सुबालो. ६।१

गर्तमिव पतति यदेव जाग्रद्वयं

पश्यति तदत्राविधया मन्यते

बृह. ४।३।२०

गर्वभीतरा गर्दभ इतरस्तां समे-

बाभक्तत एकशफमजायत

बृह. १।४।४

गर्भे इव सुभृतो गर्भिणीभिः । दिवे

दिवर्द्धयोजागृवर्द्धिर्मेनुष्येभिरभिः..

कठो. ४।८

गर्भे पवतच्छयानो वामदेव एवमुवाच

२ ऐत. ४।५

गर्भजन्मजरामरणसंसारमहद्भयास्त-

न्तारयति तस्मादुच्यते चक्षुरं

तत्तारकम् [अद्वयता. १+

रामो. १।२

गर्भजन्ममरणसंसारमहद्भयास्तं

तारयति । तारकमित्येतत्तारकं

ब्राह्मणो नित्यं महीयते

श्रीवि. ता. १।२

गर्भबास्रमयाद्गीतः...गुहां प्रवेष्टु-

मिच्छामि परं पदमनामयम्

२ सञ्ज्यासो. ९

गर्भं वेदिं छिनीवालि.. [बृ. ६।४।२१+

[=मं. १०।१८४।२+

क्र. ज. ८।८।४२

अथर्व. ५।२५।३

गर्भा इव मातरमभिजिघांसुः

परस्तादोङ्कारप्रयुक्त्येतथैव

तदृचा प्रत्याप्यायेत्

२ प्रणवो. ४

गर्भे तु सन्नन्वेषाम वेदसहं देवानां

जनिमानि बिन्वा । शतं

मा पुर आयसीररक्षन्..

२ ऐत. ४।५

गर्वो रक्षः स्वगो वक्त्रः, दया सा रोहिणी

माता सत्यभामा धरेति वै

कृष्णो. ४ १

गल-वदन-नाभि-हृदय-भूमध्यं

स्थानम् (अन्तःकरणस्य)

पैङ्गलो. २।४

गलितद्वैतनिर्भासो मुदितोऽन्तः-

प्रबोधवान् । सुषुप्तमन एवास्ते

पञ्चमी भूमिकां गतः

अक्षयुप. ३८

गलितोऽपि यदा बिन्दुः सम्प्राप्तो

योनिमण्डले । प्रजत्यूर्ध्वदृष्टा-

च्छक्त्या निबद्धो योनिमुद्रया

ध्या बि. ८५

गवामनेकवर्णानां क्षीरस्याप्येकवर्णता ।

क्षीरवत्पश्यते ज्ञानं (पश्यतिज्ञानी)

..गवां यथा.. [क्र. बि. १९+

त्रि. ता. ५।१९

गवा त्वा हिङ्गारेणाभिर्हिङ्गरो-

मीति त्रिरस्य मूर्धान-

मभिर्हिङ्गुर्यात्

कौ. उ. २।११

गहना कर्मणो गतिः

भ.गी. ४।१७

गाणपस्यादिमन्त्रेषु..सफलोऽयंबद्धक्षरः

रामो. ५।५

गाणपत्येषु क्षेत्रेषु...राममंत्रः

फलाधिकः

रामो. ५।४

गाण्डीवं संसृते इस्तात्

भ. गी. १।२९

गातुं यज्ञाय गातुं यज्ञपतये देवी..

विष्णु. सां.

[क्र. सि. १०।१९१।९

गात्रसंवाहनं रात्रौ पादाभ्यङ्गं च

यत्नतः । प्रातः प्रसाधनं दृष्ट्वा

कार्यं सम्मार्जनाञ्जनम्(गुरोः)

शिवो. ७।३३

गानानन्दे छीयते बिम्बमेतत्

गान्धर्वो. ९

गान्धर्वी राधिका धन्या रुक्मिणी

परमेश्वरी । इत्येतानि तु नामानि

यः पठेत्स मुक्तो भवति

राधिको. ७

गान्धारप्रामनाहं हि गानमित्यभि-

धीयते । तेन ब्रह्मादिकीटान्ता

विदुस्त्वानन्दमाधुरीम्

गान्धर्वो. ८

गान्धारायाः सरस्वत्यामध्येप्रोक्ता च
शङ्खिनी । अलम्बुसा स्थिता पायु-
पर्यन्तं कन्दमध्यगा

जा.द. ४।१७

गान्धारा सध्वनेत्रान्ता प्रोक्ता
वेदान्तवेदिभिः

जा. द. ४।२२

गान्धारा हस्तिजिह्वा च इडायाः
पृष्ठपार्श्वयोः । पूषा यशस्विनी
चैव पिङ्गला दृष्टपूर्वयोः

जा. द. ४।१४

गान्धारी चन्द्रदेवता । शंखिन्या-

अन्त्रमास्तद्वत्पयस्विन्याः प्रजापतिः

जा. द. ४।३८

गान्धारीसरस्वतीमध्ये यशस्विनी..

शांदि. १।४।६

गान्धारी हस्तिजिह्वा च..नेत्रद्वयं गते

यो.शि. ५।२१

गान्धारी हस्तिजिह्वा च द्वे चान्ये

नादिके स्थिते । पुरतः पृष्ठतस्तस्य

..पूषा यशस्विनी नाड्यौ..

त्रि.प्रा. २।७१

गाभिर्जुष्टमयुजो निषिकं तवेन्द्र-

विष्णोरनु संचरेम । नाकस्य

पृष्ठमसि संब्रामो वैष्णवी-

लोक इह मादयन्ताम्

वनदु. १२०

गामाविश्य च भूतानि

भ.गी. १५।१३

गायत्रमन्त्रेव गायत्रीमन्त्रेव त्वा सर्व-

रूपमिमं कृत्वा हिं कुर्वन्ति ।

शौनको. २।२

गायत्रं छन्दं परमात्मं स्वरूपं

महाना. ११।५

गायत्रं प्रातःसवनं

छान्दो. ३।१६।१

गायत्रं हि छन्दः, गायत्री वै देवा-

नामेकाक्षरा श्वेतवर्णा व्याख्याता

२प्रणवो. १८

गायत्री कस्यक्षरा कतिपदा किंवा-

ऽस्या गोत्रं किं वाऽस्या रूपं

कीदृशं तस्याः शरीरं भवति

सन्ध्यो. १९

गायत्री चतुर्विंशत्यक्षरा त्रिपदा

षट्कुक्षिः पंचशीर्षा..

महाना. ११।७

गायत्री छन्दसामहम्

भ.गी. १०।२५

गायत्री छन्दसां मातेर्देवस्य जुषस्व मे

महाना. ११।६

गायत्री त्रिष्टुप् जगत्पुण्यं क्वि-

र्षुह्युष्णिगदितिरिति त्रिरा-

श्वतेन संदांसि प्रविषाद्यन्ते

गायत्रीर. ८

गायत्री प्रातः, सावित्री मध्यं-

दिने सरस्वती सायमिति

निरन्तरमजपा..

त्रि. ता. ४।७

गायत्रीमावाहयामि सावित्रीमावा-

हयामि सरस्वतीमावाहयामि

महाना. ११।७

गायत्रीमेव सावित्रीमनुब्रूयात्

बृह. ५।१४।५

गायत्रीमेवानुब्रूयात्

गायत्र्यु. ४

गायत्री वा इदं सर्वं भूतं यद्विदं किञ्च

छांदो. ३।१२।१

गायत्री वा इदं सर्वं यद्विदं किञ्च

नृ. पू. ४।३

गायत्री वै देवानामेकाक्षरा

श्वेतवर्णा च व्याख्याता

२प्रणवो. १८

गायत्री च स्ववाचाऽमौ समारोपयेत्

आरुणि. २

गायत्री च उपासते ते सूर्यमण्डलं

लयं यान्ति

सामर. २७

गायत्रो ब्राह्मणः प्राजापत्यो

बृहन्निति (ब्रह्मचारिणश्चतुर्विधाः)

आश्रमो. १

गायत्र्यहंसावित्र्यहं, त्रिष्टुप् जगत्पुण्यं

चाहं, छन्दोऽहं, गार्हपत्यो दक्षि-

णाग्निराहवनीयोऽहं सत्योऽहम्

अ.शिरः. १

गायत्र्या अक्षमालायां सायं प्रातः शतं

जपेत् । चतुर्णां खलु वेदानां समग्रं

लभते फलम्

सन्ध्यो. १४

गायत्र्या गायत्रीछन्दः, विश्वामित्रकविः

सविता देवताः, स्व,

ब्रह्मा शिरः, विष्णुर्हृदयं,

रुद्रः शिखा, पृथिवी योनिः

महाना. ११।७

गायत्र्या लोकाः (भवन्ति)

[अ. शिरः. ३।१५+

बटुको. २७

गायत्र्या शतसहस्रं जपं भवति

वृत्तात्रे. ३।१

गायत्र्याः षष्टिसहस्राणि जप्तानि भवन्ति

(तत्तदुपनिषत्पठनेन) [अ.शिरः. ३।१६ + चतुर्वे. ७

गायत्र्याः सावित्र्यभवत् । सावित्र्याः

सरस्वत्यभवत् । सरस्वत्याः सर्वे

वेदा अभवन्

गायत्रीर. १

गायत्र्यस्यैकपदी द्विपदी त्रिपदी

चतुष्पदपदसि, न हि पद्यसे

बृह. ५।१४।७

गायत्र्यैकपदी द्विपदी त्रिपदी

चतुष्पदपदा सा न हि पद्यते

गायत्र्यु. ५

गार्गि मातिप्राक्षीर्मा ते मूर्धा व्यपस-		गुणकर्मविभागशः	भ.गी. ४।१३
दनतिप्रश्रयाँवैदेवतामतिपृच्छसि	बृह. ३।६।१	गुणतस्त्रिविधं शृणु	भ.गी. १८।२९
गार्ग्यो ह वै बालाकिरनुचानः		गुणत्रयमयीं रज्जुं सुदृढामात्मबन्धि-	
संसृष्ट आस	कौ.उ. ४।१	नीम् । अमनस्कधुरेणैव छित्त्वा	
गार्हपत्यदक्षिणाग्न्याहवनीयेष्वरणि-		मोक्षमवाप्नुयात्	अमन. २।८७
देशाद्भस्ममुष्टिं पिबेदित्येके	कठरु. ३	गुणत्रयमसद्विद्धि ब्रह्मं सत्यात्मकः	
(अथ)गार्हपत्यो दक्षिणाग्निराहव-		शुचिः । श्रुतं सर्वमसद्विद्धि वेदं	
नीयइतिमुखवत्येषाँङ्कारस्यमूर्तिः मैत्रा. ६।५		सर्वमसत्सदा ।.. ब्रह्मं सत्य-	
गार्हपत्यो दक्षिणाग्निराहवनीयोऽहं		चिदात्मकः	ते.वि. ३।४९
सत्योऽहं गौरहं गौर्यहमृगहं		गुणत्रयमिदं धेनुर्विद्याऽभूद्रोमयं	
यजुरहं सामाहमथर्वाङ्गिरसोऽहं..		शुभम् । मूर्त्रं चोपनिषत्प्रोक्तं	
यो मां वेद स सर्वान् देवान्वेद		कुर्याद्भस्म ततः परम्	बृ. जा. ३।२
सर्वाश्च वेदान्	अ.शिरः. १।१	गुणत्रययुक्तं कारणं (क्षरीरं)	यो. चू. ७२
गार्हपत्योहवायुषोऽपानोव्यानोऽन्वा-		गुणत्रयाभया विद्या सा विद्या च	
हार्यपचनो यद्गार्हपत्यात्प्रणीयते,		तदाश्रया । गुणत्रयमिदं धेनु-	
प्रणयनादाहवनीयः प्राणः	प्रश्नो. ४।३	र्विद्याऽभूद्रोमयं शुभम् । ...	
गावद्वीथोश्वाःप्रतिहारःपुरुषोनिधनं	छान्दो. २।१८।१	कुर्याद्भस्म ततः परम्	बृ. जा. ३।१
गावो भगो गाव इति प्राशयेत्तर्पणं		गुणप्रवृद्धा विषयप्रवालाः	भ. गी. १५।२
जलम् । उपोष्य च चतुर्दश्यां		गुणवद्वस्तथा जीवः प्राणापानेन	
कृष्णे शुक्लेऽथवा प्रती	बृ. जा. ३।४	कर्षति । प्राणापानवशो जीवो	
गावो ह जज्ञिरे तस्मात् [वा.सं. ३।१।८+ चित्त्यु. १२।५		ब्रह्मब्रह्मैवैव गच्छति	यो. चू. २९
[+अ. अ. ४।८।१८=	मं. १०।९०।९	गुणवान्भवति, अगुणवान् भवति,	
गावो हिरण्यं धनमन्नपानं		द्वैतो भवति, अद्वैतो भवति	ग. शो. २।२
सर्वेषाँ ऋत्र्यै स्वाहा	महाना. १४।५	गुणःप्रकृतिमेदवशादध्यवसायात्म-	
गां च योऽव्यभिचारेण	भ.गी. १४।२६	बन्धमुपगतोऽध्यवसायस्य	
गिरिति ह वै द्विपन्तं पाप्मानं		दोषक्षयाद्विमोक्षः	मैत्रा. ६।३०
भ्रातृव्यं पराऽस्य द्विपन् पाप्मा		गुणा इति गुणविद्वस्तस्त्वानीति	
भ्रातृव्यो भवति	१पेन. १।८।२	च तद्विद्वः	वैतथ्य. २०
गिरामस्येकमक्षरम्	भ.गी. १०।२५	गुणा गुणेषु वर्तन्ते	भ. गी. ३।२८
गिराँमौनंतुबालानामयुक्तं ब्रह्मवादिनाम्	ते.वि. १।२२	गुणातीतः स उच्यते	भ.गी. १४।२५
गिरिकन्दरेषु वन्द्यैक एव द्वौ वाचरेत् ।		गुणानेतानतीत्य ग्रीन्	भ.गी. १४।२०
ग्रामं त्रिभिर्नगरं चतुर्भिर्ग्राम-		गुणान्वयो यः फलकर्मकर्ता कृतस्य	
मित्येकश्चरेत् (यतिः)	ना.प. ७।२	तस्यैव नचोपभोक्ता । स विश्व-	
गुणापुत्रादि द्योते		रूपस्मिन्गुणस्त्रिबर्मा प्राणाधिपः	
बह्विना । नान्यारोपितसंस्कारधर्मा..	१अवधु. १५	सञ्चरति स्वकर्मभिः [मैत्रा. ५।७+ भवसं. २।२३	
गुडाकेसः परंतपः	भ.गी. २।९	गुणा मे वै न संशयः (गणेऽस्य)	ग. शो. ४।९
गुडाकेसेन भारत	भ.गी. १।२४	गुणा वर्तन्त इत्येव	भ. गी. १४।२३
गुणकर्मविभागयोः	भ.गी. ३।२८		

गुणांश्च सर्वान् विनियोजयेद्यः

श्वेता. ५।५

गुणाः प्रकृतिसम्भवाः

भ. गी. १४।५

गुणैर्भ्यश्च परं वेत्ति

भ. गी. १४।१९

गुणेशं मां सञ्चिन्त्य राजस(ब्रह्मन्)

ग. शो. ४।९

त्वं जगत्कुरु

गुणैरेक्यं सम्पाद्य महास्थूलं महा-

सूक्ष्मे महासूक्ष्मं महाकारणे च

संहृत्य मात्राभिरोतानुज्ञात्रनु-

ज्ञाविकल्परूपं चिन्तयन् प्रसेत्

नृसिंहो. ३।४

गुणैर्यो न विचाल्यते

भ. गी. १४।२३

गुणैः कर्माणि सर्वशः

भ. गी. ३।२७

गुणो बुद्धिरहङ्कारस्तन्मात्राणीन्द्रि-

याणि च । भूतानि च चतुर्विंश-

दिति पाशाः प्रकीर्तिताः

शिवो. १।११

गुणौघैस्तृप्यमानः कलुषीकृतश्चास्थिर-

श्चञ्चलो.. सस्पृहो.. निबध्नात्या-

त्मनाऽऽत्मानं, जालेनेव खचरः...

भैत्रा. ३।२

गुदमाकुञ्च्य यत्नेन मूलशक्तिं

प्रपूजयेत् । नाभौलिङ्गस्यमध्ये

तु षड्यानाख्यं च बन्धयेत्

यो. शि. ५।३७

गुदमेद्वान्तरालस्थं मूलाधारं

त्रिकोणगम् । शिवस्थ जीव-

रूपस्य स्थानं तद्धि प्रचक्षते

वराहो. ५।९०

[+यो. शि. १।१६८+५।५

गुदमेद्वोरुजानूदरवृषणकटिजंघा-

नाभिगुदान्यगारेष्वपानः

सञ्चरति

शांदि. १।४।७

गुदयोनिस्त्रमायुक्त आकुञ्चत्येक-

कालतः । अपानमूर्ध्वगं कृत्वा

समानोऽन्ने नियोजयेत्

वराहो. ५।३८

गुदस्य पृष्ठभागेऽस्मिन् वीणादण्डः

स देहभूत् । दीर्घास्थिदेहपर्यन्तं

ब्रह्मनाडीति कथ्यते

यो. शि. ६।८

गुदस्य पृष्ठभागे वीणादण्डाभिता

मूर्धपर्यन्तं ब्रह्मरन्ध्रेविज्ञेयाव्यक्ता

सूक्ष्मा वैष्णवी भवति

शांदि. १।४।६

गुदं नियम्य गुल्फाभ्यां व्युत्क्रमेण

समाहितः । योगासनं भवेदेतत्..

२२

त्रि.प्रा. २।३८

गुदात्तुद्वयगुलादूर्ध्वं मेढ्रात्तु द्वयगुला-

दधः । देहमध्यः.. अनुजानीहि..

जा.द. ४।२।३

गुदाद्वयगुलादूर्ध्वं मेढ्राद्वयगुलादधो

देहमध्यं मनुष्याणां भवति

शांदि. १।४।४

गुरुणा चोपदिष्टोऽपि तत्र सम्बंध-

वर्जितः । वेदोक्तैर्नैव मार्गेण

मंत्राभ्यासो जपः स्मृतः

जा.द. २।११

गुरुणा दत्तमेतदन्नं परब्रह्म

गुरुणा दर्शिते तत्त्वे दर्शनात्तन्मयो

भवेत् । विमुक्तं मन्येतात्मानं..

अमन. २।४५

गुरुणाऽपि विचाल्यते

गुरुतल्पगमनात्पूतो भवति

भ.गी. ६।२२

गुरुदेवात्परं नास्ति तस्मात्तं पूजयेत्सदा

गुरुभक्तिः सत्यमार्गानुरक्तिः सुखागत-

वस्त्वनुभवश्च तद्वस्त्वनुभवेन तुष्टि-

निस्सङ्गता... वैराग्यभावश्च

नियमाः

मं. प्रा. १।१

गुरुभक्तिं सदा कुर्याच्छ्रेयसे भूयसे

नरः । गुरुरेव हरिः साक्षाज्ज्ञान्य

इत्यब्रवीच्छ्रुतिः

प्र.वि. ३०

गुरुभक्त्या लभेज्ज्ञानं ज्ञानान्मुक्ति-

मवाप्नुयात्

शिवो. ७।७४

गुरुभैषज्यसिद्धयर्थमपि गच्छेत्त्रसा-

तलम् । यदादिशेदुरुः किञ्चि-

त्तत्कुर्यादविचारतः

शिवो. ७।२९

गुरुमुखात्तत्त्वमसीति महावाक्यं

प्रणवपूर्वकमुपलभ्य.. निर्ममो-

ऽव्यात्मनिष्ठः.. शरीरसन्धार-

णार्थ.. भैक्षमाणो.. ब्रह्मभूयाय

भवति

प .दं. प. ६

गुरुरप्येवंविच्छ्रुचौ देशे पुण्यनक्षत्रे

प्राणानायम्य पुरुषं ध्यायन्..

शिष्याय.. पुरुषसूक्तार्थमुपदि-

क्षेद्विद्वान्

मुद्रलो. ५।१

गुरुरहं, आचार्योऽहं, आगमोऽहम्

गुरुरेव परं धनम् [अद्वयता. १२

गुरुरेव परं ब्रह्म गुरुरेव परा गतिः

गुरुरेव परा विद्या [द्वयोप. ६+

अद्वयता. ११

अद्वयता. ११

गुरुरेव परः कामो गुरुरेव परायणः ।
यस्मात्तदुपदेष्टाऽसौ तस्माद्गुरु-
तरो गुरुः

गुरुरेव परा काष्ठा
गुरुरेव परा गतिः [शाट्याय. ३६+
गुरुरेव परायणम्
गुरुरेव परा विद्या गुरुरेव परं धनम्
गुरुरेव परो धर्मो गुरुरेव परा गतिः
गुरुरेव पिता माता गुरुरेव परः शिवः
गुरुरेव हरिः साक्षात्प्राप्त्यर्थी च लुतिः
गुरुरेव विषयः श्रीमान्नित्यं तिष्ठेत्
समाहितः

गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवः सदाशिवः ।
न गुरोरधिकः कश्चित् त्रिपुलोकेषु..
गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो महेश्वरः ।
गुरुदेवात्परं नास्ति तस्मात्तत्पूजयेत्..
गुरुवक्त्रात्पुलभ्येत प्रत्यक्षं सर्वतो मुखम्
गुरुवद्गुरुभार्यायां तत्पुत्रेषु च वर्तनम्
गुरुवाक्यसमाभिज्ञे ब्रह्मज्ञानं प्रकाशते ।
कर्णधारं गुरुं प्राप्य तद्वाक्यं
प्लवङ्गदम् । अभ्यासवासनाशक्त्या
तरन्ति भवसागरम्

गुरुवाक्यसमाभिज्ञे ब्रह्मज्ञानं स्फुटी भवेत्
गुरुवाक्यसमुद्भूतस्वानुभूत्यादि-
शुद्धया । यस्याभ्यासेन
तेनात्मा सततं चावलोक्यते
गुरुवाक्यात्सुपुत्रायां विपरीतो भवे-
ज्जपः । सोऽहं सोऽहमिति प्रोक्तो
मंत्रयोगः स उच्यते
गुरुशास्त्रोक्तभावेन भिक्षोर्भिक्षं
विधीयते

गुरुशास्त्रोक्तमार्गेण स्वानुभूत्या च
चिद्धने । ब्रह्मैवाहमिति ज्ञात्वा
वीतशोको भवेन्मुनिः
गुरुशिष्यमसद्विद्धि गुरोर्मित्रमस-
त्ततः । यद्वृत्त्यं तदसद्विद्धि न
मां विद्धि तथाविधम्

द्वयोप. ७
अद्वयता. १२
अद्वयता. ११
अद्वयता. ११
द्वयोप. ६
शाट्याय. ३६
शिवो. ७।३८
ब्र. वि. ३१
शिवो. ७।४५

यो. शि. ५।५६
अमन. २।४२
ब्र. वि. ३४
पैङ्गलो. ४।८
यो. शि. ६।७८
योगकुं. ३।१७

महो. ४।२६
यो. शि. १।१३
मैत्रे. २।१०

महो. २।२५

ते. वि. ३।५२

गुरुशिष्यशास्त्रादिविनिर्मुक्तः
सर्वसंसारं विमुञ्च्य कामो-

हितः परिप्राट्...
गुरुशिष्यादिभेदेन ब्रह्मैव प्रति-
भासते । ब्रह्मैव केवलं शुद्धं
विद्यते तत्त्वदर्शने
गुरुशुश्रूषानिरतः पितृमातृविधेयः
वेदान्तश्रवणं कुर्वन्योगं समारभेत्
गुरुसम्भवात्मकं लिङ्गं प्रगुरोः
गुरुस्त्वं जनकस्त्वं सर्वविद्यारहस्यज्ञः
सर्वज्ञस्त्वमतो मत्तो मदिष्टं रहस्यं
...स्वद्विना वक्तुं कः समर्थः

गुरुः शिव एव लिङ्गं, उभयोर्मिश्र-
प्रकाशत्वात्
गुरुणां च हिते युक्तस्तत्र संवत्सरं
वसेत् । नियमेष्वप्रमत्तस्तु...
गुरुणां सर्वज्ञानिनां गुरुणादत्तमेत-
दन्नं परब्रह्म
गुरुन हत्वा हि महानुभावान्
गुरुपदिष्टमार्गेण ध्यायन्.. मत्सायुज्यं
द्विजः सम्यग्मजेद्भ्रमरकीटवत्

गुरुपदिष्टमार्गेण ध्यायन्नाममन-
न्यधीः । गोब्राह्मणसमीपतः
गुरुपदेशश्रवणाच्छिष्यस्तत्त्वमयो
भवेत् । तस्मादुपासितास्सम्यक्
सहजं प्राप्यते गुरोः

(तथा) गुरुपदेशेन विना कल्प-
कोटिभिस्तत्त्वज्ञानं न विद्यते ।
गुरोर्गुरुस्तयोः पूज्यः स्वगुरुश्च
तवाक्षया
गुरोर्न क्षणद्वयेदाज्ञामपि प्राणान्
परित्यजेत् । कृत्वाऽज्ञां प्राप्नु-
यान्मुक्तिं लब्धयन्मरकं व्रजेत्

गुरोर्निन्दापवादं च श्रुत्वा कर्णो
पिघापयेत् । अन्यत्र नैव सर्पेण
निगृहीयादुपायतः
गुरौ द्वैतमवश्यं कार्यम्, यतो न
तस्मादन्यत्

ना. प. ९।२२

२ आत्मो. ३

शाण्डि. १।५।१
लिङ्गोप. २

ना. प. २।१

रुद्रोप. ३

ना. प. ६।३२

रुद्रोप. ३
भ. गी. २।५

मुक्तिको. १।२४

रामर. ४।४

अमन. २।४६

त्रि. म. ना. ५।४

शिवो. ७।२६

शिवो. ७।२८

शिवो. ७।३६

स्वसंवे. ४

गुर्वर्थं ग्राममुपेत्य ध्रुवशीलोऽष्टा मास्येकाकी चरेद्वावेवाचरेत्	प. हं. प. ७	गुह्या एवदेशा मधुकृतो ब्रह्मैव पुच्छं ता अमृता आपः	छां.उ. ३।५।१
गुर्वाज्ञया कर्म कृत्वा तत्समाप्तौ निवेदयेत् । कृत्वा च नैत्यकं सर्वमवीयीताज्ञया गुरोः	शिवो. ७।२५।	गुह्याच्छादकं कौपीनमोमिति (गृहीत्वा).. कृतार्थोऽहमिति मत्वा स्वाश्रमाचारपरो भवेत्	ना.प. ४।५० भ.गी. १८।६३
गुरुं च शिववद्भक्त्या नमस्कारेण पूजयेत् । कृताञ्जलिस्त्रिसन्ध्यं च भूमिविन्यस्तमस्तकः	शिवो. ७।५. रुद्रोप. ३	गुह्याद्गुह्यतरं मया गुह्याद्गुह्यतरा विद्या न देया यस्य कस्यचित् । एतज्ज्ञानी वसेद्यत्र स देशः पुण्यभाजनम्	अमन. २।१२ महावा. १
गुरुः शिवो देवः, गुरुः शिवएवलिङ्गम् गुरुः साक्षादादिनारायणः पुरुषः गुल्फौ च वृषणस्याधः सीवन्युभय- पार्श्वयोः ।... भद्रासनं भवेत्	त्रि. म. ना. ८।६ त्रि. ब्रा. २।४५	गुह्याद्गुह्यपरमेधानप्राकृतायोपदेष्टव्या गुह्योपनिषदित्येषा गोप्याद्गोप्यतरा सदा । चतुर्भ्यश्चापि वेदेभ्य एकीकृत्यात्र योजिता	गुह्यका. ७७ अ.शिरः. १।१
गुल्फौ तु वृषणस्याधः सीवन्याः पार्श्वयोः क्षिपेत् [जा.द. ३।७+ गुह्यदस्त्वन्धकारः स्याद्गुह्यदस्त्वन्धि- रोधकः । अन्धकारनिरोधित्वा- द्गुरुरित्यभिधीयते [द्वयो. ५+ गुह्यप्रन्थिभ्यो विमुक्तोऽमृतोभवति गुहायां निहितं साक्षादक्षरं वेद चेन्नरः । छित्त्वाऽविद्यामहा- प्रन्थि शिवं गच्छेत्सनातनम् । तदेतदमृतं सत्यं..	शांडि. १।३।८ अद्वयता. १० मुण्ड. ३।२।९	गुह्योऽहमरण्योऽहमक्षरमहंक्षरमहं.. गुह्यधर्माश्रितोविद्वानज्ञातचरितंचरेत् । तं दृष्ट्वा शान्तमनसं स्पृहयन्ति दिवौकसः	ना. प. ४।३५
गुहाशया निहिताः सप्त सप्त गुहाहितं गह्वरेष्ठं पुराणम् । अध्यात्म- योगाभिगमेन देवं मत्वा धीरो हर्ष- शोको जहाति	रुद्रह. ३६ मुण्ड. २।१।८	गृहत्वेन हि काष्ठानि खड्गत्वेनैव लोहता । तद्वद्वात्मनि देहत्वं पश्यत्यज्ञानयोगतः	यो.शि. ४।२४
गुहां प्रविश्य तिष्ठन्तं यो भूतेभि- र्व्यपश्यत । एतद्वै तत्	कठो. २।१२	गृहस्थशतमेकमेकेन वानप्रस्थेन तत्समं, वानप्रस्थशतमेकमेकेन यतिना तत्समम्	नृ.पू. ५।१६
गुहां प्रविश्य तिष्ठन्ती या भूतेभिर्व्यजायत ।	कठो. ४।६	गृहस्था अपि चतुर्विधा भवन्ति वार्ताकवृत्तयः शालीनवृत्तयो यायावरा घोरसङ्ग्यासिकाश्चेति	आश्रमो. २
गुहां प्रविष्टौ परमे परार्थे । छायातपो ब्रह्मविदो वदन्ति पञ्चाग्नयो ये च त्रिणाचिकेताः	कठो. ४।७	गृहस्थानां निर्मला विभूतिः, तप- स्विभिः सर्वभस्म भार्यम्	रुद्रोप. १
गुह्यमध्यात्मसंज्ञितम् गुह्यं ब्रह्म सनातनम् । यथा च मरणं प्राप्य आत्मा भवति गौतम । योनिमध्ये प्रपद्यन्ते शरीरत्वाय देहिनः	कठो. ३।१ भ.गी. ११।१	गृहस्थो ब्रह्मचारी च वानप्रस्थश्च भिक्षुकः । यत्र यत्र स्थितो ज्ञानी.. ब्र.वि. ४९ गृहस्थो ब्रह्मचारी वा वानप्रस्थो वा उपवीतं भूमावप्सु वा विसृजेत् । आरुणि. २ गृहस्थो ललाटादिस्थलेष्वनामिका- ङ्गुल्या विष्णुगायत्र्या... धारयेत् गोपीचं. ४ गृहं गृहपतिरिब देही देहान्ते परमा- त्मानं प्रविशति	हयमी. ६

गुहाङ्गनी भूत्वा प्रप्रजेत् । यदि वेत-
 रथा ब्रह्मचर्यादेव प्रप्रजेद्गुहाङ्गा
 वनाङ्गा [ना.प.३।७७+याङ्.१+ प. हं. व.१
 गुहाभिमानेन गृहस्थ इव शरीरे
 जीवः संचरति ना.प. ६।४
 गृहीतकृष्णाश्वरीवासनाजालमा-
 ततम् । संसारवारिप्रसृतं चिन्ता-
 तन्तुभिराततम् । अनया तीक्ष्णया
 ताव छिन्धि बुद्धिशलाकया महो.६।३१
 गृहीतं चापि यत्किञ्चित्प्रतिबुद्धो
 न वक्ष्यति (स्वप्ने) अ.शां. ३५
 गृहीता वागृहीतं चक्षुर्गृहीतं श्रोत्रं
 गृहीतं मनः । स यत्रैतेस्वप्राया-
 चरति ते हास्य लोकास्तदुतेव.. बृह.२।१।१७
 गृहीत्वाऽष्टोत्तरशतं ये पठन्ति...
 प्रारब्धक्षयपर्यंतं जीवन्मुक्ता
 भवन्ति ते मुक्तिको.१।४२
 गृहीत्वेतानि संयाति भ.गी.१५।८
 गृही पुत्रपौत्रमैहिकार्थवान्भवति ना.उ.ता.३।१
 गृही भूत्वा वनी भवेत्, वनी भूत्वा
 प्रप्रजेत्, यदि वेतरथा ब्रह्म-
 चर्यादेव प्रप्रजेद्गुहाङ्गा वनाङ्गा जावा. ४
 गृह्यमाणे घटे यद्वन्मृत्तिका भाति वै
 बलात् । वीक्ष्यमाणे प्रपञ्चे
 तु ब्रह्मैवाभाति... यो.शि.४।१९
 गोमन्त्रमिह महिमेत्याचक्षते
 इतिरिदिरण्यं दासभार्य
 उत्राप्यायतनानीति छान्दो.७।२४।२
 गोमन्त्रानां दासीनां प्रवारानां
 परिधानस्य मा नो भवान्
 बहोरनन्तस्या..भ्यवदान्योऽभूत् बृह.६।२।७
 गोकुलं वनवैकुण्ठं तापसास्तत्र ते द्रुमाः कृष्णो. ९
 गोकुलाढ्ये माथुरमण्डले गोविन्दोऽपि
 निर्गुणः सगुणो निराकारः
 साकारो निरीहः ..विराजते राधोप.१।४
 गोकुलोऽयमग्नेः संयोगादेवाभाति
 सामर.३२
 गोदोहदोहनं यावत्सकाले ह्यचरं
 स्थितम् । धारणां धारयेद्योगी
 नित्यमध्यात्मचिन्तकः योगो. २७

गोदोहमात्रमाकाङ्क्षेभिष्कान्तो न
 पुनर्प्रजेत् । (भिक्षाभी वतिः) १सं. खो.२।६१
 गोपगोपीगवावीतं सुरद्रुमतलाभितं ।
 ..चिन्तयंश्चेतसा कृष्णं
 भवति संसृतेः गो. पू. १।६
 गोपरूपो हरिः साक्षान्मायाविग्रह-
 धारणः । दुर्बोधं कुहकं तस्य
 मायया मोहितं जगत् कृष्णो. १०
 गोपालसदृशं क्षीरं नापि मध्ये न
 चाप्यधः । ब्रह्मपुरुषं प्रतिष्ठेति.. १अवधू. ४
 गोपालं सानुजं कृष्णं रुक्मिण्या
 सह तत्परम् गोपालो. १।८
 गोपालोऽहमजो नित्यः प्रशुभो-
 ऽहं सनातनः । रामोऽहं.. गोपालो. २।८
 आत्मानं चार्चयेद्बुधः
 गोपीचन्दनखण्डं तु चक्राकारं
 सुलक्षणम् । विष्णुरूपमिदं पुण्यं.. गोपीचं. २६
 गोपीचन्दनदानस्य चाश्वमेधसमं
 फलम् ।..नशुद्धिर्गोपीचन्दनात् गोपीचं. २०
 गोपीचन्दनपङ्केन ललाटं यस्तु
 लेपयेत् । एकद्वि त्रिदण्डी
 वा स वै मोक्षं समश्नुते गोपीचं. ९
 गोपीचन्दन पापघ्नं विष्णुदेहसमु-
 द्भव । चक्राङ्कितं नमस्तुभ्यं
 धारणान्मुक्तिदो भवत्वासुदे.३+ गोपीचं. २
 गोपीचन्दनमायुष्यं..कामवं मोक्षवं
 चैव इत्येवं मुनयोऽब्रुवन् गोपीचं. १८
 गोपीचन्दनमित्युक्तं..कृष्णगोपी-
 जलक्रीडाकुङ्कुमं चन्दनैर्युतम् ।
 ..पुनात्वादशमं कुलम् गोपीचं. २५
 गोपीचन्दनलिप्ताङ्गं पुरुषं..देवाः
 सन्मुखास्तमुपासते गोपीचं. ११
 गोपीचन्दनलिप्ताङ्गो व्रतं यस्तु समा-
 चरेत् । ततः कोटिगुणं पुण्यं.. गोपीचं. १६
 गोपीचन्दनलिप्ताङ्गो श्रियते यत्र
 कुत्रचित्...देवेन्द्रपद्मश्रुते गोपीचं. १९
 गोपीचन्दनलिप्ताङ्गो यं यं पश्यति
 चक्षुषा । तं तं पूतं विजानीया-
 ब्राह्मणिः सत्कृतो भवेत् गोपीचं. १०

गोपीचन्दनकिसाङ्गः पुष्पको वैन पूष्यते.. विष्णुलोके महीयते	गोपीचं. १४	गोलकस्तु यदा देहे क्षीरवण्डेन वा हृतः । एतस्मिन्वसते क्षीघ्रम-	प्र. वि. १८
गोपीचन्दनकिसाङ्गः साक्षाद्विष्णु- मयो भवेत्	गोपीचं. १५	विभ्रान्तं महास्वराः ।	गो. पू. २।२
गोपीचन्दनकिसाङ्गैर्जवदामादिकं कृतम् । न्यूनं सम्पूर्णतां याति विधानेन विधानतः	गोपीचं. १७	गोविन्दं सन्तं बहुधा आराधयन्ति गोविन्दान्मृत्युर्विमेति	गो. पू. १।१
गोपीचन्दनं धारयेदक्षयपद- माप्नोति (यो विद्वान्)	गोपीचं. ८	गोविन्दायविष्णवे वाष्पदेवाय धीमहि ।	ना. पू. ४।१
गोपीजनवल्लभज्ञानेनैतद्विज्ञानं भवति	गो. पू. १।१	तन्नो नारायणः प्रचोदयात्	विष्णुह. १।१
गोपीजनवल्लभो भुवनानि दधे स्वाहा- भितो जगदेतत्सुरेताः	गो. पू. २।२	गोविन्दोदक्षिणेपार्श्वे वामे च मधुसूदनः	
गोपीस्थधरद्वयम्, चन्दनं त्र्यक्षरम्, तस्मादक्षरपञ्चकं य एवंविद्वान्	गोपीचं. ८	गोवृक्ष्या प्राणसन्धारणं कुर्वन् (परमहंसः) यत्प्राप्तं तेनैव निर्लो-	तुरीया. ३
गोपीचन्दनं धारयेदक्षयं पदमाप्नोति	गोपीचं. ८	लुपः.. सोऽवधूतः स कृतकृत्यो..	
गोपीत्वम् कृच्छतां, चन्दनं तु ततः पश्चात्	गोपीचं. ८	गोवृक्ष्याभैक्षमाचरन्.. सुकृष्यानपरा- यणः.. सङ्ख्यासेन देहत्यागं करोति	पहं. प. ८
गोपीभिः प्रक्षालनाद्रोपीचन्दन- माख्यातं, मदङ्गलेपेन पुण्यं	गोपीचं. १	स परमहंसपरिव्राजको भवति	ते. वि. ६।८१
मुक्तिसाधनं भवति [वासुदे० २+]	गोपीचं. १	गोस्त्वनादुद्भवं क्षीरं पुनरारोपणे (कृते सति सत्यं) जगत्	महाना. १४।६
गोप्यो गाव ऋचस्तस्य यष्टिका कमलासनः । वंशस्तु	कृष्णो. ८	गोस्तेय* सुरापानं भ्रूणहत्यां तिळाः शान्ति* शमयन्तु स्वाहा	मंत्रिको. ४
भगवान् रुद्रः शृङ्गमिन्द्रः..	गोपीचं. ७	गौरनाथन्तवतीसाजनिप्रीभूतभावनी । सा सितासिता च रक्ता च..	विश्वामो. ८
गोप्यो नाम विष्णुपत्न्यस्तासां चन्दनमाह्लावनम्	शिवो. ७।१९	गौरवर्णेशानदलेयदाविश्रान्यतेमनः । तदा.. धर्मकीर्तिमतिर्भवेत्	श्रीचक्रो. १
गोमाहाजपरित्राणं सङ्कृतृत्वा..	महाना. ६।१९	गौरीर्मिमाय सलिलानि तक्षत्येकपदी । द्विपदी सा चतुष्पदी [हयग्री. ७+]	इतिहा. ९७
मुच्यते पञ्चभिर्घोरैः.. पातकैः	२शिबसं. २३	गौरी वा वरयेत्कन्यां चरेद्वाश्रवणे..	सि. वि. ६
गोभिर्जुष्टमयुजो भिषिकं तवेन्द्र विष्णोरनुसन्धरेम । नाकस्य	बु. जा. ३।१	गौः गमा अमा क्षमा क्षा क्षमा क्षोणिः प्रथनं च तरङ्गाणां (भवेत्) आस्था	महो. ३।११
पृष्ठमभिसंबसामो वैष्णवी लोफ इह मादयन्ताम्	बु. जा. ३।८	नायुषि युज्यते	मन्त्रि. ता. १८
गोभिर्जुष्टं धनेन ह्यायुषा च वलेन च । प्रजया पशुभिः पुष्करार्थं		प्रन्वमभ्यस्य मेधावी ज्ञानविज्ञान- तत्त्वतः । पलाळमिव धान्यार्थी	ना. प. ५।३७
तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु		त्यजेद्वन्यमशेषतः [प्र. वि. १८]	भ. गी. १३।१७
गोमयं स्वयं प्राक्ष्यम् (भस्मार्थं) शुभे स्थाने वा पतितमपरित्यज्य..		प्रन्वाभैवाभ्यसेद्बहून् । .. नारम्भाना- रमेत्कचित्	
[मन्त्रतः]		प्रसिष्णु प्रभविष्णु च	
		प्रस्त इत्युच्यते भ्रान्त्या ह्यज्ञात्वा वस्तुलक्षणम् । तद्देहादिवन्धेभ्यो	
		विमुक्तं ब्रह्मवित्तमम् । पश्यन्ति देहिबन्मूढाः	२आत्मो. ६६

ग्रहणाग्राहकाभासं विज्ञानस्प- न्दितं तथा	अ.शां.४७
ग्रहणाज्जागरितवत्तदेतुः स्वप्न इष्यते । तदेतुत्वाच्च तस्यैव सज्जागरितमिष्यते	अ.शां. ३७
ग्रहणे विषुवे चैवमयने.. रुद्राक्षधारणा- त्सद्यः सर्वपापैः प्रमुच्यते	रु. जा. ४१
ग्रहमण्डल-भूतमण्डल-प्रेतपिशाच- मण्डलसर्वोच्चाटनाय अतिभयङ्कर- वर.. अमिकापस्माराञ्च भेदय.. स्वादय.. ॐ हां ह्रीं हुं ह्रूं फट्...स्वाहा लांगूलो. ४	
ग्रहो न तत्र नोत्सर्गश्चिन्ता यत्र न विद्यते । आत्मसंस्थं तदा ज्ञान- मजातिसमतां गतम्	अद्वैतो. ८
ग्राम एकरात्रं तीर्थे त्रिरात्रं.. नियमा- नियममुत्सृज्य.. गोवृत्त्या भैक्ष- माचरन्..शुक्रभ्यानपरायणः.. स परमहंसपरिब्राजको भवति	प.हं.प.८
ग्राम एकरात्रं पत्तने पञ्चरात्रं.. अनिकेतः..गिरिकन्दरेषु वसेत्	ना. प. ७।२
ग्रामं भिक्षित्वाऽलब्धोपविक्षेभा- हमतो दत्तमभ्रीयाम्	कौ.व. २।१।२
ग्रामाच्छ्रोत्रियागारादग्निमाहृत्य स्वविध्युक्तक्रमेण पूर्ववदग्नि- माजिघ्रेत्	प.हं.प.४

ग्रामादग्निमाहृत्य पूर्ववदग्निमाग्रापयेत्	जा. वा. ४
ग्रामान्तरमभिप्रेप्सुर्गुरोः कुर्यात् प्रदक्षिणम्	शिवो. ७।८
ग्रामान्ते निर्जने देशे नियतात्मा- ऽनिकेतनः । पर्यटेस्कीटवह्नौ(वतिः) ना. प. ४।१६	
ग्रामान्ते वृक्षमूले वा वसेद्देवालयेऽपि वा । भैक्षेण वर्तयेन्नित्यं..	ना. प. ५।४६
ग्रामारण्यपशुघ्नस्त्वं..मद्यपानेन यत्पापं तदप्याशु विनाशयेत्	रामो. ५।१२
ग्रामे मनसा स्वाध्यायमधीयीत....	सहस्रै. १६
ग्राम्यासु जडचेष्टासु सततं विचि- कित्सते । नोदाहरति मर्माणि पुण्यकर्माणि सेवते	अक्षयुप. ८
ग्राहं ग्राहेण भावं भावेन सौम्यं सौम्येन सूक्ष्मं सूक्ष्मेण प्रसति तस्मै महाप्रासाय नमः	चतुर्वे. ८
ग्राह्यग्राहकसम्बन्धेक्षीणे शांतिरुदे- त्यलम् । ..शान्तिर्मोक्षनामा- भिधीयते	१सं.सो. २।४६
ग्राह्याभावे मनः (प्रशाम्यति) प्राणो निश्चलज्ञानसंयुतः । शुद्धे सत्त्वे परे लीनः..	२ अवधू. ६
ग्रीवा धारापोता (शारीरयज्ञस्य) ग्रीष्म इष्मः शरद्धविः [चिन्त्यु.१२।३ [=मं.१०।९०।६+	प्रा. हो. ४।२ अ.अ. ८।४।१८ वा.सं.३१।१४
ग्रीष्मः प्रस्तावः, वर्षा षट्प्रीयः रत्नानिर्भवति भारत	छांदो. २।१६।२ अ. गी. ४।७

घ

घटत्वेन यथापृथ्वीजलत्वेनमरीचिका । ..तद्वदात्मनि देहत्वं पश्यत्य- ज्ञानयोगतः	यो.शि.४।२३
घटनाज्ञा यथा पृथ्वी पटनाज्ञा हि तन्तवः । जगन्नाज्ञा चिदाभाति सर्वं ब्रह्मैव केवलम्	यो.शि.४।१७
घटमध्यगतो दीपो (घटमध्ये यथा दीपो) बाह्ये नैव प्रकाशते ।	

मिमे तस्मिन्घटे चैव दीप- ज्वाला च भासते । स्वकायं घटमित्युक्तं... [यो.शि.६।७७+	योगकुं.३।१५
घटमध्ये यथा दीपो निवातं कुम्भकं बिभुः	१यो.त.१४२
घटवद्विबिधाकारं भिद्यमानं पुनः पुनः । तद्ग्रहं (तद्देवे) न च जानाति स जानाति च नित्यज्ञः [प्र.वि.१४+ त्रि.ता. ५।१४	

घटसम्भूतमाकाशं लीयमाने घटे
यथा । घटो लीयेत नाकाशं
तद्गुज्जीवो घटोपमः प्र.वि. १३

घटसंभूतमाकाशं नीयमाने घटे
यथा । घटो नीयेत नाकाशं... त्रि.ता. १३

घटस्थदीपवच्छ्रद्धन्तरेव
प्रकाशते (आत्मा) यो.कुं. ३।३२

घटाकाशमठाकाशौ महाकाशेप्रतिष्ठितौ ।
एवं मयि चिदाकाशे जीवेशौ.. वराहो. २।५०

घटाकाशमठाकाशौ यथाऽऽकाश-
प्रभेदतः । कल्पितौ, परमौ जीव-
शिवरूपेण कल्पितौ । तत्त्वतश्च
शिवः साक्षाच्चिज्जीवश्च स्वतः.. रुद्रह. ४३

घटाकाशमिवात्मानं विलयं वेत्ति
तत्त्वतः । स गच्छति निरात्मबन्धं.. पैकुलो. ४।१४

घटाकाशं महाकाश इवात्मानं परा-
त्मनि । विलाप्याखण्डभावेन.. अध्यात्मो. ७

घटादिबन्ध सङ्गातैर्जातवेतभिर्दर्शनम्
अद्वैत. ३

घटादिषु प्रलीनेषु घटाकाशादयो यथा ।
आकाशे सम्प्रलीयन्ते तद्गुज्जीवा
इहात्मनि अद्वैत. ४

घटावभासको भानुर्घटनाशे
न नश्यति । देहावभासकः
साक्षी देहनाशे न नश्यति आत्मप्र. १९

घटिकार्धलयेनापि शक्तिः सञ्चलते.. अमन. १।४४

घटिकार्विशतिस्तस्माद्वाणाद्वाङ्मविला-
बधि । व्योमस्थानं नभस्तत्र.. त्रि.भा. १४१

घटे नष्टे यथा व्योम व्योमेव भवति
स्वयम् । तथैवोपाधिविलये
ब्रह्मैव ब्रह्मवित्स्वयम् २आत्मो. २२

घटोऽयमिति विज्ञातुं नियमः कोन्वपेक्षते २आत्मो. ५

घटोलीयेत नाकाशं तद्गुज्जीवो घटोपमः प्र.वि. १३

घनतरभवकारणं तमो यद्धरिदिन-
कृत्प्रभया.. (प्रणश्यति) वराहो. ३।११

घनमुत्सृज्य वा सूक्ष्मे सूक्ष्ममुत्सृज्य
वा घने । रममाणमपि क्षिप्तं मनो
नान्यत्र चालयेत् ना.वि. ३७

घर्मशान्तिः प्रजायेत मुहुर्निद्रा च मूर्च्छना अमन. १।३५

घनवासनमेतत्तु चेतः कर्तृत्व-
भावनम् । सर्वदुःखप्रदं तस्मा-
द्वासनां तनुतां प्रजेत् अ.पू. १।३१

त्योनप्रभावात्यक्षरम्,
मधु क्षरन्ति तद्रसम् वनदु. १२१

घृणिः सूर्य आदित्य अनमो नारा-
यणाय सहस्रार हुं फट् स्वाहा ना.उ.ता. २।३

घृतमिव पयसि निगूढं भूतेभूते च
वसति विज्ञानम् । सततं मन्य-
यितव्यं मनसा मन्थानभूतेन प्र.वि. २०

घृतसूपादिसंयुक्तमन्नं नाद्यात्
कदाचन । पात्रमस्य भवेत्पाणिः (यतेः) १सं.सो. २।७६

घृतस्य धारा अभिचाकशीमि महाना. १२।३

[+क्र.अ. ३।८।१० = मं. ४।५८।५

[बा.सं. १३।३८ +तै.सं. ४।२।१।६

घृतं तजोमधुमदिन्द्रियं [तै.आ. ३।११।८ +चिस्यु. ११।८

घृतं मिमिक्षे घृतमस्य योनिर्घृते.. महाना. ८।७

[+क्र.अ. २।५।२३ = मं. २।३।११ + वा. सं. १।७।८८

घृतं श्वमूत्रसहितं मधुस्यात्सुरया
समम् । ..घृतादीन्वर्जयेद्यतिः १सं.सो. २।७५

घृतात्परं मण्डमिवातिसूक्ष्मं ज्ञात्वा
शिवं.. विश्वस्यैकं परिवेष्टितारं
ज्ञात्वा देवं मुच्यते सर्वपापैः श्वेता. ४।१६

घृतात्परं मण्डमिवाति सूक्ष्मां ज्ञात्वा
काली.. मुच्यते सर्वपापैः गुह्यका. ५९

घृतान्मन्थाविरहितं घृते लीनं घृतं
यथा । ब्रह्मनिष्ठस्तथा योगी.. अमन. १।३१

घोरेण त्वा भृगूणां चक्षुषा प्रेक्षे वनदु. १६०

घोषिणि प्रथमा मात्रा विद्यामात्रा
तथाऽपरा । पतङ्गिनी तृतीया
स्यात् (एतासु १२मात्रासु मरणे
क्रमेण ब्रह्मप्राप्तिः) ना.वि. ९

प्रतोऽपि मधुसूदन भ.गी. १।३५

घ्राणस्य गन्धग्रहणं वचसोवागव्यापारः ना.प. ६।४

घ्राणं च घ्रातव्यं च, रसश्च रसयि-
तव्यं च (सर्वं पर आत्मनि सम्प्रतिष्ठते) प्रभो. ४।८

घ्राणं च घ्रातव्यं च नारायणः.. सुबालो. ६।१

सर्वं नारायणः सुबालो. ६।१

घ्रातव्यमेवाप्येति यो घ्रातव्यमेवा-
स्तमेति... विज्ञानमेवाप्येति
तद्वस्तुमभयमशोकमनंतर्भाज-
मेवाप्येति सुबालो. ९।३

चक्रतुण्डाय धीमहि तीक्ष्णदंष्ट्राय
 धीमहि महाना. ६।११
 चक्रं पद्मासनं कूर्मं मयूरं कुक्षुटं
 तथा । वीरासनं स्वस्तिकं च
 भद्रं सिंहासनं तथा । मुक्तासनं
 गोमुखं च.. (आसनानि ११) वराहो. ५।१५
 चक्रं विभर्ति वपुषाऽभितप्तं बलं देवा-
 नाममृतस्य विष्णोः । ..विशन्ति
 यथातथो वीतरागाः सुदर्श. ६
 (अथ) चक्राभ्यां यत्रोपाकृते प्रात-
 रनुवाकेन पुरा परिधानीयाया
 ब्रह्मा व्यववर्तते.. (१) छान्दो. ४।१६।४
 चक्री लिङ्गी च पाषण्डी...द्वित्रिवारेण
 सङ्गमस्तः...एते नार्हन्ति सङ्गमासं.. ना.प. ३।४
 चक्रेण रक्षिता मथुरा, तस्मा-
 द्रोपाळपुरी गोपालो. १।१६
 चक्षुरङ्गिराः (पुरुषाग्नेः) श्रोत्रं
 विस्फुलिङ्गाः, तस्मिन्नेतस्मि-
 न्नमो देवा अन्नं जुहति बृह. ६।२।१२
 चक्षुरध्वर्युः, मनो ब्रह्मा
 (विद्वद्यज्ञस्य) महाना. १८।१
 चक्षुरसावादित्यश्चन्द्रमा मनो
 विशः श्रोत्रम् १ऐत. १।५।१
 चक्षुरस्मात्सर्वाणिरूपाण्यभिविमुजते
 चक्षुषा सर्वाणि रूपाण्याप्नोति कौ.उ. ३।४
 चक्षुरादित्यं (अज्येति मृतस्य) बृह. ३।२।१३
 चक्षुरादीन्द्रियैर्दृष्टं घातं...तस्यैवो-
 क्तिर्मेवेत्सत्यं...नान्यथा भवेत् जा.द. १-५
 चक्षुरावत्ता हि पुरुषस्य महती मात्रा मैत्रा. ६।६
 चक्षुरदृक्कामदपश्यन्नभन्निवन्नास्तैव १ऐत. १।४।४
 चक्षुरद्वीयमुपासाचक्रिरे छान्दो. १।२।४
 (अथ ह) चक्षुरुचुस्त्वं न उद्रायेति
 (देवाः) तथेति तेभ्यश्चक्षु-
 र्वगमयत् बृह. १।३।४
 चक्षुरेव ब्रह्मणश्चतुर्यः पादः, स
 आदित्येन ज्योतिषा भाति छान्दो. ३।१८।५
 चक्षुरेव सम्राडिति होवाच बृह. ४।१।४
 चक्षुरेवाप्येति यश्चक्षुरेवास्तमेति सुबालो. ५।२

चक्षुरेवायतनमाकाशः प्रतिष्ठा
 सत्यमित्येनदुपासीत बृह. ४।१।४
 चक्षुरेव सात्माऽमस्तत्साम छान्दो. १।७।२
 चक्षुरेवास्या एकमङ्गमुदुढं तस्य रूपं
 परस्तात् प्रतिविदिता भूतमात्रा कौ. उ. ३।५
 प्राणस्य ब्रह्मणः) कौ. उ. २।१
 दधातु नः [सूर्यो. ६+ ऋ.अ. ८।८।१६
 [=मं. १०।१५।८।३
 चक्षुर्नामदेवतावरोधिनीसामेऽमुष्मा-
 दिमवरुन्द्धां तस्यै स्वाहा कौ.उ. २।३
 चक्षुर्नो देवः सविता [ऋ.अ. ८।८।१६
 [=मं. १।१५।८।३ सूर्यो. ६
 चक्षुर्मयः श्रोत्रमयः पृथ्वीमयः (आत्मा) बृह. ४।४।५
 चक्षुर्मानुषं वित्तं चक्षुषाहितद्विन्दते बृह. १।४।१७
 चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्योमेः [सहवै. १७ ऋ.अ. १।८।७=
 [मं. १।११५।१+अथर्व. १३।२।३५
 [वा.सं. ७।४२ तै.सं. १।४।४६।१२
 चक्षुर्मे स्वयि दधानीति पिता कौ.उ. २।१५
 चक्षुर्लोको मनो ज्योतिः, योवैतं पुरुषं
 विद्यात्सर्वस्यात्मनः परायणम्
 स वै वेदिता स्यात् बृह. ३।९।१२
 चक्षुर्वाच प्रतिष्ठा छान्दो. ५।१।३
 चक्षुर्वै महः, स रूपेणातिप्राहेण
 गृहीतश्चक्षुषा हि रूपाणि.. बृह. ३।२।५
 चक्षुर्वै प्रतिष्ठा, चक्षुषा हि समे च
 दुर्गे च प्रतिविष्ठति बृह. ६।१।३
 चक्षुर्वै द्योतस्पश्यतो हि किं स्यात् बृह. ४।१।४
 यज्ञस्याध्वर्युस्तथदिर्व चक्षुः
 सोऽसावादित्यः बृह. ३।१।४
 चक्षुर्वै सत्यं, चक्षुर्वै सत्यं बृह. ५।१।४।४
 चक्षुर्वै सम्राट् परमं ब्रह्म बृह. ४।१।४
 चक्षुर्हि वै सत्यं, तस्माद्विद्वानी
 द्वौ विवदमानावेयाताम् गायत्र्यु. ३
 चक्षुर्दोषकाम तत्सर्वस्वरं प्रोच्या-
 गत्योवाच कथमशकत महते
 जीवितुमिति बृह. ६।१।९

चक्षुर्दोषकाम तत्.. पर्येत्योवाच
 कथमशक्यते मज्जीवितुमिति
 चक्षुश्च द्रष्टव्यं च नारायणः
 चक्षुश्चैवान्तरे भुवोः
 चक्षुष आदित्यः (निरभिद्येत)
 चक्षुषश्चक्षुस्त भोक्तृस्य भोत्रं मनसो
 ये मनो विदुः (आत्मानं)
 चक्षुषश्चक्षुः (आत्मा)
 चक्षुषश्चक्षुरस्म्यहं, चिदानन्दमयो...
 चक्षुषः साक्षी भोत्रस्य साक्षी वाचः
 साक्षी मनसः साक्षी बुद्धेः साक्षी.
 . सर्वस्य साक्षी (आत्मा)
 चक्षुषा मीयते जगत्
 चक्षुषा रूपं भोत्रेण शब्दं मनसा
 ध्यानं एकैकं..प्रज्ञापयति
 चक्षुषा वै सम्राट् पश्यन्तमाहु-
 रद्राक्षीरिति
 चक्षुषा सर्वाणि रूपाण्यपरोति
 चक्षुषा सृष्टौ द्यौश्चादित्यश्च
 चक्षुषा हि तद्विन्दते (मानुषं विसं)
 चक्षुषा हि रूपाणि पश्यति
 चक्षुषा हि समेषां भुवोषां प्रवितिष्ठति
 चक्षुषा ह्ययं मात्राश्चरति
 चक्षुषि चित्तसंयमात्सर्वलोकज्ञानं
 चक्षुषी आज्यभागो (शारीरयज्ञस्य)
 चक्षुषी चन्द्रसूर्यौ (अक्षरयज्ञस्य)
 चक्षुषी सूर्याचन्द्रमसौ
 चक्षुषे स्वाहा सम्पदे स्वाहेत्यस्मौ
 हुत्वा मन्ये स० स० वचनयति
 चक्षुषो द्रष्टा भोत्रस्य द्रष्टा
 वाचो द्रष्टा (आत्मा)
 चक्षुषो रूपग्रहणं, भोत्रयोः शब्दग्रहणं
 चक्षुषो रूपं स्पर्शाः, भोत्रस्योष्माणः,
 मनसः स्वराः
 चक्षुषोर्वै सूर्यः (अजायत)
 चक्षुष्टो वा मूर्जो वाऽन्येभ्यो वा
 शरीरदेसेभ्यस्तमुत्कामस्तं
 प्राणोऽनुत्कामति
 २३

छान्दो. ५।१।९
 सुबालो. ६।१
 भ. गी. ५।२७
 २पेत. १।४
 बृह. ४।४।१८
 केनो. १।२
 ब्र. वि. ९४
 नृसिंहो. २।२
 इतिहा. ४
 कौ. उ. ३।९
 बृ. उ. ४।१।४
 कौ. उ. ३।४
 १पेत. १।७।४
 बृह. १।४।१७
 बृह. ३।२।५
 बृह. ६।१।३
 मैत्रा. ६।६
 शांति. १।७।६२
 प्रा. हो. ४।२
 मुंड. २।१।४
 सन्धयो. २३
 बृह. ६।१।२
 नृसिंहो. २।१
 ना. प. ६।४
 १पेत. २।५।१
 गणेशो. ३।११
 बृह. ४।४।२

चक्षुष्मते शृण्वते ते ब्रवीमि..
 [+ चित्त्यु. १५।२+
 = मं. १०।१८।१+
 [+अथर्व. १२।२।२१
 चक्षुष्यः श्रुतो भवति
 चक्षुस्ते मयि जुहोम्यसौ स्वाहा
 चक्षुस्ते मयि दध इति पुत्रः
 चक्षुः परस्ताच्छ्रोत्रमाहन्धे
 चक्षुः पश्यति रूपाणि भोत्रं सर्वं
 शृणोत्यपि । अन्यानि खानि
 सर्वाणि तेनैव प्रेरितानि तु।
 ...प्रवर्तन्ते
 चक्षुः पश्यत्सर्वे प्राणा अनुपश्यन्ति
 चक्षुः भोत्रं क उ देवो युनक्ति
 चक्षुः भोत्रं मनो वाक् त्वक्
 चर्म मांसं च ..स्नावास्थि..
 चक्षुः भोत्रं मनो वाक्प्राणः श्रयन्ते
 चक्षुः भोत्रं स्पर्शनं च रसनं घ्राण-
 मेव च । बुद्धीन्द्रियाणि जानी-
 यात्पञ्च
 चक्षुः भोत्रे शब्दोपलब्धौ, त्वक्स्पर्शं..
 चक्षुः सर्वे रूपैः सहाप्येति
 (पुरुषं) [कौ. उ. ३।३+
 चक्षुरोगाः सर्वतो नश्यन्ति
 चक्षोः सूर्योऽजग्रायत [सुबालो. १।५+
 [ऋ. अ. ८।४।१९ = मं. १०।१०।१३
 चक्षुः शब्दं मनो धर्मो ब्रह्म धर्मो यथोष्णता
 चक्षुः शब्दं स्थिति स्थिराम्
 चक्षुः शब्दं हि मनः कृष्ण
 चक्षुः शब्दं तस्यो व्याहृतयः, ता यो
 वेद स वेद ब्रह्म
 चक्षुरङ्गुलमुत्सेधं चक्षुरङ्गुलमायतम् ।.
 तत्रैव नाडीचक्रं तु...
 चक्षुरङ्गुलवेष्टनमिव वण्णवसितस्त्वानि
 तन्मुवक्षिभक्ष्य
 चक्षुराग्नेश्वरः प्राज्ञस्तृतीयः पादसंज्ञितः
 चक्षुरो मासान् भुवशीलतः स्यात्स
 वावत्सुप्तोऽन्तरात्मा पुरुषो विश्व-
 रूपा (वतिः)

महाना. १३।८
 ऋ. अ. ७. ६।२६
 वा. सं. ३।५।७
 तै. आ. ३।१।५।२
 छांदो. ३।१३।७
 कौ. उ. २।४
 कौ. उ. २।१५
 कौ. उ. २।२
 पा. ब्र. १४
 कौ. उ. ३।२
 केनो. १।१
 तैत्ति. १।७।१
 १पेत. १।४।३
 भवसं. २।१६
 गमो. १
 ४।१९
 चाक्षुषो. १
 चित्त्यु. १२।६
 वा. सं. ३।१।१२
 महो. ४।९९
 भ. गी. ६।३३
 भ. गी. ६।३४
 तैत्ति. १।५।८
 वराहो. ५।२१
 परब्र. ४
 ना. प. ८।१६
 शाटपाय. २०

चतुरोवेदानधीयीत सर्वशास्त्रमयं
विदुः। इतिहासपुराणानां तन्मे
मनः शिवसङ्कल्पमस्तु २शिवसं. २७
चतुरौदुम्बरो भवत्यौदुम्बरः स्तुवः बृह. ६।३।१३
चतुर्जालं पद्मकोशं यं मृत्युर्नाव-
पश्यति। तं प्रपद्ये.. सहवै. २३
चतुर्णामपि वेदानां यथोपनिषदः
शिरः।.. इयं रहस्योपनिषत्तया शुकर. १।१५
चतुर्थश्चतुरात्माऽपि सविदेकरसो
ब्रह्म। तुरीयावसितत्वाच्च... ना.प. ८।१९
चतुर्थं हृदये चक्रं विज्ञेयं तदधो-
मुखम्। ज्योतीरूपं च तन्मध्ये
हंसं ध्यायेत्प्रयत्नतः योगरा. १०, ११
चतुर्थाश्रमः सन्यासः पञ्चमो
लिङ्गधारणम् लिङ्गोप. १
चतुर्थी स्वप्न इत्युक्ता (भूमिका)
स्वप्नाभं तत्र वै जगत् अ.पू. ५।८७
(ॐ)चतुर्थे दक्षिणाम्नायः शृङ्गेरीमठः... मठाम्ना. ६
चतुर्थेधामनि शिवशक्त्याख्यं वाग्भवम् त्रि. ता. १।१६
चतुर्थेन तु पिण्डेन अस्थिमज्जा
प्रजायते पिण्डो. ५
चतुर्थे मासे गुल्फ-जठर-कटि-
प्रदेशा भवन्ति (गर्भस्य) गर्भो. ३
चतुर्थोदात्ततमान् स्वरान्
अन्तरानुदूहन्ति संहितो. ३।१
चतुर्थोऽनुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपाः
(प्रणवमात्राः) नृसिंहो. ३।१
चतुर्दशकरणोपरमाद्विशेषविज्ञाना-
भावाद्यत्राशब्दादीन्प्रोपलभते
तदात्मनः सुषुप्तम् सर्वसारो. ३
चतुर्दशदिनान्ते च लयस्थो यदि
तिष्ठति। अणिमाद्यष्टसिद्धिः
स्यादणुत्वं प्राप्यते यथा अमन. १।६४
चतुर्दशमुखं चाक्षं रुद्रनेत्रसमुद्भवम्।
सर्वव्यापिहरं चैव... रु. जा. १९
चतुर्दलं स्यादाधारं स्वाभिधानं
च षड्दलम्। यो. च. ४
चतुर्दृष्टिनिरोधेऽप्यैः सूर्यो नास्तीति
मन्यते। तथा.. ब्रह्मनास्तीति मन्यते आ. प्र. १७

चतुर्धा चास्याधिकारिभेदत्वेन
यजन्ति माम् गोपालो. २।७
चतुर्धावस्थित इति सर्वदेववेद्योनिः
सर्ववाक्यवस्तु प्रणवात्मकम् अ.शिखो. १
चतुर्भिश्च चतुर्भिश्च द्वाभ्यां पञ्चभि-
रेवच।.. स मे विष्णुः प्रसीदति शरभो. २६
चतुर्भिः पश्यते देवान् पञ्चभिः
(मासैः).. इच्छयाऽऽप्नोति कैवल्यं अ. ना. ३०
चतुर्भुजं महाविष्णुं पूरकेण विचिन्तयेत् ध्या. वि. ३०
चतुर्भुजं शङ्ख-चक्र-शार्ङ्ग-पद्मगदा-
न्वितम्।.. श्रेणु-शृङ्गधरं तु वा
(ध्यायेत्) गोपालो. २।२२
चतुर्मात्रात्मकोऽङ्कारो मम प्राणा-
त्मिका देवता पा. ब्र. २
चतुर्मुखमुखाम्भो जवनहंसवधूर्मम।
मानसे रमतां नित्यं.. सरस्वती सरस्व. २५
चतुर्मुखं च रुद्राक्षं चतुर्वक्त्ररूप-
पकम्। तद्धारणाच्चतुर्वक्त्रः प्रीयते.. रु. जा. २७
चतुर्मुखादीनां.. विना विष्णु-
भक्त्या... मोक्षो न विद्यते त्रि. म. ना. ८।४
चतुर्मुखेन्द्रदेवेषु मनुष्यादिगवादिषु।
चेतन्यमेकं ब्रह्मातः प्रज्ञानं ब्रह्ममय्यपि शु. र. ३।२
चतुर्मुखे मनोयुज्यं अगस्तृष्टिकरो भवेत् यो. शि. ५।५२
चतुर्गुणसहस्राणि ब्रह्मणो
दिवा भवति... त्रि. म. ना. ३।४
चतुर्विधब्रह्मार्थं पङ्क्तिं गार्हस्थ्यं
चतुर्विधं वानप्रस्थधर्म.. अध्यस्य.. ना. प. १।१
चतुर्विधा मनोवस्था विज्ञातव्या
मनीषिभिः। विक्षिप्तं च गतायातं अमन. २।९२
चतुर्विधा भजन्ते माम् अ. गी. ७।१६
चतुर्विंशतितत्त्वं च यद्यस्ति.. सर्व
शशविषाणवत् [ते. वि. ५।८१-८९
चतुर्विंशतितत्त्वात्मको नारायणः
चतुर्विंशतितत्त्वानि केचि-
दिच्छन्ति वादिनः बराहो. १।१
चतुर्विंशतिरर्धमासाः संवत्सराः,
संवत्सरादेवात्मानं... सहवै. १२
चतुर्विंशतिर्भिर्बैः... शक्ति-
तत्त्वमयो भवेत् अमन. १।७९

(७५) चत्वारिंशत्संस्कारसम्पन्नः

सर्वतोविरक्तः.. साधनचतुष्टय- १ सं. सो. २११
सम्पन्न एव सङ्ग्यस्तुमर्हति
चत्वारिंशदथतिस्रः समिधा उशती- त्रिपुरो. ३
रिव मातरो माविशन्तु
चत्वारो दोषः प्रहरन्ति यस्य सर्वस्य पारमा. ९११
गोप्त्रे..रयिमत्प्रवृद्धये स्वाहा भ. गी. १०१६
चत्वारो मनवस्तथा
चत्वारो वेदा उपवेदाः पुराणानि... सामर. ९२
तस्यावृत्तयमानानि भवन्ति
चन्दनं वापि गोपीनां.. गोपीचं. २२
भुक्तिमुक्तिफलप्रदम्
चन्द्र इव राहोर्मुखात्प्रमुच्य शरीर-
मकृतं कृतात्मा ब्रह्मलोकमभि- छान्दो. ८११३११
संभवामि
चन्द्र एव, सविता नक्षत्राणि सावित्री सावित्र्यु. ७
चन्द्रमण्डलसङ्काश... विपं हर
हर हुं फट्स्वाहा गारुडो. ११
चन्द्रमसा वाच सर्वाणि
ज्योतीषि महीयन्ते तैत्ति. ५१२
चन्द्रमसि तृप्यति दिशस्तृप्यन्ति छान्दो. ५१२०१२
चन्द्रमसैवायं ज्योतिषाऽऽस्ते पत्यते
कर्म कुरुते विपल्येति.. बृह. ४१३१३.
चन्द्रमसो रोहिणी, ऋषीणामरुन्धती चित्त्यु. ९११
चन्द्रमसो विद्युतं तत्पुरुषोऽमानवः
[छान्दो. ४११५१५ + ५११०१२
चन्द्रमा अयकारः, आत्मेहकारः छान्दो. १११३११
चन्द्रमा अस्मै पूर्वपक्षापरपक्षान्
विचिनोति... श्वेत. ११७१५
चन्द्रमा एवास्य ज्योतिर्भवति बृह. ४१३१३
चन्द्रमानिधनं, एतद्राजनं देवनामुज्यते छान्दो. २१२०११
चन्द्रमा मनसो जातः [पु. सु. + चित्त्यु. १२१६
[+मुवालो. ११५+ ऋ. अ. ८१४११९
[=मं. १०१९०११३+ वा. सं. ३१११२
चन्द्रमा मनो भूत्वा हृदयं प्राविशत् २९५. ११४
चन्द्रमा रथिर्वा एतत्सर्वं यन्मूर्तं
चामूर्तं च तस्मान्मूर्तिरिव रथिः प्रश्नो. ११५
चन्द्रमाः पद्मोता, सकृत्तू.. चित्त्यु. ७३

चन्द्रवर्द्धिमकरूर्ध्वः सदानन्दः स्वयंप्रभः जम्बातलो ११
चन्द्रवचरते वेदी स मुक्तधामिकेकधः वेदलो. ४४४
चन्द्रसूर्यौ समौ कृत्वा तयोयोगः
प्रवर्तते १ को. वि. ११११९
चन्द्रसूर्यादिकौ त्यक्त्वा रात्र्यु-
द्वयते जगत् (तदा जगत्सत्यम्) ते. वि. ६१९४
चन्द्रात्रेयस्तथाऽत्रिंश क्रमज्ञेयो
मुनित्रयम् । एतैर्महात्मभिः
प्रोक्ताः शिवधर्माः समासवः सिद्धो. ७११३३
चन्द्रार्कमध्यमा क्षतिक्यत्रस्था
तत्र बन्धनम् योगकुं. ३१७
चन्द्रां प्रभासां वससा
उलन्ती भियं.... भी. सू. ५= ऋ. वि. ५८७५
चन्द्रांसेन समम्बस्य सूर्या-
सेनाभ्यसेतुनः यो. पू. ६७
चन्द्रां हिरण्ययी लक्ष्मीं जात-
वेदो मे जावह [भी. सू. १, १४= ऋ. वि. ९१८७
चन्द्रे चित्तसंयमात्ताराव्युद-
ज्ञानम् (भवति) सां. वि. ११७५९
चमूच्यतेनः शकुनो विभुश्च सुवर्क. ७
चम्पकावधीकुंभपिङ्गकेन्द्रकीड...
धनसारकभिर्भगायत्र्याः प्रत्यक्षर-
मनुस्वत्त्वं.. लक्ष्मी. ९
चरणं नो लोके सुवितां ववातु
[त्रि. म. ना. ७१३ + सुवर्क. ५
चरणं बहिर्धं चित्तं पुराणं
[त्रि. म. ना. ७१३ + मन्त्राना. ५११० सुवर्क. ५
चरणां चक्षुरादीनां विषयेषु कथा-
क्रमम् । यत्प्रत्याहरणं तेन प्रत्या-
हारः स उच्यते यो. पू. १२०
चरेन्माधुकरं मैत्रं यतिर्मेक-
कुलादपि । एकानं नतु सुखीव
बृहत्समिधमादपि १ को. सो. ५३७१
चर्मलण्डं द्विधा भिन्नमपानोत्तर-
भूषितम् । ये रमन्ति नमस्तोभ्यः
साहसं विष्णुः परम् लक्ष्मी. ५३७१

चक्रप्रेमोद्भिर्मयूता वर्तन्ते; तद्-
 हर्मेन योगी भवति अहवता. ३
 चक्रनटपुया व्योमभागीक्षिपुः
 ..चक्रुष्टिः विवरा भवति मं. मर. १।३
 वाडिषः अ. शां. ८३
 चक्राचक्रनिकेतत्र यतिर्वाह्यच्छिमे
 भवेत् [ना.प. ६।४४+ वेतव. ३८
 चले धाते चले विन्दुर्निष्ठः मिच्छो
 भवेत्। योगी स्थाणुत्वमाप्नोति तले
 कर्तुं मिच्छेयवत् बो.पू. ८९
 चाकहवमानमिव जायन्वमानमिव
 देदीप्यमानमिव केचिद्भानं कदेव
 मे ब्रह्म अर्धे. ५।२
 चाक्षुषर्षाकिपुनाति (चक्षुषिस्तद्वदः)
 चाक्षुषस्तेजोमयोऽमुष्मन्तः पुनर्यो- सचिको. ९
 ज्ञमेव स-बोऽवमारमा कृ. २।५।५
 चाक्षुषः स्वप्नचारी च कुक्षः सुतात्पर-
 त्तवः। मेक्षुक्षेतेऽस्य चत्वारस्ते-
 ष्वक्षुष्यं चक्षुष्यम् मन्त्रा. ७।११
 चाक्षुषी दीप्तिर्मविप्यति (चक्षुषिष्या)
 चाक्षुष्यतीष्यां ब्राह्मणो यो वित्य- चाक्षयो. १
 मधीते व क्षमाक्षिरोगो भवति अक्षु. ३
 चाण्डालदेहे पश्चादिस्वावरे ब्रह्म-
 विमदे। अन्वेषु तारवन्नेन.. वराहो. ३।१६
 चाण्डालोऽचाण्डालः (भवति)
 पीडकसोऽप्येकसः.. कृ. ४।३।२२
 चासुर्ग्यं मवा सृष्टं अ.गी. ४।१३
 चापबाणवरं इवामं समुभीवं..
 राममर्द्र इदि ध्यात्वा रामर. २।८४, ८५
 चापकानि न कुर्वीत स सर्वायिमा-
 मुपात्त। नकुर्वात्केनचित्
 अक्षुषे जीविते सति लिखो. ७।२८
 चिन्मन्त्रमवीति सर्वाङ्गवर्ण स्नातम्
 चिन्मन्त्रोक्तसमदम् भावनो. ८
 चिन्मन्त्रकरोतो भिन्ना न भिन्ना
 भिन्नाभिमित्त [अ.पू. ४।३३+ अ.गी. १।२५
 चिन्मन्त्रकरोतो भिन्ना न भिन्ना
 भिन्नाभिमित्त [अ.पू. ४।३३+ अ.गी. १।२५

चिन्मन्त्रकरोतो बन्धस्तन्मुक्तौ मुक्ति-
 रुच्यते। चिन्मन्त्राणि चिन्मन्त्रेभि-
 सर्वविद्यान्तविग्रहः महो. ६।५०७
 चिन्मन्त्रे स्वयमन्त्रातं मनमान्त्रम्
 उच्यते। अतःसकृत्पक्षिदेवं महो. ४।१२३
 सकृत्पक्षिदेवं नश्यति
 चिन्मन्त्राणां तु यो द्रष्टा सोऽप्युत्ते
 ज्ञानविग्रहः। स एव हि महादेव.. स्कंदो. ४
 चित्तश्चिन्मन्त्राकाराद्रिचतेऽदृक्कणः।
 भिन्मन्त्रेचेज्जलोमेद्विदेकासर्वदा.. कृ. ४५
 चित्तिच्छायासमवेक्षाजीवः स्याद्भाव-
 हारिकः। अस्यजीवत्वमारोपात्
 साक्षिण्यप्यवभासते सरस्व. ४४
 चिति सत्यं जगत्तथा। प्रतिभासत
 एवेदं न जगत्परमार्थतः महो. ५।१०७
 चित्तेरुभिमिदं ब्रह्मन्नेत्रह इति कथ्यते महो. ५।१२४
 चित्तइतिचित्तविदोषमभिर्मीचतद्विदः वैद्य. २५
 चित्तकाक्ष हि वेऽन्तस्तु द्वयकालात्
 ये बहिः। कल्पिता एव ते सर्वे.. वेदव्य. १४
 चित्तबागः परं मुखम्। अतश्चित्तं
 चिदाकाशे नय क्षयं.. अ. पू. ५।११७
 चित्तनाशः कुत्साव च। चित्तसत्तां
 क्षयं नीत्वा..चित्तं नास्त्युपानवेत् अ. पू. ४।१५
 चित्तनाशमभिधानं हियदातेविद्यतेपुनः मुक्ति. २।३४
 चित्तनाशे विरूपाख्ये न किञ्चिदिह
 विच्छेदः। न मुक्ता नागुणास्तत्र.. अ.पू. ४।१९
 चित्तमज्यात्मं, चैतमिच्छन्मभिभूतं
 क्षेत्रज्ञस्तत्राभिदेकं, नास्ती तेषां
 निष्कन्धनम् मुक्तलो. ५।९
 चित्तमन्तर्गतं दुष्टं तीर्थस्नानैर्न शुद्ध्यति
 चित्तमपानयोगेन जिह्वाद्वारा
 रसगुणरसस्वाधिष्ठितोऽप्सु
 तिष्ठत्यापस्तिष्ठन्ति क्रि. म. १।३
 चित्तमर्षेषु चरति पादपेक्षिव मर्षः अ. पू. ३।६
 चित्तमाख्यं, वाग्देहिः, आसीत् बहिः चित्त. १।१
 चित्तमात्मा, चित्तं प्रविष्टा,
 चित्तमुपास्वेति ज्ञानो. ७।५७
 चित्तमूलं हि संसारस्तत्
 प्रयत्नेन क्षोभयेत् वराहो. ३।२९

चित्तमूढो विकल्पोऽयं चित्ताभावे
न कश्चन । अतश्चित्तं समाधेहि
प्रस्थमूपे परात्मानि
चित्तमेव हि संसारस्तत्प्रवन्नेन
ज्ञोषयेत् । यच्चित्तस्तन्मयो
भवति (भाति)..
[मैत्रे. १।९+
चित्तमेव हि संसारो रोगादिक्लेश-
वृक्षितम् । तदेव तैर्विनिर्मुक्तं
भवान्त इति कथ्यते
चित्तमेवाप्येति यच्चित्तमेवास्तमेति
चित्तवृत्तिनिरोधेन नादो
ह्यामन्दसम्भवः
चित्तवृत्तेरतीतो यच्चित्तवृत्त्यव-
भासकः । सर्ववृत्तिविही-
नात्मा वेदेही मुक्त एव सः
चित्तशुद्धिकरं शौचं वासना-
चरैस्सुधीः
चित्तशुद्धौ क्रमाज्ज्ञानं नुद्यन्ति
ग्रन्थः स्फुटम्
चित्तसत्ता परं दुःखं चित्तत्यागः
परं सुखम्
चित्तसत्तां ह्ययं नीत्वा चित्तं
नाशमुपानये
चित्तसत्तेहदुःखायचित्तनाशः सुखाय..
चित्तं निर्विकल्पं नित्यं..
चित्तस्य निश्चलीभावधारणं धारणां
विदुः । सोऽहं चिन्मात्रमेवेति
चित्तनं ध्यानमुच्यते
चित्तस्य निश्चलीभावोधारणाधारणं..
चित्तस्य हि प्रसादेन हन्ति कर्म
शुभाशुभम् । प्रसन्नात्माऽऽत्मानि
स्थित्वा सुखमव्ययमश्रुते [मैत्रे. ६।२० + मैत्रे. १।११
चित्तस्यान्तर्मुक्तीभावो प्रस्थाहारः
[त्रि. ब्रा. ३०+
चित्तं कारणमर्थात् तस्मिन्वृत्तिजग-

अध्यात्मो. २६

मैत्रे. ६।३४

शाट्याय. ३

महो. ४।६६

सुबालो. ९।१३

गान्धर्वो. ६

ते. बि. ४।५३

मैत्रे. २।९

ना.प. ५।४७

पा. ब्रा. ४२

अ.पू. ९।११७

अ.पू. ४।१५

अ. पू. ४।१५

अ.शां. ७२

५अवधू. ४

त्रि. ब्रा. २।३१

२अवधू. ३

वयम् । तस्मिन्क्षीणे जगत्क्षीर्णं..

[महो. ३।२१+

चित्तं चरति खे यस्माज्जिह्वा भवति
खेगता । तेनैषा खेचरी नाम..

[ध्या. बि. ८२+

चित्तं च चेतयितव्यं च नारायणः

चित्तं च चेतयितव्यं च तेजश्च

विद्योतयितव्यं च प्राणश्च

विधारयितव्यं च

चित्तं तु शरद्व्रांशविक्रयं प्रविलीयते

चित्तं दूरे परित्यज्य योऽसि

सोऽसि स्थिरो भव

चित्तं ध्यानेन यच्चिन्त्यं शास्त्रदृष्टेन

कर्मणा । योगस्थेनैव मार्गेण

शोकाममानसो भवेत्

चित्तं न संस्पृश्यत्यर्थं नार्थाभासं

तथैव च । अभूतो हि यतश्चार्था

नार्थाभासस्ततः पृथक्

चित्तं निर्विकल्पं नित्यमसङ्गतेन कीर्तितं

चित्तं प्रपञ्चमित्याहुः..

चित्तं प्राणभूत्सु... तैवाचित्तरामात्मा

चित्तं प्राणेन सम्बद्धं सर्वजीवेषु

संस्थितम् । रज्ज्वा यद्वत्सु-

सम्बद्धः पक्षी तद्वदिदं मनः

चित्तं बुद्धिरहङ्कार आत्तिजः

सोमपं मनः

चित्तं वाव सङ्कल्पाद्रूयो यदा वै

चेतयतेऽयं सङ्कल्पयते..

चित्तं विनष्टं यदि भासितं स्यात्तत्र

प्रतीतो महतोऽपि नाशः

चित्तं सञ्जायते जन्मजरामरणकारणं

चित्तरसन्तानेन भवं यन्कारुद्र

(१) तनिज्ञा

चित्तं स्थिरं यस्य विनाऽवच्छम्भात्

स एव योगी स गुरुः स सेव्यः

चित्तं होता (शारीरयज्ञस्य)

चित्तं क्षेत्राभासायनम्, चित्तमात्मा

चित्ताकाशं चित्ताकाशमाकाशं च..

यो. सि. ३।२१

यो. चू. ५५

सुबालो. ६।१

प्रभो. ४।८

अव्युप. ३६

महो. ५।५१

दुर्वासो. २।५

अ. शां. २६

अ. शां. ७२

ते. बि. ५।३२

१पेत. ३।२।२

यो. सि. १।५९

अमन. २।७

छान्दो. ७।५।१

यो. सि. १।१२४

मुक्तिको. २।२५

चित्त्यु. २१।१

अमन. २।४३

प्रा. हो. ४।१

छान्दो. ७।५।२

महो. ४।५८

चित्तादिविलये जाते पवनस्य ल्यो भवेत् । मनःपवनयोर्नाशादिन्द्रियार्थान्विबुधति	अमन. १।२०	चित्प्रसादोपलब्धात्मा स्पर्शो नाहमचेतनः	१ सं. सो. २।१६ अक्षु. ४२
चित्तादिसर्वभावेषु ब्रह्मत्वेनैव भावनात् । निरोधः सर्ववृत्तीनां प्राणायामः स उच्यते	ते. बि. १।३१ मैत्रे. ३।१०	चित्रदीप इव स्थितः चित्रभित्तिरिव मिथ्यामनोरमं (भूतात्मानं)	मैत्रा. ४।२
चित्तादिसर्वहीनोऽस्मि	ते. बि. ६।७९	चित्रस्थदीपैस्तमसो नाश- श्रेयस्त्विदं जगत्	ते. बि. ६।७९
चित्ताद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे भगवानब्रवीतु	छान्दो. ७।५।३	चित्रं देवानामुदगादनीकं [सह. १७ [=मं. १।११५।१+ [अथर्व. १३२।।३५+ते. सं. १।४।४३।१३	क्र. अ. ८।१।७ वा. सं. ७।४२ ऐत. २।३।३
चित्तान्वै सलोकान् ध्रुवान् ध्रुवः प्रतिष्ठितान् प्रतिष्ठितोऽव्ययमानानव्ययमानोऽभिसिद्धयति	छान्दो. ७।५।३	चित्राख्या सीविनी नाडी शुक्र- (शुक्र-) मोचनकारिणी	यो. क्षि. ५।२७
चित्ताद्ब्रह्मरयन्तारं जीवाख्यं त्वंपदं भजे	शु. २. २।६	चित्रो ह वै गार्ग्यायणिर्यक्ष्यमाण आहणि वज्रे..	कौ. उ. १।१
चित्तिः सुक् । चित्तमाज्यम्	चित्त्यु. १।१	चित्सामान्यमथासाद्य सत्तामात्रा- त्मकं ततः । सुषुप्तपदमालम्ब्य	अ. पू. ३।१७
चित्ते चळति संसारे चलो मोक्षः प्रजायते । तस्माच्चितं स्थिरीकुर्यात्..	अमन. २।९१	तस्थौ गिरिरिवाचलः	त्रि. म. ना. ७।८
चित्ते चळति संसारो निश्चलं मोक्ष उच्यते	यो. क्षि. ६।५८	चित्सारमनन्ताश्चयसागरममिततेजो- राश्यन्तर्गततेजोविशेषं.. आनन्द- (परमकैवल्यं) प्रवाहैरलंकृतं	त्रि. म. ना. ७।८
चित्ते चैत्यदशाहीने या स्थितिः क्षीणचेतसाम् । सोच्यते शान्त- कलना जायत्येव सुषुप्ता	अ. पू. २।१२२ द. मू. १६	चित्सूत्रप्राणयोः स्वनिर्गता प्रणवधारा षडंगुलदशाशीतिः	पा. ब्र. ४
चित्ते तदेकतानता परिकरः	अ. पू. ५।६३	चित्स्वरूपोऽहमिति सदा भावयन् सम्यक्किमीलिताक्षः.. परब्रह्माव- लोकयंस्तद्रूपो भवति	अद्वयता. १
चित्ते स्थिते लयं याति द्वैतमेतच्च सर्वतः । क्षिप्यते परमं शान्त- मकमच्छमनामयम्	महाना. १७।१३	चिदभरोऽहं सत्योऽहं वासुदेवोऽजरो- ऽमरः । अहं ब्रह्म चिदाकाशं नित्यं..	ते. बि. ६।६९
चित्तेन सृष्टिः (भवति) स्मृत्या स्मारं	जा. द. ६।१६	चिदग्निस्वरूपपरमानन्दशक्तिस्फुरणं वक्ष्यम् (ब्रह्मात्मस्वरूपस्य पूजायां)	भावनो. ८
चित्ते शुद्धे शुचिः साक्षात्प्रत्य- गव्योतिर्व्यवस्थितः	शारीरको. १० पैङ्गलो. २।८	चिदग्निस्वरूपं धूपः (परमात्मपूजायां)	मं. ना. २।५
चित्तैककरणा सुषुप्तिः	मुक्तिको. २।३९	चिदम्बरं तु हृन्मण्ये आधारे कमलालयम्	जा. द. ४।४९
चित्तैककरणा सुषुप्त्यवस्था भवति	अ. पू. ५।४०	चिदणोः परमस्यान्तः कोटिब्रह्माण्ड- रेणवः । उत्पत्तिस्थितिमभ्येत्य	महो. २।४
चित्तैकमाद्यतो ज्ञानमुक्तं समुपजायते	अ. पू. ४।४५	लीयन्ते शक्तिपर्यवत्	महो. २।४
चित्तोन्मेषानिमेषाभ्यां संसार- प्रलयोदयो	ते. बि. ३।८	चिद्वहं चिद्वहं चेति (ब्रह्मास्मीति निश्चयात्) स जीवन्मुक्त उच्यते	ते. बि. ४।३०
चित्तोपशान्तिफलं परमं विद्धि कारणम् (प्राणायामः)	वराहो. २।४७	चिद्वहं चिदिमे लोकाश्चिदाशा- श्चिदिमाः प्रजाः	महो. ६।७९
चित्प्रानन्दमस्म्यहम् (?)			
चित्त्वं चिद्वहसै च लोकाश्चिदिति भावव [वाङ्म. २६+			

चिदाकारस्वरूपोऽसिचिन्मात्रोऽसि.. ते.वि. ५।६५
 चिदाकारस्वरूपोऽसि नाहमस्मि.. ते.वि. ३।४३
 चिदाकारं चिदाकाशं चिदेव
 परमं सुखम् ते.वि. ६।६२
 चिदाकाशमबोऽस्म्यहम् ते.वि. ३।३
 चिदात्मनि सदानन्दे देहरूढामह-
 नि बम् । निवेद्य..केवलो भव.. अभ्यात्मो. ९
 चिदात्मानं नित्यशुद्धबुद्धमुक्तसद-
 ह्वयः ।.. वासुदेवोऽहमिति अक्षुप. ४१
 चिदात्मा भगवान् सर्वसाक्षित्वेन
 स्थितोऽस्म्यहम् । तेनात्मना बहुज्ञेन.. अ.पू. ३।८
 चिदात्मास्मि निरंशोऽस्मि परापर-
 विवर्जितः । रूपं स्मरन्निजं.. अ. पू. ५।१३
 चिदात्माऽहं परात्माऽहं निर्गुणोऽहं
 परात्परः । आत्ममात्रेणवस्तिष्ठेत्
 स जीवन्मुक्त उच्यते ते.वि. ४।१
 चिदात्मैकरसोऽस्म्यहम् ते.वि. ३।१४
 चिदादित्यस्वरूपं दीपः (आत्मपूजायां) मं.प्रा. २।५
 चिदादीप्तिः पुष्पम् ,, आत्मपू. १
 चिदाद्यद्वितीयमज्ञसंविधिः सचिदा-
 नन्दलहरी महात्रिपुरसुन्दरीवहि-
 रन्तरात्रप्रविष्टा स्वयमेकैवविभाति बह्वचो. २
 चिदानन्दारविग्याः प्रवाहैरवि-
 मञ्जलम् सि.सा.५।१
 चिदानन्दमयानन्दतपुष्पमाल्यै-
 र्विराजमानं.. त्रि.म.ना. ७।१२
 चिदानन्दमयोऽस्म्यहम् ते.वि. ३।४
 चिदानन्दरसनिर्झरैरभिव्याप्तम् त्रि.म.ना. ७।९
 चिदानन्दैकरसं शिवं प्रज्ञान्तममृतं
 तत्परं च ब्रह्म तत्त्वमसि शांति. २।३
 चिदानन्दोऽस्म्यहं चेता चिद्धनश्चि-
 न्मयोऽस्म्यहम् अ.वि. ९५
 चिदाप्तिः पुष्पं, चिदग्निस्वरूपं धूपः मं.प्रा. २।५
 चिदिहास्तीति चिन्मात्रमिदं चिन्मय-
 मेकम् । चित्तं चिदहमेतेषां लोका-
 द्विदिति भावय [याज्ञव. २+ वराहो. २।४७
 चिदेकवचरिज्ञाने नक्षोपतिनशुद्धति अ. पू. ४।३४
 चिदेकरसो ह्ययमात्मा नृसिंहो. १।५
 चिदेव परमं सुखम् ते.वि. ६।६२

चिदेव शत्रुहारा तस्मात्परमेष्ठर
 एवैकमेव तज्जवति (ब्रह्म) नृसिंहो. ८।६
 चिद्धनश्चिन्मबोऽस्म्यहम् अ. वि. ९५
 चिद्धमन्थावद्वैतमान्त्रिकत्वानाभ्यादि-
 ब्रह्मविलप्रमाणं.. मूढमेकं सर्वं
 मृष्ययं विज्ञातं स्यात् परम. ४
 चिद्धनामन्दरूपोऽसि परिपूर्ण-
 स्वरूपकः ते.वि. ५।६६
 चिद्धनैकरसोऽस्म्यहम् ते.वि. ६।६५
 चिद्धीदं सर्वं काशते प्रकाशते च नृसिंहो. ७।३
 चिद्धीदं सर्वं निरात्मकमात्मसात्
 करोति, तस्मात् परमेष्ठर
 एवैकमेव तज्जवति (ब्रह्म) नृसिंहो. ८।४
 चिद्रूपत्वात् मे जाड्यं सत्यत्वा-
 ज्ञानृतं मम । आनन्दत्वाजमेतुःकां आ. प्र. ३।१
 चिद्रूपमात्रं ब्रह्मैव सचिदात्मन्द-
 मइयम् । आनन्दधन एवाहम्.. ते. वि. ३।९६
 चिद्रूपमेव प्रतिमानयुक्तं तस्मादलण्डं
 मम रूपमेतत् वराहो. ३।४
 चिद्रूपया मायया संवलितो जीव-
 सङ्गः सकयासी भवति आनन्द. ९९
 चिद्रूपादित्यमण्डलं द्वात्रिंशद्रूप-
 भेदैरधिष्ठितम् त्रि.म. ना. ७।
 चिद्रूपे आश्रिता जीवास्ते ताम्युजान्
 प्रपद्य अहतां प्रपेदिरे सामर. १०९
 चिद्रूपो जीवो ज्ञानी भवति सामर. ९८
 चिद्विबर्तनन्तोऽस्य कारणं तत्सदा-
 हमिति मौनमाश्रय वराहो. ३।७
 चिद्रूपमेव किलास्तीह परापर-
 विवर्जितम् । सर्वत्रासम्भव-
 वेत्यं यत्कल्पान्तेऽवशिष्यते अ. पू. ५।३६
 चिन्तनं वासुदेवरूपस्य परमात्मनः ।
 स्वरूपव्याप्तरेहस्य ध्यानं केवल-
 सिद्धिदम् चिन्ता. २।१४५
 चिन्तयंश्चेतसा कृष्णं मुक्तो
 भवति संस्तुतेः गो. पू. १।७
 चिन्तयिष्या ह्यरीरस्य नित्याभिरुचं
 हि योगवित् । योगमेव प्रवक्ष्यामि.. कुर्वन्तो. २।९
 चिन्तयेदात्मनाऽऽत्मनि अ. ना. ३।३

चिन्तानलशिखादग्धं कोपाजगर-
चर्चितम् ।...समुद्धरमनोब्रह्म-
न्मातङ्गमिव कर्दमात्

महो. ५।१३४

चिन्तानिचयचक्राणि नानन्दाय
धनानि मे । सम्प्रसूतकल-
त्राणि गृहाण्युपपश्यामि

महो. ३।७

चिन्तामपरिमेयां च
चिन्तितकार्याण्ययत्नेन सिद्धयति
चिन्त्यमेवं विनिर्मुक्तं शाश्वतं ध्रुव-

भ.गी. १६।११

भावनो. १०

मरुयुतम् । तद्ब्रह्मणस्तदध्यात्मं..

ते. बि. १।८

चिन्त्योऽसि भगवन्मया

भ.गी. १०।१७

चिन्मयनाविर्भूतं चित्सारमनंताश्चर्य...

त्रि.म.ना.७।८

चिन्मयमिदं सर्वं, तस्मात्परमेश्वर

नृसिंहो. ८।२

एवैकमेवं लब्धवति (ब्रह्म)

चिन्मयस्याद्वितीयस्य निष्कलस्या-

क्षरीरिणः । उपासकानां

कार्यार्थं ब्रह्मणो रूपकल्पना

रा. पू. १।७

चिन्मयं चोत्पृष्टिदण्डम्

निर्वाणो. ६

चिन्मयं परमानन्दं ब्रह्मैवाहमिति

स्मरन् (सर्वत्र विचरेत्)

ना. प- ५।५१

चिन्मयं हि सकलं विराजते स्फुटतरं

परमस्य योगिनः

वराहो. ३।५

चिन्मयानन्दविषयविमानच्छत्र-

ध्वजराजिभिर्विराजमानम्

त्रि.म.ना.७।१२

(ॐ) चिन्मयेऽस्मिन्महाविष्णो जाते

वशरवे हरो..राजते योमहीस्थितः

रा. पू. १।१

चिन्मयो ह्ययमोङ्कारः

नृसिंहो. ८।२

[+८।४+८।६+८।७

चिन्मात्रयुतिरस्म्यहम्

मैत्रे. ३।२१

चिन्मात्रमक्षयं क्षान्तमेकं ब्रह्मादिम

नेतरत्

अ. पू. ५।८

चिन्मात्रमेकमजमाद्यमनन्तमन्तः

महो. ५।५३

चिन्मात्रमेव चिन्मात्रमखण्डैकरसं

परम् ।..सर्वं चिन्मात्रमेव हि

ते. बि. २।२४

सूक्तकः । चिद्विज्ञोः परब्रह्मान्त-

कोटिब्रह्माण्डरेणवः

महो. २।३

केकलं वाहं नास्त्यनालोति

मिथिलु । इदं प्रपञ्चं नास्त्येव..

ते. बि. ५।३१

२४

चिन्मात्रं चैत्यरहितमनन्तमजरं

शिवम् ..यदनादि निरामयम्

महो. २।६८

चिन्मात्रं सर्वगं नित्यं संपूर्णं सुखम्-

द्वयम् । साक्षाद्ब्रह्मैव नान्योऽस्ति..

वराहो. २।२१

चिन्मात्राभ्यावहारिकम्

ते. बि. २।३५

चिन्मात्राभास्ति किञ्चन । पश्य..

महो. ५।५९

चिन्मात्राभास्ति कोऽपि हि

ते. बि. २।३५

चिन्मात्राभास्ति कोशादि

ते. बि. २।३७

चिन्मात्राभास्ति दिक्पालाः

ते. बि. २।३५

चिन्मात्राभास्ति देवता

ते. बि. २।३४

चिन्मात्राभास्ति पूजनम्

ते. बि. २।३६

चिन्मात्राभास्ति मन्तव्यं

ते. बि. २।३६

चिन्मात्राभास्ति मंत्रादि

ते. बि. २।३४

चिन्मात्राभास्ति माया च

ते. बि. २।३६

चिन्मात्राभास्ति मौनं च

ते. बि. २।३७

चिन्मात्राभास्ति लक्ष्यं च

ते. बि. २।४१

चिन्मात्राभास्ति वेदनम्

ते. बि. २।३४

चिन्मात्राभास्ति वैराग्यं

ते. बि. २।३८

चिन्मात्राभास्ति वै बसु

ते. बि. २।३७

चिन्मात्राभास्ति सकल्पः

ते. बि. २।३४

चिन्मात्राभास्ति सत्यकम्

ते. बि. २।३६

चिन्मात्रापरमं ब्रह्म...

ते. बि. २।३५

चिन्मात्रोऽहं न संशयः

सर्वसा. ८

चिन्मात्रोऽहं सदाशिवः

कैब. १८

चिरकालपरिक्षीणमननादिपरि-

भ्रमः । पदमासाद्यते पुण्यं

प्रज्ञयैवैकया तथा

अ.पू. १।२७

चिरकालं हृदेकान्तव्योमसंवेदनात्..

प्राणस्पन्दो निरुध्यते

शांडि. १।७।३५

चिरक्षिप्रव्यपदेशेन निमेषमारभ्य

परार्धपर्यन्तं कालचक्रं..चक्रवत्परि-

वर्तमानाः..कालस्य विभाग-

विशेषाः..कालरूपा भवन्ति

सीतो. ७

चिरजीवित्वं ब्रह्मचारी रूपवान्

न हिंसां प्रपद्यते

संहितो. ४।१

चिरं सन्दर्शनाभावाद्यमपुनः कु-

द्वयः । ..स्वप्नो जागृकोदितः

महो. ५।१७

बीराजिन्मयाः, अनाद्यतमं

निर्वाणो. ७

चुबुकं हृदि विन्यस्य पूरयेद्वायुना पुनः । कुम्भकेन यथाशक्ति धारयित्वा तु रेचयेत् चेतनं चित्तरिक्तं हि प्रत्यक्षचेतन- मुच्यते । निर्मनस्कस्वभावत्वात् तत्र कलनामलम् चेतनाधातुरप्येकः स्मृतः पुरुषसंज्ञकः चेतनोऽसौ प्रकाशत्वाद्वेद्या- भावाच्छिलोपमः चेतयितव्यमेवाप्येति यश्चेतयि- तव्यमेवास्तमेति चेतसा नान्यगामिना चेतसा सम्परित्यज्य सर्वभावात्म- भावनाम् [महो. ४।८+ चेतसा सर्वकर्माणि चेतसो यदकर्तृत्वं तत्समाधान- मीरितम् । तदेव केवलीमात्रं सा शुभा निर्वृतिः परा चेतामन्तागन्तोत्सृष्टानन्दयिता कर्ता वक्ता (आत्मा) चैतन्यमात्रसंसिद्धः स्वात्मारामः सुखासनः चैतन्यशक्त्याऽलङ्कृतत्वाच्चैतन्य- कैलासेश्वरलिङ्गाकारं सुपूजितम् चैतन्यस्यैकरूपत्वाद्भेदो युक्तो न कहिंचित् । जीवत्वं च तथा ज्ञेयं रज्ज्वां सर्पप्रदो यथा चैतन्योऽस्मि समोऽस्म्यद्म्	१यो. त. ११३ १सं. सो. २।४५ आयुर्वे. १ महो. २।६ सुबालो. १।१३ भ. गी. ८।८ अ. पू. १।३२ भ. गी. १८।५७ महो. ४।७ मैत्रा. ६।७ ते. वि. ४।४७ सि. सा. ६ यो. जि. ४।१ मैत्रा. ३।४	चैतयनिर्मुक्तचिद्रूपं पूर्णज्योतिस्वरूप- कम् । संविन्मात्रमहं महत् चैत्यवर्जितचिन्मात्रे पदे परम- पावने । अक्षुब्धचित्तो विभ्रान्तः स जीवन्मुक्त उच्यते चैत्यानुपातरहितं सामान्येन च सर्वगम् । यच्चित्तत्वमनाख्येयं स आत्मा परमेश्वरः चैत्यानुपातरहितं चिन्मात्रमिह विशते । तस्मिन्नित्ये तते शुद्धे.. चैतन्यचित्तेऽसोऽन्तरात्मा चैतन्यमात्मानमणुं महान्तम् । सम्पूजकः पञ्च महोपपातकै- र्युक्तो विमुक्तः शिवरूपमेति चैलाजिनकुशोत्तरम् चोदको दर्शयेन्मार्गं बोधकः स्थानमाचरेत् चोदको बोधकश्चैव मोक्षदश्च परः स्मृतः । इत्येषां त्रिविधो ज्ञेय आचार्यस्तु महीतडे (च्छे) चोदयित्री सृष्टानां चेतन्ती सुमतीनाम् सरस्व. १२+ तै. सं. ४।१।११।२ चोरस्यान्नं नवभ्रातृं ब्रह्मा गुरु- तल्पगः । गोस्तेय- सुरापानं भ्रूणहत्यां तिडाः शान्ति- शमयन्तु स्वाहा	महो. ६।८१ वराहो. ४।२९ महो. ४।११ महो. ४।१२१ अद्वैतो. १ शिवल्लो. ११ भ. गी. ६।११ प्र. वि. ५२ प्र. वि. ५१ प्र. वि. १।३।११ + वा. सं. २०।८ महाना. १४।६ भ. गी. १५।१ सि. वि. २ भ. गी. १३।५ तैत्ति. १।४।१ अ. शिरः. १।१ १पेत्. १।६।१
छन्दस्तःशिरोदक्षिणः पक्षः, उत्तरः पक्षः पुच्छमात्मेत्याख्यातम् छन्दः पुरुष इति यमवोचामाश्वर- सामान्नाय एव छन्दांसि जह्मिरे तस्मात् [अ. अ. ८।४।१८=मं. १०।९०।१० छन्दांसि यज्ञाः क्रतवो व्रतानि भूतं अभ्य- अस्मान्मायी (देवी) सृजते विश्वमेतत्.. [श्वेता. ४।९+ गुणका. ५४	१पेत्. ३।४।२ ३पेत्. २।३।१ चिरयु. १२।४ + वा. सं. ३१।७	छन्दांसि यस्य पर्णानि छन्दो जायते पुरुषोत्तमात् छन्दोभिर्विविधैः पृथक् छन्दोभ्योऽभ्यमृतात्सम्बभूवसमेन्द्रो मेधया स्पृणोतु [ना. प. ४।४५+ छन्दोऽहं, सत्योऽहं, गार्हपत्यो दक्षिणाभिराहवनीयोऽहम् छादयन्ति इ वा एनं छन्दांसि	भ. गी. १५।१ सि. वि. २ भ. गी. १३।५ तैत्ति. १।४।१ अ. शिरः. १।१ १पेत्. १।६।१

छायातपौत्रदाविदो वदन्ति पञ्चा-
 ग्रयो ये च त्रिणाचिकेताः कठो. ३।१
 छिन्वाऽविद्यामहाप्रन्थि शिवं गच्छे-
 त्सनातनम् । तदेतदमृतं सत्यं.. रुद्रह. ३७
 छिन्नैर्न संशयं योगं भ. गी. ४।४२
 छिद्यतेध्यानयोगेन, सुषुम्नैका न छिद्यते क्षुरिको. १८
 छिद्यमानो न ब्रूयात् । तदेवं विद्वांस
 ईश्वरमृता भवन्ति शास्त्राय. १८
 छिद्यमानोऽपि न कुप्येत न कम्पेतो-
 त्पलमिव तिष्ठासेत्.. आकाश-
 मिव तिष्ठासेत्.. सत्येन तिष्ठासेत्
 सत्योऽयमात्मा सुबालो. १३।३
 छिद्रं भद्रं तथा सिद्धं पञ्चचेति चतुष्टयम् ध्या. वि. ४३
 छिद्रां वा छायां पश्येत् । तदप्येवमेव.. ३ऐन. २।४।५
 छिन्दन्ति दानृहस्तं च जिह्वाप्रमितरस्य च इतिहा. २७
 छिन्देन्नाडीशतं धीरः प्रभावादिह
 जन्मनि क्षुरिको १५

छिन्नद्वैधा यतात्मानः भ. गी. ५।२५
 छिन्नपाशस्तथाजीवः संसारंतरते सदा क्षुरिको. २२
 छिन्नं भिन्नं मृतं नष्टं वर्धते नास्ति
 केवलम् । इत्याद्यान्त्र वेदेच्छ-
 व्दान्, साक्षाद्भूयात्तु मङ्गलम् शिवो. ७।८०
 छिन्नाभ्रमण्डलं व्योम्नि यथा शरदि
 धूयते । वातेन कल्पकेनैव तथा-
 ऽन्तर्धूयते मनः महो. ४।९६
 छिन्नाभ्रमिव नश्यति भ. गी. ६।३८
 छेत्ता न ह्युपपद्यते भ. गी. ६।३९
 छेतुर्महस्यशेषतः भ. गी. ६।३९
 छेदनचालनदाहैः... जिह्वां कृत्वा...
 दृष्टिं भ्रूमध्ये स्थाप्य कपालकुदरे
 जिह्वा विपरीतगा यदा भवति
 तदा खेचरी मुद्रा जायते.. शांडि. १।७।४३

ज

जगन्कीडन्नममाणः स्त्रीभिर्वायानैर्वा
 क्वातिभिर्वा नोपजन ५ स्मरन् छांदो. ८।१२।३
 जगज्जालपदार्थात्मा सर्व एवाह-
 मक्षयः । तृतीयो निश्चयो
 प्रोक्तो मोक्षायैव द्विजोत्तम महो. ६।५७
 जगज्जीवनं जीवनाधारभूतं...
 इति कमण्डलुं परिगृह्य..
 यथासुखं विहरेत् १ सं. सो. २।१२
 जगज्जीवनं जीवनाधारभूतं मा ते
 मामंत्रयस्व सर्वदा सर्वसौम्येति.. ना. प. ४।५०
 जगज्जीवपरमात्मनो जीवभाव-
 जगद्भावबाधे प्रत्यगभिन्नं
 प्रक्षेपावशिष्यते पैङ्गलो. २।१०
 जगज्जीवादिरूपेण पश्यन्नपि
 परात्मवित् । न तत्पश्यति
 चिद्रूपं ब्रह्मवस्तुवेव पश्यति पा. ब्र. २९
 जगतः शाश्वते मते भ. गी. ८।२६
 जगति परमहंसो वासुदेवोऽहमेव वराहो. २।३७
 जगत्कारणरूपस्य विकारित्वं
 चतुर्थकः (भ्रमः) अ. पू. १।१५

जगत्तस्यामवस्थायामन्तस्तमसि
 लीयते । सप्तावस्था इमाः प्रोक्ताः.. महो. ५।१९
 जगत्तावदिदं नाहं सत्त्वशृणुणपर्वतम् ।
 यद्वाहं जडमत्यन्तं तत्स्यां
 . कथमहं विभुः १ सं. सो. २।१३
 जगत्प्रहृष्यत्यनुरज्यते च भ. गी. ११।३६
 जगत्प्राणायामनेऽस्मै नमः स्यान्नम-
 स्वैभ्यं प्रवेद्यागुणेति रा. पू. ३।२
 जगत्प्रयमिदं सर्वं चिन्मात्रं
 स्वविचारतः [महो. ४।८४+ वराहो. २।७२
 जगत्त्यक्त्वा सुखी भवेत् याज्ञव. १७
 जगत्सर्वमात्मा परमात्मैव नृसिंहो. ९।१
 जगत्त्वमहमित्यादिसर्गात्मा दृश्य-
 मुख्यते । मनसैवेन्द्रजालभी-
 र्जगति प्रवितन्यते महो. ४।४८
 जगत्सर्वमिदं मिथ्याप्रतीतिः
 प्राणसंयमः [त्रि. ब्रा. २।३०+ २ अवधू. ३
 जगदव्यक्तमूर्तिना भ. गी. ९।४
 जगदात्मतया भाति यदा भोज्यं भवे-
 त्तरा । ब्रह्मस्वात्मतया नित्यं
 भक्षितं सकलं तदा पा. ब्र. ४६

जगदादित्यो रोचत इति ज्ञात्वा
 ते मर्त्या विबुधास्तपनमार्यना-
 युका आचरन्ति पा. ब्र. ५
 जगदाहुरनीधरम् भ. गी. १६।८
 जगदुत्पत्त्यपायोन्मेषनिमेषं सोमा-
 कीर्तिनेत्रं (गणेशं) ग. शो. ४।८
 जगदेतद्भूमात्मकम् महो. ४।६५
 जगद्वरणाद्धरो भव (दे शिव) ग. शो. ३।१३
 जगद्विद्धं वा यत्तद्रूपं यदक्षरं भवति नृ. पू. २।९
 जगद्वेदोऽपि तद्भानमिति भेदोऽपि
 तन्मयः महो. २।७
 जगन्नासयतेऽखिलम् भ. गी. १५।१२
 जगद्भूतयाऽप्येतद्भूतं प्रतिभासते रमात्मो. २
 जगद्विकल्पो नोदेति चित्तस्वात्र
 विद्यापनात् (पञ्चभूमिकायां) अक्षुप. ३७
 जगद्विपरिवर्तते भ. गी. ९।१०
 जगन्मात्मा चिदाभाति सर्वं ब्रह्मैव
 केवलम् । यो. शि. ४।१८
 जगाम शिखरं मेरोः समाध्यर्थ-
 मखण्डितम् । (शुकः) महो. ५।७५
 जगन्मैत्राग्निं प्राक्किराः संविशति बृह. ६।३।६
 जगन्मयगुणवृत्तिस्थाः भ. गी. १४।१८
 जगन्मरूपशान् भवति (गणेशः) ग. शो. २।२
 जगन्मरूपः शिवः । शिवपवजगन्मरूपः रुद्रोप. २
 जगन्मयानाः चरियन्ति मूढा जगन्धे-
 नैव नीयमाना यथाऽन्धाः मुण्ड. १।२।८
 जगत्सर्वमास्तुतल्लोकज्ञानं (चित्तस्य) शां. १।७।५२
 जजनदिन्द्रमिन्द्रियाय स्वाहा चित्तु. २।१
 जटाभस्मधारोऽपि प्राणजिह्वीहि श्रेष्ठः रुद्रोप. २
 जठरान्तस्थित-यक्ष-गन्धर्व-रक्षः-
 किन्नरमानुषं (गणेशमस्तुवन्) ग. शो. ४।७
 जडतां वर्जयित्वा शिखाया इदयं
 हि तत् । जमनस्कस्वरूपं महो. ५।५१
 जसन्मयो भव सर्वदा
 जडत्व-प्रियमोदत्व-धर्माः कारण-
 वर्माः । न सन्ति ममनित्वस्य.. आ. प्र. २५
 जडस्तु पार्थिवो ज्ञेयोऽप्यप्योक्तोऽपि
 भवेत् । ध्यानस्योऽपि यथाप्येव-
 मिन्द्रैर्विबुधो भवेत् बो. शि. १।९७

जडाजडहोर्मन्वे यक्षस्य पात्मा-
 र्थिकम् । अन्तर्भूतिमयं तस्मात्
 सारं ब्रूतेति कथ्यते - ज. पू. २।१७
 जनइति जनलोकः, तपइति तपोलोकः गन्धर्वीर. २
 जनकस्य वैदेहस्य होताऽऽधलो बभूव बृह. ३।१।९
 जनकं ह वैदेहं याज्ञवल्क्यो जगाम बृह. ४।३।१
 जनकोनाम भूपालो विद्यते मिथिला-
 पुरे । यथाब्रह्मेत्यसौ वेद्यं.. महो. २।१९
 जनको लालयामास शुकं महो. २।२५
 शशिनिभाननम् महो. २।२५
 जनको (ह) वैदेहोऽभयं त्वा
 गच्छतात्... बृह. ४।९।४
 जनको ह वैदेह आसाञ्चके बृह. ४।१।१
 जनको ह वैदेहः कूर्चादुपावसर्गमुवाच बृह. ४।२।१
 जनको ह वैदेहो बहुवक्षिणेन बभूवे जे बृह. ३।१।१
 जनश्च नारायणः, तपश्च नारायणः ना. व. ता. १।१५
 जना न विदुराधुराः भ. गी. ९६।७
 जनानां पुण्यकर्मणाम् भ. गी. ७।२८
 जनाः सुकृतिनोऽर्जुन भ. गी. ७।१६
 जनेनाबमतो योगी योगसिद्धिं च
 विन्दति । तत्वाऽऽचरेत् वै योगी
 सतां धर्ममदूषयन् ना. प. ५।४४
 जनोलोकस्तु हरेसे कण्ठे लोक-
 स्तपस्वतः ना. वि. ४
 जन्तोर्वक्षिणकण्ठे तु मत्तारंसमुपादिशेत् ।
 निर्धूताशेषपापीषो मत्सारूप्यं
 भजत्ययम् मुक्तिर्को. १।२१
 जन्तोः कृतविचारस्य विज्ञान-
 वशातः स्वभावः सम्प्रसीदति महो. ५।६१-६६
 जन्मकर्मगुणाद्यैते वर्णसंज्ञाकरा
 नृणाम् । अश्विमाभ्यां विहीनस्तु
 जन्ममात्रेण वर्णभाक् भवसं. २।६३
 जन्मकर्म च मे दिव्यं भ. गी. ३।९
 जन्मकर्मफलप्रदाम् भ. गी. ९।४३
 जन्मजराभ्यां मित्रः स्वाणुरवमच्छे-
 ऽद्योऽयं योऽसौ सूर्यं तिष्ठति,
 योऽसौ गोषु तिष्ठति, स वो हि
 स्वामी भवति - गोषालो. १।१९

जन्म

हि प्रवदन्ति नित्यम्
जन्मपक्षमस्त्यानां चित्तकर्म्म-
चारिणाम् । पुंसां दुर्वासना
रज्जुनारी बहिष्पिण्डिका
[+ महो. ३।४६
जन्मबन्धविनिर्मुक्तः
जन्म माद्येममं तेषां सा च माया
न विद्यते
जन्ममृत्युजरादुःखैः
जन्म-मृत्यु-जरा-दुःख-दोषा-
जन्ममृत्युसुखदुःखवर्जितं..चिद्विषय-
जगतोऽस्य कारणं, तत्सदाऽ-
मिति मौनमाश्रय
जन्मस्थितिविनाशेषु सोऽवस्थ-
मयेषु च । सममेव मनो वस्य
जन्मस्थितौ उच्यते
जन्मानि तव चार्जुन
जन्मान्तरकृतान्सर्वान्दोषान्धारकती-
ति तेन वारणा भवतीति
जन्मान्तरमा विषया यकजन्मद्वरं
विषम् । इति मे..चेतसि
स्फुरन्ति हि न भोगाशाः
जयतीर्षांलोकान् जित इन्वसावसत्
जन्मान्तरसहस्रेषु यदा क्षीर्णं तु
किंस्वप्नम्
जन्मान्तरसदा..वस्तोमिथ्या संसार-
वासना । सा विचाराभ्यासयोगेन
विना न क्षीयते कश्चित्
तन्मैत्रेय बहुमियोगो ज्ञानेन
कथ्यते । ज्ञानं तु जन्मनैकेन योगा-
देवप्रजायते । तस्माद्योगात्स्वस्थो
जाति मार्गसु मोक्षदः
जन्मान्धमन्मानि विस्तीर्ण भूयः
शिष्यसाक्षात्कृतपुण्यवैशः...म
संस्तौ...प्रमज्जेत्
जन्माभावे कुतः स्थितिः
जन्माभावेऽस्ति न च

येताम्.३।२१

बाहव. १५

भ.गी. २।९१

अ. शां. ५८

भगी.१४।२०

भ. गी. १३।९

वराहो. ३।७

महो.२।५९

भ. गी. ४।५

रामो. ३।१

महो.३।५४

बृह. ५।४।१

यो.शि. १।७८

मुक्तिको.२।१४

यो.शि. १।२२

सि. सि. ७

ना. वि. २५

वे.वि.५।२४

जपस्तु विविधः प्रोक्तो वाचिको

जपात्सिद्धीश्वरो भवेत्

जपान्वितस्त्रिप्रमिताश्च शाखाश्छिन्त्वा

नदाप्रानुगमार्दवानि । दलानि

भक्त्या चितुयात्

जपो नाम विधिवद्रूपदिष्टवैदाविद्वद्व-

मन्त्राभ्यासः

जप्येनामृतत्वं च गच्छति

जवाला तु नामाहमस्मि, सत्यकामो

नाम त्वमसि, सत्यकाम एव

जाबालो ब्रवीथाः

जयन्तीसम्भवो वायुश्चमरो धर्म-

संज्ञितः । यस्यासौ स्वल्नाभासः

स्वप्नरूपो महेश्वरः

जयाजयमसन्मयम् । शब्दं सर्वमसत्

ज्येदादौ स्वकं मनः [महो. ५।७५+

जयोऽस्मि व्यवसायोऽस्मि

जरयावोपतपतावाऽभिमानंनिबच्छति

जरा पाणिनिका शान्तिरीश्वरी

रतिकामिका । वरदा ह्यहिनी

प्रीतिर्दीर्घा दश कला हरेः

जरामरणचर्माचर्मादिसाम्यदर्शनात्

(न देहो ब्राह्मणः)

जरामरणनिर्मुक्ताः सर्वे धर्माः स्वभावतः

जरामरणमापन्न राज्यं दारिद्र्यमेव

च । रम्भमित्येव यो भुङ्क्ते स

जीवन्मुक्त उच्यते

जरामरणमिच्छन्तश्चयन्तेतन्मनीषया

जरामरणमोक्षाय

जरामृत्युगदग्नौ यः सेषरी वेत्ति

भूतले । मन्थतश्चायतश्चैव..

जरा मृत्युं ते पुनरेवापिबन्ति

जरायुजाण्डजादीनां बाह्वनःकाय-

कर्मभिः । युक्तः कुर्वीत न द्रोहं..

जरायुजा नरपशुसृगाण्यो जावन्ते

(नारायणात्)

जरावस्थाकाल...कारणं तत्त्वज्ञानं

भवति

जा. ६. २।१३

काभराज. १

शिवसो. १३

शाण्डि. १।२।१

महो. ६।८५

छान्दो.४।४।२

कुम्भोप.२०

ते.वि.३।५६

मुक्तिको.२०४२

भ.गी. १०।३६

बृह. ४।३।३५

ना. पू.ता.५।१

व. सू. ४

अ. शां. १०

महो. २।५५

अ. शां. १०

भ. गी. ७।२९

योगकुं. २।३

मुं. १।१।७

ना. प. ५।४३

ना. पू.ता. ५।६

अद्वैतो. २

जलतीरे केतनं हि ब्रह्मवादिनोवदन्ति जलत्वेन मरीचिका । गृहत्वेन हि काष्ठानि...तद्वदात्मनि देहत्वे.. जलमिति भस्म, स्थलमिति भस्म जलस्य जलनादेव च जलत्वं वशा रवेः । तथाऽहङ्कार- सम्बन्धादेव संसार आत्मनः जलं बहो बहि वायौ वायुमाकाशे.. अव्यक्तं पुरुषे क्रमेण विलीयते.. ततो..आत्माऽऽविर्भवति जलकाभाववद्यथाकाममाजायते- अशत्, तावताऽऽत्मानमानन्दयति परब्र. २ जलका रुधिरं यद्वद्वलादाकर्षति स्वयम् । ब्रह्मनाडी तथा धातुन्.. जलेऽग्निजलनाच्छाखापल्लवानि भवन्ति हि जलेन अमजातेन गात्रमर्देन- माचरेत् । दृढता लघुता चापि तस्य गात्रस्य जायते जले वाऽपि स्थले वाऽपि लुठस्वेव जहात्मकः । नाहं विलिप्ये तद्वर्मेष्टवर्मेर्नमो यथा जले सैन्धवपिण्डवत् (लीनो भवति) जलोपरि समर्पितव्यञ्जनसंयुक्त- मन्नं वह्निसंयुक्तवारिणा पकमकरोत् जहात्यहस्तेषु पूर्वेषु, त्वामापो.. जहात्येनां मुक्तमोगामजोऽन्यः [+महाना. ८।५+ जहि शत्रुं महाबाहो जहि शत्रून् अपमृषो नुदस्व(परमृषो) [क.अ.३।३।११=मं.३।४७।२+ [+तै.सं.१।४।४।२+ जागतं छन्दः, योः स्थानम् (जयो जहाहुः) जागरितदेश एशस्यैव इति जागरितस्थानज्जुरात्मा विश्वो वैश्वानरज्ज्जुरात्मा एव	अ. पू. २।१६ कठमु. ९ यो. शि. ४।२३ रुद्रोप. २ बराहो. ३।२० पैङ्गलो. ३।३ यो.शि. १।१२५ बराहो. ५।३६ शांङ्गि. १।७।४ कुण्डिको. २४ २ अवधू. ७ शांङ्गि. १।४।८९ चिन्त्यु. १४।२ श्वेताश्व. ४।५ ना. पू. ता. ५।५ म. गी. ३।४३ महाना. ५।११ वा.सं. ७।३७ तै.आ. १०।१।११ २ प्रणवो. २१ बृह. ४।३.१४ नृसिंहो. २।४	जागरितस्थानो बहिःप्रज्ञः सप्ताङ्ग एकोनविंशतिमुखः स्थूलभुवैश्वानरः प्रथमः पादः (आत्मनः) [माण्डू. ३+ जागरितस्थानो वैश्वानरोऽकारः प्रथमा मात्राप्तेरादिमत्त्वाद्वा जागरितंस्वप्नं सुषुप्तं तुरीयं च महतां च लोकं परं च लोकं दहति जागरिते ब्रह्मा, स्वप्ने विष्णुः, सुषुप्तौ रुद्रस्तुरीयं परमाक्षरं स आदित्यो विष्णुश्चेश्वरश्च.. जागरिते ब्रह्मा स्वप्नेविष्णुः सुषुप्तौ रुद्रस्तुरीयमक्षरं चिन्मयं, तस्माच्चतुरवस्था जागरितेसुषुप्त्यवस्थापन्नइवयद्यच्छ्रुतं यद्यदृष्टं तत्तत्सर्वमविज्ञातमिवयो वसेत्तस्य स्वप्नावस्थायामपि तादृ- गवस्था भवति जागरे स्वप्नश्च नहि । द्वयमेव लये नास्तिलयोऽपि ह्यनयोर्न च जाग्रद्विषयेक्षणीयास्ते नविद्येते ततः पृथक् । तथा तद्दृश्यमेवेदं जाग्रत- श्चित्तमिष्यते जाग्रतः प्रत्ययाभावं यस्याहुः प्रत्ययं बुधाः । यत्सङ्कोचविकासाभ्यां जाग्रत्प्रलयदृष्टयः जाग्रतःस्वप्नश्चैव प्राणायासोऽयमुत्तमः । प्रवर्तते ह्यभिज्ञस्य.. जाग्रती त्वासादयामि जाग्रति प्रवृत्तो जीवः प्रवृत्तिमार्गासक्तः जाग्रतो नैव चार्जुन जाग्रत्काले विश्वः, स्वप्नकाले तेजसः, सुषुप्तिकाले प्राज्ञः जाग्रत्येव सुषुप्तस्थः कुह कर्माणि.. अतः सर्वपरित्यागी बहिः कुह.. (ॐ) जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिपुरीयपुरीया- तीतोऽन्तर्यामी..गोपाळोऽर्जुनः सुवत्समै नमोनमः	नृ. पू. ४।२ माण्डू. ९ सुबालो. १।५।२ ब्रह्मो. २ परब्र. ३ ना.प. ५।१४ यो.शि. ४।११ अ.शां. ४६ महो. २।१० अ.पू. ५।२७ चिन्त्यु. १९।१ मं.प्रा. २।७ म.गी. ६।१६ ना.प. ५।१२ अ. पू. ५।११६ गोपाळो. ३।१८.
--	--	---	---

जामत्स्वप्रसुप्तितुरीया		जामन्निन्दा- (द्रा?) तः परिज्ञानेन	
चतुर्विधा अवस्थाः	शारीरको. १०	ब्रह्मविद्भवति	मं. ब्रा. २।६
जामत्स्वप्रसुप्तितुरीयावस्थाभेदे-		जामन्निद्राविनिर्मुक्ता सा स्वरूप-	
रेकैकमात्रा चातुर्विध्यमेत्य..	तुरीयो. २	स्थितिः परा	मेत्रा. २।३०
जामत्स्वप्रसुप्तितुरीयाश्चेत्य-		जामन्नेत्रद्वयोर्दध्ये हंसपत्रप्रकाशते ।	
वस्थाश्चतस्रः	यो. चू. ७२	सकारः खेचरी प्रोक्तस्त्वंपदं	
जामत्स्वप्रसुप्तिमूर्च्छामरणधर्मयुक्तो		चेति निश्चितम्	यो. चू. ८२
घटीयंश्रबदुद्विग्नो जातो मृत इव		जामन्मात्राचतुष्टयमकारांशं संप्र-	
कुलालचक्रन्यायेन परिभ्रमति	पैङ्गलो. १।५	मात्राचतुष्टयमुकारांशं.. अय-	
(अथ) जामत्स्वप्रसुप्तिमूर्च्छामरणाद्य-		मेव ब्रह्मप्रणवः	प. हं. प. १०
वस्थाः पञ्च भवन्ति	पैङ्गलो. २।७	जाड्यभावविनिर्मुक्तममलं चिन्मया-	
जामत्स्वप्रसुप्तिपुसर्वकालव्यवस्थितं	ना. उ. ता. १।९	त्मकम् । तस्यातिवाहिकं मुख्यं..	योगकुं. १।५७
जामत्स्वप्रसुप्तिमूर्च्छावस्थानां...		जात इत्यनेन परमात्मनो जृम्भणम्	त्रि. ता. २।३
सर्वजीवभयप्रदा स्थूलदेहविस-		जात इत्यादिना परमात्मा	
र्जनी मरणावस्था भवति	पैङ्गलो. २।९	शिव उच्यते	त्रि. ता. २।३
जामत्स्वप्रसुप्तिष्वेकशरीरस्य जाम-		जातएव न जायते, कोन्वेवं जनयेत्पुनः ।	बृह. ३।९।३४
त्काले विश्वः, स्वप्नकाले तैजसः,		जातमात्रेण कामी कामयते	
सुषुप्तिकाले प्राज्ञः	ना. प. ५।११	काममित्यादिना	त्रि. ता. २।३
जामत्स्वप्रसुप्त्यादि मनोमय-		जातमात्रेण मुनिराद् यत्सत्यं तद्-	
मितीरितम्	ते. बि. ५।१०३	वाप्तवान् । तेनासौ स्वविवेकेन..	महो. २।१
जामत्स्वप्रसुप्त्यादिप्रपञ्चं यत्प्रकाशते,		जातरूपधरश्चरेदात्मानमन्विच्छेत्	ना. प. ३।८७
तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा सर्वबन्धैः		जातरूपधरश्चेन्न कन्थावेशो नाप्ये-	
प्रमुच्यते	कैव. १७	तच्यो न श्रोतव्यमन्यत्किञ्चित्..	ना. प. ५।६
जामत्स्वप्रसुप्त्यादिष्ववस्थास्वेक-		जातरूपधरा निर्द्वन्द्वा निष्परिमहा-	
रूपिणी । ब्रह्मानन्दमयी विद्या..	गन्धर्वो. ५	स्तत्त्वब्रह्ममार्गे सम्यक्सम्पन्नाः..	याज्ञव. ३
जामत्स्वमे व्यवहरन् सुषुप्तौ क गति-		(अथ) जातरूपधरा निर्द्वन्द्वा	
मेम । इति चिन्तापरो भूत्वा..	योगकुं. ३।२९	निष्परिमहाः शुक्लध्यानपरायणा	
जामदवस्थायां जामदादिचतस्रो-		आत्मनिष्ठाः...ते परमहंसा नाम	भिक्षुको. ६
ऽवस्थाः (भवन्ति) [प. हं. प. ९+]	ना. प. ६।६	जातरूपधरो भवति सः.. सञ्ज्यासी	ना. प. ५।३
जामदवस्थायां विश्वस्य चातुर्विध्यं-		जातवेद एतद्विजानीहि	
विश्वविश्वो विश्वतैजसो विश्व-		किमेतद्यक्षमिति	केनो. ३।३
प्राज्ञो विश्वतुरीय इति	प. हं. प. ९	जातवेदसमण्डलं योऽधीते सर्वव्याप्यते	त्रि. ता. १।६
जामदृतावपि त्वन्तश्चेतसा कल्पितं		जातवेदसमव्यक्तं व्यक्ताव्यक्तं परं सदा	सदानं. ५
त्वसत् । बहिःश्वेतो गृहीतं सशुक्तं		जातवेदसे सुनवाम सोममराती	महाना. ६।१३
वैतथ्यमेतयोः	वैतथ्य. १०	[+ ऋ. अ. १।७।७	मं. १।९९।१
जामदादिविशोक्षान्तः संसारो		[वनदु. ११, ११४ +	त्रि. ता. १।२
जीवकल्पितः । त्रिणाचिकादि-		जातवेदसे सुनवामसोमंतदन्त्यम्	
योगान्ता ईश्वरभ्रान्तिमाभिवाः		वाणी... ब्रह्मासौ भाग्यमाचक्षते	त्रि. ता. २।२
[बराहो. २।५४+ महो. ४।७३			

जातश्च वायुना स्पृष्टो न स्मरति जन्ममरणम् । अन्ते च शुभा- शुभं कर्म... प्रामाण्यम्	निरुक्तो. १।८	जातु कर्मण्यतन्द्रितः जातु तिष्ठत्यकर्मकृत् जातेऽभिमुपसमाधायाङ्ग आश्राय- (पुत्रं) क० सं पृथ्वाङ्ग्य० संतीय.. जुहोति	म. गी. ३।३३ म. गी. ३।५
जातश्चैव मृतश्चैव जन्म चैव पुनः पुनः । बन्मया परिजनस्थार्थे कृतं कर्मशुभाशुभम् । एकाकीतेन दृष्टेऽहं गतास्ते फलभोगिनः	गर्भो. ५	जातो देव एक ईश्वरः परमोज्योति- मैत्रतो वेति तुरीयं वरं दृष्ट्वा.. जातो विश्वस्य भुवनस्य गोप्तो [+क्र. म. २।६।८ = म. २।४०।१ + जात्यन्धे रत्नविषयः सुज्ञातश्चे- जगत्सदा (सत्यं)	बृह. ६।४।२४. त्रि. सा. २।३ छिगोप. १ ते. स. १।८।२३।५
जातस्य प्रहरोगादि कुमारस्य... उप- नीतेऽप्यविद्यत्वमनुद्वाहश्च पंडिते	याज्ञव. १९	जात्याभासं चलाभासं वस्त्वाभासं तथैव च । अजाचलमकस्तुत्वं धिज्ञानं शान्तमद्वयम् (एतेषां) जात्याविनाऽप्यमे ज्ञान- प्रतिपादिता अकथ्ये बहवः सन्ति, तस्मान्न जातिर्जाह्नवः	ते. कि. ६।८९ अ. सां. ४५
जातस्य हि ध्रुवो मृत्युः जातं मृतमिदं वेदं मातापितृमला- त्मकम् । स्पृष्ट्वा स्नानं विधीयते	म. गी. २।२७	जातकीदेहभूषाय रक्षोप्राय शुभा- ङ्गिने । भद्राय रघुवीराय (नमः)	व. सू. ५ रा. पू. ४।६४.
जाताश्च जायमानस्य न व्यवस्था प्रसज्यते	मैत्रे. २।५	जानन् कस्माच्छृणोम्यहम् जानन्नपि हि मेधावी जलवल्लोक आचरेत्	१ अक्षर. १६ १ सं. सो. २।१०२
जाताति जीवन्ति (भूतानि) आकाशं प्रयस्यभिसंविशन्ति	अ. सां. १३	जानमेव अन्यत्रान्यत्र विजाना- त्यनुभूतेः (ॐ) जानन्नुतिर्हि पौत्रायणः अद्वादेयो बहुशयिनि कुवाक्यभास	म. गी. १५।१९
जातान्यमेन वर्धन्ते, अद्यतेऽस्ति च भूतानि [तैत्ति. २।२ +	ग. पू. २।९	जानाम्यहं २ शेषधिरित्यमित्थं न ह्यनुवैः प्राप्यते हि ध्रुवं तत्	कां. ४।१५ म. गी. १५।१९
जाता रुद्राक्षा जलबिन्दवोऽस्य सद्यो ज्ञातादीन् पञ्चबक्त्राणि विद्यात् (शिवस्य)	मैत्रा. ६।१२	जानु प्रदक्षिणीकृत्य न हुतं न बिलम्बितम् । अखिलं स्फोटनं कुर्यात्सा मात्रा परिगीयते	१ अक्षर. १६ १ सं. सो. २।१०२ वृत्तिहो. १।९
जातास्त एव जगति जन्तवः साधु- जीविताः । ये पुनर्नेह जायन्ते शेषा जरठगर्दभाः	सि. सि. १६	जानुर्वोरन्तरे कृत्वा सम्यक् पादतले वसे । सम्यगीवशिरःकायः स्वस्तिकं नित्यमभ्यसेत्	१ यो. त. ४० जा. द. ३+३
जातियेषा न सेत्स्यन्ति दोषो- ऽप्यल्लो भविष्यति	महो. ३।१४	जानुर्वोरन्तरे सम्यक्कृत्वा पादतले वसे । ऋजुकायः समासीनः स्वस्तिकं तत्प्रचक्षते	कां. ४।१५ म. गी. १५।१९ कठं. २।१०
जातिर्नास्ति गतिर्नास्ति वर्णो नास्ति नङ्गोक्तिश्च । सर्वज्ञोति नास्त्येव	अ. सां. ४३		
(संहि) जातिर्जाह्नव इति चेत्, न, तत्र जात्यन्तरजन्तुष्वनेकजाति- सम्भवा महर्षयो बहवः सन्ति	ते. किं. ५।३८		
जातिसङ्करकारकैः जातिस्तु देशिवा कुदेरजाते- असतां सदा	व. सू. ५		
जातीभ्युपसमासोऽर्थे वास्यति तैत्तिह्यम् । एवं शुभाशुभैर्भावैः सा नाडीति विभाजयेत्	म. गी. १।४३		
	अ. सां. ४२		
	१९		

जानो संयमान्महातल्लोकज्ञानं
जानन्तं पृथिवीं हंशो हपां
पादन्तमुच्यते । इदंश-
स्तथान्यंशो..धारयेत् सदाशिवं
जाप्येनामृतत्वं च गच्छति
जायते निश्चयः साधो पुरुषस्य
चतुर्विधः । आपादमस्तक-
महं मातापितृविनिर्मितः ।
इत्येको निश्चयो ब्रह्मन्ध्यायास..
जायते मृतयेल्लोकत्रियतेजननायच
जायत्येको त्रियत्येको अभ्रात्येकः
शुभाशुभम् । (पा.)
जायते त्रियते लोको त्रियते जनना-
य च । अस्थिराः सर्व एवेमे...
जायते वर्णसङ्करः
जायमानं कथमजं भिन्नं नित्यं कथं
च तत् । कारणाद्यद्यनन्यत्वमतः
कार्यमजं यदि
जायमानाद्भि वै कार्यास्कारणं
ते कथं ध्रुवम्
जायमानाद्विवैधर्मात्कथं पूर्ववत्पृथक्ते
जायमानेऽमनस्कस्त्व उदासीनस्य
तिष्ठतः । मृदुत्वं स्वचरत्वं च
शरीरस्योपजायते
[जायमानो वै ब्राह्मणस्त्रिभि-
र्ऋणवा जायते]
जायस्व त्रियस्वेत्येतत्तृतीयस्यानं
तेनासौ लोको न सम्पूर्यते
जायापूर्वरूपं, पतिरुत्तररूपं...
सेवाऽदितिर्हिता
जाया मे स्यादथ प्रजायेय
जायेरमेवास्मिच्छाखाः प्ररोहेयुः.
आह जानिचस्वेदजानिचोद्विज्जानि.
यत्किंचेदं प्राणि..यश्चरथावरंतत्
प्रज्ञानेन प्रज्ञाने प्रतिष्ठितं
जालकिच्छिन्नं पर्युषितं पूतमज-
मयाभितमसंकुसमभीयाज
कथं न यायेत
२५

शां. १।७।५२

जा. द. ८।४-६
चतुर्वे. ७

महो. ६।५४

भवसं. १।२५

महो. ३।४

भ.गी. १।४१

अ. शां. ११

अ. शां. १२

अ. शां. २१

अमन. २।७९

तै.सं. ६।३।१०

छान्दो. ५।१०।८

३ऐत. १।६।८

बृह. १।४।१७

छान्दो. ५।२।३

२ऐत. ५।३

सुबालो. १२।१

जालजननमन्दिरा महाविष्णोः

क्रीडाशरीररूपिणी ब्रह्मादीना-

मगोचरा । एतांमहामायांतरत्येव

ये विष्णुमेव भजंति, नान्येतरन्ति..

जालन्धरसृतीयस्तु (कुम्भकः)

[योगकुं. १।४१+

जालन्धरेकृतेबन्धेकंठसङ्कोचलक्षणे ।

नपीयूषं पतत्यग्नौ न च वायुः

प्रधावति

जालन्धरोद्धियाणश्चमूलबन्धस्तथैवच

जालेनेवस्वचरःकृतस्यानुफले-

रभिभूयमानः परिभ्रमति

जिघ्रन्तै तन्नाजिघ्रति, न हि घातुर्घाते-

विपरिलोपो विद्यतेऽनाशित्वान्

जिज्ञासार्थं शुक्स्यासावास्तामेव-

त्यवज्ञया । उक्त्वा बभूव

जनकस्तूष्णी..

जिज्ञासुरपि योगस्य

जितात्मनः प्रशान्तस्य

जितात्मा विगतस्पृहः

जितामेवाप्येति योजितामेवास्तमेति

जितेन्द्रियाणां शान्तानां जितश्रास-

विचेतसाम् । .. दूरदर्शनमाप्नुयात्

जितेन्द्रियाय शान्ताय मन्त्रं

देयमिदं महत् (सूर्यस्य)

जितेन्द्रियो बहिरन्तःस्नेहवर्जितः

शरीरसंभारणार्थं... भैक्षमाणो

ब्रह्मभूयाय भवति

(एवं) जितेन्द्रियो भूत्वा सर्वत्र

ममतामतिम् । विहाय..

जित्वा जित्वा ततो भूतिं सारमेत

ततो मुनिम् । अजिता च

सदाभूतिः

जित्वा वा भोक्ष्यसे महीम्

जित्वा वृष्टपादिकं जाड्यं स्वेचरः

स भवेन्नरः

जित्वा शत्रून्मुक्ष्व राज्यं समृद्धम्

जिष्णुर्हापराजिष्णुर्भवेत्यन्यत-

स्त्यजायी

त्रि.म.ना. ४।९

यो.शि. १।१०३

यो.चू. ५१

१यो.त. २६

मैत्रा. ३।२

बृह. ४।३।२४

महो. २।२२

भ.गी. ६।४४

भ.गी. ६।७

भ.गी. १८।४९

सुबालो. ९।३

यो.शि. ५।४६

सूर्यता. १।११

प.हं.प. ६

वराहो. २।४

योगो. २९

भ.गी. २।३७

यो.शि. १।१४८

भ.गी. ११।३३

बृह. २।१।६

जिह्वायद्रसंक्षतितत्तद्वाग्भेतिभावयेत् जिह्वा वायुमाकृष्य पूर्ववत्कुम्भ- कादनु । शनैस्तु घ्राणरन्ध्राभ्यां रेचयेद्विलं सुधीः	यो. त. ७१ योगकुं. १।३०	जिह्वा रसं विजानाति दृढं वेदये- त्प्रियम् । मनसा साधु पश्यति इतिहा. ३ जिह्वावैग्रहः, स रसेनातिग्रहेण गृहीतः बृह. ३।२।४ जिह्वां न चालयेत्पापि पाषाण इव निश्चलः । तमः प्रस्थाप्य रजसः सत्त्वेन...	योगो. २२ प्रा. हो. ४।३
जिह्वावायुमाकृष्य यः पिबेत्सततं नरः । श्रमदाहविनिर्मुक्तोयोगी नीरोगतामियात्	आ.व. ६।२५	जिह्वेडा, दन्तोष्ठौ सूक्तवाकः जिह्वावास्याएकमङ्गमुद्वं, तस्यान्नरसः परस्तात्प्रतिविहिता भूतमात्रा	कौ. उ. ३।५
जिह्वा वायुमाकृष्य जिह्वामूले निरोधयेत् । पिबेदमृतमव्यमं सकलं सुखमाप्नुयात्	आ.व. ६।२६	जीर्णकौपीनबासाः स्यान्मुण्डी नम्रो- ऽथवा भवेत् । प्राज्ञो वेदान्त- विद्योगी निर्ममो निरहङ्कृतिः	ना. प. ६।३०
जिह्वा वायुमानीय जिह्वामूले निरोधयेत् । यः पिबेदमृतं विद्वा- न्सकलं भद्रमभुते	शांङ्गि. १।७।४७	जीर्णवल्कलाजिनं धृत्वाऽथ त्रिकाल- स्नानमाचरन्.. ब्रह्ममार्गे सम्यक्स- म्पन्नः.. भैक्षमाणो ब्रह्मभूयाय भवति	प. हं. प. ६
जिह्वा वायुं गृहीत्वा यथाशक्ति कुम्भयित्वा नासाभ्यां रेचयेत् । तेन गुल्मघ्नीहृज्वरपित्तक्षुबादीनि नश्यन्ति	शांङ्गि. १।७।१४ बृह. ३।२।४ मैत्रा. ७।११	जीर्यन्ते दानवा दयः । परमेष्ठयपि निष्ठावान् हीयते हरिरप्यग्नः जीर्यन्ते वै द्विगीश्वराः, ब्रह्मा.. सर्वावा भूतजातयः, नाशमेवानुभावन्ति	महो. ३।५० महो. ३।५१ कठो. १।२८
जिह्वा हि रसान् विजानाति जिह्वाग्रदेशे त्र्यणुकं च विद्धि जिह्वाम्रादर्शने त्रीणि दिनानि स्थितिरात्मनः । ज्वालाया दर्शने मृत्युर्द्विदिने भवति ध्रुवम्	त्रि. ब्रा. २।१२७ सुबालो. ६।१	जीव एव दुरात्माऽसौ कन्दः संसार- दुस्तरः । अनेनाभिहतो जन्तु- रधोऽधः परिधावति	महो. ५।९३
जिह्वा च रसयितव्यं च नारायणः जिह्वा चित्तं च स्वे चरति तेनोर्ध्व- जिह्वः पुमानमृतो भवति	शांङ्गि. १।७।४३	जीव एव सदा ब्रह्म सच्चिदानन्द- मस्य हम्	ते. विं. ६।३८ बृह. ३।९।३२
जिह्वाऽध्यात्मं, रसयितव्यमभिभूतं, वदणस्तत्राधिदैवतम्	सुबालो. ५।४	जीवतस्तत्प्रजायते (रसः) जीवति चक्षुरपेतोऽन्धान्विपश्यामः जीवति बाहुच्छिन्नो जीवत्यूरुच्छिन्न	कौ. उ. ३।३
जिह्वामर्कटिकाक्रान्तवदनद्वार- भीषणम् । दृष्टवन्तास्थिशकलं नेष्टुं देहगृहं मम	महो. ३।२९, ३०	इत्येवं हि पश्यामः जीवति वागपेतो मूकान्विपश्यामः जीवति मोत्रापेतो बधिरान्	कौ. उ. ३।३ कौ. उ. ३।३
जिह्वामूलस्थितो देवि... अनलः । तदग्ने भास्करश्चन्द्रः... प्रतिष्ठितः	प्रा. हो. २।४	विपश्यामः	कौ. उ. ३।३
जिह्वा मे मधुमत्तमा [तैत्ति. १।४।१+ जिह्वामेवाप्येति यो जिह्वामेवास्तमेति जिह्वाया ऊर्ध्वान्तं सरस्वती भवति	ना. प. ४।४५ सुबालो. ९।४ शांङ्गि. १।४।६	जीवतो यस्य केवल्यं विदेहोऽपि स केवलः । समाधिनिष्ठतोमेत्य निर्विकल्पो भवानघ	अध्यात्मो. १६ कौ. उ. ३।३
जिह्वाया रसास्वादनं घ्राणस्य गन्धमश्नम्	ना. प. ६।३	जीवत्यूरुच्छिन्न इत्येवं हि पश्यामः जीवरिपतृकञ्चेत् पितरं त्यक्त्वाऽऽरम- पितामहप्रपितामहानिति सर्वत्र युगमकलस्या ब्राह्मणानर्भयेत्	कौ. उ. ३।३ ना. प. ४।३९
जिह्वारसने नासिका घ्राणे अपस्थ आन- न्दने अपान उत्सर्गे	मर्भो. १		

जीवत्वं सर्वभूतानां सर्वत्राखण्डविग्रहं ।

चित्ताहङ्कारयन्तारं जीवाख्यं

त्वंपदं भजे

शु.र. २।६

जीवत्वं घटाकाशमहाकाशवज्रव-

धानेऽस्ति । व्यवधानवशादेव हंसः

सोऽहमिति मंत्रेणोच्छ्वासनिश्वास-

वशेनानुसन्धानं करोति

ना. प. ६।७

जीवत्वं च तथा ज्ञेयं रज्ज्वां

सर्पग्रहो यथा

यो. शि. ४।१

जीवनं सर्वभूतेषु

भ. गी. ७।९

जीवन्ति मृगपक्षिणः । स जीवति

मनो यस्य मननेनोपजीवति

महो. ३।१३

जीवमेव प्रति तत्ते दधामि

सहवै. ४

जीवमेव सदा मुक्तः कृतार्थो

ब्रह्मवित्तमः । उपाधिनाशाद्ब्रह्मैव

सद्ब्रह्माप्नोति निर्द्वयम्

२ आत्मो. २०

जीवन्मर्त्यः कायस्थः

प्रजानन् (मा. पा.)

कठो. १।२८

जीवन्मुक्तपदं त्यक्त्वा स्वदेहे

कालसात्कृते । विशत्येदेह-

मुक्तत्वं पवनोऽस्पन्दतामिव

[+ महो. २।६३ +

पैङ्गलो. ३।७

जीवन्मुक्तः स उच्यते

मुक्तिको. २।७६

जीवन्मुक्तः सदा स्वच्छः सर्वदोष-

विवर्जितः । विरक्ता ज्ञानिन-

आन्ये देहेन विजिताः सदा ।

ते कथं योगिनस्तुल्यामांसपिण्डाः..

यो. शि. १।४२

जीवन्मुक्तः सरूपः स्यादरूपो

देहमुक्तिः

मुक्तिको. २।३२

जीवन्मुक्तः स विज्ञेयः

पैङ्गलो. ३।७

जीवन्मुक्ता न मज्जन्ति सुखदुःख-

रसस्थिते । प्रकृतेनाथ कार्येण

किञ्चित्कुर्वति वा न वा

महो. ५।३७

जीवन्मुक्तिविदेहमुक्त्योरष्टोत्तर-

शतोपनिषदः प्रमाणम्

मुक्तिको. २।१

जीवन्मुक्तो महायोगी जायते..

यो. शि. १।१५

जीवन्मुक्तो बसेत्कृतकृत्यो भवति

जीवभूतः सनातनः

ना. प. ६।३

जीवभूतां महाबाहो

भ. गी. १५।७

भ. गी. ७।५

जीवला न चारिषां मा ते

बन्धान्योषधिम्

प्रा. हो. १।४

जीवला नघर्षां मा ते बन्धान्योषधिं

(पाठः)

प्रा. हो. १।४

जीववाचि नमो नाम चात्मा-

रामेति गीयते

रा. पू. ४।१

जीवस्तिष्ठति संशान्तो ज्वलन्मणि-

रिवात्मनि

अ. पू. २।११

जीवस्य तण्डुलस्येव मलं सहज-

मप्यलम् । नश्यत्येव न सन्देह-

स्तस्मादुद्योगवान्भवेत्

महो. ५।१८६

जीवस्य निलयः प्राणोजीवोहंसस्य

चाश्रयः । हंसः शक्तेरधिष्ठानं..

वराहो. ५।५४

जीवं कल्पयते पूर्वं ततो भावान्

पृथग्विधान् । बाह्यानाध्यात्मि-

कांश्चैव यथाविद्यस्तथा स्मृतिः

वैतथ्य. १६

जीवः पञ्चविंशकः स्वकल्पितचतु-

विंशतितत्त्वं परित्यज्य पञ्चिंशः

परमात्माहमिति निश्चयाज्जीव-

न्मुक्तो भवति

मं. ब्रा. १।५

जीवः शिवः शिवो जीवः स जीवः

केवलः शिवः । तुषेण बद्धो ब्रीहिः

स्यात्तुषाभावेन तण्डुलः

स्कन्दो. ६

जीवाक्षरेणैव जीवाहराप्नोति

जीवाख्यं त्वम्पदं भजे

१ ऐत. ३।८।६

जीवात्मनः परस्यापि यथेवमुभयो-

रपि । अहमेव परं ब्रह्म ब्रह्माह-

मिति संस्थितिः

त्रि. ब्रा. २।१६१

जीवात्मनोरनन्यत्वमभेदेन प्रशस्यते ।

नानात्वं निन्द्यते यच्च तदेवं हि

समञ्जसम्

अद्वैत. १३

जीवात्मनोः पृथक्त्वं यत्प्रागुत्पत्तेः

प्रकीर्तितम् । भविष्यद्दृष्ट्या गौणं

तन्मुख्यत्वं हि न युज्यते

अद्वैत. १४

जीवापेतं वाच किलेहं म्रियते

न जीवो म्रियते

छान्दो. ६।११।३

जीवाभिमानेन क्षेत्राभिमानः, शरीरा-

भिमानेन जीवत्वम्

ना. प. ६।७

जीवाम केन कच सम्प्रतिष्ठाः

श्वेताश्व. १।१

जीवाहा/जीवाक्षरमित्यनकाममारः १प्रेत. ३।८।६
 जीवाऽपक्षवत्काः, तत्पतित्वात्पशुपतिः आवास्तु. ३
 जीविष्यामो यावदीक्षिष्यसि त्वं
 वरस्तु मे वरणीयः स एव कठो. १।२७
 जीवितं तस्य शोभते । योऽन्त-
 दशीतलयाबुद्धपारागद्वेषविमुक्तया ।
 साक्षिवत्पश्यतीदं हि.. [१सं.सो. २।३९-४१
 जीवितंवापिचञ्चलम् । विहायशास्त्र-
 जालानि यत्सत्यं तदुपास्यताम् पैङ्गलो. ४।१७
 जीवेश्वरप्रकृतयो नित्याश्चानादय-
 क्षयः । विश्वकारणभूताश्च.. भवसं. २।१
 जीवेश्वरादिरूपेण चेतनाचेतना-
 त्मकम् । ईश्वणादिप्रवेशान्ता
 सृष्टिरीशेनकल्पिता [महो. ४।७३+ वराहो. २।५३
 जीवेश्वरेति वाक्चेति वेदशास्त्राद्यहं
 त्विति । इदंचैतन्यमेवेति.. इति
 निश्चयश्चन्योयोवैदेहीमुक्तपवसः ते.वि. ४।४६
 जीवोऽपि जामत्स्वप्रपञ्चे व्यवहृत्य
 ..अज्ञानं प्रविश्य स्वानंदं भुङ्क्ते पैङ्गलो. २।८
 जीवोऽपि न स्पृष्ट इति चेत्, न;
 जीवाभिमानेन क्षेत्राभिमानः,
 शरीराभिमानेन जीवत्वम् ना. प. ६।६
 जीवो ब्रह्मेति वाक्यार्थं यावदस्ति
 मनःस्थितिः । ऐक्यं तत्त्वं लये
 कुर्वन् ध्यायेदसिपदं ततः शु. र. २।७
 जीवो ब्राह्मण इति चेत्, तत्र; अतीताना-
 गतानेकदेहानां जीवस्यैकरूपत्वात् व. सू. ३
 जीवेश्वरो भिन्नरूपाविति प्राय-
 मिको भ्रमः अ. पू. १।१३
 जीवेश्वरो मायिको विज्ञाय सर्वविशेषं
 नेति नेतीति विहाय यद्विशिष्यते
 तद्वद्वयं ब्रह्म अद्वयना. २
 जुष्टं यदा पश्यत्यन्यमीशं यस्य
 महिमानमिति त्रीनश्लोकः श्वेता. ४।७
 [सुण्ड. ३।१।२+
 जुह्वति ज्ञानदीपिते भ. गी. ४।२७
 जेनातिर्जेनातिपां जेनातिरोजो
 बलमाहुरत्सत्त्वात्मकं... तस्मै
 सुक्ष्मसूक्ष्माय तेजसे स्वाहा पारमा. १०।५

जोषयेत्सर्वकर्माणि म. गी. ३।३६
 ज्यायसी चेत् कर्मणस्तो म. गी. ३।१९
 ज्यायान्पृथिव्या ज्यायानन्तरिक्षात्
 ..ज्यायान्दिवो ज्यायानेभ्यो
 लोकेभ्यः (आत्मा) छान्दो. ३।१४।३
 ज्येष्ठश्च भेषश्च स्वानां भवति बृह. ६।१.७१
 ज्येष्ठश्च ह वै भेषश्च भवति, प्राप्नो
 वाव ज्येष्ठश्च छान्दो. ५।१।१२
 ज्येष्ठाय भेषाय स्वाहेत्यन्नावाज्यस्य
 हुत्वा मन्ये सन्पातमवनयेत् छान्दो. ५।२।४
 ज्येष्ठाय स्वाहा भेषाय स्वाहेत्यग्नौ
 हुत्वा मध्ये सः सवमवनयति बृह. ६।३।२
 ज्येष्ठोऽहं भेषोऽहं वरिष्ठोऽहमापोऽहम्.. अ. शिरः. १।१९
 ज्योग्जीवति महान्प्रजया पशुभिर्भवति छां. २।११।२
 [+छान्दो. २।१२।२+—१७।२।१८
 ज्योतिरभावम्, अप्सु ज्योतिः
 प्रतिष्ठितम् तैत्ति. ३।८
 ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा भूयासम् छिन्नोप. १
 [म. ना. १४।७—१४।१९
 ज्योतिरिति नक्षत्रेषु, प्रजातिरमृतं.. तैत्ति. ३।१०।३
 ज्योतिर्बलति ब्रह्माहमस्मि, योहमस्मि
 ब्रह्माहमस्मि अहमस्मि ब्रह्मा.. महाना. ६।७
 ज्योतिर्मयं तदन्तं स्यादवाच्यं बुद्धि-
 सूक्ष्मतः । ददृशुर्मे महात्मानो
 यस्तं वेद स वेदवित् । यो. पू. ८९
 ज्योतिर्लिङ्गं ध्रुवोर्मध्ये नित्यं
 ज्यायेत्सदा बलिः म. वि. ८०
 ज्योतिर्वा पारमात्मिकं सार्व...
 पराय ईशिवे स्वाहा पारमा. १।३
 ज्योतिर्वाऽहं, वायुरजादः, वायुर्वाऽहं.. सुषालो. १४।१
 ज्योतिर्विदं त्वासादयामि
 ज्योतिश्च वायुश्चाज्जादमेताभ्यां
 हीदं सर्वमजमसि १प्रेत. ३।१।२
 ज्योतिषामपि तत्त्वयोतिः
 [यो. शि. ३।२२+ म. गी. १३।१८
 ज्योतिषामा ज्योतिरानन्दस्यैव-
 मेव तत्परं यच्चितं परमात्मान-
 मानन्दयति परमा. ३

ज्योतिषा ज्योतिस्तथावाक्यविदो विदुः सुफ. २।२।९

ज्योतिषा ज्योतिरस्यार्थं, वमसः

आकाशदे. ॥ वि. ९५

ज्योतिषा रविरंशुमान् म. गी. १०।२१

ज्योतिष्कामो ज्योतिरानन्दयते भूयकोनेन स्वप्नाय गच्छति मन्त्रो. १

ज्योतिष्कवसि सूर्य। विद्यमाभासि. चिन्त्यु. १६।१

[म. अ. १।४।७=मं. १।५०।४+

अथर्व. १३।२।१९+२०।४।१६+ वा. सं. ३३।३६

तै. सं. १।४।३११

ज्योतिष्कृतं त्वासादयामि चिन्त्यु. १९।१

ज्योतिष्कप्रयन्ति उत्तरम् छांदो. ३।१७।७

[म. अ. १।४।८ =मं. १।५०।१०

ज्योतिष्मती त्वासादयामि चिन्त्यु. १९।१

ज्योतिष्मतो ह लोकाश्चरति छांदो. ४।७।४

ज्योतिष्मंतक्षयः कालास्तिस्रो-

ऽकथाश्च आत्मनः वासुदे. ४

ज्योतिष्मद्वाजमानं महस्वर्गं + सुदर्श. ५ त्रि. म. ना. ७।३

[तै. ब्रा. ३।१२।३।४

ज्योतिष्मानस्मिंल्लोके भवति छांदो. ४।७।४

ज्योतिष्यापः प्रतिष्ठिताः तैत्ति. ३।८

ज्योतिस्वरूपं लिङ्गं माम्भोपासितव्यं भस्मजा. २।९

ज्योतीरूपमशेषवाहरहितं देवीपूजानं

परं तत्त्वं तत्परममिति. शाण्डि. १।७।१६

ज्वलतामति (ज्वलना अभि) दूरेऽग्नि

प्रसूया अग्नि नीरसाः। श्रियो

दि नरकामीनामिन्धनं चान

वाक्यम् [महो. ३।४४+ याज्ञव. १३

ज्वलति स दूरीयः, अङ्गारा भवन्ति

स प्रविहारः छान्दो. २।१२।१

ज्वलत्वात्सर्वतोमुखत्वात्सिंहत्वात्

भीषणत्वाद्ब्रह्मात्. (नृसिंहः) नृसिंहो. ७।५

ज्वलनो आकाशिः प्रायेण कोट-

सङ्घातं जलमत्युष्णमकरोत् शाण्डि. १।४८

ज्वलन्तमग्निमुत्सृज्य नदि

ज्वलन्तमज्वलन्तं सर्वतोमुखमस्रवेतो-

मुखं नृसिंहमनृसिंहं....आत्मानं

....जानीयात् नृसिंहो. ६।१

ज्वलन्तमित्याह-अथभिव

स्वस्वसाक्यस्थितः अन्यको. ३

ज्वलन्तं न प्रदीपं च स्वयं

निर्वापयेद्बुधः शिवो. ५।७१

ज्वलतः पावकाद्यद्वत्. स्फुलिङ्गाः

कोटिकोटिशः।...विश्वं तस्यास्तथा गुह्यका. १८

ज्वलन्ती त्वासादयामि चिन्त्यु. १९।१

ज्वलतोऽपि यथा बिन्दुः सम्प्राप्तश्च

हुताशनम्। प्रजत्यूर्ध्वं गतः

शक्त्या निरुद्धो योगमुद्रया यो. चू. ५९

ज्वलिष्याम्येवाहमित्यभिर्दधे बृह. १।५।२२..

ज्वालाजालपरिस्पन्दो दग्धेन्धन

इवानलः। वदितोऽस्तंगतश्च

स्तंगत इवोदितः अ. पू. ३।११

ज्वालाजालाकुलं भासि विश्वस्यायतनं

महत्।... तस्यान्ते सुषिरं सूक्ष्मं

तस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठितम् महाना. ९।२७

ज्वालाया दर्शने मृत्युर्द्विदिने भवति

ध्रुवम् (आयुश्चिह्नम्) त्रि. ब्रा. १२७

ज्वालावह्निः क्षीतलश्चेदस्तिरूप-

मिदं जगत् तै. वि. ६।८४

ज्वालाभिर्मण्डले पञ्चवृद्धिश्चेज्जग-

दस्त्विदम् तै. वि. ६।८४

इ

इपयते स प्रस्तावः

छान्दो. २।१६।१

इतिर्हि प्रन्यक्छिद्येदस्तस्मिन्

सति विमुक्तता मन्त्रो. ५।४०

इमनो नाशमभ्येति मनो इत्य

दि इच्छा मुक्तिको. २।३९

इविहसम्बन्धाकम्बनिरालम्बंहरिभजे निरा. श्रीरंक

इः कालकालो गुणी सर्वविधः।

शेता. ६।२

तेनैकितं कर्म विवर्ततेह

इः सर्वगो भुवनस्यास्य गोप्ता।

वईसेऽस्य जगतो नित्यमेव

भाम्बो देवुर्मियते ईशनाव

शेता. ६।४७

ज्ञाज्ञोद्धारजाबीशानीसावजाशेका भोक्तृभोगार्थयुक्ता । अनन्त- ज्ञात्माविश्वरूपोद्धारकर्तात्रयं यदा विन्दते ब्रह्मेतत् [तेनेदं सृष्टं ब्रह्म- चक्रं हि सर्वम् ।] [श्वेता. १।१।ना.प. १।८ भवसं. २।३		ज्ञात्वा (शिवमात्मानं) तं मृत्यु- मस्येति, नान्यः पन्था विमुक्तये कै. ९	
ज्ञातचरदेशं चण्डालवाटिकाभिव स्त्रियमहिमिव (त्यजेत्) ना.प. ७।१		ज्ञात्वा तां (देवीं) मृत्युपाशाच्छिनत्ति गुह्यका. ५८	
ज्ञातशेषास्त उच्यन्ते जीवन्मुक्ता महाधिबः । पदार्थभावना- दाढर्यं बन्ध इत्यभिधीयते महो. २।४०		ज्ञात्वा त्रिविधमात्मानं परमात्मान- माभयेत् । रुद्रह. १२	
ज्ञातव्यमवशिष्यते भ.गी. ७।२		ज्ञात्वादेवं मुच्यते सर्वपाशैः [श्वेता. १।८+२।१५+ [४।१६+५।१३+६।१३ ना.प. १।७।१०	
ज्ञातं येन निजं रूपं कैवल्यं परमं पदम् । असौ दोषैर्विनिर्मुक्तः.. यो.शि. १।१५		ज्ञात्वा देवं सर्वपाशापहानिः श्वेता. १।११	
ज्ञातं येन निजं रूपं कैवल्यं परमं पदं निष्कलं निर्मलं शान्तं.. एतज्ज्ञान- मिति प्रोक्तम् १यो.त. १७, १८		ज्ञात्वा भूतादिमव्ययम् भ.गी. ९।१३	
ज्ञाता चिन्मात्ररूपश्च सर्वचिन्मय- मेव हि । संभाषणं च चिन्मात्रं.. ते.वि. २।२९		ज्ञात्वा मां शांतिमुच्छति भ.गी. ५।२९	
ज्ञातानुज्ञात्रननुज्ञातृविकल्पज्ञान- साधनम् । विकल्पत्रयमत्रापि.. त्रि.ब्रा. २।१२२		ज्ञात्वा शास्त्रविधानोक्तं भ.गी. १६।२४	
मायामात्रं विदित्वैवं.. ना.प. ८।२०		ज्ञात्वा शिवं शान्तिमस्यन्तमेति श्वेताश्व. ४।१४	
ज्ञाता होता ज्ञानमग्निः, ज्ञेयं इविः भावनो. ३		ज्ञात्वा शिवं सर्वभूतेषु गुढं विश्वस्यैकं परिवेष्टितारं ज्ञात्वादेवं मुच्यते सर्वपाशैः श्वेता. ४।१६	
ज्ञातुं द्रष्टुं च तत्त्वेन भ.गी. ११।५४		ज्ञात्वा स्वं प्रत्यगात्मानं बुद्धित- दृष्टिसाक्षिणम् । सोऽहमित्येव तद्वृत्त्या स्वान्धत्रात्मगतिं त्यजेत् ज्ञाप्यात्मो. २	
ज्ञातृज्ञानज्ञेयानामभेदभावनं श्रीचक्रपूजनम् भावनो. २		ज्ञात्वादेवं (ब्रह्मवाहं) मनोवृण्डं भूत्वा आशानिष्टतो भूत्वा भ्रमरकीट- न्यायेन मुक्तो भवति ना.प. ५२	
ज्ञातृज्ञानज्ञेयानामाविर्भावतिरोभाव- ज्ञाता स्वयमाविर्भावतिरो- भावरहितः स्वयच्छन्योतिः साक्षीत्युच्यते सर्वसारो. ५		ज्ञानकर्मन्दित्र्यैर्ज्ञानविषयैः प्राणादिपञ्च- वायुमनो बुद्धिभिश्च स्थूलकल्पितैः सोऽपि स्थूलप्रकृतिरित्युच्यते यो. चू. ७२	
ज्ञातृत्वं समानयोगेन श्रोत्रद्वारा स्रष्टृगुणो वागधिष्ठित आकाशे तिष्ठति.... त्रि.ब्रा. १।६		ज्ञानतोऽज्ञानतो वापि पठतां बन्ध- मोचकम् ।.. इदमष्टोत्तरशतं न देयं यस्य कस्यचित् मुक्तिको. १।४६	
ज्ञाते द्वैतं न विद्यते आगम. १८		ज्ञानदण्डा ज्ञानशिक्षा ज्ञानयज्ञो- पवीतिनः । शिक्षा ज्ञानमयीयस्य.. ज्ञात्याय. १६	
ज्ञातोऽज्ञातमेति होचुर्न चेनमिति होचुः नृसिंहो. ९।१०		ज्ञानवृण्डो भूतो येन एकदण्डी स उच्यते [ना.प. ५।१३+ प. इ. ५	
ज्ञातो नैव विज्ञातो विदिता विदितात्परः नृसिंहो. ९।८		ज्ञानदीपेन भास्वता भ.गी. १०।११	
ज्ञात्वा (नारायणं) जीवन्मुक्तो भवति भ.गी. ५।१७		ज्ञाननिर्धूतकस्मचाः भ.गी. ५।१७	
ज्ञात्वा तमेवं मनसा हृदा च भूयो न मृत्युमुपयाहि विद्वान् नो.शि. १।१४		ज्ञाननिष्ठो विरक्तोऽपि धर्मज्ञो विजि- तेन्द्रियः । विना देहेन योगेन न मोक्षं लभते.. यो.शि. १।१४	
महाना. १७।१४		ज्ञाननेत्रं समाधाय समहत्परमं पदम् । .. शान्तं ब्रह्माहमिति संस्मरेत् त्रि.वा. ५।२०	

ज्ञाननेत्रं समावाय चरेद्विमतः
परम् । निष्कलं निर्मलं शान्तं
तद्वद्वाहमिति स्मृतम्
ज्ञानपूर्तं त्रिगुणस्वरूपं त्रिमूर्तिस्त्वं
पृथग्विज्ञाय मूलमेकं सत्यं
सृणमयं विज्ञातं स्यात् ..
ज्ञानप्रबोधो यस्मिन् समये माया-
मोहं सशब्दातीतोऽपि जायते
ज्ञानप्रसादेन विशुद्धसत्त्वस्ततस्तु
सं पश्यते निष्कलं ध्यायमानः
(ततस्तु तां पश्यते निष्कलां
च) [मुण्ड. ३।१।८+
ज्ञानबलैश्वर्यशक्तिजस्वरूपो
भवति (नारायणः)
ज्ञानमावृत्त्य देहिनम्
ज्ञानभूमिः शुभेच्छाख्या प्रथमा...
ज्ञानभूमिः शुभेच्छा स्यात् ...
सप्तमी तुर्यगा स्मृता
ज्ञानमेव परं तेषां पवित्रं ज्ञान-
मुच्यते (ईरितं) [ब्रह्मो. ११+
ज्ञानयज्ञः परन्तप
ज्ञानयज्ञः स विज्ञेयः सर्वयज्ञोत्तमो-
त्तमः (पूर्वोक्तः)
ज्ञानयज्ञेन चाप्यन्ये
ज्ञानयज्ञेन तेनाहं
ज्ञानयुक्तयमाद्यष्टाङ्ग..योग उच्यते
ज्ञानयोगनिधिं विश्वगुहं योगिजन-
प्रियम् । भक्तानुर्कपिनं सर्व-
साक्षिणं..एवं यः सततं ध्यायेद्देव-
देवं..स मुक्तः
ज्ञानयोगपराणां तु पादप्रक्षालितं
जलम् । भावद्युष्यर्यमज्ञानां
तत्तीर्थं मुनिपुङ्गव
ज्ञानयोगविनिर्मुक्तः कर्तव्ययोगसमा-
वृतः । स्मृतः शिवपुरं गच्छेत्सः..
ज्ञानयोगव्यवस्थितिः
ज्ञानयोगो न विन्दति ये नरा
मन्दबुद्धयः । ते मुच्यन्ते कथं..

त्र. बि. २१

परब्र. ४

अद्वैतो. २

गुह्यका. ३७

त्रि.म.ना. २।६

भ. गी. ३।४

महो. ५।२४

बराहो. ४।१,२

परब्र. ६।१३

भ. गी. ४।३३

शाटपाय. १६

भ. गी. ९।१५

भ. गी. १८।७०

मं. ब्रा. १।१

शांडि. ३।४

जा. द. ४।५६

शिवो. १।२९

भ. गी. १६।१

शिवो. १।३

ज्ञानयोगः कर्मयोग इति योगो

द्विधा मतः

ज्ञानयोगः स विज्ञेयः सर्व-

सिद्धिकरः शिवः

ज्ञानयोगेन मुच्यन्ते देहपातादनन्तरम्

भोगान् भुक्त्वा च मुच्यन्ते..

ज्ञानयोगेन साङ्गयानां

ज्ञानरूपमानन्दमयमासीत्

(पुरेदं ब्रह्मांडं)

ज्ञानवान् मां प्रपद्यते

ज्ञानविज्ञानतृप्तात्मा

ज्ञानविज्ञाननाशनम्

ज्ञानवैराग्यमृत्तोयैः क्षालनाच्छौच-

मुच्यते

ज्ञानवैराग्ययुक्तो वित्तस्त्रीपराङ्मुखः..

शरीररक्षणार्थं.. भैक्षमाणो

ब्रह्मभूयाय भवति

ज्ञानशक्तिबलैश्वर्यवीर्यतेजांस्य-

शेषतः । भगवच्छब्दवाच्यानि

विना हेयैर्गुणादिभिः

ज्ञानशक्तिश्चेतनाशक्तिः क्षेत्रशक्ति-

रिच्छान्तर्भूत्वा माया सत्त्व-

रजस्तमोमयी

ज्ञानशिक्षिनो ज्ञाननिष्ठा ज्ञानयज्ञोप-

वीतिनः । ज्ञानमेव परं तेषां पवित्रं

ज्ञानमीरितम् (उच्यते) [ब्रह्मोप. ११ + परब्र. १३

[+ ना. प. ३।८३

ज्ञानशौचं परित्यज्य बाह्ये यो रमते

नरः । लोष्ठं गृह्णाति सुव्रत

ज्ञानसङ्कल्पनिश्चयानुसन्धानाभिमाना

आकाशकार्यान्तःकरणविषयाः

ज्ञानसङ्केतं ज्ञानघ

ज्ञानसङ्कल्पसंशयम्

ज्ञानसंहारसंयुक्तशक्तिद्वयसमन्वितम्

ज्ञानस्वरूपमेवादौ ज्ञानं ज्ञेयक-

साधनम् । ज्ञातयेन निग्रहं रूपं कैवल्यं.. १यो. त. १६

ज्ञानस्वरूपमेवादौ ज्ञेयं ज्ञानैक-

साधनम् । अज्ञानं कीदृशं

चेति प्रविचार्य..

त्रि. ब्रा. २।२३

त्रि. ब्रा. २।२६

शिवो. १।३१

भ. गी. ३।३

अव्यक्तो. १

भ. गी. ७।१९

भ. गी. ६।८

भ. गी. ३।४१

मैत्रे. २।९

प. हं. प. ६

भवसं. २।५२

राधिको. ९

जा. द. १।२२

त्रि. ब्रा. १।४

भ. गी. ११।६

भ. गी. ४।४१

पञ्चब्र. ७

यो. सि. १।१४

ज्ञानस्वरूपमेवाहुर्जगदेतद्विलक्षणम् ।

अर्थस्वरूपज्ञानात्पश्यन्त्यन्ये

कुदृष्टयः

ज्ञानं कर्म च कर्ता च

ज्ञानं केचिद्वदन्त्यत्र केवलं, तत्र

सिद्धये । योगहीनं कथं

ज्ञानं मोक्षदं भवतीह भोः

ज्ञानं चेदीदृशं ज्ञातमज्ञानं

कीदृशं पुनः

ज्ञानं ज्ञानवतामहम्

ज्ञानं ज्ञेयं च केवलम्

ज्ञानं ज्ञेयं च विज्ञेयं सदा बुद्धेः

प्रकीर्तितम्

ज्ञानं ज्ञेयं ज्ञानागम्यं

ज्ञानं ज्ञेयं ज्ञानगम्यादतीतं शुद्धं

बुद्धं मुक्तमप्यन्यथं च । सत्यं

ज्ञानं, ध्यायेद्देवं तन्महो..

ज्ञानं ज्ञेयं चिदात्मकम् । तदेव केवली-

भावं ततोऽन्यत्सकलं मृषा

ज्ञानं ज्ञेयं चिदेव हि । ज्ञाताचिन्मात्र-

रूपञ्च सर्वं चिन्मयमेव हि

ज्ञानं ज्ञेयं परिज्ञाता

ज्ञानं ज्ञेयं सर्वं नष्टं नान्यः पन्था

द्वितीयकः

ज्ञानं ज्ञेयैकसाधनम्

ज्ञानतपोऽग्निराहारो भस्मनोवार्धु-

पाञ्चनम् । वायुः कर्मकालो

च बुद्धेः कर्तृणि देहिनाम्

ज्ञानं तु जन्मनैकेन योगादेव प्रजायते ।

तस्माद्योगात्परतरो नस्ति

मार्गस्तु मोक्षदः

ज्ञानं चेदहं सविज्ञानं

ज्ञानं ज्ञानोत्पत्तिविनाशरहितनैरन्तर्यं

चेतन्वं ज्ञानमित्युच्यते

ज्ञानं नारायणः परः

ज्ञानं बुद्धिः । ज्ञानं मोक्षैककारणम्

(तर्हि) ज्ञानं ज्ञातव्यमिति चेत्, तत्र;

अग्निबादवोऽपि परमार्थदर्शिनो-

ऽपि वा बहवः सन्ति

जा. द. ६।४९

भ. गी. १८।१९

यो. शि. १।१२

यो. शि. १।२४

भ. गी. १०।३८

भ. गी. १३।२

अ. शां. ८८

भ. गी. १३।१८

शु. र. २।५

महो. ४।६३

ते. वि. २।२९

भ. गी. १८।१८

शां. डि. १।७।२२

१ यो. त. १६

भवसं. ३।२१

यो. शि. १।५३

भ. गी. ७।२

सर्वसा. ६

ना. पू. ता. १।४

कोली. १

व. सू. ६

ज्ञानं माता विज्ञानं पिता, निर्गुणप्रज्ञा-

निर्गुणप्रज्ञापितं..

ज्ञानं मोक्षैककारणम्

ज्ञानं यदा तदा विद्यात्

ज्ञानं योगात्मकं विद्धि योगश्चाष्टाङ्ग-

संयुतः । संयोगो योग इत्युक्तो

जीवात्मपरमात्मनोः

ज्ञानं लब्ध्वाऽचिरादेव मामकं

धाम यास्यसि

ज्ञानं लब्ध्वा परं शान्तिं

ज्ञानं विज्ञानमास्तिक्यं

ज्ञानं विज्ञानसहितं

ज्ञानं शरीरं वैराग्यं जीवनं विद्धि

ज्ञानं सम्यगवेक्षणम् । तस्मिन् (चित्ते

ज्ञानेन) निरोधितेनूनमुपशान्तं

मनो भवेत्

ज्ञानाग्निदग्धकर्मणि

ज्ञानाग्निदग्धदेहस्य न च आद्यं

न च क्रिया

ज्ञानाग्निः शुभाशुभं च कर्म विन्दति

ज्ञानाग्निः सर्वं णि

ज्ञानात्साधुज्यमेवोक्तं तोये

तोयं यथा तथा

ज्ञानात्सिद्धिर्मुक्तिरिति गुरो-

ज्ञानं च लभ्यते

ज्ञानात्स्वरूपपरमहंसमंत्रसमुच्चरेत् ।

प्राणिनां देहमप्येतु स्थितो हंसः

सदाऽच्युतः

ज्ञानादेव विमुच्यते (संसारः)

ज्ञानादेवास्य शास्त्रस्य सर्वावश्योऽपि

मानवः । ब्रह्मरत्याश्रमेधारीः पुण्यं

पापैर्न छिद्यते

ज्ञानोयोगपरिष्ठेयं कुम्भावरण-

भोजनम् । कुम्भार्थं कुम्भासं च

मोक्षाधीनं विधिस्तथा

ज्ञानाद्विज्ञानं विद्विष्यते

ज्ञानानन्वयधनोऽस्त्वहम्

ज्ञानानन्दोऽस्मद्वयः

अद्वितीयो. ५

कोली. १

भ. गी. १४।११

भवसं. ३।१३

मुक्तिको. १।२७

भ. गी. ४।३९

भ. गी. १८।४९

भ. गी. ९।१

ना. प. ६।१

शां. डि. १।७।२४

भ. गी. ४।१९

पैङ्गलो. ४।७

गर्भो. ११

भ. गी. ४।३७

त्र. वि. ५७

अमन. २।५

त्र. वि. ५९

१ यो. त. १६

त्र. वि. ५०

शिवो. ७।११७

भ. गी. १२।१६

ते. वि. ३।३१

ते. वि. ६।६७

ज्ञानानां चिन्मयातीता शून्यानां
शून्यसाक्षिणी । यस्याः परतरं
नास्ति सैषा दुर्गा प्रकीर्तिता

देव्यु. २१

ज्ञानानां ज्ञानमुत्तमम्

भ. गी. १४।१

ज्ञानान्मुक्तिमवाप्नुयात्

शिवो. ७।७४

ज्ञानामृततृप्तयोगिनो न किञ्चित्
कर्तव्यमस्ति, तदस्ति चेन्न स
तत्त्वविद्वदिति

पैङ्गलो. ४।९

ज्ञानामृतरसो येन सकृदास्वादितो

भवेत् । स सर्वकार्यमुत्सृज्य तत्रैव
परिभावति

जा. द. ६।४८

ज्ञानामृतेन तृप्तस्य कृतकृत्यस्य योगिनः।

न चास्ति किञ्चिदुक्तव्यं..

जा. द. १।२३

ज्ञानावस्थितचेतसः

भ. गी. ४।२३

ज्ञानिनस्तत्त्वदर्शिनः

भ. गी. ४।३४

ज्ञानिनामूर्ध्वगो भूयादज्ञाने

स्यादधोमुखः । एवं वै

प्रणवस्तिष्ठेत्

यो. चू. ७८

ज्ञानिनां ज्ञानज्ञा सत्यं दानवानां

विनाशिनी (महालक्ष्मीः)

ना. पू.ता. २।३

ज्ञानिनो नित्यवैरिणा

भ. गी. ३।३९

ज्ञानिनो हृदयं मूढैर्ज्ञातं चेत्

कल्पनं तदा । श्वानेन सागरे

पीते निःशेषेण जगद्भवेत्

ते. बि. ६।९६

ज्ञानिभ्योऽपि मतोऽधिकः

भ. गी. ६।४६

ज्ञानी च भरतर्षभ

भ. गी. ७।१६

ज्ञानी त्वात्मैव मे मतम्

भ. गी. ७।१०

ज्ञाने च त्रिविधे ज्ञेये क्रमेण विदिते

स्वयम् । सर्वज्ञता हि सर्वत्र

भवतीह महाधिपः

अ. शां. ८९

ज्ञानेन ज्ञेयमात्रोक्त्य पञ्चाङ्गानां

परिस्थजेत्

प्र. वि. ३६

ज्ञानेन तु तदज्ञानं

भ. गी. ५।१६

ज्ञानेन विज्ञाने ज्ञेये परमात्मनि

हृदि संस्थिते देहे लब्धाशान्ति-

पदं गते तदा प्रभामनोबुद्धि-

शून्यं भवति

पैङ्गलो. ४।९

ज्ञानेनाकाशकल्पेन धर्मान्योगगनो-

पमान । ज्ञेयाभिन्नेन सम्बुद्धस्तं

वन्दे द्विपदां वरम्

अ. शां. १

ज्ञानेनाज्ञानकार्यस्य स मूलस्यल्यो

यदि । तिष्ठत्ययं कथं देह इति

शङ्कावतो जडान् । समाधातुं बाह्य-

दृष्ट्या प्रारब्धं वदति श्रुतिः

अध्यात्मो. ५९

ज्ञानेनैव विना योगो न सिद्ध्यति

कदाचन । जन्मान्तरेऽपि बहुभि-

र्योगो ज्ञानेन लभ्यते

यो. शि. १।५२

ज्ञानेनैव हि संसारविनाशो

नैव कर्मणा

रुद्रह. ३५

ज्ञानेन्द्रियकर्मेन्द्रियान्तःकरणचतुष्टयं

चतुर्दशकरणयुक्तं ज्ञाप्यते

शारीरको. १०

(अथ) ज्ञानेन्द्रियपञ्चकं कर्मेन्द्रिय-

पञ्चकं प्राणादिपञ्चकं विद्यदा-

दिपञ्चकमन्तःकरणचतुष्टयं काम-

कर्मतमांस्यष्टपुरम्

पैङ्गलो. २।६

ज्ञानेन्द्रियाणि पञ्चैव श्रोत्र-

त्वग्लोचनादयः

वराहो. १।२

ज्ञानेन्द्रियैः सहबुद्धिर्विज्ञानमयकोशः

पैङ्गलो. २।५

ज्ञानेन्द्रियैः सह मनो मनोमयकोशः

पैङ्गलो. २।५

ज्ञाने परिसमाप्यते

भ. गी. ४।३३

ज्ञानैर्विभर्ति ज्ञायमानं च पश्येत्

श्वेता. ५।२

ज्ञानोदयात्पुरारब्धं कर्मज्ञानाच्च

नश्यति । अदत्त्वात्स्वफलं लक्ष्य-

मुद्दिश्योत्सृष्टबाणवत्

अध्यात्मो. ५३

ज्ञेयं वस्तुपरित्यागाद्विषयं याति

मानसम् । मानसे विषयं याते

कैवल्यमवशिष्यते

शांडि. १।७।२३

ज्ञेयं चाज्ञेयं च विकल्पासहिष्णु

तत्संशक्तिकं गजवक्त्रं गजाकारं

जगदेवावरुन्धे

ग. शो. ३।३

ज्ञेयं चोक्तं समासतः

भ. गी. १३।१९

ज्ञेयं यत्प्रवक्ष्यामि

भ. गी. १३।१६

ज्ञेयं सर्वप्रतीतं च तज्ज्ञानं मन

वक्ष्यते । ज्ञानं ज्ञेयं समं नष्टं

तान्यः पन्था द्वितीयकः

शांडि. १।७।२२

श्रेयः स नित्यसङ्ग्यासी
श्रेयोऽसि नियतात्मभिः

भ.गी. ५।३
भ.गी. ८।२

श्रोऽमृतोद्भुतसंवित्कः शुद्धः संविष्टो
निर्विघ्न इममनुनियमेऽनुभूय
इहेदं सर्वं दृष्ट्वा.. स प्रपञ्चहीनः.. नृसिंहो. ३।३

इ

ज्ञाणां मकरध्वास्मि

भ.गी. १०।३१ | णकारो भगवान् भवति (नारायणः) तारसा. १।४

ण

त इमेऽवस्थिता युद्धे

भ.गी. १।१३

त इमे सत्याः कामा अनृतापिधानाः

छान्दो. ८।३।१

त इह व्याघ्रो वा सिरहो वा वृको वा

वराहो वा कीटो वा..यद्यद्भवन्ति

तदा भवन्ति [छान्दो. ६।९।३

+६।१०।२

त इह ग्रीहियवा ओषधिवनस्तरय-

स्तिळमाषा इति जायन्ते

छान्दो. ५।१०।६

त ऋषयोऽभवंस्तद्वृषीणामृषित्वम्

सहस्रै. १३

त ऋषीनब्रुवन्-नमोवोऽस्तु भगवतो-

ऽस्मिन्धामनिकेनवःसमर्पयामीति

सहस्रै. ११

त एतस्यैव सर्वे रूपमभवन्

बृह. १।५।२१

त एतदेवरूपमभिसंविशन्त्येतस्मादूपा-

दुषन्ति [छान्दो. ३।६।२+७।२+८।२ +९।२+१०।२

त एतं ब्रह्मयज्ञमपश्यन्माहरन्

सहस्रै. १३

त एतानि सूक्तान्यपश्यन् यदवा

देवदेह्यन् यददीव्यं..

सहस्रै. ११

त एतावन्तो भवन्ति (पशवः)

यथाप्रज्ञं हि संभवाः

१ ऐत. ३।२।४

त एते सर्व एव समाः सर्वेऽनन्ताः

स यो हेतानन्तवत् उपास्ते-

ऽनन्तं लोकं जयति

बृह. १।५।१३

त एनं तृप्ता आयुषा तेजसा वचसा

भिया..नष्टवर्चसेनाद्येनचतर्पयन्ति

सहस्रै. १४

त एव पुनरावर्तन्ते तस्मादेते ऋषयः

प्रजाकामा दक्षिणं प्रतिपद्यन्ते

प्रभो. १।९

त एव भूमतां प्राप्ताः संशान्ताश्चैव-

किल्बिषाः..येयाता विमनस्कताम्

महो. ५।६०

त एवमेवानुपरिवर्तन्ते

बृह. ६।२।१६

त एवैनमुपमन्त्रयते वदाम त इति

कौ. उ. २।१.२

त एषु लोकेऽस्पर्धन्त

यू. उ. १।३।१

त ऐश्वर्यं हन्तैनमासुरं पापमानं

प्रसाम इति

नृसिंहो. ६।१

त ऐश्वर्यं हन्तैनमासुरं पापमानं

ऽस्माकमेवायं महिमेति

केनो. ३।१

तकारस्तारलक्ष्म्या च वैराजः प्रस्तरः

स्मृतः। इकाररूपिणी...महा-

माया... अव्यक्तस्वरूपा भवतीति

सीतेत्युदाहरन्ति

सीतो. २,३

तकं क्षीरस्वरूपं चेत्कचिन्नित्यं

जगद्भवेत्

तं.वि. ६।८०

तदगुर्वन्ति वासीभिः कृण्वन्ति फली-

भिर्न हवै शकुवन् इति

आर्षं. १।२

तच्च कारणमेकं हि न भिन्नं नोभया-

त्मकम्। भेदः सर्वत्र भिन्नैव

धर्मादेशनिरूपणात्।

पञ्चम. ३२

तच्चक्रमध्ये पापपुण्यप्रचोदितो

जीवो भ्रमति

शांडि. १।४।४

तच्चक्षुषाऽजिगृह्णन्, तन्नाशको-

चक्षुषा ग्रहीतुम्

२ ऐत. ३।५

तच्च न मुख्योऽस्ति, कोऽयं मुख्य

इति च हृदयं मुख्यः..

प.हं.प. २

तच्च निरतिशयानन्दाखण्डब्रह्मा-

नन्दनिजमूर्त्याकारेण उज्जति

त्रि.म.ना. १।४

तच्च संस्मृत्य संस्मृत्य

तच्चानन्दसमुद्रमग्रा योगिनो भवन्ति,

तदपेक्षया इन्द्रादयःस्वलपानन्दाः

मं.ना. २।९

तच्चानिर्वाच्यमनिर्देश्यमखण्डान-

नैकरसात्मकं भवति

त्रि.म. ना. १।४

तच्चालौकिकपरमानन्दलक्षणा-

खण्डाभिततेजोराशिर्जलति

त्रि.म.ना. १।४

तच्चित्स्वरूपं निर्विकारमद्वैतं च

तच्चैत्रिज्ञास्यसि मावग-

च्छति (ब्रह्मतेजः)

ग.शो. ४।२

तच्चैतत्तं याज्ञवल्क्य सूत्रमविद्वा-

स्तं चान्वर्यामिणं..

बृह. ३।७।१

तच्छब्दवर्त्यस्त्वंशब्दहीनो वाक्यार्थ-

वर्जितः । क्षराक्षरविहीनो यो

नादान्तर्ज्योतिरेव सः

ते.वि. ५।६

तच्छयोरावृगीमहे गातुं यज्ञाय

गातुं यज्ञरतये देवी स्वस्ति-

रस्तु नः [सहवै. २५+

चित्र्यु. झां.

[क्र. खि. १०।१९१।५

तच्छान्तमशब्दमभयमशोकमानन्दं

विष्णुसंज्ञितं सर्वापरं धामेति

मैत्रा. ७।३

तच्छाब्दं शास्त्रितं चेति पौरुषं

द्विविधं मतम् । तत्रोच्छाब्द-

मनर्थाय परमार्थाय शास्त्रितम्

मुक्तिको. २।१

तच्छिभेनाजिघृक्षत्, तन्नाशकोत्..

२ ऐत. ३।९

तच्छुद्धमप्राप्यं प्राप्यं च ज्ञेयं चाज्ञेयं च

ग.शो. ३।३

तच्छुद्धं तच्छब्दम्, ततः प्रकृति-

महत्त्वानि जायन्ते

ग.शो. २।५

तच्छुभ्रं ज्योतिषां ज्योतिस्तद्यदा-

त्माविद्यो विदुः

मुण्ड. २।२।९

तच्छ्रियो(तच्छिरो)ऽश्रयण, यच्छिरो-

ऽभवत्

१ ऐत. १।४।२

तच्छ्रीत्युपासीत, तद्यश इत्युपासीत

कौ. उ. २।६

तच्छ्रेयो रूपमत्यस्तृजत्

बृह. १।४।११

तच्छ्रोत्रेणाजिघृक्षत् । तन्नाशको-

च्छ्रोत्रेण ग्रहीतुम्

२ ऐत. ३।६

तज्जापलभते पुण्यं नरोरुद्राक्षधारणात्

रु. जा. ६

तज्जापकानां वाक्सिद्धिः श्रीसिद्धिः... हयग्री. ६

तज्ज्ञः कर्मफलेनान्तस्तथा नायाति

रत्नम्

अ. पू. ५।९८

तज्ज्ञानप्रवाहाभिरुदेन ज्ञेयम्

मं. ब्रा. २।१

तज्ज्ञानं विद्धि राजसम्

भ. गी. १८।२०

तज्ज्ञानं विद्धि सात्त्विकम् ।

भ. गी. १८।२१

तज्ज्ञानेन संसारनिवृत्तिः

मं. ब्रा. १।४

तज्ज्ञानेन हि विजानीहि, य एको

देव आत्मशक्तिप्रधानः सर्वज्ञः

सर्वेश्वरो भूतान्तरात्मा..

आण्डि. २।४

(उत) तटस्थो द्रष्टा तटस्थो न द्रष्टा

द्रष्टृत्वाच्च द्रष्टृव

ना. प. ६।६

* 'उच्छाब्द' इति पाठान्तरं, तदेव साध्विति भाति, तृतीय-
चरणे तथैवोक्तत्वात्, उकारवाक्ये तु तथोक्तेत्वात् । [५.९८पं. ३०]

तद्विस्तु क्षरदभ्रेषु गन्धर्वनगरेषु

च । स्थैर्यं येन विनिर्णीतं स

विश्वमतु विप्रहे

महो. ३।३२

तण्डुलस्य यथा चर्म यथा ताम्रस्य

कालिमा । नश्यति क्रियया विप्र

पुरुषस्य तथा मलम् ।

महो. ५।१८५

तत्र उपनिषद्ः श्रुतय आविर्भवूतुः

गोपीचं. २७

तत उपरि पूर्णचन्द्रमण्डलम्

मं. ब्रा. २।३

तत्र उपस्थगुदयोन्येतन्मूत्रपुरीषं

कस्मादाहारापानसिक्तत्वाद-

नुपचति

निरुक्तो. २।१

तत उ ह बालाकिः समित्पाणिः

प्रतिचक्रमे उपायानीति

कौ. उ. ४।१८

तत उ हैनं यष्ट्या त्रिचिक्षेप

स तत एव समुत्तस्थौ

कौ. उ. ४।१८

(अथ) तत ऊर्ध्वं उदेत्य नैवोदेता

नास्तमेतैकल एव मध्ये स्थाता

छांदो. ३।११।१

तत एकशफमजायत

(उद्धैव) तत एत्यगदो हैव भवति

बृह. १।४।४

तत एव उदेत्य नैवोदेता (मा. पा.)

तत एव च विस्तारं

छांदो. ३।१६।६

तत एव पवमानपावकशुचय

आविष्कृतमेतेनास्य यज्ञम्

छां. उ. ३।११।१

तत एव सत्यमात्मानं कुरुते

स सत्याभिसन्धः.

मैत्रा. ६।३४

तत एवानृतमात्मानं कुरुते सोऽनृता-

भिसन्धोऽनृतेनात्मानमन्तर्भाव्य

छान्दो. ६।१६।२

परशुं तप्तं प्रतिगृह्णाति

तत एवास्य भयं वीयाय,

छांदो. ६।१६।१

कस्मादभेज्यत्

तत ओङ्कारमपश्यत्ततो व्याहृती-

बृह. १।४।२

स्ततो गायत्री, गायत्र्या वेदा-

स्तैरिदमसृजत्

गोपीचं. २७

तत ओषधयोऽन्नं च ततः

पिण्डाश्चतुर्विधाः

त्रि. ब्रा. २।५

तत एतन्नामधेयं लेभे (वसिष्ठ इति)

ततश्चतुर्जालं ब्रह्मकोशं प्रणुनेत्..

१ ऐत. २।४।१

ततश्चतुर्जालं ब्रह्मकोशं भिन्ददतः

परमाकाशम्

मैत्रा. ६।३८

ततश्च दशमे मासि प्रजायते । जातश्च वायुना स्पृष्टो न स्मरति जन्ममरणम् (गर्भः) ततश्च महदाद्या ब्रह्मणो महामाया- सम्मीलनात् पञ्चभूतेषु गन्ध- वती पृथिव्यासीत् ततश्चन्द्रः प्रजापतिशक्रौ, ततो माया (भवति) ततश्च इदं महातन्त्रं पुरुषं गजवक्त्रं ..भीहृत्कं..दृष्ट्वा स्तुवन्तिस्म ततश्चाग्नेः प्रदेष्टुं प्रकाशमानन्द- रूपं गजवक्त्रं विलोकयति ततश्चात्मानमिति मन्यते स्म । न चैवमतः परं किञ्चित् ततश्चाग्नेः प्रदेष्टुं दश दिक्षु भ्रमन्तो न किञ्चित् पश्यन्ति स्म ततश्चाप्रमादेन निवसेत् ... काश्यपः लिङ्गरूपिण्यम् ततश्चाहङ्कारादिपञ्चतन्मात्रा जायन्ते ततश्चाहृतं वासः परिधत्ते पाप्मनोपहत्यै ततश्चैकादशाहेन लयस्थस्य लयो- दयात् । मनसा सहितः सोऽपि गंतुमिच्छति दूरतः ततश्चोमिति ध्वनिरभूत्स गङ्गाकारः ततस्ततो नियम्यैव ततस्तद्वृत्तिनैश्चल्यं कुम्भकः प्राणसं- यमः...प्रत्याहारः स विज्ञेयः... ततस्तस्माद्विज्ञेयमिति निर्मलं भवति ततस्तादृशगुणगतं मनो भावयति क्षणात् । गन्धतन्मात्रमेतस्मात्.. ततस्तु तं पश्यन्ते निष्कलं ध्याय- मानः (आत्मानं) ततस्तु तां पश्यति निष्कलां च (ज्ञानेन) ततस्तु सम्बभूवासौ यद्विरामप्य- गोचरः । यच्छून्यवादिनां शून्यं.. ततस्तेजोहिरण्यमण्डलम् । तत्र ब्रह्मा चतुर्मुखोऽजायत	निरुक्तो. १।८ गोपीचं. ८ कामराज. १ ग. शो. ४।७ ग. शो. ३।६ ग. शो. ३।६ ग. शो. ४।६ भस्मजा. २।१६ ग. शो. २।५ भस्मजा. २।२ अमन. १।६१ ग. शो. ४।६ अ.गी. ६।२६ ते.वि. १।३३ त्रि.म.ना. ४।१ महो. ५।१५१ मुण्ड. ३।१।८ गुह्यका. ३७ अ.पू. ३।१९ महो. १।४	ततस्तेमुक्तामामनुविशन्ति विज्ञान- मयेनाङ्गेन, न पुनरावर्तन्ते ततस्त्रयोदशाहेन लयेनापि.. सिद्धि लभते चिन्तनादपि ततः कनीयसापवदेवाज्यायसाभसुराः ततः करामेणाहङ्कारं स्पृष्टवान् (गणेशः) ततः कण्ठान्तरे योगी समूहश्चाडि- सञ्चयम् ततः कालवशादेव ह्यात्मज्ञानविवेकतः । योगाभ्यासं स्थितश्चरन्... ततः कालवशादेव प्रारब्धे तु क्षयंगते । ब्रह्मप्रणवसन्धानं नादोऽप्योतिर्मयः शिवः । स्वयमाविर्भवेदात्मा.. ततः कालवशादेव प्रारब्धे तु क्षयंगते । वैदेही मामकी मुक्तिं यान्ति... ततः कुरु यतात्मवान् ततः कूर्चं व्योम षष्ठस्वरविन्दु- मेलनरूपम् ततः कृशवपुः प्रसन्नवदनो.. निर्मुक्त- रोगजालो जितविन्दुः पटुभि- र्भवति ततः क्षत्रं बलमोजश्च जातम् ततः पक्कवायेण नूनं विज्ञातवस्तुना । शुभोऽप्यसौ स्वया स्याज्यो वासनोघो निराधिना ततः पतिश्च पत्नी चाभवता तस्मादिदमर्धवृत्तमिव.. ततः पदं तत्परिमार्गितव्यम् ततः पद्मासनं बद्धा समग्रीवोदरः सुधीः ।... प्राणं घ्राणेन रेचयेत् ततः परतरं शुद्धं व्यापकं निर्मलं शिवम् । सद्योदितं परं ब्रह्म.. ततः परमेष्ठी व्यजायत, सोऽभि- जिज्ञासत किमेकलं किमेकस्यमिति ततः परं ब्रह्म परं ब्रह्मन्तं यथा निकायं सर्वभूतेषु गूढम् । .. ईशं तं ज्ञात्वाऽमृता भवन्ति	भस्मजा. २।१५ अमन. १।६३ बृह. १।३।१ ग.शो. ४।३ क्षुरिको. १५ त्रि.मा. २।१८ ना.वि. २९ मुक्तिको. १।४ अ.गी. १२।११ तारोप. ३ शां. १।७।१४ चिन्त्यु. ११।९ मुक्तिको. २।३१ बृह. १।४।३ अ.गी. १५।४ यो. कुं. १।३२ ना.वि. १७ अव्यक्तो. १ येता. ३।७
---	---	---	---

ततः परिचयावस्था जायते-
 ऽध्यासयोगतः १यो. त. ८१
 ततः पवित्रं परमेश्वराख्यमद्वैत-
 रूपं... (आत्मरूपं दृश्यते) पैङ्गलो. ४।११
 ततः पीयूषमिव विषं जीर्यते शांदि. १।७।४३
 ततः पुण्यवशात्सिद्धो गुरुणा यो.शि. १।१४२
 सद्सङ्गतः ।..सत्त्वरं फलमभ्रुते यो.शि. ५।४३
 ततः पूर्वापरे व्योम्नि...नारायण-
 मनुष्यायेत्सन्नन्तममृतं सदा यो.शि. ५।४३
 ततः पृथग्यत्तेजोवायशकाशानि ग. शो. २।५
 पञ्चमहभूतानि जायन्ते कलिसं.
 ततः प्रकाशते परं ब्रह्म मेधापायै- ग.शो. २।५
 ऽशुमानिव कलिसं.
 ततः प्रकृतिमहत्तत्त्वानि जायन्ते ग.शो. २।५
 ततः प्रक्षाल्य (हस्तौ) तद्गस्मापः भस्मजा. १।५
 पुनर्त्विजि पिवेत् भस्मजा. १।५
 ततः प्रजाः प्रजायन्ते य एवं वेद..
 प्रत्यग्योतिष्यात्मन्येव रन्ताऽरम् अव्यक्तो. ७
 ततः प्रणतोमायागुच्छलनरूपान्तरात् गो. पृ. ३।८
 दशार्णस्वरूपं सृष्टये दक्षाऽन्तर्हितः गो. पृ. ३।८
 ततः प्रशुचसंज्ञं मन आसीत् । तस्मा-
 दहङ्कारनामाऽनिरुद्धः सङ्कर्षणो. १
 ततः प्रवर्तते वाणी स्वच्छया ललिता-
 क्षरा । गद्यपद्यात्मकैः शब्दैः... सारस्व. ३३
 ततः प्रवेशयामास जनकः शुक्रमङ्गणे ।
 तत्राहानि सप्तैव तथैवावसदुन्मनाः महो. २।२३
 ततः प्रवेशयामास जनकोऽन्तःपुराजिरे ।
 राजा न दृश्यते तावत्.. महो. २।२४
 ततः प्रव्रज्य शुद्धात्मा सञ्चरेद्यत्रकुत्र-
 चित् ।...सम्पश्यन्निह जनार्दनम् ना.प. ५।४८
 ततः प्रव्रज्याज्यं धृतिदण्डं धनु-
 र्गृहीत्वाऽनभिमानमयेन चैवेषुणा.. मैत्रा. ६।२८
 ततः प्राणमयो ह्यात्मा विभिन्न-
 भ्रान्तरः स्थितः । ततो विज्ञान
 आत्मातु..आनन्दमय आत्मा
 तु ततोऽन्यः कठक. २१
 ततः प्राणोऽजायत स इन्द्रः बृह. १।५।१२
 ततः सङ्गाश्च मेर्यश्च भ. गी. १।१३
 ततः शरीरेषुषीमिवहिबुद्धिनावाभि-
 व्यक्तिर्भवति शांदि. १।५।२

ततः शुद्धश्चिदेवाहं व्योमवाग्निह-
 पाधिकः । जीवेश्वरादिरूपेण.. वराहो. २।५३
 ततः शुद्धः सत्त्वान्तरस्थमचलममृत-
 मच्युतं ध्रुवं विष्णुसंज्ञितं मैत्रा. ६।३८
 स्वमहिम्नि तिष्ठमानं पश्यति
 ततः शुभाशुभकर्माणि सर्वाणि त्रि.म.ना. ५।५
 सवासनानि नश्यन्ति
 ततः शष्कवृक्षवन्मूर्च्छानिद्रामय-
 निश्वासाच्छ्वासाभावान्नष्टद्वन्द्वः
 ..मनः प्रचारशून्यं परमात्मनि
 लीनं भवति मं.ब्रा. ३।२
 ततः शून्यं च द्वौ दिवाकरहरौ तदनु
 गोत्रभृन्माया... कामरा. १
 ततः श्वेतैर्हयैर्युक्ते भ.गी. १।१४
 ततः सदाचारप्रवृत्तिर्जायते, सदा-
 चारादखिलदुरितक्षयो भवति त्रि.म.ना. ५।४
 ततः सद्गुरुकटाक्षमंतःकरणमाकाङ्क्षति त्रि.म.ना. ५।४
 ततः संध्यां सङ्कुशोऽहरहरुपासीन भस्मजा. २।३
 ततः सङ्गेषुलोकेषु शरीरत्वायकल्पते कठो. ६।४
 ततः सर्वं ततः सर्वं ततः सर्वं जगत्.. ग.शो. २।५
 ततः सविलासमूलविद्यासर्वकार्यो-
 पाधिसमन्विता..अव्यक्तविशति त्रि.म.ना. ३।७
 ततः स विस्मयाविष्टः भ.गी. १।११४
 ततः संवत्सरस्यान्ते ज्ञानयोगमनु-
 त्तमम् । आश्रमत्रयमुत्सृज्यप्राप्तश्च
 परमाश्रमम् ना.प. ६।३४
 ततः साधननिर्मुक्तः सिद्धो भवात्
 योगिराट् । तत्त्वं रूपं भवेत्तस्य
 विषयो मनसो गिराम् ते.बि. १।३९
 ततः सावरण ब्रह्माण्डं विनाशमेति त्रि.म.ना. ३।५
 ततः सुदुर्निरीक्षोऽभवत् (इन्द्रः)
 तस्मै विद्यामानुष्टुभीं प्रादात्
 प्रजापतिः अव्यक्तो. ८
 ततः स्तिमितगम्भीरं न तेजो न तम-
 स्ततम् । अनाख्यमनभिव्यक्तं
 सत्किञ्चिदवशिष्यते महो. २।६५
 ततः स्थावरजङ्गमात्मकजगद्भविष्यति मुद्रलो. २।५
 ततः स्वकार्यान्सर्वप्राणिजीवान्सृष्ट्वा
 पश्चात् प्रादुर्भवन्ति मुद्रलो. २।५

ततः स्वधर्मे कीर्तिं च	भ. गी. २।३३	ततोऽधिकतराभ्यासाद्बलमुत्पद्यते	
ततः स्वभवनं यान्ति शार्पं दक्षा		बहु। येन भूचरसिद्धिः स्याद्भूच-	
सुदारुणम् (पितरः आह्लाकर्तारं)	इतिहा. ९३	राणां जये क्षमः	१ यो. त. ५८
ततः स्वमनसः स्थैर्यं मनसा विगतैनसा।		ततोऽधिकतराभ्यासाद्दार्दुरी स्वेन	
अहां नु चञ्चलमिदं प्रत्याहृत-		जायते। यथा च दूर्दुरो भाव	
मपि स्फुटम्	अ. पू. ३।५	उत्प्लुत्योत्प्लुत्य गच्छति	१ यो. त. ५३
ततो ब्रह्मघने नित्ये सम्भवन्ति न		ततो न अपो न माला नासनं न	
कल्पिताः। न शोकोऽस्ति न		ध्यानावाहनादि	ग. शो. ता. ५।६
मोहोऽस्ति.. न जरास्ति न जन्म वा	महो. ६।१३	ततो न वरत्नप्रभामण्डलम्	मं. ब्रा. २।३
ततो गावोऽजायन्त, वडवेतराऽभवत्	बृह. १।४।४	ततो निधनपतयेत्रयोर्विशज्जुहोति च	बृ. जा. ३।१४
ततोऽङ्गसंविदं स्वच्छां प्रतिभासमु-		ततो निधनसामान्यादन्तःसामि-	
पागताम्। सद्योजातशिगुज्ञानं		कानि निधनानि...	संहितो. ३।१
प्राप्तवान्मुनिपुङ्गवः	अ. पू. ३।१५	ततो निरात्मकत्वमेति, निरात्मक-	
ततो जलाद्भयं नास्ति जले मृत्युर्न		त्वात्र सुखदुःखभागभवति	मैत्रा. ६।२१
विद्यते	१ यो. त. ९०	ततो नैकञ्चन वेदेति। कतमे त	
ततो जालन्धरो यन्धः कर्मदुःखौ-		इति ह प्रतीकान्युदाजहार	बृह. ६।२।३
घनाशनः	ध्या. वि. ७८	ततोऽन्नमभिजायते। अन्नात्प्राणो मनः	
ततोऽजावयोऽजायन्त, एवमेव यदिदं		सत्यं लोकाः कर्मसु चामृतम्	मुण्ड. १।१।८
किञ्च मिथुनमापिपीलिकाभ्य-		ततोऽन्यद्विभक्तं यच्छृणुयाम्	बृह. ४।३।२७
स्तत्सर्वमस्मृजत	बृह. १।४।४	ततोऽन्यद्विभक्तं यज्जिघ्रेत्	बृह. ४।३।२४
ततो दक्षिणहस्तस्य अङ्गुष्ठेनैव पिङ्ग-		ततोऽन्यद्विभक्तं यद्रसयेत्	बृह. ४।३।२५
लाम। निरुध्य पूरयेद्वायुमिडयातु		ततोऽन्यद्विभक्तं यत्पश्येत्	बृह. ४।३।२३
शनैः शनैः	१ यो. त. ३६	ततोऽन्यद्विभक्तं यद्वेदेत्	बृह. ४।३।२६
ततो दुःखतरं नु किम्	भ. गी. २।३६	ततोऽन्यद्विभक्तं यद्विजानीयात्	बृह. ४।३।३०
ततो दृढतरशुद्धसात्त्विकवासनया		ततोऽन्यद्विभक्तं यत्स्मृशेत्	बृह. ४।३।२९
अकृत्यनिशयो भवति	त्रि. म. ना. ५।५	ततोऽन्यद्विभक्तं यन्मन्वीत	बृह. ४।३।२८
ततो दृढतरा वैष्णवी भक्तिर्जायते	त्रि. म. ना. ५।४	ततोऽन्यश्चान्तरः स्वतः (विज्ञानात्मा)	कठक. २१
ततो दृढशरीरः स्यान्मृत्युस्तस्य		ततोऽपश्यत्यो निर्मथं श्रिया-	
न विद्यते। ब्रह्मणः प्रलयेनापि		ऽऽलिङ्गितं सुपर्णस्थं..	
न सीदति महामनिः	१ यो. त. १०३	मृगमुखं नरबपुषं...	अव्यक्तो. ३
ततो देवः प्रीतो भवति स्वात्मानं		ततोऽपिधारणाद्वायोः क्रमेणैव शनैः	
दर्शयति [नृ. पू. ४।३६+	गमो. ४।४८	शनैः। कम्पो भवति देहस्य..	१ यो. त. ५२
ततो देवा अभवन् परासुरा..	बृह. १।३।७	ततो ब्रह्मोपदिष्टं वै सविदानन्द-	
ततो देवास्तमाधिपत्यायानुमेनिरे	अव्यक्तो. ८	लक्षणम्। जीवन्मुक्तः सदा	
ततो देवी स्वात्मानं दर्शयति	आथ. द्वि. २	ध्यायन्नित्यत्वं विहरिष्यसि	शु. र. ३।१७
ततोऽधिकतराभ्यासाद्भूमित्यागश्च		ततो ब्राह्मणः संयोगं संयुयुजे, तमा-	
जायते। पद्मासनस्थ एवासौ		दित्यात्पुरुषो भास्करवर्णो निष्काम्य	
भूमिमुत्सृज्य वर्तते	१ यो. त. ५४	स एतं प्राह्यान्वकार	इतिहा. १

ततो भवति भारत	भ. गी. १४।३	ततो रक्तोत्पलाभासं पुरुषायतनं	
ततो भवेद्धठावस्था पवनाभ्यास-		महत् । तत्र सञ्चारयेत्प्राणा-	
तत्परा । प्राणोऽपानो मनो बुद्धि-		नूर्णनाभीव तन्तुना	श्रुरिको. १।
जीवात्मपरमात्मनोः	१ यो. त. ६५	ततो रहस्युपाविष्टः प्रणवं कृत-	
ततो भूय इव ते तमो य उ विद्यायां		मात्रया ।... जपेत्पूर्वाञ्जिता-	
रताः । [ईशा. ९ +	बृह. ४।४।१०	नां तु पापानां नाशहेतवे	१ यो. त. ६३
ततोभूय इव ते तमोय उ संभूत्या रताः	ईशा. १२	ततो रात्रिरजायत (रात्र्यजायत)	महाना. ६।१
ततोऽभ्यासपाटवात् सहस्रशः सदा-		[क्र.अ. ८।८।४८=मं. १०।१९०।१	
ऽमृतधारा वर्षति	पैङ्गलो. ३।३	[+ तै. आ. १०।१।१३	
ततो मदर्पितकर्मणां मदाविष्टचेतसां		ततो वक्ष्यामि ते हितम्	भ. गी. १८।६४
मदूषता भवति	भस्मजा. २।१५	ततो वह्निशिखामण्डलं क्रमादृश्यते	मं. ब्रा. २।३
ततो मध्याह्नार्कमण्डलम् (दृश्यते)	मं. ब्रा. २।३	ततो वायुस्थैर्यम् । तच्चिह्नानि-	
ततो मनुष्या अजायन्त	बृह. १।४।३	आदौ तारवदृश्यते, ततो वज्र-	
ततो मया नचिकेतश्चितोऽग्निर-		दर्पणम्..	मं. ब्रा. २।३
नित्यैर्द्रव्यैः प्राप्तवानस्मि नित्यम्	कठो. २।१०	ततो विज्ञान आत्मा तु ततोऽन्यश्चा-	
ततो (अविद्याशबलब्रह्मतः) महत्,		न्तरः स्वतः । आनन्दमय आत्मा तु	
महतोऽङ्कारः, अहङ्कारात्पञ्च-		ततोऽन्यश्चान्तरः स्थितः	कठरु. २१
तन्मात्राणि	त्रि.म.ना. २।५	ततो विलीनपाशोऽसौ विमलः कमला-	
ततो मात्रा-श्रुतिर्ज्ञेया		प्रभुः । तेनैव ब्रह्मभावेन	
निमिषोन्मेष एव च	योगो. ३५	परमानन्दमश्रुते	ना.बि. २८
ततोऽमृतस्वमश्रुते	गोपीचं. ८	ततो विशुद्धं विमलं विशोकमशेष-	
ततो मां तत्त्वतो ज्ञात्वा	भ. गी. १८।२५	लोभादिनिरस्तसङ्गम् । यत्त-	
ततो मे श्रियमावह लोमशां		स्पदं.. तदेव स वासुदेवो..	गो.पू. ४।३
पशुभिः सह स्वाहा	तैत्ति. १।४।१	ततो विष्वक् (श्वः) व्यक्रामत्	त्रि.म.ना. ४।४
ततो यदुत्तरतरं तद्वरूपमनामयम् ।		[पु.सू. क्र.अ. ८।४।१७=	मं. १०।९०.४
य एतद्विदुरमृतास्ते भवन्त्ययं तरे		[वा.सं. ३१।४ +	चित्त्यु. १२।२
दुःखमेवापियन्ति	श्वेता. ३।१०	ततो वै खलु दुर्निष्प्रतनं यो यो	
ततो याति परां गतिम्	भ.गी. ६।४५	ह्यस्ममिति यो रेतः सिञ्चति	
[+१३।२९+१६।२२		तदूय एव भवति (मा.पा.)	छां.उ. ५।१०।६
ततो यान्त्यधमां गतिम्	भ. गी. १६।२०	ततो वै गृहीतायां शक्त्यां ब्रह्मणः	
ततो युञ्जीत मेधावी..मनः पूर्वं		सृष्टिरजायत	ग.शो. ३।११
मनः सर्वे मनस्तस्मात्त लङ्घयेत्	योगो. २।१६	ततो वै ध्यानस्थिता अभू-	
ततो युद्धाय युज्यस्व	भ. गी. २।३८	वन् (देवाः)	ग.शो. ४।६
ततो योगविप्ताः समाधिं		ततो वै परस्परमसहमानाश्चोर्ध्वं	
धर्मेमेव प्राहुः	गे. ३।३	जग्मुः (देवत्रयम्)	ग.शो. ४।६
ततो योषामो जायन्ते, लोकान्प्रत्यु-		ततो वै भूतेभ्यश्चतुर्दश लोका	
त्पायिनस्त एवमेवानु परिचर्तन्ते	बृह. ६।२।१६	जायेरन्	ग.शो. ४।५
ततो योऽस्य भर्गाव्यस्तं		ततो वै वैराग्यमुदेति (भक्त्या)	त्रि.म.ना. ५।४
सञ्चिन्तयामि...	कौ. उ. ६।७	ततो वै सत्त्वं (विष्णुः) तामा-	
		दाय जगत्पाति स्म	ग.शो. ३।१२

ततो वै सदाजायत	तैत्ति. २।७	तत्कर्मणा करोति [बृहज्जा. १।१+ वृ.पू. १।१
ततो वै सृष्टिमचीकरत् (ब्रह्मा)	ग.शो. ३।६	तत्कारणशरीरम् (आनन्दमयकोशः) पैङ्गलो. २।५
ततो वै सोऽहमभूत् । नैकाकिता-		तत्कारणं साङ्ख्ययोगाधिगम्यं ज्ञात्वा
त्युक्तेति गुणान् निर्ममे	ग.शो. ३।४	देवं (देवी) मुच्यते सर्वपाशैः श्वेता. ६।१३
ततो व्यैच्छत् व्येवास्मा उच्छति	अव्यक्तो. ६	[गुह्यका. ७१+
ततोऽथः समभवत्, यदश्वत्तन्मेध्यम-		तृत्कि कर्मणि घोरे मां
भूत्, तदेवाश्वमेधस्याश्वमेधत्वम्	बृह. १।२।७	तत्कुरुष्व मर्षणम्
ततोऽसंसृक्तिनामिका (ज्ञानभूमिः)	महो. ९।२५	तत्केन कमभिबदेत्, तत्केन कं
ततोऽसौ सन्निधोगेन निरालम्बो		मन्वीत, तत्केन कं विजानीयात्
भवेद्यदि । तदा समरसीभूतः		येनेदं सर्वं विजानाति, तं
परमानन्द एव सः	अमन. २।९५	केन विजानीयाद्विज्ञातारम्.. बृह. २।४।१४
ततो ह बालिशो ऊचुरवात्त वा		तत्केन कं जिघ्रेत्.. तत्कं विजानी-
संवत्सरमिमे ब्राह्मणाः	छाग. ५।१	यात्, येनेदं सर्वं विजानाति, तं
ततो ह वै तद्रेतस्तदिमाः प्रजाः प्रजायन्ते	प्रभो. १।१४	केन विजानीयाद्विज्ञातारं.. बृह. २।४।१४
ततो ह वै ते देवा रुद्रमपृच्छन्,		तत्केन कं पश्येत्तत्केन कं
ते देवा रुद्रमपश्यन्	अ.शिरः. ११	जिघ्रेत्तत्केन कं रसयेत्...
ततो ह वै विदाश्चकार ब्रह्मेति (मा.पा.) केनो. ४।१		तत्केन कं मन्वीत
ततोऽहं नामाऽभवत् तस्मादप्येतर्ह्या-		तत्केन कं विजानीयात्, येनेदं
मंत्रितोऽहमयमित्युक्त्वाऽथा-		सर्वं विजानाति तं केन
न्यन्नाम प्रजते	बृह. १।४।१	विजानीयाद्विज्ञातारं.. बृह. ४।५।१५
ततो हासुराः पुनरेवोदयन्ति, ते ह		तत्केन कं स्पृशेत्तत्केन कं विजानी-
माध्यन्दिनस्यैव सवनस्य		यात् ... बृह. ४।५।१५
पवमानेषु यज्ञवास्त्वभवन्	शौनको. ३।१	तत्कैवल्यपदं विदुः
ततो हासुराः पराभवन् [शौनको. २।४+ ३।४		तत्तत्कार्यकारणभेदरूपेणांशतस्व-
ततो हिरण्यगर्भोऽजायत, तस्मादहं		वाचक-वाक्य-स्थानभेद-विषय-
प्रजापतयो मरीच्यादयः...अजायन्त सङ्कर्षणो. १		देवताकोशभेद-विभागा भवन्ति त्रि. ब्रा. १।२
ततो हृदयस्थिताः कामाः सर्वे विन-		तत्क्षामये त्वामहमप्रमेयम्
इयन्ति तस्माद्हृदयपुण्डरीक-		तत्क्षेत्रं यच्च यादृक् च
कर्णिकायां परमात्मा विर्भावो भवति त्रि. म.ना. ५।४		तत्तत्तन्तुध्वनौ चित्तसंयमात्सर्व-
ततो हँद्रोऽप्यहं यत्, स ह गायत्रीमेव		अन्तुरुतज्ञानं भवति शाण्डि. १।७।५२
प्रतिघ्नन्निवेश	शौनको. १।२	तत्तदेवावगच्छ त्वम्
ततो ह वै विदाश्चकार ब्रह्मेति (इन्द्रः) केनो. ४।१		तत्तदेवेतरो जनः
तत्कथमिति अज्ञानप्रावृत्त्यात्	त्रि.म.ना. ५।३	तत्तत्पदविरक्तस्य....आनन्दः
तत्कर्म कृत्वा विनिवर्त्य भूय-		स्वयं भाति कठ. द. ३३
स्तत्त्वस्य तत्त्वेन समेत्य योगम् ।		तत्तत्प्राधान्येन तत्तत्पदवैशः,
एकेन ह्यग्न्यां त्रिभिरष्टभिर्वा..		वस्तुतस्त्वभेद एव त्रि.म.ना. १।४
आत्मगुणैश्चसूक्ष्मेः । आरभ्यकर्माणि श्वेता. ६।३		तत्तत्प्राप्य शुभाशुभम्
		भ. गी. २।५७

तत्त्वस्थाने (चित्तस्य) संयमा-
 तत्तत्तिसिद्धयो भवन्ति शांडि. १।७।५२
 तत्तद्वरश्च (तद्वरश्च) वै ण्यश्चार्णवौ
 ब्रह्मलोके तृतीयस्यामितो द्विवि
 तदैरं मदीयं सरस्तद्वत्स्थः छां. उ. ८।५।३
 तत्तदेवताग्रहान्वितैः श्रोत्रादि-
 ज्ञानेन्द्रियैः..जाग्रदवस्था भवति पैङ्गलो. २।७
 तत्तद्ब्रह्ममार्गे सम्यक्सम्पन्नः शुद्ध-
 मानसः प्राणसन्धारणार्थ.. भैक्ष्य-
 माचरन्..स परमहंसो नाम जाबा. ६
 तत्तद्रूपमनुप्राप्य ....
 तत्तद्वाचित्तव्यापारभेदेन पृथगाचारभेदः ना.प. ५।१२
 तत्तमः खल्वीरितं तमसः संप्राप्तवति मैत्रा. ५।५
 तत्तस्माद्यज्ञोपवीत्येवाधीयीत,
 याजयेद्यजेत वा सहवै. १
 तत्तस्यैतत्ते यदसावादित्य ओमित्ये-
 तदक्षरस्य चैतत्तस्मादोमित्यने-
 नैतदुपासीत मैत्रा. ५.४
 तत्तामसमुदाहृतम् भ.गी. १।७।१९,
 [२२+ १।८।२२, ३९
 तत्तारकं द्विविधं-पूर्वार्धतारकमुत्तरा-
 र्धममनस्कं चेति अद्वयता. ४
 तत्तारकं द्विविधं मूर्तितारकममूर्ति-
 तारकं चेति अद्वयता. ५
 तत्तुर्यातीतचिन्मात्रं स्वमात्रं
 चिन्तयेऽन्वहम् तुरीया.शीर्षकं
 तत्तृप्यति तस्यानुत्तमं तृप्यति प्रजया
 पशुभिरन्नाद्येन तेजसा ब्रह्म-
 वर्चसेनेति (मा.पा.) छां.उ. ५।२०।२
 तत्ते कर्म प्रवक्ष्यामि भ.गी. ४।१६
 तत्तेज आत्मचैतन्यरूपं बलमवष्टभ्य
 गुणैरैक्यं सम्पाद्य.. चिन्तयन्
 प्रसेत् नृसिंहो. ३।४
 तत्तेज आचष्ट उदयेति तत्रैत-
 देव शुद्धमुत्पतितं सोम्य
 विजानीहि छान्दो. ६।८।५
 तत्तेज ऐक्षत बहु स्यां प्रजायेयेति
 छान्दो. ६।२।३
 तत्तेजो विद्धि मामकम् भ.गी. १५।१२
 तत्तेजोऽप्युजत, तत्तेज ऐक्षत बहुस्यां..
 २७ छान्दो. ६।२।३

तत्ते पदं संग्रहेण प्रवक्ष्ये भ. गी. ८।११
 तत्ते पदं संग्रहेण ब्रवीम्योमित्येतत् कठो. २।१५
 तत्तयोदशं प्राणं मनो विज्ञानमिति
 विज्ञाय तं तपसा द्वादश द्वाद-
 शानंद इति सैषा दशान्नं न निध्यात् तैत्ति. ३।११
 तत्रैपदं ब्रह्मतत्त्वं स्वमात्रमवशिष्यते यो. शि.शीर्ष.
 तत्त्वमामोपायसिद्धं परतत्त्वस्वरूपकम् ।
 शारीरोपनिषद्वेद्यं श्रीरामब्रह्ममेव गतिः शारी.शीर्ष.
 तत्त्वचाऽजिघृक्षत्, तन्नाशकोत्त्वचा
 प्रशीतुम्, स यद्वैनं तत्त्वचाऽग्रहीष्यत् २ ऐत. ३।७
 तत्त्वज्ञानं गुहायां निविष्टमज्ञानिकृतं
 मार्गं सुप्तु वदन्ति स्वसंवे. ३
 तत्त्वज्ञानं मनोनाशो वासनाक्षय
 एव च । मिथः कारणतां गत्वा अ.पू. ४।८१
 तत्त्वज्ञानार्थदर्शनम् भ.गी. १३।१२
 तत्त्वज्ञानोदयादूर्ध्वं प्रारब्धं नैव विद्यते ना. बि. २२
 तत्त्वतश्च शिवः साक्षाच्चिज्जीवश्च
 स्वतः सदा । चिच्छिदाकारतो ना. बि. २२
 भिन्ना न भिन्ना चित्त्वहानितः रुद्रह. ४४
 तत्त्वतस्त्वेक एव सत्त्यासः, अज्ञानेना-
 शक्तिवशात् कर्मलोपश्च..
 चातुर्विध्यमुपागतः ना.प. ५।२
 तत्त्वतो जायते यस्य जातं तस्य
 हि जायते अद्वैत. २७
 तत्त्वतो भिद्यमाने हि मर्त्यतामनृतं
 ब्रजेत् अद्वैत. १९
 तत्त्वदृष्ट्या तु नास्त्येव तत्त्वमेवास्ति
 केवलम् । व्यावहारिकदृष्टिस्तु पा. ब्र. २४
 तत्त्वप्रदीपप्रकाशं स्वात्मानं पश्यन्
 योगी मत्सायुज्यमवाप्नोति वासुदे. ५
 तत्त्वब्रह्ममार्गे सम्यक्सम्पन्नः शुद्ध-
 मानसः प्राणसन्धारणार्थ.. विमुक्तो
 भैक्षमाचरन्..सत्त्यासेन देहत्यागं
 करोति स परमहंसो नाम याज्ञव. ३
 तत्त्वब्रह्ममार्गे सम्यक् सम्पन्नः...
 याचिताहारमाहरन्.. समो भूत्वा
 निर्ममः.. सत्त्यासेनैव देहत्यागं
 करोति स कृतकृत्यो भवति ना.प. ३।८७

तत्त्वत्रयस्य विज्ञानं... स्वधर्माचरणं
..मन्त्रार्थचिन्तनं अरणं कीर्तनम् ।

एते ते कथिता राजन्पारमैकान्त्य-

सिद्धिदाः भवसं. ५।१८

तत्त्वमसि श्वेतकेतो [छान्दो. ६।८।७+ ६।९।४

—६।१४।३+शु.र. १।२।३+ पैङ्गलो. ३।१

तत्त्वमसि, अहं ब्रह्मास्मि, सर्वं खल्विदं

ब्रह्म, नेह नानास्ति किञ्चनेत्यादि

महावाक्यार्थानुभवज्ञानाद्ब्रह्मे-

वाहमस्मीति... निरा. ३१

तत्त्वमसि... अहं ब्रह्मास्मीत्यनु-

सन्धानं कुर्यात् पैङ्गलो. ३।१

‘तत्त्वमसि’ इत्यादिवाक्यविचारः

मठाभ्ना. ३

तत्त्वमसीत्यमेववाचकं ये जपन्ति

ते शिवसायुज्यमुक्तिभाजो

भवन्ति शु.र. ३।५

तत्त्वमसीत्यहं ब्रह्मास्मीति वाक्यार्थ-

विचारः श्रयणं... पैङ्गलो. ३।२

तत्त्वमसीत्यपदेशेन त्वमेवाहमहमेवं

त्वमिति तारक... कृतार्थो

भवति मं. ब्रा. ३।२

तत्त्वमसीत्येवं सम्भाष्यते । अयमात्मा

ब्रह्मेति वा.. बृहद्वचो. ४

तत्त्वमस्यादिवाक्यं तु केवलं

भुक्तिं दत्तः रामर. ५।१५

तत्त्वमस्यादिवाक्यानि ब्रह्मणैकैर्जगुः पैङ्गलो. २।६

तत्त्वमात्मस्य मज्जात्वा मूढः

शास्त्रेषु मुह्यति अमन. २।१८

तत्त्वमाध्यात्मिकं दृष्ट्वा तत्त्वं दृष्ट्वा तु

बाह्यतः । तत्त्वीभूतस्तदा रामस्त-

त्त्वादप्रच्युतो भवेत् वैतथ्य. ३९

तत्त्वमार्गे यथा दीपो दृश्यते

पुरुषोत्तमः २ यो. त. २

तत्त्वमिच्छामि वेदितुम्

अ. गी. १८।१

तत्त्ववितु महाबाहो

अ. गी. ३।१८

तत्त्वस्य तत्त्वेन समेत्य योगम् ।

श्वेता. ६।३

तत्त्वं पूज्यमावृणु, सत्यधर्माद्यदृष्टये ।

पूज्यमेकैर्धम.. [ईशा. १५+ बृह. ५।१५।१

तत्त्वं तत्सहजस्वभावममलं तेजो-

ऽमनस्के ध्रुवम्

अमन. २।७६

तत्त्वं नारायणः परः । यच्च किञ्चि-

जगत्सर्वं दृश्यते भूयतेऽपि

वा । अंतर्बहिश्च तत्सर्वव्याप्य

नारायणः स्थितः

महाना. ९।४

तत्त्वानीति च तद्विदः

वैतथ्य. २०

तत्त्वा यामि ब्रह्मणा वन्दमानस्तदा

शास्ते... [वनदु. ४३, ५६, ६८, ७९ अ. अ. १।२।१५

[=मं. १।२४।१५+वा. सं. १८।४९+ तै. ब्रा. २।३।१

[तै. सं. २।१।११।६+

तत्त्वावबोध एवासौ वासनातुण-

पावकः । प्रोक्तः समान्त्रियोगेन

न तु तूष्णीमवस्थितिः

महो. ४।१२

तत्त्वाविचारपाशेन बद्धं द्वैतभया-

तुरम् । उज्जीवयन्निजानन्दं

स्वस्वरूपेण संस्थितः

व. मू. २०

तत्त्वीभूतस्तदा रामस्तत्त्वा-

दप्रच्युतो भवेत्

वैतथ्य. ३९

तत्त्वेनातत्रयवन्ति ते

तत्त्वेव भयं विदुषो भवति

अ. गी. ९।२४

तत्पतित्वात्पशुपतिः

तैत्ति. २।७

तत्परमरहस्यशिवतत्त्वज्ञानं (शिव-

साक्षात्करणं)

व. मू. २

तत्परमित्यक्षरं गुह्यम् (ओमित्यक्षरं)

सन्ध्यो. २०

तत्परमित्याह, यमेतेनाप्रवृन्ति

ग. शो. ३।२

तत्परं ज्योतिरोमिति [यो. शि. ६।५६

तत्परं नापरं त्यजति । तदैव कपा-

+यो. चू. ८५

लाष्टकं सन्धाय य एष स्तनइवा-

बलम्बते सेन्द्रयोनिः

परब्र. २

तत्परं यच्चित्तं परमात्मानमानन्दयति

परब्र. २

तत्परः परमात्मा च श्रीरामः

पुरुषोत्तमः

तारसा. ९।५

तत्परः संयतेन्द्रियः

अ. गी. ४।३९

तत्पारेणममानमभूत् (ब्रह्माण्डं)

ततः परमेष्ठी व्यजायत

अव्यक्तो. १

तत्परिभाषया कामः ककारं व्याप्नोति ।

काम एवेदं तत्तदितिककारोगृह्यते

त्रि. ता. १।५

तत्परं प्रेरितं विषमत्वं प्रयाति (तमः)

मैत्रा. ५।५

तत्पर्येते कर्मज्ञानमयीभिर्बहु-

शाखा भवन्ति

सीतो. ११

तत्पश्चात्तत्परेणैरितं विषमत्वं प्रयाति

मेत्रा. ५।५

तत्पार्थ (मनसः) संयमाग्नि-

र्कतिलोकज्ञानम्

शांडि. १।७।५२

तत्पुरुषस्य विश्वमाजानमग्रे

चिर्यु. १।३१

तत्पुरुषं पुरुषो निवेश्य नास्य

प्रजा संवत्सरा जायन्ते

महो. १।२

तत्पुरुषाद्यायुः, तस्माच्छान्तिः, तस्याः

श्वेतवर्णां सुशीला (गौः), तस्याः

गोमयेन क्षारं जातम्

बृ.जा. १।६

तत्पुरुषाय विष्णवे षक्रतुण्डाय

धीमहि । तन्नो नन्दिः प्रचोदयात्

महाना. ३।४

तत्पुरुषाय विष्णवे महादेवाय धीमहि ।

तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् [महाना.

३।२+१०।७

तत्पुरुषाय विष्णवे महासेनाय.. तन्नः

षण्मुखः प्रचोदयात् [महाना. ३।५+

वनदु. १३३

तत्पुरुषस्य विष्णवे सहस्राक्षस्य महा-

देवस्य धीमहि । तन्नो रुद्रः

प्रचोदयात्

महाना. ३।१

तत्पुरुषाय विष्णवे सुवर्णपक्षाय.. तन्नो

गरुडः.. [महाना. ३।६+

वनदु. १३४

तत्पुरुषाय विष्णवे षक्रतुण्डाय धीमहि ।

तन्नो वृन्ती (वन्तिः) प्रचोदयात्

महाना. ३।३+

[वनदु. १३२+

ग.शो. २।१

तत्पुरुषो नादः, बिन्दुरीशानः,

(ओङ्कारस्य)

ना.पू.ता. १।३

तत्पुरुषोऽमानवः स एनान्ब्रह्म

गमयति

छान्दो. ५।१०।२

तत्पूजनं (मानसं) मोक्षफलप्रदम्

मं.ब्रा. १।४

तत्पृथ्वीमण्डले क्षीणे बलिशयाति

देहिनाम् । तद्वदपो गणापाये

छेसाः स्युः पाण्डुराः क्रमात्

वराहो. ५।४

तत्पृष्ठदेशे बिन्दुले समन्तान्यस्ता सुधा

मानवदृष्टयधृष्टया..

१ बिल्बो. ५

तत्प्रज्ञानेनं प्रज्ञाने प्रतिष्ठितं, प्रज्ञा-

नेत्रो लोकः, प्रज्ञा प्रतिष्ठा,

प्रज्ञानं ब्रह्म

२ ऐत. ५।३

तत्प्रतिबिम्बितं यत्तत्साक्षि चैतन्य-

मासीत्

पैङ्गलो. १।२

तत्प्रतिबिम्बितं यत्तदीश्वरचैतन्यमासीत्

पैङ्गलो. १।२

तत्प्रतिबिम्बितं यत्तद्विराट्चैतन्यमासीत्

पैङ्गलो. १।२

तत्प्रतिबिम्बितं यत्तद्विरण्यगर्भचैतन्य-

मासीत्

पैङ्गलो. १।३

तत्प्रतिष्ठेत्युपासीत

तैत्ति. ३।१०।३

तत्प्रथमावरणे पश्चिमे सम्मुखे स्वर्ण-

मण्डपे देवकन्या

राधोप. २।१

तत्प्रमार्जनमात्रं तु मोक्षइत्यभिधीयते

अ.पू. ४।५६

तत्प्रसादात्परां शान्तिं

भ.गी. १८।६२

तत्प्राणेनाजिघृक्षत् तन्नाशकनोत्

प्राणेन ग्रहीतुम्

२ ऐत. ३।४

तत्प्राणेपूल्कान्तेषु शरीरं श्रयितुमध्रियत्

बृह. १।२।६

तत्प्राणोऽभिरक्षति शिरोऽन्नमथोमनः

अ.शिरः. ३।१४

तत्प्राप्तिहेतुज्ञानं च कर्म चोक्तं...

भवसं. १।३२

तत्र का परिदेवना

भ. गी. २।२८

तत्फलश्रुतिरितितस्योर्ध्वकिं वदामेति

तत्र को मोहः कः शोकः, एकत्व-

मनुपश्यतः [ईशा. ७+

ना. प. ९।१२

तत्र चक्रं द्वादशारं तेषु विष्णवादि-

मूर्तयः । अहं तत्र स्थितिश्चक्रं

त्रि.ब्रा. ६०

भ्रामयामि स्वमायया

तत्र चत्वारः-अकारश्चायुतावयवा-

न्वितः, उकारः सहस्रावयवा-

न्वितः, मकारः शतावयवोपेतो-

ऽर्धमात्राप्रणवोऽनन्तावयवाकारः

ना.प. ८।३

तत्र चान्द्रमसं ज्योतिः

भ.गी. ८।२५

तत्र तत्र परं ब्रह्म सर्वत्र समवस्थितम्

पैङ्गलो. ४।२२

तत्र तमोनिवृत्तिः (कुण्डलिन्यां

नाड्यां) तद्दर्शनात् सर्वपाप-

निवृत्तिः

मं.ब्रा. १।२

तत्र (अविद्याण्डे) तत्ततो

गुणातीतशुद्धसत्त्वमयो लीला-

गृहीतः मायोपाधिको

नारायण आसीत्

त्रि.म.ना. २।५

तत्र तं बुद्धिसंयोगं

भ.गी. ६।४३

तत्र ता ऋचस्तदृचां मण्डलं स

ऋचां लोकः

महाना. १०।१

तत्र तिष्ठेत्परीक्षंस्तद्विरोरागमनं ब्रह्मात् ।	शिवो. ७।३५
तत्र तेऽपृथग्धर्मिणोऽपृथग्विवेक्याः	मैत्रा. ६।२२
तत्र त्रयीमयं शास्त्रमाद्यं सर्वार्थि- दर्शनम् । ऋग्यजुस्सामरूपत्वात् त्रयीति परिकीर्तिता	सीतो. १२
तत्र दश यमाः तथा (१०) नियमाः, आसन.न्यष्टौ	शांडि. १।१।२
तत्र दीपप्रकाशं स्वमात्मानं परं ब्रह्मैवाहमस्मीति भावयन् योगी मत्सायुज्यमवाप्नोति	गोपीचं. ४
तत्र देवता मार्ताण्डादिभान्वा- दित्य-हंस-सूर्य-दिवाकर- तपन-भास्कराः...ङ्किन्ताः	सूर्यता. ५।१
तत्र देवास्त्रयः प्रोक्ता लोका वेदास्त्रयोऽप्रयः । तिस्रो मात्रार्धमात्रा च त्रयश्चरन्त्य शिवस्य च [ब्र.वि. ३+	१ प्रण. ३
तत्र (मथुरायां) द्वादशादित्या एकादश रुद्रा अष्टौ वसवः...	गोपालो. १।१७
चतुर्विंशतिर्भवन्ति	शांडि. १।४।४
तत्र (नाभौ) द्वादशारयुतं चक्रं, तत्कर्मण्ये पापपुण्यप्रचोदितो जीवो भ्रमति	ग.शो. ४।६
तत्र (ऊर्ध्वे) न किञ्चिददृशुः (त्रयो देवाः) ततश्चाधः प्रदेशे...	ग.शो. ४।६
तत्र नाडी सुषुम्ना तु नाडीभि- र्बहुभिर्वृत्ता ।. शुक्लां नाडीं समाश्रयेत्	धुरिको. ८
तत्र नाड्यः स्रमुत्पन्नाः सहस्राणि द्विसप्ततिः । तत्र नाडीसहस्रेषु..	ध्या.वि. ५१
तत्र परमहंसा नाम संवर्तकारुणि- श्चतकेतुर्दुर्वास... प्रमृत्तगो- ऽव्यक्तलिङ्गाः... सर्व..	जावा. ६
तत्र (हृद्गजे) परयेः परात्मानं बाहुदेवमकहनवम्	त्रि.त्रा.२।१००

तत्र पारोक्ष्यशब्दः सर्वज्ञःवादि- लक्षणोमायोपाधिःसच्चिदानन्द- लक्षणो जगद्योनिः	पैङ्गलो. ३।१
तत्र पूज्यपदार्थोक्तिपरिभाषा- समन्वितः (भगवच्छब्दः)	भवसं. २।५१
तत्र (अष्टु) पूर्णानन्दमयः श्रीकेशोर- कृष्णः...गौरोचनातिलकौ महाविष्णुः (आस्ते)	राधोप. ३।१
तत्र प्रजापतिर्वायुर्भूत्वाभ्रान्यतेवं सृजेयमिति	२गोपीचं. २७
तत्र प्रथमो मत्स्यावतारः, द्वितीयः कूर्मः, तृतीयो वराहः...नारसिंहः, ..वामनः...परशुगमः...रामः, कृष्णः...बौद्धः...कल्किः	ना.पू. ता. ५।२
तत्र प्रयाता गच्छन्ति	भ. गी. ८।२४
तत्र प्राच्यानैश्वर्यस्थानं (शिवस्य)	भस्मजा. २।९
तत्र बुद्ध्यादीनि स्वादूनि भवन्ति । अध्यवसायसङ्कल्पमिमानाः... पञ्च स्वादूनि..	मैत्रा. ६।१०
तत्र ब्रह्मचारिणश्चतुर्विधा भवन्ति- गायत्री ब्राह्मणः प्राजापत्यो सूहृन्मिति	आश्रमो. १
तत्र ब्रह्माचतुर्मुखोऽजायत [महो. १।४	+चतुर्वे. १
तत्र भक्त्यः (श्रुतयः) सर्वलोकैः कृष्णसौन्दर्य क्रीडाभोगा गोपिका स्वरूपैः... कृष्णं भजिष्यथ	गोपीचं. २७
तत्र मध्यमपादप्रदेशेऽमिततेजः- प्रवाहाकारतयानित्यवैकुण्ठविभाति	त्रि.म.ना.१।४
तत्र महर्षयः परिदेव्याश्चक्रिरे महच्छोकभयं प्राप्ताः स्मो न चैतत्सर्वं समभिहितं ते वयं भगवन्तमेवोपधावाम	२ प्रणवो. १९
तत्र मृत्कां (मृदं) श्वेतौ 'वद्धृतसि' इत्युद्धरेत् [कात्याय. १+	नारदो. १
तत्र यद्रक्तं तत्सुतो रूपमभूत् । यद्रक्तं तन्मायायाः	अव्यक्तो. १
तत्र (हृद्गजे) यत्प्रकाशते चैतन्यं स क्षेत्रज्ञ इत्युच्यते	सर्वसा. ७५

तत्र योगरताः केचिन्नैव जानन्ति तारकम् । केचिद्विधानविमोहिताः । जपेन केचित्किञ्चनन्ति नैव जानन्ति तारकम्	अमन. ११४	तत्र ह कुरुपाञ्चालानां ब्राह्मणा अभिषेमेता बभूवुः	बृह. ३।१।१
तत्र योनिं कृण्वते न हि ते पूर्वमक्षिपत्	श्वेताश्व. २।७	तत्र हि रामस्य राममूर्तिः प्रद्युम्नस्य प्रद्युम्नमूर्तिः...वनेष्वेवं.. द्वादशमू- र्तयो भवन्ति	गोपालो. १।१९ भस्मजा. १।२
तत्र रक्षांसिपैशाचानचविद्वेष्टियोनरः तत्र लोका वेदाः शास्त्राणि पुराणानि ..उयोतीषि शिबशक्तियोगादित्येवं घटना व्यापठ्यते	इतिहा. ६२ त्रि. ता. १।४	तत्राज्यस्य पर्णमयी जुहुर्भवति तत्रादौ हरिसंस्काराः कर्तव्या मोक्षकाक्षिणाम् । अयमेव परोधर्मः प्रधानं सर्वकर्मणाम्	भवसं. २।६७ त्रि.म.ना.१।४ बृह. ४।३।३१
तत्र वधाशङ्कं भवति यां दिशमेति प्राणस्यैव सन्नाद् कामाय	बृह. ४।१।३	तत्राधस्तनमेकं पादमविश्या शबलं भवति तत्रान्योऽन्यत्पश्येदन्योऽन्यजिघ्रेत् तत्रापरा तु विवैषा ऋग्वेदो यजु- रेव च ।..निरुक्तं छन्द एव च	रुद्रह. २८ भ. गी. १।२६
तत्र विश्व एव जामदग्न्यह्नारलोपा- न्नाडिमध्यं चरंस्तेजसस्त्व- मवाप्य...स्वभासा भासयन् यथेप्सितं स्वयं भुङ्क्तं	पैङ्गलो. २।७	तत्रापश्यन्महामायां.. पर्यङ्कस्थां परिचरन्तीमादिदेवं...	लक्ष्म्यु. २
तत्र (मठे) वेदान्तश्रवणं कुर्वन् योगं समारभेत्	शांडि. १।५।१	तत्रापि दहं गगनं विशोकस्तस्मिन्- दन्तस्तदुपासितव्यम्	महाना. ८।१६
तत्र वैखानसा अकृष्टपक्षौषधि- वनस्पतिभिः...अग्निपरिचरणं कृत्वा..आत्मानं प्रार्थयन्ते	आश्रमो. ३ भ. गी. १।८।७८	तत्रापि साध्यः पवनस्य नाशः षडङ्ग- योगादिनिषेवणेन	अमन. २।२८ भस्मजा. २।८
तत्र श्रीर्विजयो भूतिः तत्र (नाड्यां) सञ्चारयेत्प्राणा- नूर्णनाभीव तन्तुना	क्षुरिको. ९ भ. गी. १।४।७	तत्राप्यविमुक्तमभ्यर्हितम् तत्राशुबिन्दवो जाता महारुद्राक्ष- वृक्षकाः । स्थावरत्वमनुप्राप्य	रु. जा. उ. ३
तत्र सचं निर्मलत्वात् तत्र संलीयते संविभिर्विकल्पं च तिष्ठति । भूयो न वर्तते दुःखे तत्र लब्धपदः पुमान्	अ. पू. ४।६९	तत्राष्टदलकेसरमध्ये मणिपीठे सप्तावरणकम्	राधोप. १।४ छां. उ. ७।१।५
तत्र सुषुम्ना विश्वधारिणी	शांडि. १।४।६	तत्राहमासीनः (शिवः रत्नवेदिकायां) ...तारकं शैवं मनुमुपदिशामि	भस्मजा. २।१५
तत्र सूर्योऽग्निर्नाम सूर्यमण्डलाकृतिः सहस्ररश्मिपरिवृत एकऋषि- भूत्वा मूर्धनि तिष्ठति	प्रा. हो. २।४	तत्रैकनाशादपरप्रवृत्तिर्विध्वस्तयोर्मोक्ष- पदस्य सिद्धिः	अमन. २।२८
तत्र स्थिते मनसि चक्षुर्मध्यगतनील- ज्योतिष्पश्यति । एवं हृदयेऽपि	मं. प्रा. १।३	तत्रैकमात्मनो नवांशकं सचारकविधम् मैत्रा. ६।१४ तत्रैकस्थं जगत्कृत्स्नं तत्रैकामं मनः कृत्वा	भ. गी. १।१।१३ भ. गी. ६।१२
तत्र स्थिते मनसि चक्षुर्मध्यगत- ज्योतिःस्थलं त्रिलोक्यान्तर्दृष्ट्या निरतिशयं सुखं प्राप्नोति	अद्वयता. २	तत्रैतच्छुक्लमुत्पतितं सोम्य विज्ञानीहि तत्रैतदेव शुक्लमुत्पतितं सोम्य विज्ञानीहि	छान्दो. ६।८।३ छान्दो. ६।८।५
तत्र (राधाकुण्डे) स्नात्वा राधाङ्गं भवति	राधोप. २।१		

तत्रैवा देवता आवाह्य द्वादशावर- जानि कुर्यात्	सूर्यता. ५।१	तत् (शैवं व्रतं) समाचरेन्मुमु- क्षुर्नपुनर्भवाय	आवाह्य. ७	
तत्रैव मुक्त्यर्थमुपदिश्यते शैवोऽयं मन्त्रः पञ्चाक्षरः	भस्मजा. २।१५	तत्समासेन मे हृणु तत्सर्वगतो नद्दीदं सर्वम् (आत्मा)	भ.गी. १३।४ नृसिंहो. ५।१	
तत्रैव श्वानो गर्दभा मार्जाराः कृमयश्च मत् एव, न श्वानगर्दभौ..	स्वसंवे. ३	तत्सदाऽऽसीत्तत्समभवत् तदाण्डं निरवर्तत	छान्दो. ३।१९।१ ग.शो. ३।१,१	
तत्रैव सति कर्तारं	भ.गी. १८।१६	तत्सर्वमित्याचक्षते (गाणेष्टं ब्रह्म)		
तत्रैवाव्यक्तसंज्ञकम्	भ. गी. १।१८	तत्सर्वं भूतं भव्यं यत्किञ्चिद्दृश्य- मानं स्थावरजङ्गमं तत्सर्वं कालि-	कालिको. ३	
तत्रोद्गातृनास्तावे वोष्यमाणानु- पोपविवेश	छान्दो. १।१०।८	कातंत्रे व्योतं प्रोतं वेद तत्सवितुरिति पूर्वणाध्वना सूर्या-	त्रि.ता. १।११	
तत्रोन्मदाभिः कान्ताभिर्भोजनै- र्भोगसञ्चयैः । जनको छाल- वामास शुक्रं..	महो. २।२५	धमन्द्रिकां व्यालिख्य.. तत्सवितुर्वरेण्यमित्यसौ वा	मैत्रा. ६।७	
अथ) तत्रोमिति शब्दोऽनेनो- र्ध्वमुत्क्रान्तोऽशब्दे निधनमेति तत्सगुणनिर्गुणस्वरूपम् ,	मैत्रा. ६।२२	आदित्यः सविता तत्सवितुर्वरेण्यमित्यादिद्वात्रि-	त्रि.ता. १।१०	
	मं. ब्रा. २।१	शवक्षरी पठित्वा तदिति परमात्मा सदाशिवः..	महाना. ११।७ +त्रि.ता. १।१ +वा.सं. ३।१९ साम. २।८१२	
तत्सङ्कल्पानुसारिणी विविधानन्त- महामाया शक्तिसंसेवितानन्त- महामाया... महाविष्णोः.. यतां महामायां तरन्त्येव ये विष्णुमेव भजन्ति, नान्ये तरन्ति	त्रि.म.ना. ४।९	(ॐ) तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि । धियो यो नः प्रचोदयात्	त्रि. ता. १।१३ मैत्रा. ६।३४ छान्दो. ५।२।७	
तत्सत्कुलप्रसूतः पितृमातृविषेयः पितृसमीपादन्यत्र.. सद्गुरुमा- साद्य.. विवाह...ततः.. वनस्थो भूत्वा.. सञ्च्यस्तुमर्हति	ना. प. २।१	तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवः क्षीरं सेचनीयम्	मंत्रः- ऋ.अ. =मं. [+पुत. ब्रा. ४।३०।३+ऐत.आ. [तै.आ. १।११।३	१५।३।१
तत्सत्यमित्याचक्षते (ब्रह्म) तत्सत्यस्य परमं निबानम् तत्सत्यं तत्परं पदम् तत्सत्यं स आत्मा	तैत्ति. २।६ मुण्ड. ३।१।६ १यो.त. १३६ छान्दो. ६।८।७	तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गोऽस्याभिष्येयं तत्सवितुर्वर्णीमह इत्याचामति	ग.शो. ३।३ सुबालो. १।२	
[+६।९।४-६।१६।३ तत्सत्यानुते मिथुनीकरोति । तयोर्मिथुनात्प्रजायते, भूयान्भवति तत्सत्यमेवेति तत्सत्त्वात्सम्प्राप्तवत् (ईं) तत्सद्भूतः सुवस्तस्यै प्रचारमने नमोनमः	१ऐत. ३।६।६ मैत्रा. ५।५ गोपालो. ३।२	तत्संबत्सरमात्रमुत्तिवा द्विधाऽकरोत् तत्संबत्सरस्य मात्रामशयत, तन्निर- भिष्यत, ते आण्डकपाळे रजतं सुवर्णं चाभवताम् तत् (मनः) संबत्सरं प्रोष्य पर्येत्यो- वाच कथमशक्यतर्ते मञ्जीवि- मिति	छां. ३।१९।१ छान्दो. ५।१।११	

तत् (चक्षुः) संवत्सरं प्रोष्य पर्येत्योवाच कथमशकतते मज्जीवितुमिति	छान्दो. ५।१।९	तथा जन्म भवेत्तेषां पुत्राज्जन्म पितुर्यथा ।	अ. शां. १५
तत् (चक्षुः, भोत्रं, मनः, रेतः) संवत्सरं प्रोष्यागत्योवाच कथ- मशकतमदृतेजीवितुमिति [बृह. ६।१।९, १०, ११, १२ तत् (भस्म) हैमे राजते तात्रे मृण्मये वा पात्रे निधाय..	भस्मजा. १।३	तथा जाम्बव्याभासं स्पन्दते मायया मनः तथा जीवा अमी सर्वे भवन्ति न भवन्ति च (स्वप्नवत्) तथा ज्ञातं च चैतन्यं फलमित्य- भिधीयते	अद्वैत. २९ अ. शां. ६८ कठरु. ४।४४
अभ्युक्ष्य..संस्थापयेत् तत्सायं प्रातः प्रयुज्जानो पापोऽपापो भवति [नारा. ५+देव्यु. २६ तत्साधने द्वयं मुख्यं सरस्वत्यास्तु चालनम् । प्राणरोधमथाभ्यासा- दृश्वी कुण्डलिनी भवेत्	महावा. ६ योगकुं. १।८ भ. गी. १।८।३८ भ. गी. १।८।३८	तथा तज्जाबालोऽब्रवीन्मनो वै ब्रह्मेत्यमनसो हि किं स्यात्	बृह. ४।१।६
तत्सुखं राजसं स्मृतम् तत्सुखं सात्त्विकं प्रोक्तम् तत्सुत्रं विदितं येन स मुमुक्षुः स भिक्षुकः ।..स विप्रः पंक्तिपावनः तत्सुर्यो रश्मिर्भिवर्षति, तेनाग्नं भवति, अग्नान्नूतानामुत्पत्तिः तत्सृष्ट्वा तदेवानुप्राविशत् तदनु- प्रविश्य सन्न त्यक्त्वाभवत् तस्मिन्ना आत्मभूयं गच्छति यथा स्वयमङ्गं तथा तस्मादेनां न हिनस्ति	परब्र. ९ मैत्रा. ६।३७ तैत्ति. २।६ २पेत्. ४।२ भ. गी. ४।३८ हयग्री. ६ अव्यक्तो. ९	तथा तत्प्रयोगकल्पः-प्राणायामः प्रत्याहारो ध्यानं धारणा तर्कः समाधिः षडङ्ग इत्युच्यते योगः तथा तत्स्वामिन इव सर्वज्ञ ईशः पशुपतिः तथा तद्वाष्णोऽब्रवीच्चक्षुर्वै ब्रह्मेत्य- पश्यतो हि किं स्यात् तथा तद्वृत्तिसम्बन्धात्प्रमाणमिति कथ्यते	मैत्रा. ६।१८ जाबाल्यु. ४ बृह. ४।१।४ कठरु. ४३
तत्स्वयं योगसंसिद्धः तत्स्वरूपज्ञानां वैदेही मुक्तिश्च भवति तत्स्वरूपध्यानपरा मुनयश्चाकल्पान्ते तस्मिन्नेवात्मनि लीयन्ते तत्स्वरूपात्सृष्टिर्या समुत्पन्ना सा रसिकानन्देन सुसेव्यतां प्राप्ताऽऽसीत् तत्तन्नीणां तथा मनुष्याणां तद्वै- तत्पश्यन्नुषिर्नामदेवः प्रतिपेदे तथाऽश्वरात्सम्भवतीह विश्वम् तथाचयज्ञेक्रियतेऽरण्येगेयंवाधीमहे तथा चरेत् वै योगी सतां धर्म- मदृष्यन् । जना यथाऽवमन्मेरन् गच्छेयुर्नैव सज्जतिम्	सामर. ३ बृह. १।४।१० मुण्ड. १।१।७ संहितो. ३।२ ना. प. ५।४२	तथा तद्भारद्वाजोऽब्रवीच्छ्रोत्रं वै ब्रह्मेत्यशृण्वतो हि किं स्यात् तथा तवामी नरलोकवीराः तथा तेनेदमावृतम् तथाऽऽत्ममनसोरैक्यं समाधिरिति कथ्यते तथाऽऽत्मा नोपलिप्यते तथाऽऽत्मोपाधियोगेन तद्वर्मा नैव लिप्यते तथा त्रैलोक्यवलितं ब्रह्मैकमिह दृश्यताम् तथा देहादिसङ्घातं मोहगुणजाल- कलितं तद्भुजुसर्पवत्कल्पितम् तथा देहान्तरप्राप्तिः तथा द्वादशभिर्बर्षैर्लैयस्तस्य निर- न्तरम् । व्योमवत्तस्य सिद्धिः स्यात्प्रबोमतस्त्वमयो भवेत् तथा द्वादशमात्रस्तु प्राणायामो विधीयते	बृह. ४।१।५ भ. गी. १।१।२८ भ. गी. ३।३८ वराहो. १।७५ भ. गी. १।३।३३ अध्यात्मो. ५२ महो. ५।५७ निर्वाणो. ३ भ. गी. २।१३ अमन. १।७८ योगो. २५

तथाऽऽनन्दमयश्चापि ब्रह्मणोऽन्येन साक्षिणा । सर्वान्तरेण पूर्णश्च ब्रह्म नान्येन केनचित्	कठरु. २४	तथा मनोमयोऽहमात्मापूर्णोऽज्ञानमयेन तु तथा मानापमानयो. [भ.गी. ६।७	कठरु. २३ + १२।१८
तथा नस्तुवं तात जानीथा यथा यद्दहं किञ्च वेद	बृह. ६।२।४	तथा धूयं (मुनयः) पञ्चपदं जपन्तः श्रीकृष्णं ध्यायन्तः संसृजितरिष्यथ	गो. पू. ४।१६
तथा निरंशश्चिद्भावः सर्वगोऽपि न लक्ष्यते । ..सैषा चिदवि- नाशात्मा स्वात्मेत्यादिकृताभिधा	महो. ५।९९	तथाऽऽरसं नित्यमगन्धवच्च यत् । अना- द्यनन्तं महतः परं ध्रुवं निचाय्य तन्मृत्युमुखात्प्रमुच्यते	कठो. ३।१५
तथाऽऽन्तर्धर्मोतिरेव यः	भ.गी. ५।२४	तथा लोकानकल्पयत् (गणेशः)	ग.शो.ता. ३।११
तथापि त्वं महाबाहो	भ.गी. २।२६	तथा लोकोऽभकल्पयन्	चिन्त्यु. १२।६+
तथापि दृढता नो चेद्विज्ञानस्य...		[ऋ.म. ८।४।१९ = मं. १०।९०।१४	वा.सं. ३।१।१३
द्वात्रिंशारूपोपनिषदं समभ्यस्य निर्वर्तय	मुक्तिको. १।२८	तथा बायुं समारोप्य धारयेच्छिरसि स्थितम् । शिरोरोगा विनश्यन्ति..	जा. द. ६।३१
तथा पुरुषप्रयत्नसाध्यवेदान्तश्रवणा- दिजनितसमाधिना जीवन्मुक्त्या-		तथा विज्ञानवशतः स्वभावः सम्प्रसीदति	महो. ५।६६
दिङ्माभो भवति	मुक्तिको. १।२	तथा विद्वान्नामरूपाद्विमुक्तः परात्परं जगदम्शामुपैति	गुह्यका. ३८
तथा पूयति वा अन्नमृते प्राणात्	बृह. ५।१२।१	तथा वृत्तिश्रयाच्चित्तं, स्वयोनो- पशाम्यति [मैत्रा. ६।३४+	मैत्रे. १।८
तथाऽऽप्नोति निबोध मे	भ.गी. १८।५०	तथा शुष्यति वै प्राण ऋतेऽज्ञात् तथा शरीराणि विहाय जीर्णानि	बृह. ५।१२।१ भ. गी. २।२२
तथाप्यथर्वणं तेजसा प्रत्याप्यायये- न्मंत्राश्च मामभिमुखीभवेयु- र्गर्भा इव	२प्रणवो. ४	तथा सर्वाणि कर्माणि योगी दग्ध्वा लयं व्रजेत्	भुरिको. २३ भ. गी. ९।६
तथाप्यसिद्धं चेज्ज्ञानं दशोपनिषदं पठ तथाप्यानन्दमुक् चेतोमुखः सर्व- गतोऽव्ययः । चतुरात्मेश्वरः	मुक्तिको. १।२७	तथा सर्वानि भूतानि तथा सूक्ष्ममनाकाशमसंस्पृश्यम-	
प्राज्ञस्तृतीयः पादसंज्ञितः (आत्मनः) ना. प. ५।७		चाश्रुषम् ।.. आत्मानं सच्चिदान्द- मनन्तं ब्रह्म.. (ध्यायेत्)	जा. द. ९।४
तथा प्रत्यर्थिकृत्याभिर्मन्त्रयन्त्रादि- किल्बिषैः (मुच्यते)	सूर्यना. १।१४	तथाऽसौ त्यक्त्वा कुणपं न तत्तादृशं पुगप्राप्नुवन्ति (बह्निगतहवि- र्यजमानमिव)	भस्मजा. २।७
तथा प्रलीनस्तमसि	भ.गी. १४।१५	तथाऽहङ्कारसम्बन्धादेव संसार आत्मनः	वराहो. ३।२०
तथाप्राणविपत्तौ तु क्षोभमायाति मारुतः । ततो दुःस्वप्नतेर्व्याप्तिं चित्तं शुद्धं भवेभृणाम्	यो. शि. ३०	तथा इ निष्कारम्याः सकाम्या भूगोपालचक्रसप्तपुर्यो भवन्ति	गोपालो. १।१५
तथा ब्रह्मात्ममेव विष्णुमेव रुद्रमेव विभक्तांस्त्रीनेवाविभक्तांस्त्रीनेव छिगुरुपानेव च सम्पूज्योप- चारैः.. चिन्तयन्मसेत्	नृसिंहो. ३।४	तथेति तेभ्य एव प्राण उद्गायत् तथेति तेभ्यश्चक्षुर्दगायत्, यश्चक्षुषि भोगस्तं देवेभ्य आगायत्, यत्कल्याणं पश्यति	छान्दो. ३।१४।१ बृह. १।३।१८ बृह. १।३।७
तथा भक्त्यबुद्धानामात्माऽपि मलिनो मलैः	अद्वैत. ८		
तथा भ्रान्तैर्द्विधा प्रोक्तो ह्यात्मा जीवेश्वरात्मना	जा. द. १०।४		

तथेति तेभ्यः प्राण उदगायत्	बृह. १।३।३	तथैवात्मात्मशक्त्यैव स्वात्मन्येवेति	
तथेति परमेष्ठी वक्तुमुपचक्रमे		लोलताम् । क्षणं स्फुरति	
ॐ मिति ब्रह्मेति	ना.प. ८।१	सा देवी..	महो. ५।१२०
तथेति प्रत्यवोचद्गुणं वक्ष्यमाणं,		तथैवाद्वैतपरमानन्दलक्षणपर-	
किमिति	बृ.जा. १।४	ब्रह्मणो मम सर्वाद्वैतमुपपन्नं	त्रि.म.ना. ८।१
तथेति तेभ्यो मेन उदगायत्, यो		तथैवात्रमये कोशे कोशास्तिष्ठन्ति	
मनसि भोगस्तं देवेभ्य आगायत्		चापरे । यथा कोशस्तथा जीवो	
द्यत्कल्याणं सङ्कल्पयति	बृह. १।३।६	यथा जीवस्तथा शिवः	त्रि.ब्रा.२।१२
तथेति तेभ्यो वागुदगायत्, यो		तथैवावशो भूयः स्पन्दते	छाग. ६।१
वाचि भोगस्तं देवेभ्य आगाय-		तथैवोपाधिविलये ब्रह्मैव ब्रह्मवित्स्वयम्	२ आत्मो. २
द्यत्कल्याणं वदति	बृह. १।३।२	तथैव देवः स्वप्न आनन्दमभियाति	
तथेति तेभ्यः ओत्रमुदगायत्,		वेद एव ज्योतिः	परब्र. २
यः ओत्रे भोगस्तं देवेभ्य		तथो एवैवं विद्वान् सर्वेषां भूतानां	
आगायद्यत्कल्याणं ऋजोति	बृह. १।३।५	प्राणमेव प्रत्यात्मानमभिसं-	
तथेति समुपविविशुः स ह प्रवाहणो		स्तूय सदैतैः सर्वैरस्माच्छरीरा-	
जैवलिरुवाच (मा. पा.)	छां. उ. १।८।२	दुत्कामति	कौ. उ. २।१४
तथेन्द्रियकृता दोषा दहन्ते प्राण-		तथो एवास्मै सर्वाणि भूतान्य-	
भारणात् । प्राणायामैर्देहदोषान्	अ. पू. ७	याचमानायैव बलिं हरन्ति	कौ.उ. २।१२
तथैव च पितामहाः	भ. गी. १।३४	तथो एवैवं विद्वान्सर्वान्पाप्म-	
तथैव ज्ञानकर्मभ्यां प्राप्यते ब्रह्म		नोऽपहत्य सर्वेषां भूतानां	
शाश्वतम् ।	भवसं. १।३३	श्रेष्ठं स्वाराज्यमाधिपत्यं पथेति	कौ.उ. ४।२०
तथैव नाशाय विशन्ति लोकाः	भ.गी. १।१२९	तथो एवैवं विद्वान् सर्वेषां भूतानां	
तथैव निम्नगः सोमः शिवशक्तिपदा-		श्रीमत्तमो यशस्वित्तमस्तेजस्वि-	
स्पदः । शिवश्चोर्ध्वमयः शक्ति-		तमो भवति	कौ.उ. २।६
रूर्ध्वशक्तिमयः शिवः । तदित्थं शिव		तदक्षरं तत्सवितुर्वरेण्यं ब्रह्मा च तस्मा-	
शक्तिभ्यां नाव्याप्तमिह किञ्चन	बृ.जा. २।९	स्पृता पुराणी [श्वेता. ४।१८+	गुह्यका. ६१
तथैव ब्रह्मविच्छेष्टः सदा ब्रह्मैव नापरः २ आत्मो. २१		तदक्षरं परमे व्योमन्	महाना. १।२
तथैव रसशक्तिश्च सोमात्मा चानला-		तदग्निनैव देवेषु ब्रह्माऽभवद्ब्रह्मणो	
त्मिका । वैशुदादिमयं तेजो..		मनुष्येषु क्षत्रियेण क्षत्रियो	
मधुरादिमयो रसः	बृ.जा. २।३	वैश्येन वैश्यः शूद्रेण शूद्रः	बृह. १।४।१९
तथैव रामबीजस्थं जगदेतच्चरा-		तदग्रं ब्रह्म चोच्यते	यो.चू. ८०
चरम् । बीजोक्तमुभयार्थत्वं		तदण्डमभूद्धैमं, तत्परिणममानमभूत्,	
रामनामनि दृश्यते [रामर. ५।११+	रा.पू.ता. २।३	ततः परमेष्ठी व्यजायत	अव्यक्तो. १
तथैव विद्वान् रमते निर्ममो निरहं		तदण्डं समभवत्, तत्संवत्सरमात्र-	
सुखी । कामाभिष्कामरूपी		मुषित्वा तद्विधाऽकरोत्	सुबालो. १।२
सम्भारत्येकचरो मुनिः	२ आत्मो. ११	तदतिशयां सुशोभायमानं ब्रह्मेति	
तथैव (शनैः शनैः) सेवितो(वश्यः)		पुराविदो वदन्ति	सामर. ५५
वापुरन्यथा हन्ति साधकम्	शां. १।७।६	तद्वतीता सप्तमी (योगभूमिका)	वराहो. ४।१

तद्व्याविधया (भयं) मन्यतेऽथ यत्र देव इव राजेबाहमेवेव सर्वोऽस्मीति मन्यते तद्वित्तेरादितित्वं सर्वस्येत- स्यात्ता भवति तद्वितीयमखण्डार्थं परं ब्रह्म तद्व्यवस्थितसंयमादभिलोकज्ञानम् तद्वधिकारीनभवेद्यदि गृहस्थप्रार्थना- पूर्वकं 'अभयं सर्वभूतेभ्यो' इत्य- नेन मंत्रेण ब्रह्ममेकं परिगृह्य... तद्विद्वान्मात्मानं संज्वाल्य तत्तेज आत्मचैतन्यरूपं बलमवष्टभ्य मात्राभिरोतानुज्ञात्रनुज्ञाविक- ल्परूपं चिन्तयन् प्रसेत् तद्वधीना विषयग्रहणबुद्धिः, बुद्ध्या बुद्धयति, चित्तेन चेतयत्यहङ्कारे- णाहङ्कारीति तद्वधीनाः कर्मज्ञानत्रैराग्यप्रवर्तकाः पुरुषास्तदनुकूलाचाराः सन्ति तद्व्याप्तविधया लब्धं (मनःशौचं) तदनन्यत्वेष्टाऽभूद्धरितमेकं, रक्त- मपरम्। तत्र रक्तं तत्पुंसो रूप- मभूत्, चरितं तन्मायायाः तदनन्यार्थं नाभीयात्फलमज्ञमन्यद्वा तदनुकृतिरसौ मानुषी बीणा भवति तदनु च समतावशात्स्वरूपे परिजमनं महतामचिन्त्यरूपम् तदनु प्रविश्य सच त्यक्त्वाभयम्. तदनु विषयवासनाविनाशस्तदनु शुभः क्षमः स्फुटप्रकाशः तदनु सर्वज्ञमप्रमेयमज्ञं शिवं.. परं ब्रह्म आत्मन्येव पश्यमानो.. परं ब्रह्म प्राप्नोति तदन्तरस्य सर्वस्य तदु सर्वस्य बाह्यतः तदन्तरारयोः पूषा वर्तते च पयस्विनी, सुपुन्ता पश्चिमे चारे तदन्तर्गतजीवराक्षसः स्थूलशरीरैः सह विराडुच्यते	बृह. ४।३।२० बृह. १।२।५ ब्रह्मचो. ३ शां. १।७।५२ प.हं.प. ६ नृसिंहो. ३।४ ना.प. ६। ४ ना.प. ५।१ शां. १।१।३ अव्यक्तो. १ भस्मजा. २।१० इ.पे. २।५।२ अ.पू. १।५४ तैत्ति. २।६ अ.पू. १।५४ मं.ब्रा. ३।१ ईशा. ५ वराहो. ५।२५ ग.शो.ता.४।५	तद्वपराजिता पूर्णक्षणः प्रभुविमितः हिरण्यमयम् तद्वपश्यत्तदभवत् प्रजासु तद्वपाणिपादमचक्षुर्दंश्रोत्रमजिह्वा- मशरीरमघ्राणमनिर्देश्यम् (ब्रह्म) तद्वपानेनाजिपृक्षत् तदावयत् तद्वपोऽस्तुजत तस्मात्तत्र कच शोचति स्वेदते वा पुरुषस्तेजस एव तद्वपापो जायन्ते तद्वभावे सत्यनन्तविरोधो विभाति तद्वभिद्रुत्य पाप्मनाविध्यन्स यथा- श्मानमृत्वा लोष्टो विष्वक् सेत तद्वभिमृशेदनु वा मंसयेत् 'यन्मेऽद्य रेतः पृथिवीमस्कान्त्सीद्य- दोयधी...' (इति मंत्रेण) तद्वभिर्यक्तिचिह्नानि सिद्धिद्वाराणि मे शृणु..। दृश्यन्ते सूक्ष्मरूपेण सदा युक्तस्य योगिनः तद्वमेवेन मन्त्राग्नेर्जनं ज्ञानसाधनं तद्वभ्यद्रवत्तस्मात्तिरोदधे (यक्षं) तद्वभ्यद्रवत्तमभ्यवदत् कोऽसीति तद्वभ्यन्तरसंस्थाने शुद्धबोधा- नन्दलक्षणं विभाति तद्वभ्यन्तरे अमिततेजोराशिस्त- दुपरि ज्वलति, परममङ्गलासनं विराजते तद्वभ्यासादखण्डमण्डलाकारग्योतिः तद्वभ्यासान्मनःस्थैर्यं, ततोवायुस्थैर्यम् तद्वमलमरजं तदात्मतत्त्वं तद्वमृतमभयमशोकमनन्तं निर्बीज- मेवाप्येति तद्वमृतमभयमेतद्ब्रह्मेति तद्वरश्च इ वे प्यश्वाणवो ब्रह्मलोके.. तद्वर्थं कर्म कौन्तेय तद्वलक्षणमप्राप्तं ब्रह्मबह्वायमचिन्त्यं.. प्रपञ्चोपशमं शिवं शांतिमद्वैतं चतुर्थं मन्यन्ते स ब्रह्मप्रणवः तद्ववस्था जामरस्वप्रसुप्तिपरीयाः तद्वविकेयं तद्व्यक्तम् (ब्रह्मतेजः)	छान्दो. ८।५।३ महाना. २६ शां. २।१।२ इ.पे. ३।१० छान्दो. ६।२।३ त्रि.म.ना. २।३ बृह. १।३।७ बृह. ६।४।५ यो.शि. २।१९ द. मू. १६ केनो. ३।११ केनो. ३।४, ८ त्रि.म.ना. ५।९ त्रि.म.ना. ५।५ मं. ब्रा. २।२ मं. ब्रा. २।३ अ.पू. ४।७२ सुबा.. ९।१-२३ छान्दो. ८।८।३ छान्दो. ८।५।३ म.गी. ३।९ ना.प. ८।२३ वराहो. ४।१ अव्यक्तो. २
--	--	--	--

तद्व्ययं तदूतयोनिं परि-

पश्यन्ति धीराः

तद्व्ययीभूतमन्वर्थवाची शब्दो न

व्येति कदाचन

तद्व्यस्थः सोमसवनः

तदस्ति (कर्तव्यं) चेन्न स

तस्वविद्भवति

तदस्मै देवा अभिसम्भवन्तु

[अथर्व. १९।४१।१+तै.सं.५।४।७।३

तदस्य गर्भा अन्वायत्तास्तस्मात्ते

प्रतिष्ठाता नावपद्यन्ते प्रतिहार-

भाजिनो ह्येतस्य साम्नः

तदस्य देवा अन्वायत्तास्तस्मात्ते

सत्तमाः प्राजापत्यानामुद्गीथ-

भाजिनो ह्येतस्य साम्नः

तदस्य पशवोऽन्वायत्तास्तस्मात्ते

हिंक्षुर्वन्ति हिंकारभाजिनो..

तदस्य पितरो अन्वायत्तास्तस्मात्ता-

मिदधाति निभनभाजिनो

ह्येतस्य साम्नः

तदस्य प्रज्ञा स्रवति दत्तेः पादा-

दिवोदकम्...

तदस्य प्रथमं जन्म (गर्भावानम्)

तदस्य मनुष्या अन्वायत्तास्तस्मात्ते

प्रस्तुतिकामाः प्रस्तावभाजिनो..

तदस्य रुद्रा अन्वायत्ताः, प्राणा वाव

रुद्राः, एते हीदः सर्वे रोदयन्ति

तदस्य रूपं प्रतिबुध्णाय

तदस्य वयांस्यन्वायत्तानि तस्मात्ता-

न्यन्तरिक्षे ... आदिभाजीनि

ह्येतस्य साम्नः

तदस्य वसवोऽन्वायत्ताः, प्राणा वाव

वसवः, एते हीदः सर्वे

वासयन्ति

तदस्य हरति प्रज्ञां

तदस्यादित्या अन्वायत्ताः प्राणावाव

आदित्याः, एते हीदः सर्वमाददते

तदस्यामृतस्याक्षरीरस्यात्मनो.

मुण्ड. १।१।६

२प्रणवो. १४

छान्दो. ८।५।३

पैङ्गलो. ४।९

चिन्त्यु. ११।९

तै.आ.३।११।९

छान्दो. २।९।६

छान्दो. २।९।५

छान्दो. २।९।२

छान्दो. २।९।८

....

२ ऐत. ४।१

छान्दो. २।९।३

छान्दो. ३।१६।३

बृह. २।९।१९

छान्दो. २।९।४

छान्दो. ३।१६।१

भ.गी. २।६७

छान्दो. ३।१६।५

छान्दो. ८।१२।१

तदस्यारण्या अन्वायत्तास्तस्मात्

पद्रवन्ति

तदस्येदं वाचा तन्त्या नामभि-

र्दामभिः सर्वं सितम्

तदहं भक्त्युपहृतं

तदा गन्ताऽसि निर्वेदं

तदाचारवशात्तत्तल्लोकप्राप्तिः

तदा जडान्यपि तानि चेतनवस्त्व-

कर्माणि चक्रिरे (हिरण्यगर्भः)

तदा (प्रलये) जीवाः सर्वे प्रकृतौ

प्रलीयन्ते

तदाज्यभागावन्तरेणाहुतीः प्रति-

पादयेच्छ्रद्धया हुतम्

तदाज्ञया समष्ट्यण्डं व्याप्य

तान्यतिष्ठन्

तदाज्ञयाऽऽङ्गारसमन्वितो विराट्

स्थूलान्तरिक्षत्

तदाण्डं निरवर्तत, तत्संबत्सरस्य

मात्रामशयीत

तदा(अमनस्केजाते) तत्परमं पदम्

तदाऽऽत्मानाऽऽत्मानं दृष्ट्वा

निरात्मा भवति

तदात्मनि निरते य उपनिषत्सु

धर्मास्ते मयि सन्तु

तदात्मानमेवावेदहं ब्रह्मास्मीति

तदात्मानं सृजाम्यहम्

तदात्मानं स्वयमसृजत

तदात्मानं स्वयमकुरुत तस्मात्त-

स्तुतुमुच्यते

तदा दृष्टिविशेषाश्च त्रिविधान्या-

सनानि च । अन्तःकरणभावश्च

योगिनो नोपयोगिनः

तदा देवमविज्ञाय दुःस्वस्यान्तो

भविष्यति (यदा चर्मवदाकाशं

वेष्टयिष्यन्ति मानवाः)

तदा न स्मरति जन्ममरणानि, न च

कर्म शुभाशुभं विन्दति

छान्दो. २।९।७

१ऐत. १।६।१

भ.गी. ९।२६

भ.गी. २।५२

ना.प. ५।११

पैङ्गलो. १।५

त्रि. म.ना.३।४

मुण्ड. १।२।२

पैङ्गलो. १।५

पैङ्गलो. १।५

छान्दो. ३।१९।१

मैत्रा. ६।३४।७

मैत्रा. ६।२०

केनो.ज्ञातिः

बृ. उ. १।४।१०

भ.गी. ४।७

तैत्ति. २।७

तैत्ति. २।७

अमन. २।३६

श्वेता. ६।२०

गर्भो. १०

तदानीमात्मगोचरा वृत्तयः		तदितर इतर ५ रसयते	बृह. ४।५।१५
समुत्थिता अज्ञाता भवन्ति	पैङ्गलो. ३३	तदितर इतर ५ विजानाति	बृह. ४।५।१५
तदा पश्चिमाभिमुखप्रकाशः स्फटिक-		तदितर इतर ५ शृणोति [बृ. उ. २।४।१४ + ४।५।१५	
धूम्र.. प्रभा दृश्यन्ते	मं. ब्रा. २।४	तदितर इतर ५ स्पृशति	बृह. ४।५।१५
तदाग्निर्नैव जायेत काभिन्यालिङ्गि-		तदिति तदसौ तेजोमयं तेजोऽग्निर्देवता	गायत्रीर. २
तस्य च	अमन. १।४२	तदिति परमात्मा सदाशिवोऽक्षरं	
तदा प्रभामनोबुद्धिशून्यं भवति	पैङ्गलो. ४।९	विमलं.. हकाराक्षरं शिवरूपं	
तदा योगमवाप्यसि	भ. गी. २।५३	निरक्षरमक्षरं व्यालिख्यत इति	त्रि. ता. १।१०
तदा विद्वान्पुण्यपापे विहाय परे-		+ तदिति वा एतस्य महतो	
ऽव्यये सर्वमेकीकरोति	मैत्रा. ६।१८	भूतस्य नाम भवति	....
तदा सद्गुरुमाश्रित्य चिरकालसेवया		तदिति सोऽथर्ववेदः	सम्प्यो. २०
बन्धं मोक्षं कश्चित्प्रयाति	पैङ्गलो. २।९	तदित्यं शिवशक्तिभ्यां नाव्याप्तमिह	
तदासां पाप्मनो विन्यदधात्	बृह. १।३।१०	किञ्चन	बृ. जा. २।१०
तदाऽसौ परमाकाशरूपो देहव-		तदित्यनभिसन्नाय	भ. गी. १।७।२५
तिष्ठति ।.. मरणं नास्ति तस्य वै	यो. शि. १।५७	तद्विमत्र मनः श्लेष्मरेतसः सम्भवति	निरुक्तो. १।१
तदाऽस्य सन्मुखे तत्त्रयमनस्कं		तद्विमन्तरिश्रं प्रजापतेर्द्वितीयाचितिः	मैत्रा. ६।३३
प्रकाशते । अमनस्के च सञ्जाते		तद्विमन्तिके दवीयो नेदीय इव	
चित्तादिविलयो भवेत्	अमन. १।१९	दूरतो न वा अस्यमहिमानं कश्चित्..	आर्षे. ५।४
तदाहुहृदकमीचितं, न शृणोति,		तद्विदममममादमियमेव	१ ऐत. १।२।७
न पश्यति, न दाचा वदति	को. व. ३।३	तद्विदमप्येतर्हि नामरूपाभ्यामेव	
तदाहुर्यदनेन रूपेणामुं लोकमभि-		व्याक्रियते	बृह. १।४।७
सम्भवती १	१ ऐत. ३।७।२	तद्विदमप्येतर्हि तन्नामरूपाभ्यामेव	
तदाहुर्यदयमेक इवैव पवतेऽय		व्याक्रियते (पा.)	बृ. उ. १।४।७
कथमप्यर्थे इति	बृह. ३।९।	तद्विदमप्येतर्हि य एवं वेदाहं ब्रह्मा-	
तदाहुर्निशोचति निपतति		स्मीति, स इदं सर्वं भवति	बृह. १।४।१०
वर्धिष्यति वा	छान्दो. ७।११।१	तद्विदमस्य सकलनिष्कलं रूपम्	शांदि. ३।१।२
तदाहुर्यद्वृद्धविधया सर्वं भविष्यन्तो		तद्विदमाप एवेदं वे मूठम्	१ ऐत. १।८।१
मनुष्या मन्यन्ते	बृह. १।४।९	तद्विदं ॐ सत्यम्	सदानं. १६
(ॐ) तदाहुः किं तदासीत्तस्मै महोवाच	सुबालो. १।१	तद्विदं कर्मकृतमयं पुरुषो ब्रह्मलोकः	१ ऐत. १।३।१
तद्विच्छाभि-यो असि सर्वत्रितयो न		तद्विदं पुरं पुण्डरीकं विज्ञानघनं	
त्वाभ्रद्वृद्धरिषा (रुपा) मयस्वि	वा. मं. ३	तस्मात्तद्विदाभमात्रम्	नारा. ४
तदितर इतरमभिवदति	बृह. ४।५।१५	तद्विदं लिङ्गं ब्रह्म, तद्विदं ॐ सत्यम्	सदानं. १६
तदितर इतरं जानाति.	बृह. २।४।१४	तद्विदं योनी रेतः सिक्तं पुरुषः	
तदितर इतरं जित्रति	बृह. २।४।१४	संभवति	निरुक्तो. २
तदितर इतरं पश्यति	बृह. २।४।१४	तद्विदं सर्वमाप्नोति, य एवं वेद	बृह. १।४।१७
तदितर इतरं मनुते [बृह. २।४।१४ +	४।५।१५	तदिमे मूढा उपजीवन्त्यभिच्छङ्किणः	मैत्रा. ७।१०

† इयं धृतिः श्रीमद्भगवद्गीतायां नैलकण्ठीयटीकायां
दृश्यते, न त्वत्समत्संप्रदीतोपनिषदं पदे ।

ब्रह्मानन्दगिर्याख्याने व्याख्याने बाह्यजीयतस्वदीपिकायां च

तदीक्षणाया स्वाध्यायश्चक्षुर्योग- स्तथाऽपरः । न मांसचक्षुषा (द्रष्टुं) दृष्टं.. ब्रह्मभूतः स शक्येत (?)	भवसं. ३।७	तदु ह बालाकिर्न विजज्ञौ तदु ह भारद्वाजो नानुमेने यदि ह सर्वेत्येत्येति	कौ.त. ४।१८ आर्षे. ४।१
तदुक्तमृषिणा—गर्भे नु सन्नन्वेषाम वेदमहं देवानां जानिमानि विश्वा।.. शतं मा पुरमायतीः... [२ऐत. ४।५ ऋ.अ. ३।६।१६ [=मं. ४।२७।१+ ऐ. आ. २।५।१।१४		तदु ह वा एते ब्रह्मवादिनः पूर्वाभि- मुखाः सन्ध्यायां गायत्रियाभि- मंत्रिता आप ऊर्ध्वं क्षिपन्ति	सहस्रै. २
तदु तथा न कुर्यादाग्नेयीमेव कुर्यात् तदुतापि यत्रैतद्बलवदनुगृह्णन् सन्द- ग्धव अहोरात्रे वर्षति	जाबा. ४ ३ऐत. १।२।१	तदु ह वसिष्ठो नानुमेने, यदिमा विस्फूर्जयत एवाभिपद्यन्ते वीवयन्ति मिथुनं चेति..	आर्षे. ७।१
तदुताप्याहुः सान्नैनमुपागादित्यसा- धुनैतमुपागादित्येव तदाहुः	छान्दो. २।१।२	तदूर्ध्वममन्त्रवदाचरन् क्षौराभ्यङ्ग- क्षानोर्ध्वपुण्ड्रादिकं विहाय.. देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः	तुरीया. ३ १ऐत. १।४।१
तदुनात्येतिकञ्चन, एतद्वैतत् [कठो. ४।९ + ८५+६।१		तदूर्ध्वमुदसर्पत् ता ऊरु अभवताम् तदेकमजरममृतमभयमोमित्यनुभूय तस्मिन्निदं सर्वं त्रिशरीरमारोप्य तन्मयं हि.. तदेवेति संहरेदोमिति	नृसिंहो. १।२ ना. प. ८।७ भ.गी. ३।२
तदुपप्रेयाय सर्वजवेन (अग्निः) तन्न शशाक दग्धुम् (तृणम्)	केनो. ३।६	तदेकममृतमजरमनुभूय तथोमिति तदेकं वद निश्चित्य	याज्ञव. १ ईशा. ५
तदुपप्रेयाय सर्वजवेन, तन्न शशाका- दातुं (वायुः, तृणम्)	केनो. ३।१०	तदेकममृतमजरमनुभूय तथोमिति तदेकं वद निश्चित्य	ईशा. ५
तदुपरि कृष्णस्य स्थानं गोकुलाढ्यं माथुरमंडलं महस्पदम्	राधोप. १।३	तदेकममृतमजरमनुभूय तथोमिति तदेकं वद निश्चित्य	ईशा. ५
तदुपरि ज्वलति निरतिशयानन्दतेजो- राशिः	त्रि.म.ना. ५।६	तदेकममृतमजरमनुभूय तथोमिति तदेकं वद निश्चित्य	ईशा. ५
तदुपरि सुदर्शनचक्रं त्रिकोटियोजन- विस्तीर्णम्	राधोप. १।३	तदेकममृतमजरमनुभूय तथोमिति तदेकं वद निश्चित्य	ईशा. ५
तदुपायं (ब्रह्मदर्शने) लक्ष्यत्रयाव- लोकनम्	मं. आ. १।२	तदेकममृतमजरमनुभूय तथोमिति तदेकं वद निश्चित्य	छान्दो. ३।१८।२
तदुभयविलक्षणो नारायणः (कार्यकारणभिन्नः)	त्रि.म.ना. २।८	तदेकममृतमजरमनुभूय तथोमिति तदेकं वद निश्चित्य	छान्दो. ३।१३।२
तदु सर्वस्य बाह्यतः—(मा. पा.) तदु सर्वस्यास्य बाह्यतः	ईशा. ५	तदेकममृतमजरमनुभूय तथोमिति तदेकं वद निश्चित्य	कौ. उ. १।६
तदु ह जमदग्निर्नानुमेने आर्तमिष वा एष तन्मेने	आर्षे. २।१	तदेकममृतमजरमनुभूय तथोमिति तदेकं वद निश्चित्य	नृसिंहो. १।२
तदु ह जानभुतिः पौत्रायणः षट् शतानि गवां निष्कमभ्यतरीरथं तदादाय प्रतिचक्रमे	छान्दो. ४।२।१	तदेकममृतमजरमनुभूय तथोमिति तदेकं वद निश्चित्य	भवसं. ३।११ यो.शि. ५।८
तदु ह न मेने गौतमो यदिदमार्तमिष तदु ह पुनरेव जानभुतिः पौत्रायणः सहस्रं गवां.. दुहितरं तदादाय प्रतिचक्रमे	आर्षे. ६।१ छान्दो. ४।२।३	तदेकममृतमजरमनुभूय तथोमिति तदेकं वद निश्चित्य	कौ. उ. १।६

तदेतत्कौण्डिन्नेर्वचनं वेद्यन्ते...
 स गाथावर्णी भवति
 तदेतत्तेजोऽस्माद्यमित्युपासीत, तेज-
 स्यन्नादो भवति, य एवं वेद
 तदेतत्तय ५ शिक्षेदमं दानं दयामिति
 तदेतत्तय ५ सदेकमयमात्मात्मैकः (भा.)
 तदेतत्तय ५ सदेकमयमात्मा एकः
 तदेतदक्षरं जैत्रमभित्वरम्
 तदेतत्तद्विद्वद्दिष वै चक्षुः शुक्लं कृष्णं
 कनीनिकेति
 तदेत त्र्यक्षरं सत्यमिति, सत्येकमक्षरं
 तीत्येकमक्षरं, यमित्येकमक्षरम्
 तदेतत् त्र्यक्षरं हृदयमिति, हृदयेत्येकम-
 क्षरमभिहरन्त्यस्मै स्वाध्यान्ये च
 तदेतत्तत्त्वविधं मितममितं स्वरः
 सत्यानृते इति
 तदेतत्तत्त्वविता एव पश्यन्ति (ब्रह्म)
 तदेतत्तत्त्वदनीयमस्य सर्वस्य यदय-
 मात्मा, अनेन ह्येतत्सर्वं वेद
 तदेतत्तत्त्वं फलं वाचो यत्सत्यम्
 तदेतत्तत्त्वमप्रवर्ति पूर्णमप्रवर्तिनी ५
 त्रिष्व ५ छत्रे, य एवं वेद
 तदेतत्तत्त्वः पुत्रात्प्रेयो वित्तात्प्रेयो-
 ऽन्वस्मात् सर्वस्मादन्तरतरं
 यदयमात्मा
 तदेतत्तत्त्वमात्मा ब्रह्मैव, ब्रह्मात्मैव..
 तदेतत्तत्त्वमृषिरङ्गिराः पुरोवाच
 तदेतत्तत्त्वं तदमृतं तद्वैद्व्यम्..
 तदेतत्तत्त्वस्य मन्त्रेषु कर्माणि कथ्यो
 वाच्यपश्यन्, तानि त्रेतायां
 बहुधा चिन्तयन्ति
 तदेतत्तत्त्वं यथा मुदीप्तात्पावका-
 द्विस्फुलिङ्गाः.. प्रभवन्ते ..। तथा-
 ऽक्षराद्विधाः.. भावाः प्रजायन्ते
 तत्र वैवापियन्ति
 तदेतत्तत्त्वं तत्सर्वं तानि..
 तदेतत्तत्त्वममं महाचक्रं बाह्यो वा
 युवा वा वेद स महान् भवति
 तदेतत्तत्त्वं पराकृष्यजिषांस्तु

संहितो. ३।९

छान्दो. ३।१३।१

बृह. ५।२।३

बृह. १।६।३

बृह. १।६।३

शौनको. १।५

१ ऐत. १।५।३

बृह. ५।५।१

बृह. ५।३।१

१ ऐत. ३।६।४

नृसिंहो. ९।९

बृह. १।४।७

१ ऐत. ३।६।४

छान्दो. ३।१२।९

बृह. १।४।८

नृसिंहो. ९।९

मुण्ड. ३।२।११

मुण्ड. २।२।२

मुण्ड. १।२।१

मुण्ड. २।१।१

१ ऐत. ३।४।३

नृ. पू. ५।८

२ ऐत. ३।३

तदेतदक्षरं परं ब्रह्म (गणेशः) ग. पू. १।३
 तदेतदक्षरं ब्रह्मणो यं काममिच्छेत् २ प्रणवो. ६
 तदेतदक्षरं ब्रह्म स प्राणस्तदु वाङ्मनः मुण्ड. २।२।२
 तदेतदक्षरं वेद्यते यस्तु सोम्य... प्रमो. ४।११
 तदेतदक्षरं सत्यं तद्विज्ञाय विमुच्यते रुद्रह. ३४
 तदेतदक्षरं स्वप्रकाशं महानन्दमात्मैव नृसिंहो. ८।७
 तदेतदक्षरममे प्रतिष्ठितम्, स य एत-
 दक्षरममे प्रतिष्ठितं वेद प्रतिष्ठितं तैत्ति. ३।७+३।८
 तदेतदक्षरमयममृतमानन्दमाध्यात्मिकम् गान्धर्वा. ५।९
 तदेतदक्षरमुभयतः सत्येन परि-
 गृहीतं ५ सत्यभूयमेव भवति बृह. ५।५।१
 तदेतदक्षरं ५ सत्यं तद्वैद्व्यं
 मुमुक्षुभिः रुद्रह. ३७
 तदेतदक्षरं ५ सत्येन छन्नम्, प्राणो वा
 अमृतम्, नामरूपे सत्यम्,
 ताभ्यामयं प्राणश्छन्नः बृह. १।६।३
 तदेतद्विद्वानेवास्मिन्नवायत्त-
 मुपास्ते... भार्गवो. २।३
 तदेतद्विद्वि मन्यन्तेऽनिर्देश्यं परमं
 सुखम्। कथं नु तद्विजानीयां.. कठो. ५।१४
 तदेतदुक्तं प्राण एव १ ऐत. १।४।६
 तदेतदुपनिषदां रहस्यम् सङ्कर्षणो. ३
 तदेतदुक्तं मिश्र तिरस्त्रीभिश्च विगु-
 ष्ठिराह्वादाश्चरन्ति छान्दो. ७।११।१
 तदेतद्विष्णोः निदर्शनं स ई पादि
 स कर्त्रीषीत रुद्रः.. [नृ. पू. ३।३ + ग. पू. २।३
 तदेतद्विः पश्यन्मनोवत् [बृह. २।५।१६, १७, १८, १९
 तदेतदेवाक्षरं आत्माऽष्टौ प्रकृतयः
 बोद्धव्यं विकाराः सरीरे तस्यैव
 देहितः गर्भो. ३
 तदेतदेतस्यामृत्तव्यूहं साम
 तदेतदेवैषा देवी वागनुवदति
 स्तनयितुर्द द द इति बृ. व. ५।२।३
 तदेतदो ब्रह्म महत्त्वमुपासीत
 तदेतद्विषाधीयानो रात्रिर्द्वयं पापं
 नाशयति छान्दो. ३।११।५
 तदेतद्वृत्तं भूतं चैत्युपासीत सङ्कर्षणो. ३
 तदेतद्वृत्तं मृत्युसारकं गुह्यं छान्दो. ३।१३।८
 कण्ठे बाहो विज्ञायां व्रीत नृ. पू. ५।८

तदेतद्भटुकं पशुपाशविमोक्षणाय	बटुको. २४	तदेव त्रिपाद्विभूतिवैकुण्ठस्थानं	
तदेतद्विज्ञाय ब्राह्मणः परिब्रज्य..		तदेव परमकैवल्यम्	त्रि.म.ना.७।८
तद्ब्रह्माहमस्मीति ब्रह्मप्रणवमनु-		तदेव निर्भयं ब्रह्म ज्ञानलोकं समन्ततः अद्वैत. ३५	
स्मरन्...सञ्जयासेनैव वेदत्यागं		तदेव निष्कलं ब्रह्म निर्विकल्पनि-	
करोति	ना.प. ३।८६	रञ्जनम् । तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा	
तदेतद्देवानां रहस्यम्	सङ्कर्षणो. ३	ब्रह्म संपद्यते ध्रुवम् [त्रि. ता. ५।८	ब्र. वि. ८
तदेतद्ब्रह्मणस्य विष्टपं, यदेतन्नासि-		तदेव परमकैवल्यं.. तदेव सद्ब्रह्म	त्रि. म.ना.७।८
कायै विनतमिव	१ऐत. १।२।५	तदेव परमयोगिभिर्मुमुक्षुभिः सर्वै-	
तदेतद्ब्रह्मापूर्वमनपरमनन्तरमवाह्यम्	बृह. २।५।१९	राशास्यमानम् (ब्रह्म)	त्रि.म.ना. ७।८
तदेतद्ब्रह्म क्षत्रविदशूद्रः	बृह. १।४।१५	तदेव प्रणवस्वरूपम्	मं. ब्रा. २।४
तदेतद्ब्रह्मवर्षसमन्नायमित्युपासीत	छांदो. ३।१३।३	तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि नेदं यद्विदमुपासते	केनो. १।५-९
तदेतन्नभ्यं यद्वयमात्मा प्रधिर्वित्तं	बृह. १।५।१५	तदेव ब्रह्म परमं कवीनां	महाना. १।६
तदेतन्नाभ्यधानाय प्रभूयात्	नृ.षट्. ८	तदेव ब्रह्म परमं विशुद्धं कथ्यते	त्रि. म.ना.४।३
तदेतन्निर्दर्शनम्-हंसः शुचिष-		तदेव भूतं तदु भव्यमा इदं तदक्षरे	
द्वसुरन्तरिक्षसत् [अ.मं.४।४०।५	ग.पू.ता.२।८,९	परमे व्योमन्	महाना. १।२
तदेतन्निर्दर्शनं भवति-एको देवः		तदेव मन्त्रतारकब्रह्म त्वं विद्धि	श्री. वि.ता.१।२
प्रापको यो वसुनां..	ग.पू.ता.१।६	तदेव मम परमं धाम, तदेव शिक्षा	
तदेतन्माया इंसमयी देवानाम्	ग.पू.ता. २।९	तदेवोपवीतं च	प. हं. प. ३
तदेतन्मिथुनमोमित्येतस्मि-		तदेव मे दर्शय देव रूपम्	म. गी.१।१४५
अक्षरे स सृज्यते	छांदो. १।१।६	तदेव मे ब्रह्म	आर्वे. ५।२
तदेतन्मूर्तं यदन्यद्वायोश्चान्तरिक्षाच्च		तदेव मे रूपमिदं प्रपश्य	म. गी.१।१४९
तन्मत्यम्	बृह. २।३।२	तदेव रूपं द्विधा विधाय समाराधन-	
तदेतया वाचाऽभिध्याद्विद्यते		तत्परोऽभूत्	सामर. ५
सत्यमिति	कौ.व. १।६	तदेवैतं तदुसत्यमाहुः.. [महाना.१।६ +	त्रि. म.ना.४।३
तदेतेनात्मतेनार्थचतुर्थेन मात्रेण		तदेव बह्मिण्डाल्यं तत्त्वकुण्ड-	
शान्तिं स सृजन्ति	अ.शिरः.३।१०	लिनी तथा	योगरा. ६
तदेव कृतकृत्यत्वं प्रति योगिपुर-		तदेव शाम्भवीलक्षणम्	मं. ब्रा. २।२
स्सरम् । अनुसंदधदेवायमेवं		तदेव शिष्यत्यमलं निरामयं	योगकुं. ३।३५
तृप्यति नित्यदाः	१अवधू. १०	तदेव शुक्रममूर्तं तद्ब्रह्म तदापः	
तदेव च मध्याकारोऽङ्गुलादन्यूनः	कात्याय. १	स प्रजापतिः	महाना. १।७
तदेव चितं निराभयं मनोन्म-		तदेव शुक्रं तद्ब्रह्म तदेवामृतमुच्यते	कठो. ५।८+६।१
न्यवस्थापरिपक्वं लब्धयोग्यं भवति	मं. ब्रा. ५।१	तदेव शुक्रं तद्ब्रह्म तदापस्तत्प्रजापतिः	श्वेताश्व. ४।२
तदेव चिद्धनं, तदेवानन्वचनम्	त्रि.म.ना.७।८	तदेव शुद्धबोधपनविशेषम् (ब्रह्म)	त्रि. म.ना.७।८
तदेव तत्सर्वं निरुद्धा प्रत्यक्षा सम्पीड्या		तदेव सक्तः सह कर्मजैति लिङ्गं	
सकृज्वात्य संमह्य स्वात्मान-		मनो यत्र निवक्तमस्य । प्राप्यान्तं	
मेवैषा ददाति	बृ. व. ७।६	कर्मणस्तस्य बह्मिण्येह करोय्यम्	बृह. ४।४।६
तदेव तारकं ब्रह्म त्वं विद्धि	तारका. २।१	तदेव सच्चिदानन्दं ब्रह्म भवति	मं. ब्रा. २।२
[रामो.ता.१।२+		तदेव सत्यं तदेव ब्रह्म परमं विशुद्धं	त्रि.म.ना. ४।३

तदेव सदाशिव एव निष्कलमव
 आद्यो देवोऽन्यमक्षरं व्याक्रियते त्रि.ता. १।१३
 तदेव सद्धनम्, तदेव चिद्धनम् त्रि.म.ना. ७।८
 तदेव स्थूलशरीरम् (अन्नमयकोशः) पैङ्गलो. २।५
 तदेव (रुद्रसूक्ताभिषिक्तस्य) स्नपनपथः भस्मजा. २।१०
 पीत्वा महापातकेभ्यो मुच्यते
 तदेवं ज्ञात्वा स्वरूपानुसन्धानं ना. प. ५।११
 विनाऽन्यथाचारपरो न भवेत् शाट्याय. १८
 तदेवं विद्वांस इहैशमृता भवन्ति
 तदेवामिस्तदादित्यस्तद्वायुस्तदु
 चन्द्रमाः । तदेवं शुक्रं तद्ब्रह्म श्वेता. ४।२
 तदेवाकाशपीठं स्पर्शनं पीठं तेजः-
 पीठममृतपीठं रत्नपीठं जानीयात् त्रि. ता. ५।२१
 तदेवामिस्तद्वायुस्तत्सूर्यस्तदुचन्द्रमाः ।
 तदेव शुक्रममृतं तद्ब्रह्म.. महाना. १।७
 तदेवामिस्तमसो ज्योतिरेकं तन्मे
 मनः शिवसङ्कल्पमस्तु २ शिवसं. १०
 तदेवानन्तोपनिषद्विमृग्यम् त्रि.म.ना. ७।८
 तदेवाधः शिवशक्त्याख्यमन्यत्तृतीयं
 चैयं चान्द्री विद्या त्रि. ता. १।१६
 तदेवानन्दधनम् त्रि.म.ना. ७।८
 तदेवानुप्राविशत्, तदनु प्रविश्य
 सच्च त्यक्त्वा भवत् तैत्ति. २।६
 तदेवाबाधितपरमतस्त्वम् त्रि.म.ना. ७।८
 तदेवाभयमत्यन्तकल्याणं परमामृतं
 सद्रूपं परमं ब्रह्म.. कठरु. ३०
 तदेवामृतमुच्यते [कठो. ५।८ + ६।१
 तदेवार्कस्यार्कत्वं, क^२ इ वा
 अस्मै भवति बृह. १।२।१
 तदेवाश्वमेधस्वाश्वमेधत्वम् बृह. १।२।७
 तदेवाहं तदेवाहं ब्रह्मैवाहं सना-
 तनम् । ब्रह्मैवाहं न संसारी.. ते. बि. ६।३१
 तदेवाहं सदानन्दं ब्रह्मैवाहं सनातनम् ते. बि. ३।३२
 तदेवोपासितव्यम् (परं ब्रह्म) तारसा. २।१
 तदेवोपासितव्यं विज्ञेयं गर्भादि-
 तारणम् वत्तात्रे. १।१
 तदेव श्लोको न पश्यो मृत्युं
 पश्यति, न रोगं नोत दुःखताम् छान्दो. ७।२६।२

तरेषाऽभ्यनूक्ता-कामस्तदग्रे सम-
 वर्तताधि मनसो रेतः प्रथमं
 यदासीत् [बृ.जा. १।२+ नृ.पू. १,१
 [ऋ.अ. ८।७।१७+ =मं. १०।१२९।४
 [अथर्व. १९।५२।१+ तै.आ. १।२३।१
 तरेषाभ्युक्ता सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म तैत्ति. २।१।१
 तरेषां प्राणानां विज्ञानेन विज्ञान-
 मादाय य एषोन्तर्हृदय आकाश-
 स्तस्मिच्छेते बृह. २।१।१७
 तदैक्षत बहु स्यां प्रजायेय छान्दो. ६।२।३
 (अथ) तदैतस्मिच्छरीरे एत-
 त्सुखं भवति प्रभो. ४।६
 तदैतूपमामभि । परं मृत्यो अनु-
 परेहि पंथाम् [ऋ.अ. ७।६।२६+ =मं. १०।१८।१
 [चिस्त्यु. १५।२+ वा. सं. ३५।७
 [तै. आ. ३।१५।२+ अथर्व. १२।२।२१
 तदैर्न वाक्सर्वैर्नामभिः सहाप्येति कौ.व. ३।३, ४।१९
 तदैर्न मदीयं सरस्तदधस्थः सोम-
 सवनस्तदपराजिता पूर्णहणः छान्दो. ८।५।३
 तदैव कापालकं सन्धाय य एष
 स्तन इवावलम्बते सेन्द्रयोनिः
 स वेद्योनिः परब्र. २
 तदोत्तमविदां लोकान् भ.गी. १४।१४
 तद्रणेशः, सद्रणेशः, परं गणेशः ग.शो.ता. २।२
 तद्रूढीत एव प्राणो भवति,
 गृहीता वाक् बृह. २।१।१७
 तद्रोमयेन भसितं जातम् बृ.जा. १।५
 तद्रोमयेन रक्षा जाता बृ.जा. १।६
 तद्रोमयेन विभूतिर्जाता बृ.जा. १।५
 तद्दर्शनं सदाचारमूलम् अद्वयता. ७
 तद्दर्शनात्सर्वपापनिवृत्तिः मं.ब्रा. १।२
 तद्दर्शने (ब्रह्मतेजसः) तिस्रो मूर्तयः,
 अमा प्रतिपत्पूर्णिमा च मं.ब्रा. २।२
 तद्दर्शनेन (परमहंसस्य) सकलं
 अगत्यवित्रं भवति मं.ब्रा. ५।२
 तद्दर्शी (तारकदर्शी) विमुक्तफल-
 रतादृग्योमसमानो भवति अद्वयता. ४
 तद्वानं राजसं स्मृतम् भ.गी. १७।२१

तद्वानं सात्त्विकं स्मृतम्	भ.गी. १७।२०	तद्वि तपः, तद्वि तपः	तैत्ति. १।९।१
तद्वारभूतं शिश्येऽथ तद्वक्त्रप्रविवेश		तद्वि तपः स्वस्ति तपः (व्रतेऽप्रमादः)	
तद्व्याचाऽवदत्	कौ.उ. २।१४	काश्यामेव मुक्तिकामानाम्,	भस्मजा. २।८
तद्वरे तद्वदन्तिके । तद्वन्तस्य सर्वस्य..	ईशा. ५	न त्याज्यं न त्याज्यम्	
तद्वष्टिः स्थिरा भवति (स्वज्योतिः-		तद्वेदं तद्व्याकृतमासीत्तन्नाम-	बृह. १।४।७
दर्शनात्)	मं.ब्रा. १।३	रूपाभ्यामेव व्याक्रियते	
तद्वृष्टा सर्वे लोकाः पवित्रा भवन्ति	अद्वयता. ७	तद्वैके प्राजापत्यामिष्टि कुर्वन्त्यथवा	ना.प. ३।७७
तदेवा ज्योतिषां ज्योतिरायुर्हो-		न कुर्यादाग्नेय्यामेव कुर्यात्	
पासतेऽश्रुतम्	बृह. ४।४।१६	तद्वैके प्राजापत्यामेवैष्टि कुर्वन्ति	
(तस्मात्) तदेवानां व्रतमाचर-		तदु तथा न कुर्यात् [जा.वा. ४+ प.हं.प. २	
मोक्षारे परे ब्रह्मणि पर्यवसितो		तद्वैतद्वोर आङ्गिरसः कृष्णाय	
भवेत्	नृसिंहो. ६।३	देवकीपुत्रायोक्त्वोवाचा-	
तदेवाः प्राणे निश्भेयसं विचिन्त्य		पिपास एव स बभूव	छान्दो. ३।१७।६
प्राणमेव प्रज्ञात्मानमभिसंस्तूय		तद्वैतस्सत्यकामो जाबालो गोश्रुतये	
सदैतैः सर्वैरस्मालोकादुषकमुः	कौ.उ. २।१४	वैयाघ्रपद्यायोक्त्वोवाच यद्यप्ये-	
तदैवं तन्मन्त्रात्तनुते, तन्नो देवं गुरुः	रुद्रोप. ३	नच्छुष्काय स्थाणवे ब्रूयाज्जायेरन्ने-	
तद्व तथा चकार तच्छ्रद्धात्संवर्तते	छान्दो. ६।१३।२	वास्मिच्छाखाः प्ररोहेयुः पलाशानि	छान्दो. ९।२।३
तद्व तद्वनं नाम तद्वनमित्युपासितव्यम्	केनो. ४।६	तद्वैतस्सत्ये प्रतिष्ठितम् (मा. पा.)	बृ.उ. ५।४।१
तद्व देवा उद्रीयमजहुरनेनैनानाभि-		तद्वैतदुहालकायारुणये ज्येष्ठाय पुत्राय	
भविष्याम इति	छान्दो. १।२।१	पिता ब्रह्म प्रोवाच	छान्दो. ३।११।४
तद्व वको दाक्षभ्यो ग्लावो वा मैत्रेयः		तद्वैतदेके नानाउन्दसां सहस्रं	
स्वाभ्यायमुद्रप्राज	छां.उ. १।१२।३	प्रतिजानते	१ऐत. ३।५।१
तद्व स्म वै तद्विद्वान् वसिष्ठो		तद्वैतदेतदेव तदास सत्यमेव (मा.पा.)	बृ.उ. ५।४।१
वसिष्ठो बभूव	१ऐत. २।४।१	तद्वैतद्वद्वा प्रजापतय उवाच,	
तद्व स्माह-प्रातृदः पितरं किंस्विदे-		प्रजापतिर्भनवे (एतामुपनिषदं)	छान्दो. ३।११।४
वैवं विदुषे साधु कुर्यां किमे-		तद्वैतलोकजिदेव न हेवालोक्त्रताया	
वास्मा असाधु कुर्यामिति	बृ.उ. ५।१२।१	आशास्ति	बृह. १।३।२८
तद्वापि ब्रह्मवत्तन्मैकितानेयो राजानं		तद्वैव हंसो हंसमभ्युवाद-हो हो हि	
भक्ष्यमुवाचायं तस्य राजा		भल्लाक्ष भल्लाक्ष जानश्रुतेः पौत्रा-	
मूर्धानं विपातयतात्...	बृह. १।३।२४	यणस्य समं दिवाज्योतिराततं	
तद्वाम परमं मम [भ.गी.	८।२१+१५।६	तन्मा प्रसाक्षीः	छान्दो. ४।१।२
तद्वाम सर्वेषां देवादीनामपि		तद्वैषां विजज्ञौ, तेभ्यो ह प्रादुर्बभूव	
दुर्लभतरम्	सामर. ५४	तन्न व्यजानन्त किमिदं	
तद्ववतोऽन्यानस्यतिष्ठत्तस्मि-		यक्षमिति	केनो. ३।२
न्नो मातरिश्वा वधाति	ईशा. ४	तद्वपानबलयोगेन भारणाभि-	
तद्वामैश्वर्यं न विवेद	छान्दो. ६।१२।१	निष्कृन्तयेत्	क्षुरिको. १३
तद्वामसुराः पाप्मना विविदुः	छां. १।२।४, ५, ६	तद्वपानं पूजनं कार्यं (सूर्यस्य)	
तद्वामस्यान्ततः क्षीयत एव (कमे)	बृह. १।४।१५	भ्रयेस्कामैर्जितेन्द्रियैः	सूर्यता. १।११

तद्व्याख्यानं प्रथमैरङ्गैः षड्विनिष्पाद्यते..	भवसं. ३।२९	तद्व्याख्यानमस्मीति ब्रह्मप्रणवमनुस्मरन्	
तद्व्योचुः को नो वसिष्ठ इति	बृह. ६।१।७	सङ्ग्यासेन देहस्यागं करोति	
तद्व्योभये देवासुरा अनुबुधिरैः		स कृतकृत्यो भवति	ना. प. ३।८७
ते होचुर्हन्त तमात्मान-		तद्व्याख्यानमिति ज्ञात्वा कृतकृत्यो भवानप	अध्यात्मो. १०
मन्विच्छामः	छान्दो. ८।७।२	तद्व्याख्यानमिति ज्ञात्वा ब्रह्मसम्पद्यते	
तद्व्युद्यस्तदात्मानः	भ.गी. ९।१७	कमात् । [त्रि.ता. ५।८+	ब्र. वि. ८
तद्व्युद्यस्तदात्मापास्तद्विचेष्टास्वादा-		तद्व्याख्यानमिति ज्ञात्वा सर्वबंधैः प्रमुच्यते	कैव. १७
त्मकाः (उपास्यदेवतायाः)	सामर. २५	तद्व्येत्यभिधीयते	ना.व.ता. १।९
तद्व्या, स आत्मा, अज्ञान्यन्या देवताः	तैत्ति. १।५।१	तद्व्येत्युपासीत, ब्रह्मवान् भवति	तैत्ति. ३।१०।४
तद्व्या चानृतं शुक्रं सा गतिः	मैत्रा. ६।२४	तद्व्यैवाहमस्मीति कृतकृत्यो भवति	प.हं.प. ९
तद्व्याख्यानस्तद्व्यात्मं तद्विष्णो-		तद्व्यात्ता ये लब्धकामाश्च भुक्त्वा	
रतः परायणम्	ते.वि. १।९	तथापदं परमं यान्ति ते च	रा. पू. ५।१०
तद्व्यागः परिमर इत्युपासीत	तैत्ति. ३।१०।४	तद्व्यति यत्रैते देवास्तत्प्राप्य	
तद्व्या तदमृतं, स आत्मा	छान्दो. ८।१।४।१	तदमृतो भवति, यदमृता देवाः..	कौ. त. २।१४
तद्व्या तदुपासितव्यमेवैतत् [याज्ञव. १	+ ना. प. ३।७७	तद्व्यवस्थारूपमेवैतत्	भ. गी. ७।२३
तद्व्या तत्परं भाम तद्व्येत्यं मोक्ष-		तद्व्यस्म गायत्र्या सम्प्रोक्ष्य... रुद्र-	
काङ्क्षिणाम् । सुतिवाक्योदितं		मन्त्रैः पुनरभ्युक्ष्य शुद्धदेशं सं-	
सूक्ष्मं तद्विष्णोः परमं पदम्	भवसं. ३।५	स्थापयेत्	भस्मजा. १।३
तद्व्या तापत्रयातीतं पट्टोशविनि-		तद्व्यामात्रमिदं विधिमिति न स्यात्ततः	
र्तुक्तं षड्विनिर्वर्जितं पञ्चकोशा-		पृथक् । जगद्वैरोऽपि तद्व्यानं..	महो. २।७
तीतं... एवमादिसर्वविबुधं		तद्व्याविताः प्रपद्यन्ते पुनर्जन्म-	
भवति	मुद्रलो. ४।१	विनिर्दिताः	२०
तद्व्या परमं शान्तं तद्व्याख्यानं परं		तद्व्यासकं किमिति चेदुच्यते खल्व्य-	
पदम् । पञ्चब्रह्म परं विद्यात्..	पञ्चब्र. २०	बाह्यमविद्यशब्दं ब्रह्म	त्रि.ता. १।१
तद्व्या ब्रह्म तत्परम् । तद्व्यासेन		तद्व्येवा कण्ठमायाति तां नाडीं	
लभ्येत पूर्वजन्माजित्वात्मनाम्	कुण्डिको. २०	पूरयन्..	११
तद्व्या मनस्सहकारिचक्षुषान्त-		तद्व्यो दर्शनेन गुणरहिताकाशं भवति	अव्ययता. ४
तद्व्या नान्वमद्वन्द्वं निर्गुणं सत्यचिद्वनम्,	अव्ययता. ६	तद्व्युत्पत्तिः स्वर्लक्षणमोक्षार एव	राधोष. २।२
विदित्वा स्वात्मनो रूपं (स्वात्म-		तद्व्युत्पत्तिं भूस्थो वा विभक्त्युपस्तद्व्यः	
रूपेण) न विमैति कुतश्चन	बराहो. २।२०	प्राणः भूरक्षि भुवोऽक्षि सुवरक्षि	
[महो. ४।७०+	कठक. ३७	भूर्भुवश्चेत्वाहा	पारमा. ५।६
तद्व्याभिष्टुयमानं महो देवो भुवना-		तथा इत्यं विदुषं चेमेऽरण्ये ब्रह्मात्म	
न्यायिषेऽ	मैत्रा. ६।३८	इत्युपासते	छान्दो. ९।१०।१
तद्व्यायतनं महत् (भुवोर्भक्ष्ये)	ध्या.वि. ४०	तथा इमे बीजाणां गायत्र्येतं ते	
तद्व्याख्यानं न संशयः	अ.पू. ५।६५	गायन्ति तस्मात्ते मनस्यनयः	छान्दो. १।७।६
तद्व्याख्यानं परं पदम् । पञ्चब्रह्म		तथा इह रमणीयचरणा अभ्यासो ह	
परं विद्यात्..	पं.प्र. २०	यत्ते रमणीयां योनिमापयेत्	छान्दो. ५।१०।७

तद्य इहात्मानमननुविद्य प्रजन्त्येताः-

असत्त्वान्कामाः स्तेषां सर्वेषु लोके-

अकामचारो भवति

छान्दो. ८।१।६

तद्य एवैतं ब्रह्मलोकं ब्रह्मचर्येणानु-

विन्दन्ति तेषामेवैष ब्रह्मलोकः...

छान्दो. ८।४।३

तद्य एवैतावरं च वै ण्यं चार्णवौ...

छां.उ. ८।५।४

तद्य एवैतावरं च ण्यं चार्णवौ

ब्रह्मलोके ब्रह्मचर्येणानुविन्दति

तेषामेवैष ब्रह्मलोकः...

छान्दो. ८।५।४

तद्यतिक्रान्त्वोमित्याहात्रैवास्यै तद्विच्यते

१ ऐत. ३।६।६

तद्यत्तत्सत्यमसौ स आदित्यः

बृह. ५।५।२

तद्यत्रैतत्सुप्तः समस्तः सम्प्रसन्नः स्वप्नं

न विजानास्यासु तदा नाडीषु

सृप्तो भवति

छान्दो. ८।६।३

तद्यत्रैतत्सुप्तः समस्तः सम्प्रसन्नः

स्वप्नं न विजानाति एष आत्मेति

छान्दो. ८।११।१

तद्यत्पराभावायन्त तस्मादोक्ताः

पूर्वमुच्चार्यते

२ प्रणवो. ८

तद्यत्प्रथमममृतं तद्वसव उपजीव-

न्त्यग्निना मुखेन

छान्दो. ३।६।१

तद्यत्सत्तदमृतम्, अथ यत्ति तन्मर्त्यम्

छान्दो. ८।३।५

तद्यत् स्वेनैव रूपेणाविस्तरामगच्छत्

शौनको. ४।४

तद्यथा क्षुरः क्षुरधानेऽवहितः स्था-

द्विभ्रम्भरो वा विश्वं भरकुलायः

कौ.उ. ४।१९

तद्यथा गोनायोऽश्वनायः पुरुषनाय

इत्येवं तदप आचक्षते

छान्दो. ६।८।३, ५

तद्यथा तृणजलायुक्ता तृणस्यान्तं

गत्वाऽन्यमाक्रममाक्रम्यात्मा-

ममुपसः इरत्येवमेवायमात्मा..

बृह. ४।४।३

तद्यथाऽनः सुसमाहितमुत्स-

सर्जयायात्

बृह. ४।३।३५

तद्यथा महापथ आतत उभौ प्रामौ

गच्छतीमं चासुं चैवमेवैता

आदित्यस्य रश्मय उभौ

लोकौ गच्छन्ति

छान्दो. ८।६।२

तद्यथा-रथेन भावयजथक्के पर्यवेक्षत

एवमहोरात्रे पर्यवेक्षत

कौ.उ. १।४

तद्यथापि हिरण्यनिधिं निहित-

मक्षेत्रज्ञा उपर्युपरि सञ्चरन्तो

न विन्देयुः

छान्दो. ८।३।२

तद्यथा पेशस्कारी पेशसो मात्रामु-

पाक्षायान्यन्नवतरं कल्याणतरं

रूपं तनुते, एवमेवायमात्मा..

बृह. ४।४।४

तद्यथा प्रियया स्त्रिया सम्परिवृक्तो

न बाह्यं किञ्चन वेद, नान्तरं,

एवमेवाऽयं पुरुषः...

बृह. ४।३।२१

तद्यथा-बटरकाणि सम्पतन्तीव

दृश्यन्ते तानि यदा न पश्येत्

तदप्येवमेव विद्यात्

३ ऐत. २।४।६

तद्यथा-बाह्यात्माऽन्तरात्मा परमात्मा

चेति (आत्मत्रयम्)

१ आत्मो. १

तद्यथा-मक्षिका मधुकरराजान-

मुत्क्रामन्तं सर्वा एवोत्क्रामन्ते

प्रश्नो. २।४

तद्यथा-मधुमक्षिका मधुकरराजानं

...(मा. पा.)

प्रश्नो. २।४

तद्यथा महामत्स्य उभे कूलेऽनुसञ्च-

रति पूर्वचापरं च एवमेवायं पुरुषः..

बृह. ४।३।१८

तद्यथाऽऽन्नं बौदुंबरं वा पिप्पलं

वा बन्धनात्प्रमुच्यते एवमेवायं

पुरुष एभ्योऽङ्गेभ्यः सम्प्रमुच्य..

बृह. ४।३।३६

तद्यथा रथनाभौ च रथनेमौ चाराः

सर्वेऽसमर्पिता एवमेवास्मिन्नात्मनि..

सर्वाणि भूतानि सर्वा देवाः..

बृह. २।५।१५

तद्यथा रथस्यारेषु नेमिरर्पितो

नाभावरा अर्पिताः

कौ.उ. ३।९

तद्यथा राजानमायान्तमुग्राः प्रत्ये-

नसः सूतग्रामण्योऽभिसः पानैराव-

सथैः प्रतिकल्पन्तेऽयमायात्स-

यमागच्छतीत्येवमेवममात्मानं..

बृह. ४।३।३७

तद्यथा राजानं प्रयियासन्तमुग्राः

प्रत्येनसः सूतग्रामण्योऽभिस-

मायान्त्येवमेवममात्मानमन्त-

काले सर्वे प्राणा अभिस-

मायन्ति

बृह. ४।३।३८

तद्यथा लवणेन सुवर्णं सन्दध्या-

सुवर्णेन रजतं रजतेन लपु..

छान्दो. ४।१।७७

तद्यथा-वातो वाति, प्रजा निर्मु- च्यते, एवमेतथा..	संहितो. १।३	तद्यथा स्त्रियां सिञ्चति, अयैर्न जनयति, तदस्य प्रथमं जन्म	२ ऐत. ४।१
तद्यथा शङ्कुना सर्वाणि पर्णानि संतृण्णान्येवमोङ्कारेण सर्वा वाक् सन्तृण्णा	छान्दो. २।२३।३	तद्यदि तमाहुरमुं यजामुं यजेति तद्यदिदमश्मिन्नन्तः पुरुषे ज्योति- स्तस्यैषा दृष्टिः	बृह. १।४।६ छान्दो. ३।१३।७
तद्यथा श्रेष्ठैः स्वैर्भुङ्क्ते यथा वा भेषिन्नं स्वा भुञ्जन्त एवमेवैष प्राज्ञ आत्मैतैरात्मभिर्भुङ्क्ते	कौ.उ. ४।२०	तद्यदिदमाहुः संवत्सरं पयसा जुह्व- दपुर्न मृत्युं जयतीति	बृह. १।५।२
तद्यथाऽसौ मात्रा पूर्वरूपोत्तररूपे... साम तद्भवति सामैवाहं संहितां मन्य इति	३ ऐत. १।५।३	तद्यदिदं चक्षुः सोऽसावादित्यः सोऽर्ध्वयुः स मुक्तिः सा मुक्तिः	बृह. ३।१।४
तद्यथा स्थूलया गयाश्राद्धं कृतं भवेत् स्वधासह पितृणाम्	इतिहा. १	तद्यदिदं मनः सोऽसौ चन्द्रः स मङ्गा स मुक्तिः	बृह. ३।१।६
तद्यथाऽहिनिर्व्वयनी वल्मीके मृता प्रत्यस्ता शयीत एवमेवेदं शरीरं शेते	बृह. ४।४।७	तद्यदिह वा एवं विद्वांस उभौ पर्वतावभिप्रवर्तयताम्	कौ.उ. २।१३
तद्यथेपीकानूलमग्नौ प्रोतं प्रदूयेत, एवमेव हास्य सर्वं पाप्मानः प्रदूयन्ते यः... अग्निहोत्रं जुहोति	छान्दो. ५।२४।३	तद्यदेतत्स्त्रियां लोहितं भवति, अग्नेस्तद्रूपम्	१ ऐत. ३।७।२ बृह. ४।४।५
तद्यथेह कर्मजितो लोकः क्षीयते, एवमेवामुत्र पुण्यजितो लोकः..	छान्दो. ८।१६	तद्यदेतद्विद्वन्मयोऽशोमयः (आत्मा) तद्यदेवैतद्ब्रह्मती सहस्रमनुष्टुप्सम्पन्नं भवति	१ ऐत. ३।६।३ बृह. ५।१४।४ छान्दो. ९।१९।१
तद्यथैतच्छास्त्राणां श्रीमत्तमं यश- स्वित्तमं... भवति तथो एवैवं विद्वान् सर्वेषां.. श्रीमत्तमः..	कौ.न. २।३	तद्यद्यपिदं शरीरमन्धं भवत्यनन्धः स भवति	छान्दो. ८।१०।१
तद्यथैनान्यमुष्मादाकाशात्समुत्थाय परं ज्योतिरुपसम्पद्य स्वेन स्वेन रूपेणाभिनिष्पद्यन्ते	छान्दो. ८।१२।२	तद्यद्यप्यस्मिन् सर्पिर्वोदकं वा सिञ्चन्ति वर्त्मनी एव गच्छति	छान्दो. ४।१५।१ छान्दो. ३।१९।२
तद्यथा शर आसीत्समहन्यत सा पृथिन्यभवत्	बृह. १।२।२	तद्यद्रजतं सेयं पृथिवी तद्यत्रैव आसीत्स संवत्सरोऽभवत्	बृह. १।२।४ बृह. ३।९।४
तद्यद्यपीदं शरीरमन्धं भवति (मा.पा.)	छान्.उ. ८।१०।३	तद्यद्यपीदं भगवः शरीरमन्धं भवति	छान्दो. ८।१०।३
तद्यदस्येदं विश्वं मित्रमासीद्यदिदं क्विच तस्माद्विश्वमित्र इत्याचक्षते	१ ऐत. २।१।४	तद्यथा श्युपासीत, तत्तेज इत्युपासीत	कौ.उ. २।६
तद्यदा मृत्युमत्यमुच्यत स आदित्योऽभवत्	बृह. १।३।१४	तद्यथा स इन्द्रः, स भूताना- मधिपतिः	१ ऐत. ३।७।१ १ ऐत. १।४।५
तद्यदा मृत्युमत्यमुच्यत स चन्द्रमा अभवत्	बृह. १।३।१६	तद्यदिमा अक्षं ह्योहिन्यो राजय- स्ताभिरेन चन्द्रोऽन्वायतः	बृह. २।२।२
तद्यदा मृत्युमत्यमुच्यत तद्विशोऽभवत्	बृह. १।३।१५	तद्यावती क्षुरस्य धारा यावद्वा मक्षिकायाः पत्रं तावानन्तरेणाकाशः	बृह. ३।३।२

तथावदेव मनस्तावती द्यौस्तावा-

नसावादित्याः, तौ मिथुनः

समैताम्, ततः प्राणोऽजायत

तथावत्येव वाक्तावती पृथिवी,

तावानयमग्निः

तथावानेव प्राणस्तावत्य आपस्तावानसौ

चन्द्रः, स एते सर्व एव समाः

तद्युक्तस्तन्मयो जन्तुः

तद्येयं वाक् सोऽयमग्निः स होता

स मुक्तिः साऽतिमुक्तिः

तद्ये ह वै तत्प्रजापतिव्रतं चरन्ति,

ये मिथुनमुत्पादयन्ते तेषा-

मेवैष ब्रह्मलोको येषां तपो ब्रह्म-

चर्यं येषु सत्यं प्रतिष्ठितम्

तद्येह वै तदिष्टापूर्ते कृतमित्युपासते

ते चान्द्रमसमेव लोकमभिजयन्ते

तद्यैतत् (तद्वयेतत्) अधीते वा

भाषते वा वाचि तदा

प्राणो भवति (१)

तद्योगं च द्विधा विद्धि पूर्वोत्तर-

विधानतः । पूर्वं तु तारकं विद्या-

दमनस्कम् .[मं. ब्रा. १।४+

तद्योगैरिति गम्यते

तद्यो न स्पृशति प्रविष्टान्सङ्ग्यासी

तद्यो यो देवानां प्रत्यबुद्धयत स एव

तदभवत्

तद्योऽयं प्राणः स वायुः, स उद्राता

तद्यो ह स्मेममधीते स ह स्मै

राजा भवति

तद्योऽई सोऽसौ योऽसौ सोऽहम्

तद्रजः खल्वीरितं विषमत्वं प्रयाति

तद्रहितं कर्म निष्कलं रक्षांसि गृहीयुः

तद्राजंसमुदाहृतम्

तद्राज्ञा ब्रह्मचर्यमाचरन्ति

तद्रामभद्रपरं ज्योतीरसोऽहमोम्

द्विसहस्रगोदानफलं भवति

तद्वद्राक्षे कर्णयोर्धार्यमाणे एकादश-

सहस्रगोप्रदानफलं भवति

बृह. १।५।१२

बृह. १।५।११

बृह. १।५।१३

ना. वि. १९

बृह. ३।१।३

प्रश्नो. १।१५

प्रश्नो. १।९

३ एते. १।६।६

अद्वयता. ५

भ. गी. ५।५

मैत्रा. ६।१०

बृह. १।४।१०

बृह. ३।१।५

इतिहा. १

१ ऐत. २।४।३

मैत्रा. ५।२

कात्याय. १

भ. गी. १।८।२४

पा. ब्र. ५

रामो. २।४

रु. जा. ४५

रु. जा. ४५

तद्वद्राक्षे वाग्विषये कृते दशगोप्र-

दानेन यत्फलमवाप्नोतितत्फलमभ्युते रु. जा. ४४

तद्वद्राक्षे शिरसि धार्यमाणे कोटिगो-

प्रदानफलं भवति

रु. जा. ४५

तद्रूपप्रत्यये चैका सन्ततिश्चान्य-

निःस्पृहा । तद्वद्यानं प्रथमैरङ्गैः.. भवसं. ३।२९

तद्रूपवशा (योगिवशाः) नार्यः

कांक्षन्ते तस्य सङ्गमम्

१ यो. त. ६१

तद्रूपं रससंवलितमानन्दरसोऽयं

पुराविदो वदन्ति

सामर. ३

तद्रूपं वै रजसोरूपं तद्रजः खल्वी-

रितं विषमत्वं प्रयाति (पा.)

मैत्रा. ५।५

तद्रूपो भवति (परब्रह्मैव)

तद्रक्तारमवतु, अवतु माम् [२ ऐत. शां.]

मुद्रलो. ३।३

तद्रक्तारमावीत्, आवीन्माम्

तद्रज्जीवा इहात्मनि (नष्टघटाका-

शवत्)

अद्वैत. ४

तद्रज्जीवाः सुखादिभिः

अद्वैत. ५

तद्वद्विद्यमानफलगुविषयसुखाशयाः

सर्वे जीवाः प्रभावन्त्यसार-

संसारचक्रे

त्रि. म. ना. ४।१०

तद्वत्कामा ये प्रविशन्ति सर्वे

भ. गी. २।७०

तद्वद्वात्मनि देहत्वं पश्यत्यज्ञानयोगतः

यो. शि. ४।२४

तद्वदापोगणापाये केशाः स्युः पाण्डुराः

क्रमात् । तेजःश्रये क्षुधा कान्ति-

र्नश्यते मारुतक्षये

वराहो. ५।४

तद्वदुद्रातृयजमानो भवतः

संहितो. २।३

तद्वदेव ज्ञैर्भोगश्रीरवलोक्यते

महो. ५।७२

तद्वदेहादिवन्धेभ्यो विमुक्तं ब्रह्मवि-

दुत्तम् । पश्यन्ति देहिवन्मूढाः

२ आत्मो. १६

तद्वनमित्युपासितञ्च स य एतदेवं वेद

केनो. ४।६

तद्वपुरपञ्चस्तसंशयविपरीतमिथ्या-

ज्ञानानां यो हेतुस्तेन नित्य-

निवृत्तः

प. हं. सो. ३

तद्वद्रक्षणि जीवत्वं वीक्ष्यमाणे

विनश्यति

यो. शि. ४।१३

तद्वद्रक्षविदोऽयस्य ब्रह्माहमिति

वेदनम्

२ आत्मो. ८

तद्वद्रूपसमागमः । क गताः पृथिवी- पालाः.. वियोगसाक्षिणी येषां भूमिरद्यापि तिष्ठति भवसं. १।२२	तद्वाचा वदबध्नुषा पश्यच्छ्रोत्रेण शृण्वन्मनसाध्यायच्छिष्य एव कौ.व. २।१४
तद्वा अथर्वणः शिरो देवकोशः समुज्जितः । तत्प्राणोऽभिरक्षति.. अ.शिरः. ३।१४	तद्वाऽऽत्मतत्त्वं प्रसमीक्ष्य देही एकः कृतार्थो भवते वीतशोकः श्वेता. २।१४
तद्वा अस्यैतदतिच्छन्दा अपहृत- पाप्माऽभयः रूपम् बृह. ४।३।२१	तद्वासनासहितैश्चतुर्दशकरणैः शब्दाद्य- भावेऽपि वासनामयाच्छब्दादीन्
तद्वा अस्यैतदात्मकाममात्मकाममकामः रूपः शोकान्तरम् बृह. ४।३।२१	यदोपलभते तदात्मनः स्वप्नम् सर्वसारो. ३
तद्वा इदं बृहतीसहस्रं सम्पन्नं [१ ऐत. ३।५।१ ३।७।१]	तद्वा नरा सनयेदः स उग्रमावि- ष्कण्णो मि तन्यतुर्न दृष्टिम् बृह. २।५।१६
तद्वा एतत्परमं धाम मंत्रराजाध्याप- कस्य यत्र सूर्यस्तपति... यत्र गत्वा न निवर्तन्ते योगिनः नृ.पू. ५।१६	तद्वांश्चक्षुरादिबाह्यप्रपञ्चोपरतो.. सर्वं जगदात्मत्वेन पश्यन्.. ब्रह्मा- हमस्मीति... सर्वं यदयमात्मेति
तद्वा एतत्सुदर्शनं नाम चक्रं सार्वकामिकं... नृ. पू. ५।७	भायवन्कृतकृत्यो भवति मं.ब्रा. २।८
तद्वा एतदक्षरं गार्ग्यदृष्टं द्रष्टृश्रुतः ओत्रमतं मन्त्रविज्ञातं विज्ञातृ नान्यदतोऽस्ति दृष्टः; बृह. ३।८।११	तद्विजिज्ञासस्व, तद्ब्रह्मेति तैत्ति. ३।१
तद्वा एतदनस्यान्नमनो ह वै नाम प्रत्यक्षम् छान्दो. ५।२।१	तद्विजृम्भते यद्विद्योतते यद्विधूनुते बृह. १।१।१
तद्वा एतदनुज्ञाक्षरं यद्वि किञ्चानु- जानात्योमित्येव छान्दो. १।१।८	तद्विज्ञानार्थं स गुरुभेदाभिगच्छेत् समित्पाणिः श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठम् मुण्ड. १।२।१२
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	तद्विज्ञानेन परिपश्यन्ति धीरा आनन्दरूपममृतं यद्विभाति मुण्ड. २।२।७
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	तद्विज्ञाय पुनरेव वरुणं पितर- मुपमसार [तैत्ति. ३।२+ ३।४+१।५
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	तद्विज्ञायोति परम् ग.शो. ता. ४।१
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	तद्विज्ञा प्रणिपातेन भ.गी. ४।३४
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	तद्विज्ञा भरतर्षभ भ.गी. १३।३७
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	तद्विज्ञायकं परं ज्योती रसोऽह- मित्यात्मानमादाय मनसा
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	ब्रह्मणैकीकुर्यात् ग.शो. १।४
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	तद्विज्ञासो विपन्यवो जागृवांसः समिधते । विष्णोर्त्यत्परमं पदम् सुबालो. ६।२
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	[नृ.पू. ५।१६+रामो. ५।३१+ बराहो. ५।७।८
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	[वैङ्गलो. ४।२४+मुक्तिको. २।७८+ स्कन्दो. १५
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	[आरु. ५; तारसा. ९; ऋ. अ. १।२।७ मं. १।२।२१
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	तद्विज्ञायदिवं किञ्च ग.शो. ता. ३।१
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	तद्विज्ञाविषयं ब्रह्म... सत्यज्ञान- सुखाद्वयम् [अ.पू. ४। २७+ कठरु. १३
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	तद्विज्ञाद्वयं ब्रह्म... सत्यज्ञान- सुखाद्वयम् [अ.पू. ४। २७+ मं. ब्रा. २।२
तद्वा एतद्विज्ञाद्वयं ब्रह्मत्वान् नृसिंहो. ९।८	तद्विज्ञानक्षरं ध्यायेद्यशीच्छे- च्छान्तिमारमनः [ब्र. वि. १६+ त्रि. ता. ५।१६

तद्विद्वांसः भोजिया अशिष्यन्त

आचमन्त्यशित्वाऽऽचामन्त्येतमेव.. बृह. ६।१।१

तद्विश्वं विष्णवे विश्वरूपाय स्वाहा पारमा. ५।५

तद्विष्णुरीशानो ब्रह्म नृसिंहो. ९।६

तद्विष्णोस्तत्परायणम् ते.वि. १।९

तद्विष्णोः परमं पदं यत्र गत्वा न ना.प. ९।२२

निवर्तन्ते योगिनः

तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति

सुरयः [सुबालो. ६।१+

[ना.वि. ४७+ वासु. २९+

[त्रि.ता. ४।४+मं.ब्रा. ५।१+

[बराहो. ५।७७+पैङ्ग. ४।२४+

[शाण्डिल्यो. १।७।३७+

[नृ.पू. ५।१६+ गो.पू. ३।११+

[आरुणि. ५ +सुदर्श. १०+

[ऋ.अ. १।२।७+

तद्विष्वं वाचिकं मानसं चेति

(जपकर्म)

तद्वेत्ता (सगुणनिर्गुणज्ञः) त्रिमुक्तः

तद्वेदगुणोपनिषत्सु गूढं तद्वेत्ता

वेदयते ब्रह्मयोनिम् । ये..

विदुस्ते.. अमृता वै बभूवुः

तद्वै खलुलोकद्वारं विदुषां (मा.पा.)

तद्वै खलु समृद्धिमेव ध्यायन्नुपासीत

तद्वै तत्सत्यं बले प्रतिष्ठितम्

तद्वै तत्सत्ये प्रतिष्ठितम्

तद्वै तदेव तदास सत्यमेव

तद्वै देवं मनो येनानन्येव भवत्यथो

शोचति

तद्वै परं ब्रह्मगणेश इत्यात्मानं मन्यते

तद्वै सर्वतः पश्यति स्म न किञ्चिद्दर्श

तद्वै संहर्ताऽभूद्ब्रह्म, य एवं वेद

तद्वै त्वं प्राणो अभवः

तद्वै भयं वै प्रणवेन देहे

तद्वै क्षरत्तर्दित्यमभितोऽभयत

[३।२।३+३।४।३—

तन्तुना मणिवत्प्रोतो योऽत्र कंदः

सुषुम्नया । तन्नाभिमण्डले चक्रं

प्रोच्यते मणिपूरकम्

तन्तुपञ्जरमध्यस्थल्लुतिका यथा

भ्रमति तथा चासौ तत्र

प्राणश्चरति (नाभिचक्रे)

तन्त्रराजाय विद्महे महातन्त्राय

धीमहि । तन्नातन्त्रः प्रचोदयात्

तन्त्रा देवदत्तकर्म

तन्ना इन्द्रो वरुणो बृहस्पतिः

सविता च पुनन्तु पुनः पुनः

तन्ना कश्चन पाप्मा स्पृशति

तन्ना तथा कुर्याद्वायत्रीमेव

सावित्री (मा.पा.)

तन्नाम इत्युपासीत, नम्यन्तेऽस्मै

कामाः, तद्वै त्वेत्युपासीत

तन्नायन्त्येताः सूर्यस्य रश्मयो यत्र

देवानां पतिरेकोऽधिवासः

तन्ना व्यजानन्त (देवाः) किमिदं

यक्षमिति

तन्ना शशाकं दग्धुं (अग्निः-तृणं)

तन्ना शशाकादातुं (वायुः-तृणं)

तन्नाः सिंहः प्रचोदयात्

तन्नाः सूर्यः प्रचोदयात्

तन्नाकं तद्विशोकम्

तन्नातीयात् । नष्टयायन् पूर्वं

तन्नाद्विन्दुकलातीतमस्वण्डमण्डलं

तन्नादाद्विन्दुः, विन्दोरोद्धारः

तन्नाभिचक्रमित्युक्तं कुक्कुटाख्यमिव

स्थितम् । गान्धारी हस्तिजिह्वाच

तस्मान्नेत्रद्वयं गते

तन्नाभिमण्डलं चक्रं प्रोच्यते

तन्नामरूपाभ्यामेव व्याक्रियते-

ऽसौनामाऽयमिदं रूप इति

तन्नाम सङ्कीर्तयन् विष्णुसायुज्यं

गच्छति

तन्नाशक्नोच्छुषा महीतुम्

तन्नाशक्नोच्छिभेन महीतुम्

तन्नाशक्नोच्छ्रोत्रेण महीतुम्

तन्नाशक्नोत्प्राणेन महीतुम्

शाण्डि. १।४।४

वनदु. १५१

शाण्डि. १।४।९

महाना. ५।१६

छान्दो. ८।६।३

वृ.उ. ५।१४।५

तैत्ति. ३।१०।४

मुण्ड. २।५

केनो. ३।२

केनो. ३।६

केनो. ३।१०

नृ.पू. ४।३

सूर्यो. ७

छान्दो. २।१०।५

१ ऐत. १।१।१

मं. ब्रा. २।१

सीतो. ११

यो.शि. ५।२१

ध्या.वि. ४९

बृह. १।४।७

तो. ३

२ ऐत. ३।५

२ ऐत. ३।९

२ ऐत. ३।६

२ ऐत. ३।४

कठो. ३।९

ध्या.वि. २५

यो.शि. ६।२१

रामो. ५।३०

तारसा. ३।९

स्कन्दो. १४

वा. सं. ६।५

=मं. १।२२।२०

शाण्डि. १।२।१

मं. ब्रा. २।१

श्वेताश्व. ५।६

छां. उ. ८।६।५

संहितो. १।३

बृह. ५।१४।४

बृह. ५।१४।४

बृह. ४।४।१

बृह. १।५।१९

ग.शो.ता. ३।३

ग.शो.ता. ३।४

ग.शो.ता. ३।१३

चित्त्यु. १।४।४

श्वेता. १।१३

छान्दो. ३।१।४

३।५।८

यो. चू. १२

तन्माशक्तोऽवस्था प्रदीतुम्	२ ऐत. ३।७	तन्मध्ये तत्त्वप्रकाशो भवति	मं. प्रा. २।१
तन्माशक्तोऽवस्था प्रदीतुम्	२ ऐत. ३।३	तन्मध्ये शिवागारमभ्यर्हितम्	
तन्माशक्तोऽन्मनसा प्रदीतुम्	२ ऐत. ३।८	(काश्याम्)	भस्मजा. २।९
तन्मित्युक्तमविक्रियम्	पैङ्गलो. १।१	तन्मध्ये (देहांतर्गताभिस्थाने) शुभा	
तन्मित्यं शास्त्रम्भीमुद्रासमन्वितम्	मं. प्रा. ३।१	तन्वी पावकी शिक्षा भवति	शांडि. १।४।३
तन्मिथन ५ स ५ शान्ति तन्मिथन-		तन्मध्ये सुधाचन्द्रमण्डलम्, तन्मध्ये-	
मेतद्रथन्तरमप्रौ प्रोतम्	छान्दो. २।१२।१	ऽखण्डब्रह्मतेजोमण्डलम्	मं. प्रा. २।२
तन्मिरासस्तु निस्सङ्कल्पक्षमालब्धा-		तन्मन इत्युपासीत, मानवान्भवति	तैत्ति. ३।१०-३
हाराप्रमादतातत्त्वसेवनम्	मं. प्रा. १।१	तन्मनसाऽजिघृक्षत्, तन्माशक्तो-	
तन्मिथुतिर्मोक्षः (बन्धनिवृत्तिः)	सर्वसारो. २	न्मनसा प्रदीतुम्	२ ऐत. ३।८
तनुमानसी तृतीया (योगभूमिका)	वराहो. ४।१	तन्मनः स पर्यन्यः, तदेतत्कीर्तिश्च	
तनुवा मे सह नमस्ते अस्तु मा		व्युष्टिश्चेत्युपासीत	छान्दो. ३।१३।४
माहि ५ सीः	महाना. १६।६	तन्मनोऽकुरुतात्मन्वी स्यामिति	बृह. १।२।१
तनुवासनमित्युचैः पदायोद्यतमुच्यते		तन्मनो दिशं दिशं पतित्वाऽन्यत्रा-	
अवासनं मनो कर्तुं..	अ. पू. १।३०	यतनमलब्ध्वा प्राणमेवोपश्रयते	छान्दो. ६।८।२
तनुं त्यजतु वा तीर्थे श्रपचस्य		तन्मनो विलयं याति तद्विष्णोः	
गृहेऽथवा । ज्ञानसम्पत्ति-		परमं पदम्	मं. प्रा. ५।१
समये मुक्तोऽसौ..	अ. पू. ५।१०१	तन्मययज्ञो नादानुसन्धानम्	पा. ब्र. ३
तन्न आदित्यः प्रचोदयात्	महाना. ३१०	तन्मयविकारो जीवः । परमात्म-	
तन्न भुवेहमुरणो बोभुवे कम्	बा. मं. २२	स्वरूपो हंसः	पा. ब्र. ३
तन्नो अग्निः प्रचोदयात्	महाना. ३।११	तन्मयस्तत्परश्चैव मूर्ध्नि निर्वाण-	
तन्नो गरुडः प्रचोदयात्	महाना. ३।६		दुर्वासो. १।१४
तन्नः षण्मुखः प्रचोदयात्	महाना. ३।५	तन्मयं (ब्रह्ममयं) तदेवेति	
तन्नो दन्तिः प्रचोदयात् [गणप. ८	ग. शो. ता. २।१	संहरेदोमिति	नृसिंहो. १।२
तन्नो दुर्गिः प्रचोदयात्	वन. दु. १४०	तन्मयाशिक्षा । चिन्मयं चोत्सृष्टिऽण्डम् निर्वाणो. ६	
तन्नो नन्दिः प्रचोदयात्	महाना. ३।४	तन्मयैव स्फुरत्यच्छा तत्रैवोमिति-	
तन्नो नारसिंहः प्रचोदयात्	महाना. ३।९	वार्णवे । आत्मन्येवात्मना	
तन्नो ब्रह्म प्रचोदयात्	महाना. ३।७	व्योम्नि....	महो. ५।११९
तन्नो महालक्ष्मीः प्रचोदयात्	नृ. पू. ४।३	तन्मरणमेवावभृथः (मा. पा.)	छां. व. ३।१७।५
तन्नो रामः प्रचोदयात्	रामर. २।८७	तन्मरणमेवास्यावभृथः	छां. व. ३।१७।५
तन्नो रुद्रः प्रचोदयात्	त्रि. म. ना. ७।११	तन्मह इत्युपासीत, महान् भवति	तैत्ति. ३।१०।३
[महाना. ३।१२, २+३।७+	पारायणो. १	तन्मातृपितृजायापत्यवर्गं च	
तन्नो विष्णुः प्रचोदयात्	महाना. ३।८	मुक्तं भवति	मं. प्रा. ५।२
तन्मण्डलमुपासमानस्तन्मयतांप्रपद्यते	सामर. १०२	तन्मात्राणि भूतादी विधीयन्ते	सुबालो. २।२
तन्मध्येऽखण्डब्रह्मतेजोमण्डलम्	मं. प्रा. २।२	तन्मात्राणि स्रवस्याः (शारीर-	
तन्मध्ये अगच्छीनम्	मं. प्रा. २।१	यज्ञस्य)	प्रा. हो. ४।३
तन्मध्ये तद्विष्कोटिसमानकान्त्या		तन्माप्रधाहीस्तत्त्वा मा प्रधाक्षीः	
मृणालसूत्रकसूक्ष्माङ्गीकुण्डलिनी	अद्वयता. २	(मा. पा.)	छां. व. ४।१।२
		तन्मा प्रधाक्षीस्तत्त्वा मा प्रधाक्षीः	छान्दो. ४।१।२

तन्माभगवाञ्छोकस्य पारं		तपस ऋषयः सुवरन्वविन्दन्	महाना. १७।२
तारयतु (मा.पा.)	छां.उ.७।१३	तपसा चीयते ब्रह्म ततोऽन्नमभि-	
तन्मामवतु, तद्वक्तारमवतु, अवतुमां,		जायते । अन्नात्प्राणा मनः सत्यं...	मुण्ड. १।१।८
अवतुवक्तारम्, ॐ शान्तिः ३		तपसा देवो देवतामग्र आयन्	महाना. १७।२
[२ ऐत.शांतिः+कौलो.शां.+	तैत्ति.शां.	तपसा प्राप्यते सत्त्वं सत्त्वात्स-	
तन्मामावीत्, तद्वक्तारमावीत्,		प्राप्यते मनः । मनसा प्राप्यते	
आवीन्माम्, आवीद्वक्तारम्	तैत्ति. १।१२।१	ह्यात्मा ह्यात्मापत्त्या निर्वर्तते	मैत्रे.१।७।४+४।३
तन्माया चेति सकलं परंब्रह्मैवतत्	गो.पू.१।३	तपसा ब्रह्म विजिज्ञासस्व,	
तन्मयाशबलमजनीत्याह	ग.शो.४।२	तपो ब्रह्मेति [तैत्ति. ३।२+ ३।४+३।५	
तन्मुखं रुद्र इत्याहुस्तद्विदुः		तपसा श्रद्धा, श्रद्धया मेधा...	
सर्वदेवताः	रु.जा. ४२	मनसा शान्तिः, शान्त्या चित्तं..	
तन्मुद्रारूढज्ञानिनिवासाद्रूमिः		स्मारेण विज्ञानं विज्ञानेनात्मानं	
पवित्रा भवति	अद्वयता. ७	वेदयति	महाना. १७।१
तन्मूलादिन्दुपर्यन्तं विभाति...		तपसा सपत्नान् प्रणुदामारातीस्तपसि	
योगिभिः सततं ध्येयं	अमन. २।८	सर्वं प्रतिष्ठितं, तस्मात्तपः परमं	
तन्मृत्युमुखात् प्रमुच्यते	कठो. ३।१५	वदन्ति	महाना. १७।२
तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु [२शिवसं. २—२७		तपसि जुहोमि । भूर्भुवः सुवः	चित्त्यु. ६।१
तन्मे क्षेमतरं भवेत्	भ.गी. १।४६	तपसि सर्वं प्रतिष्ठितं तस्मात्तपः	
तन्मे ब्रूहि सुनिश्चितम्	भ.गी. ५।१	परमं वदन्ति	महाना. १७।२
तन्मं पुपुष्यन्नमृतं वहामि	बा.मं. १६	तपस्तप्तिविधं नरैः	भ.गी. १७।१७
तप इति तपो नानशनात्परं यद्धि		तपस्तपं कृतं च यत्	भ.गी. १७।२८
परं तपस्तद्दुर्धर्षं तदुराधर्षं		तपस्विभ्योऽधिको योगी	भ.गी. ६।४६
तस्मात्तपसि रमन्ते	महाना.१६।१२	तपस्विभिः सर्वभस्म धार्यम्	रुद्रोप. १
तप इति तपोनित्यः पौरुशिष्टिः	तैत्ति. १।९।१	तपस्विषु बहुज्ञेषु याजकेषु नृपेषु च ।	
तप इति तपोलोकः । सत्य इति....	गायत्रीर. २	बलवत्सु गुणाढ्येषु	महो. ४।३४
सत्य इति सत्यः..	गायत्रीर. २	तपस्वी पुण्यो भवति य एवं विद्वान्	
तपनीयमयं तप्तजान्मूनदप्रभ-		स्वाध्यायमधीते	सहवै. १६
मुद्यत्कौटिलिवाकरप्रभम्		तपस्सन्तोषास्तिक्यदानेश्वरपूजन-	
(ब्रह्माण्डस्वरूपं)	त्रि.म.ना. ६।२	सिद्धान्तप्रवणह्रीमतिनय-	
तपन्तं न निन्देत्, तद्वतम्	छान्दो.२।१।४२	जपो व्रतानि दश नियमाः	शां. १।२
तपमेवामेवास्मीति होवाच	१ऐत. २।३।४	तपः प्रमृतिना यस्मै हेतुनैव विना	
तपन्वितपन्सन्तपन् रोचनो रोच-		पुनः । भोगा इह न रोचन्ते स	
मानः शोभनः शोभमानः..	नृ.पू. २।७	जीवन्मुक्त उच्यते	महो. २।४२
तपश्च स्वाध्यायप्रवचने च	तैत्ति. १।९	तपः सन्तुष्टिरास्तिक्यं दानमाराधनं	
तपश्चास्मि तपस्विषु	भ.गी. ७।९	हरेः । वेदान्तप्रवर्ण..	त्रि.ब्रा. २।३३
तपश्चभ्रष्टे ये त्युपवसन्त्यरण्ये छान्ता		तपः सन्तोषमास्तिक्यं दानमीश्वर-	
विद्यांसो भैक्षचर्यां चरन्तः । सूर्य-		पूजनम् । सिद्धान्तप्रवर्णं चैव	
कारेण ते विरजाः प्रयान्ति..	मुण्ड. १।२।११	ह्रीर्मतिश्च जपो व्रतम् । एते च	
		नियमाः [बराहो. ५।१३+	जा.द. २।१

तपः प्रभावादेवप्रसादाच्च ब्रह्म

ह श्रेयसाश्रयतरोऽथ विद्वान्

तपाम्यहमहं वर्षम्

तपांसि सर्वाणि च यद्वदन्ति । यद्वि-

च्छन्तो ब्रह्मचर्यं चरन्ति तत्ते

पद * संग्रहेण ब्रवीम्योम्

तपेद्वर्षसहस्राणि एकपादस्थितोनरः ।

एतस्य ध्यानयोगस्य कलां

नार्हति षोडशीम्

तपो दग्धेन चैव यत्

तपो दानं यशोऽयशः

तपोदीक्षामुष्यः सुवर्द्धः

(तत्र) तपो नाम विध्युक्तकृच्छ्र-

चान्द्रायणादिभिः शरीरशोषणं

तपो नानशनात्परमु यद्वि परं तप-

स्तदुद्धर्षः.. तस्मात्तपसि रमन्ते

तपो नित्यः पौरुषिष्टिः

तपोनिधिं तपसां रयिन्दं...

सुरवृन्दकर्त्रे स्वाहा

तपो ब्रह्मेति [तैत्ति.

तपो मानसमुच्यते

तपोऽवधिः परमा ब्राह्मणस्य

तपोविजितचित्तस्तु निश्शब्दं देशमा-

स्थितः । निःसङ्गतस्त्वयोगज्ञो

निरपेक्षः शनैः शनैः

तपो हि स्वाध्याय इत्युत्तमं नाकं

रोदति

तप्तकाञ्चनसङ्काशज्योतिर्मयूखा

अपाङ्गान्ते भूमौ वा पश्यति

तदृष्टिः स्थिराभवति

तप्तचामीकराकारं तद्विलेखेन त्रिस्तुरत्

तप्तायःपिण्डवदेकं भिन्नवद्भवमासते

(शिवः-ब्रह्म)

तप्तो ब्रह्मचारी कुशलमग्नीव्यरि-

व्यञ्जारीन्मात्वाप्रयः परिप्रबोचं

तप्तो ब्रह्मचारी कुशलं नः पर्यचारी-

द्वन्तारमे प्रप्रबोचति, तस्मै हो नुः

श्वेता. ६।२१

भ.गी. ९।१९

कठो. २।१५

पैङ्गलो. ४।१५

भ.गी. १७।१८

भ.गी. १०।५

चित्त्यु. १।१५

शांडि. १।२

महाना. १६।१२

तैत्ति. १।९।१

पारमा. ७।१

३।२+३,४,५

भ.गी. १७।१६

इतिहा. १।१

छुरिको. २।१

सहस्रै. १८

अद्वयता. ३

ध्या. वि. ४६

त्रि.त्रा. १।१

छान्दो. ४।१०।२

छान्दो. ४।१०।४

ताप्यतापकरूपेण विभातमखिलं

जगत् । प्रत्यगात्मतया भाति..

तप्यन्ते ये तपो जनाः

तप्स्याम्यहमित्यादित्यो भास्या-

म्यहमिति चन्द्रमा एवमन्या

देवताः..

तम एव यस्याद्यतन * हृदयं

लोको मनो ज्योतिः..

तम एके ज्योतिरेकेऽवकाशमेक

परमं व्योमैक आत्मानमेक

इति (आहुः)

तमक्रतुः (तुं) पश्यति वीतशोको

धातुः प्रसादान्महिमान-

(मीशं) मात्मनः

[ना.प. ९।१३+शरभो. १९+

[पारमा. ९।३+श्वेता. ३।२०+

तमग्निमयुबाद् सत्यकाम ३इति

तमन्य इत्तमनं परिभ्राट् पद एनं

नियुजे परस्मिन्

तमन्ये ध्यान उपसमेत्योचुरन्नं नो

भगवानागायत्वशनायाम वा इति

तमनुवन्-भवता मुख्येनेमान्

सुराश्वमेति

तमब्रवीत्प्रीयमाणो महारमा वरं

तवेहाद्य दवामि भूयः । तवैव

नाम्ना भक्तिः।५मग्निः

तमभिदुत्य पाप्मनाऽविष्यत् [बृह.

तमभ्यतपत्तस्याभितप्तस्य

मुखं निरभिद्यत

तमभ्यवदत्कोऽसीति

तमशनापिपासाभ्यामन्ववार्जत्

तमशनायापिपासे अन्नतामावाभ्याम-

मिषजानीहि

तमसजापाः(भवन्ति)[अ.शिर. १।१५

तमसस्तु परम्योतिः परमानन्द-

लक्षणम् । पादत्रयात्मकं ब्रह्म .

तमसः परमुच्यते

साधी सर्वस्व साधी

कठक. ३९

भ.गी. १७।५

बृह. १।५।२२

बृह. ३।९।१४

आर्षे. ३।३

महाना. ८।१

ना.प. ९।१३

कठो. २।२०

छान्दो. ४।६।२

वा.मं. १

छान्दो. १।१२।२

२प्रणवो. ७

कठो. १।१६

१।३।२।-६

२पेत. १।४

केनो. ३।४।८

२पेत. २।१

२पेत. २।५

+बहुको. २७।४

त्रि.म.ना. ८

भ.गी. १३।१

मुसिहो. २।२

तमसः साक्ष्यं तुर्यतुर्योऽहं तमसः

परः । दिव्यो देवोऽस्मि दुर्देशः..

तमसा प्रस्तवज्ञानावप्रस्तोऽपि रवि-
र्जनैः । प्रस्त इत्युच्यते भ्रान्त्या

ज्ञात्वा वस्तुलक्षणम्

तमसो द्रष्टा सर्वस्य द्रष्टा

तमसो भूतादिः (जायते)

तमसो मा ज्योतिर्गमय

[अक्षु. २+

तमस्त्वज्ञानजं विद्धि

तमस्येतानि जायन्ते

तमहं कुमारमब्रुवं नाहमिमं वेद ।

यद्यहमिममवेदिषं कथं ते नावक्ष्यम्

तमः परे देव एकीभवति

तमः श्वभ्रनिभं दृष्टं वर्षेबुद्धदस-

न्निमम् । नाशप्रायं सुखाद्धीनं

नाशोत्तरमभावगम्

तमः सत्त्वं रजस्तथा

तमः सर्वभूतमधुनाश्वरेण तं सत्त्व-
मनुप्रविश्य संक्लेशयन्. परब्रह्मणे

परं ज्योतिषे स्वाहा

तमाक्रममाक्रम्योभयान् पाप्मन

आनन्दांश्च पश्यति

तमागतं पृच्छति कोऽसीति

तमाचार्यजायोवाच ब्रह्मचारिभ्रशान,

किं नु नाभासि

तमाचार्योऽभ्युवादोपकोसल ३ इति

तमात्मानमन्विच्छामो यमात्मान-

मन्विष्यथ सर्वाः. अ लोका-

नाप्नोति

तमात्मस्थं येऽनुपश्यन्ति धीरा-

स्तेषां सुखं शान्तं नेतरेषाम्

तमात्मानमुपासीत [श्वेता. ६।१२+

[अ. शिरः.. ३।११+बु. १+

[भवसं. २।५७+ सुबालो.

तमादित्यं नत्वा भो भगवन्मादित्या-

त्मतत्त्वमनुब्रूहि

तमादित्यात् पुरुषो भास्करवर्णो

निष्कर्म्य स एनं ग्राह्याश्चकार

ब्र. वि. ९६

२ आत्मो. १५

नृसिंहो. १।१

सुबालो. १।१

बृ. व. १।३।२८

चाक्षुषो. २

भ. गी. १४।८

भ. गी. १४।१३

प्रभो. ६।१

सुबालो. २।२

वैतथ्य. ३२

भ. गी. १४।१०

पारमा. १०।४

बृह. ४।३।९

कौ. त. १।२

छान्दो. ४।१०।३

छान्दो. ४।१४।१

छान्दो. ८।७।२

कठो. ५।१२

ब्रह्मो. १७

सदानं. ६+

५।१-१४

मं. ब्रा. १।१

इतिहा. १

तमादिमध्यान्तविहीनमेकं विभुं...

ध्यात्वा मुनिर्गच्छति भूतयोनि

समस्तसाक्षि तमसः परस्तात्

कैव. ७

तमभित आसीना आहुर्जानासि मां

जानासि मामिति स यावदस्मा-

च्छरीरादुत्क्रान्तोभवतितावज्जानाति छान्दो. ८।६।४

तमाराध्य जगन्नाथं प्रणिपत्य

पितामहः-प्रच्छ..

१ यो. त. ३

तमाचार्योऽभ्युवाद सत्यकाम ३ इति छान्दो. ४।९।१

तमाह कोऽहमस्मीति सत्यमिति

ब्रूयात्

कौ. त. १।६

तमाहुरग्यं पुरुषं महान्तम् [श्वेता. ३।१९ + ना. प. ९।१४

तमाहुः पण्डितं बुधाः

भ. गी. ४।१९

तमाहुः परमां गतिम्

भ. गी. ८।२१

तमिच्छन्ताववास्तामिति (मा. पा.)

‘किमिच्छन्ताववास्तां’ [इति तु

मुख्यः पाठः]

छां. व. ८।७।३

तमितरः प्रच्छ-कृतमत्त्वमनार्त

मन्यस इति [आर्षे. ५।१

+ ७।१।१ + ९।१

तमित्यं विष्पादेनैवाम आरोहति, तं

ब्रह्माह कोसीति तं प्रतिब्रूयात्

कौ. त. १।५

तमिदं सन्तमिन्द्र इत्याचक्षते

परोक्षेण..

२ ऐत. ३।१४

तमिन्द्र उवाच-ऋषे प्रियं वै मे

धामोपागाः..

१ ऐत. २।३. २

तमिन्द्र निर्जहि गर्भेण सावरः

सहेति (मा. पा.)

बृ. व. ६।४।२३

तमिन्द्र निर्जहि गर्भेण सावराः

सहेति

बृ. उ. ६।४।२३

तमीशानं जगत्तत्स्थुषस्पति

धियं.. [वनदु. ४६।९९, ७१, ८२+

[अ. ब. १।६।१९ = मं. १।८९।५ + वा. सं. २५।१८

तमीशानं पुरुषं देवमीड्यं ...

अ शिरः. ३।८

तमीशानं वरुणं देवमीड्यं निचाययेमं

शान्तिमत्यन्तमेति

श्वेता. ४।११

तमीश्वराणां परमं महेश्वरं... विदाम

देवं भुवनेशमीड्यम्

श्वेता. ६।७

तमुपदीक्ष्याभ्युवाद कुमार ३ इति बृह. ६।२।१
 तमुपनीय कृशानामबलानां चतु- छान्दो. ४।४।५
 दशता गा निराकृत्योवाच
 तमुवाच हृषीकेशः [१यो.त. ४+ भ.गी.२।१०
 तमु ह परः प्रत्युवाच कम्बर एव-
 मेतत्संत* सयुगवानमिव
 रैकमात्येति छान्दो. ४।१।३
 तमृचो मनुष्यलोकमुपनयन्ते, स तत्र..
 ब्रह्मचर्येण सम्पन्नो महिमान-
 मनुभवति प्रश्नो. ५।३
 तमृत्वा सम्प्रतिविदो मज्जन्ति कौ.त. १।४
 तमेकदन्तं गजवक्त्रमीशं विज्ञाय
 दुःखान्तमुपैति सद्यः हेरम्बो. ११
 तमेकमेव पश्यन्ति परिशुभ्रं
 विभुं द्विजाः मंत्रिको. १६
 तमेकनेमि (तमेकरिमन्) त्रिवृतं
 षोडशान्तं शनाधरं विशति-
 प्रत्यराभिः । अष्टकैः पटुर्विश्व-
 रूपैकपाशं त्रिमार्गभेदं...[श्वेता.१।४+ ना.प. ९।३
 तमेकं गोविंदं सच्चिदानन्दविमहं
 ... मरुद्रणोऽहं परमया
 स्तुत्या स्तोष्यामि गो.पू. ४।४
 तमेतन्नापुत्राय नान्तेवासिनं
 वा ब्रूयात् बृह. ६।३।१२
 तमेतमग्निगित्यध्वर्यव उपासते मुद्रलो. ३।१
 तमेतमात्मानमेत आत्मनोऽन्ववश्यंति कौ.त. ४।२०
 तमेतमात्मानमोमितिब्रह्मणैकीकृत्य.. नृसिंहो. १।२
 तमेतमैष्टकं कर्ममयमात्मानमध्वर्युः
 संस्करोति कौ.व. २।६
 तमेतं ब्राह्मणा शुशुबांसोऽनूचाना
 उपलभन्ते सुबालो. ९।१५
 तमेतं वेदानुवचनेन ब्राह्मणा विवि-
 द्विपन्ति, यज्ञेन दानेन तपस्याना-
 शकेन बृह. १।४।२२
 तमेतावन्तं कालमधिभः नृ. १।२।४
 तमेताः सप्राश्नितय उपतिष्ठन्ते बृह. २।२।२
 तमेतैर्नामभिरामन्त्रया चक्रे बृहन्
 पाण्डुरासः बृह. २।१।१५

तमेतैर्नामभिरामन्त्रयांचक्रे बृहन्
 पाण्डुरासः (मा. पा.) बृ.उ. २।१।१५
 तमेव चाद्यं पुरुषं प्रपद्ये भ.गी. १५।४
 तमेव तत्तेजः पुष्टविद्भुवं हैममुमां
 संश्लिष्य संश्लिष्य वसन्तं...
 शिवं मामेशाभिध्यायन्तो...
 मय्येव लीना भवन्ति भस्मजा. २।१६
 तमेव धीरो विज्ञाय प्रज्ञां कुर्वति
 ब्राह्मणः । नानुध्यायन्बहून्छब्दा-
 न्वाचो विग्लापनं हि तत् बृह. ४।४।२१
 [अ.पू.४।३७+शाश्या. २३+ वराहो. ४।३३
 तमेव पापकारिणं मृतं पश्यन्नील-
 लोहितो भैरवस्तं पातयत्यस्त्र-
 मण्डलेज्जलज्ज्वलनकुण्डेष्वन्येष्वपि भस्मजा. २।१६
 तमेव भान्तमनुभाति सर्वं तस्य भासा
 सर्वमिदं विभाति कठो. ५।१५
 [मुण्ड. २।२।१०+ श्वेता. ६।१४
 तमेव भुक्तिविरसं व्यापारौघं पुनः
 पुनः । दिवसे दिवसे कुर्वन्प्राज्ञः
 कस्मान्न लज्जते महो. ६।७६
 तमेव मृत्युममृतं तमाहुः चित्त्यु. १४।१
 तमेव विदित्वाऽतिमृत्युमेति नान्यः
 पन्था विद्यतेऽयनाय वा.सं. ३१।१८
 [+श्वेताश्वे. ३।८+६।१५
 तमेव शरणं गच्छ भ.गी. १८.६२
 तमेव सकला वेदाः कथयन्ति
 परां गतिम् भवसं. २।४९
 तमेवं ज्ञात्वा मृत्युपाशादिछनसि श्वेता. ४।१५
 तमेव स्तन इवाबलंभते वेददेवयोनिः ब्रह्मो. १
 तमेवं ज्ञात्वा विद्वान्मृत्यु-
 मुक्ताप्रमुच्यते ना.प. ९।१
 तमेवं विद्वानमृत इह भवति महावा. ३
 [नृ.पू.१।६+त्रि.म.ना.४।३+
 [+चित्त्यु.१२।७+१३।१ तै.आ.३।१।३
 तमेवात्मानमित्येतद्ब्रह्मशब्देनवर्णितम् ना.प. ८।८
 तमेवैकं जानय आत्मानमन्यावाचो
 विमुञ्चथामृतस्यैव सेतुः मुण्ड. २।१।५

तमोह्नारेणैवायत्तनेनान्वेति

विद्वान्यत्तच्छांतमजरममृत-

मभयं परं चेति

तमोह्नारेभिर्भिन्नैरः

तमोमायात्मको रुद्रः

तमो मोहो महामोहस्तामित्रो ह्यन्य-

संक्षितः । अविद्या पञ्चपर्वेषा

निबध्नाति नृणां सदा

तमोरुपध्वन्द्वाः, रजोरूपो रविः

तमो वा इदमेकमास

तमो वै तिरश्चीनमजरं तद्रजोऽभूत्

तमो हि क्षारीरप्रपञ्चमात्रास्थावरा-

न्तमनन्ताखिलाज्जाण्डभूतम्

तथा तुरीयं चतुरात्मानमन्विष्य

चतुर्थपादेन च तथा तुरीयेणानु-

चिन्तयन्मसेत्

तथा त्वं विश्वतो अस्मानयक्ष्मया

परिभुज

तथाऽपहृतचेतसाम्

तथा मुक्तपुरंतद्धि मृतमित्यभिधीयते

तथा वाचा स्वरसम्पन्नया-

ऽऽत्विज्यं कुर्यात्

तथा सहायवान् देवः कृष्णपिङ्गलो

ममेश्वर ईष्टे

तयेदं सर्वदृष्टं सर्वमस्येदं दृष्टं भवति

तयैतर्हि वेदाज्ञानुभवस्यशानाथ

मे विज्ञास्यसीति

तयैतर्हि वेदानुभवस्यप्रमयं

हि सोम्य मनः

तयोरन्यतरां मनसा सञ्चकरोति

ब्रह्मावाचा होताध्वर्युरुद्राता..

तयोरन्यः (जीवः) पिप्पलं स्वाद्-

न्यनभ्रन्नयो अभिषाकशीति

[क्र. अ. २।३।१७+

[अथर्व.

तयोरित्या परस्तात् प्रतिविहिता

भूतमात्रा

तयोरेष सः स्तावो य एषोऽन्त-

र्हदय आकाशोऽथैनयोरेतद्वज्रं..

प्रश्नो. ९।७

भ.गी. १६।२२

पा. ब्र. २

भवसं. ३।१०

शाण्डि. १।४।६

मैत्रा. ५।५

त्रिपुरो. ४

महा.वा. २

नृसिंहो. ३।१

नीलक. २।९

भ.गी. २।४४

गुह्यका. ३४

बृह. १।३।२५

शाण्डि. ३।१।२

छान्दो. ४।३।८

छान्दो. ६।७।३

छान्दो. ६।७।६

छान्दो. ४।१६।२

मुंड. ३।१।१

=मं. १।१६४।२०

१।१।२०

कौ. त. ३।५

बृह. ४।२।३

तयोर्ध्वमायन्नमृतत्वमेति विष्व-

कुड्या अमृतत्वमेति

तयोर्न वशमागच्छेत्

तयोर्मध्ये वरं स्थानं यस्तं वेद

स वेदवित्

तयोर्मिथुनात्प्रजायते भूयान् भवति

तयोर्वीर्यमेवमनन्दत्, तदवर्द्धत ।

तदण्डमभवद्वैमम् । तत्परिणम-

मानमभूत्

तयोर्हि मैत्रेयी ब्रह्मवादिनी बभूव

स्त्रीप्रज्ञैव तर्हि कात्यायनी..

तयोस्तु कर्मसञ्ज्ञासात्

तयोः कर्म परस्तात् प्रतिविहिता

भूतमात्रा

तयोः कामेश्वरी सदानन्दघना परि-

पूर्णस्वात्मैक्यरूपा देवता

तयोः श्रेय आदानस्य भवति,

हीयतेऽर्थाद्य उ प्रेयो वृणीते

तयोः संयोजनमसीत्यर्थे तत्त्वविदो

विदुः । नमस्त्वमर्थो विज्ञेयो

रामस्तत्पदमुच्यते

तरङ्गमाळयासिन्धुर्वदश्चेदस्त्विदं जगत् ते. बि. ६।८३

तरङ्गस्यं द्रवं सिन्धुर्नैवाञ्छति यथा

तथा । विषयानन्दवाञ्छा मे

माभूदानन्दरूपतः

तरणिर्विश्वदर्शतः [क्र.अ. १।४।८=

[मं. १।५०।१०

तरति शोकमात्मविदिति सोऽहं

भगवः शोचामि तं मा भगवा-

ञ्छोकस्य पारं तारयत्विति

तरति शोकं तरति पाप्मानं गुहा-

प्रन्थिभ्यो विमुक्तोऽमृतो भवति

तरवोऽपि हि जीवन्ति जीवन्ति

मृगपक्षिणः । स जीवति मनो

यस्य मननेनोपजीवति

तर्कतश्च प्रमाणाच्चिदेकत्वव्यध-

स्थितेः । चिदेकत्वपरिज्ञाने न

शोचति न मुह्यति [अ.पू. ४।३४

कठो. ६।१६

भ.गी. ३।३४

। १७

१ ऐत. ३।६।६

अव्यक्तो. १

बृह. ४।५।१

भ.गी. ५।२

कौ. त. ३।५

भावनो. ७

कठो. २।१

रामर. ५।१४

ते. बि. ६।८३

आ. प्र. १६

चिन्त्यु. १६।१

छां. ७।१।३

मुण्ड. ३।२।९

महो. ३।१३

रुद्रह. ४६

तर्कजैः स्नातजातैः... न वशो
 जायते प्राणः सिद्धोपायं विना.. यो.शि. १।६१
 तर्जनीमध्यमानामिकाभिरभ्रेभस्मा-
 सीति भस्म संगृह्य.. भस्मजा. १।५
 तर्जन्यप्रोन्मीलितकर्णरन्ध्रद्वये
 फूत्कारशब्दो जायते, तत्रस्थिते
 मनसि.. ज्योतिः पश्यति मं.प्रा. १।३
 तर्जन्यप्रोन्मीलितकर्णरन्ध्रद्वये..
 ज्योतिःस्थलं विलोक्यान्तर्दृष्ट्या
 निरतिशयसुखं प्राप्नोति अद्वयता. २
 तर्पणं मार्जनं चान्यन्नं कुर्यात्तुलसी
 विना तुलस्यु. १६
 तर्थाभिधातिनोऽनृताभिर्शंसिनः
 सत्यमिवानृतं पश्यन्ति मैत्रा. ७।१०
 तलं तलातलं चैव... पादाङ्गुल्यः
 प्रकीर्तिताः गुह्यका. १९
 तल्लक्ष्यं (आरमलक्ष्यं) शुद्धात्म-
 दृष्ट्या वा यः पश्यति स एव
 ब्रह्मनिष्ठो भवति मं.प्रा. १।५
 तल्लयं परिपूर्णे मयि समभ्यसेत् ,
 मनोऽल्यकारणमहमेव मं.प्रा. ५।१
 तल्लयाच्छुद्धाद्वैतसिद्धिर्भेदाभावात् मं.प्रा. ५।१
 तल्लीलाकथा परा काष्ठा सामर. ४४
 तत्र देवा हवमायन्ति सर्वे चिन्त्यु. १४।३
 तव पुत्रान्भ्रातृन् बन्धादीन् शिखां
 यज्ञोपवीतं... भूलोऽमुबलोऽक...
 अवलतलातल... ब्रह्माण्डं च
 विसृजेत् आरुणि. १
 तव वायु वृत्तस्थो त्वष्टृर्जामातरद्भुत
 [ऋ. अ. ६।२।३० = मं. ८।२६।२१ +
 [वा.सं. २७।३४ + वनदु. ४४, ५७, ६९।८०
 तव शिष्येण धीमता भ.गी. १।३
 तव सौम्यं जनार्दन भ.गी. ११।५१
 तवापि वक्त्राणि समृद्धवेगाः भ.गी. ११।२९
 तस्युस्तस्थुषां जङ्गमो जङ्गमानां पारमा. १।२
 तवैव नाम्ना भविताऽयमग्निः कठो. १।१६
 तवैव बाहास्तव नृत्तगीतं (मा.पा.) कठो. १।२६

तस्मा अरं गमाम वः [ऋ. अ. ७।६।५ = मं. १०।९।३
 [वा. सं. ११।५२ + तै. आ. ४।४६।४ महाना. ५।१४
 तस्मा आदित्याश्च विश्वे च देवा-
 स्मृतीयं सवनं संप्रयच्छन्ति छां. २।२४।१६
 तस्मा आसनमाहूत्योदक-
 माहारयाञ्चकार बृह. ६।२।४
 तस्मा आहुते रेतः सम्भवति छान्दो. ५।७।२
 तस्मा उ हेतुवाच वीत्यन्नं वैति बृह. ५।१२।१
 तस्मा एवोत शुभ्रयन्ते । चित्तं हे-
 वैषामेकायनं, चित्तमात्मा छान्दो. ७।५।२
 तस्मा उ ह ददुस्ते वा एते पञ्चान्ये
 दश सन्तस्तत्कृतां.. (मा.पा.) छां. व. ४।३।८
 तस्मा उ ह ददुस्ते वा एते पञ्चान्ये
 पञ्चान्ये दशसन्तस्तत्कृतं.. छान्दो. ४।३।८
 तस्माच्च (परब्रह्मणः) देवा बहुधा
 सम्प्रसूताः मुण्ड. २।१।७
 तस्माच्चित्तं स्थिरं कुर्यात् प्रज्ञयापरया
 विधे । चित्तं कारणमर्थानां.. यो.शि. ६।५।८
 तस्माच्चैव प्रमाद्यति (ब्रह्मज्ञानात्)
 क्षरीरे पाप्मनो हित्वा सर्वान्
 कामान्समभ्रुते तैत्ति. २।५
 तस्माच्छतचिन् इत्याचक्षत
 एतमेव सन्तम् १ ऐत. २।१।१
 तस्माच्छतं वर्षाणि पुरुषायुषो भवन्ति १ ऐत. २।१।१
 तस्माच्छनैः शनैः कार्यमभ्यासं..
 (प्राणान्तसम्भवात्) योगकुं. २।४०
 तस्माच्छमः परमं वदन्ति महाना. १७।४
 तस्माच्छास्त्रं प्रमाणं ते भ. गी. १६।२
 तस्माच्छेषादेव सर्वाणि समुत्पद्यन्ते सङ्कर्षणो. १
 तस्माच्छ्रद्धया यां काश्चिद्वा
 दद्यात् सा दक्षिणा.. नृ. पू. ५।८
 तस्माच्छाम्यत्येववाक् । श्राम्यति चक्षुः बृह. १।५।२१
 तस्माच्छान्तिः, तस्याः श्वेतवर्णा
 सुशीला (गौः) बृ. जा. १।६
 तस्माच्छान्त्यतीता, तस्याश्चित्र-
 वर्णा (गौः) बृ. जा. १।६
 तस्माच्छुद्धतेजोमयं ब्रह्मति सिद्धम् अद्वयता. ५
 तस्माज्जातं तृतीयसवनमादित्यानाम् शौनको. ५।३

तस्माज्जाता अजावयः [चिरंयु-१२।५	वा. सं. ३१।८	तस्मात्तव बहु विश्वरूपं कुले दृश्यते	छान्दो. ५।१३।१
[अ. अ. ८।४।१८=	मं. १०।९०।१०	तस्मात्तव सुतं प्रसुतमासुतं कुले..	
तस्माज्जाता परा शक्तिः स्वय-		दृश्यते	छान्दो. ५।१२।१
ज्योतिरात्मिका	यो. चू. ७२	तस्मात्तस्मान्न बीभत्सेत	१ ऐत. ३।७।२, २
तस्माज्ज्ञानं च योगं च		तस्मात्तस्य (मनसा) जयोपायः	
मभ्यसेत्	१ यो. त. १५	प्राण एव हि नान्यथा	यो. शि. १।६०
तस्माज्ज्ञानं च वैराग्यं जीवस्य		तस्मात्तस्योदयं प्रति प्रत्यायनं	
केवलं श्रमः	यो. शि. १।३२	प्रतिघोषा बल्लवोऽनूदतिष्ठन्त	छान्दो. ३।१९।३
तस्माज्ज्ञानं भवेद्योगाज्जन्मनैकेन..		तस्मात्ताम्रिदधति निघनभाजिनो	
तस्माद्योगं.. नित्यमभ्यसेत्	यो. शि. १।६६	ह्येतस्य साम्नः	छान्दो. २।९।८
तस्मात्कारणं श्रमो वर्णानामयमिदं		तस्मात्तान्यन्तरिक्षेऽनारम्भणान्यादा-	
भविष्यतीति षडङ्गविदस्तथा		यात्मानं परियन्त्यादिभाजीनि	
भीमहि	२ प्रणवो- १७	ह्येतस्य साम्नः	छान्दो. २।९।४
तस्मात् काल एव दद्यात् काले		तस्मात्तारक एव लक्ष्यममनस्क-	
न दद्यात्	१ ऐत. ३।६।६	फलप्रदं भवति	अद्वयता. ४
तस्मात्कुमारं जातं घृतं वैवाप्रे प्रति-		तस्मात्तां राधां रसिकानन्दां	
हेल्यन्ति, स्तनं वानु धापयन्ति	बृह. १।५।२	वेदविदो विदन्ति	सामर. ५
तस्मात्क्षणात्परं नारित, तस्माद्वाहणः		तस्मात्तुल्योऽधिको नहि (ईशात्)	शरभो. ३०
क्षत्रियमधस्तादुपास्ते	बृह. १।४।११	तस्मात्तेनोभयं जिघ्रति सुरभि च	
तस्मात्क्षुद्रसूक्ता इत्याचक्षत		दुर्गन्धि च पाप्मना ह्येष विद्धः	छान्दो. १।२।२
एतमेव सन्तम्	१ ऐत. २।२।५	तस्मात्तेनोभयं पश्यति दर्शनीयं	
तस्मात्खेचरीमुद्रामभ्यसेत्, तत		चादर्शनीयं च पाप्मना ह्येतद्विद्धम्	छान्दो. १।२।४
उन्मनी... योगनिद्रा...	शाण्डि. १।७।१८	तस्मात्तेनोभयं शृणोति श्रवणीयं	
तस्मात्त इतरान्पशून्भीव चरन्ति	१ ऐत. ३।१।३	चाश्रवणीयं च..	छान्दो. १।२।५
तस्मात्तत्प्राप्तये (भगवद्दर्शनाय)		तस्मात्तेनोभयं सङ्कल्पयते	
यत्नः कर्तव्यः पण्डितैर्नरैः	भवसं. १।३२	सङ्कल्पनीयं चासङ्कल्पनीयं च..	छान्दो. १।२।६
तस्मात्तःसमाचरेन्मुमुक्षुर्नपुनर्भवाय	क. रुद्रो. ३	तस्मात्ते पुरुषं दृष्ट्वा कक्षं च श्रममिति.	
तस्मात्तत्सर्वमभवत् (ब्रह्मणः)	बृ. उ. १।४।१०	पद्रवन्त्युपद्रवभाजिनो ह्येतस्य साम्नः	छान्दो. २।९।७
तस्मात्तत्सुकृतमुच्यते	तैत्ति. २।७	तस्मात्ते प्रतिहृता नावपद्यन्ते परि-	
तस्मात्तद्वा तृष्णात्प्रेति रसो		हारभाजिनो ह्येतस्य साम्नः	छान्दो. १।९।६
वृक्षादिवाहतात्	बृह. ३।९।२८	तस्मात्ते प्रस्तुतिकामाः प्रशंसाकामाः	
तस्मात्तदेवोपन्वीतेति		प्रस्तावभाजिनो ह्येतस्य साम्नः	छान्दो. २।९।३
तदेवोपासीत	शौनको. ४।५	तस्मात्तेषां सर्वे च लोका आत्ताः,	
तस्मात्तदेन्द्रात् प्राणादृह्यै		सर्वे च कामाः, स सर्वाश्च	
वाचमनुष्टुभं तन्वं सभिर्मिमीते	१ ऐत. ३।६।३	लोकानामोति	छान्दो. ८।१२।६
तस्मात्तपः परमं वदन्ति	महाना. २।४	तस्मात्ते सत्तमाः प्राजापत्याना-	
तस्मात्तपः सञ्जायते, तमसोभूतादिः	सुबालो. १।१	मुद्रीयभाजिनो ह्येतस्य साम्नः	छान्दो. २।९।५
तस्मात्तयोभयं वदति सत्यं चानृतं च,		तस्मात्ते हिङ्कुर्वन्ति हिङ्कारभाजिनो	
पाप्मना ह्येष विद्धः	छान्दो. १।२।३	ह्येतस्य साम्नः	छान्दो. २।९।२

तस्मात् त्रिगुणं भोज्यं भोक्ता		तस्मात्प्राणो वै तुर्याख्ये धारये-	
पुरुषोऽन्तस्स्थः	मैत्रा. ६।१८	प्राणमित्येवं	मैत्रा. ६।१९
तस्मात्त्रयमपि सर्वोपायान्परित्यज्य		तस्मात्प्रत्यक्षरमुभयत ओङ्कारो भवति	नृ. पू. २।२
भक्तिमाश्रय भक्तिनिष्ठो भव	त्रि.म.ना. ८।४	तस्मात्सञ्चालयेमित्यं शब्दगर्भा	
तस्मात्त्वमस्मात्जातवेदो मुमुग्धि	...	सरस्वतीम् । तस्याः सञ्चालनेनैव	
तस्मात्त्वमिन्द्रियाण्यादौ	भ.गी. ३।४१	योगी रोगैः प्रमुच्यते	योगकुं. १।१७
तस्मात्त्रयमुत्तिष्ठ यशो लभस्व	भ.गी. ११।३३	तस्मात्स तेन बन्धुना यज्ञेषु हूयते	१ ऐत. २।४।२
तस्मात्त्वमेववक्ता त्वमेवगुरुस्त्वमेव		तस्मात्समेस्ताविद्योपाधिः साकारः	
पिता त्वमेव सर्वनियन्ता...	त्रि.म.ना. १।१	सावयव एव	त्रि.म.ना. २।१
तस्मात्त्वं प्रतिष्ठितोऽसि प्रजया च		तस्मात्सत्यं परमं वदन्ति	महाना. १७।१
	छान्दो. ५।१७।१	तस्मात्सत्यं वदन्तमाहुर्धर्मं वदतीति	बृह. १।४।१४
तस्मात्त्वं बहुलोऽसि प्रजया च		तस्मात् सहुरुकटाश्वविशेषेण सर्व-	
धनेन च	छान्दो. ५।१५।१	सिद्धयः सिद्धयन्ति	त्रि.म. ना. ५।४
तस्मात्त्वं रयिमान्पुष्टिमानसि	छान्दो. ५।१६।१	तस्मात्सहुरुकटाक्षलेशविशेषणा-	
तस्मात्त्वां पृथग्बलय आयन्ति पृथ-		चिरादेव तत्त्वज्ञानं भवति	त्रि. म.ना. ५।४
प्रथमेणयोऽनुयन्ति	छान्दो. ५।१४।१	तस्मात्सर्गस्वर्गापवर्गहेतुर्भगवान-	
तस्मात्पदमित्याचक्षत		सावादित्यः	मैत्रा. ६।३०
एतमेव सन्तम्	१ ऐत. २।२।९	तस्मात्सर्वगतं ब्रह्म	भ. गी. ३।१९
तस्मात् परमेश्वर एवैकमेव		तस्मात्सर्वदेवस्य प्रोक्षितं प्राजापत्य-	
तद्भवति [नृसिंहो. ८।४+	८।८	मालभन्त	बृह. १।२।७
तस्मात्पराङ्मुखयति नान्तरात्मन्	कठो. ४।१	तस्मात्सर्वप्रयत्नेनघृतादीन्वर्जये-	
तस्मात्पादत्रयं परममोक्षः	त्रि.म.ना. ८।२	यतिः । घृतसूपादिसंयुक्त-	
तस्मात्पावमान्य इत्याचक्षत एतमेव		मग्नं नाद्यात्कदाचन	सं.सो. २।७६
सन्तम्	१ ऐत. २।२।४	तस्मात्सर्वप्रयत्नेन प्राणायामान्स-	
तस्मात्पुत्रमनुशिष्टं लोक्यमाहु-		मभ्यसेत्	जा. ६।२०
स्तस्मादेनमनुशासति	बृह. १।५।१७	तस्मात्सर्वप्रयत्नेन मोक्षापेक्षी	
तस्मात्पुरुष औषति इ वै स तं		भवेद्यतिः	परम. २१
योऽस्मादपि	बृह. १।४।१	तस्मात् सर्वप्रपञ्चोऽयं ब्रह्मैवास्ति	यो. शि. ४।३
तस्मात्पुरुषं पुरुषं सत्यादित्यो भवति	६ ऐत. २।३।२	तस्मात् सर्वमानुष्यभमित्याचक्षते	
तस्मात्पौरुषमश्रित्य सच्छाकैः		यदिदं किञ्च [नृ. पू. १।१+]	ग. पू. १।६
सत्समागमैः	भवसं. १।५०	तस्मात्सर्वमापोमयं भूतं सर्वं भृग्वक्त्रि-	
तस्मात्प्रकाशात्मा (नारायणः)	ना.उ.ता. १।५	रोमयं...	२ प्रणवो. २१
तस्मात्प्रागाथा इत्याचक्षत एतमेव		तस्मात्सर्वाणि भूतानि	भ.गी. २।३०
सन्तम्	१ ऐत. २।२।३	तस्मात्सर्वात्मना चित्ते भासमानो	
तस्मात्प्रजमनं परमं वदन्ति	महाना. १७।७	ह्यसौ नरः । जानन्दयति	
तस्मात्प्रणम्य प्रणिवाये कार्यं	भ. गी. ११।४४	दुःखादर्थं जीवात्मानं..	कठक. २८
तस्मात्प्रणम्य एव प्राणायामः	शाण्ड. १	तस्मात् सर्वायुषमुच्यते सर्वमेव त	
		आयुर्यन्ति	तेचि. २।३

तस्मात्सर्वासु दिक्ष्वन्नमेव दशकृतं..
जानीयाद्यो जानीते

सोऽमृतत्वं च गच्छति

तस्मात्सर्वेषु कालेषु [भ.गी.
तस्मात्सर्वोषधमुच्यते (अन्नं)
तस्मात्सर्वत्सरोर्वैप्रजापतिः कालोऽन्नं
ब्रह्मानीदमात्मा चेत्येवं ह्याह
तस्मात्सुक्तमित्याचक्षतएतमेवसन्तम्
तस्मात्सौम्य प्रयत्नेन...भोगेच्छां

दूरतस्त्यक्त्वात्रयमेव समाश्रय
तस्मात् स्त्रियमध उपासीत
तस्मात् स्थूलविराट्स्वरूपो जायते
तस्मात्स्वयमेव समाराधनमकरोत्
तस्मादकारेण परमं ब्रह्मान्विष्य,
मकारेण.. मनआदिसाक्षिण-
मन्विच्छेत्

तस्मादक्षरमित्याचक्षतएतमेवसन्तम्
तस्मादक्षरान्महत्, महतोऽहङ्कारः,
तस्मादहङ्कारात्पञ्चतन्मात्राणि
तस्मादखण्ड एवास्मि यन्मदन्यन्न
किञ्चन । दृश्यते श्रूयते तद्यद्ब्रह्मणोः

ऽन्यन्न तद्भवेत्

तस्मादखण्डं मम रूपमेतत्
तस्मादमावेव देवेषु लोकमिच्छते,
ब्राह्मणे मनुष्येष्वेताभ्यां

हि रूपाभ्यां ब्रह्माभवत्

तस्मादप्रियष्टव्यश्चेतव्यः स्तोतव्यो-
ऽभिध्यातव्यः

तस्मादग्निहोत्रं परमं वदन्ति
तस्मादग्निः समिद्धो यश्च सूर्यः (मा.)
तस्मादग्निः समिद्धो यस्य सूर्यः सोमा-
त्पर्जन्य ओषधयः पृथिव्याम्

तस्मादग्नीन् परमं वदन्ति
तस्मादज्ञानसम्भूतं
तस्मादणिमादिसिद्धिर्भवति
तस्मादतिसृष्टिः , अतिसृष्ट्या
हास्यैतस्यां भवति
तस्मादद्वैत एवास्मि न प्रपञ्चो न

संसृतिः
३१

छान्दो. ४।३

नृ.पू.७. २।३

८।७+८।२७

तैत्ति. २।२।२

मैत्रा. ६।१५

१ ऐत. २।२।६

मुक्तिको. २।१५

बृह. ६।४।२

त्रि.म.ना. २।६

सामर. ३

नृसिंहो. ७।५

१ ऐत. २।२।१०

गोपालो. २।१३

बराहो. ३।१

बराहो. ३।४

बृह. १।४।१५

मैत्रा. ६।३४

महाना. १७।९

मुण्डको. २।१।५

मुण्ड. २।१।५

महाना. १७।८

भ.गी. ४।४२

अद्वयता. ७

बृह. १।४।६

अ.पू. ५।७६

तस्मादद्वैतमेवास्ति न प्रपञ्चो न

तस्मादनिष्टमेवेष्टमिव भाति

तस्मादन्तर्दृष्ट्या तारक एवानुसन्धेयः

तस्मादन्तःकरणमतिविमलं भवति

तस्मादन्नं ददत्सर्वोण्येतानि ददाति

तस्मादन्यन्न परं किञ्चनास्ति

[अ.शिरः ३।१४+

तस्मादन्यगता वर्णा आश्रमा अपि

नारद । आत्मन्यारोपिताः सर्वे

भ्रान्त्या तेनात्मवादिना

तस्मादन्योन्यमाश्रित्य ह्येतं प्रीत-

मनुक्रमात्

तस्मादन्वक्षरं प्रयुज्जानः स्वरवन्ति

व्यञ्जनानि यथाक्षरं दर्शयेत्

तस्मादपक्ककषाय इममेवोक्ताप्र-

विद्योतं तुरीयतुरीयमात्मानं

नृसिंहानुष्टुभैव जानीयात्

तस्मादपरिहार्येऽयं

तस्मादपि दीक्षितमाहुः सत्यं वदेति ।

सत्ये ह्येव दीक्षा भवति

तस्मादपि पृष्ठत उपस्पृष्टो मनसा

विजानाति

तस्मादपि प्रतिरूपं जातमाहुः ,

हृदयादिव सृष्टो हृदयादिव

निर्मित इति

तस्मादप्येहाददानमग्रदधान-

मयजमानमाहुः

तस्मादप्येतर्हामन्त्रितोऽहमयमित्ये-

वाप्र उक्त्वाऽथाऽन्यन्नाम प्रब्रूते

तस्मादप्येतर्होकाकी कामयते जाया

मे स्यादथ प्रजायेय

तस्मादप्राणन्नपानसुद्रायति

तस्मादप्राणन्नपाननृच-

मभिव्याहरति

तस्मादत्रय इत्याचक्षतएतमेव सन्तं

तस्मादप्राणन्नपानन्साम गायति

व्याहरति

जा.द. १०।३

त्रि.म.ना. ५।३

अद्वयता. ५

त्रि.म. ना. ५।४

म.ना. १७।१२

बटुको. २५

ना.प. ६।२०

त्रि.प्रा. २।४

संहितो. २।४

नृसिंहो. ६।१

भ.गी. २।२७

बृह. ३।९।२३

बृह. १।५।३

बृह. ३।९।२२

छान्दो. ८।८।५

बृ.उ. १।४।१

बृह. १।४।१७

छान्दो. १।३।४

छान्दो. १।३।४

१ ऐत. २।१।६

छान्दो. १।३।४

छान्दो. १।३।३

तस्मादृच्यध्युद५ साम गीयत इयमेव		तस्मादापेरोङ्कारः सर्वमाप्नोतीत्यर्थः	२प्रणवो. १४
साऽग्निरमस्तसाम	छान्दो. १।६।१	तस्मादात्विज्यं करिष्यन् वाचि स्वर-	
तस्माद्भ्यासयोगेन मनः प्राणान्		मिच्छेत तथा वाचा स्वरसम्प-	
निरोधयेत्	त्रि.ब्रा. २।२१	अयाऽऽत्विज्यं कुर्यात्	बृह. १।३।२५
तस्मादयमाकाशः स्त्रिया पूर्यत एव		तस्मादाहुर्बलं सत्यादोजीयः	बृह. ५।१४।४
ता५ समभवत्ततो मनुष्या		तस्मादाहुर्विद्योतयतेस्तनयति..(मा.पा.)	छां.उ.७।११।१
अजायन्त	बृह. १।४।३	तस्मादाहुर्विद्योतते स्तनयति वर्षि-	
तस्मादयं बिल्ववनस्पतिर्महान् समस्त-		व्यति वा	छां. ७।११।१
देवर्षिसुतीर्थरूपः	१ बिल्वो. ६	तस्मादाहुःसोऽप्यत्यसोऽप्रेतिपुनरुत्पादन-	
तस्मादर्धर्च इत्याचक्षत एतमेव सन्तम्	१ ऐत. ३।२।८	मेवास्य तन्मरणमेवास्यावभृथः	छां.दो.३।१७।५
तस्मादलिङ्गो धर्मज्ञो ब्रह्मलिङ्गमनु-		तस्मादिति च भवेण जगत्सृष्टिः	
व्रतम् । ...अज्ञातचरितं चरेत्	ना.प. ४।३५	समीरिता । वेदाहमिति	
तस्माद्विमुक्तमेव निपेवेत [रामो.१।१ तारसा. १।१		मन्त्राभ्यां वैभवं कथितं हरेः	मुद्रलो. १।८
तस्मादव्यक्तेकाक्षरम्	गोपालो. २।१३	तस्माद्वित्थैव न्यूङ्गयन्ति	शौनको. ३।४
तस्मादश्वा अजायन्त [पु.सू. ८+	चिन्त्यु. १२।५	तस्मादिदन्द्रो नामेदन्द्रो ह वै नाम	
[क्र.अ.८।४।१८=मं.१०।९०।१०+	वा.सं. ३१।८	तमिदन्द्रं सन्तमिन्द्र इत्याचक्षते	२ऐत. ३।१४
तस्मादसक्तः सततं	भ.गी. ३।१९	तस्मादिदमर्धवृगलमिव स्व इति ह	
तस्मादसतः सज्जायेत	छान्दो. ६।२।१	स्माह याज्ञवल्क्यः	बृह. १।४।३
तस्मादसतः सज्जायत इति (मा.पा.)	छान्दो. ६।२।१	तस्मादिदमानुषुभं साम यत्र	
तस्मादहङ्कारनामाऽनिरुद्धः	सङ्कर्षणो. १	कचिन्नाचष्टे	ग.पू. २।१
तस्मादहङ्कारात्पञ्च तन्मात्राणि	गोपालो. २।१३	तस्मादिदमेव मुख्यद्वारं कलौ नान्येषां	
तस्मादहमिति सर्वाभिधानं तस्यादि-		भवति तस्मादिदं साङ्गं साम	
रयमकारः	नृसिंहो. ७।२	जानीयात् । यो जानीते सो-	
तस्मादहं च तस्मिन्नेवावस्थीयते	प.हं. २	ऽमृतत्वं च गच्छति	नृ.पू. १।५
तस्मादहं पशुपाशविमोचकः	भस्मजा. २।७	तस्मादिदं जगत्सर्वं वैष्णवं..तथैव	
तस्मादहं रुद्रो यः सर्वेषां परमागतिः	भस्मजा. २।५	धर्मविज्ञानं वैदिकं वैष्णवं..	भवसं. ५।१६
तस्मादाकाशजं बीजं विन्यात्	त्रि.ता. ५।२२	तस्मादिदं साङ्गं साम जानीयात्,	
तस्मादाकाशं बीजं विद्यात्,		यो जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति	नृ.पू. १।३
तदेव ज्यायः	नृ.पू. ३।५	तस्मादिदं साम मध्यमं जपति	नृ.पू. १।७
तस्मादाकाशं बीजं शिवो विद्यात्	ग.पू. २।५	तस्मादिदं साम यत्र कुत्रचिन्नाचष्टे ।	
तस्मादात्मज्ञं हर्चयेद्भूतिकामः	मुण्ड. ३।१।१०	यदि दातुमपेक्षते ...पुत्राय..	
तस्मादात्मन आकाशः, आकाशाद्वायुः	त्रि.ता. १।१४	दास्यत्यन्यस्मै शिष्याय वा	नृ.पू. १।४
तस्मादात्मन आकाशः सम्भूतः	पैङ्गलो. १।३	तस्मादिदं साम येन केनचिदाचार्य-	
तस्मादात्मन्यहङ्कारमुत्सृज्य...		मुखेन यो जानीते स तेनैव शरी-	
मोक्षोपायं विचिन्तयेत्	शिवो. ७।११६	रेण संसारान्मुच्यते	नृ.पू. १।५
तस्मादात्मानमेवैनं जानीयात्	नृसिंहो. ५।४	तस्मादिदं साम सच्चिदानन्दमयं परं	
तस्मादादिगणेशो भवानुच्यते	ग.शो. ४।५	ब्रह्म, तमेवं विद्वानमृत इह भवति	नृ.पू. १।६
तस्मादादित्यात्मा ब्रह्म	मैत्रा. ६।१६	तस्मादिदं सामाङ्गं प्रजापतिः	नृ.पू. १।७
तस्मादानन्दमयोऽयं लोकः	सामर. ५		

तस्मादिन्द्रो देवानां (मध्ये)

अधिकोऽभवत्

तस्मादिमाः प्रजाः प्रजायन्त

तस्मादीशानो महादेवो महादेवः

तस्मादीश्वरः कामोऽभिधीयते । तत्परि

भाषया कामः ककारं व्याप्नोति

तस्मादुच्यते उपमिति

तस्मादुच्यते ज्वलन्तमिति

तस्मादुच्यते दत्तत्रिय इति

तस्मादुच्यते नमामीन

तस्मादुच्यते नृमिदामिति

तस्मादुच्यते भगवान्महेश्वरः

तस्मादुच्यते भद्रमिति

तस्मादुच्यते मीयमिति

तस्मादुच्यते मद्यविषमिति

तस्मादुच्यते मय्यमयमिति

तस्मादुच्यते रिति

तस्मादुच्यते सव रेण्वमिति

तस्मादुच्यते कामः कामान्कामः

परः शिवः । कार्गोऽय/काष्णोऽयं)

कामदेवोऽयं बोध्य भग उच्यते

तस्म दन्तिषु कौ नेय

तस्मादन्तिषु न ह वा तानि रक्षा-

स्यादित्यं योगयन्ति याव...

तस्मादुनेषु चरन् शृणीतयकामकाम-

येतन् म प्य एवविदुःतातात्मने

वा...यं कामं कामयते तम गायति

तस्मादुपसंहर्त्रे महाप्राप्ताय वै

नमोनमः

तस्मादुपमितान् (गुणेः) सम्यक्

सहजं प्राप्यते गुणेः ।. सतत-

मात्माभ्यामनो भवेत्

तस्मादु ब्रह्मणोऽपतिः

तस्मादु हेऽभिदुःता भूयात्

तस्मादु सर्वेषु लोकेषु क्षत्रस्यैव

प्रशमनमभूत्

तस्मादु हेऽन्विष्यपि चाण्डालायो-

च्छिष्टं प्रयच्छेदात्मनि हेवास्य

तद्वैश्वानरे हुतः स्यात्

अव्यक्तो. ६

प्रश्नो. ११४

महो. ११३

त्रि.ता. १५

नृ.पू. २५

नृ. पू. २५

शांडि ३२१

नृ.पू. २१३

नृ.पू. २५२१९

अ.शिर. ३५

नृ.पू. २०१

नृ.पू. २१०

नृ.पू. २५

नृ.पू. २१२

नृ.पू. २५

नृ.पू. २५

त्रि.ता. ११२

भ.गी. २१७

सहैव. २

बृह. १३१२८

अ.शिरः. ३३

अमन. २५७

बृ.उ. १३१२१

छां.उ. १७८

छान्दो. ५३१७

छान्दो. ५२४४

तस्मादृगित्याचक्षत एतमेव सन्तम्

तस्मादृग्यजुस्सामान्यपक्रान्त-

तेजांस्यासन्

तस्मादृचः साम यजूषि दीक्षा

यज्ञाश्च सर्वे क्रतवो दक्षिणाश्च

तस्मादेकमेव व्रतं चरेत् प्राण्याश्च-

वापान्याश्च

तस्मादेकाकी न रमते स द्वितीय-

मच्छन् स हैतावानास

तस्मादेतं ऋषयः प्रजाकामा दक्षिणं

प्रतिपद्यन्ते

तस्मादेन एतेनाख्यायन्ते प्राणा इति

तेन ह वा तत्कुलमाचक्षते यस्मि-

न्कुले भवन्ति

तस्मादेतत्पावत्रं तस्य न्यमनम्

तस्मादेनपुरुषमुक्ताथमतिरहस्यं

राजगुह्यं देवगुह्यं गुह्यादपि

गुह्यतरं नादीक्षितायोपदिजेन

तस्मादेनदुभयलोमकमन्तरनो-

ऽलोमका हि योनिरन्तरनः

तस्मादेतत् त्रयं त्यजेत्

तस्मादेतद्ब्रह्म नाम रूपमन्नं च जायते

तस्मादेतमवोकथमुपासीन

तस्मादेतानि ब्रह्मैव भवतीति...

तस्मादेतानिषण्णां नारमिहचक्राण्ये-

तेष्वङ्गेषु न्यस्यानि भवन्ति

तस्मादेतां तुरीयां श्रीकामराजीया-

मेकादशधा भिन्नामेकाक्षरं ब्रह्मेति

यो जानीते स तुरीयं पदं प्राप्नोति

तस्मादेतां रात्रिं प्राणभृतः प्राणं न

विच्छिन्द्यात्

तस्मादेते ऋषयः शुक्ल इष्टिं कुर्वन्ति,

इतर इतर स्मिन्

तस्मादेनमनुशासति

तस्मादेनं नित्यमावर्तयेत्

तस्मादेनं विजित्यैनं

तस्मादेनं सर्वस्मात् पुत्रो मुञ्चति

तस्मात्पुत्रो नाम

१ऐत. २।२।७

२प्रणवो. १९

मुण्ड. २।१।६

बृह. १।५।२३

बृह. १।४।३

प्रश्नो. १९

बृह. १।५।२१

नृ.षट्च. ७

मुद्रलो. ५।१

बृह. १।४।६

भ.गी. १६।२१

मुण्ड. १।१।९

कौ.त. ३।३

यो.शि. ४।५

नृ.षट्च. ७

त्रि.ता. ५।२३

बृह. १।५।१४

प्रश्नो. १।१२

बृह. १।५।१७

गो.पू. ३।११

भ.गी. २।२५

बृ. उ. १।५।१७

तस्मादेनं स्वपितीत्याचक्षते, स्व५ ह्यपीतो भवति	छान्दो. ६।८।१ २ऐत. ४।२	तस्मादोमित्यनुजानन्ति, ओमिति प्रतिपद्यन्ते, ओमित्यस्यावृत्ते	शौनको. १।५
तस्मादेनां (स्त्रियं) न हिनस्ति तस्मादेव (आकाशात्) जातानि जीवन्ति (भूतानि)	त्रि.तां. ५।२२ त्रि.म.ना. ६।१	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता। जल- मित्येकोऽस्य रसं बोधयति	मैत्रा. ६।४
तस्मादेव दृढतरदेहात्मभ्रमो भवति तस्मादेव परोरजसेति सोऽहमित्यव- धार्यात्मानं गोपालोऽहमिति भावयेत्	गोपालो. २।३	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता। पारामत तेजस्तत् प्रधाभिहितमप्रा- वादित्ये प्राणे	मैत्रा. ६।३७
तस्मादेवमेवेममात्मानं परं ब्रह्मानु- सन्दध्यान्	नृसिंहो. २।८ आपें. २।३	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता- परिमितं तेजः	मैत्रा. ७।११ भ.गी. १७।२४ शौनको. ४।८
तस्मादेवमेवोपासीत तस्मादेव सच्छब्दवाच्यं ब्रह्माविद्या- शब्दं भवति	त्रि.म.ना. २।५	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता- परिमितं तेजः	१ ऐत. २।१।३ महाना. १७।३
तस्मादेवविच्छान्तो दान्तस्तितिष्ठुः समाहितो भूत्वाऽऽत्मन्येवात्मानं पश्यति सर्वमात्मानं पश्यति	बृ.उ. ४।४।२३	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता- परिमितं तेजः	सङ्कर्षणो. १ महाना. १७।५
तस्मादेवविच्छान्तोत्रियस्य दारेण नोपहासमिच्छेत्	बृ.उ. ६।४।१२	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता- परिमितं तेजः	भवसं. २।५९
तस्मादेवविदमं ब्रह्माणं कुर्वीत, नानेवविदमं	छां. ४।१७।१०	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता- परिमितं तेजः	बृ.उ. १।५।२ महाना. १७।६
तस्मादेवं विदित्वेनमद्वेते योजयेत् स्मृतिम् । अद्वेते समनुप्राप्य जड- वल्लोकमाचरेत्	वेतथ्य. ३७	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता- परिमितं तेजः	१ ऐत. १।८।३
तस्मादेवं विद्वाननशिष्यन्नाचामे- दशित्वा... (मा.पा.)	बृ.उ. ६।१।१४	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता- परिमितं तेजः	त्रि.म.ना. ५।४
तस्मादेवं विद्वान्न परस्मा अग्निं चिनुयात्	३ऐत. २।४।२	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता- परिमितं तेजः	छान्दो. ८।३।३
तस्मादेव एव यज्ञस्तस्य मनश्च वाक्च वर्तनी	छान्दो. ४।१६।१	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता- परिमितं तेजः	त्रि.म.ना. ५।४ भ.गी. ५।१९
तस्मादेव प्रविक्ताहारतर इवैव भवत्यस्माच्छारीरादात्मनः	बृ.उ. ४।२।३	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता- परिमितं तेजः	महाना. १८।१ महाना. १७।१५
तस्मादेव हि सत्यस्वरूपो न हान्यवस्थ- प्रमेयमनात्मप्रकक्षिम्	नृसिंहो. ५।३	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता- परिमितं तेजः	अ.शिरः. ३।१२
तस्मादेवां तन्न प्रियं यदेतन्म- नुष्या विभुः	बृ.उ. १।४।१०	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता- परिमितं तेजः	२प्रणवो. २० ३ऐत. २।३।१ २प्रणवो. १४
तस्मादोद्धारं ऋग्भवति, यजुषियजुः तस्मादोद्धारं सऋभूतो गोपालो विश्वसंस्थितः	२प्रणवो. ९ गोपालो. २।१९	तस्मादोमित्यनेनतदुपासीता- परिमितं तेजः	

तस्माद्वाङ्मणः क्षत्रियमधस्तादुपास्ते

बृह. १।४।११

तस्माद्यजमानश्चिस्वेतानग्नीनात्मान-

तस्माद्वाङ्मणः पाण्डित्यं निर्विद्य

बृह. ३।५।१

मभिध्यायेत्

मैत्रा. १।१

बाल्येन तिष्ठासेत्

तस्माद्यज्ञं परमं वदन्ति

महाना. १।७।१०

तस्माद्वाङ्मणः पुरुषरूपं परं ब्रह्मवाह-

मुद्रलो. ३।३

तस्माद्यज्ञात् कस्माद्याङ्गात्प्राण

बृ.उ. १।३।१९

मिति भावयेत्

सहवे. १९

उत्क्रामति

तस्माद्वाङ्मणेभ्यो वेदविद्वयो दिवे

मैत्रा. ७।१०

तस्माद्यज्ञात्सर्वहृत ऋचः सामानि

+चिन्त्यु. १२।४

दिवं नमस्कुर्यात्

१ऐत. ३।५।४

जज्ञिर वा.सं. ३१।७

=मं. १०।९०।९

तस्माद्वाङ्मणो नावेदिकमधीयीता-

यमर्थः स्यादिति

१ऐत. २।२।१

[क्र.अ. ८।४।१८

तस्माद्वाङ्मणो मुख्यो भवति

त्रि.ता. १।७

तस्माद्यज्ञात् सर्वहृतः सम्मृतं पृष-

+चिन्त्यु. १२।४

तस्माद्ब्रह्मतीमेवाभिसम्पादयेत्

मं.ब्रा. २।६

दाज्यम् [पु.सू.

वा.सं. ३१।६

तस्माद्भरद्वाज इत्याचक्षत एतमेव

प.इंसो. ९

[क्र. ८।४।१८=मं. १०।९०।८।+

बृह. १।३।२९

सन्तम्

मैत्रा. ६।१०

तस्माद्यज्ञं स्वरयन्तं दिदृक्षन्त एव

मंत्र. २।२६

तस्माद्भूर्गो देवस्य धीमहीत्येव-

इतिहा. १

तस्माद्यतिः स्वहृदयाचिनमेव कुर्यात्

नृ.पू. १।१

मीकाराक्षरं गृह्यते

इतिहा. १

तस्माद्यत्पुरुषो मनसाऽभिगच्छति

छान्दो. ६।२।४

तस्माद्वावाभावौपग्नियज्यपरमात्म-

इतिहा. १

तद्वाचा वदति

छान्दो. ६।२।३

ध्यानेन मुक्तो भवति

इतिहा. १

तस्माद्यत्र क च न गच्छति तदेव

रामो. १।१

तस्माद्भिर्हृर्हिण्यं रसेन न दृष्टं च

इतिहा. १

मन्येत तदविमुक्तमेव

सन्ध्यो. ३

न स्पृष्टं च न ग्राह्यं च

छान्दो. ७।६।१

तस्माद्यत्र क च न गच्छेत्तदेव मन्येत

नृ.पू. ४।३

तस्माद्भुम्बः स्वगित्युपासीत

रामो. ४।४८

तस्माद्यत्र कच वर्षति तदेव भूयिष्ठ-

बृह. ५।१४।४

तस्माद्भोक्ता पुरुषो भोज्या प्रकृति-

आथ. द्वि. ८८

मन्नं भवत्यद्रय एव तद्वय-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यदनेनाभ्रमन्ति तेनैता-

तस्माद्यद्यपि दशगन्त्रीर्नाश्रीयाद्यश्च ह
जीवेदथवाऽद्रष्टा.. भवत्यथान्न-
स्याये इष्टा भवति छान्दो. ७।९।१
तस्माद्यद्यपि बहव आभीरन्न-
स्मरन्तो नैव ते कंचन गणयुः छांदो. ७।१३।१
तस्माद्यद्यपि बहुविदचित्तो भवति
नायमस्तीत्येतमाहुः छान्दो. ७।५।२
तस्माद्यद्यपि राज्ञा परमतां गच्छति
ब्रह्मेवान्तत उपनिश्रयति बृह. १।४।११
तस्माद्यद्यपि सर्वज्यानि जीयत
आत्मना च जीवति बृह. १।५।१५
तस्माद्यमहरहर्वा एवंविदस्वर्गं
लोकमेत छान्दो. ८।३।५
तस्माद्यथा कथा च विशया बह्वन्नं
प्राप्नुयात् । अराध्यस्मा अन्न-
मित्याचक्षते तैत्ति. ३।१०।१
तस्माद्यस्य महाबाहो
तस्माद्यस्ये कस्ये च देवतायै हवि-
गृह्णते भागिन्यावेवास्यामशना-
पिपासे भवतः म.गी. २।६८
तस्माद्युक्तं सत्रा योगात् २।१८
तस्माद्युद्धयस्व भारत २।१८
तस्माद्ये के च सावित्रं विदुः सूर्यना. ३।१
तस्माद्योगं तमेवादौ सायको नित्य-
मभ्यसेत् यो.शि. १।६६
तस्माद्योगात्पतरो नास्ति मार्गस्तु
मोक्षदः यो.शि. १।५३
तस्माद्योगाय युज्यस्व म.गी. २।५०
तस्माद्योगी भवाजुन म.गी. ६।४६
तस्माद्योमृत्योः पापमृत्योः संसृजं
विभीषारस एत मन्त्रराजं नृ.प. २।१
नारहिह नारुपुमं गृह्णीयत्
तस्मादुद्रानेव माध्यन्दिना सन्नं
त्रैष्टुभंवेति जौनको. ३।४
तस्माद्वरेण्येकाराक्षरं गृह्णते त्रि.ना. १।६
तस्माद्वर्णाश्रमादीनां तिर्यन्तेपि-
त्तिकाः क्रियाः । अतिस्मृत्युक्तं
मार्गेण कर्तव्या एष निश्रयः भ.सं. २।६६
तस्माद्वसिष्ठ इत्याचक्षत एतमेव सन्तं १।१८. २।२।२

तस्माद्वा इन्द्रोऽतितरा मिवान्यान्देवान्
स ह्यनन्नेदिष्टं परस्पर्श केनो. ४।३
तस्माद्वा एतदशिष्यन्तः पुरस्ताद्योप-
रिष्टाद्याद्विः परिदधति लम्भुको
ह वासो भवत्यनमो ह भवति छान्दो. ५।२।२
तस्माद्वा एतमिमममुं चाद्रीथमुपासीत छान्दो. १।३।२
तस्माद्वा एतस्मात्प्राणमयात् । अन्या-
ऽन्तर आत्मा मनोमयः तैत्ति. २।३
तस्माद्वा एतस्मादन्नरममयात् ,
अन्योऽन्तर आत्मा प्राणमयः तैत्ति. २।२
तस्माद्वा एतस्मादात्मन आकाशः
सम्भूतः । ना.उ.ता. १।५+ तैत्ति. २।१।१
तस्मादा एतस्मादात्मनि सर्वे
प्राणाः... भवान्युच्चान्नि मेत्रा. ६।३२
तस्माद्वा एतस्माद्विज्ञानमयात् ,
अन्योऽन्तर आत्मानन्तरमयः तैत्ति. २।५
तस्माद्वा एतस्मादन्तमनोमयात् , अन्यो-
ऽन्तर आत्मा तज्ज्ञानमयः तैत्ति. २।४
तस्माद्वा एत मेतुं तीर्त्वाऽपि नक्तः
महरेवावतिष्ठत्यने छान्दो. ८।४।२
तस्माद्वा एत मेतुं तीर्त्वाऽवः सन्न-
नन्त्रो भवति छान्दो. ८।४।२
तस्माद्वा एते देवा अतिरामिवान्यान्
देवान् यस्मिन्निर्वायुः... ते ह्यन-
त्प्रथमो विद्वान्कार ब्रह्मेति केनो. ४।२
तस्माद्वा एष उभयात्मा, एव विद्वान्म-
न्त्राभिधाययदशतमन्त्रेव यजतीति मेत्रा. ६।९
तस्माद्वा मंदव इत्याचक्षत एतमेव
सन्तम १।१८. २।१५
तस्माद्वायुरेव व्यष्टिर्वायुः समष्टिः.. बृह. ३।३।२
तस्माद्वासनया युक्तं मनो बद्धं
विदुर्बुधः । सम्यग्वासनया
त्यक्तं मुक्तमित्यभिधीयते मुक्तिको. २।१६
तस्माद्विद्यया तपसा चिन्तया
चोपलभ्यते ब्रह्म मेत्रा. ४।४
तस्माद्विद्वानेतेनैवायतनैकतरमन्वेति
(मा.पा.) प्रभो. ५।२
तस्माद्विद्वानेतेनैवायतनैकतर-
मन्वेति प्रभो. ५।२

तस्मात् (सत्सङ्गात्) विधिनिषेध-
विवेको भवति

त्रि.म.ना. ५।४

तस्माद्विराळजायत [ततो विराडिति
[ऋ.अ.८।४।१७=मं.१०।९०।५

वा.सं. ३१।५

+चित्त्यु. १२।२

तस्माद्विराडित्यनया पादनारायणा-
द्धरेः । प्रकृतेः पुरुषस्यापि

मुद्रलो. १।५

समुत्पत्तिः प्रदर्शिता

तस्माद्विराडभूतं भव्यं भविष्य-

ना.प. ९।१३

द्रवत्यनश्वरम्

तस्माद्विशृङ्गमेवैतदिहानुद्रवन्ति

शौनको. २।३

तस्माद्विधामित्र इत्याचक्षत एतमेव

१ऐत. २।१४

सन्तम्

तस्माद्विष्णुरादित्यानामधिकोऽभवत्

अव्यक्तो. ६

तस्माद्विरेखं भवति तं देवकीपुत्रं

यज्ञोप. ४

समाश्रये

तस्माद्वेदोदितं कर्म नित्यं कुर्या-

भवसं. १।३७

दतन्निद्रतः ।...प्राप्नोति परमां गतिम्

तस्माद्वेव सामाश्रुते, सान्तः सायुज्यं

बृह. १।३।२२

सलोकतां जयति

तस्माद्वैकुण्ठं, न पुनरागमनं...गच्छति

यज्ञोप. ४

तस्माद्वै गौतम पुरुषं प्रेतमाहुर्वर्ध-

बृह. ३।७।२

सिपतास्याङ्गानीति

तस्माद्वै सम्राडपि यत्र स्वः पाणिर्न

बृह. ४।३।५

विनिर्ह्रायतेऽथ यत्र वागुच्चारय-

त्युपैव तत्र न्येतीत्येवमेवैतन्..

तस्माद्वै सम्राडपि यां कां च दिशं

बृह. ४।१।४

गच्छति नैवास्या अन्नं गच्छति

तस्माद्वपतिषिक्तान्यङ्गानि भवन्ति

नृ.पू. २।२

तस्मान्न इह मुञ्चत विश्वेदेवाः

सहवै. ३

सजोषसः

तस्मान्न कोऽपि ज्यायान्

मुद्रलो. २।३

तस्मान्न जनमियान्नान्तमियान्नेत्पा-

बृह. १।३।१०

प्मानं मृत्युमन्ववायानि

तस्मान्न जायते चित्तं चित्तदृश्यं न

अ.शां. २।८

जायते । तस्य पश्यन्ति ये जार्ति

खे वै पश्यन्ति ते पदम्

तस्मान्न प्रमाद्येत् (सत्यात्)

१ऐत. १।१।१

तस्मान्न भिन्नं नाभिन्नमाभिभिन्नो

कृष्णो. २५

न वै प्रभुः

तस्मान्न सङ्ख्यास्मिन् एष लोकः

सं.सो. २।५९

तस्मान्नानारूपाण्याप्नोति (भूवात्मा)

मैत्रा. ३।५

तस्मान्नारायणादण्डजस्वेदजोद्वि-

ना.पू.ता. ५।४

ज्जगरायुजमनसिजादयः

तस्मान्नार्हम्यनृतं वक्तुं स तूष्णीं

प्रश्नो. ६।१

रथमारुह्य प्रवव्राज

तस्मान्नार्हा वयं हन्तुं

भ.गी. १।३७

तस्मान्नित्यमकर्ताऽहमिति

भावनयेद्वया । परमामृतनाम्नी

महो. ४।१६

सा समतैवावशिष्यते

तस्मान्निरध्यवसायो निस्सङ्कल्पो

मैत्रा. ६।३०

निरभिमानस्तिष्ठेत्

तस्मान्निर्यपयं नित्यं मनः कार्यं

ब्र.त्रिं. ३

सुमुक्षुणा

तस्मान्नूनंसकलत्रिपयान्निष्कला-

ध्यात्मयोगाद्वायोर्नाशस्तदनु

अमन. २।४०

मनसस्तद्विनाशाच्च मोक्षः

तस्मान्नृसिंह आसीत् परमेश्वरो जग-

नृ.पू. २।९

द्वितं वा एतद्रूपं यदक्षरं भवति

तस्मान्नेष्ट्रियाजुकः स्यात् पशुभ्य

बृह. १।५।२

एकं प्रायच्छत्

तस्मान्न्यासमेपां तपसामतिरिक्त-

महाना. १।७।१२

माहुः

तस्मान्नमकारेण परमं ब्रह्मान्विच्छेत्

नृसिंहो. ७।३

तस्मान्नमन एव पूर्वरूपं, वागुत्तर-

रूपं,.. समानमेतयोरत्र पितुश्च

३ऐत. १।१।२

पुत्रस्य च

तस्मान्नमनः पृथङ्नास्ति जगन्माया

जा.द. १०।७

च नास्ति हि

तस्मान्नमनोयुक्तान्तर्दृष्टिस्तारक-

अद्वयता. ६

प्रकाशा भवति

तस्मान्नमन्त्रौषधाज्यामिषपुरोडाश-

स्थालीपाकादिभिर्नष्टव्य-

मैत्रा. ६।३६

मन्तर्वेद्याम्

तस्मान्नममत्वमेकोऽसीति ह कौषी-

छां. १।५।२,४

तकिः पुत्रमुवाच

तस्मान्नमद्रंप्रातःसवनमभवत्

शौनको. २।१

तस्मान्नमलोद्वाससं यशस्विनीमभि-

बृह. ६।४।६

कर्म्योपमंत्रयेत्

तस्मान्माध्यमा इत्याचक्षत एत-
मेव सन्तम्
तस्मान्मानसं परमं वदन्ति
तस्मान्मायया बहिर्वेष्टितं (ब्रह्माण्डं)
भवति
तस्मान्मायामेतां (परमात्मनः)
शक्तिं विद्यात्
तस्मान्मायामेतां शक्तिं वेद स
मृत्युं जयति
तस्मान्मायोपाधिक आदिनारायण-
स्तथा स्वस्वरूपं भजति
तस्मान्मुमुक्षुभिर्नैव मतिर्जीवेश-
वादयोः । कार्या किन्तु ब्रह्मतत्त्वं
निश्चलेन विचार्यताम् [महो. ४।७५+ वराहो. २।५६
तस्मान्मूढा न जानन्ति मिथ्या-
तर्केण वेष्टिताः
तस्मान्मूर्तिरेव रयिः
तस्मान्मूलाविद्याण्डस्य सावरणस्य
विलयो भवति
तस्माल्लक्ष्मीनारायणं सर्वबीजम्
तस्माद्विज्ञशरीरात्मकोऽयं जीवस्य
स्वभावः
तस्माल्लोकात्पुनरैतस्मै लोकाय
कर्मण इति तु काम्यमानो.. न
तस्य प्राणा उत्क्रामन्ति
तस्माल्लोके वेदे ब्रजलीला गीयते
तस्मिन्काले (चित्तवृत्तिहीने)
विदेहीति देहस्मरणवर्जितः
तस्मिन् (चित्ते) क्षीणे जगत्क्षीणं
तच्चिकित्स्यं प्रयत्नतः
तस्मिन्बुद्धमुत नीलमाहुः पिङ्गल-
हरितं लोहितं च
तस्मिन् गर्भे दधाम्यहम्
तस्मिन् दृष्टे क्रिया कमे यातायातो
न विद्यते
तस्मिन्नग्नौ तिष्ठति अग्निस्तं न वेद,
स ह्यात्मा
तस्मिन्नग्नयः पिण्डो नाभिमण्डल-
संस्थितः । अस्य मध्येऽस्ति हृदयं..

१ऐत. ३।१।२
म.ना. १७।११
नृ.पू. ५।३
नृ.पू. ३।२
ग.पू. २।३
त्रि.म.ना. ३।७
यो.शि. १।३४
प्रश्नो. १।५
त्रि.म.ना. ३।६
ना.पू.ता. ४।१०
सामर. १००
बृह. ४।४।६
सामर. ५
ते.वि. ४।५४, ५५
महो. ३।२१
बृह. ४।४।९
भ.गी. १।४।३
यो.चू. १।१३
गोपालो. १।७
त्रि.ब्रा. २।६

तस्मिन्नयं (हृदाकाशे) पुरुषो
मनोमयः
तस्मिन्नित्ये तते शुद्धे, चिन्मात्रे नि-
रुपद्रवे । शान्ते... निर्विकारे...
तस्मिन्निदं सर्वं त्रिशरीरमारोप्य
तन्मयं हितदेवेति संहरेदोमिति
तस्मिन्निमानि सर्वाणि भूतान्यन्वा-
यत्तानीति विद्यात्
तस्मिन्निरस्तनिश्चेषसङ्कल्पस्थिति-
मेपि चेत् । सर्वात्मकं पदं शान्तं
तदा प्राप्नोत्यसंशयः
तस्मिन्निरोधिते नूनमुपशान्तं
मनो भवेत्
तस्मिन्नुत्क्रामत्यथेतरे सर्वं
एवोत्क्रामन्ते
तस्मिन्नेकदिने (ब्रह्मणः) आसत्य-
लोकान्तमुदयस्थितिलया जायन्ते
तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवा अन्नं जुहति
[छां. उ. ५।७।२+
तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवाः पुरुषं जुहति
तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ रेतो जुहति
[छान्दो. ५।८।२+
तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवा वर्षं (वृष्टिं)
जुहति [छान्दो. ५।६।२+
तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवाः अद्वां
जुहति [छान्दो. ५।४।२+
तस्मिन्नेतस्मिन्नग्नौ देवाः सोमं
राजानं जुहति [छान्दो. ५।५।२+
तस्मिन्नेताः शरभृष्टीः प्रतिलोमाः
सर्पिषाक्ता जुहुयात्
तस्मिन्नेवाखिलं विश्वं सङ्कोचित-
पटवद्वर्तते
तस्मिन् पुरुषाश्चतुर्दश जायन्ते,
एका कन्या दशेन्द्रियाणि..
तस्मिन्मरुशुक्तिकास्थानुस्फटिकादौ
जलरूप्यपुरुषरेखादिवत्.. गुण-
साम्यानिर्वाच्या मूलप्रकृतिरासीत् पैङ्गलो. १।२

तैत्ति. १।६।१
महो. ४।१२२
नृसिंहो. १।२
छान्दो. २।५।२
महो. ४।६०
शांडि. १।७।२५
प्रश्नो. २।४
त्रि.म.ना. ३।४
बृह. ६।२।१२
बृह. ६।२।१४
बृह. ६।२।१३
बृह. ६।२।११
बृह. ६।२।९
बृह. ६।२।१०
बृह. ६।४।१२
पैङ्गलो. १।२
महो. १।२
पैङ्गलो. १।२

तस्मिन्मां देहि स्वमानामृते लोके
 अक्षते अच्युते लोके अक्षते
 अमृतत्वं च गच्छत्यर्थं नमः
 तस्मिन्यजुर्मयं प्रवयति
 तस्मिन्यदन्तस्तदुपासितव्यम्
 तस्मिन्यशो निहितं विश्वरूपम्
 तस्मिन्यावःसम्पातमुषित्वाऽथैतमेवा-
 ध्वानं पुनर्निवर्तन्ते
 तस्मिन्यदन्तस्तदन्वेष्टव्यं, तद्वाव
 विजिज्ञासितव्यम्
 तस्मिन्योऽन्नं चान्नादं च वेद
 तस्मिन् रसिकान्-दस्वरूपपाश्चाद्दि-
 एव मूर्तीं प्रकटिते
 तस्मिन्नोकाः श्रिताः सर्वे तदु-
 नात्येतिकश्चन । एतद्वैतत् [कठो. ५।८+ ६।१
 तस्मिन्वसति शाश्वतीः समाः
 तस्मिन्वायौ तिष्ठति वायुस्तं न वेद
 स ह्यात्मा
 तस्मिन् विश्वमिदं श्रितम्
 तस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठितं, यच्च प्राणिति
 यच्च न
 तस्मिन्सन्ध्ये स्थाने तिष्ठन्नेते उभे
 स्थाने पश्यति इदं च परलोकं च
 तस्मिन् सहस्रशाखे, निभगाहं
 त्वयि मृजे स्वाहा
 तस्मिन्सुपर्णो मधुकृत् कुलायी भज-
 ज्ञाम्ते मधु देवताभ्यः [त्रिसु. ३+
 तस्मिन्प्रतिष्ठाने सर्व एव प्रतिष्ठन्ते
 तस्मिन्श्चरमसत्रयासे समूलाः
 सर्ववेदनाः
 तस्मिन्निर्दोषे स्फारे..वस्तुदृष्टयः ।
 ...प्रतिविम्बन्ति
 तस्मिन्स्त्वयि किं वीर्यमिति
 (यक्षमवदत्)
 तस्मिन् हास्मिन्नाकाशे प्राण आगतः
 तस्मै ककुषे वरदस्य पुष्ट्यै स्वाहा
 तस्मै तृणं निदधावेतदादत्स्वेति
 (यक्षं) [केनो.+
 तस्मै तृणं निदधावेतद्वेति (यक्षं)
 ३२

आ.प्र. १
 कौ.त. २।६
 महाना. ८।१६
 बृह. २।२।३
 छांदो. ५।१०।५
 छान्दो. ८।१।१
 १ ऐत. ३।१।२३
 सामर. २
 ५।८+ ६।१
 बृह. ५।१०।१
 गोपालो. १।६
 छांदो. ३।१५।१
 बृह. १।५।१
 बृह. ४।३।९
 तैत्ति. १।४।३
 महाना. १।२।३
 प्रश्नो. २।४
 आयुर्वे. २६
 अ.पू. ४।७।१
 केनो. ३।५
 ३ ऐत. १।२।२
 पारमा. ८।२
 ३।५, ९, १०
 केनो. ३।६

तस्मै ते विश्वरूपाय सत्ये नमसि
 हिताय नमः
 तस्मै नमो महादेवाय महारुद्राय..
 तस्मै ब्रह्म प्रब्रूयाच्छक्यमाकुर्वतेति
 तस्मै महाप्रासाय महादेवाय शूलिने ।
 महेश्वराय मृडाय तस्मै रुद्राय
 नमो अस्तु
 तस्मै मृदितकषायाय तमसस्परं
 दर्शयति भगवान् सनत्कुमारः
 तस्मै मृदितकषायाय... दर्शयति
 देवर्षये... (मा.पा.)
 तस्मै रुद्रा माध्यन्दिनं सवनं
 सम्प्रयच्छन्ति
 तस्मै रुद्राय नमो अस्तु
 तस्मै वरिष्ठाय वरप्रवृद्ध्यै स्वाहा
 तस्मै वसवः प्रातस्सवनं सम्प्रयच्छति
 तस्मै वा एतस्मै प्राणाय ब्रह्मण एताः
 सर्वा देवता अयाचनायवर्लि हरन्ति कौ. उ २।२
 तस्मै (इन्द्राय) विद्यामानुष्टुभीं प्रादात्
 तस्मै श्वा श्वेतः प्रादुर्बभूव । तमन्ये
 श्वान उपसमेत्योचुरन्नं नो भग-
 वानागायत्वशनायाम वा इति
 तस्मै स तत्र विजिहीते
 तस्मै स विद्वानुपसन्नाय सम्यक्-
 प्रशान्तचित्ताय... प्रोवाच
 तां तत्त्वतो ब्रह्मविद्याम्
 तस्मै स होवाच एतद्वै सत्यकाम
 परं चापरं च ब्रह्म यदोङ्कार-
 स्तस्माद्विद्वान्... एकतरमन्वेति
 तस्मै स होवाच पितामहश्च श्रद्धा-
 भक्तिध्यानयोगाद्वैहि
 तस्मै स होवाच ब्रह्मविद्यां वरिष्ठाम् ।
 प्राणो ह्येष आत्मा.. (इत्यादि)
 तस्मै सहोवाच यथा गार्ग्य मरी-
 चयोऽर्कस्यान्तं गच्छतः सर्वाः..
 तेजोमण्डले एकीभवन्ति
 तस्मै स होवाच इद्वान्तःशरीरे
 सोम्य स पुरुषो यस्मिन्नेताः
 षोडश कलाः प्रभवन्ति
 मैत्रा. ७।७
 पं.ब्र. १
 संहितो. ३।७
 शरभो. २४
 छान्दो. ७।२६।२
 छान्दो. ७।२६।२
 छांदो. २।२४।१०
 शरभो. ८।१४, २४
 पारमा. ९।२
 छांदो. २।२४।६
 छांदो. १।१२।२
 बृह. ५।१०।१, १
 मुण्ड. १।२।१३
 प्रश्नो. ५।२
 कैव. २
 ब्रह्मो. १
 प्रश्नो. ४।२
 प्रश्नो. ६।२

तस्मै स होवाचातिप्रभान्पुच्छसि ब्रह्मिष्ठोऽसीति तस्मात्तेऽहं ब्रवीमि	प्रश्नो. ३।२	तस्य क मूलं स्यादन्यत्राज्ञात्	छान्दो. ६।८।४
तस्मै सुयन्त्रे सुशेषधये स्वाहा	पारमा. ७।२	तस्य क मूलं स्यादन्यत्राङ्गयः	छान्दो. ६।८।६
तस्मै सूक्ष्मसूक्ष्माय तेजसे स्वाहा	पारमा. १०।५	तस्य (घ्राणस्य) गन्धः परस्तात्	कौ.त. ३।५.
तस्मै ह प्राप्तायार्हाश्चकार । स ह		प्रतिविहिता भूतमात्रा	
प्रातः सभाग उदेयाय	छान्दो. ५।३।६	तस्य चक्षुरर्कोऽन्नमशीतयोऽन्नेन	१ऐत. १।२।६
तस्मै हाप्रोच्यैव प्रवासाश्चक्रे	छान्दो. ४।१०।२	हीदं सर्वमभुते	
तस्मै हैतदेवोवाचात्र ह न किञ्चन		तस्य चक्षुरेव तेजो गच्छति, प्राणं	
वीयायेति	छान्दो. ४।९।३	प्राण एतद्वै ब्रह्म दीप्यते,	कौ.त. २।१३
तस्मै होवाच पृथिवी कलाऽन्तरिक्षं		यश्चक्षुषा पश्यति	
कला द्यौः कला समुद्रः कलैष		तस्य (मनसः) चञ्चलता येषा	
वै सोम्य चतुष्कलः पादो	छान्दो. ४।६।३	त्वविद्यावासनात्मिका ।.. तां	महो. ४।१०२
ब्रह्मणोऽनन्तवान्नाम		विचारेण विनाशय	
तस्मै होवाच प्राणः कला चक्षुः कला	छान्दो. ४।८।३	तस्य चन्द्रमसमेव तेजो गच्छति	
भोत्रं कला मनः कला एष वै		वायुं प्राण एतद्वै ब्रह्म दीप्यते	
सोम्य चतुष्कलः पादो ब्रह्मणः..	छान्दो. ४।५।२	यश्चन्द्रमा दृश्यते	कौ.त. २।१२
तस्मै होवाच प्राची दिक्कला,		तस्य तस्याचलां श्रद्धां	भ.गी. ७।२१
प्रतीची दिक्कला..एष वै सोम्य		तस्य तावत्प्रलयो भवति, प्रलये शून्यं	त्रि.म.ना. ३।५
चतुष्कलः पादो ब्रह्मणः..	छान्दो. ४।७।३	तस्य तावदेव चिरं यावन्न विमोक्ष्ये.	
तस्मै होवाचाग्निः कला, सूर्यः कला,		उथ सम्पत्स्य इति	छां.उ. ६।१४।२
चन्द्रः कला, विद्युत्कलैष		तस्य तृतीयया स्वरमात्रया दिव-	
वै सोम्य चतुष्कलः पादो	भ.गी. ४।१३	मादित्यं...सामवेदं स्वरिति..	
ब्रह्मणो ज्योतिष्मान्नाम	वृह. ३।९।१३	चक्षुषी दर्शनमितीन्द्रियाण्यभवन्	२प्रणवो. ३
तस्य कर्तारमपि मां		तस्य त्रय आवसथास्त्रयः स्वप्रा	
तस्य का देवतेति दिश इति होवाच	वृह. ३।९।१४	अयमावसथोऽयमावसथोऽयं..	२ऐत. ३।१२
तस्य का देवतेति प्रजापतिरिति	वृह. ३।९।१५	तस्य त्वष्टा विदधद्रूपमेति	
होवाच	वृह. ३।९।१६	[वा.सं. ३।१।१७+	चित्त्यु. १३।१
तस्य का देवतेति मृत्युरिति होवाच	वृह. ३।९।१७	तस्य देवतात्मैक्यसिद्धिः	भावनो. १०
तस्य का देवतेत्यमृतमिति होवाच	वृह. ३।९।१८	तस्य देवावसन्वशे [वा.सं. ३।१।२१+	चित्त्यु. १३।२
तस्य का देवतेति स्त्रिय इति होवाच	वृह. ३।९।१९	तस्य द्यौरेव तिरश्चीनवः शोऽन्तरिक्ष-	
तस्य का देवतेत्यसुरिति होवाच	वृह. ३।९।२०	मपूपो मरीचयः पुत्राः	छान्दो. ३।१।१
तस्य का देवतेति स्यमिति होवाच	वृह. ३।९।२१	तस्य द्वितीयया स्वरमात्रयाऽन्तरिक्षं	
तस्य कार्यं न विद्यते	वृह. ३।९।२२	वायुं यजुर्वेदं भुव इति..	
तस्य (मासस्य) कृष्णपक्ष एव रयिः,	भ.गी. ३।१७	नासिके घ्राणमितीन्द्रियाण्यभवन्	२प्रणवो. ३
शुद्धः प्राणः	प्रश्नो. १।१२	तस्य द्वितीयेन वर्णेन तेजो ज्योती-	
तस्य कैवल्यं सिद्धयति	नृ.षट्च. ७	प्यन्वभवत्	२प्रणवो. ३
तस्य (रुद्राक्षस्य) कोटिशतं पुण्यं		तस्य द्वौ स्तनौ देवा उपजीवन्ति	
उभते धारणाभारः	रु.जा. ५	स्वाहाकारं च वषट्कारं च हन्तकारं	
		मनुष्याः स्वचाकारं पितरः	वृह. ५।८।१

तस्य धीराः परिजानन्ति योनिम् [तै.आ.३।१३।२+ तस्य ध्याननिष्ठैव शिखा तस्य ध्यानान्तस्थस्य यज्ञस्तोम- मुच्यते तस्य ध्यानान्तस्थस्य ललाटात् ऋषभः शूलपाणिः पुरुषोऽजायत तस्य ध्यानान्तस्थस्य ललाटात् स्वेदोऽपतत् [महो. १।४+ तस्य (अमनस्कस्य) न कर्मलेपः तस्य नचिकेता नाम पुत्र आस तस्य (लीनमनसः) निश्चिन्ता ध्यानम् (ॐ) तस्य (आत्मनः) निश्चिन्तनं ध्यानम् तस्य निश्चितमेव ऋग्वेदो यजुर्वेदः सामवेदो ह्यथर्वाङ्गिरश्चेति तस्य पश्यन्ति ये जातिं खे वै पश्यन्ति ते पश्यन् † तस्य (ज्ञानिनः) पुत्रा दाय- मुपयान्ति, सुहृदः साधुकृत्यां, द्विषन्तः पापकृत्याम् तस्य पुरस्तादसव आसते, रुद्रा दक्षिणतः, आदित्याः पश्चाद्विश्वे- देवा उत्तरतो ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा नाभ्यां सूर्याचन्द्रमसौ पार्श्वयोः तस्य पुरुषविधां, अन्वयं पुरुषविधः [तै.उ.२।२, +३,४,५ तस्य पुरुषोत्तमस्य उत्तरकटाक्षात्स- मुत्पन्ना जीवाः तस्य पूर्वं समुद्रे योनी रात्रिरेनं पश्चान्महिमान्वजायत तस्य प्रकृतिलीनस्य यः परः स महेश्वरः [महाना.८।१७+ तस्य प्रज्ञा प्रतिष्ठिता [भ.गी.२।५७, +५८, ६१, ६८ तस्य प्रथमया (सहस्रशीर्षेत्यनया ऋचा) विष्णोर्देशतो व्याप्तिरीरिता मुद्गलो. १।२	चिन्त्यु. १३।२ प.हं.प. ११ महो. १।२ महो. १।३ चतुर्वे. १ मं.आ. २।४ कठो. १।१ मं.आ. २।५ आत्मपू. १ ना.पू.ता. ५।११ अ.शां. २८ .... नृ.पू. ५।८ +३,४,५ सामर. २ बृ.उ. १।१।२ शु.र.उ. ३।१८
---	--

† इयं श्रुतिः श्रीमद्भगवद्गीताया ब्रह्मानन्दगिर्याख्याने
(अ. ५. १८ श्लो. १०) दृग्गोचरा भवति ।

तस्य प्रथमया स्वरमात्रया पृथिवीमग्नि- मोषधिवनस्पतीनृगवेदं भूरिति.. जिह्वारसमितीन्द्रियाण्यन्वभवन् तस्य प्रथमेन वणेनापस्नेहश्चान्वभवत् तस्य प्राक् सायमवभृथो नमो ब्रह्मण इति तस्य प्राची दिक् (प्राञ्चः) प्राणाः तस्य प्राची दिक्शिरोऽसौचासौ चेमौ तस्य प्राची दिग्जुहूर्नाम तस्य प्राण एव शिरः तस्य प्राणमेव तेजो गच्छति प्राणं प्राणः, ऐतद्वै ब्रह्म.. तस्य प्राणेन प्रजया पशुभिरवक्षीयस्व तस्य प्राणोऽर्कोऽन्नमशीतयोऽन्नमहीदं सर्वमश्रुते तस्य प्रियमेव शिरः तस्य प्रियं शिरः कृत्वा मोदो दक्षिणपक्षकः । प्रमोद उत्तरः पक्ष आनन्दो गोष्पदायते तस्या प्रिया ज्ञातयः सुकृतमुपय- न्त्यप्रिया दुष्कृतम् तस्य प्रोक्ता अप्रियास्तनवो ब्रह्मा रुद्रो . विष्णुरिति तस्य फलानि तपसानुदन्तु [श्री.सू.+ ऋ.खि.५।८७।९ तस्य बाह्याभ्यन्तःकरणानामेक- रूपविषयग्रहणमासनम् तस्य बाह्येषु शतदलपद्मपत्रेषु योग- पीठेषु रासक्रीडानुरक्ता गोप्यस्तिष्ठन्ति तस्य ब्रह्मणः स्थितिप्रलयावादि- नारायणस्यांशेनावतीर्णस्याण्ड- परिपालकस्य महाविष्णोरङ्गो- रात्रिसंज्ञकौ (अथ) तस्य भयं भवति, तत्त्वेव भयं विदुषोऽमन्वानस्य तस्य भासा सर्वमिदं विभाति तस्य भूतं च भविष्यच्च पूर्णं पादौ (पर्यङ्कस्य) श्रीश्रीराचारौ	२ प्रणवो. २ २ प्रणवो. ३ सहस्रै. १७ बृह. ४।२।४ बृ. १।२।३ छांदो. ३।१५।२ तैत्ति. २।२ कौ.त. २।१३ कौ.त. २।९ १ ऐत. १।२।५ तैत्ति. २।५ अवधू. ३ कौ.त. १।४ मैत्रा. ५।५ त्रि.म.ना. ३।५ तैत्ति. २।७ मुण्ड. २।२।१० कौ.उ. १।५
---	--

तस्य भूरिति शिर एक५ शिर
 एकमेतदक्षरम् बृह. ५।५।३,४
 तस्य मध्ये नाभ्यां तारकं यदक्षरं
 नारसिंहमकाक्षरं तद्वति नृ.पू. ५।७
 तस्य मध्ये महानग्निर्विश्वार्चि-
 विश्वतोमुखः.. वह्निशिखा चतुर्वे. ५
 तस्य मध्ये महानग्निर्विश्वार्चिर्विश्वतो-
 मुखः । सोमभुविभजस्तिस्र-
 आहारमजरः कविः महाना. ९।९
 तस्य मध्ये महानग्निर्विश्वार्चिर्वि-
 श्वतोमुखम् । तस्य मध्ये वह्नि-
 शिखा अणीयोर्ध्वा व्यवस्थिता महो. १।८
 तस्य मध्ये वह्निशिखा अणीयोर्ध्वा
 व्यवस्थिता । नीलतोयदमध्य-
 म्याद्विगुल्लेखेव भास्वरा महाना. ९।११
 [वासुदे. ५+ गो.चं. ५
 तस्य मध्ये वह्निशिखा.... तस्याः
 शिखायामध्येपरमात्माव्यवस्थितः चतुर्वे. ५
 तस्य मध्ये समुद्रः समुद्रस्य मध्ये
 कोशस्तस्मिन्नाड्यश्चतस्रो भवन्ति
 रमारमिच्छाऽपुनर्भवेति सुबालो. ११
 तस्य मन एव तेजो गच्छति प्राणं
 प्राण एतद्वै ब्रह्मदीप्यते यच्चक्षुषा
 पश्यति कौ.त. २।१३
 तस्यमुखमेवोक्थम्, यथा पृथिवी तथा १ऐत. १।२।४
 तस्य मे तत्र न लोम च नामीयते कौ.त. ३।१
 तस्य मेऽन्नं मित्रं दक्षिणं तद्वैश्वा-
 मित्रम्, एष तपन्नेवास्मि १ऐत. २।३।४
 तस्य य आत्मानमाविस्तरां वेद अभुते
 ह्याविर्भूय ओषधिवनस्पतयो.. १ऐत. ३।२।१
 स आत्मानं.. वेद १ऐत. ३।२।१
 तस्य यजुरेव शिरः, ऋग्दक्षिणः पक्षः तैत्ति. २।३
 तस्य यत्पुरोदग्गन्तम हिंकारस्तदस्य
 पशवोऽन्वायत्तास्तस्मात्ते
 हिङ्गुर्वन्ति छान्दो. २।९।२
 तस्य यथा कप्यासं पुण्डरीकं
 मेवमक्षिणी तस्योदिति नाम छान्दो. १।६।७
 तस्य यथाऽभिनहनं प्रमुच्य प्रभूया-
 वेतांदिशं गन्धारा एतां दिशं ब्रज छान्दो. ६।१४।२

तस्य यदुष्णं तज्ज्योतिः १ऐत. ३।३।२
 तस्य यः स्थविष्ठो धातुस्तत्पुरीषं
 भवति, यो मध्यमस्तन्मांसं
 योऽणिष्ठस्तन्मनः छां.उ. ६।५।१
 तस्य यः स्थविष्ठो धातुस्तदस्थि भवति,
 यो मध्यमः स मज्जा, योऽणिष्ठः
 सा वाक् छां.उ. ६।५।३
 तस्य यानि व्यञ्जनानि तच्छरीरम् १ऐत. २।४।१
 तस्य यावन्न वाक् नसि सम्पद्यते मनः
 प्राणे प्राणस्तेजसि तेजः परस्यां
 देवतायां तावज्जानाति छांदो. ६।१५।१
 तस्य ये प्राञ्चो रश्मयस्ता एवास्य
 प्राच्यो मधुनाड्य ऋच एव
 मधुकृतं ऋग्वेद एव पृषं ता
 अमृता आपस्ता वा एता ऋचः छान्दो. ३।१।२
 तस्य योऽयमगरीरः एकात्मा स रगः ३ऐत. २।३।१
 तस्य रात्रय एव पंचदश कला ध्रुवे-
 वास्य षोडशी कला बृह. १।५।१४
 तस्य रूपं परस्तात् प्रतिविहिता
 भूतमात्रा कौ.त. ३।५
 तस्य लोमानि पर्णानि त्वगस्योत्पाटिका
 बहिः । स्वच एवास्य रुधिरं
 प्रस्यन्दित्रच उत्पटः बृह. ३।९।२८
 तस्य वा एतस्य पुरुषस्य द्वे एव स्थाने
 भवत इदं च परलोकस्थानं च बृह. ४।३।९
 तस्य वा एतस्य बृहतीसहस्रस्य
 षट्त्रिंशतमक्षराणां सहस्राणि
 भवन्ति १ऐत. ३।८।६
 तस्य वा एतस्य बृहतीसहस्रस्य..
 एकादशानुष्टुभां शतानि भवन्ति १ऐत. ३।६।१
 तस्य वा एतस्य बृहतीसहस्रस्य..
 षट्त्रिंशतमक्षराणां सहस्राणि
 भवन्ति १ऐत. २।४।२
 तस्य वा एतस्य यज्ञस्य मेवो हविर्धानं
 सहस्रं १८ सहस्रं १८
 तस्य वा एतस्य बृहतीसहस्रस्य
 सम्पन्नस्य परस्तात्पञ्चामयो...
 अमृतमयः सम्भूय देवता अप्येति १ऐत. २।४।३
 तस्य वागर्कोऽन्नमशीतयः,
 अन्नेन हीदं सर्वमभुते १ऐत. १।२।४

तस्य वागेव समित्प्राणो धूमो जिह्वाऽर्चिश्चक्षुरङ्गाराः श्रोत्रं विस्फुलिङ्गाः	छान्दो. ५।७।१ कौ.उ. २।१२
तस्य वायुमेव तेजो गच्छति तस्य (पर्जन्याग्नेः) वायुरेव समि- द्वं धूमो विष्णुर्दक्षिणनिरङ्गारा ह्यादुनयो विस्फुलिङ्गाः	कौ.न.५।५।१ कौ.त. २।१२
तस्य विष्णुतमेव तेजो गच्छति तस्य विराट्पुरुषस्य यावत् स्थिति- कालस्तावत्प्रलयो भवति	त्रि.म.ना. ३।६
तस्य वै वागेव प्रतिष्ठा, वाचि हि स्वल्पेव एतःप्राणः प्रतिष्ठितो गीयतेऽग्न इत्यु हैक आहुः	बृह. १।३।२७
तस्य वै स्वर एव सुवर्ण, भवति हास्य सुवर्णम्	बृह. १।३।२६
तस्य वै स्वर एव स्वं तस्मादार्त्विज्यं करिष्यन्वाचि स्वरमिच्छेत्	बृह. १।३।२५
तस्य ध्यानमेव समित्प्राणो धूमो वागर्चिश्चक्षुरङ्गाराः श्रोत्रं विस्फुलिङ्गाः	बृह. ६।२।१२
तस्य शब्दः परस्तात् प्रतिविहिता भूतमात्रा	कौ.त. ३।५
तस्य शरीर एव मन आसीत् तस्य अद्वैत शिरः, ऋतं दक्षिणः पक्षः, सत्यमुत्तरः पक्षः, योग आत्मा, महः पुच्छं प्रतिष्ठा	तैत्ति. २।४
तस्य भ्रान्तस्य तप्तस्य तेजो रसो निरवर्तताम्रिः	बृह. १।२।२
तस्य भ्रान्तस्य तप्तस्य यशो वीर्यमुद- क्रामत्प्राणा वै यशो वीर्यम्	बृह. १।२।६
तस्य श्रोत्रमेव तेजोगच्छति प्राणं प्राण एतद्ब्रह्म दीप्यते यच्छ्रोत्रेण क्षुणोति	कौ.त. २।१३
(अथ) तस्य षडङ्गानि प्रादुर्बभूवुः तस्य सत्त्वनयनं हर्षं	ग.पू. १।१० भ.गी. १।१२
तस्य सङ्ख्यासो गुरुभिरनुज्ञातस्य बान्धवैश्च	कठरु. २
तस्य सर्वे जनाः सिद्धयन्ति	नृ.षट्च. ७

तस्य समकोटिपरिसहस्रपरिमिताः फणाः, तदुपरि बैकुण्ठो विष्णुलोकः	राधोप. १।३ नृ.षट्च. ७ छान्दो. ७।२५।२
तस्य सर्वे लोकाः सिद्धयन्ति तस्य सर्वेषु लोकेषु कामचारो भवति तस्य सर्वेषु लोकेषु सर्वेषु भूतेषु सर्वेष्व्वात्मसु हुतं भवति	छान्दो. ५।२४।२
तस्य संवत्सर एव समिद्वभ्राणि धूमो विष्णुर्दक्षिणनिरङ्गारा ह्यादुनयो विस्फुलिङ्गाः	बृह. ६।२।१०
तस्य सुखदुःखे परस्तात्प्रतिविहिता भूतमात्रा	कौ.उ. ३।५
तस्य ह जनकस्य वेदेहस्य जिज्ञासा बभूव कः स्निग्धेषां ब्राह्मणानामनू- चानतम इति	बृह. ३।१।१ छान्दो. ५।१०।१
तस्य ह द्वादशवर्षाण्यग्नीन्परिचचार तस्य ह नचिकेता नाम पत्र आस	कठो. १।१
तस्य ह न देवाश्च नाभृत्या ईशते आत्मा ह्येषा स भवेति	बृह. १।४।१०
तस्य ह ब्रह्मणो वि-ये देवा अमहीयन्त	केनो. ३।१
तस्य ह मूर्धा विपपात तस्य ह वाचमं प्रथमं स्थानं जानीया- द्यो जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति	बृह. ३।९।२६ नृ.पू. २।३
तस्य ह वा एतस्य प्रणवस्य या पूर्वा मात्रा सा पृथिव्यकारः...	नृसिंहो. ३।२
तस्य ह वा एतस्य ब्रह्मणो नाम सत्यम् तस्य ह वा एतस्य प्राणस्य ब्रह्मणो वाक्परस्ताश्चक्षुरारुन्धे	छान्दो. ८।३।४ कौ.त. १।२
तस्य ह वा एतस्य प्राणस्य ब्रह्मणो मनो दूतं वाक्परिवेष्ट्री चक्षुर्गात्रं श्रोत्रं संश्रावयितृ..	कौ.त. २।१
तस्य ह वा एतस्य ब्रह्मलोकस्यारो हरो मुहूर्ता येष्टिहा...	कौ.त. १।३
तस्य ह वा एतस्य हृदयस्य पञ्च देवमुषयः स योऽस्य प्राङ्मुखिः स प्राणस्तश्चक्षुः स आदित्यस्त- त्तेजोऽग्राहमित्युपासीततेजस्य- आदो भवति	छान्दो. ३।१३।१

तस्य ह वा एतस्यात्मनो वैश्वानरस्य
 मूर्ध्वं सुतेजाश्चक्षुर्विश्वरूपः प्राणः छान्दो. ५।१८।२
 तस्य ह वा एतस्यैवं पश्यत एवं
 मन्वानस्यैवं विजानत आत्मतः
 प्राण आत्मत आशाऽऽत्मतः
 स्मर आत्मत आकाश....आत्मतः
 कर्माण्यात्मत एवेदः सर्वमिति छान्दो. ७।२६।१
 तस्य ह वा एषा प्रतिष्ठा यत्रासावा-
 त्मानमुपसंहृत्याजुगुपत् शौनको. ४।५
 तस्य ह वै प्रणवस्य या पूर्वा मात्रा
 सा प्रथमः पादो भवति नृसिंहो. ३।१
 तस्य ह वै प्रणवस्य वा (या) पूर्वा
 मात्रा पृथिव्यकारः स ऋग्भिर्ऋ-
 ग्वेदो ब्रह्मा वसवो गायत्री.. सा
 साम्नः प्रथमः पादो भवति नृ.पू. २।१
 तस्य हैतस्य पञ्चाङ्गानि भवन्ति,
 चत्वारः पादाश्चत्वार्यङ्गानि
 भवन्ति, सप्रणवं सर्वं पञ्चमं
 भवति नृ.पू. २।२
 तस्य हैतस्य पुरुषस्य रूपं यथा
 महारजनं वासो यथापाण्डू-
 विकं...ह वा अस्य श्रीर्भवति बृह. २।३।६
 तस्य हैतस्य साम्नो यः स्वं वेद
 भवति हास्यस्वम् बृह. १।३।२५
 तस्य हैतस्य साम्नो यः सुवर्णं वेद
 भवति हास्य सुवर्णम् बृह. १।३।२६
 तस्य हैतस्य साम्नो यः प्रतिष्ठां वेद
 प्रति ह तिष्ठति तस्य वै वागेव
 प्रतिष्ठा वाचि.. बृह. १।३।२७
 तस्य हैतस्य हृदयस्याग्रं प्रद्योतते तेन
 प्रद्योतेनैष आत्मा निष्क्रामति बृह. ४।४।२
 तस्य ह्येष रस इत्यभिदैवतम् बृह. २।३।३
 तस्या (गायत्र्याः) अग्निरेव मुखम्
 यदिह वा ऋषिं वह्निवाम्ना-
 वभ्यादधति (तस्या अग्निरेव...
 वापि वह्निमान्मावभ्यादधाति)
 [बृह. ५।१४।८+ गायत्र्यु. ५
 तस्या अभितप्ताया एतान्यश्रगाणि
 प्राप्तवन्त भूर्भुवः स्वरिति छां. उ. २।२.३।३

तस्या अंशो :

विजयादिशक्तिरिति राधोप. १।५
 तस्या आहुतेरन्नं संभवति छान्दो. ५।६।२
 तस्या आहुतेर्गर्भः सम्भवति छान्दो. ५।८।२
 तस्या आहुतेः सोमो राजा सम्भवति छान्दो. ५।४।२
 तस्या आहुत्या अन्नः सम्भवति बृह. २।६।११
 तस्या आहुत्यै पुरुषः सम्भवति बृह. ६।२।१३
 तस्या आहुत्यै पुरुषो भास्वरवर्णः
 सम्भवति बृह. ६।२।१४
 तस्या आहुत्यै रेतः सम्भवति बृह. ६।२।१२
 तस्या आहुत्यै वृष्टिः सम्भवति बृह. ६।२।१०
 तस्या आहुत्यै सोमो राजा सम्भवति बृह. ६।२।९
 तस्या इन्द्रः प्रणवमेव पुरोगामकरोत् शौनको. ४।२
 तस्या उपस्थ एव समित् [छान्दो. ५।८।१+ बृह. ६।२।१३
 तस्या उपस्थानं गायत्र्यस्येकपदी
 द्विपदी त्रिपदी चतुष्पदपदसि.. बृह. ५।१४।७
 तस्या एकादशभिः पादैरेकादश-
 रुद्राभिर्ममे अय्यक्तो. ६
 तस्या एकादशभिरेकादशादित्या-
 भिर्ममे अय्यक्तो. ६
 तस्या एवर्चो द्वात्रिंशद्विरक्षरैस्तान्
 देवान् निर्ममे अय्यक्तो. ६
 तस्या एव द्वितीयः पादो भर्गमयो-
 ऽपो भुवो भर्गो देवस्य धीमही-
 त्यग्निर्वै भर्ग आदित्यो वै भर्ग-
 श्चन्द्रमा वै भर्गः सावित्र्यु. १०
 तस्या एव प्रथमः पादो भूस्तत्सवितु-
 वरेण्यमित्यग्निर्वै वरेण्यमापो
 वरेण्यं चन्द्रमा वरेण्यम् सावित्र्यु. १०
 तस्या एव ब्रह्मा अजीजनत्, विष्णु-
 रजीजनत्, रुद्रोऽजीजनत् बृह. १
 तस्या एष तृतीयः पादः स्वर्धियो
 यो नः प्रचोदयादिति सावित्र्यु. १०
 तस्या एष पतिस्तस्मादु ब्रह्मणस्पतिः बृह. १।३।२१
 तस्या एष पतिस्तस्माद्बृहस्पतिः बृह. १।३।२०
 तस्या कृत्स्नतोमन एवास्यात्मा (मा. पा.) बृह. १।४।१७
 तस्या खण्डज्ञानेनाविर्भावो भवति,
 सोऽपि शाश्वतः त्रि. म. ना. २. १
 तस्या गोमयेन क्षारं जातम् बृ. जा. १।६

तस्याग्निरर्कोऽन्नमशीतयः १ ऐत. १।२।१
 तस्याग्निरेवाग्निर्भवति बृह. ६।२।१४
 तस्यादित्य एव समिद्रश्मयो धूमो- बृह. ६।२।९
 ऽहरर्चिः [छां. उ. ५।४।१।+ नृसिंहो. ७।२
 तस्यादित्यमकारः स एव भवति राधोप. ३।३
 सर्वं ह्ययमात्मा हि सर्वान्तरो गुह्यका. ६७
 न हीदं सर्वमहमिति राधोप. १।३
 तस्याद्या प्रकृती राधिका नित्यौ कौ. त. ३।५
 निर्गुणा सहैव. २१
 तस्या न कार्यं कारणं च विद्यते ५।२३।२
 तस्यानन्तरोमकूपेष्वनन्तकोटि- कौ. त. ३।५
 ब्रह्माण्डानि सहाैव. २१
 तस्यानन्दो रतिः प्रजातिः पर- ५।२३।२
 स्तात् प्रतिविहिता भूतमात्रा कौ. त. ३।५
 तस्यानशनं दीक्षास्थानमुपसद आसनं नृ. पू. १।१
 सूर्या वाग्जुर्दुर्मन उपभृत्.. महाना. ९।८
 तस्यानुतृप्तिं तृप्यति प्रजया पशुभि-
 रन्नाद्येन तेजसा ब्रह्मवर्चसेन
 [छान्दो. ५।१९।२+
 तस्याग्नरसः परस्तात् प्रतिविहिता
 भूतमात्रा कौ. त. ३।५
 तस्यान्तर्मेनसि कामः समवर्तत नृ. पू. १।१
 इदं सृजेयमिति [बृ. जा. १।१+ महाना. ९।८
 तस्यान्ते सुषिरं सूक्ष्मं तस्मिन्सर्वं
 प्रतिष्ठितम्
 तस्यान्त्योऽयं मकारः स एव
 भवति तस्मान्मकारेण परमं
 ब्रह्मान्विच्छेत् नृ. उ. ७।३
 तस्यापरे समुद्रे योनी रात्रिरेनं बृह. १।१।२
 पञ्चान्महिमान्वजायत
 तस्यापि हेरम्बगुरोः प्रसादात्
 यथा विरिञ्चिर्गुरुदो मुकुन्तः हेरम्बो. ४
 तस्याप्येवं तिसृष्ववस्थास्वप्नत्वं मैत्रा. ६।१०
 भवति गुह्यका. ४५
 तस्या भासा सर्वमिदं विभाति
 तस्याभितप्तस्य मुखं निरभिद्यत
 यथाऽण्डं मुखाद्वाग्वाचोऽग्निः.. २ ऐत. १।४
 तस्याभितप्तस्य यशस्तेज इन्द्रियं
 वीर्यमन्नाद्यं रसोऽजायत
 [छान्दो. ३।१।३+ — ३।५।२

तस्यामर्थं निष्ठाया [बृह. ६।४।९ १०, ११, २१,
 तस्यामश्राम्यत्तस्य श्रान्तस्य तप्तस्य
 तेजो रसो निरवर्तनाग्निः बृह. १।२।२
 तस्यायनं दक्षिणं चोत्तरं च प्रभो. १।९
 तस्यायं भूतात्मा ह्यन्नमस्य कर्ता
 प्रधानः मैत्रा. ६।१०
 तस्या रक्तवर्णा सुरभिः, तद्गोमयेन
 भस्म जातम् बृ. जा. १।५
 तस्याराधनमीहते भ. गी. ७।२२
 तस्यार्चत आपोऽजायन्तार्चते वै
 मेकमभूदिति तदेवार्कस्यार्कत्वम् बृ. उ. १।२।१
 तस्यावयवभूतैस्तु व्याप्तं सर्वमिदं
 जगत् श्वेताश्व. ४।१०
 तस्या वाचः परो देवः कूटस्थो वाक्प्र-
 बोधकः । सोऽहमस्मीति निश्चित्य
 यः सदा वर्तते पुमान् योगकुं. ३।२०
 तस्या वेदिरुपस्थो लोमानि बर्हि-
 श्रर्माधिषवणे समिद्धो मध्यत-
 स्तौ मुष्कौ बृह. ६।४।३
 तस्याश्चत्वारः स्तनाः स्वाहाकारो
 वषट्कारो हन्तकारः स्वधाकारः बृह. ५।८।१
 तस्याश्चाक्षुषीविद्याया अहिर्बुध्न्य
 ऋषिः... चक्षुरोगनिवृत्तये
 जपे विनियोगः चाक्षुषो. २
 तस्याश्चित्रवर्णा सुमनाः (गौः) तद्गो-
 मयेन रक्षा जाता बृ. जा. १।६
 तस्यासत ऋषयः सप्त तीरे वागष्टमी
 ब्रह्मणा संविदाना बृह. २।२।३
 तस्यासते हरयः सप्त तीरेस्वधां दुहाना
 अमृतस्य धाराम् [त्रिमुप. ३ + महाना. १२।३
 तस्यासावादित्योऽर्कोऽन्नमशीतयो-
 ऽन्नेन हीदं सर्वमभ्रुते १ ऐत. १।२।३
 तस्यासीद्बुद्धिः गन्धर्वगृहीता तम-
 पृच्छाम कोऽसीति बृ. उ. ३।३।१
 तस्यासीद्धार्या गन्धर्वगृहीता तम-
 पृच्छाम कोऽसीति बृह. ३।७।१
 तस्यासुरः पाप्मा सच्चिदानन्दघन-
 ज्योतिर्भवति नृसिंहो. ६।२

तस्यास्तध्यामानाया रसान्प्रावृद्धू-
 रित्यृग्भ्यो भुवरिति यजुर्भ्यः
 स्वरिति सामभ्यः
 तस्याहरेव प्राणो रात्रिरेव रयिः प्राणं
 वा एते प्रस्कन्दन्ति ये दिवारत्या
 संयुज्यन्ते
 तस्याहं न प्रणश्यामि
 तस्याहं निग्रहं मन्ये
 तस्याहं सुलभः पार्थ
 तस्यां जागर्ति संयमी
 तस्यां प्रतिरूपः पुत्रो जायते स
 आनन्दः
 तस्यां लीलायां प्रत्ययः परा काष्ठा
 तस्यां (पुर्यां) हिरण्मयः कोशः
 तस्याः कपिलवर्णा नन्दा (गौः)
 तद्रोमयेन विभूतिर्जाता
 तस्याः कृष्णवर्णा भद्रा (गौः)
 तद्रोमयेन भसितं जातम्
 तस्याः प्राण ऋषभो मनो वत्सः
 तस्याः शिखाया मध्ये परमात्मा
 व्यवस्थितः [महाना. १।१२+
 [वासुदे. ७+चतुर्वे. ६+
 तस्याः श्वेतवर्णा सुशीला (गौः)
 तस्या गोमयेन क्षारं जातम्
 तस्याः संवत्सर एव समिदाकाशो
 धूमो रात्रिर्चिदिशोऽङ्गारा अवा-
 न्तरदिशो विस्फुलिङ्गाः
 तस्येदमेव पृथिव्या रूपम्
 तस्येदमेवाधानमिदं प्रत्याधानं
 प्राणः स्थूणाग्रं दाम
 तस्येदं विश्वं मित्रमासीद्यदिदं किञ्च
 तस्येन्द्रियाण्यवश्यानि (अज्ञस्य)
 दुष्टाश्वा इव सारथेः
 तस्येमा इष्टका यो वसन्तो ग्रीष्मो
 वर्षाः क्षरद्धेमन्तः
 तस्येमे लोका आत्मानस्तावेता-
 वर्कान्श्वमेवौ
 तस्येयं पृथिवी सर्वा वित्तस्य पूर्णास्यात्

छान्दो. ४।१७।३

प्रश्ना. १।१३

भ.गी. ६।३०

भ.गी. ६।३४

भ.गी. ८।१४

भ.गी. २।६९

बृ.ह. ४।१।६

सामर. ४४

अरुणो. १

बृ.जा. १।५

बृ.जा. १।६

बृ.ह. ५।८।१

महो. १।९ +

बृ.जा. १।६

छान्दो. ५।६।१

३ ऐत. १।२।२

बृ.ह. २।२।१

१ ऐत. २।१।४

कठो. ३।५

मैत्रा. ६।३३

बृ.ह. १।२।७

तैत्ति. २।८

तस्येह (कर्मणः) त्रिविधस्यापि
 उग्रधिष्ठानस्य देहिनः । मनो

...विद्यात्प्रवर्तकम्

भबसं. ५।२

तस्यैतदेव निरुक्तं हृदयमिति

तस्माद्धृदयमहरहर्वा एववित्

स्वर्गं लोकमेति

छान्दो. ८।३।३

तस्यैतद्रूपं यन्ति मेघादिक्कालात्

सम्भृतं... संवत्सरम्

मैत्रा. ६।१४

तस्यै तपो दमः कर्मेति प्रतिष्ठा, वेदाः

सर्वाङ्गानि, सत्यमायतनम्

केनो. ४।८

तस्यैतल्लिङ्गं, अलिङ्गस्याग्नेर्यदौष्ण्यं

...चापां यः शिवतमो रसः

मैत्रा. ६।३१

तस्यैतस्य तदेव रूपं, यद्रुमुष्य

रूपं, यात्रमुष्य गेष्णो तौ

गेष्णौ, तन्नाम तन्नाम

छान्दो. १।७।५

तस्यैतस्य त्रयस्यास्त्रां मज्ज्ञां पर्वणा-

मिति त्रीणीतः पट्टिशतानि

त्रीणीतस्तानि सप्तविंशति-

शतानि भवन्ति

३ ऐत. २।१।२

तस्यैतस्य त्रयस्यास्त्रां मज्ज्ञां पर्वणा-

मिति पंचेतश्चत्वारिंशच्छतानि

पञ्चेतस्तदशीतिसहस्रं भवति

३ ऐत. २।२।३

तस्यैतस्य ब्रह्मा रसः. तस्माद्ब्रह्माणं

ब्रह्मिष्ठं कुर्वीत

३ ऐत. २।३।१

तस्यैतस्य महतो भूतस्य निश्चसित-

मेवैतद्यद्वेदो यजुर्वेदः सामवेदो-

ऽथर्ववेदः शिक्षाकल्पो व्याकरणं

निरुक्तं छन्दो ज्योतिषामयनं..

सर्वाणि च भूतानि

सुबालो. २।१

तस्यैतस्य मूर्तस्यैतस्य मर्त्यस्यैतस्य

स्थितस्यैतस्य सत एष रसः

बृ.ह. २।३।२

तस्यैतस्य मूर्तस्यैतस्य मर्त्यस्यैतस्य

स्थितस्यैतस्य सत एष रसो

यश्चक्षुः सतो ह्येष रसः

बृ.ह. २।३।४

तस्यैतस्याकारो रसः

३ ऐत. २।३।१

तस्यैतस्यात्मनः प्राण ऊष्म रूपम-

स्थीनि स्पर्शरूपं.. लोहितमिति

३ ऐत. २।१।१

तस्यैतस्यामूर्तस्यैतस्यामृतस्यैतस्य यत्
 एतस्य तस्यैष रसो य एष एतस्मि-
 न्मण्डले पुरुषः बृह. २।३।३,५
 तस्यैतस्यासावादित्यो रसः ३ ऐत. २।३।१
 ३ः सहवै. २२
 तस्यैताः शान्तिं कुर्वन्ति हर
 वैवस्वतोदकम् कठो. १।७
 तस्यै धियो विज्ञातव्यं कामाः परस्ता-
 त्प्रतिविहिता भूतमात्रा कौ.त. ३।५
 तस्यै नाम परस्तात्प्रतिविहिता
 भूतमात्रा कौ.त. ३।५
 तस्यै यदुपांशु स प्राणः १ ऐत. ३।६।७
 तस्यैव कल्पनाहीनस्वरूपग्रहणं
 हि यत् । मनसा ध्याननिष्पाद्यं
 समाधिः सोऽभिधीयते भवसं. ३।३०
 तस्यैव स्यात् पदवित्तं विदित्वा न
 लिप्यते कर्मणा पापकेन बृह. ४।४।२३
 तस्यैवंविदुषो यज्ञस्यात्मा यजमानः
 भद्धा पत्नी शरीरमिधमुरो वेदिः महाना. १।८।१
 तस्यैवं स्तुवतो नित्यं समभ्यर्च्य
 सरस्वतीम् । भक्तिभद्धाभियुक्तस्य
 षण्मासात्प्रत्ययो भवेत् सरस्व. ३२
 तस्यै वाचः पृथिवी शरीरं, ज्योती
 रूपमयमग्निः बृह. १।५।११
 तस्यैवात्मा पदवित्तं विदित्वा, न
 कर्मणा लिप्यते पापकेन इतिहा. २०
 तस्यैष आत्मा विवृणुते तनूः स्वां
 [मुण्ड. ३।२।३+ कठो. २।२३
 तस्यैष आत्मा विशते ब्रह्म धाम मुण्ड. ३।२।४
 तस्यैष आदेशो यदेतद्विश्रुतो व्यष्टु-
 तदा ३ इतीति न्यमीमिषदा ३
 इत्यभिदैवतम् केनो. ४।४
 तस्यैष एव शारीर आत्मा तैत्ति. २।३,४,५
 तस्यैषा भवति अनुष्टुप्प्रथमा भवति,
 अनुष्टुपुत्तमा भवति नृ.पू. १।१
 तस्यैषा भुतिर्यत्रैतत्कर्णावपिगृह्य
 निनदमिष नदधुरिवाग्नेरिव
 । उपगृणोति छान्दो. ३।१३।८
 ३३

तस्यैषैव दृष्टिरेतद्विज्ञानं यत्रैतत्पुरुषः
 सुप्तः स्वप्नं न कंचन पश्यति कौ.त. ३।३
 तस्यैषैव सिद्धिरेतद्विज्ञानं यत्रैतत्पुरुष
 आर्तो मरिष्यन्नाबल्यं न्येत्य
 मोहं नैति कौ.त. ३।३
 तस्यो कृत्स्नता मन एवास्यात्मा,
 वाग्जाया, प्राणः प्रजा, चक्षु-
 र्मानुषं वित्तम् बृह. १।४।१७
 तस्योत्तरतः शिरो दक्षिणतः पादौ
 [अ. शिरः. ३।४+ बटुको. १९
 तस्योदिति नाम स एष सर्वेभ्यः
 पाप्मभ्य उदित उदेति छान्दो. १।६।७
 तस्योर्ध्वे कुण्डलीस्थानं नामेस्तिर्य-
 गयोर्ध्वतः । अष्टप्रकृतिरूपा सा.. त्रि. ब्रा. २।६२
 तस्योपनिषत्सत्यस्य सत्यमिति,
 प्राणा वै सत्यं, तेषां वै सत्यम्
 [वृ.उ. २।१।२०+ मैत्रा. ६।३२
 तस्योपनिषद्हरिति हन्ति पाप्मानं
 जहाति च, य एवं वेद बृह. ५।५।३
 तस्योपनिषद्हरिमिति हन्ति पाप्मानं
 जहाति च.. बृह. ५।५।४
 तस्योपव्याख्यानं भूतं भवद्भविष्य-
 दिति सर्वमोङ्कार एव माण्डू. १ +
 [नृ.पू. ४।२ + नृसिंहो. १।२
 तस्योपव्याख्यानं भूतं भव्यं भविष्य-
 यष्टान्यत्तत्त्वमंत्रवर्णदेवताछन्दोः-
 कलाशक्तिसृष्ट्यात्मकमिति तारसा. २।५
 तस्यो मे किमन्नं किं वास इति यदिदं
 किञ्चाश्वभ्य आ कृमिभ्य आ
 कीटपतङ्गेभ्यस्तत्तेऽन्नम् बृह. ६।१।१४
 तस्यो मे बलिं कुरुतेति, तथेति बृह. ६।१।१३
 तस्योष्णिग्लोमानि, त्वग्गायत्री,
 त्रिष्टुप्मांसं, अनुष्टुप्.. १ ऐत. १।६।१
 तं केन विजानीयाद्विज्ञातारमरे केन
 कं विजानीयात् बृह. २।४।१४
 तं केन विजानीयात् स एष नेति
 नेतीत्यात्माऽगृह्यो नहि गृह्यते.. बृह. ४।५।१५

तं गणेशं तं गणेशं तं गणेश-		तं त्वा भग प्रविशानि स्वाहा	तै.व. १।४।६
मिदं श्रेष्ठम्	गणेशो. २।१	तं त्वौपनिषदं पुरुषं पृच्छामि तंचेन्मे	बृह. ३।५२।६
तं चावति स भूत्वाऽसौ तद्ब्रह्मः	वैतथ्य. २९	न विवक्ष्यसि मूर्धा ते विपतिष्यति	
समुपैति तम्		तं दुर्दर्शं गूढमनुप्रविष्टं.. अध्या-	
तं चेदेतस्मिन्वयसि किञ्चिदुपतपे-	३।१६।२,४,६	त्मयोगाधिगमेन देवं मत्वा	कठो. २।१२
त्स ब्रूयात्.. [छान्दो.		धीरो हर्षशोकौ जहाति	
तं चेन्मे न विवक्ष्यसि मूर्धा ते	बृह. ३।९।२६	तं दृष्ट्वा शान्तमनसं स्पृहयन्ति	
विपतिष्यतीति		दिवौकसः। लिङ्गाभावात्तु कैव-	
तं चेद्भूयुरतिवाद्यसीत्यतिवाद्यस्मीति	छान्दो. ७।१५।४	ल्यमिति ब्रह्मानुशासनम्	ना.प. ४।३७
ब्रूयान्नापहुवीर		तं देवतानां परमं च दैवतं...	श्रुता. ५।७
तं चेद्भूयुरस्मिन्नेदिदं ब्रह्मपुरे सर्वं		विदाम देवं परमेशमीड्यम्	
समाहितं सर्वाणि च भूतानि..		तं देवदेवं शरणं प्रजानां यज्ञात्मकं	विष्णुह. १।६
प्रध्वं सते वा किं ततोऽति-	छान्दो. ८।१।४	सर्वलोकप्रतिष्ठम्.. नमस्ते	
शिष्यत इति		तं देवा अश्रुवन् त्वमुक्थमसि त्वमिदं	१ऐत. १।४।७
तं चेद्भूयुर्यदिदमस्मिन्ब्रह्मपुरे दहरं	छान्दो. ८।१।२	सर्वमसि, तव वयं स्मः...	
पुण्डरीकं वेश्म		तं देवा अश्रुवन्नयं वै नः सर्वेषां	१ऐत. २।२।२
तं जातमभिव्याददात्प्रमाणकरोत्	बृह. १।२।४	वसिष्ठ इति	
सैव वागभञ्जत्		तं देवा अश्रुवन्नयं वै नः सर्वेषां	१ऐत. २।१।५
'तं जानन्नप्रऽआरोहाथा(धा)न्नो वर्धया		वाम इति	
रयिम्' (वा.सं ३।१४ अथर्व. ३।२०।१)		तं देवा ऊचुर्गनुजावरोऽसि	अव्यक्तो. ८
इत्यनेन मन्त्रेणाग्निमाजिघ्रेत्	याज्ञव. १	त्वमस्माकं कुतस्तवाधिपत्यम्	
'जायमानं घोषा बल्लवो अनू-	छान्दो. ३।१९।३	तं देवा प्राणयन्त, स प्रणीतः प्राता-	१ऐत. १।५।१
दतिष्ठन्त		यत प्रातायती ३ तत्प्रातरभवत्	
तं जायोवाच, तप्तो ब्रह्मचारी कुशल-	छान्दो. ४।१०।२	तं देवाश्चक्रिरे धर्मं स एवाद्य स	बृह. १।५।२३
मग्नीन्परिचचारीन्मा त्वाऽग्रयः		उ श्व इति	
परिप्रवोचन्प्रब्रूह्यस्मा इति		तं देवाः सर्वेऽर्पितास्तदु नात्येति	कठो. ४।९
तं जायोवाच हन्त पत इम एव	छान्दो. १।१०।७	कश्चन, एतद्वे तत्	पारमा. ९।७
कुल्माषा इति	कठो. ६।८	तं देवमुख्यं सुरतं भवाय	बृह. ४।३।१४
तं ज्ञात्वा मुच्यते जन्तुः (मा.पा.)	भ.गी. २।१	नं नायतनं बोधयेदित्याहुः	
तं तथा कृपयाऽऽविष्टं	नैत्ति. ३।११	तं नित्यबोधस्तत्स्वयमेवास्थितिस्तं	प.इ. ३
तं तपसा द्वादश द्वादशानन्द इति	भ.गी. ८।६	शान्तमचलं..	
तं तमेवेति कौन्तेय		तं पञ्चशतान्यप्सरसां प्रतिभावन्ति	कौ.त. १।४
तं वं लोकं जयते तांश्च कामांस्तस्मा-	मुण्ड. ३।१।१०	शतं मालाहस्ताः ... तं ब्रह्मा-	
दात्मज्ञं ह्यर्चयेद्भूतिकामः	सहवै. १०	लङ्कारेणालङ्कुर्वन्ति	
तं तं तन्तुमन्वेके अनुसञ्चरन्ति	भ.गी. ७।२०	तं पश्चाद्दिग्बलिं कुर्यादथवा स्नानं	पैङ्गलो. ४।५
तं तं नियममास्थाय	बृह. ६।४।२२	चरेत्। पुंसः प्रप्रजनं प्रोक्तं..	३ऐत. १।६।७
तं ते गर्भं हवामहे दशमे मासि सूतवे	मं. १०।१८।४२	तं पाकेन मनसा पश्यमन्तितः	=मं १०।११४।४
[अ.अ. ८।८।४२=	प्रश्नो. ६।१	[अ.अ.सं. ८।६।१६	
तं त्वा पृच्छामि कासौ पुरुष इति		[ऐ.आ. ३।१।६।५९	

तं पाणावादायोत्तस्यौ, तौ ह पुरुषः
सुप्रमाजगमतुः

तं पीठं येऽनुभजन्ति धीरास्तेषां
सुखं शाश्वतं नेतरेषाम्

तं प्रजापतिरब्रवीच्छ देवाना-
मधिपतिर्भवेति

तं प्रजापतिरिन्द्रं त्रिकलशैरमृतपूर्णै-
रानुष्टुभाभिमन्त्रितैरभिषिच्य

तं सुदर्शनेन दक्षिणतो ररक्ष
तं प्रतिब्रूयाद्विचक्षणादृतवो रेत

आभृतं पञ्चदशात्प्रसूतात्..
कतयैरयध्वम्

तं प्रपदाभ्यां प्रापद्यत ब्रह्मेणं पुरुषम्
तं प्राणं जानन्नम आरोहाथा नो

वर्धय रयिम्
तं प्रेतं दिष्टमितोऽग्रय एव हरन्ति

तं बिम्बवन्तं समदं समग्रं स्वाहा
तं ब्रह्माह-अभिधावत मम यशसा

विरजां (विजगं) वायं नदीं
तं ब्रह्माह कोऽमीति तं प्रतिब्रूयात्..

तं ब्रह्मालः
तं (योगिनं) ब्रह्मेति स्तुवंति

तं भगवान् नृसिंहः प्रसीदति
तं भर्तारं तमु गोप्तारमाहुः

तं भूतिगिति वेदा उपासांचक्रिरे
तं महुरुपनिपत्याभ्युवाद सत्य-

काम् ३ इति
तं हंसं उपनिपत्याभ्युवाद सत्यकाम..

तं मन्येत पितरं मातरं च, तस्मै
न मुखेत्

तं माता रेहि स उ रेहि मातरं
[ऋ.अ.८।६।१६=मं.

[ऐ.आ. ३।१।६।१९

तं मा भगवाञ्छोकस्य पारं तारयतु
तं मामायुरमृतमित्युपास्वायुः प्राणः

तं मामेव विदित्वोपासीत
तं मे देवा ब्रह्मणा संविदानौ

[तै.आ.३।१।४।४+
तं यज्ञं विद्धि राजसम्

बृह. २।१।१५

गो.पू. ३।३

अव्यक्तो. ८

अव्यक्तो. ८

कौ.त. १।२

१ऐत. १।३।१

जावा. ४

छान्दो. ५।९।२

पारमा. ८।५

कौ.त. १।३

कौ.त. १।५

कौ.त. १।४

मं.ब्रा. २।९

नृ.पट्च. ७

चित्त्यु. १।४।१

१ऐत. १।८।३

छान्दो. ४।८।२

छान्दो. ४।७।२

संहितो. ३।६

३ऐत. १।६।७

१०।११४।४+

छान्दो. ७।१।३

कौ.त. ३।२

भस्मजा. २।५

चित्त्यु. १।४।४

भ.गी. १।७।२१

तं विद्याहुःखसंयोगवियोगं

योगसंज्ञितम्

त० यच्छत वर्षाण्यभ्यार्चत्तस्माच्छ-

तर्चितः

त० यज्ञमिति मन्त्रेण मृष्टियज्ञः

समीरितः । अनेनैव च मन्त्रेण

मोक्षश्च समुदीरितः

त० यज्ञं बहिषि प्रोक्षन्

[ऋ.अ.८।४।१८=मं.१०।९०।६+

० यदा लोकानामन्तानपृच्छाम

त० यदावसायाश्चांस्तक्षापोह्यापा-

गादथ व्यलिष्ट

त० यदि स्वर्गपूपाळमेतेन्द्र० शरणं

प्रपन्नो अभूव...

त० यदेवा अश्रुवन्नयं वै नः सर्वेषां

वसिष्ठ इति तस्माद्रसिष्ठः

त० यदेवा अश्रुवन्नयं वै नः सर्वेषां

वाम इति तस्माद्दामदेवः

त० यथा यथोपासते तथैव भवति ।

तस्माद्वाह्यणः पुरुषरूपं परं

ब्रह्मैवाहमिति भावयेत्

त० वयं समिधं कृत्वा तुभ्यमग्ने

पिदध्मसि

त० वा एतमात्मानं परमं ब्रह्मोङ्कारं

तुरीयोङ्काराग्रविद्योतमनुष्टुभा

नत्वा प्रसाद्योमिति संहृत्या-

हमित्यनुसन्दध्यात्

त० वा एतमात्मानं जाग्रत्यस्वप्न-

मसुषुप्तं स्वप्ने जाग्रतमस्वप्नं,

सुषुप्ते जाग्रतमस्वप्नं तुरीये...

त० वा एतमाहुरतिपिता बताभूरति-

पितामहो बताभूः परमां वत

काष्ठां प्रापत्..

त० वा एतमिन्द्र० सन्तमिन्द्र

इत्याचक्षते परोक्षेणैव

त० वा एतं त्रिशिरमात्मानं

त्रिशरीरं परं ब्रह्मानुसन्दध्यात्

त० वा एते देवा आत्मानमुपासते

त० विदित्वा मृत्युमत्येति

भ.गी. ६।२३

१ऐत. २।१।१

मुद्रलो. १।७

चित्त्यु. १।२।३

वा.सं. ३।१।९

बृह. ३।३।१

छाग. ६।१

छान्दो. २।२२।३

१ ऐत. २।२।२

१ऐत. २।१।५

मुद्रलो. ३।३

सहवै. ७

नृसिंहो. ४।१

नृसिंहो. २।१

बृह. ६।४।२८

बृह. ४।२।२

नृसिंहो. १।२

छान्दो. ८।१२।६

हंसो. ४

त५ विद्याकर्मणी समन्वारभेते		त५ ह देवमात्मबुद्धिप्रकाशं	
पूर्वप्रज्ञा च [बृह. ४।४।२+	निरुक्तो. २।२	शरणमहं प्रपद्ये	श्वेता. ६।१८
त५ विद्याच्छुक्रममृतम्	कठो. ६।१७	त५ ह देवमात्मबुद्धिप्रकाशं मुमुक्षुः	
त५ विन्दमानां सकलं व्रजन्तीं		शरणं व्रजेत्	गो.पू. ३।५
तं देवमुख्यं सुरतं भवाय स्वाहा	पारमा. ९।७	त५ ह न मेने शाकल्यस्तस्य ह मूर्धा	
त५ विरजं नित्यमनुसम्पराय स्वाहा	पारमा. १०।३	विपपातापि	बृह. ३।९।२६
त५ विश्वरूपं भवभूतमीड्यं देवं		त५ हन्ताभ्यागच्छामेति तं	
स्वचित्तस्थमुपास्य पूर्वम्	श्वेता. ६।५	हाभ्याजग्मुः	छान्दो. ५।११।४
त५ वेद्यं पुरुषं वेद यथा मा वो मृत्युः		त५ ह पाणावभिपद्य प्रवव्राज, तौ ह	
परिव्यथा इति	प्रभो. ६।६	सुप्तं पुरुषमीयतुः	कौ.त. ४।१८
त५ शतं वर्षाण्यभ्याचत्	१ ऐत. २।१।१	त५ ह पितोवाच श्वेतकेतो वस	
त५ शान्तमचलमद्वयानन्दविज्ञान-		ब्रह्मचर्यं, न वै सौम्यास्मत्कुलीनो-	
घन एवास्मि	प.हंसो. ३	ऽननूच्य ब्रह्मबन्धुरिव भवतीति	छां.उ. ६।१।१
त५ षड्विंशक इत्येते सप्तविंशं तथा-		त५ ह प्रजापतिरुवाच मघवन्यच्छान्त-	
ऽपरे । पुरुषं निर्गुणं सांख्यमथर्व-		हृदयः प्रात्राजीः किमिच्छन्	
	मंत्रिको. १४	पुनरागम इति	छां.उ. ८।१०।३
त५ षष्ठोत्तारमृतुभिः कल्पमानम्	चिच्छु. ११।५	त५ ह य एवं वेदाप पुनर्मृत्युं जयति	सहस्रै. २३
त५ स एष एवंविदुद्रातात्मने वा		त५ ह वागदृश्यमानाऽभ्युवाच भो	
यजमानाय वा यं कामं कामयेत		भो प्रजापते त्वमव्यक्तादु-	
तमागायति	बृह. १।३।२८	त्पन्नोऽसि	अव्यक्तो. २
त५ सकृद्विद्युत्तेव ह वा अस्य		त५ ह वागदृश्यमानाऽभ्युवाच सर्व	
श्रीर्भवति	बृह. २।३।६	वत् गौतमो वद	सु. ता. ३।१
त५ स द्वितीयस्याद्यार्थान्त्यं...		त५ ह शिलकः शालावत्यश्चैकि-	
साम तु जानीयात्	नृ.पू. १।५	तायनं दालभ्यमुवाच	छान्दो. १।८।६
त५ समतं पृथ्वीं द्विस्तावत्पर्येति	बृह. ३।३।२	त५ हाङ्गिरा उद्गीथमुपासाञ्चकएव	छान्दो. १।३।१०
त५ संबत्सरस्य परस्तादात्मन		त५ हाजातशत्रुरामन्त्रयांचक्रे	
आलभत	बृह. १।२।७	बृहत्पाण्डरवासः...	कौ.त. ४।१८
तं सूर्यं भगवन्तं सर्वस्वरूपिणं निगमा		त५ हाभिसमेत्योचुर्भगवभेधित्वनः	
बहुधा वर्णयन्ति	सूर्यता. १।२	श्रेष्ठोऽसि मोत्कमीरिति	छान्दो. ५।१।१२
त५ स्त्री गर्भं विभर्ति सोऽय एव		त५ हाभ्युवाद त्वं नु भगवः सयुगवा	
कुमारं जन्मनोऽप्रेऽधिभावयति	२ ऐत. ४।३	रैक्व इत्यहं द्वारा ३ इति	छान्दो. ४।१।८
त५ स्वाच्छरीरात्प्रवृद्धेन्मुखा-		त५ हाभ्युवाद रैकेयं सहस्रं गवामयं	
दिवेषीकां धैर्येण	कठो. ६।१७	निष्कोऽयमश्वतरीरथः	छान्दो. ४।२।४
त५ ह कुमारं सन्तं दक्षिणासु नीय-		त५ हासीनं पप्रच्छ गौतमस्य	
मानासु श्रद्धाविवेश सोऽमन्यत	कठो. १।२	पुत्रास्ते संवृतं लोके	कौ.त. १।१
त५ ह चिरं वसेत्याज्ञापयांचकार	छान्दो. ५।३।७	त५ हासुराः ऋत्वा विदध्वं सूर्यथा-	
त५ ह तत्तपःप्रपुंक्षे होताऽऽश्वलः	बृह. ३।१।२	इमानमाखणमुत्वा विष्वक्सेत्	छान्दो. १।२।७

त० हासुराः पाप्मना विविधुस्तस्मा-
सेनाभयं जिघ्रति

छान्दो. १।२।२

त० हास्यै ददौ तं सम्राडेव पूर्वं
पप्रच्छ

बृह. ४।३।१

त० हेन्द्र उवाच न वै वरं परस्मै
वृणीते त्वमेव वृणीष्व

कौ.त. ३।१

त० हैतमतिधन्वा शौनक उदरशा-
ण्डित्यायोक्त्वोवाच यावत्त एनं
प्रजायामुद्रीयं वेदयिष्यन्ते..

छांदो. १।९।३

त० हैतमधिधन्वा शौनकः.. (मा.पा.) छां.उ. १।९।३

त० हैतमुद्दालक आरुणिर्वाजसने-
याय याज्ञवल्क्यायान्तेवासिन
उक्त्वोवाचापि य एनं शुष्के
स्थाणौ निषिञ्चेज्जायेरञ्छाखाः

बृह. ६।३।७

त० होवाच (गुरुः) यं वै सोम्यैत-
मणिमानं न निभालयस एतस्य
वै... महाश्वप्रोधस्तिष्ठति

छांदो. ६।१२।२

त० होवाच (पिता) मृत्यवे त्वां
ददामीति

कठो. १।४

त० होवाच-यदिदमिति द्यावा-
पृथिव्योरनारभमिव नोप-
यन्ति नाभिचक्षते नाश्रुवन्ति

आर्षे. १।१

त० होवाच-विस्फुरन्तीरेवेमा
लेलायन्तीव सञ्जिहाना इव..

आर्षे. ७।१

त० होवाचाजातशत्रुरेतावन्
बाला ३ इति

कौ.त. ४।१८

त० होवाचाऽननुशिष्य वाव किल
मा भगवानब्रवीदनुत्वाशिषमिति

छान्दो. ५।३।४

ता अनेकधा समभवत्तदेतदोमिति
ता अन्नमसृजन्त तस्माद्यत्र क च

नारा. ४

वर्षति तदेव भूयिष्ठमन्नं भवति
ता अब्रवीद्यथायतनं प्रविशतेति

छान्दो. ६।२।४

ता अन्नवन्न वै नोऽयमलमिति

२ ऐत. २।२।३

ता अन्नवन् सुकृतं बतेति, पुरुषो

२ ऐत. २।२।२

वाच सुकृतम्

२ ऐत. २।३

ता अन्नवन् हन्तास्माच्छरीरा-
दुत्कामाम...

१ ऐत. १।४।३

ता अन्नवन् हन्तेवं पुनः शरीरं प्रविशाम

१ ऐत. १।४।५

ता अभि प्रस्थापयन्नुवाच नासहसे-
णावर्तेति

छान्दो. ४।४।५

ता अमृता आपस्ता वा एता

ऋचः [छान्दो.

३।१।२-३।५।१

ता अहमैवाप्रबुद्धा अप्राणा स्थाणु-
रिव तिष्ठमानाः...

मैत्रा. २।६

ता अहिंसन्ताहमुक्थमस्म्यह-
मुक्थमस्मि

१ ऐत. १।४।३

ता अहिंसन्ते वाऽहमुक्थमस्म्यह-
मुक्थमस्मि

१ ऐत. १।४।४

ता आप ऐक्षंत बह्वयः स्याम
प्रजायेयेति

छान्दो. ६।२।४

ता आपः सत्यमसृजन्त

बृह. ५।५।१

ता अब्रवीद्यथायतनं प्रविशतेति

२ ऐत. २।३

ता आसु नाडीषु सृप्ता आभ्यो
नाडीभ्यः प्रतायन्ते

छान्दो. ८।६।२

ता इमा आपः, ता एतेनो हिरण्य-
यमन्नम्, तत्र चतुर्मुखो ब्रह्मा-
ऽजायत

चतुर्वे. १

ता इमादिशः परेण मृत्युमतिक्रान्ताः

बृह. १।३।१५

ता इमाः प्रजा अर्कमभितो निविष्टाः...

१ ऐत. १।१।३

ता इमाः प्रतता आपः । ततस्तेजो
हिरण्यमण्डम्

महो. १।४

ता एता आपो वज्रीभूत्वा तानि
रक्षांसि मंदेहारुणे द्वीपे प्रक्षिपन्ति सहवै. २

ता एता देवताः प्राणापानयोरेव
विनष्टाः

१ ऐत. ३।३।३

ता एता देवताः सृष्टा अस्मिन्महत्त्य-
र्णवे प्रापतन्

२ ऐत. २।१

ता एताः संहिता नानन्तेवासिने
प्रभूयात्

३ ऐत. २।६।४

ता एताः शीर्षञ्छ्रिताः

१ ऐत. १।४।३

ता एते नो हिरण्यमन्नम्

चतुर्वे. १

ता एनमब्रुवन्नायतनं नः प्रजानीहि
यस्मिन् प्रतिष्ठिता अन्नमदामेति

२ ऐत. २।१

तादृमूपो हि पुरुषो... सम्पश्यति

मुक्तिको. २।५९

तादृशपरमयोगिपूजा यस्य लभ्यते
सोऽपि मुक्तो भवति

अद्वयता. ७

तानकृत्स्नविदो मन्दान्	भ.गी. ३।२९	तानि सृष्टान्यन्योन्येनारूपयन्त	बृह. १।५।२१
तानपरपक्षे न प्रजनयत्येतद्वै	कौ.त. १।२	तानि सृष्टान्यण्डे प्राचिक्षिपत्	पैङ्गलो. १।५
स्वर्गस्य लोकस्य द्वारम्		तानि ह वा इमानि गुणानि पुरुषेष्वे-	मैत्रा. ३।३
तानस्मै प्रददौ हन्तानुपानमित्यु-	छांदो. १।१०।३	रितानि चक्रमिव चक्रिणा	
च्छिष्टं वै मे पीतं स्यादिति	भ.गी. १६।१९	तानि ह वा एतानि चित्तेकायनानि	छान्दो. ७।५।२
तानहं द्विषतः क्रूरान्		चित्तात्मानि चित्ते प्रतिष्ठितानि	छां. ८।३।५
तानि चेतनीकर्तुं सोऽकामयत् ब्रह्मा-		तानि ह वा एतानि त्रीण्यक्षराणि	
ण्डब्रह्मरन्धाणि समस्तव्यष्टिमस्त-	पैङ्गलो. १।५	तानि ह वा एतानि द्वाविंशति-	छां. ८.२।१०।४
कान्विदार्य तदेवानुप्राविशत्	चिन्त्यु. १२।७	रक्षराणि	छां. ८.२।१०।४
तानिधर्माणिप्रथमान्यासन् [महावा. ४+	वा.सं. ३।१।१६	तानि ह वैतानिद्वाविंशति... (मा.पा.)	सहवै. २
[क्र.अ. ८।४।१९=मं. १०।९०।१६		तानि ह वा एतानि रक्षांसि गाय-	
तानिन्द्रः सुपर्णो भूत्वा वायवे प्राय-		भिमन्त्रितेनाम्भसा शाम्यन्ति	
च्छत्तान्वायुरात्मनि धित्वा		तानि ह वा एतानि	
तत्रागमयद्यत्राश्वमेधयाजिनो-		नानि सङ्कल्पात्मकानि सङ्कल्पे	
ऽभवन्	बृह. ३।३।२	प्रतिष्ठितानि	छां. ८. ७।४।२
तानि पञ्च तन्मात्राणि त्रिगुणानि		तानीमानि क्षुद्रमिश्राणि [मा.पा.]	छां. ८. ५।१०।८
भवन्ति	पैङ्गलो. १।३	तानीमानिक्षुद्राण्यसकृदावर्तानि	
तानि भूतानि सूक्ष्माणि पञ्चीकृत्ये-		भूतानि भवन्ति	छां. ८. ५।१०।८
श्वरस्तदा	कठरु. १८	तानेकधा समभवत्...	वासुदे. ४
तानि म उपसीदत एव विदाश्चक्रुः	छाग. ३।२	तानोक्कारेणामीध्रीया देवा असु-	
तानि मृत्युः अमो भूत्वोपयेमे,		रान्पराभावयन्त	२ प्रणवो. ८
तान्याप्रोत्, तान्याह्वा मृत्यु-		तान्वैद्युतान्पुरुषो मानस एत्य	
रवारुन्धत्	बृह. १।५।२१	ब्रह्मलोकान्गमयति तेषु.. पराः..	वृह. ६।२।१५
तानि यदा गृह्णात्यथ हैतत्पुरुषो		वसन्ति तेषां न पुनरावृत्तिः	छान्दो. ८।११।३
स्वपितिनाम तद्गृहीत एव प्राणो		तान्येकगतं सम्पेदुः	
भवति गृहीता वागगृहीतं चक्षु-	वृह. २।१।१७	तानृषयोऽश्रुवन् -पवित्रं नो ब्रूत,	सहवै. ११
गृहीतं श्रोत्रं गृहीतं मनः	सहवै. २	येनारेपसः स्यामेति	छान्दो. १।१०।७
तानि वरमवृणीतादित्यो नो योद्धा		तान्त्वादित्वाऽमुं यज्ञं विततमेयाय	सहवै. २
तानि वा एतानि यजुंष्येतं यजुर्वेद-		तान्प्रजापतिर्वरेणोपामंत्रयत	भ. गी. १।७
मभ्यतपत्तस्याभितप्तस्य यश-		तान्निबोध द्विजोत्तम	
स्तेज इन्द्रियं धीर्यमन्नाद्यं रसो-		तान्दृष्ट्वा (ब्रह्मा) ऽबिभ्यत्	
ऽज्जायत	छान्दो. ३।२।२	(गणेशं) तं सस्मार	गणेशो. ३।६
तानि वा एतानि सामान्येत च		तान् पिष्टान्दधनि मधुनि घृत उप-	
सामवेदमभ्यतपन्.. अजायत	छान्दो. ३।३।२	षिञ्चत्याज्यस्य जुहोति	बृह. ६।३।१३
तानि वा एतान्यमृतानाममृतानि		तान्यभ्यपतत्तेभ्योऽभितप्तेभ्य	
वेदा ह्यमृतास्तेषामेतान्यमृतानि	छान्दो. ३।५।४	ओक्कारः प्रासवत्	छान्दो. २।२३।३
तानि वा एतान्यवराणि परां च सि		तान्यस्यैतानि कर्मनामान्येव	बृह. १।४।७
न्यास एवात्यरेचयेद्य एवं वेद	महाना. १६।१२	तान्यहं वेद सर्वाणि	भ. गी. ४।५
तानि सर्वाणि संयम्य	भ. गी. २।६।१		

तान्याचरथ नियतं सत्यकामा एष

वः पन्थाः सुकृतस्य लोके

मुण्ड. १।२।१

तान्यात्मनेऽकुरुतान्यत्रमना अभूवं

नादर्शमन्यत्रमना अभूवं

नाश्रौषमिति

बृह. १।५।३

तान्याहवा मृत्युरवारुन्धच्छाम्यत्येव

वाक् आम्यति चक्षुः आम्यति

भोत्रम्

बृह. १।५।२१

तान्येतान्यनुव्रजन् नाश्रुमापातयेत्

कठरु. १

तान्वरिष्ठः प्राण उवाच मा

मोहमापद्यथाऽहमेवैत-

त्पञ्चधात्मानं प्रविभज्यैतद्वा-

णमवष्टभ्य विधारयामि

प्रश्नो. २।३

तान्वायुरात्मनि भित्वा तत्रागमयद्य-

त्राश्वमेधयाजिनोऽभवन्

बृह. ३।३।२

तान्विद्धयासुरनिश्चयान्

भ. गी. १७।६

तान्वै वैद्युतान् पुरुषो मानव

एत्य ह (मा.पा.)

वृ. उ. ६।२।१५

तान्समीक्ष्य स कौन्तेयः

भ. गी. १।२५

तान्सर्वानेवोपसेवेत, वारुणं त्वेव

वज्रयेत्

छांदो. २।२२।१

तान्ह स ऋषिरुवाच भूय एव तपसा

ब्रह्मचर्येण श्रद्धया संवत्सरं संवत्स्यथ

प्रश्नो. १।२

तान्हासुरः पाप्मा परिजग्राह

नृसिंहो. ६।१

तान्होवाच प्रातर्वः प्रतिवक्ताऽस्मीति

छान्दो. ५।११।७

तान्होवाच ब्राह्मणा भगवन्तो यो

वो ब्रह्मिष्ठः स एता गा उदजता-

मिति ते ह ब्राह्मणा न दधुषुः

बृह. ३।१।२

तान्होवाच यस्मिन्व उत्क्रान्ते शरीरं

पापिष्ठतरमिव दृश्येत स वः श्रेष्ठः

छान्दो. ५।१।७

तान्होवाचाश्वपतिर्वै भगवन्तोऽयं

कैकयः सम्प्रतीममात्मानं वैश्वानर-

मध्येति

छान्दो. ५।११।४

तान्होवाचैतावदेवाहमेतत्परं

ब्रह्म वेद नातः परमस्तीति

प्रश्नो. ६।७

तान्होवाचेद्देव मा प्रातरुपसमीयातेति

छान्दो. १।१२।३

तापत्रयं त्वाध्यादिमकाधिभौति-

काधिदैविकं कर्तृकर्मकार्य-

ज्ञातृज्ञानज्ञेय-भोक्तृभोगभोग्यमिति

त्रिविधम्

मुद्रलो. ४।१

तापनीयोपनिषदध्यापकशतमेकमेकेन

मन्त्रराजाध्यापकेन तत्समं, तद्वा

एतत्परमं धाम...

नृ.पू. ५।१६

तापसास्तत्र ते द्रुमाः । लोभक्रोधा-

दयो दैत्याः कलिकालस्तिरस्कृतः ।

गोप रूपो हरिः साक्षात्..

कृष्णो. ९

तापसोऽतापसः (भवति)

बृह. ४।३।२२

तापापहारिणीं देवीं मुक्तिमुक्तिप्रदा-

यिनीम् । अनन्तां विजयां..

. १३

ताप्यतापकरूपेण विभातमखिलं

जगत् । प्रत्यगात्मतया भाति

ज्ञानाद्वैदान्तवाक्यजात्

कठरु. ३९

ताभिरेत* रुद्रोऽन्वायत्तः

ताभिः क्षुधं पाप्मानमपात्रन्

बृह. २।२।२

ताभिः प्रत्यवसृप्य पुरीतति शेते

ताभ्यः पुरुषमानयत्ता अब्रुवन्सुकृतं

बृह. २।१।१९

बतेति, पुरुषो वाव सुकृतम्

रघेत. २।३

ताभ्यामयं प्राणश्छन्नः

ताभ्यामिदं विश्वमेजत्समेति

बृह. १।६।३

ताभ्यो गामानयत्ता अब्रुवन्न वै

नोऽयमलमिति

बृह. ६।२।२

ताभ्योऽमितताभ्यो मूर्तिरजायत

ताभ्योऽश्वमानयत्ता अब्रुवन्न वै

रघेत. २।२

नोऽयमलमिति

रघेत. ३।२

तामग्निवर्णीं तपसा ज्वलन्तीं वैरो-

चनीं कर्मफलेषु जुष्टाम्

रघेत. २।२

[वनदु. ११५, १६५+

देव्यु. ६+

[ऋ.खि. १०।१२७।१२+

महाना. ६।१४

तामप्यथ (चिन्मात्रवासनां) परि-

त्यज्य मनोबुद्धिसमन्विताम् ।

तै.आ. १०।२।१

शेषस्थिरसमाधानो भव...

तामसत्वं हर

मुक्तिको. २।७१

तामसं परिचक्षते

तामसः परिकीर्तितः

गणेशो. ४।९

तामसी चेति तां शृणु

भ.गी. १७।१३

भ.गी. १८।७

भ.गी. १७।२

तामसी दैत्यपक्षेषु माया त्रेधा-
 बुद्धाहता । अजेया वैष्णवी माया.. कृष्णो. ५
 तामसी द्रव्यशक्तिः ग.शो. ४।३
 तामसी राजसी सात्त्विकी मानुषी..
 (मूर्तिः) भक्तियोगे तिष्ठति गोपालो. ३।२
 तामस्याः पञ्च तन्मात्रा अजायन्त
 पञ्च भूतान्यजायन्त ग.शो. ४।४
 ता महासंहिता इत्याचक्षते तैत्ति. १।३।१
 तामात्मस्थां येऽनुपश्यन्ति धीराः गुह्यका. ४४
 तामाहुरग्र्यां महीती महीयसीम् गुह्यका. ५१
 तामिहायुषे शरणं प्रपद्ये ग. पू. २।३
 तामीश्वराणां परमां महेश्वरीम् गुह्यका. ६६
 तामु नाम्नीरयति नाम्नि मन्त्रा
 एकं भवन्ति मन्त्रेषु कर्माणि [छान्दो. ७।४।१+७।५।१
 तामेत्य सर्वविद्याज्ञानवान्भवति तारोप. ४
 तामेव प्रत्यक्षं तां वदिष्यामि कौलो. शां.
 तामेव भान्तीमनुभाति सर्वं गुह्यका. ४५
 तामेवमनूचानां गायत्रासिष्ट अव्यक्तो. ३
 तामेव विदधाम्यहम् भ.गी. ७।२१
 ता यत्राभिसायं बभूवुस्तत्राग्निमुप-
 समाधाय गा उपरुध्य समिधमाधाय
 पश्चादग्नेः प्राकुपोपविवेश [छान्दो. ४।६१-४।८।१
 ता यथा तत्र न विदुरियमहमस्मीति छान्दो. ६।१०।१
 ता यो वेद स वेद ब्रह्म तैत्ति. १।५।३
 तारकत्वात्तारको भवति तारसा. २।१
 [रामो. ता. १।२+ श्रीवि.ता. १।२
 तारकमित्येतत्तारकं ब्राह्मणो नित्यं
 महीयते श्रीवि.ता १।२
 तारकं दीर्घानलं बिन्दुपूर्वकं दीर्घो-
 नलं.. इत्येतद्ब्रह्मात्मिकाः... रामो. १।२
 उपासितव्याः रामो. १।२
 तारकं द्विविधं—मूर्तितारकममूर्ति-
 तारकमिति मं. ब्रा. १।४
 तारकं ब्रह्मेति गदितं वन्दे श्री-
 रामवैभवम् अद्वयता. शीर्ष.
 तारकाभ्यां तद्दर्शनमात्राण्युभयैक-
 दृष्ट्या मनोयुक्तं ध्यायेत् अद्वयता. ६

तारकाभ्यां सूर्यचन्द्रमण्डलदर्शनं
 ब्रह्माण्डमिव... अद्वयता. ६
 तारकाभ्यां सदूर्ध्वस्थसत्त्वदर्शना-
 न्मनोयुक्तेनान्तरीक्षणेन
 सच्चिदानन्दस्वरूपं ब्रह्मैव अद्वयता. ६
 तारयतीति तारा तारोप. १
 ताररहिता पुनरेकजटा भवति तारोप. ५
 तारसार-महावाक्य-पञ्चब्रह्मा-
 मिहोत्रकम् मुक्ति. १।३८
 तारसंयमात्सकलविषयज्ञानं भवति शां. १।७।५२
 तारं ज्योतिषि संयोज्य...पूर्वा-
 भ्यासस्य मार्गोऽयं... शां. १।७।१७
 तारं परं रमाबीजम् द. म. १०
 तारादिकास्मान्ता चेतारा भवति तारोप. ४
 तारा स्यादूर्ध्वपञ्चाक्षररूपा ब्रह्म-
 विष्णुमहेश्वरसदाशिवबिन्दु-
 मेलनरूपा विद्या तारोप. १
 तारेण रुद्धं, एतत्तत्त्व मनुस्वरूपम् गणप. ७
 तारेति परमा तारा तारोप. १३
 तारे (चित्तसंयमात्) सिद्धदर्शनम् शां. १।७।५२
 तामिवा एतदास्त्रवदास्त्रवति बृह. ४।२।३
 तालवनं बृहद्वनं कुमुदवनं... सामर. ५
 दधिवनं वृन्दावनमिति सौभाग्य. २९
 तालुचक्रं, तत्रामृतधाराप्रवाहः
 तालुमूलगतां यत्नाज्जिह्वयाऽऽक्रम्य
 घटिकाम्.. प्राणस्पन्दो निरुध्यते शां. १।७।३०
 तालुमूलं समुत्कृष्य सप्तवासर-
 मात्मवित् । स्वगुरुक्तप्रकारेण
 मलं सर्वं विशोधयेत् योगकुं. २।२८
 तालुमूले स्थितश्चन्द्रः सुधावर्षत्यधोमुखः यो.शि. ५।३३
 तालुमूलोर्ध्वभागे महाज्योतिर्मयूखो
 वर्तते, तद्योगिभिर्ध्ययम् अद्वयता. ७
 तालुमूलोर्ध्वभागे महाज्योतिर्विद्यते
 तद्दर्शनादणिमादिसिद्धिः मं. ब्रा. १।४
 तालुरसनाग्रनिपीडनाद्वाक्मनःप्राण-
 निरोधनाद्ब्रह्म तर्केण पश्यति मैत्रा. ६।२०
 तालुः शंभोर्वाकः (शारीरयज्ञस्य) प्रा. हो. ४।३

तात्त्विक्यं परिवर्त्य..महिमानं निरीक्षेत मैत्रा. ६।२१
 तावताऽऽत्मानमानन्दयति परब्र. २
 तावत्कालस्य स्थितिरुच्यते
 (ब्रह्मायुःपरिमिता) त्रि.म.ना. ३।४
 तावत्संसारभृगुषु स्वात्मना सह
 देहिनम् । आन्दोलयति नीरंघ्रं.. महो. ४।११३
 तावदाकाशसङ्कलपो यावच्छब्दः
 प्रवर्तते ना.वि. ४७
 तावज्जीवो भ्रमस्येवं यावत्तत्त्वं
 ध्यानं न विन्दति ध्या.वि. ५०
 तावदेव निरोद्धव्यं (मनः) यावद्भूति
 गतं क्षयम् । एतज्ज्ञानं च च
 शेषोऽन्यो ग्रन्थविस्तरः [ब्र.वि.५+ त्रि.ता. ५।५
 तावदेव निरोद्धव्यं हृदि
 यावत्क्षयं गतम्.. मैत्रा. ६।३४
 तावद्व्येनगन्तव्यंयावद्व्यपथि स्थितः
 अ. ना. ३
 तावद्विचारयेत्प्राज्ञो यावद्विश्रान्ति-
 मात्मनि महो. ४।३९
 तावानस्य महिमा ततो ज्यायाश्च
 पुरुषः छांदो. ३।१२।६
 तावानस्य लोको भवति य
 एवं विद्वानधोपहासं चरति बृह. ६।४।३
 तावन्ति पुरुषायुषोऽह्नां सहस्राणि
 भवन्ति १ऐत. ३।८।६
 तावन्ति शतसंवत्सरस्याह्नां सहस्राणि १ऐत. २।४।२
 तावन्निशीव वेताला वलगन्ति हृदि
 बासनाः । एकतस्वदृढाभ्यासाद्या-
 वन्न विजितंमनः[मुक्तिको.२।४०+ महो.५।७८
 तावन्योन्यमभिसम्भवतः १ऐत. ३।७।३
 ता वा अस्यैता हिता नाम नाड्यः
 यथाकेशः सहस्रधाभिन्नस्तावता-
 ऽणिग्ना तिष्ठन्ति.. बृह. ४।३।२०
 ता वा एता दशैव भूतमात्रा अधि-
 प्रज्ञं दशप्रज्ञामात्रा अधिभूतं यद्वि
 भूतमात्रा न स्युर्न प्रज्ञामात्राः स्युः कौ. त. ३।८
 ता वा एताश्चतस्रश्चतुर्धा चतस्र-
 श्चतस्रो व्याहृतयः । ता यो वेद,
 स वेद ब्रह्म तैत्ति. १।५।३
 ३४

ता वा एताः सर्वा ऋचः सर्वे वेदा
 सर्वे घोषा एकैवव्याहृतिः प्राण एव १ ऐत.२।२।११
 ता वा एताः सर्वा देवता वायुमेव
 प्रविश्य वायौ सृप्ता न मूर्च्छन्ते कौ. त. २।१२
 ता वा एताः सर्वा देवताः प्राणमेव
 प्रविश्य प्राणे सृप्ता न मूर्च्छन्ते कौ.त. २।१३
 तावान् सर्वेषु वेदेषु भ. गी. २।४६
 तावेतावन्योन्यस्मिन्प्रतिप्रितौ रश्मि-
 भिरेषोऽस्मिन् प्रतिप्रितः बृह. ५।५।२
 तावेतावर्कश्चमेधौ वृह. १।२।७
 तासामु ह स्मैतां चतुर्थी महाचमस्यः
 प्रवेदयते मह इति तद्ब्रह्म तैत्ति. १।५।१
 तासां तप्यमानानां रसान्प्रावृह-
 दग्ने ऋचो वायोर्यजुषि
 सामान्यादित्यात् छान्दो.४।१७।२
 तासां त्रिवृतं त्रिवृतमेकैकां करवाणीति छान्दो. ६।३।३
 तासां त्रिवृतं त्रिवृतमेकैकामकरोत् छान्दो. ६।३।४
 तासां ब्रह्म महद्योनिः भ. गी. १४।४
 तासां मूर्धानमभिनिस्तृतैका ।
 तयोर्ध्वमायन्नमृतत्वमेति विष्व-
 क्कुन्या उत्क्रमणे भवन्ति कठो. ६।१६
 तासां (अंषां) यः स्थविष्ठो धातु-
 स्तन्मूत्रं भवति यो मध्यमस्त-
 लोहितं, योऽणिष्ठः स प्राणः छान्दो. ६।५।२
 तासां वायुर्वत्सः स य एतमेवं
 वायुं दिशां वत्सं वेद न पुत्रोद-
 रोदिति छान्दो. ३।१५।२
 तासां (नाडीनां) शतं शतं
 द्वासप्ततिं प्रतिशाखा..(मा.पा.) प्रश्नो. ३।६
 तासु चतुर्दशकारणानां बाह्यवृत्तयो-
 ऽन्तर्वृत्तयस्तेषामुपादानकारणम् ना. प. ५।१२
 तासु तदा भवति, यदा सुप्तः स्वप्नं
 न कञ्चन पश्यति कौ. त. ४।१९
 तासु पूर्णिमाभ्यासः कर्तव्यः,
 तल्लक्ष्यं नासामम् मं. ब्रा. २।२
 तास्तु गोप्या महायोगात्परमात्म-
 पदेऽव्यये । विना कार्ये सदा
 गुप्तं योगसिद्धस्य लक्षणम् यो.शि. १।१५६
 तां गन्धर्वोऽ (अ)वदद्भे अन्तः चित्त्यु. ११।११

तां चेद्विद्वानुदगास्यो मूर्धा ते व्यप- तिष्यत्तथोक्तस्य मया..	छांदो. १।११।७	तां सानुमन्तो विदुषस्त्वतेजसा.. वरप्रदाय पित्रे स्वाहा	पारमा. ६।५
तां चेद्विद्वान्प्रति हरिष्यो मूर्धा...	छांदो. १।११।९	तां सृष्ट्वाऽथ उपास्ते, तस्मात्स्त्रियमथ उपासीत	बृह. ६।४।२
तां चेद्विद्वान्प्रस्तोष्यसि मूर्धा ते विपत्तिष्यतीति	छांदो. १।११।४	तां स्तत्र देवा यथा सोमश्राजान- माप्यायस्वापक्षीयस्वेत्येवमेनां-	
तां चेद्विद्वान्प्रास्तोष्यो मूर्धा ते व्यप- तिष्यत् तथोक्तस्य मयेति	छांदो. १।११।५	स्तत्र भक्षयन्ति तांस्तथैव भजाम्यहम्	बृह. ६।२।१६ भ.गी. ४।११
तां जीवरूपिणीं ध्यायेज्ज्योतिष्ठं मुक्तिहेतवे	योगरा. ७	तांस्तितिक्षस्व भारत	भ.गी. २।१४
तां त्वहं तुभ्यं वक्ष्यामि को हि त्वैवं ब्रुवन्तमर्हति प्रत्याख्यातुमिति	बृह. ६।२।८	तांस्ते प्रेत्याभिगच्छन्ति, ये के चात्महनो जनाः	ईशा. ३ सहवै. ११
तां दुर्गां दुर्गमां देवीं.. नमामि भवभीतोऽहं	देव्यु. १०	तांस्तेष्वन्वविन्दन्नुदयाच तपसाच तांस्त्वं वृत्रहन्निहि वास्मभ्यमाभर	सहवै. ७
तां (कुण्डलिनीं) दृष्ट्वा मनसैव नरः सर्वपापविनाशद्वारा मुक्तो भवति	अद्वयता. २	तां हासुराः पाप्मना विविधुस्तस्मा- त्तयोभयं वदति सत्यं चानृतं च	छान्दो. १।२।३ बृह. ५।१४।५
तां देवतामुपातिष्ठत यज्ञकामाः	सहवै. १३	तां हैतामेके सावित्रीमनुष्टुभमन्वाहुः	केनो. ३।१२
तां शोचमानां स्वयं मनीषां	चित्रयु. १।१।११	तां होवाच किमेतद्यक्षमिति	सहवै. १३
तां (मालां) पञ्चभिर्गन्धैरमृतैः पञ्चभिर्गन्धैस्तनुभिः शोधयित्वा ...प्रत्यक्षमादिक्षान्तैर्वर्णैर्भाषयेत्	अ.मा. ३	ताः पय आहुतयो देवानामभवन् ताः पुनः पुनरुदयनः प्रचरन्त्येवं ह वै तत्सर्वं परे देवे मन- स्येकीभवति	प्रभो. ४।२ प्रभो. ४।२ परब्र. १
तां म आवह जातवेदो लक्ष्मीमनप- गामिनीम् [क्र.खि.५।८७।१	श्रीसू. २, १५	ताः पुनरुदयन्तःप्रचरन्ति..(मा.पा.)	
तां पद्मनेमिं शरणमहं प्रपद्ये अल- क्ष्मीर्मेनश्यतां..[क्र.खि.५।८७।५	श्रीसू. ५	ताः सर्वानाड्यःसुषुप्तस्येनाकाशवत् ताः सृष्टा अभुवन् कथमन्नाद्या अभवन्निति	ग.पू. १।३ पैङ्गलो. ३।३
तां योगमिति मन्यन्ते स्थिरामिन्द्रय- धारणाम् । अप्रमत्तस्तदा भवति योगो हि प्रभवाप्ययौ	कठो. ६।११	ताः स्मरणादनुमीयन्ते तितिक्षाज्ञानवैराग्यशमादिगुण- वर्जितः । भिक्षामात्रेण जीवी स्यात्स यतिर्यतिवृत्तिहा	ना.प. ५।१२ शारीरको. ९ त्रिपुरो. ४
तां (ब्रह्मविद्यां) विदित्वा स च रक्तं जिज्ञासयामास	अव्यक्तो. ३	तिमिरान्धं तामसम् तिरश्चीनमजरं तद्रजोऽभूत् तिरश्ची सा प्रज्ञा, प्रज्ञया हि विपश्यति	कौ.त. १।५ ना.पू.ता. २।१
तां वै देवीमात्मबुद्धिप्रकाशां मुमुक्षुर्वै शरणमहं प्रपद्ये..	गुह्यका. ७२	तिरोधानकरी पार्वती भवति तिर्यगूर्ध्वमधश्चायी रश्मयस्तस्य सन्तताः । सन्तापयति त्वं देहमापादतलमस्तकः	महाना. ९।१०
तां (मूर्धं) शुद्धजलेन प्रणवेन वर्षयेत्	कात्याय. १	तिर्यगूर्ध्वमधोदृष्टिं विहाय च महामतिः । स्थिरस्थायी विनिष्कम्पः सदा योगं समभ्यसेत्	अ.ना. ३२
तां समन्तं पृथिवीं द्विस्तावत्समुद्रः पर्येति	बृह. ३।३।२		
तां समभवत्ततो मनुष्या अजायन्त	बृह. १।४।४		
तां समेवाभवत्तत एकशकमजायत	बृ.व. १।४।४		
तां समेवाभवत्ततो गावोऽजायन्त	बृ.व. १।४।४		
तां समेवाभवत्ततोऽजावयोऽजायन्त	बृ.व. १।४।४		

(अथ) तिर्यग्वाऽवाक्चूर्ध्वं वाऽनूह्य एष

परमात्माऽपरिमितोऽजोऽतक्यो-

ऽधिनस्य एष आकाश आत्मा

मैत्रा. ६।१७

तिलमध्ये यथा तैलं पाषाणेष्विव

काञ्चनम् । हृदि स्थाने स्थितं

पञ्चतस्यवक्त्रमधोमुखम् [योगत. ८ यो.त. १३७

तिलाखलि पितृणां ये ददति ते

तन्मण्डलं प्राप्नुवन्ति

सामर. ७५

तिलाञ्जुहोमि । सरसां सपिष्टान्

गन्धार मम चित्ते रमन्तु स्वाहा

महाना. १४।५

तिलानां तु (तिलेषुच) यथा तैलं

पुष्पे गन्ध इवाभितः । पुरुषस्य

शरीरेऽस्मिन् (तु) सबाह्याभ्यन्तरे

(तथा) स्थितः [ध्या.वि. ७+ ब्र.वि. ३५

तिलाः कृष्णास्तिलाः श्वेतास्तिलाः

सौम्या वशानुगाः । तिलाः

पुनन्तु मे पापं यत्किञ्चि-

दुरितं मयि

महाना. १४।६

तिलेषु तिलबद्धेदे वेदान्तः सुप्रतिष्ठितः

मुक्तिको. १।९

तिलेषु तैलं दधनीव सर्पिरापः

स्रोतस्स्वरणीषु चाग्निः । एव-

मात्मनि जायते (गृह्यते) ऽसौ

सत्येन (एनं) तपसा यो-

ऽनुपश्यति [ब्रह्मो. १९+ श्वेता. १।१५

तिलेषु तैलं दधनीव सर्पिर्यदापः

स्रोतस्स्वरण्योरिवाग्निः । एव-

मात्माऽऽत्मनि जायते

इतिहा. ४९

तिलैरेतावन्निरभिषिच्य वायुलोक-

कामो वायुलोकमवाप्नोति

भस्मजा. २।१२

तिलौदनं पाचयित्वा सर्पिं

मभीयातामीश्वरी जनयितवै

बृह. ६।४।१७

तिष्ठतो व्रजतो वाऽपि यस्य चक्षुर्न

दूरगम् । चतुर्युगां भुवं मुक्त्वा

परिभ्राट् सोऽन्ध उच्यते

ना.प. ३।६६

तिष्ठत्यात्सरसं मनः

अ.पू. २।९

तिष्ठन्नाच्छन् स्पृशन्निभ्रमपि तलेप-

वर्जितः । अजडो गलितानन्द-

अ.पू. ४।६३

तिष्ठन्नाच्छन्स्वपन्नाप्रभिवसन्नु-

त्पतन्पतन् । असदेवेदमित्यन्तं

निश्चित्यास्थां परित्यज

महो. ६।३४

तिष्ठन्ति परितस्तस्या नाड्यो मुनि-

पुङ्गव । द्विसप्तति सहस्राणि तासां

मुख्याश्चतुर्दश

जा.द. ४।६

तिष्ठन्तं परमश्रमम्

भ.गी. १३।२८

तिष्ठन्त्यहश्च शेषो भवति व्रतमिति..

संहितो. ५।१

तिष्ठन्नपि हि नासीनो गच्छन्नपि न

गच्छति । शान्तोऽपि व्यवहारस्थः

कुर्वन्नपि न लिप्यते

सं.सो. २।३३

तिष्ठन्प्रातः प्राञ्च आयातु वरदे-

त्यावाह... महाव्याहृतिभिः..

गायत्री जपेत्

सन्ध्यो. २

तिसृभिरुयायुषस्त्रियम्बकेस्तिस्रो

रेखाः कुर्वीत (भस्मना)

जाबाल्यु. ६

तिस्रश्च रेखाः सदनानि भूमे-

स्त्रिविष्टपास्त्रिगुणास्त्रिप्रकाशाः ।

एतत्पुरं पूरकं पूरणानाम्..

त्रि.महो. ९

तिस्रस्तृचाशीतयो यदूर्ध्वं सा पञ्चमी

१ ऐत. ३।४।३

(ॐ) तिस्रः पुरस्त्रिपथा विश्वचर्षणा

त्रिपुरो. १

तिस्रः पुरस्त्रिपथा विश्वचर्षणी

त्रि.महो. १

तिस्रो मात्रा मृत्युमत्यः प्रयुक्ता

अन्योन्यसक्ता अनुविप्रयुक्ताः ।

क्रियासु बाह्याभ्यन्तरमध्यमासु

सम्यक्प्रयुक्तासु न कम्पते ज्ञः

प्रभो. ५।६

तिस्रो मात्रार्थमात्रा च प्रत्यक्षस्य

शिवस्य च

१ प्रणवो. ३

तिस्रो मात्रास्तथा ज्ञेयाः सोमसूर्याग्नि-

रूपिणः

ब्र.वि. ८

तिस्रो रात्रीर्दीक्षितो भवति

सहवै. १२

तिस्रो रात्रीर्यदवात्सीर्गृहेमेऽनभ्रन्ब्रह्म-

न्नतिथिर्नमस्यः । नमस्तैऽस्तु

तस्मात्प्रति त्रीन्वरान्वृणीष्व

कठो. १।९

तिस्रो रेखाः सदनानि भूस्त्रीस्त्रि-

विष्टपास्त्रिगुणास्त्रिप्रकाराः ।

एतच्चयं पूरकं पूरणानाम्

त्रिपुरो. ५

तिस्रो व्याहृतयस्त्रिपदा गायत्री त्रयो वेदास्त्रयो देवास्त्रयो वर्णा- स्त्रयोऽग्रयश्च जायन्ते	शाडि. ३।१।३	तुरीयभूम्भ्यां विहरन्ब्रह्मविद्भवति तुरीयमक्षरमिति श्रुतेः, तुरीयस्य नित्यत्वं..	बराहो. ४।१ त्रि.म.ना. २।१
तीर्णो हि तदा सर्वाञ्छोकान्हृदयस्य भवति	बृह. ४।३।२२	तुरीयमक्षरे साक्षात्तुरीयं सर्वं सर्वान्तभूतम्	त्रि.ता. १।७
तीर्थदानतपोयोगस्वाध्याया मैव तत्समाः (बिल्वसमाः)	२ बिल्वो. २९	तुरीयमात्राचतुष्टयमर्चमात्राशम्, अयमेव ब्रह्मप्रणवः	प.हं.प. १०
तीर्थभ्रान्त्यधमाधमा तीर्थानि तोयपूर्णानि देवान्काष्ठादि- निर्मितान् । योगेनो न प्रपद्यन्ते (प्रपूज्यन्ते) स्वात्मप्रत्ययकारणात्	मैत्रे. २।२१ जा.द. ४।५२	तुरीयमेवाप्येति यस्तुरीयमेवा- स्तमेति	सुबालो. ९।१, १३
तीर्थानि यानि पञ्चते... प्राणा- यामस्य तत्फलम्	योगो. १४	तुरीयरूपां तुरीयातीतां... हिरण्य- वर्णमिति पञ्चदशर्गिभिर्यायेत् (अथ) तुरीयश्चतुरात्मा तुरीया- वसितत्वादेकैकस्योतानुज्ञात्रनु- ज्ञाविकल्पेनैक्यमप्यत्रापि सुषुम् स्वप्नमायामात्रम्	सौ. ल. १ नृसिंहो. १।४ त्रि.म.ना. २।१
तीर्थं दाने जपे यज्ञे काष्ठे पाषाणके सदा । शिवं पश्यति मूढात्मा शिवे देहे प्रतिष्ठिते	जा.द. ४।५७	तुरीयं तु निराकारम् तुरीयं निराकारमेकं ब्रह्म	त्रि.म.ना. १।३ ब्रह्मो. १
तीर्थं श्वपचगृहे वा तनु विहाय याति कैवल्यम् (ज्ञानी)	पेङ्गलो. ४।५	तुरीयं पदमक्षरम् तुरीयं (सत्यचित्सुखम्) ब्रह्मसंज्ञितम्	पं.ब्र. १३
तुन्दस्थजलमन्नं च रसादीनि समी- कृतम् । तुन्दमध्यगतः प्राणस्तानि कुर्यात्पृथक्पृथक्	त्रि. ब्रा. २।८३	तुरीयः परमो हंसः साक्षात्पारायणो यतिः तुरीयाक्षरमीकारं पदानां मध्यवर्ती-	ना.प. ४।१४ त्रि. ता. १।७
तुन्दस्थं जलमन्नं च रसादिषु समीरितं तुन्दमध्यगतः प्राणस्तानि पृथक्कुर्यात्	शाडि. १।४।८	तुरीयातीतमवाच्यं.. निराकारं निराश्रयं निरतिशयाद्वैतपरमान- न्दलक्षणमादिनारायणं ध्यायेत्	त्रि.म.ना. ७।१२
तुन्दे तु ताणं कुर्याच्च कण्ठसङ्कोचने कृते । सरस्वत्यां चालनेन वक्ष- सश्चोर्ध्वगो मरुत्	यो.कुं. १।१५	तुरीयातीतरूपात्मा शुभाशुभ- विवर्जितः	ते.बि. ४।४९
तुभ्यं प्राणः प्रजास्तिवमा वर्लि हरन्ति... यः प्राणैः प्रतितिष्ठसि	प्रश्नो. २।७	तुरीयातीतरूपोऽहं निर्विकल्प- स्वरूपवान्	ते.बि. ३।४१
तुभ्यं मह्यमनन्ताय मह्यं तुभ्यं चिदात्मने (नमः) [बराहो. २।३४]	+सं.सो. २।३२	तुरीयातीतसङ्ख्यासपरिव्राजा- क्षमालिका	मुक्तिको. १।३६
तुमुलो व्यनुनादयन्	भ.गी. १।१९	तुरीयातीतस्यावधूतस्याजगरवृत्तिः तुरीयातीतावधूतयोर्ऋतुक्षौरं, कुटी- चकस्य ऋतुद्वयक्षौरं बहुदकस्य न क्षौरं हंसस्य परमहंसस्य च नक्षौरम्	ना.प. ५।७ ना.प. ७।६
'तुरं भगस्य धीमहि' [ऋ. अ. ४।४।२।५ [मं=५।८।२।१ ते. ब्रा. १।११।३३ इति सर्वं पिबति	छान्दो. ५।२।७	तुरीयातीतावधूतयोर्न ज्येष्ठः, यो न स्वरूपज्ञः, स ज्येष्ठोऽपि कनिष्ठः तुरीयातीतावधूतयोर्नैकन्याभिकारः तुरीयातीतावधूतयोर्निर्विध्यासः	ना.प. ५।८ ना.प. ७।९ ना. प. ७।११
(अथ) तुरीय ईश्वरप्राप्तः स स्वराट् स्वयमीश्वरः	नृसिंहो. २।७		
तुरीयगा सप्तमी (भूमिका)	बराहो. ४।१		
तुरीयपादस्तुरीयतुरीयं तुरीयातीतं च	त्रि.म.ना. १।४		
तुरीयपादस्तुरीयः (ब्राह्मणः पादः)	त्रि.म.ना. १।४		

तुरीयातीतावधूतयोर्ब्रह्मप्रणवः	ना.प. ७।१०	तुर्यातीता तु याऽवस्था परा	
तुरीयातीतावधूतयोर्महावाक्यो-		निर्वाणरूपिणी	अ.पू. ५।८६
पदेशाधिकारः, परमहंसस्यापि	ना.प. ७।९	तुर्यातीतं न मे किञ्चित् सर्वं	
तुरीयातीतावधूतयोः सोहम्भावना	ना.प. ७।९	सन्निभमयं तत्तम्	ते. बि. ६।९
तुरीयातीतावधूतयोः स्वात्मन्येव		तुर्यातीतं परं ब्रह्म ब्रह्मरन्त्रे तु लक्ष-	
कैवल्यं स्वरूपानुसन्धानेन भ्रमर-		येत । जाग्रदृष्टिं समारभ्य याव-	
कीटन्यायवत् [सं. सो. २।५९+	ना. प. ५।९	ब्रह्मावलान्तरम्	त्रि.प्रा.२।१५१
तुरीयातीतावधूतवेष्टेणाद्वैतनिष्ठापरः		तुर्यातीतोऽस्मि केवलः । सदाचेतन्य-	
प्रणवात्मकेन देहत्यागं करोति		रूपोऽस्मिचिदानन्दमयोऽस्म्यहम्	ते.बि. ३।४
यः सोऽवधूतः	तुरीया. ३	तुर्यान्ते विष्णुरुच्यते । ध्याननेव समा-	
तुरीयातीतो गोमुखवृत्त्या फला-		रक्तो व्योम्नि चात्यन्तनिर्मले	त्रि.प्रा. २।१५२
हारी अन्नाहारी चेदृहत्रये देह-		तुर्यावस्था नमस्कारः	भावनो. १०
मात्रावशिष्टो दिगम्बरः कुणप-		तुर्यावस्थोपशान्ता सा मुक्तिरेव	
वच्छरीरवृत्तिकः	सं. सो. २।१३	हि केवला	अ.पू. ५।८५
तुरीयातीतो गोमुखः फलाहारी	ना. प. ५।५	तुर्या सा प्राप्यते दृष्टिमेहद्विवेदवित्तमः	अ.पू. १।५१
तुरीयातीतापनिषद्ब्रह्मं यत्परमाक्षरम्..		तुर्या तुगीयविश्वो मध्यमायां तुरीय-	
...स्वमात्रं चिन्तयेऽन्वहम्	तुरी. शीर्षकं	तैजसः पश्यन्त्यां तुरीयप्राज्ञः	
तुरीयावस्थायां तुरीयस्य चातुर्विध्यं		परायां तुरीयतुरीयः	प.हं.प. १०
तुरीयविश्वस्तुरीयतैजसस्तुरीय-		तुलसि श्रीसखि शुभे...नागायण-	
प्राज्ञस्तुरीयतुरीय इति	प. हं. प. ९	मनःप्रिये	तुलस्यु. १०
तुरीयावस्थां प्राप्य तुरीयातीतत्वं		तुलमीदारुमणिभिर्जपः सर्वाधिसाधकः	तुलस्यु. १७
ब्रजेत्	ना. प. ६।२	तुलसीपत्रमुत्सृज्य यदि पूजां करोति	
तुरीयेजाग्रतमस्वप्नसुषुप्तमव्यभि-		वै ।...विष्णुप्रीतिकरी न च	तुलस्यु. १५
चारिणं नित्यानन्दं सदेकरसं	नृसिंहो. २।१	तुलसीपारिजातश्रीवृक्षमूलादिकस्थल ।	
(अथ) तुरीयेणोतश्च प्रोतश्च		पद्माक्ष..मालया..जपेदक्षरलक्षकं	रामर. ४।६
अयमात्मा नृसिंहः	नृसिंहो. ८।१	तुल्यनिन्दात्मसंस्तुतिः	भ.गी. १४।२४
तुरीयेतुरीयादिष्वतस्रोऽवस्थाः[प.हं.प.९ ना. प. ६।७		तुल्यनिन्दास्तुतिर्मौनी	भ.गी. १२।१९
तुर्यतुर्यः परानन्दो वैदेही मुक्त		तुल्यप्रियाप्रियो धीरः	भ.गी. १४।२४
एव सः	ते. बि ४।४८	तुल्यातुल्यविहीनोऽस्मि नित्यः	
तुर्यमालम्ब्य कायान्तस्तिष्ठामि		शुद्धः सदाशिवः	मैत्रे. ३।६
स्तम्भितस्थितिः	अ. पू. ३।१३	तुल्ये सत्यपि कर्तव्ये वरं कर्म	
तुर्यविभ्रान्तियुक्तस्य...नाकृतेन		कृतं परम्	शिवो. ७।१२६
कृतेनार्यो ... निर्मन्दर		तुल्यो मित्रारिपक्षयोः	भ.गी. १४।२५
इवाम्भोविः स तिष्ठति	महो.४।४०,४१	तुषारकरबिम्बाच्छं मनो यस्य	
तुर्यं ध्वन्यात्मकं तुरीयातीतमवाच्यं		निराकुलम् । मरणोत्सवयुद्धेषु	
...ध्यायेत् (आदिनारायणम्)	त्रि.स.ना.७।३२	स शान्त इति कथ्यते	महो. ४।३३
तुर्यातीतपदावस्था सममी भूमिको-		तुषेण बद्धो ग्रीहिः स्यात्तुषाभावेन	
त्तमा । मनोवचोभिरप्राज्ञा		तण्डुलः । एवं बद्धस्तथाजीवः	
स्वप्रकाशसदात्मिका	अ.पू.५.।८९	कर्मनाशे सदाशिवः	स्कन्दो. ६

तुष्टिस्त्वतुष्टिपर्यन्ता तस्माद्वाञ्छां
परित्यज

अ.पू. ५।३७

तुष्टो यच्छेद्वाञ्छितार्थं महेशः

सि. शि. २५

तुष्ट्यन्ति च रमन्ति च

भ. गी. १०।९

तृष्णीं शूद्रमजनयत्तस्माच्छूद्रो

अथ्यको. ६

निर्विद्योऽभवत्

तुस्तूर्धमाणोदक्षिणश्चोत्तरश्च न हवैनं

कौ. त. २।१३

स्तृष्णीयाताम्

तृणकाष्ठादिगहने.. स्थाने न

दीपयेदग्निं दीप्तं चापि ततः क्षिपेत् शिवो. ७।७०

तृणं पांसुं महेन्द्रं च सुवर्णं मेरु-

सर्षपम् । आत्मम्भरितया सर्व-

मात्मसात्कर्तुमुद्यतः । कालोऽयं

सर्वसंहारी तेनाक्रान्तं जगत्..

महो. ३।३८

तृणाम्रेष्वम्बरे भानौ नरनागामरेषु

च । यत्तिष्ठति तदेवाहमिति

मत्वा न शोचति

अ. पू. ५।९४

तृणानलश्च नित्यश्चेत् क्षणिकं

ते. बि. ६।८७

तृणानि

यूपत्वं पशोश्च गोत्वम् । सर्वाः

प्रजा ब्राह्मणत्वं.. न ब्राह्मणत्वात्

परमस्ति किञ्चित्

इतिहा. १४

तृणेन तत्तज्जीवानां सूर्यादि-

सकलभुवनप्रकाशिनी

दिवा च रात्रिः (तृप्तिकर्त्री)

सीतो. ७

तृणोदकं पशुभ्यः स्वर्गं लोकं यज-

मानायान्नमात्मन आगायानि..

छान्दो. २।२२।२

सवनमनुसन्तनुत

छान्दो. ३।१६।४

तृतीयस्तैजसो भवति (नारायणः)

ना. पू. ता. १।१

तृतीयं तृतीयेन (संयुज्यते)

नृ. पू. २।३

तृतीयं नाभिचक्रं स्यात्तन्मध्ये

तु जगत्स्थितम्

योगरा. ९

तृतीयं नाभिचक्रं पञ्चावर्तं

सर्पकुटिलाकारम्

सौभाग्य. २६

तृतीयं यः पिबेत् सामवेदः प्रीणातु

आचम. ४

तृतीयं सर्वमनु सन्तनुते -(मा.पा.)

छां. उ. ३।१६।४

तृतीया ईकाररूपिणी अव्यक्त-

स्वरूपा भवतीति सीतेत्युदाहरति सीतो. ३

तृतीया तनुमानसी (ज्ञानभूमिः)

महो. ५।२४

तृतीया द्यौः स मकारः स सामभिः

सामवेदो रुद्र आदित्या जगत्या-

हवनीयः सा साम्नस्तृतीयः

पादो भवति

नृ. पू. २।१

तृतीया द्यौः स मकारः, स सामभिः

सामवेदो रुद्रा आदित्या

जगत्याहवनीयः

अ. १

तृतीया शुभाशुभा शुद्धा रुद्रैवत्या

अ. १

तृतीया (मोक्षभूमिका) साङ्गभावना

अ. पू. ५।८२

तृतीयां (वृक्षशाखां) जहात्यथ

सा शुष्यति, सर्वं जहाति

सर्वं शुष्यति

छांदो. ६।११।२

तृतीयां भूमिकां प्राप्य बुद्धो-

ऽनुभवति स्वयम्

अभ्युप. २२

तृतीये उत्तराग्नौ ज्योतिर्मठः...

मठान्ना. ५

तृतीयेनतुपिण्डेनमतिस्तस्याभिजायते

पिण्डो. ५

तृतीये धामनि पूर्वस्या एव विद्याया

यद्वाग्भवकूटं तेनैव मानवी चान्द्री

कौबेरी विद्यामाचक्षते

त्रि. ता. १।१६

तृतीयोऽत्यन्तमात्मानमाचार्यकुले-

ऽवसादयन् (धर्मस्कन्धः)

छांदो. २।२३।१

तृप्तिरिति तृष्टो, बलमिति विदुति

तैत्ति. ३।१०।२

तृष्ण्या बध्यते जन्तुः सिद्धः

शृङ्खलया यथा

महो. ५।८७

तृष्णा क्रोधोऽनृतं माया... प्रतिवि-

द्धानि (२०) चैतानि सेव-

मानो व्रजेदधः

ना. प. ४।५-७

तृष्णामाहगृहीतानां संसारार्णव-

पातिनाम् । आवर्तैरुद्धमानानां

दूरं स्वमन एव नौः

महो. ४।१०६

तृष्णा चपलमैकटी, क्षणमायाति

पातालम्

महो. ३।२३

तृष्णा च सुखदुःखानां कारणम्

तृष्णारज्जुगणं छित्त्वा मच्छरीर-

कपञ्जरात् । न जाने क गतो-

द्वीय निरहङ्कारपक्षिणी

आयुर्वे. ६

सं. सो. २।३८

तृष्णाविषूचिकामन्त्रश्चित्तात्प्रागो द्विषद्विज । स्तोकेनानन्दमायाति स्तोकेनायाति खेदताम्	महो. ३।२६	तेजश्च विद्योतयितव्यं च तेजश्चास्मि विभावसौ	प्रभो. ४।८ भ. गी. ७।९
तृष्णासङ्गसमुद्भवम् तृष्णा ह्यपचाषट्पदी	भ. गी. १४।७ महो. ३।२४	तेजस एव तद्व्यापो जायन्ते तेजसःसमृद्धयै पुण्यलोकविजित्यर्था-	छान्दो. ६।२।३
तृष्णैका दीर्घदुःखदा । अन्तः— पुरस्थमपि या योजयत्यतिसङ्कटे	महो. ३।२५	यामृतत्वाय च (यष्टव्यम्) तेजसःसोम्याश्रयमानस्य योऽणिमा स	मैत्रा. ६।३६
तृष्णा खेदो रागो लोभो हिंसा रतिः ...चञ्चलत्वं जिह्वीर्षार्थोपार्जनं ...परिग्रहावलम्बोऽनिष्टेष्विन्द्रि- यार्थेषु द्विष्टिरिष्टेष्वभिष्वङ्गपरिपूर्णं एत...इत्ययंभूतात्मा तस्मान्नाना- रूपाण्याप्रोति	महो. ३।२५ मैत्रा. ३।५	ऊर्ध्वः समुदीषति सा वाग्भवति तेजसात्याप्ताखिललोकं ब्रह्ममूर्धानं ब्रह्मादयो ह्रीदं दृष्ट्वाऽस्तुवन् तेजसा शरीरत्रयं संन्याप्य.. मात्रा- भिरोतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपं चिन्तयन्प्रसेत्	छान्दो. ६।६।४ गणेशो. ४।८ नृसिंहो. ३।४
ते अन्नवीदेतास्वेव वां देवतास्वा- भजाम्येतासु भागिन्यौ करोमीति	रघेत. २।५	तेजसा सोम्य शुक्लेन सन्मूलमन्विच्छ, सन्मूलाः सोम्येमाः सर्वाः प्रजाः	छान्दो. ६।७।४
ते अस्यात्मेति वा अहमेतमुपास इति स यो हैतमेवमुपास्ते तेजस आत्मा भवति	कौ.त. ४।४	तेजसा हि तदा सम्पन्नो भवति तेजसां तेजस्तेज आदधानः...	छान्दो. ८।६।३
ते एमे नानार्थे पुरुषं सिनीतः ते कामक्रोधादयः ..साधनरूपा भवन्ति	कठो. २।१ सामर. १०१	तेजस्तेजसे स्वाहा तेजसीव तमो यत्र विलीनं भ्रान्ति- कारणम् । अद्वितीये परे तत्त्वे निर्विशेषे भिदा कुतः	पारमा. ४।४ अध्यात्मो. २४
ते क्षुद्रसूक्ताश्चाभवन्महासूक्ताश्च...	१ऐत. २।२।५	तेजसो वाव भूयोऽस्तीति तन्मे भगवान्ब्रवीतु	छान्दो. ७।११।२
ते खल्विम एव पूर्वैराचार्यैः प्रोक्ता धर्माः	संहितो. ३।९	तेजस्कायममृतं सलिल एवेदं सलिलं • वनं भूयस्तेनैव मार्गेण जाप्राय धावति सम्राट्	सुबालो. ४।४
तेऽभिमन्त्रवन्, जातवेद एतद्विजानीहि किमेतद्यक्षमिति	केनो. ३।३	तेजस्तल्लोहितस्यात्र पिण्ड एवो- भयोस्तयोः	मैत्रा. ७।११
ते क्रमेण षोडशमात्रारूढाः, अकारे जाप्रद्विभ्यः, उकारे जाप्रत्तेजसः .	प. हं. प. १९ बृह. ६।२।१६	तेजस्तेजस्विनामहम् [भ.गी. ७।१० तेजस्त्रयमकारोकारमकारप्रणवात्मकम्	१-७।३६ २ बिल्वो. २१
ते चन्द्रं प्राप्यान्नं भवन्ति ते चान्द्रमसमेव लोकमभिजयन्ते	प्रभो. १।९	तेजस्यन्नादो भवति (मा. पा.) तेजस्विनी हास्य प्रजा भवति	छां.उ. ३।१२।१ बृह. २।१।४
ते चावर्त्य विमुच्यन्ते यावत्कर्म न तद्भवेत्	शिवो. १-३४	तेजस्वी भूयासम् तेजस्वी वै स तेजस्वतो लोकान्	चिन्त्यु. ७।४
ते छन्दोभिरच्छादयन्त्यदेभिरच्छा- दयन् स्तच्छन्दसां छन्दस्त्वम्	छां. उ. १।४।२	भास्वतोऽपहततमस्कानभिसिद्धयति तेजस्व्यन्नादोभवति [छान्दो. २।१४।२+	छांदो. ७।११।२ ३।१३।१
ते छन्दोभिराच्छादयन्त्यदभिराच्छा- दयन्— (मा. पा.)	छां.उ. १।४।२	तेजः कल्पोद्यानम् तेजः क्षमा धृतिः शौचं	भावनो. २ भ.गी. १६।३
तेज एव तत्पूर्वं दर्शयित्वाऽथापः सृजते [छांदो.	७।११।१, १ प्रभो. ४।८	मारुतक्षये	वराहो. ५।५

तेजः प्रकाशने (शरीरस्य)
 तेजः परस्यां देवतायाम्
 ते जीवा भक्तिमार्गीया एवैते
 तेजोदास्त्वमस्यमिरसि
 तेजो-नाद-ध्यान-विद्या-योग-
 तत्त्वात्मबोधकम्
 तेजोबिन्दुः परं ध्यानं विश्वात्महृदि
 संस्थितम् । आणवं शांभवं
 शांतं स्थूलं सूक्ष्मं परं च यत्
 तेजो भिन्ना वायुं भिनत्ति
 तेजोभिरापूर्य जगत् समग्रं
 तेजोमध्ये स्थितं सत्त्वं सत्त्वं-
 मध्ये स्थितोऽच्युतः
 तेजोमयं (यी) चिदस्ति
 तेजोमयं विश्वमनन्तमाद्यं
 तेजोमयी वागिति तद्वास्य विजिज्ञौ
 तेजोमयी वागिति भूय एवमा
 भगवान्विज्ञापयत् [छांदो.
 तेजो यत्ते रूपं कल्याणतमं तत्ते
 पश्यामि योऽसावसौ..सोऽहमस्मि
 तेजोरसविभेदैस्तु वृत्तमेतच्चराचरम्
 तेजोराशिं सर्वतो दीप्तिमन्तं
 तेजो वायौ विलीयते, वायुराकाशे..
 तेजो वावाद्भयो भूयस्तद्वा
 एतद्वायुमागृह्णाकाशमभितपति
 तेजो वै पुत्रनामासि स जीव
 शरदः शतम्
 तेजोऽशितं त्रेधा विधीयते तस्य
 यःस्थविष्ठो धातुस्तदस्थि भवति,
 यो मध्यमः स मज्जा, योऽणिष्ठः
 सा वाक्
 तेजोह्वावज्जदानस्तस्मादुपशान्ततेजाः
 ते तत एव द्रागिव व्यज्ञासिषुः
 ते (ब्रह्माः) तत्र साज्जिमाना वर्तन्ते
 ते तथेत्युक्त्वा तूष्णीमतिष्ठन्
 ...नीचैर्बभूवुः
 तेतमर्चयन्तस्त्वंदिनःपिता,योऽस्माक-
 मविद्यायाः परं पारं तारयसि
 ते तं भुक्त्वा स्वर्गलोकं विशालं

गर्भो. १
 छान्दो. ६।८।६
 सामर. २
 महाना. १७।१५

मुक्ति. १।३३

ते.वि. १।१
 सुबालो. १।१२
 भ.गी. १।१३०

मैत्रा. ६।३८
 सामर. ९७
 भ.गी. १।१४७
 छांदो. ६।७।६

६।९।४+९।६

ईशा. १६
 बृ.जा. २।४
 भ.गी. १।१।१७
 २।२

छांदो. ७।१।११

कौ.त. २।११

छां.उ.६।५।३

प्रश्नो. ३।९

छाग. ६।४

स्वसंवे. ३

२प्रणवो. १९

प्रश्नो. ६।८

भ.गी. ९।२१

ते तेषु ब्रह्मलोकेषु पराः परावते
 वसन्ति न तेषां पुनरावृत्तिः
 तेऽथ (ऋषयः) कवचमैल्लपं दास्याः
 पुत्र इति...

ते देवा अभ्रुवन्नेतावद्वा इदं सर्वं
 यदन्नं तदात्मन आगासीः
 ते देवा इममात्मानं ज्ञातुमैच्छन्, तां
 हासुरः पाप्मा परिजग्राह
 ते देवा ऊर्ध्वबाहवो रुद्रं स्तुवन्ति
 ते देवा ज्योतिरुत्तितीर्षवो द्वितीया-
 ऋयमेव पश्यन्त इममेवोकारा-
 मविद्योतं तुरीयतुरीयमात्मान-
 मनुष्टुभान्विष्य प्रणवैनैव
 तस्मिन्नवस्थिताः

ते देवा देवयजनस्योत्तरार्धेऽगुरैः

संयत्ता आसन्

ते देवा भावयन्तु वः

ते देवा भीता आसन्, क इमान-
 सुरान्हनिष्यतीति

ते देवाः पुत्रैपणायाश्च विसैपणायाश्च
 लोकैपणायाश्च ससाधने व्युत्थाय
 ...प्रणवमेवैभ्यो परं ब्रह्मात्म-
 प्रकाशं शून्यं जानन्तस्तत्रैव
 परिसमाप्ताः

ते देवाः सत्यमेवोपासते

ते द्वन्द्वमोहनिर्मुक्ताः

ते द्वे ब्रह्मणि विन्देत् कर्तृताकर्तृते
 मुने । यत्रैवैष चमत्कारस्तमा-
 श्रित्य स्थिरो भव

ते द्वे योनिस्तदेकं मिथुनम्

ते द्वे शाखे हंसवर्णे गायत्री

त्रिष्टुब्दैवत्ये

त द्वे शाखे हंसवर्णे गायत्री

त्रिष्टुब्छन्दसी

ते धर्माःस्कन्दनन्दिभ्यामन्यैश्च

मुनिसत्तमैः । सारमादाय

निर्विष्टाः सम्यक्..

तेधूममभिसम्भवन्ति धूमाद्रात्रिः

रात्रेरपरपक्षमपरपक्षाद्यान्बद्ध

बृह. ६।२।१५

छाग. १।१

बृह. १।३।१८

नृसिंहो. ६।१

चतुर्वे. ८

नृसिंहो. ६।२

२ प्रणवो. ८

भ. गी. ३।११

२ प्रणवो. ७

नृ. व. ६।३

बृह. ५।५।१

भ. गी. ७।२८

महो. ४।१५

सावित्र्यु. १।९

नारदो. १

कात्याय. १

शिवो. १।७

छां.उ.५।१०।३

त धूममभिसम्भवन्ति धूमा-
 द्रात्रि* रात्रेरपक्षीयमाणपक्ष-
 मपक्षीयमाणपक्षाद्यान्वण्मा-
 सान्दक्षिणादित्य एति
 ते ध्यानयोगानुगता अपश्यन्देवा-
 त्मशक्तिं स्वगुणैर्निगूढाम्
 [श्रेताश्च. १।३+
 तेन हृष्टोऽमृतनाहमस्मि
 तेन गन्धमात्यलोकेन सम्पन्नो महीयते
 तेन गीतवादित्रलोकेन सम्पन्नो
 महीयते
 तेन चित्प्रतिबिम्बेन त्रिविधा भाति
 सा पुनः । प्रकृत्यवच्छिन्नतया
 तेन चेतनेनेदं शरीरं चेतनवत्प्रति-
 छापितम्
 तेन ततोऽपि न बहु दहेदेव* सोम्य
 ते षोडशानां कलानामेका कला..
 तेन तर्ह्येष पुरुषो न शृणोति ह न
 पश्यति स्वपितीत्याचक्षते
 तेन त* ह बको दाहभ्यो
 विदाश्चकार
 तेन त* ह बृहस्पतिरुद्गीथमुपासाश्चक्रे
 तेन त* ह्यायास्य उद्गीथमुपासाश्चक्रे
 तेन त्रिराचामेत् । प्रथमं यः पिबे-
 दृग्बेदः प्रीणातु
 तेन देवाऽअयजन्तसाध्याः ऋषयश्च ये
 [ऋ.अ. ८।४।१८
 [वा.सं. ३१।९+
 तेन देवाधिपत्यं ब्रह्माधिपत्यं
 च गच्छति
 तेन देवाधिपत्यं स्वःपतित्वं
 च गच्छति
 तेन धनदादिकाष्टापतिर्भवति
 तेन धीराभपि यन्ति ब्रह्मविदः
 तेन नवरन्ध्ररूपो देहः
 तेन नित्यनिवृत्तः (परमहंसः)
 तेन नो णकारषकारावुपासाविति
 ह स्माह ह्रस्वो माण्डूकेयः
 ३५

बृ. उ. ६।२।१६

ना. प. ९।२

चित्यु. ११।४

छान्दो. ८।२।६

छान्दो. ८।२।८

सरस्व. ३७

मैत्रा. २।५

छान्दो. ६।७।३

प्रश्नो. ४।२

छान्दो. १।२।१३

छान्दो. १।२।११

छान्दो. १।२।१२

आचम. ३

=मं. १०।९०।७

चित्यु. १२।४

ग.पू. १।१२

ग.पू. १।१२

ग.पू. १।१२

बृह. ४।४।८

भावनो. २

प.हं. ३

३ ऐत. २।६।२

तेन नो णकारषकारावुपासाविति

ह स्माह स्थविरः शाकल्यः

तेऽनन्योपासका भवन्ति

तेन पाप्मानमपहत्य ब्रह्मणा

स्वर्गं लोकमप्येति

तेन पितृलोकेन सम्पन्नो महीयते

तेन प्रद्योतेनैष आत्मा निष्कामति

तेन प्राच्यान्प्राणान्नदिमपु सन्निधये

तेन भ्रातृलोकेन सम्पन्नो महीयते

तेन मनुष्याणां मोहको दाहको(वायुः)

भक्ष्य-भोज्य-लेह्य-चोष्य-पेयात्मकं

चतुर्विधमन्नं पाचयति

तेन मातृलोकेन सम्पन्नो महीयते

तेन मुखेन पक्षिणोऽस्ति

(चन्द्रोपस्थानम्)

तेन मुखेन मामन्नादं कुरु । राजा

त एकं मुखम्

तेन मुखेन विशोऽस्ति

तेन मुखेनेमं लोकमस्ति

तेन मुखेन सर्वाणि भूतान्यस्ति

तेन मुह्यन्ति जन्तवः

तेन वक्रतुण्डाय हुमिति यो जानी-

यात् सोऽमृतत्वं... च गच्छति

तेन वासनात्मकेन लिङ्गेनोत्पत्ति-

स्थितिलयानापद्यते

तेन वेपथु भूम्यादिलोकं व्याप्या-

नन्तयोजनमस्यतिष्ठत्

(विराट् पुरुषः)

तेन वै ते मृत्युमजयन्... संसारं

चातरन्

तेन(आनुष्टुभमन्त्रेण) वै ते मृत्यु.

मजयन्...संसारं चातरन्

तेन वै सर्वमिदमसृजत यदिदं किञ्च

तेन सत्येन तपसर्तुस्म्यार्तवोऽस्मि

तेन सखिलोकेन सम्पन्नो महीयते

तेन सप्तद्वीपाधिपो भवति, भूः-

पतित्वं च गच्छति

तेन (मंत्रज्ञानेन) सर्वज्ञानं भवति

३ऐत. २।६।३

सामर. ७५

१ऐत. ३।८।४

छान्दो. ८।२।१

बृह. ४।४।२

प्रश्नो. १।६

छान्दो. ८।२।३

भावनो. ५

छान्दो. ८।२।२

कौ. त. २।९

कौ. त. २।९

कौ. त. २।९

कौ. त. २।९

म. गी. ५।१५

ग. पू. १।१२

सामर. १००

मुद्गलो. २।२

नृ. पू. २।१

नृ. पू. २।१

नृ. पू. १।१

कौ. त. १।२

छान्दो. ८।२।५

ग. पू. १।१२

ग. पू. १।६

तेन सर्वमिदं प्रोतं तत्सत्यं तत्परं पदं	१ यो. त. १३६	तेनासौ स्वविवेकेन स्वयमेव महा-	
तेन सर्वदेवाधिपत्यं विष्णुलोका-		मनाः । प्रविचार्य चिरं साधु	
धिपत्यं च गच्छति	ग. पू. १।१२	स्वात्मनिश्चयमाप्तवान्	महो. २।२
तेन सर्वान्प्राणान्निमेषु सन्निधत्ते	प्रभो. १।६	तेनासौ लोको न सम्पूर्यते	
तेन सर्वैः क्रतुभिरिष्टं भवति	अ. शिरः. ३।१६	तस्माज्जुगुप्सेत	छांदो. ५।१०।८
तेन सह मनोयुक्तं तारकं सुसंयोज्य		तेनाहं ज्योतिषा ज्योतिरानशान	
...भूयुरमं सावधानतया		आक्षि, यत्कुसीदमप्रतीतं....	सहवै. ४
किञ्चिदूर्ध्वमुखेपयेत्	अद्वयता. ६	ते निचिक्युर्ब्रह्म पुराणमग्र्यम्	बृह. ४।४।१८
तेन स्त्रीलोकेन सम्पन्नो महीयते	छान्दो. ८।२।९	ते निवर्तन्ति नागेन्द्रमुन्मत्तं विस-	
तेन स्वयं त्वया ज्ञातं ज्ञेयं यस्य		तन्तुभिः ॥ (विमूढाः कर्तुमुद्युक्ता	
महात्मनः । भोगेभ्यो ह्यरति-		ये हठाच्चेतसो जयम्)	मुक्तिको. २।४७
जाता दृश्याद्वा सकलादिह	महो. २।७१	ते नु वित्तवोर्ध्वा ऋचः सान्नो यजुषः	
तेन स्वसृलोको महीयते	छान्दो. ८।२।४	स्वरमेव प्राविशन्	छां. उ. १।४।२
तेन स्वेदमूत्रजलरक्तवीर्यरूपरस-		तेनेतिहासपुराणानां रुद्राणां शत-	
पुरुषादिकं प्राणः पृथक्कुर्यात्	शाण्डि. १।४।८	सहस्राणि जप्तानि फलानि भवन्ति	पैङ्गलो. ४।२४
तेन ह वाव तत्कुलमाचक्षते,		तेनेदं निष्कलं विद्यात् क्षीरात्सर्पि-	
यस्मिन्कुले भवति...	बृह. १।५।२१	र्यथा तथा	अ. वि. १७
तेनाङ्गुलीमध्यमानात् सलिलमभवत्	गायत्रीर. १	तेनेदं पूर्णपुरुषेण सर्वम् [श्वेता. ३।९+	महाना. ८।१४
तेनातुराः क्षीणलोकाश्चयवन्ते	मुण्ड. १।२।९	तेनेन्द्रस्य प्रियं धामोपेयाय [१ ऐत.	२।३।१, २, ३
तेनात्मना बहुज्ञेन निर्जाताश्चक्षु-		तेनेमे प्राणाः, प्राणेभ्यः प्रजाः	मैत्रा. ६।३७
रादयः ।.. दिष्ट्याऽस्मि विगतज्वरः	अ. पू. ३।९	तेनेयमिन्द्रजालश्रीर्जगतिप्रवितन्यते ।	
तेनाधीतं श्रुतं तेन तेन सर्वमनु-		द्रष्टुर्दृश्यस्य सत्तान्तर्बन्ध	
ष्ठितम् । मूलमंत्रं विजानाति यो		इत्यभिधीयते	महो. ४।४७
विद्वान्गुरुदक्षितम्	यो. शि. २।४	तेनेयं त्रयी विद्या वर्तते ओमित्या-	
तेनाधीतं श्रुतं तेन... येन विप्रेण		श्रावयत्योमिति शस्सत्योमित्यु-	
शिरसि त्रिपुण्ड्रं भस्मना धृतम्	बृ. जा. ५।८	द्रायत्येतस्यैवाक्षरस्यापचित्यै	छांदो. १।१।९
तेनाभ्रपानलोकेन सम्पन्नो महीयते	छान्दो. ८।२।७	तेनेशितं (देवेन) कर्म निवर्तते ह	श्वेताश्व. ६।२
तेनान्योऽस्मत्समृच्छा तैत्तमस्मै		तेनैति (मार्गेण) ब्रह्मवित्पुण्य-	
प्रसुबामसि	सहवै. ५	कृत्तैः प्रसञ्च	बृह. ४।४।९
तनामृतत्वमश्याम्	चिन्त्यु. १०।११, ४	तेनैव (ब्रह्मप्रणवेन) ब्रह्म प्रकाशते	
तेनामृतत्वस्येशानं माऽहं पौत्रमर्धं		तेन विदेहमुक्तिः	प. हं. प. १०
रुद्रमिति न हास्मात्पूर्वाः		तेनैव मुखेन मामन्नाहं कुरु । इयेनस्त	
प्रजाः प्रयन्तीति	कौ. त. २।८	एकं मुखं, तेन मुखेन पक्षिणोऽस्ति	कौ. त. २।९
(पुत्र) ते नास्मा मूर्धानमभिः		तेनैव रूपेण चतुर्भुजेन	भ. गी. ११।४६
जिघ्रामि, असाविति...	कौ. त. २।११	तेनैव शरीरेण देवतादर्शनं करोति	नृ. पू. १।५
तेनायजंत यदृषोऽध्यगीषत, ताः पथ		तेनैष पूर्णः सत्राण्यपुरुषविधयव [तैत्ति.	२।२+३।४
आहुतयो देवानामभवन्	सहवै. १३	तेनैषा खेचरी नाम मुद्रा .. बिन्दुः	
		क्षरति नोयस्य.. यावद्विन्दुः स्थितो	
		देहे तावन्मृत्युभयं कृतः	ध्या. वि. ८३

तेनो एतस्यै देवतायै सायुज्यम्
 सलोकतां जयति
 तेनोभौ कुरुतो यश्चैतदेवं
 वेद यश्च न वेद
 ते पश्चादयस्तत्स्थावरं ते ब्राह्मणा-
 दयः परमात्मैव
 तेऽपि चातितरन्त्येव
 तेऽपि मामेव कौन्तेय
 तेऽपि यान्ति परां गतिम्
 ते पुण्यमासाद्य सुरेन्द्रलोकं
 ते पिशाचास्ते मनुष्यास्ताः
 स्त्रियः (परमात्मैव)
 ते पुनः पुरुषाभौ ह्यन्ते
 ते पृथिवीं प्राप्यान्नं भवन्ति
 तेऽप्यज्ञानतयानूनं पुनरायान्तियान्ति..
 ते प्रकाश्याभिवदन्ति (आकाशादयः)
 ते (देवाः) प्रजापतिमुपधावन्,
 तेभ्य एतं मंत्रराजं नारसिंहं
 प्रायच्छत
 ते प्राकाश्याभिवदन्ति (मा. पा.)
 ते प्राप्नुवन्ति मामेव
 ते ब्रह्म तद्विदुः कृत्स्नं
 ते ब्रह्मलोके तु परान्तकाले परा-
 मृतात्परिमुच्यन्तिसर्वे [महाना. ८।१५ + मुण्ड. ३।२।६
 ते ब्रह्मलोकेषु परान्तकाले...
 परिमुच्यन्ति काले [कैव. ४+ भवसं. ३।३३
 तेभिर्धार्यमिदं सूत्रं क्रियाङ्गं
 तन्तुनिर्मितम्
 ते भोगास्तानि भोज्यानि व्यास-
 पुत्रस्य तन्मनः । नाजहुः...
 ते (शिवभक्ताः) भोगान्प्राप्य
 मुच्यन्ते प्रलये शिवविद्यया
 तेभ्यस्तज्ज्योतिरस्य सर्वस्य पुरतः
 सुविभा मविभातं...परमेव
 ब्रह्म भवति
 तेभ्यस्तुर्यं महत्तरं (बाह्युपादिभेदेभ्यः)
 तेभ्यः (वेदानधीतेभ्यः) ब्राह्मं तु दर्श
 चैतच्छ्राद्धं निष्फलं भवेत्

बृ. उ. १।५।२३

छांदो. १।१।१०

निरालं. १०

भ.गी. १३।२६

भ. गी. ९।२३

भ. गी. ९।३२

भ. गी. ९।२०

निरा. १०

बृ. उ. ६।२।१६

बृ. उ. ६।२।१६

म. वा. र. ३

प्रश्नो. २।२

नृ. पू. २।१

प्रश्नो. २।२

भ. गी. १२।४

भ. गी. ७।२९

भवसं. ३।३३

परब्र. १७

महो. २।२६

शिवो. १।३३

नृसिंहो. ६।२

मैत्रा. ७।११

इतिहा. ७८

तेभ्यः (मरीच्यादिभ्यः) सर्वाणि

भूतानि च

तेभ्यो जलविन्दवो भूमौ पतितास्ते

रुद्राक्षा जाताः

तेभ्यो (देवेभ्यो) एतं मंत्रराजं नार-

सिंहमानुष्टुभं प्रायच्छत्

तेभ्यो न सर्वमिव प्रतिपत्स्ये हन्ता-

हमन्यमभ्यनुशासानीति

तेभ्योऽब्रवीत्समहं वेदं तच्चेत्त्वं

याज्ञवल्क्य सूत्रमविद्वाँ स्तं

चान्तर्यामिणं...मूर्धा ते

विपतिष्यतीति

तेभ्योऽभितप्तेभ्यस्त्रयीविद्यासंप्राप्तवत्

तेभ्यो भूतानि, तैरावृतमक्षरम्

तेभ्यो ह प्रादुर्बभूव तन्न व्यजानन्त

तेभ्यो ह प्राप्तभ्यः पृथगर्हाणि

कारयाञ्चकार

तेभ्योऽहं भागधेयं जुहोमि, ते मा

तृप्ताः सर्वैः कामैस्तर्पयन्तु स्वाहा

तेभ्यो हासावासुरः पाप्मा सन्निदा-

नन्दघनज्योतिरभवत्

तेभ्यो हैतदक्षरमुवाच द इति

तेभ्यो हैतामुपनिषदं प्रोवाच

तेऽमुष्मिन्नादित्ये सृष्टाः

ते मृत्योर्यन्ति विततस्य पाशम्

ते मे अक्षन्नहमु ताननुक्षम्

ते मे युक्ततमा मताः

ते य एवमेतद्विदुर्द्ये चामी अरण्ये

श्रद्धाँ सत्यमुपासते तेऽर्चि-

रभिसम्भवन्ति

ते यथा तत्र न विवेकं लभन्ते

ते यदन्तरा तद्ब्रह्म तदमृतं स आत्मा

प्रजापतेः सभां वेदम् प्रपद्ये

ते यद्वयमनुसंहितमृचो धीमहे...

ते ये शतमाजानजानादेवानामानन्दाः

ते ये शतमिन्द्रस्यानन्दाः

ते ये शतं कर्मदेवानां

देवानामानन्दाः

सकृर्षणो. १

रु. जा. १

नृ. पू. २।१

छांदो. ५।११।३

बृह. ३।७।१

छांदो. २।२३।२

गोपालो. २।१३

केनो. ३।३

छांदो. ५।११।५

बृ. उ. ६।३।१

नृसिंहो. ६।१

बृह. ५।२।१, २

छांदो. ८।८।४

छांदो. ८।६।२

कठो. ४।२

वा. मं. २।१

भ. गी. १२।२

बृ. उ. ६।२।१५

छांदो. ६।९।२

छांदो. ८।१४।१

३ ऐत. २।६।२

तैत्ति. २।८

तैत्ति. २।८

तैत्ति. २।८

ते ये शतं देवगन्धर्वाणामानन्दाः	तैत्ति. २।८	ते विदुरनेन वै न वदन्नात्रात्ये-	
ते येऽस्सद्यक्षमनागसो दूरा-		ष्यन्तीति [बृह. १।३।२,	३,४,५,६,७
दूरमचीचतम्	सहस्रै. ५	ते विदुर्युक्तचेतसः	भ. गी. ७।३०
ते ये शतं देवानामानन्दाः स एक		ते वै माभिसंविशतेति तथेति तः	
इन्द्रस्यानन्दः	तैत्ति. २।८	समन्तं परिणयविशन्त	बृह. १।३।१८
ते ये शतं पितॄणां चिरलोकलोकाना		ते वै सूत्रविदो लोके तं च	
मानन्दाः...	तैत्ति. २।८	यज्ञोपवीतिनः	ब्रह्मो. ११
ते ये शतं प्रजापतेरानन्दाः...		ते शुक्रमेतदतिवर्तन्ति धीराः	मुंढ. ३।२।१
स एको ब्रह्मण आनन्दः	तैत्ति. २।८	तेऽब्रह्मघाना बभूवुः	प्रभो. २।४
ते ये शतं बृहस्पतेरानन्दाः स		तेषामभ्यर्हितमन्तगृहम्	भस्मजा. २।८
एकः प्रजापतेरानन्दः	तैत्ति. २।८	तेषामसौ विरजो ब्रह्मलोको न	
ते ये शतं मनुष्यगन्धर्वाणामानन्दाः	तैत्ति. २।८	येषु जिह्वमनृतं न माया	प्रभो. १।१६
ते ये शतं मानुषा आनन्दाः स		तेषामहं समुद्धर्ता	भ. गी. १२।७
एको मनुष्यगन्धर्वाणामानन्दः	तैत्ति. २।८	तेषामात्रेयोऽच्छावद्ः सर्वाण्येवा-	
ते रागादयो दोषाः शरीरसंखलिताः	सामर. १०१	वर्तयत्	छाग. २।२
ते रपसोऽभवन् कर्मादिष्वेतैर्जुहुयात्		तेषामादित्यवज्ज्ञानं	भ. गी. ९।१६
पूतो देवलोकान्तसमश्नते	सहस्रै. ११	तेषामिन्द्रो जगतीमेव प्रतिषन्दिदेश	शौनको. ४।१
तेऽर्चिराभसम्भवन्त्यर्चिषोऽहरह		तेषामिन्द्रो न प्रत्यपद्यत	शौनको. १।१
आपूर्यमाणपक्षमापूर्यमाणपक्षा-		तेषामिन्द्रो रुद्रानेव सेनान्योकः	शौनको. ३।१
द्यान्वष्मासानुदकादिष्व एति		तेषामिमंविध्यतएवाः शूनुपाकल्पयत्	शौनको. ४।१
मास्तेभ्यो देवलोकम्	बृह. ६।२।१५	तेषामैतान्यमृतानि	छान्दो. ३।५।४
तेऽर्चिषमभिसम्भवन्ति	छांदो. ५।१०।१	तेषामेते रसाः (वेदाः)	छान्दो. ३।५।४
तेऽर्चिषो वै यक्षस आश्रयवक्षा-		तेषामेव पुनर्भवनं नो इहास्ति	म्बसवे. १
ज्जटाभिरूषा इव कृष्णवर्त्मनः	मैत्रा. ६।३५	तेषामेव सर्वदा स्वीकरणं धूपः	भावनो. ८
तेऽवास्थिताः प्रमुखे धातराष्ट्राः	भ. गी. २।६	तेषामेवानुकम्पार्थं	भ. गी. १०।११
(अथ) ते वा एतस्यैवं यथैवेह		तेषामेवैष ब्रह्मलोकस्तेषाः सर्वेषु	
बीजस्यांकुरा वा..	मैत्रा. ६।३१	लोकेषु कामचारो भवति	छान्दो. ८।४।३
तेषाएतेगुह्याआदेशाएतद्ब्रह्माभ्यतपन्	छान्दो. ३।५।२	तेषामेवैष ब्रह्मलोकः, येषां तपो	
ते वा एतेऽथर्वाङ्गिरस एतदिति-		ब्रह्मचर्यं येषु ब्रह्म प्रतिष्ठितम्	प्रभो. १।१५
द्वासपुराणमभ्यतपन्	छान्दो. ३।४।२	तेषां के योगवित्तमाः	भ. गी. १२।१
ते वा एते पञ्च महापुरुषाः स्वर्ग-		तेषां (कर्मेन्द्रियाणां) क्रमेण वचना-	
स्य लोकस्य द्वारपाः	छान्दो. ३।१३।६	दानगमनविसर्गानन्दाश्चैते	
ते वा एते पञ्चान्ये पञ्चान्ये दश		विषयाः...	शारीरको. १
सन्तस्तस्मात्सर्वासु दिक्ष्वभ्यमेव	छान्दो. ४।३।८	तेषां क्रमेण सकल्पविकल्पाध्यवसाया-	
ते वा एते रसानाः रसाः, वेदा		भिमानावधारणास्वरूपाश्चैते	
दि रसास्तेषामेते रसाः	छान्दो. ३।५।४	विषयाः	शारीरको २
ते वाऽभिवाच्येवोप समीयुः	आर्षे. १०।४	तेषां स्वत्वेषां भूतानां त्रीण्येव	
ते (देवाः) वायुप्रतिष्ठाकाशात्मानः		नीजानि भवन्त्यण्डं	
स्वर्ग्ययुः	को. त. २।१४	जीवजमुद्भिज्जमिति	छान्दो. ६।१।१

तेषां जरितारो विभ्यत एव वसवी-		तेषां सुखं शाश्वतं नेतरेषाम्	कठो. ५।१२
क्षीरपक्ष्मपयन्	शौनको. ३।१	[+ श्वेता. ६।१२+	गुह्यका. ४४
तेषां ज्ञानी नित्ययुक्तः	भ. गी. ७।१७	तेषां स्नेहमार्गोऽयमापद्यते	सामर. २
तेषां कल्पमानानां रसान्प्रावृहद्भि		तेषु प्राणादयः पञ्च मुख्याः पञ्चसु	
पृथिव्या वायुमंतरिक्षाद्वावित्यदिवः	छान्दो. ४।१७।१	सुव्रत । प्राणसंज्ञस्तथाऽपानः	
तेषां नाम्नानां बाग्भिरेतरेषामुक्तमती		पूज्यः प्राणस्तयोर्मुने	जा. द. ४।२५
हि सर्वाणि नामान्युत्तिष्ठन्ति	बृ. उ. १।६।१	तेष्वक्षरं विभज्य भावप्यज्जगद्रूपं	
तेषां नित्याभियुक्तानां	भ. गी. ९।२२	प्राकाशयम् । तदिह कृष्णादाकाशं..	गी. पू. ३।८
तेषां निष्ठा तु का कृष्ण	भ. गी. १७।१	तेष्वण्डेषु सर्वेष्वेकैकनारायणा-	
तेषां नैकचलाशकं विवक्तुमिति	छान्दो. ५।३.५	वतारो जायते	त्रि.म.ना. २।७
तेषां नो भक्त्यागमपुराणेतिहास-		तेष्व्वात्मनेऽन्नाद्यमागायेत्	बृह. १।३।२८
धर्मशास्त्रेषु धृताभिमानास्ते..	स्वसंवे. १	ते सर्वगं सर्वतः प्राप्य धीरा युक्ता-	
तेषां प्राणैः पूर्वपक्षं आप्यायते-		त्मानः सर्वमेवाविशन्ति	मुंड. ३।२।५
ऽथापरपक्षेन प्रजनयत्येतद्वै		ते सर्वे गुणाः... आत्मानं तन्मयतां	
स्वर्गस्य लोकस्य द्वारम्	कौ. त. १।२	नयान्त	सामर. १०१
तेषां ब्रह्मविष्णुरुद्राश्चोत्पत्तिस्थिति-		तेऽमृताः सन्नद्य सहसैवाचरन्	सहस्रै. १
	यो. चू. ७२	तेऽसौमप्राप्नुवन्ति [त्रिसु. १.२, ३+	महाना. १.२।१, २, ३
तेषां मनुष्यादीनां पञ्चभूतसमवायः		ते ह स्वत्वथोर्ध्वरेतसोऽति-	
शरीरम्	यो. चू. ७२	विस्मिता आतिसमेत्योचुः	मैत्रा. ४।१
तेषां मेदामिमं शृणु	भ. गी. १७।७	ते ह गृहीत्वेवैनान् पथोऽभिसमीयुः	छाग. ५।२
तेषां (जीवानां) मुक्तिकरं मार्गं..	१ यो. त. ५	ते ह तत एवार्तिमाच्छस्तान-	
तेषां य उभयतोऽन्ताः पुरुषस्यानु-		न्वितरान्पराभावयन्	शौनको. १।२
विधां विहितास्ते तेऽन्नादाः	१ ऐत. ३।१।३	ते ह तत एवोपसमेत्य कुरुक्षेत्र-	
तेषां यदा तत्पर्यवैत्यथेममे-		मुपजग्मुः	छाग. ३।१
वाकाशमभिनिष्पद्यन्ते	बृह. ६।२।१६	ते ह तस्यैव पन्थामनुप्रातिष्ठन्तं	
(अथ) तेषां (भूतानां) यः		ह सायाहन्यवोपसंपादयामासुः	छाग. ५।४
समुदायः शरीरमित्युक्तं	मैत्रा. ३।२	ते हताभिरेव जिघांसन्	शौनको. ३।१
तेषां विश्वामित्रो विजितीयमिव		ते ह (असुराः) तृतीयस्येह सवनस्य	
मन्यमान उवाच	आर्षे. १।१	पवमानेषु यज्ञवास्त्वभ्यायन्	शौनको. ४।१
तेषां सततयुक्तानां	भ. गी. १०।१०	ते ह तैरेव देवानपाजिघांसन्	शौनको. ४।१
तेषां सत्यानां सतामनृत-		ते ह देवा ऊर्चुहन्तासुरान्यज्ञ उद्गीथे-	
मपिधानं यो यो ह्यस्येतः प्रैति		* नात्ययानेति	बृह. १।३।१
न तमिह दर्शनाय लभते	छान्दो. ८।३।१	ते ह नाकं महिमानः सचन्त(न्ते)	
तेषां सप्तानामिह रन्तिरस्तु[चित्यु.	११।१२, १३	[चित्यु. १२।७ + महावा. ४	+ ऋ. अ. ८।४।१९
तेषां सर्वेषु लोकेष्वकामचारोभवति	छान्दो. ७।२५।२	[=मं. १०।५०।१६+	वा. सं. ३।१।६
तेषां सर्वेषु लोकेषु कामचारो		ते ह नासिक्यं प्राणमुद्गीथमुपासां-	
भवति [छान्दो. ८।१।६+	८।४।३+८।५।४	चक्रिरे	छान्दो. १।२।२
तेषां सर्वेषु लोकेष्वस्य काम-		ते ह नृपेषु नाराशंसेषु ऋषीणां	
चारो भवति	छान्दो. ८।१।६	यज्ञवास्त्वभ्यायन्	शौनको. १।१

ते ह पादयोरेवाभिमर्श्य बालिशान्- चुर्न ह वाव नस्तथेन निष्कुर्मः... छाग. ६।४	ते हि तमर्चयन्तस्त्वं हि नः पिता...(मा.पा.) प्रभो. ६।८
ते ह प्राणाः प्रजापतिं पितरमेत्यो- चुर्भगवन् को नः श्रेष्ठ इति छांदो. ५।१।७	ते हि लोके महाज्ञानास्तव लोको न गाहते अ.शां. ९५
ते ह बालिशा ऊचुर्यदयमीदृगभूत् छाग. ६।२	ते हेमे प्रागा अहंश्रेयसे विवद- मानाः ब्रह्म जग्मुः बृह. ६।१।७
ते ह बालिशानेवोपासन् छाग. ३।२	तेहेते ब्रह्मपराब्रह्मनिष्ठाः ब्रह्म..(मा.पा.) प्रभो. १।१
ते ह विभ्यत एव स्तोकातुदकरूपयन् शौनको. १।२	ते हेते ब्रह्मपरा ब्रह्मनिष्ठाः परं ब्रह्मान्वेषमाणाः प्रभो. १।१
ते ह ब्राह्मणा न दध्धुरथ ह याज्ञ- बल्क्यः स्वमेव ब्रह्मचारिणमुवा- चैताः सोम्योदज सामश्रवा इति बृह. ३।१।२	ते हेते रेकपर्णा नाम महावृषेषु यत्रास्मा उवास छांदो. ४।२।५
ते ह ब्राह्मणाश्चक्रुधुः कथं नो ब्रह्मिष्ठोब्रवीत् बृह. ३।१।२	ते होचुरप वा एतदृग्यजुषादप साम्न इति छाग. १।२
ते ह यथैवेदं बहिष्पवमानेन स्तोष्य- माणाः स२रब्धाः सर्पन्तीत्येव छांदो. १।१२।४	ते होचुरपीदं साधीया इति साधीय इति होचुः छाग. ५।४
ते ह माध्यन्दिनस्यैव सवनस्य ...अभ्यायन् शौनको. ३।१	ते होचुरुद्रीथं वै कुशलाः स्मो हन्तां- द्रीथे कथां वदाम इति छांदो. १।८।१
ते ह वसूनेव प्रातरसवनेषु... प्रजिगीपन्त शौनको. १।१	ते होचुर्नमस्यानतीव वचो रेषयिष्यथ छाग. ३।५
ते ह बाष्पमूचुस्त्वं न उद्गायेति तथेति तेभ्यो वागुदगायत् बृह. १।३।२	ते होचुर्न हासंवत्सरवासिनामनु- ब्रयादिति छाग. ४।३
ते ह विराजः सत्यमानसा न सृजन्तेह प्रजापतयः सुबालो. १।३	ते होचुर्नमिषेमी शुनकाः सत्रमासत छाग. ४।२
ते ह सङ्कीडत एव कूवरिणो रथ- चर्या-(रथकट्या-) मविदन् छागले. ५।२	ते होचुर्ब्राह्मणा वाव स्मः छाग. १।२
ते ह समित्पाणयः पूर्वाह्ने प्रतिच- क्रमिरे तान् हानुपनीयैवैतदुवाच छांदो. ५।११।७	ते होचुर्भगवन्नभिवाद्यभिवाद्यसीति मेत्रा. ४।५
ते ह समित्पाणयो भगवन्तं पिप्पलादमुपसन्नाः प्रभो. १।१	ते होचुर्भगवन्नोदृशस्य कथमंशेन वतनमिति मेत्रा. २।५
ते ह समुपविश्य हिंचकुः छांदो. १।१२।४	ते होचुर्मेव स्मोपनथा गतिस्तु त्वमिति छाग. २।४
ते ह स्म पुत्रैषणायाश्च वित्तै- षणायाश्च लोकैषणायाश्च व्युत्था- याश्च भिक्षाचर्यं चरन्ति बृह. ४।४।२२	ते होचुर्यतिकमिव बालिशानुपासदत महाशाला वै महाश्रोत्रिया वर्षीयांसः छाग. ३।३
ते ह समारतास्तूष्णीमासाश्चक्रिरे छांदो. १।१०।१	ते होचुर्यथेनं काष्ठभारमानद्वमनु- पश्यामः छाग. ६।१
ते हान्योन्यस्याभिसमीक्षामासुः छाग. ३।४	ते होचुर्यद्विदसृग्यजुषरेवोपवत्वम् छाग. १।३
ते हापश्यन्न हास्मान्मिथुचि- देवासावबोचत्.. छाग. ३।४	ते होचुर्येन पुरुषश्चरेत् ..(मा.पा.) छां. व. ६।११।६
ते हासुराः पुनरेवोदपतिष्यन्त शौनको. ४।१	ते होचुर्येन देवार्थेन पुरुषश्चरेत् देव वदेदात्मानमेवेमं...
ते हास्य लोकास्तदुतेव महाराजो भवति बृह. २।१।१८	

ते होचुर्हन्त तमात्मानमन्विच्छामो यमात्मानमन्विष्य सर्वाश्च लोकानान्प्रोति	छान्दो. ८।७।२	तैलधारामिवाच्छिन्नदीर्घघण्टानिनाद- वत् । बिन्दुनादकलातीतं यस्तं वेद स वेदवित्	ध्या.वि. ३७
ते होचुः कथमानुष्टुभं मन्त्रराज- मभिजानीमः	ग.पू. १।११	तैलधारामिवाच्छिन्नं दीर्घघण्टा- निनादवत् । अवाच्यं प्रणवस्याग्रं यस्तं वेद स वेदवित् [ध्या.वि. १८+	वराहो. ५।६९
ते होचुः कथं वयमन्नाद्याभवामश्नुते	ग.पू. १।६	तैलधारामिवाच्छिन्नं दीर्घघण्टानिनाद- वत् । प्रणवस्य ध्वनिस्तद्वत्तदग्रं ब्रह्म चोच्यते	यो.चू. ८०
ते होचुः कथं शिवोमायुव इति	ग.पू. २।८	तैलमध्ये यथा यथा मक्षिका एक- देहिमध्ये ब्रह्म दशधारूपं..	अद्वैतो.
ते होचुः किंवा अस्मत् प्रतीच्छथेति	छाग. ४।१	तैलं तिलेषु काष्ठेषु बह्विः क्षीरे घृतं यथा । गन्धः पुष्पेषु भूतेषु तथा- ऽऽत्मावऽस्थितो ह्ययम्	वासुदे. १०
ते होचुः क नु सोऽभूद्यो न इत्यमसकृतेत्ययमास्येऽन्तरति	बृह. १।३।८	तैश्च न गौर्न ब्राह्मणो न सुरा न पश्यतो हरः	स्वसंवे. २
ते होचुः सम्पश्यध्वमिति किं हीति	छाग. ५।२	(अथ)तैः सम्भूतैर्वायुः संस्थाप्य हृदयं तपः । ऊर्ध्वं प्रपद्यते देहाद्वित्वा मूर्धानमव्ययम्	२ सप्त्यासो. २०
तेऽहोरात्रविदो जनाः	भ.गी. ८।१७	तोयेन जीवान् व्यससर्ज भूश्याम् तौ चेन्मे वक्ष्यति न वै जातु युष्माक- मिमं कश्चिद्ब्रह्मोद्यं जेत्येति	महाना. १।४
तेऽहोरात्रे एकं दिनं भवति (महाविष्णोः)	त्रि.म.ना. ३।५, ६	तौ मिथुनं समेतां ततः प्राणोऽजायत तौ-यत्र विहीयेते चन्द्रमा इवादित्यो दृश्यते	बृह. ३।८।१ बृह. १।५।१२
ते होचुः कथं विदाश्चकार ब्रह्मेति	केनो. ४।२	तौ वा एतौ द्वौ संवर्गौ, वायुरेव देवेषु, प्राणः प्राणेषु	३ ऐत. ३।४।३
ते होचुः कथं शिवोमायुव इति	केनो. ४।२	तौ सम्परीत्य विविनक्ति धीरः तौ ह द्वात्रिंशत्तन्वर्षाणि ब्रह्मचर्यमूषतुः	छान्दो. ४।३।४ कठो. २।२
तैजसस्तु विविक्तमुक्	आगम. ३	तौ ह पुरुषं सुप्रमाजगमतुः तौ ह प्रजापतिरुवाच किमिच्छन्ताव- वास्तमिति	छान्दो. ८।७।३ छान्दो. ८।८।१, २
तैजसः प्रतिभासिकः स्वप्नकल्पित इति तैजसस्य नाम भवति	पैङ्गलो. २।६	...भूत्वोदशरावेऽवेक्षायां तौ ह यदूचतुः कर्म हैव तदूचतुः तौ ह शान्तहृदयौ प्रवव्रजतुः तौ ह साध्वलंकृतौ सुवसनौ परिष्कृतौ	छान्दो. ८।८।२ बृह. ३।२।१३ छान्दो. ८।८।३
तैजसस्तजोमयोऽमृतमयः	बृह. २।५।८	तौ ह प्रजापतिरुवाच किं पश्यथेति तौ ह प्रजापतिरुवाच साध्वलंकृतौ	छान्दो. ८।८।२
पुरुषोऽयमेव	यो. चू. ७२	तौ ह प्रजापतिरुवाच किं पश्यथेति तौ ह प्रजापतिरुवाच साध्वलंकृतौ	छान्दो. ८।८।२
तैजसः प्रविविक्तमुक् । आनन्दभु- क्त्या प्राज्ञः सर्वसाक्षीत्यतः परः	गोपालो. २।१६	तौ ह प्रजापतिरुवाच किं पश्यथेति तौ ह प्रजापतिरुवाच साध्वलंकृतौ	छान्दो. ८।८।२
तैजसात्मकः प्रद्युम्न उकाराक्षर- सम्भवः । प्राज्ञात्मकोऽनिरुद्धो-	श्रीवि. ता. २।१	तौ ह प्रजापतिरुवाच किं पश्यथेति तौ ह प्रजापतिरुवाच साध्वलंकृतौ	छान्दो. ८।८।२
ऽसौ मकाराक्षरसम्भवः	कठरु. २	तौ ह प्रजापतिरुवाच किं पश्यथेति तौ ह प्रजापतिरुवाच साध्वलंकृतौ	छान्दो. ८।८।२
तैजसात्मिकां जालन्धरपीठालयां...	आगम. २७	तौ ह प्रजापतिरुवाच किं पश्यथेति तौ ह प्रजापतिरुवाच साध्वलंकृतौ	छान्दो. ८।८।२
वज्रेश्वरी.. द्वितीयकूटां मन्यन्ते	गोपालो. २।१०	तौ ह प्रजापतिरुवाच किं पश्यथेति तौ ह प्रजापतिरुवाच साध्वलंकृतौ	छान्दो. ८।८।२
तैजसानि (पात्राणि) गुरवे दद्यात्	भ.गी. ३।१२	तौ ह प्रजापतिरुवाच किं पश्यथेति तौ ह प्रजापतिरुवाच साध्वलंकृतौ	छान्दो. ८।८।२
तैजस्योत्वविज्ञान उत्कर्षो दृश्यते स्फुटम् । मात्रासम्प्रतिपत्तौ स्या- दुभयत्वं तथाविधम्		तौ ह प्रजापतिरुवाच किं पश्यथेति तौ ह प्रजापतिरुवाच साध्वलंकृतौ	छान्दो. ८।८।२
तेरहं पूजनीयो हि भद्रकृष्णनिवा- सिभिः । तद्धर्मगतिहीना ये तस्यां मयि परायणाः		तौ ह प्रजापतिरुवाच किं पश्यथेति तौ ह प्रजापतिरुवाच साध्वलंकृतौ	छान्दो. ८।८।२
तैजसानप्रदायैभ्यः		तौ ह प्रजापतिरुवाच किं पश्यथेति तौ ह प्रजापतिरुवाच साध्वलंकृतौ	छान्दो. ८।८।२

तौ ह सुप्तं पुरुषमीयतुस्तं हाजातशत्रु- रामन्त्रयाञ्चके	कौ.त. ४।१८	त्यक्त्वा लोकांश्च वेदांश्च विषया- निन्द्रियाणि च । आत्मन्येव	
तौ हान्वीक्ष्य प्रजापतिरुवाच	छान्दो. ८।८।४	स्थितो यस्तु स याति परमां गतिम् ना.प. ७।१	
तौ हासंविदानावेव समित्पाणी प्रजा- पतिसकाशमाजग्मतुः	छान्दो. ८।७।२	त्यक्त्वा विष्णोर्लिङ्गमन्तर्बहिर्वा यः स्वाश्रयं सेवतेऽनाश्रमं वा । प्रत्यापत्तिं भजते..	शाट्याय. २७
तौ मावां भगवः साध्व- तो च		त्यक्त्वा वृक्षं वृक्षं सक्यस्तपुष्पारसमेवाभुजानाः	शाट्याय. ११
एवमेवैमौ भगवः साध्वलंकृतौ	छान्दो. ८।८।३	त्यक्त्वासङ्गाञ्छनैः शनैः । सर्वद्वन्द्वै- र्विनिर्मुक्तो ब्रह्मण्येवावतिष्ठते	ना.प. ३।५२
तौ होचतुः सर्वमेवेदमावां भगव आत्मानं पश्याव आ लोमभ्य आ नखेभ्यः प्रतिरूपमिति	छान्दो. ८।८।१	त्यक्त्वा सदसदास्थां त्वं तिष्ठाध्व- महाब्धिवत्	महो. ६।५३
तौ होत्क्रम्य मन्त्रयाञ्चक्राते	बृह. ३।२।१३	त्यक्त्वा सर्वमिदं कलेवरगतं मत्वा मनोविभ्रमं देहातीतमवाच्य-	
तौ होदशरावेऽवेक्षांचक्राते तौ ह प्रजापतिरुवाच किं पश्यथेति	छान्दो. ८।८।१	भेकमपरं तत्त्वं परं सेव्यताम्	अमन. २।१०७
तौ ह्यस्य परिपन्थिनौ	भ.गी. ३।३४	त्यक्त्वा सर्वानशेषतः	भ.गी. ६।२४
त्यक्तवर्णाश्रमाचारः सर्वदादिवानक्त- समत्वेनास्वप्नः (अवधूतः)	तुरीया. ३	त्यक्त्वा सर्वाश्रमान्धीरो वसेन्मोक्षा- श्रमे चिरम् । मोक्षाश्रमात्परिभ्रष्टो	
त्यक्तवर्णाश्रमाचारो लुप्तसर्वक्रियो- ऽपि यः । सकृत्तिर्यक्त्रिपुंड्राङ्क- धारणात्सोऽपि पूज्यते	बृ. जा. ५।९	न गतिस्तस्य विद्यते	शाट्याय. २८
त्यक्तवर्णो जितक्रोधो लज्जाहारो जितेन्द्रियः । पिपाय बुद्ध्या द्वाराणि मनो ध्याने निवेशयेत्	ना.प. ६।७	त्यक्त्वोत्तिष्ठ परंतप त्यजत्यन्ते कलेवरं	भ.गी. २।३ भ.गी. ८।६
त्यक्तसर्वपरिग्रहः	भ.गी. ४।२१	त्यज धर्ममधर्मं च उमे सत्यानृते	
त्यक्ताविद्यो महायोगी कथं तेषु निमज्जति	अ.पू. ४।४	त्यज । उमे सत्यानृते त्यक्त्वा येन त्यजति(सि) तत्त्यज	१सं.सो.२।१२
त्यक्ताहङ्कारो ब्रह्माहमस्मीति चिन्तयन्निदं सर्वं यद्यमात्मेति	मं.ब्रा. २।८	त्यजेद्भूतनिर्मात्यं सोऽद्भवावेन पूजयेत्	मैत्रे.२।१ स्कन्दो. १०
त्यक्ताहङ्कृतिराश्वस्तमनिराकाश- शोभनः । अगृहीतकलङ्काङ्को लोके विहर शुद्धधीः	महो. ६।६९	त्यजेद्भूमेर्निर्मात्यं त्यस्य राजा मूर्धनं विपात-	बृ.उ. १।३।२४
त्यक्तुं कर्माण्यशेषतः	भ.गी. १८।११	त्यागस्य च हृषीकेश त्यागः शान्तिरपैशुनम्	भ.गी. १८।१ भ.गी. १६।२
त्यक्तेषणो ह्यनृणस्तं विदित्वा मौनी वसेदाश्रये यत्रकुत्र	भ.गी. १८।११	त्यागाच्छान्तिरनन्तरम् त्यागादानपरित्यागी विचरो	भ.गी. १२।१२
त्यक्त्वा कर्मफलासङ्गं	शाट्या. ६	भव सर्वदा	महो. ६।१५
त्यक्त्वा कामान्सञ्जयत्यति...भोगां-	भ.गी. ४।२०	त्यागी सत्त्वसमाविष्टः	भ.गी. १८।१०
स्त्यजति सुस्थितान्	२सञ्जयासो. ८	त्यागेनैके अमृतत्वमानशुः [कैव. ३+	महाना. ८।१४
त्यक्त्वा देहं पुनर्जन्म	भ.गी. ४।९	त्यागे भरतसत्त्वम त्यागो दक्षिणा (शरीरयज्ञस्य)	भ.गी. १८।४ प्रा.हो. ४।३
		त्यागो हि पुरुषस्याग्र	भ.गी. १८।४

त्यागो हि महता पूज्यः सद्यो

मोक्षप्रदायकः

स्याज्जं बोधयदित्येके

त्रय इमे लोकाः स प्रस्तावोऽपि-

वायुरादित्यः

त्रयमप्यत्रापि सुषुप्तं स्वप्नं मायामात्रं

ब्रह्मण्येतत्सुषुप्तं स्वप्नं मायामात्रम्

त्रयश्च त्री च शता त्रयश्च त्री च

सहस्रेत्येवमिति

त्रयश्चिन्मन्त्रेव देवाः

त्रयं त्वेव न एतत्प्रोक्तम्

त्रयं मिश्रित्वा परस्परमुवाच ब्रह्मेव

सर्वस्येश इति

त्रयं यदा विन्दते ब्रह्मेतत्

त्रयं वा इदं नामरूपं कर्म, तेषां

नान्तां वागित्येतदेवामुक्तम्

त्रयः कालाक्षयो देवाक्षयो लोकाक्षयः

स्वराः । त्रयो वेदाः स्थिता यत्र

स्पर्शं कथ्येतिरोमिति

त्रयः प्रजापत्याः प्रजापतौ पितरि

ब्रह्मचर्यमुषुः

त्रयाणामक्षराणां च बोधयतेऽप्य-

धर्मक्षरम्

त्रयाणामक्षरे चान्ते योऽधीतेऽप्यर्ध-

वक्षरम् । तेन सर्वमिदं प्राप्तं लब्धं

तत्परमं पदम् ।

त्रयी वा कामं त्रयीमयं त्रिगुणं

त्रेतात्मकम्

त्रयी विद्या हिङ्गारस्य इमे लोकाः

त्रयोऽप्रयश्च त्रिगुणाः स्थिताः सर्वे

त्रयाक्षरे

त्रयो (सतयः) ग्रामः समालयातः

ऊर्ध्वं तु नगरायते

त्रयो ह्यश्वत्थं त्वर्धं कामदंसिद्धिदं परम् क. का. ३८

त्रयो धर्मस्कन्धा यज्ञोऽध्ययनं

दायमिति

त्रयो लोका एत एव वागीवायं

लोको मनोऽन्तरिक्षलोकः

प्राणोऽधो लोकः

३९

ते.वि. १।१९

भ.गी. १८।३

छान्दो. २।२१।१

नृसिंहो. १।४

नृसिंहो. १।४

बृह. ३।९।१

बृह. ३।९।२

३ ऐत. २।१।२

ग. शो. ४।६

शेबा. १।९

बृह. १।६।१

यो.सि. ६।५७

बृह. ५।२।१

१ यो.त. १३५

२ योगत. ७

पारमा. ५।८

छान्दो. २।२१।१

१ यो.त. १३५

ना.प्र. ३।५६

क. का. ३८

छान्दो. २।९३।१

बृह. १।५।४

त्रयोलोकाक्षयोवेदाक्षयः संध्याक्षयः

सुराः । त्रयोऽप्रयश्च त्रिगुणाः

स्थिताः सर्वे त्रयाक्षरे

१ योगत. ६

(अथ) त्रयो वाव लोकाः, मनुष्य-

लोकः पितृलोको देवलोक इति

बृह. १।५।१६

त्रयोविंशतिरेतानि तत्त्वानि

प्रकृतानि तु

शारीरको. १४

त्रयो वेदा एत एव वागेववेदो मनो

यशुर्वेदः प्राणः सामवेदः

बृह. १।५।५

त्रयो हीमे लोकाक्षयो हीमे वेदाः

त्रायते महतो भयात्

ग. पू. ३।१

त्रिकर्मकृत्तरति जन्ममृत्यू

त्रिकालमेतज्जत्वा ऋतुशतफल-

मवाप्नोति

कठो. १।१७

त्रिकालमेतत्प्रयुज्जानः सर्ववेदपारा-

यणफलमवाप्नोति

सूर्यो. ९

त्रिकूटा भवति ज्ञेया मूलप्रकृति-

सङ्गता । प्रकृतिः प्रणवत्वाच्च..

श्रीवि.ता. १।६

त्रिकोणमण्डलं बह्वीरुद्रस्तस्याधिदेवता

त्रिकोणशक्तिरकारेण महाभागेन

यो.शि. ५।१४

प्रसृते..

त्रि. ता. १।६

त्रिकोणं प्रथमं भवति, द्वितीयं

. षट्कोणं...

ना.पू.ता. ६।१

त्रिगुणं जुषाणः सकलं विधत्ते

त्रिगुणीकृतप्रेषोच्चारणं कृत्वा...तत्त्व-

मस्यादिवाक्यार्थस्वरूपातुसन्धानं

कुर्वन्मुदीचीं दिशं गच्छेत्

प. हं प. ५

त्रिचतुस्त्रिचतुस्सप्तत्रिचतुर्मासपर्यन्तं ...

आक्षरेभाडीशुद्धिर्भवति

शांडि. १।५।२

त्रिणाचिकैतस्यमेतद्विदित्वा य एवं

विद्वान्श्चिनुते नाचिकेतम् ।...

शोकातिगो मोदते स्वर्गलोके

त्रिणाशिकादियोगान्ता ईश्वरभ्रान्ति-

माश्रिताः [महो. ४।७४+

कठो. १।१८

त्रिणाचिकेतस्त्रिभिरेत्य सन्धि त्रिकर्म-

कृत्तरति जन्ममृत्यू

वराहो. २।५५

त्रिते देवादिबिजाता यदाप इमं मे

वरुणः..

कठो. १।१७

सहवे. ४

त्रिदण्ड-कमण्डलु-शिक्य... यज्ञोप-
वीतानां त्यागिनः (परमहंसाः) आश्रमो. ४
त्रिदण्डमवलम्बते यतयो.. तेवामपि
च कर्तव्यं सत्कृत्यमितरेषु किम् भवसं. ११३६
त्रिदण्डमुपवीतं च वासः कौपीन-
वेष्टनम् । शिक्यं पवित्रमित्ये-
तद्विभूयायावदायुषम् शाश्वत्याय. ७
त्रिदण्डं कमण्डलुं भुक्तपात्रं...
परित्यज्यात्मानमन्विच्छेत् याज्ञव. २
त्रिदण्डं वैष्णवं लिङ्गं त्रिप्राणां मुक्ति-
साधनम् । निर्वाणं सर्वधर्माणामिति
वेदानुशासनम् शाश्वत्याय. १०
त्रिदण्डं शिक्यं पात्रं कमण्डलुं..
तत्सर्वं भूः स्वादित्यप्सु परित्यज्य..
जातरूपधरश्चरेदात्मानमन्विच्छेत् ना. प. ३।८७
त्रिदिनं ज्वलनस्थितैछादनं पुलकैः स्मृतम् वृ. जा. ३।२१
त्रिधा त्रिधा वा त्रिदधे समस्तम् पारमा. १।७
त्रिधा त्रिरूपं सकलं धराय स्वाहा पारमा. १।७
त्रिधा बद्धो वृषभो रोरवीति शौनको. ४।६
[+क्र. अ. ३।८।१०=मं. ४।५।८।३+ वा. सं. १७।९१
त्रिधामसाक्षिणं सत्यज्ञानानन्ददि-
लक्षणम् । त्वमहंशब्दलक्ष्यार्थ-
मसकं सर्वदोषतः वराहो. २।१७
त्रिधाहितं पाणिभिर्गृह्यमानं गवि
देवासो घृतमन्त्रावन्तम् महाना. ८।११
[+क्र. अ. ३।८।१०=मं. ४।५।८।४ वा. सं. १७।९२
[+ते. आ. ३।१०।३
त्रिधैव गुणभेदतः भ. गी. १८।१९
त्रिनाभिचक्रमजरमन्त्रम् चित्यु. ११।९
[+र. अ. २।३।१४=मं. १।१६।४।२ अथर्व. ९।९।२+
[ते. अ. ३।११।९
त्रिनेत्रं त्रिगुणाधारं... स्मरध्रमः
शिवायेति ललाटे त्रिपुण्ड्रकम् वृ. जा. ४।३०
त्रिपदा गायत्री, गायत्रिया एवात्मानं
पुनीते सङ्ख्ये. १२
त्रिपावरति चोत्तरे (ब्रह्म) मे. त्रा. ७।११
त्रिपादस्यामृतं दिवि [छां. व. ३।१२।६+ त्रि. म. ना. ४।५१
[+ चित्यु. ११।२+ वा. सं. ३१।३
[+क्र. अ. १।८।४।१५= मं. १०।९०।३

त्रिपादित्यनया प्रोक्तमनिरुद्धस्य
वैभवम् मुद्रलो. १।४
त्रिपादूर्ध्वं उदैत्युरुष. [क्र. अ. ८।४।१७ =मं. १०।९०।४
[+वा. सं. ३१।४+त्रि. म. ना. ४।४+ चित्यु. १२।२
त्रिपादस्मप्रहरणस्त्रिशिरा रक्त-
लोचनः । स मे प्रीतः सुखं दद्यात्.. वनदु. २४
त्रिपाक्षारायणाकारं तद्रक्षैवास्मिकेवलं तारसा. शीर्षकं
(एवं) त्रिपुट्यां निरस्तायां निस्तरङ्ग-
समुद्रवत्... अचलसम्पूर्णभावा-
भावविहीनकैवल्यज्योतिर्भवति मं. ब्रा. २।६
त्रिपुण्ड्रधारणस्य त्रिधा रेखा आ-
ललाटादाचक्षुषोराश्रुवोर्मध्यतश्च जावाल्या. ८
(एवं) त्रिपुण्ड्रविधिं भस्मना करोति
यो विद्वान् ब्रह्मचारी यतिर्वा स
महापातकोपपातकेभ्यः पूतो
भवति का. उद्गो. ५
त्रिपुण्ड्रं कारयेत्पश्चाद्ब्रह्मविष्णु-
शिवात्मकम् । मध्याङ्गलिभि-
रादाय तिसृभिर्मूलमन्त्रतः वृ. जा. ४।११
त्रिपुण्ड्रं धार्य भर्त्सनात्पातकौघगिरिर्भस्म सि. शि. १३
त्रिपुण्ड्रं ये विनन्दन्ति निन्दन्ति शिव-
मेव ते । धारयन्ति च ये भक्त्या
धारयन्ति शिवं च ते वृ. जा. ५।१६
त्रिपुरवधार्थमहं निमीलितक्षोऽभवम् क. जा. १
त्रिपुरातपनं देवीत्रिपुरा कण्ठभावना मुक्तिको. १।३७
त्रिपुराभिधा भगवतोत्येवमादिशक्त्या
... त्रिकूटावसाने निखले बिलये
धाग्नि सहसा घोरेण प्राप्नोति त्रि. ता. १।१
त्रिभिरेतैश्चिराभ्यस्तेः (त्रिभिरेभिः
समभ्यस्तेः) हृदयमन्त्रयो दृढाः ।
निःसङ्गमेव (निःशेषमेव) वृत्त्यन्ति
निसङ्ख्येयार्हणाश्च [अ. पू. ४।८।४+ मुक्तिको. २।१३
त्रिभिर्गुणमयैर्भावेः भ. गी. ७।१३
त्रिभिर्नेगरं चतुर्भिर्मामित्येकश्चरेत् ना. प. ७।२
त्रिभिः सोमः पातक्यः, समाप्तमिव
भवति २ प्रणवो. १९
त्रिमुलं चैव रुद्राक्षमग्निप्रवस्वरूप-
कम् । तद्धारणाच्च हुतभुक्तस्य
तुल्यति सर्वदा क. जा. २।६

त्रिमूर्तिरूपं शिवरूपमस्मि त्रिमूर्त्यात्मा त्रिवेदात्मा सर्व-	१ बिल्वो. १३	त्रिविधः पुरुषः...बाह्यात्माऽन्तरात्मा परमात्मा चेति	२ आत्मो. ४
देवमयो रविः	सूर्यता. १६	त्रिविधः पुरुषोऽजायतात्माऽन्त- रात्मा परमात्मा चेति	१ आत्मो. १
त्रियक्षं (उषक्षं) वरवं रुद्रं...सुप्रसन्न- मनुस्मरन् । धारयेत्पञ्च घटिका बहिनाऽसौ न दाह्यते	१ यो.त. ९२	त्रिविधः सम्प्रकीर्तितः	भ.गी. १८४
त्रियम्बकं (त्र्यम्बकं) यजामहे [वनदु. १०+	लिङ्गोप. १	त्रिविधा कर्मचोदना	भ. गी. १८१८
त्रियायुषमिति शिरोललाटवक्षःस्थलेषु	का. रु. ३	त्रिविधा भवति श्रद्धा	भ. गी. १७२
त्रियायुषाणि कुरुते ललाटे च भुज- द्वये । नामौ शिरसि हृत्पार्श्वे		त्रिविधो ब्रह्मप्रणवः	...
ब्राह्मणाः क्षत्रियास्तथा	बृ.जा. ५।२	त्रिविधो भवति प्रियः	भ. गी. १७७
त्रियायुषैर्यम्बकैस्त्रिंशत्किंभित्तिर्य- क्तिस्रो रेखाः प्रकुर्वीत, व्रत-		त्रिविष्टपं त्रिमुखं विश्वमातुर्नबरेखाः	त्रि. महो. १०
मेतच्छास्त्रं भवम्	का.रु. ३	स्वरमध्यं तदीले	त्रि. महो. ५
त्रिरस्य मूर्धनमभि हिंक्र्यात्	कौ.त. २।११	त्रिविष्टपान्निगुणास्त्रिप्रकाशाः	छान्दो. ६।४।७
त्रिरात्रं वा सावित्रीमन्वातिरेचयति	सहस्रै. २०	त्रिवृत्सूत्रं च तद्विदुः	ब्रह्मो. ४
त्रिरात्रान्त आप्तुत्य व्रीहीनवघातयेत्	बृह. ६।४।१३	त्रिवृदात्मनि ब्रह्मण्यभिध्यायमाने	
त्रिरात्रोपोषितः प्राङ्मुखो वाग्यतो		सच्चिदानन्दः परमात्माऽऽविर्भवति	महावा. २
बहिष्पुपविश्य सहस्रं क्रव आवर्तयेत्	२ प्रणवो. ६	त्रिवेदमयं त्रिमूर्ति त्रिगुणं चतुष्पदं...	सूर्यता. १८
त्रिरुपात्रं प्रसिच्योद्यन्तमादित्य-		सप्ताश्रं (ध्यायेत्)	
मुपतिष्ठेत्	कौ. त. २।७	त्रिशङ्खवज्रमोक्षारमूर्ध्वनालं	
त्रिरुन्नतं स्थाप्य समं शरीरं हृदी-		भ्रुवोर्मुखम्	त्र. त्रि. ७४
न्द्रियाणि मनसा सन्निवेश्य		त्रिशतं त्वधमं पञ्चशतं मध्यममुच्यते ।	
(सन्निरुद्धं) । ब्रह्मोदुपेन प्रतरेत्		सहस्रमुत्तमं प्रोक्तं (रुद्राक्षाणां)	रु. जा. २०
विद्वान्छ्रोतांसि सर्वाणि भया-		त्रिशरीरं तमात्मानं परं ब्रह्म	
वहानि [श्वेता. २।८+	भ. सं. ३।२५	विनिश्चिनु	ना. प. ८।८
त्रिरेनामनुलोमामनुमार्ष्टि विष्णुर्योनिं		त्रिशास्त्रैर्वित्वदलैर्दीप्तैर्वा योऽभि-	
... (इति मंत्रेण)	बृह. ६।४।२१	सम्पूजयेन्मन्मनाः...सम्पूजयेत् ।	
त्रिदेवः पृथिवीमेव एताम्	ना.प.ता. ४।५	तद्वहमभामि । तं मोचयामि	
[+क्र. अ. ५।६।२५=	मं. ७।१००।३	संस्तृतिपाशात्	भस्मजा. २।१०
[+तै. ब्रा. २।४।३।५		त्रिशिखी ब्राह्मण आदित्यलोकं जगाम	त्रि. ब्रा. १।१
त्रिलोचनं निष्कलमद्वितीयम्	१ बिल्वो. ११	त्रिशिर्षाणं त्वाष्ट्रमहनमवाङ्मुखा-	
त्रिवक्त्रं त्रिगुणं स्थानं त्रिधातुं रूप-		न्यतीन्सालावृकेभ्यः प्रायच्छम्	कौ. त. ३।१
जितम् ।...शाश्वतं ध्रुवमच्युतम् ।	ते. बि. १।६	त्रिशूलगां काशीमधिभित्य त्यक्ता-	
त्रिविधसाकारोऽपि पुनर्द्विविधो भवति	त्रि म.ना. २।१	सबोऽपि मय्येव संविशन्ति	भस्मजा. २।७
त्रिविधं कर्मणः फलम्	भ.गी. १८।१२	त्रिषवणस्नानं कुटीषकस्य बहूषकस्य	
त्रिविधं नरकस्येवं	भ.गी. १६।२१	द्विवारं हंसस्यैकवारं परमहंसस्य	
त्रिविधः कर्मसमूहः	भ.गी. १८।१८	मानसस्नानं...आतीतस्य भस्म-	
		स्नानमवधूतं त्रिव्यस्नानम्	ना. प. ७।४

त्रिषु धामसुयत्तुल्यं क्षामान्ये वेति निश्चितः । स पूज्यः सर्वभूतानां वन्द्यश्चैव महामुनिः	आगम. २२	त्रीणि त्र्योतीषि सप्तते सप्तोडशी तस्मादुच्यते महाविष्णुमिति	नृ. पू. २१६
त्रिषु धामसुयत्तोक्तं.. स भुञ्जानो न लिप्यते	आगम. ५	त्रीणि धामानि कालः	द. मू. १६
त्रिषु धामसु यद्भोग्यं भोक्ता यश्च प्रकीर्तितः । वेदैस्तदुभयं यस्तु स भुञ्जानो न लिप्यते	आगम. ५	त्रीणि पदा निहिता गुहासु यस्तद्वेद स पितुः पितासत् [महाना. २४; तै.जा.१०११४	तै.जा.१०११४
त्रिषु धामसु यद्भोग्यं भोक्ता भोगश्च यद्भवेत् । तेभ्यो विलक्षणः साक्षी चिन्मात्रोऽहं सदाशिवः	कैव. १८	त्रीणि श्राद्धे पवित्राणि दौहित्रः कुत्तपक्षिणः	इतिहा. ५७
त्रिषु लोकेषु किञ्चन	म. गी. ३।२२	त्रीणि षष्ठिशतान्यक्षराणां, त्रीणि षष्ठि- शतान्युष्मणां, त्रीणि षष्ठिशतानि सन्धीनाम्	३ ऐत. २।२।१
त्रिषु वर्णेषु भिक्षाचर्यं चरेत् (सम्यासी)	१ सं.सो. १।२	त्रीणि स्थानानि भवन्ति (अग्नेः) मुखे आहवनीयः, उदरे गार्हपत्यः, हृदि दक्षिणाम्निः	गर्भो. ११
त्रिष्टुब्जगत्यनुष्टुप् चाहं छन्दोऽहम् त्रिष्टेकपाचरेद्भक्ष	अ.सिंहः. १।१ मैत्रा. ७।११	त्रीण्यक्षराणि क्षतीयमिति तद्यत्स- त्तद्वृत्तमथ वेत्ति तन्मर्त्यमथ यद्यं तैनोमे यच्छति	छांदो. ८।३।५
त्रिसन्ध्यं शक्तिः स्नानं तर्पणं मार्जनं तथा । उपस्थानं पञ्चयज्ञा- नकुर्यादामरणान्तिकम्	शाट्या. १२	त्रीण्यात्मने कुरुत पशुभ्य एकं प्रायच्छत्तस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठितम्	बृह. १।५।१
त्रिसन्ध्यादौ स्नानमाचरेत्	आरुभि. २	त्रीण्यात्मनेऽकुरुतेति मनो वार्चं प्राप्य तान्यात्मनेऽकुरुता-	बृह. १।५।३
त्रिसुपर्णमयाचितं ब्राह्मणाय दद्यात् [महाना. १२।१, २, ३+ त्रिसुपर्णभ्रुतिर्द्विषा निष्कृतौ त्रिदले रता	त्रिसु. १, २, ३ २ बिल्बो. २५	त्रीण्याहुरतिदानानि गावः पृथ्वी सरस्वती	संहितो. ४।२ म.गी. १।४।२१
त्रिसुपर्ण त्रिऋचां रूपं त्रिसुपर्णं त्रयीमयम्	२ बिल्बो. २०	त्रीन्वेदाननुब्रवीत् सर्वमाधुरिवादिति	बृह. ६।४।१६
त्रिसुपर्णोपनिषदः पठनात्यंकिपावनः	२ बिल्बो. २४	त्रेताग्न्यनुसन्धामो यागः त्रेताग्न्यात्माकृतिवर्णोऽहं रईक्षानु- सन्धामोऽन्तर्भागश्चित्स्वरूपव-	वा.प्र. ३
त्रिस्थानं च त्रिमात्रं च त्रिजगत् च त्रयाक्षरम् । त्रिमात्रमर्धमात्रं वा यस्तं वेद स वेदवित्	आ. वि. ३६ चिरयु. १५।३ वा.सं. ३१।१५	त्रेता विहितं वा इदमजमसानं धानं स्वादस्तदेतैराप्नोति	१ ऐत. ३।४।३ म.गी. २।४९
त्रिस्तप्त समिधः कृताः [क्र.अ.८।४।१९=मं.१०।९०।१५+ त्रिशल्पर्णीगुल्मः प्राणो यत्र प्राणैः प्रतिष्ठितः । एष प्राण इति रूपातो ब्राह्मप्राणस्य गोचरः	अ. ना. ३३	त्रैगुण्यविषया वेदाः त्रैधातवीयामेव (इष्टि) कुर्यात् [+मा.प.३।७७+ प.हं.प. २	याज्ञव. १
त्रिशल्परंश्चिदपरांश्चिदपरां परतः परान् । उत्तारयति धर्मिष्ठः परिब्राजति वै श्रुतिः	शाट्याय. ३१	त्रैर्दणिकानां सर्वेषामग्निहोत्र- समुद्भवम् (अस्म)	बृ.जा. ५।३ म.गी. ९।२७
त्रीणि चात्र प्रसंसन्ति शौच- मक्रोधमत्सरौ	इतिहा. ५७	त्रैविद्या मां सोमपाः पूतपापाः त्रैलोक्यं छन्दोऽनुन्तरिद्यं स्थानम् (बज्रपा)	२ प्रणवी. ३१

त्रैलोक्यं माण्ड्यन्दिनः सचनेम्	छांदो. ३।१६।३	त्वगध्यात्मं, स्पर्शयितव्यमधिभूतं	
अक्षरं त्रिशिरस्कं त्रिपादं खण्डपरशुं		बाधुस्तत्राधिदैवतं नाडी तेषां	
(भृत्यमसृजत्)	सुबालो. १।३	निबन्धनम्	सुबालो. ५।५
अक्षरं ब्रह्म शाश्वतम्	शिवो. ७।११५	त्वगादिष्वसृज्यतुभिरनेकैः संयुक्ताः	
अक्षरौऽहं वत्साशन्मातृका अहं	अद्वै.भा. २	सङ्कल्पाः कल्पतरवः	भावनी. २
अम्बकमिति ललाटे, नीलम्रीवायेति		त्वयै प्रहः, स स्पर्शेनातिप्राहेणगृहीतः	बृह. ३।२।९
कण्ठे... यथाक्रमं भस्म धृत्वा...		त्वङ्निर्भयत, त्वचो लोमानि..	२ ऐत. १।४
तत्रस्मापः पुनन्त्सिति पिबेत्	भस्मजा. १।५	त्वङ्मांसरक्तबाष्पान्मु पृथक्त्वा	
अम्बकमिति सम्प्रोक्ष्य शुद्धं शुद्धेनेति		विलोचने । समालोक्य...	
संस्पृश्य संशोध्य तेनैवापादशीर्ष-		परिमुह्यसि [महो. ३।४०+	याज्ञव. ९
मुञ्चलनमाचरेत्	भस्मजा. १।४	त्वङ्मांसरुधिरस्नायुमज्जामेदोस्थि-	
अम्बकं ब्रह्मामहे सुगन्धिपुष्टिवर्धनम् ।		संहतौ । विष्णुत्रूपे रमतां	
उर्वारुकमिव बन्धनान्मृत्योर्मुक्षीय-		क्रिमीणां कियदन्तरम्	ना. प. ४।२६
मामृतात् [महाना. १।१।१८+	त्रि.ता. १।३+	त्वङ्मांसशोणितास्थिस्नायुमज्जाः षट्कोशाः	मुद्रलो. ४।२
[क्र. अ. ५।४।३०	मं. ७।५९।१२	त्वच एवास्य रुधिरं प्रस्यन्दि त्वच	
[+वा. सं. ३६०+	तै.सं. १।८।६।२	उत्पटः । तस्मात्तदा तृणास्त्रौति	
अययुषमिति क्षिरोललाटवक्षस्कधे-		रसो वृक्षादिवाहतात्	बृह. ३।९।२९
ष्विति तिसृभिरुयायुषैस्त्रियम्ब-		त्वचमेवाप्येति यस्त्वचमेवास्तमेति..	सुबालो. ९।५
कैस्त्रिस्रो रेखाः प्रकुर्वीत	जाबाल्यो. ६	त्वचः स्पर्शग्रहणम्	ना. प. ६।२
अहं वसति तोषेषु अहं वसति		त्वचा यद्यत्पृथेद्योगी तत्तदास्मेति..	१ थो. त. ७१
चामिषु । अहमाकाशगो भूत्वा		त्वचा हि स्पर्शान् वेदयते	बृह. ३।२।९
दिनमेकं तु वायुगः	पिण्डो. ३	त्वचि तृप्यन्त्यां वायुस्तृप्यति	छांदो. ५।२३।२
त्वक् रक्तं मांसमेदोमज्जास्थीनि		त्वच्छ्रयायां वसेलक्षीस्त्वन्मूले	
(षट्कोशाः)	वराहो. १।१०	विष्णुरभ्ययः	तुलस्यु. ८
त्वक्चर्ममांसरुधिरमेदोमज्जास्नायवो-		त्वत्तः कमलपत्राक्ष	भ. गी. ११।२
ऽस्त्रीनि मे शुष्यंतां, ज्योतिरहं		त्वत्ता मत्ता च चिन्मयम्	तै. बि. २।२६
विरजा विपाप्मा भूवासम्	महाना. १।४।९	त्वत्ताऽहन्ताऽऽत्मता यत्र परता	
त्वक्चर्ममांसरोमाङ्गुल्यङ्गुष्ठ-		नास्ति काचन । न कचिद्भा-	
पृष्ठवंशनखगुल्फोदरनाभिषट्पुरु-		वकलना न भावाभावगोचरा	महो. ५।४४
कपोलश्रोत्रभ्रूललाट... अक्षीणि		त्वत्तः परतरं किञ्चिन्नेवास्ति	
भवन्ति, जायते त्रियते इत्येष		जगतः प्रभो	ग.शो. ३।७
वाद्यात्मा नाम	१ आत्मो. १	त्वत्तो वा ब्रह्मणो वाऽपि ये लभन्ते	
त्वक्स्पर्शयितव्यं च वाक्स्पर्शयितव्यं च..	प्रभो. ४।८	षडक्षरम् । जीवन्तो मन्त्रसिद्धाः	
त्वक् च स्पर्शयितव्यं च नारायणः	सुबालो. ६।१	स्युर्मुक्ता मां प्राप्नुवन्ति ते	रामो. ३।७
त्वक् वैव परिदहते	भ. गी. १।२९	त्वत्तो विश्रममाप्नोमि चेतसा	
त्वक्प्रभोऽत्रैत्रिजिह्वाघ्राणपञ्चस्वरूप-		भ्रमता जगत्	महो. २।३५
मिति लिङ्गम्	लिङ्गौप. १	त्वत्प्रसादाद्भगवति प्रज्ञानं मे द्रुवं	
		भवेत्	लक्ष्म्यु. ३

त्वत्प्रसादान्महान्तो गच्छन्ति

वैष्णवं लोकमपुनर्भवाय

त्वत्प्रसादान्मयाऽन्युत

त्वत्प्रसृष्टं माभिवदेत्प्रतीतः

त्वदन्यः संशयस्यास्य

त्वदभिन्नं मां परिपालय कृपालय

त्वदपतिरिक्तं यत्किञ्चित्प्रतीयते

तत्सर्वं बाधितमिति निश्चितम्

त्वमभिर्वरुणो वायुस्त्वमिन्द्रस्त्वं

निशाकरः

त्वमग्निः हव्यवाहः समित्से

त्वनयोस्तत्त्वदर्शिभिः

त्वमक्षरं परमं वेदितव्यं

त्वमक्षरं सदसत्परं यत्

त्वमग्ने शुभिस्त्वमाशुशुक्षणिस्त्वमद्रुप-

स्त्वमश्मनस्परि। त्वं वनेभ्यस्त्वमोष-

धीभ्यस्त्वं नृणां नृपते जायसे शुचिः

[क्र. अ. २।५।१७=मं. २।१।१

त्वमग्ने त्रिगुणोवरिष्ठः ब्रह्मपरं... स्वाहा पारमा. २।३

त्वमन्तरिक्षे चरसि सूर्यस्त्वं

ज्योतिषां पतिः

त्वमवस्थात्रवातीतः

त्वमव्ययः शाश्वतधर्मगोप्ता

त्वमस्माकं गतिरन्या न विद्यते

त्वमस्य पूज्यश्च गुरुर्गरीयान्

त्वमस्य विश्वस्य परं निधानं [भ.गी. १।१।१८ + १।१।३८

त्वमहं शब्दलक्ष्यार्थमसकं सर्वदोषतः

त्वमात्माऽसि, अस्त्वमसि सोऽहमस्मि

त्वमादिदेवः पुद्गलः पुराणः

त्वमादौ प्रोक्तवानिति

त्वमानन्दमयस्त्वं ब्रह्ममयः

त्वमिति तदिति कार्यं कारणे सत्यु-

पाधौ द्वितयमित्यर्थकं सच्चिदा-

नन्दरूपम्

त्वमित्यपि भवेच्चाहं त्वं नो चेदहमेव

न। इदं यदि तदेवास्ति तदभावा-

दिदं न च

लक्ष्यु. ६

भ.गी. १।८।७३

कठो. १।१०

भ.गी. ६।३९

त्रि.म.ना. ८।७

त्रि.म.ना. १।१

मैत्रा. ५।१

चिन्त्यु. १।४।२

भ.गी. २।१६

भ.गी. १।१।१८

भ.गी. १।१।३७

महाना. १६।१०

[क्र. अ. २।५।१७=मं. २।१।१

प्रभो. २।९

गणप. ६

भ.गी. १।१।१८

मैत्रा. ४।१

भ.गी. १।१।४३

भ.गी. १।१।१८ + १।१।३८

वराहो. २।१७

कौ. त. १।६

भ.गी. १।१।३८

भ.गी. ४।४

गणप. ४

शुक्र. ३।११

ते. बि. ५।२५

त्वमित्येतत्तदित्येतन्मतोऽन्यथास्ति

किञ्चन। चिद्येतन्यस्वरूपोऽह-

महमेव परः शिवः

त्वमिन्द्रस्त्वं निशाकरः

त्वमेकोऽसि बहूननुप्रविष्टः

त्वमेव केवलं कर्ताऽसि

त्वमेव केवलं धर्ताऽसि

त्वमेव केवलं हर्ताऽसि

त्वमेव जगतां धात्री त्वमेव विष्णुवल्गुभा

त्वमेव तुरीयतुरीयस्त्वमेव तुरीयातीतः

त्वमेव धाता वरुणश्च राजा त्वं

वत्सरोऽययम एव सर्वम्

त्वमेव निरतिशयानन्दः

त्वमेव परमं पदम्

त्वमेव परमात्मासि, त्वमेव परमो गुरुः

त्वमेव परिपूर्णानन्दः

त्वमेव प्रत्यक्षमथर्वाऽसि

त्वमेव प्रत्यक्षमृगसि

त्वमेव प्रत्यक्षं कर्म कर्ताऽसि

त्वमेव प्रत्यक्षं तत्त्वमसि

त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि

[तैत्ति. १।१।१+१।२।१+१।३।१

त्वमेव प्रत्यक्षं यजुरसि

त्वमेव प्रत्यक्षं रुद्रोऽसि

त्वमेव प्रत्यक्षं विष्णुरसि

त्वमेव प्रत्यक्षं सामासि

त्वमेव प्रत्यक्षं सैवासि

त्वमेव ब्रह्मेशानपुरन्दरपुरोगमैरखिला-

मरैरखिलागमैर्विमृशयः

त्वमेव मोक्षस्त्वमेव मोक्षदस्त्व-

मेवाखिलमोक्षसाधनम्

त्वमेव ब्रह्मा

त्वमेव वरं नृणीष्व (हे इन्द्र)

त्वमेव विद्यातीतः (महाविष्णुः)

त्वमेव विद्यावेद्यः.. विद्यास्वरूपः

त्वमेव विद्यास्वरूपः... विद्यातीतः

त्वमेव सदसदात्मकः (महाविष्णुः)

त्वमेव सदसद्विलक्षणः

ते. बि. ३।३३

मैत्रा. ५।१

चिन्त्यु. १।४।३

गणप. १

गणप. १

गणप. १

तुल्यु. ७

त्रि.म.ना. १।१

एकाक्षरो. ११

त्रि.म.ना. १।१

अ. पू. ५।५४

ते. बि. ५।५८

त्रि.म. ना. १।१

सूर्यो. ३

सूर्यो. ३

सूर्यो. ३

गणप. १

सूर्यो. ३

सूर्यो. ३

सूर्यो. ३

सूर्यो. ३

सूर्यो. ३

कौलो. शां. पा.

त्रि.म.ना. १।१

त्रि.म.ना. १।१

त्रि.म.ना. १।१

कौ. त. ३।१

त्रि.म.ना. १।१

त्रि.म.ना. १।१

त्रि.म.ना. १।१

त्रि.म.ना. १।१

त्रि.म.ना. १।१

त्वमेव सर्वकारणव्यष्टिः (महाविष्णुः)	त्रि.म.ना. १११	त्वमैश्वर्यं दापयाथ सम्प्रत्याश्रयि-	
त्वमेव सर्वकारणसमष्टिः	त्रि.म.ना. १११	मारणम् । कुर्विति स्तुत्य देवाद्या-	
त्वमेव सर्वकारणहेतुः	त्रि.म.ना. १११	स्तेन सार्व सुखं स्थिताः	रा. पू. ४।१६
त्वमेव सर्वज्ञः	त्रि.म.ना. १११	त्वम्पदार्थादौपाधिकत्तत्पदार्थादौ-	
त्वमेव सर्वनियन्ता	त्रि.म.ना. १११	पाधिक-भेदाविलक्षणमाकाश-	
त्वमेव सर्वनिवर्तकः	त्रि.म.ना. १११	वत्सूक्ष्मं केवलसत्तामात्रस्वभावं	
त्वमेव सर्वपालकः	त्रि.म.ना. १११	परं ब्रह्मेत्युच्यते	सर्वसारो. ६
त्वमेव सर्वप्रवर्तकः	त्रि.म.ना. १११	त्वया जुष्ट ऋषिर्भवति देवि त्वया	
त्वमेव सर्वमुमुक्षुभिर्विमृग्यः	त्रि.म.ना. १११	ब्रह्मगतश्रीरुत त्वया	महाना. १३।२
त्वमेव सर्वमूलाविद्यानिवर्तकः	त्रि.म.ना. १११	त्वया जुष्टश्चित्रं विन्दते वसु	महाना. १३।२
त्वमेव सर्वशक्तिः	त्रि.म.ना. १११	त्वया जुष्टा नुदमाना (जुषमाणा)	
त्वमेव सर्वस्वरूपः	त्रि.म.ना. १११	दुरुक्तान् बृहद्ब्रह्मं विदधे	
त्वमेव सर्वं खल्विदं ब्रह्मासि	गणप. १	सुवीराः [महाना. १३।१+	तै.आ.१०।४९।१
त्वमेव सर्वं छन्दोऽसि	सूर्यो. ३	त्वया तत् विश्वमनन्तरूप	भ.गो. ११।३८
त्वमेव सर्वं त्वमेव सदा ध्येयः	त्रि.म.ना. १११	त्वया मन्यो सरथमारुजन्तो..	वनदु. १०७
त्वमेव सर्वं त्वमेव सर्वं त्वमेव सर्वम्	त्रि.म.ना. १११	[ऋ.अ.८।३।१९=	भं. १०।८४।१
त्वमेव सर्वाधारः (महाविष्णुः)	त्रि.म.ना. १११	त्वयाऽऽवृतं जगदुद्भवगर्भः	एकाक्षरो. १२
त्वमेव सर्वेश्वरः	त्रि.म.ना. १११	त्वया व्याप्तं जगत्सर्वं	गणेशो. ३।९
त्वमेव सुरसंसेव्या त्वमेव मोक्षदायिनी	तुल्ययु. ८	त्वयैकामेण चेतसा	भ. गी. १८।७२
त्वमेवाखंडानन्दः	त्रि.म.ना. १११	त्वरितं चक्षुरोगाच्छ्रमय समय	चाक्षुषो. २
त्वमेवाखिलमोक्षसाधनम्	त्रि.म.ना. १११	त्वष्टाऽप्रीत्, मित्र उपवक्ता	चित्यु. ३।१
त्वमेवाखिलशालैर्विमृग्यः	त्रि.म.ना. १११	त्वष्टानो अत्र विदधातु रायोनुमाष्टु	
त्वमेवातिमहतो महीयान्	त्रि.म.ना. १११	तन्वो २ यद्विलिष्टम् [सहवै.५+	तै. आ.२।४।१
त्वमेवातिसूक्ष्मतरः	त्रि.म.ना. १११	त्वहमस्मीति तमसि सृजते	कौ. उ. १।२
त्वमेवानन्तोपनिषद्विमृग्यः	त्रि.म.ना. १११	त्वं कालत्रयातीतः (गणेशः)	गणप. ६
त्वमेवान्तर्बहिर्व्यापकः	त्रि.म.ना. १११	त्वं गुणत्रयातीतः	गणप. २६
त्वमेवासूतमयस्त्वमेवामृतमयस्त्व-	त्रि.म.ना. १११	त्वं चत्वारि वाक्पदानि	गणप. ५
भेवामृतमयः	त्रि.म.ना. १११	त्वं च मृत्यो यन्न सुक्षेयमात्थ	कठो. १।२२
त्वमेवामृतमयैर्विमृग्यः	त्रि.म.ना. १११	त्वं चाहं च न वै भिन्नो कुरु	
त्वमेवाविद्याधारकः	त्रि.म.ना. १११	सृष्टिं प्रजापते	ग.शो. ३।१०
त्वमेवाविद्याविहारः	त्रि.म.ना. १११	त्वं निर्माता क्षमाभृतां सरितां	
त्वमेवाहमहमेव त्वमिति तारकयोग-	मं. ब्रा. ३।२	सागराणां...च	गणेशो. ३।७
मागेंगाखण्डानन्दपूर्णः कृतार्थः	त्रि.म.ना. ६।१०	त्वं चाहं च सर्वं विश्वं सर्वदेवता	बह्वचो. ३
त्वमेवाहम्, अहमेव त्वम्		त्वं जातवेदो भुवनस्य नाभः	एकाक्षरो. २
त्वमेवाहं न भेदोऽस्ति पूर्णत्वात्		त्वं जीर्णो दण्डेन वञ्चसि त्वं जातो	
परमात्मनः । इत्युपरन्तसमालिङ्ग्य		भवसि विश्वतोमुखः	श्वेताश्व. ४।३
शिष्यं क्षतिमनीनयत्	मं. ब्रा. ३।३	त्वं जीवस्त्वमापः सर्वेषां जनिता	
		...त्वाहा	पारमा. २।४

त्वं ज्ञानमयो विज्ञानमयोऽसि	गणप. ४	त्वं यज्ञस्त्वं* वषट्कारस्त्वमिन्द्रस्त्व*	
त्वं तदसि त्वं ब्रह्मास्यहं ब्रह्मास्मी-		रुद्रस्त्व* विष्णुस्त्वं ब्रह्मस्त्वं	
त्यनुसन्धानं कुर्यात्	पैङ्गलो. ३।१	प्रजापतिः	महाना. १६।१
त्वं तदाप आपो ज्योती रसोऽमृतं		त्वं लोकान् सृजसि रक्षसि हरसि	ग.शो. ३।१३
ब्रह्म भूर्भुवः सुवरोम्	महाना. १६।१	त्वं ब्रह्मभूतपतिस्त्वमेव	एकाक्षरो. ५
त्वं देहत्रयातीतः	गणप. ६	त्वं ब्रह्मरोऽग्न्ययम् एव सर्वम्	एकाक्षरो. ११
त्वं नाहं न चान्यं वा सर्वं ब्रह्मैव	म. वा. र. १६	त्वं ब्रह्मभ्यस्त्वमोषधीभ्यस्त्वं... जायते	महाना. १६।१०
त्वं प्रत्यक्षं ब्रह्मासि	गणप. ४	[क्र. ज. २।५।१७=मं. २।१।१।+]	वा. खं. ११।२७
त्वं बुद्धिर्भूतानामन्तरात्मा	पारमा. २।७	त्वं वाङ्मयस्त्वं चिन्मयः	गणप. ४
त्वं बुद्धि विचिन्वमानः		त्वं वाऽहमस्मि भगवो देव तेऽहं वै	
पुण्यरूपाय स्वाहा	पारमा. २।७	त्वमसि	बराहो. २।३४
त्वं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरोम्	गणप. ६	त्वं विश्वभूर्भुवः पतिः पुराणः	एकाक्षरो. १
त्वं ब्रह्मा त्वं कर्ता त्वं प्रबानम्	गणेशो. ३।१३	त्वं विश्वभूर्योनिपारः स्वर्गर्भे	एकाक्षरो. ३
(पुत्रं दृष्ट्वा) त्वं ब्रह्मा त्वं यज्ञस्त्वं		त्वं विष्णुर्भूतानि तु त्रासि दैत्यान्	एकाक्षरो. २
लोकस्त्वं वषट्कारस्त्वमोङ्कारस्त्वं		त्वं वै कुमारी ह्यथ भूस्त्वमेव	एकाक्षरो. ११
स्वाहा त्वं स्वधा...	कठश्रु. १४	त्वं वै विष्णो पाहि पाहि जगत्सर्वम्	ग.शो. ३।१२
त्वं ब्रह्मा त्वं विष्णुस्त्वं रुद्रस्त्वमिन्द्रः...	गणप. ६	त्वं शक्तित्रयात्मकः	गणप. ६
त्वं ब्रह्मा त्वं विष्णुस्त्वं हरस्त्वं		त्वं सविदानन्दाद्वितीयोऽसि	गणप. ४
प्रजापतिस्त्वमिन्द्रः... गणेश्वरः	गणेशो. ३।९	त्वं साक्षादात्माऽसि मित्वम्	गणप. १
त्वं ब्रह्मासि ब्रह्म ब्रह्मास्मि (आवयो-		त्वं स्त्री त्वं पुमानसि त्वं कुमार	
रन्तरं न विद्यते त्वमेवाहमह-		उत वा कुमारी	श्वेताश्व. ४।३
मेव त्वम्) [त्रि. म. ना. ६।१०+]	पैङ्गलो. ३।१	त्वं स्त्री पुमांस्त्वं च कुमार एकः	एकाक्षरो. ११
त्वं भर्ता मातरिश्वा प्रजानाम्	चिरयु. १४।२	त्वं हि मन्यो अभिभूत्योजाः	बमदु. १०३
त्वं भूतानामधिपतिरसि	सहस्रै. २३	[क्र. ज. ८।३।१८= मं.]	१०।६३।४+
त्वं भूतानां भेद्योऽसि	सहस्रै. २३	[अर्च. ४।३२।४]	
त्वं भूमिरापोऽनलोऽनिलो नभः	गणप. ५	त्वामापो जनु सर्वाश्चरन्ति जानतोः	चिरयु. १४।२
त्वं भूर्भुवः स्वस्त्वं हि स्वयम्भूरथ		त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्म ब्रह्मिष्वा मि	तैत्ति. १।१।२
विश्वतोमुखः	एकाक्षरो. १३	त्वामेव प्रत्यक्षं ब्रह्मावादिषम्	तैत्ति. १।१२।१
त्वं मनुस्त्वं ब्रह्म [मैत्रा. ४।१५+]	५।२	त्वां भूतान्युपपर्यावर्तन्ते	सहस्रै. २३
त्वं मातृहृत् कल्याणि महावापाब्धि-		त्वां योगिनो ध्यायन्ति नित्यम्	गणप. ६
दुस्तरात्	तुलस्यु. १२	त्वां सदा परिचिन्तयन्	अ. गी. १०।१७
त्वं मूढाधारस्त्वितोऽसि नित्यम्	गणप. ६	त्वांस्त्रिदिने ब्राह्मणा अङ्गाशक्त-	
त्वं यज्ञनेत्रा हुतभुविभुश्चरन्तथा..	एकाक्षरो. ७	गणमन्त्रा ३ इति	बृह. ३।५।१८
त्वं यज्ञस्त्वं ब्रह्मा त्वं रुद्रस्त्वं		त्रिभिर्देवैः पिनष्टि, रथो मे..	
विष्णुस्त्वं वषट्कारः	प्रा. हो. १।७	समुद्रान्वाति	इतिहा. ८५
		त्वेषः इत्यस्य स्वविरस्य नाम	ना. पू. ता. ४।५
		[क्र. ज. ५।६।२५=मं. ७।१००।३+]	ते. ज्ञा. २।४।३।५

द

द इत्येकमक्षरं ददस्यैस्मै स्वाध्यान्ये

च य एवं वेद

दक्षनाड्या समाकृष्य बहिष्ठं पवनं

शनैः... कृमिबोधं निहन्ति च

दक्षाभ्यांकराभ्यामुद्वरपाशौ...दधानां

दक्षिणकटाक्षांदुत्पन्नाः कर्मजडा

आसुराः ...भवन्ति

दक्षिणतो द्वारभियै गणेशाय...मायायै

तन्मुक्तिमण्डपसंज्ञितं (काश्याम्)

दक्षिणस्यां दिशि विष्णुः...मामुपास्ते

दक्षिणहस्तस्था आपः अपो जाला

इत्यप उत्सृजे

दक्षिणहस्तः स्तुवः (शारीरयज्ञस्य)

दक्षिणं बाहुमन्वावर्तते

दक्षिणं बाहुमुद्वरतेऽवधत्ते सव्य-

मिति यज्ञोपवीतम्

णं सव्यगुल्फेन...सिंहासनं...

दक्षिणा दिग्दक्षिणे प्राणाः

दक्षिणाद्वितीया कुक्षिर्भवति

दक्षिणाभिमुखे विश्वो मनस्य-

न्तस्तु तेजसः

दक्षिणाभिमुखो भूत्वा महरिति

व्याहृतिरानुष्टुभं छन्दः

दक्षिणामुखो भूत्वा जनदिति...

अथर्ववेदः

दक्षिणायां विचालनस्थानं (काश्यां)

दक्षिणारे सुषुम्णायाः पिङ्गला

वर्तते क्रमात्

दक्षिणा वाग्धोता प्राण उद्राता(यज्ञस्य)

दक्षिणावृदुपनिष्कामति तं पिता-

नुमंत्रयते

दक्षिणां च उदञ्चोऽहं, अधश्चोर्ध्वञ्चाहं

दक्षिणैतरपादं तु...अजुकायः

समासीनो वीरासनमुदाहृतम्

दक्षिणेतुमुजेषिप्रोविष्टयादौ सुदर्शनम्

३७

बृह. ५।३।१

योगकुं. १।२५

पीताम्बरो. १

सामर. २

सूर्यता. ४।१

भस्मजा. २।१५

भस्मजा. २।१३

सन्ध्यो. १

प्रा. हो. ४।२

कौ. त. २।८, ९

सहवै. १

शाण्डि. १।३।५

बृह. ४।२।४

गायत्रीर. ३

आगम. ३

महो. १।४

चतुर्वे. १

भस्मजा. २।९

वराहो. ५।२४

महाना. १८।१

कौ. त. २।१५

अ.शिर. १।१

जा. द. ३।६

सुदर्श. ११

दक्षिणे लक्ष्मणेनाऽथ सचनु-

ष्पाणिना...कोणत्रयं भवेत्

रा. पू. ४।१०

दक्षिणे विवस्वते नैर्ऋतौ खगाय (नमः)

सूर्यता. ४।१

दक्षिणोत्तरगुल्फेन सीवनी पीडये-

दृशम् ।...जितो वायुर्भवेद्दृशं

जा. द. ६।३८

दक्षिणोत्तरौ पाणी कृत्वा सपवित्रा-

वोमिति प्रतिपद्यते

सहवै. १९

दग्धकामाङ्गविभूतित्रैपुण्ड्रितानि..

ललाटपट्टे लोपयन्ति दैव-

लिखितानि..

वज्रपं. ७

दग्धस्य दहनं नास्ति पक्षस्यपचनंयथा

पैङ्गलो. ४।७

दण्डकमण्डलुकटिसूत्रकौपीनाच्छादनं..

अप्सु सत्रयस्य ..अप्सुप्रणवात्मकेन

देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः

तुरीया. ३

दण्डभिक्षां च यः कुर्यात्..यति

नीचयतिर्हि सः

ना. प. ६।१३

दण्डमाच्छादनंचैवकौपीनंचपरिग्रहेत्

आरु. १

दण्डं तु वैणवं सोम्य सत्वचं सम-

पर्वकम् ।.. नासादग्रं शिरस्तुल्यं

..विभृयाद्यतिः

१ सं. सो. २।९

दण्डात्मनोस्तु संयोगः.. न

दण्डेन विना गच्छेत्

१ सं. सो. २।११

दण्डोल्लोकांश्च विसृजेत् (यतिः)

आरुषि. २

दण्डो दमयितामस्मि

भ.गी. १०।३८

दत्तात्रेय हरे कृष्ण उन्मत्तानन्द-

दायक । दिगम्बर मुने बाल

पिशाच ज्ञानसागर

दत्तात्रे. १।४५

दत्तात्रेयं शिवं शान्तं.. आत्ममाया-

रतं देवमवधूतं.. एवं यः सततं

ध्यायेत्...स मुक्तः सर्वपापेभ्यो

निःश्रेयसमवाप्नुयात्

शाण्डि. ३।२।२

दत्तो (वायुः) निद्रादिकर्मकृत

त्रि. ब्रा. २।८७

दत्त्वाऽन्येभ्यस्तमानन्दं नरो याति

परां गतिम्

गान्धर्वो. ६

दद्यामि बुद्धियोगं तं

भ.गी. १०।१०

ददश इव ह्येष परो रजा इति

बृह. ९।१४।३

दद्यान्मारायणेत्येवप्रतिवाक्यंसदायतिः

ना. प. ३।५९

(अथ) दधि मधु घृतं सन्नीयान्त- हितेन जातरूपेण प्राशयति भूस्ते दधामि...सर्वे त्वयि दधामीति दध्नः सोम्य मध्यमानस्य योऽणिमा स ऊर्ध्वः समुदीषति तत्सर्पिर्भवति दध्यङ् ह यन्मध्वाथर्वणो वामश्वस्य शीर्ष्णां प्रयदीमुवाच दध्योदनं पाचयित्वा सर्पिष्मन्त- मन्नीयातामीश्वरौ जनयितवै दन्तधावनतांबूलं क्षौराभ्यङ्गन- भोजनम् । रत्यौषधं पराङ्गं च आद्वकर्ता विवर्जयेत् दन्तधावनताम्बूलंनखकेशनिकृन्तनम् । कर्ता चैव तु पूर्वेषुः.. दन्तैर्दन्ताग्रं संस्पृशेत् दन्तोष्ठौ सूक्तवाकः (शारीरयज्ञस्य) दन्द्रम्यमाणा परियन्ति मूढाः दध्मेवापि नूतनं वेत्थ ब्रह्मणो रूपम् दम इति नियतं ब्रह्मचारिणस्तस्मा- द्दमे रमन्ते दमिति हंसः, दामिति दीर्घं तद्वीजं दमश्च स्वाध्यायप्रवक्ष्यते च दमः प्रकृतिदान्तत्वादेवं विद्वान्छमं अजेत् दमः शमयिता (यज्ञस्य) दमा यान्तु ब्रह्मचारिणः स्वाहा दमेन दान्ताः किंस्त्रिषमवध्वन्वन्ति दमेन ब्रह्मचारिणः सुवरगच्छन् दमेनापिहित्वा गुहा दमेसर्वप्रतिष्ठितं तस्माद्दमः परमं वदन्ति दमो भूतानां दुराधर्ष, दमे सर्वे दम्भमानमदान्विताः दम्भार्थमपि चैव यत् दम्भाहङ्कारनिर्मुक्तः दम्भाहङ्कारसंयुक्ताः दम्भाहङ्कारादिभिरसंस्पृष्टचेता वर्तते... (स ब्राह्मणः) दम्भेनाविधिपूर्वकम्	बृ.उ. ६।४।२५ छांदो. ६।६।१ बृह. २।५।१६ बृह. ६।४।१५ इतिहा. ४० इतिहा. ३९ योगो. २१ प्रा. हो. ४।३ कठो. २।५ केनो. २।१ महाना. १६।१२ दत्तात्रे. १।१ तैत्ति. १।९।१ अ. शां. ८६ महाना. १८।१ तैत्ति. १।४।४ महाना. १७।३ महाना. १७।३ इतिहा. १७ महाना. १७।३ महाना. १७।३ अ. गी. १६।१० अ. गी. १७।१२ ना. प. ३।५९ अ. गी. १७।५ व. सू. ९ अ. गी. १६।१७	दम्भो कर्पोऽति(भि)मानश्च दम्भोलिस्तम्भसारप्रहरणविवशी- भूतरक्षाभिनाथम्.. कपीन्द्र.. दधध्वमिति न आत्थ दयादमस्तपः शौचमार्जवं क्षान्तिरेव च दया नाम सर्वभूतेषु सर्वत्रानुग्रहः दया भूतेष्वलोलुप्त्वं दया सा रोहिणी माता सत्यभामा धरेति वै दरिद्रो धनिकानां च सुखं भुङ्क्ते तदा जगत् (सत्यं) दर्भः कोशा ओषधिवनस्पतयो लोमानि (गायत्र्याः) दर्पः कुबलयपीडो गर्वो रक्षः.. दर्श उदीच्यां प्रागुदीच्यां वोदित आदित्ये..उपवीय..यत्रिराचामति तेन ऋचः प्रीणाति दर्शनप्रथमाश्चसमात्मानं केवलं भञ्ज [वराहो. ४।२०+ दर्शनस्पर्शनाभ्यां (रुद्राक्षाणां) द्विगुणं फलम् दर्शनं स्पर्शनं केलिः कीर्तनं गुह्य- भाषणम् । सङ्कल्पोऽध्यवसायश्च त्रिभ्यानिवृत्तिरेव च । एतन्मैथुन- मष्टाङ्गं प्रवदन्ति मनीषिणः दर्शनाख्यंस्वमात्मानं सर्वदा भावयन्भव दर्शनाग्री रूपाणां दर्शनं करोति दर्शनात्पापनाशिनी स्पर्शनात्पावनी (तुलसी)...य एवं वेद स वैष्णवो भवति दर्शनादर्शने हित्वा स्वयं केवल- रूपतः । य आस्ते कपिशार्दूल ब्रह्म स ब्रह्मवित् स्वयम् दर्शनात्मानमव्ययम् दर्शयामास पार्थाय दलानि भक्त्या चिनुयादशक्नो यद्यर्चकोऽन्यद्विजतो बलेन दधीयसितमा इव नेदीयसितमा एव	अ. गी. १६।४ लांगूलो. २ बृह. ५।२।३ भवसं. ५।२१ शाण्डि. १।१।३ अ. गी. १६।९ कृष्णो. १।५ ते. बि. ६।९५ सन्ध्यो. २३ कृष्णो. १४ सहस्र. १५ मैत्रे. २।२९ रु. जा. १ कठरु. ८९ महो. ६।३७ गर्भो. ११ तुलस्यु. २ मुक्तिको. २।६४ अ. गी. ११।४ अ. गी. ११।९ १ विलो. १३ आर्च. ७।१
---	--	--	--

दश कृतसैषा विराड्भावी		दहरमेवापि नूनं त्वं वेत्थ... (मा.पा.)	केनो. २।१
तथेदं सर्वमस्येदं दृष्टं भवति	छान्दो. ४।१।८	दहरस्थः प्रत्यगात्मा नष्टे ज्ञाने ततः	
दशकोटियोजनविस्तीर्णो स्रग्लोकः;		परम् । विततो व्याप्य विज्ञानं	
तदुपरि विष्णुलोकः	राधोप. १।३	दहत्येव क्षणेन तु	योगकुं. ३।३१
दक्ष ग्रान्याणि ग्रान्यानि भवन्ति-		दहरं पुण्डरीकं तद्वेदान्तेषु निगद्यते	क्षुरिको. १०
प्रीहियवास्तिलमाषा अणुप्रियङ्गवो		दहरोऽस्मिन्नन्तराकाशः	छान्दो. ८।१।१, २
गोधूमाश्च मसूराश्च खलकुलाश्च	बृ. ६. ६।३।१३	दहेत्पापान्याशु विज्ञानवात्री न संसारे	
दशतुल्यं व्यतीपाते पक्षमध्ये तु		मज्जते कदाचित्	सि. शि. ४
विंशतिः । अन्नेन वाऽथवा येन		दहं विपापं परवेदमभूतं यत्पुण्डरीकं...	
..आसं कुर्यान्महालयम्	इतिहा. ८९	तदुपासतव्यम्	महाना. ८।१६
दश दश पादा एकैकस्याः		दंष्ट्राकरालवदनं.. रुद्रं मन्युं नमाम्यहम्	वनद्र. ९९
शृङ्गयोरारुह्य बभूवुः	बृह. ३।१।१	दंष्ट्राकरालानि च ते मुखानि	भ. गी. १।१२५
दशदिशः कुक्षी (गायत्र्याः)	सन्ध्यो. २३	दंष्ट्राकरालानि भयानकानि	भ. गी. १।१२७
दशद्वारपुरं देहं.. विष्ण्वालयं		दाक्षायण्यां प्रसृतं समस्तं.. तस्मै	
प्रोक्तं सिद्धिदं सर्वदेहिनाम्	यो. शि. ५।२	प्रजेशाय धुरन्धराय स्वाहा	पारमा. ८।७
दशद्वारपुरं ... देहं शिवालयं		दातव्यमिति यद्दानं	भ. गी. १।७।२०
प्रोक्तं सिद्धिदं सर्वदेहिनाम् [यो. शि.	१।१६६+५।२	दानक्रियाश्च विविधाः	भ. गी. १।७।२५
दशपञ्च त्रिंशत्तत्परं च तन्मेमनः..	२. शिवसं. ७	दानमिति सर्वाणि भूतानि प्रशंसन्ति..	
दशभिः प्रणवैः सप्तन्याहृतिभि-		दानान्नातिदुश्चरम्	महाना. १६।१२
श्चतुष्पदा । गायत्रीजपयज्ञश्च		दानमीश्वरभावश्च	भ. गी. १।८।४३
त्रिसन्ध्यं शिरसा सह	शाटपाय. १३	दानं दमश्च यज्ञश्च	भ. गी. १६।१
दक्षमेन तु पिण्डेन	पिण्डो. ८	दानं नामन्यायार्जितस्य धनधान्यादेः	
दशमे परमं ब्रह्म भवेद्ब्रह्मात्मसन्निभौ	हंसो. १०	. श्रद्धयाऽर्थिभ्यः प्रदानम्	शाण्डि. १।२।१
दक्षमो मेघनादः । नबभं परित्यज्य		दानं यज्ञानां वरूथं दक्षिणा, लोक-	
दशममेवाभ्यसेत्	हंसो. ७	दातारं सर्वभूतान्युपजीवन्ति	महाना. १।७।५
दशरात्रलयेनापि योगीन्द्रः स्वात्म-		दानान्नास्ति दुश्चरम्, तस्माद्दाने रमन्ते	महाना. १६।१२
धिष्ठितः।...स्थानकानि पश्यति	अमन. १।६०	दानेन द्विषन्तो मित्रा भवन्ति	महाना. १।७।५
दशलक्षणकं धर्ममनुतिष्ठन्...		दानेन सर्वान् कामानवाप्नोति	संहितो. ४।१
सक्यसेदृष्टो यतिः	ना. ५.३।२३	दानेनारातिरपानुदन्त	महाना. १।७।५
दशलक्षणको धर्मः सेवितव्यः प्रयत्नतः	भक्तसं. ५।११	दानेषु यत्पुण्यफलं प्रदिष्टं	भ. गी. ८।२।८
दशलाक्षणिको धर्मः शिवाचारः		दाने सर्वं प्रतिष्ठितं, तस्माद्दानं	
प्रकीर्तितः	शिवो. ७।१०२	परमं वदन्ति	महाना. १।७।५
दशवक्त्रं तु रुद्राक्षं यमदैवत्यमीरितम्	रु. जा. ३५	दान्तानां कुशलानां च... शास्त्र-	
दशवर्षा भवेद्गौरी ह्यत ऊर्ध्वं रजस्वला	इतिहा. ६६	मेतत्प्रकाशते	अमन. २।१०
दशचतुष्टयाभ्यासाद्योक्ता संसक्ति-		दामोदराय विद्महे बभ्रुदेवाय धीमहि ।	
नामिका [वराहो. ४।७+]	महो. ५।३१	तन्नः कृष्णः प्रचोदयात्	त्रि. म. ना. ७।११
दशेन्द्रियाणि मन एकादशं		दाम्यत दत्तं दयध्वमिति तदेतच्चरं	
तेजः द्वादशोऽष्टद्वारः	महो. १।२	शिक्षेद्दमं दानं दयामिति	बृह. ५।२।३
दशमे पुनरे प्राणा आत्मैकादशः	बृह. ३।१५।४	दाम्यतेति न आत्येत्योमिति	बृह. ५।२।१

द्वाराणाहस्य पुत्रानुत्पाद्य ताननु-
रूपाभिर्वृत्तिभिर्वितत्येष्ट्या च
शक्तितो यज्ञैः

द्वारमाहस्य सदृशमग्निमाधाय
शक्तितः । ब्राह्मीमिष्टिं यजेत्

[२सङ्ख्यालो३.-

द्वारिद्याशा यथा नास्ति सम्पन्नस्य
तथा मम । ब्रह्मानन्दे निमग्नस्य
विषयाशा न तद्वेत्

दारुद्रवं निर्भ्रतिनायमेन(लिङ्गपूजितं)
द्वारेषणायाश्च वितेषणायाश्च लोके-

षणायाश्च व्युत्थितोऽहम्

दाशरथाय विद्महे सीतावल्लभाय
धीमहि । तन्नो रामः प्रचोदयात्

दासाः पुत्राः स्त्रियश्चैव बान्धवाः

सहृदस्तथा । हसन्त्युन्मत्तक-

मिव नरं वार्धककम्पितम्

दास्यन्ते यज्ञभाविताः

दिक्कालाद्यनवच्छिन्नमात्मतत्त्वम्

दिक्कालाद्यनवच्छिन्नमदृष्टोभयकोटि-
कम् । चिन्मात्रमक्षयं शांतमेकं
ब्रह्मास्मि शान्तम्

दिक्कालाद्यनवच्छिन्नं स्वच्छं नित्यो-
दितं ततम् । सर्वार्थमयमेकार्थं

चिन्मात्रममलं भव

दिक्पतीनां ग्रहाणां च लोकाश्चाथ

दिक्पालानां राज्ञां नागानां किन्न-

राणामधिपतिर्भवति

दिग्गन्धर्वमुखोऽस्त्यहम्

(अथ) दिग्गन्धर्वः सकलसम्भारकः

सर्वज्ञानन्वत्त्वानुभवैकपूर्णहृदयः...

गिरिकन्दरेषु विसृजेद्देहम्

दिग्गन्धर्वो भूत्वा विवर्णवत्कलाजिन-
परिभ्रष्टमपि संत्यज्य...प्रणवात्म-

कत्वेन देहत्यागं करोति यः

सोऽव्यूहः

विष्णु तृप्यन्तीषु यत्किञ्च दिशश्चन्द्र-

मात्र... (मा.पा.)

कठश्रु. १७

कुण्डिको.२

आ. प्र. १७

सि.शि. २४

ना.प. ४४५.

त्रि.म.ना.७।११

महो. ३।३५

भ.गी.३।१२

महो. ५।१४४

अ.पू.५।८

अ.पू.५।६६

गुह्यका. १४

गो. ६

मैत्रे. ३।१९

ना.प.४।४९

तुरीया. ३

छां.उ. ५।२०।२

यत्किञ्च दिशश्च

चन्द्रमाश्चाभितिष्ठन्ति, तत्तप्यति

दिग्दोषो यस्य विदिशश्च कर्णो...

तस्मै वरत्रे.. कस्मै स्वाहा

दिग्दोहैनमायन्तीः दिग्भ्योविष्णोति

दिग्वातार्क-प्रचेतोऽग्नि-वह्नीन्द्रोपेन्द्र-

मृत्युकाः (तथाचन्द्रश्चतुर्वक्त्रोरुद्रः

क्षेत्रज्ञ ईश्वरः) चन्द्रो विष्णुश्चतु-

र्वक्त्रः शम्भुश्च करणाभिषाः

[वराहो.१।१४+

दिनकरकिरणैर्हि शार्वरं तमो

निविडतरं झटिति प्रणाशमेति

दिनत्रयेऽथ यदि वा एकस्मिन्दिवसे-

ऽथवा । तृतीये वा चतुर्थे वा प्रातः

ज्वात्वा सिताम्बरः ।...ॐ तद्वेति

चोच्चायं पौलकं भस्म सन्त्यजेत्

दिनद्वादशकेनैव समाधिसमवाप्नुयात्।

वायुं निरुध्य मेधावी जीवन्मुक्तो

भवत्ययम्

दिनपादलेनेनापि स्वल्पाहारो

भवेन्नरः...

दिनमात्रलेनेनापिस्वात्मतन्त्रं प्रकाशते

दिनेदिने गयातुल्यं भरण्यां गयपञ्चके

दिव आत्मानं सवितारं बृहस्पतिं

दिव उग्रोऽब्राह्मन्

दिवमनन्तशीर्षेर्दिशमनन्तकरैः...

व्याप्य तिष्ठति

दिवमेव भगवो राजभिति होवाचैष

वै...यं त्वमात्मानमुपास्ते तस्मा-

त्तव सुतं प्रसुतमासुतं कुले दृश्यते

दिवसस्याष्टमेभागे...स कालः

कुतपो नाम

दिवश्चैनमादित्याय देवं मन आवि-

शति तद्वै देवं मनो येनानन्येष

भवत्यथो न शोचति

दिवसाश्चार्धदिवसाश्च कलाः कल्पा-

श्चोर्ध्वं च दिशश्च सर्वं नारायणः

दिवं च पृथिवी च वायुं चाकाशं

चापञ्च.. वागेवैतत्सर्वं विज्ञापयति

वाचमुपास्तेति

छांदो.५।२०।२

पारमा. ७।६

१पेत्. १।७।५

पैङ्गलो.२।४

वराहो. ३।१०

बृ.जा. ३।२२

१ यो. त.१०६

अमन. १।४७

अमन. १।४९

इतिहा. ८९

चिन्त्यु. १।१२

नीलक. १।२

गणेशो. ३।३

छांदो.५।१२।१

इतिहा. ५८

बृह. १।५।१९

सुबालो. ६।१

छान्दो. ७।२।१

दिवं च पृथिवी चान्तरिक्षमथो सुवः	महाना. ६।३	दिव्यवर्षसहस्राणि चक्षुरुन्मीलितं	
दिवं देवतामारोचौस्त्वा देवता		मया । भूमावक्षिपुटाभ्यां तु	
रिष्यतीत्येनं ब्रूयात्	३ ऐत. १।३।३	पतिता जलविन्दवः	रु. जा. २
दिवं पृष्ठं भन्दमानः सुमन्मभिः	चित्र्यु. १०।४	दिव्यश्राद्धे वसु-रुद्रादित्यरूपान् ।...	
दिवा जाग्रन्नक्तं स्वप्नं सुषुप्तमधरात्रंगतं	ना. प. ६।२	ब्राह्मणानचयेत्	ना. प. ४।३९
दिवानक्तसमत्वेनास्वप्नः... सञ्ज्यासेन		दिव्यं ददामि ते चक्षुः	भ.गी. ११।८
देहस्यागं करोति	प. हं. प. ८	दिव्यानेकोद्यतायुधम्	भ.गी. ११।१०
दिवा न पूजयेद्विष्णुं रात्रौ नैव		दिव्याम्बरधरं दिव्यगन्धानुलेपनं,	
प्रपूजयेत् । सततं पूजयेद्विष्णुं		सर्वाभरणभूषितं	सूर्यता. १।८
दिवारात्रं न पूजयेत्	शांढि. १।७।३८	दिव्यालङ्करणोपेतं रत्नपङ्कजमध्यगम् ।..	
दिवारात्रमविच्छिन्नं यामे यामे		चिन्तयश्चेतसा कृष्णं मुक्तो	
यदा यदा । अनेनाभ्यासयोगेन		भवति संसृतेः	गो.पू. १।६।५७
वायुरभ्यसितो भवेत्	वराहो. ५।४६	दिव्याद्यात्मविभूतयः [भ.गी. १०।१६	+ १०।१९
दिवा वा यदि वा सायं याममात्रं		दिव्ये ब्रह्मपुरे सम्प्रतिष्ठिता भवन्ति	
समभ्यसेत्	१ यो. त. ६७	कथं सृजन्ति	ब्रह्मो. १
दिवा सुप्तिर्निशायां तु जागरात्...	योगकुं. १।५७	दिव्ये ब्रह्मपुरे ह्येष व्योमन्यात्मा	
शीघ्रमुत्पद्यते रोगः		प्रतिष्ठितः	मुण्ड. २।२।७
दिवास्वापो वृथालापो यतेर्बन्ध-		दिव्यो देव एको नारायणः	सुबालो. ६।१
कराणि षट्	१सं. सो. २।७९	दिव्यो ह्यमृतः पुरुषः सबाह्याभ्यन्तरो	
दिवि क्षयो नभसा य पति	चित्र्यु. ११।८	ह्यजः । अप्राणा ह्यमनाः शुभ्रो	
दिवि तृप्यन्त्यां यत्किञ्च यौश्चादित्य-		क्षक्षरात्परतः परः	मुण्ड. २।१।२
श्चाधितिष्ठतस्तृप्यात	छान्दो. ५।१९।२	दिव्यो शङ्खौ प्रदध्मतुः	भ. गी. १।१४
दिवि देवावृधः होत्रा मे रयस्व स्वाहा	चित्र्यु. ४।१	दिश एव सम्राडिति होवाच, तस्माद्वै	
दिवि देवेषु वा पुनः	भ. गी. १८।४	सम्राडपि यां कां च दिशं गच्छति	
दिवि सूर्यसहस्रस्य	भ. गी. ११।१२	नैवास्या अन्तं गच्छति	बृह. ४।१।५
दिवीव चक्षुराततम् [सुबा. ६।१+	नृ. पू. ५।१६+	दिशमेवाप्येति यो दिशमेवास्तमेति	सुबालो. ९।२
[चि.ता. ४।४+वरा. ५।७७+पैङ्ग.	४।२४+आरु. ५	दिशश्च नारायणः । विदिशश्च	
दिवेदिव ईड्यो जागृवन्निर्हविष्मद्वि-		नारायणः [नारा. २+	त्रि.म.ना. २।८
मनुष्येभिराग्निरेतद्वै तत्	कठो. ४।८	दिशश्च प्रतिदिशश्चाहं पुमानपुमान्	
दिवैनान्विशुता जाहि	सूर्यता. ३।१	स्त्रियश्चाहम्	अ. शिरः. १।१
दिव्यगन्धानुलेपनम्	भ. गी. ११।११	दिशश्चानवलोकयन्	भ. गी. ६।१३
दिव्यज्ञानोपदेष्टारं देशिकं परमे-		दिशस्त्राभिदैवतं, नाडी तेषां	
श्वरम् । पूजयेत्परया भक्त्या		निबन्धनं, यः श्रोत्रे यः श्रोतव्ये	
तस्य ज्ञानफलं भवेत्	यो.शि. ५।५७	यो दिक्षु...सञ्चरति सोऽयमात्मा	सुबालो. ५।१
दिव्यदेहश्च तेजस्वी दिव्यगन्धो-		दिशं दिशं भित्वा सर्वोलोकान्	
ऽप्यरोगवान्	सौभाग्य. ९	व्याप्नोति, व्यापयतीति व्याप-	
दिव्यध्वजातपत्रैस्तु चिह्नितं चरण-		नाद्यापी महादेवः	अ. शिखो. २
द्वयम्..भ्यायेभित्यम्	गोपालो. २।२१	दिशः पार्श्वे अवान्तरदिशः पार्श्वः	बृह. १।१।१
दिव्यमाख्याम्बरधरं	भ. गी. ११।११		

दिशः पाञ्चैः परिश्रवः कृतवो..(मा.पा.)	बृ. उ. १।१।१	दीपशिखायां या मात्रा सा मात्रा	
दिशः ओत्रं भूत्वा कर्णौ प्राविशन्	२ ऐत. २।४	परमेष्ठिनः । भिदन्ति योगिनः	
दिशः ओत्रं (जप्येति)	बृह. ३।२।१३	सूर्य योगाभ्यासेन...	२ यो. शि. ६
दिशः ओत्रात् (जहरे)	ग.शो. ३।११	दीपाकारं महादेवं ज्वलन्तं नाभि-	
दिशः ओत्रे... वायुः प्राणो हृदयं		मध्यमे ।...हंस हंसेति यो जपेत् ।	
विश्वमन्त्र...क्षेप सर्वभूतान्तरात्मा	मुंड. २।१।४	जरामरणरोगादि न तस्य..	ब्र. वि. २३
दिशामेकपुण्डरीकमस्यहं मनुष्याणा-		दीप्तानलार्कगुतिमप्रमेयम्	भ.गी. ११।१७
मेकपुण्डरीकं भूयासम्	बृह. ६।३।६	दीप्यत इव देवलोकः	बृह. ३।१।८
पश्चान्तकयमान्तकविघ्ना-		दीप्यमानां स्वासादयामि	चित्त्यु. १०।१
न्तकनरकान्तकान्..	तारोप. ११	दीयते च परिक्लिष्टं	भ.गी. १७।२१
(तस्य) दिशोऽङ्गारा अवान्तर-		दीयतेऽनुपकारिणे	भ.गी. १७।२०
दिशो विस्फुलिङ्गास्तस्मिन्नेत-		दीर्घप्रणवसन्धानं सिद्धांतश्रवणं परम्	१ यो. त. २७
स्मिन्नमौ देवाः अद्वां जुहति	बृह. ६।२।९	दीर्घस्वप्नमिदं यत्तदीर्घवाचित्तविभ्रमम्	वराहो. २।६४
दिशोऽङ्गाराः...तस्मिन्नेतस्मिन्नमौ		दीर्घबापिमनोगज्यंसंसारंदुःखसागरम्	वराहो. २।६४
देवा वर्ष जुहति	छान्दो. ५।६।१	दीर्घायुत्वस्य हेशिपे	सूर्यता. २।१
दिशो न जाने न लभे च शर्म	भ. गी. ११।२५	दुःखं विप्रियते सदा	अ. शां. ८२
दिशोऽपि न हि दृश्यन्ते देशोऽप्य-		दुग्धदोहा अस्य वेदा भवन्ति	३ ऐत. २।४।१
न्योपदेशकृत् । ...अतो मां		दुग्धाब्धिवत्सम्मिलितौ सदेव तुल्य-	
बोधयाशु त्वं तत्त्वज्ञानेन वै गुरो	महो. ३।४९	क्रियौमानसमारुतौ च । यावन्मन-	
दिशो वेद सदेवाः सप्रतिष्ठाः	बृह. ३।९।१९	स्तत्र मरुत्प्रवृत्तिः..	अमन. २।२७
दिशो वै सम्राट् ओत्रं २ ओत्रं		दुग्धेऽस्मै वाग्दोहं यो वाचो दोहोऽन्न-	
वै सम्राट् परमं ब्रह्म	बृह. ४।१।५	वानन्नादो भवति..[छांदो. १।१३।४	+२।८।२
दिशो ह्यस्य स्रक्तयो यौरस्योत्तरं		दुग्धोदभिर्मध्यस्थितामृतामृत-	
बिल २ स एष कोशो वसुधान-		कलशवद्वेष्णवं धाम	त्रि.म.ना. १।४
स्तस्मिन्विश्वमिदं २ अतम्	छांदो. ३।१५।१	दुन्दुमेस्तु ग्रहणेन दुन्दुभ्याघातस्य..	
दीक्षा पत्नी, वातोऽध्वर्युः	चित्त्यु. ६।१	शब्दो गृहीतः [बृह. २।४।७+	४।५।८०
दीक्षामुपेयात्कापायवासाः	कुंडिको. ९	दुन्दुमेर्हन्यमानस्य न बाह्याच्छब्दा-	
दीक्षा सन्तोषपानं च	निर्वापो. १	च्छब्दकृत्वाब्रह्मणाय [बृ. उ. २।४।७	+४।५।८
दीपज्वालेन्दु-स्वधोद्व-विशुभक्षत्र-		दुराचारो हि पुरुषो लोके भवति	
मास्वराः । दृश्यन्ते सूक्ष्मरूपेण		निन्दितः	भवसं. ४।३
सदायुक्तस्य योगिनः	यो. शि. २।१९	दुर्गतिं तात गच्छति	भ. गी. ६।४०
दीपनं च भवेत्तेजः प्रचारो वायु-		दुर्गन्धं दुर्मलोपेतं स्पृष्ट्वा ज्ञानं विधीयते	मैत्रे. २।६
लक्षणम् । आकाशतत्त्वतः		दुर्गात्संजायते यस्माद्देवी दुर्गेति	
सर्वं ज्ञातव्यं योगमिच्छता	वराहो. ५।२	कथ्यते	देव्यु. २२
दीपमुत्सृज्य विचिन्वन्ति तमोऽञ्जनैः	मुक्तिको. २।४६	दुर्जया द्वीद्वियारयः । प्रक्षीण-	
दीपशिखा तु या मात्रा सा मात्रा		चित्तवर्पक्य निगृहीतेन्द्रियैः	महो. ५।७७
परमेष्ठरे	यो. शि. १।७४		

दुर्दर्शमतिगम्भीरमजं साम्यं
विशारदम् । बुद्ध्या पदमनानात्वं
नमस्कुर्मो यथाबलम्

मनस्तापचापपरव

न विन्दति

दुर्निष्प्रपत्तरं यो यो ह्यन्नमप्ति यो
रेतः सिञ्चति तद्रूप एव भवति
दुर्बोधिं कुहकं तस्य मायया मोहितं
जगत् । दुर्जया या सूरैः सर्वैः..

दुर्मिष्य९ हास्यै भवति यमेष
न प्रतिपद्यते

दुर्मित्रास्तस्मै भूयासुर्योऽस्मान्छेष्टि
दुर्लभं तत्स्वदर्शनम्

दुर्लभं तत्स्वयं ध्यानं मुनीनां च
मनीषिणाम्

दुर्लभा खेचरी विद्या तदभ्यासो-
ऽपि दुर्लभः

दुर्लभा सहजावस्था सद्गुरोः करुणां
विना [महो. ४।७७+

दुर्लभो विषयस्यागो दुर्लभं तत्त्व-
दर्शनम् [महो. ४।७७+

दुष्पूरेणानिलेन च

दुष्प्राप इति मे मतिः

दुष्प्वग्रहं दुरुष्पह [त्रिसुप. १+

दुष्कृतामिश्रित्वा नार्यो दहन्ति

तृणवन्नरम्

दुष्टमदनाभावाच्चेति विषयवैतृण्य-
मेस्य प्राक्पुण्यकर्मवशात्सक्यस्तः

स वैराग्यसक्यासी

दुष्टस्य दण्डः सुजनस्य पूजा..

अपक्षपातोऽर्थिषु..पञ्चैव

यज्ञाः कथिता नृपाणाम्

दुष्टाश्रयुक्तमिव बाहमेनं विद्वान्मनो

धारयेताप्रमत्तः [श्वेता. २।९+

दुष्टाश्वा इव सारथेः

दुहेह वा एष छंदांसि यो याजयति

दुःखक्षयःप्रबोधश्चाप्यध्याशान्तिरेवच

दुःखमाप्तुमयोगतः

दुःखमात्मापरिग्रहः

अ. शां. १००

अमन. २।७३

छांदो. ५।१०।६

कृष्णो. १०

बृह. ४।३।१४

महान्त. ५।११

महो. ४।७७

ते. वि. १।२

योगकुं. २।४

वराहो. २।७६

वराहो. २।७६

अ. गी. ३।३९

अ. गी. ६।३६

महाना. १२।१

याज्ञव. १२

ना. प. ५।३

भवसं. ५।१३

भवसं. ३।२६

कठो. ३।५

सहवै. २१

अद्वैत. ४०

अ. गी. ५।६

महो. ४।१११

दुःखमित्येव यत्कर्म

दुःखयोनय एव ते

दुःखशोकामयप्रदाः

दुःखशृङ्खलाया नित्यमलमस्तु

मम स्त्रिया

दुःखंजन्मजरादुःखंदुःखंमृत्युःपुनःपुनः

दुःखं विव्रियते सदा

दुःखं सर्वमनुस्मृत्य कामभोगान्नि-

वर्तयेत्

दुःखादयं च दुराराध्यं दुष्प्रेक्ष्यं

मुक्तमव्ययम् । दुर्लभं तत्..

दुःखादुःखमसद्विद्विषर्वासर्वमसन्मयम्

दुःखान्तं च निगच्छति

दुःखालयमशाश्वतम्

दुःखितेषु दुःखदुःखधीः

दुःखिनोऽज्ञाः संसरन्तु कामं पुत्रा-

द्यपेक्षया । परमानन्दपूर्णोऽहं

संसरामि किमिच्छया

दुःखेन नोद्विग्नः सुखेन नानुमोदको

रागे निःस्पृहः निरालम्बमवलम्ब्य..

प्रणवात्मकेन देहत्यागं करोति

यः सोऽबधूतः...

दुःखे च नोद्विग्नः सुखे निःस्पृह-

स्त्यागो रागे..

दुःशंसाशंसाभ्यां घणेनानुघणेन च

दुःखेष्वनुद्विग्नमनाः

दूरङ्गज्योतिषांज्योतिरेकं [२शिवसं. ८ वा.सं. ३४।१

दूरतो न वा अस्य महिमानं

कश्चिदेति

दूरमेते विपरीते विषूची अविद्या

या च विद्येति ज्ञाता [कठो. २।४+ मैत्रा. ७।९

दूरयात्रां प्रयत्नेन वर्जयेदात्मचि-

न्तकः । सदोपनिषदं विद्यामभ्य-

सेन्मुक्तिर्हेतुकीम्

दूरस्थं चान्तिके च तत्

दूरस्थोऽपि न दूरस्थः, पिण्डवर्जितः

पिण्डस्थोऽपि प्रत्यगात्मा

सर्वव्यापी भवति

अ. गी. १८।८

अ. गी. ५।२२

अ. गी. १७।९

महो. ३।४७

इतिहा. १२

अ. शां. ८२

अद्वैत. ४३

ते. वि. १।२

ते. वि. ३।५५

अ. गी. १८।३६

अ. गी. ८।१९

अ. पू. २।३

१ अवधू. ११

तुरीया. ३

प. हं. ९

सहवै. ५

अ. गी. २।५६

आर्ष. ५।४

ना. प. ३।७२

अ. गी. १३।१६

पैङ्गलो. ४।९

दूरः ह वा अस्मान्मृत्युर्भवति दूरस्तुदूरे तदिहन्तिके च पश्य- स्त्वैव निहितं गुहायाम् दूरस्तुदूरे तदिहास्ति किञ्चित् दूरादस्त्वमितद्वित्वं भवात्मैव त्वमात्मना दूरेण ह्यवरं कर्म हृत्स्वरूपावस्थानमक्षताः (आत्मार्चने) हृग्विशिष्टात्मानमक्षताः हृद्दृश्यं यदि चिन्मात्रमस्ति चेच्चिन्मयं जगत् (सदा) हृदभावनाया त्यक्तपूर्वापरविचारणम् । यदादानं पदार्थस्य वासना सा प्रकीर्तिता हृदस्य धनुष आयमनं हृदाभ्यस्तपदार्थैकभावनादिति- चञ्चलम् । चित्तं सञ्जायते जन्मजरामरणकारणम् हृदाज्ञो भूत्वा सर्वं कृतकं नश्वर- मिति देहादिकं सर्वं हेयं.. हृदासनो भवेद्योगी पद्याद्यासन- संस्थितः हृदबालाकिर्हानूचानो गार्ग्य.. आस हृदिस्तुशुद्धोऽहमविक्रियात्मकः हृदिस्वरूपं गगनोपमं परं.. अलेपकं सर्वगतं.. तदेव चाहं.. हृदयते जगति यद्यद्यजगति वीक्ष्यते । वर्तते जगति यद्यत्सर्वं मिथ्येति निश्चिन्तु हृदयते त्वमया बुद्ध्या सूक्ष्मया सूक्ष्मदर्शिभिः हृदयते न हि निर्विकारसहजानन्दैक- भाजो भुवि हृदयते श्रूयते यच्च पञ्चब्रह्मात्मकं स्वयम् । पञ्चधावर्तमानं तं ब्रह्म- कार्यमिति स्मृतम् हृदयते श्रूयते यद्यद्ब्रह्मणोऽन्यन्नतद्भवेत् हृदयदर्शननिर्मुक्तः केवलात्मस्वरूप- वान् ।.. स एव विदितादन्यः..	बृह. १।३।९ मुण्ड. ३।१।७ गुह्यका. ३६ अ. पू. २।३८ भ. गी. २।४९ मं. ब्रा. २।५ आत्मपू. १ ते. बि. २।३१ मुक्तिको. २।५७ छां. उ. १।३।५ मुक्तिको. २।२५ ना. प. ५।३ सौभाग्य. ११ बृह. २।१।१ मुक्तिको. २।७४ मुक्तिको. २।७३ ते. बि. ५।५५ कठो. ३।१२ अमन. २।३२ पञ्चब्र. २१ वराहो. ३।२ म. वा. र. १२	हृदयदर्शनसम्बन्धे यत्सुखं पारमा- र्थिकम् । तदतीतं पदं यस्मात्तत्र किञ्चिद्विवेकं तत् (तदन्वैकान्त- संविद्या ब्रह्मदृष्ट्याऽवलोक्य) [अ. पू. २।२२+ हृदयन्तं दिव्यरूपेण... हंसहंसं वदेद्वाक्यं प्राणिनां देहमाश्रितः हृदयमानस्यसर्वस्यजगतस्तत्त्वमीर्यते । ब्रह्मशब्देन तद्ब्रह्म स्वप्रकाशात्म- रूपकम् हृदयमाश्रयसीदं चेत्तत्सचित्तोऽसि बन्धवान् हृदयरूपं च हृदयं हृदयशब्दानुमेदेन सविकल्पः पुनर्द्विधा (समाधिः) हृदयसंबलितो बन्धस्तमुक्तौ मुक्तिरुच्यते हृदयं जडं द्वन्द्वजातमज्ञानं मानसं स्मृतम् ... सङ्कल्पं.. नास्तीति.. हृदयं नास्तीति बोधेन मनसो दृश्य- मार्जनम् । सम्पन्नं चेत्तदुत्पन्ना परा निर्वाणनिर्वृतिः हृदयं पश्यति यन्न पश्यति शनैरा- ग्रेयमाजिघ्रति.. मनस्तत्कमा- हृताख्यस्य पदस्य तत्त्वपदवीं प्राप्तस्य सद्योगिनः हृदयं यदि हृगप्यस्ति हृदयाभावे हृगेव न हृदयं सन्त्यजसीदं चेत्तदाऽचित्तो- ऽसि मोक्षवान् हृदयं हृदयतां नीत्वा ब्रह्माकारेण चिन्तयेत् हृदयाभावे हृगेव न हृदयासम्भवबोधेन रागद्वेषादि- तानवे । रतिबैलोदिता यासौ समाधिरभिधीयते हृदयासम्भवबोधो हि ज्ञानं ज्ञेयं चिदात्मकम् । तदेव केवलीभावं ततोऽन्यत्सकलं मृषा	अ. पू. ५।४४ अ. बि. ७८ शु. र. ३।८ महो. ६।३५ म. वा. र. ४ सरस्व. ५० अ. पू. २।१८ ते. बि. ५।१०४ महो. २।३८ अमन. २।६८ ते. बि. ५।२७ महो. ६।३५ ते. बि. १।५० ते. बि. ५।२७ महो. ४।६२ महो. ४।६३
--	--	--	--

दृष्टवानसि मां यथा	भ.गी. ११।५३	दृष्ट्वा रम्यमरुन्वं वा स्थेयं वावाण-	
दृष्टवानसि यन्मम	भ.गी. ११।५२	वत्सदा । एतावताऽऽत्मकस्तेन	
दृष्टमवणविषयवैतृष्ण्यमेत्य...साधन-		जिता भवति संसृतिः	भ. पू. ५।११८
चतुष्टयसम्पन्नः सङ्ग्यस्तुमर्हति	ना. प. २।१	दृष्ट्वा रूपं घोरमीदृक्कुमेवं	भ.गी. ११।४९
दृष्टश्रुतानुभूतानां स्मरणात्		दृष्ट्वा लोकाः प्रव्यथितास्तथाऽहम्	भ.गी. ११।१३
स्मृतिरुच्यते	आर्षे. २१	दृष्ट्वा हि त्वां प्रव्यथितान्तरात्मा	भ.गी. ११।२४
दृष्टं चादृष्टं च श्रुतं चाश्रुतं च...		दृष्ट्वैवं मानुषं रूपं	भ.गी. ११।५१
सर्वं पश्यति सर्वः पश्यति	प्रश्नो. ४।५	दृष्ट्वैवं स्वजनं कृष्ण	भ.गी. ११।२८
दृष्टं द्रष्टव्यमखिलं भ्रान्तं भ्रान्त्या		दृष्ट्वैव कालानलसन्निभानि	भ.गी. ११।२५
दिशो दश । युक्त्या वै चरतो		दृष्ट्वैव गुरुमायान्तमुत्तिष्ठेद्दूरत-	
ज्ञस्य संसारो गोष्पदाकृतिः	महो. ६।९	स्वरम् । अनुज्ञातश्च गुरुणा..	शिषो. १।७७
दृष्टं श्रुतमसद्विद्धि ओतं प्रोत-		देव एकः कः स जगार भुवनस्य	
मसन्मयम्	ते. बि. ३।५४	गोपास्तंकापेयनाजिपश्यन्तिमर्त्याः छान्दो. ४।१।६	
दृष्टानुश्रविकविषयवैतृष्ण्यं...स		देव एकः स्वमावृणोति स नो दधातु	
वैराग्यसङ्ग्यासी	१सं.सो. २।१३	ब्रह्माव्ययम्	श्वेता. ६।१०
दृष्टिपूतं-न्यसेत्पादं वस्त्रपूतं		देवकी ब्रह्मपुत्रा सा या वेदैरुपगीयते	कृष्णोप. ६
पिबेज्जलम् । संत्यपूता वदे-		देवकीसुत गोविन्द वासुदेव जगत्पते ।	
द्वाचं मनःपूतं समाचरेत्	भवसं. ५।१०	...त्वामहं क्षरणं गतः	त्रि.म.ना. ७।१०
दृष्टिरेषा हि परमा स देहादेहयोः		देवकृतस्यैनसोऽवयजनमासि स्वाहा	महाना. १।४।१
समा । मुक्तयोः सम्भवत्येषा		देवजन इति देवजनविदः (उपासते)	सुद्रो. ३।२
तुयतीतपदाभिधा	अ. पू. १।२५	देवता ऋषयः सर्वे ब्रह्माणमिदमनुवन् ।	
(तस्मात्) दृष्टिविषां नारीं दूरतः		मृतस्य दीयते पिण्डं कथं	
परिवर्जयेत्	ना. प. ६।३७	गृह्णन्त्यचेतसः	पिण्डो. १
दृष्टिस्तत्रैव कर्तव्या न नासामवर्तिनी	म. वा. र. १	देवतासन्निधये वृत्तभानुमतीश्वर्ये-	
दृष्टिं ज्ञानमयीं कृत्वा पश्येद्ब्रह्म-		मुद्धरेत्	सूर्यता. ६।१
मयं जगत्	ते. बि. १।२९	देवदत्तदिगम्बराष्टमहाशक्त्यष्टाङ्गधर	लङ्गूलो. ८
दृष्टिः स्थिरा यस्य विनासदृश्यं वायुः		देवदत्तस्य (वायोः) विप्रेन्द्र तन्त्रीकर्म	
स्थिरो यस्य विनाप्रयत्नम् । चित्तं		प्रकीर्तितम्	जा.द. ४।३४
स्थिरं यस्य विनावलम्बं स ब्रह्म-		देवदत्तं धनञ्जयः	भ.गी. १।१५
तारान्तरनादरूपः	ना. बि. ५६	देवदत्तोऽहमित्येतद्विज्ञानं निरपेक्षकम्	२ आत्मो. ७
दृष्टिः स्थिरा यस्य विनैव दृश्यात्	अमन. २।४३	देवदेव जगत्पते	भ.गी. १०।१५
दृष्टे सर्वगते बोधे स्वयं ह्येषा		देवद्विजगुरुप्राज्ञपूजनं शौचमार्जकम्	भ.गी. १७।१४
(अविद्या) विलीयते	महो. ४।११५	देवदेव महाप्राज्ञ...शुकस्य मम	
दृष्टो विदिताविदितात्परः	नृसिंहो. ९।१	पुत्रस्य.. ब्रह्मोपदेशकालोऽयं	शु. र. १।३,४
दृष्ट्वा तु पाण्डवानीकं	भ.गी. १।२	देवपितृकर्माण्यारभमाणस्त्रयीनित्य-	
दृष्ट्वाऽऽहुतं रूपमिदं तबोधं	भ.गी. ११।२०	मूर्ध्वपुण्ड्रं च कुर्यान्मन्त्रैः	नारदो. १
दृष्ट्वा प्रदक्षिणां कुर्यात् (तुलसीम्)	तुलस्यु. २	देवपितृकर्माण्यारभमाणस्तयानित्य-	
३८		मूर्ध्वपुण्ड्रं विद्वयान्मन्त्रैः केशवादीनां	कात्याय. १
		देवपितृकार्याङ्गानां न प्रमदितव्यम्	तैत्ति. १।११२

देवमनुष्याद्युपासनाकामसङ्कल्पो बन्धः निरालं. २१	देवाग्निगुरुगोष्ठीषु...दक्षिणं	
देवयज्ञः पितृयज्ञो भूतयज्ञो	बाहुमुद्धरेत्	शिवो. ७।६६
मनुष्ययज्ञ इति	देवाग्निगुरुमित्राणां न ब्रजेदन्त-	
(अथ) देवरथस्तस्य वागुद्धिः	रेण तु	शिवो. ७।६८
देवर्षयो ब्रह्माणं सम्पूज्य प्रणिपत्य	देवाभ्यगारे तरुमूले गुहायां वसेद-	
पप्रच्छुः भगवन्नस्माकं..	सङ्गोऽलक्षितशीलवृत्तः	शाट्याय. २१
देवर्षि-दिव्य-मनुष्य- भूतपितृमात्रा-	देवा जायन्ते पुरुषोत्तमात्	सि. वि. २
त्मेत्यष्टश्राद्धानि कुर्यात्	देवानामसि बह्वितमः पितॄणां	
देवर्षिर्नरिदस्तथा	प्रथमा स्वधा	प्रश्नो. २।८
देवर्षिणां च नारदः	देवानामस्मि वासवः	भ.गी. १०।२२
देवलोकमेव ताभिर्जयति, दीप्यत इव	देवानामेव महिमानं गत्वाऽऽदित्यस्य	
हि देवलोकः	सायुज्यं गच्छति [त्रिसुप. ४+	महाना. १८।१
देवलोकदादित्यमादित्याद्वैशुतं(पति)	देवानां च ऋषीणां च पितॄणां त्वं	
देवलोकेषु (नक्षत्रलोका ओताश्च	सदा प्रिये (या)	तुलस्यु. १३
प्रोताश्च) गार्गाति	देवानां देवयजनं सर्वेषां भूतानां	
देवलोको ललाटे च षट्त्रिंशलक्ष-	ब्रह्मसदनम्	जाबा. १।१
योजनम् (विराट्स्वरूपस्य)	देवानां देवलक्ष्मीर्भवति	ना.पू.ता. २।१
देवलोको वै लोकानां श्रेष्ठस्तस्मा-	देवानां पूरयोध्या, तस्यां हिरण्यमयः	
द्विधां प्रशंसन्ति	कोशः स्वर्गो लोको ज्योतिषावृतः	अरुणो. १
देवविद्यां ब्रह्मविद्यां भूतविद्यां...	देवानां बन्धुं निहितं गुहासु	चित्स्यु. ११।३
एतद्भगवोऽध्येमि [छां. ७।१।२+ ७।७।१	देवानां वसुधानी विराजम्	चित्स्यु. ११।४
देवश्राद्धे ब्रह्मविष्णुमहेश्वरान्	देवानां वासवो भवति	ना.पू.ता. ३।१
ब्राह्मणानर्चयेत्	देवानां हृदयं ब्रह्मान्वविन्दत्	चित्स्यु. ११।६
देवस्य इतीन्द्रो देवो द्योतत इति	देवानु जायन्ते, देवानु जीवन्ति	ग.शो. २।५
देवस्य त्वा सविनुः प्रसवे	देवान् देवयज्ञो यान्ति	भ. गी. ७।२३
[ऐ.प्रा. ८।७।५ वा.सं. १।२४+११।२८	देवान्प्रपद्ये देवपुरं प्रपद्ये	सहस्रै. २३
[तै. सं. १।१।६।१+ अथर्व. + १९।५।१।२	देवान् भावयताऽनेन	भ. गी. ३।११
देवस्य यस्यैव बलेन भूयः स्वं स्वं	देवान्यक्षान्नोगान् महान्मनुष्यान्	
हितं प्राप्य.. मोदन्ते स्वे स्वे पदे.. हेरम्बो. ४	सर्वानाकर्षयति	ग. शो. ५।२
देवस्यैव महिमा तु लोके येनेदं	देवान्ये यज्ञकर्मणा यजन्ति ते	
भ्राम्यन्ते ब्रह्मचरम्	देवलोकं... यान्ति	सामर. २७
देवहूरेका वाक्, शहूरेका, मित्रहूरेका	देवाः पितरो मनुष्या एत एव वागेव	
देवं स्वचित्स्थमुपास्य पूर्वम्	देवा मनः पितरः प्राणो मनुष्याः	बृह. १।५।६
देवं देवत्रा सूर्यमगन्म ज्योतिरुत्तमम्	देवा भस्म ऋषयो भस्म	भस्मजा. १।४
देवा अमे तदमुषन्	देवा यज्ञमतन्वत [चित्स्यु. १२।३+	ऋ.अ. ८।४।१८
देवा अन्वविन्दन् गुहाहितम्	[=मं. १०।९०।६+	वा. सं. ३१।१४
देवा अप्यस्य रूपस्य	देवा यज्ञं तन्वानाः [चित्स्यु. १२।३	ऋ.अ. ८।४।१९
देवा अदेवाः, वेदा अवेदाः (भवन्ति)	[=मं. १०।१९०।१५+	वा. सं. ३१।१५
देवा इति च तद्विदः... (जानन्ति)		

देवार्चनज्ञानशोचभिज्ञादौ वर्ततां

वपुः । तारं जपतु वाक्तद्वयटत्वा-

म्नायमस्तकम्

अवधू. २४

देवा वा असुरा वा ते परा भाविष्यन्ति

छान्दो. ८।८।४

देवाश्च मानुषाश्च ओत्रं वाव सम्पत्

छान्दो. ५।१।४

देवाश्चेति सन्धत्तां सर्वेभ्यो दुःख-

भयेभ्यः सन्तारयतीति

तारणात्तारः...संवि..न्तीति विष्णुः

अ. शिखो. २

देवासुरा संयन्ता आसन्

शौनको. १।१

देवासुरा ह वै य आत्मकामा ब्रह्मणो-

न्तिक प्रयातास्तस्मै नमस्कृत्योचुः

मैत्रा. ७।१०

देवासुरा ह वै यत्र संयेतिर उभये

प्राजापत्यास्तद्ध देवा वद्रीयमाजहुः

छान्दो. १।२।१

देवास्तं परादुर्योऽन्यत्रात्मनो

देवान्वेदभूतानितंपरादुः[बृह.२।४।६

+४।५।७

देवास्तेनाह र सत्येन माविरोधिषि

ब्रह्मणेति

छान्दो.३।११।२

देवा ह वै समेत्य प्रजापतिमब्रुवन्...

कठश्रु. १२

देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन्...

प्रजापतिर्यस्मात्स्वमहिम्ना...

सर्वाणि भूतान्युद्गृह्णात्यजसं

सृजति...तस्मादुच्यते उपमिति

[नृ. पू. २।४+

नृसिंहो.१।७+

देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन् का

सीता किं रूपमिति

सीतो. १

देवा ह वै भगवन्तमब्रुवन्धीहि

भगवन्ब्रह्मविद्यां

कठश्रु. १

देवा ह वै मृत्योः पाप्मभ्यः

संसारारुचिभीयुः

नृ. पू. २।१

देवा ह वै रुद्रमब्रुवन् कथमेतस्योपासनं

(ॐ) देवा ह वै सत्यं लोकमायन्

गणेशो. ५।१

देवा ह वै स्वर्गलोकमायन्

देवा ह वै स्वर्गलोकमायंस्ते रुद्रम-

पृच्छन्को भवानिति

अ. शिरः. १

देवाः सद्धियोपासका वैष्णवा

एवेति गुणासीताः...

सामर. ७६

देवी शोकाम आसीरसैव जगदण्ड-

मसृजत्

बहुषो. १

(सौः) देवी वाचमजनयन्त

देवास्तां विश्वरूपाः पशवो वदन्ति

देव्य. ७

[अ.अ. ६।७।५मं ८।१००।११

सगस्व. २०

देवीं दूर्गां दिव्यरूपां नमामि

वनदु. २

देवीं ध्यायेत्तथा वृक्षे विष्णुरूपं च..

२ ब्रिल्वो.१९

देवेभ्यो लोकाः (विप्रतिष्ठन्ते)

कौ. न. ३।३

देवेषु ब्राह्मणोऽहं हि

२ ब्रिल्वो. २२

देवैरत्रापि त्रिचिकित्सितं किल [कठो.

१।२१+१।२२

देवैरपि न लक्ष्येन योगिदेहो महाबलः

यो. शि.१।४१

देवो भूत्वा देवानप्येति [बृह.४।१।२,

३.४.५,६,७

देवो भूत्वा देवानमृजन्

सुबालो. २।२

देवो मातरिश्वा स योऽस्माकं

भृत्यै...स्वाहा

पारमा. ३।३

देश इति च तद्विदः

वेतथ्य. २४

देशकालक्रियाशक्तिर्न यस्याः

सम्प्रकर्षणे । स्वस्वभावं विदित्वो-

न्नेष्यन्तपदे स्थिता

महो. ५।१२१

देशकालविमुक्तोऽस्मि दिगम्बर-

सुखोऽस्म्यहम्

मैत्रे. ३।१९

[प्राह्यमिति च-]देशकालवस्तुपरि-

च्छेदराहित्यचिन्मात्रस्वरूपं प्राह्यम्

निरालं. ३०

देशतः कालतो वस्तुतः परिच्छेद-

राहितं ब्रह्म

त्रि.म.ना. १।३

देशदिगन्तरे च प्रत्यनुभूतं.. (मा.पा.)

प्रश्नो. ४।५

देशदिगन्तरैश्च प्रत्यनुभूतं पुनः पुनः

प्रत्यनुभवति दृष्टं चादृष्टं च..

सर्वं पश्यति सर्वः पश्यति

प्रश्नो. ४।५

देशादेशं गते चित्ते मध्ये यथेतसो

वपुः । अजाड्यसंविन्मननं

तन्मयो भव सर्वदा

महो. ५।४९

देशादेशान्तरप्राप्तौसंविदो मध्यमेव

यत् । निमिषेण चिदाकाशं तद्विद्धि

महो. ४।५९

देशे काले च पात्रे च

भ.गी. १।७।२०

देशिकोक्तविधानेन.. अर्थदानं

ततः कुर्याद्भानुरर्घ्यप्रियः सदा

सूर्यता. ६।२

देहकण्डूयनं कार्यं वंशकाष्ठीकवीरणैः

शिवो. ७।५६

देहजात्यादिसम्बन्धान्कर्णाश्रमस-

मन्वितान् ।...पदपांसुमिष त्यजेत्

म. वा. १. १

देहत्रयमसद्विद्धि कालत्रयमसत्त्वदा ।		देहस्थमनिलं देहसमुद्भूतेन वह्निना ।	
गुणत्रयमसद्विद्धि हं सत्त्वात्मकः...	ते. बि. ३।४९	न्यूनं समं वा योगेन कुर्वन्	
देहत्रयविहीनत्वात्कात्स्न्यवि-		ब्रह्मविद्विष्यते	त्रि. ब्रा. २।५५
वर्जनात् (नास्त्यनात्मा)	ते. बि. ५।१७	देहस्थः सकलो ज्ञेयो निष्कलो	
देहत्रयं स्थूलसूक्ष्मकारणानि बिदुर्बुधाः	बराहो. १।६	देहवर्जितः	ब्र. वि. ३३
देहत्रयातिरिक्तोऽहं.. ब्रह्माहमिभि		देहस्य पञ्च दोषा भवन्ति कामक्रोध-	
वस्तुतस्तः स जीवन्मुक्त उच्यते	ते. बि. ४।२	निःश्वासभयनिद्राः	मं. ब्रा. १।२
देहदेहिभिर्भागीकपरिस्थानेन भावता ।		देहस्यापि प्रपञ्चत्वात्प्रारब्धा-	
देहमात्रे हि विद्यासः सज्जने		वस्थितिः कुतः	ना. बि. २८
कन्धाच्च कथ्यते	ब्र. पू. २।२	देहस्योभयनादिकमुदानकर्म	शाण्डि. १।४।९
देहपक्षनपूर्वं स्वस्वरूपानुसन्धानेन वसेत्	ना. प. ७।३	देहं विष्णुबालयं प्रोक्तं सिद्धिदं	
देहभावविहीनोऽस्मिन्नाहीनो-		सर्वदेहिनाम्	यो. शि. ५।४
ऽस्मि सर्वदा	ते. बि. ३।१४	देहं शिवालयं प्रोक्तं	यो. शि. १।१६८
देहसम्प्राप्ते व्योम्नि बाह्याकाशं		देहातीतमवाप्यमेकमपरं तत्त्वं बुधैः	
तु धारयेत्... धारणेवा परा		सेव्यताम्	अमन. २।१०७
प्रोक्ता सर्वपापविज्ञोऽपिनी	जा. द. ८।१३	देहातीतं तु तं विद्याभ्रासाग्रे	
देहसम्प्राप्तोऽपिर्विद्विष्यता युतिः ।		द्वादशाङ्गुलम् । तदन्तं तं विजा-	
जीवः परः परोजीवः सर्वं वदोति..	बनदु. १।७१-७३	नीयात्तत्रस्थो व्यापयेद्विभुः	ब्र. वि. ४३
देहकथं नवाङ्गुलं चतुरङ्गुलमुत्से-		देहात्प्रकाशते तद्वत्तत्त्वं देहविनाशकम्	अमन. २।१७
धायतमण्डलाकृति । तन्मध्ये		देहात्मज्ञानवज्ज्ञानं देहात्मज्ञान-	
त्प्राप्तिः । तच्च.. चक्रं तच्चक्रमध्ये..		बाधकम् । आत्मन्येव भवेद्यस्य	
जीवो भ्रमति	शाण्डि. १।४।४	स नेच्छन्नपि मुच्यते	बराहो. २।१५
देहमध्ये ब्रह्मन्मही सुषुप्ता सूर्यरूपिणी		देहात्मभावो नैवेष्टः प्रारब्धं त्यजताम्	अध्यात्मो. ५६
.. पूर्णचन्द्राभा वर्तते	अद्वयता. २	देहात्मत्वविपर्यासं न कदाचिद्ब्रजाम्यहं	१ अवधू. १७
देहमध्ये क्षिप्तिस्थानं तप्तजाम्बूनद-		देहादन्यः परोऽस्म्यहम्	महो. ४।१२७
प्रमम् । त्रिकोणं (मनुजानां तु सत्य-		देहादिरहितोऽस्म्यहम्	मेत्रे. ३।८
मुक्तं हि सांक्रुते) द्विषदामन्यचतुरर्णं		देहादीनात्मत्वेनाभिमन्यते सोऽभि-	
चतुष्पदम् [त्रि. ब्रा. २।५६+	जा. द. ४।१, २	मान आत्मनो बन्धुः	म. बा. १. २
देहमध्ये क्षिप्तिस्थानं त्रिकोणं तप्त-		देहादीनामसत्त्वान्तु यथा स्वप्ने	
जाम्बूनदप्रभं मनुष्याणाम्	शाण्डि. १।४।३	विबोधतः । कर्म जन्मान्तरीयं	
देहमात्रावशिष्टः.. बालोन्मत्तापिशाचक-		यत्प्रारब्धमिति कीर्तितम्	ना. बि. २३
देकाकी सञ्चारन्.. प्रणवात्मकत्वेन		देहादुत्क्रमणं चास्मात्पुनर्गमंचसम्भवम्	भवसं. १।५
देहस्यागं करोति यः सोऽवधूतः	तुरीया. ३	[परमात्मेति च] देहादेः परतत्त्वा-	
देहमाने स्वाङ्गुलिभिः कण्ठवत्यङ्गुला-		द्भूतैव परमात्मा	निराळं. ९
वतम् । प्राणः शरीराद्विष्को		देहाद्रिमुख्यमानस्य किमत्र परि-	
क्षादस्माङ्गुलमानतः	त्रि. ब्रा. २।५४	शिष्यत एतद्वैतत्	कठो. ५।४
देहवर्धिरकथ्यते	म. गी. १२।५	देहान्ते किं भवेज्जन्म तत्र जानन्ति	
देहवासनया मुक्तो देहवर्मेन क्षिप्यते	महो. ४।६७	मानवाः । तस्माज्ज्ञानं च वैराग्यं	
	भावनो. १०	जीवस्य केवलं भ्रमः	यो. शि. १।३२

देहान्ते ज्ञानिभिः पुण्यात्पापाच्च
कलमाप्यते । ईदृशं तु भवेत्तत्-
तुक्त्वा ज्ञानी पुनर्भवेत्

यो. शि. १।४९

देहान्ते वैकुण्ठमवाप्नोति
देहाभावाज्जरा न च

तुलस्यु. १८

ते. वि. ५।१९

देहाभिमाने गलिते विज्ञाते परमात्मनि ।
यत्रयत्रमनोयातितत्रतत्र परासृतं

सरस्व. ५५

देहावभासकः साक्षी देहनाशे
न नश्यति

आ. प्र. १९

देहावसानसमये चित्ते यद्यद्विभावयेत् ।
तत्तदेव भवेज्जीव इत्येवं
जन्मकारणम्

यो. शि. १।३१

देहिदेहविभागैकपरित्यागेन भावना ।
देहमात्रे हि विश्वासः सङ्गो-
बन्धाय कथ्यते

अ. पू. २।२

देहिनां सा स्वभावजा

भ. गी. १७।२

देहिनो देहमायान्ति न यावन्मंत्र-
नायकः । तावत्पापानि गर्जति..

सि. शि. १९

देहिनोऽस्मिन्यथा देहे

भ. गी. २।१३

देही (अन्तरात्मा) चात्यन्तनिर्मलः

जा. द. १।२१

देही देहसमुद्भवान्

भ. गी. १४।२०

देही नित्यमवध्योऽयं

भ. गी. २।३०

देहीव दृश्यते लोके (योगी) दग्ध-
कर्पूरवत्स्वयम्

यो. शि. १।५८

देहे ज्ञानेन दीपिते बुद्धिरखण्डाकार-
रूपा यदा भवति तदा विद्वान्ब्रह्म-
ज्ञानाग्निना कर्मबन्धं निर्दहेत्

पैङ्गलो. ४।११

देहे देहभृतां वर

भ. गी. ८।४

देहे देहिनमव्ययम्

भ. गी. १४।५

[ज्ञानमिति च-] देहेन्द्रियनिग्रह-

सद्गुरुपासन-श्रवण-मनन-निदि-

ध्यासनैर्यद्यहं दृश्यस्वरूपं.. विकारेषु

चैतन्यं विना किञ्चिन्नास्तीति

साक्षात्कारानुभवो ज्ञानम्

निरालं. १५

देहेन्द्रियेषु वैराग्यं यम इत्युच्यते बुधैः

त्रि. ब्रा. २।२८

देहेन्द्रियेष्वहंभाव इदं भावस्त-

दन्तिके । यस्य नो भवतः कापि

स जीवन्मुक्त इष्यते

अध्यात्मो. ४५

देहे यावदहंभावो दृक्चेऽस्मिन्यात्म-
दात्मता । यावन्ममेवमित्यास्था
तावद्विस्तादिविभ्रमः

अ. पू. ५।११

देहे लब्धाशान्तिपदं गते तदा
प्रभामनो बुद्धिशून्यं भवति

पैङ्गलो. ४।९

देहे सर्वस्य भारत

भ. गी. २।३०

देहेऽस्मिन्जीवः प्राणारूढो भवेत्

सहस्रि. १।४।४

देहेऽस्मिन् पुरुषः परः

भ. गी. १३।९३

देहेऽस्मिन्मधुसूदन

भ. गी. ८।९

देहो देवालयः प्रोक्तः स जीवः

केवलः शिवः । त्यजेद्ज्ञान-

निर्मात्यं सोऽहंभावेन पूजयेत्

[मंत्रे. उ. २।१४+

स्कन्दो. १०

देहो नवरत्नद्वीपः

भाषनो. २

(तर्हि) देहो ब्राह्मण इति चेत्तत्र, ज्ञाना-

ण्डालादिपर्यन्तानां अनुष्णाणां

पाञ्चभौतिकत्वेन देहस्यैकरूपत्वात्

भ. सू. ४

देहोऽयमिति या बुद्धिस्तृष्णा

दोषामयः किल

ते. वि. ५।९६

देहोऽहमिति दुःखं चेद्ब्रह्माहमिति

ते. वि. ६।१००

देहोऽहमिति यज्ज्ञानं तदसद्भावमेव च

ते. वि. ९।९३

देहोऽहमिति यज्ज्ञानं तदेव द्वैतम्

ते. वि. ५।९४

देहोऽहमिति यज्ज्ञानं तदेवाज्ञानम्...

ते. वि. ५।९३

देहोऽहमिति यज्ज्ञानं तदेव नरकं...

ते. वि. ५।९१

देहोऽहमिति या बुद्धिः सा चाविद्या

ते. वि. ५।९५

देहोऽहमिति सङ्कल्पस्तदुःखम्

ते. वि. ५।९१

देहोऽहमिति सङ्कल्पः सत्यजीवः सः

ते. वि. ५।९४

देहोऽहमिति सङ्कल्पस्तद्वन्धम्

ते. वि. ५।९०

देहोऽहमिति सङ्कल्पो जगत्सर्वम्

ते. वि. ५।९२

देहोऽहमिति सङ्कल्पो महत्संसारः

ते. वि. ५।९०

देहोऽहमिति संकल्पो महापापम्

ते. वि. ५।९६

देहोऽहमितिसङ्कल्पो हृदयमन्त्रिरीरितः

ते. वि. ९।९२

देस्यैर्जालं राक्षसैश्च त्रिलोहं

(लिङ्गं पूजितं)

सि. शि. २३

वैन्यदोषमयी दीर्घा कर्षते वार्धके

स्पृहा । सर्वापदाभेकसखी हृदि

दाहप्रदायिनी

महो. ३।३६

दैन्यभाष्यसु भूतानां सौमगाय यतिश्चरेत् । पक्वं वा यदि वाऽपक्वं याचमानो ब्रजेदधः	सं. सो. २।९४ भ. गी. १६।६ भ. गी. ४।२५ भ. गी. १८।१४ रुद्रोप. ३ महाना. १३।४	योः पृष्ठमन्तरिक्षमुदरं पृथिवी पाजस्यम् (मेध्याश्वस्य) योः पृष्ठमन्तरिक्षमुदरमियमुरः योः कमला समस्ताः सा मे गृहे.. पुष्टिं स्वाहा द्रव्यस्यात्मन्यथो मयि द्रव्याम्यहमिति चक्षुः श्रोत्र्याम्यह- मिति श्रोत्रमेवमन्यानि कर्माणि द्रविणं (मे) सर्वर्चसं सुमेधा अमृतोक्षितः [तैत्ति. १।१०।१+ ना. प. ४।४४ द्रवीभावं गण्डशैलालभन्ते (गानेन) गान्धर्वो. ९ द्रव्यदर्शनसम्बन्धे याऽनुभूति- रनामया । तामवष्टभ्य तिष्ठ त्वं.. अ. पू. २।१८ द्रव्यनाशे तथोत्पत्तौ पालने च तथा नृणाम् । भवन्त्यनेकदुःखानि तथैवेष्टविपत्तिषु भवसं. १।२८ द्रव्यत्वमन्यभावो वा धर्माणां नोपपद्यते अ. शां. ५३ द्रव्यमन्त्रक्रियाकालयुक्तयः साधु- सिद्धिदाः । परमात्मपदप्राप्तौ नोपकुर्वन्ति काश्चन [अ. पू. ४।६+ बराहो. ३।२९ द्रव्ययज्ञास्तपोयज्ञाः भ. गी. ४।२८ द्रव्यं कालं च चिन्मात्रं ज्ञानं ज्ञेयं चिदेव हि । ज्ञाता चिन्मयरूपश्च सर्वं चिन्मयमेव हि ते. बि. २।२९ द्रव्यं द्रव्यस्य हेतुः स्यादन्यदन्यस्य... अ. शां. ५३ द्रव्यार्थमज्ञवस्त्यर्थः यः प्रतिष्ठार्थमेव वा । सक्रयसेदुभयभ्रष्टः स मुक्तिं नाप्नुमर्हति मैत्रे. २।२० द्रष्टव्यमधिभूतमादित्यस्तत्राभिदैवतम् सुबालो. ५।१ द्रष्टव्यमेवाप्येति, यो द्रष्टव्यमेवास्तमेति सुबालो. ९।२ द्रष्टव्यः श्रोतव्यो मन्तव्यो निदिध्या- सितव्यः [बृ. उ. २।४।५+ ४।५।६ द्रष्टव्यः सर्वसंहर्ता न मृत्युरवहेलया महो. ४।५२ द्रष्टा दृश्यवशाद्ब्रह्मो दृश्याभावे विमु- च्यते । जगत्स्वमहमित्यादि- सर्गात्मा दृश्यमुच्यते महो. ४।४८ द्रष्टाद्रष्टुःसाक्ष्यविक्रियःसिद्धो निरवयः नृसिंहो. ९।७ द्रष्टा भवति श्रोता भवति... विज्ञाता भवत्यजमुपास्तेति छान्दो. ७।९।१
देव असुरा एव च देवमेवापरे यज्ञं देवं चैवात्र पंचमम् देवाधीनं जगदिदम्, तदेवं.. देवी मेधा सरस्वती देवीमावृतमावर्ते आदित्यस्यावृत- मन्वावर्तयति.. बाहुमन्वावर्तते देवी सम्पद्दिमोक्षाय देवी ह्येषा गुणमयी देवी प्रकृतिमाश्रिताः देवी स्वस्तिरस्तु नः [चिन्स्यु. शां. [अ. खि. १०।१९१।९ देवेन नीयते दहो तथा कालोपमुक्तिषु २ आत्मो. १९ (स ठोवाच) देवेषु वै गौतम तद्वरेषु मानुषाणां ब्रूहीति देवो विस्तरशः प्रोक्तः दोषैरतैः कुलघ्नानां द्या (म्) मेघ भूयोपगतो विद्वानः द्यावापृथिव्योरनारम्भमिव नोपयान्त... द्यावापृथिव्योरिदमन्तर हि द्यावापृथिव्योर्हिरण्यमयः सः कृतः सुवः द्यावापृथिव्यौ समधातामित्युताप्याहुः.. श्रुमत्किरीटमभयं... हिरण्यमयं सौम्य- तनुं स्वभक्तायामयप्रदम् शुक्नोदास्त्वमसि चन्द्रमसः शुलोकाः शस्यया (जयति) शूत छलयतामस्मि शौरचर्वयु शौरष्ट होता सोऽनाधृष्यः शोर्हास्मै वृष्टिमन्नाद्यं सम्प्रयच्छति शौरष्ट होता । सोऽनाधृष्यः शोरेवोदन्तरिक्षं गीः पृथिवी यम् शौर्नः पिता पितृयाच्यं भवासि शोर्हिङ्कारआदित्यः प्रस्तावोऽन्तरिक्ष- मुद्रीयोऽग्निः प्रतिहारः पृथिवी निधनम्	कौ. त. २।८, ९ भ. गी. १६।५ भ. गी. ७।१४ भ. गी. ९।१३ चिन्स्यु. शां. [अ. खि. १०।१९१।९ २ आत्मो. १९ बृह. ६।२।६ भ. गी. १६।६ भ. गी. १।४३ बा. मं. १ आर्वे. ३।१ भ. गी. ११।२० महाना. ६।६ ३ ऐत. १।२।१ गोपालो. २।२३ महाना. १७।१५ बृह. ३।१।१० भ. गी. १०।३६ चिन्स्यु. २।१ चिन्स्यु. ७।४ १ ऐत. १।७।४ चिन्स्यु. ७।३ छान्दो. १।३।७ सहस्रै. १० छान्दो. २।२।२	

ब्रह्मा ओवा स्पृशति च	मैत्रा. ६।७
ब्रह्मा स्पर्शयिता च विभुविमदे	
सन्निविष्टः	मैत्रा. ६।७
ब्रह्मा साक्षी चिदात्मकः	महो. ६।८०
ब्रह्मर्ष्यसमायोगात्प्रत्यया-	
नन्दनिश्चयः	महो. ६।१७
यस्य सत्ताऽन्तर्बन्धइत्यभिधीयते	महो. ४।४७
मेच्छामि ते रूपं	भ. गी. ११।३
ब्रह्मं त्वदन्येन कुरुप्रवीर	भ. गी. ११।४८
ब्रह्मदर्शनदृश्यं वा ईषन्मात्रं कलात्मकम्	ते. बि. ५।१५
ब्रह्मदर्शनदृश्यादिबाधशून्ये...	
निर्विशेषे भिदा कुतः	अध्या. २३, २४
ब्रह्मदर्शनदृश्यादिवर्जितं तदिव पदम्	महो. ५।४८
ब्रह्मदर्शनदृश्या(दि)नि त्यक्त्वा	
वासनया सह । दर्शन- (प्रत्यया-)	
प्रथमाभासमात्मानं (समुपास्महे)	
केवलं भञ्ज [मैत्रे. २।२९+महो. ६।१८ वराहो. ४।२०	
ब्रह्मदर्शनदृश्यानां विरामो यत्र वा	
भवेत् । दृष्टिस्तत्रैव कर्तव्या न	
नासाभावलोकिनी	ते. बि. १।३०
ब्रह्मदर्शनदृश्यानां मध्ये यदर्शनं	
स्मृतम् । नातः परतरं किञ्चि-	
न्निश्चयोऽस्त्यपरो मुने	महो. २।६९
ब्रागभ्यासवशाद्याति यदा ते वासनो-	
दयम् । तदाभ्यासस्य साफल्यं	
विद्धि त्वमरिमर्दन	मुक्तिको. २।८
‘द्रां दत्तात्रेयाय नमः’ इत्यष्टाक्षरः	दत्तात्रे. १।२
दुपदश्च महारथः	भ. गी. १।४
दुपदो द्रौपदेयाश्च	भ. गी. १।१८
दुहिणादिम देवेभ्य षट्पदालि-	
विराजितम् (अपत्यत्)	ग. पू. १।८
द्रोणं च भीष्मं च अयद्रथं च	भ. गी. ११।३४
द्रोणं च मधुसूदन	भ. गी. २।४
द्वन्द्वमोहेन भारत	भ. गी. ७।२७
द्वन्द्वसहिष्णुर्न शीतं न चोष्णं न	
सुखं न दुःखं (सत्यस्य)...	
सत्यासेनैव देहत्यागं करोति	
स कृतकृत्यो भवति	ना. प. ३।८७

द्वन्द्वहीनोऽस्मि सोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।४
द्वन्द्वः सामासिकस्य च	भ. गी. १०।३३
द्वन्द्वातीतो विमत्सरः	भ. गी. ४।२२
द्वन्द्वैरभिभूयमानः परिभ्रमति...	मैत्रा. ३।१, २
द्वन्द्वैर्विमुक्ताः सुखदुःखसंज्ञैः	भ. गी. १५।५
द्वयं देवत्वमोक्षाय ममेति न ममेति च	शिवो. ७।११४
द्वयाह प्राजापत्या देवाश्चासुराश्च ततः	
कनीयसा एव देवा ज्यायसा असुराः	बृह. १।३।१
द्वयोर्द्वयोर्मधुक्षाने परं ब्रह्म प्रकाशितम्	अद्वैतो. १२
द्वयोर्मध्यगतं नित्यमस्तिनास्तीति	
पक्षयोः । प्रकाशनं प्रकाशाना-	
मात्मानं समुपास्महे	महो. ६।१९
द्वात्रिंशतं वै देवरथाहयान्ययं लोकः..	बृह. ३।३।२
द्वात्रिंशत्तत्त्वनिष्कर्षमापाद्य... वामां-	
सादिकटघ्नन्तं विभान्याद्यन्त-	
ग्रहसंमेलनमेकं ज्ञात्वा मूलमेकं	
सत्यं मृण्मयं विज्ञातम्	परब्र. ४
द्वात्रिंशत्सु पत्रेषु द्वात्रिंशदक्षरं मन्त्र-	
राजं नारसिंहमानुष्टुभं भवति	नृ. पू. ५।७
द्वात्रिंशदक्षरं साम जानीयाद्यो	
जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति	नृ. पू. १।३
द्वात्रिंशदक्षराऽनुष्टुप् भवत्य-	
नुष्टुभा सर्वमिदं भवति [ग. पू. २।८	नृ. पू. ५।६
द्वात्रिंशदक्षरा वा अनुष्टुभव-	
त्यनुष्टुभा सर्वमिदं सृष्टम्	नृ. पू. २।२
द्वात्रिंशदक्षर्या गायत्र्या तत्सवितु-	
र्वरेण्यम्, तस्मादात्मन आकाशः..	त्रि. ता. १।१४
द्वात्रिंशदुक्ता मणिबन्धयोश्च (रुद्राक्षाः)	सि. शि. १८
द्वात्रिंशद्रुद्राक्षाः कण्ठमालाप्रयुक्ताः	सि. शि. १७
द्वात्रिंशन्मात्रया सम्यग्मेचेत्	
पिङ्गलानिलम्	त्रि. ब्रा. २।९७
(अथ) द्वात्रिंशदरं द्वात्रिंशत्पत्रं	
चक्रं भवति	नृ. पू. ५।६
द्वादशकपालानि जिह्वा	निरुक्तो. २।१
द्वादशकृत्वः प्रयुक्ता (गायत्री)	
जागतेन छन्दसा सम्मिता	
दिवं लोकमभि...	सन्ध्यो. २

द्वादशब्रह्मोदयेन तद्विदेहं विद्याऽऽवं प्रतिताद्विदेहं तन्म ऋतवोऽमर्त्यं आरभन्वम्	को. त. १।२	द्वादशीति भूम्नां तिष्ठति (कृष्णमूर्तिः) तां हि ये यजन्ति ते मृत्युं तरन्ति गोपालो. १।२०	
द्वादशमात्रया इहया वायुमापूर्योदरे स्थितं....रेफबिन्दुयुक्तमग्निमण्डल- युतं ध्यायेद्वैचयेत्पिङ्गलया	शांङि. १।५।२	द्वादश्यां (मात्रायां) ब्रह्म शाश्वतम् ना. बि. १६	
द्वादशमात्रोद्योगस्तुकात्तो नित्यमः स्मृतः द्वादशमासाः संबत्सरः	अ. ना. २४ सहवै. १२	द्वादश्यां शतमित्याहुः (भाद्रकृष्णे आद्धे कृते शतगुणं पुण्यं) इतिहा. ९०	
द्वादशरात्रस्वान्ते जन्मये वैश्वानराय ...प्राजापत्यं चरुं जुहुवात्	कठक. २	द्वापरस्य पश्चाद्वर्तते कलिः राधोप. २।२	
द्वादशरात्रं पयोमक्ष्मा स्यात् (सन्ध्यासी)	कठक. २	द्वापरादावृषीणामेकदेशो दोषयती- ह चिंतामापेदे २ प्रणवो. १९	
द्वादशरात्रीर्वीक्षितो भवति	सहवै. १२	द्वापरान्ते नारदो ब्रह्माणं प्रति जगाम, कथं भगवन्नां पर्यटन्	
द्वादशवर्षशुभ्रापूर्वकं ब्रह्मचर्यम्	ना. प. १।१	कलिं सन्तरेयमिति कलिसं. १	
द्वादशवर्षसत्रयागोपस्थिताः...		द्वाभ्यां (चिच्छिदाकाशाभ्यां) शून्यतरं विद्धि चिदाकाशं महामुने म. वा. र. ५	
शौनकादिमहर्षयः प्रत्युत्थानं कृत्वा..	ना. प. १।१	द्वाभ्यां (शुक्रशोणिताभ्याम्) समेन नपुंसको भवति निरुक्तो. १।३	
द्वादशवर्षसेवापुरस्सरं सर्वविद्याभ्यासं कृत्वा...साधनचतुष्टयसम्पन्नः		द्वा मण्डला द्वास्तना बिम्बमेकं मुखं चाधस्त्रीणि गुहा सदनानि	
सञ्च्यस्तुमर्हति	ना. प. २।१	कामी कलां..विदित्वा.. त्रि. म. ११	
द्वादशवैमासाः संबत्सरस्यैत आदित्याः	बृह. ३।९।५	द्वारं नाशनमात्मनः भ. गी. १६।२१	
द्वादशसुपत्रेषुद्वादशाक्षरं वासुदेवं भवति	नृ. पू. ५।७	द्वाराणां नव सन्निरुद्धय मरुतं.. आत्मध्यानयुतः.. यो. चू. १०७	
द्वादशाक्षरा वै जगती, जगत्या सम्मितं भवति	नृ. पू. ५।४	द्वाविमावपि पन्थानौ ब्रह्मप्राप्तिकरौ शिवौ । सद्योमुक्तिप्रदश्चैकः	
द्वादशमङ्गलैर्वर्च्य जन्मरं चतुरङ्गुलम्	योगकुं. १।११	क्रममुक्तिप्रदः परः वराहो. ४।४२	
द्वादशमङ्गलपर्यन्ते नासाग्रे विमले- ऽन्तरे । संविदृक्षि प्रशाम्यन्त्यां		द्वाविमौ न विरज्येते विपरीतेन कर्मणा । निरारम्भो गृहस्थश्च	
प्राणस्पन्दो निरुप्यते	झाण्डि. १।७।३२	कार्यवाञ्छैव मिश्रुकः ना. प. ६।३६	
द्वादशैदित्वा कद्राः सर्वा देवता जायन्ते पुरुषोत्तमात्	सि. वि. ४	द्वाविमौ पुरुषौ लोके भ. गी. १५।१६	
द्वादशैदित्वा बळोकनम्	निर्वाणो. १	द्वाविंशति दिनानि स्यात्...प्राप्ता- सिद्धिर्भवेत्तस्य प्रापयेद्या	
द्वादशान्तपदं स्थानम् (दक्षिणामूर्तेः) (जय) द्वादशारं द्वादशपत्रं चक्रं भवति (नारद्विहं)	द. मू. १६ नृ. पू. ५।४	जगत्स्थितिम् जमन. १।६८	
द्वादशारं महाचक्रं इदमे चाप्य- नाहृतम् । तदेतत्पूर्णगिर्याकृत्यपीठं.	यो. शि. १।१७३	द्वासप्ततिसहस्राणि प्रतिनाडीषु तैतिलम् । छिद्यते ध्यानयोगेन.. क्षुरिको. १७	
द्वादशारे महाचक्रे...तावज्जीवो जन्मत्येषं यावत्तत्त्वं न विन्दति	यो. चू. १३	द्वासप्ततिसहस्राणि स्थूलाः सूक्ष्मा- श्च नाड्यः त्रि. ब्रा. २।७५	
द्वादशार्कतेजस्योदशसोममुख वीर इन्द्रमन्	लांगलो. ८	द्वाविंशेन परमादित्याजयति तन्नाकं ताद्विशोकम् छान्दो. २।१०।५	
द्वादशाहलयेनापि भूचरत्वं हि विद्वदिति	जमन. १।६२	द्वावेतौ पक्षी अक्षरं चरन्तौ नाधुरं व्यधुनीतेयश्चैकमुनक्तिभोक्त्रेस्वाहा पारमा. ४।२	

द्वावेतौ ब्रह्मतां यातौ द्वावेतौ विगत-

ज्वरो । आपतत्सु यथाकालं

सुखदुःखेष्वनारतौ

द्वावेव (भिक्षु) मिथुनं स्मृतम्

द्वा सुपर्णा भवतो ब्रह्मणोऽहं सम्भूत-
स्तथेतरो भोक्ता भवति

द्वा सुपर्णा सयुजा सखाया [क्र. अ.

[=मं. १।१६४।२०+

[श्वेता. ४।६+ना. उ. ता. १।१+

द्विचन्द्रशुक्तिकारूप्यमृगतृष्णादि-

भेदतः । अभ्यासं प्राप्य जामत्त-

त्स्वप्नो नानाविधो भवेत्

द्विजो गर्भवासाद्विमुक्तोऽपि मुच्यते

द्वितीयकारणाभावादनृत्पन्नामिदं जगत्

द्वितीयमापो भवति (नारायणः)

द्वितीयया चास्य विष्णोः कालतो

व्याप्तिरुच्यते

द्वितीयं तु नाभौ.. (पुंड्रं) द्वादशं

कण्ठपृष्ठे मोक्षं देहि शिरसि

द्वितीयं तृतीयं (पृच्छन्तं पुत्रं)

तत् होवाच मृत्यवे त्वा ददामीति

द्वितीयं यः पिबेद्यजुर्वेदः प्रीणातु

द्वितीयं (गायत्रमक्षरं) वायव्यम्

द्वितीयं संगयाख्यं च (योगविप्रं)

द्वितीयं स्वाधिष्ठानचक्रं षड्दलं

तन्मध्ये.. लिङ्गं.. ध्यायेत्

द्वितीयाद्वितीयवान् भवति

द्वितीया (मात्रा) द्वितीयस्य

द्वितीयाद्वै भयं भवति

द्वितीयाऽन्तरिक्षं स उकारः स यजु-

र्मिर्यजुर्वेदो विष्णुरुद्रास्त्रिष्टुप्

दक्षिणाग्निः

द्वितीया भूतके इलाभे समुत्पन्ना

(महामाया)

द्वितीयायां समुत्क्रान्तो भवेद्यक्षो

महात्मवान् । विद्याधरस्तृतीयायां

गान्धर्वस्तु चतुर्थिका

तीर्था विष्णुमती कृष्णा विष्णुदेवत्या

महो. ६।४७

ना. प. ३।५६

गोपालो. १।११

२।३।१७

मुण्ड. ३।१।१

भवसं. २।२

महो. ५।१५

अ. शिखो. ३

महो. ५।५८

ना. पू. ता. १।१

मुद्रलो. १।२

ऊर्ध्वपुं. ६

कठो. १।४

आचम. ४

सन्ध्यो. २१

योगकुं. १।५९

सौभाग्य. २५

कौपी. ४।११

नृसिंहो. ३।१

बृह. १।४।२

अ. शिखो. १

सीतो. ३

ना. विं. १३

अ. शिखो. १

द्वितीया स्वप्नं, तृतीया सुषुप्तिश्चतुर्थी

तुरीयं मात्रा

द्वितीयां च तृतीयां च भूमिकां

प्राप्नुयात्ततः

द्वितीयां (महद्ब्रह्मस्य शाखां)

जहात्यथ सा शुष्यति

द्वितीये (हृदन्तर्भूते) नादे

गात्रभञ्जनम्

द्वितीये धामनि पूर्वेणैव मनुना

बिन्दुहीना शक्तिभूतहृल्लेखा

क्रोधमुनिनाधिष्ठिता

द्वितीयेन तु पिण्डेन मांसत्व-

क्वलोणितोद्भवः

द्वितीये पूर्वान्नायो गोवर्धनमठः ..

द्वितीये गोपीक्रीडास्थानम्

द्वितीयोऽन्तरिक्षं स उकारः स

यजुर्मिर्यजुर्वेदो विष्णुरुद्रास्त्रिष्टुप्

दक्षिणाग्निः सा साम्नो द्वितीयः

पादो भवति

द्वितीयो (धर्मस्कन्धो) ब्रह्मचार्या-

चार्यकुलवासी

द्वितीयो मकार एवं द्विवर्ण एकाक्षर

ओमित्योङ्कारो निर्वृत्तः

द्विधर्मोन्धं तेजसेन्धं सर्वं पश्यन्पश्यति

द्विधा त्रिधा वृद्धिस्त्वं शान्तिस्त्वं

पुष्टिस्त्वं....सर्वमसर्वम्

द्विधाभूतं वदेच्छिन्नं भिन्नं च

बहुधा स्थितम्

द्विधा वा एष आत्मानं बिभर्ति

द्विप्रकारं ध्यानम् । समाधिस्त्वेकरूपः

द्विप्रकारमसंसर्गं तस्य भेदमिमं शृणु

द्विभुजं ज्ञानमुद्राढ्यं वनमालिन-

मीश्वरम् ।...चिन्तयंश्चेतसा

कृष्णं मुक्तो भवति संसृतेः

द्विभुजं स्वर्णरुचिरतनुं पद्मनिभेक्षणम्

(भकारं समुद्रतुल्य भरताय नमः)

द्विभुजं स्वर्णवर्णाभं रामसेवापरायणम् ।

मौञ्जीकौपीनसहितं सुभित्रा-

तनयं भजे

अ. शिखो. ३

अक्षयुष. ३१

छान्दो. ६।११।२

हंसो. ८

त्रि. ता. १।१६

पिंडो. ४

मठान्ना. ४

राधोप. २।१

नृ. पू. २।१

छान्दो. २।२३।१

२ प्रणवो. १६

मैत्रा. ६।३५

अ. शिरः ३।१

शिवो. ७।८३

मैत्रा. ६।१

शांडि. १।१।२

अक्षयुष. २३

गो. पू. १।५-७

रामर. २।१००

रामर. २।१०४

द्विभुजं स्वर्णवर्णमं...मां (मारुति) ध्यायेद्रामसेवकम् द्विमासाभ्यन्तरे शिरः सम्पद्यते द्विवक्त्रं तु मुनिश्रेष्ठ चार्धनारीश्वरात्म- कम् । धारणादर्धनारीशः प्रीतये तस्य नित्यशः द्विविधश्चित्तनाशोऽस्ति सरूपोऽरूप एव च । जीवन्मु- (क्तौ) क्तः सरूपः स्यादरूपो देहमुक्तिगः [अ. पू. ४।१४+ द्विविधा तेजसो वृत्तिः सूर्यात्मा चानलात्मिका । तथैव रसशक्तिश्च सोमात्मा चानलात्मिका द्विविधाः सिद्धयो लोके कल्पिता- हात्पतास्तथा द्विविधोऽयमसंख्याः सामान्यः श्रेष्ठ एव च द्विविधो वासनाव्यूहः शुभश्चैवाशुभश्च द्विवहारेण प्रविर्त्तकचक्रः द्विषन्तं मम (मह्यं) रन्ध्रयन्मोऽग्रहं द्विपतो रथम् द्विसप्तसिद्धस्राणि (नाड्यः) तासां मुख्याश्चतुर्दश द्विसप्तसिद्धस्राणि नाडीद्वाराणि पञ्चरे द्विसप्तसिद्धस्राणि नाडीभिस्त्वा तु मूर्धनि द्विसप्तसिद्धस्राणि नाडीमार्गेषु वर्तते द्विसप्तसिद्धस्राणि नाडी भित्त्वा च मूर्धनि । वरदः (वायुः) सर्वभूतानां सर्व व्याप्यावतिष्ठति द्विसप्तसिद्धस्राणि नाड्यः स्युर्वायु- गोचराः द्विसप्तरात्राद्विन्दः, पञ्चविंशति- रात्रस्थितो (शुक्रशोणितविन्दुः) ..घनो भवति द्विसंख्यावानहं न च । सदसत्रेवहीनो- ऽस्मि सङ्कल्परहितोऽस्त्यहम् द्विसरं त्रिसरं वापि...सराणां सप्तकं वापि विभृयात्कण्ठदेहवतः	रामर. २।१०६ निरुक्तो. १।४ रु. जा. २५ मुक्तिको. २।३२ वृ. जा. २।३ यो.शि. १।१५१ अक्षुप. २३ मुक्तिको. २।३ वा. मं. १६ सूर्यता. २।१ जा. द. ४।६ यो. शि. ६।१७ १ प्रणवो. ११ ध्या. वि. ९८ म. वि. ११ यो. शि. ६।१४ निरुक्तो. १।४ मैत्रा. ३।७ रु. जा. व. १७	द्विस्तावत्पञ्चादुदेता पुरस्तादस्तमेता- ऽऽदित्यानामेव तावदाधिपत्यं स्वाराज्यं पर्येता द्विस्तावदक्षिणत उदेतोत्तरतोऽस्तमेता रुद्राणामेतावदाधिपत्यं स्वाराज्यं पर्येता द्विस्तावदुत्तरत उदेता दक्षिणतोऽस्त- मेता मरुतामेव...पर्येता द्विस्तावदूर्ध्वमुदेतावागस्तमेता साध्यानामेव..पर्येता द्वे अक्षरे ब्रह्मपरे त्वनन्ते विद्याविद्ये निहिते यत्र गूढे द्वे अहोरात्रे (ब्रह्मणः) एकं दिनं भवति द्वे गुल्फे तु प्रकुर्वीत जङ्घे चैव त्रय- स्त्रयः । द्वेजालुनीतथोरुभ्यां गुदे क्षिप्ते त्रयस्त्रयः । वायोरायतनं चात्र नाभिदेशे समाश्रयेत् द्वे देवानभाजयत् (अथ) द्वे द्वे अक्षरे ताभ्यामुभयतो दधार (प्रजापतिः) द्वे पदे बन्धमोक्षाय निर्ममेति ममेति च । ममेति बध्यते जन्तुर्निर्ममेति विमुच्यते [महो. ४।७२+ द्वे पदे बन्धमोक्षाय न ममेति ममेति च द्वे प्रतिष्ठे द्वे एते अक्षरे तस्योपनि- पद्हरिति हन्ति पाप्मानं जहाति च य एवं वेद द्वे बीजे चित्तवृक्षस्य प्राणस्पन्दन- वासने । एकस्मिन् तयोः क्षीणे क्षिप्रं द्वे अपि नश्यतः द्वे बीजे चित्तवृक्षस्य वृत्तिप्रवृत्ति- धारिणः । एकं प्राणपरिस्पन्दो द्वितीयं दृढभावना [अ.पू. ४।४१+ द्वे (ब्रह्मणी हि मन्तव्ये) ब्रह्मणी वेदितव्ये शब्दब्रह्म परं च यत् । शब्दब्रह्मणि निष्णातः परं ब्रह्म- विगच्छति [मैत्रा. ६।१२+ छान्दो. ३।८।४ छान्दो. ३।७।४ छान्दो. ३।९।४ छान्दो. ३।१८।४ श्वेताश्व. ५।१ त्रि.म.ना. ३।४ क्षुरिको. ६,७ बृह. १।५।१ अन्यक्तो. ६ वराहो. २।४३ पैङ्गलो. ४।१९ बृ.उ. ५।५।३,४ मुक्तिको. २।२७ मुक्तिको. २।४८ त्रि.ता. ४।१७
--	--	--

द्वे बने स्तः कृष्णवनं भद्रवनम्	गोपालो. १।१८	द्वैताद्वैतसमुद्भूतैर्जगन्निर्माणलीलया ।	
द्वे वाव खल्वेते ब्रह्मयोतिषी रूपके		परमात्ममयी शक्तिरद्वैतैव विजृम्भते महो. ६।६२	
शान्तमेकं समृद्धं चैकम्	मैत्रा. ६।३६	द्वैताद्वैतसमुद्भूतैर्जगत्परमरुणविभ्रमैः ।	
द्वे वाव ब्रह्मणी अभिष्येये.. शब्द-		स्फुरत्यात्मभिरारम्भैव चित्तै-	
आशब्दश्च	मैत्रा. ६।२२	रब्धीव वीचिभिः	अ.पू. २।४०, ४१
द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे कालश्चाकालश्च	मैत्रा. ६।१५	द्वैताद्वैतस्वरूपात्माद्वैताद्वैतादिवर्जितः	म. वा. र. १५
द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे मूर्ते चामूर्ते च		द्वैतासम्भवविज्ञानसंसिद्धाद्वयतारकम् ।	
[बृह. २।३।१+	मैत्रा. ५।३	तारकं ब्रह्मेति गीतं.. [अद्वयता. शीर्षकं	
द्वे विद्ये वेदितव्ये इति स्म ह यद्रह-		द्वैतो भवति, अद्वैतो भवति	ग. शो. २।२
विद्यो वदन्ति परा चैवापरा च	मुण्ड. १।१।४	द्वौ (देवौ) इत्योमिति होवाच	बृह. ३।९।१
द्वे विद्ये वेदितव्ये तु शब्दब्रह्म परं		द्वौ क्रमौ चित्तनाशस्य योगो ज्ञानं	
च यत्	ब्र. वि. १७	मुनीश्वर । योगस्तद्वृत्तिरोधो हि	
द्वे विद्ये वेदितव्ये द्विपराचैवापरा च ते	रुद्रह. २८	ज्ञानं सम्यगवेक्षणम्	शांडि. १।७।२४
द्वे वै विद्ये वेदितव्ये इति चाथर्वणी श्रुतिः	भवसं. ३।२	द्वौ द्वादशकौ वगवितद्वै व्याकरणं	
द्वेषश्चाणूरमल्लोऽयं मत्सरो मुष्टिको जयः	कृष्णो. १४	धात्वर्थवचनं.. छन्दोवचनं च	२ प्रणवो. १८
द्वेषोऽष्टाटनमारणादिकुहकैर्मन्त्रप्रपञ्चो-		द्वौ बाणवन्तौ सपत्नातिव्याधिनौ	
द्रमैः।..तस्मात्तत्सकलं मनोविरचितं		हस्ते कृत्वोपोत्तिष्ठेत्	बृह. ३।८।२
स्यक्त्वाऽमनस्कं भज	अमन. १।७	द्वौ भूतसर्गौ लोकेऽस्मिन्	भ. गी. १६।६
द्वे सृती अशृणवं पितृणामहं देवाना-		(अथ) द्वौ वा एता अस्य	
मुत मर्त्यानाम्	बृ. उ. ६।२।२	पन्थानौ...व्यावर्तते	मैत्रा. ६।१
द्वैतभावविमुक्तोऽस्मि सच्चिदानन्द-		द्वौ वा मुख्यौ मुख्याभारौ ससुखौ	
लक्षणः । एवं भावय यत्नेन		सानन्दौ सस्मेरौ... स्वाहा	पारमा. ५।९
जीवनमुक्तो भविष्यसि	अ. पू. ५।६८	द्वौ वेदाननुश्रुवीत सर्वमायुरियादिति	
द्वैतस्याग्रहणं तुल्यमुभयोः प्राज्ञ-		दध्योदनं पाचयित्वा सर्पिष्मन्त-	
तुर्ययोः । बीजनिद्रायुतः प्राज्ञः		मभीयातामीश्वरो जनयितवै	बृह. ६।४।१५
सा च तुर्ये न विद्यते	आगम. १३	द्वौ सुषणौ शरीरेऽस्मिन् जीवेशाख्यौ	
द्वैतं यदि तदाऽद्वैतं द्वैताभावेद्वयं न च	ते. वि. ५।२७	सहस्थितौ । तयोर्जीवः फलं भुङ्क्ते	
द्वैताद्वैतमुभयं भवति	आ. प्र. १	कर्मणो न मद्देश्वरः [रुद्रह. ४१+	अ. पू. ४।३२
द्वैताद्वैतविहीनोऽस्मि द्वन्द्वहीनोऽस्मि		अक्षरं च भवेन्मृत्युरुचक्षरं ब्रह्म	
सोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।४	शाश्वतम् । ममेति अक्षरं मृत्यु-	
		रुचक्षरं न ममेति च	शिवो. ७।११५
		अक्षरः शिवमंत्रोऽयं शिवोपनिषदि..	शिवो. १।१९

धकारो धारणा, धियैव धार्यते

भगवान्परमेश्वरः

धनधान्यस्य शोभादि कर्म प्रोक्तं

हि सांक्रुते

त्रि. ता. १।७

जा. द. ४।३३

धनदारेषु वृद्धेषु दुःखयुक्तं न तुष्टता ।

वृद्धायां मोहमायायां कः

समाश्वासवानिह

धनधान्यबहुवत्नवन्तो..बलवन्तो

बहुपुत्रवन्त इति

महो. ५।१६८

सूर्यता. १।७

धनमानमदान्विताः	भ. गी. १६।१७	धर्ता हर्ता विश्वरूपत्वमेति	त्रिपुरो. १५
धनवान्ज्ञानाज्ञानो भयातीतः		धर्म इति, धर्मेण सर्वमिदं परिगृहीतं	
...सर्वेश्वरः सोऽहमिति	ना. प. ९।२२	धर्माभातिदुष्करं तस्माद्धर्मे रमन्ते	महाना. १६।१२
धनवृद्धा वयोवृद्धा विद्यावृद्धा-		धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे	भ. गी. १।१
स्तथैव च । ते सर्वे ज्ञानवृद्धस्य		धर्मज्ञानं राजसम्	शारीरको. ९
किङ्कराः शिष्यकिङ्कराः	मैत्रे. २।२४	धर्मधर्मित्ववार्ताचमेदेसतिहि विद्यते	पा. ब्र. ३०
धनार्थी मोदकैर्हुनेत्	ग. पू. २।१३	धर्ममार्गे चरित्रेण ज्ञानमार्गे च नामतः	रा. पू. १।४
धनुरुद्यम्य पाण्डवः	भ. गी. १।२०	धर्ममेधमिमं प्राहुः समर्धि योगवित्तमाः	अध्यात्मो. ३८
धनुर्गृहीत्वौपनिषदं महास्त्रं शरं		धर्मशास्त्रं महर्षीणामन्तः करणसम्भृतम्	सीतो. २०
सुपासानिशितं सन्धयीत ।		धर्मसंस्थापनार्थाय	भ. गी. ४।८
आयम्य तद्वावगतेन चेतसा		धर्मरतेजोमयोऽमृतमयः पुरुषोऽयमेव	
लक्ष्यं तदेवाक्षरं सोम्य विद्धि	मुण्ड. २।२।३	स योऽयमात्मेदममृतमिदं सर्वम्	बृह. २।५।१
धनुस्वारं शरो ह्यात्मा ब्रह्म तल्लक्ष्य-		धर्मस्यास्य परंतप	भ. गी. ९।३
मुच्यते । अप्रमत्तेन वेद्धव्यं शर-		धर्मे चर स्वाध्यायान्मा प्रमदः	तैत्ति. १।११।१
वत्तन्मयो भवेत्	रुद्रह. ३८	धर्मे चरति नाधर्म...परं पश्यति माऽपरं	इतिहा. ८
धनुः शरीरमोमित्येतच्छरः शिखा-		धर्मे चाधर्म च सत्यं चानृतं च	छान्दो. ७।७।१
ऽस्य मनः	मैत्रा. ६।२४	धर्मे तदेतत् क्षत्रस्य क्षत्रम्	बृह. १।४।१४
धनुः शार्ङ्गं स्वमाया च शरत्कालः		धर्मे वा वदन्तं सत्यं वदतीति	बृह. १।४।१४
सुभोजनः	कृष्णो. २३	धर्मः स्वधायां चरते ददाति	इतिहा. ४४
धन्योऽहं धन्योऽहं कर्तव्यं मे न		धर्माधर्ममसन्मयम् । लाभालाभावस-	
विद्यते किञ्चित्	१ अवधूतो. २९	द्विद्धि जयाजयमसन्मयम्	ते. वि. ३।९६
धन्योऽहं धन्योऽहं तृप्तेर्मे कोपमा		धर्माधर्मसंयमादतीतानागतज्ञानं	शांडि. १।७।५२
भवेद्भोके	१ अवधूतो. ३०	धर्माधर्म दहत्यभास्करममर्यादं	
धन्योऽहं धन्योऽहं दुःखं सांसा-		निरालोकमतः परं दहति	सुबालो. १।५।२
रिकं न वीक्षेऽद्य	१ अवधूतो. २८	धर्माधर्मौ च तद्विदः	वैतथ्य. २५
धन्योऽहं धन्योऽहं धन्यो धन्यः पुनः		धर्माधर्मौ सुखं दुःखं तथा मरण-	
पुनर्धन्यः	१ अवधूतो. ३०	जन्मनी । धिया येन सुसंत्यक्तं	
धन्योऽहं धन्योऽहं नित्यं स्वात्मान-		स जीवन्मुक्त उच्यते	महो. २।५६
मन्त्रसा वेद्यि	१ अवधू. २७	धर्माभि प्रमदितव्यम्	तैत्ति. १।११।१
धन्योऽहं धन्योऽहं प्राप्तव्यं सर्वमत्र		धर्माभातिदुष्करम्	महाना. १६।१२
सम्पन्नम्	१ अवधूतो. २९	धर्मान्ये कुर्वन्ति तद्दहसंसारविचरन्ति	सामर. २७
धन्योऽहं धन्योऽहं ब्रह्मानन्दो		धर्मा य इति जायन्ते जायन्ते	
विभाति मे स्पष्टम्	१ अवधू. २७	ते न तद्वतः	अ. शां. ९८
धन्योऽहं धन्योऽहं स्वस्याज्ञानं		धर्मार्थिकामकैयूरैर्दिव्यैर्दिव्यमयेरितैः ।	
पलायितं कापि	१ अवधू. २८	कण्ठं तु निर्गुणं प्रोक्तं मारुतं	
धराविबरमप्रानांकीटानां ममतां गताः	---	आद्ययाजया । माळा निगद्यते	गोपालो. २।३२
धरो ध्रुवश्च सोमश्च वृषश्चैवानिलो-		धर्मावहं पापनुदं भगेशं ज्ञात्वा-	
ऽनलः । प्रत्यूषश्च प्रभासश्च वसवो-		तमस्थममृतं विश्वधाम	श्वेता. ६।६
ऽष्टाधितोरिताः	बृ. जा. ४।१७	धर्मावहां पापनुदां भगेशी	गुणका. ६६

धर्माधिकृतो भूतेषु	भ. गी. ७।११	धामानि वेद भुवनानि विश्वा	महाना. २।५
धर्मेण पापमपनुदति धर्मे सर्वे		[क्र.अ. ८।३।१७=	मं. १०।८२।३+
प्रतिष्ठितं तस्माद्धर्मं परमं वदन्ति	महाना. १।७६	[अथर्व. २।१।३+वा.सं. १।७।२७	तै.आ. १०।१।१४
धर्मेण सर्वमिदं परिगृहीतं		धारणं (लिंगस्य) देहे कैवल्यस्वरूपम्	लिङ्गोप. २
धर्माभातिदुष्करम्	महाना. १६।१२	धारणं देहे प्रणवस्वरूपम्	लिङ्गोप. २
धर्मे नष्टे कुलं कृत्स्नम्	भ. गी. १।४०	धारणं देहे ब्रह्मस्वरूपम्	लिङ्गोप. २
धर्मो विश्वस्य जगतः प्रतिष्ठा	महाना. १।७६	धारणं देहे वेदस्वरूपम्	लिङ्गोप. २
धर्मो नास्ति शुचिर्नास्ति सत्यं नास्ति		धारणं धर्मशास्त्राणां विज्ञानं विज्ञाने रतिः	आयुर्वे. १६
भयं न च	त.वि. ५।२०	धारणात्तस्य सूत्रस्य नोच्छिद्यो	
धर्म्यं संवादमावयोः	भ. गी. १।८।७०	नाशुचिर्भवेत्	ब्रह्मो. १०
	भ. गी. २।३१	धारणाद्वादश प्रोक्तं ध्यानं योग-	
	तै.उ. १।४	विशारदैः । ध्यानद्वादशकेनैव	
धातरायन्तु सर्वतः स्वाहा		समाधिरभिधीयते	यो.चू. ११२
धाता विधाता कर्ता विकर्ता दिव्यो	सुबालो. ६।१	धारणादेव मरुतस्तत्तदारोग्यमश्रुते	त्रि.आ. ११२
देव एको नारायणः		धारणाभिर्मनोवैर्यं याति चैतन्य-	
धाता च सृष्टौ विष्णुश्च स्थितौ		मद्भुतम् । समाधौ मोक्षमाप्नोति	यो. चू. ११०
रुद्रश्च नाशे भोगाय चन्द्र	यो. चू. ७२	त्यक्त्वा कर्म शुभाशुभम्	योगो. २७
इति प्रथमजा बभूवुः		धारणाभिश्च किल्बिषम् (देहेत्)	
धाता ध्रुवसोमानिलानलप्रत्यूष-	सूर्यता. ५।१	(अथ) धारणा-स्मा त्रिविधा, आत्मनि	
प्रभासश्चतुर्थे		मनोधारणं, दहराकाशे बाह्याकाश-	
धाता पुरस्ताद्यमुदाजहार		धारणं पृथिव्यप्तेजोवाय्वा-	
[महावा. २।+ चित्त्यु. १२।७	तै.आ. ३।१२।७	काशेषु पञ्चमूर्तिधारणं च	शांडि. १।८।२
धाता ब्रह्मा प्रजापतिर्मघवा..		धारणां धारयेद्योगी	योगो. २७
सर्वे नारायणः	सुबालो. ६।१	धारयन्नचलं स्थिरः	भ. गी. ६।१३
धाता यथा पूर्वमकल्पयत्	महाना. ६।३	धारयन्नासिकामध्यं तर्जनीभ्यां	
[क्र.अ. ८।८।४८=मं. १०।१९०।३	तै.आ. १०।१।१४	विना दृढम्	योगकुं. १।३६
धाता वसूनां सुरभिः सृजानां	ग. पू. १।१	धारयाम्यहमोजसा	भ. गी. १५।१३
धाता विधाता पवनः सुपर्णः	एकाक्षरो. ६	धारयित्वा प्रयत्नेन सुवकर्म ययोदितं	आत्मो. २
धाताऽहं विश्वतोमुखः	भ. गी. १०।३३	धारयेत्पादुके नित्यं...पर्यटे-	
धातुवद्धं महारोगं पापमन्दिरमध्रुवम्		दाश्रमाद्वहिः	शिवो. ७।४६
(देहं) विकाराकारविस्तीर्णं (मृतदेहं)		धारयेत्पूरितं विद्वान् प्रणवं सञ्जपन्	
स्पृष्ट्वा ज्ञानं विधीयते	मंत्रे. २।५	वशी । उकारमूर्तिं सन्ध्यायन्	जा. द. ५।८
धातुः प्रसादान्महिमानमीशम्		धारयेन्मनसा प्राणं संध्याकालेषु	
[महाना. १०।१+	ना.उ.ता. १।३	वा सदा । सर्वरोगविनिर्मुक्तः..	शांडि. १।७।४४
धातूनां वर्धनेनैव प्रबोधो वर्धते तनौ ।		धाराभ्य इव चातकः (मनोविरमति)	महो. २।१३
वक्षन्ते सर्वपापानि..	बराहो. ५।४९	धार्तराष्ट्रस्य दुर्बुद्धेः	भ. गी. १।२३
धात्रीकउप्रमाणं यच्छ्रेष्ठमेतत् (रुद्राक्षस्य) रु. जा. ६		धार्तराष्ट्रा रणे हन्युः	भ. गी. १।४६
धानारुह इव वृक्षोऽजसा प्रेत्यसम्भवः बृह. ३।९।३२		धार्तराष्ट्रान् कपिञ्चजः	भ. गी. १।२०
धामत्रयं निबन्तारं धामत्रयसमन्वितम् पं. ब्र. ८		धार्तराष्ट्रान् स्ववान्धवान्	भ. गी. १।३१

धार्मिको भाषण इति चैत्, न;

क्षत्रियादयो हिरण्यदातारो

ब्रह्मः संति

व. सू. ८

धिगनीशार्चनं जन्म

बृ. जा. ५।१७

धिगमाममशिवालयम्

बृ. जा. ५।१७

धिभस्मरहितं भालं

बृ. जा. ५।१७

धिविद्यामशिवाश्रयाम्

बृ. जा. ५।१७

धिष इत्यन्तरात्मा परः

गायत्रीर. २

धियायेनपरित्यक्ताः(शंकाः)सजीवंमुक्तः म.वा.र. ८

धियैव धार्यते भगवान्परमेश्वरः

त्रि. ता. १।७

धियो यो नः प्रचोदयात्

[अ. अ. ३।४।१०=

मं.३।६२।१०

[वा. सं. ३।३५+

साम. २।८।१२

धियो यो नः प्रचोदयात्

परो रजसे सावदोम्

त्रि. ता. १।१

(अथ) धियो यो नः प्रचोदया-

दिति, बुद्धयो वै धियस्ता यो-

ऽस्माकं प्रचोदयादित्याहुर्ब्रह्म-

वादिनोऽथ भर्ग इति

मैत्रा. ६।७

धियो यो नः प्रचोदयान्मधुमाजो

वनस्पतिर्मधुमोऽक्षस्तुसूर्यःस्वस्त्वाहा बृह. ६।३।६

धियो यो नो जाते प्रचुर्यः या

प्रचोदयारिमके..हुं फट् स्वाहा

सावित्र्यु. १३

धियो विज्ञातव्यं कामान्मे त्वयि

दधानीति पिता

कौ. त. २।१५

धियो विज्ञातव्यं कामांस्ते मयि दध

इति पुत्रः

कौ. त. २।१५

धीमहीत्यन्तरात्मा

गायत्रीर. २

धीरधीरुदितानन्दः पेशलः पुण्यकीर्तनः।

प्राज्ञः प्रसन्नमधुरो दैन्यादपगताक्षयः अ. पू. २।३१

धीरस्तत्र न मुह्यति

म. गी. २।१३

धीराऽमृतत्वं विदित्वा ध्रुवमधुवेष्विह

न प्रार्थयन्ते

कठो. ४।२

धीराः प्रेत्यात्मासोकादमृता भवन्ति

केनो. १।२+२।५

धीरो न क्षोषति

कठो. ६।६

धीरोऽप्यतिबहुजोऽपि कुलजोऽपि

महानपि। नृष्ण्या बध्यते जन्तुः

सिंहः शृङ्गलया यथा

महो. ५।८७

धीरो हर्षसोको जहाति

कठो. २।१२

धीविक्रियासहस्राणां साक्षिणं (रामं)

मुक्तिको. १।३

धूपश्च गुग्गुलुर्द्वयः प्राणायामसमुद्भवः

शिवो. १।२७

(अथ) धूमगन्धं प्रजिघ्रायाज्य-

लेपेनाङ्गान्यनुविमृज्य..

कौ. त. २।३, ४

धूममार्गविस्तृतं...लोकानसृजत्

गोपीचं. २७

धूमाद्रात्रि, रात्रेरपरपक्षमपरपक्षा-

द्यान्ध्रदक्षिणैति

छांदो. ५।१०।३

धूमाद्रात्रि, रात्रेरपक्षीयमाणपक्षमप-

क्षीयमाणपक्षाद्यान् षण्मासान्

दक्षिणादित्य एति

बृह. ६।२।१६

(अथ) धूमाचिर्विस्फुल्लिङ्गा इवाम्रेक्ष

मैत्रा. ६।३१

धूमेनाग्निरिवावृताः

म.गी. १।८।४८

धूमेनाग्नियते बह्विः

म.गी. ३।३८

धूमो जायते स प्रस्तावो ज्वलति स

उद्गीथोऽङ्गारा भवन्ति

छांदो. २।१२।१

धूमो भूत्वाऽध्रं भवति

छांदो. ५।१०।५

धूमो रात्रिस्तथा कृष्णः

म.गी. ८।२५

धूर्धुराणां धूरसि धूर्वङ्ग मे स्वाहा

पारमा. ६।९

धूर्नो बहन्तां रतये रमन्तां...गुप्त्यै स्वाहा

पारमा. ८।३

धृतिर्दीक्षा, सन्तोषश्च बुद्धीन्द्रियाणि

यज्ञपात्राणि...आहारपरिमाणात्

गर्भो. ११

धृतिर्निर्मायेहानौ..सर्वत्र चेतस्स्थापनम्

शाण्डि. १।१।३

धृतिर्मेत्री मनस्तुष्टिर्मुदुता मृदुभाषिता ।

हेयोपादेयनिर्मुक्तेतिष्ठन्त्यपवासनम्

महो. ६।३०

धृतिं न विन्दामि शमं च विष्णो

म.गी. १।१।४२

धृतिः क्षमा दमोऽस्तेयं...दक्षकं

धर्मलक्षणं [ना. प. ३।२४+

भवसं. ५।१२

धृतिः सा तामसी मता

म.गी. १।८।३५

धृतिः सा पार्य राजसी

म.गी. १।८।३४

धृतिः सा पार्य सात्त्विकी

म.गी. १।८।३३

धृत्याऽऽत्मानं नियम्य च

म.गी. १।८।५१

धृत्या धारयतेऽर्जुन

म.गी. १।८।३४

धृत्या यथा धारयते

म.गी. १।८।३३

धृत्युत्साहसमन्वितः

म.गी. १।८।२६

धृष्टकेतुश्चेकितानः

म. गी. १।५

धृष्टद्युम्नो विराटश्च

म. गी. १।१७

धेनूनामस्मि कामधुक्

म.गी. १।०।२८

धैर्यकन्या, कदासीनकौपीनम्

निर्वाणो. २

ध्याता रुद्रः प्राणं मनसि सह करणै-

र्नादान्तेपरमात्मनि...ध्यायीतेशानं

ध्यातृध्यानविहीनोऽस्मि ध्येयहीनो-
ऽस्मि सोऽस्यहम्

ध्यातृध्याने परित्यक्त्य क्रमाद्व्येयैक-
गोचरम् । निवातदीपवचित्तं

समाधिरभिधीयते

ध्यातृध्याने विहाय निवातस्थित-
दीपवद्व्येयैकगोचरं चित्तं समाधिः

ध्यात्वा मध्यस्थमात्मानं

कलशान्तरदीपवत्

ध्यात्वा मुनिर्गच्छति भूतयोनिं समस्त-
साक्षिं तमसः परस्तात्

ध्यात्वा यद्ब्रह्ममात्रं ते स्वावशेषतया
वपुः । तत्स्वमात्रं विचिन्तये

ध्यानक्रियाभ्यां भगवान् मुक्तेऽसौ
प्रहसद्विभुः

ध्यानतो हृदयाकाशे चिति चिच्चक्र-
धारया । मनो मारय निश्शङ्कं

त्वां प्रवध्नन्ति नारयः

ध्यानद्वादशकेनैव समाधिरभिधीयते
ध्याननिर्धनाभ्यासा- (देव) देवं

पश्येन्निगूढवत् [श्रुताश्व. १।१४+

ध्यानमन्तः परे तत्त्वे.. विशेषमु-
पगच्छति

ध्यानयुक्तो महीं चरेत् । शुचौ देशे
सदा भिक्षुः स्वधर्ममनुपालयन्

ध्यानयोगपरो नित्यं

ध्यानविस्मृतिः समाधिः

ध्यानस्य विस्मृतिः सम्यक्समाधि-
रभिधीयते [त्रि. ब्रा. २।३२+

ध्यानस्वरूपं ब्रह्म

ध्यानहीनो यस्तु नित्यं

ध्यानं चिन्तयमानस्य क्लेशचित्तेन
ध्यायिनः

(अथ) ध्यानं तद्विविधं सगुणं

निर्गुणं चेति । सगुणंमूर्तिध्यानम् ।

निर्गुणमात्मयावात्म्यम्

ध्यानं नारायणः परः । नारायणपरं ब्रह्म

अ. शिखो. ३

मैत्रे. ३।११

अध्यात्मो. ३५

पैङ्गलो. ३।२

पैङ्गलो. ३।५

कैव. ७

ध्यान.

मंत्रिको.

महो. ४।९३

यो. चू. ११२

ध्या. बिं. २२

मैत्रा. ६।२४

ना. प. ४।१८

भ. गी. १८।९२

मं. ब्रा. १।१

अवधू. ५

ना.पू.ता. १।३

दुर्वासो. १।१२

दुर्वासो. १।१०

शाण्डिल्य. १।८।२

महाबा. ९।४

ध्यानं निर्विषयं मनः । ज्ञानं मनोमल-

त्यागःशौचमिन्द्रियनिग्रहः[मैत्रे.२।२ +स्कन्दो.११

ध्यानं प्रयोगस्थं मनो विद्वद्भिःप्लुतं

मनः पूतिमुच्छिद्योपहतं

ध्यानं वाच चित्ताद्भूयो ध्यायतीव

पृथिवी ध्यायतीवान्तरिक्षं

ध्यानं विष्णुः प्राणं मनसि सह

करणैःसम्प्रतिष्ठाप्य..ध्यायीतेशानं

ध्यानात्कर्मफलत्यागः

ध्यानाद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे

भगवान्ब्रवीतु

ध्यानापादांशा इवैव ते भवन्ति

ध्यानेन शुष्यते बुद्धिः

ध्यानेनानीश्वरान्गुणान् (दहेत्)

ध्यानेनैव समायुक्तो...नित्योदित-

मधोक्षजम्...ध्यायेद्वाविश्वरूपिणं

ध्यानेनात्मनि पश्यन्ति

ध्यायतीवद्यौर्यायतावापाध्यायतीव

पर्वता ध्यायतीव देवमनुष्याः

ध्यायतीव पृथिवी ध्यायतीवान्तरिक्षं

ध्यायतीव लेलायतीव स हि स्वप्नो

भूत्वेमं लोकमतिक्रामति

ध्यायतीवान्तरिक्षं ध्यायतीव द्यौः

ध्यायतेऽध्यासिता तेन तन्यते

प्रेर्यते पुनः । सूयते पुरुषार्थं

च तेनैवाधिष्ठितं जगत्

ध्यायतो योगिनस्तस्य मुक्तिः

करतले स्थिता

ध्यायतो योगिनः सर्वमनोवृत्ति-

र्विनश्यति

ध्यायतो विषयान् पुंसः

ध्यायन्तीव देवमनुष्याः

ध्यायन्तीव पर्वताः

ध्यायन्तीवापो ध्यायन्तीव पर्वताः

ध्यायन्तो मनसैवमिति प्रविषेक्ष ह

वाक्-चक्षुः-श्रोत्रं [छांदो.५।१।८, ९।१०

मैत्रा. ६।९

छान्दो.७।६।१

अ.शिखो.३

भ.गी. १२।१२

छांदो. ७।६।२

छांदो. ७।६।१

दुर्वासो. १।९

योगो. १६

त्रि.ब्रा.२।१५२

भ.गी. १३।२५

छांदो. ७।६।१

छांदो. ७।६।१

बृह. ४।३।७

छांदो. ७।६।१

मंत्रिको. ४

त्रि.ब्रा. २।१५८

त्रि.ब्रा. २।१५६

भ. गी. २।६२

छांदो.७।६।१

छांदो. ७।६।१

छांदो. ७।६।१

ध्यायन्नास्ते मुनिश्चैवमासुप्तेरासृतेस्तु

यः । जीवन्मुक्तः स विज्ञेयः

स धन्यः कृतकृत्यवान्

योगकुं. ३।३३

ध्यायंश्चतुर्भुजाकारं चतुर्वक्त्रं

हिरण्यमम् । धारयेत्पञ्च

घटिकाः पृथिवीजयमाप्नुयात्

१यो.त.८६

ध्यायेदसिपदं सदा

शु. र. २।७

ध्यायेदेव तन्महो भ्राजमानं

शु. र. २।५

ध्यायेद्दृश्यानुविद्धोऽयं समाधिः

सविकल्पकः

सरस्व. ५१

ध्यायेन्मनसि मां नित्यं वेणुगृह्णधरं

तु वा । मथ्यते तु जगत्सर्वं ब्रह्म-

ज्ञानेन येन वा

गोपालो. २।२४

ध्येयहीनोऽस्मि सोऽस्म्यहम्

मैत्रा. ३।११

ध्येया सर्वस्य लोकस्य

गुंझका. ५०

ध्येयैकगोचरं चित्तं समाधिर्भवति

पैङ्गलो. ३।२

ध्रुवस्त्वमसि ध्रुवस्य क्षिप्तमसि

सहस्रै. २३

ध्रुवस्य प्रचलनं अश्वनं वातरञ्जनां

मैत्रा. १।८

ध्रुवं जन्म मृतस्य च

भ. गी. २।२७

ध्रुवं स्तिमितगम्भीरं न तेजो न

तमस्ततम्

मैत्रा. १।१५

ध्रुवा नीतिर्मतिर्मम

भ. गी. १।८।७८

ध्रुवे (चित्तसंयमात्) तद्वतिदर्शनम्

शांङ्गि. १।७।५०

ध्रुवैवास्य षोडशी कला

बृह. १।५।१४

ध्रुवोऽप्यध्रुवजीवनः

महो. ३।५०

ध्वनेरन्तर्गतं ज्योतिर्ज्योतिरन्तर्गतं

मनः । यन्मनस्त्रिजगत्सृष्टिस्थिति-

व्यसनकर्मकृत्

मं. ब्रा. ५।१

ध्वनेरन्तर्गतं ज्योतिर्ज्योतिषो-

न्तर्गतं मनः । तन्मनो विलयं

याति तद्विष्णोः परमं पदम्

यो.शि. ६।२१

न

न कश्चन वसतौ प्रत्याचक्षीत । तद्वतम्

तैत्ति. ३।१०।१

न कश्चन स्वप्नं पश्यति

बृ.उ. ४।३।१९

[ग. शो. १।३+५।६+

सुबालो. ४।४

न कश्चन स्वप्नं पश्यति तत्सुषुप्तम्

माण्डू. ५

[रामो. २।३+

गणेशो. १।३.

न कश्चनैकवष्टिरेकाग्रविश्रुति-

रेकाग्रविश्रुतिः

तैत्ति. ३।११

न कण्ठं प्रावृत्तं कुर्यात्.. न पादधावन-

ज्ञानं यत्र पश्येद्गुरुः स्थितः

शिवो. ७।१८

न कण्ठ्येभस्तेस्तनुम्

शिवो. ७।५४

न करोति न लिप्यते

भ.गी. १३।३२

न कर्ता नैव भोक्ता च न च भोजयिता

तथा । केवलं चित्सदानन्द-

ब्रह्मैवाहं जनार्दनः

वराहो. ३।१९

न कर्तृत्वं न कर्माणि

भ.गी. ५।१४

न कर्मणा न प्रजया धनेन त्यागेनैके

अमृतत्वमानशुः

महाना. ८।१४

[केव. १। ३+ अवधू. ५ +

सदानं. ५

न कर्मणा न प्रजया न चान्येनापि

केनचित्... ब्रह्मदेवनमात्रेण

ब्रह्माप्नोत्येव मानवः

कठरु. १२

न कर्मणामनारम्भाज्ञैककर्म्यं

पुरुषोऽभुते । न च सङ्ग्यसनादेव

सिद्धिं समधिगच्छति [भ.गी. ३।४+

भवसं. १।५१

न कर्मणा लिप्यते पापकेन

इतिहा. २०

न कर्मणा वर्धते नो कनीयान्

इतिहा. २०

न कर्मफलसंयोगं

भ.गी. ५।१४

(तस्मात्) न कर्म ब्राह्मण इति

व. सू. ७

न कर्म विजिज्ञासीत कर्तारं विद्यात्

कौ. त. ३।८

न कर्मस्वनुसज्जते

भ. गी. ६।४

न कर्माणि त्यजेद्योगी कर्मभि-

स्त्यज्यते ह्यसौ

अमन. २।१०३

न कश्चित् कर्तुमर्हति

भ. गी. २।१७

न कश्चिज्जायते जीवः सम्भवोऽस्य

न विद्यते । एतत्तदुत्तमं सर्वं यत्र

किञ्चिज्जायते [अद्वैत. ४८+

अ. शां. ७१

न कश्चित्कस्यचिच्छक्तः कर्तुं दुःख-

सुखानि च

शिवो. ७।१११

न कश्चित्कस्यचित्पुत्रः पिता माता

न कस्यचित्

शिवो. ७।१०९

न काङ्क्षे विजयं कृष्ण

भ. गी. १।३१

न काञ्चन परिहरेत्तद्वत्तम्	छांदो. २।१३।२	न कुर्यां कर्म चेदहम्	भ. गी. ३।२४
नकार ईश्वरो भवति	तारसा. १।४	नकुलः सहदेवश्च	भ. गी. १।१६
नकाररहितोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।१९	न कृष्णं नकृष्णं नकृष्णम् (गणेशः)	ग. शो. २।३
न कारणं प्रयच्छन्त्यथापर-		न केवलं...नरके दुःखपद्धतिः।	
पक्षीयाणां कविः...बभूव	२प्रणवो. १७	स्वर्गोऽपि पातभीतस्य क्षयिष्णो-	
नकारादियकारान्तं (नमःशिवाय)		नोस्ति निर्वृतिः	भवसं. १।७
ज्ञात्वा पञ्चाक्षरं जपेत्। सर्व		नक्तमधीयानो दिवसकृतं	
पञ्चात्मकं विद्यात्पञ्चब्रह्मात्म-		पापं नाशयति	सङ्कर्षणो. ३
तत्त्वतः	पञ्चब्र. २५	नक्तादूरश्चोपवास उपवासादया-	
नकारो विष्णुर्भवति	तारसा. १।४	चितः। अयाचितादूरं भैक्षं	
न किञ्चन द्वेष्टि तथा न किञ्चिदपि		तस्माद्भैक्षेण वर्तयेत्	१सं. सो. २।६२
कांक्षति। भुङ्क्ते यः प्रकृतान्भोगान्		न कचिद्वाक्कलना न भावाभाव-	
स जीवन्मुक्त उच्यते	महो. २।६०	गोचरा। सर्वं शान्तं निरालम्बं	महो. ५।४४
न किञ्चिदपि चिन्तयेत्	भ. गी. ६।१५	नक्षत्रलोकेषु गार्गीति (चन्द्रलोका	
न किञ्चिच्चिन्तयेद्योगी सदा		ओताश्च प्रोताश्च)	बृह. ३।६।१
शून्यपरो भवेत्	अमन. २।५३	नक्षत्राणामहं शशी	भ. गी. १०।२१
न किञ्चिच्चिन्तनादेव स्वयं सत्त्वं		नक्षत्राणि प्रतिहारश्चन्द्रमा निधनमे-	
प्रकाशते	अमन. २।५३	तद्राजनं देवतासु प्रोतम्	छांदो. २।२०।१
न किञ्चित्कीर्तयेद्गुरोः	शिवो. ७।१४	नक्षत्राणि रूपम्	चित्त्यु. १३।३
न किञ्चिदत्र पश्यामि न शृणोमि		नक्षत्राणि वयारसि मरीचयः स	
न वेद्यहम्। स्वात्मनैव सदानन्द-		प्रतिहारः सर्पा गन्धर्वाः	
रूपेणास्मि स्वलक्षणः	अध्यात्मो. ६७	पितरस्तन्निधनमेतत्साम	छांदो. २।२१।१
न किञ्चिदस्ति त्वद्वयतिरिक्तम्	त्रि.म.ना. १।१	(तस्य) नक्षत्राणि विस्फुलिङ्गाः	
न किञ्चिद्भावनाकारयत्तद्ब्रह्मपरंविदुः	म. वा. र. १७	[छां. उ. ५।४।१+	बृह. ६।२।११
न किञ्चिद्यज्ञनिर्देश्यं वस्तुसत्तति		नक्षत्राण्येव सा चन्द्रमाअमस्तत्साम	छां. उ. १।६।४
किञ्चन	महो. २।५	नक्षत्राण्येवर्क् चन्द्रमाः साम	छां. उ. १।६।४
न किञ्चिद्रोचते चेत्ते		न क्षिपेदशुचिं वह्नौ न च	
तन्मुक्तोऽसि भवस्थितौ	अ. पू. ९।१०५	पादौ प्रतापयेत्	शिवो. ७।६९
न किञ्चिन्मनसा ध्यायेत्सर्वचिन्ता-		न क्षीणा वासना यावच्चित्तं	
विवर्जितः। जायतेतत्त्वसम्मुखः	अमन. १।१८	तावन्न शाम्यति। यावन्न	
न कुट्टारेण वेश्मानि नगरं		तत्त्वविज्ञानं तावच्चित्तशमः कुतः	अ. पू. ४।७९
ग्राममाविशेत्।	शिवोप. ७।६०	न क्षुधा न तृषा निद्रा नैवालस्यं	
न कुर्यात्केनचिद्गैरमध्रुवे जीवितेसति	शिवो. ७।५९	प्रजायते। नच मृत्युर्भवेत्तस्य	
न कुर्यात् पार्वणादीनि		यो मुद्रां वेत्ति खेचरीम्	यो. शि. ५।४२
ब्रह्मभूतस्य भिक्षवे	पैङ्गलो. ४।६	नस्नानां कृतनेन च, सर्व	
न कुर्यान्न वदेत्किञ्चिन्न ध्यायेत्साध्व-		कार्णायसं ज्ञातं	पञ्चब्र. ३०
साधु वा। आत्मारामोऽनया		नगरं नहिर्कर्तव्यं ग्रामो वा मिथुनं	
वृत्त्या विश्वरेजडवन्मुनिः	ना. प. ५।२४	तथा। एतन्नयं प्रकुर्वाणः	
		स्वधर्माव्यक्ते यतिः	ना. प. ३।५७

नगञ्जयासमंतीर्थेनशुद्धिर्गोपिचन्दनात्	गोपीचं. २०	न च मलं विमलं न च वेदनम् ।	
न गन्धं विजिज्ञासीत्, घ्रातारं विद्यात्	कौ. त. ३।८	चिन्मयं हि सकलं विराजते	
नगरेषु तीर्थेषु पञ्चरात्रं वसन्तः	आश्रमो. ४	स्फुटतरं परमस्य तु योगिनः	बराहो. ३।५
न गुणा नागुणास्तत्र न श्रीर्नाश्रीर्न		न च राज्यं सुखानि च	भ.गी. १।३१
लोकता	अ. पू. ४।२१	[जातिरिति च—] न चर्मणो न रक्तस्य	
नगुरोरधिकः कश्चिपिषुलोकेषुविद्यते	यो.शि. ५।५६	न मांसस्य न चास्थिनः । न जाति-	
न गुरोरप्रियं कुर्यात्पीडितस्ताडितो-		रात्मनो जातिर्व्यवहारप्रकल्पिता	निरालं. १२
ऽपि वा । नोचारवेच तद्वाक्यं..	शिवो. ७।३७	न च लो	शिवो. ७।५२
न गुरोः कीर्तयेन्नाम...नाह्वयीत		न च वयं पश्यामो नैव वयं वक्तुं	
तदाख्यया	शिवो. ७।२२	शक्रमो नमस्तेऽस्तु भगवन्प्रसीद	नृसिंहो. ९।१०
न चक्षुषो मुखाम्नीलं वेत्ति	कौ. त. ३।१	न च विद्या न चाविद्या न जगच्च न	
न च क्रियाभिर्न तपोभिरुग्रैः	भ. गी. १।१४८	चापरम् । सत्यत्वेन जगद्भानं	
न चक्षुषा गृह्यते नापि वाचा		संसारस्य प्रवर्तकम्	२ आत्मो. ४
[सुं. उ. १।३।८+	गुह्यका. ३७	न च शक्नोम्यवस्थातुं	भ. गी. १।३०
न चक्षुषा पश्यति कश्चनैनम्		न च श्रेयो नु पश्यामि	भ. गी. १।३१
[कठो. ६।९+श्वेता. ४।२०+		न च सत्संविन्मया एतौ हि पुरस्ता-	
[महाना. १।११+	त्रि. म. ना. ६।४	त्सुविभातमव्यवहार्यमेवाद्रयं	नृसिंहो. ९।८
न चक्षुषा पश्यति कश्चिदेनाम्	गुह्यका. ६३	न च स्रज्यसनादेव सिद्धिं समधि-	
न चक्षुषा पश्यति कश्चिदेनं (मा.पा.)	कठो. ६।९	गच्छति [भ. गी. ३।४	भवसं. १।५१
न च जीवन्मृतो वापि न पश्यति		न चाचार्यव्यतिरिक्तं श्रेयांसं दृष्ट्वा	
न मीलति	अमन. १।२५	नमस्कुर्व्यात्	अव्यक्तो. ९
न च तत्प्रेत्य नो इह	भ. गी. १।७२८	न चाज्ञानमधीयीत शिवज्ञानं सम-	
न च तस्मान्मनुष्येषु	भ.गी. १।८।६१	भ्यसेत् । शिवज्ञानं परं ब्रह्म..	शिवो. ७।६१
न च निस्पन्दता लोके दृष्टेह		न चातिस्वप्रशीलस्य	भ.गी. ६।१६
शवतां विना	भवसं. १।४४	न चानिलो मेऽस्ति न चाम्बरं च ।	
न च पुनरावर्तते [छां.उ. ८।१५।१+	वासुदे. १७	एवं विदित्वा परमात्मरूपं...	
न च प्रमादात् तपतो वाऽप्यलिङ्गात्		प्रयाति शुद्धं परमात्मरूपम्	कैव. २३
(आत्मलब्धिः)	मुण्ड. ३।२।४	न चाभावयतः शान्तिः	भ. गी. २।६६
न च भावविकाराणां सप्ता क च		न चायुक्तस्य भावना	भ. गी. २।६६
न विद्यते	महो. ४।१२	न चाशुश्रूषवे वाच्यं	भ.गी. १।८।६७
न च भूतपदार्थोचसदनन्ततया स्थितम्	महो. २।६६	न चाम्ति वेत्ता मम चित्तदाऽहम्	कैव. २१
न च भूताद्भूतस्य सम्भवोऽस्ति	अ. शां. ३८	न चास्मादुपावरोहेत् । जीवन्मुक्तश्च	
न च मत्स्थानि भूतानि	भ. गी. ९।५	भवति	अव्यक्तो. ९
न च मर्त्यं हि तत्पदम्	अ. पू. ४।२२	न चास्य कश्चिज्जनिता न चाधिपः	श्वेता. ६।९
न च मां तानि कर्माणि निबध्नन्ति	भ. गी. ९।९	न चास्य सर्वभूतेषु	भ. गी. १।१८
न च मां योऽभ्यस्यति	भ.गी. १।८।६७	न चाहं तेष्ववस्थितः	भ. गी. ९।४
न च याति न चायाति न च नेह		न चाहं न च नेतरां.. अनारूपमन-	
न चेह चित् । सैषा चिदमला-		भिन्न्यक्तं सत्किञ्चिदवशिष्यते	महो. २।६४
कारा निर्विकल्पा निरास्पदा	महो. ५।१०२		

न चिरेणाधिगच्छति	भ.गी. ५।६	न जानाति स शीतोष्णं न दुःखं न सुखं तथा	ना. विं. ५३
न चेतनो न च जडो (आत्मा)			
न चैवासन्न सन्मयः	अ. पू. २।२०	न जायते न म्रियते किञ्चिद्वा जगन्मये । न च भावविकाराणां सत्ता कचन विद्यते	महो. ४।१२०
न चेत्समानपुरुषवचने तृतीयप्रभृती- नामुदात्ततमः कश्चिद्भवति	संहितो. ३।१	न जायते न म्रियते कचित्किञ्चित् कदाचन । परमार्थेन विप्रेन्द्र मिथ्या सर्वं तु दृश्यते	महो. ५।१६५
न चेद्वेदीर्महती विनष्टिः । ये तद्विदु- रमृतास्ते भवन्ति	बृ. उ. ४।४।१४	न जायते न म्रियते न म्रियते न म्रियते न म्रियते...सर्वदहनोयमात्मेत्याचक्षते	सुबालो. ९।१४
न चेदिहावेदीन्महती विनष्टिः	केनो. २।५	न जायते न म्रियते न म्रियते न म्रियते न म्रियते... (आत्मा)	आत्मो. ६
न चेर्मदेहमाश्रित्य वैरं कुर्वीत केनचित्	ना. प. ३।४२	न जायते न म्रियते न म्रियते न म्रियते न म्रियते...सोऽचिन्त्यो निर्वर्ण्यश्च पुनात्यशुद्धान्यपूतानि (आत्मा)	आत्मो. ३
न चेमां विद्यामश्रद्धानाय ब्रूयात्	अव्यक्तो. ९	न जायते न म्रियते वा कदाचित्	भ. गी. २।२०
न चेक्षिता नैव च तस्य लिङ्गम् ।	श्रेता. ६।९	न जायते न म्रियते वा विपश्चित्	कठो. २।१८
स कारणं करणाधिपाधिपः	भ. गी. ६।१६	न जायते न म्रियते वा विपश्चित्	भवसं. २।३६
न चैकान्तमनश्नतः	भ. गी. २।६	न जायते न म्रियते वा विपश्चित्	व. सू. ३
न चैतद्विद्याः कतरन्नो गरीयः	नृसिंहो. ९।१०	न जायते न म्रियते वा विपश्चित्	छांदो. ६।११।३
न चेनमिति होचुरितिज्ञूतैवैवमात्मसिद्धम्	भ.गी. २।२३	न जायते न म्रियते वा विपश्चित्	भस्मजा. १।६
न चेनं हेतुव्यन्त्यापः	भ.गी. २।१२	न जायते न म्रियते वा विपश्चित्	ना. प. ९।२०
न चैव न भविष्यामः	गणेशो. ३।६	न जायते न म्रियते वा विपश्चित्	व. सू. ६
न चैवमतः परं किञ्चित्	भ.गी. ५।१५	न जायते न म्रियते वा विपश्चित्	मैत्रा. ४।२
न चैव सुकृतं विभुः	अ. पू. २।२०	न जायते न म्रियते वा विपश्चित्	नटादिप्रेक्षणं द्रुतं प्रमदासुहृदं तथा ।
न चैवासन्न सन्मयः (आत्मा)	अ. पू. ४।२२	न जायते न म्रियते वा विपश्चित्	भक्ष्यं भोज्यमुदक्यां च ध्वन पश्येत्कदाचन
न चोदयो नास्तमयो न हर्षामर्षसंविदः	मैत्रे. ३।१४	न जायते न म्रियते वा विपश्चित्	न तच्छब्दः, न किञ्चब्दः, न सर्वेशब्दः स्वसंवे. ४
न जगत्सर्वद्रष्टाऽस्मि नेत्रादिरहितो- ऽस्त्यहम्	कैव. २२	न जायते न म्रियते वा विपश्चित्	न ततोऽन्यत्र निस्पन्दान्न विज्ञानं विशन्ति ते
न जन्मं देहेन्द्रियबुद्धिरस्ति	गुह्यो. १	न जायते न म्रियते वा विपश्चित्	न ततोऽन्यत्र निस्पन्दान्नालातं प्रविशन्ति ते
न जपो न पूजा न साधनं			
न जरा न मृत्युर्न शोको न सुकृतं			
न दुष्कृतं सर्वं पाप्मानोऽशो			
निवर्तन्तेऽपहतपाप्मा शेष ब्रह्मलोकः	छान्दो. ८।४।१		
न जहाति मृतं वापि सर्वस्यापी			
धनश्रयः (वायुः)	यो. चू. २६		
न जायतस्वप्ररूपोऽहं न सुषुप्तिस्वरूपवान्	ते. विं. ३।४५		
न जायतस्वप्रो न सुषुप्तिर्न वै तुरीया	गणेशो. १।२		
न जातिरात्मनो जातिर्व्यवहार- प्रकल्पिता	निरालं. १२		
(तस्मात्) न जातिर्ब्राह्मणः	व. सू. ५		
न जातु कामः कामानामुपभोगेन क्षान्यति । इविद्या कृष्णवर्त्मैव भूय एवामिषतेते	ना. प. ३।३७		

न तस्याज्यं न तस्याज्यं मोक्षकोऽह-	न तदस्ति विना यत्स्यात्	भ.गी.१०।३९
मविमुक्ते निवसताम् । नाविमुक्ता-	न तद्वासयते सूर्यः	भ.गी.१५।६
त्परमं स्थानम्	न तमभोति कश्चन	आर्षे. ९।२
न तत्पश्यति चिद्रूपं ब्रह्मवस्त्वेव	न तस्मात्पूर्वं न परं तदस्ति न भूतं	
पश्यति । धर्मधर्मित्ववार्ता	नोत भव्यं यदासीत् [अ.शिरः. ३।१४+ बटुको. २५	
च भेदे सति हि भिद्यते	न तस्य कश्चित्पतिरस्तिलोके न चेशिता	
न सत्र चक्षुर्गच्छति न वाग्गच्छति	नैव च तस्य लिङ्गम् [श्वेता. ६।९+ भवसं. २।४३	
न तत्र चन्द्रार्कवपुःप्रकाशते [रुद्रह. ४०+ अ.पू. ४।३०	न तस्य कार्यं करणं च विद्यते न	
न तत्र त्वं न जरया त्रिमेति	तत्समश्चाभ्यधिकश्च दृश्यते [श्वेता. ६।८ + भवसं. २।४४	
न तत्र देवा अदेवाः	न तस्य कुले अन्यो भवति	चाक्षुषो. ३
न तत्र देवाकृपयःपितर ईशते [ब्रह्मो. ३+ त्रि. ता. ५।१	न तस्य कुलेऽन्यो भवति	अक्षयु. ३
न तत्र देवा न देवल्लोका यज्ञा न	न तस्य धर्मोऽधर्मश्च न निषेधो	
यज्ञा वा न माता न पिता न बन्धुर्न	विधिर्न च	पा. ब्र. २८
बान्धवो न स्तेनो न ब्रह्महा...तेनैव	न तस्य क्षीयते विन्दुः कामिन्या-	
मार्गेण जाग्राय धावति सम्राट्	लिङ्गितस्य च । (खेचर्या मुद्रितं	
न तत्र वेशान्ताः पुष्करिण्यः	येन विवरं लम्बिकोर्ध्वतः)	यो. चू. ५७
स्ववन्त्यो भवन्ति	न तस्य प्रतिमा अस्ति यस्य नाम महद्यशः	
न तत्र लोका अलोकाः	[श्वेताश्व. ४।१९+ वा. सं. ३।२।३	
न तत्र रथा न रथयोगा न पन्थानो	न तस्य प्राणा उत्क्रामन्त्यत्रैव सम-	
भवन्ति	वलीयन्ते ब्रह्मैव सन्प्रह्लाप्येति	बृह. ४।४।६
न तत्र सूर्यो भाति न चन्द्रतारकं	[सुबालो. ३।३+ नृसिंहो. ५।२	
नेमा विद्युतो भान्ति कुतोऽयमग्निः	न तस्य रोगो न जरा न मृत्युः	
[सुं. उ. २।२।१०+ श्वेता. ६।१४+ गुह्यका. ४५	प्राप्तस्य योगाग्निमयं शरीरम्	श्वेताश्व. २।१२
न तत्समश्चाभ्यधिकश्च दृश्यते	न तस्य लिप्यते प्रज्ञापयन्त्रभिवास्तुभिः	महो. ५।१०३
[श्वेता. ६।८+ भवसं. २।४४	न तस्य विद्यते कार्यं न लिङ्गं वा	
न तत्समश्चाधिकश्च दृश्यः	विपश्चितः । निर्ममो निर्भयः	
न तत्समा चाप्यधिका च दृश्यते	शान्तो निर्द्वन्द्वोऽवर्णभोजनः	ना. प. ४।३१
न तथा कुर्याद्वायवीमेव सावित्री-	न तस्यानूके भागो अस्ति	३ऐत. २।४।१, २
मनुब्रूयात्	न तस्येशे कश्चन तस्य नाम महद्यशः	महाना. १।१०
न तथा भवतो योगाज्जन्ममृत्यु पुनः पुनः	न तं पश्यति कश्चन तं नायतनं बोधयेत्	बृह. ४।३।१४
न तथा विद्याद्यदहरेव जुहोति तद्दहः	न तानीमानि क्षुद्राण्यसकृदावर्तीनि	
पुनर्मृत्युमपजयति	...भवन्ति	छांदो. ५।१०।८
न तदश्नाति किञ्चन न तदश्नाति	न तापत्रयरूपोऽहं नेषणात्रयवानहम्	ते. बि. ३।४६
कश्चन [बृह. ३।८।८+ सुबालो. ३।२	न तिष्ठन्नहसन्नबुद्धैः...मापमग्नलंपिबेत्	आचम. ३
न तर्कं पठेन्न शब्दमपि (प्रणवंविना)	न तीर्थसेवी नित्यं श्यामोपवास-	
न तदस्ति न यत्राहं न तदस्ति न	परो यतिः । न चाध्ययनशीलः	
तन्मयम् । किमन्यदभिवाञ्छामि	स्यान्न व्याख्यानपरो भवेत्	ना. प. ३।७३
सर्वं सन्निभमयं तनम्	न तु ताहितीयमस्ति, ततोऽन्य-	
न तदस्ति पृथिव्यां वा	द्विभक्तं यत्पश्येत् [बृह. ४।३।२३ + ४।३।३०	

न तु तद्वितीयमस्ति ततोऽन्य-

द्विभक्तं यजिज्रेत्

बृ. उ. ४।३।२४

न तु तद्वितीयमस्ति...यद्वसयेत्

बृ. उ. ४।३।२५

न तु तद्वितीयमस्ति...यद्वदेत्

बृ. उ. ४।३।२६

न तु तद्वितीयमस्ति...यच्छृणुयात्

बृ. उ. ४।३।२७

न तु तद्वितीयमस्ति...यन्मन्वीत

बृ. उ. ४।३।२८

न तु तद्वितीयमस्ति...यत्स्पृश्येत्

बृ. उ. ४।३।२९

न तु तद्वितीयमस्ति...यद्विजानीयात्

बृ. उ. ४।३।३०

न तत्रानन्दा मुदः प्रमुदो भवन्ति

बृ. उ. ४।३।३०

न तु देहादिसत्यत्वबोधनाय

विपश्चिताम् । परिपूर्णमनाद्य-

न्तमप्रमेयमविक्रियम्

अध्यात्मो. ६०

न तु मामभिजानन्ति

भ.गी. ९।२४

न तु मां शक्यसे द्रष्टुं

भ.गी. ११।८

न तुष्ट्यामिशुभप्राप्तौ न खिद्याम्यशुभागमे

अ. पू. ५।५९

न तु सञ्ज्यासिनां कचित्

भ.गी. १८।१२

न तेजो न तमः किञ्चिन्न सन्ध्या

दिनरात्रयः । न सत्तापि न

चासत्ता न च मध्यं हि तत्पदम्

अ. पू. ४।२२

न तेजो न तमस्ततम्

मैत्रे. १।१५

न तेऽत्र देहिनः सन्ति ये तिष्ठन्ति

सुनिश्चलाः

शिवो. ७।१२५

न तेषां धर्मो नाधर्मो न चानृतं

(परमहंसानां)

आश्रमो. ४

न तेषु रमते बुधः

भ.गी. ५।२२

न त्यजन्ति न बाच्छन्ति व्यवहारं

जगद्गतम् । सर्वमेवानुवर्तन्ते पारा-

वारविदो जनाः

महो. ५।१७७

न त्यजेद्यतिमुक्तो यो माधुकर-

मातरम् । वैराग्यजनकं श्रद्धाकलत्रं

ज्ञाननन्दनम्

मैत्रे. २।२३

न त्याज्यमिति चापरे

भ.गी. १८।३

न त्याज्यं कार्यमेव तत्

भ.गी. १८।५

न त्वत्समोऽस्त्यभ्यधिकः कुतोऽन्यः

भ.गी. ११।४३

न त्वहं तेषु ते मयि

भ.गी. ७।१२

न त्वं नेमे जनाधिपाः

भ.गी. २।१२

न त्वं शोचितुमर्हसि [भ.गी. २।२७+ २।३०

न त्वं वेत्थ परन्तप

भ.गी. ४।५

न त्वा कामा बहवो लोलुपन्ते

मैत्रा. ७।९

नत्वा च बहुधा दृष्ट्वा नृसिंहः

नृसिंहो. ४।३

न त्वाभवद्ब्रह्म रि(रु)षा मयस्वि

वा. मं. ३

न त्वेनामसते दद्यात्, सतश्च न

विमानयेत्

संहितो. ३।८

न त्वेवान्यत्कुशलाद्ब्राह्मणं ब्रूयात्

३प्रेत. १।३।४

न त्वेवान्यत्कुशलाद्ब्राह्मणं ब्रूयादिति-

शुभ्र एव ब्राह्मणं ब्रूयात्

३प्रेत. १।४।३

न त्वेवाहं जातु नासं

भ.गी. २।१२

न दण्डधारणेन न मुण्डनेन न

वेपेण न दम्भाचारेण मुक्तिः

ना. प. ५।१७

न दण्डं न कमण्डलुं न शिखां

न यज्ञोपवीतं न चाच्छादनं

चरति परमहंसः

प. हं. ३

न दन्तखादनं कुर्यात्

शिवो. ७।५३

न दन्तधावनाभ्यङ्गं...गुरोः

कुर्वीत पश्यतः

शिवो. ७।१९

न दर्शयेत् सामर्थ्यं दर्शनं वीर्यवत्तरम् ।

स्वल्पं वा बहुधा दुःखं योगी

न व्यथते तदा

१यो. त. ५६

न दर्शयेत्स्वसामर्थ्यं (यस्यकस्यापि)

योगिराट्

१यो. त. ७६

न दृष्टते न छिद्यते न कम्पते न

कुप्यते सर्वदहनोऽयमात्मेत्याचक्षते

सुबालो. ९।१४

न दहते शरीरं च प्रविष्टस्याग्निमण्डले

१ यो. त. ९४

न दानेन न चेज्यया

भ.गी. ११।५३

न दारपुत्राभिलाषी लक्ष्यालक्ष्य-

निर्वर्तकः । परित्राट् परमेश्वरो भवति याज्ञव. ३

न दिवा जागरितव्यं सुप्तव्यं नैव

रात्रिभागेषु । रात्रावहनि च

सततं शयितव्यं योगिना नित्यम्

अमन. २।१०८

न दिवा प्रावृत्तशिरा रात्रौ प्रावृत्त्य

पर्यटेत्

शिवो. ७।६०

न दिवारात्रिविभागो न संवत्सरादि-

कालविभागः...देव एको

नारायणो न द्वितीयोऽस्ति

त्रि.म.ना. १।५

नदीपुलिनशायी स्याद्देवागारेषु

(वा स्वपेत्) बाह्यतः । नात्यर्थं

सुखदुःखाभ्यां शरीरमुप(धात)-

तापयेत् [२सङ्ख्यासो.११+

[कठश्रु. ६+कुंडि.११।+

नदीवेगो निश्चलश्चेत्केनापीदं भवेज्जगत्

न दुःखं न सुखं भावं न मायाप्रकृतिस्तथा

न दुःखेन विना सौख्यं

न दृश्यं न दृश्यं न दृश्यम्

न दूरं नान्तिकं नाङ्गं नोदरं न

किरीटकम्

न दृष्टेर्दृष्टारं पश्ये:

न देयं च भलाश्चाय नाभक्ताय कदाचन

न देवताप्रसादग्रहणम् (यते:)

न देवः स्वात्मनः परः

न देवोत्सवदर्शनं कुर्यात् (यति:)

न देशं नापि कालं वा न शुद्धिं

वाऽप्यपेक्षते (आत्मा)

न देहं न मुखं घ्राणं न जिह्वा न च

तालुनी (ब्रह्मैव सर्वम्)

न देहादित्रयोऽस्म्यहम्

न देहान्तरदर्शनं, प्रपञ्चवृत्ति

परित्यज्य...दूरतो वसेत्

न देहो न च कर्माणि सर्वं ब्रह्मैव

केवलम् । न भूतं न च कार्यं च...

न द्यौर्नान्तरिक्षं न पृथिवी....ज्ञान-

रूपमानन्दमयमासीत्

न द्वितीयोऽस्ति कश्चित्

[+त्रि. म. ना.१।५+२।८

न द्वेष्टि सम्प्रवृत्तानि

न द्वेष्ट्यकुशलं कर्म

न धनान्युपकुर्वन्ति न मित्राणि न

बान्धवाः । न कायकेवलैर्धुर्ये न

तीर्थायतनाश्रयः

(तस्मात्) न धार्मिको ब्राह्मणः

न ध्यानं च न च ध्याता न ध्येयो

ध्येय एव च

न ध्यानं नोपासनं न लक्ष्यं

नालक्ष्यं (परिग्रहेत्)..जात-

रूपधरश्चरेदात्मानमन्विच्छेत्

न ध्यायेत्साधुसाधु वा । आत्मा-

गमोऽनयावृत्त्याविचरेज्जडवन्मुनिः ना. प. ५।३६

कठश्रु. २६

ते. बि. ६।८८

ते. बि. ६।५

शिवो. ७।११८

ग. शो. २।३

ते. बि. ६।७

बृह. ३।४।२

सूर्यता. १।१२

१सं.सो.२।५९

यो.शि.२।२०

ना.प. ७।१

आत्मो. ७

ते. बि. ६।६

ते. बि. ३।४५

ना.प. ७।१

ते. बि. ६।१०५

अव्यक्तो. १

नारा. २

भ.गी.१४।२२

भ.गी. १८।१०

महो. ४।२८

व. सू. ८

ते. बि. १।१०

ना. प. ३।८७

न नखांश्च नखैर्विध्यात्

न नभो घटयोगेन सुरागन्धेन

लिप्यते । तथात्मोपाधियोगेन

तद्धर्मो नैव लिप्यते

न नमस्कारो न स्वाहाकारो न

निन्दानस्तुतिर्यादृच्छिको भवेत्

न नमस्कारो न स्वाहाकारो न

स्वधाकारो न निन्दास्तुति-

र्यादृच्छिको भवेत्

न नरेणावरेण प्रोक्त एष सुविशेषो

बहुधा चिन्त्यमानः

न नाशयेद्बुधो जीवनपरमार्थमति-

र्यतिः । नित्यमन्तर्मुखः स्वच्छः

प्रशान्तात्मा स्वपूर्णधीः

न नाहं ब्रह्मेति व्यवहरेत् किन्तु

ब्रह्माहमस्मीत्यजस्रं जामत्स्वप्न-

सुषुप्तिषु

न निजं निजब्रह्मात्यन्तःकरण-

जृम्भणात् । अन्तःकरणनाशेन

संविन्मात्रस्थितो हरिः

न निद्रां नैव च स्वप्नं तुयें पश्यन्ति

निश्चिताः

न निरभिर्न चाक्रियः

न निरोधो न चोत्पत्तिः

न निरोधो न चोत्पत्तिर्न बन्धो न च

ज्ञासनम । न मुमुक्षा न मुक्तिश्च

इत्येषा परमार्थता

न निरोधो न चोत्पत्तिर्न बन्धो न च

साधकः।...इत्येषा परमार्थता

[त्रि.ता.५।१०+

न निर्गता ब्रह्मातात्ते द्रव्यत्वाभावयोगतः अ. झां. ५०

न निर्गतास्ते विज्ञानाद्रव्यस्याभावयोगतः अ. झां. ५२

न निवृत्तानि काङ्क्षति

न नोऽद्य कञ्चनाश्रुतमममविज्ञात-

मुदाहरिष्यति

नन्वागतं पुण्येनानन्वागतं पापेन

तीर्णो हि तदा सर्वाङ्गोक्तान्

हृदयस्य भवति

न पतन्ति विपर्यये

शिवो. ७।५४

अध्यात्मो. ५२

प. हं. ८

ना.प. ३।८७

कठो. २।८

ना.प. ६।४२

ना. प. ६।२

स्कन्दो. २

आगम. १४

भ. गी. ६।१

वेतव्य. ३३

त्र. बि. १०

२आत्मो. ३१

१ अवधू. ८

अ. झां. ५०

अ. झां. ५२

भ.गी.१४।४०

छान्दो. ६।४।५

बृह. ४।३।२२

अ. झां. ४६

न पद्मपामुल्लिखेद्भूमिं न पन्थानो भवन्त्यथ रथान्नययोगान् पथः सृजते न परस्मा एतद्दहः शंसेत् न परस्मे महाव्रतेन स्तुवीत न परा सम्पद्यमाना नो एव परेति न परिब्राण्णामसङ्कीर्तनपरो यद्यत्कर्म करोति तत्तत्फलमनुभवति न पश्यन्मृत्युं पश्यति, न रोगं नोत दुःखताम् न पाणिपादचपलो न नेत्रचपलो यतिः । न च वाक्चपलश्चैव ब्रह्मभूतो जितेन्द्रियः न पाणिपादवाक्चक्षुःश्रोत्रशिभ्रगुदो- दरैः । चापलानि न कुर्वीत.. न पादौ धावयेत्कांस्ये न पीतं नपीतं नपीतं (गणेशं मन्यन्ते) न पीयूषं पतस्यमौ न च वायुः प्रधावति । (जालंधरेबन्धे) न पुण्यपापे मम नास्ति नाशो न जन्म देहेन्द्रियबुद्धिरस्ति न पुनरावर्तन्ते हुताशनप्रतिष्ठं हविरिव (मुक्ताः) नपुंसककुमारस्य स्त्रीसुखं चेद्भवेज्जगत् । निर्मितः शशगृहेण रथश्चे- ज्जगदस्ति तत् न पृथक्पृथगहं न सर्वं स सर्वं ... नैव परिग्रहेत न पृथक्पृथक्किञ्चित् न प्रकाशोऽहमित्युक्तिर्यत्प्रकाशैक- बन्धना । स्वप्रकाशं तमात्मान- मप्रकाशः कथं स्पृशेत् न प्रज्ञं नाप्रज्ञं [ग.शो.१।४+ न प्रज्ञं नाप्रज्ञं न प्रज्ञानघनमदृष्टम- व्यवहार्यमप्राप्तमलक्षणमचित्य- मव्यपदेइयमेकात्म्यप्रत्ययसारं प्रपञ्चोपशमं शान्तं शिवमद्वैतं चतुर्थं मन्यन्ते स आत्मा स विज्ञेयः न प्रज्ञानघनं न प्रज्ञं नाप्रज्ञम्	शिवो. ७।५४ बृ.उ.४।३।१० ३ऐत. २।४।२ ३ऐत. २।४।२ आर्षे. ८।३ १सं.सो.२।५९ मैत्रा. ७।११ याज्ञव. २१ शिवो. ७।५८ शिवो.७।४९ ग.शो. २।३ ध्या. बि.७९ कैव. २२ भस्मजा.२।१५ ते.बि. ६।९० प. हं. ९ वैतथ्य. ३५ वराहो. २।९ रामो. २।४ नृ. पू. ४।२ माण्डू. ७	न प्रज्ञो नाप्रज्ञोऽपि नो विदितं वेद्यं नास्तीत्येतन्निर्वाणानुशासनम् न प्रत्यगब्रह्मणोर्भेदं कदापि ब्रह्मसर्गयोः । प्रज्ञया यो विजानाति स जीव- न्मुक्त इष्यते न प्रत्यङ्मुनिमाचामेन्न निष्ठीवेत् न प्रतिगृह्णन्तः शतसंवत्सराभिः क्रियाभिर्यजन्त आत्मानं प्रार्थयन्ते न प्रतिष्ठां लोकमतिनयेत् न प्रत्यसंज्ञाऽस्तीत्यरे ब्रवीमीति होवाच न प्रसिद्धयेदकर्मणः न प्रसृतेनासुरान् पराभावयन् न प्रहृष्येत्प्रियं प्राप्य न प्राणेन नापानेन मर्त्यो जीवति कश्चन । इतरेण तु जीवन्ति यस्मिन्नेतावुपाश्रितौ न प्रेत्य संज्ञाऽस्ति न बद्धोऽस्मि न मुक्तोस्मि ब्रह्मैवास्मि.. न बन्धुवर्गो न च रूपभावो न मातृपत्न्यौ ध्रुवं निश्चयोऽस्ति न बद्धो न च साधकः न बहिःप्रज्ञं नोभयतःप्रज्ञं समाङ्ग एकोनविंशतिमुखः न बहिः प्राण आयाति पिण्डस्य पतनं कुतः । पिण्डपातेन या मुक्तिः सा मुक्तिर्न तु हन्यते न बहुश्रुतेन न बुद्धिज्ञानाश्रितेन न मेधया...आत्मानमुपलभन्ते न बाह्यदेवताभ्यर्चनं कुर्यात् (यतिः) न बाह्यदेवार्चनं कुर्यात् न बाह्ये नापि हृदये सद्रूपं विद्यते मनः । यदर्थं प्रतिभानं तन्मन इत्यभिधीयते न विमेति कदाचन न विमेति कुतश्चन न बुद्धिमेवं जनयेत् न बुद्धिर्न विकल्पोऽहं न देहादि- त्रयोऽस्त्वहम्	सुबालो. ५।१५ अध्यात्मो. ४६ छांदो. २।१२।२ आश्रमो. २ छान्दो. १।८।७ बृह. २।४।१२ भ. गी. ३।८ सहस्रै. १ भ.गी. ९।२० कठो. ९।५ बृह. ४।५।१३ अ. पू. ५।६८ अनु. सा. ५ वैतथ्य. ३३ श्रीवि.ता. १।७ यो.शि. १।१६२ सुबालो. ९।१५ १सं.सो. २।५९ ना. प. ७।१ महो. ४।५१ तैत्ति. २।४ तैत्ति. २।९ भ.गी. ३।२६ ते. बि. ३।४५
--	---	--	---

न ब्रह्मा नेशानो नापो नाग्निर्न
वायुर्मे द्यावापृथिवी

चतुर्वे. १

न ब्रह्मा नेशानो नापो नाग्नीषोमौ
..न सूर्यो न चन्द्रमाः (नासीरन्) महो. १।६

न ब्रह्मा नो विष्णुर्नाथ रुद्रो नेश्वरो
न बिन्दुर्नो कलेति

स्वसंवे. १

न भगव इति वेत्थ यथा पुनरा-
वर्तन्ताऽइति

छांदो. ५।३।२

न भयं न सुखं दुःखं तथा मानाव-
मानयोः । एतद्भावविनिर्मुक्तं

ते. बि. १।१४

तदब्राह्मं ब्रह्म तत्परम्
न भवत्यमृतं मर्त्यं न मर्त्यममृतं तथा ।

प्रकृतेरन्यथाभावो न कथञ्चि-
द्भविष्यति [अ.शां.७+

अद्वैत. २१

नभश्च पृथिवी चैव

भ. गी. १।१५

नभसोऽन्तर्गतस्यतेजसोऽशमात्रमेतत्

मैत्रा. ३।३५

नभस्थं निष्कलं ध्यात्वा मुच्यते

भवबन्धनान् । अनाहतध्वनि-

युतं हंसं यो वेद हृद्गतम्

त्र. वि. २०

नभस्स्थः सूर्यरूपोऽग्निर्नाभिमण्डल-
माश्रितः

यो. शि. ५।३०

नभस्स्पृशं दीप्तमनेकवर्णं

भ. गी. १।१२४

न भूतं न भविष्यच्च चिन्तयामि..

अ. पू. ५।५७

न भूतं नोत भव्यं यदासीत्

[अ. शिरः. ३।१४+

बटुको. २५

न भूमिरापो न च वह्निरस्ति..

कैव. २३

नभूमौविन्यसेत्पादमन्तर्धानंविनागुरुः

शिवो. ७।४७

न मेतव्यं पृच्छतेति होवाच

कैशाऽनुब्रूयेश एवात्मेति

नृसिंहो. ५।१०

नम आदित्येभ्यश्च विश्वेभ्यश्च देवेभ्यो

...लोकं मे यजमानाय विन्दत

छां. २।२४।१४

नम आदित्याय दिविक्षिते... यज-

मानाय घेहि

मैत्रा. ६।३५

नम आनन्दस्वरूपिणे नमस्तद्गुप्ते

सामर. ८२

नम उदीच्यै दिशे, याश्च देवता

एतस्यां...

सहवै. २४

नम ऋषिभ्यो नमःकुल्येभ्यः प्रकुल्येभ्यः ग. पू. १।५
न मतेर्मेन्तारं मन्वीथाः...एष त

आत्मा सर्वान्तरः

बृह. ३।४।२

न मत्तोऽन्यत्, अहमेव सर्वम्

भस्मजा. २।१३

न मध्यं नादि नान्तं वा न सत्यं

न निबन्धनम्

ते. बि. ६।५

न मनो नेन्द्रियोऽस्म्यहम्

ते. बि. ३।४४

न मनो विजिज्ञासीत् मन्तारं विद्यात्

कौ. त. ३।८

न मन्त्रं न ध्यानं नोपासितं च न

लक्ष्यं नालक्ष्यं न पृथक्पृथगहं

प. हं. ९

न मन्वीरज्ञ विजानीरन्यदा वाव ते

स्मरेयुरथ शृणुयुरथ मन्वीरन्वि-

जानीरन्

छां. ७।१३।१

न ममेति विमुच्यते

शिवो. ७।११४

नमश्चण्डिकायै महासिद्धलक्ष्म्यै

वनदु. २६

नमस्कारेण योगेन मुद्रयाऽऽरभ्य

चार्चयेत्

प्र. बि. ५६

नमस्कुर्यात्सदा गुरुम्

शिवो. ७।७

नमस्कृत्वा भूय एवाह कृष्णं

भ.गी. १।१३५

नमस्तुभ्यं परेशाय नमो मह्यं

शिवाय च

१सं.सो. २।३२

नमस्तुभ्यं वयं त इति ह प्रजापति-

देवाननुशशास

नृसिंहो. ५।१०

नमस्ते अस्तु भगवति

देव्यु. १२

नमस्ते अस्तु मा मा हिंसीः

वनदु. १६०

नमस्ते अस्तु बाहुभ्यामुतोत इषवे

नीलरु. १।४

नमस्ते अस्तु सुहवो म एभि

चिन्त्यु. १।४।३

नमस्तेगणपतये । त्वमेव...तत्त्वमसि

गणप. १

नमस्ते तुरीयाय दर्शताय पद्माय

परोरजसे सावदीम्

बृह. ५।१४।७

नमस्ते नमः सर्वं ते नमो नमः शिशु-

कुमाराय नमः

सहवै. २३

नमस्ते परारूपे नमस्ते पद्मन्तीरूपे

...नमस्ते नमस्ते

अ. मा. ५

नमस्ते भवभामाय

नीलरु. १।४

नमस्ते वायो । त्वमेव प्रत्यक्षं ब्रह्मासि तेति. १।१३

नमस्ते क्षारदे देवि काश्मीरपुर-
वासिनि ।...विद्यादानं च देहि मे सरस्व. २६
नमस्तेऽस्तु ब्रह्मन्स्वस्ति मेऽस्तु... कठो. ११९
नमस्तेऽस्तु भगवन् प्रसीदेति होचुः नृसिंहो. ९।१०
नमस्तेऽस्तु याज्ञवल्क्य यो म
एतं व्यबोचः बृह. ३।८।५
नमस्तेऽस्तु याज्ञवल्क्यानुमाशाधीति बृह. ४।२।१
नमस्त्वमर्थो(र्था) विज्ञेयो रामस्त-
त्पदमुच्यते । असीत्यर्थं चतुर्थी
स्यादेवं मंत्रेषु योजयेत् रामर. ५।१४
नमस्तेऽस्त्विमं विदेहा अयमहमस्मि बृह. ४।२।३
नमस्वन्तश्च मां भक्त्या भ.गी. ९।१४
नमस्याम धूर्तरमृतं मृतं चतुर्वे. ८
न महद्वाचो, विग्लापनं गिरा..
नोऽस्यदर्शनं तीर्थयात्रावृत्तिः ना. प. ५।६
नमः कमलनेत्राय... कमलापतये नमः गो. पू. ४।६
नमः कल्याणनिधये नमस्तुभ्यं नमोनमः सामर. ४१
नमः परं सुविज्ञेयं पूर्णानन्दैककारणम् ।
सदा नमन्ति हृदये सर्वे देवा
मुमुक्षवः रामो. ५।३
नमः परमशक्तिभ्यः [प्रभो. ६।८+ मुंड. ३।२।११
नमः पापप्रणाशाय...तृणावर्तासुहारिणे गो. पू. ४।११
नमः पुरस्तादथ पृष्ठतस्ते भ. गी. ११।४०
नमः पृथिव्यै स्वाहा चित्त्यु. ५।२
नमः प्रजापतये नमो ब्रह्मणे जार्वे. १०।४
नमः प्रतीच्यै दिक्षे याश्च देवतापतस्यां
प्रतिसंबसन्त्येताभ्यश्च नमः सहवै. २४
नमः प्राच्यै दिक्षे याश्च देवतापतस्यां
प्रतिसंबसन्त्येताभ्यश्च नमः सहवै. २४
नमः शान्तात्मने तुभ्यं मैत्रा. ५।४
नमः शिवाय गुरवे सच्चिदानन्दमूर्तये निरा. १
नमः शिशुकुमाराय सहवै. २३
नमः सवित्रे प्रसवित्रे नमो भोष्याय ग. पू. १।५
न मातृवधेन न पितृवधेन न स्तेयेन
न भूणहस्यया नास्य पापं च
न चक्रवो मुखामीलं वेत्तीति कौ. व. ३।१
न कामनीरयित्वा ब्राह्मणा ब्रह्म..
वदेयुरब्रह्म तत्त्वमात् २प्रणवो. ८
न मामभ्येति जरिता म कश्चन वा. मं. २०
४१

नमामि त्वामहं देवी..महाकारुण्य-
रूपिणीम् देव्यु. १९
नमामि दशमं स्थानमहमेकादशं
स्थानं (जानीयात्) नृ. पू. २।३
न मामिमे नूनमित्था पथो विदुः वा. मं. ६
नमामि यामिनीनाथलेखालंकृत-
कुन्तलाम् । भवानीं भवसन्ताप-
निर्वापणसुधानदीम् सरस्व. ३०
नमामीत्याह यथा यजुरेवैतत् अव्यक्तो. ३
नमाम्यनमाम्यहमनहं नृसिंहानुष्टु-
भैव बुबुधरे नृसिंहो. ६।१
न माया प्रकृतिस्तथा ते. बि. ६।५
न मामभ्येति परि गोभिराभिः वा. मं. २०
न मांसं समन्नीयात् सहवै. १२
न मां कर्माणि लिम्पन्ति भ. गी. ४।१४
न मां दुष्कृतिनो मूढाः भ. गी. ७।१५
न मांसचक्षुषा द्रष्टुं ब्रह्मभूतः
स शक्यते भवसं. ३।७
न मीमांसा-तर्क-ग्रह-गणित-सिद्धांत-
पठनैः.. तत्त्वावाप्तिर्निजगुरुमुखा-
देव हि भवेत् भमन. १।५
न मुखेन भवेदग्निं..न लब्धयेत् शिवो. ७।६९
न मुमुक्षानमुक्तिश्च इत्येषा परमार्थता प्र. बि. १०
न मुमुक्षुर्न वै मुक्त इत्येषा परमार्थता
(वैतथ्यभाष्ये. ३३) रत्नात्मो. ३
न मे कर्मफले स्पृहा भ.गी. ४।१४
न मे चित्तं न मे बुद्धिः...न मे देहः..
न मे किंचिदिदं...न मे श्रोत्रं..
न मे तुरीयमिति यः स ते. बि. ४।७-११
जीवन्मुक्त उच्यते
न मे ज्ञाता न मे ज्ञानं न मे ज्ञेयं
न मे स्वयम् । न मे तुभ्यं न मे मयां
न मे त्वं च न मे त्वहम् ते. बि. ४।२८
न मे देहेन सम्बन्धो मेवेनेव विहा-
यसः । अतः कुतो मे तद्धर्मा
जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु कुंडि. १५
न मे द्वेष्योऽस्ति न प्रियः भ.गी. ९।२९
न मेधया न बहुधा श्रुतेन । यमेवैष
वृणुते तेन लभ्यस्तस्यैव आत्मा मुण्ड. ३।२।१

न मे ष्याता न मे ष्येयं न मे ष्यानं
 न मे-मनुः । न मे शीतं न मे चोष्णं
 न मे तृष्णा न मे क्षुधा ते. बि. ४।१८
 न मेऽनाश्वानुत दाश्वानजप्रभीत वा. मं. २०
 न मेऽन्तरायो न च कर्मलोपः हेरम्बो. १३
 न मे पार्थास्ति कर्तव्यं भ.गी. ३।२२
 न मे पुण्यं न मे पापं न मे कार्यं न
 मे शुभम् । न मे जीव इति स्वात्मा
 न मे किञ्चिज्जगद्यम् ते. बि. ४।१४
 न मे बन्धो न मे जन्म न मे
 वाक्यं न मे रविः ते. बि. ४।१३
 न मे बन्धो न मे मुक्तिर्न मे शास्त्रं
 न मे गुरुः आत्मप्र. २०
 न मे भक्तः प्रणयति भ. गी. ९।१३
 न मे भोगस्थितौ वाञ्छा १सं. सो. २।३५
 न मे मित्रं न मे शत्रुर्न मे मोहो
 न मे जयः । न मे पूर्व न मे पश्चा-
 न मे चोर्ध्वं न मे दिशः ते. बि. ४।१९
 न मे वक्तव्यमल्पं वा न मे श्रोतव्य-
 मण्वपि । न मे गन्तव्यमीषद्वा.. ते. बि. ४।२०
 न मे बिदुः सुरगणाः भ. गी. १०।२
 न मे स्तेनो जनपदे न कुर्योनमद्यपः छांदो. ५।११।५
 नमो अस्तु ब्राह्मणेभ्य इति ह स्माह
 ...माण्डूकेयः [३ऐत. १।३।४+ १।४।३
 नमो अस्तु सर्पेभ्यो ये के च
 पृथिवीमनु [वनदु. ४८, ६१, ७३+
 [क्र. खि. ७।५५।१०+ वा. सं. १३।६
 न मोक्षो नमसः पृष्ठे न पाताले न
 मूतले । सर्वाशासङ्क्षये चेतःक्षयो
 मोक्ष इतीष्यते अ. पू. २।२३
 नमो गङ्गायमुनयोर्मध्ये ये वसन्ति
 ते मे प्रसन्नास्त्वजश्चिरं जीवितं
 वर्धयन्ति सहवै. २४
 नमो गुह्यतमाय च मैत्रा. ५।४
 नमोऽग्नये, नम इन्द्राय, नमः प्रजापतये आप्ते. १०।४
 नमोऽग्नये पृथिवीक्षिते.. यजमानाय धेहि मैत्रा. ६।३५
 नमोऽग्नये पृथिवीक्षिते लोकक्षिते
 लोकं मे यजमानाय विन्दैष
 यैः यजमानस्य लोक एतास्मि छांदो. २।२४।५

नमोऽग्नयेऽप्सुमते नम इन्द्राय महाना. ५।१७
 नमो ज्ञाननिर्वाणदात्रे नम आनन्द-
 स्वरूपिणे सामर. ८२
 नमो वक्षिणायै दिशे याश्च
 देवता एतस्यां.. ताभ्यश्च नमः सहवै. २४
 नमो दानधर्मदात्रे नमः सुखरूपिणे सामर. ८२
 नमो दिवे । नमः पृथिव्यै स्वाहा चिन्त्यु. ५।२
 नमो देवेभ्यः स्वधा पितृभ्यो
 भूर्भुवः सुवरत्नमोम् महाना. ७।१
 नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः देव्यु. ५
 नमोऽधरायै दिशे याश्च देवता एतस्यां.. सहवै. २४
 नमोऽनन्तविहाराय नमस्ते रसरूपिणे सामर. ४२
 नमोऽनन्ताय महते वैकुण्ठाय श्रीमते.. सामर. ७९
 नमो नमश्च मन्त्राश्च इतिहा. १००
 नमो नमस्तेऽस्तु सहस्रकृत्त्वः भ. गी. १।१३९
 नमो नारायणायेति तारकं चिदात्मकं.. तारसा. १।३
 नमो नारायणायेति सप्ताक्षरं भवति ना. पू. ता. ३।१
 नमो अस्तु नीलशिखण्डाय.. नीलरु. २।२
 नमो ब्रह्मण इति परिधानीयां त्रिरन्वाह सहवै. १७
 नमो ब्रह्मणे नमस्ते वायो तै. उ. १।१+१।२
 नमो ब्रह्मणेऽथर्वपुत्राय मीढुपे ग. पू. १।१
 नमो ब्रह्मणे धारणं मे अस्त्वनिराकरणं महाना. ७।७
 नमो ब्रह्मणे नमः पृथिव्यै नमोऽद्रयो
 नमोऽग्नये नमो वायवे नमो गुरुभ्यः कौलो. शां. पा.
 नमो ब्रह्मणे नमोऽअस्त्वग्नये नमः
 पृथिव्यै नम ओषधीभ्यः वनदु. १६०
 [+ सहवै. १६+ तै. आ. २।१२।१
 नमो ब्रह्मणे नमो ब्राह्मणेभ्यः... ग. पू. १।५
 नमो ब्रह्मणे ब्रह्मपुत्राय तुभ्यं ग. पू. १।२
 नमो ब्रह्मणे सर्वक्षिते...
 यजमानाय धेहि मैत्रा. ६।३५
 नमो भगवति महामाये कालि.. वनदु. २६
 नमो भवाय नमः शर्वाय नीलरु. ३।४
 नमो महं परेशाय नमस्तुभ्यं क्षिबाय
 च । किं करोमि क गच्छामि किं
 गृहामि त्यजामि किम् वराहो. ५।३५
 नमो मित्राय भानवे मृत्योर्मा पाहि सूर्यो. ६
 नमो रसात्मने नमो रसकण्ठरूपिणे सामर. ८२

नमो रुचाय ब्राह्मणे [चिन्त्यु. १३।२

[वा. सं. ३१।२०+

नमो रुद्राय विष्णवे सृष्ट्युमे पाहि

नमो वयं ब्रह्मिष्ठाय कुर्मः

नमो वाचे नमो वाचस्पतये नमो

विष्णवे ब्रूते (महते) करोमि

नमो वामस्तु शृणुत५ इवं मे

नमो वाऽन्तरायै दिशे, याश्च देवता

एतस्यां प्रतिवसन्ति ताभ्यश्च नमः सहवै. २४

नमो विज्ञानरूपाय परमानन्दरूपिणे ।

कृष्णाय गोपीनाथाय गोविन्दाय

नमो नमः

नमो वायवेऽन्तरिक्षक्षिते लोकक्षिते

लोकं... लोक एतास्मि

(ॐ) नमो विश्वरूपाय विश्व-

स्थित्यन्तहेतवे । विश्वेश्वराय

विश्वाय गोविन्दाय नमोनमः

नमो वेदादिरूपाय ॐकाराय नमो

नमः । रमाधराय रामाय

श्रीरामाय तममूर्तये

नमो वोऽस्तु भगवतेऽस्मिन्धात्रि

केन वः सपर्यामेति

नमो प्रातपतये नमो गणपतये...

वरदमूर्तये नमोनमः

नमोऽस्तु गुरवे तुभ्यं सहजानन्द-

रूपिणे । यस्य वाक्यामृतैर्हन्ति..

नमोऽस्तु ते देववर प्रसीद

नमोऽस्तु ते सर्वत एव सर्वं

नमोस्तु मम कोपाय स्वाश्रयज्वालिते..

याज्ञव. २४

नमो हिरण्यबाहवे हिरण्यवर्णाय

नम्यन्तेऽस्मै कामाः, तद्गच्छेत्युपासीत ।

ब्रह्मवान्भवति

न म्रिये न च जीवामि.. अहं न किञ्चि-

चिदिति मत्वा धीरो न शोचति

न स्तेच्छमूर्खपतितैः.. क्षुद्रैः

सह न संभवेत्

न यतेर्देवपूजनोत्सवदर्शनम्

न यतेर्देवपूजा नोत्सवदर्शनं

तीर्थयात्रावृत्तिः

तै.आ. ३।१३।२

महाना. १६।९

बृह. ३।१।२

सहवै. १६

चिन्त्यु. १४।३

सहवै. २४

गो. पू. ४।९

छांदो. २।२४।९

गो.पू. ४।४

रा. पू. ४।१३

सहवै. ११

गणप. १०

अमन. २।९

भ.गी. ११।३१

भ.गी. ११।४०

महाना. १०।१९

तैत्ति. ३।१०।४

अ. पू. ५।९१

शिवो. ७।८५

१ सं.सो. २।५९

ना. प. ५।६

न यतेः किञ्चित्कर्तव्यमस्ति,

अस्ति चेत्सांकर्यम् । तस्मा-

न्मननादौ सङ्ख्यासिनामधिकारः

(अथ) न यदाभ्यात्यमन्ता-

ऽश्रोताऽऽप्रष्टा... भवति

नयनात्तमः स वै हरः

नयुक्तदर्शनं गत्वाकालस्यानियमाद्रौ

न येषु जिह्वामनृतं न माया च

न योगशास्त्रप्रवृत्तिः ... नेतरशास्त्र-

प्रवृत्तिर्येतेरस्ति

न योत्स्य इति गोविदं

न योत्स्य इति मन्यसे

नरके नियतं वासः

नरके यानि दुःखानि... प्राप्यन्ते

नारके राजंस्तेषां सङ्ख्या न विद्यते

न रक्तं न रक्तं न रक्तम्

न रक्तमुल्बणं वस्त्रं धारयेत्

नरशृङ्गेण नष्टश्चेत्कश्चिदस्त्विद-

मेव हि । गन्धर्वनगरे सत्ये

जगद्भवति सर्वदा

न रश्मयः प्रादुर्भवन्ति

न रंसं न च गन्धाख्यमप्रमेय-

मनूपमम् [अ. पू. ५।७३+

न रसायनपानेन न लक्ष्म्यालिङ्गि-

तेन च । न तथा सुखमाप्नोति

शमेनान्तर्यथा जनः

नराणां च नराधिपम्

नरान्यशून्मुग्धानागान् हयान् गोव्रजा-

न्सूर्यान्.. विलोकयति स्म.. (ब्रह्मा)

न रात्रौ न च मध्याह्ने सन्ध्ययोर्नैव

पर्यटन् (पर्यटेत् सदा योगी

वीक्षयन्वसुधातलम्)

न रूपं न नाम न गुणं न प्राप्यं

गणेशं मन्यन्ते

न रूपं विजिज्ञासीत् रूपविदं विद्यात्

न रोगं नोत् दुःखता५ सर्व५

इ पश्यः पश्यति

ना. प. ९।८

मैत्रा. ६।११

ग. शो. ३।४

अ.शां. ३४

प्रश्नो. १।१६

१ सं.सो. २।५९

अ. गी. २।९

अ. गी. १८।५९

अ. गी. १।४४

भवसं. १।६

ग. शो. २।३

शिवो. ७।५०

ते. बि. ६।७५

३ ऐत. ३।४।३

जा.द. ९।४

महो. ४।३१

अ.गी. १०।२७

ग. शो. ३।६

ना. प. ४।१९

ग. शो. २।३

कौ. त. ३।८

छांदो. ७।२६।२

न रोगो मरणं तस्य न निद्रा न
 क्षुधा तृषा । न च मुच्छा भवे-
 तस्य यो मुद्रां वेत्ति खेचरीम्
 नतं भृग्वज्जिरोविज्ञः सोमः पातव्य
 ऋत्विजः पराभवन्ति
 न लक्ष्यते स्वभावोऽस्याः (भुत-
 मायायाः) वीक्ष्यमाणैव नश्यति
 न लिङ्गाकर्षणं कुर्यात्
 न लिप्यते कर्मणा पापकेन
 न लिप्यते लोकदुःखेन बाह्यः
 न लोकं नावलोकनं च बाधको
 न चाबाधकः
 न लक्ष्यं नालक्ष्यं न पृथक्पृथक्
 नवद्वारे पुरे देही
 न वयं विद्या इति होचुस्ततो यूयमेव
 स्वप्रकाशा इति होवाच
 नव योनीर्नव चक्राणि दक्षिरे नवैव
 योगा नत्र योगिन्यश्च
 नवरात्रलयेनापि...वाचां
 सिद्धिर्भवेत्तस्य
 न वर्धते कर्मणा नो कनीयान्
 नक्वक्तुं तु रुद्राक्षं नवशक्त्यधि-
 दैवतम् । तस्य धारणमात्रेण
 प्रीयन्ते नव शक्तयः
 नवशक्ति(मयं)रूपं श्रीचक्रम्
 न वशो हर्षशोकाभ्यां स
 समाहित उच्यते
 नवसुत्रान् परिचर्चितान् , तेऽपि
 यद्गच्छ चरन्ति
 नवशक्तिमितिबुद्धी सम्पद्यमाना..
 नवस्वैव हि चक्रेषु लयं कृत्वा...
 न वक्तव्याः श्राद्धकर्मवहिकृताः
 नक्वक्तुं वहाधारं त्रिलोक्यं व्योम-
 पञ्चकम् । सम्यगेतन्ना जानानि
 स योगी नामतो भवेत्
 नवदूर्वासदृशी त्रियेऽस्तु दुर्गा
 न वदेद्यस्य कस्यापि किन्तु
 शिष्याय तां वदेत्

यो. चू. ५३

२प्रणवो. २०

महो. ५।११२

शिवो. ७।५५

बृह. ४।४।२३

कठो. ५।११

प. हं. ९

प.हं. ८

भ.गी. ५।१३

नृसिंहो. १।८

त्रिपुरो. २

अमन. १।५९

बृह. ४।४।२३

रु. जा. ३४

भावनो. २

अ. पू. १।३७

पा. प्र. ४

१प्रेत. ३।६।२

योगरा. ५

इतिहा. ७२-७६

मं. प्रा. ४।१

वनदु. १

ना. पू. ता. ३।२

नवद्वारमल्लार्व (देहं)...दुर्गधं
 दुर्मलोपेतं स्पृष्ट्वा स्नानं विधीयते
 नवद्वारं पुरं कृत्वा गवाक्षाणीन्द्रिया
 ण्यपि । सा पश्यत्यस्ति वहति..
 नवद्वारे पुरे देही हंसोल्लेलायते वहिः
 नवद्वारे पुरे देहे ममत्वं च..
 न वधेनास्य हन्यते [छांदो. ८।१।५
 नवप्रसूतस्य परादयं चाहमिदं मम ।
 इति यः प्रत्ययः स्वस्थस्तज्जा-
 मत्प्रागभावनात्
 नव ब्रह्माख्यनवगुणोपेतं ज्ञात्वा
 नवमानमितस्त्रिगुणीकृत्य...मूल-
 मेकं सत्यं मृण्मयं विज्ञातं स्यात्
 नवभिर्व्योमरन्ध्रैः शरीरस्य वायवः
 कुर्वन्ति विण्मूत्रादिविसर्जनम्
 नवममाकाशचक्रं, तत्र षोडशदल-
 पद्ममूर्ध्वमुखं तन्मध्यकर्णिका-
 त्रिकूटाकारम्
 नवमं व्योमचक्रं स्यादक्षैः षोडशभिः..
 नवमासलयेनापिपृथ्वीतत्त्वं स गच्छति
 नवमेन तु पिण्डेन सर्वेन्द्रियसमाहतिः
 नवमे धामनि पुनरागस्त्यं वाग्भवं
 ...षण्मुखीयं विद्या
 नवमे सर्वाङ्गसम्पूर्णो भवति
 नवम्यां (मात्रायां) तु महर्लोकं
 दशम्यां तु जनं ब्रजेत्
 नववक्त्रं तु रुद्राक्षं नवशक्त्यधि-
 दैवतम् । तस्य धारणमात्रेण
 प्रीयन्ते नव शक्तयः
 नवशक्तिरूपं श्रीचक्रम्
 न वा अजीविष्यमिमानंस्वादमिति
 होवाच काम उदपानमिति
 न वा अरे क्षत्रस्य कामाय क्षत्रं
 प्रियं भवति । आत्मनस्तु कामाय
 क्षत्रं प्रियं भवति [बृह. २।४।५+
 न वा अरे जायायै कामाय जाया
 प्रिया भवति [बृह. २।४।५+
 न वा अरे देवानां कामाय देवाः
 प्रिया भवन्ति [बृह. २।४।५+

मैत्रा. २।६

गुह्यका. ३३

श्वेताश्व. ३।१८

दुर्वासो. २।८

१०।२,४

महो. ५।१२

परम. ४

शाण्डि. १।४।८

सौभाग्य. ३२

योगरा. १७

अमन. १।७४

पिण्डो. ८

त्रि. ता. १।१६

निरुक्तो. १।४

ना. बि. १६

रु. जा. ३४

भावनो. २

छांदो. १।१०।४

४।५।५

४।५।६

४।५।५

न वा अरे पत्युः कामाय पतिः प्रियो भवति [बृह. २।४।५+	४।५।६
न वा अरे पशूनां कामाय पशवः प्रिया भवन्ति, आत्मनस्तु कामाय.. बृह. ४।५।६	
न वा अरे पुत्राणां कामाय पुत्राः प्रिया भवन्ति [बृह. २।४।५+	४।५।६
न वा अरे बाह्यो नान्तरः सर्व- विद्वारूपः (आत्मा)	आर्षे. ९।२
न वा अरे ब्रह्मणः कामाय ब्रह्म प्रियं भवति [बृह. २।४।५+	४।५।५
न वा अरे भूतानां कामाय भूतानि प्रियाणि भवन्ति [बृह. २।४।५+	४।५।५
न वा अरे लोकानां कामाय लोकाः प्रिया भवन्ति [बृह. २।४।५+	४।५।६
न वा अरे वित्तस्य कामाय वित्तं प्रियं भवति, आत्मनस्तु कामाय.. बृह. २।४।५	
न वा अरे वेदानां कामाय वेदाः प्रिया भवन्ति, आत्मनस्तु.. बृह. ४।५।६	
न वा अरे सर्वस्य कामाय सर्वं प्रियं भवति [बृह. २।४।५+	४।५।५
न वा अरेऽहंमोहं ब्रवीमि [बृ. उ. २।४।१३	+४।५।१४
न वा अहमिमं विजानामि न वाक्यं न पदं वेदं नाक्षरं न जडं कश्चित्	बृह. ४।५।१४ ते. बि. ६।४
न वागच्छति नो मनः (ब्रह्मणि)	केनो. १।३
न वाचं विजिज्ञासीत, वक्तरं विद्यात् न वाभिकशतं शास्त्रा यजुषो मारुतात्मज	कौ. त. ३।८ मुक्तिको. १।१२
नवानां चक्रा अधिनाथा स्योना नव भद्रा नव मुद्रा मंहीनाम्	त्रिपुरो. २
नवानि गृह्णाति नरोऽपराणि न वायुर्नाभिर्नाकाशो नापः पृथ्वी न च..	भ. गी. २।२२ ग. शो. २।३
न वायुः स्पर्शदोषेण नाभिर्दहनकर्मणा न विकल्पितुमर्हसि	१ सं. सो. २।७२ भ. गी. २।३१
न विचित्तं प्रकुर्वीत दिशश्चैवावलोकयन् न विज्ञातं वदन्ति, न विज्ञातं पश्यन्ति (पशवः)..	शिवो. ७।५७ १ ऐत. ३।२।४
न विज्ञातेर्विज्ञातारं विजानीयाः	बृह. ३।४।२

न वित्तेन तर्पणीयो मनुष्यो लप्स्यामहे वित्तमद्राक्ष्म चेत्त्वा	कठो. १।२७
न विन्दति नरो योगं पुत्रद्वारादिसङ्गतः न विद्मो न विजानीमो यथैत-	शिवो. ७।१०३
दनुशिष्यात् न विद्यामूषरे वपेत्	केनो. १।३ संहितो. ३।४
न विधिर्न निषेधश्च न वज्यावज्य- करुपना । ब्रह्मविज्ञानिनामस्ति..	ना. प. ६।२१
न विना प्रमाणेन प्रमेयस्योपलब्धिः न विमुञ्चति दुर्मेधाः	मैत्रा. ६।१४ भ. गी. १।८।३५
न विशेष गृहादृढम् न विश्वस्तैजसः प्राज्ञो विराट् सूत्रात्मकेन्द्रराः	शिवो. ७।६१ ते. बि. ६।१०
न विषं विषमुच्यते न विस्मंसन्त इव न स्वलन्तीव	महो. ३।५४
न पर्यावर्तन्त इव न वृक्षमारोहणमपि (कुर्यात्) न वृक्षमारोहेन यानादिरूढो...	आर्षे. ३।२ ना. प. ७।१
नानृतवादी न वेत्ता वेदनं वेद्यं न जाग्रत्स्वप्नसुप्तयः न वेद यज्ञाध्ययनैर्न दानैः	ना. प. ९।८ ते. बि. ६।८ भ. गी. १।१।४८
न वेद सत्यो न च तर्कवाधा न धारणाध्यानसमाधयोऽपि	अनु. सा. ६ ३ ऐत. २।४।१, २
न वेद सुकृतस्य पन्थानमिति न वेद दिवा न नक्तमासीदव्यावृत्तम्	अव्यक्तो. ६
न वेदैर्नयज्ञैर्न तपोभिरुग्रैर्न साङ्गैर्न योगैर्नाश्रमैर्नान्यैरात्मानमुपलभन्ते	सुबालो. ९।१४
न वै कार्यं करणम् न वै जातु युष्माकमिमं कश्चिद्रक्षोर्धं जेता	ग. शो. ४।१ बृह. ३।८।१२
न वै तत्र न निम्लोच नोदियाय कदाचन	छांदो. ३।११।२
न वै तत्र निम्लोचो नोदियाय (मा. पा.) न वै देवा अभ्रन्ति न पिबन्त्ये-	छांदो. ३।११।२
तदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति [+३।७।१+३।८।१	छांदो. ३।६।१
न वै नूनं भगवन्तस्त एतदेवेदिषुः न वै मत्परं किञ्चिद्विश्वस्या-	छांदो. ६।१।७
दिरहं हरः...	ग. शो. ३।१३

न वै मा प्रतिभान्ति भो इति	छांदो. ६।७।२	न शूद्र-स्त्री-पतितोदक्या सम्भाषणं	
न वै वरं परस्मै वृणीते	कौ. त. ३।१	न यतेर्देवपूजा नोत्सवदर्शनं	ना. प. ५।६
न वै वरोऽवरस्मै वृणीते (मा.पा.)	कौ. त. ३।१	न शूद्र-स्त्री-पतितोदक्या सम्भाषणं	
न वै वाचो न चक्षुषि न ओत्राणि		न यतेर्देवपूजनोत्सवदर्शनम्	१सं सो. २।५९
न मनाऽसीत्याचक्षते प्राणा		न शून्यं नापि चाका- (रो) री न	
इत्येवाचक्षते	छान्दो. ५।१।१५	दृश्यं नापि दर्शनम्	महो. २।६६
न व्याख्यामुपयुंजीत नारम्भाभारमे-		न शून्ये न च दुर्गे वा प्राणिबाधाकरे	
त्कचित्	ना. प. ५।३७	न च । एकरात्रं वसेद्भामे	
न वै क्षय्यामस्त्वदृते जीवितुम्	बृह. ६।१।१३	पत्तने तु दिनत्रयम्	ना. प. ४।२०
न वै क्षयरीत्य सतः प्रियाप्रिययोरप-		न णोति न पश्यति न वाचा वदत्य-	
हतिरस्त्यक्षरीरं वा प्रियाप्रिये		थास्मिन्प्राण एवैकधा भवति	कौ. त. ३।३
न स्पृशतः	छांदो. ८।१२।१	न शोकार्तश्च सन्तिष्ठेत्	शिवो. ७।५७
न वै सोम्यास्मत्कुलीनोऽननूच्य		न शोकोऽस्ति न मोहोऽस्ति न	
प्रक्षयन्धुरिव भवति	छान्दो. ६।१।१	जराऽस्ति न जन्म वा	महो. ६।१३
न क्षलोषि मयि स्थिरम्	भ. गी. १२।९	न शोचति न काङ्क्षति [भ. गी. १२।१७	+ १८।५४
न क्षय्यते मनो जेतुं विना युक्ति-		न शोचते न चोदेति स जीवन्मुक्तः	म. वा. र. ८
मनिन्दिताम्	अ. पू. ४।९०	न शोषयति मारुतः	भ. गी. २।१३
न क्षयं न स्पर्शं न रूपं न रसं न		न शौचं नापि आचारः	भ. गी. १६।७
गन्धं च न मनोऽपि	प. हं. ३	नश्यत्सु न विनश्यति	भ. गी. ८।२०
न क्षयं विजिज्ञासीत ओतारं विद्यात्	कौ. त. ३।८	न श्रीर्नाश्रीर्न लोकता (चित्तनाशे)	अ. पू. ४।२१
न क्षत्रमित्रपुत्रादिर्न माता न पिता		न श्रुतेः ओतारं शृणुयात्	बृह. ३।४।२
स्वसा । न जन्म न मृतिर्वृद्धिर्न		न ओतव्यमन्यत्किञ्चित्प्रणवादन्यं	
देहोऽहमिति भ्रमः	ते. वि. ५।१६	न तर्कं पठेत्	ना. प. ५।६
न क्षशाङ्को न पावकः	भ. गी. १५।६	न श्रोष्यसि विनङ्क्ष्यसि	भ. गी. १८।५८
न क्षास्त्रेण विना सिद्धिर्दृष्टा चैव		न श्लिष्यते यतिः किञ्चित्कदाचि-	
जगज्ये	योगकुं. २।१२	द्वाधिकर्मभिः	अध्यात्मो. ५१
न क्षिप्याननुबन्धीत प्रन्यात्रैवाभ्यसे-		न श्वेतं न श्वेतं न श्वेतम्	ग. शो. २।३
द्वह्व । ...नारम्भानारमेत्कचित्	ना. प. ५।३४	नष्टं नष्टमुपेक्षस्व प्राप्तं प्राप्तमुपाहर	महो. ५।१७०
न क्षीतं न चोष्णं न सुखं न दुःखं		नष्टं प्राप्तमसन्मयम् । दुःखादुःख-	
न मित्रा न मानावमाने च...परि-		मसद्विद्धि	ते. वि. ३।५५
त्यव्य कटिसूत्रं च...जातरूपधर-		नष्टात्मानोऽरूपबुद्धयः	भ. गी. १६।९
अरेदात्मानमन्विच्छेत्	ना. प. ३।८७	नष्टान्तःकरणस्तंभं देहगोहंश्रयंभवेत्	अमन. २।८०
न क्षीतं न चोष्णं न सुखं न दुःखं		नष्टे पापे विशुद्धं स्याच्चित्तदर्पणमद्भुतं	जा. द. ६।४६
न मानावमान इति षड्भिर्बर्जितः	प. हं. ३	नष्टेष्टानिष्टकलनः संकिन्मात्रपरोऽस्यहम्	म. वा. र. ९
न क्षीतं नोष्णं न कर्षं च	ग. शो. २।३	नष्टो मोहः स्मृता वा	भ. गी. १८।७३
न शुष्ठं न रक्तं न पीतं न कृष्णं	ग. शो. ३।२	न सक्तमिह चेष्टासु न चिन्तासु	
न शुभ्रवार्चकमाम्य न च धर्मः		न वस्तुषु	अ. पू. २।८
प्रदृश्यते । न भक्तिर्न यज्ञः क्रौर्यं			
न समम्भाचक्षैदृकः	शिवो. ७।६५		

न स जीवो न च ब्रह्म न चान्यदपि
 किञ्चन । न तस्य वर्णा विद्यन्ते
 नाश्रमाश्च तथैव च पा. ब्र. २२
 न स जीवो न निर्जीवः काये तिष्ठति
 निश्चलम् । यत्र वायुः स्थिरः
 खे स्थास्सेयं प्रथमभूमिका वराहो. ५।७४
 न सत्तन्नासदुच्यते भ. गी. १३।१३
 न सत्ताऽपि न चासत्ता न च मध्यं
 हि तत्पदम् अ. पू. ४।२२
 न स तत्पदमाप्नोति (मा. पा.) कठो. ३।७
 न सन्ति, नास्ति माया च तेभ्य-
 श्चाहं विलक्षणः वराहो. २।११
 न सत्यं तेषु विद्यते भ. गी. १६।७
 न सन्दृशे तिष्ठति रूपमस्य
 हृदा मनीषी (हृदिस्थं) मनसा-
 (य एनमेवं विदु-) भिक्षुः य
 पतद्विदुरमृतास्ते भवन्ति कठो. ६।९
 [श्वेताश्व. ४।२० + महाना. १।११ + त्रि. म. ना. ६।४
 न सन्दृशे तिष्ठति रूपमस्य परात्परं
 पुरुषं विश्वधाम पञ्चम. १९
 न सन्दृशे तिष्ठति रूपमस्याः गुह्यका. ६३
 न सन्ध्यादिनरात्रयः । न सत्तापि
 न चासत्ता न च मध्यं हि तत्पदम् अ. पू. ४।२२
 न सन्न चासच्छिव एव केवलः ।
 तदक्षरं तत्सवितुर्वरेण्यं श्वेताश्व. ४।१८
 न सन्न चासन्नगवत्येव गुह्या गुह्यका. ६१
 न सन्नासन्नगन्धम् । इत्यन्यकलना-
 त्यागं सम्यग्ज्ञानं विदुर्बुधाः अ. पू. ५।३३
 न सन्नासन्न दूरस्थो न चाहं न च नेतरः महो. २।६४
 न सन्नासन्न सदसत् सुबालो. १
 न सन्नासन्न सदसन्न सदसद्भिन्नं
 न चोभयम् । न सभागां न निर्भागं
 न चाप्युभयरूपकम् परब्र. २
 न सन्नासन्न सदसन्न भावोभावनं न च महो. २।६७
 न सन्नासन्न मध्यान्तं न सर्वं सर्वमेव महो. ५।४६
 न स पश्यति दुर्मतिः भ. गी. १८।१६
 न स पुनरावर्तते पुनर्नाभिजायते निरा. ३३

न स पुनरावर्तते तत्कैवल्यम् ना. प. ९।२२
 न स पुनरावर्तते इत्याह भगवान्
 कालाभिरुद्रः का. रुद्रो. ५
 न स भूयोऽभिजायते भ. गी. १४।२४
 न समाधानजाप्याभ्यां यस्य
 निर्वासनं मनः.. म. वा. १. ८
 न स मूढवलिप्यते १ अवधू ६
 न सम्भाषेत्त्रियं काञ्चित् पूर्वदृष्टां न
 न संस्मरेत् । कथां च वर्जयेत्तासां
 न पश्येत्त्रिस्तामपि ना. प. ४।३
 न सर्वं सर्वमेव च । मनोवचोभि-
 रग्राह्यं पूर्णात्पूर्णं सुखात्सुखम् महो. ५।४६
 न स वेद यथा पशुः, एवं स देवानां.. बृह. १।४।१०
 न स वेदाकृत्स्नो ह्येषोऽत एकैकेन
 भवति बृह. १।४।७
 न स समानाधिक इत्यसंशयं परमार्थतः त्रि. म. ना. २।८
 न स ह तैरप्याचरन्पाप्मनालिप्यते छांदो. ५।१०।१०
 न स सिद्धिमवाप्नोति भ. गी. १६।२३
 न संस्मरत्यतीतं च सर्वमेव करोति च
 न संसारे मज्जते वा कदाचित् अ. पू. २।२८
 न साक्षिणं साक्ष्यधर्माः संस्पृशन्ति
 विलक्षणम् सि. शि. ४
 न साधुना कर्मणा भूयान्नो एवा-
 साधुना कनीयान् कुण्डिको. २३
 न साम्परायः प्रतिभाति बालं कौ. त. ३।९
 न सुकृतं नो दुष्कृतम् कठो. २।६
 न सुखदुःखे विजिज्ञासीत सुख-
 दुःखयोर्विज्ञातारं विद्यात् स्वसंवे. २
 न सुखं कारणं तस्माद्योगएवचतुर्विधः कौ. त. ३।८
 न सुखं न परां गतिं आयुर्वे. ३
 न सुखं संशयात्मनः भ. गी. १६।२३
 न सूक्ष्मप्रज्ञमत्यंतं न प्रज्ञं भ. गी. ४।४०
 न कचिन्मुने... ना. प. ८।२२
 न स्थूलप्रज्ञं न सूक्ष्मप्रज्ञं नोभयतः-
 प्रज्ञं न प्रज्ञं नाप्रज्ञं न प्रज्ञानघन-
 मष्टमव्यवहार्यमग्राह्यमलक्षणम-
 चिन्त्यमध्यपदेश्यमेकात्म्यप्रत्यय-
 सारं प्रपञ्चोपशमं शिवं शांत-
 मद्वैतं चतुर्वै मन्वन्ते स आत्मा नृसिंहो. १।६

न सिखमुपेयात्	सहस्रै. १२	न ह वै देवान् पापं गच्छति	बृह. १।५।२०
न स्थूलं नास्थूलं न ज्ञानं नाज्ञानं		न ह वै परमिस्था कश्चनाभोत्स्य-	
नोभयतःप्रज्ञम्	ना. प. ९।२०	संविदान इव	आर्षे. ८।१
न स्नानं न जपः पूजा न होमो		न ह वै सशरीरस्य सतः प्रिया-	
नैव साधनम् (सङ्ग्यासिनः)..	ना. प. ६।३९	प्रिययोरपहतिः (मा. पा.)	छां.उ.८।१२।१
न स्वधर्मातिक्रमेणाश्रमी भवति	मैत्रा. ४।३	न हाप्सु प्रैत्यप्सुमान् भवति	छा.उ. २।४।२
न स्वप्रकाशे सर्वसाक्षिण्यविक्रिये-		न हास्मात्पूर्वाः प्रजाः प्रैति	कौ. त. २।१०
ऽद्वये पश्यत	नृसिंहो. ९।६	न हास्मात् पूर्वाः प्रजाः प्रयन्तीति	कौ. त. २।८
न स्वर्गं लोकमतिनयेदिति	छांदो. १।८।५	न हास्य कर्म क्षीयते	बृह. १।४।१५
न स्वदेतेऽप्युच्छिष्टा इति न वा अजी-		न हास्य प्रियं प्रमायुक्तं भवति	बृह. १।४।८
विष्यमिमां न खादन्	छांदो. १।१०।४	न हास्य प्रियं प्रमायुक्तं भवति (मा.पा.)	बृह. १।४।८
न इन्ति न निबध्यते	भ. गी. १८।१७	न हास्योद्बुद्धणायेव स्याद्यतो यतस्त्वा-	
न हत्वाहमप्रणीय स्वविष्टामित्याजहामि	बा.मं. ७	ददीत लवणमेव	बृह. २।४।१२
न हन्यते हन्यमाने शरीरे		नहि कल्याणकृत्कश्चित्	भ. गी. ६।४०
[कठो. २।१८+	भ. गी. २।२०	नहि कश्चन शक्त्यात्सकृद्वाचा नाम	
न हन्यमानेऽपि देहे (?) (मा.पा.)	कठो. २।१८	प्रज्ञापयितुम्	कौ. त. २।३
न ह पुरा ततः संवत्सर आस	बृह. १।२।४	नहि कश्चित्क्षणमपि जातु तिष्ठत्यकर्मकृत्	भ. गी. ३।९
न हर्षमर्षसंविदः	अ. पू. ४।२२	नहि किञ्चित्स्वरूपोऽस्मि निर्घ्यापार-	
न ह वा असंविदाना एव द्रागिवाभि		स्वरूपवान्	ते. बि. ३।४४
तत्पश्यन्त इति	आर्षे. ६।१	नहि घ्रातुर्घातिर्विपरिलोपो विद्यते-	
न ह वा अस्मा उदेति न निम्लोचति	छांदो. ३।११।३	ऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३।२४
न ह वा अस्यानन्नं जग्धं भवति	बृह. ६।१।१४	नहि चञ्चलताहीनं मनः कचन दृश्यते	
न ह वा एतस्यर्चा न यजुषा न		चञ्चलत्वं मनोधर्मो बहोर्धर्मो	
साम्नाऽर्थोऽस्ति यः सावित्रं वेद	नृ. पू. १३४	यथोष्णता	महो. ४।९९
न ह वा एतस्य साम्ना नर्चा न		नहि जनिर्मरणं गमनागमौ न च मलं	
यजुषार्थो नु विद्यते	अन्यक्तो. ४	विमलं न च वेदनम्। चिन्मयं	
न ह वा एतत्केचिदुपभावन्तो		हि सकलं विराजते...	वराहो. ३।५
विन्दन्ति नाभिपश्यति	आर्षे. ३।२	नहि ज्ञानेन सदृशं पवित्रमिह विद्यते	भ. गी. ४।३८
न ह वा एनं मिथुचिदेमीति	शौनको. ४।३	न हि तृप्तेः परं सुखम्	यो. शि. २।२१
न ह वा एवंविदि किञ्चनानन्नं भवति	छांदो. ५।२।१	नहि तेभगवन्त्यक्ति विदुर्वैवानवानवाः	भ. गी. १०।१४
न ह वा एष परमसीवोदेति	आर्षे. ६।३	न हि देहभृता शक्यं त्यक्तुं कर्माण्य-	
न ह वा महीयांसो भागकृप्ति-		क्षेपतः [भ. गी. १८।११+	भवसं. १।५२
मप्याभजन्ति	शौनको. १।४	न हि द्रष्टुर्दृष्टिर्विपरिलोपो विद्यते-	
न ह वाच नस्तथेन निष्कर्म इममेवे-		ऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३।२३
त्यज्जलिं कृत्वोपास्तिषत	छाग. ६।४	न हिनस्यात्मनाऽऽत्मानं	भ. गी. १३।२९
(स होवाच) न ह वावैष स्वद्राग-		नहि नानास्वरूपं स्यादेकं वस्तुकदाचन	वराहो. ३।१
धेवी भवति	शौनको. १।४	नहि पथ्यमपथ्यं वा रसाः सर्वेऽपि	
न ह वैतद्वायञ्चा एकं च न पदं प्रति (मा.)	बृ. उ. ५।१४।५	नीरसाः	यो. च. ६८१

नहि प्रज्ञानामि तव प्रवृत्ति	भ.गी. ११३१	नहिवक्तुर्वक्तेर्विपरिलोपो विद्यते-	
नहि प्रज्ञापेत् उपस्थ आनन्दं रतिं		ऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३ २६
प्रज्ञातिं कञ्चन प्रज्ञापयेत्	कौ. त. ३।७	नहि विज्ञातुर्विज्ञातेर्विपरिलोपो	
नहि प्रज्ञापेत् चक्षू रूपं किञ्चन		विद्यतेऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३।३०
प्रज्ञापयेत्	कौ. त. ३।७	न हि शीर्यतेऽसङ्को नहि सज्जते	म.वा.र. १२
नहि प्रज्ञापेत् शरीरं सुखं दुःखं		न हि भोतुः श्रुतेर्विपरिलोपो	
किञ्चन प्रज्ञापयेत्	कौ. त. ३।५	विद्यतेऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३।२७
नहि प्रज्ञापेत् ओन्नं शब्दं कञ्चन		न हि साध्यसमो हेतुः सिद्धौ	
प्रज्ञापयेत्	कौ. त. ३।७	साध्यस्य युज्यते	अ. शां. २०
नहि प्रज्ञापेत् प्राणो गन्धं कञ्चन		न हि सुक्षेय अणुरेष धर्मः-(मा.पा.)	कठो. १।२१
प्रज्ञापयेत्	कौ. त. ३।७	न हि सुविक्षेयमणुरेष धर्मः	कठो. १।२१
नहि प्रज्ञापेता जिह्वाऽन्नरसं कञ्चन		न हि सुप्तस्य सिंहस्य प्रविशन्ति	
प्रज्ञापयेत्	कौ. त. ३।७	मुखे मृगाः	भवसं. १।४२
नहि प्रज्ञापेता भीः काञ्चन सिद्धयेन्न		न हि स्पष्टुः स्पृष्टेर्विपरिलोपो विद्यते-	
प्रज्ञातव्यं प्रज्ञायेत्	कौ. त. ३।७	ऽविनाशित्वात्, न तु तद्वितीयमस्ति	बृह. ४।३।२९
नहि प्रज्ञापेता वाक्काम किञ्चन		न हीदं सर्वं स्वत आत्मवित्	नृसिंहो. ८।३
प्रज्ञापयेत्	कौ. त. ३।७	न हृष्यति ग्लायति यः सजीवन्मुक्तः	म.वा.र. ८
नहि प्रज्ञापेतौ पादावित्यां काञ्चन		न हेम कटकात्तद्वज्रगच्छद्दार्थतापरा	महो. ४।४६
प्रज्ञापयेताम्	कौ. त. ३।७	न हैव तद्रायत्र्या एकं च न पदं प्रति	बृह. ५।१४।५
नहि प्रज्ञापेतौ हस्तौ कर्म किञ्चन		न हैव शक्नुवत इति नास्येशीमहि	आर्षे. १।२
प्रज्ञापयेताम्	कौ. त. ३।७	न हैवालं भार्येभ्यो भवति	बृह. १।३।१८
न हि प्रतीक्ष्यते मृत्युः कृतं वाऽस्य		न हैवालोकताया आशाऽस्ति य एव-	
न वा कृतम्	भवसं. १।३८	मेतत्साम वेद	बृह. १।३।२८
नहि प्रपद्यामि ममापनुद्यात्	भ. गी. २।८	न हैवास्मै स काम आध्यते (मा.पा.)	बृह. ५।१४।७
नहि प्रवेद सुकृतस्य पन्थाम्		न हैवास्मै सकामः समृद्धयते [गायत्र्यु. ५]	बृह. ५।१४।७
[अ. अ. ८।२।२२=मं. १०।७।१।६		न हैवेनं तृप्तीयातां	कौ. त. २।१३
[ना. पू. ता. ४।८+सहैवै. १९+	तै. आ. १।३।२	न होत्तमानधम उपनेतेति	छाग. २।४
नहि बीजस्य स्वादुपरिग्रहोऽस्तीति...	मैत्रा. ६।१०	न ह्यत्यायन् पूर्वं, येऽस्यायंस्ते	
नहि मद्व्यादिति जातविवेकः शुद्धा-		ह पराबभूवुः	१ ऐत. १।१।१
द्वैतप्रज्ञाहमिति भिदागंधं निरस्य		न ह्यत्र किञ्चानुभूयते	नृसिंहो. ९।६
...परिपको भवति	मं. आ. २।७	न ह्यत्रोद्गर्भना गतिः	मैत्रा. ६।३०
नहि मन्तुर्मतेर्विपरिलोपो विद्यते-		न ह्यधुवैः प्राप्यते हि ध्रुवं तत्	कठो. २।१०
ऽविनाशित्वात्, न तु तद्वितीय-		न ह्यन्यतरतो रूपं किञ्चन सिद्धयेत्	कौ. त. ३।९
मरित, ततोऽन्यद्विभक्तं यन्मन्वीत	बृह. ४।३।२८	न ह्यन्यदस्य प्रमेयमनात्मप्रकाशम्	नृसिंहो. ५।३
नहि मरणप्रभवप्रणाशहेतुर्मम		न ह्ययमोतो नानुज्ञाताऽसङ्गत्वा-	
चरणस्मरणाद्वैतोऽस्ति किञ्चित्	बराहो. ३।१२	द्विकारित्वादसत्त्वात्..	नृसिंहो. ८।३
नहि रसायित् रसयतेर्विपरिलोपो		न ह्ययमोतो नानुज्ञातैतदात्म्यं हीदं सर्वं	नृसिंहो. ८।५
विद्यतेऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३।२५	न ह्यशब्दभिविहास्ति, चिन्मयो ह्यय-	
४९		मोहकारश्चिन्मयमिदं सर्वम्	नृसिंहो. ८।२

न ह्यसङ्गस्तसङ्कल्पः भ. गी. ६।२
 न ह्यस्ति द्वैतसिद्धिः, आत्मैव सिद्धः नृसिंहो. ९।१
 न ह्यस्य प्राच्यादिदिशः कल्पन्ते मैत्रा. ६।१७
 न ह्येकस्माद्विदिनेत्यन्यत्परमस्त्यथ बृह. २।३।६
 नामधेयम् नृसिंहो. ९।६
 न ह्येतन्निरात्मकमपि नात्मा पुरतो
 हि सिद्धः १ ऐत. १।६।२
 न ह्येव कदाचन संविशति आ च
 पराच... पयिभिश्चरन्तं.. महो. ४।२२
 नाकर्षेण नियोक्तव्यं नानार्येण
 सहावसेत् महाना. ६।१९
 नाकस्य पृष्ठमभिसंबन्धानो वैष्णवो
 लोक इह मावयन्ताम् महाना. ५।२०
 नाकस्य पृष्ठमावृण्व गच्छेद्भ्रमसलोकतां
 माकस्य पृष्ठे ते मुकुतेऽनुभूत्वेन
 लोकं हीनतरं वा विशन्ति मुण्ड. १।२१०
 नाकस्य पृष्ठे सहते वसन्ति परं
 बाध त्रेपुरं वा विशन्ति [त्रि. महो. ७ + त्रिपुरो. ७
 नाकस्य पृष्ठे घटाकाशे विकारा-
 वकवो यथा अद्वैत. ७
 नाकाशी कर्णं च चतुर्भुजो भवति
 नाकतेन कृतेनार्यो न श्रुतिस्मृति-
 विप्रमैः । निर्मन्दर इवाभ्योधिः संहितो. ५।१
 न विद्यति यथास्थितः महो. ४।४१
 नाकतेनेह कश्चन भ. गी. ३।१०
 नाकत्वा निरिच्छति कुलैव
 निरिच्छति कृतिरस्त्वेव छां. ७।२१।१
 नाग-कूर्म-ककर-देवदत्त-वन-जया
 वैष्णवो. २।३
 नागदन्तादिसम्भूतं चतुरस्रं सु-
 क्षोभनम् । हेमरत्नचिंतं वापि शिवो. ७।६४
 गुरोरासनमुत्तमम् मुबालो. ९।१३
 नागमेवाप्येति यो नागमेवास्तमेति
 नागः कूर्मोऽयं (मैत्रा) कृकरो देवदत्तो
 जनजयः [त्रि. वि. ६७+ यो. पू. २३
 नागादिवायवः पञ्च त्र्यगस्थादिषु
 संस्थिताः [त्रि. भा. २।८२+ जा. द. ४।३०
 नागादिवायवः पञ्च त्र्यगस्थादि-
 सांदि. १।४।८

नागाननोऽहं नमतां सुसिद्धः हेरम्बो. १२
 नाग्निर्न पृथ्वी न तेजोनवायुर्नव्योम.. ग. शो. ३।२
 नाग्नौ प्रमीयते सहवे. २३
 नाग्नेन विमूर्च्छति, सर्वमायुरेति छांदो. २।१९।२
 नाचार्यहासीति न ब्राह्मणहासीति छांदो. ७।१५।३
 नाज्येषु सर्वधर्मेषु शाश्वताशाश्वताभिधा अ. शां. ६०
 नाडीनामाश्रयः पिण्डो नाडयः
 प्राणस्य चाश्रयः बराहो. ५।५४
 नाडीभ्यां वायुमाकृष्य कुण्डल्याः
 पार्श्वयोः क्षिपेत् । धारयेदुदरे पश्चात्.. यो. शि. १।९३
 नाडीभ्यां वायुमारोप्य नाभौ तुन्दस्य
 पार्श्वयोः । घटिकैकां बहेद्यस्तु
 व्याधिभिः स विमुच्यते सांदि. १।७।४९
 नाडीशुद्धिमवाप्नोति पृथक्क्षिप्तोप-
 लक्षितः । शरीरलघुता दीर्घवहेः जा. द. ५।११
 नाडीशुद्धिं च कृत्वाऽऽदौ प्राणायामं
 समाचरेत् म. वा. र. १
 नाडीपुच्छं सदा सारं नरभावं
 महामुने । समुत्सृज्यात्मना-
 ऽऽत्मानमहमित्यवधारय जा. द. ४।६१
 (एवं) नाडीस्थानं वायुस्थानं
 तत्कर्म च सम्यग्ज्ञात्वा
 नाडीसंशोधनं कुर्यात् शाण्डि. १।४।९
 नाडयः प्राणस्य चाश्रयः बराहो. ५।५४
 नातपस्कस्यात्मज्ञानेऽधिगमः कर्मशुद्धिर्वा मैत्रा. ४।३
 नातः परं वेदितव्यं हि किञ्चित् श्वेता. १।१२
 नातिक्रामेद्दृग्मोहाद्यत्र दोषो न विद्यते १ संतो. २।१३
 नातिद्युम्ने च न ब्राह्मणं ब्रूयात् ३ ऐत. १।३।४
 नातिभ्रमणशीलः स्यात् शिवो. ७।६१
 नात्मज्ञस्यैव विषय आत्मज्ञो ह्यत्म-
 मात्रदृक् [अ. पू. ४।३+ बराहो. ३।२७
 नात्मनो बोधरूपस्य मम ते सन्ति
 सर्वदा । इति यो वेद वेदान्तैः
 सोऽतिवर्णाश्रमी भवेत् ना. प. ६।१७
 नात्मभावेन नानेन न स्वेनापि
 कथञ्चन । न पृथक्पृथ-
 किञ्चिदिति तत्त्वविदो विदुः मैत्रय ३५
 नात्मा देहो नेन्द्रियाण्यन्तराङ्गं
 नाहङ्कारः.. आत्मी नित्यः प्रत्यगात्मा अवसं. २।२७

नात्मानमवसादयेत् नात्मानं न परं चैव न सत्यं नापि चानृतम् नात्मानं माया स्पृशति नात्मा मनुष्यो न च देवयक्षो.. नात्मेन्द्रियमनोबुद्धिगोचरं कर्म... नात्यर्थं सुखदुःखाभ्यां शरीरमुप(धात)- तापयेत् [कठ. ७+ [२संख्यासो. १३+ नात्यभ्रतस्तु योगोऽस्ति नात्युच्छिन्नं नातिनीचं चैलाजिन- कुशोत्तरम् [१यो. त. ३५+ नात्र काचन भिदाऽस्ति नात्र तिरोहितमिवास्ति नात्र मित्रामित्रादिविचारणा नात्र ह्यत्यंतसंवासो लभ्यते येन केनचित् नाथ रुद्रो नेश्वरो न बिन्दुर्नो कलेति नाद एवानुसन्धेयो योग- साम्राज्यमिच्छता नादकोटिसहस्राणि...लयं यान्ति ब्रह्मप्रणवनादके नादत्ते कस्यचित् पापं नादबिन्दुकलाध्यात्मस्वरूपं च... निरतिशयाद्वैतपरमानन्दलक्षण- भादिनारायणं ध्यायेत् नादरूपं भ्रुवोर्मध्ये मनसो मण्डलं विदुः [यो. शि. ११७८ नादरूपापराशक्तिर्ललाटस्य तु मध्यमे नादर्शमन्यत्रमना अभूवं नाश्रौषमिति नादस्वरूपो भरतः नादः षष्ठाक्षरो भवति नादः षष्ठकूटाक्षरो भवति नादः सन्धानम् नादाधारा समाख्याता उच्यन्ती नादरूपिणी नादान्तर्ध्वोतिरूपकः नादान्तर्ध्वोतिरेव सः	भ.गी. ६।१६ आगम. १२ नृ.पू. ५।२ भवसं. २।२६ आयुर्वे. ४ कुंडिको. ११ कठश्रु. २७ भ. गी. ६।१६ भ. गी. ६।११ म. वा. १. ४ बृ. उ. १।३।२८ तारोप. ५ भवसं. १।२० स्वसंवे. १ वराहो. २।८ ना. बि. ५० भ. गी. ५।१५ त्रि.म.ना. ७।१२ +९।१५ यो. शि. ६।४८ बृह. १।५।३ तारसा. ३।८ रामो. १।२ श्रीबि.ता. १।२ गणप. ७ वराहो. ५।२९ ते. बि. ५।५ ते. बि. ५।६, ७	नादान्ते परमात्मनि सम्प्रतिष्ठाप्य ध्यायीतेजानम् नादाभिव्यक्तिरित्येतद्विहं तत्सिद्धि- सूचकम् । यावदेतानि सम्पश्ये- त्तावदेवं समाचरेत् नादासक्तं सदा चित्तं विषयं नहि काङ्क्षति नादे चित्तं विलीयते नादेन ब्रह्म विजिज्ञासस्व नादोऽन्तरङ्गसारङ्गबन्धने बागुराचते नादो बिन्दुश्च चित्तं च त्रिभिरेक्यं प्रसाधयेत् नादो महाप्रभुर्ज्ञेयो, भरतः शङ्खनामकः नादो यावन्मनस्तावन्नादान्तेऽपि मनोन्मनी नादो वै ब्रह्म नादोऽर्ह, बिन्दुरहम् नादो हि भूतानामानन्दः नाद्वैतवादं कुर्वीत गुरुणा सह.. नाधमानो वृषभं चर्षणीनां [चिन्त्यु. १५।३ नाधार्मिकतृषाक्रान्ते न दंशमशका- वृते.. देशे रोगप्रदे वसेत् नाधो त्याज्यं नाधो त्वाज्यं (भस्मापः) नाध्यात्मिकं नाधिभूतं नाधिदैवं न मायिकम् नाध्वनि प्रमीयते नानधीतवेदायोपदिशेत् नानन्दं न निरानन्दं न चलं नाचलं स्थिरम् । न सन्नासन्न चैतेषां मध्यं ज्ञानिमनो विदुः नानन्दं न रतिनप्रजातिं विजिज्ञासीता- नन्दस्य रतेः प्रजातेर्विज्ञातारं विद्यात् नानभं परिगृहीतं (भवति) नानपत्यः प्रमीयते लज्वाहारो भवति नानया ज्ञातयाभूयो मोहपङ्केतिमज्जति नानवाप्तमवाप्तव्यं नाना तु विद्या चाविद्या च, यदेव विद्यया करोति अद्वयोपनिषदा तदेव वीर्यवत्तरं भवति	अ. शिखो. ३ जा. द. ५।१२ ना. बि. ४२ ना. बि. ४१ गान्धर्वो. १ ना. बि. ४५ यो. शि. ६।७२ तारसा. २।४ ना. बि. ४८ गान्धर्वो. १ अद्वैती. १ गान्धर्वो. ६ यो. शि. ५।५९ ते. आ. ३।१५।२ शिबो. ७।८६ भस्मजा. १।५ ते. बि. ६।९ सहस्रै. २३ मुद्रलो. ५।१ महो. ९।९८ कौ. त. ३।८ बृह. ६।१।१४ सहस्रै. २३ महो. ५।२१ भ. गी. ३।२२ छांदो. १।१।१०
---	--	--	---

नानात्मभेदहीनोऽस्मिन्नखण्डानन्दविग्रहः मैत्रे. ३।८

नानात्ययानां रसानां समबहार-

मेकतां गमयन्ति (मा.पा.)

छां.उ. ६।९।१

नानात्ययानां वृक्षाणां रसान्

समबहारमेकतां रसं गमयति

छां. उ. ६।९।१

नानात्वमस्ति कलनासु न वस्तुतोऽन्तः

अ. पू. २।४४

नानाभावान्पृथग्विधान्

अ. गी. १८।२१

नानामागैस्तु दुष्प्रापं कैवल्यं

परमं पदम् [१यो.त.६+

यो. शि. १।३

नानायोनिशतं गत्वा शेतेऽसौ

वासनावशात्

त्रि. मा. २।१७

नानारूपा दशवक्त्रं विधत्ते

नानारूपान्या च बाहून्विभक्तिं

गुह्यका. ७०

नानार्येण सहावसेत्

महो. ४।२२

नानावर्णाकृतीनि च

अ. गी. ११।५

नानाविधानि दिव्यानि

अ. गी. ११।५

नानाविधानि रूपाणि हाटके

कनकादिवत्

ना.पू. ता. ५।७

नानाविधैर्विचारेस्तु न बाध्यं

जायते मनः

यो. शि. १।६०

नानाशस्त्रप्रहरणाः

अ. गी. १।९

नानिस्तिष्ठच्छ्रभाति निस्तिष्ठमेव

अद्वधाति

छांदो. ७।२०।१

नानुतिष्ठन्ति मे मतम्

अ. गी. ३।३२

नानुध्यायाद्बहुच्छब्दान्वाचोविच्छा-

पनं हि तत् [बृह. ४।४।२१+

[अ.पू. ४।३७+बराहो. ४।३३+

शाटपा. २३

नानुवर्तयतीह यः

अ. गी. ३।१६

नानुशोचन्ति पण्डिताः

अ. गी. २।११

नानुशोचितुमर्हसि

अ. गी. २।२५

नानुसन्धेः परा पूजा न हि तृतेः

परं सुखम्

यो. शि. २।२१

नानोपनिषद्भ्यासः स्वाध्यायो यज्ञ

ईरितः । ज्ञानयज्ञः स विज्ञेयः

शाटपा. १५

नान्तं न मध्यं न पुनस्तर्वाधि

अ. गी. ११।१६

नान्तःप्रज्ञं न बहिःप्रज्ञं नोभयतः-

प्रज्ञं न प्रज्ञानघनं न प्रज्ञं नाप्रज्ञम् माण्डू. ७

नान्तःप्रज्ञं न बहिःप्रज्ञं नोभयतः-

प्रज्ञं न प्रज्ञानघनमदृष्टमव्यय-

हार्यममाद्यं [नृ. पू. ४।२+

रामो. २।४

नान्तःप्रज्ञं न बहिःप्रज्ञं...स्वान्तः-

स्थितः स्वयमेवेति च एवं वेद

स मुक्तो भवति

ना. प. ९।२०

नान्तःप्रज्ञं न बहिःप्रज्ञं नोभयतः-

प्रज्ञं न प्रज्ञं नाप्रज्ञं प्रज्ञानघनम्

ग. शो. १।४

नान्तःप्रज्ञो न बहिःप्रज्ञो

नोभयतःप्रज्ञः

सुबालो. ५।१५

नान्तो न चादिर्न च सम्प्रतिष्ठा

नान्तोऽस्ति मम विद्वानां

अ. गी. १५।३

नामरसं विजिज्ञासीत अमरस-

अ. गी. १०।४०

विज्ञातारं विद्यात्

कौ.त. ३।८

नान्यच्छ्रेयो वेदयन्ते प्रमूढाः

मुण्ड. १।२।१०

नान्यदतोऽस्ति द्रष्टृ

बृह. ३।८।११

नान्यदतोऽस्ति मन्त्र

बृह. ३।८।११

नान्योऽतोऽस्ति विज्ञाता

बृह. ३।७।२३

नान्यदतोऽस्ति विज्ञातृ

बृह. ३।८।११

नान्यदतोऽस्ति श्रोतृ

बृह. ३।८।११

नान्यत्किञ्चन मिषत्

२येत. १।१

नान्यत्किञ्चन शाश्वतम्

अ. पू. १।४७

नान्यत्किञ्चिद्वेदितव्यं स्वव्यतिरेकेण

ना. प. ६।२

नान्यदस्तीति वादिनः

अ. गी. २।४२

नान्यदस्तीति संबिन्धा परमा

सा अहंकृतिः

महो. ५।८९

नान्यज्जारायणादुपासितव्यम्

ना. उ. ता. ३।१

नान्यस्मे कस्मैचन यद्यप्यत्मा

इमामग्निः परिगृहीतां धनस्य

पूर्णं दद्यात्

छांदो. ३।११।६

नान्यं गुणेभ्यः कर्तारं

अ. गी. १४।१९

नान्यं शृण्वन्ति न नमन्ति नगावन्ति

सामर. ७५

नान्यः कश्चिन्मत्तो व्यतिरिक्त इति

अ. शि. १।१

नान्यः पन्था जयनाय विद्यते

[महावा. ३+चिरयु. १२।७+

अथमुप. ७

नान्यः पन्था दुःखविमुक्तिहेतुः

हेरम्बो. ८

नान्यः पन्था विद्यतेऽयनाय

ना.प. ९।१

[येता. ३।८६।१५चिरयु. १३।११

त्रि.म. ना. ४।३

नान्यः पन्था विमुक्तये

कैव. ९

नाम्यः परमः पन्था विद्यते मोक्षाय	कालिको. ३	नामिकन्दादधः स्थानं कुण्डल्या	
नान्ये जानन्ति गुह्यमिवम्	सि. छा. १।१	आङ्गुलं मुने । अष्टप्रकृतिरूपा सा	
नान्येषामिभ्यं ब्रह्मविद्येयं ब्रह्मविद्या	भस्मजा. २।१६	कुण्डली मुनिसत्तम	जा. द. ४।११
नान्यैर्वैस्तपसा कर्मणा वा (गृह्यते)	मुण्ड. ३।१।८	नामिकन्दे च नासामे पादाङ्गुष्ठे च	
नान्योऽतोऽस्ति द्रष्टा	बृह. ३।७।२३	यत्नवान् । धारयेन्मनसा प्राणान्	
नान्योऽतोऽस्ति मन्ता	बृह. ३।७।२३	सन्ध्याकालेषु वा सदा	त्रि.प्रा. २।१०९
नान्योऽतोऽस्ति भोता	बृह. ३।७।२३	नामिकन्दे समौ कृत्वा प्राणापानौ..	
नान्यो वस्तुष्वय पतस्य कश्चित्	कठो. १।२२	हंसहंसेति यो जपेत्, जरामरण-	
नान्यो हेतुर्विद्यते ईशनाय	श्वेताश्व. ६।१७	रोगादि न तस्य भुवि विद्यते	प्र. वि. २२-२४
नापदि ग्लानिमायान्ति निशि		नामिकन्दे कायव्यूहज्ञानम्	शाण्डि. १।७।५२
हेमाम्बुजं यथा	महो. ४।१८	नामिदेशे स्थितं चक्रं दशा(रं)खं	
नापानोऽस्तं गतो यत्र प्राणश्चास्त-		मणिपूरकम् । [यो.शि. १।१७२	+५।९
मुपागतः । नासाग्रगमनावर्त		नामिनन्दति न द्वेष्टि	म.गी. २।५७
तश्चित्तस्वमुपाश्रय	अ. पू. ५।३२	नामिनन्दति नैष्कर्म्यं न कर्मस्वनु-	
नापुत्राय प्रदातव्यं नाशिष्याय		वज्रते । सुसमो यः परित्यागी	
कदाचन	प्र. वि. ४७	सोऽसंसक्त इति स्मृतः	अ. पू. २।५
नापुत्राय नाशिष्याय नासंवरश्चर-		नामिनन्दत्यसम्प्राप्तं प्राप्तं भुङ्क्ते यथे-	
रात्रोषिताय नापरिज्ञातकुल-		प्सितम् । यः स सौम्यसमाचारः	
शीलाय दातव्या, नैवचप्रवक्तव्या	सुबालो. १६।१	सन्तुष्ट इति कथ्यते	महो. ४।३७
नापुत्रायाशिष्याय वा पुनः	श्वेताश्व. ६।२२	नामिनन्देतमरणं नामिनन्देतजीवितम्	ना.प. ३।६१
नापृष्टः कस्यचिद्भूयास्त चान्यायेन		(पवं) नामिभूयत्यसौ पुरुषोऽभि-	
पृच्छतः	१सं.सो. २।१०२	भवत्ययं भूतात्मा	मैत्रा. ३।३
नापो मूत्रपुरीषाभ्यां नाम-		नामिमध्ये सर्वरोगविनाशः	शाण्डि. १।७।४५
दोषेण मस्करी	१सं.सो. २।७२	नामिस्थाने स्थितं विश्वं शुद्धतापं	
नापेक्षते भविष्यत् वर्तमानेनतिष्ठति	अ. पू. २।२८	सुगमम्	प्र. वि. १५
नाप्रवन्ति महात्मानः	म. गी. ८।१५	नामिहृदयकण्ठमूर्धसु जाग्रत्स्वप्न-	
नाप्रज्ञमपि न प्रज्ञाचनं चादृष्टमेव च	ना. प. ८।२२	सुषुप्तिरुपरीयावस्थाः	परब्र. ३
नाप्रवक्ते (ज्ञायात्) इत्याचार्याः	३ऐत. २।६।४	नामिहृदयं कण्ठं मूर्धा च	ब्रह्मो. २
नाप्रज्ञान्ताय दातव्यं न चाशिष्याय		नामेरजः स वै ब्रह्मा	ग.शो. ३।४
वै पुनः [श्वेता. ६।२२+	अ.पू. ५।११९	नामेरधोगतास्तिस्रो नाडयः स्युरधोमुखाः	यो.शि. ५।२६
नाप्रसं संपुटं सत्त्वरजस्तमोगुण-		नामेरुपरि नासान्तं वायुस्थानं...	त्रि.प्रा. २।१३९
रहितं तत्त्वं चेति	अद्वैतो. ३	नामेर्योम (अजायत)	ग.शो. ३।११
नाप्सु प्रमीयते	सहस्रै. २३	नामेस्तिर्यगध ऊर्ध्वं कुण्डलिनीस्थानम्	शाण्डि. १।४।५
नाप्रज्ञाविस्तरं प्रैति धाम	शाटपाय. ४	नामौ चित्तसंयमाङ्गलोकज्ञानम्	शाण्डि. १।७।५२
नाभक्ताय कदाचन	म. गी. १८।६७	नामौ तु मणिबद्धिम्बं यो जानाति	
नाभावो विद्यते सतः	म. गी. २।१६	स योगवित्	यो. चू. ९
नामिकन्दात्समारम्भ .. जाग्रदृति		नामौ दशदलंपद्मं हृदयेद्वादशारकम्	यो. चू. ९
विजानीयात्	त्रि.प्रा. २।१४९	नामौ लिङ्गस्य मध्ये तु उदयानाख्यं	
		तु बन्धयेत्	यो.शि. ५।३८

नाम्ना अपानोऽपानाम्बुः क्षिप्तं
 निरभिद्यत २पेत्. ११४
 'नाम्ना आसीत्'... 'अपपतेऽनस्य'
 इति मन्त्रेण... कैवस्यमुक्तिश्च्यते राधोप. ४१२
 नाम्ना आसीदन्तरीक्षं [चिन्त्यु. २।१६ ऋ. अ. ८।४।१९
 [=मं. १०।९०।१४+ वा. सं. ३१।१३
 नाम्नादिमन्त्ररन्ध्रान्तप्रमाणं
 धारयेत्सुधीः । तेभिर्धार्यमिदं
 सूत्रं क्रिबाङ्गं तंतुनिर्मितम् परब्र. १७
 नाम्नां वा एते अराः प्रतिष्ठिताः नृ. पू. ५।२
 नामगोत्रादि वरणं देशं कालं श्रुतं
 कुलम् ।.. रुपापयेनैव सद्यतिः ना. प. ४।२
 नामप्राहमेतेन सर्वमभिपद्यन्ते शौनको. १।५
 नामजात्यादिभिर्भेदैरष्टधा... सा मां
 पातु सरस्वती सरस्व. १७
 नामत्वा विजानाति छांदो. ७।१८।१
 (अथ) नामधेयं सत्त्वस्वसत्त्वमिति बृह. २।३।६
 नामरूपमर्जं च जायते मुण्ड. १।१।९
 नामरूपविमुक्तोऽहं ते. वि. ३।३६
 नामरूपविहीनात्मा... वैदेही
 मुक्त एव सः [ते. वि. ४।४९-५३
 नामरूपात्मकं सव... सा मां
 पातु सरस्वती सरस्व. २३
 नामरूपात्मकं हीदं सर्वं तुरीयत्वा-
 चिद्रूपत्वाद्योतत्त्वाद्यनुज्ञातृत्वा-
 दनुज्ञानत्वादविकल्परूपत्वात् नृसिंहो. २।७
 नामरूपादिकं नास्ति ते. वि. ५।११
 नाम वा ऋग्वेदो यजुर्वेदः
 सामवेद आथर्वणस्तुर्वेदः छांदो. ७।१।४
 नामसङ्कीर्तनवेदं शिवस्या-
 शेषपातकैः... प्रमुच्यते शिवो. १।२०
 नाम्ना विद्यते गतिः आगम. २३
 नामादिभ्यः परे भूमि स्वाराज्ये
 चेत्स्वितोऽप्ये । प्रणमेत्कं तदा-
 ऽऽम्रश्चो न कार्यं कर्मणा तदा वाङ्म. ६
 नामामि कृत्वाऽभिषेकम्यदास्ते
 [महावा. ३+चिन्त्यु. १२।७+ वारमा. ७।९
 नाम्ना आत्माप्तेरात्मा ज्योतिषमात्मा को. व. ४।१६

नाम्नि मन्त्रा एकं भवन्ति, मन्त्रेषु
 कर्माणि [छांदो. ७।४।१+ ७।५।१
 नाम्नो वाच भूयोऽस्तीति तन्मे
 भगवान् ब्रवीत्विति छांदो. ७।१।५
 नायका मम सैन्यस्य भ. गी. १।७
 नायमस्तीत्येवैनमाहुर्नयं वेद छांदो. ७।५।२
 नायमात्मा प्रवचनेन लभ्यो न
 मेधयान बहुना श्रुतेन [कठो. २।२३ + मुण्ड. ३।२।३
 नायमात्मा बलहीनेन लभ्यो नच
 प्रमादात्तपसो वाऽप्यलिङ्गात् मुण्ड. ३।२।४
 नायं कुतश्चिन्न बभूव कश्चित् कठो. २।१८
 नायं भूत्वा भविता वा न भूयः भ. गी. २।२०
 नायं योगे विद्युत आख्यातो-
 पसर्गानुपात्तेः २ प्रणवो. १६
 नायं लोकोऽस्ति न परः भ. गी. ४।४०
 नायं लोकोऽस्त्ययज्ञस्य भ. गी. ४।३१
 नायं हन्ति न हन्यते (आत्मा)
 [कठो. २।१९+ भ. गी. २।१९
 नारदः पितामहमुवाच गुरुस्त्वं
 जनकस्त्वम् ना. प. २।१
 नारंभानारमेत् कश्चित् ना. प. ५।३३
 नारसिंहेन वाऽनुष्टुभा मन्त्रराजेन
 तुरीयं विद्यात् नृसिंहो. २।८
 नाराजकेजनपदे चरत्येकचरो मुनिः ना. प. ६।४३
 नारायण एवेदं सर्वम् [ना. पू. ९।६+ ना. उ. ता. १।५
 नारायण एवेदं सर्वं यद्भूतं यच्च भव्यं नारा. २
 नारायणक्रीडाकन्तुकं परमाणुव-
 द्धिष्णुलोकसुसंलभम् (ब्रह्माण्डं) त्रि. म. ना. ६।२
 नारायणपदमवाप्नोति य एवं वेद तारसा. ३।९
 नारायणपरं ब्रह्म नारायणनमोऽस्तु
 ते [महाना. ९।४+ त्रि. म. ना. ७।११
 नारायणपरो ज्योतिरात्मा
 नारायणः परः महाना. ९।४
 नारायणपरो ज्ञाता ज्ञानं महाना. ९।४
 नारायणः परः ना. उ. ता. १।८
 नारायणमनादि च
 नारायण महाविष्णो... हृषीकेश
 नमो नमः ना. पू. ता. ३।५

नारायणव्यतिरिक्तं न किञ्चिदस्ति त्रि.म.ना. ५।५
 नारायणस्य परब्रह्मभीमहामाया-
 प्रकृतिसर्वमेकजननी कश्मीर्भवति ना.पू.ता. २।१
 नारायणसायुज्यमवाप्नोति नारा. ५
 नारायण इरे कृष्ण.. महाविष्णो ना.उ.ता. ३।५
 नमोऽस्तु ते नारा. ४
 नारायणं कारणपुरुषमकारणं परं
 ब्रह्मोम् महाना. ९।३
 नारायणं महाक्षेयं विश्वात्मानं ना.पू.ता. १।६
 परायणम् ना.उ.ता. ३।१
 नारायणं शिवं शान्तं ना.उ.ता. २।१
 नारायणः परब्रह्मेति य एवं वेद ना.उ.ता. १।५
 नारायणः परवस्तु भवतीति विज्ञायते ना.पू.ता. १।४+
 नारायणः परं ब्रह्म [ना.पू.ता. १।४+ ना.उ.ता. १।५
 नारायणः स भगवान् परब्रह्मस्वरूपी ना.पू.ता. २।४
 सर्ववेदान्तगोचरः ना.उ.ता. १।५
 नारायणः सर्वपुरुष एवेदं परब्रह्म ना.उ.ता. १।५
 नारायणः सर्वभूतान्तर्याम्यात्मा ना.पू. ता. ५।४
 नारायणः सर्व खल्विदं ब्रह्म ना.पू.ता. ५।६
 नारायणः स्थावरजङ्गमात्मको भवति ना. उ.ता. १।५
 नारायणः स्वयं ज्योतिः नारा. १
 नारायणात्प्रजापतिः प्रजायते त्रि. म.ना. २।७
 नारायणात्प्रवर्तन्ते नारायणे प्रलीयन्ते नारा. १
 [नारा. १+ त्रि. म.ना. २।७
 नारायणात् प्राणो जायते नारा. १
 नारायणात्मा वेदं सर्वं निर्विकारं... ना.उ.ता. ३।१
 प्रतिपाद्यते त्रि.म.ना. २।७
 नारायणात्सर्वे देवाश्च जायन्ते त्रि.म.ना. २।७
 नारायणादखिललोकसृष्टं प्रजापतयो त्रि.म.ना. २।७
 जायन्ते त्रि.म.ना. २।७
 नारायणादखिललोकाश्च जायन्ते त्रि.म.ना. २।७
 नारायणादण्डविराट्स्वरूपो जायते त्रि.म.ना. २।७
 नारायणादिन्द्रो जायते [नारा. १+ त्रि.म.ना. २।७
 नारायणादेकादश रुद्राश्च जायन्ते त्रि.म.ना. २।७
 नारायणाद्गुह्यो जायते नारा. १
 नारायणाद्वादशादित्या रुद्रा वसवः नारा. १
 सर्वाणि छन्दांसि नारायणादेव

नारायणाद्वादशादित्याः सर्वे वसवः
 सर्वे ऋषयः...समुत्पद्यन्ते त्रि.म.ना. २।७
 नारायणाद्वादशादित्याः सर्वे देवा
 ऋषयो मुनयः... सर्वे नारायणः ना.पू.ता. ९।६
 नारायणाद्विरण्यगर्भो जायते त्रि.म.ना. २।७
 नारायणाद्ब्रह्मा जायते नारा. १
 नारायणाद्वा अन्नमागतं पक्कं...
 पूतमन्नमयाचितमसंकल्पमभीया-
 न्न कश्चन याचेत सुबालो. १२।१
 नारायणात् किञ्चिदस्ति ना. उ.ता. १।५
 नारायणाय विद्महे वासुदेवाय धीमहि ।
 तन्नो विष्णुः प्रचोदयात् त्रि.म.ना. ७।१०
 [+ना.पू.ता. +३।१ ऊर्ध्वपुं. २+ २ वन्दु. १३६
 नारायणायशांताय..शरणयायनमोनमः ना.उ.ता. २।४
 नारायणायेति पञ्चाक्षरं परं ब्रह्मस्वरूपं तारसा. १।३
 नारायणायेति पञ्चाक्षरं भवति(मंत्रः) ना. पू.ता. ३।१
 नारायणे प्रलीयन्ते [नारा. १+ त्रि.म.ना. २।७
 नारायणे मय्यबला भक्तिस्तु वर्धते ऊर्ध्वपुं. ६
 नारायणोऽखिलब्रह्माण्डाधिपतिरेकः राधिको. ३
 नारायणोऽहं नरकान्तकोऽहं
 पुरान्तकोऽहं..निरहं च निर्ममः कुण्डिको. १७
 नार्चनं पितृकार्यं च तीर्थयात्राव्रतानि
 च ।.. न विधिर्लौकिकी क्रिया ना. प. ६।४०
 नार्यो नरविहङ्गानामङ्गबन्धनवागुराः
 [महो. ३।४५+ याज्ञव. १४
 नालमात्रविनिष्कम्पो धारणा-
 योजनं तथा अ. ना. २५
 नालस्थतन्तुना मेरुश्चालितश्चेज्जगद्भवेत् ते. वि. ६।८२
 नाल्पे सुखमस्ति, भूमावेव सुखं,
 भूमा त्वेव विजिज्ञासितव्यः छांदो. ७५३।१
 (एवमपि) नावमतिपक्वं कर्णधार
 इव यन्तेव गजं विरक्तः पुरुषः
 सर्वदा ब्रह्माहमिति व्यवहरेत् ना.प. ६।२
 नावमन्येत कश्चन । न चेन्न वेदस्य-
 मित्य वैरं कुर्वीत केनचित् ना. प. ३।४२
 नावायो म इह शश्वदस्ति ना. मं. २
 नावाह्वं न किञ्चिर्जनं न मन्त्रं न
 ज्ञानं नोपसितं च प. हं. ९

नावाहनं न विसर्जनं न मन्त्रं नामन्त्रं
न ध्यानं नोपासनं.

ना. प. ३।८७

नाविज्ञानं सत्यं वदति विज्ञानमेव
सत्यं वदति

छांदो. ७।१७।१

नाविज्ञाप्य गुरुं गच्छेत्

शिवो. ७।२४

नाविद्वान्न स्वैरिणी -(मा. पा.)

छां. उ. ५।११।५

नाविद्वान्न स्वैरी स्वैरिणी कुतो

यक्ष्यमाणो वै भगवन्तोऽहमस्मि

छां. उ. ५।११।५

नाविमुक्तात्परमं स्थानम्

भस्मजा. २।८

नाविद्यानुभवात्मा न स्वप्रकाशः.

नृसिंहो. ९।६

नाविद्यास्तीह नो नो माया शान्तं

ब्रह्मेदमकल्पम्

म. वा. र. १७

नाविरतो दुश्चरितान्नाशान्तो नासमा-

हितः । नाशान्तमनसो वापि प्रज्ञाने-

नैनमाप्नुयात्

कठो. २।२४+

[ना. प. ९।१९+

महो. ४।६५

नावृत्तिर्ब्रह्मणः काचिदन्याभावादनावृतं

२. आत्सो. २८

नावेदविन्मनुते तं ब्रह्मन्तं [शाटपा. ४+

इतिहा. २०

नावेव सिन्धुं दुरितात्यग्निः

महाना. ६।१३

[+क्र. अ. १।७।७=मं. १।९९।१+

त्रि. ता. १।२

नावैष्णवो ब्रजेन्मुक्तिं बहुशास्त्रयुतो-

ऽपि वा । वैष्णवो वर्णहीनोपि याति.. भवसं. ५।२३

नाशप्रायं सुखाद्धीनं (दृश्यमानं)

वैतथ्य. ३२

नाशयाम्यात्मभावस्थः

भ.गी. १०।११

नाशुचित्वं न चोच्छिष्टं तस्य सूत्रस्य

परब्र. १२

धारणात् ।

नाशौचं नाग्निकार्यं च न पिण्डं नोद-

कक्रिया । न कुर्यात्पार्वणादीनि

ब्रह्मभूताय भिक्षवे

पेङ्गलो. ४।६

नाश्रद्धन् मनुते अश्रद्धदेव मनुते

अद्धा त्वेव विजिज्ञासितव्या

छांदो. ७।१९।१

नाश्लीलं कीर्तयेदेता एव देवताः

प्रीणाति

सहचै. १९

नासञ्छास्तेषु सज्जेत...अतिवादास्त्य-

जेत्तर्कान् पक्षं कञ्चन नाभयेत्

ना. प. ५।३३

नासतो विद्यते भावः

भ.गी. २।२६

नासन्नं शयनं पानं.. सोपानत्कः

प्रकुर्वीत शिवपुस्तकवाचनम्

शिवो. ७।८७

नासंवत्सरवासिने ब्रूयात्-इत्याचार्याः

इषेत. २।६।४

नासामभारणाद्वापि जितो

(वायुः) भवति..

जा.द. ६।२३ /

नासाम्रे अच्युतं विद्यात् तस्मान्ते

तु परं पदम्

प्र. वि. ४२

नासाम्रे चित्तसंयमादिन्द्रलोकज्ञान

शांदि. १।७।५२

नासाम्रे चैव हृन्मध्ये...स्ववन्त-

ममृतं पश्येत्...

वराहो. ५।३२

नासाम्रे (प्राणानां) धारणादीर्घमायुः

स्यादेहलाघवम्

त्रि. ब्रा. १।११

नासाम्रे वायुविजयं भवति

शांदि. १।७।४५

नासाम्रे शशभृद्विम्बे.. स्ववन्तममृतं

पश्येन्नेत्राभ्यां सुसमाहितः

जा. द. ५।६

नासादि केशान्तमूर्ध्वपुण्ड्रं विष्णोः

कात्याय. १

नासामेवाप्येति योनासामेवास्तमेति

सुबालो. ९।३

नासादिकेशपर्यन्तमूर्ध्वपुण्ड्रं तु

धारयेत् [यज्ञोप. २+

सुदर्श. २

नासादिकेशान्तमूर्ध्वपुण्ड्रं विष्णोः..

चरणद्वयाकृति

नास्दो. १

नासाऽध्यात्मं, घ्रातव्यमभिभूतं,

पृथिवी तत्राधिदैवतं...

सुबालो. ५।३

नासाभ्यन्तरचारिणौ

भ.गी. ५।२७

नासाभ्यां वायुमाकृष्य नेत्रद्वन्द्वे

निरोधयेत्..नेत्ररोगा विनश्यन्ति

जा. द. ६।३०

नासाभ्यां वायुमाकृष्य...प्रत्याहारः

समाख्यातः

जा.द. ७।१७, ४

नासिकाम्रे चतुर्भिः बद्धिरष्टभिर्दश-

भिर्द्वादशभिः क्रमादङ्गुलान्ते...

स तु योगी भवति

अद्वयता. ३

नासिकापुटमङ्गुल्यापिधायैकेन

मारुतम् ।.. शब्दमेव विचिन्तयेत्

अ. ना. २०

नासिकाभ्यां प्राणः, प्राणाद्वायुः...

२ ऐत. १।४

नासिके एवोक्तं, यथाऽन्तरिक्षं तथा

१ ऐत. १।२

नासिकोत्तरवेदिः (शारीरयज्ञस्य)

प्रा. हो. ४।२

नासीरामेवाप्येति यो नासीरा-

मेवास्तमेति

सुबालो. ९।९

नासौ(योगी)मरणमाप्नोति पुनर्योग-

बलेन तु.. मृतस्य मरणं कुतः

यो. शि. १।४५

नास्तमेति न बोदेति नोसिद्धति न

तिष्ठति (चित्)

महो. ५।१०२

नास्ति काकमतादन्यदभ्यासाख्य-

मत्तः परम् । तेनैव प्राप्यते मुक्तिः

नास्ति चित्तं न चाविद्या.. ब्रह्मैक-

मनाद्यन्तमब्धिब्रह्मविज्ञम्भते

नास्ति दृष्टान्तिकं सत्ये नास्ति दार्ष्टा-

न्तिकं ह्यजे

नास्ति देहसमः शोच्यो नीचो गुण-

विवर्जितः । कलेवरमहङ्कार-

गृहस्थस्य महागृहम्

नास्ति धर्मसमं मित्रं

नास्ति धर्मसमः सखा

नास्ति नादात्परो मन्त्रो न देवः

स्वात्मनः परः ।

नास्ति नास्ति जगत्सर्वं

गुरुशिष्यादिकं नहि

नास्ति नास्ति विमुक्तोऽस्मि नकार-

रहितोऽस्म्यहम्

नास्ति निर्मनसः क्षतिः

नास्ति पातो लयस्थानां

महातत्त्वेऽपि वर्तिनाम्

नास्ति पुत्रः समृद्धानां विचित्रं

धातृचेष्टितम्

नास्ति बुद्धिरयुक्तस्य

नास्ति माया च वस्तुतः

नास्ति यस्य शरीरं वा जीवो वा..

नास्ति सत्तातिरेकेण नास्ति माया च..

नास्त्यकृतः कृतेन

नास्त्यनात्ममयं जगत्

नास्त्यसद्धेतुकमसत् सदसद्धेतुकंतथा

नास्त्यसावाश्रयाभावात्

नास्त्यन्तो विस्तरस्य मे

नास्त्येषा परमार्थेन (माया)

नास्यावरपुरुषाः क्षीयन्ते [छांदो.

नास्य केन च कर्मेणा लोको मीयते

नास्य जरथेतजीर्यति

नास्य तावलोको जीर्यते यावदेतयोर्न..

अन्तरिक्षस्य च बायोश्च

नास्य तावलोको जीर्यते..

अर्पा च वरुणस्य च

४३

यो.शि.१।१४४

अ.पू. ५।१०

ते. बि. ५।२९

महो. ३।२७

शिवो. ६।१६७

शिवो. १।१६७

यो.शि. २।२०

म. वा. २.४

मैत्रे. ३।१९

महो. ४।९७

अमन. १।८३

भवसं. १।१२

भ. गी.१।११९

पा. ब्र. ४९

ते. बि. ५।१०

पा. ब्र. ४९

मुण्ड.१।२।१२

महो. ६।१०

अ. शां. ४०

महो. २।८

१०।१९

महो. ५।११२

४।११२

कौ.त. ३।१

छांदो. ८।१।५

१ऐत. १।७।३

१ऐत. १।७।६

नास्य तावलोको जीर्यते यावदेतयोर्न

जीर्यते पृथिव्याश्चाग्नेश्च

१ऐत. १।७।२

नास्य तावलोको...यावदेतयोर्न

जीर्यते दिवश्चादित्यस्य च

१ऐत. १।७।४

नास्य तावलोको जीर्यते यावदेषां

न जीर्यते दिशां च चन्द्रमसश्च

१ऐत.१।७।५

नास्यान्नं क्षीयते य एवं वेद

नास्य (यतेः) नक्तं न वा दिवा

वृह. २।१।२

नास्यपापंचनचक्रषो मुखान्नीलं वेत्ति

नास्य प्रजा पुराकालात्प्रवर्तते

कठश्रु. १०

नास्य प्रजा पुराकालात् प्रमीयते

नास्य प्रजा पुराकालात् सम्मोहमेति

कौ. त. ३।१

नास्य म्राम्येण म्रामाः, व्रन्ति त्वेवैनं

नास्याब्रह्मवित्कुले भवति [मुण्ड.३।२।९

कौ. त. ४।६

नास्याश्च कश्चिज्जनिता न चाविपः

नास्वादयेत्सुखं तत्र निस्सङ्गःप्रज्ञया

कौ.त. ४।१३

भवेत् । निश्चलं निश्चरञ्चितं..

नाहङ्कारात्परो रिपुः

कौ. त.४।१२

नाहमत्र भोग्यं पश्यामि

[छान्दो.८।९।२+८।९।०।२+

छां.८।१०।२

नाहमस्मि न चान्योऽस्मि न चार्यं

न च नेतरः

+माण्डू.१०

नाहमस्मि न चान्योऽस्मि

देहादिरहितोऽस्म्यहम्

गुह्यका. ६८

नाहमस्मि न सोऽस्म्यहम्

नाहमेतत्कर्म प्राज्ञासिषमिति

अद्वैत. ४५

नाहमेतत्सुखं दुःखं प्राज्ञासिषमिति

नाहमेतद्रूपं प्राज्ञासिषम्

महो. ३।१६

नाहमेतद्वेद तात यद्वीत्रस्त्वमसि

नाहमेतन्नाम प्राज्ञासिषम्

८।११।२

नाहमेतमन्नरसं प्राज्ञासिषमिति

नाहमेतमानन्दं रतिं प्रजातिं प्राज्ञा-

अ. पू.२।४

सिषमिति नहि प्रज्ञापेतौ पादा-

वित्यां कांचन प्रज्ञापयेताम्

मैत्रे. ३।८

नाहमेतं गन्धं प्राज्ञासिषमिति नहि

प्रज्ञापेतं चक्षुरूपं किञ्चन प्रज्ञापयेत्

ते. बि. ३।४

नाहमेतं शब्दं प्राज्ञासिषमिति हि

प्रज्ञापेता जिह्वाभरसं कञ्चन प्रज्ञापयेत्

कौ. त. ३।७

प्रज्ञापेता जिह्वाभरसं कञ्चन प्रज्ञापयेत्

कौ. त. ३।७

कौ. त. ३।७

कौ. त. ३।७

कौ. त. ३।७

छांदो. ४।४।२

कौ. त. ३।७

कौ. त. ३।७

कौ. त. ३।७

कौ. त. ३।७

कौ. त. ३।७

कौ. त. ३।७

कौ. त. ३।७

कौ. त. ३।७

कौ. त. ३।७

नाहमेतामित्यां प्राज्ञासिषमिति नहि
प्रज्ञापेता धीः काचन सिद्धयेत्
नाहमेनाननुपतस्थिरद्वा

कौ. त. ३।७

बा. मं. ६

नाहमेभिर्विना किञ्चिन्नमयैते विना..
नाहमेवं ब्रवीमि ब्रवीमीति होवा-

महो. ६।४१

चान्यो ह्यन्यस्मिन्प्रतिष्ठितः

छांदो. ७।२४।२

नाहं कर्ता च भोक्ता च न बोध्यो
न च बाधकः

अक्षयुप. २४

नाहं कर्ता नैव भोक्ता प्रकृतेः

सर्वसारो. ९

नाहं कर्ता बन्धमोक्षौ कुतो मे

सर्वसारो. १२

नाहं कर्तेभ्यः कर्ता कर्म वा प्राक्तनं मम

अक्षयुप. २८

नाहं स्वत्वयमेव संप्रत्यात्मानं

जानात्ययमहमस्मीति [छांदो.

८।११।१,२

नाहं चेतः शोकमोहौ कुतो मे

सर्वसारो. १२

नाहं तद्गवन्वेद यत्र गमिष्यामीति

बृ. उ. ४।२।१

नाहं त्वामपहाय परागामिति [कठश्रु. २+

कठश्रु. १८

नाहं दुःखी न मे देहो बन्धः को-

ऽस्यात्मनि स्थितः

महो. ४।१२६

नाहं देहो जन्ममृत्यु कुतो मे

सर्वसारो. १२

नाहं देहो न च प्राणो नेन्द्रियाणि

मनो नहि

जा. द. १०।४

नाहं न चान्यदस्तीह ब्रह्मैवाऽस्मि...

महो. ५।६९

नाहं नान्यो न चैवेको न चानेको-

इयोऽद्वयः

अ. पू. २।२१६

नाहं नेदमिति ध्यायंस्तिष्ठ त्व-

मचलाचलः

महो. ६।३६

नाहं पदार्थस्य न मे पदार्थ इति भाविते ।

नान्तः शीतलया बुद्ध्या कुर्वतो

लीलया क्रियाम् । यो नूनं वास-

नात्यागो ध्येयो ब्रह्मन्प्रकीर्तितः

महो. ६।४२

नाहं प्रकाशः सर्वस्य

भ. गी. ७।२५

नाहं प्राणः क्षुत्पिपासे कुतो मे

सर्वसारो. १२

नाहं ब्रह्मेति जानाति तस्य

मुक्तिर्न जायते

पैङ्गलो. ४।२३

नाहं ब्रह्मेति सङ्कल्पात्सुहृदाद्ब्रूयते

मनः । सर्वं ब्रह्मेति सङ्कल्पात्

सुहृदान्मुच्यते मनः

महो. ४।१२४

नाहं भवाम्यहं देवो नेन्द्रियाणि

दक्षेव तु । न बुद्धिर्न मनः

अथ ब्राह्मणस्तथैव च

सर्वसारो. ७

नाहं मन्ये सुवेदेति नो न वेदेति

वेद च । यो नस्तद्वेद तद्वेद..

केनो. २।२

नाहं मांघं न चास्थीनि देहादन्यः

परोऽस्म्यहम् । इति निश्चित-

वानन्तः क्षीणाविद्यो विमुच्यते

महो. ४।१२७

नाहं विप्रो न च नरपतिर्नापि वैश्यो

न शूद्रो...किन्तु...लक्ष्मीभर्तुः

पदकमल्योर्वासदासानुदासः

भवसं. २।३४

नाहं वेदैर्न तपसा

भ. गी. १।५३

नाहं वेद्यं व्योमवातादिरूपं

सर्वसारो. ११

नाहं सन्नाप्यसन्मयः

अ. पू. ५।९१

निकषे हेमरेखाभा यस्य रेखा

प्रदृश्यते । तदक्षमुत्तमं विद्यात्

रु. जा. उ. १४

निक्षिप्ते कतके विहाय कलुषं यद्वज्रलं

निर्मलं...तद्वत्सर्वमिदं विहाय

सकलं...तत्त्वं तत्सहजस्वभाव-

ममलं तेजोऽमनस्के घृवम्

अमन. २।७६

निखानयन्ति शंकुभिः (यदिदं)

आर्षे. १।२

निखिलनिगमोदितसकामकर्म-

व्यवहारो लोकः

महाबा. २

(ॐ) निगमं शङ्करोऽब्रवीत्

सि. वि. ६

निगमो जायते पुरुषोत्तमात्

सि. वि. २

निगमो बसुदेवो यो वेदार्थः कृष्णरामयोः

कृष्णो. ६

निगिरे बहून्सुनुमेहं च लवदस्त्विदम्

ते. बि. ६।८६

निगृहीतस्य मनसो निर्विकल्पस्य

भीमतः ।.. सुषुप्तेऽन्यो न तत्समः

अद्वैतो. ३४

निगृहीतानि सर्वेशः

भ. गी. २।६८

निगृह्णाम्युत्सृजामि च

भ. गी. ५।१९

निग्रहः किं करिष्यति

भ. गी. ३।३३

नि च देवीं मातरं श्रियं वासय मे कुले

[अ. सि. ५।८७।१२+

श्रीसू. १२

निचाट्येमां (एनां) शांतिमस्यन्तमेति

[कठो. १।१७+

श्वेता. ४।११

नित्यचिन्मात्ररूपोऽस्मि

मेने. ३।१६

नित्यगृप्तोऽप्यमुज्जानोऽप्यसमः

समदर्शनः । कुर्वन्नपि न कुर्वाणः..

२ आत्मा. १३

नित्यतमो निराश्रयः	भ. गी. ४।२०	नित्यशेषस्वरूपोऽस्मि सर्वातीतो-	
नित्यनिर्मलरूपात्मा ह्यात्मनोऽन्यत्र		ऽस्म्यहं सदा	ते. बि. ३।१२
किञ्चन	ते. बि. ६।४०	नित्यसृष्टिहेतुभूता च का	राधिको. १
नित्यपरिपूर्णमखण्डानन्दामृतविशेषं		नित्यस्योक्ताः शरीरिणः	भ. गी. २।१८
शाश्वतं परमं पदं	त्रि. म. ना. ७।७	नित्यसाकारस्त्वाद्यन्तर्गुण्यः	
नित्यप्रबुद्धचित्तस्त्वं कुर्वन्वाऽपि		शाश्वतः (नारायणः)	त्रि. म. ना. २।१
जगत्क्रियाम् । आत्मैकत्वं विदित्वा		नित्यं च समचित्तत्वं	भ. गी. १३।१०
त्वं तिष्ठाशुब्धमहाब्धिवत्	महो. ४।११	नित्यं त्रिषवणस्नायी पयोमूल-	
नित्यबुद्धविशुद्धैकसच्चिदानन्द-		फलादिभुक् ।... ततः सिद्धमनु-	
मस्यहम्	ते. बि. ३।११	भूत्वा जीवन्मुक्तो भवेन्मुनिः	रामर. ४।१-९
नित्यमगन्धवच्च यत् । अनाद्यनन्तं		नित्यं दर्शनकाक्षिणः	भ. गी. ११।५२
महतः परं ध्रुवं निचाप्य तन्मृत्यु-		नित्यं यज्ञे प्रतिष्ठितम्	भ. गी. ३।१५
मुखात्प्रमुच्यते	कठो. ३।१५	नित्यं वा मन्यसे मृतम्	भ. गी. २।२६
नित्यमङ्गलमन्दिरम् [त्रि. म. ना. ७।८ ×	सि. सा. ६।१	नित्यं विभुं सर्वगतं सुसूक्ष्मं तदव्ययं	
नित्यमन्तर्मुखः स्वच्छः स्वात्मनाऽन्तः-		तद्गतयोनिं परिपश्यति धीराः	मुण्डको. १।१।६
प्रपूर्णधीः ।... कुरु कर्माणि वै द्विज	अ. पू. ९।११५	नित्यं विभुं सर्वगतं सुसूक्ष्मं च तदव्ययं	
नित्यमुक्तस्वरूपं कैवल्यानन्दरूपं	सि. सा. ६।१	[पा. ब्र. ३४+महो. ४।८६+	रुद्रह. ३२
नित्यमुक्तस्वरूपमनाधारमादि-		नित्यं विभुं सर्वगतं सुसूक्ष्मं च तद-	
मध्यान्तशून्यं	त्रि. म. ना. ७।७	व्ययम् । तद्गतयोनिं पश्यन्ति	
नित्यमेकाग्रभक्तिः स्याद्गोपीचन्दन-		धीरा आत्मानमात्मनि	रुद्रह. ३२
धारणात्	वासुदे. १३	(ॐ) नित्यं शुद्धं बुद्धं निर्विकल्पं	
नित्ययुक्तस्य योगिनः	भ. गी. ८।१४	निराख्यातमनादिनिधनमेकं...	
नित्ययुक्ता उपासते [भ. गी. ९।१४	+१२।२	सर्वदाऽनवच्छिन्नं परं ब्रह्म	यो. चू. ७२
नित्यलीलाभजनानन्दोऽयं		नित्यं शुद्धं बुद्धं मुक्तं..	म. वा. र. १४
रसोऽनिर्वचनीयः	सामर. ४९	नित्यं शुद्धं बुद्धं मुक्तं सत्यं सूक्ष्मं	
नित्यविहितकर्मफलस्यागः प्रत्याहारः	शां. डि. १।८।१	परिपूर्णमद्वयं... ब्रह्मैव	नृसिंहो. ९।८
नित्यशुद्धचिदानन्दसत्तामात्रोहमव्ययः	ते. बि. ३।११	नित्यं स गच्छेत्पदमनामकम्	२प्रणवो. १३
नित्यशुद्धबुद्धपरब्रह्मानन्दमयो भवति	ना. पू. ता. २।४	नित्यं सर्वगतं विद्धि शब्दब्रह्म सनातनम्	गान्धर्वो. ४
नित्यशुद्धबुद्धमुक्तसत्यपरमानन्दान्ता-		नित्यं सर्वसन्देहनाशनम्	निर्वाणो. ८
द्वयपरिपूर्णः परमात्मा ब्रह्मैवाहं		नित्यः शुद्धः सदाशिवः । सर्वासर्व-	
रामोऽस्मि	म. वा. र. ९	विहीनोऽस्मि	मैत्रे. ३।६
नित्यशुद्धविमुक्तैकमखण्डानन्द-		(किन्तु) नित्यः शुद्धो निरञ्जनो	
मद्वयम् । सत्यं ज्ञानमनन्तं यत्परं		विभुर्द्वयः शिव एकः...	त्रि. ब्रा. १
ब्रह्माहमद्वयम्	बराहो. ३।२	नित्यः शुद्धो निरञ्जनो विभुर्द्वयः	
(तवत्) नित्यशुद्धः परमात्माऽहमेव	मं. ब्रा. ३।२	शिव एकः	त्रि. ब्रा. १।१
नित्यशुद्धाय बुद्धाय नित्यायाद्वैत-		नित्यः शुद्धो बुद्धमुक्तस्वभावः...	
रूपिणे । आनन्दाबात्मरूपाय		आनन्दाब्धिर्यः परः सोऽहमस्मि	मैत्रे. १।१६
नारायण नमोऽस्तु ते	ना. व. ता. २।२	नित्यः सर्वगतः स्थाणुरचलोऽयं	
		सनातनः [भवसं. २।३९+	भ. गी. २।२४

नित्यः सर्वगतो ह्यात्मा कूटस्थो दोषवर्जितः। एकः सम्भिद्यते भ्रान्त्या मायया न स्वरूपतः [जा.द.१०।२+ अ.पू. ५।७५ नित्यानन्दमयब्रह्म कवलसवदास्वयम् [ते.वि. ६।७२+ ६।१०२ नित्यानन्दमयोऽप्यात्मा ना. प. ८।१६ नित्यानन्दस्वरूपोऽहम् ते.वि. ३।२७ नित्यानन्दं परमसुखदं केवलं ज्ञान- मूर्ति... भावातीतं त्रिगुणरहितं सद्गुरुं तं नमामि शु. र. १।१९ नित्यानन्दं सदेकरसं (आत्मानं) नृसिंहो. १।१ नित्यानन्दः प्रसन्नात्मा ह्यन्यचिन्ता- विवर्जितः ..स जीवन्मुक्त उच्यते म.बा.र. ८ नित्यानन्दो निर्विकल्पो निराख्यः। अचिन्त्यशक्तिर्भगवान् गिरीशः शरभो. २१ [मोक्ष इति च] नित्यानित्यवस्तु- विचारादनित्य-संसार-सुख- दुःखविषयसमस्त-क्षेत्र-ममता- बन्धक्षयो मोक्षः निग. उ. २२ नित्यानित्यविवेकश्चङ्गहामुत्रविरागता वराहो. २।३ नित्यानित्यत्वे परस्परविरुद्धधर्मौ, तयोरेकस्मिन्ब्रह्मण्यत्यन्त- विरुद्धं भवति त्रि.म.ना. २।१ नित्यानित्यो व्यक्ताव्यक्तो ब्रह्माब्रह्माहम् अ. शिरः. १ नित्यानुभवरूपस्यकोमैत्रानुभवः पृथक् अवधू. २१ (अथ) नित्योऽक्षरः परमः स्वराद् त्रि. म. ना. २।८ नित्योदितं विमलमाद्यमनन्तरूपं ब्रह्मास्मि अ. पू. १।१९ नित्योदितो निराभासो द्रष्टा साक्षी चिक्लत्मकः महो. ६।८० (अथ) नित्यो देव एको नारायणः नारा. २ नित्यो नित्यानां चेतनश्चेतनानां... तमात्मस्थं येऽनुपश्यन्ति धीरास्तेषां शान्तिः शाश्वती नेतरेषाम् कठो. ५।१३ नित्यो नित्यानां चेतनश्चेतनानां... तत्कारणं साङ्ख्ययोगाधिगम्यं [श्वेता. ६।१३+ भवसं. २।४८	नित्यो नित्यानां चेतनश्चेतनानां... तं पीठं येऽनुभजन्ति धीरास्तेषां सुखं शाश्वतं नेतरेषाम् गो. पू. ३।३ नित्या नित्यानां चेतना चेतना- नामेका बहूनां विदधाति कामान् गुह्यका. ७१ नित्योऽयं धर्मो ब्राह्मणानां ब्रह्मचारि- गृहिवानप्रस्थयतीनाम् भस्मजा. १।६ नित्यो निष्कलङ्को निर्विकल्पो निरञ्जनो निराख्यातः शुद्धो देव एको नारायणो न द्वितीयोऽस्ति कश्चित् त्रि.म.ना. १।९ नित्योऽस्मि विमलोऽस्म्यहम् मैत्रे. ३।२ नित्योऽहं निरवद्योऽहं निष्क्रियो- ऽस्मि निरञ्जनः।...निर्मलो निर्विकल्पोऽहं.. अ.वि. ९७ नित्योऽहं शाश्वतो ह्यजः ते.वि. ३।४८ निदाघ गृणु सत्त्वस्था जाता भुवि महागुणाः। ते नित्यमेवाभ्युदिता मुदिता ख इवेन्दवः महो. ४।१७ निदाघो नाम मुनिराद् प्राप्तविद्यश्च बालकः। विहृतस्तीर्थयात्रार्थं पित्रानुज्ञातवान्स्वयम् महो. ३।१ निदाघो नाम मुनिः पप्रच्छ ऋभुं भगवन्तमात्मानात्मविवेकमनु- ब्रूहीति ते.वि. ५।१ निदिध्यासनमित्येतत् पूर्णबोधस्य कारणम् (श्रवणं तु गुरोः पूर्वं मननं तदनन्तरम्) शु. र. ३।१३ निदिध्यासनं दध्यात् कुण्डिको. ९ निद्राघरूपनाशस्तु वर्तते देहमुक्तिके निद्रादौ जागरस्यान्ते...लक्षणं मुक्तचेतसः म.बा.र. १० निद्रालस्यप्रमादोत्थं निद्राभयसरीसृपं हिंसादितरङ्गं तृष्णावर्तं दारपङ्कं संसारबाधिं वर्तु...तारकमवलोकयेत् अमन. २।६४ मं.गी. १।८।३९ मं.प्रा. १।२
--	---

निद्राभिधे स्नानसौचे नेच्छामि न
करोमि च । द्रष्टारश्चेत्कल्पयन्तु
किं मे स्यादन्यकल्पनात् अवधू. १४
निद्राया लोकवार्तायाः शब्दादेरात्म-
विस्मृतेः । कचिन्नावसरं दृष्ट्वा
चिन्तयात्मानमात्मनि अथ्यात्मो. ५
निद्रालस्ये मोहरागौ...गुणास्तामसस्य शरीरकां. ८
निद्रेवान्तर्हितेन्द्रियः शुद्धितमया धिया
स्वभद्रवयःपरयतीन्द्रियविलेऽविवशः
प्रणवाख्यः.. सोऽपि प्रणवाख्यः.. मैत्रा. ६।२५
निधनमिति त्र्यक्षरं तत्सममेव भवति छांदो. २।१०।४
निधानं बीजमव्ययम् भ.गी.९।१८
निधाय भारं पुनरस्तमेति चित्त्यु. १४।१
निधिदाताऽन्नदो मत्त इति द्वितीयःपादः ग. पू. १।१३
निन्दन्तस्तव सामर्थ्यं भ.गी.२।३६
(पवं) निन्दागर्व-भस्सर-दम्भ-दुर्पेच्छा-
मोहहर्षासूयाहंकारादींश्च हित्वा
स्ववपुः कुणपमिव दृश्यते प. हं. ३
निन्दाद्यो अस्मान्दिग्घातं सर्वास्ता-
न्भष्मभा (भस्मसात्) कुरु सहवै. ८
निन्दास्तुतिव्यतिरिक्तो न मन्त्रतन्त्रो-
पासको देवान्तरध्यानशून्यः...
ब्रह्मप्रणवानुसन्धानेन यःकृतकृत्यो
भवति स परमहंसपरित्राद् प. हं. ५.११
निन्दाहङ्कारभस्सरगर्वदम्भेर्घ्या-
सूयेच्छाद्वेषसुखदुःखकामक्रोध-
लोभमोहादीन् विसृज्य...
जातरूपधरश्चरेदात्मानम् ना.प.३।८७
निन्दितो न शपेत्परान् [कठरु.७+
निपातेषु चैनं वैय्याकरणा उक्षजं
समामनन्ति २प्रणवो. १४
निपीडय सीविनीं सूक्ष्मं दक्षिणेतर-
गुल्फतः । वामं याम्येन गुल्फेन
मुक्तासनमिदं स्मृतम् जा. द. ३।८
निषद्धः स्वेन कर्मणा भ.गी.१८।६०
निषप्रन्ति धनञ्जय [भ.गी.४।४१
निषप्रन्ति महाबाहो भ.गी. १४।५

निबन्धायासुरी मता भ.गी.१६।५
निबोधस्वात्मबोधोऽयंसद्यःप्रत्ययकारकः अमन.२।२५
निभगाऽहं त्वयि मृजे स्वाहा तैत्ति. १।४।३
निमज्जनं पृथिव्याः स्थानादपसरणं
सुराणां [मैत्रा.१।८+ मैत्रे. १।३
निमित्तमात्रं भव सन्यसाचिन् भ.गी.११।३३
निमित्तस्वातुरः, अनिमित्तः क्रम-
सञ्चयासः ना. प. ५।३
निमित्तस्यानिमित्तत्वमिष्यते
भूतदर्शनात् अ. शां. २५
निमित्तं किञ्चिदाश्रित्य खलु शब्दः
प्रवर्तते । यतो वाचो निर्वर्तन्ते कठरु. ३४
निमित्तं हि सदा चित्तं संस्पृश-
त्यथ्सु त्रिषु । अनिमित्तो
विपर्यासः कथं तस्य भविष्यति अ. शां. २७
निमित्तानि च पश्यामि भ.गी.१।३०
निमिषार्धं न तिष्ठन्ति वृत्तिं ब्रह्ममयीं
विना (ब्रह्मनिष्ठाः) ते. बिं. १।४७
निमिषोच्छ्वासपलकैर्नाडिभिः
प्रहरैर्दिनैः अमन. १।३२
निमीलनादि कूर्मकर्म (कूर्मवायोः) शांडि. १।४।९
निमीलनादिकूर्मस्य क्षुधा तु कृकरस्य च जा. द.४।३४
निमीलितदर्शनममादृष्टिः मं. ब्रा. २।२
निमीलितक्षस्य पुरप्रयाणि सि. शि. १६
निमेषकाले तस्याः प्रलयो भवति त्रि.म.ना. ४।६
निम्नाभिं कम्बुकण्ठं (गणेशं) ग. पू. २।७
निम्लोचन्ति ह्यन्या देवताः, न वायुः.. बृह. १।५।२२
नियतस्य तु सञ्चयासः भ.गी. १८।७
नियतं कुरु कर्म त्वं भ.गी. ३।८
नियतं क्रियतेऽर्जुन भ.गी. १८।९
नियतं सङ्गरहितं भ.गी. १८।२३
नियतिसहिताः शृङ्गारादयो नव
रसा अणिमादयः भावनो. ३
नियतिं न विमुञ्चन्ति महान्तो
भास्करा इव । (अविश्वदूतमर्यादा
भवन्ति विशदाशयाः)महो.४।२०+ ना.प. ५।२२
नियन्तेऽथरः सर्वाहिम्नानी नृसिंहो. ९।४
नियम्य भरतर्षभ भ.गी. ३।४१

नियम्यारम्भतेऽर्जुन	भ. गी. ३।७
नियामनसमर्थोऽयं निनादो	
निशिताङ्कुशः । नादोऽन्तर-	
ङ्गसारङ्गबन्धने वागुरायते	ना. बि. ४५
नियमः स्वान्तरिन्द्रियनिग्रहः	निर्वाणो. ५
नियमानन्दविशेषगण्यं मुनिजनैरुप-	
सङ्कीर्णं नैमिषारण्यं...	ना. प. १।१
नियमेष्वप्रमत्तस्तु यमेषु च	
सदा भवेत्	ना. प. ६।३२
नियुक्तस्तु यतिः आहं देवे वा मांस-	
मुत्सृजेत् । यावन्ति पशुरोमाणि	
तावन्नरकमृच्छति	इतिहा. २८
नियोजयसि केशव	भ. गी. ३।१
निरञ्जनमनन्तब्रह्मानन्दसमष्टिकन्दं..	
स्वयम्प्रकाशमनिशं ज्वलति	त्रि.म.ना. ७।७
निरञ्जनप्रनामयं हुम्फट्कुर्वाणं...	
शिवं प्रणम्य... कृताञ्जलिपुटः	
पप्रच्छ	भस्मजा. १।१
निरञ्जनं निराकारं निराश्रयं निरति-	
शयाद्वैतपरमानन्दलक्षणमादि-	
नारायणं ध्यायेत्	त्रि.म.ना. ७।१२
निरञ्जनं निष्क्रियं सन्मात्रं चिदा-	
नन्दैकरसं शिवं प्रशान्तममृतं	
तत्परं च ब्रह्म	शाण्डि. २।१।३
निरञ्जनं परब्रह्मस्वरूपं परब्रह्मणः	
परमरहस्यकैवल्यं...विजयते	त्रि.म.ना. ७।९
निरञ्जनः परमं साम्यमुपैति	मुण्ड. ३।१।३
निरञ्जने विधीयेते मनोवायू	ना. बि. ५०
निरञ्जनो निराख्यातो निर्विकल्पो..	सि. बि. १
(ॐ) निरञ्जनो निराख्येयो	
निर्विकल्पो तिरामयः (पाठः)	सि. बि. १
निरञ्जनो निर्विकारो निरभिमानः	
(आत्मा)	१ आत्मो. १
निरञ्जनो निर्विकारः...सोऽचिन्त्यो	
निर्वर्ण्यश्च पुनात्यशुद्धान्यपूतानि	१ आत्मो. १
निरतिशयदिव्यतेजोमण्डलं...निरति-	
शयपरमानन्दपरावारमनन्तै-	
रानन्दपुरुषैश्चिद्रूपैरधिष्ठितम्	त्रि.म.ना. ७।२
निरतिशयदिव्यतेजोराशिः	त्रि.म.ना. ७।४

निरतिशयदिव्यतेजोराश्यन्तर-	
समासीनमादिनारायणं ध्यात्वा	
...विद्याविद्ययोः सन्धौ वैकुण्ठ-	
पुरमाभाति	त्रि.म.ना. ६।६
निरतिशय-निरङ्कुश-सर्वज्ञ-सर्वशक्ति...	
कल्याणगुणाकारो भवति	त्रि.म.ना. २।६
निरतिशयपरमानन्दपरममूर्तिविशेष-	
मण्डलं...द्वात्रिंशद्व्यूहभेदैरधिष्ठितम्	त्रि.म.ना. ७।८
निरतिशयपरमानन्दलक्षणपरब्रह्मणः	
परममूर्तिपरमत्त्वविलासविशेष-	
मण्डलं...द्वात्रिंशद्व्यूहभेदैरधिष्ठितम्	त्रि.म.ना. ७।८
निरतिशयब्रह्मगन्धस्वरूपं...आदि-	
नारायणं ध्यायेत्	त्रि.म.ना. ७।१२
निरतिशयब्रह्मानन्दपरममूर्तिमहायन्त्रं	
...चित्स्वरूपं...विजयते	त्रि.म.ना. ७।९
निरतिशयलक्षणमहाविष्णुस्वरूपं...	
विष्वक्सेनं ध्यात्वा...ब्रह्मतेजो-	
मयानवलोक्योपासकः परमा-	
नन्दं प्राप	त्रि.म.ना. ६।६
निरतिशयानन्दचामरविशेषैः परि-	
सेवितं... निरतिशयाद्वैतपरमा-	
नन्दलक्षणमादिनारायणं ध्यायेत्	त्रि.म.ना. ७।१२
निरतिशयाद्वैतपरमानन्दलक्षणोभूत्वा	त्रि.म.ना. ८।३
निरतिशयानन्दतेजोमण्डलमद्वैत-	
परमानन्दलक्षणपरब्रह्मणः...	
द्वात्रिंशद्व्यूहभेदैरधिष्ठितम्	त्रि.म.ना. ७।८
निरतिशयानन्दतेजोराशिविशेषं(ब्रह्म)	त्रि.म.ना. ४।१
निरतिशयानन्ददिव्यतेजोराशिः	त्रि.म.ना. ६।६
निरतिशयानन्द-परममङ्गलविशेष-	
समष्ट्याकारं...द्वात्रिंशद्व्यूहभेदै-	
रधिष्ठितम्	त्रि.म.ना. ७।८
निरतिशयानन्दपारावारो भूत्वा...	
महामायां नमस्कृत्य...महाविराट्-	
पदं प्राप	त्रि.म.ना. ६।३
निरतिशयानन्दमयानन्तपरमविभूति-	
समष्ट्या विश्वाकारः	त्रि.म.ना. २।६
निरतिशयानन्दलक्षणं प्रणवाख्यं	
विमानं विराजते	त्रि.म.ना. ७।९

निरतिशयानन्दसहस्रप्राकारैरलङ्कृतं...

शश्वदमितपुष्पवृष्टिभिः समन्ततः

सन्ततम् । तदेव त्रिपाद्विभूति-

परमकवल्यम्

त्रि.म.ना. ७।८

निरतिशयानन्दं प्राप्य...बोधानन्द-

विमानपरम्परासूपासकः परमा-

नन्दं प्राप

त्रि. म.ना.६।७

निरतिशयानन्दाद्वितीयोऽहमेव

त्रि.म.ना. ८।६

निरतिशयानन्दानन्ततटित्पर्वताकार-

मद्वितीयं स्वयम्प्रकाशमनिशं

उज्जलति

त्रि.म.ना. ७।७

निरतिशयानन्दैरनन्तवृन्दावनैरति-

शोभितमखिलपवित्राणां परम-

पवित्रं...तुलसीवैकुण्ठं प्रविश्य...

निरतिशयसौन्दर्यलावण्याधि-

देवतां...श्रीसखीमेवं तुलसीं

ध्यात्वा...गत्वा गत्वा ब्रह्मवनेषु...

तत्रानन्दतरङ्गिण्याः प्रवाहेषु

स्नात्वा बोधानन्दवनं प्राप्य...

तन्मध्ये च शुद्धबोधानन्दवैकुण्ठं

यदेव ब्रह्मविद्यापादवैकुण्ठम्

त्रि.म.ना. ६।८

निरन्तरनिरुपमनिरतिशयोत्कट-

ज्ञानानन्दानन्तगुच्छफलैरलङ्कृतं

...आदिनारायणं ध्यायेत्

त्रि.म.ना.७।१२

निरन्तरसमाधिपरम्पराभिर्जगदी-

श्वराकाराः सर्वत्र सर्वावस्थासु

विभ्रान्ति

त्रि.म.ना.५।५

निरन्तरं नारायणो वैकुण्ठे रमया

रहस्यलीलां सङ्गायमानोऽभवत्

सामर. ३

निरन्तराभिनवं...शाश्वतं परमं पदं...

स्वयम्प्रकाशमनिशं उज्जलति

त्रि.म.ना.७।७

निरवद्यं निरञ्जनम् । अमृतस्यपरंसेतुं

निरवद्यं निरञ्जनं निराकारं निरा-

श्रयं...आदिनारायणं ध्यायेत्

त्रि.म.ना.७।१२

निरवधिनाराधधिकिरपातो निदाघ-

विनोदनधारागृहशीकरवर्षणमिव...

अवितव्यमेवं दृढवैराग्याद्बोधो भवति

सूरी. ४।२६

निरवधिनिजबोधोऽहं शुभतरभावो-

ऽहमप्रमेयोऽहम्

आ. प्र. ७

निरवयवं निराधारं निर्विकारं...

निर्मलं निरवद्यं...कूटस्थमचलं...

देशतः कालतो वस्तुतः परिच्छेद-

रहितं...शाश्वतं परमं पदं...

ज्वलति

त्रि.म.ना.७।७

‘निरवयवं ब्रह्मचैतन्यं’ इति सर्वोप-

निषत्सु सर्वशास्त्रसिद्धान्तेषु श्रूयते

त्रि.म.ना.२।१

निरवयवात्मा केवलः सूक्ष्मो निर्ममो

निरञ्जनो निर्विकारः...पुनात्य-

शुद्धान्यपूतानि

१आत्मो. ६

निरस्तकल्पनाजालमचित्तत्वं परं पदम्

महो. ९।६०

निरस्तविषयासङ्गं सन्निरुद्धं मनो

हृदि । यदा यात्युन्मनीभावं

तदा तत्परमं पदम्

ब्र. बि. ४

निरस्तविषयासङ्गं सन्निरुद्धमनोहृदि । यदा

यात्युन्मनीभावस्तदा तत्परमं पदम्

त्रि. ता. ५।४

निरस्तातिशयाह्लादसुखभावैकलक्षणा ।

भेषजं भगवत्प्राप्तिरेकान्ता-

त्यन्तिकी मता

भवसं. १।३१

निरस्ताविद्यातमोमोहो (बहं)

एवेति [ग. शो. १।४+

रामो. २।४

निरंशोऽस्मि चिदाकाशमिति मत्वा न

शोचति

अ. पू. ५।९२

निरंशोऽस्मि निराभासो न मनो-

ऽनेन्द्रियोऽस्म्यहम्

ते.बि. ३।४४

निराकारं निराभासं

२ तत्त्वो. २

निराकारं निराश्रयं निरतिशयाद्वैत..

आदिनारायणं ध्यायेत्

त्रि.म.ना.७।१२

निराकारा निष्परिग्रहा अशिखा

अयज्ञोपवीता अन्धा बधिरा मुग्धाः

कृषा मूका उन्मत्ता इव परिवर्त-

मानाः...प्रणवमेव परं ब्रह्मात्मप्रकाशं

शून्यं जानन्तस्तत्रैव परिसमाप्ताः

नृसिंहो. ६।३

निराकारोऽस्म्यहं सदा । केवलं

ब्रह्ममात्रोऽस्मि

ते.बि. ३।२१

निरात्मकत्वादसङ्ख्योऽयोनिश्चिन्त्यः

निरात्मकत्वाच्च सुखदुःखभागभवति

मैत्रा. ६।२०

निरात्मकत्वाच्च सुखदुःखभागभवति

मैत्रा. ६।२१

३५४	निरात्मक-	उपनिष	कौषः	निर्गुणः
निरात्मकमात्मैवेदं सर्वं तस्मात्सर्वा- त्मकेनाकारेण सर्वात्मकमात्मान-			निरीहोऽस्मि निरामयः । सदा- ऽसङ्गस्वरूपोऽस्मि	ते. बि. ३।६ छांदो. १।१३।३
निराधारं निर्विकारं निरञ्जनमनन्तं ब्रह्मानन्दसमष्टिकन्दं..	नृसिंहो. ७।२		निरुक्तस्योदशस्तोभः सञ्चरो हुङ्कारः निरुक्तं चानिरुक्तं च.. यदिदं किञ्च । तत्सत्यमित्याचक्षते	छांदो. १।१३।३ तैत्ति. २।६
निरानन्दोऽपि सानन्दः सबासव बभूव सः	सि. सा. १।१		निरुक्तः सोमस्य मृदुऋक्ष्णवायोः ऋक्ष्णं बलवदिन्द्रस्य...तान्सर्वा- नेवोपसेवेत वारुणं त्वेव वर्जयेत्	भ. गी. ६।२०
निरामयं शान्तमुमासहायं निरालम्बस्तु (योगः) समस्तनाम- रूपकर्मातिदूरतया...भावनं	अ. पू. ३।१८ १ बिल्वो. ११		निरुद्धं योगसेवया निरुध्य मारुतं गाढं शक्तिबालन-	छां. उ. २।२२।१
निरालम्बयोगः...	त्रि. म. ना. ८।४		युक्तिः । अष्टधा कुण्डलीभूता- मृज्वीं कुर्यात्तु कुण्डलीम्	भ. गी. ६।२०
निरालम्बपीठः (पीठम्)	निर्वाणो. १।४		निरुध्य वायुना दीप्तो वह्निरुहति कुण्डलीम् । पुनः सुषुम्नया वायु- वह्निना सह गच्छति	यो. शि. १।८२
निरालम्बं पदं प्राप्तं	२ तत्त्वो. ७		निरुपमनिरवद्यनित्यशुद्धबुद्ध..विमान- जालाबलिभिः समाकुलम्	जा. द. ६।४२
निरालम्बं समाश्रित्य सालम्बं विज- हाति यः । स सङ्घासी च योगी	निरालं. २		निरुपाधिकनित्यं यत्सुप्तौ सर्वसुखा- त्मकम् । सुस्वरूपत्वमस्त्येतत्..	सि. सा. ६
निराशता निर्भयता नित्यता समता ज्ञता ।...हेयोपादेयनिर्मुक्ते ज्ञे तिष्ठन्त्यपवासनम्	महो. ६।२९, ३०		निरुपाधिसाकारस्त्रिविधः ब्रह्मवि- द्यासाकारश्चानन्दसाकार उभयात्मकसाकार इति	वराहो. ३।१०
निराशीरपरिग्रहः	भ. गी. ५।१०		(तस्मादेव) निरुपाधिसाकारस्य निरवयवत्वात्स्वाधिकमपि	त्रि. म. ना. २।१
निराशीर्निर्ममो भूत्वा	भ. गी. ३।३०		दूरतो निरस्तम्	त्रि. म. ना. २।१
निराशीर्यत्तचित्तात्मा	भ. गी. ४।११		निरुपाधिकी संविदेव कामेश्वरः निर्गतगुणत्रयम्	भावनो. ९ निर्वाणो. ३
निराश्रयमतिनिर्मलानन्तकोटि- रविप्रकाशैकोज्वलं..कैवल्यान्द- रूपं..शाश्वतं शश्वद्विभाति	सि. सा. ६।१		निर्गता विगताऽभीष्टा हेयोपादेय- वर्जिता । ब्रह्मन्समाभिधान्देन परिपूर्णमनोगतिः	म. वा. र. १०
निराहारस्य देहिनः	भ. गी. २।५		निर्गुणध्यानयुक्तस्य समाभिश्च ततो भवेत्	१ यो. त. १०९
निरिच्छत्वादकर्ताऽसौ कर्ता सन्निधि- मात्रतः (आत्मा)	महो. ४।१४		निर्गुणं गुणभोक्तृ च निर्गुणं निष्क्रियं सूक्ष्मं..एकमेवा-	भ. गी. १३।१५
निरिच्छं प्रतिबिम्बन्ति जगन्ति मुकुटे यथा	महो. ५।५५		द्वितीयं ब्रह्म	अध्यात्मो. ६२
निरिच्छे संस्थिते रस्ने यथा लोकः प्रवर्तते । सप्तमात्रे परे तत्त्वे तथैवायं जगद्रणः	महो. ४।१३		निर्गुणं निष्क्रियं निर्मलं निरवयं.. निराकारं..आदिनारायणं ध्यायेत्	त्रि. म. ना. ७।१२
निरिच्छोः परिपूर्णस्य नेच्छा सम्भवति क्वचित्	अ. पू. ६।७		निर्गुणः केवलात्माऽस्मि	ते. बि. ३।२१
निरिन्द्रियो नियन्ताऽहं	म. वा. ४.९		निर्गुणः केवलोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।२२
निरिन्धनव्योतिरिवोपशान्तो न चोद्विजेदुद्विजेद्यत्रकुत्र...	म. वा. र. ९			
निरीश्वरोऽहं निरहं च निर्ममः	कुण्डिको. १७			

निर्गुणः साक्षीभूतः शुद्धः (आत्मा)	२ आत्मो. ६	सोऽश्चिन्त्यो निर्वर्ण्यश्च पुना-	
निर्गुणः..निष्क्रियो निरवयव आत्मा	म. वा. २.१५	त्यशुद्धानि..एष परमात्मा नाम	१ आत्मो. ३
निर्गुणोऽस्मि शिवोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।४	निर्ममोनिरहङ्कारः[ना.प.६।२५+भ.गी.२।७१+१२।१३	
निर्गुणोऽस्मि समोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।४	निर्ममो निरहङ्कारो निरपेक्षः	ना. प. ३।७६
निर्गुणोऽहं परात्परः	ते. बि. ४।१	निर्ममोऽध्यात्मनिष्ठः..ज्ञानवैराग्ययुक्तो..	
निर्गुणः शान्तसन्देशो जीवन्मुक्तो..		भैक्षमाणो ब्रह्मभूयाय कल्पते	प. हं. प. ६
अनिर्वाणोऽपि निर्वाणश्चित्रदीप		निर्मलगात्रम्, निरालम्बपीठम्	निर्वाणो. ४
इव स्थितः	अभ्युप. ४२	निर्मलनिर्वाणमूर्तिरेवाहम्	आ. प्र. ७
निर्जीवः काष्ठवत्तिष्ठेत्	अमन. १।२५	निर्मलसहजस्थितपुरुषे न दिवारात्रि-	
निर्णिज्य कश्चिन्ममसं वा पश्चाद्भवे..		भेदोऽप्यस्ति	अमन. २।१०९
संविशति चर्मणि वा स्थण्डिले वा	छान्दो. ५।२।८	निर्मलं निर्मनस्कं च निराभासं	
निर्दग्धवासनाबीजः.. सदेहो वा विदे-		सदा त्यज	अमन. २।२६
हो वा न भूयो दुःखभागभवेत्	अ. पू. ५।१८	निर्मलायां निराशायां स्वसंविक्तौ	
निर्दोषं हि समं ब्रह्म	भ.गी. ५।१४	स्थितोऽस्म्यहम्	१ सं.सो. २।५१
निर्द्वन्द्वः सदाऽचलगात्रः..नित्यशुद्धः		निर्मानमोहा जितसङ्गदोषाः	भ.गी. ११।५५
परमात्माऽहमेवेत्यखण्डानन्दः पर्णः..		निर्मानश्चानहङ्कारो.. नैव कुप्यति न	
ब्रह्माहमिति कृतकृत्यो भवति	म.वा.र. ८	द्वेष्टि नानृतं भाषते गिरा	ना.प. ५।२९
निर्द्वन्द्वो नित्यसत्त्वस्थः	भ.गी. २।४५	निर्मूलं कलनां त्यक्त्वा वासनां यः	
निर्द्वन्द्वो नित्यसत्त्वस्थः सर्वत्र		शमं गतः ज्ञेयं त्यागमिमं विद्धि	
समदर्शनः	ना. प. ४।१३	मुक्तं तं ब्राह्मणोत्तमम्	महो. ६।४६
निर्द्वन्द्वो निरहङ्कारो निराशीरपरिग्रहः	ते. बि. १।३	निर्मूलप्रविनष्टमारुततया निर्जीवकाष्ठो-	
निर्द्वन्द्वो हि महाबाहो	भ.गी. ५।३	पमः..निर्वातस्थितदीपवत्	
निर्धनोऽपि सदा तुष्टोऽप्यसहायो		सहजवान् पार्श्वस्थितिर्दृश्यते	अमन. २।७५
महाबलः	२ आत्मो. १२	निर्मोक्षायैह भूतानां लिङ्गग्रामो	
निर्धृताशेषपापौघो मत्सायुज्यं		निरर्थकः	ना. प. ४।३३
भजत्ययम्	मुक्तिको. १।२१	निर्यक्षममचीचते कृत्यान्निकर्तति च	सहचै. ५
निर्बीजं त्रैपदं तत्त्वं तदस्मीति		निर्योगक्षेम आत्मवान्	भ. गी. २।४५
विचिन्तये	सुबा. शीर्षकं. १	निर्लेपकं निरापायं कूटस्थमचलं	
निर्बीजा वासना यत्र तत्तुर्यं		ध्रुवम् । ज्योतिषामपि तज्ज्योति-	
सिद्धिं स्मृतम्	अ.पू. ५।१६	स्तमःपारे प्रतिष्ठितम्	यो. शि. ३।२१
निर्भावं निरहङ्कारं निर्मनस्कमनीहितम्	१ सं.सो. २।३७	निर्वचनमनौपम्यं निरुपाख्यं किं	
निर्भुजवक्ता इति ह स्माह ह्रस्वो		तदवाच्यम्	मैत्रे. ६।७
माण्डूकेयः	३ ऐत. १।५।२	निर्वाणो देवता, निष्कुलप्रवृत्तिः	निर्वाणो. १
निर्ममः शुक्लध्यानपरायणोऽध्यात्म-		निर्वाणोपनिषद्वेद्यं..स्वमात्रं..चिन्तयेत्	निर्वाणो. शीर्ष.
निष्ठः.. ब्रह्माहमस्मीति ब्रह्मप्रणव-		निर्वाणोऽस्मि निरीहोऽस्मि निरंशोऽस्मि	१ सं.सो. २।५६
मनुस्मरन्.. सध्यासेनैव देहत्यागं		निर्वातस्थितदीपवत् सहजाखण्ड-	
करोति स कृतकृत्यः..	ना. प. ३।८७	स्वभावं परं..तेजोऽमनस्के ध्रुवम्	अमन. २।७६
निर्ममेति विमुच्यते [पैङ्गलो. ४।२०+ महो. ४।८२		निर्वातस्थो यथा दीपो..जगद्व्यापार-	
निर्ममो निरञ्जनो निर्विकारः...		निर्मुक्तस्तथा योगी लयङ्गतः	अमन. १।२६

निर्वाणवाग्निर्मननः क्षीणचित्तः प्रशान्तधीः ।..जाग्रत्येव सुषुप्तिस्थः कुरु कर्माणि वै द्विज	त्रि. ब्रा. १७३	निर्विकारं निराश्रयम् । ज्योतिषामपि तज्ज्योतिस्तमःपारे प्रतिष्ठितम्	यो. शि. ३।२१
निर्विकल्पमनन्तं च... अप्रमेय- मनाद्यन्तं यज्ज्ञात्वा मुच्यते बुधः	अ.पू. ५।११४	निर्विकारे निराकारे निर्विशेषे भिदा कुतः	अध्यात्मो. २२
निर्विकल्पमनन्तं च हेतुदृष्टान्त- वर्जितम् । ज्ञात्वा च.. शिवम् । न निरोधः.. इत्येषा परमार्थता	त्रि. ता. ५।९	निर्विकारो निरामयः । सर्वनादान्त- रोऽसि त्वं..	ते. बि. ५।७१
निर्विकल्पस्वरूपात्मा सविकल्प- विवर्जितः	अ. बि. ९	निर्विकारोऽहमव्ययः निर्विकारोऽस्मि सोऽस्म्यहम्	ते. बि. ३।६ मैत्रे. ३।१०
निर्विकल्पस्वरूपोऽस्मि	ते. बि. ४।७५	निर्विशेषब्रह्मतत्त्वं स्वमात्रमिति चिन्तये	योगकुं. शीर्ष.
निर्विकल्पं निरञ्जनम् । एकमेवाद्वयं ब्रह्म नेह नानाऽस्ति किञ्चन	ते. बि. ३।६	निर्विशेषं निरञ्जनम् । अलक्षणमलक्ष्यं तदप्रतर्क्यमनूपमम्	यो. शि. ३।१६
निर्विकल्पं निरञ्जनं निराख्यात- मनादिनिधनमेकं परं ब्रह्म	अध्यात्मो. ६२	निर्विशेषे परानन्दे कथं शब्दः प्रवर्तते ।.. तद्ब्रह्मानन्दमद्वन्द्वं..	
निर्विकल्पं परं तत्त्वं सदा भूत्वा परं भवेत्	यो. चू. ७२	विदिस्वा स्वात्मरूपेण न बिभेति कुतश्चन	कठरु. ३५
निर्विकल्पः प्रसन्नात्मा प्राणायामं समाचरेत्	सौभाग्य. १६	निर्वैरः शान्तो दान्तः सर्वतोनिर्वेदमा- साद्य.. स-रि-ना-म-प-ष-नि-स-	
निर्विकल्पः समाधिः स्यान्निवात- स्थितदीपवत्	म. वा. र. १	संक्षेपैराग्यबोधकरैः स्वरविशेषैः.. मोह्यभागतं.. नारदमवलोक्य..	
निर्विकल्पा च चिन्मात्रा वृत्तिः प्रक्षेति कथ्यते । सा सर्वदा भवेद्यस्य	सरस्व. ५३	शौनकादिमहर्षयः... उपवेशयित्वा स्वयं सर्वेऽप्युपविष्टाः	ना. प. १।१
स जीवनमुक्त इष्यते (उच्यते)	अध्यात्मो. ४४	निर्वैरः शान्तो दान्तः सङ्गयासी... देहत्यागं करोति स मुक्तो भवति	ना. प. १।१
निर्विकल्पेन मनसा यश्चरेच्छक्तिदेहे स कालीरूपो भवेत्	अ. बि. ४४	निर्वैरः सर्वभूतेषु निलयनं चानिलयनं च	भ. गी. १।१५५
निर्विकल्पो निराकाङ्क्षः सर्वव्यापी सोऽचिन्त्यो निवेण्यश्च पुनात्य-	श्रीचक्रो. २	निर्वर्तते तदुभयं वशित्वं चोपजायते निर्वर्तन्ते क्रियाः सर्वास्तस्मिन्दृष्टे	तैत्ति. २।६ आयुर्वे. ११
शुद्धानि.. एष परमात्मा नाम	१ आत्मो. ३	परावरे	ध्या. बि. १५
निर्विकल्पोऽस्मि नित्योऽस्मि निरा- लम्बोऽस्मि निर्द्वयः	कुण्डिको. २५	निवसिष्यसि मय्येष निवातस्थितदीपवदचलसम्पूर्णभावा-	भ. गी. १२।८
निर्विकल्पो ह्ययं दृष्टः प्रपञ्चो- पक्षमोऽद्वयः	वैतथ्य. ३६	भावविहीनकैवल्यज्योतिर्भवति निवार्थमाणयत्नेनतदुर्तु नावश्यक्यते	मं. ब्रा. २।६ अमन. २।७२
निर्विकारतया वृत्त्या ब्रह्माकारतया पुनः । वृत्तिविस्मरणं सम्यक्	ते. बि. १।३७	निवासः शरणं मुह्यत् निवृत्तस्याप्रवृत्तस्यनिश्चलादितदास्थितिः	भ. गी. ९।१८ अ. शां. ८०
समाधिरभिधीयते	त्रि. ब्रा. २।१३	निवृत्तिर्विषयाणां च प्रत्याहारो न संशयः	योगो. २४, ३१
निर्विकारस्तथा शिवः		निवृत्तिः परमा तृप्तिरानन्दो- ऽनुपमः स्मृतः	अध्यात्मो. २९

निवृत्तेः सर्वदुःख

रव्ययः । अद्वैतः सर्वभावानां देव-

स्तुतयो विभुः स्मृतः

निवृत्तौऽपि प्रपञ्चो मे सत्यवद्भाति
सर्वदा । सर्पादौ रज्जुसत्तेव ब्रह्म-

निशीर्थं शल्यानां मुखा शिवो नः
शम्भुराभर

निशेषति निपतति वर्षिष्यति वा
इति तेज एव तत्पूर्वं दर्शयित्वा-
ऽपापः सृजते

निश्चयज्ञानमासनं (ब्रह्मीभूतस्य)

निश्चयं च परित्यज्य अहं ब्रह्मेति
निश्चयम् । आनन्दभरितस्वान्तो
वेदेही मुक्त एव सः

निश्चयं शृणु मे तत्र

निश्चयेन सर्वाद्वैतं कर्तव्यम्

निश्चलज्ञानमासनम् (आत्मनः)

निश्चलत्वं प्रदक्षिणत्वम् [आत्मपू.१

निश्चलं निश्चरचित्तमेकीकुर्यात्...

निश्चलं निर्विकल्पं च निराकारं

निराश्रयम्

निश्चलं (चित्तं) मोक्ष उच्यते

निश्चितं चात्मभूतानामरिष्टं

योगसेवया

निश्चितं मतमुत्तमम्

निश्चितं युक्तियुक्तं च यत्तद्भवति
नेतरत्.. मायया जायते तु सः

निश्चितायां यथा रज्ज्वां विकल्पो
विनिवर्तते । रज्जुरेवेति चाद्वैतं
तद्ब्रह्मात्मविनिश्चयः

निश्चिता विगताभीष्टा हेयोपादेय-
वर्जिता ।...परिपूर्णा मनोगतिः

निश्चेष्टाः स्युः शास्त्रस्था हरिण्यो

गानानन्दे लीयते विश्वमेतत्

निश्चेष्टो निर्गतारम्भो ज्ञानन्दं याति

निश्चेष्टो निर्विकारश्च लयो जीवति
योगिनाम्

आगम. १०

आ. प्र. १३

नीलक. २।६

छांदो. ७।११।१

मं. प्रा. २।५

ते. बि. ४।३८

भ. गी. १८।४

त्वसवे. ४

आत्मपू. १

+मं. प्रा. २।५

अद्वैत. ४५

ते. बि. १।६

यो.शि. ६।५८

२ योगत. १५

भ. गी. १८।६

अद्वैत. २३

वैतथ्य. १८

अ. पू. १।५०

गान्धर्वो. ९

अमन. २।२१

बराहो. २।८१

निश्चयेयसकरावुभौ

निश्चयेयसाययुक्तीतजपध्यानपरायणः

निश्वासाभूता मे (रामस्य) विष्णो-

वेदा जाताः सुवर्स्तराः । तिलेषु

तिलबद्धेदे वेदान्तः सुप्रतिष्ठितः

निश्वासाच्छ्वासकासाश्च प्राणकर्म..

निश्वासाच्छ्वासनं सर्वं मासानां

संकमो भवेत्

निश्शब्दं तत्परं ब्रह्म परमात्मा समीयते

निश्शब्दं देशमास्थाय तत्रासनमवस्थितः

निश्शब्दं परमं पदं [ना. बि. ४९+

निश्शब्दः शून्यभूतस्तु मूर्च्छि स्थाने

ततोऽध्यसेत्

निश्शेषितजगतकार्यः प्राप्ताखिल-

मनोरथः

निषिद्धैर्नवभिर्द्वारैर्निर्जने निरुपद्रवे ।

निश्चितं त्वात्ममात्रेणावशिष्टं

योगसेवया

निषेधनं प्रपञ्चस्य रेचकाख्यः

समीरितः । ब्रह्मैवास्मीति

या वृत्तिः पूरको वायुरुच्यते

निष्कलं निर्मलं शान्तं सर्वातीतं

निरामयम् । तदेव जीवरूपेण

पुण्यपापफलैर्वृत्तम् [१यो.त.८+

निष्कलङ्का समा शुद्धा.. सा ब्रह्म-

परमात्मेति नामभिः परिगीयते

निष्कलङ्को निरञ्जनो निर्विकल्पो

निराख्यातः शुद्धो देव एको

नारायणो न द्वितीयोऽस्ति कश्चित्

निष्कलात्मा निर्मलात्मा..

निष्कलङ्को निर्विकल्पो निरञ्जनो

निराख्यातः शुद्धो देव एको नारा-

यणो न द्वितीयोऽस्ति कश्चित्

निष्कलं निष्क्रियं शान्तं निरवयं

निरञ्जनम्

निष्कलं निर्गुणं शान्तं निर्विकारं

निराश्रयम् । निर्लेपकं निरापायं

कूटस्थमचलं ध्रुवम् [ब्रा.बि. २१+

भ. गी. ५।२

त्रि.प्रा.२।१२८

मुक्तिको. १।९

जा. द. ४।३१

जा. द. ४।४५

ना. बि. ४८

क्षुरिको. २

ध्या. बि. २

मैत्रा. ६।२३

महो. २।२९

१यो.त. १४२

ते. बि. १।३२

यो. शि. १।५

म. वा. र. १३

नारा. २

म. वा. र. १५

त्रि.म.ना. १।५

श्वेता. ६।१९

यो.शि. ३।२१

निष्कलं निर्मलं साक्षात् सकलं गगनोपमम् । एतद्रूपं समायातः स कथं मोहसागरे	यो. शि. १।२०	निष्ठां भगवो जिज्ञास इति निष्पत्तौ वैष्णवः शब्दः कणतीति कणो भवेत्	छांदो. ७।२०।१ सौभाग्य. १४
निष्कलं निश्चलं शान्तं ब्रह्माहमिति संस्मरेत्	त्रि. ता. ५।२०	निष्पन्ना खिलभावशून्यनिभृति- स्वात्मस्थितिस्तत्क्षणात्.. निर्वात- स्थितवीपवत्सहजवान् पार्श्व- स्थितिर्दृश्यते	अमन. २।७५
निष्कलं निष्क्रियं शान्तं निरवद्यं निरञ्जनम् । अमृतस्य परं सेतुं..	श्वेताश्व. ६।१९	निष्पन्नं ब्रह्म तत्तदा । स्वस्थं शान्तं सनिर्वाणमकथ्यं सुखमुत्तमम्	अद्वैत. ४६, ४७
निष्कलं निष्प्रपञ्चं च परं तत्त्वं तदुच्यते । यस्मादुत्पद्यते सर्वं यस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठितम्	अमन. १।९	निस्तिष्ठन्नेव श्रद्धाति निष्ठा त्वेव विजिज्ञासितव्या	छांदो. ७।२०।१
निष्कलः सकलोभावः सर्वत्रैव व्यवस्थितः प्र. वि. ३८ निष्कलात्मा निर्मलात्मा बुद्धात्मा पुरुषात्मकः	ते. बि. ४।६८	निस्तुतिर्निर्नमस्कारो निःस्वधाकार एव च । चलाचलनिकेतश्च यतिर्यादृच्छिको भवेत् [वैतथ्य. ३८+ ना.प. ६।४४ निस्तोत्रो निर्विकारश्च पूज्यपूजा- विवर्जितः	अ.पू. ५।१०० महो. ३।४८
निष्कलाय विमोहाय शुद्धायाशुद्ध- वैरिणे । अद्वितीयाय महते श्री- कृष्णाय नमो नमः	गो. पू. ४।१२	निस्त्रीकस्य क भोगभूः [याज्ञव. १७+ महो. ३।४८ निस्त्रैगुण्यपदोऽहं कुक्षिस्थानेकलोक- कलनोऽहम् । कूटस्थचेतनोऽहं..	आ. प्र. ६ निर्वाणो. ६
निष्कलां निष्क्रियां शान्तां... बह्मननकरादेवीं गुह्यामेकां समाश्रये गुह्यका. ७३ निष्कले निष्क्रिये शान्ते निरवद्ये निरञ्जने । अद्वितीये परे तत्त्वे व्योमवत्कल्पना कुतः	२ आत्मो. ३० १ आत्मो. ६ कुण्डिको. २५	निस्त्रैगुण्यस्वरूपानुसन्धानं समयम् निस्त्रैगुण्यो भवार्जुन निस्स्पृहः सर्वकामेभ्यः निस्सङ्गतत्वयोगज्ञो निरपेक्षः शनैः शनैः । पाशं छित्वा यथा हंसो..	आ. प्र. ६ निर्वाणो. ६ भ. गी. २।४५ भ. गी. ६।१८ छुरिको. २१
निष्कलो निरञ्जनो निरभिमानः निष्कलोऽस्मि निराकृतिः निष्कल्मषो भवेद्भक्तो...राजन् शुद्धाभ्रभोजनात् । प्रसीदन्ती- न्द्रियाण्याशु सत्त्वं च परिवर्धते	भवसं. ४।१५	निस्सङ्गव्यवहारत्वाद्भवभावनवर्जनात् । शरीरनाशदर्शित्वाद्वासना न प्रवर्तते	अ.पू. ४।८८
निष्कामानामेव श्रीविद्यासिद्धिः निष्कुलप्रवृत्तिः, निष्केवलज्ञानम् निष्क्रम्य वनमास्थाय ज्ञानयज्ञो जितेन्द्रियः । कालकाङ्क्षी चरन्नेव ब्रह्मभूयाय कल्पते	सौभाग्य. ४ निर्वाणो. १	निस्सङ्गः प्रज्ञया भवेत् । निश्चलं निश्चरचित्तमेकीकुर्यात्प्रयत्नतः निस्संशय ऋषिः, निर्वाणो देवता निस्सृतः सर्वभावेभ्यश्चिह्नं यस्य न विद्यते	अद्वैत. ४५ निर्वाणो. १ आयुर्वे. २७ भ. गी. १।३६
निष्क्रियोऽस्म्यविकारोऽस्मि निर्गुणोऽस्मि निराकृतिः निष्ठा ज्ञानस्य या परा निष्ठा त्वेव विजिज्ञासितव्या निष्ठा वेदान्तवाक्यानामथ वाचा- मगोचरः । अहं सच्चित्परानन्द- ब्रह्मैवास्मि न चेतदः	म. वा. १. ९ भ. गी. १८।५० छांदो. ७।२०।१ महो. २।११	निहत्य भारतराष्ट्राभः निहव एकरो विश्वेदेवा औहो इकारः प्रजापतिर्हिकारः प्राणः स्वरोऽन्नं या वाग्विराट् निहितमस्मामिरेतद्यथावदुक्तं मनसि निहितं गुहायाममृतं विभ्राजमान- मानन्दं तं पश्यन्ति विद्वांसः..	छांदो. १।१३।२ मैत्रा. ४।५ सुबालो. ८।१

निहितं ब्रह्म यो वेद परमे व्योम्नि
संक्षिते । सोऽमुते सकलान्कामान्.. कठरु. १४
नीतिरस्मि जिगीषताम् भ.गी. १०।३८
नीरदामं स्वरं सान्द्रं दक्षिणाग्निरु-
दाहृतम् पं. ब्र. ३
नीरागं निरुपासकं निर्द्वन्द्वं निरुपा-
श्रयम् । विनिर्याति मनोमोहात्.. महो. ५।६७
नीरुजश्च युवा चैव भिक्षुर्नावसथे
वसेत् । परार्थं न प्रतिप्राह्यं.. १सं.सो.२।९३
नीलजीमूतसङ्काशं.. वनमालिनं..
सुधीः संस्मरेत्प्रजपेत् ना.पू.ता.४।१२
नीलः पतङ्गो हरितो लोहिताश्वत्थि-
द्रुर्भ ऋतवः समुद्राः । अनादिमत्त्वं
विभुत्वेन वर्तसे यतो जातानि
भुवनानि विश्वा श्वेताश्व. ४।४
नीलाख्या सरस्वती तारोप. ३
नीला च मुखविद्युन्मालिनी सर्वो-
षधीनां सर्वप्राणिनां पोषणार्थं
सर्वरूपा भवति सीतो. १०
नीलतोयदमध्यस्था विद्युल्लेखेव
भास्वरा । नीवारशूकवत्तन्वी पीता
भास्वत्यणूपमा । तस्याः शिखाया
मध्ये परमात्मा व्यवस्थितः महाना.९।१२
[+कालिको.५+ ना.उ.ता.१।६
नीहारधूमार्कानलानिलानां खद्योत-
विद्युत्फटिकाशनीनाम् । एतानि
रूपाणि पुरःसराणि ब्रह्मण्यभि-
व्यक्तिकराणि योगे श्वेताश्व.२।११
नूनं चैत्यांशरहिता चिद्यदात्मनि
लीयते ।.. सत्तासामान्यता तदा अ. पू. १।२४
नृकेसरिविग्रहं योगिष्येयं परं पदं
साम जानीयाद्यो जानीते नृ. पू. १।९
सोऽमृतत्वं च गच्छति तै.भा.३।१५।१
नृचक्षुषं त्वा हविषा विधेम चिन्त्यु. १५।१
[महाना. १३।१३+
नृषद्वरस दृतसद्योमसद्वज्रा गोजा
ऋतजा अद्रिजा ऋतं ब्रूहत्
[कठो.५।२+महाना.८।६+१२।३+ नृ. पू. ३।१
[अ. अ. ३।७।१४= मं. ४।४०।५

नृसिंह इत्याह-यथा यजुरेवैतत् अव्यक्तो.३
नृसिंह एवैकल एष तुरीय एष एवोमः नृसिंहो.४।२
नृसिंह एष एव भीषण एष एव नृसिंहो.४।२
नृसिंहत्वाद्भीषणत्वात्...एतद्ब्रह्म नृसिंहो.७।५
नृसिंह देवेश तव प्रसादतः ।..
वेदात्मकं ब्रह्म निजं विजानते स्कन्दो. १३
नृसिंहमनृसिंहं भीषणमभीषणं
भद्रमभद्रं मृत्युमृत्युममृत्युमृत्युं
नमाम्यनमाम्यहमनहं नृसि-
हानुष्टुभैव बुबुधिरं नृसिंहो. ६।१
नृसिंहश्चिद्रूप एव नृसिंहो. ९।१
नृसिंहं लोकसंहारं सञ्जघान महाबलः शरभो. ५
नृसिंहं षष्ठं स्थानं (जानीयात्) नृ. पू. २।३
नृसिंहः स्वयमुद्रभौ नृसिंहो. ४।३
नृसिंहानुष्टुभैव जानीयात् नृसिंहो. ६।१
(ॐ) नृसिंहाय विद्महे वज्रनखाय
धीमहि । तन्नः सिंहः प्रचोदयात् नृ. प. ४।३
नृसिंहोऽसौ परमेश्वरोऽसौ हि सर्वत्र
सर्वदा सर्वात्मा सन्सर्वमस्ति नृसिंहो. ४।२
नेति नेति नष्टेयस्मादिति नेत्यन्यत्परं बृह. २।३।६
नेङ्गते न विवर्तते न च वीत इति छाग. ६।१
नेङ्गते सोपमा स्पृता भ.गी. ६।१९
नेति नेतीति रूपत्वादशरीरो भवत्ययम् वराहो. २।६८
नेति नेतीति विहाय यद्वबशिष्यते
सद्वयं ब्रह्म तत्सिद्धयैलक्ष्यत्रयानु-
सन्धानः कर्तव्यः अद्वयता. २
नेतिनेतीत्यात्मा[बृह.३।९।२६+४।२।४ +४।४।२२
(अथ) नेति नेत्येतदित्थेत्येति आर्षे. ९।२
नेति हैवोवाच वेत्थो यथाऽसौ लोक
एवं बहुभिः पुनः पुनः प्रयद्भिर्न
सम्पूर्यता ३ इति बृह. ६।२।२
नेति होवाच याज्ञवल्क्यो यथैवोपक-
रणवतां जीवितं तथैव ते जीवितं
स्यादमृतत्वस्य तु नाशाऽस्ति
वित्तेनेति [बृ.उ.२।४।२+ बृह. ४।५।३
नेतोऽन्ये विद्यन्ते यच्च ये म इम
उपनिहिता इति छांदो.१।१०।२
नेत्याम्नामं मृत्युमन्त्रवायानीति बृह. १।३।१०

नेत्यन्यत् परमस्त्यथ नामधेयम्
 सत्यस्य सत्यमिति प्राणा वै
 सत्यं तेषामेव सत्यम्
 नेत्यमृतम्, तदेतत्पुष्पफलं वाचो
 यत्सत्यम्
 नेत्यां विजिज्ञासीतैतारं विद्याम्
 मनोविजिज्ञासीतमंतारं विद्यात्
 नेत्रस्थं आगरितं विधात्कण्ठे स्वप्ने
 समाविशेत् [ब्रह्मो. २१+
 नेत्रादिरहितोऽस्म्यहम्
 नेदममूलं भविष्यति
 नेदं ब्रह्मेति निश्चयः, एष एव
 क्षयस्तस्या ब्रह्मेदमिति निश्चयः
 नेदीयसितमो इव दवीयसि तमा एव
 नेन्द्रियं न शरीरं न नाम न रूपम्
 नेन्द्रियाणि नचैवार्थाः सुखदुःखस्यहेतवः
 नेन्मा पाप्मा मृत्युराप्नुवदिति यद्यु चरे-
 त्समापिपथिवेत्तेनो एतस्यै देवतायै
 सायुज्यम् सलोकतां जयति
 नेमामसृक्षद्विदुदस्यमानः
 नेमा विद्युतो भान्ति कुतोऽयमग्निः
 [मुण्ड. २।२।१०+श्वेता. ६।१४+
 नेमे धावा पृथिवी न नक्षत्राणि
 न सूर्यो न चन्द्रमाः (आसन्)
 नेशे मे कश्च महिमानमन्यः
 नेष्टं देहगृहं मम ।.. नाशैकधर्मिणो
 ब्रूहि कैव कायस्य रम्यता
 नेह नानास्ति किञ्चन [कठो. ४।११+
 [त्रि.म.ना. ३।३+अध्यात्मो. ६३+
 नेह नानेति चास्माद्यादिन्द्रो माया-
 मिरित्यपि । अजायमानो बहुधा
 मायया जायते तु सः
 नेहन्ते प्रकृतादन्यद्रमन्ते शिष्टवर्त्मनि
 (सत्त्वस्थाः)
 नेहामिक्रमनाशोऽस्ति
 नेर्ऋतवले नीलवर्णे यदा विश्राम्यते
 मनः । तदा क्रोधश्च कामश्च
 मनोभिन्नमतिर्भवेत्

बृह. २।३।६

१ ऐत. ३।६।४

कौ. त. ३।८

ना. प. ५।१३

मैत्रे. ३।१४

छां. ६।८।३, ५

अ. पू. ५।१९

आपें. ७।१

ग. शो. ३।२

आयुर्वे. २

बृह. १।५।२३

बा. मं. ३

कठो. ५।१५+

गुह्यका. ४५

महो. १।१

बा. मं. १२

महो. ३।३०

बृ. उ. ४।४।१९

निरालं. ११

अद्वैतो. २४

महो. ४।१८

अ. गी. २।४०

विश्रामो. ४

नैकत्राशी न बाह्यदेवार्थेन कुर्यात् (यतिः) ना.प. ७।१
 नैकाकिता युक्तेति गुणाभिर्मे ग. शो. ३।४
 नैकाभाशी भवेत्कचित् । चित्तशुद्धि-
 र्भवेद्यावत्तावन्नित्यं चरेत्सुधीः ना. प. ५।५०
 नैतज्जामन्न च स्वप्नः सङ्कल्पानाम-
 सम्भवात् । सुषुप्तभावो नाप्येत-
 दभावाज्जडतास्थितेः अ. पू. ५।१०९
 नैतस्त्वय्युपपद्यते म. गी. २।३
 नैतदक्षीर्णव्रतोऽभीते-नमः परम-
 ऋषिभ्यः मुण्ड. ३।२।११
 नैतदब्राह्मणो विवक्तुमर्हति समिधम्
 सोम्याहरोप त्वा नेष्ये छां. उ. ४।४।५
 नैतदशकं विज्ञातुं, यदेतद्यक्षमिति केनो. ३।६, १०
 नैतदेवा आपुवन्पूर्वमर्शत् ईशा. ४
 नैतम् सेतुमहोरात्रे तरतो न जरा न
 मृत्युर्न शोको न सुकृतं न दुष्कृतम्
 ..अपहतपाप्मा ह्येष ब्रह्मलोकः छान्दो. ८।४।१
 नैतावता विदितं भवतीति बृह. २।१।१४
 नैतां सृष्ट्वां वित्तमयीमवाप्तो यस्यां
 मज्जन्ति बहवो मनुष्याः कठो. २।३
 नैति मामेति सोऽर्जुन म. गी. ४।९
 नैते सृती पार्थ जानन् म. गी. ८।२७
 नैनमूर्ध्वं न तिर्यङ्मं न मध्ये परि-
 जम्भत । न तस्येशे कश्चन.. महाना. १।१०
 नैनमेते रश्मयः प्रत्यायन्ति बृह. ५।५।२
 नैनमेते रश्मयः प्रत्याययन्ति (मा.पा.) बृ. उ. ५।४।२
 नैनं कृताकृते तपतः बृह. ४।४।२२
 नैनं चक्षुर्जहाति सर्वाण्येनं भूतान्य-
 भिरक्षन्ति बृह. ४।१।४
 नैनं छिन्दन्ति शस्त्राणि नैनं दहति
 पावकः [अ. गी. २।२३+ भवसं. २।३८
 नैनं छिन्दन्ति शस्त्राणि नैनं दहत्यग्निः... सामर. १००
 नैनं पश्यन्त्यचेतसः अ. गी. १५।११
 नैनं पाप्मा तपति सर्वं पाप्मानं तपति बृह. ४।४।२३
 नैनं पाप्मा तरति सर्वं पाप्मानं तरति बृह. ४।४।२३
 नैनं पुरा कालात्प्राणो जहाति बृह. २।१।१०
 नैनं पुरा कालान्मृत्युरागच्छति बृह. २।१।१२

नैनं प्राणो जहाति सर्वाण्येनं भूतान्यभिरक्षन्ति	बृह. ४।१।३	नैव तत्र काचन भिदाऽस्त्यथ तस्यायमादेशोऽमात्रश्चतुर्थोऽव्यव-	
नैनं मनो जहाति सर्वाण्येनं भूतान्यभिरक्षन्ति	बृह. ४।१।६	हार्यः प्रपञ्चोपशमः शिवोऽद्वैत ॐकार आत्मैव संविशत्यात्म-	
नैनं मृत्युराप्नोति मृत्युरस्यात्मा भवत्येतासां देवतानामेको भवति	बृह. १।२।७	नाऽऽत्मानम्	नृसिंहो. २।७
नैनं बाग्जहाति सर्वाण्येनं भूतान्यभिरक्षन्ति	बृह. ४।१।२	नैव तस्य कृतेनार्थो नाकृतेनेह कश्चन नैव त्यागफलं लभेत्	भ.गी. ३।१८ भ.गी. १८।८
नैनं वाचा स्त्रियं ब्रुवन्नैनमस्त्री पुमान्ब्रुवन्	१ऐत. ३।८।५	नैव देहादिसङ्गातो घटवदृष्टिगोचरः नैवमात्मा प्रवचनशतेनापि लभ्यते, न	बराहो. २।२४
नैनं विद्वांसमनुवं ५ हिनस्ति	बृह. ५।५।१	बहुश्रुतेन, न बुद्धिज्ञानाश्रितेन, न मेधया, न वेदैर्नयज्ञैर्नतपोभिरुग्रैः	सुबालो. ९।१४
नैनं श्रोत्रं जहाति सर्वाण्येनं भूतान्यभिरक्षन्ति	बृह. ४।१।५	नैव सव्यापसव्येन भिक्षाकाले विशेदृहान्	१सं.सो. २।६३
नैनं हृदयं जहाति सर्वाण्येनं भूतान्यभिरक्षन्ति	बृह. ४।१।७	नैव स्त्री न पुमानेष न चैवायं नपुंसकः । यद्यच्छरीरमादत्ते तेन	
नैनामूर्ध्वं न तिर्यक्च न मध्यं परिजगमत्	गुह्यका. ६२	तेन स युज्यते [श्वेताश्व. ५।१०+	भवसं. २।२५
नैनां प्राप्य विमुह्यति	भ.गी. २।७२	नैव स्त्री न पुमानेषा नैव चैयं नपुंसका । यद्यच्छरीरमादत्ते	
नैनेन किञ्चनानावृतं नैनेन किञ्चनानासंवृतम्	बृह. २।५।१८	तेन तेनैव युज्यते	गुह्यका. ६५
नैरात्म्यवादकुहकैर्मिथ्या दृष्टान्त- हेतुभिः । भ्राम्यलोको न जानाति		नैवं पापमवाप्स्यसि नैवं शोचितुमर्हसि	भ.गी. २।३८ भ.गी. २।२६
वेदविद्यान्तरं तु यत्	मैत्रा. ७।८	नैव वाचा न मनसा प्राप्तुं शक्यो न चक्षुषा । अस्तीति ब्रुवतोऽन्यत्र	
नैव किञ्चित् करोति सः	भ.गी. २।२०	कथं तदुपलभ्यते	कठो. ६।१२
नैव किञ्चित् करोमीति	भ.गी. ५।८	नैवातोऽष्टयो ह्ययमात्मैकल एव	नृसिंहो. ८।१
नैव कुर्वन् कारयन्	भ.गी. ५।१३	नैवात्मनःसदाजीवेविकारावयवौ तथा नैवाददीत पाथेयं यतिः किञ्चिद-	अद्वैत. ७
नैव केनच नाप्यं, कुत उ एतावत् प्रतिगृहीयात्	बृह. ५।१४।६	नापदि । पकमापस्तु गृहीयात्	१सं.सो. २।९२
नैव चिन्त्यं न (चाचिन्त्यमचिन्त्यं) चाचिन्त्यं नाचिन्त्यं चिन्त्यमेव च । पक्षपातविनिर्मुक्तं ब्रह्म सम्पद्यते (तदा) ब्रुवम् [त्रि.ता. ५।६+	ब्र. बि. ६	नैवास्या अन्तं गच्छत्यनन्ता हि दिशो दिशो वै सम्राट्	बृह. ४।१।५
नैव तत्र काचन भिदाऽस्त्यत्र हि भिदामिव मन्यमानः शतधा स मृत्यु- माप्नोति तदेतद्वद्वयं स्वप्रकाशं महानन्दमात्मैवेतत्		नैवेह किञ्चनाम आसीत् [बृह. १।२।१ + सुबालो. ६।१ नैवैतेन सुरभि न दुर्गन्धि विजानाति नैवैनं ब्रूयुः पितृहासीति, मातृ- हासीति, न भ्रातृहासीति..	छान्दो. १।२।९ छांदो. ७।१५।३
		नैवैषोऽस्य दोषेण दुष्यति नैषा तर्केण मतिरापनेया प्रोक्ताऽन्ये-	छांदो. ८।१०।१, २
		नैव सुविज्ञानाय प्रेष	कठो. २।९
		नैषा योगसिद्धिः (पूर्वोक्ता)	महावा. २
		नैषा (पूर्वोक्ता) मनोऽख्यः	महावा. २

नैषा समाधिः (पूर्वोक्ता)	महावा. २	नोत्तिष्ठति न तिष्ठति । न च याति न	
नैषोऽन्धकारोऽयमात्मा	महावा. २	चायाति न च नेह न चेह चित्	महो. ५।१०२
नैष्कर्म्यसिद्धिं परमां	भ. गी. १८।४९	नोत्थापयेत्सुखासीनं शयानं न	
नैष्कर्म्यं पुरुषोऽभुते	भ. गी. ३।४	प्रबोधयेत् । आसीनो गुरुमासीनं	
नैष्कर्म्येण न तस्यार्थस्तस्यार्थोऽस्ति		शयानं न प्रबोधयेत्	शिवो. ७।३१
न कर्मभिः।..यस्यनिर्वासनं मनः	मुक्तिको. २।२०	नोदेति नास्तमायाति सुखदुःखे	
नो एतन्नाना तद्यथा रथस्यारेषु नेमि-		मनःप्रभा । यथाप्राप्तस्थितिर्यस्य	
रर्पिता नाभावरा अर्पिता एवमेवैता		स जीवन्मुक्त उच्यते	वराहो. ४।२२
भूतमात्राः प्रज्ञामात्रास्वर्पिताः		नोद्विजेत् प्राप्य चाप्रियम्	भ. गी. ५।२०
प्रज्ञामात्राः प्राणे अर्पिताः	त. ३।९	नोद्वेगी न च तुष्टात्मा संसारे	
नो एव स्वयं नास्य प्रजा पुरा		नावसीदति	महो. ६।६३
कालात्प्रवर्तते	कौ. त. ४।६	नो न वेदेति वेद च	केनो. २।२
नो एव स्वयं नास्य प्रजा पुरा-		नोपजनं स्मरन्निदं शरीरं स यथा	
कालात् सम्मोहमेति	कौ. त. ४।१२	प्रयोज्य आचरणे युक्त एवमेवाय-	
नो एव स्वयं नास्य प्रजा पुरा		मस्मिच्छरीरे प्राणो युक्तः	छांदो. ८।१२।३
कालात्प्रमीयते	कौ. त. ४।१३	नोभयतः प्रज्ञो न प्रज्ञानघनो न	
नो एवान्यत्रैतस्माद्वसाऽपराणि		प्रज्ञो नाप्रज्ञोऽपि नो विदितं वेद्यं	
पञ्च वर्षाणि	छांदो. ८।११।३	नास्तीत्येतन्निर्वाणानुशासनमिति	सुबालो. ५।१५
नो एवासाधुना कनीयानेष सर्वेश्वर		नोभयतः प्रज्ञां प्रज्ञानघनां...चतुर्थ-	
एष भूताधिपतिरेष सेतुर्विधरणः	बृह. ४।४।२२	खण्डात्मिकां मन्यन्ते	श्रीवि. ता. ४।१
नो एवासाधुना कर्मणा कनीयानेष		नौषधानि न मन्त्राश्च न होमा न	
होवैनं साधु कर्म कारयति तं		जपस्तथा । त्रायते मृत्युनोपेतं	
यमन्वानुनेषत्येष एवैनमसाधु कर्म		जरया चापि मानवम्	भवसं. १।१६
कारयति	कौ. त. ३।९	न्यग्रोधफलमत आहरेतीदं भगव	
नो एवेमानि भूतानि विनाशमेवा-		इति भिन्धीति	छांदो. ६।१२।१
पीतो भवति नाहमत्र भोग्यं		न्यमीमिषदा ३ इत्यधिदैवतम्	केनो. ४।४
पश्यामि [छांदो. ८।११।१,२		न्यायार्जितधनं श्रान्ते श्रद्धया वैदिके	
नो चेन्मौनं समास्थाय निर्मानो		जने । अन्यद्वा यत्प्रदीयन्ते	
गतमत्सरः । भावयन्मनसा विष्णुं		तदानं प्रोच्यते मया	जा. द. २।७
एकमर्पितोपमः	महो. ३।५७	न्याय्यं वा प्राप्य चाप्रियम्	भ. गी. १८।१५
नोषारयेष तद्विष्यमुषार्यं नरकं		न्यास इति ब्रह्मा, ब्रह्मा हि परः,	
ब्रजेत् । (न गुरोरप्रियं कुर्यात्		परो हि ब्रह्मा	महाना. १६।१२
पीडितस्ताडितोऽपि वा)	शिवो. ७।३७	न्यास इत्याहुर्मनीषिणो ब्रह्माणं	महाना. १७।१२
। निश्चयेऽनेन गात्राणि		न्यासोपयोगस्तथैवाच्येदाने च...	
बाह्येत् । एवं भावं नियुञ्जीयात्		बीजन्यासो हंसन्यास इति..वर्णयन्ति	सूर्यता. ३।१
कुम्भकरयेति लक्षणम्	अ. ना. १४		

इत्युपनिषद्वाक्यमहाकाशस्य पूर्वार्द्धः ।

SOME OPINIONS.

H. D. VELANKAR, M. A.
Professor of Sanskrit,
Wilson College, BOMBAY.

10/2 Shastri Hall,
BOMBAY 7
19th June 1938.

Pandit Gajanan Shastri Sadhle of the Gujarati Printing Press has prepared a concordance of all the sentences which occur in the different Upanishads. The Pandit's aim is to enable a reader to trace the different Upanisadic quotations occurring in the vast Sanskrit literature to their original sources. For this purpose, he has laid under contribution not only the printed Upanishads, which are not more than 125 in all, but also searched out, copied and analysed about a hundred more unpublished texts, which are generally accepted as the Upanishads by respectable Sanskrit authors. It is true that many of these are not very ancient and perhaps do not deserve the name Upanishad in its technical sense; yet from the point of view of the general reader, they are all very important and therefore incorporated in his Kosha by Pandit Sadhale. For this same reason, the Kosa even contains an index of the quarters of all the stanzas from Bhagvad Gita, which is regarded as equally authoritative with the Upanishads and is sometimes actually called an Upanishad.

This concordance of Pandit Sadhale would be important even from another point of view. It would facilitate a comparative study of the Upanishads and show the extent of mutual indebtedness of the Upanishadic authors in respect of philosophical ideas and phraseology. The older concordance of the Upanishads prepared by Col. Jacob was no doubt more useful. It contained an index of important Upanishadic word, under each of which, sentences containing those words from the different Upanishads were collected. Thus one could gather at a glance what the different Upanishads had to say about Atman or Ishvara or any other thing, by merely referring to a word expressive of it, in the concordance. Pandit Sadhale's Kosa does not afford this facility, as it is merely an index of Upanisadic sentences and parts of sentences *arranged according to the alphabetical order of their initial words*, and as sentences containing one particular word or name are naturally scattered over the different parts of the Kosa in accordance with the alphabetical order of their *initial* words. Yet as pointed above, Pandit Sadhale's Kosa is very important in its own way. The patient labour which he has spent over it deserves all praise and admiration. During the last three years, I have been watching the progress of his work with interest and admiration for his untiring patience in spite of his advanced age

and a number of household difficulties. It is the Pandit's ambition to see this work of his in a printed form; he also intends to publish the hitherto unpublished Upanishads, which are about a hundred in number, if he gets the necessary financial help. I earnestly request that Pandit Sadhale should be given every sort of encouragement and help by those, who are in a position to give it.

(Sd.) H. D. VELANKAR.

(2)

In the vast range of Sanskrit Literature there are hardly any works so well known as the Upanishads. By reason of the spiritual elevation to which many of them attain, by their method, by the supreme importance of the topics they deal with and by their great earnestness in the cause of the search for the highest truth, they contain an universal appeal. They exercised great fascination even on the minds of some of the greatest *savants* of the West, such as Schopenhauer, Max Muller and Deussen. Any work that helps in increasing the value and utility of the Upanishads is therefore to be welcomed by every one interested in the study of Sanskrit and of Philosophy. On account of the great value attached to the principal Upanishads, numerous treatises composed in comparatively modern times have been passed off as Upanishads. No one has been able to fix the number of Upanishads. The Nirnaya Sagara Press brought out an edition of 108 Upanishads. Pandit Sadhale Shastri after patient industry and research for years calculates the number of Upanishads to be 220. In order to facilitate the study of the Upanishads and enhance their utility he has prepared an index of about forty thousand sentences from 220 Upanishads arranged in Alphabetical order. The Pandit deserves the highest encouragement for his patience, industry and research from all those who are interested in the spread and diffusion of our Ancient Literature. This Index is in a different category from the concordance of the Upanishads and the Bhagwadgita prepared by Colonel Jacob over forty years ago. Col. Jacob laid under contribution only about 55 Upanishads and he only gives an index of words. Pandit Sadhale Shastri deals with 220 Upanishads and gives an index of sentences (Vakyas) and not merely words. One may express the hope that when the Pandit receives help for publishing the laborious index of sentences that he has prepared, he will see his way to editing the other Upanishads (about one hundred in number) that have not so far been published by any one.

Bombay, }
8th June 1938 }

P. V. KANE.

The "GUJARATI"
Published every Sunday.

The 'Gujarati' Printing Press
Sassoon Building
Elphinstone Circle, Fort,
BOMBAY.

Shriyut Shastri Gajanan Shambhu Sadhale is Shastri and Pandit of Sanskrit language and religious literature. He is in our service for many years. He is well known in the Bombay Presidency by his numerous works edited and corrected by him in different Sanskrit, Hindi, Marathi and Gujarati publishing firms. He has worked in this field for the last (40) forty years. He himself has published a religious and ceremonial work known as **कृत्यदिवाकर**, which has run into two editions. Under the well known publishing firm now defunct of Messrs. Hariprasad Bhagirathji, he edited three kinds of Shreemad Bhagvat with Balprabodhini commentary of Kashiwala Girdharji, Subodhini commentary of Shridhar Swami and the short commentry known as Churnika. Besides these works he has edited Raghuvamsha, rendering the verses in prose order (दण्डान्वय) with the tika of Mallinath and many other works. Some eight years back we had the advantage of his learning and experience in bringing out our big publication the Shreemad Bhagvad-Gita, with the Bhashyas of the four great Acharyas and tikas of their well known disciples i. e. eleven tikas in all. In preparing and editing this work the learned Shastri has very diligently hunted out almost all the quotations used by the tikakaras from the various Upanishads and other religious works too, in their respective commentaries. While doing this laborious and tiresome work, an idea struck him that though the concordance of words of Upanishads prepared by the late Col. Jacob Saheb is very useful, still it is lacking in many respects, therefore a complete Concordance of all the (वक्त्र) sentences of all the Upnishads if prepared, will be very useful to the interested public and students of Hindu Philosophy. With this idea he worked out and prepared **उपनिषद्वाक्यमहाकोष**, which for want of adequate encouragement and funds is lying unpublished.* If no help is given to this work, a serious loss will be suffered by the public and scholars. He has spent days and nights for years in preparing the Kosha, a very intelligent work. He deserves in every way help and encouragement from rich liberal folks, public institutions and Princes of India.

King George VI's
Birthday. }
9th June, 1938

NATAVERLAL ITCHARAM DESAI, B. A.
Editor, the 'GUJARATI'

* This valuable work is published now (Aug '40).

A. B. GAJENDRAGADKAR,
Professor of Sanskrit,
Elphinstone College, Bombay.

Home Address:
Maharaja Building,
BOMBAY No. 4.

I have seen the manuscript of the Concordance of Upanisadic sentences prepared by Pandit G. S. Sadhale. It has taken the Pandit years of patient work to prepare this manuscript. Two hundred and twenty Upanisads, more than a hundred of which are unpublished, have been used by Pandit Sadhale for this Concordance. The book, when published, would be of very great use to students of Upanisadic literature. I think Pandit Sadhale deserves financial help at the hands of those who are interested in the study of the Upanisads. As more than a hundred Upanisads, which exist only in manuscript form, have been used for the preparation of this Concordance, I cannot help thinking that it would be better if Pandit Sadhale were to undertake the publication of those unpublished Upanisads first.

12th June, 1938

Sd. A. B. GAJENDRAGADKAR,
Professor of Sanskrit,
Elphinstone College, Bombay.

श्रीमद्भगवद्गीता

शाङ्करभाष्याद्येकादशटीकासमलंकृता ।

[प्रथमो गुच्छः = ११ टीका]

भो भोः वेदान्तशास्त्रानुचिन्तनतुन्दिलस्वान्ता भवदवदावदाहजासहतृण्णाशनज्ञानामृतपिपा-
सवो गुणमात्रैकप्रादिणः सुधियः । समुपजोषमाघोषयामस्तत्रभवतां अतीव मोदावहमिममुदन्तम्—
यन्मुद्रितोऽस्माभिः श्रीमद्भगवद्गीताव्याख्यानं प्रथमो गुच्छः । अत्रायोजितानां व्याख्यानामयं क्रमः—

- १ शाङ्करभाष्यम्,
- २ आनन्दगिरिकृता शाङ्करभाष्यव्याख्या,
- ३ रामानुजभाष्यम्,
- ४ वेङ्कटनाथरचिता रामानुजभाष्यतात्पर्यचन्द्रिका,
- ५ आनन्दतीर्थीय-(माध्व)-भाष्यम्,
- ६ तदनुयायिनी जयतीर्थरचिता प्रमेयदीपिका,
- ७ हनुमत्कृतं पैशाचभाष्यम्,

- ८ वेङ्कटनाथकृतं ब्रह्मानन्दगिर्याख्यानं व्याख्यानम्,
- ९ बल्लभीया तत्त्वदीपिका,
- १० तदनुसारिण्यमृततरङ्गिणी,
- ११ नैलकण्ठीयो भारतभावदीपः—इति ।

तथा प्रत्यध्यायमादौ 'रक्षा-' टीकोपेतो 'गी ता र्थ सङ्ग्रहः,' अन्ते चाध्यायवत्कापि गीतायाऽना-
योजितमष्टादशाध्यायपरिमितं पञ्चपुराणीयं नानाख्यानोपशोभितं गीतामाहात्म्यमध्यायशोऽत्र
यथोचितं निवेशितमिति सत्यं 'प्रहर्षण'मेवेदं विदुषाम् ।

अत्र संगृहीता ब्रह्मानन्दगिर्याख्या व्याख्या च भगवत्पादीयं भाष्यमनुसरन्ती, टीकान्तरोदिता-
नप्यर्थान् समालोचयन्ती पौराणिक-हरिहरादि-कीर्तन-प्रवचनकारोपकर्षपीथं गुणगरिम्णा
सर्वव्याख्योपरि वरीवर्तीति दर्शनसमकालमेव ज्ञास्यन्ति तज्ज्ञाः ।

इदं चापरमपि विदां विशेषतः प्रमदपदं-यदिह संगृहीता धूपकरोपाह्व विद्यालङ्कारश्रीमदन-
न्तशास्त्रिप्रणीता 'अविगीता' नाम्नी कापि टिप्पणी-या समुद्भावयत्यभिनवानर्थविशेषान्, गद्य-
पद्यैरनुवदति गीर्वाणवाण्या ज्ञानदेव-धामनपण्डिताभ्यां महाराष्ट्रवाग्गुम्फितयोर्भावार्थदीपिकायथार्थ-
दीपिकयोर्द्वयद्वारिणांऽज्ञानं, निराकरोति च कुव्याख्यानानि सप्रमाणमिति हेम्नः परमामोदः ।

एवमगणितगुणगणसमुद्भासितोऽयं महीयान् ग्रन्थो विचक्षणैः सूक्ष्मेक्षिकया संशोध्य परसर्वण-
पदच्छेद-चाक्यच्छेद-काकादिव्यञ्जकचिह्ननिवेशनादिभिः सम्यक् परिष्कृत्य विविधजातीयैर्ललित-
ललितैरक्षरैः स्निग्धावदातसुष्ठुपुष्टेषु पत्रेषु मुद्रितः । तत्तट्टीकासङ्कृतानां श्रुतिस्मृतिपुराणादिवचसां
मूलस्थलान्यपि महता प्रयत्नेनान्विष्यान्विष्य तत्रतत्र स्थले सन्निवेशितानि । किमधिकेन ? सर्वथा
नाद्यावध्यधिवसुधं मुद्रितपूर्वं ईदृशो गीताव्याख्यासमुच्चय इति भूतार्थ एवायमाख्यायतेऽस्माभिः ।

गीताख्यां वाङ्मयीमैश्वरीं तनुमारिराधयिषुभिरस्माभिरेवं महान्तं प्रयासमास्थाय, द्रविणचय-
व्ययं चाविगणय्य प्रकाशितस्यास्यातिसुचिक्कणपत्रमुद्रितस्य सुपट्टनिबद्धस्यामूल्यस्य ग्रन्थरत्नस्य
मूल्यमपि नितान्तमल्पमेव निर्धारितम् ।

ग्रन्थरत्नस्यास्य पृथक्पृथक्चिह्नानि प्रथम-द्वितीय-तृतीयषट्कान्यपि युगपदेव गृह्यालुभ्यो
वितीर्यन्ते, न पृथक्पृथक् वितीर्यन्ते । तन्मूल्यम् रु. २०

तथाप्येकत्रैव निबद्धस्य षट्कत्रयस्य मूल्यम् रु. १८

श्रीमद्भगवद्गीता- अष्टटीकोपेता । द्वितीयो गुच्छः । मूल्यम् रु. १०

उपलब्धिस्थानम्-गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस. सामुन बिल्डिंग, एल्फिन्स्टन सर्कल, कोट-मुंबई

निम्बार्कीयतत्त्वप्रकाशिकाष्टटीकोपेता

श्रीमद्भगवद्गीता

[द्वितीयो गुच्छः = ८ टीका]

अयि समीक्ष्यकारिणो विचक्षणाः ! यदा खलु ' गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस ' संस्थापकै-
गुजरातीवृत्तपत्रोत्पादकैश्च देसाईकुलविभूषणैः सूर्यरामतनूजैरिच्छारामाख्यैः श्रेष्ठिवर्यैः
स्वीयप्राचीनतरहस्तलिखितग्रंथसंग्रहाद्विचित्य विचित्य सप्तटीकात्मकः श्रीमद्भगवद्गीतायाः
प्रथमो गुच्छो मुद्रितस्तदैव तदन्तर्गतव्याख्योपव्याख्याप्रणेतृणां चतुर्णां सांप्रदायिना-
मद्वैतद्वैतविशिष्टाद्वैतशुद्धाद्वैतमतानि, एकमतानुसारिणां विचक्षणानामपि तत्तद्व्याख्योप-
व्याख्याकृतं विचक्षणत्वरूपं चार्थान्तरवैचित्र्यमालोच्य कथं तेषां तत्परस्परविरुद्धाद्वान्त-
प्रतिपादनं, कथं तैरेक एव श्लोकः श्लोकार्थं तद्गतवाक्यानि वा स्वस्वसिद्धान्तसमर्थकतया
स्वाविरोधितयोपवर्ण्यन्ते, कथं च ते परस्परं स्वाद्वैताद्यनुयाय्युपमर्दे प्रवर्तन्ते ? तद्दर्शन-
कुतुकजुषां तच्चजिज्ञासूनां चेप्सितं सम्पादयितुकामैस्तैरेव निम्बार्कपथानुयायितत्त्वप्रकाशि-
कायुतश्चाष्टटीकात्मकोऽयं द्वितीयगुच्छोऽपि मुद्रयित्वा प्रकाशितः ।

एवं प्रथमगुच्छान्तरालस्थितानां सम्प्रति टीकाचतुष्टयसंवर्धितशाङ्करभाष्याद्येकादश-
व्याख्योपव्याख्यानां चावलोकनकृतां विदुषां टीकान्तरालोचनावशिष्टं किञ्चिदपि
नावशिष्येतेत्यलमतिपल्लवितेन ।

पूर्वमत्र भारतेऽस्मिन्खण्डे देशे देशान्तरेषु दिक्षु विदिक्षु चाविगीतयशोभिलोक्तमान्यैः
बालगङ्गाधरतिलकैः स्वोक्ते गीतारहस्ये यैः स्ववदननलिनवचनसुमनोभिः स्वलंकृतो-
ज्यमच्छो गुच्छस्तान्येव तेषां सुमनसां सुमनोहराणि सुमनानीवेमानि वचनानि—

बल्लभसम्प्रदायी तत्त्वदीपिका, गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस मधली... ...; पण ... बाकीच्या आणि निबार्क-
सम्प्रदायाची व दुसऱ्या कांहीं टीका मिळून एकंदर पंधरा [सध्या एकोणीस] संस्कृत टीका गुजराती
प्रिन्टिंग प्रेसने नुकत्याच [शके १८२४] छापून प्रसिद्ध केल्या असल्यामुळे या एकाच ग्रंथाने आतां सर्व
निर्बाह होतो. (गीतारहस्य- पुणे, अधिक वैशाख शके १८३७; बाळ गंगाधर टिळक.)

निरनिराळ्या सांप्रदायिक आचार्यांचीं गीतेवरील भाष्ये व त्या संप्रदायांतील इतर प्रमुख टीका मिळून
पंधरा [सध्या एकोणीस] टीका मुंबईस गुजराती प्रिन्टिंग प्रेसचे मालक यांनी नुकत्याच [इ. स. १९१२]
प्रसिद्ध केल्या आहेत. निरनिराळ्या टीकाकारांचे अभिप्राय एकदम कळण्यास हा ग्रंथ फार सोयीचा आहे.
[गीतारहस्य टिप्पणी] बाळ गंगाधर टिळक.

टीकाकाराणां टीकानां च नामानि ।

१ निम्बार्कमतानुयायिश्रीकेशव -

काश्मीरिभट्टाचार्यपादप्रणीता ... तत्त्वप्रकाशिका

२ श्रीमधुसूदनसरस्वतीकृता ... गूढार्थदीपिका

३ श्रीशाङ्करानन्दप्रणीता ... तात्पर्यबोधिनी

४ श्रीधरस्वामिकृता ... सुबोधिनी

५ श्रीसदानन्दविरचितः ... प्रभाप्रकाशः

६ श्रीधनपतिमुरारिविरचिता-भाष्योत्कर्षदीपिका

७ देवहर्षद्वितश्रीसूर्यविरचिता... परमार्थप्रपा

८ पूर्णप्रज्ञमतानुसारिश्रीराघवेन्द्रकृतः... अर्थसंग्रहः

इत्येताभिर्व्याख्याभिरष्टाभिः सहितायाः श्रीमद्भगवद्गीताया द्वितीयो गुच्छः । अत्र श्लोकाः स्थूलतमाक्ष-
रैष्टीकाश्चक्षुलाक्षरैर्मुद्रिताः । यदा माल्लेखिष्येति ।

श्रीमद्भगवद्गीता- मूलमात्रा

प्राप्तिस्थानम्:- गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस, सासुन बिर्लिङ्ग, एल्फिन्स्टन सर्कल, कोट-मुंबई.

मूल्यम् १०-०-०

मू० ०-३-०

‘गुजराती’ प्रिन्टिंग प्रेसस्थ-कव्य-संस्कृतपुस्तकानि ।

क. आ.		क. आ.	
अयोध्या(२)काण्डम् पृष्ठानि ६४० टीकात्रयोपेतम्	६ ०	ब्रह्मसूत्रवृत्तिः (अद्वैतमंजरी) सटीका	० १२
अरण्य(३)काण्डम् पृष्ठानि ३४० टीकात्रयोपेतम्	२ १२	बाल(१)काण्डम् पृष्ठानि ४२५ टीकात्रयोपेतम्	३ ०
अष्टटीकोपेता श्रीमद्भगवद्गीता द्वितीयो गुच्छः	१० ०	बृहत्स्तोत्रमुक्ताहारः स्तो. १-२५६	१ ०
अद्वैतमंजरी ब्रह्मसूत्रवृत्तिः	० १२	बृहत्स्तोत्ररत्नहारः भागः १ १-२३४	१ ०
आचार (२) मयूखः आहिक्रिया	० ८	बृहत्स्तोत्ररत्नहारः भागः २ २३६-४७६	१ ०
उत्तरगीता (व्याख्यासमेता)	० ३	बृहत्स्तोत्ररत्नहारः भागः १-२, स्तो. सं. ४७६	१ १४
उत्सर्ग (८) मयूखः	० ४	भगवद्गीता-एकादशटीकोपेता प्रथमो गुच्छः	१८ ०
उपदेशसाहस्री (सटीका)...	१ ८	भगवद्गीता-अन्याष्टटीकोपेता द्वितीयो गुच्छः	१० ०
उद्योगपर्व (महाभारतस्य) अष्टटीकोपेतम्	८ ८	भगवद्गीता मूलमात्रा	० ४
उत्तर(७)काण्डम् पृष्ठानि ३५५ टीकात्रयोपेतम्	६ ०	भागवतं-सच्चर्णिकम् (स्थूलाक्षरम्)	
एकादशटीकोपेता श्रीमद्भगवद्गीता प्रथमगुच्छः	१८ ०	(वल्लभीय-निबन्धोक्तरीत्या...स्कन्धार्थ-	
,, ,, प्रथमगुच्छः प्रथमं षट्	} २० ०	प्रकरणाध्यायविभागसूचिकासहितम्)	१४ ०
,, ,, ,, द्वितीयषट्		भागवतमंजरी	४
,, ,, ,, तृतीयषट्		भारतचम्पूः-चम्पूभारतं-सटीकं	२
कारिकावली-सिद्धांतमुक्तावलोसहिता	० १०	भक्तिमार्तण्डः	१
किष्किष्वा(४)काण्डम् पृष्ठानि ३२० टीकात्रयोपेतम्	२ १२	मयूखाः—	
कुमारसंभवः	० ७	१ संस्कारमयूखः ० १२	७ दानमयूखः २ ०
गंगालहरी पीयूषलहरीव्याख्यासहिता	० ३	२ आचारमयूखः ० ८	८ उत्सर्गमयूखः ० ४
गणेशसहस्रनामावलिः (ग्लेख)	० ३	३ समयमयूखः १ ४	९ प्रतिष्ठामयूखः ० ८
गौरीशङ्करगुटिका	१ ८	४ श्राद्धमयूखः १ ४	१० प्रायश्चित्तमयूखः २ ०
चन्द्रालोकः सटीकः रमाख्यव्याख्यासहितः...	० १०	५ नीतिमयूखः १ ४	११ विशुद्धिमयूखः १ ०
चम्पूभारतम्-भारतचम्पूः-सटीकम्	२ ०	६ व्यवहारमयूखः १ १२	१२ शान्तिमयूखः २ ०
तैत्तिरीयोपनिषद्शांकरभाष्यान्वदगिरिटीका	१ ०	मतमतान्तरपाठसमेतो ब्रह्मसूत्रपाठः	० ४
तर्कसंग्रहः-सिद्धांतचन्द्रोदयव्याख्या-समन्वितः	० १०	मनुस्मृतिः-(कुल्लुकभट्टकृतटीकायुता)	२ ४
दशरूपकम् प्रभाख्यव्याख्यासहितम्	१ ०	महाभागवतम्-देवीपुराणम् ८१ अध्यायाः	२ ०
दान (७) मयूखः	२ ०	युद्ध (६) काण्डम् पृष्ठानि ३६६ टीकात्रयोपेतम्	८ ०
नीति (५) मयूखः	१ ४	रामगीता मूलमात्रा	० १
न्यायदर्शनम्-न्यायभाष्यम् व्याख्यासहितम्	९ ०	रघुवंशं दण्डान्वयसहितं मल्लीनाथकृतटीका-	
न्यायविन्दुः सटिप्पणः	१ ४	युतम्-सर्गाः १-९	० ८
पञ्चीकरणं षष्ठीकोपेतम्	१ ८	रघुवंशं संपूर्णं मल्लीनाथकृतटीकासहितं च	
पारस्करगृह्यसूत्रम् (पञ्चटीकोपेतम्)	६ ८	(सर्गाः १-१९)	१ ४
पातञ्जलयोगदर्शनम् (सटीकम्)	० ८	दण्डान्वयसहितं मल्लीनाथकृत-	
प्रतिष्ठा (९) मयूखः	० ८	टीकासहितम् सर्गाः १-१९	१ ८
पुष्पसूक्तं श्रीसूक्तं लक्ष्मीसूक्तं च उत्तरनारायणेन सह	० ३	वादाथसंग्रहः भा. १.०-६-० वादाथसंग्रहः भा. २.	० ६
पुष्कोत्तमसहस्रनाम	० ३	वादाथसंग्रहः भा. ३.०-८-० वादाथसंग्रहः भा. ४.	० १२
पुष्कोत्तमसहस्रनामावलिः	० २	वाक्यावली (संस्कृत-गुजराती)	अप्रोक्ष्या

क. आ.	क. आ.
वाल्मीकिरामायणं टीकात्रयोपेतम् (सम्पूर्णम्) ३१ ०	शुक्लयजुर्वेदमाध्यन्दिनीयसंहिता ... ४
१ बालकाण्डम् टीकात्रयोपेतम् पृ. ४२५ ३ ०	सचूर्णिकं-भागवतम् (स्थूलाक्षरम्) ... १४
२ अयोध्याकाण्डम् ,, ६४० ५ ०	सत्यनारायणपूजाकथा ... ० ३
३ भरण्याकाण्डम् ,, ३४० २ १२	समय (३) मयूखः कालनिर्णायकः ... १ ४
४ किष्किन्धाकाण्डम् ,, ३२० २ १२	सर्वतन्त्रसिद्धान्तपदार्थलक्षणसंग्रहः ... १ ०
५ सुन्दरकाण्डम् ,, ३४६ ३ ८	संस्कार (१) मयूखः ... ० १२
६ युद्धकाण्डम् ,, ३६५ ८ ०	सुन्दर(५)काण्डम् पृ. ३४६ टीकात्रयोपेतम् ३ ८
७ उत्तरकाण्डम् ,, ३५५	प्राद्व (४) मयूखः ... १ ४
विदुरनीतिः सटिप्पणा ४	
विराटपर्व (महाभारतस्य) पंचटीकोपेतम् ८	
विष्णुसहस्रनाम ... २	हिन्दी पुस्तकें
विष्णुसहस्रनामावलिः (ग्लेझ) सचित्रा ३	चन्द्रकान्त भाग १ ला ... ४ ८
वेदान्तरहस्यम् ... १	चन्द्रकान्त भाग २ रा ... ४ ८
विशिष्टाद्वैतमतविजयवादः ... १	चन्द्रकान्त भाग ३ रा ... ५
विशिष्टाद्वैताधिकरणमाला ... १ ०	युक्तिप्रकाश (निश्चलदासकृत) ... १
वेदांतसंज्ञावलिः-सटीका ... ० १०	सत्यनारायणकथा ...
वैशेषिकदर्शनम् सटीकम् ... अप्राप्यम्	मराठी पुस्तकें
शिवमहिम्नःस्तोत्र ... ० १	चन्द्रकान्त भाग १ ला ... ४
शिवसहस्रनामावलिः (ग्लेझ) ... ० ३	,, २ ... ५
व्यवहार (६) मयूखः ... १ १२	,, ३ ... ५
	हिन्दू आणि ब्रिटानिया ... २

‘गुजराती’ प्रिन्टिंगे प्रेस

सामुन बिल्डिंग, पल्फिन्स्टन सर्कल, कोट, मुंबई

श्रीमद्भागवतं सचूर्णिकं सटिप्पणं च

वल्लभीयनिबन्धोक्तरीत्या स्कंधार्थप्रकरणाध्यायविभागसूचिकासमलङ्कृतम्

अस्य मूलं स्थूलतमाक्षरैः चूर्णिका च स्थूलाक्षरैः यथा बालबृद्धानां पठनपाठादिकं

सुलभतरं स्यात्तथा लिखितवदातपुष्टपत्रेषु मुद्रितम् । मूल्यम् रु. १४. डाकव्यय रु. २॥

प्राप्तिस्थानम्:—

‘गुजराती’ प्रिन्टिंग प्रेस,

सामुन बिल्डिंग, पल्फिन्स्टन सर्कल, कोट-मुंबई

दत्तात्रेय कृष्ण सांडू ब्रदर्स चेंबूर लिमिटेड.

चबूर]

—* आयोषधि कारखाना*—

[मुंबई]

या कारखान्यांत यांत्रिक सहाय्यावांचून शास्त्रोक्तपद्धतीने तयार झालेलीं ६५० चे वर औषधे नेहमी तयार असतात.

— अनुभविक औषधे —

वाळंस काढा

नेंबर १ पहिल्या १० दिवसांत
व नं. २ दहा दिवसानंतर घेण्याचा.

ब्राह्मी तेल

मेंदूचे सर्व विकारांवर जाग्रण व मानसिक
श्रम करणारांस अत्यंत उपयोगी.

कुमारी आसव

(नं. ३) मुलांकरिता

खजूरासव

दमा, श्वास, वाळंतरोगांवर अप्रतिम.

वाळकंडू

तान्धा मुलांकरिता.

सर्व प्रसिद्ध व्यापाऱ्यांकडे मिळतील.

सविस्तर माहितीसाठी लिहा.

दत्तात्रेय कृष्ण सांडू ब्रदर्स चेंबूर लिमिटेड.

शाखा-ठाकरेद्वार, परळ, दादर, कालबादेवी (मुंबई); अहमदनगर, डुबळी, हैद्राबाद (द.) बडोदा.

दत्तात्रेय कृष्ण सांडू ब्रदर्स
चेंबूर लिमिटेड.

कारखाना

चेंबूर मुंबई.

या संस्थेने हृद्रोगावर संशोधनपूर्वक

* बनविलेले *

SANDU'S

HEARTINA

(Regd.)

Excellent Heart Tonic

हृदयाचे विकार, हृदयशूल, फुफ्फुसविकार,

High Blood Pressure, छातीत

कळ येणे, सुई टोंचल्यासारखे

वाटणे, वगैरे विकारांवर.

दत्तात्रेय कृष्ण सांडू ब्रदर्स

आर्योषधि कारखाना.

चेंबूर - - - मुंबई.

हेड आफिस चेंबूर, टेलिफोन नं. ८७३१३.

ठाकुरद्वार ब्रॅन्च, टेलि. नं. ३४२३४.

शाखा-परळ, दादर, काळबादेवी, अहमदनगर,

हुबळी, हैद्राबाद (द.), बडोदे.

शक्ति व उत्साह

अंगीं येण्याकरितां व शरीरांतील

सप्तधातू व जोम यांची वृद्धी

होऊन शरीरनिकोप

रहाण्याकरितां

सांडू ब्रदर्स यांचा

यवनप्राश

(अष्टवर्गयुक्त)

घेण्यास सुरुवात करा. एक महिन्याचा

अनुभव तुमची खात्री पटवील.

यवनप्राशाबरोबर

च तु मु ख

घेणे हे अत्यंत हितावह व गुणावह

आहे. हीं दोन औषधें ह्मणजे

शक्ति व उत्साह यांची मूर्तिमंत

जोडगोळीच होय.

आजच मागवा:-

दत्तात्रेय कृष्ण सांडू ब्रदर्स चेंबूर लि.

आर्योषधि कारखाना,

चेंबूर मुंबई.

शाखा:-ठाकुरद्वार, परळ, दादर,

काळबादेवी, अहमदनगर, हुबळी,

हैद्राबाद, (द.) बडोदे.

श्रीमन्महाराजाधिराज
श्रीप्रतापसिंह महाराज
गायकवाड
सेनाखासखेल समशेर बहादुर
बडोदे.

यज्ञचूडामंडित अ. सौ.
श्रीगांतादेवी महाराणीसाहेब
गायकवाड.

श्रीमद्युवराज
श्रीफत्तेसिंह गायकवाड

श्रिया समन्नया युतः प्रजामहद्विहृन्मुदा प्रतापमिहनामभाक्प्रतापशाल्ययं स्वयम् ।
प्रजावनव्रतोद्यतः सुगौर्जरीमहीपतिश्चिरं सुखं समेधतां समाश्रिताशुतोषदः ॥ १ ॥

अखण्डसौभाग्यवती पुण्ढ्री सुवज्रचूडाङ्गितपाणिपद्मा ।
देव्यस्य शान्ता निजपुत्रपौत्रैः सुश्रीश्चिरं शे लभतां यशोमती ॥ २ ॥
श्रीशक्रपातः श्रीमान्फत्तेसिंहः सुधीः सुविद्यावान् ।
प्रभवतु युवराजोऽयं गुणैरुदारैः सुखी चिरायुश्च ॥ ३ ॥

(श्री सयाजीविजय प्रेस-बडोदे.)

UPANIŚAD-VĀKYA-MAHĀ-KOŚA

(Prepared from 239 Upaniśads)

VOL. II

(ण to ह)

Prepared & Published by
Shastri GAJANAN SHAMBHU SADHĀLE

THE "GUJARATI" PRINTING PRESS
FORT, BOMBAY

A. D. 1941

Rs. 7

This book can be had at :—

**The “Gujarati” Printing Press
Sassoon Building
Elphinstone Circle, Fort, Bombay**

(Copy right reserved by the author)

Printed by Natverlal Itcharam Desai B. A. and published by Gajanan Shambhu Sadhale at
THE “GUJARATI” PRINTING PRESS,
Sassoon Building, Elphinstone Circle, Fort, Bombay

श्रीमद्वटोदरमहाराजाश्रयानुगृहीतः

उपनिषद्वाक्यमहाकोशः

[२३९ उपनिषदां वाक्यैः सम्भृतः]

उत्तरार्धः ।

[पतो हान्तः]

कर्ता प्रकाशकश्च—

साधले इत्युपाहः शम्भुपुत्रो गजाननः ।

गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस, मुंबई.

शकाब्दः १८६३]

विक्रमाब्दः १९९८

[ख्रिस्ताब्दः १९४९]

मूल्यं सप्तरूपकात्मकम् ।

पुस्तकप्राप्तिस्थानम्—

गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस

सासुन बिल्डिंग

एल्फिन्स्टन सर्कल, कोट, मुंबई

प्रकाशकः—

शास्त्री गजानन शम्भु साधले

‘गुजराती’ प्रिन्टिंग प्रेस

सासुन बिल्डिंग, एल्फिन्स्टन सर्कल, कोट-मुंबई

[ग्रन्थस्यास्य पुनर्मुद्रणाद्यधिकारसर्वस्वं राजशासनपट्टमनुसृत्य ग्रन्थकर्त्रावीनमस्ति]

मुद्रकः— देसाई इन्दुपाख्यः श्रीमदिच्छारामसूनुर्नटवरलालः

मुद्रणस्थानम्— ‘गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस’ । मुम्बापुरी ।

PREFACE

It gives me great pleasure to be able to publish the second Volume of the Upanishad-vakya-maha-kosha and put it before the Sanskrit knowing public, in such a short time. After publishing the first part, I have found some 15 more Upanishads, and I have made useful additions by selecting principle sentences from them in this volume. They are given as an appendix at the end of this work. Many useful suggestions have been made to me by learned men, friends and well wishers, and I am thankful for them to all. If God grants me still longer life, strength, and clear intelligence to work and means to publish, I hope to carry them out and put into print. Upto now collections of 108 Upanishads have been published by different booksellers, but some of them are very incorrect. The total number of Upanishads found and studied by me is 239; hence there are 130 more Upanishads which are not printed together in one neat volume. A few of these hitherto little known Upanishads have been published by different men and publishers, but are not available to all desirous of reading them. I therefore hope to publish them all. A selected anthology of some of the best passages (सुभाषितम्) of Upanishads is also prepared by me, and a short word index arranged according to Vedantic divisions of subjects is being prepared by me. To publish all these require financial help from the public interested in this sort of work. By the grace of God who always fulfills the good desires of His devotees, I hope to publish them all one by one i. e. first the collection of 239 Upanishads, the selection of best passages from the Upanishads (उपनिषत्सूक्तिमुद्राहारः) and a word index called उपनिषद्विशम-पदार्थकोशः. The subject matter of all these Upanishads is vast and varied, and it is not therefor necessary here to discuss it. In preparing this work, my collaborator Shastri Balkrishna Bhasker Vaidya and Shastri Vidyalankar Anant Yagneshwar Dhupkar have laid me under obligation by helping me in many ways and so also I am indebted to all those who have very kindly and sympathetically reviewed the first Vol. of this work. I thank them all. Lastly but not the least I, as well as the Sanskrit loving public, are deeply under obligation for the kind patronage and the financial help given to me by the present ruler of Baroda, viz. His Highness Maharaja Shree Pratapsinh; and the encouragement given by the University of Bombay can never be forgotten by me. With fervent devotion in God Anant, I offer this fruit of my labour at His lotus feet, so that this work may be useful and beneficial to all those lovers of Aupanishadic Lore.

Bombay
10th day of the bright
Ashwin V. S. 1997
Vijaya-dashami
30-9-1941.

Gajanan Shambhu. Sadhale

वक्तव्यावशेषः ।

कृत्वाऽनन्तभवारणवस्य तरणे पोतं यदङ्घ्रि बुधाः
पीत्वाऽनन्तकथामृतं श्रुतिपुटैस्तृप्ता यदीयं मुहुः ।
भूत्वाऽनन्तपदाश्रिताः सुकृततो याताः परं यत्पदं
तस्यानन्तहृदाश्रितस्य शरणं पादाब्जयुग्मं मम ॥

श्रीमदनन्तस्यानन्तमूर्तेरनन्तरुणावरुणालयस्यानन्तरुणयैवाहमनन्तानन्दगिरिमारूढः स्वप्रणीतमिम-
मुपनिषद्वाक्यमहाकोशं प्रकाशयितुं समर्थोऽभवं, उदयाचलारूढः सहस्रकर इव लोकम् । तदेकोपध्नेन
चास्योपनिषद्वाक्यमहाकोशस्य पूर्वार्धोपक्रमे मया 'न्यूनातिरिक्तं यत्किञ्चित्' इत्युक्त्या यन्निर्दिष्टं तदेवा-
त्राप्यनुसन्धेयम् । तत्रापि चतुर्दशपृष्ठस्थान् आदिपाठ्यविषयान् समीक्ष्य तत्रस्थमाद्यं वाक्यं 'एतदुप-
निषद्वाक्यमहाकोशोपयुक्तताजिज्ञासुभिः' इति परिष्कृतं पठनीयम् ।

ततो विशेषस्त्वयम्— १ गङ्गोपनिषत्, २ तत्त्वोपनिषत्, ३ नारायणीयमहोपनिषत्, ४ प्रबर्ग्यामि-
काश्वमेधोपनिषत्, ५ (२) रुद्रोपनिषत्, ६ (२) देव्युपनिषत्, ७ प्रसादजाबालोपनिषत्, ८ चिदम्बरोप-
निषत्, ९ वेदान्तसारोपनिषत्, १० भक्तियोगोपनिषत्, ११ निर्लेपोपनिषत्, १२ श्रुतिरहस्योपनिषत्,
१३ वेङ्कटेशपूर्वोत्तरतापिन्युपनिषत्, १४ (२) तारोपनिषत्, १५ विष्णूपनिषत्, १६ (२) शिवोपनिषत्
चैता उपनिषद् उपनिषद्वाक्यमहाकोशपूर्वार्धस्य मुद्रणोत्तरमेवासादिताः । अतस्तासां वाक्यानि कानिचिदुत्तरार्धे
वर्णानुक्रमत एव सन्निवेशितानि कानिचिच्च परिशिष्टे । तथाऽत्रत्यवाक्यस्य मध्येऽन्ते वा ( ) एवंविध-
चिह्नाङ्किताः शब्दाः कचिद्वाक्यपूर्तिकराः कचिच्च पाठान्तरनिदर्शका इति ज्ञेयम् । पूर्वान्वयदर्श-
कानि वाक्यानि श्लोका मन्त्रा वा तथैव ।

वाक्यपूर्तिकराः शब्दा यथा—अजो नित्यः शाश्वतोऽयं पुराणः (आत्मा) (पृष्ठं ११।२)
पृथिवीमय आपोमयः (आत्मा) (पृ. ३७७।२) । प्रज्ञया सत्यसङ्कल्पं (आप्नोति) (पृ. ३८१।१) ।

पाठान्तरनिदर्शका यथा—मन एव मनुष्याणां कारणं बन्धमोक्षयोः । बन्धनं (बन्धाय-बन्धस्य)
विषयासक्तं (विषयासङ्गि) मुक्त्यै (मुक्तं—मोक्षे—मुक्तौ—मुक्तेः) निर्विषयं स्मृतम् (मनः—तथा)(पृ. ४२९।२)॥

पूर्वान्वयदर्शकानि वाक्यादीनि यथा—मन्त्रपूतं तु यच्छ्राद्धममन्त्राय प्रयच्छति । (छिन्दन्ति
वातुहस्तं च जिह्वाग्रमितरस्य च) (पृ. ४३९।१) इत्यादि ।

अथ यैरेतद्ग्रन्थस्य प्रकाशने साहाय्येनोपकृतं तेषां पूर्वार्धेऽनुलिखितानां महाभागानां नामधेय-
निर्देशमत्र प्राप्तावसरं मन्थे । तत्रापि यत्सदुपदेशत एतद्ग्रन्थस्योपक्रमोपसंहारौ सम्भूतौ, यदनुग्रहेण-
वायं प्रोन्नतिं लब्ध्वा मुद्रणयन्त्रारोहणसमर्थः सञ्जातः, यैश्च धनदानेन निबद्धसोपानैरहमेतन्मुद्रणव्यय-
दुर्गदर्शोत्वारितः, तेषां सानुस्मरणेन मन्मनसाऽनुदिनं भाव्यम्; अतस्तेषां स्मरणमत्र क्रियते । तेष्वाद्या
'क्षणः क्षणश्चैव विद्यामर्थं च साधयेत्' 'उद्योगः खलु कर्तव्यः फलं मार्जारवद्भवेत्' इत्युपदेशारो
मत्पितृचरणास्तत्रभवद्वासुदेवानन्दस्वतीसदुरवश्च, यदुपदेशफलमेवैष उपनिषद्वाक्यमहाकोशः । द्वितीया-
स्तन्मुद्रणव्ययचिन्तामिसन्तापनिर्वापणपटवः श्रीमन्तः प्रतापसिंहनामधेया वटोदरपुरमहाराजाधिराजाः ।
तृतीयास्तन्मुद्रणसमारम्भकर्तारो मुम्बापुरस्थाः 'युनिवर्सिटी ऑफ् बॉम्बे' इत्याङ्गनामप्रथितविश्व-
विद्यालयाधिकारिणः ।

अथ यदाऽयमुपनिषद्वाक्यमहाकोशो मुद्रणयन्त्रारोहणार्हः समभवत्तदा 'निर्धनस्य निस्सहायस्य च ममायं ग्रन्थः कथं मुद्रितो भवेत्? कथं च विद्वद्वरकरकजगतः सन्नुपयुक्तो भवेत्?' इति चिन्ता-पानीयनिधिनिमग्नं मां यावश्चतुर्पूर्वावपि सर्वान्तर्यामिणा परमात्मना प्रेरितौ करावलम्बदानेन समुद्धृत्य मार्गप्रदर्शकावभवतां तावेतौ परमोदारावादिमं प्रशंसापदमारोढुमर्हतो जुन्नरकरघुर्योपनामालङ्कृतौ महोदयौ । तत्राद्याः 'जुन्नरकर' इत्याख्याः कराचीनगरे पश्चिमे प्रविभागे विश्वकर्मविद्यालयस्य 'इंजिनियर-कॉलेज' इति नाम्ना प्रथितस्याध्यक्षपदं विभूषयन्ति, द्वितीयाश्चाद्वितीयाः 'घुर्ये' इत्याख्या अत्रत्य-विश्वविद्यालय एवाध्यापकपदमलंकुर्वन्ति ।

द्वितीयप्रशंसापदार्हा महाशालिक्षेत्रस्था विद्यालङ्कारोपपदालंकृताः 'धूपकर' इत्युपाहा अनन्तयज्ञेश्वर-शास्त्रिणः, यैरयमुपनिषद्वाक्यमहाकोशः प्रस्तावेनालंकृतः ।

तार्तीयं प्रशंसापदं तु गुजराती-प्रिन्टिंग-प्रेसकार्यकर्तारोऽस्मत्सहयोगिनो 'वैद्याः' इत्युपपद-विभूषिता बालकृष्णोपासका बालकृष्णभास्करशास्त्रिण आरोढुमर्हन्ति, यैरेतत्कोशग्रन्थनानन्तरमस्मिन्वर्षत्रये साहाय्येन यदुपकृतं तदत्र विस्तरतो वर्णयितुं न शक्नोमि ।

तथा पितृपितामहादिभिः संगृहीता निविडान्धकारपतितेयमुपनिषदिदानीं लोकालोकनीयतामाया-विति तत्प्रदानेन, तत्तदासिस्थानादिप्रदर्शनेन, धनादिना चैवं नानाप्रकारैः साहाय्यकारिणो येऽभवन्ते सर्वेऽपि प्रशंसाहार्धं धन्यवाददानार्हाश्च सन्ति । तानप्यतिशयानेभ्यः प्राकृतसंस्कृतोपयुक्तग्रन्थप्रकाशनेन पित्राचरितं विद्याविवर्धकं व्रतमनुवर्तमानेभ्यः परमोदारेभ्यः श्रीमच्छ्रेष्ठिप्रवरेभ्यः गुजरातीमुद्रणालया-धिपतिभ्यः येषामनुग्रहेणानुगृहीतोऽहमेतद्ग्रन्थलेखन-मुद्रण-प्रसरणादिव्यसनशतात्परिमुक्तः कृतकृत्योऽमवं तेभ्यः देसाईकुलविभूषणानां इच्छाराम सूर्यराम इत्याख्यानां श्रीमच्छ्रेष्ठिवर्याणां तनूजेभ्यः 'नटवरलाल, मदनलाल, बाबुभाई' इत्याख्येभ्यः प्रशंसापदं कीदृग्विधं कतमं च देयं तदेतत्तदनुग्रहेण सज्जातसर्वाङ्ग-सुन्दरोऽयमुपनिषद्वाक्यमहाकोश एव दृष्टपुष्टकृष्टीनां कर्णेषु कथयिष्यति दर्शनसमकालम् ।

अन्यच्च—न्यायहारिके कार्ये क्रियमाणे यथा तत्प्रागेव तत्साधनोपसाधनानि सम्पाद्यन्ते, तथैवास्य विरचनात्पूर्वं तदादर्शभूतानामुपनिषदां सभाष्याणां सङ्कलनमावश्यकमिति जानन्नप्यहमेतत्कोशविरचनोपक्रम-मकरवम्, निःसत्त्वादुदरभरणायापि सेवितनस्यापर्याप्तत्वाच्च । अथ यदा सभाष्या उपनिषदो दृग्गोचरतां यातास्तदा विज्ञातमभवन्मुद्रिता मूलमात्रा उपनिषदः कचित्कचिदशुद्धप्राया विद्यन्त इति । परं को नामार्वाचीनः प्राचीनो वा वेदशास्त्रसम्पन्नो विद्वदग्रेसरोऽपि श्रुतिगतविषमस्थानानि तद्भाष्याद्यवलोकनमन्तरेण समीकर्तुं शक्यति ? अहं तु सर्वथाऽकृतविद्योऽल्पज्ञ एव । अतो यथादृष्टानि वाक्यान्वेवात्रालिखम् । तद्वत्विषम-शब्दार्थाद्यलोचनं तूपनिषद्विषमपदार्थकोशात्, शुद्धाशुद्धिस्थलादि च भाष्यादिसाहाय्येन संस्कृता-दृष्टदुपनिषत्सङ्ग्रहाच्चावषेयं विपश्चिद्विर्मर्शिभिः । बृहदुपनिषत्सङ्ग्रहस्तूपनिषद्विषमपदार्थकोशसमुपबृंहि-तेनोपनिषत्सत्किमुक्ताहारेण सहाचिरेण विद्वद्वरमन्दिरातिथिर्भविष्यति ।

'जरठमतिविनाशो जायते षष्टिवर्षे' इति न्यायात्तदुत्तरवयःस्थस्यापि मम तत्तद्वाक्याज्ञानोद्धृता वाक्यच्छेदपदच्छेदादयो दोषाः स्युरेव, तथा मानवजात्यवश्यम्भाविप्रमादभ्रान्त्यादिदोषवशान्मुद्रणयन्त्र-गतविद्युदाघातादिवशाच्च कचित्पतितं त्रुटितं च स्यादेव, तद्गुणदोषविवेकवद्विर्विपश्चिद्विः क्षन्तव्यमित्यन्ते विज्ञाप्य विरमति—

प्राज्ञपादपासुः—

साधले इत्युपाख्यो गजाननशंभुशर्मा ।

अनुक्रमाङ्कः	उपनिषद्नामानि	तत्सङ्केतनामानि	प्रथमाङ्कः	द्वितीयाङ्कः
२२४	गङ्गोपनिषत्			
२२५	चिदम्बरोपनिषत्	चिदम्बरो.	गद्यपद्यात्मकः	
२२६	तत्त्वोपनिषत्	तत्त्वो.	पद्यात्मकः	
२२७	(२) तारोपनिषत्	२ तारो.	वाक्यात्मकः	
२२८	(२) देव्युपनिषत्	२ देव्यु.	पद्यात्मकः	
२२९	नारायणीयमहोपनिषत्	ना. म.	पद्यात्मकः	
२३०	निल्लेपोपनिषत्	निल्लेपो.	गद्यपद्यात्मकः	
२३१	प्रसादजाबालोपनिषत्	प्र. जा.	वाक्यात्मकः	
२३२	प्रवर्ग्यामिकाश्वमेधोपनिषत्	प्रवर्ग्या.	मन्त्रात्मकः	
२३३	भक्तियोगोपनिषत्	भक्तियो.	गद्यपद्यात्मकः	
२३४	(२) रुद्रोपनिषत्	२ रुद्रो.	मन्त्रात्मकः	
२३५	विष्णूपनिषत्		वाक्यात्मकः	
२३६	वेङ्कटेशपूर्वोत्तरतापि- न्युपनिषत्	वें. पृ. वेङ्कटो.	प्रपाठात्मकः	वाक्यात्मकः
२३७	वेदान्तसारोपनिषत्	वे. सारो.	मन्त्रात्मकश्च वाक्यात्मकश्च	
२३८	(२) शिवोपनिषत्	२ शिवो.	वाक्यात्मकः	
२३९	श्रुतिरहस्योपनिषत्	श्रु. र.	मन्त्रात्मकः	

* उपनिषद्वाक्यमहाकोशस्यास्य पूर्वाधारम्भ उल्लेखितानां २३३ उपनिषदामकाराद्यनुक्रमोऽत्रानुसन्धेयः ।

अहमहमिकया मुद्रणयन्त्रारोहणमाकाङ्क्षन्तो ग्रन्थाः ।

- १ बृहदुपनिषत्संग्रहः— मुद्रिताद्यद्वितैकोनचत्वारिंशदधिकशतद्वयानामुपनिषदां [२३९] संग्रहोऽयं महाप्रयासैः सङ्कलितोऽद्वैतद्वैतशुद्धाद्वैतविशिष्टाद्वैतसम्प्रदायपाठान्तरैरलंकृतः ।
- २ उपनिषत्सूक्तिमुक्ताह्वारः } उपनिषद्गतानां सूक्तिमुक्तानां विद्वज्जनमनोहरो हारोऽयं कण्ठगतश्रेष्ठेष्टातवादे,
उपनिषद्विषमपदार्थकोशश्च } प्रवचने, इतिहरादिगुणाद्यवादे (कीर्तने), व्याख्याने लौकिकव्यवहारे च
विजयप्रदो यशस्करो धनाकरश्च स्यादेव । उपनिषद्विषमपदार्थकोशस्तु स्वनामधेयमनुसृत्य द्वैताद्वैतादिमत-
मतान्तराणामप्यादर्शो भविष्यति । उपनिषद्वाक्यमहाकोशस्य ग्राहकेभ्य इममुपनिषद्विषमपदार्थकोशसमुपवृद्धित-
मुपनिषत्सूक्तिमुक्ताहारमत्यल्पेनैव मूल्येन वितरिष्यामः ।
- ३ कृत्यदिवाकरः— पुराणोक्तकर्मादर्शोऽयं ग्रन्थोऽस्यां तृतीयावृत्तौ अतोपवातोत्सवविध्यर्चनादिभिर्दण्डयुक्त-
साहित्यनामावलीभिश्चालंकृतो भविष्यति ।
ग्राह्यी गजानन शंभु साधले,—गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस, एल्फिन्स्टन सर्कल, कोट-मुंबई.

उपनिषद्वाक्यमहाकोशः

[उत्तरार्धः]

प

पञ्चमापस्तु गृहीयाद्यावत्तं
न लभ्यते
एकविज्ञानाज्जीवन्मुक्तो भवति
एकवायुविवापकयाचमानोऽत्रजेदधः
एक्षपातविनिर्मुक्तं ब्रह्म सम्पद्यते
एवं कश्चन नाश्रयेत्
एषावैमाद्योऽति द्वीमासौवा वसेत्
एषैस्तु कुकुटो हन्ति निकर्षेण तु
सूकरः । आगतं गतया श्वानं
चक्षुषा वृषलीपतिः
पङ्क्तिबद्धेन्द्रियपशुं बलात्तृणा गृहाङ्गणम् ।
चित्तमृत्यजनाकीर्णं नेष्टुं देहगृहं मम
पञ्चाम्यन्नं चतुर्विधम्
पञ्चकृत्यनियन्तारं पञ्चब्रह्मात्मकं
बुद्धत् । पञ्चब्रह्मोपसंहारं कृत्वा
स्वात्मनि संस्थितः
पञ्चकृत्यरूपा परमेश्वरी भवति
पञ्चकृत्यः प्रस्तौति... उद्गायति...
प्रतिहरति... उच्यते... निच-
नमुपयन्ति तत्सोभसहस्रं भवति

१ सं.सो. २।९२
त्रि.म.ना. ५।५
१ सं.सो. २।९४
ब्र. वि. ६
ना. प. ९।३२
१ सं. सो. १।२
इतिहा. ६३
महो. ३।२९
भ.गी. १५।१४
पञ्चब्र. १६
ना.पू.ता. २।१
१ ऐत. ३।४।२

पञ्चकोशविवर्जितः । निर्विकल्प-
स्वरूपात्मा
पञ्च चेन्द्रियगोचराः
पञ्च ज्ञानेन्द्रियाणि पञ्च कर्मेन्द्रियाणि
पञ्च ज्ञानेन्द्रियैर्युक्ता ज्ञानशक्तिबलो-
द्यताः (नागादिवायवः)
पञ्च तन्मात्राणि भूतशब्देनोच्यन्ते
पञ्चमहाभूतानि भूतशब्देनोच्यन्ते-
ऽथ तेषां चः समुदायः शरीरमित्युक्तम्
पञ्चतन्मात्राः पञ्च सूक्ष्मभूतान्युपा-
दाय पञ्चीकरणे कृते पञ्चमहा-
भूतान्यजायन्त
पञ्चतन्मात्रेभ्यः पञ्चमहाभूतानि
पञ्चमहाभूतेभ्योऽखिलं जगत्
पञ्चतन्मात्रेभ्यः पञ्चमहाभूतानि ।
पञ्चमहाभूतेभ्यो ब्रह्मैकपादव्याप्त-
मेकमविद्याण्डं जायते
पञ्चत्वं न स पश्यति (गोपीचन्द्र-
धारकः)

ते.वि. ४।७५
भ. गी. १।१६
सामर. १०१
ब्र. वि. ६८
मैत्रा. ३।२
ग.शो. ४।५
त्रि. ब्रा. १।१
त्रि.म.ना. २।५
गोपीचं. ८

पञ्चदशकृत्वः प्रयुक्ता पञ्चदशेन
वज्रेण सम्मिता (गायत्री)
ब्रह्मलोकमभिजयति सन्ध्यो. २
पञ्चदशतिथिरूपेण कालस्य परिणा-
मावलोकनस्थितिः पञ्चदशानित्याः भावनो. ७
पञ्चदश
मासो भवति, मासद्वयं त,
ऋतुत्रयमयनं भवति, अयनद्वयं
वत्सरो भवति, वत्सरशतं ब्रह्म-
मानेन ब्रह्मणः परमायुःप्रमाणम् त्रि. म. ना. ३।४
पञ्चदशाहानि माशीः काममपः पिब छान्दो. ६।७।१
पञ्च द्वाराणि मनसा चक्षुरादीन्यमू-
भिधानानि
तान्येवालोकाऽन्यदम् अ. पू. ३।७
पञ्चधा वर्तमानं तं ब्रह्मकार्यमिति
स्मृतम् । ब्रह्मकार्यमिति ज्ञात्वा
ईशानं प्रतिपद्यते पञ्चब्र. २२
पञ्चपादं पितरं द्वादशाकृतिं दिव
आहुः परे अर्धे पुरीषिणम् प्रभो. १।११
[ऋ. अ. २।३।१६=मं. १।१६।१२
पञ्चपादब्रह्मणो न किञ्चन परब्र. ३
पञ्चबन्धस्वरूपेण पञ्चबन्धा ज्ञान-
स्वरूपाः लिङ्गोप. १
*पञ्चब्रह्म परं विद्यात्तद्यो जातादि-
पूर्वकम् पञ्चब्र. २१
पञ्च ब्रह्मभिरङ्गैश्च त्रिमाला पञ्च
सप्त च । ग्रथित्वा मूलमन्त्रेण
सर्वाण्यक्षाणि धारयेत् क. जा. २३
पञ्चब्रह्ममयं रूपं स्थूलं वैराजमुच्यते ।
हिरण्यगर्भं सूक्ष्मं तु नादं बीज-
त्रयात्मकम् । परं ब्रह्म परं सत्यं
सच्चिदानन्दलक्षणम् । (ब्रह्मवपुः) यो. शि. २।१५
पञ्चब्रह्मात्मकं सर्वं स्वात्मनि प्रवि-
लाप्य च । सोऽहमीति जानीया-
द्विद्वान्ब्रह्मामृतो भवेत् पं. ब्र. २३
पञ्चब्रह्मात्मकातीतो भासते स्वस्वतेजसा पञ्चब्र. १७

पञ्चब्रह्मात्मिकां विद्यां योऽधीते
भक्तिभावितः । स पञ्चात्मकता-
मेत्य भासते पञ्चधा स्वयम् पञ्चब्र. २६
पञ्चभिर्गन्धैरमृतैः पञ्चभिर्गन्धैस्तनुभिः
शोधयित्वा पञ्चभिर्गन्धैर्गन्धोदकेन
संस्नाप्य...प्रत्यक्षमादिक्षान्तै-
र्वर्णैर्भावयेत् अ. मा. ३
पञ्चभिर्नामभिर्मृशैश्चकारणाद्भूतिः बृ. जा. १।६
पञ्चभूतकारणं तद्विक्कटाभं तद्वत्तुः-
पीठम्, तन्मध्ये तत्त्वप्रकाशो भवति मं. ब्रा. २।१
पञ्चभूतमयी तनुः अमन. १।१७
पञ्चभूतात्मकं गङ्गां करे रजसि
संस्थितम् । बालस्वरूपमित्यन्तं
मनश्चक्रं निगद्यते गोपालो. २।३०
पञ्चभूतात्मको देहः पञ्चमण्डलपूरितः वराहो. ५।१
पञ्चभूतानां पतयः पञ्च सदा-
शिवेश्वररुद्रविष्णुब्रह्माणश्चेति यो. चू. ७२
पञ्चभूतान्यहं पञ्चमहाभूतान्यहं अद्वै. भा. ३
पञ्चभूतेषु गन्धवती पृथिव्यासीत् गोपीचं. ८
पञ्चभूमिं समारुह्य सुषुप्तिपदनामिकाम् ।
शान्ताशेषविशेषांशस्तिष्ठत्यद्वैतमात्रके वराहो. ४।१४
(अथ) पञ्चमी रादिमभिर्विषयानत्ति मैत्रा. ६।३१
पञ्चम आकाशो भवति ना. पू. ता. १।१
पञ्चमभूम्यां विहरन्ब्रह्मविद्भूरो भवति वराहो. ४।१
पञ्च महाभूतानि पञ्च तन्मात्राणि सामर. १०१
(अथ) पञ्च तन्मात्राणि भूतशब्दे-
नोच्यन्ते, पञ्च महाभूतानि
भूतशब्देनोच्यन्तेऽथ तेषां यः
समुदायः शरीरमित्युक्तम् मैत्रा. ३।२
पञ्चमहाभूतेभ्योऽखिलं जगत् त्रि. ब्रा. १।१
पञ्चमहाभूतेभ्यो ब्रह्मैकपादव्याप्तमेक-
मविद्याण्डं जायते त्रि. म. ना. २।५
पञ्चमहायज्ञक्रियां निर्वर्तन्त आत्मानं
प्रार्थयन्ते आश्रमो. ३

पञ्चमं कण्ठचक्रं स्यात्...तत्र व्यात्वा
 शुचि ज्योतिः सिद्धीनां भाजनं भवेत् योगरा. १२, १३
 पञ्च मा प्रभान्नाजन्यबन्धुरप्राक्षीत् बृह. ६।२।३
 पञ्चमीभूमिकामेत्यसुषुप्तपदनामिकाम् ।
 शान्ताशेषविशेषांशस्तिष्ठत्यैद्वतमात्रकः अक्षुप. ३७
 पञ्चमुखं पञ्चस्वरूपं पञ्चाक्षरं
 पञ्चसूत्रं ज्ञानम् लिङ्गोप. १
 (७५) पञ्चमे ऊर्ध्वान्नायः सुमेरुमठः मठाश्रा. ७
 पञ्चमे कल्पतरोर्मूले उषा, षष्ठे देवाः राधोप. २।१
 पञ्चमे धामनि ध्येयेयं चान्द्री कामाक्षः
 शिवायकामा त्रि.ता. १।१६
 पञ्चमे मासे नखरोमव्यादेशः निरुक्तो. १।४
 पञ्चमे मासे पृष्ठवंशो भवति गर्भो. ३
 पञ्चमे स्रवते तालु षष्ठेऽमृतनिषेवणम् ।
 सप्तमेगुडविज्ञानं परा वाचा तथाष्टमे हंसो. ९
 पञ्चमो (आश्रमः) लिङ्गधारणं
 पञ्चम्यामथ मात्रायां यदि प्राणै-
 र्वियुज्यते । उषितः सह देवस्त्वं
 सोमलोके महीयते ना. बि. १४
 (इति तु) पञ्चम्यामाहुतावापः पुरुष-
 वचसो भवन्तीति छांदो. ९।९।१
 पञ्चयज्ञा वेदशिरःप्रविष्टाः क्रिया-
 वन्तोऽमी सङ्गता ब्रह्मविद्याम् ।...
 विष्ण्वात्मका विष्णुमेवापियन्ति शाट्याय. ११
 पञ्चयोजनविस्तीर्णं मृत्योश्च
 सुखमण्डलम् वनदु. १६८
 पञ्चरात्रलयेनापि... दूरश्रवणविज्ञानं अमन. १।५४
 पञ्चरात्राद्बुद्धः, सप्तरात्रात्पेशी निरुक्तो. १।४
 पञ्चरूपपरित्यागादस्वरूपप्रहाणतः ।
 अधिष्ठानं परंतत्त्वमेकं सच्छिष्यतेमहत् बहुचो. ३
 पञ्चवक्त्रं तु रुद्राक्षं... पञ्च ब्रह्म-
 स्वरूपकम् । पञ्चवक्त्रः स्वयं ब्रह्म
 पुंस्तथा च व्यपोहति रु.जा. २८
 पञ्च वा एते महायज्ञाः सतति प्रता-
 यन्ते सतति सन्तिष्ठन्ते देवयज्ञः
 पितृयज्ञो भूतयज्ञो मनुष्ययज्ञो
 ब्रह्मयज्ञ इति सहवै. १४
 पञ्च विषयाः प्रपञ्चः, तेषां
 ज्ञानस्वरूपाः कौलो. १

पञ्चविंशकमज्ञानं शिवो. १।१२
 पञ्चविंशतिक इत्येके षड्विंश इति
 चापरे । एकत्रिंशक इत्याहुरनन्त
 इति चापरे वैतथ्य. २६
 पञ्चविंशतितत्त्वात्मकः पुरुषत्वं
 परब्रह्म भवेत् ना.पू.ता.५।४
 पञ्चविंशतिवत्सरं गार्हस्थ्यं ना.प. १।१
 पञ्चविंशतिवत्सरं वानप्रस्थाश्रमं ना. प. १।१
 पञ्चविंशतिश्चानुष्टुभः १ ऐत.३।६।१
 पञ्चविंशत्तमो जीवः सामर. १०१
 पञ्चविंशत्यक्षराणि । पंचदशाक्षरं
 पूर्वम् । दशाक्षरं परम् द्वयोप. १
 पञ्च शब्दादयस्तथा वराहो. १।३
 पञ्च शाखा अथर्वणः सीतो. १६
 पञ्चसप्तगृहाणां तु भिक्षामिच्छेत्क्रिया-
 वताम् । गोदोहमात्रमाकाङ्क्षे-
 निष्क्रान्तो न पुनर्त्रजेत् १सं.सो.२।६१
 पञ्चसंस्कारयुक्तानां वैष्णवानां
 विशेषतः । गृहार्चनविधाने न
 शङ्खघण्टारवं त्यजेत् सुदर्श. १५
 पञ्चस्रोतोऽम्बुं पंचयोन्युप्तं (वक्त्रां)-
 रूपां पंचप्राणोर्मिं पंचबुद्ध्यादि-
 मूलाम् । पंचावर्ता पंचदुःखौघ(विगां)-
 वक्त्रां पंचप्राणोर्मिं (पंचाशद्वेदां)
 पंचपर्वामधीमः [श्वेतोश्च.१।९+ ना.प. ९।४
 पञ्चाक्षरमयं शम्भुं परब्रह्मस्वरूपिणम् पञ्चब्र. २४
 पञ्चाग्निना समायुक्तं मन्त्रशक्ति-
 नियामकम् पं. ब्र. १०
 पञ्चात्मकमभूत् पिण्डं धातुबद्धं
 गुणात्मकम् [यो.त. १०+ यो.शि. १।८
 पञ्चात्मकस्य गणा ईशतोऽस्य सि. शि. ९
 (७७) पञ्चात्मकं पञ्चसु वर्तमानं षडा-
 श्रयं षड्गुणयोगयुक्तम् । तं सप्तधातुं
 त्रिमलं द्वियोनिं चतुर्विधाहारमयं
 शरीरम् गर्भो. १
 पञ्चात्मकः समर्थः पञ्चात्मिका
 चेतसा बुद्धिर्गन्धरसादिज्ञाना-
 क्षराक्षरमोक्षारं चिंतयतीति गर्भो. ३
 पञ्चारं चक्रं परिवर्तते पृथुचिन्त्यु. ११।८ तै.ब्रा.३।११।८

पदार्थप्रविभागः कार्याकार्यवि-
भिर्भवम् । जानात्यधिगतध्यान्यो

अव्युप. १५

पदार्थभावनादाढ्यं बन्ध इत्यभिधीयते
पदार्थभावना षष्ठी (भूमिका)

महो. २।४१

[महो. ५।२५+

वराहो. ४।१

पदार्थवृन्दे देहादिधिया सन्त्यज्य
दूरतः । आशीतलान्तःकरणो

नित्यमात्मपरो भव

अ.पू. ९।६९

पदेभ्यो वाक्यसम्भवः

यो.शि.३।६

पद्म्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात् [क्र.अ.

८।४।९

[=मं.१०।९०।१४+वा.सं.३१।१३ +पु. सू. १३

पद्म्यां शूद्रोऽज्जायत

पु. सू. ११

[क्र.अ.८।४।१९=मं.१०।९०।१२+ वा.सं.३१।११

पद्मकरं पद्मासनं पद्मनयनं पद्मशान्धवं सूर्यता. १।८

पद्मकं स्वस्तिकं वापि भद्रासन-

मथापि वा । बद्धा योगासनं

सम्यगुत्तराभिमुखः स्थितः ।

नासिकापुटमङ्गुल्या पिधायैकेन

मारुतम् । आकृष्य धारयेदग्नि

शब्दमेव विचिन्तयेत्

अ.ना. १९,२०

पद्मकोशप्रतीकाशः हृदयं

महाना. ९।६

पद्मकोशप्रतीकाशं...हृदयेचाप्यधो-

मुखं...तस्य मध्ये महानभिः...

तस्य मध्ये बहिःशिखा... तस्याः

शिखाया मध्ये परमात्मा व्यवस्थितः चतुर्वे. ४।६

पद्मपत्रमिव छिन्नमूर्ध्ववायुविमोक्षणे ।

ध्रुवोर्मध्ये ललाटस्थं तज्ज्ञेयं

च निश्चयम्

२ योगत.१४

पद्मपत्रमिवाम्बसा

अ.गी.५।१०

पद्मसूत्रनिभा सूक्ष्मा शिखाभादृश्यते

परा ।... वरदं सर्वभूतानां सर्व

व्याप्यैव तिष्ठति

१ प्रणवो.१०,११

पद्मसूत्रनिभा सूक्ष्मा शिखा सा

दृश्यते परा । सा नाडी सूर्यसंकाशा अ. वि. १०

पद्मस्योद्भादनं कृत्वा बोधचन्द्राग्नि-

सूर्यकम् । तस्य हृद्भीजमाहृत्य

आत्मानं चरते ध्रुवम्

ध्या.वि. ३५

पद्माक्षे स्थापितो मेरुर्निगीर्णो भृङ्ग-

सूनुना । निदाघ विद्धि तादृक्स्वं

जगदेतद्भ्रमात्मकम्

महो. ४।६५

पद्मासनगतः स्वस्थो गुदमाकुल्लब्ध

साधकः।...ब्रह्मप्रस्थि ततो भित्त्वा

विष्णुप्रस्थि भिनत्यतः।...सहस्र-

कमले शक्तिः शिवेन सह मोदते

योगकुं.१।८३

पद्मासनस्थ एवासौ भूमिमुत्सृज्य

वर्तते । अतिमानुषचेष्टादि तथा

सामर्थ्यमुद्भवेत्

१यो. त. ५५

पद्मासनस्थितो योगी नाडीद्वारेषु

पूरयन् । मारुतं कुम्भयन्त्यस्तु स

मुक्तो नात्र संशयः

ध्या.वि. ७०

पद्मासनं समारुह्य समकायशिरोधरः ।

नासाप्रवृष्टिरेकान्ते जपेदोङ्कार-

मव्ययम्

यो. चू. ७१

पद्मासनं सुसंस्थाप्य जानूर्शोरन्तरे

करौ । निवेश्य भूमावातिष्ठे-

द्रयोमस्थः कुक्कुटासनः

त्रि.ब्रा.२।४१

पद्मासनं सुसंस्थाप्य तदंगुष्ठद्वयं पुनः ।

व्युत्क्रमेणैव हस्ताभ्यां बद्धपद्मासनं.. त्रि.ब्रा.२।४०

पद्मासनासीनः कृष्णध्यानपरायणः

शेषदेवोऽस्ति

राधोप. १।३

पद्मास्य वक्षाः परमः सुपुण्यः पद्मा

जनित्री परमस्य वासः

पारमा. ७।७

पद्मिन्य इव हेमन्ते क्षीयन्ते भोग-

वासनाः [महो. ५।७८+

मुक्तिको.२।४१

पद्मो स्थितां पद्मवर्णां तामिहोपह्वये

श्रियम् [क्र. खि. ५।८७।४+

श्रीसू. ४

पद्मो दक्षिणकर्णे तु महापद्मस्तु वामके ।

शङ्खः शिरःप्रदेशे तु गुलिकस्तु

भुजान्तरे

गारुडो. ३

पद्म्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात् [क्र. अ. ८।४।१९

[=मं.१०।९०।१४वा.सं.३१।१३+ चिर्यु. १२।६

पद्म्यां शूद्रो अजायत [सुबा.१।४+

[+क्र. मं. १०।९०।१२+ चिर्यु. १२।६

वा.सं.३१।११

पयसा यं प्राप्नीयात्सोऽस्य सायं

होमः । यत्प्रातः सोऽयं प्रातः ।

यद्दर्शं तद्दर्शनम् । वरपौर्णमास्ये

तत्पौर्णमास्यम् । यद्वसन्ते केस-
 मश्रुलोमनखानि वापयेत् सो-
 ऽस्याग्निष्टोमः
 पयसि हीद* सर्वं प्रतिष्ठितं यच्च
 प्राणिनि यच्च न
 पयस्स्त्रावानन्तरं धेनुस्तनक्षीरमिव
 सर्वेन्द्रियवर्गं परिनष्टे मनो-
 नाशो भवति तदेवामनस्कम्
 पयस्विनी च यान्यस्य कर्णान्तं
 प्रोच्यते क्षुधैः
 पयस्विन्याः प्रजापतिः (देवता)
 पर्याप्तकामस्य कृतात्मनस्तु इद्वैव सर्वं
 प्रविलीयन्ति कामाः
 पयो ब्राह्मणस्य व्रतं, यवागू राजन्यस्य,
 आभिक्षा वैश्यस्य
 पयोर्ध्वं च सृजेच्च गाम्
 (तत्पयः) पयो ह्येवाग्ने मनुष्याश्च
 पशवश्चोपजीवन्ति तस्मात्कुमारं
 जातं घृतं वैवाग्ने प्रतिलेहयन्ति
 स्तनं वाऽनुषापयन्ति
 पर ईशो वा शिवएकोष्येयः शिवङ्करः
 परकायमनोयोगः परकायप्रवेशकृत्
 परचित्ते चित्तसंयमात्परचित्तज्ञानम्
 परजीवोपाधिमायाविद्ये विहाय
 तत्त्वं पदलक्ष्यं प्रत्यगभिन्नं ब्रह्म
 परतत्त्वंसमाख्यातंजन्मबन्धविनाशकम्
 परतन्माभिसंबुद्ध्या स्यान्नास्ति परमार्थतः
 परद्रव्याणि लोच्यत् । स्वभावादेव
 न भयाद्यः पश्यति स पश्यति
 परद्रव्येष्वभिधानं मनसाऽनिष्ट-
 चिन्तनम् । कित्कर्माभिव्यक्तिश्च
 त्रिविधं कर्म मानसम्
 परधर्मास्त्वनुष्ठितात् [भ.गी. ३।३५+
 परधर्मो भयावहः
 परप्रेमास्पदतया मा न भूयमहं सदा ।
 भूयासमिति यो द्रष्टा सोऽहं
 विष्णुर्मुनीश्वर
 (तद्वत्) परब्रह्मणः सर्वात्मकस्य
 साकारनिराकारमेद्विरोधोनास्त्येव

कठ. ३

बृह. १।५।२

मं.ब्रा. ३।२

जा.द. ४।२०

जा.द. ४।३८

मुण्ड. ३।२।२

सहस्र. १२

बृ.जा. ३।५

बृह. १।५।२

अ. शिखो. ३

यो. शि. ५।४८

शां. १।७।५२

पैङ्गलो. ३।१

अमन. १।१४

अ. शां. ७३

अ.पू. १।३८

भवसं. ५।३

१८।४७

म.गी. ३।३५

वराहो. २।८

त्रि.म.ना.२।३

(तस्मात्) परब्रह्मणः परमार्थतः

साकारनिराकारौ स्वभावविज्ञौ

परब्रह्मणि लीयेत न तस्योत्क्रान्तिः

(तस्मात्) परब्रह्मणोऽधस्तनपादे

सर्वकारणे मूलकारणाव्यक्ता-

विर्भावो भवति

परब्रह्मपुरे विरजं निष्कलं शुभमक्षरं

विरजं विभाति

परब्रह्म सच्चिदानन्दानन्दराधाकृष्णयोः

परस्परसुखाभिलाषरसात्वादन

इव तत्सच्चिदानन्दाभृतं कथ्यते

परब्रह्मस्वरूपं चात्मासाक्षात्परायणः स्मृतः

परब्रह्मस्वरूपोऽहं

परमकैवल्यः स एव कैलासः

परमगुरुपदेशेन सहस्रारे जलज्योतिर्वा

...षोडशान्तस्थतुरीयचैतन्यं

वाऽन्तर्लक्ष्यं भवति

परमचिद्विलाससमष्टयाकारं निर्मलं

निरवधं...परमानन्दलक्षणापरि-

च्छिन्नानन्तज्योतिः शश्वतं

शश्वद्विभाति

परमतत्त्वरहस्यवक्ता त्वमेव नान्यः

कश्चिदस्ति

(तस्मात्) परमपरं परायणं च बृह-

द्वहत्या बृंहयति तस्मादुच्यते परं ब्रह्म

परमपुरुषं चिद्रूपं परमात्मा

परमपुरुषोऽहम्

परमप्रकृतिरहम्

परममङ्गलाकारमनन्तासनं विराजते

परममङ्गलानन्तदिभ्यतेजोभिर्ज्वलन्त-

मनिशं...निरतिशयाद्वैतपरमा-

नन्दलक्षणमादिनारायणं ध्यायेत्

परममोक्षस्त्वेक एव श्रूयते सर्वत्र

परमन्त्र-परयन्त्र-परतन्त्र-शतसहस्र-

कोटितेजःपुञ्जं मेदय मेदय...

सर्वायुधधराय स्वाहा

परमन्त्रपरयन्त्रपरतन्त्राभिः छिन्विच्छिन्वि

...ॐ नमः शिवाय

दत्तात्रे. २।२

त्रि.म.ना.२।४

१यो. त. १०८

त्रि.म.ना.२।४

परब्र. १

राधो. २।२

ना.उ.ता.१।८

ते. बि. ३।१

सि.सा. १।१

अद्वयता. ७

सि. सा. ६।१

त्रि.म.ना.१।१

बटुको. २०

त्रि. ता. ५।१

अद्वैतभा. १

अद्वैतभा. १

त्रि.म.ना.७।९

त्रि.म.ना.७।१२

त्रि.म.ना.८।२

परमयोगिभिर्विमृग्यम्...शाश्वतं परमं

पदं...स्वयंप्रकाशमनिशं ज्वलति

परमहंसस्य सत्यलोकः

परमहंसस्य शिवतत्त्वज्ञानेन

(चिरजीवनमानंदानुभवश्च)

परमहंसपरिब्राजकानामासनशयना-

दिकं...परित्यजेत्

परमहंसस्य पञ्चगृहेषु करपात्रं

फलाहारो गोमुखं तुरीयाती-

तस्यावधूतस्याजगरवृत्तिः

परमहंसः शिखायज्ञोपवीतरहितः

[ना.प.५।५+

परमहंसः सोऽहम्

परमहंसादित्रयाणां न कटिसूत्रं न

कौपीनं न वस्त्रं न कमण्डलुर्नदण्डः

परमहंसा न दण्डधरा मुण्डाः

कन्थाकौपीनवाससः

(तत्र) परमहंसा नाम संवर्तकारुणि-

श्वेतकेतुदुर्वासक्रभुनिदाघदत्तात्रेय-

शुकवामदेवहारीतकप्रभृतयः

(अथ) परमहंसा नाम संवर्तका-

रुणि-श्वेतकेतु-जडभरत-दत्तात्रेय-

शुकवामदेवहारीतकप्रभृतयोऽष्टौ

प्रासांश्चरन्तो योगमार्गं

मोक्षमेव प्रार्थयन्ते

परमहंसाश्रमणास्वलितस्वस्वरूपध्यानेन

देहत्यागं करोति स मुक्तो भवति

परमहंसो ललाटे प्रणवेनैकमूर्ध्व-

पुंङ्ग वा धारयेत् [गोपीचं. ४+

परमहंसो वासुदेवोऽहमेव

परमहंसस्य सत्यलोकः

परमं पुरुषं दिव्यं

परमं पौरुषं यत्तन्मास्थायादाय सूक्ष्मम् ।

यथाशास्त्रमनुद्वेगमाचरन्को न

सिद्धिमाप्नु

परमं ब्रह्म विज्ञाय उत्कावत्तान्यथो-

त्सृजेत् । (शास्त्राण्यधीत्य

मेधावी अरुणस्य च पुनः पुनः)

त्रि.म.ना.७।७

१सं.सो.२।५९

इ. मू. १

आरुणि. ४

ना. प. ५।७

१सं.सो.२।१३

निर्वाणो. १

ना. प. ५।६

आश्रमो. ४

याज्ञव. २

भिक्षुको. ४

ना. प. १।१

वासुदे. ४

वराहो. २।३७

ना.प.५।९

भ.गी.८।८

महो. ५।८८

अ. ना. १

शिवो. ७।८१

परमं रूपमैश्वरम्

परमं वै शेषधेरिव परस्परोद्धरणं

यन्मिष्कामत्वम्

परमं व्योमैक आत्मानमेकै

परमं ह वै लोकं जयति य एवं वेदै-

तद्वै परमं तपो यं प्रेतमरण्यम्

हरन्ति

परमा तारा सा देवतानां च देवता

परमात्मनि यो रक्तो विरक्तोऽपरमा-

त्मनि । सर्वेषणाविनिर्मुक्तः

स भैक्षं भोक्तुमर्हति

परमात्मनि लीनं तत्परं ब्रह्मैव जायते

परमात्मनोरेकत्वज्ञानेन तयोर्भेद

एव विभक्तः सा सन्धा

परमात्मपदं नित्यं तत्कथं जीवतां

गतम् । सर्वभावपदातीतं

ज्ञानरूपं निरञ्जनम्

परमात्मभूः पुरुषभुवः पुरुषसुवः

पुरुषभूर्भुवः सुवः

परमात्मस्वरूपो हंसः

परमात्मा गुणातीतः सर्वात्मा

भूतभावनः

परमात्मानं बाह्यान्ते लब्धांशे

(अथ) परमात्मा नाम यथाक्षर

उपासनीयः

परमात्मा परं ज्योतिः परं धाम

परा गतिः

परमात्माब्रह्मगुणप्रकाशेनान्यत्र विदितः

परमात्मा महेश्वरः

परमात्मा मे शुच्यन्तां ज्योतिरहं

विरजा विपाप्मा भूयासः स्वाहा

परमात्माऽयमव्ययः

परमात्मा सदाशिव आविर्भूतः परः

परमात्मा समाहितः

परमात्मास्म्यहं शिवः

परमात्माहमच्युतः

परमात्मेति आप्युक्तः

परमात्मेत्युदाहृतः

भ.गी.१।१९

मैत्रा. ६।३०

आर्षे. ३।३

बृह.५।१११

तारोप. १३

ना.प. ३।१८

योगकुं. ३।२४

प. हं. ४

१ यो.त. ९

सूर्यता. ४।१

पा. ब्र. ३

ते.बि.४।४१

ग. शो. ५।६

१ आत्मो.३

ते. बि.६।६७

पा. ब्र. ४

रुद्रह. १३

महाना.१।४।१८

भ.गी.१।३।३२

त्रि. ता.१।९

भ.गी. ६।७

मैत्रे. ३।१२

महो.५।८९

भ.गी.१।३।२२

भ.गी.१।५।१७

परमात्मैव शिष्यते	अ.पू. १।४४	परशुं तप्तं प्रतिगृह्णाति सद्यतेऽयं हन्यते	छांदो. ६।१६।१
परमात्मैव स्वप्रकाशः	नृसिंहो. ९।१	परशुं तप्तं प्रतिगृह्णाति स न दद्यते-	
परमाद्वैतसाम्राज्यं तद्वाम ब्रह्म		ऽयं मुच्यते	छां. ६।१६।२
परमानन्दधनोऽहं परमानन्दैक-		परस्तस्मात्तु भावोऽन्यः	अ.गी. ८।२०
भूमरूपोऽहम्	आ. प्र. ९	परस्तादोक्कारप्रयुक्तयैतयैव तदृचाप्या-	
परमानन्दपूर्णो यः सजीवन्मुक्त उच्यते	ते. बि. ४।३	ययदेष यज्ञस्य पुरस्ताद्युज्यत एषा	
परमानन्दपूर्णोऽहं संस्रामिकिमिच्छया	अवधू. ११	पश्चात्सर्वत एतया यज्ञस्तपते	२ प्रणवो. ४
परमानन्दलक्षणापरिच्छिन्नानन्तपरं		परस्ताद्यशो गुहासु मम	महाना. ६।१०
ज्योतिः शाश्वतं शश्वद्भिभाति	त्रि. म. ना. ७।७	परस्तादसन्नासन्नसदसदित्येतन्निर्वाणा-	
परमानन्दसन्दोहो वासुदेवोऽहमिति	अक्षयुप. ४९	नुशासनमिति वेदानुशासनमिति	
परमाप्नोति पूरुषः	अ. गी. ३।१९	[सुबालो. २।१+११।३+१३।५+२+ १४।२+१५।३	
परमार्थतत्त्वबाधितब्रह्मसुखविषये		परस्परं भावयन्तः	अ. गी. ३।११
प्रवृत्तिरेव न जायते...	त्रि. म. ना. ५।३	परस्परं विरुद्धयन्ते तैरयं न विरुद्धयते	अद्वैत. १७
परमार्थतो न किञ्चिदस्ति क्षण-		परस्परं सौम्यगुणत्वात् षड्विधो रसः	गर्भो. २
शून्यानादिमूलाविद्याविलासत्वात्	त्रि. म. ना. ३।३	परस्योत्सादनार्थं वा	अ. गी. १७।१९
परमार्थदृष्ट्या तत्प्रत्ययलक्ष्याणि		परहंसाश्रमस्थो हि ज्ञानादेरविधानतः।	
दृष्ट्वा... परं ब्रह्म प्राप्नोति	मं. ब्रा. ३।१	अशेषचित्तवृत्तीनां त्यागं	
परमार्थेन विप्रेन्द्र मिथ्या सर्वं तु दृश्यते	महो. ५।१६५	केवलमाचरेत्	ना. प. ४।२९
परमार्थैकविज्ञानं सुखात्मानं स्वय-		परं गुह्यतमं विद्धि ह्यस्ततन्द्रो निरा-	
म्प्रभम् । स्वस्वरूपतया सर्वं वेद		श्रयः । सोमरूपकला सूक्ष्मा	
स्थानुभवेन यः । स धीरः स तु विज्ञेयः	वराहो. २।२९	विष्णोस्तत्परमं पदम्	ते. बि. १।५
परमा वा एषा छन्दसां यदनुष्टुप्		परं जन्म विवस्वतः	अ. गी. ४।४
[नृ. पू. १।१++	ग. पू. १।६	परं ज्योतिरुपसम्पद्य स्वेन रूपेणाभि-	
पश्यन् क्त काष्ठां प्रापच्छ्रुत्वा यज्ञसा		निष्पद्यत आत्मेति होवाचै-	
ब्रह्मवर्चसेन य एवं विदो ब्राह्मणस्य		तदमृतमभयमेतद्ब्रह्मेति [मैत्रा. २।२+ ४।३।३।४	
पुत्रो जायते	बृह. ६।४।२८	परं ज्योतिरुपसम्पद्यते सर्वमायुरेति	
परमेवाक्षरं प्रतिपद्यते स यो ह वै		वसीयान्भवति	आर्षे. ६।३
पश्यन् पश्यन् रीरमलोहितं शुभ्र-		परं ज्योतिः स्वप्रकाशमथो ब्रह्मानन्द-	
रं वेदयते	प्रभो. ४।१०	मयो नित्यो निर्विकल्पो निरञ्जनो	
परमे व्योमन्यतिष्ठिता (वारुणीविद्या)	तैत्ति. ३।६	निराख्यातः शुद्धो देव एको	
परमेश्वरस्तुतिर्मानम्	आत्मपू. १	नारायणः न द्वितीयोऽस्ति कश्चित्	त्रि. म. ना. २।८
परमेश्वरोऽहो हि सर्वत्र सर्वदा		परं ज्ञानमहं वच्मि येन तत्त्वं	
सर्वत्र सन् सर्वमस्ति	नृसिंहो. ४।२	प्रकाशते । येन सञ्छिद्यते सर्व-	
परमेष्ठयपि निष्ठावान् हीयते हरि-		माशापाशादिवन्धनम्	अमन. १।२
रच्यजः । भावोऽप्यभावमायाति		परं तत्त्वं तदुच्यते	अमन. १।१०
जीर्वन्ते वै दिगीश्वराः	महो. ३।५१	परं दृष्ट्वा निर्वर्तते	अ. गी. २।५९
परमेष्ठाः पश्येति महामनाः	महो. ६।५२	परं पौरुषमाश्रित्य नीत्वा चित्तम-	
परमेष्ठिम् पश्यत्यरः	मैत्रे. ३।१०	चित्तताम् । ध्यानतो हृदयाकाशे	
परमिच्छन्तिर्जायते पुरुषोत्तमात्	सि. वि. २	चित्तिचिच्छकारया । मनो मारय	
		निःशङ्कं त्वां निबध्नन्ति नारयः	महो. ४।९३

परं ब्रह्म कृष्णात्मको नित्यानन्दैक्य-
स्वरूपः षोऽहम्

गोपालो. २।३

परं ब्रह्म चतुर्थके

तं. ३

परं ब्रह्म तत्प्रतिसरयोग्यत्वाद्वहु-
मार्गप्रवृत्तिं कल्पयन्ति

परब्र. ५

परं ब्रह्म परं ज्योतिः सर्वेषां त्वं

पालनाय हुतममृतं वह्नियसे स्वाहा

पारमा. २।३

परं ब्रह्म परं धाम

भ.गी.१०।१२

परं ब्रह्म परं सत्यं सविदानन्दलक्षणम्

यो.शि. २।१६

परं ब्रह्म सनातनम् । सविदानन्द-

रूपं तदवाङ्मनसगोचरम्

रुद्रह. २६

परं ब्रह्मानुसन्दध्याद्विश्वादीनां क्रमः

क्रमात्

ना.प. ८।९

परं ब्रह्माहमस्मीतिस्मरणस्य मनो न हि

ते.विं.५।३०

परं ब्रह्माहमस्मीति भावयन्योगी

मत्सायुज्यमवाप्नोति

गोपीचं. ४

परं ब्रह्माहमेव तत्

बराहो. ३।२

परं भावमजानन्तः [भ.गी.७।२४+

९।११

परं भूयः प्रवक्ष्यामि

भ.गी. १४।१

परं मृत्योः अनु परेहि पन्थाम्

[ऋ. अ. ७।६।२६=

मं.१०।१८।१+

[वा.सं.३।५।७+अथर्व.१२।२।२४

तै.आ.३।५।२

[पु. सू. ७+चित्त्यु.१।५।२+

महाना. १३।८

परं वा एतदात्मनो रूपं यदन्नमन्न-

मयो ह्ययं प्राणः

मैत्रा. ६।११

परं विदग्धोदरपूरणाय भ्रमन्ति

काका इव सूरयोऽपि

मैत्रे. २।२५

पदं सत्यमबाधितं सोऽहमित्यात्मान-

मादाय मनसैक्यं कुर्यात्

गोपालो. २।४

परः पूर्वं प्रतिष्ठाप्य निगृहीतानलं

ततः । तीर्त्वा पारमपारेण

मैत्रा. ६।२१

पश्चान्नुत्थीत मूर्धनि

परः स्मियानो अविवरस्य शूकं

किं सीमिच्छरणं मन्यमानः । न

ह त्वाहमप्रणीय स्थविष्ठामित्था

जहामि शपमानमिभु

बा. मं. ७

परागृष्टिरुन्मेषः । प्रत्यगृष्टिर्निमेषः

त्रि.म.ना.४।६

परागृष्ट्या स्वस्वरूपचिन्तनमेवोन्मेषः

त्रि.म.ना.४।६

परागवा एतद्विक्रमक्षुरं यदेतदोमिति

१ऐत.३।६।५

पराङ्मुख्यामयी, पराङ्मुख्यानाशकी

[तै. आ.

१।२।७।४

पराचः कामाननुयन्ति बालास्ते

मृत्योर्यन्ति विततस्य पाशम्

कठो. ४।२

पराश्वि खानि व्यनृणत् स्वयम्भू-

स्तस्मात्पराङ्मुख्यति नान्तरात्मन्

कठो. ४।१

परामृतरसोऽस्म्यहम्

ते.विं.३।३९

परातीतारूपो भवेदिति द्वितीयः

गुह्यपोढा. २

परात्परतरं चैव यत्पराचैव यत्परम् ।

यत्परात्परतो ज्ञेयं तन्मे मनः

शिवसङ्कल्पमस्तु

२शिवसं. १७

परात्परतरं ब्रह्म परात्परतरो हरिः

शरभो. ३०

परात्परतो ब्रह्मा...तन्मे मनः

२शिवसं. १८

परात्परतरो ब्रह्मा तत्परात्परतो हरिः ।

तत्परात्परतोऽधीशस्तस्मात्स्या-

दुत्तरः शिवः

सदानं. ४

परात्परतरो भवेत् । शिवो भवेदित्येकः

गुह्यपोढा. १

परात्परतरो हरिः

शरभो. ३०

परात्परतरोऽधीशस्तस्मात्तुल्योऽधिको न हि

शरभो. ३०

परात्परं परमं वेदितव्यं सर्वावसाने

[तव्यम्

ना.प. ९।१६

परात्परं पुरुषमुपैति दिव्यम्

मुण्ड. ३।२।८

परात्परं पुरुषं याति विद्वान्

कैव. १

परात्परं पुरुषं विश्वधाम

ब्र. १९

परात्परं यन्महतो महान्तं स्वरूप-

तेजोमयशाश्वतं शिवम्

महो. ४।७।१

[ना. प. ९।१८+

महाना. १।५

परात्परोऽहं घनचित्प्रकाशः । मेघा

यथा व्योम न च स्पृशन्ति संसार-

दुःखानि न मां स्पृशन्ति

बराहो. ३।३

परादुष्पन्नियः सुख [त्रिसु. १, २, ३+

[ऋ. अ. ४।४।२५=

महाना. १२।२

[सा. वे. १।१४१+

मं. ९।८।४

परान्तकाले परामृतात्परिमुच्यन्ति सर्वे

परात्परं न प्रतिग्राह्यं न दद्याच्च कथञ्चन ।

वसेत्)

तै. आ. १०।१०।२

महाना. ८।१५

१सं. सो. २।९३

परानन्दरसाक्षुब्धो रमते स्वात्मना-		परिज्ञायोपभुक्तो हि भोगो भवति तुष्टये महो. ५।७१
ऽऽत्मनि	म.वा.र. ८	परिणामेऽमृतोपमम् भ.गी.१८।३७
परापरमथापरे	वैतथ्य. २७	परिणामे विषमिव भ.गी.१८।३८
परापवादमुक्तो जीवन्मुक्तः	निर्वाणो. २	परित्यक्तोऽयमात्मा नस्तद्ब्रहेहो
परापश्यन्तीमध्यमावैखरीरूपा सर-		विरोचते छाग.६।४
स्वतीति चतुर्विधा वाचो वदन्ति	ना.पू.ता.५।८	परित्राणाय साधूनां भ.गी. ४।८
परामृतोऽस्म्यहं पूर्णः प्रभुरस्मि पुरातनः	ब्र.वि. १००	परिद्यावापृथिवी यन्मि सद्यः परिलोका-
परामृष्टोऽस्मि लब्धोऽस्मि प्रोदितो-		नपरिदिशः परिसुवः [क्र.मं.१।११५।३ महाना. २।६
ऽस्म्यचिरादहम्	१सं.सो.२।३१	परिपूर्णचन्द्रामृतरस्यैकीकरणं
परायणं ज्योतिरेकं तपन्तम्	प्रश्नो. १।८	नैवेद्यम् [मं.ब्रा.२।९+ आत्मपू. १
पराया निर्वृतेः स्थानं यत्तज्जीवितमुच्यते	महो. ३।१२	परिपूर्णपराकाशमग्नमनाः प्राप्तोन्मन्यवस्थः
परायामङ्कुरीभूय पश्यन्त्यां द्विदलीकृता	योगकुं. ३।१८	..ब्रह्माहमस्मीतिकृतकृत्योभवति मं. ब्रा. ३।३
परारूपो ह्येवोद्गीथः	गान्धर्वो. २	परिपूर्णमनाद्यन्तमप्रमेयमविक्रियम् अद्यात्मा.६०
परावरसंयोगः । तारकोपदेशः	निर्वाणो. ५	परिपूर्णस्वरूपं तत्सत्यं कमलसम्भव ।
परावरैक्यरसास्वादनम्	निर्वाणो. ५	सकलं निष्कलं चैव पूर्णत्वाच्च
परावरोऽस्म्यहं प्राज्ञः प्रपञ्चोपशमो-		तदेव हि यो.शि.१।१९
ऽस्म्यहम्	ब्र.वि. ९९	परिपूर्णः परात्माऽस्मिन्देहे विद्याधि-
परास्य द्विषन् पाप्मा भ्रातृव्यो	बृह. १।३।७	कारिणि । बुद्धेः साक्षितया
भवति [+१ऐत.१।४।४+	१।८।२,३	स्थित्वा स्फुरद्ब्रह्मितीर्यते शु.र. ३।३
परास्य भारं पुनरस्तमेति	चित्त्यु. १४।४	परिप्रतिष्ठितं देभ्यश्चक्षुः दधातना-
परास्य शक्तिर्विविधैव श्रूयतेस्वाभाविकी		द्भयोऽर्णवः सुवो राजैकं च महाना.६।११
ज्ञानबलक्रिया च [श्वेता. ६।८+	भवसं. २।४४	परिप्रभेन सेवया भ.गी.४।३४
परास्याः शक्तिर्विविधैव श्रूयते	गुह्यका. ६७	परि ये प्रिया भ्रातृव्याः तैत्ति.३।१०।४
परां विवशतामेति शृङ्खलाबद्धसिंह-		परिव्राट् त्रिशिखी सीता चूडा
वत् (मनः) । (स्वयं कल्पित-		निर्वाणमण्डलम् मुक्तिको.१।३४
तन्मात्राजालाभ्यन्तरवर्ति च)	महो. ५।१२९	परिवा ब्रजेद्युर्वै प्रेयाद्यदेवैनं समा-
परां सिद्धिमितो गताः	भ.गी. १४।१	पयति तथा समापयितव्यो भवति कौ.त.२।१५
परिगलितसमस्तजन्मपाशः सकल-		परिव्राजका अपि चतुर्विधा भवन्ति
विलीनतमोमयाभिमानः । परम-		कुटीचराबहुदकाहंसापरमहंसाश्चेति आश्रमो. ४,२
रसमयी परात्मसत्तां जलगतसैन्धव-		परिव्राजकाः पश्चिमलिङ्गाः निर्वाणो. १
खण्डवन्महात्मा	अ.पू. २।१६	(अथ) परिव्राट्चिन्मर्वासा मुण्डो-
परिचरन्नुपसत्ता भवति	छान्दो.७।८।१	ऽपरिग्रहः शुचिरद्रोही भैक्षणो
परिचर्यात्मकं कर्म	भ.गी.१८।४४	ब्रह्मभूयाय भवति जाबा. ५
परिचीयमानयोगस्यवशस्त्वंयातिमारुतः	योगो. १०	परिव्राडेकशाटी मुण्डोऽपरिग्रहः...
परिचीयमानस्य तथा वायुर्वै		जातरूपधरश्चरेदात्मानमन्विच्छेत् ना.प. ३।८७
विश्वतोमुखः	योगो. १२	परिव्राडेकाकी चरति भयत्रस्त-
परिज्ञातस्वभावं तं शुकं स जनको		सारङ्गवसिष्ठति ना.प.९।२१
नृपः । आनीय मुदितात्मानमव-		परिव्राणिर्ममो भवेत् ना.प. ३।३३
लोक्य ननाम् ह	महो. २।२८	

परिश्रिते स्वेव दद्याच्छ्लीका हि पितरः स्मृताः परिसमुद्य परिशिष्याभिमुपसमाधाय परिस्तीर्यावृताज्यं सस्कृत्य पुं सा नक्षत्रेण मन्थं सन्नीय जुहोति परि सर्वमिदं जगत् परिष्काकालापरोऽपि दृष्टः परिसुतं ज्ञषमाद्यं पलं च... स्वात्मी- कृत्य सुकृती सिद्धिमेति परिसुतं ज्ञषमाजं फलं (पलं) च भक्तानि योनीः सुपरिष्कृताश्च । निवेदयन् देवतायै महत्यै स्वात्मीकृते सुकृते सिद्धिमेति परिसुताहविषा भावितेन प्रसङ्कोचे गलिते वै मनस्तः परिसुता हविषा भावितेन.. वैमनस्कः परीक्षकैः स्वर्णकारैर्ह्येव सम्प्रोच्यते यथा । सिद्धिर्भिल्लभ्येतिसिद्धं जीवनमुक्तं तथैव च परीक्ष्य दद्याद्वैष्णवीमात्मनिष्ठाम् परीक्ष्य लोकान् कर्मचितान् ब्राह्मणो निवेदमायात्रास्त्यकृतः कृतेन परीत्य लोकान् परीत्य भूतानि परीत्य सर्वाः प्रदिशो दिशश्च । प्रजापतिः प्रथमजा ऋतस्यात्मनात्मान- परीधृतो वरीधृतो ब्रह्मणा परेच्छया च दिग्वासाः स्नानं कुर्यात्परेच्छया परेच्छाचरणम् परेण तन्तुं परिषिच्यमानम् । अन्तरा- दित्ये मनसा चरन्तम् । देवानां हृदयं ब्रह्मान्वविन्दत् परेण नार्कं निहितं गुह्यां विभ्राज- (ते यद्यतयो)-देतद्यतयो विशन्ति [महाना. ८।१४+ परेणैवात्मनश्चापि परस्यैवात्मना तथा । अभयं समवाप्नोति स परिव्राट्...	इतिहा. ५४ बृह. ६।१।१ चित्यु. ११।१० श्वेताश्व. ६।५ त्रि. महो. १२ त्रिपुरो. १२ त्रि. म. १५ त्रिपुरो. १५ यो. शि. १।१५९ शाटघाय. ३४ मुण्ड. १।२।१२ महाना. २।७ सहवै. २३ ना. प. ५।१६ निर्वाणो. २ कैव. ३ ना. प. ३।२	परेणुः प्रातरुत्थाय शुचिर्भूत्वा समा- हितः । कृतज्ञानो बौतवस्त्रः पयोर्ध्वं च सृजेच्च गाम् परे लयं गतो योगी चतुर्विंशति- वासरान् । तस्य प्राकाम्यसिद्धिः स्यादीप्सितं लभते ध्रुवम् परेऽप्यये सर्व एकीभवन्ति परैरष्टबाह्यात्मा सर्ववेदान्तगोचरः परैरबद्धो नाक्रान्तो (राजा) न राष्ट्रं बहु मन्यते परोक्षा प्रत्यक्षा ऋषिसंहिता भवति परोक्षेण परोक्षप्रिया इव हि देवाः परोक्षेणैव परोक्षप्रिया इव हि देवाः परोक्षप्रिया इव हि देवाः [२ ऐत. ३।१४+ परो भगवाभिल्लक्षणो निरञ्जनो निरुपाधिराधिरहितो देवः (७४) परोरजसे सावदीम् परो रजसेऽसावदीम् [त्रि. ता. १।१, ९+ परोरजसेऽसावदीमा प्रापदिति परोरजा य एष तपति परो लोकानामजितो जितात्मन् भवते- भवाय परोवरीय एव हास्मिल्लोके जीवनं भवति परोवरीयसो ह लोकाञ्जयति परोवरीयो हास्य भवति परोवरीयसो ह लोकाञ्जयति, य एतदेवं विद्वान् परोवरीयां समुद्रीथमुपास्ते परोवरीयांसमभिप्रणुत्यमन्तर्जुषाणं भुवनानि विश्वा परोवरीयो हास्य भवति परोवरीयसो ह लोकाञ्जयति य एतदेवं विद्वान् प्राणेषु पंचविधं परोवरीयः सामोपास्ते परोवरीयो हैभ्यस्तावद्स्मिल्लोके जीवनं भविष्यति परो हास्यादित्यजयाज्यो भवति पर्जन्य एको भुवनस्य गोप्ता	बृ. जा. ३।५ अमन. १।६९ मुण्ड. ३।२।७ ते. बि. ४।५५ महो. ५।७४ संहितो. १।१ २ ऐत. ३।१४ बृह. ४।२।२ बृह. ४।२।२ त्रि. ता. १।५ त्रि. म. ना. ७।११ पारायणो. १।१ बृह. ५।१४।७ बृह. ५।१४।३ पारमा. १।१ छांदो. १।९।४ छांदो. २।७।२ छांदो. १।९।२ आर्षे. १०।१ छांदो. २।७।२ छांदो. १।९।३ छांदो. २।१०।६ एकाक्षरो. १
--	--	---	---

पर्जन्यस्य विद्युत्	चित्र्यु. ९।१	पलाष्टकलयेनापि कामस्तस्य निर्वर्तते	अमन. १।४२
पर्जन्यादन्नसम्भवः	भ. गी. ३।१४	पलैः षष्टिभिरेव स्याद्वटिका	
पर्जन्ये तृप्यति विद्युत्तृप्यति	छांदो. ५।२२।२	कालसान्मता	अमन. १।३३
पर्जन्येनौषधिवनस्पतयः प्रजायन्ते	महाना. १७।१३	पत्ययते कर्म कुरुते विपत्येति [बृह.	४।३।३, ४, ५
पर्जन्यो वाऽग्निर्गौतम तस्य संवत्सर		पवनः पवतामस्मि	भ. गी. १०।३१
एव समिद्धाणि धूमो विद्युर्दधि-		पवनः स्थैर्यमायाति लययोगोदये	
रशनिरङ्गाराहादुनयो विस्फुलिङ्गाः	बृह. ६।२।१०	सति (मनोलये)	यो. शि. १।१३५
पर्जन्यो वाव गौतमाग्निस्तस्य वायुरेव		पवनात्पावमानः	मैत्रा. ६।७
समिद्धं धूमो विद्युर्दधिरशनि-		पवनावच्छिन्नोर्ध्वज्वलनसच्चिदुल्का-	
रङ्गाराहादुनयो विस्फुलिङ्गाः	छान्दो. ५।५।१	काशदेहो दीपः	भावनो. ९
पर्णं वनस्पतेरिवाभि नः शयिताः		पवित्रमिदमुत्तमम्	भ. गी. ९।२
रयिः सच्चतां नः शचीपतिः	महाना. १३।७	पवित्रमिह विद्यते	भ. गी. ४।३८
पर्णाग्रदेशे त्वाणिमादिसिद्धयो वेदाश्च		पवित्रं च एतत्तस्य न्यसनम्	नृ. षट्च. ७
साङ्गाः सपुराणमन्त्राः । तस्मा-		पवित्रं ज्ञानमुच्यते [ना. प. ३।८२+	ब्रह्मो. १२
दयं बिल्ववनस्पतिर्महान्..	६	पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते	सुदर्श. ५
पर्यटेत सदा योगी वीक्ष्यन्वमुधातलं	ना. प. ४।१९	[ऋ. अ. ५।७. ३।८=मं. ९।८३।१+	सा. वे. १।५६५
पर्यटेत्कीटवद्भौ वर्षास्वेकत्र संवसेत् ।		[तै. आ. १।११।१+	१
एकवासा अवासा वा एकदृष्टि-		पवित्रं धारयेज्जनतुरक्षणार्थम्	१. ९
रलोलुपः (भिक्षुः)	ना. प. ४।१७	पवित्रं परमं भवान्	भ. गी. १०।१२
पर्याप्तकामस्य कृतात्मनस्तु इद्वैव		पवित्रं ज्ञानशार्टी च उत्तरासङ्गमेव	
सर्वे प्रविलीयन्ति कामाः	मुण्ड. ३।२।२	च । यज्ञोपवीतं वेदांश्च (अतोऽति	
पर्याप्तकामस्य कृतात्मनश्च.. (मा. पा.)	मुंडको. ३।२।२	रिक्तं यत्किञ्चित्) सर्वं तद्वर्जये-	
पर्याप्तं त्विदमेतेषां	भ. गी. १।१०	द्यतिः [कठरु. ५+	कुंडिको. १०
पर्यायेण पश्यन्तीवेमं मोघं संविदाना इति	आर्षे. ६।१	पवित्रे निर्जने देशे... नात्युच्चनीचे	
पर्यारणः परमेष्ठी नृचक्षाः	बा. मं. २५	ह्यासने... बद्धपद्मासनं कृत्वा	
पर्येणं म्रियन्ते द्विषन्तः सपत्नाः	तैत्ति. ३।१०।४	सरस्वत्यास्तु चालनम् । दक्ष-	
पर्वणि न विचिन्वेत् (तुलसी) यदि		नाड्या समाकृत्य बहिष्ठं पवनं	
विचिन्वति स विष्णुहा भवति	तुलस्यु. २	शनैः । यथेष्टं पूरयेद्वायुं..	योगकुं. १।२२
पर्वताग्रे नदीतीरे बिल्वमूले वनेऽथवा ।		पशवश्चामानवान्तं मध्यवर्तिनश्च	
मनोरमे शुचौ देशे मठं कृत्वा		युक्तात्मानो यतन्तेमामेकंप्राप्तुम्	भस्मजा. २।७
समाहितः	जा. द. ५।४	पशवोऽपशवस्तापसो न तापसः	त्रि. ता. ५।१
पर्वोत्सवेषु सर्वेषु दद्याद्गन्धपवित्रकम्	शिवो. ७।९	पशव्यासुरसंहिता भवति	संहितो. १।१
पलद्वयलयेनापि हन्नाभ्योश्चलनं भवेत् ।		पशुकुक्कुटकीटाद्या मूर्तिं संप्राप्नुवन्ति	
अनाहतः स विज्ञेयो न तत्रैवं		वै (अजरामरपिण्डो यो जीव-	
न्यसेत्पुनः	अमन. १।४०	न्मुक्तः स एव हि)	यो. शि. १।१६१
पलालमिव धान्यार्थी त्यजेद्गन्धमशेषतः ।		पशुपतिरहङ्काराविष्टः संसारी जीवः	
ग्रन्थमभ्यस्य मेधावी ज्ञानविज्ञान-		स एव पशुः	जाबाल्यु. २
(तत्परः) तत्त्वतः [ब्र. वि. १८+	त्रि. ता. ५।१८	५	चित्र्यु. २।११

शान्तः परमज्ञान-

देशिकः । शिवः शिवाय भूतानां
तं विज्ञाय विमुच्यते

पशुभ्य एकं प्रायच्छत्
पशुमान् भवति यस्तथाऽसीते
पशुषु पञ्चविधं सामोपासीत
पशूनां रूपमज्ञस्य.. [श्रीसू. ११ क्र. खि.
११ प्रत्यौहत्

पशून् निन्देत्तद्रतम्
पशून् महाभावहं जीवनं च
दिशो दश

पशून्स्ताश्चक्रे वायव्यान् [पु.सू. ६+
[+ क्र. अ. ८। ४। १८ = मं. १०। ९०। ८
पश्चाज्जन्मान्तरशतैर्योगादेव विमुच्यते
पश्चात्प्रतीच्यस्ताः समुद्रात्समुद्रः मेवा-
पियन्ति

पश्चादग्नेः संविशति चर्मणि वा
स्थण्डिले वा
पश्चादुभयं पुरस्तादित्युपतिष्ठते
पश्चाद्वयायीत पूर्वोक्तक्रमतः मन्त्रवित्..
पश्चाद्रूमिमथो पुरः [चित्त्यु. १२। २+
[क्र. अ. ८। ४। १७ = मं. १०। ९०। ५+
पश्चान्मायादासी प्रकटिता

पश्चिमदलेकपिलवर्णे यदा विश्राम्यते मनः
पश्चिमा गरुडवाहिनी वैष्णवी
पश्चिमा तृतीया कुक्षिर्भवति
पश्चिमाभिमुखं लिङ्गं... तं ध्यात्वा-
ऽऽकर्षयेज्जगत्

पश्चिमाभिमुखो भूत्वा भुवरिति
व्याहृतिस्तेषु भं...

तन्याहृति-

यजुर्वेदः

पश्चिमे वरुणाय वायव्ये मित्राय
पश्चिमे सप्मुखेललिताः.. नैर्ऋत्यां भद्राः
पश्यच्छृण्वन् स्पृशन् शिघ्रन्
पश्यत्यकृतजुह्वित्वात्
पश्यत्यक्षुः स शृणोत्यकर्णः
[ना. पू. ९। १४+
भवसं. २। ४५

बृह. १। ५। १, २
संहितो. १। १
छांदो. २। ६। १
५। ८। ७। ११
बृह. १। २। ७
छां. २। १। ८। २

महाना. २। ९
चित्त्यु. १२। ४
वा. सं. ३। १। ६
यो. शि. १। ५। ५

छांदो. ६। १। ०। १

छान्दो. ५। २। ८
सन्ध्या. २
अ. ना. २२
पु.सू. ५
वा. सं. ३। १। ५
सामर. २

विश्रामो. ५
गायत्रीर. ५
गायत्रीर. ३

योगरा. ८

महो. १। ४

चतुर्वे. १
गायत्रीर. ३
भस्मजा. २। ९

सूर्यता. ४। १
राधोप. १। ५
भ. गी. ५। ८
भ. गी. १। ८। १६
श्वेता. ३। १९+
भवसं. २। ४५

पश्यत्यक्षुः सा शृणोत्यकर्णा
पश्यत्यां तुरीयप्राज्ञः, परायां तुरीय-
तुरीयः

पश्यन्तश्चक्षुषा [बृह. ६। १। ८, १०
पश्यन्तश्चक्षुषा शृण्वन्तः श्रोत्रेण
ध्यायन्तो मनसैवमिति प्रविवेश
ह वाक्

पश्यन्तश्चक्षुषा ध्यायन्तो मनसै-
वमिति प्रविवेश ह श्रोत्रम्
पश्यन्तश्चक्षुषा शृण्वन्तः श्रोत्रेणैवमिति
प्रविवेश ह मनः

(यं) पश्यन्ति यतयः क्षीणदोषाः
पश्यन्ति देहिवन्मूढाः शरीराभास-
दर्शनात् । अहिनिर्व्वयनीवायं
मुक्तेहस्तु तिष्ठति

पश्यन्ति यत्सुषुप्तिस्थान एकीभूत-
प्रज्ञानघन एवानन्देऽभूत्
पश्यन्ति व्यक्ततां भूयो जायन्ते
बुद्धिर्वा इव
पश्यन्ती पञ्चदश परा षोडश इति
षोडशमात्रात्मकः प्रणवः
पश्यन्नपि सदा नैव पश्यति स्वात्मनः

पश्यन्त्यस्यां महात्मानः सुवर्णं
पिप्पलाशनम्
पश्यन्त्यात्मन्यवस्थितम्
पश्यन्त्यां
पश्यन्मात्मनि तुष्यति
पश्यन्वेदान्तमानेन सद्य एव विमुच्यते
पश्यन्वै तन्न पश्यति, नहि द्रष्टुं श्रेयि-

परिलोपो विद्यतेऽविनाशित्वात्
पश्य मे पार्थ रूपाणि
पश्य मे योगमैश्वरम् [भ. गी. ९। ५+
पश्यादित्यान् वसून् रुद्रान्
पश्याद्य सचराचरम्
पश्याम एव भगवो न च वयं पश्यामो
नैव वयं वक्तुं शक्नुमो नमस्तेऽस्तु
भगवन्प्रसीद

गुह्यका. ५१

प. हं. प. १०

११, १२,

छान्दो. ५। १। ८

छांदो. ५। १। १०

छांदो. ५। १। ११

भ. गी. १५। १०

मुण्ड. ३। १। ५

२ आत्मो. १७

श्रीवि. ता. ३। १

मंत्रिको. १८

तुरीयो. २

वराहो. २। २७

मंत्रिको. ७

भ. गी. १५। ११

योगकुं. ३। १८

भ. गी. ६। २०

वराहो. २। १४

बृह. ४। ३। २३

भ. गी. ११। ५

११। ८

भ. गी. ११। ६

भ. गी. ११। ७

नृसिंहो. १। १०

पश्याम्यचक्षुः स शृणोम्यकर्णः । अहं विजानामि विविक्तरूपो न चास्ति वेत्ता मम चित्सदाहम्	कैव. २१	पाण्डवानां धनञ्जयः पाण्डुरगगनम् (परमहंसस्य) पाण्डरं शुक्रमित्याहुर्लोहिताख्यं महारजः । विद्रुमद्रुमसङ्काशं योनिस्थाने स्थितं रजः	भ.गी. १०।३७ निर्वाणो. ४ ध्या.वि. ८७
पश्याम्यश्चर्याणि भारत पश्यामि त्वा सर्वतोऽनन्तरूपम् पश्यामि त्वां दीप्तहुताशवक्त्रम् पश्यामि त्वां दुर्निरीक्ष्यं समन्तात् पश्यामि देवांस्तव देव देहे पश्यामि विश्वेश्वर विश्वरूप पश्येन्निवृत्तैतन्निहितं गुहायाम् पश्येम त्वा वयं रा ३, ३, ३, ३, ३हुं ३, आ ३, ३ जा ३, यो ३, आ ३, २, १, १, १ इति	भ.गी. ११।६ भ.गी. ११।१६ भ.गी. ११।१९ भ.गी. ११।१७ भ.गी. ११।१५ भ.गी. ११।१६ गुह्यका. ३६	पातालजङ्घकं मुनिचरणं कालाङ्गुष्ठकं तारकाजालल स्तुवन्तिस्म पातालानामधोभागे कालाम्रियः प्रतिष्ठितः । स मूलाग्निः शरीरेऽभिर्यस्मान्नादः प्रजायते पात्रमस्य भवेत्पाणिस्तेन नित्यं नयेत् । पाणिपात्रश्चरन्योगी नासकृद्भैक्षमाचरेत्	ग. शो. ४।७ यो.शि. ५।२९ १सं.सो. २।७७ आरुणि. २ त्रि.म.ना. १।३
पश्येम त्वा वयं वैरा ३, ३, ३, ३ हुं ३ आ ३, ३ ज्या ३ यो ३ आ ३, २, १, १, १ इति	छांदो. २।२४।४ छां. २।२४।८	पात्रं विसृजेत्, पवित्रं विसृजेत् पादचतुष्टयात्मकं ब्रह्म पादचतुष्टयात्मकं ब्रह्म, तत्रैकमविद्या- पादं । पादत्रयममृतं भवति पादत्रयं परमकैवल्यम् पादत्रय परमव पादत्रयात्मकं ब्रह्म कैवल्यं शाश्वतं परम् पादत्रयेऽपि किं वक्तव्यं निरतिशया- नन्दाविर्भावो मोक्ष इति मोक्षलक्षणं पादत्रये वर्तते	त्रि.म.ना. ४।२ त्रि.म.ना. ८।३ त्रि.म.ना. ८।३ त्रि.म.ना. ४।२
पश्येम त्वा वयं सान्ना ३, ३, ३, ३ हुं ३ आ ३, ३, ३ यो ३ आ ३, २, १, १, १ इति	छां. २।२४।१३	पादमेवादिकं तु ब्रह्मस्वरूपकथनमेव पादयोः सञ्चारः पादसन्धौ संयमाभितल्लोकज्ञानम् पादस्थानानि पत्राद्यैः कृत्वा देवगृहं पात्रास्तरितपादश्च नित्यं भुञ्जीत वाग्यतः	त्रि.म.ना. ८।२ त्रि.म.ना. ४।२ ना.प. ६।३ शांङ्गि. १।७।५.२ शिवो. ७।४८
पश्येम त्वा वयं स्वारा ३, ३, ३, ३, ३हुं ३ आ ३, ३, ३, ३ यो ३ आ ३, २, १, १, १ इति	छां. २।२४।१२	पादस्योपरि यन्मध्ये तद्रूपं नाम कृन्तयेत् । मनो द्वारेण तीक्ष्णेन योगमाश्रित्य नित्यशः पादहस्तयोरपि सर्वगात्रेषु सर्वव्यापी समानः पादं षड्भुजं किला विविक्ते पादा अकार उकार मकार इति पादा इति पादविदो विषया इति तद्विदः पादाङ्गुष्ठ-गुल्फ-जंघा-जानूरुपायुमेद्व-	ना.प. ६।३ शांङ्गि. १।७।५.२ शिवो. ७।४८ क्षुरिको. १२ शाण्डि. १।४।७ चिर्यु. ११।५ माण्डू. ८ वैतथ्य. २१
पश्येम शरदः शतमिन्द्र जीवेत्याशिषः पश्यैतां पाण्डुपुत्राणां पास्तण्डाः पण्डितमन्या न ते किमपि जानते	सन्ध्यो. ३ भ.गी. १।३ अमन. २।१०२ बृह. १।४।१७	नामिहृदयकण्ठकूपतालुनासाक्षि-	
पाङ्कमिदं सर्वं यदिदं किञ्च पाङ्कं वा इदं सर्वम् । पाङ्केनैव पाङ्कं स्पृणोतीति	तैत्ति. १।७।१ भ.गी. १।१५		
पाञ्चजन्यं हृषीकेशः पाणिनाऽन्तर्धातु वसनान्तेन वा प्रच्छाद्यस्वर्गालोकान्कामानवाप्नुहीति पाणिपादादिमात्रोऽयमहमित्येष निश्चयः । अहङ्कारस्तृतीयोऽसौ लौकिकस्तुच्छ एव सः	कौ.त. २।१५ महो. ५।९२		
पाणिपात्रश्चरन्योगी नासकृद्भैक्षमाचरेत् । तिष्ठन्मुञ्ज्याचरन्मुञ्ज्यान्मध्यैनाच- मनं तथा	ना.प. ५।२१		
पाणिपात्रेणाशनंकुर्यात् [१सं.सो. १।२+	कठश्रु. ६		

भूमध्यललाटमूर्ध्नी स्थानानि तेषु
 क्रमादारोहावरोहक्रमेण प्रत्याहरेत् शाण्डि.१।८।१
 पादाङ्गुष्ठधारणाच्छरीरलघुता भवति शाण्डि.१।७।४५
 पादाङ्गुष्ठावधिः कन्दादधो याता च त्रि.ब्रा.२।७४
 कौशिकी (नाडी)
 पादाङ्गुष्ठे कराङ्गुष्ठे स्फुरणं यस्य न
 श्रुतिः । तस्य संवत्सरादूर्ध्वं त्रि.ब्रा.२।१२२
 जीवितस्य क्षयो भवेत्
 पादाङ्गुष्ठौ तु पाणिभ्यां गृहीत्वा
 श्रवणावधि । धनुराकर्षेकाङ्गुष्ठं त्रि.ब्रा.२।४३
 धनुरासनमीरितम्
 पादादिकं गुणास्तस्य शरीरं तत्त्व-
 मुच्यते । धर्मोऽस्य दक्षिणं ना. वि. २
 चक्षुरधर्मोऽधो परः स्मृतः
 पादादि जानुपर्यन्तं पृथिवीस्थानमुच्यते १ यो.त. ८४
 पादाद्यैरर्धचैर्ऋग्भिस्तृचेन द्वादश-
 निर्नामभिः...षड्भुजैः सम्पुटिताः.. सूर्यता. १।९
 पादाधोभागे संयमादतललोकज्ञानं शाण्डि.१।७।५२
 पादा मात्रा मात्राश्च पादाः
 (ओङ्कारस्य) माण्डू. ८
 पादाभावाद्गतिर्नास्ति हस्ताभावात्
 क्रिया न च ते. वि. ५।१९
 पादावेवास्या एकमङ्गमुद्वं तयोरित्या-
 परस्तात्प्रतिविहिता भूतमात्रा कौ. त. ३।५
 पादे संयमाद्विषयलोकज्ञानम् शाण्डि.१।७।५२
 पादो रथः (शारीर्यज्ञस्य) प्रा. हो. ४।२
 पादोऽस्य विश्वा भूतानि
 [त्रि. म. ना. ४।४+पू. सू. ३ चित्यु. १२।२
 [क्र.ब.८।४।१७=मं.१०।९०।३+ वा.सं. ३१।३
 पादोऽस्य सर्वा भूतानि छां. ३।१२।६
 पादोऽस्येहाभवत् पुनः पु. सू. ४
 [त्रि. म. ना. ४।४+ चित्यु. १२।२
 [क्र.ब.८।४।१७=मं.१०।९०।४+ वा.सं. ३१।४
 पादौ च गन्तव्यं च मनश्च मन्तव्यं च प्रभो. ५।८
 पादौ च गन्तव्यं च नारायणः सुबालो. ६।१
 पादौ ते व्यम्बास्येतां यन्मां
 नागमिष्य इति छांदो.५।१७।२
 पादौ रथेतावात्मन इति होवाच छांदो.५।१७।२
 पानीयं तद्गवाकृति बराहो. ५।१

पापकर्षणो गोभूमिवेदवेदितो गोपीजन-
 विद्याकलापप्रेरकः गो. पू. १।३
 पापकारी पापो भवति, पुण्यः पुण्येन
 कर्मणा भवति, पापः पापेन बृह. ४।४।५
 पापपूर्णस्य मर्त्यस्य त्रिपुण्ड्रोद्धूलने
 शिवे । रुद्राक्षधारणे द्वेषः स्वत
 एव प्रजायते सि. शि. ६
 पापफलनरकादिमांस्तु शुभकर्मफल-
 स्वर्गमस्त्विति काङ्क्षते मं. ब्रा. २।७
 पापभाजो हि श्रोतृणामसूयावतां
 पापौश्चापक्रामन्ति इतिहा. २
 पापमेवाश्रयेदस्मान् भ. गी. १।३६
 पापहर वीर हनुमन् ईश्वरावतार
 वायुनन्दनअञ्जनासुतबन्धयबन्धय लांगूलो. ८
 पापं कर्म न श्लिष्यत इति छांदो.४।१४।३
 पापं चन्द्र इव राहोर्मुखात्प्रमुच्य
 धूत्वा शरीरमकृतं कृतात्मा
 ब्रह्मलोकमभिसम्भवामि छांदो.८।१३।१
 पापं चरति पूरुषः भ.गी. ३।३६
 पापः कर्मणा (पापेन भवति) बृह. ३।२।१३
 पापादस्मान्निवर्तितुम् भ.गी. १।३९
 पापाद्विमेति सततं न च भोगमपेक्षते अक्ष्युप. ९
 पापेभ्यो रक्षन्ताम् म.ना.११।३,४
 पाप्मना गृहीत इव भ्राम्यमाणं मैत्रा. ४।२
 पाप्मना ह्येतद्विद्धम् छां.१।२।४,५,
 पाप्मना ह्येष विद्धः छांदो.१।२।२,३
 पाप्मानं प्रजहि ह्येनं भ. गी. ३।४१
 पाप्मानं मृत्युमन्वावायानीति बृह. १।३।१०
 पायुरध्यात्मं, विसर्जयितव्यमधिभूतं,
 मृत्युस्तत्राधिदैवतं.. सुबालो.५।१३
 पायुमूलादधोर्ध्वगाऽलम्बुसा भवति शाण्डि.१।४।६
 पायुश्च विसर्जयितव्यं च प्रभो. ४।८
 पायुश्च विसर्जयितव्यं च नारायणः सुबालो. ६।१
 पायुमेवाप्येति यः पायुमेवास्तमेति सुबालो. ९।८
 पायूपस्थेऽपानं चक्षुः श्रोत्रे मुख-
 नासिकाभ्यां प्राणः स्वयं प्रतिष्ठते
 मध्ये तु समानः प्रभो. ३।५

पायोराकुम्भं कुर्यान् कुण्डली
 चालयेत्तदा । मृत्युचक्रगतस्यापि
 तस्य मृत्युभयं कुतः
 पायोरुत्सर्गः
 पारं गच्छति तन्निधनमेतद्वामदेव्यं
 मिथुने प्रोतम्
 पाराय तमसः परस्तात्
 पारिब्राज्यं गृहीत्वा तु यः स्वधर्मे न
 तिष्ठति । तमारूढच्युतं विद्यादिति
 वेदानुशासनम्
 पारुष्यमनृतं चैव पैशुन्यंचापि सर्वशः ।
 असम्बद्धप्रलापश्च वाङ्मयं स्या-
 चतुर्विधम्
 पार्थ नैवेह नामुत्र
 पार्थ सम्पदमासुरीम्
 पार्थस्य च महात्मनः
 पार्थिवः पञ्चमात्रस्तु चतुर्मात्रस्तु
 वारुणः ।...एकमात्रस्तथाऽऽकाशो
 ह्यमात्रं तु विचिन्तयेत्
 पार्थिवे वायुमारोप्य लकारेण
 समन्वितम् । ध्यायंश्चतुर्मुखाकारं
 चतुर्वक्त्रं हिरण्यम् । धारयेत्पञ्च
 घटिकाः पृथिवीजयमाप्नुयात्
 पार्थस्वबोधिताः सन्तः पूर्वाचार-
 क्रमागतम् । आचारमाचन्येव
 सुप्तबुद्धबदुत्थिताः
 पार्थ राधिका चेति । तस्या अंशो
 लक्ष्मीदुर्गाविजयदिशक्तिरिति
 पार्णिघातेन संपीड्य योनिमाकुम्भ-
 येद्दम् । अपानमूर्ध्वमाकुप्य
 पार्णिभागेन सम्पीड्य योनिमा-
 कुम्भयेद्दम् (उद्गानाख्यो हि
 बन्धोऽयं योगिभिः समुदाहृतः)
 पार्णि वामस्य पादस्य योनिस्थाने
 निबोजयेत्
 पालाशमासनं शय्यां पादुके दन्त-
 धावनम् । वर्जयेच्चपि निर्यासं
 रत्नं न तु समुद्रवम्

यो.शि.१।८३

ना.प. ६।३

छांदो.२।१३।१

मुण्ड. २।२।६

शाट्याय. २९

भवसं. ९।४

भ.गी.६।४०

भ.गी.१६।४

भ.गी.१८।७४

अ.ना. ३१

१ यो. त. ८५

महो.५।३८

राधोप. १।५

यो.चू. ४६

१ यो.त. १२०

१ यो.त. ११२

शिवो.७।९१

पालाशं वैत्वमान्ध्रमौतुम्बरं वण्डं

मौखीं मेखलां यज्ञोपवीतं च

स्यक्त्वा शूरो य एवं वेद

पालवैकं धारयेज्जन्तुसंरक्षणार्थं

वर्षावर्षावर्जनमिति

पावकः शक्तिमध्ये तु नाभिचक्रे

रविः स्थितः

(श्री) पावकानःसरस्वतीवाजेभिः

[ऋ.मं.१।३।१०+वा.सं.२०।८४+

पावनानि मनीषिणाम्

पावनी परमोदारा शुद्धसत्त्वानुपातिनी ।

आत्मध्यानमयी नित्या सुषुप्ति-

स्थेव तिष्ठति

पाशवद्धस्तथा जीवः पाशमुक्तः

सदाशिवः

पाशवद्धः स्मृतो जीवः पाशमुक्तः

सनातनः । तुषेण बद्धो ब्रीहिः

स्यात्तुषाभावेन तण्डुलः

पाशुपतब्रह्मविद्यासंवेद्यं परमाश्रमम् ।

परमानन्दसम्पूर्णं रामचन्द्रपदं भजे

पाशं छित्त्वा यथा हंसो निर्विशङ्कं

खमुत्क्रमेत् । छिन्नपाशस्तथा जीवः

संसारं तरते सदा

पाशैः पशुरिव बद्धं बन्धनस्थस्ये-

वास्वातंत्र्यम्

पाषाण इव निश्चलः

पाषाणलोहमणिमृण्मयविग्रहेषु

पूजा पुनर्जननभोगकरी मुमुक्षोः

पाहि गीर्भिश्चतसृभिर्वसो स्वाहा

पाहि नो अग्न एकया

पांशुना च प्रतिच्छिन्नशून्यागारप्रति-

श्रयः । वृक्षमूलनिकेतो वा.. (यतिः)

पिङ्गला चोत्थिता तस्मादध्वनासा-

पुटावधि

पिङ्गला चोर्ध्वगा याम्यनासान्तं भवति

पिङ्गलायाभिहावां तु वायोः सङ्क्रमणं

तु यत् । तदुत्तरायणं प्रोक्तं..

पिङ्गलाया विरिञ्चिः स्यात् (देवता)

आरुणि. ५

कठश्रु. २२

ब्र.वि. ६८

सरस्व. १०

सा.वे. १।१८९

भ.गी. १८।५

१ सं.सौ. २।४४

स्कन्दो. ७

ना.उ.ता. १।७

पा.ब्र.शीर्षकं

क्षुरिको. २२

मैत्रा. ४।२

योगो. २२

मैत्रे. २।२६

महाना. ७।५

महाना. ७।५

ना.प. ९।२५

त्रि.ब्रा. २।७१

शांति. १।४।६

जा.द. ४।४०

जा.द. ४।३५

पिङ्गलायां रविः (चरति) [शां. १।४।६]	जा. द. ४।४०	पितृघ्नो मातृघ्नो ब्रह्मघ्नो गुरुहननः	
पिङ्गलायाः पृष्ठतो याम्यनेत्रान्तं पूषा		कोटियतिघ्नोऽनेककृतपापो यो मम	
भवति	शां. १।४।६	षण्णवतिकोटिनामानि जपति स	
पिण्डवर्जितः पिण्डस्थोऽपि प्रत्यगात्मा		तेभ्यः पापेभ्यः प्रमुच्यते	रामर. १।९
सर्वव्यापी भवति	पैङ्गलो. ४।९	पितृदेवो भव । आचार्यदेवो भव	तैत्ति. १।११।२
पिण्डपातेन या मुक्तिः सा मुक्तिर्न		पितृमातृगुरुशुश्रूषाध्यानवान् स्वर्गीयः	
तु हन्यते	यो. शि. १।१६३	कांचनदाता... भवति	संहितो. ४।१
पिण्डब्रह्माण्डयोरैक्यं लिङ्गसूत्रात्मनोरिव योगकुं. १।८१		पितृमातृवधोत्पन्नं बुद्धिपूर्वमग्रं च यत् ।	
पिण्डांश्च निक्षिपेत्तत्र आद्यन्तं		तदनुष्ठानमात्रेण सर्वमेतद्विलीयते	रामो. ५।१८
प्रणवेन तु ।...स्वाहान्ते जुहुयात्तत्र..	वृ. जा. ३।१३	पितृमातृसहोदरदारापत्यगृहारामक्षेत्र-	
पिण्डे पिण्डे शरीरस्य पिण्डदानेन		ममतासंसारवरणसङ्कल्पो बन्धः	निरा. २१
सम्भवः	पिण्डो. ९	पितृयागोक्तविधानेन ब्राह्मणानभ्यर्च्य...	ना. प. ४।३१९
पितरं पुत्रमग्निमुपवीतं कर्म कलत्रं		पितृलोकाच्चन्द्रं, ते चन्द्रं प्राप्यान्नं	
चान्यदपि (त्यजेत्)	आरुणि. ५	भवन्ति	बृह. ६।२।१६
पितरं मातरं कलत्रपुत्रमाप्तवन्धुवर्ग...		पितृलोकादाकाशं	छांदो. ५।१०।४
वाऽनुमोदयित्वा... आग्नेय्यामेव		पितृश्राद्धे पितृ-पितामह-प्रपिता-	
कुर्यात्	प हं. प. २	महान्... युग्मकृत्या ब्राह्मणा-	
पितरौ चास्य दासत्वं कुरुतस्त-		नर्चयेत्	ना. प. ४।३९
त्प्रचोदितौ (येन यत्र कृतं कर्म		पितृहा वै त्वमसि मातृहा वै त्वमसि	छांदो. ७।१५।२
स तत्रैव प्रजायते)	शिवो. ७।११०	पितृणामर्थमा चास्मि	भ. गी. १०।२९
पिता त्वं मातरिश्चनः	प्रश्नो. २।११	पितृनथ पितामहान्	भ. गी. १।२६
पिता पुत्रं प्रेष्याह्वयति	कौ. त. २।१५	पितृन् यान्ति पितृव्रताः	भ. गी. ९।२५
पितामहस्तथेत्यङ्गीकृत्य (आह-)	ना. प. ४।३८	पितृणामेव महिमानं गत्वा चन्द्रमसः	
पितामहं पुनः पप्रच्छ नारदः कथं		सायुज्यं सलोकतामाप्नोति	महाना. १।८।१
यज्ञोपवीती ब्राह्मण इति	ना. प. ३।७७	पितृणां प्रथमा स्वधा	प्रश्नो. २।८
पिता माता प्रजैत एव मन एव पिता		पितेव पुत्रस्य सखेव सख्युः	भ. गी. १।१४४
वाङ्माता प्राणः प्रजा	बृह. १।५।७	पितोत्तररूपम् । प्रजा सन्धिः	तैत्ति. १।३।६
पिता मेऽमन्यत नाननुशिष्य		पित्रादिशरीरदहने पुत्रादीनां ब्रह्म-	
हरेतेति [बृह. ४।१।२,	३, ४, ५, ६, ७	हत्यादिदोषसम्भवाच्च, तस्मान्न	
पिताऽसि लोकस्य चराचरस्य	भ. गी. १।१४३	देहो ब्राह्मणः	व. सू. ४
पिताऽहमस्य जगतः	भ. गी. ९।१७	पित्र्यं वा गान्धर्वं वा दैवं वा प्राजा-	
पिताऽहं, माताऽहं, पुत्रोऽहम्	अद्वैत. भा. २	पत्यं वा ब्राह्मं वाऽन्येषां वा	
पितु रेतोषिकात्पुरुषो, मातू रेतोति-		भूतानाम्	बृह. ४।४।४
रेकात्सी, उभयोर्बीजतुल्यत्वा-		पिधाय बुद्ध्या द्वाराणि मनो ध्याने	
अपुंसको भवति	गर्भो. ३	निवेशयेत्	ना. प. ६।७
पितृकृतस्यैनसोऽवयजनमसि स्वाहा	महाना. १।४।१	पिपीलिका यथा लम्बा देहे ध्याना-	
पितृगेहेषु वा कन्या रजः पश्यत्य-		द्विमुच्यते । असौ किं वृश्चिकैर्दष्टो	
संस्कृता । सा कन्या वृषली नाम		देहान्ते वा कथं सुखी	यो. शि. १।३३
	इतिहा. ६७	कायांलम्बायांकण्डूस्तत्रपर्वते	यो. शि. १।११४

पिबन्त्येनामविषयामविज्ञातां कुपा-
रकाः । एकस्तु पिबते देवः
स्वच्छन्दोऽत्र वशानुगः मंत्रिको. ६
पिहितः सहस्राक्षेण हिरण्ययेनानन्दे-
नैष बाव विजिज्ञासितव्यः मैत्रा. ६।८
पीठकल्पमूलकन्दनालपद्मपत्रकेसर-
कर्णिकासूर्यमण्डलसोमवह्नि-
ब्रह्मविष्णुरुद्रसत्त्वरजस्तम आत्मा-
न्तरात्मा परमात्मभूः सूर्येता. ४।१
पीठं जालंवरं नाम तिष्ठत्यत्र चतुर्मुख यो.शि. ५।११
पीडया क्रियते तपः भ.गी. १७।१९
पीतवर्णोत्तरदले यदा विश्राम्यते
मनः । तदा शृङ्गारभोगौ च
कल्पनायां मतिर्भवेत् विश्रामो. ७
पीतवाससं पीतालङ्कारसम्पन्नां...
धिया सञ्चिन्त्य...भुविस्वत्रयमनु-
सन्धाय...देवीमाहूय ध्यायेत् पीताम्बरो. १
पीतास्तु वैश्या विज्ञेया कृष्णाः शूद्रा
उदाहृताः (रुद्राक्षाः) रु. जा. ९
पीतोदका जग्धतृणा दुग्धदोहा
निरिन्द्रियाः । अनन्दानाम ते
लोकास्तान्स गच्छति ता ददन् कठो. १।३
पुङ्गवानुपुङ्गवविषयेक्षणतत्परोऽपि ब्रह्मा-
वलोकनधियं न जहाति योगी वराहो. २।८२
पुण्डरीकं तु तन्मध्ये आकाशो दहरो-
ऽस्ति तत् । स शिवः सच्चिदानन्दः
सोऽन्वेष्टव्यो मुमुक्षुभिः पं. ब्र. ३५
पुण्ड्रास्त्रय ऊर्ध्वा अकार उकारो मकारः वासुदे. ४
पुण्यपापकर्मानुसारी भूत्वा प्राप्तशरीर-
संयोगमप्राप्तशरीरसंयोगमिव
कुर्वाणो यदा दृश्यते तदोपादत्त-
जीव इत्युच्यते सर्वसारो. ५
पुण्यपापे समूलोन्मूलिते प्राक्परोक्ष-
मपि करतलमलकवद्भाष्यमप्रति-
बद्धापरोक्षसाक्षात्कारं प्रसूयते पैङ्गलो. ३।३
पुण्यमेतत्समासाद्य यो. शि. ९
पुण्यमेवामुं गच्छति न ह वै देवान्
पापं गच्छति बृह. १।५।२०

पुण्यवतां पुण्येषु सज्जमानः पारमा. २।७
(एवं) पुण्यस्य कर्मणो दूराद्गन्धो वाति महाना. ७।९
पुण्यः पुण्यानां पुण्याय स्वाहा पारमा. ४।६
पुण्यः पुण्येन कर्मणा भवति, पापः पापेन बृह. ४।४।५
पुण्यः शरण्यः सकलस्य जन्तोः हेरम्बो. ११
पुण्याय तनचारी च भूतानामविहिंसकः ना.प. ५।३०
पुण्यां च पुण्यः पुरुषे पुरमे तां
राजिमन्तां निशि चोदितानां
निदधाति पुष्ट्यै हरन्पराय स्वाहा पारमा. ९।८
पुण्येन पुण्यं लोकं नयति, पापेन
पापमुभाभ्यामेव मनुष्यलोकम् प्रभो. ३।७
पुण्यो गन्धः पृथिव्यां च भ.गी. ७।९
पुण्यो वा दैविकं सत्त्वं सत्त्वमार्थं
सत्त्वं सत्त्वं सत्त्वथाय स्वाहा पारमा. ९।१
पुण्यो वै पुण्येन कर्मणा भवति,
पापः पापेनेति बृह. ३।२।१३
पुत्र उपरिष्ठादभिनिपद्यते कौ.उ. २।१५
पुत्रदारगृहादिषु भ.गी. १३।९
पुत्रदुःखस्य नास्त्यन्तो धनी चेन्मित्रयते
तदा याज्ञव. २०
पुत्रपौत्रादिभिः समृद्धो भवति मुद्रलो. ५।१
पुत्रं दृष्ट्वा त्वं ब्रह्मा त्वं यज्ञस्त्वं
सर्वमित्यनुमन्त्रयेत् कठश्रु. ४
पुत्रं दृष्ट्वा त्वं यज्ञस्त्वं सर्वमित्यनु-
मन्त्रयेत् सं.सो. १।२
पुत्राज्जन्म पितुर्यथा अ. शां. १५
पुत्रादिदेहेष्वभिमानशून्यं भूत्वा
वसेत्सौख्यतमे ह्यनन्ते मैत्रे. १।१९
पुत्रान् प्रौत्रान् सखीस्तथा भ.गी. १।२६
पुत्राप्तबन्धुभवस्थलं विहाय दूरतो वसेत् ना.प. ७।१
पुत्रांश्च पशूश्चेष्टेयेत्येच्छते छांदो. ७।३।१
पुत्रे मित्रे कलत्रे च रिपौ स्वात्मनि
सन्ततम् । एकरूपं मुनेयत्तदार्जवं.. जा.द. १।१६
पुत्रैषणायाश्च वितैषणायाश्च
लोकैषणायाश्च व्युत्थायाश्च
भिक्षाचर्यं चरन्ति बृ. ३।५।१
पुत्रो गायत्रं छन्दः शुद्धो वर्णः २प्रणवो. १४
पुत्रो देयः शिरो देयं न देया षोडशाक्षरी ना.पू.ता. ३।२

पुनन्तु ब्रह्मणस्पतिर्ब्रह्मपूता पुनातु माम्
[महाना. ११२+]

पुनन्तु वसवः पुनातु वरुणः

पुनात्वघमर्षणः

(अथ) पुन-(ब्रतीवाऽब्रती-)-ब्रती
वा ब्रती वा क्नातको वाऽक्नातको
(वोत्सन्नाभिरनभिको) वा यद्दहरेव
विरजेत्तद्दहरेव प्रप्रजेत् [जाबालो.४]

पुनराचम्य कर्म स्वं कर्तुमर्हति

सत्तमः । (आचम्य वसनं धौतं
ततश्चैतत्प्रधारयेत्)

पुनरावर्तिनोऽर्जुन

पुनरुद्भावचं व्यभुवानः

पुनरेतस्यां (मालायां) सर्वात्म-
कत्वं भावयित्वा...आदिक्षान्तै-

रक्षरैरक्षमालामष्टोत्तरशतं स्पृशेत्

(अथ) पुनरेव नारायणः सोऽन्य-
त्कामो मनसाध्यायत

पुनर्गुहा सकला मायया च पुरुष्येषा

विश्वमाताऽऽदिविद्या

पुनर्जन्मनिवृत्त्यर्थं मोक्षस्याहर्निशं

स्मरेत्

पुनर्जन्मकरी प्रोक्ता मलिना वासना

बुधैः । पुनर्जन्माङ्कुरं त्यक्त्वा

स्थितिः संभृष्टबीजवत्

पुनर्जन्म न विद्यते

पुनर्नाभिजायते पुनर्नाभिजायते

पुनर्भवमिन्द्रियैर्मनसि सम्पद्यमानैः

पुनर्भोजनमध्वानं भाराध्ययनसङ्गमम् ।

दानं प्रतिग्रहं होमं आद्यभुक् चाष्ट

वर्जयेत्

पुनर्मनः पुनरायुर्म आगात्

पुनर्योगं च शंससि

पुनर्वत्सरशतं तस्य प्रलयो भवति ।

तदा जीवाः सर्वे प्रकृतौ लीयन्ते

पुनश्चक्षुः पुनः श्रोत्रं म आगात्

पुनश्च जन्मान्तरकर्मयोगात्स एव

जीवः स्वपति प्रबुद्धः

पुनश्च भूयोऽपि नमो नमस्ते

प्राणामि. ८

महाना. ६।९

याज्ञ. १

वृ.जा. ३।३३

भ.गी. ८।१६

वा.मं. १८

अ. मा. ५

महो. १।३, ४

त्रिपु. म. ८

परब्र. ८

मुक्तिको. २।६२

भ.गी. ८।१६

निरा. च. ३३

प्रश्नो. ३.९

इतिहा. ३८

सहवै. ८

भ. गी. ५।१

त्रि.म.ना. ३।४

सहवै. ८

कैव. १४

भ.गी. ११।३९

पुनश्चतुष्पष्टिमात्राः प्रकृतिपुरुषद्वैविध्य-

मापाद्य ... सगुणनिर्गुणत्वमेत्य

एकोऽपि ब्रह्मप्रणवः

तुरीयो. २

पुनश्चित्तं पुनराधीतं म आगात्

सहवै. ८

पुनश्चैकादशः स्मृतः

छांदो. ७।२६।२

पुनस्ते प्राण आयाति परो यक्ष्मं

सुवामि ते

सहवै. ६

पुनस्ते सिंसृक्षतो मे प्रादुरभूवन्

गो. पू. ३।८

पुनस्त्यजेत्पिङ्गलयाशनैरेव न वेगतः ।

पुनः पिङ्गलयाऽऽपूर्य पूरयेदुदरं शनैः १ यो.त. ३८

पुनः पञ्चधा ज्ञेयं निहितं गुहायां

मैत्रा. ६।४

पुनः पिङ्गलयाऽऽपूर्यतन्मात्रैःषोडशभि-

स्तथा । अकारमूर्तिमत्रापि स्मरेत्

जा.द. ६।७

पुनः पिङ्गलयाऽऽपूर्यकुम्भित्वा रेचये-

दिडया

शांडि. १।५।२

पुनः पिङ्गलयाऽऽपूर्यवह्निबीजमनुस्मरेत् ।

पुनर्विरेचयेद्दीमान्

जा. द. ५।९

पुनः पुनः सर्वावस्थासु ज्ञानज्ञेयौ

ध्यानध्येयौ लक्ष्यालक्ष्ये दृश्या-

दृश्ये चोहापोहादि परित्यज्य

मुक्तो भवति

मं. ब्रा. २।६

पुनः प्रतिन्यायं प्रतियोन्या द्रवति

प्राणायैव

बृह. ४।३।३६

पुनः प्रतिन्यायं प्रतियोन्या

द्रवति स्वप्रायैव

बृह. ४।३।१५

पुनः प्रतिन्यायं प्रतियोन्या द्रवति

स्वप्रान्तायैव

बृह. ४।३।१७

पुनः स्वाश्रमाचारपरो भवेदित्युच्यते

पुनात्यशुद्धान्यपूतानि

ना. प. ५।१

पुनः प्रतिन्यायं प्रतियोन्या

द्रवति बुद्धान्तायैव [बृह.

४।३।१६, ३४

पुनः प्राणः पुनराकृतं म आगात्

सहवै. ८

पुमानपुमान् स्त्रियश्चाहं

अ.शिरः. १

पुमानेतः सिञ्चति योषितायां

मुण्ड. २।१।५

पुमांश्चरति निःस्पृहः

भ.गी. २।७१

पुरतोऽस्मात्सर्वस्मात्सुविभातमन्विष्या-

प्रतममुत्कृष्टतमं...पुरमेव ब्रह्म

मकारेण जानीयात्

नृसिंहो. ५।७

पुरात्रये क्रीडति यश्च जीवस्ततः

सुजातं सकलं विचित्रम्

पुरमेकादशद्वारमजस्यावक्रचेतसः ।

अनुष्ठाय न शोचति विमुक्तश्च

विमुच्यत एतद्वैतत्

पुरश्चक्रे द्विपदः पुरश्चक्रे चतुष्पदः ।

पुरः स पक्षी भूत्वा पुरः पुरुष

आविशदिति

पुरस्तात्सुविभातमव्यवहार्यमेवाद्वयं

पुरस्ताद्ब्रह्मणस्तस्य विष्णोरनुक्तकर्मणः ।

रहस्यं ब्रह्मविद्याया धृतार्मि

सम्प्रचक्षते

पुरं जनपदं ग्राममरण्यमिव पश्यति

पुरं हन्त्रीमुखं विश्रमातू रवे रेखा

...स षोडशीकं पुरमध्यं विभर्ति

पुरं (पुरी) हिरण्मयीं ब्रह्मा

विवेशापराजिता

पुरः प्रजानामुदयत्येष सूर्यः

पुरा किलेदं न किञ्चनासीन्न

द्यौर्नान्तरिक्षं न पृथिवी

पुरा जगन्मातृतपःप्रभावादासीन्महा-

बिल्ववनस्वतिर्महान्

पुराणपठित्वाममृतोद्भवाममृतरसमञ्जरीं

...दर्शनात्वापनाशिनीं...य एवं

वेद स वैष्णवो भवति

पुराणपुरुषाय शुद्धबुद्धाय...वृणिः सूर्य

आदित्य ॐ नमो नारायणाय

पुरातनोऽहं पुरुषोऽहमीशो हिरण्मयो-

ऽहं शिवरूपमस्मि [कैव.२+

पुरा तत्स्वरूपज्ञानेन महान्तः सर्व

ब्रह्मभावं गताः

पुरा देवाः पशुपत्ताद्विमुक्ताः शिवं

पूज्यैव हरिपद्मादयोऽपि । ऐन्द्र-

नीलं पूजितं विष्णुनाऽऽसील्लिङ्गं

बैदूर्यं विधिना पञ्चरागम्

पुरा तृतीयसवनस्योपाकरणाजघनेना-

हवनीयस्योदङ्मुख उपविश्य स

आदित्यः स वैश्वदेवः सामा-

भिगायति

कैवल्य. १४

कठो. ५।१

बृ. २।५।१८

नृसिंहो. ९।८

१ प्रणवो. १

अ.पू. १।३४

त्रिपुरो. १०

अरुणो. ३

चाक्षुषो. ४

अव्यक्तो. १

१ बिल्वो. २

तुलस्यु. २

ना.उ.ता.२।३

१ बिल्वो. १३

त्रि.म.ना.१।२

सि.शि. २१

छां.२।२४।११

पुरान्तकोऽहं पुरुषोऽहमीशः

पुरा प्रातरनुवाकस्योपाकरणाजघनेन

गार्हपत्यो प्राङ्मुख उपविश्य

स वासवः सामाभिगायति

पुरा प्रोक्ता मयाऽनघ

पुरा मत्पुत्र पुरुषसूक्तोपनिषद्ब्रह्मस्य-

प्रकारं...विराट्पुरुषेणोपदिष्टं

रहस्यं ते विविच्योच्यते

पुरा माध्यन्दिनस्य सवनस्योपाकरणा-

जघनेनामीध्रो यस्योदङ्मुख उपविश्य

स रौद्रः सामाभिगायति

पुरा रुद्रेण गदिताः

पुरा व्यासो महातेजाः सर्ववेद-

तपोनिधिः । प्रणिपत्य शिवं

साम्बं कृताञ्जलिमुवाच ह

पुरुजित्कुन्तिभोजश्च

पुरुष एव सविता स्त्री सावित्री स यत्र

पुरुषस्तत्स्त्री यत्र वा स्त्री स

पुरुषस्ते द्वे योनिस्तदेकं मिथुनम्

पुरुष एवेदं विश्वं-कर्म तपो

ब्रह्मपरामृतम् [मुण्ड. २।१।१०+

पुरुष एवेदं सर्वम् [सि. वि.३+

पुरुष एवेदं सर्वं यदूतं यच्च भव्यम्

(भाव्यम्) [ऋ.अ.८।४।१७=

[+श्वेताश्व.३।१५+त्रा.सं.३।१२+

पुरुष एवोक्तम्

पुरुषप्रयत्नसाध्यवेदान्तश्रवणादि-

जनितसमाधिना जीवन्मुक्त्यादि-

लाभो भवति

पुरुषविदस्तदिदमन्तरिक्षं प्रजापते-

द्वितीया चितिः

पुरुषविदः सेयं प्रजापतेः प्रथमा चितिः

पुरुषविदः सैषा द्यौः प्रजापतेस्तृतीया

चितिः

पुरुषविधः सोऽनुवीक्ष्य नान्यदात्मनो-

ऽपश्यत्

कुण्डिको. १७

छांदो.२।२४।३

भ.गी. ३।३

ना. प. २।१

छां. २।२४।७

शिवो. १।५

शुक्र. १।१

भ. गी. १।५

सावित्र्यु. ९

ग. पू. १।४

नृ. पू. ५।५

मं. १०।९०।२

पु. सू. २

१ ऐत.१।२।४

मुक्तिको. २।१

मैत्रा. ६।३३

मैत्रा. ६।३३

मैत्रा. ६।३३

बृह. १।४।१

पुरुषश्चाक्षुषो योऽयं दक्षिणेऽक्षिण्यव-

स्थितः । इन्द्रोऽयमस्य जावेयं सव्ये

आक्षिण्यवस्थिता

मैत्रा. ७।११

पुरुषश्चाधिदैवतम्

भ.गी. ८।४

पुरुषश्चेता प्रधानान्तस्थः स एव

भोक्तां प्राकृतमन्नं भुङ्क्ते इति

मैत्रा. ६।१०

पुरुषसंज्ञको(संज्ञो-) ऽबुद्धिपूर्वमिदं-

वावर्ततेऽशनेनेति

मैत्रा. २।५

पुरुषस्य कर्तृत्वभोक्तृत्वसुखदुःखादि-

लक्षणधित्तर्धर्मः क्लेशरूपत्वाद्बन्धो

भवति, तन्निरोधने जीवन्मुक्तिः

मुक्तिको. २।१

पुरुषस्य वापसः

छांदो. १।१।२

पुरुषस्य रेतः (रसः)

बृह. ६।४।१

भ.गी. २।६०

पुरुषं जातमग्रतः [चित्तु. १।२।३+

[ऋ.अ. ८।४।१८=मं. १०।९०।६

वा. सं. ३।१।९

पुरुषं कृष्णपिङ्गलमूर्ध्वरेतसं विश्वरूपं

भस्मजा. २।४

पुरुषं कृष्णं कृष्णदन्तं पश्यति

(स्वप्ने) स एनं हन्ति

३ऐत. २।४।७

पुरुषं निर्गुणं साङ्ख्यमथर्वशिरसो विदुः

मंत्रिको. १।४

पुरुषं पुरुषर्षभ

भ.गी. २।१९

पुरुषं शाश्वतं दिव्यं

भ.गी. १०।१२

पुरुषः सोम्योत्त हस्तगृहीतमानय-

न्यपहर्षीत्

छांदो. ६।१६।१

पुरुषं सोम्योत्तोपतापिनं ज्ञातयः

छांदो. ६।१५।४

पुरुषः परमात्माऽहं पुराणः परमोऽस्म्यहं

ऋ.वि. ९९

पुरुषः प्रकृतिस्थोहि भुङ्क्ते प्रकृति-

जान्गुणान् [भ.गी. १।३।२२+

भवसं. २।९

पुरुषः स परः पार्थ

भ.गी. ८।२२

पुरुषः साङ्ख्यदृष्टीनामीश्वरो योग-

वादिनाम्

अ.पू. ३।२०

पुरुषः सुखदुःखानां

भ.गी. १।३।२१

पुरुषः स्थापको ज्ञेयः सत्यं सम्मार्जनं

स्थूतम् । अहिंसा गोमयं प्रोक्तं

शिवो- १।२५

पुरुषात्केशलोमानि जायन्ते च

क्षरन्त्यपि

गुह्यका. २७

पुरुषानु परा देवी सा काष्ठा सा परा गतिः गुह्यका. ४२

पुरुषाद्यैर्जिन्तैस्तृचेन सर्वोपचारोपयोगः सूर्यता. ४।१

पुरुषान्नपरं किञ्चित्सा काष्ठासापरा गतिः कठो. ३।११

पुरुषार्थाः सागराः

भावनो. २

पुरुषेण सम्मितं भवति मायया परि-

वेष्टितं भवति (षोडशारं चक्रं)

नृ.पू. ५।९

पुरुषे त्वेवाविस्तरामात्मा

१ऐत. ३।२।३

पुरुषे सर्वशास्तरं बोधानन्दामयं

शिवम् । धारयेद्बुद्धिमान्नित्यं

सर्वपापविशुद्धये

जा.द. ८।७

पुरुषे ह वा अयमादितो गर्भो भवति २ ऐत. ४।१

पुरुषोत्तमात्सकलानि तीर्थानि जायन्ते सि. वि. ३

पुरुषो नारायणो भूतं भव्यं भविष्य-

वासीत्

मुद्रलो. २।३

पुरुषो निधनम्

छांदो. २।१८।१

पुरुषो वा अक्षितिः स हीदमन्नं धिया

धिया जनयते

बृ.उ. १।५।२

पुरुषो वा अक्षितिः स हीदमन्नं पुनः

पुनर्जनयते

बृह. १।५।२

पुरुषो वाऽग्निर्गौतम तस्य व्यात्तमेव

समित्प्राणो धूमो वागर्चिश्चक्षुरङ्गाराः बृह. ६।२।१२

पुरुषो वाव गौतमाग्निस्तस्य वागेव

समिद्युपमन्त्रयते स धूमो योनि-

रर्चिर्यदन्तः करोति तेऽङ्गारा

अभिनन्दा विस्फुलिङ्गाः

छांदो. ५।७।१

वाव यज्ञस्तस्य यानि चतु-

र्विंशतानि वर्षाणि तत्प्रातःसवनम्

छांदो. ३।१६।१

पुरुषो वाव सुकृतम्

२ऐत. २।३

पुरुषो वै रुद्रस्तन्महो नमोनमः

महाना. १०।११

पुरुषो ह वा अयं सर्वे आं दं द्वे विदले

३ऐत. १।२।२

(अथ) पुरुषो ह वै नारायणो-

ऽकामयत प्रजाः सृजेयेति

नारा. १

पुरुहूतमृगिणं विश्ववेदसम्

आर्षे. १०।२

पुरुच्येषा विश्वमातादिविद्या

ज्ञिपुरो. ८

पुरो देवाः प्रपद्यन्ते पश्चादेवं विसर्जयेत्

इतिहा. ६२

पुरोवसां च मुख्यं मां

भ.गी. १०।२४

पुरोनुवाक्या च याज्या च शस्यैव

तृतीया

बृह. ३।१।१०

पुरोवाच प्रजापतिः

भ.गी. ३।१०

रो वातो हिङ्गारो मेघो जायते

छांदो. २।३।१

पुलिङ्गं सर्वमीशानं स्त्रीलिङ्गं भगवत्युमा	रुद्रह. ९	पूते वामहस्ते वामदेवायेति निधाय...	
पुष्करमहं पवित्रमहमुग्रं च मध्यं च		तेनैवापादशीर्षमुलूलनमाचरेत्	भस्मजा. १।४
बहिश्च पुरस्ताज्योतिरित्यहमेव	अ.शिरः. १	पूतो देवलोकां समभुते	सहवै. ११
पुष्णामि चोषधीः सर्वाः	अ.गी.१५।१३		
पुष्पमध्ये यथा गन्धः पयोमध्ये		द्वात्रिंशत्संख्यया यथाक्रमं	
(ऽस्ति सर्पिवत्) यथा घृतम् ।		प्राणायामः	मं. ब्रा. १।१३
तिलमध्ये यथा तैलं पाषाणेष्विव		पूरकं द्वादशं कुर्यात् कुम्भकं षोडशं	
काञ्चनम् [ध्या.विं.५+१यो.त.१३६+ २यो.त.८		भवेत् । रेचकं दश चोद्धारः	
पुष्पवत्सकलं विद्याद्रन्धस्तस्य तु		प्राणायामः स उच्यते	यो.चू. १०८
निष्कलः	अ. विं. ३७	पूरकं शास्त्रविज्ञानं कुम्भकं स्वगतं स्मृतम्	वराहो. ५।५
पुष्पाणां फलानि (रसः)	बृह. ६।४।१	पूरकः कुम्भकस्तद्वेचकः पूरकः पुनः	वराहो. ५।१८
पुष्पाण्यादायावयतौ वै च जगान्य-		पूरकाद्यनिलायामादृढाभ्यासादखेद-	
म्बाश्चाम्बावयवाश्चाप्सरसः	कौ. त. १।३	जात् । एकान्तध्यानयोगाच्च मनः-	
पुष्पात्प्रकाशते यद्वत्फलं पुष्पविनाशकं	अमन. २।१७	स्पंदो निरुद्धयते	शांडि.१।७।२७
पुष्पितवचनेन मोहितास्ते भवन्ति	स्वसंवे. ३	पूरकान्ते तु कर्तव्यो बन्धो जाल-	
पुंसः प्रव्रजनं प्रोक्तं नेतराय कदाचन	पैङ्गलो. ४।५	न्धराभिधा [शाण्डि.१।७।११+	
पुंसा कर्त्रा मातरि मासिषिक्तः	कौ. त. १।२	[यो. शि. १।१०९+	यो. कुं. १।५१
पुंसांदुर्वासनारज्जुनीरीबडिशपिण्डका		पूरयेत्सर्वमात्मानं सर्वद्वारं निरुध्य च...	क्षुरिको. ४
[महो. ३।४६+	याज्ञव. १५	पूरितं कुम्भयेत्पश्चाच्चतुःषष्ट्या तु मात्रया	त्रि. ब्रा. २।९७
पुंसो वत्सो रुद्रो देवता	२ प्रणवो. १४	पूरितं धारयेत्पश्चाच्चतुःषष्ट्या तु	
पूजनाद्दौर्भाग्यनाशो भवेत्	कामराज. १	मात्रया । उकारमूर्तिमत्रापि	
पूजयित्वा विवस्वन्तमर्घ्यदानं		संस्मरन्प्रणवं जपेत्	जा.द. ६।४
समाचरेत्	सूर्यता. २।५	पूरितं पिङ्गलया द्वात्रिंशन्मात्रया	
पूजयेच्च शिवज्ञानं वाचयीत च पर्वसु	शिवो. ७।७८	मकारमूर्तिध्यानेन..	शांडि.१।६।२
पूजयेद्ध्यानयोगेन सन्तोषैः		पूरितं रेचयेत्पश्चान्मकारेणानिलं बुधः	जा. द. ६।५
कुसुमैः सितैः	शिवो. १।२६	पूर्णत्वमस्ति चैत्किञ्चिदपूर्णत्वं	
पूजार्हावरिसूदन	अ. गी. २।४	प्रसज्यते । तस्मादेतत्कचिन्नास्ति..	ते.विं.५।२९
पूजितो बन्धितश्चैव सुप्रसन्नो यथा		पूर्णबोधकरं स्वयम्	पं. अ. ८
भवेत् । तथा चेत्ताड्यमानस्तु		पूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात्पूर्णमुदच्यते	शान्तिपाठः
तदा भवति भैक्षभुक्	ना.प. ३।१९	पूर्णमद्वयमखण्डचेतनं	वराहो. ३।८
पूर्णमद्वयमखण्डचेतनं विश्वमद्वयकलना-		पूर्णरूपो महानात्मा प्रीतात्मा...	ते.विं.४।६३
दिवर्जितम् । ...तत्सदाऽहमिति		पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते	शान्तिपाठः
मौनमाश्रय	म. वा. १. ५	पूर्णानन्दैकविज्ञानं	रामो. ४।१
पूतं पावनं नमामि सद्यः समस्ताघ-		पूर्णानन्दो हरिर्मायारहितः पुरुषोत्तमः	सि. वि. १
शासकं	भस्मजा. १।४	पूर्णापूर्णमसद्विद्धि	ते.विं.३।५६
पूतं प्रातरुदयाद्गोमयं ब्रह्मपर्णे निधाय		पूर्णाऽहं शिवोऽहमद्वैतरूपोऽहम्	कामराज. २
उयम्बकमिति मन्त्रेण शोषयेत्	भस्मजा. १।२	पूर्णानन्दैकबोधस्तद्ब्रह्माहमस्मि	ना. प. ३।८७
पूषा मन्त्रावमागताः	अ.गी. ४।१०	पूर्णानन्दैकबोधोऽहं प्रत्यगेकरसो-	
पूति पशुषितं च यत्	अ.गी.१७।१०	ऽस्म्यहम्	अ.वि.१००

पूर्णात्पूर्णं सुखात्मकम् पूर्यते प्रजया पशुभिर्नास्यास्माहोका- त्प्रजोद्वर्तते	महो. ५।४६ बृ. उ. २।१।५	पूर्वस्मिन्विशीला, आग्नेय्यां श्रद्धा (तत्र) पूर्वस्यां दिशि ब्रह्मा कृताञ्जलिर्हर्निशं मामुपास्ते	भस्मजा. २।१३
पूर्वजन्मकृताभ्यासात्सर्वरं फल- मभुते । एतदेव हि विज्ञेयं तत्काक- मतमुच्यते	यो.शि. १।१४३	पूर्वं तु तारकं विद्यादमनस्कं तदुत्तरम् [मं. ब्रा. १।४+	अद्वयता. ५
पूर्वजातीः स्मरति (गर्भस्थो जीवः) (ॐ) पूर्वदले श्वेतवर्णे यदा विश्राम्यते मनः । तदा धैर्यमुदारं च धर्मकीर्तिमतिर्भवेत्	गर्भो. ३ विश्रामो. १	पूर्वं देवेभ्योऽमृतस्य ना३भाई (मा.पा.) पूर्वं देवेभ्यो अमृतस्य नाभिः पूर्वं देवेभ्योऽमृतस्य ना ३ भायि पूर्वं बीजयुता विद्या ह्याख्याता याऽतिदुर्लभा	तैत्ति. ३।१०।६ नृ.पू. २।१४ तैत्ति. ३।१०।६ योगकुं. २।३७
पूर्वदृष्टमदृष्टं वा यदस्याः प्रतिभासते । संविदस्तत्प्रयत्नेन मार्जनीयं विजानता	अ. पू. ४।५५	पूर्वं मनः समुद्रितं परमात्मतत्त्वात् पूर्वं यथोदिता या बाग्विलोमेनास्तगा भवेत्	महो. ५।५२ योगकुं. ३।१९
पूर्वपत्रे सूर्यायाग्नेयपत्रे रवये दक्षिणे विवस्वते नैऋतौ खगाय पश्चिमे वरुणाय वायव्ये मित्राय सौम्ये आदित्याय ईशान्ये नमो महसे	सूर्यता. ४।१	पूर्वं यः कथितोऽभ्यासश्चतुर्यंशं परि- ग्रहेत् । दिवा वा यदि वा सायं याममात्रं समभ्यसेत्	१यो.त. ६७ भ.गी. ६।४४
पूर्वपूर्वं प्रकुर्वीत यावदुत्थानसम्भवः । सम्भवत्युत्तमे प्राज्ञः प्राणायामे सुखी भवेत्	जा.द. ६।१५ छांदो. ८।५।३	पूर्वाभ्यासेन तेनैव पूर्वा सन्ध्या हंसवाहिनी ब्राह्मी मध्यमा वृषभवाहिनी माहेश्वरी । पश्चिमा गरुडवाहिनी वैष्णवी	गायत्रीर. ५
पूर्वब्रह्मणः प्रभुविमतः हिरण्यम् पूर्वभागे सुपुत्राया राकाया संस्थिता कुहूः पूर्वभागे ह्यधोलिङ्गं शिखिन्यां चैव पश्चिमम् । ज्योतिर्लिङ्गं भ्रुवोर्मध्ये नित्यं ध्यायेत्सदा यतिः	जा.द. ४।१८ अ. वि. ८०	पूर्वादिदिशि गणेशबटुकक्षेत्रपाल- योगिन्यः पूर्वा द्विप्रथमा कुक्षिर्भवति पूर्वापरापरिज्ञानमजातेः परिदीपकं पूर्वाभिमुखो भूत्वा भूरिति व्याहृति- गायत्रं छंद ऋग्वेदोऽभिर्देवता	तारोप. ११ गायत्रीर. ३ अ. शां. २१ महो. १।४
पूर्वमक्षरं पूर्वरूपं, उत्तरमुत्तररूपं, योऽवकाशः पूर्वरूपोत्तररूपे, अन्तरेण सा संहितेति पूर्वमेकमेवाद्वितीयं ब्रह्मासीत्	३ऐत. १।५।१ गोपालो. २।१३	पूर्वायां भवतु गायत्री पूर्वाविस्थात्रयं यत्र जाग्रदित्येव संस्थितं पूर्वाऽस्य मात्रा जागर्ति जागरितं	गायत्रीर. ५ अ.पू. ५।८७
पूर्वमेवाक्षरं पूर्वरूपं, उत्तरमुत्तररूपं, योऽवकाशः पूर्वरूपोत्तररूपे अन्तरेण येन सन्धि विवर्तयति येन स्वराः स्वरं विजानाति येन मात्रा मात्रा विभजते सा संहिता	३ऐत. १।५।२	द्वितीया स्वप्नं तृतीया सुषुप्तिश्चतुर्थी पूर्वाऽस्य मात्रा पृथिव्यकारः स ऋग्भिर्ऋग्वेदो ब्रह्मा वसवो गायत्री गार्हपत्यः	अ.शिखो. ३ अ.शिखो. १
पूर्वयोनिषहस्राणि दृष्ट्वा चैव ततो मया । आहारा विविधा भुक्ताः पीता नानाविधाः स्तनाः पूर्ववासनया युक्तः शरीरं चान्यदाप्नुयात्	गर्भो. ४ यो.शि. १।१४१	ययत्यागा सिनीम् । जीवन्मुक्ततया स्वस्थो लोके विहर विज्वरः	गायत्रीर. ६ महो. ६।६६

पूर्वं महाशाला महाश्रोत्रियाः, न नोऽथ

कश्चनाश्रुतममतमविज्ञातमुदा-

हरिष्यतीति ह्येभ्यो विदांचक्रुः

पूर्वैरपि मुमुक्षुभिः

पूर्वैः पूर्वतरं कृतम्

पूर्वोक्तत्रिकोणस्थानादुपरि पृथिव्या-

दिपञ्चवर्णकं ध्येयम्

पूर्वोक्तेन क्रमेणैव सम्यगासनमास्थितः ।

चालनं तु सरस्वत्याः कृत्वा प्राणं

निरोधयेत्

पूर्वो नारायणः प्रोक्तोऽनादिसिद्धो

मन्त्ररत्नः सदाचार्यमूलः

पूर्वो यो देवेभ्यो जातः

पूर्वो विवृतकरणस्थितश्च । द्वितीयः

स्पष्टकरणस्थितश्च

पूर्वो हि (ह)जातः स उ गर्भे अन्तः

[अ. शी. २।६+तै. भा. १०।१।३

[वा. सं. ३२।४+सूर्यता. १।३+

पृश्च पृथ्वी बहुला न उर्वी

पूर्वो हि भोक्ता भवति [गोपालो.

पूषणमियं वै पूषे य* हीद* सर्व

पुष्यति यदिदं किञ्च

पूषणेकर्वे यमसूर्यप्राजापत्यव्यूहरश्मीन्,

समूह तेजो यत्ते रूपं कल्याणतमं

तत्ते पश्यामि [ईशा. १६+

पूषा चालन्मुसा चैव श्रोत्रद्वयमुपागते

(नाड्यौ)

पूषा यशस्विनी चैव पिङ्गला

पृष्ठपूर्वयोः

पूषाधिदेवता प्रोक्ता वरुणा वायुदेवता

पूषा यशस्विनी नाड्यौ तस्मादेव

समुत्थिते

पूषायाश्च सरस्वत्या मध्ये प्रोक्ता

यशस्विनी

पूषा वामाक्षिपर्यन्ता पिङ्गलायास्तु

पृष्ठतः

पूषा सरस्वतीमध्ये पयस्विनी भवति

पूषा स्वर्गाकारेण

पूष्णो हस्ताभ्यां प्रतिगृह्णामि

छांदो. ६।४।५

भ.गी. ४।१५

भ.गी. ४।१५

ध्या. वि. ९५

योगकुं. १।९३

द्वयोप. १

चिन्त्यु. १३।२

२प्रणवो. १६

श्वेता. २।१६

महाना. २।१

महाना. ६।१५

१।१।११

बृह. १।४।१३

बृह. ५।१५।१

यो.शि. ५।२२

जा.द. ४।१५

जा.द. ४।३६

त्रि.प्रा. २।७२

जा.द. ४।१६

जा.द. ४।२०

शांदि. १।४।६

चिन्त्यु. ८।२

चिन्त्यु. १०।१

पृतनाजित* सहमानमुग्रमग्नि*

हुवेमपरमात्सधस्थात् [महाना. ६।१७+ वनदु. ११८

पृच्छामि त्वा धर्मसम्भूदचेताः

पृथक्केशिनिपूदन

पृथक्त्वेन तु यज्ज्ञानं

पृथक्त्वेन धनञ्जय

पृथगात्मानं प्रेरितारं च मत्वा

जुष्टस्ततस्तेनामृतत्वमेति

पृथग्भावेन तत्त्वानां

पृथग्भूते षोडशकलाः... पृथिव्यादिषु

संस्थिताः

पृथां प्रस्खलन्तीं प्रमृज्यामृज्जाङ्गीय

ऊर्वोरुपादधात् तस्मै मुख्याय

वरदाय पित्रे स्वाहा

पृथग्रथश्रेणयोऽनुयन्ति

पृथिवी कलाऽन्तरिक्षं कला द्यौः कला

समुद्रः कलैष वै स्वैर्य चतुष्कलः

पादो ब्रह्मणोऽनन्तवान्नाम

पृथिवी गार्हपत्योऽन्तरिक्षं दक्षिणाग्नि-

द्यौराहवनीयः

पृथिवीच पृथिवीमात्रा चापश्चोपमात्रा च

पृथिवीचतुरस्रं च पीतवर्णं लवणकं

पृथिवी ते पात्रं द्यौरविधानं ब्राह्मण-

स्त्वा मुखे जुहोमि स्वाहा

पृथिवीतो ह्रीदं सर्वमुत्तिष्ठति यदिदं किञ्च

पृथिवी त्रिहोता

पृथिवी त्वमथाच्युतः

पृथिवी देवतामारः पृथिवी त्वा देवता

रिण्यतीत्येनं ब्रूयात्

(तत्र) पृथिवी धारणे आपः

पिण्डीकरणे तेजः प्रकाशने

वायुर्व्यूहने आकाशमवकाशप्रदाने

पाद उच्यते

पृथिवी पूता पुनातु माम्

पृथिवी पूर्वरूपम्

पृथिवी पूर्वरूपम्, द्यौरुत्तररूपं, वायुः

संहितेति माण्डूकेयः

भ.गी. २।७

भ.गी. १८।१

भ.गी. १८।२१

भ.गी. १८।२९

श्वेताश्व. १।६

दुर्वासो. २।१७

त्रि.प्रा. २।१२

पारमा. ६।६

छांदो. ५।१४।१

छांदो. ४।६।३

मैत्रा. ६।३४

प्रभो. ४।८

१यो.त. ८५

राधोप. ४।२

१पेत्. १।२।७

चिन्त्यु. ७।१

मैत्रा. ९।२

३पेन. १।३।३

गर्भो. १

गुह्यका. १८

वैसि. २।२

महाना. ११।२

तै. व. १।३।१

३पेत्. १।१।१

पृथिवी पूर्वरूपं, द्यौरुत्तररूपं, वृष्टिः
 सन्धिः, पर्जन्यः सन्धाता ३ ऐत. १।२।१
 पृथिवीमय आपोमयः (आत्मा) बृह. ४।४।५
 पृथिवी मरो या अथस्तात्ता आपः २ ऐत. १।२
 पृथिवीमेवाप्येति यः पृथिवीमेवास्तमेति सुबालो. ९।३
 पृथिवीमेव भगवो राजन्निति होवाच छांदो. ५।१७।१
 पृथिवीयोगतो मृत्युर्न भवेदस्य योगिनः १ यो. त. ८७
 पृथिवीलोकमेव पुरोनुवाक्यया जयत्य-
 न्तरिक्षलोकं यज्यया शुलोकं रस्यया बृह. ३।१।१०
 पृथिवी वा अन्नम् तैत्ति. ३।९
 पृथिवी वाक्पाणि-पाद-पायूपस्थाः त्रि. ब्रा. १।३
 पृथिवी वाव गौतमाग्निस्तस्याः
 संवत्सर एव समिदाकाशो धूमो
 रात्रिर्चिर्विशोऽङ्गारा अवान्तर-
 दिशो विस्फुलिङ्गाः छां. उ. ५।६।१
 (ॐ) पृथिवी वाऽन्नमापोऽन्नादाः सुबालो. १।४।१
 पृथिवी वायुराकाश आपो ज्योतींषी-
 त्येतानीमानि च क्षुद्रमिश्राणीव २ ऐत. ५।३
 पृथिवी वायुराकाश आपो ज्योतींषीति १ ऐत. ३।१।१
 पृथिवी विश्वस्य धारिणी [मुण्ड. २।१।३+ ग. पू. ता. १।४
 पृथिवी श्रोणी (गायत्र्याः) सन्ध्यो. २३
 पृथिवी सुवर्चा युवतिः सजोषाः ग. शो. ३।२
 पृथिवी द्विकारोऽग्निः प्रस्तावो अंतरिक्ष-
 मुद्गीथ आदित्यः प्रतिहारो
 द्यौर्निधनमित्यूध्वेषु छांदो. २।२।१
 पृथिवी द्विकारोऽन्तरिक्षं प्रस्तावो
 द्यौरुद्गीथो दिशः प्रतिहारः समुद्रो
 निधनमेताः शक्यो लोकेषु प्रोताः छांदो. २।१७।१
 पृथिवी होता चित्त्यु. २।१
 पृथिवीं प्रपद्येऽन्तरिक्षं प्रपद्ये दिवं
 प्रपद्ये इत्येव तद्वचोचम् छांदो. ३।१५।५
 पृथिवीं भित्वाऽऽपो भिनत्ति सुबालो. १।१।२
 पृथिवी र शरीरं (अप्येति) बृह. ३।२।१३
 पृथिवीं शरीरैः चित्त्यु. ४।१
 पृथिव्यग्निरन्नमादित्यः छांदो. ४।११।१
 पृथिव्यन्तरिक्षं द्यौर्दिशोऽवान्तरदिशा
 अग्निर्वायुरादित्यश्चन्द्रमानश्च त्राणि ।
 आप ओषधयो वनस्पतय आकाश
 आत्मा । इत्यभिभूतम् तैत्ति. १।७।१
 ४८

पृथिव्यप्तेजोवाय्वाकाशश्रोत्रत्वक्च-
 क्षुर्जिह्वाघ्राणवाक्पाणिपादपायूप-
 स्थमनोविकाराः षोडश शक्तयः भावनो. ३
 पृथिव्यप्तेजोवाय्वाकाशगन्धरसरूप-
 स्पर्शशब्दवाक्यानि पादपायूप-
 स्थत्वक्चक्षुःश्रोत्रजिह्वाघ्राणमनो-
 बुद्धयहङ्कारचित्तज्ञानानि गायत्रीर. ९
 पृथिव्यप्सु प्रलीयते सुबालो. २।२
 पृथिव्यंशे तु देहस्य चतुर्बाहुं किरीटिनं त्रि. ब्रा. २।१४२
 पृथिव्या आपः (रसः) बृह. ६।४।१
 पृथिव्या आपो रसः छांदो. १।१।२
 पृथिव्या इत्येषां भूतानां ब्रह्म सम्पद्यते रसज्ञया सो. १६
 पृथिव्या ओषधयः, ओषधीभ्योऽन्नम् ।
 अन्नात्पुरुषः [ना. उ. ता. १।५+ तै. उ. २।१।१
 पृथिव्या ओषधयः । ओषधीभ्योऽन्नम् ,
 अन्नादेतः । ततः पुरुषः ग. शो. २।५
 (अथातः) पृथिव्यादिमहाभूतानां
 समवायं शरीरम् शारीरको. १
 पृथिव्यादि-शिवान्तं तु अकाराद्याश्च
 वर्णकाः । कूटान्ता हंस एव स्यात्... ब्र. त्रि. ६२
 पृथिव्यापश्च तेजश्च वायुराकाश-
 पञ्चमः दुर्वासो. २।१४
 पृथिव्यापस्तथा तेजो वायुराकाश-
 मेव च [वराहो. १।५+ भवसं. २।१५
 पृथिव्यापस्तेजो वायुराकाश-
 मित्यस्मिन्पञ्चात्मके शरीरे.. गर्भो. १
 पृथिव्यापस्तेजोवायुराकाश इति
 पञ्चस्वरूपं लिङ्गम् लिङ्गोप. १
 पृथिव्यापस्तेजो वाय्वाकाशं दहति सुबालो. १।५।२
 पृथिव्यापस्तेजोवायुराकाशा मे
 शुद्धयन्तां महाना. १।४।१२
 पृथिव्यामाकाश एकादशैकादश तैत्ति. ३।११।१
 पृथिव्यामाकाशः प्रतिष्ठितः । आकाशे
 पृथिवी प्रतिष्ठिता तैत्ति. ३।९
 पृथिव्यायतनं निर्भुजं, दिव्यायतनं
 प्रतृणं... ३ ऐत. १।३।१
 पृथिव्या रूपं स्पर्शाः, अन्तरिक्षस्यो-
 ऽमाणः, दिवः स्वराः ३ ऐत. २।५।१

पृथिव्याश्च वैभवाणवमेदा पीतवर्णा मृदो जायन्ते	गोपीचं. ८	पैप्पलादं महाशास्त्रं न देयं यस्य कस्यचित् । नास्तिकाय कृतघ्नाय	
पृथिव्यां तृप्यन्त्यां यत्किञ्च पृथिवी चामिश्राबितिष्ठतस्तत्तृप्यति...	छांदो. ५।२।१२	दुर्वृत्ताय दुरात्मने	शरभो. ३३ आर्षे. १।२
पृथिव्यां धारयेच्चित्तं पातालगमनं भवेत्	यो.शि. ५।४९	पोष्यन्त्यद्विरभिषीवयन्ति (यदिदं)	त्रि.प्रा. २।८६
पृथिव्यां नाश्रु पातयेत्	कुंडिको. ४	पोषणादि शरीरस्य समानः कुरुते सदा	
पृथिव्यां यत्किञ्चिद्वस्तुमात्रं तस्यानि- दैविकं रूपं तत्रैवास्ति	सामर. १०	पौण्ड्रकालिकनागाभ्यां चामराभ्यां सुवीजितम् ।... 'विष्णुवाह नम- स्तुभ्यं क्षेमं कुरु सदा मम' एवं	
पृथिव्यां या देवता सैषा पुरुषस्या- पानमवष्टभ्यान्तरा यदाकाशः स समानो वायुर्व्यानः	प्रभो. ३।८	ध्यायेषिसन्ध्यासु गरुडनागभूषणम्	गारुडो. ४ भ.गी. १।१५
(तस्य) पृथिव्येव समिदमिधूमो रात्रिर्बिश्चन्द्रमा अङ्गारा नक्षत्राणि विस्फुलिङ्गाः	बृह. ६।२।११	पौण्ड्रं दध्मो महाशङ्खं	
पृथिव्येव यस्यायतनमग्निलोको मनो ज्योतिः	बृह. ३।९।१०	पौरुषेण प्रयत्नेन यस्मिन्नेव पदे मनः। योऽयते तत्पदं प्राप्य निर्विकल्पो भवानघ	महो. ४।१०३ मुक्तिको. २।७ सन्ध्यो. २३
पृथिव्यै चैनमग्नेश्च दैवी वागाविशति पृथुः समस्तान्प्रचचार लोका-	बृह. १।५।१८	पौर्णमासी चामावास्या च स्तनौ (अथ) पौर्णमास्यां पुरस्ताच्चंद्रमसं दृश्यमानमुपतिष्ठेत्	कौ. त. २।९
नव्याहतो वैरिविदारिचक्रः । स कालवाताभिहतो विनष्टः क्षिप्तं यथा शात्मलितूलमग्रौ	भवसं. १।२४	पौर्णमास्यां वाऽमावास्यायां वा शुद्ध- पक्षे वा पुण्ये नक्षत्रेऽग्निमुपसमा- धाय...आज्वाहुतीर्जुहोति	कौ. त. २।३ बृह. ४।३।२२
पृथ्वी देवी महीत्यनेन व्याचक्षते पृथ्वी विश्वस्य धारिणी [कैव. १।५+	त्रि. ता. १।८	पौष्कसोऽपौष्कसः (भवति) पौष्कसो न पौष्कसो विप्रा न विप्राः पौष्करेऽथ पलाशे वा पात्रे गोशृङ्ग एव वा । आदधीत हि गोमूत्रं गन्धद्वारेति गोमयम्	त्रि. ता. ५।१ बृ. जा. ३।७ भ.गी. १।४।११
पृथ्व्यप्तेजोनिलखानि चिन्त्यं पृथ्व्यप्तेजोऽनिलखे समुत्थिते पञ्चात्मके योगगुणे प्रवृत्ते । न तस्य रोगो न जरा न मृत्युः प्राप्तस्य योगाग्निमयं शरीरम्	श्वेता. ६।२ श्वेताश्व. २।१२	प्रकाश उपजायते प्रकाश एव सततं तस्मादद्वैत एव हि । अद्वैतमिति चोक्तिश्च प्रकाशाव्य- भिचारतः	पा. ब्र. २५ पा. ब्र. २६ भ.गी. १।४।६
पृषदाज्य * सन्नीय पृषदाज्यस्यो- पघातं जुहोति	बृ. उ. ६।४।२४	प्रकाश एव सततं तस्मान्मौनं हि युज्यते प्रकाशकमनामयम्	पा. ब्र. २६ भ.गी. १।४।६
पृष्ठभागेऽमृतं न्यस्तं देवर्षिणादिभिः पुरा पृष्ठभागेऽमृतं यस्मादर्चयेन्मम तुष्टये	१ बिल्वो. १४ १ बिल्वो. १०	प्रकाशते स्वयं भेदः कल्पितो मायया तयोः प्रकाशभूता वै तत्करा अस्वार्थाः प्रकाशमध्ये माया करोति प्रकाशयति तत्परम् प्रकाशयति भारत	अ. पू. ४।३३ मैत्रा. ७।८ अद्वैतो. ४ भ.गी. ५।१६ भ.गी. १।३।४
पृष्ठभागे संयमाद्रुणलोकज्ञानम् पृष्ठमध्यस्थितेनास्था...सुपुष्पा	शांडि. १।७।५२	प्रकाशयन्तमन्तर्यं ध्यायेत्कूटस्थ- मव्ययम्	पैङ्गलो. ३।६
पेरुरिन्द्राय पिबन्तं पेख्वोनियताकारो गन्धोनाहनचेतनः	का. द. ४।१० चिन्त्यु. ११।७ १ सं. सो. २।१९		

प्रकाशवानस्मिँल्लोके भवति प्रकाशवतो

इ लोकाजयति

प्रकाशः परमेश्वरः

प्रकाशं च प्रवृत्तिं च

प्रकाशात्मकं लिङ्गं विद्यालिङ्गम्

प्रकाशेभ्यः सदोमित्यन्तश्शरीरे

विद्युद्व्योतयति मुहुर्मुहुरिति

विशुःप्रतीयात्

प्रकृतिस्त्वंततःसृष्टं तत्त्वादिगुणसाम्यतः

प्रकृतिभिरभिपरीत्य तैजसं शरीरं

कृत्वा... पुनरिमं लोकं प्रतिपद्यते

प्रकृतिमहद्दमाद्या महामायाः

प्रकृतिर्माया पुरुषः शिवः

प्रकृतिस्त्वां नियोक्ष्यति

प्रकृतिस्थानि कर्षति

प्रकृतिं च गुणैः सह

प्रकृतिं पुरुषं चैव [भ.गी.१३।२

प्रकृतिं मोहिनीं श्रिताः

प्रकृतिं यान्ति भूतानि

प्रकृतिं यान्ति मामिकाम्

प्रकृतिं विद्धि मे पराम्

प्रकृतिं स्वामधिष्ठाय

प्रकृतिं स्वामवष्टभ्य

प्रकृतिः पुरुषश्चोभौ समाया-

द्रव्यणः स्मृतौ

प्रकृतिः स्वेति विज्ञेया, स्वभावं न

जहाति या

प्रकृतेरन्यथाभावो न कथञ्चिद्भविष्यति

[अ. शां. २९+

प्रकृतेर्गुणसम्भूताः

प्रकृतेर्ज्ञानवानपि

प्रकृतेस्तु जगत्सर्वं विकारं प्रोच्यते

बुधैः । तस्मादेतद्विकारोऽपि सर्वं

तु त्रिगुणात्मकम्

प्रकृतेः क्रियमाणानि

प्रकृत्यष्टकरूपंस्थानं गच्छति कुण्डली

प्रकृत्याकाशवज्जेयाः सर्वे धर्मा

अनादयः

प्रकृत्या परमेश्वर्याजगद्योन्याङ्किताङ्कभृत्

छांदो. ४।५।३

अ. वि. १०१

भ.गी.१४।२२

लिङ्गोप. २

सरस्व. ३६

निरुक्तो. २।२

गोपीचं. ७

ग. पू. २।८

भ.गी.१८।५९

भ.गी. १५।७

भ.गी.१३।३४

+१३।२०

भ.गी. ९।१२

भ.गी.१३।३४

भ.गी. ९।७

भ.गी. ७।५

भ.गी. ४।६

भ.गी. ९।८

रामर. ५।९

अ. शां. ९

अद्वैत. २१

भ.गी. ३।२९

भ.गी. ३।३३

भवसं. ४।६

भ.गी. ३।२७

योगकुं. १।७४

अ. शां. ९१

रा. पू. ४।८

प्रकृत्या नियताः स्वया

प्रकृत्या सहितः श्यामः पीतवासा

जटाधरः

प्रकृत्यैव च कर्माणि

प्रक्षत्रमत्रमाप्नोति क्षत्रस्य सायुज्यः

सलोकतां जयति

प्रक्षाल्य पाणी उदपात्रं पूरयित्वा

तेनैनां त्रिरभ्युक्षति ' उत्तिष्ठातो

विश्वावसोऽन्यामिच्छ ' इति

प्रक्षिप्तं लवणं तोये क्रमाद्यद्वद्विलीयते ।

मनोऽप्यभ्यासयोगेन तद्ब्रह्मणि

लीयते

प्रक्षीणचित्तवर्पस्य निगृहीतेन्द्रियद्विषः।

पद्मिन्य इव हेमन्ते क्षीयन्ते भोग-

वासनाः [महो. ५।७७+

प्रक्ष्यन्ति मामिमे महाशाला

महाश्रोत्रियाः

प्रगलितनिजमायोऽहं निस्तुल-

दृशिस्वरूपमात्रोऽहम्

प्र च जुह्वत्यथो आहुर्दशपूर्णमासाविति

प्रचारण-विलेखन-स्थूलाशुष्मेध-

निमेषादि वायोः

प्रचास्नोत्तारणश्वासादिका वाय्वंशाः

प्रचारो वायुलक्षणम्

प्रचोदयादिति प्रचोदितकाम इमाः

लोकान् प्रत्याश्रयते

प्रचोदयिता चैषोऽस्य

प्रचोदयिताऽस्य को भगवन्नेतदस्माकं

ब्रूहीति तान्होवाच

प्रजन इति भूयांसस्तस्माद्भूयिष्ठाः

प्रजायन्ते

प्रजनश्च स्वाध्यायप्रवचने च

प्रजनश्चास्मि कन्दर्पः

प्रजहाति यदा कामान्

प्रजननं वै प्रतिष्ठा लोके साधु...

प्रजननं सन्धानम्

प्रज्ञया पशुभिरन्नाद्येन तैजसा

ब्रह्मवर्चसेति

भ.गी. ७।२०

रा.पू.ता.४।७

भ.गी.१३।३०

बृह. ५।१३।४

बृह. ६।४।१९

अमन. १।२८

मुक्तिको. २।४१

छांदो. ५।११।३

आ. प्र. २

बृह. १।५।२

शारीरको. ३

पैङ्गलो. २।२

वराहो. ५।२

गायत्रीर. २

मैत्रा. २।४, ५, ९

मैत्रा. २।३

महाना. १६।१२

तैत्ति. १।९।१

भ.गी. १०।२८

भ.गी. २।५५

महाना. १७।७

तैत्ति. १।३।३

छां. उ. ५।२१।२

प्रजहाति यदा कामान्सर्वान्श्चित्तगता-
न्मुने । मयि सर्वात्मके तुष्टः स
जीवन्मुक्त उच्यते वराहो.४।२८
प्रजाकामो वै प्रजापतिः स तपोऽतप्यत प्रभो. १।४
प्रजाकामो ह वै प्रजापतिः (मा.पा.) प्रभो. १।४
प्रजा च स्वाध्यायप्रवचने च तैत्ति. १।९।१
प्रजातिश्च स्वाध्यायप्रवचने च तैत्ति. १।९।१
प्रजानां रेतो हृदयम् १ऐत. १।३।१
प्रजापतये पुरुषं चित्त्यु. १०।२
प्रजापतये स्वाहेत्यमौ हुत्वा मन्थे
सः स्रवमवनयति बृह. ६।३।३
प्रजापतिमेवाप्येति यः प्रजापति-
मेवास्तमेति सुबालो. ९।९
प्रजापतिरमृतमानन्द इत्युपस्थे तैत्ति. ३।१०।३
प्रजापतिरुद्गीथेन चित्त्यु. ८।२
प्रजापतिर्जायते पुरुषोत्तमात् सि. वि. २
प्रजापतिर्दश होता चित्त्यु. ७।४
प्रजापतिर्देवान् (असृजत्) बृह. ५।५।१
प्रजापतिर्मनवे मनुः प्रजाभ्यः छांदो. ८।१५।१
प्रजापतिर्लोकानभ्यतपत् [छां. २।२३।२
(अथ) प्रजापतिर्लोकान्सृक्षमाण- +४।१७।१
स्तस्या एव विद्याया यानि त्रिश-
दक्षराणि तेभ्यस्त्रीः लोकान्... अव्यक्तो. ६
प्रजापतिर्वा एवोऽप्रेऽतिष्ठत्स नारमतैः मैत्रा. २।६
प्रजापतिर्विराट् चैव पुरुषः सलिल-
मेव च । स्तूयते.. विभु.. मंत्रिको. १३
प्रजापतिर्ह कर्माणि ससृजे । तानि
सृष्टान्ययोन्येनास्पर्धन्त बृह. १।५।२१
प्रजापतिर्हिकारः प्राणः स्वरोऽङ्गं
या वाग्विराट् छांदो. १।१३।२
प्रजापतिलोकेषु गार्गीति बृह. ३।६।१
प्रजापतिश्चरति गर्भे अंतः वा. सं. ३।१५।९
[महाना. १।१+ चित्त्यु. १३।१
प्रजापतिश्चरति गर्भे त्वमेव प्रतिजायसे प्रभो. २।७
प्रजापतिश्छन्दमयो विगर्भः एका. ७. ९
(सत्यं) प्रजापतिस्तपस्तप्त्वाऽनुव्याहर-
न्मूर्ध्वस्वरित्येषां हाथ प्रजापतेः
स्थविष्ठा तनुर्वा लोकवतीति मैत्रा. ६।६

प्रजापतिस्त्वं यज्ञाय वसीयांसमात्मानं
मन्यमानो मनो यज्ञेनेजे अव्यक्तो. ५
प्रजापतिस्त्वं प्रपितामहश्च भ. गी. १।१३।९
प्रजापतिश्च शरणं प्रपन्नोऽभूव, सत्त्वा... छांदो. २।२२।४
प्रजापतिं यो भुवनस्य गोपाः महाना. १३।९
प्रजापतिः कथं न्विमाः प्रजाः सृजेय-
मिति चिन्तयन्.. अव्यक्तो. ७
प्रजापतिः प्रजा असृजत ग. पू. १।३
प्रजापतिः प्रजायते, तस्मान्नारायणः
प्रजायते ना. पू. वा. ५।३
प्रजापतिः प्रजायते ह प्रजया पशुभिः बृह. ६।१।६
प्रजापतिः प्रजया संविदानः
[नृ. पू. २।६+ चित्त्यु. ११, १२, १३
प्रजापतिः प्रजाः सृष्ट्वा व्यसंसत... ३ऐत. २।६।१
प्रजापतिः प्रथमजा ऋतस्यात्मना-
ऽऽत्मानमभिसम्बभूव महाना. २।७
प्रजापतिः प्रथमजा ऋतस्य । अस्माभि-
र्देत्तं जरसः परस्तादच्छिन्नं
तंतुमनुसञ्चरेम [अथर्व. १२।१।६१ सहवै. ९
प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो विश्वा
जातानि परिता बभूव [पारमा. ६।८+ म. ना. १३।१६
[ऋ. मं. १०।२१।१०+ वा. सं. १०।२०+ २३।६५
प्रजापतेरनुमतिः चित्त्यु. ९।२
प्रजापतेः सभां देहम प्रपद्य यशोऽङ्गं
भवामि छांदो. ८।१४।१
प्रजा प्रतिष्ठा तन्तूनामिष्टापूर्तैः परायणम् इतिहा. ६
प्रजायते ह प्रजया पशुभिः, य एवं वेद बृह. ६।१।६
प्रजा सन्धिः । प्रजननं सन्धानम् तै. उ. १।१।६
प्रजा ह तिस्रो अत्यायमीयुः १ऐत. १।१।२
प्रजां पशून्वनानि अस्माकं ददातु चित्त्यु. ११।१०
प्रजां मा मे रीरिष आयुरुग्र नृचक्षसं
त्वा... [महाना. १३।१३+ चित्त्यु. १५।१
प्रजल्लङ्घिगं हविर्यथा न यजमान-
मासादयति भस्मजा. २।७
प्रज्ञप्तेः सनिमित्तत्वमिष्यते युक्तिदर्शनात् अ. शां. २५
प्रज्ञप्तेः सनिमित्तत्वमन्यथाद्वयनाशतः अ. शां. २४
प्रज्ञया चक्षुः समारुह्य चक्षुषा सर्वाणि
रूपाण्याप्नोति कौ. व. ३।६

प्रज्ञया जिह्वां समारुह्य जिह्वया सर्वा-
नजरसानाप्नोति

कौ. त. ३।६

प्रज्ञया पादौ समारुह्य पादाभ्यां
सर्वा इत्या आप्नोति

कौ. त. ३।६

प्रज्ञया प्राणं समारुह्य प्राणेन सर्वा-
न्नानाप्नोति

कौ. त. ३।६

प्रज्ञया यो विजानाति (प्रत्यगात्मब्रह्म-
णोर्भेदं) स जीवन्मुक्त उच्यते

म.वा.र. ८

प्रज्ञया वाचं समारुह्य वाचा सर्वाणि
नामान्याप्नोति

कौ. त. ३।६

प्रज्ञया शरीरं समारुह्य शरीरेण सुख-
दुःखे आप्नोति

कौ. त. ३।६

प्रज्ञया श्रोत्रं समारुह्य श्रोत्रेण सर्वान्
शब्दानाप्नोति

कौ. त. ३।६

प्रज्ञया सत्यसङ्कल्पं (आप्नोति)

कौ. त. ३।२

प्रज्ञया हस्तौ समारुह्य हस्ताभ्यां
सर्वाणि कर्माण्याप्नोति

कौ. त. ३।६

प्रज्ञया हि विपश्यति

कौ. त. १।५

प्रज्ञयैव धियं समारुह्य प्रज्ञयैव धियो
विज्ञातव्यं कामानाप्नोति

कौ. त. ३।६

प्रज्ञयोपस्थं समारुह्योपस्थेनानन्दं रतिं
प्रजाप्तिमाप्नोति

कौ. त. ३।६

प्रज्ञा च यस्मात्प्रसृता

[शाण्डिल्यो. २।२।३+

श्वेताश्व. ४।१८

प्रज्ञा च तस्याः प्रसृता परा सा

गुणका. ६१

प्रज्ञातोऽहंप्रज्ञान्तोऽहंप्रकाशः परमेश्वरः ।

एकधा चिन्त्यमानोऽहं द्वैताद्वैतबिलक्षणः ब्र.वि. १०१

प्रज्ञानघन एवानन्दमयो ह्यात्मा-

ऽऽनन्दमुक् चेतोमुखः प्राज्ञस्तृतीयः

पादः [ग. शो. १।३+५।६+

रामो. ता. २।३

प्रज्ञानघन एवायं

नृसिंहो. ८।५

(न) प्रज्ञानघनमदृश्यमव्यवहार्यमप्राप्यम-

लक्षणमचिन्त्यमव्यपदेश्यमेकात्म-

प्रत्ययसारं प्रपञ्चोपशमं शान्तं

शिवमद्वैतं चतुर्थं मन्यन्ते

रामो. २।४

प्रज्ञानघनमानन्दं ब्रह्मास्मीति विभावयेत्

अभ्युप. ९१

प्रज्ञानघनमानन्दं यः पश्यति स पश्यति

जा.द. ४।६०

‘ प्रज्ञानमानन्दं ब्रह्म ’ इत्यादि-

वाक्यविचारः

मठाग्ना. ४

प्रज्ञानमेव तद्ब्रह्म सत्यप्रज्ञानलक्षणम् ।

एवं ब्रह्मपरिज्ञानादेव मर्त्योऽमृतो भवेत्

वराहो. २।१९

प्रज्ञानं ते मयि जुहोम्यसौ स्वाहा

कौ. त. २।४

प्रज्ञानं ब्रह्म [२ऐत. ५।३+शु. र. २।१+

आ. प्र. १

प्रज्ञानं ब्रह्म मय्यपि

शु. र. ३।२

प्रज्ञानं ब्रह्मेति वा अहं ब्रह्मास्मीति वा
भाष्यते

बह्वचो. ४

प्रज्ञानादिमहावाक्यरहस्यादिकलेवरम् ।

विकलेवरकैवल्यं त्रिपात्राममहं भजे

शुकर. शीर्षकं

प्रज्ञा नाम देवतावरोधिनीसामेऽमुष्मा-

दिदमवरुन्धां तस्यै स्वाहा

कौ. त. १।३

प्रज्ञानेत्रो लोकः, प्रज्ञा प्रतिष्ठा,

प्रज्ञानं ब्रह्म [२ऐत. ५।३+

आ. प्र. १

प्रज्ञानेनैवमाप्नुयात्

ना. प. ९।१९

प्रज्ञा प्रतिष्ठा तन्तूनामिष्टापूर्तैः पगायणम्

इतिहा. ६

प्रज्ञामयोदेवतामयो ब्रह्ममयोऽमृतमयः

सम्भूय देवता अप्येति

१ऐत. २।४।३

प्रज्ञामात्रा न स्युर्न भूतमात्राः स्युः

कौ. त. ३।८

प्रज्ञामात्राः प्राणे अर्पिताः

कौ. त. ३।९

प्रज्ञारूपा हि पश्यन्ती तुरीयस्य

परा मता

गान्धर्वो. १

प्रज्ञावादांश्च भाषसे

प्रज्ञेत्येनदुपासीत

भ. गी. २।११

प्रज्ञेनैषा विद्या जगत्सर्वमात्मा

प्रज्ञैवास्या एकमङ्गमुदुढम्

बृह. ४।१।२

प्रणतः सर्वदा तिष्ठेत् सर्वजीवेषु भोगतः

प्रणम्य शिरसा देवं

नृसिंहो. ९।१

प्रणय उपवीतम्

प्रणव इत्येवं ह्याहोद्रीथः

कौ. त. ३।५१

प्रणवत्वात्प्रकृतिरिति वदन्ति

ब्रह्मवादिनः

यो. चू. ७३

प्रणवप्रकृतिरुपत्वात् सा सीता

प्रकृतिरुच्यते

भ. गी. ११।१४

प्रणवमेव परं ब्रह्मात्मप्रकाशं शून्यं

जानन्तस्तत्रैव परिसमाप्तास्तस्मा-

परब्र. ६

देवानां व्रतमाचरन्मोक्षारे परे

ब्रह्मणि पर्यवसितो भवेत्

मैत्रा. ६।४

प्रणवरूपस्यास्य परमात्मनोऽङ्गानि

जानीते

सीतो. ५

सीतो. १

नृसिंहो. ६।३

ग. शो. ५।१

प्रणवस्य ध्वनिस्तद्वत्तदं ब्रह्म चोच्यते यो. चू. ८०
 प्रणवस्वरूपं लिङ्गं ब्रह्मलिङ्गम् लिङ्गो. २
 प्रणवहंसशिखोपवीतित्वमवलम्ब्य
 मोक्षसाधनं कुर्यात् परब्र. २२
 प्रणवहंसः परं ब्रह्म । न प्राणहंसः परब्र. २
 प्रणवहंसान्तर्ध्यानप्रकृतिं विना
 न मुक्तिः पा. ब्र. ४
 प्रणवहंसोनादक्षित्वसूत्रं स्वहृदि
 चैतन्ये तिष्ठति त्रिविधं ब्रह्म परब्र. ७
 प्रणवं ब्रह्मविष्णुशिवात्मकं... सत्त्व-
 रजस्तमःस्वरूपं सत्यत्रेता-
 द्वापरानुगीतम् राबो. २।२
 प्रणवं ब्रह्मसूत्रं ब्रह्मयज्ञमयम् पा. ब्र. ३
 प्रणवं सावित्री यजुर्लेक्ष्मी नृसिंह-
 गात्रत्रीमित्यङ्गानि जानीयाथो
 जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति नृ. पू. ४।१
 प्रणवं ह्रींश्चरं विद्यात्सर्वस्य हृदि
 संस्थितम् आगम. २८
 प्रणवः सर्वभूतेषु भ.गी. ७८
 प्रणवाख्यं प्रणेतां नामरूपं विगतनिद्रं
 विजरमकिसृत्पुं पुनः पञ्चधा ज्ञेयं
 निहितं गुहायाम् मेत्रा. ६।४
 प्रणवात्प्रभवो ब्रह्मा प्रणवात्प्रभवो हरिः यो. चू. ७६
 प्रणवात्प्रभवो रुद्रः प्रणवो हि यो. चू. ७७
 परो भवेत् त्रि.म.ना. १।३
 प्रणवात्मकं ब्रह्म, प्रणवात्मकेनोक्तं ब्रह्म
 प्रणवात्मकत्वेन देहत्यागं करोति यः
 सोऽवधूतः स कृतकृत्यः तुरीया. ३
 प्रणवात्मिकाभूमिका अकारोकारमका-
 रार्थमात्रारिमका वराहो. ४।१
 प्रणवाद्यस्त्रिमम्प्रात्मकं ब्रह्म त्रि.म.ना. १।३
 प्रणवानामयुतं जप्तं भवति [अ.शि. १६+
 [महो. ६।८३+ तारसा. ३।९+ पैङ्गलो. ४।२४
 प्रणवान्तर्बर्ती हंसो ब्रह्मसूत्रम् चतुर्वे. ७
 प्रणवेन नियुक्तेन चिन्दुयुक्तेन बुद्धि-
 मान् । मूलाधारस्य विप्रेन्द्र मध्ये पा. ब्र. ३
 सं तु निरोधयेत् जा.द. ६।४१
 प्रणवेन विमृज्याय सप्तप्रणवेनाभिमन्त्रि-
 तमग्नेन तु तैनेव दिग्बन्धनं कारयेत् बृ.जा. ४।१

प्रणवेन शिखामुत्कृष्य यज्ञोपवीतं
 छित्त्वा...तत्त्वमस्यादिवाक्यार्थ-
 स्वरूपानुसन्धानं कुर्वन्नुदीचीं
 दिशं गच्छेत् प. हं. प. ५
 प्रणवेनाहरेद्विद्वान् बृहतो वटकानथ ।
 अणोरणीयानिति हि मन्त्रेण च
 विचक्षणः बृ.जा. ३।२९
 प्रणवे नित्ययुक्तस्य न भयं विद्यते आगम. २५
 प्रणवेनैव तस्मिन्नवस्थिताः नृसिंहो. ६।२
 प्रणवो जायते पुरुषोत्तमात् सि. वि. २
 प्रणवो जीवः परब्र. २
 प्रणवोद्रीथवपुषे महाश्वशिरसे नमः त्रि.म.ना. ७।१०
 प्रणवो धनुः क्षरो ह्यात्मा ब्रह्म
 तल्लक्ष्यमुच्यते [मुं.उ. २।२।४+ ध्या.वि. १४
 प्रणवो ब्रह्म निर्भयम् आगम. २९
 प्रणवो हि प्रकाशते यो.चू. ७८
 प्रणवो ह्यपरं ब्रह्म प्रणवश्च परः स्मृतः आगम. २६
 प्रणयति चित्तं तथाऽऽभ्रयेण सहैवं मैत्रा. ६।२७
 प्रणोदेवीस्वरस्वतीवाजेभिर्बाजिनीवती
 [क्र. मं. ६।६१।४+ सरस्व. ६
 प्रतद्विष्णुस्तवते वीर्याय (वीर्येण) मृगो
 न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः [नृ.पू. २।९+ना.पू.ता. ४।७
 [क्र. मं. १।१५४।२+ वा.सं. ५।२०
 प्रतद्वोचे अमृतं नु विद्वान् महाना. २।४
 प्रतर्दनं वरं ते ददानि कौ.त. ३।१
 प्रतर्दनो ह वै देवोदासिरिन्द्रस्य प्रियं
 धामोपजगाम कौ.त. ३।१
 प्रतिग्रहेषु दारिद्र्यं दानं निष्फलमेव
 च ।...स्वाध्यायैर्हस्तुमाप्नुयात् इतिहा. ४३
 प्रतिजाने प्रियोऽसि मे भ.गी. १८।६५
 (स होवाच) प्रतिज्ञातो म एव वरः
 यां तु कुमारस्यांते वाचमभाषणा-
 स्तां मे ब्रूहीति बृह. ६।२।५
 प्रतितिष्ठति स मे प्रतितिष्ठति कुर्गे,
 य एवं वेव बृह. ६।१।३, ३
 प्रतिपदिनतोऽङ्गले अमावास्या तथैव
 च । पौर्णमास्यां स्थिरीकुर्यात्स च
 पञ्चा हि नान्यथा योगकुं. ३।२

प्रतिपद्यते स्वर्गं लोकं च एतानेवं पञ्च
ब्रह्मपुराणस्वर्गस्य लोकस्य
द्वारपान्चैव

छांदो. २।१३।६

प्रतिबिम्बन्ति सरसीव तटद्रुमाः

अ. पू. ४।७१

प्रतिबिम्बा एव जीवा इति कथ्यन्ते

त्रि.म.ना. ४।९

प्रतिबुद्धः सर्वविदिति

ब्रह्मो. १

प्रतिबोधविदितं मतममृतत्वं हि विन्दते

केनो. २।४

प्रतिबोधविदितं मतममृतत्वं

विदन्ते (मा. पा.)

केनो. २।४

प्रतिभासत एवेदं न जगत्परमार्थतः ।

ज्ञानदृष्टौ प्रसन्नायां प्रबोधवित्तोदये

महो. ५।१०८

प्रतिमुञ्चस्व स्वां पुरम्

अरुणो. १

प्रतियोगिविनिर्मुक्तं तुर्यतुर्यमहं महः

नृ.पू.सीर्षकं

प्रतियोगिविनिर्मुक्तं श्रीरामपदमाश्रये

रामर. शीर्षकं

प्रतिरूप इति वा अहमेतमुपास इति

स य एतमेवमुपास्ते प्रतिरूपः

हैवैनमुपगच्छति, ना प्रतिरूपमथो

प्रतिरूपोऽस्माज्जायते

बृह. २।१।८

प्रतिरूप इति वा अहमेतमुपास इति स

यो हैतमेवमुपास्ते प्रतिरूपो हैवास्य

प्रजायामाजायतेनातिप्रतिरूपः

कौ.त. ४।१०

प्रतिलोमरूपमेव स्याद्यत्त्रययो

ब्राह्मणमुपनयति

कौ.त. ४।१८

प्रतिलोमं चैतद्यद्ब्राह्मणः क्षत्रियशुपेया-

द्रव्य मे वक्ष्यसीति

बृह. २।१।१५

प्रतिलोमः शरबर्हिस्तीर्त्वा तस्मिन्नेताः

शरभृष्टीः प्रतिलोमाः सर्पिषाका

जुहुयात्

बृह. ६।४।१२

प्रतिवातेऽनुवाते वा न तिष्ठेद्गुणा सद्

शिवो. ७।१५

प्रतिवेशोऽसि प्रमा पाहि प्रमा पद्यस्व

तै.उ. १।४।७

प्रतिषिद्धानि चैतानि सेवमानो ब्रजे-

दयः (सञ्जयासी)

१सं.सो. २।८९

प्रतिष्ठा च मे भूयात्

चिन्त्यु. ७।१

प्रतिष्ठायै स्वाहेत्यग्नावाज्यस्य हुत्वा

मन्थे सम्पातमवनेत्

छांदो. ५।२।५

प्रतिष्ठावान् भवति

वैसि. ६।१०।३

प्रतिष्ठा वेदाः सर्वाङ्गाभिः,

सत्त्वमायस्त्वम्

केनो. ४।८

प्रतिष्ठा सर्वभूतानां प्रज्ञानघनलक्षणः ।

तद्विद्याविषयं ब्रह्म सत्यज्ञान-

सुखाद्वयम्

अ.पू. ४।३७

प्रतिष्ठा सर्वभूतानां प्रज्ञानघनलक्षणः

कठको. ११

प्रतिष्ठा सूकरीविष्टासमा गीता मद्-

विभिः... तस्मादेनां परित्यज्य

कीटवत्पर्यटयतिः

जा.प्र. ५।१९

प्रतिष्ठा ह वा एषा, यन् प्रणवः

शौनको. ४।६

प्रतिष्ठा वयं लोकः सामाभिस्तः

स्थापयामः प्रतिष्ठासः स्तावः

हि सामेति

छांदो. १।८।७

प्रतिष्ठा वेद प्रति ह तिष्ठति, अस्मिन्

लोकेऽस्मिन् च क्षुर्वाव प्रतिष्ठा

छांदो. ५।१।३

प्रतिष्ठित इव ह्येवं लोकः

संहितो. ४।२

प्रतिष्ठितोऽमे हृदयं सन्निधाय

मुण्ड. २।२।७

प्रतिष्ठितोऽस्यथमानान- (नव्यथ)

मानो... (मा.पा.) [छां.उ. ७।४।३ +

७।५।३

(अथ) प्रतिसृप्याञ्जली मन्थमाभाय

जपत्यमो नामास्यमा हि ते सर्व-

मिदः स हि ज्येष्ठः श्रेष्ठो

राजाधिपतिः

छांदो. ५।२।६

प्रतिहर्तृणां देवता प्रतिहारमन्त्रायत्ता..

तां चेदविद्वान्प्रहरिष्यसि मूर्धा ते

विपतिष्यति

छां. १।१०।११

प्रतिहास्मै मरुतः प्राणान्धवति

बृहवै. २२

प्रतीची दिक् प्रत्यङ्गः प्राणाः

बृह. ४।२।४

प्रतीच्यामिन्द्रः सन्नताङ्ग उपास्ते

भस्मजा. २।१३

प्रतीच्योऽन्याः [नद्यः] यां यां त्व

दिशमनु.. [स्यन्दन्ते]

बृह. ३।८।९

प्रतीच्यो यां यां च.. वा अक्षस्य (मा.पा.)

बृ.उ. ३।८।९

प्रतीतिमन्त्रयोगाच्च जायते पश्चिमेपथि

यो.सि. १।१३२

प्र ते श्रीमीति तदु मे निबोध

कठो. १।१४

प्रत्नोषि कमीढ्यो अश्वरेषु सनाथ

होता नव्यश्च सत्सि [महाना. ६।१८ +

अनदु. ११९

प्रत्यक्षदेवतं भानुः परोक्षं सर्वदेवताः

सूर्यवा. १।१०

प्रत्यक्षमाविज्ञान्तैर्वर्णैर्भाषयेत् (माळां)

अ. मा. ३

प्रत्यक्षमज्ञानं देहे सङ्केपाच्छृणु गौतम

ब्र. सि. ५३

प्रत्यक्षरमुभयतो माया सङ्गमीक्ष्य भवति

ग. पू. २।२

प्रत्यक्षमज्ञानं धर्म्य

अ.मी. ३।२

प्रत्यगभिन्नपरोऽहं विष्वक्ताशेषविधि- निषेधोऽहम्	आ. प्र. ३	प्रथममाश्रयं... दिव्यं विशम् । दिग्दे- वतानि चत्वार्यक्षराणि	सन्ध्यो. २१
प्रत्यगभिन्नं ब्रह्मैवावशिष्यत इति	पैङ्गलो. २।१०	प्रथमरूपः पृथिवीरूपो भवति	ना. पू. ता. १।१
प्रत्यगात्मानमज्ञानमायाशक्तेश्च साक्षिणम् । एकं ब्रह्माहमस्मीति ब्रह्मैव भवति स्वयम्	कठरु. १५	प्रथमस्तप एव (धर्मस्कन्धः)	छां. २।२३।१
प्रत्यगात्मा परं ज्योतिर्माया सा तु महत्तमः	पु. ब्र. २१	प्रथमं कामस्ततः शक्तिस्तदनु तुरीयं द्वावेतौ परैतानि पञ्चाक्षराणि भवन्ति	कामराज. १
प्रत्यगात्मा परात्मा माया चेति कथं..	सर्वसारो. १	प्रथमं चेतनं यत्स्यादनाख्यं चेतनं...	
प्रत्यगानन्दरूपात्मा मूर्ध्नि स्थाने परे पदे । अनन्तशक्तिसंयुक्तो जग-		चित्तः... बीजजाग्रत्तदुच्यते	महो. ५।१०
	त्रि. ब्रा. २।९	प्रथमं तु ललाटके... द्वादशं कण्ठपृष्ठे मोक्षं देहि शिरसि	ऊर्ध्वपुं. ६
प्रत्यगानन्दं ब्रह्मपुरुषं प्रणवस्वरूपम् । अकार उकारो मकार इति	नारा. ४	प्रथमं निस्सृता दृष्टिः संलम्भा यत्र कुत्रचित् । स्थिरीभूता च तत्रैव	अमन. २।६५
प्रत्यगेकरसं पूर्णमनन्तं सर्वतोमुखम्	अध्यात्मो. ६१	विनश्यति शनैः शनैः	
प्रत्यगृष्टिर्निर्मेधः	त्रि. म. ना. ४।६	प्रथमं प्रथमेन द्वितीयं द्वितीयेन तृतीयं तृतीयेन चतुर्थं चतुर्थेन पञ्चमं	
प्रत्यगृष्ट्यास्वस्वरूपचिन्तनमेवोन्मेषः	त्रि. म. ना. ४।६	पञ्चमेन षष्ठं षष्ठेन प्रत्यक्षर-	
प्रत्यगधातुर्नात्र संशीतिरस्ति	मैत्रे. १।१६	मुभयतो माया लक्ष्मीश्च भवति	ग. पू. २।२
प्रत्यङ्मुखाक् प्राङ्गितरौ च नेह..	बा. मं. ६	प्रथमं प्रथमेन संयुज्यते, द्वितीयं द्वितीयेन तृतीयं तृतीयेन चतुर्थं	
प्रत्यङ् जनास्तिष्ठति सञ्चुकोचान्तकाले [श्वेताश्व. ३।२+]	बटुको. २२	चतुर्थेन पञ्चमं पञ्चमेन	नृ. पू. २।२
प्रत्यङ् जनास्तिष्ठति सर्वतोमुखः	श्वेता. २।१६	प्रथमं ब्रह्मचक्रं स्यान्निरावृत्तं भगाकृति-	योगरा. ५
प्रत्यङ्मुखस्तिष्ठति विश्वतोमुखः	महाना. २।१	प्रथमं यः पिबेदृग्वेदः प्रीणातु	आचम. ४
प्रत्यवायो न विद्यते	भ. गी. ९।२	प्रथमं पृथिवीतत्त्वं जलतत्त्वं द्वितीयकम् । तेजस्तत्त्वं तृतीयं स्याद्वायुतत्त्वं	
प्रत्याहारद्विषटेन जायते धारणा शुभा	यो. चू. १११	चतुर्थकम् । आकाशं पञ्चमं तत्त्वं मनः षष्ठमुदीरितम् । सप्तमं-परमं	
प्रत्याहारस्तथा ध्यानं प्राणायामोऽथ धारणा । तर्कश्चैव समाधिश्च		तत्त्वं यो जानाति स मोक्षभाक्	अमन. १।१२
षडङ्गो योग उच्यते	अ. ना. ६	प्रथमं वासिष्ठं..... चतुर्विंशमाङ्गिरसं वैश्वामित्रमिति प्रत्यक्षराणा-	
(अथ) प्रत्याहारः, स पञ्चविधः प्रत्येकं सप्तविंशतिधा भिन्नत्वेनेच्छा-	शांङ्गि. १।८।१	मृषयो भवन्ति	गायत्रीर.
ज्ञानक्रियात्मकश्चमन्थिमद्रस- तन्तुब्रह्मनाडी ब्रह्मसूत्रम्	भावनो. ८	प्रथमं सत्यवसुसंज्ञकान् विश्वान्देवान् ... सर्वत्र युग्मकृत्या ब्राह्मणानर्चयेत्	ना. प. ४।३९
प्रत्येवास्याहुतयस्तिष्ठन्त्यथो प्रतिष्ठित्यै	महाना. १०।१३	प्रथमा भक्तिसुन्दरी प्रकटिता । पञ्चा-	
प्रत्योहतामभिन्ना मृत्युमस्मद्देवानामग्ने	महाना. १३।१०	न्मायादासी प्रकटिता	सामर. २
भिषजा शचीभिः		प्रथमभूमिकैवोक्ता मुमुक्षुत्वप्रदायिनी	अ. पू. ५।८१
(ततः) प्रथमपादादुग्ररूपो देवः प्रादुरभूत्		प्रथमाभ्यासकाले तु विन्नाः स्युः	१ यो. त. १०
प्रथममाश्रयं... चतुर्विंशं ब्राह्मणमिति	७	प्रथमायां तु मात्रायां यदि प्राणैर्वि- युज्यते । भरते वर्षराजाऽसौ सार्व-	
प्रत्यक्षरं देवतानि	गायत्रीर. ७	भौमः प्रजायते	ना. वि. १२

प्रथमारक्तपीतामहद्वयदेवत्या (मात्रा) अ.शिखो. १
प्रथमावरणे मित्रादयो द्वादशमन्त्राद्याः सूर्यता. ५१

प्रथमा शब्दब्रह्ममयी स्वाध्यायकाले

प्रसन्ना उद्भावनकरी सात्मिका सीतो. ३

प्रथमे चिच्छिणीगात्रं द्वितीये गात्रभञ्जनम्।

तृतीये खेदं याति चतुर्थे कम्पते
शिरः॥ पञ्चमे स्रवते तालु षष्ठेऽमृतनि-

षेवणम्। सप्तमे गूढविज्ञानं परावाचा

तथाऽष्टमे॥ अद्वयं नमो देहं दिव्यं

चक्षुस्तथामलम्। दशमे परमं ब्रह्म

भवेद्ब्रह्मात्मसन्निधौ (१०नादफलानि) हंसो. ८-१०

प्रथमेन तु पिण्डेन कलानां तस्य सम्भवः पिण्डो. ४

५मे दिवसे कार्यं कुम्भकानां चतुष्टयं योगकुं. १५४

(ॐ) प्रथमे पश्चिमाग्निायाः

शारदामठः कीटवारीसंप्रदायः मठान्ना. ३

प्रथमोत्तमे अक्षरे सत्यं मध्यतोऽमृतं

तदेतदमृतमुभयतः सत्येन परि-

गृहीतं सत्यभूयमेव भवति बृह. ५१५१

प्रथमो मूलबन्धस्तु द्वितीयोऽङ्गीयनाभिः

(कुम्भकः) [योगकुं. १४१+ यो.शि.११०३

प्रथमो द्वावहङ्कारावङ्गीकृत्वा त्वलौ-

किकौ। तृतीयाऽद्वैतस्त्वयाज्या

लौकिकी दुःखदायिनी महो. ५१५५

प्रथितः पुरुषोत्तमः भ.गी.१५१८

प्रदक्षिणमावृत्त्यैतच्चैतानवेक्षमाणाः

प्रत्यायन्ति कठरु. २

प्रदक्षिणात्रयं कृत्वा शिवरूपमिति स्फुटम् १ शिखो. ८

प्रदद्याच्च गवां हितम् शिवो. ७१९२

प्रदुष्यन्ति कुलस्त्रियः भ.गी. १४१

प्रद्युम्नममौ वायवंशे सङ्कर्षणमतः परम्।

व्योमांशे परमात्मानं वासुदेवं सदा

स्मरेत् त्रि.त्रा.२१४४

प्रद्विषन्तोऽभ्यसूयकाः भ.गी.१६१८

प्रधानक्षेत्रज्ञपतिर्गुणेशः संसारमोक्ष-

स्थितिबन्धहेतुः [श्वेता. ६१६+ भवसं. २४६

प्रधानं प्रकृतिः शक्तिर्निस्त्रा चाविकृति-

स्तथा। एतानि तस्या नामानि

विष्णुमाश्रित्य या स्थिता भवसं. २१४४

४९

प्रधानाः प्राणवाहिन्यो भूयस्तासु

दश स्मृताः

यो. चू. १६

प्रनष्टस्ते धनञ्जय (मोहः)

१८७२

प्र नूनं ब्रह्मणस्पतिर्मन्त्रं वक्ष्युः

नृ.पु. २१११

प्रध्यायितव्यं सर्वमिदं

अ.शिखो. ३

प्रपञ्चमखिलं यस्तु ज्ञानाग्नौ जुहुया-

यतिः। आत्मन्यग्नीन्समारोप्य

सोऽग्निहोत्री महायतिः

१सं.सो.२१०८

प्रपञ्चमुक्तचित्तोऽस्मि प्रपञ्चरहितो-

ऽस्म्यहम्

मैत्रे. ३२०

प्रपञ्चलयः सम्पद्यते प्रपञ्चस्य मनः-

कल्पितत्वात्

मं.त्रा.२१६

प्रपञ्चवृत्तिपरित्यज्यजीवन्मुक्तोभवेत्

सं.सो.२१७९

प्रपञ्चावाङ्मुखः स्वरूपानुसन्धानेन

ना.प.५१५४

प्रपञ्चे यदि विद्येत (द्वैतं) निवर्तेत

न संशयः

म.वा.र. ४

प्रपञ्चोऽपि द्विविधः, विद्याप्रपञ्च-

श्चाविद्याप्रपञ्चेति

त्रि.म.ना.३१२

प्रपञ्चोपशमं शिवम्

ना.प.८१२३

प्रपञ्चो यदि वक्तव्यः सोऽपि शब्द-

विवर्जितः

ते.वि.उ.११२१

प्रपञ्चो यदि विद्येत निवर्तेत न संशयः

(अहो) प्रपञ्चोऽयमनादिसिद्धो भवति

आगम. १७

प्रपदाश्च स्फिचश्चैव सर्वाङ्गानि प्रचक्षते

प्रपद्यन्ते नराधमाः

गुह्यका. २२

प्रपद्यन्तेऽन्यदेवताः

प्रपद्ये शरणं देवीं दुन्दुभे दुरितं हर

भ.गी. ७१५५

प्रपश्यद्भिर्जनाद्वन

प्र पूर्य मनसा वन्दमानः

भ.गी. ११३९

प्र प्र यज्ञपतिं तिर

प्रबुद्धबुद्धेः प्रक्षीणभोगेच्छस्य निरा-

चिन्त्यु. १११२२

शिषः। नास्त्यविद्यामलमिति

प्राज्ञस्तूपदिशेद्गुरुः

महो. ५१०६

प्रबुद्धा यत्र ते, विद्वान्मुमुक्षुर्ति याति

योगिराद्

याज्ञव. २५

प्रबुद्धा बह्वियोगेन मनसा मरुता सह।

सूचीवद्गात्रमावाय ब्रजस्यूष्व.

मुमुक्षुनया

यो. चू. ३८

प्रबुद्धोऽपि सुषुप्तिस्थः सुषुप्तिस्थः

प्रबुद्धवान्

अ-पू.३।१२

प्रबुद्धोऽस्मि प्रबुद्धोऽस्मि द्रष्टृश्चोरोऽय-

मात्मनः । मनोनाम निहन्म्येनं

मनसाऽस्मि चिरं हृतः

महो. ६।२७

प्रब्रूहि त्वं श्रद्धधानाय मह्यं-(मा.पा.)

कठो. १।१३

प्रभञ्जनमेवाप्येतियः प्रभञ्जनमेवास्तमेति

सुबालो. ९।८

प्रभवत्यहरागमे

भ. गी. ८।१९

प्रभवन्त्यहरागमे

भ.गी. १८।१८

प्रभवन्त्युग्रकर्माणः

भ.गी. १६।९

प्रभवं न महर्षयः

भ.गी. १०।२

प्रभवः प्रलयस्तथा

भ.गी. ७।६

प्रभवः प्रलयं स्थानं

भ.गी. ९।१८

प्रभवः सर्वभावानां सतामिति विनिश्चयः

आगम. ६

प्रभवाध्ययौ हि भूतानां [नृ.पू.४।२+

नृसिंहो. १।४

| +रामो. २।४+

ग.शो. १।४

प्रभामध्यगतं पीतं नानारत्नप्रवेष्टितम्

ध्या. त्रि. २७

प्रभाशून्यं मनश्शून्यं बुद्धिशून्यं

चिदात्मकम् । अतद्व्यावृत्तिरूपो-

ऽसौ समाधिर्मुनिभावितः

मुक्तिको. २।५५

प्रभाशून्यं मनश्शून्यं बुद्धिशून्यं

निरामयम् । सर्वशून्यं

निराभासं समाधिरभिधीयते

सौभाग्य. २१

प्रभाऽस्मि शशिसूर्ययोः

भ. गी. ७।८

प्रभीमकर्मा तपसोऽविद्धात्

ब्रा. मं. ४

प्रभुरस्मि पुरातनः

ब्र.वि. १००

प्रभुविमितः हिरण्यं

छांदो. ८।५।३

प्रभुं वरेण्यं पितरं महेशं यो ब्रह्माणं

विदधाति तस्मै

शरभो. ३

प्रभुः प्रभूः अपि विघ्नराजः सिन्दूरवर्णः

पुरुषः पुराणः

हेरम्बो. ५

प्रमः हमाणो बहुलाः प्रियम्

चिन्त्यु. ११।७

प्रमाणप्रमेयादस्मान्मार्गादतिरिक्तोऽयं

मार्गो रसात्मकः

सामर. ३

प्रमाथि बलबहुदम्

भ.गी. ६।३४

प्रमादमोहौ तमसः

भ.गी. १४।१७

प्रमादात्वेनितो भवति

भस्मजा. १।६

प्रमादास्यक्त्वा भस्मधारणं न गायत्री

जपेत्

भस्मजा. १।६

प्रमादालस्यनिद्राभिः

भ.गी. १४।८

प्रमादिनो बहिश्चित्ताः पिशुनाः कलहो-

त्सुकाः । सञ्ज्यासिनोऽपि दृश्यन्ते

देवसन्दूषिताशयाः

याज्ञव. ५

प्रमादेनापि नान्तर्देवसदनेपुगीषंकुर्यात्

भस्मजा. २।८

प्रमादे सञ्जयत्युत

भ.गी. १४।९

प्रमादो ब्रह्मनिष्ठायां न कर्तव्यः

कदाचन । प्रमादो मृत्युरित्याहु-

त्रिंशयां ब्रह्मवादिनः

अध्यात्मो. १४

प्रमादो मोह एव च

भ.गी. १४।१३

प्रमेयोऽपि प्रमाणतां पृथक्त्वादुपैत्या-

त्मसम्बोधनार्थं

मैत्रा. ६।१४

प्रमोद उत्तरः पक्षः

तैत्ति. २।५

प्रयतः प्रणवोक्कारं प्रणवं पुरुषोत्तमम् ।

ॐक्कारं प्रणवात्मानं तन्मे मनः

शिवसङ्कल्पमस्तु

२शिवसं. २१

प्रयताञ्जलिः कवातियङ्कुमिमभिमन्त्रयेत

सहवै. २२

प्रयत्नाद्यतमानस्तु

भ.गी. ६।४५

प्रयागं हृत्सरोरुहे

जा.द. ४।४९

प्रयाणकाले च कथं

भ. गी. ८।२

प्रयाणकालेऽपि च मां

भ.गी. ७।३०

प्रयाणकाले मनसाऽचलेन

भ.गी. ८।१०

प्रयाता यान्ति तं कालं

भ.गी. ८।२३

प्रयाति शुद्धं परमात्मरूपम्

कैव. २४

प्रयासाय स्वाहा

चित्त्यु. २०।१

प्रयोजनार्थं रुद्रेण मूर्तिरेकां त्रिधा कृता

रुद्रहं. १५

प्रलपन्विसृजन्गृह्णन्मिषमिषिषावे

[१ सं. सो. २।४७+

भ. गी. ५।९

प्रलयं याति देहभृत्

भ.गी. १४।१४

प्रलयादिकं श्रूयमाणत्वादित्यत्वं

वदन्त्ये (प्रपञ्चस्य)

त्रि.म.ना.३।२

प्रलयान्तामुपाश्रिताः

भ.गी. १६।११

प्रलयावस्थायां विश्रमणार्थं भगवतो

दक्षिणबक्षःस्थले श्रीवत्साकृति-

भूत्वा विश्राम्यतीति सा योगशक्तिः सीतो. २६

प्रलये न व्यथन्ति च

भ.गी. १४।२

प्रलये सर्वशून्यं भवति

त्रि.म.ना.३।४

प्रवक्ष्याम्यनस्यैवे	भ. गी. ९।१	प्रवृह्य धर्म्यमणुमेतमाप्य	कठो. २।१३
प्रवक्ष्णामि अभिदं पर्वतानां यत्सीमिन्द्रो		प्रवेपनाय मृत्यवे	चित्त्यु. १५।१
अकरोदनीकैः	बा. सं. १०	प्रवेष्टुं च परंतप	भ.गी. १।१५४
प्रवचनं सन्धानम्	तै.उ. १।३।५	प्रव्रजिष्यन्वा अरेऽयमस्मात्स्थानादस्मि	बृह. ४।५।२
प्रवचनेन प्रशंसया व्युत्थानेन, तमेतं		प्रव्रजेद्ब्रह्मचर्येण प्रव्रजेच्च गृहादपि ।	
ब्राह्मणाः शुश्रुवांसोऽनूचाना		वनाद्वा प्रव्रजेद्विद्वानातुरे वाऽथ	
उपलभन्ते	सुबालो. ९।१४	दुःखितः	भवसं. १।२
प्रवदन्ति न पण्डिताः	भ. गी. ५।४	प्रशस्तगोमयमाहरेत्	बृ. जा. ३।१
प्रवदन्त्यविपश्चितः	भ. गी. २।४२	प्रशस्ते कर्मणि तथा	भ.गी. १।७।२६
प्रवर्तन्ते विधानोक्ताः	भ.गी. १।७।२४	प्रशान्तचापलं वीतशोकमस्तसमी-	
प्रवर्तन्तेऽशुचिप्रताः	भ.गी. १।६।१०	हितम् । मनो मम मुने शान्तं	
प्रबालमौक्तिकस्फटिकशङ्करजताष्टापद-		तेन जीवाम्यनामयः	अ.पू. ९।६।२
चन्दनपुत्रजीविकाब्जे रुद्राक्षाः	अ. मा. २	प्रशान्तचित्ताय शमान्विताय	मुण्ड. १।२।१३
प्रवाहो नित्यत्वं वदन्ति केचन	त्रि.म.ना. ३।२	प्रशान्तमनसं ह्येनं	भ.गी. ६।१४
(प्रपञ्चस्य)		प्रशान्तवृत्तिकं चित्तं परमानन्ददाय-	
प्रविचार्य चिरं ज्ञानं मुक्तोऽहमिति		कम् । असप्रज्ञातनामाऽयं समाधि-	
मन्यते	यो.शि. १।५४	योगिनां प्रियः	मुक्तिको. २।५४
प्रविचार्य चिरं साधु स्वात्मनिश्चय-		प्रशान्तसर्वसङ्कल्पं विगताखिल-	
माप्तवान्	महो. २।२	कौतुकम् । विमताशेषसंरम्भं	
प्रविभक्तमनेकधा	भ.गी. १।१।१३	चिदात्मानं समाश्रय	अ.पू. ९।२३
प्रविविक्तभुक्तैजसः [ग.शो. ५।६+	रामो.ता. १।२	प्रशान्तात्मा विगतभीः	भ.गी. ६।१४
	आगम. ४	प्रशान्तेन्द्रियसद्भातः शुद्धबुद्धि-	
प्रविवेश ह चक्षुः	बृह. ६।१।९	समन्वितः । प्राणापानौ ततो	
प्रविवेश ह मनः	बृह. ६।१।११	जित्वा मनःशत्रून् सुखी भवेत्	अमन. २।८६
प्रविवेश ह रेतः	बृह. ६।१।१२	प्रशान्तोऽहमनन्तोऽहं परिपूर्णश्चिरन्तनः	अध्यात्मो. ६८
प्रविवेश ह वाक्	बृह. ६।१।१८	प्रशसितारं सर्वेषामणीयांसमणोरपि ।	
प्रविवेश ह श्रोत्रम्	बृह. ६।१।१०	रुक्माभं स्वप्रधीगम्यं विद्यात्तं	
प्रविष्णुरस्तु तवस्तस्त्वयीयान् [ऋक्सं.	ना.पू.ता. ४।५	पुरुषं परम्	भवसं. २।४२
प्रवृत्तोऽश्वतरि रथो दासीनिष्को-		प्रश्न-मुण्डक-माण्डूक्यार्थवैशिरो-ऽथर्व-	
ऽस्त्यन्नं पश्यसि	छांदो. ५।१३।२	शिखाबृहज्जाबालनृसिंहतापनीनारद-	
प्रवृत्तिर्द्विविधा प्रोक्ता मार्जारी चैव		परिव्राजक-सीता-शरभ-महानारा-	
वानरी	१सं.सो. २।१०२	यण-रामरहस्यरामतापनीशांडिल्य-	
प्रवृत्तिलक्षणं कर्म ज्ञानं सञ्ज्ञास-		परमहंस-परिव्राजकात्रपूर्णा-सूर्यात्म-	
लक्षणम्	ना.प. ३।१६१	पाशुपत-परब्रह्म-त्रिपुरातपन-देवी-	
प्रवृत्तिं च निवृत्तिं च [भ.गी. १।६।७+	१८।३०	भावना-ब्रह्म-जाबाल-गणपतिमहा-	
प्रवृत्ते शस्त्रसम्पाते	भ.गी. १।२०	वाक्य-गोपालतपन-कृष्ण-हयग्रीव-	
प्रवृद्धधर्ममणुमेनमाप्य—(मा. पा.)	कठो. २।१३	दत्तात्रेयगारुडानामथर्ववेदगताना-	
प्रवृद्धोऽस्मि प्रबुद्धोऽस्मि प्रसन्नोऽस्मि		मेकत्रिंशत्सङ्ख्याकानामुपनिषदां	
परोऽस्म्यहम्	मैत्रे.उ. ३।१४	भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः	मुक्तिको. १।५७

प्रसक्ताः कामभोगेषु	भ.गी.१६।१६	प्र ह षोडशं वर्षं जीवति	छांदो.३।१६।७
प्रसज्जेन फलाकाङ्क्षी	भ.गी.१८।३४	प्रहसन्निव भारत	भ. गी. २।१०
प्रसन्नचेतसो ह्याशु	भ.गी. २।६५	प्रहितां वा ब्रह्मध्यातुं सयोगं	
प्रसन्नवदनो जेता धृष्टद्युष्टकविभूषितः	रा.पू.ता.४।८	निविष्टं वेद	१ ऐत. १।५।२
प्रसन्नं सामवेदाख्यं नानाष्टकसमन्वितम्	पं. ब्र. ६	प्रह्लादश्चास्मि वैस्यानां	भ.गी.१०।३०
प्रसन्नात्मात्मनि स्थित्वा सुखमक्षयमश्नुते	मैत्रे. १।११	प्रह्लादिनी प्रह्ला विश्वभद्रा विलासिनी	गायत्रीर. ९
प्रसन्नात्माऽऽत्मनि स्थित्वा सुखम-		प्राकृतमन्नं त्रिगुणभेदपरिणामत्वान्मह-	
व्ययमश्नुते [मैत्रा. ६।२०+]	६।३४।४	दायं विशेषान्तं लिङ्गम्	मैत्रा.६।१०
प्रसन्नोऽस्मि परोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।१४	प्राक्कर्मनिर्मितं सर्वमीश्वराधीनमेव वा	अक्षयुप. २५
प्रसन्नोऽहं प्रसन्नोऽहं वरान्वरयेति	ग.शो. ३।८	प्राक्कर्मफलपाकेनावर्तन्तर्कीटव-	
प्रसह्य सङ्कल्पपरम्पराणां सञ्छेदने		द्विभ्रान्ति नैव गच्छति	पैङ्गलो. २।९
सन्ततसावधानः । आलम्बनाशद-		प्राक्तनानि प्रयातानि गताः सर्ग-	
पचीयमानं शनैः शनैः शान्ति-		परम्पराः । कोटयो ब्रह्मणां याता	
मुपैति चेतः	अमन. २।६६	भूपा नष्टाः परागवत्	वराहो. ३।२२
प्रसादमधिगच्छति	भ.गी. २।६४	प्राक्प्रत्यगात्मनो रूपं स्वाम्यं	
प्रसादये त्वामहमीशमीड्यं	भ.गी.११।४४	दास्यमिति स्थितिः	भवसं.२।५७
प्रसादाद्ब्रह्मणस्तस्य विष्णोरद्भुतकर्मणः	ब्र. वि. २	प्राक्शरीरविमोक्षणात्	भ.गी. ५।२३
प्रसादे सर्वदुःखानां	भ.गी. २।६५	प्रागुत्पत्तेरजं सर्वं तेनासौ कृपणःस्मृतः	अद्वैत. १
प्रसार्य भुवि पादौ तु दोभ्यामङ्गुष्ठ-		प्रागुदयाभिर्वर्त्यशौचादिकंततः स्नायात्	भस्मजा.२।२
मादरात् । जानूपरि ललाटं तु		प्राग्दले पुण्यावृत्तिराग्नेय्यां निद्रालस्यौ	ना.प. ६।५
पश्चिमं तानमुच्यते	त्रि.ब्रा.२।५०	प्राग्बोद्धवा प्रामात्रिष्कर्म्य	सन्ध्यो. १
प्रसासहिस्तपसा मा विचक्षे	बा. मं. ४	प्राङ्गसीनः स्वाध्यायमधीयीत	सहस्रै. १५
प्रसीद देवेश जगन्निवास	भ.गी.११।२५	प्राङ्मुख उदङ्मुखो वा बद्धशिखो	
प्रसीद परमानन्द प्रसीद परमेश्वर ।		यज्ञोपवीती...त्रिराचामेत्	आचम. १
आधिव्याधिभुजङ्गेन दष्टं मा-		प्राङ्मुखाश्च सुरा हव्यं पितरश्चाप्युद-	
मुद्धर प्रभो	गो. पू. ४।१३	कुलाः । प्रतिगृह्णन्ति सम्बाध-	
प्रसूतेन वै यज्ञेन देवाः स्वर्गं लोकमायन्	सहस्रै. १	मग्निना ब्राह्मणेन च	इतिहा. ५१
प्रसूतो ह वै यज्ञोपवीतिनो यज्ञः	सहस्रै. १	प्राङ्मुखोऽध्यापयेद्गुरुः	शिवो. ७।६३
प्रस्तोतर्या देवना प्रस्तावमन्वायत्ता तां		प्राचीदिक्कला प्रतीची दिक्कला दक्षिणा	
चेद्विद्वान् प्रस्तोष्यसि मूर्धा ते		दिक्कलोदीची दिक्कलैव वै सोम्य	
विपुतिष्यतीति [छांदो.१।१०।९+]	११।४	चतुष्कलः पादो ब्रह्मणः प्रकाश-	
प्रस्थानं वृद्धाश्रमं वा गच्छेत्	कठश्रु. २०	वाङ्माम	छांदो. ४।५।२
प्रस्वेदजनको यस्तु प्राणायामेषु		प्राचीनयोग्य कं त्वमात्मानमुपास्स इति	छां. ५।१३।१
सोऽधमः । प्रस्वेदजननं यस्य प्राणा-		प्राचीनशाल औमन्यवः सत्ययज्ञः	छां. ५।११।१
यामस्तु सोऽधमः [जा.३.६।१४+]	त्रि.ब्रा.२।१०४	प्राचीमुदीची वा निवर्तयंश्चरेत् पात्री	
प्रस्वेदः प्रथमः पश्चात्कम्पनं मुनि-		दण्डी युगमात्रावलोकी	शाटपाय.१८
पुङ्गव । उत्थानं च शरीरस्य चिह्न-		प्राजापत्य आप्रयाणादुरोरपरित्यागी	आश्रमो १
मेतज्जितेऽनिले	जा.द. ६।४३	प्राजापत्यमासहस्रसंवत्सरान्तक्रतुनेति	
प्रस्वेदो जायते पूर्वं मर्दनं तेन कारयेत्	१यो.त. ५१	(यजति)	मैत्रा. ६।३६

प्राजापत्यं गृहस्थानां (ततः) प्राजापत्यं रायस्पोषं गौपत्यं यच्च एतद्गृहस्थं सायम्प्रातर्ध्याये- द्वहोरात्रकृतं पापं नाशयति प्राजापत्यो हारुणिः सुपर्णेयः प्रजापतिं पितरमुपससार प्राक्षरूपा हि पश्यन्ती तुरीयस्य परा मता प्राक्षस्त्वस्वप्रनिद्रया प्राक्षः कारणवद्भस्तु द्वौ तौ तुर्यं न सिद्धयतः प्राक्षः किञ्चन संवेत्ति तुर्यं तत्सर्व- दृक् सदा प्राक्षः प्रसन्नमधुरो दैन्यादपगताशयः प्राक्षात्मकस्तु भरतो मकाराक्षर- सम्भवः । अर्धमात्रात्मको रामो ब्रह्मानन्दैकविग्रहः प्राक्षात्मकोऽनिरुद्धोऽसौ मकाराक्षर- सम्भवः । अर्धमात्रात्मकः कृष्णो यस्मिन्निबन्धं प्रतिष्ठितम् प्राक्षास्तु पुरुषार्थेन पदमुत्तममागताः प्राक्षेनात्मनापोज्जितो..न चैत्यपि न इवस(सि)त्यपि...शिवा जिघत्सन्निति प्राक्षो मकार इत्येवं परिपश्येत्क्रमेण तु प्राक्षो मकारसम्भूता तार्तीया च तृतीयका प्राक्षोऽविच्छिन्नः पारमार्थिकः सुषुप्त्य- भिमानीति प्राक्षस्य नाम भवति प्राक्षः प्रत्यञ्चोऽहम् प्राण आकाशो द्यौर्विद्युदिति प्राण आचार्यः प्राणो ब्राह्मणः प्राण आद्यो हृदि स्थाने अपानस्तु पुनर्गुदे । समानो नाभिदेशे तु उदानः कण्ठमाश्रितः । व्यानः सर्वेषु चाङ्गेषु व्याप्य तिष्ठति सर्वदा प्राण इति होवाच । सर्वाणि ह वा इमानि भूतानि प्राणमेवाभिसंविशन्ति प्राण इति प्राणविदो भूतानीति च तद्विदः	वि. पु. गोपीचं. ८ महाना. १७।१ गान्धर्वो. १ आगम. १४ आगम. ११ मां. आगम. १२ अ. पू. २।३१ रामो. ता. १।४ गोपालो. १।६ भवसं. १।४४ छाग. ६।३ अभ्युप. ४७ श्रीवि. ता. १।४ पैङ्गलो. २।६ अशिर. १ छां. ४।१३।१ छां. ७।१५।१ अ. ना. ३५ छां. १।११।५ वैतथ्यप्र. २०	प्राण उक्तमित्येव विद्यात् (अथ ह) प्राण उत्क्रमिष्यन् यथा महासुहयः सैन्धवः पञ्चीशशङ्कन् संवृहेदेव* ह्रैवेमान्प्राणान्संभवह प्राण उदक्रामत्तः प्राण उत्क्रान्तेऽपगत प्राण उद्गाता (यज्ञस्य) प्राण ऋच इत्येव विद्यात् प्राण एवं तद्रूत्वाऽवति (अथ खलु) प्राण एव प्रज्ञात्मेदं शरीरं परिगृह्योत्थापयति प्राण एव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः प्राण एव सम्राडिति होवाच प्राण एवामृतम् प्राण एवायतनमाकाशः प्रतिष्ठा प्राणकर्माणि चापरे प्राणक्षयसमीपस्थमपानोदय- कोटिगम् । अपानप्राणयोरैक्यं चिदात्मानं समाश्रय प्राणदेवताश्चत्वारः प्राणदेवतास्ताः सर्वा नाडयः प्राणन्तः प्राणेन [छांदो. ५।१।८, [+ बृ. उ. ६।१।८, ९, १०, ११, १२ प्राणबन्धन* हि सोम्य मनः प्राणभृत्सु त्वेवाविस्तरामात्मा, तेषु हि रसो दृश्यते प्राणमनूत्क्रामन्त* सर्वे प्राणा अनूत्क्रामन्ति प्राणमन्नेनाप्यायस्व । श्रद्धायामपाने निविश्यामृत* हुतम् प्राणमभ्युज्जिहते सैषा देवता प्रस्ताव- मन्वायता प्राणमय इन्द्रियात्मा मनोमयः सङ्कल्पः आत्मा प्राणमयश्चक्षुर्मयः (आत्मा) प्राणमुख्यत्वेन पञ्चविधोऽस्ति प्राणमेवाप्येति यः प्राणमेवास्तमेति प्राणमेवैतया करोति	१ ऐत. १।४।६ बृह. ६।१।१३ १ ऐत. १।४।४ महाना. १८।१ १ ऐत. २।२।११ बृह. १।५।१० कौ. त. ३।३ छां. ३।१८।४ बृह. ४।१।३४ ... बृह. ४।१।३ म. गी. ४।२७ अ. पू. ५।३० परब्र. १ ब्रह्मो. १ ९, १०, ११ छांदो. ६।८।२ १ ऐत. ३।२।२ बृह. ४।४।२ महाना. १६।४ छांदो. १।११।५ सुबालो. ५।१९ बृह. ४।४।५ भावनो. ६ सुबालो. ९।२ याज्ञव. १
--	---	--	--

प्राणयात्रानिमित्तं च व्यङ्ग्यारे भुक्त-
वज्जने । काले प्रशस्ते वर्णानां
भिक्षार्थं पर्यट्टेदृहान्

ना.प.५।२०

प्राणयात्रिकमात्रः स्यान्मात्रासङ्गा-
द्विनिर्गतः

ना.प.५।१८

प्राणलिङ्गिनां शुद्धसिद्धिर्न भवति
प्राणलिङ्गी शिवरूपः

रुद्रोप. २

रुद्रोप. २

प्राणवत्त्वान्महेश्वरत्वाच्च शिवस्तदैव गुरुः

रुद्रोप. ३

प्राणवायोस्तु संरोधात्प्राणायामस्तु

पठ्यते

योगो.३०

प्राणश्च देहगो वायुरायामः कुम्भकः स्मृतः

योगकुं.१।१९

प्राणश्च निधारयितव्यं च

प्रभो.४।८

प्राणश्च मे भूयात्

चिन्त्यु.७।२

प्राणश्चित्तेन संयुक्तः परमात्मनि तिष्ठति

जा.द.६।१७

प्राणसन्धारणार्थं यथोक्तकाले विमुक्तो

भैक्षमाचरन्नुदरमात्रसंग्रहः

याज्ञव. ३

प्राणसन्धारणार्थं यथोक्तकाले विमुक्तो

भैक्षमाचरन् ... सञ्जयासेन

देहत्यागं करोति स परमर्हसः

जावा. ६

प्राणसन्धारणार्थं यथोक्तकाले करपात्रे-

णान्येन याचिताहारमाहरन्...

देहत्यागं करोति स कृतकृत्यः

ना. प.३।८७

प्राणसंज्ञस्तथाऽपानः पूज्यः प्राण-

स्तयोमुने

जा.द.४।२५

प्राणसंज्ञो मुनिश्रेष्ठ मूर्धानं प्राविशद्यदा ।

तदन्त्यं विषुवं प्रोक्तं

जा.द.४।४४

प्राणसंयमनं चैव प्रत्याहारश्च धारणा ।

आत्मध्यानं समाधिश्च प्रोक्तान्य-

ङ्गानि वै क्रमात्

ते.बि. १।१६

प्राणसंयमनेनैव ज्ञानान्मुक्तो भविष्यति

जा.द.६।१२

प्राणसंशित्तमसीति तत्रैते द्वे ऋचौ भवतः

छांदो.३।१७।६

प्राणस्त उदक्रमिष्यद्यन्मां नागमिष्य इति

छांदो.५।१४।२

प्राणस्तेजसा युक्त सहात्मना यथा-

संकल्पितं लोकं न्यति

प्रभो. ३।१०

प्राणस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषोऽयमेव

बृह.२।५।४

प्राणस्त्वं प्राप्य सर्वाणि भूतानि

१ऐत.२।३।४

प्राणस्त्वा वशो हास्यतीत्येनं ब्रूयात्

३ऐत.१।४।१

प्राणस्त्वेष आत्मन इति होवाच

छां. ५।१४।२

प्राणस्पन्दजये यत्नः कर्तव्यो

धीमतोषकैः

अ.पू.४।८९

प्राणस्य प्राणमुत चक्षुषश्चक्षुरुत श्रोत्रस्य

श्रोत्रं मनसो ये मनो विदुः

बृह.४।४।१८

प्राणस्य का गतिरित्यन्नमिति होवाच

छांदो.१।८।४

प्राणस्य च मे प्राणो भूयात्

चिन्त्यु.७।३

प्राणस्य रूपं स्पर्शाः, अपानस्योष्माणः,

व्यानस्य स्वराः

३ऐत.२।५।१

प्राणस्य वै सम्राट्, कामाय याज्यं

याजयति

बृह.४।१।३,३

प्राणस्य शोधयेन्मार्गं रेचपूरककुम्भकैः

यो.शि.५।३७

प्राणस्य ह्यन्वपानमेता अपियन्ति

१ऐत. ३।३।३

प्राणस्येदं वशे सर्वं त्रिदिवे यत्प्रतिष्ठितम्

प्रभो.२।१३

प्राणस्यैतद्वशे सर्वं-(मा. पा.)

प्रभो. २।१३

प्राणस्यैव सम्राट् कामाय

बृह.४।१।३

प्राणस्योत्क्रमणासन्नकालस्त्वातुरसंज्ञकः

ना.प.३।५

प्राणं गच्छ स्वाहेत्येवमेवैतदाह

जावा. ४

प्राणं च हास्मै तदाकाशं चोचुः

छां.४।१०।५

प्राणं चेदिडया पिबेन्नियमितं भूयो-

ऽन्यथा रेचयेत् ।...शुद्धा नाडिगणा

भवन्ति यमिनो मासत्रयादूर्ध्वतः

यो.चू. ९८

प्राणं तदा वाचि जुहोति यावद्वै

पुरुषः प्राणिति

कौ. त. २।५

प्राणं ते मयि जुहोम्यसौ स्वाहा

कौ.त. २।४

प्राणं ते मयि दध इति पुत्रः

कौ.त.२।१५

प्राणं देवा अनुप्राणन्ति । मनुष्याः

पशवश्च ये

तैत्ति. २।३

प्राणं प्रपद्येऽमुनाऽमुनाऽमुना

छांदो.३।१५।३

प्राणं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति

तैत्ति. ३।३

प्राणं प्रागिडया पिबेन्नियमितं भूयोन्य-

था रेचयेत्पीत्वा पिङ्गलया समीरण-

मथो बद्धा त्यजेद्दामया । सूर्या-

चन्द्रमसोरनेन विधिनाऽभ्यासं

सदा तन्वतां शुद्धा नाडिगणा

भवन्ति यमिनां मासत्रयादूर्ध्वतः

शांडि.१।७।१

प्राणं प्राणान्तं सर्वे प्राणा अनुप्राणन्ति

कौ. त. ३।२

प्राणं प्राणः (गच्छति)

कौ. त.२।१३

प्राणं मे त्वयि दधानीति पिता

कौ.त.२।१५

प्राणं वा एते प्रस्कन्दन्ति ये दिवा
रत्या संयुज्यन्ते

प्राणः सितमसीति तत्रैते ऋचौ

भवतः—(मा. पा.)

प्राणः क्षणितोः प्रश्नमत्रमाप्नोति

प्राणः पवमानेन, पवमानो विश्वेदेवैः,

विश्वेदेवाः स्वर्गेण लोकेन, स्वर्गो

लोको ब्रह्मणा, सैषावरपरा संहिता

प्राणः प्रजा

प्राणः प्रजानामुदयत्येष सूर्यः

प्राणः प्रसूतिर्भुवनस्य योनिर्व्याप्तं

स्वया एकपदेन विश्वम्

प्राणः प्राणेन याति प्राणः प्राणं ददाति

प्राणाय ददाति प्राणोऽहं पिता प्राणो

माता प्राणो भ्राता प्राणः स्वसा

प्राण आचार्यः प्राणो ब्राह्मणः

प्राणः प्राविशत्तत्प्राणे प्रपन्न उदतिष्ठत्

प्राणः शरीरमन्नं न परिचक्षीत

प्राणः शरीरं परिरक्षति

प्राणः शरीरादधिको द्वादशाङ्गुलमानतः

प्राणः सर्वाणि भूतानि

प्राणः साम

प्राणः सामवेदः

प्राणः सूर्योऽमिरथ वा पचत्यन्तरिदं वपुः

प्राणः स्वरोऽन्नं वा वाग्विराट्

प्राणा अहः श्रेयसि व्युद्विरेऽहः

श्रेयानस्म्यहः श्रेयानस्मीति

प्राणा आदित्या इदं मे तृतीयसवनं

प्राणा इत्येवाचक्षते

प्राणा गुहाशयाभिहिताः सप्त सप्त

प्राणाग्नय एवैतस्मिन् पुरे जायति

प्राणाङ्गनामा संस्पृशो यः स पूरक

वच्यते

प्राणाच्छ्रद्धां स्वं वायुर्योतिरापः

पृथिवीन्द्रियम्

प्राणात्प्राणो ब्रह्मेत्येव आहुः

प्राणादयस्तु पञ्चैव पञ्च शब्दादयस्तथा

प्राणादयो वै पुनरेव तस्मादभ्युत्थन्ती-

ह यथाक्रमेण [मैत्र्यु. ६।२६+

प्रभो. १।१३

छां. ३।१७।६

बृ. उ. ५।१३।४

३ ऐत. १।६।३

बृह. १।५।७

प्रभो. १।८

एका. उ. ३

छां. ७।१५।१

१ ऐत. १।४।६

तै. उ. ३।११।१

सुबालो. ४।३

त्रि. प्रा. २।५।१

१ ऐत. २।३।४

छांदो. १।७।१

बृह. १।५।५

अ. पू. २।५।९

छां. १।१३।२

छांदो. ५।१।६

छां. ३।१६।६

छां. ५।११।५

महाना. ८।२

प्रभो. ४।३

अ. पू. ५।२।८

प्रभो. ६।४

बृ. उ. ५।१२।१

वराहो. १।३

६।३१

प्राणादि चतुर्दशवायुभेदा अन्नमय-

कोशे यदा वर्तन्ते तदा प्राणमयः

कोश इत्युच्यते

प्राणादिपञ्चकं तेषु प्रधानं तत्र च द्वयम्

प्राणादिपञ्चवायुश्च बीजं वर्णं च स्थानकम्

प्राणादिभिरनन्तैस्तु भावैरेतैर्विकल्पितः

प्राणादिलिङ्गस्वरूपं गुरोर्लिङ्गम्

प्राणादिरूपन्दनं वरम्

प्राणाद्यनिलसंशान्तौ युक्त्या ये पद-

मागताः । अनामयमनाद्यन्तं ते

स्मृता योगयोगिनः

प्राणाद्याः पञ्च विख्याता नागाद्याः

पञ्च वायवः

प्राणाद्वा एष उदेति प्राणेऽस्तमेति

तं देवाश्चक्रिरे धर्मः...

प्राणाद्वयेव खल्विमानि भूतानि जायन्ते

प्राणाद्वायुः, अक्षिणी निरभिद्येताम्

प्राणाद्वायुरजायत

[अ. अ. ८।४।१९=

प्राणाद्वायुः (अजायत)

प्राणाधिपः सञ्चरति स्वकर्मभिः

प्राणानवकीर्य याति कैवल्यम्

प्राणानायम्य देशकालौ सङ्कीर्त्य

प्राणानां प्रन्थिरसि रुद्रो मा

विशान्तकः । तेनाग्नेनाप्यायस्व

प्राणानां सङ्कल्पे मन्त्राः सङ्कल्पन्ते

प्राणानेतदाह तस्यासत ऋषयः सप्त

तीर इति प्राणा वा ऋषयः

प्राणानेतदाह वागष्टमी ब्रह्मणा

संविदानेति

प्राणान् प्रपीड्येह स युक्तचेष्टः क्षीणे

प्राणे नासिकयोच्छ्वसीत । दुष्टाश्च-

युक्तमिव वाहमेनं विद्वान्मनो धार-

येताप्रमत्तः [श्वेताश्व. २।९+

प्राणान् प्राणेषु जुहति

प्राणांसर्वान्परमात्मनि प्रणाययती-

त्येतस्मात्प्राणवः

प्राणांसर्वान्प्रलीयत इति प्रलयः

सर्वसारो. ४

त्रि. प्रा. २।७।८

ध्या. बिं. ९५

वैतथ्य. १९

लिङ्गोप. २

अ. पू. ४।४३

अ. पू. ५।५०

ध्या. बिं. ५७

बृह. १।५।२३

तैत्ति. ३।३

२ ऐत. १।४

चित्त्यु. १।२।६

मं. १०।९०।१३

ग. शो. ३।११

श्वेताश्व. ५।७

पैङ्गलो. ४।५

सूर्यता. १।८

महाना. १६।८

छांदो. ७।४।२

बृह. २।२।३

बृह. २।२।३

अ. पू. ५।२।८

अ. पू. ५।२।८

अ. पू. ५।२।८

अ. पू. ५।२।८

अ. पू. ५।२।८

अ. पू. ५।२।८

अ. पू. ५।२।८

प्राणान्सन्धारयेत्स्मिन्नासाभ्यन्तर-
चारिणः । भूत्वा तत्रायतप्राणः
शनैरेव समभ्यसेत् यो.शि.६।७
प्राणान् सन्धारयेत्स्मिन्नासाभ्यन्तर-
चारिणः । भूत्वा तत्र गतप्राणः
शनैरेव समुत्सृजेत् ५
प्राणापानगती रुद्धा भ.गी.४।२९
प्राणापानयोरैक्यं कृत्वा धृतकुम्भको
नासाप्रदर्शनदृढभावनया द्विकरा-
कुलिभिः षण्मुखीकरणेन प्रणव-
ध्वनिं निशम्य मनस्तत्र लीनं भवति मं. ब्रा.२।४
प्राणायामव्यानोदानसमाननाग-
कूर्मकृकरदेवदत्तघनञ्जया इति
दश वायवः भावनो. ४
प्राणापानसमानोदानव्यानानाग-
कूर्मकृकरदेवदत्तघनञ्जया एते
दश वायवः सर्वासु नाडीषु चरन्ति शांडि. १।४।७
प्राणापानवशो जीवो ह्यधश्चोर्ध्वं च
(प्र -) धावति [ध्या.बि. ५८+ यो. चू. २८
प्राणापानव्यानोदानसमाना मे
शुद्धयन्तां ज्योतिरहं विरजा
विपाप्मा भूयासं स्वाहा महाना. १।४।७
प्राणापानव्यानोदानसमानाः
प्राणवृत्तयः पैङ्गलो. २।३
प्राणापानसमाक्षिप्तस्तथा जीवो न
विश्रमेत् यो.शि.६।५२
प्राणापानसमाक्षिप्तस्तज्जीवो न विश्रमेत् ध्या. बि. ६०
प्राणापानसमाक्षिप्तस्तथा जीवो न तिष्ठति यो.चू. २७
प्राणापानसमानाख्या व्यानोदानौ
च वायवः यो.चू. २२
प्राणापानसमायुक्तः भ.गी.१५।१४
प्राणापानसमायोगो ज्ञेयं योगचतुष्टयं यो.शि.१।१३८
प्राणापानसमायोगः प्राणायामो भवति शांडि.१।६।१
प्राणापानसमायोगाबंद्रसुर्यैकता भवेत् यो.शि.१।५६
प्राणापानादिचेष्टादि क्रियते व्यान-
वायुना त्रि.ब्रा.२।८५
प्राणापानाभ्यां प्रतिलोमानुलोमाभ्यां...
सविदानन्दः परमात्माऽऽविर्भवति महावा. २
प्राणापानावजिरं सन्धारन्तौ चिरयु. १।४।३

प्राणापानौ नादविन्दु मूलबन्धेन
चैकताम् । गत्वा योगस्य संसिद्धिं
यच्छतो नात्र संशयः यो.त. १२१
प्राणापानौ प्रीहियवौ तपश्च मुंड.२।१।७
प्राणापानौ समानश्च उदानो व्यान
एव च । नागः कूर्मश्च कृकरो
देवदत्तो धनञ्जयः (१० प्राणाः) त्रि.ब्रा.२।७७
प्राणापानौ समौ कृत्वा भ.गी.५।२७
प्राणापानौ संविदानौ जहि तम् चिरयु. १।४।३
प्राणा भूत्वा एकैकमेतानि सर्वाण्ये-
वैतानि प्रज्ञापयन्ति कौ.त. ३।२
प्राणाय स्वाहा, अपानाय स्वाहाव्यानाय
स्वाहाउदानाय स्वाहा प्रा.हो. १।११
प्राणाय स्वाहाऽपानाय स्वाहा व्यानाय
स्वाहा समानाय स्वाहोदानाय
स्वाहेति पञ्चभिरभिजुहोति मैत्रा. ६।९
प्राणाय स्वाहा वसिष्ठायै स्वाहेत्यग्नौ
हुत्वा मन्ये सः सत्रमवनयति बृह.६।३।२
प्राणायाम इति प्रोक्तो रेचपूरककुम्भकैः जा.द. ६।१
प्राणायामदृढाभ्यासैर्युक्त्या च गुह-
दत्तया । आसनाशनयोगेन
प्राणस्पन्दो निरुप्यते अ.पू.४।८७
प्राणायामद्विषट्केन प्रत्याहारः प्रकीर्तितः यो.चू. १११
प्राणायामनिरोधैश्च मन्त्रैर्द्वादशभि-
स्तथा । न तद्वादशमात्रास्तु
ह्युद्घातः प्रथमः स्मृतः योगो. ५
प्राणायामपरस्यास्य पुरुषस्य महात्मनः
देहश्चोत्तिष्ठते तेन किञ्चिज्ज्ञाना-
द्विमुक्तता जा.द. ६।१७
प्राणायामसुतीक्ष्णेन मात्राधारेण योग-
वित् । वैराग्योपलघृष्टेन छित्वा तं
तु न बध्यते क्षुरिको. २४
प्राणायामस्ततः कार्यो नित्यं सस्व-
स्थया धिया योगकुं. १।६
प्राणायामस्तथाप्राणः प्राणस्यायामउच्यते योगो. ४
प्राणायामस्तथा ब्रह्मन्प्रत्याहारस्ततः परम् जा.द. १।५
प्राणायामं ततः कुर्यात्पद्मासनगतः
स्वयम् १बो.त. ३२
प्राणायामेन चित्तं तु शुद्धं भवति सुप्रत जा.द. ६।१६

प्राणायामेन युक्तस्य विप्रस्य नियता-
त्मनः । ...सत्यस्थं चैव जायते

योगो. १३

प्राणायामेन युक्तेन सर्वरोगक्षयो भवेत् ।

प्राणायामविद्युक्तेभ्यः सर्वरोग-

समुद्भवः

यो.चू.११६

प्राणायामैकनिष्ठस्य न किञ्चिदपि

दुर्लभम्

जा.द. ६।२०

प्राणायामैर्देहोषान् धारणाभिश्च
कित्तिषम् । प्रत्याहारेण विषया-

न्ध्यानेनानीश्वरान्गुणान् [अ.ना.८+ योगो. १५

प्राणायामैर्वशीकृत्वा सर्वाभिन्द्रिय-

वाहिनीम् । ततो युञ्जीत मेधावी

प्राणं च मनसा मुनिः

दुर्वासो. २।१५

प्राणायामो भवेदेवंपातकेन्धनपावकः

यो. चू. १०८

प्राणा रुद्रा इदं मे माध्यन्दिनं सवनं

छांदो. ३।१६।४

प्राणा वसव इदं मे प्रातस्सवनं

छांदो. ३।१६।२

प्राणा वा ऋषयः

बृह. २।२।३

प्राणा वाव रुद्रा एते हीदं सर्वं

रोदयन्ति

छांदो. ३।१६।३

प्राणा वाव वसव एते हीदं सर्वं

वासयन्ति

छांदो. ३।१६।१

प्राणा वावादित्या एते हीदंसर्वमाददते

छांदो. ३।१६।५

प्राणाविरूढश्चरति जीवत्तेन विना नहि

त्रि.ब्रा. २।६२

प्राणा वै गयास्तत्प्राणांस्तत्रे तथ-

द्रयांस्तत्रे

बृह. ५।१४।४

प्राणा वै यशो विश्वरूपं

बृह. २।२।३

प्राणा वै यशो वीर्यं तत्प्राणेष्वाकान्तेषु

शरीरं श्रयितुमश्रियत तस्य शरीर

एव मन आसीत्

बृह. १।२।६

प्राणा वै सत्यं तेषामेव सत्यम्

बृह. २।१।२०

प्राणाश्चलन्तु तद्धर्मैः कामैर्वा हन्यतां

मनः । आनन्दबुद्धिपूर्णस्य मम

दुःखं कथं भवेत्

आ.प्र. २१

प्राणास्तु रुद्रा विज्ञेया ऋषिमुक्तं

परं स्मृतम्

दुर्वासो. २।११

प्राणांस्तु भूमानमभिगायताद्ब्रह्मो

मे भविष्यन्तीति

छांदो. १।५।४

प्राणास्त्यक्त्वा धनानि च

अ.गी. १।३३

प्राणिकर्मवशादेव पटो यद्वत्प्रसारितः

प्राणिकर्मक्षयात् पुनस्तिरोभावयति ।

तस्मिन्नेवाखिलं विश्वं सङ्कोचित-

पटवद्वर्तते

पैङ्गलो. १।२

प्राणिनां देहमध्ये तु स्थितो हंसः

सदाच्युतः

अ. वि. ६९

प्राणिनां देहमाश्रितः

अ.गी. १।५।१४

प्राणी भवति सर्वमायुरेति, ज्यो-

ग्जीवति, महान्प्रजया पशुभिर्भवति छांदो. २।११।२

प्राणेगते यथादेहः सुखंदुःखं न विन्दति ।

तथा चेत्प्राणयुक्तोऽपि स कैवल्या-

श्रमे वसेत्

ना. प. ३।२७

प्रा

द्वादशान्तगे । अभ्यासादूर्ध्व-

रन्ध्रेण प्राणस्पन्दो निरुध्यते

शांडि. १।७।३१

प्राणे तृप्यति चक्षुस्तृप्यति

छांदो. ५।१९।२

प्राणे त्वमसि सन्धाता ब्रह्मन्

महाना. १।७।१५

प्राणेन च स्वराख्येन प्रथिता

वैखरी पुनः

यो.शि. ३।५

प्राणेन जातानि जीवन्ति

तैत्ति. ३।३

प्राणेन रक्षभवरं कुलायं बहिष्कुलाया-

दस्मृतश्चरित्वा । स ईयतेऽमृतो

यच्च कामं हिरण्यमयः पुरुष

एक हंसः

बृह. ४।३।१२

प्राणेन सर्वान्गान्धानाम्रोति

कौ. त. ३।४

प्राणेन होवामुष्मिंल्लोकेऽमृतत्वमाप्नोति

कौ. त. ३।२

(परमं पदमिति च) प्राणेन्द्रियाद्यन्तः-

करणगुणादेः परतरं सच्चिदानन्द-

मयं नित्यमुक्तब्रह्मस्थानं परमं पदम् निरा. ८. २९

प्राणेऽपानं तथाऽपरे

अ.गी. ४।२९

प्राणेभ्यो देवा देवेभ्यो लोकाः

(विप्रतिष्ठन्ते) [कौ.त. ३।३,

३+४।१९

प्राणे शरीरं प्रतिष्ठितम्

तैत्ति. ३।७

प्राणेषु पञ्चविधं परोवरीयः सामोपासीत

छांदो. २।७।१

प्राणे सर्वं समरितं प्राणः प्राणेन

याति प्राणः प्राणं ददाति प्राणो

ह पिता प्राणो माता प्राणो

आतां प्राणः स्वसा प्राण आचार्यः

प्राणो ब्राह्मणः

छांदो. ७।१५।१

प्राणे हीमानि सर्वाणि भूतानि युज्यन्ते बृह. ५।१३।२	प्राणोऽपानः समानश्चोदानव्यानौ च वायवः । पञ्चकर्मैन्द्रियैर्युक्ताज्ञान-शक्तवलाद्यताः	ब्र. वि. ६६
प्राणे हीमानि सर्वाणि भूतानि रमन्ते बृह. ५।१२।१	प्राणो ब्रह्म, कं ब्रह्म, खं ब्रह्म	छांदो. ४।१।०।५
प्राणे हीमानि सर्वाणि भूतानि सम्यञ्चि बृह. ५।१३।३	प्राणो ब्रह्मेति व्यजानात्	तैत्ति. ३।३
प्राणैरयममुष्मिन् स यदोत्क्रमिष्यन् भवति ५।५।२	प्राणो ब्रह्मेति हस्मा ह कौषीतकिस्तस्य ह वा एतस्य प्राणस्य ब्रह्मणो मनो दूतं चक्षुर्गात्रं श्रोत्रं संश्रावयितुं	कौ. त. २।१
प्राणैर्बलं बलेन तपस्तपसा ब्रह्मा... स्मारेण विज्ञानं विज्ञानेनात्मानं वेदयति म.ना. १।७।१३	प्राणो ब्रह्मेति ह स्माह पेङ्गयस्तस्य ह वा एतस्य प्राणस्य ब्रह्मणो वाक्परस्ता-चक्षुरारुन्धे चक्षुः परस्ताच्छ्रोत्र-मारुन्धे श्रोत्रं परस्तान्मन आरुन्धे मनः परस्तात्प्राण आरुन्धे	कौ. त. २।२
प्राणैर्मनः, मनसश्च विज्ञानं, विज्ञाना-दानन्दो ब्रह्मयोनिः म.ना. १।७।१३	प्राणो ब्रह्मेत्येक आहु स्तन्न, तथा शुष्यति वै प्राण ऋतेऽन्नात्	बृह. ५।१२।१
प्राणैश्चित्तं सर्वमोतं प्रजानां यस्मिन्वि-शुद्धा विभक्त्येष आत्मा मुण्ड. ३।१।९	प्राणो भ्राताप्राणः स्वसा प्राण आचार्यः	छां. ७।१५।१
प्राणो अग्निः परमात्मा पञ्चवायु-भिरावृतः प्रा.हो. १।१२ मैत्रा. ६।३३	प्राणो मनुष्याः	बृह. १।५।६
प्राणोऽग्निस्तस्येमा इष्टकाः मैत्रा. ६।९	प्राणोऽयमनिशं ब्रह्मन्स्पन्दशक्तिः सदागतिः	अ. पू. ५।२५
प्राणोऽग्निः परमात्मा वै पञ्चवायुः समाश्रितः । स प्रीतः प्रीणातु विश्वं विश्वभुक् मैत्रा. ६।९	प्राणो वंश इति विद्यात्	३ऐत. १।४।१
प्राणो देहस्थितो यावदपानं तु निरोधयेत् यो. चू. १००	प्राणो वंश इति स्थविरः शाकल्यः	३ऐत. २।१।१
(तस्य) प्राणो धूमो वागर्चिश्चक्षुरङ्गाराः श्रोत्रं विस्फुलिगास्तस्मिन्नेतरिम्-अग्नौ देवा अन्नं जुह्वति तस्या आहुत्यै रेतः सम्भवति बृह. ६।२।१२	प्राणो वा अन्नम् तैत्ति. ३।७	
प्राणो नाम देवताऽवरोधिनी सा... तस्यै स्वाहा कौ. त. २।३	प्राणो वा अन्नस्य रसः, मनःप्राणस्य, विज्ञानं मनसः मैत्रा. ६।१३	
प्राणोन्मेषनिमेषाभ्यां संस्तुतेः प्रलयोदयौ अ.पू. ५।४।९	प्राणो वा अमृतं नामरूपे सत्यं ताभ्यामयं प्राणश्छन्नः	बृह. १।६।३
प्राणोऽपानस्तथा व्यानः समानोदान एव च । नागः कूर्मश्च कृकरो देवदत्तो धनञ्जयः । एते नाडीषु सर्वासु चरन्ति दश वायवः जा.द. ४।२३	प्राणो वा आयुः कौ. त. ३।२	
प्राणोऽपानो व्यान इत्यष्टावक्षराणि बृह. ५।१४।३	प्राणो वा अहमस्म्युषे, प्राणः सर्वाणि भूतानि प्राणो ह्येष य एष तपति १ऐत. २।३।४	
प्राणोऽपानो व्यान इति प्राणवत्येषा(तनूः) मैत्रा. ६।९	प्राणो वा इदं सर्वं भूतं यदिदं किञ्च (उक्तं) प्राणो वा उक्तं प्राणो हीदं सर्वमुत्थापयत्युद्धास्मादुक्तविद्वीर-स्तिष्ठत्युक्तस्य सायुज्यं सलोकतां जयति बृह. ५।१३।१	
प्राणोऽपानः समानश्चोदानो व्यानस्तथैव च । नागः कूर्मः कृकरो देवदत्तो धनञ्जयः । प्राणांघ्राः पञ्चविरुधाता नागाद्याः पञ्च वायवः ध्या. वि. ९६	प्राणो वा आशाया भूयान् यथा वा अरा नामौ समर्पिता एवमस्मि-न्प्राणे सर्वं समर्पितम् छांदो. ७।१५।१	
	प्राणो वा उप्राणेन हीदं सर्वमुत्तमम् बृ. उ. १।३।२३	
	प्राणो वाव ज्येष्ठश्च श्रेष्ठश्च छांदो. ५।१।१	

प्राणो वाव तदभ्यार्चत्	१ऐत. २।१।१	प्राणो ह्येवैतान्सर्वान्सवृक्ष इति	छांदो. ४।३।३
प्राणो वाव संवर्गः, स यदा स्वपिति,		प्राणो ह्येष आत्मा	ब्रह्मो. १
प्राणमेव वागप्येति, प्राणं चक्षुः,		प्राणो ह्येष यण्यतपति [१ऐत. २।१।१+	३।४
प्राणं च श्रोत्रं, प्राणं मनः, प्राणो		प्राणो ह्येष यः सर्वभूतैर्विभाति विजा-	
ह्येवैतान्सर्वान्सवृक्षे	छांदो. ४।३।३	नन्विद्वान्भवतेनातिवादी । आत्म-	
(क्षत्रं-)प्राणो वै क्षत्रं, प्राणो हि त्रायते..	बृह. ५।१३।४	क्रीड आत्मरतिः क्रियावानेष	
प्राणो वै गृत्तोऽपानो मदः	१ऐत. २।१।३	ब्रह्मविदां वरिष्ठः	मुण्डो. ३।१।४
प्राणो वै मद्ः, सोऽपानेन नातिमद्देण		प्राणो ह्येष सर्वभूतैर्विभाति (मा.पा.)	मुण्डो. ३।१।४
गृहीतोऽपानेन हि गन्धाश्चिघ्रति	बृह. ३।२।२	प्रातरधीयानो रात्रिकृतं पापं नाशयति	
प्राणो वै ज्येष्ठश्च अष्टश्च, ज्येष्ठश्च श्रेष्ठश्च		[अ. मा. ७+नारा. ५+	देव्यु. २६
स्वानां भवति	बृह. ६।१।१	प्रातरादित्यमुपतिष्ठते-दिशामेक-	
प्राणो वै बलं, तत्प्राणे प्रतिष्ठितम्	बृह. ५।१४।४	पुण्डरीकमस्यहं मनुष्याणामेक-	
प्राणो वै ब्रह्मेत्यप्राणतो हि किं स्यात्	बृह. ४।१।३	पुण्डरीकं भूयासमिति	बृह. ६।३।६
प्राणो वै यज्ञस्योद्गाता	बृह. ३।१।५	प्रातर्मन्थन्दिने सायमर्धरात्रे च (तु)	
प्राणो वै रं प्राणे हीमानि सर्वाणि		कुभकान् । शनैरशीतिपर्यन्तं चतु-	
भूतानि रमन्ते	बृह. ५।१२।१	वारं समभ्यसेत् [त्रि. ब्रा. २।१०।१+	यो. त. ४३
प्राणो वै वायुः	मैत्रा. ६।३३	[शाण्डिल्यो. १।७।२	
प्राणो वै सम्राट् परमं ब्रह्म, नैनं		प्रातर्मध्याह्नयोः षण्मासकृतानि	
प्राणो जहाति	बृह. ४।१।३	पापानि नाशयति	गायत्रीर. ११
प्राणो व्यानोऽपान उदानः समानः	तैत्ति. १।७।१	प्रातश्चित्रादिवर्णाखण्डसूर्यचक्रवर्द्धि-	
प्राणोऽसौ लोकः	बृ. उ. १।५।४	ज्वालाबलीवत्तद्विहीनान्तरिक्ष-	
प्राणो हीदं सर्वमुत्थापयति	बृह. ५।१३।१	वत्पश्यति	अद्वयता. ४
प्राणो(प्राणो)ऽत्मात्सर्वान् गन्धानभि-		प्रातःकाले च पूर्वैशुर्यद्वक्तैः प्रार्थितं	
विस्तृजते	कौ. त. ३।४	मुहुः। तस्मै च प्राक्प्रणीतस्यात्स्थितिं	
प्राणोऽस्मि प्रज्ञात्मा तं मामायुरमृत-		कुर्यात्तथापि वा	१सं. सो. २।६७
	कौ. त. ३।२	प्रातः प्रसाधनं दत्त्वा कार्यं	
प्राणो ह पिता, प्राणो माता, प्राणो		ार्जनाञ्जनम् ।	शिवो. ७।२४
भ्राता, प्राणःस्वसा, प्राणआचार्यः,		प्रातः स्नात्वा विधानेन सन्ध्याकर्म	
प्राणो ब्राह्मणः	छांदो. ७।१५।१	समाप्य च । भूतिरुद्राक्षभरण	
प्राणो हविः	१।११		२ बिल्वो. ७
प्राणो हिङ्गारो वाक्प्रस्तावश्चक्षुरद्वीथः		प्रातःस्नानोपवासादिकायकृशंश्च	
श्रोत्रं प्रतिहारो मनो निधनं परो-		वर्जयेत्	१यो. त. ४८
बरीयांसि वेतानि	छांदो. २।७।१	प्रादक्षिण्याहारिद्रवनाशिनीं घ्राणतर्पणा-	
प्राणो हि भूतानामायुः	तैत्ति. २।३	दन्तर्मलनाशिनीं च एवं वेद स	
प्राणो हि वा अज्ञानांस रसः	बृह. १।३।१९	वैष्णवो भवति	तुलस्यु. २
प्राणो हि वै क्षत्रं त्रायते हैनं प्राणः	बृह. ५।१३।४	प्रादुर्भावश्च भूतानां देहस्यागस्त्यैव च ।	
प्राणो ह्यविज्ञातः प्राणघनं तद्वत्त्वाऽवति	बृह. १।५।१०	प्राप्तिव्यायामयोगश्च विधानमनुवर्तते	भवसं. १।११
प्राणो ह्येवैतानि सर्वाणि भवति	छांदो. ७।१५।१४	प्रादुर्भूतोऽसुराष्ट्रेऽस्मिन् [श्रीसू. ७+क्रं.	खि. ५।८।७७
प्राणो ह्येवैतानि सर्वाणि भवन्ति	छांदो. ५।१।१५	प्राधान्यतः कुरुभेष्ट	भ. गी. १०।१९

प्राधान्येनात्र मेद एव, स मेदः वस्तुतस्त्वमेद एव	त्रि.मं.ना.२।२	प्रारब्धकल्पनाप्यस्य देहस्य भ्रान्तिरेव हि	अध्यात्मो.५७ वराहो. २।६९
प्राप्तकर्मकरो नित्यं शत्रुमित्रसमान- दृक् । ईदितानीहितैर्मुक्तो न शोचति न काङ्क्षति	महो. ६।६४	प्रारब्धप्रतिभासनाशपर्यन्तं चतुर्विधं स्वरूपं ज्ञात्वा देहपतनपर्यन्तं स्वरूपानुसन्धानेन वसेत्	ना. प. ७।३ अध्यात्मो. ५८
प्राप्तं प्राप्तव्यमखिलं भवता पूर्णचेतसा स्वरूपे तपसि ब्रह्मन्मुक्तस्त्वं भ्रान्तिमुत्सृज	महो. २।७२	प्रारब्धमस्रतः कुतः प्रारब्धं सिद्धयति तदा यदा देहात्मना स्थितिः । देहात्मभावो नैवेष्टः	अध्यात्मो. ५६
(एवं) प्राप्तानन्दः परमयोगी भवति प्राप्तानुत्तमविभ्रान्तिर्न किञ्चिदिह वाञ्छति	मं. ब्रा. २।९ महो. २।४७	प्रारब्धं त्यजतामस्रतः प्रारब्धागाम्यर्जितानिकर्मत्रयमितीरितम्	वराहो. १।१२
प्राप्तं तत्सहजस्वभावमनिशं सेवध्व- मेकं गुरुम्	अमन. २।४१	प्रारब्धान्ते देहहानिमयिति क्षीयतेऽखिला	वराहो. १।७१
प्राप्ते ज्ञानेन विज्ञाने ज्ञेयेच परमात्मनि ...हृदि संस्थिते	...	प्रावृट्प्रारम्भे यथा मण्डूकादीनां प्रादुर्भावस्तद्वत्सर्वात्मना नष्टाया अविद्याया उन्मेषकाले पुनरुदयो भवति	त्रि.मं.ना.५।१
प्राप्नुयात् पुण्यकर्मणाम्	भ.गी.१८।७१	प्राश्याचम्यायं निधिरथवा परिव्राड्वि- वर्णवासामुण्डोपरिग्रहश्चिरद्वोही भैक्षमाणो ब्रह्मभूयाय भवति	याज्ञव. २ चित्त्यु. १५।२ भ. गी. १८।२ बृह. ४।१।३०
प्राप्य चान्ते ततश्चैव ज्ञानयोगमनुत्त- मम् । अविरोधेन धर्मस्य सञ्चरेत् पृथिवीमिमाम्	ना.प. ६।३३	प्रास्मा आशा अशृण्वन् प्राहुस्त्यागं विषक्षणाः प्रियमित्येनदुपासीत प्रियं भवत्यस्य ब्रह्मवर्षसं कुले य एतमेवमात्मानं वैश्वानरमुपास्ते	छां. ५।१२।२ ५।१३।२+१४।२।२+१५।२+१६।२+ १७।२
प्राप्य ज्ञानदशामेतां पशुम्लेच्छादयो- ऽपि ये । सदेहा वाऽप्यदेहा वा ते मुक्ता नात्र संशयः	महो. ५।३९	प्रियं भुवाणं ब्रूयात्प्रियः श्रोत्यतीतीश्वरो ह तथैव स्यात्	बृह. १।४।८
प्राप्यन्ते मां न पुनरावर्तन्ते प्राप्य पुण्यकृताः सलोकान्	भ.मं.जा. २।७ भ.गी. ६।४१	प्रियः प्रियायार्हसि देव सोढुम् प्रिया च मानसी, प्रतिकृपा च चाक्षुषी प्रियात्मजनन-वर्धन-परिणाम-क्षय- नाशाः षड्भावाः	भ.गी.११।४४ कौ.त. १।३ मुद्रलो. ४।२
प्राप्य सर्वज्ञतां कृत्वा ब्राह्मण्यं पद- मद्वयम् । अनापन्नादिमध्यान्तं किमतः परमीहते	अ.शां. ८५	प्रियाप्रिये न स्पृशतस्तथैव च शुभा- शुमे । तमसा प्रस्तवद्भानादप्रतो- ऽपि रविर्जनैः	२आत्मो. १५ बृह. २।४।४
प्राप्यं सम्प्राप्यते येन भूयो येन न शोच्यते । पराया निर्वृतेः स्थानं यत्तज्जीवितमुच्यते	महो. ३।१२	प्रिया वै खलु नो भवति सती प्रियमवृधत्	बृह. ४।५।५
प्राप्यान्तं कर्मणस्तस्य यत्किञ्चेह करोत्ययम् । तस्माल्लोकात्पुनरैति..	बृह. ४।४।६		
प्रायश्चित्तीयस्त्वधस्तात्तिर्युक्तिस्तो हिमांशुप्रभाभिः प्रजननकर्मा(अग्निः) प्रायेण श्रीमतां लोके भोक्तुं शक्तिर्न विद्यते	प्रा.हो. २।४ भवसं. १।१३		
प्रारब्धकर्मपर्यन्तमहिनिर्मोकव- ग्रहहरति	पैङ्गलो. ४।४		

प्रियां वाचमभिवदन्त्योऽर्चयन्त्य एष

वः पुण्यः सुकृतो ब्रह्मलोकः

प्रियेषु स्वेषु सुकृतमप्रियेषु च
दुष्कृतम् । विसृज्य ध्यानयोगेन

ब्रह्माप्येति सनातनम्

प्रियो हि ज्ञानिनोऽत्यर्थं

प्रियो ह वै भवति स्मरन्ति ह वै तस्य

प्रीतिः प्रीत्या भवति

प्रेतान् भूतगणान्श्चान्ये

प्रेत्यास्माल्लोकादमृता भवन्ति

प्रेत्येन्द्रो भूत्वेषु लोकेषु राजति

प्रेमानन्द एव सृष्टिस्त्वाधिदैविकी

प्रेमानन्दमनुभवन्तो भक्तास्तल्लीलोप-

योग्या भवन्ति

प्रेयो मन्दो योगक्षेमौ वृणीते

प्रेरयेद्वा तथा भिक्षुः स्वप्नेऽपि न

कदाचन

प्रेहामृतस्य यच्छतामेतद्बुद्धकमोचनम्

प्रेहि तु तत्र प्रतीत्य ब्रह्मचर्यं वत्स्याव

इति भवानेव गच्छत्विति

प्रेहि तु तत्र प्रतीत्य ब्रह्मचर्यं वत्स्यावः

(मा. पा.)

मुण्ड. १।२।६

ना.प. ३।५१

भ.गी. ७।१७

कौ.त. २।४

सामर. ९५

भ.गी. १७।४

केनो. २।५

१पेट. ३।७।२

सामर. ३९

सामर. ९२

कठो. २।२

ना.प. ४।९

सहवै. ९

बृह. ६।२।४

बृ.उ. ६।२।४

प्रोक्तमादित्यमाहात्म्यं यन्मां त्वमनु-

पृच्छसि

प्रोक्तवानहमव्ययम्

प्रोक्तं कचिदविद्येति कचिदिच्छेति

सम्मतम्

प्रोक्ता च सात्त्विकी रुद्रे भक्ते ब्रह्मणि

राजसी

प्रोच्यते गुणसङ्ख्याने

प्रोच्यमानमक्षेपेण

प्रोता त्वमेता विचितिः क्रमाणां

प्रजापतिश्छन्दमयो विगर्भः

प्रोवाच तां तत्त्वतो ब्रह्मविद्याम्

(अथ) प्रोष्याऽऽयन् पुत्रस्य मूर्धान-

प्लवदाचरणम्

प्लवा ह्येते बह्वदा यज्ञरूपा अष्टादशो-

क्तमवरं येषु कर्म

प्लावेद्योगमार्गेण सोऽमृतत्वाय कल्पते

प्लुतप्रणवप्रयोगेण समस्तमोमिति

प्रयुक्त आत्मज्योतिः सकृदावर्तते

प्लुतप्लुत्युपसंहारः

भ.गी. ४।१

महो. ५।११२

कृष्णो. ४

भ.गी. १८।१९

भ.गी. १८।२९

एका. उ. ९

मुण्ड. १।२।१३

कौ.त. २।११

निर्वाणो. ८

मुण्ड. १।२।७

बृ.जा. २।१७

अ.शिखो. १

तुरीयो. १

फ

फट्फट्जहि महाकृत्ये विधूमाग्निसम-

प्रमे । हन शत्रून्निगूलेन क्रुद्धास्ये

पिब शोणितम्

फलपत्रोदकाहारः पर्वतवनवनदेवता-

वनदु. ९४

ना.प. ४।४८

भ.गी. १७।२१

फलमुद्दिश्य वा पुनः

(पुरुषः) फलमूलोदकान्वितं तपोवनं

प्राप्य... फलमूलपुष्पवारिभिः...

वेदान्तभ्रवणं कुर्वन्योगं समारमेत्

फलविशुद्धाङ्गी सङ्ख्यासं सहतेऽर्चिमान्

शांङि. १।५।१

२सङ्ख्यासो. ६

फलं कतकवृक्षस्य यद्यप्यम्बुप्रसाद-

कृत् । न नामग्रहणादेव तस्य

वारि प्रसीदति

भवसं. १।५०

फलं त्यक्त्वा मनीषिणः

भ.गी. २।५१

फलं यज्ञतपःक्रियाः

भ.गी. १७।२५

फलादुत्पद्यमानः स ज्ञाते हेतुः प्रसिद्धयति

अ. शां. १७

फलानां पुरुषः, पुरुषस्य रेतः

बृह. ६।४।१

फले सक्तो निबध्यते

भ.गी. ५।१२

फलोदयः क्रियापूर्वो निष्क्रियो नहि

कुत्रचित्

अध्यात्मो. ४९

फलो वा एष लोकानामजरो महात्मा

विश्वं यः पाति

पारमा. ८।२

फलोर्द्ध्वगललाटविशेषमण्डले निरन्तरं

तेजस्कारकयोगविस्फुरणेन

पश्यति चेत् सिद्धो भवति

अद्वयता. २

फेनपा उन्मादकाः शीर्षपर्णफल-

भोजिनो यत्र तत्र वसन्तोऽपरि-

चरणं कृत्वा... आत्मानं प्रार्थयन्ते

आभमो. ३

फेनादण्डं भवत्यण्डाद्ब्रह्मा भवति

[अ. शिरः. ३।१५+

बटुको. २७

फेनाद्बुद्धमभवत् । अण्डाद्ब्रह्माऽभवत्

ब

बटरकापि संप्रपत्तन्तीव दृश्यन्ते तानि तदा न पश्येत्तदप्येवमेव विद्यात् ३ऐत. २।४।६	बद्धा योगासनं पूर्वं हरेस्ते हृदयाञ्जलिः त्रि.भा. २।१४५
बटुको हि क्षाश्वतेन पुराणेन वेषमूर्जेण तपसा नियन्ता बटुको. २३	बन्धत्वमपि चेन्मोक्षो बन्धाभावे क मोक्षता ते. वि. ५।२४
बदरीफलमात्रं तु (रुद्राक्षस्य) मध्यमं प्रोच्यते बुधैः । अभयं अणमात्रं स्यात् ... रु.जा. ७	बन्धनस्थस्यैवास्वातंत्र्यं, यमविषयस्थ- स्यैव बहुभयावस्थम् मैत्रा. ४।२
बद्धपद्मासनस्तिस्रमूर्धोन्मीलितलोचनः। ..स्पर्शान् परिहरन्कनैः अ. पू. ३।४	बन्धमुक्तिविहीनोऽहंशाश्वतानन्दविमहः ते. वि. ३।३७
बद्धपद्मासनं कृत्वा सरस्वत्यास्तु चालनम् । दक्षनाड्या समाकृत्य बहिष्ठं पवनं शनैः । यथेष्टं पूरयेद्वायुं.. योगकुं. १।२३	बन्धमुद्रा कृता येन नासाग्रे तु स्वलोचने म. वि. ६९
बद्धपद्मासनो योगी प्राणं चन्द्रेण पूरयेत् ..भूयः सूर्येण रेचयेत् यो. चू. ९५	बन्धमोक्षस्वरूपात्मा बन्धमोक्षविबर्जितः ते. वि. ४।६६
बद्धपद्मासनो योगी नमस्कृत्य गुरुं शिवम् । नासाग्रदृष्टिरेकाकी प्राणाधामं समभ्यसेत् यो. चू. १०६	बन्धमोक्षादिकं नास्ति सद्वाऽसद्वा सुखादि वा ते. वि. ५।३८
बद्धमुक्तो महीपालो प्रासमात्रेण तुष्यति । परैरबद्धो नाक्रान्तो न राष्ट्रं बहु मन्यते यो. चू. १०६	बन्धमोक्षादिहीनोऽस्मि शुद्धमहास्मि सोऽस्त्यहम् मैत्रे. ३।९
बद्धः लेखरतां (रसः) धत्ते ब्रह्मत्वं रसचेतसि महो. ५।७४	बन्धं कुर्वन्ति धातवः बन्धं मोक्षं च या वेत्ति २आत्मो. २९
बद्धः सुनादगन्धेन सद्यः सन्त्यक्तवा- पलः । नादमृगणतश्चित्तमन्तरङ्ग- मुज्जङ्गमः ना. वि. ४३	बन्धाय विषयासक्तं मुक्तं (मुक्त्यै, मुक्ता) निर्विषयं स्मृतम् (मनः) [म. वि. २+ मैत्रा. ४।१७+ अमन. २।७५
बद्धो मुच्येत बन्धनात् बद्धो मुक्तोऽहमहुतात्माऽहम् बद्धो हि बाधताबद्धो मोक्षः स्याद्वा- सनाक्षयः वराहो. २।७९	बन्धास्थामथ मोक्षास्थां सुखदुःख- दक्षामपि । त्यक्त्वा सदसदास्थां त्वं तिष्ठाभुवमहाब्धिवत् महो. ६।५३
बध्नन्कराभ्यां श्रोत्रादि करणानि यथातथम् । युत्थानस्य यथोक्तेन वर्त्मना स्ववशं मनः ना. वि. ४३	बन्धुपुत्रमनुमोदयित्वाऽनवेक्ष्यमाणो द्वन्द्वसहः प्रसन्नः । प्राचीमुदीची वा निवर्तयश्चरेत् शाठ्याय. १८
बध्नाति हि शिरोजातमभोगामि नमोजलम् । ततो जालन्धरो बन्धः कष्टदुःखोचनाशनः आ. प्र. १०	बन्धुरात्माऽऽत्मनस्तस्य बन्धो जालन्धराख्योऽवममृता- प्यायकारकः यो. त. १।१११
बध्ना प्रागासनं विंशे ऋजुकायः समा- हितः । नासाग्रन्यस्तनयनः मुक्ति. २।६८	बन्धो जालंधराख्योऽयं सुसुमातङ्गकेसरी बन्धो मोक्षः सुखं दुःखं ध्यानं चित्तं सुरासुराः । गौणं मुख्यं परं चान्यत् सर्वं मिथ्या न संशयः १यो. त. ११९
बध्ना प्रागासनं विंशे ऋजुकायः समा- हितः । नासाग्रन्यस्तनयनः यो. चू. ९८	बध्ना प्रागासनं विंशे ऋजुकायः समा- हितः । नासाग्रन्यस्तनयनः वि. भा. २।९२

बर्होपीडाभिरामाय रामायाकुण्ठमेघसे ।

रमामानसहंसाय गोविन्दाय

नमो नमः

गो. पू. ४।७

बलमिति विद्युति

तैत्ति. ३।१०।२

बलवीवदनाम्भोजमालिने नृत्तशालिने ।

नमः प्रणतपालाय श्रीकृष्णाय

नमोनमः

गो. पू. ४।१०

बलं ज्ञानं सुराणां वै तेषां

ज्ञानं हृतं क्षणात्

कृष्णो. १२

बलं देवानाममृतस्य विष्णोः

मुदर्श. ६

बलं बलवतां चाहं

भ.गी. ७।११

बलं वाव विज्ञानाद्भूयोऽपि ह

ज्ञतं विज्ञानवतामेको बलवा-

नाकम्पयते

छान्दो. ७।८।१

बलं भीमाभिरक्षितम्

भ.गी. १।१०

बलं भीष्माभिरक्षितम्

भ.गी. १।१०

बलं वाव विज्ञानाद्भूयोऽपीदृशतं (मा.पा.)

छां.उ. ७।८।१

बलात्कामपिशाचेन विवशः परिभूयते

महो. ३।३४

बलादिव नियोजितः

भ.गी. ३।३६

बलाद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे भगवान्

ब्रवीतु

छां.दो. ७।८।२

बलेचित्तसंयमाद्बलमुपास्वेति

शां.दि. १।७।५२

बलेन तपः, तपसा श्रद्धा (भवति)

महाना. १।७।१३

बलेन पर्वताः (तिष्ठन्ति)

छां.दो. ७।८।१

बलेन लोकस्तिष्ठति, बलमुपास्व

छां.दो. ७।८।१

बलेनापःपर्वताबलेन देवमनुष्याः (मा.पा.)

छां.उ. ७।८।१

बलेन वै पृथिवी तिष्ठति, बलेनान्तरिक्षं

बलेन द्यौर्बलेन पर्वता बलेन देव-

मनुष्या बलेन पशवश्च बयाः सिच

तृणवनस्पतयः श्वापदान्याकीटपिपी-

लङ्कबलेन लोकस्तिष्ठति बलमुपास्वेति

छां.दो. ७।८।१

बलेन वै लोकस्तिष्ठन्ति (मा. पा.)

छां.उ. ७।८।१

वस्तिस्ते व्यभत्स्यद्यन्मां नागमिष्य इति

छां.दो. ५।१६।२

वस्तिस्त्वेष आत्मन इति ह्योवाच

छां.दो. ५।१६।२

बहव इमेऽस्मिन्पुरुषे कामा नाना-

त्यवा व्याधिभिः परिपूर्णोऽस्मि

नाशिष्यामीति

छां.दो. ४।१०।३

बहवो ज्ञानतपसा

भ.गी. ४।१०

बहवो नैकमार्गेण प्राप्ता नित्यत्वमागताः अ. वि. २५

बहवो मर्या ब्राह्मणायना निरिन्द्रिया

विसृक्तोऽस्मालोकात्प्रयन्ति

बृह. ६।४।४

बहिरङ्गा जगत्कारणभूता सेवाविद्या-

रूपेण जीवबन्धभूता क्रिया शक्तिश्च

लीलाशक्तिश्चरति

राधिको. ९

बहिरन्तश्च भूतानां

भ.गी. १३।१६

बहिरन्तश्चोपवीती विप्रः सञ्च्यस्तुमर्हति ।

एकयज्ञोपवीती तु नैव सञ्च्यस्तुमर्हति परब्र. २०

बहिरस्तङ्गते प्राणे यावन्नापान उद्भूतः ।

तावत्पूर्णां समावस्थां बहिष्ठं

कुम्भकं विदुः

मुक्तिको. २।५२

बहिरुपशमिते चराचरात्मा स्वयमनु-

भूयत एव देवदेवः

अ. पू. १।५५

बहिर्मायया वेष्टितं भवति चक्रं

नृ. पू. ५।३

बहिर्लक्ष्यं तु नासामे चतुष्पदप्रदक्ष-

द्वादशाङ्गुलीभिः... व्योमत्वं

पश्यति स तु योगी

मं. ब्रा. १।३

बहिर्विरेचनं वायोरुदराद्रेचकः स्मृतः

जा. द. ६।१३

बहिश्चेतो गृहीतं सद्गुणं वैतथ्यमेतयोः

वैतथ्य. ९

बहिश्चेतो गृहीतं सद्गुणं वैतथ्यमेतयोः

वैतथ्य. १०

बहिस्तीर्थार्थपरं तीर्थमन्तस्तीर्थं

महामुने । आत्मतीर्थं महा-

तीर्थमन्वत्तीर्थं निरर्थकम्

जा. द. ४।५३

बहिः कुर्वन्नकुर्वन्वा कर्ता भोक्ता

नहि कश्चित्

अ. पू. १।५७

(अथ) बहिःकृतेन्द्रियार्थान्स्वशरीरा-

दुपलभते

मैत्रा. ६।८

बहिः कृत्रिमसंरम्भो हृदि संरम्भ-

वर्जितः । कर्ता बहिरकर्तान्तर्लोकं

विहर शुद्धधीः

महो. ६।६८

बहिः प्रज्ञो विभुर्विभो ह्यन्तः-

प्रज्ञस्तु तैजसः

आगम. १

बहिः प्रपञ्चशिखोपवीतित्वमनाहृत्य

प्रणवहंसशिखोपवीतित्वमवलम्ब्य

मोक्षसाधनं कुर्यात्

परब्र. २२

बहिःसर्वसमाचारो लोकेविहर विष्णुवरः महो. ६।६७

बहिःसूत्रं त्यजेद्विद्वान्योगमुत्तम- मास्थितः । ब्रह्मभावमिदं सूत्रं धारयेद्यः स चेतनः [ब्रह्मो. ९+ ना. प. ३।८०	बहूदरं बहुदंष्ट्राकरालं बहूनामेमि प्रथमो बहूनामेमि मध्यमः । किं स्वियमस्य कर्तव्यं यन्मयाऽद्य करिष्यति बहूनि पुण्यानि कृतानि येन तेनैव लभ्यः परमेश्वरोऽसौ बहूनि मे व्यतीतानि बहून्यष्टपूर्वाणि बह्वधामिन्द्रगोमतीम् बह्वहंश्चरन्ती परिचरन्ती परिवारिणी यौवने त्वामलमे साऽहमेतन्न वेद यद्वोत्रस्त्वमसि जवाला तु नामाऽह- मस्मिसत्यकामोनाम त्वमसि वह्नी प्रजां जनयन्तीं सरूपाम् । अजो ह्येको जुषमाणोऽनुशंते वह्नीः प्रजा असृजत् वह्नीः प्रजा पुरुषात्सम्प्रसृताः वह्नीः सन्धा अतिक्रम्य दिवि प्रह्लादीन- तृणबह्वमन्तरिक्षे पौलोमान्पृथिव्यां कालकाश्यांस्तस्य मे तत्र न लोम च नामीयते वह्वचाख्यग्रहविद्यामहाखण्डार्थ- वैभवम् । अखण्डानन्दसाम्राज्यं रामचन्द्रपदं भजे वह्वयः स्याम प्रजायेमहि वाधिर्यं महानुपचय इवेदं नाबहेलनया भवितव्यमेवं दृढवेरागयाद्वोधो भवति महो. ४।२६ बालस्वभावोऽसङ्गो निरवधो मौनेन पाण्डित्येन निरवधिकारतयो- पलभ्येत कैवल्यमुक्तं निगमनं बालं प्रमाणन्तं वित्तमोहेन मूर्खं बालाप्रमात्रं हृदयस्य मध्ये विषं देवं जातरूपं वरेण्यम् । तमात्मस्थं येऽनु- पश्यन्ति धीरास्तेषां शान्तिर्भविता नेतरेषाम् बालाश्च कुलबुद्ध्याश्च निर्वहन्त्यवमानिताः इतिहा. २९ बालैर्वेद्यस्तु लोकोऽयं मुसकेनाभिहन्यते शिषो. ७।१०४	भ.गी.११।२३ भ.गी.११।२३ कठो. १।५ शरभो. २ भ.गी.४।५ भ.गी.११।६ चित्र्यु.११।६, छांदो.४।४।२ महाना.८।४५ मैत्रा. २।६ मुण्ड. २।१।५ कौ. त. ३।१ बृहृच.शोषकं छांदो.६।२।४ महो. ४।२६ सुबालो.१३।९ कठो.२।६ बटुको. १ इतिहा. २९ शिषो. ७।१०४
बहिःसूत्रं त्यजेद्विप्रो योगविज्ञान- तत्परः । ब्रह्मभावमिदं सूत्रं धारयेद्यः स मुक्तिभाक् बहुधा विष्वतोमुखम् बहुनाऽत्र किमुक्तेन गोपीचन्दन- मण्डनम् । न तत्तुल्यं भवेल्लोके नात्र कार्या विचारणा बहु वा इदं सुप्तस्य वा जाग्रतो वा रेतः स्कन्दति बहुशास्त्रा ह्यनन्ताश्च बहुशास्त्रकथाकन्थारोमन्थेन वृथैव किम् । अन्वेष्टव्यं प्रयत्नेन मारुते क्योतिरान्तरम् बहुशोभमानामुमां हैमवतीतां होवाच किमेतद्यक्षमिति बहुस्यां प्रजायेय [छां.उ.६।२।३+ [तैत्ति. २।६+ बह्वक्कस्य स्वर्गलोकः [ना.प.५।९+ बह्वक्कस्यासंकृप्तं मधुकरम् बह्वक्कः शिखाविकन्थाधरस्त्रिपुण्ड्र- धारी कुटीचकवत्सर्वसमो मधुकर- वृत्त्याष्टकवलाशी [ना.प.५।५+ (अथ) बह्वक्का नाम त्रिदण्ड-कम- ण्डलु-शिखा-यज्ञोपवीत-काषाय- वस्त्रवारिणो ब्रह्मर्षिगृहे मधुमांसं वर्जयित्वाऽष्टौ मासान्भैक्षाचरणं कृत्वा योगमार्गे मोक्षमेव प्रार्थयन्ते बह्वक्कास्त्रिदण्डकमण्डलुशिक्यपक्ष- जलपवित्रपात्रपादुकासनशिखा- यज्ञोपवीत-कौपीन-काषायवेध- धारिणः साधुवृत्तेषु ब्राह्मणकुलेषु भैक्षार्थं चरन्त आत्मानं प्रार्थयन्ते बह्वक्को हंसस्त्वमवलम्ब्य...तुरीयाती- तावधूतवेष्टेनाद्वैतनिष्ठापरः प्रण- वात्मकत्वेन देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः	परब्र. ११ भ.गी. ९।१९ गोपीचं. २१ बृह. ६।४।४ भ.गी. २।४१ मुक्ति. २।६३ केनो. ३।१२ शांडि.३।१।३ १सं.सो.२।५५ ना. प. ५।७ १सं.सो.२।१४ भिक्षुको. २ आधमो. ४ तुरीया. ३	भ.गी.११।२३ भ.गी.११।२३ कठो. १।५ शरभो. २ भ.गी.४।५ भ.गी.११।६ चित्र्यु.११।६, छांदो.४।४।२ महाना.८।४५ मैत्रा. २।६ मुण्ड. २।१।५ कौ. त. ३।१ बृहृच.शोषकं छांदो.६।२।४ महो. ४।२६ सुबालो.१३।९ कठो.२।६ बटुको. १ इतिहा. २९ शिषो. ७।१०४

बालोन्मत्तपिशाचवदनुन्मत्तोन्मत्त-
बदाचरस्त्रिदण्डं शिक्यं पात्रं
कमण्डलुं कटिसूत्रं कौपीनं च
परित्यज्य...जातरूपधरश्चरेद्वा.

ना. प. ३।८७

बालोन्मत्तपिशाचवन्मरणं जीवितं वा
न काङ्क्षेत कालमेव प्रतीक्षेत निर्देश-

ना.प. ५।१५

मृतकन्यायेन परिग्राहिति
बालो बालेषु वृद्धेषु वृद्धो धीरेषु धैर्य-
वान् । युवा यौवनवृत्तेषु दुःखितेषु
सुदुःखधीः

अ.पू. २।३०

बाल्यमल्पदिनैरेव यौवनश्रीस्ततो
जरा । देहेऽपि नैकरूपत्वं काऽऽस्था

भवसं. १।२१

बाह्येषु वस्तुषु
बाल्यं च पाण्डित्यं च निर्विघ्नाथ-

बृह. ३।५।१

मुनिरमौनं मौनं च निर्विघ्न...

सुबालो. १।३।१

बाल्येन तिष्ठसेत्
बाल्येनैवहितिष्टासेभिर्विघ्नब्रह्मवेदनम् ।

ब्रह्मविद्यां च बाल्यं च निर्विघ्न...

मुनिरात्मवान् [अ. पू. ४।३८+

शास्त्राय. २४

बाहू राजन्यः कृतः [क्रकसं.

मं. १०।९०।१२

[वांसं. ३।१।११+सुबा. १।४+

चिन्त्यु. १२।५

बाह्याचिन्ता न कर्तव्या तथैवान्तर-
चिन्तिका । सर्वचिन्तां परित्यज्य

चिन्मात्रपरमोभव । (सर्वचिन्तां समु-
त्सृज्य स्वस्थो भव सदा कर्मो)

[शां. १।७।२०+

वराहो. २।४४

बाह्याज्ञाने विनष्टेषु ततः सर्वसमो भवेत्

अमन. १।२१

बाह्यप्रणव आर्षप्रणवः, उभयात्मको

विराट्प्रणवः

ना. प. ८।१

बाह्यवदान्तरेऽन्वात्मनश्चक्षुःसंयोगेनैव

रूपप्रवृत्तकार्योत्थात्

अद्वयता. ६

बाह्यस्थविषयं सर्वं रेचकः समुदाहृतः ।

पूरकं शास्त्रविज्ञानं कुम्भकं

स्वगतं स्मृतम्

वराहो. ५।५८

बाह्यस्पर्शेष्वसक्तात्मा

भ. गी. ५।२१

बाह्यस्याभ्यन्तरे कालानलसदृशं

पराकाशम्

मं. ब्रा. ४।१

बाह्यं प्राणं समाकृष्य पूरयित्वोदरेण

च । नासाग्रे नाभिमध्ये च पादा-

ङ्गुष्ठे च धारयेत्

जा. द. ६।२२

बाह्यात्प्राणं समाकृष्य पूरयित्वोदरे

स्थितम् । नाभिमध्ये च नासाग्रे

पादाङ्गुष्ठे च यत्नतः । धारये-

न्मनसा प्राणं सन्ध्याकालेषु वा

सदा । सर्वरोगविनिर्मुक्तो भवेद्योगी..

शां. १।७।४३

बाह्यात्माऽन्तरात्मा परमात्मा च

१ आत्मो. १

बाह्यादापूरणं वायोरुदरे पूरको हि सः

जा. द. ६।१२

बाह्यान्ततारकाकारं व्योमपञ्चक-

विग्रहम् । राजयोगैकसंसिद्धं

रामचन्द्रमुपास्महे

मं. ब्रा. शीर्षकं

बाह्याभ्यन्तरमन्धकारमयमाकाशम्

मं. ब्रा. ४।१

बाह्याभ्यन्तरवीक्षणाद्विस्फुटतमः स

परस्ताडूतैष दृष्टोऽदृष्टोऽव्यवहार्यो-

ऽव्यल्पोनाल्पः साक्ष्यविशेषोऽनन्यो

सुखदुःखोऽद्वयः परमात्मा

नृसिंहो. ९।७

(पत्रं) बाह्याभ्यन्तरस्थव्योमपञ्चकं

तारकलक्ष्यम्

अद्वयता. ४

बाह्याभ्यन्तःकरणानां रूपप्रवृत्त-

योग्यतास्त्वित्यावाहनम्

भावनो. ८

बाह्यार्चनं परिहरेदपुनर्भवाय

मैत्रे. २।२६

बाह्यार्थवासनोद्भूता तृष्णा पद्धेति

कथ्यते । सर्वार्थवासनोन्मुक्ता

तृष्णा मुक्तेति भण्यते

महो. ६।५०

बाह्योः क्षत्रं (अजायत)

ग. शो. ३।११

विन्दुनादकलाज्योतीरवीमुद्भूत-

तारकम् । शान्तं च तदतीतं

च परं ब्रह्म तदुच्यते

यो. शि. ६।८६

विन्दुनादसमायुक्तमग्निबीजं विचिन्त-

येत् । पश्चाद्विरेचयेत्सम्यक्प्राणं..

जा. द. ५।८

विन्दुनादमहालिङ्गविष्णुलक्ष्मीनि-

केतनम् । देहं विष्णुबाल्यं प्रोक्तं

सिद्धिदं सर्वदेहिनाम्

यो. शि. ९।४

विन्दुनादात्मकं बीजं बहिसोम-

कलात्मकम्

रामर. ५।९

विन्दुमूलशरीराणि शिरास्तत्रप्रतिष्ठिताः यो. चू. ५६

विन्दुरीशानः

ना. पू. ता. १।३

विन्दुरीश्वरसंज्ञस्तु शत्रुप्रक्षरदस्वयं	तारसा. २।३	बीजजामत्तया जामन्महाजामत्तवैव	
विन्दुरुत्तररूपम्	गणप. ७	च । जामत्तस्वप्रस्तथास्वप्रः स्वप्रजाम-	
विन्दुर्ब्रह्मा रजः शक्तिर्विन्दुरिन्दू रजो		त्सुपुस्तिकम् । इति सप्तविधो मोहः	महो. ५८
रविः । उभयोः सङ्गमादेव प्राप्यते		बीजनिद्रायुतः प्राज्ञः	श्यामम. १३
परमं पदम्	यो.चू. ६२	बीजं तद्वदमर्जुन	भ.गी.१०।३९
विन्दुस्तुरीयाक्षरो भवति	ता.सा. २।१	बीजं प्राणं च शक्तिं च दृष्टिं ब्रह्मा-	
विन्दुस्वरूपः शत्रुघ्नो भूर्भुवस्तस्मै वै		दिकं तथा । मन्त्रयन्त्राख्यागाव-	
नमोनमः	तारसा.३।४	त्रीमाणस्थापनमेव च । भूतविख्याक-	
विन्दुः क्षरतिनो यस्य कामिन्यालिङ्गि-		बीजानि यन्त्रस्याङ्गानि वै दश	त्रि.म.ना.७।१२
तस्य च । यावद्विन्दुः स्थितो देहे		बीजं मायाविनिर्मुक्तं परं ब्रह्मेति	
तावन्मृत्युभयं कुतः	ध्या.वि. ८४	कीर्त्तये	रामर.५।१२
विन्दुः पञ्चमकूटाक्षरो भवति	श्रीवि.ता.१।२	बीजं मां सर्वभूतानां	भ.गी. ७।१०
विन्दुः पञ्चमाक्षरो भवति	रामो. १।२	बीजाक्षरं परं विन्दुं नादं तस्योपरि	
विन्दुः शिवो रजः शक्तिर्विन्दुरिन्दू		स्थितम् । सशब्दं चाक्षरे क्षीणे	
रजो रविः	ध्या.वि. ८८	निवृत्तशब्दं परमं पदम्	ध्या. वि. २
विन्दोरोद्धारः	सीतो. ११	बीजाक्षरेण स्हो (हसो) रूपेण	
विन्दौ स्वप्रविशो नादे स्वप्रतैजसः	प. हं. १०	तज्जापकानां सम्पत्सारस्वतौ भवतः	हयमी. ६
विभर्त्यव्यय ईश्वरः	भ.गी.१५।१०	बीजाक्षराख्यो दृष्टान्तः कदा साध्य-	
विभर्मि धर्ममवसे जनानाम्	बा. मं. १२	समो हि सः	भ. सां.२०
विमेमि वा एतदेतैभ्यो यथैतत्परावृत्तम्	शौनको. १।३	बीजाक्षरममहामोहापहवाद्यद्विषिष्यते ।	
विभ्रच्छिद्यं यशः सत्यं ब्रह्मचर्यं तपो		निर्बीजं त्रैपदं तत्त्वं तदस्मीति	
वैराग्यं मन ऐश्वर्यसप्रणवाभ्याहृतय		विचिन्तये	सुबा.शीर्षकं
ऋग्यजुःसामाथर्वाङ्गिरसः सर्वाणि		बीजानीतराणि चेताराणि चाण्डजानि...	...
छन्दांसि तान्यङ्गे समाश्रितानि	महो. १।३	बीजोक्तमुभयार्थत्वं रामनामनि दृश्यते	रामर. ५।११
विभ्रत्याकाशाधारम्	निर्वाणो. ५	बुद्धयो वै भियस्ता योऽस्माकं प्रचोदया-	
बिलप्रवेशतो यत्र ब्रह्मनाड्यन्तरं		दित्याहुर्मनीषिणः	मैत्रा. ६।७
प्रजेत् । तस्माश्रित्यं मूलबन्धः		बुद्धयोऽभ्यवसायिनाम्	भ.गी.२।४१
कर्तव्यो योगिभिः सदा	योगकुं.१।४६	बुद्धिर्मेन्द्रियप्राणपञ्चकैर्मनसा धिया ।	
वित्वद्रुमस्यान्तिकमेवपूजकःप्रदक्षिणी-		शरीरं सप्तदशभिः सुसूक्ष्मं	
कृत्य तवो मनुं स्वयम् । जप-		लिङ्गमुच्यते	शारीरको.११
न्वितस्तिप्रमिताश्च शास्त्राश्चिह्नश्च...		बुद्धिगुहायां सर्वाङ्गसुन्दरं पुष्करूप-	
दलानि भक्त्या विनुयात्	१विस्वो. १२	मन्तर्हृदयमित्यपरे	मं. वा. १।५
वित्वपत्रं विनापूजा व्यर्था भवति सर्वदा	२विस्वो. ६	बुद्धिमाद्यमसीन्द्रियम्	भ.गी.६।२१
वित्वपत्रं विना वस्तु नास्ति किञ्चि-		बुद्धिनाशात् प्रणश्यति	भ.गी.१।६३
तज्ञानघ	२विस्वो. १५	बुद्धिप्रतिबिम्बितचैतन्यं जीवा	
वित्वपूजनतोलोकेमत्पूजायाःपरा नहि	२विस्वो. १९	इत्यपरे मन्थन्ते	त्रि.म.ना.४।९
विज्ञानि भक्षयति (दुःस्वप्ने)	३पेत्. २।४।७	बुद्धिपञ्चममाकासेनापिरादेव तत्त्व-	
		ज्ञानं भवति	त्रि.म.ना.८।४
		बुद्धिमेवाप्येति वो बुद्धिमेवास्तमेति	सुबाको.५।११

बुद्धियुक्तो जहातीह
बुद्धियोगाद्बुद्धिभित्त
बुद्धियोगाद्बुद्धिभित्त
बुद्धिरध्यासः, बोद्धव्यमधिभूतं, प्रज्ञा
वत्राधिभित्तम्...

बुद्धिरव्यक्तमेव च
बुद्धिरुदानयोगेन बुद्ध्यां रूपगुणः
वादाधिष्ठितोऽप्यो तिष्ठति..

बुद्धिर्ज्ञानमसम्भोदः
बुद्धिर्भूतिः स्मृतिः प्रज्ञानमित्येके
बुद्धिर्बुद्धिमतामस्मि

बुद्धिर्मनोऽहङ्कार इति चेतनवत्येषा
बुद्धिर्यस्य न लिप्यते

बुद्धियोगे त्विमां कृणु
बुद्धिर्बाऽन्मव्यक्तमन्त्राव

बुद्धिर्बुद्धिततरिष्यति

अ बुद्ध्यं च नारायणः

बुद्धि तु सारथि विद्धि मनः प्रमहमेव
च [कठो. ३।३+

बुद्धि मोहयसीव मे

बुद्धिः पत्नी (शारीरयज्ञस्व)

बुद्धिः पर्यवतिष्ठते

बुद्धिः सा पार्थ तामसी

बुद्धिः सा पार्थ राजसी

बुद्धिः सा पार्थ सात्त्विकी

बुद्धीन्द्रियाणि यज्ञपात्राणि [गर्भो. ११+ प्रा. हो. ४।३

बुद्धीन्द्रियाणि यानीमान्येतान्यस्य
रसमयः

बुद्धेरारमा महान्परः

बुद्धेरुणेनात्मगुणेन चैव आराप्रमात्रो-
ऽप्यपरोऽपि दृष्टः

बुद्धेर्भेदं भूतेष्वेव

बुद्धेः पूर्णविकासोऽव्यजागरः परिकीर्त्यते

बुद्धो शरणमन्विच्छ

बुद्ध्या धृतिवृद्धिर्वा

बुद्ध्या बुद्धयति, मनसा सङ्कल्पयति,
वाचा क्वति

बुद्ध्या बुद्धो यथा पार्थ

म.गी. २।५०

म.गी. १८।५७

म.गी. २।४९

सुबालो. ५।७

म.गी. १३।६

त्रि. भा. १।६

म.गी. १०।४

मैत्रा. ६।३१

म.गी. ७।१०

मैत्रा. ६।५

म.गी. १८।१७

म.गी. २।३९

सुबालो. १४।१

म.गी. २।५२

सुबालो. ६।१

पैङ्गलो. ४।१

म.गी. ३।२

प्रा. हो. ४।१

म.गी. २।६५

म.गी. १८।३२

म.गी. १८।३१

म.गी. १८।३०

प्रा. हो. ४।३

मैत्रा. २।९

कठो. ३।१०

श्वेताश्व. ५।८

म.गी. १८।२९

वराहो. २।६०

म.गी. २।४९

म.गी. ६।२५

गर्भो. १

म.गी. २।३९

बुद्ध्या बुध्यति, चित्तेन चेतयत्य-

दृष्टारेणादृष्टोति

बुद्ध्या विशुद्ध्या युक्तः

बुद्ध्या सञ्चितं स्थापयित्वा तु रुद्रे

बुद्ध्याऽनिमित्तां सत्यां हेतुं पृथगना-

प्नुवन् । वीतशोकं तथा काम-

मभयं पदमभ्युते

बुद्ध्या पदमनानात्वं नमस्कर्मोयथावलम्

बुद्ध्यादिविकारान्तस्तरङ्गः सागरेयथा

बुद्ध्यादवण्डमभवत्

बुद्ध्या भावसमन्विताः

बुद्धो बालकवत्कीढेत्कुशलो जडव-

चरेत् । बदेदुन्मत्तवद्विद्वान्गोचर्या

नैगमश्चरेत्

बुद्धश्च तद्व्यमचिन्त्यरूपं सूक्ष्माच्च

तत्सूक्ष्मतरं विभाति [मुण्ड. ३।१।७+

बुद्ध्या बालाभिधां मुक्तिश्रुतिं ममोपदेशं

कुरुष्व

बुद्ध्योतिः करिष्यतः सविता प्रमुवातितान् श्वेताश्व. २।३

बुद्ध्योतिषं त्वास्मदव्यामि

बुद्धीमभिसम्पादयेदेष वै कृत्स्न

आत्मा यद्बहती

शरीरैः परिवृता

बुद्धिर्धिर्दश पञ्चच नित्यासषोडशीकं

पुरमर्षं विभर्ति

बुद्ध्याण्डरवासः सोमराजमिति

बुद्ध्याण्डरवासा अतिष्ठाः सर्वेषां

भूतानां भूषेति

बुद्ध्याण्डरवासाः सोमो राजेति वा

बुद्ध्याण्डरवासाः सोमो राजेति

(मा. पा.)

बुद्ध्याम तथा साक्षां

बुद्ध्याद्वनं मधोर्भुवनं तालस्तालवनं

काम्यं काम्यवनं बहुला बहुलवनं

कुमुदः कुमुदवनं खदिरः खदिरवनं

भद्रो भद्रवनं भाण्डीर इति भाण्डी-

रवनं श्रीवनं लोहवनं वृन्दावनमेतै-

रावृता पुरी भवति (मथुरा)

ना. प. ६।४

म.गी. १८।५१

अ. शिरः. ३।९

अ. शां. ७८

अ. शां. १००

आ. प्र. १५

गायत्रीर. १

म.गी. १०।८

ना. प. ५।३८

गुह्यका. ३७

बृ. जा. १।४

चित्त्यु. १९।१

१ ऐत. ३।५।३

१ ऐत. ३।५।४

त्रिपुरो. १०

कौ. त. ४।१८

कौ. त. ४।२

बृह. २।१।३

बृ. उ. २।१।३

म.गी. १०।३५

गोपालो. १।१६

बृहद्रथन्तरयो रूपेण संहिता सन्धीयते

इति तार्क्ष्यः

बृहद्रथन्तरे अनूक्त्ये भद्रयज्ञायज्ञीये

बृहद्रथन्तरे सामनी पूर्वे पादौ ध्येत

(ॐ) बृहद्रथो (ह) वै नाम राजा

राज्ये ज्येष्ठं पुत्रं निचापयित्वेदम-

शाश्वतं मन्यमानः शरीरं वैराग्य-

मुपेतोऽरण्यं निर्जगाम [मैत्रा. १।१

बृहन् पाण्डरवासः सोमराजन्निति

बृहस्पतिरुपवक्ता

बृहस्पतिर्ज्ञे शुक्रो भूत्वेन्द्रस्थाभयाया-

सुरेभ्यः क्षयायेमामविद्यामसृजन्

बृहस्पतिः पुरोधया

बृहस्पते अति यदयो अर्हाशुमद्विभाति

क्रनुमज्जनेषु । यदीदयच्छास कृत

प्रजात तदस्मासु द्रविणं धेहि चित्रम्

[क्र.मं. २।२३।१५+वा.सं. २६।३

[+तै. सं. १।८।२२।२

बृहस्पते न परः साम्नो विदुः

बोद्धव्यमेवाप्येति यो बोद्धव्यमेवास्वमेति

बोद्धव्यं च विकर्मणा

बोद्धा भवति कर्ता भवति विज्ञाता

भवत्यन्नमुपास्वेति

बोधचन्द्रमसि पूर्णविग्रहे मोहरादुमु-

चिनात्मतेजसि । स्नानदानयजना-

दिकाः क्रिया मोचनावधि नृथैव

तिष्ठते

बोधयन्तः परस्परम्

बोधयन्ती त्वासादयामि

बोधस्योपरतिः फलम्

बोधानन्दमयानन्तधूपरीपावलिभिरति-

शोभितं... निरतिशयाद्वैतपरमा-

नन्दलक्षणमादिनागयणं ध्यायेत्

बोधानन्दमयानन्तपरमविलासविभूति-

विशेषसमष्टिमण्डल. चिद्रादित्य-

मण्डलं द्वात्रिंशद्भूतमैन्दुगन्धिधितम्

बोधानन्दमयै-रनन्तनित्यपरिजनैः

परिसेवितं श्रीलक्ष्मीमेवं लक्ष्मी

ध्यात्वा... बोधानन्दवनं प्राप्य...

३ऐत. १।६।१

कौ. त. १।५

कौ. त. १।५

+मैत्रे. १।१

बृह. २।१।१५

चित्त्युप. २।१

मैत्रा. ७।९

चित्त्यु. ८।२

वनदु. ३१

३ऐत. १।५।४

सुबालो. ९।१

भ.गी. ४।४७

छांदो. ७।९।१

वराहो. २।७४

भ.गी. १०।९

चित्त्यु. १९।१

अध्यात्मो. २८

त्रि.म.ना. ७।१२

त्रि.म.ना. ७।८

यदेव ब्रह्मविद्यापाद्वैकुण्ठं सह-

स्नानन्दप्राकारैः समुज्ज्वलति

बोधानन्दमयैरनन्तनित्यमुक्तैः परिसेवितं

बोधानन्दमहोज्ज्वलम्

ब्रह्मकर्मसमाधिना

ब्रह्मकर्म स्वभावजम्

ब्रह्मकल्पवनामृतपुष्पवृष्टिभिः सन्तत-

मानन्दं ब्रह्मानन्दरसनिर्भरैरसंख्यै-

रतिमङ्गलं... निरतिशयाद्वैतपरमा-

नन्दलक्षणमादिनागयणं...

ब्रह्मकार्यमिति ज्ञात्वा ईशानं

प्रतिपद्यते

ब्रह्म-कैवल्य-आबाल-श्वेताश्वो हंस

आरुणिः

ब्रह्मक्षत्रादिकं सर्वं यस्य स्यादोदनंसदा

ब्रह्मक्षत्रियवैश्यशूद्रा इति चत्वारो

वर्णास्तेषां वर्णानां ब्राह्मण एव

प्रधान इति वेदवचनानुरूपं

स्मृतिभिरप्युक्तम्

ब्रह्म स्वस्तिदं वाव सर्वम्

ब्रह्मग्रन्थि ततो भित्त्वा विष्णुग्रन्थि

भिनत्त्यसौ । विष्णुग्रन्थि ततो

भित्त्वा रुद्रग्रन्थि भिनत्त्यसौ

ब्रह्मग्रन्थि ततो भित्त्वा विष्णुग्रन्थि

भिनत्त्यतः । रुद्रग्रन्थि च भिरवैव

कमलानि भिनत्ति षट्

ब्रह्मग्रन्थ कृतग्रन्थ गोमन्थगुरुतल्पगः ।

तेषां पापानि नश्यन्ति गोपी-

चन्दनधारणात्

ब्रह्मचर्यमहिंसा च शारीरं तपउच्यते

ब्रह्मचर्यमहिंसां च सत्यास्तेयापरिमहान् ।

सेवेत योगी निष्कामो योग्यतां

स्वमनो नयन्

ब्रह्मचर्यमहिंसां चापरिमहं च सत्यं च

यत्नेन हे रक्षत हे रक्षतं...

ब्रह्मचर्यमेव तद्यत्रात्रौ रत्या संयुज्यन्ते

ब्रह्मचर्यशान्तिरुपग्रहणम्

(यदि वेतरथा) ब्रह्मचर्यादेव प्रव्रजेत्

गृहाद्वा वनाद्वा

त्रि.म.ना. ६।८

सि. सा. ६

सि. सा. ६

भ.गी. ४।२४

भ.गी. १८।४२

त्रि.म.ना. ७।१२

पञ्चम. २२

मुक्ति. १।३१

पा. ब्र. ४४

व. सू. ष. २

मैत्रा. ४।६

वराहो. ५।६९

यो.कुं. १।८५

गोपीचं. ११

भ.गी. १७।१४

भवसं. ३।१६

आरुणि. ३

प्रभो. १।१३

निर्वाणो. ८

प. हं. प. १

ब्रह्मचर्यं नाम सर्वावस्थासु मनो- वाक्यायकर्मभिः सर्वत्र मैथुनत्यागः	शांङि. १।१।३	ब्रह्मचारिप्रते स्थितः	भ.गी. ६।१४
ब्रह्मचर्यं परिसमाप्य गृही भवेत्	जाबालो. ४	ब्रह्मचारी गृहस्थश्च	२ तस्यो. ३
ब्रह्मचर्यं भवति...। किं गोत्रोन्वह- मस्मीति... [मा. पा.]	छां. उ. ४।४।१	ब्रह्मचारी गृहस्थो वा ललाटहृदयकण्ठ- बाहुमूलेषु वैष्णवागायत्र्या कृष्णा- दिनामभिर्वा धारयेत्	वासुदेवो. ४
ब्रह्मचर्यं भवति विवत्स्यामि किं गोत्रो- ऽहमस्मीति	छांदो. ४।४।१	ब्रह्मचारी गृही वानप्रस्थो वा मुख्य- वृत्तिकाचेद्ब्रह्मचर्यसमाप्यगृहीभवेत्	ना. प. ३।७७
ब्रह्मचर्यमृत्पात्रं वा ऽल्लाबुपात्रं दारुपात्रं वा	आरुणि. ४	ब्रह्मचारी ज्ञानवान्भवति	ना. उ. ता. ३।१
ब्रह्मचर्यं समाप्य गृही भवेत् । गृहाद्वनी भूत्वा प्रव्रजेत् [ना. प. ३।७७+	याज्ञव. १	ब्रह्मचारी धनदायी मेधावी श्रोत्रियः प्रियो विद्यया वा विद्यां यः प्राह तानि तीर्थाणि षण्मम	संहितो. ३.५
ब्रह्मचर्यं समाप्य गृही भूत्वा वानप्रस्था- श्रममेत्य वैराग्यभावेऽप्याश्रमक्रमा- नुसारेण यः सञ्जयस्यति स कर्म- सञ्जयासीति [१ सं. सो. २।१३+	ना. प. ५।३	ब्रह्मचारी मिताहारी योगी योग- परायणः । अन्धादूर्ध्वं भवेत्सिद्धो नात्रकार्या विचारणा [यो. चू. ४२+	ध्या. विं. ७२
ब्रह्मचर्यापरिग्रहाद्विज्ञासत्यं यत्नेन रक्षन् ... मैक्षमाणो ब्रह्मभूयाय भवति	प. हं. प. ६	ब्रह्मचारी वानप्रस्थो (वा) ललाट- कण्ठ-हृदय-बाहुमूलेषु वैष्णव- गायत्र्या कृष्णादिपञ्चनामभिर्वा धारयेत् [वासुदेवो. ३+	गोपीचं. ४
ब्रह्मचर्याश्रमे क्षीणे (खिन्नो) गुरुशुश्रूषणे रतः । वेदानधीत्यानुज्ञात उच्यते गुरुणाऽऽश्रमी [कुण्डिको. १।६+	२ सञ्जयासो. २	ब्रह्मचारी वेदमधीत्य वेदोक्ताचरित- ब्रह्मचर्येण दारानाहृत्य पुत्रानुत्पाद्य ताननुपाधिभिर्वितत्येष्ट्वा च शक्तितो यज्ञैः	कठरु. २
ब्रह्मचर्याश्रमेऽधीत्यवानप्रस्थाश्रमेऽधीत्य सर्वसंविज्ञासंसञ्जयासंसञ्जयासम्	निर्वाणो. ८	ब्रह्मचारी वेदमधीत्य वेदो वेदान्वा चरेद्ब्रह्मचर्यम्	कठश्रु. १७
ब्रह्मचर्येण सन्तिष्ठेदप्रमादेन मरकरी ब्रह्मचर्येण सञ्जयस्य सञ्जयासाज्जातरूप- धरो वैराग्यसञ्जयासी	ना. प. ५।३	ब्रह्म चिद्ब्रह्म भुवनं ब्रह्मभूतपरम्परा । ब्रह्माहं ब्रह्मचिच्छत्रुब्रह्मचिन्मित्र- वान्भवाः	अ. पू. ५।२०
ब्रह्मचर्येण हरन्ति देवाः	पा. ब्र. ३	ब्रह्मचैतन्यं तेषु प्रतिबिम्बितं भवति	त्रि. म. ना. ४।९
ब्रह्मचर्येण ह्येव यो ज्ञाता तं विन्दतेऽथ यदिष्टमित्याचक्षते ब्रह्मचर्यमेव तद्ब्रह्मचर्येण ह्येवेष्टात्मानमनुविन्दते	छांदो. ८।५।१	ब्रह्मजज्ञं देवमीड्यं विदित्वा निष्वा- द्येमांशं शान्तिमत्यन्तमेति	कठो. १।१७
ब्रह्मचर्येण ह्येव सत् आत्मनस्त्वाणं विन्दते- ऽथ यन्मौनमित्याचक्षते ब्रह्मचर्यमेव तद्ब्रह्मचर्येण ह्येवात्मानमनुविद्य मनुते	छांदो. ८।५।२	ब्रह्मजज्ञानं प्रथमं पुरस्तात् [महाना. ५।५+	२ शिवसं. ३२
ब्रह्मचर्ये भगवति वत्स्यान्पुण्यां भगवन्समिति	छां. ४।४।३	[वा. सं. १३।३+अथर्व. ४।१।१+	साम. १।३२१
ब्रह्मचर्येण ह्येवात्मानमनुविन्दते	छांदो. ८।५।१	[तै. सं. ४।२।८।२+	तैत्ति. २।५
ब्रह्मचर्येण ह्येवात्मानमनु विद्य मनुते	छां. ८।५।२	ब्रह्मज्ञानप्रभासन्ध्याकालो गच्छति धीमताम्	पा. ब्र. ७
ब्रह्मचात्मानमोमित्येकीकृत्य तदेक- मजरममृतमभय-मोमित्यनुभूय तस्मिन्निर्दुर्लभं त्रिशरीरमारोप्य तन्मयं हि तदेवेति संहरेत्	नृसिंहो १।२	ब्रह्मज्ञानोत्पत्तेः प्रकृतिं व्याख्यास्यामः । को नाम स्वयम्भूः पुरुष इति ब्रह्मज्ञानोपायतया यद्विभूतिः प्रकीर्तिता	गायत्रीर. १ का. र. शीर्षक

ब्रह्मक्षेत्रमजं नित्यमजेनाजं विबुद्धयते	अद्वैत. ३३	ब्रह्मणोऽन्यतरमास्ति ब्रह्मणोऽन्यजगन्मय	ते. वि. ६।४९
ब्रह्मणः पादश्चतुष्टयं निर्विशेषं भवति	त्रि. म. ना. ४।१	ब्रह्मणोऽन्यत्पदं नहि	ते. वि. ६।५०
ब्रह्मणः सोम्यते पादं ब्रवाणीति [छां. ४।६।३]	+ ७।३ + ८।३	ब्रह्मणोऽन्यत्फलं नहि	ते. वि. ६।५०
ब्रह्मणश्च ते पादं ब्रवाणीति	छांदो. ४।५।२	ब्रह्मणोऽन्यम किञ्चन	ते. वि. ३।३२
ब्रह्मणस्त्वा शपथेन शपामि	वनदु. १६०	ब्रह्मणोऽपि मायोपाधिवशात्सगुण-	
ब्रह्मणस्त्रिविधः स्मृतः	भ. गी. १७।२३	परिच्छिन्नादिप्रतीतिकपाधिवि-	
ब्रह्मणस्पतिमेकाक्षरं	ग. शो. ५।६	लयाभिर्गुणनिरवयवादिप्रतीति-	
ब्रह्मण्यं बहुपुत्रताम् । अद्धामेधे प्रज्ञा तु		रित्युपनिषत्	त्रि. म. ना. ३।७
जातवेदः संवदातु	महाना. १४।५	ब्रह्मणोवाप्यतद्विजयेदेवामहीयध्वम् (मा. पा.) केनो.	४।१
ब्रह्मणः कुत उद्भवः	१ आत्मो. २६	ब्रह्मणो वा एतद्विजये महीयध्वम्	केनो. ४।१
ब्रह्मणः कोशोऽसि मेभया पिहितः		ब्रह्मणो वायुरभवत्	गायत्रीर. १
[तैत्ति. १।४।१]	ना. प. ४।४५	ब्रह्मणो वायुर्वायोरोक्कार ओक्कारास्ता-	
ब्रह्मणः सकाशात्पञ्चमहाभूतानि		वित्री सावित्र्या गायत्री गायत्र्या	
तन्मात्राणि जायन्ते	ना. पू. ता. ५।३	लोकाः भवन्ति [अ. शिरः. ३।१५ +	बहुको. २७
(प्रकृतिरिति च-) ब्रह्मणः सका-		ब्रह्मणो वावैतत्तेजः परस्यामृतस्य..	मैत्रा. ६।२७
शास्त्रानाविचित्रजगन्निर्माणसामर्थ्य-		ब्रह्मणो वावैता अम्यास्तनवः परस्या-	
बुद्धिरूपा ब्रह्मशक्तिरेव प्रकृतिः	निरा. ८	मृतस्याशरीरस्य	मैत्रा. ४।६
ब्रह्मणः सर्वभूतानि जायन्ते परमात्मनः	यो. शि. ४।५	ब्रह्मणो विवरं यावद्विद्युदाभासनाल-	
ब्रह्मणः सलोकतां सार्द्धितां सायुज्यं यान्ति	नृ. प. १।७	कम् । वैष्णवी ब्रह्मनाडी च निर्वाण-	
ब्रह्मणः सायुज्यमृषयोऽगच्छन्	सहवै. १३	प्राप्तिपद्धतिः	त्रि. ब्रा. २।६
ब्रह्मणा कल्पिताकारा लक्षशोऽप्यथ		ब्रह्मणोऽन्यत्कम्	त्रि. ब्रा. १।१
कोटिशः । संख्यातीताः पुरा जाता		ब्रह्मणो हि प्रतिष्ठाऽई	भ. गी. १४।२७
जायन्तेऽद्यापि चाभितः (जीवाः)	महो. ५।१३६	ब्रह्मणो हृदयस्थानं कण्ठे विष्णुः	
ब्रह्मणस्तन्यते विश्वं मनसैव स्वयम्भुवा ।		समाश्रितः । तालुमण्डये स्थितो	
मनोमयमतो विश्वं यन्नाम परिदृश्यते	महो. ४।५०	रुद्रो ललाटस्थो महेश्वरः	भ. वि. ४।१
ब्रह्मणा त्वा शपामि	वनदु. १६०	ब्रह्मण्यमृते तेजोमये परच्योतिर्मये...	
ब्रह्मणः पिहिता गुहा	इतिहा. १७	रमते... (गणेशः)	ग. शो. ५।७
ब्रह्मणा मुखेन न वै देवा अभन्ति न		ब्रह्मण्यः पुण्डरीकाक्षो ब्रह्मण्यो विष्णु-	
पिबन्त्येतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति	छांदो. ३।१०।१	रच्युतः [नारा. ४ +	भा. प्र. १
ब्रह्मणा वाव सर्वं वेदा महीयन्ते	तैत्ति. १।५।३	ब्रह्मण्याधाय कर्माणि	भ. गी. ५।१०
ब्रह्मणि म आत्माऽमृतत्वाय	म. ना. १६।२, ३	ब्रह्मण्येव विडीनारमा निर्विकारो	
ब्रह्मणे त्वामहसाँ मित्यात्मानं युञ्जीत	म. ना. १७।१५	बिनिश्चिन्त्यः	अध्यात्मो. ४३
ब्रह्मणेदक्षिणां दत्त्वा शान्त्यै पुलकमाहरेत्	बृ. ब्रा. ३।१९	ब्रह्मण्यो देवकीपुत्रो ब्रह्मण्यो मधुसूदनः।	
ब्रह्मणे स्वाहेत्यमो हुत्वा मन्ये स रक्षव-		ब्रह्मण्यः पुण्डरीकाक्षो ब्रह्मण्यो	
मवनयति	बृह. ६।३।३	विष्णुरच्युतः [नारा. ४	भा. प्र. १
ब्रह्मणैव मुखेनैतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति	छांदो. ३।१०।३	ब्रह्मण्यो ब्रह्मकृच्छ्रमृद्वद्वदलोके महीयते	इतिहा. १३
ब्रह्मणो जायमानस्य ब्रह्मत्वं च तथा		ब्रह्म तल्लक्ष्यमुच्यते	मुण्ड. २।२।४
भवेत् (सुवर्णाजायमानस्य सुव-		ब्रह्म तं परादायोऽन्यत्रात्मनो ब्रह्म वेद	बृह. ४।१।७
र्णत्वं च शाश्वतम्)	यो. शि. ४।७		

ब्रह्मवेजोमयानन्दरसप्रवाहैरतिशोभितं

ब्रह्मविद्या-तरङ्गिण्याः प्रवाहैः

सुमङ्गलं निरतिशयानन्ददिव्यानन्द-

तैजोबालाराशिमण्डलं ज्वलति सि.सा. ३।१

ब्रह्मतेजोराश्यभ्यन्तरसमासीनं...

त्रिष्वक्सेनं ध्यात्वा...विद्याविभूति

ध्याप्य...परमानन्दं प्राप त्रि.म.ना.६।६

ब्रह्मत्वं रसचेतसि

बराहो.२।७९

ब्रह्मत्वे योजिते स्वामिन्जीवभावो

न गच्छति बराहो.२।७०

ब्रह्म वेदत्वमापन्नं वारिबुद्धतामिव ।

दशद्वारपुरं वेदं दक्षनाडीमहापथम् बो.शि.१।१६५

ब्रह्मद्वारमिदमित्येवैतदाह यस्तपसा-

हृतपाप्मा मैत्रा. ४।४

ब्रह्मद्वारे प्रविष्टे तु सम्यक्कथनमाचरेत्

योगकुं.२।४२

ब्रह्मनिर्वाणमृच्छति

भ.गी. २।७२

ब्रह्मनिष्ठस्तथा योगी पृथग्भावं

न विन्दति अमन. १।३१

ब्रह्मभूतिधिर्नमस्यः

कठो. १।९

ब्रह्मभिधिं मनसा वेद्यन्तः पश्यन्तो

गुह्यमपरं परं च । अनध्वगा

अध्वसु पारविष्णवः ब्राह्मणास्तु

सदृशाः सूर्येण इतिहा. १८

ब्रह्मंस्त्वमसि विश्वधृत्तेजोवास्त्वमसि

म.ना.१।७।१५

ब्रह्मन् देवदर्शीत्यस्यैवार्थव्यवसायां

परमतत्त्वरहस्याख्याधर्वणमहा-

नारायणोपनिषदि त्रि.म.ना.१।२

(ॐ) ब्रह्मन् ॐ ब्रह्मन्

ॐ ब्रह्मन् ग. शो. १।१

(एवं) ब्रह्मपरिज्ञानादेव मत्तोऽमृतो

भवेत् बराहो. २।१९

ब्रह्म पश्चात् ब्रह्म दक्षिणतश्चोत्तरेण

मुण्ड. २।२।११

ब्रह्म पुच्छं प्रतिष्ठा

तैत्ति. २।५

ब्रह्मपुत्रस्तपस्तेपे सिद्धक्षेत्रे महायज्ञाः

स सर्वस्व वत्त ग. पू. १।६

ब्रह्मपूजा पुनातु माम्

महाना. १।१।२

ब्रह्म प्रजापति (असृजत्)

बृह. ५।५।१

ब्रह्मप्रणवध्यानानुष्ठानानपरो भूत्वा

.....सत्यवाक्यमुचि-

रद्रोही ग्राम एकरात्रं पत्तने पञ्चरात्रं

क्षेत्रे पञ्चरात्रतीर्थे पञ्चरात्रमनिकेतः

स्थिरमतिर्नानृतवादी गिरिकन्दरेषु

वसेदेक एव ना.प. ७।२

ब्रह्मप्रणवमनुस्मरन् भ्रमरकीटन्यायेन

शरीरत्रयमुत्सृज्य सक्रयासेनैव

देहत्यागं करोति, स कृतकृत्यो

भवति ना.प. ३।८७

ब्रह्मप्रणवसन्धानं नादोज्योतिर्मयःशिवः

ना. बि. ३०

ब्रह्मप्रणवसैलप्रनादो ज्योतिर्मयात्मकः

ना. बि. ४६

ब्रह्मप्रणवः षोडशमात्रात्मकः सोऽवस्था-

चतुष्टयचतुष्टयगोचरः प. हं. पं. ९

ब्रह्म प्रपद्ये ब्रह्मकोशं प्रपद्ये

सहैव. २३

ब्रह्मप्रवृत्तौ तत्प्रणवहंससूत्रेणैव ध्यान-

माचरन्ति पा. ब्र. ३

ब्रह्म ब्रह्मविदां च यत्

अ.पू. ३।१९

ब्रह्म ब्रह्मविदो जनाः

भ.गी. ८।२४

ब्रह्म ब्रह्मेत्यथायान्ति ये विदुर्ब्राह्मणा-

स्तथा । अत्रैव ते लयं यान्ति

लीनाश्चाव्यक्तशालिनः मंत्रिको. २०

ब्रह्म ब्राह्मणैश्च गां, गोमिर्ब्राह्मणान्

ब्राह्मण्येन हविर्हविषा आयुरायुषा

सत्येन सत्यं धर्मेण धर्मं तर्पयामि... अ.शिरः. १।१

ब्रह्म ब्राह्मी व्याहृतिं ब्रह्मदेवतं...भूतानि

स्थावरजङ्गमान्यभवत् २ प्रणवो. २

ब्रह्मभावमिदं सूत्रं धारयेद्यः स चेतनः

[ब्रह्मो. ९+ ना. प. ३।८०

ब्रह्मभावमिदं सूत्रं धारयेद्यः स मुक्तिभाक्

परब्र. ११

ब्रह्मभावं प्रपद्येयं यतिर्नावर्तते पुनः

२ ब्राह्मो. २५

ब्रह्मभावे मनश्चारं ब्रह्मचर्यं

जा.द. १।१४

ब्रह्मभूतमकलमषम्

भ.गी. ६।२७

ब्रह्मभूतः प्रशान्तात्मा ब्रह्मानन्दमयः

सुखी । स्वच्छरूपो महामौनी

वैदेही मुक्त एव सः तै.बि. ४।३३

ब्रह्मभूतः प्रसन्नात्मा

भ.गी. १८।५४

ब्रह्मभूतोऽधिगच्छति

भ.गी. ५।२४

ब्रह्मभूताय कल्पते [भ.गी. १४।२६+

१८।५३

ब्रह्मभेदो न कथितो ब्रह्मव्यतिरिक्तः

न किञ्चिदस्ति त्रि.म.ना. ४।९

ब्रह्ममात्रमिदं सर्वं ब्रह्मणोऽन्यन्न किञ्चन	ते.वि.३।३२	ब्रह्मवर्चसेन मे सन्निष्ठस्व	महाना.१६।११
ब्रह्ममात्रं जगदिदं	ते.वि.५।३०	ब्रह्मवर्चस्यन्नादो भवति [मा. पा.]	छां.७.२।१२।२
ब्रह्ममार्गे सम्यक्सम्पन्नः...ब्रह्मभूयाय		ब्रह्मवर्चस्यर्षिसंहिता भवति	संहितो. १।१
भवति	प.हं. प. ६	ब्रह्मवर्चस्वी भवति यस्तथाऽधीते	संहितो. १।१
ब्रह्ममूर्धानं दिक्श्रवणं ब्रह्माण्डगण्डं...		ब्रह्मवर्चस्यन्नादो भवति सर्वमायुरेति	
दृष्ट्वा स्तुवन्तिस्म	ग.शो. ४।५	ज्योर्जीवति महान्प्रजयां पशु-	
ब्रह्मेतु माम् । मधु मेतुमाम् । ब्रह्म-	त्रिसु. १+	भिर्भवति महान्कीर्त्या न प्रत्यङ्कु-	
मेव मधुमेतु माम् । [तै.आ.१०।४८+ म.ना.१२।१		मिमाचामेन्न निष्ठीवेत्तद्रतम्	छांदो.२।१२।३
ब्रह्मेधया । मधु मेधया ब्रह्मेव मधु-		ब्रह्म वा इदमग्र आसीत्	बृह. १।४।१
मेधया । अथा म्ने देवसेवितः		ब्रह्म वा इदं सर्वम्	नृसिंहो. ७।५
प्रजावत्सावीः सौभगम् [त्रिसु.२+ म.ना.१२।२		ब्रह्मवाक्यं तत्	महावा. २
ब्रह्म मेधवा । मधु मेधवा ब्रह्मेव		(ॐ) ब्रह्मवादिनो वदन्ति । किं कारणं	
मधु मेधवा [म. ना. १२।३	त्रिसु. ३	किंब्रह्म कुतः स्म जाताजीवाम केन	
ब्रह्मेव मधु मेधवा [त्रिसु. ३+महाना	१२।३+	क च सम्प्रतिष्ठाः	श्वेताश्व. १।६
[तै. आ.+ १०।५०		ब्रह्मवादिनो वदन्ति यद्रसूनां प्रातः स-	
ब्रह्मयज्ञेन यक्ष्यमाणः प्राच्यां दिशि		वन* रुद्राणां माध्यन्दिन* सवन-	
ग्रामादच्छदिर्दर्शच्छदीच्यांप्रागुदीच्यां		मादित्यानां च विश्वेषां च देवानां	
बोदित आदित्ये दक्षिणत उपवी-		तृतीयसवनम्	छांदो.२।२४।१
योपविश्यहस्तावबनिज्यत्रिराचामेत्	सहस्रै. १५	ब्रह्मवादिनो वदन्त्यस्तमित आदित्ये	
ब्रह्मयज्ञो वा एष यत्पूर्वेषां वचनं	मैत्रा. १।१	कथं वास्योपस्पर्शनमिति	१सं.सो. १।३
ब्रह्मरन्ध्रं गते वायौ नादश्चोत्पद्यतेऽनघ	जा.द. ६।३६	ब्रह्मवान् भवति (ब्रह्मोपासकः)	तैत्ति.३।१०।४
ब्रह्मरन्ध्रं सुषुम्णाया वदनेन पिधाय		ब्रह्मविज्ञानी किं गृह्णाति जहाति किम्	पा. ब्र.३२
सा । अलम्बुसा सुषुम्णायाः		ब्रह्मविज्ञानलाभाय...शान्तिवान्त्या-	
कुहूर्नाडी वसत्यसौ	वराहो. ५।२३	दिभिः सर्वैः साधनैः सहितो भवेत्	ना.प. ६।२८
ब्रह्मरन्ध्रे भ्रुवोर्मध्ये हृदये चित्रं		ब्रह्मविज्ञानसम्पन्नः प्रतीतमखिलं जगत् ।	
हरिम् । गोपीचन्दनमालिप्य		पश्यन्नपि सदा नैव पश्यति	
तत्र ध्यात्वाऽप्नुयात्परम्	वासुदेवो.११	स्वात्मनः पृथक् [पा. ब्र. ५।१+ वराहो.२।२७	
ब्रह्मरन्ध्रे महास्थानेवर्ततेसततं शिवा ।		ब्रह्मविद् इव सोम्य ते मुखं भाति	
चिच्छक्तिः परमा देवी मध्यमे		को नु त्वाऽनुशशासेति	छांदो.४।१४।२
	यो.शि.६।४७	ब्रह्मविदाप्रोति परम् [तैत्ति.२।१।१+ भस्मजा. २।७	
ब्रह्मरूपतया पश्यन्ब्रह्मैव भवति स्वयम्	वराहो.२।१३	ब्रह्मविदित्येवमेवैव भगवन्निति वै	
ब्रह्मरूपतया ब्रह्म केवलं प्रतिभासते	२ आत्मो. १	याज्ञवल्क्य	जाबा. ५
ब्रह्मरूपं च विज्ञेयं सर्वरूपं विभावयेत्	२ बिल्वो. ९	ब्रह्मविदिदमयमिदमेकविंशतिरन्नादन्न-	
ब्रह्मलोकपदान्वेषी रुद्राराधनतत्परः	अ. ना. २	रसमयात्प्राणो व्यानोऽपान	
(अत एव) ब्रह्मलोकस्था अपि ब्रह्म-		आकाशः पृथिवी पुरुषश्चक्षुःशक्तिः	तैत्ति. २।१०
मुखाग्नेर्दान्तश्रवणादि कृत्वा नेन		ब्रह्मविदिबसोम्यभासि, कोनुत्वानुशशास	छांदो.४।१।५
सह केवल्यं लभन्ते	मुक्ति.१।५८	ब्रह्मविद्वसति ज्ञानात्सर्वं ब्रह्मात्मनैव	
ब्रह्मलोको गलः प्रोक्तो वायव्यं प्राणरूपिणः।		तु । ब्रह्मक्षत्रादिकं सर्वं यस्य	
वनस्पतय जीवज्यो लोमानि परिचक्षते	गुह्यका.१७	स्यादोदनं सदा	पा. ब्र. ४४

ब्रह्मविष्णुमणि स्थितः	भ.गी.५।२०	[जीव इति च-] ब्रह्मविष्णुवीशाने-	
ब्रह्मविद्य एवं वेदेत्युपनिषत्	तैत्ति. २।१०	न्द्रादीनां नामरूपद्वारा स्थूलोऽह-	
ब्रह्मविद्यापरिज्ञानं ब्रह्मप्राप्तिकरं स्थितम्	शु.र.उ. ३।१	मिति मिथ्याध्यासवशाज्जीवः	निरालं. ७
ब्रह्मविद्यासाकारश्चानन्दसाकार उभया-		ब्रह्मवृत्त्या हि पूर्णत्वं तथा पूर्णत्वम-	
त्मकसाकारश्चेति	त्रि.म.ना.२।१	भ्यसेत्	ते. विं. १।४२
ब्रह्मविद्यासेविनो ज्ञानिन आत्मवेदनेन		ब्रह्मवेदनमात्रेण ब्रह्माप्रोत्येव मानवः	कठरु. १२
तां लीलां न प्राप्नुवन्ति	सामर. ५२	ब्रह्मवेदस्यार्थवर्णं शुक्रमत एव मन्त्राः	
ब्रह्मविद्यां च बाल्यं च निर्विद्य मुनि-			२ प्रणवो. ४
रात्मवान् [अ. पू. ४।३८	शाट्या. २४	ब्रह्मव्यतिरिक्तं न किञ्चिदस्ति	त्रि.म.ना.४।२
ब्रह्मविन्मात्रेणाकुलमेकोत्तरशतं तारयति	पैङ्गलो. ४।१	(तस्मात्) ब्रह्मव्यतिरिक्तं सर्वं	
ब्रह्मविष्णुमयो रुद्रः, अग्नीषोमात्मकं		याधितमेव	त्रि.म.ना.३।३
जगत् । पुल्लिङ्गं सर्वमीशां		ब्रह्मव्यतिरिक्तं सर्वं नश्वरमिति निश्चि-	
स्त्रीलिङ्गं भगवत्युमा	रुद्रह. ९	त्याथो क्रमेण यः सञ्जयसति स	
ब्रह्मविष्णुमहेशानां त्रय्यग्नीनां च धारणं	वृ.जा.४।३७	सञ्जयासोऽनिमित्तसञ्जयासः	ना. प. ५।४
ब्रह्मविष्णुमहेश्वरत्वमनुसन्धाय...मूल-		ब्रह्मशब्देन तद्ब्रह्म स्वप्रकाशात्मरूपकम्	शु.र.उ. ३।८
मेकं सत्यं मृणमयं विज्ञातं स्यात्	परब्र. ४	ब्रह्म शाश्वतम्	त्रि. ता. १।५
ब्रह्मविष्णुमहेश्वरात्मकमग्नित्रयकलोपेतं		[तप इति च-] ब्रह्म सत्यं जगन्मि-	
चिद्रन्थिवन्धनम्	पा. ब्र. ३	थ्येत्यपरोक्षज्ञानाग्निना ब्रह्माद्यैश्व-	
ब्रह्मविष्णुरुद्रादयो यस्मादुत्पद्यन्ते		र्याशासिद्धसङ्कल्पबीजसन्तापं तपः	निरालं. २८
लीयन्ते	सामर. २२	ब्रह्मसदनं चरतो मे ध्यातः स्तुतः पर-	
ब्रह्म-विष्णु-रुद्रादीनामेकलक्ष्यं सर्व-		मेश्वरः... परार्धान्ते सोऽबुध्यत	गो. पू. ३।८
कारणं परं ब्रह्मात्मन्येव पश्यमानो		ब्रह्मसन्ध्याक्रिया मनोयागः	पा. ब्र. ३
गुहाविहरणमेव निश्चयेन ज्ञात्वा...		ब्रह्म स ब्रह्मविस्त्वयम्	मुक्तिको. २।६४
परं ब्रह्म प्राप्नोति	मं.प्रा. ३।१	ब्रह्म सम्पद्यते तदा	भ.गी. १३।३१
ब्रह्मविष्णुरुद्रेन्द्रास्ते सप्तस्यन्ते		ब्रह्म सम्पद्यते योगी न भूयः संसृति	
सर्वाणि चेन्द्रियाणि सह भूतैः	अ.शिखो. ३	ब्रजेत्	त्रि.प्रा. २।१६२
ब्रह्मविष्णुशिवरूपिणी चैतन्यदीप्ता		ब्रह्म सरूपमनुमेनमायायनं मा	
(माया)	नृसिंहो. ९।३	विवर्धीर्लिकमस्व[महाना. १३।११+]	चित्त्यु. १५।१
ब्रह्मविष्णुशिवादीनां मन्त्रं जाप्यं		(तथा) ब्रह्म सर्वान्तरात्मा मध्ये	
विशारदैः	योगरा. ३	प्रकाशितम्	अद्वैतो. ३
ब्रह्मविष्णवादिगणानामीशभूतमित्याह		ब्रह्मसंस्थोऽमृतत्वमेति	छां. २।२३।१
तद्रूपेण इति	ग. शो. ३।१	ब्रह्मसाक्षात्कारानुभवविशेषबोधसार-	
ब्रह्मविष्णवादिभिः सेव्यं सर्वेषां जनकं		तरानन्तप्राकारैः समुज्ज्वलितम्	सि. सा. ६।१
परम् (ब्रह्म)	पञ्चप्र. १३	ब्रह्मसूत्रपदं ज्ञेयं ब्राह्मं विष्णुकलक्षणम्	पा. ब्र. ११
[आसुरमिति च-] ब्रह्मविष्णुवीशानेन्द्रा-		ब्रह्मसूत्रपदैश्वर्यं	भ.गी. १३।५
दीनामैश्वर्यकामनया निरशनजपाभि-		ब्रह्मसूत्रमहमेव, विद्वान्निब्रवृत्सूत्रं	
होत्रादिष्वन्तरात्मानं सन्तापयति		त्यजेद्विद्वान्य एवं वेद	आरुणि. ३
चात्युमरागद्वेषविहिंसादम्भा-		ब्रह्म सोमोऽहं पवनः सोमोऽहं पवते	
न्यपेक्षितं तप आसुरम्	निरा. २७	सोमोऽहं ..	भस्मजा. २।५

ब्रह्मस्थाने तु नादः स्याच्छाकिन्यमृत-
वर्षिणी । षट्चक्रमण्डलोद्धारं ज्ञान-
दीपं प्रकाशयेत्

ब्र.वि. ७६

ब्रह्म स्वयम्भु ब्रह्मणे स्वयम्भुवे स्वाहा
ब्रह्मस्वरूपविज्ञानाज्जगद्रोज्यं भवेत्खलु

चित्यु. ६।१

ब्रह्मस्वरूपं निरञ्जनं परमं व्योमकं

पा. ब्र. ४५

तत्साम्रश्चतुर्थं पादं जानीयाद्यो
जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति

नृ. पू. १।२

ब्रह्मस्वरूपं निरञ्जनं परमव्योम्निकं

तत्साम्रः षष्ठं पादं जानीयात्तेन

वक्रपुण्डाय हुमिति यो जानी-

यात्सोऽमृतत्वं च गच्छति

ग.पू. १।१२

ब्रह्मस्वात्मतया नित्यं भक्षितंसकलंतदा

पा. ब्र. ४६

ब्रह्म स्वानुभूतिः, गुरुः शिवो देवः

रुद्रोप. ३

ब्रह्महत्या-सुरापान-स्वर्णस्तेय-गुरुतल्प-
गमन-तत्संयोगिपातकेभ्यः पूतो

भवति

पैङ्गलो. ४।२४

ब्रह्महत्यां वा एते घ्नन्ति [त्रिसु. १+

महाना. १।२१

ब्रह्म ह देवेभ्यो विजिये तस्य ह ब्रह्मणो
विजये देवाः अमहीयन्त त ऐश्वर्य-
स्माकमेवायं विजयोऽस्माकमेवायं
महिमेति

केनो. ३।१

ब्रह्म ह वा इदमग्र आसीत्

मैत्रा. ६।१७

ब्रह्म (ह) वै ब्रह्माणं पुष्करे पुष्करे
ससृजे

२ प्रणवो. १

ब्रह्म ह श्वेताश्वतरोऽथ विद्वान्

श्वेताश्व. ६।२१

ब्रह्मस्तपस्व तपस्वेत्युक्त्वाऽन्तर्हिते

तस्मिन्ब्रह्मा तपश्चचार

ग. शो. ३।८

ब्रह्मस्तवेन्द्रियाणि याजकानि ध्यात्वा

...शरदतुं रसं ध्यात्वैवमग्नौ

हुत्वाऽङ्गस्पर्शकलेबरोवञ्छीप्यते

मुद्रलो. २।५

ब्रह्माकारमनोवृत्तिप्रवाहोऽद्भुतिं विना

...

ब्रह्माक्षरसमुद्भवम्

भ.गी. ३।१५

ब्रह्माभावपरे यज्ञं

भ.गी. ४।२५

ब्रह्माग्नौ ब्रह्मणा हुतम्

भ.गी. ४।२४

ब्रह्माङ्गलक्ष्णयुक्तो यज्ञमूत्रम् ,

तद्ब्रह्मसूत्रम् ।

पा. ब्र. ३

ब्रह्मा च नारायणः

नारा. २

ब्रह्माणमीशं कमलासनस्थं

भ.गी. १।१५

ब्रह्माणमुपदिशति स्म ब्रह्मन् कुरु सृष्टिं

ग. शो. ३।४

ब्रह्माणमेवाप्येति योब्रह्माणमेवास्तमेति

सुबालो. ९।११

ब्रह्माणं पृथिवीभागे विष्णुं

तोयांशके तथा

जा.द. ८।५

ब्रह्माण्डतद्रूपलोकान्कार्यरूपांश्च कार-

णत्वं प्रापयित्वा...सर्वाणि भौति-

कानि कारणे भूतपञ्चके संयोज्य

भूमिं जले जलं वह्नौ वह्निं वायौ

वायुमाकाशे चाकाशमहङ्कारे चाह-

ङ्कारं महति महद्व्यक्तेऽव्यक्तं पुरुषे

क्रमेण विलीयते

पैङ्गलो. ३।४

ब्रह्माण्डमपि पिण्डाण्डं त्यजतां मल-

भाण्डवत् । चिदात्मनि सदानन्दे

देहरूढामहं धियम् । निवेश्य

लिङ्गमुत्सृज्य केवलो भव सर्वदा

अध्यात्मो. ८।९

ब्रह्माण्डस्योदरे देवा दानवा यक्षकि-

ञ्जराः । मनुष्याः पशुपक्षयाद्यास्त-

त्तत्कर्मानुसारतः

कठरु. १९

ब्रह्माण्डं चैव पिण्डाण्डं लोका भूरा-

दयः क्रमात्...स्वस्वोपाधिलयादेव

लीयन्ते प्रत्यगात्मनि

योगकुं. ३।२२

ब्रह्माण्डं पञ्चभूतस्यं पञ्चभूतमयी

तनुः । सर्वं भूतमयं चेति त्यक्त्वा

नास्तीति भावयेत्

अमन. १।१७

ब्रह्माण्डं सकलं पश्येत् पाणिस्थमिव

मौक्तिकम्

अमन. १।८०

ब्रह्माण्डाखण्डविषमम् (महेशं)

पं. ब्र. ११

ब्रह्माण्डाद्बहिरूर्ध्वं हि महत्तत्त्वमहङ्कृतिः

गुणका. ७

ब्रह्माण्डार्थं कपालं हि शिरस्तस्या

विभावयेत्

गुणका. ८

ब्रह्माण्डावरणं विनश्यति तद्वि विष्णोः

स्वरूपम्

त्रि.म.ना. ३।५

ब्रह्मात्मसच्चिदानन्दतात्मकमंत्रमित्युपा-

सितव्यम्

श्रीवि.ता. १।१

ब्रह्मात्मैकस्वविज्ञानं हेयं मिथ्यात्व-

कारणात्

परब्र. ३

ब्रह्मात्मैवात्र होव न विधिकित्स्यमित्यो

सत्यं तदेतत्पण्डिता एव पश्यन्ति

नृसिंहो. ९।८

ब्रह्मादयश्च (इंद्रादयश्च) यक्षान्ता
 वृन्तभागे व्यवस्थिताः (बिल्ववृक्षस्य) २ बिल्वो. १०
 ब्रह्मादयश्चो मूर्तयः... अकारोकारम-
 कारा एते सर्वे प्रणवमयोर्ध्वपुण्ड्र-
 त्रयात्मकास्तदेतदमित्येकथा
 समभवन् गोपीचं. ४
 ब्रह्मादयश्चो मूर्तयास्तिष्ठो व्याहृतय-
 स्त्रीणि छन्दांसि त्रयोऽमय इति वासुदे. ४
 ब्रह्मादिकार्यरूपाणि स्वे स्वे संहृत्य
 कारणे। सर्वकारणमव्यक्तमनिरूप्य-
 मचेतनम्। साक्षादात्मनि सम्पूर्णे
 धारयेत्प्रणवेन तु। इन्द्रियाणि
 समाहृत्यमनसाऽऽत्मनि योजयेत् जा.द.८।८-९
 ब्रह्मादिक्रीटपर्यन्ता प्राणिनो मयि
 कल्पिताः। बुद्ध्यादिविकारान्त-
 स्तरङ्गः सागरे यथा आ. प्र. १५
 ब्रह्मादिपञ्चब्रह्माणोयत्रविश्रान्तिमाययुः।
 तदखण्डं सुखाकारं रामचन्द्रपदं भजे पं. ब्र. शीर्षकं
 ब्रह्मादिपिपीलिकापर्यन्तं सर्वप्राणि-
 बुद्धिष्ववशिष्टतयोपलभ्यमानः सर्व-
 प्राणिबुद्धिस्थो यदा तदा कूटस्थः
 इत्युच्यते सर्वसारो. ५
 ब्रह्मादिलोकपर्यन्ताद्विरक्त्या यलभेत्
 प्रियम्। सर्वत्र विगतस्नेहः
 सन्तोषं परमं विदुः जा.द. २।६
 ब्रह्मादिस्तम्बपर्यन्तं मृषामात्रा उपाधयः।
 ततः पूर्णं स्वमात्मानं पश्येदेका-
 त्मना स्थितम् अध्यात्मो. १९
 ब्रह्मादीनामगोचरा (अनन्तमहामाया) त्रि.म.ना.४।९
 ब्रह्मादीनां वाचकानां मन्त्रोऽन्वर्था-
 विसंज्ञकः। जप्तव्यो मन्त्रिणा नैवं
 विना देवः प्रसीदति रा. पू. १।११
 ब्रह्मा देवानां पद्मीः कवीनामृषि-
 विप्राणां महिषो मृगाणाम्
 [महाना. ८।४+१२।३+ वनदु. ४७, ६०
 ब्रह्मा देवानां प्रथमः सम्बभूव यो.चू. ७२
 ब्रह्मा देवानां प्रथमः सम्बभूवविश्वस्य
 कर्ता भुवनस्य गोप्ता मुंडको. १।१

ब्रह्मा देवानां सवितुः कवीनामृषि-
 विप्राणां महिषो मृगाणाम् ग.पू. १।१
 ब्रह्माद्यं स्थावरान्तं च पश्यन्ति
 ज्ञानचक्षुषः मंत्रिको. १६
 ब्रह्माद्वितीयमेव सत्यम् त्रि.म.ना.४।२
 ब्रह्माधोराङ्गिरसे ददौ (ब्रह्मविद्यां) सुबालो. ७।३
 ब्रह्मानन्दकारणम् (गोपीचंदनम्) गोपीचं. ६
 ब्रह्मानन्दमयविमानकोटिभिरतिमङ्गल-
 मनन्तोपनिषदर्थारामजालसङ्कुलं...
 प्रणवाख्यं विमानं विराजते त्रि.म.ना.७।९
 ब्रह्मानन्दमयानन्त-प्राकार-प्रासाद-
 तोरणविमानोपवनावलिभिर्ज्वल-
 च्छिखरैरुपलक्षितो निरुपमनित्य-
 निरवद्यनिरतिशयनिरवधिकब्रह्मा-
 नन्दाचलो विराजते [त्रि.म.ना.५।५+ सि.सा.१।१
 ब्रह्मानन्दपरं ज्योतिः ते.वि.४।५९
 ब्रह्मानन्दमयी विद्यायापरा सा परा गतिः गान्धर्वो. ५
 ब्रह्मानन्दरसनिरभैरैरसङ्ख्यैरतिमङ्गलं...
 निरतिशयाद्वैतपरमानन्दलक्षण-
 मादिनारायणं ध्यायेत् त्रि.म.ना.७।१२
 ब्रह्मानन्दरसारुढो ब्रह्मानन्दैकचिद्वनः ते. वि. ४।६०
 ब्रह्माभूतरसे तृप्तो ब्रह्मानन्दानुभावकः ते.वि.४।५८
 ब्रह्मानन्दसमष्टिकन्द... ब्रह्मानन्द-
 मयानन्तनिरतिशयानन्दसागरा-
 कारम्। आत्मसमानानन्दविभूति-
 पुरुषानन्तानन्दमण्डितं नित्य-
 मङ्गलमनन्तविभवम् सि.सा. १।१
 ब्रह्मानन्दं परमं दक्षिणे च ब्रह्मानन्दं
 परमं चोत्तरे च पा. ब्र. ३५
 ब्रह्मानन्दं सदा पश्यन्कथं च ध्येत कर्मणा वराहो. २।१६
 ब्रह्मानन्दानुसन्धाने नास्मादन्यत्तु
 किञ्चन। सुलभं त्रिपु लोकेषु
 यज्ज्ञात्वाऽमृतमश्नुते गान्धर्वो. ११
 ब्रह्मानन्दाभूतरसाम्भोनिधितरङ्गिण्याः
 प्रवाहैरतिमङ्गलम् सि. सा. ६।१
 ब्रह्मानन्दाभुसंजातेषु द्वावननिवासिनि।
 सर्वावयवसम्पूर्णे अमृतोपनिषद्वसे।
 त्वं मामुद्धरकल्याणि महापापाच्छि-
 दुस्तरात् तुलस्यु. ११

ब्रह्मानन्दे निमग्नस्यविषयाशानतद्भवेत्
(यद्वा) ब्रह्मानन्दे विलीयताम् (धीः)
ब्रह्मा नारायणः, शिवश्च नारायणः
ब्रह्मान्वविन्दुद्दश होतारमणं
ब्रह्मा पूरक इत्युक्तो विष्णुः कुम्भक
उच्यते । रेचो रुद्र इति प्रोक्तः
प्राणायामस्य देवताः
ब्रह्मा ब्रह्मणी वेदितव्ये
ब्रह्माब्रह्माऽहं प्राञ्चः प्रत्यञ्चोऽहम्
ब्रह्माभयं वै ब्रह्माभयं हि वै ब्रह्म
भवति य एवं वेद
ब्रह्मामृतरसासक्तो ब्रह्मामृतरसः स्वयम्
ब्रह्मामृतरसास्वादो ब्रह्मामृतरसायनः
ब्रह्मामृतरसे मग्नो ब्रह्मानन्दशिवाचनः
ब्रह्मामृतं पिबेन्नैश्वमाचरेद्देहरक्षणे ।
वसैदेकान्तिको भूत्वा चैकान्ते
[स्कन्दो. १२+
(अथ) ब्रह्मा रुद्रो विष्णुरित्यधि-
पतिवत्येषा
ब्रह्मा रुद्रो विष्णुरित्येकेऽन्यमभि-
ध्यायन्त्येकेऽन्यम्
ब्रह्मार्पणं ब्रह्म हविर्ब्रह्माग्नौ ब्रह्मणा
हुतम् । ब्रह्मैव तेन गन्तव्यं ब्रह्म-
कर्मसमाधिना [शरभो. २७+
ब्रह्मावर्ते महाभाण्डीरवटमूले महासत्राय
समेता महर्षयः शौनकादय-
स्ते ह समित्पाणयस्तत्त्वजिज्ञा-
सवो मार्कण्डेयं चिरजीविनमुपस-
मेत्य पप्रच्छुः केन त्वं चिरं जीवसि
केन वाऽऽनन्दमनुभवसीति
ब्रह्माहोऽसि गौतम यो मामुपागा
एहि त्वा ज्ञपयिष्यामीति
ब्रह्मविलोकनधियं न जहाति योगी
ब्रह्मवलोकयंस्तद्रूपो भवति
ब्रह्मवलोकयोगपट्टः
ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च सर्वा वा भूत-
जातयः । नाशमेवानुभावन्ति
सलिलानीव वाहवम्

आ.प्र. १७
१ अवधू. २५
त्रि.म.ना. २।८
चित्त्यु. ११११
ध्या. वि. २१
देव्यु. १
अ. शिरः. २
बृह. ४।४।२६
ते. वि. ४।५७
ते. वि. ४।५६
ते. वि. ४।५७
मैत्रे. २।३
मैत्रा. ६।५
मैत्रा. ४।५
भ.गी. ४।२४
द. मू. १
कौ. त. १।१
वराहो. २।८२
अद्वयता. १
निर्वाणो. २
महो. ३।५२

ब्रह्मा विश्वः कतमः स्वयम्भूः प्रजा-
पतिः संवत्सरः
ब्रह्मा शक्तिर्महादेवोजन्यते पुरुषोत्तमात्
ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिवोम्
ब्रह्मासाध्यं च यो गच्छेद्ब्रह्महा स
प्रकीर्तितः
ब्रह्माऽसि पूर्णोऽसि परात्परोऽसि
ब्रह्मा सृजति लोकान्वै
ब्रह्मास्त्रां महाविद्यां शाम्भवी...देवी-
माहूय ध्यायेत्
ब्रह्मास्मि नेतरकलाकलनं हि किञ्चित्
ब्रह्मास्मि प्रभवोऽस्म्यहम्
ब्रह्माहमस्मि अहमस्मि
ब्रह्माहमस्मि, योऽहमस्मि, ब्रह्माहमस्मि
ब्रह्माहमस्मीति कृतकृत्यो भवति
ब्रह्माहमस्मीति चिन्तयन्निदं सर्वं यद्य-
मात्मेति भावयन्कृतकृत्यो भवति
ब्रह्माहमस्मीति तत्त्वमस्यादिवाक्यार्थ-
स्वरूपानुसंधानं कुर्वन्नुदीचीं दिशं
गच्छेत्
ब्रह्माहमस्मीति भावयन्गुर्वर्थं ग्राममुपेत्य
ध्रुवशीलोऽष्टौ मास्येकाकी चरे-
द्वावेवाचरेत्
ब्रह्माहमिति यस्यान्तः स जीवन्मुक्त
उच्यते
ब्रह्माहं ब्रह्म चिच्छत्रुर्ब्रह्म चिन्मित्र-
बान्धवाः
ब्रह्माहं, विष्णुहं, सौरोऽहं, ब्राह्मोऽहम्
ब्रह्मा हि परः परो हि ब्रह्मा
ब्रह्मा हैव ता ३ इ ऊर्ध्वं त्वेवोदसर्पत्
ब्रह्मोदं बृंहिताकारं बृहद्बृहदवस्थितम्
ब्रह्मेन्द्रमग्निं जगतः प्रतिष्ठाम् । दिव
आत्मानं सवितारं बृहस्पतिम् ।
चतुर्होतारं प्रविशो नु क्लृप्तम् । वाचो
वीर्यं तपसाऽन्वविन्दत्
ब्रह्मैकमेव, ब्राह्मणत्वमेकमेव
ब्रह्मैकस्त्वं द्विधा त्रिधा शान्तिस्त्वं
ब्रह्मैतद्ब्रह्मण उज्जहार
ब्रह्मैव केवलमहं परिपूर्णमस्मि

म.ना. १।७।१२
सि. वि. ३
भस्मजा. २।७
शिवो. ७।६२
ते. वि. ५।६१
ते. वि. ५।८८
पीताम्बरो. १
अ.पू. १।१९
मैत्रे. ३।१
त्रि.म.ना. ८।३
महाना. ६।७
मं.त्रा. ३।३
मं.त्रा. २।८
प. हं. प. ५
प. हं. प. ७
ते. वि. ४।२
अ.पू. ५।२०
अत्रे. भा. १
म.ना. १।६।१२
१ ऐन. १।४।२
अ. पू. २।३७
चित्त्यु. १११२
परब्र. ६
चतुर्वे. ८
चित्त्यु. १११६
वराहो. २।७३

ब्रह्मैव तेन गन्तव्यं	२ आत्मो. ३	ब्रह्मैवाहमिति स्मरन्...मुक्तो भवति	ना.प. ५।५०
ब्रह्मैव पुष्पं ता अमृता आपः	भ.गी. ४।२४	ब्रह्मैवाहमिति ज्ञात्वावीतशोकोभवेन्मुनिः	महो.४।२९
ब्रह्मैव ब्रह्मवित् स्वयम्	छांदो. ३।५।१	ब्रह्मैवाहं न जीवोऽहं ब्रह्मैवाहं न	
ब्रह्मैव भवति, इत्याह भगवान्ब्रह्मा	२ आत्मो. २३	भेदभूः	ते.बि. ६।३३
ब्रह्मैव भवति स्वयम्	शरभो. ३७	ब्रह्मैवाहं न देहोऽहं ब्रह्मैवाहं न गोचरः	ते.बि. ६।३३
ब्रह्मैव वित्तं पुरुषस्य केवलम्	कठरु. १५	ब्रह्मैवाहं न संसारी ब्रह्मैवाहं न मे मनः	ते. बि. ६।३२
ब्रह्मैव विद्यते साक्षाद्भुतोऽवस्तुतोऽपि च	इतिहा. ४४	ब्रह्मैवाहं परात्परः	ते.बि. ६।३४
ब्रह्मैव सकलं स्वयम्	पा. ब्र. ३२	ब्रह्मैवाहं न संशयः	ते.बि. ३।३९
ब्रह्मैव सन्ब्रह्माप्येति [बृह.४।४।६+	ते.बि. ६।४३	ब्रह्मैवाहं सच्चिदानन्दरूपं	सर्वसारो. ११
[नृसिंहो. ९।२, ५।९, ५।८+	सुबा. ३।३+	ब्रह्मैवाहं सनातनम् [ते.बि. ३।३२+	६।३१
ब्रह्मैव सर्वमित्येव भाविते ब्रह्म वै पुमान् ।	सहवै. २	ब्रह्मैवाहं सर्ववेदान्तवेद्यं नाहं वेद्यं	
सर्वत्रावस्थितं शान्तं चिद्ब्रह्मेत्य-		व्योमवातादिरूपम्	सर्वसारो. ११
नुभूयते	अ. पू. ५।२१	ब्रह्मैवेदममृतं तत्पुरस्ताद्ब्रह्मानन्दं परमं	
ब्रह्मैव सर्वनामानि रूपाणि विविधानि		चैव पश्चात्	पा. ब्र. ३५
च । कर्माण्यपि समग्राणि		ब्रह्मैवेदममृतं पुरस्ताद्ब्रह्म पश्चाद्ब्रह्म	
विभर्तीति विभावय	यो.शि. ४।६	दक्षिणतश्चोत्तरेण	मुंड. २।२।११
ब्रह्मैव सर्वं चिन्मात्रं ब्रह्ममात्रं जगज्जयम्	ते. बि. ६।४२	ब्रह्मैवेदं विजृम्भते	अ. पू. २।३६
ब्रह्मैव सर्वं नान्योऽस्ति	ते.बि. ६।३१	ब्रह्मैवेदं विश्वमिदं वरिष्ठम्	मुण्ड. २।२।११
[ईश्वर इति च-] ब्रह्मैव स्वशक्तिं		ब्रह्मैवेदं सर्वं सच्चिदानन्दरूपं	नृसिंहो. ७।३
प्रकृत्यभिधेयामाश्रित्य लोकान्		ब्रह्मैवैकमनाद्यन्तमब्धिवत्प्रविजृम्भते	अ. पू. ५।१०
सृष्ट्वा प्रविश्यांतर्यामित्वेन ब्रह्मा-		ब्रह्मैवोपाप्रोति	तैत्ति. १।८।१
दीनांबुद्धीन्द्रियनियन्तृत्वादीश्वरः	निरालं. ६	ब्रह्मोऽप्येन प्रतरेत विद्वान् स्रोतानि	
ब्रह्मैवान्तत उपनिश्रयति स्वां योनिं		सर्वाणि भयावहानि	श्वेता. २।८
उ य एन५ दिनस्ति	बृह. १४।११	ब्रह्मोपनिषदो ब्रह्म	पा. ब्र. ५
ब्रह्मैवास्मि न चेतः	महो. २।११	ब्रह्मोवाच नाहं वेद्यि	ग. शो. ३।५
ब्रह्मैवावाप्रोति	ग.शो. ३।१	ब्राह्मण एकहोता । ब्राह्मणे	
ब्रह्मैवास्मि निरामयम्	अ.पू. ५।६८	स्वयम्भुवे स्वाहा	चित्त्यु. ७।१
ब्रह्मैवाहमस्मीति निश्चित्य निर्विकल्प-		ब्राह्मणक्षत्रियविशां	भ.गी. १८।४१
समाधिना स्वतन्त्रो यश्चरति स		ब्राह्मणत्वं ब्रह्म धानार्हत्वं यतित्वम-	
सक्यासी	निरालं. ३२	लक्षितान्तःशिखोपवीतत्वम्	परब्र. ५
ब्रह्मैवास्मीति यावृत्तिः पूरकोवायुरुच्यते	ते.बि. १।३२	ब्राह्मणस्त एकं मुखं, तेन मुखेन राज्ञो-	
ब्रह्मैवास्मीति सद्ब्रह्मया निरालम्बतया		ऽस्ति, तेन मुखेन मामन्नाहं कुरु	कौ. त. २।९
स्थितिः	ते.बि. १।३६	ब्राह्मणस्य दक्षिणे हस्ते पञ्च तीर्थानि	
ब्रह्मैवाहमस्मीति..या भाष्यते सैषा		भवन्ति	आचम. २
षोडशी श्रीविद्या पञ्चदशाक्षरी...	बृहृचो. ४	ब्राह्मणस्य विज्ञानतः	भ.गी. २।४६
ब्रह्मैवाहमस्मीत्यनवरतं ब्रह्मप्रणवानु-		ब्राह्मणस्य शरीरं जायते	यज्ञोप. १
सन्धानेन यः कृतकृत्यो भवति स		ब्राह्मणं क्षत्रियं वैश्यं शूद्रं हत्वा च	
ह परमहंसपरिब्राह्म	प.हं. ५.११	किल्बिषम् । सच्चिनोति नरो	
		मोहाद्यत्तदपि नाशयेत्	रामो. ५।१५

ब्राह्मणः क्षत्रियो वैश्यस्यो		ब्राह्मणास्तु सदृशाः सूर्येण	इतिहा. १८
वर्णा द्विजातयः	भवसं. २।६२	ब्राह्मणास्तेन वेदाश्च	भ.गी.१।७।२३
ब्राह्मणः पञ्चाक्षरमनुभवति	रुद्रोप. १	ब्राह्मणाः क्षत्रिया वैश्याः (रुद्राक्षजातयः)	रु. जा. ८
ब्राह्मणः शिवपूजारतः	रुद्रोप. १	ब्राह्मणाः पुत्रैषणायाश्च वितैषणायाश्च	
ब्राह्मणः श्वेतवर्णः क्षत्रियोरक्तवर्णो वैश्यः		लोकैषणायाश्च व्युत्थायाथ भिक्षा-	
पीतवर्णः शूद्रः कृष्णवर्ण इति		चर्यं चरन्ति	बृह.३।५।१
नियमाभावात् (न देहो ब्राह्मणः)	व. सू. उ. ४	ब्राह्मणे गवि हस्तिनि	भ.गी.५।१८
अथ ब्राह्मणः, स ब्राह्मणः केन स्या-		ब्राह्मणे मनुष्येष्वेताभ्यां हि रूपाभ्यां	
येन स्यात्तेनेदृश एवातोऽन्यदार्तम्	बृह. ३।५।१	ब्रह्माऽभवत्	बृह.१।४।१५
(ततो) ब्राह्मणः समाहितो भूत्वा		ब्राह्मणे मनुष्येष्वेताभ्यां रूपाभ्यां.. (मापा.)	बृ.उ.१।४।१५
तत्स्वरूपदैक्यमेव सदा कुर्यात्	पैङ्गलो. ३।४	ब्राह्मणेष्वमृतमिति तज्जलं शिरसि क्षिपेत्	बृ.जा.३।१८
ब्राह्मणातिक्रमो नास्ति मूर्खो मन्त्रं		ब्राह्मणो द्विपदां वरः	इतिहा. ४९
विवर्जयेत् । ज्वलन्तमग्निमुत्सृज्य		ब्राह्मणो निर्वेदमायात्	मुंढ.१।२।१२
नहि भस्मनि हूयते	इतिहा. ४५	ब्राह्मणो बिभृयाच्छ्रेतान्नक्तान्राजा	
ब्राह्मणानामयमेव धर्मोऽयमेव धर्मः	भस्मजा १।६	तु धारयेत् । पीतान्वैश्यस्तु बिभृया-	
ब्राह्मणानां तु सर्वेषां वैदिकानामनु-		त्कृष्णाञ्छूद्रस्तु भारयेत् (रुद्राक्षान्)	रु. जा. १०
त्तमम् । गोपीचन्दनवारिभ्यामूर्ध्व-		ब्राह्मणो मनुष्येषु, क्षत्रियो क्षत्रियेण..	बृह.१।४।१५
पुण्ड्रं विधीयते	वासुदे. १४	ब्राह्मणो यजेत; न सुरां पिबेत्	
ब्राह्मणानां यशो राज्ञां यशो विशां		ब्राह्मणो वै सुखाज्ज्ञे बाह्योः क्षत्रं	
यशोऽहमनुप्रापत्ति	छां.८।१४।१	ऊर्वो वैश्यः पद्भ्यां शूद्रः	ग.शो.३।११
ब्राह्मणानां सहस्रेषु भुक्त्वा तु नव		ब्राह्मणोऽष्टाचत्वारिंशद्वर्षासी च	आश्रमो. १
सप्त च । भवन्ति ज्ञायिके भूत्वा		ब्राह्मणोऽस्यमुखमासीत् [चिन्त्यु. १२।५ + सुबालो. १।४	
ध्यायिके च न संशयेत्	इतिहा. ४७	[क्र.अ.८।४।१९=मं.१०।९०।१२	वा.सं.३।१।११
ब्राह्मणानीतिहासान् पुराणानि कल्पान्		ब्राह्मण्यं कुलगोत्रे च नामसौन्दर्य-	
गाथाभाराशंसीः प्रीणाति	सहवै. १५	जातयः । स्थूलदेहगता एते स्थूला-	
ब्राह्मणाञ्च निन्देत्तद्व्रतम्	छां.२।२०।२	द्विजस्य मे नहि	आ.प्र. २३
ब्राह्मणा भगवन्तस्तदेव बहु मन्येध्वम्	बृह.३।८।१२	ब्राह्मण्यं सकलं तस्य इति ब्रह्मविदो त्रिदुः ब्रह्मो. १५	
ब्राह्मणा भगवन्तो यो वो ब्रह्मिष्ठः स		ब्राह्मी नारायणी माहेश्वरी कौमारी	
एता गा उद्वजताम्	बृह.३।१।२	अपराजिता वाराही नारसिंहिका	
ब्राह्मणा भगवन्तो यो तः कामयते		चेत्यष्टपत्रगाः	कालिको. १
स मा पृच्छतु	बृह.३।९।२७	ब्राह्मीमिष्टि यजेत्तासामहोरात्रेण निर्वपेत्	कुण्डिको. २
ब्राह्मणा भगवन्तो हन्ताहमिमं द्वौ		ब्राह्मी वाव त उपनिषद्मन्त्रमेति	केनो. ४।७
प्रभौ प्रक्ष्यामि	बृह.३।८।१	ब्राह्म्यादयः सप्त मातरो नवमे	सूर्यता. ५।१
ब्राह्मणा ये भक्तिमार्गं न विदन्ति		श्रूयाद्भ्रमभद्रकम्	शिवो. ७।८१
तेषां सम्भाषणं स्पर्शं न कुर्यात्	सामर. २२	ॐ चोदयित्री सूनुतानां चेतन्ती	
ब्राह्मणा वाव स्मस्तेषामेवमिति	छाग. १।२	सुमतीनाम् [क्र. सं. १।३।११+	
		[वा. सं. १२।१२+	तै.सं.१।५।११

भ

भक्तवत्सलः स्वयमेव सर्वेभ्योमोक्ष-
विघ्नेभ्यो भक्तिनिष्ठान्सर्वान्
परिपालयति

भक्तानां धारणात्पापं (रुद्राक्षस्य)
दिवा रात्रि कृतं हरेत् । लभं तु
दर्शनात्पुण्यं कोटिस्तद्धारणाद्भवेत्

भक्तानां भक्त एव ज्ञातिः
भक्तानां भक्तैः सह कार्यं, नान्यैः
भक्तानुकम्पिनं देवं जगत्कारण-
मप

भक्ता राजषेयस्तथा

भक्तास्तेऽतीव मे प्रियाः

भक्तास्त्वां पर्युपासते

भक्तिमान् मे प्रियो नरः

भक्तिमान्यः स मे प्रियः

भक्तियोगान्मुक्तिः

भक्तियोगेन सेवते

भक्तियोगो निरुपद्रवः

भक्तिरव्यभिचारिणी

भक्तिरस्य (कृष्णस्य) भजनम्

भक्तिर्भक्त्या भवति

भक्तिं मयि परां कृत्वा

भक्तोऽसि मे सखा चेति

भक्त्या त्वनन्यया शक्यः

भक्त्या मामभिजानाति

भक्त्या युक्तो योगबलेन चैव

भक्त्या लभ्यस्त्वनन्यया

भक्त्या नम्रतनोर्विष्णोः प्रसादम-

करोद्विभुः

भक्त्या विना ब्रह्मज्ञानं कदापि न
जायते

भक्त्या सर्वसिद्धयः सिद्ध्यन्ति

भक्त्याऽसाध्यं न किञ्चिदस्ति

भक्षणाद्वयुनप्रशंसावक्षिण्याद्वारिष्य-

नाशिनी... च एवं वेद स वैष्णवो

भवति (तुलसी)

भगव इति तं प्रतिशुश्राव

त्रि.म.ना.८।४

रु. जा. उ. ४

सामर. २२

सामर. २२

गणपत्यु. १२

भ.गी. ९।३३

भ.गी. १२।२०

भ.गी. १२।१

भ.गी. १२।१९

भ.गी. १२।२७

त्रि.म.ना.८।४

भ.गी. १४।२६

त्रि.म.ना.८।४

भ.गी. १३।११

गो.पू. २।२

सामर. ९५

भ.गी. १८।६८

भ.गी. ४।३

भ.गी. ११।५४

भ.गी. १८।५५

भ.गी. ८।१०

भ.गी. ८।२२

शरभो. १८

त्रि.म.ना.८।४

त्रि.म.ना.८।४

त्रि.म.ना.८।४

तुलस्यु. २

छांदो. ४।८।२

भगव इति ह प्रतिशुश्राव

[छांदो. ४।५।१+६।२+७।२

+८।२+९।२

भगवच्छरीरमिदं मैथुनादेवोद्भूतं
संविदपेतं...निरयएवमूत्रद्वारेण

मैत्रे. १।४

भगवत् आदिपुरुषस्य नारायणस्य

नामोच्चारणमात्रेण निर्धूतकलिर्भवति

कलिसं. १

भगवतो वा अहमवित्त्याऽन्यानवृषि

छां. १।११।२

भगवन् देवाः प्रजां विभारयन्ते

प्रभो. २।१

भगवन्कृत्येव प्रजा विभारयन्ते(मा.पा.)

प्रभो. २।१

भगवन् किमादौ प्रयुक्तं ध्यानं

ध्यायितव्यं किं तद्व्यापनं को

वा ध्याता कश्च ध्येयः

अ.शिखो. १

भगवन् कुत एष प्राणो जायते

प्रभो. ३।१

भगवन् कुतो ह वा इमाः प्रजाः

प्रजायन्ते

प्रभो. १।३

भगवन्कोऽवधूतः, तस्य का स्थितिः किं

लक्ष्म किं संसरणमिति

१ अवधू. १

भगवन् तदभ्यासवशाद्भ्रमरकीट-

न्यायात्तदभ्यासः कथमिति

ना. प.६।१

भगवन्तावप्रे वदतां ब्राह्मणयो-

र्विवदतोर्वाचं श्रोष्यामीति

छांदो. १।८।२

भगवन् भक्तिनिष्ठां मे प्रयच्छ

त्रि.म.ना.८।७

भगवन्त्येवमस्यात्मनो महिमानं

सूचयसीत्यन्यो वा परःकोऽयमात्मा

मैत्रा. ३।१

भगवंस्त्वं नो गतिः

मैत्रे. १।४

भगवन् सर्वविजय सहस्रारापराजित ।

शरणं त्वां प्रपन्नोऽस्मि श्रीकरं

श्रीसुदर्शनम्

वनदु. ९२

भगवानाभिरस्पृष्टो येन दृष्टः स सर्वदृक्

अ. शां. ८४

भगः शक्तिर्भगवान्काम ईश उभा

दाताराविह सौभगानाम् । सम-

प्रधानो समसख्यो समोजौ तयोः

शक्तिरजरा विश्वयोनिः

त्रिपुरो. १४

भजतां प्रीतिपूर्वकम्

भ.गी. १०।१०

भजते मामनन्यभाक्

भ.गी. ९।३०

भजत्येकत्वमास्थितः

भ.गी. ६।३१

भजनानन्दोपासकानां न वर्णो न देशो न कालोऽस्ति	सामर. २२	भर्गो देवस्य धीमहि मधुनक्त्युतोषतो मधुमत्पार्थिव* रजः मधु घौरस्तु नः पिता भुवः स्वाहा	बृह. ६।३।६
भजन्ते मां दृढव्रताः	भ.गी. ७।२८	भर्ता भोक्ता महेश्वरः	भ.गी. १३।२३
भजन्त्यनन्यमनसः	भ.गी. ९।१३	भर्ता च मे भूयात्	चिन्त्यु. ७।१
भजेद्भ्रमरकीटवत् सैव सायुज्यमुक्तिः	मुक्ति. १।२४	भर्ता सन्ध्रियमाणो विभर्ति	चिन्त्यु. १४।१
भद्रमित्याह भद्रः खल्वयं श्रिया जुष्टः	अन्यक्तो. ३	भर्ता स्वाना* भ्रेष्ठः पुर एताः	बृह. १।३।१८
भद्रं पश्यन्त उपसेदुरभे	चिन्त्यु. ११।९	भवताऽप्येष एवार्थः कथितो वाग्विदांवर	महो. २।३३
[तै.सं. ५।७।४।३+]	तै.भा. ३।११।९	भवति च सर्वेषु पादेषु चतुरात्मा	नृसिंहो. ३।२
भयप्रदमकल्याणं वैर्यसर्वस्वहारिणम् ।		भवति हास्य सुवर्णं य एवमेतत्साम्नः सुवर्णं वेद	बृह. १।३।२६
मनःपिशाचमुत्सार्य योऽसि सोऽसि स्थिरो भव	अ.पू. ५।३५	भवति हास्य स्वं य एवमेतत्साम्नः स्वं वेद	बृह. १।३।२५
भयमोद्दृशोऽक्रोधागत्यागस्त्यागः	निर्वाणो. ५	भवतीत्यनुशुश्रुम	भ.गी. १।४
भयं क्रोधमथालस्यमतिस्वप्नाति- जागरम् । अत्याहारमनाहारं नित्यं योगी विवर्जयेत्	अ.ना. २८	भवतोऽज्ञानमेव च	भ.गी. १४।१७
भयं चामयमेव च	भ.गी. १०।४	भवत्यत्यागिनां प्रेत्य	भ.गी. १८।१२
भयाज्ञानाभ्यामिन्द्रियसङ्घातैः कम्पन्निव मृतनुल्या मूर्च्छा भवति	पैङ्गलो. २।९	भवन्तः सर्व एव हि	भ.गी. १।११
भयात्तस्याग्निस्त्रपति भयात्तपति सूर्यः ।		भवत्यखिलजन्तूनां यदन्तस्तद्बहिः स्थितम्	अ. पू. १।३६
भयादिन्द्रश्चबायुश्च मृत्युर्धावति पंचमः	कठो. ६।३	भवत्यन्नादोऽधिपतिर्य एवं वेद	बृह. १।३।१८
भयात्सारङ्गवदेकत्र न तिष्ठेत्	ना.प. ७।१	भवत्यस्यान्नमापश्च पृथिवीचान्नमेत- न्मयानि ह्यन्नानि भवन्ति	१ ऐत. ३।१।२
भयाद्राणादुपरतं	भ.गी. २।३५	भवत्यस्यान्नमोषधिवनस्पतयोऽन्नम् भवन्ति भावा भूतानां	१ ऐत. ३।१।३
भयेन च प्रव्यथितं मनो मे	भ.गी. ११।४५	भवन्ति विविधा रोगाः पवनव्यत्यय- क्रमात्	भ.गी. १०।५
भरद्वाजोऽङ्गिरसे परावरां (ब्रह्मविद्यां प्रोवाच)	मुण्डो. १।२	भवन्ति सम्पदं देवी	यो. चू. ११७
भरद्वाजो बृहदाक्षके अग्नेः	३ ऐत. १।६।२	भवन्ति हास्य पशवः, पशुमान्भवति	भ.गी. १६।३
भरे भरेषु समुपह्वयाम प्रसासहि	आर्षे. १०।२	भवन्तो (देवाः) वै न मन्त्रिणाः	छांदो. २।६।२
(अथ) भर्ग इति भासयतीमाँल्लोका- निति रश्मयतीमानि भूतानि गच्छत इति गच्छत्यस्मिन्ना- गच्छत्यस्मा इमाः प्रजास्तस्मा- द्भारकत्वाद्भर्गाः		भव भावनया युक्तो मुक्तः परमया धिया । धारयात्मानमन्यप्रो प्रस्तचितं चितः पद्मं	गणेशो. ४।१०
(अथ) भर्ग इति योह वा अस्मिन्नादित्ये निहितस्तारकेऽक्षिणि चैव भर्गारुयो भाभिर्गतिरस्य हीति भर्गो भर्जति वैष भर्ग इति .	मैत्रा. ६।७	भव वर्जितचिन्मात्रं सर्वं चिन्मात्रमेव हि	महो. ४।९२
भर्ग इत्यापो ह वै भर्गः	मैत्रा. ६।७	भवं यत्कारुद्रतनिष्ठा	ते. बिं. २।२५
	गायत्रीर. २	भवानः सप्रथस्तमः	चिन्त्यु. २१।१
		भवानिदं जगत्सर्वं व्याप्यैव परितिष्ठति	चिन्त्यु. १७।१
		भवानेव गच्छतिवति	गणेशो. ३।७
			बृह. ६।३।४

भवाम् भीष्मश्च कर्णश्च	भ. गी. १।८	भस्मोद्धूलितसर्वाङ्गं जटाजूटधरं	
भवाप्ययौ हि भूतानां	भ. गी. ११।२	विभुम्... एवं यः सततं ध्याये-	
भवामि न चिरात्पार्थ	भ. गी. १२।७	देवदेवं सनातनम् । स मुक्तः सर्व-	
भविता न च मे तस्मात्	भ. गी. १८।६९	पापेभ्यो निःश्रेयसमवाप्नुयात्	शांढि. ३।२।३
भविष्यति पुनर्धनम्	भ. गी. १६।१३	भागमेकं न्यसेद्भूयै द्वितीयं वेदिमध्यतः।	
भविष्यते स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्थे		तृतीयभागे पूजा स्यादिति लिङ्गं	
संस्तवमवनयति	बृह. ६।३।३	त्रिधा स्थितम्	शिवो. २।३
भविष्याणि च भूतानि	भ. गी. ७।२६	भागार्थं सृष्टिरित्यन्ये क्रीडार्थमिति	
भवेदनर्थीय विना प्रमाणं (परमार्थः)	ब्र. वि. ३२	चापरे । देवस्थैष स्वभावोऽय-	
भवेशुगपदुत्थिता	भ. गी. ११।१२	माप्तकामस्य का स्पृहा	आगम. ९
भस्मदिग्बाह्नौ रुद्राक्षभूषणो मामेव		भातीत्युक्ते जगत्सर्वं भानं ब्रह्मैव केवलम्	वराहो. २।७२
सर्वभावेन प्रपन्नो मदेकपूजानिरतः		भानाभानविहीनात्मावेदेहीमुक्तएव सः	ते. वि. ४।७९
सम्पूजयेत्	भस्मजा. २।१०	भानुकोटिसमप्रभम् । प्रसन्नं सामवेदाख्यं	पञ्चम. ६
भस्मधारणमकृत्वा नाभीयादापोऽन्न-		भानुनेव जगत्सर्वं भास्यते यस्य तेजसा	२ आत्मो. ८
मन्यद्वा	भस्मजा. १।६	भानुमध्यगतः क्षशी	ध्या. वि. २६
भस्मनिष्ठस्य दहन्ते दोषा भस्माग्नि-		भाभिर्गतिरस्य हीति भर्गः	मैत्रा. ६।७
सङ्गमात् । भस्मज्ञानविशुद्धात्मा		भारो विवेकिनः शास्त्रं भारो ज्ञानं	
भस्मनिष्ठ इति स्मृतः	बृ. जा. ५।१९	च रागिणः । अशान्तस्य मनो	
भस्मनो यद्यभावस्तदानर्थभस्मदाहन-		भारो भारोऽनात्मविदो वपुः	महो. ३।१५
जन्यमन्यद्वावश्यं मन्त्रपूतं धार्यम्	भस्मजा. १।७	भार्या पुत्रो गृहं धनं सर्वं तेभ्यो देयम्	स्वसंवे. ४
भस्ममुष्टिं समादाय संहितामन्त्र-		भार्यायै रेतः संवत्सरस्य तेजोभूतस्य	
मन्त्रिताम् । मस्तकात्पादपर्यन्तं		भूतस्यात्मभूतस्य त्वमात्माऽसि	कौ. त. १।६
मलज्ञानं पुरोदितम्	बृ. जा. ४।२	भावप्राप्तमनीडाख्यं भावाभावकरं	
भस्म व्यापांडुरांगः शशिशकलधरो		शिवम् । कलासर्गकरं देवं ये	
ज्ञानमुद्राक्षमालावीणापुस्तैर्विराज-		विदुस्ते जटुस्तनुम्	श्वेता. ५।१४
त्करकमलधरोयोगपट्टाभिरामः ।		भावतीर्थं परं तीर्थं प्रमाणं सर्वकर्मसु	जा. द. ४।५१
...सव्यालः कृत्तिवासाः सततमवतु		भावनाभावमात्रेण सङ्कल्पः क्षीयते स्वयम्	महो. ९।१८३
नोदक्षिणामूर्तिरीशः	द. मू. ९	भावनामखिलां त्यक्त्वा यच्छिष्टं तन्मयो	
भस्मसन्दिग्धसर्वाङ्गो भस्मदीप्तत्रि-		भव [मैत्रे. २।२८ + अ. पू. ५।१०४	वराहो. ४।१९
पुण्ड्रकः । भस्मशायी च पुरुषो		भावनामात्रमेवात्र कारणम्	यो. शि. ३।२३
भस्मनिष्ठ इति स्मृतः	बृ. जा. ९।२०	भावना सर्वभावेभ्यः समुत्सृज्य समु-	
भस्म सर्वावभक्षणात्	बृ. जा. १।६	त्थितः । अवशिष्टं परं ब्रह्म केवलो-	
भस्मसात्कुरुते तथा	भ. गी. ४।३७	ऽस्मीति भावय	अ. पू. ५।९५
भस्मसात्कुरुतेऽर्जुन	भ. गी. ४।३७		भ. गी. १८।२०
भस्माधिक्यमभीप्सुस्तु अधिकं गोमयं		भावमात्सर्यतृष्णाशामोहादिरहितः	
हरेत्	बृ. जा. १।२२	(वर्तते स ब्राह्मणः)	ब. सू. ९
भस्मायुषाय विद्यादे तीक्ष्णवर्द्धाय		भावयन्ति चित्तिश्चेत्यं व्यतिरिक्तमि-	
तन्नो ज्वरः प्रचोदयात्	वनहु. २५।९८	वात्मनः । सङ्कल्पतामिवायानि	
		बीजमकुरुतामिव	महो. ५।१८०

भावयन्मनसा विष्णुं परमात्मान-
मीश्वरम् (यतिः) ना.प.५।४९
भाववृत्त्या हि भावत्वं शून्यवृत्त्या हि
शून्यता ते.वि.१।४२
भावशुद्धिद्वारेभक्तिस्तितिक्षा करुणा
तथा ।...आनृशंस्यं सतां सङ्गः
पारमैकान्त्यहेतवः भवसं.५।२०
भावसंविदप्रकटितामनुरूपा च
मारुते । चित्तस्योत्पत्त्युपरमा
वासनां मुनयो विदुः मुक्तिको.२।२४
भावसंशुद्धिरित्येतत् भ.गी.१७।१६
भावं भावेन सौम्यं सौम्येन...प्रसति
स्त्वेन तेजसा अ.शिरः.३।३
भावा अप्यद्वयेनैव तस्मादद्वयता शिवा वैतथ्य. ३३
भावातीतं त्रिगुणरहितं सद्रुतं तं नमामि शु. र. १।१९
भावाभावदशकोशं दुःखरत्नसमु-
द्रकम् । बीजमस्य शरीरस्य चित्त-
माशावज्ञानुगम् अ.पू. ४।४०
भावाभावदहनं निर्वाणो.७५
भावाभावद्वयातीतं स्वप्नजागरणा-
दिगम् । मृत्युजीवननिर्मुक्तं तत्त्वं
तत्त्वविदो विदुः अमन. २।६१
भावाभावमजं सर्वमिति मत्वा सुखीभव
अ.पू.५।६७
भावाभावविनिर्मुक्तं जरामरणवर्जितम् ।
प्रक्षान्तकलनारम्यं नीरार्गं पद-
माश्रय महो.६।७२
भावाभावविनिर्मुक्तं भावनामात्रगोचरं
यो.शि.३।२२
भावाभावविहीनोऽस्मि भासा हीनो-
ऽस्मि भास्वहम् मैत्रे. ३।५
भावाभावादिद्वन्द्वतीतः...परं ब्रह्म
प्राप्नोति मं. ब्रा. ३।१
भावाभावेपदार्थानां हर्षामर्षविकारदा ।
महिना वासना येषा सा सङ्ग
इति कथ्यते अ. पू. ५।५
भावाभावात्तत्त्वस्य कत्वा निर्विकल्पः
सुखी भव महो.४।१०९
भावा विभवभूमयः । अयश्शलाका-
सदृशाः परस्परमसङ्गिनः महो. ३।४

भवांश्च सर्वान् विनियोजयेद्यः ।
तेषामभावे कृतकर्मनाशः शेता. ६।४
भावितं तीव्रवेगेन यद्रस्तु निम्नया-
त्मकम् । दृश्यं ह्यदृश्यतां नीत्वा
ब्रह्माकारेण चिन्तयेत् ते.वि. १।२०
भावितं तीव्रसंवेगादात्मना यत्तदेव
सः । भवत्याशु कपिश्रेष्ठ विगते-
तरवासनः मुक्ति.२।५८
भावेनगलितेभावे स्वस्यस्तिष्ठामिकेवलः १सं.सो.२।३६
भावेष्वरतिरायाता पथिकस्य मरुत्तित्व महो. ३।६
भावैरसन्निरेवायमद्वयेन च कल्पितः
भावोऽप्यभावमायाति जीर्यन्ते वै वैतथ्य. ३३
दिगीश्वराः महो. ३।५१
भासनाद्भसितम् बृ.जा. १।६
भासमानमिदं सर्वं मानरूपं परं पदम् ।
पश्यन्वेदान्तमानेन सद्यएवविमुच्यते वराहो.२।१४
भासस्तबोभाः प्रतपन्ति विष्णो भ.गी.११।३०
भासस्तस्य महात्मनः भ.गी.११।१२
भासा त्वया ज्योभिर्न कृतः सुतार्क्ष्यस्त्वं
वै कुमारस्त्वमरिष्टनेमिः एका.उ. ४
भासा हीनोऽस्मि भाऽस्म्यहं मैत्रे. ३।५
भास्कराय विद्महे महाश्रुतिकराय
धीमहि । तन्नो आदित्यः प्रचोदयात् वनहु. १२१
भास्कराय विद्महे महद्श्रुतिधराय
धीमहि । तन्नो आदित्यः प्रचोदयात् महाना.३।१०
भास्याम्यहमिति चन्द्रमाः बृह.१।५।२२
भास्वतीमेवाप्योति यो भास्वती-
मेवास्तमेति सुबाळो.९।१३
भास्वती स्मृता चतुर्थः पादो भवति
भवति च सर्वेषु पादेषु चतुरास्मा
भास्वती त्वासादयामि नृसिंहो. ३।३
भाः सत्यस्तस्मिन्नन्तर्ह्ये यथा चिन्त्यु.१९।१
प्रीतिर्वा यवो वा स एव सर्वस्वे-
शानः सर्वस्याधिपतिः सर्वमिदं
प्रशस्ति बृह. ५।६।१
मिह्याटनसमुद्योगायेन केन नि-
मन्त्रितम् । जयावितं तु तत्रैवं
भोक्तव्यं च मुमुक्षुभिः सं.सो. २।६८

मिश्रादि वैदलं पात्रं ज्ञानद्रव्यम- वारितम् । एतां वृत्तिमुपासीना चातयन्तीन्द्रियाणि च	२सञ्ज्ञासो. १५	मिन्वन्ति योगिनः सूर्य योगाभ्यासेन वै पुनः	यो.शि. १।७५ छां. ६।१२।१ म. गी. ७।४ ...
मिश्रादि वैदलं पात्रं स्नानद्रव्यम- वारितम् । एवं वृत्तिमुपासीनो यतेन्द्रियो जपेत्सदा	कुण्डिको. १३	मिन्ने तमसि चैकत्वमेक (मे) एवानु- पश्यति [न. विं. १५+	त्रि.शा. ५।१५
मिश्रामात्रेण जीवी स्यात्स यति- येतिवृत्तिहा	ना.प. ५।१२	मिन्ने पञ्चात्मके देहे गते पञ्चसु पञ्चधा । हंसस्त्यक्त्वा गतो देहं कस्मिन्स्थाने व्यवस्थितः	पिंडो. २ तैत्ति. १।११।३ म. गी. १।१५ म. गी. १।४ नृसिंहो. ६।१
मिश्रामात्रेण यो जीवेत्स पापी यतिवृत्तिहा	प. हं. ७	भिया देयम् भीमकर्मा वृकोदरः भीमार्जुनसमा युधि भीषणमभीषणं	
मिश्रार्थमटनं यस्य विष्णुमूत्रकरणाय च । यो जनान्न परं याति सर्वथा पञ्चरेव सः	ना.प. ३।६५ कठरु. ४	भीषणमित्याह-भीषावा अस्मादादित्य उदेति भीतश्चन्द्रमा भीतोवायुर्वाति भीतोऽग्निर्देहतिभीतः पर्जन्यो वर्षति	अव्यक्तो. ३ नृ. पू. २।३ भस्मजा. २।६
मिश्राशी यतिश्चिन्मायात मिश्रा सर्वत्र लभ्यते	१सं.सो. २।९९	भीषणं सप्तमं स्थानं (जानीयात्) भीषाऽस्मादग्निश्चेन्द्रश्च भीषाऽस्मादग्निश्चेन्द्रश्च मृत्युर्धावति	नृ. पू. २।३ भस्मजा. २।६
मिश्रुर्नैदिकामुष्मिकापेक्षः	ना. प. ५।११	पञ्चमः [तैत्ति. २।७+	नृ. प. २।१० तैत्ति. २।८ भस्मजा. २।६ तैत्ति. २।८ भस्मजा. २।६ म. गी. १।२५ म. गी. १।११ म. गी. १।१२।६ म. गी. १।३।२३ म. गी. ३।१३ म. गी. ५।१३ म. गी. २।५ बृह. ५।५।३, ४ तैत्ति. १।५।२ तैत्ति. १।६।१ तैत्ति. १।५।२ तैत्ति. १।५।१ गायत्रीर. २ तैत्ति. १।५।३
मिश्राशनं दद्यात्सर्वत्र धारयेज्जन्तु- संरक्षणार्थम्	२सञ्ज्ञासो. १०	भीषाऽस्माद्वातः पवते [नृ. पू. २।१०+	
मिश्रश्चतुर्दशकरणानां न तत्रावकाशं दद्यात्	ना. प. ७।३	भीषोदेति सूर्यः [नृ. पू. २।१०+	
मिश्रूणां पटलं यत्र विश्रांतिमगम- त्सदा । तत्रैपरं ब्रह्म तत्रं ब्रह्ममात्रं करोतु माम्		भीष्मद्रोणप्रमुखतः भीष्ममेवाभिरक्षन्तु भीष्मो द्रोणः सूतपुत्रस्तथाऽसौ मुञ्जे प्रकृतिमान् गुणान् मुञ्जते ते त्वघं पापाः मुञ्जानं वा गुणान्वितम् मुञ्जीय भोगान् रुधिरप्रदिग्धान् भुव इति बाहू, द्वौ बाहू द्वे एते अक्षरे भुव इति वायुः भुव इति वायौ भुव इति सामानि भुव इत्यन्तरिक्षं भुव इत्यन्तरिक्षलोकाः भुव इत्यपानः	
(ॐ अथ) मिश्रूणां मोक्षार्थिनां कुटीचक-वृद्धक-हंस-परम- हंसाश्चेति चत्वारः (भेदाः)	मिश्रु लो. १ रुद्रह. ४५		
मिथते चेज्जडो मेवश्चिदेका सर्वदाखलु मिथते हृदयमन्यद्विद्यन्ते सर्व- संशयाः । क्षीयन्ते चास्य कर्माणि तरिमन्तृष्टे परावरे [मुण्ड. २।२।८+	यो.शि. ५।४५ सरस्व. ५६		
[महो. ४।८२+ म. पू. ४।३१+ मिथते हृदयमन्यः...क्षीयन्ते परमा- काशे ते यान्ति परमां गतिम्	यो.शि. ६।४०		
मिथेते तासां नामरूपे समुद्र इत्येवं प्रोच्यते एवमेवास्य..चोदक्षकलाः ...अस्तं गच्छन्ति	प्रभो. ६।५		
मिथेते तासां नामरूपे पुरुष इत्येवं प्रोच्यते । एषोऽकलोऽमृतो भवति	प्रभो. ६।५		

भुक्ताभरसादिकं गात्रेऽग्निना सह...

साङ्गोपाङ्गकलेवरं व्याप्नोति

भुक्त्वा जन्मसहस्राणि भूयः संसार-

सङ्कटे । पतन्ति केचिद्विषयाः...

भुजः करिष्यमाणः

भुज्यते शिवसम्प्रीत्यै मिताहारः

स उच्यते

भुञ्जन्मूत्राशुत्सृजन्वा कदाचिन्न तत्रो-

च्छिष्टं भजते शुद्धदेही

भुवनधिपतिविशांपतिपशुपति-

स्थानुमवाः

भुवनानीति तद्विदः

भुवः प्रपद्येऽमुनाऽमुनाऽमुना

भुवः स्वाहेत्यमौ हुत्वा मन्ये...

संस्तवमवधयति

भुवोऽन्नं वायवेऽन्तरिक्षाय स्वाहा

भुवो वायवेऽन्तरिक्षाय स्वाहा

मुसुण्डः कालाभिरुद्रं अग्नीषोमात्मानं

भस्मस्नानविधिं पप्रच्छ

भूतग्राममचेतसः

भूतग्राममिमं कृत्स्नं

भूतग्रामः स एवायं

भूततोऽभूततो वाऽपि सृज्यमाने

समा भुतिः

भूतविकपालवीजानि यन्नस्याङ्गानि

वै दश

भूतपिशाचशाकिनीप्रेतवन्ताक-

नाशको भवति

भूतप्रकृतिमोक्षं च

भूतप्रेतपिशाचक्षराराक्षसापन्नार-

भवभीतिभ्योऽभिरक्षणाश्रमेति

भूतभर्तृ च तज्ज्ञेयं

भूतभावन भूतेश

भूतभावोद्भवकरः

भूतभृज च भूतस्थः

भूतप्राज्ञे पृथिव्यादिपञ्चमहाभूतानि

चक्षुरादिकरणानि चतुर्विधभूत-

ग्रामान्

भूतसंस्तुरीयभागेन ज्ञानेन्द्रियमसृजत्

पैङ्गलो.

शांङ्गि. १।४।७

महो. ५।१४३

चित्सु. १।४।४

योगकुं. १।४

सि. शि. ११

सूर्यता. ५।१

वैतथ्य. २४

छांदो. ३।१५।३

बृह. ६।३।३

महाना. ७।१

महाना. ७।२

बृ. जा. २।१

भ.गी. १।७।६

भ.गी. ९।८

भ.गी. ८।१९

अद्वैत. २३

त्रि.म.ना. ७।१२

नृ.पद. ८

भ.गी. ११।३५

बृ. जा. १।६

भ.गी. ११।१७

भ.गी. १०।१५

भ. गी. ८।३

भ. गी. ९।५

ना.प. ४।३९

पैङ्गलो. ८।४

भूतसम्मोहने काले भिन्ने तमसि वैखरे ।

अन्तः पश्यन्ति सत्त्वस्था निर्गुणं

गुणगह्वरे

भूतस्य जातिमिच्छन्ति वादिनः

केचिदेव हि । अभूतस्यापरे

धीरा विवदन्तः परस्परम्

भूतस्यात्मभूतस्य त्वमात्माऽसि

भूतं न जायते किञ्चिद्भूतं नैव जायते

भूतं भवद्भविष्यदिति सर्वमोक्षार एव

भूतं भविष्यत्परमवः क्रियाश्च कालः

क्रमस्त्वं परमाक्षरं च

भूतं भव्यं भविष्यच्च सर्वं चिन्मात्रमेव हि

(अथ) भूतं भव्यं भविष्यदिति

कालवत्येषा

भूतं भव्यं भविष्यदिति सर्वमोक्षार

एव [गणेशो. १।१+

भूतं भव्यं भविष्यच्च भिकालोदितम्-

व्ययम् । तदप्योक्षारमेवायं विद्धि

मोक्षप्रदायकम्

भूतं भव्यं यच्च वेदा वदन्ति

भूतादिर्महति विलीयते

भूतादिं भिक्त्वा महान्तं भिनत्ति

भूतादेराकाशं (जायते)

भूतानामन्न एव च

भूतानामस्मि चेतना

भूतानामीश्वरोऽपि सन्

भूतानां त्रयमप्येतत्सर्वोपरमबाधकम् ।

तत्सुषुप्तं हि यत्स्वप्नं मायामात्रं

प्रकीर्तितम्

भूतानि गुणा अनुयाजाः , जिह्वेडा

भूतानि तत्त्वसंज्ञानि कूटस्थोऽक्षर-

संज्ञितः

भूतानि तं परादुर्योऽन्यत्रात्मनो

भूतानि वेद [बृ. उ. २।४।६+

भूतानि पञ्च तन्मात्राणि

भूतानि यान्ति भूतेभ्यः

भूतानीति च तद्विदः

भूताय स्वाहेत्यमौ हुत्वा मन्ये

संस्तवमवधयति

मंत्रिको. २

अ. शां. ३

कौ. त. १।६

अ. शां. ४

नृ. पू. ४।२

एका. उ. ६

ते. बि. २।२८

मैत्रा. ६।५

रामो. ता. २।१

ना. प. ८।६

श्वेताश्व. ४।९

सुबालो. २।२

सुबा. १।१२

सुबालो. १।१

भ.गी. १०।२०

भ.गी. १०।२२

भ. गी. ४।६

ना.प. ८।१८

प्रा. हो. ४।३

ना. उ. ता. ३।६

४।५.७

महो. १।२

भ.गी. ९।२५

वैतथ्य. २०

बृह. ६।३।३

भूतावासमिमं (शरीरं) त्यजेत्
 भूतिभूतिमतां सुकृतं कृताय स्वाहा
 भूतेन पञ्चमः प्रोक्तः षष्ठः षोडशतः
 स्वरात्
 भूतेन्द्रियार्थानतिक्रम्य ततः प्रप्रज्याज्यं
 धृतिगुणं धनुर्गृहीत्वाऽनभिमान-
 मयेन चैवेष्टुणा सं...निहत्याशम्
 भूतेभिर्देवैर्भिरभिष्टुतोऽहमेव
 भूतेषु भूतेषु विचिन्त्य धीराः प्रेत्यात्मा-
 लोकाद्वसुता भवन्ति
 भूतेष्वहमवस्थितः
 भूत्यै न प्रमदितव्यम्
 भूत्वा तत्र गतप्राणः शनैरथ
 समुत्सृजेत्
 भूत्वा पुनः सौम्यवपुर्महात्मा
 भूत्वा भूत्वा प्रलीयते
 भूत्वा भूत्वा स्थिरं योगी
 भूत्वा यास्यसि लाषवम्
 भूदेवी ससागराम्भस्तप्तद्वीपा वसुन्धरा
 भूरादिचतुर्दशवनानामाधाराधेया
 प्रणवात्मिका भवति
 भूः प्रपद्येऽमुनाऽमुनाऽमुना
 भूभारमस्त्रिलं निचस्त्रान
 भूमा स्वेव विजिज्ञासितव्यः
 भूमानन्दस्वरूपोऽस्मि
 भूमानं प्रकृतिप्यात्वाकृतकः योऽमृतो भवेत्
 भूमानं भगवो विजिज्ञासे
 भूमाव्यस्त्रिपण्डं निहितं यथाऽचिरेणैति
 भूमिस्त्रम्...प्रणश्यति चित्तं तथा
 भूमिकात्रितयं जाग्रदुत्थी स्वप्न उच्यते
 भूमिकात्रितयाभ्यासात् (सप्तशपत्ति-
 ज्ञानभूः)
 भूमिकात्रितयाभ्यासादज्ञाने क्षय-
 मागते । समं सर्वत्र पश्यन्ति
 चतुर्धा भूमिकां गताः
 भूमिकापञ्चकाभ्यासाद्विषये (उर्थे-) तु
 विरतेर्ब्रह्मात् । सप्तवात्मनिस्थितेशुद्धे
 सप्तशपत्तिद्वाराहता [महो. ५।३०+

ना.प. ३।४८
 पारमा. ३।६
 सूर्यता. २।३
 मैत्रा. ६।२८
 भस्मजा. २।५
 केनो. २।५
 बासुदे. ९
 तैत्ति. १।१११
 क्षुरिको. ५
 भ.गी. १।१५०
 भ.गी. ८।१९
 योगो. २३
 भ.गी. २।३५
 सीतो. १०
 छां. ३।१५।३
 सङ्कर्षणो. २
 छां. ७।२३।१
 ते.वि. ३।१३
 सौ. ल. १५
 छां. ७।२३।१
 मैत्रा. ६।२७
 अक्षुप. ३९
 महो. ५।३०
 अक्षुप. ३३
 बराहो. ४।६

भूमिकापञ्चमाभ्यासात्स्वामारामतया
 भूशम् । पदार्थभावना नाम षष्ठी
 भवति भूमिका
 भूमिकासप्तकं चैतद्वीमतामेव गोचरम्
 भूमित्रयेषु विहरन्मुमुक्षुर्भवति
 भूमिप्राप्त्य कीर्तिर्भवति
 (ॐ) भूमिरन्तरिक्षं द्यौरित्यष्टाक्ष-
 राणि [बृ.व. ५।१४।१+
 भूमिरापोऽनलो वायुराकाशश्चेतिपञ्चकः
 भूमिरापोऽनलो वायुः खं मनो बुद्धि-
 रेव च [ते.वि. ५।७६+
 भूमिरापस्तथा तेजो वायुर्द्यौर्म च
 चन्द्रमाः । सूर्यः पुमांस्तथा चेति
 मूर्तयश्चाष्ट कीर्तिताः
 भूमिर्धेनुर्धरणी लोकधारिणी
 [महाना. ४।५+सुदर्श. ३+
 भूमिर्माता दितिर्नो जनित्रं भ्राताऽन्त-
 रिक्षमभिः शस्त एनः
 [अथर्व. ६।१२०।२+
 भूमिशायी ब्रह्मचारी निष्कामो गुरु-
 भक्तिमान् (राममंत्रं जपेत्)
 भूमिषट्चिराभ्यासाद्देवस्यानुपलं-
 भनात् । यत्स्वभावैकनिष्ठत्वं
 सा ज्ञेया तुर्यगा गतिः
 भूमिं जले जलं बहौ वह्निं वायौ वायु-
 माकाशे चाकाशमहङ्कारे बाहङ्कारं
 महति महदव्यक्तेऽव्यक्तं पुरुषे
 क्रमेण विलीयते
 भूमिः शय्याऽस्ति विस्तीर्णा यतयः
 केन दुःखिताः
 भूमेर्वितन्वन् प्रतरन्प्रकामः पोष्यमानः
 पञ्चभिः स्वगुणैः प्रसन्नैः सर्वाणि
 मां धारयिष्यसि स्वाहा
 भूमैव सुखं भूमास्वेवविजिज्ञासितव्यः
 भूमौ तिष्ठति भूमिस्तं न वेद स ह्यात्मा गोपालो.
 भूमौ दर्भाक्षने रम्ये..कृत्स्नामनोमयी..
 भूमौ वा पतितं व्योम व्योमपुष्पं
 सुगन्धकम्
 बराहो. ४।६
 वराहो. ४।८, ९
 महो. ५।३९
 वराहो. ४।१
 ३ऐत. २।५।३
 गायत्र्यु. १.
 १यो.त. ८३
 भ.गी. ७।४
 ना.पू.ता. १।२
 यज्ञोप. ३
 सहस्रै. १०
 ते.आ. २।६।२
 रामर. ४।३
 महो. ५।३४
 पैङ्गलो. ३।३
 १सं.सो. २।९९
 पारमा. २।५
 छां. ७।२३।१
 गोपालो. १।९
 अ.ना. १८-२१
 ते.वि. ६।९७

भूम्यादिस्यान्तरे यस्तु छादयेच्चतुर- ङ्गलम् । तां तु सन्ध्यां परां विद्याच्छायासम्भेदने परे	सन्ध्यो. ११
भूय एव तपसा ब्रह्मचर्येण भद्रया संवत्सरं संवत्स्यथ यथाकामं प्रभान्पृच्छथ	प्रभो. १।२
भूय एव नो भगवन्विज्ञापयत्विति	तृप्तिहो. ७।१
भूय एव महाबाहो	भ.गी. १०।१
भूय एव मा भगवान् विज्ञापयतु	+१०।३+
[छांदो. ६।८।७+९।४+१०।३+	११।३+१२।३
भूयश्च सृष्ट्वा त्रिदशानथेशीसर्वाभिपत्यं कुरुते भवानी	गुह्यका. ६४
भूयश्चान्ते विन्धमायानिवृत्तिः	
[श्वेता. १।१०+	ना. प. ९।९
भूयस्तेनैव मार्गेण जाप्राय धावति	
सम्राट्	सुबालो. ४।४
भूयस्तेनैव मार्गेण स्वप्रस्थानं नियच्छति	परब्र. २
भूयस्तेनैव स्वप्राय गच्छति जलोकावत्	ब्रह्मो. १
भूयः कथय तृप्तिर्हि	भ.गी. १०।१८
भूयः सृष्ट्वा यत्नयस्तथेशः सर्वाभिपत्यं कुरुते महात्मा	श्वेता. ५।३
भूयाद्भूयो द्विपद्याभयवरदकरातप्त- कार्तस्वराशुभ्राभाभेभ्युग्मद्वय- करधृतकुम्भाद्विरासिच्यमाना	सौभाग्य. ३
भूयासमिति यो द्रष्टा सोऽहं विष्णु- मुनीश्वर	वराहो. २।८
भूयासं चाक्षयं चापपुनर्मृत्युं जयति, ब्रह्मणः सायुज्यं गच्छति	सहस्रै. १८
भूयो जन्मर्षिर्निर्मुक्तं जीवन्मुक्तस्य तन्मनः । सरूपोऽसौ मनोनाशो जीवन्मुक्तस्य विद्यते	मुक्ति. २।३४
भूयो येन (जीवितेन) न शोच्यते	महो. ३।१२
भूरप्त्रये च पृथिव्यै च महते च स्वाहा	महाना. ७।३
भूरप्त्रये पृथिव्यै स्वाहा	महाना. ७।२५
भूरजोऽन्धो समुत्पन्ने जगद्भवतु सर्वदा	ते.त्रि. ६।८१
भूरजमप्त्रये पृथिव्यै स्वाहा, भुवोऽन्नं वायवेऽन्तरिक्षाय स्वाहा	महाना. ७।१
भूरप्ति भुवोऽसि सुवर्गसि भूर्भूतये स्वाहा	पारमा. ५.६

भूरिति भुवो लोकः । भुव इत्यन्तरिक्ष- लोकः । स्वरिति स्वर्गलोकः । महरिति महर्लोकः । जन इति जनो लोकः । तप इति तपो- लोकः । सत्यमिति सत्यलोकः	गायत्रीर. २ तैत्ति. १।५।२ तैत्ति. १।५।१ तैत्ति. १।५।२ तैत्ति. १।५।३
भूरिति वा अग्निः भूरिति वा अयं लोकः भूरिति वा ऋचः भूरिति वै प्राणः	२ प्रणवो. ३ तैत्ति. १।६।१ सां. ४।१।७।३
भूरितिव्याहृतिर्गायत्रं छन्दस्त्रिवृतं स्तोमं प्राचीं दिशं वसन्तमृतुं वाच- मध्यात्मं जिह्वां रसमितीन्द्रिया- प्यन्वमवन्	२ प्रणवो. ३ तैत्ति. १।६।१
भूरित्यमौ प्रतितिष्ठति भूरित्यृगभ्यो भुवरिति यजुर्भ्यः स्वरिति सामभ्यः	सां. ४।१।७।३
भूर्भुवं वा भुवो वा सुवो वा किञ्चि- त्स्वनन्तं सुषुवे सर्वस्य दातारम- जरं जरित्रे स्वाहा	पारमा. ८।६ मैत्रा. ६।५
(अथ) भूर्भुवः स्वरिति लोकवत्येषा भूर्भुवः स्वरित्येषैवास्य प्रजापतेः स्थविष्ठा तनूर्या लोकवतीति । स्वरित्यस्याः शिरो नाभिर्भुवो भूः पादा आदित्यश्चक्षुः	पारमा. ८।६ मैत्रा. ६।५
भूर्भुवः स्वर्गोणि स्वर्गभूपातालानि त्रिपुराणि	त्रि. ता. १।१ महाना. ७।२
भूर्भुवः सुवरम ओम् भूर्भुवः सुवरममोम्	महाना. ७।१
भूर्भुवः सुवरमं चन्द्रमसे दिग्भ्यः स्वाहा	महाना. ७।१
भूर्भुवः सुवः ब्रह्म स्वयम्भु	चिन्म. ६।१
भूर्भुवः सुवरिति वा एतास्त्रिस्तो व्याहृतयः	तैत्ति. १।५।१
भूर्भुवः सुवर्गद्योतदुपास्तैतत्तपः	म. ना. ७।८
भूर्भुवः सुवर्महरोम्	महाना. ७।३
भूर्भुवः सुवर्गमन्त्रमसे दिग्भ्यः स्वाहा	महाना. ७।२
भूर्भुवः सुवर्गमन्त्रमसे च नक्षत्रेभ्यश्च दिग्भ्यश्च महते च स्वाहा	महाना. ७।३
भूर्भुवः सुवर्गमन्त्र ओम् (ॐ) भूर्भुवः सुवरिति व्याहृतयः	महाना. ७।६ २ प्रणवो. १८

भूर्भुवः स्वरिमे लोकाश्चन्द्रसूर्याग्नि-
देवताः । यासुमात्रासु तिष्ठन्ति
तत्परं ज्योतिरोमिति

यो.शि.६।५६

भूर्भुवः स्वरिमे लोकाः सोमसूर्याग्नि-
देवताः । यस्य मात्रासु तिष्ठन्ति
तत्परं ज्योतिरोमिति

यो. चू. ८५

वः स्वर्मेहर्जनस्तपः सत्यं तलं
रसातलं तलातलं

महातलं पातालं..एवं..ब्रह्मांडं..

राधोप. १।२

भूर्भुवः स्वः, तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो
देवस्य धीमहि [प्रवर्ग्या. ३+

वा.सं. ३६।३

भूर्भुवः स्वःपते रायस्पते वाजिपते
गोपते ऋग्यजुस्सामाथर्वाङ्गिरः-
पते नमो ब्रह्मपुत्राय

ग. पू. १।९

भूर्भुवः स्वः स्वाहेत्यमो हुत्वा मन्ये
स५ स्रवमवनयति

बृह. ६।३।३

भूर्भुवः पादयोस्तस्य भुवर्लोकस्तु
जानुनि । सुवर्लोकः कटीदेश
नाभिदेशे महर्जगत्

ना. बि. ३

भूश्च नारायणः, भुवश्च नारायणः
भूषणं नक्षत्राणि

ना.व.ता.१।५

भूस्ते आदिर्मेध्यं भुवः स्वस्ते शीर्षं
[अ. शिरः. १।१+

सन्ध्यो. २३

भूस्ते दधामि, भुवस्ते दधामि, स्वस्ते
दधामि सर्वं स्वयि दधामीति

बटुको. १७

भूस्त्वादिर्मेध्यं भुवस्ते स्वस्ते शीर्षं
विश्वरूपोऽसि

बृह. ६।४।२५

भूः प्रपद्ये भुवः प्रपद्ये स्वः प्रपद्ये
भूर्भुवः स्वः प्रपद्ये

चतुर्वे. ८

भूः स्वाहेत्यमो हुत्वा मन्ये
स५ स्रवमवनयति

सहवे. २२

भृगुपुत्रः प्रकृतिपुरुषमयो हि स धनव
इति प्रकृतिर्माया पुरुषः शिव इति

बृह. ६।३।३

भृगुर्वै वाह्णिर्वर्कणं पितरमुपससार
अभीहि भगवन्ब्रह्मेति

ग. पू. २।८

भृत्योऽभिमतकर्मृत्त्वान्मन्त्री सर्वाधे
कारणात् । सामन्तश्चैत्रिणाकान्ते-
र्मनो मन्ये विवेकिनः

तैत्ति. ३।१

तैत्ति. ३।११

महो. ५।७९

भृष्टबीजसमुत्पन्नेषु द्विजैश्च जगदस्तु सत्
मेददृष्टिरविद्येयं सर्वथा तां विसर्जयेत्

ते. बि. ६।९४

मेदनिम्नाः (भिन्नाः) पृथग्वादा-

महो. ५।११३

स्तस्मात्ते कृपणाः स्मृताः

अ.शां. ९४

मेदस्तयोर्विकारः स्यात्सर्गं न ब्रह्मणि

कचित् (विभाति ब्रह्मसर्गयोः)

सरस्व. ४७

मेदः सर्वत्र मिथ्यैव धर्मादेरनिरूपणात् ।

अतश्च कारणं नित्यमेकमेवाद्वयं खलु पञ्चम. ३३

(ततः) मेदाभावात् कदाचिद्ब्रह्म-

र्गतेऽपि मिथ्यात्वमानात्

मं.भा. २।६

मेदाभेदस्तथा मेदाभेदः साक्षात्परात्मनः।

नास्ति स्वात्मातिरेकेण स्वयमेवास्ति

सर्वदा

पा. ब्र. ३१

मेषजकृतो ह वा एष यज्ञो

यत्रैवंविद्ब्रह्मा भवति

छांदो.४।१७।८

भैक्ष्याशनं च मौनित्वं तपो ध्यानं

विशेषतः । सम्यग्ज्ञानं च वैराग्यं

धर्मोऽयं भिक्षुके मतः

ना. प.५।४४

भैक्षेण वर्तयेन्नित्यं नैकाग्र्याशी भवेत्

कचित् । निरीक्षन्ते त्वनुद्विग्नास्त-

द्रुहं यत्नतो ब्रजेत्

१सं.सो.२।६०

भैक्षेण वर्तयेन्नित्यं नैकाग्र्याशी भवेत्

कचित् । चित्तशुद्धिर्भवेद्यावत्ताव-

न्नित्यं चरेत्सुधीः

ना.प.५।४६

भैषज्याहारपात्राणि वस्त्रशय्यासनं

गुरोः । आनयेत्सर्वयत्नेन प्रार्थ-

यित्वा धनेश्वरान्

शिवो. ७।२७

भो किमादौ किं जातमिति सद्योजातं

भोक्ता च प्रभुरेव च

पं. ब्र. १

भोक्ता भोग्यश्च यद्भवेत्

भ.गी.९।२४

भोक्ता भोग्यं प्रेरितारं च मत्वा सर्वं

कैव. १८

प्रोक्तं त्रिविधं ब्रह्ममेतत्

श्वेताश्व.१।१२

भोक्तारं यज्ञतपसां

भ.गी.५।२९

भोक्तृत्वे हेतुरुच्यते

भ.गी.१३।२१

भोक्तेति वै (च) भोक्तृविदो भोज्य-

मिति च तद्विदः

वैतथ्य. २२

भोगशक्तिर्भोगरूपा... सर्वं क्रियते

सीतो. २७

भोगान्ददाति विपुलान् लिङ्गे

सम्पूजितः शिवः

शिवो. ७।७३

भोगान्मुक्त्वा च मुच्यन्ते प्रलये
 कर्मयोगिनः शिवो. १।३१
 भोगाभोगा महारोगाः सम्पदः परमा-
 पदः । वियोगायैव संयोगा आधयो
 व्याधयोऽधियाम् अक्युप. २६
 भोगेच्छामात्रको बन्धस्तस्यागो
 मोक्ष उच्यते महो. ५।९७
 भोगेच्छां दूरतस्त्यक्त्वात्रयमेतत्समाचर
 भोगेभ्यो ह्यरतिर्जाता हृदयाद्वा
 सकलादिह महो. २।७१
 भोगैकवासनां त्यक्त्वा त्यज त्वं
 भेदवासनाम् महो. ४।१०९
 भोगैश्वर्यगतिं प्रति भ.गी. २।४३
 भोगैश्वर्यप्रसक्तानां भ.गी. २।४४
 भोग्यमजीजनत् बह्वचो. १
 भोजनं तामसप्रियम् भ.गी. १७।१०
 भोजयेत्तद्दशांशतः रामर. ४।८
 भोजयेद्भूतिनश्चात्र स्वगुरुं च विशेषतः शिवो. ७।७७
 भोज्यमिति च तद्विदः वैतथ्य. २२
 भो पवित्रं सुलभं सुकरम् कात्याय. १
 भो प्रजापते त्वमव्यक्तादुत्पन्नोऽसि
 व्यक्तं ते कृत्यमिति अव्यक्तो. २
 भो भगवन् ब्रह्मपुत्र कथं मुक्स्युपायोऽ.. ना.प. १।१
 भो भगवन् ब्रह्मविष्णुरुद्राणां मध्ये
 को वाऽधिकतरो ध्येयः... शरभो. १
 भौमान्धिन्यां महादेवीसन्निधौ जहवा
 महामृत्युं तरति देव्यु. २६
 भ्रमतीव च मे मनः भ.गी. १।३०
 भ्रमदसि...प्रस्तब्धमस्येकशफमसि(मा.पां.)बृ.उ.६।३।४
 भ्रमरकीटकार्येण दीक्षिताः शिव-
 योगिनः शिवपूजापथे गुरुपूजा-
 विधौ च महेश्वरपूजनान्मुक्ताः रुद्रोप. ३
 भ्रमरकीटन्यायेन शरीरत्रयमुत्सृज्य
 सक्रयासेनैव देहस्यागं करोति
 स कृतकृत्यो भवति ना.प. ३।८७
 भ्रमविभ्रान्तशकुनिः पक्षौ संहृत्य
 तथा जीवोऽपि जाग्रत्स्वप्नप्रपञ्चे
 व्यबहृत्य भ्रान्तोऽज्ञानं प्रविश्य
 स्वानन्दं भुङ्क्ते पैङ्गलो. २।८

भ्रमः पञ्चविधो भाति तदेवेह समु-
 च्यते । जीवेश्वरौ भिन्नरूपाविति
 प्राथमिको भ्रमः । आत्मनिष्ठं
 कर्तृगुणं वास्तवं वा द्वितीयकः ।
 शरीरत्रयसंयुक्तजीवः सक्ती तृतीयकः
 जगत्कारणरूपस्य विकारित्वं
 चतुर्थकः । कारणाद्विभ्रजगतः
 सत्यत्वं पञ्चमो भ्रमः अ.पू.१।१३
 भ्रष्टबीजोपमा येषां पुनर्जननवर्जिता ।
 वासनारसनाहीना जीवन्मुक्तादिते.. अ.पू.४।५२
 भ्रष्टबीजोपमा भूयो जन्माङ्कुर-
 विवर्जिता । इति जीवद्विमुक्तानां
 शुद्धा भवति वासना १सं.सो.२।४३
 भ्राजिष्णवे विभ्रहेतवे नमः सूर्यो. ६
 भ्रातरं वा स्वसारं वा छां. ७।१५।२
 भ्राताऽन्तरिक्षमभिशस्त एनः सहैव. १०
 भ्रातृहा त्वमसि छां. ७।१५।२
 भ्रातृन्वा भोजयेच्छास्त्रे पुत्रं वापि
 गुणान्वितम् । आत्माच वापि
 भुञ्जीत न विप्रं वेदवर्जितम् इतिहा. ७७
 भ्रान्तं पश्यति दुर्दृष्टिः सर्वे मदवशादिव मुक्ति. २।६०
 भ्रान्ता एवाखिलास्तेषां क मुक्तिः
 केह वा सुखम् वराहो.२।५५
 भ्रान्तिहरणम् निर्वाणो. ७
 भ्रुवोरन्तर्गता दृष्टिर्मुद्रा भवति लेखरी ।
 न रोगो मरणं तस्य न निद्रा न
 क्षुधा तृषा व्या.वि. ८०
 भ्रामयन् सर्वभूतानि भ.गी.१८।६१
 भ्रुवोर्ग्राणस्य च यः सन्निधः स
 एव शोलोक्तस्य परस्य च
 सन्निर्भवति [जावा. ३।४ +रामो. ३।४
 भ्रुवोर्मध्ये प्राणमावेश्य सम्यक् भ.गी.१८।१०
 भ्रुवोर्मध्ये ललाटस्थं तज्ज्ञेयं च
 निरञ्जनम् २योगत.१४
 भ्रुवोर्मध्ये ललाटे तु नासिकायास्तु
 मूलतः । आनीयादमृतं स्थानं
 तद्गङ्गायतनं महत् ४था.वि. ४० ५

भूचक्रं सप्तमं विद्याद्विन्दुस्थानं च
तद्विदुः । भ्रुवोर्मध्ये वर्तुलं च

ध्यात्वा ज्योतिः प्रमुच्यते
भ्रूणहत्यां वा एते घ्नन्ति [त्रिसुप.२+
भ्रूणहाऽभ्रूणहा (भवति)
भ्रूदहरादुपरि सच्चिदानन्दतेजःकूटरूपं
परं ब्रह्मावलोकयन्स्तद्रूपो भवति
भ्रूमध्यदृष्टिरन्येषा मुद्रा भवति खेचरी
भ्रूमध्यनिलयो विन्दुः शुद्धस्फटिक-
सन्निभः । महाविष्णोश्च देवस्य
तत्सूक्ष्मं रूपमुच्यते

योगरा. १५
महाना. १२।२
बृह. ४।३।२२
अद्वयता. १
१यो. त. ११८
यो. शि. ५।३४

(तत्र) भ्रूमध्यं गतो जीव आपाद-
मस्तकं व्याप्य कृषिभ्रवणाद्यखिल-
क्रियाकर्मा भवति

भ्रूमध्ये चित्तसंयमात्तपोलोकज्ञानं
भ्रूमध्ये तारकालोकशान्तावंतमुपा-
गते । चेतनैकतने बद्धे प्राणस्पंदो
निरुद्धयते
भ्रूमध्ये सच्चिदानन्दतेजःकूटरूपं
तारकं ब्रह्म
भ्रूयुगमध्यविले दृष्टिं तहारोर्ध्वस्थित-
तेज आविर्भूतं तारकयोगो भवति
भ्रूयुगमध्यविले तेजस आविर्भावः

पैङ्गजो. २।७
शां. १।७।५२
शां. १।७।३३
मं. प्रा. १।२
अद्वयता. ६
मं. प्रा. १।४

मकरन्दं पिबन्मृज्जो गन्धाभ्रापेक्षते
यथा । नादासक्तं सदा चित्तं
विषयं न हि काङ्क्षति

मकारतुरीयांशा पञ्चमी
मकारभावे प्राज्ञस्य मानसामान्य-
मुत्कटम् । मात्रासम्प्रतिपत्तौ तु
लयसामान्यमेव च

मकारमूर्तिः कृष्णाङ्गी वृषवाहिनी
वृद्धा त्रिशूलधारिणी सरस्वती
भवति

मकारवाक्यः शिवस्वरूपो हनुमान्
मकारस्तुथी किंस्थानमित्युभा-
वोद्यो स्थानम्..

मकारश्च पुनः प्राज्ञं
मकारश्चाग्नि- (स्वप्नि-) सङ्काशो
विधूमो विष्णुतोपमः [ब्र. वि. ८+ १ प्रणवो. ८

मकारश्चाप्यकारश्च हुकारश्चेति
कीलकम्
मकारस्तामसः कृष्णो रुद्रश्चेति
तथोच्यते

मकारस्तृतीयकूटाक्षरो भवति
मकारस्तृतीयाक्षरो भवति
मकारस्त्वम्पदार्थवान्
मकारस्त्युलांशे सुषुप्तविश्वः
मकारं तु स्मरन् पञ्चात्रेचयेदिदया-

उनिष्म
मकारं तु स्मरन् पञ्चात्रेचयेदिदया-

ना. वि. ४२
वराहो. ४।१
आगम. २१
शां. १।६।१
तारसा. ३।८
२ प्रणवो. १६
आगम. २३
गुह्यका. ८२
यो. चू. ७६
श्रीवि. ता. १।२
रामो. १।२
रामर. ५।१३
वराहो. ४।१
जा. द. ६।९

मकारः शतावयवोपेतः
मकारः सहस्रावयवान्वितः

मकाराक्षरसम्भूतः शिवस्तु हनुमान्
स्मृतः । विन्दुरीश्वरसंज्ञस्तु
शत्रुघ्नश्चक्रराट् स्वयम्
मकारे च भ्रुवोर्मध्ये प्राणशक्त्या
प्रबोधयेत्

मकारे जाग्रत्प्राज्ञः
मकारेण ब्रह्मणाऽनुसन्दध्यात्
मकारेण मनआद्यवितारं मन-

आदिसाक्षिणमन्विच्छेत्
मकारे तु लयं प्राप्ते तृतीये प्रणवांशके
मकारे लभते नादमर्धमात्रा तु

निश्चला
मकारे लीयते रुद्रः प्रणवो हि
प्रकाशते

मकारे व्यञ्जनमित्याहुः
मकारोऽभ्युदयार्थत्वात् स मायेति
च कीर्त्यते...

मकारो रुद्रो भवति
मकारोऽस्मि सनातनः
मकारो हृदि सुमितः

मधवन्यच्छांतहृदयः प्राप्ताजीः सार्धं
विरोचनेन किमिच्छन्पुनरागमः
[छान्दो. ८।९।२+१०।३+
मधवजेतद्विजानीदि किमेतच्छमिति

ना. प. ८।२
तुरीयो. १
तारसा. २।२
ब्र. वि. ७०
प. हं. प. १०
नृसिंहो. ७।४
नृसिंहो. ७।५
व्या. वि. १२
१ यो. त. १३९
यो. चू. ७८
२ प्रणवो. १२
रामर. ९।७
तारसा. १।४
मैत्रे. ३।११
यो. चू. ७४
+११।२
केनो. ३।११

मध्वन्मर्त्ये वा इदं शरीरमात्तं मृत्युना	छांदो. ८।१२।१	(यद्वा) मण्डलाद्वा स्तनविम्बमेकं मुखं चाधस्त्रीणि गुहासदनानि	त्रिपुरो. ११
मद्याद्यं अविष्टार्धमाग्नेयं क्रमेणोक्त- मेणसापार्थाय अविष्टार्धान्तं सौम्यम् मैत्रा. ६।१४	भ. गी. १८।५७	मत् एव केषाञ्चित्कैश्चिद्भेदः	स्वसंवे. ३
मक्षितः सततं भव	भ. गी. १८।५८	मत् एव तन्निष्ठाः मत् एव न निर्वाणं नो निरय इति	स्वसंवे. २
मक्षितः सर्वदुर्गाणि	भ. गी. १८।५८	मत् एव न श्वानगर्दभौ	स्वसंवे. ३
मक्षिता मद्रतप्राणाः	भ. गी. १०।९	मत् एव यत्र विरिञ्चिविष्णुरुद्रा ईश्वरश्च गच्छन्ति	स्वसंवे. ३
मक्षिन्तनं मत्कथनमन्योन्यं मत्प्र- भाषणम् । मदेकपरमो भूत्वा कालं नय महामते	वराहो. २। ४६	मत्तङ्ग भगवन्गुरो राजश्यामला- रहस्योपनिषदं मेऽनुब्रूहि	राजश्या. १
मज्जातः शुक्रं, शुक्रशोणितसंयोगा- दावर्तते गर्भः	गर्भो. २	मत्तं यस्य न वेद सः	केनो. २।३
मज्जा निधनम्	छांदो. २।१९।१	मत्तश्च मन्तयितव्यं च नारायणः	सुबालो. १
मज्जामेदोभ्यां सम्पूर्णे शिराजाल- समावृते । नवद्वारे पुरे देहे ममत्वं च शरीरके	दुर्वासो. २।७	मता बुद्धिर्जनार्दन	भ. गी. ३।१
मन्त्रकं शुक्लवस्त्रं च स्त्रीकथालौल्य- मेव च । दिवा स्वापं च यानं च यतीनां पतनानि षट्	ना. प. ३।७१	मतिर्नाम वेदविहितकर्ममार्गेषुश्रद्धा मतिविज्ञानसम्पत्तिशुद्धये (रुद्राक्षं) धारयेत्सुधीः	रु. जा. ३०
मटचीहतेषु कुरुष्वाटिक्या सह आययोषस्तिर्ह चाक्रायण इध्यप्राप्ते प्रद्राणक उवास	छांदो. १।१०।१	मतिस्त्वेव विजिज्ञासितव्या मत्कर्मकृन्मत्परमः	छांदो. ७।१८।१
मटचीहतेषु कुरुष्वाटिक्यासह[मा.पा.]छां. १।१०।१	छांदो. १।१०।१	मत्कर्मपरमो भव	भ. गी. ११।९५
मणिकण्ठ्या मम क्षेत्रे गङ्गायांवातटे पुनः । म्रियेत देही तज्जन्तोर्मु- क्तिर्नातो वरान्तरम्	रामो. ता. ३।३	मत्त एव पृथग्विधाः	भ. गी. १२।१०
मणिपूरकचक्रं हृदयचक्रं, अष्टदल- मधोमुखम् । तन्मध्ये ज्योतिर्म- यलिङ्गाकारं ध्यायेत्	सौभाग्य. २७	मत्त एवेति तान् विद्धि	भ. गी. ७।१२
मणिपूरं नाभिदेशं हृदयस्थमना- हतम् । विशुद्धिः कण्ठमूले च आज्ञाचक्रं च मस्तकम्	योगकुं. ३।११	मत्तप्रेरावतोबद्धः सर्षपीकोणकोटरे मत्तः कश्चिन्नान्यो व्यतिरिक्त इति फलपत्रोदकाहारः पर्वतवनदेव- तालयेषु सञ्चरेत्	महो. ४।६४
मणिबन्धे तथा गुल्फे स्फुर्णं यस्य नश्यति । षण्मासावधिरेतस्य जीवितस्य स्थितिर्भवत्	त्रि. भा. १२३	मत्तः परतरं नान्यत्	ना. प. ४।४८
मणिबन्धे द्वादशैव स्कन्धे पञ्चशतं वहेत् । अष्टोत्तरशतैर्मालामुप- विष्टं प्रकल्पयेत्	द. जा. १६	मत्तः प्रकृतिपुरुषात्मकं जगच्छून्यं चाशून्यं च अहमानन्दानानन्दाः विज्ञानाविज्ञाने अहम्	भ. गी. ७।७
		मत्तः सर्वं प्रवर्तते	देव्यु. १
		मत्तः सर्वाणि भूतानि मत्तः सर्वं चराचरम्, भवन्तो वै न मन्त्रिणाः	भ. गी. १०।८
		मत्तः स्मृतिर्ज्ञानमपोहनं च	गणेशो. ४।९
		मत्तो न कश्चिन्नान्यो व्यतिरिक्त इत्यात्मन्यालोच्य...देहपतन- पर्यन्तं स्वरूपानुसन्धानेन वसेत्	भ. गी. १५।१५
		मत्तोऽन्यदस्ति चेन्मिध्या यथा मरुमरीचिका	ना. प. ७।३
		मत्तो व्यतिरिक्तः कश्चिन्नास्तीति	ते. वि. ६।७३
			सुरीवाती. ३

मत्पादाकृतयश्च ऊर्ध्वपुण्ड्रानासादयः

स्मृताः रेखा द्वादशकस्थाने
मत्प्रसादात्तरिण्यसि
मत्प्रसादाद्वाप्नोति
मत्वा धीरो न शोषति
मत्सरो मुष्टिकोऽजयः
मत्संस्थामधिगच्छति
मत्सामिध्यात्प्रवर्तन्ते देहाद्या
अजडा इव
मत्सारभूतं यद्यत्स्यान्मथुरा सा
निगद्यते
मत्स्थानि सर्वभूतानि
मत्स्थानीत्युपधारय
मत्स्यकूर्मवराहनारसिंहवामनराम-
रामकृष्णबुद्धकल्किसद्योजात-
वामदेवा अघोरतत्पुरुषेशानपर-
मेश्वराः षोडशदलाः
मत्स्वरूपपरिज्ञानात्कर्मभिर्नसबध्यते
मत्स्वरूपमेव सर्वं मज्जतिरिक्तमणु-
मात्रं न विद्यते
मत्स्वरूपस्त्वयं ज्ञेयो बिल्ववृक्षो
विधानतः
मथुरावन-मधुवनमहावन-खादिरवन-
भांडीरवननंदीश्वरवननंदवनानंद-
वनखांडवनपलाशवननाशोकवन
केतकवन-द्रुमवन-गन्धमादनवन-
शेषशायिवन-श्यामायुवन-भुज्यु-
वन-दधिवन-वृषभानुवनसङ्केत-
वनदीपवन-रासवन-क्रीडावनो-
त्सुकवनान्येतानि चतुर्विंशति-
वनानि
मथुरायां विशेषेण मां ध्यायन्मोक्ष-
मश्नुते
मथुरायां स्थितिर्ब्रह्मन्सर्वदा मे
अविद्यति
मदङ्गुलेपनं पुण्यं चक्रतीर्थान्तः-
स्थितं चक्रसमायुक्तं पीतवर्णं
मुक्तिसाधनं भवति

ऊर्ध्वपुं. ६
भ. गी. १८।६८
भ. गी. १८।५६
कठो. ६।६
कृष्णो. १४
भ. गी. ६।१५
सर्वसारो. ९
गोपालो. २।२५
भ. गी. ९।४
भ. गी. ९।६
ना. पू. ता. ६।१
वराहो. २।२८
त्रि. म. ना. ८।१
१ बिल्वो. २
राधोप. ३।१
गोपालो. २।२०
गोपालो. २।४
गोपीचं. १

मदनाथः शिवं वाग्भवम्, तदूर्ध्वं

कामकलामयं
मदनुग्रहाय परमं
मदन्तिका मानिनी मङ्गला च
सुभा(भ)गा च सा [त्रि.म.६+ त्रिपुरो. ६
मदमोहेन यः शूद्राणां पुत्रमुत्पादये-
द्विजः । यावत्तिष्ठेत्स वै भूमौ
तावत्तिष्ठेत् सुदारुणे
मदर्थमपि कर्मणि
मदर्थे त्यक्तजीविताः
मदाभिमानमात्सर्यलोभमोहाति-
शायिताम् । बहिरप्यास्थिता-
मीषस्य ज्ञत्यहिरिव त्वचम्
मदीयं च त्वदीयं च ममेति च तवेति
च । मह्यं तुभ्यं मयेत्यादि तत्सर्वं
वितथं भवेत्
मदीयोपासकस्यासाध्यं न किञ्चिदस्ति
मदीयोपासनां कुरु, मामेव प्राप्स्यसि
मदुपासकस्तस्माभिरतिशयाद्वैनपर-
मानन्दलक्षणं परब्रह्म भवति
मदुपासकः सर्वोत्कृष्टः स भवति
मदुपासनकः सर्ववन्द्यो भवति
मदुपासनया सर्वमङ्गलानि भवन्ति
मदुपासनया सर्वं जयति
मदेकपूजानिरतः सम्पूजयेत्,
तदहमश्रामि
मद्वतेनान्तरात्मना
मदुष्टे पादं वक्ता
मद्वक्त एतद्विज्ञाय
मद्वक्तः सङ्गवर्जितः
मद्वक्ता यान्ति मामपि
मद्वक्तिनिष्ठो भव
मद्वक्ति लभते पराम्
मद्वक्तेष्वभिधाम्यति
मद्वक्तां सोऽधिगच्छति
मद्वक्ता मानसा जाताः
मद्वक्तावायोपपद्यते
मद्यं मांसं च लशुनं पलाण्डुं शिपु-
मेव च । श्लेष्मातकं विद्वराह-
मभक्ष्यं वर्जयेन्नरः

त्रि. ता. १।१६
भ. गी. १।११
त्रिपुरो. ६
इतिहा. ७९
भ. गी. १२।१०
भ. गी. १।९
अक्षुप. १६
ते. वि. ५।५०
त्रि. म. ना. ८।७
त्रि. म. ना. ८।६
त्रि. म. ना. ८।७
त्रि. म. ना. ८।७
त्रि. म. ना. ८।७
त्रि. म. ना. ८।७
भस्मजा. २।१०
भ. गी. ६।४७
छांदो. ४।८।१
भ. गी. १३।१९
भ. गी. ११।५५
भ. गी. ७।२३
त्रि. म. ना. ८।६
भ. गी. १८।५४
भ. गी. १८।६८
भ. गी. १४।१९
भ. गी. १०।६
भ. गी. १३।१९
रु. जा. ४०

मयाजी मां नमस्कुरु [भ.गी. ९।३४+ १८।६५

मधूपमव्ययं ब्रह्म आदिमध्यान्त-

वर्जितम् । स्वप्रभं सच्चिदानन्दं

भक्त्या जानाति चाव्ययम्

मन्त्रेषु चरकाः पर्यव्रजाम

मन्त्रेष्ववसाम पतञ्जलस्य काप्यस्य

गृहेषु यज्ञमधीयानाः

मध्यतिरिक्तमणुमात्रं न विद्यते

मध्यतिरिक्तमवाधितं न

किञ्चिदस्ति

मध्यतिरिक्तं सर्वं बाधितम्

मधुकरराजानं माक्षिकवत्

मधुकरवृत्त्याऽऽहारमाहरन् कुरो

मृत्वा... कारागृहविनिर्मुक्त-

चोरवत् पुत्राप्तवन्धुभवस्थलं

विहाय दूरतो वसेत्

मधु क्षरन्ति तद्रसम्

मधुनक्तमुतोवसि मधुमत्

पार्थिव- रजः

[महाना. १२।२+क्र.मं. १।९०।७

[बा. सं. १३।२८+

मधुनाऽभिषिच्य गुरुदारगमनात्

पूतो भवति

मधुमाजो वनस्पतिर्मेधुमा-

वस्तु सूर्यः [त्रिसुप. ३

मधुमेतु माम् । ब्रह्ममेव मधुमेतु माम्

[त्रिसुप. १+

मधुमेधया । ब्रह्ममेव मधुमेधया

[त्रिसुप. १+

मधुमेधवा । ब्रह्ममेव मधुमेधवा

[त्रिसुप. ३+

मधुरामु-लक्षण-तिक्त-कटु-कषाय-

रसान्विन्दति

मधुगदिमथो रसः

मधुवाता कृतावने मधु क्षरन्ति

सिन्धवः [बृ. ६।३।६+महाना. १२।२+ क्र.सं.

[मं. १।९०।६+बा. सं. १३.२७

[तै. सं. ४।२।९।३+

वासुरे. ८

बृह. ३।३।१

बृह. ३।७।१

त्रि. म. ना. ८।६

त्रि. म. ना. ८।६

त्रि. म. ना. ८।६

ब्रह्मो. १

ना. प. ७।१

महाना. ११।१०

बृह. ६।३।६

+त्रिसुप. ३+

तै. सं. ४।२।९।३

भरमजा. २।११

महाना. १२।२

महाना. १२।१

महाना. १२।२

महाना. १२।३

गर्भो. १

बृ. जा. २।४

१२।२+ क्र.सं.

त्रिसुप. ३

मध्यतोऽनृतं तदेतद्वसुतमुभयतः

सत्येन परिगृहीतं सत्यभूष-

मेव भवति नैनं विद्वान्सम-

नृतं हिनस्ति

मध्यतोऽस्मा अन्नं राध्यते

मध्यन्दिनमादिस्त्याभिमुखो-

ऽधीयानः पञ्चमहापात-

कोपपातकात्प्रमुच्यते

मध्यन्दिने प्रबलमधीयति

मध्यन्दिने माध्यन्दिनं (कर्म)

कृत्वोपस्थानान्तं ध्यायमान

आदिस्त्याभिमुखोऽधीयानः

सुरापानात्पूतो भवति

मध्यमश्च द्वाविंशत्कनिष्ठो-

विंशतिमात्रकः

मध्यमं शास्त्रचिन्तनम्

मध्यमा (मात्रा) चतुर्दशी,

पश्यन्ती पञ्चदशी परा

मध्यमा तैजसात्मनः

मध्यमामेवाप्येति यो मध्यमामेवा-

स्तमेति

मध्यमायां भवतु सावित्री

मध्यमायां मुकुलिता वैखर्यां विकसी-

कृता । पूर्वं यथोदिता या वा-

विलोमेनास्तगा भवेत्

मध्यमा वृषभवाहिनी माहेश्वरी

मध्यलक्ष्यं तु प्रायश्चित्तादिवर्ण-

सूर्यचन्द्रबह्विज्ज्वालावलीव-

सद्विहीनान्तरिक्षवत्ययति

मध्यस्थकुण्डलिनीमाश्रित्य

सूर्या नाड्यश्चतुर्दश भवन्ति

मध्यं वैवाहमर्जुन

मध्यं छन्दसां बृहती

मध्यं क्षेपामङ्गानामात्मा

मध्याह्नाचामेति, कथमिति, लक्षणमिति छांदो. ६।१३।२

मध्याह्नकालिका सन्ध्या सावित्री

युवती.. भुवो लोके व्यवस्थिता

(अथ) मध्याह्ने तीक्ष्णं रुद्रस्तपति

मध्याह्ने सूर्याभिमुखः पठेत्

बृह. ५।५।१

तै. सं. ३।१०।१

नारा. ५

सहवै. १७

भस्मजा. १।७

योगो. ६

मैत्रे. २।२१

ना. प. ८।४

गान्धर्वो. १

सुयालो. ९।८

गायत्रीर. ५

योगकुं. ३।१९

गायत्रीर. ५

मं. ब्रा. १।२

शांडि. १।४।५

भ. गी. १०।३२

१ऐत. ३।५।४

१ऐत. ३।५।४

गायत्रीर. ६

सन्धयो. २३

सूर्यो. ९

मन्थे कैवल्यात्मा	अद्वैतो. १
मन्थे तिष्ठन्ति राजसाः	म. गी. १४।१८
मन्थे नाभिर्भवति	नृ. पू. ५।२
मन्थे बिन्दुं त्रिकोणं तदनु ऋतुगणं.	ग. पू. २।१०
मन्थे बीजात्मकं देवं यजेत्	ग. पू. २।१०
मन्थे भास्करं ध्यायेदुपचारान्	
समर्प्यार्घ्याणि दद्यात्	सूर्यता. ५।१
मन्थे लक्ष्मीनारायणं विक्षेप-	
शक्त्यावरणं	ना. पू. ता. ६।१
मन्थे वामनमासीनं विश्वेदेवा उपासते	कठो. ५।३
मन्त्रभाति, बिसानि भक्षयति	
(दुःस्वप्ने)	३ ऐत. २।४।७
मनभादिचतुर्वशकरणैः पुष्कलै-	
रादिस्वाद्यनुगृहीतैः शब्दादी-	
न्विषयान्स्थूलान्यदोपलभते	
तदात्मनो जागरणम्	सर्वसारो. ३
मनभादिश्च प्राणादिश्चेच्छादिश्च	
सत्त्वादिश्च पुण्यादिश्चेतेष्वर्गाः	सर्वसारो. ५
मन इति मनोविदो बुद्धिरिति च	
तद्विदः । चित्तमिति चित्तविदो	
धर्माधर्मौ च तद्विदः	वैतथ्य. २५
मन उदक्कामन्मीलित इवाभन्	
पित्रन्नास्तैव	१ ऐत. १।४।४
(अथ ह) मन उद्गीथमुपासाच्च-	
क्रिरेतल्लासुराः पाप्मनाविविधुः	छांदो. १।२।६
मन उपवक्ता	चिर्यु. १।१
(अथ ह) मन ऊचुस्त्वं न उद्गायेति	
तयेति तेभ्यो मन उद्गायत्	बृह. १।३।६
मन एतानि चक्षुषि यस्माद्गतमिदं	
पाशुपतं यद्गत्स्मनाऽङ्गानि संस्पृशे-	
त्तस्माद्गच्छ तदेतत्पाशुपतं पशु-	
पाशविमोक्षणाय	अ. शिरः. ३।११
मन एतानि चक्षुषि... तदेतद्गुदं	
पशुपाशविमोक्षणाय	बटुको. २४
मन एनं तद्गत्वाऽवति	बृह. १।५।९
मन एव अगस्तसर्व मन एव	
महारिपुः	ते. बि. ५।९८
मन एव पिता बाह्मता प्राणः प्रजा	बृह. १।५।७

मन एव मनुष्याणां कारणं बन्ध-	
मोक्षयोः । बन्धनं (बन्धाय-	
बन्धस्य) विषयासक्तं (विषया-	
सक्ति) मुक्त्यै [मुक्तं-मोक्षे-	
मुक्तौ-मुक्तेः) निर्विषयं स्मृतम्	
(मनः-तथा) [म. बि. २+	शाट्याय. १
[मैत्रा. ६।३४, ११+	अमन. १।७७
[भवसं. ३।१४+	त्रि. ता. ५।३
मन एव महद्दुःखं मन एव	
जरादिकम्	ते. बि. ५।९९
मन एव महद्बन्धं मनोऽन्तःकरणं	
च तत्	ते. बि. ५।१०१
मन एव महारिपुः	ते. बि. ५।९८
मन एव समर्थ हि मनसो दृढनिमहे	महो. ४।१०६
मन एव सम्राडिति होवाच	बृह. ४।१।६
मन एव सविता वाक्सावित्री	सावित्र्यु. ८
मन एव हि कालश्च मन एव मलं तथा	ते. बि. ५।९९
मन एव हि तेजश्च मन एव	
मरुन्महान्	ते. बि. ५।१०२
मन एव हि बिन्दुश्च उत्पत्तिस्थिति-	
कारणम् । मनसोत्पद्यते बिन्दुर्ब्रथा	
क्षीरं गता-(घृता-) तमकम्	
[यो. शि. ६।७३+	योगकुं. ३।५
मन एव हि भूमिश्च मन एव हि	
तोयकम्	ते. बि. ५।१०१
मन एव हि सङ्कल्पो मन एव हि	
जीवकः	ते. बि. ५।१००
मन एव हि संसारो मन एव	
जगज्जयम्	ते. बि. ५।९८
मन एवाप्येति यो मन एवास्तमेति	सुबालो. ९।१०
मन एवायतनमाकाशः प्रतिष्ठा-	
ऽऽनन्द इत्येनदुपासीत	बृह. ४।१।६
मन एवास्यात्मा बाह्याया प्राणः प्रजा	बृह. १।४।१७
मननात् प्राणनान्मंत्रः सर्ववाक्यस्य	
वाचकः	रा. पू. १।१२
(तस्मात्) मननादौ सङ्गवासि-	
नामधिकारः	ना. प. ५।८
म (मा) ननान्मन उच्यते	महो. ४।१२३
मननोत्थे मनस्येव बन्धः सांसारिकोद्वेगः	अ. पू. २।२४

मनसश्चलमरिथरम्
मनसश्च मन्तव्यं च
मनसश्चन्द्रं (अप्येति)
मनसश्चन्द्रो रविर्वायुर्दृष्टिरभिरुदाहृतः।
बिन्दुनादकला ब्रह्मन्विष्णु-
ब्रह्मेशदेवताः
मनसश्चेदुन्मनीभूयाञ्च पुण्यं न च
पातकम्
मनसश्चुद्धिरान्तरं (शौचं)
मनसश्चन्द्रमा [२ ऐत. १।४+
मनसश्च विज्ञानं विज्ञानादानन्दो
ब्रह्मयोनिः
मनसश्चेन्द्रियग्रामं
मनसस्तु क्षुरं गृह्य सुतीक्ष्णं बुद्धि-
निर्मेळम् । पादस्योपरि यन्मध्ये
तद्रूपं नाम कृन्तयेत्
मनसस्तु परा बुद्धिर्बुद्धेरात्मामहान्परः
[कठो. ३।१०+४।४+गुह्यका. ४१ भ. गी. ३।४२
मनसः काममाकृतिं वाचः सत्य... श्रीसू. १०
मनसः सत्त्वमुत्तमम् । सत्त्वादधि-
महानात्मा महतोऽव्यक्तमुत्तमम् कठो. ६।७
मनसः साक्षी बुद्धेः साक्षी
प्राणस्य साक्षी तमसः साक्षी
सर्वस्य साक्षी
मनसा कर्मणा वाचा सज्जनानुप-
सेवते । यतः कुतश्चिदानीय
नित्यं शास्त्राण्यवेक्षते ॥ तदासौ
प्रथमामेकां प्राप्तो भवति
भूमिकाम्
मनसाऽऽकाशश्चाकाशाद्वायुर्वायो-
ज्योतिर्ज्योतिष आपोऽद्भ्यः
पृथिवी पृथिव्या इत्येषां भूतानां
ब्रह्म सम्पद्यते
मनसा चारयेद्यपि भारणं नाति-
विन्दति । निवृत्तिर्विषयाणां च
प्रत्याहारो न संशयः
मनसा मन आलोक्य उन्मन्यस्तं
सदा स्मरेत्

भ. गी. ६।२४
प्रभो. ४।८
बृह. ३।२।१३

यो. शि. ६।७०

यो. शि. ६।६१

शां. १।१।३

ग. शो. ३।११

महाना. १७।१३

भ. गी. ६।२४

को. ११

भ. गी. ३।४२

श्रीसू. १०

कठो. ६।७

नृसिंहो. २।२

अक्षयुप. ११

२ सङ्ख्यासो. १६

योगो. ३१

यो. शि. ६।६३

मनसा मन आलोक्य तस्यजेत्परमं
पदम्
मनसा मन आलोक्य दृश्यन्ते
प्रत्यया दश
मनसा मन आलोक्य मुक्तो
भवति योगवित्
मनसा मन आलोक्य योगनिष्ठः
सदा भवेत्
मनसा मन आलोक्य वृत्तिशून्यं
यदा भवेत् । ततः परं परब्रह्म
दृश्यते च सुदुर्लभम्
[शाण्डि. १।७।१८+
मनसा मनसि च्छिन्ने निरङ्कारतां
गते । भावेन गलिते भावे
स्वस्थस्तिष्ठामि केवलः
मनसा परमात्मानं ध्यात्वा तद्रूप-
तामियात्
मनसा प्राप्यते त्वात्मा ह्यात्मा-
पस्या निवर्तते [मैत्रा. ४।३+
मनसा भाव्यमानो हि देहतां
याति देहकः । देहवासनया
मुक्तो देहधर्मेन लिप्यते
मनसा वा अग्रे सङ्कल्पयति । अथ
वाचा व्याहरति । तस्मान्मन
एव पूर्वरूपं, वागुत्तररूपम्
मनसा वाचं नयति चक्षुषा मीयते
जगत् । भूतस्य कर्णो श्रोतारा-
वन्नं प्राणेन सम्मितम्
मनसा वाऽथ विध्युक्तमंत्रा-
वृत्त्याथवा जले
मनसा वै सन्नादं स्त्रियमभिहार्यते
तस्यां प्रतिरूपः पुत्रो जायते
स आनन्दः
मनसा शान्तिः, शान्त्या चित्तं,
चित्तेन स्मृतिः, स्मृत्या स्मारेत्
स्मारेण विज्ञानं, विज्ञानेनात्मानं
वेदयति
मनसा शृणोति
मनसा सङ्कल्पयति, वाचा वदति

योगकुं. ३।५

यो. शि. ६।६४

यो. शि. ६।६३

यो. शि. ६।६४

यो. शि. ६।६२

१ सं.सो. २।३६

त्रि. भा. २।२९

मैत्रे. १।७

महो. ४।६७

३ ऐत. १।१।२

इतिहा. ४

ना. प. ३।११

बृह. ४।१.६

महाना. १७।१३

मैत्रा. ६।३०

गर्भो. १

नसा सर्वाणि ध्यातान्याप्नोति कौ. त. ३।४
 नसा हि कामान्कामयते बृह. ३।२।७
 नसा सृष्टा आपश्च वरुणश्च १ पेत. १।७।६
 नसा ह्येव स्वस्विमानि भूतानि
 जायन्ते, मनसा जातानि जीवन्ति,
 मनः प्रयन्त्यभिसंविशन्तीति तैत्ति. ३।४
 नसा ह्येव पश्यति मनसा शृणोति
 [बृ. व. १।५।३+ भैत्रा. ६।३०
 नसिजा नारदादयः सर्वे ऋषयः ना. पू. ता. ५।६
 नसि तृप्यति पर्जन्यस्तृप्यति छांदो. ५।२२।२
 नसि निषण्णः श्रीप्राणाय प्रज्ञा-
 नाय स्वराट् पुरुषोत्तमः सि. वि. ३
 नसि सङ्कल्पविकल्पे दग्धे पुण्य-
 पापे सदाशिवः शक्त्यात्मा सर्व-
 प्रावस्थितः स्वयञ्जोतिः शुद्धो
 बुद्धो नित्यो निरञ्जनः शान्तः
 प्रकाशत इति हंसो. ११
 मनसे स्वाहा प्रजात्यै स्वाहेत्यग्नौ
 हुत्वा मन्ये सस्त्रमववनयति बृह. ६।३।२
 तान्कामान्पश्यन्नमते छांदो. ८।१२।५
 मनसैव मनश्छिन्त्वा सा स्वयं लभ्यते
 गतिः अ. पू. १।५३
 मनसैव मनश्छिन्त्वा कुठारेणेव
 पादपम् । पदं पावनमासाद्य महो. ६।३३
 सद्य एव स्थिरो भव
 मनसैव मनश्छिन्त्वा पाशं परम-
 बन्धनम् । भवादुत्तारयात्मानं महो. ४।१०७
 नासाबन्धेन तार्यते
 मनसैवानुद्वृष्ट्यं नेह नानास्ति
 किञ्चन । सृत्योः स सृत्यु-
 माप्नोति य इह नानेव पश्यति बृह. ४।४।१९
 मनसैवेदमाप्तव्यं नेह नानास्ति
 किञ्चन । सृत्योः स सृत्युं
 गच्छति य इह नानेव पश्यति कठो. ४।११
 मनसैवेन्द्रजालप्रीर्जगति प्रवि-
 तन्मते । बाबदेतत्सम्भवति
 तावन्मोक्षो न त्रिष्यते महो. ४।४९

मनसोत्पद्यते बिन्दुर्यथा क्षीरं घृता-
 स्मकम् । न च बन्धनमध्यस्थं योगकुं. ३।६
 तद्वै कारणमानसम्
 मनसो धारणं यत्तुक्तस्य च
 यमादिभिः । धारणा सा च त्रि. ब्रा. २।१३४
 संसारसागरोत्तारकारणम्
 मनसो धारणादेव पवनो धारितो
 भवेत् । मनसः स्थापने हेतुरुच्यते. त्रि. ब्रा. २।११४
 मनसो निगृहीतस्य लीलाभोगो-
 ऽल्पकोऽपि यः । तमेवालम्ब-
 विस्तारं छिष्टत्वाद्वहु मन्यते महो. ५।७३
 मनसो निग्रहायत्तमभयं सर्व-
 योगिनाम् अद्वैत. ४०
 मनसोऽप्युन्मनीभावाद्द्वैताभावं
 प्रचक्षते अमन. २।७८
 मनसोऽभ्युदयो नाशो मनोनाशो
 महोदयः [महो. ५।९७+ मुक्तिको. २।३९
 मनसो मनः यत् केनो. १।२
 मनसो ये मनो विदुः । ते निषिक्त्यु-
 र्ब्रह्म पुराणमध्यम् बृह. ४।४।१८
 मनसो रेतः प्रथमं यदासीत्
 [बृ. जा. १।२+ नृ. पू. १।१
 मनसो वाव भूयोऽस्तीति तन्मे
 भगवान्ब्रवीतु छांदो. ७।३।२
 मनसो विजयान्नान्या गतिरस्ति
 भवार्णवे महो. ५।७६
 मनसो ह्युन्मनीभावे द्वैतं नैवोप-
 लभ्यते पैङ्गलो. ४।२०
 मनस्तत्र लयं याति तद्विष्णोः
 परमं पदम् ना. वि. ४७
 मनस्तादृग्गुणगतं रसतन्मात्रवेदनम् महो. ५।१५०
 मनस्तां मूढतां विद्धि यदा नश्यति
 साऽनघ । चित्तनाशाभिधानं
 हि तत्स्वरूपमितीरितम् अ. पू. ४।१६
 मनस्ते मयि जुहोम्यसौ स्वाहा कौ. त. २।४
 मनस्ते मयि दध इति पुत्रोऽन्न-
 रसन्मे स्वयि दधानीषि पिबा कौ. त. २।१५

मनस्त्वं भूत्वा मनः प्रदोमेत्त्वतो भूतं सम्भावयिष्यसि सर्वेषां कायानामर्हमर्हते स्वाहा	पारमा. २।६	मनःसङ्कल्पकं ध्यात्वा संक्षिप्या- त्मनि बुद्धिमान् । धारयित्वा तथात्मानं धारणा परिकीर्तिता	अ. ता. १६
मनस्स्थानं गलान्तं बुद्धेर्वदनमह- ङ्कारस्य हृदयं चित्तस्य नाभिरिति	शारीरको. २	मनः सत्येन शुद्धयति	भवसं. ३।१८
मनस्यन्तस्तु तैजसः	आगम. २	मनः सर्वत्र संयम्य ॐकारं तत्र चिन्तयेत्	यो. शि. ३
मनस्सङ्कल्पपरहितांस्त्रीन्पृष्टान् पञ्च सप्त वा । मधुमक्षिकबल्लुत्वा माधूकरमिति स्मृतम्	१सं. सो. २।६६	मनः सर्वेन्द्रियाणि च । खं वायु- ज्योतिरापः पृथिवी विश्वस्य धारिणी । नारायणाद्रक्षा जायते । नारायणादुद्गो जायते	नारा. १
मनस्सर्वेन्द्रियाणि जायन्ते पुरुषोत्तमात्	सि. बि. २	मनः संयम्य मक्षितः मनः सर्वेर्ध्यातैः सहाप्येति	भ. गी. ६।१४ कौ. त. ३।३
मनः कर्माणि जायन्ते मनो लिप्यति पातकैः । मन- श्चेदुन्मनीभूयाञ्च पुण्यं न च पातकम्	यो. शि. ६।६१	मनस्स्पन्दोपशान्त्याऽयं संसारः प्रविलीयते	शांडि. १।७।२५
मनः कायाग्निमाहन्ति स प्रेरयति माकृतम् । माकृतस्तूरसि चरन्मन्त्रं जनयति स्वरम्	मैत्रा. ७।११ कौ. त. २।२	मनः स्वात्मनि आध्यस्तं प्रविश्य परमेश्वरः । मनस्त्वं तस्य सत्त्व- स्यो वदाति नियमेन तु	पा. ब्र. १७
मनः परस्तात्प्राण आरुन्धे मनःपवनयोर्नाशादिन्द्रियार्थान् विमुञ्चति	अमन. १।२० बृ. उ. १।५।६	मनागपि मनो व्योम्नि वासना- रजनीक्षये । कलिका तनुतामेति चिदादित्यप्रकाशनात्	श्री. ४।११७
मनः पितरः प्राजो मनुष्याः मनःपूतिमुच्छिष्टोपहतमित्थनेन तत्पावयेत्	मैत्रा. ६।९ ३ ऐत. १।१।२	मनागपि विचारेण चेतसः स्वस्य निग्रहः । पुरुषेण कृतो येन तेनाप्तं जन्मनः फलम्	अ. पू. ४।९२
मनः पूर्वरूपं, वागुत्तररूपम् मनः पूर्वं मनः सर्वे मनस्तस्माच्च लङ्घयेत्	दुर्वासो. २।१६	मनागृर्वासनो भूत्वा सङ्कष्टं चरणा- बुभौ । संवृतास्योग्मीलनाभ उपविष्टश्च बाग्यतः	योगो. २० महाना. १७।१३ अ. गी. ४।१
मनः प्रचारमूल्यं परमात्मनि लीनं भवति	मं. ब्रा. ३।२	मनीषया मनः मनुरिद्धाकवेऽप्रवीत्	महाना. १४।१
मनःप्रशमनोपायोगइत्थमिधीयते मनःप्रसादः सौम्यत्वं मनः प्राप्ते प्राणस्तेजसि तेजः	महो. ५।४२ अ. गी. १७।१६	मनुष्यकृतस्यैनसोऽव्यजनमसिस्वाहा मनुष्यभावे सनक-सनन्दन-सन- त्कुमार-सनस्तुजातान्...	महाना. १४।१
परस्यां देवतायां [छांदो. ६।८।६	+१५।१,२	प्राज्ञानानर्चयेत्	ना. प. ४।३९
मनःप्राप्तेन्द्रियक्रियाः मनः प्राविशदक्षयदेव मनःपष्ठानीन्द्रियाणि मनः पष्ठेन्द्रियातीतं तन्मयो	अ. गी. १८।३३ १ ऐत. १।४।६ अ. गी. १५।७	मनुष्या एव एव मनुष्याणां जनार्दन मनुष्याणां सहस्रेषु मनुष्याः पञ्चवक्त्र वे मनुष्याः पार्थ सर्वज्ञः [अ. गी. ३।२३+	छांदो. १।५।६ अ. गी. १।४४ अ. गी. ७।३ तैत्ति. २।३ ४।११

मनुष्यो वाऽपि यक्षो वा स्वेच्छया-
 ऽपीक्षणाद्भवेत् । सिंहो व्याघ्रो
 गजो वाऽथः स्वेच्छया बहुता-
 मियात् १ यो. त. ११०
 मनो घनविकल्पं तु यच्छती-
 न्द्रियतां शनैः महो. ५।१२६
 मनोऽहस्य हि शृङ्खला [महो. ५।९८+ मुक्तिको. २।३९
 मनो दुर्निमग्नं चलम् भ. गी. ६।३५
 मनो दूतं वेद दूतवानभवति कौ. त. २।१
 मनोदूरतरं याति ग्रामे कालेयको यथा महो. ३।१८
 मनो हृदयमिदं द्वैतं यत्किञ्चित्स-
 चराचरम् । मनसो ह्यमनीभावे
 द्वैतं नैवोपलभ्यते अद्वैत. ३१
 मनोहृदयमिदं सर्वं यत्किञ्चित्स-
 चराचरम् । मनसोऽप्युन्मनी-
 भावाद्द्वैताभावं प्रचक्षते अमन. २।७८
 मनोऽस्य दैवं चक्षुः स वा एष एतेन
 दैवेन चक्षुषा मनसैतान्कामान्
 पश्यन्नमते छांदो. ८।१२।५
 मनोद्वारेण तीक्ष्णेन योगमाश्रित्य
 नित्यशः क्षुरिको. १२
 मनोऽध्यात्मं, मंतव्यमधिभूतं, चन्द्र-
 स्तत्राधिदैवतं, नाडी तेषां
 निबन्धनम् सुबालो. ५।६
 मनोऽध्यात्मं ज्ञानं ज्ञेयमिती-
 न्द्रियाभ्यन्वभवत् २ प्रणवो. ३
 मनोऽध्यानयोगेन त्वद्द्वारा स्पर्श-
 गुणः पाण्यविष्टितो वायौ
 तिष्ठति वायुस्तिष्ठति त्रि. ब्रा. १।६
 मनोऽध्यायस्सर्वप्राणाऽनुष्यायन्ति
 तानोनाथस्तु मारुतः कौ. त. ३।२
 मनो नाम देवताबरोधिनी सा मे
 ऽमुष्मादिदमवहन्द्वांतस्यैस्त्राहा कौ. त. २।३
 मनोनाशोमहोदयः [महो. ५।९७+ मुक्तिको. २।३९
 मनो नियन्ता प्रकृतिमयोऽस्य
 प्रतोदनेन खल्वीरितं परि-
 भ्रमतीदं शरीरं चक्रमिव मैत्रा. २।९
 मनोनिरोधिनी कन्था निर्वाणो. ३
 मनोनिर्मलनादेव विकल्पा बहवस्तथा त्रि. ब्रा. २।१४
 ५५

मनोनुकूले न तु चक्षुषीदने
 गुहानिवाताश्रयणे प्रयोजयेत् श्वेताश्व. २।१०
 मनोऽन्तरिक्षलोकः प्राणोऽसौलोकः बृह. १।५।४
 मनोऽप्यन्यत्र निक्षिप्तं चक्षुग्न्यत्र
 पातितम् । तथापि योगिनां
 योगो ह्यविच्छिन्नः प्रवर्तते ब्र. वि. ४४
 मनो बुद्धिरहङ्कारश्चित्तमित्यन्तः-
 करणचतुष्टयम् शारीरको. २
 मनोबुद्धिरहङ्कारश्चित्तसङ्घातका
 अमी । न त्वं नाहं न चान्यद्वा
 सर्वं ब्रह्मैव केवलम् ते. बि. ६।३४
 मनोबुद्धिरहङ्कारश्चित्तं चेति चतुष्टयम् वराहो. १।४
 मनो बुद्धिरहङ्कारः खानिलाग्नि-
 जलानि भूः । एताः प्रकृतय-
 स्त्वष्टौ विकाराः षोडशापरे शारीरको. १२
 मनोबुद्धिसमाधानमर्थतत्त्वपरी-
 क्षणम् । तत्त्वस्मृतरूपस्थाना-
 त्सर्वमेतत्प्रवर्तते आयुर्वे. १८
 मनोबुद्धिस्तथैवात्माहव्यक्तं नृप-
 सत्तम । इन्द्रियभ्यः पराणीह
 चत्वारि कथितानि च भवसं. २।२०
 मनोबुद्ध्योश्चित्ताहङ्कारौ चांतर्भूतौ त्रि. ब्रा. १।४
 मनोबुद्ध्या (यज्ञस्य) [महाना. १८। + गर्भो. ११
 मनो ब्रह्मेति व्यजानात् तैत्ति. ३।४
 मनो ब्रह्मेत्युपासीतैत्यध्यात्मम् ३।१८।१
 मनो भिन्ना भूनादि भिनत्ति ११।२
 मनोमयज्ञानमयान् सम्यग्दग्ध्वा
 क्रमेण तु । घटस्थदीपवच्छब्द-
 दन्तरेव प्रकाशते योगकुं. ३।३२
 मनोमयः प्राणशरीरनेता प्रतिष्ठितो-
 ऽग्रे हृदयं सन्निधाय मुण्ड. २।२।७
 मनोमयः प्राणमयः (आत्मा) बृह. ४।४।५
 मनोमयः प्राणशरीरो भारूपः
 सत्यसङ्कल्प आत्मेति मैत्रा. २।९
 मनोमयः प्राणशरीरो भारूपः
 सत्यसङ्कल्प आकाशात्मा
 सर्वकर्मा सर्वकामः सर्वगन्धः
 सर्वरसः सर्वमिदमभ्यात्तो-
 ऽवाक्यनादरः छान्दो. ३।१४।२

मनोमयः सकृत्पात्मा विज्ञान-
मयः कालात्माऽऽनन्दमयो
लयात्मैकत्वं नास्ति द्वैतं कुतः सुबालो. ५।१५
मनोमयेन प्राणोऽपि तथा पूर्णः
स्वभावतः । तथा मनोमयो
ह्यात्मा पूर्णो ज्ञानमयेन तु कठरु. २३
मनोमयोऽयं पुरुषो भाः सत्यं बृह. ५।६।१
मनो मारय निश्शङ्कं त्वां
प्रबध्नन्ति नारयः महो. ४।९४
मनो मे त्वयि दधानीति पिता
मनस्ते मयि दध इति पुत्रः कौ. त. २।१५
मनो मे विशतु वैष्णवी लक्ष्म्यु. ३
मनो मे वाचि प्रतिष्ठितं [२ ऐत. शांतिपा.
मनो यजुर्वेदः प्राणः सामवेदः बृह. १।५।५
मनो यजुः प्रपद्ये [प्रवर्या. १+ वा. सं. ३६।१
मनो यज्ञस्य हंसो यज्ञसूत्रम् पा. ब्र. ३
मनोयुक्तान्तरदृष्टिस्तारक-
प्रकाशाय भवति मं. ब्रा. १।४
मनो रथः (शारीरयज्ञस्य) प्रा. हो. ४।३
मनोऽल्यकारणमहमेव मं. ब्रा. ५।१
मनोवचोभिरग्राह्यं पूर्णात्पूर्णं महो. ५।४६
मनोवशात् प्राणवायुः स्ववशे
स्थाप्यते सदा । नासिकापुटयोः
प्राणः पर्यायेण प्रवर्तते त्रि. ब्रा. २।११६
मनो वा जायतनम् बृह. ६।१।५
मनोवाक्कायकर्माणि मे शुध्यन्तां
व्योतिरहं विरजा विपाप्मा
भूयासः स्वाहा महाना. १४।१४
मनोवागगोचरम् निर्वाणो. ३
मनोवाचामगोचरं ब्रह्म त्रि. म. ना. १।३
मनोवाचामगोचरम् त्रि. म. ना. ७।७
[+अध्यात्मो. ६३ +सि. सा. ६।१
मनो वाक् वाचो भूयो यथा वै द्वे
वाऽऽमलके द्वे वा कोले द्वौ
वाक्षौ मुष्टिरनुभवत्येवं वाचं च
नाम मनोऽनुभवति छान्दो. ७।३।१
मनो वाऽनं बुद्धिरग्राहा सुबालो. १४।१

मनो विकल्पसंज्ञातं तद्विकल्प-
परिक्षयात् । क्षीयते दग्ध-
संसारो निःसार इति निश्चितः महो. २।३४
मनोविनाशस्तु गुरुप्रसादाभिषेक-
मात्रेण तु साध्य एव अमन. २।२९
मनोविरचितं त्यक्त्वाऽमनस्कं भज अमन. १।७
मनोविलाससंसार इति मे
निश्चिता मतिः महो. ४।६८
मनो वै महः, स कामेनातिमहेण
गृहीतः बृह. ३।२।७
मनो वै ब्रह्मेति बृह. ४।१।६
मनो वै यज्ञस्य ब्रह्मा, तद्यदिदं
मनः सोऽसौ चन्द्रः स ब्रह्मा
स मुक्तिः साऽतिमुक्तिः... बृह. ३।१।६
मनो वै सम्राट् परमं ब्रह्म बृह. ४।१।६
मनोव्याघ्रेऽश्विकित्सार्थमुपायं
कथयामि ते । यद्यत्स्वाभिमतं
वस्तु तस्यजन्मोक्षमभ्युते महो. ४।८८
मनोव्यानयोगेन त्वग्द्वारा स्पर्श-
गुणः पाप्यभिष्टितो वायौ
तिष्ठति वायुस्तिष्ठति त्रि. ब्रा. १।६
मनोऽस्मात्सर्वाणि व्यातान्य-
भिविस्तृजते कौ. त. ३।४
मनोऽस्य देवं चक्षुः स वा एष
एतेन देवेन चक्षुषा मनसै-
तान्कामान्पश्यन्मते छान्दो. ८।१२।५
मनोऽहङ्कार एव च ते. बि. ५।१००
मनो ह वा जायतनम् छान्दो. ५।१।५
मनो ह वाक् यजमान इष्टफलमेवो-
दानः स एनं यजमानमहरह-
ब्रह्म गमयति प्रभो. ४।४
मनो हविः चिन्त्यु. ६।१
मनोऽहं गगनाकारं मनोऽहं सर्वतो-
मुखम् । मनोऽहं सर्वमात्मा च
न मनः केबलः परः यो. शि. ६।६०
मनो हिङ्कारो वाक्प्रस्तावश्चक्षुः
रुद्रीयः श्रोत्रं प्रतिहारः प्राणो
निभनमेतद्वायुश्च प्राणेषु प्रोतं छान्दो. २।११।१

मनो हि द्विविधं प्रोक्तं-शुद्धं चा-
 शुद्धमेव च । अशुद्धं काम-
 सङ्कल्पं (लप्तात्) शुद्धं
 कामविवर्जितम्
 [+ त्रि. ता. ५।२+
 मनो हि ब्रह्म मन उपास्व
 मनो हि विजिज्ञास्यं
 मनो होषकाम तत्संवत्सरं प्रोष्या-
 मत्योवाच कथमशकत महते
 जीवितुमिति
 मनो हृदि निरुध्य च
 मनो ह्यात्मा, मनो हि लोको
 मनो ब्रह्म, मन उपास्वेति
 मन्तव्यमेवाप्येति मन्तव्य-
 मेवास्तमेति
 मन्त्रकल्पो ब्राह्मणमृग्यजुस्सामाथ-
 र्वाण्येवा व्याहृतिश्चतुर्णां वेदा-
 नामानुपूर्व्येण
 मन्त्रपूतं तु यच्छ्राद्धममन्त्राय
 प्रयच्छति (छिन्दन्ति दातृहस्तं
 च जिह्वाप्रमितरस्य च)
 मन्त्रमित्युच्यते ब्रह्मन् मदधिष्ठान-
 तोऽपि वा । मूलत्वात् सर्व-
 मन्त्राणां मूलाधारसमुद्भवात्
 ...मूलमन्त्र इति स्मृतः
 मन्त्रयोगो लयश्चैव राजयोगो
 हठस्तथा । योगश्चतुर्विधो
 प्रोक्तो योगिभिस्तत्त्वदर्शिभिः
 मन्त्रराजाय विद्महे महामन्त्राय
 धीमहि । तन्नो मन्त्रः
 प्रचोदयात्
 मन्त्रं विना कर्म कुर्यात्स्मन्या-
 हुतिवद्भवेत्
 मन्त्राणां परमो मन्त्रस्तारेति परमा
 तारा सा देवतानां च देवता
 मन्त्राणां मातृका देवी
 मन्त्राणां सङ्कल्पे कर्माणि सङ्कल्पन्ते
 कर्मणां सङ्कल्पे लोकः सङ्कल्पते छान्दो. ७।४।२

ब्र. वि. १
 मैत्रा. ६।३४
 छान्दो. ७।३।१
 बृह. १।५।९
 बृह. ६।१।११
 भ. गी. ८।१२
 छान्दो. ७।३।१
 सुबालो. ९।१.०
 २ प्रणवो. १८
 इतिहा. २७, २८
 यो. शि. २।८-९
 योगराजो. १, २
 वनदु. १५२
 भ. गी. १७।१३
 ना. प. ३।८
 तारोप. १३
 देव्यु. २१

मन्त्रानधीयीतेत्यथाऽधीते कर्माणि

श्रेच्छेयेत्येच्छत इमं च लोक-
 ममुं चेच्छेयेत्येच्छते छान्दो. ७।३।१
 मन्त्राश्च मामभिमुखीभवेयुः २ प्रणवो. ४
 मन्त्रोपनिषदं ब्रह्म पदक्रमसम-
 न्वितम् । पठन्ति भार्गवा
 ह्येते ह्यथर्वाणो मृगूतमाः मन्त्रिको. १०
 मन्त्रो लयो हठो राजयोगोऽन्त-
 र्भूमिकाः क्रमात् । एक एव
 चतुर्धाऽयं महायोगोऽभिधीयते यो. शि. १।१२९
 मन्त्रोऽहमहमेवाज्यं भ. गी. ९।१६
 मन्ये सः स्रवमवनयति बृह. ६।३।२
 मन्दं परिहरन्कर्म स्वदेहमनुपाल-
 येत् । वर्षासुजीर्णकटवत्तिष्ठन्-
 प्यवसीदति शिवो. ७।१२४
 मन्मथक्षेत्रपालाः निर्वाणो. १
 मन्मना भवमद्भक्तः [भ. गी. ९।३४+ १८।६५
 मन्मना मन्याहितासुर्मन्येवार्पि-
 ताखिलकर्मा भस्मदिग्धाङ्गो
 रुद्राक्षभूषणो मामेव सर्वभावेन
 प्रपन्नो मदेक-पूजा-निरतः
 सम्पूजयेत् भस्मजा. २।१०
 मन्मया मामुपाश्रिताः भ. गी. ४।१०
 मन्यन्तां संशयापन्ना न मन्येऽह-
 मसंशयः १ अवधू. १६
 मन्यते तमसाऽऽवृता भ. गी. १८।३२
 मन्यते नाधिकं ततः भ. गी. ६।२२
 मन्यन्ते मामबुद्धयः भ. गी. ७।२४
 मन्यसे यदि तच्छक्यं भ. गी. ११।४
 मन्युरकार्षीन्मन्युः करोति, नाहं
 करोमि महाना. १४।४
 मन्युरिन्द्रो मन्युरेवास देवो
 मन्युर्होता वरुणो जातवेदाः वनदु. १०१
 [+ ऋ. मं. १०।८३।२+ अथर्व. ३२।२
 मन्युः कारयिता नाहं कारयिता महाना. १४।४
 मन्युः कर्ता, नाहं कर्ता महाना. १४।४
 मन्युः पशुः (यज्ञस्य) महाना. १८।१

मन्वेऽहं मां तद्विद्वांस माहं पौत्र-

मघं रुद्रमिति न हास्मात्पूर्वाः

प्रजाः प्रैति

मन्वानो वै तन्न मनुते

मम चरणस्मरणेन पूजया च

त्वक्तमसः परिमुच्यते हि जन्तुः

मम जातरूपं तेजो दर्शय दर्शय

मम तेजोऽशसम्भवम्

ममत्वेनभवेज्जीवो निर्मेमत्वेनकेवलः

मम देहे गुडाकेश

मम पुत्रो मम धनमहं सोऽयमिदं

मम । इतीयमिन्द्रजालेन

वासनैव विवल्गति

मम प्रतिष्ठा भुव आण्डकोशा

विचैमि सं च हि नु यो विन्ऽपी

मम प्रसादं कुरु कुरु

मम प्रियेण बिल्वेन त्वं कुरुष्व

मदर्चनम्

मम भूतमहेधरम्

मम माया दुरत्यया

मम यशसा विरजां वा अयं नदीं

प्रापन्न वायं जिगीष्यतीति

मम योनिरप्स्वन्तःसमुद्रे । य

एवं वेद स देवीपदमाप्नोति

मम यो निर्मेहद्रव्य

मम यो वेत्ति तत्त्वतः

मम रूपमिति ज्ञेयं सर्वरूपं तदेव हि

मम रूपा रवेस्तेजश्चन्द्रतश्च-

ग्रहतेजांसि च

मम वक्ष्यमसुर्वेनावभावै कात्यायनाय

मम वर्मानुवर्तन्ते [भ.गी. ३।२३+

मम वशानि सर्वाणि युगान्यपि

मम समिद्धेऽहोषीः प्राणापानौ त

आददेऽसाविति (जुहुयात्)

मम समिद्धेऽहोषीः पुत्रपशून्

आददेऽसाविति (जुहुयात्)

मम समिद्धेऽहोषीरिष्टागुहने त

आददेऽसाविति

कौ. उ. २।१०

बृह. ४।३।२८

वराहो. ३।१२

चाक्षुषो. २

भ. गी. १०।४१

यो. चू. ८४

भ. गी. ११।७

महो. ४।१२९

बा. मं. ९

लाङ्गलो. ६

१ बिल्वो. ४

भ. गी. ९।११

भ. गी. ७।१४

कौ. उ. १।३

देव्यु. ४

भ. गी. १४।३

भ. गी. १०।७

१ बिल्वो. ६

पा. ब्र. २

महाना. ६।१२

४।११

पा. ब्र. २

बृह. ६।४।१२

बृह. ६।४।१२

बृह. ६।४।१२

मम समिद्धेऽहोषीराशापराकाशौ

त आददेऽसाविति (जुहुयात्)

मम सर्वकार्याणि साधय साधय

मम साधर्म्यमागताः

ममाकर्तुरलेपस्य यथारब्धं प्रवर्ततां

(ॐ) ममाग्रतः सदा विष्णुः

पृष्ठतश्चापि केशवः । गोविन्दो

दक्षिणे पार्श्वे वामे च मधुसूदनः

ममाऽत्मा भूतभावनः

ममाव्ययमनुत्तमम्

ममेति व्यक्षरं मृत्युरुयक्षरं न

ममेति च

ममेति बध्यते जन्तुर्निर्ममेतिविमुच्यते

[महो. ४।७२+वराहो. २।४४+

ममैवांशो जीवलोके

ममूला भवन्ती त्वासादयामि

मया ततमितीदमश्रुते तद्यथा-

सद्यदि मे असद्विदुः

मया ततमिदं सर्वं

मयाऽतिरिक्तं यत्तद्वा तत्तन्नास्तीति

निश्चिनु । अहं ब्रह्मास्मि सिद्धो-

ऽस्मि नित्यशुद्धोऽस्म्यहं सदा

मया द्रष्टुमिति प्रभो

मयाऽध्यक्षेण प्रकृतिः

मया प्रमादात्प्रणयेन वाऽपि

मया प्रसज्जेन तवार्जुनेदं

मया भूतं चराचरम्

मया हतांस्त्वं जहि मा व्यथिष्ठाः

मयि चानन्ययोगेन

मयि जीवत्वभीशत्वं कल्पितं

वस्तुतो नहि । इति यस्तु वि-

जानाति स मुक्तो नात्र संशयः

मयि तेज इन्द्रियं यशो द्रविणं सुकृतं

मयि ते तेऽपि चाप्यहम्

मयि प्राणाश्स्त्वयि मनसा जुहोमि

स्वाहा

मयि बुद्धि निवेक्षय

बृह. ६।४।१२

लाङ्गलो. ६

भ. गी. १४।२

१ अवधू. २२

विष्णुह. १।१

भ. गी. ९।५

भ. गी. ७।२४

शिवो. ७।११५

पैङ्गलो. ४।२०

शिवो. ७।११४

भ. गी. १५।७

विष्णु. १९।१

वा. मं. १९

भ. गी. ९।४

ते. गी. ३।२०

भ. गी. ११।४

भ. गी. ९।१०

भ. गी. ११।४१

भ. गी. ११।४७

भ. गा. १०।३९

भ. गी. ११।३४

भ. गी. १३।११

सरस्व. ९७

बृह. ६।४।६

भ. गी. ९।२९

बृ. उ. ६।४।२४

भ. गी. १२।८

मयि मेधां मयि प्रजां मयि सूर्यो

भ्राजो दधातु

[तै. सं. ३।३।१।२+

मयि मेधां मयि प्रजां मयीन्द्र

इन्द्रियं दधातु

मयि मेधां मयि प्रजां मय्यग्निस्तेजो

दधातु

मयि सङ्ख्यस्य मत्पराः

मयि सङ्ख्यस्य मत्पराः

मयि सर्वमिदं प्रोतं

मयि सर्वं लयं याति तद्रक्षाद्वय-

मस्यहम्

मयि सर्वं प्रतिष्ठितम्

[+भस्मजा. २।६+

मयि सर्वाणि कर्माणि

मयैव चेतनेनेमे सर्वे घटपटादयः ।

सूर्यान्ता अवभासन्ते दीपेने-

वात्मतेजसा

मयैव विहितान्दि तान्

मयैवैताः स्फुरन्तीह विचित्रेन्द्रिय-

वृत्तयः । तेजसाऽन्तःप्रकाशेन

यथाऽग्निः कणपङ्क्तयः

मयैवैते निहताः पूर्वमेव

मयोपदिष्टे कैवल्ये साक्षाद्भ्रूणि

शाश्वते । विद्वाय पुत्रो निर्वेदा-

त्प्रकाशं यात्यति स्वयम्

मयो मङ्गमस्तु प्रतिगृहीत्रे

मय्यखण्डसुखाम्भोधौ बहुधा

विश्ववीचयः । उत्पद्यन्ते

विलीयन्ते मायामारुतविभ्रमात्

मय्यग्नौ स्वात्मानं हविर्ध्यायेत्

तयैवानुष्ठुभर्चा । ध्यान-

योगोऽयमेव

मय्ययमभिर्वाधातु

मय्यपितमनोबुद्धिः [भ.गी. ८।७

मय्यावेशितचेतसाम्

मय्यावेश्य मनो ये मां

मय्यासक्तमनाः पार्थ

मय्येव मन आधत्स्व

महाना. १३।६

तै.आ.४।४२।२

महाना. १३।६

महाना. १३।६

भ. गी. १८।५७

भ. गी. १२।६

भ. गी. ७।७

कैव. १९

कैव. १९

२।१३

भ. गी. ३।३०

१ सं. सो. २।२२

भ. गी. ७।२२

१ सं. सो. २।२३

भ. गी. ११।३३

शु. र. १।४

चित्त्यु. १०।१,४

कुं. उ. १४

अव्यक्तो. ४

चित्त्यु. ११।८

+१२।१४

भ. गी. १२।७

भ. गी. १२।२

भ. गी. ७।१

भ. गी. १२।८

मय्येव सकलं जातं मयि सर्वं

प्रतिष्ठितम्

मरणं न तु वायोश्च मयं भवति

योगिनः

मरणं यत्र सर्वेषां तत्रासौ परि-

जीवति । यत्र जीवन्ति

मूढास्तु तत्रासौ मृत एव वै

मरणं यदि चेज्जन्म जन्माभावे

मृतिर्न च

मरणादतिरिच्यते

मरणे सम्भवे चैव गत्यागमन-

योरपि । स्थितौ सर्वशरीरेषु

झाकाशेनाविलक्षणः

मरीचयः स्वायम्भुवः

मरीचयोऽर्कस्यास्तं गच्छतः सर्वा

एतस्मिन्तेजोमण्डल एकी-

भवन्ति । ताः पुनः पुनरुदयतः

प्रचरन्त्येवं ह वै तत्सर्वं परे देवे

मनस्येकीभवन्ति

मरीचिर्मरुतामस्मि

मरीचीनां पदमिच्छन्ति वेधसः

[चित्त्यु. ११।११+

मरुज्जयो यस्य सिद्धः सेवयेत्तं

गुरुं सदा

मरुतः प्राणैरिन्द्रं बलेन बृहस्पतिं

ब्रह्मवर्चसेन...

मरुतः सद्यो हविर्धानाभ्यां

मरुतामेव तावदाधिपत्यं

स्वाराज्यं पर्येता

मरुतामेवैको भूत्वा सोमेनैव

मुखेनैव देवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति

मरुतो जगती सप्तदशो वै रूपं

वर्षा अपानः शुक्र आदित्याः

पश्चादुद्यन्ति

मरुत्वंतं वृषभं वावृधान- [ऋ.मं. ३।४७।५+

[६।१९।११+

[वा.सं. ७।३६+तै.सं. १।४।१७।१

कैव. १९

१ यो. त. ९७

यो. शि. १।४६

तै. त्रि. ५।२४

भ. गी. २।३४

अद्वैत. ९

अरुणो. १

प्रभो. ४।२

भ. गी. १०।२१

१३।२

यो. शि. १।८०

सहवै. २२

चित्त्यु. ८।१

छान्दो. ३।९।४

छान्दो. ३।९।३

मैत्रा. ७।३

३।४७।५+

.शौनको. ४

मरुदभ्यसनं सर्वमनोयुक्तं समभ्यसेत् । इतरत्र न कर्तव्या मनोवृत्ति- मनीषिणा	शांडि. १।७।३७	मह इति महर्लोकः मह इत्यन्नम् । अन्नेन वाव सर्वे प्राणा महीयन्ते	गायत्रीर. १ तैत्ति. १।५।३
मरुभूमौ जलं सर्वं मरुभूमात्रमेव तत् [महो. ४।८४+	वराहो. २।७२ ३ ऐत. २।४।७	मह इत्यादित्यः । आदित्येन वाव सर्वे लोका महीयन्ते	तैत्ति. १।५।२
मर्कट एनमास्कन्दयति (दुःस्वप्ने) मर्त्यं चामृतं च स्थितं च यच्च सच्च त्यच्च	बृह. २।३।१ सुबालो. ५।१०	महच्छैलेन्द्रनीलं वा सम्भवेष्वेदिदं जगत् । मेरुरागत्य पद्माक्षे स्थितश्चेदस्त्विदं जगत्	ते. वि. ६।८५
मर्त्यं नास्त्यमृतं कुतः मर्त्यः त्विमृत्युना वृक्णः कस्मा- न्मूलात्प्ररोहति । जात एव न जायते को न्वेवं जनयेत्पुनः	बृह. ३।९।३१ छांदो. ८।१२।१	महच्छोकभयं प्राप्ताः स्मो न चैतत्सर्वैः समभिहितं ते वयं भगवन्तमेवोपधावाम	२ प्रणवो. १९
मर्त्यं वा इदं शरीरमात्तं मृत्युना मर्त्यानि ह्रीमानि शरीराणी ३ अमृतैषा देवता...	१ ऐत. १।८।४ १ ऐत. ३।२।३	महत्तः परमव्यक्तमव्यक्तात्पुरुषः परः । पुरुषात्तु परा देवी सा काष्ठा सा परा गतिः	गुह्यका. ४२
मर्त्येनामृतमीप्सत्येवं सम्पन्नः मलं त्यजेत्कुहूनाडी मूत्रं मुञ्चति वारुणी	यो. शि. ५।२६	महत्तः परमव्यक्तमव्यक्तात्पुरुषः परः । पुरुषात्तु परं किञ्चित्सा काष्ठा सा परा गतिः	कठो. ३।११
मलं संवेद्यमुत्सृज्य मनो निर्मूलयन् परम् । आशापाशानलं छित्त्वा संविन्मात्रपरोऽस्म्यहम्	१ सं. सो. २।४८	महता दुःखेन जातमात्रस्तु वैष्ण- वेन वायुना संस्पृष्टस्तदा न स्मरति जन्ममरणानि न च कर्म शुभाशुभं विन्दति	गर्भो. १० सुबालो. १।५।२
मलिना (वासना) जन्महेतुः स्या- च्छुद्धा जन्मविनाशिनी	मुक्तिको. २।६१	महतां च लोकं परं च लोकं ददति महतां वा अयं महान्नोदसी व्याप्य स्थितः	अव्यक्तो. ३ म. गी. १।१४
मलिना वासना यैषा साऽसङ्ग इति कथ्यते	अ. पू. १।५ महो. ४।६४	महति स्यन्दने स्थितौ महति श्रूयमाणे तु महाभेर्यादिक- ध्वनौ । तत्र सूक्ष्मं सूक्ष्मतरं नादमेव परामृशेत्	ना. वि. ३६ नृ. पू. ३।२
मशकेन कृतं युद्धं सिंहो घैरेणुकोटरे मशकेन हते सिंहजगत्सत्यं तदास्तु ते मस्तकस्थामृतास्वादं पीत्वा ध्यानेन	ते. वि. ६।८६	महती श्रियमभते महती ज्ञानसंपत्तिः शुचिर्धा- रणतः सदा (द्वाराक्षाणां)	ठ. जा. ९ त्रि. म. ना. ७।७ कठो. ६।७
सादरम् । दीपाकारं महादेवं उबलन्तं नम्रमिदमध्वमे । अभि- विच्यामृतेनैव हंस हंसंति यो जपेत् । जरामरणरोगादि न तस्य भुवि विद्यते	ब्र. वि. २२	महतो महत्तरं (ब्रह्म) महतोऽव्यक्तमुत्तमम् महतोऽहङ्कारः [+त्रि. म. ना. २।५+ [त्रि. ब्रा. १।१+]	गोपालो. २।१३ त्रि. महो. १ मुण्ड. २।२।१ मुण्ड. २।२।१ सुबालो. १।३।२
मस्तिष्कादूर्ध्वं प्रेरयत्यवमानोऽधि- शीर्षतः । तद्वा अथर्वणः शिरो देवकोशः समुज्जितः	अ. शिरः. ३।१४	महत्तरा महिमा देवतानाम् महत्पदमत्रैतत्समर्पितम् महत्पदमत्रैतत्सर्वमर्पितम् (मा. पा.) महत्पदं ज्ञात्वा वृक्षमूले बसेत्	त्रि. महो. १ मुण्ड. २।२।१ मुण्ड. २।२।१ सुबालो. १।३।२
मह इति चन्द्रमाः मह इति ब्रह्म मह इति ब्रह्मणि	तैत्ति. १।५।२ तैत्ति. १।५।३ तैत्ति. १।६।२		

महत्त्वज्ञानतमसि मग्नो जरामरण..

द्वंद्वैरभिभूयमानः...निर्मुच्यते

महत्त्वं जडत्वं काठिन्यं विद्यते

यस्मिन्नक्षतेरेतन्महि लकारः

परं धाम

महत्त्वान्महत्त्वान्मानःशान्मुक्त-

त्वान्महादेवत्वात्...सखिदान-

न्दमात्रः स स्वराद् भवति

महदव्यक्तेऽव्यक्तं पुरुषे

क्रमेण विलीयते

महदहङ्कार-पृथिव्यप्तेजोवाय्वाकाश-

त्वेन बृहद्रूपेणाण्डकोशेन कर्म-

ज्ञानार्थरूपतया भासमानमद्वि-

तीयमखिलोपाधिविनिर्मुक्तं...

चैतन्यं ब्रह्म

महदहङ्कृतितमोभिश्च मूलप्रकृत्या

परिवेष्टितं (ब्रह्माण्डं)

महदादि जगन्मायामयं मय्येव

केवलम्

महद्भयं वज्रमुद्यतं य एतद्विदु-

रमतास्ते भवन्ति

महरेहा जिह्वा मुवं लिहानाः

दंष्ट्राभ्यामाकाशा महच्छब्दाः

(प्राणिनः) ब्रह्माणं हंतुमुद्युक्ताः

महर्षयः सप्त पूर्वे

महर्षिवेद्यं अन्तर्बाह्येन्द्रियैरदृश्यम्

महर्षीणां च सर्वेशः

महर्षीणां भृगुरहं

महाः इन्द्रो वज्रबाहुः षोडशी

महाकर्ता महाभोक्ता महात्यागी

भवानघ

महाकालाय विद्यादे स्मशानवासिने

वीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् पारायणो. १

महासरो वा सिंहेन युद्धयते चे-

महासरो गजगतिं गतञ्च-

जगदस्तु तत्

महाचमस्यः प्रवेदयते

निरुक्तो. २।२

त्रि. ता. १।८

नृसिंहो. ७।१

पैङ्गलो. ३।४

निग. ५

त्रि. म. ना. ६।२

वराहो. ३।१५

कठो. ६।२

ग. शो. ३।६

भ. गी. १०।६

मं. ब्रा. १।४

भ. गी. १०।२

भ. गी. १०।२५

तैत्ति. २।४

महाना. ५।८

अ. पू. १।१८

ते. बि. ६।९२

ते. बि. ६।९३

तैत्ति. १।५।१

महाचिदेकैवेहास्ति महासत्तेति

योच्यते

महात्मनश्चतुरो देव एकः

महात्मानस्तु मां पार्थ

महात्रिपुरसुन्दरी वै प्रत्यक् चितिः

महात्रिपुरसुन्दरी बहिरन्तरनुप्रविश्य

स्वयमेकैव विभाति

महादेवमन्तःपार्श्वेनौषिष्ठहनः

शिङ्गीनिकोशाभ्याम्

महादेवे त्रिपुण्ड्रस्य धारणे भस्म-

कुण्ठने । पुण्यलेशविहीनस्य

श्रद्धा नैव प्रजायते

महादेवो भगवान्निन्दकेशः षडा-

ननस्तुम्बुरुर्नारदश्च । सरस्वती

पर्वत-श्रित्रकेतु-र्हाहाहूश्चेति

गाने रसज्ञाः

महादेव्यै च विद्योहे विष्णुपत्न्यै

(त्नी) च धीमहि । तन्नो लक्ष्मीः

प्रचोदयात् [ना.पू. ता. ४।३+]

महाधियः शान्तधियो ये याता

विमनस्कतां...

महानभिः काष्ठमार्द्रं च शुष्कं

कृत्वा बहेदीश्वरोत्कृष्टबुद्धिः ।

बहेत्पापान्याशु विज्ञानदात्री

न संसारे मज्जते वा कदाचित्

महानन्दमुदकमुपस्पृश्यापोऽवगाह्य...

महानदीधूमय इवानिवर्तकमस्य

यत्पुराकृतम्

महानरकसाम्राज्ये मत्तदुष्कृत-

वारणाः । आशाशरशला-

काढया दुर्जया हीन्द्रियारयः

महानवोऽयं पुरुषो योऽङ्गुष्ठामे

प्रतिष्ठितः । तमग्निः परिधि-

आमि सोऽस्यान्ते असृताय च

महानव्यक्ते विलीयतेऽव्यक्तमक्षरे

विलीयते, अक्षरं तमसि विली-

यते, तमः परे देव एकीभवति

महानहं विश्वमहं विश्वित्रम्

महानुकम्पासिन्धुर्धनुर्धुवनस्य गोता

अ. पू. ५।५५

छांदो. ४।३।६

भ. गी. ९।१०

बह्वचो. २

बह्वचो. २

चिन्त्यु. २१।१

सि. शि. ५

गान्धर्वो. १०

वनदु. १२५

महो. ५।६१

सि. शि. ४

सूर्यता. १।८

मैत्रा. ४।२

महो. ५।७६

प्रा. हो. २।२

सुबालो. २।२

कैव. २।१

हेरम्बो. २

महान्कीर्त्यर्तु न निन्देत्तद्रतम् छांदो. २।१६।२
 महान्कीर्त्या तपन्तं न निन्देत्तद्रतम् छांदो. २।१४।२
 महान्कीर्त्या न काश्चन परिहरे-
 तद्रतम् छांदो. २।१३।२
 महान्कीर्त्या न प्रत्यङ्मुष्मिमाचामेन
 निष्ठीवेत्तद्रतम् छांदो. २।१२।२
 महान्कीर्त्या पशून् निन्देत्तद्रतम् छांदो. २।१८।२
 महान्कीर्त्या ब्राह्मणान् निन्दे-
 तद्रतम् छांदो. २।२०।२
 महान्कीर्त्या मशमनाः स्यात्तद्रतम् छांदो. २।११।२
 महान्कीर्त्यालोकान् निन्देत्तद्रतम् छांदो. २।१७।२
 महान्कीर्त्या वर्षन्तं न निन्देत्तद्रतम् छांदो. २।१५।२
 महान्कीर्त्या संवत्सरं मज्जोनाश्री-
 यात्तद्रतम् छांदो. २।१९।२
 महान्प्रजया पशुभिर्भवति [छांदो. २।११।२-२।२०।२
 महान्तमस्य महिमानमाहुः, अन-
 धमानो यदनममत्तीति वै वयं
 ब्रह्मचारिभेदमुपास्महे छांदो. ४।३।७
 महान्तं दहत्यव्यक्तं दहत्यक्षरं
 दहति मृत्युं दहति मृत्युर्वै
 परे देव एकीभवति सुबालो. १५।२
 महान्तं भिनत्ति, महान्तं भित्त्वा-
 ऽव्यक्तं भिनत्त्यव्यक्तं भित्त्वा-
 ऽक्षरं भिनत्त्यक्षरं भित्त्वा मृत्युं
 भिनत्ति, मृत्युर्वै परे देव एकी-
 भवति सुबालो. ११
 महान्तममहान्तं विष्णुमविष्णुं...
 नमाम्यनमाम्यहमनहं नृसिंहा-
 नुष्टुभैव बुबुधारे नृसिंहो. ६।१
 महान्तं विभुमात्मानं मत्वा श्रीरो
 न शोचति [छांदो. २।२१+४।४+ ना. प. ९।१५
 महान्बकार इव रागान्धमिन्द्र-
 जालमिव माचामयं मैत्रा. ४।२
 महान् प्रभुर्न पुरुषः सत्त्वस्येष प्रवर्तकः श्वेताश्व. ३।१२
 महान् भवति तैत्ति. ३।१०।३
 महान्भवति प्रजया पशुभिर्ब्रह्म-
 वर्षसेन महान्कीर्त्या तैत्ति. ३।६
 महान् भोगः प्रजापतेः चित्त्यु. १४।४
 महान् वा अस्य महिमा गौनको. १।४

महापातकपापिष्ठसङ्गत्या सञ्चितं
 च यत् । नाशयेत्तत्कथालाप-
 शयनासनभोजनैः रामो. ५।१७
 महापातकयुक्तानां पूर्वजन्माजि-
 तागसाम् । त्रिपुण्ड्रोद्धूलनद्वेषो
 जायते सुदृढं बुधाः बृ. जा. ५।११
 महापातकात्पूतो भवति मुद्रलो. ५।१
 महापातालपादान्तलम्बा तस्या
 जयं स्मरेत् । ब्रह्माण्डार्धं कपालं
 हि शिरस्तस्या विभावयेत् गुह्यका. ८
 (अथ) महापीठे सपरिवारं समेतं
 चतुस्सप्तात्मानं चतुर्गात्मानं मूला-
 प्रावग्निरूपं प्रणवं संदध्यात् नृसिंहो. ३।४
 महापुरुष आत्मानं चतुर्धा कृत्वा
 त्रिपादेन परमे व्योम्नि चासीत् मुद्रलो. २।४
 महापुरुषइतियमवोचाम संवत्सरएव ३ ऐत. २।३।१
 महापुरुषोपेतं यो वेद स एव
 नित्यपूतस्थः लिङ्गोप. २
 महापुरुषो यच्चित्तं तत्सदा मय्ये-
 वावतिष्ठते प. हं. २
 महापुरुषो यस्तच्चित्तं मय्येव तिष्ठते तुरीया. ३
 महाप्रथमान्तार्धस्याद्यन्तवन्तो
 द्वितीयान्तार्धस्याद्यं षणं तृतीया-
 न्तार्धस्याद्यं नाम चतुर्थान्तार्ध-
 स्याद्यं साम जानीते सोऽमृतत्वं
 च गच्छति नृ. पू. १।६
 महाप्रलयसम्पत्तौ ह्यसत्तां समुपा-
 गते । अशेषदृश्ये सर्गादौ शान्त-
 मेवावशिष्यते मुण्डो. ४।५५
 महाबाहो बहुबाहूरुपादं भ. गी. ११।२३
 महाभारतमारुयानं कुरुक्षेत्रं
 सरस्वतीम् । केशवं गां च
 गङ्गां च कीर्तयन्नावसीदति विष्णुह. १।८
 महाभूतानि प्रयाजाः प्रा. हो. ४।३
 महाभूतान्यहङ्कारः भ. गी. १३।६
 महाभूतैः पंचभिरावृतं महदहं कति-
 तमोभिश्च मूलप्रकृत्या परिवे-
 ष्टितम् (ब्रह्माण्डं) त्रि. म. ना. ६।२

महाभूतोत्थसंस्कारोपाधिकाः सर्वे
जीवा इत्येके वदन्ति त्रि. म. ना. ४।९
महामनुसमुद्भवं तदिति ब्रह्म
शाश्वतम् त्रि. ता. १।५
महामाथं महाविभूति सच्चिदानन्द-
मात्रमेकरसं पुरमेव ब्रह्म मका-
रेण जानीयात् नृसिंहो. ५।७
महामाया महालक्ष्मीर्महादेवी
सरस्वती । आधारशक्ति-
रव्यक्ता यथा विश्वं प्रवर्तते यो. शि. २।११
महामुद्रा नभोमुद्रा ओढयाणं च
जलन्धरम् । मूलबन्धं च यो वेत्ति स योगी मुक्तिभाजनम् यो. चू. ४५
महामुद्रा महाबन्धो महावेधश्च
खेचरी १ यो. त. २६
महामेघे वा मरीचिरिव पश्येत् ,
तदप्येतमेव विद्यात् ३ ऐत. २।४।६
महायोगेश्वरो हरिः भ. गी. ११।९
महाराज बृहद्रथेष्वाकुर्वंश्चञ्ज-
शीर्षात्मज्ञः कृतकृत्यस्त्वं मरु-
न्नाम्नोविश्रुतोऽसीत्ययं खल्वा-
त्मातेकमुभोभगवान्वर्णयति मैत्रे. १।५
महारात्र उषस्युदिते व्रज ९-
स्तिष्ठन्नासीनः शयानोऽरण्ये
ग्रामे वा यावत्तरस ९ स्वा-
ध्यायमधीतेसर्वालोकाः प्रयति सहवे. १९
महालक्ष्मीर्महादेवी सर्वलोकेक-
मोहिनी ना. पू. ता. २।२
महालक्ष्मीर्मूलप्रकृतिर्भवति ना. पू. ता. २।४
महालक्ष्मीश्च विद्याहे सर्वसिद्धिश्च
धीमहि । तन्नो देवी
प्रचोदयात् देव्यु. ९
महालीलास्थानं क्षराक्षराभ्यामधिकं
पुरुषोत्तमाधिष्ठानम् सामर. ५
महावाक्यत्रयं भवेत् गुह्यका. ८०
महावाक्यान्पुष्टिस्तस्य षडङ्गानि
वैक्षिकः छु. र. ३।१५
महावाक्यार्थतो दूरो ब्रह्मास्मी-
त्यसिद्धिरुक्तः ते. कि. ५।५
५६

महावाक्यार्थमनुस्मरन् ब्रह्माहमस्मि
अहमस्मिब्रह्माहमस्मियोऽहमस्मि
ब्रह्माहमस्मि अहमेवाहं मां
जुहोमि स्वाहा त्रि. म. ना. ८।३
महाविज्ञानमिव प्रतिपदेनाध्यव-
सायमिव यत्रैतदित्येत्थेत्यभि-
पश्यति आवे. ९।१
महाविद्या जगन्माता मुनीनां
मोक्षदायिनी ना. पू. ता. २।३
महाविद्यावतां पुंसां मनःक्षोभं
करोति यः । सप्तरात्रौ
व्यतीतायां सप्तशत्रुर्विनश्यति वनकु. ९६
महाविभूति सच्चिदानन्दमात्रमेक-
रसं पुरमेव ब्रह्म मकारेण
जानीयात् नृसिंहो. ५।७
महाविष्णुमहेशानां प्रलयेष्वपि
योगिनाम् । नास्ति पातो लय-
स्थानां महातत्त्वेऽपि वर्तिनाम् अमन. १।८३
महाविष्णुमित्याह-महतां वा अयं
महानोदसी व्याप्य स्थितः अव्यक्ते. ३
महाविष्णुं तृतीयं स्थानं(जानीयात्) नृ. पू. २।३
महाविष्णोरेकैकरोमकूपान्तरेष्वनन्त-
कोटिब्रह्माण्डानि सावरणानि
भवन्ति त्रि. म. ना. ६।३
महाविष्णोश्च देवस्य तत्सूक्ष्मं
रूपमुच्यते यो. शि. ९।३४
महाविष्णोः करतले विलसन्त्यनन्त-
कोटिब्रह्माण्डानि त्रि. म. ना. ६।३
महाविष्णोः कीडाशरीररूपिणी
ब्रह्मादीनामगोचरा (महामाया) त्रि. म. ना. ४।९
महाव्याहृतिभिः सन्ध्याय
गायत्रीं जपेत् स्रग्धो. २
महाशानो महापाप्मा भ. गी. ३।३७
महाशून्यं ततो वासि सर्वसिद्धि-
समाश्रयम् लौभान्ध. १६
महाहमशानेऽप्यानन्दवने वासः निर्वाणो. ४
महाभेषांसि सेवन्ते त्रि. म. ना. ८।७
महासिद्धान्तः निर्वाणो. ४

महास्थूलं महासूक्ष्मे महासूक्ष्मं
 महाकारणे च संहृत्य मात्रा-
 भिरोतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपं
 चिन्तयन् प्रसेत् नृसिंहो. ३।४
 महाहविर्होता चिन्त्यु. ५।१
 महिमान एवैषामेते त्रयः किंशस्वेव
 देवा इति बृह. ३।९।२
 महिमानमस्या वक्तुं स्वायुर्मानेना-
 पि वक्तुं न चोत्सहे राधिको. ५
 महिमानं त्वमुष्येह पश्यामीति
 यदिदमस्मिन्नन्वायत्तमिति आर्षे. २।२
 महिमानं त्वेवास्योपासे, य एत-
 द्दस्मिन्नन्तर्हिरण्मयः पुरुषो
 हिरण्यवर्णो हिरण्यश्मश्रुता-
 नस्त्राग्नेभ्यो दीप्यमान इव.. आर्षे. ६।२
 महिमानं त्वेवास्योपासे यदिदं
 मन्त्राग्नायत्तमिति आर्षे. ४।२
 महिन्न एवाभोति सर्वमायुरेति
 वसीयान् भवति आर्षे. ८।२
 महिन्नः पश्येमाविज्ञान इति आर्षे. ८।१
 महिषीत्युच्यते भार्या भगोपा-
 र्जितं धनम् । तद्व्यमुपजीव-
 न्यः स वै माहिषिकः स्मृतः इतिहा. ६९
 महिष्यनेनाशेषं काम्यं रमणीयं
 दृश्यं शक्तिकूटं स्पष्टीकृतमिति त्रि. ता. १।१५
 महेश्वरत्वान्महासत्त्वान्महाचित्वा-
 न्महानन्दत्वान्महाप्रभुत्वाच्च
 मकारार्थेनानेनात्मनेकीकृत्वा नृसिंहो. ७।१
 (सौ.) महो अर्णः सरस्वती
 प्रचेतयति केतुना । शिवो
 विष्णो विराजति सरस्व. १४
 [अ. मं. १।३।१२+ वा. सं. २०।६
 महोरगदृष्ट इव विपदष्टं (भूतात्मानं) मैत्रा. ४।२
 महोत्काय वीरोत्काय बृहोत्काय
 पूयूत्काय विशुदुत्काय ज्वलदु-
 त्काय च षडङ्गकल्पिता नमः
 स्वाहा षडङ्गवोषट्पदान्ता
 अङ्गन्मासा भवन्ति ना. पू. ता. ४।११
 महामिन्द्रो नियच्छतु चिन्त्यु. ११।७

मंस्यन्ते त्वां महारथाः भ. गी. २।३५
 मा कर्म भ. गी. २।४७
 मा खेदं भज हेयेषु नोपादेयपरो
 भव । हेयादेयदृशौ त्यक्त्वा
 शेषस्थः सुस्थिरो भव महो. ६।२८
 मा गृधः कस्यस्विद्धनम् ईशो. १
 मा च तेरुयास्म तीरिषत् अरुणो. १
 मा छिदो मृत्यो मावधीर्मा मे बलं
 विवृदो मा प्रमोषीः महाना. १३।१३
 मा छिदो मृत्यो मावधीः.. चिन्त्यु. १५।१
 माण्डूक्यमेकमेवालं मुमुक्षुणां
 विमुक्तये मुक्तिको. १।२६
 मातरं पितरं भार्या पुत्रान्...
 अनुमोदयित्वा... कठश्रु. ३
 मातरिश्वा वा अहमस्मीति केनो. ३।८
 मातरीव परं यान्ति विषमाणि
 मृदूनि च । विश्वासमिह
 भूतानि सर्वाणि शमशालिनि महो. ४।३०
 मातरो विविधा दृष्टाः पितरः
 सुहृदस्तथा निरुक्तो. १।६
 मातर्मे मधुकैटभन्नि महिषप्राणा-
 पहारोद्यमे... शुम्भध्वंसिनि
 कालि सर्वद्वरितंदुर्गेनमस्तेहर वनदु. १६६
 माता धाता पितामहः भ. गी. ९।१७
 माता पिता भ्राता निवासः सरणं
 सुहृदतिर्नारायणो विराजा सुबालो. ६।१
 मातापित्रोर्मलोद्भूतमलमांसमयंबपुः
 माता पूर्वरूपम् अघ्यात्मो. ६
 मातामही सावित्री गायत्री जग-
 त्युर्वी पृथ्वी बहुला विश्वा भूता
 कतमा का या सा सत्येत्य-
 मृतेति वसिष्ठः महाना. १०।१४
 माताऽमाता (भवति) बृह. ४।३।२२
 मातुलाः श्वशुराः पौत्राः भ. गी. १।३४
 मातू रेतोभिकास्त्री भवति गर्भो. ३
 मातृकादियुतं मंत्रं द्वादशाक्षं तु
 यो जपेत् । क्रमेण लभते ज्ञान-
 मणिमादिगुणाम्बितम् १ बो. त. २१

मातृकामाल्या मंत्री मनसैव मनुं जपेत् । अभ्यर्च्य वैष्णवे पीठे जपेदक्षरलक्षकम् मातृकारहितं मंत्रमादिशन्ते न कुत्रचित् मातृदेवो भव मातृमानविहीनोऽस्मि मेयहीनो शिवोऽस्म्यहम् मातृभ्रात्रे मातृ-पितामही- प्रपितामहीः मातृसूतकसम्बन्धसूतकेसह जायते । सूतसूतकजं देहं स्पृष्ट्वा ज्ञानं विधीयते मातृहा वै त्वमसि मा ते मूर्धा व्यतप्तदनतिप्रभ्यां वै देवतामतिपृच्छसि, गार्गि मातिप्राक्षीः मातेव पुत्रान्...विधेहि नः (मा.पा.) मातेवास्मा अदिते शर्म यच्छ मातेव पुत्रान्मृश्व श्रीश्च प्रज्ञां च विधेहि मा ते व्यथा मा च विमूढभावः मा ते सङ्गोऽस्त्वकर्मणि मात्राद्वावशयोगेन प्रणवेन शनैः शनैः । पूरयेत्सर्वमात्मानं सर्व- द्वारं निरुध्य च मात्राद्वादशसंयुक्तौ दिवाकरनि- शाकरो । दोषजालमवप्रन्तौ ज्ञातव्यौ योगिभिः सदा मात्रा बलम् मात्राभिरोतानुज्ञात्रनुज्ञाविकरूप- रूपं चिन्तयन् प्रसेत् मात्रामात्राः प्रतिमात्राः कुर्यात् मात्रामात्राः प्रतिमात्रागताः सम्यक्समस्तानपिपादाञ्जतीति स्यम्प्रकाशः स्वयं ब्रह्म भवति मात्रालिङ्गपदं त्यक्त्वा शब्दव्य- ञ्जनवर्जितम् । अस्वरेण मका- रेण पदं सूक्ष्मं च गच्छति	रामर. ४।७ ब्र. वि. ६३ तैत्ति. १।११ भैत्रे. ३।१३ ना. प. ४।३९ मैत्रे. २।७ छांदो. ७।१५।२ बृह. ३।६।१ प्रभो. २।१३ ६ प्रभो. २।१३ भ. गी. १।१३९ भ. गी. २।४७ ३ यो. चू. १०२ तैत्ति. १।२।१ नृसिंहो. ३।४ नृसिंहो. २।७ ३ ३ अ. ना. ४	(अथ) मात्राऽशितपीतनाडी- सूत्रगतेन प्राण आप्यायते मात्राश्च पादाः, अकार उकारो मकार इति मात्रासङ्गाद्विनिर्गतः मात्रासम्प्रतिपत्तौ तु लयसा- मान्यमेव च मात्रासम्प्रतिपत्तौ स्यादाप्तिसा- मान्यमेव च मात्रासम्प्रतिपत्तौ स्यादुभयत्वं तथाविधम् मात्रास्पर्शास्तु कौन्तेय मा त्वं मामपहाय परागाः, नाहं त्वामपहाय परागामिति मादकं दुर्जरं चैव दग्धानं विष- मिश्रितम् ।...प्राप्तं यत्पीड- नाज्जन्तोरमर्ह्यं तत्प्रचक्षते मा देव्यस्तंतुछेदि मा मनुष्यः माद्यति प्रमदां दृष्ट्वा सुरां पीत्वा च माद्यति । तस्मादृष्टिविषां नारी दूरतः परिवर्जयेत् माधवः पाण्डवश्चैव माधुकरेण करपात्रेणास्यपात्रेण कालं नयेत् (यतिः) माधुकरमसंकुपं प्राकप्रणीतमयाचि- तम् । मधुमक्षिकवत्कृत्वा भैक्षं पञ्चविधं स्मृतम् माध्यन्दिनं सवनमनुसन्तनुतेति मानवान् भवति मानवो ब्रह्मैवैक ऋत्विक्कुरुनश्वाभि- रक्षस्येवंविद्ध वै ब्रह्मा यज्ञं यजमानं सर्वाश्चर्षिजो- ऽभिरक्षति मानसपूजया जपेन ध्यानेन कीर्तनेन स्तुत्या मानसेन सर्वेण नित्यस्थलं प्राप्नोति मानसमिति विद्वान्सस्तस्मा- द्विद्वान् स एव मानसे रमन्ते	गर्भो. ३ माण्डू. ८ ना. प. ५।६ आगम. २१ आगम. १९ आगम. २० भ. गी. २।१४ कठरु. २ भवसं. ४।१३, १४ चित्र्यु. ५।२ ना. प. ६।३७ भ. गी. १।१४ १ सं. सो. २।९९ १ सं. सो. २।६५ छांदो. ३।१६।२ तैत्ति. ३।१०।३ छांदो. ४।१७।१० ... राधोप. १।६+४।४ महाना. १।६।१२
--	--	---	--

मानसञ्ज तथोपांशोः सहस्रगुण

उच्यते (जपः)

जा. द. २।१५

मानसस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषः

बृह. २।५।७

मानसं कोटिगुणं (जपकर्म)

शांडिल्यो. १।२।१

मानसं तु मनसाध्यानयुक्तं (जपकर्म)

शांडि. १।२।१

मानसं ब्रह्म माहेश्वरं ब्रह्म मानसं

हंसः सोऽहं हंसः

पा. ब्र. ३

मानसं मननं विदुः (शौचं)

जा. द. १।२०

मानसं वै प्राजापत्यं पवित्रं

मानसेन मनसा साधु पश्यति

महाना. १७।११

मानसा ऋषयः प्रजा असृजन्त

महाना. १७।११

मानसीर्वासनाः पूर्वं त्यक्त्वा

विषयवासनाः । मैत्र्यादि-

वासनानाम्नीर्गृहाणामलवासनाः

मुक्तिको. २।६९

मानसे च विलीने तु यत्सुखं...

तद्ब्रह्म चामृतं शुक्रं.. सागतिः

मैत्रा. ६।२४

मानसे तु कृते दण्डे प्राणायामो

विधीयते

१सं. सो. २।९७

मानसेन मनसा साधु पश्यति

महाना. १७।११

मानसे विलयं याते कैवल्य-

मवशिष्यते

शांडि. १।७।२३

मानसे सर्वं प्रतिष्ठितं तस्मान्मानसं

परमं वदन्ति

महाना. १७।११

मानसो मननध्यानमेदाह्वेविध्य-

माश्रितः

जा. द. २।१४

मानस्तोक इति सद्योजातमित्या-

दिपञ्चमस्यैर्भस्मसङ्गमाश्रि-

रिति भस्म वायुरिति..जलमिति

भस्म स्थलमिति भस्म व्योमेति

भस्म देवा भस्म ऋषयो भस्म

सर्वे ह वा एतद्विद् भस्म पूर्तं

पावनं नमामि

भस्मजा. १।४

मानस्तोक इति समुद्धृत्य मानो

महान्तमिति जलेन त्रियायुष-

...तिस्रो रेखाः प्रकुर्वीत

का. रुद्रो. २

मानस्तोक इति समुद्धृत्य जलेन

संस्तुज्य त्रियायुषमिति शिरो-

कटादवक्षःस्कन्धिष्विति...

जाबाल्यु. ६

मा नस्तोके तनये मान आयुषि

मानो गोषु मानो अश्वेषु

रीरिषः ।...तन्मे मनः शिव-

सङ्कल्पमस्तु

२ शिवसं. २९

मा नस्तोके तनये मा न आयुषि

...हविष्मन्तः सवमिस्त्वा

हवामहे (नमसा विधेम ते)

[श्वेता. ४।२२+ऋ.नं. १।११४।८+

[वा. सं. २०।१६

महाना. १३।१९

तै.सं. ३।४।११२

मानस्तोकेतिमंत्रेण मन्त्रितं भस्म

धारयेत्

बृ. जा. ५।१

मा नः प्रजाः रीरिषो मोत वीरान्

[महाना. १३।८+

चिन्त्यु. १५।२

मानापमानयोस्तुल्यः

भ. गी. १४।२५

मानावमानहीनोऽस्मि

मैत्रे. ३।४

मानुषस्य भगवन्गौतम वित्तस्य

वरं वृणीयाः...

छान्दो. ५।३।६

मानुषं च स्वाध्यायप्रवचने च

मानुषीं तनुमाश्रितम्

तैत्ति. १।९।१

मानुषे तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषः

मा नो महान्तमिति जलेन सम्मृज्य

मा नो महान्तमुत मानो अर्भकं

मा न उद्भन्तमुत मा न उक्षितम्

[ऋ.मं. १।११४।७+वा.सं. १६।१७

मा नो महान्तमुत मानो अर्भकं...

तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु

मा नो हि सीञ्जातवेदो

गामश्च पुरुषं जगत्

मा नो भवान् बहोरनन्तस्या-

पर्यन्तस्याभ्यवधान्योऽमूदिति

मा पुत्र रोदरु रुक्म

मा फलेषु कदाचन

(ते होचुः) मा भगव उत्कमीर्न

वै शक्यामस्त्वदृते जीवितुं

मा भगवानबोचस्कतमासादेवतेति

मा भव प्राज्ञभावात्मा प्राहकात्मा

च मा भव । भावनामखिलां

त्यक्त्वा यच्छिष्टं तन्मयो भव

[अ. पू. ५।१०४+

मैत्रे. २।२८

बराहो. ४।१९

॥ भवाहो भवस्त्वं जहि संसार-
भावनाम् । अनात्मन्यात्म-

भावेन किमन्य इव रोदिवि

महो. ४।१३०

॥ भैषीर्गौतम जितो वै ते लोक इति

सूर्यता. ३।१

॥मकाः पाण्डवाश्चैव

भ. गी. १।१

॥मनुस्मरतश्चित्तंमामेवात्र विलीयते

यो. शि. ३।२५

॥मनुस्मर युद्धय च

भ. गी. ८।७

॥मन्तेवासिनमनुशासयामोक्षमिति

भस्मजा. १।१

॥मप्राप्यैव कौन्तेय

भ. गी. १६।२०

॥मात्मगुप्तां वहते स्वभूत्यै तां

राजिमन्तां धूर्धूरयन्तीं धूरसि

ध्रुवाय स्वाहा

पारमा. ९।६

॥मात्मपरदेहेषु

भ. गी. १६।१८

॥मा मा ब्रह्म निराकरोन्निराकरणं

मेऽस्त्वनिराकरणं मेऽस्तु..

केनो. शां. पा.

॥मामायुरमृतमित्युपास्व

कौ. च. ३।२

॥मामाश्रित्य यतान्ति ये

भ. गी. ७।२९

॥मामिका मेवव्याहृतिमादितः कृणुध्व-

मित्येवं मामका अधीयन्ते

२ प्रणवो. २०

॥मामिच्छामुं धनञ्जय

भ. गी. १२।९

॥मामुपेत्य तु कौन्तेय

भ. गी. ८।१६

॥मामुपेत्य पुनर्जन्म

भ. गी. ८।१५

॥मामेकं शरणं ब्रज [त्रि.म.ना.८।६+

भ. गी. १८।६६

॥मा मे बलं विवृहो मा प्रमोषीः

चित्त्यु. १५।१

[महाना. १३।१३+

तै. ब्रा. ३।१५।१

॥मामेभ्यः परमव्ययम्

भ. गी. ७।१३

॥मामेव ये प्रपद्यन्ते

भ. गी. ७।१४

॥मामेव विजानीहि, एतदेवाहं

मनुष्याय हिततथं मन्ये

कौ. त. ३।१

॥मामेव विदित्वाऽमृतत्वमेति

तरति शोकम्

भस्मजा. २।५

॥मामेव विदित्वा सांस्तुतिकीं रुजं

ब्रावयति

भस्मजा. २।५

॥मामेव वेदाश्चतुर्मूर्तिभराः

भस्मजा. २।१३

॥मामेव स्तुवन्ति वेदाः साङ्गः ।

सोपनिषद्ः

भस्मजा. २।११

॥मामेवं विदित्वा संस्तुति-

पाशात्प्रमुच्यते

भस्मजा. २।७

॥मामेवानुत्तमां गतिम्

भ. गी. ७।१८

॥मामेवैष्यसि युक्स्वैवं

भ. गी. ९।३४

॥मामेवैष्यसि सत्यं ते

भ. गी. १८।६५

॥मामेवैष्यत्यसंशयः

भ. गी. १८।६८

॥मामेवैष्यत्यसंशयः

भ. गी. ८।७

॥मामैतस्मिन् संवदिष्टा अतिष्टाः

सर्वेषां भूतानां राजेति

बृह. २।१।२,३,६

॥मामैतस्मिन् संवादयिष्टा अमुरिति वा

कौ. त. ४।१२

॥मा मैतस्मिन्संवदिष्टाः अमुरिति

वा अहमेतमुपासे

बृह. २।१।१०

॥मामैतस्मिन्संवदिष्टा आत्मन्वीति

वा अहमेतमुपासे

बृह. २।१।१३

॥मामैतस्मिन् संवादयिष्टाः इन्द्रो

वैकुण्ठोऽपराजिता सेनेति वा

कौ. त. ४।७

॥मा मैतस्मिन्संवदिष्टा इन्द्रो

वैकुण्ठोऽपराजिता सेनेति

बृह. २।१।६

॥मा मैतस्मिन्संवदिष्टास्तेजस्वीति

वा अहमेतमुपास इति स य

बृह. २।१।४

॥मा मैतस्मिन्संवदिष्टाः, (समवाद-

यिष्टाः) द्वितीयोऽनपग इति

वा अहमेतमुपासे [बृह. २।१।११+ कौ. त. ४।११

॥मा मैतस्मिन् संवादयिष्टा नाम्न

आत्माऽग्निरात्मा ज्योतिष्ट

आत्मेति वा अहमेतमुपास इति

कौ. त. ४।१६

॥मा मैतस्मिन् संवादयिष्टा नाम्न्य-

स्यात्मेति वा अहमेतमुपास इति

कौ. त. ४।९

॥मा मैतस्मिन्संवदिष्टाः पूर्णम-

प्रवर्तीति वा अहमेतमुपास इति

बृह. २।१।५

॥मा मैतस्मिन्संवदिष्टाः पूर्ण-

मप्रवर्ति ब्रह्मेति वा...

कौ. त. ४।६

॥मा मैतस्मिन् संवादयिष्टाः प्रजा-

पतिरिति वा अहमेतमुपास इति

कौ. त. ४।१४

॥मा मैतस्मिन्संवदिष्टाः प्रतिरूप

इति वा अहमेतमुपास इति

[बृह. २।१।८+ कौ. त. ४।१०

॥मा मैतस्मिन्संवदिष्टा अतिष्टाः

सर्वेषां भूतानां मूर्धा राजेति वा

बृह. २।१२

मा मैतस्मिन्संवादिष्टा बृहत्पाण्डर-
 वासाः सोमो राजेति बृह. २।१।३
 मा मैतस्मिन्संवादिष्टाः, सृत्थुरिति
 वा अहमेतमुपास इति बृह. २।१।१२
 मा मैतस्मिन् संवादयिष्टा सृत्थु-
 रिति वा अहमेतमुपास इति कौ. त. ४।१३
 मा मैतस्मिन् संवादयिष्टा यमो
 राजेति वा अहमेतमुपास इति कौ. त. ४।१५
 मा मैतस्मिन्संवादिष्टा रोचिष्णुरिति
 वा अहमेतमुपास इति बृह. २।१।९
 मा मैतस्मिन्संवादिष्टाः, विषासहि-
 रिति वा अहमेतमुपास इति बृह. २।१।७
 मा मैतस्मिन्संवादयिष्टा विषास-
 हिरिति वा अहमेतमुपास इति कौ. त. ४।८
 मा मैतस्मिन् संवादयिष्टाः शब्द-
 स्यात्मेति वा अहमेतमुपास इति कौ. त. ४।५
 मा मैतस्मिन् संवादयिष्टाः सत्य-
 स्यात्मा विद्युत् आत्मा तेजस
 आत्मेति वा अहमेतमुपास इति कौ. त. ४।१७
 मा मैतस्मिन्संवादयिष्टाः सोमो
 राजन्स्यात्मेति वा कौ. त. ४।३
 मा मैतस्मिन्संवादयिष्टास्तेजस
 आत्मेति वा अहमेतमुपास इति कौ. त. ४।४
 मा मोपरोत्सीरति मा सृजनेन कठो. १।२.१
 मायया एतत्सर्वं वेष्टितं भवति नृ. पू. ५।२
 माययाऽपहृतज्ञानाः भ. गी. ७।१५
 माययाभिद्यतेह्येतन्नान्यथाजंकथञ्चन अद्वैत. १९
 मायया मोहिताः शम्भोर्महादेवं
 जगद्गुरुम् । न जानन्ति सुराः
 सर्वे सर्वकारणकारणम् पञ्चत्र. १८, १९
 मायया अन्यदेव नृसिंहो. ९।१
 मायाकार्यमिदं मेदमस्ति चेद्गङ्गा
 भावनम् ते. वि. ६।१००
 मायाकार्यादिकं नास्ति मायानास्ति ते. वि. ५।३३
 मायाकुण्डलिनी क्रियामधुमती
 कालीकलामालिनी...झीझरी
 त्रिपुरा परा परमयी माता
 कुमारीत्यसि बनदु. ५

मायाकूटौ बन्धमोक्षौ न स्तः
 स्वात्मनि वस्तुतः आत्मो. २६
 माया च तमोरूपातुभूतिः नृसिंहो. ९।२
 माया चाविद्या च स्वयमेव भवति नृसिंहो. ९।३
 मायातत्कार्यविलये नेश्वरत्वं
 न जीवता बराहो. २।५२
 मायातीतं गुणातीतं ब्रह्म त्रि. म. ना. १।३
 मायादेवो बलगाहनो ब्रह्मारातीस्तं
 देवमीडे दक्षिणास्यम् ग. पू. १।६
 मायानाम अनादिरन्तवती प्रमाणा-
 प्रमाणसाधारणा न सती
 नासती न सदसती स्वय-
 मभिका विकाररहितानिरूप्य-
 मागा सतीतरलक्षणशून्या
 सा मायेत्युच्यते सर्वसारो. ६
 मायाऽन्तरा याश्च बाष्पा अलक्ष्मीः
 [श्रीसू. ६+ ऋ.सि. ५।८७।६
 मायाभिरेको अभिचाकशानः वा. मं. ११
 मायाममताहङ्कारदहनम् निर्वाणो. ६
 मायामात्र एष एवोमः नृसिंहो. ५।१
 मायामात्रमिदं द्वैतमद्वैतं परमार्थतः आगम. १७
 मायामात्रविकासत्वात्मायातीतो-
 ऽहमद्वयः वा. प्र. २०
 मायामात्रं जगत्कृत्स्नं तदा भवति
 निर्द्वैतः जा. द. १०।१२
 मायामात्रं विदित्वैवं सच्चिदेक-
 रसो ह्ययम् ना. प. ८।२१
 मायामेतां तरन्ति ते भ. गी. ७।१४
 मायायाः समुत्पन्ना आसुराः कर्म-
 जडा अन्यवर्मेरता एव भवन्ति सामर. २
 मायावशादेव देवा मोहिता
 ममतादिभिः शरभो. २८
 माया वा एषा नारसिंही सर्वमिदं
 सृजति नृ. पू. ३।२
 माया वा एषा वैनायकी सर्वमिदं
 सृजति, सर्वमिदं रक्षति, सर्व-
 मिदं संहरति ग. पू. ता. २।३

मायाबाह्मदन्वकारमुषितप्रज्ञोऽसि
यस्मादहं ब्रह्मास्मीति मुहुर्मुहुर्वद-
सि रे जीव त्वमुन्मत्तवत्
मायाविद्ये विहायैव उपाधी परजी-
वयोः । अखण्डं सच्चिदानन्दं परं
ब्रह्म विलक्ष्यते
मायावी मायया क्रीडति स ब्रह्मा
मायाशक्तिर्ललाटाग्रभागे व्योमा-
न्मुञ्जे तथा । नादरूपा परा

भवसं. २।३३

अध्यात्मो. ३२

शाण्डि. ३।१।३

यो. शि. ६।४८

गोपीचं. ८

हेरम्बो. ६

राधिको. ९

कठरु. ४२

कृष्णोप. ४

श्वेता. ४।१०

गुह्यका. ५५

मुद्रलो. ३।२

वैतथ्य. १९

अध्यात्मो. ३०

कठरु. ४१

पैङ्गलो. ३।१

लांगूलो. ७

वृत्तात्रे. २।२

ग. पू. २।१३

मारुतद्वये वेपथुः सम्मवेभित्यं

नाम्भसेनैव जीवति

वराहो. ५।५

मारुतस्तूरसिचरन्मन्द्रंजनयति स्वरम् मैत्रा. ७।११

मारुतस्य लयो नाथस्तन्नाथं

लयमाश्रय

वराहो. २।८०

मारुते मध्यसञ्चारे मनस्स्थैर्यं

प्रजायते । यो मनःसुस्थिरो

भावः सैवावस्था मनोन्मनी

१।७।१०

मारुतो नैनं शोषयति

सामर. १००

मारुपत्वादतो रामो भुक्तिमुक्ति-

फलप्रदः । आद्यो रा तत्पदार्थः

स्यान्मकारस्त्वम्पदार्थवान्

रामर. ५।१२

मार्गे बिन्दुं समाबध्य बहि

प्रज्वाल्य जीवने । शोषयित्वा तु

सलिलं तेन कायं दृढं भवेत्

वराहो. ५।३७

मार्दवं द्वीरचापलम्

भ. गी. १६।२

माला निगद्यते ब्रह्मन्

गोपालो. २।३३

मा शुचः सम्पदं देवी

भ. गी. १६।५

मा शोचीरात्मविज्ञानी शोक-

स्यान्तं गमिष्यति

शांडिल्यो. २।४

माषमात्रां तथा दृष्टिं श्रोत्रे स्थाप्य

तथा भुवि । श्रवणे नासिके

गन्धा यतः स्वं न च संभ्रयेत्

कुण्डिको. १९

माषैरेतावद्विरभिषिच्यवरुणलोक-

कामो वरुणलोकमवाप्नोति

भस्मजा. २।१२

मासचतुष्केण त्वग्व्यादेशः

निरुक्तो. १।४

मासत्रयेण प्रीवाग्व्यादेशः

निरुक्तो. १।४

मासत्रयेण पादप्रदेशो भवति

गर्भो. ३

मासद्वयमृतुर्भवति

त्रि. म. ना. ३।४

मासद्वयेन शिरः सम्पद्यते

गर्भो. ३

मासमात्रं त्रिसन्ध्यायां जिह्वा-

ऽऽरोप्य मारुतम् । अमृतं

च पिबेन्नाभौ मन्दं मन्दं

निरोधयेत्

जा. द. ६।२९

मासमात्रात्कठिनो भवति

निरुक्तो. १।४

मासमेकं त्रिसन्ध्यं तु जिह्वा-

रोप्य मारुतम् ।... अवराः

सर्वेऽपि नश्यन्ति...

शांडि. १।७।५०

मासमेकं लयो यस्य लग्नस्तिष्ठेद-
स्वण्डितः । प्रजागर्ति स
योगीन्द्रो यावन्मोक्षं स गच्छति
मा सङ्कल्पय सङ्कल्पं मा भावं
भावय स्थितौ । सङ्कल्पनाशने
यतो न भूयोऽननुगच्छति
मा सर्वं सन्नयमितोऽभुनजदिति
मासं वीक्षितो भवति, यो मासः
स संवत्सरः, संवत्सरादेवात्मानं
पुनीते
मासात्पूर्वं मृतो मर्त्यो ह्यगतश्चे-

अमन. १।७३

महो. ५।१८२

बृह. १।५।१७

सहस्रै. १२

ते. बि. ६।८०

म. गी. १०।३५

गर्भो. ३

गर्भो. ३

योगो. १७

कौ. त. २।८

बृह. ६।२।१६

छांदो. ४।१५।५

बृह. ६।२।१५

प्रश्नो. १।१२

कौ. त. २।९

म. गी. ११।२

आ. श्र. गृ. १।१३।७

छांदो. ३।१६।६

छांदो. ३।१६।२

छांदो. ३।१६।४

माहं ब्रह्म निराकुर्यां मा मा..

मां च योऽव्यभिचारेण

मां चवान्तःशरीरस्थं

मां तु वेदं न कश्चन

मां ध्यायन्त उपासते

मां प्रति मां प्रतीति सर्वेण

समस्तेन साम

मांसपाश्चालिकायास्तु यंत्रलोले-

ङ्गपञ्चरे ।...स्त्रियः किमिव

शोभनम्

मांसमुद्रीयः

मांसान्मेदः

मांसान्यस्य शकाराणि किनाटं

स्नाव तत्स्थिरम्

मांसास्तृक्पूथविष्मूत्रस्त्रायुमज्जास्थि-

संहतौ । देहे चेत्प्रीतिमान्मूढो

भवति नरकेऽपि सः [ना. प. ३।४८ + ४।२८

मां हि पार्थ व्यपाश्रित्य

मिताहारो नाम चतुर्थीशावशेषक-

सुस्निग्धमधुराहारः

मितेरपीतेर्वा मिनोति ह वा इदं

सर्वमपीतिश्च भवति

मितेरपीतेर्वा स्थूलत्वात्सूक्ष्मत्वा-

द्वीजत्वात्साक्षित्वाच्च मिनोति

ह वा इदं सर्वमपीतिश्च भवति

मित्रद्रोहे च पातकम्

मित्र उपवक्ता

मित्ररक्सूर्यमानुस्वगपूषाहिरण्य-

गर्भमरीच्यादित्यसवित्रक-

भास्कराख्यैः षड्वीजैः संपुटिताः

मित्रस्य ब्रह्मा

मित्रस्य चक्षुषा समीक्षे [प्रवर्या. १८

मित्रस्याहं चक्षुषा सर्वाणि भूतानि

समीक्षे [प्रवर्या. १८+

मित्रस्वजनकमधूनां कुर्यान्नाम

शिवात्मकम्

मित्रादिषु समो मित्रः समस्तेष्वेव

जन्तुषु । एकोऽज्ञानी प्रशान्तात्मा

स संसरति नेतरः

केनो. शां. पा.

म. गी. १४।२६

म. गी. १७।६

म. गी. ७।२६

म. गी. २।६

छांदो. २।९।१

याज्ञव. ८

छांदो. २।१९।१

गर्भो. १

बृह. ३।९।३०

म. गी. ४।३०

शांडिल्यो. १।१।३

माण्डू. ११

नृसिंहो. २।६

म. गी. १।३८

चिन्त्यु. ३।१

सूर्यता. १।९

चिन्त्यु. ९।१

+वा. सं. ३६।१८

वा. सं. ३६।१८

क्षिप्तो. १।२२

ना. प. ६।३१

त्राद्यैः संह सम्मन्ध्य सम्बद्धो
न प्रपद्यते
त्रावरुणावपरपादौ
त्रावरुणावाशिषा
त्रावरुणौ पङ्क्तिखिणवत्रयस्त्रिंशौ
शाकरैवते
मेत्राह्लादकं मूत्रमिव (त्यजेत्)
मेत्रः सुपर्णश्चन्द्र इन्द्रो वरुणो
रुद्रस्त्वष्टा विष्णुः सविता
गोपतिस्त्वम्
मेथुनान्मिथुनात्प्रजायते सर्वमायु-
रेति ज्योग्जीवति महान्प्रजया
पशुभिर्भवति
मिथ्याचारः स उच्यते
मिथ्याभूतान् स्वप्रतुल्यान् विषय-
भोगाननुभूय...अनृतमः सदा
परिधावति
मिथ्यैव व्यवसायस्ते
मिनोति इ वा इह सर्वमपीतिश्च
भवति [माण्डू. ११+
मिश्रं ह्येतद्वै देवानभाजयदिति
हुतं च प्रहुतं च
मीमांसते ब्रह्मवादिनो ह्रस्वा दीर्घा
प्लुता चेति
मीमांसते ब्रह्मवादिनो ह्रस्वा वा
दीर्घा वा प्लुता वेति
मुक्तसङ्गः समाचर
मुक्तसङ्गोऽनहंवादी
मुक्तसाकारस्त्वैच्छिकः
मुक्तात्मानः सर्वमेवापियन्ति (मा.)
मुक्ता हर्षविषादाभ्यां शुद्धा
भवति वासना
मुक्तिस्तु ज्ञेयमित्युक्ता भूमिका-
सप्तकात्परम्
मुक्तिहीनोऽस्मि मुक्तोऽस्मि
मुक्तोऽलण्डानन्दबोधो ब्रह्मभूयाय
कल्पते
मुक्तो यः स च मे प्रियः

अ. शां. ३५
सहस्रै. २३
चिन्त्यु. ८।१
मैत्रा. ७।५
ना. प. ७।१
एका. १२
छान्दो. २।१३।२
भ. गी. ३।६
त्रि. म. ना. ५।३
भ. गी. १८।५९
नृसिंहो. २।६
बृह. १।५।२
नृ. पू. ३।३
ग. पू. २।३
भ. गी. ३।९
भ. गी. १८।२६
त्रि. म. ना. २।१
मुण्डको. ३।२।५
महो. ६।१६
अ. पू. ५।६
महो. ५।२३
मैत्रे. ३।२२
१ ब्रिहो. २३
भ. गी. १२।१५

मुक्तोऽहं मोक्षरूपोऽहं निर्वाण-

मुखरूपवान्
मुखतोऽस्मा अन्नं राध्यते
मुखमग्नितृप्तं सर्वं प्रोक्षति
मुखं किमस्य कौ बाहू
[क्र.मं. १०।९०।११+
मुखं च परिशुष्यति
मुखं च रोदसी ज्ञेयं द्यौर्लोक-
श्चिबुकं तथा (देव्याः)
मुखं प्रतीकं, मुखेनेत्येतत्स देवा-
नपि गच्छति
मुखं ह्यस्याः सम्राण विदाश्च-
कारेति होवाच
मुखं ह्यस्याः ससम्भ्रमं विदांच-
कारेति होवाच
मुखात् सत्त्वं स वै विष्णुः
मुखादभिरजायत [पु.सू. १२+
मुखादिद्रश्चाग्निश्च प्राणाद्वायुर-
जायत [क्र. मं. १०।९०।१३+
मुखाद्वाग्वाचोऽग्निर्नासिके निर-
भिद्येतां नासिकाभ्यां प्राणः
मुखे आहवनीय उदरे गार्हपत्यो
हृदि दक्षिणाग्निः
मुखेन मुखं सन्धाय [बृह. ६।४।९, १०, ११, २१
मुखेन वायुं संगृह्य घ्राणरंध्रेण
रेष्येत्
मुख्यमेवाप्येति यो मुख्यमेवा-
स्तमेति
मुख्यात्पूर्वोत्तरैर्भागैर्भूते भूते
चतुश्चतुः । पूर्वमाकाशमाश्रित्य
पृथिव्यादिषु संश्रिताः
मुख्यादूर्ध्वं परा ज्ञेया न परानु-
त्तरान्विदुः
मुच्यन्ते तेऽपि कर्मभिः
मुच्यन्ते सर्वकिल्बिषैः
मुण्डोऽपरिमहः शुचिरद्रोही भैक्ष-
माणो ब्रह्मभूयाय भवति
मुदिता करुणा मैत्री उपेक्षा च
चतुष्टयम्

ते. बि. ३।४०
तैत्ति. ३।१०।१
आचम. ५
चिन्त्यु. १२।५
वा. सं. ३१।१०
भ. गी. १।२८
गुह्यका. १६
वृह. १।५।२
बृह. ५।१४।८
गायत्र्यु. ५
गणेशो. ३।४
वा. सं. ३१।१२
चिन्त्यु. १२।६
२ ऐत. १।४
गर्भो. ११
यो. शि. १।९५
सुबालो. ९।६
त्रि. ब्रा. २।२
त्रि. ब्रा. २।३
भ. गी. ३।३१
भ. गी. ३।१३
याज्ञव. २
बराहो. १।१३

मुदितामुदिताख्योऽस्मि मुद्रा-पुस्तक-बहि-नागबिलसद्बाहुं प्रसन्नाननं मुक्ताहारविभूषणं शशिकला-भास्वत्किरीटो- ज्वलम् ।...न्यग्रोधान्तनिवासिनं परगुरुं ध्यायाम्यभीष्टाप्तये मुद्रा भवति खेचरी मुद्रां भद्रार्थदात्रीं सपरशुहरिणं बाहुभिर्बाहुमेकं जान्वासक्तं दधानो भुजगबिलसमाबद्ध- कक्ष्यो वटाधः...दद्यादाद्यः शुकाद्यैर्मुनिभिरभिसृतो भाव- शुद्धिं भवो नः मुद्रेयं खलु खेचरी भवति सा लक्ष्यैकताना शिवा शून्या- शून्यविवर्जितं स्फुरति सा तत्त्वं पदं वैष्णवी मुनयो वागवदन्ति न तस्य ग्रहणं (अथ) मुनिरमौनं च मौनं च निर्विद्य मुनिरुन्मत्तबालवत् । कविर्मूक- वदात्मानं तद्दृष्ट्यादर्शयेन्नृणाम् मुनिर्मोक्षपरायणः मुनिः कौपीनवासाः स्यान्नग्रो वा ध्यानतत्परः । एवं ज्ञानपरो योगी ब्रह्मभूयाय कल्पते मुनिः स्यात्सर्वनिस्पृहः मुनीनामप्यहं व्यासः मुनीनां विवेकबुद्धिर्भवति मुनीनां सम्प्रयुक्तं च न देवा न परं विदुः मुने तत्त्वावाप्तिर्निजगुरुमुखादेव हि भवेत् मुने नासाद्यतेतद्विषयमुच्यते मुमुक्षुः काश्यामेवासीना वीर्यवन्तो विद्यावन्तः मुमुक्षुः पुरुषाः... सुकुलभवं ओत्रियं... सद्वृत्तं विधिवदुप-	भैत्रेय्यु. ३।१६ द. मू. १५ यो. शि. ५।४० द. मू. ६ शांडि. १।७।१५ अ. शिरः. ३।१० बृह. ३।५।१ ना. प. ५।३४ भ. गी. ५।२८ ना. प. ४।३२ ना. प. ३।३४ भ. गी. १०।३७ ना. पू. ता. २।१ ते. त्रि. १।१२ अमन. १।५ महो. ५।११४ भस्मजा. २।१६	सङ्गन्धोपहारपाणयोऽष्टोत्तर- शतोपनिषदं विधिवदधीत्य... विदेहमुक्तिः सैव कैवल्य- मुक्तिरिति मुमुक्षुवो ब्रह्मवादिनश्च (यंनमन्ति) मुमुक्षुर्भवति जपात् मुमुक्षुभिः प्राणजयः कर्तव्यो मोक्षहेतवे मुमुक्षुः परहंसाख्यः साक्षान्मोक्षैक- साधनम् मुमुक्षुः सर्वदा संसारतारकं तारक- मनुस्मरन् जीवनमुक्तो वसेत् मुमुक्षूणां विरक्तानां तथा चाश्रम- वासिनाम् । प्रणवत्त्वात्सदाध्येयो.. मुमुक्षूणां मोक्षलक्ष्मीर्भवति मुमुक्षोरन्तःशिखोपधीतधारणम् सुहृद्गुहः शिरः श्मश्रु न स्पृशेत्कर- जैर्बुधः । न लिङ्गाकर्षणं कुर्या- दात्मनो वा परस्य वा (एवं) * मुहूर्तत्रयं भावनापरो जीवनमुक्तो भवति मुहूर्तमपि यो नित्यं नासाग्रेमनसा सह । सर्वं तरति पाप्मानं तस्य जन्म शतार्जितम् चिन्तयेन्मां यः सर्वबन्धैः प्रमुच्यते मुमुक्षोर्दक्षिणे कर्णे यस्य कस्यापि वा स्वयम् । उपदेक्ष्यसि मन्मन्त्रं स मुक्तो भविता शिव मूकीकरणमाननमुद्रेव बाधिर्यं महानुपचय इवेदं नात्रहेलनया भवितव्यमेवं दृढवैराग्याद्बोधो भवति मूढमाहेणात्मनो यत् मूढयोनिषु जायते मूढा जन्मनि जन्मनि * (एवं) मुहूर्तत्रितयं मुहूर्तद्वितयं मुहूर्तमात्रं वा भावनापरो जीवनमुक्तो भवति इति पाठान्तरम् ।	मुक्तिको. १।५८ नृ. पू. २।१३ नृ. पू. १।५ यो. शि. १।६६ ना. प. ६।२७ ना. प. ७।१२ रामर. ५।१६ ना. पू. ता. २।१ परब्र. २ शिवो. ७।५५ भावनो. १० शांडि. १।७।५१ वराहो. २।३२ रामो. ३।८ महो. ४।२६ भ. गी. १७।१९ भ. गी. १४।१५ भ. गी. १६।२०
---	--	--	---

मूढैः प्रकल्पितं देवं तत्परास्ते क्षयं
गताः । प्राज्ञास्तु पुरुषार्थेन
पदमुत्तममागताः

मूढोऽयं नाभिजानाति
मूत्रश्लेष्मरक्तशुक्रस्वेदा अवंशाः
मूत्रं मुञ्चति वारुणी
मूत्रं (घेनोः) चोपनिषत्प्रोक्तं
कुर्याद्भस्म ततः परम्

मूर्च्छितो हरति व्याधिं मृतो
जीवयति स्वयम् । बद्धः
खेचरतांघत्तेब्रह्मत्त्वं सचेतसि
मूर्ते इति मूर्तेविदोऽमूर्ते इति
च तद्विदः

मूर्तयः सम्भवन्ति याः
मूर्ते भगवतो रूपं सर्वापाश्रय-
निस्पृहम् । एषा वै धारणा

ज्ञेया यश्चित्तं तत्र धारयेत्
मूर्तामूर्ते च नारायणः
मूर्तामूर्तादि चिन्मयम्
मूर्तित्रयमसद्विद्धि सर्वभूतमसत्
सदा । सर्वतत्त्वमसद्विद्धि

इहं भूमा सदाशिवः
मूर्तिमद्भिरनन्तमहामायाजाल-

विशेषैः परिषेविता (योगमाया) त्रि. म. ना. ६।५
(अथ) मूत्रद्वारेण निष्क्रान्त-

मस्थिभिश्चितं शरीरं..
मूर्धा ते व्यपतिष्यद्यन्मां नागमिष्यः
मूर्धा त्वेष आत्मन इति होवाच
मूर्धा द्रोणकलशः
मूर्धानमस्य संसेव्याप्यथर्था

हृदयं च यत्
मूर्धानमिति मूर्धन्यग्रे न्यसेत्

मूर्धा ब्रह्मा शिखान्तः
मूर्ध्नि चित्तसंयमात्सत्यलोकज्ञानं
मूर्ध्नि द्वारमथापरम्
मूर्ध्नि शतकुबेरः
मूर्ध्नि संयमाद्ब्रह्मलोकज्ञानं (मनसः)
मूर्ध्न्याध्यात्मनः प्राणं

भवसं. १।४४

भ. गी. ७।२५

शारीरको. ३

यो. शि. ५।२६

बृ. जा. ३।२

वराहो. २।७९

वैतथ्य. २३

भ. गी. १४।४

भवसं. ३।२८

त्रि. म. ना. २।८

ते. विं. २।३३

ते. विं. ३।५१

त्रि. म. ना. ६।५

मैत्रा. ३।४

छांदो. ५।१२।२

छांदो. ५।१२।२

प्रा. हो. ४।२

अ. शिरः. ३।१४

भस्मजा. १।५

गायत्रीर. १०

शांडि. १।७।५२

अ. ना. २७

आचम. ५

शांडि. १।७।५२

भ. गी. ८।१२

मूर्ध्न्याध्यात्मनः प्राणान् योगा-
ध्यासं स्थितश्चरन्

मूलच्छेदादिव द्रुमः
मूलप्रकृतिजननीमविद्यालक्ष्मीमेवं
ध्यात्वा विविधोपचारैराराध्य
...महाविराट्पदं प्राप

मूलप्रकृतिरूपत्वात् सा सीता
प्रकृतिः स्मृता
मूलमन्त्रद्वयं च ' विष्णोर्नुक्तम् '
' गन्धद्वाराम् ' इत्येताभिरभि-
मन्त्रयेत्

मूलमूलेपनान्महापापभञ्जिनीं
तर्पणादन्तर्मलनाशिनीं य
एवं वेद स वैष्णवो भवति
मूलमेकं सत्यं मृण्मयं विज्ञातं स्यात्
मूलशृङ्गाटमध्यस्था बिन्दुनाद-
कलाश्रया

मूलाधारगता शक्तिः स्वाधारा..
तस्यामुत्पद्यते नादः

मूलाधारत्रिकोणस्था सुषुम्ना
द्वादशाङ्गुला ।

वंशाभा ब्रह्मनाडीति सा स्मृता
मूलाधारं यदा प्राणः प्रविष्टः

पण्डितोत्तम । तदाद्यं विषुवं
प्रोक्तं तापसैस्तापसोत्तम

मूलाधारं स्वाधिष्ठानं मणिपूरं
तृतीयकम् । अनाहतं विशुद्धं

च आज्ञाचक्रं च षष्ठकम्
मूलाधारादाब्रह्मरन्ध्रपर्यन्तं...ब्रह्म-

रन्ध्रादामूलाधारपर्यन्तं गता-
गतरूपेण प्रादक्षिण्यं

मूलाधारादारभ्य ब्रह्मरन्ध्रपर्यन्तं

मूलाधारादिषट्कं सहस्रारोपरि
स्थितम् । योगज्ञानैकफलकं

रामचन्द्रपदं भजे
मूलाधारादिषट्कं शक्तिस्थानमुदी-

रितम् । कण्ठादुपरि मूर्धान्तं
शाम्भवं स्थानमुच्यते

त्रि. ब्रा. २।१९

अ. पू. ४।५४

त्रि. म. ना. ६।२

सीतो. १

नारदो. १

तुलस्यु. २

परब्र. ४

अ. पू. १।४

यो. शि. ३।३

यो. शि. ५।१७

जा. द. ४।४३

योगकुं. ३।९

भावनो. १०

मं. ब्रा. १।२

यो. चू. शीर्षकं

वराहो. ५।५३

मूलाधारे स्मरेद्विष्यं त्रिकोणं तेजसां निधिम् मूलाविद्या प्रथमपादे, नान्यत्र.. मूले शून्यं विजानीयात् । शून्यं वै परं ब्रह्म मूलेन त्रियते होता ध्रुवस्थानं कथं भवेत् मूलास्थद्रुतदेमाभं स्फुरितं विमला- म्बरे । सन्निवेशमयादत्ते तत्तेजः स्वस्वभावतः मृगतृष्णाजलं पीत्वा तृप्तश्चेद- स्त्विदं जगत् मृगाणां च मृगेन्द्रोऽहं मृगतृष्णाम्बुबुद्ध्यादिशान्तिमात्रा- त्मकत्वसौ (तत्र) मृजलाभ्यां बाह्यां मनः शुद्धिरान्तरम् मृडाजरित्रे रुद्रस्तवानो अन्यत्ते अस्मन्निवपन्तु सेनाः [क्र. मं. २।३३।११+ [अथर्व. १८।१।४०+ मृणालतन्तुसूक्ष्मा कुण्डलिनी मृष्मयान्यप्सु (पात्राणि) जुहुयात् मृतगात्रस्यशोभादेर्धनं जय उदाहृतः मृतश्चाहं पुनर्जातो जातश्चाहं पुनर्मृतः । नानायोगिनिसहस्राणि मया यान्युषितानि वै मृतसूतकजं देहं स्मृष्ट्वा ज्ञानं विधीयते मृतस्य मरणं कृतः मृता मोहमयी माता जातो बोधमयः सुतः । सूतकद्वयसम्प्राप्तौ कथं सन्ध्यामुपास्महे मृते च नेदं शरीरं चेतनवत्प्रतिष्ठा- पितं प्रचोदयिता चैवोऽस्येति मृतो मोक्षमश्रुत इति मृत्तिकानां सहस्रेण चोदकुम्भशतेन च । न शुद्ध्यन्ति दुरात्मानो येषां मायो न निर्मलः	कालिको. ४ त्रि. म. ना. १।४ ग.पू. ३।१ आत्मो. १ महो. ५।१५५ ते. बि. ६।७४ भ. गी. १०।३० महो. ५।४१ शांडिल्यो. १।१।३ नृ. पू. २।४ तै.सं. ४।५।१०।४ मं. ब्रा. १।२ कठरु. २ त्रि. ब्रा. २।८७ निरुक्तो. १।५ मैत्रे. २।७ यो. शि. १।४५ मैत्रे. २।१३ मैत्रे. २।९ गोपीचं. ८ भरसं. ३।१९	मृत्तिके देहि मे पुष्टिं त्वयि सर्व प्रतिष्ठितम् मृत्तिके प्रतिष्ठितं सर्वं तन्मे निर्णुद मृत्तिके मृत्तिके ब्रह्मदत्ताऽसि काश्यपेना- भिमन्त्रिता मृत्तिके हन मे पापं त्वयि सर्व मृत्तिके हन मे पापं यन्मया दुष्कृतं कृतम् मृत्यवे त्वा ददानीति [मा.पा.] मृत्यवे त्वां ददामीति मृत्यवे स्वाहा मृत्यवे स्वाहा मृत्युचक्रगतस्यापि तस्य मृत्युभयं कुतः मृत्युनैवेदमावृतमासीत् मृत्युमृत्युत्वान्नमामित्वात् मृत्युमृत्युममृत्युमृत्युं (नारसिंहं) मृत्युमृत्युं नवमं स्थानं (जानीयात्) मृत्युमेवाप्येति यो मृत्युमेवास्तमेति मृत्युरपानो भूत्वानाभिप्राविशत् मृत्युरस्यात्मा भवति मृत्युरेवाप पुनर्मृत्युं जयति मृत्युर्धावति पञ्चमः [कठो. ६।३+ मृत्युप्रोक्तां नचिकेतोऽथ लब्ध्वा विद्यामेतां योगविधिं च कृत्स्नम् । ब्रह्मप्राप्तो विरजोऽभूद्विमृत्युः मृत्युर्न जननाभावात् मृत्युर्यस्योपसेचनं क इत्या वेद यत्र सः मृत्युर्वा असत्सदमृतम् मृत्युर्वै तमो ज्योतिरमृतं मृत्युर्वै परे देव एकीभवति [सुबालो. ११।२+१३।४+ मृत्युसंसारवर्त्मनि मृत्युसंसारसागरात् मृत्युं चतुर्थस्याद्याधार्मन्त्यं साम तु जानीयाद्यो जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति	महाना. ४।५ महाना. ४।७ महाना. ४।६ यज्ञोप. ३ महाना. ४।५ कठो. १।४ कठो. १।४ महाना. १४।१ यो. शि. १।८३ बृह. १।२।१ नृसिंहो. ७।५ नृसिंहो. ६।१ नृ. पू. २।३ सुबालो. ९।८ २ ऐत. २।४ बृह. १।२।७ बृह. १।२।७ १. २।८ कठो. ६।१८ ते. बि. ५।२० कठो. २।२४ बृह. १।३।२८ बृह. १।३।२८ १४।१+१५।२ भ. गी. ९।३ भ. गी. १२।७ नृ. पू. १।५
--	---	---	--

मृत्युं च नाभिनन्देत जीवितं		मेघे अमेघे वा विशुतं पश्येत्,	
वा कथञ्चन	ना. प. ३।६०	मेघे वा विशुतं न पश्येत्	३ ऐत. २।४।६
मृत्युं यजे प्रथमजामृतस्य	चित्यु. १।५।३	मेघो जायते स प्रस्तावो वर्षति	
मृत्युं भुतिपरायणाः	भ. गी. १३।२७	[छांदो. २।३।१+	२।१।५।१
मृत्युः सर्वहरश्चाहं	भ. गी. १०।३०	मेघो भूत्वा प्रवर्षति त इह व्रीहि-	
मृत्योर्मांमृतं गमय [अक्षु. २+	चाक्षुषो. २	यवा ओषधिवनस्पतयस्तिल-	
मृत्योर्मांमृतं गमयामृतं मा		माषा इति जायन्ते	छांदो. ५।१०।६
कुर्वित्येतदाह	बृ. उ. १।३।२८	मेघो यत्सम्प्लवते स हिङ्गारो य-	
मृत्योर्मांमृतं गमयेति...(मा.पा.)	बृ. उ. १।३।२८	द्वर्षति स प्रस्तावो याः प्राच्यः	
मृत्योर्मांमृत्युमित्याह मृत्योर्वा अयं		स्यन्दन्तेसउद्गीथो याःप्रतीच्यः	
मृत्युरमृतत्वं प्रजानामन्नादानाम्	अव्यक्तो. ३	स प्रतिहारः समुद्रो निधनम्	छांदो. २।४।१
मृत्योस्तुल्यं त्रिलोकीं प्रसितुमति-		मेद्रादुपरि निक्षिप्य सव्यं गुल्फं	
रसाग्निःसृता किं नु जिह्वा...		ततोपरि। गुल्फान्तरं च	
देवैर्देव्यास्त्रिशूलश्चतमहिषजुषो		संक्षिप्य मुक्तासनमिदं मुने	जा. द. ३।९
रक्तधारा जयन्ति	वज्रपं. ४	मेदसः स्नायवः	गर्भो. २
मृत्योःस मृत्युमाप्नोति य इह नानेव		मेदसः स्नावा, स्नावोऽस्थीनि	निरुक्तो. १।२
पश्यति [कठो. ४।१०+	आ. प्र. १	मेधया मनीषा	महाना. १७।१३
[बृ. उ. ४।४।१९+		मेधया हि तपसाऽजनयत्पिता	बृह. १।५।२
मृत्योः स मृत्युमाप्नोति	नृसिंहो. ८।७	मेधातिथिं काण्वमिन्द्रो जहार	बा. मं. १
मृत्योः स मृत्युं गच्छति य इह		मेधा इष्टिर्धृतिर्मतिर्मनीषा	२ ऐत. ५।२
नानेव पश्यति	कठो. ११	मेधा देवी जुषमाणा न आगा-	
मृदभिन्नं हि कार्यकम्	पञ्चम. २९	द्विधाची भद्रा सुमनस्यमाना	महाना. १३।१
मृदा तोयेन शुद्धिः स्यान्न केशो		मेधावी छिन्नसंशयः	भ. गी. १८।१०
न धनव्ययः	भवसं. ३।२०	मेधावी राजा सर्वेभ्यो मान्तेभ्य	
मृदु ऋणं बायोः	छांदो. २।२२।१	उदरौत्सीत्	बृह. ४।३।३३
मृदूस्मगोमयजलं पत्रपुष्पेन्धनं		मेधां म इन्द्रो दधातु	महाना. १३।३
समिन् । पर्याप्तमष्टकं होत-		मे बहुधा प्रजाः करिष्य इति	प्रभो. १।४
द्वैर्वै तु समाहरेत्	शिवो. ७।२६	मेयहीनः शिवोऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३।१३
मृद्वत्संस्थमयस्तिष्ठं यथाऽयय-		मेरुमध्यगता देवाश्चलन्ते मेरु-	
स्कारादयो नाभिभवन्ति	मैत्रा. ६।२७	चालनात्	वराहो. ५।६४
(लिङ्गाद्यैः)	अद्वैता. १५	मेरुशृङ्गवटोल्लासिगङ्गाचलरयो-	
मृषा वै किल मासं वदिष्टा ब्रह्म		पमा । दृष्टायस्मिन्मुने मुक्ता	
ते प्रवाणीति	कौ. त. ४।१८	हारस्योल्लासशालिता[याज्ञ.१०+ महो. ३।४।१	
मृषैवोदेति सकलं मृषैव प्रविलीयते ।	योगकुं. १।८०	मेरुः शिखरिणामहम्	भ. गी. १०।२३
(ततः) मेघापायैऽशुमानिवा-		मेरुः सीम तदण्डोऽस्या प्रहरत्न-	
स्माविर्भवति [पैङ्गलो.३।४+	कलिसं. ४	समाकुलः	गुह्यका. ९
मेघा यथा व्योम न च स्पृशन्ति		मेहन्ति बहुलाः अथम्	चित्यु. ११।६
संसारदुःखानि न मां स्पृशन्ति	वराहो. ३।३	मैत्रः करुण एव च	भ. गी. १२।१३

मैत्रायणी कौषीतकी बृह-

ज्जाबालतापनी

मैत्रेय्यात्मनि खल्वरे दृष्टे श्रुते मते

विज्ञात इह सर्वं विदितं..

मैत्रेय्यात्मनो वा अरे दर्शनेन

भवणेन मत्या विज्ञानेनेदं

सर्वं विदितम्

मैत्र्यादिभिर्गुणैर्युक्तं भवत्युत्तम-

वासनम्। भूयोजन्मविनिर्मुक्तं

जीवन्मुक्तस्य तन्मनः

मैत्र्यादिवासना नास्तीर्गृहाणामल-

वासनाः

मोक्ष इत्युच्यते सन्निः स एव

मोक्षस्तु परं तत्त्वं (दर्शयेत्)

मोक्षद्वारं बिलं चैव सुषिरं मण्डलं

विदुः

मोक्षद्वारे द्वारपालाश्चत्वारः परि-

कीर्तिताः । शमो विचारः

सन्तोषश्चतुर्थः साधुसङ्गमः

मोक्षमार्गे प्रतिष्ठानात्सुषुम्ना

विश्वरूपिणी

मोक्षमार्गेकसाधनो ब्रह्मचर्यं

समाप्य गृही भवेत्

मोक्षयिष्यामि मा शुचः

मोक्षलक्षणमित्येतत्परं रहस्य-

मित्येवं ब्राह्म

मोक्षहीनोऽस्म्यहं सदा

मोक्षः सर्वात्मतासिद्धिः

मोक्षः स्याद्वासनाक्षयः

मोक्षानन्दैकसिन्धुर्वाहम्

मोक्षार्थं पूजयेत्तस्माद्गुरुमूर्ति-

श्वरम्

मोक्षार्थैषा (अहङ्कृतिः) न बन्धाय

जीवन्मुक्तस्य विद्यते

मोक्षाभमात्परिभ्रष्टो न गति-

स्तस्य विद्यते

मोक्षे निवृत्तिर्निःशेषा योगो

मोक्षप्रवर्तकः

मुक्ति. १।३२

बृह. ४।५।६

बृह. २।४।५

अ. पू. ४।१७

१. २।६९

महो. २।३९

ब्र. वि. ५३

अ. ना. २७

महो. ४।२

यो. शि. १।११९

प. हं. प. १

अ. गी. १।८।६६

मैत्रा. ६।२०

मैत्रे. ३।२२

कौलो. १

मुक्तिको. २।६८

आ. प्र. ५

शिवो. ७।७४

महो. ५।९१

शाटपाय. २८

आयुर्वे. ९

मोक्षो भवेदसङ्कल्पत्वात्तदभ्यासं

धिया कुरु

मोक्षोमेऽस्त्विति चिन्ताऽन्तर्जाता

चेदुत्थितं मनः

मोक्षो रजस्तमोऽभावाद्वलवत्कर्म

सञ्चयात्

मोक्ष्यसे कर्मबन्धनैः

मोघज्ञाना विचेतसः

मोघं पार्थ स जीवति

मोघाशा मोघकर्माणः

मोघामेवाप्येतियोमोघामेवास्तमेति

मोदन्ते स्वे स्वे पदे पुण्यलब्धे सर्वै-

र्देवैः पूजनीयो गणेशः

मोदप्रमोदरूपात्मा मोदादिविनि-

वर्जितः

मोदो दक्षिणः पक्षः

मोषुणः परापरा निर्कर्तितुर्दुर्हणा

वधीत् [वनदु. ४२, ९५, ६७, ७८

मोहजालकनिर्धूतो विश्वं पश्यति

स्वप्नवत्

मोहजालकसङ्गातो विश्वं पश्यति

स्वप्नवत्

मोहजालसमावृताः

(राजन्) मोहजालस्यैष वै

योनिर्यदस्वर्ग्यैः सहस्वर्ग्यस्यैषः

मोहनं सर्वदेहिनाम्

मोहभानुजसंक्रांतं विवेकाख्यं

मृकण्डुजम् ।... उज्जीवयन्

निजानन्दे स्वस्वरूपेण संस्थितः द. मू. १९

मोहमेव च पाण्डव

मोहात्तस्य परित्यागः

मोहादारभ्यते कर्म

मोहाद्रूढीत्वाऽसङ्गाहान्

मोहान्धकारे निस्सारे वदेति

स्वयमेव हि

मोहात्त जानन्ति सुरेन्द्रमुख्याः

मोहितं नाभिजानाति

अ. पू. ५।१०९

अ. पू. २।२४

आयुर्वे. १४

अ. गी. ९।२८

अ. गी. ९।१२

अ. गी. ३।१६

अ. गी. ९।१२

सुबालो. ९।५

हेरम्बो. ५

ते. बि. ४।६७

तैत्ति. २।५

ऋ. मं. १।३।८।६

२ अवधू. ७

त्रि. ब्रा. २।१६९

अ. गी. १६।१६

मैत्रा. ७।८

अ. गी. १४।२२

अ. गी. १८।२५

अ. गी. १६।१०

द. मू. १८

शरभो. २

अ. गी. ७।१३

मोहिनी सर्वलोकानां तां विद्यां शाम्बरीत्रयाम् । अभीष्टफलदां देवीं वन्दे तां जगदीश्वरीम्	वनदु. २२	मौनं चेवास्मि गुह्यानां मौनं योगासनं योगस्तिति- क्षैकान्तशीलता । निस्पृहत्वं समत्वं च सप्तैतान्येकदंढिनाम्	भ. गी. १०।३८ ना. प. ४।२४ मं. ब्रा. २।५
मोहोऽयं विगतो मम मौनमात्मविनिग्रहः मौनवाग्निरहम्भावो निर्मानोमुक्त- मत्सरः । यः करोति गतोद्वेगः	भ. गी. ११।१ भ. गी. १७।१६	मौनं स्तुतिः मौख्योन्मेषनिमेषाभ्यां कर्मणां प्रलयोदयौ । तद्विलीनं कुरु बलादुरुशास्त्रार्थसङ्गमैः	
स	महो. २।५०		अ. पृ. ५।४२

य

य अणुर्यः श्रेष्ठः स वै वेगवान्भवति	ग. शो. २।३	य आत्मा सर्वान्तरस्तं मे व्याचक्ष्व [बृह. ३।४।१, २	५।१
य आकाशमन्तरे सञ्चरन्		(अथ) य आत्मा स सेतु- विधृतिरेषां लोकानां...	छांदो. ८।४।१
यमाकाशो न वेद	अध्यात्मो. १	य आदित्यमन्तरो यमयत्येष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः	बृह. ३।७।९
य आकाशं ब्रह्मेत्युपास्ते	छांदो. ७।१२।२	(अथ) य आदित्याद्यः स कालः सकलः	भैत्रा. ६।१५
य आकाशे तिष्ठन्नाकाशादन्तरो		य आदित्ये तिष्ठन्नादित्यादन्तरो यमादित्यो न वेद	बृह. ३।७।९
यमाकाशो न वेद	बृह. ३।७।१२	य आनन्दे यो ह्याकाशे य एतस्मिन्सर्वस्मिन्नन्तरे सञ्चरति	सुबालो. ५।१
य आण्डकोशे भुवनं विभर्ति	चित्त्यु. १।१।४	सोऽयमात्मा	चित्त्यु. १।१।२
य आत्मदा बलदा यस्य विश्व		य आरण्याः पशवो विश्वरूपाः य आविवेश भुवनानि विश्वा प्रजा- पतिः प्रजया संविदानः । त्रीणि ज्योतीषि स च ते सषोडशी..	नृ.पू. २।६ ते. ब्रा. १०।१०।२
उपासते प्रशिषं यस्य देवाः ।..		[+वा.सं. ८।३६	
यस्य छायामृतं यो मृत्युमृत्युः..	नृ. पू. २।१२	य आवृणोत्यवितथेन कर्णावृतं कुर्वन्मृतं सम्प्रयच्छन् । तं मन्येत पितरं मातरं च तस्मै न दुहोत्	संहितो. ३।६
[क्र.मं. १०।१२१।२+]	अथर्व. ४।२।१+	य आशां ब्रह्मेत्युपास्त आशयाऽस्य सर्वे कामाः समुद्धन्त्यमोषा हास्याशिषो भवन्ति	छांदो. ७।१४।२
[वा. सं. २५।१३+]	तै. सं. ४।१।८।४	य आस्ते मनसा स्मरन् (अथ) य इच्छेत् पुत्रो मे कपिलः पिङ्गलो जायेत द्वौ	भ. गी. ३।६
य आत्मदा बलदा यस्य विश्वे			
उपासते.. यस्य छायामृतं यस्य			
मृत्युः...स्तन्मे मनः शिव..	२ शिवसं. ३४		
य आत्मनि तिष्ठन्नात्मानमन्तरा			
यमयति	श. प. १४।५।३०		
य आत्मन्येवावस्थीयते	प. हं. ९		
य आत्मानं क्रियाभि- (भिःसुगुप्तं)			
गुप्तं करोति मातरं पितरं भार्यां			
पुत्रान्बन्धून्तनुमोदयित्वा...			
वैश्वानरेष्टीर्निर्वपेत् [१सं.सो.१।२ +कठश्रु. १			
य आत्माऽपहृतपाप्मा... अवि-			
जिघत्सः (मा.पा.)	छांदो. ८।७।१३		
य आत्माऽपहृतपाप्मा सोऽन्वेष्टव्यः	छांदो. ८।७।१, ३		
य आत्माऽपः प्राश्नाचम्यायं			
विधिः परिब्राजकानाम्	जाबालो. ५		

वेदावनुब्रवीत सर्वमायुरिया-
दिति दध्योदनं पाचयित्वा
सर्पिष्मन्तमभ्रीयातां

बृह. ६।४।१५

(अथ) य इच्छेद्ब्रूहिता मे पण्डिता
जायेत सर्वमायुरियादिति
तिलोदनं पाचयित्वा सर्पि-
ष्मन्तमभ्रीयाताम्

बृह. ६।४।१७

(अथ) य इच्छेत् पुत्रो मे
पण्डितोऽविगीतः समितिक्कमः
शुभ्रूषितां वाचं भाषिता जायेत
सर्वान्वेदाननुब्रवीत सर्वमायुरि-
यादिति मा० सौदनं पाचयित्वा
सर्पिष्मन्तमभ्रीयाताम्

बृह. ६।४।१८

(अथ) य इच्छेत्पुत्रो मे श्यामो
लोहिताक्षो जायेत त्रीन्वेदाननु-
ब्रवीत सर्वमायुरियादित्योदनं
पाचयित्वा सर्पिष्मन्तमभ्रीयातां

बृह. ६।४।१६

य इति सदाशिवपुरुषः

गायत्रीर. २

य इत्तद्विदुस्त इमे समासते

ऋ.मं. १।१६४।३९

[नृ.पू.४।३] श्वेताश्व. ४।८+

सहै. १५

य इदमथर्वशिरो ब्राह्मणोऽधीते

अ. शिरः. ३।१६

अश्रोत्रियः श्रोत्रियो भवति

१ अवधू. ३३

य इदमधीते सोऽपि कुतश्च्यो भवति

(अथ) य इदमविद्वानधोपहासं

चरत्यासा० स्त्रीणां सुकृतं वृद्धे

बृह. ६।४।३

य इदमविद्वानधोपहासं चरन्ति

बृह. ६।४।४

य इदं गायत्रीरहस्यमधीते तेन

गायत्रीर. ११

ऋतुसहस्रमिष्टं भवति

य इदं गायत्रीरहस्यमधीते दिवस-

गायत्रीर. ११

कृतं पापं नाशयति

य इदं गायत्रीरहस्यं ब्राह्मणः पठेत्

तेन गायत्र्याः षष्टिसहस्र-

गायत्रीर. ११

लक्षाणि जप्तानि भवन्ति

य इदं त्रिसुपर्णमयाचितं ब्राह्मणाय

दद्यात् । वीरहत्यां वा पते

त्रिसुप. ३

ज्जन्ति, ये ब्राह्मणास्त्रिसुपर्णं

कठो. ३।१७

पठन्ति [महाना. १२।३+

य इदं परमं गुह्यं (मा.पा.)

य इदं विष्णुहृदयमधीते स ब्रह्म-
हत्यायाः पूतो भवति

विष्णुहृ. ३।१

य इदं शिवसङ्कल्पं सदा ध्यायन्ति

ब्राह्मणाः । ते परं मोक्षं

गमिष्यन्ति तन्मे मनः शिव-

सङ्कल्पमस्तु

२ शिवसं. ३७

य इमं च लोकं परं च लोकः

सर्वाणि भूतानि योऽन्तरो

यमयति

बृह. ३।७।१

य इमं त्रिसुपर्णमयाचितं ब्राह्मणाय

दद्यात् । भ्रूणहत्यां वा पते

ज्जन्ति । ये ब्राह्मणास्त्रिसुपर्णं

पठन्ति [महाना. १२।२+

त्रिसुप. २

य इमं परमं गुह्यं

य इमं परमं गुह्यं श्रावयेद्ब्रह्मसंसदि ।

प्रयतः श्राद्धकाले वा तदान-

न्त्याय कल्पते

कठो. ३।१७

य इमं मध्वदं वेद आत्मानं जीव-

मंतिकात् । ईशानं भूतभव्यस्य

न ततो विजुगुप्सत एतद्वै तत्

य इमं सृष्टियज्ञं जानाति मोक्ष-

प्रकारं च सर्वमायुरेति

य इमान् लोकानीशत ईशनीभिः

य इमा विश्वा भुवनानि चकूपे

तस्मै रुद्राय नमोऽस्त्वग्नये

[अ. शिरः. ३।१३+

य इमा वेद स सर्वान्कामानवाप्य

सर्वां लोकाञ्चित्वा मामेवा-

य इमां लोकांनीशत ईशनीभिः

[श्वेता. ३।२+

य इमां चक्षुष्मवीषिणां ब्राह्मणो

नित्यमधीते न तस्याक्षिरोगो

भवति

य इमां न विन्दते नाधीयते

सन्ध्याकाले नोपासते ते

अश्रोत्रिया भवन्ति

१. ३

सन्ध्या. ३

य इमां परमरंहस्यशिवतत्त्वविद्या-
मधीते स सर्वपापेभ्यो
मुक्तो भवति द. मू. २३

य इमां बटुकोपनिषदं ब्राह्मणो-
ऽधीतेऽश्रोत्रियः श्रोत्रियो भवति बटुको. २८

य इमां ब्रह्मविद्याममावास्यायां
पठेच्छृणुयाद्वा यावज्जीवं न
हिसन्ति सर्पाः गारुडो. २८

य इमां महोपनिषदं ब्राह्मणोऽधीते-
ऽश्रोत्रियः श्रोत्रियो भवति चतुर्वे. ७

य इमां वैखरीं शक्तिं योगी
स्वात्मनि पश्यति । स वा-
क्सिद्धिमवाप्नोति सरस्वत्याः
प्रसादतः यो. शि. ३।१०

य इमां विद्यामधीते स सर्वान्
वेदानधीते अव्यक्तो. ६

य इमां वैष्णवीं निष्ठां परित्यजति
स स्तेनो भवति शाट्याय. २६

य इमां सर्वाणि छदांसि वेद
(अथ) य इमे ग्राम इष्टापूर्ते
दत्तमित्युपासते ते धूममभि-
सम्भवन्ति छांदो. ५।१०।३

य इमे पुंड्राः सुह्रा ऊलुम्भा दरदा
बर्बरा इति न ह वा असंविदा
एव द्रागिवाभि तत् पद्यंत इति आर्षे. ६।१

य इह कपूयचरणा अभ्याशो ह
यत्ते कपूयां योनिमापयेरन् छांदो. ५।१०।७

य इह नानेव पश्यति कठो. ४।१०

[वृ. उ. ४।४।१९+
(अथ) य इहात्मानमनुविष्य
ब्रजन्त्येतां च सत्यान्कामां
स्तेषां सर्वेषु लोकेष्वकामचारो
भवति छांदो. ८।१।६

य ईशानः स भगवान् महेश्वरः
[अ. शिरः. ३।४+ बटुको. १९

य ई च शृणोत्यलक च शृणोति नहि
प्रवेद सुकृतस्य पन्थाम् ना. पू. ता. ४।८

य ईशस्य जगतो नित्यमेव
नान्यो हेतुर्विद्यत ईशनाय श्वेताश्व. ६।१७

य ईशेऽस्य द्विपदश्चतुष्पदः कस्मै
देवाय हविषा विधेम श्वेताश्व. ४।१३

[अ. मं. +१०।१२।१३ तै. सं. ४।१८।४

य उ एन च हिनस्ति स्वा च स
योनिमृच्छति बृह. १।४।११

य उतारण्ये बलउतर वाचोत
तिष्ठन्नुत ब्रजन्नुतासीन उत
शयानोऽधीयीतैव स्वाध्यायं
तपस्वी पुण्यो भवति सहवै. १६

य उत्तरतः स ॐकारः
[अ. शिरः. ३।४+ बटुको. १९

य उदानेनोदानिति स त आत्मा
सर्वान्तरः बृह. ३।४।१

(अथखलु) य उद्गीथः स प्रणवो
यः प्रणवः स उद्गीथः छांदो. १।५।१, ५

य उपनयनादूर्ध्वं त्रिरात्रमक्षार-
लवणाशीगायत्रीमन्त्रीसगायत्रः आश्रमो. १

य उपनिषत्सु धर्मास्ते मयि सन्तु केनो. शां. पा.

य उपनिषद्ब्राह्मी वाव त उपनिषद-
मब्रूमेति केनो. ४।७

य उपस्थे, य आनन्दयितव्ये, यः
प्रजापतौ, यो नाड्यां... सुबालो. ५।१४

य उ हैवं विद च स्वेषु प्रतिपत्ति-
र्बुभूषति न हैवालंभार्येभ्यो भवति बृह. १।३।१८

य उ हैवंविदास्पर्धतेऽनुशुष्यत्यनु-
शुष्य हैवान्ततो म्रियत बृह. १।५।२१

इत्यध्यात्मम् १ ऐत. २।४।१

य उष्माणः स प्राणः

य एकः स रुद्रो यो रुद्रः स ईशानो
य ईशानः स भगवान्महेश्वरः

[अ. शिरः. ३।४+ बटुको. १९

य एको जालवानीशत ईशनीभिः श्वेता. २।१

य एको देव आत्मशक्तिप्रधानः
सर्वज्ञः सर्वेश्वरः सर्वभूतान्तरात्मा शाण्डि. २।१।४

य एकोऽवर्णो बहुधा शक्तियोगा-
द्वर्णाननेकाभिहितार्थो दधाति ।

विचैति चान्ते विश्रमादौ स
देवः सनोबुद्ध्याशुभयासंयुक्तः श्वेताश्व. ४।१

य एतच्च धारयेद्वोपीचन्दनमृत्तिका- निरुक्त्यानि...धारणमात्रेण च ब्रह्मलोके महीयते	गोपीचं. ६
य एतत्तारकं ब्रह्म ब्रह्मणो नित्य- मधीते, स पाप्मानं तरति	रामो. ११२
य एतदक्षरं गार्गि विदित्वाऽस्मा- ल्लोकात्प्रैति स ब्राह्मणः	बृह. ३।८।१०
य एतदथर्वशिरोऽधीते । प्रातर- धीयानो रात्रिकृतं पापं नाश- यति । सायमधीयानो दिवस- कृतं पापं नाशयति	महावा. ६
य एतदभिपद्येव गृहीयादयो विस्फुरन्तीव धावन्तीवोप- प्लवन्तीवोपश्लिश्यन्तीव ते द्देवाभिपद्यन्ते	आर्षे. ५।४
य एतदस्मिन्नन्तरे हिरण्यमयः पुरुषो...हिरण्यवर्णो..	आर्षे. ६।२
य एतदुपनिषदं नित्यमधीते सोऽग्निपूतोभवति [पैङ्गलो. ४।२३ + मुद्गलो. ५।१	छां. १।१।७
य एतदेवं विद्वानक्षरमुद्रीथमुपास्ते	छांदो. १।४।५
य एतदेवं विद्वानक्षरं प्रणौति (अथ) य एतदेवं विद्वानग्निहोत्रं जुहोति	छांदो. ५।२४।२
य एतदेवं विद्वानात्मसम्मितमति- मृत्यु सप्तविधं सामोपास्ते	छांदो. २।१०।६
य एतदेवं विद्वानृतुषु पञ्चविधं सामोपास्ते	छांदो. २।५।२
य एतदेवं विद्वान्परोवरीयां स- मुद्रीथमुपास्ते	छांदो. १।९।२
य एतदेवं विद्वान्पशुषु पञ्चविधं सामोपास्ते	छांदो. २।६।२
य एतदेवं विद्वान्प्राणेषु पञ्चविधं परोवरीयः सामोपास्ते	छांदो. २।७।२
य एतदेवं विद्वान्वाचि सप्तविधं सामोपास्ते	छांदो. २।८।३
य एतदेवं विद्वान्वृष्टौ पञ्चविधं सामोपास्ते	छांदो. २।३।२
य एतदेवं विद्वान्लोकेषु पञ्चविधं सामोपास्ते	छांदो. २।२।३

य एतदेवं विद्वान् सर्वास्वेषु पञ्चविधं सामोपास्ते	छांदो. २।४।२
य एतद्विदुरमृतास्ते भवन्ति [+श्वेता. ३।१, १०,	कठो. ६।९ १३+४।१७
य एतन्मार्गे आसक्तास्ते रसरूपिणीं सृष्टिमन्तरुत्पद्यमाना भवन्ति	सामर. ३
य एतमेवमात्मानं वैश्वानरमुपास्ते [१३।२+१४।२+१५।२+]	छांदो. ५।१२।२ १६।२+ १७।२
य एतस्मिन्सर्वस्मिन्नन्तरे सञ्चरति सोऽयमात्मा तमात्मानमुपासी-	सुबालो. ५।१, १४
य एतं मंत्रराजं नारसिंहमानुष्टुभं नित्यमधीते स मृत्युं तरति	नृ. पू. ५।१०
य एतं मंत्रराजं नारसिंहमानुष्टुभं नित्यमधीते सोऽग्निस्तम्भयति	नृ. पू. ५।११
य एतानि नारसिंहानि चक्राण्ये- तेष्वङ्गेषु बिभृयात् तस्यानुष्टुभं सिद्धयति	नृ. षट्च. ७
य एतानेवं पञ्च ब्रह्मपुरुषान् स्वर्गस्यलोकस्य द्वारपाप्मेद	छांदो. ३।१३।६
(अथ ह) य एतानेवं पञ्चाग्नीन् वेद न स ह तैरप्याचरन्पाप्मना लिप्यते	छांदो. ५।१०।१०
य एतान्येवं विद्वानुद्रीथाक्षराण्यु- पास्त उद्रीथ इति	छांदो. १।३।७
य एतामुपनिषदमधीते सोऽग्रती ब्रती भवति	राधिको. ९
य एतामेव ब्रह्मोपनिषदं वेद	छांदो. ३।११।३
य एतामेव सामानामुपनिषदं वेद	छांदो. १।१३।४
य एतां महोपनिषदं वेद स कृत- पुरश्चरणो महाविष्णुर्भवति	नृ. पू. १।७
य एतां मायां शक्तिं वेद स पाप्मानं तरति	नृ. पू. ३।२
य एतां विद्यां तुरीयां ब्रह्मयोनि- स्वरूपां तामिहायुषे शरणं प्रपद्ये	त्रि. ता. ५।२१
य एतेऽत्र समागताः	भ. गी. १।२३
य एतेन चतुर्थीषु पञ्चयोरुभयो- रपि । कथं जपेदपूपानां तत्क्षणा- द्धनदो भवेत्	ग. पू. २।११

य एते ब्रह्मलोकं तं वा एतं देवां
आत्मानमुपासते तस्मात्तेषां
सर्वे च लोका आत्ताः

छांदो. ८।१२।६

(अथ) य एतौ पन्थानौ न
विदुस्ते कीटाः पतङ्गा यदिदं
द्वन्द्वशूकम्

बृह. ६।२।१६

य एनमजमव्ययम्

भ. गी. २।२।१

य एनमेवं विदुरमृतास्ते भवन्ति

श्वेता. ४।२०

य एनमेवं वेद तमनवरुद्धयैवामन्यत

बृह. १।२७

(अथ) य एनं द्विषन्ति यांश्च स्वयं

द्वेष्टि त एनं सर्वे परितो म्रियन्ते

कौ. त. २।१३

(अथ) य एनं प्रत्याह तमिह

वृष्टिर्भूत्वा वर्षति

कौ. त. १।२

य एनं मंत्रराजं गणपतेः सर्वदं

नित्यं जपति सोऽग्निः

स्तम्भयति, सउदकं स्तम्भयति

गणेशो. ५।१

य एनं मंत्रराजं गणेशं वेद सर्ववेद

गणेशो. ५।४

य एनं मंत्रराजं नित्यमधीते स

विघ्नानाकर्षयति

गणेशो. ५।२

य एनं मन्त्रराजं वैष्णवाजं नित्य-

मधीते स ऋचोऽधीते

ग. शो. ५।४

य एनं विदुरमृतास्ते भवन्ति (मा.पा.)

कठो. ६।९

य एनं वेत्ति हन्तारं

भ. गी. २।१९

य एनं वेद सत्येन भर्तु

चित्यु. १।४।१

य एनां विदुरमृतास्ते भवन्ति

गुह्यका. ६३

य एवमेतच्छन्दसां छन्दस्त्वं वेद

१ ऐत. १।६।१

य एवमेतच्छिरसः शिरस्त्वं वेद

१ ऐत. १।४।३

य एवमेतददितेरदितित्वं वेद

बृह. १।२।५

य एवमेतदकेश्याकेश्वं वेद

बृह. १।२।१

य एवमेतत्सत्यस्य सत्यत्वं वेद

१ ऐत. १।५।३

य एवमेतत्साम वेद

बृह. १।३।२३, २८

य एवमेतत्साम्नः सुवर्णं वेद

बृह. १।३।२६

य एवमेतत्साम्नः स्वं वेद

बृह. १।३।२५

य एवमेतदनस्याग्निं वेदतद्विद्वान् सः

ओत्रिया अशिष्यन्त

बृह. ६।१।१४

य एवमेतमात्मानं वैश्वानरमुपास्ते

(मा. पा.)

छां. उ. ५।११।२

य एवमेतं मह्यश्च प्रथमजं वेद

सत्यं ब्रह्मेति

बृह. ५।४।१

य एवमेता महासंहिता व्याख्याता

वेद सन्धीयते प्रजया पशुभिः

तै. उ. १।३

य एवमेतां चक्षुषो विभूर्ति वेद

१ ऐत. १।७।४

य एवमेतां प्राणस्य विभूर्ति वेद

१ ऐत. १।७।३

य एवमेतां मनसो विभूर्ति वेद

१ ऐत. १।७।६

य एवमेतां वाचो विभूर्ति वेद

१ ऐत. १।७।२

प्राणेन सृष्टौ.. अनुचरन्ति

१ ऐत. १।७।५

य एवमेतां ओत्रस्य विभूर्ति वेद

१ ऐत. १।७।५

य एवमेवं विद्वानुपास्ते

[छांदो. ४।११।२+

१२।२+१३।

य एवं गणेशतापिन्युपनिषदं

वेद संसारं तरति...

गणेशो. ५।८

य एवं नित्यं वेदयते गुहाशयं

प्रभुं पुराणं सर्वभूतं हिरण्यम्

एका. उ. १३

य एवं निर्बीज एव भवति निर्बीजं वेद

सुबालो. ९।१४

य एवं ब्रूयाद्दहमदर्शमिति

तस्मा एव अहधाम

बृह. ५।१४।४

य एवं विदित्वा सदा तमुपास्ते

पुरुषः स नारायणो भवति

त्रि. म. ना. २।९

य एवं विदि पापं कामयते यश्चैन-

मभिदासति स एषोऽश्माखण्डः

छांदो. १।२।८

य एवं विदुरमृतास्ते भवन्ति

महाना. १।११

य एवं विदो ब्राह्मणस्य पुत्रो

जायत इति

बृह. ६।४।२८

य एवं विद्वानधोपहासं चरति,

आसां स्त्रीणां सुकृतं वृद्धे

बृह. ६।४।३

य एवं विद्वानिमं ध्यानयज्ञमनु-

तिष्ठेत्स सर्वज्ञोऽनन्तशक्तिः

सर्वकर्ता भवति

अव्यक्तो. ५

य एवं विद्वानुदगयने प्रमीयते

महाना. १८।१

य एवं विद्वानेतदाख्यापयेत्

गोपीचं. ६

य एवं विद्वानेतदुपास्ते [बृह. ४।१।२, ३, ४, ५, ६, ७

य एवं विद्वान्यतिहस्ते दद्यादनु-

प्रहार्थं मायापल्लवः सर्वमायुरेति

गोपीचं. ८

य एवं विद्वान्गोपीचन्दनं धारये-

दक्षयं पदमाप्नोति

गोपीचं. ८

य एवं विद्वान्प्राणं वेद न हास्य

प्रजा दीयतेऽमृतो भवति

प्रश्नो. ३।११

य एवं विद्वान्महारात्र उषस्युदिते...

स्वाध्यायमधीते...सर्वल्लोका-

ननृणोऽनुसञ्चरति

सहवै. १९

य एवं विद्वान् मेघे वर्षति

विद्योतमाने स्तनयत्यवस्कूर्ज-

यति पवमाने वायावमावास्यां

स्वाध्यायमधीते तप एव तत्तप्यते

सहवै. १८

य एवं विद्वान् अत्रिनुते नाचिकेतम् ।

स मृत्युपाशान्पुरतः प्रणोद्य

शोकातिगो मोदते स्वर्गलोके

कठो. १।१८

य एवं वेत्ति पुरुषं

भ. गी. १३।२३

य एवं वेद तस्योपनिषन्नयाचेदिति

कौ. त. २।१,२

य एवं वेद निदानवान् भवति

नृ. पू. ४।३

य एवं वेद प्रजापतेः सोऽपि

त्र्यम्बक इमामृचमुद्रायन्नुद्ग्रथित-

जटाकलापः प्रत्यग्योति-

प्यात्मन्येव रन्तारमिति

अन्यक्तो. ७

य एवं वेद ब्रह्मणो महिमानमाप्नोति

महाना. १७।१

य एवं वेद विशुद्ध्यति

बृह. ५।७।१

य एवं वेद, श्रिया हैवाभिषिच्यते

नृ. पू. ४।३

य एवं वेद स कैवल्यमनुभवति

द. मू. २३

य एवं वेद स गणेशो भवति

गणेशो. ४।९

य एवं वेद स तपोऽतप्यत

बृ. जा. १।३

य एवं वेद स देवीपदमवाप्नोति

देव्युप. ४

य एवं वेद स परंब्रह्मधामक्षेत्रज्ञमुपैति

ब्रह्मो. १

य एवं वेद स पुरुषस्तदीयोपास-

नया तस्य सायुज्यमेति

त्रि. म.ना. १।६

य एवं वेद स महान्भवति

अक्षु. ३

य वेद एवं समानानामधिको भवेत्

अन्यक्तो. ६

य एवं वेद स मुक्तिमागभवति

मं. ब्रा. १।१

य एवं वेद स मुक्तो भवति

ना. प. ९।२०

य एवं वेद स मुख्यो भवति

गणेशो. २।५

य एवं वेद स विष्णुरेव भवति

नारा. २

य एवं वेद स वैष्णवो भवति

तुलस्यु. २

य एवं वेद स शोकं तरति

देव्युप. १२

य एवं वेद स स्त्रीहत्यायाः प्रमुच्यते

तुलस्यु. १८

य एवं वेद सोऽमृतो भवति

तारसा. १।३

य एवं वेदाहं ब्रह्मास्मीति स इदं

सर्वं भवति

म. वा. १. १९

य एवं वेदेति महोपनिषत्

नृ. पू. १।७

य एवं वेदेति रहस्यं

नृसिंहो. ८।२,४,६

य एवायमग्नौ पुरुष एतमेवाहं

ब्रह्मोपास इति

बृह. २।१।७

य एवायमग्नौ पुरुष एतमेवाहं..

बृह. २।१।८

य एवायमग्नौ पुरुषः स एष

वदैव शाकल्य तस्य का

देवतेति वरुण इति

बृह. ३।९।१६

य एवायमाकाशे पुरुषः, एतमेवाहं

ब्रह्मोपास इति

बृह. २।१।५

य एवायमात्मनिपुरुषः, एतमेवाहं..

बृह. २।१।३

य एवायमादर्शो पुरुषः, एतमेवाहं..

बृह. २।१।९

य एवायमादर्शो पुरुषः स एष

वदैव शाकल्य तस्य का

देवतेत्यसुरिति

बृह. ३।९।१५

य एवायं काममयः पुरुषः स एष

वदैव शाकल्य तस्य का

देवतेति स्त्रिय इति

बृह. ३।९।११

य एवायं छायामयः पुरुषः स एष

वदैव शाकल्य तस्य का

देवतेति मृत्युरिति

बृह. ३।९।१४

य एवायं छायामयः पुरुष एतमेवाहं

ब्रह्मोपास इति

बृह. २।१।१२

य एवायं दिक्षुपुरुषः, एतमेवाहं..

बृह. २।१।११

य एवायं पुत्रमयः पुरुषः स एष

वदैव शाकल्य तस्य का

देवतेति

प्रजापतिरिति

बृह. ३।९।१७

य एवायं मुख्यप्राणः (मा.पा.)

छां. व. १।५।३

य एवायं मुख्यः प्राणस्तमुद्गीथ-

मुपासाञ्चक्रिरे

छान्दो. १।२।७

य एवायं मुख्यः प्राणस्तमुद्गीथ-

मुपासीत

छान्दो. १।५।३

य एवायं यन्तं पञ्चाच्छब्दोऽनूदेति,

एतमेवाहं ब्रह्मोपासे

बृह. २।१।१०, १२

य एवायं वायौ पुरुष एतमेवाहं..

बृह. २।१।६

य एवायं शारीरः पुरुषः स एष

वदैव शाकल्य तस्य का

देवतेत्यमृतमिति

बृह. ३।९।१०

य एवाय० श्रौत्रः प्रातिश्रुत्कः पुरुषः स एष ब्रह्म शाकल्य तस्य का देवतेति दिश इति	बृह. ३।९।१३
य एवासावादित्ये पुरुष एतमेवाहं ब्रह्मोपासे	बृह. २।१।२
य एवासावादित्ये पुरुषः स एष ब्रह्म शाकल्य तस्य का देवतेति सत्यमिति	बृह. ३।९।१२
य एवासौ चन्द्रे पुरुष एतमेवाहं ब्रह्मोपास इति	बृह. २।१।३
य एवासौ तपति तमुद्रीयमुपासीत	छान्दो. १।३।१
य एवासौ विद्युति पुरुष एतमेवाहं..	बृह. २।१।४
य एवेतो यतः सम्भूतो भवति (मा. पा.)	छां. उ. ५।९।२
य एवेदमप्रतिरूप० संकल्पयति स एव पाप्मा	बृह. १।३।६
य एवैक उद्भवे सम्भवे च य एतद्विदुरमृतास्ते भवन्ति	श्वेता. ३।१
(अथ) य एवैतमनुभवति.. स हैवालं भार्येभ्यो भवति	बृह. १।३।१८
य एवैनं पुरस्तात्प्रत्याचक्षीरंस्त एवैनमुपमन्त्रयन्ते ददामत इति	कौ. त. २।१, २
य एवैष आकाशे पुरुषस्तमेवा- हमुपास इति	कौ. त. ४।६
य एवैष आदर्शे पुरुषस्तमेवाहं..	कौ. त. ४।१०
य एवैष आदित्ये पुरुषस्तमेवाह- मुपासे	कौ. त. ४।२
य एवैष चन्द्रमसि पुरुषस्तमेवाहं ब्रह्मोपास इति	कौ. त. ४।३
य एवैष च्छायायां पुरुषस्तमेवाह- मुपास इति	कौ. त. ४।३
य एवैष दक्षिणेक्षन् पुरुषस्तमेवाह- मुपास इति	कौ. त. ४।१६
य एवैष प्रतिश्रुत्कायां पुरुषस्तमेवाह- मुपास इति	कौ. त. ४।११
य एवैष प्राज्ञ आत्मा येनैतत्सुमः स्वप्रमाचरति तमेवाह- मुपास इति	कौ. त. ४।१५
य एवैष वायौ पुरुषस्तमेवाहमुपासइति	कौ. त. ४।७
य एवैष विद्युति पुरुष एतमेवाहं ब्रह्मोपास इति	कौ. त. ४।४

य एवैष शब्दः पुरुषमन्वेति तमे- वाहमुपास इति	कौ. त. ४।१२
य एवैष शारीरः पुरुषस्तमेवाह- मुपास इति	कौ. त. ४।१४
य एवैष सन्व्यऽक्षन् पुरुषस्तमेवाह- मुपास इति	कौ. त. ४।१७
य एवैष स्तनयित्नौ पुरुष एतमेवाहं ब्रह्मोपास इति	कौ. त. ४।५
य एवैषोऽग्नौ पुरुषस्तमेवाहमुपासे	कौ. त. ४।८
य एवैषोऽप्सु पुरुषः तमेवाहमुपासे	कौ. त. ४।९
य एष आदित्ये पुरुषः स परमेष्ठी ब्रह्मात्मा	महाना. १७।१२
य एष आदित्ये पुरुषो दृश्यते सोऽहमस्मि	छान्दो. ४।११।१
य एष एतस्मिन्मण्डले पुरुषस्तस्य भूरिति शिरः	बृह. ५।५।३
य एष एतस्मिन्मण्डले पुरुष- स्तस्य ह्येष रसः	बृ. उ. २।३।३
(अथ) य एष एतस्मिन्मण्डले- ऽर्चिर्दीप्यते तानि सामानि	महाना. १०।१
(अथ) य एष एतस्मिन्मण्डले- ऽर्चिषि पुरुषस्तानि यजूर्वि	महाना. १०।१
य एष चन्द्रमसि पुरुषो दृश्यते सोऽहमस्मि	छान्दो. ४।१२।१
य एष तपति तस्य संवत्सर आत्माऽयमग्निरर्कस्तस्येमे लोका आत्मानः	बृह. १।२।७ बृह. २।३।२
य एष तपति सतो ह्येष रसः	
य एष तपत्यग्निना पिहितः सहस्राक्षेण हिरण्मयेनाण्डेन..	मैत्रा. ६।८
य एष देवोऽन्यदेवास्य सम्प्रसादो- ऽन्तर्याम्यसङ्गचिद्रूपः पुरुषः	परब्र. २
य एष विज्ञानमयः पुरुषः कैष तदाऽभूत्कुत एतदागात्	बृह. २।१।१६
य एष विज्ञानमयः... य एषोऽन्त- र्हृदय आकाशस्तस्मिच्छेते	बृह. २।१।१७
य एष विद्युति पुरुषो दृश्यते सोऽहमस्मि स एवाहमस्मि	छान्दो. ४।१३।१

(अथ) य एष सम्प्रसादोऽस्मा-
च्छरीरात् समुत्थाय त्वेन
रूपेणाभिनिष्पद्यते एष आत्मा
...एतद्ब्रह्म [मैत्रा. २।२+ छां. उ. ८।३।४
य एष स्तन इवावलम्बते
सेन्द्रयोनिः [तैत्ति. १।६।१+ परब्र. २
य एष स्वप्ने महीयमानश्चरत्येष
आत्मेति होवाच छान्दो. ८।१०।१
य एषोऽक्षिणि पुरुषो दृश्यत
एष आत्मा [छान्दो. ४।१५।१ + ८।७।४
य एषोऽनन्तोऽव्यक्त आत्मा तं
कथमहं विजानामि जाबालो. २
य एषोऽनन्तोऽव्यक्त आत्मा
सोऽविमुक्ते प्रतिष्ठितः जाबालो. २
य एषोऽनन्तोऽव्यक्तपरिपूर्णा-
नन्दैकचिदात्मा रामो. ३।१
य एषोऽन्तरक्षिणि पुरुषो दृश्यत
एष आत्मा (मा. पा.) छां. उ. ४।१५।१
(अथ) य एषोऽन्तरादित्ये
हिरण्मयः पुरुषः... महाना. १०।६
(अथ) य एषोऽन्तरादित्ये...
पुरुषो यः पश्यति मां हिरण्य-
वत्स एषोऽन्तरे हृत्पुष्कर
एवाभितोऽन्नमत्ति मैत्रा. ६।१
(अथ) य एषोऽन्तरे हृत्पुष्कर
एवाभितोऽन्नमत्ति स एषोऽग्नि-
दिवि श्रितः सौरः कालारुयो-
ऽदृश्यः सर्वभूतान्नमत्ति मैत्रा. ६।२
य एषोऽन्तर्हृदय आकाशस्त-
स्मिच्छेते... [बृ. उ. २।१।१७+ बृह. ४।४।२२
य एषोऽन्तर्हृदय आकाशेऽथैनयो-
रेतदन्नम् बृह. ४।२।३
य एषोऽन्तर्हृदये लोहितपिण्डो-
ऽथैनयोरेतत्प्रावरणम् बृह. ४।२।३
य एषो बाह्यावष्टम्भेनोर्ध्व-
मुत्क्रान्तः...तमप्रणुदत्येष आत्मा... मैत्रा. २।२
य ओषधीनां प्रभुर्भवति ताराधि-
पतिः सोमस्तत्साम्नस्तृतीयं
पादं जानीयात् नृ. पू. १।४

य ओषधीषु यो वनस्पतिषु
तस्मै नमः श्वेता. २।१७
यकारं प्राणबीजं च नीलजीमूत-
सन्निभम् ध्या. बिं. ५
यकारः परमात्मा भवति तारसा. १।४
यकारः पुरुषो भवति तारसा. १।४
यक्षगन्धर्वाप्सरोगणसेवितमन्तरिक्षं
तत्साम्नो द्वितीयं पादं जानीयात् नृ. पू. १।२
यक्षगन्धर्वाप्सरोगणसेवितमन्तरिक्षं
द्वितीयं पादं जानीयान्निधिदातेति ग. पू. १।१२
यक्षरक्षांसि राजसाः भ. गी. १७।४
यक्षा मु जीवन्ति सर्व जीवति गणेशो. २।५
यक्षोपासकाः सदा त्याज्याः सामर. २७
यक्ष्ये दास्यामि मोदिष्ये भ. गी. १६।१
यक्षक्षुपा न पश्यति येन चक्षुं
पश्यति केनो. १।७
यस्य कालमकालं वा निश्चयः
संशयो नहि ते. बिं. ५।१४
यस्य किञ्चिज्जगत्सर्वं दृश्यते
श्रयतेऽपि वा महाना. ९।५
(अथ) यस्य तुर्थममृतं तन्मरुत
उपजीवन्ति छांदो. ३।९।१
यस्य तुष्पदा तेन जगती अव्यक्तो. ६
यस्यन्द्रमसि यच्चाग्नौ भ. गी. १५।१
यस्यन्द्रमसोरोहितरूपं तेजसस्तद्रूपं छांदो. ६।४।३
यस्य प्राणिति यस्य कस्मात्तानि
न क्षीयन्तेऽद्यमानानि सर्वदा बृह. १।५।१
यस्य प्राणितियस्यनेति पश्यसि हीद... बृह. १।५।२
यस्य भव्यं सनातनम् (स विष्णुः) कैव. ९
यस्य माण्डूकेयीयमध्यायं प्रब्रूम-
स्तेन नोणकारषकारावुपाप्ताविति ३ ऐत. २।६।२
यस्य यावच्च चिन्मात्रं यस्य यावच्च
दृश्यते ।...सर्वं चिन्मात्रम् ते. बिं. २।३८
यस्य सच्च त्यस्य बृह. २।३।१
यस्य यावच्च दूरस्थं सर्वचिन्मात्रमेव हि ते. बिं. २।३५
यस्य यावच्च लक्ष्यते ते. बिं. २।३९
यस्य यावच्च वेदान्ताः सर्वचिन्मात्रं ते. बिं. २।४०
यस्य स्थावरं सर्वं तत्प्रज्ञानेत्रं
प्रज्ञाने प्रतिष्ठितम् २ ऐत. ५।३

यच्च स्वभावं पचति विन्ध्योनिः	
पाच्यांश्च सर्वान्परिणामयेद्यः	श्वेताश्व. ५।९
यच्चान्यन्निकाळातीतं तदप्योक्ता एव	मांडू. १
[नृ. पू. ४।२+नृसिंहो. १।२+	रामो. २।१
यच्चान्यदातारक्त कालात्	
तदप्योक्ता एव	राधोप. २।२
यच्चान्यद्रष्टुं स	भ. गी. ११।७
यथापि सर्वभूतानां	भ. गी. १०।३९
यथाप्युत्कामतीश्वरः	भ. गी. १५।८
यथाब्रह्मासार्थमसत्कृतोऽसि	भ. गी. ११।४२
यथास्येहास्ति यच्च नास्ति सर्वं	
तदस्मिन्समाहितम्	छांदो. ८।१।३
यच्चित्तत्त्वमनाख्येयं स आत्मा	
परमेश्वरः	महो. ४।११८
यच्चित्तस्तन्मयो भवति गुह्यमेतत्	
सनातनम्	मैत्रा. ६।३४
[मैत्रे. १।१०+	शाट्या. ३
यच्चित्तस्तैष प्राणमायाति	प्रश्नो. ३।१०
यथेदं दृश्यते किञ्चिज्जगत्सावर-	
जङ्गमम् । तत्सर्वमस्थिरं...	भवसं. १।१९
यच्छन्दोभिरात्मानं समधात्तस्मात्	
संहिता	३ ऐत. २।६।१
यच्छरीरं सा पृथिवी	१ ऐत. ३।३।२
(अथ) यच्छान्तं तस्याऽऽधारं	
स्वमथ यत्समृद्धमिदं तस्याग्रं	मैत्रा. ६।३६
यच्छिरस्तेन रुद्रः, मूर्ध्नि शतकुबेरः,	
सर्वदेवस्यास्ते प्रीणन्तु	आचम. ५
यच्छिरोऽभ्रयत तच्छिरोऽभवत्	१ ऐत. १।४।२
यच्छुक्लं तदपां, यत्कृष्णं तदग्नस्या-	
पागाश्चंद्राश्चन्द्रत्वं वाचार्चभणं	
विकारोनामधेयं त्रीणि रूपा-	
णीत्येष सत्यम्	छांदो. ६।४।३
यच्छुक्लं तदपां, यत्कृष्णं तदग्नस्या-	
पागादादित्यादादित्यत्वम्	छांदो. ६।४।२
यच्छुक्लं तदपां, यत्कृष्णं तदग्नस्या-	
	छांदो. ६।४।४
तत्परं	
ब्रह्म [अ. शिरः. ३।४+	बटुको. १९

(अथ) यच्छुद्धे अक्षरे अभि-	
व्याहरति तत्प्रतृणस्याप्र उ	
एवोभयं, अन्तरेणोभयं व्यापंभवति	३ ऐत. १।३।२
यच्छेद्वाच्यानसी प्राज्ञस्तद्यच्छेज्ज्ञान	
आत्मनि । ज्ञानमात्मनि महति	
नियच्छेत्तद्यच्छेच्छान्तआत्मनि	कठो. ३।१३
यच्छोकमुच्छोषणमिन्द्रियाणाम्	भ. गी. २।८
यच्छुतं यद्दृष्टं तत्तत्सर्वमविज्ञातमिव	
यो वसेत्तस्य स्वप्रावस्थायामपि	
तादृगवस्था भवति	ना. प. ९।११
यच्छ्रेय एतयोरेकं	भ. गी. ५।१
यच्छ्रेयसो देवानसृजताथ यन्मर्त्यः	
सन्नमृतानसृजत तस्मादतिसृष्टिः	बृह. १।४।६
यच्छ्रेयः स्यान्निश्चितं ब्रूहि तन्मे	भ. गी. २।७
यच्छ्रोत्रेण न शृणोति येन श्रोत्र-	
मिदं श्रुतम् । तदेव ब्रह्म त्वं	
विद्धि नेदं यदिदमुपासते	केनो. १।८
यजन्त इह देवताः	भ. गी. ४।१२
यजन्ते तामसा जनाः	भ. गी. १७।४
यजन्ते नामयज्ञैस्ते	भ. गी. १६।१७
यजन्ते श्रद्धयाऽन्विताः [भ. गी.	९।२३+१७।१
यजन्ते सात्त्विका देवान्	भ. गी. १७।४
यजन्तो मामुपासते	भ. गी. ९।१५
यजन्त्यविधिपूर्वकम्	भ. गी. ९।२३
यजमानश्चित्तैतानम्रीनभिध्यायेत्	मैत्रा. १।१
यजमानाय वार्थम्	चिच्छु. २।१
यजमानो रजसापध्वस्यति श्रुति-	
श्रापध्वस्तापतिष्ठति	२ प्रणवो. २०
यजमानो हविर्गृहीत्वा देवताभि-	
ध्यानमिच्छति	मैत्रा. ६।३४
यजुरात्मक उकारः	राधो. २।२
यजुरित्येष हीदं सर्वं युनक्ति	मुद्रलो. ३।१
यजुर्द्वितीयात् (पादादकल्पयत्)	अव्यक्तो. ६
यजुर्निगदो वृथावाक्कदमितम्	१ ऐत. ३।६।४
यजुर्मयं ऋक्मयं होता, ऋक्मयं	
साममयमुद्राता	कौ. त. २।६
यजुर्लक्ष्मीं नृसिंहगायत्रीमित्यज्ज्ञानि	
जानीयात्	नृ. पू. ४।१
	नृ. पू. १।३

यजुर्वेद एव पुष्पं ता अमृता आपः छान्दो. ३।२।१
 यजुर्वेदे तिष्ठति मध्ये अहः सूर्यता. १।५
 यजुर्वेदे दीर्घप्लुतोदात्त एकाक्षर
 ओङ्कारः २ प्रणवो. १२
 यजुर्वेदोऽन्तरिक्षं च दक्षिणामि-
 स्तथैव च । विष्णुश्च भग-
 वान्देव उकारः परिकीर्तितः
 [ब्रह्मवि. ५+ १ प्रणवो. ५
 यजुर्वेदोद्वितीयः पादः (गायत्र्याः) गायत्रीर. ३
 यजुर्वेदं द्वितीयः पादः ग. पू. १।१३
 यजुर्वेदं भुवः स शिवो भवति ग. पू. ३।१
 यजुषः सायुज्यं सलोकतां
 जयति, य एवं वेद बृह. ५।१३।२
 यजुषामेव तद्रसेन यजुषां वीर्येण
 यजुषां यज्ञस्य विरिष्टं
 सन्दधाति छांदो. ४।१७।५
 यजुषां वायुर्देवतं तदेव ज्योतिः २ प्रणवो. २९
 यजुषि यजुः, साम्निसाम, सूत्रे
 सूत्रं, ब्राह्मणे ब्राह्मणं, श्लोके
 श्लोकः, प्रणवे प्रणवः २ प्रणवो. ९
 यजुस्तस्मादजायत [चित्त्यु. १२।४+ वा. सं. ३।१७
 [ऋ. अ. ८।४।१८=मं. १०।९०।९+
 यजुः-प्राणो वै यजुः, प्राणे हीमानि बृह. ५।१३।२
 सर्वाणि भूतानि गुण्यन्ते
 यजूदरः सामशिरा असावृक्षूर्तिरव्ययः कौ. त. १।७ .
 यजुष्येव मधुकृतो यजुर्वेद एव पुष्पं
 ता अमृता आपः छांदो. ३।२।१
 यजूषि यो वेद स वेद यज्ञम् इतिहा. ९
 यजेत वाऽश्वमेधं वा लीलं वा
 वृषमुत्सृजेत् इतिहा. ९५
 यजेत्सन्ध्यासु प्रतिपत्तिमिरुपचारैः गो. पू. ३।१
 यज्जगद्भासकं भानं नित्यं भाति
 स्वतः स्फुरत् । स एव जगतः
 साक्षी सर्वात्मा विमलाकृतिः
 [अ. पू. ४।२६+ कठरु. १०४
 यज्जरायु ते पर्वताः छांदो. ३।१९।२
 यज्जाग्रतोदूरमुदेति...तन्मे मनः
 शिवसङ्कल्पमस्तु वा. सं. ३।४।१
 [१शि. सं. १+ २ शिवसं. ८

यज्जाग्रतो मनोराज्यं यज्जाग्रत्स्वप्न
 उच्यते महो. ५।१४
 यज्जुहोषि ददासि यत् भ. गी. ९२७
 यज्ज्ञात्वा न पुनर्मोऽहं भ. गी. ४।३५
 यज्ज्ञात्वा नेह भूयोऽन्यत् भ. गी. ७।२
 यज्ज्ञात्वा मुनयः सर्वे भ. गी. १४।१
 यज्ज्ञात्वाऽमृतमश्नुते भ. गी. १३।१३
 यज्ज्ञात्वा मोक्ष्यसेऽशुभात् [भ. गी. ४।१६+९।१
 यज्ञ इति-यज्ञो हि देवाः, यज्ञेन हि
 देवा दिवं गताः । देवास्तस्मा-
 द्यज्ञे रमन्ते महाना. १६।१२
 यज्ञ एव सविता छन्दांसि सावित्री
 स यत्र वेदस्तत्र छन्दांसि सावित्र्यु. ४
 यज्ञक्षपितकल्मषाः भ. गी. ४।३०
 यज्ञदानतपःकर्म [भ. गी. १८।३+ १८।५
 यज्ञदानतपःक्रियाः भ. गी. १७।२४
 यज्ञशिष्टाशिनः सन्तः भ. गी. ३।१३
 यज्ञशिष्टाश्रितभुजः भ. गी. ४।३१
 यज्ञश्च मे भूयात् चित्त्यु. ७।१
 यज्ञसूत्रप्रणवब्रह्मयज्ञक्रियायुक्तो
 ब्राह्मणः पा. ब्र. ३
 यज्ञसूत्रसम्बन्धी ब्रह्मयज्ञः पा. ब्र. ३
 यज्ञस्तपस्तथा दानं भ. गी. १७।७
 यज्ञस्तपांसि नियमात्तानि वै
 विविधानि च । गुरुवाक्ये तु
 सर्वाणि सम्पद्यन्ते न संशयः शिवो. ७।४०
 यज्ञस्त्वमेवैकविभुः पुराणः एका. व. २
 यज्ञस्य पंक्तिः चित्त्यु. ९।१
 यज्ञस्य प्रसृत्या अजिनं वासो वा
 दक्षिणत उपवीय दक्षिणं
 बाहुमुद्धरते सहवै. १
 यज्ञस्यर्द्धिमनु संतिष्ठत् महाना. १६।११
 यज्ञं च नस्तन्वं च प्रजां च
 यज्ञं दानं जपं तीर्थं आर्द्धं वै
 देवतार्चनम् । तर्पणं मार्जनं
 चान्यन्न कुर्यात्तुलसीं विना
 यज्ञं पोहि विभावसो स्वाहा
 यज्ञं प्रति तिष्ठन्तं यजमानोऽनु
 प्रति तिष्ठतिसङ्घा श्रेयान्भवति
 छान्दो. ४।१६।५

यज्ञो० रि० यन्तं यजमानोऽनुरिष्यति

स दृष्ट्वा पापीयान्भवति	छान्दो. ४।१६।३
यज्ञः कर्मसमुद्भवः	भ. गी. ३।१४
यज्ञा इति च तद्विदः	वैतथ्य. २२
यज्ञाङ्गं ब्रह्मसम्पत्तिः	पा. ब्र. ३
यज्ञाद्भवति पर्जन्यः	भ. गी. ३।१४
यज्ञायाचरतः कर्म	भ. गी. ४।२३
यज्ञार्थात् कर्मणोऽन्यत्र	भ. गी. ३।९
यज्ञाश्च विहिताः पुरा	भ. गी. १७।२३
यज्ञे तपसि दाने च	भ. गी. १७।२७
यज्ञानां जपयज्ञोऽस्मि	भ. गी. १०।२५
यज्ञेन दानेन तपसाऽनाशकेनैतमेव	
विदित्वा मुनिर्भवति	बृह. ४।४।२२
यज्ञेन द्विषन्तो मित्रा भवन्ति	म. ना. १७।१
यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवाः [क्र. अ.	८।४।१९=
[मं. १०।९०।१६+	वा. सं. ३।११६
[म. ना. २।४+पु.सू.१६+	चित्त्यु. १२।७
(यज्ञ इति) यज्ञेन हि देवा दिवं गताः	म. ना. १७।१०
यज्ञेनासुरा नापातुदन्त	म. ना. १७।१०
यज्ञेनेत्युपसंहारः सृष्टेर्मोक्षस्य	
चेरितः । य एवमेतज्जानाति	
स हि मुक्तो भवेदिति	मुद्रलो. १।९
यज्ञेनैवोपजुह्वति	भ. गी. ४।२५
यज्ञे सर्वे प्रतिष्ठितं तस्माद्यज्ञं	
परमं वदन्ति	म. ना. १७।१०
यज्ञैरिष्ट्वा स्वर्गंति प्रार्थयन्ते	भ. गी. ९।२०
यज्ञो दानं तपः कर्म	भ. गी. १८।५
	भ. गी. १८।५

यज्ञोपवीतं बर्हिर्न निषसेः त्वमन्तः

प्रविश्य...मेधां प्रयच्छ

यज्ञोपवीतमेतदेव, विपरीतं

प्राचीनावीतम्

कृत्वाऽप आचम्य

त्रिरुदपात्रं प्रसिच्योद्यन्त-

मावित्यमुपतिष्ठेत्

ोपवीतं निष्कृष्य पुत्रं दृष्ट्वा त्वं

ब्रह्मा त्वं यज्ञस्त्वं वषट्कारस्त्व-

मोङ्कारस्त्वं स्वाहा...त्वं प्रति-

ष्ठाऽसीति वदेत्

५९

कौ. त. २।७

कठरु. १

यज्ञोपवीतं परमं पवित्रं प्रजापतेर्य-

त्सहजं पुरस्तात् [ब्रह्मो. ५+ ना. प. ४।४६

[+पा. गृ. सू. २।२।१०

यज्ञोपवीतं यागं सत्रं स्वाध्यायं च

सर्वकर्माणि सन्न्यस्यायं ...

कौपीनं...परिमहेत् प. हं. २

यज्ञोपवीतं वेदांश्च सर्वतद्वर्जयेद्यतिः कठरु. ५

यज्ञोपवीती धृतचक्रधारी यो

ब्रह्मवित्...वह्निसंयुक्तं वीशूद्रे-

र्बाहुभ्यां धारयेत् [यज्ञोप. १+ सुदर्श. १

यज्ञो भूत्वा यज्ञमासीद स्वां योनिं

जात वेदो भुव आजायमानः ना. प. ४।४३

यज्ज्ञात्वा मुच्यते जन्तुरमृतत्वं

च गच्छति

कठो. ६।८

यज्ज्ञात्वाऽमृतमश्नुते

गान्धर्वो. ४, ११

यज्ज्ञानाग्निः स्वातिरिक्तध्रमं भस्म

करोति तत् । बृहज्जाबाल-

निगमशिरोवेद्यमहं महः

वृ. जा. शीर्षकं

यज्ज्ञानाद्यान्ति मुनयो ब्राह्मण्यं

परमाद्भुतम् । तथैपदब्रह्मतत्त्व-

महमस्मीति चिन्तये

व.सू. शीर्षकं

यज्ज्ञानेन कृतार्थो भवति तन्नित्यं

शाम्भवीमुद्रान्वितम्

मं. ब्रा. ३।१

यज्ज्योतिर्यदमृतं यदजर्यं तदवरमिति

शौनको. २।३

यज्ज्योतिः स आदित्यः

मैत्रा. ६।३

यत इन्द्र भयामहे ततो नो अभयं

कृधि [महाना. ५।१+

वनदु. १५३

[क्र. मं. ८।६।११३+

अथर्व. १९।१५।१

[साम. १।२७४+

तै.आ. १०।१।९

यत एतस्य तस्यैष रसो य एष

एतस्मिन्मण्डले पुरुषस्तस्य

ह्येष रस इत्यभिदैवतम्

बृह. २।३

यत एतस्य तस्यैष रसो योऽयं

दक्षिणेश्वन्पुरुषस्तस्य ह्येष रसः

बृह. २।३।५

यत एवेतो यतः सम्भूतो भवति

छान्दो. ५।९।२

यत एषा यथा चैषा यथा नष्टेत्य-

खण्डितम् । तदस्या रोग-

शालाया यत्नं कुरु चिकित्सने महो. ५।११६

यतचित्तेन्द्रियक्रियः	भ. गी. ६।१२	यतीनां ज्ञानदं प्रोक्तं वनस्थानां	
यत्काममपि सिद्धानां	भ. गी. ७।३	विरक्तिदम् (भस्म)	बृ. जा. ५।६
यतते च ततो भूयः	भ. गी. ६।४३	यतीनां तु शतं पूर्णमेकमेकेन रुद्र-	
यततो ह्यपि कौन्तेय	भ. गी. २।६०	जापकेन तत्समम्	नृ. पू. ५।१६
यतन्तोऽप्यकृतात्मानः	भ. गी. १५।११	यतीनां यतचेतसाम्	भ. गी. ५।२६
यतन्तो योगिनश्चैनं	भ. गी. १५।११	यतेन्द्रियमनोबुद्धिः	भ. गी. ५।२८
यतन्तश्च दृढव्रताः	भ. गी. ९।१४	यतेः संब्यवहाराय पात्रलोपः	
यतयः केन दुःखिताः	१ सं. सो. २।९९	स उच्यते	१ सं. सो. २।८१
यतयः संशितव्रताः	भ. गी. ४।२८	यतोऽजरोऽमृतः स भवतीति	गायत्र्यु. ५
यतयो भिक्षार्थं ग्रामं प्रविशन्ति		यतो जातानि भुवनानि विश्वा	श्वेताश्व. ४।४
पाणिपात्रमुदरपात्रं वा	आरुणि. ५	यतो न क्रमते ज्ञानमसङ्गं तेन	
यतवाक्कायमानसः सूर्यभक्तो		कीर्तितम्	अ. शां. ९६
ब्रह्मचारी व्रतधरः	सूर्यता. २।१	यतो (निर्विषयो नाम) निर्विषय-	
यतवाक्कायमानसः	भ. गी. १८।५२	स्यास्य मनसो मुक्तिरिष्यते ।	
यतश्चोदेति सूर्योऽस्तं यत्र च		अतो (तस्मात्) निर्विषयं	
गच्छति । तं देवाः सर्वेऽर्पिता-		नित्यं मनः कार्यं मुमुक्षुणा	त्रि. ता. ५।१
स्तदुनात्येति कश्चन । एतद्वै तत्	कठो. ४।९	यतो यतः समीहसे ततो नो	
यज्ञः कुतश्च नैतमेकादश नव	तैत्ति. २।१०	अभयं कुरु [प्रवर्गा. २२+	वा. सं. ३६।२२
यतः कुतश्चिदानीय नित्यं		यतो बभूव भुवनस्य गोपाः	नृ. पू. २।८
शास्त्राण्यवेक्षते	अक्ष्युप. ११	यतो यत आवर्तते तत्तद्रच्छति	छान्दो. ४।१७।९
यतः पवमानपावकशुचिसङ्घातो		यतो यतस्त्वाददीत लवणमेव	बृह. २।४।१२
दि जाठरस्तस्मादग्निर्यष्टव्य-		यतो यतो निश्चरति	भ. गी. ६।२६
श्चेतव्यः स्तोतव्योऽभिध्यातव्यः	मैत्रा. ६।३४	यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते ।	
यतः प्रवृत्तिर्भूतानां	भ. गी. ६।१८।४	यतो वा यन्ति यत्रैव यन्ति च ।	
यतः प्रवृत्तिः प्रसृता पुराणी	भ. गी. १५।४	तदेतदक्षरं परं ब्रह्म	ग. पू. १।३
यतः प्रसृता जगतः प्रसूतिः	महाना. १।४	यतो वा इमानि... यतोऽग्निः	
यतः सर्वैः परित्यक्तं नरं		पृथिव्यप्तेजोवायुः । यत्करामा-	
धर्मोऽनुगच्छति	शिवो. ६।१६७	द्रह्यविष्णुरुद्रा अजायन्त	गणेशो. ४।८
यतात्मा दृढनिश्चयः	भ. गी. १२।१४	यतो वा इमानि..येन जातानि	
यताहारो जितक्रोधो जितसङ्गो		जीवन्ति, यत्प्रयन्त्यभिसं-	
जितेन्द्रियः	ते. बि. १।३	विशन्ति, तद्विजिज्ञासस्व ।	
यतिर्नैकरात्रं वसैन्नकस्यापिनमेत्	ना. प. ५।८	तद्रहोति	तैत्ति. ३।१
यतिर्भस्मधारणं त्यक्त्वैकदोषोऽव्य		यतो वा इमानि भूतानि जायन्ते...	
द्वादशसहस्रप्रणवं जप्त्वा		यत्प्रयन्त्यभिसंविशन्ति तं	
शुद्धो भवति	भस्मजा. १।६	मामेवं विदित्वोपासीत	भ. जा. २।५
यतिर्यादृच्छिको भवेत् [ना. प. ६।४४	वैतथ्य. ३७	यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य	
यतिस्तर्जन्या शिरोललाटहृदयेषु		मनसा सह	शांडि. २।३
प्रणमेन धारयेत्	गोपीचं. ४	[तैत्ति. २।४, ५+शरभो. १८+	ब्रह्मो. २२

यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्यः..

आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान्

बिभेति कदाचन (कुतश्चन)

[तैत्ति. २।४,५+

शरभो. १८

यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्यः...

आनन्दमेतज्जीवस्य यज्ज्ञात्वा

मुच्यते बुधः

ब्रह्मो. २२

यतो वाचो निवर्तन्ते यो मुक्तैरव-

गम्यते । यस्य..संज्ञाः कल्पिताः..

महो. ४।५७

यतो वाचो निवर्तन्ते विकल्पकल-

नान्विताः । विकल्पसंक्षया-

ज्जन्तोः पदं तदवशिष्यते

अ. पू. २।३३

यतो वाचो निवर्तन्ते निमित्ता-

नामभावतः (निमित्तं

किञ्चिदाश्रित्य खलु शब्दः

प्रवर्तते)

कठरु. ३४

यतो विशन्ति तद्विजिज्ञासस्व

तैत्ति. ३।११

यतो वीरः कर्मण्यः सुदृशो युक्त-

प्रावा जायते देवकामः

नृ. पू. २।५

यतो वै समुद्राः सरितः पर्वताश्च,

यतो वै चराचरम्

ग. शो. ४।८

यतो हरिं द्रावयति तच्छूचूर्णं

श्रियावधृतं आदित्यवर्णं

श्रीफले धारयेत्

कात्याय. १

यत्कठिनं सा पृथिवी, यद्द्रवं ता

आपः, (तदापो) यदुष्णं

तत्तेजः, यत्सञ्चरति स वायुः,

यत्सुषिरं तदाकाशमित्युच्यते

[गर्भो. १+

शारीरको. १

यत्करोषि यदश्नासि

भ. गी. ९।२७

यत्कर्म कुरुते तदभिसम्पद्यते

बृह. ४।४।५

यत्कर्मणाऽत्यरीरिचं यद्वा

न्यूनमिहाकरम्

बृ. उ. ६।४।२४

यत्कर्मिणो न प्रवेदयन्ति रागात्ते-

नानुराः क्षीणलोकाश्चयवन्ते

मुण्ड. १।२।९

यत्कल्याणं जिघ्रति तदात्मने

बृह. १।३।३

यत्कल्याणं पश्यति तदात्माने

ते विदुः

बृह. १।३।४

यत्कल्याणं वदति तदात्मने ते विदुः बृह. १।३।२

यत् कल्याणं शृणोति तदात्मने ,, बृह. १।३।५

यत्कल्याणं सङ्कल्पयति तदात्मने ,, बृह. १।३।६

यत्कामो भवति य एवं वेद बृ. जा. १।३

यत्किञ्च दुरितं मयि । इदमहं

माममृतयोनौ सूर्ये (सत्ये)

ज्योतिषि जुहोमि स्वाहा

महाना. १।१३,४

यत्किञ्च प्रजाः साधु कुर्वन्ति,

यस्तद्वेद, यत्स वेद स मयैत-

दुक्त इति

छांदो. ४।१।४,६

यत्किञ्च वाचो हुमिति स हिङ्गारो

यत्प्रेतिसप्रस्तावोयदेतिसद्भादिः

छांदो. २।८।१

यत्किञ्च विजिज्ञास्यं मनसस्तद्रूपं

बृह. १।५।९

यत्किञ्चाविज्ञातं प्राणस्य तद्रूपम्

बृह. १।५।८

यत्किञ्चिदपि सङ्कल्पस्तापत्रय-

बृह. १।५।१०

मितीरितम्

ते. बि. ५।९७

यत्किञ्चिदपि हीनोऽस्मि

मैत्रे. ३।१७

यत्किञ्चिदिदमा श्रभ्य

आ शकुनिभ्य इति...

छांदो. ५।२।१

यत्किञ्चिद्दृश्यते लोके... तत्सर्व-

मसदेव हि

ते. बि. ६।५२

यत्किञ्चिद्यन्न किञ्चिच्च सर्वं

चिन्मयमेव हि

ते. बि. २।२७

(अथ) यत्किञ्चेदमार्द्रं तद्रेतसो-

ऽसृजत तदु सोमः

बृह. १।४।६

यत्किञ्चेदं प्राणिजङ्गमंचपतत्रिच

२ ऐत. ५।३

यत्कुमारी मन्द्रयते यद्योषिद्यत्

पतिव्रता । अरिष्टं यत्किञ्च

क्रियते अग्निस्तदनुवेधति

अरुणो. ५

यत्कुसीदमप्रतीतं मयेह येन

यमस्य निधिनाचरामि हि

सहस्रै. ४

यत्कृत्वा देवयानं वा पन्थानं

प्रतिपद्यन्ते । पितृयाणं वापि

न ऋषेर्वचः श्रुतम्

बृह. ६।२।२

यत्केवलं ज्ञानगम्यम् (ब्रह्म)

शांडिल्यो. २।१।३

यत्कुरुर्भवति तत्कर्म कुरुते यत्कर्म

कुरुते तदभिसम्पद्यते

बृह. ४।४।५

यत्खलु साधु तत्सामेत्याचक्षते

छांदो २।१।१

यत्तच्छान्तमजरममृतमभयं परम् यत्तज्ज्ञानं मतं मम यत्तत्तत्पुरुषं प्रोक्तं वायुमण्डल- संवृतम् । पञ्चाग्निना समायुक्तं.. यत्तत्तामसमुच्यते यत्तत्त्वं तदसौ स्थितः (आत्मा ब्रह्म) यत्तन्निगुणमव्यक्तं नित्यं सदसदा- त्मकम् । प्रधानं प्रकृतिं प्राहु- रविशेषं विशेषवत् यत्तत्पदं पञ्चपदं तदेव स वासु- देवो न यतोऽन्यदस्ति यत्तत्सत्यं विज्ञानमानन्दं (ब्रह्म) यत्तत्सात्त्विकमुच्यते (अथ) यत्तदजायत सोऽसा- वादित्यः यत्तदग्नेऽमृतोपमम् यत्तदग्ने विषमिव यत्तदद्रेश्यमप्राह्यमगोत्रं रूपवर्जितम् यत्तदद्रेश्यमप्राह्यमगोत्रमवर्णमचक्षुः- ओत्रं तदपाणिपादं...तद्भूतयोनि परिपश्यन्ति धीराः यत्तदव्यक्तमजरमचिन्त्यमज- मव्ययम् यत्तन्नस्तत्पञ्चमस्य, यत्तिसहः प्रचो- दयादिति तत् षष्ठस्य यत्तपस्यसि कौन्तेय (अथ) यत्तपोदानमार्जवमहिंसा सत्यवचनमिति वा अस्य वक्षिणाः यत्तप्यथा बहुधा मे पुराचित्तश्रुभुवे- ऽहमुरणोबोभुवे । ऋतस्य पन्था- मसि हि ऋग्यजुःसोऽयसे स मे सत्यमिदं कमेहि यत्तत्सात्त्विकमुच्यते यत्तस्य ज्योतिरिव सम्पद्यती- स्यतस्तद्भावमचिरेणैति यत्तस्य पीठं ह्यैरप्याष्टपलाशमम्बुजं यत्तानि तु सुगन्धतरुनिशब्दवाच्यैः रक्षितानीति भवन्ति	प्रश्नो. ५।७ भ. गी. १३।३ पञ्चब्र. १० भ. गी. १८।२५ अ. पू. ३।२२, २३ भवसं. २।१३ गो. पू. ४।३ म. र. १४।११ भ. गी. १८।२३ छांदो. ३।१९।३ भ. गी. १८।३८ भ. गी. १८।३७ रुद्रह. ३१ मुण्ड. १।६ भवसं. ३।३ नृ. षट्च. ५ भ. गी. ९।२७ छांदो. ३।१७।४ वा. मं. २२ भ. गी. १८।२३ मैत्रा. ६।२७ गो. पू. ३।१ स्वसंवे. १	यत्तारं तत्सूक्ष्मं यत्सूक्ष्मं तच्छुद्धं यच्छुद्धं तद्वैद्युतं यद्वैद्युतं तत्परं ब्रह्म [अ. शिरः. ३।४+ यत्तासां दिशामन्तस्तद्गमयांचकार (मा. पा.) यत्तु कामेप्सुना कर्म यत्तु चञ्चलताहीनं तन्मनो- ऽमृतमुच्यते यत्तु नो दृश्यते किञ्चिद्यत्तु किञ्चि- दिव स्थितम् । मनः षष्ठेन्द्रिया- तीतं तन्मयो भव वै मुने यत्तु पौरुषवत्त्वेन कृतं तन्मध्यमं भवेत् (रुद्राक्षछिद्रं) यत्तु प्रत्युपकारार्थं यत्तुर्योक्कारामपरास्थिरभूमिवरा- सनम् । प्रतियोगिविनिर्मुक्तं तुर्यतुर्यमहं महः यत्तु होतर्गायत्री कथं हलीभूतो वहसीति (अथ) यत्तृतीयममृतं तदादित्या उपजीवन्ति वरुणेन मुखेन न वै देवा अभन्ति यत्तृतीयं तच्छिखायां, यत्तुर्थं तत्सर्वेष्वङ्गेषु यत्तृतीयं तद्वाह्यं बलयं भवति यत्ते कश्चिदब्रवीत्तच्छृणवामेति यत्ते रूपं कल्याणतमं तत्ते पश्यामि यत्ते सुसीमं हृदयमभिचंद्रमसिभितम् यत्ते सुसीमे हृदये हितमन्तः प्रजापतौ । मन्येऽहं मांतद्विद्वांसं माहं पौत्रमयं रुद्रम् यत्तेऽहं प्रीयमाणाय यत्त्वयोक्तं वचस्तेन यत्पञ्चमं तत्सर्वेषु... यत् षष्ठं तत्सर्वेषु देशेषु (अथ) यत्पञ्चमममृतं तत्साध्या उपजीवन्ति ब्रह्मणा मुखेन न वै देवा अभन्ति	बटुको. १९ बृ. उ. १।३।१० भ. गी. १८।२४ भ. गी. १८।२२ महो. ४।१०।१ अ. पू. १।२१ रु. जा. १३ भ. गी. १७।२१ नृ. पू. शीर्षकं गायत्र्यु. ५ छांदो. ३।८।१ नृ. षट्च. ७ नृ. षट्च. ३ बृह. ४।१।२ बृह. ५।१५।१ कौ. त. २।८ कौ. त. २।१० भ. गी. १०।१ भ. गी. ११।१ नृ. षट्च. ७ छांदो. ३।१०।१
--	---	---	---

यत्पदं विमलमंभयं शिवं तत्सदा-
 हमिति मौनमाश्रय वराहो. ३।६
 यत्परं तेजस्तन्नेवाऽभिहितमग्रा
 आदित्ये प्राण एतद्वाव त-
 त्स्वरूपं नभसः खेऽन्तर्भूतस्य
 यदोमित्येतदक्षरम् मैत्रा. ७।११
 यत्परं नापरं त्यजति स
 जाग्रदभिधीयते ब्रह्मो. १
 यत्परं ब्रह्म स एकः, य एकः स
 रुद्रः, यो रुद्रः स ईशानः...स
 भगवान्महेश्वरः [अ.शिरः. ३।४+ बटुको. १९
 यत्परं ब्रह्म सर्वात्मा विश्वस्यायतनं
 महत् । सूक्ष्मात्सूक्ष्मतरं नित्यं
 स त्वमेव त्वमेव तत् कैव. १६
 यत्परात्परतो ज्ञेयं तन्मे मनः शिव-
 सङ्कल्पमस्तु २ शिवसं. १७
 (अथ) यत्पशुभ्यस्तृणोदकं
 विन्दति तेन पशूनां (लोकः) बृह. १।४।१६
 यत्पश्यति तु तत्सर्वं ब्रह्म पश्यन्स-
 माहितः । प्रत्याहारो भवेदेव
 ब्रह्मविद्धिः पुरोदितः जा. द. ७।३
 यत्पश्यमानमात्माभिजुषाणमन्तः...
 सुषुप्त्यानभिगम्यमानाय स्वाहा पारमा. १।८
 यत्पादाम्बुरुहद्वंद्वं मृग्यते विष्णुना
 सह । स्तुत्वा स्तुत्यं महेशान-
 मवाङ्मनसगोचरम् शरभो. १७
 यत्पितृभ्यो निष्पृणाति यत्प्रजा-
 मिच्छते तेन पितॄणां (लोकः) बृह. १।४।१६
 यत्पितृभ्यः स्वधा करोत्यप्यपस्त-
 त्पितृयज्ञः सन्तिष्ठते सहवै. १४
 यत्पिबति तदस्य सोमपानम्
 (शारीरयज्ञस्य) महाना. १८।१
 यत्पुण्डरीकं पुरमध्यसंस्थम् ।
 तत्रापि दहं गगनं विशोकस्त-
 मिन्यदन्तस्तदुपासितव्यम् महाना. ८।१६
 यत्पुरुषं व्यदधुः कतिधा व्यक-
 ल्पयन् [अ.अ. ८।४।१९ =मं. १०।९०।११+
 [अ. सं. ३।१।१०+पु.सू. ११ चिन्त्यु. १२।५

यत्पुरुषेण हविषा देवा यज्ञमतन्वत
 [अ. अ. ८।४।१८।६= मं. १०।९०।६+
 [वा. सं. ३।१।१४+पु.सू. १६ चिन्त्यु. १२।३
 यत्पुरुषेणेत्यनया सृष्टियज्ञः समी-
 रितः । अनेनैव च मन्त्रेण
 मो मुद्रलो. १।६
 यत्पूर्णानन्दैकबोधस्तद्ब्रह्मैवाहम-
 स्मीति कृतकृत्यो भवति प. हं. ९
 यत्पृथिन्याः रजस्वमान्तरिक्षे
 विरोदसी । इमाः स्तदापो
 वरुणः पुनात्वचमर्षणः महाना. ६।४
 यत्पौर्णमास्ये तत्पौर्णमास्यम्
 यत्प्रज्ञानमुत चेतो धृतिश्च यज्यो-
 तिरन्तरमृतं प्रजासु । यस्मान्न
 ऋते किञ्चन कर्म क्रियते तन्मे
 मनः... [१ शिवसं. ३+ २ शि. सं. ४
 यत्प्रत्यक्षं तद्वै इति शौनको. ४।७
 यत्प्रथमं तच्चतुररं यद्वितीयं तच्चतु-
 ररं यत्तृतीयं तदष्टारं यच्चतुर्थं
 तत्पञ्चारं यत्पञ्चमं तत्पञ्चारं
 यच्छष्ठं तदष्टारं तदेतानि षडेव
 नारसिंहानि चक्राणि भवन्ति नृ. षट्च. १
 यत्प्रथमं तदाचक्रं यद्वितीयं तत्सु-
 चक्रं यत्तृतीयं तन्महाचक्रं
 ...तदेतानि षडेव नार-
 सिंहानि चक्राणि भवन्ति नृ. षट्च. २
 यत्प्रथमं तदान्तरवलयं भवति ।
 यद्वितीयं तन्मध्यमं वलयं
 ...तदेतानि त्रीण्येव वलयानि
 भवन्ति नृ. षट्च. ३
 यत्प्रथमं तद्दृष्टे, यद्वितीयं
 तच्छिरसि, यत्तृतीयं तच्छि-
 खायां, यच्चतुर्थं तत्सर्वेष्वङ्गेषु
 यत्पञ्चमं तत्सर्वेषु यत् षष्ठं
 तत्सर्वेषु देशेषु नृ. षट्च. ७
 (सहोवाच-) यत्प्रथमं नाभ्यकीर्षयो
 नामग्राहमथ नानुवर्त्य इति शौनको. १।५
 (अथ) यत्प्रथमास्तमिते
 तन्निधनम् छांदो. २।१।८

(अथ) यत्प्रथमोदिते स प्रस्तावः छान्दो. २।९।३
यत्प्रदक्षिणं प्रक्रमन्ति तेन पाप्मान-

सहवै. २

यत्प्रपदाभ्यां प्रापद्यत ब्रह्मेमं पुरुषं
तस्मात्प्रपदे...

१ ऐत. १।४।१

यत्प्रयन्त्यभिसंविशन्ति, तद्विजि-
ज्ञासस्व, तद्विज्ञेति

तैत्ति. ३।१

यत्प्रयन्त्यभिसंविशन्ति, तं मामेव
विदिस्वोपासीत

भस्मजा. २।५

(अथ) यत्प्रशशस्सतुः कर्म हैव
तत्प्रशशस्सतुः पुण्यो वै पुण्येन

बृह. ३।२।१३

कर्मणा भवति पापः पापेन
यत्प्राक्सवनेभ्यः सैकाविधा

त्रीणि सवनानि यदूर्ध्वं

सा पञ्चमी

१ ऐत. ३।३।४

यत्प्राक्चक्षुःशरीरभ्यः सैकाविधा
यत्प्राणेन न प्राणिति येन प्राणः

१ ऐत. ३।४।३

प्रणीयते । तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि

नेदं यदिदमुपासते

केनो. १।९

यत्प्राणैः प्रतितिष्ठसि (मा. पा.)

प्रश्नो. २।७

यत्प्रातरनुवाको यत्प्रउगं यदाज्यं

यन्मरुत्वतीयमिति

छाग. २।२

यत्प्रातर्मध्यन्दिनं सायं च तानि
सवनानि

महाना. १।८।१

यत्प्रातः सोऽयं प्रातः (होमः)

कठरु. ३

यत्प्रियमानन्दं तदेतत्सर्वाकारा

महात्रिपुरसुन्दरी

बह्वचो. ३

यत्र कालमकालं वा निश्चयः

संशयो नहि

ते. बिं. ५।१४

यत्र काले त्वनावृत्तिः

भ. गी. ८।२३

यत्र कुण्डलिनी नाम पराशक्तिः

प्रतिष्ठिता [यो. शि. ९।६+

वराहो. ५।५१

यत्र कुत्र स्थितस्य शिरसि व्योम-

ज्योतिर्दृष्टं चेत्स तु योगी भवति

अद्वयता. ३

यत्र कुत्रापि म्रियते देहान्ते देवः

परमं ब्रह्म तारकं व्याचष्टे

नृ. पू. १।७

यत्र कुत्रापि वा काश्यां मरणे स

महेश्वरः । जन्तोर्दक्षिणकर्णे तु

मत्तारं समुपादिशेत्

मुक्तिको. १।२०

यत्र कुत्रापि वा नादे ल्घाति प्रथमं

मनः । तत्रतत्र स्थिरीभूत्वा

तेन सार्धं विलीयते

ना. बि. ३८

यत्र क चार्या वाचो भाषन्ते

विदुरेनं तत्र

३ ऐत. २।५।३

यत्र क चैति तदेव प्रतितिष्ठत्येवं

विद्वान्

बृह. १।२।३

यत्र कापि स्थितं च यत्तन्नहि धार्यं

संस्कारसहितं धार्यम् (भस्म)

बृ. जा. ३।१

यत्र गत्वा धाम्नि लयं यान्ति

योगीन्द्राः

सामर. ५५

यत्र गत्वा न निवर्तन्ते योगिनः

(तत्परमं पदं) [नृ. पू. ५।१६+

ना. प. ९।२२

यत्र गुरुस्तत्र शिवः । शिवगुरुस्व-

रूपो महेश्वरः

रुद्रोप. ३

यत्र चतुर्धा मुक्तयः सेव्यमाना

आसते

सामर. ९२

यत्र चन्द्रस्तन्नक्षत्राणि यत्र वा

नक्षत्राणि स चन्द्रमास्ते द्वे

योनिस्तदेकं मिथुनम्

सावित्र्यु. ७

यत्र च मथुरा गोकुलं द्वारका

वैकुण्ठपुरी श्वेतपुरी रामपुरी

यमपुरी नरसिंहपुरी नरनारा-

यणपुरी कुबेरपुरी गणेशपुरी

शक्रपुरी एता देवतास्तिष्ठन्ति

राधोप. ४।१

यत्र चिन्मात्रकलना यात्यपहव-

मञ्जसा । तच्चिन्मात्रमखण्डैक-

रसं ब्रह्म भवाम्यहम्

ते. बिं. शीर्षकं

यत्रैवात्मनाऽऽमानं [यो. शि. ३।१४+

भ. गी. ६।२०

यत्र जाग्रति शुभाशुभं निरुक्त-

मस्य देवस्य... परापरं ब्रह्म

ब्रह्मो. १

यत्र जीवन्ति मूढास्तु तत्रासौ

मृत एव वै (योगी)

यो. शि. १।४६

यत्र ज्योतिरजस्रं यस्मिँल्लोके-

ऽभ्यर्हितं

आ. प्र. १

यत्र तु व्यञ्जनवन्तः प्रयुज्येरन्

क्षोभुकाववध्या इनावप्रजसा-

बुद्धातृयजमानौ स्याताम्

संहितो. २।४

(अथ) यभिगुणं चतुरशीति-
लक्ष्योनिपरिणतं भूतत्रिगुण-
मेतद्वै नानात्वस्य रूपम्

मैत्रे. ३।३

यत्र त्वस्य सर्वमात्मैवाभूत्तत्केन
कं पश्येत्...

बृह. ४।५।१५

(अथ) यत्र देव इव राजेवाह-
मेवेदं सर्वोऽस्मीति मन्येत
सोऽस्य परमो लोकः

बृह. ४।३।२०

यत्र देवा अमृतमानशानास्तृतीये
धामान्यभ्यैरयन्त

महाना. २।५

(अथ) यत्र द्वैतीभूतं विज्ञानं
तत्र हि शृणोति पश्यति
जिघ्रति रसयते चैव स्पर्शयति
सर्वमात्मा जानीतेति

मैत्रे. ६।७

यत्र धर्ममधर्मं वा शुद्धं वाऽशुद्ध-
मण्वपि

ते. बिं. ५।१३

यत्र धर्मा न वर्तन्ते विवेकस्तत्र
नोच्यते

अ. शां. ६०,

यत्र न चन्द्रमा भाति, यत्र न
नक्षत्राणि भान्ति, यत्र नाग्नि-
र्बहति, यत्र न मृत्युः प्रविशति,

यत्र न दुःखं...परमं पदं..

नृ. पू. ५।१६

यत्र न जरा न मृत्युर्न कालो न
भङ्गो न जयो न विवादो न
हिंसा न शान्तिर्न स्वप्न एवं
लीलाकामशरीरी स्वविनो-
दार्थं भक्तैः सहोत्कण्ठितैस्तत्र

क्रीडति कृष्णः

राधोप. ४।२

यत्र न मोहो न दुःखं

ग. शो. ५।६

यत्र न सूर्यस्तपति, यत्र न वायुर्वाति

नृ. पू. ५।१६

यत्र नान्यत्पश्यति नान्यच्छृणोति
नान्यद्विजानाति स भूमा

छांदो. ७।२४।१

यत्र नाभ्युदितं चित्तं तद्वै सुख-
मकृत्रिमम्

अ. पू. ५।४५

यत्र नासन्नं सद्रूपो नाहं नाप्यन-
दङ्कृतिः । केवलं क्षीणमनन
आस्तेऽद्वैतेऽतिनिर्भयः

[अङ्गुप. ४१+

वराहो. ४।१७

यत्र निशितासिशतपातनमुत्पल-

ताडनवत्सोढव्यं... नावहेल-

नया भवितव्यमेवं दृढवैराग्या-

द्वोधो भवति

महो. ४।२६

(अथापि) यत्र नील इवाग्निर्दृश्यते

यथा मयूरग्रीवा

३ ऐत. २।४।६

यत्र नृसिंहादयो देवतां आवरणानि

राधोप. ४।२

यत्र पुरुषस्तत्स्त्री यत्र वा स्त्री

स पुरुषस्ते द्वे योनिस्तदेकं

मिथुनम्

सावित्र्यु. ९

यत्र पार्थो धनुर्धरः

भ. गी. १८।७८

यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः

चिन्त्यु. १२।७

[+महावा.४+पु.सू.१६+

ऋ.अ. ८।४।१९=

[मं. १०।९०।१६+

वा. सं. ३१।१६

यत्र बिन्दुश्च नादश्च सोमसूर्याग्नि-

वायवः । इन्द्रियाणि च सर्वाणि

लयं गच्छन्ति सुप्रत

यो. शि. ३।११

यत्र (विद्यायां) ब्रह्म प्रतिष्ठितम्,

विश्वेदेवाः प्रतिष्ठिताः, यस्तां

न वेद किमन्यैर्वेदैः करिष्यति अव्यक्तो. ३

यत्र ब्रह्माण्डानि कोटिशो विराज-

मानानि राजन्ते

सामर. ५५

यत्र ब्रह्माण्डान्युत्पद्यन्ते लीयन्ते

सामर. ५

यत्र ब्रह्मा पत्रमानेति षट्

३ ऐत. २।४।४

यत्र भार्गवी यमुना समुद्रममृत-

मयं वृन्दावनानि नीलपर्वत-

गोवर्धनसिंहासनं प्रासादो

मणिमण्डपो विमलादिषोडश-

चण्डिकागोप्यः

राधोप. ४।२

(अथापि) यत्र भूमिं ज्वलन्तीमिव

पश्येत तदप्येवमेव विद्यादिति

प्रत्यक्षदर्शनानि

३ ऐत. २।४।६

यत्र मनस्तद्वाग्यत्र वा वाक् तन्म-

नस्ते द्वे योनिस्तदेकं मिथुनम्

सावित्र्यु. ८

यत्र मन्त्रममन्त्रं वा विद्याऽविद्या न..

ते. बिं. ५।१४

यत्र यज्ञस्तत्र छन्दांसि यत्र वा

छन्दांसि स यज्ञस्ते द्वे योनि-

स्तदेकं मिथुनम्

सावित्र्यु. ४-

यत्र यत्र धृतो वायुरङ्गे रोगादि-
 दूषिते । धारणादेव मरुतस्त-
 तदारोग्यमभुते त्रि. ब्रा. १२०
 यत्र यत्र मनो याति तत्र तत्र परं
 पदम् [पैङ्गलो. ४।२१+ सौभाग्य. २३
 यत्र यत्र मनो याति ब्राह्मणस्तत्र
 दर्शनात् । मनसा धारणं चैव
 धारणा सा परा मता ते. वि. १।३५
 यत्र यत्र मनो याति न निवार्य
 मनस्तादा । अवारितं क्षयं
 याति वार्यमाणं तु वर्तते (वर्धते) अमन. २।७०
 यत्र यत्र धृतो ज्ञानी येन वा केन
 मृत्युना । यथा सर्वगतं व्योम
 तत्र तत्र लयं गतः पैङ्गलो. ४।१३
 यत्र योगेश्वरः कृष्णः भ. गी. १८।७८
 यत्र रविसोमौ न तपतः ग. शो. ५।६
 यत्र रसावात्मानमुपसंहृत्याजुगुपत् शौनको. ४।५
 यत्र लक्ष्मीर्जम्बवती राधिका
 विमला चन्द्रावली सरस्वती
 ललितादिरिति राधोप. ४।१
 यत्र लोका न लोका देवा न देवा
 वेदा न वेदा यज्ञा न यज्ञा
 माता न माता... एकमेव तत्परं
 ब्रह्म विभाति निर्वाणम् ब्रह्मो. ३
 यत्र वरुणस्तदापो यत्र वा आप-
 स्तद्वरुणस्ते द्वे योनिस्तदेकं
 मिथुनम् सावित्र्यु. २
 यत्र वर्णा न वर्तन्ते विवेकस्तत्र
 नोच्यते अ. शां. ६०
 यत्र वा अस्तु सर्वमात्मैवाभूत्..
 (अथ). यत्र बागुधारयत्युपैव
 तत्र न्येतीत्येवमेवैतत् बृह. २।४।१४
 यत्र वाऽन्यदिव स्यात्तत्रान्योऽन्यत्
 पश्येत् बृह. ४।३।५
 यत्र वा पितुस्तत्पुत्रस्यैतत्तदुक्तं
 भवति १ ऐत. १।८।१
 यत्र वायुर्नक्षत्राणि न वाति (न) भान्ति ग. शो. ५।६

यत्र वायुस्तदाकाशो यत्र वा आ-
 काशस्तद्वायुस्ते द्वे योनिस्तदेकं
 मिथुनम् सावित्र्यु. ३
 यत्र विद्याविद्ये न विदामः गोपालो. १।१२
 यत्र विराण्मृसिहोऽवभासते तत्र
 खलूपासते अव्यक्तो. ९
 यत्र विश्वं भवत्येकनीडम् । यस्मि-
 न्निदं संचविचैति सर्वं स
 ओतः प्रोतश्च विभुः प्रजासु महाना. २।३
 यत्र वृक्षा आधिदैविका देवा एव
 भवन्ति सामर. ६
 यत्र वैकुण्ठेऽनेकशो भक्ता जयन्त-
 क्रमुदजयविजयगरुडाद्याः शतशः
 पार्षदाः राजमाना भवन्ति सामर. ९२
 यत्र सङ्कल्पनं तत्र मतोऽस्तीत्यव-
 गम्यताम् महो. ४।५२
 यत्र सप्तावरणानि तेजोमयानि सामर. ५
 यत्र समुद्रतीरे च निरन्तरं काम-
 धेनुवृन्दम् राधोप. ४।२
 यत्र सर्वमात्मैवाभूत्तत्र कुत्र वा
 मनुते । कथं वा गच्छतीति गोपालो. १।१०
 यत्र सुमा जना नित्यं प्रबुद्धस्तत्र
 संयमी । प्रबुद्धा यत्र ते विद्वान्सु-
 धुम्नि याति योगिराद् याज्ञव. २५
 यत्र सुप्तो न कञ्चन कामयते
 तत्सुषुप्तम् श्री. वि. ता. ३।१
 यत्र सुप्तो न कञ्चन कामं कामयते
 न कञ्चन स्वप्नं पश्यति बृह. ४।३।१९
 यत्र सुप्तो न कञ्चन कामं कामयते
 ... स्वप्नं (स्वप्ने) पश्यति तत्सुषुप्तम् मांडू. ५
 [गणेशो. १।३+नृ. पू. ४।२ रामो. २।३
 यत्र सुप्तो न कञ्चन कामं कामयते
 न कञ्चन स्वप्नं पश्यति
 न तत्र देवा न देवल्लोका यज्ञा न.. सुबालो. ४।४
 यत्र सुहार्दः सुकृतो मदन्ते विहाय
 यत्र रोगं तन्वाँ स्वायाम् सहवे. १०
 यत्र स्तनयितुस्तद्विशुधयत्र वा
 विशुत्तत्र स्तनयितुस्ते द्वे
 योनिस्तदेकं मिथुनम् सावित्र्यु. ५

यत्र ह कच पुत्रस्य तत्पितुः, यत्र
 वा पितुस्तत्पुत्रस्य १ ऐत. १।८।१
 यत्र हि द्वैतमिव भवति तदितर
 इतरं जिघ्रति बृह. २।४।१४
 यत्राभिर्भृत्युर्न दहति (न) प्रविशति ग. शो. ९।६
 यत्राभिस्तत्र पृथिवी यत्र वै पृथिवी
 तत्राभिस्ते द्वे योनिस्तदेकं
 मिथुनम् सावित्र्यु. १
 यत्रात्मना सृष्टिलयौ जीवन्मुक्ति-
 दशागतः । सद्भजः कुरुते योगं
 सेयं निष्पत्तिभूमिका.. वराहो. ५।७५
 यत्रादित्यस्तद्व्यो यत्र वा द्यौस्तदा-
 दित्यस्तेद्वेयोनिस्तदेकमिथुनम् सावित्र्यु. ६
 यत्राद्वैतीभूतं विज्ञानं कार्यकारण-
 निर्वचनमनौपम्यं
 निरुपाख्यं किं तदङ्गवाच्यम् मैत्रा. ६।७
 यत्रान्तर्याम्यादिभेदस्तत्त्वतो नहि
 युज्यते । निर्भेदं परमाद्वैतं स्व-
 मात्रमवशिष्यते अध्यात्मो. शीर्षकं
 यत्रान्यत्पश्यत्यन्यच्छृणोत्यन्य-
 द्विजानाति तदल्पम् छांदो. ७।२४।१
 यत्रापहवतां याति स्वादिद्यापद-
 विभ्रमः । तन्निपाभारायणाख्यं
 स्वमात्रमवशिष्यते त्रि.म.ना. शीर्षकं
 यत्रामृतः स पुरुषो ह्यव्ययात्मा मुण्ड. १।२।११
 यत्रायं पुरुषो त्रियते उदस्मात्
 प्राणाः कामन्त्याहो ३ नेति.. बृह. ३।२।११
 यत्रायं पुरुषो त्रियते किमेनं न
 जहातीति नामेत्यनन्तं वै
 नामानन्ता विश्वेदेवा अनन्त-
 मेव स तेन लोकं जयति बृह. ३।२।१२
 यत्रायं पुरुषो रमते तत्रायं रसो
 प्रजति सामर. ५
 यत्रायं मणिमानं न्येति बृ. उ. ४।३।३६
 यत्रारे जाह्नवात्पान्त्वचना।
 तदेनमच्छेति छांदो. ४।१।७
 यत्रालम्बाकम्बिभावो विद्यते न
 कदाचन । ऋषिहस्तस्यगङ्गाकम्बं
 निराकम्बं हरिं भजे निरा. शीर्षकं
 ३०

यत्रार्चभिज्जतां याति स्वातिरिक्त-
 भिदाततिः । संविन्मात्रं परं
 ब्रह्म तत्स्वमात्रं विजृम्भते स्कन्दो. शीर्षकं
 यत्रासां दिशामन्तस्तद्गमयाश्चकार बृह. १।३।१०
 यत्रासौ केशान्तो विवर्तते तैत्ति. १।६।१
 यत्रासौ संस्थितः कृष्णः क्रीभिः
 शक्या समाहितः गोपालो. २।२
 यत्रास्तमितशायी स्याभिरभि-
 रनिकेतनः । यथालब्धोपजीवी
 स्यान्मुनिर्दान्तो जितेन्द्रियः ना. प. ५।२६
 यत्रास्ति वासना लीना तत्सुषुप्तं
 न सिद्धये अ. पू. ९।१६
 यत्रास्ते च गुरुर्ब्रह्मन्दिव्ययोग-
 प्रदायकः ।... तेनोक्तः योगकुं. २।१४
 यत्रास्य पुरुषस्य मृतस्याग्निं
 वागप्येति बृह. ३।२।१३
 यत्रिवृत् पञ्चदशः सप्तदश
 एकत्रिंश इति कास्य तदगात् छाग. २।२+४।२
 यत्रैतत्कर्णावपिगृह्य निनदमिव
 नदथुरिवाग्नेरिव ज्वलत उपशृ-
 णोति तदेतद्दृष्टं च श्रुतं चेत्यु-
 पासीत, चक्षुष्यः श्रुतो भवति छांदो. ३।१३।८
 यत्रैतत्पुरुष आर्तो मरिष्यन्नावस्यं
 न्येत्यसंमोहं नैति तदाहु-
 रुक्कमीचित्तम् कौ. त. ३।३
 (अथ) यत्रैतत्पुरुषः पिपासति
 तेज एव तत्पीतं नयते छांदो. ६।८।५
 यत्रैतत्पुरुषः सुप्तः स्वप्नं न कञ्चन
 पश्यत्यथास्मिन्प्राण एवैकधा
 भवति कौ. त. ३।३
 यत्रैतत्पुरुषः स्वपिति नाम सता
 सोम्य नाम तदा सम्पन्नो भवति छांदो. ६।८।१
 यत्रैतत्पुरुषोऽशिशिष्यति तामाप
 एव तदशितं नयन्ते छांदो. ६।८।३
 (अथ) यत्रैतद्वद्विमानं नीतो
 भवति तमभितवासीनाम्नाहु-
 र्जानासि मां जानासिमामिति छांदो. ८।६।४
 यत्रैतदभूयत एतदगात् कौ. त. ४।१८

(अथ) यत्रैतदस्माच्छरीरादु- त्क्रामत्यथैतरेष रश्मिभिरुर्ध्व- माक्रमते	छांदो. ८।६।५	यत्सत्यं वा विष्णुरुद्योगः सूर्यो गौर्वा विष्णुर्विंशत् विश्वं, विश्वं सन्वधानः तद्विश्वं विष्णवे विश्व-	
यत्रैतदस्मिच्छरीरे सःस्पर्शो नोष्णि- मानं विजानाति तस्यैषाश्रुतिः	छांदो. ३।१३।८	रूपाय स्वाहा	पारमा. ५।५
यत्रैतदित्येत्येत्यभिपश्यति	आर्षे. ९।१	यत्सत्यं विज्ञानमानन्दं निष्क्रियं निरञ्जनं सर्वगतं सुसूक्ष्मं	
यत्रैतदूर्ध्वोच्छ्वासी भवति	बृह. ४।३।३५, ३८	सर्वतोमुखमनिर्देश्यममृतमस्ति तदिदं निष्कलं रूपम्	शांडिल्यो. ३।२
यत्रैतदेवास्तत्प्राप्य तदमृतो भवति, यदमृता देवाः	कौ. त. २।१४	यत्सत्त्वमुभयोरनुगोप्ता तत्सत्यं सत्यपदाय सत्याय स्वाहा	पारमा. ४।९
(अथ) यत्रैतदाकाशमनु विषण्णं चक्षुः स चाक्षुषः पुरुषः	छांदो. ८।१२।४	(अथ) यत्सत्रायणमित्याचक्षते ब्रह्मचर्यमेव तद्ब्रह्मचर्येण ह्येव	
(अथ) यत्रैनं जन्तीव जिनंतीव हस्तीव विच्छाययति	बृह. ४।३।२०	सत आत्मनस्त्राणं विन्दते	छान्दो. ८।५।२
यत्रैव जातं सकलेवरं मनस्तत्रैव लीनं कुरुते स योगात् । स एव मुकोहिनिरहङ्कृतिः सुखी..	यो. शि. १।१२३	यत्सप्तभूमिकाविद्यावेद्यानन्दकले- वरम् । विकलेवरकैवल्यं राम-	
यत्रैवंविद्वद्वापसा ब्रह्माणा (मा.)	छां. उ. ४।१७।९	चन्द्रपदं भजे	अक्षयु. शीर्षकं
यत्रैवंविद्ब्रह्मा भवति	छांदो. ४।१७।८, ९	यत्सप्तान्नानि मेधया तपसाऽजन- यत्पितेति मेधया हि तपसा	
यत्रैव एतद्वालाके पुरुषोऽशयिष्ठ यत्रैतदभूद्यत एतद्गाद्धिता नाम हृदयस्य नाड्यः	कौ. त. ४।१९	जनयत्पितैकमस्य साधारणमि- तीदमेवास्य तत्साधारणमन्नं	
यत्रैव जगदाभासो दर्पणान्तः पुरं यथा । तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा कृतकृत्यो भवानघ	अध्यात्मो. १०	यदिदमद्येत	बृह. १।५।२
यत्रोपरमतेचित्तं निरुद्धयोगसेवया । यत्रचैवात्मनात्मानं पश्यन्नात्मनि तुष्यति [यो. शि. ३।१४+	भ. गी. ६।२०	यत्सप्तान्नानि मेधया तपसाऽजन- यत्पिता । एकमस्य साधारणं द्वे	
यत्रोपाकृते प्रातरनुवाकेन पुरा यत्सकललोकरक्षणचक्रं यन्माया- त्मा तच्चतुर्थस्य	छां. उ. ४।१६।४	देवानभाजयत् । त्रीण्यात्मने- ऽकुरुष पशुभ्य एकं प्रायच्छत्	बृह. १।५।१
यत्सकलपुष्पशक्ति तेन सामानि... प्रीणाति	नृ. षट्च. ६	यत्समत्वं तयोरत्र जीवात्मपरमा- त्मनोः...समाभिरभिधीयते	सौभाग्य. २०
(अथ) यत्सङ्गवैलायाः स आदि- स्तदस्यवयाः स्यन्वायत्तानि	सहस्रै. १५	यत्समाधौ परं ज्योतिरनन्तं विश्वतोमुखम् । तस्मिन्ष्टे	
यत्सञ्चरति स वायुः [गर्भो. १+	छान्दो. २।९।४	क्रियाकर्म यातायातो नविद्यते	यो. चू. १।१३
यत्सञ्चरस्युपविशत्युत्तिष्ठते च स प्रवर्ग्यः	शारीरको. १	यत्समूलमावृद्ध्युर्वृक्षं न पुनराभवत्	बृह. ३।९।३३
यत्सत्यं ब्रह्म तद्विस्मृतं नृणाम्	महाना. १८।१	(अथ) यत्समृद्धमिदं तस्यान्नं	मैत्रा. ६।३६
यत्सत्यं ब्रह्म तद्विस्मृतं नृणाम्	महो. ४।१३२	(अथ) यत्सम्प्रति मध्यन्दिने स उद्गीथस्तदस्य देवा अन्वायत्ताः	छान्दो. २।९।५
यत्सत्यं ब्रह्म तद्विस्मृतं नृणाम्	पैङ्गलो. ४।१७	यत्सम्मिमतमनु संयन्ति प्राणिन- स्तन्मे मनः शिवसकलपमस्तु	२ शिवसं. २
		यत्सर्वनिष्ठमजरं समस्तं	पारमा. १।८
		यत्सर्वस्य सोमोऽहमेव जनिता विश्वामिको रुद्रो महर्षिः	मस्मजा. २।५

यत्सर्वहृदयागारं यत्र सर्वं प्रतिस्त्रि-
 तम् । वस्तुनो यन्निराधारं वासु-
 देवपदं भजे वासुदे. शीर्षकं
 यत्सर्वशास्त्रसिद्धान्तं यत्सर्व-
 हृदयानुगम् अ. पू. ३।२१
 यत्सर्वं चाप्यसर्वं च यत्तत्त्वं
 तदसौ स्थितः अ. पू. ३।२३
 यत्सर्वं तद्गुह्यम् पं. ब्र. १
 यत्सर्वं परिपश्यतीति सौक्ष्म्यात् सूर्यता. १।२
 यत्सर्वं सर्वगं वस्तु यत्तत्त्वं
 तदसौ स्थितः अ. पू. ३।२२
 यत्सङ्करमभिधावाम्याशाम् सहवै. ९
 यत्संवत्सरं वत्स्यथ अथ वेदिष्य-
 थेति । ते ह संवत्सरमूषः छाग. ४।३
 यत्साक्षादपरोक्षाद्ब्रह्म य आत्मा
 सर्वान्तरस्तं मे व्याचक्ष्व बृह. ३।४।१
 यत्साङ्ग्यैः प्राप्यते स्थानं भ. गी. ५।५
 यत्साधुर्भवतिसाधुर्बतेत्येवतदाहुः छान्दो. २।१।३
 यत्साम्पराये महति ब्रूहि नस्तत्... कठो. १।२९
 यत्सामानि सोम पभ्यः पवते...
 तदेवांस्तर्पयति सहवै. १४
 यत्सामानि सोमाहुतिभिः...
 तदेवांस्तर्पयति सहवै. १४
 यत्साम्यज्ञानकालाभिस्वातिरिक्ता-
 स्तिताभ्रमम् । करोति भस्म भस्मजा. शीर्षकं
 निःशेषं तद्ब्रह्मैवास्मि केवलम् महाना. १८।१
 यत्सायं प्रातरन्ति तत्समिधम् पारमा. ८।१
 यत्सारभूतं सकलं धरित्री मोद-
 प्रायेणानुभूतमनुविधं सूक्ष्मः
 यत्सारस्वतं तत्तृतीयस्य, यस्य नृ. षट्च. ४
 यत्कार्मं देवं तच्चतुर्थस्य वा. मं. १०
 यत्सीमिन्द्रो अकरोदनीकैः नृ. षट्च. ६
 यत्सुचक्रं यत्प्रियात्मा तद्वितीयस्य छान्दो. ३।१९।२
 यत्सुवर्णं सा योः शारीरको. १
 (शरीरे) यत्सुविरं तदाकाशम्
 [गर्भो. १+
 यत्सुषुप्तश्च जाग्रतश्चैनश्चकुम् तस्याव-
 यजनमसि स्वाहा महाना. १४।२
 यत्सूक्ष्मं तच्छुक्लं [बटुको. १९+ अ. शिरः. ३।४

यत्स्वपन्तश्च जाग्रतश्चैनश्चकुम्
 तस्यावयजनमसि स्वाहा महाना. १४।२
 यत्स्वयं प्राक्तनं कर्म पितामातेति
 तत्स्मृतम् शिवो. ७।१९९
 यत्स्वरूपज्ञानिनः सर्वमविदितं
 विदितं भवति । तत्सर्वं त्रि. म. ना. ८।६
 परमरहस्यं कथितम्
 यत्स्वाध्यायमधीयीतैकामप्युचं सहवै. १४
 यजुः साम वा तद्ब्रह्मयज्ञः
 सन्तिष्ठते
 यथा कटकशब्दार्थः पृथग्भावो न
 काश्चनात् । न हेमकटकात्तद्व- महो. ४।४६
 द्रच्छच्छब्दार्थता परा
 यथा करी करेणैव पानीयं प्रपिबेत्
 सदा । सुषुम्ना वज्रजालेन यो. शि. १।११७
 पवमानं प्रसेत्तथा
 (ते होचतुः) यथाऽकला अव-
 दन्तो वाचा प्राणन्तः प्राणेन
 पश्यन्तश्चक्षुषा शृण्वन्तः
 श्रोत्रेण विद्वांसः बृह. ६।१।८
 यथाकर्म यथाविद्यं (स...प्रत्या-
 जायते) कौ. त. १।२
 यथा कला अवदन्तः प्राणन्तः
 प्राणेन पश्यन्तश्चक्षुषा शृण्वन्तः
 श्रोत्रेण ध्यायन्तो मनसैवमिति
 प्रविवेश ह वाक् छां. ५।१।८
 यथाकामं प्रभ्रान्पृच्छथ यदि
 विज्ञास्यामः सर्वं ह वो
 वक्ष्याम इति प्रश्नो. १।२
 (अतः) यथाकामं जपित्वा पश्येम
 शरदः शतमिन्द्र जीवेत्याशिषः
 प्रार्थयते ३
 यथा कायस्तथा सर्वं चित्तदृश्य-
 मवस्तुकम् अ. सां. ३६
 यथाकारी यथाचारी तथा भवति,
 साधुकारी साधुर्भवति, पाप-
 कारी पापो भवति बृह. ४।४।५
 यथाऽऽकाशस्तथा देह आकाशा-
 दपि निर्मलः यो. शि. १।४२

यथाऽऽकाशस्थितो नित्यं यथाकाशं समुद्दिश्य गच्छन्निः पथिकैः पथि । नानातीर्थानि दृश्यन्ते नानामार्गास्तु सिद्धयः यथाऽऽकाशे द्विचन्द्रत्वं तद्वत्सत्ये जा यथाऽऽकाशो घटाकाशो महाकाश इतीरितः । तथा भ्रान्ते- (न्तै-) द्विषा प्रोक्तो ह्यात्माजीवेश्वरा- त्मना [अ. पू. ५।७७+ यथा काश्यो वा वैदेहो वोमपुत्रं उक्त्यं धनुरधिष्ठ्यं कृत्वा द्वौ बाणवन्तौ सपत्नातिव्याधितौ इस्ते कृत्वोपोत्तिष्ठेदेवमेवाहं त्वाद्वाभ्यां प्रभ्राभ्यामुपोदस्थां यथा कुमारको निष्काम आनन्द- मभियाति । तथैव देवः स्वप्न आनन्दमभियाति यथा कुमारो निष्काम आनन्द- मुपयाति.. यथा कुर्वति भारत यथा कूप-रतचारः सहस्रचाराभाक्षतः यथा कृताय विजितायाधरेयाः संयन्त्येवमेन५ सर्व तदभिस्ममेति यथा केशः सहस्रधाभिन्न एव- मस्यैताहिता नामनाड्योऽन्त- र्हृदये प्रतिष्ठिता भवन्ति यथा केशः सहस्रधा भिन्नस्तथा हिता नाम नाड्यो भवन्ति यथा केशः सहस्रधा भिन्नस्तावता- ऽणिम्ना तिष्ठन्ति (हिता नाम नाड्यः) यथा कोशस्तथा जीवो यथा जीवस्तथा शिवः यथा क्रतुरस्मिँल्लोके पुरुषो भवति तथेतः प्रेत्य भवति स क्रतुं कुर्वीत	भ. गी. ९।६ यो. शि. १।१५७ यो. शि. ४।१६ जा. द. १०।३ बृह. ३।८।२ परब्र. २ ब्रह्मो. १ भ. गी. ३।२५ महाना. १५।५ छां. ४।१।४, ६ बृह. ४।२।३ सुबालो. ४।४ बृह. ४।३।२० त्रि. ब्रा. १९ छान्दो. ३।१४।१	यथाक्रमोऽयं परलोकस्थाने भवति तमाक्रममाक्रम्योभयान्पाप्मन आनन्दाश्च पश्यति (ते होचतुः) यथा छीबा अप्रजायमाना रेतसा.. यथाक्षणं यथाशाखं यथादेशं यथासुखम् । यथासम्भवस- त्सङ्गमिमं मोक्षपथक्रमम् ॥ तावद्विचारयेत् प्राज्ञो यावद्विभ्रान्तिमात्मनि यथा क्षारमयत्नेन प्राप्यते लवणं स्वयम् । ब्रह्मज्ञान्यप्ययत्नेन निर्वाणं मनसस्तथा यथा क्षुरः क्षुरधानेऽवहितः स्याद्विश्वम्भरो वा विश्वम्भर- कुलाये तं न पश्यन्ति यथा खलु सोम्येमास्तिष्ठो देवताः... (मा. पा.) यथा खं ज्येनमाश्रित्य याति स्वमालयमेवं सुषुप्तो ब्रूते यथा गङ्गा शिवसङ्गात्तथैव न सूतकं वा नाप्यशुचित्वमेषाम् यथागन्धर्वनगरं यथावारिमरुस्थले यथा गुरुस्तथैवेशो यथैवेशस्तथा गुरुः । पूजनीयो महाभक्त्या न भेदो विद्यतेऽनयोः यथाऽग्निगर्भा पृथिवी यथा द्यौ- रिन्द्रेण गर्भिणी । वायुर्विशां यथा गर्भे एवं गर्भे दधामि ते यथाऽग्निनाऽयः पिण्डो वाऽग्निभूतः कर्तृभिर्हन्यमानो नानात्व- मुपैत्येवं वाक् खल्वसौ भूतात्मा- न्तःपुरुषेणाग्निभूतो गुणै- र्हन्यमानो नानात्वमुपैति यथाऽग्निर्दाहमध्यस्थो नोत्तिष्ठेन्मथनं विना । विना चाभ्यासयोगेन ज्ञानदीपस्तथा नहि [यो. शि. ६।७६+ बृह. ४।३।९ बृह. ६।१।१२ महो. ४।३९ अमन. १।३० बृ. उ. १।४।७ छां. उ. ६।८।६ ब्रह्मो. १ सि. शि. १० अ. पू. १।२० यो. शि. ५।५८ बृह. ६।४.२२ मैत्रा. ३।३ योगकुं. ३।१४
--	---	--

यथाऽभिर्देवानां ब्राह्मणो मनुष्याणां बसन्त ऋतूनामेवं गायत्री छन्दसाम्	सन्ध्यो. १८
यथाऽभिर्वै देवानामन्नादः सोमो- ऽन्नमग्निनैवाग्नमित्येवंवित्...	मैत्रा. ६।१०
नस्येवमेवास्मादात्मनः सर्वे प्राणा... व्युत्स्रन्ति	बृह. २।१।२०
लिङ्गाविप्रतिष्ठेरन्नेवमेवैतस्मा- दात्मनः प्राणा यथायतनं विप्रतिष्ठन्ते [कौ. त. ३।३+	४।१९
यथा घटघटमध्ये बहुचन्द्रो- ऽपि दृश्यते	अद्वैतो. ९
यथाङ्गारानपोह्य भस्मनि जुहुया- त्तादृक्त्स्यात्	छांदो. ५।२४।१
यथा च मरणंप्राप्य आत्माभवति.,	कठो. ५।६
यथाऽचिरात् सर्वपापं व्यपोह्य परात्परं पुरुषं याति विद्वान्	कैव. १
यथा वायुः पुष्करिणीं समिङ्ग- यति सर्वतः	बृ. उ. ६।४।२३
यथा जपाकुसुमसाम्रव्याद्रक्त- स्फटिकप्रतीतिस्तद्भावे शुद्ध- स्फटिकप्रतीतिः	त्रि. म. ना. ३।७
यथा जले जलं क्षिप्तं क्षीरे क्षीरं घृते घृतम् । अविशेषो भवेत्तद्व- ज्जीवात्मपरमात्मनोः	४।१०
यथा जलौकाऽन्नमग्नं नयत्यात्मानं नयति परं सन्धय	ब्रह्मो. १
यथा जातरूपधरो निर्ग्रन्थो निष्प- रिमहः... सञ्ज्यासेन देहत्यागं करोति स परमहंसो नाम	जाबालो. ६
यथा जातरूपधरो निर्ग्रन्थो निष्प- रिमहस्तत्त्वब्रह्ममार्गे सम्यक्संपन्नः ...सञ्ज्यासेनैव देहत्यागं करोति स कृतकृत्यो भवति	ना. प. ३।८७
यथा जात्यन्धस्य रूपज्ञानं न विद्यते तथा गुरुरूपदेहेन विना कल्पको- विभिस्तत्त्वज्ञानं न विद्यते	त्रि. म. ना. ५।४

यथा ज्ञास्यसि तच्छृणु	भ. गी. ७।१
यथा तथा वा भवतु ह्युपनायन- कर्मणि । उपदिष्टे मम सुते ब्रह्मणि त्वत्प्रसादतः	शु. र. १।५
(अथ) यथा तप्तोर्विसर्पिस्तृण- काष्ठसंस्पृशेन्नो ज्वलतीत्येवं वायुः खल्वसावप्राणाख्यः प्राण- संस्पृशेन्नो ज्वलति	मैत्रा. ६।२६
यथा तमः सवितानुक्करसो ह्ययमात्मा चिद्रूप एव	नृसिंहो. २।७
यथा तरङ्गकलोलैर्जलमेव स्फुर- त्यलम् । घटनाम्ना यथा पृथ्वी पटनाम्ना हि तन्तवः	यो. शि. ४।१७
यथा तु कथा च ब्रुवन् वा ब्रुवन्तं वा ब्रूयाद्भ्याशमेव यत्तथा स्यात् [३ ऐत. १।३।४+	१।४।२
यथा तु खलु सौम्येमास्तिष्ठो देवताः पुरुषं प्राप्य त्रिवृजि- वृदेकैका भवति	छांदो. ६।८।६
यथा तु खलु सौम्येमास्तिष्ठो देवताः... (मा. पा.)	छां. उ. ६।४।७
यथा तूली तुलाधारां... मनो- वृत्तिस्तथाऽऽत्मनि	अमन. २।७४
यथा तृणाशिनो विवेकहीनाः परप्रेष्याः... तथा तत्त्वामिन इव सर्वज्ञ ईशः पशुपतिः	जाबाल्यु. ४
यथा तृतीयकाले तु रविः प्रत्याहरे- त्प्रभाम् । तृतीयाङ्गस्थितो योगी विकारं मानसं हरेत्	यो. चू. १२१
यथाऽऽदर्शे तथाऽऽत्मनि यथा स्वप्ने तथा पितृलोके	कठो. ६।५
यथाऽऽदर्शो मलेन च यथा दाहं दग्धोऽग्निरविकल्पो	भ. गी. ३।३८
ह्ययमात्मा	नृसिंहो. २।७
यथाऽसौ दिव्यादित्य एवमिदं	३ ऐत. १।२।२
यथा दीपो निवातस्थः	भ. गी. ६।१९
यथा दुन्दुभेः खं, तेन स ऊर्ध्वं आक्रमते स आदित्यमागच्छति	बृह. ९।१०।१

ब्रह्मान्तरप्राप्तेः कारणं भावना
नृणाम् । विषयं ध्यायतः पुंसो
विषये रमते मनः यो. शि. ३।२४
यथा द्यौरिन्द्रेण गर्भिणी, वायुर्विशां
यथा गर्भे एवं गर्भे दधामि ते बृह. ६।४।२२
यथाधिकारवाक्यसेत्पूर्णदीक्षांलभेत् गुह्यबोधा. १
यथाऽधीमहे स्वर्ग्या देवसः हिता
भवति संहितो. १।१
यथा ध्यानेन वैराग्यमैश्वर्यं
स्वस्य पूजनात् रा. पू. १।५
यथा न जायते किञ्चिज्ज्ञायमानं
समन्ततः अद्वैत. २
यथा नदी जायते सागर एकोऽपि
सागरप्रतिभासितः । तथा ब्रह्म
सर्वान्तरात्मा मध्ये प्रकाशितम् अद्वैतो. ३
यथा नदीनां बहवोऽनुवेगाः भ. गी. १।१२८
यथा नद्यः स्यन्दमानाः समुद्रा-
यणाः समुद्रं प्राप्यास्तं... (मा.) मुण्डको. ३।२।८
यथा नद्यः स्यन्दमानाः समुद्रे
गच्छन्त्यस्तं नामरूपे विहाय ।
तथा विद्वाभामरूपाद्विमुक्तः
परात्परं अगदम्बामुपैति गुह्यका. ३८
यथा नद्यः स्यन्दमानाः समुद्रेऽस्तं
गच्छन्ति नामरूपे विहाय । तथा
विद्वाभामरूपाद्विमुक्तः परात्परं
पुरुषमुपैति दिव्यम् मुण्ड. ३।२।८
यथा नद्यः किङ्किणी कांस्यचक्रक-
मेकविः कृन्धिका वृष्टिनिवाते.. मैत्रा. ६।२२
(सहोवाच) यथा नस्त्वं गौतम
मापराधास्तव च पितामहाः बृह. ६।२।८
यथाऽनादिसर्वप्रपञ्चो दृश्यते,
निस्थोऽमित्यो वेति संशय्येते त्रि. म. ना. ३।२
यथाऽनादिसंसिद्धोऽयं जीवस्तद्भः,
तथा मायाऽप्यनादिसिद्धा
भवति, सा त्रिविधा... सामर. ९८
यथा नामी वाचकेन नाम्ना
योऽभिमुखो भवेत् । तथा
बीजात्मको मन्त्रो मन्त्रिणो-
ऽभिमुखो भवेत् रा. पू. ४।३

यथा नास्ति नभोवृक्षस्तथा नास्ति
जगत्स्थितिः यो. शि. ४।१९
यथा निरंकुशो हस्ती कामान्प्राप्य
निवर्तते । अवारितं मनस्तद्वत्
स्वयमेव विलीयते अमन. २।७१
यथा निरिन्धनो वह्निः स्वयमेव
प्रशाम्यति । प्राह्याभावे मनः-
प्राणो निश्चलज्ञानसंयुतः.. २ अवधू. ६
यथा निरिन्धनो वह्निः स्वयमेव
प्रशाम्यति । प्राह्याभावे... त्रि. ब्रा. २।१६३
यथा निरिन्धनो वह्निः स्वयोना-
नुपशाम्यति । तथा वृत्तिक्षयाच्चित्तं
स्वयोनानुपशाम्यति
[मैत्रा. ६।३४+ मैत्रे. १।७
यथा निर्मितको जीवो जायते
अनियतेऽपि वा । तथा जीवा
अमी सर्वे भवन्ति न भवन्ति च अ. शां. ७०
यथा निर्वाणकाले तु दीपो दग्ध्वा
लयं ब्रजेत् । तथा सर्वाणि
कर्माणि योगीदग्ध्वा लयं ब्रजेत् छुरिको. २३
यथा नु खलु सोम्येमास्तिस्रो
देवताः पुरुषं प्राप्य त्रिवृषिवृदे-
कैका भवति तन्मे विजानीहीति छांदो. ६।४।७
यथा नु खलु सोम्येमास्तिस्रो
देवतास्त्रिवृषिवृदेकैका भवति
तन्मे विजानीहि छांदो. ६।३।४
यथाऽनुशासनं यं यमन्तमभिकामा
भवन्ति यं जनपदं यं क्षेत्रभागं
तं तमेवोपजीवन्ति छांदो. ८।१।५
यथान्तरं न भेदाः स्युः शिवकेशवयो-
स्तथा । देहो देवालयः प्रोक्तः
स जीवः केवलः शिवः स्कन्दो. १०
(ते होचुः) यथा अन्धा अपश्यन्त-
अक्षुषा प्राणन्तः प्राणेन.. विद्वां-
सो मनसा प्रजायमाना रेतसै-
वमजीविष्येति प्रविवेश ह चक्षुः बृह. ६।१।९
यथाऽन्धा अपश्यन्तः प्राणन्तः
प्राणेन वदन्तो वाचा शृण्वन्तः

ओत्रेण ध्यायन्तो मनसैवमिति
 प्रविवेश ह चक्षुः छांदो. ५।१।९
 यथाभ्रमभादश्चेत्यस्योपव्याख्यानम् मैत्रा. ६।१०
 यथाऽपकृष्टं शैवालं क्षणमात्रं न
 तिष्ठति । आवृणोति तथा माया
 प्राज्ञं वापि पराङ्मुखम् अध्यात्मो. १५
 यथा पक्षिगणो रात्रौ तरुमाश्रित्य
 तिष्ठति । विश्रम्य च पुनर्गच्छे-
 तद्भूतसमागमः भवसं. १।२२
 यथा परमतेजःपारावारतरङ्गाः
 परमतेजःपारावारे प्रविशन्ति
 तथैव सच्चिदानन्दात्मोपासकः
 ...परब्रह्मणि...प्रविवेश त्रि. म. ना. ८।३
 यथा परमतेजोमहानदीप्रवाहः
 परमतेजःपारावारे प्रविशति.. त्रि. म. ना. ८।३
 यथा पर्वतधातूनां दहन्ते धमना-
 न्मलाः अ. ना. ७
 यथा पर्वतमादीप्तं नाश्रयन्ति
 मृगद्विजाः । तद्वद्ब्रह्मविदो
 दोषाभ्याश्रयन्ति कदाचन मैत्रा. ६।१८
 यथाऽपः प्रवता यन्ति, यथा मास
 अहर्जरम् । एवं मां ब्रह्मचा-
 रिणः । धातरायान्तु सर्वतः स्वाहा तैत्ति. १।४।७
 यथा पाण्ड्याविकं यथेन्द्रगोपो
 यथाऽभ्यर्चिर्यथा .पुण्डरीकं
 यथा सकृद्विद्युत्तं* सकृद्वि-
 द्युत्तेव या वा अस्य श्रीर्भवति बृह. २।३।६
 यथा पादोदरस्त्वद्धा विनिर्मुच्यत
 एवं ह वै स पाप्मना विनिर्मुक्तः प्रभो. ५।५
 यथा पुत्रकामेष्टिना पुत्रं वाणिज्या-
 दिना वित्तं ज्योतिष्टोमेन स्वर्गं
 तथा...जीवनमुक्त्यादिलाभः मुक्तिको. २।१
 यथा पुरस्ताद्भविता प्रतीत
 औशलकिरादुर्गितप्रसृष्टः ।
 सुखं रात्रीः शयिता वीत-
 मन्युस्त्वां ददृशिवान्मृत्यु-
 मुखात्प्रमुक्तम् कठो. १।११

यथा पुष्करपलाश आपो न
 श्लिष्यन्त एवमेवविदि पापं
 कर्म न श्लिष्यते छांदो. ४।१४।३
 यथापूर्वमविद्याकार्याणि जायन्ते ।
 कार्यकारणोपाधिमेदाज्जीवे-
 श्वरभेदोऽपि दृश्यते त्रि. म. ना. ४।७
 यथा पृथिव्यादीनां व्यापक-
 शरीराणां देवविशेषाणां...
 निजमूर्त्याकारदेवताः श्रयन्ते
 सर्वत्र तद्वत्परब्रह्मणः सर्वा-
 त्मकस्य साकारनिराकारभेद-
 विरोधो नास्त्येव त्रि. म. ना. २।३
 यथा पृथिव्यामोषधयः सम्भवन्ति..
 तथाऽक्षरात्सम्भवतीह विश्वम् मुण्ड. १।१।७
 यथा पृथिव्यामोषध्यः सम्भवन्ति
 गिलन्त्यपि..तथा तस्यां जगत् गुह्यका. २६
 यथा प्रकाशयत्येकः भ. गी. १३।३४
 (अथ खलु) यथा प्रज्ञायां
 सर्वाणि भूतान्येकीभवन्ति
 तद्व्याख्यास्यामः कौ. त. ३।४
 यथा प्रदीप्तं ज्वलनं पतङ्गाः भ. गी. ११।२९
 यथाप्राप्तानुभवतः सर्वत्रानभिवा-
 ञ्छनात्..विज्वरो भव.. महो. ६।१४
 यथाप्लुतो विरादप्लुतः ना. प. ८।४
 यथाऽप्सु परीव दृश्ये तथा गन्धर्व-
 लोके छायातपयोरिव कठो. ६।५
 यथाऽप्सु परीव दृश्यते (मा.पा.) कठो. ६।५
 यथा फेनतरङ्गादि समुद्रादुत्थितं
 पुनः । समुद्रे लीयते तद्वज्जगन्म-
 द्यनुलीयते जा. द. १०।६।७
 यथा बधिरा अशृण्वन्तः प्राणन्तः
 प्राणेन वदन्तो वाचा पश्यन्त-
 श्चक्षुषा ध्यायन्तो मनसैवमिति
 प्रविवेश ह ओत्रम् छान्दो. ५।१।१०
 (ते होचुः) यथा बधिरा
 अशृण्वन्तः ओत्रेण...
 पश्यन्तश्चक्षुषा विद्वांसो
 मनसा प्रजायमानारेतसैवम-
 जीबिष्मेति प्रविवेश ह ओत्रम् बृह. ६।१।१०

यथा बाला जमनसः प्राणन्तः

प्राणेन... प्रविवेश ह मनः

छांदो. ५।१।११

प्रशासनमभूत् छांदो. ५।३।७

यथा ब्रह्म त्रिविधात्मकं सच्चिदा-

नन्दात्मकम्

सामर. ९७

यथा ब्रह्मानन्दोऽयं लोकः सच्चिदा-

नन्दो भवति तथा जीवसङ्ग-

स्त्रिविधो भवति

सामर. ९७

यथा भवति बालानां गगनं मलिनं

मलैः । तथा भवत्यबुद्धाना-

मात्मापि मलिनो मलैः

अद्वैत. ८

यथा भवेद्ब्रह्मसनस्तत्त्वं यावत्

प्रकाशते । स्वयं प्रका-

तस्यै स्वानन्दस्तत्क्षणान्नुवेत्

अमन. २।५१

यथाभागमवस्थिताः

भ. गी. १।११

यथाभूतार्थदर्शिस्त्वमेतावद्भुवनत्रये ।

यदात्मैव जगत्सर्वमिति

निश्चित्य पूर्णता

अ. पू. २।३५

यथा भूमेः पर्वतवृक्षतृणगुल्मलता-

द्यन्तवस्तुमेव तथैव... मम

सर्वाद्वैतमुपपन्नं भवत्येव

त्रि. म. ना. ८।१

यथा मच्छिष्टाव्यस्तः पायुः काक-

कुलायगान्धकमस्थशिरो वायति

३ ऐत. २।४।४

यथा महानुसुह्यः सैन्धवः (मा.पा.)

यथा महाफले सर्वे रसाः सर्व-

प्रवर्तकाः । तथैवात्मन्ये कोशे

कोशास्तिष्ठन्ति चान्तरे

त्रि. ब्रा. ११

यथा महारजनं वासः...या वा

अस्य श्रीर्भवति

बृह. २।३।६

यथा महानुसुह्यः सैन्धवः पक्षीश-

कङ्कनं संवृहेदेव हैवेमान्

प्राणान्संबवर्ह

बृह. ६।१।१३

यथा माक्षीकैकेन तन्तुना जालं

विक्षिपति तेनापकर्षति तथै-

वैच प्राणः

ब्रह्मो. १

यथा मातृमान्पितृमानाचार्यवान्

ब्रूयात्तच्छैलिनिरवतीत्

बृह. ४।१।२, ३

यथा मा त्वं गौतमाऽबदो यथेवं न

प्राक् त्वत्तः पुरा विद्या ब्राह्म-

यथा मायामयाद्वीजाज्जायते

तन्मयोऽङ्कुरः । नासौ नित्यो

न चोच्छेदी तद्वद्धंमेषु योजना

अ. शां. ५९

यथा मायामयो जीवो जायते

म्रियतेऽपि च । तथा जीवा

अमी सर्वे भवन्ति नभवन्तिच

अ. शां. ६९

यथा मासबहर्जरम्, एवं मां

ब्रह्मचारिणः । धातरायन्तु

सर्वतः स्वाहा

तैत्ति. १।४।७

यथा मां त्वं तदैतानवदोयथाऽह-

मेषां नैकञ्चन वेद..

छांदो. ५।३।५

यथा मां त्वं तातैतानवदः..(मा.पा.)

छां. उ. ५।२।५

यथा मुग्धा अविद्वान्सो मनसा

प्राणन्तः प्राणेन...प्रविवेश

ह मनः

बृह. ६।१।११

यथाऽमुष्मिन्नाकाशे वायुरायत्तः

३ ऐत. १।२।२

यथा मूढो यथा ह्यन्धो यथा

बधिर एव वा । तथा वर्तेत

लोकस्य स्वसामर्थ्यस्य गुप्तये

१ यो. त. ७७

यथाऽमृनि त्रीणि ज्योतीषि, एव

मिमानी पुरुषे त्रीणि ज्योतीषि

३ ऐत. १।२।२

यथाऽमृतं विषाद्विभ्रं विषदोषैर्न

लिप्यते । न स्पृशामि जडा-

द्विजो जडदोषाप्रकाशतः

आ. प्र. २८

यथा मृदि घटो नाम कनके कुण्ड-

लाभिधा । शुक्रो हि रजत-

रुयातिर्जीवशब्दस्तथा परे

यो. शि. ४।१४

यथा यथा सदाभ्यासात्सङ्कल्प-

विलयो भवेत् । योगिनो

भवति श्रेयान्कर्मत्यागस्तदा तदा अमन. २।१०४

यथा यथा सदाभ्यासान्मनसः

स्थिरता भवेत् । वायुवाकाय-

दृष्टीनां स्थिरता च तथा तथा

अमन. २।६७

यथाऽयमग्निः पृथिव्यां, एवमिद-

मुपस्थे रेतः

३ ऐत. १।२।२

यथाऽयस्त्रिपण्डे हन्यमाने नाग्निरभि-

भूयत्येवं नाभिभूयत्यसौ पुरुषः

मैत्रा. ३।३

यथा योगी बायुनिरोधनं लक्षा-
 चरणगुरुराच्छिनोति किंस्वयम् अद्वैतो. ४
 यथा रज्जुं परित्यज्य सर्पं गृह्णाति
 वै भ्रमात् । तद्वत्सस्यमविज्ञाय
 जगत्पश्यति मूढधीः ना. वि. २६
 यथा रज्जौ निष्क्रियायां सर्पा-
 भासविनिर्गमौ । अवृतेः सद्-
 सत्त्वाभ्यां वक्तव्ये बन्धमोक्षणे २ आत्मो. २७
 यथा रथचक्रस्य खं, तेन स ऊर्ध्व
 आक्रमते स आदित्यमागच्छति बृह. ५।१०।१
 यथा रविः सर्वरसान्प्रभुङ्क्ते...तथैव
 योगी विषयान् भुङ्क्ते १
 यथा रसाक्षये फेनं मथनादेव
 जायते । मनोनिर्मथनादेव
 विकल्पा बहवस्तथा त्रि. भा. २।१४
 यथा राज्ञे कुर्वन्ममात्यबुद्धिं देही
 विन्देद्वाधमस्माद्विनष्टम् । सत्या-
 दिरूपं शिवमेवंविदानो विष्णवादि-
 बुद्ध्या हीयतेऽज्ञानसङ्गात् सि. शि. ३
 यथाऽर्धेन्धानाग्नेरभ्याहितस्य
 पृथग्धूमा...(मा. पा.) बृ. उ. ४।५।११
 (अथ) यथाऽऽर्धेन्धानाग्नेरभ्याहितस्य
 पृथग्धूमा निश्चरन्त्येवं वा एतस्य
 महतो भूतस्य निःश्वसित-
 मेतद्यद्वेदो. [मैत्रा. ६।३२+ बृह. ४।६।११
 यथाऽर्धकथनोमिस्त्युच्चार्याभिमानो-
 स्पत्तिप्रणवः तुरीयो. १
 यथा ल्हाति कंठात्तु हृदयावधि
 सस्वनम् । पूर्ववत्कुम्भयेत्प्राणं
 रेचयेदिहया ततः योगकुं. १।२७
 यथाऽलम्बोपजीवी स्यान्मुनिर्विन्तो
 जितेन्द्रियः (यतिः) ना. प. ५।२६
 यथा लम्बरस्य खं, तेन स ऊर्ध्व
 आक्रमते स चन्द्रमसमागच्छति बृह. ५।१०।१
 यथा लासव्यो गोत्रो ब्राह्मणः २ प्राणवो. १४
 यथाऽलभमभीयात् (यतिः) आरुणि. ३
 यथाऽलभमभीयात्प्राणसन्धारणार्थं
 यथा मेदोवृद्धिर्न जायते
 [१ सं. सो. १।२+ कठश्रु. ६
 ६१

यथावच्छास्त्रवाक्यार्थे मतिमाधाय

समासीनो जरयत्यायुराततम् अक्षुप. १९
 यथावच्छृणु तान्यपि भ. गी. १८।१९
 यथावदखिलं प्रोक्तं जनकेन
 महात्मना । तदेव तत्पुरा महो. २।३१
 प्रोक्तं तस्य पित्रा महाधिया
 यथावदुपचारी कृतकृत्यो
 मरुदुत्तरायणं गतः मैत्रा. ६।३०
 यथा बन्ध्यासुतो नास्ति यथा
 नास्ति मरौ जलम् यो. शि. ४।१८
 यथावस्थितज्ञानेन किञ्चिन्नेति
 यदस्ति तदस्ति यन्नास्ति
 नास्ति तत् स्वसंवे. २
 यथा वा भरा नाभौ समर्पिता
 एवमस्मिन्प्राणे सर्वस्वमर्पितम् छांदो. ७।१५।१
 यथा वा चित्तसामर्थ्यं जायते...
 दूरश्रुतिर्वूरदृष्टिः क्षणादूरागमः...
 वाक्सिद्धिः कामरूपत्वमदृश्य-
 करणी तथा । मलमूत्रप्रलेपेन
 लोहादेः स्वर्णता भवेत् १ यो. त. ७।३-७४
 यथा वातैर्विनिर्मुक्तो निश्चलो
 निर्मलः परः । शब्दाद्यैर्विषयै-
 स्त्यक्तो लयस्थो दृश्यते तथा अमन. १।२७
 यथा वाऽऽसुचारिणः शाकुनिकः
 सूत्रयन्त्रेणोद्धृत्योदरेऽमौ
 जुहोत्येवं वाव खल्विमानम्
 प्राणानोमित्यनेनोद्धृत्याना-
 मयेऽमौ जुहोति मैत्रा. ६।२६
 यथा बायुः पुष्करिणीं समिञ्जयति
 सर्वतः । एषा ते गर्भे एजतु.. बृह. ६।४।२३
 यथाबायुःपुष्करिणीं समिञ्जति(मा.) बृह. ६।४।२३
 यथा वा श्रेष्ठिनं स्वा भुञ्जन्त एवमेवैष
 प्राज्ञ आत्मैतैरात्मभिर्भुङ्क्ते कौ. त. ४।२०
 यथाविधानं गुरोः कर्मातिशेषेणा-
 भिसमावृत्य कुटुम्बे शुचौ
 देशे स्वाध्यायमधीयानो...
 ब्रह्मलोकमभिसम्पद्यते छांदो. ८।१५।१
 यथा विन्दति तच्छृणु भ. गी. १८।४५

यथा विपणगा लोका विहरन्तो-

ऽप्यसत्समाः । असम्बन्धात्तथा

ज्ञस्य मामोऽपि विपिनोपमः

यथा विष्णुयादसौ गौरसावन्धः

यथा विलीनमेवाङ्गास्यान्तादाचा-

मेति । कथमिति लवणमिति

यथा वृक्षस्य संपुष्पितस्य दूराद्गन्धो

वात्येवं पुण्यस्य कर्मणो

दूराद्गन्धो वाति

यथा वृक्षो वनस्पतित्तयैव पुरुषो-

ऽमृषा । तस्य लोमानि पर्णानि

त्वगस्योत्पाटिका बहिः

यथा वेदो वाऽननूकोऽन्यद्वा

कर्माकृतं यदिह वा अप्यनेवं-

विन्महत्पुण्यं करोति

यथा वेदो वानूकोऽन्यद्वा..(मा.पा.)

यथा वे द्वे वाऽऽमलके द्वे वा कोले

द्वौ वाक्षौ मुष्टरनुभवत्येवं वाचं

च नाम च मनोऽनुभवति

यथा वे सन्नामहान्तमध्वानमेप्यन्

रथवानाववासमादरीतैवमेवैताभि-

रुपनिषद्भिः समाहितात्मा

यथा ग्रीहिर्वा यवो वा स एष

सर्वस्येशानः सर्वस्याधिपतिः

सर्वमिदं प्रशास्ति

यथाशास्त्रमनुद्वेगमाचरन्को न

सिद्धिभाक्

यथा शिवमयो विष्णुरेवं

विष्णुमयः शिवः

यथा शुद्धसुवर्णस्य कनकमुकुटाङ्ग-

दादिभेदः

यथाऽऽमानमस्त्राणसृत्वाविश्वं-

सत एव* हैव स विध्वंसते

(सः) यथाऽऽमानसृत्वा लोष्टो

विध्वं* सैतैव* हैव विध्वं*

समाना विध्वन्भ्यो विनेशुः

यथा इयेनः स्वमाभिस्य याति

स्वमालयं कुलायम् , एवं

सुपुंसं ज्ञात

अ. पू. १।३३

बृह. ३।४।२

छां. उ. ६।१३।२

महाना. ७।९

बृह. ३।९।२८

बृह. १।४।१५

बृह. १।४।१५

छान्दो. ७।३।१

बृह. ४।२।१

बृह. ५।६।१

महो. ५।८८

स्कन्दो. ९

त्रि. म. ना. ८।१

छान्दो. १।२।८

बृह. १।३।७

परब्र. १

यथा भ्रमो भवेद्देहे तथा सूर्येण

पूरयेत्

यथा श्रियाभियुक्तोऽहं तथा

भक्तो मम प्रियः

यथा श्रेष्ठैः स्वैर्मुञ्क्ते यथा वा श्रेष्ठिनं

स्वाभुञ्जन्त एवमेवैष प्राज्ञ

आत्मैतैरात्मभिर्मुञ्क्ते

यथाऽश्वत्थदलेसूक्ष्मास्थूलाश्च(नाड्यः)त्रि. ब्रा. २।७६

यथाऽश्वत्थादिपत्रं शिराभिव्याप्त-

मेवं शरीरं नाडीभिव्याप्तम्

यथाऽश्वलायनो भगवन्तं परमे-

ष्ठिनमुपसमेत्योवाच

यथा सकृद्विद्युत्त* सकृद्विद्युत्तेव

या वा अस्य श्रीर्भवति..

यथा सङ्कल्पितं लोकं नयति

यथा सङ्कल्पयेद्योगी...तथा

तत्तद्वाप्नोति

यथा सतः पुरुषात्केशलोमानि

तथाऽश्वरात्सम्भवतीह विश्वम्

यथा समुद्रसलिलस्य स्थूलसूक्ष्म-

तरङ्गफेनबुद्बुदकरकलवण-

पाषाणाद्यनन्तवस्तुभेदः

यथा सम्पन्ना मधुत्वं नाना रसा

इत्येवं ह्याह

यथा सम्राजेवाधिकृतान्विनियुक्ते

एतान्प्रामाण्यभितिष्ठस्वेत्येवमेवैष

प्राण इतरान्प्राणान्पृथक्पृथगेव

सन्निधत्ते

यथा सर्वगतस्य निराकारस्य महा-

बायोश्च तदात्मकस्य...चामेद

एव श्रूयते सर्वत्र

यथा सर्वगतं व्योम तत्र तत्र

लयं गतः (ज्ञानी)

यथा सर्वगतं सौक्ष्म्यात्

यथा संहियते सर्वमस्तं गच्छति

भास्करे । कर्मजालं तथा

सर्वममनरुके विलीयते

यथाऽसावन्तरिक्षे विद्युदेवमिद-

मात्मनि हृदयम्

योगकुं. १।३५

गोपालो. २।११

कौ. त. ४।२०

त्रि. ब्रा. २।७६

शांडि. १।४।६

कैव. १

बृह. २।३।६

प्रश्नो. ३।१०

यो. शि. ५।५९

मुण्ड. १।१।७

त्रि. म. ना. ८।१

मैत्रा. ६।२२

प्रश्नो. ३।४

त्रि. म. ना. २।३

पैङ्गलो. ४।१३

म. गी. १३।३३

अमन. २।८८

३ ऐत. १।२।२

यथा सिद्धरसस्पृशान्नं भवति
काश्चनम् । गुरूपदेशश्रवणा-
च्छिष्यस्तत्त्वमयो भवेत्

अमन. २।४६

यथाऽसिभारां कर्तेषु हितामवक्रामे-
द्युवेयुवेह वा विज्ञयिष्यामि
...एवमनृतात्मानं जुगुप्सेत्

महाना. ७।९

यथा सिद्धो गजो व्याघ्रो भवेद्विश्वः
शनैः शनैः । तथैव सेवितो
वायुरन्यथा हन्ति साधकम्
[यो. चू. ११८+

शाण्डि. १।७।६

यथा सिद्धो मृगो बाऽपि नीयमानो
व्यवस्थितः...परिचीयमानस्य
तथा वायुर्वै विश्वतोमुखः

योगो. ११

यथा सुदीप्तात्पावकाद्विस्फुलिङ्गाः
सहस्रशः प्रभवन्ते सरूपाः ।
तथाऽश्वराद्विविधाः सोम्य
भावाः प्रजायन्ते

मुण्ड. २।१।१

यथा सुनिपुणः सम्यक्परदोषेक्षणे
रतः । तथा चेन्निपुणः स्वेषु
को न मुच्येत बन्धनात्

वराहो. ३।२५

यथा सुप्तोऽस्थितः कश्चिद्विषयान्
प्रतिपद्यते । जागृत्येव ततो
योगी योगनिद्राक्षये तथा

अमन. २।६२

यथा सुहयः पद्मीशशंकून्सङ्गिदे-
देवमितरान्प्राणान्समखिदत्
यथा सोमश्चराजानमाप्यायस्वा-
पश्रीयस्वेत्येवमेनाः स्तत्र

छां. उ. ५।१।१२

बृह. ६।२।१६

यथा सोम्य पुरुषं गान्धारेभ्योऽभि-
नद्धाक्षमानीय तं ततोऽतिजने
विस्तृजेत्

छांदो. ६।१४।१

यथा सोम्य मधु मधुकृतो
निस्तिष्ठन्ति नानात्ययानां
वृक्षाणां रसान्समवहारमे-
कतां रसं गमयन्ति

छांदो. ६।९।१

यथा सोम्य महतोऽभ्याहतस्यैक-
मङ्गारं खद्योतमात्रं परिशिष्टं
तं तृणैरुपसमाधाय प्रज्वाल-
येत्तेन ततोऽपि बहु दहेत्

छांदो. ६।७।५

यथा सोम्यैकेन नखनिकुंतनेन
सर्वं काष्णायिसं विज्ञातम्
स्याद्वाचारम्भणं...

कृष्णायस

छांदो. ६।१।६

यथा सोम्यैकेन लोहमणिना सर्वं
लोहमयं विज्ञातम् स्याद्वाचा-
रम्भणं...लोहमित्येवं सत्यम्

छांदो. ६।१।५

यथा सोम्यैकेन मृत्पिण्डेन सर्वं
मृन्मयं विज्ञातम् स्याद्वाचा-
रम्भणं विकारो नामधेयं
मृत्तिकेत्येव सत्यम्

छांदो. ६।१।४

यथा सौक्ष्म्यादिदाभास्य आका-
शो नोपलक्ष्यते । तथा निरंश-
श्चिन्नावः सर्वगोऽपि न लक्ष्यते

महो. ५।९९

यथाऽसौ दिव्यादिव्यादित्य एव-
मिदं शिरसि चक्षुः

३ ऐतरे. १।२।२

यथाऽसौ बावापृथिव्यावन्तरेणा-
काशः, तस्मिन्हास्मिन्नाकाशे
प्राण आयत्तः

३ ऐत. १।२।२

यथा सौम्य महतोऽभ्याहितस्यैको-
ऽङ्गारखद्योतमात्रः परिशिष्टः
स्यात्तेन ततोऽपि न बहु दहेत्

छांदो. ६।७।३

यथा स्तेनो यथा भ्रणदैवमेष भवति
यथा स्त्रीपुमांसौ सम्परिष्वक्तौ स
इममेवात्मानं द्वेधाऽपातयत्ततः
पतिश्च पत्नी चाभवतां

बृह. १।४।३

यथा स्थितमिदं यस्य व्यवहारवतो-
ऽपि च । अस्तं गतं स्थितं व्योम
स जीवन्मुक्त उच्यते

वराहो. ४।२।१

यथाऽस्या उदरमेवमुष्या अभ्रमणं

३ ऐत. २।५।२

यथाऽस्यास्तत्रय एवमुष्या अङ्गुलयः

३ ऐत. २।५।२

यथाऽस्याः शिर एवमुष्याः शिरः

३ ऐत. २।५।२

यथाऽस्याः स्पर्शा एवमुष्याः स्पर्शाः

३ ऐत. २।५।२

यथाऽस्याः स्वरा एवमुष्याः स्वराः

३ ऐत. २।५।२

यथाऽस्यै जिह्वैवमुष्यै वादनं

३ ऐत. २।५।२

यथा स्वच्छन्दतः प्राणो निपत-

त्याशु गच्छतः ।...परिचीय-

मानस्य तथा वायुर्वै विश्वतोमुखः योगो. ११

यथा स्वप्नमयो जीवः...तथा जीवा
जमी सर्वे अ. शां. ६८
यथा स्वप्ने तथा पितृलोके कठो. ६।५
यथा स्वप्ने द्रव्याभासं चित्तं चलति
मायया । तथा जाग्रद्व्याभासं
चित्तं चलति मायया अ. शां. ६१
यथा स्वप्ने द्रव्याभासं स्पन्दते
मायया मनः । तथा जाग्र-
द्व्याभासं स्पन्दते मायया मनः अद्वैत. २९
यथाऽहनि तथा रात्रौ । नास्य नक्तं
न (वा) दिवा [१सं.सो.१।३+ कठश्रु. १०
यथाऽहमन्धो न स्यां तथा कल्पय
कल्पय, कल्याणं कुरु कुरु चाक्षुषो. २
यथाऽहमेषां नैकश्चन वेद छांदो. ५।३।५
यथा ह वै बहवः पशवो मनुष्यं
भुष्युरेवमेवैकः पुरुषो देवान्
भुनक्ति बृह. १।४।१०
यथा ह वै पदेनानुविन्देदेवं कीर्तिं
श्लोकं विन्दते बृह. १।४।७
यथा हि वै सरसि पद्मं तिष्ठति
तथा भूम्यां तिष्ठति गोपालो. १६
यथा ह्यग्निः काष्ठेषु, तिलेषु तैल-
मिव तं विदित्वा मृत्युमत्येति हंसो. ४
यथा ह्येवेयं शब्दवती तर्कवत्येव-
मसौ शब्दवती तर्कवती ३ ऐत. २।५।२
यथा ह्येवेयं लोमशेन चर्मणा
पिहिता भवत्येवमसौ लोमशेन
चर्मणा पिहिता ३ ऐत. २।५।२
यथा ह्येवेह प्रजा अन्वाविशन्ति...
तं तमेवोपजीवन्ति छांदो. ८।१।५
यथेक्षुरससंश्मत्ता शर्करा वर्तते
तथा । अद्वयब्रह्मरूपेण व्याप्तो-
ऽहं वै जगज्जयम् अ. प्र. १४
यथेच्छया वसेद्विद्वानात्मारामः
सदा मुनिः कुण्डिको. २८
यथेच्छसि तथा कुरु भ. गी. १८।६३
यथैतमाकाशमाकाशाद्वायुं वायु-
भूत्वा धूमो भवति छांदो. ५।१०।५

यथेतमेत्य जघनेनाग्निमांसीनो
वर्षां जपति बृह. ६।३।६
यथेन्द्रगोपो यथाऽऽयविर्यथा पुण्ड-
रीकं...वा अस्य श्रीर्भवति बृह. २।३।६
यथेमे दंशमशकादयस्तृणवृक्षय-
तयोद्भूतप्रच्छंसिनः मैत्रा. १।५
यथेयंनप्राक्त्वत्तःपुराविद्या ब्राह्मणा-
नाच्छति तस्माद्दु सर्वेषु लोकेषु
क्षत्रियस्यैव प्रशासनमभूत् छांदो. ५।३।७
यथेयं न प्राक् त्वत्तु पुरा विद्या
ब्राह्मणान्...(मा. पा.) छां. उ. ५।३।७
यथेयं विद्येतः पूर्वं न कस्मिंश्चन
ब्राह्मण सवास त्वां त्वहं तुभ्यं
वक्ष्यामि बृह. ६।२।८
यथेरिणे बीजमुप्तं नरेन्द्र नास्य
वप्ता लभते बीजभागम् । एवं
आद्धमप्रतिष्ठितं विनश्यति इतिहा. २९
यथेष्टधारणा-(णं वा) द्वायो रनलस्य
प्रदीपनम् । नादाभिष्यक्तिरा-
रोग्यं जायते नाद्विशोभनात्
[यो. चू. ९९+ शाण्डि. १।३।८
यथेष्टधारणाद्वायोः सिद्धयेत्केवल-
कुम्भकः । केवले कुम्भके सिद्धे
रेषूपरविवर्जिते । न तस्य दुर्लभं
किञ्चिन्निषु लोकेषु विद्यते १ यो. त. ५०
यथेष्टमेव वर्तते यद्वा योगी महेश्वरः।
अभ्यासमेदतो भेदः फलं तु
सममेव हि १ यो. त. १११
यथेह क्षुधिता बाला मातरं पर्यु-
पासते । एवम् सर्वाणि भूता-
न्यग्निहोत्रमुपासते छांदो. ५।२।५
यथैकस्मिन्घटाकाशे रजोधूमादिभि-
र्युते । न सर्वे संप्रयुज्यन्ते
तद्वज्जीवाः सुखादिभिः अद्वैतो. ५
यथैतत्कुवरस्तक्ष्णापोष्णतो
नेहते मनाक् । परित्यक्तो-
पमात्मानस्तद्वदेहो विरोचते छाग. ६।४
यथैतं काष्ठभारमानद्धमनुपश्या-
मस्तथैवावशो भूत्वाः स्पन्दते छाग. ६।१

यथैतावेदस्याष्टावुपनिषदोभवन्ति

यथैवासि समिद्धोऽभिः

भ. गी. ४।३७

यथैवमवमन्यन्ते जनाः...तथा

युक्तधरेयोगी

ना. प. ६।१०

यथैव खल्वयं भगवोऽस्मिच्छरीरे

साध्वलकृते साध्वलंकृतो

भवति...एवमेवायमस्मिन्नन्धे-

ऽन्धो भवति

छांदो. ८।१।१

यथैव तु महासिंहः कुञ्जरो

वाऽयदुर्महः...परिचीयमानः

कालेन वशस्त्वं चैव गच्छति ।

परिचीयमानयोगस्य वशस्त्वं

याति मारुतः

योगो. ८

यथैव तु स्मोपसन्ना अधानसूयवो

यथोपभ्रष्टिन इति

छाग. ३।५

यथैव तेन न गुरुर्भोजनीयस्तथैव

चात्रं न भुनक्ति श्रुतं तत्

शाट्याय. ३।५

यथैव द्विविधा रज्जुर्ज्ञानिनोऽज्ञा-

निनोऽनिशम् । यथैव मृन्मयः

कुम्भस्तद्वद्देहोऽपि चिन्मयः

यो. शि. ४।२१

यथैव निश्चितः कालः सूर्यचन्द्र-

निबन्धनात् । आपूये कुम्भितो

वायुर्बहिर्नो याति साधके

यो. शि. १।१२०

यथैव बिम्बं मृदयोपलिप्तं तेजोमयं

भ्राजते तत्सुधातम् । तद्वात्म-

तत्त्वं प्रसमीक्ष्य देही एकः

कृतार्थो भवते वीतशोकः

श्वेता. २।१४

यथैव लोहकाराणां भस्मा वेगेन

चाल्यते । तथैव स्वशरीरस्थं

चालयेत्पवनं शनैः

कुं. १।३४

यथैव वटवीजस्थः प्राकृतश्च महा-

द्रुमः । तथैव रामवीजस्थं जगदे-

तत्पराचरम् [रामर. ५।१०+

ग. पू. ता. २।२

यथैव व्योम्नि नीलत्वं यथा नीरं

मरुस्थले । पुरुषत्वं यथा स्थाणौ

तद्वद्विष्वं चिदात्मनि

यो. शि. ४।१५

यथैव शून्यो वेतालो गन्धर्वाणां

पुरं यथा । यथाऽऽकाशे द्वि-

चन्द्रत्वं तद्वत्सत्ये जगत्स्थितिः

यो. शि. ४।१६

यथैवेहं नभः शून्यं जगच्छून्यं

तथैव हि

वा. र. ४।२०

यथैवापाङ्गतः सेतुः प्रवाहस्य

निरोधकः । तथा शरीरगा

छाया ज्ञातव्या योगिभिः सदा वराहो. ५।४१

यथैवासावितश्चेतोऽमुतश्चासुतश्च

सम्प्रव्रवत इवोपशुष्यत इवो-

पस्कन्दमभिगृहीताभियातयेदेव छाग. ५।३

यथैवासौ प्रतिस्त्वरेण समः समेन

क्रीडेदेवं द्वेष संक्रीडतीति छाग. ५।३

यथैवासौ राजानं वा राजपुरुषं

वा निलयनं प्रापयेदेवं द्वैवैष

यन्ता (रं) निलयनं प्रापयतीति छाग. ५।३

यथैवेवमावां भगवः साध्वलकृतौ

सुवसनौ परिष्कृतौ च एव-

मेवमौ भगवः साध्वलंकृतौ

सुवसनौ परिष्कृतौ च

छांदो. ८।८।३

यथैवेहं नभः शून्यं जगच्छून्यं

तथैव हि

महो. ५।१८४

यथैवेशस्तथा गुरुः । पूजनीयो

महाभक्त्या

यो. शि. ५।९८

यथैवेह बीजस्याङ्कुरा वाऽथ धूमा-

र्चिर्विस्फुलिङ्गा इवाग्नेश्चेत्यत्रो-

दाहरन्ति

मैत्रा. ६।३१

यथैवैष कपालाष्टकं सन्नयति

तमेव स्तन इव लम्बते वेद-

देवयोनिः

ब्रह्मो. १

यथैवैष देवदत्तो यष्ट्याऽपि ताडय-

मानो नयतीत्येवमिष्टापूर्तैः

ब्रह्मो. १

यथैवैषा बन्ध्यैवैषा रतिमात्रं फल-

मस्या वृत्तच्युतस्येव

मैत्रा. ७।९

यथैवोत्पलनालेन तोयमाकर्षयेन्नरः।

तथैवोत्कर्षयेद्वायुं योगी योग-

पथे स्थितः

ध्या. बि. ३८

यथैवोपकरणवतां जीवितं तथैव

ते जीवितं स्यात् [बृह. २।४।२ + ४।५।३

यथैवोपस्त्वरो वार्षिस्तिर्यगुल्लन्ती-

भिरिव वीचीभिः शफरीभि-

रेवोपस्कन्दमुत्प्लवेदेवं हेवैषोऽभि-
 सुत्वरानामेव धुर्याणां चक्रम-
 तामरीणामुत्प्लवतीति छाग. ५।३
 यथैवैव देवदत्तो यष्ट्या च ताडय-
 मानो नयति, एवमिष्टापूर्तकर्मा
 शुभाशुभैर्न लिप्यते परब्र. १
 यथैवा जन्मदुःखेषु न भूयस्त्वां
 नियोक्ष्यति । स्वात्मनि स्व-
 परिस्पन्दैः स्फुरत्यच्छैस्त्रिदर्शवः महो. ५।११७
 यथैवा देवतैव स यथैनां देवता स
 सर्वाणि भूतान्यवन्त्येव स हैवं-
 विद स सर्वाणि भूतान्यवन्ति बृ. उ. १।५।२०
 यथैवा पुरुषे छायेतस्मिन्नेतदाततं
 मनोधिकृते नायात्यस्मिच्छरीरे प्रभो. ३।३
 यथैवा वन्त्यैवैवा रतिमात्रं फल-
 मस्या वृत्तच्युतस्येव नारम्भ-
 णीया मैत्रा. ७।९
 यथोक्तं पर्युपासते भ. गी. १२।२०
 यथोदकं गिरौ सृष्टं समुद्रेषु विधा-
 वति । एवं धर्मान्पृथक्पश्यंस्ता-
 मेवानुविधावति गुह्यका. ४३
 यथोदकं दुर्गे वृष्टं पर्वतेषु विधा-
 वति । एवं धर्मान्पृथक्पश्यं-
 स्तानेवानुविधावति कठो. ४।१४
 यथोदकं शुद्धे शुद्धमासिकं तादृगेव
 भवति । एवं मुनेर्विजानत कठो. ४।१५
 आत्मा भवति गौतम
 यथोदके तोयमनुप्रविष्टं तथा-
 त्मरूपो निरुपाधिसंस्थितः पैङ्गलो. ४।११
 यथोन्मेषो जायते तथा चिरंतना-
 तिसूक्ष्मवासमाबलात् पुनर-
 विधाया उदयो भवति त्रि. म. ना. ४।६
 यथोपपन्नचातुर्बर्ण्यभैश्चाचर्य
 चरन्त आत्मानं मोक्षयन्त इति आश्रमो. ४
 यथोपयातमात्मैवाभिचक्षत इति
 (अथ) यथोर्णनाभिस्तन्तुनोर्ध्व-
 मुत्क्रान्तोऽवकाशं लभतीत्येवं आर्वे. ५।३

वाक् खल्वसावभिध्यातोमित्यने-
 नोर्ध्वमुत्क्रान्तः स्वातंत्र्यं लभते मैत्रा. ६।२२
 यथोर्णनाभिः सूत्राणि सूजत्यपि
 गिलत्यपि...उन्त्ययन्ते विलीयन्ते
 तथा तस्यां जगत्यपि गुह्यका. २६
 यथोर्णनाभिः सूजते गृह्यते च
 यथा पृथिव्यामोषधयः सम्भ-
 वन्ति । यथा सतः पुरुषात्केश-
 लोमानि तथाऽक्षरात्सम्भवतीह
 विश्वम् मुंड. १।१।७
 यथोल्बेनाऽऽवृतो गर्भः भ. गी. ३।३८
 यदक्षरं नारसिंहमेकाक्षरं तद्वति नृ. पू. ५।७
 यदक्षरं पञ्चविधं समेति युजो
 युक्ता अभियत्संवहन्ति १ ऐत. ३।८।१
 यदक्षरं परं ब्रह्म तत्सूत्रमिति धारयेत्
 [परब्र. ७+ ब्रह्मो. ६
 ना. प. ३।७७
 यदक्षरं प्राजापत्यं सौम्यं सूक्ष्मं
 ग्राहं ग्राहेण भावं भावेन सौम्यं
 सौम्येन सूक्ष्मं सूक्ष्मेण प्रस्रति
 तस्मै महामासाय नमः चतुर्वे. ८
 यदक्षरं वेदविदो वदन्ति भ. गी. ८।११
 यदक्षरादक्षरमेति युक्तं युजो युक्ता
 अभियत्संवहन्ति १ ऐत. ३।८।२
 यदग्निर्ज्वलत्यथैतन्निश्रयते यज्ञ
 ज्वलति तस्यादित्यमेव तेजो
 गच्छति कौ. त. २।१२
 यदग्निर्वयुरिन्द्रस्ते ह्येनमेदिष्ठं
 पस्पृशुस्ते ह्यनत्प्रथमो विदां-
 चकार ब्रह्मेति केनो. ४।२
 यदग्निं न विन्देदप्सु जुहुयादापो
 वै सर्वा देवताः सर्वाभ्यो
 देवताभ्यो जुहोमि स्वाहा ना. प. ३।७७
 यदग्नेरभिवर्तनानि [छाग. २।२+ ४।२
 यदग्नौ जुहोत्यपि समिधं तदेव-
 यज्ञः सन्तिष्ठते सहवै. १४
 यदग्ने चानुबन्धे च भ. गी. १८।१९
 यदग्ने वेदशास्त्राणि तुलसीं तां
 नमाम्यहम् तुलस्यु. ९

यद्व्यानाऋषेः तमितरसत्प्रणद्वयति
(अथ) यद्वतः परो दिवा ज्योति-

दीप्यते विश्वतः पृष्ठेषु..

यद्वत्र षष्ठं त्रिशतं सुवीरं यद्वस्य

गुह्यं नवनावमाय्यम् । दश-

पञ्च त्रिशतं यत्परं च तन्मे

मनः शिवसङ्कल्पमस्तु

यद्वत्रैनो अवतत्सुवामि

यद्वयर्वाङ्गिरसो मधोः कूल्या य-

द्राक्षणातिहासान्पुराणानि

कल्पान्गाथानाराशंसीर्मेदसः

यो. शि. ४।९

छांदो. ३।१३।७

२ शिवसं. ७

वे. ९

सहवै. १४

यद्वयर्वाङ्गिरसो मध्वाहुतिभिः...

तदेवांस्तर्पयति, त एनं तृप्ता

आयुषा... ब्रह्मवर्चसाभायेन

च तर्पयन्ति

यद्वदीव्यं नृणामहं बभूवादित्सन्वा-

संजगरजनेभ्यः । अग्निर्मा तस्मा-

दिन्द्रश्च संविदानौ प्रमुचंताम्

(अथ) यद्वनाकाशायनमित्या-

चक्षते ब्रह्मचर्यमेव तत्

यद्वनादि निरामयम् (ब्रह्म)

यद्वनादिभूतं यद्वनन्तरूपं यद्वि-

ज्ञानरूपं यदेवाः सर्वे ब्रह्म

सहवै. १४

सहवै. ५

छांदो. ८।५।३

महो. २।६८

गणेशो. ४।१

यद्वनु कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं

सर्वेषां भूतानां ब्रह्मसदनम्

[रामो. १।१+तारसा. १।१+

यद्वनुकर्मनिष्पन्द्वीपकं तेजसामपि

यद्वनुज्ञा समर्थयिता ह वै कामानां

भवति य एतदेवं विद्वानक्षर-

सुदीथमुपास्ते

(अथ) यद्वनुव्रते तेन ऋषीणां

(लोकप्राप्तिः)

यद्वनुष्टुभैव वा एष उपवसन्नेष दि

सर्वत्र सर्वदा सर्वमासन् सर्वमस्ति

यद्वनेकमेकं नानावर्णं नानारूपं

नानाशब्दं...

जाबालो. १

अ. पू. ३।२२

छांदो. १।१।८

बृह. १।४।१६

नृसिंहो. ४।२

को. १।५

यद्वन्तरा पितरं मातरं चेति नाहमत

एकं च न वेद

यद्वन्तरिक्षं पृथिवीमुत यां यन्मातरं

पितरं वा जिहिःसिम [सहवै. १०

[+तै. सं. १।८।५।३+

यद्वन्तरिक्षं यदाशसाऽतिक्रामामि

यद्वन्तर्नोऽसाविह प्राद्वेयात्

यद्वन्तः पूर्णमिव गत्य पूर्णः

यद्वन्ति यच्च दूरके [३ ऐत. २।४।४+

[अ. मं. ९।६।७।२१

यद्वन्नमग्निर्बहुधा विराद्धि रुद्रैः

प्रजग्धं यदि वा पिशाचैः ।

सर्वे तदीशानो अभयं कृणोतु

यद्वन्नमग्निं बहुधा विरूपं वासो

हिरण्यमुत गामजामविम्

यद्वन्नमक्षयनृतेन देवा दास्यन्न दा-

स्यन्नुत वा करिष्यन्

यद्वन्नेनातिरोहति [चित्यु. १२।१+

[+अ. मं. १०।९०।२+

यद्वन्यद्देवेभ्यश्च प्राणेभ्यश्च तत्सत्

यद्वपां क्रूरं यद्वमेध्यं यद्वशान्तं

तद्वपगच्छतात्

यद्वपि बहुधाक्षीरन्न किञ्च प्रति-

पद्यत इति तन्मे ब्रह्मेति

यद्वपूर्वं यक्षमन्तः प्रजानां तन्मे

मनः शिव.. [१ शिवसं. २+

यद्वश्भावनमास्थाय यद्वभावस्य

भावनम् । तद्यथा वस्तुदर्शित्वं

तद्वचित्त्वमुच्यते

यद्वमीषामदःप्रियम्, तदैतूपमामभि..

यद्वमुन्न तद्वन्निह

यद्वमुष्मिन्नादित्ये तपत्यमौ चा-

धूमके... यः पचत्यन्नमित्येवं ब्राह्म

यद्वमुष्मिन्नादित्येऽथ सोमेऽमौ

विद्युति विभात्यथ खल्वेनं

दृष्ट्वाऽमृतत्वं गच्छति

यद्वमूर्तं तत्सत्यं तद्वद्व

यद्वयमात्माऽनेन ह्येतत्सर्वं वेद

बृह. ६।२।२

अथर्व. ६।१२०।१

तै. आ. २।६।२

सहवै. ४

छाग. ३।५

गुह्यका. ४६

वनदु. १२९

प्रा. हो. १।६

सहवै. १०

सहवै. १०

पु. सू. २

वा. सं. ३१।२

कौ. त. १।६

महाना. ५।१८

आपें. ७।१

२ शिव. सं. ३

अ. पू. ४।५०

चित्यु. १५।२

कठो. ४।१०

मैत्रा. ६।१७

मैत्रा. ६।२४

मैत्रा. ६।३

बृह. १।४।७

यद्वत्तमात्मानामात्रपदपदोमः..

यद्वचमेक इवैव पवते

यद्वचं शवशयितमशयिष्ठेति

(अथ) यद्वचयाननमिस्थाचक्षते

महाचर्यमेव तत्

यद्वचिमद्यदुभयोऽणु च यस्मिन्

लोका निहिता लोकनिश्च

यद्वचमितिभानंतन्मनइत्यभिधीयते

यद्वचयेदुहुः किञ्चित्तन्नः पुरतः

स्थितः । पाणिद्वयेन गृहीयात्

स्थापयेत्तच्च सुस्थिरम्

यद्वचिनीनेनो भूणइत्यायास्त-

स्मान्मोक्ष्यन्व इति त एतैरजुहवुः

यद्वचं तन्मर्त्यं स भगवः

कस्मिन्प्रतिष्ठित इति

यद्वचयं पराधीनैस्त्यजनीयं शरी-

रकम् । कस्मात्तेन विमूढात्मा

न साधयति शाश्वतम्

यद्वचस्फूर्जति सोऽनु वषट्कारो

बाधुरात्मा

(अथ) यद्वचोचं भुवः प्रपद्य

इत्यग्निं प्रपद्ये वायुं प्रपद्य

आदित्यं प्रपद्य इति

(अथ) यद्वचोचं भूः प्रपद्य इति

पृथिवीं प्रपद्येऽन्तरिक्षं प्रपद्ये

दिवं प्रपद्य इति

(अथ) यद्वचोचं स्वः प्रपद्य

इत्यृग्वेदं प्रपद्ये यजुर्वेदं प्रपद्ये

सामवेदं प्रपद्य इति

यद्वभाति तद्वचिः [त्रि. प. ४+

(अथ) यद्वभाति यद्वचिः य-

द्रमते तद्वचिः इति

यद्वभीयात्रेतोभक्षी भवेत्

यद्वभुमापातयेत्प्रजां विच्छिन्त्यात्

यद्वच्यवत्तन्मेध्यमभूदिति तदेवाश्व-

मेधस्याश्वमेधत्वम्

यद्वद्याधरपदा तेन गायत्री

यद्वसर्गं धर्मं स्वच्छं स्थितं तदुच्य-

मुच्यते

मृत्सिंहो. ५११

बृह. ३।९।९

छाग. ४।२

छांदो. ८।५।३

मुण्ड. २।२।२

महो. ४।५।१

शिवो. ७।११

सहचै. ११

छांदो. ७।२४।१

शिवो. ७।१२१

सहचै. १८

छांदो. ३।१५।६

छांदो. ३।१५।९

छांदो. ३।१५।७

महाना. १८।१०

छांदो. ३।१७।२

भस्मजा. २।१०

कठरु. २

बृह. १।२।७

अग्यक्तो. ६

अ. पू. ५।१०७

यद्वसाधु तद्वसामेति

यद्वसाधु भवत्यसाधु वतैस्त्वेव तदाहुः

यद्वसुरान्तकचक्रं यस्सस्यात्मा

तत् पञ्चस्य

यद्वस्ति तद्वस्ति यन्मास्ति नास्ति तत्

यद्वस्ति सन्मात्रं यद्विभाति

चिन्मात्रं... तदेतत्सर्वाकारा

महात्रिपुरसुन्दरी

यद्वस्तीह तदेवास्ति विज्वरो भव

सर्वदा । यथाप्राप्तानुभवतः

सर्वत्रानभिवाञ्छनात्

यद्वस्मान्नमस्कारेण मुच्येध्वं न वै

जातु युष्माकमिमं कश्चिद्भक्षो-

यं जेत्येति

यद्वस्मिन्निदं सर्वमध्यध्नोत्तेनाध्यध

इति कतम एको देव इति

यद्वस्य गृहेषु श्वापदा वयस्य-

पिपीलिकाभ्य उपजीवन्ति

तेन तेषां लोकः

यद्वस्य त्वं यद्वस्य च देवेष्वथ नु

मीमांस्यमेव ते मन्ये विदितम्

यद्वस्य प्रथयश्चक्रा युगमश्चोका

(रु) त्रिका

यद्वस्यविज्ञानंतज्जुहोति [त्रि. सू. ४+

यद्वस्याग्रं तच्छान्तमशब्दमभय-

मशोकमानन्दं.. उपासीत..

यद्वस्यान्तरं सूत्रं तद्वद्य

यद्वस्यान्यत्रश्चिमशतमूर्ध्वमेव व्यव-

स्थितम् । तेन देवनिकायानां

स्वधामानि प्रपद्यते

यद्वहङ्कारमाभित्य

यद्वहमायतनमस्मि त्वं तदातयन-

मसीति

यद्वहरेव विरजेत्तद्वहरेव प्रमजेत्

[ना. प. . ३।७७+प. हं. प. २+

यद्वहरेव जुहोति तद्वहः पुनर्यत्यु-

मपजयति

यद्वहं वसिष्ठोऽस्मि त्वं वसिष्ठोऽसि

छांदो. ३।१११

छांदो. २।१।३

नृ. षट्च. ६

स्वसंवे. २

बह्वचो. २

महो. ६।१४

बृह. ३।८।१२

बृह. ३।९।९

बृह. १।४।१६

केनो. २।१

छाग. ७।१

म. ना. १८।१०

मैत्रा. ६।२३

अ. मा. २

मैत्रा. ६।३०

अ. गी. १८।५९

छांदो. ५।१।१४

आवालो. ४+

याज्ञव. १

बृह. १।५।२

छांदो. ५।११।३

यदहं स त्वं ममैव रूपेण न्यङ्गयिष्यन्ति त्वामिति यदहं सर्वं भवानि यद्वायत्री वै पुरोगास्तत्किं मे स्यादिति यदहोरात्राभ्यां पापं करोति स तदृक्ते यदह्नात् कुरुते पापं तदह्नात्	शौनको. ३।३ शौनको. २।२ कौ. त. २।७ महाना. ११।६	यदा तु ध्यायते मन्त्रं गात्रकम्पो- ऽभिजायते यो. शि. १ यदा तु नाडीशुद्धिः स्यात्तदा चिह्नानि बाह्यतः । जायन्ते योगिनो देहे १ यो. त. ४४ यदा तु राजयोगेन निष्पन्ना योगिभिः क्रिया । तदा विवेक- वैराग्यं जायते योगिनो ध्रुवम् १ यो. त. २९ यदा तु विदितं तत्त्वं परं ब्रह्म सनातनम् । तदैकदण्डं संगृह्य सोपवीतां शिखां त्यजेत् ना. प. ३।१८ यदा ते मोहकलिलं भ. गी. २।५२ यदात्मतत्त्वेन तु ब्रह्मतत्त्वं दीपोप- मेनेह युक्तः प्रपश्येत् । अजं ध्रुवं सर्वतत्त्वैर्विशुद्धं ज्ञात्वा देवं मुच्यते सर्वपापैः श्वेता. २।१५ यदाऽऽत्मनाऽऽत्मानमणोरणीयांसं द्योतमानं मनःश्रयात्पश्यति तदात्मनाऽऽत्मानं दृष्ट्वा निरात्मा भवति मैत्रा. ६।२० यदात्मनो न विजानीथस्तन्मे प्रभूतं छांदो. ८।८।१ यदात्माशुचिर्यदेशः समृद्धिर्देवतानि, य एवंविद्वान्...स्वाध्यायमधीते सर्वांल्लोकाञ्जयति सहवै. १९ यदात्मैव जगत्सर्वमिति निश्चित्य पूर्णता अ. पू. २।३५ यदा त्वमभिवर्षस्यथेमाः प्राण ते प्रजाः । आनन्दरूपास्तिष्ठन्ति कामायाजं भविष्यति प्रश्नो. १० यदादानं पदार्थस्य वासना सा प्रकीर्तिता [अ. पू. ४।४६+ यदादानेन सह संयुज्यते तदा पश्यति देवलोकान्देवान्स्कन्दं जयन्तं चेति यदादित्यगतं तेजः यदादित्यस्य मध्ये उदित्वा मयूखे भवतः मैत्रा. ६।३५ यदादित्यस्य मध्ये मैत्रा. ६।३५
यदह्ना पापमकार्षं मनसा वाचा हस्ताभ्यां पद्मामुदरेण शिखा । अहस्तदवलुम्पतु यदा कर्ममार्गे रतिरसतां ते आसुरा भवन्ति यदा कर्मसु काम्येषु क्रियं स्वप्नेषु पश्यति । समृद्धिं तत्र जानी- यात्तस्मिन्स्वप्ननिदर्शने यदाक्रन्दितमिव निष्क्रन्दितमिव सा मित्रहूः यदा चक्रं यदात्मा तत्प्रथमस्य यत्सु- चक्रं यत्प्रियात्मा तद्वितीयस्य ...यदसुरान्तकचक्रं यत्सत्यात्मा तत् षष्ठस्य यदा चन्द्रोऽस्तमेति वायुमेवाप्येति यदा च बाह्यमार्गेण जिह्वा ब्रह्मबिलं ब्रजेत् । तदा ब्रह्मार्गं ब्रह्मन्तुभेयं त्रिविशैरपि यदा चर्मवदाकार्शं वेष्टयिष्यन्ति मानवाः । तदा देवमविज्ञाय दुःखस्यान्तो भविष्यति यदात्थं यन्मरुततीयं [छाग. २।२+ यदा तदैतद्दीजं यन्मध्यमं तां नार- सिंहगायत्री.. यदा तमस्तत्र दिवा न रात्रिर्न सप्त चासच्छिव एव केवलः यदा तमस्तत्र दिवा न रात्रिर्न सप्त चासद्गवत्येव गुह्या यदा तालुमूले गाढतमो दृश्यते, तदभ्यासादखण्डमण्डला- कारण्योतिर्दृश्यते	सामर. २ छांदो. ५।२।९ संहितो. १।२ नृ. षट्च. ६ छांदो. ४।३।१ योगकुं. २।४० श्वेता. ६।२० ४।२ नृ. षट्च. ३ श्वेता. ४।१८ गुह्यका. ६।१ सं. भा. २।२	६२

यदादित्यस्य रोहितः रूपं तेजस-
स्तद्रूपं, यच्छुद्धं तद्वर्णं, यत्कृष्णं
तदंजस्यापागादग्नेरमित्वं वाचा-
रम्भणं विकारो नामधेयं ग्रीणि
रूपाणीत्येष सत्यम्

छांदो. ६।४।२

यदादिशेदुरुः किञ्चित्कुर्वादि-
विचारतः

शिवो. ७।३०

यदादेव पच्यते प्रप्यादिविषयाजार्थते

गर्भो. २

यदा द्रष्टाऽनुपश्यति

भ. गी. १४।१९

यदा न कस्यचन वेद, हिता नाम

नारुणो द्वासप्ततिसहस्राणि

हृदयात्पुरीततमभिप्रतिष्ठन्ते

बृह. २।१।१९

यदा न कुरुते भावं सर्वभूतेषु

पापकम् । कर्मणा भनसा

वाचा तदा भवति भैक्षमुक्

ना. प. ३।२३

यदा न भाव्यते किञ्चिभिर्वासन-

तयाऽऽत्मनि । बालमूकादिवि-

ज्ञानमिव च स्थीयते स्थिरम् ॥

तदा जाड्यविनिर्मुक्तमसौवेदन-

मांततम् । आश्रितं भवति

प्राज्ञो यस्मादूयो न लिप्यते

अ. पू. ४।६१

यदा न भाव्यते किञ्चिदेयोपादेय-

रूपि वत् । स्थीयते सकलं

त्यक्त्वा तदा चित्तं न आरब्धे

अ. पू. ४।४७

यदा न भाव्यते भावः कश्चिज्जगति

वस्तुनि । तदा हृदयस्यै सुख्ये

कथं चित्तं प्रजायते

अ. पू. ४।४९

यदा न मनुते मनः, जमनस्तां

तदोदेति

अ. पू. ४।४८

यदा न चक्षते हेतुनुत्तमाधम-

मध्यमान् । तदा न जायते

चित्तं हेत्वभावे फलं कुतः

अ. शां. ७६

यदा न जीवति चित्तं न च वि-

क्षिप्यते पुनः । अनिज्जनम-

नामासं निष्पन्नं ब्रह्म तत्तत्तदा

अद्वैतो. ४६

यदाहुर्ध्यायते मेत्रं गात्रकम्पोऽथ

जीयते

यो. शि. १।७०

यदाप चक्षुष्यन्ति धायुमेवाधि-

यन्ति । वायुर्होवैतान्सर्वान्संवृक्त

इत्यधिदैवतम्

छांदो. ४।३।२

यदा पश्चावतिष्ठन्ते ज्ञानानि मनसा

सह । बुद्धिश्च न विचेष्टते तामाहुः

परमां गतिम् [कठो. ६।१०+

मैत्रा. ६।३०

यदा पश्यति चात्मानं केवलं

परमार्थतः । मायामात्रं

जगत्कृत्स्नंतदाभवतिनिर्द्वितीः

जा. द. १०।१२

यदा पश्यः पश्यते रुक्मवर्णं

कर्तारमीशं पुरुषं ब्रह्मयोनिम् ।

तदा विद्वान्पुण्यपापे विधूय

निरञ्जनः परमं साम्यमुपैति

मुण्ड. ३।१।३

यदापस्त्रोतस्सरण्योरिवाग्निः ।

एवंमात्मात्मनि जायते

इतिहा. ४९

(सः) यदाऽपानेन सह संयुज्यते

तदापश्यतियक्षराक्षसगन्धर्वान्

सुबालो. ४।२

यदा पिङ्गलया प्राणः कुण्डली-

स्थानमागतः । तदा तदा

भवेत्सूर्यमहणं मुनिपुङ्गव

जा. द. ४।४७

(अथ) यदा प्रजाः सृष्टा न

जायन्ते प्रजापतिः कथं त्विमाः

प्रजाः सृजेयमिति चिन्तयन्नुप-

मितीमामृचं गातुमुपाक्रामत्

अव्यक्तो. ७

यदा प्रस्पन्दते प्राणो नाडी संस्पर्श-

नोद्यतः । तदा संवेदनमयं

चित्तमाशु प्रजायते

अ. पू. ४।४२

यदा भारं तन्द्रयते स भर्तुम् ।

निधाय भारं पुनरस्तमेति ।

तमेव मृत्युममृतं तमाहुः

चित्त्यु. १४।४

यदाभासेन रूपेण जगद्भोष्यं

भवेत् तत् । मानसः स्वात्मना

भातं भक्षितं भवति ध्रुवम्

पा. ब्र. ४७

यदा भूतपृथग्भावं

यदा मनसि चैतन्यं भाति सर्वत्रगं

सदा । योगिनीऽव्यवधानेन

तदा सम्पद्यते स्वयम्

[अ. पू. ५।७८+

जा. द. ३।१९

यदा मनसि चैराग्यं ज्ञातं सर्वेषु
वस्तुषु । तदैव सन्न्यसेद्विद्वा-
नन्यथा पतितो भवेत् मैत्रे. २।१९
यदा मनसि सञ्जातं वैतृष्ण्यं सर्व-
वस्तुषु । तदा सन्न्यासमिच्छेत् ना. प. ३।१२
यदा मन्मथकलादिर्भवति तदा
निष्क्रीलिता भवेत् कामराज. १
यदा यत्र यथा यस्मात्स्थिरं भवति
मानसम् । तदा तत्र तथा तस्मा-
न्न तु चाल्यं कदाचन अमन. २।६९
यदा यदा परिधीणा पुष्टा चादंशति
भवेत् ।...प्रवर्तन्ते रुगादयः यो. शि. १।३६
यदा यदा हि धर्मस्य भ. गी. ४।७
यदा यास्यमनीभावं तदा तत्परमं
पदम् मैत्रा. ६।३४
यदा यात्युन्मनीभावस्तदा तत्परमं
पदम् । यत्र यत्र मनो याति
तत्र तत्र परं पदम् पैङ्गलो. ४।२१
यदाऽलम्बुद्धिर्भवेत्तदा कुटीचको
वा बहुदको वा... प. हं. प. ८
विसृज्याथ जातरूपधरश्चरेत्
यदा लेलायते हर्षिः समिद्धे हृदय-
वाहने । तदाज्यभागावन्तरेणा-
हुतीः प्रतिपादये त्रया हुतम् मुंढ. १।२।२
यदा वाव ते स्मरेयुरथ शृणुयु-
रथमन्वीरञ्च विजानीरन्
स्मरेण वै पुत्रान्विजानाति
स्मरेण पशून्स्मरमुपास्वेति छांदो. ७।१३।१
यदा विनियतं चित्तं भ. गी. ६।१८
यदा वै करोत्यथ निस्तिष्ठति
नाकृत्वा निस्तिष्ठति छांदो. ७।२१।१
यदा वै चेत्यतेऽथ सङ्कल्पतेऽथ
मनस्यथ वाचमीरयति छांदो. ७।५।१
यदा वै निस्किञ्चत्यथ भ्रष्टाति
नानिस्तिष्ठच्छ्रष्टाति
निस्तिष्ठन्नेव भ्रष्टाति छांदो. ७।२०।१
यदा वै पुनोऽस्मालोकात्प्रैति,
स वायुमागच्छति बृह. ५।१०।१

यदा वै बहिर्विद्वान्मनोः नियन्त्रे-
न्द्रियार्थाश्च प्राणोन्निवेश्यमिच्छा
निस्सङ्कल्पस्तर्ता मैत्रा. ६।१९
यदा वै मनुतेऽथ विजानाति
नामत्वा विजानाति छांदो. ७।१६।१
यदा वै मिथुनौ समागच्छत
आपयतो वै तावन्त्यो-
न्यस्य कामम् छांदो. १।१।६
(सः) यदा वैरग्मेण सह संयुज्यते
तदा पश्यति दृष्टं च श्रुतं च
शुक्लं चाशुक्लं च सवासच
सर्वं पश्यति सुवासो. ४।२
यदा वै विजानाति, अथ सत्यं
वदति नाविजानन्सत्यं वदति छांदो. ७।१०।१
यदा वै भ्रष्टात्यथ मनुते ना-
भ्रष्टन्मनुते छांदो. ४।१।५।१
यदा वै सङ्कल्पयतेऽथ मनश्चक्षुष
वाचमीरयति छांदो. ७।५।१
यदा वै सुखं लभतेऽथ करोति
नासुखं लब्ध्वाकरोति सुखमेव
लब्ध्वा करोति छांदो. ७।५।१
[सः] यदा ध्यानेन सह संयुज्यते
तदा पश्यति देवांश्च ऋषींश्च सुवासो. ५।२
यदा शेते रुद्रस्तदा संहरेते प्रजाः
यदाऽस्य षोडशीकस्य सार्धत्रि-
कोटीर्जपतितदाग्रहस्यांतरति बृहको. २।७
यदा सङ्कीयते चित्तमभावात्यन्त-
भावज्ञात । चित्सामान्यस्व-
रूपस्य सत्तासामान्यता तदा कलिङ्ग. ५
यदा अङ्गीयते प्राणो मानसं च
प्रलीयते । तदा समरसत्वं
यत्समाधिर्गमिषीयते सौभाग्य. १९
यदा सत्ये प्रवृद्धे तु भ. गी. १।५।५
यदा सतुरुकटाक्षो भवति तदा
भगवत्कथाश्रवणज्यानादौ
श्रद्धा जायते त्रि. म. भा. ५।४
(सः) यदा समानेन सा संयुज्यते
तदा पश्यति देव लोकान्धनानि.. सुवासो. ५।२

यदा सर्वसमो जातो भवेद्या-

पारवर्जितः । परे ब्रह्मणि

सम्बोधो योगी प्राप्तलयस्तदा

अमन. १।२२

यदा सर्वाणि भूतानि समाधिस्थो
न पश्यति । एकीभूतः परेणासौ
तदा भवति केवलः

[अ. पू. ५।८०+

जा. द. १०।११

यदा सर्वाणि भूतानि स्वात्मन्येव
हि पश्यति । सर्वभूतेषु चात्मानं
ब्रह्म सम्पद्यते तदा

[अ. पू. ५।७९+

जा. द. १०।१०

यदा सर्वे प्रमुच्यन्ते कामा येऽस्य
हृदि श्रिताः (स्थिताः) । अथ
मर्त्योऽमृतोभवत्यत्र ब्रह्म समभ्रुते

कठो. ६।१४

[+ बृ. उ. ४।४।७+

शाटपाय. २५

यदा सर्वे प्रभिद्यन्ते हृदयस्येह
प्रन्थयः । अथ मर्त्योऽमृतो

भवत्येवावदनुशासनम्

कठो. ६।१५

यदा संहरते चायं

भ. गी. २।५८

यदा संलभ्यते शास्त्रं तदा सिद्धिः
करे स्थिता । न शास्त्रेण विना

सिद्धिर्दृष्टा चैव जगज्जये

योगकुं. २।११

यदा सुवृष्टिर्भवेत्स्थानन्दिनः

प्राणा भवन्ति

छांदो. ७।१०।१

(अथ) यदा सुषुप्तो भवति यदा

न कस्यचन वेद हिता नाम

नाड्यो द्वाघमृतिसहस्राणि

हृदयात्पुरीततमभिप्रतिष्ठन्ते

बृह. २।१।१९

यदा सूर्योऽस्तामेति वायुमेवाप्येति

बृह. ४।३।१

यदा स्थात्यसि निश्चला

भ. गी. २।५३

यदाऽस्माच्छरीरान्मर्त्यादुत्काम-

न्त्यथ रोदयन्ति

बृह. ३।९।४

(अथ) यदाऽस्य बाहूनसि सम्प-

द्यते मनः प्राणे प्राणस्तेजसि

तेजः परस्या देवतायामथ न

जानाति

छांदो. ६।१५।२

यदा हवनीये गार्हपत्येऽन्वाहार्य-

पचने सम्मन्वयस्ययोश्च

कठमु. ४

यदा हंसो नादे लीनो भवति, तदा

न तुर्यातीतमुन्मनमजपोप-

संहारमित्यभिधीयते

हंसो. ६

यदा हि नेन्द्रियार्थेषु

भ. गी. ६।४

यदा ह्येव श्रद्धास्तेऽयदक्षिणांददाति

बृह. ३।९।२१

यदा ह्येवैष एतस्मिन्नल्पमप्यन्तरं

नरः । विजानाति तदा तस्य

भयं स्यान्नात्र संशयः

कठरु. ३१

यदा ह्येवैष एतस्मिन्नदृश्येऽनात्म्ये-

ऽनिरुक्तेऽनिलयनेऽभयं प्रतिष्ठां

विन्दते । अथ सोऽभयं गतो

भवति

तैत्ति. २।७

यदा ह्येवैष एतस्मिन्नल्पमप्यन्तरं

नरः । विजानाति तदा तस्य

भयं स्यान्नात्र संशयः [महो. ४।७९ कठरु. ३१

यदा ह्येवैष एतस्मिन्नदृश्यत्वादि-

लक्षणे । निर्भेदं परमाद्वैतं विदते

च महायतिः

कठरु. २९

यदा ह्येवैष एतस्मिन्नुदरमन्तरं

कुरुते, अथ तस्य भयं भवति

तैत्ति. २।७

यदि कर्कोटकदूतोऽसि यदि वा

कर्कोटकः स्वयं

गारुडो. १९

यदि काममनुरुद्धयते सञ्चरतां

इमां योनिं सन्दध्याद्विदमत्र

मनः श्लेष्मरेतसः सम्भवति

निरुक्तो. १।१

यदि खल्वभाति प्राणसमृद्धो

भूत्वा मन्ता भवति

मैत्रा. ६।११

(अथ) यदि गन्धमाल्यलोक-

कामो भवति सङ्कल्पादेवास्य

गन्धमाल्ये समुत्तिष्ठतः

छान्दो. ८।२।६

(अथ) यदि गीतवादित्रकामो

भवति सङ्कल्पादेवास्य गीत-

वादिते समुत्तिष्ठतः

छान्दो. ८।२।८

यदि गुलिकदूतोऽसि

यदि वा गुलिकः स्वयम्

गारुडो. २३

यादचनाचिषमेवाभि सम्भवन्त्यर्चि-

षोऽहरह आपूर्यमाणपक्षमापूर्य-

माणपक्षाद्यान्वडुवकुंति

छान्दो. ४।१५।

यदिच्छन्तो ब्रह्मचर्यं चरन्ति

भ. गी. ८।११

यदिरुच्छन्तो ब्रह्मचर्यं चरन्ति तत्ते
पद ५ सङ्गदेण ब्रवीम्योमित्येतत्

[कठो. २।१५+

यदि ज्ञानमनुरुद्धयते तदमृतो
भवति

(अथ) यदि तस्याः कर्ता भवति
तत एव सत्यमात्मानं कुरुते

यदि ते कर्मविचिकित्सा वा वृत्त-
विचिकित्सा वा स्यात्

यदि ते नेन्द्रियार्थभ्रीः स्पन्दते
हृदि वै द्विज । तदा विज्ञात-

विज्ञेया समुत्तीर्णो भवार्णवात्

यदितोऽयास्य अङ्गिरसोऽन्येनो-
द्रायदिति वाचा च ह्येव स

प्राणेन चोदगायदिति

त्वचा मनसा

ध्यातं यद्यपानेनाभ्यपानितं

यदिदमग्निभिर्ज्वलन्ति पोषूल्य-
न्त्यद्भिरभिषीवयन्ति

यदिदमद्वैव पराः परावतोऽभि-
पद्यन्ते सम्पन्नमेवैतत्

यदिदमद्यते (अन्नं) तस्यैष घोषो
भवति [बृ. उ. ५।९।१+

यदिदमन्तरिक्षमनारम्भमाणमिव
केनाक्रमेण यजमानः स्वर्गं

लोकमाक्रमत इति

यदिदमन्तरेणैतदुपयन्ति पर्यास
इवैष दिवस्पृथिव्योरिति

यदिदमस्मिन्नन्तःपुरुषे हृदय-

मस्मिन्हीमे प्राणाः प्रतिष्ठिताः

(अथ) यदिदमस्मिन्ब्रह्मपुरे दहरं
पुण्डरीकं वेदम दहरोऽस्मिन्न-

न्तराकाशस्तस्मिन्न्यदन्तस्तद-

यदिदमाकाशमिवेतश्चेतश्च स्तन-

यन्ति विद्योतमाना इव

यदिदमितश्चेतश्चाण्डकोशादुदयन्ति
नापद्यन्त इव

गुह्यका. ३९

निरुक्तो. १

छां. ६।१६।२

तैत्ति. १।११।३

महो. ५।१७४

बृह. १।३।२४

२ ऐत. ३।११

आर्वे. १।२

आर्वे. ५।३

मैत्रा. २।८

बृह. १।१।६

आर्वे. २।१

छांदो. ३।१२।३४

छांदो. ८।१।१,२

आर्वे. १।१

आर्वे. ३।२

यदिदमिति द्यावापृथिव्योरनारम्भ-
मिव नोपयन्ति नाभिचक्षते

नाभुवन्ति

यदिदमिस्थामाच्छिद्य चिद्दीक्षध्वे
यदिदमृग्यजुषैरेवोपवत्त्वं होजु-

(षतो) पाघ्रासीत्

यदिदमृग्यजुषैरेवोपवत्त्वं नो जुहुवु-
र्यद्वैनमुपाघ्रासिषुः

यदिदमेक इदं एवाहुस्तम एके
ज्योतिरेकेऽवकाशमेके परमं

व्योमैक आत्मानमेक इति

यदिदं किञ्च जगत्सर्वं प्राण एजति
निःसृतम् । महद्भयं वज्रमुद्यतं

य एतद्विदुरमृतास्ते भवन्ति

यदिदं किञ्च तत्सत्यमित्याचक्षते
यदिदं किञ्च तत्सृष्ट्वा तदेवानु-

प्राविशत्

(एवमेव) यदिदं किञ्च मिथुन-
मापिपीलिकाभ्यस्तत्सर्वमसृजत

यदिदं किञ्चर्चो यजूं षि सामानि
छंदांसि यज्ञान् प्रजाः पशून्

यदिदं किञ्च सर्वमसृजत

यदिदं किञ्चाश्वभ्य आकृमिभ्य
आकीटपतङ्गेभ्यस्तत्तेऽन्नमापो

वास इति

यदिदंकुरुपञ्चालानां ब्राह्मणानत्य-
न्नादीः किं ब्रह्म विद्वानिति

यदिदं दृश्यते किञ्चित्तन्नास्तीति
भावय । यथा गन्धर्वनगरं यथा

वारि मरुस्थले

यदिदं दृश्यते सर्वं जगत्थावर-
जङ्गमम् । तत्सुषुप्ताविव स्वप्नः

कल्पान्ते प्रविनश्यति

यदिदं ब्रह्मपुच्छाख्यं सत्यज्ञाना-
द्वयात्मकम् । सारमेव रसं

(अथ) यदिदं ब्रह्मपुरं पुण्डरीकं
तस्मात्तद्विदाभमात्रं दीपवत्

प्रकाशम्

आर्वे. ३।१

छाग. १।३

छाग. २।१

छाग. १।३

आर्वे. ३।३

कठो. ६।२

तैत्ति. २।६

तैत्ति. २।६

बृह. १।४।४

बृह. १।२।५

ग. पू. १।६

बृह. ६।१।१४

बृह. ३।९।१९

अ. पू. १।२०

महो. ४।४४

क. रु. २९

आ. प्र. १

य स्थूलं सूक्ष्मं च तत्परं स्थूले स्थूलं सूक्ष्मे सूक्ष्मं कारणे तत्परं च	खडानं. १४
यदिदं सर्वमप्सवोतं च प्रोतं च	बृह. ३।६।१
यदिदं सर्वमहोरात्राभ्यामाप्तं	बृह. ३।१।४
सर्वमहोरात्राभ्यामभिपन्नम्	बृह. ३।१।५
यदिदं सर्वमाददाना यन्ति तस्मादादित्या इति	बृह. ३।१।५
हापरपक्षाभ्या- माप्तं सर्वं पूर्वपक्षापरपक्षा- भ्यामभिपन्नम्	बृह. ३।१।५
यदिदं सर्वं मृत्युनाऽऽप्तं सर्वं मृत्युनाऽभिपन्नम्	बृह. ३।१।३
यदिदं सर्वं मृत्योरभं, का स्वित्सा देवता यस्या मृत्युरभम्	बृह. ३।२।१०
यदि दातुमपेक्षते पुत्राय शुश्रूषवे दास्यत्यन्यस्मै शिष्याय वा [नृ. पू. १।४+	ग. पू. २।१
यदि दीर्घा भवति महती श्रिय- माप्नुयादमृतत्वं च गच्छति	ग. पू. २।३
यदि दीर्घा भवति महती श्रिय- माप्नोत्यमृतत्वं च गच्छति	नृ. पू. ३।३
(अथ) यदि द्विमात्रेण मनसि सम्पद्यते सोऽन्तरिक्षं यजुर्भि- रुक्षीयते	प्रभो. ५।४
यदि भर्गोऽनुरुद्धपते तदेवोद्भवति	निरुक्तो. १
यदि नागकवृतोऽसि यदि वा नागकः क्षुब्धम्	गारुडो. २५
यदि-त्र एवोद्गीयस्तद्वृषभ इति	शौनको. ४।७
यदिन्द्रियान्तं तन्मूर्तिवारकम्	मं. ब्रा. १।४
यदिन्द्रियान्तं तन्मूर्तिमत्	अद्वयता. ६
यदि पद्मकवृतोऽसि यदि वा पद्मकः स्वयं सचरति सचरति...	गारुडो. २०
यदि पौण्ड्रकाक्षिकवृतोऽसि यदि वा पौण्ड्रकाक्षिकः स्वयं	गारुडो. २४

यदि पुता भवति ज्ञानवान्भव-

त्यमृतत्वं च गच्छति [ग. पू. २।३+	नृ. पू. ३।३
यदि भाः सहस्री सा स्यात्	म. गी. ११।१२
(अथ) यदि भ्रातृलोककामो भवति सङ्कल्पादेवास्य भ्रातरः समुत्तिष्ठन्ति	छांदो. ८।२।३
यदि मन्यसे सु वेदेति	केनो. २।१
यदि मन्येतोपपदस्यामीत्वोदनं धानाः सक्तून्...	सहवे. १२
यदि महापद्मकवृतोऽसि यदि वा महापद्मकः स्वयं	गारुडो. २१
(अथ) यदि मातृलोककामो भवति सङ्कल्पादेवास्य मातरः समुत्तिष्ठन्ति	छांदो. ८।२।२
यदि मामप्रतीकारं	म. गी. १।४६
यदिमास्तिन्नोऽथासाविति चत्वारितीति	शौनको. ४।७
यदिमा विस्फूर्जयत एवाभिपद्यन्ते	आर्षे. ८।१
यदिमास्त्रीनभिषत्ते तप्तिषेति	शौनको. ४।७
यदिमे द्वे एवाक्षरे त्रिभिरुपन्वन्ति तत्रय इति	शौनको. ४।७
(अथ) यदि यजुष्टो रिष्येद्भुवः स्वादेति दक्षिणामौ जुहुयात्	छांदो. ४।१७।५
यदि योन्याः प्रमुच्येऽहं	गर्भो. ८, ९
यदि लूतानां प्रलूतानां यदि वृश्चि- कानां यदि घोटकानां यदि स्थावरजङ्गमानां..	गारुडो. २६
यदि वा इममभिमन्यस्ये कनीयो- ऽहं करिष्ये इति	बृह. १।२।५
यदि वा कुरुते रागादधिकस्य परिमहम् । रौरवं नरकं गत्वा तिर्यग्योनिषु जायते	ना. प. ३।३०
यदि वाचाऽभिष्याद्वर्षं यदि प्राणेनाभिप्राणितं	२ ऐत. ३।११
यदि वा तक्षकः स्वयं, स चरति...	गारुडो. १८
यदि वा न महिनीति	छांदो. ७।२४।१
यदि वासुकिवृतोऽसि यदि वा वासुकिः स्वयम्	गारुडो. १७
यदि विचिन्वति स विष्णुर्वा भवति	तुल्यसु. २

यदि विज्ञास्यामः सर्वं ह वो.

कस्याम इति

प्रभो. १।२

यदि वेतरथा ब्रह्मचर्यादिव प्रब्रजे-

द्रुहाद्वा वनाद्वा [ना.प. ३।७७

[याज्ञव. १+

+प. हं. प. १

जाबालो. ४

वा शङ्कः स्वयम्

गारुडो. २२

यदि शैलसमं पापं विस्तीर्णं बहु-

योजनम् । भिद्यते ध्यानयोगेन

नान्यो भेदः कदाचन

ध्या. वि. १

(अथ) यदिष्टमिस्त्याचक्षते ब्रह्म-

चर्यमेव तत् । ब्रह्मचर्येण ह्येवे-

ष्टात्मानमनुविन्दते

छांदो. ८।५।१

(अथ) यदि सखिलोककामो

भवति सङ्कल्पादेवास्य सखायः

समुत्तिष्ठन्ति

छांदो. ८।२।५

(अथ) यदि सामतो रिष्येत्स्वः

स्वाहेत्याहवनीये जुहुयात्

ऋककामो

छांदो. ४।१७।६

भवति सङ्कल्पादेवास्य

स्त्रियः समुत्तिष्ठन्ति

छांदो. ८।२।९

यदि साममन्त्रामो नैवैषोऽस्य

दोषेण दुष्यति

छान्दो. ८।१०।२

यदि स्वदेहमुत्सृष्टुमिच्छा चेदु-

त्सृजेत्स्वयम्

१ यो. त. १०७

(अथ) यदि स्वसृलोककामो

भवति सङ्कल्पादेवास्य स्वसारः

समुत्तिष्ठन्ति

छांदो. ८।२।४

यदिह वा अपि बह्विबाम्नावभ्या-

दयति सर्वमेव तत्संवदहस्येव

हेवैवंविद्यपि बह्विष पापं कुरुते

बृह. ५।१४।८

यदि ह वा अप्यनेवंविन्महत्पुण्यं

कर्म करोति तदास्यान्ततः

क्षीयते

बृह. १।४।१५

यदिह वा अप्येवंविद्वह्निव प्रति-

गृह्णाति न ह्येव तद्रायत्र्या

एकं चन पदं प्रति

बृह. ५।१४।५

यदिह सर्वं वेत्सेत्येति समुदिरे,

नास्य सङ्कपं पर्वतमिति

आर्षे. ४।१

यदि हेतोः फलात्सिद्धिः फलसिद्धि-

श्च हेतुतः । कतरत्पूर्वनिष्पन्नं

यस्य सिद्धिरपेक्षया

अ. झां. १८

यदि ह्यह न वर्तेय

अ. गी. ३।२३

यदि ह्रस्वा भवति सर्वं पाप्मानं

तर-(दह-) त्यसृतत्वं च गच्छति

[नृ. पू. ३।३+

ग. पू. २।३

यदी० नृणोत्यलर्कं नृणोति नहि

प्रवेद सुकृतस्य पन्थाम्

सहस्रै. १९+

[अ. मं. १०।७।१।६+तै. आ. १।३।१

ऐ. आ. ३।२।४।३

यदु किञ्चेमाः प्रजाः शोचन्त्य-

मैवासां तद्भवति पुण्यमेवासुं

गच्छति

बृह. १।५।२०

यदु कृष्णमिवाभूदित्यन्नस्य रूप-

मिति तद्विद्वांचक्रुः

छांदो. ६।४।६

यदु च नार्चिषमेवाभिसम्भवन्ति

(मा. पा.)

छां. उ. ४।१५।५

(अथ) यदु चैस्तच्छरीरं, तस्मा-

दाविरावीर्हि शरीरम्

१ ऐत. ३।६।७

(अथ) यदु चैस्तच्छरीरं, तस्मा-

त्तत्तिर इव तिर इव ह्यशरीरम्

१ ऐत. ३।६।७

यदुच्छिष्टमभोज्यं यद्यद्या दुश्चरितं

मम । सर्वं पुनन्तु मामापोऽस-

तांच प्रतिग्रहं स्वाहा [महाना. ११।२+

[प्रा. हो. १।९

तै. आ. १०।२३ १

— सासनिश्वासावेतावाहुती

समं नयतीति स समानः

प्रभो. ४।४

(अथ) यदुज्ज्वलस्येतद्ब्रह्मणो रूपं

चैतद्विष्णोः परमं पदम्

मैत्रा. ६।२६

(अथ) यदुवक् आत्मानं पश्येत्त-

दभिमंत्रयेत् मयि तेज इन्द्रियं

यशो द्रविणं सुकृतमिति

बृह. ६।४।६

यदुदिवं भगवति तत्सर्वं क्षमय

क्षमय स्वाहा

अननु. १३१

यदुदिति स उद्गीथो यत्प्रतीति स

प्रतिहारो यदुपेति स उपद्रवो

यमीति तमिधनम्

छांदो. २।८।९

यदुद्गीथं समभिरभिप्रपद्यन्ते

तत्संसेति

शौनको. ४।७

यदुपममयते स धूमः यदुपानेवैतद्वाष्पाना इति यदु रोहितमिवाभूदिति तेजस- स्तद्रूपमिति	छांदो. ५।८।१ छाग. १।३	यदेकमव्यक्तमनन्तरूपं विद्यं पुराणं तमसः परस्तात् [म.ना. १।५ त्रि. म. ना. ४।३ यदेकं चाप्यनेकं च साश्चनं च निरञ्जनम् । यत्सर्वं चाप्य- सर्वं च यत्तत्त्वं तदसौ स्थितः	अ. पू. ३।२३
यदुल्बं स मेघो नीहारो या वनसनयस्ता नद्यो यद्वास्तेय- मुदकं स समुद्रः	छांदो. ६।४।६ छांदो. ३।१९।२	यदेकादशपदा तेन त्रिष्टुप् । यच्चतुष्पदा तेन जगती	अव्यक्तो. ६
यदु शुक्लमिवाभूदित्यपां रूपमिति तद्विदां चक्रुः	छांदो. ६।४।६	यदेतत्कर्णाविपिभाय शृणोति स यदोत्क्रमिष्यन्भवति नैनं घोषं शृणोति	मैत्रा. २।८
यदुष्णं तत्तेजो यत्सञ्चरति स वायुः [गभो. १+ (अथ) यदूर्ध्वमपराह्वात्प्रागस्त- मयात्स उपद्रवस्तदस्यारण्या अन्वायत्ताः	शारीरको. १ छांदो. २।९।७	(अथ) यदेतत्पुरुषो रेतो भवत्या- दित्यस्य तद्रूपम् यदेतदनुपश्यत्यात्मानं (मा.पा.) यदेतदन्तर्हृदये चालकमिवाथैन- योरेषा सृतिः	१ ऐत. ३।७।३ बृह. ४।४।१५ बृह. ४।२।३ आर्ष. १।१
यदूर्ध्वं गार्गि दिवो यदवाक् ...इत्याचक्षत आकाशे तदोतं च प्रोतं चेति (अथ) यदूर्ध्वं मध्यन्दिनात्प्रा- गपराह्वात्सप्रतिहारस्तदस्य गभा अन्वायत्ताः	बृह. ३।८।४ छांदो. २।९।६	यदेतदन्तरेषावापृथिवीअनभुवदिव... यदेतद्रच्छतीव च मनोऽनेन चैत- दुपस्मरत्यभीक्ष्णं सङ्कल्पः	केनो. ४।५ २ ऐत. ६।२
यदूर्ध्वं याज्ञवल्क्य दिवो यदवाक् पृथिव्या यदन्तराद्यावा पृथिवी इमे यद्रूतं च भवच्च भविष्य- वेत्याचक्षते कस्मिंस्तदोतं च..	बृह. ३।८।३, ६ ३. ५	यदेतद्विद्युतो व्यद्युतदा ३ इति न्यमीमिषदा ३ इत्यधिदैवतम् यदेतन्महदुक्तं तदेतत्पञ्चविधं त्रिवृत्पञ्चदशं सप्तदशमेकविंशं पञ्चविंशमिति	केनो. ४।४ २ ऐत. ४।१
यदृचोऽवीते पय आहुतिभिरेव तदेवांस्तर्पयति यदृचोऽवीते पयसः कूल्या अस्य पितृन्स्वभा अभिवहन्ति	सहैव. १४ ३. १४	यदेतस्मिच्छरीरे सुखं भवति (मा.) यदेतस्मिन्मण्डलेऽर्चिर्दीप्यते बम्भ- म्यमाणमिव...तदेव मे ब्रह्मा	१ ऐत. ३।४।२ प्रभो. ४।६
यदृच्छया चोपपन्नं यदृच्छालाभस्तो नित्यं प्रीतिर्या जायते नृणाम् । तत्सन्तोषं विदुः प्राज्ञाः परिज्ञानैकतत्पराः	अ. गी. २।३२ आ. द. २।५ ४।२२	यदेन साधवो धर्मा आ च गच्छेयुरप्य च नमेयुः यदेमिरच्छादयंस्तच्छन्दसांछन्दस्त्वं यदेभिः स्यामिभिर्गुणैः	आर्ष. ५।२
यदृच्छालाभसन्तुष्टः यदृच्छालाभसन्तुष्टः सुवर्णादीन् परिग्रहेत् [ना. प. ३।८७+ यदेकमक्षरं निष्क्रियं शिवं सन्मात्रं परं ब्रह्म यदेकमद्वितीयम्	अ. गी. ४।२२ म. र. १७।३१ शांति. २।३	यदेव किंच प्रतिजग्राहमग्निर्मा तस्मादनृणं कृणोतु यदेव जाग्रद्भयं पश्यति तदत्रा- विद्यया मन्यते	सहैव. १० बृह. ४।३।२०

यदेव तीजसंवेगाद्दृढं कर्म कृतं
पुरा । तदेव वासनाव्यूहो

देवशब्देन कथ्यते

भवसं. १।४६

यदेव ते कश्चिद्वज्रवीत्...मे वदकु-
वार्णाः (मा. पा.)

बृ. उ. ४।१।४

यदेव ते कश्चिद्वज्रवीत्तच्छृणुवामे-
त्यज्रवीन्म उदङ्कः शौल्बायनः

प्राणो वै ब्रह्मेति [बृह. ४।१।३,

४, ५, ६, ७

यदेव भगवान् वेद तदेव मे ब्रूहि

बृह. २।३।३

यदेव भगवान् वेद तदेव मे विब्रूहि

बृह. ४।५।४

यदेवमेतदन्वायत्तमुपास्ते सर्व-

मायुरेति वसीयान्भवति स

य एतदेनमुपास्ते

आर्वे. ४।३

यदेव विद्यया करोति अद्वयोप-

निषदा तदेव वीर्यवत्तरं भवति

छांदो. १।१।१०

यदेव साक्षादपरोक्षाद्ब्रह्म य आत्मा

सर्वान्तरस्तं मे व्याचक्ष्व

बृह. ३।४।२+५।१

यदेवेदमप्रतिरूपं जिघ्रति स

एव स पाप्मा

बृह. १।३।३

यदेवेदमप्रतिरूपं शृणोति स

एव स पाप्मा

बृह. १।३।५

यदेवेदमप्रतिरूपं पश्यति स एव

स पाप्मा

बृह. १।३।४

यदेवेदमप्रतिरूपं वदति स एव

स पाप्मा

बृह. १।३।२

यदेवेह तदमुत्र यदमुत्र तदन्विह ।

मृत्योः स मृत्युमाप्नोति य इह

नानेव पश्यति

कठो. ४।१०

यदेव आकाश आनन्दो न स्यात्

तैत्ति. २।७

यदेव पुरोगा उद्देश मे भागधेयी

स्यादिति

शौनको. १।३

यदेवयजिद्वत्सर्वपुनाति तस्मादेव

एव यज्ञस्तस्यमनश्चाकचवर्तनी

छांदो. ४।१६।१

यदेव सर्वाणि भूतान्यनुप्रविष्ट-

स्तन्मर्त्यो आबिबेक्षेति

शौनको. ४।८

यदेतमुपश्यत्यात्मानं देवमखला ।

ईशानं भूतभण्डस्य न ततो

बृह. ४।४।१५

यदेनञ्जामाप्नोति प्रश्नश्च सतै वा
किं ततोऽतिशिष्यते

छांदो. ८।१।४

यदेवैनं समापयति तथा समाप-
यितव्यो भवति

कौ. त. २।१५

यदोङ्कारस्तस्माद्विद्वानेतेनैवाय-
तनेनैकतरमन्वेति

प्रभो. ५।२

यदोमित्येतदक्षरम्

मैत्रा. ६।५

यदोषधीभिः पुरुषान् पशूश्च

विवेश भूतानि चराचराणि

महाना. १।४

यदौपयामानि [छाग. २।२+

४।२

यदौष्ण्यं स पुरुषोऽथ यः पुरुषः

सोऽग्निर्वैश्वानरः

मैत्रा. २।८

यद्वत्वा न निवर्तन्ते

भ. गी. १५।६

यद्वायत्री तद्वायत्रं, यद्वसवस्तद्वसव्यं

शौनको. २।१

यद्वायत्री वै पुरोगास्तर्कमेस्यादिति

शौनको. २।२

यद्वाह्वनीयः प्राणः

प्रभो. ४।३

यदक्षिणां यत्पतीचीं यदुदीचीं

यदूर्ध्वं यदन्तरा दिशो यत्सर्वं

प्रकाशयति तेन सर्वान्प्राणा-

प्रभो. १।६

यदृशं तदृशम्, यत्पौर्णमास्ये

तत्पौर्णमास्यं, यद्वसन्ते केश-

श्मश्रुलोमनखानि वापयेत्सो-

ऽस्यामिष्टोमः

कठश्रु. २१

यद्वस्त्रावपि कक्ष्यं वामिति

बृह. २।५।१७

यदिवा च नक्तं चैनश्चक्रम तस्या-

वयजनमसि स्वाहा

महाना. १४।१

यदिशो वेत्थ सदेवाः सप्रतिष्ठाः

बृह. ३।९।१९

त्सदा । शास्त्रं सर्वमसद्विद्धि न

मां विद्धि तथाविधम्

ते. बि. ३।५२

यदृष्टं दृष्टमनुपश्यति...सच्चासच

सर्वं पश्यति

प्रभो. ४।५

यदेवादेवहेळनं देवासश्चक्रमा वयं

सहैव. ३

यदेवा देवहेळनं यददीव्यं नृणामहं

बभूवायुषे विश्वतो द्यदित्येतै-

राज्यं जुहुत

सहैव. ११

यदेवानां चक्षुष्या गो ऋषिः
 यदेव किञ्च प्रतिजग्राह-
 मग्निर्मा तस्माद्वृणं कृणोतु
 यदेवाश्च प्राणाश्च तद्यं तदेतया
 वाचाऽभिव्याह्रियते
 यदेवा लक्षणमुदकेऽवाधा अङ्ग
 तदाहरेति तदावमृश्य नविवेद
 यद्भवं तदापः
 यद्वाग्निशदक्षरा तेनानुष्टुप्
 (अथ) यद्वितीयममृतं तद्गुद्रा
 उपजीवन्तीन्द्रेण मुखेन न
 वै देवा अभन्ति न पिबन्त्ये-
 तदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति
 यद्वितीयं तन्मध्यमं वलयं भवति
 यद्विः परिमृजति तेन यजृषि...
 प्रीणाति
 (अथ) यद्वितीये स कोशे स्वपिति
 तदेमं च लोकं परं च लोकं
 पश्यति सर्वाच्छब्दान्विजा-
 नाति स सम्प्रसाद इत्याचक्षते
 यद्व किञ्चाश्रुतेत्येनं मन्यते यथ-
 न्तरिक्षलोकमश्रुतेत्येनं मन्यते
 यद्व किञ्चैवं प्रेता ३ इ तदसौ
 सर्वमति
 यद्वर्मस्तस्माद्वर्मात् परं नास्त्यतो
 अजलीयान् बलीयांस-
 माक्षरसते
 यद्वधिरमो हूयते तदादित्यं गमयति
 तत्सूर्यो रश्मिभिर्वर्षति तेनाम्रं
 भवत्यन्नामृतानामुत्पत्तिः
 (अथ) यद्वसति यजक्षति य-
 न्मैथुनं चरति स्तुतशस्त्रैव तदेति
 यद्वस्ताभ्यां चकर किल्बिषा-
 ण्यक्षाणां वगुमुपजिघ्रमानः
 यद्वि किञ्चान्नमथतेऽनेनैव तदद्यत
 इह प्रतितिष्ठति
 यद्वि किञ्चानुजानात्योमित्येव तदा
 देवा एव समृद्धिर्यदनुज्ञा

६. १०

कौ. त. १।६

छांदो. ६।१३।१

शारीरको. १

अठ्यक्तो. ६

छांदो. ३।७।१

नृ. षट्च. ३

सहस्रै. १५

सुबालो. ४।३

१ ऐत. ३।३।१

१ ऐत. १।२।७

बृह. १।४।१४

मैत्रा. ६।३७

छांदो. ३।१७।३

सहस्रै. ५

बृह. १।३।१७

छांदो. १।१।८

यद्वितं तद्वसद्विद्वि न मां विद्वि

तथाविधम्

यद्वि परं तपस्तद्वर्षे तद्वरावर्षे

यद्वि भूतमात्रा न स्युर्न प्रज्ञा-

मात्राः स्युः

यद्वीरामयस्तस्माद्विरणमयः

यद्वयेतदन्यत्रास्मत्स्याच्छ्वानो

वैनद्वर्षयांसि वैनद्वि-

मन्धीरमिति

यद्वयेतद्वेदिष्यन् कथं मे नावक्ष्य-

मिति भगवांस्तस्वेव मे

तद्वीत्विति

यद्वतामस्य लमेमहि लमेमहि

धनमात्राम्

यद्वार्धं तन्मन्त्रः

यद्विभर्ति तस्माद्वरद्वाराजः

यद्वक्ष तज्योतिः

यद्वक्ष रुद्रहृदयमहाविद्याप्रका-

शितम् । तद्वक्षमात्रावस्थान-

पद्वीमधुना भजे

यद्वक्षविदो वदन्ति परा चैवापराच

(यो ह वै) यद्वक्ष्णद्वस्यवद्विष्यात्तम्

यद्वक्ष्णस्तस्माद्वर्हि तेक्षिणं तपति

तदेवाऽभ्युक्ता

यद्वक्ष्णानीतिहासान् पुराणानि

कल्पान् गाथानारानांशंसी-

मैदसः कूल्या अस्य पितृन्

स्वभा अभिवर्हति

यद्वक्ष्णानीतिहासान् पुराणानि

कल्पान् गाथानारांशंसीमैदा-

हुतयो देवानामभवन् क्षमिः

क्षुभं पाप्मानमपाप्मन्

यद्वक्ष्णानीतिहासान् पुराणानि

कल्पान्गाथानारानांशंसीमैदाहु-

तिभिरेव तदेवांस्तपेयति

यद्वक्ष्णेभ्योऽन्नं ददाति तन्मनु-

ष्ययज्ञः सन्तिष्ठते

यद्वर्धं तन्म आसुव [म.ना. १२।२+

यजुर्वेद इति स यजुर्वेदः

ते. वि. ३।५३

महाना. १६।१२

कौ. त. ३।८

१ ऐत. १।३।१

बृह. ३।५।२५

छांदो. ६।१।७

छांदो. १।१०।६

नृ. षट्च. ३

१ ऐत. २।२।१

मैत्रा. ६।३

रुद्रह. शीर्षकं

मुण्ड. १।४

रामो. ४।२

. १७

सहस्रै. १४

सहस्रै. १३

सहस्रै. १४

सहस्रै. १४

त्रिसुष. २

सन्ध्या. २०

वस्तुजालं निखिलं वै विस्तृत-
मेतादृशं त्वां न विदन्ति केचि-

दृष्टयान्तरेण परिपश्यन्ति मूढाः २ रुद्रो. ७३
यस्तयोर्नि परिपश्यन्ति धीराः (मा.) मुण्डको. १।२।६
यस्तं यच्च भव्यम् [चित्त्यु. १२।१
यस्तैभ्यो बलिं हरति तस्तुतयः क्र.मं. १०।९०।२

सहवै. १४

यस्तुगातीतं तदमूर्तिं तारकमिति
यस्तुगातीतं तदमूर्तिमत्
यस्तुविशेषमापन्नो ब्रह्मजयोनिस्त-

मं. ब्रा. १।४

अद्वयता. ५

दितरे चामरमुख्याः सृष्टिचक्र-

प्रणेतारः सम्बभूवुः

लक्ष्म्यु. ५

यद्यपि न विन्देदप्सु जुहुयात्

जाबालो. ४

यद्यच्छरीरमादत्ते तेनतेन स युज्यते

श्वेताश्व. ५।१०

यद्यच्छुद्धमशुद्धं वा करोत्यामरणा-

न्तिकम् । तत्सर्वं ब्रह्मणे कुर्यात्

प्रत्याहारः स उच्यते

जा. द. ७।३

यद्यच्छृणोति कर्णाभ्यां तत्तदात्मेति

भावयेत् । लभते नासया

यद्यत्तदात्मेति भावयेत्

१ यो. त. ७०

यद्यजुषि घृतस्य कृत्या...

अस्य पितृन्त्वधा अभिवहति

सहवै. १४

यद्यजुषि घृताहुतयो यत्सामानि

सोमाहुतयो यद्यर्वाङ्गिरसो

मध्नाहुतयो... ताभिः क्षुधं

पाप्मानमपाप्मन्

सहवै. १३

यद्यजुषि घृताहुतिभिर्यत्सामानि

सोमाहुतिभिर्यद्यर्वाङ्गिरसो

ब्राह्मणानीति-

शान्पुराणानि कल्पान्नाथा-

नाराशः २सीमेंदाहुतिभिरेव

तदेवास्तर्पयति

सहवै. १४

(अथ) यद्यज्ञ इत्याचक्षते ब्रह्म-

चर्यमेव तत्

छांदो. ८।५।१

यत्पश्यति अक्षुभ्यां तत्तदात्मेति

१ यो. त. ६९

यत्पश्यति तत्सर्वमात्मेतिप्रत्याहारः

शाङ्खि. १।८।१

यद्यत्प्रीतिकरं पुंसां वस्तु राजेन्द्र

जायते । तदेव दुःखवृक्षस्य

बीजत्वमुपाच्छति

भवसं. १।२९

यद्यत्सम्भाव्यते लोके सर्वसङ्कल्प-

सम्भ्रमः

ते. वि. ५।४९

यद्यत्संवेद्यते किञ्चित्प्रास्थापरि-

वर्जनम्

महो. ४।११०

यद्यत्सावयवं तत्तदनित्यमित्यनु-

मानाचेति प्रत्यक्षेण दृष्टत्वाच्च

त्रि. म. ना. २।१

यद्यत्त्वाभिमतं वस्तु तत्त्यजन्

महो. ४।८८

यद्यदाचरति श्रेष्ठः

यद्यद्विधायति चित्तेन यद्यत्सङ्कल्पते

कचित्...सर्वं शशविषाणवत्

ते. वि. ५।८५-८९

यद्यद्विभूतिमत् सत्त्वं

म. गी. १०।४१

यद्यनन्तकद्रुतोऽसि यदि वाऽनन्तकः

स्वयम्...इन्द्रस्यवज्रेण स्वाहा

गारुडो. १६

(अथ) यद्यन्नपानलोककामो

भवति सङ्कल्पादेवास्यान्नपाने

समुत्तिष्ठतस्तेनान्नपानलोकेन

सम्पन्नो महीयते

छां. उ. ८।२।७

यद्यपानेनाभ्यपानितम्

२ ऐत. ३।११

यद्यपि दशरात्रीर्नाभीय

जीवेद्यवाऽद्रष्टाऽश्रोताऽमन्ता

ऽबोद्धाऽकर्ताऽविज्ञाता भवति

छां. उ. ७।९।१

भवत्यात्मान

ध्यात्वाऽनवेक्षमाणः प्राची-

मुदीचीं वा दिशं प्रव्रजेत्

१ सं. सो. १।२

यद्यपुत्रो भवत्यात्मानं ध्यात्वा-

ऽनवेक्षमाणः प्राचीमुदीचीं वा..

कठश्रु. ५

यद्यपेक्षाऽस्ति तदनु रूपो भवति

ना. प. ५।१४

यद्यप्येतच्छुष्काय स्थाणवे (मा.)

छां. उ. ५।२।३

यद्यप्येते न पश्यन्ति

म. गी. १।३८

यद्यप्येनच्छुष्काय स्थाणवे ब्रूया-

ज्जायेरभेवास्मिच्छाखाः प्ररोहेयुः

पलाशानीति

छान्दो. ५।२।३

(अथ) यद्यप्येनानुत्क्रान्तप्राणा-

च्छूलेन समासं व्यतिष्ठं दहेमै-

वेनं ब्रूयुः पितृहाऽसीति

छां. उ. ७।१५।३

यद्यज्ञवन्ति तत्तदा भवन्ति (मा.) (अथ) यद्यल्पविचित्तवान्भवति तस्मा एवोत शुभ्रवन्ते चित्तं द्वेधैषामेकायनं चित्तमात्मा चित्तं प्रतिष्ठा चित्तमुपास्वेति यद्यज्ञको भवति योऽङ्गेशः स तपस्यते स तप इति यद्यहमिममवेदिष्यं कथं ते नावक्ष्यमिति यद्यहमिममवेदिष्यं (मा. पा.) यद्यहमिमां न वेदिष्यं कथं ते नावक्ष्यमिति यद्याज्या यदनुवाक्या यत्प्रात- रनुवाको यत्प्रउगं यदाज्यं यन्मरुत्वतीयमिति यद्यातुरः स्यान्मनसा वाचा (वा) सङ्ग्यसेदेषपन्थाः [जाबालो.५ यद्यातुरो वाऽग्निं न विन्देदप्सु जुहुयात् यद्युचरेत्समापिपयिषेत्तेनो एतस्यै देवतायैसायुज्यं सलोकतां जयति यद्युत्तरोत्तराभावे पूर्वरूपं तु निष्कलम् । निवृत्तिः परमा तृप्तिरानन्दोऽनुपमः स्वतः यद्युवेयुवेह वा विह्वयिष्यामि कर्तुं पतिष्यामीत्येवमनृतादात्मानं जुगुप्सेत् (अथ) यद्येनमुभयमन्तरे ब्रुवन्तं पर उपवदेत् (अथ) यद्येनमूष्मसूपालमेत प्रजापतिं शरणं प्रपन्नोऽभूवं (अथ) यद्येनं निर्मुजं ब्रुवन्त- मुपवदेत् (अथ) यद्येनं प्रतृणं ब्रुवन्तं पर उपवदेत् (अथ) यद्येनं स्पशेत्पूपालमेत मृस्युं शरणं प्रपन्नोऽभूवम्	छांदो. ६।९।३ छान्दो. ७।५।२ कठप्र. ८ प्रभो. ६।९ प्रभो. ६।९ छांदो. ९।३।५ छाग. २।२ प. हं. प. ५ प. हं. प. ४ बृ. उ. १।५।२३ अध्यात्मो. २९ महाना. ७।९ छांदो. २।२२।४ ३ ऐत. १।३।१, १ ३ ऐत. १।३।३ छांदो. २।२२।४	यद्येवं ब्रह्मणि स्यात्तत्को न मुच्येत बन्धनात् यद्यह्यह्यमभिस्त्यमव्यपदेदय- मेकात्मप्रत्ययसारं प्रपन्नोपशमं शिवं शान्तमद्वैतं चतुर्थं मन्यन्ते स ब्रह्मप्रणवः यद्याचष्टे स आचार्यस्तेनैव स मृतोऽधो गच्छति (तत्र) यद्रक्तं तत्पुंसोरुपमभूत् । यद्धरितं तन्मायायाः यद्रमते तदुपसदः (शरीरे) यद्भवं ता आपः यद्राजाभिक्रयणानि [छाग. २।२+ यद्राज्यसुखलोमेन यद्राज्यात्कुरुते पापं तद्राज्यात्प्रति- मुच्यते यद्राज्या पापमकार्षे, मनसा वाचा हस्ताभ्याम्, पद्भ्यामुदरेण शिभा, रात्रिस्तद्वलुम्पतु यद्रूपं सद्रूपं तन्मायासंबलितोऽयं जीवसङ्गः कर्मकाण्डरतो भवति (अथ) यद्ब्रह्म कश्चिच्छून्यागारे कामिन्यः प्रविष्टाः स्पृशती- न्द्रियार्थीस्तद्वद्यो न स्पृशति प्रविष्टान्सङ्ग्यासी योगी चात्मयाजी वेति यद्ब्रह्मदि घटभ्रान्तिः शुक्लो हि रजतस्थितिः । तद्ब्रह्मणि जीवत्वं वीक्षमाणे विनश्यति यद्ब्रह्मति स प्रस्तावः यद्ब्रह्मन्ते केस्रमश्रुलोमनस्थानि वापयेत्सोऽस्याभिष्टोमः यद्वा अयं विद्वान्नेत्यमाचितः स्यात् यद्वा अहमायतनमस्मि, त्वं तदा- यतनमसीति मनः (उवाच) यद्वा अहं प्रजातिरस्मि, त्वं तत्प्र- जातिरसीति रेतः (उवाच) यद्वा अहं प्रतिष्ठाऽस्मि, त्वं तत्प्र- तिष्ठोऽसीति चक्षुः (उवाच)	मैत्रा. ६।३४ ना. प. ८।२४ नृ. पू. १।३ अव्यक्तो. १ महाना. १८।१ गर्भो. १ ४।२ म. गी. १।४५ महाना. ११।६ महाना. ११।४ सामर. ९९ मैत्रा. ६।१० यो. शि. ४।१३ छांदो. २।४।१ कठप्र. ३ छांदो. ७।५।२ बृह. ६।१।१४ बृह. ६।१।१४ बृह. ६।१।१४ बृह. ६।१।१४
--	--	--	--

यद्वा अहं वसिष्ठाऽस्मि, त्वं तद्व-
सिष्ठोऽसि (इति वागुवाच) बृह. ६।१।१४
यद्वा अहं सम्पदस्मि, त्वं तत्सम्प-
दसीति श्रोत्रं (उवाच) बृह. ६।१।१४
यद्वा ऋते प्राणाद्रेतः सिच्येत
पूयेन सम्भवेत् ३ ऐत. २।२।२
(तदाहुः) यद्वा एतस्य वीर्यं
यच्छुक्रं यज्योतिर्यदमृतं यदजर्यं
तदवरमिति शौनको. २।३
यद्वा एतेऽमुर्ध्वधियन्त तदेवाप्यथ
कुर्वन्ति बृह. १।५।२३।
यद्वा कृतममृतं चराणां यत्सर्वनि-
ष्ठमजरं समस्तम् पारमा. १।८
(छी) यद्वाग्वदन्त्यविचेतनानि
राष्ट्री देवानां निषसाद मन्द्रा।
पांसि
कस्विदस्याः परमं जगाम
[सरस्व. ७ अ.मं. ८।१००।१
यद्वाच ओमिति यच्च नेति
यच्चास्याः क्रूरं यदि चोत्पणिष्णु १ ऐत. ३।८।३
यद्वाचाऽनभ्युदितं येन वागभ्यु-
द्यते । तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि
नेदं यदिदमुपासते केनो. १।४
यद्वाचा यन्मनसा बाहुभ्या-
मूरुभ्यामष्टीवज्रपा५ शिमे-
र्यदनृतं चक्रुम धयम् सहवै. ४
यद्वा जयेम यदि वा नो जयेयुः भ. गी. २।६
यद्वा प्रज्ञामात्रा न स्युर्न भूतमात्राः स्युः कौ. त. ३।८
यद्वायुरजमायुर्वा एष यद्वायुः २ ऐत. ३।१०
यद्वाव विजिज्ञासितव्यम् छांदो. ८।१।२
यद्वा पूर्तं परिविष्टं यदग्नौ तस्मै
गोत्रायेह जायापती सः प्रमेयाम् सहवै. १०
यद्विकारि यतश्च यत् भ. गी. १३।४
यद्विजृम्भते तद्विद्योतिते..(मा.पा.) बृ. उ. १।१।१
यद्विज्ञातमिवाभूदित्येतासामेव
देवतानां समासः छांदो. ६।४।७
यद्विज्ञानरूपं यदेवाः सर्वे ब्रह्म
ग. शो. ४।१

यद्विज्ञानात् पुमान् सखो जीव-
न्मुक्तत्वमाप्नुयात् महो. २।३७
यद्विद्वान्सम्राविद्वान्सम्राज्ञम
तस्यावयंजनमसि स्वाहा महाना. १।४।२
यद्विद्युतोरोहिनं रूपं तेजसस्तद्रूपं
यद्विद्युद्विद्योततेऽथैतन्म्रियते यच्च
विद्योतते तस्य वायुमेव तेजो
गच्छति कौ. त. २।१२
यद्विभाति चिन्मात्रम् बह्वचो. ३
यद्विश्वमसृजन्त तस्माद्विश्वसृजः
यद्वक्षो वृक्णो रोहति मूलाभवतरः
पुनः । मर्त्यः स्विन्मृत्युना वृक्णः
कस्मान्मूलात्प्ररोहति बृह. ३।९।३१
यद्वेत्य तेन मोपसीद तत ऊर्ध्वं
वक्ष्यामीति छांदो. ७।१।१
यद्वेदविद्याधिगमः स्वधर्म-
स्यानुचरणं... मैत्रा. ४।३
यद्वेदेष्टुं तद्विद्वान्स उपजीवन्ति
यद्वेव समः पृषिणा समो मशकेन
समो नागेन सम एभिस्त्रिभि-
र्लोकैः समोऽनेन सर्वेण
तस्माद्वेव सामाभुते बृह. १।३।२२
यद्वै किञ्चानूक्तं तस्य सर्वस्य
ब्रह्मेत्येकता बृह. १।५।१७
यद्वै किञ्चैतदध्यगीप्ता नामैवैतत्
यद्वै चतुर्थं तत्तुरीयं दर्शते पदं
यद्वै चतुर्थं तत्तुरीयं दर्शते पदं
परोरजाय एष तपतीति गायत्र्यु. २
यद्वै तत्पुरुषे शरीरविदं वाव तद्य-
दिदमस्मिन्नन्तःपुरुषे हृदयम-
स्मिन्हीमे प्राणाः प्रतिष्ठिता एत-
देव नातिशीयन्ते छांदो. ३।१२।४
तैत्ति. २।७
यद्वै तन्न जिघ्रति जिघ्रन्वै तन्न
जिघ्रति नहि घ्रातुर्घ्रातेर्विपरि-
लोपो विद्यतेऽविनाशित्वात् बृह. ४।३।२४
यद्वै तन्न मनुते मन्वानो वै तन्न
मनुते नहि मन्तुर्मेतेर्विपरिलोपो
विद्यतेऽविनाशित्वात् बृह. ४।३।२८

यद्वै तन्न रसयते रसयन्वै तन्न रसयते नहि रसयितु रस- यतेर्विपरिलोपो विद्यतेऽवि- नाशित्वात्	बृह. ४।३।२५	यन्नराजाय विद्याहे महायन्त्राय धीमहि । तन्नो यन्त्रः प्रचोदयात् बनदु. १५० यन्त्रस्यपूर्वद्वारे द्वारभ्रियैक्षेत्रपालाय मायायै नमः	सूर्यता. ४।१
यद्वै तन्न वदति वदन्वै तन्न वदति नहि वक्तुर्वैर्विपरिलोपो विद्यतेऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३।२६	यन्त्रं विना देवता च न प्रसीदति सर्वदा	सूर्यता. ५।१ भ. गी. १८।६१
यद्वै तन्न विजानाति विजानन्वै तन्न विजानाति नहि विज्ञातु- र्विज्ञातेर्विपरिलोपो विद्यतेऽवि- नाशित्वात्	बृह. ४।३।३०	यन्त्रारूढानि मायया यन्न ऊळति तस्यादित्यमेव तेजो गच्छति	कौ. त. २।१२ सि. वि. ३
यद्वै तन्न शृणोति शृण्वन्वै तन्न शृणोति नहि श्रोतुः श्रुतेर्वि- परिलोपो विद्यतेऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३।२७	यन्मत्यादेवपरंभस्कोपरशिवः यन्मस्यं चिदाख्यातं यत्सिद्धीनां च कारणम् । येन विज्ञातमात्रेण जन्मबन्धात्प्रमुच्यते	यो. शि. ३।१
यद्वै तन्न स्पृशति स्पृशन्वै तन्न स्पृशति नहि स्पृष्टुः स्पृष्टेर्वि- परिलोपो विद्यतेऽविनाशित्वात्	बृह. ४।३।२९	यन्न सन्तं न चासन्तं नाश्रुतं न बहुश्रुतम् । न सुवृत्तं न दुर्वृत्तं वेद कश्चित्स ब्राह्मणः	ना. प. ४।३४
यद्वै तद्गोपीर्वं वाव तद्योऽयं बहिर्धा पुरुषादाकाशो यो वै स बहिर्धा पुरुषादाकाशः	छांदो. ३।१२।७ बटुको. १९ छाग. १।३	यन्नीलं परः कृष्णं तत्साम तदे- तस्यामृच्यध्यूढं साम यन्नु इयं...कथं तेनामृता स्यामिति—(मा. पा.)	छां. उ. १।६।५,६ बृ. उ. २।४।२
यद्वै शुतं तत्परं ब्रह्म [अ.शिरः. ३।४+ यद्वै नमुपाग्रासिषुः यद्वै प्राणिति स प्राणो यदपानिति सोऽपानोऽथ यः प्राणापानयोः सन्धिः स व्यानो यो व्यानः सा वाक्	छांदो. १।३।३	यन्नु म इयं भगोः सर्वा पृथिवी वित्तेन पूर्णा स्यात् [बृह. २।४।२+४।५।३ यन्न हो तद्वायत्रीविद्वद्भ्याः, अथ कथं हस्तीभूतो बहसीति	बृह. ५।१४।८
यद्वै भूः स ऋग्वेदः, यदुव इति स यजुर्वेदः, स्वरिति स्वर्गो लोफः स सामवेदः, तदिति सोऽथर्ववेद इति	सन्ध्यो. २० गणेशो. ३।२	यन्नारसिंहं तत्प्रथमस्य, यन्महा- लक्ष्म्यं तद्वितीयस्य...यत्क्रोध- दैवतं तच्छष्ठस्य । तदेतानि षण्णां नारसिंहचक्राणां षडान्त- राणि वलयानि भवन्ति	नृ. पद. ४ नृ. पद. ५
यद्वै देवाश्चक्रम जिह्वया गुरु मनसो वा प्रयुती देवहेडनम् । (हेडनं) [महाना. १४।२+ "	क्र.मं. १०।३७।१२ अन्यक्तो. ४	यन्नारसिंहाय तत्प्रथमस्य यद्विद्याहे तद्वितीयस्य यन्मैव पतत्सुप्तोऽभूय एव विज्ञानमयः पुरुषः	बृ. उ. २।१।१७
यन्मैव गजं स्वबुद्ध्या वशीकृत्य स्वव्यतिरिक्तं सर्वं कुतर्क नश्वर- मिति मत्वा विरक्तः पुरुषः सर्वदा ब्रह्माहमिति व्यवहरेत्	ना. प. ६।२	यन्मदिमे विद्यति तन्म पदं ते मे अक्षय्यमु ताननूक्षम्	त्रे. सि. ३।५३ वा. मं. ३१

न्मनसा न मनुते, येनाहुर्मनो-
 मतम् । तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि
 नेदं यद्विदुषासते केनो. ११६
 न्मनस्त्रिजगत्सृष्टिस्थितिव्यसन-
 कर्मकृत् । तन्मनो विद्धयं याति
 तद्विष्णोः परमपदम् [ध्या. वि. २५+ मं. ब्रा. ५।१
 न्मनुष्यान् वासयते यदेभ्योऽशनं
 ददाति, तेन मनुष्याणां (आत्मा) बृह. १।४।१६
 न्मनोऽनुविधीयते भ. गी. २।६७
 न्मन्त्रेक्षितलाञ्छिताभमनघं
 मृत्युञ्जयं वज्राशिषो... वन्दे-
 ऽभीष्टगणाधिपं भयहरं विघ्नौघ-
 नाशं परम् वनदु. ८६
 न्मन्युर्जायामावदित्यध्यात्म-
 मंत्राजपेत् कठभु. २२
 न्मया परिजनस्यार्थे कृतं कर्म
 शुभाशुभम् । एकाकी तेन दृष्टो-
 ऽहं गतास्ते फलभोगिनः गभो. ९
 न्मया पूरितं विश्वं महाकल्पा-
 न्मुना यथा वराहो. २।३६
 न्मया मुक्तमसाधूनां पापेभ्यश्च
 प्रतिग्रहः महाना. ९।१५
 न्मयामनसावाचाकृतमेनः कदाचन
 न्मयि माता यदा पिपेथ सहैव. १०
 न्मरणं तदवधुषः (आत्मयज्ञस्य) महाना. १८।१
 (अथ) यन्मर्त्यः सन्नपुतानसृजत बृह. १।४।६
 न्महाचक्रं यत्प्रयतिरात्मा तत्पृतीयस्य नृ. षट्च. ६
 न्महावाक्यसिद्धान्तमहाविद्या-
 फलेवरम् । विकलेवरकैवल्यं
 रामचन्द्रपदं भजे महाबा. शीर्षकं
 न्महावीरसम्भरणानि [छाग. २।२+ ४।२
 न्महोपनिषद्वैद्यं विद्याकाशतया
 स्थितम् । परमाद्वैतसाम्राज्यं
 तद्गामब्रह्म मे गतिः महो. शीर्षकं
 यन्मातरं पितरं बाजिर्हिंसिम सहैव. १०
 यन्मायया मोहितचेतसो मामा-
 त्मानमापूर्वमलम्बन्तः । परं
 विदुषोऽवरपूजाय भ्रमन्ति
 काका इव सूरयोऽपि मैत्रे. २।२५

यन्मां वदसि केशव
 यन्मुखं तदाहवनीयः
 (अथ) यन्मूर्तं तदसत्यं, यदमूर्तं
 तत्सत्यं तद्ब्रह्म मेन्ना. ६।३
 यन्मूलं सर्वलोकानां यन्मूलं
 चित्तबन्धनम् । मूलबन्धः सदा
 सेव्यो योग्योऽसौ ब्रह्मवादिनाम् ते. वि. १।२७
 यन्मूले सबीर्यानि यन्मध्ये ब्रह्मदेवताः तुलस्यु. ९
 यन्मृत्युर्जयमावहमित्यध्यात्म-
 मंत्रान्पठेत् कठ. ४
 यन्मृत्युर्नावपश्यति, यं ब्रह्मानावपश्यति भस्मजा. २।१६
 यन्मे छिद्रं चक्षुषो हृदयस्य मनसो
 वातितृष्णं बृहस्पतिर्मे तद्घातु
 [प्रवर्गा. २+ वा. सं. ३६।२
 यन्मे त्वदन्येन न दृष्टपूर्वम् भ. गी. १।१४७
 यन्मेऽद्य रेतः पृथिवीमस्कांस्तीक्ष्ण-
 दोषधीरप्यसरत् यदप इदमहं
 तत्रेत आददे... बृह. ६।४।५
 यन्मे मनसा वाचा कर्मणा वा.. महाना. ५।१६
 यन्मौनमासनं शान्तं तच्छ्रेष्ठासङ्ग
 उच्यते अक्षयुष. २९
 (अथ) यन्मौनमित्याचक्षते
 ब्रह्मार्थमेव तत्, ब्रह्मचर्येण
 ह्येवात्मानमनुविद्य मनुते छांदो. ८।५।१
 यन्मौनं योगिभिर्गम्यं तद्भजे-
 त्सर्वदा बुधः ते. वि. १।२०
 यमधो निनीषति तमसाधु (कर्म)
 कारयति
 यमध्वरे ब्रह्मविदः स्तुवन्ति सामै-
 र्यजुभिः क्रतुभिस्त्वमेव एका. उ. १०
 यमध्वर्युरभि लोकं पृण्वीत् वा. मं. १५
 यम
 विवर्जितः शांति. १।५।१
 यमनियमासनप्राणायामप्रत्या-
 हारधारणाभ्यानसमाधयो-
 ऽष्टाङ्गानि शांति. १।१।२
 यमनियमासनप्राणायामप्रत्याहार-
 धारणाभ्यानसमाधयोऽष्टाङ्ग-
 योग उच्यते २ अक्ष. १

यशो राक्षाः यशो विशां यशोऽहमनु-

प्रापस्मि स हाहं यशसां यशः

छांदो. ८।१४।१

यशोऽरिष्टं च चिन्मात्रं चिदानंदं विचितय

मुक्तिको. २।५

यशोऽहं भवानि ब्राह्मणानां (मा.)

छांदो. ८।१४।१

यशोऽहं भवामि ब्राह्मणानां

छांदो. ८।१४।१

यश्चक्षुरन्तरो यमयत्येष त आत्मा-

ऽन्तर्याम्यमृतः

बृह. ३।७।१८

(वेद) गोप्नुमान् भवति

कौ. त. २।१

। यं

चक्षुर्न वेद यस्य चक्षुः शरीरम्

बृह. ३।७।१८

यश्चक्षुषि भोगस्तं देवेभ्य आगायत्

बृह. १।३।४

यश्चक्षुषि यो द्रष्टव्ये य आदित्ये

(सोऽयमात्मा)

सुबालो. ५।१

यश्च नः शपतः शपात्

सूर्यता. २।१

यश्चन्द्रतारकमन्तरो यमयत्येष त

आत्माऽन्तर्याम्यमृतः

बृह. ३।७।११

यश्चन्द्रतारके तिष्ठश्चन्द्रतारकादन्तरो

यं चन्द्रतारकं न वेद

बृह. ३।७।११

यश्चन्द्रमास्तं यत्प्रत्याह तमतिसृजते

कौ. त. १।२

यश्च विश्वं सृजति विश्वं विभर्ति...

स आत्मा

शांडि. २।१।४

यश्च श्रोत्रियोऽवृजिन्मेऽकामहंतः

बृह. ४।१।३३

यश्च सर्वगतः साक्षी लोकस्यात्मेति

कथ्यते । भूतग्रामशरीरेषु

नश्यत्सु न विनश्यति

ना. महो. १।१

यश्चाचारविहीनोऽपि यो वा पूजा

न कुर्वते । यदि ज्येष्ठं न मन्येत

नन्दते नन्दने वने

कौलो. ९

यश्चाप्सु वरुणः स पुनात्वचमर्षणः

महाना. ५।२०

यश्चायमध्यात्ममात्मा तेजोमयो-

ऽमृतमयः (मा. पा.)

बृह. २।५।१४

यश्चायमन्तरात्मज्ञाकाशः

बृह. २।३।४, ५

यश्चायमस्मिन् भर्मे तेजोमयोऽमृत-

मयः

बृह. २।५।११

मयः पुरुषो यश्चायमध्यात्मं

बृह. २।५।३

.पुरुषः

बृह. २।५।१०

यश्चायमस्मिन्मात्मनि...पुरुषः

बृह. २।५।१४

यश्चायमस्मिन्मादित्ये...पुरुषः

बृह. २।५।५

यश्चायमस्मिन्मानुषे...पुरुषः

बृह. २।५।१३

यश्चायमस्मिन्वायौ...पुरुषः

बृह. २।५।४

यश्चायमस्मिन्सत्ये...पुरुषः

बृह. २।५।१२

यश्चायमस्मिन् स्तनयित्नौ...पुरुषः

बृह. २।५।९

यश्चायमस्मिन्श्चन्द्रे...पुरुषः

बृह. २।५।७

यश्चायमस्यां पृथिव्यां...पुरुषः

बृह. २।५।१

यश्चायमस्यां विशुति...पुरुषः

बृह. २।५।८

यश्चायमात्मा तेजोमयोऽमृतमयः

पुरुषोऽयमेव स योऽयमात्मे-

दममृतमिदं ब्रह्मेदं सर्वम्

बृह. २।५।१४

यश्चायमासु दिक्षु...पुरुषः

बृह. २।५।६

यश्चायमात्वप्सु...पुरुषः

बृह. २।५।२

यश्चासावादित्य एकमेतदित्यत्रोचाम

३ ऐत. २।४।३

यश्चासावादित्ये, स एकः

तैत्ति. २।८

यश्चित्तमन्तरे सञ्चरन्तं चित्तं न वेद

अध्यात्मो. १

यश्चित्तं ब्रह्मेत्युपास्ते

छांदो. ७।५।३

यश्चित्ते यश्चेतयितव्ये यः क्षेत्रज्ञे...

(सोऽयमात्मा)

सुबालो. ५।९

यश्चेतनमात्रः प्रतिपुरुषः क्षेत्रज्ञः [मैत्रा.

२।५+४।५

यश्चैनमभिदासति स एषोऽश्मा खणः

छांदो. १।२।८

यश्चैनं मन्यते हतम्

भ. गी. २।१९

यश्चैनं विद्वान् प्रयुज्यते यथा चाग्नि-

चन्द्रसूर्याभास्वन्तोऽपहततमस्काः

संहितो. २।३

यश्चैनं वेद यस्यैते स्वरवन्तः प्रयुज्यन्ते

संहितो. २।३

यश्चैषोऽग्नौ, यश्चायं हव्ये, यश्चा-

सावादित्ये स एष एकः [मैत्रा. ६।१७ + ७।७

यश्छन्दसामृषभो विश्वरूपेऽछन्दो-

भ्यश्छन्दास्याविवेश

महाना. ७।६

यश्छन्दसामृषभो विश्वरूपः । छन्दो-

भ्योऽध्यमृतात्सम्बभूव

तैत्ति. १।४।१

[ना. प. ४।३८ तै. भा. ७।४।१ +

१०।६।१

यष्टव्यमेवेति मनः

भ. गी. १।७।११

यष्टिका कमलासनः

कृष्णो. ८

यष्टया वा पाणिना वोपहत्यातिक्रामेत्

बृह. ६।४।७

यस्तद्वेद यत आबभूव

चिन्त्यु. १।४।२

यस्तद्वेद यत वेद स मयैतदुक्त इति

छांदो. ४।१।४

यस्तद्वेद स पितुः पितासत्

महाना. २।४

यस्तद्वेद स वेद सर्वे सर्वा दिशो

बलिमस्मै हरन्ति

छांदो. २।२।१

यस्तन्तुनाभ इव तन्तुभिः प्रधानजैः

स्वभावतो देव एकः स्वमावृणोत्

यस्तपसाऽपहतपाप्मा

यस्तमसि तिष्ठंस्तमसोऽन्तरो यं

तमो न वेद यस्य तमः शरीरं..

यस्तमात्मानमनुविद्य विजानाति

[छां. उ. ८।७।१+

यस्तमोऽन्तरो यमयत्येष त आत्मा-

ऽन्तर्याम्यमृतः

यस्तं वेद स वेदवित् [ध्या.विं.३७+

यस्तां (ब्रह्मविद्यां) न वेद

किमन्यैर्वेदैः करिष्यति

यस्तां न वेद किमृचा करिष्यति

यस्तित्याज सचिविदं सखायं न तस्य

वाच्यपि भागो अस्ति [सहवै.१९+

[+श्र. मं. १०।७।१६+

यस्तु कर्मफलत्यागी स त्यागी-

त्वभिधीयते [भ.गी. १८।११

यस्तु द्वादशसाहस्रं प्रणवं जपते-

ऽन्वहम् । तस्य द्वादशभिर्मासैः

परं ब्रह्म प्रकाशते

यस्तु मूढोत्पबुद्धिर्वा सिद्धिजालानि

वाञ्छति । स सिद्धिसाधनैर्योगै-

स्तानि साधयति क्रमात्

यस्तु विज्ञानवान् भवति युक्तेन

मनसा सदा । तस्येन्द्रियाणि

वश्यानि सदश्वा इव सारथेः

यस्तु विज्ञानवान्भवति समनस्कः

सदा शुचिः । स तु तत्पद-

माप्नोति यस्माद्भूयो न जायते

यस्तु वेदोदितं धर्मं त्यक्त्वा ज्ञानं

समाश्रयेत् । स पाखण्डीति

विज्ञेयो नरकं चाधिगच्छति

यस्तु सर्वाणि भूतान्यात्मन्येवानु-

पश्यति । सर्वभूतेषु चात्मानं

ततो न विजुगुप्सते [ईशा.६+

यस्तूर्णनाभ इव तन्तुभिः प्रधानजैः

स्वभावतः । देव एकः स्वमा-

वृणोति स नो ब्रूयादु ब्रह्मव्ययम्

भवसं. २।४७

मैत्रा. ४।४

बृह. ३।७।१३

८।१२।६

बृह. ३।७।१३

भ. गी. १५।१

अव्यक्तो. ३

गुह्यका. ५३

३ऐत. २।४।१

तै.आ. १।३।१

भवसं. १।५३

१सं.सो. २।१०४

अ. पू. ४।५

कठो. ३।६

कठो. ३।८

भवसं. १।३४

वा. सं. ४०।६

श्वेता. ६।१०

यस्तेजसि तिष्ठंस्तेजसोऽन्तरो यं

तेजो न वेद..स त आत्मा..

यस्तेजोऽन्तरे सञ्चरन्तं तेजो न वेद

यस्तेजो ब्रह्मेत्युपास्ते तेजस्वी वै स

तेजस्वतो लोकान्भास्वतोऽप-

हततमस्कानभिसिद्धयति

यस्ते मन्योऽविधद्वज्ज सायक सह

ओजः पुष्यति विश्वमानुषक्

[क्र. मं. १०।८३।१+

यस्ते स्तनः शशयो यो मयो भूयेन

विश्वा पुष्यसि वीर्याणि । यो

रत्नधा वसुविद्यः सुवन्नः सर-

स्वति तमिह धातवे करिति

[क्र. मं. १।१६४।४९+

[+वा. सं. ३८।५+

यस्ते स्व इतरो देवयानात्

यस्त्वचमन्तरो यमयत्येष त

आत्माऽन्तर्याम्यमृतः

यस्त्वचि तिष्ठंस्त्वचोन्तरो यं

त्वक् न वेद यस्य त्वक् शरीरं..

यस्त्वचि यः स्पर्शयितव्ये यो वायौ

यो नाड्यां सोऽब्रमात्मा

यस्त्वधीते वा स सर्वपातकेभ्यः

पूतो भवति

यस्त्वमसि सोऽहमस्मि

यस्त्वविज्ञानवान्भवत्यमनस्कः सदा-

ऽशुचिः । न स तत्पदमाप्नोति

सः सारं चाधिगच्छति

यस्त्वविज्ञानवान् भवत्ययुक्तेन

मनसा सदा । तस्येन्द्रियाण्य-

वश्यानि दुष्टाश्वा इव सारथेः

यस्त्वं भूत्वा पर्जन्यो विभेति

यस्त्वात्सरतिरेव स्यात्

यस्त्विन्द्रियाणि मनसा

यस्त्विमा अवयतीरेवोपास्ते न परा..

यस्त्वेतद्वाऽधीते सोऽप्येवमेव भवति

यस्त्वेतद्वाऽधीते सोऽप्येवमेव भवति

यस्त्वेतद्वाऽधीते सोऽप्येवमेव भवति

मात्मानं वैश्वानरमुपास्ते स सर्वेषु

बृह. ३।७।१४

अध्यात्मो. १

छांदो. ७।११।२

वनदु. १००

अथ. ४।३२।१

बृह. ६।४।२७

अथर्व. ७।१०।१

तै. आ. ४।८।२

चिन्त्यु. १५।२

बृह. ३।७।२१

बृह. ३।७।२१

सुबालो. ५।५

वासुदे. १७

कौ. त. १।६

कठो. ३।७

कठो. ३।५

पारमा. ३।१

भ. गी. ३।१७

भ. गी. ३।७

आर्वे. ८।३

का. ब्रह्मो. ५

लोकेषु सर्वेषु भूतेषु सर्वेष्व्वात्म-
स्वप्नमस्ति । ५।११।८।१
यस्त्वेतर्हि ब्रूयान्मूर्धातेविपतिष्यतीति छांदो. १।८।६
यस्त्वेनं परमतीवोद्यन्तं पश्य-
न्नुपास्ते पापीयान्भवति आर्षे. ६।३
यस्त्वेनं परमनूद्यन्तं वेदाय तथोपास्ते
परं ज्योतिरुपसम्पद्यते सर्वमायु-
रेति वसीयान्भवति आर्षे. ६।३
यस्त्वेवं विजानीयात्स नारायण-
स्मायुज्यमवाप्नोति ऊर्ध्वपुं. ६
यस्त्वेवं ब्राह्मणो विद्यात् चित्त्यु. १३।२
यस्त्वेवोभयमंतरेणाहतस्य नास्त्युपवादः ३ ऐत. १।३।१
यस्मा एवमुपतिष्ठतेऽहमदःप्रापमिति गायत्र्यु. ५
[बृ. उ. ५।१४।७+
यस्मात्क्षरमतीतोऽहं भ.गी. १।५।१८
यस्माच्च बृहति बृंहयति च सर्वं
तस्मादुच्यते परं ब्रह्म शां. ३।२।१
यस्माच्छन्दोभिश्छन्नस्तस्माच्छंदांसी-
त्याचक्षते १ ऐत. १।६।१
यस्माच्छिबः सुसम्पूर्णः सर्वज्ञः
सर्वगः प्रभुः । तस्मात्स पाह-
रहितः स विशुद्धः स्वभावतः शिवो. १।१५
यस्माच्छ्रोत्रत्वगक्ष्यादि स्वादिकर्मे-
न्द्रियाणि च । व्यावृत्तानि परं
प्राप्तुं न समर्थानि तानि तु कठरु. ३३
यस्माज्जातमिदं विश्वं यस्मिन्नेव
विलीयते । स एव भगवान् भवसं. ५।१५
विष्णुः शास्ता सर्वेश्वरेश्वरः
यस्माज्जातो भगात्पूर्वं तस्मिन्नेव
भगे रमन्.. यो. त. १३२
यस्माज्ज्ञानोपदेशार्थं गुरुरास्ते शिवो. ७।४५
यस्मात्तदुपदेष्टाऽसौ तस्माद्गुरुतरो
गुरुः [द्वयो. ७+ अद्वयता. १२
यस्मात्तेज आत्मीयं कृत्वा सर्वा-
नस्मान् पाळयिष्यसि स्वाहा पारमा. २।९
बृंहयति तस्मादुच्यते परं ब्रह्म ज. शिरः. ३।५

यस्मात्परं नापरमस्ति किञ्चित्
यस्मान्नाणीयो न ज्यायोऽस्ति
कश्चित् । वृक्ष इव स्तब्धो दिवि
तिष्ठत्येकस्तेनेदं पूर्णं पुरुषेण
सर्वम् [श्वेता. ३।९+ महाना. ८।१३
यस्मात्प्रपञ्चः परिवर्ततेऽयम् श्वेता. ६।६
यस्मात्सर्वमाप्नोति सर्वमादत्ते सर्व-
मस्ति च तस्मादुच्यते आत्मा शां. ३।२।१
यस्मात्सर्वस्मात्पुरतः सुविभातो-
ऽतश्चिद्वन एव नृसिंहो. ८।५
यस्मात् सर्वेषां भूतानां वा वीर्यतमः
श्रेष्ठतमश्च सिंहो वीर्यतमः
श्रेष्ठतमश्च तस्मान्नृसिंहः... नृ. पू. २।९
यस्मात्सुदुश्चरं तपस्तप्यमानायात्रये
पुत्रकामायातितरां तुष्टेन
भगवता ज्योतिर्मयेनात्मैव दत्तो
यस्माज्ज्ञानसूयायामत्रेस्तनयो-
ऽभवत्तस्मादुच्यते दत्तात्रेय इति शां. ३।२।१
यस्मात्स्वमहिम्ना सर्वालोकान्सर्वा-
न्देवान्सर्वानात्मनः सर्वाणि
(भूतानि) स्वतेजसा ज्वलति
ज्वालयति ज्वाल्यते ज्वाल्यते...
तस्मादुच्यते ज्वलन्तम् नृ. पू. २।७
यस्मात्स्वमहिम्ना..सर्वानात्मनः
सर्वाणि भूतान्युद्ब्रूह्यात्यजस्रं
सृजति तस्मादुच्यते उग्रम् नृ. पू. २।४
यस्मात्स्वमहिम्ना सर्वालोकान्स-
र्वान्...विरमति विरामयत्यजस्रं
सृजति विसृजति वासयति
यतो वीरः कर्मण्यः सुदृक्षो
युक्तप्रावा जायते नृ. पू. २।९
यस्मात्स्वमहिम्ना सर्वालोकान्...
व्याप्नोति व्यापयति..तस्मादुच्यते
महाविष्णुम् नृ. पू. २।६
यस्मात्स्वमहिम्ना स्वभक्तानां स्मृत
एव मृत्युमपमृत्युं च मारयति.. नृ. पू. २।१२
यस्मात्स्वमहिम्ना...स्वयमनिन्द्रि-
योऽपि सर्वतः पश्यति..तस्मा-
दुच्यते सर्वतोमुखम् .नृ. पू. २।८

यस्मात्स्वयं भद्रोभूत्वा सर्वदा भद्रं
 ददाति..तस्मादुच्यते भद्रम् नृ. पू. २।११
 यस्माद्वर्षावसंवत्सरोऽहोभिः परि-
 वर्तते । तदेवा ज्योतिषां ज्योति-
 रायुर्होपासतेऽमृतम् बृह. ४।४।१६
 यस्मादुक्तो दर्शनाग्निर्नाम चतुरा-
 कृतिराहवनीयोभूत्वामुखे तिष्ठति प्रा. हो. २।४
 यस्मादुच्चारितमात्र एव सर्वं शरीरं
 विद्योतयति तस्मादोमित्यनेनै-
 तदुपासीतापरिमितं तेजः मैत्रा. ७।११
 यस्मादुच्चार्यमाण एव ऋग्यजुस्सामा-
 थर्वाङ्गिरसं ब्रह्म ब्राह्मणेभ्यः
 प्रणामयति नामयति च तस्मा-
 दुच्यते प्रणवः अ. शिरः. ३।५
 यस्मादुच्चार्यमाण एव कुन्दते
 क्लामयति च तस्मादुच्यते शुक्लम् अ. शिरः. ३।५
 यस्मादुच्चार्यमाण एव गर्भजन्म-
 व्याधिजरानरणसंसारमहाभया-
 चारयति त्रायते च तस्मा-
 दुच्यते तारम् अ. शिरः. ३।५
 यस्मादुच्चार्यमाण एव तिर्यगूर्ध्वमध-
 स्ताच्चास्यान्तो नोपलभ्यते तस्मा-
 दुच्यतेऽनन्तः अ. शिरः. ३।५
 यस्मादुच्चार्यमाण एव प्राणानूर्ध्वमु-
 त्क्रामयति तस्मादुच्यते ॐङ्कारः अ. शिरः. ३।५
 यस्मादुच्चार्यमाण एव व्यक्ते महति
 तमसि द्योतयति तस्मादुच्यते
 वैशुतम् अ. शिरः. ३।५
 यस्मादुच्चार्यमाण एव सर्वालोका-
 न्व्याप्नोति स्नेहो यथा पलल-
 पिण्डमिदं शान्तरूपमोतप्रोत-
 मनुप्राप्तो व्यतिषक्तश्च तस्मा-
 दुच्यते सर्वव्यापी अ. शिरः. ३।५
 यस्मादुच्चार्यमाण एव सूक्ष्मो भूत्वा
 शरीराण्यधितिष्ठति सर्वाणि चाङ्गा-
 न्यभिमृशति तस्मादुच्यते सूक्ष्मं अ. शिरः. ३।५
 यस्मादुत्पद्यते वायुर्यस्माद्ब्रह्मिः
 प्रवर्तते । यस्मादुत्पद्यते बिन्दुर्य-
 स्माद्वाहः प्रवर्तते । यस्मादुत्प-

द्यते हंसो यस्मादुत्पद्यते मनः ॥ (
 तदेतत्कामरूपाख्यं पीठं काम-
 फलप्रदम् [यो. शि. १।१७०+ ५।६
 यस्मादुत्पद्यते वायुर्यस्माद्ब्रह्मिः प्रवर्तते ।
 यस्मादुत्पद्यते बिन्दुर्यस्माद्वाहः
 प्रवर्तते ...मूलाधारादिषट्चक्रं
 शक्तिस्थानमुदीरितम् वराहो. ५।५।१।५३
 यस्मादुत्पद्यते सर्वयस्मिन्सर्वं प्रति-
 ष्ठितम् । यस्मिन्विलीयते सर्वं
 परं तत्त्वं तदुच्यते अमन. १।१०
 यस्माद्विभिर्नान्यैर्भक्तैर्दुतमस्य
 रूपमुपलभ्यते तस्मादुच्यते रुद्रः अ. शिरः. ३।५
 यस्माद्वीजसम्भवोहिपशवस्तस्मा-
 द्वीजं भोज्यमनेनैव प्रधानस्य
 भोज्यत्वं व्याख्यातम् मैत्रा. ६।१०
 यस्माद्भक्ता ज्ञानेन भजन्त्यनुगृह्णाति
 च वाचं संसृजति विसृजति च
 सर्वान्भावान्परित्यज्यात्मज्ञानेन
 योगैश्वर्येण महति महीयते
 तस्मादुच्यते भगवान्महेश्वरः अ. शिरः. ३।७
 यस्माद्भिर्क्षुर्हिरण्यं रसेन ग्राह्यं
 चेत्स आत्महा भवेत् प. हं. ९
 यस्माद्भिर्क्षुर्हिरण्यं रसेन दृष्टं
 चेत्स ब्रह्महा भवेत् प. हं. ९
 यस्माद्भिर्क्षुर्हिरण्यं रसेन स्पृष्टं
 चेत्स पौलकसो भवेत् प. हं. ९
 यस्माद्वीषणं यस्य रूपं दृष्ट्वा सर्वे
 लोकाः सर्वे देवाः सर्वाणि
 भूतानि भीत्या पलायन्ते.. नृ. पू. २।१०
 यस्माद्यं सर्वे देवा नमन्ति मुमुक्षवो
 ब्रह्मवादिनश्च.. नृ. पू. २।१३
 यस्माद्वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य मनसा
 सह । यन्मौनं योगिभिर्गम्यं
 तद्भजेत्सर्वदा बुधः ते. बि. १।२०
 यस्माद्भूतमिदं पाशुपतं यद्भस्म-
 नाऽङ्गानि संस्पृशेत्तस्माद्ब्रह्म
 [अ. शिरः. ३।१२+ बटुको. २४
 यस्माच्च ज्ञाते किञ्चन कर्म क्रियते
 तन्मे मनः...[१ शिबसं. ३+ २ शि. सं. ४

यस्मात् जायः परो अन्योऽस्ति·	नृ. पू. २।६	यस्मिन्निदं सर्वमोतप्रोतं तस्माद्-
यस्मान्नोद्विजते लोकः	भ.गी. १२।१५	न्यन्नपरं किञ्चनास्ति [बटुको. २५+ अ.शिरः. ३।१४
यस्मान्नोद्विजते... हर्षामर्षमयोन्मुक्तः		यस्मिन्निदं सं च विचैति सर्वं यस्मिन्
स जीवन्मुक्त उच्यते	बराहो. ४।२६	विज्ञाते सर्वमिदं विज्ञातं भवति शांडि. २।१।२
यस्मिच्छान्तिः शमः शौचं सत्यं		यस्मिन्निदं सं च विचैति सर्वम् ।
सन्तोष आर्जवम् । अकिञ्चन-	ना. प. ३।२१	तमीशानं वरदं देवमीड्यं
मदम्भश्च स कैवल्याश्रमे वसेत्		निचाय्येनां शान्तिमत्यन्तमेति श्वेता. ४।११
यस्मिन्काले स्वमात्मानं योगी जानाति		यस्मिन्निदं सं च विचैति सर्वं
केवलम् । तस्मात्कालात्समारभ्य		यस्मिन्देवा अधिविश्वे निषेदुः ।
जीवन्मुक्तो भवेदसौ	बराहो. २।४२	तदेव भूतं तदु भव्यमा इदं महाना. १।१
यस्मिन्क्रोधं यां च तृष्णां क्षमां च		यस्मिन्निदं सं च विचैति सर्वं
[अ. शिरः. ३।११+	बटुको. २३	ओतः प्रोतश्च विभुः प्रजासु महाना. २।३
यस्मिन् गता न निवर्तन्ति भूयः	भ.गी. १४।१५	यस्मिन्निद्रो वरुणो मित्रो अर्यमा
यस्मिन्गृहे विशेषेण लभेद्विज्ञां च		देवा ओकांसि चक्रिरे नृ. पू. २।१३
वासनात् । तत्र नो याति यो भूयः		यस्मिन्मृचः साम यजुषि यस्मिन्प्र-
स यतिर्नेतरः स्मृतः	ना. प. ६।१४	तिष्ठिता रथनाभाविबाराः ।
यस्मिन्देवा अधिविश्वे निषेदुः		यस्मिन्श्चित्तं सर्वमोतं प्रजानां
[श्वेता. ४।८+महाना. १।२+	बह्व. ४	तन्मे मनः.. [१ शिवसं. ५+
[ऋ. मं. १।१६४।३९		यस्मिन्नेव पुरुषशरीरे विनाऽप्य-
यस्मिन्धौः पृथिवी चान्तरिक्षमोतं		मिहोत्रेण विनापि साङ्ख्य-
मनः सह प्राणैश्च सर्वैः । तमेवैकं		योगेन संसारविमुक्तिर्भवतीति प्रा. हो. १।१
जानथ आत्मानमन्या वाचो		यस्मिन् पञ्च पञ्चजना आकाशश्च
विमुञ्चथामृतस्यैष सेतुः	मुण्ड. २।२।५	प्रतिष्ठितः । तमेव मन्य आत्मानं बृह. ४।४।१७
यस्मिन्नयमात्माऽधिक्षियन्ति भुवनानि		यस्मिन् प्राणः पञ्चधा संविवेश ।
विश्वा	सुबालो. २।१	प्राणैश्चित्तं सर्वमोतं प्रजानाम् मुण्ड. ३।१।९
यस्मिन्नयमात्मा स्वपिति शब्दानां		यस्मिन् भावाः प्रलीयन्ते लीना-
च करोति	सुबालो. ४।३	श्चान्यक्ततां ययुः मंत्रिको. १८
यस्मिन्नहमुत्क्रान्ते उत्क्रान्तो भवि-		यस्मिन्नुक्ता ब्रह्मर्षयो देवताश्च
ष्यामि कस्मिन्वा प्रतिष्ठिते प्रति-	प्रभो. ६।३	तमेवं ज्ञात्वा मृत्युपाशांश्छिनत्ति श्वेताश्व. ४।१५
ष्ठास्यामीति		यस्मिँल्लयं याति पुरत्रयं च कैव. १४
यस्मिन्नात्मा समतृप्यञ्छृतेभिः...		यस्मिँल्लोका ओताश्च प्रोताश्च तस्य
	१ ऐत. ३।८।४	हृत्पद्याज्जातोऽञ्जयोनिः गोपालो. १।१४
यस्मिन्नास्तेऽन्वेव मा भगवः शाधीति	छांदो. ४।२।४	यस्मिँल्लोका निहिता लोकिनश्च ।
यस्मिन्निद्रमोतं प्रोतं च	शांडि. २।१।२	तदेतदक्षरं ब्रह्म स प्राणस्तदु वाक्कनः मुण्ड. २।२।२
यस्मिन्निदं विषिकित्सन्ति मृत्यो		यस्मिन्व उत्क्रान्त इदं शरीरं
यत्साम्पराये महति ब्रूहि नस्तत्	कठो. १।२९	पापीयो मन्यते, स वसिष्ठ इति बृह. ६।१।७
यस्मिन्निदं सर्वमन्योर्ज्ञोत्तेनाभ्यर्धेति	बृ. उ. ३।९।९	यस्मिन्व उत्क्रान्ते शरीरं पापिष्ठ-
यस्मिन्निदं सर्वमन्योर्ज्ञोत् (मा.पा.)	बृ. उ. ३।९।९	तरमिव दृश्येत स वः श्रेष्ठः छांदो. ५।१।७
		यस्मिन्विज्ञाते सर्वमिदं विज्ञातं भवति शांडि. २।२

यस्मिन्विलीयते शब्दस्तत्परं ब्रह्म
गीयते । धियं हि लीयते ब्रह्म
सोऽमृतत्वाय कल्पते
यस्मिन् विशुद्धे विभवत्येष आत्मा
यस्मिन् सर्वभूतानि प्रलयं यान्ति
सङ्ख्यम् । स मनः सर्वभूतानां
प्रभुः परिपश्यते
यस्मिन् चित्तं सर्वमोतं प्रजानां तन्मे
मनः ... [१ शिवसं. ५
यस्मिन् सर्वमिदं प्रोतं ब्रह्म स्थावर-
जङ्गमम् । तस्मिन्नेव लयं यान्ति
स्रवन्त्यः सागरे यथा
यस्मिन् सर्वाणि भूतान्यात्मैवाभू-
द्विजानतः । तत्र को मोहः कः
शोक एकत्वमनुपश्यतः
यस्मिन्सलीयते शब्दस्तत्परं ब्रह्मगीयते
यस्मिन् स्थितो न दुःखेन गुरुणाऽपि
विचाल्यते [यो. शि. ३।१३+
यस्मिन् स्तद्वहं पुण्डरीकं कुमुदमिवा-
नेकधा विकसितं [सुबालो. ४।१+ ११।१
यस्मिन् पच्यते कालो यस्तं वेद
स वेदवित्
यस्मै वा एतदन्नं तस्मा एतन्न दत्तम्
यस्मै वासि तस्मै वासीत् यद्वाः
सत्त्वातयत्सर्वमीशमाशिषे स्वाहा
यस्य कटाक्षात्समुत्पन्नाः (ब्रह्मादयः)
लोकानां ब्रह्माण्डानामुत्पत्ति-
स्थानं कुर्वन्ति
यस्य कस्य च धर्मस्य ग्रहेण भगवानसौ
यस्य किञ्चिद्दहं नास्ति... सर्वत्र परि-
पूर्णत्वा... आनन्दरतिरव्यक्तः
... शुद्धचेतन्यरूपात्मा स जीव-
न्मुक्त उच्यते
यस्य किञ्चिद्दहिर्नास्ति किञ्चिदन्तः
कियञ्च च । ब्रह्मैवात्मा न संशयः
यस्य चक्षुः शरीरं यश्चक्षुरन्तरो
यमयत्येष त आत्मा

ब्र. वि. १३

मुण्ड. ३।१।९

ना. महो. २६

रशि. सं. ६

मंत्रिको. १७

ईशा. ७

१ प्रणवो. १३

भ. गी. ६।२२

११।१

मैत्रा. ६।१५

छांदो. ४।३।६

पारमा. १०।८

सामर. ५५

अ. शां. ८२

ते. बि. ४।४-७

ते. बि. ५।९

बृह. ३।७।१८

यस्य चन्द्रतारकः शरीरं यश्चन्द्र-
तारकमन्तरो यमयत्येष त आत्मा
यस्य चात्मादिकाः संज्ञाः कल्पिता
न स्वभावतः (परमात्मनः)
यस्य चाद्यपदाद्भूमिर्द्वितीयात्सलि-
लोद्भवः ।... पञ्चमादम्बरोत्पत्तिस्त-
मेवैकं समभ्यसेत्
यस्य चित्तं न चित्ताख्यं चित्तं
चित्तत्वमेव हि । तदेव तुर्या-
वस्थायां तुर्यातीतं भवत्यतः
यस्य चित्तं शरीरं, यश्चित्तमन्तरे
सञ्चरन्त्यं चित्तं न वेद
[सुबालो. ७।१+
यस्य चित्तं स्वपवनं सुषुम्नां प्रविशेदिह
यस्य चेच्छा तथाऽनिच्छा ह्यस्य
कर्मणि तिष्ठतः । न तस्य लिप्यते
प्रज्ञा पञ्चपत्रमिवान्धुभिः
यस्य छायामृतं यो मृत्युमृत्युः
(अथ) यस्य जायायै जारः स्यात्तं
चेद्द्विष्यात्... शरभृष्टीः प्रतिलोमाः
सर्पिषाक्ता जुहुयात्
यस्य ज्ञानमयी शिखा । स
शिखीत्युच्यते विद्वान्नेतरे
केशधारिणः [ब्रह्मो. १२+
यस्य ज्ञानेन सर्वरहस्यं विदितं
भवति
यस्य तमः शरीरं यस्तमोन्तरो
यमयत्येष त आत्मा
यस्य तेजः शरीरं, यस्तेजोऽन्तरे
सञ्चरन्त्यं तेजो न वेद [सुबालो. ७।१+
यस्य तेजः शरीरं यस्तेजोन्तरो
यमयत्येष त आत्माऽन्तर्याम्य-
मृत इत्यभिदैवतम्
यस्य त्वक् शरीरं यः... एष त आत्मा
यस्य दिशः शरीरं यो... एष त आत्मा
यस्य देवे परा भक्तिर्यथा देवे
तथा गुरौ । तस्यैते कथिता
द्वयार्थाः प्रकाशन्ते महात्मनः
[सुबालो. १६।२+
बृह. ३।७।११
महो. ४।५७
गो. पू. ४।१
अ. पू. ५।४६
अध्यात्मो. १
१ यो. त. ८३
महो. ५।१७३
नृ. पू. २।१२
बृह. ६।४।१२
ना. प. ३।८१
त्रि. म. ना. १।२
बृह. ३।७।१३
+ अध्यात्मो. १
बृह. ३।७।१४
बृह. ३।७।२१
बृह. ३।७।१०
श्वेता. ६।२३
यो. शि. २।२२

यस्य देवे परा... स ब्रह्मवित्परं प्रेषादिति वेदानुशासनम् यस्य देव्यां परा भक्तिर्यथादेव्यां तथा गुरौ । तस्यैतेकथिताह्वर्याः यस्य देशं न जानाति नामगोत्रे त्रिपुरुषम् । कन्यादानं पितृ- श्राद्धं नमस्कारं च वर्जयेत् यस्य देहादिकं नास्ति यस्य ब्रह्मेति निश्चयः । परमानन्दपूर्णो यः स जीन्मुक्त उच्यते यस्य द्यौः शरीरं, यो... एष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः यस्य नाहंकृतो भावः यस्य नाहंकृतो भावो बुद्धिर्यस्य न लिप्यते । कुर्वतोऽकुर्वतो वापि स जीवन्मुक्त उच्यते यस्य नाहंकृतो भावो बुद्धिर्यस्य न लिप्यते । यः समः सर्वभूतेषु जीवितं तस्य शोभते यस्य पृथिवी शरीरं, यः पृथिवी- मन्तरे सञ्चरन् पृथिवीनवेद.. यस्य पृथिवी शरीरं यः पृथिवी- मन्तरो यमयत्येष त आत्मा यस्य प्रतापकल्पा उत्पन्ना ब्रह्म- विष्णुरुद्रादयो देवाश्च दिक्पालाः कोटिश उत्पद्य- माना लीयमानाश्च भवन्ति यस्य प्रथमपदाद्भूमिर्द्वितीयपदाज्जलं तृतीयपदात्तेजश्चतुर्थपदाद्वायु- श्चरमपदाद्वयोमेति यस्य प्रपञ्चमानं न ब्रह्माचारमपीह न । अतीतातीतभावो यो वैदेही मुक्त एव सः यस्य प्राणः शरीरं यः प्राणमन्तरो यमयत्येष त आत्मान्तर्याम्यमृतः यस्य प्राणो विलीनोऽन्तःसाधके जीविते सति । पिण्डो न पतित- स्तस्य चित्तं दोषैः प्रबाधते	शाट्या. ३७ गुह्यका. ७६ इतिहा. ६४ ते. बि. ४।३ बृह. ३।७।८ भ. गी. १८।१७ वराहो. ४।२५ १ सं. सो. २।३९ सुबालो. ७।१ बृह. ३।७।३ सामर. ५ गो. पू. ३।१२ म. र. २० बृह. ३।७।१६ यो. सि. १।६४	यस्य बुद्धिः शरीरं, यो बुद्धिमन्तरे सञ्चरन् बुद्धिर्न वेद [सुबालो. ७।१+ यस्य ब्रह्म च क्षेत्रं चोमे भवत ओदनः । मृत्युर्यस्योपसेचनं क इत्था वेद यत्र सः यस्य मनः शरीरं यो मनोऽन्तरो यमयत्येष त आत्मा यस्य मनः शरीरं यो मनोऽन्तरे सञ्चरन् यं मनो न वेद [सुबालो. ७।१+ यस्य मृत्युः शरीरं, यो मृत्युमन्तरे सञ्चरन् मृत्युर्न वेद [सुबालो. ७।१+ यस्योर्निपरिपश्यन्तिधीरास्तन्मे.. यस्य रेतः शरीरं यो रेतोऽन्तरो यमयत्येष त आत्मा यस्य लिङ्गं प्रपञ्चं वा ब्रह्मैवात्मा न संशयः यस्य वर्णाश्रमाचारो गलितः स्वात्मदर्शनात् । स वर्णाना- श्रमान्सर्वानतीत्यस्वात्मनिस्थितः यस्य वाक् शरीरं, यो वाचमन्तरो यमयत्येष त आत्मा यस्य वाङ्मनसो शुद्धे सम्यग्गुणे च । स वै सर्वमवाप्नोति वेदान्तोपगतं फलम् यस्य वायुः शरीरं यो वायुमन्तरो यमयत्येष त आत्मा यस्य वायुः शरीरं, यो वायुमन्तरे सञ्चरन् यं वायुर्न वेद [सुबालो. ७।१+ यस्य वाऽस्तं गतं चित्तं षड्विंशति दिनानि वै । लभते जगदीशत्वं येन विश्वगुरुर्भवेत् यस्य विज्ञानं शरीरं यो विज्ञान- मन्तरो यमयत्येष त आत्मा	अध्यात्मो. १ कठो. २।२५ बृह. ३।७।२० अध्यात्मो. १ अध्यात्मो. १ २ शिवसं. १५ बृह. ३।७।२३ ते. बि. ५।१० ना. प. ६।१८ बृह. ३।७।१७ ना. प. ३।४० बृह. ३।७।७ अध्यात्मो. १ अमन. १।७० बृह. ३।७।२२
--	---	---	---

यस्य वेदश्च वेदी च विच्छिद्येते त्रि-

पुरुषम् । स वै दुर्ग्राह्यो नाम

सर्वकर्मबहिष्कृतः

यस्य वैकङ्कत्यग्निहोत्रहवणी भवति

यस्य वैतत्कर्म, स वेदितव्य इति

यस्य श्रवणेन सर्वबन्धाः

प्रविनश्यन्ति

यस्य श्रोत्रं शरीरं यः श्रोत्रमन्तरो

यमयत्येष त आत्मा

यस्य सङ्कल्पनाशः स्यात्तस्य मुक्तिः

करे स्थिता

यस्य सर्वाणि भूतानि शरीरं,

यः सर्वाणि भूतान्यन्तरो

यमयत्येष त आत्मा

यस्य सर्वे समारम्भाः

यस्य स्त्री तस्य भोगेच्छा निः-

स्त्रीकस्य क भोगभूः । स्त्रियं

त्यक्त्वा जगत्स्यक्तं जगत्स्यक्त्वा

मुखी भवेत् [महो. ३।४८+]

यस्य स्मरणमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते

यस्य स्यादद्धा न विचिकित्सा-

ऽस्तीति ह स्माह शाण्डिल्यः

यस्य स्वं भवति, भवति हास्य स्वं

यस्य हि सोमः प्राणा वाप्ययङ्कुरा

एतद्ब्रह्म...

यस्या अन्तो न विद्यते तस्मा-

दुच्यतेऽनन्ता

यस्याकाशः शरीरं, य आकाश-

मन्तरे सञ्चरन् यमाकाशो

न वेद [सुबालो. ७।१+]

यस्याकाशः शरीरं, य आकाश-

मन्तरो यमयत्येष त आत्मा

यस्याक्षरं शरीरं, योऽक्षरमन्तरे

सञ्चरन् न वेद

[सुबालो. ७।१+]

यस्या गाथा ब्रह्मभागा वदन्ति

यस्या प्रदणं नोपलभ्यते तस्मा-

दुच्यतेऽलक्ष्या.

इतिहा. ६५

महाना. १०।१३

कौ. त. ४।१८

त्रि. म. ना. १।२

बृह. ३।७।१९

मं. ब्रा. २।६

बृह. ३।७।१५

म. गी. ४।१९

याज्ञव. १७

विश्रामो. ११

छांदो. ३।१४।४

बृह. १।३।२५

मैत्रा. ६।३५

. २०

अध्यात्मो. १

बृह. ३।७।१२

अध्यात्मो. १

राधिको. ५

देव्यु. २०

यस्याग्निहोत्रमदर्शमपौर्णमासम-

चातुर्मास्यमनाग्रयणमतिथि-

वर्जितं च

यस्याग्निहोत्रमदर्शमनाग्रयणम् (मा. पा.)

यस्याग्निः शरीरं योऽग्निमन्तरो

यमयत्येष त आत्मा

यस्या जननं नोपलभ्यते तस्मा-

दुच्यतेऽज्ञा

यस्याण्डकोशश्च शुष्ममाहुः प्राणमुल्बम्

यस्यात्परतिरेवान्तः कुर्वन् कर्मेन्द्रियैः

क्रियाः । न वशो हर्षशोकाभ्यां

स समाहित उच्यते

यस्यादित्यः शरीरं य आदित्यमन्तरो

यमयत्येष त आत्मा

यस्यादौ भयाद्भगवानुत्तस्ते स्वयं...

यस्यानाणीयोनज्यायोऽस्ति किञ्चित्

यस्यानुभवपर्यन्ता बुद्धिस्तत्त्वे

प्रवर्तते । तद्दृष्टिगोचराः सर्वे

मुच्यन्ते सर्वपातकैः

यस्यानुवित्तः...ऽस्मिन्सन्दोषे गहने (मा.)

यस्यानुवित्तः प्रति बुद्ध्यात्माऽस्मि-

न्सन्दोषे गहने प्रविष्टः । स

विश्वकृत्स हि सर्वस्य कर्ता

यस्यानृचस्तु मुञ्जे तस्य विद्धि

ब्रह्मैव वित्तं पुरुषस्य केवलम्

यस्यान्तरिक्षं शरीरं योऽन्तरि-

क्षमन्तरोयमयत्येष त आत्मा

यस्यान्तस्थानि भूतानि

यस्यान्नमिदं सर्वं न च योऽन्नं भवति

यस्यापः शरीरं योऽपोऽन्तरे सञ्च-

रन्त्यमापो न विदुः [सुबा. ७।१+]

यस्यापः शरीरं, योऽपोऽन्तरो यम-

यति, एष त आत्मा

यस्यामर्तं तस्य मर्तं मर्तं यस्य न

वेद सः । अविज्ञातं विजानतां...

यस्याव्यक्तं शरीरं, योऽव्यक्तमन्तरे

सञ्चरन्त्यमव्यक्तं न वेद

[सुबालो. ७।१+]

मुण्ड. १।२।३

मुण्डको. १।२।३

बृह. ३।७।५

देव्यु. २०

चिन्त्यु. १।१४

म. पू. १।३७

बृह. ३।७।९

पारमा. २।९

गुह्यका. ४६

वराहो. ४।४३

बृह. ४।४।१३

बृह. ४।४।१३

इतिहा. ४४

बृह. ३।७।६

म. गी. ८।२२

सुबालो. ५।१५

अध्यात्मो. १

बृह. ३।७।४

केनो. २।३

अध्यात्मो. १

यस्यास्त्यद्वैतमात्मज्ञानं तदेव

प. हं. प. ११

यस्याहङ्कारः शरीरं, योऽहङ्कार-

मन्तरे सञ्चरन्त्यमहङ्कारो

न वेद [सुबालो. ७।१+

अध्यात्मो. १

यस्यां जाग्रति भूतानि

भ. गी. २।६५

यस्यां देवा अचिरद्रा निषेदुः ।

यस्तां न वेद किमुचा करिष्यति गुह्यका. ५३

यस्यां मज्जन्ति बहवो मनुष्याः

कठो. २।३

यस्यां हिरण्यं विन्देयं गामश्वं

पुरुषानहम् [श्री. सू. २+

ऋ. खि. ५।८७।२

यस्यां हिरण्यं प्रभूर्ति गावो

दास्योऽध्वान्... [श्री. सू. १५+

ऋ. खि. ५।८७।१५

यस्याः परतरं नास्ति सैषा दुर्गा

प्रकीर्तिता । दुर्गास्त्रयायते

यस्माद्देवी दुर्गेति कथ्यते

देव्यु. २२

यस्याः परं नापरमस्ति किञ्चित्

गुह्यका. ४६

यस्याः स्वरूपं ब्रह्मादयो न

जानन्ति तस्मादुच्यतेऽज्ञेया

देव्यु. २०

यस्येच्छा लोके वा प्रजायतिलोके

यस्मै वासितस्मेवासीत् यद्वाः

संजातं यत्सर्वमीशमाशिषेस्वाहा

पारमा. १०।८

यस्येच्छा विद्यते काचित् सा सिद्धि

साधयत्यहो । निरिच्छोः परि-

पूर्णस्यनेच्छा सम्भवति क्वचित्

अ. पू. ४।७

यस्येदं जन्म पाश्चात्यं तमाश्वेव

महामते । विशन्ति विद्या

विमला मुक्ता वेणुमिवोत्तमम्

महो. ६।१५

यस्येदं धीराः पुनन्ति कवयो

ब्रह्माणमेतं त्वा वृणुत इन्दुम्..

तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु

२ शिवसं. १६

यस्येदं मण्डलं भित्वा मारुतो

याति मूर्धनि । यत्र यत्र त्रिये-

द्वाऽपि न स भूयोऽभिजायते

अ. ना. ३९

यस्यैता ब्रह्ममूर्तयो बृहद्ब्रह्माणं

ब्रह्म आत्मानं... स्वाहा

पारमा. ३।१०

यस्यैतानि सुगुप्तानि जिह्वोपस्थोदरं

करः । सञ्चयसेऽकृतोद्वाहो

ब्राह्मणो ब्रह्मचर्यवान्

ना. प. २।१५

६५

यस्यैव निश्चितो भावस्तस्य

मुक्तिर्न दूरतः

शिवो. ७।३८

यस्यैवं परमात्माऽयं प्रत्यग्भूतः

प्रकाशितः । स तु याति च

पुम्भावं स्वयं साक्षात्परामृतम्

जा. द. १०।८

यस्यैवं भवति क्षान्तिः सोऽमृत-

त्वाय कल्पते

अ. शां. ९२

यस्यै वा एषां वै तेषामेवैतस्मिन्

पर्वण्यभिमुपसमाधायैतयैवा-

वृता आज्याहुतीर्जुहोति

कौ. त. २।४

यस्यैष आत्मा वृणुते तन्नं स्वां तस्य

प्रसादेन हि तस्य लाभः

२ देव्यु. २०

यस्योदावोऽयनुधमुचमुचैरुगाय

स्वाहा

पारमा. १०।७

यस्योपरि त्वं मुनयो न पश्यन्ति

तस्मै मुख्याय विष्णवे स्वाहा

पारमा. २।१

यस्योपरिष्ठादधितिष्ठदात्मा सर्वोप-

रिष्ठात्परमात्मा मुक्तं तं विरजं

नित्यमनु सम्पराय स्वाहा

पारमा. १०।३

यस्योरुषु त्रिषु विक्रमणेष्वभिक्षि-

यन्ति भुवनानि विश्वा

नृ. पू. २।९+

[ऋ. मं. १।१५४।२

ना. पू. ता. ४।७

यस्त्वेवोभयमन्तरेणाहृत्यनास्त्युपवादः ३ ऐतरे. १।३।१

यं कामं कामयते सोऽस्य सङ्कल्पा-

देवसमुत्तिष्ठतितेनसंपन्नो महीयते

छांदो. ८।२।१०

यं कामं कामयेत तं स एष एवं-

विदुर्ज्ञातात्मने वा यजमानाय वा..

बृह. १।३।२८

यं कामं कामयेत तमागायति

तद्वैतल्लोकजिदेव न हैवालो-

क्यताया आशाऽस्ति य एवमेत-

त्साम वेद

बृह. १।३।२८

यं गत्वा चतुर्धा मुक्तयो द्वारे तिष्ठन्ति

सामर. ५४

यं चिन्तयन्तो निगमान्तरूपं...तं

सुरतं न्वाय स्वाहा

पारमा. ९।७

यं जनपदं यं क्षेत्रभागं तं तमेवो-

पजीवन्ति

छांदो. ८।१।५

यं ज्ञात्वा मुच्यते जन्तुरमृतत्वं च गच्छति

यं तदेतयावाचा व्याह्रियते सत्यमिति

कठो. ६।८

कौ. त. १।६

यं त्वमात्मानमुपास्ते तस्मात्त्वं बहु-
 कोऽस्मि प्रजया च धनेन च
 यं त्वमात्मानमुपास्ते तस्मात्त्वं बहु
 विश्वरूपं कुले दृश्यते
 यं त्वमात्मानमुपास्ते तस्मात्त्वं सुतं
 प्रसुतमासुतं कुले दृश्यते
 यं त्वमात्मानमुपास्ते तस्मात्त्वं
 रयिमान्पुष्टिमानसि
 यं त्वमात्मानमुपास्ते तस्मात्त्वं
 पृथक्बल्य आयन्ति पृथक्प्रथ-
 श्रेणयोऽनुयन्ति
 यं त्वं पालनयाभिभूतं देवाः सर्वे
 विचरन्ति ते देवास्त्वमेव सर्वे माया
 मायैशते स्वाहा
 यं त्वं मनुष्याय हिततमं मन्यस इति
 यं देवाः परमं पवित्रं भविष्यन्त्या-
 र्तिषु प्रणताः प्रधानाः
 यं द्विष्यात्, असावस्मै कामो मा
 समुद्धीति वा
 यं जत्वा मुनयः सर्वे निर्भिन्नं यान्ति
 तत्पदम् । गणेशोपनिषद्वेद्यं
 तद्गौवास्मि सर्वगम्
 यं प्रविश्य भवन्तीह मुक्ता वै द्विज-
 स्रजमाः । स बासुदेवो विज्ञेयः
 परमात्मा सनातनः
 यं प्राप्य न निवर्तन्ते
 यं भावं दर्शयेद्यस्य तं भावं स तु
 पश्यति
 यं मां स्मृत्वाऽगाधतः स्पर्शरहितापि
 सर्वा सरिद्राधा भवति
 यं मां स्मृत्वाऽगाधा गाधा भवति...
 अप्रतः पूतो भवति.. अत्रती
 प्रती भवति.. अभोत्रियः
 ओत्रियो भवति..सकामो
 निष्कामो भवति
 यं यज्ञैर्मुनयो जुषन्ति
 यं यमन्तमभिकामो भवति यं क्लमं
 कामयते सोऽस्य सङ्कल्पादेव
 समुत्तिष्ठति

छांदो. ५।१५।१

छांदो. ५।१३।१

छांदो. ५।१२।१

छांदो. ५।१६।१

छांदो. ५।१४।१

पारमा. २।१०

कौ. त. ३।१

पारमा. १।१०

बृह. ५।१४।७

मणप.शीर्षकं

ना. महो. १४

भ. गी. ८।२१

वैतथ्य. २९

गोपालो. १।२

गोपालो. १।२

पारमा. १।१०

छांदो. ८।२।१०

यं यं क्रतुमधीते तेन तेनास्वेष्टं भवति,
 अभेर्वायोरादित्यस्य सायुज्यं

गच्छति

सहवे. १९

यं यं जजान स उ गोपो अस्य

चिस्यु. १४।४

यं यं वापि स्मरन् भावं [ना.प. ५।१० + भ. गी. ८।६

यं लब्ध्वा चापरं लाभं मन्यते

नाभिकं ततः [यो. शि. ३।१३ +

भ. गी. ६।२२

यं लोकं मनसा संविभाति विशुद्ध-

सत्त्वः कामयते यांश्च कामान् ।

तं तं लोकं जयते तांश्च कामां-

स्तस्मादात्मज्ञं ह्यर्चयेद्भूतिकामः

मुण्ड. ३।१।१०

यं(यत्) लोहितं श्लेष्मा रेतस्ता आपः

१ ऐत. ३।३।२

यं वाव सा यदिदमस्मिन्पुरुषे शरीर-

मस्मिन्हीमे प्राणाः प्रतिष्ठिताः

छांदो. ३।१२।३

यं वाव सा येयं पृथिव्यस्याः ह्रीदं

सर्वं भूतं प्रतिष्ठितम्

छांदो. ३।१२।२

यं विश्वरूपं परमात्मपुण्यं

पारमा. ९।७

यं विष्णुर्नावपश्यति

भस्मजा. २।१६

यं वै सोम्यैतमणिमानं न निभा-

लयस एतस्य वै सोम्यैवोऽणिम

एवं महान्यमोषस्तिष्ठति

छांदो. ६।१२।२

यं सन्न्यासमिति प्राहुः

भ. गी. ६।२

यं सूरयो जपन्तो योगिनः सूक्ष्मैः

सुप्रदर्शनैः पश्यन्तीश्वराय स्वाहा

पारमा. १।१०

यं स्मृत्वा मुक्ता अस्मात्संसारार्द्रवंति

गोपालो. १।१४

यं हि न व्यथयन्त्येते

भ. गी. २।१५

यः कर्ता सोऽयं वै भूतात्मा करणैः

कारयिताऽन्तःपुरुषः

मैत्रा. ३।३

यः कवित्वं निरातङ्कं मुक्तिमुक्ती च

वाञ्छति । सोऽभ्यर्थ्येनां दक्ष-

श्लोक्या नित्यं स्तौति सरस्वतीम्

सरस्व. ३।१

यः कश्च शब्दो वागेव सा

बृह. १।५।३

यः कश्चिदात्मानमद्वितीयं जातिगुण-

क्रियाहीनं... करतलामलकवत्सा-

क्षादपरोक्षीकृत्य... दम्भादङ्गा-

रादिभिरसंस्पृष्टचेता वर्तते एव-

मुक्तलक्षणः स एव ब्राह्मण इति

व. सू. उ. ९

(अथ) यः कश्चिद्विद्वानपहतपाप्मा-

व्यक्षोऽवज्ञातमनास्त्वभिष्ठ आबुध-

बभ्रुः सोऽन्तरात्मा गत्या बहि- रात्मनोऽनुमीयते	मैत्रा. ६।१	यः पुण्डरीकः परमान्तरात्मा कर्माङ्गरूपं कमलं द्वार ।	
यः काममोहितः शृङ्गां पुत्रमुत्पा- दयेद्विजः । यावदुत्पाद्यते	इतिहा. २४	साखिष्वसन्तं सरसे रसाय स्वाहा	पारमा. ७।८
भूमौ तावत्तिष्ठेत्सुदारणे		यः पुनरेतत् त्रिमात्रेणोमिष्येतैनैवा- क्षरेण परं पुरुषमभिध्यायीत	प्रश्नो. १।५
यः कारणानि निखिलानि तानि कालात्मयुक्तान्यधितिष्ठत्येकः	ना. प. १।२	यः पुनरेतं त्रिमात्रेण [मा.पा.] (अथ) यः पुरुषः सोऽग्निः	प्रश्नो. ५।५
[श्वेताश्व. १।३+		यः पूजयति मां भक्त्या सोऽहमेव न संशयः	मैत्रा. ३।८
यः कालं ब्रह्मेत्युपासीत कालस्त- स्यातिदूरमपसरति	मैत्रा. ६।१४	यः पूर्वं तपसो जातमद्भ्यः पूर्व- मजायत । गुहां प्रविश्य तिष्ठन्तं यो भूतेभिर्यतिष्ठत, एतद्वैतत्	१ विद्वो. ३०
यः कुं धरमाणः कुं धरतां कुं धरता- मित्यबोचत् तां सानुमन्तो		यः पृथिवीमन्तरेसञ्चरन्त्यपृथिवी नवेद	कठो. ४।६
विद्वत्स्वतेजसा तस्मै..स्वाहा	पारमा. ६।५	यः पृथिव्यां तिष्ठन् पृथिव्या अन्तरो	अध्यात्मो. १
यः क्रौद्धयेन क्रुद्धस्तिष्ठति सोऽति- वाचं च दीक्षयति	इतिहा. १०	यं पृथिवी नवेद..एष त आत्मा	बृह. ३।७।३
यः परः स महेश्वरः [महाना. ८।१७ [ना. च. ता. १।२+	शु. र.उ. ३।१८	यः प्रजानामेकराष्मानुषीणां मृत्युं यजे प्रथमजामृतस्य [चित्यु. १५।३+	तै.आ. ३।१५।२
यः पश्यति तथाऽऽत्मानं	भ.गी. १३।३०	यः प्रणवमधीते स सर्वमधीते	नृ. पू. ५।१९
यः पश्यति स पश्यति [भ.गी. ९।५+	१३।२८	यः प्रणवः स सर्वव्यापी [अ.शिरः. ३.४+	बटुको. १९
यः पश्यतीन्द्रियविलेऽविवशः प्रणवाख्यं प्रवृत्तारं...सोऽपि		यः प्रणवः स उद्गीथः [छांदो. १।५।१+	मैत्रा. ६।४
प्रणवाख्यः प्रणेता	मैत्रा. ६।२५	यः प्रदद्याद्द्रवां सम्यक् फलानि च ..यावत्तत्पत्रकुसुमकन्द- त्वद्वर्षसहस्राणि	
यः पश्यतीमां हिरण्मयवस्थात्	मैत्रा. ६।१	शिवलोके महीयते	शिवो. ७।९३
यः पाति सोमममृतस्य नाभिं		यः प्रयाति त्यजन् देहं	भ. गी. ८।१३
कालातिगः पाति विश्वं सदैव	२ देव्यु. २९	यः प्रयाति स मद्भावं	भ. गी. ८।५
यः पादे, यो गन्तव्ये, यो निष्णो, यो नाड्यां...सोऽयमात्मा	सुबालो. ५।१०	यः प्रागादित्यात्सोऽकालोऽकलो- ऽथ य आदित्याद्यः सकालः सकलः	मैत्रा. ६।१५
यः पादौ प्रोक्षति, यश्चक्षुषी, यश्च- न्द्रमादित्यौ, यश्चाभि तेन पृथिवी	आचम. १।५	यः प्राज्ञो विभरणः सर्वान्तरोऽक्षरः शुद्धः	मैत्रा. ७।६
यः पायौ, यो विसर्जयितव्ये, यो मृत्यौ, यो नाड्यां...सोऽयमात्मा	सुबालो. ९।१३	यः प्राणतो निमिषतो महिष्वैक इद्राजा जगतो बभूव । य ईशे अस्यद्विपदश्चतुष्पदः...तन्मे मनः..	२ शिवसं. ३३
यः पार्थिवानि विममे रजांसि [ऊ.मं. १।१५४।१+वा.सं. ५।१८+	ना.पू. ता. ४।४	यः प्राणपवनस्पृशश्चित्तस्पन्दः स एव हि । प्राणस्पन्दजये यत्नः कर्तव्यो भीमतोषकैः	अ. पू. ४।८९
[तै. सं. १।२।१३।३+	अथर्व. ७।२६।१	यः प्राणभोगस्तं देवेभ्य आगायत्	बृह. १।३।३
यः पिता स पुनः पुत्रो यः पुत्रः स पुनः पिता	यो. त. १३३	यः प्राणः स वायुः (अथ) यः प्राणापानयोः सन्धिः स व्यानः	१ ऐत. ३।३।२
यः पिबेदमृतं विद्वान् सकलं	शांदि. १।७।४७		छांदो. १।३।३

यः प्राणे तिष्ठन् प्राणादन्तरो यं प्राणो न वेद..	बृह. ३।७।१६	यः ओत्रे भोगस्तं देवेभ्य आगायत् यः ओत्रे यः ओतव्ये यो दिक्षु ...सोऽयमात्मा	बृ. उ. १।३।५ सुबालो. ५।२
यः प्राणेन प्राणिति स त आत्मा सर्वान्तरः	बृह. ३।४।१	यः स ईश्वर इत्युक्तः सर्वज्ञत्वादि- भिर्गुणैः	सरस्व. ४१
यः प्राणैः प्रतितिष्ठसि	प्रभो. २।७	यः सकृदुच्चारयति तस्य संसार- मोक्षनं भवति	अद्वयता. १३ द्वयोप. ८
यः प्राणो व्यानोऽपानः समान उदानः स शिरःपक्षसी पृष्ठ- पुच्छवानेषोऽग्निः	मैत्रा. ६।३३	यः सकृदुच्चारणः संसारविमोक्षनो भवति	छांदो. ७।४।३
यः शङ्खः स स्वयं विष्णुर्लक्ष्मीरूपो व्यवस्थितः	कृष्णोप. १६	यः सच्चिदानन्दाद्वैतैकचिदात्मा भूर्भुवः सुवस्तस्मै वै नमोनमः	रामो. ता. ५।४८
यः क्षतवद्वियमधीते सोऽग्निपूतो भवति	कैव. २।५	यः सञ्चरन्श्चासञ्चरन्श्च न व्यथतेऽथो न रिष्यति	बृह. १।५।२० छांदो. ७।१६।१
यः क्षतं च सहस्राणां सहस्रं आद्र आचरेत् । एकस्मान्मन्त्रवित्पूतः सर्वमर्हति ब्राह्मणः	इतिहा. ४६	यः सत्येनातिवदति	म. गी. ५।२
यः शब्दस्तदोमित्येतदक्षरं	मैत्रा. ६।२३	यः सदा मुक्त एव सः	सूर्यो. ९
यः शरीरेन्द्रियादिभ्यो विहीनं सर्व- साक्षिणम् । पारमार्थिक-(परमा- र्थिक-)विज्ञानं सुखात्मानं स्वय- म्प्रमम् । [ना. प. ६।१६+	वराहो. २।२९	यः सदाऽहरहर्जपति स वै ब्राह्मणो भवति (सूर्यमन्त्रं)	१ सं. सो. २।३९
यः शास्त्रविधिमुत्सृज्य	म. गी. १६।२३	यः समस्तार्थजालेषु व्यवहार्यपि निःस्पृहः (शीतलः) । परार्थेष्विव पूर्णात्मा स जीवन्मुक्त उच्यते	[महो. २।६२+
यः शिवं शिवमित्येवं व्याख्यं मन्त्र- मभ्यसेत् । एकाक्षरं वा सततं स याति परमं पदम्	शिवो. १।२१	यः स मामेति पाण्डव	वराहो. ४।२७ म. गी. १।१५५
यः शिवः स परं ब्रह्म तत्सान्नो- ऽन्त्यं पादं जानीयात् यो जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति परं ब्रह्मैव भवति	ग. पू. २।१	यः सर्वज्ञः सर्वविद्यस्य ज्ञाममयं तपः । तस्मादेतद्ब्रह्म नाम रूपमन्त्रं च जायते	मुंढ. १।१।९
यः शुचिः प्रयतो भूत्वा [श्रीसू. १६+	ऋ. खि. ५।८७।१६	यः सर्वज्ञः सर्वविद्यस्यैव महिमा भुवि । दिव्ये ब्रह्मपुरे ह्येष व्योमन्यात्मा प्रतिष्ठितः	मुंढ. २।२।७
यः शृणोति सकृद्वाऽपि ब्रह्मैव भवति स्त्र्यम् (ध्रुवम्)	मैत्रे. ३।२५	यः सर्वज्ञः सर्वविद्यो यस्य..तस्माद्- ब्राह्मरूपेण जायते जगदावलिः	म. गी. २।५७
यः आद्यानि कुरुतेऽसङ्गतानि न देवयानेन पथा स याति	इतिहा. १९	यः स सर्वेषु भूतेषु	रुद्रह. ३३ म. गी. ८।२०
यः श्रीकामः शान्तिकामः..भास्करं अगवन्तमुपासीत	सूर्यता. १।८	यः सर्वव्यापी सोऽनन्तः [अ. शिरः. ३।४	बटुको. १९
यः ओत्रं संभ्रावयितृ (वेद) संभ्रावयितृमान्भवति	कौ. त. २।१	यः सर्वाणिभूतान्यन्तरोयमयस्येष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः	बृह. ३।७।१५
यः ओत्रे तिष्ठच्छ्रोत्रादन्तरो यः ओत्रं न वेद	बृह. ३।७।१९	यः सर्वान्देवानां शते ईशानीभिः यः सर्वान्देवानां शते...तस्मादुच्यते ईशानः	अ. शिरः. ३।५ बटुको. २०

यः सर्वान् प्राणान्सम्भक्ष्य सम्भक्ष- णेनाजः संसृजति । विसृजति तीर्थमेके व्रजन्ति	अ. शिरः. ३।५
यः सर्वेषु भूतेषु तिष्ठन् सर्वेभ्यो भूतेभ्योऽन्तरो यः सर्वाणि भूतानि न विदुः	बृह. ३।७।१५
यः सर्वोपरमे काले सर्वानात्मन्यु- त्वात्मानन्दसुखं	
मोदते प्रकाशते वा स देवः	द.मृ. २
यः सव्यं पाणिं पादौ प्रोक्षति...	
तेनाथर्वाङ्गिरसो...प्रीणाति	सहस्र. १५
यः साङ्ग्यसमिद्धिर्यजति स सर्वलभते	गणप. १३
यः सावित्रं वेद, अहोनाहान्धयः	सूर्यता. ३।१
यः सुयुक्तोऽजस्रं चिन्तयति	
तस्माद्विद्यया...चोपलभ्यते ब्रह्म	मैत्रा. ४।४
यः सूक्ष्मान् सञ्चरमाणान्भावाभा- वान्भव्याभव्यान्कुर्वन्नात्मीय-	
ममितो धुनोति धुरं बहिष्यसे स्वाहा	पारमा. २।८
यः सूर्यः सोऽहमेव च	सूर्यो. ६
यः सेतुरीजानानामक्षरं ब्रह्म यत्परम्	कठो. ३।२
यः स्तनः पूर्वपीतस्तं निपीड्य	
मुदमश्नते	१ यो. त. १३१
यः स्तन्यं	
च पयोधरान्	२ योगत. ३
यः स्मरं ब्रह्मेत्युपास्ते यावत्स्मरस्य गतं तत्रास्य यथा कामचारो भवति	छांदो. ७।१३।२
यः स्वजनान्प्रीत्युपवीचो यः स्वजनान्हरिः	नीलरु. ३।१
यः स्वयं लोकमवधारमवधारयन्स्वाहा	पारमा. ६।१
यः स्वयं सृष्टमात्मना गुप्तमनुसन्दि- तानमचरंचरन्तंस्वयं क्रीडं- यन्क्रीडान्तरमनुप्राविशत्स्वाहा	पारमा. ६।२
यः स्वरूपपरिभ्रंशश्चेत्यार्थं चिति- मज्जनम् । एतस्मादपरो मोहो न भूतो न भविष्यति	महो. ५।४
(अथ) या अक्षन्नापस्ताभिः पर्जन्यः	बृह. २।२।२
(अथ) या अन्या आहुतयोऽन्त- रत्यस्ताः कर्ममय्यो भवन्ति	कौ. उ. २।५

या इषवो यातुधानानां ये वा बनस्पतीनाम् । ये वाऽवेदेषु क्षेरते तेभ्यः सर्वेभ्यो नमः [+वा. सं. १३।७+]	नीलरु. २।११ तै.सं. ४।२।६।४
या इष्टका यावतीर्वा यथा वा	कठो. १।१५
या उमा सा स्वयं विष्णुर्यो विष्णुः स हि चन्द्रमाः	रु. ह. ५
या ओषधयः सोमराज्ञीर्वह्नीः शतविचक्षणाः । बृहस्पतिप्रसू- तास्ता नो मुञ्चन्त्वंहसः	प्रा. हो. १।२
या ओषधीः सोमराज्ञीरिति तिसृभि- रभ्यत इति द्वाभ्यामनुमन्त्रयते	प्रा. हो. १।१
या कनीनका तथाऽऽदित्यः...	बृह. २।२।२
यक्ष्यमाणो वै भगवन्तोऽहमस्मि यावदेकैकस्मा ऋत्विजे धनं दास्यामि तावद्भगवद्भ्यो दास्यामि वसन्तु भगवन्त इति	छांदो. ५।११।५
याग-व्रत-तपो-दान-विधिविधान- ज्ञानसम्भवो बन्धः ।	निरा. उ. २१
या गौर्वरिष्ठा सह सोर्धरित्री...	
एजते स्वाहा	पारमा. १०।१
या च प्रागात्मनो माया तथाऽन्ते च तिरस्कृता । ब्रह्मवादिभिरु- द्वीता सा मायेति विवेकतः	वराहो. २।५१
याचितायाचिताभ्यां च भिक्षाभ्यां कल्पयेत्स्थितम् (तिं)	१सं.सो. २।७१
या जाग्रति महीयते, तां वैखरी- माचक्षते	गान्धर्वो. २
या ज्या व्यानः शास्या	बृह. ३।१।१०
याज्ञवल्क्य अयज्ञोपवीती कथं ब्राह्मण इति	जाबालो. ५
(अथ ह) याज्ञवल्क्य आदित्यमण्डल- पुरुषं प्रपच्छ	मं. ब्रा. २।१
याज्ञवल्क्य किण्वोतिरयं पुरुष इति	बृह. ४।३।२
याज्ञवल्क्यस्त्वां..अक्रता ३इति (मा.)	बृह. ३।९।१८
(अथ ह) याज्ञवल्क्योऽन्यद्वृत्त- मुपाकरिष्यन्	बृह. ४।५।१
याज्ञवल्क्यो मण्डलपुरुषं प्रपच्छ	मं. ब्रा. ४।१
याज्ञवल्क्यो महामण्डलपुरुषं प्रपच्छ.	मं. ब्रा. ३।१

याज्ञवल्क्यो ह वै महामुनिरादि-
त्यलोकं जगाम

मं. ब्रा. १।१

या त इषुः शिवतमा शिवं बभूव
ते धनुः । शिवा शरव्या या तव

+तै.सं. ४।५।१।१

तथा नो मृड जीवसे [नीलरु. १।७
या तदभिमानं कारयति साऽविषा
यातयामं गतरसं

सर्वसारो. २

याति नास्त्यत्र संशयः

भ. गी. १७।१०

याति पार्थानुचिन्तयन्

भ. गी. ८।५

या तिरस्त्री निपद्यतेऽहं विधरणी

भ. गी. ८।८

इति तां त्वा घृतस्य भारया यजे

बृह. ६।३।१

यातुधानाश्च रक्षांसि पिशाचा

असुरास्तथा । एते हरन्ति

वै आहं दैवं यत्र निवर्तयेत्

इतिहा. ६१

या ते अग्ने यज्ञिया तनूस्तयेह्यारो-

हात्मात्मानम् । अच्छा वसूनि

कृण्वन्नस्मेनर्या पूरुणि

ना. प. ४।४२+

[तै. सं. ३।४।१०।५

या ते तनूर्वाचि प्रतिष्ठिता या

ओत्रे या च चक्षुषि । या च

मनसि सन्तता शिवां तां कुरु

मोल्कमीः

प्रश्नो. २।१२

या ते रुद्र शिवातनूरघोरा पाप-

काशिनी [खेता. ३।५+

नीलरु. १।८+

[लिङ्गोप. १+वा.सं. १६।२+

तै.सं. ४।५।१।१

यादृच्छिको भवेत्स भिक्षुः

प. हं. ८

यादृच्छिको भवेद्यदृच्छालाभसन्तुष्टः

सुवर्णादीन् परिग्रहेत् (यतिः)

ना. प. ३।८७

यादृशं द्रव्यमभ्राति सात्त्विकं राजसं

तु वा । तादृशं गुणमाप्नोति

गुणैः कर्मगतिं तथा

भवसं. ४।८

यादृशा भक्तस्तादृशं सुखं तादृशो

लीलाभावश्च भवेत्

सामर. ३०

या देवानां प्रभवा चोद्भवा च

विश्वाभिषा सर्वभूतेषु गूढा ।

हिरण्यगर्भं जनयामास पूर्वं

सा नो बुद्ध्या शुभया संयुनक्तु

गुणका. ५६

या घनसनयस्ता नद्यः

छांदो. ३।१९।२

यानि क्षानि स आकाशः

१ ऐत. ३।३।२

यानि दुःखानि या मृश्या दुःखहा ये

दुराधयः । शान्तचेतसु तत्सर्वं

तमोऽर्कं ध्रुवं नश्यति

महो. ४।२९

या नित्यं संवर्ते महीयते, तां

पश्यन्तीमाचक्षते

गान्धर्वो. २

यानि पञ्चधा त्रीणि त्रीणि तेभ्यो

न ज्यायः परमन्यदस्ति

छांदो. २।२१।३

यानि मम पूर्वजन्मोपाजितानि

चक्षुःप्रतिरोधकदुष्कृतानि

सर्वाणि निर्मूलय..

चक्षुषो. २

या निशा सर्वभूतानां

भ. गी. २।६९

यानि ह्येव जाग्रत्पश्यति तानि सुप्त

इत्यत्रायंपुरुषः स्वयंभ्योतिर्भवति

बृह. ४।३।१४

(अथ) यानीतराणि स्तोत्राणि

तेष्वात्मनेऽन्नाद्यमागायेत्

बृह. १।३।२८

यानूष्मणोऽधिदैवतमवोचाम मज्जा-

नस्तेऽध्यात्मम्

३ ऐत. २।२।२

यानूष्मणोऽवोचाम रात्रयस्ताः

३ ऐत. २।२।१

यानेव हत्वा न जिजीविषामः

भ. गी. २।६

यान्ति देवव्रता देवान्

भ. गी. ९।२५

यान्ति ब्रह्म सनातनम्

भ. गी. ४।३१

यान्ति मद्याजिनोऽपि माम्

भ. गी. ९।२५

(अतो) यान्यन्यानि वीर्यवन्ति

कर्माणि यथाऽग्नेर्मन्थन्मार्जेः

*सरणं..तानि करोति

छांदो. १।३।५

यान्यनवद्यानि कर्माणि, तानि

सेवितव्यानि, नो इतराणि

तैत्ति. १।११।२

यान्यक्षराण्यवोचामाहानितानि

३ ऐत. २।२।१

यान्यक्षराण्यधिदैवतमवोचामा-

स्थीनि तान्यध्यात्मम्

३ ऐत. २।२।२

(अथ) यान्यष्टाचत्वारिंशद्वर्षाणि

।यसवनम्

छांदो. ३।१६।५

यान्यस्माकं सुचरितानि, तानि

त्वयोपास्यानि नो इतराणि

तैत्ति. १।११।२

यान्येतानि देवजातानि गणश्च

आख्यायन्ते वसवो रुद्रा

आदित्या विश्वेदेवा मरुत इति

बृह. १।४।१२

यान्येतानि देवत्रा क्षत्राणीन्द्रो वरुणः सोमो रुद्रः पर्जन्यो यमो मृत्युरीशान इति यान्सन्धीनविदेवतमवोचाम तान्यध्यात्मम्	बृह. १।४।११ ३ ऐत. २।२।२	याममात्रं वासुदेवं चिन्तयेत् कुम्भकेन यः । सप्तजन्मार्जितं पापं तस्य नश्यति योगिनः	त्रि. ब्रा. १४८ २ योगत. ४
यान् सन्धीनवोचामाहोरात्राणां ते सन्धयः या परा सा परा गतिः या पुरस्ताद्युञ्जत ऋचोऽक्षरे परमे व्योममिति या प्रतीतिरनागस्का तच्चि- द्रक्षास्मि सर्वगम्	३ ऐत. २।२।१ गान्धर्वो. ५ २ प्रणवो. ५ अ. पू. ५।२२	या माता सा पुनर्भार्या या भार्या मातरेव हि (जननी हि सा) [१ यो. त. १३२+ (अथ) यामिच्छेद्दधीतेति तस्या- मर्थं निष्ठाय मुखेन मुखम् सन्धायापान्याभिप्राण्यात् (अथ) यामिच्छेन्न गर्भं दधीतेति तस्यामर्थं निष्ठाय...इत्यरेता एव भवति	बृह. ६।४।११ बृह. ६।४।१०
या प्रत्यग्दृष्टिभिर्जीवैर्व्ययमानानु- भूयते । ज्ञापिनी ज्ञप्तिरूपैका सा मां पातु सरस्वती या प्राणेन सम्भवत्यदितिर्देवता- मयी । गुहां प्रविश्य तिष्ठन्ती या भूतेर्भिर्यजायत	सरस्व. १५ कठो. ४।७	यामिन्द्रसेनेत्याहुस्तां विद्यां ब्रह्म- योनिं सरूपाभिहायुषे शरणं प्रपद्ये यामिमां पुष्पितां वाचं यामिषुं गिरिशन्त हस्ते बिभर्ष्य- स्तवे । शिवां गिरित्र तां कुरु माहि रसीः पुरुषं जगत् [श्वेता. ३।६ + नीलक. १।५ [+ वा.सं. १६।३+ यामेव कुमारस्यान्ते वाचमभाष- यास्तामेव मे ब्रूहि याम्यकर्णान्तं यशस्विनी भवति यायावरा यजन्तो...ददतः प्रति- गृह्णन्तः शतसंवत्सराभिः क्रिया- भिर्यजन्त आत्मानं प्रार्थयन्ते	नृ. पू. ३।४ भ. गी. २।४२ तै.सं. ४।५।११ छांदो. ५।३।६ शांडि. १।४।६ आश्रमो. २
या प्राणेन संविशति (मा. पा.) या बुद्धिर्गर्भमध्ये सा बुद्धिर्बाल्या- वस्था न भवति या बुद्धिर्बाल्यावस्था भवति सा बुद्धिर्यौवनावस्था न भवति या बुद्धिर्यौवनावस्था सा बुद्धि- र्यूनावस्था न भवति	कठो. ४।७ अद्वैतो. २ अद्वैतो. २	या योदेति मनोनाम्नी वासना वासितान्तरा । तातां परिहरे- त्प्राज्ञस्ततोऽविद्याक्षयो भवेत् यावच्चित्तस्य गतं तत्रास्य यथा- कामचारो भवति यावच्चोपाधिपर्यन्तं तावच्छ्रुष्ये- द्गुरुम् । गुरुबहुर्गुणभार्यायां तत्पुत्रेषु च वर्तनम्	छांदो. ५।३।६ शांडि. १।४।६ महो. ४।१०८ छांदो. ७।५।३ पैङ्गलो. ४।८
या भार्या (जननी हि सा) मातरेव हि याभिरादित्यस्तपति रश्मिभिस्ताभिः पर्जन्यो वर्षति याभिरिदं धिनुयुर्वाशुषः प्रजाः याभिर्विभूतिभिर्लोकान् या (अदितिः) भूतेर्भिर्यजायत, या मनसि सन्तता (मा. पा.) या मन्त्रा स्वरवती सा देवद्वयः याममात्रं तु यो नित्यमभ्यसेत्स तु	१ योगत. १३२ महाना. १।७।१३ वा. सं. १७ भ. गी. १०।१६ कठो. ४।७ प्रश्नो. २।१२ संहितो. १।२ १ यो. त. १२६	यावत् खलु पिण्डान् स प्राभाति हविषो नृचः । तावत् शूलान् प्रसति प्राप्य वैवस्वतं यमम्	भवसं. १।८
याममात्रं प्रतिदिनं योगी यत्नाद- तन्निवृत्तः	१ यो. त. ७२	इतिहा. २६	

यावती दृश्यकलना सकलेयं विलो-
क्यते । सा येन सुष्ठु सन्त्यक्ता
स जीवन्मुक्त उच्यते महो. २।५३
(अथ) यावतीयं त्रयी विद्या
यस्तावत्प्रतिगृहीयात्सोऽस्या
एतद्वितीयं पदमाप्नुयात् बृह. ५।१४।६
यावतीर्वै देवतास्ताः सर्वा वेदविदि
ब्राह्मणे वसन्ति तस्माद्ब्राह्मणे-
भ्यो वेदविद्भ्यो दिवे दिवे
नमस्कुर्याम्.. सहवै. १९
यावत्केवलसिद्धिः स्यात्तावत्सहित-
मभ्यसेत् योगकुं. १।२०
यावत् एनं प्रजायामुद्गीथं वेदिष्यते
परोवरीयो हैभ्यस्तावदस्मिँल्लोके
जीवनं भविष्यति छांदो. १।९।३
यावत्तेजसो गतं तत्रास्य यथाकाम-
चारो भवति छांदो. ७।११।२
यावत्प्रयत्नलेशोऽस्ति यावत्सङ्कल्प-
कल्पना । श्रेयस्त्वं मनसा प्राप्तं
तावत्तत्त्वस्य का कथा अमन. २।५६
यावत्यो वै कालस्य कलास्तावतीषु
चरत्यसौ यः कालं ब्रह्मे-
त्युपासीत मैत्रा. ६।१४
यावत्सङ्कल्पस्य गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति यः सङ्कल्पं... छांदो. ७।४।३
यावत् सञ्जायते किञ्चित् भ. गी. १३।२७
यावत्सर्वं न सन्त्यक्तं तावदात्मा
न लभ्यते । सर्वसङ्गपरित्यागे
शेष आत्मेति कथ्यते अ. पू. १।४५
यावत्स्मरस्य गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति यः स्मरं
ब्रह्मेत्युपास्ते छांदो. ७।१३।२
यावदनुदिशो यावदनुचन्द्रमा-
स्तावानस्य लोको भवति १ ऐत. १।७।५
यावदनुद्यौर्यावदन्वादित्यस्तावानस्य
लोको भवति १ ऐत. १।७।६
यावदनु पृथिवी यावदग्निस्तावा-
नस्य लोको भवति १ ऐत. १।७।२

यावदन्तरिक्षं यावदनुद्यायुस्तावानस्य
लोको भवति १ ऐत. १।७।३
यावदक्षस्य गतं तत्रास्य यथाकाम-
चारो भवति योऽन्नं ब्रह्मेत्युपास्ते छांदो. ७।९।२
यावदन्वापो यावदनुवरुणस्तावा-
नस्य लोको भवति १ ऐत. १।७।६
यावदपां गतं तत्रास्य यथाकाम-
चारो भवति, योऽपो ब्रह्मेत्युपास्ते छांदो. ७।१०।२
यावदाकाशस्य गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति य आकाशं.. छांदो. ७।१२।२
यावदाशाया गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति य आशां
ब्रह्मेत्युपास्ते छांदो. ७।१४।२
यावदादहनश्चोर्ध्वमधस्तात्पावनं
भवेत् बृ. जा. २।८
यावदायुषं ब्रह्मलोकमभिसम्पद्यते
न च पुनरावर्तते छांदो. ८।१५।१
यावदितः पुरस्तादुदयति सूर्यः,
तावदितोऽमुं नाशय वनदु. १६०
(अथ) यावदिदं प्राणि, यस्तावत्
प्रतिगृहीयात्, सोऽस्या एत-
त्तृतीयं पदमाप्नुयात् बृह. ५।१४।६
यावदुन्मेषकालस्तावन्मेषकालो
भवति त्रि.म. ना. ४।६
यावदुष्णं भवत्यन्नं तावदुष्णीतवाग्यतः इतिहा. ८१
यावदेकैकस्मा ऋत्विजे धनं दास्यामि
तावद्भगवद्भ्यो दास्यामि छांदो. ५।११।५
यावदेताभिरीक्षेऽहं भ. गी. १।२२
यावदेनो दीक्षामुपैति दीक्षित एतैः
सततं जुहोति सहवै. १२
यावदृष्टिर्भुवोर्भ्ये तावत्काल-
मयं कृतः यो. च. ९१
यावद्वयानस्य गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति यो ध्यानं
ब्रह्मेत्युपास्ते छांदो. ७।३।२
यावदेतुफलावेष्टास्तावदेतुफलोद्भवः ।
क्षीणे हेतुफलावेष्टे नास्ति
हेतुफलोद्भवः अ. शां. ५५

यावद्वेतुफलादेशः संसारस्ताव-

दायतः । क्षीणे हेतुफलावेशे

संसारं न प्रपद्यते

अ. शां. ५६

यावद्व्यस्मिच्छरीरे प्राणो वसति

तावदायुः

कौ. त. ३१२

यावद्विद्यते सा दीक्षा [महाना. १८।१ + त्रिसुप. ४

यावद्वलस्य गतं तत्रास्य यथाकाम-

चारो भवति यो बलं ब्रह्मेत्युपास्ते

छांदो. ७।८।२

यावद्विन्दुः स्थितो देहे तावन्मृत्यु-

भयं कुतः । यावद्विद्वानभोमुद्रा

तावद्विदुर्नैगच्छति [ध्या. विं. ८४ + यो. चू. ५८

यावद्वा मक्षिकायाः पत्रं

तावन्तरेणाकाशः

बृह. ३।३।२

यावद्यावन्मुनिश्रेष्ठ स्वयं सन्त्यज्य-

तेऽखिलम् । तावत्तावत्परालोकाः

परमात्मैव शिष्यते

अ. पू. १।४४

यावद्वाचो गतं तत्रास्य यथाकाम-

चारो भवति, यो वाचं

ब्रह्मेत्युपास्ते

छांदो. ७।२।२

यावद्वायुः स्थितो देहे तावज्जीवो

न मुञ्चति

यो. चू. ९०।९१

यावद्वा शक्यते तावद्धारयेज्जप-

तत्परः । पूरितं रेचयेत्पश्चा-

न्मकारेणानिलं बुधः

जा. द. ६।५

यावद्विलीनं मनो न तावद्वासनाक्षयः

अ. पू. ४।७८

यावद्विज्ञानस्य गतं तत्रास्य यथा-

कामचारो भवति, यो विज्ञानं

छांदो. ७।७।२

यावद्वै पुरुषः प्राणिति न ताव-

कौ. त. २।५

यावद्वै पुरुषो भासते न ताव-

त्प्राणितुं शक्नोति

कौ. त. २।५

यावन्तस्तु कराद्गृष्टाः पतन्ति

जलबिन्दवः । भूत्वा वज्राणि

ते सर्वे पतन्ति ह्यसुरेषु वै । ततो

विभावसुस्तेषां प्रीतात्मा-

ऽऽप्यायते वरम्

सन्ध्यो. १२, १३

६६

यावन्तीह वै भूतान्यन्नमदन्ति

तावत् स्वन्तस्थोऽन्नमति यो

हैवं वेद

मैत्रा. ६।१३

यावन्तो देवास्त्वयि जातवेदस्ति-

र्यञ्चो घ्नन्ति पुरुषस्य कामान्

बृह. ६।३।१

यावन्तो वैश्वदेवस्य निविशुच्यन्ते

बृह. ३।९।१

यावन्न चित्तोपशमो न तावत्तत्त्व-

वेदनम् । यावन्न वासनानाश-

स्तावत्तत्प्रागमः कुतः

अ. पू. ४।८०

यावन्न तत्त्वविज्ञानं ताव-

श्चित्तशमः कुतः

अ. पू. ४।७९

यावन्न तत्त्वसम्प्राप्तिर्न ताव-

द्वासनाक्षयः

अ. पू. ४।८०

यावन्न लभ्यते शास्त्रं तावद्वां

पर्यटेद्यतिः । यदा सैल्लभ्यते

शास्त्रं तदा सिद्धिः करे स्थिता

योगकुं. २।११

यावन्नाम्नो गतं तत्रास्य यथाकाम-

चारो भवति यो नाम

ब्रह्मेत्युपास्ते

छांदो. ७।१।५

यावन्निदृशसितो जीवस्ताव-

न्निष्कलतां गतः

ब्र. त्रि. १९

यावन्नोत्पद्यते सत्या बुद्धिर्नैतदहं

यथा । नैतन्मम च विज्ञाय ज्ञः

सर्वमतिवर्तते

आयुर्वे. २५

यावन्मनसो गतं तत्रास्य यथा-

कामचारो भवति यो मनो

ब्रह्मेत्युपास्ते

छांदो. ७।३।२

यावन्मनस्तत्र मरुत्प्रवृत्तिर्याव-

न्मरुचापि मनोनिवृत्तिः

अमन. २।२७

यावन्ममेदमित्यास्था तावच्चित्ता-

दिविभ्रमः

अ. पू. ५।११

यावमुष्य गेष्णौ तौ गेष्णौ

यन्नाम तन्नाम

छांदो. १।७।५

यावर्णपद्वाक्यार्थस्वरूपेणैव वर्तते ।

अनादिनिधनानन्तः सा मां

पातु सरस्वती

सरस्व. ९

यावद्विज्ञस्य दैर्घ्यं स्यात्तावद्वेद्याश्च

विस्तरः । लिङ्गतृतीयभागेन

भवेद्वेद्याः समुच्छ्रयः

शिवो. २।२

याऽवसानेऽस्य चतुर्थ्यर्धमात्रा सा			या वै शिवा भगवती महिमासि-	
सोमलोक ओङ्कारः	नृ. पू. २।१		द्विस्तस्यै वै नमो नमः	आथ. द्वि. ४
याऽवसानेऽस्य चतुर्थ्यर्धमात्रा सा			या वै शिवा भगवती लघिमासि-	
विद्युमती सर्ववर्णा पुरुषदेवत्या	अ. शिखो. १		द्विस्तस्यै वै नमोनमः	आथ. द्वि. ३
यावन्त ह वा इमा वित्तस्य पूर्णा			या वै शिवा भगवती वशित्व-	
ददस्वर्ग लोकं जयति			सिद्धिस्तस्यै वै नमोनमः	आथ. द्वि. ६
तावन्तं लोकं जयति	सहस्रै. १८		या वै ता इमाः प्रजास्तिस्रो अत्या-	
या वाक् सर्क तस्मादप्राणजनपान-			यमायन्	१ ऐत. १।१।३
जृचमभिध्याहरति	छांदो. १।३।४		या वै विष्णुं पालने सन्नियुक्ते रुद्रं	
यावानर्थ उदपाने	भ. गी. २।४६		देवं संहतो चापि गुह्या । तां वै	
यावानु वै रसस्तावानात्मा	संहितो. ४।१			
यावान् यश्चास्मि तत्त्वतः	भ. गी. १८।५५		शरणमहं प्रपद्ये	गुह्यका. ७२
यावान्वा अयमाकाशस्तावानेवो-			या वै सा गायत्रीयं पृथिव्यसा*	
ऽन्तर्हृदय आकाशः	छांदो. ८।१।३		हीद*... (मा.)	छांदो. ३।१२।२
यावान् संवत्सरस्तमेतावतः कालस्य			या वै सा गायत्रीयं वाव सा येयं	
परस्तादस्त्वजत	बृह. १।२।४		पृथिव्यस्यां* हीद* सर्वं भूतं	
या वा प्रजा स प्राणः	कौ. त. ३।३		प्रतिष्ठितमेतामेव नातिशीयते	छांदो. ३।१२।२
या वाऽस्या अभ्यास्तनवस्ता अभि-			या वै सा पृथिवीयं वाव सा यदि-	
ध्यायेदर्थयेभिर्द्वयात्	मैत्रा. ४।६		दमस्मिन्पुरुषे शरीरमस्मिन्हीमे	
या विसैवणा सा लोकैवणा	बृह. ३।५।१		प्राणाः प्रतिष्ठिता एतदेव नाति-	
या वेदादिषु गायत्री सर्वव्यापि-			शीयन्ति	छांदो. ३।१२।३
महेश्वरी । ऋग्यजुःसामार्थैर्वैश्च			या वै सा मूर्तिरजायताऽन्नं वै तत्	२ ऐत. ३।२
तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु	२ शिवसं. १९		या व्याहृतिराहुतिर्यदस्य विज्ञानं	
या वेदान्तार्थतत्त्वैकस्वरूपा			तज्जुहोति [महाना. १८।१+	। ४
परमार्थतः । नामरूपात्मना			या शक्तिस्तद्वशाद्ब्रह्म विवृतत्वेन	
व्यक्ता सा मां पातु सरस्वती	सरस्व. ५		भासते । अत्राप्यावृत्तिनाशेन	
या वै ब्रह्मा स्तोपाया सुप्रसन्ना			विभाति ब्रह्मसर्गयोः	सरस्व. ४६
सुखयति सहस्रपुरुषान्	लक्ष्म्यु. ५		या शतेन प्रतनोषि सहस्रेण विरोहसि	
या वै शिवा भगवती अणिमा-			तस्यास्ते देवीष्टके विधेम हविषा	
सिद्धिस्तस्यै वै नमोनमः	आथ. द्वि. २		वयम् [महाना. ४।३+	वनदु. १५७
या वै शिवा भगवती अणिमा-			[+ वा. सं. १३।२१+	वै.सं. ४।१।१।२
सिद्ध्यादिदशकंतस्यै वै नमोनमः	आथ. द्वि. १		याश्च ते हस्त इषवः परा ता भगवो	
या वै शिवा भगवती ईशित्वसि-			वप । अवतस्य धनुस्त्व सह-	
द्विस्तस्यै वै नमो नमः	आथ. द्वि. ५		स्राक्ष शतेषु [नीलक. २।५+	वा.सं. १६।९
या वै शिवा भगवती प्राकाम्यसि-			[+तै. सं. ४।५।१।३	
द्विस्तस्यै वै नमो नमः	आथ. द्वि. ७		याश्च देवता एतस्यां प्रतिवसन्त्ये-	
या वै शिवा भगवती भुक्तिसिद्धि-			ताभ्यश्च नमो नमः	सहस्रै. २४
स्तस्यै वै नमो नमः	आथ. द्वि. ८		याश्च सृष्ट्योः प्राणव्यस्ताभ्यो	
			नमो नमस्तेनैतं मृडयत २	अ. मा. ५

या अथा धारणा मेधा वाग्देवी,
विधिवल्लभा । भक्तजिह्वाप्रसदना
शमादिगुणदायिनी

सरस्व. २९

या साङ्गोपाङ्गवेदेषु चतुर्वेदेव
गीयते । अद्वैता ब्रह्मणः शक्तिः

सरस्व. ७

सा मां पातु सरस्वती
या सा तृतीया मात्रा ईशान-
देवत्या कपिला वर्णेन यस्तां
ध्यायते नित्यं स गच्छेद्दैशानपदं

[अ. शिरः. ३।१०+

२ प्रणवो. १३

या सा द्वितीया मात्रा विष्णु-
देवत्या कृष्णा वर्णेन यस्तां
ध्यायते नित्यं स गच्छे-

द्वैष्णवं पदं [२ प्रणवो. १३+

अ. शिरः. ३।१०

या सा प्रथमा मात्रा ब्रह्मदेवत्या
रक्ता वर्णेन यस्तां ध्यायते
नित्यं स गच्छेद्ब्राह्मं पदम्

२ प्रणवो. १३

या सार्धचतुर्थी मात्रा सर्वदेवत्या
व्यक्तीभूता खं विचरति शुद्ध-
स्फटिकसन्निभा वर्णेन यस्तां
ध्यायते नित्यं स गच्छेत्पद-
मनामकम्

२ प्रणवो. १३

या सार्धचतुर्थी मात्रा सर्वदेवत्या-
ऽव्यक्तीभूता खं विचरति...
यस्तां ध्यायते नित्यं स गच्छेत्
पदमनामयम्

अ. शिः. ३।१०

यास्तिस्रो रेखाः सदनानि भूखी-
स्त्रिविष्टपास्त्रिगुणास्त्रिप्रकाराः ।

एतत्पर्यं पूरकं पूरकाणां मन्त्री
प्रथते मदनो मदन्या

त्रिपुरो. १+

यास्ते सोम प्रजावत्सोमिसो अहं
[महाना. १२।१+

त्रिसुप. १

यास्ते सोम प्राणाः स्ताञ्जुहोमि
[+महाना. १२।१

त्रिसुप. १

याऽस्य तृतीयारेखा साऽऽद्वितीयो
मकारस्तमो यौर्लोकः परमात्मा
ज्ञानशक्तिः सामवेदः सवनं
महादेवो देवतेति [का. रुद्रो. ४+

जाबाल्यु. ८

याऽस्य (भस्मनः) द्वितीया रेखा

सा दक्षिणाग्निरुकारः सस्व-
मन्तरिक्षमन्तरात्माचेच्छाशक्ति-
र्यजुर्वेदो माध्यन्दिनं सवनं
सदाशिवो देवतेति

का. रुद्रो. ४

याऽस्य द्वितीया रेखा सा दक्षिणा-
ग्निः...माध्यन्दिनसवनं विष्णु-
देवो देवतेति

जाबाल्यु. ८

याऽस्य प्रथमा रेखा सा गार्हपत्य-
आकारो रजो भूर्लोकः स्वात्मा
क्रियाशक्तिर्ऋग्वेदः प्रातस्सवनं
महेश्वरो देवतेति

का. रुद्रो. ४

याऽस्य प्रथमा रेखा सा गार्हपत्यः
...प्रजापतिर्देवो देवतेति

जाबाल्यु. ८

या स्वप्ने महीयते, तां मध्यमा-
माचक्षते

गान्धर्वो. २

या स्वच्छा समता शान्ता जीव-
न्मुक्तव्यवस्थितिः । साक्ष्यवस्था
व्यवहृतौ सा तुर्या कलनोच्यते

अ.पू. १।१०८

या हुता अतिनेदन्ते पितृलोकमेव
ताभिर्जयत्यतीव हि पितृलोकः

बृह. ३।१।८

या हुता अधिशेरते मनुष्यलोकमेव
ताभिर्जयत्यथ इव हि मनुष्यलोकः

बृह. ३।१।८

या हुता उज्ज्वलन्ति या हुता अति-
नेदन्ते या हुता अधिशेरते किं
ताभिर्जयतीति

बृह. ३।१।८

या हुता उज्ज्वलन्ति देवलोकमेव
ताभिर्जयति दीप्यत इव हि
देवलोकः

बृह. ३।१।८

या होता हृदयस्य नाड्यस्ताः पिङ्ग-
लस्याग्निमन्तिष्ठन्ति

छांदो. ८।६।१

या ह्येव पुत्रैषणा सा वित्तैषणा
यावित्तैषणासालोकैषणा उमे
ह्येते एषणे एव भवतः [बृह. ३।५।१+ ४।४।२२

यां कल्पयन्ति नोऽरयः कूरां कृत्यां
वधूमिव । तां ब्रह्मणे च निर्णुमः

वनदु. १२८

प्रत्यक्तर्तारमृच्छतु

यां गामुशन्तीमुशन्नभिपूर्णं...

वरदाय पित्रे स्वाहा

पारमा. ६।७

(अथ) यां चतुर्थी जुहुयात्तां जुहुयात्समानाय स्वाहेति समानस्तृप्यति	छांदो. ५।२२।१	युक्तं स्यजेद्वायुं युक्तं युक्तं च (प्र) पूरयेत् । युक्तं युक्तं प्रव- क्ष्नीयादेवं सिद्धिमवाप्नुयात्	शांडि. १।७।७
यां तु कुमारस्यान्ते वाचमभाषथा- स्तां मे ब्रूहीति	बृह. ६।२।५	[यो. चू. ११९+ युक्तात्मानः सर्वमेवाविशन्ति	मुण्ड. ३।२।५
(अथ) यां तृतीयां जुहुयात्तां जुहुयादपानाय स्वाहेत्य- पानस्तृप्यति	छांदो. ५।२१।१	युक्ताहारविहारस्य युक्तेन मनसा ध्यं देवस्य सवितुः सवे । सुवर्गेयाय शक्त्या..	भ. गी. ६।१७
यां त्वमापः सत्यधृतिर्वतासित्वादृक्त्वा भूयान्नचिकेतः प्रष्टा	कठो. २।९	युक्तो मन्येत तत्त्ववित् युक्त्या वै चरतो ज्ञस्य संसारो गोष्पदाकृतिः	श्वेता. २।२ भ. गी. ५।८
(अथ) यां द्वितीयां जुहुयात्तां जुहुयाभ्यानाय स्वाहेति ध्यान- स्तृप्यति	छांदो. ५।२०।१	युक्त्या श्रुत्या स्वानुभूत्या ज्ञात्वा सार्वभौम्यात्मना । (स्वात्म- न्येव सदा स्थित्या मनो नश्यति योगिनः ।)	महो. ६।९ अध्यात्मो. ४
(अथ) यां पञ्चमीं जुहुयात्तां जुहुयादुदानाय स्वाहेत्युदान- स्तृप्यति	छांदो. ५।२३।१	युक्त्वाय मनसा देवान् सुवर्यतो धियां दिवम् । बृहज्ज्योतिः करि- ष्यतः सविता प्रसुवाति तान्	श्वेता. २।३
यां यामहं मुनिश्रेष्ठ संश्रयामि गुणाश्रयम् । तांतांकुन्ततिमे तृष्णा तन्त्रीमिव कुमूषिका	महो. ३।२२	युगपत्सम्भवे यस्मादसम्बन्धो विषाणवत्	अ. शां. १६
यां यां वासनां प्राप्नोति तं तं लिङ्गशरीरं प्राप्नुवन्नास्ते	सामर. १००	युजे वां ब्रह्म पूर्णं नमोभिर्विश्रो- कायन्ति पथ्येव सुराः	श्वेता. २।५ भ. गी. १०।७
यां यां वासन्तमात्मा विलापयमानो भवति तत्तद्भावेन तत्तलिङ्गं विलीयमानं भवति	सामर. १०२	युज्यते नात्र संशयः युज्यते वेष्टनं वायोराकाशस्य च खण्डनम् । प्रन्थनं च तरङ्गा- णामास्था नायुषि युज्यते	महो. ३।११ बृह. ५।१३।२
यां विदित्वाऽखिलंबन्धनिर्मर्श्याखिल- वर्त्मना । योगी याति परं स्थानं सा मां पातु सरस्वती	सरस्व. २१	युज्यन्ते हारमै सर्वाणि भूतानि श्रेष्ठयाय युज्यते मन उत युज्यते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
याः प्राच्यः स्यन्दन्ते स उद्गीथो याः प्रतीच्यः स प्रतिहारः समुद्रो निधनम्	छांदो. २।४।१	युज्यते मन उत युज्यते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
याः फलिनीर्या अफला अपुष्पा याश्च पुष्किलोः [प्रा. हो. १।३ [बा. सं. १२।८९	ऋ. मं. १०।९७।१९	युज्यते मन उत युज्यते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
युक्त आसीत् मत्परः [भ. गी. २।६१+ ६।१४		युज्यते मन उत युज्यते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
युक्त इत्युच्यते तदा	भ. गी. ६।१८	युज्यते मन उत युज्यते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
युक्त इत्युच्यते योगी	भ. गी. ६।८	युज्यते मन उत युज्यते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
युक्तचेष्टस्य कर्मसु	भ. गी. ६।१७	युज्यते मन उत युज्यते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
युक्तस्वप्नावबोधस्य	भ. गी. ६।१७	युज्यते मन उत युज्यते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९
युक्तः कर्मफलं त्यक्त्वा	भ. गी. ५।१२	युज्यते मन उत युज्यते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः	श्वेता. २।४ भ. गी. ६।१९

युद्धेन पौरुषेण च तं देन्द्र उवाच
 प्रतर्देन वरं ते वदानीति
 युद्धे प्रियचिकीर्षवः
 युद्धपथं जेताऽसि रणे सपरतान्
 युद्धपथं विगतज्वरः
 युधामन्युश्च विक्रान्तः
 युनक्ति युञ्जते वाऽपि तस्माद्योग
 इति स्मृतः
 युयुत्सुं समुपस्थितम्
 युयुधानो विराटश्च
 युवतिभगगतं बिन्दुमूर्ध्वं नयन्ति...
 नैतेषां देहसिद्धिः
 युवमस्मासु नियच्छतम् ।
 प्र प्र यज्ञपतिं तिर
 युवा भवति वृद्धोऽपि सततं मूल-
 बन्धनात्
 युवा सुवासाः [अरुणो. १+
 युवा स्यात्साधु-युवाध्यायकः
 युवैव धर्मशीलः स्यादनिमित्तं
 हि जीवितम्
 यूतश्च परदारादि दारिद्र्यं च कुटु-
 म्बिनः । पुत्रदुःखस्य नास्त्यन्तो
 धनी चेन्म्रियते तदा
 ये अन्यधर्मरहिता अन्यासक्तिरहि-
 तास्ते तन्मण्डलं न प्राप्नुवन्ति
 ये अन्योपासका भक्ता आनन्दे-
 नाश्रिताः कर्मजडाः कर्मकाण्डो-
 पासका एव ते
 ये अर्वागुत वा पुराणे वेदं विद्वां-
 समभितो वदन्ति । ते परि-
 वदन्ति सर्वे अग्निं द्वितीयं तृतीयं
 च दृश्यमिति [सहवै. १९+
 [+तै. आ. २।१५।१
 ये अहोरात्रे ते दर्शपूर्णमासौ
 [महाना. १।८।१+
 ये ऋतवस्ते पशुबन्धाः [महाना. १।८।१+त्रिसुप. ४

कौ. त. ३।१
 भ. गी. १।२३
 भ. गी. १।१३४
 भ. गी. ३।३०
 भ. गी. १।६
 मैत्रा. ६।२५
 भ. गी. १।२८
 भ. गी. १।४
 अमन. २।३१
 चित्यु. १।११२
 ध्या. वि. ७४
 अ. पू. २।३०
 ऋ. मं. ३।८।४
 तैत्ति. २।८
 भवसं. १।४१
 याज्ञव. २०
 सामर. ७५
 सामर. ७५
 अथर्व. १०।८।१७
 त्रिसुप. ४

ये कण्ठलग्नतुलसीनलिनाक्षमालाः...
 श्रीवैष्णवा भुवनमाशुं पवित्रयन्ति सुदर्श. १३
 ये कर्मणा देवानपियन्ति तैत्ति. २।८।१
 ये केचन जगद्भावास्तानविद्यामया-
 न्विदुः । कथं तेषु किलात्मज्ञस्त्य-
 क्ताविद्यो निमज्जति वराहो. ३।२८
 ये केचनैते ते सर्वेऽप्यज्ञानिनः स्वसंवे. ३
 ये केचास्मच्छ्रेयांसो ब्राह्मणाः, तेषां
 त्वयाऽऽसने न प्रशसितव्यम् तैत्ति. १।११।३
 ये के चोभयादतः चित्यु. १।२५
 ये ग्राम्याः पशवो विश्वरूपाः चित्यु. १।१११
 [+अथर्व. २।३४।४ तै. आ. ३।११।१२
 ये च सन्तानजा दोषाये दोषा देह-
 सम्भवाः । प्रैषामिर्निर्देहेत्सर्वास्तु-
 षामिरिव काञ्चनम् १ सं.सो. २।८
 (अथ) ये चान्ये ह नित्यप्रमुदिताः...
 तैः सह न संवसेत् मैत्रा. ७।८
 (अथ) ये चान्ये ह पुरयाजका
 अयाज्ययाजकाः... तैः सह न
 संवसेत् मैत्रा. ७।८
 (अथ) ये चान्ये ह यक्षराक्षस-
 भूतगणपिशाचोरगमहादी-
 नामर्थं पुरस्कृत्य शमयाम
 इत्येवं ब्रुवाणाः...तैः सह
 न संवसेत् मैत्रा. ७।८
 (अथ) ये चान्ये ह वृथाकषाय-
 कुण्डलिनः...तैः सह न संवसेत् मैत्रा. ७।८
 (अथ) ये चान्ये ह वृथातर्क-
 दृष्टान्तकुहकेन्द्रजालैर्बौद्धिकेषु
 परिस्थातुमिच्छन्ति तैः सह
 न संवसेत् मैत्रा. ७।८
 ये चाप्यक्षरमव्यक्तं भ. गी. १।२।१
 ये चास्य ऋत्विजः पूर्ववद्वृणीत्वा
 सर्वास्तांश्च वैश्वानरेष्टीर्निर्वपेत्
 सर्वस्वं दद्यात् कठश्रु. ३
 ये चास्य विषमा केचिद्वि-
 सूर्यादयो ग्रहाः । ते चास्य सौम्या
 जायन्ते शिवाः सुखकराः सदा सन्ध्यो. ८

(अथ) ये चास्येह जीवा ये च
 प्रेता यचान्यद्विच्छन्न लभते
 सर्वे तदत्र गत्वा विन्दते छांदो. ८।३।२
 ये चैव सात्त्विका भावाः भ. गी. ७।१२
 ये जनाः पर्युपासते भ. गी. ९।२२
 ये तत्र ब्राह्मणाः समदर्शिनः,
 युक्ता आयुक्ता बलुक्षा
 धर्मकामाः स्युः, यथा ते तत्र
 वर्तेरन्, तथा तत्र वर्तेयाः तैत्ति. १।११।४
 ये तद्विदुरमृतास्ते भवन्त्यथेतरे बृह. ४।४।१४
 दुःस्वमेवापियन्ति
 ये तपःक्षीणदोषास्ते नैव पश्यन्ति
 भाविताम् गुह्यका. ३५
 ये तां विदुस्त इमे समासते गुह्यका. ५३
 येऽतिरम्याण्यरण्यानि.. विहाया-
 विरता कामे..ते दैवमोहिताः शिवो. ७।१२९
 ये तु ज्ञानिनो भवन्ति ये तत्त्वज्ञानि-
 नश्च तैस्तेषां को विशेषः स्वसंवे. ३
 ये तु धर्म्यामृतमिदं भ. गी. १२।२०
 ये तु मोहार्णवात्तीर्णास्तैः प्राप्तं
 परमं पदम् महो. ५।४१
 ये तु विद्यार्थविज्ञाने विद्वांस इति
 कीर्तिताः । आत्मतत्त्वं न
 जानन्ति दूर्वा पाकरसं यथा अमन. २।१००
 ये तु वृत्तिं विजानन्ति ज्ञात्वा वै
 वर्धयन्ति ये । ते वै सत्पुरुषा
 धन्या वन्यास्ते भुवनत्रये तै. वि. १।४४
 ये तु सर्वाणि कर्माणि भ. गी. १२।६
 ये तु सूत्रविदो लोके ते च
 यज्ञोपवीतिनः परब्र. १३
 ये तेऽष्टौ प्रह्म अष्टावतिप्रहाः
 कतमे त इति बृह. ३।२।१
 ये ते सहस्रमयुतं पाशा मृत्यो
 मर्त्याय हन्तवे । तान्यहस्य
 मायया सर्वानवयजामहे
 [महाना. १३।१९९+
 येऽस्यायंस्ते पराबभूवुः
 ये त्वक्षरमनिर्देश्यं
 ये त्वेतदभ्यस्यन्तः

ये धर्मं हस्ते गृह्णन्ति, ते सं रसं
 न प्राप्नुवन्ति सामर. ७५
 ये देवा अन्तरिक्षपदस्तेभ्यो नमो..
 ये देवा दिविपदस्तेभ्यो नमो भगव-
 न्तोऽनुमदन्तु शोभायै... अ. मा. ५
 ये देवाः पृथिवीपदस्तेभ्यो नमो
 भगवन्तोऽनुमदन्तु अ. मा. ५
 ये द्विषन्ति विरूपाक्षं ते द्विषन्ति
 जनार्दनम् । ये रुद्रं नाभिजा-
 नन्ति ते न जानन्ति केशवम् रुद्रह. ७
 येन कर्माणि प्रचरन्ति धीरा यतो
 वाचा मनसा चारु यन्ति
 ...तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु २ शिवसं. २
 येन कर्माण्यपसो मनीषिणो यज्ञे
 कृण्वन्ति विदधेभु धीराः...
 तन्मे मनः [१ शिवसं. २+ २ शि. सं. ३
 येन केन प्रकारेण सुखं धैर्यं च
 जायते । तत्सुखासनमित्युक्त-
 मशक्तस्तत्समाश्रयेत् आ. व. ३।१२
 येन केनाक्षरेणोक्तं येन केन वि-
 निश्चितम् । येन केनापि गदितं
 येन केनापि मोदितम् ॥...सर्वं
 मिथ्येति निश्चिनु [ते. वि. ५।५६-५८
 येन केनापि तेजसा तत्स्वगृहोक्त-
 मार्गेण प्रतिष्ठाप्य...वह्निं सोमाय
 स्वाहेति मन्त्रेण ततस्ति लप्रीहिभिः
 साज्यैर्जुहुयात् भस्मजा. १।२
 येन केनासनेन सुखधारणं भवत्य-
 शक्तस्तत्समाचरेत् शांति. १।३।१२
 येन चक्षुरपि पश्यति । तदेव ब्रह्म
 त्वं विद्धि नेदं यदिदमुपासते केनो. १।७
 येन जातानि जीवन्ति यत्प्रयन्त्य-
 भिसंविशन्ति । तं मामेव विदि-
 त्वोपासीत भस्मजा. २।५
 येन जातानि जीवन्ति । यत्प्रयन्त्य-
 भिसंविशन्ति । तद्विजिज्ञासस्व तैत्ति. ३।१
 येन तपसा शिवः शिवोऽभूत् तत्र
 रुद्रशिवपुष्करिण्यां ये मज्जनं
 कुर्वन्ति ते तां लीलां प्राप्नुवन्ति सामर. ५०

येन ते संसारिण आत्मना विरागाएव येन त्रितो जगन्नाभिर्बभूव...	श्रीवि. ता. ४।१	येन यमस्य निधिनान्तराणि येन रुद्रेण जगदूर्ध्वं धारितं, पृथिवी द्विधा त्रिधा धर्ता धारिता नागा	सहस्रै. ४
तेनाहं ज्योतिषा ज्योतिरान- ज्ञान आक्षि	सहस्रै. ४	येऽन्तरिक्षे तस्मै रुद्राय नमोनमः	अ. शिरः. ३।१३
येन दक्षिणाभिमुखः शिवोऽपरो- क्षीकृतो भवति तत्परमरहस्य- शिवतत्त्वज्ञानम्	द. मू. १	येन रूपं रसं गन्धं... एतेनैव विजानाति किमत्र परिशिष्यते	कठो. ४।३ चिन्त्यु. १।१५
येन देवा यान्ति येन पितरो येन ऋषयः परमपरं परायणं च	अ. शिरः. ३।११	येन लोकास्तुष्टा भवन्ति येन वागभ्युद्यते । तदेव ब्रह्मत्वं विद्धि	गोपालो. १।१४ केनो. १।५
येन द्यौः पृथिवी चान्तरिक्षं...	२ शिवसं. ९	येन वा पश्यति येन वा शृणोति येन वा गन्धानाजिघ्रति येन वा वाचं व्याकरोति येन वा	
येन द्वारेण गन्तव्यं ब्रह्मद्वारमना- मयम् । मुखेनाच्छाद्य तद्द्वारं प्रमुखा परमेश्वरी	यो. चू. ३७	स्वादु चास्वादु च विजानाति	२ ऐत. ५।१
येन धर्ममधर्मं च मनोमननमीहितम् । सर्वमेतन्तः परित्यक्तं स जीव- न्मुक्त उच्यते	महो. २।५२	येन वैताः शिरा अनुव्याप्ता एष स व्यानः मैत्रा.	२।७
येन प्रकाशते विश्वं यत्रैव प्रविलीयते । तद्ब्रह्म परमं शान्तं तद्ब्रह्मास्मि..	पञ्चब्र. २०	येन श्रियोऽहमाप्नुयाम् येन श्रोत्रमिदं श्रुतम् । तदेव ब्रह्म त्वं विद्धि नेदं यदिदमुपासते	अ. गी. ३।३ केनो. १।८
येन प्रजापतिः प्रजाः पर्येष्टुहीता- रिष्टयै तेन त्वा परिगृह्णामि	कौ. त. २।११	येन सन्यक्परिहाय हेयोपादेय- मुज्झता । चित्तस्यान्तेऽर्पितं चित्तं जीवितं तेन शोभते	१सं.सो. २।४१ १८।४६
येन प्राणः प्रणीयते, तदेव ब्रह्मत्वं विद्धि येन भूचरसिद्धिः स्याद्भूचराणां जये क्षमः	केनो. १।९ १ यो. त. ५९ अ. गी. ४।२५	येन सर्वमिदं ततम् [अ. गी. २।१७+ येन सर्वमिदं प्रकाशितम् । कोऽन्य- स्तस्मात्परः	१८।४६ स्वसंवे. ४
येन भूतान्यक्षेपेण येन नमस्यन्ति गोविन्दं ते नमस्यन्ति शङ्करम् । येऽर्चयन्ति हरिं भक्त्या तेऽर्चयन्ति वृषध्वजम्	रुद्रह. ६ ३ ऐत. १।५।२ अ. गी. १०।१०	येन सर्वमिदं प्रोतं पृथिवी चान्त- रिक्षं च द्यौश्च दिशश्चान्तर- दिशश्च स वै सर्वमिदं जगत्	महाना. १।७।१४
येनमात्रामात्राविभजते सा संहिता येन मामुपयान्ति ते येन मार्गेण गन्तव्यं ब्रह्मस्थानं निरामयम् । मुखेनाच्छाद्य तद्द्वारं प्रमुखा परमेश्वरी	अ. गी. १०।१०	येन सर्वमिदं प्रोतं सूत्रे मणिगणा इव । तत्सूत्रं धारयेद्योगी योगवि-(द्राक्षणोयतिः) तत्त्व- (दर्शनः) दर्शिवान्	ब्रह्मो. ८ परब्र. १० सहस्रै. ४
येन मार्गेण गन्तव्यं तद्द्वारं मुखेना- कारा सर्ववद्वेष्टिता भवति येन ब्रह्मस्थायते सप्तहोता तस्मै मनाः.. [१ शिवसं. ४+ येन यत्र कृतं कर्म स तत्रैव प्रजायते	शांडि. १।७।३७ २ शि. सं. १ शिवो. ७।११०	येन स्यात्तेनेदृश एवातोऽन्यदार्त येन स्वराः स्वरं विजानाति येन मात्रा मात्रां विभजते सा संहितेति ३ ऐत. १।५।२ येनाक्रमन्त्ययुषयो ह्याप्तकामा यत्र तत्सत्यस्य परमं निधानम् येनाक्षरं पुरुषं वेद सत्यं प्रोवाच तां तद्वत्तो ब्रह्मविद्याम्	मुण्ड. ३।११६ मुण्ड. १।५।१३

येनाचिरात्सर्वपापं व्यपोह्य
 परास्परं पुरुषमुपैति विद्वान् सदानं. ८
 येनास्मैवात्मना जितः भ. गी. ६।६
 येनायं च लोकः परश्च लोकः
 सर्वाणि च भूतानि सन्दृब्धानि
 भवन्ति बृह. ३।७।१
 येनावृतं स्वं च दिवं महीं च येना-
 दित्यस्तपति तेजसा भ्राजसा च महाना. १।३
 येनावृतं नित्यमिदं हि सर्वं ज्ञः
 कालकालो गुणी सर्वविधः ।
 तेनेशितं कर्म विवर्तते ह श्वेता. ६।२
 येनाभुतं भुतं भवत्यमतं मतम-
 विज्ञातं विज्ञातमिति कथं नु
 भगवः स आदेशो भवतीति छांदो. ६।१।३
 येनासनं विजितं जगद्ययं तेन
 विजितं भवति शांडि. १।३।१३
 येनासावमृतीभूत्वा मोक्षी भवति ।
 तस्मादविमुक्तमेव निषेवेत ।
 अविमुक्तं न विमुञ्चेत्
 [रामो. १।१+ तारसा. १।१
 येनासावमृतीभूत्वा सोऽमृतत्वं
 च गच्छति नृ. पू. १।७
 येनासौ गच्छते मार्गं प्राणस्तेन हि
 गच्छति । अतः समभ्यसेन्नित्यं
 सन्मार्गगमनाय वै अ. ना. २६
 येनाहं नामृता स्यां किमहं तेन कुर्यां बृह. २।४।३
 येनाहुर्मनो मतम् । तदेव ब्रह्मत्वं विद्धि केनो. १।५
 येनेक्षते शृणोतीदं जिघ्रति व्याक-
 रोति च । स्वाद्स्वादु विजानाति
 तत्प्रज्ञानमुदीरितम् शु. र. ३।१
 येनेदमन्नं पच्यते यदिदमद्यते तस्यैव
 घोषो भवति [बृह. ५।९।१+ मैत्रा. २।८
 येनेदं भूतं भुवनं भविष्यत्परिगृही-
 तममृतेन सर्वम् ।...तन्मे मनः
 शिवसङ्कल्पमस्तु [१ शिवसं. ४+ २ शिव. सं. १
 येनेदं भ्राम्यते ब्रह्मचक्रम् श्वेता. ६।१
 येनेदं विभं जगतो बभूव ये देवा
 अपि महतो जातदेवाः...तन्मे मनः. २ शिवसं. १०

येनेदं सर्वं विजानाति तं केन
 विजानीयात् [बृह. २।४।१४+ ४।५।१५
 येनेदं सर्वं सञ्चरति विचरति सर्वम् ।
 तमीशानं पुरुषं देवमीड्यं
 निचाय्येमां शान्तिमत्यन्तमेति अ. शिरः. ३।८
 येनेदं हित्वाऽऽत्मन्येव सायुज्यमुपैति मैत्रा. ४।१
 येनेन्द्रो विश्वा अजहादरातीस्तेनाहं
 ज्योतिषा ज्योतिरानशान आक्षि सहै. ४
 येनेमा विश्वा भुवनानि तस्थुः
 [चित्यु. १।१९+ तै. आ. ३।११।
 ये नैकलपाश्चाधस्ताद्भ्रमयोऽस्य
 सुदुप्रभाः । इह कर्मोपभोगाय
 तैः संसरति सोऽवशः मैत्रा. ६।३०
 येनैतद्विधमिदं चेतनवत्प्रतिष्ठापितं मैत्रा. २.३
 येनैव भूतस्तिष्ठत्यन्तरात्मा महाना. ८।३
 येनैव भूतैस्तिष्ठते ह्यन्तरात्मा मुण्ड. २।१।९
 येऽन्नं ब्रह्मोपासते तैत्ति. २।२
 (अथ) येऽन्यथाऽतो विदुरन्य-
 राजानस्ते क्षुध्यलोका भवन्ति छांदो. ७।२५।
 ये पञ्चन्यात्मकारणात् भ. गी. ३।३
 ये पञ्च पञ्चदश शतं सहस्रमयुवं
 न्यर्धुदं च...तन्मे मनः.. २ शिवसं. १।
 ये पितृन्यजन्ति तेपितृलोकं प्राप्नुवन्ति सामर. २७
 येऽपि स्युः पापयोनयः भ. गी. ९।३
 ये पूर्व देवा ऋषयश्च तद्विदुस्ते
 तन्मया अमृता वै बभूवुः श्वेताश्व. ५।६
 (अथ) ये प्रभवो ध्यानापादांशा
 इवैव ते भवन्ति ध्यानमुपास्व छांदो. ७।६।१
 येऽप्यन्यदेवताभक्ताः भ. गी. ९।२३
 ये प्रत्ययापन्ना भक्तास्ते तं रसमनु-
 भवन्ति ब्रजलीलायाम् सामर. ३४
 ये प्राणं ब्रह्मोपासते तैत्ति. २।३
 ये प्राप्य परमां गतिं भूयस्ते न
 निवर्तन्ते २ सञ्ख्यासो. २
 ये प्रेमभजने निमग्नास्ते तां
 भाषयन्त सामर. ४९
 ये बाहुमूलपरिचिह्नितशङ्खचक्राः...
 श्रीवैष्णवा भुवनमाशुपवित्रयन्ति सुवर्ध. १३
 ये विन्द्व इवाभ्युचरन्त्यजसं मैत्रा. ६।३५

ये ब्रह्मविष्णुब्रह्मस्तेभ्यः सगुणेभ्यः इ० नमस्तस्मैर्यमस्याः प्रतिष्ठापयति	अ. मा. ५	येयं पृथिवी यदन्तरिक्षं ये ये कामा दुर्लभा तत्कालीके सर्वान्कामाः हृदयैः प्रार्थयन्त मरणं माऽनुप्राप्नुयुः	छांदो. ७।३।११ कठो. १।३५
ये ब्राह्मणा अन्यविद्योपासकाः कर्मजडाः कर्मकाण्डोपासकाः कालोपासकाः कर्मधर्मदेवपितृ- पासका एव भवन्ति ते	सामर. ७५	ये ये भावाः स्थिता लोके वाच- विधामयान्विदुः । त्वत्कामिभ्यो महायोगी कथं तेषु निमज्जति	अ. ५. ७।४
ये ब्राह्मणा ब्रह्मचर्यं चरन्त्यथो स्व- त्वाहुर्वेदसम्मितोऽयमितिहासः	इतिहा. ८	ये रसिकानन्दीमाहा प्राप्तास्ते वां प्राप्नुवन्ति (लीलां)	अ. ५. ७।४ सामर. ७५
ये ब्राह्मणा ब्रह्मवर्चसमुपासमानास्ते..	सामर. २७	ये रसिकानन्दोपासकास्ते सर्वा- त्मभावेन भजनं कुर्वते	सामर. २२
ये ब्राह्मणास्त्रिसुपर्णं पठन्ति ते सोमं प्राप्नुवन्ति [महाना. १२+	त्रिसुप. १, २, ३	ये राजर्षयो ब्रह्मर्षयस्तेपि चासत्कृत्वा प्रागसन्त एव सुखमामनन्ति	अ. ५. ७।४ लक्ष्म्यु. ७
ये भजन्ति तु मां भक्त्या	भ. गी. ९।२९	येऽर्धमासाश्च मासाश्च ते चातुर्मास्यानि महाना, १८।१	
ये भक्त्यारणं त्यक्त्वा कर्म कुर्वन्ति मानवाः । तेषां नास्ति विनिर्मोहः संसारजन्मकोटिभिः	बृ. जा. ५।१०	ये लोकाः सन्ततमामनन्ति शिरसा हृदयेन तामेकां लोकपूज्यां न ते दुर्गतिं यान्ति	लक्ष्म्यु. ५
ये भक्त्यारणं दृष्ट्वा नराः कुर्वन्ति ताडनम् । तेषां चाण्डालतो जन्म ब्रह्मभूयं विपश्चिता	बृ. जा. ५।१४	(अथ) येऽल्पाः कलहिनः पिशुना उपवादिनस्तेऽथ ये प्रभवो ध्याना- पादाः शा इवैव ते भवन्ति	छांदो. ७।६।१ भ. गी. ४।३१ भ. गी. ११।३२
ये भूयाः प्रचरन्ति दिवा नक्तं बलिमिच्छन्तो विदुष्य प्रेष्टाः.. [महाना. १५।६+	तै. भा. १०।६।७।२	ये यथा मां प्रपद्यन्ते येऽवस्थिताः प्रत्यनीकेषु योधाः ये वाभिरोचने दिवि ये च सूर्यस्य रश्मिषु । येषामप्सु सदस्कृतं तेभ्यः सर्पेभ्यो नमः	नीलक. २।१७
ये भ्रान्ता भजनमार्गमविदुषः पण्डितमानिनस्तेषां सम्भाषणं स्पर्शनं च न कुर्वन्	सामर. २७	ये वा ललाटफलके लसदूर्ध्वपुण्ड्राः श्रीवैष्णवा भुवनमाशु पवित्रयन्ति	सुदर्श. १३ भ. गी. १३।३५
ये मनो हृदयं ये च देवा ये दिव्या आपो ये सूर्यरश्मिः.. कर्मोपमः..	२ शिवसं. ११	ये विदुर्यान्ति ते परम्	
ये मन्त्रा या विद्यास्वेभ्यो ज्ञान- स्ताभ्यश्चोन्नमस्तच्छक्तिरस्याः प्रविष्टावसति	अ. मा. ५	ये वृन्दावने वृक्षास्ते माधिभौतिकाः सिद्धाः	सामर. ५५
ये मा नयन्ति मिथु चाकृशस्यः ये मिथुनमुत्पादयन्ते तेषां देवेषु ब्रह्मलोकः	वा. प्र. ६	ये वृन्दावनोद्भवास्तुलसीकाश्चाक्षि- मालाः कण्ठे भारयन्ति, ते कृतार्थतां प्राप्नुवन्ति	सामर. ५५
ये मे मतमिदं नित्यं (अथ) ये सन्नेन दानेन तपसा लोकाश्चयन्ति ते धूममभि- सम्भवन्ति	प्रश्नो. १।१५ अ. गी. ३।३१	ये वै के च यज्ञास्तेषां सर्वेषां यज्ञ इत्येकता	अ. ३।५।१७
ये मन्त्रा मां प्रपद्यन्ते येयं प्रेते विचिकित्साः मृत्योः स्त्री-	बृह. ६।२।१६ भ. गी. ४।११	ये वै के च लोकास्तेषां सर्वेषां लोक इत्येकता	अ. ३।५।१७
	कठो. १।३०	ये वै के चास्माकलोकाः प्रयन्ति, चन्द्रमस्येव ते सर्वे गच्छन्ति.	कठो. १।३०

(अथ) ये शतमाजानदेवानामानन्दाः स एकः प्रजापतिलोक आनन्दः	बृह. ४।३।३३	येषां तपो ब्रह्मचर्यं येषु सत्यं प्रतिष्ठितम् (तेषां ब्रह्म..प्राप्तिः)	प्रश्नो. १।१५
(अथ) ये शतं कर्मदेवानामानन्दाः स एक आजानदेवानामानन्दः	बृह. ४।३।३३	येषां त्वन्तगतं पापं येषां नाशितमात्मनः	भ. गी. ७।२८ भ. गी. ५।१६
(अथ) ये शतं गन्धर्वलोक आनन्दाः स एकः कर्मदेवानामानन्दः ये कर्मणा देवत्वमभिसम्पद्यन्ते	बृ. उ. ४।३।३३	येषां नास्ति मुने अद्वा औते भस्मनि सर्वदा । गर्भाधानादि- संस्कारस्तेषां नास्तीति निश्चयः	बृ. जा. ५।१३
(अथ) ये शतं पितृणां जितलो- कानामानन्दाः स एको गन्धर्व- लोक आनन्दः	बृह. ४।३।३३	येषां निमेषणोन्मेषौ जगतः प्रलयो- दयौ । तादृशाः पुरुषा यान्ति..	महो. ६।२५
ये शतं प्रजापतिलोक आनन्दाः स एको ब्रह्मलोक आनन्दः	बृह. ४।३।३३	येषां निर्वाणमार्गं रुचिर्भवति ते संन्यासिनो भवन्ति	सामर. १०१
ये शतं मनुष्याणामानन्दाः स एकः पितृणां जितलोकानामानन्दः	बृह. ४।३।३३	येषां मनसि निश्चयस्तेषां प्रीति- रुत्पद्यते	सामर. २२ भ. गी. १०।६
ये शरीराण्यकल्पयन्, ते ते देहं कल्पयन्तु	अरुणो. १	येषां लोक इमाः प्रजाः येषां वृत्तिः समा वृद्धा परिपक्वा...	ते. बि. १।४५
ये शास्त्रविधिमुत्सृज्य ये हृद्बासना भूयो न जन्मानर्थ- भागिनः । ज्ञातज्ञेयास्त उच्यन्ते..	भ. गी. १७।१	ते वै सद्ब्रह्मतां प्राप्ताः, नेतरे येषां साम्ये स्थितं मनः	भ. गी. ५।१९
ये शैवा वैष्णवाः शाक्ताः...तेभ्यो नमोनमो भगवन्तोऽनुमदन्तु...	महो. २।४०	येषां हृदयादूर्ध्वा नाड्युच्चरति यथा केशः सहस्रधा..एवमस्यैता नाम नाड्योऽन्तर्हृदये प्रतिष्ठिताः..	बृह. ४।२।३
ये शैवाः शाक्ताः..कौला जैनाः.. अन्यधर्मदृढासक्ता भवन्ति	अ. मा. ५	येषु प्राणाः प्रतिष्ठिताः स यदा प्राणेन सह संयुज्यते तदा	सुबालो. ४।१
ये आब्रवीन्ति सततं शिवधर्मं... ते नमस्याः स्वभक्तितः	सामर. ७५	पश्यति नद्यो नगराणि.. ये समुत्थाय शृण्वन्ति शिवधर्मं	शिबो. ७।१३९
ये घणवतितत्त्वज्ञाः...जटी मुण्डी शिखी वाऽपि मुच्यते	शिवो. ७।१३८	दिनेदिने । न ते प्रकृतिमानुषाः ये संवत्सराश्चपरिवत्सराश्च तेऽहर्गणाः	महाना. १८।१
येषामनुमहात्सम्भवो भवति तेषां जोहमार्गे रुचिरास्ते	वराहो. १।१७	ये साङ्ख्यादितत्त्वमेवास्तेभ्यो नमो.. (अथ) येऽस्य दक्षिणा रश्मयस्ता	अ. मा. ५
येषामर्थे काङ्क्षितं नो येषामहोरात्रं शैवाकथायां नित्य-	सामर. १०१	एवास्य दक्षिणा मधुनाड्यो...	छांदो. ३।२।१
मासकित्तेषां भजनानन्दो भवति	भ. गी. १।३३	ता असृता आपः (अथ) येऽस्य प्रत्यङ्भो रश्मयस्ता	छांदो. ३।३।१
येषामेव षडक्षराधिकारो वर्तते तेषां प्रणवाधिकारः...	सामर. २२	एवास्य प्रतीच्यो मधुनाड्यः.. (अथ) येऽस्योदङ्भो रश्मयस्ता	छांदो. ३।४।१
येषां कोपो भवेद्ब्रह्मललाटे भस्म- दर्शनात् । तेषामुत्पत्तिसाक्षर्यं..	रामर. १।६	एवास्योदीच्यो मधुनाड्यः.. (अथ) येऽस्योर्ध्वा रश्मयस्ता	छांदो. ३।५।१
येषांकोपोभवेद्ब्रह्मधारणे । तत्प्रमाणके ते महापातकैर्युक्ताः ..	बृ. जा. ५।१२	एवास्योर्ध्वा मधुनाड्यो..ता असृता आपः	छांदो. ३।५।१
येषां च त्वं बहुमतः	बृ. जा. ५।१५	ये हि पारं गता बुद्धेः संसाराद्व्य- रस्य च । तेषां तदास्पदं स्फारं..	अ. पू. ४।२३

यहि विज्ञातविज्ञेयाः...विच्छिन्नप्रत्ययः

सर्वे ते स्वतन्त्रास्तनौ स्थिताः अ. पू. ४।११

ये हि वृत्तिं विहायैनां ब्रह्माख्यां पावनीं

पराम् । वृथैव ते तु जीवन्ति.. ते. वि. १।४३

ये हि संस्पर्शजा भोगाः

भ. गी. ५।२२

यैरेव जायते रागो मूर्खस्याधिकतां

गतैः । तैरेव भोगैः प्राज्ञस्य विरागः.. महो. ५।१६९

यैरेवाश्रितस्यासकृद्विहा(दुपा)वर्तनं

दृश्यते इत्युद्धर्तुमर्हसि..

[मैत्रा. १।७+

मैत्रे. १।३

(अथो) यैः सन्निगच्छति सर्वा-

स्तानतिरोचते

बृह. २।१।९

यो अपोन्तरे सञ्चरन्त्यमापो न विदुः

अध्यात्मो. १

यो अस्कभायदुत्तरं सधस्थं

ना.पू.ता. ४।४

[+म. मं. १।१५४।१+

वा. सं. ५।१८

[तै.सं. १।२।१३+

अथव. ७।२६।१

यो अस्याध्यक्षः परमेष्ठ्योमन्

क्र.मं. १०।१२९।७

योऽकामो निष्काम...आत्मकामो

न तस्य प्राणा उत्क्रामन्ति

बृह. ४।४।६

योग आत्मा, महः पुच्छं प्रतिष्ठा

तैत्ति. २।४

योग आत्मा, चरणमस्य बन्धुर्दमः

प्रतिष्ठा विदुषो न भूमिम्

इतिहा. ११

योगक्षेम इति प्राणापानयोः...

तैत्ति. ३।१०।२

ब्रह्मभ्यहम्

भ. गी. ९।२२

योगज्ञानपरो नित्यं स योगी न

प्रणश्यति

त्रि. ब्रा. २।२०

योगज्ञाने यत्पदाप्तिसाधनत्वेन

विश्रुते । तत् त्रैपदं ब्रह्मतरङ्गं

स्वमात्रमवशिष्यते

यो.शि. शीर्षकं

योगज्ञाने न विद्येते तस्य भावो

न सिद्ध्यति

त्रि. ब्रा. २।२१

योगज्ञानैकसंसिद्धशिवतत्त्वतयो-

ज्वलम् । प्रतियोगिविनिर्मुक्तं

परं ब्रह्म भवाम्यहम्

त्रि. ब्रा. शीर्षकं

योगज्ञो योगनिष्ठश्च सदा

योगात्मकः शुचिः । गुरुभक्ति-

तः

अद्वयता. ८

योगध्यानं सदा कृत्वा ज्ञानं

तन्मयतां व्रजेत्

त्रि. वि. ५९

योगनिर्मलधारेण क्षुरेणानल-

वर्चसा । छिन्देन्नाडीशतं धीरः..

क्षुरिको. १८

योगप्रकाशकं योगैर्व्यायेज्ञानन्य-

भावनः

त्रि. ब्रा. २।२१

योगप्रवृत्तिं प्रथमां बदन्ति

श्वेता. २।१३

योगभ्रष्टोऽभिजायते

भ. गी. ६।४१

योगमात्मविशुद्धये

भ. गी. ६।१२

योगमायासमावृतः

भ. गी. ७।२५

योगयज्ञः सदैकाग्र्यभक्त्या सेवा

हरेर्गुरोः । अहिंसा तु तपोयज्ञो

वाङ्मनःकायकर्मभिः

शाठ्याय. १४

योगयज्ञास्तथाऽपरे

भ. गी. ४।२८

योगयुक्तो भवार्जुन

भ. गी. ८।२७

योगयुक्तो विशुद्धात्मा

भ. गी. ५।७

योगयुक्तो मुनिर्ब्रह्म

भ. गी. ५।६

योगयुक्त्या तु तद्गुणं प्राप्यमानं

समन्ततः । शाक्तेनामृतवर्षेण

ह्यधिकारान्निवर्तते

बृ. जा. २।१३

योगविघ्नकराहारं वर्जयेद्योगवित्तमः

१ यो. त. ४६

योगशिखां महागुह्यं यो जानाति

महामतिः । न तस्य किञ्चिद-

ज्ञातं त्रिषु लोकेषु विद्यते

यो.शि. ५।६०

योगश्चतुर्विधः प्रोक्तो योगिभि-

स्तत्त्वदर्शिभिः

योगरा. २

योगश्चाष्टाङ्गसंयुतः

भवसं. ३।१३

योगसङ्ग्यस्तकर्माणं

भ. गी. ४।४१

योगसिद्धिं विना देहः प्रमादाद्यदि

नश्यति । पूर्ववासनया युक्तः

शरीरं चान्यदाप्नुयात्

यो.शि. १।१४१

योगस्थः कुरु कर्माणि

भ. गी. २।४८

योगस्थेनैव मार्गेण ह्येकाग्र-

मानसो भवेत्

दुर्वासो. २।६

योगहीनं कथं ज्ञानं मोक्षदं भवति

ध्रुवम् (तीहभोः) । योगो हि (ऽपि)

ज्ञानहीनस्तु न क्षमो मोक्षकर्मणि

[१ यो. त. १५।४+

यो.शि. १।१३

योगं तं विद्धि पाण्डव

भ. गी. ६।२

योगं निषेव्यमाणस्तु न दोषं
 प्राप्नुयात्कथितं
 योगं युञ्जन् मदाश्रयः
 योगं योगेश्वरात् कृष्णात्
 योगः कर्मसु कौशलम्
 योगः श्रोत्रं पुरातनः
 योगीर्द्धितमानसः
 योगास्त्वैतत् पुण्यं योगात्परतरं
 द्विविधम् । योगात्परतरं सूक्ष्मं
 योगात्परतरं महि
 योगात्संसारनिवृत्तिः
 योगादेव विमुच्यते
 योगानन्दस्वरूपोऽहं मुख्या-
 मर्द्धमहोदयः
 योगीश्वरासंमनास्तिक्यं त्यागः
 कर्मफलस्य च
 योगीश्वरासंमनो नित्यं स्वधर्मनि-
 रतश्च यः । प्राणसंयमनेनैव
 ज्ञानान्मुक्तो भविष्यति
 योगीश्वरासेन मे रीग उत्पन्न इति
 कथ्यते । ततोऽभ्यासं त्यज्येदेवं
 प्रथमं विप्रमुच्यते
 योगारूढस्तदोच्यते
 योगीश्वरस्थं तस्यैव
 योगिष्येयं परमं पदं चिन्मात्रं
 योगिनश्चित्तस्थान्त्यर्थं कुर्वन्ति
 प्राणरीचनेम्
 योगिनस्त्वैतत्संन्यासा न जाप्रति
 न शरते
 योगिनः कर्म कुर्वन्ति
 योगिनः धर्मेवासते
 योगिनः सद्भावस्था स्वयमेव प्रकाशते
 योगिनः सद्भावस्था स्वयमेवोप-
 जायते
 योगिनामपि सर्वेषां
 योगिनामात्मनिष्ठानां माया
 क्षीयति कैलिपता । साक्षिस्त-
 त्वेति भाति प्रज्ञानेन बाधिता

योगो. ८
 भ. गी. ७।१
 भ. गी. १८।७५
 भ. गी. २।५०
 भ. गी. ४।३
 भ. गी. ६।३७
 यो. शि. १।६७
 जा. द. ६।३८
 यो. शि. १।५५
 तै. वि. ६।६८
 भवसं. ५।२०
 जा. द. ६।१२
 योगकु. १।५८
 भ. गी. ६।४
 भ. गी. ६।३
 ग. शो. ता. ५।६
 अ. पू. ४।४४
 अमन. २।५९
 भ. गी. ६।२७
 भ. गी. ५।११
 भ. गी. ४।२५
 ब्राह्म. २।७७
 महो. ४।७८
 भ. गी. ६।४७
 भ. गी. ५०

योगिनां योगलक्ष्मीर्भवति
 योगिनोऽङ्गे सुगन्धश्च जायते
 बिन्दुधारणात्
 योगिनो विभ्यति ह्यस्मादमये
 भयदर्शिनः
 योगिनो यतचित्तस्य
 योगी निमेषमात्रेण लयेन लभते
 ध्रुवम् । स्पर्शनं परतत्त्वस्याप्यु-
 त्थानं च पुनः पुनः
 योगी नियतमानसः
 योगी परं स्थानमुपैति चाक्षम्
 योगी प्राप्य निवर्तते
 योगी ब्रह्मभूयाय कल्पते
 योगी भवति कश्चन
 योगी मुञ्चति कश्चन
 योगी युञ्जीत सततं
 योगी विगतकल्मषः
 योगीश्वरः सर्वज्ञो मयोऽप्रमे-
 योऽनाद्यन्तः
 योगी संशुद्धकिल्बिषः
 योगेन ऊर्ध्वमन्थिनः सूर्य
 भगवन्तमुपासते
 योगेन योगं संरोध्य भावं भावेन
 चाक्षसा
 योगेन योगो ज्ञातव्यो योगो
 योगात्प्रवर्धते । योऽप्रमत्तस्तु
 योगेन स योगी रमते चिरम्
 योगेन रहितं ज्ञानं न मोक्षाय
 भवेद्विधे
 योगेन सदानन्दस्वरूपदर्शनम्
 योगेन हि वै शब्दब्रह्म विजिज्ञासत्त्व
 योगेनाव्यभिचारिण्या
 योगेश्वर ततो मे त्वं
 योगेश्वर्यं च कैवल्यं जायते
 यत्प्रसादतः । तद्वैष्णवं
 योगतत्त्वं रामचन्द्रपदं भजे
 योगो नष्टः परन्तप
 योगोऽभिर्विष्णुश्चितसा

भा. पू. ता. २।१
 १ यो. त. ६।९
 अद्वैता. ३९
 भ. गी. ६।२९
 अमन. १।३४
 भ. गी. ६।१५
 भ. गी. ८।२८
 भ. गी. ८।२५
 ना. प. ४।३२
 भ. गी. ६।२
 भ. गी. ८।२७
 भ. गी. ६।१०
 भ. गी. ६।२८
 मैत्रा. ७।१
 भ. गी. ६।४५
 सूर्यता. १।७
 सौ. ल. १६
 सौ. ल. ५
 यो. शि. १।५१
 निर्वाणो. ३
 गान्धर्वो. ५
 भ. गी. १८।३३
 भ. गी. १।१४
 १ यो. त. शीर्षकं
 भ. गी. ४।२
 भ. गी. ६।२९

योगोऽपि ज्ञानहीनस्तु न क्षमो .

यो गोपीबन्धनाभावे तुलसीमूल-
वृत्तिकाम् । मुमुक्षुर्षारयेभित्त्व-
मपरोक्षार्थमिच्छये

योगो भवति दुःखहा
योगो मोक्षे च सर्वासां वेदानाना-
मवर्तनम् । मोक्षे निवृत्ति-
निश्चेषा योगो भौक्षप्रवर्तकः

योगो हि प्रभवाप्ययौ
योगो हि बहुधा ब्रह्मन् भिद्यते
स्ववह्मरतः

योगो ब्रह्माङ्गसंयुतः
योऽग्निमन्तरो यमयत्येष त आत्मा-
ऽन्तर्याम्यमृतः

योऽग्नौ तिष्ठन्नग्नेरन्तरी वमप्रित्तं वेद
यस्याग्निः शरीरम् .. एष त आत्मा ..

योऽग्नौ रुद्रो योऽस्त्वन्तर्ध्वं ओषधी-
र्वीरुधं जाविवेश

योऽग्नेऽभ्याह्न्याज्जीवम् कवेत्स एष
जीवेनात्मनाऽनुप्रभूतः

यो धोषः स आत्मा
यो जङ्गमानां सकलं विभर्षि सर्वं

वियद्विचरते शक्ष्यम् , तन्नो कूले
वान्तिकेऽजस्रं स्वाहा

(इति) यो जयति स भूतिमान्भवति
यो जागर्ति सुषुप्तिस्थो यस्य जाग्रद्वि-
चरते । यस्य निर्वासनी धोषः

स जीवन्मुक्त उच्यते
यो जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति

[+मृ.पू. १।३-७+२।३+४।१
यो जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति,
परं ब्रह्मैव भवति

यो जित्वा पवनं मोहाद्योगमिच्छति
योगिनाम् । सोऽपकं कुम्भमा-

राय सागरं तर्तुमिच्छति
यो जिह्वायां, यो रसयितव्ये, यो

वरुणे यो नक्षत्रां...सम्भरति,
योऽध्वमात्मा

यो.शि. १।१३

१. १५

म. गी. ६।१७

म. ५

कडी. ६।११

१ यो. त. १९

वराहो. ५।१७

बृह. ३।७।५

बृह. ३।७।५

अ.शिरः. ३।१३

छांदो ६।१११

१ ऐत. २।४।१

पारमा. ८।९

ग. पू.ता. १।१०

वराहो. ४।२३

त्रि. ता. २।२१

म.पू.ता. २।१

यो. शि. १।६३

सुखाजो. ९।४

योऽज्ञानाद्वा शिवशब्दं शृणोमः

योऽणिष्ठस्तन्मनः (अज्ञस्य)

योऽणिष्ठः स प्राणः (अपां)

योऽणिष्ठः सा वाक् (तेजसः)

योऽतिवाचं नयति स वै सर्वं

द्विजः खलु मानसं वेदेति

योऽतीत्य स्वाश्रमान् वर्णानात्मन्येव

स्थितः पुमान् । सोऽतिवर्णाश्रमी

प्रोक्तः सर्ववेदार्थवेदिभिः

(अथ) योऽस्तृष्टा गुल्मीभूता

सम्पूर्णा सऽस्तृष्टा संयता

वाक् सा पुत्र्यपशव्या

योऽस्यमानानवेक्षेऽहं

यो दक्षयज्ञे सुरसङ्गान् विजित्य

विष्णुं बबन्धोरगपाशेन वीरः ।

तस्मै रुद्राय नमो अस्तु

यो वदाति महाविद्यां हंसाख्यां

पारमेश्वरीम् । तस्य दस्यं

सदा कुर्यात्प्रज्ञया परया सह

यो दिक्षु तिष्ठन् दिग्भ्योऽन्तरो यं

दिशो न विदुः

यो दिवि तिष्ठन् दिवोऽन्तरो यं

द्यौर्न वेद.. एष त आत्मा..

यो दिशोऽन्तरो यमयत्येष त

आत्माऽन्तर्याम्यमृतः

यो दूर्वाङ्कुरैर्यजति स वैश्रवणोपमो

भवति

यो देवानामभिपो यस्मिँल्लोका

अभिप्रिताः । य ईशेऽस्य

द्विपदश्चतुष्पदः कश्चैव देवाय

हविषा विधेम

यो देवानां प्रथमं पुरस्ताद्विश्वाभियो

रुद्रो महर्षिः । हिरण्यगर्भं

पश्यति जायमानं च नो देवः

शुभया स्मृत्या संयुक्तु

[तै. आ. १०।१०।३

यो देवानां प्रभवश्चोद्भवश्च विश्वा-

भिपो रुद्रो महर्षिः । हिरण्य-

सि. शि. ८

छांदो. ६।५।१

छांदो. ६।५।२

छांदो. ६।५।३

इतिहा. १०

ना. प. ३।१९

संहितो. १।४

म. गी. १।२३

शरभो. १५

म. वि. २७

बृह. ३।७।१०

बृह. ३।७।८

बृह. ३।७।१०

गणप. १३

श्वेताश्व. ४।१३

महाना. ८।१५

गर्भं जनयामास पूर्वं स नो
 बुद्ध्या शुभया संयुनक्तु [श्वेताश्व. ३।४+४।१२
 यो देवेभ्य आतपति यो देवानां
 पुरोहितः । पूर्वं यो देवेभ्यो
 जातः । नमो ऋचाय ब्राह्मणे चित्त्यु. १३।२
 [वा.सं.३।१२०+ तै.आ.३।१२।२
 यो देवोऽमो योऽप्सु यो विश्वं भुवन-
 माविवेश । य ओषधीषु यो
 वनस्पतिषु तस्मै देवाय नमोनमः श्वेता. २।१७
 यो दोषश्चतुरश्रतुर्यश्चतुरः पदार्थान्सर्वे
 लोकस्य सन्दधानस्ते सन्ते
 सस्वमादधानाय स्वाहा पारमा. ३।९
 योद्धुकामानवस्थितान् भ. गी. १।२२
 योऽधीते नित्यं सर्वान्कामानवाप्नोति ना. उ.ता. ३।१
 योऽधीते स सर्वं तरति ग.शो. ५।१
 यो धूर्धुरं धूर्धुरं धूर्धुराणां सुधूर्धूरसि
 धूर्धुराणां धूरसि धर्वङ्ग मे स्वाहा पारमा. ६।९
 यो ध्यानं ब्रह्मेत्युपास्ते यावद्ध्यानस्य
 गतं तत्रास्ययथाकामचारोभवति छांदो. ७।६।२
 यो ध्यायति रसति भजति सोऽमृतो
 भवति गो.पू. १।३
 यो न इत्थमसक्तेऽत्ययमास्येन्तरति
 सोऽयास्य आङ्गिरसोऽङ्गानां
 हि रसाः बृह. १।३।८
 यो न द्वेष्टि न काङ्क्षति भ. गी. ५।२३
 योऽनन्तस्तत्तारम् बटुको. १९
 यो नन्दः परमानन्दो यशोदा
 मुक्तिगेहिनी कृष्णो. ३
 यो न वेद न हतं हरन्तम् वा. मं. ५
 यो नस्तद्वेद तद्वेद नो न वेदेति वेदच केनो. २।२
 यो न स्वरूपज्ञः सज्येष्ठोऽपि कनिष्ठो
 हस्ताभ्यां नशुत्तरणं न ना. प. ५।८
 यो न हृष्यति न द्वेष्टि भ.गी.१२।१७
 यो नः सपत्नो यो रणो मर्तो भिदा
 सति देवाः सहवै. ८
 यो नाड्यां यः प्राणे यो विज्ञाने य
 आनन्दे..सम्भरतिसोऽयमात्मा सुबालो. ५।१
 यो नाम ब्रह्मेत्युपास्तेऽस्ति भगवो
 नाम्नो भूयः छांदो. ७।१।५

यो नासायां, यो घ्रातव्ये, यः
 पृथिव्यां यो नाड्यां...सम्भरति
 सोऽयमात्मा सुबालो. ५।३
 यो नित्यमधीते वाय्वभिसोमादित्य-
 ब्रह्मविष्णुरुद्रैः पूतो भवति दत्तात्रे. ३।१
 (अथ) योनिद्वारं सम्प्राप्तो यज्ञ-
 णापीडयमानो महता दुःखेन
 जातमात्रस्तु वैष्णवेन वायुना
 संस्पृष्टस्तदानस्मरतिजन्ममरणानि गर्भो. १०
 योनिमध्ये महाक्षेत्रे जपाबन्धूक-
 सन्निभम् । रजो वसति जन्तूनां
 देवीतत्त्वं समावृणम् यो.शि.१।१३६
 योनिमध्ये स्थितं लिङ्गं पश्चिमाभि-
 मुखं तथा । मस्तके मणिवज्रिभं
 यो जानाति स योगवित् । तप्त-
 चामीकराकारंतडिलेखेवविस्फुरत् ध्या. बि. ४५
 योनिमध्ये प्रपद्यन्ते शरीरत्वाय
 देहिनः । स्थाणुमध्येऽनुसंयति
 यथाकर्म यथाश्रुतम् कठो. ५।७
 (तस्याः) योनिर्चिर्यदन्तः करोति
 तेऽङ्गारा अभिनन्दा विष्कुलिङ्गाः
 [छां. व. ५।८।१+ बृह. ६।२।१३
 योनिस्थानंद्वयोर्मध्येकामरूपंनिगद्यते यो. चू. ७
 योनिं वामेन सम्पीड्य मेढ्रादुपरि
 दक्षिणम् । भ्रूमध्ये च मनोलक्ष्यं
 सिद्धासनमिदं भवेत् शांढि. १।३।७
 यो नु कथं सयुग्मारैक इति छांदो.४।१।३,५
 योऽनुक्रमेण सज्यस्यति स सज्यस्तो
 भवति [१सं. सो. १।१+ कठश्रु. १
 यो नूनं वासनात्यागी ज्येष्ठो ब्रह्मन्
 प्रकीर्तितः महो. ६।४३
 योऽनृतमभिवदति तस्मान्नाहर्हा-
 म्यनृतं वक्तुम् प्रभो. ६।१
 यो नृसिंहः समाख्यातो ग्रहमारण-
 कर्मणि राम. पू. ४।५६
 योनेरिव प्रच्युतो गर्भः स वान्यथो
 अनुष्ण सहवै. ९
 यो नो भगवन्मयं वेदयसे बृह. ४।२।४
 योऽन्तर्काळे सर्वलोकान् सञ्जहार शरभो. ४

योऽन्तरिक्षमन्तरो यमयस्येष त, आत्माऽन्तर्याम्यमृतः	बृह. ३।७।६	यो ब्रह्माणं विदधाति पूर्वं [श्वेताश्व. ६।१८+	गो. पू. ४।५ ग. पू. २।१
योऽन्तरिक्षे तिष्ठन्नन्तरिक्षादन्तरो यमन्तरिक्षं न वेद	बृह. ३।७।६	यो ब्रह्मा ब्रह्मविदामात्मास्यादारम- चक्षुषां भूतिभूतिमतां सुकृतं कृताय स्वाहा	पारमा. ३।६
योऽन्तर्शीतलया बुद्ध्या रागद्वेषवि- मुक्त्या । साक्षिवत्पश्यतीदं हि जीवितं तस्य भोभते	१ सं. सो. २।४० अ. शिरः. ३।४	यो ब्रह्मेत्युपास्ते यावद्ब्रह्मस्य गतं तत्रास्य यथाकामचारो भवति	छांदो. ७।८।२
योऽन्तस्तत्तारम् योऽन्तस्सुखोऽन्तरारामः	भ. गी. ५।२४	यो ब्राह्म(णोऽ)णः पापकृन्मन्त्रकृष स जीवति । ब्रह्मण्यो ब्रह्मकृच्छ-	
योऽन्नं ब्रह्मेत्युपास्तेऽस्ति भगवो- ऽन्नामूष इति	छांदो. ७।१।२	। श्वद्ब्रह्मलोके महीयते	इतिहा. १३ सुदर्श. १
(अथ) योऽन्यां देवतामुपास्ते- ऽन्योऽसावन्योऽस्मीति	बृह. १।४।१०	यो ब्राह्मणो ब्रह्मविद्ब्रह्मविदां मनीषी यो भगवान्महेश्वरः स भगवान् बटुकेश्वरः	बटुको. १९
योऽपानप्राणयोरैक्यं स्वरजोरेत- सस्तथा । ... एवं तु द्वन्द्व- जालस्य संयोगो योग उच्यते	यो. शि. १।६८	यो भवेत्पूर्वसंज्ञाज्ञो तुल्यो वै धर्मतो यदि । तस्मै प्रणामः कर्तव्यो नेतराय कदाचन	याज्ञव. ४ सामर. ५०
योऽपानेनापानिति स त आत्मा सर्वान्तरः	बृह. ३।४।१	यो भाण्डीरवटः स एव देवेन्द्रमासीत् यो भुङ्क्ते स्तेन एव सः	भ. गी. १।१२ कठो. ४।६
योऽपोन्तरो यमयस्येष त आत्माऽन्त- र्याम्यमृतः	बृह. ३।४।७	यो भूतेभिर्व्यपश्यति (मा. पा.) यो मत्स्यकूर्मादिवराहसिंहान् विष्णुं क्रमन्तं वामनमादिविष्णुम् । विविक्तं पीड्यमानं सुरेशं भस्मी- चकार मन्मथं यमं च । तस्मै रुद्राय नमो अस्तु	शरभो. १४ + १२।१६
योऽपो ब्रह्मेत्युपास्त आप्नोति सर्वा- न्कामाः स्तृप्तिमान्भवति	छांदो. ७।१०।२	यो मध्यमस्तन्मां सं, योऽणिष्ठस्त- न्मनः (अन्नस्य)	छांदो. ६।५।१
योऽप्सु तिष्ठन्नन्नोऽन्तरो यमापो न विदुर्यस्यापः शरीरं योऽपोऽन्तरो यमयस्येष त आत्मान्तर्याम्यमृतः	बृह. ३।७।४	यो मध्यमस्तल्लोहितं, योऽणिष्ठः स प्राणः (अपां)	छांदो. ६।५।२
यो बलं ब्रह्मेत्युपास्ते यावद्ब्रह्मस्य गतं तत्रास्य यथाकामचारो भवति	छांदो. ७।८।२	यो मध्यमः स मज्जा योऽणिष्ठः सा वाक् (तेजसः)	छांदो. ६।५।३ छांदो. ६।११।१
यो बुद्धेः परतस्तु सः	भ. गी. ३।४२	यो मनसि तिष्ठन्मनसोऽन्तरो यं मनो न वेद, .. एष त आत्मा..	बृह. ३।७।२० बृह. १।३।६
यो बुद्धौ यो बोद्धव्ये यो ब्रह्मणि यो नाड्यां.. स चरतिसोऽयमात्मा	सुबालो. ५।७	यो मनसि तिष्ठन्मनसोऽन्तरो यं मनो न वेद, .. एष त आत्मा..	बृह. ३।७।२० बृह. १।३।६
यो बुद्धयन्तरस्थो ध्यायीह मनः- शान्तिपदमनुसरत्यात्मन्येव भते	मैत्रा. ६।३४	यो मनसि तिष्ठन्मनसोऽन्तरो यं मनो न वेद, .. एष त आत्मा..	बृह. ३।७।२० बृह. १।३।६
यो ब्रह्मचार्यवकिरेदमावास्यायां राष्ट्रवामभिं प्रणीयोपसमाधाय द्विराव्यस्योपघातं जुहोति	सहवै. २२	यो मनसि तिष्ठन्मनसोऽन्तरो यं मनो न वेद, .. एष त आत्मा..	बृह. ३।७।२० बृह. १।३।६
यो ब्रह्मशब्दः प्रणवः प्रधानः शब्दः ... चराय स्वाहा	पारमा. १।६	यो मनसि तिष्ठन्मनसोऽन्तरो यं मनो न वेद, .. एष त आत्मा..	बृह. ३।७।२० बृह. १।३।६
यो ब्रह्माणं विदधाति तस्मै	शरभो. ३	यो मनसि तिष्ठन्मनसोऽन्तरो यं मनो न वेद, .. एष त आत्मा..	बृह. ३।७।२० बृह. १।३।६

यो मनस्सुस्थिरीभावः सैवावस्था मनोन्मनी	स. इ. १०।११	योऽयमन्नमयः सोऽयं पूर्णः प्राणमयेन तु	कठक. ३०
यो मनो ब्रह्मेत्युपास्ते यावन्मनसो गतं तत्रास्य यथाकामचारो भवति	छांदो. ७।२।२	योऽयमन्नमयो ह्यात्मा भाति सर्वशरीरिणः । तवः प्राणमयो	कठक. ३०
यो मम महोपनिषदं मम गीतां ममामसहस्रं मद्विश्वरूपं... नित्यं स्तौति तत्सदृशो भवेत्	रामर. १।९	यो यमर्थं प्रार्थयते तदर्थं चेद्देवे क्रमात् । अवश्यं स तमाप्नोति	भवसं. १।४२
यो सा ददाति स इवेवमा देवा [+ तैत्ति. ३।१०।६	नृ. पू. २।१४	न चेदर्थान्निवर्तते	
यो मानसं वेद स वेद ब्रह्म यो मामजमनादिं च	इतिहा. ९	योऽयमवभूतमार्गस्थो लोके दुर्लभ- भतरो न तु बाहुल्यो यद्येको	तुरीया. २
यो मामेवमसम्भूतः यो मा वेद निहितं गुहाचित् स	भ. गी. १०।३ भ. गी. १५।१९	(अथ) योऽयमबाह्वं सङ्क्रामत्येष वाव सोऽपानः	मैत्रा. २।७
इदित्थाबोभवीदाशयध्वे	बा. मं. १८	योऽयमुक्तः स पुरुषो नामरूप- ज्ञानागोचरं संसारिणमतिदुर्ज्ञेयं	
यो मां द्वेष्टि जातवेदो यं चाहं द्वेष्टि येच माम् । सर्वास्तानमे सन्दह	सहवै. ८	विषयं विहाय... दृष्टमात्रेण मोक्षदं वेषमाददे	मुद्रली. २।२
यो मां द्वेष्टि तं जहि यो मां नित्यं स्तौति समत्सदृशो भवेत्	चित्सु. १४।३ रामर. १।९	(अथ) योऽयमूर्ध्वमुत्क्रामतीत्येष वाव स प्राणः	मैत्रा. २।७
यो मां हृद् स सर्वान्देवान्वेद यो मां पश्यति सर्वत्र	अ. शिरः. १।१ भ. गी. ६।३०	योऽयमेवं त्रिपुरुषस्तस्य वित्तमेव पञ्चदश कला जातमैवास्य	
यो मां स्मरति नित्यशः यो मुद्रां वेत्ति स्वेचरीम्... (पीडयते न च रोगेण)	भ. गी. ८।१४ यो. चू. ९३	षोडशी कला	बृह. १।५।१५ मैत्रा. ४।६
यो मूलेऽभ्याह्न्याज्जीवन् सवेत् यो मे भक्त्या प्रयच्छति	छांदो. ६।११।१ भ. गी. ९।२६	योऽयं दक्षिणेऽक्षे च पुरुषस्तस्य भूरिति शिर एकं शिर एक- मेतदक्षरम्	बृह. ५।५।४ बृह. ९।३।५
यो मोदकसहस्रेण यजति स वाच्छित्तकलमवाप्नोति	गणप. १३	योऽयं दक्षिणेऽक्षे च पुरुषस्तस्यैव रसः योऽयं नकारः सोऽयमकारः स	
यो मोहयन् भूतानां सर्गादिरक्षणाय यः सङ्कोचः सङ्कोचनाय स्वाहा	पारमा. ३।४ भ. गी. १०।३	सङ्कोजातो भूर्कोवेवः सङ्पुटमुष्मते	त्रि. शि. २०
यो यच्छ्रद्धः स एव सः यो यज्ञस्य प्रसाधनस्तन्तुर्वेदेष्वा-		योऽयं परमहंसमार्गो लोके दुर्लभतरः, न तु बाहुल्यो यद्येको भवति स एव नित्यकृदस्थः स एव मेघ-	
हुतः, तमाहुतमक्षीमहि क्षी यज्ञस्वीकृषणं पश्येत्	इतिहा. २० ३ ऐत. २।३।१	पुरुष इति विदुषो नन्यस्ते	य. इ. १
(अथ) यो यत्पूर्वा सन्ध्यामुपास्ते तद्वायव्याः शिरः		(अथ) योऽयं वीर्यश्रितमुद्रिषि निगिरति चैष वाव स कक्षानः	मैत्रा. २।७ छांदो. ३।१२।१०
यो यत्पश्चिमं तस्य तत् (अथं तत्र सः) योऽयमन्तः-	सन्ध्या. २३ कठो. २।१६	योऽयं बहिर्धा पुरुषादिकाशः योऽयं भग्नोऽप्सु परिक्रामत्यत्रे, यथायमादर्शं कक्षम पतः	छांदो. ८।१४
पुरुष जाकाशः योऽयमन्तःपुरुषः, तेनेदमन् प्रचक्षते	छांदो. ३।१३।८, ९ मैत्रा. २।६	योऽयं मकारः सोऽयमुकारः स हामयेन आपो यजुर्वेदो वायुश्चन्द्रो	त्रि. शि. २०

योऽयं मध्यमः प्राणस्तानि ज्ञातुं दधिरे बृह. १।५।२१
 योऽयं यकारस्तदिदं समस्तमिति
 निर्विशेषप्रणवः स सर्वोत्तम ईशान
 आकाश आगमो लिङ्गमुच्यते सि. शि. २०
 योऽयं योगस्त्वया प्रोक्तः भ. गी. ६।३३
 योऽयं वकारः सोऽयं नादः स तत्पु-
 रुषः स तेजोऽयं वेदोऽघोरमुच्यते सि. शि. २०
 योऽयं विज्ञानघन उक्तामन् प्राणं
 दहत्यपानं व्यानमुदानं समानं
 ...मृत्युर्वै परे देह एकीभवतीति
 परस्ताम सन्नासन्न सदसदित्येत-
 निर्वानम् सुबालो. १५।२
 योऽयं विज्ञानमयः प्राणेषु य एषो-
 ऽन्तर्हृदय आकाशस्तस्मिन् छेते बृह. ४।४।२२
 योऽयं विज्ञानमयः प्राणेषु हृद्यन्त-
 र्योतिः पुरुषः स समानः बृह. ४।३।७
 योऽयं शिखारः सोऽयं मकारः स
 घोरः स वायुः सामवेदो गुण
 उच्यते सि. शि. २०
 योऽयं शुद्धः पूतः शून्यः शान्तादि-
 लक्षणोक्तः स्वकैलिङ्गैरुपगृह्यः मैत्रा. ६।३१
 योऽयं सितासितैः कर्मफलैरभिभूय-
 मानः सदसद्योनिमापद्यते (भूतात्मा) मैत्रा. ३।२
 योऽयं स्थविष्ठमन्नधातुमपाने
 स्थापयत्यणिष्ठं चाङ्गेऽङ्गे समं
 नयत्येष वाव स समानः मैत्रा. २।७
 यो याजयति प्रति वा गृह्णाति
 यो योनिं योनिमधितिष्ठत्येको येनेदं
 सर्वं विचरति सर्वम् । तमीशानं
 पुरुषं देवमीड्यं निचाय्येमां
 शान्तिमत्यन्तमेति अ. शिरः. ३।८
 यो योनिं योनिमधितिष्ठत्येको
 यस्मिन्निद्रं सं च विचैति सर्वम् ।
 तमीशानं वरदं देवमीड्यं निचा-
 य्येनां शान्तिमत्यन्तमेति [श्वेता. ४।११+५।१
 यो यो वां वां तनुं भक्तः भ. गी. ७।२१
 यो यो ह्यस्येतः प्रैति न तमिह
 दर्शनाय लभते छांदो. ८।३।१
 १८

यो रहस्योपनिषदमधीते गुर्वनुग्रहात्
 सर्वपापविनिर्मुक्तः साक्षात्कैवल्य-
 मश्नुते शु. र. २३
 यो रत्नधा वसुविद्यः सुदमः..
 सरस्वति तमिह धातेवऽकः बृह. ६।४।२७
 [ऋ.मं१।१६४।४९+वा.सं.३८।५+ तै.जा.४।८।२
 यो रामं संस्मरेन्नित्यं भक्त्या मनु-
 परायणः । तस्याहमिष्टसंसिद्धयै
 दीक्षितोऽस्मि मुनीश्वराः रामर. ४।१९
 यो रुद्रः स ईशानो य ईशानः स
 भगवान्महेश्वरः [अ.शिरः.३।४+ बटुको. १९
 यो रुद्रः स स्वयं ब्रह्मा यो ब्रह्मा
 स हुताशनः रुद्रह. ८
 यो रुद्रो अमौ यो अप्सु य ओषधीषु
 योरुद्रो विश्वा भुवनविवेशैवमेव.. भस्मजा. २।५
 यो रुद्रो अमौ यो अप्सु य ओषधीषु
 यो रुद्रो विश्वा भुवनाऽऽविवेश ।
 तस्मै रुद्राय नमो अस्तु वनदु. ३८
 [२ शिवसं. ३५+
 यो रुद्रोऽमौ यो रुद्रोऽस्वन्तयो रुद्र
 ओषधीर्वीरुघ आविवेश । यो रुद्र
 इमा विश्वा भुवनानि चकूपे तस्मै
 रुद्राय नमो नमः अ.शिरः. ३।१३
 यो रुद्रोऽप्सु यो रुद्र ओषधीषु यो
 रुद्रो वनस्पतिषु...तस्मै.. अ. शिः. ३।१३
 यो रेतसि तिष्ठन् रेतसोऽन्तरो य
 रेतो न वेद.. एष त आत्मा.. बृह. ३।७।२३
 यो रेतः सिञ्चति तद्रूप एव भवति
 योऽर्चयेत्प्रतिमां मां च स मे
 प्रियतरो भुवि गोपालो. २।६
 यो लाजैर्यजति स यशोवान् भवति
 यो लीलयैव त्रिपुरं ददाह विष्णुं
 कविं सोमसूर्याग्निनेत्रः । सर्वे
 देवाः पशुतामवापुः स्वयं तस्मात्
 पशुपतिर्बभूव गणप. १३
 यो लोकत्रयमाविश्य
 योऽवकाशः पूर्वरूपोत्तररूपे अन्तरेण
 सा संहितेति शरभो. १३
 योऽवतिष्ठति नेज्जते भ. गी. १५।१७
 ३ ऐत. १।५।२
 भ. गी. १४।२

यो वंशीवदोऽयं साक्षाच्छिवोऽयम्
 यो वः कामयते तं वः पृच्छामि
 सर्वांश्चा वः पृच्छामि
 यो वः शिवतमो रसस्तस्य भाजयते
 ह नः । उशतीरिव मातरः
 [क.मं.१०।९।२+प्रवर्या.१५+
 यो वा आयुः परमात्मा न मीदुषः..
 परम्पराय स्वाहा
 यो वा इवं कश्चिद्भूयाद्देदेति यथा
 वेत्थ तथा ब्रूहीति
 यो वा एतदक्षरं गार्ग्यविदित्वा-
 ऽस्माल्लोकात्प्रैति स कृष्णः
 यो वा एतदक्षरं गार्ग्यविदित्वा-
 ऽस्मिँल्लोकेजुहोति यजते तप-
 स्तप्यते बहूनि वर्षसहस्राण्य-
 न्तवदेवास्य तद्भवति
 यो वा एवं नारसिंहं चक्रमधीते
 स सर्वेषु वेदेष्वधीतो भवति
 यो वा एतामुपनिषदमेवेवेद (मा.पा.)
 यो वा एतामेवं वेद, अपहृत्य पाप्मान-
 मन्तः स्वर्गलोकेऽध्येयेप्रतिष्ठति
 यो वा एतां सावित्रीमेवं वेद स
 सावित्र्यु. १०
 यो वा एवं क्रमेण सङ्गस्यति, यो
 वा एवं पश्यति, किमस्य यज्ञो-
 पवीतं, काऽस्य शिखा, कथं
 वास्योपस्पर्शनमिति
 यो वा एवं क्रमेण सङ्गस्यति, यो
 वा एवं पश्यति, किमस्य यज्ञोपवीतं,
 का वाऽस्य शिखा, कथं वास्यो-
 पस्पर्शनमिति
 यो वा गविष्ठः परमः प्रधानः पदं
 वा यस्य सत्त्वमासीत्...तस्मै
 मुक्ताय विष्णवे स्वाहा
 यो वा एवं परिवेष्ट्री वेद परिवेष्ट्री-
 मान्भवति
 यो वा एवं ब्रह्मेत्युपास्ते यावद्वाचो गतं
 तस्मात्स्य यथाक्रमचारो भवति

खानर. ५०

बृह. ३।९।२७

महाना. ५।१३

वा. सं. ३६।१५

पारमा. ४।३

बृह. ३।७।१

बृह. ३।८।१०

बृह. ३।८।१०

षट्च. ८

केनो. ४।९

केनो. ४।९

सावित्र्यु. १०

१ सं. सो. १।३

कठमु. ८

पारमा. २।१

को. त. २।१

छांदो. ७।१।२

यो वाचि तिष्ठन् वाचोऽन्तरो यं

वाक् वेद..एष त आत्मा..

यो वाचि भोगस्तं देवभ्य आगायत्

यो वाचि यो वक्तव्ये योऽमो यो

नाड्यां...सञ्चरति सोऽयमात्मा

यो वा त्रिमूर्तिः परमः परश्च त्रिगुणं

जुषाणः सकलं विधत्ते ।...त्रिधा

त्रिरूपं सकलं धराय स्वाहा

यो वा दशात्मा उपरिस्पृशन्वा

देवानां जेनातिषामुत्तरः जेनाति-

क्योतिषे स्वाहा

यो वा दशानां प्रसूताः समस्तास्तां तां

दधानाः समयात्सुबीजाः शब्दावि-

रीत्यै स्वबलं बलाय स्वाहा

यो वा नृसिंहो विजयं विमर्षि

साराजिमन्तं रयिदं कवीनां...

तस्मै सुयन्त्रे सुशेवधये स्वाहा

यो वा परं ज्योतिः परं सन्दधानः

परमात्मा पुरुषं सञ्जनयिष्यसे

स्वाहा

या वाप्यर्हिसीज्जरया जरन्तं...

तस्मै नृसिंहाय सुरेशपित्रे स्वाहा

यो वामपादार्चितविष्णुनेत्रस्तस्मै

ददौ चक्रमवीव हृष्टः । तस्मै

रुद्राय नमो अस्तु

यो वामपादेन जघान काळं चोरं

पपेऽथो हाहाहलं बहन्तम् ।

तस्मै रुद्राय नमो अस्तु

यो वा वायुर्द्विगुणोऽन्तरात्मा सर्व-

वामन्तश्चरतीह विष्णोः । स एवं

देवान्मनुष्यान्मृतान्परि सञ्जी-

वसे स्वाहा

यो वायौ तिष्ठन्वायोरन्तरो यं वायुर्मे

वेद..एष त आत्माऽन्तर्याम्यमृतः

यो वासुदेवो भगवान् क्षेत्रज्ञो निर्गु-

णात्मकः । ज्ञेयः स एव राजेन्द्र

जीवः सङ्कर्षणः प्रभुः

यो विज्ञानमन्तरो यमयत्येष त

आत्माऽन्तर्याम्यमृतः

बृह. ३।७।१७

बृह. ३।३।१५

सुक्ता. ५।१०

पारमा. १।७

पारमा. ३।५

पारमा. ८।१०

पारमा. ७।९

पारमा. ३।८

पारमा. ६।१०

शरभो. ११

शरभो. १७

पारमा. २।९

बृह. ३।७।१७

मा. गही. २९

बृह. ३।७।१९

(क) यो विज्ञानं ब्रह्मेत्युपास्ते
विज्ञानयतो वै स लोकाव्यज्ञान-
वतोऽभिचिद्यति
यो विज्ञाने तिष्ठन्विज्ञानादन्तरो यं
विज्ञानं न वेद..एष स आत्मा..
यो विज्ञान् ब्रह्मचारी गृही वानप्रस्थो
पातकोपपातकेभ्यः
पूतो भवति
योऽविमुक्तं पश्यति स जन्मान्त-
रितान्दोषान्धारयति
यो विदुः श्रमाश्रमान् वर्णानात्मन्येव
स्थितः सदा । अतिवर्णाश्रमी
योगी अवधूतः स कथ्यते
यो विश्वर्षीन् ध्यायन्नकुर्वन्विश्वं
हीनद्विष्यन्वे याः प्रभविष्णवे ता
अभितन्मरिचे स्वाहा
यो विस्फुल्लिङ्गेन ललाटजेन सर्वं
जगद्भस्मसात्सङ्करोति । पुनश्च
सृष्ट्वा पुनरप्यरक्षदेवं स्वतन्त्रं
प्रकटीकरोति, तस्मै रुद्राय
नमो अस्तु
यो वेद गहनं गुह्यं पावनं च तथो-
दितम् । अग्नीषोमपुटं कृत्वा
म स भूयोऽभिजायते
यो वेद निर्विशं गुहायां परमे व्योमन्
[तैत्ति. २।१।१+
यो वेदादौ स्वरः प्रोक्तो वेदान्ते च
प्रतिष्ठितः । तस्य प्रकृतिहीनस्य
वः परः स महेश्वरः
[शु. र. ३।१८+
(ऋ) यो वेदेदमभिध्याहराणीति
स आत्मा, अभिध्याहाराय वाक्
(ऋ) यो वेदेदं जिघ्राणीति स
आत्मा, गन्धाय घ्राणम्
(ऋ) यो वेदेदं मन्थानीति स
आत्मा, मनोऽस्य दैवं चक्षुः
(ऋ) यो वेदेदं कृण्वानीति
स आत्मा, अन्धाय भोजम्

छांदो. ७।७।२

बृह. ३।७।२२

जाबाल्यु. ९

रामो. ता. ४।९

१ अवधू. २

पारमा. ९।४

शरभो. ९

बृ. जा. २।१६

ना. ङ. ता. १।५

महाना. ८।१७

ना. ङ. ता. १।२

छांदो. ८।१२।४

छांदो. ८।१२।४

छांदो. ८।१२।५

छांदो. ८।१२।४

यो वेदो वेदानामाधारः वेदान्तरात्मा
सरसो रससङ्ख्यातो रसं
रसमासीद्विषय स्वाहा
यो वै गान्धर्वविद्यामुपास्ते, सोऽभि-
पूतो भवति
यो वै तत्काप्य सूत्रं विद्यात्तं चान्त-
र्धामिषमिति स ब्रह्मवित्स लोक-
वित्स वेदवित्स सर्वविदिति
यो वै तमनु भार्यान् बुभूषति स
हैवालं भार्येभ्यो भवति
यो वै तं पुरुषं विद्यात् सर्वस्यात्मनः
परायणं स वै वेदिता स्यात् [बृह. ३।१।१०-१७
यो वैतामक्षितिं वेद सोऽन्नमत्ति
प्रतीकेन स देवानपि यच्छति
यो वै तामक्षितिं वेदेति, पुरुषो वा
अक्षितिः
यो वै तां ब्रह्मणो वेदममृतेनावृतां
पुरीम् (१)। तस्मै ब्रह्म च ब्रह्मा च

पारमा. ५।७

गान्धर्वो. १२

बृह. ३।७।१

बृह. १।३।१८

बृह. ३।१।१०-१७

बृह. १।५।१

बृह. १।५।२

प्राणं) प्रजावदुः

१. २

[अथर्व. १०।२।२९+

तै. ब्रा. १।१७।३

यो वैतां वार्षं वेद यस्या एष विकारः
स सम्प्रतिवित् । अकारो वै
सर्वा वाक्
यो वै देवं महादेवं प्रणवं पुरुषोत्तमम् ।

१ ऐत. ३।६।७

यः सर्वे सवेवेदैश्च तन्मे मनः..

२ शिवसं. २०

(अथ) यो वै नारायणः स भग-
वान्परब्रह्मण आनन्दो भवति
यो वै प्राणः सा प्रज्ञा, या वा प्रज्ञा
स प्राणः

ना. पू. ता. १।१

कौ. त. ३।३, ४

या वै बटुकः स भगवान्यश्च काल-
स्तस्मै वै नमो नमः (एवं सर्वत्र)

बटुको. १०

यो वै बटुकः स भगवान्यश्च कृष्णः..

बटुको. १५

यो वै बटुकः स भगवा महा..

बटुको. ६

यो वै बटुकः स भगवान्यश्च तेजः..

बटुको. १०

यो वै बटुकः स भगवान्यश्च दम्भः..

बटुको. १३

यो वै बटुकः स भगवान्यश्च यौः..

बटुको. ९

यो वै बटुकः स भगवान्यश्च ब्रह्मा..

बटुको. २

यो वै बटुकः स भगवान्यश्च भुवः..

बटुको. ७

यो वै बटुकः स भगवान्यश्च भूः..	बटुको. ७
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च मृत्युः..	बटुको. ११
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च रुद्रः..	बटुको. ३
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च वायुः..	बटुको. ४
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च विश्वः..	बटुको. १२
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च विष्णुः..	बटुको. २
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च शुक्लः..	बटुको. १३
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च सत्यं..	बटुको. १६
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च सर्वः..	बटुको. १६
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च सूक्ष्मं..	बटुको. १४
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च सूर्यः..	बटुको. ५
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च सोमः..	बटुको. ५
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च स्थूलं..	बटुको. १५
यो वै बटुकः स भगवान्यश्च स्वः..	बटुको. ८
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चाकाशः..	बटुको. १२
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चाकृष्णः..	बटुको. १६
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चाग्निः..	बटुको. ४
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चादम्भः..	बटुको. १४
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चान्तरिक्षं..	बटुको. ८
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चापमृत्युः..	बटुको. ११
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चापः..	बटुको. ९
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चेन्द्रः..	बटुको. ३
यो वै बटुकः स भगवान्यश्चोपमहाः..	बटुको. ६
यो वै बालाक एतेषां पुरुषाणां	
कर्ता, यस्य वैतर्क्यं स वेदि-	
तव्य इति	को. त. ४।१८
यो वै भूमा तत्सुखम्, नाल्पे सुख-	
मस्ति, भूमेव सुखं, भूमा त्वेव	
विजिज्ञासितव्य इति	छांदो. ७।२३।१
यो वै भूमा तदमृतम्	छांदो. ७।२४।१
यो वै यजुर्वेदस्यैव स्तं साम जानी-	
याद्यो जानीते सोऽमृतत्वं च	
गच्छति	नृ. पू. १।६
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च कृष्णं	
तस्मै वै नमोनमः*	अ. शिरः. २९
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च कृत्स्नं..	अ. शिरः. ३०
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च तेजः..	
[अ. शिरः. २।१९+	२ रुद्रो. २४

यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च महः..	अ. शिरः. २।१४
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च विश्वं..	अ. शिरः. २।२५
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च शुक्लं	अ. शिरः. २।२८
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च सत्यं	२ रुद्रो. ३३
[अ. शिरः. २।३०+	
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च सर्वं	अ. शिरः. २।३१
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च सूक्ष्मं	अ. शिरः. २।२७
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च स्थूलं	अ. शिरः. २।२५
यो वै रुद्रः स भगवान्यश्च भविष्यत्	२ रुद्रो. ४०
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च भूतं	२ रुद्रो. २।३१
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च स्वः	अ. शिरः. २।१३
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्चाकाशं	अ. शिरः. २।२४
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्चान्तरिक्षं	अ. शिरः. २।१६
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्चाभूतं	अ. शिरः. २।२३
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च ईशानः	२ रुद्रो. १४
यो वै रुद्रः स... यश्चैकादशरुद्राः..	२ रुद्रो. २१
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च कालः	२ रुद्रो. ३७
[अ. शिरः. २।२०	
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च कुबेरः	२ रुद्रो. १५
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च जनः	२ रुद्रो. ३१
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च तपः	२ रुद्रो. ३२
यो वै रुद्रः स... यश्च द्वादशादित्याः	२ रुद्रो. २०
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च नक्षत्राणि	२ रुद्रो. १६
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च निर्ऋति-	
स्तस्मै वै नमोनमः	२ रुद्रो. १३
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च प्राणाः	२ रुद्रो. ३४
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च पृथिवी	२ रुद्रो. २२
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च ब्रह्मा	२ रुद्रो. १
[अ. शिरः. २।१	
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च महः	२ रुद्रो. ३०
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च मृत्युः	
[अ. शिरः. २।२२+	२ रुद्रो. ३८
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च मनः	२ रुद्रो. ३५
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च यमः	२ रुद्रो. १२
[अ. शिरः. २।२१+	
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च रुद्रः	२ रुद्रो. ३
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च वरुणः	२ रुद्रो. ११
यो वै रुद्रः स भगवान् यच्च वर्तमानं	२ रुद्रो. ४१

यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च वायुः

[अ. शिरः. २।६+

२ रुद्रो. ९, २९

यो वै रुद्रः स भगवान्यश्च विनायकः

२ रुद्रो. ९

यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च विष्णुः

२ रुद्रो. २

[अ. शिरः. २।२+

यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च सर्व

२ रुद्रो. ३६

यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च सुवः

२ रुद्रो. २९

यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च सूर्यः

२ रुद्रो. १०

[अ. शिरः. २।७+

यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च सोमः

अ. शिरः. २।८

यो वै रुद्रः स भगवान्यश्च स्कन्दः

२ रुद्रो. ६

[अ. शिरः. २।३+

यो वै रुद्रः स भगवान् यश्चाकाशः

२ रुद्रो. २६

यो वै रुद्रः स भगवान् यश्चाग्निः

२ रुद्रो. ८

[अ. शिरः. २।५+

यो वै रुद्रः स भगवान् यश्चाष्टौ प्रहाः

२ रुद्रो. १७

यो वै रुद्रः स भगवान् यश्चेन्द्रः

२ रुद्रो. ७

[अ. शिरः. २।४+

यो वै रुद्रः स भगवान् या च द्यौः

अ. शिरः. २।१७

यो वै रुद्रः स भगवान्या च पृथिवी

अ. शिरः. २।१५

यो वै रुद्रः स भगवान् या च भूः

२ रुद्रो. २७

[अ. शिरः. २।११+

यो वै रुद्रः स भगवान् या चोमा

२ रुद्रो. ४

यो वै रुद्रः स भगवान् यश्च भुवः

२ रुद्रो. २८

[अ. शिरः. २।१२+

यो वै रुद्रः स भगवान् याश्चापस्तस्मै

वै नमोनमः [अ. शिरः. २।१८+

२ रुद्रो. २३

यो वै रुद्रः स भगवान्ये च ऋषयः

२ रुद्रो. १८

यो वै रुद्रः स भगवान्ये चाष्टौ प्रतिमहाः

अ. शिरः. २।१०

यो वै रुद्रः स भगवान्ये चाष्टौ वसवः

२ रुद्रो. १९

यो वै रुद्रः स भगवान् यश्चाष्टौ प्रहाः

अ. शिरः. २।९

यो वै वेद स वेद ब्रह्म, ब्रह्मैवावाप्नोति

ग. शो. ३।१

यो वै वेदांश्च प्रहिणोति तस्मै

शरणमहं प्रपद्ये

श्वेताश्व. ६।१८

यो वै स बहिर्धा पुरुषादाकाशः

छांदो. ३।१२।७

यो वै स संवत्सरः प्रजापतिः

सः

बृह. १।५।१५

यो वै सोऽन्तःपुरुष आकाशः

छांदो. ३।१२।८

यो व्यानः सा वाक् तस्मादप्राण-

जनयानन्वाचममिभ्याहरति छांदो. ३।३।३

यो व्यानेन व्यानिति स त आत्मा

सर्वान्तरः बृह. ३।४।१

योऽशनायापिपासे शोकं मोहं जरां

मृत्युमत्येति बृह. ३।५।१

योषा वा अभिर्गौतम तस्याः उपस्थ

एव समिल्लोमानि धूमो योनिरचि-

र्यदन्तः करोति तेऽङ्गारा अभि-

नन्दा विस्फुलिङ्गाः

बृह. ६।२।१३

योषा वाव गौतमाग्निस्तस्या उपस्थ

एव समिद्यदुपमन्त्रयते स धूमः

छांदो. ५।८।१

योऽष्टाचत्वारिंशद्वर्षाणि ब्रह्मचर्ये

चरेत्, प्रतिवेदं द्वादश वा याव-

ब्रह्मणान्तं वा वेदस्य, स ब्राह्मणः

आश्रमी. १

योऽसा आदित्ये पुरुषः सोऽसा-

वहमिति

मैत्रा. ६।३५

योऽसावसौ पुरुषः सोऽहमस्मि

योऽसावसौ पुरुषः सोऽहमस्मि

बृह. ५।१५।१

(ॐ) योऽसाविन्द्रियात्मा गोपालः..

(ॐ) योऽसावुत्तमपुरुषो गोपालः

ईशा. १६

ॐ तत्सत्

गोपालो. ३।१५

योऽसि सोऽसि जगत्यस्मिंल्लीलया

विहरानघ

महो. ६।१

योऽसौ सोऽहमस्मीति वा या भाष्यते

बह्वचो. ४

योऽसौ तपन्नुदेति

सूर्यता. १।२

योऽसौ देवो भगवान् सर्वैश्वर्यसम्पन्नः

...मायया क्रीडति स ब्रह्मा स

विष्णुः स रुद्रः स इन्द्रः स

सर्वे देवाः

शांडि. ३।१।३

योऽसौ परापरो देव ॐकारो नाम

नामतः । निदशब्दः शून्यभूतस्तु

मूर्ध्नि स्थाने ततोऽभ्यसेत्

मैत्रा. ६।२३

(ॐ) योऽसौ प्रधानात्मा गोपालः

तत्सद्गुरुवः सुवस्तस्मै वैनमोनमः

गोपालो. ३।१२

(ॐ) योऽसौ ब्रह्म, परं वै ब्रह्म

ॐ

गोपालो. ३।१६

(७५) योऽसौ भूतात्मा गोपालः

ॐ तत्सद्गुरुवः सुवः...

योऽसौ वेद यदिदं किञ्चात्मनि
ब्रह्मण्येवानुष्टुभं जानीयाद्यो

जानीते सोऽमृतत्वं च गच्छति

(७६) योऽसौ सर्वभूतात्मा गोपाल

ॐ तत्सद्गुरुवः सुवस्तस्मै वै

नमोनमः

योऽसौ सर्वेषु भूतेष्वाविश्य तिष्ठति

भूतानि विदधाति स वो हि

स्वामी भवति

राज

ईश्वरः । तस्मात्तद्धारणादेवसिद्धि-

देहमलौकिकम्

राज

ईश्वरः । अकायो निर्गुणो ह्यात्मा

तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु

योऽसौ सर्वैर्गीयते...स वो हि

स्वामी भवति

तिष्ठति, योऽसौ गोपान्पाल-

यति, योऽसौ सर्वेषु देवेषु

तिष्ठति ।...सबोहिस्वामीभवति

योऽस्ति कल्पितसंवृत्त्या परमार्थेन

नास्त्यसौ

योऽस्माकमविद्यायाः परं पारं तार-

यतीति नमः परमत्रयिभ्यः

योऽस्मात्पूर्वो बुभूषति य एवं वेद

योऽस्मान् द्वेष्टि, यं च वयं द्विष्मः

[वनदु. १६७+म. ना. ५।११+

[प्रवर्गा. २३+

योऽस्मि सोऽस्मि नमोऽस्तु ते

(अथ) योऽस्य दक्षिणः सुधिः

स ग्यानस्वच्छोत्रं स चन्द्रमा-

स्तदेतच्छ्रीश्च यश्चेत्युपासीत

भीमान्यश्चस्वी भवति

(अथ) योऽस्य निरुक्तानि वेद

स सर्वे वेद

गोपालो. ३।१४

नृ. पू. १।७

गोपालो. ३।१७

गोपालो. १।१२

सदानं. १०

२ शिवसं. २२

गोपालो. १।१२

गोपालो. १।१२

अ. शां. ७३

प्रभो. ६।८

बृह. १।४।१

कौ. उ. २।९

वा. सं. ३६।२३

१ सं. सो. २।३१

छांदो. ३।१३।२

छांदि. ३।१।२

(अथ) योऽस्य प्रस्थकसुधिः सोऽपानः

सा वाक् सोऽग्निस्तदेतद्ब्रह्मवर्चस-

मन्नाद्यमित्युपासीत ब्रह्मवर्च-

स्यन्नादो भवति

योऽस्य भर्गः कं सञ्चिन्तयामी-

त्याहुर्महावादिनः

योऽस्या एतदेवं पदं वेद

[बृ. उ. ५।१४।१, २+

(अथ) योऽस्योदकसुधिः स समान-

स्तन्मनः स पर्जन्यस्तदेतत्कीर्ति-

श्च ज्युष्टिश्चेत्युपासीत कीर्ति-

मान्युष्टिमान्भवति

(अथ) योऽस्योर्ध्वः सुधिः स

उदानः स वायुः स आकाशस्त-

देतदोजश्च महश्चेत्युपासीतौजस्वी

महत्स्वान्भवति

यो ह खलु वाचोपरिस्थः श्रूयते स

एव वा एष शुद्धः पूतः शून्यः...

स्वे महिम्नि तिष्ठति

(अथ) यो ह खलु वावशरीरं...भूतात्मा

(अथ) यो ह खलु वावास्य ताम-

सोऽशोऽसौ स योऽयं रुद्रः

(अथ) यो ह खलु वावास्य राज-

सोऽशोऽसौ स योऽयं ब्रह्मा

(अथ) यो ह खलु वावाऽस्य सारि-

कोऽशोऽसौ स एव विष्णुः

(अथ) यो ह खलु वावैतस्यांशोऽयं

यश्चेतनमात्रः प्रतिपूरुषं क्षेत्रज्ञः

योऽहङ्कारे, योऽहङ्कर्तव्ये, यो हरे

यो नाह्या...सञ्चारतिसोऽयमात्मा

योऽहमनेन न प्रेष्यामीति स ह

षोडशं वर्षशतमजीवत्

योऽहमस्मि ब्रह्माहमस्मि [म. ना. ६।७+ मि. ना. ८।१

योऽहमस्मीति वा सोऽहमस्मीति वा

यो हरिस्तत्साम्नः पञ्चमं पदं

जानीयात्

(अथ) यो ह वा अस्माहोकात्सर्वं

लोकमदृष्ट्वा प्रैति, स एनमवि-

दिशो न मुनक्ति

छांदो. ३।१३।३

मैत्रा. ६।७

गायत्र्यु. १, २

छांदो. ३।१३।४

छांदो. ३।१३।५

मैत्रा. ३।४

मैत्रा. ३।२

मैत्रा. ५।५

मैत्रा. ५।५

मैत्रा. ५।५

मैत्रा. ३।५

सुवालो. ५।८

छांदो. ३।१३।५

मि. ना. ८।१

बृह. चो. ४

ग. पू. वा. २।

बृह. १।४।१५

१० ह वा अग्निमजादित्ये निहित-
 स्तारकेऽक्षिणि चैव भर्गाक्षयः मैत्रा. ६।७
 ११ ह वा आरमानं पञ्चविधमुक्तं
 वेद, अस्मादिह सर्वमुत्तिष्ठति, स
 १ देव. ३।१।१
 १२ ह वा आयतनं वेदावतनमहं
 स्वानां भवति, मनो ह वा आयतनं छांदो. ५।१।५
 १३ ह वा यतमोऽङ्गारं न वेदावश्यः स्यात् २ प्रणवो. ९
 १४ ह वा एतस्य प्राणस्य ब्रह्मणो
 मनो द्रुतं वेद, द्रुतवान्भवति कौ. त. २।१
 १५ ह वै प्रतिष्ठां वेद प्रति ह तिष्ठ-
 त्वस्मिन् अलोकेऽमुष्मिन् अ, चक्षु-
 र्वाव प्रतिष्ठा छांदो. ५।१।३
 १६ ह वै ज्येष्ठं च भ्रेष्ठं च वेद
 ज्येष्ठश्च भ्रेष्ठश्च स्वानां भवति छांदो. ५।१।१
 १७ ह वै त्वकामेन कामान्कामयते
 सोऽङ्गामी भवति गोपाळो. १।१२
 १८ यो ह वै...नादस्वरूपो भरतो.. तारसा. ३।५
 १९ यो ह वै...स भगवांस्तत्परः
 ...नित्यशुद्धबुद्धमुक्तस्तत्पर-
 गैः परमात्मा
 ब्रह्मैवाहं रामोऽस्मि तारसा. ३।८
 २० यो ह वै...स भगवान्बिन्दु-
 स्वरूपः शत्रुघ्नो..तस्मै वै नमोनमः तारसा. ३।४
 २१ ह वै नारायणस्याष्टाक्षरं पद-
 मज्येति । अनपञ्चवन्सर्वमायुरेति नारा. ३
 २२ ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च
 पुरुषो भूर्भुवःस्वस्तस्मै वै नमोनमः नृ. पू. ४।८
 २३ ह वै नृसिंहो देवो भगवान्या
 च सरस्वती..तस्मै वै नमोनमः नृ. पू. ४।१०
 २४ ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च विष्णुः नृ. पू. ४।६
 २५ ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च ब्रह्मा नृ. पू. ४।५
 २६ ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च
 महेश्वरो भूर्भुवास्वस्तस्मै वै नमोनमः नृ. पू. ४।७
 २७ ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्चेश्वरः नृ. पू. ४।९
 २८ ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च कालः नृ. पू. ४।१६
 २९ ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च जीवः नृ. पू. ४।३५
 ३० ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च प्राणः नृ. पू. ४।३१
 ३१ ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च मनुः नृ. पू. ४।२७

यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्चमनुः नृ. पू. ४।२८
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च यमः नृ. पू. ४।२९
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च
 विराट् पुरुषः ... नृ. पू. ४।३४
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च सर्व नृ. पू. ४।३६
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्च सूर्यः नृ. पू. ४।३९
 यो ह वै नृसिंहो भगवान्यश्च सोमः नृ. पू. ४।३३
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्चान्तकः नृ. पू. ४।३०
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यश्चोङ्कारः नृ. पू. ४।१२
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्याच गोरी नृ. पू. ४।१९
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्यानि च
 'पञ्च महाभूतानि... नृ. पू. ४।१५
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्याच प्रकृतिः नृ. पू. ४।१३
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्याच विद्या नृ. पू. ४।१४
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्याच श्रीः नृ. पू. ४।११
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्याश्च
 चतस्रो मात्राः नृ. पू. ४।१६
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्याश्च
 सप्त व्याहृतयः... नृ. पू. ४।१९
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्ये च
 द्वादशादित्याः... नृ. पू. ४।२३
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्ये चाष्टौ प्रहाः नृ. पू. ४।२४
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्ये चाष्टौ
 लोकपाताः... नृ. पू. ४।२०
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्ये चाष्टौ
 वसवः भूर्भुवः स्वस्तस्मै नमोनमः नृ. पू. ४।२१
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्
 ये वैकादश रुद्राः... नृ. पू. ४।२२
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्
 ये च पञ्चाग्नयः... नृ. पू. ४।१८
 यो ह वै नृसिंहो देवो भगवान्ये च वेदाः
 साक्षाः सशाखाः सेतिहासः.. नृ. पू. ४।१७
 (ॐ) यो ह वै परमात्मा नारायणः.. ता. छा. ३।१
 यो ह वै प्रजापतिं वेद प्रजायते ह
 प्रजया पशुभिः बृह. ६।१।६
 यो ह वै प्रतिष्ठां वेद प्रवितिष्ठति बृह. ६।१।३
 यो ह वै ब्रह्मो यज्ञं वेदाह्वयहर्षेण
 देवमभ्यूहं स सम्प्रक्षिपित् १ ऐश. ३।४।९
 यो ह वै योऽन्तःकरणचतुष्टयात्मा रामो. ५।११

यो ह वै यो ब्रह्मा विष्णुर्महेश्वरो यः
 सर्वदेवात्मा.. रामो. ५१५
 यो ह वै वसिष्ठं वेद, वसिष्ठो ह
 स्वानां भवति, वाग्वाव वसिष्ठः छांदो. ५११२
 यो ह वै वसिष्ठां वेद वसिष्ठः स्वानां
 भवति बृ. उ. ६।१।२
 (अथ) यो ह वै विद्ययै न परमु-
 पास्ते सोऽहमिति स ब्रह्मविद्भवति शांति. ३।२।२
 यो ह वै शिशुः साधनः सप्रत्या-
 धानः सस्थूलः सदानं वेद.. बृह. २।२।१
 (ॐ) यो ह वै श्रीपरमात्मा...
 उकार उपेन्द्रस्वरूपो हरिनायकः तारसा. ३।२
 (ॐ) यो ह वै श्रीपरमात्मा...
 कलातीता भगवती सीता
 चित्स्वरूपा तारसा. ३।७
 (ॐ) यो ह वै श्रीपरमात्मा नारा-
 यणः स भगवान् कलास्वरूपो
 लक्ष्मणोभूर्भुवः सुवस्तस्मैवैनमोनमः तारसा. ३।६
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः स भगवानद्वैत-
 परमानन्द आत्मा य ॐ नमो
 भगवते वासुदेवाय भूर्भुवः सुव-
 स्तस्मै वै नमो नमः रामो. ५१४४
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः स...यच्च
 त्रैलोक्यं भूर्भुवः सुवस्तस्मै.. रामो. ५१२६
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः स...यच्च
 ब्रह्मानन्दामृतं.. रामो. ५१३
 यो ह वै...यच्च भूतं भव्यं भविष्यत् रामो. ५१३५
 यो ह वै...यच्चामृतं भूर्भुवः रामो. ५११६
 यो ह वै...यत्तारकं ब्रह्म रामो. ५१४
 यो ह वै...यद्ब्रह्माण्डस्य बहिर्व्याप्तिं रामो. ५१३६
 यो ह वै...यश्च-प्राणो... रामो. ५११२
 यो ह वै...यश्च महादेवः... रामो. ५१४३
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यश्च महेश्वर.. रामो. ५१४२
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यश्च मृत्युः.. रामो. ५११५
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यश्च यमः.. रामो. ५११३
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यश्चाखंडेकरसात्मा रामो. ५१२
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यश्चान्तकः रामो. ५११४
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यश्चोद्धारः.. रामो. ५१३९
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यः परमात्मा रामो. ५१४६

यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यः परमपुरुषः.. रामो. ५१४१
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यः सर्वभूतात्मा.. रामो. ५१८
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यः सूर्यः रामो. ५१२७
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यः सोमः रामो. ५१२८
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यः स्थावर-
 जङ्गमात्मा..भूर्भुवः सुवस्तस्मै.. रामो. ५११८
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः स भगवान्-
 द्वैतपरमानन्द आत्मा यत्परं ब्रह्म रामो. ५११
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...या गौरी रामो. ५१२४
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...या जानकी.. रामो. ५१२५
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यानि च
 नक्षत्राणि..तस्मै वै नमोनमः रामो. ५१२९
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः... यानि च
 पञ्चमहाभूतानि.. रामो. ५११७
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...या प्रकृतिः.. रामो. ५१३८
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यो ब्रह्मा
 विष्णुर्महेश्वरो यः सर्वदेवात्मा.. रामो. ५१५
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...या लक्ष्मी भूर्भुवः.. रामो. ५१२३
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...या विद्या.. रामो. ५१२१
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...याश्चतस्रोर्धमात्राः रामो. ५१४०
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...या सरस्वती.. रामो. ५१२२
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...याः सप्त
 महाव्याहृतयः.. रामो. ५१२०
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...येच द्वादशादित्याः रामो. ५१३४
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...येच नवग्रहाः.. रामो. ५१३०
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...ये चाष्टौ वसवः रामो. ५१३२
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...ये चाष्टौ
 लोकपालाः... रामो. ५१३१
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...ये चैकादशरुद्राः रामो. ५१३३
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...ये देवासुर-
 मनुष्यादिभावाः... रामो. ५१९
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...ये पञ्चाग्नयः.. रामो. ५११९
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...ये मत्स्य-
 कूर्माद्यवताराः... रामो. ५११०
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...ये सर्वे वेदाः..
 साङ्गाःसशाखाःसेतिहासपुराणाः.. रामो. ५१६
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...यो जीवान्तरात्मा.. रामो. ५१७
 यो ह वै श्रीरामचन्द्रः...योऽन्तः-
 करणचतुष्टयात्मा.. रामो. ५१११

योहवै श्रीरामचन्द्रः...यो महाविष्णुः.. रामो. ५।४५
 योहवै श्रीरामचन्द्रः...यो विज्ञानात्मा.. रामो. ५।४७
 योहवै श्रीरामचन्द्रः...यो हिरण्यगर्भः.. रामो. ५।३७
 यो ह वै सम्पदं वेद, स५ हास्मै
 कामाः पद्यन्ते दैवाश्च मानुषाश्च,
 ओत्रं वाव सम्पत् छांदो. ५।१।४
 यो ह वै सम्पदं वेद सर्वं हास्मै
 पद्यते (मा. पा.) बृ. उ. ६।१।४
 यो ह वै सम्पदं वेद स५ हास्मै पद्यते बृह. ६।१।४
 यो ह वै सुश्लोकमौले धर्माननु-
 तिष्ठमानोऽग्निना चक्रं योभिर्वै...
 तप्ततनूः सायुज्यं सलोकता-
 माप्नोति सुदर्श. ५
 यो ह संयोगो ध्यानं जुषमाणः सिन्धुः
 सन्धुक्षणां संयोगः सन्दधानः

पुण्यः पुण्यानां पुण्याय स्वाहा पारमा. ४।६
 यो हस्ते य आदातव्ये य इन्द्रे यो
 नाड्यां...सञ्चरति सोऽयमात्मा सुबालो. ५।११
 यो हीमानि न विद्यात्कथ५ सोऽनु-
 शिष्टो भुवीत छांदो. ५।३।४
 यो हैवंवित्स सवित्स द्वैतवित्सैक-
 धामेतः स्यात्तदात्मकश्च मैत्रा. ६।३५
 यो होव प्रभवः स एवाप्ययः श्वेत. २।६।४
 यो हैवं वेद सञ्जयासी योगी
 चात्मयाजी चेति मैत्रा. ६।१०
 यी शेष महिमा बभूव क एषः ब्रह्मो. १
 यौवनस्था गृहस्थाश्चप्रासादस्थाश्च ये
 नृपाः । सर्वे एव विशीर्यन्ते शुष्क-
 स्निग्धान्नभोजनाः शिवो. ७।१२२

२

१ इति-२ अयतीमानि भूतानि मैत्रा. ६।७
 रकारमग्निबीजं च अपानादित्य-
 सन्निभम् ध्या. बिं. ९५
 रकारोऽण्डं विराड् भवति तारसा. १।४
 रकारो बह्विवचनः प्रकाशः पर्यवस्यति रामर. ५।४
 रक्तमांसमयस्यास्य सबाह्याभ्यन्तरे
 गुने । नाशैकधर्मिणो ब्रूहि कैव
 कायस्य रम्यता महो. ३।३१
 रक्तमूत्रालालास्वेदादिकमवंशाः
 रक्तवर्णो मणिप्रख्यः प्राणवायुः
 प्रकीर्तितः पैङ्गलो. २।२
 रक्तशुक्लपदैकीकरणं पाद्यम् अ. ना. ३७
 रक्तं लम्बोदरं शूर्पकर्णकं रक्तवास-
 सम्...एवं ध्यायति यो नित्यं भावनो. ८
 स योगी योगिनां वरः गणप. ९
 रक्ता गायत्री । श्वेता सावित्री । गायत्रीर. ५
 रक्षांसि भीतानि दिशो द्रवन्ति भ.गी. १।१३६
 रक्षांसि ह वा पुरोनुवाके तपोममति-
 षन्ततान्प्रजापतिर्धरेणोपामन्त्रयत सहवै. २
 ६९

२ शोहणो वो बलगहन इति तृतीयः
 पादः । साम वै तृतीयः पादः ।
 वक्रतुण्डाय हुमिति चतुर्थः पादो-
 ऽथर्वश्चतुर्थः पाद इति ग. पू. १।१३
 रघुवंशाय विद्महे सीतावल्लभाय
 धीमहि । तन्नो रामः प्रचोदयात् वनकु. १।४३
 रजसस्तु फलं दुःखं भ.गी. १।४।१६
 रजसि प्रलयं गत्वा भ.गी. १।४।१५
 रजसो लोभ एव च भ.गी. १।४।१७
 रजस्तमश्चाभिभूय भ.गी. १।४।१०
 रजस्तमस्वरूपेण भावा यज्ञबहिष्कृताः भवसं. ४।७
 रजस्तमोभ्यां विद्वस्य सुसमिद्वस्य
 देहिनः । पुत्रदारकुटुम्बेषु सक्तस्य
 न कदाचन मैत्रा. ६।२८
 रजस्येतानि जायन्ते भ.गी. १।४।१२
 रजः कर्मणि भारत भ.गी. १।४।९
 रजः सत्त्वं तमश्चैव भ.गी. १।४।१०
 रजोगुणसमुद्भवः भ.गी. ३।३७
 रजो भूमिस्त्वमा रोदयस्व प्रवदन्ति
 धीराः । आक्रान्तसमुद्रः प्रथमे
 विधर्मजनयन्प्रजा भुवनस्य राजा महाना. ६।९

रजो रागात्मकं विद्धि	भ.गी. १४।७	रमते धीर्यथाप्राप्ते साध्वीवान्तः-	
रजो वसति अन्तूनां देवीतत्त्वं		पुराजिरे । सा जीबन्मुक्तो-	
समावृतम् । रजसो रेतसो		देति स्वरूपानन्ददायिनी	महो. ४।३८
योगाद्राजयोग इति स्मृतः	यो.शि.१।१३७	रमन्ते योगिनोऽनन्ते नित्यानन्दे	
रज्जुखण्डे परिहृते सर्परूपं न तिष्ठति	ना. बि. २७	चिदात्मनि । इति रामपदेनासौ	
रज्जुबद्धा विमुच्यन्ते तृष्णाबद्धा न		परं ब्रह्माभिधीयते	रा. पू. १।६
केनचित्	महो. ६।३९	रममाणः स्त्रीभिर्वायानैर्वाज्ञातिभिर्वा	
रज्जुबद्धो यथा इयेनो गतोऽप्या-		नोपजनस्मरभिदस् शरीरस्	
कृष्यते पुनः । गुणबद्धस्तथा जीवः		स यथा प्रयोग्य आचरणे	
प्राणापानेन कर्षति	यो. चू. २९	युक्त एवमेवायमस्मिच्छरीरे	
रज्जुरेवेति चाद्वैतं तद्वदात्मविनिश्चयः	वैतथ्य. १८	प्राणो युक्तः	छां.उ. ८।१२।३
रज्जुर्माताऽदितिस्तथा	कृष्णोप. २१	रमारमणो वैकुण्ठे नारायणः	
रज्जुसर्पेण दष्टश्चेन्नरो भवतु संसृतिः	ते. बि. ६।७७	स्वयं ध्यानापन्नोऽभवत्	सामर. ३
[अज्ञानमिति च-] रज्जौ सर्पश्चान्ति-		रमिति-प्राणो वै रं, प्राणे हीमानि	बृ.उ. ५।१२।१
रिवाद्वितीये सर्वानुस्यूते सर्वमये		सर्वाणि भूतानि रमन्ते	ते. बि. ६।७८
ब्रह्मणि देवतिर्यङ्मुरस्थावरस्त्री-		रम्भास्तम्भेन काष्ठेन पाकसिद्धौ	
पुरुषवर्णाश्रमबन्धमोक्षोपाधि-		जगद्भवेत्	
नानात्मभेदकल्पितं ज्ञानमज्ञानं	निरा. उ. १६	रम्यदेशे ब्रह्मघोषसमन्विते.. देवाय-	
रज्ज्वज्ञानात्क्षणेनैव यद्वद्रज्जुर्हि		तने...सुशोभनमठं...सर्वरक्षास-	
सर्पिणी । भाति तद्वच्चितिः		मन्वितं कृत्वा तत्र वेदान्तश्रवणं	
साक्षाद्विश्वाकारेण केवला	यो. शि. ४।२	कुर्वन्योगं समारमेत्	शां.डि. १।५।१
रथनाभिरिवाभिरुयाथेत् छिद्रां वा		रयिरिति मनुष्याः (देवमुपासते)	मुद्रलो. ३।२
छायां वा पश्येत्	३ ऐत. २।४।५	रयिः ककुप्पान् दधद्विनष्टं रयिम-	
रथन्तरमिति थकारणामेव दीप्तं दर्शयति	संहितो. २।४	द्विधानं तस्मै ककुप्ते विकटाय	
रथन्तरं बृहत्साम सप्तवैधैस्तु गीयते	मंत्रिको. ९	पित्रे स्वाहा	पारमा. ७।३
रथन्तरे अन्वक्षरं (भ.) थकारान्		रयीणां पति यजतं बृहन्तं रा राग-	
स्वरवन्ति यथाक्षरं दर्शयेत्	संहितो. २।२	मुक्तं गुक्तं सश्रीकं तं राशि-	
रथं स्थापय मेऽच्युत	भ. गी. १।२१	रूपं रयिभूतभूतं रयिमत्सुरत्रः	
(अथ) रथान्नययोगान्पथः सृजते		स्वाहा	पारमा. ७।९
न तत्रानन्दा मुदः प्रमुदो भवन्ति	बृह. ४।३।१०	रमाऽरमेच्छाऽपुनर्भवति तत्र रमा	
(तद्यथा) रथेन धावयन्नयचक्रे		पुण्येन पुण्यलोकं नयत्यरमा	
पर्यवेक्षत एवमहोरात्रे पर्यवेक्षत	कौ. त. १।४	पापेन पापं	सुबालो. ११।१
रथोपस्थ उपाविशत्	भ. गी. १।४७	रविमध्ये स्थितः सोमः सोममध्ये	
रथो मे सर्वान् समुद्रान् संयाति .	इतिहा. ८५	हुताशनः । तेजोमध्ये स्थितं	
रथ्यायां बहुवस्त्राणि भिक्षा सर्वत्र		सर्वं सर्वमध्ये स्थितोऽच्युतः	मैत्रा. ६।३८
छन्द्यते । भूमिः शय्याऽस्ति		रवेरुदयास्तमययोः किलकर्म कर्तव्यम्	मं. प्रा. २।४
विस्तीर्णा यतयः केन दुःखिताः	१सं.सो. २।९९	(लौकिकाग्नेः) रश्मयो धूमोऽह-	
रमते तस्मिन्नुत जीर्णे शयाने नैनं		रश्मिश्चन्द्रमा जङ्गारा नक्षत्राणि	
जहात्यहः सुपूर्येषु	चिन्त्यु. १४।२		बृह. ६।१।९

रश्मिभिरेषोऽस्मिन्प्रतिष्ठितः प्राणै-
रयममुष्मिन्स यदोऽक्रमिष्यन्
भवति शुद्धमेवैतन्मण्डलं पश्यति

रश्मिरिद्वः सविता मे नियच्छतु
रश्मि५ रश्मीनां मध्ये तपन्तं
रश्मीस्त्वं पर्यावर्तयामुहवो वै ते
भविष्यन्ति

रश्मीस्त्वं पर्यावर्तयतात् (मा.पा.)
रसनया भाव्यमाना मधुरामुक्तिः-

कटुकषायलवणमेदाः षड्रसाः,
षड्वृतवः क्रियाशक्तिः पीठम्
रसनं च रसयितव्यं च (मा.पा.)

रसनं घ्राणमेव च
रसनाद्रायुमाकृष्य यः पिबेत्सततं
नरः । श्रमदाहौ तु न स्यातां
नश्यन्ति व्याधयस्तथा

रसना पीड्यमानेयं षोडशी बोध्व-
गामिनी

रसनां तालुनि न्यस्य स्वस्थचित्तो
निरामयः । आकुञ्चितशिर-
स्तस्मिन्निवृत्त्यन्योगमुद्रया । हस्तौ
षथोक्तविधिनाप्राणायामं समाचरेत्

रसमाण्डमिवात्मानं सुस्थिरं
धारयेत्सदा

रसयन्वै तन्न रसयते, नहि रसयितु
रसयतेर्विपरिलोपो विद्यतेऽविना-
शित्वात्

रसयितव्यमेवाप्येति यो रसयित-
व्यमेवास्तमेति

रसक्य आपो रसाद्रथां भिन्नाः
रसवर्जं रसोऽप्यस्य

रसस्य मनसश्चैव चञ्चलत्वं स्वभा-
वतः । रसो बद्धो मनो बद्धं किं
न सिद्ध्यति भूतले

रसं रसानां परमास्वादनीयमनास्वादं
रसवर्जं सुगुप्तम्

रसं सर्वमसन्मयम्
रस५ हेवायं लब्ध्वाऽऽनन्दी भवति

बृह. ५।५।२

चित्त्यु. ११।७

चित्त्यु. ११।४

छांदो. १।५।२

छां. उ. १।५।२

भावनो. २

प्रभो. ४।८

भ.गी. १५।९

शांदि. १।७।४५

प्र. वि. ७३

त्रि. प्रा. २।९३

अमन. २।५५

बृह. ४।३।२५

सुबालो. ९।४

गोपालो. १।८

भ.गी. २।५९

वराहो. २।७८

२ देव्यु. २३

ते. वि. ३।५७

तैत्ति. २।७

१साच्छोणितं, शोणितान्मांसं,

मांसान्मेदो मेदसः स्नायवः,

स्नायुभ्योऽस्थीनि, अस्थिभ्यो

मज्जा, मज्जातः शुक्रं

रसादयो हि ये कोशा व्याख्याता-

स्तैत्तिरीयके । तेषामात्मा परो

जीवः स्वं यथा सम्प्रकाशितः

ज्ञाना शोषणं सम्यक्कृदामुद्राभिधीयते

रसे वृद्धिगते नित्यं वर्धन्तेधातवस्तथा

रसो वै सः, रस५ हेवायं लब्ध्वा-

ऽऽनन्दी भवति

रसोऽहमप्सु कौन्तेय

रसौषधिक्रियाजालमन्त्राभ्यासादि-

साधनात् । सिद्धयन्ति सिद्धयो

यास्तु कल्पितास्ताः प्रकीर्तिताः

रस्याः क्षिग्धाः स्थिरा हृद्याः

रहस्यं रामतपनं वासुदेवं च मुद्रलम्

रहस्यं ह्येतदुत्तमम्

रहस्योपनिषद्भाग्ना सषडङ्गमिहो-

च्यते । यस्य विज्ञानमात्रेण मोक्षः

साध्यान्न संशयः

रहस्योपनिषद्द्वयं ध्यातं येन विप-

श्चिता । तीर्थैर्मन्त्रैः श्रुतैर्जप्यैस्तस्य

किं पुण्यहेतुभिः

राकामह५ सुहवा५ सुष्ठुती हुवे...

वीर५ शतदायमुक्थ्यं स्वाहा

राकाह्या तु या नाडी पीत्वा च

सलिलं क्षणात् । श्रुतमुत्पादये-

द्घ्राणे श्लेष्माणं सञ्चिनोति च

राक्षसं भवति श्राद्धं देवं यत्र निवर्तयेत्

राक्षसान्मर्त्यरूपेण राहुर्मनसिजं

यथा । प्रभाहीनांस्तथा कृत्वा..

राक्षसीमासुरीं चैव

रागद्वेषभयादीनामनुरूपं चरन्नपि ।

योऽन्तर्व्योमवदच्छन्नः स जीव-

न्मुक्त उच्यते

रागद्वेषवियुक्तात्मा समलोष्टाश्म-

काञ्चनः । प्राणिर्हिसानिवृत्तश्च

मुनिः स्यात्सर्वेतिःस्पृहः

गर्भो. २

अद्वैत. ११

ध्या. वि. ९२

वराहो. ५।४८

तैत्ति. २।७

भ. गी. ७।८

यो.शि. १।१५२

भ.गी. १७।८

मुक्ति. १।३५

भ. गी. ४।३

शु. र. १।१३

शु. र. १।१६

पारमा. ७।४

यो.शि. ५।२४

इतिहा. ६२

रा. पू. १।३

भ. गी. ९।१२

वराहो. ४।२४

ना. प. ३।३५

रागद्वेषवियुक्तैस्तु	भ. गी. २।६४	राजन्तं दीप्यमानं तं प्रप्राप्तात्मानः	
रागद्वेषं मदं मायां द्रोहं मोहं परा-		मव्ययम् । देहिनां प्रापयेद्यस्तु	
त्मसु । षडेतानि यतिर्निस्त्यं मन-		राजयोगः स उच्यते	अमन. २।४
साऽपि न चिन्तयेत्	ना. प. ३।७०	राजन् संस्मृत्य संस्मृत्य	भ. गी. १८।७६
रागद्वेषौ व्यवस्थितौ	भ. गी. ३।२८	राजयोगस्य माहात्म्यं कोवा जानाति	
रागद्वेषौ व्युदस्य च	भ. गी. १८।५१	तत्त्वतः । ज्ञानास्तिष्ठिर्मुक्तिरिति	
रागद्वेषौ सुखं दुःखं धर्माधर्मौ		गुरोर्ज्ञानं च लभ्यते	अमन. २।५
फलाफले । यः करोत्यनपेक्ष्यैव		राजवार्तादि तेषां स्याद्विज्ञावार्ता	
स जीवन्मुक्त उच्यते	महो. २।४९	परस्परम्	ना. प. ३।५८
रागं नीरागतां नीत्वा निर्लेपो भव		राजविद्या राजगुहं	भ. गी. ९।२
सर्वदा	वराहो. २।४८	राजसमायात्मको ब्रह्मा	पा. प्र. २
रागादयः कामक्रोधलोभमोहजरा-		राजसं चलमधुवम्	भ. गी. १७।१८
मरणमुखदुःखान्यनुभवन्त		राजसः परिकीर्तितः	भ. गी. १८।२७
आपद्यन्ते	सामर. १०१	राजसा तामसाश्च ये	भ. गी. ७।१२
रागादयः कामक्रोधादयो गुणाः		राजसी क्रियाशक्तिः	गणेशो. ४।३
साधनरूपा भवन्ति	सामर. १०२	राजसूये क्षत्र एव तद्यशो दधाति	
रागादयः प्रसज्येरंस्तेनासौ		सैषा क्षत्रस्य योनिर्यद्रह	बृह. १।४।११
नारकी भवेत्	ना. प. ४।१६	राजसो ब्रह्मा सात्त्विको विष्णु-	यो. चू. ७२
रागाद्यपेतं हृदयं, वागदुष्टाऽनृता-		स्तामसोरुद्रश्चित्पतेत्रयोगुणयुक्ताः	
दिना । हिंसादिरहितं कर्म		राजसो ब्रह्मा सात्त्विको विष्णु-	
यत्तदीश्वरपूजनम्	जा. द. २।८	स्तामसो वै हरः	गणेशो. ४।६
रागाद्यसम्भवे प्राज्ञ पुण्यपाप-		राजस्याः पञ्च ज्ञानेन्द्रियाणि पञ्च	
विमर्दनम् । तयोर्नाशे शरीरेण		कर्मेन्द्रियाणि, पञ्चवायवश्चाजायन्त	गणेशो. ४।४
न पुनः सम्प्रयुज्यते	जा. द. ६।५१	राजा त एकं मुखं, तेन मुखेन विशो-	
रागी कर्मफलप्रेप्सुः	भ. गी. १८।२७	ऽस्मि, तेनैव मुखेन मामन्नादं कुरु	कौ. स. २।९
राजत्वात्सर्वयोगानां राजयोग		राजा त्वा वरुणो नयतु देवि दक्षिणे	
इति स्मृतः	अमन. २।३	वैश्वानराय रथम्	विष्णु. १०।४
राजधानीं कुम्भीपाकमिव शवपिण्ड-		राजा त्रयत्रयमब्रवीत्	भ. गी. १।२
वदेकत्रात्रं न देवतार्चनम् ।		राजा वरुणो नयतु देवि दक्षिणे-	
प्रपञ्चवृत्तिं परित्यज्य जीव-		ऽग्नये हिरण्यम्	विष्णु. १०।१
न्मुक्तो भवेत्	१सं. सो. २।७५	राजाऽसौ यक्ष्यते स मा क्षेमं-	
राजधानीं कुम्भीपाकमिव शव-		रात्विजैर्गृणीतेति	छांदो. १।१०।६
पिण्डवदेकत्रात्रं न देहान्तर-		राजोवाच-पञ्चेमानि रत्नानि	
दर्शनं प्रपञ्चवृत्तिं परित्यज्य		गौर्मेऽजस्रं दुहति, रविर्मेऽजस्रं	
स्वदेशमुत्सृज्य... ज्ञातचरदेशं		विल्लहति, त्विषिर्मेऽजस्रं पितृष्टि	इतिहा. ८५
विहाय दूरतो वसेत्	ना. प. ७।१	राज्यं भोगाः सुखानि च	भ. गी. १।३३
		राज्यं मुराणामपि चाधिपत्यं	भ. गी. २।८
		राज्ञः सोमस्य तृप्तासः	अरुणो. १
		राज्ञां राज्यलक्ष्मीर्भवति	ना. पू. वा. २।१

राज्ञीनाम प्रतीची, सुभूतानामोदीची	छांदो. ३।१५।२	रामाभिरामां सौन्दर्यसीम	
रातिर्दातुः पराधर्णं तिष्ठमानस्य तद्विदः	बृह. ३।९।२८		
रात्रि युगसहस्रान्तां	भ. गी. ८।१७	धनुर्वाणधरां ध्यायेन्निलोचनाम्	रामर. २।३३
रात्रेरपक्षीयमाणपक्षमपक्षीयमाण-		रामोऽहमनिरुद्धोऽहमात्मानं	गोपालो. २।९
पक्षाद्यान्पक्षमासान्दक्षिणादित्य		रायस्पोषस्य दाता चेति प्रथमः	
एति मासेभ्यः पितृलोकं पितृलोका-		पादो भवति, ऋग्वै प्रथमः	
चन्द्रं ते चन्द्रं प्राप्यान्नं भवन्ति	बृह. ६।२।१६	पादः, निषिदातान्नदो मत	
रात्रेरपरपक्षमपरपक्षाद्यान्पक्षदक्षिणैति		इति द्वितीयः पादः, यजुर्वै	
मासाऽस्ताम्रैते संवत्सरमभि-		द्वितीयः पादः	ग.पू.ता. १।१३
प्राप्नुवन्ति	छांदो. ५।१०।३.	रायस्पोषाय सुप्रजास्त्वाय	
रात्र्यागमे प्रलीयन्ते	भ. गी. ८।१८	सुवीर्यायारण्याः पक्षवो विश्व-	
रात्र्यागमेऽवशः पार्थ	भ. गी. ८।१९	रूपाः । विरूपाः सन्तु बहु-	
राधाकृष्णप्रियो भवति (भक्तः)	राधिको. ९	धैकरूपाः [चिन्त्यु.	११।१२, १३
राधाकृष्णयोरेकमासनम्.. एकं मनः,		रायामीशो रक्षितो भरन्त्यै रां रां	
एकं ज्ञानम्, एक आत्मा..	राधो. २।१	वहन्त्याहितः रायां पति रां रां	
राधा कृष्णेनाराधिता, राधा कृष्ण-	राधिको. ४	धरते धरिभ्यै रां वहतोद्वहाय	
माराधयत्		स्वाहा	पारमा. १।५
राधा रासेश्वरी रम्या कृष्णमन्त्रा-	राधिको. ६	रायां पतत्रे रयिमादधात्रे रायो	
धिदेवता		बृहन्तं रयिमत्सुपुण्यं, रारा-	
राम एव परं ब्रह्म राम एव परं		जिमन्तं रतये रमन्तं तं	
तपः । राम एव परं तत्त्वं	रामर. १।६	विम्बवन्तं ककुदाय भद्रे स्वाहा	पारमा. ७।१०
श्रीरामो ब्रह्म तारकम्	रामो. २।४	रिच्यंत इव वा एष प्रेवरिच्यते	
रामचन्द्रश्चिदात्मकः	मुक्तिको. १।४	यो याजयति प्रति वा गृह्णाति	।. २०
रामत्वंपरमात्माऽसिसिद्धिदानन्दविग्रहः		रिपुणा हन्यते रिपुः	महो. ५।१११
रामनाम भुवि ख्यातमभिरामेण		रिपौ बद्धे स्वदेहे च समैकात्म्यं	
वा पुनः । राक्षसान्मर्त्यरूपेण	रा. पू.ता. १।३	प्रपश्यतः । विवेकिनः कुतः	याज्ञव. २२
राहुर्मनसिर्जं यथा		कोपः स्वदेहावयवेष्विव	
रामभद्र महेष्वास रघुवीर नृपोत्तम ।		रुक्माम्बरनिभाकाशं रक्तवर्णं	
भो दक्षास्यान्तकादमार्कं		चतुर्भुजम् (गणेशं)	ग. पू. २।५
(श्रियं दापयदेहि मे) रक्षां	रामर. २।८१	रुचिरं रेचकं चैव वायोराकर्षणं	
(कुरु) देहि श्रियं च मे	त्रि.म.ता. ७।१०	तथा । प्राणायामास्त्रयः प्रोक्ता	अ. ना. १०
[रा. पू. ४।१५+			
राममन्त्रं यो जपेत् स रामो भवति	रामर. १।७	रुजां हरस्त्वं शिषक् पःपहीनो	
रामं त्रिनेत्रं सोमार्धधारिणं		ह्यपाणिपादो निर्विकारस्त्वमात्मा	२ रुद्रो. ६२
भस्मोद्धूत-		रुद्र एवाग्निरिति संचट्टनाधीशो भवेत्	पारायणो. १
सर्वाङ्गं कपर्दिनमुपास्महे	रामर. २।३२	रुद्रप्रणिथ ततो भित्त्वा ततो याति	
रामः अक्षभुजाग्रहम्	भ.गी. १०।३१		

रुद्रजापकशतमेकमेकेनार्थशिर-
 शिसखाध्यापकेन तत्समं ताप-
 नीयोपनिषदध्यापकशतं
 रुद्रपीठं च वर्ध च वज्रदण्डोमतं तथा ।
 इत्येतदासनं प्रोक्तं नानारूपगुणा-
 न्वितम्
 रुद्रमेकत्वमाहुः शाश्वतं वै पुराणं
 रुद्रमेवाप्येति यो रुद्रमेवास्तमेति..
 रुद्र यत्ते दक्षिणं मुखं तेन मां पाहि
 नित्यम्
 रुद्ररूपे महायोगी संहृत्येव तेजसा ।
 नारायणे मनो युञ्जन्नारायण-
 मयो भवेत्
 रुद्रस्य दक्षिणे पार्श्वे रतिर्जज्ञा
 त्रयोऽग्रयः
 रुद्रस्य नयनादुत्पन्ना रुद्राक्षा इति
 लोके कथायन्ते
 रुद्रं लोहितेन
 रुद्रः पशूनां गुह्या निमग्नः
 रुद्रः प्रणीती तमनः प्रजापतिः
 रुद्रः सूर्य उमा छाया तस्मै तस्यै
 नमो नमः
 रुद्रः सोम उमा तारा तस्मै तस्यै
 नमो नमः
 च । तन्मुखं रुद्र इत्याहुस्त-
 द्विन्दुः सर्वदेवताः
 रुद्रार्थं द्वादशमुखं महाविष्णु-
 स्वरूपकम्
 रुद्राग्रेर्यत्परं वीर्यं तद्रस्म परि-
 कौर्तितम्
 रुद्राणामेतावदाचिपत्य५ स्वाराज्यं
 पर्येता
 रुद्राणामेवैको भूत्वेद्रेणैव मुखेनैत-

रुद्राणां माध्यन्दिन५ सवनमा-
 दित्यानां च विधेयां च
 देवानां तृतीयसवनम्
 रुद्राणां सङ्करश्चास्मि

नृ. पू. ५।१६

दुर्वासो. २।३

अ. शिरः. ३।९

सुबा. लो. ९।१२

श्वेताश्व. ४।२१

यो. शि. ५।५४

रुद्रह. ४

रु. जा. ४४

चित्यु. २१।१

एका. उ. ९

बा. मं. २४

रुद्रह. १९

रुद्रह. १९

रु. जा. ४२

रु. जा. ३७

वृ. जा. ५।१८

छांदो. ३।७।४

छांदो. ३।७।३

छांदो. २।२४।१

भ. गी. १०।२३

रुद्रात्पवर्तते बीजं बीजयोनि-
 र्जनादनः

रुद्रह. ८

रुद्रादयो यं ध्यायन्ति...तद्धाम

सर्वेषां देवादीनामपि दुर्लभतरम्

सामर. ९४

रुद्रादित्या वसवो ये च साध्याः

भ. गी. ११।२२

रुद्रानुवाकेन दिने दिने द्विजो-

ऽभिषिच्य मामर्चयत्यूर्ध्वरेणेनित्यैः १ वित्तो

रुद्रेषु रौद्री, ब्रह्माणीषु ब्राह्मी,

देवेषु वैवी, मनुष्येषु मानवी

(मूर्तयः)...स्वपदे तिष्ठन्ति

गोपालो. ३।२

रुद्रो गन्ध उमा पुष्पं तस्मै

तस्यै नमो नमः

रुद्रह. २२

रुद्रोऽग्नीत्, बृहस्पतिरुपवक्ता

चित्यु. २।१

रुद्रोऽजीजनत्, सर्वे मरुद्रणा

अजीजनन्

बह्वचो. १

रुद्रो दिवा उमा रात्रिस्तस्मै

तस्यै नमो नमः

रुद्रह. २०

रुद्रो नर उमा नारी तस्मै तस्यै

नमो नमः

रुद्रह. १७

रुद्रो ब्रह्मा उमा वाणी तस्मै

तस्यै नमो नमः

रुद्रह. १८

रुद्रो ब्रह्मोपनिषदो हंसज्योतिः

पशुपतिः प्रणवस्तारकः

स एवं वेद

पा. ब्र. ६

रुद्रो यज्ञ उमा वेदिस्तस्मै तस्यै

नमो नमः

रुद्रह. २०

रुद्रो यागदेवो विष्णुरध्वर्युर्होतेन्द्रो

देवता यज्ञभुक्

पा. ब्र. ३

रुद्रो येन कृतो वंशस्तस्य माया

जगत्कथम्

कृष्णो. ११

रुद्रो रुद्रश्च इन्तिश्च नन्दिः षण्मुख

एव च । गरुडो ब्रह्म विष्णुश्च...

म. ना. ६।१२

रुद्रोऽयं अक्षरः सोमा तस्मै तस्यै

नमो नमः

रुद्रह. २३

रुद्रो लिङ्गमुमापीठं तस्मै तस्यै नमोनमः

रुद्रह. २३

रुद्रो वह्निरुमा स्वाहा तस्मै तस्यै...

रुद्रह. २१

रुद्रो विष्णुरुमा लक्ष्मीस्तस्मै तस्यै...

रुद्रह. १८

रुद्रो बृक्ष उमा बल्ली तस्मै तस्यै...

रुद्रह. २२

रुद्रो वेद उमा शाकं तस्मै तस्यै...

रुद्रह. २९

रुद्रोद्दि शास्त्रेन वै पुराणेनेषमूर्जेण

तपसा मियन्ता

अ. शिरः. ३।११

रूपकार्येषामाख्याश्च भिद्यन्ते तत्र

तत्र वै

अद्वैत. ६

रूपग्रहणप्रवृत्तिमनस्यमनश्चक्षुरधीनत्वात्

अद्वयता. ६

रूपमस्य कृतं द्वेः

भ.गी. १८।७७

रूपमिति शांभुर्वाः (उपासते)

मुद्रलो. ३।२

रूपवद्विज्ञेयं ज्ञानरूपमानन्दमयमासीत्

अन्यक्तो. १

रूपवदिदं तैजो रूपान्निभ्यां भिन्नं

गोपालो. १।७

रूपवान् भवति । अतिरूपवान्भवति

गणेशो. २।२

रूपस्थानां दैवस्थानां पुंरुयङ्गाद्यादि-

कल्पना

रा. पू.ता. १।८

रूपं नाहं नाम नाहं न कर्म ब्रह्म-

वाहं सविदानम्परूपम्

सर्वसारो. ११

रूपं परं दर्शितमात्मयोगात्

भ.गी. ११।४७

रूपं महत्ते बहुवक्त्रनैत्रम्

भ.गी. ११।२३

रूपं रूपं जनुषा बोभवीमि माया-

भिरैको अभिचाकक्षानः

वा. मं. ११

रूपं रूपं प्रतिरूपो बभूव [कठो. ५।९+ बृह. २।५।१९

रूपं रूपं प्रतिरूपो बहिश्च

कठो. ५।९, १०

रूपं शब्दस्तथा स्पर्शो रसो गन्ध-

स्तथैव च । इन्द्रियार्थान्विजा-

नीयात्पञ्चैव नृपसत्तम

भवसं. २।१७

रूपं सर्वमसद्विद्धि रसं सर्वमसन्मयम्

ते. वि. ३।५७

(अथ) रूपाणां चक्षुरित्येतदेष्टा-

मुक्यमतो हि सर्वाणि रूपा-

प्युत्तिष्ठन्ति

बृह. १।६।२

रूपाणि देवः कुरुते बहूनि

बृह. ४।३।१३

रूपाणि पञ्चतन्मात्राभ्युपगम्यः प्रकृतिर्नैव

गुह्यका. ७

रूपाण्येव यस्यायतनं चक्षुर्लोको

मनो ज्योतिः

बृह. ३।९।१२

रूपाण्येव यस्यायतनं चक्षुर्लोको

मनो ज्योतिर्यो वै तं पुरुषं

विद्यात्सर्वस्यात्मनः परायणः

स वै वेदिता स्यात्

बृह. ३।९।१५

रेतोपरेखा वलिता यथैका पीवरी

शिखा । तथा त्रैलोक्यवलितं

मसैकमिह दृश्यताम्

महो. ५।५७

रेचक-पूरक-कुम्भक-भेदेन स

त्रिविधः (प्राणायामः)

शांडि. १।६।१

रेचकपूरकयुक्तः सहितः (कुम्भकः),

तद्वर्जितः केवलः । केवलमिद्धि-

पर्यन्तं सहितमभ्यसेत्

शांडि. १।७।१४

रेचकं पूरकं चैव कुम्भमध्ये निरो-

धयेत् । दृश्यमाने परे लक्ष्ये

ब्रह्मणि स्वयमाश्रितः

वराहो. २।५७

रेचकं पूरकं मुक्त्वा कुम्भकं नित्य-

मभ्यसेत्

जा. द. ६।१८

रेचकं पूरकं मुक्त्वा कुम्भकेन

स्थितः सुधीः

त्र. वि. २१

रेचकं पूरकं मुक्त्वा कुम्भीकरणमेव

यः । करोति त्रिषु कालेषु नैव

तस्यास्ति दुर्लभम्

त्रि. प्रा. २।१०८

रेचकं पूरकं मुक्त्वा वायुना स्थीयते

स्थिरम् । नाना नादा प्रवर्तन्ते

संस्वेद्यन्द्रमण्डलम्

यो. शि. १।१२७

रेचकः पूरकश्चैव कुम्भकः प्रणवात्मकः ।

प्राणायामो भवेदेवं मात्रा

द्वादशसंयुतः

यो. चू. १०१

रेचकेन तु विद्यात्मा ललाटस्थं

त्रिलोचनम् ।...तत्रार्कचन्द्र-

वह्नीनामुपर्युपरि चिन्तयेत्

व्या. वि. ३२-३४

रेचनं पूरणं वायोः शोषनं रेचनं

तथा । चतुर्भिः क्लेशनं वायोः

प्राणायाम उदीर्यते

त्रि. प्रा. २।९४

रेचयेत्पिङ्गलानाड्या द्वात्रिंशन्मात्रया

पुनः ।...शनैरशीतिपर्यन्तं

चतुर्वारं समभ्यसेत्

१ यो. त. ४२

रेत एव यस्यायतनं हृदयं लोको

मनो ज्योतिर्यो वै तं पुरुषं

विद्यात्सर्वस्यात्मनः परायणः

स वै वेदिता स्यात्

बृह. ३।९।१७

रेतस आपः (निरभिद्यन्त)

२ रेत. १।४

रेतस इति मावोचत जीवतस्तत्प्रायते

बृह. ३।९।३२

रेतसस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषोऽयमेव

बृह. २।५।२

रेतसे स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये

संस्तवमवनयति

बृह. ६।३।२

रेतो देवाः, देवानां रेतो वर्ष, वर्षस्य
रेत ओषधयः, ओषधीनां रेतो-
ऽन्नं, अन्नस्य रेतो रेतः, रेतसो
रेतः प्रजाः, प्रजानां रेतो हृदयं,
हृदयस्य रेतो मनः, मनसो रेतो
वाक्, वाचो रेतः कर्म

रेतोबुद्ध्यापमनस्स्वरूपमिति लिङ्गम्
रेतो वै प्रजापतिः

रेतो होषकाम, तत्सर्वस्वरं प्रोष्याग-
त्योवाच कथमशक्त मद्भूते

जीवितुमिति

रेफारूढा मूर्तयः स्युः शक्त्यस्तिस्र
एव च

रेफो ज्योतिर्मये तस्मात्कृतमाकार-
योजनम्

रैकेमानि षट्शतानि गवामयं निष्को-
ऽयमश्वत्तरीरथो नु म एतां भगवो

देवताः शाधियां देवतामुपास्व इति
रोगार्तां गां विहाय प्रशस्तगोमय-

माहरेत् (भस्मार्थं)

रोचनालभनं कुर्याद्वययेदात्मन-
स्तनुम् । अङ्गुलीयाक्षसूत्रं च

कर्णमात्रे च धारयेत्

रोचनो रोचमानः शोभनो शोभ-
मानः कल्याणः

१ ऐत. १।३।१

लिङ्गोप. १

बृह. ६।१।६

बृह. ६।१।१२

रा. पू. ता. २।३

रामर. ५।६

छांदो. ४।२।२

बृ. जा. ३।१

शिवो. ७।४४

नृ. पू. २।११

रोचमानां त्वाप्तादयामि

रोचिष्णुरिति वा अहमेतमुपास

इति, स य एवमेतमुपास्ते

रोचिष्णुर्ह भवति, रोचिष्णु-

र्हस्य प्रजा भवति

रोदनादुद्रसंज्ञः (अभवत्)

रोदस्योरन्तर्देशेषु अपैतं मृत्युं जयति

रोमहर्षश्च जायते

रोहिणीतनयो विश्व अकाराक्षर-

सम्भवः

रोहिणीः पिङ्गला एकरूपाः

रोक्मे फलके सूर्यवर्चसि मन्त्र-

मानुष्टुभं विन्यस्य तदस्य कण्ठे

प्रत्यमुच्यते

रौद्री घोरा या तैजसी तनूः

रौद्रेण त्वाऽङ्गिरसां मनसा

व्यायामि

रौप्यबुद्धिः शुक्तिकायां स्त्रीपुंसो-

र्ध्वमतो यथा (मृषैवोदेति

सकलं मृषैव प्रविहीयते)

रौहिणीं लङ्घयेद्यस्तु ज्ञानाद-

ज्ञानतोऽपि वा । आसुरं

तद्भवेच्छास्त्रं पितृणां नोपतिष्ठते

चित्रयु. १९।१

बृह. २।१।९

गणेशो. ३।१३

सूर्यता. १।२

भ. गी. १।२९

गोपालो. २।१५

चित्त्यु. १।१।१०

अन्यक्तो. ८

बृ. जा. २।२

वनदु. १६०

योगकुं. १।८०

इतिहा. ६०

ल

लकारं पृथिवीरूपं व्यानं बन्धूक-

सन्निभम्

व्या. वि. ९६

लक्षमात्रं तु प्रज्ञापेत्स्वस्वरूपं भवेन्मनुः

ना. पू. ता. ४।१६

लक्ष्मणप्राणप्रतिष्ठानन्वकर स्थलजला-

ग्निमर्मैर्देहिनस्सर्वशत्रून्छिन्वि छिन्वि लाङ्गूलो. ३

लक्ष्मर्णिनं प्रगुणितमक्षणः कोणेन

सायकम् ।... लक्ष्मणेन घृत-

च्छत्रमधवा पुष्पकोपरि ।...

एवं लब्ध्वा जयार्थी तु वर्ण-

लक्षं जपेन्मनुस्

रामर. २।१२

लक्ष्मीर्मूलप्रकृतिरिति विज्ञायते

लक्ष्मीसहायोऽद्वयकुञ्जराकृति-

अतुर्भुजश्चन्द्रकलाकलापः । माया-

शरीरो मधुरस्वभावस्तस्य ध्याना-

स्पृजनात्तत्त्वभावाः

लक्ष्मीं क्षीरसमुद्रराजतनयां

श्रीरङ्गबामेश्वरीं... तां त्रैलोक्य-

कुटुम्बिनीं सरसिजां वन्दे

मुकुन्दप्रियाम्

लक्ष्यं तदेवाक्षरं सौम्य विद्धि

ना. पू. ता. ५।६

हेरम्बो. ६

वर्मदु. ८४

मुण्ड. २।२।३

लक्ष्यं सर्वगतं चैव शरः सर्वगतो-

मुखाः । वेदा सर्वगतश्चैव शिव-

लक्ष्यं न संशयः

रुद्रह. ३९

लक्ष्यालक्ष्यमस्ति त्यक्त्वा यस्तिष्ठे-

स्केवलात्मना । शिव एव स्वयं

साक्षादयं ब्रह्मविदुत्तमः

आत्मो. १९

[महो. ४।८५+

लक्ष्यालक्ष्यविहीनोऽस्मि लयहीन-

रसोऽस्म्यहम्

मैत्रे. ३।१३

लक्ष्येऽन्तर्बाह्यायां दृष्टौ निमेषोन्मेष-

वर्जितायां च इयं शास्त्रमयी

मुद्रा भवति

मं. ब्रा. १।४

लघुत्वमारोग्यमलोलुपत्वं वर्णप्रसादं

स्वरसौष्ठवं च । गन्धः शुभो मूत्र-

पुरीषमल्पं योगप्रवृत्तिं प्रथमां वदन्ति

श्वेताश्व. २।१३

लक्षाशिना धृतिमता परिभावितव्यं

संसाररोगहरमौषधमद्वितीयम्

यो. शि. १।९०

लक्षाहारो यमेष्वेको मुख्यो भवति

नेतरः

१ यो. त. २८

लक्षापुरीदाहन उदबिलङ्घन...सर्व-

शत्रून्लिन्धि लिन्धि

लाङ्गलो. ३

लज्जा मतिस्तुष्टिरिष्टा च पुष्टा लक्ष्मी-

रुमा ललिता लालपन्ती

त्रि.महो. ६

लब्धयोगनिद्रस्य योगिनः कालो नास्ति

शांडि. १।७।१८

लब्धयोगोऽथ बुद्धयेत (लब्धयोगेन

बोद्धव्यं) प्रसन्नं परमेश्वरम्

(परमेश्विनम्)

यो. शि. १।७८

लब्धं गोमसमो चेदन्यगोक्षारं (भार्य)

लभते च ततः कामान्

वृ.जा. ३।१

लभते भारणाद्योगं येन शुद्धयति

वै मतिः । लब्ध्वा सर्वप्रयत्नेन

निराकारं नवम्

दुर्वासो. १।१३

लभते नासया यद्यत्तत्तदास्मेति

भावयेत्

१ यो. त. ७०

लभते धौर्वेदिकम्

भ. गी. ६।४३

लभन्ते ब्रह्मनिर्वाणमूषयः क्षीणकल्मषाः

लभन्ते ब्रह्म-निर्वाणं शुद्धा

भ. गी. ५।२५

ध्यानेन योगिनः

दुर्वासो. १।१०

ते युव

भ. गी. २।३२

७०

लम्बोदरोऽहं पुरुषोत्तमोऽहं विज्ञा-

न्तकोऽहं विजयात्मकोऽहम्

देवम्बो. ६३

लम्बुको ह वासो भवत्यनमो ह

वासो भवति

छांदो. ५।१।२

लयमन्त्रहृता योगा योगो ह्यष्टाङ्ग-

संयुतः

वराही. ५।१६

लययोगश्चित्तलयः कोटिशः

परिकीर्तितः

१ यो. त. ५६

लयविक्षेपरहितं मनः कृत्वा

सुनिश्चलम् । यदा वात्यमनी-

भावं तदा तत्परमं पदम्

मैत्रा. ६।३४

लयस्तमश्च विक्षेपस्तेजः स्वेदश्च

शून्यता । एवं हि विज्ञाबाहुल्यं

त्याज्यं ब्रह्मविशारदैः

ते. जि. १।४१

लयात् (मनसः) सम्प्राप्यते

सौख्यं स्वात्मानन्दं परं पदम्

श्री. जि. ३।६३६

लिखते । स्वल्पश्वासो भवे-

योगी स्वल्पोन्मेषयुतस्तथा

अमन. ३।३३

लये सम्बोधयेषितं, विक्षिप्तं शम-

येत्पुनः । सकषायं विजानीयात्

समप्राप्तं न चालयेत्

अद्वैत. ४

ललाटमेवोक्तं, यथा द्यौस्तथा

ललाटाच्चैव मे रुद्रो देवः क्रोधा-

१ येत. ५।२।६

द्विनिस्तृतः

ललाटात्क्रोधजो रुद्रो जायते

ना. महो. ७०

ललाटात्क्रोधजो रुद्रो जायते

ललाटात्क्रोधजो रुद्रो जायते

सुबाहो. २।१

लक्षणमेतदुदकेऽवधायाथ मा

प्रातरुपसीदथाः

लवणं तोयसम्पर्काद्यथा तोय-

मयं भवेत् । मनोऽपि ब्रह्म-

सम्पर्कात्तथा ब्रह्ममयं भवेत्

अमन. १।११

सन्दध्यात्सुवर्णेन

रजतं रजतेन प्रपु प्रपुणा

सीतं सीसेन लोहं लोहेन

दारु दारुणा चर्म

छांदो. ४।१।७

तुषारक्षणार्थं

वर्षवर्जमिति

कठह. ४

लाङ्गलानामेवैते बहुलमनुदात्तानु-
दात्तं चानुदात्तमवृद्धं वृद्धं..भवति संहितो. ३१२
लाभालाभयोः समो भूत्वा...
सञ्ज्यासेन देहत्यागं करोति
स परमहंसः जाबालो. ६
लाभालाभावसद्विद्धि जयाजय-
मसन्मयम् ते. बि. ३।५६
लाभालाभौ जयाजयौ भ. गी. २।३८
लाभालाभे समो भूत्वा...शरीर-
प्रयमुत्सृज्य सञ्ज्यासेनैव देह-
त्यागं करोति स कृतकृत्यो भवति ना. प. ३।८७
लाभालाभौ समौ कृत्वा गोवृत्त्या
प्राणसन्धारणं कुर्वन्...प्रणवा-
त्मकत्वेन देहत्यागं करोति
यः सोऽवधूतः तुरीया. ३
लाभालाभौ समौ कृत्वा गोवृत्त्या
भैक्षमाचरन्...सञ्ज्यासेन देह-
त्यागं करोति स परमहंस-
परिब्राजकः प. हं. प. ८
लाभे चैव न हर्षयेत्, प्राण-
यात्रिकमात्रः स्यात् ना. प. ५।१८
लाटनात्किम्बललना पालनात्
पालकः पिता । सुहृदुत्तमवि-
न्यासान्मनो मन्ये मनीषिणः महो. ५।८०
लिङ्गतृतीयभागेन भवेद्देहाः
समुच्छ्रयः शिवो. २।२
लिङ्गनालात्समाकृष्य वायुमप्य-
प्रतो मुने ।...मूलाधारस्य
विप्रेन्द्र मध्ये तं तु निरोधयेत् जा. द. ६।४०
लिङ्गमोक्षारमिष्यते शिवो. १।२४
लिङ्गरूपिणं मां सम्पूज्य चिन्त-
यन्ति सिद्धाः सिद्धिङ्गताः भस्मजा. २।१३
लिङ्गं प्रचरेच्छास्त्रात् लिङ्गोप. २
लिङ्गं च कारणं चैव चिन्मात्रा-
ग्रहि विद्यते ते. बि. २।३२
(अथ) लिङ्गात्संहृत्य तेजसा
शरीरप्रयं संख्याप्य...मात्रा-
भिरोतानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपं
चिन्तयन्मसेत् नृसिंहो. ३।४

लिङ्गाभावात्तु कैवल्यमिति ब्रह्मानु-
शासनम् ना. पं. ४।३७
लिङ्गाभिषेकं निर्माल्यं गुरोरभिषेक-
तीर्थं महेश्वरपादोदकं जन्म-
मालिन्यं प्रक्षालयति १ रुद्रोप. ३
लिङ्गे सत्यपि खल्वस्मिन्ज्ञानमेव
हि कारणम् ना. प. ४।३३
लिप्यते न स पापेन भ. गी. ९।१०
लीयते हि सुषुप्तौ तन्निगृहीतं
न लीयते । तदेव निर्भयं ब्रह्म
ज्ञानालोकं समन्ततः अद्वैत. ३५
लीलया कल्पयामास चित्राः
सङ्कल्पतः प्रजाः । नानाचार-
समारम्भा गन्धर्वनगरं यथा महो. ५।१६२
लीलयैव यदादत्ते दिक्कालकलितं
वपुः । तदेव जीवपर्यायवासना-
वेशतः परम् । मनः सम्पद्यते
लोलं कलनाकलनोन्मुखम् महो. ५।१४५
(एवं) लीलाकामशरीरी स्व-
विनोदार्थं भक्तैः सहोत्कण्ठितै-
स्त्वत्र क्रीडति कृष्णः राधोप. ४।२
लुप्तपिण्डोदकक्रियाः भ. गी. १।४२
लुब्धो हिंसात्मकोऽशुचिः भ. गी. १।८।३७
लेलायन्तीरिव सजिह्वाना इव
लेलिहसे प्रसमानः समन्तात्
लेशतः प्राप्तसत्ताकः स एव घनतां
शनैः । याति चित्तत्वमापूर्य
दृढं जाड्याय मेघवत् महो. ९।१७९
लोकत्रयं प्रव्यथितं महात्मन्
लोकत्रयेऽपि कर्तव्यं किञ्चिन्ना-
स्त्यात्मवेदिनाम् जा. द. १।२४
लोकत्रयेऽप्यप्रतिमप्रभाव
लोकवासनया जन्तोः शास्त्र-
वासनयाऽपि च । देहवासनया
ज्ञानं यथावमैव जायते भ. गी. ३।२०
लोकसंमहमेवापि ना. प. ९।३३
लाकसङ्गदयुक्तानि नैवकुर्यान्नकारयेत्
लोकस्तदनुवर्तते भ. गी. ३।२१
लोकस्य द्वारमर्चिष्मत्पवित्रम् सुदर्श. ५

लोकस्य नरकान्मृत्योर्महाभयाच्च संरक्षणी (गोपी)	गोपीचं. ६	लोकास्तं परादुर्योऽन्यत्रात्मनो लोकान्वेद [बृह. २।४।६+	४।५।७
लोकस्य संकृत्यै सर्वं सङ्कल्पते	छांदो. ७।४।२	लोकोल्लोकविदः प्राहुराश्रमा इति तद्विदः । स्त्रीपुंनपुंसकं लैङ्गाः	वैतथ्य. २७
लोकस्य सृजति प्रभुः	भ. गी. ५।१४	परापरमथापरे	
लोकं मे यजमानाय विन्दैष वै यजमानस्य लोक एतास्मि	छांदो. २।२४।५	लोकाः सङ्कल्पन्ते लोकानां सं स्यै (मा. पा.)	छांदो. ७।४।२
लोका अलोका देवा अदेवा वेदा अवेदा अत्र स्तेनोऽस्तेनो भवति	बृह. ४।३।२२	लोकीभवति सर्वमायुरेति ज्योग्जी- वति महान्प्रजया पशुभिर्भवति	
लोका इति लोकविदो देवा इति च तद्विदः	वैतथ्य. २१ संहितो. २।१	महान्कीर्त्या लोकात्र निन्देत्तद्रतम्	छांदो. २।१७।२
लोकातिहारपरोक्षसमापाद्याः		लोके जन्म यदीदृशम्	भ. गी. ६।४२
लोकादिमग्निं तमुवाच तस्मै या इष्टका यावतीर्वा यथा वा । स चापि तत्प्रत्यवदद्यथोक्तमथास्य		लोके दातारं सर्वभूतान्युपजीवन्ति	महाना. १७।५
मृत्युः पुनरेवाह तुष्टः	कठो. १।१५	लोके धर्मिष्ठं प्रजा उपसर्पन्ति	महाना. १०।६
लोकानुग्रहार्थं मायासहितं ब्रह्म सम्भोगवशादस्य चन्दनस्य		लोके परमहंसपरिव्राजको दुर्लभ- तरो यद्येकोऽस्ति	प. हं प. ११
	गोपीचं. ८	लोकेषु पञ्चविधं सामोपासीत	छांदो. २।२।१
लोकानुवर्तनं त्यक्त्वा त्यक्त्वा देहानु- वर्तनम् । शास्त्रानुवर्तनं त्यक्त्वा स्वाध्यासापनयं कुरु [अक्ष्युप. ४५+अध्यात्मो. ३		लोके साधु प्रजायास्तनुं तन्वानः पितृणामनृणो भवति	महाना. १७।७
लोकान्तरगतः कर्मार्जितफलं स एव भुङ्क्ते	पैङ्गलो. २।७	लोकेऽस्मिन् द्विविधा निष्ठा लोको ब्रह्म गुरुर्ब्रह्म शिष्यो ब्रह्म	भ. गी. ३।३
लोकान्नोद्विजते च यः	भ. गी. १२।१५	सदाशिवः । पूर्वं ब्रह्म परं ब्रह्म शुद्धं ब्रह्म शुभाशुभम्	ते. बि. ६।३७
लोकान्प्रत्युत्थायिनस्त एवमे- वानुपरिवर्तन्ते	बृह. ६।२।१६	लोको मामजमव्ययम्	भ. गी. ७।२५
लोकान् समग्रान् वदनैर्ज्वलद्भिः	भ. गी. ११।३०	लोको म्रियते जननाय च	भवसं. १।२५
लोकान् समाहर्तुमिह प्रवृत्तः	भ. गी. ११।३२	लोकोऽयं कर्मबन्धनः	भ. गी. ३।९
लोकान्...सर्वाणि च भूतानि स्थावरजङ्गमान्यनुभवेयम्	२ प्रणवो. १	लोपामुद्रायाः शक्तिकूटराजं पठित्वा दैव्यगवी विद्या द्वादशे धामनि	त्रि. ता. १।१६
		धादयो दैत्याः	कृष्णो. ९
न्तिमाश्रिताः । तस्मान्मुमुक्षुभि- नैव मतिर्जीवेशवादयोः । कार्या किन्तु ब्रह्मतत्त्वं निश्चलेन विचार्य- वाम् [महो. ४।७४+	वराहो. २।५५	लोभं मोहं भयं दर्पं कामं क्रोधं च किल्बिषम्	ते. बि. १।१२
लोकालोकं दहति भर्माभर्म दहत्य- भास्करममर्यादं निरालोकमतः परं दहति	सुबालो. १५।१-२	लोभः प्रवृत्तिरारम्भः लोभादयः पशवः (शा. यज्ञस्य) लोभोपहतचेतसः लोमभ्य ओषधिवनस्पतयो हृदयं निरभिद्यत लोमभ्य ओषधिवनस्पतयो ललाटात्क्रोधाज्जो रुद्रो जायते लोमशां पशुभिः सह स्वाहा	भ. गी. १४।१२ गर्भो. ११ भ. गी. १।३८ २ ऐत. १।४ सुबालो. २।१ वैत्ति. १।४।१

लोमशेन ह स्म वै चर्मणा पुरा
वीणा अभिषेधति ३ ऐत. २।५।२
लोम दिङ्कारस्त्वक्प्रस्तावो मा५ स-
मुद्रीयोऽस्थि प्रतिहारो मञ्जा
निम्नमेतस्य ज्ञायज्ञीयमङ्गेषु प्रोतम् छांदो. २।१९।१
लोमाचरोष्ठमयवैवेदः प्रीणतु अचम. ४
लोमानि धूमो योनिरर्चियदन्तः
करोति तैऽङ्गारा अभिनन्दा
लङ्काः बृह. ६।२।१३
लोमानि बर्हिः (यज्ञस्य) महाना. १८।१
लोमानां काञ्चनं वरम् इतिहा. ४९
तशुक्लकुण्णगुणमयीगुणसाम्या-
निर्वाच्यामूलप्रकृतिरासीत् पैङ्गलो. १।२

लोहितं तिलकं ध्यायेत् गुह्यता. १६
लोहिनी यौर्भवति ३ ऐत. २।४।४
लौकिकवैदिकमप्युपसंहृत्य सर्वत्र
पुण्यापुण्यवर्जितो ज्ञानज्ञान-
मपि विहाय...देहत्यागं
करोति यः सोऽवधूतः तुरीया. ३
लौकिकवैदिकसामर्थ्य
करणप्रवृत्तिं च पुत्रे समारोप्य
तदभावे शिष्ये तदभावे स्वा-
त्मन्येव...तत्त्वमस्यादिवाक्यार्थ-
स्वरूपानुसन्धानं कुर्वन्नुदीचीं
दिशं गच्छेत् प. हं. प. ५
लौकिकार्मीनुदरामौ समारोपयेत् आरुणि. २

वक्त्रं जीवकीर्तिं च उदानं
शङ्खवर्णकम् ध्या. बि. ९६
वक्त्रमेकमेवेति यो वक्तव्य-
मेकस्त्वमेति सुबालो. ९।६
वक्त्रा चास्य त्वाहगन्यो न लभ्यो... कठो. १।२२
वक्त्राणि ते त्वरमाणा विशन्ति भ.गी. १।१२७
वक्त्रेण सीम्नान्पूर्वकं वायुं गृहीत्वा
बन्धाशक्तिं कुंभयित्वा नासाभ्यां
दृश्येत्, तेन क्षुत्तृष्णालस्य-
निद्रा न जायते शांडि. १।७।१४
वक्त्रेणापूर्य वायुं हुतवहनिख्ये-
ऽपानमाकृष्य धृत्वा स्वाङ्गुष्ठा-
षड्वि-
देवं निरुध्य । ... पश्यन्ति
प्रत्यग्मांसं प्रणवबहुविधध्यान-
संलीनचित्ताः सौभाग्य.
वक्त्रेणोष्णमात्रेण तोषमाकर्षये-
न्नरः । एवं वायुर्महीतव्यः
पूरकस्येति लक्षणम् अ. ना. १३
भ.गी. १०।१६

व्याधिविनाशिनी सुमहती
मुद्रा नृणां कथ्यते यो. चू. ६६
वक्षोन्यस्तहनुर्निपीड्य सुषिरं योनेश्च
वामाङ्घ्रिणा हस्ताभ्यामनु-
धारयन्प्रविततं पादं तथा
दक्षिणम् । आपूर्य श्वसनेन
कुक्षियुगलं बध्वा शनै रेचये-
देषा पातकनाशिनी ननु महा-
मुद्रा नृणां प्रोच्यते ध्या. बि. ९३
वक्षो वसत्यस्य वरां वरिष्ठं वाकं
वधाना ववृधे समस्तं तस्मै
वरिष्ठाय वरप्रवृद्धये स्वाहा पारमा. ९।२
वक्ष्यन्ते कारणान्यष्टौ स्मृतिर्यै-
रुपचर्यते आयुर्वे. २०
वक्ष्यामि भरतर्षभ भ. गी. ८।२३
वक्ष्यामि हितकाम्यया भ. गी. १०।१
वचनात्पुरुषो ह्यव्यक्तमुखेन
त्रिगुणं भुङ्क्ते मैत्रा. ६।१०
वचनादानगमनविसर्गानन्व-
पञ्चकम् वराहो. १।१२
वचनादानगमनविसर्गानन्दहानो-
पेक्षानुद्धयोऽनङ्गकुसुमादिशक्त-
योऽष्टौ भावनो. ३

वक्त्रेणुण्डाय हुमिति चतुर्थः पादः
वक्षोन्यस्तहनुः प्रपीड्य
कोर्दि च वामाङ्घ्रिणा...सेयं

वचनादानगमनविसर्गानन्दास्त-

द्विषयाः (कर्मेन्द्रियाणां)

पैङ्गलो. २।३

वचनादानगमनविसर्गानन्दाः

पृथिवीकार्यकर्मेन्द्रियविषयाः

त्रि. ब्रा. १।४

वचसा तज्जपेन्नित्यं वपुषा तत्सम-

भ्यसेत् । मनसा तज्जपेन्नित्यं

तत्परं ज्योतिरोमिति

यो. चू. ८७

वचसो वाग्व्यापारः

ना. प. ६।३

कञ्जदण्डसमुद्भूता मणयश्चैक-

विंशतिः । सुषुम्नायां स्थिताः

सर्वे सूत्रे मणिगणा इव

यो.शि. १।११८

वज्रदेह वज्रपुच्छ वज्रकाय...

लांगूलो. ३

वज्रनखाय विद्याहे तीक्ष्णदंष्ट्राय

धीमहि । तन्नो नारसिंहः

(नृसिंहः) प्रचोदयात्

महाना. ३।९

[त्रि. म. ना. ७।१०+

वनदु. १३७

वज्रपञ्जरनाम्नैव यः कुर्यान्नस्म-

धारणम् । स सर्वभयनिर्मुक्तः

साक्षाच्छिवमयो भवेत्

वज्रपं. ६

वज्रपञ्जरेण भस्मधारणं कुर्यात्

वज्रपं. १

वज्रशक्तिपाशाङ्कुशगदात्रिशूल-

चन्द्रमुसलपद्मानि द्वादशे..

सूर्यता. ५।१

वज्रस्तम्भवदात्मनमवलम्ब्य

स्थिरोऽस्म्यहम्

१सं. सो. २।५०

वज्राङ्गं पिङ्गनेत्रं कनकमयलस-

त्कुण्डलाक्रान्तगण्डं...

ध्यायन्तं रामचन्द्रं पूजयपरिवृष्टं

सत्त्वसारं प्रसन्नम्

लांगूलो. २

वज्रोली चामरोली च सहजोली

त्रिधा मता

१ यो. त. २७

वज्रोलीमभ्यसेद्यस्तु स योगी

सिद्धिभाजनम्

१ यो. त. १२६

वज्रोऽसि कार्त्तप्रः शर्म मे भव

यत्पापं तन्निवारय

आरुणि. ३

(तद्यथा) वटबीजसामान्यमेक-

मनेकान्स्वाव्यतिरिक्तान्वटान्

सबीजानुत्पाद्य तत्र तत्र पूर्ण

सत्तिष्ठत्येवमेवैषा माया स्वा-

व्यतिरिक्तानि पूर्णानि क्षेत्राणि

दर्शयित्वा जीवेशावभासेन

करोति माया चाविद्या च

स्वयमेव भवति

नृसिंहो. १।३

वटबीजस्थमिव दत्तबीजस्थं

सर्वं जगत्

वृत्तात्रे. १।१

वडवाग्निः शरीरस्थो ह्यस्थिमध्ये

प्रवर्तते

यो. शि. ५।३०

वडवेतराभवदश्ववृष इतरः

बृह. १।४।४

वत्सरशतं ब्रह्ममानेन ब्रह्मणः

परमायुःप्रमाणम्

त्रि. म. न्म. ३।४

वत्सस्तु स्मृतयश्चास्य तत्सम्भूतं तु

गोमयम् । आगाव इति मन्त्रेण

धेनुं तत्राभिमन्त्रयेत्

बृ. जा. ३।३

(अथ) वत्सं जातमादुरतृणाद इति

वत्सं पयसा पुनानाः

बृह. १।५।२

वदन्तिबहुमेदेनवादिनोयोगभूमिकाः

वदन्ते चात्मनो भावं वेदान्तोप-

चित्त्यु. १४।२

निषद्विदः

अमन. २।२४

वदन्त्येव परं ब्रह्म बुद्धिमन्तस्तु सूरयः

वदन् वाक् पश्यंश्चक्षुः शृण्वन् श्रोत्रं

अमन. २।२३

मन्वानो मनस्तान्यस्यैतानि

कर्मनामान्येव

बृह. १।४।७

वदन्वै तन्न वदति न हि वक्तुर्वक्त्रे-

र्विपरिलोपो विद्यतेऽविनाशित्वात्

बृह. ४।३।२६

वदिष्यन्ति तवाहिताः

वदिष्याम्येवाहमिति वाग्दध्रे

भ. गी. २।३६

वदेदुन्मत्तवद्विद्वान् गोचर्यानिगमश्चरेत्

वधाय दत्तं तमहं हनामि

बृह. १।५।२१

वनभाराब्रष्टादशजायन्ते पुरुषोत्तमात्

वनस्पतयः शान्तिर्विश्वेदेवाः

ना. प. ५।३७

वदन्तिबहुमेदेनवादिनोयोगभूमिकाः

शान्ति...[वा. सं. ३६।१७+

चित्त्यु. १४।२

वनावनिविहारेण चित्तोपशम-

शोभिना । असङ्गसुखसौकर्येन

कालं नयति नीतिमान्

अभ्युप. २०

वनितादिषु वाक्कर्ममनोभि-

निस्स्पृहः शुचिः

रामर. ४।२

वनी भूत्वा प्रमज्जेत्

जावालो. ४

विधिना कल्पितमुपकल्पं
 स्यात् (भस्म)
 वन्दे रुद्रप्रियां नित्यमुत्पन्नां
 कामरूपिणीम् । उल्कामुखीं
 रुद्रजटीं नागपुष्पशिरोरुहाम्
 वन्ध्याकुमारवचने भीतिश्चेदस्ति
 किञ्चन
 वन्ध्यापुत्रो न तत्त्वेन मायया
 वाऽपि जायते
 वपुर्वह्निकणाकारं स्फुरितं व्योम्नि
 पश्यति
 वमनान्नमिव प्रवृत्तिं सर्वं हेय मत्वा
 साधनचतुष्टयसम्पन्नो यः सक्रय-
 स्यति स एव ज्ञानसक्यासी
 वमनाहारवद्यस्य भाति सर्वेषणा-
 दिषु । तस्याधिकारः सक्रयासे
 त्यक्तदेहाभिमानिनः
 वयमाद्यस्य दातारः पिता त्वं
 मातरिश्च नः
 वयमेतद्वाणमवष्टभ्य विधारयामः
 वयं कृतार्था इत्यभिमन्यन्ति बालाः
 वयं देवस्य भोजनमिस्थ्याचामति
 वयं नाम प्रब्रवामा घृतेना- (घृतस्या)
 स्मिन्यज्ञे धारयामा नमोभिः
 [+तै. आ. १०।१०।२ + क्र.मं.
 [+वा. सं. १७।९०
 वयं ब्रह्मचारिभिर्दमुपास्महे (मा.पा.)
 वयं ब्रह्मचारिभिर्दमुपास्महे दत्तास्मै
 भिक्षामिति
 वयं सोम व्रते तव मनस्तनुषु विभ्रतः
 [+क्र.मं. १०।५७।६ + वा.सं. ३।५६
 वयं स्वर्गलोकमेष्यामो वयमेष्यामः
 (७५) वयः सुपर्णा उपसेदुरिन्द्रं
 प्रियमेधा ऋषयो नाथमानाः
 [बाष्पुषो. ५ + क्र.मं. १०।७३।११
 [+साम. १।३१९
 वयांसि वै न द्विमग्नीरभिति

वृ. जा. ३।३४

वनदु. ८५

तै. बि. ६।७३

अद्वैत. २८

महो. ५।१५२

१सं.सो. २।१३

मैत्रे. २।१८

प्रश्नो. २।११

प्रश्नो. २।२

मुण्ड. २।९

छांदो. ५।२।७

महाना. ८।९

४।५८।२

छांदो. ४।३।७

छांदो. ४।३।७

लिङ्गोप. १

सहवै. १

महाना. १६।७

तै.आ. ४।४२।३

बृह. ३।९।२५

वयो दात्रे भयो मह्यमस्तु

प्रतिग्रहीत्रे

वरणायां ना- (-स्यां) श्यां च

मध्ये प्रतिष्ठितः [जाबालो. २ + रामो. ३।२

वरदं सर्वभूतानां सर्वं व्याप्यैव

तिष्ठति

वराकृतप्राप्तिः ज्ञानम्

वराह एनं हन्ति, मर्कट एनमास्क-

न्दति (दुःस्वप्ने)

वराहरूपिणं मां ये भजन्ति मयि

भक्तितः । विमुक्ताज्ञानतत्कार्या

जीवन्मुक्ता भवन्ति ते

वरुण एव सविताऽऽपः सावित्री स

यत्र वरुणस्तदापो यत्र वा आप-

स्तद्वरुणस्ते द्वे योनिस्तदेकं मिथुनम्

वरुणमेवाप्येति यो वरुणमेवास्तमेति

वरुणस्य विराट्

वरुणेन मुखेन न वै देवा अश्रन्ति

न पिबन्ति

वरुणेनैव मुखेनैतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति

वरुणोऽपामघमर्षणस्तस्मात् प्रमुच्यते

वरुणो यादसामहम्

वरुणोऽर्थमाः चन्द्रमा कला कलि-

र्धाता...सर्वं नारायणः

वरेण्यं श्रेष्ठं भजनीयमक्षरं

नमस्कार्यम्

वरो दक्षिणा, वरेणैव वरं स्पृणो-

त्यात्मा हि वरः

वर्गोऽसि पाप्मानं मे वृद्धीत्ये-

तयैवाऽऽवृता मध्ये सन्तमुद्वर्गो-

ऽसि पाप्मानं म वृद्धी

वर्चोदास्त्वमसि सूर्यस्य

वर्जयित्वा स्त्रियाः सङ्गं कुर्यादभ्यास-

मादरात् । योगिनोऽङ्गे सुगन्धश्च

जायते बिन्दुधारणात्

वर्णत्रयात्मकाः प्रोक्ता रेचपूरक-

कुम्भकाः । स एष प्रणवः प्रोक्तः

, प्राणायामस्तु तन्मयः

चित्यु. १०।१,४

१ प्रणवो. ११

आत्मपू. १

३ ऐत. २।४।७

वराहो. १।१६

सावित्र्यु. २

सुबालो. ९।४

चित्यु. ९।१

छांदो. ३।८।१

छांदो. ३।८।३

महाना. ६।८

म.गी. १०।२९

सुबालो. ६।९

त्रि. ता. १।६

सहवै. २०, २२

कौ. त. २।७

महाना. १७।१५

१ यो. त. ६२

जा. द. ६।९

वर्ण रक्तं कामदं च सर्वाधिव्याधि- मेषजम् । सृष्टिस्थितिलयादीनां कारणं सर्वशक्तिधृक्	पञ्चब्र. १२	वर्तमानानि चार्जुन वर्तेतात्मैव शत्रुहन् वर्त्याधारस्नेहयोगाद्यथा दीपस्य संस्थितिः । अन्तर्याण्डोपयोगा- दिमौ स्थितावात्मशुची तथा वर्षति स उद्गीथः [छां.उ.२।३।१+ वर्षत्येष यथा धर्माभूतधाराःसहस्रशः वर्षन्ते न निन्देत्तद्व्रतम् वर्षन्तु ते विभावरी दिवो अभ्रस्य विद्युतः । रोहन्तु सर्वबीजान्यव ब्रह्म द्विषो जहि [वनदु.३८,४०+ ऋ.खि.५।८४।१ वर्षस्य रेत ओषधयः वर्षस्य संकूल्या अन्नं सङ्कल्पयते वर्षा उद्गीथः वर्षाभ्योऽन्यत्र यत्स्थानमासनं तदु- दाहृतम् । उक्तालाव्वादिपात्रा- णामेकस्यापीह सङ्ग्रहः वर्षाभ्योऽन्यत्र वर्षासु मासांश्च चतुरो वसेत् । द्विरात्रं वा वसेद्भामे भिक्षुर्यदि वसेत्तदा वर्षासु ध्रुवशीलोऽष्टौ मासानेकाकी यतिश्चरेत् वर्षास्वेकत्र तिष्ठेत् स्थाने पुण्य- जलावृते (यतिः) वल्मीकताडनादेव मृतः किन्तु महोरगः वराहो. २।४० वशः कौलेयकेनेव ब्रह्मन्मुक्तोऽस्मि चेतसा वशिन्येका निष्क्रियाणां बहूनामेकं बीजं बहुधा या करोति वशी सर्वस्य लोकस्य स्थावरस्य चरस्य च वशे सततनम्रः स्यात्संहृत्याङ्गानि कूर्मवत् । तत्सम्मुखं च निर्गच्छे- न्नमस्कारपुरःसरः वश्यमायत्वमेकं सर्वज्ञत्वं च तस्य तु वश्याय पङ्कजैर्विद्वान् धनार्थी मोदकैर्हुनेत् वश्यां स्फुरन्तीमसती निपीड्य सम्भक्ष्य लिङ्गेन स एव वीरः	भ. गी. ७।२६ भ. गी. ६।६ मैत्रा. ६।३६ २।१५।१ अध्यात्मो. ३८ छांदो. २।१५।२ १ ऐत. १।३।१ छांदो. ७।४।२ छांदो. २।१६।१ १ सं.सो. २।८० ना. प. ४।१५ आरुणि. ४ ना.प. ४।२१ महो. ३।१९ गुह्यका. ७० श्वेताश्व. ३।१८ शिवो. ७।६७ सरस्व. ३९ ग. पू. २।१३ नृसिंहो. ४।३
वर्णं शुद्धं तमोमिश्रं पूर्णबोधकरं स्वयम् । धामत्रयनियन्तारं धामत्रयसमन्वितम्	पञ्चब्र. ८		
वर्णः स्वरः । मात्रा बलम् । साम सन्तानः	तैत्ति. १।२।१		
वर्णाक्षरपदाङ्कशो विभक्त्यामृषि- निषेवितामिति वाचं स्तुवन्ति वर्णादिधर्मं हि परित्यजन्तः स्वानन्दतृप्ताः पुरुषा भवन्ति वर्णानां ब्राह्मण एव प्रधान इति वेदवचनानुरूपं स्मृतिभिरप्युक्तम् वर्णाश्रमधर्मकर्मसङ्कल्पो बन्धः वर्णाश्रमं सावयवं स्वरूपमाद्यन्त- युक्तं ह्यतिकृच्छ्रमात्रम् । पुत्रा- दिदेहेष्वभिमानशून्यं भूत्वावसे- त्सौख्यतमे ह्यनन्ते	२ प्रणवो. १७ मैत्रे. १।१८ व. सू. २ निरा. उ. २१ मैत्रे. १।१९		
वर्णाश्रमाचारयुता विमृष्टाः कर्मानुसारेण फलं लभन्ते वर्णाश्रमाचारविशेषाः पृथक्पृथक् शिखावर्णाश्रमिणामेकैव वर्णाश्रमादयो देहे मायया परि- कल्पिताः नात्मनो बोधरूपस्य मम ते सन्ति सर्वदा । इति यो वेद वेदान्तैः सोऽतिवर्णाश्रमीभवेत् वर्णाश्रमेषु ये धर्माः शास्त्रोक्ता नृप- सत्तम । तेषु तिष्ठन्नरो विष्णु- माराधयति नान्यथा वर्णो ह वै पुरुषः स लोकाधि- ष्ठितो भवत्यनुष्टुबै पुरुषः वर्ण्यन्ते स्वस्तिकं पादतलयो- रुभयोरपि । पूर्वोत्तरे जानुनी द्वे कृत्वाऽऽसनमुदीरितम् वर्त एव च कर्मणि वर्तते कामकारतः वर्तते विदितात्मनाम् वर्तन्ते इति धारयन्	ना. प. ६।१६ ना. प. ६।१६ भवसं. २।६१ गं. पू. ३।१ त्रि. ब्रा. २।३५ भ. गी. ३।२२ भ.गी. १६।२३ भ. गी. ५।२६ भ. गी. ५।९		

वक्ष्ये बाणी शगः पाशः द्वेषोऽङ्कुशः
वक्षन्तो अस्यासीद्वाज्यम्

[+अ.मं.१०।९०।६+

वसन्तो हिङ्कारो ग्रीष्मः प्रस्तावो वर्षा
उद्गीचः क्षरत्प्रतिहारो हेमन्तो
निषनमेतद्वैराजमृतुषु प्रोतम्

[छांदो. २।५।१+

वसन्तपराणि द्वात्रिंशत् वर्षाणीति

सहापराणि द्वात्रिंशत् वर्षाण्युवास

वसिष्ठबालखिल्यविश्वामित्रकश्यपा-

भिभरद्वाजाङ्गीरसजामदग्नि-

गौतमागस्त्यजाबालिकपिला

ह्यादशदशाः

वसिष्ठवैयासकिबामदेवविरिञ्चि-

मुख्यैर्हृदि भाष्यमानः ।

सनत्सुजातादिसनातनाद्यै-

रीड्यो मद्देशो भगवानादिदेवः

वसिष्ठाय स्वाहेत्यभवाज्यस्य

हुत्वा मन्ये सम्पातमवनयेत्

(यो इ वै) वसिष्ठां वेद, वसिष्ठः

स्नानां भवति, वाग्वै वसिष्ठा

वसीयान् भवति स य एतदेनमुपास्ते

वसुरण्यो विमुरसि प्राणे त्वमसि

अन्धाता अक्षंस्त्वमसि..

वसुवद्वादित्यैः सर्वदेवैः सेवितं

दिवं तत् साम्नस्तृतीयं पादं

जानीयात् [नृ. पू. १।२

वसूनामेव तावदाधिपत्यं स्वाराज्यं

पर्येता

वसूनामेवैको भूत्वाऽग्निमेव मुखे-

नेतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति

वसूनां पावकश्चाग्निम

वसूनां प्रातस्सवनं रुद्राणां माध्यं-

दिनं सवनमादित्यानां च

विशेषां च देवानां तृतीयसवनम्

वसेदेकान्तिको भूत्वा चैकान्ते

हैहयजिते । इत्येवमाचरे-

हीमान्स एवं मुक्तिमाप्नुयात्

[रुद्रदो. १२+

भावनो. ६

चिन्त्यु. १२।३

पु. सू. ६, १४

२।१६।१

छांदो. ८।९।३

ना.पू. ता. ६।१

शरभो. २०

छांदो. ५।२।५

बृह. ६।१।२

आर्षे. ४।३

महाना. १७।१५

ग.पू.ता. १।१२

छांदो. ३।६।४

छांदो. ३।६।३

भ. गी. १०।२३

छांदो. २।२४।१

मेमे. २।३

वसोद्वाराणामिन्द्रनगरं तदसुराः

पर्यवारयन्त

वसोः पवित्रमग्निः सवितुश्च रश्मयः

पुनन्त्वन्नं ममदुष्कृतं च यदन्यत्

वस्तुतो नोपादानमत एव नोपादेयम्

वस्त्रमपि भूमौ वाऽप्सु वा विसृज्य

....ब्रह्माहमस्मीति तत्त्वमस्यादि-

वाक्यार्थस्वरूपानुसन्धानं कुर्व-

न्नुदीचीं दिशं गच्छेत्

वस्त्रमुच्छिष्टपात्रमिव (त्यजेद्यतिः)

वस्त्वभावं सुबुध्वैव निःसङ्गं विनिवर्तते

वस्त्वेकं परब्रह्म नारायणः सनातनः

वस्त्वेतमेवं प्रादेशमात्रमभिविमान-

मात्मानं वैश्वानरमुपास्ते, स

सर्वेषु लोकेषु सर्वेषु भूतेषु सर्वे-

ष्वात्मस्वन्नमस्ति

वहन्ति ह वा एनं तन्तिसम्ब्रह्माः,

य एवं वेद

वह्नित्रयं तच्च जगत्त्रयं यदुणत्रयं

तच्च शक्तित्रयं स्यात्

वह्निर्वक्त्रं चन्द्रसूर्यौ च नेत्रे दिशः

श्रोत्रे घ्राणमाहुश्च वायुः

वह्निस्त्रिकोणं रक्तं च रेफाक्षर-

समुद्भवम्

वह्निःश्रोत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणानि

वह्नेर्यथा योनिगतस्य मूर्तिर्न दृश्यते

मेव च लिङ्गनाशः

वह्नेश्च यद्वत्खलु विस्फुलिङ्गाः

सूर्यान्मयूखाश्च तथैव तस्य ।

प्राणादयो वै पुनरेव तस्माद्-

भ्युच्चरन्तीदृशयाक्रमेण [मैत्रा. ६।२६ + ६।३१

वह्नौ चानिष्ठमारोप्य रेफाक्षर-

समुद्भवम्

वह्नौ विवर्धमाने तु सुखमन्नादि जीर्यते

वसन्तु भगवान् रुद्रः शृङ्गमिन्द्रः

सगोसुरः

वाको वा अनुवाको वाकं वाकं

सञ्जुषमाणो देवस्य स्वं स्वगुप्तये

स्वयं जीनासिषे ज्योतिषे स्वाहा

२ प्रणवो. ७

मैत्रा. ६।९

स्वसंवे. १

प. हं. प. ५

ना. प. ७।१

अ. शां. ७९

ना.पू.ता. ५।६

छांदो. ५।१८।१

१ ऐत. १।६।१

सि. शि. १५

विष्णुह. १।४

यो. त. ९१

त्रि. आ. १।३

श्वेताश्व. १।१३

१ थी. त. ९९

वराहो. ५।४०

कुण्णो. ८

चारमा. ४।१

वाक् च वक्तव्यं च नारायणः
 वाक्त्वा प्राणं रेह्यय यत्र
 तूष्णीं वा भवति स्वपिति वा
 तदा वाग्भवति
 वाक्पतिर्होता
 वाक्पतिश्चक्षुःपतिः, श्रोत्रपतिर्वि-
 ज्ञानपतिः, एतत्ततो भवति
 वाक्परस्ताश्चक्षुराहन्धे
 वाक्पाणिपादपायूपस्थाख्यानि
 कर्मेन्द्रियाणि
 वाक्पाणिपादपायूपस्थास्तद्वृत्तयः
 (कर्मेन्द्रियाणां)
 वाक् पूर्वस्वरूपं, मन उत्तररूपं, प्राणः
 संहितेति शूरवीरो माण्डूकेयः
 वाक्प्राविशदशयदेव
 वाक्यमप्रतिबद्धं सत्प्राक्परोक्षाव-
 भासिते । कर्णमलकवद्बोध-
 मपरोक्षं प्रसूयते
 वाक्यार्थस्य विचारेण यदाप्नोति
 शरच्छतम् । एकवारजपेनैव
 ऋशदिध्यानतश्च यत्
 (अथ) वाक्श्रोत्रं चक्षुर्मेनः
 प्राण इत्येकेऽथ बुद्धिर्धृतिः
 स्मृतिः प्रज्ञानमित्येके
 वाक् सन्धिः, जिह्वा सन्धानम्
 वाक्संहितेति पञ्चालचण्डः,
 वाचा वै वेदाः सन्धीयन्ते
 वागध्यात्मं, वक्तव्यमधिभूतं, अग्नि-
 रुत्राभिदैवतं, नाडी तेषां
 निबन्धनम्
 वागष्टमी ब्रह्मणा संविदाना
 वाग्यष्टमी ब्रह्मणा संवित्ते
 वागनुष्ठुवेतद्वाचमनुब्रूमः
 (तस्य) वागर्चिश्चक्षुरङ्गाराः
 श्रोत्रं विस्फुलिङ्गास्तस्मिन्ने-
 तस्मिन्ममो देवा अन्नं जुहति
 वागस्मात्सर्वाणि नामान्यभि-
 विसृजते, वाचा सर्वाणि
 नामान्याप्नोति
 ७१

सुबालो. ६।१

३ ऐत. १।६।६

चिन्त्यु. १।१

तैत्ति. १।६।२

कौ. त. २।२

शारीरको. १

पैङ्गलो. २।३

३ ऐत. १।१।२

१ ऐत. १।४।६

अध्यात्मो. ४

शु. र. १।१७

मैत्रा. ६।३।१

तै. उ. १।३।७

३ ऐत. १।६।५

५।१०

बृह. २।२।३

बृह. ५।१४।५

बृह. ५।१।२०

कौ. त. ३।४

वागुदक्रामदवदन्नभन्पिबन्नास्तेव
 वागेव गीथोषगीथा चेति सं उद्गीथः
 वागेवदेवाः, मनःपितरः, प्राणोऽमनुष्याः
 वागेव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः,
 सोऽग्निना ज्योतिषा भाति च
 तपति च कीर्त्या यशसा
 ब्रह्मवर्चसेन
 वागेवर्क् प्राणः सामोमित्येतदक्षर-
 मुद्गीथस्तद्वा एतन्मिथुनं यद्वार्क-
 च प्राणश्चर्क् च साम च
 वागेवर्क्, प्राणः साम, तदेत-
 दस्यामृच्यध्यूढं च साम तस्मा-
 दृच्यध्यूढं च साम गीयते
 वागेवर्वेदो मनो यजुर्वेदः प्राणः
 सामवेदः
 वागेव सम्राडिति होवाच-वाचा वै
 सम्राड् बन्धुः प्रज्ञायते
 वागेव ह्यनुजानाति चिन्मयो
 ह्यमोङ्कारश्चिदेव ह्यनुज्ञाता
 वागेवात्रिर्वाचा ह्यन्नमद्यतेऽस्ति इ वै
 नामैतद्यदाभिरिति
 वागेवायतनमाकाशः प्रतिष्ठा
 प्रज्ञेत्येनदुपासीत
 वागेवायं लोकः, मनोऽन्तरिक्षं,
 लोकः प्राणोऽसौ लोकः
 वागेवास्मा एकमङ्गमुद्वृद्धं तस्यैनाम
 परस्तात्प्रतिविहिता भूतमात्रा
 वागेवास्य ज्योतिर्भवतीति, वाचै-
 वायं ज्योतिषास्ते पत्ययते...
 वागेवेदं सर्वमनुजानाति चिन्मयो
 ह्यमोङ्कारश्चिद्वीदं सर्वं
 निरात्मकमात्मसात्करोति
 वागेवेदं सर्वं, न ह्यशब्दमिवेहास्ति,
 चिन्मयो ह्यमोङ्कारश्चिन्मय-
 मिरं सर्वम्
 वागेवेतसर्वं विज्ञायमानं
 वागेवेतसर्वं विज्ञायमानं
 वागेवेतसर्वं विज्ञायमानं
 वागेवेतसर्वं विज्ञायमानं

१ ऐत. १।४।४

बृ. ह. १।३।२३

बृह. १।५।६

छांदो. ३।१८।३

छांदो. १।१।५

छांदो. १।७।१

बृह. १।५।५

बृह. ४।१।२

नृसिंहो. ८।६

बृह. २।२।४

बृह. ४।१।२

बृह. १।५।४

कौ. त. ३।५

बृह. ४।३।५

नृसिंहो. ८।४

नृसिंहो. ८।२

छांदो. ७।२।१

वा. सं. ३।६।१

वाग्गीर्वाचो ह गिर इत्याचक्षते
वाग्निं बृहती, तस्या एष पतिः
(उद्गीथः)
वाग्निं विज्ञाता वागेनं तद्भूत्वाऽवति
वाग्धोचक्राम, सा संवत्सरं प्रोष्या-
गत्योवाच कथमशकतं महते

वाग्धोता, दीक्षा पत्नी, वातोऽध्वर्युः
वाग्दण्डः कर्मदण्डश्च मनोदण्डश्च
ते त्रयः । यस्यैते नियता दण्डाः
स त्रिदण्डी महायतिः

वाग्दण्डे मौनमातिष्ठेत्कायदण्डे
त्वभोजनम् । मानसे तु कृते
दण्डे प्राणायामो विधीयते
वाग्देवी गायत्री शरणमहं प्रपद्ये
वाग्ध्यष्टमी ब्रह्मणा संविता... (मा. पा.)
वाग्वा अनुष्टुप् वाचैव प्रयन्ति वा-
चो- (चैवो-) यन्ति, परमा वा
एषा छन्दसां यदनुष्टुबिति
[नृ. पू. ११२+

वाग्वा इदं सर्वं भूतं गायति च
प्रायते च
वाग्वा ऋग्वेदं विज्ञापयति यजुर्वेदं
सामवेदमाथर्वणं चतुर्थमिति-
हासपुराणं पञ्चमं वेदानां वेदं..
वाग्वा ओङ्कारो वागेव ह्यनुजानाति
चिन्मयो ह्ययमोङ्कारश्चिदेव
ह्यनुज्ञाता
वाग्वाओङ्कारोवागेवेदं सर्वमनुजानाति
वाग्वा ओङ्कारो वागेवेदं सर्वं,
न ह्यशब्दमिवेहास्ति
वाग्वा सास्त्रो भूयसी
वाग्वेदिः, अधीतं वर्दिः, केतो अग्निः
वाग्वै महः, स नाम्नाऽतिप्राहेण
गृहीतो वाचा हि नामान्य-
भिषदति
वाग्वै बृहती तस्या एष पतिस्त-
स्मादु बृहस्पतिः

छांदो. १११६

११२११

बृह. ११५८

बृह. ६११८

चिन्म. ६११

ना. ११११

१ स. ११११५

गाय. ११११५

बृह. ११११५

ग. १११५

छांदो. १११२११

छांदो. १११११

नृसिंहो.

नृसिंहो. ११११

नृसिंहो. ११११

छांदो. १११११

चिन्म. ११११

बृह. ११२११

बृह. ११३११५

वाग्वै ब्रह्म, तस्या एष पति-

ब्रह्मणस्पतिः

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः किं स्यात्

वाग्वै ब्रह्मा, प्राणः पुत्रः

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः होता तथेयं वाक्

सोऽयमग्निः स होता स मुक्तिः

माऽऽमुक्तिः

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः रूपं, प्राणो

ब्रह्मणस्पतिः, उभाभ्यामु खलु संहिता

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः वाचा च प्राणेन च

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः, ब्रह्मणस्पतिः स्वानां भवति

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः परमं ब्रह्म, नैनं

ब्रह्मणस्पतिः

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः सामश्चेति

ब्रह्मणस्पतिः सामत्वम्

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः तावरोधिनी सा

ब्रह्मणस्पतिः मादिदमवरुन्धाम्

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः सुश्रोत्रजिह्वाघ्राणरेतो-

ब्रह्मणस्पतिः कृतिसकल्पा मे शुध्यन्तां

ब्रह्मणस्पतिः विरजा विपाप्मा

ब्रह्मणस्पतिः स्वाहा

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः प्रयत्नेन

निर्वर्जयेत् । रसभाण्डमिवा-

व्यानं सुस्थिरं धारयेत्सदा

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः सर्वत्र

ब्रह्मणस्पतिः

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः जोमयोऽमृतमयः पुरुषो-

ऽयमेव स योऽयमात्मा

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः उच्यते

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः भूतस्मात्पृष्ठं वक्त्र-

ममन्वितम् । सूर्यो वामश्रोत्र-

ममन्वितः संयुताष्टमृतीयकः

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः प्रतिष्ठिता मनो मे

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः प्रतिष्ठिता विरावीर्मपधि

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः रसः साम रसः

सामा उद्गीथो रसः

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः दीमहमित्यष्टौ हि

वाग्वै ब्रह्मणस्पतिः भवन्ति

बृह. ११३११

बृह. ६११११

३ ऐत. १११११

बृह. १११११

३ ऐत. १११११

बृह. ६११११

बृह. ६११११

बृह. १११११

कौ. १११११

महाना १११११

अमृत. १११११

ते. बि. १११११

बृह. १११११

भ. गी. १११११

१ वेद. १११११

२ ऐत. १११११

छांदो. १११११

१ ऐत. १११११

वाचमुद्गीथमुपासाञ्चकिरे ता५

हासुराः पाप्मना विविधुः

वाचमेवाप्येति यो वाचमेवास्तमेति

वाचस्पतिः सोममपात्

वाचस्पतिः सोमं पिबति

वाचस्पतिः सोमं पिबतु

वाचस्पते ष्छिद्रया वाचा

वाचस्पते वाचो वीर्येण

वाचस्पते विधे नामन्

वाचस्पते हृद्विधे नामन्

(एवं) वाचं च नाम च मनोऽनु-

भवति स यदा मनसा मनस्यति

मन्त्रानभीयीयेत्ययाधीते

वाचं तदा प्राणे जुहोति

वाचं ते मयि जुहोम्यसौ स्वाहा

वाचं ते मयि दध इति पुत्रः

वाचं धेनुमुपासीत तस्याश्चत्वारः

स्तनाः स्वाहाकारो वषट्कारो

हन्तकारः स्वधाकारः

वाचं मे स्वयि दधानीति पिता

वाचं मे दिशतु श्रीर्देवी मनो मे

वाचंयमोऽप्रसाहः स यदि स्त्रियं

पश्येत्समृद्धं कर्मेति विद्यात्

वाचंयमोऽभिप्रज्ज्य संस्पर्श

जिगमिषेत्

वाचंयमोऽभिप्रवृज्यार्थं ब्रुवीत

वाचं वदन्ती सर्वे प्राणा

अनुवदन्ति

वाचं वेदा हृदयं वै नभश्च रसा

पादौ तारका रोमकूपाः ।

साङ्गोपाङ्गान्यधिदैवानि ता

विद्यादुपस्थं च तथा समुद्रम्

वाचा च ह्येव स प्राणेन

चोदगायदिति

वाचा छन्दांसि, वाचा मित्राणि

सन्धति वाचा सर्वाणि

भूतानि । अथो वागेवेवं

छांदो. १।२।३

सुबालो. ९।६

चित्यु. ५।१

चित्यु. २।१

चित्यु. १।२

चित्यु. ४।१

चित्यु. २।१

चित्यु. १।२

चित्यु. ५।१

छांदो. ७।३।१

कौ. त. २।५

कौ. त. २।४

कौ. त. २।१५

बृह. ९।८।१

कौ. त. २।१५

३

छांदो. ५।२।८

कौ. त. २।४

कौ. त. २।३

कौ. त. ३।२

विष्णुह. १।५

बृह. १।३।२४

३ ऐत. १।६।५

वाचामगोचरनिराकारपरब्रह्म-

स्वरूपोऽहमेव

वाचामगोचरानन्तदिव्यतेजो-

राश्याकारो भवति

वाचामगोचरानन्तशुद्धबोधविशेष-

विग्रहं... चिद्रूपादत्यंमण्डलं

द्वात्रिंशद्ब्रूहमेदैरधिष्ठितम्

वाचामगोचरानन्दब्रह्मतेजोराशि-

मंडलमखण्डतेजोमंडलविशेषं

...शिवाद्वैतोपासका भजन्ते

वाचामतीतविषयो विषयाशा-

दशोज्झितः । परानन्दरसाक्षुब्धो

रमते स्वात्मनाऽऽत्मनि

वाचारम्भणं विकारो नामधेयं

त्रीणि रूपाणीत्येव सत्यं [छांदो.

वाचारम्भणं विकारो नामधेयं

वाचारम्भणं विकारो नामधेयं

लोहमित्येव सत्यम्

वाचारम्भणं विकारो नामधेयं

कृष्णायसमेव सत्यम्

वाचा वदति यत्किञ्चित्सङ्कल्पैः

कल्प्यते च यत् । मनसा

चिन्त्यते यद्यत्सर्वं मिथ्या

न संशयः

वाचा वै वेदाः सन्धीयन्ते

वाचा वै सम्राट् बन्धुः प्रज्ञायते

(अथ) वाचा व्याहरति, तस्मा-

न्मन एव पूर्वरूपं, वागुत्तररूपम्

वाचा सर्वाणि नामान्याप्नोति

वाचा ह स्मैव पूर्वं उपयन्ति स

होपायनकीर्त्योवाच

वाचा हि नामान्यभिवदति

वाचा होताऽध्वर्युकृतातःन्यतरा५ स

यत्रोपाकृते प्रातरनुवाके पुरा

परिधानीयाया ब्रह्माव्यवदति

वाचा ह्यक्षमयतेऽत्रिह वै नामैत-

द्यदत्रि. (मा. पा.)

त्रि.म.ना. ८।६

त्रि.म.ना. २।६

त्रि.म.ना. ७।८

सि. सा. ६।१

अ. पू. ५।९६

६।४।१२, ३, ४

+परब्र. ५

छांदो. ६।१।५

छांदो. ६।१।६

ते. वि. ५।४५

३ ऐत. १।६।५

बृह. ४।१।२

३ ऐत. १।१।२

कौ. त. ३।४

बृह. ६।२।७

बृह. ३।२।३

छांदो. ४।१६।२

बृ. व. २।२।४

वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः

श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः...

वामनं त्वां महादेवं सर्वे देवा

उपासते । स्वत्तो जातं

जगच्छम्भोस्थितं त्वय्येव लीयते

वामपादपार्ष्णिं योनिस्थाने

नियोज्य..स्वात्मानं भावयेत् ।

तेनापरोक्षसिद्धिः

वामपादमूलेन योनिं सम्पीड्य

दक्षिणपादं प्रसार्य...वायुं

धारयेत् । तेन सर्वलेशहानिः

टयोरन्तश्चरति

हंसः परमात्मा ब्रह्मगुह्यप्रकारो

नान्यत्र विदितः

वामाङ्गेन समभ्यस्य दक्षाङ्गेन

ततोऽभ्यसेत् । प्रसारितस्तु यः

पादस्तमूरूपरि नामयेत् । अय-

मेव महाबन्धः...

वामाभ्यां शत्रुजिह्वावज्जे दधानां...

देवीमाहूय ध्यायेत्

वामांसदक्षकट्यतं ब्रह्मसूत्रं तु सव्यतः

वामांसादिदक्षिणकट्यन्तं विभा-

व्याच्यन्तग्रहसम्मेलनमेकं ज्ञात्वा

मूलमेकं सत्यं मृण्मयं विज्ञातं स्यात्

वामोरुमूले दक्षाङ्गिं जान्वोर्वेष्टित-

पाणिना । वामेन वामाङ्गुष्ठं तु

गृहीतं मत्स्यपीठकम् । योनिं

वामेन सम्पीड्य मेढ्रादुपरि

दक्षिणम् ॥ ऋजुकायः समा-

सीनः सिद्धासनमुदीरितम्

वायवो यत्र लीयन्ते, मनो

यत्र विलीयते

वायव्यस्तु द्विमात्रकः

वायावभ्यसिते बह्विः प्रत्यहं वर्धते

तनो । बह्वौ विवर्धमाने तु सुख

मन्नादि जीर्यते

वायुतो हृदयं प्राजापत्यात्क्रमात्

सि. शि. ९

महाना. १०।५

२ रुद्रो. ४६

शां. १।७।४३

शां. १।७।४३

पा. ब्र. ४

१ यो. त. ११४

पीताम्बरो. १

परब्र. १६

परब्र. ४

त्रि. ब्रा. २।४९

यो. शि. ३।१२

अ. ना. ३१

वराहो. ५।४७

गर्भो. २

वायुना गतिमावृत्य निभृतं कर्ण-

मुद्रया । पुटद्वयं समाक्रम्य

वायुः स्फुरति सत्वरम्

वायुना ज्वलितो बह्विः कुण्डली-

मनिशं दहेत्

वायुना पालितो बह्विरपानेन

शनैर्देहमध्ये ज्वलति

वायुना वै गौतम सूत्रेणायं च लोकः

परश्च लोकः सर्वाणि च भूतानि

सन्दृब्धानि भवन्ति

वायुना शक्तिचालेन प्रेरितं खे यथा

रजः । रविणैकत्वमायाति (याति

विन्दुः सदैकत्वं) भवेद्विव्यं वपुस्तदा

[ध्या. बि. ९०+

वायुना सह चित्तं च प्रविशेत् महापथम्

वायुना सह जीवोर्ध्वज्ञानान्मोक्ष-

मवाप्नुयात्

वायुना हि गौतम सूत्रेण सन्दृब्धानि

भवन्ति

वायुपुत्र महाबाहो किं तत्त्वं ब्रह्म-

वादिनाम्

वायुपुत्रं विज्ञेशं वाणीं दुर्गां क्षेत्र-

पालकं सूर्यं चंद्रं नारायणं

नारसिंहं...सीतां लक्ष्मणं...

प्रणवमेतानि रामस्यांगानि

वायुभक्षोऽम्बुभक्षो वा विहिता

नोत्तरेः फलैः । स्वशरीरे

समारोपः पृथिव्यां नाश्रुपातकाः

वायुभक्षोऽम्बुभक्षो वा विहितैः

कन्दमूलकैः । स्वशरीरे समा-

प्याथपृथिव्यां नाश्रु पातयेत्

(अथ) वायुमज्जुवन् वाय-

वेतद्विजानीहीति

वायुमय आकाशमयः (आत्मा)

वायुमाकाशे आकाशमदङ्कारे

वायुमेव भगवो राजमिति होवा-

चैष वै पृथग्बर्मात्मा वैश्वानरो

यत्त्वमात्मानमुपास्ते तस्मात्त्वां

पृथग्बलय आयन्ति

१ यो. त. ११६

यो. शि. १।८५

शां. १।४।८

बृह. ३।७।२

यो. चू. ६३

१ यो. त. ८२

यो. शि. ६।१६

बृह. ३।७।२

रा. र. १।२

रा. र. १।७

२ सक्त्यासो. ५

कुंडिको. ४

केनो. ३।७

बृह. ४।४।५

पैङ्गलो. ३।३

छांदो. ५।१४।१

वायुमेवाप्येति यो वायुमेवास्तमेति
वायुरभिरापः पृथिवी वाक्कनश्चक्षुः

ओत्रं च ते प्रकाश्याभिबदन्ति..

वायुरनिलममृतमथेदं भस्मान्तं

शरीरम् [ईशा. १७+

वायुरस्मै पुण्यं गन्धमावहति

वायुराकाशे विलीयते

वायुरात्माऽऽवास्याः स्विष्टकृत्

वायुरिति भस्म, जलमिति भस्म..

वायुरेव पवमानो दिशोहरितं प्रविष्टः

वायुरेव सविताऽऽकाशः सावित्री

स यत्र वायुस्तदाकाशो यत्र वा

आकाशस्तद्वायुस्ते द्वे योनि-

स्तदेवं मिथुनम्

वायुर्गन्धानिवाशयात्

वायुर्दिशां यथा गर्भ एवं गर्भं

दधामि ते

वायुर्नावमिवान्भसि

वायुर्भूत्वा धूमो भवति धूमो

भूत्वाऽभ्रं भवति

वायुर्यत्राभियुज्यते, सोमो यत्रा-

तिरिच्यते, तत्र सञ्जायते मनः

वायुर्यथैको भुवनं प्रविष्टो जन्ये-

जन्ये पञ्चरूपो बभूव

वायुर्यथैको भुवनं प्रविष्टो रूपरूपं

प्रतिरूपो बभूव । एकस्तथा

सर्वभूतान्तरात्मा रूपं रूपं

प्रतिरूपो बहिश्च

वायुर्यमोऽभिर्वैरुणः

वायुर्वा अहमस्मीत्यब्रवीन्मातरिश्वा

वा अहमस्मीति

वायुर्वाऽभ्रमाकाशोऽन्नादः

वायुर्वाव संवर्गो यदा वा

महाप्रलये... (मा.पा.)

वायुर्वाव संवर्गो यदा वा अग्नि-

रुद्धायति वायुमेवाप्येति

वायुर्वै गौतम तत्सूत्रं, वायुना वै

गौतम सूत्रेणायं च लोकः

सुबालो. १५

प्रश्नो. २५

बृह. १.१.५११

१ ऐत. १.१.१३

सुबालो. १५

सहस्र. १८

१ रु.पा. २

१ ऐत. १.१.१३

सावित्री

भ. नं. १.१.८

बृ. १

भ.

छां. १.१.१५

श्वेत.

गो. १.१.२

कटं. ५.१०

भ. नं. १.१.१५

केनो. १५

सुबालो. १४११

छां.पा. ४१३११

छां.पा. ४१३११

सर्वानि च

सुतानि सन्दृब्धानि भवन्ति

वायुर्गन्धो आकाशमवकाश-

(शरीरस्य)

वायुर्गन्धः, चन्द्रमा अथकारः

वायुर्गन्धः (मा. पा.)

सर्वान्संवृक्त इत्यभिदेवतम्

स्वस्तिस्तत्रा-

स्थिता । पञ्चात्मक-

धातुबद्धं गुणात्मकम्

वायुर्गन्धो भवेत्

वायुर्गन्धो वेग श्रीराम तारक

विश्वरूपरूपदर्शन

प्राणप्रतिष्ठानन्दकर

लादिर्मर्ममेदिन् सर्व-

छिन्धि छिन्धि

वायुर्गन्धो यमात्रा च

वायुर्गन्धो श्वेत्यभिदेवतम्

वायुर्गन्धो अग्ने प्रसुमोक्तु देवः

वायुर्गन्धो विविधकरणैः केश-

कथञ्चित्कृत्वा यत्नं

नुगतान् शोष्य नाडि-

अश्रद्धयां परपुर-

गतिं साधयित्वाऽति नूनं

कव्यसनसुखिनो

नास्ति मोक्षस्य सिद्धिः

वायुं निरुद्धय मेधावी जीवनमुक्तो

भवत्ययम्

वायुं बिन्दुं तथा चक्रं चित्तं चैव

समयसेत् । समाधिमेकेन

यमसमृतं यान्ति योगिनः

वायुं भित्त्वाऽऽकाशं भिनन्ति

वायुः पञ्चभूता

वायुः परिचितो यत्नादग्निना

सह कुण्डलीम् । भावयित्वा

सुषुम्नायां प्रविशेदनिरोधतः

वायुः पश्चिमतो वैधं कुर्वन्नापूर्य

सुस्थिरम् । यत्र तिष्ठति सा

प्रोक्ता घटाख्या भूमिका बुधैः

बृह. ३.७.२

गर्भो. १

छां.पा. १.१.३११

छां.पा. १.१.३११

छां.पा. ४.१.१२

यो. शि. १.८

१ यो. त. ९६

३

प्रश्नो. ४.८

३ ऐत. १.१.११

चित्त्यु. १.१.१३

अमन. २.३०

१ यो.त. १०६

योगकुं. ३.१३

सुबालो. १.१.१२

चित्त्यु. ७.२

१ यो. त. ८१

वराहो. ५.७.३, ७४

वायुः प्राणस्तथाऽऽकाशस्त्रिविधो
जीवसंज्ञकः

प्र. वि. १४

वायुः प्राणो भूत्वा नासिके प्राविशत्

२ ऐत. २।४

वायुः प्राणो हृदयं विश्वमस्य पश्यति
नभूतान्तरात्मा

मुंड. २।१।४

वायुः षट्कोणं कृष्णं यकारा-
क्षरभासुरम् । मारुतं मरुतां
स्थाने...धारयेत्तत्र सर्वज्ञमीश्वरं
विश्वतोमुखम्

१ यो. त. ९५

वायुः-समानोदानव्यानापानप्राणाः

त्रि. ब्रा. १।३

वायुः सर्वत्रगो महान्

भ. गी. ९।६

वायूनां गतिमावृत्त्य धृत्वा पूरक-
कुम्भकौ ।...पुटद्वयं समाकृष्य

वायुः स्फुरति सत्वरम् ।

सोमसूर्याभिसम्बधात्...

वराहो. ५।६१

वायोरभिः (सम्भूतः)

तैत्ति. २।१।१

[+यो. चू. ७२+मुवालो. १।१

पैङ्गलो. १।३

वायोरभिरभवत्

गायत्रीर. १

वायोरभिस्तथा चाग्नेराप अद्भयो

कठरु. १७

वायोरन्तरात्मा वहति समस्तः

सपुण्यदेवेति स सूरिमुक्तः

पारमा. १०।२

वायोरात्मानं कवयो निचिक्युः

चिच्यु. ११।४

वायोरायतनं चात्र नाभिदेशे

समाश्रयेत्

वायोरिष सुदुष्करम् .

भ. गी. ६।२४

वायोरोक्कारः [अ.शिरः. ३।१५+

बटुको. २७

वायोऽर्ज्योतिः, ज्योतिष आपः

२सञ्ज्यासो. १६

वायोर्विम्बं तु षट्कोणं संकुर्वी-

ऽत्राभिदेवता

यो. शि. ५।१४

वायौ तृप्यत्याकाशस्तृप्यति

छांदो. ५।२३।२

वायौ मनोऽल्यं कुर्यादाकाश-

गमनं भवेत्

यो. शि. ९।५१

वाराणसीमहाप्राङ्मधुबोर्ग्राणस्यमध्यमे

जा. ६।४।४८

वाराणस्यां सृतो वाऽपि इदं वा

प्रश्न यः पठेत् । एकेन जन्मना

जन्तुर्गोक्षं च प्राप्नुयादिति

प्रा. हो. ४।४

वाराही पितृरूपा कुरुकुला बलि-
देवता माता

भावनो. २

वारिजलोचनसहाये वारिगतिं

वारयासुकरनिकरैः । पीडित-

मन्त्र भ्रान्तं मामनिशं

पालय त्वमनवद्ये

वनदु. १६९

वारिवत्स्फुरितं तस्मिन्तन्त्राद्भृति-

रुत्थिता । पञ्चात्मकमभूत्पिण्डं

धातुबद्धं गुणात्मकम्

१ यो. त. १०

वारुणं त्वेव वर्जयेत्

छांदो. २।२२।१

वारुणे वायुमारोप्य वकारेण सम-

न्वितम् । स्मरन्नारायणं देवं

चतुर्बाहुं किरीटिनम् ।...धारये-

त्पञ्चघटिकाः सर्वपापैः प्रमुच्यते

१ यो. त. ८८

(तत्र) वार्ताकवृत्तयः कृषिगोरक्ष-

वाणिज्यमगोर्हितमुपयुज्यानाः

शतसंवत्सराभिर्यजन्त आत्मानं

प्रार्थयन्ते

आश्रमो. २

वालाग्रमात्रं हृदयस्य मध्ये विश्वं देवं

जातरूपं वरेण्यम् । तमात्मस्थं

ये नु पश्यन्ति धीरास्तेषां

शान्तिर्भवति नेतरेषाम्

अ.शिरः. ३।११

वालाग्रमात्रं हृदये प्रतिष्ठं जीवा-

भासं मन्यमानैश्च मूढैः । न

त्वेष्ट जीवो न शिवश्चादिकर्ता

यस्मात्परं नापरमस्ति किञ्चित्

२ देव्यु. ३४

वालाग्रशतभागस्य शतधाकल्पितस्य

च । भागो जीवः स विज्ञेयः स

चानन्त्याय कल्पते [श्वेता. ४।९+

भवसं. २।३५

वालाग्रशतसहस्रकल्पनादिभिः स

लभ्यते (परमात्मा)

१ आत्मो. ३

वालाग्रशतसाहस्रं तस्य भागस्य

भागिनः । तस्य भागस्य भागार्धं

तत्क्षये तु निरञ्जनम्

ध्या. वि. ४

वाल्मीको बल्मीकात्, व्यासः कैव-

र्तकन्यायां, शशपृष्ठाद्रौतमः,

वसिष्ठ उर्वर्यां, अगत्यः कलशेजातः व. सू. ५

वाव किल नो भवान् पुराऽनु-

शिष्टानवोचत्

बृह. ६।२।३

वासनाक्षयविविधानमनोनाशो

महामते । समकालं चिराभ्यस्ता

भवन्ति फलदा मताः [+मुक्तिको. २।१०	अ. पू. ४।८३	वासनावशतः प्राणस्पन्दस्तेन च वासना । क्रियते चित्तबीजस्य तेन चित्ताङ्कुरक्रमः	मुक्तिको. २।२६
वासनाजाले निःशेषममुना प्रवि- क्ष्यपिते कर्मसञ्चये पुण्यपापे समूलोन्मूलिते प्राक्परोक्षमपि करतलामलकवद्वाक्यमप्रतिबद्धा- परोक्षसाक्षात्कारं प्रसूयते	पैङ्गलो. ३।३	वासनाविलये चेतः शममायाति दीपवत्	मुक्तिको. २।१७
वासनातन्तुबद्धोऽयं लोको विपरिवर्तते महो. ५।८६	महो. ५।८६	वासनावेगवैचित्र्यात् स्वरूपं न जहाति तत् । भ्रान्तं पश्यति दुर्दृष्टिः सर्वं मदवशादिषु	मुक्तिको. २।६०
वासनातानवं ब्रह्मन्मोक्ष इत्यभिधीयते महो. २।४१	महो. २।४१	वासनासम्परित्यागसमं प्राण- निरोधनम्	अ. पू. ४।८५
वासनात्रयपूर्वकं निन्दानिन्दागर्व- मत्सरदम्भदर्पद्वेषकामक्रोधलोभ- मोहद्वर्षामर्षासूयात्मसंरक्षणादिकं दग्ध्वा... देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः	तुरीया. ३	वासनासम्परित्यागः प्राणस्पन्द- निरोधनम् । एतास्ता युक्तयः पुष्टाः सन्ति चित्तजये किल वासनासम्परित्यागाच्चित्तं गच्छ- त्यचित्तताम् [अ. पू. ४।८६+	मुक्तिको. २।४५
वासनाद्वासुदेवस्य वासितं हि जग- ज्यम् । सर्वभूतनिवासोऽसि वासुदेव नमोऽस्तु ते	ना. उ. ता. १।४	वासनासम्परित्यागे यदि यत्नं करोषि भोः । यावद्विलीनं न मनो न तावद्वासनाक्षयः	अ. पू. ४।७८
वासना द्विविधा प्रोक्ता शुद्धा च मलिना तथा । मलिना जन्म- हेतुः स्याच्छुद्धा जन्मविनाशिनी	मुक्तिको. २।६१	वासनाहीनमप्येतच्चक्षुरादीन्द्रियं स्वतः । प्रवर्तते बहिः स्वार्थे	मुक्तिको. २।२२
वासनानुदयो भोग्ये वैराग्यस्य तदावधिः । अहम्भावोदयाभावो बोधस्य परमावधिः	अध्यात्मो. ४१	वासनामात्रकारणम् वासनां वासितारं च... समूलम- खिलं त्यक्त्वा...	महो. ६।७
वासनाप्रक्षयो मोक्षः सा जीव- न्मुक्तिरिष्यते	अध्यात्मो. १२	वासनां सम्परित्यज्य मोक्षा- र्थित्वमपि त्यज	मुक्तिको. २।६८
वासनामात्रसन्त्यागाज्जराभरण- वर्जितम् । सवासनं मनो ज्ञानं ज्ञेयं निर्वासनं मनः	अ. पू. ५।६२	वासनां सम्परित्यज्य मयि चिन्मात्रविमहे । यस्तिष्ठति गतव्यग्रः सोऽहं सच्चित्सुखात्मकः	मुक्तिको. २।१८
वासनामुक्तो महालीलायामासक्तः संसारे न निर्बिण्णो नाति- सक्तो भवति	सामर. १००	वासनाः कल्पयन्सोऽपि यात्य- हङ्कारतां पुनः वासनार्थलयेनापि स्वात्मव्योतिः प्रकाशते । सूर्योभाभिरिवादीप्तो योगी विश्वं प्रकाशते	महो. ५।१२४
वासनायास्तथा बह्वैरण्ड्याधि- द्विषामपि । क्रोहवैरविषाणां च शेषः स्वल्पोऽपि बाधते	अ. पू. ५।१७	वासांसि जीर्णानि यथा विहाय नवानि गृह्णाति नरोऽपराणि । तथा शरीराणि विहाय.. संयाति नवानि देही [भवसं. २।३७+	अमन. १।४८
वासनारहितैरन्तरिन्द्रियैराहरन् क्रियाः । न विकारमवाप्नोषि अवस्थोभयतैरपि	अ. पू. ५।३९	वासुदेवमयोऽस्म्यहम् वासुदेवः सर्वमिति	अ. गी. २।२२ विष्णुह. १।३ अ. गी. ७।१९

वासुदेवादिचतुर्व्यूहसेवितं विष्णुलोकं तत्साम्नः पञ्चमं पादं जानीयात्	ग. पू. ११२	विगतेच्छामयकोधः	म. गी. ५।१८
वासुदेवे मनो युञ्जन्सर्वसिद्धि- मवाप्नुयात्	यो. शि. ५।५४	विग्रहमनुग्रहलिङ्गेषु शक्तिकपाकेषु सर्ववशङ्करं विद्यात्	लिङ्गोप. २
वासुदेवोऽजरोऽमरः	ते. बिं. ६।६९	विग्रहवानेष कालः सिन्धुराजः प्रजानाम्	मैत्रा. ६।१६
वासुदेवो धनुर्वेदो गान्धर्वश्च तथा मुने । आयुर्वेदश्च पञ्चैते उपवेदाः प्रकीर्तिताः	सीतो. २१	विघ्नराजो ब्रह्मण्यमृते तेजोमये परंज्योतिर्मये सदानन्दमये रमते	गणेशो. ५।७ गणेशो. १।४
विक्रोत्यपरान् भावानन्तश्चित्ते व्यवस्थितान् । नियताश्च बहि- श्चित्त एवं कल्पयते प्रभुः	वैतथ्य. १३	विघ्नराजश्चिदात्मकः सोऽहमोम् विघ्नान्यायान्ति वै बलात्	ते. बिं. १।४० गणेशो. ५।८
विकलेवरकैवल्यं त्रिपाद्राममहं भजे विकलेवरकैवल्यं श्रीरामब्रह्म मे गतिः	शु. र. शीर्षकं	विघ्नांस्तरति महोपसर्गं तरति विचक्षणः पञ्चमुखोऽसि प्रजापति- ब्राह्मणस्त एकं मुखं तेन मुखेन राज्ञोऽस्मि	कौ. त. २।९ कौ. त. १।२
विकटाङ्गामुन्मत्तां महाखलां... पुनर्धेनुं...अशान्तामदुग्धदोहिनीं वत्सहीनां...नवप्रसूतां रोगार्तां गां विहाय प्रशस्तगोमयमाहरेत्	बृ. जा. ३।१	विचक्षणादृतवो रेत आभूतं... विचारणा द्वितीया तु तृतीया तनुमानसी (ज्ञानभूमिः)	महो. ५।२४
विकल्पसङ्ख्याजन्तोः पदं तदवशिष्यते	अ. पू. २।३३	विचारणा द्वितीया स्यात्तृतीया साङ्गभावना (मोक्षभूमिका)	अ. पू. ५।८२
गजवक्त्रं गजाकारं जगदेवारुन्धे	गणेशो. ३।३	विचारणाशुमेच्छाभ्यामिन्द्रियार्थेषु रक्तता । यत्र सा तनुतामेति प्रोच्यते तनुमानसी [महो. ५।२९ + ब्राह्मो. ४।५	+ ब्राह्मो. ४।५
विकल्पो विनिवर्तेत कल्पितो यदि केनचित्	आगम. १८	विचारेण परिज्ञातस्वभावस्य सतस्तव । मनः स्वरूपमुत्सृज्य शममेध्यति विज्वरम्	अ. पू. १।४१ बा. मं. २३
विकारजननीमङ्गामष्टरूपामजां ध्रुवाम् । ध्यायतेऽध्यासितातेन तन्यते प्रेर्यते पुनः । सूयते पुरुषार्थं च तेनैवाधिष्ठितं जगत्	मंत्रिको. ३,४	विचित्रोषसंयुक्तानाहते भ्रूयते ध्वनिः विचित्रं विधिचेष्टितम्	सौभाग्यल. ९ भवसं. १।१२
विकारादिविहीनत्वाज्जागरो मे न विद्यते	ब्राह्मो. २।६०	विचित्राः शक्तयः स्वच्छाः समा या निर्विकारया । चिताः क्रियन्ते समया कलाकलनमुक्तया	१ सं. सो. २।२६ १ पेत. १।८।४
विकारांश्च गुणांश्चैव विकाराः षोडशापरे	म. गी. १३।२०	विचिन्वति ह्रैवेमानि शरीराणीः विचैति चान्ते विश्वमादौ स देवः स नो बुद्ध्या शुभया संयुक्तवु	श्वेता. ४।१
विकिरं प्रकिरं दद्याद्विकिरं ह वै प्रकिरं मुखीतनृत्तिरूपाणिदर्शयन् च गतायातं सुस्मिष्टं च सुलीनकं (मनः)	इतिहा. ५३	विचौमि सं च हि नु यो विरहपी (प्शी)	बा. मं. ९
विक्षेपशक्तिर्लिङ्गादि ब्रह्माण्डान्तं	अमन. २।९२	विजरो विसृज्युर्विशोको विजिजित्सो- ऽपिपासः सत्यकामः सत्य- सङ्कल्पः [छांदो. ८।१।५	+ ८।७।१
विक्षेपो नास्ति यस्मान्मे न समाधि- स्ततो मम । विक्षेपो वा समाधिर्वा मनसः स्याद्विकारिणः	सरस्व. ४२		
	१ अवधू. २१		

विज्ञानमेव सत्यं वदति विज्ञानं
स्वेव विजिज्ञासितव्यमिति
विज्ञानं विद्वान् भवते नातिवादी
विज्ञानं तन्न विजानाति नहि
विज्ञातुर्विपरिलोपो विद्यते-
ऽविनाशित्वात्
विज्ञानाम्यहं यत्प्राणो ब्रह्म, कं च
तु खं च न विजानामि
विजातीयविशेषवर्जितं... शाश्वतं
परमं पदं...स्वयम्प्रकाशमनिशं
ज्वलति
विजितात्मा जितेन्द्रियः
विजिहीर्ष्व लोकां कृषिं बंधा-
न्मुञ्चासिबद्धकम्
विशेषकृदिन्द्र इवानवब्रह्मोऽस्माकं
मन्यो अभिपो भवेद्
विशेष्यध्ये वावैतानन्विति
विश्वरत्नं गतं चेतस्तव संसार-
वृत्तिषु । न निमज्जति तद्ब्रह्मन्
गोष्पदेष्ट्विव वारणः
विज्ञातब्रह्मतत्त्वस्य यथा पूर्वं न
संस्तुतिः । अस्ति चेन्न स-
विज्ञातब्रह्मभावो
विज्ञातमविज्ञानताम् (ब्रह्म)
विज्ञातं विजिज्ञास्यमविज्ञातमेत
एव यत्किञ्च विज्ञातं वाचस्त-
द्रूपं, वाचि विज्ञाता, वागेनं
तद्भूत्वाऽवति
विज्ञातात्मा पुरुषः स परेऽक्षरे
आत्मनि स्मृतिप्रतिष्ठते
विज्ञातारमरे केन विजानीयात्
[बृ. उ. २।४।१४+
विज्ञाते स्पन्दमाने वै नाभासा
अन्यतो मुबः
विज्ञानघन एवास्मि शिवोऽस्मि
किमतः परम्
विज्ञानघन एवैतेभ्यो भूतेभ्यः
समुत्थाय तान्येवानुबिन्दयति

छांदो. ७।१७।१
मुण्ड. ३।१।४
बृह. ४।३।३०
छांदो. ४।१०।५
त्रि.न.ना. ७।७
भ. गी. ५।७
सहस्रै. ९
वनदु. १११
शौनको. १।२
अ. पू. १।४२
अध्यात्मो. ४८
केनो. २।३
बृह. १।५।८
प्रश्नो. ४।९
४।५।५
अ. शां. ९१
स्कन्दो. १
बृ. उ. २।४।१२

विज्ञानघनस्वरूपमनन्तविदादित्य-
समष्ट्याकारं शिवाद्वैतोपासका
भजन्ते
विज्ञानमयं ब्रह्मकोशम् । चतुर्जालं
ब्रह्मकोशम् । यन्मृत्युर्नावपश्यति
विज्ञानमयः कालात्माऽऽनन्दमयो
लयात्मैकत्वं नास्ति, द्वैतं कुतः
विज्ञानमयो मनोमयः प्राण-
मयश्चक्षुमयः
विज्ञानमात्ररूपोऽहं सच्चि-
दानन्दलक्षणः
विज्ञानमात्रं विज्ञानविदां यदमला-
त्मकम् । पुरुषः साङ्ख्यदृष्टीना-
मीश्वरो योगवादिनाम्
विज्ञानमानन्दं ब्रह्म रातिर्दातुः
परायणं, तिष्ठमानस्य तद्विद् इति
विज्ञानमानन्दं ब्रह्मरातेर्दातुः
परायणम् । सर्वसङ्कल्पसङ्ख्या-
सञ्चेतसा यत्परिग्रहः
विज्ञानमुपास्व
विज्ञानमेवाप्येति, तदमृतमभय-
मशोकमनन्तनिर्बीजं..
विज्ञानमेवाप्येति यो विज्ञान-
मेवास्तमेति [सुबालो. ९।२,
विज्ञानवतो वै स लोकाञ्ज्ञान-
वतोऽभिसिद्धयति
विज्ञानसारथिर्यस्तु मनःप्रग्रह-
वाग्रः । सोऽध्वनः पारमा-
प्रोति तद्विष्णोः परमं पदम्
[कठो. ३।९+
विज्ञानं चाविज्ञानं च
विज्ञानं स्वेव विजिज्ञासितव्यम्
विज्ञानदेवाः सर्वेब्रह्मज्येष्ठमुपासते
विज्ञानं प्रयन्त्यभिसंविशन्ति
विज्ञानं ब्रह्म चेद्रेद् तस्माच्चेन्न
प्रमाद्यति । शरीरे पाप्मनो
दित्वा सर्वान्कामान्समभुत इति

सि. सा. ६।१
भस्मजा. २।१६
सुबालो. ५।१९
बृह. ४।४।५
ते. वि. ३।३१
अ. पू. ३।२०
बृ. उ. ३।९।३४
महो. २।९
छांदो. ७।७।१
सुबा. ९।३-१२
७,१०,१३
छांदो. ७।७।२
भवसं. २।१२
तैत्ति. २।६
छांदो. ७।१७।१
तैत्ति. २।५
तैत्ति. ३।९
तैत्ति. २।५

विज्ञानं ब्रह्मेति व्यजानात् । विज्ञाना-
द्धयेव खल्विमानि भूतानि
जायन्ते । विज्ञानेन जातानि
जीवन्ति । विज्ञानं प्रयस्यभि-
संविशन्तीति

विज्ञानं भगवो विजिज्ञासे
विज्ञानं यज्ञं तनुते । कर्माणि तनुते-
ऽपि च । विज्ञानं देवाः सर्वे
ब्रह्म ऋषेष्टमुपोसते

विज्ञानं वाव ध्यानाद्भूयः
विज्ञानात्मा चिदाभासो विश्वो
व्यावहारिको जामत्स्थूलदेहा-
भिमानी कर्मभूरिति च विश्वस्य
नाम भवति

विज्ञानात्मा यथा देहे जामत्स्वप्न-
सुषुप्तिः । मायया मोहितः
पश्चाद्बुद्धजन्मान्तरे पुनः

विज्ञानात्मा सह देवैश्च सर्वैः प्राणा
भूतानि सम्प्रतिष्ठन्ति यत्र ।
तदक्षरं वेदयते यस्तु सोम्य स
सर्वज्ञः सर्वमेवाविवेश

विज्ञानादानन्दो ब्रह्मयोनिः

विज्ञानाद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे
भगवान्ब्रवीतु

विज्ञानाद्धयेव खल्विमानि भूतानि
जायन्ते

विज्ञानाविज्ञानेऽहम्

विज्ञानेन वा ऋग्वेदं विजानाति
यजुर्वेदं च सामवेदमाथर्वणम्

विज्ञानेनात्मानं वेदयति

विज्ञानेनेदं सर्वं विदितम्

विज्ञाने स्पन्दमाने वै नाभासा
अन्यतो ३

विज्ञानेऽपि तं स्थिराभासस्या-
विशेषतः

विज्ञानोऽस्मि विशेषोऽस्मि सोमो-
ऽस्मि सकलोऽस्म्यहम्

विज्ञायते हास्ति हिरण्यस्योपासं

गोअश्वानां दासीनां प्रवराणां..

तैत्ति. ३।५

छांदो. ७।१७।१

तैत्ति. २।५

छांदो. ७।७।१

पैङ्गलो. २।६

योगकुं. ३।२७

प्रश्नो. ४।११

महाना. १७।१२

छांदो. ७।७।२

तैत्ति. ३।५

१ देव्यु. १

छांदो. ७।७।१

महाना. १७।१३

बृह. २।४।५

अ. शां. ५१

अ. शां. ५०

मैत्रे. ३।३

बृह. ६।२।७

विज्ञायते हान्ति...प्रवराणां

परिधानस्य...[मा. पा.]

विज्ञाय सेवितश्चोरो मैत्रीमेति न
चोरताम्

विज्ञेयः स शिवः शान्तो नरस्त-

ज्ञावभावितः । आस्ते सदा

निरुद्विग्नः स देहान्ते विमुच्यते

विज्ञेयोऽक्षरतन्मात्रो जीवितं वापि

चञ्चलम् । विज्ञाय शास्त्र-

जालानि यत्सत्यं तदुपास्यताम्

विष्णुव्रपित्तकफमज्जामेदोवसाभि-

रन्यैश्च मलैर्बहुभिः परिपूर्णं

कोश इवावसन्नेति

विष्णुव्रतपित्तकफमज्जामेदो-

वसाभिरन्यैश्चमलैर्बहुभिः परि-

पूर्णमेतादृशे शरीरे वर्तमानस्य

भगवंस्त्वं नो गतिः

विष्णुत्रादिविसर्जनमपानवायुर्म

वितता ब्रह्मणो मुखे

विततां भुवमासाद्य विहराभि

यथासुखम्

वितत्य बाणं तरुणार्कवर्णं व्योमान्तरे

भासि हिरण्यगर्भः

वितथैः सदृशाः सन्तोऽवितथा इव

वितन्वमाना शमायान्तु ब्रह्म-

चारिणः स्वाहा

वितस्तिप्रमितं देव्यं चतुरङ्गुल-

विसृत्तम् । मृदुलं धवलं प्रोक्तं

वेष्टनाम्बरलक्षणम्

विशीर्णवस्त्रं वल्कलं वा प्रतिगृही-

यान्प्रान्यत्प्रतिगृहीयात्

वित्तं बन्धुः प्रजातन्तुः कर्मरूपं

बृहत्सखा । प्रज्ञाप्रतिष्ठा तन्तू-

नामिष्टापूर्तैः परायणम्

वित्तिश्चोपस्तपश्च दमश्चाश्रद्धा च

सप्तभ्य (१) चानाकाशी कर्णं च

योगश्चाचार्यगुरुशुश्रूषा चेति

(अथ) वित्तं मे स्यादथ कर्म कुर्वीय

बृह. ६।२।७

महो. ५।७१

शिवो. १।२३

पैङ्गलो. ४।१७

मैत्रे. ३।४

मैत्रे. १।३

शांङ्गि. १।४।९

अ. गी. ४।३२

१ सं.सो.२।५५

एका. उ. ४

अ. शां. ३१

तै. उ. १।४।४

यो. शि. १।८१

१ सं. सो. १।२

इतिहा. ६

संहितो. ३।९

बृह. १।४।१७

विशेषो यक्षरक्षसाम्
विद्वानादिद्युत्
विद्वाम देवं भुवनेशमीड्यम्
विद्विताविद्वितात्परः
विद्विते तु परे तस्ये मनो नौ-
स्तम्भकाकवत्
विद्वित्वा स्वात्मनो रूपं सम्प्रज्ञात-
समाधितः । शुक्रमार्गेण विरजाः
प्रयान्ति परमं पदम्
विद्वित्वा स्वात्मनो रूपं न विमेति
कुतश्चन(कदाचन)[वराहो.२।२०+
विद्विषश्च नारायणः [नारा. २+
विदुर्देवा न दानवाः
विदेहमुक्त एवासौ विद्यते
निष्कलात्मकः
विदेहमुक्ताऽत्रोक्ता सप्तमी योग-
भूमिका । अगम्या वचसां
शान्ता सा सीमा सर्वभूमिषु
विदेहमुक्तो नोदेति नास्तमेति न
शाम्यति
विदेहमुक्तौ विमले पदे परमपावने ।
...चित्तनाशे विरूपाख्ये न
किञ्चिद्विद् विद्यते
विद्धि त्वमेतन्निहितं गुहायाम्
विद्धि नष्टानचेतसः
विद्धि पार्थ बृहस्पतिम्
विद्धि पार्थ सनातनम्
विद्धि प्रकृतिसम्भवान्
विद्धि माममृतोद्भवम्
विद्ययक्तारिमव्ययम्
विद्ययनादी वृत्तावपि
विद्यथेनमिह वैरिणम्
विद्ययाऽमृतमभुते
विद्यया वा विद्यां यः प्राह तानि
तीर्थानि षण्ममेति
विद्यया विन्दतेऽमृतम्
विद्यया साधयेत्
विद्यातपोभ्यां जीवात्मा बुद्धि-

भ. गी. १०।२३
बृह. ५।७।१
श्वेता. ६।७
नृसिंहो. ९।८
अमन. २।७३
वराहो. ४।३८
महो. ४।७०
त्रि.म.ना. २।८
भ.गी. १०।१४
अ. पू. ४।१९
अक्षुप. ४४
महो. २।६४
अ. पू. ४।२०
कठो. १।१४
भ. गी. ३।३२
भ.गी. १०।२४
भ. गी. ७।१०
भ.गी. १३।२०
भ.गी. १०।२७
भ. गी. ४।१३
भ.गी. १३।२०
भ. गी. ३।३७
ईशा. ११
संहितो. ३।५
केनो. २।४
संहितो. ३।४
भवसं. ३।१८

विद्यादानं च कुर्वीत भोगमोक्ष-
जिगीषया शिवो. १।३५
विद्या दिवा प्रकाशत्वादविद्या
रात्रिरुच्यते १सं.सो. २।८३
विद्याधरस्तृतीयायां गान्धर्वस्तु
चतुर्थिका ना. वि. १३
विद्याधीशः स्वर एको महेशस्त्वमेव
त्वं वेद योऽसीश एव २ रुद्रो. ६८
(शिष्य इति च)विद्याध्वस्तप्रपञ्चा-
वगाहितज्ञानावशिष्टं ब्रह्मैव शिष्यः निरा. २५
विद्यानन्दतुरीयाख्यपादत्रयममृतं
भवति त्रि.म.ना.४।४
(अथ च) विद्यानन्दतुरीयाणा-
मभेद एव श्रूयते त्रि.म.ना. २।१
विद्यानन्दतुरीयांशाः (ब्रह्मणः)
सर्वेषु पादेषु व्याप्य तिष्ठन्ति त्रि.म.ना. १।४
विद्यापादो द्वितीयः (ब्रह्मणः) त्रि.म.ना. १।४
विद्याप्रपञ्चस्य नित्यत्वं सिद्धमेव,
नित्यानन्दचिद्विलासात्मकत्वात् त्रि.म.ना. ३।२
विद्या भवच्छेदकरी मदीयसायुज्य-
सम्पादनहेतुभूता १ बिल्वो. १५
विद्याभीप्सितं नचिकेतसं मन्ये न
त्वा कामा बहवो लोलुपन्ते(न्तः)
[कठो. २।४+ मैत्रा. ७।९
विद्याऽभुद्रोमयं शुभम् बृ. जा. ३।२
विद्याभ्यासे प्रमादो यः स दिवा
स्वाप उच्यते १सं.सो. २।८४
विद्यामन्त्रैकसंश्रयो विद्यारूपो
विद्यामयो विश्वेश्वरोऽहमजरोऽहम् भस्मजा. २।७
विद्यामिमां प्राप्य गौरी महेशा-
दभीष्टसिद्धिं समवाप सद्यः हेरम्बो. १४
विद्याया मनसि संयोगः, मनसा-
ऽऽकाशश्चाकाशाद्वायुः, वायो-
ज्योतिः, ज्योतिष आपः,
अन्नयः पृथिवी, पृथिव्या इत्येषां
भूतानां ब्रह्म सम्पद्यते २सक्यासो. १६
विद्यालिङ्गं ज्ञानस्वरूपम् लिङ्गोप. २

विद्याविद्याभ्यां भिन्नो विद्यामयो
हि यः स कथं विषयी भवति

गोपालो. १।१२
श्वेता. ५।१

विद्याविनयसम्पन्ने

भ. गी. ५।१८

विद्याशक्तिः समस्तानां शक्तिरित्य-
भिधीयते । गुणत्रयाश्रया विद्या
सा विद्या च तदाश्रया

बृ. जा. ३।१

विद्या सङ्कीर्तनीया हि येषां कर्म न
विद्यते । ते चावर्त्य विमुच्यन्ते
यावत्कर्म न विद्यते

शिवो. १।३४

विद्या सन्धिः । प्रवचनं सन्धानम्

तैत्ति. १।३।५

विद्या सम्प्राप्यते ब्रह्मन् सर्वदोषा-
पहारिणी

महो. ५।११०

विद्यासहायवन्तं च आदित्यस्थं
समाहितम् । कपिलं प्राहुराचार्याः..

विद्याऽहमविद्याऽहम्

१ देव्यु. १

विद्या ह वै ब्राह्मणमाजगाम, तवा-
हमस्मि, त्वं मा पालयानर्हते
मानिने नैव माऽदाः । गोपाय

संहितो. ३।४

मा श्रेयसे तेऽहमस्मीति
विद्या ह वै ब्राह्मणमाजगाम गोपाय
मां शेषधिष्टेऽहमस्मि । असूयका-

यानृजवे शठाय मा मा ब्रूया
वीर्यवती तथा स्याम् [शाट्या. ३३]

मुक्तिको. १।५१

विद्याऽहम् । वेदाश्चाहम्

अद्वै. भा. १

विद्या हि काण्डान्तरादित्यो

महावा. २

ज्योतिर्मण्डलं प्राह्यं नापरं
विद्यां चाविद्यां च यस्तद्वेदोभयं

सह । अविद्यया मृत्युं तीर्त्वा
(मृत्युमेति) विद्ययाऽमृतमश्नुते

भवसं. ३।१

[ईशा. ११+ मैत्रा. ७।९+
विद्युति तृप्यन्त्यां यत्किञ्च यद्युश्च

पर्जन्यश्चाभितिष्ठतस्तत्तृप्यति
तस्यानुत्तिं तृप्यति प्रजया पशु-

. ५।२२।२

भिरन्नाद्येन तेजसा ब्रह्मवर्चसेनेति

विद्युतोऽभिव्यद्युतदा ३ इति (मा. पा.)

केनो. ४।४

विद्युतो व्यद्युतदा ३ इति

केनो. ४।४

विद्युदिवाभ्राचिषः परमे व्योमन्

मैत्रा. ६।३५

विद्युद्दृष्टिरदोरात्रं निमेषोन्मेषसंज्ञकम्

गुह्यका. १८

विद्युद्वसितं (गायत्र्याः)

सन्ध्यो. २३

विद्युद्ब्रह्मेत्याहुर्विज्ञानाद्विद्युद्विद्यत्येनं
पाप्मनो य एवं वेद विद्युद्ब्रह्मेति

विद्युद्वधेव ब्रह्म

बृह. ५।७।१

विद्योतते स्तनयति स प्रतिहारः

छांदो. २।३५।१

विदुमदुमसङ्काशं योनिस्थाने स्थितं रजः

ध्या. वि. ८७

विद्वत्सङ्ग्यासी चेदुरोः सकाशात्

प्रणवमहावाक्योपदेशं प्राप्य...

पर्वतवनदेवतालयेषु सञ्चरेत्

ना. प. ४।४८

विद्वत्सङ्ग्यासी ज्ञानसङ्ग्यासी

विविदिषासङ्ग्यासी कर्मसङ्ग्यासी

ना. प. ५।३

विद्वानप्यासुरश्चेत्स्यान्निष्फलं

तत्त्वदर्शनम्

वराहो. ३।२३

विद्वानेतेनैवायतनेनैकतरमन्वेति

प्रश्नो. ५।२

विद्वान् त्रिवृत्सूत्रं त्यजेत्

आरुणि. ३

(तथा) विद्वान्नामरूपाद्विमुक्तः

मुण्ड. ३।२।८

विद्वान्नित्यं सुखे तिष्ठेद्विद्या

चिद्रसपूर्णया

ते. वि. १।५१

(तदा) विद्वान् ब्रह्मज्ञानाग्निना

कर्मबन्धं निर्देहेत्

पैङ्गलो. ४।११

विद्वान् ब्रह्मामृतोऽमृतम्

बृ. ह. ४।४।१७

विद्वान्मनो धारयेताप्रमत्तः

श्वेताश्व. २।९

विद्वान्युक्तः समाचरन्

भ. गी. ३।२६

विद्वान्सर्वमैहिकामुष्मिकसुखश्रमं

ज्ञात्वा.. ब्रह्मचर्यसमाप्य गृहीभवेत्

प. हं. प. १

विद्वान्सस्तेनलयेनपश्यन्ति

सुबालो. ८।१

विद्वान्स्वदेशमुत्सृज्य सङ्ग्यासानन्तरं

स्वतः । कारागारविनिर्मुक्तचोर-

वहूरतो बसेत्

मैत्रे. २।११

विद्वान्सो मनसा प्रजायमाना

रेतसैवमजीविष्मेति [बृह. ६।१।८

+ ६।१।९-१२

विधिदृष्टो य इज्यते

भ. गी. १७।११

विधिवदादावनुपनीतोपनयनानन्तरं

तत्सत्कुलप्रसूतः... साधनचतु-

ष्टयसम्पन्नः सङ्ग्यस्तुमर्हति

ना. प. २।१

विधिवत्प्राणसंयामैर्नाडीचक्रे

विशोधिते । सुषुम्नावदनं

भित्त्वा सुखाद्विशति मारुतः

छांदि. १।७।९

विधिहीनमसृष्टात्मम्

भ. गी. १७।१३

विष्णुमे च प्रशान्तामो यस्तु माधु-
करीं चरेत् । गृहे च विप्रमुल्यानां
यतिः सर्वोत्तमः स्मृतः

ना. प. ६।१२

विष्णुमे वज्रमुसले व्यङ्गारे मुक्त-
वज्जने । कालेऽपराहे भूयिष्ठे
मिथ्याचरणमाचरेत्

१सं.सो. २।७३

विष्णुतिरेषां लोकानामसम्भवाय
विषेम ते नाम । विघेस्त्वमस्माकं नाम
विष्णुकर्मसङ्केपात् सञ्ज्यास-

छांदो. ८।४।१

चित्स्यु. १।२

स्त्वातुरः स्मृतः

ना. प. ३।९

विष्णुकर्मसंयुक्तः कामसङ्कल्प-
वर्जितः । यमाद्यष्टाङ्गसंयुक्तः...

जा. द. ९।२

विबर्धिसान्नो वृणे पशव्यमित्यग्ने-
करीयोऽनिरुक्तः प्रजापतेर्निरुक्तः

छांदो. २।२२।१

विबृष्टदिग्भ्रमस्यापि यथापूर्वं विभाति
दिक् । तथा विज्ञानविष्वस्तं
जगन्नास्तीति भावय (जगन्मे

वराहो. ३।१७

भ.गी. १३।२८

भाति तन्नहि) [महो. ४।२०+
विनश्यत्स्वविनश्यन्तं
विना कार्यं सदा गुप्तं योगसिद्धस्य

यो.शि. १।१५६

विना तर्कप्रमाणाभ्यां ब्रह्म यो
वेद वेद सः

पा. ब्र. २।१

विना देहेन योगेन न मोक्षं लभते
विधे । अपक्वाः परिपक्वाश्च
देहिनो द्विविधाः स्मृताः

यो. शि. १।२५

विना प्रमाणसुष्ठुत्वं यस्मिन्सति
पदार्थधीः । अयमात्मा नित्य-

२ आत्मो. ६

सिद्धः प्रमाणे सति भासते
विनायकस्य यद्वधानं पूजनं भवमाचनं
विनायकोऽहमित्येतत्तत्त्वतः प्रवदन्त्ये

गणेशो. १।५

गणेशो. १।५

गणेशो. १।५

भ.गी. २।१७

भ.गी. ६।४०

विनाशमभ्ययस्यास्य

विनाशस्तस्य विद्यते

विना क्लृप्तिं न मोक्षो न ज्ञानं न
कल्यं न धर्मो न तपो न हरिर्न
हरी न विरिष्णिः

श्रीचक्रो. २

विमार्शं काळतो याति ततो-

अन्यत्सकलं सृष्टा (ब्रह्मात्मनः)

श्वरभो. २४

विनाशाय च दुष्कृताम्

भ.गी. ४।८

विनाशेन मृत्युं तीर्त्वा सम्भूत्या-
मृतमश्रुते

. १४

विना श्रीतुलसीं विप्रा येऽपि भ्रातृं
प्रकुर्वते । वृथा भवति तच्छ्राद्धं
पितृणां नोपगच्छति

तुलस्यु. १४

विनियम्य समन्ततः

भ.गी. ६।२४

विनोदतः कामिनीमध्ये कामिनी-

कामराज. २

दृष्ट्वा च सदानन्दरूपो भवेत्

विन्दते प्राजापत्यं रायस्पोषं

गौपत्यम् [भस्मजा. १।७+

नारा. ३

विन्दन्त्यात्मनि यत्सुखम्

भ.गी. ५।२३

विन्ध्यस्योत्तरे तीरे मारीचो नाम

राक्षसः । तत्र मूत्रपुरीषाभ्यां

हुताशनं शमय..

वनदु. १६०

विन्ध्याटव्यां पायसान्नमस्ति

चेज्जगदुद्भवः

ते. बिं. ६।७८

विपरीतं ब्रह्मचर्यमनुष्ठेयं मुमुक्षुभिः

कठरु. १०

विपरीतानि केशव

भ.गी. १।३०

विपर्यस्ते वा कन्यके जिह्वेन वा

दृश्येयातां तदप्येवमेव विद्यात्

३रेत. २।४।५

विपर्यस्तो निदिध्यासे किं ध्यान-

मविपर्यये । देहात्मत्वविपर्यासं

न कदाचिज्ज्ञानम्यहम्

अवधू. १७

विपर्यासाद्यथा जाग्रदचिन्त्यात्

भूतवत्स्पृशेत् । तथा स्वप्ने

विपर्यासाद्धर्मास्तत्रैव पश्यति

अ. शां. ४।१

विपर्यासे तयोः क्षीणे तुरीयं पदमभते

आगम. १५

विपापो विरजो विचिकित्सो

ब्राह्मणो भवति

बृह. ४।४।२३

विप्रयोगं प्रियैश्चैव संयोगं च तथा-

प्रियैः । जरया चाभिभवनं

व्याधिभिश्चोपपीडनम् ॥...

प्राप्यन्ते नारकै राजन्

भवसं. १।४-६

विप्राणां विनयो ह्येष शमः

प्राकृत उच्यते । दमः प्रकृति-

दान्तत्वादेवं विद्वान्छमं व्रजेत्

अ. शां. ८ ६

विभक्तमिव च स्थितम्

भ.गी. १३।१७

विभागकलनां त्यक्त्वा सन्मात्रै-
कपरो भव

अ. पू. ४।६६

विभुरहमनवद्योऽहं निरवधिनिः-

आ. प्र. ८

सीमतत्त्वमात्रोऽहम्

विमुनिस्त्यो निष्कलङ्को निर्विकल्पो

त्रि. म. ना. १।५

निरञ्जनो निराख्यातः शुद्धो

देव एको नारायणो न द्वितीयः

विभुर्विभूनां विभवोद्भवाय

पारमा. १।२

विभुं चिदानन्दमरूपमद्भुतम्

कैव. ७

विभुं प्रमितं विचक्षणसन्दी

कौ. त. १।३

विभुं सर्वगतं नित्यं विश्वयोनिम-

कारणम् । व्याप्यव्याप्यं यतः

सर्वं तं वै पश्यन्ति सुरयः

भवसं. ३।४

विभुः साक्षी न संशयः

सर्वसारो. १०

विभूतिर्भसितं भस्म क्षारं रक्षेति

भवन्ति पञ्चनामानि

बृ. जा. १।६

विभूतिं च जनार्दन

भ.गी. १०।१८

विभूतीनां परंतप

भ.गी. १०।४०

विभूतेर्विस्तरो मया

भ.गी. १०।४०

विभूतिं प्रसवं त्वन्ये मन्यन्ते सृष्टि-

चिन्तकाः । स्वप्रमायासरूपेति

सृष्टिरन्यैर्विकल्पिता

आगम. ७

विभेदजनके ज्ञाने नष्टे ज्ञानबला-

न्युने । आत्मनो ब्रह्मणो भेदम-

सन्तं किं करिष्यति

जा. द. ४।६३

विभ्राजदेतद्यतो विशन्ति

महाना. ८।१४

विभ्राजमानं भूतवर्गेष्वसङ्गं

२ देव्यु. ३३

विलातिगं स्वप्रभाभासमानम्

विभ्राजमानां हरिणीं यशसा

सम्परीवृताम् । पुरी हिरण्मयीं

ब्रह्मा विवेशापराजिता

अरुणो. ३

विभ्राद् सम्राद् भूमधामा त्वमेव

पिताऽसि माता भ्रातृकश्चादिवेशः २ रुद्रो. ६२

विमलोत्कर्षिणी ज्ञाना क्रिया योगा..

त्रि. म. ना. ७।१२

विमुक्तश्च विमुच्यते

कठो. ५।१

यतात्मानं

नात्र संशयः

अमन. २।४५

विमुक्तः सर्वपापेभ्यः कैवल्यायोप-

कल्पते । सर्वाभिः सिद्धिभि-

स्तस्य किं कार्यं कमलानने

विमुक्तिपादपच्छायाभूते कुत्र

गुह्यका. ८४

विमुक्तिरिति पाथौ

विमुक्तो मामुपैष्यसि

विमुक्तोऽमृतमभुते

विमुच्य निर्ममः शान्तः

विमूढाः कर्तुमुद्युक्ता ये हठाचेतसो

जयम् । ते निबध्नन्ति नागेन्द्र-

मुन्मत्तं विसतन्तुभिः

विमूढा नानुपश्यन्ति

विमूढो ब्रह्मणः पथि

भवसं. १।३०

तैत्ति. ३।१०।२

भ. गी. ९।२८

भ.गी. १४।२०

भ.गी. १८।५३

मुक्तिको. २।४७

भ.गी. १५।१०

भ. गी. ६।३८

भ.गी. १८।६३

वियदाकारसंयुक्तं वीतिहोत्रसम-

न्वितम् । अर्धेन्दुलसितं देव्या

बीजं सर्वार्थसाधकम्

वियासाय स्वाहा

वियोगायैव संयोगा आधयो

व्याधयोऽधियाम्

वियोगोपदेशः

विरक्तस्य तु संसाराब्जानं

१ देव्यु. १४

चिन्त्यु. २०।१

अक्षुप. २६

निर्वाणो. १

जा. द. ५।४७

विरक्तः पुरुषः सर्वदा ब्रह्माहमिति

व्यवहरेत्

विरक्तः प्रव्रजेद्धीमान्सरक्तस्तु गृहे

वसेत् । सरागो नरकं याति

प्रव्रजन् हि द्विजाधमः

विरक्तः सन् यो वर्षासु ध्रुवशीलोऽष्टौ

मास्येकाकी चरन्नेकत्र निवसेत्

विरक्ता ज्ञानिनश्चान्ये देहेन

विजिताः सदा । ते कथं

योगिभिस्तुल्या मांसपिण्डाः

कुदेहिनः

विरजं निष्कलं शुभ्रमक्षरं यद्वक्ष्य

विभाति स नियच्छति

विरजः पर आकाशादज आत्मा

महान्ध्रवः

ना. प. ३।१४

ना. प. १७।१

यो. शि. १।४८

ब्रह्मो. १

बृह. ४।४।२०

विरजानलजं चैव धार्यं प्रोक्तं
महर्षिभिः (भस्म)

विरजा ब्रह्मरूपिणी

विरज्य सर्वभूतेभ्य आविरिञ्चि-
पदादपि । घृणां विपाट्य सर्व-
स्मिन्पुत्रमित्रादिकेष्वपि ॥

अद्वालुर्मुक्तिमार्गेषु वेदान्त-
ज्ञानलिप्सया । उपायनकरो
भूत्वा गुरुं ब्रह्मविदं व्रजेत्
विरलत्वंव्यवहृतेरिष्टं चेद्द्वयानमस्तु ते
विरा आ आ आ आ हुं

आ आ आञ्या (मा. पा.)

विरागमुपयात्यन्तवर्सानास्वनु-
वासरम् । क्रियासूदाररूपासु
क्रमते मोदतेऽन्वहम्

विराजति प्रजया पशुभिर्ब्रह्मवर्चसेन
सर्वमायुरेति, ज्योग्जीवति,
महान्प्रजया पशुभिर्भवति
विराजमेवाप्येति यो विराज-
मेवास्तमेति

विराजा सुदर्शना जिता सोम्या
मोघा कुमाराऽमृता सत्या
मध्यमा नासीराशिगुरासूरा-
स्त्विस्वराविज्ञेयानि नाडी-
नामानि दिव्यानि

विराजो अधिपूरुषः [पु. सू. ५+
[ऋ. मं. १०।९०।५+]

विराद्ध्यानं हि तज्ज्ञेयं महा-
पातकनाशनम्

विरादूपुरुषेणोपदिष्टं रहस्यं ते
विविच्योऽश्नते

विरादप्रणवः षोडशमात्रात्मकः
षट्त्रिंशत्तत्त्वातीतः

विरादप्रणवः षोडशमात्राभितः
विरादस्थितिप्रलयौ मूलाविद्याण्ड-
परिपालकस्यादिनारायणस्या-
होरात्रिसंज्ञकौ

विराडेकर्षिर्भास्वती स्मृता
पादो भवति

बृ. जा. ५।४

१. १६

ना. प. ६।२२

१ अवधू. २०

छां.व. २।२४।८

अक्षयुष. ७

छांदो. २।१६।२

सुबालो. ९।१

सुबालो. ६।१

चिन्त्यु. १२।२

वा. सं. ३१।९

गुह्यका. ६

ना. प. २।१

ना. प. ८।३

तुरीयो. १

त्रि.म.ना. ३।६

नृसिंहो. ३।३

विराड्विरण्यगर्भश्च ईश्वरश्चेति ते

त्रयः । ब्रह्माण्डं चैव पिण्डाण्डं
लोका भूरादयः क्रमात् ॥ स्व-
स्वोपाधिलयादेव लीयन्ते
प्रत्यगात्मनि

विराड्विरण्यगर्भेश्वरा आधिविलया-
त्परमात्मनि लीयन्ते

विराड्रूपे मनो युञ्जन्महिमानमवा-
प्नुयात् । चतुर्मुखे मनो युञ्ज-
जगत्सृष्टिकरो भवेत्

विराड्विश्वः स्थूलश्चाकारः

विरिञ्चिनारायणशङ्करात्मकं नृसिंह-
देवेश तव प्रसादतः । अचिन्त्य-
मव्यक्तमनन्तमव्ययं वेदात्मकं
ब्रह्म निजं विजानते

विरूपाक्षेण बभ्रुणा वाचं वदिष्यतो हतः

विरूपाश्च सरूपाश्च पशूनव-
रुन्धे सर्वमायुरेति

विरूपाः सन्तो बहुधैकरूपाः

अग्निस्ताऽअग्ने प्रमुमोक्तु देवः

विरूपाः सन्तो बहुधैकरूपाः ।

तेषां सप्तानामिह

रन्तिरस्तु [चिन्त्यु.

विरूपाः सन्तो बहुधैकरूपाः ।

वायुस्ताऽअग्ने प्रमुमोक्तु देवः

विरोधो न विद्यते ब्रह्मा-

द्वितीयमेव सत्यम्

विलम्बिनीति या नाडी व्यक्ता

नाभौ प्रतिष्ठिता । तत्र नाड्यः

समुत्पन्नास्तिर्यगूर्ध्वमधोमुखाः

विलापिनी (भूमिका) चतुर्थी

स्याद्वासना विलयात्मिका

विलीना ज्ञानतत्कार्ये मयि निद्रा

कथं भवेत्

विवर्णं चतुर्मात्रं सर्वव्यापि...

सर्वाणि च भूतानि स्थावर-

जङ्गमान्यन्वभवत्

योगकुं. ३।२२

पैङ्गलो. ३।४

यो. शि. ५।५२

यो. चू. ७५

स्कन्दो. १३

नीलरु. ३।३

छांदो. २।१६।२

चिन्त्यु. ११।११

११।१२, १३

चिन्त्यु. ११।१३

त्रि.म.ना. ४।२

यो.शि. ५।२०

अ. पू. ५।८२

वराहो. २।५९

२ प्रणवो. २

विवर्धयति ह्यमृदुं तस्मादेव जिता
मही । प्राणवायोस्तु संरोधा-
त्प्राणायामस्तु पठ्यते

योगो. ३०

विवस्वान् मनवे प्राह
विविक्तदेशमासाद्य सर्वसम्बन्धवर्जितः
विविक्तदेशसेवित्वं
विविक्तदेशे च सुखासनस्थः शुचिः
विविक्तदेशे शुचि सन्निविष्टः

भ. गी. ४।१

त्रि. ब्रा. २।८९

भ. गी. १३।११

कैव. ५

समासनं किञ्चिदुपैति पश्चात्
विविक्तसेवी लब्धाशी

अमन. १।१५

भ. गी. १८।५२

विविक्तेति वेदाः स्तुवन्ति

राधिको. ५

विविक्ते विजने देशे पवित्रेऽति-

मनोहरे । समासीनः सुखासीनः

पश्चात्किञ्चित्समाश्रितः ॥ सुख-

स्थापितसर्वाङ्गः सुस्थिरात्मा

सुनिश्चलः । बाहुदण्डप्रमाणेन

कृषदृष्टिः समभ्यसेत्

अमन. २।४८

विविक्ते विजने रम्ये पुष्पाश्रम-

विभूषिते । स्थानं कृत्वा शिव-

स्थाने ध्यायेच्छान्तं परं शिवम्

शिवो. ७।१२८

विविदिषासङ्ख्यासी चेच्छतपथं

गत्वा... दण्डं परिमहेत्

ना. प. ४।४९

विविधविचित्रस्थूलसूक्ष्मोत्कृष्ट-

निकृष्टानन्तदेहान्परिगृह्य...

पुनः पुनस्तत्तत्कर्मफलविषय-

प्रवृत्तिरेव जायते

त्रि. म. ना. ५।३

विविधविचित्रानन्तजगदाकारो

भवति

त्रि. म. ना. २।६

विविधविचित्रानन्तशक्तेः परब्रह्मणः

स्वरूपज्ञानेन विरोधो न विद्यते

त्रि. म. ना. २।३

विविधं चास्ति वै प्रोक्तं

प्राणायामस्य लक्षणम्

योगो. ६

विविधाश्च पृथक्चेष्टाः

भ. गी. १८।१४

विविधोपायैरपि अविद्याकार्याण्यन्तः-

करणान्यतीत्य कालाननु

तानि जायन्ते

त्रि. म. ना. ४।९

विदुषं सप्तमिस्तुत

भ. गी. १४।११

विदुषे कुरुनन्दन

भ. गी. १४।१३

विदुषे भरतर्षभ

भ. गी. १४।२

७३

विवेकयुक्तिबुद्ध्याऽहं जानाम्या-

त्मानमद्वयम् । तथापि बन्ध-

मोक्षादिव्यवहारः प्रतीयते

आ. प्र. १२

विवेकरक्षा । विवेकलभ्यम्

निर्वाणा. १, ३

विवेकं परमाश्रित्य बुद्ध्या सत्य-

मवेक्ष्य च । इन्द्रियारीनलं

छित्त्वा तीर्णो भव भवार्णवात्

महो. ५।८४

विवेकिनः प्रशान्तस्य यत्सुखं

ध्यायतः शिवम् । न तत्सुखं

महेन्द्रस्य ब्रह्मणः केशवस्य वा

शिवो. ७।१३०

विवेकी सर्वदा मुक्तः संसार-

भ्रमवर्जितः

यो. शि. १।१८

विवेश भूतानि चराचराणि

विशते तदनन्तरम्

महाना. १।१

विशन्ति नाशाय समृद्धवेगाः

विशन्ति ब्रह्माण्यभिविज्वलन्ति

भ. गी. ११।२९

विशन्ति यद्यतयो वीतरागाः

[सुदर्श. ६+

भ. गी. ८।११

विशन्ति विद्या विमला मुक्ता

वेणुमिवोत्तमम् । विरक्तमनसां

सम्यक्स्वप्नसङ्गादुदाहृतम्

महो. ६।१६

विशीर्णं वस्त्रं वल्कलं वा प्रतिगृह्य

नान्यत्प्रतिगृहीयात्

कठश्रु. ७

विशीर्णान्यमलान्येव चेलानि

प्रथितानि तु । कृत्वा कन्थां

बहिर्वासो भारयेद्वातुराजितम्

ना. प. ३।३१

विशुद्धिः कण्ठमूले च आज्ञाचक्रं

च मस्तकम्

योगकुं. ३।११

विशेषहीनश्च कविः पुराण एष

स्वतन्त्रः पुरुषः पुराणः

२ देव्यु. १५

विशेषं सम्परित्यज्य सन्मात्रं यद्-

लेपकम् । एकरूपं महारूपं

सत्तायास्तत्पदं विदुः

अ. पू. ४।६५

विशेषेण न शूद्रस्त्रीपतितोदक्या

सम्भाषणम्

ना. प. ९।६

विशेषेणैव कर्तव्यं भस्माख्यं

कुम्भकंतिदम् [यो. शि. १।१००

योगकुं. १।३९

विशोको विमृत्युरजिघृत्सोऽपिपासः

शरीरहीनोऽप्यजरः पुराणः

२ कठो. ६६

विस्मिष्टं च गतायासं विकल्प-

विषयग्रहम् । सुस्मिष्टं च
सुखीनं च विकल्पविषयाग्रहम्

विस्मिष्टं नाम सम्प्रोक्तं राजसं तु
गतागतम् । सुस्मिष्टं सात्त्विकं
प्रोक्तं सुखीनं गुणवर्जितम्

विश्वकर्मणः समवर्तताभि
विश्वभित्प्रथमः पादः स्वप्रस्थान-
गतः प्रभुः

विश्वतश्चक्रुर्विश्वतोमुखो विश्वतो-
(इत्थ उत)बाहुरुत विश्वतस्पात्
[महाना. २।२+२शिवसं. २६+
[च. सं. १७।१९+

विश्वतः परमं नित्यं (परमाभित्यं)
विश्वं नारायणं हरिम्
[महो. १।५+चतुर्वे. २+

विश्वतः पादोऽपाणिर्विश्वतः
कणिरहमशिराः

विश्वतः पृष्ठेषु सर्वतः पृष्ठेष्वनुत्तमे-
षूत्तमेषु लोकेष्विदं वाव
तद्यदिदमस्मिन्नन्तः पुरुषे
ज्योतिस्त्वस्यैषा दृष्टिः

विश्वतैजसप्राज्ञतटस्थमेदैरेक एव
एको देवः साक्षी निर्गुणश्च
तद्ब्रह्माहमिति व्याहरेत्

विश्वतैजसप्राज्ञाः स्वस्वोपाधिलयात्
प्रत्यगात्मनि लीयन्ते

विश्वतोबाहुं विश्वात्मा तमेकमद्वैतं
निष्कलं निष्क्रियं शान्तं

विश्वतोहस्तं च विश्वतस्पात्
[महाना. २।२+२शिवसं. २६+

विश्वभृद्वै नामैषा तनूर्भगवतो
विष्णोर्वदिवमग्रम्

विश्वमयो ब्राह्मणः शिवं भजति
विश्वमविश्वं कृतमकृतं परमपरं
परायणं च त्वम्

विश्वमसि विश्वायुः सर्वमसि सर्वा-
पुरभिभूरो गायत्रीमावाहयामि

अमन. २।९४

अमन. २।९३
चित्यु. १३।१

ना. प. ८।१२

श्वेताश्व. ३।३
त्रि.म.ना. ६।४
१ रुद्रो. २

महाना. ९।१

भस्मजा. २।७

छांदो. ३।१३।७

ना. प. ६।६

पैङ्गलो. ३।४

भस्मजा. २।४

१ रुद्रो. २

मैत्रा. ६।१३

१ रुद्रो. १

चतुर्वे. ८

सावित्रीमावाहयामि सरस्वती-
मावाहयामि

विश्वमाभासि रोचनम्

विश्वमिदं वृणाति

विश्वमिन्नु समन्वालभध्वमिति

विश्वमेनाननु प्रजायते

विश्वमेवेदं पुरुषस्तद्विश्वमुपजीवति

[महाना. ९।२+

विश्वमेवेदं पुरुषः (तैत्तिरीयसंहिता)

विश्वमेवेदं पुरुषं तं विश्वमुपजीवति

विश्वम्भरो वा विश्वम्भरकुलाये

तं पश्यन्ति

विश्वम्भरो वा विश्वम्भरकुलाय

एवमेवैष प्राज्ञात्मेदं शरीरमनु-

प्रविष्ट आलोमभ्य आनखेभ्यः

विश्वयोनिं महाशक्तिमायुःप्राज्ञावि-

वर्धनीम् । मातङ्गीं मदिरामोदां

वन्दे तां जगदीश्वरीम्

विश्वरूपधरं विष्णुं नारायणमना-

मयम् । ...मनसा संस्मरन्ब्रह्म

तुष्टाव परमेश्वरम्

विश्वरूपस्य देवस्य रूपं यत्किञ्चि-

देव हि । ... ध्यायतो योगिनो

यस्तु साक्षादेव प्रकाशते

विश्वरूपं करिणं जातवेदसं (मा.पा.)

(७५) विश्वरूपं घृणिनं जातवेदसं

हिरण्यमयं पुरुषं ज्योतीरूपं

तपन्तम् । [अक्षु. २+

विश्वरूपं तृतीयेऽह्नि सद्यश्चैव नमोनमः

विश्वरूपं परं ज्योतिस्त्वरूपं

रूपवर्जितम्

विश्वरूपं हरिणं जातवेदसं परायणं

ज्योतिरेकं तपन्तम् [प्रभो. १।८+

विश्वरूपोऽसि, ब्रह्मैकस्त्वं

विश्वव्यापी राघवो यस्तदानीमंत-

र्वधे शङ्खचक्रे गदाब्जे

विश्वशास्ता विश्वरणो विश्वरूपो

रुद्रः प्रणीवीतमनः प्रजापतिः

महाना. ११।७

चित्यु. १६।१

चित्यु. ११।३

शौनको. १।४

नृ. पू. १।७

महो. १।६

तै.ना.व. ११।१

चतुर्वे. ३

बृह. १।४।७

कौ. त. ४।१९

वनदु. २१

रामो.जा. ५।१

त्रि.त्रा. २।१५९

प्रभो. १।८

चाक्षुषो. ४

मृत्युला. ४

गोपालो. २।५

मैत्रा. ६।८

अ. शिर. ३।१

रा. पू. ता. ९।५

बा. सं. २४

च ते त्रयः
विश्वश्च तैजसः प्राज्ञ एव च,
जीवत्रयं सत्त्वरजस्तमांसि
च गुणत्रयम्
विश्वसृज एतेन वै विश्वमिदमसृजन्त
विश्वस्य चक्षुर्विश्ववक्त्रोरुबाहुर्विश्व-
स्पतिर्भुवनस्यास्य गोप्ता
विश्वस्य चैकां परिवेष्टयित्री ज्ञात्वा
गुह्यां शान्तिमत्यन्तमेति
विश्वस्य नेता विश्वभर्ता त्वमीशस्तव
ज्ञानात् सर्वमेव ह विन्देत्...
विश्वस्य योनिं प्रतपन्तमुग्रं पुरः
प्रजानामुदयत्येष सूर्यः
विश्वस्य वैखरी ज्ञेया मध्यमा
तैजसात्मनः । प्राज्ञरूपा हि
पश्यन्ती तुरीयस्य परा मता
विश्वस्य स्रष्टारमनेकरूपं विश्वस्यैकं
परिवेष्टितारम्
[श्वेता. ४।१४, १६+५।१३+
विश्वस्यात्वविवक्षायां मादिसामान्य-
मुत्कटम्
विश्वस्यादिरहं हरः
विश्वस्यायतनं महत् [कैव. १६+
विश्वस्येशानं वृषभं मतीनाम्
[महाना. १३।११+
विश्वस्यैकं परिवेष्टितारमीशं तं
ज्ञात्वाऽमृता भवन्ति
विश्वस्यैकं परिवेष्टितारं ज्ञात्वा देवं
मुच्यते सर्वपाशैः [श्वेताश्व.
विश्वस्यैकं परिवेष्टितारं ज्ञात्वा
शिवं शान्तिमत्यन्तमेति
विश्वं च विश्वातीतस्त्वं. (शिवः)
विश्वं तु हृदयं प्रोक्तं पृथिवी
पाद उच्यते
विश्वं त्वाहुतयः सर्वा यत्र
प्रक्षामृतोऽसि
परमं पदम्
विश्वं न्यस्तं विष्णुरेको विजज्ञे
तमसः परस्तात्

योगकु. ३।२१

वराहो. १।११

नृ. पू. १।७

२ रुद्रो. ७७

गुह्यका. ५७

२ रुद्रो. ६५

१. ४

गान्धर्वो. १

२ देव्यु. ३२

आगम. १९

गणेशो. ३।१३

महाना. ९।७

चित्त्यु. १५।१

श्वेताश्व. ३।७

४।१४+५।१३

श्वेताश्व. ४।१४

२ रुद्रो. ४२

गुह्यका. १८

प्रा. हो. २।१

महाना. ९।१

ग. पू. २।८

महाना. १।५

विश्वं विभर्ति प्रसुरोऽभूदन्तं

संराजयन्तं सकलं प्ररूढं स नो

वितस्य प्रहिणोतु पथे स्वाहा

विश्वं विभर्ति भुवनस्य नाभिः

विश्वं भूतं भुवनं चित्रं बहुधा जातं

जायमानं च यत् । सर्वो ह्येष

रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो नमः

विश्वं भूतं भुवनं...सर्वस्य

सोमोऽहमेव जनिता विश्वाधिको

रुद्रो महर्षिः

विश्वं यः पाति विमलोऽमलाख्य-

स्तस्मै ककुभे वरदस्य पुष्ट्यै स्वाहा

विश्वं विचक्षे यमयज्ञभीके नेशे मे

कश्च महिमानमन्यः

विश्वं हीषद्विष्णवे याः प्रभविष्णवे

ता अभितं भरत्रे स्वाहा

विश्वाय स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्थे

सः स्रवमवनयति

विश्वाधारस्त्वमनाधारोऽनाघेयो-

ऽनिर्वेद्योऽप्रतर्क्यः व्याप्येदं

सर्वं तिष्ठसीति

विश्वाधिकं शङ्करं ये प्रमृदा हीन

विष्णोर्ब्रह्मणो वा वदन्ति । न

संसारोत्प्रमुच्यन्ते कदाचिच्छतैः

कल्पैः कोटिभिर्वाथ दोषैः

विश्वाधिपः सर्वभूतेषु गूढः

विश्वाधिपो रुद्रो महर्षिः । हिरण्य-

गर्भं जनयामास पूर्वं स नो

बुद्ध्या शुभया संयुनक्तु

विश्वाधिपो रुद्रो महर्षिः । हिरण्य-

गर्भं पश्यति जायमानं

विश्वादिनि देव सवितर्दुरितानि

परासुव । यद्भद्रं तन्न आसुव

[ऋक्सं. ४।४।२५।५+

विश्वादिनि नो दुर्गाहा जातवेदः

सिन्धुं न नावा दुरितातिपर्वि

[महाना. ६।१६+वनदु. १।१७+

विश्वादिनि नो दुर्गाहा जातवेदः

सिन्धुं न नावा दुरितातिपर्वि

[महाना. ६।१६+वनदु. १।१७+

विश्वादिनि नो दुर्गाहा जातवेदः

सिन्धुं न नावा दुरितातिपर्वि

विश्वादिनि नो दुर्गाहा जातवेदः

सिन्धुं न नावा दुरितातिपर्वि

पारमा. ८।४

महाना. १।६

महाना. १।७।११

भस्मजा. २।५

पारमा. ८।२

वा. मं. १२

पारमा. ५।४

बृह. ६।३।३

गणेशो. ३।१३

सि. शि. २

श्वेताश्व. ४।१५

सि. शि. २

श्वेताश्व. ३।४

श्वेताश्व. ४।१३

महाना. १२।२

त्रिमुप. २

१ देव. ३।१।३

महाना. ९।९

विश्वेदेवा अनुपुवेकविंशो वैराजः

शरत्समानो वरुणः साध्या

उत्तरत उद्यन्ति तपन्ति

वर्षन्ति स्तुवन्ति...

विश्वे देवा ऊर्जा

विश्वेदेवा औदोयिकारः प्रजापति-

र्हिङ्कारः प्राणः स्वरोऽन्नं या

वाग्विराट्

विश्वे निमग्नपदवीः कवीनां त्वं

जातवेदो भुवनस्य नाथः

विश्वेश्वर नमस्तुभ्यं विश्वात्मा

विश्वकर्मकृत् । विश्वभुग्विश्व-

मायस्त्वं विश्वक्रीडारतिः प्रभुः

विश्वेश्वरोऽहमजरोऽहम्

विश्वेऽश्विनौ मरुतश्चोष्मपाश्च

विश्वोत्तीर्णस्वरूपाय चिन्मया-

नन्दरूपिणे । तुभ्यं नमो

हयग्रीव विश्वाराजाय स्वाहा

(विष्णवे) [हयग्री. १+

विश्वोदराभिधा नाडी कन्दमध्ये

व्यवस्थिता

विश्वोदराभिधायास्तु भगवा-

न्पावकः पतिः

विश्वोदरी तु या नाडी सा मुक्तेऽन्नं

चतुर्विधम्

विश्वो वैश्वानरः पुमान्

विश्वोऽसि वैश्वानरो विश्वरूपं

त्वया धार्यते जायमानम्

विश्वोऽसि वैश्वानरोऽसि विश्वं

त्वया धार्यते जायमानम् ।

विशन्तु त्वाम्माहुतयश्च सर्वाः

प्रजास्तत्र यत्र विश्वामृतोऽसीति

विश्वो हि स्थूलभुक्त्विजं तैजसः

प्रविविक्तभुक् । आनन्द-

भुक्त्या प्राक्तः सर्वसाक्षीत्यतः

परः (त्रिधा भोगं निबोधत)

[यो. चू. ७२+

विषभागो रविः, अमृतभागश्चन्द्रमाः

विषमश्चित्तनिग्रहः

मैत्रा. ७।४

चिर्यु. ८।२

छांदो. १।१३।२

एका. उ. २

मैत्रा. ५।३

भस्मजा. २।७

भ. गी. १।१२२

त्रि.म.ना.७।१०

जा. द. ४।२३

जा. द. ४।३९

यो. शि. ५।२३

ना. प. ८।११

प्रा. हो. २।१

मैत्रा. ६।९

आगम. ३

छांदि. १।४।६

महो. ३।२०

विषमिव .विषयादीन्मन्यमानो

दुरन्ताश्चगति परमहंसो

वासुदेवोऽहमेव

विषमे समुपस्थितम्

विषयव्यावर्तनपूर्वकं चैतन्ये चेत-

स्थापनं धारणं भवति

विषयं ध्यायतः पुंसो विषये

रमते मनः

विषयः स हि बुद्धानां तत्साम्य-

मजमद्वयम्

विषयानन्दवाञ्छामेमाभूदानन्दरूपतः

विषयानिन्द्रियैश्चरन्

विषयानुपसेवते

विषया विनिवर्तन्ते

विषयाशीविषासङ्गपरिजर्जर-

चेतसाम । अप्रौढात्मविवेका-

नामायुरायासकारणम्

विषयी विषयासक्तो याति

देहान्तरे शुभम्

विषये गच्छति प्राणश्चेष्टते वाग्वदत्यपि

विषयेन्द्रियसंयोगात्

विषयेभ्य इन्द्रियाथेभ्यो मनो-

निरोधनं प्रत्याहारः

विषयेषु विचरतामिन्द्रियाणां बला-

दाहरणं प्रत्याहारः

विषयेष्वरतिर्मोक्षे व्यवसायः

परा धृतिः

विषयेष्वात्मतां दृष्ट्वा मनसश्चित्त-

रञ्जकम् । प्रत्याहारः स विज्ञेयो-

ऽभ्यसनीयो मुहुर्मुहुः

विषं दृष्ट्वाऽमृतं दृष्ट्वा विषं त्यजति

बुद्धिमान् । आत्मानमपि दृष्ट्वा-

हमनात्मानं त्यजाम्यहम्

विषं वर्षति सूर्योऽसौ स्रवत्यमृत-

मुन्मुखः । तालुमूले स्थितश्चन्द्रः

सुधां वर्षत्यधोमुखः

विषं विषयवैषम्यं न विषं विषमुच्यते

विषादं मदमेव च

विषादी दीर्घसूत्री च

बराहो. २।३७

भ. गी. २।२

मं. ब्रा. १।१

यो. शि. ३।२४

अलातशां. ८०

आ. प्र. १६

भ. गी. २।६४

भ. गी. १।५९

भ. गी. २।९९

महो. ३।१०

ब्र. वि. ५०

पा. ब्र. १३

भ. गी. १।८।३८

मं. ब्रा. १।१

छांदि. १।८।१

आयुर्वे. १६

ते. बि. १।३४

आ. प्र. १८

यो. शि. ५।३३

महो. ३।५४

भ. गी. १।८।३५

भ. गी. १।८।२८

विषासहिर्ह भवति विषासहिर्हास्य
 प्रजा भवति
 विषीदन्तमिदं वचः
 विषीदन्तमिदं वाक्यं
 विषीदन्निदमब्रवीत्
 विषुवायनकालेषु ग्रहणेचान्तरे सदा ।
 वाराणस्यादिके स्थाने स्नात्वा
 शुद्धो भवेन्नरः
 विषेन्द्रः पुर एतु नः स्वस्तिदा
 अभयङ्करः
 विष्टभ्याहमिदं कृत्स्नं
 विष्टाश्च मे भूयात्
 विष्टितो मूत्रितो वाऽज्ञैबहुधैवं
 प्रकल्पितः । श्रेयस्कामः कृच्छ्र-
 गत आत्मनाऽऽत्मानमुद्धरेत्
 विष्णुकान्तं वासुदेवं विजानन्विप्रो
 विप्रत्वं गच्छते तत्त्वदर्शी
 विष्णुक्रीडा विष्णुरतयो विमुक्ता
 विष्णवात्मका विष्णुमेवापियन्ति
 विष्णुग्रन्थेस्ततो मेदात्परमानन्द-
 सम्भवः
 विष्णुचन्दनं वैकुण्ठस्थानादाहृत्य
 द्वारकायां मया प्रतिष्ठितम् ।
 चन्दनकुङ्कुमादिसहितं विष्णु-
 चन्दनं ममाङ्गे प्रतिदिनमालिप्तं
 गोपीभिः प्रक्षालनाद्गोमीचन्दन-
 मालयात्मम्
 विष्णुपत्नीं महीं देवीं
 विष्णुप्रपञ्चबीजं च माया
 ईकार उच्यते
 विष्णुभक्ता ज्ञानवैराग्ययुक्ता
 अनन्याश्रययुक्तास्तेऽपि तं
 मार्गं न जानन्ति
 ज्वलन्तमज्ज्वल
 नमाम्यबमाम्यहमनहं नृसिंहा-
 नुष्टुभैव बुबुधिरै
 विष्णुभजनरता नारायणोपासकाः
 भवणक्रीतनस्मरणवन्दनरता

बृह. २।१।७
 भ. गी. २।१०
 भ. गी. २।१
 भ. गी. १।२
 जा. द. ४।५५
 महाना. १३।१७
 भ. गी. १०।४२
 चित्त्यु. ७।२
 ना. प. ५।३९
 शाट्याय. ४
 शाट्याय. ११
 सौभाग्य. ११
 वासुदे. २
 निर्वाणो. ३
 ऊर्ध्वपुं. १
 सीतो. २
 सामर. २७
 नृसिंहो. ६।१

मत्स्यकच्छपवराहनुसिंहवामन-
 परशुरामोपासका वैष्णवास्ते-
 ऽपि तं लोकं न जानन्ति
 विष्णुमुखा वै देवाश्छन्दोभिरिमो-
 लोकाननपजयमभ्यजयन्
 विष्णुमुरुकमं ब्रह्माणमुत प्रजापतिं
 दधामि
 विष्णुमेवाप्येति यो विष्णुमेवास्तमेति
 विष्णुरजीजनत्
 विष्णुरुवाच-न मे शक्तिः
 विष्णुरूपमिदं पुण्यं पावनं
 पीतवर्णकम्
 विष्णुरूपे महायोगी पालयेद-
 खिलं जगत्
 विष्णुर्नाम महायोगी महाकायो
 महातपाः
 विष्णुर्नाम महायोगी महाभूतो
 महातपाः
 विष्णुर्यज्ञेन
 विष्णुर्योनिं कल्पयतु त्वष्टा रूपाणि
 पि० शतु । आसिञ्चतु प्रजा-
 पतिर्धाता गर्भं दधातु ते
 [ऋक्सं. ८।८।४२।१+
 । तं रुद्रश्चक्षुषी चन्द्रा-
 दित्यौ कर्णौ... निमेषोऽहो-
 रात्रमिति वाग्देवी गायत्री
 शरणमहं प्रपद्ये
 विष्णुर्वराहो रजनी रहश्च
 विष्णुलोकान्तरं गत्वा विष्णु-
 लोकात्परा गतिः
 विष्णुर्वरिष्ठो वरदानमुख्यः
 विष्णुर्विश्वजगद्योनिः स्वांशभूतैः
 स्वकैः सह । ममांशसम्भवो
 भूत्वा पालयत्यखिलं जगत्
 विष्णुर्हृदयम्
 विष्णुलिङ्गं द्विधा प्रोक्तं व्यक्तम-
 व्यक्तमेव च । तयोरेकमपि
 त्यक्त्वा पतत्येव न संशयः

सामर. २७
 महाना. ५।८
 देव्यु. ३
 सुबालो. ९।७
 बह्वचो. १
 गणेशो. १।१२
 गोपीचं. २६
 यो. शि. ५।५३
 २ यो. त. २
 १ यो. त. १३०
 चित्त्यु. ८।२
 बृह. ६।४।२१
 गायत्री. १०
 एका. उ. ६
 दुर्वासो. १।१५
 पारमा. ५।४
 शरभो. २३
 सहवै. २३
 शाट्याय. ९

विष्णुश्चमगवान्देवकारः परीकीर्तितः प्र. वि. ६

विष्णुं ध्यायतु धीर्यद्वा ब्रह्मानन्दे
विलीयताम् । साक्ष्यदं किञ्चि-

दप्यत्र न कुर्वे नापि कारये

विष्णुं प्रथमान्त्यं मुखं द्वितीयान्तं
भद्रं तृतीयान्तं म्यहं चतुर्थान्तं
साम जानीयाथो जानीते सो-
ऽमृतत्वं च गच्छति

विष्णुः पाति जगत्त्रयम्

विष्णुः सर्वेषामधिपतिः परमः पुराणः

विष्णोर्नुकमिति मर्दयेत् [गोपीचं. ३]

विष्णोर्नुकं धीर्याणि प्रबोचं

[+ ऋक्सं. २।२।२४।१]

विष्वक्पुनानः पर्येभि लोकम्

विष्णोर्दास्यपरा भक्तिर्येषां तु न

भवेत्कचित् । तेषामेव हि

संसृष्टं निरयं ब्रह्मणा नृप

विष्णोर्मोक्षप्रदत्वं च कथितं तु

तृतीयया । एतावानिति मन्त्रेण

वैभवं कथितं हरेः

विष्णोर्यत्परमं पदं [नृ. पू. ५।१६ +

[ऋक्सं. १।२।७।६ +

[बराहो. ५।७८ + स्कन्दो. १५ +

विष्वक्पुन्या उत्क्रमणे भवन्ति

विष्वक्प्रपञ्चेषु पुरीशयं स्थितं

वेदान्तसङ्घैरभिष्टुभ्यमाणः

(अभिस्तूयमानः)

विसर्गः कर्मसंज्ञितः

विसर्जयितव्यमेवाप्येति यो

विसर्जयितव्यमेवास्तमेति

विसृजामि पुनः पुनः

विसृज्य जीव एवान् देहाभिमाने

जीवो भवति

विसृज्य यज्ञोपवीतं भूत्वा हेत्यप्सु

सुहृयात्

विसृज्य सत्तरं चापं

विसृज्येमानि शृङ्गादौ त्वं

प्रकाशयसे ततः

विस्तरेणात्मनो योगं

अवधू. २५

नृ. पू. ८. १।७

ते. विं. ५।८७

पारमा. १।१

+ ऊर्ध्वपुं. २

ना. पू. ता. ४।४

वा. सं. ५।१८

वा. म. १७

भवसं. २।५८

मुद्रलो. १।३

सुबालो. ६।२

पैङ्गलो. ४।२४

आरुणि. ५

कठो. ६।१६

२ देव्यु. २२

भ. गी. ८।३

सुबालो. ९।८

भ. गी. ९।८

ना. प. ६।४

क. रु. ३

भ. गी. १।४७

गुह्यका. ३१

भ. गी. १०।१८

तारकाहारगाढतमोपमं

पराकाशं भवति

विस्मयो मे महान् राजन्

विस्मृतजाम्बासनानुफलेन

तैजस्तेऽस्मीति

विस्मसादैवास्मालोकात् प्रेतीति ह

स्माह महिदास ऐतरेयः

विस्मृतपदार्थं पुनः प्राप्तर्ह्येव...

स्वशरीरं शवमिव हेयमुपगम्य

... दूरतो वसेत्

विस्फुरत्तारकाकारसन्दीप्यमाना-

गाढतमोपमं परमाकाशं भवति

विस्मृतात्मपितामहम् (मनः)

विस्मृत्य विश्वमेकाग्रः कुत्रचिन्नहि

धावति । मनो मत्तगजेन्द्रस्य

विषयोद्यानचारिणः

विस्मृत्य सकलं बाह्यं नादे दुग्धा-

म्बुवन्मनः । एकीभूयाथसहस्रा

चिदाकाशे विलीयते

विहङ्गानां तुन्दमध्यम् । देहमध्यं

नवाङ्गुलं चतुरङ्गुलमुत्सेधा-

यतमण्डलाकृति

विहङ्गानां वृत्ताकारम् (अभिस्थानं)

तन्मध्ये शुभा तन्वी पावकी

शिखा तिष्ठति

विहरन्जनतावृन्दे देवपूजन-

कीर्तनैः । खेदाह्लादौ न जानाति

प्रतिबिम्बगतैरिव

विहाय कामान् यः सर्वान्

विहाय योगशास्त्राणि नानागुरु-

मतानि च । निबोध स्वावबोधो-

ऽयं सद्यः प्रत्ययकारकः

विहाय शास्त्रजालानि यत्सत्यं

तदुपास्यताम्

विहायस्युचैः केचिन्निप-

तन्स्युत्पतन्ति च

विहारशय्यासनभोजनेषु

विद्वोत्रा दधे वयुना विदेक इन्मही

, देवस्य सवितुः परिष्ठुतिः

मं. प्रा. १।३

भ. गी. १८।७७

मं. प्रा. २।७

१ ऐत. ३।७।१

ना. प. ७।१

अद्वयता. ४

महो. ५।१३४

ना. विं. ४४

ना. विं. ३९

शांडि. १।४।४

शांडि. १।४।३

अ. पू. ५।९९

भ. गी. २।७१

अमन. २।२५

पैङ्गलो. ४।१७

महो. ५।१४२

भ. गी. ११।४२

श्वेताश्व. २।४

वीर्यन्ते त्वा विस्मिताश्चैव सर्वे

भ. गी. ११।२२

वीरान्मा नो रुद्र भामिनोऽवधीर्ह-
विष्मन्तः (नमसा विधेम ते)

भाति भासुरम्

यो. शि. ४।२०

सदमित्वा हवामहे

वीर्यमाणैव नश्यति (माया)

महो. ५।११२

[श्वेताश्व. ४।२२+

वीणायास्तु ग्रहणेन वीणावादस्य

बृह. ४।५।१०

वीरो वा एष वीर्यवत्वात्

महाना. १३।१५

वा शब्दो गृहीतः

वीणां करैः पुस्तकमक्षमालां

विभ्राणमभ्राभगलं वराह्यम् ।

फणीन्द्रकक्ष्यं मुनिभिः शुकाद्यैः

सेव्यं वटाधः कृतनीडमीडे

द. मू. ११

वृक्ष आविर्मूलः शुष्यति स उद्धतेत ।

वीरमन्युर्गौतमो माभिमृत्यो

कठो. १।१०

एवमेवानृतं वदन्नाविर्मूल-

१ ऐत. ३।६।५

वीतरागभयक्रोधः

भ. गी. २।५६

वृक्ष इव तिष्ठासेत् । छिद्यमानो न

शाट्याय. १८

वीतरागभयक्रोधाः

भ. गी. ४।१०

ब्रूयात्

वीतरागभयक्रोदैर्मुनिभिर्वेदपारगैः ।

निर्विकल्पो ह्ययं दृष्टः

वैतथ्य. ३६

वृक्ष इव स्तब्धो दिवि तिष्ठत्येक-

श्वेताश्व. ३।९

प्रपञ्चोपशमोऽद्वयः

वीरस्तुके स्तुके । युवमस्मासु

चित्त्यु. ११।१२

[महाना. ८।१३+

गुह्यका. ४६

वीरभद्रगिरिशशङ्करैकपादहि-

बुध्न्यादीना भुवनाधिपतिविशां-

पतिपशुपतिस्थाणुभवाः पञ्चमे

सूर्यता. ५।१

वृक्ष इव स्तब्धा दिवि तिष्ठत्येका

गुह्यका. ४६

वीरमवीरं महान्तममहान्तं...

नृसिंहो. ६।१

यदन्तः पूर्णमवगत्य पूर्णः

गोपालो. १।११

वीरमित्याह वीरो वा एष

अव्यक्तो. ३

वृक्षधर्मे तौ तिष्ठतः, अतो भोक्ता-

सुबालो. १३।२

(अयातो) वीरशक्तिश्चतुर्भुजा-

ऽभयवरदपद्मधरा

सीतो. २८

भोक्तारौ । पूर्वो हि भोक्ता

ना. प. ५।२४

वीरहत्यां वा एते प्रन्ति । ये

ब्राह्मणास्त्रिपुर्णं पठन्ति

बु. ३

भवति । तथेतरोऽभोक्ता

मिथुको. ५

[महाना. १२।३+

वीरं द्वितीयं स्थानं (जानीयात्)

नृ. पू. २।३

कृष्णो भवतीति

ज्या. वि. ८

वीरं प्रथमस्याद्यार्थान्तर्यं तं स

द्वितीयस्याद्यार्थान्तर्यं हंभी

तृतीयस्याद्यार्थान्तर्यं मृत्युं

चतुर्थस्याद्यार्थान्तर्यं साम

नृ. पू. १।५

वृक्षमिव तिष्ठासेत् छिद्यमानोऽपि

भ. गी. ३।३५

तु जानीयात्

वीराध्वने वा अनाशके वा अर्पां

प्रवेशे वा अग्निप्रवेशे वा

महाप्रस्थाने वा

जानाको. ५

न कुप्येत

वृक्षमूलनिकेतो वा त्यक्तसर्व-

प्रियाप्रियः (यतिः)

वृक्षमूले शून्यगृहेऽस्मिन्नावासिनो

वा साम्बरा वा दिगम्बरा वा । न

तेषां धर्माधर्मौ... द्वैतवर्जिता

समलोष्टाश्मकाश्चनाः... ..

सर्वत्रात्मैवेति पश्यन्ति

वृक्षं तु सकलं विद्याच्छाया

तस्यैव निष्कला । सकले

निष्कले भावे सर्वत्रात्मा

व्यवस्थितः

वृजिनं संतरिष्यसि

वृत्तमष्टदलं तृतीयं, चतुर्थं द्वादश-

दलम् ।... एवं यंत्रं जनास्त्रिंश-

ना. पू. ६।११

वृत्तमादौ विलिख्य साष्टपत्रं तत-
 क्षिकोणं वृत्तं षडक्षं वृत्तयुगलं
 समालिखेदिति
 वृत्तयश्चत्वारः-मनो बुद्धिरहङ्कार-
 श्रित्तं चेति
 वृत्तयस्तु तदानीमप्यज्ञाता आत्म-
 गोचराः । स्मरणादनुमीयन्ते
 व्युत्थितस्य समुत्थिताः
 वृत्तं विहंगमानां तु षडक्षं सर्व-
 जन्मनाम् । अष्टाक्षं स्वेदजानां
 तु तस्मिन्दीपवदुज्ज्वलम्
 वृथा न छिन्द्यात् । दृष्ट्वा प्रदक्षिणं
 कुर्यात् (तुलसी)
 वृद्धायां मोहमायायां कः समा-
 श्वासवानिह
 वृद्धावृद्धयोरवृद्धं, कृष्टाकृष्टयोर-
 कृष्टमित्येवं स्तोत्र्यतमं भवति
 वृद्धो वसुनि पुरोवाच पुत्रेभ्यः
 परमं निधिम्
 वृन्दा भक्तिः क्रिया बुद्धिः सर्व-
 जन्तुप्रकाशिनी
 वृश्चिका दर्शनं यान्ति निराशाः
 पितरो गताः
 वृषणापानयोर्मध्ये पाणी आस्थाय
 संभ्रयेत्
 वृषणो हृष्टसुपणौ
 वृषलीपतिमुक्तानि आद्धानि च
 हवींषि च । पितरौ न प्रति-
 गृह्णन्ति दाता स्वर्गं न गच्छति
 (ॐ) वृषादर्विकुलः ह वै

वृषा पवित्रे अग्निं सा नो अव्ये
 वृहत्सोमो वावृषे सुवान इन्द्रुः
 वृषेन्द्रः पुर एतु नः स्वस्तिदा अभयङ्करः
 वृष्टिः सन्धिः, पर्जन्यः सन्धाता
 वृष्टेरभं ततः प्रजाः
 वृष्टौ पञ्चविधं सामोपासीत
 वृष्णीनां वासुदेवोऽस्मि
 वेणुनादधिनोदाय गोपालायाहि-
 मर्दिने । काञ्चिन्दीकृललोकाय

सूर्यता. ५।१

ना. प. ५।११

अध्यात्मो. ३६

त्रि. ब्रा. २।५७

तुलस्यु. २

महो. ५।१६८

संहितो. ३।३

इतिहा. ९९

कृष्णोप. २५

इतिहा. ९२

कुण्डिको. १८

निरुक्तो. २।१

इतिहा. ६८

इतिहा. १

महाना. ६।१०

महाना. ५।२

३ ऐत. १।२।१

मैत्रा. ६।३७

छांदो. २।३।१

भ.गी. १०।३७

लोलकुण्डलधारिणे ॥ बलवी-
 वदनाम्भोजमालिने नूतशालिने ।

नमः प्रणतपालाय श्रीकृष्णाय...

वेत्ताऽसि वेद्यं च परं च धाम

वेत्ति यत्र न चैवायं

वेत्ति लोकमहेश्वरम्

वेत्ति सर्वेषु भूतेषु

वेत्थ त्वं पुरुषोत्तम

वेत्थ नु त्वं काप्य तत्सूत्रं, येनायं

च लोकः परश्च लोकः सर्वाणि

च भूतानि सन्दृब्धानि भवन्ति

वेत्थ नु त्वं काप्य तमन्तर्यामिणं य

इमं च लोकं परं च लोकः

सर्वाणि च भूतानि योऽन्तरो

यमयतीति

वेत्थ पथोर्देवयानस्य पितृयाणस्य

च व्यावर्तना ३ इति

वेत्थ यदितोऽधि प्रजाः प्रयन्तीति...

वेत्थ यथा पञ्चम्यामाहुतावापः

पुरुषवचसो भवन्तीति...

वेत्थ यथा पुनरावर्तना ३ इति

वेत्थ यथाऽसौ लोको न

सम्पूर्यत ३ इति

वेत्थ यथेमाः प्रजाः प्रयत्यो

विप्रतिपद्यन्ता ३ इति

वेत्थ यथेमाः प्रभाः प्रयन्त्यः

विप्रतिपद्यन्ता ३...(मा.पा.)

वेत्थो यतिध्यामाहुत्याः हुताया-

मापः पुरुषवाचो भूत्वा

समुत्थाय वदन्ती ३ इति

वेत्थो यथाऽसौ लोकं एवं बहुभिः

पुनः पुनः प्रयन्तिर्नसम्पूर्यता ३ इति

वेत्थो यथेमं लोकं पुनरापद्यन्ता

३ इति ...(मा. पा.)

वेत्थो देवयानस्य वा पथः प्रतिपदं

पितृयाणस्य वा यत्कृत्वा

देवयानं वा पन्थानं प्रतिपद्यन्ते

पितृयाणं वापि

गो. पृ. ४।९

भ.गी. ११।३८

भ.गी. ६।२१

भ.गी. १०।३

भ.गी. १८।२१

भ.गी. १०।१५

बृह. ३।७।१

बृह. ३।७।१

छांदो. ५।३।२

छांदो. ५।३।२

छांदो. ५।३।३

छांदो. ५।३।२

छांदो. ५।३।३

बृह. ६।२।२

बृह. च. ६।२।२

बृह. ६।२।२

बृह. ६।२।२

बृह. च. ६।२।२

बृह. ६।२।२

वेद एव परं ज्योतिः
वेदतत्त्वार्थविहितं यथोक्तं हि स्वयं-
म्भुवा । निःशब्दं देशमास्थाय
तत्रासनमवस्थितः ॥...
मात्राद्वादशयोगेन प्रणवेन
शनैः शनैः ॥ पूरयेत्सर्वमात्मानं..
वेदनानामधिष्ठानं मनो देहश्च
सेन्द्रियः
वेदपुरुष इति यमवोचाम येन
वेदान्वेद
वेदपुरुषा इमे गोपाः
वेदमनुब्रवीत सर्वमायुरिर्यादिति
वेदमनूच्याचार्योऽन्तेवासिन-
मनुशास्ति
वेदलौकिकमार्गेषु कुतितं कर्म
यज्ञवेत् । तस्मिन्भवति या लज्जा
हीः सैवेति प्रकीर्तिता
वेद वा अहं गौतम तत्सूत्रं तं
चान्तर्यामिणम्
वेद वा अहं तं पुरुषं सर्व-
स्यात्मनः परायणं यमात्थ..
[बृह. ३।१।१०, ११,
वेदवादरताः पार्थ
वेदवेदान्तयोर्गुह्यं पुराकल्पे
प्रचोदितम्
वेदशास्त्रपुराणानि भूतानि सकला-
न्यपि । येनार्थवन्ति तं किंतु
विज्ञातारं प्रकाशयेत्
वेदशास्त्रपुराणानि सामान्य-
गणिका इव
वेदशास्त्रैरुपास्यमानो न च वेद-
शास्त्राण्युपास्यति
वेदस्य मन्त्राणीस्थः, श्रुतं मे..
वेदस्वरूपोऽनुदितः सपर्यास्विष्ठानि
तच्चन्दनतद्दलानि
वेदः शिक्षा (यज्ञस्य)
वेदा अवेदाः (भवन्ति)
वेदा इति वेदविदो यज्ञा इति
च तद्विदः
७४

ब्रह्मो. १

१. २

आयुर्वे. ८

३ ऐत. २।३।१

सामर. ३२

बृह. ६।४।१४

तैत्ति. १।११।१

जा. द. २।१०

बृह. ३।७।१

१२-१७

भ. गी. २।४५

गुह्यका. ७५

२ आत्मो. ९

अमन. २।९

सुबालो. ५।१५

२ ऐत. शां.पा.

१ बिल्बो. ७

महाना. १८।१

बृह. ४।३।२२

वैतथ्य. २२

वेदाक्षराणि यावन्ति पठितानि

द्विजोत्तमैः । तावन्ति हरि-

नामानि कीर्तितानि न संशयः

वेदात्मनाय विद्याहे हिरण्यगर्भाय

धीमहि । तन्नो ब्रह्म प्रचोदयात्

[महाना. ३।७+

वेदादिशास्त्रादिसकधर्माभिध्यान-

मस्त्विति वदन्ति

वेदादेव विनिर्मोक्षः संसारस्य

न चान्यथा । इति विज्ञान-

निष्पत्तिर्भूतिः प्रोक्ता हि वैदिकैः

वेदाध्यायीति यो विप्रः सततं

ब्राह्मणः स्थितः । साचारः

सामिहोत्री च सोऽभिर्वै

कथ्यवाहनः

वेदानधीत्यानुज्ञात उच्यते

गुरुणाऽऽश्रमी

वेदानां वेदं पित्र्यं राशि...

सर्पदेवजनविद्यामेतद्भवोऽध्येमि

वेदानां सामवेदोऽस्मि

वेदान्तकृद्वेदविदेव चाहम् [कैव. २२+

वेदान्तविज्ञानमुनिश्चितार्थाः

संख्यासयोगाद्यतयः शुद्धसत्त्वाः

[मुण्ड. ३।२।६+महाना. ८।१५+

वेदान्तवेद्यं शिवमप्रमेयम्

वेदान्तश्रवणपूर्वकं प्रणवानुष्ठानं

कुर्वन् ब्रह्ममार्गे सम्यक्सम्पन्नः

...भैक्षमाणो ब्रह्मभूयाय भवति

वेदान्तसारभूतसिद्धान्तानन्त-

महावाक्याय-

स्वरूपानन्तशाखासमन्वितम्

वेदान्ताभ्यासनिरतः शान्तो दान्तो

जितेन्द्रियः

वेदान्ते परमं गुह्यं पुराकल्पप्रचो-

दितम् । नाप्रशान्ताय दातव्यं

(नापुत्रायाशिष्याय वा पुनः)

न चाशिष्याय वै पुनः

[श्वेता. ६।२२+

ना.व.ता. ३।४

वनदु. १३५

मैत्रा. ७।९

जा. द. १।१८

इतिहा. ५२

१. १

छांदो. ७।१।२

भ.गी. १०।२२

भ.गी. १५।१५

भवसं. ३।३३

१ बिल्बो. १०

प. हं. प. ६

सि. सा. ६

ना. प. ६।२९

भ. पू. ५।११९

वेदाभ्यासस्तपो ज्ञानभिन्द्रियाणां
 च संयमः । अहिंसा गुरुसेवा
 च निःश्रेयसकरं परम्
 वेदा महर्त्विजः (शारीर्यज्ञस्य)
 वेदा वा पते अराः
 वेदा वाचः स्यन्दमाना नदा नद्यो-
 ऽमिता मताः । कलाः काष्ठा
 मुहूर्ताश्च ऋतवोऽयनमेव च
 वेदाविनाशिनं नित्यं
 वेदास्तं परादुर्योऽन्यत्रात्मनो
 वेदान्वेद
 वेदाहमिति मन्त्राभ्यां वैभवं कथितं हरेः
 वेदाहमेतमजरं पुराणं सर्वात्मानं
 सर्वगतं विभुत्वात् । जन्म-
 निरोधं प्रवदन्ति यस्य ब्रह्म-
 वादिनो हि प्रवदन्ति नित्यम्
 वेदाहमेतं पुरुषं महान्तमादित्य-
 वर्णं तमसः परस्तात् । तमेव
 विदित्वाऽतिमृत्युमेति नान्यः
 पन्था विद्यतेऽयनाय
 वेदाहमेतं पुरुषं महान्तम् । आदि-
 त्यवर्णं तमसः परस्तात् । तमेवं
 विद्वानमृत इह भवति
 वेदाहमेतं पुरुषं महान्तमादित्य-
 वर्णं तमसः परस्तात् । यस्य
 योनिं परिपश्यन्ति धीरा-
 स्तन्मे मनः शिवसङ्कल्पमस्तु
 वेदाहमेतं पुरुषं महान्तमादित्य-
 वर्णं तमसस्तु पारे । सर्वाणि
 रूपाणि विचित्य धीरः नामानि
 कृत्वा भिदन्त्यदास्ते [पारमा. ७।५
 वेदाहं समवीतानि
 वेदा हि रसाः
 वेदा षमृतास्तेषामेतान्यमृतानि
 वेदांश्च सर्वान् प्रहिणोति चाग्र्यं तं
 वै प्रभुं पितरं देवतानाम्
 वेदाः प्राणा भगवतो वासुदेवस्य
 वै हरेः । तदुक्तकर्माकुर्वाणो
 प्राणहर्ता भवेद्धरेः

भवसं. ५।८

प्रा. हो. ४।१

नृ. पू. ५।६

गुह्यका. २०

भ. गी. २।२१

बृह. ४।५।७

मुद्गलो. १।८

श्वेताश्व. ३।२१

श्वेता. ३।७

त्रि.म.ना. ४।३

२ शिवसं. १५

+चित्यु. १२।७

भ. गी. ७।२६

छांदो. ३।५।४

छांदो. ३।५।४

शरभो. ३

भवसं. १।३५

वेदाः सर्वाङ्गानि सत्यमायतनम्

वेदाः स्वक्वचाभिस्तस्मिन्स्थाने

तस्या निकृञ्जदेव्यायशोगायन्ति

वेदिकाकारवज्रून्मो बलवान्भूत-

मारुतः । स्मर्तव्यः कुम्भकेनैव

प्राणमारोप्य मारुतम्

वेदेषु यज्ञेषु तपसु चैव

वेदैरनेकैरहमेव वेद्यो वेदान्तकृद्वेद-

विदेव चाहम्

वेदैरशून्यस्त्रिभिरेति सूर्यः

वेदैर्न तर्कोक्तिभिरागमैश्च नाना-

विधैः शास्त्रकदम्बकैश्च । ध्याना-

दिभिः सत्करणैर्न गम्यं चिन्ता-

मणिं स्वैकगुरुं विहाय

वेदैश्च सर्वैरहमेव वेद्यः

वेदोक्तेन प्रकारेण कृच्छ्रचान्द्राय-

णादिभिः । शरीरशोषणं यत्त-

त्तप इत्युच्यते बुधैः

वेदोक्तेन प्रकारेण विना सत्यं

तपोधन । कायेन मनसा वाचा

हिंसाऽहिंसा न चान्यथा

वेदो यं ब्राह्मणा विदुर्वेदेनेन

यद्वेदितव्यम्

वेदोऽहंमवेदोऽहम्

वेद्यं पवित्रमोङ्कारः

वेद्योऽहमागमान्तेराराध्यः सकल-

भुवनहृद्योऽहम्

वेनस्तत्पश्यन् विश्वा भुवनानि

विद्वान् यत्र विश्वं भवत्येकनीडम्

वेपथुश्च शरीरे मे

(अथ) वेशान्तान् पुष्करिणीः

स्रवन्तीः सृजते...

वेद्यं समुद्धरेन्नित्यं सत्यसन्धानमानसः

वैकुण्ठस्थानोद्भवं मम प्रीतिकरं

मद्भक्तैर्ब्रह्मादिभिर्धारितं विष्णु-

चन्दनं...गोपीभिः प्रक्षालना-

द्रोपीचन्दनमाख्यातं...मुक्ति-

साधनं भवति [वासुदे. २+

वैकुण्ठः साकारो नारायणः साकारश्च

केनो. ४।८

सामर. १०

त्रि.ब्रा. २।१४०

भ. गी. ८।२८

कैव. २२

सूर्यता. १५

अमन. २।३९

भ.गी. १।५।५

जा. द. २।३

जा. द. १।७

बृह. ५।१।१

देव्यु. १

भ. गी. ९।१७

आ. प्र. ९

महाना. २।३

भ. गी. १।२९

बृह. ४।३।१०

बराहो. ५।५६

गोपीचं. १

त्रि.म.ना. २।१

वैखरी सर्वविद्यासु प्रशस्ता
वैखर्यां विकसीकृता
वैखानसक्रपेः पूर्व विष्णोर्वाणी
समुद्भवेत् । त्रयीरूपेण
सङ्कल्प्य इत्थं देही विजृम्भते
वैखानसमतस्तस्मिन्नादौ प्रत्यक्ष-
दर्शनम् । स्मर्यते मुनिभि-
नित्यं वैखानसमतः परम्
वैखानसाओदुम्बरावालखिल्यः फेनपाः आश्रमो. ३
वैणवं दण्डं कौपीनं परिग्रहेत्
वैतथ्यं सर्वभावानां स्वप्न
आहुर्मनीषिणः
वैदिकेषु च सर्वेषु श्रद्धा या
सा मतिर्भवेत्
वैद्युतः सन्धानम्
वैद्युदादिमयं तेजो मधुरादिमयो
रसः । तेजोरसविभेदैस्तु वृत्त-
भेदचराचरम्
वैनतेयश्च पक्षिणाम्
वैयाघ्रपद्य कं त्वमात्मानमुपास्से
वैरम्भमेवाप्येति यो वैरम्भमेवास्तमेति
वैराग्यजनकं श्रद्धाकलत्रं ज्ञान-
नन्दनम् (न त्यजेत्)
वैराग्यतैलसम्पूर्णं भक्तिवर्तिसम-
न्विते । प्रबोधपूर्णपात्रे तु
ज्ञप्तिदीपं विलोकयेत्
वैराग्यमरणिं कृत्वा ज्ञानं कृत्वा तु
चित्रगुम् । गाढतामिस्रसंशान्त्यै
गूढमर्थं निवेदयेत्
वैराग्यसङ्ग्यासी ज्ञानसङ्ग्यासी
ज्ञानवैराग्यसङ्ग्यासी कर्म-
सङ्ग्यासीति चातुर्विध्यमुपागतः
वैराग्यसङ्ग्यासो ज्ञानसङ्ग्यासो
ज्ञानवैराग्यसङ्ग्यासः कर्म-
सङ्ग्यासश्चेतिचातुर्विध्यमुपागतः
वैराग्यस्य फलं बोधो बोधस्योपरतिः
फलम् । स्वानन्दानुभवाच्छान्ति-
रैवोपरतिः फलम्
वैराग्यं चन्दनं स्मृतम्

ना.पू.ता. ५।८
योगकुं. ३।१९

सीतो. २३

सीतो. १७

आरुणि. ३

वैतथ्य. १

जा. द. २।१०

ते. उ. १।३।४

बृ. जा. २।४

भ. गी. १०।३०

छांदो. ५।१४।१

सुबालो. ९।६

मैत्रे. २।२३

द. मू. १७

द. मू. १८

१ सं.सो. २।१३

ना. प. ९।२

अध्यात्मो. २८

शिवो. १।२६

वैराग्यं समुपाश्रितः

वैराग्यात्पूर्णतामेति मनो नाश-

वशानुगम् । आशया रक्तता-

मेति शरदीव सरोऽमलम्

वैराग्याद्बुद्धिविज्ञानाविर्भावो भवति

वैराग्येण च गृह्यते

वैराग्येणाथ शास्त्रेण महत्त्वादि-

गुणैरपि । यत्सङ्कल्पहरार्थं

तत्स्वयमेवोन्नयन्मनः

वैराजः शरत्समानो वरुणः साध्या

उत्तरत उद्यन्ति तपन्ति वर्षन्ति

वैराजात्मोपासनया सञ्जातज्ञान-

बहिना । दग्ध्वा कर्मत्रयं योगी

यत्पदं याति तद्भजे

वैरूपवैराजे शाकरैवते

वैवस्वतो नो अभयं कृणोतु

वैश्यकर्म स्वभावजम्

वैशारथं तु वै नास्ति भेदे

विचरतां सदा

वैश्वानराय प्रतिवेदयाम इत्युप-

तिष्ठेत, यदर्वाचीनमेनो भ्रूण-

हत्यायास्तस्मान्मोक्षयध्वै

वैश्वानराय प्रतिवेदयामो यदी-

नृणः सङ्गरो देवतासु

वैश्वानराय रथम्

वैश्वानराय विद्महे लालीलाय

धीमहि । तन्नो अग्निः प्रचोदयान्

[महाना. ३।११+

वैश्वानरः कालमृत्यूजिह्वात्रयमिवं स्मृतम्

वैश्वानरः पवयान्नः पवित्रैः

वैश्वानरः प्रतथा नाकमारुहत्

वैश्वानरः प्रविशत्यतिथिर्ब्राह्मणो

गृहान् । तस्यैताः शान्ति

कुर्वन्ति हर वैवस्वतोदकम्

वैश्वानरीं निर्वपेत्

वैश्वानरेष्टिं निर्वपेत्सर्वस्वं दद्यात्

वैश्वानरोऽप्यन्यत्राप्युक्तं, अयमग्नि-

वैश्वानरः...

भ.गी. १८।५२

महो. ६।७५

त्रि.म.ना. ५।४

भ. गी. ६।३५

महो. ६।७४

मैत्रा. ७।४

ना. वि. शीर्षकं

कौ. त. १।५

महाना. १३।७

भ.गी. १८।४४

अलातशां. ९४

सहवै. ११

सहवै. ९

चिन्त्यु. १०।४

वनदु. १३९

गुह्यका. २२

सहवै. ९

चिन्त्यु. १०।४

कठो. १।७

कठश्रु. ३

१ सं.सो. १।२

मैत्रा. २।८

वैष्णवरो मे दृक्चस्तनूपा अव- बाधतां दुरितानि विश्वा	सहस्रै. ८	व्यपगतकलनाकलङ्कशुद्धः स्वयम- मलात्मनि पावने पदेऽसौ । सलिलकण इवाम्बुधौ महात्मा विगलितवासनमेकतां जगाम	महो. २।७७ भ.गी. ११।४९
वैष्णवरोवासुदेवोविश्वतश्चक्षुरस्म्यहम्	प्र. वि. १०३	व्यपेतभीः सुमनाः पुनस्त्वं व्यवधानवशादेव 'हंसः सोऽहं' इति मन्त्रेणोच्छ्वासनिश्वासा- व्यपदेशेनानुसन्धानं करोति	ना. प. ६।७ २।४१+२।४४
वैष्णवकलायुक्तां मातृकायुक्तां वैष्णवीं न्यसेत्	बोढोप. २	व्यवहारमिदं सर्वं मा करोतु करोतु वा	अ. पू. २।१० गायत्री. ३
वैष्णवं धाम दिव्यगणोपेतं विद्रुम- वेदिकामणिमुक्तागणाक्षितं	लक्ष्म्यु. १	व्याकरणोऽस्याः प्रथमःशीर्षो भवति व्याकुलितमनसोऽन्धाः स्वप्नाः कुब्जा वामना भवन्ति	गर्भो. ३
वैष्णवं पञ्चव्याहृतिमयं मन्त्रं कृष्णावभासरं कैवल्यस्य सृष्ट्यै सततमावर्तयेत्	गो. पू. ३।१२	व्याख्याने तत्समाप्तौ च सम्प्रभे स्नानभोजने । भुक्त्वा च शयनेस्वप्नेनमस्कुर्यात्सदा गुरुम्	शिवो. ७।७
वैष्णवीं ब्रह्मनाडी च निर्वाण- प्राप्तिपद्धतिः	त्रि. ब्रा. २।६९	व्याघ्रबुद्ध्या विनिर्मुक्तो बाणः पश्चात्तु गोमतौ । न तिष्ठति भिनत्त्येव लक्ष्यं वेगेन निर्भरम्	अध्यात्मो. ५४
वैष्णवीं विष्णुवल्लभां मृत्युजन्म- निर्वर्हणी...घ्राणतर्पणादन्तर्मल- नाशिनी (तुलसी) य एवं वेद स वैष्णवो भवति	तुलस्यु. २	व्याघ्रचर्मासने स्थित्वा स्वस्तिका- द्यासनक्रमात् ॥...मातृका- मालया मन्त्री मनसैव मनुं जपेत्	रामर. ४।५
वैष्णवो धर्महीनोऽपि याति विष्णोः परं पदम्	भवसं. ५।२३ भ. गी. २।२८	व्याघ्रमुखसर्ववृश्चिकामिज्वालाविषं निर्गमय निर्गमय...	लाङ्गूलो. ८
व्यक्तमध्यानि भारत	शाट्याय. २६ अव्यक्तो. ४ रुद्रह. १०	व्याघ्रो वा शरभो वाऽपि गजो गवय एव वा । सिंहो वा योगिना तेन म्रियन्ते हस्तताडिताः	१यो.त.५९।६०
व्यक्तमव्यक्तं वा विधृतं विष्णुलिङ्गं त्यजन्न शुद्धयेदस्त्रिरात्मभासा	अव्यक्तो. ४ रुद्रह. १०	व्याघ्रचक्षतां ते शास्त्राणि वेदान- व्यापयन्तु वा । येऽत्राधिका- रिणो मे तु नाधिकारो- ऽक्रियत्वतः	१ अवधू. १३
व्यक्तं वै विश्वं चराचरात्मकम् व्यक्तं सर्वमुमारूपमव्यक्तं तु महेश्वरम् व्यक्ताव्यक्तगिरः सर्वे वेदाद्या	शरस्व. १९ श्वेताश्व. १।८ अ. शिरः. १	व्याघ्रमिर्जलं शस्त्रं बुभुक्षाश्चा- पदो विषम । ज्वरश्च मरणं जन्तोरुषाच पतनं तथा ॥ निर्माणे यस्य यदृष्टं तेन गच्छन्ति हेतुना	भवसं. १।१३
व्याहरन्ति याम् । सर्वकामदुघा घेनुः सा मां पातु सरस्वती	रामर. ५।५		
व्यक्ताव्यक्तं भरते विश्वमीशः व्यक्ताव्यक्तो ब्रह्माब्रह्माऽहं	१ ऐत. २।४।३		
व्यञ्जनं निष्फलं ब्रह्म प्राणो मायेति च स्वरः	रामर. ५।६ स्कन्दो. ३		
व्यञ्जनैरेव रात्रीराप्रवन्ति, स्वरैरहानि	नृ. पू. २।२		
व्यञ्जनैः स्वरसंयोगं विद्धि तत्प्राणयोजनम्			
व्यतिरिक्तजडं सर्वस्वप्रवचविनश्यति व्यतिषिक्ता वा इमे लोकास्तस्मा-			
व्यतिषिक्तान्यङ्गानि भवन्ति			

व्याचक्षणस्य तु मे निविध्यासस्व
[बृ. उ. २।४।४+

व्याप्ताननं दीप्तहुताशनेत्रं
व्याधिशोकगणे घोरे ममत्वं हि
शरीरके
व्याधीयन्ते प्राणा अन्नं कनीयो
भविष्यति
व्यानमेवाप्येति यो व्यानमेवास्तमेति
(अथ खलु) व्यानमेवोद्गीथ-

मुपासीत
व्यानः प्रस्तोता (शारीर्यज्ञस्य)
व्यानः श्रोत्राक्षिमध्ये च ककुद्गथां
गुल्फयोरपि । प्राणस्थाने गले
चैव वर्तते मुनिपुङ्गव
व्यानः श्रोत्रोरुकट्यां च गुल्फ-
स्कन्धगलेषु च । नागादिवायवः
पञ्च त्वगस्थ्यादिषु संश्रिताः

व्यानः सर्वेषु चाङ्गेषु व्याप्य
तिष्ठति सर्वदा
(ॐ) व्यानात्मने ॐ तत्सद्भूर्भुवः

सुवस्तस्मैवैव्यानात्मनेनमोनमः
व्याने तृप्यति श्रोत्रं तृप्यति
व्यानो दक्षिणः पक्षः
व्यानो विवादकृत्प्रोक्तो मुने
वेदान्तवेदिभिः
व्यानो हर्चिस्समप्रभः

व्यापकतया जगद्व्याप्य तिष्ठति
यत्तद्ब्रह्म वदन्तितराम्

व्यापको हि भगवान् बटुको
भोगायमानो यदा शेते रुद्रस्तदा
संहरते प्रजाः

व्यापको हि भगवान् रुद्रो भोगाय-
मानो यदा शेते रुद्रस्तदा
संहार्यते प्रजाः

व्यापनाद्व्यापी महादेवः

व्याप्तं त्वयैकेन दिशश्च सर्वाः

व्याप्यव्यापकता मिथ्या सर्व-

मास्मेति शासनात् । इति ज्ञाते

परे तत्त्वे मेदस्यावसरः कुतः

४।५।५

भ. गी. १।१२४

दुर्वासो. २।९

छांदो. ७।१०।१

सुबालो. ९।३

छांदो. १।३।३

प्रा. हो. ४।१

जा. द. ४।२८

त्रि. ब्रा. २।८२

अ. ना. ३६

गोपालो. ३।६

छांदो. ५।२०।२

तैत्ति. २।२

जा. द. ४।३२

अ. ना. ३८

सामर. १

बटुको. २७

अ. शिरः. ३।१५

अ. शिखो. २

भ. गी. १।१२०

यो. शि. ४।४

व्याप्यव्याप्यं यतः सर्वं तं वै

पश्यन्ति सूरयः

व्याप्येदं सर्वं तिष्ठसीति

व्यामिश्रेणैव वाक्येन

व्यावहारिकदृष्टिस्तु प्रकाशाव्य-

भिचारतः

व्यावहारिकदृष्टयेयं विद्याविद्या

न चान्यथा

व्यासप्रसादाच्छ्रुतवान्

व्याहृतित्रयमकारोकारमकारेषु

प्रविलाप्य...तत्त्वमस्यादि-

वाक्यार्थस्वरूपानुसन्धानं

कुर्वन्नुदीचीं दिशं गच्छेत्

व्याहृतिं जागतं छन्दः...दर्शन-

मितीन्द्रियाण्यन्वभवन्

व्याहृत्या गायत्र्यभवत्

व्युत्थितस्य भवत्येषा समाधिस्थस्य

चानघ । ज्ञस्य केवलमज्ञस्य

न भवत्येव बोधजा

व्यूढं दुर्योधनस्तदा

व्याहरन् मामनुस्मरन्

व्यूढां

व्येव त्वा ज्ञापयिष्यामीति

व्येव त्वा ज्ञापयिष्यामि(मा.पा.)

व्योमज्ज्वलनेन्द्रिकाकलाबिन्दु-

मेलनरूपा

व्योमपञ्चकलक्षण विस्तरेणानुब्रूहि

व्योमपुष्पं सुगन्धकम्

व्योमरन्ध्रगतो नादो

व्योमवृत्तं च धूम्रं च हकाराक्षर-

भासुरम्

(अथ) व्योमानिलानलजलान्नां

पञ्चीकरणम्

व्योम्नि मारुतमारं

यत्नवान्

व्योम्नि व्योम न लक्षयेत्

व्योमन्यात्मा सम्प्रतिष्ठितः(पा.मा.)

ब्रजमण्डले गोवर्धनो गिरिरास्ते

भवंसं. ३।४

गणेशो. ३।१३

भ. गी. ३।२

पा. ब्र. २४

पा. ब्र. २३

भ. गी. १८।७५

प. हं. प. ५

२ प्रणवो. ३

गायत्रीर. १

अ. पू. १।२६

भ. गी. १।२

भ. गी. ८।१३

भ. गी. १।३

बृह. २।१।१५

बृह. २।१।१५

तारोप. २

मं. ब्रा. ४।१

ते. वि. ६।९७

व्या. वि. १०३

१ यो. त. ९८

त्रि. ब्रा. १।६

त्रि. ब्रा. २।१४२

मैत्रा. ४।१६

मुण्डको. २।२।७

सामर. ५५

प्रजस्रीकृष्णसम्भूतः श्रुतिभ्यो
ज्ञानसङ्गतः
प्रतमेतच्छास्त्रं सर्वेषु (देवेषु)
वेदेषु वेदवादिभिरुक्तं भवति
[का. उद्गो. ३+
प्रत्यक्षतपोदानहोमस्वाध्याय-
वर्जितम् । सत्यशौचपरिभ्रष्टं
सङ्ग्यासं नैव कारयेत्
प्रतं नाम वेदोक्तविधिनिषेधा-
नुष्ठाननैयत्यम्
प्रताम प्रमदितव्यम्
प्रात्यस्त्वं प्राणैकक्रूरिस्ता
विश्वस्य सत्पतिः

गोपालो. २।१८

जाबाल्यु. ७

१ सं. सो. २।५

शांडि. २।१

भस्मजा. २।८

प्रश्नो. २।११

प्रात्यस्यापि गृहे भिक्षेच्छ्रद्धाभक्ति-
पुरस्कृते

१ सं. सो. २।६४

ब्रीहियवास्त्रिलमाषा अणुप्रियङ्गवो
गोधूमाश्च मसूराश्च खल्वाश्च
खलकुलाश्च तान्निपट्टान्दधनि

बृह. ६।३।१३

मधुनिघृततपविश्वत्यास्य जुहोति
ब्रीहैर्वा यवाद्वा सर्वपाद्वा इयामाका-
द्वा इयामाकतण्डुलाद्वा एष म
आत्मान्तर्हृदये ज्यायान् पृथिव्या
ज्यायानन्तरिक्षाज्यायान्दिवो
ज्यायानेभ्यो लोकेभ्यः

छांदो. ३।१४।३

श

(भगवन्) शकटमिवाचेतनमिदं
शरीरं कस्यैष खल्वीदृशोमहि-
मातीन्द्रियभूतस्य येनैतद्विधमिदं
चेतनवत्प्रतिष्ठापितम्

शकाः स्रुरा इत्यन्येषां पशूनां
तदूर्ध्वमुदसर्पत् । ता ऊरू
अभवताम्

मैत्रा. २।३

शकुनवन्तं चेन्मन्येत प्राणवंशं
समधां ३...

१ ऐत. १।४।१

शक्तिद्वयं हि मायाया विक्षेपा-
वृत्तिरूपकम्

३ ऐत. १।४।१

शक्तिः कुण्डलिनी नाम विसतन्तु-
निमा शुभा

सरस्व. ४१

शक्तिमध्ये मनः कृत्वा शक्ति
मानसमध्यगाम् । मनसा

योगकुं. १।८२

मन आलोक्य शाण्डिल्य
त्वं सुखी भव

शांडि. १।७।१८

शक्तियुक्तो भवेत्

गुह्यषोढा. १

शक्तिसेना कल्पना च ब्रह्मण्येवं
हि पञ्चधा

रा. पू. १।१०

शक्त्यूर्ध्वं शक्तिमिति मानवी विद्या

त्रि. ता. १।१६

शक्य एवंविधो द्रष्टुं

भ. गी. १।१५३

शक्नोतीदिव यः सोढुं

भ. गी. ५।२३

शक्योऽवामुमुपायतः

भ. गी. ६।३६

नारायणः [त्रि.म.ना.२।८+

नारा. २

शक्रः प्रविद्वान् प्रदिशश्चतस्रः

[महाना. ३+

चित्यु. १२।७

शक्रेण हैमं यक्षराजेन विश्वेदेवै रौप्यं

वसुभिः कांस्यकं च । यदारु-

कूटं वायुना पार्थिवं तदग्नि-

भ्यामासीत्स्फाटिकं पाशिनाथ

सि. शि. २२

शङ्करो भगवानाद्यो ररक्ष

सकलाः प्रजाः

शरभो. १६

शङ्कुना सर्वाणिपर्णानि संतृण्णा-

न्येवमोङ्कारेण सर्वावाक्सन्तृ-

ण्णोङ्कार एवेदं सर्वम्

छांदो. २।२३।३

शङ्खचक्रगदाखङ्गधारिणं वन-

मालिनम् ।...कर्मणा मनसा

वाचा संस्मरेत्प्रजपेत्सुधीः

ना.पू.ता. ४।११३

शङ्खचक्रगदापाणे द्वारकानिलया-

च्युत । गोविन्द पुण्डरीकाक्ष

रक्ष मां शरणागतम् [वासुदे.३

गोपीचं. ३

शङ्खचक्रमहामुद्रापुस्तकाढ्यं

चतुर्भुजम् । सम्पूर्णचन्द्रसङ्काशं

हयग्रीवमुपास्महे

हयग्री. ४

शङ्खचक्रोर्ध्वपुण्ड्रादिधारणं स्मरणं

हरेः । तदीयाराधनं चैव भक्ति-

बहुविधा स्मृता

. ८

शङ्खतोयेन मूलेन भस्मना मिश्रणं
भवेत् । योजितं चन्दनेनैव
वारिणा भस्मसंयुतम् । चन्दनेन
समालिम्पेज्ज्ञानदं चूर्णमेव तत्

बृ. जा. ४।९

शङ्खदुन्दुभिनादं च न शणोति
कदाचन (मृतवत्तिष्ठते योगी
स मुक्तो नात्र संशयः)

ना. नि. ५२

शङ्खस्य तु ग्रहणेन शङ्खधमस्य वा
शङ्खो गृहीतः [बृह. २।४।८+
शङ्खं चक्रं च संसिद्धिं बिन्दुं च
सर्वमूर्धनि

४।५।५

कृष्णो. २१

शङ्खं दध्मौ प्रतापवान्

भ. गी. १।१२

शङ्खान्दध्मुः पृथक्पृथक्

भ. गी. १।१८

शङ्खिनी चैव गान्धारी तदन-

न्तरयोः स्थिते । उत्तरे तु

सुपुम्नाया इडाख्या निवसत्यसौ

वराहो. ५।२६

शङ्खिनी नाम या नाडी सव्य-

कर्णान्तमिष्यते । गान्धारा

सव्यनेत्रान्ता प्रोक्ता

वेदान्तवेदिभिः

जा. द. ४।२२

शङ्खिन्याश्चन्द्रमास्तद्वत्पयस्विन्याः

प्रजापतिः

जा. द. ४।३८

शठे शठ इव स्थितः

अ. पू. २।२५

शठो नैकृतिकोऽलसः

भ. गी. १।८।२८

शतकृत्वः प्रयुक्ताशतपर्वणावज्रेण

सम्मिता सर्वा* लोकानभिजयति सन्ध्यो. २

शतरुद्रियेणेत्येतान्येव ह वा

अमृतस्य नामानि

जाबालो. ३

शतरुद्रेण मन्त्रेण भस्मोद्धूलित-

विप्रहाः । निर्धूतरजसः सर्वे

तत्क्षणाच्च वयं मुने

बृ. जा. ६।६

सामर. ३२

शतशोऽथ सहस्रशः

भ. गी. १।१५

मिवाशुचि (चित्तमन्तर्गतं)

बभूव तथा

पराणां त्रिशतं समप्रम् । पते

जा. द. ४।५४

भवन्ति सुकृतस्य लोके येषां

कुले सङ्गसतीह विद्वान्

शाट्याय. ३०

शतंचदशचैकश्च सहस्राणिचविंशतिः

छांदो. ७।२६।२

शतं च नव शाखासु यजुषामेव

जन्मनाम् । साम्नः सहस्र-

शाखाः स्युः पञ्चशाखा अथर्वणः

सीतो. १६

शतं च दश चैकं च

सहस्राणि च... (मा. पा.)

छां. उ. ७।२६।२

शतं चैका च हृदयस्य नाड्यस्तासां

मूर्धानमभिनिःसृतैका । तयो-

र्ध्वमायन्नमृतत्वमेति विश्व-

कुन्या उत्क्रमणे भवन्ति

कठो. ६।१६

[छां. उ. ८।६।६+

यो. शि. ६।४

शतं नियुतः परिवेद विश्वा

विश्ववारः

चिन्त्यु. ११।३

शतं मा पुर आयसीररक्षन्मधः

इयेनो जवसा निरदीयमिति

गर्भ एवैतच्छयानो वामदेव

एवमुवाच

२ ऐत. ५।५

शतं मालाहस्ताः शतमाञ्जनहस्ताः

शतं चूर्णहस्ताः शतं वासो-

हस्ताः शतं कणाहस्तास्तं ब्रह्मा-

लङ्कारेणालङ्कुर्वन्ति

कौ. त. १।४

शतं विज्ञानवतामेको बलवाना-

कम्पयते स यदा बलीभवत्यथो-

त्थाता भवति

छांदो. ७।८।१

शतं शरद आयुषो जीव पुत्र

शत* शता अस्य युक्ता हरीणाम्

कौ. त. २।११

शत* शुक्राणि यत्रैकं भवन्ति,

चिन्त्यु. ११।७

सर्वे वेदा यत्रैकं भवन्ति,

सर्वे होतारो यत्रैकं भवन्ति,

स मानसीन आत्मा जनानाम्

चिन्त्यु. ११।१

शत* सहस्राणि प्रयुतानि नाभ्यानाम्

चिन्त्यु. ११।१०

शताक्षरी परमा विद्या त्रयीमयी

साष्टार्णा त्रिपुरा परमेश्वरी

त्रि. ता. १।४

शतायुषः पुत्रपौत्रान्वृणीष्व बहून्

पशून्हस्तिहिरण्यमश्वान् । भूमे-

र्महदायतनं वृणीष्व स्वयं च

जीव शरदो यावदिच्छसि

कठो. १।२३

शतार् शतपत्राख्यं विकीर्णम्बज-
कर्णिकम् । तत्रार्कचन्द्रवह्नी-
नामुपर्युपरि चिन्तयेत्

ध्या. बिं. ३४

शताहावशतशरः शतशक्रज-
षिणाम् । शतं ब्रह्म तपस्विनां

कूपोऽरण्यस्य तिष्ठति

इतिहा. १५

शतैर्महाप्रस्थैरखण्डैस्तण्डुलैरभिषिच्य

चंद्रलोककामश्चंद्रलोकमवाप्नोति

भस्मजा. २।१२

शत्रुभिहत्य गुरुषट्कणाभिपाता-

द्रन्धद्विपो भवति केवलमद्वितीयः

बराहो. २।६५

शनिराहुकेतूरगरक्षोयक्षनरविहग-

शरमेभादयोऽधस्तादुद्यन्ति

मैत्रा. ७।६

शनैरेवं प्रकृत्यमभ्यासं युगपन्न

हि । युगपद्वर्तते यस्य शरीरं

विलयं व्रजेत्

योगकुं. २।३९

शनैः पिङ्गलया तत्र द्वात्रिंशन्मात्रया

पुनः । प्राणायामो भवेदेवं

ततश्चैवं समभ्यसेत्

जा. द. ६।६

शनैः शनैरुपरमेत्

भ. गी. ६।२५

शनैः शनैर्यदा प्राणस्तुन्दसन्धि

निगच्छति । तुन्ददोषं विनिर्धूय

कर्तव्यं सततं शनैः

योगकुं. १।५०

शनैः समस्तमाकृत्य हृत्सरोरुह-

कोटरे । प्राणायामो च बद्धा

तु प्रणवेन समुच्चरेत्

ध्या. बिं. १००

शनैः सुमथनं कुर्याद्भूमध्येन्यस्य

चक्षुषी । षण्मासं मथनावस्था

भावेनैव प्रजायते

योगकुं. २।४६

शबलाच्छयामं प्रपद्ये

शब्द एक आकाशस्य (गुणः)

शब्दकाललयेन दिवारात्र्यतीतो

भूत्वा सर्वपरिपूर्णज्ञानेनोन्म-

न्यवस्थावशेन ब्रह्मैक्यं भवति

मं. ब्रा. २।४

शब्दमायावृतो यावत्तावत्तिष्ठति

पुष्करे(ले) । भिन्ने तमसि चैकस्व-

मे(क एवा)-कमेवानुपश्यति

ब्र. बिं. १५

शब्दब्रह्मणि निष्णातः परं ब्रह्मा-

धिगच्छति

ब्र. बिं. १७

[मैत्रा. ६।२२+

त्रि. ता. ५।१७

शब्दब्रह्मातिवर्तते

शब्दब्रह्माहम् । क्रियायोगोऽहम् ।

ब्रह्माहम् । विष्णुरहम् । सौरो-

ऽहम् । ब्राह्मोऽहम्

शब्दवानाकाशः शब्दाकाशाभ्यां

भिन्नः

शब्दस्पर्शमया येषां अनर्था

इव ते स्थिताः । तेषां सक्तस्तु

भूतात्मा न स्मरेच्च परं पदम्

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धवर्जितो

निर्विकल्पो निराकाङ्क्षः सर्व-

व्यापी सोऽचिन्त्यो निर्वर्ण्यश्च

पुनात्यशुद्धान्यपूतानि

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धा अप्रिकार्य-

ज्ञानेन्द्रियविषया अवाश्रिताः

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धा मे शुध्यन्तां

ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा

भूयासः स्वाहा

शब्दस्पर्श-रूप-रसाश्चापां गुणाः

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धास्तद्विषयाः

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धाः, पञ्च-

तन्मात्राः, पञ्चपुष्पवाणाः,

मन इक्षुधनुः

शब्द-स्पर्श-रूप-रस-गन्धाः

पृथिवीगुणाः

शब्दस्पर्शरूपरसगन्धाः सुख-

दुःखदेतवः

शब्द-स्पर्श-रूपाण्यग्निगुणाः

शब्दस्पर्शस्वरूपाभ्यां सङ्कर्षा-

जन्यतेऽनलः

शब्दस्पर्शादयो येषां अनर्था इव

ते स्थिताः । येष्वासक्तस्तु

भूतात्मा न स्मरेच्च परं पदम्

शब्द-स्पर्शाविति वायुगुणौ

शब्दं बधिरवच्छृणु । काष्ठवत्पश्य

वै देहं प्रशान्तस्येति लक्षणम्

शब्दं सर्वमसद्विद्धि स्पर्श

शब्दः खे पौरुषं नृषु

भ. गी. ६।४४

अद्वै. भा. १

गोपालो. १।४

मैत्रे. १।५

१ आत्मो. ३

त्रि. ब्रा. १।४

महाना. १।४।१३

शारीरको. ४

पैङ्गलो. २।४

भावनो. ६

शारीरको. ४

सर्वसारो. ५

शारीरको. ४

महो. ५।१४९

मैत्रा. ४।२

शारीरको. ४

अ. ना. १५

के बिं. १।५७

भ. गी. ७।८

शब्दाक्षरं परं ब्रह्म यस्मिन्क्षीणे यदक्षरम् । तद्विद्वानक्षरं ध्याये- द्यदिच्छेच्छान्तिमाप्नुयात् शब्दादिविषयान् पञ्च मनश्चैवाति- चञ्चलम् । चिन्तयेदात्मनो रश्मीनप्रत्याहारः स उच्यते शब्दादिष्वनुरक्तानि निगृह्याक्षाणि योगवित् । कुर्याद्विज्ञानुकारीणि प्रत्याहारपरायणः शब्दादीन् विषयानन्ये शब्दादीन् विषयास्त्यक्त्वा शब्दाद्यैर्विषयैस्त्यक्तो लयस्थो दृश्यते तथा (निर्वातस्थो यथा दीपो भासते निश्चलो यथा) शब्दानां ज्ञानरूपिणी शब्दार्णमक्षरं ब्रह्म तस्मिन्क्षीणे यदक्षरम् । तद्विद्वानक्षरं ध्याये- द्यदिच्छेच्छान्तिमात्मनः शब्देनैवाशब्दमाविष्कियते शम इत्यरण्ये मुनयस्तस्माच्छमे रमन्ते (ॐ ऐं ह्रीं श्रीं) शममिरमिभिः करच्छं नस्तपतु सूर्यः [ऋ. मं. ८।१८।९+तै. ब्रा. शमदमादिदिश्यशक्त्याचरणे क्षेत्रपात्रपटुता शमदमादिसम्पन्नो भावमात्सर्य- तृष्णाशमोहादिरहितो दम्भा- हङ्कारादिभिरसंस्पृष्टचेता वर्तत एवमुक्तलक्षणो यः स एव ब्राह्मणः शमवान्याति मुक्तताम् शमश्च स्वाध्यायप्रवचने च शमं विषं विषेणैति रिपुणा हन्यते रिपुः । ईदृशी भूतमायेयं या स्वनाग्नेन हर्षदा शमः कारणमुच्यते शमादिष्वेदुसम्पत्तिर्मुमुक्षा, तां समभ्यसेत् शमायान्तु ब्रह्मचारिणः स्वाहा	ब्र. बि. १६ अ. ना. ५ भवसं. ३।२७ भ. गी. ४।२६ भ. गी. १८।५१ अमन. १।२७ देव्यु. २१ त्रि. ता. ५।१६ मैत्रा. ६।२२ महाना. १६।१२ वनदु. ३३ ३।७।१०।५ निर्वाणो. ५ व. सू. उ. ९ महो. ५।९४ तैत्ति. १।९।१ महो. ५।१११ भ. गी. ६।३ बराहो. २।३ तै. व. १।४।४	शमेन शान्ताः शिवमाचरन्ति, शमेन नाकं मुनयोऽन्व- विन्दन् , शमो भूतानां दुराधर्षः शमे सर्वं प्रतिष्ठितम् शमेनापिहिता गुहा शमो दमस्तपः शौचं शमो मित्रं सुदामा च सत्या- कूरोद्धवो दमः शरणागतदीनानां कृपां कुर्वन्तिसाधवः शरत्प्रतिहारः शरदि क्रीडते तुभ्यं नम आनन्दशालिने शरं धनुषि सन्धाय तिष्ठन्तं रावणोन्मुखम् । वज्रपाणिं रथारूढं रामं ध्यात्वा जपेन्मनुम् शरा जीवास्तदङ्गेषु भाति नित्यं हरिः स्वयम् । ब्रह्मैव शरभः साक्षान्मोक्षदोऽयं महामुने शरीरत्रयतादात्म्यात्कर्तृत्वभोक्तृत्व- तामगमत् शरीरत्रयसंयुक्तजीवः सङ्गी तृतीयकः (भ्रमः) शरीरपुरुष इति यमवोचाम स एवाहं वैहिक आत्मा शरीरपुरुषश्चछन्दःपुरुषो वेदपुरुषो महापुरुष इति शरीरपोषणादिकं समानकर्म शरीरप्रादेशाङ्गुष्ठमात्रमणोरप्यणुं ध्यात्वाऽतः परमतां गच्छति शरीरभेदा द्विविधाः शरीरमकृतं कृतात्मा ब्रह्मलोक- मभिसम्भवामि शरीरमन्नादम् शरीरमस्थिमांसं च त्यक्त्वा युक्ता- द्यशोभनम् । भूतमुक्तावली- तन्तुं चिन्मात्रमवलोकयेत् शरीरमिदं मैथुनादेवोद्भूतं संविदपेतं निरय एव... शरीरमिधमम् (शरीरयज्ञस्य)	महाना. १७।४ इतिहा. १६ भ. गी. १८।४२ ।. १६ सामर. २३ छांदो. २।१६।१ सामर. ४२ रामर. २।७२ शरभो. २८ पैङ्गलो. १।५ अ. पू. १।१४ ३ ऐत. २।३।१ ३ ऐत. २।३।१ शांडि. १।४।९ मैत्रा. ६।३८ सामर. १०१ छांदो. ८।१३।१ तैत्ति. ३।७ महो. ४।२३ मैत्रे. १।४ महाना. १८।१
--	---	--	---

शरीरमेवास्या एकमङ्गमुद्वृढं, तस्य सुखदुःखे परस्तात्प्रतिविहिता भूतमात्रा	कौ. त. ३।५	शरीरे पाण्डवस्तदा शरीरे पाप्मनो हित्वा सर्वान्कामान् समभ्रुते	भ.गी. १७।१३ ।. २।९
शरीरयज्ञसंशुद्धचित्तसञ्जातबोधतः। मुनयो यत्पदं यान्ति तद्राम- पदमाश्रये	प्रा. हो. शीर्षकं भ. गी. ३।८	शरीरे सकलं विश्वं पश्यत्यात्मा- विभेदतः	योगकुं. २।४९ तैत्ति. ३।७
शरीरयात्राऽपि च ते शरीरलघुना दीप्तिर्जाठराग्निवित्र- र्धनम् (नाडीशुद्धिचिह्नानि)	यो. त. ४५	शरीरे प्राणः प्रतिष्ठितः शरीर्यप्यशरीर्येष परि- च्छिन्नोऽपि सर्वगः	२ आत्मो. १४ आरुणि. ३
शरीरलघुताविप्र पादाङ्गुष्ठनिरोधनात् शरीरवाङ्मनोभिर्यत्	जा. द. ६।२४ भ.गी. १८।१५	शर्म मे भव यत्पापं तन्निवारय शर्वः सर्वस्य जगतो विधाता धर्ता हर्ता विश्वरूपत्वमेति	त्रिपुरो. १५ ग. पू. ता. २।८
शरीरस्थं प्राणमग्निना सह योगा- भ्यासेन समं न्यूनं वा यः करोति, स योगिपुङ्गवो भवति	शांडि. १।४।२ भ.गी. १३।३२	शर्वो विश्वं मायया स्विहधार शलकैरग्निमिन्धान उभौ लोको सनेमहम्	महाना. १३।१२
शरीरस्थोऽपि कौन्तेय शरीरस्य देहिनो जाग्रत्स्वप्नसुषुप्ति- तुरीयावस्थाः सन्ति	ना. प. ५।१	शवपिण्डवदेकत्राणं (त्यजेद्यतिः) [ना. प. ७।१+	१ सं.सो. २।७९
शरीरं तावदेव स्यात्षण्णवत्य- ङ्गुलात्मकम्	जा. द. ४।१ सामर. १०१	शशशृष्टाद्वैतमः, वसिष्ठ उर्वर्यां, अगस्त्यः कलशे जातः	व. सू. उ. ९ ते. वि. ६।७४
शरीरं तु एकादशेन्द्रियात्मकम् शरीरं ध्रियते येन वर्तते तत्र कुण्डली शरीरं मे विचर्षणम् [ना.प.४।४५+	वराहो. ५।२२ तैत्ति. १।४।१	शशिमध्यगतो वह्निर्वह्निमध्य- गता प्रभा	ध्या. वि. २७ सि. वि. २
शरीरं यदवाप्नोति शरीरं यज्ञशमलं कुत्सीदं शरीरं वेदिः (शरीरयज्ञस्य) शरीरं सर्वजन्तूनां षण्णवत्यङ्गु- लात्मकम्। तन्मध्ये पायु- देशात्तु व्यङ्गुलात्परतः परम् (तथा) शरीराणि विहाय जीर्णान्यन्यानि संयाति नवानि देही	भ. गी. १५।८ महाना. ५।९ प्रा. हो. ४।२	शशिरवी जायेते पुरुषोत्तमात् शशिस्थाने वसेद्विन्दुस्तयोरैक्यं	ध्या. वि. ८८ भ. गी. ९।३१ मैत्रा. ६।७
शरीरात्प्राणो द्वादशाङ्गुलोऽधिको भवति	वराहो. ५।१९	शश्वच्छान्तिं निगच्छति शश्वत् सूयमानत्वात्सूर्यः शश्वदमितानन्दाचलोपरिविहारिणीं मूलप्रकृतिजननीमविद्यालक्ष्मी- मेवं ध्यात्वा...तथा चानुज्ञात- श्रोपर्युपरि गत्वा महाविराट्- पदं प्राप	त्रि.म.ना. ६।३
शरीरान्तर्गताः सर्वे रोगा विन- श्यन्ति (स्वस्तिकाद्यष्टास्रैः) शरीराभिमानेन जीवत्वम् शरीरेण जिताः सर्वे शरीरं योगि- भिर्जितम्। तत्कथं कुरुते तेषां सुखदुःखादिकं फलम्	शांडि. १।४।२ शांडि. १।३।१२ ना. प. ६।७ यो. शि. १।३८	शश्वद्रक्षमयं रूपं क्रियाशक्ति- रुदाहृता शश्वद्विश्वमिदं जगत् शं न इन्द्राग्नी भवतामवोभिः [क्र.मं.७।३५।१+ [अथर्व. १९।१०।१	सीतो. २४ सू. जा. २।६ प्रवर्या. ११ वा. सं. ३६।११

शं न इन्द्रापूर्वणा वाजसातौ [+क्र. मं. ७।३५।१+	प्रवर्ग्या. ११ वा. सं. ३६।११	शाङ्करीयं महाशास्त्रं न देयं यस्य कस्यचित्	ते. बि. ६।१०८
शं न इन्द्रो बृहस्पतिः शं नो विष्णुरुक्रमः [तैत्ति. [प्रवर्ग्या. ९+	१।१।१, १३+ वा. सं. ३६।९	शाटीद्वयं कुटीचकस्य, बहू- दस्यैकशाटी...	ना. प. ७।८
शं नः कुरु प्रजाभ्योऽभयं पशुभ्यः [प्रवर्ग्या. २२+	वा. सं. ३६।२२	शाट्यायनीब्रह्मविद्याखण्डाकार- सुखाकृति । यतिवृन्दद्विदागारं रामचन्द्रपदं भजे	शाट्या. शीर्षकं
शं नः कौलिकः, शं नो वारुणी, शं नः शुद्धिः शं नोऽग्निः	कौलो. शां.	शाट्यायनी ह्यग्नीवं दत्तात्रेयं च गारुडम्	मुक्तिको. १।३९
शं नः शीक्षा सहनौ यश्छन्दसां भूः स यः पृथिव्योमित्यृतं चाहं वेदमनूय शं नो द्वादश	तैत्ति. १।१३।१ सहवै. शां.पा. १०।१६५।१	शाण्डिल्यो ह वा अथर्वाणं पप्रच्छा- ऽऽत्मलाभोपायभूतमष्टाङ्गयोग- मनुब्रूहीति	शांडि. १।१।१
शं नो अस्तु द्विपदे शं चतुष्पदे [प्रवर्ग्या. ८+ क्र. मं. [+वा.सं. ३६।८+अथर्व. ६।२७।१		शान्त एव चिदाकाशे स्वच्छे शम- समात्मनि । समप्रशक्तिस्वचिते ब्रह्मेति कलिताभिधे ॥ सर्वमेव परित्यज्य महामौनी भवानघ	अ. पू. ५।११३ मैत्रा. ६।३६ कठो. १।१०
शं नो दिशतु श्रीर्देवी महामाया वैष्णवी शक्तिराद्या	लक्ष्म्यु. ४	शान्तमेकं समृद्धं चैकम् (ब्रह्मरूपके) शान्तसङ्कल्पः सुमना यथा स्यात् शान्तसन्देहदौरात्म्यं गतकौतुक- विभ्रमम् । परिपूर्णान्तरं चेतः पूर्णन्दुरिव राजते	महो. ५।६८
शं नो देवीरभिष्टय आपो भवन्तु पीतये [प्रवर्ग्या. १२+ [वा.सं. ३६।१२+अथर्व. १।६।१	क्र.मं. १०।९।४	शान्तसम्यक्प्रबुद्धानां यथास्थित- मिदं जगत्	अ. पू. ५।११०
‘शं नो देवीरभिष्टये’ इत्येवमादिं कृत्वाऽथर्ववेदमधीयते	२ प्रणवो. २१	शान्तसंसारकलनः कलावानपि निष्कलः । यः सचित्तोऽपि निश्चितः स जीवन्मुक्त उच्यते	महो. २।६१
शं नो भवतु भुवनस्य यस्पतिः [प्रवर्ग्या. २+	वा. सं. ३६।२	शान्तं तपो दमस्तपः शमस्तपो दानं तपो यज्ञं तपः	महाना. ७।८ अ. पू. ५।११२ भस्म. २।४
शं नो मह इत्यादयो नो इतराणि त्रयोविंशतिः	तैत्ति. १।१३।१	शान्तं शिवमश्वरमव्ययं शान्तं शिवमद्वैतं चतुर्थं मन्यन्ते, स आत्मा स विज्ञेयः [माण्डू. ७+	रामो. २।४
शं नो मित्रः शं वरुणः शं नो भवत्वर्थमा [प्रवर्ग्या. ९+	तैत्ति. १।१।१ वा. सं. ३६।९	शान्तः प्रसन्नवदनो ह्यक्रोधो भक्तवत्सलः । अनेन सदृशो मन्त्रो जगत्स्वपि न विद्यते	रामो.ता. ६।२७ मैत्रा. २।४
शंसन्तमनुशंसन्ति बहूचाः शास्त्रकौविदाः	मंत्रिको. ९	शान्तः प्राणोऽनीशात्मा शान्ता दान्ता उपरतास्तितीक्ष्णः समाहिताः...आत्मानन्दाः... शान्ता विद्वांसो भैक्षचर्यां चरन्तः	नृसिंहो. ६।३ मुण्ड. १।२।११
शाकल्येति होवाच याज्ञवल्क्य- स्त्वां स्विदिमे ब्राह्मणा अङ्गारावक्ष्यणमक्रता ३ इति	बृह. ३।९।१८		
शाकायन्यस्य चरणाभिमृश्य- मानो राजेमां गाथां जगाद्	मैत्रे. १।२		
शाकरैवते तिरश्ची	कौ. त. १।५		
शाखान्तरोपनिषत्स्वरूपमेव निरूपितम्	त्रि.म.ना. ४।२		

शान्ताशान्तादिहीनात्मा नादान्त-

ज्योतिरूपकः

शान्तिमाप्नोति नैष्ठिकीम्

शान्तिसमृद्धममृतम्

शान्तिं निर्वाणपरमां

शान्तिसंस्तुजन्तिपशुपाशविमोक्षणम्

शान्तिस्त्वं, पुष्टिस्त्वं

छान्तो दान्त उपरतस्तिष्ठुर्यो-

ऽनूचानो ह्यभिजज्ञौ समानः

शान्तो दान्त उपरतस्तिष्ठुः

समाहितो भूत्वाऽऽत्मन्ये-

वाऽऽत्मानं पश्यति

शान्तो दान्तोऽतिविरक्तः

सुशुद्धो गुरुभक्तः

शान्तोऽपि व्यवहारस्थः कुर्वन्नपि

न लिप्यते

शान्तोऽप्राणो निरात्माऽनन्तः

शान्तोऽस्मि पुरुषोत्तमः

शान्तौ सुपुत्रविश्वः, शान्त्यतीते

सुषुप्ततैजसः

शान्त्यतीतं स्वराद्ब्रह्मिः

शान्त्या चित्तं (शुद्धं भवति)

शाब्दः सौवरस्तेजोमयोऽमृतमयः

पुरुषोऽयमेव स योऽयमात्मेद-

ममृतमिदं ब्रह्मेदं सर्वम्

शाम्भवस्थानमेतत्ते वर्णितं पद्मवंभव

शाम्यतीदं कथं दुःखमिति तप्तो-

ऽस्मि चेतसा

शारीरस्तेजोमयोऽमृतमयः पुरुषो-

ऽयमेव स योऽयमात्मा

शारीरं केवलं कर्म

शारीरं तप उच्यते

शारीरोऽग्निर्नाम जराप्रणुदा-

हविरवस्कन्दति

शार्कराक्ष्यं कं त्वमात्मानमुपास्ते

शालावंशे सर्वेऽन्ये वंशाः

समाहिताः स्युः

शाश्वतस्य च धर्मस्य

शाश्वतं पद्मव्ययम्

ते. बि. ५।५

भ. गी. ५।१२

तैत्ति. १।६।२

भ. गी. ६।१५

अ. शिरः. ३।१०

अ. शिरः. ३।१

शाखाय. ५

सुबालो. ९।१४

त्रि.म.ना. १।२

१सं.सो. २।३३

मैत्रा. ७।४

मैत्रे. ३।२४

प. हं. प. १०

पं. ब्र. १५

महाना. १७।१२

बृह. २।५।९

यो. शि. ५।१६

महो. ३।६

बृह. २।५।१

भ. गी. ४।२१

भ. गी. १७।१४

प्रा. हो. २।४

छांदो. ५।१५।१

३ ऐत. २।१।१

भ. गी. १४।२७

भ. गी. १८।५६

शाश्वतोऽज्ञः स्वतन्त्रः स्वे

महिम्नि तिष्ठति .

शाश्वतं ध्रुवमच्युतम्

शाश्वतं परमं पदम्

शाश्वतं वै रुद्रमेकत्वमाहुः

शाश्वतं शिवमच्युतम्

शाश्वतं सदाशिवं ब्रह्मादिवन्दितं

योगिध्येयं परमं पदम्

शास्ताऽच्युतो विष्णुर्नारायणः

शास्त्रज्ञानात्पापपुण्यलोकानुभव-

श्रवणात्प्रपञ्चोपरतः...साधन-

चतुष्टयसम्पन्नो यः सङ्गस्यति

स एव ज्ञानसङ्गयासी

[१ सं. सो. २।१३+

शास्त्रमेतत्प्रयत्नेन सदाऽभ्यस्यं

मुमुक्षुभिः । यस्य धारणमात्रेण

स्वयं तत्त्वं प्रकाशते

शास्त्रसज्जनसम्पर्कवैराग्याभ्यास-

रूपिणी । प्रथमा भूमिकैषोक्ता

मुमुक्षुत्वप्रदायिनी

शास्त्रसज्जनसम्पर्कवैराग्याभ्यास-

योगतः

शास्त्रसज्जनसम्पर्कवैराग्याभ्यास-

पूर्वकम् । सदाचारप्रवृत्तिर्या

प्रोच्यते सा विचारणा

[महो. ५।२८+

शास्त्रसज्जनसम्पर्कैः प्रज्ञामादौ

विवर्धयेत्

शास्त्रं विनापि सम्बोद्धं गुरवोऽपि

न शक्नुयुः

शास्त्रं सर्वमसद्विद्धि ब्रह्म सत्य-

चिदात्मकः

शास्त्राण्यधीत्यमेधावी अभ्यस्य च

पुनः पुनः । परमं ब्रह्म (विद्यायाः)

विज्ञाय उलकावत्ता(न्ना)न्यथोत्सृजेत्

शास्त्रीयेणैव मार्गेण वर्तेऽहं

मम का क्षतिः

शास्त्रेण न स्यात्परमार्थदृष्टिः

, कार्यक्षमं पश्यति चापरोक्षम् ।

मैत्रे. २।४

ते. बि. १।८

त्रि.म.ना. ७।७

बटुको. २३

महाना. ९।३

गणेशो. ५।६

मैत्रा. ७।७

ना. प. ५।३

अमन. २।१०६

अ. पू. ५।८१

शांडि. १।७।२६

वराहो. ४।४

अ. पू. ५।७१

योगकुं. २।१०

ते. बि. ३।५०

अ. ना. १

१ अवधू. २३

प्रारब्धनाशप्रतिभाननाश एवं त्रिधा नश्यति चात्ममाया	वराहो. २।६९	शिरसि बाणं बाहुनाभिपीठ- प्रकृतिरूपकं देहे धारणं यस्य न विद्यते तदेहं न पश्येत्	लिङ्गोप. २
शास्त्रे मयि त्वयीशे च ह्यखण्डैक- रसो भवान्	ते. बि. २।४२	शिरसीशानमन्त्रेण कण्ठे तत्पुरुषेण तु । अघोरेण गले धार्यं तेनैव हृदयेऽपि च (रुद्राक्षधारणं)	रु. जा. २१ लिङ्गोप. २
शास्त्रैः सज्जनसम्पर्कपूर्वकैश्च तपो- दमैः । आदौ संसारमुक्त्यर्थं प्रज्ञामेव विवर्धयेत्	महो. ४।४	शिरःपीठं लिङ्गात्मकं सर्वम् शिरःपाणिपादपायूस्थं सर्वं लिङ्गस्वरूपम्	लिङ्गोप. २ लिङ्गोप. १
शांढिल्यपैङ्गलंभिक्षुंमहच्छारीरकंशिला मुक्ति. १।३५	मैत्रा. १।८	शिरःपाणिपादपार्श्वपृष्ठोरुदरजङ्घ- शिश्रोपस्थपायवो मे शुद्धयन्तां ज्योतिरहं विरजा विपाप्मा भूयासः स्वाहा	महाना. १४।१० छाग. ६।२
शिलखण्डौ च महारथः	भ. गी. १।१७	शिरा नद्धयोऽस्थीन्युपग्रहाः शिरासु तत्पृष्ठगतासु नित्यं समातृकाः शक्तिगणा वसन्ति	१ बिल्वो. ५ जा. द. ६।३७
शिला च दीपसङ्काशा	१ प्रणवो. ९	शिरो रक्षतु वाराही चैन्द्री रक्षेद्भु- जद्वयम् । चामुण्डा हृदयं रक्षे- त्कुक्षि रक्षतु वारुणी	वनदु. ८९
शिला ज्ञानमयी यस्य उरवीतं च तन्मयम् । ब्राह्मण्यं सकलं तस्य इति ब्रह्मविदो विदुः (वेदानुशासनम्-नेतरेषां तु किञ्चन) [परब्र. १८ + शा. १७	+ ना. प. ३।८६	शिरो व्रतं विधिश्चैस्तु चीर्णम् (तेषामेवैतां ब्रह्मविद्यां वदेत)	मुण्ड. ३।२।१०
शिला ज्ञानमयी वृत्तिर्यमाद्यष्टाङ्ग- साधनैः	त्रि. ब्रा. २।२३	शिव एकः स्वेन भासेदं सर्वं दृष्ट्वा तप्तायः पिण्डवदेकं भिन्नवद्वभासते	त्रि. ब्रा. १।१ अ. शिखो. ३
शिला तु दीपसङ्काशा	ब्र. बि. ९	शिव एव जङ्गमरूपः शिव एव प्राणलिङ्गी	रुद्रोप. २ रुद्रोप. २
शिला प्राणमयी वृत्तिर्यमाद्यष्टाङ्ग- साधनम् । देहेन्द्रियेषु वैराग्यं यम इत्युच्यते बुधैः	२ अवधू. १	शिव एव रुद्रः प्राणलिङ्गी, नान्यो भवति	रुद्रोप. २
शिखायामेकरुद्राक्षं त्रिशतं शिरसा बहेत्	रु. जा. १५	शिव एव स्वयं साक्षादयं ब्रह्म- विदुत्तमः [महो. ४।८५ +	२ आत्मो. २०
शिखा वर्णाश्रमिणामेकैकैव	परब्र. ६	शिव एव सदा ध्येयः सर्वसंसार- मोचकः	शरभो. ३२ रुद्रोप. ३
शिखाऽस्य मनस्तमोलक्षणं भित्त्वा तमोऽतमाविष्टमागच्छति	मैत्रा. ६।२४	शिवज्ञानविदं तस्मात्पूजये- द्भिर्भवैर्गुरुम	शिवो. १।३५
शिखां यज्ञोपवीतं छित्त्वा सक्यस्तं मयेति त्रिवारमुच्यते	याज्ञव. १		
शिखां यज्ञोपवीतं... विस्तृष्यैव परिव्रजति	ना. प. ३।७७		
शिखी मुण्डी चोपवीती कुटुम्बी यात्रामात्रं प्रतिगृह्णन्मनुष्यात्	शा. १८		
शिखिलीकृतसर्वाङ्ग आनखाम- शिखामतः ।... स्वयं प्रकाशिते तस्मै स्वानन्दस्तत्क्षणाद्भवेत्	अमन. २।५०		

शिवज्ञानं परं ब्रह्म तदारभ्य न सन्त्यजेत् । ब्रह्मासाद्य च यो गच्छेद्ब्रह्महा स प्रकीर्तितः	शिवो. ७।६२	शिवव्रतधरं दृष्ट्वा समुत्थाय सदा दुतम् । शिवोऽयमिति सङ्कल्प्य हर्षितः प्रणमेत्ततः	शिवो. ७।७२
शिवज्ञानं समभ्यसेत्	शिवो. ७।६१	शिवशक्तिमयं मन्त्रं मूलाभारात्स- मुत्थितम् । तस्य मन्त्रस्य वै ब्रह्मल्लोता वक्ता च दुर्लभः	यो. शि. २।५
शिवज्ञानात्महस्तेन कस्तं न प्रति- पूजयेत् । (अज्ञानपङ्कनिर्ममं यः समुद्धरते जनम्)	शिवो. ७।४१	शिवशक्त्यमृतस्पर्शं लब्ध एव कुतो मृतिः	बृ. जा. २।१५
शिवज्ञानार्थतत्त्वज्ञं प्रसन्नमनसं गुरुम् । शिवः शिवं समास्थाय ज्ञानं वक्ति न हीतरः	शिवो. ७।४	शिवशक्त्यात्मकं रूपं चिन्मया- नन्दवेदितम्	पा. ब्र. ९
शिवधर्माच्छिवज्ञानं प्राप्य मुक्ति- मवाप्नुयात्	शिवो. १।३०	शिवश्च नारायणः शक्रश्च नारायणः [त्रि.म.ना. २।८+	नारा. २+
(यद्वा) शिवभक्तिसम्पुष्टं सदापि तद्भसितं देवताधार्यम्	रुद्रोप. १	शिवश्चोर्ध्वमयः शक्तिरूर्ध्व- शक्तिमयः शिवः	बृ. जा. २।१०
शिवशक्तिसमायोगे जायते परमा स्थितिः	यो.शि. १।११७	शिवसायुज्यमवाप्नोति	रु. जा. ४५
शिवभक्तिविहीनश्चेत् स चण्डाल उपचण्डालः	रुद्रोप. १	शिवस्य जीवरूपस्य स्थानं तद्धि प्रचक्षते । यत्र कुण्डलिनी नाम परा शक्तिः प्रतिष्ठिता	यो.शि. १।१६९
शिवमक्षरमव्ययं हरिहरहिरण्य- गर्भस्रष्टारं	भस्मजा. २।४	शिवस्य हृदयं विष्णुर्विष्णोश्च हृदयं शिवः	स्कन्दो. ८
शिवमद्वैतं चतुर्थं मन्यन्ते [गणेशो. १।४	+रामो. २।४	शिवं तुरीयं यज्ञोपवीतम्	निर्वाणो. ६
शिवमात्मनि पश्यन्ति प्रतिमासु न योगिनः	जा. द. ४।५९	शिवं प्रशान्तममृतं ब्रह्मयोनिम् शिवं शक्तिं च सादाख्यामीशं	कैव. १।६
शिवयाऽनुषक्तो मध्ये दलेऽहं निवसामि नित्यम्	१ विल्बो. ३	विद्याख्यामेव च	बृ. जा. ४।२०
शिवयोगनिद्रा च	निर्वाणो. २	(यत्) शिवं शान्तमद्वैतं चतुर्थं मन्यन्ते स ब्रह्मप्रणवः...	ना. प. ८।२३
शिवयोगी शिवज्ञानी शिवजापी तपोधिकः । क्रमशः कर्मयोगी च पञ्चैते मुक्तिभाजनाः	शिवो. १।३६	शिवः क्षरति लोकान् वै विष्णुः पाति जगज्जयम्	ते. वि. ५।८७
शिवरूपः प्राणलिङ्गी	रुद्रोप. २	शिवः पुरुष ईशानो नित्यमात्मेति कथ्यते	महो. ६।६१
शिवलिङ्गधरं विप्रं विपन्नं न तु दाहयेत् । यदि ना दाहयेत्तस्य ब्रह्महत्या तदा भवेत्	सदानं. १३	शिवः शिव इमे शान्तनाम चाद्यं मुहुर्मुहुः । उच्चारयन्ति तद्भक्त्या ते शिवा नात्र संशयः	शिवो. १।९
शिवलिङ्गं त्रिसन्ध्यमभ्यर्च्यकुशे- ष्वासीनो ध्यात्वा (जुहुयात्)	भस्मजा. २।४	शिवः शिवाय भूतानां यस्माद्दानं प्रयच्छति । गुरुमूर्तिः स्थित- स्तस्मात्पूजयेत्सततं गुरुम्	शिवो. ७।२
शिवलिङ्गार्चनयुतश्चाण्डालोऽपि स एव ब्राह्मणाधिको भवति	रुद्रोप. १	शिवः शैवागमस्थानां कालः कालैकवादिनाम्	अ. पू. ३।२१
		शिवः सर्वजगत्पतिः	शिवो. १।१४

शिवः संसारमोचकः	पञ्चत्रयः ३६	शीतवातोष्णप्राणकरं	
शिवाभिना तनुं दग्ध्वा शक्ति-		कौरीनमोमिति	ना. प. ४।५०
सोमामृतैः यः । प्लावयेद्योग-		शीतोष्णसुखदुःखदाः	भ. गी. २।१४
मार्गेण सोऽमृतत्वाय कल्पते	बृ. जा. २।१	शीतोष्णसुखदुःखमानाव-	
शिवाय विष्णुरूपाय शिवरूपाय		मानवर्जितः	प. हं. प. ११
विष्णवे..	स्कन्दो. ८	शीतोष्णसुखदुःखमानावमानं	
शिवालयेस्थमकल्पं शतकल्पं च	बृ. जा. ३।३४	निर्जित्य... प्रणवात्मकत्वेन	
शिवालयेस्थं तल्लिङ्गलिप्तं वा मन्त्र-		देहत्यागं करोति यः, सोऽवधूतः	तुरीया. ३
संस्कारदग्धं वा (भस्म)	बृ. जा. ५।७	शीतोष्णसुखदुःखाद्यैर्व्याधिभि-	
शिवां तां कुरु मोत्कमीः	प्रश्नो. २।१२	मानसैस्तथा । अन्यैर्नाना-	
शिवेन वचसा त्वा गिरिशाच्छा		विधैर्जीवैः शस्त्राभिजलमारुतैः ॥	
वदामसि । यथा नः सर्वमि-	नीलरु. १।६+	शरीरं पीड्यते तैस्तैश्चित्तं	
जगदयक्ष्मसु सुमना असत्	तै.सं. ४।५।१२	संक्षुभ्यते ततः [यो. जि.	१।२८, २९
[वा. सं. १६।४+		शीतोष्णसुखदुःखेषु [भ. गी. ६।७+	१२।१८
शिवे भक्तिं प्राप्य तद्भक्तसङ्गात्		शीतोष्णसुखदुःखेच्छासत्त्वरजस्तमो-	
संस्तुतौ घोरदुःखात्प्रमज्जेत्	सि. शि. ७	गुणा वशिन्यादिशक्तयोऽष्टौ	भावनो. ६
शिवेन मे सन्तिष्ठस्व स्योनेन		शीतोष्णाहारनिद्राविजयः सर्वदा	
मे सन्तिष्ठस्व	म. ना. १६।११	शान्तिर्निश्चलत्वं विषयेन्द्रिय-	
शिवो गुरुः शिवो वेदः शिवो देवः		निमग्नश्चैते यमाः	मं. ब्रा. १।१
शिवः प्रभुः । शिवोऽस्त्वहं		शीतोष्णे क्षुत्पिपासे च सङ्कल्पक-	
शिवः सर्वं शिवादन्यन्न किञ्चन	वराहो. ४।३२	विकल्पकम् ।... एतद्भावविनि-	
शिवोऽद्वैत ओङ्कार आत्मैव	नृसिंहो. २।७	मुक्तं तद्वाद्यं ब्रह्म तत्परम्	ते. वि. १।१३, १४
शिवो भवेदित्येकः	गुह्यषोढा. १	शीर्यन्ते तारका अपि	महो. ३।४९
शिवोमायुतः परमात्मा वरदो देवता	ग. पू. २।८	शीर्यते ह वा अस्य द्विषन् पाप्मा	
शिवोमाविशाप्रदाहाय	महाना. १६।३	भ्रातृव्यः, परास्य द्विषन्	
शिवोऽयं परमं देवं शक्तिरेषा तु		पाप्मा भ्रातृव्यो भवति	१ ऐत. १।४।४
जीवजा । सूर्यावन्द्रमसोर्योगा-		शीर्षकपालं भित्त्वा पृथिवीं भिनत्ति	सुबालो. ११।२
हंसस्तत्पदमुच्यते	त्रि. ता. १।११	च ललाटे च कर्णे कण्ठे-	
शिवोऽहं, नानाशक्तयोऽहम्	अद्वै. भा. १	ऽसकृद्वये । कूर्परे मणिवन्धे च	
शिशिरे शिशिरं मध्यमानं फेनं भवति	अ. शिरः. ३।१५	हृदये नाभिपार्श्वयोः ॥ पृष्ठं	
शिशुमेवाप्येति, यः शिशुमेवास्तमेति	सुबालो. ९।१०	चैकं प्रतिस्थानं जपेत्तत्राधिदेवताः	बृ. जा. ४।१९
शिश्रं निरभिद्यत, शिश्राद्रेतः	२ ऐत. १।४	शीर्षान्तर्गतमण्डलमध्यगं पञ्च-	
शिष्टसर्वगवर्ज्यं तु	दुर्वासो. २।५	वक्त्रमुमासहायं नीलकण्ठं	
शिष्टाहंकारवाञ्छन्तुः	महो. ५।९४	प्रशान्तमन्तर्लक्ष्यमिति केचित्	मं. ब्रा. १।५
शिष्यस्तेऽहं शाधि मां त्वां प्रपन्नम्	भ. गी. २।७	शीर्षे कण्ठे वक्षसि कक्षदेशे नाभौ	
शिष्याश्च स्वस्वकार्येषु प्रार्थयन्ति...		हस्ते सर्वदा प्राणलिङ्गम् ।	
स्वाभ्यासेऽविस्मृतौ...	१ यो. त. ७८	धार्य यथासम्प्रदायं पुरस्ताद्गुरो-	
शिष्याणां न तु कारुण्याच्छिष्य-		र्विदिस्वा हृदये मुख्यमुक्तम्	सि. शि. १२
सङ्गद्वै ईरितः	१ सं. सो. २।८३		

शीर्षोपरि द्वादशाङ्गुलिमानं		शुक्ले ज्योतीः वि समनुप्रविष्टः	
ज्योतिः पश्यति तदाऽमृतत्वं मेव	मं. ब्रा. १।३	प्रजापतिश्चरति गर्भे अन्तः	
शीर्षोपरि द्वादशाङ्गुलसमीक्षितु-		[महाना. १।१+	तै. ब्रा. १०।१।१
रमृतत्वं भवति	अद्वयता. ३	शुक्लकृष्णे गती ह्येते	भ. गी. ८।२६
शीर्ष्णो द्यौः समवर्तत [पु. सू. १३	चित्पु. १२।६	शुक्लदन्तो भस्मदिग्धो मन्त्रेणानेन	
शीर्ष्णो द्यौः (अजायत)	गणेशो. ३।११	मन्त्रवित् । ॐ तद्ब्रह्मेति	
शुक पश्यन्न पश्येस्त्वं साक्षी		चोच्चार्य पौलकं भस्म सन्त्यजेत्	बृ. जा. ३।२४
सम्पूर्णकेवलः	महो. २।७३	शुक्लध्यानपरायणः... सङ्गयासेन	
शुकमार्गं येऽनुसरन्ति धीराः		देहत्यागं करोति स परमहंस-	
सद्योमुक्तास्ते भवन्तीह लोके	वराहो. ४।३४	परिव्राजको भवति	प. हं. प. ८
शुकश्च वामदेवश्च द्वेऽमृतौ देवनिर्मिते	वराहो. ४।३६	शुक्लध्यानपरायणोऽध्यात्मनिष्ठोऽशुभ-	
शुक्लेषु मे हरिमाणं रोपणाकासुदध्मसि	सूर्यता. २।१+	कर्मनिर्मूलनपरः सङ्गयासेन देह-	
[ऋ. मं. १।५०।१२+तै. ब्रा.	३।७।६।२२	त्यागं करोति स परमहंसो नाम	जाबालो. ६
शुको नाम महातेजाः स्वरूपा-		शुक्लस्य कृष्णस्य पीतस्य लोहितस्येति	
नन्दतत्परः	महो. २।१	तासु तदा भवति, यदा सुप्तः	
शुको मुक्तो वामदेवोऽपि मुक्त-		स्वप्नं न कञ्चन पश्यति	कौ. त. ४।१९
स्ताभ्यां विना मुक्तिभाजो		शुक्लस्य नीलस्य पिङ्गलस्य हरितस्य	
न सन्ति	वराहो. ४।३४	लोहितस्य पूर्णाः (नाड्यः)	बृह. ४।३।२०
शुको विहङ्गनः प्रोक्तो वामदेवः		शुक्लस्य नीलस्य पीतस्य लोहि-	
पिपीलिका	वराहो. ४।३६	तस्येत्यसौ वा आदित्यः	छांदो. ८।६।१
शुक्तिकाया यथा तारं कल्पितं		शुक्लं चन्द्रेण संयुक्तं रजः सूर्य-	
मायया तथा । महदादि जग-		समन्वितम् (सूर्येण सङ्गतम्)	
न्मायामयं मय्येव केवलम्	वराहो. ३।१५	[यो. चू. ६४+	ध्या. वि. ९०
शुक्तिकारजतसत्यंभूषणं चेज्जगद्भवेत्	ते. वि. ६।७६	शुक्लो रक्तः कृष्णो धूम्रः पीतः	
शुकभिन्नेन यमो भवति	निरुक्तो. १।३	कपिलः पाण्डर इति	गर्भो. २
शुकमादाय पुनरेति स्थानम्		शुचिर्वाऽप्यशुचिर्वाऽपि यो	
हिरण्यः पुरुष एकहः सः	बृह. ४।३।११	जपेत्प्रणवं सदा । न स	
शुकशोणितसंयोगादावर्तते गर्भः	गर्भो. २	लिप्यति पापेन पञ्चमिवाभ्रमसा	यो. चू. ८८
शुकशोणितसंयोगान्मातृपितृ-		शुचिः शुचौ देशे गुप्ततीर्थायतनेषु	
संयोगाच्च कृथमिदं शरीरं		सुप्रक्षालितपाणिपादवदनः..	
परं संयम्यते	निरुक्तो. १।३	इत्यप उत्सृजेत्	सन्ध्यो. १
शुकः शुकस्य पुरोगाः	चित्पु. ३।१	शुचीनां श्रीमतां गेहे	भ. गी. ६।११
शुकः शुशुकां उषो न जारः पत्रा		शुचौ देशेऽप्यासीनो दर्भान्धारय-	
समीची दिवो न ज्योतिः		माणः प्राङ्मुख उपविश्य..	सूर्यवा. १।८
[वनदु. ३२+	ऋ. मं. १।६९।१	शुचौ देशे प्रतिष्ठाप्य	भ. गी. ६।४१
शुक्लातिरेके पुमान् भवति ।		(ॐ) शुचौ देशे शुचिः सत्त्वस्थः	
शोणितातिरेके स्त्री भवति ।		सद्धीयानः सद्वादी सद्धायी	
द्वाभ्यां समेन नपुंसको भवति	निरुक्तो. १।३	, सद्याजी स्यात्	मैत्रा. ६।३०

शुद्धौ देशे स्वाध्यायमधीयानः
धार्मिकान्विषयदात्मनि सर्वे-
न्द्रियाणि सम्प्रतिष्ठाप्याहिंसा-
न्सर्वभूतान्यन्यत्र तीर्थेभ्यः
स खल्वेवं यावदायुषं ब्रह्म-
लोकमभिसम्पद्यते
शुद्धचिदानन्दब्रह्मविलासा-
नन्दाश्चानन्तपरमानन्द-
विभूतयश्चानन्तवैकुण्ठाश्चानन्त-
परमानन्दसमुद्रादयः सन्त्येव
शुद्धचेतन एवाहं कलाकलनवर्जितः
शुद्धज्ञानामृतं प्राप्य परमाक्षर-
निर्णयम् । गुह्याद्गुह्यतमं गोप्यं
महणीयं प्रयत्नतः
(अथ) शुद्धबुद्धमुक्तसत्यानन्द-
स्वरूपत्वाच्च
शुद्धबोधमनोदृशम् (पाठगतं)
शुद्धबोधसौधावलिविशेषैरलङ्कृतं
शुद्धबोधानन्दलक्षणकैवल्यं भवति
शुद्धबोधानन्दविभूतिविशेषं...
शाश्वतं परमं पदं...स्वय-
म्प्रकाशमानम्
शुद्धबोधानन्दविशेषाकारं (ब्रह्म)
शुद्धब्रह्मास्मि सोऽस्म्यहम्
शुद्धमात्मानमालिङ्ग्य नित्यमन्त-
स्थया धिया । यः स्थितस्तं क
आत्मेह भोगो बाधयितुं क्षमः
शुद्धमानसः शुद्धचिद्रूपः सहिष्णुः
सोऽहमस्मि
शुद्धमीश्वरचैतन्यं जीवचैतन्यमेव
च । प्रमाता च प्रमाणं च प्रमेयं
च फलं तथा ॥ इति सप्तविधं
प्रोक्तं भिद्यते व्यवहारतः
शुद्धरूपोऽस्म्यहं सदा

छांदो. ८।१५।१

त्रि.म.ना. ८।३
१सं.सो. २।२०

ब्र. बि. ४६

त्रि.म.ना. ३।२
अध्यात्मो. ६३
त्रि.म.ना. ७।८
त्रि.म.ना. ४।९

त्रि.म.ना. ७।७
त्रि.म.ना. ४।९
मैत्रे. ३।९

अ. पू. २।४२

पैङ्गलो. ४।९

कठक. ४०
ते. बि. ३।५

मैत्रे. २।८

सरस्व. ३८

त्रि.म.ना. २।१६४

शुद्धसन्मात्रसंविद्येः स्वरूपाच्च
चलन्ति ये । रागद्वेषादयो
भावास्तेषां नास्त्यसम्भवः
शुद्धसंविन्मयानन्दरूपा भवति
पञ्चमी (भूमिका)
शुद्धस्फटिकसङ्काशं केवलं मोक्ष-
काङ्क्षया । चिन्तयन्परमात्मानं
भानुलक्षं जपेन्मनुम्
शुद्धस्फटिकसङ्काशं चन्द्रकोटिसम-
प्रभम् । एवं ध्यायेन्महाविष्णु-
मेवं वा विनयान्वितः
शुद्धस्फटिकसङ्काशं किञ्चित्सूर्य-
मरीचिवत् । लभते योग-
युक्तात्मा पुरुषोत्तमतत्परः
शुद्धस्फटिकसङ्काशं स वै ब्रह्म
परमात्मेत्युच्यते
शुद्धं बुद्धमनीदृशम्
शुद्धं बुद्धं सदासुक्तमनामकमरूपकम्
शुद्धं ब्रह्म शुभाशुभम्
शुद्धं शुद्धेनेतिसम्पृज्यसंशोध्य(भस्म)
शुद्धं सदसतोर्मध्यं पदं बुद्धाऽव-
लम्ब्य च । सबाह्याभ्यन्तरं
दृश्यं मा गृहाण विमुञ्च मा
शुद्धं सूक्ष्मं निराकारं निर्विकारं
निरञ्जनम् । अनन्तमपरिच्छे-
द्यमनूपममनामयम् ॥ आत्म-
मन्त्रसदाभ्यासात्परतत्त्वं
प्रकाशते
शुद्धः पूतः पुण्यलोको भवति
शुद्धः पूतः शून्यः शान्तोऽप्राणो
निरात्माऽनन्तः [मैत्रे. ६।२८+७।४
शुद्धाकाशे बने जाते चलिते तु
तदा जगत्

महो. ५।३

अ. पू. ६।८३

रामर. २।५

ध्या. बि. २९

२ योगत. ११

हंसो. ४

अध्यात्मो. ६३

ते. बि. ६।७०

ते. बि. ६।३७

भस्मजा. १।४

महो. ५।१७२

यो. शि. २।१७

छां. ५।१०।१०

६।२८+७।४

ते. बि. ६।९८

ते. बि. ६।९७

दसस्त्वप्रधानायां मायार्या
विस्थितो ह्यजः

पिण्डवत्

७६

शुद्धाद्वैतब्रह्माहमिति भिदागन्धं
निरस्य स्वान्तर्विजृम्भित-
भानुमण्डलध्यानतदाकारा-

कारितपरं ब्रह्मकारितमुक्ति- मार्गमारूढः परिपक्वो भवति शुद्धाद्वैताजाड्यसहजामनस्कयोग- निद्राखण्डानन्दपदानुवृत्त्या जीवन्मुक्तो भवति शुद्धा ध्यानेन योगिनः शुद्धा नाडिगणा भवन्ति यमिनां मासत्रयादूर्ध्वतः शुद्धाभ्यासस्य शान्तस्य सदैव गुरुसेवनात् । गुरुप्रसादात्तत्रैव तत्त्वज्ञानं प्रकाशते शुद्धां संविदमाश्रित्य वीतरागः स्थिरो भव शुद्धे चेतसि तस्यैव स्वात्मज्ञानं प्रकाशते शुद्धो ज्ञानमयोऽमलः । आत्माऽहं सर्वभूतानां विभुः साक्षीनसंशयः सर्वसारो । १० शुद्धो देव एको नारायणः । न द्वितीयोऽस्ति कश्चित् [त्रि.म.ना. १।५+२।८ शुद्धो निरवयवात्मा...सो- ऽचिन्स्यो निर्वर्ण्यश्च पुनात्य- शुद्धान्यपूतानि शुद्धो बुद्धो नित्यो निरञ्जनः शान्तः प्रकाशते शुद्धो बोधस्वरूपोऽहं केवलोऽहं सदाशिवः शुद्धो भास्वरो गुणभुग्भयो- ऽनिर्वृतिः (आत्मा) शुद्धोऽस्मि परमोऽस्म्यहम् शुद्धोऽस्मि शुक्रः शान्तोऽस्मि शाश्वतोऽस्मि शिवोऽस्म्यहम् शुद्धोऽहमान्तरोऽहं शाश्वतविज्ञान- समरसात्माऽहम् शुद्धोऽहमद्वयोऽहं संततभावोऽहमा- दिशून्योऽहम् शुद्धो यतेत नाडीनां पूर्वोक्त- ज्ञानसंयुतः शुना धीर्येण सिंहस्तु जितो जगत्तदा	मं. ब्रा. २।७ मं. ब्रा. २।९ दुर्वासो. १।१० शांडि. १।७।१ अमन. २।१११ अ. पू. ४।९० या. शि. १।६५ आत्मोप. ६ हंसो. ११ अध्यात्मो. ६९ मैत्रा. ७।१ मैत्र. ८. ३।२ प्र. वि. १०४ आ. प्र. ११ आ. प्र. १० त्रि. ब्रा. २।८९ ते. वि. ६।९५	शुनि चैव श्रपाके च शुभं यद्यशुभं विद्धि अशुभा- च्छुभमिष्यते शुभं वाऽशुभमन्यद्वा यदुक्तं गुरुणा शुवि । तत्कुर्यादविचारेण शिष्यः सन्तोषसंयुतः निर्मूलनपरः सङ्गस्य ...शरीरत्रयमुत्सृज्य सङ्गयासे- नैव देहत्यागं करोति स कृतकृत्यो भवति शुभाशुभकर्मनिर्मूलनपरः सङ्गयासेन देहत्यागं करोति स परमहंसः शुभाशुभपरित्यागी शुभाशुभफलं कर्ममतोवाग्देह- सम्भवम् । कर्मजा गतयो नृणामुत्तमाधममध्यमाः शुभाशुभफलैरेवं शुभाशुभं च कर्म विन्दति शुभाशुभातिरिक्तः शुभाशुभैरपि कर्मभिर्न लिप्यते शुभाशुभाभ्यां मार्गाभ्यां बृहती वासनासरित् । पौरुषेण प्रयत्नेन योजनीया शुभे पथि शुभाशुभाभ्यां मार्गाभ्यां बहन्ती वासनासरित् । पौरुषेण प्रयत्नेन योजनीया शुभे पथि शुभाशुभैः कर्मभिर्यो न लिप्यति कदाचन शुभेच्छादित्रयं भूमिभेदाभेदयुतं स्मृतम् । यथावद्देहं बुद्धयेदं जगज्जाग्रति दृश्यते शुभेच्छा प्रथमा भूमिका भवति शुभोऽस्मि शोकहीनोऽस्मि चैतन्यो- ऽस्मि समोऽस्म्यहम् । जायते श्वरात् शुष्कमृत्कारस्वदगित्युपासीत शुष्के मले तु योगी च स्याद्भूति- श्रद्धिता ततः ।	भ. गी. १।८।५ ते. वि. ५।२३ प्र. वि. २७ ना. प. ३।८७ याज्ञव. ३ भ. गी. १२।१७ भवसं. ५।१ भ. गी. ९।२८ गर्भो. ३ परब्र. २ भवसं. १।४७ शुक्तिको. २।५ ना. महो. १५ वराहो. ४।११ वराहो. ४।१ मैत्रे. ३।३ परब्र. २ कौ. व. १।६ योगकुं. १।६३
--	---	---	---

शुष्को वृक्षः पल्लवैरेति शोभां द्रवी-
भावं गण्डशैला लभन्ते ।

निम्बोष्ठाः स्युः शाद्वलस्था
हरिण्यो गानानन्दे लीयते
विश्वमेतत्

शुष्यन्ते केवला भावाः

शुष्यन्त्यपि समुद्राश्च ध्रुवोऽप्य-
ध्रुवजीवनः

शूद्रस्यापि स्वभावजम्
च परन्तप

शूद्राणां श्रोत्रियागारपचनाग्नि-
समुद्भवं (भस्म)

शूद्रायां सृजते रेतः आढं
भुक्त्वाऽथ यो द्विजः । स
शूद्रयोनिस्त्रिजं रेतसा
सिञ्चते पितृन्

शूद्राः किमु स्वक्रियया विहीनाः

शूद्रेण शूद्रः
तत्प्रकृतिर्मायाब्रह्म-
विज्ञानमित्यपि

शून्यं न सङ्केतः परमेश्वरसत्ता
शून्यं वै परं ब्रह्म, तत्र सत्तारं
समायं सामयसन्निरेखं भवति

शून्याकृतिः शून्यभवः शब्दो
नाहमचेतनः

शून्यागारदेव- (मंदिर-) वासिनः
(परमहंसाः)

शून्यागार-देवगृह-तृणकूट-वल्मीक-
वृक्षमूलकुलालशालामिहोत्रगृह-
नदीपुलिनगिरिकुहरकंदरकोटर-
निर्झरस्थण्डिलेषु तेष्वनिकेत-
वास्यप्रयत्नो...सञ्ज्ञासेन देह-
त्यागं करोति स परमहंसो
नाम [जाबालो. ६+

शून्यागार-देवगृह-तृणकूट-वल्मीक-
वृक्षमूलकुलालशालामिहोत्र-
शालानदीपुलिनगिरिकन्दर-
कुहरकोटरनिर्झरस्थण्डिले...

गान्धर्वो. ९

महो. ३।५

महो. ३।५०

भ. गी. १८।४४

भ. गी. १८।४१

बृ. जा. ५।५

इतिहा. २३

भवसं. २।६४

बृह. १।४।१५

महो. ६।६१

निर्वाणो. ३

ग. पू. ता. ३।१

१ सं. सो. २।१५

आश्रमो. ४

याज्ञ. ३

परमहंसाक्षरजेन सञ्ज्ञासेन देह-
त्यागं कुर्वन्ति ते परमहंसा नाम

शून्यागार-वृक्षमूल-देवगृह-तृणकूट-
कुलालशालामिहोत्रशालामिदि-
गन्तरनदीतटपुलिनभूगृहकंदर-
निर्झरस्थण्डिलेषु...देहत्यागं

करोति स कृतकृत्यो भवति

शून्यानां शून्यसाक्षिणी

शून्या प्रेतपुरी तत्र यावदृश्चिक-

शून्यात्मा सूक्ष्मरूपात्मा विश्वात्मा
विश्वहीनकः

शून्याशून्यप्रभावोऽस्मि शोभना-

शोभनोऽस्म्यहम्

शून्येन शून्यमपि विप्र यथाऽम्ब-

रेण, नीलत्वमुल्लसति चारु-

तराभिधानम्

शून्येष्वेवावकाशेषु गुहासु च

वनेषु च । नित्ययुक्तः सदा

योगी ध्यानं सम्यगुपक्रमेत्

शूरा नाम महानाडी

शूरो वीरः पुरुषो भूतसंस्थो

विश्वोविश्वेशः प्राणदश्चाव्ययात्मा

शूङ्गप्रोतान् पादान् स्पृष्ट्वा इत्वा

तानप्रसात्स्वयम् । नत्वा च

बहुधा दृष्ट्वा नृसिंहः स्वयमुद्भूतो

शूङ्गमिन्द्रः सखा सुरः

शूङ्गं शूङ्गार्धमाकृष्य शूङ्गेणानेन

योजयेत् । शूङ्गमेनं परे शूङ्गे

तमनेनापि योजयेत्

शूङ्गारकलेति विज्ञायते

शूङ्गेष्वशूङ्गं संयोज्य सिंहं शूङ्गेषु

योजयेत् । शूङ्गाभ्यां शूङ्गमा-

वक्ष्य त्रयो देवा उपासते

शृणु मे भरतर्षभ

शृणुयादपि यो नरः

शृणुयाम शरदः शतं प्रव्रवाम शरदः

शतम् [प्रवर्ग्या. २४+

शृण्वतः श्रोत्रेण [बृह. ६।१।८,

ना. प. ३।८७

देव्यु. २१

इतिहा. ९२

ते. बि. ४।४३

मैत्र. उ. ३।५

महो. ५।५२

ना. प. ६।८

यो. शि. ५।२२

२ रुद्रो. ५७

नृसिंहो. ४।३

१. ८

नृसिंहो. ७।६

बह्वचो. १

नृसिंहो. ६।३

भ. गी. १८।३६

भ. गी. १८।७१

वा. सं. ३६।२४

९, ११, १२

शृणु मे परमं वचः शृण्वतो नास्ति मेऽमृतम् शृण्वन्ति विश्वे अमृतस्य पुत्रा आये धामानि दिव्यानि तस्थुः शृण्वन्तोऽपि बहवो यं न विशुः शृण्वन्त्वज्ञाततत्त्वास्ते जानन् कस्माच्छृणोम्यहम् । मन्यन्तां संशयापन्ना न मन्येऽहमसंशयः शृण्वन्वै तन्न शृणोति नहि श्रोतुः श्रुतेर्विपरिढोपो विद्यतेऽवि- नाशित्वात् शेमुषी दक्षिणा प्रोक्ता सा यस्या- मीक्षणे सुखम् । दक्षिणाभिमुखः प्रोक्तः शिवोऽसौ ब्रह्मवादिभिः केशान्समाष्ट वा द्विजः । सङ्क्षिप्य वापयेत्पूर्वं केशदमश्रुनखानि च शेषनागोऽभवद्रामः कृष्णो ब्रह्मैव शाश्वतम् शेषस्थिरसमाधानो येनत्यजसि तस्यज । चिन्मनःकलनाकारं प्रकाशतिमिरादिकम् शेषायुतफणाजालविपुलच्छत्र- शोभितं...निरतिशयाद्वैतपरमा- नन्दलक्षणमादिनारायणं ध्यायेत् शेषो ह वै वासुदेवात्सङ्कर्षणो नाम जात आसीत् शैब्यश्च नरपुङ्गवः शैला अपि विशीर्यन्ते शीर्यन्ते तारका अपि वैषम्यज्ञानाभावयोश्च यथा पुमान् । तथैव ब्रह्मविच्छ्रेष्ठः सदा ब्रह्मैव नापरः शैशवे गुरुतो भीतिर्मार्तुतः पितृ- तस्तथा । जनतो व्येष्टबालाच्च शैशवं भयमन्दिरम् शोकमोहविनिर्मुक्तो विष्णुं ध्यायन्न सीदति शोकसंविप्रमानसः	भ.गी. १८।६४ भ.गी. १०।१८ श्वेताश्व. २।५ कठो. २।७ अवधू. १६ बृह. ४।३।२७ द. मू. २१ ना. प. ४।३९ कृष्णो. १२ महो. ६।६ त्रि.म.ना. ७।१२ सङ्कर्षणो. १ भ. गी. १।५ महो. ३।४९ २ आत्मो. २१ महो. ३।३३ आ. प्र. १ भ. गी. १।४७	शोकस्थामुसहस्राणि हर्षस्थान- शतानि च । दिवसे दिवसे मूढमाविशन्ति न षण्डितम् शोकातिगो मोदते स्वर्गलोके शोणितातिरेके स्त्री भवति शोणितान्मांसं, मासान्मेदः [गर्भो. १२+ शोधनं नाडिजालस्य चालनं चन्द्रसूर्ययोः । रसानां शोषणं चैव महामुद्राऽभिधीयते शोधनं मलजालानां घटनं चन्द्र- ः । रसानां शोषणं सम्यक्मुद्रामुद्राऽभिधीयते शोभनः शोभमानः कल्याणः शोभनाशोभनोऽस्म्यहम् शोषयाद्यु यथा शोषमेति संसारपादपः शौचमिद्रियनिग्रहः [मैत्रे. २।२+ शौचं नामद्विविधं बाह्यमाभ्यन्तरंचेति शौनको ह वै महाशालोऽङ्गिरसं भगवन्तं पिप्पलादमपृच्छत् शौनको ह वै महाशालोऽङ्गिरसं विधिवदुपसन्नः पप्रच्छ शौर्यं तेजो धृतिर्दाक्ष्यं शमशानेषु दिगन्तेषु स एव लज्जना- स्तनः । श्मिरास्त्राघाते काले लघु- विण्ड इवान्धसः [महो. ३।४२+ इयामवर्णे मध्यदले यदा विभ्राम्यते मनः । तदा सर्वगुणं ज्ञानं वैतन्यं च मतिर्भवेत् इयामवर्णे वायुदले यदा विभ्राम्यते मनः । निद्रालस्यमयं देवि मत्सरे च मतिर्भवेत् इयामं वीरासनासीनं ज्ञानमुद्रोप- शोभितम् ।...चिन्तयन्पर- मात्मानं भानुलक्षं जपेन्मनुम् इयामाच्छ्रवणं प्रपद्ये, शबलाच्छ्रवणं,	भवसं. १।९ कठो. १।१२, १८ निरुक्तो. १।३ निरुक्तो. १।२ यो. चू. ६५ ध्या. वि. ९१ नृ. पू. २।७, ११ मैत्रे. ३।५ मुक्तिको. २।३८ स्कन्दो. ११ शांदि. १।१।३ ब्रह्मो. १ मुण्ड. १।३ भ. गी. १८।४३ ।. ११ विभ्रामो. १० विभ्रामो. ६ रामर. २।४ छांदो. ८।१३।१
--	---	---	---

इयामां इयामवपुर्धरां अस्वरूपं
...मक्षणाद्युनप्रदां...य एकं
वेद स वैष्णवो भवति (तुलसी)

इयालाः सम्बन्धिनस्तथा
इयेतमदत्कमदत्कं श्रेतं

लिन्दुमामिगाम्

इयेनमेवाप्येति यः इयेनमेवास्तमेति
इयेनस्त एकं मुखं तेन मुखेन पक्षिणो-

ऽत्ति तेन मुखेन मामन्नादं कुरु

इयेनो गृध्राणां स्वधृतिर्वनानां सोमः

पवित्रमत्येतिरेभन् [महाना. ८४+१२।३

अइधदेव मनुते अद्वा स्वेव

विजिज्ञासितव्या

अइधाना मत्परमाः

अद्वा देयम् । अमद्वा देयम् ।

अिया देयम् । द्विया देयम् ।

भिया देयम् । संविदा देयम्

अद्वा परया तप्तं

अद्वा परयोपेताः

अद्वा मेधा

अद्वाऽर्वितुमिच्छति

अद्वत्त्व सोम्येति स य एषोऽणिमै-

तदात्म्यमिदं सर्वं तत्सत्यं

स आत्मा

अदानुरूपा धीर्देवता

अद्वा पत्नी (यज्ञस्य)

अद्वा भवति भारत

अद्वामयोऽयं पुरुषः

अद्वा माता, पितरं सत्यनाहुः

अद्वामेधे प्रजाः सन्ददातु स्वाहा

अद्वामेधे प्रजा तु जातवेदः

सन्ददातु स्वाहा

अदायामपाने निविश्यामृतं हुतं,

अपानमन्नेनाप्यायस्व...

अदायामपाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि

अदायामुदाने निविश्यामृतं हुतं,

उदानमन्नेनाप्यायस्व

अदायामुदाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि

दु. २

भ. गी. १।३४

छांदो. ८।१४।१

सुबालो. ९।१०

कौ. त. २।९

छांदो. ७।१९।१

भ. गी. १२।२०

तैत्ति. १।११।३

भ. गी. १७।१७

भ. गी. १२।२

महाना. १७।१३

भ. गी. ७।२१

छांदो. ६।१२।३

भावनो. ७

महाना. १८।१

भ. गी. १७।३

भ. गी. १७।३

इतिहा. ११

महाना. १४।५

महाना. १४।६

महाना. १६।४

म. ना. १६।२, ३

महाना. १६।४

म. ना. १६।२, ३

अद्वायां प्राणे निविश्यामृतं हुतं,

प्राणमन्नेनाप्यायस्व

अद्वायां प्राणे निविष्टोऽमृतं जुहोमि

अद्वायां व्याने निविश्यामृतं हुतं,

व्यानमन्नेनाप्यायस्व

अद्वायां व्याने निविष्टोऽमृतं जुहोमि

अद्वायां समाने निविश्यामृतं हुतं,

समानमन्नेनाप्यायस्व

अद्वायां समाने निविष्टोऽमृतं जुहोमि

अद्वायां ह्येव दक्षिणा प्रतिष्ठिता

अद्वालुर्मुक्तिमार्गेषु वेदान्तज्ञान-

लिप्सया । उपायनकरो भूत्वा

गुरुं ब्रह्मविदं ब्रजेत्

अद्वावन्तोऽनसूयन्तः

अद्वावाननसूयश्च

अद्वावान् भजते यो मां

अद्वावल्लभते ज्ञानं

अद्वाविरहितं यज्ञं

अद्वा सत्यं ब्रह्मचर्यं विधिश्च

अद्वासत्यो महस्वान् तपसो वरिष्ठाः

अद्वा भगवो विजिज्ञासे

अमणोऽमणस्तापसोऽतापसो-

ऽनन्वागतं पुण्येनानन्वागतं

पापेन तीर्णो हि तदा

सर्वाच्छोकान् हृदयस्य भवति

अवणकीर्तनस्मरणवन्दनसेवनोप-

करणदास्यभावेनात्मसमर्पणम्

अवणमनननिर्विचिकित्सेऽर्थं वस्तु-

न्येकतानवत्तया चेतःस्थापनं

निदिध्यासनं भवति

अवणं चिन्तनं सेवा सत्कृत्यकरणं

तथा । असत्कृत्यपरित्यागो

उपायान्तरवर्जनम् ॥ ...

आनृशंस्यं सतां सङ्गः पारमै-

कान्त्यहेतवः

अवणं तु गुरोः पूर्वं मननं तदन-

न्तरम् । निदिध्यासनमित्ये-

तत्पूर्णबोधस्य कारणम्

महाना. १६।४

म. ना. १६।२, ३

महाना. १६।४

म. ना. १६।२, ३

महाना. १६।४

म. ना. १६।२, ३

बृह. ३।९।२१

ना. च. ६।२३

भ. गी. ३।३१

भ. गी. १८।७१

भ. गी. ६।४७

भ. गी. ४।३९

भ. गी. १७।१३

मुंढ. २।१।७

महाना. १७।१४

छांदो. ७।१९।१

बृह. ४।३।२९

सामर. २

पैङ्गलो. ३।२

भवसं. ५।१३

शु. १. ३।१३

अवर्ण नास्ति मे सिद्धेर्मेननं च
चिदात्मनि

ते. वि. ३।४६

शब्दमाकणयन्ति
अवर्णादेवं प्रतिपद्यन्ते
अवर्णायापि बहुभिर्यो न लभ्यः

मैत्रा. ६।२२
२ प्रणवो. १७

शृण्वन्तोऽपि बहवो यं न विभुः
आतास्त इन्द्रसोमाः

कठो. २।७
चिन्त्यु. ३।१

आद्धकर्ता परमाद्धं यत्तु भुञ्जीत
लोलुपः । नष्टं भवति तच्छ्राद्धं
रौरवं नरकं व्रजेत्

इतिहा. ४१

आद्धं दत्त्वा च भुक्त्वा च अध्वानं
योऽधिगच्छति । पितरस्तस्य
तन्मासं भवन्ते पोषुभोजनाः

इतिहा. ३४

आद्धं दत्त्वा च भुक्त्वा च भार-
मुद्रहते द्विजः । पितरस्तस्य
तन्मासं भवन्ते भारपीडिताः

इतिहा. ३३

आद्धं दत्त्वा च भुक्त्वा च सङ्गमं
न समाचरेत् । पितरस्तस्य
तन्मासं भवन्ते रेतभोजनाः

इतिहा. ३०

आद्धं दत्त्वा च भुक्त्वा च सपङ्क्तिः
सहभोजनम् । षण्मासान्पितरो-
ऽभन्ति कर्तुं रुच्छिष्टभोजनम्

इतिहा. ३१

आद्धं भुक्त्वा पुनः आद्धं भुञ्जीया-
ल्लोभमोहितः । नष्टं भवति
तच्छ्राद्धं रौरवं नरकं व्रजेत्

इतिहा. ३२

आद्धे सप्त पवित्राणि दौहित्रः
कृतपस्तिळाः (रुच्छिष्टं
शिबनिर्मल्यं वमनं मृतकपेटम्)

इतिहा. ५६

आम्यत्येव वाक्, आम्यति चक्षुः,
आम्यति ओत्रम्..

बृह. १।५।२१

भियं च लक्ष्मीं च पुष्टिं च कीर्तिं

महाना. १४।५

चानृण्यताम्

भियं देवीमुपह्वये श्रीर्मा देवी-

आ. वि. ५।८७।३

जुषताम् [श्रीसू. ३

भियं लक्ष्मीमौषलामम्बिकां गां
षष्ठीं च यामिन्द्रसेनेत्युदाहु-
स्तां विद्यां ब्रह्मयोनिं सरूपा-
मिहायुवे क्षरणं प्रपद्ये

नृ. पू. ३।४

भियं वास्य मे कुले मातरं
पद्ममालिनीम् [श्रीसू. ११+अ. वि. ५।८७।११

भिया देयम् । हिया देयम् ।

भिया देयम् । संविदा देयम्

तैत्ति. १।११।३

भिया देवाऽभिषिच्यते

सूर्यता. ३।१

[+नृ. पू. १।३+४।३

श्रीकृष्ण रुक्मिणीकान्त गोपी-
जनमनोहर । संसारसागरे मग्नं
मामुद्धर जगद्गुरो

गो. पू. ४।१४

श्रीकृष्णाख्यं परं ब्रह्म गोपिकाः
श्रुतयोऽभवन् । एतत्सम्भोग-
सम्भूतं चन्दनं गोपिचन्दनम्

गोपीचं. २९

(ॐ) श्रीकृष्णाय गोविदाय

गोपीजनवल्लभाय ॐ तत्सद्भू-
र्भुवः सुवस्तस्मै वै नमो नमः

गोपालो. ३।३

(ॐ) श्रीकृष्णाय देवकीनन्द-
नाय ॐ तत्सद्भूर्भुवः सुवस्तस्मै
वै नमो नमः

गोपालो. ३।९

(ॐ) श्रीकृष्णाय रामाय ॐ
तत्सद्भूर्भुवः सुवस्तस्मै वै
नमो नमः

गोपालो. ३।७

(ॐ) श्रीकृष्णायानिरुद्धाय
ॐ तत्सद्भूर्भुवः सुवस्तस्मै
वै नमो नमः

गोपालो. ३।५

श्रीकृष्णो भगवान् नारायणः
परमात्मा पुरुषोत्तमः त्रिगुण-
रहितः स्वयम्

वि. सि. ३

श्रीकृष्णो वै परमं देवतम्

गो. पू. १।१

श्रीगणपतेरेनं मन्त्रराजमन्योन्या-
भावात् प्रणवरूपस्यास्य पर-
मात्मनोऽङ्गानि जानीते, स
जानाति

ग. शो. ५।१

(ॐ) श्रीगुरुः सर्वकारणभूता शक्तिः

भावनो. २

श्रीचूर्णं श्रीकरं दिव्यं श्रियश्चाङ्गे
समुद्भवम् । पुण्ड्रं च यस्य मध्ये
तु धार्य मोक्षार्थिभिः स्मृतम्

ऊर्ध्वपुं. ४

(ॐ) श्रीगोपाळाय निजस्व-
रूपाय ॐ तत्सद्भूर्भुवः
सुवस्तस्मै वै नमो नमः

गोपालो. ३।११

श्रीतुलस्यै विद्महे विष्णुप्रियायै
धीमहि । तन्नो भमृता प्रचोदयात्
श्रीतुलस्यै स्वाहा विष्णुप्रियायै
स्वाहा । भमृतायै स्वाहा
श्रीदेवी त्रिविधं रूपं कृत्वा भग-
वत्सङ्कल्पानुगुण्येन लोक-
रक्षणार्थं रूपं धारयति
श्रीपरमेश्वरान्ने स्वस्ति चिरा-
युष्योन्नम इति
श्रीपर्वतं शिरस्थाने केदारं तु
ललाटके । वाराणसी महाप्राज्ञ
भुवोग्राणस्य मध्यमे
श्रीभूमिर्नीलात्मिका भद्ररूपिणी
प्रभावरूपिणी सोमसूर्याग्निरूपा
भवति
श्रीमत्पुरुषसूक्तार्थं पूर्णानन्दकले-
वरम् । पुरुषोत्तमविख्यातं परं
ब्रह्म भवान्यहम्
वा
श्रीमन्नारायणचरणौ शरणं प्रपद्ये
श्रीमन्नारायणाकारमष्टाक्षर-
महाशयम् । स्वमात्रानुभवा-
त्सिद्धमात्मबोधं हरिं भजे
श्रीमन्नारायणाष्टाक्षरानुस्मरणेन
गायत्र्याः शतसहस्रं जप्तं भवति
श्रीमन्नारायणे मय्यचला भक्तिश्च
भवति
श्रीमन्नारायणो ज्योतिरास्मा
नारायणः परः । नारायणपरं
ब्रह्म नारायण नमोऽस्तु ते
श्रीमहालक्ष्म्यै नम इति
सप्ताक्षरो मन्त्रः
श्रीमहाविष्णवे तुभ्यं नमो
नारायणाय च । गोविन्दाय
च रुद्राय हरये ब्रह्मरूपिणे
श्रीमानजो धीमाननिर्देश्यः
सर्वसृक् सर्वस्यात्मा
श्रीरामचन्द्रसेवक ॐ ह्रीं ह्रीं ह्रीं
मासय मासय

३
तुलस्यु. २
सीतो. ९
स्कन्दो. १३
जा. द. ४।४८
सीतो. ८
मुद्रलो. शीर्षकं
भ. गी. १०।४१
त्रि.म.ना.७।१०
आत्मप्र.शीर्षकं
सारसा. ३।९
वासुदे. १७
त्रि.म.ना.७।११
ना.पू.ता.२।१
ना.पू.ता. ३।४
मैत्रा. ७।१
८

श्रीरामतापिनीयार्थं भक्तध्वेयकले-
वरम् । विकलेवरकैवल्यं
श्रीरामब्रह्म मे गतिः
श्रीरामतारकपरब्रह्मत्रिरूप-
दर्शन..स्थलजलाग्निर्ममेदिन्
सर्वशत्रून् छिन्धि छिन्धि
श्रीरामसन्निधौ मौनी मन्त्रार्थमनु-
बिन्तयन् । व्याघ्रचर्मासने
स्थित्वा स्वस्तिकाद्यासनक्रमात् ॥
...अभ्यर्च्य वैष्णवे पीठे जपे-
दक्षरलक्षकम्
श्रीरामसन्निध्यवशाज्जगदा(नन्द)
धारकारिणी । उत्पत्तिस्थिति-
संहारकारिणी सर्वदेहिनाम् ॥
सीता भगवती ज्ञेया मूल-
प्रकृतिसंज्ञिता [सीतो. ४+
श्रीरामस्य मनुं काश्यां जजाप
वृषभध्वजः
श्रीरामः शरणं मम (अष्टारमन्त्रः)
श्रीरामः सामात्मकोऽपि अकारः ।
श्रीकृष्णः अर्धमात्रात्मकोऽपि
श्रीरामो ब्रह्म तारकम्
श्रीरिति लक्ष्मीरिति लक्ष्यमाणा
भगवतीति विज्ञायते
श्रीर्मे भजतु, अलक्ष्मीर्मे नश्यतु
श्रीर्ह वा एषां स्त्रीणां यन्मलो-
द्वासाः, तस्मान्मलोद्वाससं
यशस्विनीमभिक्रम्योपमंत्रयेत
श्रीलक्ष्मीर्वरदा विष्णुपत्नी वसुप्रदा
हिरण्यरूपा
श्रीवत्सकौस्तुभवनमालाङ्कित-
वक्षसं...निरतिशयाद्वैतपरमा-
नन्दलक्षणमादिनारायणं ध्यायेत्
श्रीवत्सकौस्तुभोरस्कं मुक्तामणि-
विभूषितम् ।...एवं ध्यायेन्म-
हाविष्णुमेवं वा विनयान्वितः
श्रीवत्सल्यै स्वरूपं तु वर्तते
लाञ्छनैः सह । श्रीवत्सलक्षणं
तस्मात्कथ्यते ब्रह्मवादिभिः

रा. पू. शीर्षकं
३
रामर. ४।५
रामो. १।५, ६
रामो. ता. ३।४
रामर. २।३८
राधो. २।२
रामर. १।६
सीतो. ९
महाना. ५।८
बृह. ६।४।६
सौभाग्य. ४
त्रि.म.ना.७।१४
ध्या. वि. २८
गोपालो. १।२५

श्रीविष्णुं सर्वेश्वरं भजन्ति
 श्रीवैष्णवा भुवनमाशु पवित्रयन्ति
 भीष्म लक्ष्मीश्च पुष्टिश्च कीर्ति
 चानृण्यतां ब्रह्मण्यं बहुपुत्रताम् ।
 अद्वामेधे प्रज्ञा तु जातवेदः
 सन्ददातु स्वाहा
 भीमस्त्रि त्वं सदानन्दे मुकुन्दस्य
 सदा प्रिये । वरदाभयहस्ताभ्यां
 मां विलोक्य दुर्लभे !
 भीसरस्वतिरूपा पदक्रममन्त्र-
 ब्राह्मणकल्पशरीरा सावित्री
 गोत्रे ब्रह्मदेया भवति
 श्री पावका नः सरस्वती वाजे-
 भिर्वाजिनीवती । यक्षं बहु
 धिया वसु [सरस्व. १०+
 श्री श्री सोऽहमर्कमहमहं ज्योतिरहं
 शिवः । आत्मज्योतिरहं शुक्रः
 सर्वज्योतीरसोऽस्म्यहम्
 श्रुतं चाश्रुतं चानुभूतं चाननुभूतं
 च सचासच सर्वं पश्यति
 श्रुतं मे गोपाय [तैत्ति. १।४।१+
 श्रुतं मे मा प्रहासीः
 श्रुतं श्रुतमेवार्थमनुशृणोति देश-
 दिगन्तरैश्च प्रत्यनुभूतं पुनः
 पुनः प्रत्यनुभवति
 श्रुतं सर्वमसद्विद्धि वेदं सर्वम-
 सस्सदा । शास्त्रं सर्वमसद्विद्धि,
 ह्यहं सत्यचिदात्मकः
 श्रुतं ह्येव मे भगवद्दृशेभ्यः
 [छांदो. ३।१।३+
 श्रुतिवाक्योदितं सूक्ष्मं तद्विष्णोः
 परमं पदम्
 श्रुतिविप्रतिपन्ना ते
 श्रुतिशास्त्राण्यहम् । मन्त्रोऽहम्
 श्रुतिस्मृतिसदाचारधारणध्यान-
 कर्मणः । मुख्यया व्याख्यया
 ख्याताच्छ्रयति श्रेष्ठपण्डितान्
 भूषेनापेक्षिता गुहा

यज्ञोप. १
 गी. १३
 महाना. १४।६
 तुलस्यु. ५
 सन्ध्यो. २३
 ऋ.मं. १।३।१०
 वनदु. १२२
 प्रभो. ४।५
 ना. प. ४।४५
 २ऐत. शां.पा.
 प्रभो. ४।५
 ते. बि. ३।५०
 ७।१।३
 भवसं. ३।५
 भ. गी. २।५३
 अद्वै. भा. २
 अक्षयुप. १४
 इतिहा. १६

श्रुतो विस्तरशो मया
 श्रुत्याचार्योपदेशेन मुनयो यत्पदं
 ययुः । तत्त्वानुभूतिसंसिद्धं
 स्वमात्रं ब्रह्म भावये
 श्रुत्या यदुक्तं परमार्थमेव तत्संशयो
 नात्र ततः समस्तम् । श्रुत्या
 विरोधे न भवेत्प्रमाणं भवेद्-
 नर्थाय विनाप्रमाणम्
 श्रुत्युत्पन्नात्मविज्ञानप्रदीपो बाध्यते
 कथम् । अनात्मतां परित्यज्य..
 श्रुत्वा दृष्ट्वा न कम्पेत शोकहर्षौ
 त्यजेद्यतिः
 श्रुत्वाऽन्येभ्य उपासते
 श्रुत्वाऽन्येन वेदं न चैव कश्चित्
 श्रुत्वा स्पृष्ट्वा च भुक्त्वा च दृष्ट्वा
 घ्रात्वा च यो नरः । न हृष्यति
 ग्लायतिवासविज्ञेयोजितेन्द्रियः
 श्रुत्वा स्पृष्ट्वा च भुक्त्वा च दृष्ट्वा
 ज्ञात्वा शुभाशुभम् । न हृष्यति
 ग्लायति यः स शान्त इतिकथ्यते
 श्रूयते प्रथमाभ्यासे नादो नाना-
 विधो महान् । वर्धमाने तथा-
 भ्यासे श्रूयते सूक्ष्मसूक्ष्मतः
 अत्र प्रेयश्च मनुष्यमेतस्तौ
 सम्परीत्य विविनक्ति धीरः ।
 श्रेयो हि धीरोऽभिप्रेयसो
 ब्रूणीते प्रेयोमन्दोयोगक्षेमाद्ब्रूणीते कठो. २।२
 मनसा प्राप्तं तावत्तत्त्वस्य
 का कथा
 श्रेयः परमवाप्स्यथ
 श्रेयान् द्रव्यमयाद्यज्ञात्
 श्रेयान् वस्यस्रोऽसानि स्वाहा
 श्रेयान् स्वधर्मो विगुणः [भ. गी.
 श्रेयो धीरोऽभिप्रेयसो..(मा.पा.)
 श्रेयो भोक्तुं भैक्षमपीह लोके
 श्रेयोविप्राः सर्वे प्रलयं यान्ति
 श्रेयो हि ज्ञानमभ्यासात्
 'श्रेष्ठं सर्वभातममित्याचामति

भ. गी. ११।२
 मैत्रे. शीर्षकं
 ब्र. वि. ३२
 वराहो. २।४९
 ना. प. ४।१०
 भ. गी. १३।२६
 भ. गी. २।२९
 ना. प. ३।३९
 महोप. ४।३२
 ना. बि. ३३
 जमन. २।५६
 भ. गी. ३।११
 भ. गी. ४।३३
 तैत्ति. १।४।९
 ३।३५+१८।४७
 कठो. २।२
 भ. गी. २।९
 त्रि.म.ना. ५।४
 भ. गी. १२।१२
 छांदो. ५।२।७

भेष्टा सर्वगता होषा तृतीया
भूमिकाऽत्र हि
ओतव्यमेवाप्येति यः ओतव्य-
मेवास्तमेति
ओतव्यस्य श्रुतस्य च
ओता मन्ता द्रष्टा देष्टा घोष्टा
विज्ञाता प्रज्ञाता । सर्वेषां
भूतानामन्तरपुरुषः स म
आत्मेति विद्यात्
ओता मन्ता द्रष्टा देष्टा स्पष्टा
घोष्टा विज्ञाता प्रज्ञाता सर्वेषां
पुरुषाणामन्तःपुरुषः स
आत्मा विज्ञेय इति
ओता घ्राता रसयिता नेता कर्ता
विज्ञानात्मा पुरुषः
ओतुर्देहेन्द्रियातीतं वस्त्वत्र
त्वम्पदेरितम्
ओत्रत्वक्चक्षुर्जिह्वाघ्राणास्तद्वृत्तयः
ओत्रपतिर्विज्ञानपतिः, एतत्ततो
भवति
ओत्रमध्यात्मं शब्दश्रवणमिती-
न्द्रियाण्यन्वभवन्
ओत्रमयः पृथ्वीमय आपोमयः
ओत्रमस्मात्सर्वाञ्छब्दानभि-
ओत्रमाकाशे वायौ त्वगग्नौ चक्षु-
रप्सु जिह्वा पृथिव्यां घ्राणमिति
ओत्रमात्मनि चाध्यस्तं स्वयं
पशुपतिः पुमान् । अनुपविश्य
ओत्रस्य दद्याति ओत्रतां शिवः
ओत्रमुक्कामदशृण्वन्नन्पिबन्नास्तैव
ओत्रमुद्गीथमुपासाञ्चक्रिरे तद्धा-
सुराः पाप्मना विविधुः
(अथ ह) ओत्रमूचुस्त्वं न उद्गायेति
तथेति तेभ्यः ओत्रमुद्गायथः
ओत्रे भोगस्तं देवेभ्य आगायत्
ओत्रमेव ब्रह्मणश्चतुर्थः पादः
ओत्रमेवाप्येति यः ओत्रमेवास्तमेति

अक्षुप. ३२

सुबालो. ९।२

भ. गी. २।५२

३ ऐत. २।४।८

त्रि. ता. ५।१

१ आत्मो. २

शु. र. ३।६

पैङ्गलो. २।४

तैत्ति. १।६।३

२ प्रणवो. ३

बृह. ४।४।५

कौ. त. ३।४

शारीरको. १

पा. ब्र. १६

१ ऐत. १।४।४

छांदो. १।१।५

बृह. १।३।५

छांदो. ३।१।८।६

१. ९।२

ओत्रमेवायतनमाकाशः प्रतिष्ठानन्त

इत्येनदुपासीत

ओत्रमेवास्या एकमङ्गमुद्दं, तस्य

शब्दः परस्तात्प्रतिविहिता

भूतमात्रा

ओत्रयोः शब्दग्रहणं, जिह्वायाः...

ओत्रस्य ओत्रं मनसो मनो यद्वा-

चो ह वाच* स उ प्राणस्य

प्राणश्चक्षुषश्चक्षुरतिमुच्य धीराः

प्रत्यास्मालोकादमृता भवन्ति

ओत्रस्य ओत्रं मनसो ये मनो विदुः

ओत्रं चक्षुः स्पर्शनं च

ओत्रं च ओतव्यं च नारायणः

ओत्रं ते मयि जुहोम्यसौ स्वाहा

ओत्रं त्वक्चक्षुषी जिह्वा नासिका

चैव पञ्चमम्

ओत्रं त्वक्चक्षुषी जिह्वा घ्राणं चैव

तु पञ्चमम् (षोडश विकाराः)

ओत्रं वैव* ओत्रेण हि तच्छृणोति

ओत्रं नाम देवतावरोधिनी सा मे-

ऽमुष्मादिदमवरुन्धां तस्यैवस्वाहा

ओत्रं परस्तान्मन आरुन्धे

ओत्रं प्राविशदशयदेव

ओत्रं मे त्वयि दधानीति पिता,

ओत्रं ते मयि दध इति पुत्रः

ओत्रं लोको मनो ज्योतिः, यो..

पुरुषं विद्यात्...

ओत्रं वाव सम्पत्

ओत्रं वै प्रहः, स शब्देनातिग्रहेण

गृहीतः ओत्रेण हि शब्दाञ्छृणोति

ओत्रं वै ब्रह्म

ओत्रं वै सम्पत्

ओत्रं वै सम्राट् परमं ब्रह्म

प्राणा अनु-

(यः) ओत्रं संश्रावयितुं संश्रावयितु-

मान्भवति (प्राणस्य ब्रह्मणः)

ओत्रं सर्वैः शब्दैः सहाप्येति

(पुरुषं) [कौ. त. १।३।४

बृह. ४।१।५

कौ. त. ३।५

ना. प. ६।३

केनो. १।२

बृह. ४।४।१८

भ. गी. १।५।९

सुबालो. ६।१

कौ. त. २।४

दुर्वासो. २।१३

शारीरको. १३

बृह. १।४।१७

कौ. त. २।३

कौ. त. २।२

१ ऐत. १।४।६

कौ. त. २।१५

बृह. ३।९।१३

छांदो. ५।१।४

बृह. ३।२।६

बृह. ४।१।९

बृह. ६।१।४

बृह. ४।१।५

कौ. त. ३।२

कौ. त. २।१

४।१९

षट्स्वरारूढेन बीजेन, षडङ्गं

रक्ताम्बुजसंस्थितम्

षडक्षरं वा एतत्सुदर्शनं महाचक्रं

षडर्चोऽयं महामन्त्रः सर्व-

सिद्धिप्रदायकः

षडाभयमिति कस्मात् ? मधुरा-

म्ललवणतिक्तकटुकषाय-

रसान्विन्दतीति

षड्मिरहितः षड्भावविकारशून्यः

सत्यवाक्...गिरिकन्दरेषु

वसेदेक एव द्वौ वा चरेत्

प्राप्तं त्रिभिर्नेगरं चतुर्भिर्प्राप्त-

मित्येकश्चरेत्

षड्मिषड्भावेत्यादिसर्वदोषरहितं...

करतलामलकवत्साक्षादपरोक्षी-

कृत्य कृतार्थतया कामरागादि-

दोषरहितः...एवमुक्तलक्षणो

यः स एव ब्राह्मण इति

षड्ज-ऋषभ-गान्धार-मध्यम-

पञ्चम-धैवतनिषादाश्चेतीष्टा-

निष्ठ-शब्दसंज्ञाः प्रणिधाना-

दशविधा भवन्ति

षड्जमध्यमसंवाद्या वेदान्

गायन्ति सामगाः

षड्जोऋषभगान्धारौ मध्यमः पञ्चम-

स्तथा । धैवतोऽथ निषादश्च

स्वराः सप्त प्रकीर्तिताः

षड्भावविकृतिश्चास्ति जायते

वर्धतेऽपि च । परिणामं क्षयं

नाशं षड्भावविकृतिं विदुः

षड्भिर्मासैस्तु युक्तस्य नित्यमुक्तस्य

देहिनः । अनन्तः परमो गुह्यः

सम्यग्योगः प्रवर्तते

षड्भिः संवत्सरेर्भूमेरखण्डं लय-

संस्थितः । वायुतत्त्वस्य सिद्धिः

स्याद्वायुतत्त्वमयो भवेत्

षड्भूमिकाचिराभ्यासाद्देहस्यानु-

पलम्भनात् । यत्स्वभावैक-

निष्ठत्वं सा ज्ञेया तुर्यगा गतिः

सूर्यो. २

नृ. पू. ५।२

सूर्यता. २।४

गर्भो. १

ना. प. ७।२

व. सू. उ. ९

गर्भो. १

गान्धर्वो. ७

गान्धर्वो. ३

वराहो. १।८

मैत्रा. ६।२८

अमन. १।७७

वराहो. २।१०

षड्भूमेः परित्यक्तः स्वाभ्रमोक्त-

विधिं चरन् । वनितादिषु वा-

क्कर्ममनोभिर्निःस्पृहः शुचिः

षड्प्रात्रविलयेनापि महाबुद्धिः

प्ररोहति

षड्प्रात्रीर्दीक्षितो भवति

षड्भूकमपि रुद्राक्षं कार्तिकेयाधि-

देवतम् । तद्वारणान्महाश्रीः

स्यान्महदारोग्यमुत्तमम्

षड्वा ऋतवः, ऋतुभिः सम्मितंभवति

षड्वा ऋतवः संवत्सरः

षड्वाऽन्तराणि वलयानि भवन्ति

षड्भिकारविहीनोऽस्मि षड्भोश-

रहितोऽस्म्यहम्

षड्भिशकश्च पुरुषः पशुरङ्गः

शिवागमे । सप्तविंश इति

प्रोक्तः शिवः सर्वजगत्पतिः

षड्भिशको महाविष्णुः सदा

द्रष्टा भवति

षड्भिशदङ्गुलिर्हंसः प्रयाणं कुरुते

बहिः । वामदक्षिणमार्गेण

प्राणायामो विधीयते

षड्भिशः परमात्माऽहमिति निश्चया-

न्मुक्तो भवति

षड्भूवै नारसिंहानि चक्राणि भवन्ति

षड्भै बाह्यानि वलयानि भवन्ति

षड्भै मध्यमानि वलयानि भवन्ति

षड्भूमे लोकाः षड्वा ऋतवो भवन्ति

षण्डोऽथ विकलोऽप्यन्धो बालक-

आपि पातकी । पतितश्च परद्वारी

वैखानसहरद्विजो॥...एते नार्हन्ति

सञ्ज्यासमातुरेण विना क्रमम्

षण्णवतितत्त्वतन्तुवद्भयकं चित्सूत्र-

त्रयचिन्मयलक्षणं चिद्वन्धि-

बन्धनम्

षण्णां योगे षोढा भवेत्

(अथ) षण्डः पतितोऽङ्गविकलः

लौणो बधिरोऽर्भको मूकः

पाषण्डश्चक्री लिङ्गी (कुष्ठी)

रामर. ४।२

अमन. १।५६

सहवै. १२

रु. जा. २९

नृ. पू. ५।२

सहवै. १२

नृ. षट्च. ४

मैत्रे. ३।१८

शिवो. १।१४

सामर. १०१

यो. चू. ९३

मं. ब्रा. १।५

नृ. षट्च. १

नृ. षट्च. ६

नृ. षट्च. ५

ग. पू. ३।१

ना. प. ३।३

पा. ब्र. ३

षोढोप. २

वैखानसहरद्विजौ भृतका-
ध्यापकः शिपिविष्टोऽनभिको .
(नास्तिको) वैराग्यवन्तोऽप्येते
न सञ्च्यासार्हाः [ना.प. ३।१+
षण्मासमभ्यसेन्मृत्युं जयत्येव न
संशयः
षण्मासा उत्तरायणम्
षण्मासा दक्षिणायनम्
षष्ठभूम्यां विहरन्ब्रह्मविद्वरीया-
न्भवति
षष्ठश्चन्द्रमा भवति
षष्ठं च तालुकाचक्रं घण्टिकास्थान-
मुच्यते । दशमद्वारमार्गं तद्वा-
जदन्तं च तज्जगुः । तत्र शून्ये
लयंकृत्वामुक्तोभवतिनिश्चितम्
षष्ठं सप्तममथ वह्निसारथिमस्या
मूलत्रिकमा(दे)वेशयन्तः । कथ्यं
कवि कल्पकं काममीशं तुष्टु-
बांसो अमृतत्वं भजन्ति
षष्टिं कुलान्यतीतानि षष्टिमागा-
मिकानि च । कुलान्युद्धरते
प्राज्ञः सञ्च्यस्तमिति यो वदेत्
षष्ठीं च यामिन्द्रसेनेत्युत
आहुस्तां विद्यां...
(ॐ) षष्ठे आत्मान्नायः
परमारमा मठः
षष्ठेन कृतपिण्डेन हृत्कण्ठं
तालु जायते
षष्ठे मासे मुखनासिकाक्षिभ्रोत्राणि
भवन्ति

१ सं.सो. २।३

यो.शि. १।१०९

भ. गी. ८।२४

भ. गी. ८।२५

वराहो. ४।१

ना.पू.ता. १।१

योगरा. १३

त्रिपुरामहो. ९

१ सं. सो. २।७

ग. पू. ता. २।३

मठान्ना. ८

पिण्डो. ६

गर्भो. ३

षष्ठे मुखनासिकाक्षिभ्रोत्रं च

सम्भवति

षष्ठेऽमृतनिषेवणम्

षष्ठ्यामिन्द्रस्य सायुज्यं सप्तम्यां

वैष्णवं पदम्

षष्ठ्यां भूमावसौ स्थित्वा सप्तमीं

भूमिमाप्नुयात्

षोडशकलं भारद्वाजः पुरुषं वेत्थ...

(इति) षोडशकलावृतस्य

ब्रह्मण आवरण...

षोडशकलो वै पुरुषः

षोडशकलो वै पुरुषः, पुरुष

षोडशका(क)लः सोम्य पुरुषः

पञ्चदशाहानि माशीः

काममपः पिब

षोडशदले अग्रे चन्द्रावती

षोडशमात्राश्चतुःषष्टिमेदमेत्य...

एकोऽपि ब्रह्मप्रणवः

षाडशवपापलानि, नवकायुशतानि

षोडशसु पत्रेषु मातृकाद्याः स-

बिन्दुकाः षोडशस्वरा भवन्ति

षोडशहलतूर्यस्वरबिन्दुमेखनरूपा

षोडशं वर्षशतं जीवति

(अथ) षोडशारं षोडशपत्रं

चक्रं भवति

षोडशारे दिक्पालाः सायुधाः

षोडशी(मात्रा)पुनश्चतुष्षष्टिमात्रा

षोढारूपो भवेत्

निरुक्तो. १।४

हंसो. ९

ना. बि. १९

अक्षुप. ४३

प्रभो. ६।१

कलिसं. ५

ग. पू. ३।१

नृ. पू. ५।६

छांदो. ६।७।१

राधोप. १।५

तुरीयो. २

निरुक्तो. २।१

नृ. पू. ५।७

तारोप. २

छांदो. १।१६।७

नृ. पू. ५।५

ग. पू. २।१०

ना. प. ८।४

गुह्यषोढा. १

स अणुर्भवति । स वन्यो भवति
स आगच्छति मुहूर्तान्येष्टिहांस्ते-
ऽस्मादपद्रवन्ति
स आगच्छति विषक्षणासासन्दी
स आगच्छति विरजां नदीं तां
ननसैवात्येति

गणेशो. २।२

कौ. त. १।४

कौ. त. १।५

कौ. त. १।४

स आगच्छति विभुप्रमितं ब्रह्म-

यशः प्रविशति

स आगच्छति सालज्यं संस्थानं

तं ब्रह्मरसः प्रविशति

स आगच्छतीन्द्रप्रजापती द्वारगोपी

तावत्स्मादपद्रवतः

कौ. त. १।९

कौ. त. १।५

कौ. त. १।५

स आगच्छति तिल्यं वृक्षं तं ब्रह्मगन्धः प्रविशति	कौ. त. १।५	स इतः प्रसमेव पुनर्जायते तस्य तृतीयं जन्म	२ ऐत. ४।४
स आगच्छत्यारं हृदं तन्मनसाऽत्येति	कौ. त. १।४	स इत्येकमक्षरं, तीत्येकमक्षरं, यमित्येकमक्षरं, प्रथमोत्तरेऽक्षरे सत्यं मध्यतोऽनृतं तदेतदमृत- मुभयतः सत्येन परिगृहीतं सत्यभूयमेव भवति	बृह. ५।५।१
स आजगाम जैबलिं प्रवाहणं परिचारयमाणं...	बृह. ६।२।१	स इत्येकमेव परं ब्रह्म विभ्राजते निर्वाणम्	त्रि. ता. ५।१
स आत्मन्येवात्मानं परंब्रह्म पश्यति	नृसिंहो. ६।३	स इदं विश्वं भुवनं विचष्टे	३ ऐत. १।६।७
स आत्मा तत्त्वमसि [छांदो. [१०।३+११।३+१२।३+ [+१५।३+१६।३	६।८।७+१।४+ १३।३+१४।३	स इदं सर्वमभ्यपवयत यदिदं किञ्च स इदं सर्वं पाप्मनो प्रायते यदिदं किञ्च	१ ऐत. २।२।४ १ ऐत. २।१।६
स आत्मानमभिध्यायन् बह्वीः प्रजा अस्तृजत्	मैत्रा. २।६	स इदं सर्वमभिप्रागाद्यदिदं किञ्च	१ ऐत. २।२।३
स आत्मा परमेश्वरः	महो. ४।११८	स इदं सर्वं भवति	बृह. १।४।१०
स आत्मा प्रजापतेः सभां वेश्म प्रपद्ये यशोऽहं भवामि	छांदो. ८।१।१	स इदं सर्वं मध्यतो दधे यदिदं किञ्च	१ ऐत. २।१।२
स आत्मा स विज्ञेय ईश्वरमास- स्तुरीयः	नृसिंहो. १।६	स इदं सर्वं स मे ददातु स इदित्था बोभवीदाशयधै	चित्यु. ७।४ बा. मं. १८
स आत्मासविज्ञेयः [माण्डू. ७+नृ. पू. ४।२	रामो. २।४	स इदेवो ऋतमन्व (१त्य) यन्तं प्रभीमकर्मातपसोऽपविद्धात्	बा. मं. ४
स आत्मा विज्ञेयः	गणेशो. ५।७	स इन्द्रः स इन्दुः स सूर्यः स वायुः सोऽग्निः स ब्रह्मा अयम् (गणेशः)	गणेशो. २।१
स आदित्यस्त्वदेतदोजोऽन्नाद्यमि- त्युपासीत	छांदो. ३।१३।१	स इममेवात्मानं द्वेधाऽपातयत्...	बृह. १।४।३
स आदित्यं स वैश्वदेवं सामाभिगायति	छां. २।२४।११	स इमाँल्लोकानस्तृजत् (परमात्मा)	२ ऐत. १।२
स आदित्यः कस्मिन्प्रतिष्ठित इति चक्षुषीति	बृह. ३।९।२०	स इरामयो यद्धीरामयस्तस्मा- द्विरण्मयः	१ ऐत. १।३।१
स आदित्येन चक्षुषा भाति च तपति च	छांदो. ३।१८।५	स इह कीटो वा पतङ्गो वा शकुनि- र्वा शार्दूलो वा सिंहो वा मत्स्यो वा परः श्वा पुरुषो वाऽन्यो वैतेषु स्थानेषु प्रत्याजायते...	कौ. त. १।२
स आदित्यो विष्णुश्चेश्वरश्च	ब्रह्मो. ३	स ईक्षत कतरेण प्रपद्या इति	२ ऐत. ३।११
स आदिनारायणोऽहमेव	त्रि. म. ना. ८।६	स ईक्षत कथं निबद्धं मदृते स्यादिति	२ ऐत. ३।११
स आद्यः सोऽक्षरः सोऽनन्तः सोऽव्ययो महान्पुरुषः	गणेशो. २।४	स ईक्षत यदि वाचाऽभिव्याहृतं यदि प्राणेनाभिप्राणितं...यदि शिमेन विसृष्टमथ कोऽहमिति	२ ऐत. ३।११
स आपः प्रदुचे उमे इमे अन्त- रिक्षमथो सुवः	महाना. १।९	स ईक्षत लोकान्नु सृजा इति	२ ऐत. १।१
स आप्तोर्यामेण सर्वैः क्रतुमिर्यजते	ग. शो. ५।३		
स आयुर्यशःकीर्तिज्ञानैश्वर्यवान्भवति	नृ. पू. १।३		
स आदाश्राक्षमिति तत्सत्यं भवति	बृह. ४।१।४		

पाठाशु सृजा इति	२ ऐत. १।३	स ऋग्भिर्ऋग्वेदो ब्रह्मा वसवो	
स ईक्षतेमे नु लोकाश्च लोक-		गायत्री गार्हपत्यः सां साम्नः	नृ. पू. २।१
पाळाश्चाभमेभ्यः सृजा इति	२ ऐत. १।३	प्रथमो पादो भवति	
स ईक्षांचके यस्मिन्नहमुत्क्रान्त		स ऋचोऽधीते स यजुष्यधीते स	नृ. पू. १।१५
उत्क्रान्तो भविष्यामि	प्रश्नो. ६।३	सामान्यधीते सोऽथर्वणमधीते	
स ईयतेऽमृतो यत्र कामः		स एक आजानजानां देवाना-	तैत्ति. २।८
हिरण्मयः पुरुष एकह्रसः	बृह. ४।३।१२	मानन्दः	बृह. ४।३।३३
स ईश्वरो भवति	गणेशो. ५।८	स एक आजानदेवानामानन्दः	तैत्ति. २।८
स ई पादि य ऋजीषी (तरुत्रः)		स एक इन्द्रस्यानन्दः	
तरुद्रः स श्रियं लक्ष्मीमौपला-		स एक एव वरोहवैद्वितनुर्नारायणो-	राधिको. ३
मम्बिकां गाम् । षष्ठीं च या-		ऽखिलब्रह्माण्डाधिपतिरेकः	छांदो. ७।२६।२
मिन्द्रसेनेत्युदाहुस्तां विद्यां		स एकधा भवति, त्रिधा भवति	
ब्रह्मयोनिस्वरूपाम् [नृ.पू.३।४+	ग. पू. २।३	स एकः कर्मदेवानामानन्दः	बृह. ४।३।३३
स उक्थेन यजते	नृ. पू. १।१४	ये कर्मणा देवत्वमभिसम्पद्यन्ते	महो. १।२
स उच्छ्रयत्याधमायत्यात्मातो		स एकः पञ्चविंशतिः पुरुषः	
मृतः शेते	बृह. ३।२।११	स एकः कर्मदेवानां देवाना-	तैत्ति. २।८
स उक्रामन् त्रियमाणः पाप्मनो		मानन्दः	
विजहाति	बृह. ४।३।८	स एकः पितॄणां चिरलोकलोका-	तैत्ति. २।८
स उत्तमः पुरुषः	छांदो. ८।१२।३	नामानन्दः	
स उद्गाता, स मुक्तिः,		स एकः पितॄणां जितलोकाना-	बृह. ४।३।३३
साऽतिमुक्तिः	बृह. ३।१।५	मानन्दः	बृह. ४।३।३३
स उद्गीथः प्रति स्त्री सह शेते	छांदो. २।१३।१	स एकः प्रजापतिलोक आनन्दः	तैत्ति. २।८
स उद्गीथोऽङ्गारा भवन्ति	छांदो. २।१२।१	स एकः प्रजापतेरानन्दः	
स उद्गीथो विद्योतते, स्तनयति स		स एकः श्रेष्ठश्च सर्वशास्ता स एव	शरभो. ५
प्रतिहारः [छांदो. २।३।१+	२।१५।१	स एकः स य एवंवित्	तैत्ति. २।८
स उपपातकमहापातकेभ्यः पूतो		स एकाकी नर एव	चतुर्वे. १
भवति	ना.उ.ता. ३।१	स एकाकी न रमते	महो. १।१
स उ प्राणस्य प्राणः	केनो. १।२	स एकैकः साधारः साधिष्ठानो	
स उल्बावृतो गर्भो दश वा नव		नाधिष्ठानः कं कं कस्मै पदे पदे	
वा मासानन्तः शयित्वा यावद्वा		पातः पादाय पादिते स्वाहा	पारमा. ५।१०
ऽय जायते	छांदो. १।१।१	स एको गन्धर्वलोक आनन्दः	बृह. ४।३।३३
स उ ह तूष्णीमेव शिश्ये, तत उ		स एको देवगन्धर्वाणामानन्दः	तैत्ति. २।८
हैनं यष्ट्या विचिक्षेप	कौ. त. ४।१८	स एको देवः शिवरूपी दृश्यत्वेन	
स ऊर्जमुपजीवतीति प्रशः सा	बृह. १।५।२	विकासते	त्रि. ता. १।५
स ऊर्जमुपजीवतीति श्लोकाः	बृह. १।५।१	स एको देवानामानन्दः	तैत्ति. २।८
स ऋग्भिर्ऋग्वेदो ब्रह्मा वसवो		स एको बृहस्पतेरानन्दः	तैत्ति. २।८
गायत्री गार्हपत्यः सा प्रथमः		स एको ब्रह्मण आनन्दः	तैत्ति. २।८
पादो भवति	नृसिंहो. ३।२	स एको ब्रह्मलोक आनन्दः	बृह. ४।३।३३

स एको मनुष्यगन्धर्वाणामानन्दः	तैत्ति. २।८	बृहदभेर्भूचो वायोर्यजूं वि	
स एको मानुष आनन्दः	तैत्ति. २।८	सामान्यादित्यात्	छांदो. ४।१७।२
स एको रुद्रो ध्येयः सर्वेषां	शरभो. ८	स एतास्तेजोमात्राः समभ्याददानः	बृह. ४।४।१
स एतदेव रूपमभिसंविशत्ये-		स एतां त्रयीं विद्यामभ्यतपत्तस्या-	
तस्माद्रूपादुदेति	छांदो. ३।७।३	स्तप्यमानाया रसान्प्राबृहद्भूरि-	
[+८।३+९।३+१०।३		त्यग्भ्यो भुवरिति यजुर्भ्यः	
स एतमानुष्टुभं मंत्रराजमपश्यत्	ग. पू. १।६	स्वरिति सामभ्यः	छांदो. ४।१७।३
स एतमानुष्टुभं षट्पदं मन्त्रराजं	ग. पू. १।११	स एतेन प्रज्ञाने-(प्रज्ञे-)नात्मना-	
कथयाश्चक्रे	२ ऐत. ३।१३	स्माल्लोकादुत्क्रम्यामुष्मिन्	
स एतमेव पुरुषं ब्रह्म तत्तममपश्य-	२ ऐत. ३।१२	स्वर्गलोके सर्वान्कामानाप्त्वा-	आ. प्र. १
दिवमदर्शमिति		ऽमृतः समभवत् [२ऐत. ५।४+	
स एतमेव सीमानं विद्वान्येनया	छांदो. ४।७।४, ४	स एतेन रूपेण सर्वा दिशो	१ ऐत. २।३।४
द्वारा प्रापद्यत्		विष्टोऽस्मि	
स एतमेवंविद्वांश्चतुष्कलं पादं	प्रभो. ५।५	स एतेभ्यो भगवान्नीललोहितः	सदानं. १
ब्रह्मणो ज्योतिष्मानित्युपास्ते		प्रोवाच	बृह. १।४।१५
स एतस्माज्जीवघनात्परात्परं	कौ. त. १।३	स एनमविदितो न भुनक्ति	प्रभो. ४।४
पुरिशयं पुरुषमीक्षते		स एनं यजमानमहरहर्ब्रह्म गमयति	
स एतं देवयानं पन्थानमाष-(सा-)	नृ. पू. १।१	स एनान् ब्रह्म गमयत्येष देवपथो	छांदो. ४।१५।६
द्यामिलोकमागच्छति, स वायु-		ब्रह्मपथ एतेन प्रतिपद्यमाना इदं	
लोकं स वरुणलोकं, स आदि-		मानवमावर्त नावर्तन्ते	
त्यलोकं, स इन्द्रलोकं, स प्रजा-		स एव कर्माणि करोति देवो ह्येको	हेरम्बो. १०
पतिलोकं, स ब्रह्मलोकम्		गणेशो बहुधा निविष्टः	
स एतं प्राञ्चं प्रावाणमात्मन एव	बृह. ६।४।२४	स एव काद्रवेयो...महावायो-	सङ्कर्षणो. १
समुदपारयत् तेनैनामभ्यसृजत्	बृ. जा. १।३	रहङ्कारं निराचकार	
स एतं भुसुण्डः कालाभिरुद्रमगमत्		स एव कालातीतः स एवाखिल-	त्रि.म.ना. १।५
स एतं मंत्रराजं नारसिंहमानुष्टुभ-	नृ. पू. १।१	कर्मातीतः	
मपश्यत्तेन वै सर्वमिदमसृजत्	नृ. पू. २।१	स एव काले भुवनस्य गोप्ता	श्वेताश्व. ४।१५
यदिवं किञ्च	सहस्र. ९	विश्वाधिपः सर्वभूतेषु गूढः	
स एतं मंत्रराजं नारसिंहमानुष्टुभं		स एव गुणातीतः स एव	त्रि.म.ना. १।५
प्रतिगृहीयार्त्तं स मृत्युं तरति, स		कालातीतः	
पाप्मानं तरति, स संसारं तरति		स एव चिरन्तनः पुरुषः प्रणवाद्य-	
स एतान्पाशान् प्रमुञ्चन् प्रवेदः		खिलमञ्जवाचकवाच्य आद्यन्त-	
स एताश्चोपनिषद्देवस्वतेन्तरे		शून्य आदिदेशकालवस्तुतुरीय-	
स गुणं ब्रह्म विधिनाऽऽनन्दैक-	गोपीचं. २७	संज्ञानित्यपरिपूर्णः	त्रि.म.ना. १।५
रूपं पुरुषोत्तमरूपेण मथुरायां		स एव जगद्गुरुः स एवाहं विद्धि	प. हं. प. ११
धमुदेवसन्नान्याविर्भविष्यति		स एव जपकोट्या नादमनुभवति	हंसो. ६
स एतास्तिष्ठो देवता अभ्यतपत्,		स एव जामत्परितृप्तिमेति	कैव. १२
तासां तप्यमानानां रसान्प्रा-			

स एव जातः स अनिष्यमाणः

प्रत्यङ्मृज्जनास्तिष्ठति सर्वतोमुखः

[श्वेता. २।१६+अ. शिरः. ३।६+

स एव जीवः स्वपिति प्रबुद्धः

स एव ज्योतिषां ज्योतिः स एव

परमेश्वरः । स एव हि परब्रह्म

तद्ब्रह्माहं न संशयः

स एव तुरीयं ब्रह्म

स एव तुरीयातीतः स एव विष्णुः

स एव द्विविधः प्रोक्तः सहितः

(कुम्भकः) केवलस्तथा

स एव द्विविधो बिन्दुः पाण्डुरो

लोहितस्तथा

स एव नित्यकूटस्थः स एव वेद-

पुरुष इति विदुषो मन्यन्ते

स एव नित्यतृप्तः

स एव नित्यपरिपूर्णः पादविभूति-

वैकुण्ठनारायणः

स एव नित्यपूतः स एव वैराग्य-

मूर्तिः स एव ज्ञानाकारः स

एव वेदपुरुष इति ज्ञानिनो मन्यन्ते तुरीया. २

स एव नित्यं सकलाः समूर्तयः

सुरतास्त्वनन्तास्ते जयन्तो

वियति क्षयाणां सत्तत्सवित्रे

हरते पराय स्वाहा

स एव परमेश्वरः [त्रि.म.ना. १।५+

स एव परंज्योतिः, स एव

मायातीतः

स एव बहुधा जायमानः सर्वान्परिपाति

स एव भगवान् श्रेष्ठयुगे तुरीयेऽपि

ब्राह्मण्यां जायमानो रामानुजो

भूत्वा सर्वा उपनिषद् उद्दिधीर्षति सकृर्षणो. ३

स एव भगवान् ब्रह्मा सर्वलोक-

पितामहः

स एव भगवान्युगसन्धिकाले शर-

दभ्रसन्निकाशो रौहिणेयो वासु-

देवः सर्वाणि गदाद्यायुधशास्त्रा-

जन्यमण्डलाभिराचिकीर्षति

भूभारमखिलं निषखान

७८

बटुको. २१

कैव. १४

स्कन्दो. ५

त्रि.म.ना. १।५

त्रि.म.ना. १।५

योगकुं. १।२०

ध्या. बि. ८६

प. हं. २

प. हं. प. ११

त्रि.म.ना. २।६

पुरीया. २

पारमा. ९।१०

स्कन्दो. ५

त्रि.म.ना. १।५

सकृर्षणो. १

सकृर्षणो. ३

महो. ५।१९८

सकृर्षणो. २

स एव भगवान्युगसन्धिकाले स्वेन

रूपेण युगे युगे तेनैव जायमानः

...चातुर्षण्यधर्मान्प्रवर्तयति

स एव भगवान् विष्णुर्नारायण

उदाहृतः । दासभूतमिदं तस्य

ब्रह्मादिसकलं जगत्

स एव मन्त्रराजो भवति

स एव मायातीतः स एव गुणातीतः

स एव मायापरिमोहितात्मा

शरीरमास्थाय करोति सर्वम्

स एवमास्थाय शरीरमेकम् । माया-

मयं मोहयतीव सर्वम्

स एव यस्य प्रसीदति तस्य कर-

तलावकलितं धाम

स एव योगी स गुरुः स सेव्यः

स एव लययोगः स्यात्

स एव वा एषशुद्धः पूतः शून्यः (आत्मा)

स एव विदितादन्यस्तथैवाविदि-

तादपि । अन्येषामिन्द्रियाणां

तु कल्पितानामपीश्वरः

स एव विष्णुः स एव समस्तब्रह्म-

वाचकवाच्यः

स एव विष्णुः स प्राणः, स कालो-

ऽग्निः, स चन्द्रमाः [कैव. ८+

स एव वेदपुरुष इति विदुषो

मन्यन्ते

स एव वेदपुरुषो महापुरुषो यस्त-

चित्तं मन्येवावतिष्ठते

स एव शिवयोगीति कथ्यते

स एव सत्योपाधिरहितः स एव

परमेश्वरः

स एव सर्वभूतात्मा नर इत्यभि-

धीयते । यः परः प्रकृतेः

प्रोक्तः पुरुषः पञ्चविंशकः

स एव सर्वं यद्भूतं यच्च भव्यं

सनातनम् । ज्ञात्वा तं मृत्यु-

मत्येति नान्यः पन्था विमुक्तये

स एव सर्वो भुवनस्य साक्षी

सकृर्षणो. २

भवसं. २।४१

ना.पू.ता. २।१

त्रि.म.ना. १।५

कैव. १।१२

हेरम्बो. ९

राधिको. ५

अमन. २।४३

१ यो. त. २४

मैत्रा. २।४

पा. ब्र. १८

त्रि.म.ना. १।५

कालिको. ७

प. हं. २

प. हं. प. ११

भावनो. १०

त्रि.म.ना. १।५

भवसं. २।३२

कैव. १।९

हेरम्बो. ७

स एष संसारतारणाय गुरुमा- श्रित्य कामादि त्यक्त्वा... नहि मदन्यदिति जातविवेकः ...परिपक्वो भवति	मं. ब्रा. २।७	स स एवेदमावरीवर्ति भूतम् स एवैष बालाकर्य एवैष चन्द्रमसि पुरुषस्तमेवाहं ब्रह्मोपास इति	छांदो. ७।२५।१ अ.शिरः. ३।१४ कौ. त. ४।३
स एष साक्षाद्विज्ञानी स शिवः स हरिर्विधिः	महो. ४।७६	स एष इन्द्रः सर्वं यद्वायत्री उद्गीथो वसवः प्रातः सवनमिति	शौनको. २।४
स एष स्वीकृतवैराग्यात् कर्मफल- जन्मालं संसारबन्धनमलमिति विमुक्त्यभिमुखो निवृत्तिमार्ग- प्रवृत्तो भवति	मं. ब्रा. २।७	स एष इव एव लोकादयं स लोकः सम्प्रतिष्ठितः	संहितो. ४।१ बृह. १।४।७
स एष हि परब्रह्म तद्ब्रह्माहं न संशयः	स्कन्दो. ५	स एष गिरिश्चक्षुः श्रोत्रं मनो वाक् प्राणस्तं ब्रह्मगिरिरित्याचक्षते	छांदो. ३।१५।१ १ ऐत. १।८।२
स एष हि महादेवः स एष हि महाहरिः	स्कन्दो. ४	स एष चैतस्मादूर्वाञ्चो लोकाः (मा.पा.)	छां. उ. १।७।६
स एष जीवस्त्रिविधो भवति	सामर. ९८	स एष जगदाविर्भावतिरोभावहेतुः	सङ्कर्षणो. ३
स एषैवेत्सर्वेषां भूतानामात्मा भवति	बृह. १।५।२०	स एष जीवेनात्मनाऽनुप्रभूतः पेपीयमानो मोदमानस्तिष्ठति	छांदो. ६।११।१
स एषैविद्वानस्माच्छरीरमेवा- दूर्ध्वं उत्क्रम्यामुष्मिन्स्वर्गे लोके सर्वान्कामानास्वामृतः समभवत्	२ ऐत. ४।६	स एष देवः कृतभावभूतः स्वयं विशुद्धो विरजः प्रकाशते	रुद्र. ह. ४०
स एषाग्निः सलिले सन्निविष्टः, तमेव विदित्वाऽतिमृत्युमेति नान्यः पन्था विद्यतेऽयनाय	श्वेताश्र. ६।१५	स एष देवोऽम्बरगश्च चक्रे, अन्ये- ऽभ्यधिष्ठेत तमो निरुन्ध्यः । हिरण्मयं यस्य विभाति सर्वं, व्योमान्तरे रश्मिमिवांशुनाभिः	एका. उ. ८ त्रि. ता. १।५
स एषात्मा भवति (गणेशः)	गणेशो. ५।७	स एष निरञ्जनोऽकामत्वेनोऽजृम्भते	अद्वैत. २६
स एषाद्य स उ श्व इति	बृह. १।५।२३	स एष नेति नेतीति व्याख्यातं निहुते यतः । सर्वमप्राप्तमावेन हेतुनाऽजं प्रकाशते	
स एषाद्य स उ श्व एतद्वै तत्	कठो. ४।१३	स एष नेति नेत्यात्माऽगृह्यो न हि गृह्यतेऽशीर्यो न हि शीर्यते- ऽसज्जो नहि सज्जते	
स एषाभस्तात् स उपरिष्ठात्	छांदो. ७।२५।१	[बृह. ३।१।२६+४।२।४+४।४।२२ +४।५।१५	
स एषान्तःकरणसम्भिन्नबोधो- ऽस्मत्प्रत्ययावलम्बनस्त्वंपद- वाच्यो भवति	पैङ्गलो. ३।१	स एष परमानन्दोऽभ्यानन्दो ब्रह्म तत्परम्	२ देव्यु. ३६ छांदो. १।९।२
स एषार्यं पुरुषः स्वयमेव समा- राधमतत्परोऽभूत्	सामर. ३	स एष परोवरीयानुद्गीथः	
स एषार्यं पुरुषः स्वरमणार्थं स्वस्वरूपं प्रकटितवान्	सामर. ३	स एष पाङ्क्तो यज्ञः पाङ्क्तः पशुः पाङ्क्तः पुरुषः पाङ्क्तमिदं सर्वं यदिदं किञ्च तदिदं सर्व- माप्नोति	
स एषार्यं मया तेऽद्य	म. गी. ४।३	स एष पुरुषः पञ्चविधः	बृह. १।४।१७ १ ऐत. ३।३।२
स एषाव्यक्तोऽनन्तो नित्यो गोपालः	गोपालो. २।४		
स एषाहमस्मि [छांदो. ४।११।१+ स एषाहं विद्धि	१२।१+१३।१ प. हं. प. ११		

स एष पुरुषः समुद्रः सर्वं लोकमपि
 स एष प्रहितां संयोगोऽध्यात्मम्.
 स एष प्राणक्षेधा विहितः
 स एष भस्म ज्योती रुद्राक्ष इति
 स एष मुमुक्षुभिर्ध्येयः
 स एष मृत्युश्चैवामृतं च
 स एष मोक्षप्रदः, एतस्मृत्या
 सर्वेभ्यः पाप्मभ्यो मुच्यते
 स एष यज्ञः पञ्चविधोऽग्निहोत्रं
 दर्शपूर्णमासौ चातुर्मास्यानि
 पशुः सोमः
 स एष यज्ञानां सम्पन्नतमो यत्सोमः
 स एष ये चामुष्मात्पराञ्चो
 लोकास्तां आप्नोति
 स एष ये चामुष्मात्प्राञ्चो
 लोकास्तेषां चेष्टे
 स एष ये चैतस्मादर्वाञ्चो लोका-
 स्तेषां चेष्टे
 स एष रसानां रसतमः परमः
 पराज्योऽष्टमो य उद्गीथः
 स एष वाचश्चित्तस्योत्तरोत्तरि-
 क्रमो यद्यज्ञः
 स एष वायुः पञ्चविधः-प्राणो-
 ऽपानो व्यान उदानः समानः
 स एष विमुक्तो विदुष्कृतो ब्रह्म
 विद्वान्ब्रह्मैवाभिप्रेति
 स एष वैश्वानरो विश्वरूपः प्राणो-
 ऽग्निरुदयते
 स एष सङ्कल्पः, सङ्कल्पमुपास्वेति
 स एष सर्वभूतान्तरात्माऽपहृत-
 पाप्मा दिव्यो देव एको
 नारायणः [सुबालो. ७।२+
 स एष सर्वस्येशानः सर्वस्याधि-
 पतिः सर्वमिदं प्रशास्ति
 यद्विदं किञ्च
 स एष सर्वस्यै त्रयीविद्याया आत्मा
 स एष सर्वात्मकः, स एष...ध्येयः
 स एष सर्वेभ्यः पाप्मभ्य उदितः,
 ष्वेति

१ ऐत. ३।३।१
 १ ऐत. १।५।१
 बृह. १।२।३
 रु. जा. ४४
 सङ्कर्षणो. ३
 १ ऐत. १।८।४
 सङ्कर्षणो. ३
 १ ऐत. ३।३.४
 १ ऐत. ३।३।४
 छांदो. १।७।७
 छांदो. १।७।८
 छांदो. १।७।६
 छांदो. १।१।३
 १ ऐत. ३।३।४
 १ ऐत. ३।३।३
 कौ. त. १।४
 प्रश्नो. १।७
 छांदो. ७।४।२
 अध्यात्मो. १
 बृह. ५।६।१
 कौ. त. २।६
 सङ्कर्षणो. ३
 छांदो. १।६।७

स एष सर्वेषां मोक्षदश्चासीत्
 स एष संवत्सरसमानश्चक्षुर्मयः
 ओन्नमयश्छन्दोमयो मनोमयो
 वाङ्मय आत्मा
 स एष संवत्सरः प्रजापतिः
 स एष होह्वारश्चतुरश्वरश्चतुष्पाद-
 ' ब्रह्मदीर्घपुत इति
 स एषोऽकलोऽमृतो भवति
 स एषोऽश्वरसम्मानश्चक्षुर्मयः...
 वाङ्मय आत्मा
 स एषोऽश्वरोऽनन्तः
 स एषोऽग्निर्दिविश्रितः सौरः काला-
 ख्योऽदृश्यः सर्वभूतान्नमत्ति
 स एषोऽग्नेरिव प्रज्वलतो रथस्ये-
 वोपशब्दितस्तं यदा न शृणुया-
 त्तदप्येवमेव विद्यात्
 स एषोऽनन्तः परोवरीयो हास्य
 भवति
 स एषोऽन्तरे हृत्पुष्कर एवाश्रितो-
 ऽन्नमत्ति
 स एषोऽन्तश्चरते बहुधा जायमानः
 स एषोऽप्सु प्रतिष्ठितो यत्र क
 चैति तदेव प्रतितिष्ठति
 स एषोऽश्वरथः प्रष्टिवाहनो मनो
 वाक्प्राणसंहतः
 स एषोऽसपत्नो न सपत्नो नास्य
 सपत्नो भवति
 स एषोऽसुः, स एष प्राणः, स एष
 भूतिश्चाभूतिश्च
 स एषोऽहः सम्मानश्चक्षुर्मयः...
 वाङ्मय आत्मा
 स ऐक्षत यदि वा इममभिप्रस्ये
 कनीयोऽन्नं करिष्ये
 स ऐक्षत यदिह वाव इम-
 मभिप्रस्ये... (मा. पा.)
 स ओतः प्रोतश्च विभुः प्रजासु

मुद्रजो. २।६
 ३ ऐत. २।३।५
 बृह. १।५।१४
 अ. शिखो. १
 प्रश्नो. ६।५
 ३ ऐत. २।२।३
 रामो. ३।२
 मैत्रा. ६।२
 ३ ऐत. २।४।६
 छांदो. १।९।२
 मैत्रा. ६।९
 मुण्ड. २।२।६
 बृह. १।२।३
 ३ ऐत. १।१।३
 बृह. १।५।१२
 १ ऐत. १।८।३
 ३ ऐत. २।१।३
 बृह. १।२।५
 वृ. उ. १।२।५
 महाना. २।३

स ओमिति वा होद्रामीयते स

यावत्क्षिप्येन्मनस्तावदादित्यं
गच्छति

स ओमित्येतदक्षरमपश्यत्

सकलतीर्थानि जायन्ते पुरुषोत्तमात्

सकलब्रह्माण्डमण्डलं स्वप्रकाशं

ध्यायेत्

सकलभुवनमाता सन्ततं श्रीःश्रियैः

सकलविलीनतमोमयाभिमानः

सकलवेदशास्त्रसिद्धान्तरहस्य-

जन्माभ्यस्तास्यन्तोऽस्फुटसुकृत-

परिपाकवशात्सद्भिः सङ्गोजायते

सकलस्य वा एतद्रूपं यत्संवत्सरः

सकलं निष्कलं चैव पूर्णत्वाच्च

तदेव हि

सकलं निष्कलं सकलनिष्कलं चेति

(अथ) सकलः साधारोऽमृत-

मयश्चतुरात्मा

सकलात्मकाय भीमकर पिङ्गलाक्ष

...स्थलजलाग्निर्ममेदिन्सर्व-

सकले निष्कले भावे सर्वत्रात्मा

व्यवस्थितः

सकले सकलो भावो निष्कले

। निष्कलस्तथा

सकलोपनिषन्मयः

सकवायं विजानीयात् समप्राप्तं न

सकामभिर्जायते तत्र तत्र । पर्याप्त-

कामस्य कृतात्मनस्तु इहैव सर्वे

प्रविलीयन्ति कामाः

सकाम्या निष्काम्या देवानां सर्वेषां

भूतानां भवति

सकाम्या मेरोः शृङ्गे यथा सप्त

पुर्वो भवन्ति, तथा निष्काम्याः

सकाम्या भूगोपालचक्रे सप्त

पुर्वो भवन्ति

छांदो. ८।६।५

२ प्रणवो. २

सि. वि. २

भावनो. १

सौभाग्य. २

अ. पू. २।१६

त्रि.म.ना. ५।४

मैत्रा. ६।१५

यो. शि. १।१९

शांडि. ३।१।२

नृसिंहो. ३।३

. ३

ध्या. वि. ८

अ. वि. ३९

ना. प. ८।५

अद्वैत. ४४

मुंड. ३।२।२

गोपालो. १।१५

गोपालो. १।१९

स कारणं, करणाधिपाधिपो न

चास्य कश्चिज्जनिता न

चाधिपः [श्वेता. ६।९+

सकारं च हकारं च जीवो

जपति सर्वदा

सकारः खेचरी प्रोक्तः

सकारः सत्यममृतं प्राप्तिः सोमश्च
कीर्त्यते

सकारो ध्यायते जन्मुर्हकारो हि

भवेद्ब्रह्म

स कालेनेह महता

स कालोऽग्निः स चन्द्रमाः

स किं म एतदुपतपसि योऽहमनेन

न प्रेष्यामीति

सकुसुको विकुसुको निर्ऋचो यश्च

निस्स्वनः

सकृज्जैव शुचिः स पूतः कर्मण्यो

भवति

सकृज्ज्ञानेन मुक्तिः स्यात् सन्ध-

गज्ञाने स्वयं गुरुः

स कृत्वा राजसं स्यागं

सकृदुच्चारितमात्रः स एष ऊर्ध्व-

मज्जगतीत्योङ्कारः

सकृदुच्चारितं येन शिव इत्यक्षर-

द्वयम् । बद्धः परिकरस्तेन

मोक्षोपगमनं प्रति

सकृदिवा हैवास्यै भवति य

एतामेव ब्रह्मोपनिषदं वेद

सकृदिवा हैवास्यै भवति य

एवं विद्वानेतेन.. संधत्ते

सकृदिवा हैवास्य भवति । य एवं

विद्वानेतेनात्मानं सन्धत्ते

सकृद्विभात-सदानन्दानुभवैक-

गोचरो ब्रह्मविच्छेदैव भवति

सकृद्विभातो ह्येवैष धर्मो धातु-

स्वभावतः

सकृद्विभातो ह्येवैष ब्रह्मलोकः

सकं तु दीर्घतपसा मुक्तमप्यति-

ब्रह्मवत्

भवसं. २।४३

अ. वि. १६

यो. चू. ८२

सीतो. २

यो. चू. ८३

अ. गी. ४।२

कालिको. ७

छांदो. ३।१६।७

सहवै. ५

अ.शिरः. ३।१६

ते. वि. २।४३

अ. गी. १।८।८

अ.शिखो. १

शिवो. १।१८

छांदो. ३।११।३

१ सं.सो. १।३

कठश्रु. ११

मं. ब्रा. २।६

अ. शां. ८१

छांदो. ८।४।२

अ. पू. १।५६

सकृताः कर्मण्यविद्वांसः

सक्तुमिव तित्ठनापुनन्तोयत्रवीरा
मनसा वाचमकृत । अत्रा
सखायः सख्यानि जानते
भद्रैर्वांलक्ष्मीर्निहिताधिवाचि
[ना. पू. ता. ४।६+

स खलु त एतं प्रजापतिर्या इव-
मेकमजमक्षितायुः पुरुषो वाच-
मीश्वरोऽभिजायते

स खलु ब्रह्मा सृष्टश्चिन्तामापेदे
स खल्वेवं यो विद्वान् सोपनयना-
दूर्ध्वमेतानि प्राग्वा त्यजेत्
स खल्वेवं वर्तयन्त्यावदायुषं ब्रह्म-
लोकमभिसम्पद्यते, न च
पुनरावर्तते

सखा मा गोपायेति दण्डं परिग्रहेत्
सखा मा गोपायौजः सखायो-
ऽसीन्द्रस्य वज्रोऽसि वार्त्रधनः
शर्म मे भव यत्पापं तन्निवारय
[आरुणि.३+ना. प. ४।४९+

सखेति मत्वा प्रसमं यदुक्तं

स गणेश अव्यक्तः

स गणेश आत्मा विज्ञेयः

स गणेशो महान्भवति

सगद्गदं भीतभीतः प्रणम्य

सगुणनिर्गुणत्वमस्य एकोऽपि

ब्रह्मप्रणवः

सगुणनिर्गुणस्वरूपं ब्रह्म

सगुणनिर्गुणरूपो भवति

सगुणं ध्यानमेतत्स्यादणिमादि-

गुणप्रदम् । निर्गुणध्यान-

युक्तस्य समाधिश्च ततो भवेत्

सगुणं मूर्तिध्यानं, निर्गुणमात्म-

याथात्म्यम्

सगुणान् समतीत्यैतान्

सगुणो विराट्प्रणवः, संहारो

निर्गुणप्रणवः, उभयात्मको-

त्यसिप्रणवः

भ.गी. ३।२५

अ.मं.१०।७१।२
चिन्त्यु. ७।३

संहितो. ५।१

२ प्रणवो. १

आरुणि. ४९

छांदो. ८।१५।१

१ सं. सो. २।९

प. हं. प. ६

भ.गी. ११।४१

गणेशो. २।३

गणेशो. १।४

गणेशो. २।२

भ.गी. ११।३५

तुरीयो. २

त्रि.म.ना. १।३

त्रि.म.ना. २।६

१ यो.त. १०५

शांडि. १।८।३

भ.गी. १४।२६

ना. प. ८।३

सगुणो विराट्प्रणवः

स गुरुः सर्वेषां मन्त्राणामुपदेष्टा
भवति

स गोपाजीवानात्मत्वेन सृष्टि-
पेयेन्तमालाति

स प्रामाद्वानं पृच्छन् पण्डितो.

मेधावी गान्धारानेवोपसम्पद्येत

स घोषो धार्तराष्ट्राणां

सङ्करस्य च कर्ता स्यां

सङ्करो नरकायैव

सङ्कर्षणाच्च प्रद्युम्नो मनोभूतः स

उच्यते

सङ्कल्पत्वं हि बन्धस्य कारणं

तत्परित्यज

सङ्कल्पनं स्पर्शनदृष्टिमोहैर्ग्रासा-

म्बुवृष्ट्या (चा) त्मविवृद्धि-

जन्म । कर्मानुगाम्यनुक्रमेण

देही स्थानेषु रूपाण्यभि-

सम्प्रपद्यते [श्वेता. ५।११+

सङ्कल्पनं मनो विद्धि सङ्कल्पस्तत्र

विद्यते । यत्र सङ्कल्पनं तत्र

मनोऽस्तीत्यवगम्यताम्

सङ्कल्पनं हि सङ्कल्पः स्वयमेव

प्रजायते । वर्धते स्वयमेवाशु

दुःखाय न सुखाय यत्

सङ्कल्पनिश्चयस्मरणाभिमानानु-

सन्धानास्तद्विषयाः

सङ्कल्पपादपं तृष्णालतं छित्त्वा

मनोवनम् । विततां भुवमासाद्य

विहरामि यथासुखम्

सङ्कल्पप्रभवान् कामान्

सङ्कल्पमनसी भिन्ने न कदाचन

केनचित् । सङ्कल्पजाते गलिते

स्वरूपमवशिष्यते

सङ्कल्पमात्रकलनेन जगत्समग्रं

सङ्कल्पमात्रकलने हि जग-

द्विलासः । सङ्कल्पमात्रमिद-

मुत्सृज निर्विकल्पमाश्रित्य

मामकपदं हृदि भावयस्व

तुरीयो. १

नृ. पू. ५।८

गोपालो. २।३

छांदो. ६।१४।२

भ. गी. १।१९

भ. गी. ३।२४

भ. गी. १।४२

ना. महो. ३०

अ. पू. ५।१०२

भवसं. २।२४

महो. ४।५२

महो. ५।१८१

पैङ्गलो. २।४

१ सं.सो.२।५४

अ. गी. ६।२४

महो. ४।५३

बराहो. २।४५

सङ्कल्पमात्रसम्भवो बन्धः	निरा. ८. २१	सङ्कल्पाः कल्पतरवः	भावनो. २
सङ्कल्पमूलध्यानादिचिन्ताशत-		सङ्कल्पाद्वाव भूयोऽस्तीति तन्मे	छांदो. ७।४।३
समाकुलाः । छेशेनापि न		भगवान्ब्रवीतु	वराहो. १।१३
विन्दन्ति प्राप्तव्यं स्थानमीप्सितम्	अमन. २।३८	सङ्कल्पोऽध्यवसायश्च अभिमानो-	२।५+४।५
सङ्कल्पमेव यत्किञ्चित्तत्तन्नास्तीति	ते. बि. ५।१०५	ऽवधारणा (मनोधर्माः)	छांदो. ७।४।१
निश्चिनु	मैत्रे. ३।७	(यः) सङ्कल्पाध्यवसायाभिमान-	
सङ्कल्परहितोऽस्म्यहम्		लिङ्गः प्रजापतिर्विश्वाक्षः [मैत्रे. +	
सङ्कल्पसङ्ख्यवशाद्गलिते तु चित्ते		सङ्कल्पो वाव मनसो भूयान्	
संसारमोहमिहिका गलिता भवन्ति	महो. ५।५३	संक्षेपस्योपलब्धेश्च परतन्त्रा-	
सङ्कल्पात्मकानि सङ्कल्पे प्रतिष्ठितानि	छांदो. ७।४।२	स्तित्ता मता	अ. शां. २४
सङ्कल्पादिकं मनो बन्धहेतुः,		सङ्कोचविकासात्मकमहामाया-	
तद्विरुक्तं मनो मोक्षाय भवति	मं. ब्रा. २।८	विलासात्मक एव सर्वोऽप्य-	त्रि. म. ना. ३।३
सङ्कल्पादेवास्य गन्धमाल्ये समु-		विद्याप्रपञ्चः	
त्तिष्ठतस्तेन गन्धमाल्यलोकेन		सङ्कल्यागं विदुर्मोक्षं सङ्कल्यागा-	
सम्पन्नो महीयते	छांदो. ८।२।६	दजन्मता । सङ्गं त्यज त्वं	अ. पू. ५।४
सङ्कल्पादेवास्य गीतवादिता समु-		भावानां जीवन्मुक्तो भवानघ	गो. पू. ३।१०
त्तिष्ठतस्तेन गीतवादितलोकेन		सङ्करहितोऽभ्यानयत्	भ. गी. २।६२
सम्पन्नो महीयते	छांदो. ८।२।८	सङ्गस्तेषूपजायते	भ. गी. ५।१०
सङ्कल्पादेवास्य पितरः समुत्तिष्ठन्ति,		सङ्गं त्यक्त्वा करोति यः	भ. गी. ५।११
तेन पितृलोकेन सम्पन्नो		सङ्गं त्यक्त्वाऽऽत्मशुद्धये	भ. गी. २।४८
महीयते	छांदो. ८।२।१	सङ्गं त्यक्त्वा धनञ्जय	भ. गी. १८।९
सङ्कल्पादेवास्य भ्रातरः समु-		सङ्गं त्यक्त्वा फलं चैव	भ. गी. १८।६
त्तिष्ठन्ति, तेन भ्रातृलोकेन		सङ्गं त्यक्त्वा फलानि च	भ. गी. १८।६२
सम्पन्नो महीयते	छांदो. ८।२।३	सङ्गात् सञ्जायते कामः	
सङ्कल्पादेवास्य मातरः समुत्तिष्ठन्ति,		सङ्गीतताललयवाद्यवशं गताऽपि	
तेन मातृलोकेन सम्पन्नो महीयते	छांदो. ८।२।२	मौलिस्थकुम्भपरिरक्षणधी-	
सङ्कल्पादेवास्य सखायः समु-		र्नटीव (पुङ्गानुपुङ्गविषयेक्षण-	
त्तिष्ठन्ति तेन सखिलोकेन		तत्परोऽपि ब्रह्मावलोकनधियं	
सम्पन्नो महीयते	छांदो. ८।२।५	न जहाति योगी)	वराहो. २।८२
सङ्कल्पादेवास्य स्वसारः समु-		सङ्ग्रामं न करिष्यसि	भ. गी. २।३३
त्तिष्ठन्ति तेन स्वसृलोकेन		सङ्घातश्चेतना धृतिः	भ. गी. १३।६
सम्पन्नो महीयते	छांदो. ८।२।४	सङ्घाताः स्वप्नवत्सर्वे आत्ममाया-	
सङ्कल्पादेवाल्यान्नपाने समुत्तिष्ठत-		विव(स-)र्जिताः	अद्वैत. १०
स्तेनान्नपानलोकेन सम्पन्नो		स चक्षुषः पंक्तिं पुनाति	अ. शिरः. ३।१६
महीयते	छांदो. ८।२।७	स चतुर्भिश्चतुर्भिरक्षरैरष्टौ वसू-	
सङ्कल्पादेवास्य स्त्रियः समुत्तिष्ठन्ति,		न जनयन्	अव्यक्तो. ६
तेन स्त्रीलोकेन सम्पन्नो महीयते	छांदो. ८।२।९	स चन्द्रमसमागच्छति	बृह. ५।१०।१
सङ्कल्पाशानुसन्धानवर्जनं चेत्प्रति-		स चन्द्रमाः स नक्षत्राणि स	
क्षणम् । करोषि तद्विस्तृतं		चराचरात्मकं जगत्	गान्धर्वो. ९
प्राप्त एवासि पावनम्	महो. ४।६		

स च प्राणायामप्रत्याहारधारणा-

ध्यानसमीधियोगानुमानात्म-

चिन्तकवटकणिका वा

१ आत्मो. ३

स च पादनारायणो जगत्स्रष्टुं

प्रकृतिमजनयत्

मुद्रलो. २।४

स च मे न प्रणश्यति

भ. गी. ६।३०

स च यो यत्प्रभावश्च

भ. गी. १३।४

स च सर्वस्मान्महिम्नो ज्यायान्

मुद्रलो. २।३

स चाक्षुषः पुरुषः, दर्शनाय चक्षुः

छांदो. ८।१२।४

स चानन्तकोटिब्रह्माण्डानामुदय-

स्थितिलयाद्यखिलकार्यकारण-

जालपरमकारणकारणभूतो

महामायातीतस्तुरीयः पर-

मेश्वरो भवति

त्रि.म.ना. २।६

स चानन्तमहामायाविलासाना-

मधिष्ठानविशेषनिरतिशयाद्वैत-

परमानन्दलक्षणपरब्रह्मविलास-

विग्रहो भवति

त्रि.म.ना. २।६

स चानन्तशीर्षा पुरुष अनन्ताक्षि-

पाणिपादो भवति

त्रि.म.ना. २।६

स चानन्त्याय कल्पते [श्वेता. ५।९+

भवसं. २।३५

स चापि तत्प्रत्यवदध्ययोकमथास्य

मृत्युः पुनरेवाह तुष्टः

कठो. १।१५

स (ओङ्कारः) चाष्टधा भिद्यते-

अकारोकार-मकारार्ध-मात्रा-

नाद-बिन्दु-कला-शक्तिश्चेति

ना. प. ८।२

स चा५ शिष्य पुरोवाचोपनिषत्

महाना. ७।६

सचेतनो निचेतनो भवति,

सर्वं भवति

गणेशो. २।२

सचेताः प्रकृतिं गतः

भ. गी. ११।५१

स च त्यक्त्वाभवत्

वैत्ति. २।६

स च सद्धेतुकं नास्ति सद्धेतुकमसत्कुतः

अ. शां. ४०

(सः) सत्तासत् सर्वं पश्यति

सुबालो. ४।२

सत्तासत् सर्वं पश्यति सर्वः पश्यति

प्रश्नो. ४।५

गन्धः

भावनो. ८

सच्चिदानन्दचनञ्जयोतिरभवत्

नृसिंहो. ६।१

सच्चिदानन्दचनञ्जयोतिर्भवति

नृसिंहो. ६।१

सच्चिदानन्दपूर्णात्मसुभवात्मकं

सच्चिदानन्दपूर्णात्मानं परं ब्रह्म

सम्भाव्याहमित्यात्मानमादाय

मनसा ब्रह्मणैकीकुर्यात्

नृसिंहो. ४।२

सच्चिदानन्दपूर्णात्मा सर्वप्रेमास्पदो-

ऽस्म्यहम्

अ. वि. १०८

सच्चिदानन्दमद्वैतं सच्चिदानन्द-

मद्वयम्

ते. वि. ६।१

सच्चिदानन्दमात्मानमद्वितीयं ब्रह्म

भावयेत्

व. सू. ९

सच्चिदानन्दमात्रमेकरसं पुरमेव

ब्रह्म मकारेण जानीयात्

नृसिंहो. ५।७

सच्चिदानन्दमात्रं हि सच्चिदानन्द-

मन्यकम्

ते. वि. ६।२

सच्चिदानन्दमात्रः स स्वरा

नृसिंहो. ७।१,४

सच्चिदानन्दमात्रोऽहं स्वप्रकाशो-

ऽस्मि चिद्धनः

अ. वि. १०९

सच्चिदानन्दमात्रोऽहमनुत्पन्नमिदं

जगत् [ते. वि. ६।५८,

६३,७१

सच्चिदानन्दमात्रोऽहमिति निश्चित्य

तत्तज्ज

ते. वि. ६।१०७

सच्चिदानन्दमेव त्वं सच्चिदानन्द-

कोऽस्म्यहम्

ते. वि. ६।३

सच्चिदानन्दरूपमिदं सर्वं सद्धीदं

सर्वं सत्समिति चिद्धीदं सर्वं

काशते प्रकाशते चेति

नृसिंहो. ७।३

सच्चिदानन्दरूपं तदवाङ्मनसगोचरम्

सच्चिदानन्दरूपाय सर्वधीवृत्ति-

अ. पू. ४।२९

साक्षिणे । नमोवेदान्तवेद्याय

ब्रह्मणेऽनन्तरूपिणे

व. सू.

सच्चिदानन्दरूपाय ज्ञानायामित-

तेजसे । ब्रह्मस्वरूपाय नारायण

ना. उ. २।१

नमोऽस्तु ते

सच्चिदानन्दरूपोऽस्य परमात्मार्थ

उच्यते । व्यञ्जनं निष्कलं ब्रह्म

प्राणो मायेति च स्वराः

रामर. ५।५

सच्चिदानन्दलक्षणः । सर्वतीर्थस्व-

रूपोऽस्मि परमात्मास्म्यहं शिवः

मैत्रे. ३।१२

सच्चिदानन्दलहरी महात्रिपुरसुन्दरी

बहिरन्तरनुप्रविश्य स्वयमेकैव

विभाति

बह्वचो. २

सच्चिदानन्दविग्रहः (श्रीरामः)
सच्चिदानन्दस्वरूपपरवस्तु भवति
[सुखमिति च-] सच्चिदानन्द-

स्वरूपं ज्ञात्वाऽऽनन्दरूपा

या स्थितिः सैव सुखम्

सच्चिदानन्दस्वरूपं ब्रह्मैव

सच्चिदानन्दस्वरूपाय महात्मने...

सच्चिदानन्दं स्वप्रकाशं ब्रह्म

सच्चिदानन्दात्मकाः स्युर्विष्णौ

नित्ये प्रकल्पिताः

(तथैव) सच्चिदानन्दात्मोपासकः

सर्वपरिपूर्णाद्वैतपरमानन्दलक्षणे

परब्रह्मणि नारायणे मयि

सच्चिदानन्दात्मकोऽहमजोऽहं

परिपूर्णोऽहमस्मीति प्रविवेश

सच्छब्दवाच्यमविद्याशबलं ब्रह्म

सच्छब्दः पार्थ युज्यते

स छन्दोभिच्छब्दो यच्छन्दोभि-

च्छब्दस्तस्माच्छब्दांसीत्याचक्षते

छादयन्ति ह वा एनं छन्दांसि

स जन्मान्तरितान् पापान्नाशयति

स जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यवस्थाः प्राप्य

घटीयन्त्रवदुद्विग्नो जातो

मृत इव स्थितो भवति

स जातश्च सादुत जामिशंसात्

ज्यायसःश्च सादुत वा कनीयसः सहैव ३

स जातीयप्रवाहश्च विजातीयति-

रस्कृतिः । नियमो हि परानन्दः..

सजातीयविशेषविशेषितं निरवयवं

निराधारं निर्विकारं...शाश्वतं

परमं पदं निरतिशयानन्दा-

नन्ततडित्प्राकारमद्वितीयं

स्वयम्प्रकाशमनिशं ज्वलति

सजातीयं न मे किञ्चिद्विजातीयं

न मे कश्चित्

स जातो अत्यरिच्यत [अ. मं.+

[वा.सं. ३१५+

[अथर्व. १९।६।९+

स जातो भूतान्यभिव्यैक्यत्

किमिहान्यं बावदिवदिति

मुक्तिको. १।४

ना.पू.ता. १।१

निरा. च. १७

अद्वयता. ६

ना.उ.ता. २।३

त्रि.म.ना. १।३

ना.पू.ता. ५।७

त्रि.म.ना. ८।३

त्रि. ब्रा. १

भ. गी. १७।२६

१ ऐत. १।६।१

रामो. ४।४

पैङ्गलो. २।६

सहैव. ३

ते. बि. १।१८

त्रि.म.ना. ७।७

ते. बि. ३।४७

१०।९०।५+

साम. ६।४।७

१२।३

१ ऐत. ३।१३

स जातो यावदायुषं जीवति तं

प्रेतं दिष्टमितोऽमृष एव हरन्ति

यत एवेतो यतः सम्भूतो भवति

स जायमानवपजायमानो द्वादश

त्रयोदश उपमासः

स जीवति मनो यस्य मनने-

नोपजीवति

स जीवति यावज्जीवत्यथ यदा

अियते

स जीवन्मुक्तो भवतीत्याह

भगवन्नारायणो ब्रह्माणम्

स जीवः शिव उच्यते

स जीवः केवलः शिवः

सजोषा इन्द्र सगणो मरुद्भिः

सोमं पिब वृत्रहच्छूर विद्वान्

सज्जन्ते गुणकर्मसु

स ज्ञायते येन तदस्तदोषं शुद्धं परं

निर्मलमेकरूपम् । सन्दृश्यते

वाप्यवगम्यते वा तज्ज्ञानम-

ज्ञानमतो यदन्यत्

स ज्येष्ठाज्येष्ठव्यवधानरहितः (विष्णुः)

सञ्चारन्धनमार्गेण शुचौ देशे परि-

भ्रमन् । वायुभक्षोऽम्बुभक्षो

वा विहितैः कन्दमूलकैः ॥

स्वशरीरे समाप्याथ पृथिव्यां

नाश्रु पातयेत्

सञ्चारधर्मरहिते मयि स्वप्नो

न विद्यते

सञ्चितकर्मणि चित्तसंयमात् पूर्वे-

जातिज्ञानम्

सच्छब्दवाच्यमविद्याशबलं ब्रह्म

सच्छिन्नान्ध्यायिन आचार्याः

‘ सञ्ज्ञानमनन्तं ब्रह्म ’ इत्यादि-

वाक्यविचारः

सञ्ज्ञार्थं तान् ब्रवीमि ते

सञ्ज्ञानमाज्ञानं विज्ञानं प्रज्ञानं

मेधा इष्टिर्भूतिर्मतिर्मनीषाजूतिः

छांदो. ५।१।२

कौ. त. १।२

महो. ३।१३

बृह. ६।२।१३

दत्तात्रे. ३।१

यो. शि. १।११

मैत्रे. २।१

महाना. ५।११

भ.गी. ३।२९

भवसं. २।५५

प. हं. प. ११

कुण्डिको. ३

वराहो. २।६१

शांडि. १।७।५९

त्रि. ब्रा. १।१

२ प्रणवो. १६

मठान्ना. ७

भ. गी. १।७

स्मृतिः सङ्कल्पः क्रतुरसुः कामो बश इति...प्रज्ञानस्य नामधेयानि	२ ऐत. ५।२	स तस्मिन्नेवाकाशे स्त्रियमाजगाम बहुशोभमानामुमां हैमवतीं ता५ होवाच किमेतद्यक्षमिति	केनो. ३।१२
स त एष रसो यक्षधुः, सतो होष रसः	बृ. उ. २।३।४	स तस्या आद्यैर्द्वादशभिरक्षरै- र्ब्राह्मणमजनयत्	अव्यक्तो. ६
स तच्छो बालोन्मत्तपिशाचवज्रड- वृत्त्या लोकमाचरेत्	मं. ब्रा. ५।२	स तं परं पुरुषमुपैति दिव्यम् सता सोम्य तदा सम्पन्नो भवति	भ. गी. ८।१०
स तत एव निवृत्ते, नैतदशकं विज्ञातुं यदेतद्यक्षमिति	केनो. ३।६, १०	स्वमपीतो भवति तस्मादेन५ स्वपितीत्याचक्षते	छांदो. ६।८।१
सततमनुभवेऽहं तौ बलाति- ब(लेशौ)लान्तौ	सावित्र्यु. ११	सतां हि सत्यं तस्मात्सत्ये रमन्ते सति दीप इवालोकः सत्यर्क इव	महाना. १६।१२
सततमात्माभ्यासरतो भवेत् सततं कीर्तयन्तो मां	अमन. २।४७ भ. गी. १।१४	वासरः । सति पुष्प इवामोद- श्चिति सत्यं जगत्तथा ॥ प्रति- भासत एवेदं न जगत्	महो. ५।१०७
सततं पूजयेद्विष्णुं दिवारात्रं न पूजयेत्	शांडि. १।७।३८ भ. गी. १।७।२४	परमार्थतः सति वज्रासने पादौ कराभ्यां धारयेद्दृढम्...कन्वंतप्रपीडयेत्	योगकुं. १।४८
सततं ब्रह्मवादिनाम् सततं ह्येतद्ब्रह्मोपत्वाद्गीर्त्वान्मह- त्वाद्विष्णुत्वाज्ज्वलत्वात्सर्वतो-	नृसिंहो. ७।५	सतीषु युक्तिष्वेतासु दृढाभियमयन्ति ये । चेतसो दीपमुत्सृज्य विचिन्वन्ति तमोऽज्जनैः	मुक्तिको. २।४६
मुखत्वाभृत्सिंहत्वाग्नीषणत्वाद्भद्र- त्वान्मृत्युमृत्युत्वाभ्रमामित्वादिति	प्रश्नो. ५।३	स तूष्णीं मनसा ध्यायन्कथमिमे- ऽन्नाद्याः स्युः	ग. पू. १।३, ६
स तत्र तपसा ब्रह्मचर्येण ब्रह्मया सम्पन्नो महिमानमनुभवति	मैत्रे. १।२	स तेजस्वतो लोकान्भास्वतोऽपहत- तमस्कानभिसिद्धयति	छांदो. ७।११।२
स तत्र परमं तप आस्थायादित्य- ऊर्ध्वबाहुस्तिष्ठति	पैङ्गलो. १।३	स तेजस्वी, स मे द्वादतु स तेनैव संवेदितस्तूर्णमेव जग-	चिन्त्यु. ७।४
[मैत्रा. १।२+]	श्वेता. ६।१७	त्यामभिसम्पद्यते	प्रश्नो. ५।३
स तत्र पर्येति जक्षन्क्रीडन्नममाणः स्त्रीभिर्वा यानैर्वा ज्ञातिभिर्वा नोपजन५ स्मरन्निदं शरीर५..	छांदो. ८।१२।३	स ते प्राणा वाऽऽपो गृहीत्वा हृद- यमन्वालय्य जपेत्	प्रा. हो. १।१२
स तदभिमानी स्पष्टवपुः सर्वस्थूल- पालकोविष्णुः प्रधानपुरुषोभवति	तैत्ति. २।६	स तेषां तुर्यभागेन कर्मेन्द्रियाण्यस्तृजत्	पैङ्गलो. १।४
स तन्मयो ह्यमृत ईशसंस्थो ज्ञः सर्वगो भुवनस्यास्य गोप्ता	प्रश्नो. १।४+ [-५+नृ. पू. १।१+ग. पू. १।३+]	स तेषां सत्त्वतुरीयभागेन ज्ञाने- न्द्रियाण्यस्तृजत्	पैङ्गलो. १।४
स तपस्तप्त्वा इद५ सर्वमस्तृजत् स तपस्तप्त्वा स मिथुनमुत्पादयते	बृ. जा. १।३	स तेषां सत्त्वांशं चतुर्धा कृत्वा भागत्रयसमष्टितः पञ्चक्रिया-	पैङ्गलो. १।४
स तपोऽतप्यत [प्रश्नो. १।४+]	बृ. जा. १।२।५	वृत्त्यात्मकमन्तःकरणमस्तृजत्	पैङ्गलो. १।४
[-५+नृ. पू. १।१+ग. पू. १।३+]	भ. गी. ७।२२	सतो बन्धुमसति निरविन्दन् हृदि प्रतीप्या कवयो मनीषेति उपैतं	नृ. पू. १।१
स तथा वाचा तेनात्मनेद५ सर्वमस्तृजत		तदुपनमति यत्कामो भवति	
स तथा ब्रह्मया युक्तः		[बृ. जा. १।२+]	

सतोऽसत्ता स्थिता मूर्ध्नि रम्याणां
मूर्ध्न्यरम्यता । सुखानां मूर्ध्नि

दुःखानि किमेकं संश्रयाम्यहम्

सतो ह्येष रसः

सत्कर्मपरिपाकतो बहूनां जन्म-

नामन्ते नृणां मोक्षेच्छा जायते

सत्कर्मपरिपाकात्तु स्वविकारं

चिकीर्षति । कोऽहं कथमयं

दोषः संसाराख्य उपागतः

सत्कारमानपूजार्थं

सत्कुलभवोपनीतः सम्यगुपनयन-

पूर्वकं...शान्तो दान्तःसञ्जयासी...

देहस्यागं करोति स मुक्तो भवति

सत्ता ब्रह्म न चापरा

सत्तामात्रप्रकाशैकप्रकाशं भावनाति-

गम् (परमात्मानं ध्यायेत्)

सत्तामात्रस्वरूपोऽहं शुद्धमोक्ष-

स्वरूपवान्

सत्तामात्रं चित्स्वरूपं प्रकाशं

व्यापकं तथा । एकमेवाद्वयं ब्रह्म

सत्तामात्रं हीदं सर्वं सदेव

पुरस्तात्सिद्धम्

सत्ता सर्वपदार्थानां नान्या

संवेदनादृते

सत्तासामान्यकोटिस्थेद्रागित्येव

पदे यदि । पौरुषेण प्रयत्नेन

बलात्सन्त्यज्य वासनाम् ॥

स्थितिं बध्नासि तत्त्वज्ञ क्षण-

मप्यक्षयात्मिकाम् । क्षणेऽस्मि-

न्नेव तत्साधु पदमासादयस्यलम्

सत्तासामान्यपञ्चान्ते यत्तत्कलन-

योऽस्ति तम् । पदमाद्यमनाद्यन्तं

तस्य बीजं न विद्यते

सत्तासामान्यमेवैकं भावयन्केवलं

विभुः । परिपूर्णः परानन्दी

तिष्ठापूरितविग्भरः

सत्तासामान्यरूपे वा करोषि

स्थितिमादरात् । तत्किञ्चि-

दधिकेनेह यत्नेनाप्नोषि तत्पदम्

महो. ६।२४

बृ. उ. २।३।४

पैङ्गलो. २।९

योगकुं. ३।२८

भ.गी. १।७।१८

ना. प. १।१

पा. ब्र. ४९

मैत्रे. १।१४

ते. बि. ३।३०

गोपालो. २।१४

नृसिंहो. ९।६

महो. ५।४७

अ. पू. ४।७४

अ. पू. ४।६८

अ. पू. ४।६७

अ. पू. ४।७६

सत्तु व्यापकतयाऽस्ति, तेजो-

मयी चित्

सत्परानन्दरूपोऽस्मि चित्परानन्द-

मस्यहम्

सत्पुण्डरीकमयनं मेघाभं वैशुता-

म्बरम् ।..चिन्तयंश्चेतसा कृष्णं

मुक्तो भवति संसृतेः

सत्यकामः सत्यसङ्कल्पः (आत्मा)

सोऽन्वेष्टव्यः [छांदो. ८।१।५+

सत्यकामोऽगुणो ह्येष बृहद्भामा-

ऽयमीश्वरः

सत्यकामोहजाबालोजाबालां... (मा.)

सत्यकामो ह जाबालो जबालां

मातरमामंत्रयाश्चक्रे ब्रह्मचर्यं

भवति विवत्स्यामि किं गोत्रो-

ऽहमस्मीति

सत्यचिद्धनमखण्डमद्वयं सर्वदृश्य-

रहितं निरामयम् । यत्पदं

विमलमद्वयं शिवं तत्सदाऽह-

मिति मौनमाश्रय

सत्यज्ञानं सात्त्विकम्, धर्मज्ञानं

राजसम्, तिमिरान्धं तामसम्

सत्यज्ञानानन्दपूर्णलक्षणं तमसः

परम् । ब्रह्मानन्दं सदा पश्य-

न्कथं बध्येत कर्मणा

सत्यज्ञानानन्दं परिपूर्णं सनातन-

मेकमेवाद्वितीयं ब्रह्म

सत्यज्ञानानन्दानन्तस्वरूपं

(आत्मानमपरोक्षीकृत्य)

सत्यज्ञाने निबध्यन्ते पुरुषाः पाश-

बन्धनैः । मज्जाबाध विमुच्यन्ते

ज्ञानिनः पाशपञ्चरात्

सत्यत्वमस्ति चेत्किञ्चिदसत्यं न

च सम्भवेत्

सत्यत्वेन जगद्भानं संसारस्य

सत्यभामा धरेति वै

सत्यभूयमेव भवति नैनं त्रिद्वारस-

, मनुष्यं दिनस्ति

सामर. ९७

ते. बि. ३।८

गो. पू. १।५

७।१,३

२ देव्यु. २६

छांदो. ४।४।१

छांदो. ४।४।१

वराहो. ३।६

शारीरको. ९

वराहो. २।१६

पैङ्गलो. १।१

वज्रसू. उ. ९

शिवो. १।१३

ते. बि. ५।२२

२ आत्मो. ४

कृष्णो. १५

बृह. ५।५।१

सत्यमभवत्, यदिदं किञ्च	तैत्ति. २।६	सत्यहविरध्वर्युः	चित्त्यु. ५।१
सत्यमवादिषं, तन्मामावीत्	तैत्ति. १।१२	सत्यं च नारायणः	ना. उ.ता. १।५
सत्यमविनाशि । अविनाशि नाम		सत्यं चानृतं च	तैत्ति. २।६+
देशकालवस्तुनिमित्तेषु विन-		[छांदो. १।२।३+७।२।१+७।१	
इयत्सु यन्नविनश्यतितद्विनाशि	सर्वसारो. ६	सत्यं च स्वाध्यायप्रवचने च	तैत्ति. १।९।१+
सत्यमस्तिकर्तव्यमकर्तव्यमौदासीन्य-		सत्यं ज्ञानमनन्तमानन्दं सर्वो-	
निस्थात्मविलापनहोमः	भावनो. ६	पाधिविनिर्मुक्तं कटकमुकुटा-	
सत्यानन्दरूपोऽहं चिद्धनानन्द-		शुपाधिरहितसुवर्णघनवद्विज्ञान-	
विग्रहः । अहमेव परानन्दः	ते. बि. ६।५९	चिन्मात्रस्वभावात्मा यदा	
सत्यमिति सत्यलोकः	गायत्री. २	भासते तदा त्वंपदार्थः	सर्वसारो. ६
सत्यमिति सत्यवचा राशीतरः	तैत्ति. १।९।१	सत्यं ज्ञानमनन्तं च...वेदान्त-	
सत्यमीशानं ज्ञानमानन्दमद्वयम्	जा. द. ९।३	श्रवणं [जा. द. २।९+	दर्शनो. १।३२
सत्यमृद्धं स्वतस्सिद्धं शुद्धं बुद्धमनो-		सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म	तैत्ति. २।१।१
दृशम् । एकमेवाद्वयं ब्रह्म नेह		[सर्वसारो. ६+ना. उ. १।५	त्रि.म.ना. ३।३
नानास्ति किञ्चन	अध्यात्मो. ६३	सत्यं ज्ञानमनन्तम्	गान्धर्वो. १
सत्यमेकं ललिताख्यं वस्तु तद्वितीय-		सत्यं ज्ञानमनन्तं यत्परं ब्रह्माह-	
मखण्डार्थं परं ब्रह्म	बह्वचो. ३	मेव तत्	वराहो. ३।२
सत्यमेव जयते, नानृतं; सत्येन		सत्यं ज्ञानमनन्तं हि यज्ज्ञात्वा-	
पन्था विततो देवयानः	मुण्ड. ३।१।६	ऽमृतमश्नुते	गान्धर्वो. ४
सत्यमेव परंब्रह्म, सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म	त्रि.म.ना. ३।३	सत्यं ज्ञानं सच्चिदानन्दरूपं ध्याये-	
सत्यमौ सत्यमौ सत्यमोम्	अ.शिरः. ३।१६	देवं तन्महो भ्राजमानम्	शु. र. २।५
सत्यवद्भाति तत्सर्वं रज्जुसर्पवदा-		सत्यं तदेतत्पण्डिता एव पश्यन्ति	नृसिंहो. ९।९
स्थितम् । तदेतदक्षरं सत्यं		सत्यं तु पञ्चमे मासे परं ब्रह्म चतुर्थके मृत्युलां. ३	
तद्विज्ञाय विमुच्यते	रुद्रह. ३४	सत्यं त्वेव विजिज्ञासितव्यमिति	
सत्यवाक्छुचिरद्रोही...स्थिरमति-		सत्यं भगवो विजिज्ञासे	छांदो. ७।१६।१
नानृतवादी गिरिकन्द्रेषु वसेत्	ना. प. ७।२	सत्यं नाम मनोवाकायकर्मभिर्भूत-	
सत्यवाग्ज्ञानवैराग्याभ्यां विशिष्ट-		हितयथार्थाभिभाषणम्	शांडि. १।१।३
देहावशिष्टो वसेत् (यतिः)	ना. प. ६।१	सत्यं परं परं सत्यं सत्येन न	
सत्यविज्ञानमात्रोऽहं सन्मात्रा-		सुवर्गाल्लोकाव्यवन्ते कदाचन	महाना. १६।१२
नन्दवानहम्	ते. बि. ३।४१	सत्यं प्राणो हंसः शास्ताऽच्युतो	
सत्यसङ्कल्प आत्मारामः कालत्रया-		विष्णुर्नारायणः	मैत्रा. ७।७
बाधितनिजस्वरूपः	त्रि.म.ना. १।५	सत्यं प्रियहितं च यत्	भ.गी. १।७।१५
सत्यसङ्कल्पः सत्यकामः	मैत्रा. ७।७	सत्यं ब्रह्म प्रभुर्हि सः	ते. बि. ६।३५
सत्यसिद्धयोगो मठः	निर्वाणो. ३	सत्यं ब्रह्मेति सत्यं ह्येव ब्रह्म	बृह. ५।४।१
सत्यस्य सत्यमनु यत्र युज्यते तत्र		सत्यं रसः स्वादुतमो रसानाम्	इतिहा. ४४
देवाः सर्वे एकं भवन्ति	१ ऐत. ३।८।१	सत्यं वद, धर्मं चर, स्वाध्याया-	
सत्यस्य सत्यम् [बृह. २।१।२०+	मैत्रा. ६।३२	न्मा प्रमदः	तैत्ति. १।११।१
सत्यस्यात्मा विद्युत् आत्मा तेजस		सत्यं वदन्त्यनृतमुद्रहन्ति क्षीरं	
आत्मेति वा अहमेतमुपास इति	कौ. त. ४।१७	पिबन्ति मधु ते पिबन्ति । सोमं	

पिबन्त्यमृतेन सार्धं मृत्योः पर-

स्तादमृता भवन्ति

सत्यं वदित्यामि

[तैत्ति. १।१।१+१।१३

सत्यं वाचः प्रतिष्ठा, सत्ये सर्वं प्र-

तिष्ठितं, तस्मात्सत्यं परमं वदन्ति

सत्यं विज्ञानमनन्तं ब्रह्म यस्मिन्नि-

दमोतं च प्रोतं च

स्थितो हि

पुरुषः सर्वार्थेषु वदति

सत्यं वै तद्रसमापो ज्योती

रसोऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवः स्वरोम्

सत्यं वै तद्रसमापो ज्योती रसो-

ऽमृतं ब्रह्म भूर्भुवः सुवरोम्

सत्यं शाण्डिल्य परं ब्रह्म निष्क्रिय-

मक्षरमिति

सत्यं श्रेष्ठ्यं व्याहृतीनां तथैव

प्रज्ञानं सप्तमं जीवानाम्

सत्यं सत्यं ह्यमृतः सम्बभूव

सत्यं सम्मार्जनं स्मृतम्

सत्यं सूक्ष्मं परिपूर्णमद्वयं (ब्रह्म)

सत्यं हीत्थं पुरस्तादयोनि

सत्यं हीन्द्रः स होवाच मामेव

विजानीहि

सत्यं ह्येव ब्रह्म

सत्यः सत्यं पुण्यमासीत् पुण्यो

वा दैविकं सत्यं सत्त्वमार्गं

सत्यं सत्त्वं सत्पथाय स्वाहा

सत्यः सूक्ष्मः संविमुश्वादितीयः

सत्याकूरो दमोद्धवः

स त्यागः सार्त्विक्को मतः

स त्यागीत्यभिधीयते

सत्यात्तत्र कदाचिन्न प्रमदितव्यं

तत्रोद्धूलनत्रिपुण्ड्राभ्याम्

सत्यात्म प्राणारामं मनभानन्दम्,

शान्तिसमृद्धममृतम्

सत्यादिरूपं शिवमेवंविद्ब्रह्मो

विष्णवादिबुद्ध्या हीयते-

ऽज्ञानसङ्गात्

इतिहा. ७

ऐतरे. शां.

कौलो. शां.

महाना. १७।१

शांडि. २।२

मैत्रा. ६।६

वनदु. १२१

महाना. ११।१०

शांडि. ३।१।२

इतिहा. ४४

गुह्यका. ७४

शिवो. १।२५

नृसिंहो. ९।९

नृसिंहो. ९।६

कौ. त. ३।१

बृह. ५।४।१

पारमा. ५।१

मैत्रे. १।११

कृष्णोप. १६

भ. गी. १८।९

भ. गी. १८।११

भ. जा. २।८

तैत्ति. १।६।४

सि. शि. ३

सत्यानन्दचिदात्मकं सार्त्विक्कं

मामकं धामोपास्व

सत्यानन्दस्वरूपोऽहं ज्ञानानन्द-

धनोऽस्म्यहम्

सत्यानन्दोऽस्म्यहं सदा

सत्यानृतोपभोगार्थो द्वैतीभावो

महात्मनः

सत्यान्न प्रमदितव्यम् । धर्मान्न

प्रमदितव्यम् । कुशलान्न प्रमदि-

तव्यम् । भूत्यै न प्रमदितव्यम् ।

स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न

प्रमदितव्यम्

सत्यामेवाप्येति यः सत्यामेवास्तमेति

सत्यासत्यादिहीनोऽस्मि सन्मात्रा-

न्नास्म्यहं सदा

सत्ये ज्योतिषि जुहोमि स्वाहा

सत्येन तिष्ठासेत्, सत्योऽयमात्मा

सत्येन न सुवर्गालोकाश्च्यवन्ते

कदाचन

सत्येन पन्था विततो देवयानः

सत्येन लभ्यस्तपसा ह्येष आत्मा

सम्यग्ज्ञानेन ब्रह्मचर्येण नित्यम्

सत्येन वायुशवाति सत्येनादित्यो

रोचते दिवि

सत्येनापिहिता गुहा

सत्येनैनं तपसा योऽनुपश्यति

सत्येनैनं मनसा साधु पश्यति,

सत्येनैनं मनसा वाचं नयति

सत्ये सर्वं प्रतिष्ठितं, तस्मात्सत्यं

परमं वदन्ति

सत्ये ह्येव दीक्षा प्रतिष्ठिता

सत्यो जेनातिः सत्यान्तरात्मा

सत्योद्योगः सत्यः सत्कर्मा

सत्यं सत्यं वितानमासीत्सत्यं

सत्याय स्वाहा

सत्यो ज्योतिः सत्त्वं प्राणाः

सस्वाभाराः सत्त्वं संयानाः

, सत्यः सत्त्वंप्रकाशं ज्योतिषेस्वाहा पारमा. ५।२

दशान्त्रे. १।१

ते. बि. ३।३१

ते. बि. ३।९

मैत्रा. ७।११

तैत्ति. १।११।१

सुबालो. ९।७

मैत्रे. ३।२३

महाना. ११।३

सुबालो. १३।३

महाना. १६।१२

मुण्ड. ३।१।६

मुण्ड. ३।१।५

महाना. १७।१

इतिहा. १७

श्वेताश्व. १।१५

इतिहा. ५०

महाना. १७।१

बृह. ३।९।२३

पारमा. ४।१०

सत्यो नित्यः सर्वसाक्षी महेशो
 नित्यानन्दोनिर्विकल्पोनिराक्यः शरभो. २१
 सत्योऽसि सिद्धोऽसि सनातनोऽसि
 मुक्तोऽसि मोक्षोऽसिमुक्तामृतोऽसि ते. बि. ५।६१
 सत्योऽहं गौरहं गौर्यहमृगहं
 यजुरहं सामाहमथर्वाङ्गिरसोऽहं अ.शिरः. १।१
 सत्रासाहमवसे जनानां पुरुहूत-
 मृगिमणं विश्ववेदसम् आर्षे. १०।२
 स त्रेधात्मानं व्यकुर्वत् [बृह. १।२।३+ मैत्रा. ६।३
 स त्रेधा व्यभजद्भूर्भुवः स्वरिति ग. पू. १।३
 स त्वमसि स्वर्यमध्येषि..प्रब्रूहि तं कठो. १।१३
 स त्वमेव, त्वमेव तत् (ब्रह्म) कैव. १।१६
 सत्त्वमाहो रजस्तमः भ.गी. १७।१
 सत्त्वप्रधाना प्रकृतिर्मायैति
 प्रतिपाद्यते सरस्व. ३८
 सत्त्वमथास्य पुरुषस्यान्तःशिखो-
 पवीतत्वं ब्राह्मणस्य परब्र. २
 सत्त्वमध्ये स्थितोऽच्युतः मैत्रा. ६।३८
 सत्त्वरजस्तमांसि च गुणत्रयम् वराहो. १।११
 सत्त्वरूपपरिप्राप्तचित्तास्ते ज्ञान-
 पारगाः । अचिन्ता इति
 कथ्यन्ते देहान्ते व्योमरूपिणः अ. पू. ४।५३
 सत्त्वशुद्धयैव सत्कर्मनिरतो
 वर्जयत्यसत् भवसं. ४।९
 सत्त्वशुद्धौ ध्रुवा स्मृतिः, स्मृति-
 लम्भे सर्वप्रन्थीनां विप्रमोक्षः छांदो. ७।२६।२
 सत्त्वसमष्टित इन्द्रियपालका-
 नस्तृजत् पैङ्गलो. १।५
 सत्त्वं रजस्तमश्चेति गुणानेतान्
 प्रचक्षते ना. महो. १६
 सत्त्वं वा चत्रेकमासीद्यत्सत्त्व-
 मुभयोरनुगोप्ता तत्सत्यं सत्यं पारमा. ४।९
 पदाय सत्याय स्वाहा भ.गी. १०।३६
 सत्त्वं सत्त्ववतामहम्
 सत्त्वं सत्त्वात्मकं वा रजो रजस
 आत्मकस्तमस्तमस आभारः पारमा. १०।६
 साकृत्तं निरीश्वरमीश्वराय स्वाहा पारमा. १०।६
 सत्त्वं मुखे सञ्चयति भ.गी. १४।९
 सत्त्वं स्थावरजङ्गमम् भ.गी. १३।२७

सत्त्वनुष्णागुविश्वेदग्नीषोमात्मकं
 जगत् रा. पू. ४।६
 सत्त्वं प्रकृतिर्जैर्मुक्तं भ.गी. १८।४०
 स त्वं प्रियान् प्रियरूपाश्च
 कामानभिध्यायन्नचिकेतो-
 ऽत्यसाक्षीः कठो. २।३
 सत्त्वं भवति भारत भ.गी. १४।१०
 सत्त्वं रजस्तम इति भ.गी. १४।५
 सत्त्वं रजस्तम इति ब्रह्मकार-
 श्रतुर्मुजः गोपालो. २।२९
 सत्त्वं रजस्तमश्चैव न गुणास्तं
 भजन्ति वै । यश्च सर्वगतः
 साक्षी लोकस्यात्मेति कथ्यते ना. महो. ११
 सत्त्वात्सञ्जायते ज्ञानं भ.गी. १४।१७
 सत्त्वात्सम्प्राप्यते मनः । मनसा
 प्राप्यते ह्यात्मा [मैत्रे. १।७+ मैत्रा. ४।३
 सत्त्वादधि महानात्मा महतो-
 ऽव्यक्तमुत्तमम् कठो. ६।७
 सत्त्वानुरूपा भ.गी. १७।३
 सत्त्वानुबन्धादभ्यासाज्ज्ञानयोगात्
 पुनः श्रुतात् । दृष्टश्रुतानुभूतानां
 स्मरणात्स्मृतिरुच्यते आयुर्वे. २१
 सत्त्वान्तर्बर्तिनो देवाः कर्त्रहङ्कार-
 चेतनाः त्रि. ब्रा. २।७
 सत्त्वापत्तिश्चतुर्थी स्यात्ततोऽसं-
 सक्तिनामिका । पदार्थभावना
 षष्ठी सप्तमी तुर्यगा स्मृता महो. ५।२५
 सत्त्वापत्तिस्तुरीया (भूमिका)
 सत्त्वावशेष एवास्ते पञ्चमी
 भूमिकां गताः वराहो. ४।१
 सत्त्वेव सोम्येदमग्र आसीदेक-
 मेवाद्वितीयम् (ब्रह्म)
 सत्समृद्धं स्वतस्सिद्धं शुद्धं
 बुद्धमनोदृशम् अक्षुप. ३६
 सत्सम्प्रदायस्थं...सद्गुरुमासाय...
 विवाह...गार्हस्थ्योचितपञ्च-
 छांदो. ६।२।२
 अज्यात्मो. ६३

विंशतिवत्सरं तीर्त्वा...साधन-
चतुष्टयसम्पन्नः सञ्जयस्तुमर्हति
[स्वर्ग इति च-] सत्संसर्गः स्वर्गः
स दक्षिणतः स उत्तरतः स
एवेदं सर्वम्
सदसषामृतं च यत्
सदसषाहमर्जुन
सदसफलमयैर्हि पाशैः पशुरिव बद्धं
सदसस्तदसद्वापि न किञ्चिद्वस्तु
जायते
सदसद्भेदहीनोऽस्मि सङ्कल्परहितो-
ऽस्म्यहम्
सदसधोनिजन्मसु
सदसद्वरेण्यं परं विज्ञानाद्यद्वरिष्ठं
प्रजानाम्
सदसस्पतिमद्भुतं प्रियमिद्रस्य
काम्यम् । सति मेधामयासिषम्
[ऋ. मे. १।१८।६+
[+सा. वे. १।१०।१+
सदा आनन्दमयोऽयं लोको
वेदविदो यं वदन्ति
सदाचाररतो भूत्वा द्विजो नित्य-
मनन्यधीः ॥ मयि सर्वात्मके
भावो मत्सामीप्यं भजत्ययम् ।
सैव सालोक्यसारूप्यसामीप्या
मुक्तिरिष्यते
सदाचारादखिलदुरितक्षयो भवति
सदा चैतन्यरूपोऽस्मि चिदानन्द-
मयोऽस्म्यहम्
सदा जनानां हृदये सन्निविष्टः
सदा जामदग्न्यस्यां सुप्तवधोऽव-
तिष्ठति । आसौक्यासविहीन-
स्तु निश्चितं मुक्त एव सः
सदा तद्भावभाविताः
सदात्मकस्थविज्ञानदग्धाविद्यावि-
कर्म्मणः । अमुष्य ब्रह्मभूतत्वा-
द्ब्रह्मणः कुत उद्भवः
सदादत्तोऽहमस्मीति प्रत्येतत्संबदंति
ये, न ते संसारिणो भवन्ति

ना. प. २।१
निरा. १९

छांदो. ७।२५।१
प्रश्नो. २।५
भ. गी. ९।१९
मैत्रा. ४।२

अ. शां. २२

मैत्रे. ३।७
भ. गी. १३।२२

मुण्ड. २।२।१

महाना. २।८+
वा.सं. ३२।१३
तै.आ. १०।१।४

सामर. ५

मुक्तिको. १।२२
त्रि.म.ना. ५।४

ते. बिं. ३।४
श्वेताश्र. ४।१७

अमन. २।५८
भ. गी. ८।६

२ आत्मो. २५

दत्तात्रे. १।१

सदादीप्तिरपारासृतवृत्तिः ज्ञानम्
सदादीप्तिराचमनीयम्
सदानन्दचिन्मात्रमात्मैवा-

व्यवहार्यं..ब्रह्मात्मैवात्र ह्येव न
विचिकित्स्यमित्यो सत्यं तदेत-
त्पण्डिता एव पश्यन्ति
सदानन्दधना परिपूर्णस्वात्मैक-
रूपा देवता

सदानन्दं परमानन्दं समं
शाश्वतं सदाशिवं ब्रह्मादि-
वन्दितं योगिध्येयं परमं पदं
चिन्मात्रं

सदानन्दं परमानन्दं शान्तं शाश्वतं
सदाशिवं ब्रह्मादिवन्दितं योगि-
ध्येयं परमं पदं, यत्र गत्वा न
निवर्तन्ते योगिनः

सदा नादानुसन्धानात् संक्षीणा
वासना भवेत् (तु या)
[ना. बिं. ४९+]

सदा बुद्धिमता भाव्यं योगिना
योगसिद्धये

सदाभ्यासे स्थिरीभूते न विधिर्नैव
च क्रमः

सदाऽमनस्कमर्च्यम् [मं.ब्रा. २।५+
सदा योगं समभ्यसेत्

सदा रसनया योगी मार्गं न
परिसङ्गमेत्

सदा रामोऽहमस्मीति तत्त्वतः
प्रवदन्ति ये । न ते संसारिणो
नूनं राम एव न संशयः

सदाविचाररूपोऽस्मि निर्विचारो-
ऽस्मि सोऽस्म्यहम्

सदा वेदान्तवाक्यार्थं शृणुयात्सु-
समाहितः

सदाशिवः शक्यात्मा सर्वत्रा-
वस्थितः स्वयण्योतिः शुद्धो
बुद्धो नित्यो निरञ्जनः शान्तः
प्रकाशत इति

मं. ब्रा. २।५
आत्मपू. १

नृसिंहो. ९।९

भावनो. ९

गणेशो. ५।६

नृ. पू. ५।१६

यो. शि. ६।७।

१ यो. त. ७०

अमन. २।५२

आत्मपू. १
अ. ना. २३

यो. कुं. २।४८

रामो. २।५

मैत्रे. ३।१०

ना. प. ६।२४

हंसो. ११

(अ

संहारं कृत्वा संहाराक्षं
मुकुलीकरोति
सदाशिवाय विद्महे सहस्राक्षाय
धीमहि । तन्नः साम्बः प्रचोदयात्
सदाशिवोऽहं, परमप्रकृतिरहम्
सदाऽसङ्गस्वरूपोऽस्मि निर्विकारो-
ऽहमव्ययः
सदा सचिन्मयोऽस्म्यहम्
सदासन्तोषो विसर्जनम्
सदा समाधिं कुर्वीत हंसमन्त्र-
मनुस्मरन्
सदा साक्षिस्वरूपत्वाच्छिव एवास्मि
केवलः । इति धीर्या मुनिश्रेष्ठ
स समाधिरिहोच्यते
सदा साङ्गहणेष्टयाऽश्वमेधमन्तं योगं
यजते, स महामखो महायोगः
स दिग्भिर्ज्योतिषा भाति च
तपति च
सदिति प्राणः, तीत्यन्नम्, यमित्य-
सावादित्यः । (तत्सत्यम्)
सदित्येतत् स युज्यते
सदित्येवाभिधीयते
सदृशं चेष्टते स्वस्याः

विभक्तिषु । वचनेषु च सर्वेषु
यन्न व्येति तद्व्ययम्
सदेतद्राधिका गान्धर्वीति
सदेव पुरस्तात् सिद्धं हि ब्रह्म
सदेव समः स मुनिसमः स
नागसमः
सदेव सोम्येदमप्र आसीत्
[छां. उ. ६।२।१+
स देवानपि गच्छति स ऊर्ज-

स देवानपि गच्छति स ऊर्ज-
मुपजीवति
स देवानाकर्षयति, स यक्षाना-
कर्षयति, स नागानाकर्षयति,
स महानाकर्षयति

र. जा. ४४

वनदु. १४१

अद्वै. भा. १

ते. बि. ३।६

मैत्रे. ३।१६

आत्मपू. १

ब्र. वि. ६९

जा. द. १०।५

अवधू. ६

छांदो. ३।१८।६

१ ऐत. १।५।३

भ. गी. १।७।२६

भ. गी. १।७।२७

भ. गी. ३।३३

२ प्रणवो. १५

राधिको. ५

नृसिंहो. ९।६

गणेशो. ५।४

ते. १।१

बृह. १।५।२

बृह. १।५।१

नृ. पू. ५।१२

स देवानां निधनमनिधनम्
सदैकरस्रूपोऽस्मि सदाचिन्मात्रविग्रहः
सदैवात्मा विशुद्धोऽस्मि
सदैवानुज्ञैकरसो ह्ययमोद्धारः,
सदोज्ज्वलोऽविद्यातत्कार्यहीनः
स्वात्मबन्ध-(रहितः)-हरः
[गणेशो. १।४+नृसिंहो. २।८+
सद्योपनिषदं विद्यामभ्यसेन्मुक्ति-

सद्योषमपि न त्यजेत्
सद्गुरुसमीपे सकलविद्यापरिश्रमज्ञो
भूत्वा... ब्रह्मचर्यं समाप्य
गृही भवेत्

सद्भनं चिद्भनं नित्यमानन्दधन-
मव्ययम्

सद्दीदं सर्वं सत्सदिति
सद्भावभावनादाढ्याद्वासना-

लयमभ्युते
सद्भावेन ह्यजं सर्वमुच्छेदस्तेन
नास्ति वै

सद्भावे साधुभावे वा
सद्यःकुमारिकारूपैः पाके सिद्धे
जगद्भवेत्

सद्योजातमुत्त जहात्येषः

सद्योजातशिष्यज्ञानं

सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय

वै नमो नमः [महाना. १०।४+ते. आ. १०।४३।१

सद्योजातं मही पूषा रमा ब्रह्मा
त्रिवृत्स्वरः

सद्योजाता तु या कन्या भोग-
योग्या भवेज्जगत्

सद्योजातात्पृथिवी

सद्योजातादिपञ्चब्रह्ममंत्रैः परिगृह्य

...रेखाः प्रकुर्वीत

सद्योजातादिपञ्चब्रह्ममंत्रैर्मन्त्रैः

सद्गृह्य...रेखाः प्रकुर्वीत

सद्योजातादिभिर्मन्त्रैर्नमस्कृत्य पुनः
पुनः । प्रदक्षिणत्रयं कृत्वा

शिवरूपमिति स्फुटम्

ब्रह्मो. १

ते. बि. ३।७

यो. शि. ४।२०

नृसिंहो. ८।५

रामो. २।४

ना. प. ३।७२

भ. गी. १८।४८

प. हं. प. १

अध्यात्मो. ६१

नृसिंहो. ७।३

अध्यात्मो. १३

अ. शां. ५७

भ. गी. १।७।२६

ते. बि. ६।७९

चिन्त्यु. १।४।१

अ. पू. ३।१६

पञ्चब्र. १

ते. बि. ६।९१

बृ. जा. १।५

का. उद्गो. २

जावात्यु. ६

१ विन्वो. ८

सद्योजाताद्वाङ्मनाः सम्बभूवुः
सद्योजातेन वै पादान् सर्वाङ्गं
प्रणवेन तु [बृ. जा. ३।३२+
सद्रूपत्वं सदा मम
सद्रूपया माययोत्पादिताः काम-
क्रोधादयो गुणाः संसारोत्पत्ति-
प्रयोजका भवन्ति
सद्रूपं परमं ब्रह्म त्रिपरिच्छेद-

सद्वाऽसद्वा स्थितिर्वापि यस्य
नास्ति क्षराक्षरम्
सद्वैतमनिर्वाक्यं ब्रह्म
स द्वितीयमैच्छत्
सद्रूपमिव सर्वं देवास्तं सेवन्ते
स व्यातर्क्यामुखो भूत्वा भूरिति
व्याहृतिर्गायत्रं छन्द ऋग्वेदः
स न इन्द्रः कामवरं ददातु
सन्स्रुजातादिसनातनायैरीड्यो
महेशो भगवानादिदेवः
स न दहतेऽथ मुच्यते
स न साधुना कर्मणा भूयान्, नो
एवासाधुना कनीयान्
स नः पर्वदतिदुर्गाणि विश्वा
क्षामदेवो जतिदुरितात्यग्निः
स नः सुवः संक्षिशाधि
सनातनस्त्वं पुरुषो मतो मे
स नारमतैकः स आत्मानम-
भिध्यायन् बह्वीः प्रजा असृजत्
स नारायणो भवतीत्युपनिषत्
स नारायणो विराट्पुरुषो भवति
स नाराशंखीरधीते स
प्रणवमधीते
स निषीनां स्वं निधिपतिः
स निन्दामर्कसदिष्णुः । स बह्वर्हि-
वर्जितः
स नियच्छति मधुकरः श्वेव
विकर्मकः

सि. शि. ९
४।१
वराहो. ३।९
सामर. १०२
कठर. ३०
ते. वि. ५।११
त्रि.म.ना. १।३
बृह. १।४।३
त्रि.म.ना. ८।७
चतुर्वे. १
चिर्यु. ११।८
शरभो. २०
छांदो. ६।१६।२
बृह. ४।४।२२
महाना. ६।१७
महाना. ६।६
भ.गी. ११।१८
मैत्रा. २।६
त्रि.म.ना. २।९
ना.उ.ता. ३।१
ग. शो. ५।४
ग. शो. २।१
प. हं. प. ११
परम. १

स निर्गुणः स निरहङ्कारः स
निर्विकल्पः स निरीदः स
निर्विकारः... गणेशो. २।४
स निर्देष्टुमशक्यो यो वेद्वाक्यै-
रगम्यतः । यस्य किञ्चिद्ब्रह्म-
नास्ति किञ्चिदन्तः कियन्न च ते. वि. ५।९
स निश्चयेन योक्तव्यः भ. गी. ६।२३
स निष्कर्ममार्गीयो भवति सामर. ९८
स नैव व्यंभवत्, स शौद्रं वर्ण-
मसृजत बृह. १।४।१३
स नैव व्यंभवत्, स क्षेममसृजत बृह. १।४।१२
स नैव व्यंभवच्छ्रेयः बृ. उ. १।४।१४
स नोत्सृज्यो, तं पाणिनापेवं बृह. २।१।१५
बोधयाश्चकार
स नो बन्धुर्जनिता स विधाता महाना. २।५
धामानि वेद भुवनानि विश्वा ४।१+४।१२
स नो बुद्ध्या शुभया संयुनक्तु [श्वेता.
स नो भूतो यो वाऽसृतात्मा
!मस्मत्पितरं पवित्रं स
परायत्वाहा पारमा. ९।९
स नो मुच्यतु दुरितादवद्यात् ९
स नो मृत्योस्त्रायतां पात्व५ हंसो
...ऋग्यजुर्जीवा जरामशीमहि महाना. १३।९
स नो हि मायया जन्म युज्यते
न तु तत्स्वतः अद्वैत. २७
सन्तत५ शिखाभिस्तु छम्बत्या-
कोशसन्निभम् । तस्यान्ते सुबिर५
सूक्ष्मं तस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठितम् महाना. ९।८
सन्तमेनं ततो विदुः तैत्ति. २।६
सन्ति पुत्राः सुबहवो दरिद्राणाम-
निच्छताम् । नास्ति पुत्रः समृद्धानां
विषित्रं विधिचेष्टितम् भवसं. १।१२
व्रन्तिष्ठेन्नियमेन छिन्नोप. १
सन्तीन्द्रियाणि सन्त्यर्था...योगो
न च नास्ति कृद् आयुर्वे. ३
सन्तुष्ट इति कथ्यते महो. ४।३६, १७
सन्तुष्टः सततं योगी भ. गी. १२।१४
सन्तुष्टो ज्ञेन केनचित् भ. गी. १२।१९

सन्ते पर्यासि समु यन्तु वाजा..
 सन्तोषामृतपानेन ये शान्ता-
 स्तृप्तिमागताः । आत्मारामा
 महात्मानस्ते महापदमागताः
 सन्तोषामोदमधुरा प्रथमोदेति
 भूमिका । भूमिप्रोदितमात्रो-
 ऽन्तरमृताङ्कुरिकेव सा
 सन्तोषो नाम यदृच्छालाभ-
 सन्तुष्टिः
 सन्त्यक्तवासनान्मौनादृते
 नास्त्युत्तमं पदम्
 सन्त्यजेत्सर्वकर्माणि लोकाचारं
 च सर्वशः । कृमिकीटपतङ्गांश्च
 तथा योगी वनस्पतीन्
 सन्त्यज्य हृद्दुःशानं देवमन्यं
 प्रयन्ति ये । ते रत्नमभिवा-
 ङ्कन्ति त्यक्तहस्तस्थकौस्तुभाः
 सन्त्वा सिन्ध्याभि मन्त्रेण गोमूत्रं
 गोमये क्षिपेत्
 सन्दिग्धः सर्वभूतानां वर्णाश्रम-
 विवर्जितः । अन्धवज्रडवचापि
 मृकवच्च महीं चरेत्
 सन्दिग्धायामपि भृशं शुभामेव
 समाचर । शुभायां वासना-
 वृद्धौ न दोषाय मरुत्सुत
 सन्दृश्यन्ते चूर्णितैरुत्तमाङ्गैः
 सन्देहस्त्वेष आत्मन इति होवाच
 सन्देहस्ते व्यशीर्यद्यन्मां नाग-
 मिष्य इति
 सन्धां च या९ सन्धे ब्रह्मणैषः
 सन्धिनी तु धामभूषणशय्यासना-
 विमिश्रमृत्पादिरूपेण परीता
 सन्धि कृत्वा तु मनसा चिन्तये-
 दात्मनाऽऽत्मनि
 सन्धि समाधावात्मन्याचरेत्
 सन्धीयते प्रजया पशुभिर्ब्रह्मवर्चसे-
 नास्त्राद्येन सुवर्गेण लोकेन
 सन्धुः सन्धुक्षणानां संयोगः
 सन्दधानः

कौ. त. २।८

महो. ४।३५

अध्याप. ३०

शांडि. १।२।१

मुक्तिको. २।२१

ना. प. ६।४१

महो. ६।२०

बृ. जा. ३।९

ना. प. ४।३६

मुक्तिको. २।९

भ. गी. ११।२७

छांदो. ५।१५।२

छांदो. ५।१५।२

चिच्यु. १४।२

राधिको. ९

अ. ना. ३५

आरुणि. २

तैत्ति. १।३।९

पारमा. ४।६

सन्धौ जीवात्मनोरैक्यं सन्ध्यासः

परिकीर्तितः

सन्धौ सन्धौ मिश्रितानां यदा

विश्राम्यते मनः । तदा देहो

गृहं राज्यं निर्दोषा च

मतिर्भवेत्

सन्ध्ययोर्ब्राह्मणः काले वायुमाकुष्य

यः पिबेत् । त्रिमासात्तस्य

कल्याणी जायते वाक्सरस्वती

सन्ध्ययोर्ब्राह्मणकालेऽपि मध्याह्ने

वाऽथवा सदा । बाह्यं प्राणं

समाकुष्य पूरयित्वादरेण च ।

नासाग्रे नाभिमध्ये च पादा-

ङ्गुष्ठे च धारयेत् ॥ सर्वरोग-

विनिर्मुक्तो जीवेद्द्वर्षशतं नरः

सन्ध्यं तृतीयं स्वप्रस्थानम्

सन्ध्याक्रिया मनोयागस्य लक्षणम्

सन्ध्यामुपास्य कुर्वीत नित्यं देह-

प्रसाधनम् । सृष्टेर्द्वन्द्वे च कपिलां

प्रदद्याच्च गवां हितम्

सन्निधानात्समस्तेषु जन्तुष्वपि च

सन्ततम् । सूचकत्वाच्च रूपस्य

सूत्रमित्यभिधीयते

सन्नियम्येन्द्रियग्रामं

सन्मात्रमहमेव हि

सन्मात्राभास्म्यहं सदा

सन्मात्रो नित्यः शुद्धो बुद्धः

सत्यो मुक्तो निरञ्जनो विमु-

रव्ययानन्दः परः प्रत्यगेकरसः

प्रमाणैरेतैरवगतः

सन्मात्रोनिरस्ताविद्यातमोमोहोऽहं..

सन्मूलाः सोम्येमाः सर्वाः प्रजाः

सदायतनाः सत्प्रतिष्ठाः

संयस्तमिति यो ब्रूयात्कण्ठस्थ-

प्राणवानपि । तारिताः

पितरस्तेन इति वेदानुशासनम्

संयस्तसर्वेन्द्रियवर्गोऽनेकजन्मा-

र्जितपुण्यपुण्यपक्वैकैक्यफलो-

मैत्रे. २।१७

विश्रामो. ९

शांडि. १।७।४६

जा. द. ६।२१

बृह. ४।३।९

पा. ब्र. ३

शिवो. ७।९२

यो. शि. २।१०

भ. गी. १२।४

ते. वि. ३।५९

मैत्रे. ३।२३.

मृसिंहो. ९।५

नृसिंहो. २।८

छांदो. ६।८।४, ६

शाट्याय. ३२

ऽखण्डानन्दनिरस्तसर्वक्लेश-
कदमलो ब्रह्माहमस्मीति'
कृतकृत्यो भवति
सङ्ग्यस्तसर्वसङ्कल्पः समः शान्त-
मना मुनिः । सङ्ग्यासयोग-
युक्तात्मा ज्ञानवान्मोक्षवान्भव
सङ्ग्यस्तं मया सङ्ग्यस्तं मया
सङ्ग्यस्तं मयेति मन्द्रमध्यम-
तारश्चनिभिस्त्रिवारं त्रिगुणीकृत-
प्रेषोच्चारणं कृत्वा...तत्त्वमस्या-
दिवाक्यार्थस्वरूपानुसन्धानं

मं. ब्रा. ३।३

अ. पू. ५।४७

प. हं. प. ५

सङ्ग्यस्तं मया, सङ्ग्यस्तं मया,
सङ्ग्यस्तं मयेति त्रिरुक्त्वाऽभयं
सर्वभूतेभ्यो मत्तः प्रवर्तते
सङ्ग्यस्तं मयेति त्रिवारमभिमन्त्रयेत्
सङ्ग्यस्तं मयेति त्रिवारमुच्चेत्
सङ्ग्यस्ता यद्यपि महावाक्योपदेशे
नाधिकारिणः [ना.प. ३।१+
सङ्ग्यस्याग्निं न पुनरावर्तनं यन्मन्यु-
र्जायामावहदिति
सङ्ग्यस्याग्निं न पुनरावर्तयन्मृत्युर्जय-
मावहमित्यध्यात्ममन्त्रान्पठेत्
सङ्ग्यस्याग्निं न पुनरावर्तयेत् ।
यन्मन्युर्जायामावहदित्य-

आरुणि. ३

१ सं. सो. २।६

याज्ञव. १

१ सं. सो. २।३

२सङ्ग्यासो. १०

कठरु. ४

कठश्रु. २२

भ. गी. ५।१३

भ. गी. ३।३०

ध्यात्ममन्त्राजपेत्
सङ्ग्यस्यास्ते सुखं वशी
सङ्ग्यस्याध्यात्मचेतसा
सङ्ग्यासकालेऽप्यलंबुद्विपर्यन्तमधीत्य
तदनन्तरं कृदिसूत्रं कौपीनं
दण्डं वस्त्रं कमण्डलुं सर्वमप्सु
विस्तृज्याथ जातरूपधरश्चरेत्
सङ्ग्यासमेदैराचारमेदः कथं ?
इति चेत्-तत्त्वतस्त्वेक एव
सङ्ग्यासः, अज्ञानेनाशक्तितवशा-
त्कर्मलोपश्च त्रैविध्यमेत्य...

ना. प. ५।६

ना. प. ५।२

सङ्ग्यासयोगयुक्तात्मा

सङ्ग्यासयोगाद्यतयः शुद्धसत्त्वाः

भ. गी. ५।२८

मुण्ड. ३।२।६

सङ्ग्यासयोगिनौ दान्तौ विद्धि

शान्तौ मुनीश्वर

सङ्ग्यासस्तु महाबाहो

सङ्ग्यासस्य महाबाहो

सङ्ग्यासं कर्मणां कृष्ण

सङ्ग्यासं कवयो विदुः

सङ्ग्यासं पातयेद्यस्तु पतितं न्यास-

येत्तु यः । सङ्ग्यासविघ्नकर्ता

च त्रीनेतान्पतितान्विदुः

सङ्ग्यासः कर्मयोगश्च

(सः) सङ्ग्यासः षड्विधो भवति

कुटीचक-बहूदक-हंस-परम-

हंस-तुरीयातीतावधूताश्चेति

सङ्ग्यासः षड्विधो भवति-कुटी-

चको बहूदको हंसः परमहंसः

तुरीयातीतोऽवधूतश्चेति

सङ्ग्यासिनं द्विजं दृष्ट्वा स्थानाच्चलति

भास्करः । एष मे मण्डलं

भित्त्वा परं ब्रह्माधिगच्छति

सङ्ग्यासिनां पण्डितशास्त्रिणां च

पाण्डित्यमस्तीह परोपदेशे ।

स्वयं न कुर्वन्ति विधिं न

सान्ध्यं भवन्तु लोकाः खलु

सावधानाः

सङ्ग्यासिनोऽपि दृश्यन्ते देवस-

न्दूषिताशयाः

सङ्ग्यासेन देहत्यागं करोति स

परमहंसपरिव्राजको भवति

सङ्ग्यासेन देहत्यागं करोति स

परमहंसो नामेति

सङ्ग्यासेनाधिगच्छति

सङ्ग्यासे निश्चयं कृत्वा पुनर्न च

करोति यः । स कुर्यात्कृच्छ्रमात्रं

तु पुनः संन्यस्तुमर्हति

सङ्ग्यासोपनिषद्देयं संन्यासिपटला-

श्रयम् । सत्तासामान्यविभवं

स्वमात्रमिति भावये

सङ्ग्यासेनैव देहत्यागं करोति स

कृतकृत्यो भवति

महो. ६।४७

भ. गी. ५।६

भ. गी. १८।१

भ. गी. ५।१

भ. गी. १८।२

१ सं. सो. २।२

भ. गी. ५।२

१ सं.सो. २।१३

ना. प. ५।५

१ सं. सो. २।६

भवसं. १।५८

याज्ञव. ५

प. हं. प. ८

याज्ञव. ३

भ. गी. १८।४९

१ सं. सो. २।१

१ सं.सो. शीर्षकं

ना. प. ३।८७

स पञ्चधाऽऽत्मानं प्रविभज्योच्यते
यः प्राणोऽपानः समान उदातो
व्यान इति मैत्रा. २।६
स पञ्चभूतानां रजोशांश्चतुर्धा
कृत्वा भागत्रयात्पञ्चवृत्त्यात्मकं
प्राणमसृजत् पैङ्गलो. १।४
स परमहंसः सोऽवधूतः स ब्राह्मणः निरा. ३२
स परमानन्दस्य ब्रह्मणो नाम ब्रह्मेति नृसिंहो. ७।३
स परिब्राह्म सर्वक्रियाकारकनिवर्तकः ना. प. ९।२२
स परेऽक्षरे आत्मनि सम्प्रतिष्ठते प्रश्नो. ४।९
स परंपरीरमतिं बाधमानां बृहन्मिमाय
जमदग्निदत्ता । आ सूर्यस्य
दुरिता ततानश्रवो देवेष्वमृत-
मजुर्यम् [ऋक्सं. ३।३।२२।१+ हयग्री. ९
स पर्यगाच्छुक्रमकायमव्रणं मस्त्रा-
विर* शुद्धमपापविद्धम् ईशा. ८
स पश्चात् स पुरस्तात् स दक्षिणतः
स उत्तरतः स एवेद* सर्वम् छांदो. ७।२५।१
स पुत्र-मित्र-कलत्राप्तवन्धादीनि...
संन्यस्य...कटिसूत्रं च कौपीनं
दण्डं वस्त्रं कमण्डलुं सर्वमप्यु
विसृज्याथ जातरूपधरश्चरेदा-
त्मानमन्विच्छेत् ना. प. ३।८७
स पुत्रेणैवास्मिंल्लोके प्रतितिष्ठति बृह. १।५।१७
स पुत्रः प्रत्याहाहं ब्रह्माहं यज्ञोऽहं
लोक इति बृह. १।५।१७
स पुनर्द्विविधो बिन्दुः पाण्डरो
लोहितस्तथा । पाण्डरं शुक्ल-
मित्याहुर्लोहिताख्यं महारजः यो. चू. ६०
स पूजितः सन् सुमुखोऽभिभूत्वा
वन्तीमुखोऽभीष्टमनन्तशक्तिः हेरम्बो. १०
स पूर्णः खलु वा अद्धाऽविकलः
सम्पद्यते यज्ञः मैत्रा. १।१
स पूर्ववज्जनयश्चान्तवे धनम् चित्त्यु. १०।४
सप्त इमे लोका येषु चरन्ति प्राणा
गुहाशया नि-(मि-)-हिताः सप्त
सप्त [मुण्ड. २।८+ महाना. ८।२
सप्तकोटियोजनविस्तीर्णोविष्णुलोकः राधोप. १।३

सप्तकोटिमहामन्त्रं जन्मकोटि-
शतप्रदम् ते. वि. ३।७३
सप्त च वै शतानि विंशतिश्च
संवत्सरस्याहोरात्राः ३ ऐत. २।१।२
सप्तजन्मकृतात्पापान्मुच्यते यस्तु
पूर्वभिः । कन्यागते यदा सूर्ये
तिष्ठन्ति पितरो गृहे इतिहा. ८८
सप्तद्वीपवती भूमिर्दक्षिणार्थं नाव-
कल्पते तस्माच्छ्रद्धया यां
काश्चिद्वां दद्यात्सा दक्षिणाभवति नृ. पू. ५।८
सप्तधातुमयं देहमग्निना रक्षये-
द्भुवम् । व्याधयस्तस्य नश्यन्ति.. यो. शि. १।५६
सप्त प्राणाः प्रभवन्ति तस्मात्
सप्ताचिषः सप्ति(धा)-धः सप्त
होमाः [मुण्ड. २।१।८+ महाना. ८।२
सप्तभूमिषु जीवन्मुक्ताश्चत्वारः वराहो. ४।१
सप्तमभूम्यां विहरन्द्वाविद्वरिष्ठो
भवति वराहो. ४।१
सप्तमं परमं तत्त्वं यो जानाति
स मोक्षभाक् अमन. १।१३
सप्तमं भूचक्रमंगुष्ठमात्रम् सौभाग्य. ३०
सप्तमः सूर्यो भवति ना.पू.ता. १।१
सप्तमी तुर्यगा स्मृता (ज्ञानभूः) महो. ५।२५
सप्तमे गूढविज्ञानं परावाचा तथाऽष्टमे हंसो. ९
सप्तमे चलनसमर्थो भवति निरुक्तो. १।४
(ॐ) सप्तमे जम्बूद्वीपः सम्य-
गज्ञानं शिखा मठाम्ना. ९
सप्तमे धामनि तृतीयमेतस्या एव
पूर्वोक्तायाः कामाद्यं द्विधाध-
कं मदनकलाद्यं शक्तिबीजं
वाग्भवाद्यं तयोरर्धावशिरस्कं
कृत्वा नन्दिविद्येयम् त्रि. ता. १।१६
सप्तमेन तु पिण्डेन दीर्घमायुः
प्रजायते पिण्डो. ७
सप्तमे मासे जीवेन संशुक्तो भवति गर्भो. ३
सप्तमे रक्तवर्णो विष्णुरिति
द्वारपालाः राधोप. २।१
सप्तयुजन्ति रथमेकचक्रम् चित्त्यु. ११।८
[ऋ.मं.१।१६४।२+अथर्व.९।९।२+ तै.आ. ३।११।८

सतरात्रलब्धेनापिपरेलीनस्य योगिनः।

आ ब्रह्मविद्यनेतृत्वं श्रुतिज्ञानं

च वर्तते

सतरात्रोषितं बुद्धुं भवति

सप्तर्षीणां ध्रुवस्यापि लोका ऊर्ध्व-

रदावली

सप्तवक्त्रं तु रुद्रांश्च सप्तमालाधि-

दैवतम् । तद्धारणान्महाश्रीः

स्यान्महदारोग्यमुत्तमम्

(अथ) सप्तविधस्य वाचि सप्त-

विधं सामोपासीत

सप्तविंश इति प्रोक्तः शिवः सर्व-

जगत्पतिः

सप्तशतं पुरुषस्य मार्गाणि

सप्त सागरा जायन्ते पुरुषोत्तमात्

सप्तस्वरमयो नादो लौकिका-

लौकिकात्मकः । ब्रह्मानन्दानु-

सन्धायी येनेदं धार्यते जगत्

सप्त इ द्विषतो भ्रातृव्यानवरुणद्वि

सप्तहोता सप्तधा विक्रमः

सप्तात्मानं चतुरात्मानं चतुस्सप्ता-

त्मानमोह्वारं (सर्वेश्वरं द्वाद-

शान्ते) तुरीयमानन्दामृतरूपं

बोद्धव्यं

सप्तार्षिषः समिधः सप्त होमाः

सप्तात्मानं चतुरात्मानं मकारं

ब्रह्माणं नाभौ

सप्तात्मानं चतुरात्मानं मकारं रुद्रं

भूमध्ये

सप्तात्मानं चतुरात्मानमुकारं

सप्तार्षिषः समिधा सप्त जिह्वाः

सप्तास्यासन् परिधयः [मुद्रलो. १।६+

[क. मं. १०।९०।१५+

स प्रज्ञानप्रतिगृह्णीत विद्वान्

स प्रजापतिरानुष्टुभाभ्यामर्धवर्चा-

भ्यामहोरात्रावकल्पयत्

स प्रजापतिरेकः पुष्करपर्णे

सप्तभवत् [क. जा. १।१+

अमन. १।५७

गर्भो. ३

गुह्यका. १६

रु. जा. ३१

छांदो. २।८।१

शिवो. १।१४

निरुक्तो. २।१

सि. वि. २

गान्धर्वो. २

बृह. २।२।१

चित्त्यु. ११।६

नृसिंहो. ३।४

मुण्ड. २।१।८

नृसिंहो. ३।४

नृसिंहो. ३।४

नृसिंहो. ३।४

महाना. ८।२

चित्त्यु. १२।३

वा. सं. ३१।१५

१. ९

अव्यक्तो. ६

नृ. पू. १।१

स प्रणवमधीते, यः प्रणवमधीते

स सर्वमधीते

स प्रणवमेवास्याः पुरोगमकरोत्

स प्रणवया तयैवर्चा हविष्यात्वा-

ऽऽत्मानमात्मन्यमौ जुहुयात्

स प्रणवं सर्वं पञ्चमं भवति

स प्रयोजनता तेषां स्वप्ने विप्रति-

पद्यते [वैतथ्य. ७+

स प्रशान्तः सकृज्जोतिः समाधि-

रचलोऽभयः

स प्राणमस्तुजत, प्राणाच्छ्रद्धां खं

वायुर्ज्योतिरापः पृथिवीन्द्रियम्

स प्राणस्तदु वाङ्मनः

स प्राणस्य प्राणः

स प्रियाणां त्वं प्रियपतिः

स बाह्यमभ्यन्तरनिश्चलात्मा

ज्ञानोल्कया पश्यति चान्तरात्मा

स बाह्याभ्यन्तरव्यापि निष्कलोऽहं

निरञ्जनः

स बाह्याभ्यन्तरान्भावान् स्थूलान्

सूक्ष्मतरानपि । तुर्यमालम्ब्य

कायान्तस्तिष्ठामि स्तम्भितस्थितिः अ. पू. ३।१३

स बाह्याभ्यन्तरे देहे ह्यत्र ऊर्ध्वं च

दिक्षु च । इत आत्मा ततो-

ऽप्यात्मा नास्त्यनात्ममयं जगत्

स बाह्याभ्यन्तरेऽपरिमितश्रुतिनिभं

तत्त्वं महाकाशम्

स बाह्याभ्यन्तरे सूर्यनिभं सूर्याकाशम्

स बाह्याभ्यन्तरो ह्यजः

स बिन्दुः सोऽपि पुरुषः शिव-

सूर्येन्दुरूपवान्

स बुद्धिमान्मनुष्येषु

स ब्रह्म, अयमात्मा

स ब्रह्मचारिबृत्तिश्च स्तम्भोऽय

फालतस्तथा

स ब्रह्मणः पर एता भवति

स ब्रह्मयोगयुक्तात्मा

स ब्रह्मवित्स लोकवित्स वेदवित्स

'भूतवित्स आत्मवित्स स'

नृ. पू. ५।१५

शौनको. १।३

अव्यक्तो. ५

नृ. पू. २।२

अ. शां. ३२

अद्वैतो. ३७

प्रश्नो. ६।४

मुण्ड. २।२।२

चित्त्यु. ७।३

गणेशो. २।१

पैङ्गलो. ४।१२

१ सं.सो.२।२१

महो. ६।१०

मं. ब्रा. ४।१

मं. ब्रा. ४।१

मुण्ड. २।१।२

रामर. ५।८

अ. गी. ४।१८

गणेशो. २।१

मंत्रिको. ११

मैत्रा. ४।४

अ. गी. ५।२१

बृह. ३।७।१

स ब्रह्मविद्यां सर्वविद्याप्रतिष्ठाम्	मुण्ड. १.१११	मानः स्वयमेव सौमित्रिरैक्ष्वाके	
स ब्रह्म स ब्रह्म स ब्रह्म गणेशः	गणेशो. २।४	वंशे जायमानो रक्षांसि सर्वाणि	
स ब्रह्म स हरिः स इन्द्रः स		विनिघ्नन्श्चातुर्वर्ण्यधर्मान्प्रवर्तयति	सङ्कर्षणो. २
कालाभिरुद्रः	गान्धर्वो. २	स भाणकरोत्सैव वागभवत्	बृह. १।२।४
स ब्रह्माणमेव विवेश, स मानसान्		स भाणमकरोत्सैववागभवत्(मा.पा.)	बृ. उ. १।२।४
सप्तपुत्रान्सृजत्	सुबालो. १।३	सभास्थलं स्मशानमिव... कारागृह-	
स ब्रह्मालङ्कारेणालङ्कृतो ब्रह्म		विनिर्मुक्तचोरवत्पुत्राप्तबन्धु-	
विद्वान्ब्रह्मैवाभिप्रेति	कौ. त. १।४	भवस्थलं विहाय दूरतो वसेत्	ना. प. ७।१
स ब्रह्मा स ईशानः (सेन्द्रः)		(पवं) स भिक्षुः सौवर्णादीनां नैव	
सोऽश्वरः परमः स्वराद्		परिग्रहेत्	प. हं. ९
[महो. १।९+	चतुर्वे. ६	स भूतः स भव्यं जिज्ञासकूत	
स ब्रह्मा, स मुक्तिः, साऽतिमुक्तिः	बृह. ३।१।६	ऋतजारयिष्ठा श्रद्धा सत्यो	
स ब्रह्मा स विष्णुः स इन्द्रः स		महस्वान् तपसो वरिष्ठा	महाना. १७।१३
शमनः स सूर्यः स चन्द्रः	निरालं. १०	स भूतानामधिपतिः	१ ऐत. ३।७।१
स ब्रह्मा स विष्णुः स रुद्रः स		स भूतेषु च सर्वात्मा वासुदेवस्तथा	
इन्द्रः स सर्वे देवाः सर्वाणि		स्मृतः	भवसं. २।५३
भूतानि	शांडि. ३।१।३	स भूमिकावानित्युक्तः शेषस्त्वाय	
स ब्रह्मा स विष्णुः स शिवः स		इति स्मृतः । विचारनान्नीमि-	
प्रजापतिः स इन्द्रः सोऽग्निः		तरामागतो योगभूमिकाम्	अक्षयुप. १३
समभवत्	ग. पू. १।३	स भूमिं विश्वतो (स्पृत्वा) वृत्त्वा-	
स ब्रह्मा स शिवः स हरिः सेन्द्रः		ऽत्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् [ऋ. मं.	१०।९०।१
सोऽश्वरः परमः स्वराद् [कैव. ८+	ना. पू. ता. ३।१	[वा. सं. ३।१।१+श्वेताश्व. ३।१४+	चिन्त्यु. १२।१
[कालिको. ६+	सूर्यता. १।२	स भूय एवेन्धनयोर्निगृह्यः	श्वेताश्व. १।१३
स ब्रह्मा स शिवः....स्वराद् त-		स भूतो भ्रियमाणो विभर्ति	चिन्त्यु. १४।१
त्सान्नश्चतुर्थं पादं जानीयाद्यो		स भो ३ इति प्रतिशुश्राव	बृह. ६।२।१
जानीते सोऽमृतत्वं गच्छति	नृ. पू. १।४	सम आत्मा न संशयः	ते. बिं. ५।१२
स ब्रह्मा स हरिः सेन्द्रः स काला-		सम आत्मेति विद्यात्	कौ. त. ३।९
भिरुद्रः स चन्द्रमाः स नक्षत्राणि		समकूपतां द्यावापृथिवी समकल्पेतां	
स चराचरात्मकं जगत्	गान्धर्वो. २	वायुश्चाकाशं च समकल्पन्ता-	
स ब्रह्मेति हि विज्ञेय ऋषिर्ब्रह्म-		मापश्च तेजश्च तेषां सङ्कल्प्यै	
मयो महान्	कौ. त. १।७	वर्षं सङ्कल्पते	छांदो. ७।४।२
स ब्रूयात्प्राणा वसव इदं मे		समग्रं प्रविलीयते	भ. गी. ४।२३
प्रातस्प्रबनम्	छांदो. ३।१६।२	समग्रीवशिरोकायः संवृतास्यः	
स ब्रूयाद्यावान् वा अयमाकाश-		सुनिश्चलः	जा. द. ५।५
	छांदो. ८।१।३	(विद्वान्) समग्रीवशिरोनासाघ-	
स ब्रूयात्तास्य जरयैतज्जीर्येति, न		दृग्भूमध्ये शशमृद्विम्बं पश्यत्	शांडि. १।५।२
वधेनास्य हन्यते	छांदो. ८।१।५	(तथा-) समञ्जनवता पूर्णरवेण	
स भगवान् युगसम्बिकाले स्वेन		(समाहितेन) रथेन यं कामं	
रूपेण युगे युगे तेनैव जाय-		कामयते तमभ्यभुते...	संहितो. १।६,७

(तद्यथा-)समञ्जनवता रथेन यं
कामं कामयते तमभ्यङ्गते
एवमेवैतया..

समता सर्वभावेषु याऽसौ सत्यपरा
स्थितिः । तस्यामवस्थितं चित्तं
न भूयो जन्मभारभवेत्

समता स्वच्छता सौम्या सप्तमी

भूमिका भवेत्

समतैवावशिष्यते

समत्वं योग उच्यते

समदुःखसुखं घोरं

समदुःखसुखः क्षमी

समदुःखसुखः क्षान्तो हस्तप्राप्तं च
भक्षयेत्

समदुःखसुखः स्वस्थः

स मनसा वाचं...अशनायां

मृत्युः...(मा. पा.)

स मनसा वाचं मिथुनं समभवत्

स मनुष्याणां परम आनन्दः

स मनुष्यानाकर्षयति सर्वाना-
कर्षयति

समन्ताद्देवताः सर्वाः सिद्धचारण-

पन्नगाः । यन्मूले सर्वतीर्थानि

यन्मध्ये ब्रह्म देवताः ॥ यदग्रे

वेदशास्त्राणि तुलसीं तां

नमाम्यहम्

समप्रधानौ समसत्त्वौ समोजौ

तयोः शक्तिरजररा विश्वयोनिः

समबुद्धिर्विशिष्यते

समभ्यसेत्तथा ध्यानं घटिका-

षष्टिमेव च

समर्घं धनमुद्धृत्य महार्घं यः

प्रयच्छति । स वै वार्धुषिको

नाम ब्रह्मवादिषु गर्हितः

समर्प्य बिल्वं च सहस्रनामभि-

र्मार्घ्यं धत्तुर्ध्वरेण बिल्वैः..

समलं समनस्कं च साभासं च

सदा त्वज

समलोष्टाश्मकाञ्चनः

[भ. गी. ६।८+१४।२४

संहितो. १।५

महो. ६।४

अ. पू. ५।८५

महो. ६।२, ३

भ. गी. २।४८

भ. गी. २।१५

भ. गी. १२।१३

ना. प. ५।४८

भ. गी. १४।२४

बृह. १।२।४

बृह. १।२।४

बृह. ४।३।३३

नृ. पू. ५।१२

तुलस्यु. ९

त्रिपुरो. १४

भ. गी. ६।९

१ यो.त. १०४

इतिहा. ७०

१ बिल्वो. १०

अमन. २।२६

ना. प. ३।३५

समवस्थितमीश्वरम्

समवेतान् कुरुनिति .

समवेता युयुत्सवः

समस्तपातकोपपातक...समस्त-

पापहरणार्थं (गायत्री) संस्मरेत्

समस्तभुवनस्याधोभागे जलाकारा-

त्मिका मण्डूकमयेति भुवना-

धारेति विज्ञायते

समस्तयातायातवर्ज्यं नैवेद्यम्

समस्तवेदशास्त्रेतिहासपुराणानि

समस्तविद्याजालानि ब्रह्मादयः

सुराः सर्वे त्वद्रूपज्ञाना-

न्मुक्तिमाहुः

समस्तवेदान्तसारसिद्धान्तार्थकले-

वरम् । विकलेवरकैवल्यं राम-

चन्द्रपदं भजे

समस्तसाक्षिं तमसः परस्तात्

समस्तसाक्षिं सदसद्विहीनं प्रयाति

शुद्धं परमात्मरूपम्

समस्तसाक्षी सर्वात्मा सर्वभूत-

गुहाशयः

समस्तस्य खलु साक्षा उपासनं साधु

समस्तस्वरूपविरोधकारिण्यपरि-

च्छिन्नतिरस्करिण्याकारा

वैष्णवी महायोगमाया

समस्तयागानां रुद्रः पशुपतिः कर्ता

समस्तविषयाणां मनसः स्थैर्येणा-

नुसन्धानं कुसुमम्

समस्तं खल्विदं ब्रह्म सर्वमात्मेद-

माततम्

समस्तावयवेभ्यस्त्वं पृथक् भूप

व्यवस्थितः

समस्ता वासनास्त्यक्त्वा निर्विकल्प-

समाधितः । तन्मयत्वाद्नाद्यन्ते

तदप्यन्तर्विलीयते

समस्ताविद्याण्डव्यापको भवति

स महत्तत्त्वाभिमानि स्पष्टा-

स्पष्टवपुर्भवति

भ. गी. १३।२९

भ. गी. १।२५

भ. गी. १।१

गायत्री. ९

सीतो. १०

भावनो. ८

वराहो. १।१

सर्वसा. शीर्षकं

कैव. ७

कैव. २४

ब्र. वि. १०७

छांदो. २।१।१

त्रि.म.ना. ६।५

पा. ब्र. २

भावनो. ८

महो. ६।१२

भवसं. २।२९

अ. पू. ४।६२

त्रि.म.ना. २।६

पैङ्गलो. १।३

समहन्त्यन्त सा पृथिव्यभवत्
 स महात्मा सुदुर्लभः
 स महामखो महायोगः
 समं कायशिरोम्रीवं
 समं पश्यति योऽर्जुन
 समं पश्यन् हि सर्वत्र

 समः शत्रौ च मित्रे च
 समः सङ्गविवर्जितः
 समः समरसाभासस्तिष्ठामि
 स्वच्छतां गतः
 समः सर्वेषु भूतेषु
 समः सिद्धावसिद्धौ च
 समागमस्तयोरेव हृदयान्तर्गते सुषौ
 समागादितीर्षं तत्सायमभवत्
 स मा ज्यैष्ठ्य* श्रैष्ठ्य* राज्यमा-
 धिपत्यं गमयत्वहमेवेद* सर्व-
 मसानीति
 समाधाय स सात्त्विकः
 समाधावचला बुद्धिः
 समाधिकालात्प्रागेव विचिन्त्याति-
 प्रयत्नतः । स्थूलसूक्ष्मकमात्सर्वं
 चिदात्मनि विलापयेत्
 समाधिनिर्धू(धौ) समलस्य चेतसो
 निवेशितस्यात्मनि यत्सुखं
 भवेत् । न शक्यते वर्णयितुं
 गिरातदा स्वयंतदन्तःकरणेन
 गृह्यते [मैत्रा. ६।३४+
 समाधिमथ कार्याणि मा करोतु
 करोतु वा । हृदयेनात्तसर्वेहो
 मुक्त एवोत्तमाशयः
 समाधिमैकेन समममृतं यान्ति
 योगिनः
 समाधिस्थ आत्मकाम आत्मकामो
 निष्कामोजीर्णकामो हस्तिनि

 राक्षसगन्धर्वे मृत्यो रूपाणि
 विदिस्था न विभेति कुतश्चनेति

बृह. १।२।२
 भ. गी. ७।१९
 १ अवधू. ६
 भ. गी. ६।१
 भ. गी. ६।३२
 भ. गी. १३।२९
 भ. गी. १३।२८
 भ. गी. १२।१८
 भ. गी. १२।१८

 अ. पू. ३।१२
 भ. गी. १८।५४
 भ. गी. ४।२२
 मैत्रा. ७।११
 १ ऐत. १।५।१

 छांदो. ५।२।६
 भ. गी. १७।११
 भ. गी. २।९३

 अक्षयुप. ४८

 भवसं. ३।३१

 मुक्तिको. २।१९

 योगकुं. ३।१४

 सुबालो. १३।२

समाधिं सर्वदा कुर्याद्दृढये वाऽथवा
 बहिः सरस्व. ४९
 समाधिः समतावस्था साष्टांगो योग
 उच्यते १ यो. त. २५
 समाधिः संविदुत्पत्तिः परजीवै-
 कतां प्रति अ. पू. ५।७५
 समाधिस्त्वेकरूपः शांडि. १।१।२
 समाधिस्थस्य केशव म. गी. २।५४
 (अथ) समाधिः-जीवात्मपर-
 मात्मैक्यावस्थात्रिपुटीरहिता
 परमानन्दरूपा शुद्धचैतन्या-
 त्तिका भवति शांडि. १।८।४
 समाधिः समतावस्था जीवात्मपरमा-
 त्मनोः । यदि स्वदेहमुत्सृष्टु-
 मिच्छा चेदुत्सृजेत्स्वयम् १ यो. त. १०७
 समाधिः संविदुत्पत्तिः परजीवै-
 कतां प्रति जा. द. १०।१
 समाधौ क्रियमाणे तु विज्ञान्या-
 यान्ति वै बलात् ते. बि. १।४०
 समाधौ न विधीयते भ. गी. २।४४
 समाधौ परमं ज्योतिरनन्तं
 विश्वतोमुखम् यो. चू. १०
 समाधौ मृदिततमोविकारस्य
 तदाकाराकारिताखण्डाकार-
 वृत्त्यात्मकसाक्षिचैतन्ये प्रपञ्च-
 लयः सम्पद्यते मं. ब्रा. २।६
 समाधौ मोक्षमाप्नोति त्यक्त्वा
 कर्म शुभाशुभम् यो. चू. ११०
 समान उ एवायं चासौ चोष्णोऽय-
 मुष्णोऽसौ स्वरः छांदो. १।३।२
 समानप्राण एकस्तु जीवः स एक
 एव हि । रेचकादित्रयं कुर्याद्दृढ-
 चित्तः समाहितः ज्ञा. बि. ९९
 समान मज्जापरियाति जागृविः बिप्सु. १०।४
 समानमशीतयोऽध्यात्मं चाधिदैवं
 चान्नमेव १ ऐत. १।२।६
 समानमेवाप्येति समानमेवास्तमेति
 सुबालो. ९।५
 समानवायुना सह सर्वासु नाडिषु
 रसं व्यापयन्नुत्तरूपेण देहे
 वायुश्चरति शांडि. १।४।८

स मानसान्सप्त पुत्रानस्तृजत् समानस्तु द्वयोर्मध्ये गोक्षीर- धवलप्रभः । आपाण्डर उदानश्च व्यानो ह्यर्चिःसमप्रभः समानः सर्वगात्रेषु सर्वव्यापी व्यवस्थितः समानः सर्वदेहेषु व्याप्य तिष्ठत्य- संशयः समानः सर्वसामीप्यं करोति मुनिपुङ्गव समानसीन आत्मा जनानाम् (ॐ) समानात्मने ॐ तत्सद्भूर्भुव- स्तस्मै समानात्मने नमो नमः समाने तृप्यति मनस्तृप्यति समाने वृक्षे पुरुषो निमग्नोऽनीशया शोचतिमुद्यमानः [मुण्ड. ३।१।२+ समाने वै तत्परिहृतो मेन इत्यागस्त्यः समानो नाभिदेशे तु उदानः कण्ठमाश्रितः समानो मैत्रावरुणः समान्निग्धान्दृढान्स्थूलान्क्षौम- सूत्रेण धारयेत् (रुद्राक्षान्) स मा भग प्रविश स्वाहा समासक्तं तथा (यथा-यदा-सदा) चित्तं जन्तोर्विषयगोचरे (रं) । यदेवं ब्रह्मणि स्यात्तत्को न मुच्येत बन्धनात् [+शाट्या. २+भवसं. ३।१५ समासेनैव कौन्तेय समाहिता नित्यतृप्ता यथाभूतार्थ- दर्शिनी । ब्रह्मन्समाधिश्च देन परा प्रज्ञोच्यते बुधैः समाः स्निग्धा दृढाः स्थूलाः कण्टकैः संयुताः शुभाः (रुद्राक्षाः) समित्पाणिः श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठम् समिदमिदमुत्पन्नं धार्य वै ब्रह्मचारिणा (भस्म)	सुबालो. १।३ अ. ना. ३८ त्रि. ब्रा. २।८१ जा. द. ४।२९ जा. द. ४।३१ चित्त्यु. १।१।१२ गोपालो. ३।१० छांदो. ५।२२।२ श्वेताश्व. ४।७ ३ ऐत. १।१।१ अ. ना. ३५ प्रा. हो. ४।१ रु. जा. १३ तैत्ति. १।४।६ मैत्रा. ६।३४ मैत्रे. १।१२ भ.गी. १।८।५० अ. पू. १।४८ रु. जा. ११ मुण्ड. १।२।१२ बृ. जा. ५।५	समिद्धमो धूमोऽर्चिरर्चिरङ्गारा अङ्गारा विस्फुलिङ्गाः समिधः सौम्याहरोप त्वा नेष्ये न सत्यादगाः समीकरणोन्नयनग्रहणश्रवणोच्छ्वासा वायुकार्यप्राणादिविषयाः स मुक्तः परमेश्वरः स मुक्तः स पूज्यः स योगी स परमहंसः सोऽवधूतः स ब्राह्मण इति निरा. ३२ स मुक्तो भवति, स स्वप्रकाशोभवति गणेशो. ५।८ स मुक्तो भवति तस्मै स्वात्मानं तु ददामि वै स मुक्तोऽहमस्मि स मुखाच्च योनेर्हस्ताभ्यां चाग्नि- मस्तृजत समुदस्ताश्रमितोऽहं प्रविततसुख- पूर्णसंविदेवाहम् समुदेति परानन्दा या तनुः पारमे- श्वरी । मनसैव मनश्छित्त्वा सा स्वयं लभ्यते गतिः समुद्धर मनो ब्रह्मन् मातङ्गमिव कर्दमात् समुद्र एवास्य बन्धुः, समुद्रो योनिः समुद्रमापः प्रविशन्ति यद्वत् समुद्रमेवाभिमुखा द्रवन्ति समुद्रवेलेव दुर्निवार्यमस्य मृत्यो- रागमनम् समुद्रस्योत्तरे तीरे द्विविदो नाम वानरः । चातुर्थिकं ऊवरं हन्ति लिखित्वा यस्तु पश्यति समुद्रादर्णवादधि संवत्सरो अजायत [महाना. ६।२+अ.मं. समुद्रादूर्मिर्मधुमाः उदारदुपाः शुना सममृतत्वमानः [महाना. ८।८ [+वा. सं. १७।८९+तै. आ. समुद्रान्सरितः पर्वतान्वनानि महीं पातालं च...ततो वै सृष्टि- मचीकरत्	बृह. ६।२।१४ छांदो. ४।४।५ त्रि. ब्रा. १।४ महो. ६।८ गणेशो. ५।८ गोपालो. २।३६ गोपालो. २।१४ बृह. १।४।६ आ. प्र. ३ अ. पू. १।५३ महो. ५।१३५ बृह. १।१।२ भ. गी. २।७० भ.गी. १।१।२८ मैत्रा. ४।२ वनदु. ९८ १०।१९०।२ अ.मं. ४।५८।१ १०।१०।२ गणेशो. ३।६
--	--	--	---

समुद्रे अन्तः कवयो विचचक्षते
समूलोन्मूलिते पुण्यपापारूये
कर्मसञ्चये

वा एष परिशुष्यति

योऽनृतमभिवदति

स मृत्युं तरति स संसारं तरति

सोऽमृतत्वं च गच्छति

स मृत्युं तरति स पाप्मानं तरति

स ब्रह्महत्यां तरति

स मृत्युं तरति स पाप्मानं तरति

स संसारं तरति

स मृत्युपाशान्पुरतः प्रणोद्य

शोकातिगो मोदते स्वर्गलोके

स मेन्द्रो मेधया स्पृणोतु

[तैत्ति. १।४।१+

स मे युक्ततमो मतः

समेष्यामि शिलासाम्यं निर्विकल्प-

समाधिना

स मोदते मोदनीयं हि लब्ध्वा

विश्रुतं सद्य नक्षिकेतसं मन्ये

समे शुचौ शर्करावह्निवालुका-

विवर्जिते शब्दजलाभया-

दिभिः । मनोनुकूले, न तु

चक्षुपीडने गुह्यानिवाताश्रये

प्रयोजयेत् [श्वेताश्व. २।१०+

समोऽहं सर्वभूतेषु

सम्पत्सुतस्त्रीप्रलये स्वर्गोद्वादि-

निर्गता मुण्डितशीर्षका ये ।

स्वार्चो द्विजैस्ते भुवि कारयन्ति

भबन्तु लोकाः खलु सावधानाः

(यो ह वै) सम्पदं वेद स

हास्मे कामाः पश्यन्ते देवाश्च

मानुषाश्च, ओत्रं वाव सम्पत्

सम्पदः परमापदः

सम्पदे स्वाहेत्यग्नावाज्यस्य हुत्वा

मन्थे सम्पातमवतयेत्

सम्पन्नमेवैतत्सम्मिसमेव

सम्परेतोऽस्यात्मा न चिरमिव

जीविष्यतीति विद्यात्

८१

चिर्यु. १।१।११

अध्यात्मो. ३९

प्रश्नो. ६।१

नृ. पू. ३।२

नृ. पू. ५।१०

नृ. पू. २।१

कठो. १।१८

ना. प. ४।४५

भ. गी. ६।४७

१ सं. सो. २।५३

कठो. २।१३

भवसं. ३।२३

भ. गी. ९।२९

भवसं. १।५५

छांदो. ५।१।४

अक्ष्युप. २६

छांदो. ५।२।५

आर्षे. ५।३

३ ऐत. २।४।४

सम्पर्कादुदरे न्यस्तः शुक्रबिन्दु-

रचेतनः । स पित्रा केन यत्नेन

गर्भस्थः केन पालितः

सम्पश्यन्वा एव मा प्रमदत

सम्पश्यन्कर्तुमर्हसि

सम्पीड्य सीविनीं सूक्ष्मां गुल्फेनैव

तु सव्यतः । सव्यं दक्षिण-

गुल्फेन मुक्तासनमुदीरितम्

सम्पूजकः पञ्चमहोपपातकैर्युक्तो

विमुक्तः शिवरूपमेति

सम्पूर्ण इव शीतांशुरतिष्ठदमलःशुकः

सम्पूर्णकुम्भवहेहं कुम्भयेन्मातरिश्चना

सम्पूर्णकुम्भवद्वायोधरारणं

भवेत्

सम्पूर्णहृदयः जून्ये त्वारम्भे योग-

वान्भवेत्

सम्पूर्ण परमात्मनि । भिन्नाभिन्नं न

पश्यन्ति तस्याहं पञ्चमाश्रयः

सम्पूर्णानन्दैकबोधो ब्रह्मैवाहमस्मि

सम्प्रज्ञातसमाधिः स्याद्विद्याना-

भ्यासप्रकर्षतः

सम्प्रत्यवसितानां च महापातकिनां

तथा । प्रात्यानामभिशस्तानां

संन्यासं नैव कारयेत्

सम्प्रसूतकलत्राणि गृहाण्युग्रा-

पदामिव

सम्प्राप्यैनमृषयोज्ञानतृप्ताः कृता-

त्मानो वीतरागाः प्रशान्ताः ।

ते सर्वगं सर्वतः प्राप्य धीरा

युक्तात्मानः सर्वमेवापियन्ति

सम्प्रेक्ष्य नासिकामं स्वं

सम्बद्धासनमेदमङ्घ्रियुगलं कर्णाक्षि-

नासापुटद्वाराद्यङ्गुलिभिर्नियम्य

पवनं वक्त्रेण वा पूरितम् । बध्वा

वक्षसि बह्मयानसहितं मूर्ध्नि

स्थिरं धारयेदेवं यान्ति विशेष-

तत्त्वसमतां योगीश्वरास्तन्मनः

शिवो. ७।१०६

छाग. २।४

भ. गी. ३।२०

शांडि. १।३।९

१ बिल्वो. १२

महो. २।२७

त्रि. ब्रा. २।९८

जा. द. ६।१३

सौ. ल. १०

तत्त्वो. ४

प. हं. प. ११

मुक्तिको. २।५३

१ सं. सो. २।४

महो. ३।७

मुण्ड. ३।२।५

भ. गी. ६।१३

यो. चू. ११४

सम्बन्धे द्रष्टृदृश्यानां मध्ये दृ-
 यद्वपुः । द्रष्टृदर्शनदृश्यादि
 वर्जितं तदिदं पदम्
 सम्बाहुभ्यां धमति सम्पतत्रैर्द्यावा-
 भूमी जनयन्देव एकः
 सम्बाहुभ्यां नमति सम्पतत्रैर्द्यावा
 पृथिवी जनयन्देव एकः
 [२ शि. सं. २६+
 सम्भक्ष्य सिंहेन स एष वीरः
 सम्भवत्युत्तमे प्राज्ञः प्राणायामे
 सम्भवः सर्वभूतानां
 सम्भवामि युगे युगे
 सम्भवाम्यात्ममायया
 सम्भवे हेतुफलयोरेषितव्यः
 क्रमस्त्वया
 सम्भावितस्य चाकीर्तिः
 सम्भाषणं च चिन्मात्रं यद्यधि-
 न्मात्रमेव हि
 सम्भाषणं सह स्त्रीभिरालापः प्रेक्षणं
 तथा । नृत्तं गानं सहासं च
 परिवादाश्च वर्जयेत्
 सम्भूतिश्च विनाशश्च यस्तद्वेदो-
 भयश्च सह । विनाशेन मृत्युं
 तीर्त्वा सम्भूत्याऽमृतमश्नुते
 सम्भूतेरपवादाश्च सम्भवः प्रति-
 षिध्यते । को न्वेवं जनयेदिति
 कारणं प्रतिषिध्यते
 सम्भूतैर्वायुसंभ्रावैर्हृदयं तप उच्यते
 सम्भूततमेनायक्ष्यसे
 सम्भूतं पृषदाज्यम् [चित्यु. १२।४+
 [ऋ. मं. १०।९०।८+
 सम्भोजनी नामं पिशाचमिच्छा
 नैषा पितृन्गच्छति नोत देवान् ।
 इदं सा चरति क्षीणपुण्या
 शालान्तरे गौरिष नष्टवत्सा
 सम्माननं परां हानिं यागर्द्धैः
 कुरुते यतः । जनेनावमतो
 योगी योगसिद्धिं च विन्दति

महो. ५।४८

श्वेता. २।३

त्रि. म. ना. ६।४

महाना. २।२

नृसिंहो. ४।३

जा. द. ६।१५

भ. गी. १४।३

भ. गी. ४।८

भ. गी. ४।६

अ. शां. १६

भ. गी. २।३४

ते. विं. २।३०

ना. प. ६।३८

ईशा. १४

अद्वैत. प्र. २५

कुंडिको. २१

चित्युप. २।१

पु. सू. ६

वा. सं. ३६।६

इतिहा. २२

ना. प. ५।४०

सम्मानाद्वाङ्मणो नित्यमुद्विजेत
 विषादिव । असृतस्येव चाकाङ्क्षे-
 दवमानस्य सर्वदा

ना. प. ३।४१

सम्मायमग्निः सिंचत्वायुषा च
 बलेन चायुष्मन्तं करोतमेति
 प्रतिहासै मरुतः प्राणान्दधति
 सम्मूढत्वादात्मस्थं प्रभुं भगवन्तं
 कारयितारं नापश्यत्

सहैव. २२

मैत्रा. ३।२

सम्मा सिञ्चन्तु मरुतः समिन्द्रः
 सं बृहस्पतिः

ना. प. ४।४१

सम्मोहमौली तृष्णेर्ष्याकुण्डली
 तन्द्रीराघवेज्यभिमानाध्यक्षः

मैत्रा. ६।२८

सम्मोहात्स्मृतिविभ्रमः

भ. गी. २।६३

सम्मोहो भयं विषादो निद्रा
 तन्द्री प्रमादो व्रणो जराशोकः
 क्षुत्पिपासा...नास्तिव्यमज्ञानं...
 निकृतत्वमुद्धतस्त्वमसमत्वमिति
 तामसान्वितः

मैत्रा. ३।५

सम्यगालोकिते रूपे काष्ठपाषाण-
 वाससाम् । मनागपि न भेदो-
 ऽस्ति कास्ति सङ्कल्पनोन्मुखः

अ. पू. २।३८

सम्यगालाचनात्सत्याद्वासना
 प्रविलीयते । वासनाविलये
 चेतः शममायाति दीपवत्

मुक्तिको. २।१७

सम्यगुपनयनपूर्वकं चतुश्चत्वारिंश-
 त्संस्कारसम्पन्नः...सर्वविद्या-
 भ्यासं कृत्वा... देहत्यागं
 करोति स मुक्तः

ना. प. १।१

सम्यग्ज्ञानसमालोकः पुमान् ज्ञेयः
 समः स्वयम् । न विमेति न
 चादत्ते वैवश्यं न च दीनताम्
 सम्यग्ज्ञानं च वैराग्यं धर्मोऽयं
 मिश्रुके मतः

अ. पू. ५।२

ना. प. ५।४५

सम्यग्ज्ञानावरोधेन नित्यमेक-
 समाधिना । साङ्ख्य एवाव-
 बुद्धा ये ते साङ्ख्या
 योगिनः परे

अ. पू. ५।४९

सम्यग्बन्धत्रयस्थोऽपि लक्ष्यलक्षण-
 कारणम् । वेषं समुद्धरेन्नित्यं..

वराहो. ५।५६

सम्यग्वासनया त्यक्तं मुक्तिमि-
 त्यभिधीयते
 सम्यग्यवसितो हि सः
 सम्यक्किमीलितक्षः किञ्चिदुन्मी-
 लिताक्षः...परं ब्रह्मावलोकय-
 स्तद्रूपो भवति (योगी)
 सम्यक्न्यासः सन्यासः । न तु
 मुण्डितमुण्डः [गुह्यो. २+
 सम्यग्बि हास्मै सर्वाणि भूतानि
 श्रेष्ठयाय कल्पन्ते
 स य आकाशं ब्रह्मेत्युपास्ते
 आकाशवतो वै स लोकान्प्रकाश-
 वतोऽसम्बाधानुरुगायवतो-
 ऽभिसिद्धयति
 स य आत्मानमेव प्रियमुपास्ते न
 हास्य प्रियं प्रमायुकं भवति
 स य आत्मानमेव लोकमुपास्ते न
 हास्य कर्म क्षीयते
 स य आशां ब्रह्मेत्युपास्ते आश-
 याऽस्य सर्वे कामाः समृद्धयन्ति
 स य इच्छेत्पुत्रोऽनुब्रवीत् (मा. पा.)
 स य इच्छेत्पुत्रो मे शुक्रो जायेत
 वेदमनुब्रवीत्, सर्वमायुरियादिति
 स य इदमविद्वानभिहोत्रं जुहोति
 यथाऽङ्गारानपोष्य भस्मनि
 जुहुयात्तादृक्तस्यात्
 स य इमाँल्लोकान् पूर्णान्
 प्रतिगृह्णीयात् सोऽस्या एत-
 त्प्रथमं पदमाप्नुयात्
 स य इहान्वायत्तमिदमविद्वाने-
 वैतदुपास्ते पापीयान्भव-
 त्पार्तिमार्च्छत्यवन्नियते
 स य एतदन्नमग्ने प्रतिष्ठितं वेदं
 प्रतितिष्ठति
 स य एतदुपास्ते न स पाप्मनो
 व्यावर्तते
 स य एतदेवममृतं वेदं वसूनामेवैको
 भूत्वाऽग्निमेव मुखेनैतदेवामृतं
 दृष्ट्वा तृप्यति

मुक्तिको. २।१६
 भ. गी. ९।३०

अद्वयता. १

पीतां. २

बृह. ५।१३।३

छांदो. ७।१२।२

बृह. १।४।८

बृह. १।४।१५

छांदो. ७।१४।२

बृ. च. ६।४।१४

बृह. ६।४।१४

छांदो. ५।२४।१

बृह. ५।१४।६

आर्षे. ४।३

तैत्ति. ३।७,८,९

बृह. १।५।२

छांदो. ३।६।३

स य एतदेवममृतं वेदं रुद्राणा-
 मेवैको भूत्वेन्द्रेणैव मुखेनैत-
 देवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति
 स य एतदेवममृतं वेदं साध्याना-
 मेवैको भूत्वा ब्रह्मणैव मुखेनैत...
 स य एतदेवममृतं वेदं मरुतामेवैको
 भूत्वा सोमेनैव मुखेन...
 स य एतदेवममृतं वेदादित्या-
 नामेवैको भूत्वा वरुणेनैव
 मुखेनैतदेवामृतं दृष्ट्वा तृप्यति
 स य एतदेव रूपमभिसंविश-
 त्येतस्माद्रूपादुदेति
 स य एतदेवं विद्वानाक्षरं प्रणौ-
 त्येतदेवाक्षरं * स्वरममृत-
 मभयं प्रविशति
 स य एतदेवं विद्वानादित्यं
 ब्रह्मेत्युपास्ते... (मा. पा.)
 स य एतदेवं विद्वान्साधु सामेत्यु-
 पास्तेऽभ्याशो ह यदेन * साधवो
 आ च गच्छेयुरूपं च नमेयुः
 स य एतदेवं वेदाऽभि हैनं सर्वाणि
 भूतानि संवाळन्ति
 स य एतद्वायत्रं प्राणेषु प्रोतं वेदं
 प्राणी भवति
 स य एतमेवमुपास्ते आत्मन्वी ह
 भवत्यात्मन्विनी हास्य प्रजा
 भवति
 स य एतमेव उपास्ते; तेजस्वी ह
 भवति तेजस्विनी हास्य
 प्रजा भवति
 स य एतमेवमुपास्तेऽतिष्ठाः
 सर्वेषां भूतानां मूर्धा राजा
 भवति [बृह. २।१।२, ३,
 स य एतमेवमुपास्ते द्वितीयवान्द
 भवति नास्माद्रणश्छिद्यते
 स य एतमेवमुपास्तेऽहरहर्द सुतः
 प्रसुतो भवति नास्याभं क्षीयते
 स य एतानेवं पञ्च पुरुषान् स्वर्गस्य
 द्वारपान्वेद

छांदो. ३।७।३

छांदो. ३।१०।३

छांदो. ३।९।३

छांदो. ३।८।३

छांदो. ३।६।३

छांदो. १।४।५

छांदो. ३।१९।४

छांदो. २।१।४

केनो. ४।६

छांदो. २।११।२

बृह. २।१।१३

बृह. २।१।४, ५

६, ७, ८, ९

बृह. २।१।११

बृह. २।१।३

छांदो. ३।१३।६

६४४	स य एत-	उपनि	महाकी	स य एवं
स य एतमेवं वायुं दिशां वत्सं वेद	छांदो. ३।११।२		स य एवमेतद्वामदेव्यं मिथुने प्रोतं	
स य एतमेवं विद्वानादित्यं			वेद मिथुनीभवति	छांदो. २।१३।२
ब्रह्मेत्युपास्तेऽभ्याशो ह यदेन ५			स य एवमेतद्वैराजमृतुषु प्रोतं वेद	
साधवो घोषा आ च गच्छेयुरुप			विराजति प्रजया पशुभिर्ब्रह्म-	
च निम्नेऽरेरन्	छांदो. ३।१९।४		वर्चसेन सर्वमायुरेति	छांदो. २।१६।२
स य एतमेवं विद्वानुपास्तेऽपहते			स य एवमेतद्वैरूपं पर्जन्ये प्रोतं	
पापकृत्यां लोकी भवति, सर्व-			वेद विरुपां ५ अ सुरूपा ५ अ	
मायुरेति [छांदो. ४।११।२+	१२।२+१३।२		पशूनवरुन्धे	छांदो. २।१५।२
स य एतमेवं विद्वानुपास्ते	छांदो. १।९।४		स य एवमेतमक्षरसम्मानं चक्षुर्मयं	
स य एतमेवं विद्वान्श्रुतुष्कलं पादं			श्रोत्रमयं छन्दोमयं मनोमयं	
ब्रह्मणोऽनन्तवानित्युपास्ते-			वाङ्मयमात्मानं वेद अक्षराणां	
ऽनन्तवानस्मिँल्लोके भवति	छांदो. ४।६।४		सायुज्यं सरूपतां सलोकतामभ्रुते ३ ऐत. २।२।३	
स य एतमेवं विद्वान्श्रुतुष्कलं पादं			स य एवमेतमहः सम्मानं चक्षुर्मयं	
ब्रह्मण आयतनवानित्युपास्ते			...आत्मानं वेद अह्ना सायुज्यं	
आयतनवानस्मिँल्लोके भवति	छांदो. ४।८।४		सरूपतां सलोकतामभ्रुते ३ ऐत. २।१।३	
स य एतमेवं विद्वान्श्रुतुष्कलं पादं			स य एवमेतमिन्द्रं भूतानामिन्द्रं	
ब्रह्मणः प्रकाशवानित्युपास्ते			वेद विस्रसाहैवास्माल्लोकात्	
प्रकाशवानस्मिँल्लोके भवति	छांदो. ४।५।३		प्रीतीति ह स्माह महिदास	
स य एतां संहितां वेद सन्धीयते			ऐतरेयः	१ ऐत. ३।७।१
प्रजया पशुभिर्यशसा ब्रह्म-			स य एवमेतमुपास्ते रोचिष्णुर्ह	
वर्चसेन स्वर्गेण लोकेन सर्वमा-			भवति	बृह. २।१।९
युरेति [३ ऐत. १।५।४+	१।६।२+१।६।४		स य एवमेता रेवत्यः पशुषु प्रोता	
स य एनं प्राणं वंशमुपवदेत्	३ ऐत. १।४।१		वेद पशुमान्भवति	छांदो. २।१८।२
स य एवमिमा महिम्न एवास्य			स य एवमेतं संवत्सरं समानं	
पश्यन्मुपास्ते महिम्न एवाभ्योति			चक्षुर्मयं श्रोत्रमयं छन्दोमयं	
सर्वमायुरेति वसीयान्भवति	आर्षे. ८।२		मनोमयं वाङ्मयमात्मानं परस्मै	
स य एवमेतत्साम सर्वस्मिन्प्रोतं			शंसति	३ ऐत. २।३।५
वेद सर्व ५ ह भवति	छांदो. २।२१।२		स य एवमेतां संहितां वेद सन्धीयते	
स य एवमेतद्वृहदादित्ये प्रोतं			प्रजया पशुभिर्यशसा...	३ ऐत. १।१।३
वेद तेजस्व्यन्नादो भवति	छांदो. २।१४।२		[१।२।३+१।९।१,२+	१।६।७
स य एवमेतद्यज्ञायज्ञीयमङ्गेषु			स य एवमेताः शक्यो लोकेषु	
प्रोतं वेदाङ्गी भवति	छांदो. २।१९।२		प्रोता वेद लोकी भवति	छांदो. २।१७।२
स य एवमेतद्रथन्तरमग्नौ प्रीतं			स य एवमेनमुपास्तेऽतीव सर्वा	
वेद ब्रह्मवर्चस्व्यन्नादो भवति	छांदो. २।१२।२		भूतानि तिष्ठति, सर्वमायुरेति	आर्षे. ६।२
स य एवमेतद्वाजनं देवतासु प्रोतं			स य एवंवित् अस्माल्लोकारप्रेत्य	
वेदैतासामेव देवतानां ५			एतमन्नमयमात्मानमुपसङ्कामति	
सलोकता ५ सार्ष्टिता ५			[तैत्ति. २।८।१+	३।१०।५
सायुज्यं गच्छति	छांदो. २।२०।२		स य एवंविद्वानेते आत्मानं ५ स्पृणुते	तैत्ति. २।९

स य एवायं दैहिक आत्मा	३ ऐत. २।३।१	स यत्र मनस्तद्वाक्, यत्र वा	
स य एषोऽणिमा [छांदो. ६।८।७+]	९।४+१०।३	वाक्कन्मनस्ते द्वे योनिस्तदेकं	
स य एषोऽन्तर्हृदय आकाशः	तैत्ति. १।६।१	मिथुनम्	सावित्र्यु. ८
स यजुर्भिर्यजुर्वेदो विष्णुरुद्रास्त्रिष्टु-		स यत्र वरुणस्तदापो यत्र वा	
ब्दक्षिणाग्निः [नृ. पू. २।१+]	नृसिंहो. ३।२	आपस्तद्वरुणस्ते द्वे योनि-	
स यजुषां मण्डलं, स यजुषां लोकः	महाना. १०।१	स्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. २
स यज्जुहोति यद्यजते तेन		स यत्र वायुस्तदाकाशो यत्र वा	
देवानां लोकः	बृह. १।४।१६	आकाशस्तद्वायुस्ते द्वे योनि-	
स यज्ञः, स मे ददातु प्रजां		स्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. ३
पशून् पुष्टिं यशः	चिच्छु. ७।१	स यत्र स्तनयितुस्तद्विद्युत्, यत्र	
स यत्करणीयं मन्येत तत्कुर्वीत	३ ऐत. २।४।४	वा विद्युत्तत्र स्तनयितुस्ते द्वे	
स यत्कुमारं जन्मनोऽप्रेऽधि-		योनिस्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. ५
भावयत्यात्मानमेव तद्भावयति	२ ऐत. ४।३	स यत्राग्निस्तत्पृथिवी, यत्र वै पृथिवी	
स यत्तत्र किञ्चित्पश्यत्यनन्वागत-		तत्राग्निस्ते द्वे योनिस्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. १
स्तेन भवत्यसङ्गो ह्ययं पुरुषः	बृह. ४।३।१५	स यत्रादित्यस्तदधौर्यत्र वा	
स यत्पूर्वोऽस्मात्सर्वस्मात् सर्वान्		द्यौरस्तदादित्यस्ते द्वे योनि-	
पाप्मन औषत्तस्मात्पुरुषः	बृह. १।४।१	स्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. ६
स यत्प्रमाणं कुरुते	भ. गी. ३।२१	स यत्रायमणिमानं न्येति जरया	
स यत्प्राणो गृत्सोऽपानमदस्तस्मा-		वोपतपता वाऽणिमानं निगच्छति	बृह. ४।३।३६
दृत्समदः	१ ऐत. २।१।३	स यत्रायमात्माऽबल्यं न्येत्य	
स यत्र चन्द्रस्तन्नक्षत्राणि यत्र वा		सम्मोहमिव न्येत्यथैनमेते	
नक्षत्राणि स चन्द्रमास्ते द्वे		प्राणा अभिसमायन्ति	बृह. ४।४।१
योनिस्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. ७	स यत्रैतत्स्वप्रायाचरति	
स यत्र पुरुषस्तत्स्त्री यत्र वा स्त्री		ते हास्य लोकाः	बृह. २।१।१८
स पुरुषस्ते द्वे योनिस्तदेकं		स यत्रैष चाक्षुषः पुरुषः पराङ्	
मिथुनम्	सावित्र्यु. ९	पर्यावर्ततेऽथारूपज्ञो भवति	बृह. ४।४।१
स यत्र प्रस्तुयात्तदेतानि जपेदसतो		स यत्रोपाकृते प्रातरनुवाके पुरा	
मा सद्रमय तमसो मा ज्योति-		परिधानीयाया ब्रह्मा व्यव-	
र्गमय मृत्योर्मांमृतम्	बृह. १।३।२८	वदति	छांदो. ४।१६।२
स यत्र प्रस्वपिति, अस्य लोकस्य		स यत्सर्वमोक्षुर्याद्रिच्यादात्मानं	
सर्वावतो मात्रामुपादाय स्वयं		सकामेभ्यो नालं स्यात्	१ ऐत. ३।६।६
विहृत्य स्वयं निर्माय स्वेन भासा		स यत्सर्वं नेति ब्रूयात्, पापिका-	
स्वेन ज्योतिषा प्रस्वपित्यत्रायं		ऽस्य कीर्तिर्जायेत	१ ऐत. ३।६।६
पुरुषः स्वयं ज्योतिर्भवति	बृह. ४।३।९	स यथाकामो भवति तत्क्रतुर्भवति,	
स यत्र यज्ञस्तत्र छन्दांसि, यत्र वा		यत्क्रतुर्भवति तत्कर्म कुरुते,	
छन्दांसि स यज्ञस्ते द्वे योनि-		यत्कर्म कुरुते तदभिसम्पद्यते	बृह. ४।४।५
स्तदेकं मिथुनम्	सावित्र्यु. ४	स यथा कुमारो महाराजो वा	
		महाराजाणो वातिष्ठीमानन्दस्य	
		गत्वा शयीतैवमेष एतच्छेते	बृह. २।१।१९

- स यथा तत्र...ऽधराङ्गादो
प्राग्मायीत-(मा. पा.) छां.उ. ६।१४।१
- स यथा तत्र नादा होतैतदात्म्य-
मिदं सर्वं तत्सत्यं स आत्मा
तत्त्वमसि श्वेतकेतो छांदो. ६।१६।३
- स यथा तत्र प्राङ्गोदङ्गाऽधराङ्गा
प्रत्यङ्गा प्रश्मायीताभिनद्धाक्ष
जानीतोऽभिनद्धाक्षो विसृष्टः छांदो. ६।१४।१
- स यथातुरा भिषग्ग्रहणकाले
बाला अपध्याहितगुडादिना
जनन्या वञ्चिता इति नाना-
देवता गुरुकर्मतीर्थनिष्ठाश्च ते
भवन्ति स्वसंवे. ३
- स यथा दुन्दुभेर्हन्यमानस्य न
बाह्याच्छब्दान् शक्तुयाद्ग्रहणाय
दुन्दुभेस्तु ग्रहणेन दुन्दुभ्या-
घातस्य वा शब्दो गृहीतः [बृह. २।४।७+४।५।८
- स यथा प्रचोदयित्रापोज्झितो
नेज्जेन्नरुक्वीतैवं ह्येष प्राज्ञेनात्म-
नापोज्झितो न झूते छाग. ६३
- स यथा प्रयोग्य आचरणे युक्त
एवमेवायमस्मिच्छरीरे प्राणो
युक्तः छांदो. ८।१२।३
- स यथा महाराजो जानपदान्
गृहीत्वा स्वे जानपदे यथाकामं
परिवर्ततेतैवमेवैष एतत्प्राणान्
गृहीत्वा स्वेशरीरे यथाकामं
परिवर्तते बृह. २।१।१८
- स यथा मृत्पिण्डे घटानां तन्तौ
पटानां तथैवेति भवति स्वसंवे. १
- स यथाद्रैन्धाग्नेरभ्याहितात्
(मा. पा.) बृह. २।४।१०
- स यथाऽऽर्द्धेधाग्नेरभ्याहि(तात्)
तस्य पृथग्धूमा...विनिश्चर-
न्त्येवं वा अरेऽस्य महतो भूतस्य
निःश्वसितमेतद्यद्वेदो यजुर्वेदः
सामवेदोऽथर्वाङ्गिरस इतिहासः
[बृह. २।४।१०+ ४।५।११
- स यथा वीणायै वार्धमानायै न
बाह्याच्छब्दान् शक्तुयाद्ग्रहणाय
वीणायै तु ग्रहणेन वीणावाक्यस्य
वा शब्दो गृहीतः [बृह. २।४।९+ ४।५।१०
- स यथा शकुनिः सूत्रेण प्रबद्धो
दिशंदिशं पतित्वाऽन्यत्रायतन-
मलब्ध्वा बन्धनमेवोपश्रयते
एवमेव खलु सोम्य तन्मनो
दिशं दिशं पतित्वाऽन्यत्रायतन-
मलब्ध्वा प्राणमेवोपश्रयते छांदो. ६।८।२
- स यथा शकुनिः...बन्धनमेवो-
पाश्रयते (मा. पा.) छांदो. ६।८।२
- स यथा शङ्खस्य ध्मायमानस्य न
बाह्याच्छब्दान् शक्तुयाद्ग्रहणाय
शङ्खस्य तु ग्रहणेन शङ्खध्मस्य
वा शब्दो गृहीतः [बृह. २।४।८+४।५।९
- स यथाऽहमानमृत्वा लोष्ठो
विष्ण्वंसतैवं (मा. पा.) बृ. उ. १।३।७
- स यथा सर्वासामपां समुद्र
एकायनमेव सर्वेषां स्पर्शानां
त्वगेकायनं [बृह. २।४।११+ ४।५।१२
- स यथा सुहयः पञ्चीशशङ्खसङ्घिदे-
देवमितरान्प्राणान्समस्विदत् छांदो. ५।१।१२
- स यथा सैन्धवखिलस्य उदके प्रास्त
उदकमेवानुविलीयेत, न हास्य
ग्रहणायेव स्यात् बृह. २।४।१२
- स यथा सैन्धवघनोऽनन्तरोबाह्यः
कुत्सो रसघन एवैवं वा
अरेऽहमात्मा बृह. ४।५।१३
- स यथा सोम्य वयांसि वासो वृक्षं
सम्प्रतिष्ठन्ते, एवं ह वै तत्सर्वं
पर आत्मनि सम्प्रतिष्ठते प्रश्नो. ४।७
- स यथेमा नद्यः स्यन्दमानाः
समुद्रायणाः समुद्रं प्राप्यास्तं
गच्छन्ति भिद्येते चासां नामरूपे
समुद्र इत्येवं प्रोच्यते प्रश्नो. ६।५
- स यथैकपाद्गजजथो वैकेन चक्रेण
वर्तमानो रिष्यत्येवमस्य
बहो रिष्यति छांदो. ४।१६।३

(एवं) स यथैतां देवतां सर्वाणि

भूतान्यवन्त्येव ह वैर्विदं

सर्वाणि भूतान्यवन्ति

बृह. १।५।२०

स यथैषां प्राणानां मध्यमः प्राणः,

एवमेतासां देवतानां वायुः

बृह. १।५।२२

स यथोभयपाद्मज्जत्रयो बोभाभ्यां

चक्राभ्यां वर्तमानः प्रतितिष्ठ-

त्येवमस्य यज्ञः प्रतितिष्ठति

छांदो. ४।१६।५

स यद्वोचं प्राणं प्रपद्य इति, प्राणो

वा इदं सर्वं भूतं यदिदं

किञ्च, तमेव तत्प्रापत्सि

छांदो. ३।१५।४

स यद्विशिष्यति यत्पिपासति यन्न

रमते ता अस्य दीक्षाः

छांदो. ३।१७।१

स यदा तेजसाऽभिभूतो भवत्यत्रैष

देवः स्वप्राज्ञ पश्यत्यथ तदैत-

स्मिच्छरीरे एतत्सुखं भवति

प्रश्नो. ४।६

स यदा प्रतिबुध्यते

कौ. त. ३।३

स यदा प्रतिबुध्यते तदैतत्सर्व-

मस्मादेवोत्तिष्ठति

नृसिंहो. ७।६

स यदा प्राणेन सह संयुज्यते तदा

पश्यति नद्यो नगराणि बहूनि

विविधानि च

. ४।२

स यदा बली भवत्यथोत्थाता

भवति

छांदो. ७।८।१

स यदा मनसा नमस्यति मन्त्रान-

धीयीत्यथाधीते

छांदो. ७।३।१

स यदा मृत्युमत्यमुच्यत स वायु-

रभवत्सोऽयं वायुः परेण मृत्यु-

मतिक्रान्तः पवते

बृह. १।३।१३

स यदा विजज्ञावथ हत्वाऽसुरान्वि-

जित्य सर्वेषां भूतानां श्रेष्ठं

स्वाराज्यमाधिपत्यं पश्यति

कौ. त. ४।२०

स यदाऽस्माच्छरीरावुत्क्रामति,

वागस्मात्सर्वाणि नामान्यभि-

विस्तृजते, वाचा सर्वाणि

नामान्याप्नोति

कौ. त. ३।४

स यदाहासतो मा सद्गमयेति

मृत्युर्वा असत्सदमृतं मृत्योर्मा-

मृतं गमयामृतं मा कुड

बृ. १।३।२८

स यदि तस्य कर्ता भवति (मा.पा.)

छां. ६।१६।२

स यदिदमत्रान्वायत्तं वेदाथ तथैवो-

आर्षे. ४।३

पास्तेऽत्रैवान्वायत्तो भवति

स यदिदमेतस्मिन्नन्वायत्तं वेदाथ

तथोपास्तेऽन्वायत्तो हेवास्मिन्

भवति

आर्षे. २।३

स यदिदं सर्वमभिप्रागाद्यदिदं

किञ्च तस्मात्प्रगाथाः

१ ऐत. २।२।३

स यदिदं सर्वमभ्यपवयत यदिदं

किञ्च तस्मात्पावमान्यः

१ ऐत. २।२।४

स यदिदं सर्वं पाप्मनो त्रायत

यदिदं किञ्च तस्मादत्रयः

१ ऐत. २।१।६

स यदि परेण वोपसृतः स्वेन

वाऽर्थेनाभिग्याहरेत् । अभि-

व्याहर्षमेव विद्यात्

३ ऐत. १।६।४

स यदि पितरं वा मातरं वा भ्रातरं

वा स्वसारं वाऽऽचार्यं वा

ब्राह्मणं वा किञ्चिद्बृशमिव

प्रत्याहृषिक्त्वास्त्वित्येवैनमाहुः

छांदो. ७।१५।२

स यदि पितृलोककामो भवति

सङ्कल्पादेवास्य पितरः समु-

त्तिष्ठन्ति, तेन पितृलोकेन

सम्पन्नो महीयते

छांदो. ८।२।१

स यदिमानि भूतानि सर्वाणि

भूतानि पादि तस्मात्पदम्

१ ऐत. २।२।९

स यदि विचिकित्सेत्स णकारं

ब्रवाणीं अणकारां इति

३ ऐत. २।६।२

स यदि क्षियं पश्येत्समृद्धं कर्मेति

छांदो. ५।२।८

स यदि ह वा अपि मृषा वदति

सत्यं हेवास्योदितं भवति

१ ऐत. १।५।३

स यदेभ्यः सर्वेभ्यो भूतेभ्यो-

ऽर्चत, तस्मादृक्

१ ऐत. २।२।७

स यदेभ्यः सर्वेभ्योऽर्च्योऽर्चत

तस्मादर्धर्चः

१ ऐत. २।२।८

स यदेभ्यः सर्वेभ्यो भूतेभ्यः

क्षरति, न चैनमतिक्षरन्ति

१ ऐत. २।२।१०

स यदेवंविदस्मालोकात्प्रैत्यथैभिरेव

प्राणैः सह पुत्रमाविशति

बृह. १।५।१७

स यदैतत्सर्वमपेक्षते तदैतत्सर्व-
मस्मिन्प्रविशति नृसिंहो. ७।६
स यदोत्क्रमिष्यन् भवति, नैनं
घोषः शृणोति [बृह. ५।९।१+ मैत्रा. २।८
स यदैनच्छ्रुषाऽप्रहिष्यद्ब्रुवा
हैवान्नमत्रप्स्यत् २ ऐत. ३।५
स यदैनच्छिभेनाग्रहैष्यद्विसृज्य
हैवान्नमत्रप्स्यत् २ ऐत. ३।९
स यदैनच्छ्रोत्रेणाग्रहैष्यच्छ्रुत्वा
हैवान्नमत्रप्स्यत् २ ऐत. ३।६
स यदैनस्त्वचाऽग्रहैष्यत्स्पृष्ट्वा
हैवान्नमत्रप्स्यत् २ ऐत. ३।७
स यदैनत्प्राणेनाग्रहैष्यदभिप्राण्य
हैवान्नमत्रप्स्यत् २ ऐत. ३।४
स यदैनद्वाचाऽग्रहैष्य-
दभिव्याहृत्य हैवान्नमत्रप्स्यत् २ ऐत. ३।३
स यदैनन्मनसाऽग्रहैष्यद्ध्यात्वा
हैवान्नमत्रप्स्यत् २ ऐत. ३।८
स यद्यगदः स्यात् पुत्रस्यैश्वर्ये
पिता वसेत् कौ. त. २।१५
स यद्यदेवास्तृजत तत्तदुत्तुमधियत बृह. १।२।५
स यद्यनुरुद्धपते तद्भवति निरुक्तो. १
स यद्यनेन किञ्चिदक्षण्या कृतं
भवति तस्मादेनः सर्वस्मात्पुत्रो
मुञ्चति बृह. १।५।१७
स यद्येकमात्रमभिव्यायीत स तेनैव
संवेदितस्तूर्णमेव जगत्यामभि-
सम्पद्यते प्रभो. ५।३
स यद्येतेषां (स्वप्ने) किञ्चित्
पश्येत्, उपोष्य पायसं
स्थालीपाकं भपयित्वा रात्रि-
सूक्तेन प्रत्युचं हुत्वाऽन्येनाग्नेन
ब्राह्मणान्भोजयित्वा चरुं स्वयं
प्राप्नीयात् ३ ऐत. २।४।७
स यश्चन्द्रमसो देवानां भूर्भुवः-
स्वरादीनां सर्वेषां लोकानां च भस्मजा. २।५
स यश्च सङ्क्रामत्येकपञ्चाशत् तैत्ति. २।१०
स यश्चायमशरीरः प्रज्ञात्मा
यश्चासावादित्य एकमेवदिति ३ ऐत. २।३।२

स यश्चायं पुरुषे । यश्चासावादित्ये
स एकः [तैत्ति. २।८+३।१०।४
स यश्चित्तं ब्रह्मेत्युपास्ते चित्तान्वै
स लोकान्ध्रुवान्ध्रुवः प्रतिष्ठितान्
प्रतिष्ठितोऽव्यथमानानव्यथ-
मानोऽभिसिद्धयति छांदो. ७।५।३
स यस्तान् पुरुषान्निरुह्य
प्रत्युह्य (मा. पा.) बृह. ३।९।२६
स यस्तान्पुरुषान्निरुह्य प्रत्युह्य-
त्यकामत् बृह. ३।९।२६
स यस्तं न विद्यात्कथं कुर्यादथ
विद्वान्कुर्यात् छांदो. २।२४।२
स यः सङ्कल्पं ब्रह्मेत्युपास्ते क्लृप्तान्वै
स लोकान्ध्रुवान्ध्रुवः प्रतिष्ठितान्
प्रतिष्ठितोऽव्यथमानान-
व्यथमानोऽभिसिद्धयति छांदो. ७।४।३
स यः स पाप्मा बृह. १।३।२
स यः स्मरं ब्रह्मेत्युपास्ते यावत्
स्मरस्य गतं तत्रास्य यथा-
कामचारो भवति छांदो. ७।१३।२
स यः कामयेत महत्प्राप्नुयामि-
त्युदगयन आपूर्यमाणपक्षस्य
पुण्यादे...पुः सा नक्षत्रेण
मन्थः सन्नीय जुहोति बृह. ६।३।१
स यः कामयेत महत्प्राप्नुयां (मा. पा.) बृह. ६।३।१
स याति परमां गतिम् भ. गी. ८।१३
स यामिच्छेत्कामयेत मेति... बृह. ६।४।९
स यामेवामुः स वित्रीमन्वाहैवेव
स यस्मा अन्वाहृतस्य प्राणाः-
बृह. ५।१४।४
स यावतीयं त्रयी विद्या तावद्ध
जयति बृह. ५।१४।५
स यावद्विष्णुप्येन्मनस्तावदादित्यं
गच्छति छांदो. ८।६।५
स यावद्वर्ष्येतेषामेकैकं न प्राप्नो-
त्यकृत्स्न एव तावन्मन्यते बृह. १।४।१७
स यावदस्माच्छरीरादनुत्क्रान्तो
भवति तावज्जानाति छांदो. ८।६।४

स यावदा-	उपनिषद्	शाः	स यो ह	१४९
स यावदादित्य उत्तरत उदेता दक्षिणतोऽस्तमेता	छांदो. ३।१०।४	स योऽन्नं ब्रह्मेत्युपास्तेऽभवतो वै स लोकान्पानवतोऽभिसिद्धयति	छांदो. ७।१।२	
स यावदादित्यः पश्चादुदेता पुरस्तादस्तमेता	छांदो. ३।१।४	स योऽन्यमात्मनः प्रियं ब्रुवाणं ब्रूयात्प्रियं रोत्स्यतीश्वरः	बृह. १।४।८	
स यावदादित्यः पुरस्तादुदेता पश्चादस्तमेता [छांदो.	३।६।४+७।४	स योऽपो ब्रह्मेत्युपास्ते आप्नोति सर्वान्कामान् स्तृप्तिमान्भवति	छांदो. ७।१०।२	
स यावदादित्यो दक्षिणत उदेतो- त्तरतोऽस्तमेता	छांदो. ३।८।४	स यो बलं ब्रह्मेत्युपास्ते यावद्बलस्य गतं तत्रास्य यथाकामचारो भवति	छांदो. ७।८।२	
स यावदिदं प्राणि तावद्ध जयति	बृह. ५।१४।३	स यो म आयुरमृतमित्युपास्ते सर्वमायुरस्मिँल्लोक एत्याप्नोति	कौ. त. ३।२	
स यावदेषु त्रिषुलोकेषु तावद्ध जयति	बृह. ५।१४।१	स यो मनुष्याणां राद्धः समृद्धो भवत्यन्येषामधिपतिः	बृह. ४।३।३३	
स यावद्ध वा इन्द्र एतमात्मानं न विजिज्ञेतावदेनमसुरा अभिबभूवुः	कौ. त. ४।२०	स यो मनो ब्रह्मेत्युपास्ते याव- न्मनसो गतं तत्रास्य यथा- कामचारो भवति	छांदो. ७।३।२	
स यावन्मनसोगतं तत्रास्य..(मा.पा.)	छां. उ. ७।३।२	स यो मां विजानीयान्नास्य केन च कर्मणा लोको मीयते	कौ. त. ३।१	
स यावान् ह वै वाजपेयेन यजमानस्य लोको भवति	बृह. ६।४।३	स यो वाचं ब्रह्मेत्युपास्ते याव- द्वाचो गतं तत्रास्य यथा- कामचारो भवति	छांदो. ७।२।२	
स यां प्रथमामाहुति जुहुयात्तां जुहुयात्प्राणाय स्वाहेति प्राण- स्तृप्यति	छांदो. ५।१९।१ भ. गी. ४।१८	स यो विज्ञानं ब्रह्मेत्युपास्ते विज्ञान- वतो वै स लोकान्ज्ञानवतो- ऽभिसिद्धयति	छांदो. ७।७।२	
स युक्तः कृत्स्नकर्मकृत्	भ. गी. ४।१८	स यो ह वै तदच्छायमशरीरम- लोहितं शुभ्रमक्षरं वेदयते यस्तु सोम्य स सर्वज्ञः सर्वो भवति	प्रश्नो. ४।१०	
स युक्तः स सुखी नरः	भ. गी. ५।२३	स यो ह वै तद्भगवन्मनुष्येषु प्राणान्तमोक्षारमभिध्यायीत	प्रश्नो. ५।९	
स येन यज्ञक्रतुना याजयेत्सोऽरण्यं परेत्य शुचौ देशे स्वाध्यायमेवैन- मधीयन्नासीत्	सहस्रै. २१	स योऽस्य प्राक्सुषिः स प्राणस्त- श्चक्षुः स आदित्यस्तसेजोऽन्नाद्य- मित्युपासीत	छांदो. ३।१३।१	
स योगी परमो मतः	भ. गी. ६।३२	स यो ह वै परमं ब्रह्म वेद ब्रह्मैव भवति	मुण्ड. ३।२।९	
स योगी ब्रह्मनिर्वाणं	भ. गी. ५।२४	स यो ह वै मनुष्याणां राद्धः समृद्धो भवति.— (मा. पा.)	बृह. ४।३।३३	
स योगी मयि वर्तते	भ. गी. ६।३१	स यो ह वै तत्परमं ब्रह्म यो वेद वै मुनिः	उद्गृह. ५२	
स योत एकैकमुपास्ते न स वेद	बृह. १।४।७	स यो ह वै सावित्रस्याष्टाक्षरं पदं श्रियाभिषिक्तं तत्साम्नोऽङ्गं वेद श्रिया हैवाभिषिच्यते	नृ. पू. १।३	
स योऽतोऽश्रुतोऽगतोऽमतोऽनतो- ऽष्टष्टोऽविज्ञातोऽनादिष्टः श्रोता मन्ता ब्रह्मा देष्टा घोष्टा विज्ञाता प्रज्ञाता सर्वेषां भूतानामन्तर- पुरुषः सम आत्मेति विद्यात्	३ ऐत. २।४।८			
स यो ध्यानं ब्रह्मेत्युपास्ते याव- द्ध्यानस्य गतं तत्रास्य यथा- कामचारो भवति	छांदो. ७।६।२			
स यो नाम ब्रह्मेत्युपास्ते याव- ज्जान्नो गतं तत्रास्य यथा- कामचारो भवति	छांदो. ७।६।२			

स यो हैतमेवमुपास्त एतेषां , सर्वेषामात्मा भवति	कौ. त. ४।१६।१७	स यो हैतौ णकारषकारावनुसंहित- मृचो वेद सबलां सप्राणां संहितां वेदायुष्यमिति विद्यात्	३ ऐत. २।६।१ भ. गी. १०।२४
स यो हैतमेवमुपास्ते जिष्णुर्ह वाऽपराजिष्णुरन्यतस्तज्ज्यायान् भवति	कौ. त. ४।७	सरसामस्मि सागरः सरसां सपिष्टान् गन्धार मम चित्ते रमन्तु स्वाहा	महाना. १४।५
स यो हैतमेवमुपास्तेऽतिष्ठाः सर्वेषां भूतानां मूर्धा भवति	कौ. त. ४।२	सुषुम्नापार्श्वयोः स्थिते । गान्धारा हस्तिजिह्वा च इडायाः पृष्ठपार्श्वयोः	जा. द. ४।१४
स यो हैतमेवमुपास्ते तेजस आत्मा भवति	कौ. त. ४।४	सरस्वती तथा चोर्ध्वगता जिह्वा तथा मुने । हस्तिजिह्वा तथा सव्यपादाङ्गुष्ठान्तमिष्यते	जा. द. ४।२१
स यो हैतमेवमुपास्तेनाम्नआत्माभवति	कौ. त. ४।९	सरस्वती तु या नाडी सा जिह्वान्तं प्रसर्पति	यो. शि. ५।२३
स यो हैतमेवमुपास्तेऽन्नस्यात्माभवति	कौ. त. ४।३	सरस्वती रत्नरूपं च दुर्गा हैमं लिङ्गं पूजयामास भक्त्या	सि. शि. २५ गायत्रीर. १
स यो हैतमेवमुपास्ते पूर्यते प्रजया पशुभिर्नो एव स्वयं नास्य प्रजा पुरा कालात्प्रवर्तते	कौ. त. ४।६	सराणां सप्तकं वापि विभूयात् कण्ठदेशतः । मुकुटे कुण्डले चैव कर्णिकाहारकेऽपि वा	रु. जा. १८
स यो हैतमेवमुपास्ते प्रतिरूपो हैवास्य प्रजायामाजायते नाप्रतिरूपः	कौ. त. ४।१०	स रात्रिभिरेवा च पूर्यते अप	बृह. १।५।१४
स यो हैतमेवमुपास्ते प्रजायते प्रजया पशुभिः	कौ. त. ४।१४	स राम इति लोकेषु विद्वद्भिः प्रकटीकृतः	रा. पू. ता. १।२
स यो हैतमेवमुपास्ते विन्दते द्वितीयाद्वितीयवान्भवति	कौ. त. ४।११	स रावण इति ख्यातो यद्वा रावाच रावणः	रा. पू. ता. ४।१८
स यो हैतमेवमुपास्ते विषासद्विर्वा एष भवति	कौ. त. ४।८	स-रि-ग-म-प-ध-नि-स-संज्ञै- वैराग्यबोधकरैः...परमहंसा- श्रमेणास्वलितस्वस्वरूपध्यानेन देहत्यागं करोति समुक्तोभवति	ना. प. १।१
स यो हैतमेवमुपास्ते सर्व हास्मा इदं श्रेष्ठयाय यम्यते	कौ. त. ४।१५	सरूपोऽसौ मनोनाशो जीव- न्मुक्तस्य विद्यते	अ. पू. ४।१८ छांदो. २।२४।७ भ. गी. १०।३२
स यो हैतमेवमुपास्ते नो एव स्वयं नास्य प्रजा पुरा कालात्सम्मोह- मेति (कालात्प्रमीयते)	कौ. त. ४।१२, १३	स रौद्रं सामाभिगायति सर्गाणामादिरन्तश्च	
स यो हैतं महद्यज्ञं प्रथमजं वेद सत्यं ब्रह्मेति	बृह. ५।४।१	सर्गादिकाले भगवान् विरिञ्चि- रुपास्येनं सर्गसामर्थ्यमाप्य । तुतोष चित्ते वाञ्छितार्थीश्च लब्ध्वा धन्यः सोपास्योपासको भवति धाता	द. मू. २२
स यो हैतानन्तवत् उपास्तेऽन्त- वन्तं स लोकं जयति	बृह. १।५।१३		
(अथ) स यो हैतानन्तानु- पास्तेऽनन्तं स लोकं जयति	बृह. १।५।१३		
स यो हैतामवरपरां संहितां वेद	३ ऐत. १।६।३		
स यो हैतां देवीं वीणां वेद श्रुत- वदनो भवति	३ ऐत. २।५।३		

सर्गेऽपि नोपजायन्ते
 सर्गे यान्ति परन्तप
 सर्प इति सर्पविदः (उपासते)
 सर्पत्वेन यथा रज्जु रजतत्वेन
 शुक्तिका । विनिर्णीता विमूढेन
 देहत्वेन तथाऽऽत्मता
 सर्पा गन्धर्वाः पितरस्तन्निधनमेत-
 त्साम सर्वस्मिन्प्रोक्तम्
 सर्पाणामस्मि बासुकिः
 सर्पादौ रज्जुसत्तेव ब्रह्मसत्तेव
 केवलम् । प्रपञ्चाधाररूपेण
 वर्ततेऽतो जगन्नहि
 सर्व आत्मा जायते पुरुषोत्तमात्
 सर्व इन्मामुपयन्ति विश्वतः
 सर्व ऊष्माणः प्रजापतेरात्मनः
 सर्व एते पुण्यलोका भवन्ति
 सर्व एते विष्णुलिङ्गिनः शिखिन
 उपवीतिनः शुद्धचित्ताः...
 पुण्यलोका भवन्ति
 सर्व एव त आयुर्यन्ति
 सर्व एव महारथाः
 सर्व एव विमुच्यन्ते ये नराः
 शिवमाश्रिताः
 सर्वकरणानि मनसि सम्प्रतिष्ठाप्य
 ध्यानम्
 सर्वकरणोपसंहाराद्वार्यधारणा
 ब्रह्म तुरीयम्
 सर्वकर्ता च योगीन्द्रः स्वतन्त्रो-
 ऽनन्तरूपवान्
 सर्वकर्मनिराकरणमाधाह्नम्
 [मं. ब्रा. २।५+
 सर्वकर्मपरित्यागी नित्यवृत्तो
 निराश्रयः । न पुण्येन न पापेन
 नेतरेण च लिप्यते
 सर्वकर्मफलत्यागं [भ.गी.१२।११
 सर्वकर्मफलादीनां मनसैव न
 कर्मेणा । निपुणो यः परित्यागी
 सोऽसंसक्त इति स्मृतः

भ. गी. १४।२
 भ. गी. ७।२७
 मुद्रलो. ३।२
 यो. शि. ४।२२
 छांदो. २।२१।१
 भ. गी. १०।२८
 आ. प्र. १३
 सि. वि. २
 बा. मं. २०
 छांदो. २।२२।३
 छांदो. २।२३।१
 शाठ्याय. ११
 तैत्ति. २।३
 भ.गी. १।६
 शिवो. १।३२
 अ. शिखो. ३
 अ. शिखो. ३
 गो.शि. १।१५०
 मैत्रे. ३।१५
 अ. पू. १
 अ. पू. ५।९७
 +१८।२
 अ. पू. २।६

सर्वकर्मविनिर्मुक्तः काम-क्रोध-लोभ-
 मोह-मद-मात्सर्यादिकं दग्ध्वा
 त्रिगुणातीतः...स्थिरमतिर्ना-
 नृतवादी गिरिकन्दरेषु वसेत्
 सर्वकर्माणि मनसा
 सर्वकर्मण्यपि सदा
 सर्वकर्मा सर्वकामः सर्वगन्धः
 सर्वरसः सर्वमिदमभ्यात्तः
 सर्वकारणकार्यात्मा कार्यकारण-
 वर्जितः
 सर्वकारणं परं ब्रह्म
 सर्वकालं हंसं प्रकाशकम्
 सर्वकालाबाधितं ब्रह्म
 सर्वक्षेत्रेषु भारत
 सर्वगं सच्चिदात्मानं ज्ञानचक्षु-
 निर्नीक्षते । अज्ञानचक्षुर्नेक्षेत
 भास्वन्तं भानुमन्भवत्
 सर्वगः सर्वसम्बन्धो गत्यभावात्
 गच्छति । नास्त्यसावाश्रया-
 भावात्सद्रूपत्वादथास्ति च
 सर्वगुह्यतमं भूयः
 सर्वगो ह्येष ईश्वरः क्रियाज्ञानात्मा
 सर्वचिन्तावधिर्गुरुः
 सर्वचिन्तां परित्यज्य चिन्मात्र-
 परमो भव
 सर्वचिन्तां परित्यज्य सावधानेन
 चेतसा । नाद एवानुसन्धेयो
 योगसाम्राज्यमिच्छता
 सर्वचिन्तां समुत्सृज्य सर्वचेष्टा-
 विवर्जितः । नादमेवानुसन्दध्या-
 त्रादे चित्तं विलीयते
 सर्वजगदात्मत्वेन पश्यंस्त्यक्ताह-
 ङ्कारो ब्रह्माहमस्मीति चिन्तय-
 न्निदं सर्वं यद्व्यमान्येति भावय-
 न्कृतकृत्यो भवति
 सर्वजनविश्वजनशत्रुजनवश्यजन-
 सर्वजनस्य दृशं लं छां श्रीं ह्रां
 ह्रीं मनः स्तम्भय स्तम्भय

ना. प. ७।२
 भ. गी. ५।१३
 भ.गी. १८।५६
 छांदो. ३।१४।४
 ते. बि. ५।१
 मं. ब्रा. ३।१
 पा. ब्र. ४
 त्रि.म.ना. १।३
 भ. गी. १३।३
 वराहो. २।१८
 महो. २।८
 भ. गी. १८।६
 नृसिंहो. १।४४
 ते. बि. ५।१
 शांडि. १।७।२०
 वराहो. २।८३
 ना. बि. ४१
 मं. ब्रा. २।८
 छांदो. ८

सर्वज्ञानी यास्यतीति विद्याय-
स्तथाऽधीते
सर्वज्वरोषाटनी च सर्वमन्त्रप्रभञ्ज-
नीम् ।...मातङ्गी मदिरामोदां
वन्दे तां जगदीश्वरीम्
सर्वज्ञता हि सर्वत्र भवतीह
महाधियः
सर्वज्ञत्वं परेशत्वं सर्वसम्पूर्ण-
शक्तिता । अनन्तशक्तिमत्त्वं
च मधनुस्मरणाद्भवेत्
सर्वज्ञं महामायं महाविभूति
सर्वज्ञं सर्वगं शान्तं सर्वेषां हृदये
स्थितम् । सुसंवेद्यं गुरुमतात्
सुदुर्बोधमचेतसाम्
सर्वज्ञः पञ्चकृत्यसम्पन्नः सर्वेश्वर
सर्वज्ञः सर्वेश्वरः सर्वभूतान्तरात्मा
सर्वभूताधिवासः सर्वभूतनि-
गूढो भूतयोनियोगैकगम्यः
सर्वज्ञानविमूढांस्तान्
सर्वज्ञानानिव्याकरणमुदरं(गायत्र्याः)
सर्वज्ञानित्वतृप्त्यनादिबोधस्वतन्त्र-
नित्यमलुप्तानन्तं षट्प्रेक्षणशक्त्यः
सर्वज्ञेशो मायालेशसमन्वितो
व्यष्टिदेशं प्रविश्य तथा
मोहितो जीवत्वमगमत्
सर्वज्ञो मधोऽप्रमेयोऽनाद्यन्तः
सर्वज्ञोऽसौ भवेत्कामरूपः पवन-
वेगवान्
सर्वतत्त्वमसद्विद्धि इहं भूमा
सदाशिवः
सर्वतन्त्रेषु गोप्यमहाविद्या भवति
सर्वतः स्वत्वं मुखवान्विश्व-
रूपत्वात्
सर्वतः पाणिपादं तत्सर्वतोऽक्षि-
शिरोमुखम् । सर्वतः श्रुति-
मल्लोके सर्वमावृत्य तिष्ठति
[श्वेताश्व. १।१६+

संहितो. १।२

वनदु. २०

अ. शां. ८९

यो. शि. ३।२५

नृसिंहो. ५।६

यो. शि. ३।२०

जाबाल्यु. २

म. गी. ३।१४

भ. गी. ३।३२

सन्ध्यो. २३

ना.पू.ता. ६।१

पैङ्गलो. १।५

मैत्रा. ७।१

यो. शि. १।१४८

ते. विं. ३।५१

मं. ब्रा. १।४

अव्यक्तो. ३

अ. गी. १।३।१४

सर्वतः पाणिपादान्ता सर्वतोऽक्षि-
शिरोमुखम् । सर्वतः श्रुतिमल्लोके

सर्वतः श्रुतिमल्लोके

सर्वतः सम्पुतोदके

सर्वतः स्वरूपमेवपश्यन्तीवन्मुक्ति-

मवाप्य प्रारब्धप्रतिभासनाश-

पर्यन्तं चतुर्विधं स्वरूपं ज्ञात्वा

देहपतनपर्यन्तं स्वरूपा-

नुसन्धानेन वसेत्

सर्वतीर्थस्वरूपोऽस्मि परमात्मा-

स्म्यहं शिवः

सर्वतेजःप्रकाशात्मा नादानन्द-

मयात्मकः

सर्वतोऽक्षिशिरोमुखम्

सर्वतो मां पाहि पोहि समन्तात्

सर्वतोमुखत्वाभूतसिंहत्वाद्भीषण-

त्वाद्भूत्वात्...मनभादि-

साक्षिणमन्विच्छेत्

सर्वतो मुखमसर्वतोमुखं नृसिंह-

मनृसिंहं भीषणमभीषणं..

नृसिंहानुष्टुभेव बुबुधिरै

सर्वतोमुखमित्याह-सर्वतः स्वत्वं

मुखवान् विश्वरूपत्वात्

सर्वतोमुखं पञ्चमं स्थानं (जानीयात्)

सर्वतो वितता दृष्टिः प्रत्यग्भूता

शनैः शनैः

सर्वत्र गतास्तोभाषः सर्वत्रनिवृत्ताः

सर्वत्र प्रवृत्ताः

सर्वत्रगमचिन्त्यं च

सर्वत्र चतुर्थस्वरा मन्द्रस्वराश्च

प्रस्तावा चतुर्थमन्द्रातिस्वराश्च

स्वराश्च भवन्ति

सर्वत्र जडहीनात्मा सर्वेषा-

मन्तरात्मकः

सर्वत्र तृप्तिरूपोऽहं परामृत-

रसोऽस्म्यहम्

सर्वत्र दानप्रतिग्रहः सोमयाज्यपूतो

भवति

गुणका. ४८

अ. गी. १।३।१४

अ. गी. २।४६

ना. प. ७।३

मैत्रे. ३।१२

ते. विं. ५।३

अ. गी. १।३।१४

गणप. ३

नृसिंहो. ७।५

नृसिंहो. ६।१

अव्यक्तो. ३

नृ. पू. २।३

अमन. २।६३

संहितो. २।१

अ. गी. १।२।३

संहितो. २।२

ते. विं. ४।४४

ते. विं. ३।३९

संहितो. ५।१

सर्वत्रानिकेतः स्थिरमतिः...कटि-
सूत्रं च कौपीनं दण्डं वस्त्रं
कमण्डलुं सर्वमप्यु विस्तृज्याथ
जातरूपधरश्चरेदात्मान-

ना. प. ३।८७

सर्वत्रनीरसमिह तिष्ठत्यात्मरसंमनः
सर्वत्र पुण्यापुण्यवर्जितः ज्ञानाज्ञान-
मपि विहाय...प्रणवात्मकत्वेन
देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः

तुरीया. ३

सर्वत्र भानुवन्मुमुक्षूणामाधारः
स्वयं योतिर्ब्रह्माकाशः सर्वदा
विराजते

ना. प. ८।२३

सर्वत्र भावना गन्धः

मं. ब्रा. २।५

सर्वत्र युग्मकूट्या ब्राह्मणानर्चयेत्

ना. प. ४।३९

सर्वत्र रोहपूर्वेष्वरोहपूर्वाण्यु-
दात्तेष्वनुदात्तान्यभिगीते-
ष्वनभिगीतानि

संहितो. २।१

सर्वत्र वर्तते जाग्रत्स्वप्नं जाग्रति
वर्तते । सुषुप्तं च तुरीयं च
नान्यावस्थासु कुत्रचित्

त्रि. ब्रा. १।२।१०

सर्वत्र विगतस्नेहो यः साक्षिवद्ब-
स्थितः । निरिच्छो वर्तते कार्ये
स जीबन्मुक्त उच्यते

महो. २।५१

सर्वत्र विचरेन्मौनी वायुवद्बीत-
कल्मषः । समदुःखसुखः
हस्तप्राप्तं च भक्षयेत्

ना. प. ५।४८

सर्वत्र विनामितप्रणामितेष्वविना-
मितेष्वविनामितान्यप्रणामितानि

संहितो. २।१

सर्वत्र विसर्गोपगृहेष्ववितृष्टान्यनुप-
गृहीतानि

संहितो. २।२

सर्वत्र शुभाशुभयोरनभिस्नेहः [तुरीया.

३+प. हं. ९

सर्वत्र समदर्शनः

भ. गी. ६।२९

सर्वत्र समबुद्धयः

भ. गी. १२।४

सर्वत्र सर्वतः सर्वब्रह्ममात्रावलो-
कनम् । सद्भावभावनादाढर्या-

अध्यात्मो. १३

द्वासनालभ्यमभुते

ते. बि. ३।३८

सर्वत्र सुखवानहम्

संहितो. २।१

सर्वत्र ह्रस्वकर्षणेषु दीर्घकर्षणानि
दीर्घकर्षणेषु मन्द्रकर्षणानि

संहितो. २।२

सर्वत्रान्तःपदार्थविवेचने

मनोयुक्ताभ्यास इष्यते

अद्वयता. ६

सर्वत्रावस्थितं शान्तं चिद्ब्रह्मे-

त्यनुभूयते

अ. पू. ५।२१

सर्वत्रावस्थितो देहे

भ. गी. १३।३३

सर्वत्राहमकर्तेति दृढभावनया-

ऽनया । परमावृत्तनाम्नी सा

समतैवावशिष्यते

महो. ६।२

सर्वथा वर्तमानोऽपि [भ. गी. ६।३१+

१३।२३

सर्वदहनोऽयमात्मेत्याचक्षते

सुबालो. ९।१४

सर्वदा द्वैतरहित आनन्दरूपः

सर्वाधिष्ठानः...परं ब्रह्मानु-

सन्दध्यात्

नृसिंहो. २।८

सर्वदाऽनवच्छिन्नं परं ब्रह्म तस्मा-

ज्जाता परा शक्तिः स्वय-

ऋजोतिरात्मिका

यो. चू. ७।२

सर्वदा पूर्णरूपोऽस्मि नित्यतृप्तो-

ऽस्म्यहं सदा

ते. बि. ३।१५

सर्वदा मनोवाक्यकर्मभिः सर्व-

संसारमुत्सृज्य प्रपञ्चावाकुलः

स्वरूपानुसन्धानेन भ्रमरकीट-

न्यायेन मुक्तो भवति

ना. प. ५।५२

सर्वदा यमामनन्ति यन्नमस्यन्ति

देवाः स ब्रह्मा स शिवः

सूर्यता. १।२

सर्वदा शुचिरशुचिर्वा पठन्ब्राह्मणः

सलोकतां समीपतां सरूपतां

सायुज्यतामेति

कलिसं. ५

सर्वदा समरूपोऽस्मि शान्तोऽस्मि

पुरुषोत्तमः

मैत्रे. ३।२४

सर्वदा समस्तेन साम मां प्रति मां

प्रतीति सर्वेण समस्तेन साम

छांदो. २।९।१

सर्वदा सर्वशून्योऽहं सर्वात्मा-

ऽऽनन्दवानहम्

ते. बि. ३।२७

सर्वदा सर्वसोम्येति प्रणवपूर्वकं

कमण्डलुं परिगृह्य...स्वाश्रमा-

चारपरो भवेत्

ना. प. ४।५०

सर्वदा सुलभोऽस्म्यहम्
 सर्वदा ह्यजरूपोऽहं नीरागोऽस्मि
 निरञ्जनः
 सर्वदिव्यदेहमध्ये परमात्मा प्रकाशितः
 विनिर्मुक्तमवसागरः स्वर्गे
 देवमध्ये उत्तमस्वरूपस्य
 बुद्धिप्रकाशः अस्मिन्मध्ये
 मायामोहं परित्यजेत्
 सर्वदुष्टप्रशमनं सर्वैश्वर्यफलप्रदम् ।
 वामदेवं महाबोधदायकं
 पावकात्मकम्
 सर्वदृश्यविहीनोऽहं दृष्टूपो-
 ऽस्म्यहमेव हि
 सर्वदेवमयं ब्रह्म तथा प्रीणाति
 विश्वभुक्
 सर्वदेवमयं शान्तं शान्त्यतीतं
 स्वराद्रहिः
 सर्वदेवमयः सर्वप्रपञ्चाधारगर्भितः
 सर्वाक्षरमयः कालः सदस-
 ङ्गक्तिवर्जितः
 सर्वदेवस्य मध्यस्थो हंस एव
 महेश्वरः
 सर्वदेवात्मकं रुद्रं नमस्कुर्यात्
 पृथक्पृथक् । एभिर्भन्त्रपदैरेव
 नमस्यामीशपार्वतीम्
 सर्वदेवात्मको रुद्रः सर्वे देवाः
 शिवात्मकाः
 सर्वदेवात्मा वै स एकः
 सर्वदेशिकवाक्योक्तिर्येन केनापि
 निश्चितम् । दृश्यते जगति
 यथासर्वं मिथ्येति निश्चिनु
 सर्वदेशेष्वनुस्यूतः चतुरूपः
 शिवात्मकः । यथा महाफले
 सर्वे रसाः सर्वप्रवर्तकाः
 सर्वदेहेषु लिङ्गधारणं भवति
 सर्वदोषरहित आनन्दरूपः
 सर्वदोषैर्हृतो जीवः कथं ज्ञानेन
 सर्वब्रह्मा सर्वानुभूतहम्

मैत्रे. ३।१५

ते. बि. ३।४२

अद्वैतो. ४

पञ्चब्र. ५

ते. बि. ३।१५

गान्धर्वो. ७

पञ्चब्र. १५

तुरीयो. ३

ब्र. त्रि. ६२

रुद्रह. २४

रुद्रह. ४

गणेशो. ४।९

ते. बि. ५।५४

त्रि. ब्रा. १।२।११

लिङ्गोप. २

गणेशो. १।४

यो. शि. १।१६

ब्र. बि. १।१०

सर्वद्वन्द्वैर्विनिर्मुक्तो ब्रह्मण्येवाव-

सर्वद्वाराणि संयम्य
 सर्वद्वारेषु देहेऽस्मिन्
 सर्वधर्मान् परित्यज्य
 सर्वधर्मान्परित्यज्य निर्ममो

निरहङ्कारो भूत्वा ब्रह्मेष्टं
 शरणमुपगम्य तत्त्वमसि...
 इत्यादिमहावाक्यार्थानुभवज्ञाना-
 द्रष्टव्यास्मीति निश्चित्य निर्वि-
 कल्पसमाधिना स्वतन्त्रो यति-
 श्ररति स सन्न्यासी

सर्वध्यानयोगज्ञानानां यत्फल-
 मोद्धारः

सर्वनयनः प्रशस्तान्नमयो भूतात्मा
 प्राणमय इन्द्रियात्मा

सर्वनादमयः शिवः

सर्वनिरामयपरिपूर्णोऽहमस्मीति
 सुमुख्यां मोक्षैकसिद्धिर्भवति

सर्वपरिपूर्णतुरीयातीतब्रह्मभूतो
 योगी भवति

सर्वपरिपूर्णे ब्रह्म
 सर्वपरिपूर्णानन्तचिन्मयस्तम्भाकारं
 (ब्रह्म)

सर्वपरिपूर्णो नारायणस्त्वनया
 निजया क्रीडति स्वेच्छया सदा

सर्वपरिपूर्णोऽहमेव

सर्वपरोक्षा देवस्य हिता भवति

सर्वपर्वसु यत्नेन ह्येषु सम्पूजये-

सर्वपापविशुद्धात्मा परंब्रह्माधि-

गच्छति । मासि मासि
 कुशमेण जलविन्दुं च यः पिबेत्

सर्वपापैः प्रमुच्यते

सर्वपूर्णस्वरूपोऽस्मि सच्चिदानन्दलक्षणः

सर्वप्रकाशरूपोऽस्मि

सर्वप्रकाशरूपोऽहं परावरमुखो-

ऽस्म्यहम्

सर्वप्रत्यक्षाऽसुरसंहिता भवति

ना. प. ३।५४

म. गी. ८।१२

म. गी. १४।११

म. गी. १८।६६

निरा. ३२

अ. शिखो. ३

सुवालो. ५।१५

ते. बि. ५।२

आत्मपू. १

मं. ब्रा. २।९

त्रि. म. ना. १।३

त्रि. म. ना. ४।१

त्रि. म. ना. ४।१०

त्रि. म. ना. ८।६

संहितो. १।१

शिखो. ७।७५

योगो. १७

म. गी. १०।३

मैत्रे. ३।१२

मैत्रे. ३।२१

ते. बि. ३।३०

संहितो. १।१

सर्वप्रपञ्चभ्रमवर्जितोऽसि, सर्वेषु
भूतेषु च भासितोऽसि
सर्वप्रयत्नेन कुर्याच्छ्राद्धं महालयम्
प्रविनश्यन्ति

सर्वभावपदातीतं, ज्ञानरूपं
निरञ्जनम्

सर्वभावान्तरस्थाय चैत्यमुक्त-
चिदात्मने । प्रत्यक्चैतन्यरूपाय
महामेव नमोनमः

सर्वभावेन भारत [भ. गी. १५।१९

सर्वभूतस्थमात्मानं

सर्वभूतमसत्सदा

सर्वभूतातिगञ्चात्मा

सर्वभूतस्थमात्मानं सर्वभूतानि
चात्मनि । सम्पद्यन्ब्रह्म परमं
याति नान्येन हेतुना

सर्वभूतस्थमेकं (वै) नारायणं
कारणपुरुषमकारणं परं
ब्रह्म [आ. प्र. १+

नित्यमर्चयेत्

सर्वभूतस्थितं यो मां

सर्वभूतहितः शान्तस्त्रिदण्डी

सकमण्डलुः । एकारामः

परिब्रज्य भिक्षार्थं ग्राममाविशेत्

सर्वभूतहिते रताः [भ. गी. ५।२५+

सर्वभूतातिगञ्चात्मा कोशातीतः

परात्परः

सर्वभूतात्मभूतात्मा

सर्वभूतात्मभूतो हि बासुदेवो

महाबलः

सर्वभूताधिवासं च यद्भूतेषु वसत्यधि

सर्वभूताधिवासः सर्वभूतनिगूढो

भूतयोनिर्योगैकगम्यः

सर्वभूताधिवासोऽहं सर्वथापी

स्वराडहम्

सर्वभूतानां माता मेदिनी

ते. बि. ५।६३

इतिहा. ९१

त्रि. म. ना. ५।४

यो. शि. १।७

१सं. सो. २।२५

+१८।६२

भ. गी. ६।२९

ते. बि. ३।१

२रुद्रो. ५२

कैव. १०

नारा. ४

ब्र. वि. ७७

भ. गी. ६।३१

ना. प. ३।५५

१२।४

२रुद्रो. ५२

भ. गी. ५।७

ना. महो. २२

ब्र. बि. २२

शांडि. २।४

ब्र. बि. १०६

महाना. १०।१४

सर्वभूतान्तरस्थाय नित्यमुक्त-

चिदात्मने । प्रत्यक्चैतन्यरूपाय

महामेव नमोनमः

सर्वभूतान्तरात्माऽहमहमस्मि

सनातनः

सर्वभूतान्तर्वर्ती हंस इति

प्रतिपादनम्

सर्वभूतानि कौन्तेय

सर्वभूतानि चात्मनि

सर्वभूतानि सम्मोहं

सर्वभूताशयस्थितः

सर्वभूतेभ्योऽभयं दत्त्वाऽरण्यं

गत्वा... स्वा

तैनम् (आत्मानम्)

सर्वभूतेषु चात्मानं ततो न

विजुगुप्सते । यस्तु सर्वाणि

भूतान्यात्मन्येवानुपश्यति

सर्वभूतेषु चात्मानं ब्रह्म सम्पद्यतेतदा

सर्वभूतेषु येनैकं

सर्वमप्राप्यभावेन हेतुनाजं

प्रकाशते

सर्वमङ्गलमाङ्गल्ये शिवे सर्वार्थ-

साधिके । शरण्ये त्र्यम्बके

गौरि नारायणि नमोऽस्तु ते

सर्वमजीजनत् (दैवी शक्तिर्माया)

सर्वमनुष्टुप् । एतं मन्त्रराजं यः

पश्यति, स पश्यति

सर्वमन्तः परित्यज्य शीतलाशय-

वर्ति यत् । वृत्तिस्थमपि

तच्चित्तमसद्रूपमुदाहृतम्

सर्वमन्त्रान् समुत्सृज्य एतं (अहं

ब्रह्मास्मि) मन्त्रं समभ्यसेत् ।

सद्यो मोक्षमवाप्नोति नात्र

सन्देहमण्वपि

सर्वमन्यत्परित्यज्य समस्तः सर्व-

शिलैतामधीत्य द्विजो गर्भवासा-

द्विमुक्तो विमुच्यते

सर्वमयस्तद्यदेतदिदममयोऽदोमय इति

यथाकारी यथाचारी तथा भवति बृह. ४।४।५

वराहो. २।३३

ब्र. बि. १०९

निर्वाणो. १

भ. गी. ९।७

भ. गी. ६।२९

भ. गी. ७।२७

भ. गी. १०।२०

मैत्रा. ६।८

ईशा. ६

जा. द. १२।१०

भ. गी. १८।२०

अद्वैत. २६

वनदु. १५, २१

बह्वचो. १

ग. पू. १।६

अ. पू. ४।५१

ते. बि. ३।७४

अ. शिखो. ३

सर्वमस्तीति नास्तीति निश्चयं
त्यज्य तिष्ठति
सर्वमस्मीत्युपासीत, तद्वत्तम्
सर्वमस्यान्नं भवति य एवमेत-
द्वदितेरदितित्वं वेद
सर्वमस्यान्नं भवति य एवं वेद
सर्वमहोरात्राभ्यामभिपन्नम्
सर्वमाकाशतामेति नित्यमन्त-
र्मुखस्थितेः

सर्वमात्ममयं जगत्
सर्वमात्मा जानीत
सर्वमात्मानं पश्यति नैनं पाप्मा
तरति
सर्वमात्माऽहमात्माऽस्मि परमात्मा
परात्मकः । नित्यानन्दस्व-
रूपात्मा वैदेही मुक्त एव सः
सर्वमात्मेदमन्नाहं किं वाञ्छामि
त्यजामि किम्
सर्वमात्मेदमाततम् । अहमन्य इदं
चान्यदिति भ्रांतिं त्यजानघ
सर्वमात्मैव कौ दृष्टौ भावाभावौ
क वा स्थितौ
सर्वमात्मैव शुद्धात्मा सर्व
चिन्मात्रमद्वयम्
सर्वमायुरस्मिँल्लोक एवाप्रोति
सर्वमायुरेति [३ ऐत. १।१।३+
[आर्षे. ४।३+६।२, ३+८।२, ४+
सर्वमायुरेति ज्योग्जीवति महान्
प्रजया पशुभिर्भवति महान्
कीर्त्या.. [छांदो. २।११।२+

सर्वमित्याकाशे, तत्प्रतिष्ठेत्युपासीत
सर्वमिदमभ्याप्तोऽवाक्यनादरः
सर्वमिदं तत्त्वदितो वहामि
सर्वमिदं प्रशास्ति, यद्विदं किञ्च
सर्वमिदं रक्षति (माया) सर्वमिदं
संहरति [नृ. पू. ३।२+
सर्वमिदं शिव एव विजानीहि...
सर्वमु ह्येष रज उपर्युपरि तपति

ते. बि. ४।३९
छांदो. २।२१।४

बृह. १।२।५

बृह. २।२।४

बृह. ३।१।४

अ. पू. १।३२

ते. बि. ६।४६

मैत्रा. ६।७

बृह. ४।४।२३

ते. बि. ४।६२

अ. पू. २।३

महो. ६।१२

अ. पू. २।३६

ते. बि. ६।३९

कौ. त. ३।२

१।५।१

गोपीचं. ८

२।१२।२।

अ. गी. १३।१४

तैत्ति. ३।१०।३

छां. ३।१४।२, ३

वा. मं. २१

बृह. ५।६।१

ग. पू. २।३

त्रि. ब्रा. १।१

बृह. ५।१४।३

सर्वमु ह्येष रज उपर्युपरि तपति
सर्वमेकमजं शान्तमनन्तं भुवम-
व्ययम् । पश्यन्भूतार्थचिद्रूपं
शान्त आस्व यथासुखम्
सर्वमेकमिदं शान्तमादिमध्यान्त-
वर्जितम् । भावाभावमजं
सर्वमिति मत्वा सुखी भव
सर्वमेकं परं व्योम कौ मोक्षः

कस्य बन्धता
सर्वमेतत्सन्वहति एवंविद्यद्यप-
वह्नीव पापं करोति
सर्वमेतदृतं मन्ये
सर्वमेतद्विद्या त्यक्त्वा यदि तिष्ठसि
निश्चलः । तदाहङ्कारविलये
त्वमेव परमं पदम्
सर्वमेतद्विद्यमधितिष्ठत्येको
गुणांश्च सर्वान्विनियोजयेद्यः
सर्वमेव तत्सम्प्राय शुद्धः
पूतोऽजरोऽमृतः संभवति
सर्वमेव परित्यज्य महामौनी
भवानघ । निर्वाणवाग्भिर्मननः
क्षीणचित्तः प्रशान्तधीः
सर्वमोक्कार एव
सर्वमौनफलोऽस्म्यहम्
सर्वयोनिषु कौन्तेय
सर्वरोगनिवृत्तिः स्यान्नाभिमध्ये तु
धारणात्
सर्वलिङ्गं स्थापयति पाणिमन्त्रं
पवित्रम्
सर्वलोकगुरुश्चास्मि सर्वलोकेऽस्मि

सर्वलोकमध्ये ब्रह्म द्विभारूपं विचरति
सर्वलोकमहेश्वरम्
सर्वलोकस्तुतिपात्रः सर्वदेशसम्भार-
शीलः...जीवन्मुक्तो भवति
सर्वलोका आत्मनि ब्रह्मणि मणय
इवौताश्च प्रोताश्चेति
सर्वलोकात्मकः कस्मादनुतिष्ठामि
किं कथम्

गायत्र्यु. २

अद्वयप. ५

अ. पू. ५।६७

अ. पू. २।३७

गायत्र्यु. ९

अ. गी. १०।१४

अ. पू. ५।५४

श्वेताश्व. ५।५

बृह. ५।१४।८

अ. पू. ५।११४

माण्डू. १

मैत्रे. ३।१६

अ. गी. १४।४

जा. द. ६।२४

लिङ्गोप. १

मैत्रे. ३।१

अद्वैतो. १

अ. गी. ५।२९

मं. ब्रा. २।९

सुबालो. १०।१

१ अवधू. १२

सर्वलोकानां सृष्टिस्थित्यन्तकृद्भि-
 मुरीशः कथं जीवत्वमगमदिति
 सर्वलोकेषु विहरन्नणिमादिगुणा-
 न्वितः । कदाचित्स्वेच्छया देवो
 भूत्वा स्वर्गे महीयते
 सर्ववर्णे महादेवि सन्ध्याविद्ये
 सरस्वति
 सर्ववर्णेषु धारणं कैलाससिद्धिर्भवति
 सर्ववस्तुन्युदासीनभाव-
 (आसनमुच्यते) मासन-
 मुत्तमम् [त्रि. ब्रा. २।२९+
 सर्ववस्तुपरित्यागे शेष आत्मेति
 कथ्यते
 सर्वबाचोऽवधिर्ब्रह्म सर्वचिन्ता-
 बधिर्गुरुः
 सर्वबाच्यवस्तु प्रणवात्मकम्
 सर्वविघ्नहरश्चायं प्रणवः सर्वदोषहा
 सर्वविघ्नहरो मन्त्रः प्रणवः
 सर्वदोषहा
 सर्वविघ्नारूपोविघ्नसःप्रसरणः(आत्मा)
 सर्वविद्यापाण्डित्यप्रपञ्चं भस्मीकृत्य
 स्वरूपं गोपयित्वा..प्रणवात्मक-
 त्वेन देहत्यागं करोति यः
 सोऽवधूतः
 सर्वविषयपराङ्मुखत्वं प्रत्याहारः
 सर्ववेदान्ततृप्तोऽस्मि सर्वदा
 सुलभोऽस्म्यहम्
 सर्ववेदवेदान्तानां नारायणपरब्रह्म-
 ण्येव तात्पर्यम्
 सर्ववेदसं वा एतत्सर्वं
 सर्ववेदान्तसंलक्ष्यं तद्ब्रह्मेत्य-
 मिधीयते
 सर्ववेद्यः सर्वज्ञः सर्वसिद्धिदः
 सर्वेश्वरः सोऽहम्
 सर्वव्यापिनमात्मानं क्षीरे सर्पिरी-
 चार्पितम् [श्वेताश्व. १।१६+
 सर्वव्यापिनमोहकारं मत्वा भीरो न
 शोचति

पैङ्गलो. २।१
 १ यो. त. १०९
 महाना. ११।६
 लिङ्गोप. २
 २ अवधू. २
 अ. पू. १।४५
 ते. विं. ५।१
 अ. शिखो. १
 वराहो. ५।७१
 १ यो. त. ६४
 आर्षे. ९।२
 तुरीया. ३
 शांडि. १।८।१
 मैत्रे. ३।१५
 ना. पू. ता. ५।११
 महाना. १।८।१
 ना. उ. ता. १।९
 ना. प. ९।२२
 ब्रह्मो. २३
 आगम. २८

सर्वव्यापी स भगवोस्तस्मत्
 सर्वगतः शिवः
 सर्वव्यापी सर्वभूतानां हृदये सन्निविष्टः
 मायावी मायया क्रीडति
 सर्वव्यापी सर्वभूतान्तरात्मा
 [श्वेता. ६।११+
 सर्वव्यापी सोऽचिन्त्यो निर्वर्ण्यश्च
 पुनात्यशुद्धान्यपूतानि
 सर्वशक्तेर्महेशस्य विलासो हि मनो
 भवेत् । संयमासंयमाभ्यां च
 संसारः शान्तिमन्वगात्
 [उपास्य इति च] सर्वशरीरस्थ-
 चैतन्यब्रह्मप्रापको गुरुरुपास्यः
 सर्वशरीरिणां जीवस्यैकरूपत्वात् ।
 तस्मात्त जीवो ब्राह्मणः
 सर्वशरीरेषु चैतन्यैकतानताध्यानम्
 सर्वेशः पृथिवीपते
 सर्वशून्यस्वरूपोऽहं सकला-
 गमगोचरः
 सर्वश्रुत्युत्तमो मृग्यः सकलोप-
 निषन्मयः
 सर्वसङ्कल्पपरहितःसर्वनादमयः शिवः
 सर्वसङ्कल्पपरहिता सर्वसंज्ञाविव-
 जिता । सैषा चिद्विनाशात्मा
 स्वात्मेत्यादिकृताभिधा
 सर्वसङ्कल्पशून्यत्वात्सर्वकार्यवि-
 वर्जनात् । केवलं ब्रह्ममात्र-
 त्वात्मास्त्यनात्मेति निश्चिनु
 सर्वसङ्कल्पसञ्ज्ञासञ्ज्ञेतसा
 यत्परिग्रहः
 सर्वसङ्कल्पसंशान्तं प्रशान्त-
 धनवासनम् । न किञ्चिद्वा-
 वनाकारं यत्तद्ब्रह्म परं विदुः
 सर्वसङ्कल्पहीनात्मा चिन्मात्रो-
 ऽस्मीति सर्वदा
 सर्वसङ्कल्पहीनात्मा वैदेही मुक्त
 एव सः । निष्कलात्मानिर्मे-
 लात्मा बुद्धात्मा पुरुषात्मकः

श्वेताश्व. ३।११
 शांडि. ३।१।३
 गोपालो. ३।१९
 १ आत्मा. ३
 महो. ४।८७
 निरा. उ. २३
 ब. सू. ३
 मं. ब्रा. १।१
 भ. गी. १।१८
 ते. विं. ३।४०
 ना. प. ८।६
 ते. विं. ५।२
 महो. ५।१००
 ते. विं. ५।१६
 महो. २।९
 भ. गी. ६।४
 अ. पू. ५।४८
 ते. विं. ४।४४
 ते. विं. ४।६८

सर्वसंक्षोभिण्यादिचतुर्वशारगा
 देवताः
 सर्वसङ्गनिवृत्तात्मा स मामेति न
 संशयः
 सर्वसन्तोषो विसर्जनम्
 सर्वसन्धिस्थ उदानः
 सर्वसंसारदुःखानां तृष्णैका
 दीर्घदुःखदा । अन्तःपुरस्थमपि
 या योजयत्यतिसङ्कटे
 सर्वसंसारेषु विरक्तो ब्रह्मचारी गृही
 बानप्रस्थो वा...तदु तथा
 न कुर्यात्
 सर्वसंहारसमर्थः परिभवासहः
 प्रभुर्व्याप्तिः...निरस्ताविद्या-
 तमोमोहोऽहमेवेति
 सर्वसाक्षिणमात्मानं वर्णाश्रमवि-
 बर्जितम् । ब्रह्मरूपतया
 पश्यन्ब्रह्मैव भवति स्वयम्
 सर्वसारं निरालम्बं रहस्यं
 वज्रसूचिकम्
 सर्वसिद्धिप्रदा देव्यो बहिर्वशारगा
 देवताः
 सर्वसौख्यैरुपास्यमानो न च सर्व-
 सौख्यान्युपास्यति
 सर्वसौभाग्यदं नृणां सर्वकर्मफल-
 प्रदम् । ...अष्टाक्षरसमायुक्त-
 मष्टपत्रान्तरस्थितम्
 (ततः) सर्वस्मादन्यो विलक्षण-
 अक्षुषः साक्षी
 सर्वस्माद्व्यतिरिक्तोऽहं बालाप्राद-
 प्यहं तनुः । इति यः संविदो
 ब्रह्मन् द्वितीयाऽहंकृतिः शुभा
 सर्वस्य चाहं हृदि सन्निविष्टः
 सर्वस्य धातारमचिन्त्यरूपम्
 सर्वस्य धातारमचिन्त्यरूपमादिस्थ-
 वर्ण परं ज्योतिस्तमस उपरि
 विभाति
 सर्वस्य धातारमचिन्त्यशक्ति
 सर्वानमान्तार्थविशेषवेद्यम्

भावनो. ४

बराहो. २।३६

मं. ब्रा. २।५

शांडि. १।४।७

महो. ३।२५

प. हं. प. २

नृसिंहो. २।८

बराहो. २।१३

मुक्तिको. १।३३

भावनो. ४

सुबालो. ५।१५

पञ्चम. ९

नृसिंहो. २।२

महो. ५।९०

भ. गी. १५।५

भ. गी. ८।९

त्रि.म.ना. ४।३

ना. प. ९।१६

सर्वस्य प्रभुमीशानं सर्वस्य

शरणं ब्रूहत्

सर्वस्य प्रणवो ह्या ऋग्यमन्त-

सर्वस्य प्रभवाप्ययौ (आत्मा)

सर्वस्य मेदोमांसक्लेदावकीर्णं

शरीरमध्येऽत्यन्तोपहिते

चित्रभित्तिप्रतीकाशे गान्धर्व-

नगरोपमे कदलीगर्भवन्निस्सारे

जलबुद्बुदवच्चक्षले निस्तृतं

आत्मानं...पश्यन्ति विद्वांसः

सर्वस्य वशी सर्वस्येशानः सर्वस्या-

धिपतिः स न साधुना कर्मणा

भूयान्नो एवासाधुना

सर्वस्य वशी सर्वस्येशानः

सर्वमभिक्षिपन्

सर्वस्यात्मनः परायणं यमात्थ

सर्वस्यात्मा भवति य एवं वेद

सर्वस्याऽऽत्मा सर्वभुक्

सर्वस्याभिमतं वक्ता चोदितः

पेशलोक्तिमान् । आशयज्ञश्च

भूतानां संसारे नावसीदति

सर्वस्येशानः सर्वस्याऽऽन्तरान्तरः

सर्वस्यैतस्यात्ता भवति

सर्वस्यैतस्यैव कालस्य विभागविशेषाः

प्रकाशरूपाः कालरूपा भवन्ति

सर्वं कार्णायसं ज्ञातं तदभिज्ञं

स्वभावतः

सर्वं कारणबहुः स्वमस्वं चानित्य-

मेव च । न चात्मकृतकं तद्वि

तत्र चोत्पद्यते स्वता

सर्वं किञ्चिद्विदं दृश्यं दृश्यते

य- (चि) जगद्गतम् । चिभि-

व्यन्दांशमात्रं तन्मा (न्यदस्तीति-

भावयन्) न्यक्तिकश्चन शाश्वतम्

[महो. ४।१०+

सर्वं स्वस्वित्वं ब्रह्म

[मिरालं. ११+

श्वेता. ३।१७

आगम. २७

ना. प. ८।१७

सुबालो. ८।१

बृह. ४।४।२२

आर्षे. ९।२

बृह. ३।९।१०

सुबालो. ९।१४

मैत्रा. ७।१

महो. ६।६५

मैत्रा. ७।१

बृह. १।२।५

सीतो. ७

भ. गी. ४।३३

पञ्चम. ३१

आयुर्वे. २४

अ. पू. १।४७

त्रि. म. ना. १।३

गान्धर्वो. ६

सर्वं स्वस्विदं ब्रह्म तज्जलानिति
 शान्तं उपासीत
 सर्वं च स्वस्विदं ब्रह्म नित्यचिद्भूत-
 मक्षतम्
 सर्वं च न परं शून्यं न परं
 नापरास्परम् । अचित्यमप्रबुद्धं
 च न सत्यं न परं विदुः
 सर्वं च मयि पश्यति
 सर्वं च मे भूयाद्
 सर्वं च सद्रूपमसत्यनाशात्
 सर्वं चाप्यहमेवेति निश्चयो
 यो महामते । समादाय
 विषादाय न भूयो जायते मतिः
 सर्वं चिन्मात्रमद्वयम्
 सर्वं चिन्मात्रमेव हि [ते.वि.२।२५,
 सर्वं चेदं क्षयिष्णु पश्यामः
 सर्वं चोदरपोषणस्य नटनं न
 श्रेयसः कारणम्
 सर्वं जगदानुष्टुभ एवोत्पन्नमनुष्टु-
 पप्रतिष्ठितं प्रतिष्ठिति यश्चैवं वेद
 सर्वं जगदिदं त्वत्तस्तिष्ठति
 सर्वं जगदिदं त्वत्तो जायते
 सर्वं जगदिदं त्वयि प्रत्येति
 सर्वं जगदिदं त्वयि लयमेव्यति
 सर्वं जगद्धितं वा एतदक्षरं
 प्राजापत्यम्
 सर्वं जनयति प्राणश्चेतोऽङ्गनपुरुषः
 पृथक्
 सर्वं ज्ञानप्लवेनैव
 सर्वं तदत्र गत्वा विन्दतेऽत्र
 सर्वं तदभिसमेति
 सर्वं तं परादायोऽन्यत्रात्मनः
 सर्वं वेद
 सर्वं तं परादायोऽन्यत्रात्मनो
 ब्रह्म वेद
 सर्वं देवी सृजते विश्वमेतत्
 सर्वं नश्वरमेव सत्
 सर्वं नारायण एव भवतीति विज्ञायते

छांदो. ३।१४।१

महो. ४।११९

ते. वि. १।११

भ. गी. ६।३०

चिन्सु. ७।४

वराहो. ३।४

महो. ६।६०

ते. वि. ६।३९

२७-२९

मैत्रा. १।५

अमन. १।६

अव्यक्तो. ६

गणप. ५

गणप. ५

गणप. ५

गणप. ५

अ. शिरः. ३।३

आगम. ६

छांदो. ६।११।२

भ. गी. ४।३६

छांदो. ८।३।२

छांदो. ४।१।४

बृह. ४।५।७

बृह. २।४।६

गुह्यका. ५४

महो. ३।५३

ना. उ. ता. ३।१

सर्वं पञ्चात्मकं विद्यापञ्चमहात्म-
 तत्त्वतः

पञ्चम. २५

(अतः) सर्वं परित्यज्य तत्प्रसक्तं

मनोदण्डं करपात्रं दिगम्बरं

दृष्ट्वा परिव्रजेद्विष्णुः

ना. प. ५।११

सर्वं पश्यति सर्वः पश्यति

प्रश्नो. ४।५

सर्वं पाप्मानं तपति

बृह. ४।४।२३

सर्वं पाप्मानं तरति

बृह. ४।४।२३

सर्वं पाहि शतक्रतो स्वाहा

महाना. ७।४

सर्वं पुनातु मामापोऽसतां च

प्रतिग्रहं स्वाहा

महाना. १।१२

सर्वं पूर्वपक्षापरपक्षाभ्यामभिपन्नम्

बृह. ३।१।५

सर्वं प्रतिष्ठितं तस्मिन् सर्वगं

विश्वतोमुखम् । तस्य मध्य-

गताः सूर्यसोमामिपरमेश्वराः

यो. शि. ६।१०

सर्वं प्रकृतिर्जैर्गुणैः

भ. गी. १।५

सर्वं प्रशान्तमजमेकमनादिमध्यमा-

भास्वरं स्वदनमात्रमचैत्यचिह्नम् ।

सर्वं प्रशान्तमिति शब्द-

मयी च दृष्टिर्वाधार्थमेव हि

मुधैव तदोमितीदम्

महो. ४।९

सर्वं प्रोक्तं त्रिविधं ब्रह्मेतत्

श्वेताश्व. १।१२

सर्वं ब्रह्ममयंप्रोक्तं सर्वं ब्रह्ममयंजगत्

ते. वि. ६।३८

सर्वं ब्रह्मेति यस्यान्तर्भावना सा

हि मुक्तिदा । भेददृष्टिरविद्येयं

सर्वथा तां विसर्जयेत्

महो. ५।११३

सर्वं ब्रह्मेति वै ज्ञानादिन्द्रियग्राम-

संयमः । यमोऽयमिति सम्प्रोक्तो-

ऽभ्यसनीयो मुहुर्मुहुः

ते. वि. १।१७

सर्वं ब्रह्मेति सङ्कल्पात्सुहृदा-

न्मुच्यते मनः

महो. ४।१२४

[+६।६५+६।१०५,६+

सर्वं ब्रह्मेव सततं सर्वं ब्रह्मेव केवलम्

ते. वि. ६।४

सर्वं ब्रह्मोपनिषदं माहं ब्रह्म निराकुर्यां

यो. शि. ४।१८

सर्वं भूतमयं चेति त्यक्त्वा

नास्तीति भावयेत्

ते. वि. ६।६५

सर्वं भूतं भव्यं जायमानं च

केनो. शां. पा.

अमन. १।१७

गणेशो. ३।१

सर्वं भृग्वङ्गिरोमयं अन्तरैते

त्रयो वेदा मृगूनङ्गिरसः श्रिताः

सर्वं मृत्युनाऽभिपन्नम्

सर्वं वा असीति तद्वदितेरदितित्वम्

सर्वं वा एतदिन्द्रो यज्जगद्येवेति

सर्वं वा एष सर्वमभोतीति

सर्वं विश्वमिदं नारायणः, य एवं वेद

सर्वं वै तेऽन्नमाप्नुवन्ति, येऽन्नं

ब्रह्मोपासते

सर्वं शाक्तमजीजनत्

सर्वं शान्तं निरालम्बं व्योमस्थं

शाश्वतं शिवम्

सर्वं सच्चिन्मयं ततम् [महो. ६।११+

सर्वं सच्चिन्मयं विद्धि सर्वं सच्चि-

न्मयं ततम्

सर्वं सत्यं परं ब्रह्म न चान्यं

या मतिः । तच्च सत्यं वरं

प्रोक्तं वेदान्तज्ञानपारगैः

सर्वं सन्त्यज्य दूरेण यच्छिष्टं

तन्मयो भवः

सर्वं सन्मात्ररूपत्वासच्चिदानन्द-

मात्रकम्

सर्वं समतया बुद्ध्या यः कृत्वा

वासनाक्षयम् । जहाति निर्ममो

देहं नेयोऽसौ वासनाक्षयः

सर्वं सर्वमयं सर्वे जीवाः सर्वमयाः

सर्वं समाप्नोषि ततोऽसि सर्वः

सर्वसहाः समलोष्टाश्मकाश्चना

यथोपपन्नचामुर्वर्ण्यभेदाचर्य

चरन्त आत्मानं मोक्षयन्त इति

सर्वं सुखं विद्धि सुदुःखनाशात्

सर्वं च सद्रूपमसत्यनाशात् ।

चिद्रूपमेव प्रतिभानयुक्तं तस्मा-

दखण्डं मम रूपमेतत्

सर्वं सौभाग्यं नृणां सर्वकर्म-

फलप्रदम्

सर्वं ह पश्यः पश्यति सर्वमाप्नोति

सर्वं ह वा एतदिदं भस्म

२ प्रणवो. २१

बृह. ३।११

बृह. १।२।५

शौनको. २।४

शौनको. १।५

ना. उ. ता. २।५

तैत्ति. २।२।२

बृहचो. १

महो. ५।४५

ते. बि. ६।१, ९

ते. बि. ६।१

जा. द. १।१०

अ. पू. १।४६

ते. बि. ६।३०

महो. ६।४४

नृसिंहो. ९।४

भ. गी. ११।४०

आश्रमो. ४

वराहो. ३।४

पं. ब्र. ९

छांदो. ७।२६।२

भस्मजा. १।४

सर्वं हि पश्यन्पश्यति सर्वमाप्नोति

सर्वं हीदं नामानीं सर्वं वाचा-

ऽभिवदति

सर्वं हीदं प्राणेनावृतं सोऽयमाकाशः

प्राणेन बृहत्या विष्टम्बः

सर्वं ह वैवास्मिँल्लोक आयुरेति नैनं

पुराकालात्प्राणो जहाति

सर्वं ह वैवास्मिँल्लोक आयुरेति नैनं

पुराकालान्मृत्युरागच्छति

सर्वं ह्ययमात्मा हि सर्वान्तरः

सर्वं ह्येतद्ब्रह्म [मांडू. २+

[नृ. पू. ४।२+नृसिंहो. १।२+

सर्वं ह्येतद्ब्रह्म आत्मा

सर्वः (शर्वः) सर्वस्य जगतो

विधाता धर्ताहर्ताविश्वरूपस्त्वमेति

सर्वाक्षरमयः कालः सदसद्ब्रह्मविर्जितः

सर्वाक्षरमयः कालः सर्वागममयः

। सवश्रुत्युत्तमो मृगयः

सकलोपनिषन्मयः

सर्वाजीवे सर्वसंस्थे बृहन्ते (बहते

अस्मिन्) तस्मिन्हंसो भ्राम्यते

ब्रह्मचक्रे [श्वेता. १।६+ना. प. ९।५+ भवसं. २।४

सर्वाज्ञानमसन्मयम्

सर्वाच्छब्दान्विजानाति, स

सम्प्रसाद इत्याचक्षते

सर्वाणि च भूतानि प्रज्ञायते (मा. पा.)

सर्वाणि च भूतानि वाचैव सम्राट्

प्रज्ञायन्ते; वागैव सम्राट् परमं ब्रह्म

सर्वाणि च भूतानि... यदैवज्जरा-

मवाप्नोति (मा. पा.)

सर्वाणि च भूतानि च सर्वे च

कामास्तस्मात्तस्योदयं प्रति

प्रत्यायनं प्रति घोषा बल्लुबः

सर्वाणि च भूतानि सर्वे च कामा

यदैवज्जरामाप्नोति

सर्वाणि चेन्द्रियाणि सहभूतैर्न

कारणं कारणानां ध्याता कारणं

सर्वाणि छन्दांसि, आपः स्थानं

मैत्रा. ७।११

१ ऐत. १।६।१

१ ऐत. १।६।३

बृह. २।१।१०

बृह. २।१।१२

नृसिंहो. ७।२

रामो. २।१+

गणेशो. १।१

राधोप. २।२

त्रि. म. १५

तुरीयो. ३

ना. प. ८।५

भवसं. २।४

ते. बि. ३।५८

सुबालो. ४।३

बृह. ४।१।२

बृह. ४।१।२

छां. उ. ८।१।४

छांदो. ३।१९।३

छांदो. ८।१।४

अ. शिखो. ३

२ प्रणवो. २१

सर्वाणि छन्दांसि नारायणादेव

नारा. १

सर्वाणि जगन्ति नारायणमयानि
प्रविभान्ति

त्रि. म. ना. ५।५

सर्वाणि तत्र भूतानि वसन्ति
परमात्मनि

भवसं. २।५३

सर्वाणि धर्मशास्त्राणि विस्तारयिष्णुः

सङ्कर्षणो. २

सर्वाणि बृंहयतीति ब्रह्मा

अ. शिखो. २

(एवं) सर्वाणि भूतानि मणौ सूत्र
इवात्मनि । स्थिरबुद्धिरसम्भूदो
ब्रह्मविद्ब्रह्मणि स्थितः

ध्या. बि. ६

सर्वाणि भूतानि रमन्ते सर्वाणि

ह वा अस्मिन्भूतानि विशन्ति
सर्वाणि भूतानीत्येव पञ्चमं मुखं

बृह. ५।१२।१

तेन मुखेन सर्वाणि भूतान्यस्मि

कौ. त. २।९

सर्वाणि भूतान्यभ्यात्तं यदनेकमेकं
नानावर्णं नानारूपं नानाशब्दं

नानागन्धं नानारसं नाना-
स्पर्शमिति

शौनको. १।५

सर्वाणिभूतान्यस्यैवैतानि सर्वाणि
निश्चसितानि

बृह. ४।५।११

(एवं) सर्वाणि भूतान्यापि-

पीलिकाभ्यो बृहत्या विष्टब्धा-
नीत्येव विद्यात्

१ ऐत. १।६।३

सर्वाणि भौतिकानि कारणे

भूतपञ्चके संयोज्य भूमिं जले..
क्रमेण विलीयते

पैङ्गलो. ३।३

सर्वाणि रूपाणि बिचिन्त्य धीरः

नामानि कृत्वाऽभिवदन् यदास्ते
[+चिन्त्यु. १२।७+]

महावा. ३
पारमा. ७।५

सर्वाणि ह वा इमानि भूतानि
प्रणव एव प्रतितिष्ठन्ति

शौनको. ४।५

सर्वाणि ह वा इमानि भूतानि

प्राणमेवाभिसंविशन्ति

छांदो. १।११।५

सर्वाणि हास्मै भूतानि श्रेष्ठयाय

सन्नमन्ते तच्छ्रीत्युपासीत

कौ. त. २।६

सर्वाणि ह वा इमानि भूतान्यन्नमेव
प्रतिहरमाणानि जीवन्ति

छांदो. १।११।९

सर्वाणि ह वा इमानि भूतान्यहरहः

प्रपतन्त्यन्नमभिजिघृक्षमाणानि

मैत्रा. ६।१२

सर्वाणि ह वा इमानि भूतान्या-

काशादेव जायन्ते

नृ. पू. ३।५

[त्रि. ता. ५।२२+]

ग. पू. २।९

सर्वाणि ह वा इमानि भूतान्या-

काशादेवं समुत्पद्यन्ते

छांदो. १।९।१

सर्वाणि ह वा इमानि भूतान्या-

दित्यमुषैः सन्तं गायन्ति

छांदो. १।११।७

सर्वाणि ह वा इमानि भूतान्ये-

तदक्षरमन्वायत्तानि

शौनको. १।५

सर्वाणि हास्मै भूतानि श्रेष्ठयाय

सन्नमन्ते तच्छ्रीत्युपासीत

कौ. त. २।६

तत्सामेत्युपासीत

सर्वाणि हास्मै भूतानि श्रेष्ठयाया-

भ्यर्च्यन्ते तद्यजुरित्युपासीत

कौ. त. २।६

सर्वाणीत्युपधारय

अ. गी. ७।६

सर्वाणीन्द्रियकर्माणि

अ. गी. ४।२७

सर्वाण्डेध्वनन्तलोकाश्चानन्तवैकुण्ठाः

सन्तीति सर्वेषां खल्वभिमतम्

त्रि. म. ना. ८।२

सर्वाण्येन भूतान्यभिरक्षन्ति

बृह. ४।१।२, ३

सर्वाण्येन वामान्यभिसंयन्ति

छांदो. ४।१।५।२

सर्वाण्येवैतानि प्रज्ञानस्य नाम-

धेयानि भवन्ति

२ ऐत. ६।२

सर्वातीतपदालम्बी परिपूर्णक-

चिन्मयः । नोद्वेगी न च

तुष्टात्मा संसारे नावसीदति

महो. ६।६३

सर्वातीतोऽस्म्यहं सदा

ते. बि. ३।१२

सर्वात्मकत्वमात्माधारो भवति

आ. पू. १

सर्वात्मकत्वं दृश्यविलयो गन्धः

आ. पू. १

(तस्मात्) सर्वात्मकेनाकारेण

सर्वात्मकमात्मानमन्विच्छेत्

नृसिंहो. ७।२

सर्वात्मकोऽहं सर्वोऽहं

कुण्डिको. २६

सर्वात्मवेदने शुद्धं यदौदेति

तवात्मकम् । भातिप्रसूतिदि-

क्तालवाहं चिद्रूपदेहकम्

महो. ४।४२

सर्वात्मा समरूपात्मा शुद्धात्मा त्वह-

मुत्थितः । एकवर्जित एकत्मा

सर्वात्मा स्वात्ममात्रकः

ते. बि. ४।३४

सर्वा दिशश्चोर्ध्वमधश्च तिर्यक् प्रकाशयन्ती भ्राजते गुह्यकाली	गुह्यका. ६४	सर्वान्प्राणानसद्विद्धि सर्वान्भोगा- नसत्त्विति	ते. बिं. ३।५४
सर्वा दिशो बलिमस्मै हरन्ति	छांदो. २।२१।४	सर्वान् बन्धूनवस्थितान्	भ. गी. १।२५
सर्वाद्या सर्वविद्या च वृंदावन- विहारिणी	राधिको. ७	सर्वापदां पदं पापा भावा विभव- भूमयः	महो. ३।४
सर्वाभारमनाधारमनिरीक्ष्यं	भस्मजा. २।९	सर्वारम्भपरित्यागी[भ.गी.१२।१६+	१४।२५
सर्वाधिव्याधिभेषजम्	पं. ब्र. १२	सर्वारम्भा हि दोषेण	भ. गी. १८।४८
सर्वाधिष्ठानरूपोऽस्मि सर्वदा चिद्धनोऽस्म्यहम्	ते. बिं. ३।१३	सर्वार्थवासनोन्मुक्ता तृष्णा मुक्तेति भण्यते	महो. ६।५०
सर्वाधिष्ठानमद्वन्द्वं परं ब्रह्म सनातनम् । सविदानन्दरूपं तदवाक्मनसगोचरम् [रुद्रह.२६+	अ. पू. ४।२९	सर्वार्थान् विपरीतांश्च सर्वाश्चर्यमयं देवं	भ. गी. १८।३१ भ. गी. ११।१२
सर्वाधिष्ठानमद्वयपरब्रह्मविहार- मण्डलं...चिद्रूपादित्यमण्डलं द्वात्रिंशद्भूमेदैरधिष्ठितम्	त्रि.म.ना. ७।८	सर्वीस्तथा भूतविशेषसंघान्	भ. गी. ११।१५
सर्वाननशिरोम्रीवः सर्वभूत- गुहाशयः । सर्वव्यापी स भगवां- स्तस्मात्सर्वगतः शिवः	श्वेताश्व. ३।११	सर्वाः प्रजा ब्राह्मणत्वं नरेन्द्र न ब्राह्मणत्वात्परमस्ति किञ्चित्	इतिहा. १४ चिन्त्यु. ११।२
सर्वानपि वैष्णवान्धर्मान्विजृम्भयन् सर्वानपि पाखण्डाभिचखान	सङ्कर्षणो. २	सर्वाः प्रजा यत्रैकं भवन्ति	
सर्वानिन्द्रियकृतान्पापान्नाशयतीति तेन नाशी (वरणा) भवति [जावालो. २+	रामो. ३।१	सर्वाभिलाषविगतः सर्वचिन्ता- समुत्थितः । सुप्रशान्तः सकृज्जोतिः समाधिरचलोऽभयः	अद्वैत. ३७
सर्वानुग्रहार्थाय तेषां (रुद्राक्षाणां) नामोच्चारमात्रेण दशगोप्रदानफलं दर्शनस्पर्शनाभ्यां द्विगुणं फलम्	रु. जा. १	सर्वा भूतानि तिष्ठन्ति सर्वमायुरेति वसीयान्भवति	आधि. ६।२
सर्वानुमादकत्वेन तदस्म्यहं वासुदेवः	ब्र. बिं. २३	सर्वावस्थासु साक्षी त्वेक एवावतिष्ठते	ना. प. ६।७
सर्वानन्दमयः परः	ते. बिं. ५।२	सर्वा वृद्धा वायोः, सर्ववृद्धेन्द्रस्यो- त्सेधपरोक्षवृद्धाऽग्नेः	संहितो. १।८
सर्वान्कामान् समुभ्रुते [विद्वानिति च-] सर्वान्तरस्थ- स्वसं- - - - -	तैत्ति. २।५	सर्वाशासङ्क्षये चेतःक्षयो मोक्ष इतीष्यते	अ. पू. २।२३
सर्वान् पार्थ मनोगतान्	निरा. २५	सर्वाश्च मधुमतीः सर्वाश्च व्याहृतीः (मा. पा.)	बृह. ६।३।६
सर्वान्तर्यामिरूपोऽहं सर्वसाक्षित्व- लक्षणः	भ. गी. २।५५	सर्वाश्चर्यं हि चिन्मात्रं देहं चिन्मात्रमेव हि	ते. बिं. २।३२
सर्वान्तरः स्वयं ज्योतिः सर्वाधि- पतिरस्म्यहम्	ते. बिं. ६।६६	सर्वाभ्रयोऽहमेव	त्रि.म.ना. ८।६
सर्वान्पाप्मन औषत्तस्मात्पुरुष औषति	ब्र. बि. १०६	सर्वासर्वविहीनोऽस्मि सात्त्विको- ऽस्मि सदाऽस्म्यहम्	मैत्रे. ३.६
	बृह. १।४।१	(स यथा) सर्वसामपा* समुद्र एकायनं, एव* सर्वेषा* रसानां जिह्वैकायनम्	बृह. ४।५।१२

सर्वासामेव नाडीनामेष बन्धः

प्रकीर्तितः

बराहो. ५।४२

(एवं) सर्वासां विद्यानां हृदय-

मेकायनमेव सर्वेषां कर्मणां

हस्तावेकायनम्

बृह. ४।५।१२

सर्वास्वप्नु पञ्चविधं सामोपासीत

छांदो. २।४।१

सर्वा ह्यस्मिन्देवताः शरीरेऽधिस-

माहिताः

प्रा. हो. ४।४

सर्वा ह्येवेमाः सर्वस्यै वाच

उपनिषद् इमां त्वेवाचक्षते

३ ऐत. २।५।१

सर्वा च सावित्रीमन्वाह, सर्वाश्च

मधुमतीरहमेवेदं सर्वं भूयासं

वः स्वः स्वाहा

बृह. ६।३।६

सर्वाश्च वेदान् सर्वाश्च यज्ञान्

सर्वाश्च शब्दान्सर्वाश्च व्युष्टीः

सर्वाणि च भूतानि स्थावर-

जङ्गमान्यनुभवेयमिति

२ प्रणवो. २

सर्वाश्च वेदान् साङ्गानपि ब्रह्म

ब्राह्मणैश्च...सत्यं धर्मेण धर्मं

तर्पयामि स्वेन तेजसा

अ. शिरः. १।१

सर्वे आनन्दरसा यस्मात्प्रकटिता

भवन्ति

सामर. ३

सर्वे ऊष्माणोऽग्रस्ता अनिरस्ता

विवृत्ता वक्तव्याः प्रजापते-

रात्मानं परिददातीति

छांदो. २।२२।५

सर्वे कामा मनोगता व्यावर्तन्ते

सर्वे कुर्वन्ति कर्माणि विकृशाः

प. हं. ९

शिवो. ७।१२५

कलनाशान्तावात्मलाभो-

दयाभिधः । स पुनः सिद्धि-

वाञ्छायां कथमर्हत्त्वचित्ततः

बराहो. ३।३०

सर्वेच्छाजालसंज्ञान्तावात्मलाभो

भवेन्मुने । स कथं सिद्धि-

जालानि नूनं वाञ्छत्यचित्तकः

अ. पू. ४।८

सर्वेच्छाः सकलाः शङ्काः सर्वेहाः

सर्वनिश्चयाः । धिया येन परि-

त्यक्ताः स जीवन्मुक्त उच्यते

महो. २।५८

सर्वे जीवाश्च स्वस्वरूपं भजन्ते

त्रि.म.ना. ३।७

सर्वे जीवाः सुखैर्दुःखैर्मायाजालेन

वेष्टिताः । तेषां मुक्तिः कथं

देव कृपया वद शङ्कर

यो. शि. १।१

सर्वे जीवाः सुखैर्दुःखैर्मायाजालेन

वेष्टिताः । तेषां मुक्तिकरं मार्गं

मायाजालनिकृन्तनम्

१ यो. त. ४

सर्वे तु शक्तिजालेन रोगा

नश्यन्ति निश्चयम्

योगकुं. १।१८

सर्वे देवा ऋषयो मुनयः सिद्ध-

गन्धर्वयक्षरक्षःपिशाचाः सर्वे

नारायणः

ना.पू.ता. ५।६

सर्वे देवाः शिवात्मकाः

सर्वे देवाः संविशन्तीति विष्णुः

निर्दर्शनात् । संवृतेऽस्मिन्प्रदेशे

वै भूतानां दर्शनं कुतः

अ. शां. ३३

सर्वे धर्मास्तथा ज्ञानं नैतदुद्धेन

भाषितम्

अ. शां. ९९

सर्वे धर्माः समाभिज्ञा अजं साम्यं

विशारदम्

अ. शां. ९३

सर्वे नमस्यन्ति च सिद्धसङ्गाः

सर्वे नादसमुद्भवाः

अ.गी. ११।३६

सर्वे निमेषा जज्ञिरे विद्युतः

पुरुषादधि

यो. शि. ३।८

सर्वेन्द्रियगुणाभासं सर्वेन्द्रिय-

विवर्जितम् । सर्वस्य प्रभुमीशानं

सर्वस्य शरणं ब्रूहत्

महाना. १।८

सर्वेन्द्रियगुणाभासं

सर्वेन्द्रियगुणाभासः सर्वेन्द्रिय-

विवर्जितः

श्वेताश्व. ३।१७

सर्वेन्द्रियगुणाभासा सर्वेन्द्रिय-

विवर्जिता । सर्वेषां प्रभुरीशानी

सर्वेषां शरणं सुहृत्

अ.गी. १३।१५

सर्वेन्द्रियविवर्जितम्

सर्वेन्द्रियविहीनोऽस्मि सर्वकर्म-

कृदप्यहम्

गु. का. ४९

सर्वे पाप्मानोऽतो निवर्तन्ते

सर्वेऽप्येते यज्ञविदः

अ.गी. १३।१५

छांदो. ८।४।१

अ.गी. ४।१०

सर्वे बन्धाः प्रविनश्यन्ति सर्वे ब्रह्म बद्ध्यन्ति सम्प्राप्ते तु कलौ युगे । वैदिके नानु- तिष्ठन्ति शिशोदरपरायणाः सर्वेभ्यः पापकृत्तमः सर्वेभ्योऽन्तस्थानेभ्यो ध्येयेभ्यः प्रदीपवत्प्रकाशयतीति प्रकाशः सर्वेभ्यो लोकेभ्यः सर्वे प्राणिनो- ऽभवन् सर्वेभ्यो वेदेभ्यः सर्वे लोका अभवन् सर्वे मरुद्गणा अजीजनन् (देव्याः) सर्वे युद्धविशारदाः सर्वे वयमतः परम् सर्वे वाक्यात्मका मन्त्रा वेद- शास्त्राणि कृत्स्नशः सर्वे वेदा यत्पदमामनन्ति तपाः५ सि सर्वाणि च यद्वदन्ति [कठो. २।१५+ सर्वे वेदा यत्रैकं भवन्ति सर्वे वेदाः प्रणवादिकास्तं प्रवणं तत्साम्नोऽङ्गं वेदं स आयुर्यशः- कीर्तिज्ञानैश्वर्यवान्भवति सर्वे वेदाः सर्वे यज्ञा इत्यथ स्वत्विन्द्रमन्वायत्तं (तदनु) सर्वेशमप्रमेयमजं शिवं परमाकाशं निरालम्बमद्वयं... परं ब्रह्म प्राप्नोति सर्वेशः सर्वसाक्षी च सर्वेश्वरं सर्वदेवैरुपास्यम् सर्वेषणाविनिर्मुक्तश्छित्त्वा तं तु न बध्यते (तस्मात्) सर्वेषामधिकारिणा- मनधिकारिणां च भक्तियोग, एव प्रशस्यते (एवं) सर्वेषामध्वनां पादा- वेकायनमेव५ सर्वेषां वेदानां वागेकायनम् [बृह. २।४।११+ सर्वेषामपि पापानां प्रायश्चित्तं त्वमेव हि	त्रि. म. ना. ८।७ भवसं. १।५७ भ. गी. ४।३६ अ. शिखो. २ गायत्रीर. १ गायत्रीर. १ बृहचो. १ भ. गी. १।९ भ. गी. २।१२ यो. शि. ३।७ गुह्यका. ३९ चिन्त्यु. १।११ नृ. पू. १।३ शौनको. १।५ मं. ब्रा. ३।१ २ रुद्रो. ४४ ना. प. ९।१७ २५ त्रि. म. ना. ८।४ ४।५।१२ तुल्यु. १३	सर्वेषामात्मानुसन्धानं विधिरित्येव (एवं) सर्वेषामानन्दानामुपस्थ एकायन५ सर्वेषां विसर्गाणां पायुरेकायनम् [बृह. २।४।११+ सर्वेषामिन्द्रियाणां गतिरुपरमते य आत्मन्येवावस्थीयते सर्वेषामेव गतीनामव्यक्तं हृदयम् सर्वेषामेव गन्धानां पृथिवी हृदयं सर्वेषामेव पापानां सङ्घाते समुपस्थिते । तारं द्वादशसाहस्र- मभ्यसेच्छेदनं हि तत् सर्वेषामेव भूतानां महासौभाग्य- दायिनी । महालक्ष्मीर्महादेवी.. सर्वेषामेव भूतानां विष्णुरात्मा.. सर्वेषामेव रूपाणां तेजो हृदयम् सर्वेषामेव शब्दानामाकाशं हृदयम् सर्वेषामेव रसानामपो हृदयम् सर्वेषामेव शर्म भवान् सर्वेषामेव सत्त्वानां मृत्युर्हृदयम् सर्वेषामेव स्पर्शानां वायुर्हृदयम् सर्वेषामेव त्रीणि शरीराणि वर्तन्ते (एवं) सर्वेषां कर्मणां हस्ता- वेकायनम् [बृह. २।४।११+ सर्वेषां खलु भूतानामात्मा सत्ये प्रतिष्ठितः (मा. पा.) (एवं) सर्वेषां गन्धानां नासिके एकायनम् सर्वेषां च महीक्षिताम् (तस्मात्) सर्वेषां जीवानामिष्ट- विषये...सुखबुद्धि... सर्वेषां ज्योतिषां ज्योतिस्तमसः परमुच्यते सर्वेषां दिव्यानां (विद्यानां) प्रेरयिता ईशानः सर्वेषां देवानां सार्वज्ञां सालोक्यतां सायुज्यतां गच्छति सर्वेषां देवालयस्थं भस्म शिवाम्रिजं शिवयोगिनाम्	ना. प. ७।११ ४।५।१२ प. हं. ९ सुबालो. १३।४ सुबालो. १३।४ १सं.सो. २।१०३ ना. पू. ता. २।२ रुद्रह. १३ सुबालो. १३।४ सुबालो. १३।४ सुबालो. १३।४ २ प्रणवो. १९ सुबालो. १३।४ सुबालो. १३।४ यो. चू. ७२ ४।५।१२ छां.व. ६।१७ बृह. ४।५।१२ भ. गी. १।२५ त्रि.म.ना. ५।३ त्रि.म.ना. ४।३ पञ्चब्र. १ कठश्रु. १३ बृ. जा. ५।७
--	---	---	---

सर्वेषां दोषरत्नानां सुसमुद्रिकया-
 ऽनया । दुःखशृङ्खलया नित्य-
 मलमस्तु मम क्रिया [याज्ञव. १६+ महो. ३।४७
 सर्वेषां पुरुषाणामन्तःपुरुषः स
 आत्मा स विज्ञेयः त्रि. ता. ५।१
 सर्वेषां पूर्वोक्तब्रह्मयज्ञकर्म मुक्ति-
 क्रममिति ब्रह्मपुत्रः प्रोवाच पा. ब्र. ५
 सर्वेषां प्रणवो बीजं हंसः शक्तिः
 प्रकीर्तिता गुह्यका. ८।१
 सर्वेषां प्राणिनां प्रारब्धसञ्चिता-
 गामिकर्मसाधर्म्यदर्शनात्कर्मा-
 भिप्रेरिताः सन्तो जनाः
 क्रियाः कुर्वन्ति व. सू. ७
 (ॐ) सर्वेषां प्राणिबुद्धानां
 निरञ्जनाव्यक्तामृतनिधौ
 विलयविलासः स्थितिर्विजृम्भते स्वसंवे. १
 सर्वेषां बीजानां हयग्रीवैकाक्षर-
 बीजमनुत्तमं मन्त्रराजात्मकं भवति हयग्री. ६
 सर्वेषां ब्रह्मादीनां देवर्षीणां
 मनुष्याणां मूर्तिरेका परब्र. ६
 सर्वेषां भूतानामन्तरपुरुषः स म
 आत्मेति विद्यात् ३ ऐत. २।४।८
 भूतानां मूर्धा भवति कौ. त. ४।२
 सर्वेषां भूतानां मूर्धा राजा भवति बृह. २।१।२
 सर्वेषां भूतानां मूर्धेति वा अहमेत-
 मुपास इति कौ. त. ४।२
 (एवं) सर्वेषां रसानां जिह्वै-
 कायनम् [बृह. २।४।११+ ४।५।१२
 (एवं) सर्वेषां रूपाणां चक्षु-
 रेकायनम् [बृह. २।४।११+ ४।५।१२
 सर्वेषां वस्तूनां मुरुषवस्तु भवति ना. उ. ता. ३।१
 सर्वेषां वा एतद्भूतानामाकाशः
 परायणम् [नृ. पू. ३।६+ त्रि. ता. ५।२२+ ग. पू. २।९
 (एवं) सर्वेषां विसर्गानां पायु-
 रेकायनम् [बृह. २।४।११+ ४।५।१२
 (एवं) सर्वेषां वेदानां वागेकायनं
 [बृ. उ. २।४।११+ ४।५।१२
 (एवं) सर्वेषां शब्दानां श्रोत्र-
 मेकायनम् [बृह. २।४।११+ ४।५।१२
 ८४

सर्वेषां शरीराणां समानगुणाभवन्ति सामर. १०१
 (एवं) सर्वेषां सङ्कल्पानां मन
 एकायनम् [बृह. २।४।११+ ४।५।१२
 सर्वेषां समवायेन सिद्धिः स्या-
 द्योगरक्षणा योगो. ३२
 (एवं) सर्वेषां स्पर्शानां
 त्वगेकायनम् [बृह. २।४।११+ ४।५।१२
 सर्वे स्पर्शा मृत्योरात्मानः छांदो. २।२२।३
 सर्वे स्पर्शा लेष्टेनानभिनिहिता
 वक्तव्या मृत्योरात्मानं
 परिहराणीति छांदो. २।२२।९
 सर्वेऽस्मै देवा बलिमावहन्ति तैत्ति. १।५।३
 सर्वे स्वरा इन्द्रस्यात्मानः छांदो. २।२२।३
 सर्वे स्वरा घोषवन्तो बलवन्तो
 वक्तव्या इन्द्रे बलं ददानीति छांदो. २।२२।५
 सर्वे होतारो यत्रैकं भवन्ति चित्सु. ११।१
 सर्वेषु कालेषु लाभाच्छाभौ समौ
 कृत्वा... ध्रुवशीलोऽष्टौ मास्ये-
 काकी चरेत् (?) प. हं. प. ७
 सर्वेषु तीर्थेषु स्नातो भवति ऊर्ध्वपुं. ६
 सर्वेषु भूतेषु गणेशमेकं विज्ञाय तं
 मृत्युमुखात् प्रमुच्यते हेरम्बो. ८
 सर्वेषु भूतेष्वेतमेव ब्रह्मेत्याचक्षते ३ ऐत. २।३।४
 सर्वेषु वेदेष्वारण्यक्रमावर्तयेत् आरुणि. २
 सर्वे सहैवावनिपालसङ्घैः भ. गी. ११।२६
 सर्वैरेव (अक्षरैः) स इन्द्रोऽभवत् अव्यक्तो. ६
 सर्वैरेव (अक्षरैः) स विष्णुरभवत् अव्यक्तो. ६
 सर्वोत्कृष्टपरमद्युतिप्रद्योतमानं
 तत्त्वाकाशं भवति अद्वयता. ४
 सर्वोत्कृष्टपरमाद्वितीयप्रद्योतमानं
 तत्त्वाकाशं भवति सं. ब्रा. १।३
 सर्वोपनिषद्भ्यासं दूरतस्त्यज्य
 सादरम् । तेजोविन्दूपनिषद्-
 मभ्यसेत्सर्वदा मुदा । सङ्कदभ्यास-
 मात्रेण ब्रह्मैव भवति स्वयम् [ते. बि. ६।११०, ११
 सर्वोपकारी मोक्षी भवति दत्तात्रे. १।६
 सर्वोपनिषदां मध्ये सारमष्टोत्तरं
 शतम् । सङ्कच्छ्रवणमात्रेण
 सर्वाघोषनिकृन्तनम् मुक्तिको. १।४४

सर्वोपसंहारेण संहारप्रणवः ।
 सर्वोपाधिविनिर्मुक्तं स्वात्मानं
 भावयेत्सुधीः
 सर्वोपाधिविनिर्मुक्तं परं तत्त्वं
 तदुच्यते
 सर्वो योगाग्निना देहो ह्यजहः
 शोकवर्जितः
 सर्वो वै रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो अस्तु
 सर्वोऽसि सर्वहीनोऽसि शान्ता-
 शान्तविवर्जितः
 सर्वो ह्येष रुद्रस्तस्मै रुद्राय नमो अस्तु
 [+महाना. १०।११
 सर्वोपधस्य मन्यं दधिमधुनो-
 रुपमथ्य ज्येष्ठाय श्रेष्ठाय स्वाहे-
 त्यग्नावाज्यस्य हुत्वा मन्ये
 सम्पातमवनयेत्
 सलिल एको द्रष्टाऽद्वैतो भवति
 सलिल एवेदं सलिलं वनं भूयस्तेनैव
 मार्गेण आग्राय धावति
 सलिलकण इवाम्बुधौ महात्मा
 विगलितवासनमेकतां जगाम
 सलिलमिति लौहित्यकारणं सत्त्वम्
 सलिलात्फेनमभवत्
 सलिलेभारयेषित्तनाम्भसापरिभूयते
 सलिले सैन्धवं यद्वत्साम्यं भवति
 योगतः । तथाऽऽममनसोरैक्यं
 समाधि- (रिति कथ्यते)
 रमिधीयते [सौभाग्य. १८+
 स लोकमागच्छत्यशोकमहिमं
 तस्मिन्वसति शाश्वतीः समाः
 सवनात्सन्निता
 सवस्तु सोपलम्भं च द्वयं लौकिक-
 मिष्यते । अवस्तु सोपलम्भं च..
 स वा अयमात्माऽनन्तोऽजरो-
 ऽपारो न वारे बाह्यो नांतरः
 स वा अयमात्मा ब्रह्म
 स वा अयमात्मा सर्वेषां भूता-
 नामधिपतिः
 स वा अयं पुरुषः सर्वासु पृथु
 पुरिशकः

तुरीयो. १

कठक. ४४

अमन. १।११

यो. शि. १।२६

महाना. १०।११

ते. वि. ५।६८

शिब. सं. ३१

छांदो. ५।२।४

बृह. ४।३।३२

सुबालो. ४।४

महो. २।७७

भावनो. ७

गायत्रीर. १

यो. शि. ५।५०

वराहो. २।७५

बृह. ५।१०।१

मैत्रा. ६।७

अ. शां. ८७

आर्षे. ९।२

बृह. ४।४।५

बृह. २।५।१५

बृह. २।५।१८

स वा अयं पुरुषो जायमानः

शरीरमभिसम्पद्यमानः

पाप्मभिः संसृज्यते

स वा ऋषे तृतीयं शंस

स वा ऋषे द्वितीयं शंस

स वा एवं प्रवरणीय आत्मका-

मेनेत्याहुर्ब्रह्मवादिनः

स वा एष आत्मा परः

स वा एष आत्मा हृदि

स वा एष आत्मेत्यदो क्शं नीत

एव सितासितैः कर्मफलेभि-

भूयमान इव प्रतिशरीरेषु चरति

स वा एष एकस्त्रिधाभूतोऽष्टधैका-

दशधा द्वादशधाऽपरिमितधा

बोद्धूत उद्धूतत्वाद्धूतेषु चरति

प्रतिष्ठा सर्वभूतानामधिपतिर्व-

भूवेत्यग्नावात्मान्तर्बहिश्चान्तर्बहिश्च मैत्रा. ४।५

स वा एष एतस्मिन्बुद्धान्ते रत्वा

चरित्वा दृष्ट्वैव पुण्यं च पापं च

पुनः प्रतिन्यायं प्रतियोन्या

ब्रवति स्वप्नान्तायैव

स वा एष एतस्मिन्सम्प्रसादे रत्वा..

स वा एष एतस्मिन्स्वप्नान्ते रत्वा

चरित्वा दृष्ट्वैव पुण्यं पापं..

स वा एष एतस्मिन्स्वप्ने रत्वा...

स वा एष एतेन देवेन चक्षुषा

मनसैस्तान्कामान्पश्यन्नमते

स वा एष एवं पश्यन्नेवं मन्वान

एवं विजानन्नतिबाह्वी भवति

स वा एष एवं पश्यन्नेवं मन्वान

एवं विजानन्नात्मरतिरात्मकीड

आत्ममिथुन आत्मानन्दः स

स्वराद् भवति

स वा एष ओमित्येतदात्मा, स

त्रेधाऽऽत्मानं व्यकुर्वत

स वा एष दिव्यः शाकरः सिन्धु-

मारुताः ह य एवं वेदाप

जयति

बृह. ४।३।८

१ ऐत. २।३।३

१ ऐत. २।३।२

मैत्रा. ६।७

नृसिंहो. ९।१

छांदो. ८।३।३

मैत्रा. २।१०

मैत्रा. ४।५

बृह. ४।३।१७

बृह. ४।३।१५

बृह. ४।३।३४

बृह. ४।३।१६

छांदो. ८।१२।५

छांदो. ७।१५।४

छांदो. ७।२५।५

मैत्रा. ६।३

सहस्रै. २३

स वा एष निरिन्द्रियो विमुक्तो- ऽस्माहोकात्यैति	बृह. ६।४।१२	स वाजपेयेनसोऽतिरात्रेणसोमोर्वा- मेण स सर्वैः ऋतुभिर्जते	ग. शो. ५।३
स वा एष पञ्चाऽऽत्मानं प्रवि- भज्य निहितो गुहायां मनो- मयः प्राणशरीरो बहुरूपः सत्य- सङ्कल्प आस्मेति	मैत्रा. २।९ तैत्ति. २।२	स वायुना ज्योतिषा भाति च तपति च, भाति च तपति च कीर्त्या यशसा ब्रह्मवर्चसेन	छांदो. ३।१८।४
स वा एष पुरुषविध एव	महाना. १७।१४	स वायुपूतो भवति, स आदित्यपूतो भवति । अरोगी भवति ।	मुद्रलो. ५।१
स वा एष पुरुषः पञ्चाऽऽत्मा	तैत्ति. २।११	श्रीमांश्च भवति	
स वा एष पुरुषोऽमरसमयः		स वायुप्रतिष्ठा, आकाशात्मा	कौ. त. २।१४
स वा एष भूतानीन्द्रियाणि विराजं देवताः कोशांश्च सृष्ट्वा प्रविश्यामूढो मूढ इव व्यवहरन्नास्ते	नृसिंहो. ९।५	स्वरेति स तद्भवति	मैत्रा. २।६
स वा एष महानज आत्माऽजरो- ऽमरोऽमृतोऽभयो ब्रह्माभयं वै ब्रह्माभयं हि वै ब्रह्म भवति	बृह. ४।४।२५	स वायुमिवात्मानं कृत्वाऽभ्यन्तरं प्राविशत्	छांदो. ३।१३।५ गो. पू. ४।३
स वा एष महानज आत्माऽन्नादो वसुदानो विन्दते वसु	बृह. ४।४।२४	स वायुः स आकाशस्तदेतदोजश्च महश्चेत्युपासीत	बृह. २।५।१७
स वा एष महानज आत्मा योऽयं विज्ञानमयः प्राणेषु य एषो- ऽन्तर्हृदय आकाशस्तस्मिच्छेते	बृह. ४।४।२२	स वासुदेवो न यतोऽन्यदस्ति स वां मधु प्रवोचदृतायन्त्वाष्ट्रं यदन्नावपि कक्ष्यं वामिति	सरस्व. ४९ भ. गी. १३।७
स वा एष यज्ञः प्रादक्षिणोऽनन्त- दक्षिणः समृद्धतरः	सहस्रै. २९	सविकल्पो निर्विकल्पः समाधि- द्विविधो हृदि (कुर्यात्)	त्रि. आ. २।१३
स वा एष यज्ञः सद्यः प्रतायते सद्यः सन्तिष्ठते	सहस्रै. १७	सविकारमुदाहृतम्	महाना. २।१
स वा एष वाचः वरमो विकारः, यदेतन्महदुक्तम्	१ ऐत. ३।६।३	सविकारस्तथा जीवो निर्विकार- स्तथा शिवः । कोशास्तस्य विकारास्ते ऋवस्थासु प्रवर्तकाः	सूर्यता. १।३
स वा एष शुद्धः स्थिरोऽचलश्चा- लेषोऽन्वमो निःस्पृहः प्रेक्षकव- दवस्थितः	मैत्रा. २।११	स विजायमानः स अनिष्यमाणः प्रत्यङ्मुखः स्तिष्ठति विश्वतोमुखः [+तै.आ.१०।१।३+	
स वा एष सूक्ष्मोऽमाहोऽदृश्यः पुरुषसंज्ञो बुद्धिपूर्वमिदं वाक्यते	मैत्रा. २।५	स विज्ञानो भवति स विज्ञातमेवा- न्ववक्रामति तं विद्याकर्मणी समन्वारमेते पूर्वप्रज्ञा च	बृह. ४।४।२
स वा एषा देवता दुर्नाम दूर- हस्या मृत्युर्दूर- ह वा अस्मा- न्मृत्युर्भवति	बृह. १।३।९	सविता पञ्चात्तात्सविता पुरस्तात्स- वितोत्तरात्तात्सविताऽधरात्तात् ।	नृ. पू. २।७
स वा एषोऽभिमृतः प्राकृतेर्गुणैः	मैत्रा. ३।२	सवितानः सुवतु सर्वताति सविता नो रासर्ता दीर्घमायुः [सूर्यो. ८+ अ.मं. १०।३६।१४	त्रि. ता. १।६
स वा एषोऽस्मद्बन्तरे तिष्ठन्- कृतार्थोऽमन्वत	मैत्रा. ३।९	सविता प्रसविता दीप्तो दीपयन् दीप्यमानः	मैत्रा. ६।७

सविता अयः प्रसविता अयमेवा-
प्रोति । अथो प्रज्ञातयैव प्रतिपदा ५

छन्दा ५ सि प्रतिपद्यते

सहस्रै. १५

सवितुरिति सविता, सावित्र-
मादित्यो वै

गायत्रीर. २

सवितुर्वा योग्यो जीवात्मपरमात्म-
समुद्भवस्तं प्रकाशशक्तिरूपं
जीवाह्वरं स्पष्टमापद्यते..

त्रि. ता. १।१४

स वित्तेनैवा च पूर्यतेऽप च क्षीयते
सवित्रा प्रसवेन जुषेत ब्रह्म पूर्यम्

बृह. १।५।१५

स विशृङ्ग एवाभवत्

श्वेताश्व. २।७

स विश्वकृद्विश्वविदात्मयोनिर्ज्ञः
कालकालो गुणी सर्वविद्यः ।

शौनको. २।३

प्रधानक्षेत्रज्ञप शः

संसारमोक्षस्थितिबन्धहेतुः

श्वेता. ६।१६

[भवसं. २।४६

स विश्वकृत् स हि सर्वस्य कर्ता
तस्य लोकाः स उ लोक एव

बृह. ४।४।१३

स विश्वरूपस्त्रिगुणस्त्रिबर्मा

प्राणाधिपः सम्भरति स्वकर्मभिः

श्वेताश्व. ५।७

सविषयं मनो बन्धाय, निर्विषयं
मुक्तये भवति

मं. ब्रा. ५।१

स विष्णुः सशिवः स ब्रह्मा सेन्द्रः सेन्दुः

स सूर्यः स वायुः सोऽग्निः स ब्रह्म

ग. शो. २।१

स वेत्ति वेद्यं न च तस्यास्ति वेत्ता

तमाद्भुतं पुरुषं महान्तम्

श्वेता. ३।१९

[+ना. प. ९।१४+

भवसं. २।४५

स वेदैतत्परमं ब्रह्म धाम यत्र विश्वं
निहितं भाति शुभ्रम् । उपासते

पुरुषं ये ह्यकामास्ते शुक्रमेत-

दतिवर्तन्ति धीराः

मुण्ड. ३।२।१

(अथ) संवेद्यत्रायायै हृदय-
मभिमृशेत्

कौ. त. २।१०

स वृक्षकालाकृतिभिः परोऽन्यो

यस्मात्प्रपञ्चः परिवर्ततेऽयम् ।

धर्मावर्ध पापनुर्ध भगेश ज्ञात्वा-

ऽऽत्मत्यममृतं विश्वधाम

श्वेता. ६।६

स वै खलु प्रस्तोता सामं प्रस्तौति

बृह. १।३।२८

स वै गणेशः सर्वात्मा विज्ञेयः

गणेशो. ४।१०

स वै गौतम तीर्थेनेच्छसी३

इत्युपैम्यहम् (मा. पा.)

बृह. ६।२।७

स वै त्रिविधः—सात्त्विको राजस-

स्तामसश्चेति । सात्त्विकी ज्ञान-

शक्तिः, राजसी क्रियाशक्तिः,

तामसी द्रव्यशक्तिः

गणेशो. ४।३

स वै दैवः प्राणो यः सम्भरंश्चास-

म्भरंश्च न व्यथते न रिच्यति

बृह. १।५।२०

स वै नैव रेमे तस्मादेकाकी न रमते

बृह. १।४।३

स वै ब्रह्म परमात्मेत्युच्यते

हंसो. ४

स वै बलं बलिनामप्रगण्यः पुण्यः

शरण्यः सकलस्य जन्तोः ।

तमेकदन्तं गजवक्त्रमीशं विज्ञाय

दुःखान्तमुप सद्यः

हेरम्बो. ११

स वै ब्रह्मण आनन्दः

गान्धर्वो. ६

स वै वाचमेव प्रथमामत्यवहत्

सा यदा मृत्युमत्यमुच्यत

बृह. १।३।१२

स वै वेदिता स्याद्याज्ञवल्क्य वेद

वा [बृह. ३।९।१०, ११,

१२-१७

स वैष्णवं धाम भित्वा परं ब्रह्म

प्राप्नोति

त्रि. ता. १।१५

सव्यदक्षिणनाडीस्थो मध्ये चरति

मारुतः । तिष्ठतः खेचरी मुद्रा

तस्मिन्स्थाने न संशयः

शाण्डि. १।७।४०

सव्यहस्त आज्यस्थाली

(शारीरयज्ञस्य)

प्रा. हो. ४।२

सव्याहृति सप्रणवां गायत्री शिरसा

सह । त्रिः पठेदायतप्राणः

प्राणायामः स उच्यते

अ. ना. ११

सव्ये तु शङ्खं विभृयादिति

ब्रह्मविदो विदुः

ई. ११

सव्ये दक्षिणगुल्फं तु पृष्ठपार्श्वे

नियोजयेत् । दक्षिणेऽपि तथा

सव्यं गोमुखं गोमुखं (गोमुखं)

यथा [त्रि. ब्रा. २।३६+

शाण्डि. १।३।२

सव्ये दक्षिणगुल्फं तु पृष्ठपार्श्वे

नियोजयेत् । दक्षिणेऽपि तथा

सव्यं गोमुखं तत्प्रचक्षते

आ. ६. ३।३

सन्धे दले तिष्ठति पद्मयोनिः

स्वरान्वितो दक्षिणपत्रगो हरिः ।

श्रिया समेतः शिवयाऽनुवक्तो

मध्ये दलेऽहं निवसामि नित्यम्

सन्धोदक्षिणे गुल्फे दक्षिणं

दक्षिणेतरे । निदिध्यादृजुकायस्तु

चक्रासनमिदं मतम्

स शब्दस्तुमुलोऽभवत्

सशरीरं समारोप्य तन्मयत्वं

तथोमिति । त्रिशरीरं त-

मात्मानं परं ब्रह्म विनिश्चिनु

स शान्तिमधिगच्छति

स शान्तिमाप्नोति न कामकामी

सशिखं वपनं कृत्वा वहिस्सूत्रं

त्यजेद्बुधः । यदक्षरं परं ब्रह्म

तत्सूत्रमिति धारयेत्

[+ना. प. ३।७८+

सशिखान् केशान् निकृत्य

विस्तृत्य यज्ञोपवीती निष्क्रम्य

ब्रह्मा त्वं यज्ञस्त्वं

सशिखान् केशान्निष्कृत्य विस्तृत्य

यज्ञोपवीतं भूः स्वादेत्यप्सु

जुहुयात्

स शिखान्केशान्विस्तृत्य यज्ञोपवीतं

छित्वा पुत्रं दृष्ट्वा त्वं यज्ञस्त्वं

सर्वमित्यनुमन्त्रयेत्

स शिवः सचिदानन्दः सोऽन्वेषेष्टव्यो

स शिवः स शिवः स शिवो गणेशः

स शीतोष्ण-सुखदुःख-मानाव-

मानवर्जितः

स शुक्रः स्वकया बुद्ध्या न वाक्यं

बहु मन्यते

स शुद्धः स शुद्धः स शुद्धो गणेशः

स शुष्यति स वृद्धते तस्मादनृतं

न वदेत्

स शौद्रं वर्णमसृजत

१ वित्तो. ३

वराहो. ५।१७

भ. गी. १।१३

ना. प. ८।८

भ. गी. २।७१

भ. गी. २।७०

ब्रह्मो. ६

परब्र. ७

कठश्रु. ४

कठरु. ३

१ सं. सो. १।२

पं. ब्र. ३५

गणेशो. २।४

प. हं. प. ११

महो. २।१७

गणेशो. २।४

१ ऐत. ३।६।५

बृह. १।४।१३

स वकारं ब्रवाणीं अवकारां

इति, स वकारमेव ब्रूयात्

स षट्पदो भवति, साम एव षट्पदः

स षट्मिर्वर्जितः । षड्भावविकारशून्यः

स षोडशिना यजते, स वाजपेयेन

यजते, सोऽतिरात्रेण यजते,

सोऽप्येवमिण यजते, सोऽश्वमेधेन

यजते, स सर्वैः क्रतुभिर्यजते

स सकलभोगान् भुङ्क्ते देहं त्यक्त्वा

शिवसायुज्यमेति

स सचिदानन्दद्वयचिद्धनः

सम्पूर्णानन्दैकबोधो ब्रह्मैवाह-

मस्मीत्यनवरतं ब्रह्मप्रणवानु-

सन्धानेन यः कृतकृत्यो भवति

स इ परमहंसपरिब्राट्

स सततं सकलरुद्रमन्त्रजापी

भवति, स सकलभोगान्भुङ्क्ते,

देहं त्यक्त्वा शिवसायुज्यमेति,

न स पुनरावर्तते

स सत्याभिसन्धः सत्येनात्मान-

मन्तर्भाव्य परशुं तप्तं प्रतिगृह्णाति,

स न दह्यतेऽथ मुच्यते

स सङ्ग्यासी च योगी च

स सङ्ग्यासी शिव एव सर्वदेवमयो

भवति

स समानः सन्नुभौ लोकावनु-

सञ्चरति

स समुद्र एव भवति (मा. पा.)

स सैम्यकायः सन् सृष्टिकर्म

न जज्ञिवान्

स सम्यग्ज्ञानं च लब्ध्वा विष्णु-

सायुज्यमवाप्नोति

स सर्वकर्मकृत् स ब्राह्मणः

स सर्वकारणमूलं विराट्स्वरूपोभवति

स सर्वज्ञः सर्वमेवाविवेश

स सर्वज्ञः सर्ववित् यस्य ज्ञानमयं

तपः । तस्यैषाऽऽहुतिर्दिव्या-

ऽमृतत्वाय कल्पतामिति

३ ऐत. २।६।२

ग. पू. १।११

प. हं. प. ११

नृ. पू. ५।१४

का. उद्रो. ५

प. हं. प. ११

का. उद्रो. ५

छांदो. ६।१६।२

भ. गी. ६।१

तारोप. ४

बृह. ४।३।७

छां. उ. ६।१०।१

मुद्रलो. २।४

वासुदे. १७

प. हं. प. ११

त्रि. म. ना. २।६

प्रभो. ४।११

२ सङ्ग्यासो. १

स सर्वमयनिर्मुक्तः साक्षाच्छिवमयो भवेत्	वज्रपं. ६	स सामभिः सामवेदो रुद्राद्यादित्या जगत्याहवनीयः सा साम्न- स्तृतीयो पादो भवति	नृ. पू. २।१
स सर्वलोकस्य शुभाशुभस्य तं वै ज्ञात्वा सत्युप्तयेति जन्तुः	हेरम्बो. ८	स सामभिः सामवेदो रुद्रादित्या जगत्याहवनीयः सा तृतीयः पादो भवति	नृसिंहो. ३।२
स सर्वविद्रजति मां	भ. गी. १५।१९	स सिद्धिसाधनैर्योगैस्तानि साधयति क्रमात्	अ. पू. ४।५
स सर्ववेत्ता भुवनस्य गोप्ता ताभिः प्रजानां निहिता जनानाम् । प्रोक्ता त्वमोक्ता विचितिः क्रमाणां प्रजापतिश्छन्दमयो विगर्भः	एका. ९	स सारः सर्वसाराणां तस्मात्सारो न विद्यते	अ. पू. ४।७०
स सर्ववेदप्रतर्क्यासु चरितो भवति	पैङ्गलो. ४।२४	स सार्वभौमब्रह्महाराच्छ्रान्तो- ऽन्तर्भवन् प्रवेष्टुं मार्गमाश्रित्य तिष्ठति	पैङ्गलो. २।७
स सर्वशः सर्व भवति (मा. पा.)	प्रश्नो. ४।१०	स सूर्यः स चन्द्रः सुरास्ते ते असुराः (परमात्मैव)	निरा. १०
स सर्वसम्पत्तिभूतं प्रथमं...महा- विद्येश्वरीविद्यां..त्रिपुरेश्वरी..	त्रि. ता. २।२	स सूर्यः स वायुः सोऽग्निः स ब्रह्म	गणेशो. २।१
स सर्व चानिकेतः स्थिरमतिरेवं स भिक्षुः सौवर्णादीनां नैव परिग्रहेत्	प. हं. ९	स सूर्यो भगवान्सहस्रांशुः, तं सूर्यं भगवन्तं सर्वस्वरूपिणं निगमा बहु वर्णयन्ति	सूर्यता. १।२
स सर्वं लोकाश्चित्वा ब्रह्म परं प्राप्नोति	अव्यक्तो. ५	स सोमलोके विभूति- मनुभूय पुनरावर्तते	प्रश्नो. ५।४
स सर्वान्वेदानधीतो भवति	का. रुद्रो. ५	स सोमः कस्मिन्प्रतिष्ठित इति । दीक्षायामिति	बृह. ३।१।२३
स सर्वा वाचो विजृम्भयति	त्रि. ता. १।१५	स क्षियं ससृजे, तां सृष्ट्वाऽध- उपास्ते	बृह. ६।४।२
स सर्वांश्च लोकानाप्नोति सर्वांश्च कामान्यस्तमात्मान- मनुविद्य विजानाति	छांदो. ८।७।१,३ महो. ६।८	स क्षियं ससृजे तां सृष्ट्वाऽध उपास्ते...(मा. पा.)	बृह. ६।४।२
[८।१२।६+पैङ्गलो. ४।२४+]		सत्यमिव मर्त्यः पच्यते सत्य- मिवाजायते पुनः	कठो. १।६
स संसारं तरति, सोऽमृतत्वं च गच्छति, महती श्रियमश्नुते	नृ. पू. ३।२	स स्वराङ्गवति, तस्य सर्वेषु लोकेषु कामचारो भवति	छांदो. ७।२५।२
स संस्तुतो दैवतदेवसूनुः सुतं भृगोर्वक्ष्यमुवाच तुष्टः । अवेदि मां भार्गव वक्तुण्डमनाथनार्थं त्रिगुणात्मकं शिवम्	ग. पू. ता. १।९	स स्वर्ग्यो भवति ब्रह्मचारी वेद- मधीत्य वेदोक्ताचरितब्रह्मचर्यो द्वारानाहृत्य पुत्रानुत्पाद्य तान- नुपाभिमिर्वितत्येष्ट्वा च शक्तिवतो यज्ञैः	कठब. ५
स साक्षी भवति, स एव भवति, स सर्वो भवति	गणेशो. ५।८	स स्वर्लोकं स महर्लोकं स जनो- लोकं, स तपोलोकं, स सत्य-	
स सागरां सपर्वतां सप्तद्वीपां वसुन्धरां तत्साम्नः प्रथमं पादं जानीयात्	नृ. पू. १।२		
स सागरां सप्तद्वीपां सपर्वतां वसुन्धरां तत्साम्नः प्रथमं पादं जानीयात् रायस्पोषस्य दातेति	ग. पू. १।१२		
स साम भवति, ऋग्वे गायत्री, मेजुवणिक्, अनुष्टुप् साम	ग. पू. १।११		

लोकः स समलोकः स सर्व- लोकः सर्वलोकं जयति स स्वव्यतिरेकेण नान्यद्वा स स्वाधीनमायः सर्वज्ञः सृष्टि- स्थितिलयानामादिकर्ता जग- दङ्कुररूपो भवति	ग. शो. ५।२ प. हं. प. ११ पैङ्गलो. १।२	स ह पञ्चदशाहानि नाश्रय्य ह्येन- मुपससाद स ह पुत्रं श्वेतकेतुं प्रजि-(गाय-) घाय याजयेति स ह प्रजापतिरीक्षां चक्रे, हन्तास्मै प्रतिष्ठां कल्पयानीति	छांदो. ६।७।२ कौ. त. १।१ बृह. ६।४।२ शौनको. २।२
स ह अविदूर एव शवशयित- मात्रेयमच्छावदमुपदर्शयन्नुवाच स य एषोऽणिभैतदात्म्यमिदं सर्वम् स ह कामप्रभमेव बजे, तं हास्मै ददौ स ह कृच्छ्री बभूव तं ह चिरं वसेत्याज्ञापयाम्भकार स ह क्षत्ताऽविदमिति प्रत्येयाय स ह क्षत्ताऽन्विष्य नाविदमिति प्रत्येयाय	छाग. २।१ छांदो. ६।१२।३ बृह. ४।३।१ छांदो. ५।३।७ छांदो. ४।१।८ छांदो. ४।१।७	स ह प्रणव उवाच-यदहं सर्वभवानि स ह प्रणवपर्यन्तदीर्घनिःस्वन- तन्तुना । जहाविन्द्रिय- तन्मात्रजालं खग इवानिलः स ह प्रणवमेवोवाच-पुरोगाय- मेवारभस्वेति स ह प्रवाहणो जैवलिरुवाच भगवन्तावमेवदतां ब्राह्मणयो- र्वदतोर्बाचः श्रोण्यामीति	अ. पू. ३।१४ शौनको. ३।२ छांदो. १।८।२
स ह गवाः सहस्रमवरोध दश दश पादा एकैकस्याः शृङ्गयोराबद्धा बभूवुः स ह क्षत्तान्विष्याविदमिति प्रत्येयाय (मा. पा.) स ह गायत्रीमेव प्रतिसन्विदेश सहजं कर्म कौन्तेय (एवं) सहजानन्दे यदा मनो लीयते तदा शान्तो भवो भवति सहजेनामनस्केन मनश्शल्यं वियोजयेत्	बृह. ३।१।१ छां. उ. ४।१।८ शौनको. १।२ भ. गी. १।८।४८ मं. ब्रा. २।३ अमन. २।८।१	स ह प्रातः सञ्जिहान उवाच- न मे स्तेनो जनपदे न कदर्यो न मणपः । नानाहिताभिर्ना- विद्याज स्वैरी, स्वैरिणी कुतः स ह प्रातः सञ्जिहान उवाच- यद्वतामस्यलमेमहि धनमात्राः राजासौ यक्ष्यते सर्वैरातिवज्ये-	छांदो. ५।११।५ छांदो. १।१०।६ छांदो. ५।३।६
स ह तेनैव बजेणासुरान् पराभावयन् स ह त्रिष्टुभमेव प्रतिसन्दत् स ह द्वादशवर्ष उपेत्य अतुर्वि- ंशतिवर्षः सर्वान्वेदानधीत्यं महामना अनूचानमानी स्तब्ध एयाय स ह नाचतु सह नौ भुनक्तु सह वीर्यं करवावहै स ह नौ यशः । सह नौ ब्रह्म वर्चसम्	शौनको. ४।४ शौनको. ३।२ छांदो. ६।१।२ शांतिपाठः तैत्ति. शां. पा.	स ह प्रातः सभाग उदेयाय तं होवाच मानुषस्य भगवन्गौतम वित्तस्य वरं वृणीथा इति सहमाना नाम दक्षिणा, राक्षी नाम प्रतीची, सुभ्रूता नामोवीची, तासां वायुर्वेत्साः, स य एवमेवं वायुं दिशां वत्सं वेद न पुत्र- रोदः रोदिति सहयज्ञाः प्रजाः सृष्ट्वा स ह रक्षांसि यदेवाः मत्तवश स हरिर्वसुवित्तमः स ह वा एतस्य स्वभा न यजुषा न साम्नामर्थोऽस्ति स ह वै देवानां आसुराणां च यज्ञौ प्रततावास्ताम्	छांदो. ३।१५।२ भ. गी. ३।१० सहवै. २५ विश्वयु. १।१।७ सूर्यता. ३।१ सहवै. १

स ह व्याधिनाऽनशितुं दध्रे त- माचार्यजायोवाच-ब्रह्मचारि- ग्रशान, किं नु नाभासीति	छांदो. ४।१०।३	सहस्रकलावयवकल्याणं दृष्टमात्रेण मोक्षदं वेपमाददे .	मुद्रलो. २।२
स ह शान्तहृदय एव विरोचनो- ऽसुराञ्जगाम तेभ्यो हैतामुप- निषदं प्रोवाचात्मैवेह महद्य आत्मा परिचर्यः...	छांदो. ८।८।४	सहस्रकृत्वः प्रयुक्तामिष्टोमातो- र्यामादीनां फलमवाप्नोति	सन्ध्यो. २
स ह श्रोभूते गा अभिप्रस्थापया- ञ्चकार, ता यत्राभिसायं बभूवुस्तत्राभिमुपसमाधाय गा उपरुध्य समिधमाधाय पश्चादग्नेः प्राङ्मुखोपविशे [छांदो. ४।६।१	+७।१+८।१	सहस्रदलसंख्यातं ब्रह्मरन्ध्रे महा- पथिम् । आधारं प्रथमं चक्रं स्वाभिष्ठानं द्वितीयकम्	यो. चू. ६
स ह षोडशं वर्षशतमजीवत् , प्र ह षोडशं वर्षशतं जीवति यएवंवेद	छांदो. ३।१६।७	सहस्रधा नैकधा चासमत्र । मया तत्तमितीदमभूते तदन्यथा सद्यदि मे असद्विदुः	बा. मं. १९
स ह षोडशं वर्षशतं जीवति (मा. पा.)	छां. उ. ३।१६।७	सहस्रपरमा देवी शतमूला शताङ्गुरा । सर्वं हरतु मे पापं दूर्वा दुस्त्वप्रनाशिनी [वनदु. १५५	महाना. ४।१
स ह सञ्जिहान एव क्षत्तारमुवाचाङ्गारे ह सयुग्वानमिव रैक्वमात्थेति यो नु कथं सयुग्वा रैक्व इति	छांदो. ४।१।५	सहस्रपादेकमूर्ध्ना व्याप्तं स एवेद- मावरीवर्तिभूतम्	अ. शिरः. ३।१४ भ. गी. १।१४६
स ह समित्पाणिश्चित्रं गार्ग्यायणिं प्रतिचक्राम उपायानीति	कौ. त. १।१	सहस्रमेकं त्र्ययुतं षट्शतं चैव सर्वदा । उच्चरन्पठितो हंसः सोऽहमित्यभिधीयते	ब्र. वि. ७९ भ. गी. ८।१७
स ह सम्पादयाञ्चकार प्रक्षयन्ति मामिमे महाशाला महाश्रोत्रियाः	छांदो. ५।११।३	सहस्रयुगपर्यन्तं सहस्ररश्मिः शतधा वर्तमानः	प्रज्ञो. १।८ अध्व्यु. २
स ह सम्पायास्त्वमाशिषमाशिभूता- भूतमाशिषमाशिराशीराशिरनु- भूमिः स्वाहा	पारमा. ४।५ छांदो. ४।१।१	प्राणः प्रजानामुदयत्येष सूर्यः [+मैत्रा. ६।८+	महाना. ९।१
स ह सर्वत आबसथान्मापयाञ्चक्रे स ह सर्वमेवात्मानमुपसंहृत्य शृङ्ग एवागूहयत्	शौनको. ३।४ अव्यक्तो. २ भ. गी. १।१३	सहस्रशीर्षं देवं विश्वाक्षं विश्व- शम्भुवम् । विश्वं नारायणं देवमक्षरं परमं पदम्	महाना. ९।१
स ह सहस्रं समा ब्रह्मचर्यमध्युवास सहसैवाभ्यहन्यन्त	छांदो. ४।१०।१	सहस्रशीर्षं देवं सहस्राक्षं विश्व- शम्भु (सम्भ) वम् [महो. १।५+ चतुर्वे. २	श्वेता. ३।१४ पु. सू. १+
स ह स्मयमान उवाच सम्पश्यन्वा एव मा प्रमदत	छाग. २।४	सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् [ऋक. मं. १०।९०।१+ श्वेता. ३।१४	पु. सू. १+
स ह स्मान्यानन्तेवासिनः समावर्त- यन्तः ह स्मैव न समावर्तयति	छांदो. ४।१०।१	सहस्रसङ्ख्यया जाताः शाखाः साम्नः परन्तप	मुक्तिको. १।१३
स ह स्माह पाणिना मा मातृदः स ह स्मैभ्यः कामानागायति	बृह. ५।१२।१ छांदो. १।१।१३	सहस्रं दद्यात् एतस्यां वाचि जनको जनक इति वा उ	कौ. त. ४।१
सहस्रकमले शक्तिः शिवेन सह मोदते । सैवावस्था परा ज्ञेया..	योगकुं. १।८६	जना भावन्तीति	

सहस्रं वा यस्य वै वितानमादधानः
 सहस्रं वा आशिषः सहस्रं यस्त्य
 वै सासिकाः सहस्रं सहस्रायस्त्राहा पारमा. ४।७
 सहस्रं समा आद्यन्तनिहितोङ्कारेण
 पदान्यगायत् अव्यक्तो. ३
 सहस्राङ्कुरशाखात्म-फल-पल्लव-
 शालिनः । अस्य संसारवृक्षस्य
 मनोमूलमिदं स्थितम् मुक्तिको. २।३७
 सहस्रारे जलज्योतिरन्तर्लक्ष्यम् मं. ब्रा. १।५
 सहस्रार्णमतीवात्र मन्त्र एष
 प्रदर्शितः । एवमेतां समारूढो
 हंसयोगविचक्षणः ॥ न भिद्यते
 कर्मचारैः पापकोटिशतैरपि ना. बिं. ५
 सहस्व मन्यो अभिमातिमस्मे
 रुजन्मृणन्प्रमृणन्प्रेहि शत्रून् वनदु. १०९
 [क. मं. १०।८४।३+ अथर्व. ४।३१।३
 स ह स्वेनैव रूपेणादित्यानगच्छत् शौनको. ४।४
 स ह ह्येतावत्स्मिच्छरीरे वसतः कौ. त. ३।४
 स हान्तत एवात्मानमुपसंहृत्य
 तावदेवाप्राहयत् शौनको. २।३
 स हान्नमित्यभिव्याहृत्य
 बृहतीसहस्रं शशंस १ ऐत. २।३।१
 स हापश्यत्-सर्व एव न्युङ्क्ष्यन्तो
 मामभिचक्षीरन्निति शौनको. ३।३
 स हापश्यदादित्यो वा उद्गीथोऽसौ
 खत्वादित्यो ब्रह्म शौनको. ४।३
 स हापश्यन्नैतदजसैवसर्वारूपाण्येव-
 मभिचक्षीरन् शौनको. २।२
 स हात्राप्यैव देवानेतद्भयं ददर्श छांदो. ८।१०।१
 स हायमीक्षां चक्रे यन्मदन्यन्नास्ति
 कस्माञ्चु बिभेमीति बृह. १।४।२
 स हायस्तः पितुरर्धमेयाय छांदो. ५।३।४
 स हाविपरिहृतो मेने न मेऽस्य
 पुत्रेण समगादिति ३ ऐत. १।१।१
 सहास्मदीयैरपि योधमुख्यैः भ. गी. १।१२६
 स हाहं यशसां यशः छांदो. ८।१४।१
 स हाशाय हैनमुपससाव त* ह
 यत्किञ्च पप्रच्छ सर्व* ह प्रतिपेदे गंदो. ६।७।४

स हि खादित्वाऽतिशेषां प्रायाया
 आजहार छांदो. १।१०।५
 स हि ज्येष्ठः श्रेष्ठो राजाऽधिपतिः छांदो. ५।२।६
 स हि प्रज्ञानेन सम्पन्नतमो
 विज्ञातं वदति १ ऐत. ३।२।३
 स हि सर्वकाममयः पुरुषोऽध्यवसा-
 यसङ्कल्पाभिमानलिङ्गो बद्धो-
 ऽतस्तद्विपरीतो मुक्तः मैत्रा. ६।३०
 स हि स्वप्नो भूत्वेमं लोकमति-
 कामति मृत्यो रूपाणि बृह. ४।३।७
 स हिंकारो मघो जायते छांदो. २।१५।१
 स हीदमन्नं धियाधिया जनयते बृह. १।५।२
 स हीदमन्नं पुनः पुनर्जनयते बृह. १।५।२
 स हेभ्यं कुल्माषान् खादन्तं बिभिक्षे छांदो. १।१०।२
 सहेलं सलीलं वा स्मरणाद्वरदानेषु
 चतुरा गुह्यषोढा. २
 सहेश्वरो यशस्वी कल्याणकीर्ति-
 र्भवितोरीश्वरो ह तु पुरुषायुषः
 प्रैतोरिति ह स्माह १ ऐत. ३।५।२
 स हैतयैव निविदा प्रतिपेदे बृह. ३।९।१
 स हैतावानास यथा स्त्रीपुमा* सौ
 सम्परिष्वक्तौ स इममेवात्मानं
 द्वेधा पातयत्ततः पतिश्च पत्नी
 चाभवताम् बृह. १।४।३
 स हैतैः सर्वैरस्माच्छरीरादुत्क्रामति
 स हैनं पप्रच्छ त्वं तु खलु नो
 याज्ञवल्क्य ब्रह्मिष्ठोऽसीति कौ. त. २।१४
 स हैव सन्तं न विजानन्ति देवाः
 इन्द्रस्यात्मान* शतधा चरन्तम् बृह. ३।१२
 स हैवालं भार्येभ्यो भवति चित्यु. १।१।५
 स होता स मुक्तिः साऽतिमुक्तिः बृह. १।३।१८
 स होवाच-आर्तमिवेदं ते विज्ञान-
 मपिस्विदेनद्रोदस्योरिव बृह. ३।१।३
 पर्यायेणोपवन्वीमहि आर्वे. ४।२
 स होवाचकिमेप्रतीवाहो भविष्यतीति २ प्रणवो. ८
 स होवाच किं मेऽन्नं भविष्यतीति छांदो. ५।२।१
 स होवाचकिमे वासो भविष्यतीति ५।२।२

स होवाच—कुरुक्षेत्र एवोपसमेत्य ये बालिशास्तानुपाध्वे ते व इदं प्रवक्ष्यन्मीति	छाग. ३।१	स होवाच—ब्रह्मपुत्रस्तपस्तेपे सिद्ध- क्षेत्रे महायशाः	ग. पू. १।६
स होवाच—कैषा त्वं ब्रह्मवाग्यदसि शंसात्मानमिति	अन्यक्तो. २	स होवाच—भगवंतो यदिदं सच-	
स होवाच—गार्गि माऽतिमाक्षी- र्मा ते मूर्धा व्यपेतत्	बृह. ३।६।१	यत्सामानि कस्यायं महिमेति	छाग. १।२
स होवाच—गार्ग्य उप त्वा यानीति	बृह. २।१।१४	स होवाच भगवान् ब्रह्मा आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान्सचिदानन्द-	
स होवाच—गार्ग्योयएवासावादित्ये पुरुष एतमेवाहं ब्रह्मोपास इति	बृ. उ. २।१।२	स्वरूपो भवति	ना. उ. ता. १।१
स होवाच—जनको वेदेहोऽभयं त्वागच्छताद्याज्ञवल्क्य यो नो भगवन्नभयं वेदयसे	बृह. ४।२।४	स होवाच भगवान् ब्रह्मा नारायण- यन्त्रमन्त्रावरणपूजामाचक्षे	ना. पू. ६।१
स होवाच—जपच्चमानुष्टुभं मंत्रराजं षट्पदं सषडक्षरम्	ग. पू. १।१०	स होवाच भगवान् उपासनविधिं व्याचष्टे	ना. पू. ४।११
स होवाच—तपस्यन्तं सिद्धारण्ये भृगुपुत्रं पृच्छध्वमिति	ग. पू. १।६	स होवाच यदिदमिच्छाचिदिच्छा- चिदीक्षध्वे किं तद्येन ब्राह्मण इति	छाग. १।३
स होवाच—तां हि वै पूर्वं नारायणो यस्मिँल्लोका ओताश्च प्रोताश्च तस्यहृत्पद्माज्जातोऽब्जयोनि- स्तपस्तप्त्वा तस्मै ह वरं ददौ	गोपालो. १।१४ १ ऐत. २।३।४	स होवाच—यदेतदस्मिन्मण्डले- ऽर्चिर्दीप्यते बभ्रम्यमाणमिव, चाकश्यमाणमिव, जाज्वल्य- मानमिव, देदीप्यमाणमिव, लेलिहानं तदेव मे ब्रह्म	आर्वे. ५।२
स होवाच—त्वामेव जानीयामिति		स होवाच—याज्ञवल्क्यः प्रिया वतारे नः सती	बृ. उ. २।४।४
स होवाच नारदः...निर्वैरः शान्तो दान्तः सञ्जयासी परमहंसा- श्रमेणास्वलित-स्वस्वरूपध्यानेन देहत्यागं करोति सुमुक्तो भवति	ना. प. १।१	स होवाच याज्ञवल्क्यः—सो- ऽविमुक्त उपास्यः..	जाबालो. २
स होवाच पितरं, तत कस्मै मां दास्यसीति । द्वितीयं तृतीयं त* होवाच, सृत्यवे त्वा ददामीति	कठो. १।४	स होवाचाजातशत्रुं काश्यं ब्रह्म ते ब्रवाणीति	बृह. २।१।१
स होवाच—प्रजापतिः स यो ह वै सावित्रस्याष्टाक्षरं पदं भ्रिया- भिषिक्तं तत्साम्नोऽहं वेद भ्रिया हेवाऽभिषिच्यते .	नृ. पू. १।३	स होवाचाजातशत्रुः सहस्रमेतस्यां वाचि दद्यो जनको जनक इति वै जना भावन्तीति	बृह. २।१।१
स होवाच प्रतर्दनस्त्वमेव वृणीष्व यं त्वं मनुष्यायहिततमं मन्यस इति	कौ. त. ३।१	स होवाचेन्द्रो यस्वामुद्रीयेनोपाव- नेष्यन्ते तेनैवते कल्पयिष्यन्तीति	शौनको. ४।२
स होवाच—बहव इमेऽस्मिन्पुरुषे कामा नानात्ययाः	छांदो. ४।१०।३	स होवाचोषस्तस्मात्क्रायणो यथा विभ्रूयादसौ गौरसावश्च इत्येव- मेवैतज्यपदिष्टं भवति	बृह. ३।४।२
स होवाच—बालाकिर्यं पवैष आदित्ये पुरुषस्तमेवाहमुपास इति	कौ. त. ४।२	स होह वैतद्भगवन्मनुष्येषु (मा.पा.) स होनमेदिष्ठं परस्पर्शं, स होनं प्रथमो विदाश्चकार ब्रह्मेति	प्रभो. ५।१ केनो. ४।३
		संपूर्णं कुम्भवेदेहं कुम्भये- न्मातरिश्चना	त्रि. ब्रा. २।९८

सं मा सि-न्तु मरुतः समिन्द्रः

सं बृहस्पतिः

संयमासंयमाभ्यां च संसारः

शान्तिमन्वगात्

संयमाभिषु जुहति

मेकर्ता याति तथाऽऽत्म-

न्यात्मविन्मुनिः

च व्यक्ताव्यक्तं

भरते विश्वमीशः । अनीशश्चात्मा

बध्यते भोक्तृभावाज्ज्ञात्वा देवं

मुच्यते सर्वपाशैः

[+ भवसं. २।५+

संयोग एषां न त्वात्मभावादात्मा

संयोगो योग इत्युक्तो जीवात्म-

परमात्मनोः

संवत्सर आत्माऽश्वस्य मेध्यस्य

संवत्सरत्रयादूर्ध्वं प्राणायामपरो नरः

संवत्सरत्रयेणाऽपि लयस्थस्यापि

योगिनः । तेजस्तत्त्वस्य सिद्धिः

स्यात्तोयतत्त्वमयो भवेत्

संवत्सरश्च यजमानश्च लोकाः

सोमो यत्र पवते यत्र सूर्यः

संवत्सरस्य तेजोभूतस्य भूतस्यात्म-

भूतस्य त्वमात्माऽसि

संवत्सरं वीक्षितो भवति संवत्सरा-

देवात्मानं पुनीते

संवत्सरं पयसा जुह्वन्पुनर्भृत्युं

जयतीति

संवत्सरं मज्जो नाभ्रीयात्तद्व्रतम्

संवत्सरः प्रजननम्

संवत्सरात्खल्वेताः प्रजाः प्रजायन्ते

संवत्सरेणेह वै जाता विवर्धन्ते

संवत्सरे प्रत्यस्तं यन्ति

संवत्सरादादित्यमादित्याचन्द्रमसं

चन्द्रमसो विष्णुं तत्पुरुषो-

ऽमानवः [छांदो. ४।१५।५+

संवत्सरादेवात्मानं पुनीते

१. २२

महो. ४।८७

भ. गी. ४।२६

२ आत्मो. २५

श्वेता. १।८

ना. प. ९।७

ना. प. ९।१

भवसं. ३।१३

बृह. १।१।१

त्रि. ब्रा. १०२

अमन. १।७६

मुण्ड. २।१।६

कौ. त. १।६

सहवै. १२

बृह. १।५।२

छांदो. २।१९।२

सहवै. २३

मैत्रा. ६।१५

५।१०।२

सहवै. १२

संवत्सरो वै प्रजापतिः, तस्यायने

दक्षिणं चोत्तरं च

संवत्सरोऽसावादित्यः

संवर्गोऽसि पाप्मानं मे संवृद्धि

संवर्चसा पयसा संतनूभिरगन्महि

मनसा स५ शिवेन

संवर्तकोऽभिर्मरुतो विराडेकर्वि-

र्भास्वती स्मृता सा साम्न-

श्रुतुर्थः पादो भवति

संवादमिममद्भुतम्

संवादमिममश्रौषं

संविच्च सदसच्चापि चाहं

विश्वमिदं ध्रुवम्

संवित्सरोधनं श्रेयः प्राणादि-

स्पन्दनं वरम्

संविदपेतं निरय एव मूत्रद्वारेण

निष्क्रान्तम् (शरीरं)

संविदा देयम्

संविदितमनोन्मन्यनुभवः

संविद्भूयाश्च तन्मध्ये शक्तिरुद्धा

स्थिता परा । तत्र पूर्णा गिरौ

पीठे शक्तिं ध्यात्वा विमुच्यते

संविद्वस्तुदशालम्बः सा यस्येह

न विद्यते । सोऽसंविदजडः

प्रोक्तः कुर्वन्कार्यशतान्यपि

संविन्मात्रपरोऽस्म्यहम्

संविन्मात्रमहं महत्

संविन्मात्रस्थितश्चाहमजोऽस्मि

किमतः परम् । व्यतिरिक्तं

जडं सर्वं स्वप्नवच्च विनश्यति

संविन्मात्रं परं ब्रह्म तत्स्वमात्रं

विजृम्भते

संविभज्य सुतानर्थं ग्राम्यकामान्

विसृज्य च

संविभज्य सुतानर्थैर्ग्राम्यकामा-

न्विसृज्य च । चरेत् वाममार्गेण

संविशत्यात्मनाऽऽमानं य एवं वेद

प्रश्नो. १।९

म. ना. १।७।१२

कौ. त. २।७

सहवै. ५

नृ. पू. २।१

भ. गी. १।८।७६

भ. गी. १।८।७४

२ देव्यु. ४

अ. पू. ४।४३

मैत्रे. १।३

तैत्ति. १।११।३

मं. ब्रा. ३।१

योगरा. १८

अ. पू. ४।९८

१ सं. सो. २।४७

महो. ६।८१

स्कन्दो. ३

स्कन्दो. शीर्षकं

कुण्डिको. ३

२ सख्यासो. ४

नृसिंहो. २।७

संस्कृत्या जायते सर्वं शाश्वतं
नास्ति तेन वै अ. शां. ५७
संवेद्य वज्रितमनुत्तममाद्यमेकं
संविस्पदं विकलनं कलयन्
महात्मन् । हृद्येव तिष्ठ कलना-
रहितः क्रियां तु कुर्वन्न-
कर्तृपदमेत्य शमोदितश्रीः अ. पू. ४।९१
संवेद्यसम्परित्यागात्प्राणस्पन्दन-
वासने । समूलं नश्यतः क्षिप्रं
मूलच्छेदादिबहुमः अ. पू. ४।५४
संवेद्येन हृदाकाशे मनागपि न
लिप्यते । यस्यासावजडा
संवित् जीवन्मुक्तः स कथ्यते अ. पू. ४।५९
संशयात्मा विनश्यति भ. गी. ४।४०
संशये समनुप्राप्ते ब्रह्मनिश्चयमाश्रयेत् ते. बि. ६।१०१
संशान्तदुःखमजडात्मकमेक-
सुप्तमानन्दमन्थरमपेतरजस्तमो
यत् । आकाशकोशतनवो-
ऽतनवो महान्तस्तस्मिन्पदे
गलितचित्तलवा भवन्ति अ. पू. ४।२४
संशान्तसर्वसङ्कल्पः प्रशान्तसकले-
षणः । निर्विकल्पपदं गत्वा
स्वस्थो भव मुनीश्वर महो. ६।८२
संशान्तसर्वसङ्कल्पा या शिलावदव-
स्थितिः । जाग्रन्निद्राविनिर्मुक्तासा
स्वरूपस्थितिः परा [महो. ५।६+ मैत्रे. २।३०
संशान्त्यति तन्निधनम् छांदो. २।१२।१
संशितं मे ब्रह्म संशितं वीर्यं बलं सहवै. ८
संशितं क्षत्रं मे जिष्णु यस्याह-
मस्मि पुरोहितः । ८
संसार एव दुःखानां सीमान्त
इति कथ्यते । तन्मध्ये पतिते
देहे सुखमासाधते कथम् महो. ६।२६
संसारदुःखानि न मां स्पृशन्ति वराहो. ३।३
संसारदोषदृष्टयैव विरक्तिर्जायते
सदा । विरक्तस्य तु संसारात्
सङ्कयासः स्यान्न संशयः ना. प. ६।२६
संसारनिवृत्तिमार्गप्रवृत्तिः कदापि
न जायते त्रि. म. ना. ५।३

संसारपारं मुनयोऽपि यान्ति देरम्बो. ७
संसारमण्डलं दुःखं पच्यन्ते
यत्र जन्तवः इतिहा. १२
संसारमेव निस्सारं दृष्ट्वा सार-
दिदृक्षया । सङ्गसेद्धन्धनाशाय
परं वैराग्यमाश्रितः [भवसं. १।१+ नार. पं. ३।१५
संसाररात्रिदुस्स्वप्ने शून्ये देहमये
भ्रमे । सर्वमेव पवित्रं तद्दृष्टं
संस्तुतिविभ्रमम् महो. ६।२२
संसारोऽम्बरमिदं कथमभ्युदितं
मुने । कथं च प्रशमं याति
किं यत्कथ्य कदा वद महो. २।१५
संसारोऽम्बरमिदं कथमभ्युत्थितं
गुरो । कथं प्रशममायाति
यथावत्कथयाशु मे महो. २।३०
संसाराम्बुनिधावस्मिन् वासनाम्बु-
परिप्लुते । ये प्रज्ञानावमारूढास्ते
तीर्णाः पण्डिताः परे महो. ५।१७६
संसारार्णवसञ्जातं सेवितं मम
मानसे । चन्द्रसूर्यतिवशो दिव्या
ध्वजा मेरुर्हिरण्यमयः गोपालो. २।२६
संसारितोऽयमानन्दमयो रस
आत्मानमानन्दमयतया प्रपद्यते सामर. १०२
संसारे च गुहावाच्ये मायाज्ञाना-
दिसंज्ञके । निहितं ब्रह्म यो
वेद परमे व्योम्नि संज्ञिते ॥
सोऽश्रुते सकलान्कामान्क्रमेणैव
द्विजोत्तमः कठश्रु. १३
संसारेषु नराधमान् भ. गी. १६।१९
संसिद्धिमपि गच्छेद्विद्यया सह
ज्ञानवान् संहितो. ३।८
संसिद्धिं परमां गताः भ. गी. ८।१५
संसिद्धिं लभते नरः भ. गी. १८।४५
संसिद्धोऽयं जीवसङ्को मायोपाधि-
भेदेन नानाशरीरभावमाप्नोति सामर. १००
संसिद्धौ कुरुनन्दन
संस्कृत्य विश्वा भुवनानि गोपाः भ. गी. ६।४३
संस्कृत्य विश्वा भुवनानि गोमा
बहुको. २२

(अथ) संस्कृतिबन्धमोक्षयो-

संस्कारसहितं धार्यम् (भस्म)

संस्तुष्टं धनमुभयं समाकृतमस्मभ्यं

वृत्तां वरुणश्च मन्युः

[क्र. मं. १०।८४।७+

संस्तभ्य सिंहं स्वसुतान्गुणार्थान्

संयोज्य शृङ्गैर्ऋषभस्य हत्वा ।

वश्यां स्फुरन्तीमसतीं निपीड्य

सम्भक्ष्य सिंहेन स एष वीरः

संस्तभ्यात्मानमात्मना

संस्थितानि पूर्वाणि दारुपात्राण्यग्नौ

जुहुयात् (यतेः)

संहारप्रणवः सृष्टिप्रणवश्चान्त-

र्वहिश्चोभयात्मकत्वाविधो

ब्रह्मप्रणवः

संहाररूपा रुद्राणी भवति

संहारो निर्गुणप्रणवः

सं ह्यास्मै पद्यते यं कामं कामयते,

य एवं वेद

सा कलङ्सी सृष्ट्यादौ ब्रह्मणः

पुत्री सरस्वती

सा कारणं कारणकारणाधिपा

नास्याश्चक्रश्चिज्जनिता न चाधिपः

साकारमनित्यं नित्यं निराकारं

साकारस्तु द्विविधः सोपाधिको

निरुपाधिकश्च

साकारः सावयवो निरवयवं

निराकारम्

सा कालपुत्रपदवी सा महावीचि-

बागुरा । सासिपत्रवनश्रेणी या

देहेऽहमिति स्थितिः

साकं स एको भूतश्चरति प्रजानां

तस्मादुच्यत एकः

सा काष्ठा सा परा गतिः

सा

सुप्ता चैयोगिनां मुक्तये भवति

महावा. १

बृ. जा. ३।१

वनदु. ११३

अथर्व. ४।३१।७

नृसिंहो. ४।३

भ. गी. ३।४३

कठरु. २

ना. प. ८।१

ना. पू. ता. २।१

तुरीयो. १

बृह. ६।१।४,४

सामर. ९२

गुह्यका. ६८

त्रि. म. ना. २।१

त्रि. म. ना. २।१

त्रि. म. ना. २।१

ना. प. ३।५०

बटुको. २०

कठो. ३।११

शाण्डि. १।७।३७

साक्षाच्छक्तिर्भगवतः स्मरणमात्र-

रूपाविर्भावप्रादुर्भावात्मिका

साक्षात् कथयतः स्वयम्

साक्षादपरोक्षद्वय

साक्षाद्विधिमुखो ह्येष समाधिः

पारमार्थिकः

साक्षान्नारायणो देवः परं ब्रह्मा-

भिधीयते

(अहो) साक्षान्नारायणोऽयं

परं ब्रह्म

साक्षाद्ब्रह्म गोपालपुरी भवति

साक्षाद्ब्रह्मस्वरूपो जगन्नाथः

साक्षाद्ब्रह्मैव, नान्योऽस्तीत्येवं

ब्रह्मविदां स्थितिः

साक्षाद्गुह्यात्तु मङ्गलम्

साक्षिण्येषा केवला निर्गुणा च

साक्षिभूते समे स्वच्छे निर्विकल्पे

चिदात्मनि । निरिच्छं प्रति-

बिम्बन्ति जगन्ति मुकुरे यथा

साक्षी चेता केवलो निर्गुणश्च

[+राधोप. ४।३+ब्रह्मो. १६+

साक्षी सम्पूर्णकेवलः

साक्षी स्वप्रकाशः

साक्ष्यनपेक्षोऽहं निजमहिम्नि

संस्थोऽहमचलोऽहम्

साक्ष्यविशेषोऽनन्योऽसुखदुःखो-

ऽद्वयः परमात्मा

साक्ष्यहं किञ्चिदप्यत्र न कुर्वे

नापि कारये

साक्ष्यहं सर्वदा नित्यश्चिन्मात्रोऽहं

न संशयः

सा गतिर्लोक एव सः

सा गौरभवदृषभ इतरस्तां समेवा-

भवत्

साग्निका अग्निव्रतधारकाः

कर्मजडास्तैः सह कदाचित्त-

ज्जर्मालापनं न कुर्यात्

सीतो. २५

भ. गी. १८।७५

बृह. ३।४।२,२

मुक्तिको. २।५६

ना. पू. ता. ५।७

सामर. ५४

गोपालो. १।१५

राधोप. ४।१

वराहो. २।२१

शिवो. ७।८०

गुह्यका. ६९

महो. ५।५५

श्वेता. ६।११

गोपालो. ३।१९

महो. २।७३

नृसिंहो. ९।६

आ. प्र. ४

नृसिंहो. ९।७

१ अवधू. २५

सर्वसारो. ८

मैत्रा. ६।२४

बृह. १।४।४

सामर. २२

साऽप्र एव सुमिक्षा बभूव तान्प्रति-
गृह्य निदधौ

साङ्ख्य एवावबुद्धा ये ते साङ्ख्या
योगिनः परे

साङ्ख्ययोगौ पृथग्बालाः

साङ्ख्यं योगं समभ्यस्ये पुरुषं

पञ्चविंशकम्

साङ्ख्ये कृतान्ते प्रोक्तानि

सा चेदस्मै न दद्यात् काममेना-

मवक्रीणीयात्, सा चेदस्मै

नैव दद्यात्काममेनां यष्टया वा

पाणिना वोपहृत्यातिक्रमेत्

सा चेदस्मै दद्यादिन्द्रियेण ते

यशसा यश आदधामीति

सा चैवाग्निः, सा च सूर्यः, सा

वायुः, सा च चन्द्रमाः

सा जीवन्मुक्तोदेति स्वरूपानन्द-

दायिनी

साङ्गं हविरनामयं मोदमिति शिखां

यज्ञोपवीतं पितरं पुत्रं कलत्रं

कर्म चाध्ययनं मन्त्रान्तरं

विस्तृज्यैव परिब्रजत्यात्मवित्

सा तु (सुषुप्ता) मूलाधारादारभ्य

ब्रह्मरन्ध्रगामिनी भवति

सा त्वं वीरवती भव अस्मान्

वीरवतोऽकरत्

सात्यकिश्चापराजितः

सा त्याज्या सर्वयत्नेन सर्वनाशे-

ऽप्युपस्थिते । स्पष्टव्या सा न

भव्येन सन्धमांसेव पुलकसी

सा त्रिविधा व्याप्य तिष्ठति (माया)

सात्त्विकत्वात् समष्टिस्थात् साक्षि-

त्वाज्जगतामपि । जगत्कर्तुमर्कतु

वा चान्यथा

सात्त्विकमायात्मको विष्णुः

सात्त्विक-राजस-तामस-लक्षणानि

ब्रह्मो गुणाः

सात्त्विकं निर्मलं फलम्

सात्त्विकं परिचक्षते

छांदो. १।१०।५

अ. पू. ५।४९

भ. गी. ५।४

निरुक्तो. १।७

भ. गी. १।८।१३

बृह. ६।४।७

बृह. ६।४।८

गुह्यका. ५२

महो. ४।३८

ना. प. ३।७७

अद्वयता. २

बृह. ६।४।२८

भ. गी. १।१७

ना. प. ३।५०

सामर. ९८

सरस्व. ४०

पा. ब्र. २

शारीरको. ५

भ. गी. १।४।१६

भ. गी. १।७।१७

सात्त्विकांशेन जायन्ते कर्मण्या

द्रव्यसम्पदः । राजस्तमः—

स्वरूपेण भावा यज्ञबहिष्कृताः

सात्त्विकी ज्ञानशक्तिः । राजसी

क्रियाशक्तिः । तामसी द्रव्यशक्तिः

सात्त्विकी राजसी चैव

सात्त्विकोऽस्मि सदाऽऽत्म्यहम्

सात्त्विक्या दिशो वायुःसूर्योवरुणो-

ऽश्विनाविति ज्ञानेन्द्रियदेवताः

सार्थकार्णद्वयं रामो रमन्ते यत्र

योगिनः

सा देवी त्रिधा भवति, शक्त्यासना

इच्छाशक्तिः क्रियाशक्तिः

साक्षाच्छक्तिरिति

साधकः साधयेत्सर्वमिह लोके

परत्र च

साधनचतुष्टयसम्पन्नः सङ्ग्यस्तुमर्हति

साधनचतुष्टयसम्पन्नः सर्वसंसारोपरि

मनोवाक्कायकर्मभिर्यथाशानिवृत्तः

साधनचतुष्टयसम्पन्नो यः सङ्ग्यस्यति

स एव ज्ञानसङ्ग्यासी

साधनसम्पन्न एव सङ्ग्यस्तुमर्हति

साधनं प्रभवेत्पुंसां वैराग्यादि-

चतुष्टयम्

साधयन् वञ्चकुम्भानि नव द्वाराणि

बन्धयेत्

साधत्रो दीनवत्सला एवासते

साधिभूताधिदैवं मां

साधियज्ञं च ये विदुः

साधुकारी साधुर्भवति

साधुत्वे नियोगं सुलभं पवित्रं

सुलभं सुकरं तद्विष्णुक्षेत्रं

साधुनैनुपागादित्येव तदाहुः

साधुभिः पूज्यमानोऽस्मिन् पीड्य-

मानेऽपि दुर्जनैः । समभावो

भवेद्यस्य स जीवन्मुक्त इष्यते

साधुरेव स मन्तव्यः

भवसं. ४।७

ग. शो. ४।३

भ. गी. १।७।२

मैत्रे. ३।६

गणेशो. ४।४

रामर. ५।४

सीतो. ६

सूर्यता. ६।३

ना. प. २।१

ना. प. १।१

१ सं. सो. २।१३

१ सं. सो. २।१

वराहो. २।२

प्र. वि. ७५

सामर. ३७

भ. गी. ७।३०

भ. गी. ७।३०

बृह. ४।४।५

नारदो. १

छांदो. २।१।२

अध्यात्मो. ४७

भ. गी. ९।३०

साधुवेशं समाश्रित्य जीवन्ति
बहवो नराः । नरके रौरवे
घोरे कर्मस्यागात्पतन्ति ते
साध्या उत्तरत उद्यन्ति तपन्ति
वर्षन्ति स्तुवन्ति
साधुष्वपि च पापेषु
साध्यानामेव तावदाधिपत्यं
स्वाराज्यं पर्येता
साध्या मनुष्याः पशवो वयांसि ।
प्राणापानौ ब्रीहियवौ तपश्च
सानन्दं निश्चलं चेतस्ततः सुखिलष्ट-
मुच्यते । अतीव निर्मलीभूतं
सानन्दं च सुलीनकम्
सा निशा पश्यतो मुनेः
साम्निध्ये विषयाणां यः समर्थो
विकलेन्द्रियः । सुप्रवर्तते
नित्यं स भिक्षुर्मुग्ध उच्यते
सान्नेनोपसमाहिता प्राज्वालीत्तयै-
तर्हि वेदाननुभवति
सा पुनर्विकृतिं प्राप्य सत्त्वोद्विक्ता-
ऽव्यक्ताख्यावरणशक्तिरासीत्
सा प्रसिद्धाऽतिदुःखाय सुखा-
योच्छेदमागता (वासना-
तन्तुबद्धोऽयं लोको विपरिवर्तते)
साऽब्रवीत्तपसा मां विजिज्ञासस्वेति
साऽब्रवीद्भोग्यं हि तत्सौम्य तेजः ।
यद्विज्ञेयं तदव्यक्तम्
साऽब्रवीद्दहं ब्रह्मस्व
साऽब्रवीद्विभेमि वा एतदेभ्यो
यथौजीयांसो बलीयांस
इमे पराभवमिति
साऽब्रवीद्विभेमि वा एतदेतेभ्यो
यथौजीयांसो बलीयांस
इमे परावृत्तमिति
सा ब्रह्मणः पुत्री आत्मयौवनैवास्त
सा ब्रह्मेति होवाच ब्रह्मणो वा
एतद्विजये महीयन्मिति
सा भक्तिस्त्रिविधैव भवति
सा भाववित्री भावयितव्या भवति

भवसं. १।५४

मैत्रा. ७।४

भ. गी. ६।९

छांदो. ३।१०।४

मुग्ध. २।१।७

अमन. २।९७

भ. गी. २।६९

ना. प. ३।६८

छांदो. ६।७।६

पैङ्गलो. १।२

महो. ५।८७

अव्यक्तो. २

अव्यक्तो. २

देव्यु. १

शौनको. ३।२

शौनको. ४।२

सामर. ९२

केनो. ४।१

सामर. २

२ ऐत. ४।३

साम तु जानीयाद्यो जानीते सो-

ऽमृतत्वं च गच्छति

सामतो गायत्र्युष्णिग्वृहती त्रिष्टु-

ब्धिपदेति

सामन्तश्चेन्द्रियाक्रान्तेर्मनो मन्ये

विवेकिनः

साम प्राणं प्रपद्ये [प्रवर्ग्या. १+

साम-प्राणो वै साम, प्राणे हीमानि

सर्वाणि भूतानि सम्यञ्चि

सामर्थ्यशक्तिः सर्वसिद्धिप्रदा भवति

सामवेद एवोद्यजुर्वेदो गीः ऋ-

ग्वेदस्थं दुग्धेऽस्मै वाग्दोहम्

सामवेदस्तथा द्यौश्चाहवनीयस्तथैव

च । ईश्वरः परमो देवो

मकारः परिकीर्तितः

सामवेदेनास्तमये महीयते

सामवेदे ह्रस्वोदात्त एकाक्षर उकारः

साम वै स्वः, स हिरण्यगर्भो भवति

सामहंसकृजितैरतिशोभित-

मानन्दमयानन्तशिखरै-

रलङ्कृतं. प्रणवाख्यं विमानं

विराजते

सामाथो यः कश्च गेष्णः स स्वरः

सामानि यो वेद स वेद सर्व, यो

मानसं वेद स वेद ब्रह्म

सामानि सम्राडसुरन्तरिक्षम्

सामान्येव मधुकृतः, सामवेद एव

पुष्पं, ता अमृता आपः

सा माया स्ववशोपाधिः सर्व-

ज्ञस्येश्वरस्य हि । वश्यमायत्व-

मेकत्वं सर्वज्ञत्वं च तस्य तु

सामैवाहं संहितां मन्ये इति

सामैश्चिदन्तो विरजश्च बाहुं

हिरण्मयं वेदविदां वरिष्ठम्

सामोत्तरः पक्षः, आदेश आत्मा

साम्न उद्गीथो रसः

साम्नः सद्गन्तशाखाः स्युः, पञ्च-

शाखा अथर्वणः

नृ. पू. १।५

१ ऐत. ३।४।२

महो. ५।७९

वा. सं. ३६।१

बृह. ५।१३।३

सौभाग्य. २६

छांदो. १।३।७

त्र. वि. ६

सूर्यता. १।५

२ प्रणवो. १२

ग. पू. ३।१

त्रि. म. ना. ७।९

१ ऐत. ३।६।४

इतिहा. ९

एका. ७

छांदो. ३।३।१

सरस्व. ३९

३ ऐत. १।५।३

एका. १०

तैत्ति. २।३

छांदो. १।१।१

सीवो. १६

साम्नः सायुज्यं सलोकतां जयति, य एवमेतत्साम वेद	बृह. १।३।२२	सारस्वतो वा एष देवो न हि पारमात्मिकः ह योऽभयो वा	
साम्नः सायुज्यं सलोकतां जयति, य एवं वेद	बृह. ५।१३।३	सर्वं सन्धुषे स्वाहा	पारमा. ३।७
साम्नामादित्यो देवतं तदेव ज्योतिः	२ प्रणवो. २१	सारादपि महासारं शिवोपनिषदं परम् । अल्पग्रन्थं महार्थं च प्रवक्ष्यामि जगद्धितम्	शिवो. १।८
साम्नमेव तद्रसेन साम्नां वीर्येण साम्नां यज्ञस्य विरिष्टं सन्दधाति	छांदो. ४।१७।६	सार्धत्रिकोटितीर्थेषु स्नात्वा गृहमुपागतः । स्वोदन्तं कथया- मास ऋभुं नत्वा महायशाः	महो. ३।२
साम्बरा वा दिगम्बरा वा न तेषां धर्माधर्मौ, न मेध्यामेध्याौ	१ अवधू. ६	सार्धत्रिकोटितीर्थेषु स्नानपुण्य- प्रभावतः । प्रादुर्भूतो मनसि मे विचारः सोऽयमीदृशः	महो. ३।३
साम्बं मामव वृषभारुढं...पशु- पाशविमोचकं पुरुषं...	भस्मजा. २।४	सार्धसंवत्सरेणापि लयस्थस्यापि योगिनः । तोयतत्त्वस्य सिद्धिः स्यात्तोयतत्त्वमयो भवेत्	अमन. १।७५ मैत्रा. ६।१४
साम्येन मधुसूदन	भ. गी. ६।३३	सार्पाद्यं अविष्टार्धान्तं सौम्यम् सार्वकामिकं मोक्षद्वारमृक्यं	
साम्राज्यदायिनी नित्यं सर्ववेद- स्वरूपिणी । महाविद्या जग- न्माता मुनीनां मोक्षदायिनी	ना. पू. ता. २।३	यजुर्मयं साममयं ब्रह्ममयममृत- मयं भवति	नृ. पू. ५।७
सा यदा मृत्युमत्यमुच्यत सो- ऽग्निरभवत्	बृह. १।३।१२	सार्वकामिकं मोक्षद्वारमुद्योगिन उपदिशन्ति	नृ. पू. ५।१ कौ. त. १।३
सायंप्रातस्तु यः सन्ध्यामस्कन्ना- मुपतिष्ठते । स तथा पावितो देव्या ब्राह्मणः पूतकिल्बिषः	सन्ध्यो. ७	सालज्यं संस्थानमपराजितमायानं सालम्बस्तु समस्तकर्मातिदूरतया करचरणादिमूर्तिविशिष्टं मण्डलाद्यालम्बनं सालंबयोगः	त्रि. म. ना. ८।४
सायं प्राभीयात्सोऽयं सायंहोमः यत्प्रातः सोऽयं प्रातः (होमः)	कठश्रु. २१	सालोक्यादिविभागेन चतुर्धा मुक्तिरीरिता	मुक्तिको. १।१७
सायं ये नोपतिष्ठन्ति ब्राह्मण्यं प्राप्य दुर्लभम् । अब्राह्मणस्तु तान्विद्याद्यथा शूद्रास्तथैव ते	सन्ध्यो. १५	सावधानो भव त्वं च ब्राह्मप्राह्म- सङ्गमे । अजस्रमेव सङ्कल्पदशाः परिहरञ्छनेः	अ. पू. ५।१०३ त्रि. म. ना. २।१
सायं सन्ध्यामुपासीत कृतवीरासनो द्विजः । कृतोत्थानस्तथा प्रातः प्राञ्जलिः सुसमाहितः	सन्ध्यो. ५	सावयवत्वादवश्यमनित्यं भवत्येव सा वा एषा देवतैतासां देवतानां पाप्मानं मृत्युमपहृत्य यत्रासां दिशामन्तस्तद्रमयाञ्चकार	बृह. १।३।१० अव्यक्तो. ६
सायं सन्ध्यां सरस्वती वृद्धा कृष्णाङ्गी कृष्णवासिनी	गायत्री. ६	सा वा एषा सर्वाणि छंदांसि सा वाक् संवत्सरं प्रोक्ष्यागत्योवाच कथमशक्त मवृते जीवितुमिति	बृह. ६।१।८
सा या दीनतयाऽसम्पूर्णाऽसंसृष्टा- ऽसंख्यता वाक् सा पुत्र्यपेशब्ध्या	संहितो. १।३	सा वाक्-सोऽग्निस्तदेतद्ब्रह्मवर्चस- मन्नायमित्युपासीत	छांदो. ३।१३।३
सा या ब्रह्मणि चितिर्या व्यष्टिस्तां चिर्ति जयति तां व्यष्टिं व्यभुते	कौ. त. १७		
सा या यदा मृत्युमत्यमुच्यत [मा.पा.]	बृ. ह. १।३।१२		
सारमेव रसं लब्ध्वा...सुखी भवति	कठक. २६		

(अथ) सावित्री गायत्र्या यजुषा
प्रोक्ता तया सर्वमिदं व्याप्तं . नृ. पू. ४।३
सावित्री प्रवेशपूर्वकमप्सु...वेदमातरं
क्रमाद्व्याहृतिषु त्रिषु प्रविलाप्य
...ब्रह्माहमस्मीति तत्त्वमस्यादि-
वाक्यार्थस्वरूपानुसन्धानं
कुर्वन्नुदीचीं दिशं गच्छेत् प. हं. ९

क्षीणशूद्राय नेच्छन्ति नृ. पू. १।३
सावित्री लक्ष्मीं यजुः प्रणवं यदि
जानीयात् क्षी शूद्रः स मृतो-
ऽधो गच्छति नृ. पू. १।३
सावित्र्यात्मा पाशुपतं परं
ब्रह्मावधूतकम् मुक्तिको. १।३७
सावित्र्याः सरस्वत्यभवत् गायत्रीर. १
सा वेत्ति वेद्यं न च तस्यास्तु वेत्ता
तामाहुरग्र्यां महतीं महीयसीम् गुह्यका. ५१
सा वै देवी वाग्यया यद्यदेव वदति
तत्तद्भवति बृह. १।५।१८
सा शक्तिर्येन चालिता स्यात्स तु
मुक्तो भवति [शाण्डिल्यो. १।७।३७
सा शिक्षा नीरैः सर्वत्रावस्थितैः
कार्यं निवर्तयेत् कठश्रु. ९

(अथ) सा शुष्यति द्वितीयां
जहाति, अथ सा शुष्यति
तृतीयां जहाति, अथ सा
शुष्यति सर्वं जहाति, सर्वः शुष्यति छांदो. ६।११।२
सा षोडशी सषोडशीकं
पुरमध्यं विभर्षि त्रि. म. ना. १०
सा सत्यता सा शिवता साऽवस्था
पारमात्मिकी । सर्वज्ञता
सा सन्मृतिर्न तु यत्र मनः क्षतम् १सं. सो. २।४६
सा (सीता) सर्ववेदमयी सीतो. ६

सा (वाक्) संवत्सरं प्रोष्य पर्येत्यो-
वाच कथमशक्ततां छांदो. ५।१।८
सा साम्नस्तुर्यपादो भवति
(अकारात्मिका पृथिवी) नृ. पू. २।१
सा साम्नस्तृतीयः पादो भवति नृ. पू. २।१

सा साम्नः प्रथमः पादो भवति नृ. पू. २।१
सा साम्नो द्वितीयः पादो भवति नृ. पू. २।१
सा सृष्टिर्द्विभेदा भवति; एका
संसिद्धा, अन्या साधनसिद्धा सामर. ६
साऽस्यै तमात्मानमत्र गतं भावयति २ ऐत. ४।२
साहङ्कारेण वा पुनः भ. गी. १८।२४
साऽहं ब्रह्म न संसारी न मत्तोऽन्यः
कदाचन । यथा फेनतरङ्गादि
समुद्रादुत्थितं पुनः जा. व. १०।६
सा हि वाचामगम्यत्वादसत्तामिव
शाश्वतीम् । नैरात्मसिद्धात्म-
दशामुपयातैव शिष्यते १ सं. सो. २।२८
सा हि सर्वगता संवित् प्राणस्पदेन
चाल्यते । चित्तैकाग्र्याद्यतो
ज्ञानमुक्तं समुपजायते मुक्तिको. २।४९
सा हि सर्वगता संवित् प्राण-
स्पदेन बोध्यते । संवित्संरोधनं
श्रेयः प्राणादिस्पन्दनं वरम् अ. पू. ४।४३
सा द्वेयमीक्षाश्चक्रे कथं नु माऽऽत्मान
एव जनयित्वा सम्भवति बृह. १।४।४
सा द्वेषा गयांस्तत्रे, प्राणा वै
गयास्तत्प्राणांस्तत्रे बृह. ५।१४।४
सा द्वेषा गायंस्तते प्राणा वै गाय-
स्तान्प्राणांस्तते उद्यद्गायंस्तते,
तस्माद्गायत्री नाम गायत्र्यु. ३
सा होवाच गान्धर्वी कथं वा-
ऽस्मासु जातो गोपालः कथं वा
ज्ञातोऽसौ त्वया मुने कृष्णः गोपालो. १।१३
सा होवाच नमस्तेऽस्तु याज्ञ-
वल्क्य यो म एतं व्यवोचो-
ऽपरस्मै धारयस्वेति बृह. ३।८।५
सा होवाच-विभेमि वा एत-
देतेभ्यो यथैतत्परावृत्तमिति शौनको. १।३
सा होवाच मैत्रेयी-यजु म इयं
भगो सर्वा पृथिवी वित्तेन पूर्णा
स्यात्कथं तेनामृता स्यामिति बृह. २।४।२
सा होवाच-यदूर्ध्वं याज्ञवल्क्य...
यद्भूतं च भवन् भविष्येष्ट्या-
चक्षते कस्मिंस्तदोतं च प्रोतं चेति बृह. ३।८।६

सा होवाच-यदेष पुरागा वृद्धे मे भागधेयी स्यादिति	शौनको. १।३	सिद्धानां कपिलो मुनिः सिद्धानां सिद्धलक्ष्मीर्भवति	भ. गी. १०।२६ ना. पू. ता. २।१
सा ह्येव काले भुवनस्य गोप्त्री विश्वाधिपा सर्वभूतेषु गूढा । यस्यां मुक्ता ब्रह्मर्षयोऽपि देवा ज्ञात्वा तां मृत्युपाशाञ्छिनत्ति	गुह्यका. ५८	सिद्धा नित्या महावीर्या इच्छा- रूपाः स्वयोगजाः । चिरकालात् प्रजायन्ते वासनारहितेषु च	यो. शि. १।१५५
सांसारिकक्रियायुक्तं ब्रह्मज्ञो- ऽस्मीति वादिनम् । कर्मब्रह्मो- भयभ्रष्टं तं त्यजेदन्त्यजं यथा	अमन. २।१०१	सिद्धान्तश्रवणं नाम वेदान्तार्थविचारः	शां. १।२।१
सांसिद्धिकी स्वाभाविकी, सहजा अकृता च या । प्रकृतिः सेति विज्ञेया स्वभावं न जहाति या	अ. शां. ९	सिद्धान्तोऽध्यात्मशास्त्राणां सर्वा- पहव एव हि । नाविद्याऽस्तीह नो माया शान्तं ब्रह्मेदमकृमम्	अ. पू. ५।११२
सिक्त्वा ततः स्वाभिमुखं च कृत्वा लिङ्गेऽर्पयेत्पुष्टमर्थं दलानाम्	१ विल्वो. ८	सिद्धासने स्थितो योगी मुद्रां सन्धाय वैष्णवीम् । शृणुया- दक्षिणे कर्णे नादमन्तर्गतं सदा	ना. बिं. ३१
सितया शर्करयाऽभिषिच्य सर्व- जीववधात्पूतो भवति	भस्मजा. २।११	सिद्धा हि ते महाभागा नरा ह्येका- न्तिनोऽभवन् । तमोरजोभ्यां निर्मुक्ताः प्रवेक्ष्यन्ति च मां मुने	ना. महो. ३८
सितासिता च रक्ता च सर्वकाम- तुधा विभोः	मंत्रिको. ५	सिद्धिर्भिक्षयेत्सिद्धं जीवन्मुक्तं तथैव च	यो. शि. १।१५९
सिद्धत्वासिद्धत्वाभ्यां स्वतन्त्रा- स्वतन्त्रत्वेन सैषा वटवीज- सामान्यवद्नेः कवचशक्तिरेकैव	नृसिंहो. ९।२	सिद्धिभिः परिहीनं तु नरं बद्धं तु लक्षयेत्	यो. शि. १।१६०
सिद्धमन्त्रं यदानीतं ब्राह्मणेन मठं प्रति । उपपन्नमिति प्राहुर्मुनयो	१ सं. सो. २।७०	सिद्धि मार्गेण लभते, नान्यथा पद्मसम्भव । नानामार्गैस्तु	यो. शि. १।४
मोक्षकाङ्क्षिणः	भ. गी. १८।१३	दुष्प्रापं कैवल्यं परमं पदम्	भ. गी. ४।१२
सिद्धये सर्वकर्मणाम्	ते. बिं. १।२६	सिद्धिर्भवति कर्मजा	भ. गी. १८।५०
सिद्धये सर्वभूतादि विश्वाधिष्ठान- मद्वयम् । यस्मिन् सिद्धिगताः	वनदु. ४	सिद्धिं प्राप्नोति नाना ब्रह्म	भ. गी. १८।४६
सिद्धास्तत् सिद्धासनमुच्यते	तारोप. ५	सिद्धिं विन्दति मानवः	भ. गी. ३।४
सिद्धलक्ष्मी राजलक्ष्मीर्जयलक्ष्मीः सरस्वती । श्रीलक्ष्मीर्वर- लक्ष्मीश्च प्रसन्ना मम सर्वदा	यो. शि. १।५०	सिद्धोऽहं बलवान् सुखी	भ. गी. १६।१४
सिद्धविद्यानामासां फलं दक्षिणावत् (ततः) सिद्धस्य कृपया योगी भवति, नान्यथा	१ यो. त. २९	सिद्धौ चित्तं न कुर्वीत चञ्चलत्वेन चेतसः	यो. शि. ५।६२
सिद्धं पद्मं तथा सिद्धं मद्रं चेति चतुष्टयम्	नृसिंहो. ९।६	सिद्धोऽनं त्रिमासं तु जुह्वामा- वनन्यधीः । तावज्जुह्वत्युक्ता न्हि साक्षाद्भ्रवणो भवेत्	ग. पू. २।१२
सिद्धं हि ब्रह्म न ह्यत्र किञ्चानुभूयते	महो. ३।५०	सिद्धयन्ति सिद्धयो यास्तु कल्पितास्ताः प्रकीर्तिताः	यो. शि. १।१५२
सिद्धा अपि विनश्यन्ति जीर्यन्ते दानवाद्यः		सिद्धयसिद्धयोर्निर्विकारः सिद्धयसिद्धयोः समो भूत्वा सिद्धानां विनयोचैः	भ. गी. १८।२६ भ. गी. २।४८ भ. गी. १।१२

सिन्दुरव्रातसङ्काशं रविस्थान-
स्थितं रजः । शशिस्थान-

सिन्दूरवर्णः पुरुषः पुराणः

सिंहारूढां श्यामकान्तिं शङ्ख-
चक्रधरां हृदा । दुर्गां देवीं तथा
श्यामेच्छरचापौ च बिभ्रतीम्

सिंहो वा कुत्तरो वाऽपि तथाऽन्यो
वा मृगो वने । नवप्राहो

दुराधर्षो विश्वस्तश्च प्रजायते
सीता इति त्रिवर्णात्मा साक्षा-
न्मायामयी भवेत्

सीता भगवती ज्ञेया मूलप्रकृति-
संज्ञिता

सीतारामौ तन्मयावत्र पूज्यौ
जातान्याभ्यां भुवनानि द्विसप्त

सीदन्ति मम गात्राणि

सीवनीपार्श्वमुभयं गुल्फाभ्यां

। निपीड्यासन-

मेतच्च मुक्तासनमितीरितम्

सीवनी गुल्फदेशाभ्यां निपीड्य
व्युत्क्रमेण तु । प्रसार्य जानुनो-
र्हस्तावासनं सिंहरूपकम्

च

द्वन्द्वानि

सुखद्वं संविदः स्वास्थ्यं प्राण-
संरोपनं विदुः

सुखदुःखदशाधीरं साम्यान्न प्रो-
द्धरन्ति यम् । निःश्वासा इव
शैलेभ्यं चित्तं तस्य मृतं विदुः

सुखदुःखबुद्ध्या त्रेयोऽन्तःकर्ता
यदा तदा इष्टविषये बुद्धिः
सुखबुद्धिरनिष्टविषये बुद्धि-
र्दुःखबुद्धिः

सुखदुःखमोहसंज्ञं ह्यज्ञभूतमिदं
जगत्

सुखदुःखं यथा यत्तु बोद्धव्यं
तत्तथोच्यते

योगचू. ६१

हेरम्बो. ५

वनदु. ७

योगो. ७

सीतो. २

सीतो. ५

रा. पू. ३११

भ. गी. ११२८

त्रि. ब्रा. २।४६

त्रि. ब्रा. २।४४

कौ. त. १।४

अ. पू. ४।४५

अ. पू. ४।१२

सर्वसारो. ५

मैत्रा. ६।१०

आयुर्वे. ४

सुखदुःखादिमोहेषु यथा संसारिणां

स्थितिः ॥ तथा ज्ञानी यदा

तिष्ठेद्वासनावसितस्तदा । तयो-

र्नास्ति विशेषोऽत्र समा

संसारभावना [यो. शि.

१।२२, २३

सुखदुःखे मे त्वयि दधानीति पिता,

सुखदुःखे ते मयि दध इति पुत्रः

कौ. त. २।१५

सुखदुःखे समे कृत्वा

भ. गी. २।३८

भ. गी. ५।२१

सुखमात्यन्तिकं यत्तद्विप्राश्चमती-

न्द्रियम् । एतत्क्षराक्षरातीत-

मनश्चरमितीर्यते

यो. शि. ३।१५

सुखमात्यन्तिकं यत्तत्

भ. गी. ६।२१

सुखमानन्त्यमुत्तमम्

शिवो. ७।११८

सुखमात्रियते नित्यं दुःखं वित्रियते

सदा । यस्य कस्य च धर्मस्य

प्रहेण भगवानसौ

अ. शां. ८२

सुखमेव लब्ध्वा करोति सुखं त्वेव

विजिज्ञासितव्यमिति

छांदो. ७।२२।१

सुखरूपत्वमस्त्येतदानन्दत्वं सदा

मम (निरुपाधिकनित्यं

यत्सुप्तौ सर्वसुखात्परम्)

वराहो. ३।१०

सुखरूपः स्वयम्प्रभः (आत्मा)

जा. द. ५।१३

सुखसङ्गेन बध्नाति

भ. गी. १४।६

ब्रह्मसेवितं स्वप्नं सुजीर्णमित-

भोजनम् । शरीरशुद्धिकृत्वाऽऽदौ

सुखमासनमास्थितः ॥ प्राणस्य

शोधयेन्मार्गं रेचपूरककुम्भकैः

यो. शि. ५।३६

सुखस्थापितसर्वाङ्गः सुस्थिरात्मा

सुनिश्चलः । बाहुदण्डप्रमाणेन

कृतदृष्टिः समभ्यसेत्

अमन. २।४९

सुखस्यानन्तरं दुःखं दुःखस्या-

नन्तरं सुखम् । न नित्यं लभते

दुःखं न नित्यं लभते सुखम्

भवसं. १।१०

सुखस्यैकान्तिकस्य च

भ. गी. १४।२७

सुखं त्विदानीं त्रिविधं

भ. गी. १८।३६

सुखं दुःखं न जानाति शीतोष्णे

च न विन्दति । विचारं चेन्द्रि-

याणां च न वेत्ति हि लयं गतः

अमन. १।२४

सुखं दुःखं भवोऽभावः
 सुखं बन्धात्प्रमुच्यते
 सुखं भगवो विजिज्ञासे
 सुखं मोहनमात्मनः
 सुखं वा यदि वा दुःखं
 सुखं ह्यवमतः शेते सुखं च प्रति-
 बुद्धयते । सुखं चरति लोके-
 ऽस्मिन्नवमन्ता विनश्यति
 सुखादिं दुःखनिधनां प्रतिमुखस्व
 स्वां पुरम्
 सुखाद्यनुभवो यावत्तावत्प्रारब्ध-
 मिष्यते । फलोदयः क्रियापूर्वो
 निष्क्रियो नहि कुत्रचित्
 सुखानां मूर्ध्नि दुःखानि किमेकं
 संश्रयाम्यहम् । (सतोऽसत्तास्थिता
 मूर्ध्नि रम्याणां मूर्ध्न्यरम्यता)
 सुखाभ्युदयिकं चैव नैःश्रेयसिक-
 मेव च । प्रवृत्तं च निवृत्तं च
 द्विविधं कर्म वैदिकम्
 सुखासनवृत्तिश्चीरवासाश्चैव-
 मासननियमो भवति
 सुखासनस्थो दक्षनाडया बहिस्थं
 पवनं समाकृष्य केशमानस्त्राग्रं
 कुम्भयित्वा सव्यनाडयारेचयेत्
 सुखासने समासीनस्तत्राभ्यासं
 समाचरेत् । सदाऽभ्यासेन
 तत्कुर्यात्परतत्त्वप्रकाशनम्
 सुखिनः क्षत्रियाः पार्थ
 सुखिनः स्याम माधव
 सुखेन ब्रह्मसंस्पर्श
 सुखेनैव भवेद्यस्मिन्नजस्रं ब्रह्म-
 चिन्तनम् । आसनं तद्वि-
 जानीयादन्यत्सुखविनाशनम्
 सुखेषु विगतस्पृहः
 सुघोषमणिपुष्पकौ
 सुजीर्णोऽपि सुजीर्णसु विद्वांस्त्रीषु
 न विश्वसेत् । सुजीर्णास्त्रिपि
 कन्थासु सज्जते जीर्णमम्बरम्
 सुदर्शनदिव्यतेजोन्तर्गतः सुदर्शन-
 पुरुषो यथा सूर्यमण्डलान्तर्गतः

भ. गी. १०।४
 भ. गी. ५।३
 छांदो. ७।२२।१
 भ. गी. १८।३९
 भ. गी. ६।३२

ना. प. ३।४२

अरुणो. १

अध्यात्मो. ४९

महो. ६।२४

भवसं. ५।६

मं. ब्रा. १।१

शांडि. १।७।१४

अमन. १।१६

भ. गी. २।३२

भ. गी. १।३७

भ. गी. ६।२८

ते. बि. १।२५

भ. गी. २।५६

भ. गी. १।१६

१ सं. सो. २।९०

सूर्यनारायणोऽमितापरिच्छि-
 त्वाद्देवपरमानन्दलक्षणतेजो-
 राशयन्तर्गत आदिनारायण-
 स्तथा सन्दृश्यते

सुदर्शनपुरुषो महाविष्णुरेव
 सुदर्शनामेवाप्येति यः सुदर्शना-
 मेवास्तेति

सुदर्शनाय विद्वादे हेतिराजाय
 धीमहि । तन्नश्चक्रः प्रचोदयात्

सुदामा नारदो मुनिः

सुदुर्दर्शमिदं रूपं

सुपर्णोऽसि गरुत्मांस्त्रिवृत्ते

शिरोगायत्रं चक्षुः स्तोम

आत्मा साम ते तनू वामदेव्यम्

सुपर्णोऽसि गरुत्मान्दिवं गच्छ

सुवः पत ओमी...

सुपुण्यं पुण्यात्मकं वितानं दाधार

देवाय स्वाहा

सुमेरुस्थाय सुद्यन्तं ब्रह्मैकं प्रवि-

चिन्त्यताम्

सुभगां त्रिगुणितां मुक्तासुभगां...

बीजसप्तकमुच्चार्य बृहन्नानु-

जायामुच्चरेत्

सुभूतेन मे सन्तिष्ठस्व ब्रह्मवर्चसेन

मे सन्तिष्ठस्व

सुमित्रा न आप ओषधयः सन्तु

दुर्मित्रास्तस्मै भूयासुर्योऽस्मा-

न्द्रेष्टि यं च बयं द्विष्मः

सुमित्रिया न आप ओषधयः

सन्तु दुर्मित्रियास्तस्मै सन्तु

[प्रवर्या. २३+

सुरभिविद्या अक्षमालाश्रुतिरिव

परमा सिद्धा सास्त्रिकी

सुरेशः सकलं विभर्ति तस्मै

सुरेशाय सकलं सुपुण्यं स्वाहा

सुलभश्चायमत्यन्तं सुज्ञेयश्चाप्त-

बन्धुवत् । शरीरपद्माकुदरे

सर्वेषामेव षट्पदः

सुवन्महं पशून् विश्वरूपान् ।

पतङ्गमकमसुरस्य मायया (?) चिन्त्यु. ११।१०

त्रि. म. ना. १।४

त्रि. म. ना. ७।४

सुबालो. ९।२

त्रि. म. ना. ७।१०

कृष्णोप. २४

भ. गी. ११।५२

गारुडो. १४

गारुडो. १५

पारमा. ६।३

वराहो. २।६४

कालिका. १

महाना. १६।११

महाना. ६।११

वा. सं. ३६।२३

राधो. २।१

पारमा. ८।१

१ सं. सो. २।१४

सुवरणमादित्याय दिवे स्वाहा महाना. ७१
 सुवरिति प्रतिष्ठा, द्वे प्रतिष्ठे (मा.पा.) बृह. ५।५।३
 सुवरिति यजूं वि, महरिति ब्रह्म तैत्ति. १।५।२
 सुवरिति व्यानः, मह इत्यन्नम् तैत्ति. १।५।३
 सुवरित्यसौ लोकः, मह इत्यादित्यः तैत्ति. १।५।१
 सुवरित्यादित्यः, मह इति चन्द्रमाः तैत्ति. १।५।२
 सुवरादित्याय दिवे स्वाहा महाना. ७२
 सुवरादित्याय च दिवे च महते स्वाहा महाना. ७३
 सुवर्णं कालकूटमिव सभास्थलं
 स्मशानस्थलमिव...कारागृह-
 विनिर्मुक्तचोरवत्पुत्राप्तबन्धुभव-
 स्थलं विहाय दूरतो वसेत् (यतिः) ना. प. ७।१
 सुवर्णं कालकूटमिव सभास्थलं
 स्मशानस्थलमिव...न देवता-
 चर्चनम् । प्रपञ्चवृत्तिं परित्यज्य
 जीवन्मुक्तो भवेत् (यतिः) १सं. सो. २।७९
 सुवर्णं कोशं रजसा परीवृतम्
 [चित्त्यु. ११।४+ तै.आ. ३।११।४
 सुवर्णं स्वादित्वाऽपगिरिति (दुःस्वप्ने) ३ ऐत. २।४।७
 सुवर्णं धर्मं परिवेदवेनम्
 [चित्त्यु. ११।१+ तै.आ. ३।११।१
 सुवर्णाज्जायमानस्य सुवर्णत्वं च
 शाश्वतम् । ब्रह्मणो जायमानस्य
 ब्रह्मत्वं च तथा भवेत् यो. शि. ४।७
 सुवसने सुवसनः परिष्कृते परिष्कृत
 एवमेवायमस्मिन्नन्धेऽन्धो भवति छांदो. ८।९।१
 सुविभातं सकृद्विभातं पुरतोऽस्मा-
 त्सर्वस्मात्सुविभातमद्वयम् नृसिंहो. ९।९
 सुशेवमिच्छामसि प्रपश्यन्नित्था
 न कश्चोरणमाचवक्षे बा. मं. २
 सुशोभनमठं नात्युच्चनीचायत-
 मल्पद्वारं गोमयादिलिप्तं सर्व-
 रक्षासमन्वितं कृत्वा तत्र वेदान्त-
 भ्रवणं कुर्वन्योगं समारमेत् शांडि. १।५।१
 सुशोभनं मठं कुर्यात्सूक्ष्मद्वारं
 १ यो. त. ३२
 सुभिलष्टं सात्त्विकं प्रोक्तं सुलीनं
 गुणवर्जितम् जमन. २।९३
 सुभिलष्टं च सुलीनं च विकल्प-
 विषयापहम् (मनः) जमन. २।९४

सुषारथिरश्वानिव यन्मनुष्याग्नेनी-
 यतेऽभीषुभिर्वाजिन इव ।
 हृत्प्रतिष्ठं यदजिरं जविष्ठं तन्मे
 मनः... [१शिवसं.६+२शि.सं.५ +वा.सं. ३४।६
 सुषिरं मण्डलं विदुः अ. ना. २७
 सुषिरो ज्ञानजनकः पञ्चस्रोतः-
 समन्वितः शांडि. १।७।३९
 सुषुप्तस्थान एकीभूतः प्रज्ञानघन
 एवानन्दभुक्चेतोमुखः प्राज्ञ-
 स्तृतीयः पादः गणेशो. १।३
 सुषुप्तस्थान एकीभूतः प्रज्ञानघन
 एवा-(एका-) नन्दमयो ह्यानन्द-
 भुक्चेतोमुखः प्राज्ञस्तृतीयः
 पादः [माण्डू. ५+ नृ. पू. ४।२
 सुषुप्तस्थानश्चतुरात्मा प्राज्ञ ईश्वर-
 श्चतुरूपो मकार एव नृसिंहो. २।६
 सुषुप्तस्थान एकीभूतः प्रज्ञानघन
 एवानन्दमयो ह्यानन्दभुक्
 चेतोमुखश्चतुरात्मा प्राज्ञ
 ईश्वरस्तृतीयः पादः नृसिंहो. १।३
 सुषुप्तस्थानः प्राज्ञो मकारस्तृतीया
 मात्रा, मितेरपीतेर्वा; मिनोति
 ह वा इदं सर्वमपीतिश्च भवति माण्डू. ११
 त्र्यमासाद्य तुर्यरूप-
 सुपाययौ । निरानन्दोऽपि
 सानन्दः सबासश्च बभूव सः अ. पू. ३।१८
 सुषुप्तं च तुरीयं च नान्यावस्थासु
 कुत्रचित् त्रि. ब्रा. १।१०
 सुषुप्तं हृदयस्थं तु तुरीयं मूर्ध्नि
 ना. प. ५।१३
 सुषुप्तिकाले सकले विलीने तमसा-
 वृते । स्वरूपं महदानन्दं मुक्ते
 विश्वविवर्जितः वराहो. २।६२
 सुषुप्तिकाले सकले विलीने तमो-
 मिभूतः सुखरूपमेति कैवल्यो. १।१३
 सुषुप्तिमात्राचतुष्टयं मकारांशं
 तुरीयमात्राचतुष्टयमर्धमात्रांशम् प. हं. प. १०
 सुषुप्तिवद्यश्चरति स्वभावपरि-
 निश्चलः । निर्वाणपदमाश्रित्य
 योगीकैवल्यमभुते[त्रि.ब्रा.२।१६५+ २ अवधू. ८

सुषुप्तिसमाध्योर्मनोऽलयाविज्ञेयेऽपि महदस्युभयोर्भेदः जामतमस्वप्नं (आत्मानं) सुषुप्ते सुषुप्त्यादिचतस्रोऽवस्थाः, न त्वेवं तुरीयातीतस्य सुखमात्राया भेदः केनावलोकितः	मं. ब्रा. २।६ नृसिंहो. २।१ ना. प. ९।७ अध्यात्मो. २५ प. हं. प. ९	सुषुम्नायां यदा यस्य म्रियते मनसो रयः ।...क्षियते च तदा प्रन्थिः...तेयान्तिपरमां गतिम् सुषुम्नायां यदा योगी क्षणार्धमपि तिष्ठति ।...भियते च तदा प्रथिदिष्ठयन्ते सर्वसंशयाः सुषुम्नायां यदा हंसस्त्वध ऊर्ध्व प्रभावति । सुषुम्नायां यदा प्राणं भ्रामयेद्यो निरन्तरम्... तदासमरसंभावं यो जानाति स योगवित् सुषुम्नायां सदा गोष्ठी यः कश्चि- त्कुरुते नरः । स मुक्तः सर्व- पापेभ्यो निःश्रेयसमवाप्नुयात् सुषुम्नायाः पृष्ठभागे इडा तिष्ठति, दक्षिणभागे पिङ्गला.. सुषुम्नायाः शिवो देव इडाया देवता हरिः सुषुम्नायाः सव्यभागे इडा तिष्ठति	यो. शि. ६।३७ यो. शि. ६।३८ यो. शि. ६।३५ यो. शि. ६।४४ शांङ्गि. १।४।६ जा. द. ४।३५ शांङ्गि. १।४।६
सुषुप्त्यवस्थायां प्राज्ञस्य चातुर्विध्यं प्राज्ञविश्वः प्राज्ञतैजसः प्राज्ञ- प्राज्ञः प्राज्ञतुरीय इति सुषुप्त्यैव बुद्धिपूर्वं निबोधयति सुषुम्णा पश्चिमे चारे स्थिता नाडी सरस्वती सुषुम्ना कालभोक्त्री भवति सुषुम्ना तु परे लीना विरजा ब्रह्मरूपिणी । इडा तिष्ठति बामेन पिङ्गला दक्षिणेन च सुषुम्नान्तर्गतं विश्वं तस्मिन्सर्वं प्रतिष्ठितम् । नानानाडीप्रसवगं सर्वभूतान्तरात्मनि सुषुम्ना पिङ्गला तद्वदिडा चैव सरस्वती । पूषा च रुक्मा चैव इस्तिजिह्वा यशस्विनी ॥ अलम्बुषा कुहूश्चैव विश्वोदरी तपस्विनी । शङ्खिनी चैव गान्धारा इति मुख्याश्चतुर्दश सुषुम्ना पूर्वभागे मेढ्रान्तं कुहूर्भवति सुषुम्नापृष्ठपार्श्वयोः सरस्वतीकुहू (?) भवतः सुषुम्नाया इडा सव्ये दक्षिणे पिङ्गला स्थिता सुषुम्नायां यदा प्राणः स्थितो भवति धीमताम् । सुषुम्नायां प्रवेशेन चन्द्रसूर्यौ लयं गतौ ॥ तदा समरसं भावं यो जानाति स योगवित्	प. हं. प. ९ मैत्रा. २।५ बराहो. ५।२५ शांङ्गि. १।४।६ क्षुरिको. १६ यो. शि. ६।१३ जा. द. ४।७ शांङ्गि. १।४।५ शांङ्गि. १।४।६ जा. द. ४।१३ यो. शि. ६।३६	चन्द्रमण्डलात् । मनोन्मन्यै नमस्तुभ्यं महाशक्त्यै चिदात्मने सुषुम्नावज्जनालेन पवमानं प्रसेत्तथा सुषुम्ना शाम्भवी शक्तिः सुषुम्नैव परं तीर्थं सुषुम्नैव परो जपः । सुषुम्नैव परं ध्यानं सुषुम्नैव परा गतिः सुषुम्ने इयेनाकाशवत् सुसमो यः परित्यागी सोऽसं- सक्त इति स्मृतः सुसंवेद्यं गुरुमतात्सुदुर्बोधमचेतसाम् सुसूक्ष्मः सार्वः सर्वेषामन्तरात्मा तस्थुस्तस्थुषां जङ्गमो जङ्गमानां विमुर्विभूनां विमवोद्भवाय स्वाहा पारमा. १।२ सुस्निग्धमधुराहारश्चतुर्थीशवि- वर्जितः । मुञ्जते शिवसम्प्रीत्यै मिताहारीसउच्यते [यो.चू. ४३+ दं सर्वभूतानां	यो. शि. ६।३ यो. शि. १।११८ यो. शि. ६।१८ यो. शि. ६।४५ ब्रह्मो. १ अ. पू. २।५ यो. शि. ३।१० अ. गी. ९।२ योगकुं. १।३ अ. गी. ५।२९

सुहृन्मित्रार्युवासीनः मध्यस्थ-
द्वेष्यबन्धुषु

भ. गी. ६।९

सुहृष्टः सुहृदः स्वच्छः सुक्रान्तः
सुप्रबोधितः । स्वगुणेनार्जितो
भाति हृदि हृद्यो मनोमणिः
सूक्तं वतावोचतेति तत्सूक्तमभवत्
सूक्ष्म इति सूक्ष्मविदः स्थूल
इति च तद्विदः

महो. ५।८२

१ ऐत. २।२।६

प. २३

सूक्ष्मतन्मात्राणि भूतानि स्थूली-
कर्तुं सोऽकामयत्

पैङ्गलो. १।४

सूक्ष्मत्वात्कारणत्वाच्च लयनाद्रमना-
दपि । लक्षणात्परमेशस्य लिङ्ग-
मित्यभिधीयते

यो. शि. २।९

भ. गी. १३।१६

सूक्ष्मभुक् चतुरात्माऽथ तैजसो

भूतराडयम् । हिरण्यगर्भः

स्थूलोऽन्तर्द्वितीयः पाद उच्यते

ना. प. ८।१३

सूक्ष्मं सावित्रं स्वयमादधानः

सावित्ररूपं परमं सुपुण्यं स्वाहा

पारमा. ७।७

सूक्ष्माङ्गं कर्मेन्द्रियाणि प्राणांश्च

ज्ञानेन्द्रियाण्यन्तःकरणचतुष्टयं

चैकीकृत्य...क्रमेण विलीयते

पैङ्गलो. ३।१

सूक्ष्माच्च तत्सूक्ष्मतरं विभाति

[मुण्ड. ३।१।७+

गुह्यका. ३६

सूक्ष्मातिसूक्ष्मं सलिलस्य मध्ये

विश्वस्य स्रष्टीमनेकाननाख्याम् ।

विश्वस्य चैकां परिवेष्टयित्रीं

ज्ञात्वा गुह्यां शान्तिमत्यन्तमेति

गुह्यका. ५७

सूक्ष्मातिसूक्ष्मं कलिलस्य मध्ये

विश्वस्य स्रष्टारमनेकरूपम् ।

विश्वस्यैकं परिवेष्टितारं ज्ञात्वा

शिवं शान्तिमत्यन्तमेति

श्वेताश्व. ४।१४

सूक्ष्मात्सूक्ष्मतरं नित्यं स त्वमेव

त्वमेव तत्

कैव. १६

सूक्ष्मात्सूक्ष्मतरं ज्ञेयं तन्मे मनः

शिवसङ्कल्पमस्तु

२शिवसं. १२

वराहो. ४।१

सूचनात्सूत्रमित्याहुः सूत्रं नाम
परं पदम् । तत्सूत्रं विदितं येन

स विप्रो वेदपारगः

ब्रह्मो. ७

सूचनात्सूत्रमित्युक्तं सूत्रं नाम

परं पदम् । तत्सूत्रं विदितं येन

स सुमुक्षुः स हि भिक्षुकः

(स विप्रो वेदपारगः) [परब्र. ८+ ना. प. ३।७९

सूचिवद्गुणमादाय ब्रजत्युध्वं

सुपुनया । उद्धाटयेत्कपाटं

तु यथा कुञ्चिकया दृठात्

ध्या. वि. ६७

सूते त्रिपुरा शक्तिराद्येयं त्रिपुरा

परमेश्वरी । महाकुण्डलिनी देवी..

त्रि. ता. १।६

सूत्रमन्तर्गतं येषां ज्ञानयज्ञोपवीति-

नाम् । ते वै सूत्रविदो लोके ते

च यज्ञोपवीतिनः [ब्रह्मो. १०+

ना. प. ३।८३

सूत्रात्माऽक्षर उच्यते, अक्षरं

परमं ब्रह्म

यो. शि. ३।१६

सूत्रे मणिगणा इव

सूदितस्वातिरिक्तारिसूरिनन्दात्म-

भावितम् । सूर्यनारायणाकारं

नौमि चित्सूर्यवैभवम्

सूर्यो. शीर्षकं.

सूयते पुरुषार्थं च तेनैवाधिष्ठितं जगत्

सूयते सचराचरम्

मंत्रिको. ४

सूरिः सुराणां सुरसोऽप्यसुन्दः

समृद्ध देवा वरदाय पित्रे स्वीहा

भ. गी. ९।१०

सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्चे-

त्येतदुद्देवोपेक्षेतोपेक्षेत

पारमा. १०।२

सूर्य आत्माजगतस्तस्थुषश्च [सूर्यो. ३+

[+सहवै. १७ ऋ. मं. १।११९।१+

१ ऐत. २।४।३

[+तै. सं. १।४।४३।१ अथर्व.

३ ऐत. २।३।३

वा. सं. ७।४२

सूर्यकोटिशुतिरथं नित्योदित-

मधोभुजम् । हृदयाम्बुरु-

हासीनं ध्यायेद्वा विष्णुरुपिणम्

१३।२।३५

सूर्यप्रदे महानथां प्रतिमासन्निधौ

वा जप्त्वा सिद्धमन्त्रो भवति

त्रि. ब्रा. २।१५३

सूर्यद्वारेण ते विरजाः प्रयान्ति

यत्रामृतः स पुरुषो ह्ययमात्मा

गणप. १४

सूर्यमण्डलमध्येऽथ ह्यकारः

शङ्खमध्यगः

मुण्ड. १।२।११

प्र. वि. ७

सूर्यमण्डलमाभाति ह्यकार-

श्चन्द्रमध्यगः

१ प्रणवो. ७

सूर्यराज्यं षोडशिना (यजति)

मैत्रा. ६।३६

सूर्यश्चक्षुर्वातः प्राणो व्यात्तमग्नि-

वैश्वानरः संवत्सर आत्माऽश्वस्य

मध्यस्य

बृह. १।१।१

सूर्यश्च मा मन्युश्च मन्युपतयश्च

मन्युकृतेभ्यः पापेभ्यो रक्षन्ताम् महाना. ११।४

सूर्यस्त्वं ज्योतिषां पतिः

प्रश्नो. २।९

सूर्यस्यग्रहणं वत्सप्रत्यक्षयजनं स्मृतम्

ब्र. वि. ९७

सूर्यस्योपासनं कार्यगच्छेत्सूर्यसंस्मृतम् सूर्यता. ६।५

सूर्यनाड्या समाकृष्य वायुमभ्यास-

योगिना । त्रिविवत्कुम्भकं

कृत्वा रेचयेच्छीतरश्मिना

यो. शि. १।९१

सूर्य ते चक्षुः

चिन्त्यु. ४।१

सूर्याचन्द्रमसोरनेन विधिनाऽभ्यासं

सदा तन्वतां शुद्धा नाडिगणा

भवन्ति यमिनां मासत्रयादूर्ध्वतः शांडि. १।७।१

सूर्याचन्द्रमसोरेक्यं हठ

इत्यभिधीयते

यो. शि. १।१३३

सूर्याचन्द्रमसोर्योगो जीवात्म-

परमात्मनोः

यो. शि. १।६८

सूर्याचन्द्रमसौ धाता यथा पूर्वम-

कल्पयत् [महाना. ६।३+क्र.मं.

१०।१९०।१

सूर्यात्मकत्वं दीपः

आत्मपू. १

सूर्यादिसकलभुवनप्रकाशिनी

सीतो. ७

सूर्याद्भवन्ति भूतानि सूर्येण

पालितानि तु । सूर्ये लयं

प्राप्नुवन्ति यः सूर्यः सोऽहमेव च सूर्यो. ६

सूर्याद्यज्ञः पर्जन्योऽग्नमात्मा, नमस्त

आदित्य त्वमेव प्रत्यक्षं

कर्मकर्ताऽसि

सूर्यो. ३

सूर्याद्वै खल्विमानि भूतानि जायन्ते

सूर्यो. ३

सूर्यान्मयूखाश्च तथैव तस्य ।

प्राणाद्यो वै पुनरेव तस्मात्

मैत्रा. ६।३१

सूर्यामेवाप्येति यः सूर्यामेवास्तमेति

सुबालो. ९।११

सूर्यालोकपरिस्पन्दशान्तौ व्यव-

हृतिर्यथा । शास्त्रसंजनसम्पर्क-

वैराग्याभ्यासयोगतः

शांडि. १।७।२६

सूर्याश्चन्द्रमसो नक्षत्राणि

गणेशो. ३।६

सूर्यां हिरण्यमीं लक्ष्मीं जातवेदो

म आवह [श्रीसू. १३+

क्र. खि. ८७।१३

सूर्ये चित्तसंयमाद्भुवनज्ञानम्

शांडि. १।७।५२

सूर्ये ज्योतिषि जुहोमि स्वाहा

महाना. ११।४

सूर्येण रेचयेद्वायुं सरस्वत्यास्तु चालने योगकुं. १।१६

सूर्येण सयुजोषसः

अरुणो. १

सूर्योदये नवखेटस्तृतीये

सूर्यता. ५।१

सूर्यो न तत्र भाति न शशाङ्कोऽपि

न स पुनरावर्तते

ना. प. ९।२२

सूर्यो यथा सर्वलोकस्य चक्षुर्न

लिप्यते चाक्षुषैर्वाह्यदोषैः ।

एकस्तथा सर्वभूतान्तरात्मा

न लिप्यते लोकदुःखेन बाह्यः

कठो. ९।११

सूर्यो योनिः कालस्य

मैत्रा. ६।१४

सूर्यो रश्मिभिराददात्यन्नं

मैत्रा. ६।१२

सूर्योऽस्माद्भीत उदेति

गणेशो. ४।२

सृण्वेव सितया विश्वचर्षणिः

पाशेनैव प्रतिवध्नात्यभीकाम्

त्रिपुरो. १३

सृष्टिनिमित्ताय तस्मै परब्रह्मणे

परञ्जोतिषे स्वाहा

पारमा. १०।४

सृष्टिरूपा सरस्वती भवति

ना. पू. २।१

सृष्टिस्थितिलयानामादिकर्ता

जगदङ्कुररूपो भवति

पैङ्गलो. १।२

सृष्टिस्थितिलयादीनां कारणं (सद्वस्तु)

पं. ब्र. १२

सृष्टिस्थित्यन्तकरणाद्ब्रह्मविष्णु-

शिवात्मिकाम् । स संज्ञां याति

भगवानेक एव जनार्दनः

भवसं. २।५४

सृष्टेः परिमितानि भूतान्येकमेकं

द्विधा विधाय...तत्तद्भुवनो-

चित्तगोलकस्थूलशरीराण्यसृजत्

पैङ्गलो. १।४

सृष्ट्याऽहास्यैतस्या भवति,

य एवं वेद

बृह. १।४।५

सृंकां स्वर्णमयीं मालां (मा.पा.)

कठो. १।१६

सृंकां च मापनेकरूपां गृहाण

कठो. १।१६

सेनयोरुभयोर्मध्ये [भ.गी. १।२१+

१।२६+२।१०

सेनाभ्यास्तु प्रथमजानाप्याय-

यिष्यसीत्योमिति

शौनको. १।४

सेनामीनामहं स्कन्धः सेनान्यो हि तर्ह्यादित्थान- कल्पयंस्तरमाज्जागतं..	भ. गी. १०।२४	सैषा क्षणस्य योनिर्यद्गच्छ .	बृह. १।४।११
सेनः सोऽक्षरः परमः स्वराद् सेयं देवतेमास्तिष्ठो देवता अनेनैव जीवेनात्मनाऽनुप्रविश्य नामरूपे व्याकरोत्	शौनको. ४।३ महो. १।९	सैषा गणेशविद्या सैषा गान्धर्वमयी महाविद्या सैषा गायत्र्येतस्मिन्स्तुरीये दर्शते पदे परो रजासि प्रतिष्ठिता	गणप. ७ गान्धर्वो. १ बृह. ५।१४।४
सेयं देवतैश्चत, हंताहमिमास्तिष्ठो देवता अनेन जीवेनानुप्रविश्य नामरूपे व्याकरवाणीति	छांदो. ६।३।३	सैषा महा नक्षत्रज्योतीषि कला- काष्ठादिकालस्वरूपिणी	देव्यु. १२
सेयं षट्कला परा परात्परा परात्परा- तीता चित्परा चित्परात्परा चित्परात्परातीता	छांदो. ६।३।२	सैषा क्षतुष्पदां षड्विधा गायत्री सैषा चित्रा सुहृदा बह्वक्षुरा स्वयं गुणभिन्नाऽङ्कुरेष्वपि गुणभिन्ना सर्वत्र ब्रह्मविष्णुशिवरूपिणी चैतन्यदीप्ता	छांदो. ३।१२।५
सेवनान्मृत्युनाशिनीं वैकुण्ठार्चना- द्विपद्मत्री...य एवं वेद स वैष्णवो भवति	षोडो. १	सैषा चिदमलाकारा निर्विकल्पा निरास्पदा	नृसिंहो. ९।३
सेवादिभिः परितोष्यैनं (गुहं)..	२	सैषा दशान्नं न निद्यात् प्राणः शरीरमन्नं न परिचक्षीतापो ज्योतिरन्नं बहु कुर्वीत	महो. ५।१०३
सेवायां पाशुपाल्ये च वाणिज्ये	ना. प. ६।२४	सैषा देवता मन्वायत्ता तां चेदविद्वान् प्रत्यहरिष्यो मूर्धा ते व्यपतिष्यति	तैत्ति. ३।११
सैवर्तस्साम तदुक्थं तद्यजुस्तद्गच्छ सैव कौबेरी (पञ्चमे धामन्युक्ता) षष्ठे धामनि व्याचक्षते	शिवो. ७।११९ छांदो. १।७।५	सैषा देवता प्रस्तावमन्वायत्ता तां चेदविद्वान् प्रास्तोष्यो मूर्धा ते व्यपतिष्यति	छांदो. १।११।९
सैव पुरत्रयं शरीरत्रयं व्याप्य बहिरन्तरबभासयन्ती देश- कालवस्त्वन्मुरसङ्गान्महा- त्रिपुरसुन्दरी वै प्रत्यक्चिन्तिः	त्रि. ता. १।१६	सैषा देवतोद्गीथमन्वायत्ता तां चेदविद्वानुदगास्यो मूर्धा ते व्यपतिष्यति	छांदो. १।११।५
सैव प्रकृतिरिति गणेश इति प्रधान- मिति च माया शक्यमिति च	बह्वचो. २	सैषा द्वादशादित्या	छांदो. १।११।७
सैव सायुज्यमुक्तिः स्याद्ब्रह्मा- नन्वकरी शिवा	गणेशो. ४।२	सैषाऽऽनन्दस्य मीमांसा भवति	१ देव्यु. १२
सैव सालोक्यसारूप्यसामीप्या	मुक्तिको. १।२५	सैषा परा शक्तिः	तैत्ति. २।८
सैवात्मा ततोऽन्यदसत्यमनात्मा सैवावस्था परा ज्ञेया सैव निर्वृतिकारिणी	मुक्तिको. १।२३ बह्वचो. २	सैषाऽमस्तमिता देवता यदायुः सैषा नास्तमिता देवता यदायुः (मा. पा.)	बह्वचो. २ बृह. १।५।२२ १ देव्यु. १२
क्रियाशक्तिश्च लीलाशक्तिश्चरति भगवती त्रिपुरेति व्यापठ्यते	योगकु. १।८६	सैषा प्राणे सर्वाप्तिः, यो वै प्राणः सा प्रज्ञा, या वा प्रज्ञा स प्राणः सैषा ब्रह्मणोऽतिसृष्टिर्यच्छ्रेयसो	बृह. १।५।२२ १ देव्यु. १२ कौ. त. ३।४
	राधिको. ९ त्रि. ता. १।१	सैषा भार्गवी वारुणी विद्या	बृह. १।४।६ तैत्ति. ३।६

सैषा यातुधाना असुरा रक्षांसि		सोऽक्षरः परमः स्वरान् [कैव. १।८+ महाना. ९।१३	
पिशाचयक्षाः सिद्धाः	१ देव्यु. १२	[नृ. पू. १।४+महो. १।९+गान्धर्वो. २ +कालिको. ६	
सैषा (माया) वटबीजसामान्य- वदनेकवटशक्तिरेकैव	नृसिंहो. ९।२	सोऽप्र एव कुमारं जन्मनोऽप्रे- ऽधिभावयति	२ ऐत. ४।३
सैषाऽवरपरा संहिता	३ ऐत. १।६।३	सोऽप्रभुग्विभर्जस्तिष्ठन्नाहार- मजरः कविः	महाना. ९।९ सुबालो. १।३
सैषा विद्वतिर्नाम द्वास्तदेतन्नान्दनं	२ ऐत. ३।१२	सोऽप्रे भूतानां मृत्युमसृजत्	
सैषा विराडन्नादी तथेदं सर्वं दृष्टं सर्वमस्येदं दृष्टं भवति	छांदो. ४।३।८	सोऽङ्कारेण पत्रकूर्चेन स्तपयित्वा- ऽष्टभिर्गन्धैरालिप्य सुमनः-	
सैषा विश्वेदेवाः सोमपा असोमपाश्च	देव्यु. १२	स्थले निवेश्याक्षतपुष्पैराराध्य प्रत्यक्षमादिक्षान्तैर्वर्णैर्भावयेत्	अ. मा. ३
सैषा शाम्भवी विद्या कादिविद्येति वा हादिविद्येति वा सादि- विद्येति वा रहस्यम्	बह्वचो. २	सोऽङ्गिरसमधीते स शाखा अधीते स पुराणान्यधीते स कल्पानधीते [नृ. पू. ५।१५+	गणेशो. ५।४
सैषा षोडशी श्रीविद्या पञ्च- दशाक्षरी श्रीमहात्रिपुरसुन्दरी	बह्वचो. ४	सोऽभिष्टोमेन यजते, स एकथेन यजते	नृ. पू. ५।१४
सैषाऽष्टौ वसवः	१ देव्यु. १२	सोऽचित्योऽनिर्वर्ण्यश्च पुनात्य-	
सैषा सत्त्वरजस्तमांसि	१ देव्यु. १२	शुद्धान्यपूतानि	आत्मो. ६
सैषा त्रय्येव विद्या तपति	महाना. १०।१	सोऽजः शेते मायया स्विदुहायां विश्वं न्यस्तं विष्णुरेको विजज्ञे	ग. पू. २।८ मं. ब्रा. २।१
सैषा स्पर्शोष्मभिर्यज्यमाना बह्वी नानारूपा भवति	१ ऐत. ३।६।७	सोऽतिगूढ अव्यक्तश्च सोऽथर्वणैर्मन्त्रैरथर्वणवेदः	नृ. पू. २।१
सैषां सावित्री विद्यां न किञ्चिदपि न कस्मैचित्प्रशंसयेत्	सूर्यो. ९	सोऽदकैर्विल्वपत्रैश्च यः कुर्यान्मम पूजनम् । मम साभिष्यमाप्नोति प्रमथैः सह मोदते	२ बिल्वो. १८ २ ऐत. १।३
ऋग्नक्षत्रस्तपसोऽप्रे प्रादुर्बभूव	२ प्रणवो. ४	सोऽद्भ्य एव पुरुषं समुद्धृत्यामूर्च्छयत्	
सैषैकादश रुद्राः	१ देव्यु. १२	सोऽधस्ताच्छकटस्य पामानं कर्षमाणमुपोपविवेश	छांदो. ४।१।८ बृह. ३।१।४
सैषोऽन्नस्य प्रदो यद्वायुरन्नमायुर्वा एष यद्वायुः	२ ऐत. ३।१०	सोऽनाध्वन्यः । स मे ददातु । अना- ध्वन्यश्च भूयासम्	चित्यु. ७।३
सोऽकामयत द्वितीयो म आत्मा जायेत	बृह. १।२।४	सोऽनिरुद्धनारायणस्तस्मै सृष्टिमुपादिशत्	सुब्रह्मो. २।५
सोऽकामयत प्रजाः सृजेयेति	सङ्कर्षणो. १	सोऽनिरुद्धः स ईशानो व्यक्तः स सर्वकर्मसु	ना. महो. २८
सोऽकामयत बहु-स्यां प्रजायेयेति	तैत्ति. २।६	सोऽनृताभिसन्धोऽनृतेनात्मानमंत- र्थाय परशुं तप्तं प्रतिगृह्णाति	छांदो. ६।१६।१
सोऽकामयत भूयसा यज्ञेन भूयो यजेय	बृह. १।२।६	सोऽन्तरादन्तरं प्राविशद्दिश- , आन्तरं प्राविशत्	शिरः. १।१
सोऽकामयत मेध्यं म इदं स्यादात्मन्वयेन स्यामिति	बृह. १।२।७		
सोऽकामो निष्काम आप्तकामः आत्मकामो न तस्य प्राणा रक्तामन्त्यत्रैव समवलीयन्ते			
[नृसिंहो.	५।२+५।८		

सोऽन्तरिक्षं यजुर्मिहनीयते स
 सोमलोकं स सोमलोके
 विभूतिमनुभूय पुनरावर्तते प्रश्नो. ५।४
 सोऽन्तवेलायामेतन्नयं प्रतिपद्येत छांदो. १।१७।६
 सोऽन्ते वैश्वानरो भूत्वा सन्द्गच्छा
 सर्वाणि भूतानि सुबालो. २।२
 सोऽन्वेष्टव्यः स विजिज्ञासितव्यः
 स सर्वांश्च लोकानान्जोति छांदो. ८।७।१
 सोऽन्वेष्टव्यो मुमुक्षुभिः पञ्चम. ३५
 सोऽपश्यदात्मनाऽऽत्मानं गजरूपधरं
 देवं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ग. पू. १।३
 सोऽपि प्रणवाख्यः प्रणेता भारूपो
 विगतनिद्रो विजरो विमृत्यु-
 विशोको भवति मैत्रा. ६।२५
 सोऽपि मुक्तः शुभाल्लोकान् भ. गी. १।८।७
 सो पुनरेकैव देवता भवति बृह. १।२।७
 सोऽपोऽभ्यतपत्ताभ्योऽभितप्ताभ्यो
 मूर्तिरजायत २ ऐत. ३।२
 सोऽविभेत्तस्मादेकाकी विभेति बृह. १।४।२
 सोऽब्रवीत् कवन्व आथर्वण इति बृह. ३।७।१
 सोऽब्रवीत्-किं मेऽतः स्यादिति शौनको. ३।३
 सोऽब्रवीद्ब्रह्मेकः प्रथममासं वर्तामि
 च भविष्यामि च नान्यः
 कश्चिन्मत्तो व्यतिरिक्त इति अ. शिरः. १।१
 सोऽब्रवीद्ब्रह्मदोऽस्म्यहमिति ग. पू. १।६
 सोऽभ्यस्यास्य देवस्य विप्रहो
 यन्त्रकल्पना । विना यन्त्रेण
 चेत्पूजा देवता न प्रसीदति रा. पू. १।१३
 सोऽभयं गतो भवति तैत्ति. २।७
 सोऽभिजिज्ञासतं किं मे कुलं
 किं मे कृत्यमिति अव्यक्तो. १
 सोऽभिमानादूर्ध्वमुत्क्रमत इव
 तस्मिन्नुत्क्रामत्यथेतरे सर्वे
 एवोत्क्रामन्ते प्रश्नो. २।४
 सोऽभिमानो यया निवर्तते सा विद्या सर्वसारो. २
 सोऽमन्यत पृथिवीमपि कथमपां
 जयेयमिति अव्यक्तो. ८
 सोऽमन्यतैतासां प्रतिबोधनाया-
 भ्यन्तरं प्राविशानीति मैत्रा. २।६

सोममध्ये हुताशनः (स्थितः) मैत्रा. ६।३८
 सोमराज्यमुक्थेन (यजति) मैत्रा. ६।३६
 सोमरूपकला सूक्ष्मा विष्णोस्तत्
 परमं पदम् ते. वि. १।५
 सोमसंज्ञोऽयं भूतात्माऽग्निसंज्ञो-
 ऽप्यव्यक्तमुखः मैत्रा. ६।१०
 सोमसूर्यद्वयोर्मध्ये निरालम्बतले
 पुनः । संस्थिता व्योमचक्रे
 सा मुद्रा नाम्ना च खेचरी शांडि. १।७।४२
 सोमसूर्यपुरस्तात् सूक्ष्मः पुरुषः अ. शिरः. ३।३
 सोमसूर्यपूर्वजगदधीतं वा यदक्षरं
 प्राजापत्यं...सूक्ष्मं सूक्ष्मेण
 प्रसति तस्मै महाप्रासाय नमः चतुर्वे. ८
 सोमं पिबन्त्यमृतेन सार्धं मृत्योः
 परस्मादमृता भवन्ति इतिहा. ७
 सोमः पवित्रमत्येति रेभन्
 [महाना. ८।४+ त्रिसुप. ४
 [+क्र. मं. ९।९६।६+ तै.आ.१०।१०।१
 सोमःशक्त्यमृतमयः शक्तिकरीतनूः बृ. जा. २।२
 सोमः सोमस्य पुरोगाः चित्त्यु. ३।१
 सोमात्पर्जन्य ओषधयः पृथिव्याम् मुण्ड. २।१।५
 सोमात्मकः परः प्रोक्तः सदा
 साक्षी सदाऽच्युतः यो. शि. ५।२९
 सोमात्मिका ओषधीनां प्रभवति सीतो. ७
 सोमान् स्वराणं कृणुहि ब्रह्मणस्पते-महाना. ५।९
 [+क्र.मं. १।१८।१+वा.सं. ३।२८+ तै.आ.१०।११।१
 सोमा पूषणा जनना रयीणां जनना
 द्विवो जनना पृथिव्याः [लिङ्गोप. १ क्र.मं. २।४०।१
 [+तै. सं. १।८।२।५
 सोमाय वासः, रुद्राय गां, वरुणा-
 याऽश्वं, प्रजापतये पुरुषम् चित्त्यु. १०।२
 सोमाय स्वाहेत्यग्नौ हुत्वा मन्ये
 सस्त्रवमवनयति बृह. ६।३।३
 सोमाय स्वाहेति मन्त्रेण ततस्ति-
 व्रीहिभिः साज्यैर्जुहुयात् भस्मजा. १।२
 सोमायेति शिवं नत्वा ततः प्रक्षाल्य
 तद्गत्मापः पुनन्त्विति पिबेत् भस्मजा. १।५
 सोमा रुद्रा युवमेतान्यस्मे विश्वा
 तनूषु भेषजानि भत्तम् लिङ्गोप. १+
 [क्र. मं. ६।७४।३३+ अथर्व. ७।४२।२

सोऽमसात्सा ५ रात्रिमेतया षोडश्या
 कळ्या सर्वमिदं प्राणभृदमुप्रविश्य
 ततः प्रातर्जायते बृह. १।५।१४
 सोऽमसाय कल्पते भ. गी. २।१५
 सोमेन मुखेन न वै देवा अभन्ति, न
 पिबन्त्येते देवा मृतं दृष्ट्वा तृप्यन्ति छांदो. ३।९।१
 सोमेनैव मुखेनैत देवा मृतं
 दृष्ट्वा तृप्यन्ति छांदो. ३।९।३
 सोमोऽत एव ओऽहं सर्वेषामधिष्ठाता,
 सर्वेषां च भूतानां पालकः भस्मजा. २।६
 सोमो धेनुं सोमो अर्धन्तमाशुं
 सोमो वीरं कर्मण्यं ददाति वनयु. ४५, ५८,
 [७०, ८१+अ.मं. १।९।१२०+ वा. सं. ३४।२१
 सोमो भूत्वा रसात्मकः भ. गी. १।५।१३
 सोमो यत्र पक्ते यत्र सूर्यः मुंड. २।१।६
 सोमो राजाऽप्रत्यास्मेति वा
 अहमेतमुपासे कौ. त. ४।३
 सोमो यत्रासिर्विच्यते तत्र
 सञ्जायते मनः श्वेताश्व. २।६
 सोमोऽस्मि सकलोऽस्म्यहम् मैत्र. ३।३
 सोमोऽहमेव जनिता स यश्चन्द्रमसो
 देवानां भूर्भुवःस्वरादीनां
 सर्वेषां लोकानां च भस्मजा. २।५
 सोमोऽहं जनिताऽग्नेः भस्मजा. २।५
 सोमोऽहं जनिताऽमृतेन्द्रस्य भस्मजा. २।५
 सोमोऽहं जनिता पृथिव्याः भस्मजा. २।५
 सोमोऽहं जनिता मतीनां भस्मजा. २।५
 सोमोऽहं जनिता विष्णोः भस्मजा. २।५
 सोमोऽहं जनिता सूर्यस्य भस्मजा. २।५
 सोम्य शुक्लेन तेजोमूलमन्विच्छ छांदो. ६।८।६
 सोऽवमग्निः परेण सृष्ट्युमतिक्रान्तो
 दीप्यते बृह. १।३।१२
 सोऽयमात्मा चतुष्पात् माण्डू. २
 सोऽयमात्मा चतुष्पाज्जागरित-
 स्थानः स्थूलप्रज्ञः सप्ताङ्ग एकोन-
 विंशतिमुखः स्थूलभुक् चतु-
 रात्मा विश्वो वैश्वानरः
 प्रथमः पादः नृसिंहो. १।३
 सोऽयमात्मा तमात्मानमुपासीत सुबालो. ५।१

सोऽयमात्मा... बहिःप्रज्ञः सप्ताङ्गः...
 स्थूलभुग्वैश्वानरः प्रथमः पादः
 [गणेशो. १।१+ रामो. २।१
 सोऽयमात्मा चतुष्पाज्जागतः (?)
 स्थानं न बहिःप्रज्ञं नोभक्तःप्रज्ञं
 सप्ताङ्ग एकोनविंशतिमुखः श्रीवि. ता. १।७
 सोऽयमात्मा सर्वतः शरीरैः परिभुतः १ ऐत. ३।५।३
 सोऽयमात्माऽव्यक्षरमोक्षारोऽविमात्रं
 पादा मात्रा मात्राश्च पादा
 अकार उकार मकार इति माण्डू. ८
 सोऽयमात्मेममात्मानममुष्या
 आत्मने सम्प्रयच्छति १ ऐत. ३।७।३
 सोऽयमितिहासो धन्यः पुण्यः
 पुत्रीयः पशव्य आयुष्यः स्वर्ग्यः इतिहा. १
 सोऽयमुशीनरेषु संबन्धन्त्येषु
 कुरुपा काशीविदेहे-
 ष्विति स हाजातशत्रुं काश्य-
 मेत्योवाच ब्रह्म ते ब्रवाणीति कौत. ४।१
 सोऽयं मनुष्यलोकः पुत्रेणैव
 जय्यो, नान्येन कर्मणा बृह. १।५।१६
 सोऽयं वायुः परेण सृष्ट्यु-
 मतिक्रान्तः पक्ते बृह. १।३।१३
 सोऽयं विश्वात्मा देवता ग. पू. २।८
 सोऽरण्यं परेत्य द्वादशरात्रं
 पयसाऽग्निहोत्रं जुहुयात् कठर. २
 सोऽर्चन्नचरत्तस्यार्चत आपोऽन्नायन्त बृह. १।२।१
 सो वा स्वरूपः समदृक् समो
 विभुर्दं तुदन् यो विभत्पदं त्रा
 वियति प्रकाशं बृहते गुहेन
 तं विम्बवन्तं समदं समग्रं स्वाहा पारमा. ८।५
 सोऽविकम्पेन योगेन भ. गी. १०।७
 सोऽविद्याप्रन्थि विकिरतीह सोम्य मुण्ड. २।१।१०
 सोऽविमुक्त उपास्य इति जाबालो. २
 सोऽविमुक्त उपास्योऽयम् रामो. ३।१
 सोऽविमुक्त उपास्यो य एषो-
 ऽनन्तोऽव्यक्त आत्मा सो-
 ऽविमुक्ते प्रतिष्ठित इति जाबालो. २
 सोऽविमुक्तं ज्ञानमाचष्टे यो
 वैतदेवं वेद जाबालो. २

सोऽविष्णुः ज्ञानमाचष्टे, यो वा
एनदेवं वेद

सोऽविष्णुः कस्मिन्प्रतिष्ठितः

सोऽवेदं वाव सृष्टिरस्मि

सोऽभुते सर्वान् कामान् सह

ब्रह्मणा विपश्चितेति

सोऽध्याम्यत्स तपोऽतप्यत्स तस्य

आन्तस्य तप्तस्य कसो

सोऽप्यत्यस्रोष्टेति पुनरुत्पादन-

मेवात्य तन्मरणमेवास्याबभूवः

सोऽप्यन्तीमद्भिरभ्युक्षति । यथा

वायुः पुष्करिणीं समिक्लयति

सर्वतः

सोऽस्रज इति सम्प्रोक्तो ब्रह्मा-

सोऽसावादित्यः परेण मृत्युमति-

क्रान्तस्तथात

सोऽसौ चन्द्रः परेण मृत्युमति-

क्रान्तो भाति

सोऽस्तुवत नमो ब्रह्मणे नमो

ब्राह्मणेभ्यः

सोऽस्मावान्तं महाभूमिका-

वच्छरीराभिषेचमात्रैः प्रक्रम्य...

पुनरिमं लोकं प्रतिपद्यते

सोऽस्या एतत्तृतीयं पदमाप्नुयात्

सोऽस्या एतत्प्रथमं पदमाप्नुयात्

सोऽस्या एतद्वितीयं पदमाप्नुयात्

सोऽस्यायमात्मा पुण्येभ्यः कर्मभ्यः

प्रतिधीयते

सोऽहमपापो विरजो निर्मुक्तो

मुक्तकिल्बिषः

सोऽहमर्कः परं ज्योतिः

सोऽहमस्मि इति धीमहि

चिन्त्येमहि

सोऽहमस्मि स एवाहमस्मि

सोऽहमस्मि सद्विष्णुः सोह-

मस्मीति प्राप्ते ज्ञानेन विज्ञाने

मेये परमात्मनि हृदिसंस्थिते

राजो. ३।४

जामालो. २

बृह. १।४।५

तैत्ति. २।१।१

बृह. १।२।६

छांदो. ३।१।७।५

बृ. च. ६।४।२३

अ. पू. २।४

बृह. १।३।१४

बृह. १।३।१६

ग. पू. १।५

निरुक्तो. २।२

बृह. ५।१।४।६

बृह. ५।१।४।६

बृह. ५।१।४।६

२ ऐत. ४।४

महाना. ५।१९

महाबा. ५

राधोप. २।२

छांदो. ४।१।१।१

देहे लब्धाशान्तिपदं मते तदा

प्रभामनोबुद्धिर्गन्धं भवति

सोऽहमस्मीति वा या भाष्यते

सैषा षोडशी श्रीविद्या

सोऽहमस्मीति जानीयाद्विद्वान्

ब्रह्मावृतो भवेत्

सोऽहमस्मीति निश्चित्य यः सदा

वर्तते पुमान् । शब्दैरुच्चार्यै-

नीर्वाभाषितोऽपि न लिप्यते

सोऽहमस्मीति प्रथमं सोऽहमस्मि

च महावाक्यत्रयं भवेत्

सोऽहमस्मीत्ये व्याहरत्

सोऽहं पृथिवी सोऽहमापः, सोऽहं

तेजः, सोऽहं वायुः, सोऽहं

कालः, सोऽहं दिशः, सोऽह-

मात्मा । मयि सर्वं प्रतिष्ठितम्

सोऽहमिति यावदास्थितिः स

निष्ठा भवति

सोऽहमित्येतद्विषेऽस्मिन्संचारे

किं कामोपभोगैः

सोऽहमेकोऽपि देहारम्भमेव-

वशाद्बहुजीवः

सोऽहमेतमेवं वायुं दिशां क्लृप्तं

वेद मा पुत्रोदरं रुदम

सोऽहम्भावेत् पूजयेत्

सोऽहम्भावो नमस्कारः

[मं. प्रा. २।५+

सोऽहं चिन्मात्रमेवेति चिन्तनं

ध्यानमुच्यते [त्रि.प्रा.२।३१+

सोऽहं नित्यानित्यो व्यक्ताव्यक्तो

ब्रह्मा ब्रह्माहं

सोऽहं ब्रह्म न संसारी न मत्तो-

ऽन्यः कदाचन

सोऽहं भगवते विदेहान् ववामि

सोऽहं भगवते क्लृप्तं ददामि

[बृह.४।३।१४,१५,१६,१७+

सोऽहं भगवः शोचामि तं मा

भगवान्शोकस्य पारं तारयतु

पैङ्गलो. ४।९

बृह. ४

पञ्चम. २३

योगकुं. ३।२८

गुह्यका. ७९

बृह. १।४।१

भस्मजा. २।६

द. मू. १६

मैत्रे. १।२

निरा. ७

छांदो. ३।१।५।२

स्कन्दो. १०

आत्मपू. १

२ अवधू. ४

अ. शिरः. १

आ. द. १०।६

बृह. ४।४।२३

४।४।७

छांदो. ७।१।३

स्त्रियं नपुंसकं...बिडालं...

सृष्ट्वा...भस्मस्तानं समाचरेत्

स्त्रियः किमिव शोभनम्

स्त्रिया सह शेते स उद्वीथः

स्त्रियो हि नरकाग्नीनामिन्धनं

चारु दारुणम् [महो. ३।४४+

स्त्रियो वैश्यास्तथा शूद्राः

स्त्री चैव पुरुषश्च प्रजनयतो यो

वा एतां सावित्रीमेवं वेद

स पुनर्मृत्युं जयति

स्त्रीणामवाच्यदेशस्य छिन्ननाडी-

प्रणस्य च । अमेदेऽपि मनो

मेदाज्जनः प्रायेण वञ्चयते

स्त्रीपुंनपुंसकं लैङ्गाः परापरमथापरे

तस्मै सर्वैश्वर्यं ददाति

स्त्रीप्रज्ञैव तर्हि कात्यायनी

स्त्रीभिर्वा यानैर्वा ज्ञातिभिर्या

नोपजन*स्मरन्

भगवत्युमा

स्त्रीशूद्रबालिशदिभ्य उच्छिष्टं न

प्रदापयेत् । यदि दद्यात्प्रमादेन

न तद्गच्छति तान्पितृन्

स्थाणुभूतेन लकारेण ज्योतिर्लिङ्ग-

मात्मानं धियो बुद्धयः परे

वस्तुनि ध्यानेच्छारहिते निर्वि-

कल्पके प्रचोदयात्प्रेरयेत्

स्थाणुमन्येऽनुसंयन्ति यथाकर्म

यथाश्रुतम्

स्थाणुरयमच्छेद्योऽयं योऽसौ सूर्ये

तिष्ठति योऽसौ गोषु तिष्ठति

स्थाणुर्नित्यः सदानन्दः शुद्धो

ज्ञानमयोऽमलः । आत्माऽहं सर्व-

भूतानां विभुः साक्षी न संशयः

स्थानत्रय-(या)-व्यतीतस्य पुनर्जन्म

न विद्यते [ब्र. वि. १।१+

स्थानं प्राप्स्यसि शाश्वतम्

बृ. जा. ४।७

महो. ३।३९

छांदो. २।१३।१

याज्ञव. १३

भ. गी. ९।३२

साविश्रु. ११

ना. प. ४।२९

वैतथ्य. २७

नृ. पू. १।७

बृह. ४।५।१

छांदो. ८।१२।३

रुद्रह. ९

इतिहा. ३६

भ. गी. १।४१

त्रि. ता. १।९

कठो. ५।७

गोपालो. १।१२

सर्वसारो. १०

त्रि. ता. ५।११

भ. गी. १८।६ २

स्थानं वीरासनं चैषां पृथ्वी चैव

प्रदक्षिणाम् । अग्निहोत्रं हुतं

चैषां ये वै सन्ध्यामुपासते

स्थानादपसरणं सुराणां

स्थानानि स्थानिभ्यो यच्छति

स्थाने हृषीकेश तव प्रकीर्त्या

स्थापयित्वा रथोत्तमम्

स्थाप्यासनं गुरोः पूज्यं शिव-

ज्ञानम्य पुस्तकम् । तत्र तिष्ठेत्

प्रतीक्षंस्तदुरोरागमनं क्रमात्

स्थालीपाकस्योपघातं जुहोति

स्थावरस्वरूपवान् भवति,

जङ्गमस्वरूपवान् भवति

स्थावरं जङ्गमं बीजं तैजसं

त्रिषमायुधम् । षडेतानि न

गृहीयाद्यतिर्मूत्रपुरीषवत्

स्थावराणां हिमालयः

स्थितधीर्मुनिरुच्यते

स्थितधीः किं प्रभाषेत

स्थितप्रज्ञस्तदोच्यते

स्थितप्रज्ञस्य का भाषा

स्थितप्रज्ञो यतिरयं यः

सदानन्दमश्नुते

स्थितश्चलति तत्त्वतः

स्थितः किं मूढ एवास्मि

प्रेक्षेऽ(क्ष्योऽ)हं शास्त्रसज्जनैः ।

वैराग्यपूर्वमिच्छेति शुमेच्छे-

त्युच्यते बुधैः [महो. ५।२७+

स्थिता देवी च मध्यतः

स्थितिरिच्छाक्रियान्वितम्

स्थितिरिति स्थितिविदः सर्वे

चेह तु सर्वदा

स्थितिरित्येनदुपासीत

स्थितिरूपा महालक्ष्मीर्भवति

स्थितिः सदिति चोच्यते

स्थितोऽस्मि गतसन्देहः

स्थित्यन्ते आदिविराट् पुरुषः स्वांश-

मायोपाधिकनारायणमभ्येति

सन्धयो. ९

मैत्रा. १।८

सुबालो. ५।१

भ. गी. ११।३६

भ. गी. १।२४

शिवो. ७।३५

बृह. ६।४।१९

गणेशो. २।२

१ सं. सो. २।९१

भ. गी. १०।२९

भ. गी. २।५६

भ. गी. २।५४

भ. गी. २।५५

भ. गी. २।५४

अध्यात्मो. ४२

भ. गी. ६।२१

वराहो. ४।३

शिवो. २।५

पञ्चज. ४

वैतथ्य. २८

बृह. ४।१।७

ना. पू. २।१

भ. गी. १७।२७

भ. गी. १८।७३

त्रि.म.ता. ३।५

स्थित्यन्तेऽण्डविराट् पुंस्त्वः
स्वांशं हिरण्यगर्भमभ्येति
स्थित्यन्ते त्रिपाद्विभूतिनाम्
त्येच्छावक्ष्यामिमेवो जायते
स्थित्यन्ते (विष्णुः) स्वांशं
महाविराट् पुरुषमभ्येति
स्थित्वाऽसौ वैन्दवस्थाने घ्राणरन्ध्रे
निरोधयेत्
स्थित्वाऽस्यामन्तकालेऽपि
स्थिरजङ्गममध्येऽद्वैतं ब्रह्म
प्रका
स्थिरबुद्धिरसम्मूढः
स्थिरमात्रा दृढं कृत्वा अङ्गुष्ठेन
समाहितः । द्वेगुल्फे तु प्रकुर्वीत..
स्थिरमासनमात्मनः
स्थिरस्थायी विनिष्कम्पः सदा
योगं समभ्यसेत्
स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवाक् सस्तनूभि-
र्यज्ञेन (हि) देव हितं यदायुः
[+क्र.मं.१।८९।८+वा.सं.२५।२१ +तै.आ. १।१।१
स्थूलत्वात्सूक्ष्मत्वाद्बीजत्वात्
साक्षित्वावाप्नोति ह वा इदं
सर्वमादिश्र भवति
स्थूलत्वात्स्थूलभुक्त्वाच्च सूक्ष्मत्वात्
सूक्ष्मभुक्त्वाच्चैक्यादानन्दभोगाच्च
स्थूलवेदविहीनात्मा सूक्ष्मवेद-
विबर्जितः । कारणादि-
विहीनात्मा तुरीयादिविबर्जितः
स्थूलभुक्चतुरात्माऽथ विश्वो
वैश्वानरः पुमान्
स्थूलमुखवैश्वानरात्मिकां काम-
पीठालयां मित्रेशनाथात्मिकां
शक्त्यात्मिकां कामेश्वरीं
प्रथमकूटं मन्थन्ते
(तथा) स्थूलमनाकाशमसं-
स्पृश्यमन्त्राङ्गुष्ठम् [अ.पू.५।७३+
स्थूलसूक्ष्म कारणवेदोद्भवपूर्वकं
जीवेश्वरस्वरूपं विविच्य कथ-

त्रि.म.वा. १।४

त्रि.म.वा. १।६

त्रि.म.वा. १।५

योगकुं. १।८

म. गी. १।७२

अद्वैतो. १

म. गी. ५।२०

धुरिको. ६

म. गी. ६।११

अ. ना. २३

नृ. पू. २।११

+तै.आ. १।१।१

नृसिंहो. २।४

नृसिंहो. १।२

ते. बि. ४।७३

ना. प. ८।११

श्रीवि. ता. १।७

आ. द. ९।४

यामीति सावधानेनैका-
प्रतया भूक्ताम्

२।१

।स-

प्राज्ञेधरेः सर्वावस्थासु
साक्षी त्वेक एवावतिष्ठते

ना. प. ६।७

ऽन्वरिक्षं स उकारः

नृसिंहो. ३।२

स्थूलसूक्ष्मबीजसाक्षिभिर्मात्रा-
मात्राः प्रतिमात्राः कृत्वौत्तानु-
ज्ञात्रनुज्ञाविकल्परूपं
चिन्तयन्मसेत्

नृसिंहो. ३।३

स्थूलसूक्ष्मबीजसाक्षिभि-

स्तृतीया द्यौः स मकारः

नृसिंहो. ३।२

स्थूलसूक्ष्मबीजसाक्षिमेदेना-
कारादयश्चतुर्विधाः...

बराहो. ४।१

स्थूलसूक्ष्मबीजसाक्षिभिर्वाऽव-

सानेऽस्य चतुर्थ्यर्धमात्रा

सा सोमलोक ओङ्कारः

नृसिंहो. ३।२

स्थूलसूक्ष्मेऽपि भूतेषु स एव

रसतेजसी

बृ. आ. २।२

स्थूलं तर्पयते विश्वं प्रविविक्तं

तु तैजसम्

आगम. ४

स्थूलं सूक्ष्मं परं चेति त्रिविधं ब्रह्म-

णो वपुः । स्थूलं शुक्लात्मकं

विष्णुः सूक्ष्मं पञ्चाभिरूपकम्

यो. सि. ५।२८

णो वपुः । पञ्चब्रह्ममयं रूपं

स्थूलं वैराजमुच्यते । हिरण्यगर्भं

सूक्ष्मं तु नावं बीजत्रयात्मकम्

यो. सि. २।१४

स्थूलानि सूक्ष्माणि बहूनि चैव

रूपाणि वेदी स्वर्गुणैर्वृणोति ।

क्रियागुणैरात्मगुणैश्च तेषां

संयोगहेतुरपरोऽपि दृष्टः

श्वेताश्व. ५।१२

त्यैर्यमात्मविनिग्रहः

म. गी. १३।१८

स्नातको वाऽस्नातको वोत्सर्गाभि-

रनभिको वा यदहरेव विरजे-

त्तदहरेव प्रजोत्

ना. प. ३।७७

स्नात्वाऽन्धसा भस्मना वा कुङ्कु-

मक्षोपवीतवान् । पूर्वांगमेष्वित्तं

पुण्यं गुहः शिरसि धारयेत्

सिधो. ७।४३

स्नानं कुर्यात्परेच्छया (यतिः)	ना. प. ५।१५	स्पर्शवान्वायुः स्पर्शवायुभ्यां भिन्नः	गोपालो. १।४
स्नानं कृत्वा शिवतीर्थे च देहं		स्पर्शं सर्वमसत्सदा	ते. वि. ३।५७
सर्वं भस्मोद्धूयनात्पातयित्वा ।		स्पर्शं रूपं रसं गन्धं कोशाः पञ्च	
त्रिपुण्ड्रं धार्य भस्मेनात्पातकौ-		मनोभवाः । जाग्रत्स्वप्नसुषु-	
घगिरेर्भस्म प्राहुरत्यर्थमेतत्	सि. शि. १३	प्त्यादि मनोमयमितीरितम्	ते. वि. ५।१०३
स्नानं त्रिपुण्ड्रस्य शिरोललाटवक्ष-		स्पर्शान् कृत्वा बहिर्वाहान्	भ. गी. ५।२७
		स्पृष्ट्वा गोमांसमिव...कारागृह-	
नाभिप्रदेशे पाश्चैर्योर्गण्डदेशे		विनिर्मुक्तचोरवत्पुत्राप्तबन्धुभव-	
गुदप्रदेशे गुल्फयोश्च क्रमात्स्यात्	सि. शि. १४	स्थलं विहाय दूरतो वसेत्	ना. प. ७।१
स्नानं त्रिषवणं प्रोक्तं बहूदकवन-		स्पृष्टव्या सा न भवेन स-	
स्थयोः । हंसे तु सकृदेव		श्वमांसेव पुच्छसी (अहंता)	ना. प. ३।५१
स्यात्परहंसे न विद्यते	ना. प. ४।२३	स्फटिकरजतवर्णं मौक्तिकीमक्ष-	
स्नानं दानं (पानं) तथा शौचमद्भिः		मालाममृतकलशविद्यां ज्ञान-	
पूताभिराचरेत् । स्तूयमानो		मुद्रां कराम् । दधतमुरगकक्ष्यं	
न तुष्येत निन्दितो न		चन्द्रचूण्डं त्रिनेत्रं विधृतविविध-	
शपेत्परान् [कुंडिको. १२+	२ सञ्ज्यासो. १४	भूषं दक्षिणामूर्तिमीडे	द. मू. ४
स्नानं पानं तथा शौचमद्भिः		स्फटिकः प्रतिबिम्बेन यथा नायाति	
पूताभिराचरेत् । नदीपुलि-		रञ्जनम् । तज्ज्ञः कर्मफलेना-	
नशायी स्याद्देवागारेषु वा स्वपेत्	कठरु. ६	न्तस्तथा नायाति रञ्जनम्	अ. पू. ५।९८
स्नानं मनोमलत्यागः शौचमिन्द्रिय-		स्फुरत्प्रज्वलसञ्जालापूज्यमादित्य-	
निग्रहः [मैत्रे. २।२+	स्कन्दो. ११	मण्डलम् । ध्यात्वा हृदि स्थितं	
स्नायुभ्योऽस्थीनि	गर्भो. २	योगी प्राणायामे सुखी भवेत्	यो. चू. ९७
स्तुहिपत्रनिभं शस्त्रं सुतीक्ष्णं		स्फुरत्यात्मभिरारामैव चित्तै-	
स्निग्धनिर्मलम् । समादाय		रब्धीव वीचिभिः	अ. पू. २।४१
ततस्तेन रोममात्रं समुच्छिन्नेत्	योगकुं. २।२९	स्फुरन्ति हि न भोगाशा	
स्नेहप्रणयगर्भाणि पेशलान्युचितानि		मृगतृष्णासरस्वपि	महो. ३।५६
च । देशकालोपपन्नानि		स्मरन् मुक्त्वा कलेवरम्	भ. गी. ८।५
वचनान्यभिभाषते	अक्षयुप. १०	स्मरन्नारायणं देवं चतुर्बाहुं किरी-	
स्नेहः स्नेहेन भवति	सामर. ९५	टिनम् । शुद्धस्फटिकसङ्काशं	
स्नेहो यथा पल्लपिण्डं शान्तमूल-		पीतवाससमच्युतम् ॥ धारयेत्	
मोतं प्रोतमनु व्यासं व्यति-		पञ्च घटिकाः सर्वपापैः प्रमुच्यते	१ यो. त. ८९
षिक्तो व्याप्यते व्याप्यते...	नृ. पू. २।६	स्मराद्वा भूयोऽस्तीति तन्मे	
स्पन्दाश्च फलसम्प्राप्तिस्तस्माद्देवं		भगवान्ब्रवीतु	छांदो. ७।१३।२
निरर्थकम्	भवसं. १।४४	स्मरेण वै पुत्रान्विजानाति, स्मरेण	
स्पर्शनेन्द्रियसंस्पर्शः स्पर्शो मानस		पशून्, स्मरमुपास्वेति	छांदो. ७।१३।१
एव च । द्विविधः सुखदुःखानां		स्मरो वावाकाशाद्भूयस्तस्माद्य-	
वेदनानां प्रवर्तकः	आयुर्वे. ४५	द्यपि ब्रह्म आसीरन्नस्मरन्तो	
स्पर्शयति सर्वमात्मा जानीत	मैत्रा. ६।७	नैव ते कश्चन शृणुयुः..	छांदो. ७।१३।१
स्पर्शयितव्यमेवाप्येति यः			
स्पर्शयितव्यमेवास्तमेति	१. ९।५		

स्मरौ वै आकाशाद्भूयान्-(मा.पा.)	छां.व. ७।१३।१	स्वकर्मणा तमभ्यर्च्य	भ. गी. १८।४६
स्मशाने अनाहताङ्गी	निर्वाणो. ६	स्वकर्मनिरतः सिद्धि	भ. गी. १८।४९
स्मृतिभ्रंशाद्बुद्धिनाशः	भ.गी. २।६३	स्वकं रूपं दर्शयामास भूयः	भ. गी. ११।५०
स्मृतिर्जायते पुरुषोत्तमात्	सि. वि. २	स्वकायं घटमित्युक्तं यथा जीवो	
स्मृतिर्दया क्षान्तिरहिंसा पत्नी		(दीपो) हि तत्पदम् । गुरुवाक्य-	
संयाजाः	प्रा. हो. ४।३	समाभिन्ने ब्रह्मज्ञानं प्रकाशते	
स्मृतिर्मेधा भृतिः क्षमा	भ. गी. १०।३४	(स्फुटीभवेत्)[यो.शि. ६।७८+	योगकुं. ३।१६
स्मृतिलम्बे सर्वप्रन्थीनां विप्रमोक्षः	छांदो. ७।२६।२	स्वकुलानुरूपामभिमतकन्यां	
स्मृतिः सत्सेवनाद्यैश्च धृत्यन्तै-		विवाह्य...साधनचतुष्टय-	
रुपलभ्यते । स्मृत्या स्वभावं		सम्पन्नः सङ्ग्यस्तुमर्हति	ना. प. २।१
भावानां स्मरन् दुःखात्		स्वगतं च न मे किञ्चिन्न मे	
प्रमुच्यते	आयुर्वे. १९	भेदत्रयं क्वचित्	ते. वि. ३।४७
स्मृतेनापिहिता गुहा, शमेनापि-		स्वगमननिरोधग्रहणं न कुर्यात्	ना. प. ७।१
हिता गुहा	इतिहा. १६	स्वगृहोक्तविधानेन प्रतिष्ठा-	
स्मृत्या स्मारः स्मारेण विज्ञानं		प्याग्निमीजयेत्	बृ. जा. ३।११
विज्ञानेनात्मानं वेदयति	महाना. १७।१३	स्वचित्तबिलसंस्थेन नानाविभ्रम-	
स्यातां हिमाद्रिकैलासौ तस्या		कारिणा । बलात्कामपिशाचेन	
देव्यास्तु कुण्डले । स्वर्लोकाश्च		विवशः परिभ्रूयते	महो. ३।३४
भुवर्लोको देव्या ओष्ठाधरौ मतौ	गुह्यका. १३	स्वचैतन्ये स्वयं स्थास्ये स्वात्मराज्ये	
स्यां न्बहं तेनामृताऽऽहो ३	बृह. ४।५।३	सुखे रमे । स्वात्मसिंहासने	
स्योनापृथिवि(नो) भवा नृश्वरा		स्थित्वा स्वात्मनोऽन्यत्र चिन्तये	ते. वि. ३।२५
निवेशनी । यच्छा नः शर्म		स्वच्छतोर्जितता सत्ता हृद्यता	
सप्रथाः [महाना. ५।६+	प्रवर्या. १३	सत्यता ज्ञता	१ सं. सो. २।५६
[+क्र.मं. १।२२।१५+बा.सं.	३५।२१+३६।१३	स्वच्छं स्वतःसिद्धमित्याचमनीयम्	भावनो. ८
व्योनेन मे सन्तिष्ठस्व	महाना. १६।११	स्वच्छं विभाति शरदीव स्वमाग-	
स्ववस्यामघटाम्बुवत् (ज्ञानं)	शाट्याय. ३६	तायां चिन्मात्रमेकमजमा-	
क्षुष्टुकामो जगद्योनिस्तमोगुण-		द्यमनन्तमन्तः	महो. ५।५३
मधिष्ठाय सूक्ष्मतन्मात्राणि		स्वच्छं निराकारमसङ्गमद्भुतम्	१ बिल्वो. ११
भूतानि स्थूलीकर्तुं सोऽकामयत	पैङ्गलो. १।४	स्वजनं हि कथं हत्वा	भ. गी. १।३७
स्नामे स्नामः परिवृक्णे परिवृक्णः	छांदो. ८।९।१	स्वज्ञोऽपि यत्प्रसादेन ज्ञानं तत्फल-	
सुतो मया वरदिति विसृज्योदीरणा		माप्नुयात् । सोऽयं ह्यास्यो	
उत सूर्यस्यावृत्तमसम्पन्नं पुरस्ता-		भगवान्हृदि मे भातु सर्वदा	हृयमी. शीर्षिकं ५
द्यस्मात्क्रोशादिति यथार्थमुपतिष्ठते	संध्यो. ३	स्वतः पूर्णः परात्माऽत्र ब्रह्मशब्देन	
सुवेण वा चमसेन वा कंसेन वैता		वर्णितः	शु. र. ३।४
आहुतीर्जुहोति	को. त. २।३	स्वतः शिवः पशुपतिः साक्षी	
स्रोतसा नीयते दाढ यथा निम्नोन्नत-		सर्वस्य सर्वदा	पा. ब्र. १२
स्थलम् । दैवेन नीयते देहो		स्वव्यतिरिक्तं सर्वं त्यक्त्वा मधुकर-	
तथा कालोपभुक्तिषु	२ आत्मो. १८	वृत्त्याऽऽहारमाहरन्क्षीभूत्वा	
स्रोतसामपि जाह्नवी	भ. गी. १०।३०	मेदोवृद्धिमकुर्वन्विहरेत्	१ सं.सो. २।५९

स्वतेजसा विश्वमिदं तपन्तम्
 स्वतो वा परतो वाऽपि न किञ्चि-
 द्भ्रस्तु जायते । सदसत्सदस-
 द्वापि न किञ्चिद्भ्रस्तु जायते
 स्वदारनिरत ऋतुकालाभिगामी
 सदा परदारवर्जी प्राजापत्यः
 स्वदेशमुत्सृज्य ज्ञातचरदेशं
 विहाय विस्मृतपदार्थं पुनः
 प्राप्तुं हर्षं इव...विहाय
 दूरतो वसेत्
 स्वदेहमरणिं कृत्वा प्रणवं चोत्तरा-
 रणिम् । ध्याननिर्मयनाभ्यासा-
 देवं पश्येन्निगूढवत्
 स्वदेहमलनिर्मोक्षो मृज्जलाभ्यां
 महामुने । यत्तच्छौचं भवेद्वाह्यं
 मानसं मननं विदुः
 स्वदेहस्य तु मूर्धानं ये प्राप्य परमां
 गतिम् । भूयस्ते न निवर्तन्ते
 परावरविदो जनाः
 स्वदेहाशुचिगन्धेन न विरज्येत यः
 पुमान् । विरागकारणं तस्य
 किमन्यदुपदिश्यते
 स्वदेहे यो न जानाति तस्य सिद्धिः
 कथं भवेत् । षट्चक्रं षोडशाधारं
 त्रिलक्ष्यं व्योमपञ्चकम्
 स्वधर्म एव सर्वं धत्ते
 स्वधर्ममपि चावेक्ष्य
 स्वधर्मे निधनं श्रेयः
 स्वधाऽहमहमौषधम्
 स्वधां पितृभ्यः, आशां मनुष्येभ्यः,
 तृणोदकं पशुभ्यः
 स्वधेति पितरः (उपासते)
 स्वपूर्णत्मातिरेकेण जगज्जीवेश्वर-
 रादयः । न सन्ति नास्ति माया
 च तेभ्यश्चाहं विलक्षणः
 स्वपूर्वापञ्चाश्रमाचारविद्याधर्मे-
 प्राग्भवमननुस्मरंस्त्यक्त-
 वर्णाश्रमाचारः...प्रणवात्मकेन
 देहत्यागं करोति यः सोऽवधूतः

भ. गी. ११।१९

अ. शां. २२

आश्रमो. १

ना. प. ७।१

श्वेताश्व. १।१४

जा. द. १।२०

कुण्डिको. २२

मुक्तिको. २।६६

यो. चू. ४

मैत्रा. ४।३

भ. गी. २।३१

भ. गी. ३।३५

भ. गी. ९।१६

छांदो. २।२२।२

मुद्रलो. ३।२

वराहो. २।११

स्वपौरुषैकसाध्येन स्वेष्टितत्याग-

रूपिणा । मनःप्रशममात्रेण

विना नास्ति शुभा गतिः

स्वप्न इव मिथ्यादर्शनम् (पुण्यापुण्यं)

स्वप्न इव यः पश्यतीन्द्रियबिभे

स्वप्नजगदभ्रजगदितुल्यम्

स्वप्नजागरणोपेता जन्तवो जागृतिं

गताः । योगिनस्तत्त्वसम्पन्ना

न जाग्रति न शेरते

स्वप्नजागरिते स्थाने ह्यकमाहुर्मनी-

षिणः । भेदानां हि समत्वेन

प्रसिद्धेनैव कर्मणा

स्वप्नजाग्रदिति प्रोक्तं जाग्रत्यपि

परिस्फुरत्..सौषुप्तिः सोच्यते गतिः

स्वप्नदृक्चित्तदृश्यास्ते न विद्यन्ते

ततः पृथक् । तथा तद्दृश्यमेवेदं

स्वप्नदृक्चित्तमिष्यते

स्वप्नदृक्प्रचरन्स्वप्ने दिक्षु वै दशसु

स्थितान् । अण्डजान्स्वेदजान्वा-

ऽपि जीवान्पश्यति यान्सदा

स्वप्नदृष्टं च यद्भ्रस्तु जागरे चज्जग-

द्भवेत् । नदीवेगो निश्चलश्चेत्

केनापीदं भवेज्जगत्

स्वप्नदेहो यथाऽव्यस्तस्तथैवायं

हि देहकः

स्वप्ननिद्रायुतावाद्यौ प्राज्ञस्त्वस्वप्न-

निद्रया । न निद्रां नैव च

स्वप्नं तुर्यं पश्यन्ति निश्चिताः

स्वप्नमाये यथा दृष्टे गन्धर्वनगरं

यथा । तथा विश्वमिदं

दृष्टं वेदान्तेषु विचक्षणैः

स्वप्नवृत्तावपि त्वन्तश्चेतसा

कल्पितं त्वसत्

स्वप्नस्थ-रात्र्यभिज्ञाभ्यां प्रबुद्धः

स्पृशते खलु

स्वप्नस्थानश्चतुरात्मा तैजसो

द्विरण्यगर्भश्चतूरूप उक्तर एव

महो. ४।९०

मैत्रा. ४।२

मैत्रा. ६।२५

निर्वाणो. ३

अप्रन. २।५९

।. ५

महो. ५।१८

अ. शां. ६४

अ. शां. ६३

ते. बि. ६।८८

ना. बि. २४

आगम. १४

वैतथ्य. ३१

. ९

वराहो. २।५८

नृसिंहो. २।५

स्वप्नस्थानस्तेजस उकारो द्वितीया
मात्रोत्कर्षादुभयत्वाद्दोस्पर्षति ह
वै ज्ञानसन्तति समानश्च भवति माण्डू. १०
स्वप्नस्थानः सूक्ष्मप्रज्ञः सप्ताङ्ग
एकोनविंशतिमुखः सूक्ष्मभुक्
चतुरात्मा तैजसो हिरण्यगर्भो
द्वितीयः पादः नृसिंहो. १।३
स्वप्नस्थानेऽनन्तः संज्ञासप्ताङ्ग
एकोनविंशतिमुखः
प्रविभक्तोऽभूत् श्रीवि. ता. २।१
स्वप्नस्थानोऽन्तःप्रज्ञः सप्ताङ्ग
एकोनविंशतिमुखः प्रविभक्त-
भुक् तैजसो द्वितीयः पादः माण्डू. ४
[+ रामो. ता. २।२ + ग.शो. १।२
स्वप्नस्थानो बहिःप्रज्ञः सप्ताङ्ग
एकोनविंशतिमुखः प्रविभक्त-
भुक् तैजसो द्वितीयः पादः नृ. पू. ४।२
स्वप्नान्त उच्चावचमीयमानो
रूपाणि देवः कुरुते बहूनि बृह. ४।३।१३
स्वप्नान्तं जागरितान्तं चोभौ
येनानुपश्यति । महान्तं विभु-
मात्मानं मत्वा धीरो न शोचति कठो. ४।४
स्वप्नावस्थायां तैजसस्य चातुर्विध्यं
तैजसविश्वस्तैजसतैजसस्तैजस-
प्राज्ञस्तैजसतुरीयं इति प. हं. प. ९
स्वप्ने चावस्तुकः कायः पृथगन्यस्य
दर्शनात् । यथा कायस्तथा
सर्वं चित्तदृश्यमवस्तुकम् अ. शां. ३६
स्वप्ने चिदंशशून्यत्वं जागरे
विषयग्रहः । स्वप्नजागरणा-
तीता अतस्तत्त्वं विदुर्बुधाः अमन. २।६०
स्वप्ने जागरितं नास्ति जागरे
स्वप्नता नहि । द्वयमेव लये
नास्ति लयोऽपि ह्यनयोर्न च यो. शि. ४।११
स्वप्नेन शारीरमभिप्रहत्याऽसुप्तः
सुप्तानभिचाकशीति बृह. ४।३।११
स्वप्नेऽपि यो हि युक्तः स्याज्जाग्रतीव
विशेषतः । ईदृक्चेष्टः स्मृतः
श्रेष्ठो बरिष्ठो ब्रह्मवादिनाम् ना. प. ५।१६

स्वप्ने स जीवः सुखदुःखंभोक्ता
स्वमायया कल्पितजीवलोके ।
सुषुप्तिकाले सकलं विलीने
तमोभिभूतः सुखरूपमेति कैव. १३
स्वप्नकाशचिदानन्दं स हंस
इति गीयते ब्र. वि. २१
स्वप्नकाशब्रह्मतत्त्वे शिवशक्ति-
सम्पुटितप्रपञ्चच्छेदनम् निर्वाणो. ५
स्वप्नकाशमधिष्ठानं स्वयम्भूय
सदात्मना । ब्रह्माण्डमपि
पिण्डाण्डं त्यजतां मलभाण्डवत् अध्यात्मो. ८
स्वप्नकाशं तमात्मानमप्रकाशः
कथं स्पृशेत् वराहो. २।९
स्वप्नकाशं विश्वेश्वराभिधं
पातालमधितिष्ठति भस्मजा. २।१०
स्वप्नकाशः परं ज्योतिः स्वानु-
भूत्यैकचिन्मयः । तदेव राम-
चन्द्रस्य मनोराशेश्वरः स्मृतः रामो. ५।१
स्वप्नकाशापरोक्षत्वमयमित्युक्तितो
मतम् । अद्वैताराविदेहान्तं
प्रत्यगात्मेति गीयते शु. र. ३।७
स्वप्नकाशे निरानन्दे तमो
मूढस्य जायते आ. प्र. २६
स्वप्नकाशैकसंसिद्धे नास्ति माया
परात्मनि । व्यावहारिकदृष्टयेयं
विद्याविद्या न चान्यथा पा. ब्र. २३
स्वप्नकाशोऽप्यविषयज्ञानत्वाज्ज्ञान-
श्रेव ह्यन्यत्रान्यत्र विज्ञानाति नृसिंहो. १।१
स्वप्नकाशोऽस्मि चिद्धनः ब्र. वि. १०९
स्वप्नं सच्चिदानन्दं भक्त्या
जानाति चाव्ययम् वासुदे. ८
स्वभावजेन कौन्तेय
स्वभावनियतं कर्म भ. गी. १८।६०
स्वभावप्रभवैर्गुणैः भ. गी. १८।४७
स्वभावमेके कवयो वदन्ति कालं
तथाऽन्ये परिमुह्यमानाः । भ. गी. १८।४१
देवस्यैव महिमा तु लोके येनेवं
भ्रान्त्यते ब्रह्मचक्रम् श्रेताश्च. ६।१
स्वभावस्तु प्रवर्तते भ. गी. ५।१४

स्वभावं भावसङ्गाद्यमसङ्गातं		स्वयं लोकमवधारमवधारयन्त्वाहा पारमा. ६।१	
पदाभ्युत्तम्	ते. बि. १।७	स्वयमिन्द्रः स्वयं शिवः	अध्यात्मो. २०
स्वभावेनामृतो यस्य भावो (भर्मो)		स्वयमीश्वरः स्वयम्प्रकाशश्चतुरात्मो-	
गच्छति मर्त्यताम् । कृतके-		तानुज्ञात्रनुज्ञाविकल्पैरोतो	
नामृतस्तस्य कथं स्थास्यति		ह्ययमात्मा	नृसिंहो. २।७
निश्चलः [अद्वैत. २२+	अ. शां. ८	स्वयमुच्चलिते देहे देही नित्य-	
स्वभावोऽध्यात्ममुच्यते	भ. गी. ८।३	समाधिना । निश्चलं तं वि-	
स्वमसङ्गमुदासीनं परिज्ञाय नभो		जानीयात्समाधिरभिधीयते	सौभाग्य. २२
यथा । न ऋल्लभ्यते यतिः		स्वयमेव कृतं द्वारं रुद्राक्षं	
किञ्चित्कदाचिद्वाविकर्मभिः	अध्यात्मो. ५१	स्यादिहोत्तमम्	रु. जा. १२
स्वमात्मनि स्वयं तृप्तः स्वमात्मानं		स्वयमेव तु सम्पश्येदेहे विन्दुं	
स्वयं चर । आत्मानमेव मोदस्व		च निष्कलम्	प्र. वि. ५४
वेदेहीमुक्तिको भव	ते. बि. ४।८१	स्वयमेव त्वया ज्ञातं गुरुतश्च पुनः	
स्वमानन्दमनुस्मरन् स्वशरीरा-		श्रुतम् । स्वसङ्कल्पवशाद्बुद्धो	
भिमानदेशविस्मरणं मत्वा...		निःसङ्कल्पाद्विमुच्यते	महो. २।७०
दूरतो वसेत् (यतिः)	ना. प. ७।१	स्वयमेव परं ब्रह्म पूर्णमद्वयमक्रियम्	अध्यात्मो. २१
स्वमायावैभवान्सर्वान्संहृत्य स्वात्मनि		स्वयमेव प्रजायन्ते लाभालाभ-	
स्थितः । पञ्चब्रह्मात्मकातीतो		विवर्जिते । योगमार्गे तथैवेदं	
भासते इत्यस्वतेजसा	पञ्चप्र. १७	सिद्धिजालं प्रवर्तते	यो.शि. १।१५७
स्वमुखेन सदा-(समा-) वेष्टय		स्वयमेव मया पूर्वमभिज्ञातं	
ब्रह्मरन्ध्रमुखं मुने । सुषुम्नाया		विशेषतः । एतदेव हि पृष्टेन	
इडा सव्ये दक्षिणे पिङ्गला स्थिता	जा. द. ३।१३	पित्रा मे समुदाहृतम्	महो. २।३२
स्वमेव सर्वतः पश्यन्मन्यमानः		स्वयमेव सच्चिदानन्दस्वरूपो	
स्वमद्वयम् । स्वानन्दमनु-		भवेन्न किम्	रामर. १।९
मुञ्जानो निर्विकल्पो भवाम्यहम्	कुण्डिको. २७	स्वयमेव सौमित्रिरैक्ष्वाके वंशे	
स्वयञ्ज्योतिर्ब्रह्माकाशः सर्वदा		जायमानो रक्षांसि सर्वाणि वि-	
विराजते परं ब्रह्मत्वात्	ना. प. ८।२४	निष्कन्धश्चातुर्वर्ण्यधर्मान्प्रवर्तयति	सङ्कर्षणो. २
स्वयञ्ज्योतिः प्रकाशः सर्ववेद्यः सर्वज्ञः		स्वयमेव स्वयं भाभि स्वयमेव	
सर्वसिद्धिः सर्वेश्वरः सोऽहमिति	ना. प. ९।२२	सदात्मकः । स्वयमेवात्मनि	
स्वयमनिन्द्रियोऽपि सर्वतः पश्यति		स्वस्थः स्वयमेव परा गतिः	ते. बि. ३।२२
सर्वतः शृणोति सर्वतो गच्छति		स्वयमेव स्वयं भुञ्जे स्वयमेव	
सर्वतश्चादत्तेसर्वगःसर्वगतस्तिष्ठति	नृ. पू. २।८	स्वयं रमे । स्वयमेव स्वय-	
स्वयमनुभूयत एव देवदेवः	अ- पू. १।९५	ञ्ज्योतिः स्वयमेव स्वयं महः	ते. बि. १।२३
स्वयममनस्कमग्नोत्रमपाणिपादं		स्वयमेव स्वयं हंसः...स्वात्मानन्दं..	
ज्योतिर्विदितम्	ब्रह्मो. ३	स जीवन्मुक्त उच्यते	ते. बि. ४।३१
स्वयमवतीर्णो ह्ययमात्मा ब्रह्म		स्वयमेवाऽऽत्मनाऽऽत्मानमानन्दं	
सोऽहमात्मा चतुष्पात्	ग. शो. ५।६	पदमाप्स्यसि	महो. ६।७८
स्वयमादिः सर्वान्तरात्मा देवस्य		स्वयमेवाऽऽत्मनाऽऽत्मानं	भ. गी. १०।१५
स्वयं श्रीडात्मकमवास्तृजत् । यः			

स्वयमेवात्मनि स्वस्थः स्वयमेव

परा गतिः

स्वयमेवैकवीरोऽग्रे स्वयमेव प्रभुः

स्मृतः । स्वस्वरूपे स्वयं स्वप्न्ये-

त्स जीवन्मुक्त उच्यते

स्वयम्प्रकाशमनिशं

स्वयम्प्रकाशः स्वयं ब्रह्म भवति

स्वयं कल्पिततन्मात्रा जालाभ्य-

न्तरवर्ति च । परां विवशतामेति

शृङ्खलाबद्धसिंहवत्

स्वयं गुणभिन्नाऽङ्गुरेष्वपि गुणभिन्ना

(माया) सर्वत्र..

स्वयं चैव ब्रवीषि मे

स्वयं ज्योतिर्ब्रह्माकाशः सर्वदाविराजते

स्वयं तस्मात्पशुपतिर्बभूव

स्वयं दाता स्वयं भोक्ता स्वयं

देवो महेश्वरः । निर्विकल्पं

स्वयं ब्रह्म तस्याहं पञ्चमाश्रयः

स्वयं धीराः पण्डितं मन्यमानाः ।

दम्भम्यमाणाः (जङ्गम्यमानाः)

परियन्ति मूढा अन्धेनेव नीय-

माना यथान्धाः [कठो. २।५+

स्वयं निर्विकल्पमशेषकल्पाधार-

मशेषभूतान्तर्यामित्वेन... दम्भा-

हङ्कारादिभिरसंस्पृष्टचेता वर्तते

एवमुक्तलक्षणो यः स एव

ब्राह्मण इति

स्वयं प्रकाशिते तस्वे तत्क्षणा-

त्तन्मयो भवेत्

स्वयं ब्रह्म न सन्देहः स्वस्मादन्यन्न

किञ्चन । सर्वस्मादेव शुद्धात्मा

सर्वं चिन्मात्रमद्वयम्

स्वयं प्रकाशिते तस्वे स्वानन्द-

रतत्क्षणाद्भवेत्

स्वयं ब्रह्मात्मकं विद्धि स्वस्मा-

दन्यन्न किञ्चन

स्वयं ब्रह्मा स्वयं विष्णुः स्वयमिन्द्रः

स्वयं शिवः । स्वयं विश्वमिदं

सर्वं स्वस्मादन्यन्न किञ्चन

ते. बि. ३।२२

ते. बि. ४।३२

त्रि. म. ना. ७।७

अ. शिखो. ३

महो. ५।१२९

नृसिंहो. ९।३

भ. गी. १०।१३

ना. प. ८।२३

शरभो. १३

२ तत्त्वो. ८

मुण्ड. २।८

व. सू. ९

अमन. २।५४

ते. बि. ६।३९

अमन. २।५१

ते. बि. ६।५२

अध्यात्मो. २०

स्वयं भातं निराधारं ये जानन्ति

सुनिश्चितम् । ते हि विज्ञान-

सम्पन्ना इति मे निश्चिता मतिः

स्वयंभानः पर एको ज्योतिरेव..

स्वयं मृत्वा स्वयं भूत्वा स्वयमेवा-

वशिष्यते

स्वयं यतः कुतश्च न बिभेति

स्वयं विहृत्य स्वयं निर्माय स्वेन

भासा स्वेन ज्योतिषा प्रस्व-

पित्यत्रायं पुरुष स्वयं ज्योतिर्भवति

वयैव सूक्ष्मया बुद्ध्या स्वयं

विज्ञातवान्छुक्रः

स्वयोनोऽनुपशान्तस्य मनसः सत्य-

(गामिनः) कामतः । इन्द्रियार्थ-

विमूढस्यानृताः कर्मवशानुगाः

[मैत्रा. ६।३४+

स्वर इति प्रत्यास्वर इत्यमुं तस्माद्वा

एतमिमममुं चोद्गीथमुपासीत

स्वरवतां रथन्तरस्य स्तोभानां

स्वरवन्तः प्रयोक्तव्या इति

स्वरस्य का गतिरिति प्राण

इति होवाच

स्वरान्वितो दक्षिणपत्रगो हरिः ।

अध्यासमेतः...

स्वरितलिङ्गविभक्तिवचनानि च

स्वरिति स्वर्गो लोकः स सामवेदः

स्वरित्यस्याः (व्याहृत्याः) शिरः,

नाभिर्भुवो भूःपादाबादित्यश्चक्षुः

स्वरूपध्यानेन निरालम्बमवलम्ब्य

स्वात्मनिष्ठानुकूलेन सर्व

विस्मृत्य... प्रणवात्मकत्वेन

देहत्यागं करोति यः सोऽबधूतः

वरूपव्याप्तदेहस्य ध्यानं कैवल्य-

सिद्धिदम्

स्वरूपसूर्योऽभ्युदिते स्फुटोक्ते-

गुरोर्मेधावाक्यपदैः प्रबुद्धः

स्वरूपाज्ञानमानन्दमयकोशः

स्वरूपानुसन्धानब्रह्मप्रणवध्यान-

मार्गेणावहितः सङ्ग्यासेन देह-

वराहो. २।१०

२ रुद्रो. ६२

कठरु. ४६

नृ. पू. २।१०

बृह. ४।३।९

महो. २।१२

मैत्रे. १।९

छांदो. १।३।२

संहितो. २।४

छांदो. १।८।४

१ ब्रिहत्तो. ३

२ प्रणवो. १६

सन्ध्यो. २०

मैत्रा. ६।६

तुरीया. ३

त्रि. ब्रा. २।१४८

शु. र. ३।९

पैङ्गलो. २।५

त्यागं करोति स परमहंस-
परिब्राजको भवति
स्वरूपानुसन्धानव्यतिरिक्तान्य-
शास्त्राभ्यास उष्ट्रकुक्षुमभार-
वद्वयर्थः [ना. प. ५।१५+
स्वरूपानुसन्धानं कुर्वन्सर्वमनन्य-
स्वरूपानुसन्धानेन सर्वप्रपञ्चं
विदित्वा...देहत्यागं करोति
यः सोऽवधूतः
स्वरूपावस्थितिर्मुक्तिस्तद्वंशो-
ऽहन्त्ववेदनम्
स्वरेण सन्धयेद्योगमस्वरं
भावयेत्परम्
स्वरेण सर्वाणि व्यञ्जनानि
व्याप्तानि एवं सर्वान्का-
मानवाप्नोति
स्वरेणसंलयेद्योगीस्वरंसम्भावयेत्परम्
स्वर्गकामः प्रतुणं उभयकाम
उभयमन्तरेण
स्वर्गद्वारमपावृतम्
स्वर्गस्य स्तावं हि सामेति
स्वर्गलोकं गच्छति यस्तथाऽधीते
स्वर्गं लोकं यजमानायाजमात्मन
आगायानीत्येतानि मनसा
ध्यायन्नप्रमत्तः स्तुवीत
स्वर्गं वयं लोकं सामाभि-
संस्थापयामः
स्वर्गापिर्गयोरेकं यः शीघ्रं न
प्रसाधयेत् । याति तेनैव
देहेन स मृतस्तप्यते चिरम्
स्वर्गल्लोकाव्यवृत्तेऽभ्राह्ममित्रः
स्वर्गल्लोकान् कामानवाप्नुहि
स्वर्गे लोके न भयं किञ्चनारितं
स्वर्ग्यं पर्णाशनादिविचरः पयोभक्षः
स्वर्गजां रौप्यजां वापि लोहजां
वा शलाकिकाम् । नियोज्य
नासिकारन्ध्रं द्रुगधसिक्तेन

प. हं. प. ८
१ सं.सो. २।५९
ना. प. १।२१
तुरीया. ३
महो. ५।२
ब्र. विं. ७
संहितो. २।३
त्रि. ता. ५।७
३ ऐत. १।३।२
भ. गी. २।३२
छांदो. १।८।५
संहितो. १।१
छांदो. २।२२।२
छांदो. १।८।५
शिवो. ७।१२०
इतिहा. १९
कौ. त. २।१५
कठो. १।१२
संहितो. ४।१

तन्तुना ॥ ...षण्मासं मथना-
वस्था भावेनैव प्रजायते
स्वर्णाभामम्बुजकरां रामालोकन-
तत्पराम्...
स्वर्गो लोको ज्योतिषाऽऽवृतः
स्वर्भूज्योतिर्मयोऽनन्तरूपी
स्वेनैव भासते
स्वर्लोकश्च भुवर्लोको देव्या
ओष्ठाधरो मतौ
स्वल्पमप्यन्तरं कृत्वा जीवात्मपर-
मात्मनोः । यस्तिष्ठति विमू-
ढात्मा भयं तस्यापि भाषितम्
स्वल्पमप्यस्य धर्मस्य
स्वल्पस्पन्दो द्रव्यनिष्ठो रसो
नाहमचेतनः
स्वरूपाऽपि दीपकलिका बहुलं
नाशयेत्तमः । स्वरूपोऽपि बोधो
निविडं बहुलं नाशयेत्तमः
स्वर्णाश्रमभर्मेण तपसा गुरुतोष-
णात् । साधनं प्रभवेत्पुंसां
वैराग्यादिचतुष्टयम्
स्ववपुः कुणपमिव दृश्यते
स्ववपुः कुणपाकारमिव पश्यन्...
प्रणवात्मकत्वेन देहत्यागं
करोति यः सोऽवधूतः
स्ववपुः शवाकारमिव स्मृत्वा...
जातरूपधरश्चरेदात्मानमन्विच्छेत्
स्ववंशवृद्धिकामः पुत्रमेकमासाद्य
...साधनचतुष्टयसम्पन्नः
सक्यस्तुमर्हेति
स्वव्यतिरिक्तवस्तुसङ्गरहितं स्मरणं
विभूषणम्
स्वव्यतिरिक्तं सर्वमन्तर्बहिरमन्य-
मानः कस्यापि वन्दनमकृत्वा
...जातरूपधरश्चरेदात्मान-
मन्विच्छेत्
स्वव्यतिरिक्तं सर्वं कृतकं नश्वरमिति
मत्वा विरक्तः पुरुषः सर्वदा
ब्रह्माहमिति व्यवहरेत्

योगकुं. २।४४
रामर. २।९७
अरण्यो. १
रा. पू. २।१
गुह्यका. १३
यो. शि. ४।८
भ. गी. २।४०
१ सं. सो. २।१७
आ. प्र. २९
वराहो. २।२
प. हं. ३
तुरीया. ३
ना. प. १।८७
ना. प. २।१
भावनो. ८
ना. प. ३।८७
ना. प. ६।२

स्वव्यतिरिक्तं सर्वं त्यक्त्वा
मधुकरवृक्षादारमाहरन्कृशो
भूत्वा मेदोवृद्धिमकुर्वन्नाज्यं
रुधिरमिव त्यजेत् ना. प. ७।१

स्वशब्देन भवेत्प्राणः स्वाधिष्ठानं
तदाश्रयः (म्) [यो. चू. ११+ अध्या. वि. ४७

स्वशरीरव्यतिरिक्तं सर्वं त्यक्त्वा
षट्पदवृत्त्या स्थित्वा स्वरूपानु-
सन्धानं कुर्वन्सर्वमनन्यबुद्ध्या
स्वस्मिन्नेव मुक्तो भवति ना. प. ९।२१

स्वशरीरं शवमिव हेयमुपगम्य
कारागृहविनिर्मुक्तचोरवत्
पुत्राप्तबन्धुभवस्थलं बिहाय
दूरतो वसेत् ना. प. ७।१

स्वशरीरे यज्ञं परिवर्तयामि प्रा. हो. २।३

स्वशरीरे यथाकामं परिवर्तते बृह. २।१।१८

स्वशरीरे स्वयश्चोतिस्स्वरूपं
(पारमार्थिकम्) सर्वसाक्षिणम् ।
क्षीणदोषाः प्रपश्यन्ति, नेतरे
माययाऽऽवृताः अ. पू. ४।३६

[पा. ब्र. ३८+ रुद्रह. ४९

स्वशास्त्रानुगतमंत्रैरष्टश्राद्धा-
न्यष्टदिनेषु ना. प. ४।३९

स्वशिरश्छेदः सुखनिद्रेव मूकी-
करणमाननमुद्रेव बाधिर्यं
महानुपचय इदं नावहेलनया
भवितव्यमेवं दृढवैराग्या-
द्बोधो भवति महो. ४।२६

स्वसङ्कल्पवशाद्बुद्धो निःसङ्कल्पा-
द्विमुच्यते महो. २।७०

स्वसङ्कल्पे क्षयं याते समतैवावशिष्यते महो. ६।३

स्वसमानाधिकरणशून्यः स्वसमाना-
धिकशून्यः... शुद्धो देव' एको
नारायणः, न द्वितीयोऽस्ति
कश्चित् त्रि. म. ना. १।५

स्वसिद्धान्तव्यवस्थासु द्वैतिनो
निश्चिता दृढम् । परस्परं
विरुध्यन्ते तैरयं न विरुध्यते अद्वैत. १७

स्वस्त्या वै त्वमस्याचार्यहा वै
त्वमसि ब्राह्मणहा वै त्वमसीति छांदो. ७।१५।२

स्वस्ति सर्वजीवेभ्य इत्युक्त्वा-
ऽऽत्मानमनन्यं ध्यायंस्तदूर्ध्व-
बाहुर्विमुक्तमार्गो भवेत् कठरु. ४

स्वस्थक्रमेणैव चेदात्मश्राद्धं विरजा-
होमं कृत्वा... तत्त्वमस्यादि-
वाक्यार्थस्वरूपानुसन्धानं
कुर्वन्नुदीचीं दिशं गच्छेत् प. हं. प. ९

स्वस्थं शान्तं सनिर्वाणमकष्टं
सुखमुत्तमम् । अजमजेन
ज्ञेयेन सर्वज्ञं परिचक्षते अद्वैतो. ४७

स्वस्तिक-गोमुख-पद्म-वीर-सिंह-
भद्रमुक्तमयूराख्यान्यासनान्यष्टौ शांदि. १।३।१

स्वस्तिकं गोमुखं पद्मं वीरसिंहा-
सने तथा । भद्रं मुक्तासनं चैव
मयूरासनमेव च ॥ सुखासन-
समाख्यं च नवमं मुनिपुङ्गव जा. द. ३।१

स्वस्तिकं नाम-जानूबौरन्तरे सम्य-
कृत्वा पादतले उभे । ऋजुकायः
समासीनः स्वस्तिकं तत्प्रचक्षते शांदि. १।३।१

स्वस्तिकासनमास्थाय समाहित-
मनास्तथा... जा. द. ६।३२

स्वस्तिको दक्षिणं पादं वामपादं
तु कुञ्चिताम् । प्राञ्जलीकृत-
दोर्धुगं गरुडं हरिवल्लभम् गोरुडो. १

स्वस्तिका विश्वरूपा त्रिहा
विमृधो वशी । वृषेन्द्रः पुर
एतु नः स्वस्तिका अभयङ्करः
[महाना. ५।२+१३।१७+ वनदु. १५४

[ऋ. मं. १०।१५२।२+ अथर्व. १।२१।१

तै. आ. १०।१।९

स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः
पूषा विश्ववेदाः । स्वस्ति न-
स्तास्यो अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो
बृहस्पतिर्दधातु [शां. पा. म. ना. ५।३

[+ ऋ. मं. १।८९।६+ आ. वे. २।१२।२५

[+ आ. सं. २५।१९+ तै. आ. १।१।१

स्वस्ति नो मधवा कर्तुं हन्तु

पाप्मानं योऽस्मान्द्वेष्टि महाना. ५।९

[ते. सं. १।४।४१+तै. आ. १०।१।११

स्वस्ति नो मिमीतामश्विना भगः महाना.

[+अ. मं. ५.९।१११

स्वस्ति वः पाराय तमसः परस्तात् मुण्ड. २।२६

स्व

वीक्षामुपेयात् कठभु. २२

स्वस्ति सर्वजीवेभ्य इत्युक्त्वा

ऽऽस्मानमनन्यं ध्यायंस्त-

दूर्ध्वबाहुर्विमुक्तमार्गो भवेत् कठरु. ४

स्वस्तीत्युक्त्वा महर्षिसिद्धसङ्गाः भ. गी. ११।२१

स्वस्तिमन्विलीनं सकलं जगदा-

विर्भावयति (प्रकृतिः) पैङ्गलो. १।२

स्वस्यात्मनि स्वयं रंस्ये स्वात्मन्येव

विलोकये । स्वात्मन्येव सुखा-

सीनः स्वात्ममात्रावशेषकः ते. वि. ३।२४

स्वस्वरूपतया सर्वं वेद स्वानु-

भवेन यः । स धीरः स तु

विज्ञेयः सोऽइं तत्त्वं अभो भव वराहो. २।३०

[अप्राप्तमिति च-] स्वस्वरूप-

व्यतिरिक्तमायामयबुद्धी-

न्द्रियगोचर-जगत्सत्यत्व-

चिन्तनमप्राप्तम् निरा. ३१

स्वस्वरूपज्ञः परित्राट् परित्राडे-

काकी चरति भयत्रस्तसारङ्ग-

वत्तिष्ठति ना. प. ९।२१

स्वस्वरूपं तु चिन्मात्रं सर्वदा

सर्वदेहिनाम् । नैव देहादि-

सङ्गातो घटवदृष्टिगोचरः वराहो. २।२४

स्वस्वरूपं स्वयं भुङ्क्ते नास्ति

भोज्यं पृथक्स्वतः वराहो. २।२६

यः सर्वबन्धैः प्रमुच्यते

स्वस्वेतरद्वितीयांशैः पञ्चधा

संयोज्य पञ्चीकृतभूतैरनन्त-

कोटिब्रह्माण्डानि वराहो. २।३२

पैङ्गलो. १।४

पैङ्गलो. १।४

पैङ्गलो. १।४

पैङ्गलो. १।४

स्वहृदि चैतन्ये तिष्ठति

त्रिविधं ब्रह्म परब्रह्मो.

स्वस्वं विषयमुद्दिश्य प्रवर्तन्ते

निरन्तरम् । प्रवर्तकत्वं

चाप्यस्य मायया, न स्वभावतः पा. ब्र. १५

स्वरूपं ध्यायन्पुनः पृथक् प्रणव-

व्याहृतिपूर्वकं...तत्त्वमस्यादि-

वाक्यार्थस्वरूपानुसन्धानं

कुर्वन्गुहीचीं दिशं गच्छेत् प. हं. प. ५

स्वः क्षपीतो भवति छांदो. ६।८।१

स्वः पश्यन्त उत्तरम् छांदो. ३।१७।७

स्वः स्वादेत्यग्नौ हुत्वा मन्थे

सः स्रवमवनयति बृह. ६।३।३

स्वः प्रपथेऽमुनाऽमुनाऽमुना

स्वाचाग्ने तनुवं पिप्रयत्वास्मभ्यं छांदो. ३।१५।३

च सौभगमायजस्व[म.ना.६।१८

[+अथर्व.६।११०।१+

स्वातीका गुप्तयो गुप्तिः सत्त्वं

सत्त्वानां(सत्यं सत्यानां)सात्त्वं-

पदं तत्सत्त्वं सत्त्वमासीत् सात्त्वं

सात्त्वं वै सत्त्वमादधानाय स्वाहा पारमा. ४।८

स्वाज्ञानासुरराट्प्रासस्वज्ञान-

नरकेसरी । प्रतियोगिविनि-

मुक्तं ब्रह्ममात्रं करोतु माम् अव्यक्तो. शीर्षकं

स्वात्मनि व्योमनि स्वस्थे

जगदुन्मेषचित्रकृत् महो. २।६

स्वात्मनिष्ठानुकूलेन सर्वं विस्मृत्य

तुरीयातीतावधूतवेषेणाद्वैत-

निष्ठापरः प्रणवात्मकत्वेन देह-

त्यागं करोति यः सोऽवधूतः तुरीया. ३

स्वात्मनि स्वपरिस्पन्दैः

स्फुरत्त्वच्छैश्चिद्वर्णवः महो. ५।११७

स्वात्मनैव सदा तुष्टः स्वयं सर्वात्म-

ना स्थितः । निर्धनोऽपि सदा

तुष्टोऽप्यसहायो महाबलः २ आत्मो. १२

स्वात्मनैव सदानन्दरूपेणारिम

स्वलक्षणः अध्यात्मो. ६७

स्वात्मन्यवस्थितः सम्य-

जा. द. ५।३

स्वात्मन्यारोपिताशेषाभासवस्तु- निरासतः । स्वयमेव परं ब्रह्म पूर्णमद्वयमक्रियम् स्वात्मन्येवं सदा स्थित्या मनो नश्यति योगिनः स्वात्मन्येव स्वयं सर्वं सदा पश्यति निर्भयः । तदा मुक्तो न मुक्तश्च बद्धस्यैव विमुक्तता स्वात्मन्येवावतिष्ठेऽहं तुर्यरूपपदे- ऽनिशम् । अन्तरेव शशामास्य क्रमेण प्राणसन्ततिः स्वात्मबन्धहरः (रहितः) [रामो. ता. २।४+ स्वात्ममन्त्रं सदा पश्येत्स्वात्म- मन्त्रं सदाऽभ्यसेत् स्वात्मयोगैकनिष्ठेषु स्वातन्त्र्यादी- श्वरप्रियाः । प्रभूताः सिद्धयो यास्ताः कल्पनारहिताः स्मृताः स्वात्मप्रकाशरूपं तत् किं शास्त्रेण प्रकाश्यते स्वात्मराज्ये त्वमेवासि स्वयम्भाव- विवर्जितः स्वात्मवत्सर्वभूतेषु कायेन मनसा गिरा । अनुज्ञात्या दया सैव प्रोक्ता वेदान्तवेदिभिः स्वात्मसिंहासने स्थित्वा स्वात्मनो- ऽन्यन्न चिन्तये स्वात्मानन्दानुभवतरङ्गिण्याः प्रवाहैरतिमङ्गलं...चिद्रूप- विलासनिष्चिन्मयासनैरिराजते स्वात्मानमेवैषा ददाति स्वात्मानं च श्रियं ध्यायेदमृत- प्राप्तं ततः [वरोही. स्वात्मारामः सुखासनः स्वाधिष्ठानं ततश्चक्रं मेढ्रमेव निग- द्यते । मणिवत्तन्तुना यत्र बायुना पूरितं वपुः स्वाधिष्ठानं द्वितीयं स्याच्चक्रं	अध्यात्मो. २१ अध्यात्मो. ४ पा. ब्र. ३६ अ. पू. ३।१० गणेशो. १।४ ते. बि. ३।५९ यो.शि. १।१५४ यो. शि. १।५ ते. बि. ५।७३ जा. द. १।१५ ते. बि. ३।२५ सि. सा. ४।१ नृसिंहो. ७।६ ५।३४, ३९ ते. बि. ४।४७ ध्या. बि. ४८ योगरा. ७	स्वाधिष्ठानाह्वयं चक्रं लिङ्गमूले षडङ्ग- के । (कम्) । नाभिदेशे स्थितं चक्रं दक्षा (स्त्रं) रं मणिपूरकम् [यो. शि. १।१७२+ स्वाध्यायज्ञानयज्ञाश्च स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां न प्रमदितव्यम् स्वाध्यायप्रवचने एवेति नाको मौद्गल्यः स्वाध्याययुक्ता ब्राह्मणाश्चरन्ति स्वाध्याय-शौच-सन्तोष-तपांसि नियतात्मवान् । कुर्वीत ब्रह्मणि तथा परस्मिन्प्रवर्णं मनः स्वाध्यायसंयमाभ्यां स दृश्यते पुरुषोत्तमः । तत्प्राप्तिकारणं राजंस्तदेतदिति पठ्यते स्वाध्यायस्तप आर्जवम् स्वाध्यायान्मा प्रमदः स्वाध्यायाभ्यसनं चैव स्वानन्दमयानन्ताचिन्त्यविभव आत्माऽन्तरात्मा परमात्मा ज्ञानात्मा तुरीयात्मा..शुद्धो देव एको नारायणः स्वानन्दानुभवाच्छान्तिरेवैवो- परतेः फलम् स्वानुभूतेश्च शास्त्रस्य गुरोश्चैवैक- वाक्यता । यस्याभ्यासेन तेनात्मा सततं चावलोक्यते स्वानुभूत्या स्वयं ज्ञात्वा स्वमात्मा- नमखण्डितम् । स सिद्धः... स्वानुभूत्यैकमानं च यत्तत्त्वं तदसौ स्थितः । यदेकं चाप्य- नेकं च साञ्जनं च निरञ्जनम् ॥ यत्सर्वं चाप्यसर्वं च यत्तत्त्वं तदसौ स्थितः स्थान्तर्विजृम्भितभानुमण्डलध्यान- तदाकाराकारितपरम्ब्रह्मा- कारितमुक्तिमार्गमारुढः परिपक्वो भवति	५। ८ भ. गी. ४।२८ तैत्ति. १।१११ तैत्ति. १।५।१ पा. ब्र. ९ भवसं. ३।१७ भवसं. ३।६ भ. गी. १६।१ तैत्ति. १।१११ भ. गी. १७।१५ त्रि. म. ना. १।५ अध्यात्मो. २८ महो. ४।५ अध्यात्मो. ६४ अ. पू. ३।२३ मं. ब्रा. २।७
---	--	--	--

स्वान्तःस्थितः स्वयमेवेति य एवं
वेद स मुक्तो भवति ना. प. ९।२०
स्वाम्यं परस्वरूपं स्याद्वाक्यं जीवस्य
सर्वदा । प्राक्प्रत्यगात्मनो रूपं
स्वाम्यं वाक्यमिति स्थितिः भवसं. २।५७
स्वायत्तमेकान्तहितं स्वेषित-
त्यागवेदनम् । यस्य दुष्करतां
यातं धिक् पुरुषकण्टकम् महो. ४।८९
स्वाय लोकायारिष्टिमिच्छेदेव*
हैवंविदे सर्वाणि भूतान्य-
रिष्टिमिच्छन्ति बृह. १।४।१६
स्वाराज्यमतिरात्रेण (यजति)
स्वार्थसंयमात्पुरुषज्ञानम् मैत्रा. ६।३६
स्वार्थे स्वाभाविकेऽर्थे च बहुधा
संस्थितिस्त्वयि शांदि. १।७।५२
स्वालोकतः शास्त्रदशा स्वबुद्ध्या
स्वानुभावतः । प्रयच्छति परां
सिद्धिं त्यक्त्वात्मानं मनःपिता
स्वावगम्यो लयः कोऽपि यो
मनोवागगोचरः (जायते वाग-
गोचरः) [वराहो. २।८१+ मैत्रा. ५।२
स्वावबोधकलालापकुशला
दुर्लभा भुवि महो. ५।८१
स्वाविद्यातत्कार्यजातं यद्विद्यापह्वं
गतम् । तद्धंसविद्यानिष्पन्नं
रामचन्द्रपदं भजे अमन. २।२२
स्वाविद्याद्वयतत्कार्यापह्ववज्ञान-
भासुरम् । मन्त्रिकोपनिषद्वेद्यं
रामचन्द्रमहं भजे अमन. २।२३
स्वाश्रमेऽवेवानुक्रमणं स्वधर्मं
एव सर्वं धत्ते मन्त्रिको. शीर्षकं
मैत्रा. ४।३

हकारं वियत्स्वरूपं च समानं
स्फटिकप्रभम् । हज्जामिनासा-
कर्णं च पादाङ्गुष्ठादिसंस्थितम् ध्या. बिं. ९७
हकारः परमेशः स्यात्तत्पदं चेति
निश्चितम् । सकारो ध्यायते
जन्तुर्हकारो हि भवेद्भवम् यो. चू. ८३

स्वाहान्ते जुहुयात्तत्र वर्णदेवाय
पिण्डकान् । आधारावर्ज्यभागौ
च प्रक्षिपेद्व्याहतीः सुवीः बृ. जां. ३।१३
स्वाहा स्वधा यच्च वषट्करोति रुद्रः
पशूनां गुह्या निमग्नः एका. उ. ५
स्विष्टं सुहुतं यज्ञकतूनां प्रायण*
सुवर्गस्य लोकस्य ज्योति-
स्तस्मादग्निहोत्रं परमं वदन्ति महाना. १७।९
स्वेच्छाचारस्वस्वभावोमोक्षः परं ब्रह्म निर्वाणो. ८
स्वेदजाः किमिकीटादयः ना. पू. ता. ५।६
स्वेन भासा स्वेन ज्योतिषा प्रस्वपि-
त्यत्रायंपुरुषः स्वयं ज्योतिर्भवति बृह. ४।३।९
स्वेन रूपेणाभिनिष्पद्यते एष
आत्मेति [छांदो. ८।३।४+ मैत्रा. २।२
स्वेनावृतं सर्वमिदं प्रपञ्चं पञ्चात्मकं
पञ्चसु वर्तमानम् । पञ्चीकृता-
नन्तभवप्रपञ्चं पञ्चीकृतस्वा-
वयवैरसंवृतम् ना. प. ९।१८
स्वे महिम्नि तिष्ठमानं दृष्ट्वाऽऽवृत्त-
चक्रमिव संसारचक्रमालोकयति मैत्रा. ६।२८
स्वे महिम्नि सदा समासते
तस्मादेनमकारार्थेन परेण
ब्रह्मणैकीकुर्यात् नृसिंहो. ७।६
स्वे स्वे कर्मण्यभिरतः भ. गी. १८।४५
स्वैरं न विगायेत्तन्महाव्रतम् । न स
मूढबल्लिष्यते अवधू. ६
स्वैरं स्वैरविहरणं तत्संस्मरणम्
स्वौजसा सर्वमादधाति यः पापीयां-
समनुपदमाहिंसत्सुपुण्यं
पुण्यात्मकं पुण्यं वितानं
दाधार देवाय स्वाहा पारमा. ६।३

हकारेण तु सूर्यः स्यात्सकारेण-
न्दुरुच्यते । सूर्याचन्द्रमसो-
रैक्यं हठ इत्यभिधीयते यो.शि. १।१३३
हकारेण बहिर्याति सकारेण विशेष-
पुनः । हंस हंसेत्यमुं मन्त्रं जीवो
जपति सर्वदा । हंस हंसति

मन्त्रोऽयं सर्वैर्जीवैश्च जप्यते

[ध्या. बि. ६१+

हकारों सकारोमकारों

त्रयमेकस्वरूपं भवति

हृतेन प्रस्यते जाड्यं सर्वदोष-

समुद्भवम् । क्षेत्रज्ञः परमात्मा

च तयोरैक्यं यदा भवेत् ॥

तदैक्ये साधिते ब्रह्मंश्चित्तं

याति विलीनताम्

हतो वा प्राप्यसि स्वर्गं

हत्वाऽपि स इमालोकान्

हत्वाऽर्थकामास्तु गुरुनिदैव

हत्वा स्वजनमाहवे

हत्वैतानाततायिनः

हनिष्याम वा एतद्गो यद्देवान्

पराभावयिष्यथ

हनिष्ये चापरानपि

हन्तकारं मनुष्याः स्वधाकारं

पितरः (उपजीवन्ति)

हन्त चित्तमहत्तायां कैषा विश्वासता

तव (चित्तमूलं हि संसारः)

हन्त त इदं प्रवक्ष्यामि-गुह्यं ब्रह्म

सनातनम्

हन्तर्हिमवत्येतद्द्वयाख्यास्यामि ते

व्याचक्षाणस्य तु मे निदिध्यासस्वेति

हन्त ते कथयिष्यामि

हन्त तेऽनया कात्यायन्याऽन्तं

करवाणि

हन्ता चेन्मन्यते हन्तुं हतश्चेन्मन्यते

हतम् । उभौ तौ न विजानीतो

नायं हन्ति न हन्यते

हन्ताहमेतद्भगवतो वेदानीति

हन्ताहमेतद्भगवतो वेदानीति(मा.पा.)

हन्ति पाप्मानं जहाति च य-एवं वेद

हन्तुं स्वजनमुद्यताः

हन्तेन्द्रियगणा यूयं त्यजताकुलतां

शनैः । चिदात्मा भगवान्सर्व-

साक्षित्वेन स्थितोऽस्म्यहम्

हन्यान्मुष्टिभिराकाशं क्षुधार्तः

खण्डयेत्तुपम् । नाहं ब्रह्मेति

यो. शि. १।१३०

हयमी. ६

यो.शि. १।१४

भ. गी. २।३७

भ. गी. १८।१७

भ. गी. २।५

भ. गी. १।३१

भ. गी. १।३६

शौनको. १।१

भ. गी. १६।१४

बृह. ५।८।१

वराहो. ३।२१

कठो. ५।६

बृह. ४।५।५

भ. गी. १०।१९

बृह. २।४।१

कठो. २।१९

छांदो. १।८।७

छांदो. १।८।७

बृह. ५।५।३,४

भ. गी. १।४५

अ. पु. ३।८

जानाति तस्य मुक्तिर्न जायते

हयमीवैकाक्षरजपाख्यातया

सूर्यादयः स्वतः स्वस्वकर्मणि

प्रवर्तन्ते

हयो भूत्वा देवानवहत्

हरन्ति प्रसभं मनः

हरमायात्मकेन ह्रींकारेण हृल्लेखाख्या

भगवती त्रिपुरेति व्यापठयते

हरमुवाच-कुरु हर संहारम् ।

जगद्धरणाद्धरो भव

हरितस्य नीलस्य पीतस्य लोहितस्य

श्वेतस्य नाड्यो रुधिरस्य पूर्णाः

हरिहरहिरण्यगर्भस्रष्टारमप्रमेय-

मनाद्यन्तं रुद्रभूक्तैरभिषिच्य

हरिं हरन्तं पादाभ्यामनुयान्ति

सुरेश्वराः

हरिः हरन्तमनुयन्ति देवा विश्व-

स्येशानं वृषभं मतीनाम्

[महाना. १३।११+

हरिः पतङ्गः पटरी सुपर्णः

हरे राम हरे राम राम राम हरे

हरे । हरे कृष्ण हरे कृष्ण

कृष्ण कृष्ण हरे हरे

हरो वै विलोक्य रुदति

स्म । रोदनाद्गुह्यसंज्ञः

हर्षशोकान्वितः कर्ता

हर्षामर्षभयक्रोधकामकार्पण्यदृष्टिभिः

न परामृश्यते योऽन्तः स जीव-

न्मुक्त उच्यते

हर्षामर्षभयक्रोधकामकार्पण्य-

दृष्टिभिः । न हृष्यति ग्लायति

यः परामर्शविवर्जितः

हर्षामर्षभयोद्भेगैः

हविर्गुणा न वक्तव्याः पितरो

यावदर्पिताः । तृमेस्तु पितृभिः

पश्चाद्वक्तव्यं शोभनं हविः

हविर्मेऽजस्रं विलूहति

हसस्युल्लसति प्रीत्या क्रीडते मोदते

तदा । तनोति जीवनं प्रीत्या

विभेति सर्वतो भयात्

पैङ्गलो. ४।२२

हयमी. ६

बृह. १।१।२

भ. गी. २।६०

त्रि. ता. १।१

गणेशो. ३।१३

सुषालो. ४

भस्मजा. २।४

शरभो. ६

चित्त्यु. १।५।१

चित्त्यु. १।१।८

कलिसं. २

गणेशो. ३।१३

भ. गी. १८।२७

महो. २।४४

महो. ६।४९

भ. गी. १२।१५

इतिहा. ८२

इतिहा. ८५

यो. शि. ६।६७

हसन्ति लोकायतिका हसन्ति

कुटिला जनाः

हसौ हयग्रीवस्वरूपो भवति

हस्तप्राप्तं च भक्षयेत् (यतिः)

हस्तमेवाप्येति यो हस्तमेवास्तमेति

हस्तं हस्तेन सम्पीडय दन्तैर्दन्ता-

न्विचूर्ण्य च । अङ्गान्यङ्गैः

(इवाकम्य) समाक्रम्य जये-

दादौ स्वकं मनः [महो. ९।७५+

हस्ताभावात्क्रिया न च

हस्ताभ्यां चाग्निमसृजत

हस्ताभ्यां नद्युत्तरणं न कुर्यान्न

(वृक्षारोहणमपि) वृक्षमारोहेत्

हस्तावध्यात्मं, आदातव्यमधिभूतं,

इन्द्रस्तत्राधिदैवतं, नाडी तेषां

निबन्धनम्

हस्तावेवास्या एकमङ्गमुदुब्धं, तयोः

कर्म परस्तात्प्रतिविहिता भूतमात्रा

हस्तिजिह्वा तथा सव्यपादाङ्गुष्ठान्त-

मिष्येते

हस्तिजिह्वाभिधायास्तु बहूनां

देवता भवेत्

हस्ति हिरण्यं दासभार्यं क्षेत्राण्या-

यतनानीति

हस्तिनि सिंहे वंशे मशके नकुल-

सर्पराक्षसगन्धर्वे मृत्यो रूपाणि

विदित्वा न विभेति कुतश्चनेति

हस्तेन दक्षिणेनैव पीडयेन्नासिकापुटम्

हस्तौ च दातव्यं च -(मा. पा.)

हस्तौ चादातव्यं च

हस्तौ चादातव्यं च नारायणः

हस्तौ पादावुपस्थं च जिह्वा

पायुस्तथैव च । कर्मेन्द्रियाणि

पञ्चैव राजन्नस्मिच्छरीरके

हस्तौ वै ग्रहः, स कर्मणाऽसिमाहेण

गृहीतो हस्ताभ्यां हि कर्मकरोति

हस्तपृष्ठभ्यां सहस्रं वदामीति होवाच

जनको देवेहः

हं नमः शिरसि प्रोतं वेदं शिबो

भवेत्

सूर्यता. १।१२

हयग्री. ६

ना. प. ५।४८

सुबालो. ९।६

मुक्तिको. २।४२

ते. बि. ५।१९

बृह. ६।४।६

ना. प. ५।८+७।१

सुबालो. ५।११

को. त. ३।५

जा. द. ४।२१

जा. द. ४।३६

छांदो. ७।२४।२

सुबालो. १३।२

त्रि. भा. २।९५

प्रश्नो. ४।८

प्रश्नो. ४।८

सुबालो. ६।१

भवसं. २।१८

बृह. ३।२।८

बृह. ४।१।२-७

हंसषोडो. २

हंभी तृतीयस्याद्याधार्थन्त्यं मृत्युं

चतुर्थस्याद्याधार्थन्त्यं सामं तु

जानीयाद्यो जानीते सोऽमृतत्वं

च गच्छति

हंस एव परं वाक्यं हंस एव तु

वादिकम् । हंस एव परो रुद्रो

हंस एव परात्परम्

हंसज्योतिरनूपम्यं मध्ये देवं व्यव-

स्थितम् । दक्षिणामुखमाश्रित्य

ज्ञानमुद्रां प्रकल्पयेत्

हंसपरमहंसयोरान्तरप्रणवः,

तुरीयातीतावधूतयोर्ब्रह्म प्रणवः

हंसपरमहंसयोर्ध्यानाधिकार-

स्तुरीयातीतावधूतयोर्न

हंसपरमहंसयोर्मननं, तुरीया-

तीतावधूतयोर्निदिध्यासः

हंसपरमहंसयोर्मनसार्चनं, तुरीया-

तीतावधूतयोः सोऽहम्भावना

हंसप्रणवयोरभेदः

हंसविद्यामिमां लब्ध्वा गुरुशुश्रूषया

नरः ॥ आत्मानमात्मना साक्षा-

द्ब्रह्म बुद्ध्वा सुनिश्चलम् । देह-

जात्यादिसम्बन्धान्वर्णाश्रम-

समन्वितान् ॥ वेदशास्त्राणि

चान्यानि पदपांसुभिव त्यजेत्

हंसविद्यामृते लोके नास्ति

नित्यत्वसाधनम्

हंसस्य तपोलोकः परमहंसस्य सत्य-

लोकः [ना. प. ५।९+

हंसस्य प्रार्थनास्त्रिकालाः

हंसस्याष्टगृहेष्वष्टकवलं परमहंसस्य

पञ्चगृहेषु करपात्रं फलाहारो

गोमुखं तुरीयातीतस्याजगरवृत्तिः

हंस हंस वदेद्वाक्यं प्राणिनां देह-

माश्रितः । स प्राणापानयो-

र्मेन्धिरजपेत्यभिधीयते

हंसहंसाय विद्महे सोहं हंसाय

धीमहि । तन्नो हंसः प्रचोदयात्

वनदु. १४९

नृ. पू. १।५

ब्र. वि. ६१

ब्र. वि. ६४

ना. प. ७।१०

ना. प. ७।९

ना. प. ७।११

ना. प. ७।९

पा. ब्र. ३

ब्र. वि. २८

ब्र. वि. २६

१ सं. सो. २।५९

पा. ब्र. ३

ब्र. वि. ७८

हंसहंसेति मन्त्रोऽयं सर्वैर्जीवैश्च
जप्यते । गुरुवाक्यात्सुषुम्नायां
विपरीतो भवेज्जपः

हंसहंसेति यो ब्रूयाद्धंसो
ब्रह्मा हरिः शिवः

हंसहंसेति सदा ध्यायन्सर्वेषु
देहेषु व्याप्य वर्तते

हंसहंसेत्यमुं मंत्रं जीवो जपति सर्वदा
[ध्या. वि. ६२+ यो. चू. ३१+

हंसः कं खं गं घं ङं महामुण्ड-
मालाधारिणि महाकालप्रिये
मां रक्ष रक्ष

हंसः चं छं जं झं ञं महानिपुर-
भैरवि पुस्तकाक्षमालाधारिणि
शत्रुमुखस्तम्भनं कुरु कुरु
स्वाहेति महापद्मे

हंसः टं ठं डं ढं णं डां डीं डं
डाकिनि मां रक्ष रक्ष
स्वाहेत्यनाहते न्यसेत्

हंसः तं थं दं धं नं महामारि
मारहारिणि हुं हुं दारिद्र्यं
हर हर स्वाहा

हंसः परमहंसो भूत्वा स्वरूपानु-
सन्धानेन सर्वप्रपञ्चं विदित्वा
...प्रणवात्मकत्वेन देहत्यागं

करोति यः सोऽवधूतः
हंसः पं फं बं भं मं मार्जारि वीरा-
वलि ममालस्यं नाशय नाशय

हंसः यं रं लं वं शं धं सं हं
लम्बोदरि मातृमहामङ्गलप्रिये
मम जाड्यं छेदय छेदय

हंसः शक्तेरभिष्टानं चराचरमिदं जगत्
हंसः शिखा, प्रणय उपवीतम्

हंसः शुचिषट्सुरन्तरिक्षसद्वीता
वेदिषद्विधिर्दुरोणसत्

[महाना. ८।६+१२।३+
[ना. प. ५।४+ ग. पू. ता. २।९+

हंसा एकवण्डधराः शिखावर्जिता
यज्ञोपवीतधारिणः शिष्यकम-

यो. शि. १।१३१

ब्र. वि. ३४

हंसो. ४

यो. शि. ६।५४

हंसषोढो. २

हंसषोढो. २

हंसषोढो. २

हंसषोढो. २

तुरीया. ३

हंसषोढो. २

हंसषोढो. २

वराहो. ५।९५

परब्र. ६

कठो. ५।२

नृ. पू. ३।६+

ऋ. मं. ४।४०।५

ण्डलुहस्ता ग्रामैकरात्रवासिनो

नगरे तीर्थेषु पञ्चरात्रं वसन्त

एकरात्रद्विरात्रकृच्छ्रचांश्राय-

णादि चरन्त आत्मानं प्रार्थयन्ते

हंसात्मकं ते विरजा भवन्ति

(अथ) हंसा नाम ग्राम एकरात्रं

नगरे पञ्चरात्रं क्षेत्रे सप्तरात्रं

तदुपरि न वसेयुः-गोमयाहा-

रिणो नित्यं चान्द्रायणपरायणा

योगमार्गे मोक्षमेव प्रार्थयन्ते

(अथ ह) हंसा निशायामतिपेतुः

हंसेति वर्णद्वयेनान्तःशिखोपवीतित्वं

निश्चित्य...चतुर्विंशतितत्त्वा-

पादनतन्तुकृत्वं नवतत्त्वमेकमेव

हंसे तु सकृदेव स्यात्

परमहंसे न विद्यते (ज्ञानं)

हंसो जटाधारी त्रिपुण्ड्रोर्ध्वपुण्ड्र-

धारी असङ्कल्पमाधुकरान्नाशी

कौपीनखंडतुंडधारी [ना. प. ५।५+

हंसो भगवाञ्छुचिरप्रतिरूपः

हंसो भगवाञ्छुचिररूपः प्रतिरूपः

हंसो विशोको अजरः पुराणो

ऋतीयमानो अहमस्मि नाम

हंसो हंसमभ्युवाद हो होऽयि

भल्लाक्ष भल्लाक्ष जानश्रुतेः

पौत्रायणस्य समं दिवा ज्योति-

राततं तन्मा प्रसाङ्गीः

हानिरस्योपजायते

हानोपादानचेष्टादि ध्यानकर्म

हारे त्वा शूद्र तवैव सह गोभि-

रस्त्विति

हास्यनिष्ठीबनास्फोटमुष्माप्य-

विजम्भणम् । पादप्रसारणं

गीतं न कुर्याद्गुरुसन्निधौ

द्विधा कासस्तथा श्वासः शिरः-

कर्णाक्षिवेदनाः । भवन्ति

विविधा रोगाः पवनव्यत्यय-

क्रमात्

आश्रमो. ४

ध्या. वि. २४

भिक्षुको. ३

छांदो. ४।१.२

परब्र. ९

ना. प. ४।२३

१ सं. सो. २।१३

चाक्षुषो. २

अक्षु. २

वा. मं. २४

छांदो. ४।१।२

भ. गी. २।६५

शांडि. १।४।९

छांदो. ४।२।३

शिवो. ७।१३

यो. चू. ११७

हिङ्कार इति त्र्यक्षरं प्रस्तार इति
त्र्यक्षरं तत्समम्

हितं मितं च भोक्तव्यं स्तोके
स्तोकमनेकधा

हिता नाम नाड्यो द्वासप्ततिसह-
स्राणि हृदयात्पुरीततमभि-
प्रतिष्ठन्ते ताभिः प्रत्यवसृप्य
पुरीतति शेते (आत्मा)

हितानाम हृदयस्य नाड्यो हृदयात्
पुरीततमभिप्रतन्वन्ति

हिताहितं मनोरामं वचः शोकावहं
तु यत् । श्रुत्वाऽपि न शृणोतीव
बाधिरः स प्रकीर्तितः

हित्वा पापमवाप्स्यसि
हित्वेकारं तुरीयस्वरं सर्वादौ
सूर्याचन्द्रमस्केन कामेश्वर्ये-
वागस्त्यसंज्ञा

हिरण्यं पुरुषं ज्योतीरूपं तपन्तम्
हिरण्यं यस्य विभाति सर्वं

व्योमान्तरे रश्मिमांशुनाभिः
हिरण्यं वेदविदां वरिष्ठं यमध्वरे
ब्रह्मविदः स्तुवन्ति

हिरण्यं सौम्यतनुं स्वभक्ताया-
भयप्रदम्

हिरण्यः पुरुष एकहः सः
हिरण्यः सर्वेभ्यो भूतेभ्यो ददर्श
हिरण्यो अरुणी याभ्यां

निर्मन्थतामश्विनौ
हिरण्येन पात्रेण सत्यस्यापिहितं
मुखम् । तत्त्वं पूषन्नपावृणु सत्य-

धर्माय दृष्टये [बृह. ५।१५।१+
हिरण्ये परे कोशे विरजं ब्रह्म
निष्कलम् । तच्छुभ्रं ज्योतिषां

ज्योतिस्तद्यदात्मविदो विदुः
हिरण्यो ह वा अमुष्मिँल्लोके
सम्भवति

हिरण्योऽहं शिवरूपमस्मि
[कैव. २०

हिरण्यगर्भस्तदाज्ञया सूक्ष्माण्य-
पालयत्

छांदो. २।१०।१

वराहो. ५।९

बृह. २।१।१९

कौ. त. ४।१५

ना. प. ३।६७

भ. गी. २।३३

त्रि. ता. १।१६

चाक्षुषो. ४

एका. उ. ८

एका. उ. १०

गोपालो. २।२३

बृह. ४।३।११, १२

१ ऐत. १।३।१

बृह. ६।४।२२

मैत्रा. ६।३५

मुण्ड. २।२।९

१ ऐत. १।३।१

+२ बिल्बो. १३

पैङ्गलो. १।५

हिरण्यगर्भस्त्रिरूप ईश्वरव्यक्त-
चैतन्यः

हिरण्यगर्भस्तैजसः सूक्ष्मश्च उकारः

हिरण्यगर्भः स्थूलोऽन्तर्द्वितीयः

पाद उच्यते

हिरण्यगर्भस्य कारणं परमात्मान-

मण्डपरिपालकनारायणमभ्येति

हिरण्यगर्भं जनयामास पूर्वं

स (सा) नो बुद्ध्या शुभया

संयुनक्तु [श्वेताश्व. ३।४+

हिरण्यगर्भं पश्यति जायमानः

स नो देवः शुभया स्मृत्या

संयुनक्तु

हिरण्यगर्भं पश्यति जायमानं स

नो बुद्ध्या शुभया संयुनक्तु

हिरण्यगर्भः स्थूलोऽन्तर्द्वितीयः

पाद उच्यते

हिरण्यगर्भादीनहं जायमानान्

पश्यामि

हिरण्यगर्भाधिष्ठितविक्षेपशक्ति-

तस्तमोत्रिक्ताऽहङ्काराभिधा

स्थूलशक्तिरासीत्

हिरण्यगर्भो भगवानेष च्छन्दसि

सुष्टुतः । सोऽहं योगरतिर्ब्रह्म-

न्योगशास्त्रेषु शब्दितः

हिरण्यगर्भो लोकादिश्चतुर्वक्त्रो

निरुक्तगः । ब्रह्मा सनातनो

देवो मम बह्वर्थचिन्तकः

हिरण्यज्योतिर्यस्मिन्नयमात्माऽधि-

क्षयंति भुवनानि विश्वा

हिरण्यज्योतिः शरीरस्य मध्ये

हिरण्यदः श्रो बभसोऽनसुरि-

मैहान्तमस्य महिमानमाहुः

हिरण्यबाहुं हिरण्यरूपं हिरण्यवर्णं

हिरण्यनिधिमद्वैतं... भगवन्तं

शिवं प्रणम्य मुहुर्मुहुरभ्यर्च्य...

कृताञ्जलिपुटः पप्रच्छ

हिरण्यबाहुं हिरण्यवर्णं हिरण्यरूपं

पशुपाशविमोचकं पुरुषं कृष्ण-

नृसिंहो. ९।४

यो. चू. ७५

ना. प. ८।१३

त्रि. म. ना. ३।४

गुह्यका. ५६

महाना. ८।१२

श्वेताश्व. ४।१२

ना. प. ८।१४

भस्मजा. २।५

ग. १।३

ना. महो. ५८

ना. महो. ३९

सुबालो. २।१

चिन्त्यु. ११।८

छांदो. ४।३।७

भस्मजा. १।१

पिङ्गलमूर्ध्वरेतं विरूपाक्षं...			
रुद्रसूक्तेरभिषिच्य...	भस्मजा. २।४	श्वरम् । साक्षिणं बुद्धिबृत्तस्य	
हिरण्ययोर्वेतसोमध्यमासाम् [त्रिसु. ३ महाना. १२।३		परमप्रेमगोचरम्	मैत्रे. १।१३
हिरण्यवर्णः शकुनो हृद्यादित्ये		हृत्पुण्डरीकं विरजं विशुद्धं	
प्रतिष्ठितः	मैत्रा. ६।३४	विचिन्त्य मध्ये विशदं विशोकम्	कैव. ६
हिरण्यवर्णी हरिणीं सुवर्णरजत-		हृत्स्थं ज्ञानासिनाऽऽत्मनः	भ. गी. ४।४२
स्वजाम् । चन्द्रां हिरण्मयीं		हृदयमन्थिरस्तिरवे छिद्यते ब्रह्म-	
लक्ष्मीं जातवेदो ममावह	श्री. सू. १	चक्रकम् । संशये समनुप्राप्ते	
[ऋ. खि. ५।८७।१		ब्रह्मनिश्चयमाश्रयेत्	ते. विं. ६।१०१
हिरण्यवर्णो हिरण्यदमश्रुरानखा-		हृदयमन्थिहीनोऽस्मि हृद्या-	
प्रेभ्यो दीप्यमान इव	आर्षे. ६।२	म्भोजमभ्यगः	मैत्रे. ३।१७
हिरण्यशृङ्गं वरुणं प्रपद्ये तीर्थं मे		हृदयज्ञं चाहृदयज्ञं च यद्वै	
देहि याचितः	महाना. ५।१५	वाङ्माभविष्यन्न धर्मो नाधर्मो	
(तत्र) हिंसा नाम मनोवाकाय-		व्यङ्गापयिष्यत्	छांदो. ७।२।१
कर्मभिः सर्वभूतेषु सर्वदा	शांडि. १।१।३	हृदयज्ञं चाहृदयज्ञं चाभं च रसं	
हेशजननम्		चेमं च लोकममुं च विज्ञाने-	
हीनाभ्रपानवस्त्रः स्यान्नीचशय्या-		नैव विजानाति	छांदो. ७।७।१
सनो गुरोः । न यथेष्टश्च सन्तिष्ठे-	शिवो. ७।१४	हृदयमेव सन्नाडिति होवाच	बृह. ४।१।७
त्कलहं च विवर्जयेत्	कठो. २।१	हृदयमेवान्ववक्रामति	बृह. ४।४।१
हीयतेऽर्थाद्य उ प्रेयो वृणीते		हृदयमेवायतनमाकाशः प्रतिष्ठा	बृह. ४।१।७
हुतमन्नं समं नयति		हृदयस्त्वं भूतभव्यः पुराणो हेको	
(समुन्नयति मा. पा.)	प्रभो. ३।५	वीरो वेदगुणैकवेद्यः	२ रुद्रो. ६०
हुतमहुतं दत्तमदत्तं सर्वमसर्वं		हृदयस्य दश छिद्राणि भवन्ति	
विश्वमविश्वं कृतमकृतं परमपरं	चतुर्वे. ८	येषु प्राणाः प्रतिष्ठिताः	सुषालो. ४।१
परायणं च त्वम् [अशिरः. ३।१+		हृदयस्य मध्ये लोहितं मांसपिण्डं,	
		यस्मिंस्तद्दहरं पुण्डरीकं कुमुद-	
हृदयेकमक्षरमभिहरन्ति... (मा. पा.)	बृ. ह. ५।३।१	मिवानेकधा विकसितं	सुषालो. ४।१
हृत्पदं वेदिकातत्रलिङ्गमोङ्कारमिष्यते	शिवो. १।२४	हृदयस्य रेतो मनः	१ ऐत. १।३।१
हृत्पद्मकर्णिकामध्ये स्थिरवीप-		हृदयं कुण्डली भस्म रुद्राक्ष-	
निभाकृतिम् । अङ्गुष्ठमात्र-		गणदर्शनम्	मुक्तिको. १।३७
मचलं ध्यायेन्मोक्षारमीश्वरम्	ध्या. विं. १५	हृदयं न हि सत्यं जानाति हृदये	
हृत्पद्ममध्ये सर्वं यत्तत्प्रज्ञाने		हेव सत्यं प्रतिष्ठितं भवति	बृह. ३।५।२३
प्रतिष्ठितम्	आ. प्र. १	हृदयं निरभिद्यत	२ ऐत. १।४
हृत्पुण्डरीकमध्यस्थं चैतन्यज्योति-		हृदयं निर्मलं कृत्वा चिन्तयित्वा-	
रव्ययम्	त्रि. प्रा. २।१५६	ऽप्यनामयम् । अहमेव परं	
हृत्पुण्डरीकमध्यस्थां प्रातःसूर्यसम-		सर्वमिति पश्येत्परं सुखम्	
प्रभाम् । पाशाङ्कुशधरां सौम्यां		हृदयं यूपः (यज्ञस्य)	ते. ४।५
वरदाभयहस्तकाम् ॥ त्रिनेत्रां		हृदयं वै ब्रह्मेति	महाना. १८।१
रक्तवस्त्रां भक्तकामदुषां भजे	१ देव्यु. १८	हृदयं ब्रह्मेत्याहुण्यः	बृह. ४।१।७
			१ ऐत. १।४।१

हृदयं विश्वमस्य	मुण्ड. २।१।४	हृदये होव श्रद्धा प्रतिष्ठिता भवति	बृह. ३।५।२१
हृदयं वै सम्राट् परमं ब्रह्म नैनं	बृ. उ. ४।१।७	हृदये होव सत्यं प्रतिष्ठितं भवति	बृह. ३।५।२३
हृदयं जहाति	बृह. ४।१।७	हृदये होव सम्राट् सर्वाणि भूतानि	बृह. ४।१।७
हृदयं वै सम्राट् सर्वेषां भूताना-	बृह. ४।१।७	प्रतिष्ठितानि भवन्ति	शांडि. १।७।५२
मायतनम्	बृह. ४।१।७	हृदयोर्ध्वभागे चित्तसंयमात्	
हृदयं वै सम्राट् सर्वेषांभूतानांप्रतिष्ठा	निहत्तो. २।१	महर्लोकज्ञानम्	मैत्रे. २।१४
हृदयं षष्टक्रपालानि	शांडि. १।४।५	हृदाकाशे चिदादित्यः सदा भासति	चिन्त्यु. ११।११
हृदयाकाशे महोज्ज्वलाज्ञानरूपाभवति		भासति । नास्तमेति न चोदेति	
हृदयात्सम्परित्यज्य सर्ववासन-		कथं सन्ध्यामुपास्महे	गुह्यका. ६०
पङ्क्तयः । यस्तिष्ठति गतव्यमः	महो. ६।८	हृदा पश्यन्ति मनसा मनीषिणः	गुह्यका. ६३
स मुक्तः परमेश्वरः	सुबालो. १।५	हृदा मनीषा मनसाऽभिक्रमा ये तां	
हृदयात्सर्वमिदं जायते		विदुरमृतास्ते भवन्ति	श्वेताश्व. ३।१३
हृदयादायता तावच्छुष्यस्मिन्	मैत्रा. ७।११	हृदा मनीषा मनसाऽभिक्रमां य एनां	त्रि. म. ना. ६।४
प्रतिष्ठिता । सारणी सा तयो-		विदुरमृतास्ते भवन्ति	पैङ्गलो. २।३
र्नाडी द्वयोरेका द्विधा सती		हृदा मनीषी मनसाऽभिक्रमो य	
हृदयादिकण्ठपर्यन्तं सस्वनं		(एवं एनं-विदुः) एतद्विदु-	श्वेताश्व. ४।२०
नासाभ्यां शनैः पवनमाकृष्य		रमृतास्ते भवन्ति [कठो. ६।५+	शांडि. १।७।५२
यथाशक्तिः कुम्भयित्वा इडया		+४।१७+ म. ना. १।११+	गर्भो. ११
विरेच्य गच्छंस्तिष्ठन्कुर्यात् । तेन	शांडि. १।७।१४	हृदासन-नाभि-कण्ठ-सर्वाङ्गानि	नृ. पू. १।१
श्लेष्महरं जठराग्निवर्धनं भवति		स्थानानि	
हृदयादिव सृमो हृदयादिव निर्मित	बृह. ३।५।२२	हृदा हृदिस्थं मनसा य एनमेवं	श्वेताश्व. ४।२०
इति हृदये त्वेव रेतः प्रतिष्ठितं	चिन्त्यु. १।५।२	विदुरमृतास्ते भवन्ति	शांडि. १।७।५२
भवति	भ. गी. १।१५	हृदि चित्तस्य संयमात्स्वर्लोकज्ञानम्	गर्भो. ११
हृदयाद्दृढं मृत्योः	२ ऐत. १।४	हृदि दक्षिणाम्निः (शारीरयज्ञस्य)	
हृदयानि व्यदारयत्		हृदि प्रतीष्या कवयो मनीषेति	
हृदयान्मनः (निरभिष्यत)	त्रि. ब्रा. १।५३	उपैतं... [बृ. जा. १।२+	नृ. पू. १।१
हृदयाम्बुरुहासीनं ध्यायेद्वा	बृह. ३।५।२०	हृदिस्था देवताः सर्वा हृदि प्राणाः	
विष्णुरूपिणम्		प्रतिष्ठिताः । हृदि प्राणः स्थितो	यो. चू. २३
हृदयेन हि रूपाणि जानाति	बृह. ३।५।२१	नित्यमपानो गुदमण्डले	
हृदयेन हि श्रद्धां जानाति हृदये	मुक्तिको. २।१५	हृदिस्था देवताः सर्वा हृदि प्राणे	
होव श्रद्धा प्रतिष्ठिता भवति		प्रतिष्ठिताः । हृदयं पुरुषोऽसि	
हृदयेनात्तसर्वहो मुक्त एवोत्तमाशयः		त्वं तिस्रो मात्राः परश्च सः	२ रुद्रो. ५४
हृदये व्यज्यते घोषो गर्जत्पर्जन्य-		हृदिस्था देवताः सर्वा हृदि	
सन्निभः । तत्र स्थिता सुरेशान	यो. शि. ३।४	प्राणाः प्रतिष्ठिताः । हृदि	
मध्यमेत्यभिधीयते		प्राणाश्च ज्योतिश्च त्रिवृत्सूत्रं	
हृदये होव रूपाणि प्रतिष्ठितानि	बृह. ३।५।२०	च तद्विदुरिति	ब्रह्मो. ४
भवन्ति	बृह. ३।५।२२		भ. गी. ३।१८
हृदये होव रेतः प्रतिष्ठितम्			

हृदिस्थ्या देवताः सर्वा हृदि प्राणाः
प्रतिष्ठिताः । हृदि स्वमसि
यो निस्त्यं तिलो मात्राः परस्तु
सः [अ. शिरः. ३।४+

हृदि स्थाने स्थितं पद्मं तस्य
वक्त्रमधोमुखम्

हृदिस्थाने स्थितं पद्मं तच्च पद्म-
मधोमुखम् । ऊर्ध्वनालमधो
बिन्दुस्तस्य मध्ये स्थितं मनः

हृदि शेष आत्मा । अत्रैतदेकशतं
नाडीनां

हृदीन्द्रियाणि मनसा सन्निरुध्य

ब्रह्मोद्भूतेन प्रतरेत विद्वान्

हृद्देशेऽर्जुन तिष्ठति

हृद्धारं वायुधारं च मूर्ध्नि द्वारमथा-
परम् । मोक्षधारं बिलं चैव
सुषिरं मण्डलं विदुः

हृद्यन्तःकरणं ज्ञेयं शिवस्यायनं
परम् । हृत्पद्मं वेदिका तत्र
लिङ्गमोङ्कारमिष्यते

हृद्याकाशमयं कोशमानन्दं परमा-
लयम् । स्वं योगश्च ततोऽस्माकं
तेजश्चैवाग्निसूर्ययोः

हृद्याकाशस्तेजोमयौऽमृतमयः

पुरुषोऽयमेव सः योऽयमात्मेद-
ममृतमिदं ब्रह्मेदं सर्वम्

हृद्याकाशे परे कोशे दिव्योऽय-
मात्मा स्वपिति । यत्र सुप्तो
न कश्चन कामं कामयते
न कश्चन स्वप्नं पश्यति

हृद्यादित्यमरीचीनां पदं षण्णवतिः
हृद्येव तिष्ठ कलनारहितः क्रियां तु

कुर्वन्नकर्तृपदमेत्य शमोदितश्रीः
हृद्गोमं मम सूर्य हरिमाणं च

नाशय [सूर्यता. २।१+

हृद्येत्येकमक्षरमभिहरन्त्यस्मै

स्वाश्रान्ये च य एवं वेद

बटुको. १८

ध्या. वि. ६४

१ यो. त. १३७

२ योगत. ९

प्रश्नो. ३।६

श्वेताश्व. २।८

भ. गी. १८।६१

अ. ना. २७

शिवो. १।२४

मैत्रा. ६।२७

बृह. २।५।१०

सुबालो. ४।४

पा. ब्र. ४

अ. पू. ४।९१

अ. मं. १।५०।११

बृह. ५।३।१

हृषीकेशं तदा वाक्यं

हृष्टरोमा धनञ्जयः

हृष्यामि च पुनः पुनः

हृष्यामि च मुहुर्मुहुः

हे कृष्ण हे यादव हे सखेति

हेतुद्वयं हि चित्तस्य वासना च

समीरणः । तयोर्विनष्ट एकस्मि-

स्तद्भावपि विनश्यति

हेतुनाऽनेन कौन्तेय

हेतुमद्भिर्विनिश्चितैः

हेतुर्न जायतेऽनादेः फलं चापि

स्वभावतः । आदिर्न विद्यते

यस्य तस्य ह्यादिर्न विद्यते

हेतुस्तु सुखदुःखस्य योगो दृष्ट

श्रुतुर्विधः

हेतुः प्रकृतिरुच्यते

हेतोरादिः फलं येषामादिर्हेतुः

फलस्य च । हेतोः फलस्य

चानादिः कथं तैरुपवर्ण्यते

हेतोरादिः फलं येषामादिर्हेतुः

फलस्य च । तथा जन्म भवेत्तेषां

पुत्राज्जन्म पितुर्यथा

हेतोः किं नु महीकृते

हेमप्रख्यामिन्दुखण्डान्तमौलिं

शङ्खारिष्टाभीनिहस्तां त्रिने-

त्राम् । हेमाब्जस्थां पीतवस्त्रां

प्रसन्नां देवीं दुर्गां दिव्यरूपां

नमामि

(अथ ह) हेममासन्यं प्राण-

मूचुस्त्वं न उद्गायेति, तथेति ।

तेभ्य एष प्राण उद्गायत

हेमामया द्विभुजया सर्वालङ्कृतया

चिता । क्रिष्टः कमलधारिण्या

पुष्टः कोसलजात्मजः

हेरम्बतस्त्वे परमात्मसारे नो वै

योगाग्नौ तपोबलेन । नैवायुध-

प्रभावतो महेशि दग्धं पुरा

त्रिपुरं दैवयोगात्

भ. गी. १।२१

भ. गी. १।१।४

भ. गी. १।८।७७

भ. गी. १।८।७६

भ. गी. १।१।४१

योगकुं. १।१

भ. गी. ९।१०

भ. गी. १।३।५

अ. शां. २३

आयुर्वे. २

भ. गी. १।३।२१

अ. शां. १४

अ. शां. १५

भ. गी. १।३।५

वनदु. २

बृह. १।३।७

रा. पू. ४।९

हेरम्बो. ३

हैरण्यो गोपवेषमभ्राभं		(तस्य) हादुनयो विस्फुलिङ्गाः	
कल्पद्रुमाश्रितम्	गो. पू. ११५	[छां. उ. ५।५।१४]	बृह. ६।२।१०
होता ऋक् सौममयमुद्राता..	कौ. त. २।६	ह्रियते ह्यवशोऽपि सः	भ. गी. ६।४४
होता भोक्ता हविर्मन्त्रो यज्ञो विष्णुः		ह्रिया देयम् । भिया देयम् ।	तैत्ति. १।११।३
प्रजापतिः । सर्वः कश्चित्प्रभुः		संविदा देयम्	
साक्षी योऽमुष्मिन्भाति मण्डले	मैत्रा. ६।१६	हीनाम वेदलौकिकमार्गकुत्सित-	शांङि. १।२।१
होतृषदनाद्वैवापि दुरुद्रीथ-		कर्मणि लज्जा	
मनुसमाहरति	छांदो. १।५।५	(श्री-) हीश्च ते लक्ष्मीश्च पत्न्यौ ।	
होत्रत्विजाऽग्निना वाचा, वाग्वै यज्ञस्य		अहोरात्रे पार्श्वे । नक्षत्राणि	
होता, तद्येयं वाक्सोऽयमग्निः स		रूपम् । अश्विनौ ध्यात्तम	चिन्त्यु. १३।३
होता स मुक्तिः साऽतिमुक्तिः	बृह. ३।१।३	[+वा. सं. ३।१।२२+]	तै.आ. ३।१।३।२
होमशेषं तु निर्वृत्य पूर्णपात्रोदकं		हीं आनो दिवो बृहतः पर्वतादा	
तथा । पूर्णमसीति यजुषा		सरस्वती यजतागन्तु यज्ञम्	सरस्व. ८
जलेनान्येन बृहयेत्	बृ. जा. ३।१।७	हीं पश्चावत्यन्नपूर्णं माहेश्वरी स्वाहा	त्रि.म.ना. ७।९
ह्रस्वो दहति पापानि दीर्घः सम्पत्प्रदो		हौं (हसौं) हयमीवायं नमो	त्रि. म. ना. ७।९
ऽव्ययः । अर्धमात्रा समायुक्तः			चिन्त्यु. १४।३
प्रणवो मोक्षदायकः	ध्या. बि. १७	हयामि वां ब्रह्मणा तूर्तमेतम्	

अयं कोश आमोददैः पूर्णगात्रो मनोहारिसिद्धान्तवाक्यैः श्रुतीनाम् ।
ददात्वात्मतोषं विपश्चिद्वरेभ्यो यथा हेमकुम्भोऽमरेभ्योऽमृतासः ॥

इत्युपनिषद्वाक्यमहाकोशस्योत्तरार्धः समाप्तः ।

*परिशिष्टम् ।

— . ० :-

ॐ

ॐ कारं ज्वलद्रूपं मन्मस्तकम् ॐ क्रतो स्मरं कृतं स्मरं	२ तारो. १ ईशा. १७	ॐ परोरजसे सावदोम् ॐ पृथिवी वान्नमापोऽन्नादाः ॐ भूमिरन्तरिक्षं द्यौरित्यष्टा- क्षराणि [बृ. ५।१४।१+ ॐ भूर्भुवः सुवरिति व्याहृतयः ॐ योऽसाविन्द्रियात्मा गोपाल ॐ तत्सत् भूर्भुवः सुवस्तस्मै वै नमो नमः ॐ योऽसावुत्तमपुरुषो गोपाल ॐ तत्सत् ॐ योऽसौ प्रधानात्मा गोपाल ॐ तत्सत् ॐ योऽसौ ब्रह्म परं वै ब्रह्म ॐ तत्सत् ॐ योऽसौ भूतात्मा गोपाल ॐ तत्सत् ॐ योऽसौ सर्वभूतात्मा गोपाल ॐ तत्सत् ॐ यो ह वै श्रीवेङ्कटेश्वरो देवो भगवा- न्भूर्भुवः सुवस्तस्मै वै नमो नमः ॐ यो ह वै श्रीवेङ्कटेश्वरो देवो भगवान्यश्च ब्रह्मा तस्मै वै नमो नमः ॐ वृषाद्विकुलं ह वै शिविकुलं बभूव ॐ श्रीगुरुः सर्वकारणभूता शक्तिः	त्रि.म.ना. ७।११ सुवालो. १४।१ गायत्र्यु. १ २ प्रणवो. १८ गोपालो. ३।१३ गोपालो. ३।१५ गोपालो. ३।१२ गोपालो. ३।१६ गोपालो. ३।१४ गोपालो. ३।१७ व्यङ्कटेशो. ३ व्यङ्कटेशो. ३ इतिहा. १ भावनो. २
ॐ खं ब्रह्म खं पुराणं वायुरं खंमिति	बृह. ५।१।१		
ॐ चत्वारिंशत्संस्कारसम्पन्नः सर्वतो विरक्तः...साधन- चतुष्टयसम्पन्न एव सन्नयस्तुमर्हति	१ सं. सो. २।१		
ॐ जाग्रत्तज्जगत्सुषुप्तिपुरीय- तुरीयातीतोऽन्तर्यामी	गोपालो. ३।१८		
ॐ जानधुतिर्ह पौत्रायणः अर्द्धा- देयो बहुदायी बहुपाक्य भास	गंधो. ४।१।१		
ॐ तत्सद्ब्रह्मतद्रूपं प्रकृतिपरं गगनाभं ॐ तत्सद्भूर्भुवः सुवस्तस्मै प्राणात्मने नमो नमः	२ तारो. १ गोपालो. ३।२		
ॐ वयः सुपर्णा उपसेदुरिन्द्रं प्रिय- मथा ऋषयो नाधमानाः [चाक्षुषो. ५+ॠ. मं. [+ साम. १।३।१९+	म. ना. १६।७ १०।७३।११ तै.ब्रा. ४।४२।३		
ॐ देवा ह वै सत्यं लोकमायन् ॐ नमो विश्वरूपाय विश्व- स्थित्यन्तहेतवे	नृ. षट्च. १ गो. पू. ४।४		
ॐ नमोऽस्तु शर्वं शम्भो त्रिनेत्र चारुगात्र	२ शिवो. १		
ॐ नित्यं शुद्धं बुद्धं निर्विकल्पं निराख्यातमनादिनिधनमेकं ...सर्वदाऽनवच्छिन्नं परं ब्रह्म	यो. चू. ७२		
ॐ नृसिंहाय विद्महे वज्रनखाय धीमहि । तन्नः सिंहः प्रचोदयात्	नृ. पू. ४।३		

* पश्चादुपलब्धानामुपनिषदां वाक्यानि पूर्वार्थोत्तरार्थयोश्चानवधानतया गलितानि वाक्यान्वस्मिन्परिशिष्टे सन्निवेशिता-
नीति विदाकुर्वन्तु विपश्चितः ।

अकार उकारमध्ये ब्रह्म	अद्वैतो. ५	अवधूतानां परमहंसानां शीतोष्ण-	
अप्रावाज्यस्य कृत्वा मन्थे		सुखदुःखमानावमानसहनं बहु-	
सम्पातमवनयेत्	छांदो. ५।२।४	जन्मान्तरेषु योगसिद्धानाम्	भक्तियो. १
अप्राहः सर्वभूतेषु सर्वेन्द्रिय-		अवस्थातीतः पर आत्मा त्वमेव	२ रुद्रो. ६६
गुणातिगः	२ रुद्रो. ४५	ध्यात्मकुण्डिका	मुक्तिको. १।३६
अध्यश्च धाम्नां त्वमेव ऋग्भिः	५	अस्मिन्मूर्तिश्चतुर्थी या साऽस्तुज-	
अज त्वन्नाभौ जगदेतद्विचित्रं मध्ये-		च्छेषमव्ययम् । स हि सङ्कर्षणः	
ऽर्पितं यस्मिन्विश्वं भुवनं च त्वमेव	२ रुद्रो. ७	प्रोक्तः... अनिरुद्धात्तथा ब्रह्मा	
अजस्त्वैको जुषमाणोऽनुशेषे जहा-		तन्नाभिकमलोद्भवः । ब्रह्मणः	
त्येनां भुक्तभोगामजस्त्वम्	२ रुद्रो. ४७	सर्वभूतानि चराणि स्थावराणि च ना. म. ६०	
अजां मायां लोहितशुक्लकृष्णां		अहमेव वात इव प्रवास्यारभमाणा	
बहूनस्माज्जनयन्तीं सरूपाम्	२ रुद्रो. ४७	भुवनानि विश्वा [२देव्यु.६+क्र.मं. १०।१२५।८	
अजो नित्यः शाश्वतश्च निर्गुणो		अहमेव स्वयमिदं ददामि	
निष्कलस्तथा	ना. म. १२	ज्ञानमैश्वरम् (देवी)	२ देव्यु. ५
अणोरणीयान्महतो महीयानात्मा		ध्येयाऽखिलैरपि (देवी)	२ देव्यु. ३
गुहायां निहितोऽस्य जन्तोः	वे. सारो. २४	अहं दधामि द्रविणं हविष्मते	
अतिरात्रामिहोत्रभस्मनाग्नेर्भसित-		(सुप्राव्ये) सुवीर्याय सुन्वते	
मिदं...प्रणवेनोद्धूलनं कुर्यात्	वासु. १६	[२ देव्यु. ७+क्र. मं. १०।१२५।२	
अत्याश्रमस्थाः परिमुच्यन्ति धीरा-		अहं विश्वं भुवनं चेतयामि	२ देव्यु. ६
स्तेषां सुखं शाश्वतं नेतरेषाम्	वे. सारो. ३	अहं विश्वेभिः(रुद्रेभिः)-र्वसुभिः-श्रराम्यह-	
अत्याश्रमस्थो हि हिरण्यगर्भः	वे. सारो. ५	मादित्यैरुत विश्वदेवैः[२देव्यु.६+क्र.मं. १०।१२५।१	
अथ परमात्मा नाम यथाक्षर-		अहं सर्वत्रगो ब्रह्मन् भूत-	
गुपासनीयः	आत्मोप. ७	ग्रामान्तरात्मकः	ना. म. ३७
अथ येनैताः शिरा अनुव्याप्ता		अहं हयशिरा भूत्वा समुद्रे पश्चि-	
एष वाव+स व्यानः	मैत्रा. २।७	मोत्तरे । पित्रामि सुहृतं हव्यं	
अथान्तरात्मा नाम पृथिव्याप...		कव्यं च श्रद्धयाऽन्वितम्	ना. म. ४९
कर्मविशेषणं करोति	आत्मोप. २	अहं हि जीवसंज्ञातो मयि जीवः	
अद्वैतं कथितं येन पुरुषोऽमूढो भवति	अद्वैतो. ५	समाहितः	ना. म. ३६
अन्यत्तपन्तु हेतयो घोररूपा भक्तेषु		अहं हि पुरुषो ज्ञेयो निष्क्रियः	
त्वं शिवो भव शत्रूनस्माकंजहि..	२ रुद्रो. ६९	पञ्चविंशकः । निर्गुणो निष्कल-	
अदीनाः स्याम शरदः शतं भूयश्च		श्रैव निर्द्वन्द्वो निष्परिग्रहः	ना. म. ३२
शरदः शतात् [प्रवर्ग्या. २४+	वा. सं. ३६।२४	अहानि शं भवतु नः शः रात्रीः	
अयमग्निर्वैश्वानरो योऽयमन्तः पुरुषः	वे. पू. ३।७	प्रतिधीयतां [प्रवर्ग्या. ११	वा. सं. ३६।११
अयमेव परा काष्ठा स ब्रह्म स		आपो वा इदमासन् सलिलमेव	वेङ्कटो. १
शिवः स्वयम्	२ देव्यु. ३५	आपो हि एषा भयोभुवः...	प्रवर्ग्या. १४
अयं वाव खलत्रस्य प्रतिनिधिः	वे. पू. ४।८	[वा. सं. ३६।१४+	क्र. मं. १०।९।१
अरजोऽयममृतो वै विशोकः	२ देव्यु. २७		

आर्जवं नाम मनोवाक्कायकर्मणां
विहिताविहितेषु जनेषु....

एकरूपत्वम्

आवहन्ती वितन्वाना कुर्वाणा
धीरमात्मनः । वासांसि मम
गावश्चाभ्रपाने च सर्वदा ।

ततो मे श्रियमावह

आश्रमेष्वेवावस्थितस्तपस्वी मुच्यते
आह्लादिनी गरीयसीयमन्तरे भूत्वा

राधा कृष्णेनाराधिता

राधाकृष्णमाराधयत्

इदं सार्वकामिकं मोक्षद्वारं यद्योगिन
उपदिशन्ति

इन्द्रो विश्वस्य राजति

[प्रवर्ग्या. ८+

ईशानो भगवो भगवान् रुद्रो

महादेवस्त्वमीश्वरः । परंब्रह्म

परं धाम परः पारः परायणः

उभयात्मको विराट् प्रणवः

उत्पन्न एव भवति शरीरं

चेष्टयन् प्रभुः

ऋचं वाचं प्रपद्ये [प्रवर्ग्या. १+

ऋचो अक्षरे परमे व्योमन

यस्मिन्देवा अधि विश्वे निषेदुः ।

यस्तं न वेद किमृचा करिष्यति..

ऋतं सत्यं नामरूपातिगत्त्वं

एकमेवाद्वितीयं यदुरोर्वाक्येन

निश्चितम् । एतदेकान्तमित्युक्तं

न मठो न वनान्तरम्

एको रुद्रस्त्वं हि सर्वस्य कर्ता..

एतत्सखु वाव सर्ववरिष्ठः श्रयते

उत्तमपुरुषः

एतत्त्वया न विज्ञेयं रूपवानिति

दृश्यते । इच्छन्मुहूर्तभ्रमयेय-

मीशोऽहं जगतो गुरुः

एतद्वृत्तमभयमेतत्परायणमेतद्रक्षेति

एतद्वैवाधरं ब्रह्म

एतद्वैराटकं मङ्गपुः मज्जलं सत्त्वं

विन्दुस्वरूपं महाकारस्वरूपं

ज्योतिर्मयं विद्धि

शांडि. १।१।३

तै.आ. ७।१४।१

वे. सारो. ३१

वे. पू. ४।८

राधिको. ४

वेङ्कटो. ३

वा. सं. ३६।८

२ रुद्रो. ५६

ना. प. ८।१

ना. म. २४

वा. सं. ३६।१

वेङ्कटो. ३

२ रुद्रो. ६७

मैत्रे. २।१५

२ रुद्रो. ५१

वे. पू. ३।५

ना. म. ३४

वे. पू. ३।३

वे. सारो. १५

२ सारो. १

एनमात्मानं गूढमनुप्रविष्टं

एवं विदित्वा परमात्मलिङ्गमस्या

भ्रमस्थाः परिमुच्यन्ति सर्वे

एवं स्थित्वा संस्तौ बर्तमानः

संसारीषु सुखदुःखादिभोक्ता ।

उन्मत्तमूकबधिरान्धवत्सदा

विभाव्यमानो मूढधीभिर्विमुक्तः

एष आत्मा तपसाऽऽलोक-

नीयो नान्यैर्धर्मैः..

एष आत्माऽपहृत पाप्मा विरजो

विशोको विमृत्युरजिघृत्सो-

ऽपिपासः

एष आदित्ये तपति तेजसेद्धः

एष एव हि भूतात्मा भूते

भूते व्यवस्थितः

एष धाता विधाता च स्वराट्

सम्भ्राट् प्रजापतिः

एष दिव्यो देव एकः पुराणः

एष देवः शीर्यमाणैर्न शीर्णः

एष देवैर्वेदसङ्गैश्च विप्रैरभिष्टुतो-

ऽप्रतर्क्यो हीन्द्रियैश्च

एष ब्रह्मैष एवेन्द्र एष सर्व चराचरम्

एष भूतपतिरेव सेतुर्विधरणो...

एष सुप्तेषु जागर्ति भूतंभूतं..

एषोऽनन्तश्चेष्टते देहजालैर्यथो-

र्णनाभिः सृजते तन्तुजालम्..

एषोऽनन्तो महिमाभार ईशो भूमा..

एषोऽन्तरादित्ये ह्यमृतो दृश्यते

हिरण्यमयः पुरुषः शिवः

एषोऽन्तर्याम्यमृतः पुराणः सदा

जनानां हृदये सन्निविष्टः

एषोऽशरीरो विश्वकर्ता गुणेशः

एषो हि देवः प्रदिशो नु सर्वः पूर्वो

हि जातः स च गर्भेभ्यः । स

एव जातः स जनिष्यमाणः प्रत्य-

कुलस्तिष्ठति विश्वतोमुखः

मु

ओङ्कारः प्रणवो व्यापी ह्यनन्तो-

ऽनन्तविक्रमः । तारं सूक्ष्मं

, वैद्युतरत्नं.. शुद्धं सर्वशरीरगम्

२ देव्यु. ८

वे. सारो. ४१

निलेपो. १३

२ देव्यु. १९

२ देव्यु. २५

२ देव्यु. २८

२ देव्यु. १२

२ देव्यु. १०

२ देव्यु. ११

२ देव्यु. २६

२ देव्यु. २७

२ देव्यु. २५

२ देव्यु. ९

२ देव्यु. ९

२ देव्यु. २८

२ देव्यु. २४

२ देव्यु. १०

२ देव्यु. ८

२ देव्यु. २६

श्रुतिर. ४.

२ रुद्रो. ५५

ओदनं तव भूतेश ब्रह्मक्षत्रं जगत्तथा कया त्वं न ऊत्याभि प्रमन्दसे . वृषन् [प्रवर्ग्या. ७+ कयानश्चित्र आ भुवद्वती सदावृधः सखा । कया शशिष्ठया वृता [प्रवर्ग्या. ४+वा. सं. ३६।४ कविः प्रधानो रसवर्जोऽयमात्मा कस्त्वा सत्यो मदानां म* हिष्ठो मत्सदन्वसः । दृढा(हृ)चिदारुजे.. प्रवर्ग्या. ५ [वा. सं. ३६।५+ कस्त्वा वेद भूतगर्भविहीनं वेदैर्विश्वं यत्र लीलं त्वयीशे कः सोऽभिध्येयोऽयं यः प्राणाख्यः कामक्रोधौ लोभमोहौ मदश्च मात्सर्यं च त्यज्यते येन योगी कालाग्निरुद्रमैत्रेयीसुबालक्षुरिमन्त्रिका कृतं चाकृतमते च परमं च परायणम् खल्विदं ब्रह्मविद्या सर्वा सर्वोपनि.. खे वायुः प्रलयं याति गर्भो नारायणो हंसो बिन्दुर्नाद- शिरः शिखा गायत्रिया एवात्मानं पुनीते गुरुपदेशाद्विद्वितात्मतत्त्वाः शिवस्वरूपं प्रभजन्ति सन्तः गूढेषु गूढः परपारपारः गोपालतपनं कृष्णं याज्ञवल्क्यं वराहकम् अक्षुषश्चक्षुः श्रोत्र एष (व) त्वमीश मनसो मनो बुद्धबोद्धा त्वमेव अक्षुः श्रोत्रं प्रपद्ये [प्रवर्ग्या. १+ अतुर्भिश्च अतुर्भिश्च द्वाभ्यां पञ्च- भिरेव च । हूयते च पुनर्द्वाभ्यां तुभ्यं होत्रात्मने नमः चित्तमेव हि संसारस्तत्प्रयत्नेन शोभयेत् । यच्चित्तस्तद्वर्धनं च स एवात्याभमी भवेत् छन्दांसि वै पत्राणि	२ रुद्रो. ५३ वा. सं. ३६।७ ऋ. मं. ४।३१।१ २ देव्यु. २४ प्रवर्ग्या. ५ ऋ. मं. ४।३१।२ २ रुद्रो. ७६ मैत्रा. १।१ निलेपो. १ मुक्तिको. १।३२ २ रुद्रो. ४३ वै. पू. ३।४ ना. म. १९ मुक्तिको. १।३१ सहवै. १२ चिदम्बरो. ५ २ देव्यु. १५ मुक्तिको. १।३८ २ रुद्रो. ५७ वा. सं. ३६।१ विष्णू. ११ वै. सारो. ४५ वेङ्कटो. ३ ना. म. १८	जलस्य चलनादेव यथा चलति भास्करः । तथैव सर्वभूतेषु तद्धर्मैर्नैव लिप्यते (भगवन् !) जीवलोका अविद्या संवृता भवान्भोर्धौ निमज्ज्योन्मज्ज्य कुतश्चिद्विश्रामं न यान्ति ज्योक्ते सन्दृशि जीव्यासं [प्रवर्ग्या. १९+ ज्ञात्वा हि देवं शुद्धभावैरुपास्यमुपास्य धीराः परिमुच्यन्ति पाशान् । महेश्वरं वै प्रणवार्थरूपं... तच्चक्षुर्देवहितं पुरस्ताच्छुक्कमुच्चरत् [प्रवर्ग्या. २४+ तच्छास्त्रं शास्त्रितं चेति द्विविधं पौरुषं स्मृतम् तत एवाष्टाक्षरेण वा इमानि भूतानि जायन्ते, अष्टाक्षरेणैव जातानि जीवन्ति, अष्टाक्षरं प्रयन्त्यभि- संविशन्ति ततो वै तान्ब्रह्मिष्ठानवदतोऽवदन् तत्पुरुषस्य विद्महे महादेवस्य धीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् तथाऽक्षराद्विविधाः सोम्य भावाः प्रजायन्ते तद्यथेदमक्षरमोमित्यक्षरम् । तत्परमित्यक्षरं गुह्यम् तपसा प्राप्यते सत्त्वं... तमो वा इदमेक आसीत्तस्मात्परंणो- दितः । विषमत्वं प्रयात्येतद्वै रजसो रूपम् तस्मा अरं गमाम वो.. [वा. सं. ३६।१६+ तस्माद्यजमानश्चित्त्वैतान्प्रीना- त्मानमभिध्यायेत् तवावयवसम्भूतैर्व्याप्तं सर्वमिदं जगत् तस्य वा एतस्य यज्ञस्य द्वावनध्यायौ यदात्माशुचिर्इयेशः समृद्धिदैवतानि तानृषयोऽर्थमायन् तिलेषु तैलं... एवं प्रोतं त्वय्यद्वितीये..	२ देव्यु. १३ चिदम्बरो. १ वा. सं. ३६।१९ वै. सारो. ४ वा. सं. ३६।२३ मुक्तिको. २।१ वेङ्कटो. २ कठश्रु. १३ वै. सारो. ४० मुण्ड. २।१।१ संध्यो. २० वै. पू. ४।८ वै. पू. ५।१ प्रवर्ग्या. १६ ऋ. मं. १०।९।३ मैत्रा. १।१ २ रुद्रो. ४८ सहवै. १९ सहवै. ११ २ रुद्रो. ५९
---	---	---	---

तुरीयमिदं सततोदितं गुणैर्गुणा-
तीतं विष्णुषं दिव्यधाम २ देव्यु. २३
तेजः स्वर्णीरितं विषमं तं प्रयात्येत-
द्दे सत्त्वस्य रूपम् वै. पू. ५।१
ते निलायमचरन् , तेऽनु प्रविशुः
कृष्माण्डानि सहवै. ११
त्वत्तो जातं जगच्छम्भो स्थितं
त्वम्येव... २ रुद्रो. ४६
त्वमश्वमेधो वरार्थिनां वरदोऽसि त्वम् विष्णू. १०
त्वमाशिषं द्रविणं देहि शम्भो २ रुद्रो. ७१
त्वमेव घोरसि मातरिश्वाऽसि
धर्मोऽसि होता पोता इन्ता विष्णू. ४
त्वयावृतं लोकमिदं समग्रं को वा
हीनं चेतते त्वद्धिहीनः २ रुद्रो. ५१
त्वं देवेषु प्रथितो नामतस्त्वेकः... २ रुद्रो. ७३
त्वं न दिवा नैव रात्रिस्त्वमीशः २ रुद्रो. ६३
त्वं नो माता त्वं पिता चोपनेता
माता बंधुः परमो वै गुरुस्त्वम् २ रुद्रो. ७२
त्वामीदृशं गूढमनुप्रविष्टं सहैव
सन्तं न विजानन्ति देवाः २ रुद्रो. ७८
दक्षिणाशरभंस्कदं महानारायणाङ्गयम् मुक्तिको. १।३४
दुर्मित्रियास्तस्मै सन्तु योऽस्मान्द्वेष्टि
यं च वयं द्विभः प्रवर्ग्या. २३
दृते दृ५ ह मा मित्रस्य मा चक्षुषा
सर्वाणि भूतानि समीक्षतां प्रवर्ग्या. १८
देवकार्यादपि...पितृकार्यं विशिष्यते ना. म. ४७
देयं राज्यं देयं शिरो न विचार्येषा
मुद्रा खेचरी देया भक्ति वेङ्कटो. ३
देवानां च पितृभ्यं च पिता
लोकोऽहमादितः ना. म. ४८
देवानां महस्तोमफलप्रदा, अमृतेन
तृप्तिं जनयन्ती देवानामभेन... सीतो. ७
देवासुरैस्त्वं पुरो मूढगर्भो भूतानां
त्वं महिमा गर्भरूपः २ रुद्रो. ७५
देवी स्वस्तिरस्तु नः स्वस्तिर्मानुषेभ्यः
[अ. लि. १०।१९१।५+ सहवै. २५
देहो देवालयः प्रोक्तः मैत्र्यु. २।२

द्यौः शान्तिरन्तरिक्षं शान्तिः
पृथिवी शान्तिरापः शान्ति-
रोषधयः शान्तिः [प्रवर्ग्या. १७+ वा. सं. ३६।१७
द्वादशाक्षरा वै जगती वेङ्कटो. ३
द्विर्द्वादशेभ्यस्तत्त्वेभ्यः ख्यातो
यः पञ्चविंशकः ना. म. १३
धृत्वा ज्योतिर्निधिं महात्मनो... वे. सारी. १८
न कर्मणा न प्रजया शिवं पूज्या-
मृतत्वमाप्नुयुः वे. सारो. २
न च जीवं विना ब्रह्मन् वायव-
श्चेष्टयन्त्युत म. ना. २५
न जानन्ति सर्वे हृदा भासमानं २ देव्यु. १६
न तत्र सूर्यो भाति न चेदं चन्द्र-
तारकम् । नेमा विद्युतो भान्ति .. श्रुतिर. ३
न तस्य कार्यं करणं च विद्यते न
तत्समश्चाभ्यधिकश्च दृश्यते निर्लेपो. ११
न दृश्यश्चक्षुषा योऽसौ न स्पृश्यः
स्पर्शनेन हि ना. म. १०
नमस्ते अस्तु भगवन्नस्तु यतः स्वः
समीहसे [प्रवर्ग्या. २१+ वा. सं. ३६।२१
नमस्ते अस्तु विद्युते नमस्ते
स्तनयित्त्नवे [प्रवर्ग्या. २१+ वा. सं. ३६।२१
नमस्ते हरसे शोचिषे नम अस्त्वग्रेये ।
[प्रवर्ग्या. २०+ वा. सं. ३६।२०
नमः श्रीवेङ्कटेशाय शुद्धज्ञान-
स्वरूपिणे । वासुदेवाय शान्ताय
श्रीनिवासाय मङ्गलम् वेङ्कटो. ३
न योगयुक्तोऽपि न चावधूतः परं
भावं नयति शिवभक्तस्य लोके भक्तियो. ६
न शैवमन्त्रादपरोऽस्ति मन्त्रो
भस्मस्नानं नित्यतृप्तिर्हृदन्तः ।
रुद्राक्षाणां धारणं रुद्रमन्त्रः
प्रकीर्तनीयो गुरुमूर्तौ प्रणामः भक्तियो. ३
न विना धातुसङ्घातं शरीरं
भवति कश्चित् ना. म. २४
न साम्परायं प्रविदाम् बालाः...
त्वं नो गतिः परमं चासि शम्भो २ रुद्रो. ५०

नान्ये जानन्ति तव भक्त्या विहीना ह्यजातं त्वाभीशं शरणं प्रपन्नाः	२ रुद्रो. ७९
नारायणः—क एवाहं कस्त्वमेवासीति। तस्माद्भगवतो नारायणस्य क इति मुख्यं नाम, तथैव क इति ब्रह्मणश्च नामासीत्	वेङ्कटो. १
नारायणादिजनको ह्यर्यम्णो वरुणस्य हि	२ रुद्रो. ४३
नासौ कलङ्कमाप्नोति हेम पङ्क- गतं यथा	अ. पू. १।३९
नास्ति तस्मात्परतरः पुरुषाद्वै सनातनात्	ना. म. २०
नित्यं हि नास्ति जगति भूतं स्थावरजङ्गमम् । ऋते तमेकं पुरुषं वासुदेवं सनातनम्	ना. म. २१
निर्गुणो गुणभुक्चैव गुणस्रष्टा गुणाधिकः	ना. म. १७
निर्वाणं सर्वधर्माणामिवृत्तिः परमास्मृता नेन ऋणा नृणव इत्समानो यमस्य लोके अधिरञ्जुराद्य	ना. म. ५६
नेह नानाऽस्ति किञ्चिद्वै त्वदधिष्ठितमेव हि	सहवै. ५
नोपर्यासीत् जुगुप्सेतानृतात् पतिः पशूनां पशवो वयं च	२ रुद्रो. ४९
परो दिवा (ऽहं) परएना पृथिव्यां सदा जनानां हृदये सन्निविष्टः	सहवै. १२
पश्येम शरदः शतं जीवेम शरदः शतम् (प्रवर्ग्या. २४+	२ रुद्रो. ५८
पाक्को अस्मभ्यं शिवो भव (प्रवर्ग्या. २०+	२ देव्यु. ७
पुराविदः कवयो ये मनीषिणो ज्ञात्वाऽप्येनं निष्प्रकम्पा महेशम् । तरन्ति शोकं च पृथक्पृथग्जनाः...	वा. सं. ३६।२४
पुरुष एवेदं सर्वं...	वा. सं. ३६।२०
९१	२ देव्यु. २१
	वेङ्कटो. ३

पुष्पहास चरम त्वमेव वीषट् वषट्कारस्त्वाभाहुरस्यर्मलेषु प्राशितारम्	विष्णू. २
पृथिवी वायुराकाशमापो ज्योतिश्च पञ्चमम् । ते समेता महात्मानः शरीरमिति संज्ञितम् । तदा- विशति यो ब्रह्ममदृश्यो लघुविक्रमः	ना. म. २२, २३
प्रजापतिर्वा एकोऽग्रे तिष्ठन्	वे. पू. ३।६
प्रसन्नात्माऽऽत्मनि स्थित्वा सुखमव्ययमश्रुते	वे. सारो. ४६
प्रद्युम्नाद्योऽनिरुद्धस्तु सोऽहङ्कारः स ईश्वरः	ना. म. ३०
प्रभाऽस्मीह देवी शशीसूर्यकक्षे..	२ देव्यु. १७
बाह्यात्माऽन्तरात्मा परमात्मा चेति ब्रह्मणः कोशोऽसि मेधया पिहितः	आत्मोप. ४
ब्रह्मपुच्छं प्रतिष्ठा त्वं क्षान्ति- राजैवमेव च	वे. सारो. ३०
ब्रह्मा सनातनो देवो मम बह्वर्थचिन्तकः	२ रुद्रो. ५३
ब्रह्मैव त्वं त्रिधोर्ध्वस्त्वं गतिस्त्वं..	ना. म. ३९
भस्मालेपः सर्वगात्रेषु नित्यं रुद्राक्षाणां धारणं लिङ्गपूजा । पञ्चाक्षर्याः सञ्जपश्चित्तवृत्त्या	२ रुद्रो. ४२
रुद्राध्यायः पञ्चकृत्यं न चान्यत्	निलेपो. २
भावप्राप्तो ह्यनीडात्मा भावा- भावकरः शिवः	२ देव्यु. १८
भाव्यो गुरुः शिव एव प्रधानः परात्परः श्रुतिसन्दोहवेद्यः	भक्तियो. ४
भुवो वायवेऽन्तरिक्षाय स्वाहा भूतग्रामशरीरेषु नश्यत्सु	महाना. ७।२
न नशाम्यहम् मकारे संस्थितो रुद्रः	ना. म. ३७
मत्तः सर्वं सम्भवति जगत्स्थावर- जङ्गमम् । अक्षरं च क्षरं चैव..	अ. वि. ७
मनो हि परमं भूतं तदव्यक्ते प्रलीयते । अव्यक्तं पुरुषे..	ना. म. ३१
मया सृष्टः पुरा ब्रह्मा मां यज्ञमसृजत् स्वयम्...मत्पुत्रत्वं च कल्पादौ	ना. म. १९

लोकाध्यक्षत्वमव च ॥ अहङ्कार-
 कृतं चैव नाम पर्यायवाचकम् ना.म. ४९-५१
 महाप्रासस्त्वमेवेश मृत्युस्त्वदुपसेचनः २ रुद्रो. ५२
 माया चाहं ह्येष मायी महेशः २ देव्यु. १८
 मायावी परमानन्दस्यक्त्वा
 वैकुण्ठमुत्तमम् । स्वामि-
 पुष्करिणीतीरे रमया सह मोक्षते वै. पू. ५१२
 माया ह्येषा मया सृष्टा यन्मां
 पश्यसि नारद ना. म. ३४
 मायां तु प्रकृतिं विद्यान्मायिनं
 तु महेश्वरम् २ रुद्रो. ४८
 मां प्रविश्य भवन्तीह मुक्ता
 भक्तास्तु ये मम ना. म. ३२
 मोक्षोऽसि योगोऽसि सृजसि धाता
 परमयज्ञोऽसि विष्णु. ६
 य इमं विश्वं भुवनं यासि जुह्वदृष्टिः.. २ रुद्रो. ५०
 य एनं विदुरमृतास्ते भवन्ति
 ह्येतरे दुःखमेवाविशन्ति २ देव्यु. ३५
 य एष एतस्मिन्मण्डले पुरुषो यश्चायं
 दक्षिणेश्वन्पुरुषस्तावेतावन्यो-
 न्यस्मिन्प्रतिष्ठितौ बृह. ५।५।२
 य एष संप्रेत्यात्माच्छरीरात्समुत्थाय
 परं ज्योतिरुपसम्पद्य स्वेन
 रूपेणाभिनिष्पद्यत एष आत्मा वै. पू. ३।३
 य एषोऽत्यवष्टम्भेनेयूर्ध्वमुत्क्रान्तो
 व्यधमानो व्यधनप्रीतस्तस्य तमः
 प्रणुःस्थेष आत्मा वै. पू. ३।२
 यतो वाचो निवर्तन्ते...आनन्दं
 प्राप्नुवन्त्येते पुनरावृत्तिवर्जितम् वै. सारो. ७
 यथा बिम्बादिवोद्भूतं बिम्बं तद्व-
 ज्ञारायणाद्रेकुटेशः वै. पू. ५।२
 यथा लोहपिण्डस्त्वमित्स्पर्काल्लोहमयो
 लोहगतप्रहागदीननुभवतीति
 तद्वदेहोन्मिष्यभूतगुणैरयं
 पुरुषोऽभिभूयत इव वै. पू. ४।३
 यदा चर्मवदाकाशं वेष्टयिष्यन्ति
 मामवाः । एकदैवमकृता च... वै. सारो. ४२
 यदा तमस्तत्र दिवा न रात्रिर्न सप्त
 चापञ्चित एव केवलः । तद्वदं

तत्सवितुर्वरेण्यं प्रज्ञा च
 तस्मात्प्रसृता पुराणी श्रुतिर. २
 यदा पश्यन्ति मनसा मनीषिणो ये
 ब्रह्म मन्वान उपासते त्वाम् २ रुद्रो. ७७
 यदेतत्कर्णौ च पिधाय शृणोति च,
 यदाक्रमिष्यन् भवति नैनं
 योषं तं शृणोति वै. पू. ३।८
 यद्भूतजालं निखिलं वै विसृष्टमेता-
 दृशं त्वां न विदन्ति केचित्... २ रुद्रो. ७४
 यज्ञायणतारार्थसत्यज्ञानसुखा-
 कृति । त्रिपाञ्चारायणाकारं
 तद्रक्षेवास्मि केवलम् तारसा. शीर्षकं
 यश्छन्दसामृषभो विश्वरूपः...
 स मेन्द्रो मेधया स्पृणोति ।
 अमृतस्य देवधारिणो भूयासम् वै. सारो. २८
 यस्मात्परं नापरमस्ति किञ्चिद्यस्मा-
 ज्ञाणीयो न ज्यायोऽस्ति कश्चित् ।
 वृक्षवत्स्तब्धो दिवि तिष्ठत्येक-
 स्तेनेदं पूर्णं पुरुषेण सर्वम् श्रुतिर. ७
 यस्य त्रिपुण्ड्रं लसते ललाटे तत्र
 त्रिलोके लसते च सत्यम् चिदम्बरो. ८
 यो देवानां प्रथमं पुरस्ताद्विश्वाधिको
 रुद्रो महर्षिः वै. सारो. ५४
 यो देवानां प्रथमश्चोद्भवश्च
 विश्वाधिको देवो महर्षिः ।
 हिरण्यगर्भं जनयामास पूर्वं श्रुतिर. ५
 योनौ रेतः सिञ्चति यदवाचीन-
 मनो भूणहत्यायास्तस्मान्मुच्यते सहवै. १२
 यो ह खलु वा वाशितामात्रः
 । सङ्कल्पाध्यव-
 सायाभिमानलिङ्गः प्रजापति-
 विश्वोऽक्षरस्तेन चेतनेनेदं शरीरं
 चेतनवत्प्रतिष्ठापितम् वै. पू. ३।५
 यो ह खलु वाव अशरीर इत्युक्तः
 स भूतात्मा वै. पू. ४।१
 यो ह वै भगवानात्मा यथाऽन्तर्बहि-
 र्व्याप्तिः प्रसिद्धस्तथा स्वं रूपं
 परमं ब्रह्मा चकार वै. पू. ५।९

ओरक्ष्युत्पन्नो

बीजकोशो पुराणः । रुद्राक्षाल्यः

सर्वदेवर्षिजुष्टो यस्मिन्नुष्टे

सर्वसंसारमुक्तिः

चिदम्बरो. ७

लिङ्गं सत्यं निष्कलं ब्रह्मरूपं धार्यं

सोत्तमात्रं वाङ्मनोतीतमेतत्

पञ्चात्मकं भासते येन मुक्तः

विमुक्तो विशुद्धाद्वैतभावमाश्रित्य

न द्रष्टा नाद्रष्टा न श्रोता

नाश्रोता न वक्ता नावक्ता न

कर्ता नाकर्ता नाभिमानो

नानावमानः सोऽवधूतः

निलेपो. ३

विश्वभूत विश्वं त्वमेव विश्वगोप्ताऽसि

पवित्रमसि

भक्तियो. १

वेदा मद्गताश्चन्द्रार्कानिला मन्त्रेन्द्राः

विष्णू. ८

वेदपर्वतजालोत्थमन्त्रैः

२ तारो. १

क्लृप्तोऽयमेव हि

२ देव्यु. ३७

वेदशास्त्रपुराणानि पर्यवस्यन्ति

शङ्करे । तावत्तेषां समभ्यासो

यावत्तद्भक्तिसम्भवः

चिदम्बरो. ११

वेदान्तसारसर्वस्वं यो जानाति स

ईश्वरः

वे. सारो. ५५

व्यष्टिस्वरूपः प्रणवस्तदेतत्संसेवमानो

न पुनर्भवे स्यात्

चिदम्बरो. ९

शकटमिवाचेतनमिदं शरीरं

वे. पू. ३१४

शब्दस्पर्शादयो ऋथा अनर्था इव ते..

वे. पू. ४१६

सम्भुः साक्षादङ्गयात्मा स एव

गृह्यमेतन्न विदन्ति लोकाः

चिदम्बरो. १०

शरीरमदं मैथुनादेवोद्भूतं...

वे. पू. ४१४

शरीरमेद्भूतवद्विदित्वा चिदम्बरं

नि यमीशं विदित्वा । मृत्युं-तीर्त्वा

सर्वपापं विहृत्य शिवे परब्रह्मणि

था...तेजः

चिदम्बरो. १२

शरीरं मे विचर्षणं जिह्वा मे मधु-

मक्षमा । कर्णाभ्यां भूरि विश्रुवम्

वे. सारो. २९

शं न इन्द्रा पूषणा वाजसातो

शं नः कनिकद्वेवः पर्जन्यो

प्रवर्ग्या. १०

शं नः कुरु प्रजाभ्योऽभयं नः पशुभ्यः

प्रवर्ग्या. ३२

शाश्वतश्च स्थिर ईशः स्वतन्त्रः

स्वमहिम्नि तिष्ठत्यनेनेदं शरीरं

चेतनवत्प्रतिष्ठापितम्

वे. पू. ३१५

शांतिरेव शांतिः सा मा शांतिरेषि

प्रवर्ग्या. १७

शिवद्रोही शिवभक्तैर्विनिन्द्यः शिव-

प्रसादे च पगाङ्गुलेन । दात्रोस्त-

स्मिन्मदमात्सर्यं एतान्नियुञ्जीत

भगवान्नीलकण्ठः

निलेपो. १२

शिवध्याने शिवपूजाप्रसङ्गे

रुद्राक्षाणां धारणे भस्म धार्यम्

निलेपो. ११

शिवः प्राणः शिवभक्तस्य सेवा

शिवप्रसङ्गे मतिरस्य सर्वदा ।

शिवप्रसादस्य धृतिरनिरन्तरं

शिवादन्त्यद्देवविचिन्तनं न

भक्तियो. ३

शिवे भक्तिर्जायते पुण्यलेशाद्भक्ति-

मूलं सर्वसंसारमुक्तेः

चिदम्बरो. ५

शिवो हि कर्ता जगतामनादिर्न

जानते यं श्रुतयोऽपि सम्यक्

चिदम्बरो. २

स एव काले भुवनस्य मध्ये विश्वस्य

स्रष्टारमनेकरूपम् । विश्वस्यैकं

परिवेष्टितारं ज्ञात्वा शिवं

शांतिमत्यन्तमेति

श्रुतिर. १०

स एव दहराकाशमादित्यरूपः

शरीरमित्यं रथीकृत्य स्वयं

रथिको भूत्वैवमेव पिण्डब्रह्माण्ड-

रथरथिको बभूव

वे. पू. ३११०

स एव पञ्चात्मानं विभज्य निहितो

गुहायां मनोमयोऽशरीरो

भारूपः सत्यसङ्कल्प आत्मा

दिव्यशरीरः श्रीविक्रंतेऽह इति

वे. पू. ३१६

स एव शुद्धः पूनः शान्तो प्राणो-

ऽनिशमात्मा नो ज्ञेयः

वे. पू. ३१५

स ओङ्कारो महादेवः स विष्णुः स

च तारकः । नातः परं जगज्जाति

यस्य भासा निरन्तरम्

चिदम्बरो. १३

स जीवः परिसंख्यातः शेषः

सङ्कर्षणः प्रभुः

ना. म. २५

सम्पूढत्वादात्मानं प्रभुं भगवन्तं

कारयितारं नापश्यत्

वें. पू. ४।२

सदानन्दं परमानन्दं... परमपदं

वेङ्कटेशाख्यं वैष्णवं यद्रत्ना

न निवर्तन्ते योगिनः

वेङ्कटो. ५

स वा एषोऽस्य हृदन्तरे

तिष्ठन्नकृतार्थो मन्यते

वें. पू. ३।९

स प्रजापतिरेकः पुष्करपर्णे समभव-

द्भगवतोऽस्यान्तर्मनसि कामः

समवर्तत इदं सृजेयमिति

वेङ्कटो. १

स वा योऽयं हृद्यन्तःपुरुषो

भगवान् वेङ्कटेशः रीयो

वासुदेवात्मा

वें. पू. ३।१०

समग्रीवशिरःकायः संवृतास्यः

वराहो. ५।३२

स विश्वकृद्विश्वविदात्मयोनिर्यः..

स सोमः स सत्यं स विष्णुः

निलेपो. १२

स रुद्रः स देवः स सर्वम्

वेङ्कटो. ५

स यः सायं प्राग्भीयात्सोऽस्य

सायं होमः

कठश्रु. २१

सहस्रवाहो सहस्रमूर्ते सहस्रास्य

सर्वमोक्षार एव [माण्डू. १+

नृ. पू. २।२+४।२

सहस्रसम्भव विश्वं त्वामाहुः

विष्णू. १

[+नृसिंहो. १।२+

रामो. २।१

सहस्रशीर्षो पुरुषः सहस्राक्षः...

श्रुतिर. ९

सर्वाननशिरोग्रीवः सर्वभूतगुडाशयः

श्रुतिर. ८

सुमित्रिया न आप ओषधयः सन्तु

प्रवर्या. २३

स वा एष आत्मेहात्मनिवसितानि

तैः कर्मफलैः परिभूयमान इव

शरीरे वा विचरति

वें. पू. ३।११

सोऽहं ममेदमित्येवं मन्यमानो

निबद्धो ह्यात्मनाऽऽत्मानं

जानन्नैव स्वचरः कृतस्वानुचरैः

वें. पू. ४।२

स वा एष शुद्धः स्थिरो चलसा-

लेपोऽव्ययो प्रेक्षकवदवस्थितः

वें. पू. ३।१२

पदैरभिभूयमानः परिभ्रमति

वें. पू. ४।२

स वा एषोऽभिभूतः परकृतैर्गुणैरि-

त्यंशाभिभूतत्वात्सम्पूढः प्रयातः

स्वधर्म एव सर्वं धत्ते

वें. पू. ४।८

स्थविर हिरण्यगर्भं नारायण...

स्वयम्भूर्भूतादिर्महाभूतोऽसि

. ७

इति परिशिष्टं समाप्तम् ।

प्रशंसापत्रावलिः ।

—:०:—

श्रीसङ्केश्वरमठाधीशपूज्यपाद-श्रीमज्जगद्गुरुशङ्कराचार्याणां महानुशासनम् ।

मार्ग. व. २ श. १८६२ ता. १६/१२/४०

स्वस्ति श्रीमत्समस्तछरष्टन्दपूजितपादारविन्द-शिवप्रतिबिम्बवर्य-श्रीमत्परमहंस परित्राजकाचार्यपदवाक्यप्रमाणपारावारपारीणयमनियमासनप्राणायामप्रत्याहारध्यान-धारणासमाध्यष्टाङ्गयोगाहुष्ठाननिष्ठतपश्चक्रवर्त्यनायविच्छिन्नगुरुपरम्पराप्राप्तषड्दर्शनसंस्था-पनाचार्यव्याख्यानसिंहासनाधीश्वर-सकलनिगमागमसारहृदयसाङ्ख्यत्रयप्रतिपादकसकल-नास्तिकमतोच्छेदपूर्वकसकलधर्मसंस्थापनैकधुरीण-वैदिकमार्गप्रवर्तक-सर्वतन्त्रस्वतन्त्रश्री-महाराजधानीकृष्णष्टङ्गपुरवराधीश-श्रीमद्राजाधिराजगुरुमण्डलाचार्यश्रीमच्छङ्कराचार्या-न्वयसञ्जाताभिनवपञ्चगङ्गातीरवासकमलानिकेतनकरवीरसिंहासनाधीश्वरश्रीसच्चिदानन्द-श्रीविद्यानृसिंहभारतीकरकमलकिञ्जल्कोद्भवश्रीमदभिनव-श्रीसच्चिदानन्द-श्रीविद्याशङ्कर-भारतीस्वामिकृतानि श्रीभाक्सपरिवारच्छात्राणामहदिनमेधमान-भक्त्यजनकानि श्रीमच्छङ्कराराधनावसरीयनारायणस्मरणानि ॥

समवलोकितः क्लायमस्माभिरामूलान्तमापाततः शीउपनिषद्वाक्यकोशस्य पूर्वार्धः । शारीरभाष्यादि-वेदान्तग्रन्थानधीयानाः प्रायस्सर्वे वेदान्तशास्त्रगहनप्रविबिधवः प्रमाणत्वेनोदाहृतानां उपनिषद्वाक्यानां कचित् कचित्सञ्छलितानां वाक्यखण्डानां च स्थलादिकं साकल्येन यथार्थपाठपूर्वकं ज्ञानं चान्तराथावधि नितान्तं क्रिद्व्यन्त एवासन् । तेषां तमिमं क्लेशमहलक्ष्य साधले इत्युपाख्यशम्भुसूतभिर्गजाननशास्त्रिभिः सम्पा-दितोऽयमुपनिषद्वाक्यमहाकोशः ।

सुद्वणसौष्ठवेन पत्राणां च हृदयङ्गमत्वेनायं कोशः सर्वेषामेवान्तरङ्गं हठादेवावर्जयेदिति बलीयानो विश्वासः । तदयमवश्यं संगृह्यतां वेदान्तशास्त्रप्रणयिभिरनतिप्रयासमेवोपनिषद्वाक्यानि स्थानज्ञानेन पूर्वापर-सन्दर्भपूर्वक-मवाप्तुं विश्रातुं चाभिलष्यद्भिरन्यैरपीति संसूच्यते सप्रमोदोन्मेषमस्माभिः ।

जराजर्जरितेऽपि वयसि सम्पादकवर्यैः साधलेमहाशयैः समारब्धेऽस्मिन्महत्तयपि कर्मणि श्रीशारदाचन्द्र-मौलीश्वरो यशः श्रियं च निरन्तरायं सम्पादयेदित्याशास्महे ।

महादशशसनं वरीवार्ति ।

नेपालीयसंस्कृतराजकीयपाठशालाध्यापककविवर्यकुलचंद्रगौतमानामभिप्रायः—

ता. २१/१२/४१

आयूनदुर्लभतमाहुत्साहोलासतो यतः । विद्यावयोतिष्ठद्वाङ् गजाननाख्यान् बुधान् वन्दे ॥
अयि ! विद्वद्भिरमणयः ! श्रीमद्भिः प्रणयपूर्णचेतोभिः । अनिच्छदमनतिपूर्वं नतिपूर्वं पुस्तकं दृष्टम् ॥
भवदीयमौपनिषदं कोशमिमं वीक्षमाणस्य । कस्य न कृतविषयस्य प्रमदः संपद्यते सद्यः ॥
नानानिबन्धवाक्यस्थलाहुत्सन्धानसाधितः सोऽयम् । नूनमननभ्रमहृदिद्वयात् सुधियां धियं कोशः ॥
एतत्कृतित्वुतिविधावनलंभूताऽपि मद्भाषी । सखुदीर्यं धन्यवादान् योजयितुं चेष्टते पाणी ॥

× × × ×
स्यागी गुणानुरागी विद्वद्भिरखिलतालोपी । अवनीशश्चिरमवनीमवतु प्रीतः प्रतापसिंहोऽपि ॥

× × × ×
एतादृशान्प्रबन्धान्विषयजनीनान्प्रकाशयन् क्रमशः । जीवतु निरामयः श्रीनटवरकाकः परदक्षताः शरदः ॥

× × × ×
इत्युपसंहार्य गिरश्चिरन्तनप्रणयपावनप्रार्थी । सुकुलीकृतकरपुगलः करोति कुलचन्द्रगौतमः प्रणतीः ॥

माधवभाग-गीता-पाठशालाध्यापकानां 'आठवले' इत्युपाख्यानां

वे. शा. सं. वैजनाथशास्त्रिणामभिप्रायः—

मि. ४।६।६३ मंगलवार

...विदितमेव हि भवादृशां मोहमयीस्थानां विद्वद्गराणां यत् मोहमय्यां "श्रीमद्भगवद्गीता-पाठशाला" संज्ञिका कापि संस्था "माधवभाग" निवासस्थाने पञ्चदशवर्षावधिकालपर्यन्तं स्वकर्तव्यपराऽस्ति । अतः परं च निरवधिकालपर्यन्तं स्वकर्तव्यपरा स्थास्यतीति । अस्याः पाठशालाया उद्देशोऽपि अयमस्ति यत् वयोवृद्धास्तपोवृद्धा ज्ञानवृद्धा धनवृद्धाः सद्गुरुस्थाः सांसारिकस्वस्वकर्तव्यनिष्ठाः संतः श्रवणमननद्वारा व्याख्यानारम्भिकया पद्धत्या च सर्वाङ्गीणस्य वेदांतशास्त्रस्य अभ्यासं कुर्युरिति । तद्वद्वरोवेन च तस्यां पाठशालायां गीतावर्गो ब्रह्मसूत्रवर्गो दर्शनशास्त्रवर्गो उपनिषद्गर्गश्चेति अनेके वर्गाः संति । संकलनया परिगणने सति शतसहस्राद्याः सद्गुरुस्थाः स्वागमनेन एतां पाठशालामनुग्रहविषयिकां कुर्वन्ति ।

एवंविधायाः पाठशालाया अध्यापनकर्मालंकारीणः वैजनाथशर्मा हि एकस्मिन् दिने "केसरी" नामकवर्तमानपत्रे "उपनिषद्वाक्यमहाकोशस्य" उद्घोषणां वाचयित्वा मनसि विचारमकरवम्—गीतापाठशालायां उपनिषत्प्रवचनार्थमस्य कोशस्य महानुपयोगो भवितेति । अनंतरं च प्रतिदिनं स्वस्वोपस्थित्या उपनिषद्गर्गमलकुर्वाणाः श्रेष्ठिश्रेष्ठिनः "गुजराती प्रिदिग म्हाणालय" संस्थायाः स्वामिनः श्रीयुताः "बाबुभाई इच्छाराम देसाई" नामकाः सद्गुरुस्थाः "उपनिषद्वाक्यमहाकोशस्य" पूर्वार्धसमर्पणेन मदस्तमलमकुर्वन् । तस्यास्य कोशस्य प्रस्तावनासहितं वाचनं ममात्यंतोपयोगि जातम् । प्रवचनसमये च स्थले स्थले उपयोगमकरवम् । अथि महाशयाः ! भाष्यकारैष्टीकाकारैश्च स्वस्वमतद्वहीकरणार्थं यत् यत् उपनिषद्वाक्यजातं प्रमाणतया गृहीतं तस्य वाक्यजातस्य पूर्वापरानुसंधाननिर्णये भवदनुग्रहेण निष्पन्नोऽयं 'उपनिषद्वाक्यमहाकोशः अतीवोपकारी जातः' इति निश्चितं मम मतम् । नाम्न संशयः ।

परंतु एकेन न्यूनस्वरूपेण शब्देन मन्मनसि अस्वास्थ्यं कृतं यत्-युष्मत्प्रणीतेन उपनिषद्वाक्यमहाकोशेन वाचनगतप्रसिद्धोपनिषद्वाक्यानां पूर्वापरानुसंधानानि ज्ञातानि भवन्तु नाम, परंतु अप्रसिद्धोपनिषद्वाक्यानां पूर्वापरानुसंधानाज्ञानं तु तदवश्यमेवेति । प्रसिद्धोपनिषत्संख्या च भवद्भिरेव प्रस्तावनायां प्रकटीकृता (२२३) उद्घोषितं च तत्रैव भवद्भिः यत् कस्मिंश्चित् काले केषांचित् दृष्ट्या अप्रसिद्धा अपि इदानीं प्रसिद्धा उपनिषद्ः (२२३) संख्याभ्यधिकाः संतीति । अतः सधिनयं युष्मच्छरणाः प्रार्थयन्ते मया यत् प्रसिद्धाप्रसिद्धा उपनिषद्ः द्वैताद्वैतादिसंप्रदायपरा एकत्र संप्रप्य पाठभेदादिसंशोधनेन प्रकटीकर्तव्या युष्मद्भिरिति । इदं कर्तव्यं युष्माकमेव सुलभं यतः तत्रभवतो हि "उपनिषद्वाक्यमहाकोशस्य प्रणेताः" अतः युष्मच्छरणान् प्रार्थयन्ते भवादृशविद्वदनुचरः—

वैजनाथशर्मा ।

राजापुरसंस्कृतपाठशालाप्रधानाध्यापकानां निगुडकरेत्युपाह्वानां

वे. शा. सं. जनार्दनशास्त्रिणामभिप्रायः—

आश्विन कृ. १ श १८६२

...निगुडकरोपाह्वानजनार्दनकृपातिनतिततयो विलसन्तुतम् । विशेषस्तु-दृष्टोऽयं श्रीमद्भिमेहता परिश्रमेण संपादित उपनिषद्वाक्यमहाकोशः, यो हि मादृशानां दृष्टिभूणां दृष्टिं प्रसादयति मनश्च समाधयति । सर्वेषां विदुषां पाठकानां प्रवक्तॄणां व्याख्यातॄणां च विशेषेण अवगुप्युज्येत इति वरं प्रतीतः । नाद्यावधि ईदृशप्रयत्नप्रधने काऽपि विद्वानस्मरीये प्रदेशे उद्युक्तः क्षुतः । न तावच्छारीरं बलं नापि द्रव्यबलं न च साहायकसंबलं तथापि एकाकिनैव अत्रभवना सम्यक् कार्यमिदं बहोवराधीश्वरीश्रीमन्महाराजाधिराजप्रतापसिंहमहाराजादीनां साहाय्यमासाद्य संपादितं इत्ययं श्रीहरेरनुग्रह एवेति मन्यामहे । एतादृशे बलं बयसि कल इमास्तत्रभवरीयान् दीर्घमयस्मान् दृष्ट्वा यनामपि चेतांसि कजादृतानि भवेयुः इति निःसंदेहं नमः ।

किमधिकं लेखनीयं किंतु यथाऽयं महान् कायराशिः परं पारं प्रापितः, तथेदमप्यपरं विधानं शास्त्रि-प्रवक्ताः प्रभवयुः यत्-उपनिषदाऽपि नाद्यावधि संपूर्णतया प्रकाशिताः कुत्रापि दृश्यन्ते । ताः यदि पाठ-मैदादिनिर्दिष्टनष्टवर्कं प्रसिद्धा अप्रसिद्धाश्चेति संमोह्य एकत्रैव साकल्येन मुद्रिता भवेयुः ततो विदुषां महानानन्दः संजायेत ।

प्रार्थयामः ईश्वरादनुग्रहेण एतदपि महाकोशवत् स्वल्पेनैव कायेन सम्यक्संपद्येतेति अहं पल्लवितेन ।

श्याम्बकेश्वरनिवासिनां, हरिहरभक्तिपरायणानां कवीश्वरोपाह्वानां

वे. शा. सं. यशवंतशर्मणामभिप्रायः—

कार्तिकासिता ११ सोमवासरः, शकः १८६२

श्रीकृष्णः—अयि भो महाशयाः ! गजाननशास्त्रिणः साधलेवंशावतंसाः—

अनवरतदुश्चरितनिरतानेकभारतीयजनदुर्मतप्रसरणवशात् संजातनिबिडतरतिमिरेऽस्मिन्नवसरे, पारमार्थिकज्ञान... वेदांतविवाकरनिकर इव श्रीमद्भिरयुगपनिषद्वाक्यमहाकोशो निरमायि। येन पूर्वापरानुसंधानद्वयकनिर्द्धानज्ञानद्वयनिष- द्वाक्ययानामेकत्र प्रकटितं जिज्ञासूनां च मातृशां व्यवसायबंधूनामपि च विदुषां हृदे स्थादिति सुनिश्चितमेव। जराजर्जरित- शरीराणां तत्रभवतां भवतामिमं परिश्रमं प्रसमीक्ष्य भवेत्तुमेदाक्षयिन्मोक्षमूर्धानो युवानोऽपि।

वटोदरनगराधीश—‘श्रीमन्महाराज प्रतापसिंह’—सहायतया च श्रीमद्भगवत्कृपयाऽऽप्यब्रह्मविद्याकोषोपनिषन्महावाक्य- कोशनिर्मितिर्भवत्सकलितानां दृष्टश्रुतपूर्वाणां चाश्रुतपूर्वाणामुपनिषदामेकत्रितं छद्मणमचिरेणैव कालेन भवतु, येनापूर्वलाभा- ध्यानमन्दनगमाकरोहेयुमादृशः कवीश्वरा इति श्रीभगवत्पदार्थविदेऽभ्यर्थयामः।

निरुद्धं जनताजनार्दनसेवातत्पराणां श्रीमतामायुरारोग्यादि संतनोतु जादीशः। ग्रंथोऽयं नवीनः समीचीनः सुसंवाच्यो भाषिकैरनेकैर्बनिकश्च सर्वैरपीत्येकं पङ्क्तिरेव।

भवदीयः

यशवंतशर्मा हरिदासः।

वेदशास्त्रपाठशाला—सावंतवाडी. वे. शा. सं. शंकर गंगाराम

शास्त्री कशाळकर यांचें पत्र

ता. २० जून सन १९४१

...आपण मोठ्या छद्मतीने व मोठ्या परिश्रमांनी तयार केलेल्या ह्या कोशाचा उपयोग आमच्या संस्कृत पाठ-शाळेच्या अध्यापकांस आणि प्रौढ विद्यार्थ्यांसहि होण्यासारखा आहे. या कोशांतील वर्णावळीकम-वाक्यसंग्रहावळी उपनिषदंतर्गत सामाजिक-शैक्षणिक-राष्ट्रीय-धार्मिक-तांत्रिक-वैज्ञानिक वगैरे अजांतर विषयांचाहि लाभ चटकन करून घेणें हें छकर झालें आहे, व या सर्व विषयांचा संग्रह उपनिषदांत केलेला पाहून रसिक विद्वानांना असेंच वाटेक. हीं सर्वच उपनिषदे छापून निवृत्तीक तर केवढा तरी महदुपकार होईल. भगवद्गीतातील वाक्येहि उपनिषद्वाक्ये छापून घेतलेली दिसतात, हीं उपनिषद्वाक्ये कशीं ? अध्यायांच्या शेवटीं ‘भगवद्गीतासूपनिषत्सु’ असें झटल्यावळीं कदाचित् तसा भ्रम होईल. पण त्या ठिकाणीं ‘उपनिषत्सु’ याचें विशेषण, ‘भगवद्गीतासु’ हें आहे. भगवंतांनीं गाईलेलीं उपनिषदे याचा तात्पर्यार्थ, उपनिषदांतील मथितार्थ भगवतांनीं अजुनाळा कथन केला. ‘सर्वोपनिषदो गावो दोष्ठा गोपालानंदनः’ यावरून हें स्पष्ट आहे. छापूनच बहुवचन ‘उपनिषत्सु’ हें सार्थ आहे. पूज्यपाद गौडपादाचार्य यानिर्णयकेलेल्या उपनिषत्कारिकादि यांत घेतल्या आहेत. अपौरुषेय वाक्यांचा संग्रह करण्यानें उपनिषद्वाक्य या नामाला गौणता येते असें वाटतें, हा पुस्तकांतीक दोष नव्हे तर ध्येयाची शंका आहे असें समजावें.

आपण ज्या उपनिषदांवरून हा कोश केला आहे तीं तीं सर्व उपनिषदे एकत्रच छापलीं जाणें अवश्य आहे; कारण उपनिषत्कोशांतील एक वाक्य एका पृष्ठावर आलें तर त्या मागील व पुढील वाक्य कोणत्या पृष्ठावर आहे हें समजणें शक्य नाहीं. छापून मागचा पुढचा संबंध समजण्याकरितां सर्व उप- निषदे एकाच ग्रंथांत असणें जरुरीचें आहे. नवीं जुनीं उपनिषदे दोन बुकांत छापलीं तरीहि सवराळ अडचण येणारच. दुसरे एक कारण असें आहे कीं, काहीं काहीं उपनिषदे पृथक् पृथक् छापलेलीं दिसतात; पण तीं अशुद्ध असावीं असें त्यांच्या अर्थबोधानें व अर्थानभिज्ञतेनें दिसतें. छापून सर्व उपनिषदे त्यांच्या त्या त्या भाष्यांवरून शुद्ध करून छापविलीं तर लोकोपकृति होऊन विद्वानांना त्यांचा चांगला उपयोग होईल असें वाटतें.

आपली आर्थिक परिस्थिति आत्ताही माहीत आहे, त्यावरून सर्व उपनिषदे छापणें हें आपल्या शक्तीच्या बाहेरचें काम, किंवा ना ? अवश्य आहे. तथापि आपल्या उपनिषद्वाक्यकोशाला ईश्वरपुत्रेणें आभय मिळून जसा तो प्रसिद्ध झाला, तसाच त्याच परमेशाच्या कृपेनें बऱ्याच दयाळू दास्यांकडून पूर्णाभय मिळून सर्व प्रसिद्धाप्रसिद्धहि उपनिषदे प्रसिद्ध होतील असा आशीर्वाद द्यावा.

વિદ્વાનોને તેમજ વેદાંતજ્ઞાનના જિજ્ઞાસુઓને અતિ ઉપયોગી આ પુસ્તક વિશે એક તરફથી વિદ્વાન નીચે પ્રમાણે લખી જણાવે છે:—

અમારા એક મિત્રે 'ઉપનિષદ્વાક્યમહાકોશ'ની બહુ બહુ પ્રશંસા કરી કહ્યું: 'આ ઉપનિષદ્વાક્યમહાકોશ અતિ મહત્વનો હોય અત્યુપયોગી થયેલો છે, એટલે સાધારણ સંસ્કૃત ભણેલી વ્યક્તિથી પદવીધર મહા-મહોપાધ્યાય સરખા પડિતો પર્વત સર્વને સરખા ઉપયોગી થઈ શકે એવાં ઉપનિષદોમાંનાં પ્રમાણવાક્યોને આમાં સમાવેશ કરેલો છે; તેથી આ ગ્રંથ સર્વોપયોગી છે. પ્રવચનકાર, કીર્તનકાર, પુરાણિક, વ્યાખ્યાતાઓ વગેરે વિદ્વાનોને તો આ ઉપનિષદ્વાક્યમહાકોશ ઉપયોગી થશે જ, પણ વેદાંતભક્ત વેદાંત વક્તાઓને અધ્યાત્મવિષયપર ચર્ચા કરી તદ્વિષયક સિદ્ધિતાનું પ્રતિપાદન કરવા માટે પણ ખાસ આવશ્યક થઈ પડે એવા આ સર્વજનોને પરમોપયોગી છે. માટે જ શ્રીમંત મહારાજભિરાજ પ્રતાપસિંહ મહારાજ વડોદરા સરકારે કૌસીલમાં પાસ કરી બધ વે. શા. સં. શાસ્ત્રી ગજનન શંભુ સાધેલે રૂ. ૩૦૦૦ બક્ષીસ આપ્યા. આટલું જ નહીં પણ તે પૂર્વે જોએ યુનિવર્સિટીએ પણ સદર શાસ્ત્રીશ્રીને રૂ. ૧૦૦૦ બક્ષીસ આપેલા છે...' ઇલાદિ.

આ સર્વ મિત્રે કહેલું સાંભળતાં જ x x x તે જોવાની ઉત્કંઠા ઉત્પન્ન થઈ.

ઉપનિષદ્વાક્યમહાકોશ કરવાની કદપના ઉપનિષદ્વાક્યકર્તાના મનમાં ઉદ્ભવવા કેટલાક સમય પૂર્વે ગુજરાતી પ્રેક્ષમાં જાપેલી અને આ ઉપનિષદ્વાક્યકર્તાએ જ તપાસી સંકલિત કરેલી એકાદશાદીકાત્મક શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા કારણભૂત થઈ. તે કેમ-કેવી રીતે તે ઉપનિષદ્વાક્યની પ્રસ્તાવનાઓ પરથી સમજવા સરખું છે. તે ગીતા સંબંધમાં આટલું માત્ર સ્વતઃ અનુભવ પરથી કહું છું કે, એક વખત તે એકાદશાદીકાત્મક ગીતા, તેમાંના વિષયો અને વ્યવસ્થા જોયા પછી તે સેવાનો મોહ થવા વિના રહેતો નથી.

દસ, તેર અને અઠારીશ ઉપનિષદો સર્વત્ર જ જોવામાં આવે છે. તેમ જ અઠોત્તરશત નામોથી પ્રસિદ્ધ ઉપનિષદો પણ કયાંક કયાંક જોવામાં આવે છે; પણ ઉપનિષદ્વાક્યમહાકોશ ૨૨૩ ઉપનિષદોમાંનાં વાક્યોથી કરેલો હોય તેમની અકારાદિ વર્ણક્રમાનુસાર યાદી પણ આ કોશમાં આપેલી છે. પણ અઘાપિ હસ્તમત ન થયેલી બે કે ઉપનિષદો અને અન્ય બે કે અતિ અશુદ્ધ અને અસંબદ્ધ હોવાથી તેમનાં વાક્યો માત્ર આમાં દાખલ કરેલાં નથી.

ઋગ્વેદવેદાંતર્ગત પુરુષસૂક્ત, શુક્લ યજુર્વેદાંતર્ગત પ્રવચ્ચાગ્નિકાશ્વમેધોપનિષત્, ઋગ્વેદખિન્નમાનું શ્રીસૂક્ત અને ત્રિસુપણું વૈદિક હોવા છતાં તેમની ઉપનિષદોમાં ગણના કરતાં સપ્રમાણ કરી છે. ભગવદ્ગીતાના પ્રત્યેક અધ્યાયના અંતે 'इति श्रीमद्भगवद्गीतासूपनिषत्सु ब्रह्मविद्यायां...' આવેા ઉદ્દેશ્ય હોવાથી શ્રીમદ્-ગીતાના પ્રત્યેક શ્લોકનાં ચાર ચાર વાક્યો પણ આમાં અકારાદિ વર્ણક્રમપુરઃસર જ આપેલાં છે.

આ ઉપનિષદ્વાક્ય ઈતર કોશોની પેઠે અકારાદિ વર્ણક્રમાનુસાર જ કરેલો હોય અંકાર સર્વ વેદોનો અને વિદ્યાઓનો આદિમૂલક હોવાથી અકારાદિ વાક્યો આમાં પ્રથમાર્થે લીધેલાં છે. છતાં બધાં જ એકારાદિ વાક્યો આના અર્થમાં આવેલાં હશે જ એમ માત્ર ખાતરીપૂર્વક કહી શકાતું નથી, તથાપિ આ કોશમાં એકારને પ્રથમાર્થે અપ્રમાણ અપાયલું છે, એ ઉપનિષદ્વાક્ય-મહાકોશને શોભે એવું જ થયેલું છે.

કેટલાંક વર્ષો પૂર્વે શ્રી. જેકબ (Jacob) સાહેબે આવેા જ એક ઉપનિષદોનો શબ્દકોશ કયો હતો, તે હાલમાં અપ્રાપ્ય સ્થિતિમાં છે, પણ તેને ઉપનિષદ્વાક્ય-મહાકોશ કે ઉપનિષદ્-શબ્દમહાકોશ કહી શકાશે નહીં. કારણ કે તેમાં સમસ્ત ઉપનિષદોના શબ્દો સંધરેલા નથી. x x x તેમાંનાં કેટલાંક વાક્યો આલંકૃત-વિરક્ત અપૂર્ણ જ છે. શ્રી. જેકબ સાહેબના તે કોશમાં કેટલાંક વાક્યો ફર્વા છે એ સમજવા માટે એ ઉપનિષદ્વાક્યમહાકોશમાં તે વાક્યના અર્થમાં (?) આવું ચિહ્ન 'અ' થી 'ધ' પર્વતના વર્ણાનુક્રમમાં આપેલું છે. વાચકોએ આવાં (?) ચિન્હોનાં વાક્યો આ કોશમાંથી કાઢી અવશ્ય જોવાં. x x x વે. શા. સં. સાધેલે શાસ્ત્રી એમણે પોતાના ચાર વધોના શ્રમે તરફ અને અપ્રસિદ્ધ ઉપનિષદો એકઠાં કરવાના ખરચ તરફ લક્ષ ન આપતાં x x x રૂ. ૧૪ કર્મત x x x રાખી છે. માટે સર્વસાધારણ સ્થિતિના વિદ્વાનોએ તે કોશની એક એક પ્રત બધ ગ્રંથકારને અવશ્ય મદદ કરવી અને શ્રીમાનોએ તો સુકતહસ્તે ઉદાર અંતઃકરણ મદદ કરવી જ કરવી, કારણ આ કોશને મળેલી મદદ-રકમ કાર્યના પ્રમાણમાં અત્યલ્પ જ છે એમ જણાય છે.

ગુજરાતી સાપ્તાહિક પત્ર પૃષ્ઠ ૧૨૮૬ તા. ૨૯ સપ્ટેમ્બર ૧૯૪૦

પ્રાશ્નિકાન-ગજાનન શંભુ સાધકે C/o ગુજરાતી પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ. સાબુન વિદ્યોગ, સર્કલ, કોટ-મુંબઈ. ૧

UPNISHAD-VAKYA-MAHA KOSHA OPINIONS

I happened to read your 'Upanishad-Vakya-Mahakosha. I read almost all the quotations.

It gives me great pleasure that you are doing your utmost to collect all the 223 published and unpublished Upanishads and to arrange their sentences in alphabetical order and with reference to the context. In order that the context of all of them should be easily referable it is necessary to publish them all in one set.

You propose in your advertisement to collect some more Upanishads. The bare text of the Upanishads available seems to contain Upanishads with discordant matter which must be due to mistakes in them. These mistakes should be corrected with the help of Bhashyas and commentaries; available variations in texts should be quoted stating the author using them.

I do not think a better person than yourself can be found for all this work and therefore I pray God that He may grant you life, intelligence and power to do it.

Benares: 30-8-1940

Anant Shastri Phadke,
Prof. Govt. Sanskrit
College, Benares.

FROM THE NEW INDIAN ANTIQUARY-SERIES-Vol. III, No. 12, Marh 1941

Upanishad-Vākya-Mahākōśa (or a concordance to Upanishads) Vol. I (ॐ to ण) by Gajanan Shambhu Sadhale Shastri. Published by the "Gujarati" Printing Press, Fort, Bombay, 1940; pp. 351; Price Rs. 7. Size:—7½" × 11".

It is now 50 years since Col. Jacob published his *Upanishad-Vākya-Kōśa* or a Concordance to 45 *Upanishads* in 1891. There is no Sanskrit Scholar in the world who has not utilised this valuable life-boat while navigating on the high seas of Sanskrit-literature during the last half a century. Now that this reference book is gone out of print there is a crying demand for a reprint of it from Sanskrit Scholars all over the world. We are, therefore, glad to find in the volume before us a similar concordance to five times the number of *Upanishads* used by Col. Jacob for his work. The present elaborate Concordance by Shastri Sadhale is projected in 2 Vols. of which Vol. I has just appeared and the work of bringing out Vol. II is in progress. The work of compiling such monumental work single-handed speaks volumes for the patience and learning of Shastri Sadhale, who is already running his 72nd year and we hope he would be encouraged by Sanskrit Scholars and learned bodies all over the world to complete Vol. II of this Concordance before long. There is no greater satisfaction to a scholar than that afforded by the completion of his life's work designed and carried out for the benefit of

comrades in the field in a spirit of sevice and devotion to duty, which is characteritic of Indian Shastris but which is now getting rare.

God helps those who help themselves and the labour of Shastri Sadhale on this *Mahākośa* has not been spent in vain. The new Ruler of Baroda, His Highness Maharaja Pratapsinha Gaekwar has already donated Rs. 3,000 towards the cost of publishing this work. This is a magnanimous gift and it is but in the fitness of things that the work is dedicated to the Maharaja. It gives us great pleasure to find Maharaja Pratapsinha following the best traditions of his grandfather His Highness Maharaja Sayaji Rao Gaekwar who had a soft corner for learned men and learning of any nation in the world and much more for Indian Scholars and learned bodies. It is also gratifying to note that the University of Bombay has donated Rs. 1,000 for the present work and thus evinced its appreciation for the work of Shastri Sadhale.

The wisdom of the *Upaniṣads* has saturated the entire field of Sanskrit learning and scholars carrying on historical research find it a baffling problem to trace quotations from the *Upaniṣads* to their sources. The philosophers of old had no sense of time and space as they were "*dik-kāla-anavacchin*" but the history of literature is based on *time* and *space*. There has sprung into being a host of *Upaniṣads* from the earliest time to the present day and consequently the task of determining even their relative chronology has become extremely difficult. It would be a red-letter day in the history of Critical Sanskrit Scholarship when the history of every Upanishadic quotation is proved and recorded with textual variations in an Encyclopaedia of Quotations. For such a history the present *Mahākośa* should prove extremely useful. Then again scholars who want to edit many Vedānt texts are unable to trace some of the Upanishadic quotations to their sources which are not available in a published form. For this purpose Shastri Sadhale has utilised many Upanishads which are at present available only in a Manuscript form.

To burden a scholar in his 72nd year with suggestions regarding the improvement of his work may be considered sacrilegious. However, in the interest of a wider use of his valuable work of a life-time we feel it our duty to record one suggestion for his consideration viz. the preparation of an *Index to the leading words in the Quotations recorded in the Mahākośa*, in the absence of which we find it difficult to make full use of the wealth of material garnered in these Volumes. In the Dictionaries of Quotations from English and other literatures we always find an Index of leading words appended to each Dictionary. Even in the *Hobson-Jobson* by Yule and Burnell we find an exhaustive Index of 335 pp. in a volume of 1021 pp. Such an Index is a necessary adjunct to a monumental work and should not be avoided if the work is to be used for frequent reference by every Sanskrit Scholar. With this suggestion we take leave of Shastri Sadhale's labour of love put in neat printing by the Gujarati Printing Press of Bombay, to whom we offer our best thanks for the successful production of the present volume.

FROM THE JOURNAL OF THE BOMBAY UNIVERSITY

Upanishad vakya Mahakosha (Purvardhah): Compiled by Pandit Gajanan Shastri Sadhale and published by Mr. N. I. Desai at his Gujarati Printing Press, Fort, Bombay, 1940. Price Rs. 7.

This is a complete collection of all Upanisadic sentences occurring in the 223 Upanisads which the author has collected together with great labour. The Upanisads include short and long, important and unimportant, early and late ones, as a matter of fact anything that has been called an Upanisad or passes as such. Longer sentences are cut up into shorter ones and all these are listed together in an alphabetical order of their initial portions. The collection is a very interesting one and now any sentence which is quoted in a Sanskrit work and which professes to be from an Upanisad can at once be found out whether it is so and traced to its original source.

Pandit Sadhale Shastri undertook this work about twelve years ago and as now completed it by means of hard and patient labour, in spite of his advanced age, declining health and scanty material at his disposal owing to poor circumstances. He had to struggle incessantly for procuring the Upanisads, whether in a printed or manuscript form from various sources. In printed editions, he often discovered misprints, which he had to correct with the help of the different commentaries on them which also he secured with great labour. It is indeed unfortunate to find even the latest edition of the 108 Upanisads published by the N. S. Press full of errors and misprints. We therefore earnestly hope that Pandit Sadhale Shastri will soon be able to bring out the second Volume of his Mahakosha and also a good edition of the 223 Upanisads which he has thus collected with patient labour, in one tidy volume.

The Mahakosa naturally reminds us of an earlier attempt of a similar nature made by Colonel Jacob, whose Upanisatvakyakosa was published in the Bombay S. Series in 1891. Colonel Jacob had compiled his Vakyakosa from 6 Upanisads which were available to him in print at that time. His plan of arranging the sentences however is on totally different lines. He selects all the important words occurring in the Upanisads and after arranging them in an alphabetical order, puts together under each all the sentences where that word is employed in the Upanisads. This method has a distinct and obvious advantage for a research student who desires to explore the philosophical mines of the Upanisadic fields. He will find all the sentences grouped together, in which a particular word representing the topic under investigation occurs and will thus get without much labour all the Upanisadic material in one place about it. To a research student the Upanisads are of great interest mainly on account of their contents, and any book of reference like the Kosa would be more welcome to him, if it makes his reference to these quicker and easier. Colonel Jacob's book admirably serves this purpose, while the Mahakosa before us, though more extensive, is a purely mechanical compilation of the Upanisadic sentences, based upon the alphabetical position of their initial portions, having practically nothing to do with the contents

of these sentences. Yet it has its own value and purpose to serve as shown at the end of the first paragraph of this review. Besides, we are hopeful that one day an alphabetical index of important words and expressions occurring in the 223 Upanisads will be published, showing under each word at least a selection of the important sentences which contain the word and which are quoted in the Kosa, either by the indefatigable Pandit or by some pupil or admirer of his. This index need show only the commencing portions of the sentences, which then may be taken out by the reader.

Bombay

(Sd.) H. D. Velankar.

RECEIVED

419, Narayan Peth,
Poona 2.
Date 12th Sept. 1941.

Dear Pandit Gajanan Shastri Sadhale,

As I am preparing a dictionary of Shrimadbhagwadgita (Laghu Kosha) it has become necessary to settle the meanings of those words which have occurred in the Principal Upanishadas and also in the Gita. Although the language of the Upanishadas appears to be simpler than the Veda Sanhita yet it is very difficult to settle the exact meanings of Aupanishadik words. In the printed Upanishadas themselves we find several readings and some of them incorrect. This difficulty also I found when I wrote my Shrimad Bhagwad-Gita Pravesha. While writing the book one of my friends suggested me to refer to your Vakya Kosha and on referring to the two volumes of your book I found it very usefull for my purposes. The speciality of your Kosha appears to me that your quotations and the readings of the Upanishadas are correct.

I may make you another suggestion. There is not an edition yet published containing all the Upanishadas. There are many Upanishadas which are at present available in the manuscript form and not being printed and published. The public generally does not know of these unpublished Upanishadas.

If you under-take this great task of editing a correct collection of the Upanishadas both published and unpublished, you will be thereby doing a great service to all the students of the Upanishadas. As a matter of fact I find some of the Upanishadas referred to in your Vakya Kosha are not yet printed and published. No doubt the Nirnaya Sagar and other presses have published collections but they are incomplete. I would therefore urge on you the necessity of the publication of a collection of corrected Upanishad texts.

Trusting that this suggestion will be acceptable to you.

I am
Yours sincerely,
L. R. Gokhale

LIFE IS FOR LIVING

for

HEALTH

VIGOUR

&

VITALITY

Take Sandu's

CHYAVANAPRASH

A best tonic for all.

Can be had at your Chemist.

**दत्तात्रेय
कृष्ण सांड
ब्रदर्स चेंबर लि.
चेंबर आयुर्वेदिक कारखाना**

D. K. Sandu Bros. Chembur Ltd.
Manufacturing Chemists -
Chembur, Bombay.

THE 'GUJARATI' PRINTING PRESS
Elphinstone Circle, Fort, BOMBAY.

क्रयसंस्कृतपुस्तकानि ।

रु. भा. पे.

अयोध्याकांडम् (२) पृष्ठानि ६४० टीकात्रयोपेतम्	५- ०-०
अरण्यकांडम् (३) पृष्ठानि ३४० टीकात्रयोपेतम्	२-१२-०
अष्टादीकोपेता श्रीमद्भगवद्गीता । द्वितीयो गुच्छः	१०- ०-०
अद्वैतमंजरी ब्रह्मसूत्रवृत्तिः...	०-१२-०
आचारमयूखः (२) आहिकक्रिया	०- ६-०
उत्तरगीता (व्याख्यासमेता)	०- ३-०
उत्सर्गमयूखः (८)	०- ४-०
उपदेशसाहस्री (सटीका)...	१- ८-०
उद्योगपर्व (महाभारतस्य) अष्टादीकोपेतम्	८- ८-०
उत्तरकाण्डम् (७) पृष्ठानि ३९९ टीकात्रयोपेतम्	९- ०-०
एकादशटीकोपेता श्रीमद्भगवद्गीता । प्रथमगुच्छः	१८- ०-०
कारिकावली-सिद्धांतमुक्तावलीसहिता	०-१०-०
किष्किंधाकांडम् (४) पृष्ठानि ३२० टीकात्रयोपेतम्	२-१२-०
कुमारसंभवम्	अप्राप्यम्
गंगालहरी पीयूषलहरीव्याख्यासहिता	०- ७-०
गणेशसहस्रनामावलिः (ग्लेश)	०- ३-०
गौरीशंकरगुटिका	१- ८-०
चन्द्रालोकः-रमाख्यव्याख्यासहितः	०-१०-०
चम्पूभारतम्-भारतचम्पूः । सटीकम्	२- ०-०
तैत्तिरीयोपनिषद्शांकरभाष्यानंदगिरिटीकोपेता	१- ०-०
तर्कसंग्रहः-सिद्धांतचन्द्रोदयव्याख्यासमन्वितः	०-१०-०
दशरूपकम् । प्रभाष्यव्याख्यासहितम्	१- ०-०
दानमयूखः (७)	२- ०-०
देवीसहस्रनामावलिः (ग्लेश)	०- ३-०
नीतिमयूखः (९)	१- ४-०
न्यायदर्शनम्-न्यायभाष्यम् । व्याख्यासहितम्	९- ०-०
न्यायविन्दुः । छटिप्पणः	१- ४-०
पञ्चीकरणम् । षष्ठीकोपेतम्	१- ८-०
पारस्करगृह्यसूत्रम् (षष्ठीकोपेतम्)	९- ८-०
पातञ्जलयोगदर्शनम् (सटीकम्)	०- ८-०
पुरुषसूक्तं उत्तरनारायणसहस्रीसूक्तं लक्ष्मीसूक्तं च	०- ३-०
पुष्पोत्तमसहस्रनाम...	०- ३-०
प्रतिष्ठापनमयूखः (९)	०- ८-०
प्रायश्चित्तमयूखः (१०)	२- ०-०

गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस, कोट-मुंबई

THE 'GUJARATI' PRINTING PRESS
Elphinstone Circle Fort, BOMBAY

—कव्यसंस्कृतपुस्तकानि।

	रु. भा. पे.
पुरुषोत्तमसहस्रनामावलि:	०- ३-०
ब्रह्मसूत्रप्रति: (अद्वैतमंजरी) छटीका ...	०-१२-०
बालकाण्डम् (१) पृष्ठ-४२९ टीकात्रयोपेतम्	३- ०-०
बृहत्स्तोत्रमुक्ताहारः भाग. १ स्तो. सं. २५६	१- २-०
बृहत्स्तोत्रमुक्ताहारः भागौ १-२. स्तो. सं. ४१६ अप्राप्तौ	
बृहत्स्तोत्ररत्नहारः भागः १ १-२३४	१- ०-०
बृहत्स्तोत्ररत्नहारः भागः २ २३५-४०६	१- ०-०
बृहत्स्तोत्ररत्नहारः भागः १-२. स्तो. सं. ४०६	१-१४-०
भगवद्गीता-एकादशटीकोपेक्षा। प्रथमो गुच्छः	१८- ०-०
भगवद्गीता-अध्यायटीकोपेक्षा। द्वितीयो गुच्छः	१०- ०-०
भारतचम्पू:-चम्पूभारत-छटीक	२- ०-०
भक्तिमार्गः	१- ४-०
भगवन्तभास्करस्य मयूखप्रस्था:-	
१ संस्कारमयूखः ०-१२-० २ आचारमयूखः ०- ८-०	
३ समयमयूखः १- ४-० ४ भावमयूखः १- ४-०	
५ नीतिमयूखः १- ४-० ६ व्यवहारमयूखः १-१२-०	
७ दानमयूखः २- ०-० ८ उत्सर्गमयूखः ०- ४-०	
९ प्रतिष्ठापयूखः ०- ८-० १० प्रायश्चित्तमयूखः २- ०-०	
११ शुद्धिमयूखः १- ०-० १२ क्षान्तिमयूखः २- ०-०	
मतप्रतान्तरपाठसमेतो ब्रह्मसूत्रपाठः...	०- ४-०
मनुस्मृति:- (कुम्भकभट्टतटीकायुता) ...	२- ४-०
महाभागवतम्-देवीपुराणम् । अध्यायाः ८१	२- ०-०
युद्धकाण्डम् (६) पृष्ठसं. ३६९ टीकात्रयोपेतम्	८- ०-०
रामगीता मूलमात्रा	०- १-०
रघुवंशं दण्डान्वयसहितं मञ्जीनाथकृतटीका-	
युतम्-सर्गाः १-५	०- ८-०
रघुवंशं संपूर्णं-मञ्जीनाथकृतटीकासहितम्	
(सर्गाः १-१९)	१- ४-०
रघुवंशं दण्डान्वयसहितं मञ्जीनाथकृत-	
टीकासहितम् । (सर्गाः १-१९) ...	१- ८-०
वादार्यसंग्रहः भा. १. ०-६-० वादार्यसंग्रहः भा. २. ०- ६-०	
वादार्यसंग्रहः भा. ३. ०-८-० वादार्यसंग्रहः भा. ४. ०-१२-०	
वाक्यावली (संस्कृत-गुजराती)	अप्रामा
गुजराती प्रिन्टिंग प्रेस, कोट-मुंबई	

The only one and Second to none !

SANDU'S

DRAKSHASAV

Dest for vigour & vitality.
decisively cures
constipation, indigestion,
weak health—

A general tonic of all seasons

Can be had at your Chemist

SANDU PRODUCTS

are renowned for their effectiveness for the last 40 years.

D. K. Sandu Bros. Chembur Ltd., Chembur, Bombay.

कथयसंस्कृतपुस्तकानि ।

व. भा. पै.			
वाल्मीकिरामायण टीकात्रयोपेतम् (सम्पूर्णम्)	३१-	०-०	
१ बालकाण्डम् । टीकात्रयोपेतम् पृ. ४२५	३-	०-०	
२ अयोध्याकाण्डम्	१४०	१-	०-०
३ भरतकाण्डम्	३४०	२-१२-	०
४ किष्किन्ध्याकाण्डम्	३२०	२-१२-	०
५ सुन्दरकाण्डम्	३४६	३-	६-०
६ युद्धकाण्डम्	३६९	८-	०-०
७ उत्तरकाण्डम्	३५५	६-	०-०
विदुरनीतिः । सटिप्पणा	...	...	०-४-०
विराटर्ष (महाभारतस्य) पंचटीकोपेतम्	४-	८-०	
विष्णुसहस्रनाम	...	...	०-२-०
विष्णुसहस्रनामावलिः (स्केम) सवित्रा	...	...	०-४-०
विद्वान्तरहस्यम्	...	...	०-१-०
विशिष्टद्वैतमतविजयवादः	...	...	०-१-०
विशिष्टद्वैताधिकरणमाहा	...	...	१-०-०
वैदिकवैदिकः—सटीका	...	...	०-१०-०
वैदिकवैदिकम् । सटीकम्	...	...	अत्राप्यम्
व्यवहारमयूखः (६)	...	...	१-१२-०
शुद्धिमयूखः (११)	...	...	१-०-०
शांतिमयूखः (१२)	...	...	२-०-०
शिवसहस्रनामावलिः (स्केम)	...	...	०-३-०
शुद्धयजुर्वेदमाध्यन्दिनीयसंहिता	...	...	४-०-०
श्राद्धमयूखः (४)	...	...	१-४-०
सत्यनारायणपूजाकथा	...	...	०-३-०
समयमयूखः (३) कालनिर्णायकः	...	...	१-४-०
सर्वतन्त्रसिद्धान्तपदार्थव्याख्यानसंग्रहः	...	...	१-०-०
संस्कारमयूखः (१)	...	...	०-१२-०
सुन्दरकाण्डम् (५) पृ. ३४६ टीकात्रयोपेतम्	३-	६-०	
हिन्दी पुस्तकें			
चन्द्रकान्त भाग १ का द. ४॥; चन्द्रकान्त भाग २ रा द. ४॥	...	...	१-०-०
चन्द्रकान्त भाग ३ रा	...	...	१-०-०
मुक्तिप्रकाश (निबलदासकृत)	...	...	१-०-०
मराठी पुस्तकें			
चन्द्रकान्त भाग १ का द. ४; चन्द्रकान्त भाग २ रा द. ६	...	...	५-०-०
चन्द्रकान्त भाग ३ रा	...	...	५-०-०
हिन्दू भाषा मिश्रनिष्ठा	...	...	२-०-०

‘गुजराती’ मिडिंग प्रेस, कोट-मुंबई

BALANT KADHA

No. 1 & 2

No. 1—Within 10 days after delivery.

No. 2—After 10 days.

BRAHMI OIL

Best for sleeplessness & mental troubles

KUMARI ASAV No. 1

makes babies strong & healthy.
and other 700 products.

D. K. Sandu Brothers, Chembur Ltd. Chembur, Bombay.

शाङ्करभाष्याद्येकादशटीकोपेता

[११ टीका] श्रीमद्भगवद्गीता [११ टीका]

द्वितीयावृत्तिः

[प्रथमो गुच्छः]

द्वितीयावृत्तिः

अष्टादशोपेतानां व्याख्यानानामयं क्रमः—

- १ शाङ्करभाष्यम्, २ आनन्दगिरिकृता शाङ्करभाष्यव्याख्या,
- ३ रामानुजभाष्यम्, ४ वेङ्कटनाथरचिता रामानुजभाष्यतात्पर्यचन्द्रिका,
- ५ आनन्दवृत्तीर्षी भाष्यभाष्यम्, ६ तद्वृत्तवाचिनी जगदीश्वररचिता प्रमेय-
- ७ इत्युक्तं वैशाखभाष्यम्, [दीपिका,
- ८ वेङ्कटनाथकृतं शाङ्करभाष्यव्याख्यानं, ९ वल्लभीया शाङ्करदीपिका,
- १० तद्वृत्तवाचिनीयवृत्तवाचिनी, ११ वेङ्कटटीको भारवभाष्यम्—इति।

मुद्रण १९५१ ई. ११/११/५१ मुद्रण २९/११/५१ मुद्रण २९/११/५१

मुद्रण २९/११/५१ मुद्रण २९/११/५१ मुद्रण २९/११/५१

